Universidad de Deusto
Biblioteca

Ff. de Meyronnes Libros Sententiarum

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Preclarissima ac multuz subtilia egregiaqz scripta illuminati doc. F. Frãcisci de Mayronis ordinis Minorum in quatuor libros sentẽtiaz. Ac quolibeta eiusdez. Cum tractatibus Formalitatum. Et de primo principio. Insuper Explanatione diuinoz terminorũ. Et tractatu de Univocatione entis.

Adiecta triplici Tabulari indice in eadez opera nouiter excogitata: luculenter omnia eorũ contenta: ad oculum vsqz demonstrans.

SVPERIOR BIBLIOTECAE V. E.

FACULTAD DE TEOLOGIA Univ. de Deusto BILBAO

IHS

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Frater Hippolitus Carmelitanus Reuerēdo pri magro Raphaeli Cremensi S. Theologiae professori eximio. S. P. D.

Mos antiq̄ qui fuerit,

MOS mozis apud veteres esse solebat Raphael Cremēsis vir celeberrime/ frugum primitias, quo foelicius secundarent, dijs dicare: quā consuetudinem (licz sit peruetusta) adhuc tamen nostri tempozis homines venerari videntur/ metaphozicum potius q̄ proprium rei modum insectantes. Hi siquidem non opuscula tm̄: verūetiam versiculos: z (vt ita loquar) friuola quaedam ad principes viroſq3 nobilissimos perscribunt, quasi vigilias pene immensas incredibileſq3. Ne tamē z ego bomuntio abusum būc (vt ita dicam) despicere videar, tripudiū huiusmodi intre aggrediar: ſz alia/ q̄ illi opione: nos eni praecoces/ illi ꝯo maturos (vt putant) foetus dicamus. Cuz itaq3 te audierim iamiāq3 oium bonaꝝ artium lumine relucentem cognouerim: statui z nostras lucubratiuncu las tibi examinandas proponere: quas in Franciscuz de Adayronis theologum (vt scis) fere praecipuū perfeci edereq3 proposui. Tuuz igitur expectātes iudiciū: iam opus absq3 eo q̄ in nouū prematur animū messi vindemiaeq3 accinctuz/ nobis esse persuadebimus. Ne tamen quid baec nostra itendat lucubratio primo aspectu ignozetur, lz epistolam nomini tuo deuotaz specialez de boc in calce huius nostrae primae tabulae ediderim. Sciendū tamē est. primū q̄quisq3 cupiet quaesitū percurrere, quāprimū comperiet. Qui inde notabile aliq̄d optauerit, statiz ei patefiet. Qui se tertio regulis doctoris subtilissimi astringē voluerit, facillime poterit. Hāc tandem quisq3 intelligat esse nostri voluminis materiā Reuerēdae paternitati tuae debite perpendendam. Vale.

Quā opiones ó scriptis suis hēant neotherici.

Fráciscus de Adayronis theologus fere pręcipuus.

Intētio auctoris tabulę i vti

Tabula questionū prima

¶ Index copiosissimus oium Nōnuz, notabilium ac Regularū ex quatuoz Cōflatibus. Et quolibetto Doctoris p̄clarissimi Frācisci de Adayronis abstractionū Magri super sniaꝝ libzos nuper p̄m alphabeti seriez excogitatus diligētissimeq3 impraessus/ foeliciter incipit.

Tabula questionum prima.

A

Utrum

ACtus fruendi z vtendi sint essentialr distincti. char.13
Actus fruitionis sit formalr liber. 14
Actus cognoscēdi causetur totaliter a potentia intellectiua. char.26
Actus quilibet intelligendi causet ab istis duobus, s. potētia z obiecto. char.27
Actus plures itelligendi sint cōpoles in eadē po^a. 28
Actio aliqua in diuinis sit de gne actionis. char.95
Actiones imanētes sint in diuinis. char.96
Actus dicēdi in diuinis p̄cedat actū itelligēdi. 98
Actus spirandi precedat actū volēdi. char.99
Actus volūtatis diuine p̄cedat actū itellectus. char.113
Actus liberi arbitrij cāet ab obiecto vl a volūtate. 154
Actiones imanētes infint corpori chri. char.191
Actiones trāseuntes ꝓueniāt chro in eucharistia. 191
Accītia oia q̄ sūt i sacro eucharie sint separata a subo. 196
Accidēs idē nuō possit esse in diuersis subiectis. 196
Accidētia pla ciusdē rōnis possint eē in eodē subo. 196
Accidētia separata possint facere nāliter easdē actiones: quas faciebāt prius coniuncta. char.198
Accidentia possint generare. char.198
Accītia possint trāsmutari ad formas respectiuas. 198
¶ Adulti baptizati equalr recipiāt effectū baptismi. 181
¶ Affinitas impediat matrimoniū. char.216
¶ Aliqd in via intells ituitiue cognosci possit. char.11
Aliquid elicitū sit in diuinis. char.33
Aliqua qualē ordinē bīt: vbi distinguunt ſm rē talē babeant vbi distinguuntur ſm rōnem. char.67
Aliquis posset in statu neutro in veteri testamēto: qui nō fuisset in gratia nec in culpa. char.179
Aliqd possit ꝓuerti in aliud vtute creata. char.193
Aliquid ex accidentib^9 possit gnari nāliter. char.199
Aliquis teneat cōfiteri de peccatis venialib^9. char.205
¶ Angelus sit in loco per essentiā. char.141
Angeli plures possint eē in codē loco. char.142
Angelus idē possit eē in diuersis locis. char.142
Anima rōnalis eadē possit eē in diuersis locis. 142
Angelus moueat ab aliquo localiter. char.142
Angelus possit mouere seipsum. char.142
Angelus possit in puncto moueri. char.143
Angelus possit moueri in instanti. char.143
Angelus z anima differant specie. char.143
Angeli omnes sint specie distincti. char.144
Angeli omnes sint eiusdē speciei. char.144
Angeli omnes differant genere. char.144
Angeli meruerit suā britu^{ns} añq̄ eā babuerūt a ō. 144
Angeli peccare potuerint i p̄ istāti sue creationis. 144
Angeli potuerint appetere equalitatē dei. char.144
Angelus possit log cū altero angelo itellectualr. 146
Angelus vnus posset aliū illuminare. char.147
Angelus vnus posset aliū purgare. char.147
Angelus vnus posset aliū perficere. char.147
Aīa sensitiua z itellectiua differāt realr in boīe. 153
Anima Christi notitia intuitiua cognoscat z videat oīa illa que videt verbum. char.169
Anima Christi cognoscat omnia que cognoscit verbuz z hoc notitia vespertina que est nālis. char.169
Aia rōnalis chri sit termin^9 foz^{lis} trāsubstātiatiōis. 194
Aia possit se reunire corpi organico ꝓpria vtute. 220
Anima sit imortalis. char.220
Anima sit forma corporis humani. char.221
Anima separata possit cognoscere illa abstractiue: que cognouit cum esset coniuncta. char.221
Anima separata cognoscat se ituitiue. char.222
Anima sepata cognoscat alia a se intuitiue. char.222
Anima sepata cognoscat se abstractiue. char.222
Anima separata possit de nouo acquirere notitiā rerum sibi prius incognitarum. char.222
Anima de preteritis possit recordari. char.222
Anima cognoscat futura cōtingentia. char.223
Anima possit alteri loqui. char.223
Antechs ante diē iudicij sit vēturus. char.224
Anime sepate possint cruciari igne ifernali. char.224.
¶ Aqua q̄ cōmiscet in vinū ꝓuertat i sāguinē chri. 199
¶ Artes magice habeāt efficatiā a demonib^9. char.145
Arbitriū liberū sit de eētia anime. char.155
Arbitrium liberū principalius consistat in itellectu vel in voluntate. char.154.
Arbitriū liberū sine gra sufficiat ad merēdū. char.155
Articulus trinitatis possit defendi a fidelib^9 cōtra philosophicas impugnationes. char.227
Articulus trinitatis sit demōstrabilis. char.229
¶ Augmentū charitatis fiat per gradus. char.72

B

¶ Baptismus Joānis fuerit sacrm noue legis. char.180 Utrum
Baptismus sit pstātius z nobili^9 sacris noue legis. 180
¶ Bigamia sit illicita iure nāli. char.214.
¶ Bona meritoria reuertant: q̄ fuerūt facta i gra. 210
Bona opera z meritoria illoruz: qui moriunt in peccato mortali diminuant de pena eoz. char.211

C

¶ Causa aliqua predestinationis sit. char.117 Utrum
Causalitas finis sit vera cālitas. char.158
Causa sit nobilioz effectu. char.182
Cā instralis attingat terminū cāe p̄ncipalis. char.182
Causa efficiens/ materialis/ formalis z finalis sacramenti baptismi que sint. char.183
Caracter imprimat in cōfirmatione. char.183
Caracter imprimat in singulis ordinibus. char.213
¶ Celū fuerit pductū a trib^9 psonis ꝑz ordinē aliquē. 141
Celū moueat a p̄mo mouēte vel ab angelo aliquo. 146
Celum sit in loco. char.151
¶ Charitas infusa sit necessaria ratio acceptādi id in quo est passiue. char.69
Charitas acquisita in nobis sit p̄ncipiū productiuū alicuius actus meritorij. char.70
Charitas infusa sit in nobis p̄n^m productiuū alicui^9 act^9. 71
Charitas sit augmentabilis in sua natura. char.71
Charitas sit augmentabilis in infinitum. 74
Charitas possit diminui in infinitum. 74
Christus meruerit gloriā quā habet. char.169
Christus incarnatus fuisset si Adam nō peccasset. 170
Christus imediate instituerit ordines. 212
Christus resurrexerit tertia die. char.217
Christus resurrexerit a mortuis. 217
Christianus sufficiēter instructus in theologia possit defendere articulum creationis cō aduersario veritatis quantūcūq3 peritos
Circūcisio prius nā c

Universidad de Navarra Biblioteca

pam vel ecõtra. char.179
Circulatio aīaꝝ sit possibilis. char.221
¶ Claues sint a christo tradite ecclesie. char.205
Claues ecclesie sint due. char.205
Cõceptus aliquis cõis cõceptibus simplr simplicibus ꝛ ꝑmo diuersis possit abstrahi ab eis. char.6.
Conceptus cõis possit abstrahi ab oībus que excludunt rationem vniuersalis. char.7
Cõceptꝰ entis infiniti sit ꝓceptꝰ nobilissimꝰ i via. char.18
Cõtingētia futura bēant veritatē determinatā. char.ü4.
Corpora celestia sint animata. char.149
Corpora celestia sint cõposita ex mā ꝛ forma. char.150
Corpora celestia influant in ista inferiora. char.150
Cõtinuū sit diuisibile in infinitū. char.158
Cõceptio vgis actiua respectu vbi fuerit supnālis. 116
Corpꝰ icipiat eē i loco ꝺsecratiōis sine sui mutatiōe. 187
Corpꝰ chīi in scō bēat sic pfectā ātitatē sic in celo. 188
Corpꝰ chīi descēdat in instāti ad locū ꝺsecrationis. 188
Corpꝰ chīi trāseat ꝑ mediū qñ venit in sacro. char.188
Corpora duo per nām possint esse in eodē loco. 189
Corpora duo ꝙ non sit in eodē loco possit assignari ratio naturalis. char.189
Corpa duo ōia vtute possint esse sīl in eodē loco. 189
Corpus idē possit esse simul in diuersis locis. char.190
Corpus vnū esse in diuersis locis sit difficilꝰ ꝙ duo corpora esse in eodem loco. char.191
Cōuenientia chīi in celo ꝓueniāt sibi in sacro. 191
Cōuenientia corpi chīi in cruce ꝓueniāt sibi in pixide.s. si fuit nudatum in pixide sicut fuit in cruce. 192
Corpus chīi vt hic possit moueri naturalr. char.192
Conuersio sit in preexistens. char.195
Corpus chīi in sacro eucharistie videaī ex hoc ꝙ species videntur. char.199
Corpus chīi sit totū in qualibet ꝑte hostie ꝺsecrate. 200
Contritio sit actus penitentie. char.202
Confessio/cōtritio/ꝛ satisfactio sint partes pnie. 202
Coactio aliqua impediat matrimoniū. char.213
Consanguinitas impediat matrimoniū. char.216
Cognitio spiritualis ipediat mrimoniū. char.216
Corpꝰ chīi qō fuit i sepulchro resurrexerit a mortuis.218
Corpꝰ idē sit nuō qō resurrexerit ꝛ qō erat mortuū. 218
Corpus idē numero de genere quātitatis remāserit sine resurrexerit. char.218
¶ Creatura aliqua sit mutabilis. char.54.
Creatio passiua distinguaī a creatura realiter. 137
Creatio sit mutatio. char.138
Creatio actiua ꝛ passiua differāt realiter. 138
Creatio passiua differat a cõseruatione. 138
Creatio ordine nāe precedat creaturam. char.138
Creatio sit ꝓductio de nihilo ꝓ suā quiddᵗᵃᵉ rōnē. 139
Creatio directe opponaī annihilationi. char.139
Creatura distet a nihilo in infinitum. char.140
Creatura qlibet quantū est de se sit de nihilo. char.140

D

Utrum ¶ Deum esse sit per se notum. char.15
Deum esse sit demonstrabile propter quid. char.16
Deum esse sit demonstrabile demōstratione ga. 17
Deum esse vnum sit demonstrabile. char.17
Deus sub rōne infinita posset esse obiectū alicuius sciētie create. char.18
Deum esse infinitum sit demonstrabile. char.19
Deus sit cognoscibilis a creatura. char.23
Deus sit obis primo cognitus. char.23
Deus li [illegible] char.53
[illegible] char.54
[illegible] char.92
Deus intelligat infinita actualiter. char.110
Deus sit vbiqꝫ. char.111
Deus sit in omni tempore. char.112
Deus bēat certā notitiā de futuris cõtingētibus. 112
Deus possit predestinatū nō predestinare. char.115
Deus possit aliqō impossibile facere. char.123
Deus possit facere aliqd qō iplicet ꝺdictionē. char.124.
Deus possit facē gegd nō icludit ꝺdictionem. char.125
Deus ꝓcurrat in omni effectu cāe scōe efficiētis. 126
Deus possit supplere vicem cuiuscūq causē secunde efficientis causando totalr illum effectum. char.127
Deus potuerit ꝓducere aliqd actu aliter infinitū. 128
Deus habeat in se formalr sciam speculatiuā. 135
Deus possit aliqd de nouo ꝓducere sine mutatione. 138
Deus posset ꝓducē creaturā q nō duret nisi ꝑ instās. 139
Deus possit facere materiā sine forma. char.148
Deus sit causa effectiua peccati. char.159
Deus potuerit producere mundū ab eterno. char.160
Deus posset facere idem corpus esse vbiqꝫ. char.191
Deus possit cõuertere quodlibet in quolibet. 193
Deus possit facē aliquā forᵃᵉ absolutā fine ꝓpo subto. 195
Deus possit facere accidēs respectiuū sine subto. 195
Deus possit separare accidens a subto non imprimendo aliqō positiuum. char.195
Deus possit repare oīa q̄ sūt in vniuerso eadē nuō. 219
Deus possit reuelare suam essentiā alicui viatori abstractiue. char.233
Deꝰ possit reuelare suā cēntiā alicui viatori intuitiue. 234
Demones puniaī in iferno maiori pena q̄ homes. 224.
¶ Distinctio ꝓma que est in ōnis sit distinctio psonaꝝ. 21
Distinctio possit esse in diuinis. char.43
Distinctio attributoꝝ possit stare cū sūma simplicitᵉ. 51
Distinctio exclusiua repugnet diuinis. char.76
Distinctio individuoꝝ fiat ꝑ ꝓpetates idiuiduales. 157
Diuortiū sit illicitum. char.215

E

¶ Elemēta q̄tuor sint in corpibꝰ mixtis actualr. char.152
¶ Emanatio creaturarū a deo presupponat emanationē diuinarum personarū. char.260
¶ Ens dicaī qdditatiue de ōia cēntia vltimate pcisa. 5
Ens per eandē rōnē formalē dicaī de oibꝰ creaturis. 7
Ens dicaī analogice de illis, de quibus dicitur. 8
Ens aliqō creatū possit esse obm fruitionis ordinate. 12
Entitas terminoꝝ regraī ad veritatē ꝓpōnis, char.122
Entia rōnis denī ptinētia ad sciam theologicā. 235
Entia rationis sint necessaria. char.238
Entitas aliqua pfectior sit anima rōnali chīi in eius humanitate. char.248
¶ Episcopus quilibet possit ordinare. char.213
¶ Equalitas sūma sit inter personas diuinas. char.75
¶ Error impediat matrimonium. char.214.
¶ Essentia diuina quo in gīnatione vl productione que in diuinis ponitur. char.30.
Essentia sit terminus formalis gīnationis diuine. 31
Essentia diuina generet. char.33
Essentia diuina generetur. char.35
Essentia diuina sit causa eorum que sunt extra in genere cause finalis. char.37
Essentia vt precindit a voluntate sit principium productiuum alicuius in ratione efficientis. char.37
Essentia ōna sit formalis terminꝰ spiratiōis actiue. 56
Essentia diuina spiret vel spiretur. char.57
Essentia ꝛ proprietas distinguaī fm rationem formalē non fabricatam ab anima. char.100
Essentia sit obiectū primū intellectus diuini. char.109
Esse est nīe differat realr ab esse existentie. char.122

Utrum

Essentia

Essentia vel exsitia sit terminus creationis. char.139
Essentia rei creabilis sit subiectū creationis. char.139
Esse ex tempore repugnet alicui creature. char.160
Esse ab eterno repugnet alicui creature in singulī. 160
Esse ab eterno repugnet omni creature. char.160
Esse plura sint in christo. char.170
Essentia diuina sit in tribus personis beatissime trinitatis distincte. char.230
Esse essentie creabiliū qdditatū fuerit eternū. char.241
¶ Euum sit mēsura successiua vel permanēs. char.140
Euum differat realiter ab eternis. char.140
Euum vnū sit oīum euiternoꝝ. char.140
Euum sit mensura spiritualiū tm. char.140
Eucharistia sit nobilissimū sacramentoꝝ. char.184
¶ Excōicatio fuerit īstituta a iure diuino. char.205
Excōicatio feratur a iure positiuo. char.205

F

Utrum ¶ Filius sit substātia pīs eternalr genitus. char.36
Filius semper generetur de substantia pīs. char.37
Filij plures sint in diuinis. char.42
Firmamentum sit pⁱ⁻um mobile. char.150
Fidelis omnis vtriusꝫ sexus teneatur confiteri oīa peccata sua proprio sacerdoti. char.204
¶ Forme plures substantiales sint in corpore hominis vt ganiçato. char.152
Fortitudo sit virtutū excellentissima. char.178
Forma corruptibilis sit terminus formalis transubstantiationis. char.194
Forma vnica singlis sit vnius determinati corpis. 221
¶ Fruitio ꝛ delectatio sint idem. char.13

G

Utrum ¶ Generatio sit in diuinis. char.29
Generatio fm eandem rationē formalez dicta sit in deo ꝛ in creatura. char.29
Generatio vniuoca sit in diuinis. char.31
Generatio obiectiua sit in diuinis. char.32
Generatio diuina sit actus elicitus. char.33
Generatio filij sit eterna. char.53
Generatio sit instantanea. char.153
Genus humanum fuerit necessarium redimi per mortē domini. char.169
Gieçia committatur in sacro extreme vnctionis que ꝓsistit in vendendo spiritualia. char.212
¶ Gratia ꝛ letitia moueaī a ꝓpria forma itrinseca. 151
Grauia sit pfectio aīe rōnalis vel alicuius potētie. 155
Gratia ꝛ charitas sint idem realiter. char.155
Gratia differat realiter a gloria. char.156
Gratia infundatur in sacro penitentie. char.201

H

Utrum ¶ Habitus aliquis possit venire a superabundātia virtutis ad defectū vl eō nō trāseūdo ꝑ mediū vtutis. 177
Habitudo vel ordo essentialis sit in ordinibus ecclesiasticis. char.212
¶ Hoc ꝓnomē demōstrauerit aliqd qñ chīs cōfecit. 187
Hoc demonstret qō ꝓferimus. char.187
Homo resurgat idem numero. char.220

I

Utrum ¶ Idee sint in mente diuina. char.133
Idee sint in potentia obiectiua. char.133
Idee sint in rerū natura. char.134.
Idee sine vlia habeāt esse in anima nostra. char.134.
Idem numero ꝑ diuinā potentiā possit reparari. 219
Idem numero virtute nāli possit reparari. char.219.
¶ Ignis iferni possit ꝑpetuo affligē corpa dānatoꝝ. 22
¶ Illi qui sunt in iferno magis vellent nō ee q̄ esse. 226
Illi qui sunt in iferno sint obstinati. char.226
Illi qui sunt in inferno iuste puniantur. char.226
¶ Imago trinitatis sit in anima. char.25
Infinitas sit de ratione formali deitatis. char.19
Indiuiduū aliquod absolutum sit in diuinis. char.82
Ingenitum ꝛ inascibile sint ꝓprietates pīs. char.85
Ingenitū ꝛ inascibile sint ꝓprietates pīs ꝓstitutiue. 86
Ingenitū ꝛ inascibilitas sint exma oppōnis ꝓpatiue. 87
Intellectus formaliter sit in deo. char.108
Intellectus agens ꝛ possibilis realr distinguaī. 109
Intellectus diuinus intelligat omnia. char.109
Incōpossibilitas rei fiende sumatur ex parte dei. 124.
Intellectus ꝑcedat volūtatē in actibus moralibus. 131
Intellꝰ diuinus ꝓducat obiecta sua in esse cognito. 132
Intellꝰ diuinꝰ ꝓducat qdditates in eē itelligibili. 132
Incarnatio verbi sit per nām cognoscibilis. char.161
Incarnatio verbi sit relatio. char.161
Incarnatio verbi sit possibilis. char.161
Incarnatio verbi sit ꝓprie creabilis. char.162
Incarnatio sit dissolubilis per naturam. char.162
Incarnatio etiā in diuinis sit sūma vnitas vel vnio. 162
Incarnatio fm ꝙ ꝓprie accipitur fundetur in aliquo suppōsito: de cuius essentia sit aīa rōnalis. char.163
Incarnatio fm ꝙ sumitur pro humanatione fundetur in 3ª entitate distincta a carne. char.163
Inherentia accidentis differat ab accidente. char.196
Infidelitas impediat matrimoniū. char.216
¶ Iustitia legalis sit nobilissima vtutū moraliū. 177
Iustitia monastica sit virtus moralis. char.178
Iudicium vniuersale sit futurum. char.223

L

¶ Lex noui testamēti contineat aliquā operationez que terminetur ad diuinā essentiā ita ꝙ nō ad psonā. 178
¶ Libertas voluntatis possit ꝺ iudiciū rōnis. 154.
¶ Lux eterna sit itellectui nro ratio cognoscēdi. 25
Lux creata sit intellectui nro ratio cognoscendi. 25
Lucifer fuerit primus ꝛ nobilissimus angelus. 145
Lux sensibilis sit forma substantialis. char.148
Lux sit primū obiectum visus nostri. char.148
Lux diffundatur in instanti. char.149
Lux educatur de fecunditate medij. char.149
Lumen creatū ad operationē beatificam anime christi requiratur. char.168

M

Utrum ¶ Materia fuerit creata a deo de facto sine forma. 147
Materia sit eadem in omnibus. char.148
Materia sit idem qō sua potentia. char.148
Materia prima sit subm generationis. char.153
Mā ꝑma habeat in se rationes seminales. char.153
Matrimoniū sit sacrm. char.213
Matrimoniū sit dissolubile. char.213
Matrimoniū pficiatur solo consensu. char.213
Matrimoniū verum fuerit inter virginem Mariam ꝛ Joseph. char.214
Matrimoniū possit impediri. char.215
Mediū vtutū moraliū ꝓsistat in idiuisibili. char.176
Mercatio sit licita a iure diuino. char.244
¶ Michael btūs habuerit bellū reale cū diabolo. 145
Mirabilia fiant vtute bonoꝝ angeloꝝ. char.146
¶ Modi intrinseci sint in poª obiectiua. char.121
Motus sit forma absoluta vel respectiua. char.146
Motus habeat esse in anima vel in re extra. char.152
Motus ꝛ tempus differant realiter. char.152
Mors sit maxima penarum.
¶ Mulier facta sit ꝑ viā cre-
Mundus sit eternus.
Mundū nō fuisse ab ete

Universidad de Deusto
Biblioteca

Mundo quātitatiuū est de se repugnet q̄ sit ꝑducibilis ab eterno. char.160
Mundus possit perpetuari. char.160
Mundus sit periturus per ignem. char.224

N

Utrum Natura specifica sit de se singularis. char.157
Natura de se sit vniuersalis. char.157
Necesse sit ponere charitatē creatā i aīa nr̄a. char.68
Notitia abstractiua diuine essentie ꝛ nō de eius exīstia poterit cōmunicari viatori. char.9
Notitia abstractiua ex pte obiecti nō cogīscēdo deū esse siue exīstiā eius possit hāi de diuina essentia. char.10
Notitia intuitiua de dīna cētia poterit cōicari viatori. 10
Notitia intuitiua sit de nō exīte per potētiā diuinā. 10
Nonidētitas aliq̄ ante oēm distinctionē sit in dīnis. 44
Nomina plura deo sint attribuenda. char.76
Nomina omnia diuina sint synonyma. char.77
Numerus formaliter sit in deo. char.79
Numerus habeat aliquā vnitatem. char.81

O

Utrum Obiectū fruitionis bēat plures rōnes visibilitatis. 13
Obedientia sit nobilissima vtutū mozalium. char.253
Operatio btifica aīe chr̄i causetur totaliter ab obiecto beatifico. char.168
Operationes plures possint simul esse in eadē potentia operatiua. char.261
Ordo nature sit in diuinis. char.63
Ordo originis sit prior ordine nature. char.66
Ordo essentialis sit in diuinis. char.66
Ordo accidentalis sit in diuinis. char.66
Ordines in eccl'iastica hierarchia sint septē. char.212
Ordo sacerdoty sit nobilior ordine episcopatus. 212
Ordo impediat matrimonium. char.215

P

Utrum Pater ꝛ filius sint vnum p̄ncipiū spūssancti. char.60
Pater eter⁹ p̄us origine ꝑducat vel spiret spūmscū q̄ filius. char.61
Pater producat filium in intellectu. char.38
Pater producat filium necessitate. char.39
Pater genuerit filium natura. char.39
Pater ꝛ filius diligant se spiritusancto. char.97
Pater sit sapiens sapientia genita. char.97
Pater ꝛ filius ꝛ spūssc̄us dicant verbo. char.97
Partes omnes ptinui sint diuisibiles. char.158
Paruuli sint baptiçandi. char.181
Partes vnius corpozis existentis diuina potētia possint esse in diuersis locis. char.190
Panis annihilaretur. char.195
Pars minima hostie cōsecrata detur. char.200
Partes in hostia sint realiter distincte. char.200
Perfectiones diuine distinguantur ex natura rei. s. diffinitione ab anima non fabricata. char.45
Perfectiões i deo distinguāt̄ fz rōnē ab aīa fabricatā. 48
Perfectiones cuncte ille que sunt in deo possint esse vna res suppolita aliqua nō identitate vel distinctione ex natura rei inter illas. char.48
Persone diuine sint equales in potentia. char.75
Persone sint in seinuicem. char.76
Persona sit nomen prime intentionis. char.77
Persona sit secunda intentio. char.78
Persona dicat̄ vnitoce de trib⁹ suppositis diuinis. 78
Persona fit ad se vel ad aliud. char.79
maliter cōstituat̄ per absoluta. 82
uanē per ꝓprietates reales. 83
distinguuntur ex natura rei. 102
char.156

Peccatū aliqō sit propzie cōtra spūmscū. char.158
Peccatū in spūmscū sit pctū ex certa malitia. char. 159
Peccatum sit formaliter nihil. char.159
Persone tres dine possent assumere eādē nām nnō. 168
Penitentia sit sacm noue legis. char.200
Penitentia sit virtus. char.201
Penitētia sit fructuosa qñ fit in periculo mortis. 207
Penitentia fiat salutifera in puncto mortis. char.208
Peccata venialia que comisserunt damnati puniant̄ in inferno eternaliter. char.209
Peccata omnia preterita post relapsum in peccatuz mozt tale reuertantur. char.210
Pena incendy sit maxima in damnatis. char.225
Pena damnatoz sit infinita. char.226
Persone tres bīssime trinitatis seruent ordinez originis in creando ita q̄ vna diuina ꝓsona p̄mo ꝑducat creaturā fm ordinē originis q̄s alia. char.258
Plalitas ꝓsonaz possit stare cū vnitate dine eētie. 22
Potētia siue sensitiua siue itellectiua possit cognoscere naturaliter non exīstens. char.11
Potentia generandi sit in diuinis. char.40
Potentia generādi in diuinis dicat qd vel ad aliqd. 41
Potentia generandi sit in filio. char.41
Ponere in deo relones rōnis ad creaturā que ex tēpoze denominēt ipsum deum necessarium sit. char.93
Ponere in deo relones reales ꝛ actuales ad creaturā necesse sit. char.93
Potentia volitiua ꝛ executiua in diuinis distinguantur aliquo modo. char.125
Potentia absoluta ꝛ potentia ordinata distiguant̄. 126
Pontifex sūmus possit absoluere a pena ꝛ a culpa. 206
Pontifex sūmus bēat plenā prātē in tēpozalibus. 209
Primū p̄ncipiū cōplexū possit formari i theologia. 2
Processus sit in ifinitū in actib⁹ intelligendi. 28
Proprietas patris generet. char.36
Proprietas filij generetur. char.36
Prius in essentialr ordinatis ꝛ realr distinctis p diuinaz potētiā possit fieri sine posteriozi. char.67
Proprietas relativa ꝛ essentia distinguantur fm rationē ab anima fabricatam. char.99
Proprietates absolute dicant perfectionē simplr de oibus in generali. char.104
Predestinatio sit eterna. char.115
Prescietia ꝛ predestinatio sit idem in deo. char.116
Processus in infinitum sit in spēbus vniuersi. char. 157
Productio rerum in esse intellecto sit prioz generatione verbi in diuinis. char.133
Practicum ꝛ speculatiuū sint dūe essentiales scie. 136
Projecta moueant̄ ab aliqua forma intrinseca. 151
Primū principiū productiuuz ꝛ vltimus finis coincidāt in idem. char.157
Priuilegium possit dari alij audiendi istos/stante illa regula q̄ oēs teneant̄ ꝓfiteri ꝓpriis sacerdotib⁹. 204
Princeps ecclesie habeat plenitudinez ptātis in iurisdictione spūali vniuersalis ecclesie. char.206
Princeps vlis ecclesie possit dare indulgentias. 206
Principatus regni Sicilie ex hoc sit nobilior: ga subiectus ecclesie. char.256
Punctus in corpore chr̄isti dicat rōnē respectiuaz. 198
Purgatozium necessario ponat̄ post banc vitaz. 208
Purgatozium vbi dare sit. char.208

Q

Utrum Quātitas corpozis chr̄isti in sacramēto eucharistie differat realiter a substātia eius. char.197
Quātitates plies realr dntes ponāt̄ in corpe chr̄i. 197
Quidditates rez creabiliū i po⁹ obtinua bīt eē eēn⁹. 177

Quidditates fm illud esse essentie positum habeant esse ab eterno. char.118
Quidditates habeant esse in mente diuina. char.119
Quies nēcio itercidat iter duos motus p̄rios. char.151

R

Utrum Ratio entis sit precisa ab alys rationibus formalibus que sunt in deo. char.6
Ratio entis sit ratio generis. char.7
Ratio aliqua sit transcendens cōia entis. char.8
Rationes plures fruibilitatis sint in deo. char.14
Ratio substātialis habeat esse in materia. char.154
Relatio sit aliquid. char.88
Relatio differat realiter a fundamento. char.89
Relatio poterit fundari in relatione. char.89
Relatio possit terminari ad relationem. char.90
Relatio includat in suo ꝛceptu qdditatiuo terminū. 91
Relatio aliqua possit esse sine termino. char.91
Relationes causentur in creaturis. char.92
Relatio ciusdē rōnis semp inascat iter extrema eiusdē rationis inquantū ciusdē rationis. char.92
Respectus fundamentales sint in deo ad creaturā. 94
Respectus aptitudinalis sit in deo. char.94
Relationes cōes sint formalr in deo. char.95
Relatio diuina vltimate abstracta p̄dicetur de essentia diuina. char.101
Reuolutio celi dicat aliquid absolutū vl respectiuū. 152
Respectus plures vel plures vniones icludant in verbi incarnatione. char.161
Restitutio sit actus virtutis penitentie. char.203
Restitutio sit facienda de bonis fortune. char.203
Remissio peccatoz sit post banc vitam. char.208
Reddere debitum sit necessarium. char.214
Resurrectio Chr̄isti sit preterita. char.216
Resurrectio chr̄isti fuerit vera. char.217
Resurrectio chr̄isti sit dignissimum sacm iter oia sacra que pertinent ad eum. char.217
Resurrectio gñalis oium sit futura. char.218
Resurrectio sit naturalis. char.219
Resurrectio possit probari ratione naturali. char.220

S

Utrum Sacramenta veteris legis sint totalr euacuata. 179
Sacm circuncisionis conferat gratiam. char.179
Sacra noue legis sint imediate istituta a chr̄o. char.180
Sacm baptismi moz istituti euauerit circūcisionē. 180
Sacramentū baptismi sit iterabile. char.181
Sacm eucharistie poterit institui in veteri testō. 192
Sacra ptinentia ad btām virginē fuissent euacuata supposito sacz eucharistie potuisse istitui i vete. lege. 192
Satisfactio p pctō mortali sit pōis boi viatori. 201
Sacerdos aliqs possit absoluere de oi pctō mortali. 205
Sancti habeant minus de gloria in paradiso ꝓpter multitudinem peccatoz. char.211
Sacm extreme vnctionis sit sacm noue legis. 211
Sacm extreme vnctionis sit iterabile. char.211
Sacm ordinis sit sacm noue legis. char.212
Sacm ordinis cuilibet fideli possit confiteri. char. 213
Scientia practica sit in deo. char.135
Scientia eadem possit esse speculatiua ꝛ practica ꝛ hoc eadem specie. char.136
Secretū quodlibet seruare sit de iure nāli. char.209
Seruitus impediat matrimoniū. char.215
Singulare aliquid in via per intellectū a nobis cognosci possit. char.27
Sigillum cōfessionis sit aliquo modo
Signa erunt in diem iudicij.
Species intelligibilis requirat̄ ad
Spūssc̄us sit amoz spiratus. char.57
Spūssc̄us procedat a patre. char.58
Spūssc̄us si nō ꝓcederet a filio distingueret̄ ab eo. 58
Spiratio actiua differat realiter a paternitate. char.59
Spiratio actiua sit cōstitutiua persone. char.60
Sphere elementoz sint quatuoz. char.150
Species moueant motu naturali. char.192
Species possit naturalr corrumpi. char.199
Status mr̄imonialis sit nobilioz statu virginali. 214
Subiectū primi principij cōplexi dictū de deo ꝛ creatura habeat eundem conceptum. char.4
Subiectum primi principij cōplexi habeat eandē rōnē formalē in deo ꝛ creatura fm sciam sermocinales. 4
Subm primi p̄ncipij cōplexi bēat eandē rōnē formalē in deo ꝛ creatura fm scias reales. char.4
Suppositū aliqō absolutū sit in diuinis. char.81
Supbia fuerit peccatū angeli. char.145
Suppositū verbi possit assumere quācūqz nām. 167
Suppositū angeli possit assumere nām creatā. char.167
Superabundantia in virtute circa virtutes mozales sit maius peccatum q̄ defectus. char.177
Suffragia ecclesie valeant defunctis. char.209
Symonia comitti possit in sacro extreme vnctio. 212

T

Utrum Terminus a quo incarnationis differat realiter a natura assumptibili. char.163
Terminus formalis incarnationis sit aliquid personale vel essentiale. char.164.
Temperantia sit nobilissima vtutū mozaliū. char. 178
Theologia sit scientia. char.8
Theologia sit supernaturalr eleuata. char.12
Tres persone sint in diuinis. char.20
Trinitas personaz sit demōstrabilis demōstratione qa. 21
Trinitas ꝓsonaz sit demōstrabilis demōne pp qd. 20
Trinitas diuinarū personaz possit stare cū oīmoda idētitate eoz que sunt in eadē persona diuina. char.21
Trinitas rerū possit stare cū vnitate reali. char.103
Transubstātiatio qua substātia panis ꝓuertit̄ in corpus chr̄isti sit mutatio. char.193
Transubstantiatio sit possibilis. char.193
Transmutatio absoluta sit in spec ous. char.198
Tristitia sit effectus penitentie. char.202
Trinitas beatissima producat creaturas in esse fm quid anteq̄ producat eas in esse reali simplr. char.260

U

Utrum Uestigium trinitatis sit in creaturis. char.24
Uerbum nostrum sit actualis notitia. char.84
Uerbū diuinū sit actualis notitia. char.84
Uerbuz fm eandē rationē formalē dicat̄ de deo ꝛ creatura. char.85
Uerbum essentiale sit in diuinis. char.85
Uerba cōsecrationis virtutē supernaturalr infusaz per quā possint causare terminum istius consecrationis ꝛ transubstantiationis. char.186
Uerba ꝓsecrationis habeant aliquā causalitatē respectu termini transubstantiationis. char.187
Uirgo beata fuerit sanctificata. char.164.
Uirgo beata fuerit cōcepta in pctō originali. char.165
Uirtutes oēs theologice fuerint simul in aīa chr̄i. 170
Uirtutes intellectuales fuerint in aīa chr̄i. char.172
Uirtutes mozales sint cōnexe. char.173
Ui mozales consistant in medi

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tabula secunda

Uirtus moralis habeat circumstantias. char.176
Uirtus aliqua supernaturalr infusa sit in sacramēto baptismi. char.183
Uirtus penitentie consistat in medio. char.201
¶ Una ratio formalis dicta in quid de deo ꝛ creatura repugnet diuine perfectioni. char.5
Unitas entis possit saluari in deo cū distinctione formali istarū perfectionum. char.51
Unitas sit intranea numero. char.81
Unitas sit formaliter in deo. char.80
Unitas minor vnitate numerali dctur. char.157
Unio ista que est incarnatio sit cognoscibilis p nās. 162
Unio incarnationis possit fieri ad essentiam. char.168
Unio extremor adinuicē fiat in mixtione. char.199
¶ Uolūtas appbēso vltio fine p itellz possit nō frui. 14
Uoluntas possit ab aliqua causa necessitari. char.15
Uoluntas diuina sit principiū ꝓductiuū spūssci. char.55
Uolūtas diuina sit prima regla oium ꝓtingentiū. 129
Uolūtas dīa possit aliqd ꝺ ꝓiudicatū a rōne. char.130
Uolūtas signi ꝛ beneplaciti in deo distinguanr. char.130
Uoluntas creata teneat se conformare volūtati diuine: imo volendi vel volito. char.131
Uolūtas diuina producat obiecta sua in esse volito. 131
Uotum sit de iure diuino. char.215
¶ Usura sit licita. char.203

¶ Finis prime tabule qōnū. s. cōfecte ad laudē sūmi opificis a benedocto viro Fratre Hippolito. S. Theologie pfessore Carmelitano in almo Patauino gymnasio.

¶ Frater Hippolitus Carmelitanus eidem. S. D.

Ita tabula prodest studioso Francisci quēadmodū ꝓdest filum labirynthо inclusis.
Dispō prime tabule
Dispō secunde tabule.
Dispō tertie tabule.

OPereprecium esse mihi visum est Reuerēde magr iuxta huius primae tabulae finem/ modum, quo studiosi in his nostris tabellis proficiant, apponere: id siquidez ab oibus obseruari video, qō ꝛ tu fortasse approbabis. Quāobrez cum ille inextricabiles labirynthi errores filo extricauerit, nos per Mayronianu opus quasi aurigae vuūquēqz bis nostris vigilijs ducere conabimur ꝛ bos adibentes canones: quibus iter facilius videatur. ¶ Cum primam igitur tabulam quis aggressus fuerit numerosqz illos: qui vnicuiqz quaestioni adiunguntur: admirabitur, ex his inquaz numeris animaduertere debes/qua charta quaestio illa posita sit seu vigenaria seu centesima: ꝛ de reliquis. ¶ Secunda tandem tabula arrepta, que perplexior forte videbitur: primo sciat vnāquāqz colūnam a nobis quatuor digestā esse litteris, ita ꝙ due columne. 8. tota vo charta. 16. litteras habeat: cū charta quaelibet columnis. 4. dispōsita sit, vnde in hoc notabiliū indice posito notabili: sub littera certa illud significamus: deinde numerū chartae in qua huiusmōi specificatio fiat adiecim⁹. ¶ Tertiā demū igredientes/qua regulae singulae toto opere dispersae vna copulanr/chaos potius q̄ ordinem pcipere dicēt: quod tamen aliter accidit. Illic enī cunctis simul congregatis regulis in eius tabulae fine tabellā reperies/qua optabilius non inuenies: tot igitur ꝛ tantas elucubrauim⁹ noctes vt cōmuni studiosor vtilitati potius q̄ nobis prodessemus/quos labores ꝛ pīnitas tua facillime cognoscet. Vale.

¶ Aduerte candide Lector ꝙ et quartam potuissem tabulam addere. s. de maximis/verum quia nimis in imensuz excreuisset opus: idcirco eā omisi. Nulla enim fere charta est in qua quatuor aut sex maxime nō repianr: quas (si volueris) haud cū difficultate poteris in tabulā redigere ꝛc.

Tabula notabilium secunda.

A

ABstractio quotuplex sit. littera. L. char. 6
Abstractio q̄uplex sit in accīb⁹ relatiuis ꝛ in absolutis ꝛ i subst̄atys. lr̄a. E. char. 34.
Absolutū respectiuū vl ad aliqd q̄uplr dicar. lr̄a. O. 41
Ab eodem ad diuersum ꝛ in alys cōtrarys immediatis qualiter sit arguendum. littera. E. char. 45
Absolutū ꝛ realitas an distinguanr. lr̄a. M. char. 47
Abstractio quotuplr sumatur. littera. D. char. 57
¶ Actus sīme meritor⁹ vel demeritor⁹ g sit. lr̄a. P. 12
Actus voluntatis q̄uplex ꝛ g ꝛ qualr distinguanr. lr̄a. L. 13
Act⁹ itelligēdi a gbus ꝛ quot causer. littera. E. char. 27
Actus rectus ꝛ reflexus sint idem. littera. M. char. 28
Accipere esse quotupliciter contingat. lr̄a. M. char. 31
Actus quale obiectū pīsupponat: ꝛ quale non. lr̄a. O. 38
Actio ꝛ passio ꝓprie ab intra sint in diuinis. lr̄a. E. 41
Accidere quotuplr accipiatur. littera. I. char. 54.
Actio dei qualr nēcia ꝛ qualr ꝓtingēs sit. lr̄a. I. char. 54.
Accipere esse quotupliciter cōtingat. lr̄a. P. char. 56
Accidens quotuplex sit. littera. H. char. 60
Actus intelligendi quotuplr accipi possit. lr̄a. L. char. 67
Acceptatio passiua qualr realis ꝛ q̄lr rōnis sit. lr̄a. D. 69
Acceptatio q̄uplex fūdet in charitate creata. lr̄a. D. 69
Actus scōs quādo ꝛ vbi supponat pīnū. lr̄a. P. char. 83
Actus intelligendi quotuplex sit. littera. B. char. 85
char. 92
r sit. littera. H. char. 95
er accipiatur. littera. L. char. 95
ra. M. char. 95
sit. littera. D. char. 95

Actio

Notabilīū

Actio transiens vel imanens vnde sit. lr̄a. M. char. 96
Actio imanēs quotuplicē ꝛ q̄s bēat ꝑpetates. lr̄a. B. 97
Accipere esse per aliō quotuplr ꝓtingat. lr̄a. O. char. 98
Accipere esse per productionē quid sit. lr̄a. O. char. 98
Accidens formalr sumptū quid. lr̄a. A. char. 121
Accipere esse quot modis cōtingat. lr̄a. O. char. 138
Actus voluntatis quotuplex sit. littera. A. char. 145
Actus bellici angelor quot sint ꝛ qui. lr̄a. M. char. 145
Actus ꝛ potētia quotuplr sumi possint. lr̄a. O. char. 147
¶ Ad aliqd q̄uplr sumar. lr̄a. I. char. 41. ꝛ lr̄a. D. 94
Adamas quare attrahat. littera. H. char. 151
Aduersarius veritatis qui sit. littera. M. char. 244
¶ Affirmare quid sit. littera. A. char. 27
¶ Agentia quotuplicia sint. littera. E. char. 37
Agere per aliud quotupliciter cōtingat. lr̄a. L. char. 58
Agere quale esse presupponat. littera. P. char. 65
¶ Aliquid esse elicitum quotuplr ꝓtingat. lr̄a. O. char. 33
Aliqua quotupliciter corrumpantur. lr̄a. E. char. 37
Aliqd esse in creatura quotuplr eueniat. lr̄a. A. char. 69
Aliqd eiusdē rōnis i diuinis plificari q̄uplr itelligar. K. 78
Aliqd qualr sit cōe vltimis ꝓstituiuis. lr̄a. M. char. 78
Aliqd q̄lr sit cōe p^m attributis ꝛ pfectiōib⁹ simplr. M. 78
Album quotupliciter accipiatur. lr̄a. O. char. 102
Aliqua esse in deo quotuplr contingat. lr̄a. E. char. 133
Aliquid creari quotupliciter dicatur. lr̄a. E. char. 162
Aliqd icludi in aliquo quotuplr eueniat. lr̄a. A. char. 250
¶ Amicitia quotuplex in deo sit. littera. D. char. 176
¶ Analogum quotuplex sit. littera. E. char. 8
Anima qualiter cognoscat. littera. H. char. 10
Angelus possit obiectiue ꝑducē for⁹ absolutā. lr̄a. D. 27
Anima quot modis distinguatur. lr̄a. I. char. 56
Annihilare quid sit. littera. O. char. 139
¶ Appetitus nālis quotuplex sit. littera. B. char. 15
Apprehēdere ꝛ cōprehendere quid sit. lr̄a. L. char. 110
¶ Aqua quare totam terrā nō cooperit. lr̄a. O. char. 54
¶ Arbitrium quotuplr sumi possit. littera. O. char. 52
Arbitriū quid ꝛ quotiens sumitur. littera. O. char. 52
¶ Astrologia quo modo cognoscat. littera. B. char. 10
¶ Attingentia quotuplex sit. littera. H. char. 24
Attributa q̄lr ptineāt ad p^m modū ꝛ q̄lr ad z^m. lr̄a. P. 47
Attributa ad intra que sint. littera. M. char. 64
Attritio quid. littera. P. char. 202

B

¶ Beati qualr ꝓfirmenr ꝛ securi reddanr. lr̄a. E. char. 15
Bigamia quotupliciter sumatur. lr̄a. O. char. 214

C

¶ Capacitas quotuplex sit. littera. M. char. 12
Causalitas ꝛ eternitas an distinguanr. lr̄a. M. char. 46
Charitas ꝛ gr̄a quotuplr accipi possint. lr̄a. M. char. 69
Causalitas quotuplex sit. littera. D. char. 71
Charitas ꝓiuncta q̄lr sit augmētabil r ifi^m: ꝛ q̄lr nō. D. 74
Causare ꝛ causari quid sit. littera. L. char. 117
Caro quid sit. littera. B. char. 137
Caracter quot ꝓpzietates habeat. lr̄a. I. char. 183
Carere vel ꝑuari de aliq̄ qñ dici debeāt. lr̄a. D. char. 53
¶ Certitudo quotuplex sit. littera. D. char. 4
¶ Conceptus quotuplr accipi possit. lr̄a. D. char. 4
Contradictio quotuplex sit. lr̄a. M. char. 4
Conceptus simpliciter simplex quid. lr̄a. L. char. 5
Conceptus in quotuplici differentia sint. lr̄a. O. char. 6
Cōmunior a ente que sint: ꝛ que non. lr̄a. H. char. 8
Cōmunior a quotuplicia sint. littera. I. char. 8
Conditiones scientie quotuplices sint. lr̄a. O. char. 8
Conceptus quotuplex sit. littera. K. char. 9
Cōpatio rei ad repitatū q̄lis ee
Cognitio intuitiue p

Complacētie per qd actui dominenr. lr̄a. H. char. 14
Conceptus qdditatiuus quotuplex sit. lr̄a. D. char. 19
Coniunctio quotuplex sit. lr̄a. H. char. 22
Cōcept⁹ qdditatiu⁹ i dīis ꝛ i creaturis q̄tuplex sit. I. 23
Conceptus simplex/simplr simplex/ꝛ sūme simplex qui sint ꝛ qualr differant. lr̄a. A. char. 24
Cognitio quotuplex sit. lr̄a. E. char. 24. ꝛ lr̄a. K. char. 28
Conceptus qdditatiui de deo dicti quot sint. lr̄a. O. 35
Cōtinuitas actiōis qñ arguat itēsionē/ꝛ qñ nō. lr̄a. E. 37
Contradictio an prior sit alijs oppōnibus. lr̄a. P. 44
Cōmunicabilitas ꝛ exīntia an distinguanr. lr̄a. M. 47
Conuertibilitas quotuplex sit. lr̄a. O. char. 49
Cōmunitas quotuplex sit. littera. D. char. 50
Compositio quid sit. littera. K. char. 51
Compositio quid dicat. littera. A. char. 52
Conuenire per accīs quotuplr accipiar. lr̄a. M. 53
Coniunctū ex diuersis qualiter sequar. lr̄a. O. char. 57
Corpus an possit fieri sine figura. lr̄a. B. char. 68
Continuatio quotuplex sit. littera. L. char. 72
Conceptus significatus per nomē qd sit. lr̄a. M. 76
Cōmunicabile ꝛ incōtinuabile quotuplex sit. lr̄a. D. 82
Cōmunicabile eē quotuplr intelligar. lr̄a. L. char. 105
Contingens quid sit. littera. I. char. 118
Corp⁹ infinitū qualr idiuisibile ꝛ illocabile sit. lr̄a. D. 129
Compositū quotuplr accipiar. lr̄a. A. char. 187
Concretum quotuplex sit. littera. I. char. 195
Corruptio quelibet vnde sit. littera. B. char. 221
¶ Creature quotuplex esse habeant. lr̄a. M. char. 85
Creabile quid sit. littera. I. char. 117
Creare q̄lr attribuir volūtati diuine. lr̄a. P. char. 125
Creatura quid sit. littera. B. char. 137
Creatio quid sit. littera. B. char. 137

D

¶ De⁹ q̄lr nō sit obz ꝺlecta^bile: ꝛ act⁹ fruēdi vl videdi. K. 13
Demones q̄re diligāt se itēsissime ꝛ vltra debitū. B. 13
Deum esse quo inuestigetur. littera. M. char. 17
Demōstratio quia/quotuplex sit. littera. I. char. 17
Dependentia quotuplex sit. littera. A. char. 25
De se nō bīe eē: ꝛ a se nō bīe eē qualr dīant. lr̄a. L. 29
Descripto quid sit. littera. D. char. 44
Deus an plura itelligat q̄ velit. lr̄a. K. char. 46
Deum vbiqz eē quotuplr itelligi possit. lr̄a. B. 112
Deus quo cognoscat cōtingēria. lr̄a. H. char. 113
Determinatio actiua in volūtate dei qd sit. lr̄a. M. 113
Deus quo per volūtarē oia creet. lr̄a. B. char. 126
De⁹ q̄lr meliorē mūdū creare potuisset ꝛ q̄lr nō. O. 129
Deformitas in peccato que sit. lr̄a. H. char. 159
¶ Distinctio quotuplr sumar. lr̄a. E. char. 3
Diffinitio entis que ꝛ q̄liter pdicē de ente. lr̄a. M. 6
Discursus quotuplex sit. littera. A. char. 9
Discursus sm quid in deo sit. littera. B. char. 9
Discursus possit poni in notitia intuitiua. lr̄a. L. char. 9
Diuinitas q̄lr cogsci possit ab itell tu nro cōiuncto. I. 9
Diuinitas qualr cognosci possit ab intellectu supnāliter eleuato per spēm infusam. littera. K. char. 9
Diuinitas qualiter cognosci possit ab intellectu separato in puris nālibus existente. littera. M. char. 9
Diuinitas qualiter cognosci possit ab itellectu creato supernaturaliter eleuato. littera. P. char. 9
Diffinitio ꝛ diffinitū quo distinguanr. lr̄a. K. char. 16
Distingui forr alr ꝛ realr identificari an ꝙueniat passioni subti: ꝛ ob id ab ipsa separi nequeat. lr̄a.
Distinctio quotuplex sit in diuinis sm ordinē. lr̄a. L. 21
Diuisio quotuplex sit. littera. D.
quotupliciter

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tabula secunda

Distinctio quid sit.lr̃a.M.char.43.ꝛ littera.H. char.57
Distinctio fundamẽtalis ꝛ actualis quid sit.lr̃a.L. 43
Distinctio essentialis que sit.littera.O. char.43
Distinctio realis que sit.lr̃a.O. char.43
Distinctio formalis que sit.littera.O. char.43
Distinctio modalis que sit.littera.O. char.43
Distinctio ex nã rei in diuinis quotuplex sit.lr̃a.J. 44
Distantia quotuplex sit.littera.L. char.44
Dña quare nõ sit modus intrinsecus.lr̃a.F. char.49
Distinctio ex nã rei quotuplex sit.littera.K. char.50
Distinctio realis quotuplex sit.littera.Q. char.50
Diffinitio q̃tuplex sit.lr̃a.A.char.64.ꝛ lr̃a.K. char.195
Diffinitio ꝛ descriptio an differant.lr̃a.A. char.65
Dictio exclusiua quotupl'r sumi possit ꝛ qual'r admittat in diuinis.littera.F. char.76
Dicere quid sit.littera.K. char.84
Diffinitio quid sit.litterra.B. char.91
Diligere quotupl'r cõtingat.littera.L. char.97
Dicere quotupliciter accipiatur.littera.Q. char.97
Dicere ꝛ intelligere quid sint ꝛ quid non.lr̃a.D. char.98
Distantia quotuplex sit.littera.L. char.140
Duo q̃ possint fundare cãdẽrelonẽ.lr̃a.O. char.56
Duratio quotuplex sit.littera.J. char.122

E

Elicere quotuplex sit.littera.E. char.26
Ellicitio quid sit.littera.E. char.33
Ens finitum est ens/qualis sit ista predicatio.lr̃a.E. 6
Ens quot modis sumatur ꝛ predicetur.lr̃a.E. char.6
Ens in anima quotuplex sit.littera.L. char.7
Ens in potentia obiectiua qualiter simpliciter ꝛ qualiter fm quid dici possit ens.littera.Q. char.7
Ens cui potius speciei.s.vel gñi assimilet.lr̃a.B. char.8
Ens de suis iferiozib⁹ qual'r vnifozmiter dicat.lr̃a.F. 8
Ens ꝛ res qualiter cõuertantur.littera.Q. char.49
Ens p̃ma sui diuisione quo mõ diuidat.lr̃a.B. char.50
Ens rõnis quotuplex sit.littera.Q. char.68
Entia realia quotuplicia sint.littera.Q. char.68
Ens mobile quotupliciter diuidat.littera.A. char.121
Ens quotupl'r diuidatur.littera.K. char.105
Ens rationis quotuplex sit.littera.B. char.121
Ens rationis quid sit.littera.J. char.235
Ens rationis quomodo sit ens.littera.E. char.241
Equalia que sint. char.158
Equiuocũ ꝛ vniuocũ qual'r sint imediata.lr̃a.E. char.4
Esse fm quid quotuplex sit.littera.K. char.7
Esse cognitum quotuplex sit.littera.K. char.7
Essentia quotupliciter sumi possit.lr̃a.D. char.22
Essentiale quotuplex sit.littera.N. char.22
Essentia vl memozia fecunda quare in patre est p̃ncipiũ generandi:in filio vo non.littera.P. char.30
Esse extra rationẽ formalẽ alicuius quid sit.lr̃a.J. 34.
Esse ad aliud quotuplex sit.lr̃a.J. char.34.
Esse ꝛ non esse quotuplex sit.littera.A. char.39
Eẽntia q̃re necio ꝯcurrit cũ potẽtys pducẽdo.lr̃a.E.40
Esse qd vel ad aliqd quotupl'r ꝓtingat.lr̃a.D. char.41
Esse posse quare nõ differt in diuinis.lr̃a.J. char.42
Esse post nõ esse quotupl'r cõtingat.littera.B. char.62
Esse ab anima quotuplex sit.littera.M. char.76
Esse vel relucere in specie quid sit.littera.L. char.77
Esse quidditatiuum quid sit.littera.N. char.77
Esse cõicabile quotupliciter contingat.lr̃a.L. char.78
Esse ad se quotupliciter sumatur.littera.D. char.79
Essentia diuina quotupl'r
Esse perfectissimu quot
esse perfectum.littera.E.
Esse essentie q sit.lit
Esse volitũ esse reale quotupl'r cõtingat.lr̃a.N. char.131
Eternitas quid sit.littera.K. char.53
Eternitas ab infinitate in quo differat.lr̃a.L. char.53
Eternitas mũdi quotupl'r accipi possit.lr̃a. char.116
Eternũ quotupliciter accipiatur.littera.A. char.119
Eucharistia quot habeat ꝛ quas.littera.A. char.185
Excessus quotuplex sit.littera.M. char.12
Excessus quot modis sumi possit.littera.O. char.18
Excessus in spẽbus relonis qualis sit.lr̃a.O. char.18
Existentia sicut ꝛ singule quotupliciter cognoscere contingat.littera.K. char.27
Expectatio que ꝛ qñ dicit ꝯperfectionẽ.lr̃a.L. char.30
Extrema relationum quotuplicia sint ꝛ qualia preexigunt.littera.O. char.83
Existentia quotupl'r accipi possit.littera.D. char.122

F

Fallacia accñtis qual'r ꝛ qñ accidit.littera.A. char.23
Factum esse quotuplex sit.littera.N. char.112
Felicitas quid sit.littera.J. char.10
Fecunditas quotuplex sit.littera.A. char.63
Filius quare nõ põt generare.littera.M. char.42
Filius vnius qualiter sit terminus adequatus potẽtie generatiue in diuinis.littera.K. char.42
Filius vnicus quare sit in diuinis.littera.L. char.43
Filiatio quotuplex sit.littera.E. char.43
Fides quotuplex sit.littera.B. char.70
Fieri ex nihilo quotupl'r cõtingat.littera.L. char.139
Finis ꝛ cã finalis an differant.littera.E. char.158
Fluxus formaliter quid sit.littera.E. char.68
Formalitas qd sit.littera.D.char.3.ꝛ littera.O.char. 48.ꝛ littera.H. char.103
Formalitas ꝛ res quando ꝛ in quibus ꝛ quando nõ multiplicantur.littera.F. char.50
Forme quot sint.littera.M. char.83
Forme in quotuplici dña sint.littera.H. char.195
Frui ꝛ vti qualiter coincidant ꝛ quando seozsum esse separabiliter possunt.littera.D. char.13
Fruitio ꝛ vsus q̃tuplex sit.lr̃a.D.char.13.ꝛ lr̃a.L. 14

H

Genus qual'r predicat de dña.littera.B. char.6
Genera ꝛ trãscendentia quo differãt.littera.E. char.6
Genera propositionũ vel predicationuz in diuinis quot sint.littera.M. char.22
Genera syllogismoz in dinis quot sint.lr̃a.N. char.22
Genera passionũ in diuinis ꝛ similiter in creaturis quot sint.littera.J. char.23
Generatio quid sit.littera.F. char.29
Germinatio quid sit.littera.H. char.29
Generatio ꝛ communicatio in quo conueniant ꝛ differant.littera.K. char.35
Genera quidditatũ quot sint.littera.D. char.39
Genus quotuplex sit.littera.F. char.49
Generatio ꝛ non gnõ quare de eẽntia dĩ.lr̃a.H. char.57
Genitum ꝛ spiratum quare de notitia ꝛ amore dicitur ꝛ non de essentia.littera.P. char.57
Germanitas psonaz in gbus cõsistat.littera.F. char.58
Gñare q̃re filio repugnat ꝛ nõ sic spirare.lr̃a.H. char.58
Genera signoz quot sint.littera.A. char.66
Genera dispõnũ pncipy passiui quot sint.lr̃a.H. char.70
Genera diuinoz nominũ quot sint.littera.A. char.77
Genera relonũ trãscẽdentiũ quot sint.lr̃a.M. char.88
Genera relonuz quot sint.littera.A. char.90
Gña vestigiaz ppõnũ in creaturis quot ꝛ que.lr̃a.D. 103
Genera impossibilitũ quot sint.littera.K. char.123
Geometer quot plicẽ bẽat habitũ.littera.N. char.135
vera yotoz q char.215

Notabilium

Genera potẽtiaz obiectiuaz quot sint.lr̃a.J. 261
Gigni ex alio quotupl'r cõtingat.lr̃a.M. char.31
Glecia quid sit ꝛ vnde dicatur.lr̃a.J. char.212
Gradus identitatis in diuinis quot sint.lr̃a.K. 52
Gradus vnitatis quot sint.lr̃a.A. char.53
Gradus in respectibus intrinsecus aduenientibus quot sint.littera.Q. char.88
Gradus perfectionũ simpl'r quot sint.lr̃a.N. char.105

D

Habitus qualiter generetur ex actibus.lr̃a.L. char.13
Habitus quare ponitur in voluntate nostra.lr̃a.L. 15
Habitus per quot ꝛ que datur potentie.lr̃a.L. char.15
Habitudo quotuplex sit.lr̃a.L. char.17
Habitudo relationis quotuplex sit.lr̃a.L. char.31
Habere perfectiones quotupl'r cõtingat.lr̃a.A. char.65
Habitus qual'r ꝛ quotupl'r corrumpant.lr̃a.L. 174
Hecceitas qual'r sit modus intrinsecus.lr̃a.D. char.8
Hecceitas an accidat nãe diuine vel create.lr̃a.A. 18
Hecceitas an in dinis sit pfectio simpl'r.lr̃a.A. char.18
Hecceitas quotuplex sit.lr̃a.D. char.49
Homo quo modo intelligat quando dicit esse interior ꝛ exterioz.littera.A. char.239

I

Indiuisio quotupliciter sumatur.littera.K. char.3
Identitas quotuplex sit.lr̃a.L. char.6
Identitas ꝛ varietas qual'r potest esse in effectibus aliarum causarũ alterius rationis.lr̃a.J. char.7
Idem quare natural'r ꝛ libere dicatur producinõ tamẽ in diuinis.littera.F. char.40
Identitas eiusdem ad se quid sit.littera.E. char.52
Identitas quid sit.littera.E. char.52
Idem produci a duobus totaliter producentibus quotupliciter contingat.littera.J. char.58
Ideis quid cõmune sit.littera.N. char.78
Idolatria quid sit.littera.P. char.181
Idee ꝓpter quot ꝛ que in deo ponantur.lr̃a.H. char.133
Idee quare ponantur.littera.L. char.139
Ignis cur figure pyramidalis.lr̃a.P. char.150
Illusiones quotupl'r fiant.lr̃a.L. char.11
Immutatio quotuplex sit.lr̃a.H.ꝛ.J. char.11.
Intellectus quotuplex sit.lr̃a.D. char.9
Incontinens ꝛ intemperatus qualiter differãt.lr̃a.A. 13
Inuoluntarium quotuplex sit.lr̃a.D. char.13
Intẽsio passionis qual'r sequat itensionẽ subti.lr̃a.E. 13
Indeterminatio seu cõtingentia quotuplex sit.lr̃a.F. 15
Infinitum quotupl'r sumi possit.lr̃a.P. char.18
Intellectus causatus quotupl'r intelligi possit.lr̃a.Q. 20
Intell's glificaꝰ q̃re se bz ad pbãdũ trinitatẽ.lr̃a.Q. 20
Intellectus agens quare in aia ponat.lr̃a.O. char.25
Intellectus qual'r differat a sensu.lr̃a.K. char.24.
Intell's agens quotuplices in se effectꝰ ꝓtineat.lr̃a.B.26
Intellectio quare dicit actio imanens.lr̃a.E. char.26
Intelligere quid sit.lr̃a.E. char.26
In specie quot sint ꝛ que.littera.B. char.28
Intellectus vel voluntas quare est potentia reflexa ꝛ nõ sensus.littera.P. char.28
Inferius qualiter cõdiuidi potest ꝛ comparari ad superius.littera.Q. char.43
Inscius quis ꝛ quãdo dici debet.littera.Q. char.65
Intentio quid sit.lr̃a.K.char.77.ꝛ lr̃a.L. char.78
Intentio scda quotupl'r supponat.lr̃a.Q. char.77
Indiuiduũ quotupl'r accipitur.lr̃a.A. char.79
Indiuiduũ quo mõ dĩ de vno ꝛ de plib⁹.lr̃a.E. char.82
Indiuiduũ absolutũ q̃re ponit in diuinis.lr̃a.F.char.82
Ingenitũ qual'r intelligat ad se esse.lr̃a.D. char.87
Inesse per accñs quotupl'r ꝓtingat.lr̃a.M. char.94
Incarnatio a quo sit.littera.B. char.161
Influere quid sit.littera.B. char.127
Infinitas quotuplex sit.littera.N. char.128
Intelligere diuinũ quotupliciter accipiat.lr̃a.L.char.133
Justitia quid sit.littera.F. char.77
Justitia quotuplex sit.littera.F. char.170
Justitia distributiua quotuplex sit.lr̃a.L. 177
Judiciũ quotupl'r sumatur.littera.J. char.223

L

Liberum quotuplex sit.littera.E. char.14
Liberalitas diuina quotupl'r cõsidereꝝ.lr̃a.K. 54
Libertas quotuplex sit.littera.Q. char.55
Libertas simpl'r ꝛ libertas arbitry an diant.lr̃a.L. 56
Locus a ꝺnys q̃liter teneat.lr̃a.K. char.32
Logica q̃ pacto itelli dẽat cũ dĩ de scia real'.lr̃a.D. 238
Lux itellectualis q̃tuplex dicat.lr̃a.O. char.25
Lux lumẽ ꝛ splẽdoz fulgoꝛq; q̃liter dĩant.lr̃a.P. 148

M

Magis notum quotuplex sit.lr̃a.L. char.7
Materia quotuplex sit.lr̃a.L. char.5
Maria a gbus fuerit sanctificata.lr̃a.A. char.16
Magis ꝑpriũ qñ ab aliquo cõstituatur.lr̃a.P. 84
Metaphysica quotuplex sit.lr̃a.L.4. ꝛ lr̃a.P. 8
Medium quotuplex sit.lr̃a.J. char.12
Memozia fecunda que sit.lr̃a.Q. char.42
Meliozitas quotuplex sit.lr̃a.H. char.129
Mensura ꝛ mensuratũ quotuplex sit.lr̃a.H. 140
Metaphysica quotuplex sit.lr̃a.Q. char.172
Medicus quid sit.littera.N. char.175
Mediũ ꝓsistere in idiuisiꝭ q̃tupl'r itelligat.lr̃a.K. 176
Memoria qd includit ꝛ quid nõ.lr̃a.M. char.38
Memoria ꝛ itelligẽtia qd sint.lr̃a.L. char.39
Misericozdia quid sit.littera.F. char.77
Modus identitatis quotuplex sit.lr̃a.D. char.6
Modus formãdi demõnes qd sit.lr̃a.F. char.17
Modi falsitatis vel deceptionis quot sint.lr̃a.H. 11
Modus ꝓcedẽdi in nã quotuplex sit.lr̃a.B. 19
Modus cognoscẽdi deũ quotuplex sit.lr̃a.L. 19
Modi cognoscẽdi aliqd quot ꝛ qui sint.lr̃a.N. 23
Modi distõnũ qui ꝛ quot sint.lr̃a.O.43. ꝛ lr̃a.L. 44
Modi inestigãdi distõnẽ formalẽ quot sint.lr̃a.L. 44
Modi inestigãdi distõnẽ realẽ quot sint.lr̃a.E. 44
Modi inestigãdi distõnẽ modalẽ quot sint.lr̃a.F. 44
Modi inestigãdi distõnẽ eẽntialẽ quot sint.lr̃a.H. 44
Modi inuestigandi distinctionem ex natura rei quot sint.littera.D. char.44
Modus intrinsecus quid sit.littera.D. char.49
Modus ĩtrinsecus q̃re ita dĩ.lr̃a.H.49. ꝛ lr̃a.M. 53
Modi quot sint.littera.H. char.49
Modi identitatis quot sint.lr̃a.F. char.52
Modus ꝺnys ꝛ ꝺictoꝛioz quis sit.lr̃a.K. 64
Motus quotuplex sit.littera.E. char.68
Motus quid sit.littera.E. char.152
Motus quotupliciter terminet.lr̃a.E. char.152
Motus quotupl'r sumat.lr̃a.K. char.192
Moꝛs quid sit.littera.K. char.207
Mutatio in gbus signis sit.ꝛ in gbꝰ nõ.lr̃a.E. char.54
Mutabile esse quotupl'r itelligi possit.lr̃a.H. char.54
Mutatio quãdo sit.littera.H. char.65
Mutatio quotuplex sit.littera.P. char.68
Multa poni in cõmuno supl'r itelligi poss.lr̃a.B. 73

N

Natura quotuplex sit.lr̃a.B. char.19
Nãitas quid sit.littera.F.
Naturale
Necess

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tabula secunda

Necessitas in diuinis quid sit.lra.D. char.39
Necium ⁊ ptingēs quotupl'r accipiant.lra.E. char.56
Necessitas essendi cui ⁊ qñ cōuenit.lra.Q. char.82
Negatio quotupl'r subiecto ꝓueniat.lra.N. char.86
Necessarium quid sit.littera.L. char.118
Necessitas modoꝝ quotuplex sit.lra.J. char.121
¶ Nix possit esse non alba.littera.P. char.15
Nihil quotupl'r accipiatur.lra.K. char.118
¶ Notitia abstractiua que sit.littera.E. char.9
Notitia intuitiua que sit.littera.E. char.10
Notitia abstractiua ⁊ intuitiua quo cōueniāt ⁊ differant. littera.E.char.10.⁊.littera.D. char.10
Notitia q̄tuplex sit.lra.B.char.10.⁊ lra.Q.11.⁊ lra.A.85
Notitia dei q̄re respectu oiuꝫ dicat intuitiua.lra.D. 10
Notitia quotuplicem dicat respectū.lra.Q. char.10
Notitia ⁊ amoꝝ i creatiuis ⁊ in diuis qd sint.lra.K. 57
Notitiā esse genitā ⁊ amoꝛē esse spiratum quotupl'r contingat intelligere.littera.P. char.57
Non esse quotuplex sit.littera.B. char.62
¶ Numerus mathematicꝰ qual'r abstractꝰ sit.lra.P. 79
Numerus quotuplex sit.littera.A. char.80
Numerus quotupliciter causetur.lra.B. char.80
Numerus quotupliciter accipiatur.lra.B. char.80
Numerus in deo ex quo causetur.lra.D. char.80
Numerus quibus sit accidentalis.lra.D. char.80

O

¶ Obstinatio Demonis in quibus stat.lra.E. char.15
Obiectum adequatū quotuplex sit.lra.B. char.24
Obiectum actus quotuplex sit.lra.B. char.38
Obediētia/pauptas/⁊ castitas in q̄ nō ꝟsistāt.lra.A. 256
¶ Odium dei qualiter est impossibile.lra.B. char.15
¶ Ois fm antiquos phos de quot ad minus fuerit signū. littera.J. char.111
¶ Originatio quid sit.littera.E. char.29
Origo ⁊ dependentia quotuplex sit.lra.M. char.29
Ordo pfectionuꝫ in diuinis quotupliciter attendi possit. littera.M. char.44.
Ordo accidentalis quis sit.littera.E. char.55
Ordo originis quid sit.littera.J. char.61
Ordo spirantium in diuinis quo mō cōcedi ⁊ negari potest.littera.Q. char.62
Ordo nature quid sit.littera.M. char.63
Ordo pfectionis q̄re est iter spēs diuersas.lra.P. 63
Ordo nāe quotupl'r intelligi possit.lra.L.⁊.D. char.64
Ordo eēntialis q̄tuplex sit.lra.D.char.64.⁊.lra.V. 66
Ordo essentialis quid sit.lra.E. char.66
Ordo quotuplex sit.lra.E. char.66
Ordo essentialis in diuinis quotuplex sit.lra.Q. 66
Ordo accidentalis quotuplex sit.lra.L. char.67
Ordo intellectionis diuine ad volitionem diuinam quotuplex sit.littera.M. char.67

P

¶ Passiones entis qualiter sint per se note de ente ⁊ idemonstrabiles.littera.V char.17
Passio quotuplex sit.lra.J.char.17.⁊ lra.E.char.50. ⁊ littera.E.char.62.⁊ littera.H. char.64.
Passiones entis quot sint.littera.E. char.50
Patrem ⁊ filium cōcorditer spirare spūm.s.quotupliciter intelligatur.littera.B. char.61
Partes linee quotupl'r adiuicē cōpari possint.lra.J. 72
Pars quo modo predicat de toto.littera.H. char.84
¶ Perfectiones diuine quotupl'r diuidant.lra.V. 23
Persone sunt nēcie esse.littera.J. char.39
lra.A.char.50.⁊.lra.D. char.65
char.64
char.78
Persona quotupl'r supponat.littera.Q. char.78
Perfectiones simpl'r excedere pfectiones fm qd quotupliciter intelligatur.littera.Q. char.104
Perfectio intellectualis in diuinis ⁊ in creaturis quotuplex sit.littera.J. char.108
Perfectionez alicui inē quotupl'r ptingat.lra.B. 132
Peccatū originale quid sit.littera.H. char.156
Penitentia quid sit.littera.Q. char.200
Penitētia quotupliciter sumat.littera.Q. char.202
¶ Philosophi in diuinis quare non posuerint productionem.littera.K. char.20
¶ Potētia quotuplex sit.lra.N.char.7.⁊ lra.V. char.25. ⁊ littera.E.char.36.⁊ lra.K.char.75.⁊ lra.J.char. 108
Posteritis qualr sepe vel nō a prioꝛi.lra.L. char.8
Potētia opatiua ⁊ pductiua que sit.lra.J. char.20
Potentie quot.littera.L. char.24.
Potentie qñ distinguant p obā ⁊ qñ nō ⁊ q̄.lra.L. 24
Portio quotuplex sit.littera.H. char.27
Pole quotuplex sit.littera.M.char.29.⁊ lra.J. char.75
Potentia quid sit.littera.V. char.40
Potentialitas quid sit.littera.D. char.4
Potētia gīandi in pte qd sit.littera.J. char.40
Potētia quotupl'r supponat.littera.A. char.41
Potētia generādi quid sit.littera.K. char.41
Poā gīandi q̄tupl'r sumat.lra.A.char.42.⁊ lra.N. 75
Potentia gīandi qual'r sit i filio ⁊ qual'r nō.lra.A. 42
Potētia qñ ponit frustra ⁊ qñ nō.lra.L. char.42
Potētie opatiue q̄tuplices sint.littera.L. char.75
Potētia generādi qualiter est pfectio simpl'r ⁊ qualiter non.littera.P. char.75
Potētia obiectiua quid sit.littera.J. char.117
Potētia absoluta quid sit.littera.E. char.126
Poā ordinata dei quotupl'r ꝟsiderari possit.lra.V. 126
¶ Primuꝫ pn'm.s.de q̄libet ⁊ affirᵃ vel negō va ⁊ de nullo eoꝝ ambo simul qbꝰ equipolleat.littera.V. char.2
Primū pn'm qua vnitate dicat eē vnū.lra.K. char.2
Primo diuersum quid sit.littera.L. char.5
Predicatio vera in abstractis q̄tuplex sit.lra.Q. char.5
Predicatio idētica quotuplex sit.littera.Q. char.5
Predicatio pmi modi quotuplex sit.lra.B. char.6
Predicatio denoīatiua quotuplex sit.lra.B. char.6
Prim⁹ modus dōi p se q̄tupl'r ꝟsiderari possit lra.E. 6
Propositio p se nota ex qbus fiat.littera.L. char.9
Proportio quotuplex sit.littera.H. char.12
Propositio per se nota que sit.littera.M. char.15
Propositio p se nota quotupl'r dici possit.lra.N. char.15
Propositio enuntians passionē vel diffinitionē qualiter sit per se nota.littera.L. char.17
Productiões in dinis q̄re sunt tñ due.lra.D. char.18
Primitas obti quotuplex sit.littera.Q. char.23
Prius quotuplex sit.littera.A. char.24
Productio quotuplex sit.littera.D. char.27
Productio quid sit.littera.L. char.31
Prim^m elicitiuū in dinis quotuplex sit.lra.M. char.33
Prius origine quid sit.littera.L. char.39
Productio quotuplex sit.littera.E. char.40
Proportionū gīa in dinis quot formenᵗ.lra.L.char.49
Predicatio idētica quotuplex sit.littera.L. char.49
Precedētia vel excellētia q̄tuplex sit.lra.H. char.52
Principiū nāle ⁊ liberū quid sit.littera.A. char.56
Prius ⁊ posterius quid sint.littera.L. char.61
Privatio quid sit.littera.H. char.64
Propones tam cōtrarie q̄ contradictorie in quotuplici differentia sint.littera.K. char.64.
Prius ⁊ posterius quotuplex sit.littera.A. char.67
Privatio quotuplex sit.littera.A. char.86

Notabilium

Privatio qualis in deo ponat.lra.L. char.86
Predicatū dictū de deo ex tpe quotuplex sit.lra.H. 93
Proprietates perfectionis simpl'r quot sint.lra.A. 105
Primum quotupl'r accipiatur.lra.L. 109
Predestinare quid sit.lra.V. 115
Predestinaº q̄tupl'r accipi possit.lra.J.char.iij.⁊.E.ij6.
Predestinatione eē etnā q̄tupl'r itelligi possit.lra.L. iij5
Prescientia dei quotupliciter accipiatur.lra.E. 116
Predestinatio ⁊ pscientia qualiter differāt.lra.H. 116
Prioritas nāe ⁊ durationis quotuplex sit.lra.V. 122
Praxis quotupl'r accipiatur.lra.Q. 130
Productio que ⁊ qñ requirat existentiā.lra.M. 131
Practicū in quotuplici habitudine cōsistat.lra.A. 136
Practicum a quot descendat.lra.B. char.136
Predicari quotupl'r accipiatur.lra.Q. char.238
Principiū alicuiꝰ aligd eē q̄tupl'r itelligat.lra.B. 250
¶ Pullulatio quid sit.littera.H. char.29
Pullulare quid sit.littera.H. char.29

Q

¶ Quantitas quotupl'r accipiatur.littera.E. char.25
Quantitas virtualis quotuplex sit.lra.M. char.92
Qñ pozi nāe nō repugnet eē sine posterioꝛe.lra.V. 122
Quādo posterius perfectius sit prioꝛe.lra.V. 122
Quantitas interminata quid sit.lra.Q. char.153
Quantitas quotuplex sit.lra.E. char.197
¶ Que sit cā falsitatis in intellectu.lra.A. char.27
Que nēcio psupponant opationi ⁊ que non.lra.Q. 38
Que debeāt poni in sūmo in dinis:⁊ que nō.lra.A. 48
Que qualitates dicant actiones.lra.A. char.97
¶ Quidditatiuum quotuplex sit.lra.L. char.23
Quid ⁊ ad aliquid in diuinis qual'r sumant.lra.H. 41
Quid debeat exponi i sūmo in dinis:⁊ qd nō.M. 44
Quid regrat ad esse pfectissimi:⁊ quid nō.lra.B. 48
Quid requirat ad distōnē realē ⁊ psonalē.lra.L. 60
Quid p per nomē significatur.lra.J. 76
Quid quotupl'r accipiatur.lra.E. char.89
Quidditas quid sit.lra.J. char.117
¶ Quo ⁊ quod in quibus distinguant.lra.V. 57

R

¶ Rationes quotuplices in deo sint.lra.K. char.5
Ratio entis qual'r est omnis rō ⁊ ecōtra.lra.N. 6
Ratio cognoscendi quotuplex sit.lra.Q. char.25
Ratio ordinis pductionū radicalis q̄ q̄lis sit.A. 40
Ratio denoīationis extrinsece que sit.lra.L. char.47
Rō vificationis pdicatiōis idētice q̄tuplex sit.A. 50
Ratio formalis quotuplex sit.lra.E. char.50
Ratio persone vnde sumat:⁊ quid sit.lra.H. 78
Ratio cōis verbi trāscendētis que sit.lra.V. char.85
Rationale quotupliciter dicat.lra.V. char.174
¶ Resolutio quotuplex sit.lra.N. char.5
Repesentare quid sit.littera.P. char.9
Relatio notitie ad obz qual'r sit eadē si real'r.lra.L. 11
Relatio realis an sit eiusdē ad idem.lra.E. 27
Relatio quotuplex sit.lra.E.char.27.⁊ lra.L.char.43
Respectᵘ q̄tuplex sit.lra.E.34.⁊.V.43.⁊.E.52.⁊.J.61.
Respectus actualis ⁊ aptitudinalis qd sint.lra.V. 40
Respectus fundamētalis,potētialis ⁊ actualis qualiter distinguantur:⁊ quid sint.lra.J. char.41
Respectᵘ intrinsecᵘ ⁊ extrisecᵘ aduenies qs sit.lra.J. 43
Realitas quid sit.lra.J.char.49.⁊ lra.V. char.103
Res quotuplex sit.lra.A.char.52.⁊ lra.P. char.102
Reale quotuplex sit.lra.B.char.50.⁊ lra L. char.242
Relatiuū quotupl'r supponat.lra.E. char.64
Res signata p nomē q̄tupl'r ꝟsiderari possit.M. 76
Relo vt ꝟstituat psonā quot ꝟditiones requrant.H. 83
Relo quot ⁊ quas bēat ꝓprietates.lra.H. char.88
Relatiuū fm eē ⁊ fm dicl qd sit.lra.K. char.88
Relonē fundari ⁊ terminari q̄tupl'r ptigat.lra.L. 90
Relo p quot additamēta ⁊ q̄ diffiniatur.lra.V. 91
Respectus fundamētalis quis sit.lra.K. 94
Respectus formalis quis sit.lra.K. char.94
Respectus aptitudinalis quis sit.lra.Q. 94
Recipere quid sit littera.A. char.96
Realitas qūo differat a formalitate.lra.L. 103
Respectus rōnis quotupl'r accipiat.lra.K. 115
Resurrectio ⁊ moꝛs quid sint.lra.Q. char.216
Recordatio quid sit ⁊ vnde.lra.P. char.222
¶ Risibilitas quid sit.littera.D. char.17

S

¶ Sapientia ⁊ sciētia diuina differant.lra.K. 46
Sanctificatio quotupl'r accipiatur.lra.V. 164
Sacramenta quot sint.littera.L. char.180
¶ Scientia quid sit.littera.Q. char.8
Sciētia in diuinis formaliter qd dicat.lra.Q. 65
Sciētia quotupl'r augeat minuaturue.lra.V. 113
Scientia quotupl'r accipiatur.littera.Q. 172
¶ Securitas sanctoꝝ in quo cōsistat.lra.L. 114
¶ Similitudo quotuplex sit.littera.P. char.9
Signū originis quotuplex sit.lra.D. char.14.
Singularia distincta q̄liter cognoscamus.lra.M. 27
Signa nāe quot in oī ente ꝟsiderari possint.lra.P. 44
Simpl'r simpler qd sit.lra.H.51. ⁊ lra.D. 106
Signa nature in diuinis quot sint.lra.H. 59
Signū vle quotupl'r summi possit.lra.Q. 110
¶ Species qualiter a nobis cognoscat.lra.H. 9
Speculū q̄l'r sub visione cadat.lra.V.9. ⁊ lra.L. 11
Species quotuplex sit.lra.M. char.27
Specificatio actᵘ a pnᵃ totali q̄tupl'r itell'i possit.Q. 55
Spiratio actiua q̄re nō sit accidēs.lra.V. 60
Spiraᵃ passio quo ē maioꝛis efficaᶜ q̄ spiraᵃ actio.V.60
Spiraᵃ actio q̄re nō ꝟstituit vt alie origines.lra.K. 60
Spēs numeri in diuinis q̄tuplex sit.lra.E. 80
Speculatio quid sit.littera.E. char.135
¶ Stipes quid sit.littera.E. char.216
¶ Substantiuū qualiter adiectiuo ⁊ distribuibile distributioni cozrespondeat.littera.L. char.7
Substātia quotupl'r accipi possit.littera.Q. 35
Summe simplex quid sit.lra.H. 51
Summa ⁊ vera vnitas que sit.lra.B. char.53
Summa quotuplex sit.littera.L. char.81
Suppositū diuinū q̄re dici doz respectiuū.lra.B. 82
¶ Syllogismus quotuplex sit.littera.Q. char.15
Symbolus quid sit.littera.A. char.77

T

¶ Termini quot ponant in demfone.lra.K. 16
Termini demfonis qual'r ordinent.lra.E. 17
Terminus relonis quotuplex sit.lra.E. char.31
Terminus gnōnis quotuplex sit.lra.N. char.31
Terminᵘ fozal' pductionis an possit pexistē.lra.Q. 31
Terminus spirationis quotuplex sit.lra.N. 56
Terminᵘ nutritiōis ⁊ augmētatiōis q̄tupˡ sit.lra.P. 56
Termini trā smutationū quot sint.lra.D. char.57
Tepiditas q̄tupl'r ꝟsiderari possit.lra.K. 72
Terminus gnōnis quotuplex sit.lra.Q. char.83
Terminus quotupliciter supponat.lra.Q. 103
¶ Theologia quotupl'r sumi possit.lra.M. char.8
Theologia q̄tuplex sit.lra.D.char.9. ⁊ lra.M. 170
Theoᵃ qūo practica ⁊ speculatiua dici possit.lra.J. 136
¶ Totū eē maius sua parte q̄liter demōstre.lra.Q. 15
Totum perfectū quotuplex sit.littera.A. char.128
¶ Transitus vbi sit.littera.N. char.62
Transitus quotuplex sit.littera.A. char.69

Universidad de Deusto
Biblioteca

Transubstantiatio quid sit.lra.F. char.193

U

Variatio medy quotuplex sit.lra.A. char.23
Uerū t bonū qualr se habeāt a duobus intellis t volūtatis.littera.N. char.24
Ueritas quotuplex sit.littera.N. char.24
Uerbum nostrū quid sit.littera.L. char.84
Uerbū quotuplr accipi possit.lra.B. char.84
Uerbū diuinū qd sit t ex qb⁹ ꝓstituat.lra.N. 84
Uerbū diuinū esse creatū q̄uplr itelligat.lra.K. 85
Uerbū creatū quotuplr cōparet ad obiectū.lra.L. 85
Uerbū neutropassiuū quotuplex sit.lra.O. 96
Uelle t spirare quid sit.lra.B. char.99
Ueritas quid sit.lra.N. char.133
Uie ad positionē plalitat⁹ deoꝝ q̄t t q̄ sint.lra.M. 17
Uirtus intellectualis quid sit.lra.E. char.172
Uirginitas quotuplr sumat.lra.J. char.214
Uia cognoscendi deū quotuplex sit.lra.N. 23
Ultimū quietatiuū quotuplex sit.lra.D. char.13
Unitas quotuplex sit.lra.J. char.12.t lra.Q.char.80.
Uninoca qualr distinguant.lra.E. 32
Unitas quid sit.lra.E. char.52
Unitas tā forme q̄ subti/quotuplex sit.lra.Q. 79
Unitas passionis quādo t in qbus nō infert eternitatē subiecti.littera.A. char.81
Uoluntas qualr sit cā ꝓtingēs t necessaria.lra.E. 13
Uoluntas quotuplr ꝓsiderari possit.lra.J. char.15
Uolūtas q̄tuplicē vim ꝑductā bēat.lra.L. 27.t 55.P.
Uoluntas quotuplr ꝓsiderari possit.lra.A. char. 8
Uoluntas inspirādo quare nēcio se bz.lra.D. 56
Uolūtas quot actus habeat.lra.B. char.99
Uolūtas creata quotuplicē bēat ꝓtingentiā.lra.D. 113
Uolūtas anīs t ꝓnīs quid sint.lra.O. char.130

Finis scde tabule.

Tabula regularum tertia

Aliuslibet ꝺictionis nēcio altera ps est va.lra.O. char.2
2 Contradictoria nō pñt cē sil va.lra.O. t
3 Qñcūq; itell⁹ aliqs est certus de vno cōcepti t dubi⁹ de duob⁹: bz ꝓceptū vnū, de quo est certus, aliū a duobus, de qb⁹ est dubius. littera.E. char.4
4 Cōtradictoria circa aliqd cū additione vl determinationis aliq̄ pdūt nām ꝺictionis.lra.O. char.5
5 Qñcunqꝫ extrema ꝺictionis applicant ad aliq̄ imediata ꝺria: opꝫ semp illa distinguere.lra.M. 7
6 Qñ aliqua duo ita se bñt: q tota entitas vnius est per attributionem ad aliud: ens ꝺr de eis fm eandē rationem formalem.lra.N. char.7
7 Unūq̄q; qñ pdicat de suo idiuiduo: magis bz rōnē speciei q̄ generis.lra.D. char.8
8 Obm imutat po⁹ realr t intentionalr.lra.H. 11
9 Sensus priculares lz apprehendāt obta sensus cōis. f. sensibilia cōia per se, in illa mī non p̄ ferunt sensus particulares: sed tm̄ cōis.lra.H. char.11
10 Aliter iudicat phātasia qñ obm est ꝓsens: t aliter qñ obiectum est absens.lra.H. char.11
11 Qñ aliq̄ po⁹ est ꝓsueta iudicare fm vnum modū: illo modo variato semp vniformiter iudicat nisi percepta variatione.lra.D. char.11
12 Qñ aliqd est in po⁹ ad duo opposita ꝺrie: si vtrūq; est possibile, potest in illa duo.lra.A. char.15
13 Si causa altera est ꝓtingēs t altera nēcia effectus est contingens.lra.D. char.15
14 Qñcūq; aliq̄ entitas posītiua in aliq̄ gradu aufert aliquid ꝺ facilitate po⁹: si magis t magis aucta fuerit: facit maiorē difficultatē.lra.J. char.15
15 Qñcūq; est aliq̄ po⁹ imālis t infatigabilis: gcgd sibi est difficile, est sibi impsle.lra.K. char.15
16 Dē agēs ꝓtingēter ꝑducēs duo eēntialr ordinata: ita q̄ ab aliq̄ nō ꝓt necessitari: si ꝑducat ꝑus eēntialr: nō est nēce q̄ posteri⁹ ꝑducat.lra.A. char.17
17 Qualis est ordo t minoꝝ: talis ē ordo cōplonū.E. 17
18 Dis nā q̄ de se nō est determinata ad vnū idiuiduuꝫ: sz est ideterminata ad pla eiusdē rōnis: nō determinat ex se ad certū nūeꝝ idiuiduoꝝ illi⁹ rōnis.B.18
19 Impossibile est de eadē rōne formali esse certū cōceptum t dubiū.lra.F. char.18
20 Qñcūq; alig termini cōparant adiuicē: t excessus in vno arguit excessuꝫ in alio: si vnū sit ifinitū t alteꝝ simul erit infinitū.lra.L. char.18
21 Qñcūq; aliqd iuenit in creaturis qō est pfectiōis/cū tamē aliqua imperfectione/illō debet attribui deo: sublata tm̄ omni imperfectione.lra.E. 20
22 Qñcūq; aliqd ꝓuenit alicui per aliud ꝑius: competit illi per qō cōuenit sibi.lra.L. char.21
23 Cōtrarioꝝ imediatoꝝ si vnū nō ieſt/alteꝝ iest.K.22
24 Ubi pluralitas arguit maiorē pfectionē ex infinitas infinitam.lra.H. char.26
25 Qñcūq; sunt due ordinationes in ordine eminētie: t est ordo eēntialis iter illas: si fiat ꝓcessus in ifinitū in iferiori ordine, nūq̄ attinget ad aliqd superioris ordinis.littera.A. char.29.
26 Qi iferiori repugnat aliqd qō nō superiori.lra.J. 29
27 Qñ aliqd cōuenit alicui per aliud in ordine habendi illud, ꝑius est illud per qō sibi cōpetit/q̄ illud cui competit per aliud.lra.B. char.30
28 Qualē ordinē bñt aliqua vbi distiguūt realr: talē bñt vbi sunt distincta formalr vel fm rōnē.lra.O. 30
29 Quādo duo ꝓncipia cōcurrūt ad vnū effectū si vnum eoꝝ est liberum t totum.lra.O. char.30
30 Qñcūq; aliqd repugt ꝓsitiː nēcio repugt anīti.N. 32
31 Qñcūq; subm est abstractū vltimata abstractione: t ꝑdicatū nō pōt ꝑdicari nisi formalr: illa predicatio nō est vera nisi in p̄ mō ꝺcēdi q se de illo.lra.P.33
32 Sicut ex noīe negationis alicuius itelligitur affirmatio: sic aliquando ex noīe affirmationis intelligitur negatio.littera.A. char.34
33 Qñcūq; aliq̄ ꝑdicatū negat de aliquo subto/in terminis est rō negationis per aliquā affirmationem. littera.L. char.34
34 Quanto aliquid pancioꝝ concernit: tāto ad B vt vltimate sit abstractū pauciorib⁹ idiget.lra.E. 34
35 Ex altera idētica t altera fōali nō sequit̄ p̄ nisi idētica vel exponēda per identicam.lra.O. char.34
36 Qñcūq; est aliq̄ mediū cōpositū ex extremis/illud opꝫ resoluere vsqꝫ ad simplicia.lra.B. char.35
37 Illud q̄ nō est vltimate abstractū rōne illius q̄ cōcernit pōt recipe ꝑdicationē alic⁹ ꝑdicati.lra.E. 35
38 Qñcunqꝫ aliqd remouet t negat a supiori negat ab omni cōtento sub eo.lra.Q. char.35
39 Qñ alique due cause sūt eque approximate respectu alicuius passiui si vna est potentioꝝ alia: t effect⁹ earum sunt simplr incōpossibiles.lra.J. char.37
40 Dē diffinitū p aliqd nēcio est posteri⁹ illo.lra.N. 40
41 Qñcūq; aliqd de se nō est determinatū ad vnū nūe⁹ rōnis ipsum nō est determinatū ad certū numeruꝫ indiuiduoꝝ illius rationis.lra.L. char.43
42 Qñcūq; aliquid sic se bz: q gcgd ꝓuenit vni realiter nō ꝓuenit alteri: talia vīr realr distīgui.lra.P. 47

43 Quicgd ꝓuenit vni t alteri/t eodē mō: sz tm̄ qñ aliq̄liter distinguunt: t sunt idem aliquo mō: non opꝫ q illo mō q̄ aliqd ꝓuenit vni ꝑuēiat alteri.lra.Q. 147
44 Nulla repugnātia ē distīctio sine vnione.lra.N. 51
45 Qñcūq; aliqua sunt idem: quicqd attribuīt vni t reliquo.littera.Q. char.52
46 Quicgd dicit de agentibus nālibus de facto: totū est verum de agentibus volūtarys de posi.lra.O. 53
47 In ꝑdicatis negatiuis vel relatiuis eg pollētib⁹ negatiuis: nō tenet loc⁹ a pte subiectiua.lra.Q. char.53
48 Omne ꝑductiuū ꝓncipiū: cuius effectus pōt ꝺici nat⁹ est ꝓncipiū naturale.lra.A. char.56
49 Quecūq; nō sunt distincta fm.a.nēcio vident eē idē fm.a.si.a.formalr in eis existat.lra.B. char.59
50 Qñ duo ꝑdicata ꝺñr de aliq̄: vnū affirmatiuū: aliū negatiuū: p ꝑus ꝓuenit sibi illud affirmatiuū: si gddi/tatiue ꝺr de eo q̄ aliud, s. negatiuū.lra.L. char.62
51 Qñcūq; aliqd agēs dat eē alicui subto simplr: t ipm ꝑducit concomitanter: ꝑducit oēs passiones illius subiecti: vel positiuas vel priuatiuas eo modo quo sibi competit producere.lra.E. char.62
52 Qñcūq; aliqua sic se bñt q vnū nō pōt esse sine altero: t nō e⁹: talia bñt ordinē nāc.lra.P. char.63
53 Qualē ordinē bñt aliqua vbi distīguunt fm rē: talē bñt vbi distīguunt fm rōnē.lra.F. char.65
54 Mā nō est ꝑor ordine eēntiali aīa itell⁹iua.lra.J. 66
55 In essentialr ordinatis nō pōt eē circulatio.lra.J. 66
56 In essentialr ordinatis nō pōt esse ꝓcessus in ifinitus a priori: a posteriori aūt non repugnat eis talis ꝓcessus.littera.K. char.66
57 Essentialis ordo nō pōt esse iter illa que sunt eiusdē rationis.littera.M. char.66
58 Priori in ordine accidentali nō repugnat esse sine posteriori.littera.Q. char.66
59 In ordine accidētali polis est circulatio.lra.Q. 66
60 In ordine accūtali pōt eē ꝓcessus i ifinitū.lra.Q. 66
61 Inter illa q̄ sūt eiusdē rōnis ē accūtal ordo.lra.Q.66.
62 Qñcunqꝫ in aliq̄ essentialr ordinata t realr distincta ꝺeus pōt facere ꝑus sine posteriori.lra.N. 67
63 Qñcūq; aliqd est cōe t superius assignat⁹ m̄tis: t nō est eis essentiale: illa est scōa intentio.lra.N. 77
64 Quicgd ꝑdicat de superiori t de inferiori affirmatiue t eō negatiue: illa est ꝑma itentio.lra.O. 77
65 Ubi locus a diffōne tz/sibi accipiunt ꝑme itentiones. littera.O. char.77
66 Qñ fit arg⁹ ex iferioribus ad supioꝝ semp ꝓnītia est realis t bona nisi in scōis itētionib⁹.lra.O. 77
67 Qñcūq; aliqd ꝑdicatū ꝺr de aliq⁹ fz idē nomē t fz eādē rōnē diffinitiuā ꝺr de illis vniuoce.lra.D. 78
68 Qñ aliqd ꝓuenit alicui iquātū tale boc est fm vnam rōnē: t gcgd ꝓuenit vni fm illā rōnez ꝓuenit alteri fm eādē: illa rō est eis cōis t vniuoca.lra.J. 78
69 Quecūq; numerant fz aliqd nomē ꝓuenūt fōlr in rōne illi⁹ nois fm quā numerant.lra.J. char.78
70 A superiori ad inferius nunq̄ tenet ꝓntia in secundis intentionibus.lra.D. char.79
71 Qñcūq; aliqua nā nō ꝺr suppositat in suppositō ꝓprie rōnis formalis: nō ꝺr de illo in ꝑmo mō.lra.Q. 81
72 Qualē ordinē bñt aliqua: vbi sunt realr distincta: talē ordinē seruāt vbi sunt distincta formalr.lra.L. 83
73 In omni ꝓstituto ꝑus est aliqd ꝺnoiatiue tale q̄ cōstituitiue.littera.L. char.83
74 Omne ꝓstitutū diffinit p ꝓn⁹ ꝓstitutiua.lra.M. 84
75 Qñcūq; duo positiua abstrabūt a sciuicē: sic supius t iferius; negatio iferioris abstrahit t est priꝰ fm ꝓnaz negatione superioris.lra.F. char.86
76 Qñ aliqd cōe imediate diuidit magis opponuntur imediate diuidēria q̄ diuisuz iter se.lra.O. 87
77 Nihil ad seipsuz refertur.lra.D. char.88
78 Dis relō que est directe in gñe relonis vel in aliquo alio gñe p se t directe est accūs.lra.N. 88
79 Inherentia accidētis nō absoluti sz respectiui nō pōt separari ab illo accidēte.lra.Q. char.89
90 Qñ sunt aliq̄ realr distincta si vnū nō includit gddītatiue in alio illa pñt iter se separi.lra.D. 91
91 Qñcunqꝫ aliqō totū ꝓstat ex aliqb⁹ q̄ vnū est reale t alteꝝ nō reale: illud totū nō est reale.lra.M. 91
92 Quando inueniunt relones diuersaꝝ rōnuꝫ fundari in eodē penitus fundamēto: opꝫ distinctionē inuenire ex parte terminoꝝ.lra.D. char.93
93 In creaturis omne qō non fm substātiam ꝺicitur: fm accidens ꝺicitur.littera.D. char.100
94 Quecunqꝫ ꝺñr singulariter de diuinis psonis nullo⁹ ꝺñr ad se sed ad aliud vel ad se iuicē.lra.D. 100
95 Ad verificationez vl⁹ opꝫ q oēs eius singulares sint vere: ad falsitatem autez sufficit falsificatio vnius particularis.littera.E. char.101
96 Nulla perfectio quidditatiua ꝺicit perfectionez simpliciter.littera. K. char.105
97 Nulla perfectio in creaturis si non inueniatur in deo est perfectio simpliciter.lra.L. char.105
98 Quecunqꝫ sunt in deo nisi sint cōia tribus non sunt perfectiones simpliciter.lra.L. char.105
99 Quecunqꝫ sunt cōia tribus nisi precedant relones originis nō sunt pfectiones simplr.lra.M. 105
100 Quicūqꝫ repugnat supi⁹/repugnat iferi⁹.lra.A. 110
101 A singularibus sufficienter enūatis segtur vl⁹ vliter sumptū: p locū a loco in q̄titate.lra.F. 111
102 Deus sicut t oē agens t operans debite ꝑius diligit finē q̄ ea q̄ sunt ad finē: t iter ea q̄ sunt ad finem: ꝑius diligit ꝓpingora fini q̄ alia.lra.E. 117
103 Qñcunqꝫ aliqō subm abstrahit de aliqbus duobus: si vnū accidit: t aliud sil⁹ accidit.lra.L. 118
104 Passio conueniens multis: oportet q⁹ habeat aliquā rationem cōmunem.littera.H. char.124.
105 In successiuis non est simul fieri t factū esse: nec corrumpi t corruptum esse.lra.M. char.124.
106 In instātaneis t in indiuisibilibus simul est fieri t factū esse: destrui t destructū esse.lra.M. 124.
107 Quicgd pōt deus facere mediāte cā scōa in gñe cāe efficiēte: pōt imediate p se.lra.H. char.127
108 Impole est trāsire de ꝺictorio in ꝺictoriuꝫ: gn fiat mutatio in altero extremoꝝ.lra.K. 140
109 Per p̄m p̄n̄ cōplexū: exma ꝺictiōis vīficāt de eodē angelo: t fm idē ꝑter tps t euū.lra.K. 140
110 Qñcūq; aliqō est susceptiuū foꝝ ꝺiuꝫ spē t eiusdē gīis: t nō est determinatū ad aliq̄ illaꝝ: nec est illimitatū ad oēs tale pōt moueri.lra.M. 142
111 Priuilegiati ñ cadūt sub edicto leg⁹ vl⁹ lege cōi.H.166
112 Ubi po⁹ nihil actiue fac: bit⁹ nō est nēcius.lra.A. 169
113 Qñcūq; est aliqō mobile respiciens formā mediante ꝺispōne trāscūte: tale subm pōt recipe eādē foꝝ^m a deo: nō supponēdo ꝺispōnes trāscūtes.lra.Q. 188
114 Qñ aliqd est indeter^m ad aliq̄ eiusdē rōnis: si sit indeterminatū ad pla: t ad ifi^ta eadē rōne.lra.L. 189
115 Quandocūq; aliqnod corpus ponit̄ in diuersis locis q̄cunq; accidētia insunt sibi que ꝓcedunt vbi: sibi insunt vbicunq; ponatur.lra. char.190
116 Qñcūq; genus ꝺi est respectiuum.
11 Qñ aliqua nā si videat in

forma:q̄ ſuppoⁿ videaꝫ ītuitiue.lr̄a.Q. char.199.
118 Uidens aliquā rōnē formalē ītuitiue forma exr̄ite in aliq̄ ſuppⁱᵗᵒ:nō oꝺ q̄ videat illō in q̄ eſt.lr̄a.Q. 199
119 Uidēs viſione ītuitiua aliquā nām:videt illud in quo eſt illa natura ſuppoſitaⁱr.lr̄a.Q. 199
120 Q̄n aligs videt aliquā nām formalⁱr in aliquo:nec̄io videt ſuppoſitum illud.lr̄a.A. 200
121 Si ſibi nō p̄t ſatiſfieri:debet ſtare ſuper arbitrio boni viri ꝛ iudicetur per eum:ꝛ reſtituatur ſm interesſe.littera.M. 203
122 T̄āta eſt diſtātia in linea collaterali ſm gradus quāta in perpendiculari.lr̄a.H. 216
123 Q̄n aliqui diſtant inequaliter a ſtipite diſtantia eſt ſumenda ab illo qui magis diſtat.lr̄a.H. 216
124 Q̄n fit cōparatio aliuoꝝ in linea perp̄diculari ꝛ aliquoꝝ ī linea trāſuerſali:maioꝛ eſt germanitas eorū q̄ in linea p̄p̄diculari q̄tūcūq̄ p̄cedat.lr̄a.H. 216
125 Quandocūq̄ annuntiatio cadit in die veneris:natiuitas cadit in dn̄ica.lr̄a.L. char.218
126 Nobiliorⁱ modo ſaluanⁱ q̄ in vno īdiuiduo:q̄ qte per generationem.lr̄a.K. char.220
127 Si duo bona ſic ſe hn̄t q̄ alterū alteri ſm excellētiaꝫ comparanⁱ:ſi carentia minus excellentis boni eſt maius malū quodaꝫ alio malo poſitiuo non eſt dubiū q̄ carētia excellentioꝛis boni ſit multo magis malum in illo tertio malo poſitiuo:cui ambo comparantur.littera.P. 225
128 Q̄n̄cūq̄ aliquid cōuenit alicui ſub reduplicatione:ſi ratio reduplicandi ineſt illi ſimplⁱr:ꝛ ſine determinatione:tūc p̄dicatū q̄ ieſt per talē reduplicationē ierit illi ſimplⁱr:ꝛ ſine vlla ꝺterminatōe.lr̄a.D. 232
129 Q̄n aligd p̄dicaⁱ de aliquo ſubto ſumpto cū reduplicatione alicuius in ꝓpone īdefinita:vel ſinguⁱ aut ꝑticulari de illo termio:cui addiⁱ reduplicatio:p̄t formari ꝓpoⁿ vⁱs ſine oī ꝺterminatiōe.lr̄a.D. 232
130 Q̄n ſubm eſt abſtractū vltimata abſtractione:ꝛ p̄dicatū nō p̄t p̄dicari niſi formalⁱr:vtpote adiectiuuꝫ illa predicatio non eſt vera:niſi ſit in primo modo dicendi per ſe.lr̄a.B. 233
131 Omne q̄ relatiue dicīt eſt aliquid excepta ipſa relatione.littera.O. 236
132 Oē q̄ eſt ad aliqd p̄ eſt aliquid ad ſe.lr̄a.O. 236.
133 Quādocūq̄ eſt aliquⁱ ñtia bona ad oppoſitū ꝓñtis ſequitur oppoſitū ...s.lr̄a.K. 248
134 Qui iudicat ō maioꝛi p̄t iudicare ō minoꝛi.lr̄a.E. 253
135 Meliorⁱ vtuti eſt oppoſitū peius vitiū.lr̄a.Q. 257
136 Nihil p̄t eſſe ab aliqua cauſa:qua non exiſtente nihilominus eſſet.lr̄a.O. 259
137 Q̄n̄cūq̄ aliq̄ agens p̄tinet in vtute aliquos effectus eēntialiter ordinatos:nō p̄t in poſteriorē niſi p̄us producat priorem.lr̄a.E. 261
138 Q̄n ſunt duo effectus eſſentialⁱr ordinati/maioꝛē ꝓnexio effectuū illoꝝ ad cām q̄ ad ſeīuicē.lr̄a.D. 261
139 Omne nolle radicaⁱ in aliquo velle.lr̄a.N. 261

¶ Lectori

Finis omniū Regularuꝫ:quas reperiuimus in libris Frācīſci de Mayronis/q̄s iquā lꝫ ſm alphabeti ordinē nō ordinauerim⁹,non ob hoc ſuboꝛⁿ nriſ detrahere debebis.Si attentus enī fueris nram p̄cedendi ſeriem vbiq̄ approbabis.Eteniꝫ ex ſubiūcta tabella (hn̄ demū examinādo ſingla) quācūq̄ inuenies.Jd etiā ſi volueris adnotare potiſſimuꝫ aſſignatos in his regulis locorum in exempla ibidē inſpectes/ poſitum allegentur,ſcias.

¶ Tabella regulaꝝ ſuprapoſitarum incipit.

A
Abſtrahere.regula.37.
Ad aliquid.reg.132.
Affirmatio negatio.reg.32.
Agere.reg.16.51.137.
Annuntiatio.reg.125.
B
Bonum.reg.127.
C
Cauſa.reg.13.39.136.
Circulatio.reg.59.
Contradictoꝛium.regula.1.2.4.5.108.
Conceptus.reg.3.19.
Conuenire.reg.22.27.42.43.68.128.
Contrarium.reg.23.
Concernere.reg.34.
Concluſio.reg.35.
Cōſequēcia.reg.66.70.133.
Conſtituere.reg.73.74.
Corpus.reg.115.
Comparare.reg.124.
D
Deus.reg.102.107.
Determinare.reg.41.
Diſtinguere.regula.28.49.53.90.
Diffinire.reg.40.
Dici.reg.46.93.94.131.
Diuidere.reg.76.
Diſtare.reg.122.123.
E
Effectus.reg.138.
Ens.reg.6.
Entitas.reg.14.
F
Fieri.reg.105.106.
H
Henus.reg.116.
I
Idem.reg.45.
Intentio.reg.63.65.
Inherentia.reg.79.
Indeterminatuꝫ.reg.114.
Judicare.reg.134
L
M
Materia.reg.54.
Medium.reg.36.
Mobile.reg.113.
N
Natura.reg.18.71.117.
Nihil.reg.77.
Numerare.reg.69.
O
Obiectum.reg.8.
Ordo/ordinatuꝫ/ordinatio.regu.17.52.56.57.61.62.72.25.
P
Predicatuꝫ/predicatio/predicare.regu.7.33.47.50.64.67.129.
Paſſio.reg.104.
Perfectuꝫ/pfectio/pficere.reg.21.96.97.98.99.
Potentia/potentiale.regu.11.15.112.12.
Phantaſia.reg.10.
Pluralitas.reg.24.
Poſitiuū/ponē/poſt.reg.75
Principiū.reg.29.48.109.
Prius.reg.58.
Proceſſus.reg.60.
Priuilegium.reg.111.
Q
R
Repugnare/repugnātia.regula.26.30.44.100.
Remoueri.reg.38.
Relatio.reg.78.92.
S
Satisfacere.reg.121.
Saluare.reg.126.
Senſus.reg.9.
Subiectuꝫ.reg.31.103.103.
Suſcipere.reg.110.
T
Termini.reg.20.
Totum.reg.91.
U
Uidere/vidēs.regula.118.119.120.
Uirtus/vitiū.reg.135.
Uniuerſale.reg.95.101.
X
Y

¶ Lectori.

Calcem tandem opuſculi noſtri attigimus candide lector:ad quē antecꝫ nauiculam appuliſſem/forte mihi nauigatio difficilis preſtabatur.Cum tamē calodemon bona foueat negocia:ꝛ mihi quoq̄ aliquātuluꝫ ſpei ſupererat:vnde nō preter ſpem huiuſmodi elucubrationi finez impoſui:ex qua nō parū admodū vtilitatis acceptuꝫ iri nō diffido. Laus igr̄ ſit ſummo opifici:qui cuncta creauit/gloriāq̄ ei non mihi Hippolito tribuite:is enim eſt ille per quez oia facta ſunt:ꝛ ſine ipſo nihil.In almo Patauino gymnaſio.1520.die.10.menſis May.

Illuminati doctoris Fratris Franciſci de Mayronis In Primū ſententiarū foecundiſſimū ſcriptū ſuꝫ .Cōflatus nominatum.

Jacobi philippi de pellibus nigris troyani pro Franciſco de Maronē qⁿ nuper excellentiſſimus omnium bonarū artiuꝫ princeps frater Mauritius Hybernicus ex orco ad ſuperos reuocauit:Elegia.

Mergit̄ heſternꝰ medijs duꝫ phoebus in vndis
Oceani:ꝛ phoebe ſurgit amata ſoroꝛ.
Forte domū rediēs obſcura moeſtꝰ in vmbra:
Italie clades pernitieſq̄ putans.
Ante foꝛes ſophiae terricas:pānoſus:egenſq̄:
Errabat tremulus:palliduluſq̄ ſenex.
Tendebatq̄ manus ſuppleꝛ:aſſemq̄ rogabat
Beniq̄:ꝛ ex omni parte petebat opem.
Voꝛ ſua mitis erat:flebant ſimul oia circum:
Nec potui lacbrymas ipſe tenere meas.
Occurrit triſtis mihi:ſic percontoꝛ amicum:
Qui ſis:vnde genus:qs tibi in orbe locus:
Ille nihil:ſed flens tandē crudeliter:inquit:
Sic virtus errat ſic miſeranda iacet.
Heu heu quo fugiam:profugus ſi tpe quo ſol
Luſtrat humū:tenebris nocte ſilente pmoꝛ.
Quoq̄ poteſt caſus narrat mō:poſt ea fleuit:
Solamur:ventis ocioꝛ ille fugit.
Jam nitidos auroꝛa ſuos caelabat amictus:
Bucebatq̄ citos ſub iuga phoebus equos.
Nec moꝛa:purpureo video velamine tectum
Nudus ꝛ ignotus qui fuit ante miſer.
Protinus agnoſco dudum tellure iacentem:
Quo magis hūc miroꝛ:h magis obſtupeo.
Ille gradus firmans mirari deſine(dixit)
Si videoꝛ Croeſus qui miſer Hyrus eram.
Accipe quaeſitum gelida qō nocte negaui:
Eſt mihi Frācīſcus nomē amice Maro.
Textilibus varijs dedit haec mihi ſerica dono
Mauritius:per quē noꝛ ſuper aſtra micat.
Hoc vno exempto(ſuperos ac ſydera teſtoꝛ)
Quod mea cū multis fama ſepulta foꝛet.
Sine foꝛem auſoniae dulcis ſemotus ab aruis:
Ultra ſauromatas:ſarmaticoſq̄ truces.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶Frater Mauritius de portu Hybernas ordinis Minorum artiū ⁊ Theologiae doctor, Christophoro Marcello Patritio Veneto. S.

NOn ignoras Reuerende Protonotarie: me in florentissima hac Patauina achademia quę felicissimis Veneti Senatus auspicys regit: publico aere cōductū studere: vbi multos authores/tā theologicę/q̄ peripatheticę facultatis interpretes ⁊ lectitari passim: ⁊ circūferri vidi/tā mea ipsius/q̄ alioꝝ idustria formis excusos. In gbus Scotū illū meū (Bone deꝰ quē virū:) Quem tu vir doctissimus: doctorq̄ isignis colis/decoraſq̄. Sed cū videre Franciſci de Mayronis doctoris Illuminati opa desiderari/sine qbꝰ ad ynguē ne disciplinas quas/pfitemur: nec scholasticę resolutionis apicē q̄sq̄ adipisci pōt: ⁊ meā ⁊ alioꝝ negligētiā. R. P. studioſoꝝ nō paꝝ dānoſaꝫ, ne dicā pernitiosam/fuisse existimaui. Ille enī arcana q̄dā: ⁊ abstracta diligētissimꝰ ipsimis īdagatoꝝ iuenit. Quo factū est vt abstractionum magister merito dici meruerit. Tātū nris studys necessarius: vt solus is Scoti doctrinā ignotam alys/nobis aperiat/atq̄s dilucidet. Nec mireris quęso: si Scoto aliqñ/qō perrarū est/dissentiat. Nā fidi interpretis est officiū portꝰ q̄s authoris/nihil addere de suo: ſ aliena exponere/hisq̄s semp̄ isistere. Lꝫ igit̄ dissentiat/vt dixi/perraro: eū tñ colit/atq̄s adorat/doctorēq̄s suū appellat: ⁊ veluti religionis nr̄ę decus perpetuū suspicit/⁊ venerat̄.

Fr̄ăciſcus de mayronis abſtractionum magiſt dicit.

Oium enī fundamētoꝝ: quę iecit a Scoto tā̄ a victruuio suo formulā ⁊ rōnes accepit. Cuius in suā ędificatione demodulū sequit̄/acerrimus sectę Scotice ꝓpugnator. Oīumq̄s: qui in sniaꝫ Doctoris sui nō eunt/dicta simul ⁊ rōnes ifringit. Insurgitq̄s vehemēs in Scoti aduersarios vtgens eos semp̄/nec cedens vnq̄. Collegit pręterea mira ingenij dexteritate alioꝝ dicta: maximarūq̄s ꝓpositionū pręcipuus iuentor. Idēq̄s disputatoꝝ subtilissimꝰ est habitus. Eūq̄s ⁊ in Ethicis/⁊ in Physicis disciplinis plimuꝫ valuisse monumēta ipsius testant̄.

Opera Fr̄ăciſci.

Quę oīa formis excudere nō est impręsentia cōsilium: alia nunc edent̄: alia alias: moꝝ reliqua. Scripsit enim plurima variaq̄s opera. ¶ Veritates scꝫ in Augustinū: sermones ad clerū/⁊ ad populū. Qōnes dialecticas: libros quoq̄s ethicos/⁊ physicos/⁊ metaphysicos. Extat etiā nobilissimus eius liber in Dionysiū Ariopagitaꝫ: scripsit sup Magīm nō mō bis/vt pleriq̄s aly/in Brūānia primū/aut alibi. deinde in Gallia: sed ter: ⁊ in q̄sdā etiā eius libros quater. Qōlibettū īsuper egregiū (vt nosti) ⁊ in sacrā paginā nōnulla opa feliciter auspicatus est: ⁊ ingeniosissime absolut. De cuiꝰ viri laudibꝰ pręstat nihil dicere/q̄s pauca. Ea enī duꝫ virit/⁊ moliꝰ est/⁊ perfecit: vt extra oēm iudicij aleā positus nr̄a cōmēdatione nō indigeat. Ex multis igit̄ imprimendū suscepimus scripū vnū sup sniaꝫ: ⁊ qōlibettū ipsius: alia deinceps (modo vita suppſit) emittemus ipsi vl'aly fortasse/qui melius poterūt/hāc puintiā assūment. Nos vel eo ipso/qō icepimus: nō minimuꝫ videbimur nr̄i tēporis studiosis hoīb⁹ emolumētū attulisse. Nā (vt ille recte inquit) facti dimidiuꝫ qui cępit hꝫ/nec difficile erit qō igeniosissimꝰ Aristoteles ait: addere iuenis: ⁊ q̄ius dicat Imperator lege sc̄da de veteri ure enucleādo. Qui nō subtiliter factū emēdat: laudabilior est eo/qui pmus iuenit. Illi nī primas mihi in oī re obtinere semp̄ sunt visi: qui primi aggressi sunt aliqd: qō aly ne cogitarūr qdē. In pmū sniaꝫ nūc cū elegimus. Quē solū ante hac impressiꝫ Cōflatū appellār. In alios tres accepimus eos videlꝫ/quos cōpletiores pfectiores reperire potuimus: nec sine magnis laboriꝫ id negocy pfecimus ꝑpter archetypa ipsa deprauata. Signauimus in margine libri nōnulla ad operis ornamentū. Indicauimus quoq̄s/gbus locis deprendant̄ multa: quę ipse ab alys mutuāt̄: citatq̄s subobscure. Nec opiones semp̄/opionūq̄s authores locis suis notauimus. Deerāt enī tūc codices multi: quibus ad hāc rē egregie cōficiendā opus erat. Qō tñ speramus aliqñ cōsummatissime efficere. Satius nūc duximus qd aliqui fuerint opinati sub incerto cuiuscū noīe demōstrare/q̄s hūc pro illo falso noiare. Qui error/q̄uis memorię sit/mō eruditionis: tñ docti viri existimationi detrahit nō nihil. Remissimus aliqñ ad doctrinā Scoti in locis suis ea quę tangit: ⁊ cōcordantys/atq̄s alys notulis ad legentiū vtilitatem adornauimus. Hos nr̄os labores patrocinio alicuius pręclari viri/qui examinare/⁊ iudicare/⁊ tueri cūcta posset/submittere decreuimus. Duo ante alios mihi occurrerūt/Bernardinus Caruatal: ⁊ Dñicus Grimanus duo/scilꝫ Cardinales Reuerēdissimi theologoꝝ maximi: ⁊ fautores mei maxime singulares/quibꝰ oīa debeo. Occurrūt etiā Magnifici pleriq̄s Patricy Venetī patroni simul ⁊ discipuli mei facūdissimi ⁊ doctissimi. Obseruant̄ quoq̄s aīo scholastici nōnulli tā buiꝰ achademię/q̄s vxoniēsis nō mediocre ornamētū: q̄bus pcipuo affectu deuinctꝰ sum. Dignus ⁊ hoc munere/q̄uis vita defunctus Frāciſcus Sanſon gñalis olim nr̄ oium idēq̄s pī ⁊ protector meus. Qui post Diuum Sixtū. IIII. Pontificē max. oīum pmus huiusce doctrinę professor habebat̄: sed ga iam videt in vbo: quę nos balbutiēdo nouimus in gñe ꝓprio: nō eget amplius mēbranis. Petro etiā Negroni sci Gregorij de vrbe abbati: Patrono ⁊ fautori meo/qui huic doctori: ⁊ doctrine eiꝰ nō mō addictissimꝰ: ſ reparator etiā ⁊ seruator est: quiq̄s nullis laboriꝫ/nullis sumptibus parcit: vt libros emat: ⁊ religas huius viri redimat ab interim: recte posset susceptuꝫ hoc nr̄m negociū dedicari. Edmundus quoq̄s Rossensis: ⁊ Dauid Casselensis pśules nr̄ates: atq̄s Doctores clarissimi: quoꝝ ego cliens ⁊ seruus ascriptitius sum: possent nihilo minus a me in patrocinū sine vlla adulatione vocari. Tu deniq̄s mihi in mentē venisti dignissimus pfecto: qui nostraꝝ haꝝ lucubrationū tutor esses: ⁊ defensor nō impiger: cuius ego in me amorem summū quottidie experior: cuius liberalitatē in amicos oēs maximā admiror: cuius ingenij acutissimū: capacissimāq̄s memoriā adoro: quę duo tibi deus optimus maximus vltra vires fere humanę naturę intensiue ⁊ extensiue ꝓcessit. Tua pręterea suauissima cōsuetudo: ⁊ itima familiaritas: vt būficia illa maxima tacēā: ita me obstrinxerūt: vt nō dubitauerim/tot clarissimis/tot principibus viris te in hac re pręferre/qō sine cuiusq̄s fraude fecimus. Fr̄ enī est humanitas tua: ea generis antiquitas: ea humanarū/diuinarūq̄s rerū scia: vt nō mō nō īdignus sis hoc munusculo: sed ipsum ornes/etiā atq̄s iudicij meū facias illustrius. Quippe qui de te/tā bene iudicaueris. Suscipe igit̄ munus qua nr̄a oīa excuſe les benignitate. Ceteris vō viris illustrissimis: de quibus paulo ante nulla ⁊ tibiipsi plura maioraq̄s pollicemur ꝛę omnino pręstare conabimur. Vale felix/Mauritij tui memor. Patauij. M. D. IIII.

Fr̄ăciſcus ſanſon poſt Sixtū. IIII. minorū gñalis doctiſſimꝰ fuit.

¶Prologi Questio I.

A ¶Illuminati doctoris fratris Francisci de Mayronis ordinis minoꝝ puintie sci Ludouici in Primū sententiarū fecundissimū scriptū Cōflatus nominatus incipit feliciter.

¶Utrum primū pncipiū complexuꝫ possit formari in theologia. Questio. I.

Cupientes ⁊c.

Vide etiam h⁹ de pn⁹cōple/xo circa hoc 1.I. q. quoli.

IRca phemiuꝫ primi libri sniaꝝ. Queritꝰ prio. Utrū primū pn̄m cōplexū possit formari in theologia. Videt q̄ nō. quia ꝑm btūm Diony. qui de deo recte sentiunt oīa sibi attribuūt: ⁊ oīa remouent. g̃ ⁊c.

B De mystica theolo⁹.c.I.

¶Contra. ga idem Diony. dicit. q̄ duplex est pcessus in sacra scriptura. Unus ab affirmationibus ad negationes. Alius a negationibꝰ ad affirmationes.

Vbi affirmationibꝰ ad negationes aut deꝰ est bonꝰ: aut nō bonꝰ. ſ est bonus. ergo nō ē nō bonus.

¶In ista q̄one duo sunt pncipal'r faciēda. Primū est ostendere. Scōm est istud defendere.

A negōnibus ad affirmationes aut deꝰ ē sapiēs aut nō sapiēs: ſ non est nō sapiēs. ergo ē sapiēs

¶Quantū ad p̄m duo faciā. Primo declarabo ipm in se. ⁊ o in cōparatione ad theologiā.

C ¶Quātū item ad idem pmū primo declarabo ipsum in generali. scōo in speciali.

Preambulū quadruplex. Vide. i. di. 2. q. 1. ad h.

Quantum ad pmū. ſ. ad declarationē primi pncipy in se ⁊ in gñali premittunt 4or ꝑambula. Primū est q̄ primū pn̄m cōplexū formaꝫ de subiecto primo. Et hoc probaꝫ sic. Qualisc̄q̄s est ordo aliquoꝝ totoꝝ: talis est ordo suaꝝ partiū essentialiuꝫ: ga ordo totoꝝ ex ordine partiū oriſ: sed ꝑpones sunt quedā tota respectu terminoꝝ. g̃ qualis est ordo inter ꝑpones. talis erit iter terminos: ex gbus ꝑpones formant̄. Ordo enī ꝑponū videt cōsurgere ex ordine terminoꝝ. cū igit̄ iter cōplexa istud cōplexū supponatur primū: ⁊ primus terminus est primū subm: sequit̄ q̄ est de primo subiecto. ¶Scōm ꝑmbulū est. Quod primū pncipiū cōplexū ingredit primā demōstrationē. Et hoc probaꝫ sic. Quālisē ordo iter tota: talis est ordo iter ptes essentiales: sicut ꝑs: sed demōstrationes sunt quedaꝫ tota respectu ꝓpositionuꝫ que sunt eaꝝ partes. g̃ prima demōstratio habebit ītra se pro parte essentiali primaꝫ ꝓpositionē: ⁊ hoc est primū pncipiū cōplexū. g̃ ⁊c.

D ¶Tertium preambulū est. Quod per primū pn̄m ꝓcludit̄ simpl'r prima cōclusio. Hoc probaꝫ sic. Primus effectus est a prima causa. ꝓclusio aut scientifica est effectus pncipioꝝ. ergo prima cōclusio est a primo pncipio.

Propositates primi principij quatuor.

¶4um preambulus est. Quod primum pncipiū formaꝫ in prima scia. Hoc probaꝫ sic. Quia sicut scie bñt distinctiones ex subiectis: ita ⁊ ordinē cōsequēter: ⁊ ideo cū prima scia sit de primo subiecto: ⁊ de primo subiecto fozn̄. t̄ primū pn̄m: vt iā patuit. sequit̄ q̄ in prima scia formaꝫ illud primū pncipiū: sic intelligendo q̄ ab eo incipit processus talis scientie.

Ex his pōt videri que sint proprietates primi pncipy complexi. Prima est q̄ sit cōmunissimū: ga ex primis terminis (vt patuit) cōstat ⁊ ex vniuersalissimis: ga primi termini ⁊ vniuersalissimi constituunt pn̄m vl'issimū. ergo ⁊c. ¶Scōa ꝓprietas est. Quod primū pncipiū est oībus intimū ⁊ intrinsecuꝫ. ga vl'ia sunt intrinseca suis inferioribus ad que se extendunt. Sed illud pncipiū constat ex vl'issimis terminis: quia extendunt se ad oīa. g̃ ⁊c. ¶3a proprietas est. Quod ipsuꝫ est in se verissimū: ga cū regule eterne sint cōmutabiles ⁊ verissime ſm Aug. de vera religione: ⁊ istud pn̄m sit inter regulas illas potissimū: sequit̄ q̄ ipsuꝫ est verissimū. ¶4a ꝓprietas est. Quod ipsuꝫ est in se notissimū: ga cuius termini sunt notissimi illud est notissimum. Oīs enī notitia est: aut ab euidētia ꝑponis: aut ab euidentia terminoꝝ: sed termini primi pncipy sunt notissimi: cum sint vniuersalissimi ⁊ simplicissimi. ergo illud pncipium est in se notissimum.

E

Laſ. 17. Vide Sco. 6 sinceris vitatibus. dist. 3. p. q. 4.

Istis aūt ꝓprietatibus sic declaratis inducunt quatuor ones ad declarationē pmi pncipy facientes. Prima ꝓclo est. q̄ in toto ordine pncipioꝝ est dare vnū primū pn̄m cōplexuꝫ. hoc probaꝫ sic. Quia sic in gñe causarū ⁊ causatoꝝ nec̄io est dare p̄m: alioquin esset processus in ifinitū: ita oꝫ in pncipys ⁊ pncipiatis. Sicut enī omne causatū bꝫ cām: ita oē pncipiatū bꝫ pncipiū. ¶Cōfirmaꝫ. ga in essential'r ordinatis nec̄e est dare p̄m. ¶Scōa ꝓ est. Quod istud pncipiū est vnicū: ga sicut impoſe est iuenire in entibus simplicibus duo simpl'r prima ⁊ per hoc inuestigamus vnitatē primi pncipy: ita impoſe est in cōplexionibus iuenire duas simpl'r primas. ¶Cōfirmaꝫ: ga oīs ordo essentialis est in habitudine ad aliqđ primū: ⁊ per ꝑns oꝫ in omni ordine dare vnicū primū: sed inter cōpleꝫiones est ordo ēntialis vt patuit: g̃ oꝫ iter eas dare vnicā primā. ¶3a ꝓ est. Quod istud pn̄m se extēdit ad oīa ad que se extendit rō formalis suoꝝ terminoꝝ: ga impossibile est extrema esse sine habitudine intrinseca. Sed ista habitudo: in qua cōsistit veritas primi pncipy: est intrinseca: cū cōsurgat imediate ex rōnibꝰ terminoꝝ: cū predicatū eius ⁊cludaꝫ in subiecto. vbicūq̄s igit̄ est subm eius: oꝫ ibi sit totū istud primū pn̄m: cū ibi sit subm ⁊ predicatus eius: ⁊ per ꝑns habitudo. ¶4a ꝓclo est. Quod veritas istius pncipy nō pōt inueniri nisi vbi iueniunt̄ sui termini. Hoc probaꝫ ꝑ. Quia impoſe est iuenire habitudinez iter extrema sine illis extremis: sed veritas istius pncipy cōsistit in habitudine que est iter terminos. igit̄ nō pōt inueniri sine terminis. ¶Scōo ga totū ꝑstitutū ex partibus non pōt inueniri sine illis: sed istud pncipiū est buiꝰ: est enī sicut quoddam totum ex suis terminis. ergo ⁊c.

Lōclo 4ª.

F

Lōclo 4ª.

H

Vide Sco. in pro. q. 1. ſol/uēdo. 3. rōnē oppōſ. g aliter declat: vt patz sed pōt facilr cōcordari.

Primū pn̄m gꝰ egpoll. t.

Nunc scōo videndū est de isto pn̄o ꝑ magis in ptiqđ cular. Et quantū ad hoc videndū est. quid est istud primū pncipiū: ⁊ dico q̄ est tale. ¶De quolibet est affirmatio vel negatio vera: ⁊ de nullo eoꝝ ambo sil'. istud cōcedit̄ cōiter primū pn̄m. ¶Ad cuius euidentiā introducunt̄ q̄tuoꝝ ōnes. Prima est. Quod totū istud pn̄m est vna ꝓpositio hypothetica ⁊ copulatiua: que cōtinet duas cathegoricas. quaꝝ prima est de predicato diſuncto. scōa est de predicato copulato: ita q̄ prima est vl'is affirmatiua. 2a vl'is negatiua. Prima enī pars dicit. q̄ de quoꝫ ente affirmatio vel negatio ꝑdicatur. scōa pars dicit q̄ de nullo ente siue subiecto affirmatio ⁊ negatio simul predicant̄. ¶Scōa ꝓclusio est. Quod iste partes ꝓponis hypothetice ita sunt ordinate: sicut cōiter ꝓferimus: ita q̄ vl'is affirmatiua est prioꝝ vl'i negatiua. Hoc ꝑbaꝫ. Quia qñcūq̄s affirmatio ⁊ negatio sunt circa eosdē terminos: semp̄ prioꝝ est affirmatiua: q̄ negatiua. Quia oīs negatio de aliquo termino reducit̄ in affirmationē de eodē termino. ¶Sed ita est in ꝓposito: ga ꝓpō cathegorica diſunctiua est affirmatiua. copulatiua aūt negatiua. g̃ ⁊c. ¶Cōfirmaꝫ. ga ille ꝓpones: q̄ꝫ vna est aīs ⁊ alia pns. vna est poꝫ a: ſ sic est in ꝓposito. Nā copulatiua de eisdem terminꝫ

2. ꝓticula pzie ꝓpitis ꝓmi arti.

4º meta. t. 2. hibernias.

I Cõsidera de qua priorita-te ꝫ sequitur.

nis est semp añs ad disiunctiuã de eisdẽ: ꝛ nõ eꝰ. ergo ꝓz alia est illa affirmatiua. ¶ Tertia ꝛclo est. ꝙ subz primi principy cõpleri est ens. Doc probaꝫ. ga cõiſſi me cõplonis est cõissimũ subiectũ: sed ens est huiꝰ ad illud ꝑncipiũ qđ est cõissimũ. ergo ꝛc̃. ¶ Cõfirmatur. ga impoſe est esse adiectiuũ sine substãtiuo posito vel subintellecto, in isto aũt ꝑncipio sunt duo adiectiua. s. de quolz ꝛ de nullo. que substantiuant in neutro gñe: sed in oĩbus talibus intelligit res vel ens. g̃ ꝛc̃. ¶ 4ª cõclusio est. ꝙ predicatuz istius ꝑncipy est affirmatio vel negatio: sicut passio disiuncta in ꝑma parte. quẽad modũ par vl impar sunt passiones disiuncte numeri. In scda aũt parte predicatũ istius ꝑncipy est affirma tio ꝛ negatio copulatiue. Doc probaꝫ. ga in demſtratione potissima semper ꝛcludit passio de subto: ꝛ sic passio ponit in predicato. ergo negatio ꝛ affirmatio erunt ꝑdicamẽta de ente in isto ꝑmo ꝑnº. ¶ Sed ꝫ ista ista-tur 4ª. ꝓmo ꝫ ꝑmã ꝯnẽ sic. Illa sunt ꝑnª plã ex gbº ꝯnes opposite inferunt: sed ita est de isto ꝑnº. ga affir matiua ꝛ negatiua ꝛclo põt inferꝛ que sunt opposite. ergo ꝛc̃. ¶ Scdo ꝫ scdaz. Ubicũqz sũt due veritates essentialr ordinate ſm ꝓus ꝛ posterius: semp videt posteriꝰ posse deduci ex priori ꝛ ex ea declarꝛ: sed negatiua deducit ex affirmatiua: ꝛ per ꝫis non erit per se nota. nec ꝑmũ ꝑnm. ¶ 3º ꝫ 3ꝰ sic. Nã illud ꝑnm verificaꝫ ꝛ extendit ad simplr simplicia ꝛ ad ꝑ diuersa: ad que tñ nõ extendit ens: eo ꝙ in eis nõ includit. g̃ ens nõ est eius subm. ¶ 4º ꝫ 4ꝰ. Affirmatio ꝛ negatio vi dent ad logicũ pertinere: sed predicatũ istius ꝑncipy ad logicũ nõ ptinet: sed ad metaphysicũ: ad quẽ ptinet totũ ꝑnm. g̃ ꝑdicatũ nõ est affirmatio ꝛ negatio. ¶ Ad ꝑmũ dico. ꝙ ꝑmũ ꝑnm est vnũ nõ vnitate simplicitatis: sed vnitate cuiuſdã itegritatis ad modũ ꝓpõnis hypothetice. ¶ Ad 2m dico ꝙ verũ assumit: qñ vna illaruz veritatũ sic ordinata ꝛ sumit sub alia: vt ꝛclo sub premissis. Sed hoc nõ põt esse qñ vtraqz illarũ ꝓpõnuz est ex eisdẽ terminis: tũc enĩ nõ põt vna sub alia assumi. Sic est in ꝓpõitio: ga nõ dãnt nisi in signis variatis: ga ꝑ copulationẽ ꝛ disiunctionẽ. ¶ Ad 3m dico. ꝙ in simplr simplicibus ꝛ ꝑ diuersis ꝛcludit ens denoiatiue ſm ꝙ est adiectiuũ: ꝛ nõ gdditatiue: ꝛ ĩ isto ꝑnm ex eis simplr verificaꝫ: ꝫ nõ codẽ mõ g̃ ꝺ alys: ga nõ gdditatiue. Nec opz ad verificãdũ ꝑmũ ꝑnm ꝙ dicaꝫ gdditatiue: sicut ista est vera. Dõ est albus vl nõ albº simplr: sed tñ gdditatiue nõ est neẽe: siẽ ꝑz. ¶ Ad 4m dico ꝙ scde ĩtentiones aliqui supponũt ꝓ primis: siẽ qñ dicimus ꝙ diffinitio predicaꝫ de diffinito. Affirmatio g̃ ꝛ negatio nõ sunt ꝑdicatũ ꝑmi ꝑncipy: nisi inquãtũ supponũt ꝓ primis. s. ꝓ esse ꝛ nõ esse. ¶ Sed ꝫ ista instaꝫ. ꝓio ga illud ꝑnm se extendit ad ꝓuiationes ꝛ ad figmenta: de quolibet enĩ põt dici: ꝙ est cecitas vel nõ cecitas: chimera vl nõ chimera: ꝛ tñ de istis nõ dr ens. ¶ Dic põt dici ꝙ ꝓuationes ꝛ figmẽta non oĩno effugiũt rõnez entis: ga sunt entia rõnis. Uel põt dici ꝛ melius: ꝙ sicut ista sunt entia nõ simplr: sed ſm quid: ita illud ꝑnm inuenit in eis nõ simplr: sed ſm qd: ꝛ quasi fictiue. ¶ Scdo ista de eo qđ dictũ est ad 3m. ꝙ de ꝑmo diuersis dr ens denoiatiue ꝛ nõ gdditatiue: vt de alys passionibus entis: ꝛ hoc sufficit ad saluãdũ ꝑmũ ꝑnm in eis. ¶ Cõtra illud instaꝫ 4ª. ꝓio. ga accipio rõnẽ boni: aut est gdditatiue bonitꝫ: aut nõ. Si sic. habeo ꝓpositũ: ga de bono dicit aliqđ gdditatiue: ꝛ sic de alys passionibus entis. Si non. ergo boni erit boº. ꝛ sic in ifinitũ. hic tenet eque formalr cuz gdditatiue: sicut alibi. ergo illud ꝑnm se extendit ad simplr simplicia ꝛ ad ꝑ diuersa aliter ꝙm per solã denoiationẽ entis realem. ¶ Scdo. ga ista ratio formalis boni aut est ꝑ

N

diuersa quidditatiue: aut nõ. Ista disiunctiua pertinet ad istud ꝑnm. ¶ Tertio. ga ista rõ boni: aut est simplr simplex gdditatiue: aut nõ. ¶ 4º. ga ista ratio formalis boni: aut est ens quidditatiue: aut nõ ens gdditatiue. ¶ Ad ꝑmũ dico. ꝙ altera istarũ est ꝛcedẽda. s. ista ꝙ bonũ est bonũ gdditatiue: ꝛ per ꝫis tota disiunctiua: tñ nulla cõplo est ibi gdditatiue nisi ab alia ficta: eo ꝙ nõ sit ibi nisi vnicus terminus formalis: ꝛ ideo ꝓpie hic nõ hz locũ illud ꝑmũ ꝑncipiũ. ¶ Ad 2m dico ꝙ nõ est gdditatiue ꝑ diuersa: ga diuersitas dicẽ respectũ: qui nõ est de gdditate alicuius absoluti. Eodẽ mõ dico de simplicitate que forte est quedã negatio. ga dicit carentiã cõponibilitatis: que nõ dr de aliquo positiuo gdditatiue. ¶ Ad 4m dico. ꝙ disiunctiua est cõcedenda: tñ nõ ptinet ad ꝑmũ ꝑnm cõplexuz. ¶ Ex istis sequunt due regule. ꝓia ex ꝑma parte ꝑncipy. ꝙ cuiuslibet ꝺictionis nẽcio altera pars est vera. Ista sequitur ex pte ꝑª de disiũcto ꝑdicato. ¶ 2ª ꝙ ꝺictoria nõ ꝑnit eẽ sil va. Ista sequit ex pte 2ª de ꝓto copulato.

Regula cõ relaria 2ª.

O

Postq̃ visum est de ꝑmo ꝑnº in se. videndũ est de eo in habitudine ad theologiã: ꝛ ꝑ applicãdo ꝑmã regulã que sequit ex ꝑma parte. scdo applicando scdaz: que sequit ex scda de predicato copulato. Et quantũ ad hoc ĩtroducunt q̃uor ꝛclones. ¶ Pria est. ꝙ illud ꝑnm vel eius veritas inuenit formalr in creaturis. Doc probaꝫ: ga vbicũqz fuerit ꝛclo deducta ex ꝑmo ꝑncipio ibi inuenit ꝑmũ ꝑnm: sed in creaturis fit talis deductio. ergo ꝛc̃. Maioꝛ ꝓz: ga in essentialr ordinatis vbi est posterius ibi est prius: sed ꝫ est posterior ꝑmo ꝑnº. ga est effectus eius. Minoꝛ ꝓbaꝫ. naz ista est vera in creaturis. creatura vel est neẽia vel nõ neẽia. cõtingens vel non ꝛtingens. Iste ꝯnes deducunt ex ꝑ ꝑncipio. ¶ Scda ꝛclo est. ꝙ veritas illius ꝑncipy formaliter inuenit ꝛ tz in deo: ga vbi ꝫ ibi ꝑnm: sicut ꝓus: ſz in deo inuenit veritas istius. s. ꝙ deus est eternus vl nõ eternus: que sunt ꝯnes ꝑmi ꝑncipy. g̃ ꝛc̃. ¶ 3ª ꝑ est ꝙ sub eadẽ rõne inuenit in deo ꝛ in creaturis. Doc ꝓbaꝫ. ga ꝓpositio cuius subm ꝛcludit ĩcõpol'ia nõ põt eẽ va. Nulla enĩ ꝓpositio vera põt formari de boie irrõnali: sed ꝓpositio istius ꝯnis. deus est eternus vel nõ eternus: nẽcio ꝛcludit istã. de quolz ente affirmatio vel negatio vera. Et tũc sic. aut istud signũ (de quolz) additt termino vl: ꝛ habeꝫ ꝓpositũ: ga istõ nõ dr solũ de deo: sed de alio: si termino ꝑticulari ꝛ singulari: tũc ꝛcludit incõpol'ia: sicut qñ dr. oĩs ꝺr. signũ enĩ vle repugnat termino particulari. ergo ex ea nihil sequit: qõ est falsum. ¶ ꝑ. Quicũqz termini sub eadẽ rõne formali se extẽdunt ad aliqua: ꝛ ꝑnm cõplexũ ex illis: sed affirmatio ꝛ negatio vtpote eternũ ꝛ nõ eternũ sub disiunctione accepta dicunt de deo ꝛ de creatura: ꝛ ꝑ ꝯnis subm cui addit signũ: sequit ergo ꝙ ꝑnm cõplexuz dicet de illis hoc est ꝑmũ ꝑnm. ergo ꝛc̃. ¶ Cõfirmat. ꝑdicatuz primi ꝑncipy est subto adequatũ: sed oĩs affirmatio ꝛ negatio sub disiunctione dicta de deo dicit ꝛ de creatura. igit ꝛ subm: sed vbi predicatũ ꝛ subm sunt idez. ibi ꝓpositio est eadẽ. igit ꝑmũ ꝑnm cõplexũ idẽ inuenit in deo ꝛ creatura. ¶ 4ª ꝛclo sequit ex tertia. ex quo enĩ sub eadẽ rõne formali inuenit in deo ꝛ creatura: sequ ꝙ vnũ ꝛ idẽ inuenit in deo ꝛ creatura. ¶ Confirmat. ga de quocũqz verificatur vna pars ꝺictionis: ambe partes verificant sub disiunctione. Sed cuiuscũqz cõtradictionis q̃tũcũqz ptis: vtpote album ꝛ non albũ: siue quãtũcũqz vl is: altera pars vificat de deo: ꝛ sil de creatura. g̃ vtraqz sub disiunctione accepta de deo ꝛ creatura vificat. Et sic ꝑz ꝙ ꝑm ꝑnm in eis inuenit

idem.

Oppo 4ª. K

Unitas 2ª ꝛ q̃ vnitate dr cẽ vnũ ꝑm ꝑnm. L

De b. s. magꝫ ꝫ ꝛsidera istã tias vbiqz.

Mõ ꝙ istõ ꝑn cipiuz: de qlz dr cẽ vl nõ ce perunt ꝓ prie a meta. Et de qlz dr affirmatio vl negatio ad logicũ. Et oc to tũ ẽ maiº sua pte ad geome tram.

Replica. Solutio 2ª. M

Replica ꝓnci palis ꝛ est 4ª.

A Cap. 1.

idem. ¶ Ista ꝺia cõfirmant per Augm ꝑ de tri. qui dicit ꝙ alique regule verificant tñ in deo: alique tñ in creaturis alique vtrobiqz: sicut ista. nihil gĩat se ꝛ per cõsequens multo magis ꝑmũ ꝑncipium cõplexum.

Opiones diũ se ꝛ circa hoc ꝛre Thomaz ꝛ Aurcoluz.

Secundo videndũ est de scda regula. ſ. ꝙ ipole est ꝺictoria sil vificari de eodez: que sequit ex 2ª pte ꝑmi ꝑncipy: que est negatiua de ꝑdicato copulato. s. de nullo ambo simul. Et quãtũ ad hoc aliqui dixerũt istõ ꝑncipiũ nõ tenere in diuinis ꝓpter ifinitatẽ terminoꝝ. ꝓpter enĩ ifinitatẽ diuine essentie põt esse idẽ cõicabile ꝛ incõicabile. Et confirmaꝫ per dictũ Diony. ad ꝑncipale adductũ. de mystica theologia. c. ꝑ. vbi dicit. ꝙ qui recte de deo sentiunt ꝛc̃. Et addit ꝙ iste affirmationes illis negationibus nõ sunt cõtrarie. ¶ Scdo ꝑ illud cõe dictũ theologoꝝ. ꝙ eidẽ oĩno attribuit aliqđ ꝛ remouet distincta rõne. ¶ Sz cõtra hoc arguit q̃druplr. Primo sic. Quia euidẽtissima veritas cõplexa nõ repugnat ꝑme veritati ĩcõplexe: cũ sit cõformitas ĩter eas. Nã ſm ordinẽ terminorũ erit etiã ordo ꝓpõnũ: sed veritas ꝑmi ꝑncipy cõplexi est euidẽtissima veritas cõplexa. veritas diuina est ꝑma incõplexa. ergo ꝛc̃. ¶ Confirmaꝫ: ga amoto illo qđ omne aliud ꝓsupponit amouetur omne aliud: sed ois nra cognitio nãlis ꝓsupponit veritatẽ ꝑmi ꝑncipy cõplexi. ergo ea ammota a deo nullã cognẽ de deo naturalr hẽ poterim. ¶ Scdo sic. Quecũqz ſm suas rationes formales sunt: incõpol'ia: remanẽtib9 eoꝝ rõnibus formalibus remanet incõpol'itas eoꝝ ad qõcũqz subz applicent. extrema aũt ꝺictionis ex suis rõnib9 formalibus sunt incõpol'ia. ergo ad qõcũqz applicent remanet incõpol'itas eoruz. ¶ 3º. Qñ aliqua bñt ex se aliquã repugnãtiã: quãto magis ĩtendunt: tãto magis intendit eoꝝ repugnãtia: sed extrema ꝺictionis bñt ex se repugnãtiã. g̃ in nã perfectissima vbi sũt ĩtensissi ma: ibi etiã erũt sume repugnãtia. ¶ 4º. ga si ifinitas subti amouet aliquã repugnãtiã: tũc eodẽ mõ ꝛ oẽm: ꝛ sic deũ ẽ eternũ ꝛ nõ eternũ nõ repugnãt. sil'r deum esse infinitũ ꝛ nõ ifinitũ: ꝛ sic nullus hereticus cõuince ret ꝛcedẽdo vtrãqz partẽ ꝺictionis. ¶ Apparet igit ꝙ ꝓp infinitatẽ ꝛ distõnẽ rõnis nõ põt salnari ꝺictio que in deo repit: cũ ibi ꝺictoria ex nã rei reperiam9.

Impug9 4ª. Vide infra di. 8 B

Cõtra ofl. cõcludit q̃ inte dit i hac pte.

C

Uere ad ꝫ Petrũ Rogerij ꝛ Bertrum.

Sed tamen vnus socius excellens volẽs ꝓmuz ꝑnm saluare sine distõne ex nã rei in diuinis aliter dicit. Dicit enim ꝙ sicut actio ꝛ passio sunt idẽ motus realr: ꝛ tñ cũ sint in ꝑdicamẽtis diuersis: habẽt diuersas rõnes distinctas. Et sil'r cũ relo non differat a fundamento: sequit ꝙ sil'itudo ꝛ dissil'itudo sunt res vnius albedinis. habẽtes tñ distinctas rõnes siue diffõnes tanq̃ sint distincte spẽs de predicamẽto relonis: ꝛ sic põt dici ꝙ eẽntia ꝛ relo sũt vna res. Doc tñ nõ obstante bñt distinctas diffõnes ex qbus saluaꝫ cõtradictio. ¶ Ex istis dictis valde gratiosis sequunt 4or ꝛclones: in quibus schola nra ꝛsucuit fortiter ipugnari. Pria est. ꝙ est dare aliquã distõnẽ mediã inter distinctionẽ rõnis fabricatã ab aĩa: ꝛ illaz que est realis: ga illa que data est. s. ſm distinctas diffõnes ab aĩa nõ fabricatas se hz ad vtrãqz per abnegationez. Nec enĩ est realis nec rõnis fabricate ab aĩa. ¶ Scda ꝛclusio est. ꝙ aliqua est distinctio ex natura rei que non est realis: ga illud qđ conuenit aliquibus ex suis rõnibus diffinitiuis cõuenit eis ex nã rei. Ista aũt distinctio cõpetit istis extremis ex suis rationibus diffinitiuis non fabricatis. ergo ꝛc̃. ¶ Tertia ꝛclo est. ꝙ ples formalitates ꝑnt esse in eadẽ re penitus idiuisa: ga formalitas ſm descriptionẽ eoꝝ: qui ponunt eas: est ratio diffinitiua vniuscuiusqz. Dic aũt (vt patuit) ponunt plures

Uere ad ꝫ Petrũ thome.

Uere fratrẽ eadam.

E

rationes diffinitiue. ¶ Sed tamẽ aliqui dicunt. ꝙ pp hoc non debet poni ꝙ sint plures formalitates: nec dz cõcedi distinctio: sed dz dici ꝙ sunt nõidem: referẽdo istã nõidentitatẽ: nõ ad extrema: sed magis ad cõpositionẽ extremoꝝ. ¶ Sed istud nõ ĩtelligo ꝙ sit distinctio vel nõidẽtitas: ꝛ cũ hoc non sint extrema talis nõ idẽtitatis vel distinctionis. Uidet enĩ mihi ꝙ sit ipli catio cõtradictionis. ¶ Ad declarationẽ aũt huius dicti est sciendũ. ꝙ ille qui sic ꝑ dixit videt ĩtelligere ꝙ distinctio nõ est ferenda ad extrema simplr: sed semp cũ determinatione: ga. s. sub modo tali: ga nõ sunt idẽ gdditatiue ꝛ in ꝑmo mõ dicẽdi per se. ¶ Unde aduertendũ est ꝙ distinctio põt mihi dicere realẽ relonẽ ĩter distincta: ꝛ sic requirit realẽ distinctionẽ in extremis. Et isto mõ nõ ꝺr admitti in ꝺinis ĩter eẽntiã ꝛ relonẽ: cũ sint realr idẽ. ¶ Allio modo distinctio accipit vt est passio entis: ꝛ vt sic nõ requirit extrema realiter distincta: sed tñ aliquo modo: ꝛ sic est in diuinis. ¶ 4ª ꝑ ẽ. ꝙ cũ ista distinctione gdditatiua stat ſma simplicitas. Probaꝫ. ga que inueniunt in ſmo simplici stant cuz ſma simplicitate: sed in ꝑsona diuina que est ita simplex sicut essentia inuenit talis distinctio. ergo stat cum ſma simplicitate. ¶ Ex istis apparet qđ est dõm ꝓnr ad ꝑmũ dictũ: opz enĩ ꝙ pax sit ĩter opiones ĩter qs ꝓio videbat esse cõtentio: ꝛz nõ eẽt cõtentio animoꝝ. ¶ Istis addunt duo alia dicta que nõ ĩtelligo. Primũ est. ꝙ diuina ꝓprietas relatiua ita est ſm totã suã gdditatẽ ad terminũ: ꝙ nullo mõ põt cõparari: vt distincta ad fundamẽtũ: ꝛ per hoc volũt euadere distinctionẽ formalẽ ĩter ꝓprietatẽ ꝛ essentiã. ¶ Sed ꝫ hoc arguo 4ª. ꝓio ga eẽntia est ita res ad se: siẽ relo ad aliõ ꝛ eque ſm suã gdditatẽ. Sed ꝫ (nõ obstãte) eẽn9 põt ad aliud cõparari penes idẽtitatẽ ꝛ diuersitatẽ. g̃ relo (q̃tus sit ad aliõ) poterit ad aliõ q̃ ad illõ cõparari. ¶ 2º ga si ex ꝫ ꝙ ꝑnitas ꝫ totã gdditatẽ est ad aliõ: ga ad filiationẽ: nõ põt ad aliõ cõpari penes idẽtitatẽ ꝛ diuersitatẽ. g̃ nõ poterit cõparari ad ꝑspirationẽ actiuaz ꝛ ꝑspirationẽ passiuã: ad quas nõ est: penes idẽtitatem vel distinctionẽ: qõ est falsum. ¶ Tertio ga eodẽ modo ꝓbaret: ꝙ paternitas diuina ꝛ creata essent penitus indistincta: qõ falsum est. ¶ 4º per idẽ meduz ꝓbaret ꝙ nulla esset distinctio ĩter spẽs de ꝑnto relonis ꝑterq̃ ĩter oppositas: ꝛ sic nulla ĩter disperatas.

Declar Sco. ꝛ aliter ĩtelligit q̃ alij.

Distinctio põt sumi dupl'r.

F

Determinatõ propria.

H

Ideo apparet mihi dõm ꝙ ꝛz gdditas relonis ſm se totã sit ad aliud. s. ad terminũ: tñ per aliaz passionẽ cõem in ea fundatã vtpote idẽtitatis vel diuersitatis que inueniunt in quolz cõtento sub ente: sic passio superior in inferioribus põt ad aliud cõparari. ¶ Et cõfirmaꝫ ista ſnia per ꝑmũ ꝑnm complexũ: quia accipiendo istã quidditatẽ relonis vt ad terminũ: tũc ipsa gdditatiue vt sic est ens: ꝛ de quolz ente affirmatio vel negatio: tũc accipio istã: esse idẽ cuz eẽntia ꝛ nõ esse idẽ cũ essentia: de tali ente sic ad terminũ cõparato nẽcio altera pars est vera. Sz nõ põt dari ꝙ sit idẽ ga ſm ipsos relo cõparata ad terminũ nõ est idẽ cum eẽntia. g̃ sunt nõ idẽ: ꝛ si nõ idẽ ergo diuersuz: eo ꝙ idẽ ꝛ diuersuz ponunt. ꝓia ꝛmediata: ꝛ negationẽ vni9 ſp cõcomitat affirmatio alterius. Alioquin nõ essẽt ĩmediata. ¶ Scdm dictũ fuit ꝙ relo vt cõparat ad essẽtiam est totalr idez cũ ea: ꝛ vt cõparat ad terminũ est distincta ab ea. ¶ Cõtra ista arguo 4ª. Et ꝑ: ga qõ iest alicui ſm suã gdditatẽ impole est gn sibi cõueniat ad qõcũqz cõpareꝫ: ga diffinitio nõ põt a diffinito amitti. relo aũt ſm suã gdditatẽ: vt est ad aliud: nõ est idẽ cũ essẽtia: imo per hoc distinguit ab ea. ergo quocũqz cõparatione facta dummodo maneat eadem quidditas

Determinatõ propria.

M. A. ĩ. ĩstic. Thomas ſm aliquos.

ꝑm dictum.

Impug9 4ª ꝑmi dicti. Uide Sco. q. 3. qõlib. ꝛ vbi ibi notani ad propoſitum.

G

Impug9 4ª scõi dicti.

ꝑm Franc. M. A 3

Universidad de Deusto
Biblioteca

manebit eadē distinctio. ¶ Scōo sic. Extrema ꝺictionis nō ꝓnt eidē oīno applicari. relōni aūt cōparate ad essentiā: ꝛ relōni cōparate ad terminum: extrema ꝺictionis applicant. ſ. distingui ꝛ nō distingui. g̃ non sunt oīno idē. ¶ 3ᵒ ga si relō cōpata ad eēntiā est ipsa oīno eēntia: ꝛ tūc alterū illoꝝ duoꝝ ꝺictorioꝝ fundat sup eēntiā: sic supra relōnē ad ipsaꝫ cōparataꝫ: ꝛ alterꝫ sup relōnē ad terminū cōparatā: ꝛ tūc hēm⁹ extrema ꝺictionis in gdditate eēntic ꝛ relōnis: ꝑm aliud ꝛ aliud nec̄io. ¶ 4.ᵒga ista alia ꝛ alia cōparatio: aut nihil addit ad relōnē: ꝛ tūc ꝑm eādē rōnez ſsunt illa extrema: aut addūt respectū rōnis. ꝛ hoc nō: ga ꝓ tales respect⁹ nō saluant cōtradictoria. aut reales: ꝛ tūc habem⁹ tres respectus in vna psona. aut absoluta: ꝛ tūc idē vel pe/ius q̃ prius. ¶ Ista g̃ cōfirmo in duplici forma syll'i: vt habeant ad gd rñdeant: vel ad maiorē: vl' ad minorem. Primus est iste. Ois ꝓprietas relatiua cōparata ad essentiā est cōicabilis. nulla ꝓprietas relatiua cōparata ad terminū est cōicabilis. g̃ nulla ꝓprietas relatiua cōparata ad terminum est ꝓprietas relatiua cōparata ad essentiam. ¶ Scōs est iste. Nulla ꝓprietas relatiua cōparata ad essentiā est distinctiua psonarū: sed ois ꝓprietas relatiua cōparata ad terminū est distinctiua personarū. ergo nulla ꝓprietas relatiua comparata ad terminū est ꝓprietas relatiua cōparata ad essentiā. Forma syll'i est bona. rñdeāt ad premissas.

*Petr⁹ aureolus. Dicū q̃druplex. Induisio duplex.

Sunt aliqui qui p̃dicta volūt p̃ idiuisiones saluare. Isti aūt dicūt q̃uoꝝ dicta verissima. ꝑmū est. q ꝓ q̃dā sunt idiuisiones absolute. sicut ille gbus res quelz est in se idiuisa. Alie respectiue sic ille quibus res est eadē real'r alteri: a qua real'r nō distinguit. ¶ 2ᵐ dictū est. q ista idiuisiones nihil dicūt positiuū: sed sunt mere ꝓuationes: sicut ꝛ vnitates: que videnť quedā idiuisiones. ¶ 3ᵐ dictuz est. q in qualz psona diuina sunt due idiuisiones absolute: q̃ruz vna est eēntie alia relōnis: ga qōlz istoꝝ est in se idiuisuz. ¶ 4.ᵐ dictū est. q in q̃lz p̃sona diuina est vna alia idiuisio relatiua ꝑm quaz essentia est indiuisa a relōne ꝛ eō. ga sūt real'r idē. Oꝛ aūt sint ibi due idiuisiones ꝓme: ꝓbat per ꝑmū ꝑn⁹ cōplexū: ga idiuisio qua essentia diuina est indiuisa in se: est in tribus psonis: ꝛ non idiuisio relōnis. ¶ Oꝛ aūt ꝓeter istas sit alia tertia ꝓ/bat: ga iste sūt ad se: ꝛ alia tertia est ad aliud: iō nec̄io distinguunt. ¶ Ista dicta sunt nec̄ia ꝛ demōstrabilia.

*Videt sustinē Aureolū notanter.

Sed tamē ga aliqui sunt: q volūt istas idiuisiones reducere in ꝓriorē nō idēritatē ꝛ nō pluralitatē aliquaz se tenentē ex pte substrati vel fundamēti illaꝝ idiuisionū. Ideo arguo quadrupl'r ꝺ eos. Prio sic. Q̃ñcūqz est aliqua passio adequata alicui subto: multiplicata tali passione: multiplicat subm. rō aūt vnitatis est entis adeq̃ta passio. g̃ mlte vnitates nō crūt sine multis entibus.

*Autre occhā Impugnatio quadruplex.

¶ Cōfirmat. ga rō ꝓuatiua ciusdē nō multiplicat in eodē. ¶ 2ᵒ sic. Q̃ñcūqz est aliqua ꝓuatio: q̃ inest formal'r alicui subto vl' fundamēto: vbicūqz ꝛuenitur illō fundamētū: ibi ꝛuenit illa ꝓuatio: cū nō sit simpl'r sepata ab eo: aliogn eius oppo⁹ ineſſet: cū sint ꝛmedia ta. nā aūt diuina ꝛuenit in filio sine ꝓuatione idiuisionis ꝑnitatis. g̃ subſtratū illius idiuisionis nō est ꝺina essentia seu nā in ꝑte: sed aliud. ¶ 3ᵒ ga ipole est. q aliqua ꝓuatio repugnet fundamēto suo: idiuisio aūt incōicabilis repugnat ꝺine nāe. g̃ cū indiuisio relōnis sit talis: nō fundabit in diuinitate: nec idiuisio eēntie eadem rōne in relōne: ꝛ per ꝺns in alio ꝛ alio subſtrato. ¶ 4.ᵒga in gbꝰ icludunt extrema icōpol'ia: illa nō ꝑnt eē in eodē penitus substrato: aliogn se, cōpatereńt: idiuisio aūt ꝑnitatis ꝛ idiuisio essentie includunt extrema cōtradictionis: que sunt icōpol'ia: vtpote cōicabile ꝛ incōmunicabile. ¶ Ista oia ꝓfirmant: ga videt esse cōtradictio ponē idiuisionē relatiuā cū aliquo ꝛ negare illud esse ad aliꝺ: ꝛ tū ois relō ꝓuatiua est ad aliud. vt habeť expresse 5ᵒ de tri. ¶ Applico igit duos syllos in debita forma: vt possint ad maiorē vel minorē rñdē. Primus est talis. Nulla ꝓprietas psonalis est indiuisa idiuisione cōicabili. ois nā est indiuisa indiuisione cōicabili. g̃ nulla nā est ꝓprietas psonalis. ¶ Scōs est iste. Ois nā fundat idiuisionē cōicabilē. nulla ꝓpetas personalis fundat indiuisionē cōmunicabilē. ergo nulla ꝓprietas personalis est natura.

Apparet igit mihi q opinio de indiuisionibus sit bona ꝛ vera: sed nō sufficiēs: nisi reducať ad distinctionē in substrato. Habita ergo distinctione aliquali iter essentiā ꝛ ꝓprietatē: apparet euidenter q deus de poª absoluta facere posset q aligs frueret essentia ꝛ nō psona: etiā clare eā videdo. Unꝰ tū gratiosus socius oppositū ꝺixit. Pñt aūt ꝺicta sua reduci ad. 4. que mihi videnť ꝺubia. ¶ Primū dictū eius fuit. q iō nō vi eēntia sine psona: ga sicut eēntia est quo: ita psona est qō ī tali visione. Pōt ergo sua ratio reduci ad talē formā. Q̃ñcūqz est aliqua nā quo respectu alicuiꝰ realis opationis: suppositū in quo est nā: necio est qō. ſz ita est in ꝓposito. g̃ si maior ē falsa. tūc argᵐ nihil valet. ¶ Arguo igit ꝺ illā maiorē 4.ʳ in actibus ꝛmanētibus. Prio ga terminus formalis: quo ꝺsideraueruńt pbi: fuit ꝺiuina ſinitas ꝛ eternitas: que sunt in tribꝰ psonis: ꝛ tū ipsas psonas nō cognouerūt. ¶ 2ᵒ ga nāli ꝺilectione ꝺilexerūt pagani deū intelligentes nām primā: ꝛ tū nō ꝺilexerūt illas tres personas in gbus est illa nā ꝑma. ¶ 3ᵒ ga in vetri testamento oēs credebāt explicite vnū deū: ꝛ tū nō nouerāt oēs explicite per fidē trinitatē. ¶ 4.ᵒ ga plēs eoꝝ nō in erroꝛe: sed in gra exſtes ꝺiligebāt vnū deū ex charitate: ꝛ tū eoꝝ ꝺilectio nō terminabať ad trinitatē: sicut nec ꝺilectio. ¶ Cōfirmat istud. ga ꝺemones intuitiue nouerunt ꝛumanitatē chr̃i: ꝛ nō suppositum: cui insistebat. ¶ Ex istis apparet. q ꝛz ratio adducta a socio habeat veritatē de actionibus trāseuntibus: nō tū ꝺz veritatē de ꝛmanētibus. ¶ Et tūc formať ratio ad propositū. ga qñ est aliqua operatio: que pōt terminari ad nām absq; eo q̃ terminet ad suppositū: ꝺeus pōt facē ꝑmā terminationē sine 2ª. sic aūt est de actione ꝛmanente. Nec valet si ꝺicať q respectu opationū pfectaꝝ ꝓpō tū est vā: q̃lis est ꝛtuitiua notitia: ga cū illa regla applicet ad actiones trāseuntes: ita bū ꝛz ꝛ eadē rōne in ꝛperfectis creaturis: sic in pfectis: ꝛ ita vtrobiqꝫ: ga est bec eadē rō: aut illa regula nō est sufficiēs. ¶ Scōm ꝺicū ei⁹ fuit. q ga ꝓoz est habitudo nāe ad suppositū q̃ ad opationē: ꝛ nā ꝺiuina supponitať per gnōnē actuā in p̃e: hinc est q actus gnandi ꝓcedit actū itelligēdi in ꝺiuinis: ꝛ per ꝺns essentia ꝑus est in supposito q̃ beatificet. ¶ Sed ꝛtra istud arguit ꝺupl'r. p̃ sic. ga ꝺicit Diony. q ꝓ illa que ptinēt ad discretā: ꝛ ideo essentialia ꝓcedūt notionalia. actus aūt intelligendi est essentialis. ꝛ actᵒ gnandi psonalis. g̃ ꝛc. ¶ 2ᵒ. ga qñ aliqua duo ita se habent q vni repugnat esse sine alio ꝛ nō eō: illud cui sine alio esse repugnat est posterius: cū ab eo nō ꝙuertatur ꝺnītia. Pñitati aūt ꝺiuine repugnat esse sine actu intelligēdi ꝛ nō eō. vt ꝑz in filio ꝛ spūsco. g̃ ꝛc. ¶ 3ᵐ ꝺicū fuit: qñ arguit ab alys de opposita opione. ꝑz in p̃ signo originis ꝓcellerit essentiā suā: in qua est perfecte beatus: ꝛ in illo ꝓoꝛi nō ꝺuz vi cōicata filio. ꝺicunt isti q in ꝺiuinis nō est ꝓrius in quo: ſz tūm a q̃ ꝓncipiatiue.

¶ Sed ꝺ

A

*Duᵖˡ⁹ duplex Impugnatio singularis q̃druplex. Vide ſra dis. 1.q.4.ꝛ.6.ad hoc.

Qᵗ dat signū originis nē duz a quo: ſz in q̃ ostendit singularissime. idē in ſra distī. 12. ꝛ alibi.

B

Defēdit scō. optime viō. 1. dis. p̃. q. 2. cōtra opi. ad h. 4. dictū opᵒ.

C

Impugnatio quadruplex.

Beñ. 18.

Ad. 4. dicta opi.

Ad argᵐ p̃n.

Sermo copiosus ꝛ subtilissimus de vniuocatione ens vbiqz necessarius.

D

*Preambuli quadruplex. Concept⁹ pōt accipi q̃druplicit.

Sed ꝺ istud argī 4.ʳ. p̃ sic. In quocūqz est formal'r origo in eo est signū originis. cū origo sit hoc esse ab ꝺ ꝛ istud: p te: est signū originis: ſz in filio est formal'r origo gnōnis passiue. g̃ in eo est formal'r signū originis. ꝛ sic est signuz in quo. ¶ Scōo: ga ois distinctio est formaliter in suo p̃n⁰ distinctiuo: sicut passio in subto. p̃nª aūt distinctiua personaꝝ sunt signa originis. cū sint: p te: ipse origines. g̃ distinctio personaꝝ fundať in eis. ꝛ sic sunt signa: in quibus est aliquid. ¶ 3ᵒ. qñcūqz aliqꝺ fundamētū inest alicui suppositō gcgd inest illi fundamento ſest illi supposito: in quo fundať: sic sapia inest homini: ga est in aīa. ordo aūt originis inest signis originis: sic habitudo suis extremis. ergo inerit ordo psonis ꝺiuinis in illis signis. ¶ 4.ᵒga ois relō inest alicui fundamēto: ꝛ ois relō ꝺz in se aliquaz passionē. ¶ Ex bis sequit q̃ ois relō est in alio: ꝛ omni relōni ſest aliquid: ꝛ sic est in quo ꝛ in quo aligd est: ideo ꝺico q ꝛz signū originis sit ꝑm suā gdditatez hoc ab hoc ꝛ a quo aliud. pōt tū ex ꝓnt esse in aliquo: ꝛ aligd in eo. ¶ Et boc ꝓfirmat ꝺupl'r. Primo q ꝛz tota q̃litas siue gdditas q̃litatis sit ad se: tū ex ꝓnti ad aliud cōparat. ¶ 2ᵒ ga ꝛz essentia vel gdditas relōnis sit ad aliꝺ in creaturis: tū ipsa est etiaz in alio. Sed tū ad boc applicat p̃ᵐ p̃nᵐ cōplexū: ga aut pi est pfecte btūs in p̃ signo originis: aut nō est pfecte btūs in p̃ signo q p̃ᵐ p̃nᵐ cōplexū. si ꝺeſ p̃ᵐ: habeo ꝓpᵐ. si 2ᵐ: tūc pi nō eēt btūs a se: cuz p̃ᵐ signū originis sit eē a se: sic eē ab alio est signū scōz. Et tūc rō doctoris ꝺz euidēti: ga in p̃ signo in quo pi p̃cedit filiū est btūs: ꝛ in illo signo eēntia nō ē cōicata. ¶ Ꝑ. Sicut pi in p̃ signo originis ꝺz eē: ita ꝺz eē btūs. ¶ 4ᵐ dictū est. q ꝓprietas vt pscindit ab essentia est adorāda: ꝛ iō argui: q ptinet ad obiectuz bītudinis. ¶ Cōtra. ga rō adorabilitatis nō multiplicat. rō aūt ꝓprietatis sic. ¶ Ꝑ. Tu cōcedis ꝺistinctionez: ga p̃cisionē. ¶ Ꝑ. Dabraā tres vidit: ꝛ vnū adorauit. ¶ Ꝑ. Talis vi ponē bonitatē psonalē. psonalis aūt ꝓpetas vt pscindit ab eēntia nō est ꝺeus. Nihil aūt est adorāꝺū nisi ꝺeꝰ. g̃ ipsa nō est adorāda vt sic. ¶ Argumenta autē istiꝰ socy nō ꝛcludūt vt appet. Primū nō: ga ꝓpō accepta nō est vā de actione ꝛmanēte: vt patuit. 2ᵐ ēt nō valet: ga btītudo in p̃e ꝓcedit p̃nitatez: ſz nō vt in p̃e. 3ᵐ silr nō: ga ꝑus est btūs pi: ꝛ in illo ꝓoꝛi nō itelligit hīe filiū. Silr nec 4ᵐ. ga vt oñsuz est relō nō est de rōne obti beatifici. ¶ Ad argᵐ ꝑz per ꝺicta.

¶ Utrū subm ꝑmi ꝓncipy ꝺictū de deo ꝛ creatura habeat eundē conceptum. Qō. II.

Trum subm ꝑmi ꝓncipy cōplexi ꝺictū de deo ꝛ creatura habeat eundem ꝛceptū. q nō. p btūs Dio. de ꝺi. no. De deo nō est vox neqz nomē. ergo ꝛc. ¶ Contra. idem 2ᵒ capᵗo ꝺicit. Noia ꝺiuina attribuunť creaturis.

Circa istā qōnē pono 4.ᵒ ꝑambula. Primū q nō accipit hic ꝛceptᵒ pro actu intelligēdi: ga tunc nō esſet difficultas aliqua. ¶ 2ᵐ est. q nō accipit pro ente rōnis: ga querit ꝺe predicato essentiali. Ens aūt rōnis non est predicatū essentiale: ga nec deus nec creatura est ens rōnis gdditatiue. Querimus aūt hic cōceptū gdditatiuū. ¶ 3ᵐ. q nō pōt cōgrue accipi pro obiecto in esse cognito: ga quicgd cōstituit ex ente rei ꝛ ex ente rōnis. totū ꝛstituit est ens rōnis. cōceptus ergo si eēt de obiecto qō est ens reale: ꝛ de obto qō est cognitum: cum hoc sit ens rōnis illud: qō fieret ex istis esſet ens rōnis. ¶ 4ᵐ. q accipit hic ꝛceptus pro gdditate cognita ad quā terminat actus itellis vel pro rōne gdditatiua ad quā terminat actus intelligendi.

E

Lōcl'o rñsal'. Prima pars Regᵃ scotica

Vide singularissime h̄ ō veritate cⁱ⁹ famose scōsta rū ois intellis cert⁹ ōvno ꝛc ꝛ q vniuocū ꝛ equiuocū sūt. In ꝛdiata: q̃ est ista. q. 12. h̄z.

F

Achilles.

Dico ergo istis suppositis: q subm ꝑmi principy: qō est ens: hz cōceptū vnū ꝛ vniuocuz deo ꝛ creature. Et hoc ꝓbo sic. p̃ supponit vna regula doctoris: que est talis. Q̃ñcūqz aliquis intellis est certus de vno ꝛceptu ꝛ dubius de duob⁹: hz ꝛceptū vnū: de quo est certus. aliū a duobus: de quibus est dubi⁹. ¶ Nec regula quadrupl'r declarať. Primo sic. Suppono enim q omne nomē cōmune est vniuocū vel est equiuocū. Hoc ꝓbo. ga quoꝝ diffinitoꝝ sunt diffōnes per ꝺria ꝛmediata: illa sunt ꝛmediata: ſz tales sunt diffōnes vniuoci ꝛ equiuoci. ergo ꝛc. Probatio minoris: quia inter hīe vnā rōnē formalē ꝛ nō hīe vnā rōnē formalē nō est mediū. ¶ Scōo ga equocū cadit ꝛmediate in equiuocata. nō vna rōne mediāte sed multiplici rōne. vniuocū aūt vna mediāte rōne. ergo ꝛc. ¶ Scōo declaratur sic. Ille cōceptus nō pōt cōcipi ab itellectu: nisi vt inferior vel equalis vel superior alys cōceptibus ꝺubys: ſz nō vt inferior nec equalis. igit vt superior alys cōceptibus. Maior ꝑz per sufficientē ꝺiuisionē. Minor etiā ꝑz. sed ois superior cōceptus cōicabilis vt sic est vniuocus. ergo ꝛc. ¶ Tertio sic. Ois intell's qui hz vnū cōceptū certū cōpol'em ꝺuobus: cōcipit illū vt cōmunicabilē illis: sed ois cōceptus cōicabilis vt sic est vniuocus. g̃ ꝛc. ¶ 4.ᵒ sic. Quia itellectus hīs cōceptū ideterminatū respectu aliquoꝝ ꝺeterminatoꝝ hz ꝛceptū vniuocū respectu illoꝝ: ſz itellectus certus de vno cōceptu ꝛ ꝺubius de ꝺuobus est buiꝰ. g̃ ꝛc. ¶ Reducit ergo ratio sic. Ois itellectus certus de vno ꝛceptu ꝛ ꝺubius de ꝺuobus hz cōceptū illū de quo est certus. alium ꝛ vniuocū respectu illoꝝ de quibus est ꝺubius. Sed multi fuerunt ꝛ sunt certi q̃ ꝺeus est ens. ꝛ ꝺubitauerunt vtrū ꝑmū vel nō ꝑmū: finitū vel nō finitū. g̃ cōceptus entis est vniuocus respectu illoꝝ.

G

Obiect quadrupl'r. Logice.

Sed cōtra istā regulā instat 4.ʳ. Et p̃ ipediendo eam logical'r: ga eque videt ꝛcludē de equiuoco: sicut de vniuoco: ga posſiz esse certus q canis currat: ꝛ tū ꝺubitare de quo vtruz. ſ. de latrabili vel de alio. ¶ Itez aliquis pōt esse certus de sanitate q ieſt: ꝛ tū ꝺubitare vtrū insit vrine vl' aīali. ¶ Scōo impediť physice: ga pbi certi fuerunt q aīa informat corpus: ꝛ q corpus est aīatū: ꝛ tū ꝺubi tauerunt vtrum aīa esſet corpus vel spūs: quibus tū nihil est cōmune. ¶ Item fuerūt certi q ꝺeus est necesse esse: ꝛ ꝺubitauerunt vtrū finitū vel infinitū: ꝛ tū necesse esse nō est vniuocū respectu finiti vel ifiniti. ¶ 3ᵒ ipediť metaᶜ: ga pbi certi fuerūt de eternitate mundi: ꝺubitauerunt autē de finitate vel infinitate: ꝛ tamē eternitas nō est vniuoca finito ꝛ infinito. ¶ Itē pbi fuerūt certi ꝺeuz esse causam primā. ꝺubitauerunt autez de finitate vel infinitate: ꝛ tamē ꝑma causa nō vniuocať finito ꝛ infinito. ¶ 4.ᵒ per ꝛceptus aliquoꝝ theologoꝝ. Cōueniūt eni q aīa hz potētias: ꝛ tū ꝺubitāt vtrꝝ sint ſuba vl' accidēs: q̃bus tū potētia nō est cōe vniuocū. Similr oēs ꝺicūt q ꝑsone ꝺine ꝛstituunt p̃ ꝓprietates: ꝛ tū ꝺubitauerūt multi vtrꝝ p absolutas vel respectiuas: ꝛ tū p̃ ꝓprietas nō est cōe vniuocū ad absolutuz ꝛ respectiuū.

H

Theologice.

¶ Ad ista. ¶ Ad p̃ᵐ breuiter ꝺico: q ꝺe equoco: sic ꝺe cane ꝛ sanitate nulla est certitudo nisi ꝺe voce. nō aūt ꝺe aliquo ꝛceptu. ꝓbi aūt nō solū fuerunt certi q ꝺeꝰ est ens. ſ. ꝺe illa voce: ſz ꝺe ꝛceptu vno correspōdente ist vocique est iposita ad signi: ficādū ad placitū. ꝛceptus aūt idē est apud oēs. ¶ Ad aliud ꝺe aīa ꝺico q nō fuerunt certi ꝺe aliquo conceptu specifico: sed solū ꝺe conceptu quem habuerunt ꝺe aīa: ꝛ ille conceptus erat cōis oībus: ꝛ vt sic forte erat cōmunis vniuocus.

Tange plura ꝛnr pro ꝛ ꝛ.

¶ Ad aliud ꝺe neēe esse: est notāꝺū q regula illa ꝺe

Regula.

I Cõsidera alr enasionem vt scis q ops cõceptũ certum esse cõem ꝛc.

Bulti.n. ponẽtes celũ eẽ finitũ dubitãt an sit necesse esse vel nõ:vl enã ifinitũ est fm alios. viõ Sco.S.di.p. ꝛ.7.q.q̃lib.ꝛ hunc ꝛ alios vt scis. Scõa pars.

K Henricus vl Dene⁹. q̃re alios vt scis. Henric⁹. q̃re Occham. Vide infra.q. 4.ad finem. Corrclarium

Alia lra g sit qddatiuus.

L

In alia sũt potẽtia:actꝰ:habitus ꝛ spẽs.

Circa istã qõnẽ sciẽdũ q̃ in aĩa nr̃a est 4ꝰ p ordinẽ inuenire.ſ.potẽtiã/actũ/habitũ/ꝛ spẽs/siue repsentatiuũ.ex qb⁹ oibus declarat̃ ꝓpositũ. Et ꝑmo ex pte poꝰ.arguo sic. Unius poꝰ est vnũ obm p̃m ꝛ adequatũ: ſz intellectiua poꝰ est vna.g̃ ꝛc. Scõo ex pte habit⁹ sic.ſupposito q̃ ens sit subm habit⁹ metaphici. arguo sic. Nulla scia põt demſtrare aligd de aliquo nisi per subm ꝓpriũ vel p rõnem ꝓpriã subti sui:ſz metaca aliq̃ demſtrat de deo ꝛ creatura.g̃ ꝛc. Dic nõ est euasio nisi q̃ illo q̃ due sũt metaca. Una i se. Alia q̃ ad nos. Sed nõ valet hoc:ga q̃ocũq; ponat̃:scia nõ põt excedere suũ subm. Sil⁹ metaca quo ad nos ita se hꝫ q̃ ꝑbat aligd de deo per ens.g̃ sequit̃ ꝓpositũ q̃ nos habemus aliquẽ cõceptũ cõem. 3ꝰ ex pte actus itelligẽdi arguit̃ sic. Nullus actus itelligendi põt ex se ducere in notitiã alicuius termini in quo rõ sui obti ꝑmi nõ ꝛtineat:ſ pbi habuerũt notitiã de deo.g̃ ꝛc. 4ꝰ ex pte repsentatiui sic. Q̃cũq; aligd causat ꝛceptũ alicuius vel itellectionẽ:ops q̃ ipm ꝛtineat vl vtual⁹:vl formal⁹:sed repsentatiuũ cãt in nob ꝛceptũ de deo. g̃ ꝛc. Cõstat aũt q̃ repsentatiuũ in nobis non põt ꝛtinere aliquid:quod sit in deo virtualiter cuꝫ sit ignobilius.ergo continet formaliter:quod est ꝓpositum.

Cõsidera istã tiã ad hoies h Singularissime ꝓbat vniuocationẽ entis logice ꝛ grãmatice. Grammatice tripliciter.

His suppositis argr̃ grãmatical⁹ sic. Q̃ñ est aliqua cõparatio gradus cõparatiui in aliquo obto:ops q̃ in eo sit eadẽ rõ formalis in positiuo:q̃ ꝓe supponit cõparatiuo. Patet de albedine.q̃ñ vnũ dr̃ albi⁹ alio:ops q̃ albedo sit i vtroq; formal⁹:ſz de⁹ est magis ens q̃ creatura.g̃ ops ens in vtroq; formal⁹ repiri. Cꝑ. Sicut cõparatiuus ꝑsupponit positiuũ:sic suplatiuus cõparatiũ:ꝛ sub eadem rõne:sed de⁹ est suprem̃ ens.g̃ ꝛc. Cꝑ. Dia que cõueniũt soli deo:conueniũt sibi sine gradu cõparatiuo vel suplatiuo.g̃ ꝑ oppositũ:que cõueniũt sibi in gradu cõparatiuo vel suplatiuo:nõ conueniũt sibi soli:sed ens est huiꝰ:iõ formal⁹ cõuenit deo ꝛ creature. Cꝑ. per rationẽ reduplicatiõis arguo sic. Q̃ñ aliqua sic se bñt q̃ gcqd cõuenit vni iquantũ tale:conuenit alteri iquantuz tale:conuenit eis ꝑz vnã rõnẽ formalẽ in eis reptã reduplicatio eni fit fm rõnẽ formalẽ. Si enĩ gcqd huic cõuenit inquãtũ tale:conueniat alteri iquãtũ tale:ꝛ nõ per eandẽ rõnẽ formalẽ:idẽ conueniret eidẽ rõni formali:ꝛ nõ cõueniret:ſz gcqd conuenit deo iquãtum ens:conuenit creature:ꝛ eꝰ.g̃ ꝛc. Scõo sic. Ex nã reduplicatiõis q̃ñ aliq̃ sic se bñt q̃ gcqd repugnat vni iquãtũ tale:repugnat alteri iquantũ tale:illa nec̃io sunt eiusdẽ rõnis formalis:ſz ita est de deo ꝛ creatura:ga gcqd repugt deo iquantũ ens:repugnat creature ꝛ eꝰ.g̃ ꝛc. ꝓbo minorẽ:ga eis non repugnat vt sic nisi nihil. Cꝑ. ex rõne diuisionis sic. Q̃ñ aligd diuidit̃ p rõnes vl ois diuisiuas:illud hꝫ vnã rõnez formalẽ:sed ens diuidit̃ in deũ ꝛ creaturã:ꝑ limitatũ ꝛ illimitatuz.g̃ ꝛc. Si dicat̃.q̃ est diuisio vocis in significata. Cõtra.ois diuisio vocis in sigñata est ad placitũ ꝛ imediata:sed ista non:sed me⁹.g̃ ꝛc. Cꝑ. per nãm diffinis arguo sic. Q̃ñ aligd diffinit̃ p cõe ꝛ p ꝓbẽs:nec̃io illõ cõe cõuenit alicui:cui non cõuenit ꝓbens:ſz creatura diffinit̃ p ens ꝛ aligd ꝓbẽs.g̃ ens cõuenit alicui:cui repugnat ꝓbẽs. Sed aũt nõ repugnat nisi deo.g̃ ens conuenit deo. Cꝑ. per nãz distributionis arguit̃ sic. Nullus terminus equoc⁹ est distribuibilis.ꝑz ga icõnenienter dr̃.ois canis currit:ſz ens ẽ distribuibile.g̃ ꝛc. Cꝑ. per nãm ꝺictionis arguo sic. In equocis nõ est ꝺictio.nã isti ꝓpõni.Ois canis currit.nõ ꝺicit ista.B canis nõ currit.Cõstat aũt q̃ isti ꝓpõni.oẽ ens est limitatuz.ꝺicit ista.B ens qõ est deus nõ est limitatũ.g̃ ꝛc. Cꝑ. p viã sylli arguo sic.ꝛ ꝓbo ꝓpm. Nã iste est bon⁹ syll⁹. Oẽ ens est bonũ.deus est ens.g̃ deꝰ est bonus. Sil⁹ iste.oẽ ens est bonũ.creatura est ens.g̃ ꝛc. Tũc arguo sic. Aut est idẽ medũ in vtroq; sylło.aut aliud ꝛ aliud. Si idẽ cũ dicat̃ de deo ꝛ creatura.g̃ fm eãdẽ rõnẽ idẽ dicet̃ de deo ꝛ creatura. si aliud ꝛ aliũ medũ.tũc nec̃io maior in vtroq; sylło est distinguẽda:qñ ꝑz eẽ falsum:qa est demõstratio meta⁹. Ad argm in oppositũ dico q̃ verũ est fm rõnes ꝓprias creaturaꝝ:nõ gñales.

Logice secundũ pliciter.

B

M.Licã sint.

Cutrũ subm p̃mi ꝓncipy cõplexi bẽat cãdẽ rõnẽ fozalẽ in deo ꝛ creatura fm scias reales. Qõ.IIII.

Q

Trum subm p̃mi ꝓncipy cõplexi beat cãdẽ rõnẽ fozalẽ i deo ꝛ creatura ꝑz scias reales.q̃ nõ. Btũs Dio. dicit:q̃ negationes de deo sunt vere affirmationes icõpacte. Cõtra.per eundem qui dicit q̃ creature sunt quedã pticipationes dei.

Metaphisica ostẽdit vnitatẽ cuiꝰ q̃druplici fundamento.

Hic itroducunt 4ꝰ ordines fundamẽtoꝝ ad ꝓbãdũ ꝓpm. Primũ fundamẽtũ est ex nã distinctionis. Exq̃ arguit̃ sic. Q̃ñ aliq̃ distinguunt̃ p sua poza:illa nõ sunt eiusdez rõnis formalis. Hoc ꝓbat̃.ga ꝓza sunt diffinietia.que g̃ distinguunt̃ p diffinietia ꝑz q̃ nõ sunt eiusdẽ rõnis formalis. Ꝑz etiã ex alio:ga que distinguunt̃ p ea que sũt de ꝑ mõ dicẽdi p se distinguunt̃ p rõnes formales. Sola aũt illa de ꝑ mõ sunt poza. Ꝑz g̃ illa ꝓpõ accepta.g̃ sub illa accipit̃ alia nota ex ꝑma:ga que distinguunt̃ solis posteriozib⁹ sunt eiusdẽ rõnis formalis.B ꝑz:ga si nõ sunt eiusdẽ rõnis formalis:ops q̃ distinguant̃ p aliqua

A aliq̃ diffiniẽtia:ꝛ p aliq̃ de ꝑ mõ dicẽdi p se:ga distinctio formaliũ rõnũ nõ põt esse sine distinctione illoꝝ de ꝑ mõ dicẽdi p se:ſz que distinguunt̃ p talia:solis posteriozib⁹ nõ distinguunt̃.g̃ que solis posteriozib⁹ distinguunt̃ conueniunt in ꝓribꝰ:ꝛ p ois bñt easdẽ rõnes formales:sed deus ꝛ creatura vel entitas in deo ꝛ creatura distinguiť ꝓcise p posteriora. Probat̃:ga p depẽdẽs ꝛ idepẽdẽs.nec̃e esse.ꝛ poſe eẽ.finitũ ꝛ ifinitũ.illa oia sunt posteriora deo ꝛ creature siue entitate in q̃ls eoꝝ. Probo.nã ꝓ q̃cũq; signo creatura est depẽdẽs. deꝰ est idepẽdẽs.sed creatura ꝓius est talis entitas q̃ bẽat talẽ depẽdẽtiã:ga ab soluto ꝓcedit relone.g̃ deus est ꝓius talis entitas q̃ sit idepẽdẽs. Ꝑz g̃ resumẽdo totã rõnẽ:ga q̃ soli⁹ distinguunt̃ p accũs ꝛa posteriozi: sunt eiusdẽ rõnis formalis:ſz ens in deo ꝛ in creatura est huiꝰ.ga distiguiť p illa que sequunt̃ rõnẽ formalẽ: ga ꝑ posteriora.ꝑz etiã:ga finitũ ꝛ ifinitũ sũt posteriora:ga gradus est posterior qdditate. Silr ꝓtingens ꝛ nec̃ium q̃ sunt modi qdditatis.g̃ ꝛc. Cꝑ. Que distinguuntur solis differẽtijs diuisiuis:sunt eiusdem rõnis formalis indiuiso:deus ꝛ creatura sunt huiꝰ.g̃ ꝛc.

Scõa via.

Secundum fundamẽtũ radicat̃ in nã oppositionis. ꝛ ꝑ in relatiue oppositis. Et arguit̃ sic. In qbuscũq; fundat̃ relo sil⁹tudinis:illa sunt vnum in aliqua rõne:deus ꝛ creatura sunt huꝰ:ga creatura est similis deo fm imaginem.ergo ꝛc. Maior ꝑz:ga relones primi modi sũt relones vnius rõnis: sil⁹tudo est relo primi modi.ergo ꝛc. Scõo arguit̃ in ꝺie oppositis sic. Cõtraria semp reducunt̃ ad aliqõ cõe:qõ ꝑ ꝑsupponit̃:sed deo ꝛ creature cõpetũt ꝺicta. g̃ ꝛc. 3ꝰ arguit̃ in ꝑuatiue oppositis sic. Q̃ñcũq; aliq̃ ꝑuationes sunt eiusdẽ rõnis:ꝛ positiua sil⁹ sunt eiusdẽ rõnis vel pñt eẽ. Hoc ꝑz: ga ꝑuatio ꝛ habitus sunt essentialr ordinata fm ꝓius ꝛ posterius:ſz in quocũq; est illud qõ est posterius essentialr:in illo põt esse vel est ꝓius:sed ita est in ꝓposito:ga deo ꝛ creature cõpetunt ꝑuationes eiusdẽ rõnis.vbi gra.incoꝛruptibilitas est in deo ꝛ in aĩa ītellectiua:vel in celo. Incoꝛruptibilitas enĩ est ꝑuatio coꝛruptibilitatis sine aptitudine: ꝺ cõpetit deo ꝛ creature:vt dictuz est.g̃ ꝛc. 4ꝰ argr eodẽ mõ in ꝺictozie oppositis:ga deꝰ ꝛ creatura siue angelus sũt nõ albi. Illa aũt negatio est eiusdẽ rõnis.

Tercia via

Tertium fundamẽtũ radicat̃ i nã plalitatis. Et ex ꝺ arguit̃ sic. Q̃ñ aliq̃ dr̃ plꝰ ꝑz aliquid vnũ numeratũ:bñt rõnẽ vnã cõem. Et ꝺ ꝑz:quia bomo ꝛ bos non numerant̃:sed ꝓpria eis:ga non dr̃ duo boues:vel duo hoies:ſz duo aialia:sed deꝰ ꝛ creatura dr̃ duo entia.g̃ ens in eis dicit vnã rõnez cõem. Scõo ex eodẽ arguo sic. Nullũ equocũ numerat̃ i equocatis:sic canis nõ numerat̃ in illis de q̃bus dr̃:ſz solũ accipit̃ ꝑz ples acceptiones eiusdẽ vocis vl significationes:sed ens plificat̃ in deo ꝛ in creatura:sũt enĩ plura entia.igr̃ ꝛc. 3ꝰ sic. Quãdo aliqua sic se bñt q̃ circũscripto omni alio quod nõ est de quidditate ipsorum:illa sunt penitus idẽ:talia sunt eiusdẽ rõnis formalis:sed plalitas non est de rõne qdditatiua dei:nec creature:nec entis:ga circũscripta pluralitate ab eis: essent idẽ ens.ergo sunt eiusdem rationis formalis in ente. Quarto ex eodẽ arguit̃ sic. Illa sunt eiusdem rationis formalis:quibus aduenit ois plalitas:ſz deus ꝛ creatura sunt huiꝰ fm Augm 8° libꝰ de trinitate.

Quarta via

Quartum fundamẽtũ radicat̃ i nã pfectionis. Ex quo argr̃ sic. Ois pfectio simplr que inuenit̃ in creatura:inuenit̃ in deo fm eandẽ rõnem formalẽ:sed ens est pfectio simplr.g̃ ens est in deo ꝛ creatura eiusdem rõnis formalis. Maior ꝓbat̃:ga in ente perfectissimo opz inuenire omnez perfectionem simplr. Deus est illud quo maius excogitari nõ potest:hoc aũt nõ esset nisi in eo esset ois pfectio simplr. Minor probat̃.q̃ in pfectione simplr nõ includit nisi perfectio simplr. Hoc ꝑz.q̃ pfectio põt esse sine omni impfectione:sed ens includit̃ in multis pfectionibus simplr.ergo ꝛc. Probat̃ ex alio minor.pfectio simplr nõ est limitata nec illimitata:ſz ens est hꝰ.ergo ꝛc. Cꝑ. Qõd est melius quocunq; sibi icõpossibile:est pfectio simplr.sed ita est de ente:q̃ nihil est sibi icõpossibile nisi nihil.ergo ꝛc. Cꝑ. In cẽtialiter ordinatis si posterius dicit pfectionẽ simplr:ꝛ illud qõ est ꝓius:ſz ens est ꝓius passionꝫ suis:quaꝫ alique dicũt pfectionẽ simplr:ergo ꝛ ens. Maior ꝑz.q̃ perfectio simplr nihil imperfectũ includit vel presupponit. Ad argumentũ Diony.dico q̃ ipse loquitur de affirmationibꝰ transumptiuis vel metaphoricis.

E

Utrum repugnet diuine pfectioni vna ratio formalis dicta in quid de deo ꝛ creatura. Questio. V.

F

Utrum repugnet diuine perfectioni vna ratio formalis dicta in qd de deo ꝛ creatura. Qz nó.qz fm Dion̄. deus est sup oia eminenter. Cõtra.per eminẽtiã deuenimus in cognitionẽ dei sibi attribuẽdo omnem perfectionem.ergo ꝛc.

Logice Solo qõnis ꝓsitꝰ i solonibus q̃uor difficultatum ad q̃uor artificos spectantium.

Circa istam qõnez sunt. 4. diffi. logicales. Prima est:q̃ videt̃ fm hoc q̃ ens cẽt genus.quia esset in plꝰ ꝛ ꝑdicaret̃ in qd. Scõo.qz deo repugnat hẽ rõnes partis fm Diony.g̃ ꝛ rõnẽ subyciꝺilis. Tertio.qz tũc videret̃ q̃ aliq̃ rõ formalis cẽt prior deitate. Quarto.q̃ ꝓus est:a quo nõ ꝙuertit̃ subsistẽdi ꝓntia in cẽtialr ordinatis ordine nãe:posita aũt vniuocatione entis:tũc nõ cõuertit̃ ꝓntia ab ente simpliciter ad ens diuinũ:ꝛ sic diuinitas nõ est pꝰ. Confirmat̃.q̃ tũc ens videret̃ simplicꝰ deo:ꝛ sic cẽt exꝑ itelectũ aliqd simplicꝰ deo. Ad pm dr̃ q̃ ens ꝓbit̃ per modos itrinsecos:iõ nõ est genus. Põt alr dici ꝛ melius.supponẽdo aliqua que iferius declarabunt̃. ꝙ. q̃ ens nõ ꝑdicat̃ in qd directe:nec sicut pars cẽntialis:ita q̃ ꝑdicatio entis magis reducit̃ ad illã qua ꝑdicat̃ genus de ꝺiia:q̃ ad illaz qua ꝑdicat̃ genꝰ de specie. Hoc supposito q̃ iferius declarabo.ꝑz qd dõm sit ad difficultates. Ad ꝑmã ꝑz.q̃ si ens cẽt genus:cẽt pars essentialis.hoc aũt sibi nõ cõuenit. Ad scõam dico.q̃ in trãscendẽtibꝰ nõ est pars subiectiua ꝓprie. Ad 3m dico.q̃ deitas est oĩno ꝑor illo:qz ens nõ ꝑdicat̃ in qd. nec est pars cẽntialis. Ad 4m dico.q̃ regula nõ est vera in cõsequẽtibꝰ:que nõ sunt de qdditate:sicut pfectius lapide est ꝓns isto mõ ad eẽ bois.ꝛ tñ ꝓius itelligitur eẽ bõ:q̃ esse pfectior lapide. Et iterũ dr̃.q̃ nõ in quocũq; signo est deitas est entitas.qz non ꝓ illo signo ꝓ quo dina eẽntia itelligit̃ radi ois pfectionũ diuinaꝝ:ꝓns aũt q̃ est ꝓius nã ꝙsequ ꝓ oi signo.

H

Pdificc.

Secundo mouent̃ diffi.nãles.ꝑma est:qz videtur tollere creationẽ.qz illud q̃ ꝓexistit nõ põt creari:sed rõ entis est hꝰ.ergo ꝛc. Eodẽ modo ponit̃ q̃ nõ põt annihilari.ꝛ tamẽ totũ q̃ ponitur i creatura annihilat̃. Ad ista dico.q̃ quicqd est in creatura creat̃ ꝛ annihilat̃.hoc est idez numero.sed nõ ops q̃ annihilet̃ quicqd est eiusdez rõnis formalis cũ illo exꝑlum de creatura specifica q̃ aliq̃ vnitatem hꝫ in duobus:quoꝝ vnũ põt annihilari:altero toto remanẽte. Sic potest̃ esse multo fortius de istis trãscendentibus. Ulterius posset̃ dici q̃ quidditas nõ producitur de nihilo:nec annihilatur:sed vt sic abstrahit ab omnibus istis.

I Metaphic. **Nunc tertio** mouentur diffones metaᶜᶜ.ga oē qđ est: vel est dependēs: vel idependens. Si igit rō entis est dependēs: nō erit in deo. si idependēs nō erit in creatura. ¶ Rndeo ꝛ dico. q ratio formalis entis nec est dependēs: nec idependens: sic rō formalis subē: nec est cōpozea: nec icōpozea: sz vt in spiritu est icōpozea: vt in boīe cōpozea. Eodē mō rō entis in deo est independēs: ꝛ in creatura est dependēs: lz fm se sit nec hoc nec illud: sed abstrahit ab vtroqz.

K Theologice. **Quarto** introducunt diffones theologice. ꝑ sic. Creator siue deꝰ distat in infinitū a creatura. g nō pñt in aliqua vna rone conuenire. ¶ 2° sic. Quicqd est de se formalr hoc: nō pōt esse cōe multis: sed oē qđ est in deo: est de se formalr hoc. g ꝛc. ¶ Itē tertio. A simplr simplicib⁹ nō pōt abstrahi vn⁹ 2cept⁹ cōis: nec a ꝑ diuersis: sz deus ꝛ creatura sūt huiꝰ. g ꝛc. ¶ 4° sic. Ab extremis 3dictionis nō pōt abstrahi vn⁹ cōcept⁹ cōis: sz deꝰ ꝛ creatura sunt huiꝰ. g ꝛc. Minor ꝑbat. q ens a se: ꝛ nō a se: ab alio ꝛ nō ab alio. ergo ꝛc. ¶ Ad ista. Ad ꝑmū dico q distātia nō accipit nisi pro q̄titate vtutis. Vñ infinita distātia bñ arguit excessum in vtute: sz nō diffozmitatē in rone gdditiua. Ad aliud dico: q in deo sunt quedā rones cōicabiles: ꝛ in nulla illarū est de se hec: ꝛ hꝰ est ens. Quedā aūt sunt icōicabiles: sic infinitas: ꝛ ista forte est de se hec. Ad aliud dico. q si ens esset pars essentialis ꝛ gdditiua, argm esset difficile. ¶ Sed dico. vt postea declābit: q ens nō est pars eētialis: nec gdditiua. Et ideo ꝓtra me argm nō valet. ¶ Ad aliud dico. q sz deus quantū ad rones deitatis forte sit ꝑ diuersus a creatura: forte tñ quātū ad oēs ꝑfectiones simplr: que sunt in deo: nō est a creatura ꝑ diuersus. ¶ Ad aliud dico. q ab extremis ꝓtradictionis posse abstrahi aliqd: pōt accipi dupliciter. Uel fm se ꝛ formalr: ꝛ sic nihil pōt abstrahi. vel fundamētalr: ꝛ sic bñ pōt abstrahi. Modo deus ꝛ creatura fundamentalr sunt 3dictoria ꝛ nō formalr: sicut albedo ꝛ nigredo: ꝛ oīa opposita. ¶ Ad rones in oppositū dico. q deus eminēter est oīs creatura: ꝛ ꝑfectiozi modo q̄ sit in seipsa fm rōnē specificā: ga oīs talis ꝓtinet eminentius in deo q̄ in seipsa.

In dēo sūt rationes duplices dic alti⁹. Cōsidera alr vt Sco.

M Contradictio duplex.

¶ Utrum ens qdditiue dicat de diuina essentia vltimate precisa. Qō. VI.

Sēmo spāl de nō vniuocationis entis. A.l.octo. Vide cum in mono. ca. 6.

Viso de vniuocatione entis. Nūc videndū est de modo vniuocationis. Et quātū ad hoc quero q̄tuor qōnes. Prima. vtrū dicat ens qdditiue de diuina eētia vltimate precisa. Oz nō. fm Anselm in libro de vitate. Qualis est cōparatio lucētis ad lucem: talis eēnc ad ens: sz ibi lux tñ denoiatiue dr de lucēte. g ꝛc.

L Ca. ¶ Cōtra. Augs 5° de tri. dic. q eēna ꝓprissime dr deo.

Cōclo q̄dditiue Sco. subtilis quē doctores anthonomastice ꝛ merito nominat. Cōceptꝰ simpliciter. Simplex qs. Quere Sco. in theozematibus: ꝛ vbi ibi notaui. Ꝓdo. 1. celonē.

Circa ista q̄nez ponā 4. ꝓnes doctoris. Prīa, q ens nō dr qdditiue de aliquo simplr simplici. Scōa q nec de ꝑ diuersis. Tertia q nec de passionib⁹. Quarta q nec de vltimis differētys. ¶ De ꝑ sciendū: q voco cōceptū simplicē simplr: q non est resolubilis in alios 2cept⁹: sicut in quātitate illud est simpliciter idiuisibile: qđ nō est amplius diuisibile: qđ pz de pūcto qui nō resolui. Oz aūt aliquis talis sit, ꝑbat sic: ga si nō: oportebit ꝓcedere in infinitū in 2ceptibus ꝛ rōnibus qdditiuis: iter quos est ordo eētialis: qđ est falsū. ¶ Doc supposito ꝑbo ꝓpositū cuidēter sic. Qñ aliqd cōe includit qdditiue in aliquo inferiozi: illud in quo includit tale cōe est resolubile in rōnem cōez ꝛ ꝓpriā. hoc pz: sed nullū simplr simplex est resolubile. g ꝛc. ¶ Scōa ꝑ est. q de ꝑ diuersis nihil ꝑdicatur in qd. Et ꝑ exponit qd sit ꝑ diuersum. Ubi sciēdū q̄ aliq̄ cōueniunt ꝛ dint: necessario est deuenire ad aliq̄ in illis inclusa. q̄ ita dīnt q in nullo 2ueniūt: alioqn eēt ꝓcessus in infinitū: tale aūt vltimū vocat ꝑ diuersus. ¶ Tūc arguit ꝓ 2ª ꝑte sic. In qbuscūqz icludit rō entis: illa in aliq̄ 2ueniūt: sz ꝑ diuersa in nullo cōueniūt. g ꝛc. ¶ 3ª ꝑ de passionib⁹ ꝑbat sic. Nulla ꝑpria passio est ꝑfectioz suo subo: sz si ens includeret in suis passionib⁹: passio eēt ꝑfectioz ente ex additione sue ꝑprie rōnis ad rōnē entis: q̄ qcqd icludit aliō ꝛ amplr: est ꝑfectꝛ ꝑcise illo alio. ¶ 4ª ꝑ de vltimis dīs ꝑbat sic. Ultime dīe sunt ꝑ diuersc. ꝑ diuerr nihil est cōe. g ꝛc. ¶ Probat eēt q nō includit in ꝑmis dīs. q̄ qđ diuidit imeᶜᶜ in aliq̄: nō icludit qdditiue in eis. hoc pz. q̄ tūc eēt nugatio addere diuidens diuiso. sz ens diuidit imeᶜᶜ in dīas ꝑmas vel per eas. g ꝛc.

Sed ista istaꝝ 4ꝝ. ꝑ sic. Dē cognitū resoluit rationē entis: q̄ qđ nō est ens nō pōt cogsci. sed simplr simplex pōt cogsci: g ens. ¶ 2° sic. ꝑ diuersum aut est ens qdditiue: aut nihil qdditiue: nō nihil: g ens. ¶ 3° sic. Nulla ꝑdicatio in abstracto est vā nisi qdditiua: sz in abstracto vitas recipit ꝑdicationē entis. g ꝛc. ¶ 4° sic. Ultime dīe sunt specifice dīe. sed iste includunt ens. Nā rōnale est ens. g ꝛc. ¶ Ad ista. Ad ꝑm dico. q duplex est resolo. Una in ptes eētiales. Et ista est in linea ꝑdicamētali: ꝛ illa in q̄ resoluunt aliq̄ isto mō dr de eis in qd. Alia aūt est resolo in ꝓpria q̄ nō sunt ptes eētiales. Et talia ꝓpria nō ops q dicant de eis q̄ resoluunt isto modo in qd: sz resoluant in ea. ¶ Ad 2m dico. q ꝑ diuersa: sunt ens: sed nō qdditiue ens: tñ nō sunt nihil qdditiue. Cōtradictoria aūt circa aliqd cū additione vel determinatione aliq̄: pdunt nām 3dictionis. sic albū ꝛ nō albū sunt 3dictoria: ꝛ iō absolute de q̄libet dr altez. sz tñ hō cū ista additione ꝑ se vel qdditiue: nec est albꝰ: nec nō albꝰ. ¶ Ad 3m argm dico. q nō solū in abstractis iuenit ꝑdicatio qdditiua vera: sz ēt idētica: sic ps in diuinis. Sz alr hꝰ ꝛ alr in diuinis: q̄ in diuinis ꝓcedit ꝑdicatio idētica pp infinitatē: sz hꝰ ꝓcedit pp cōitatē alterⁱ extremi excedētis sic est ens. ¶ Ad 4.m dico. q ꝑᶜ dīe dīr ille ꝑ q̄s ꝑ diuidit ens: sic absolutū ꝛ respectiuū: ꝛ in talibus non includit ens qdditiue. Alie sunt vltime. ꝛ ille dicunt indiuiduales ꝑprietates: vel dīe specifice. nō tñ oēs: nisi breuiter ille que accipiunt ab vltima realitate: ꝛ vlr oēs dīe ad q̄s stat vltima resolo cōceptuū qdditiuoz: oēs tales voco vltimas. Et in istis nō includitur ens qdditiue. Rationale aūt non accipit ab vltima realitate: nec stat in ea resolo. sed ipsum resoluitur.

Alie sunt. 4. ꝓnes cuiusdā doctoris Thome anglici: q̄ nō vident ꝑdictis opposite. ꝑª est. q ens nō includit qdditiue in aliq̄ ꝑdicamēto. 2ª q ens nō includit qdditiue in aliq̄ gīie subalterno. 3ª q nec in aliq̄ spē spālissima. 4ª q nō in aliq̄ idiuiduo cuiuslibet ꝑdicamēti. ¶ ꝑª ꝑ ꝑbat sic: q ꝑdicamēta sunt ꝑª irresolubilia. q̄ igr sunt simplr ꝑ: nō resoluunt in aliq̄ ꝓpria qdditiue. Si aūt ens icluderet in istis qdditiue: sequeret q eēnt resolubilia. g ꝛc. ¶ 2ª ꝑ ꝑ. q̄ qñ due rones foīales icludunt in aliq̄ qdditiue: oz illas subordinari: ita q vna includat in alia. sz in gīie subalterno includit genꝰ ꝑdicamētale. Certū āt est q ens in illo nō includit: vt ꝑbatū est: nec eꝛ. g ꝛc. ¶ 3ª ꝑ ꝑ. p. q ratio diffinitiua cōstat ex genere ꝛ dīa: rō dico diffinitiua speciei spālissime: sed ens nō est genus nec dīa: nec in eis includit. g ꝛc. ¶ 4ª ꝑ de indiuiduo ꝑbat. q tota qdditas indiuiduoꝝ est spēs: sed in spē non includit ens: g nec in aliquo indiuiduo.

Sed occurrunt. 4. diffi. ꝑª de ꝓri ꝛ posteriozi: q

A que nō dīr in quid de aliquibus nō sūt ꝓpria eis: sed ens nō dr in qd de ꝑdictis. g nō est ꝓprius: qđ est manifeste falsum. ¶ 2ª. qa oē ꝑdicatū: vel est ꝑ se: vel ꝑ accidēs: ens nō ꝑdicat ꝑ accīs. g ꝑ se. Si sic. vl in ꝑ modo: vel in scō. Si in ꝑ: habeo ꝓpm. g in qd. Si in scō: cū ꝑdicatio de scō mō sit ꝑ accīs: ꝛ posteri⁹. g ens est tale: qđ est falsū. ¶ Tertia diffō: qa vi q ꝑdicatio gīis de dīa sit ꝑ accīs. Si igit ꝑdicatio entis reducit ad illā erit ꝑ accīs. ¶ 4ª est de ꝑdicatione vniuoca. Nā certū est q ens ꝑdicat vniuoce: sed qđ ꝑdicat denoiatiue nō ꝑdicat vniuoce. g ꝛc. ¶ Ad ista. Ad ꝑm nego illud qđ assūmit. s. q illud qđ nō ꝑdicat qdditiue nō pōt esse ꝓprius. Nā certū est q genus nō ꝑdicat qdditiue de dīa: ꝛ tñ est ꝓprius. Cōcedo q q illud qđ ꝑdicat in qd est ꝓprius. sz nō ecōuerso. ¶ Ad 2m dico. q ꝑdicat non vt predicatū de scō modo: sed de ꝓmo: nō tñ directe est de ꝓmo: sz tñ idirecte reductiue. ¶ Ad 3m dico. q genus nō ꝑdicat de dīa per accīs: sed per se: ga essentialis ordo est inter genus ꝛ dīas. q ꝛ ille ordo est ꝓpior ordine gīis ad speciē: ga ordo gīis ad spēm est per dīas. Si q predicat de spē p se: q de dīa nō per accīs: sed p se: ꝛ ille ordo est essentialis: sic q̄ vna ps essentialis de alia ꝑdicat. Et reducit ista ꝑdicatio ad ꝑm mo. ¶ Ad 4,m dico. q duplex est ꝑdicatio denoiatiua. Una que accipit a posteriozi ꝛ ab accīte: ꝛ nunq̄ ista est vniuoca: sic a iustitia dicit iustus. Alia est que accipit ab essentialr ꝓpria: ꝛ ista pōt esse vniuoca: ga reducibilis ad ꝑmū modū: sicut predicatio gīis de differentia: ꝛ sicut predicatio transcendentiū que est vere vniuoca.

B Predicatio ꝑmi modi duplex. Nō singularissime de predicatione generis: de differentia ꝑ.

C Idem habet Dama.

Ad q̄nē igit dico: q ens nō dr in quid de dīna essentia: sicut pars essentialis: vl sicut genus de specie: sz dr tali modo de diuina essentia: sic dicit genus de dīa. ¶ Doc ꝓbo. ꝑ sic. Qñcūqz aliqd includit in gdditate alicuius: sic pars essentialis: illud est ꝓprius illo: sed nihil est ꝓprius diuinitate: igit nihil includit in gdditate eius in ꝑmo mō: sic pars eētialis. ¶ 2° sic. Diuina essentia est perfectio simplr simplex: sed perfectio que est simplr simplex nō includit aliqd tāq̄ partē sui. g ꝛc. ¶ 3° sic. In nullo ꝑ diuerso includit rō qdditiua alicuius cōis: sed eētia diuina est ꝑ diuersa: vt postea videbit. g ꝛc. ¶ 4° sic. Sic dicit Dio. eētia diuina est sic radix oīum ꝑfectionū diuinaꝝ: sz nihil pōt esse radix illiꝰ: qđ est de eius qdditate. g ꝛc.

Diffi. q̄druplex. **Sed hic** sunt 4or diffi. Prima est. Quid dōm est affirmatiue de ente: quare non ꝑdicat qdditiue: sicut alia supiora. ¶ Ad istud dico. q ꝑbatum est cuidēter. q ens nō dr qdditiue: sed denoiatiue de diuina eētia. Si aūt poneretur icludi in aliquo alio qdditiue: illud eēt ītimius ens q̄ deus. Sed cōtra arguit: q ꝛ rō entis dr quidditatiue de hoc ente. s. de indiuiduo entis: g̃ saltē illud erit ītimius ens: q̄ deus. ¶ ꝑ. Aial dr qdditiue de boīe. ergo hō erit aial intimius q̄ deus est ens. ¶ Ad ꝑm negat illa ꝓnia. s. ergo hoc ens est magis ens q̄ deus: q ꝛ magis ꝛ minus attenditur fm q̄titatē vtutis: nō aūt dei rone entis est per se ꝓpior. ¶ Sed dices. q saltē hoc ens est ītimius ens q̄ deus: sic arguebat. Dico q nō opz ponere tātā idētitatem vel oīmodā iter deū ꝛ ens. sicut iter idē ꝛ seipsum. ¶ Ad aliud cōcedit. q potiozi mō quo ad nos: hō est aial q̄ deus sit ens: q ꝛ in ꝑmo mō dicēdi per se: tñ ille modus idētitatis est potioꝛ ꝛ perfectioꝛ simplr. ¶ 2ª diffi. q lz superius diuisuꝝ per dīas nō sit de qdditate earꝛ. vī tñ q̄ sit de qdditate constituti. g ꝛc. Ꝙre ens dicitur per absolutū ꝛ respectiuū nō est de qdditate illoꝝ ꝛstitutoꝝ. ¶ Rndeo. dico q aliter est de diuisióe trāscendētiū: ꝛ aliter de diuisione generū: q̄ pp limitationē gīis ꝛ dīaꝝ pōt ꝛstitui vnū ex eis per cōpōnez: sed pp illuminationē trāscendētiū ꝛ cozꝰ dīarū nullus 3m cōstituit: q ꝛ trāscendēcia simplr simplicia sunt cuz iuenianꝰ in deo. ¶ 3ª diffi. est de modis ītrinsecis: ꝛ de ꝑdicatiōe entis de eis. Uī enim q̄ sit qdditatiua ꝑdicatio entis de ente finito: q̄ modus ītrinsecus nō variat rōnē qdditiuā. ¶ Dōm est. q ꝑdicatio entis de ente finito est qdditatiua: nō tñ itelligēdo q ex ente ꝛ modo fiat vnū qđ bēat vnā rōnē formalē que recipiat predicationē entis: q̄ nullū tale cōstituit: sed ita dz itelligi. q ens qđ est finituꝝ est ens: nō tñ ens dr de finitate: sed de ipso determinato per finitatē. Nō enim eodem mō ꝑdicat quo hō ꝑdicat de boe boīe: vel aīal de boīe q̄ aīal dr qdditiue de rone formali que fit ex aīali ꝛ rōnali. Nō sic ens ꝑdicat de ente finito qdditatiue: sz eo modo quo aīal ꝑdicat de boīe albo: hoc est de boīe qui est albus. Sic est de ente ꝛ ente finito. ¶ 4ª diffi. est. Si in diuinis iuenit ꝑm⁹ modus dicēdi per se. Dico q nō. q nō est ibi ꝓprie diffinibile. nec diffinitiuū: ex qb⁹ resultat ꝓmus modus dicēdi p se: tñ ibi est ꝓprius modus dōi p se: p reductionē: nō q sit sicut pars eētialis: sz sicut genꝰ de dīa. ¶ Ad argm in opm dico. q lucēs est ꝓncipiū: ꝛ iō dr denoiatiue: ꝛ eodē mō ens est participiū: sed vt est nomē acceptū ab essentia vel quidditate nō sic dicitur.

D Replica.

Replica. Modus idē ītimis duplex.

E Nōbilis dīa iter diuisionē trāscendētiū ꝛ generū: q̄ trans. cōsidera.

F Ꝓm⁹ modus dicēdi p se pt ꝑsiderari dupliciter.

Ens sumit ꝛ ꝑdicat duplr

¶ Utrum ratio entis sit precisa ab alys rationibus formalibus que sunt in deo. Questio. VII.

Utrum ratio entis sit precisa ab alys rōnib⁹ formalib⁹ que sunt in deo. Qz nō: q̄ dicit Dyla. q diuersitas nō est admittēda in diuinis: ꝑcisio aūt est diuersitas. ergo ꝛc. ¶ Cōtra. Diony. de diuinis nominibus dicit. Qz in diuinis est aliqua alteritas ꝛ diuersitas. ergo ꝛc.

G Joā. ꝛ Pe. vt quibusdaꝝ placz q falso ostēdictu tñ cōsidera bene pōderando. Intellē per Joā. Sco. q Petrū aureolum.

Hic excludā duas 3dictiones duoꝝ doctoꝝ Joan. ꝛ Pe. Unus enim dicit. q ens hz vnū cōceptū: nō aūtvnā rōnē: ꝛ ille 2ceptus est ꝓprecisus ab alys. Alius dicit q hz vnā rōnē formalez ꝓprecisaz: nō tñ in qd dicta de oib⁹. ¶ Cōtra ꝑmū ꝓpositū ꝑmo doctoꝛi iducit quadruplex 3dictio. Prīa est. q idē 2ceptus erit cōis: ꝛ nō cōis: ꝑprius ꝛ nō ꝑprius. Et arguit sic. 2ceptꝰ entis certꝰ est cōis: cōceptꝰ cuiuslibet dubioꝝ est nō cōis. ergo idē est cōis: ꝛ nō cōis: ꝑprius ꝛ nō ꝑprius. Uel sic. 2ceptus certus de duobꝰ est cōis illis duobꝰ: sed si idez certus 2ceptus de duobꝰ eēt dubius: nō eēt cōis eis: ꝛ sic eēt ꝑprius ꝛ nō ꝑprius: cōis ꝛ nō cōis. ¶ 2ª. q idē 2ceptus eēt repugnās: ꝛ nō repugnās: q̄ 2ceptus entis est cōpol'is oīb⁹: ꝛ per ꝓns nō repugnās: cōceptꝰ aliozꝝ vt hois nō est cōpol'is oīb⁹: ꝛ per ꝓns repugnās. Idez igit 2ceptꝰ erit repugnās ꝛ nō repugnās. ¶ 3ª 3dictio est: q̄ idē erit trāscēdens ꝛ nō trāscēdēs. q̄ cōceptꝰ entis est trāscēdēs: cōceptus aūt aliozꝝ puta hois nō transcendēs. g ꝛc. ¶ 4ª. q̄ idē eēt abstractus ꝛ nō abstractus: q̄ cōceptꝰ entis est abstractꝰ: 2ceptus aūt iferiozꝝ nō est abstractus. ergo ꝛc. ¶ Si dicat q ꝓ vnitas entis est vnitas ideterminationis. ¶ Cōtra. codē modo arguitur: q̄ cōceptus entis est vnus vnitate idcterminationis: aliꝰ nō. ergo ꝛc. Item dcē ꝓdicamēta habent cōceptus determinatos: ratio aūt entis hz rōnem vel cōceptū indeterminatū. De codē aūt ꝑm idez nō possunt dici cōtradictoria. ꝛ per cō sequēs nec indeterminatū ꝛ determinatū. ergo ꝛc. Sic ergo iponit istis doctoribus multiplex 3dictio: iponēdo eis q ꝓmo dicūt. q ens hz vnū 2ceptū imprecisum ab alys. scōo q ens habet vnā rationē imprecisam ab alys.

H Instantia. Solo ad istā.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Ideo dico q̄ ista nō pñt itelligi vt sonāt: ga eodē mō reduci pñt arg^ta & ȝdictiones facte ȝ p^m & ȝ 2^m: ga eadē rō nō pōt eē cōis & nō cōis. Credo enī q̄ isti docto. nō sic itellexerūt. Probo enī istū intell'm esse falsum: & q̄ ratio siue cōceptus entis sit precisa ab oībus alys rōnibus siue cōceptib^9. Et hoc probo p̄ sic. Quia q̄ncūq; vni rōni formali cōpetit aliquid ēm se: q̄ nō cōpetit alteri: ille rōnes sunt distincte & precise: hoc p̄z per primū p̄n^m cōplexū: sed deo inquantū deus cōpetit beatificare: enī aūt inquantuz ens nō: ga si sic cōpeteret omni enti. g̃ &c. ¶ Si dicat q̄ verum est de rōne entis in gñali. Et ego dico q̄ de illa loquor que inuenit in oībus: & de illa p̄bo q̄ distinguit a dīnitate. ¶ Scōo sic. Q̄n ita est q̄ aliqd realr repugnat alicui ex aliqua rōne formali: & nō repugnat sibi ex alia: ille rōnes sunt aliqualr distincte: sed repugnat deo ex rōne diuinitatis finitas: sed ex rōne entitatis nō: ga tunc repugnaret oī enti. g̃ &c. ¶ 3° arguo sic. Impossibile est q̄ idē itellectus sit certus & dubius de eadē rōne formali: sed certi sumus de diuina entitate: dubitam^9 tñ de rōne ꝓpria deitatis. g̃ &c. ¶ 4° sic. Eadē rō precise nō pōt esse cognoscibilis: & nō cognoscibilis per nām: sed diuinitatis rō nō est cognoscibilis p nām: rō autē entitatis sic. g̃ &c. ¶ Sed ȝ ista arguit 4^r. p̄ sic. Q̄n ita est q̄ vna rō aliquoz est altera: vna illaz nō est precisa ab altera vel distincta: ſz rō entitatis & diuinitatis ita se hñt q̄ vna est altera. ergo &c. ¶ 2° sic. Diuina entia est aliquid in sua precisione: aut g̃ aliquid positiuum: aut nō. si nō. g̃ nihil. si sic. g̃ ens. ¶ 3° sic. Rō formalis dīnitatis: aut est aligd: aut nihil. Nō nihil. g̃ ens. ¶ 4° sic. Illa nō est ꝑcisa rō que est oīs rō nullo sibi addito: sed ratio est rō entis. g̃ &c. Maior est nota p primū p̄n^m. Minor ꝓbat. ga si aligd addat: aut est ens: aut nihil. Si ens: g̃ ens addit ad ens. Non nihil: vt patet.

L Ideitas 2^s. ¶ Ad ista. Ad p̄mū dico: q̄ ȝ vna rō sit alia absolute & aliquo modo: tñ nō oībus modis. Si enī esset oībus modis: tūc ꝛcluderet rō. Tñ dico q̄ rō dīnitatis nō est oībus modis eadez cū rōne entitatis. ¶ Si dicat q̄ ops illā nonidēitatē reducere ad aliqua extrema. Dico q̄ duplex abstractio inuenit. Una que fit p noīa prime intentionis: & in ista semp vna dī de alia: & vna semp predicat de altera. Alia fit p noīa scde intentionis: & in ista nō est vera q̄ vnū semp de altero ꝑdicet. Uñ ista non est vera: diffinitum est diffō in gñe scōaz intentionuz: sed ista est vera: hō est aīal rōnale: in gñe primaz intentionū. Diffinitio enī entis nō est diffinitio deitatis: ȝ enī deitas ſi: entitas: ga adhuc statur in ꝑma abstractione: tñ ista nō est vera: deitas est formaliter entitas: ga p ly formalr itelligit scōa abstractio.

Euāſio. Abſtractio 2ª Ecce q̄ris vbiaz applicandum.

M ¶ Ad scōz dico. q̄ sic dīa vt prescindit a gñe: est illō denoiatiue: & nō qdditatiue: sic essentia diuina vt prescindit ab entitate: est entitas denoiatiue. Nō tñ qdditatiue est illud positiuū q̄ō est formalr entitas. ¶ Ad tertiū dico. q̄ est aligd ꝓpa aliquitate: sed non sequit q̄ sit formalr entitas. ¶ Si dicat. vbi diffō predicat videt formalis predicatio: sed diffō entis predicat de deitate. ¶ Rñdeo. q̄ solū eodē mō quo ens diffinit: eodē mō diffō predicat: sed ens ꝑcise diffinit p scōaz intentionē: & nullo modo per primā: ergo eodē modo quo dicit de ente illa scōa intentio: dicet de deo: ſz de ente dī denoiatiue: & nō qdditatiue. Sic g̃ dicet illa scōa intentio de deo precise denoiatiue: & nō qdditatiue. ¶ Sz ſi dicat. ista rō formalis qd est. Pōt dici q̄ est scōa intentio ēm q̄ hic accipit formalis rō entitatis. Sed intelligendū est tñ q̄ qñ rō formalis est scōa intētio supponit ꝓ ꝑm. ¶ Ad 4^m dico ad maiorē: q̄ aliq̄ rō sit oīs rō nullo sibi addito. pōt intelligi dupl'r. Uel vt sit oīs rō qdditatiue: vel solū idētice & denoiatiue. Primo mō maior est va. & minor falsa. Pōt g̃ esse oīs rō denoiatiue ſz nō qdditatiue. Si aūt accipiat sic q̄ est denoiatiue oīs rō: nō tñ qdditatiue. maior est falsa. Et tunc ad minorē. si accipiat oī modo est alia nullo addito. nō est va: q̄z est oīs alia rō nō qddita tiue: sed denoiatiue: sic rōnale est aīal denoiatiue: non tñ quidditatiue: imo qdditatiue addit ad aīal. vt p̄z in exemplo. illud q̄ō addit ſuba vel aīal ad ens: ȝ sit ens denoiatiue: nō tamen est ens quidditatiue.

N Nō q̄liter rō entis est oīs ratio & cē.

Jstis ꝓsuppositis sic arguit deducēdo rōnē ad oppositū: q̄ncūq; aliq̄ rō vel ꝛcept^9 nō est idem oīb^9 modis nullo sibi addito. ille ꝛcept^9 siue illa rō est ꝑcisa ab oīb^9 alys: & nō oīo sibi eadē. ſz rō entis nō est oīb^9 modis oēs rōnes alioz nullo sibi addito. ¶ Qō ꝑbo p̄ sic. q̄z oīs ꝛcept^9 g̃ sic est idē alys: nullo sibi addito est mere equocus: q̄z equocū nō addit ad equocata nisi nomē: ſz per te: ꝛcept^9 entis nō addit ad illa de q̄ bus dī: nisi solū nomē. g̃ &c. ¶ 2° sic. Ille ꝛcept^9 q̄ ē oīs ꝛcept^9 nō trāscēdēs nullo sibi addito: nō est trāscēdēs: sed: ēm te: ꝛcept^9 entis est ꝛcept^9. x. ꝑdicamētoz nullo sibi addito. g̃ &c. ¶ 3° sic. Ille ꝛcept^9 q̄ est singularis cōcept^9 nullo sibi addito nō est vlis: sed: p te: ꝛcept^9 entis est hȝ. g̃ &c. ¶ 4° sic. Iste ꝛcept^9 q̄ est oēs aly indifferēter: nō hȝ maiorē vnitatē illis: ſz concept^9 singulares nō hñt nisi vnitatē aggregationis vel ordinis: g̃ ꝛcept^9 entis nō est vnus nisi vnitate aggregationis vel ordis: q̄ō est manifeste falsuz. ¶ Itē istud redit in dictū antiquoz doctoꝝ: q̄ dicūt q̄ intell's est cert^9 de alterutro duoz indeterminate: & dubius de altero determinate. ¶ Sz ȝ B argno sic. Intell's aut hȝ certitudinē de neutro: aut de altero: aut de vtroq; ſil: aut de altero idistincte & indeterminate. ¶ Si dicas. q̄ est neuter: hȝ ꝓpositū: q̄z oīs ꝛcept^9 neuter ad duos determinatos est p̄cisus ab illis. Si aūt est alter: vel erit finit^9 vel infinit^9. nō finit^9: q̄z deus nō est finit^9. Nec infinit^9: q̄z de B dubitam^9. Nec pōt dicē q̄ de vtroq; est cert^9: q̄z de falso nullus pōt eē cert^9. Falsuz aūt est q̄ de^9 est finit^9 & infinit^9. ¶ Si aūt dicas. q̄ de alterutro sic. Contra B est illud argu^m q̄ō ꝑus factū est: sic ꝛ alios. Tūc enī tāta certitudinē habeo q̄ de^9 est trin^9: ī carnatus: mortu^9: sicut q̄ de^9 est ens. q̄z sum cert^9 eque bñ q̄ est trin^9: vel non trinus. sicut q̄ est p̄^m vel nō p̄^m: sed ille: p te: erit ꝛcept^9 entis: g̃ &c. Et sic de alys. ¶ Ad arg^m in oppo^m de Dyl'. dōm q̄ ipse logitur de diuersitate in natura.

Vide. ſ. q. ad finem p̄. argu. de q̄ logitur p̄.

¶ Utrū a conceptibus simplr simplicibus & p̄ diuersis possit abstrahi aligs cōceptus cōis eis. Qō. VIII.

O Trum a cōceptibus simplr simplicibus & p̄ diuersis pōt abstrahi aligs conceptus cōmunis eis.

Q Sine argumētis rñdeo q̄ nō. q̄ō tñ est intelligēdū de ꝛceptu qdditatiuo. Intelligēdū tñ q̄ ꝛcept^9 sunt in q̄druplici genere. Primi ꝛceptus sunt scōaz intētionū. Alij ꝛcept^9 sunt cōissimaz passionū. Alij sunt cōcept^9 habitudinū trāscēdētiū. Alij p̄uationū. ¶ Exēplū primi sic a Petro & Martino abstrahit spēs: sic ab vltimis dīys hoc q̄ō dico dīa vlt^a: & a ꝓprietatib^9 indiuidualib^9 B q̄ō dico ꝓpetas idiuidualis: & ita vniuoce ꝑdicat de eis: sic hō de Petro & Martino. ¶ Exēplū scdi. oīa q̄ sunt vltē dīe sunt itelligibiles & volibiles: & sic vere & bone. Ueritas g̃ & bonitas de oīb^9 ꝑdi^r & vniuoce. ¶ Exēplum tertij: q̄z sunt q̄dā rel'ones trāscēdētes q̄ oīa circuunt: sic idēritas diuersitas & distinctio: & q̄ etiā de vltimis dīys predicant. ¶ Exēplū q̄rti: sic sunt vnitas & similiter sumptis nō pōt abstrahi cōis ꝛcept^9 vniuoc^9: q̄z tūc iter ȝdictoria simplr & formalr sumpta eēt medīū: ſz alterꝝ ȝdictoriū est ens rōnis. ergo &c.

Conclusio respōsalis.

Conceptus sunt in dīa q̄druplici.

Sed ȝ istud instat 4^r. p̄ sic. Unus & idē cōcept^9 nō pōt eē cert^9 & dubi^9: sed multi sūt certi: q̄ rel'o est ens: & q̄ numerus est ens. & de multis silibus: dubitant tñ vtrū sit ens rōnis vel ens reale: g̃ ens de eis dī vniuoce. ¶ 2° sic. Q̄n aliq̄ numerant in aliq̄ illo vniuocant: ſz ens reale & ens rōnis numerant in ente: ga dicim^9 q̄ sūt pl'a entia. g̃ &c. ¶ 3° sic. Signū distributiuū nō vī posse addi nisi vniuoco: ſz ens distribuit ꝓ ente reali & ente rōnis: q̄z ista est va. Omne ens est itelligibile: vt ens ꝓ vtroq; distribuit. g̃ &c. ¶ 4° sic. Diuisio entis in aīa: & eꝝ aīam: nō solū est diuisio vocis in signata: q̄z est per ꝛmediata. g̃ est vniuoci diuisio. g̃ &c. ¶ Cōfirmat ꝓpositū q̄ ens nō sit vniuocū bis ꝑdictis nō obstātib^9: q̄z illa rō entis que eēt ꝑdicabilis de eis: aut eēt realis: aut facta p itell'm. Si realis: g̃ aliq̄ reale ꝑdicaret in qd de ente rōnis. Si facta per itell'm. g̃ ens rōnis ꝑdicaret de ente reali ī qd: vel oporteret da re mediū. ſ. aliquā rōnē: que nec eēt ens in aīa: nec ens eꝝ aīam. qō est ipole. ¶ Ad illa que fūt in opp^m p ordinē rñdeo. ¶ Ad p^m dico. q̄ tales sunt certi de vocabulo & nō de aliq̄ re: nec de aliq̄ rone formali vna. ¶ Ad 2^m dico. q̄ ꝓprie nō numerant: nisi ga sunt diuerse acceptiones entis: sic bō nō nūerat in boīe vero & picto: & tñ dīr duo boīes: boc est due acceptiōes boīs. Ad aliō dico. q̄ nō est ꝓpe diuisio. Et ad aliud. q̄ nō est ꝓprie distributio: loquēdo sic de ente rōnis. ¶ Sz ȝ hoc est vna diffi. q̄z p^m p̄n^m cōplexū nō vī saluari nisi ī illis ad que se extēdit rō formalis suis subti: ſz ip̄m saluat. in oīb^9 entib^9 rōnis. g̃ ei^9 subm vel rō subti se extendit ad oīa entia rōnis. ¶ Ad istud dico. q̄ eodē mō q̄ subm p̄mi p̄incipy se extēdit ad ens rōnis: saluat p^m p̄n^m. ſz subm nō se extēdit nisi ēm gd & diminute: vt rō aīalis saluat in aīali picto. Eodē mō p^m p̄n^m applicat istis diminute. ¶ 2^a p̄. q̄ accipiēdo ens rōnis 2^m ꝓ ente in aīa soluz ꝓducto in eē cognito. Dico q̄ illo mō vniuoce dī ens de ente eꝝ aīam: & de ente in aīa: isto^9 accipiēdo ens in aīa. ¶ Hoc ꝑbo 4^r. p̄ sic. Q̄z qñ aliq̄ ōteriatio addit alicui termio: & nō diminuit de rōne fōali gdditatis: ibi remāet eadē rō: ſz eē cognitū nō diminuit de rōne fōali ei^9 qō cogſcit: q̄z tūc p cognosci posset oīa annihilari ēt que de^9 fecit. g̃ &c. ¶ 2° sic. Illa rel'o destruit ꝓpriū fundamētū: ſz tñ ibi ponit suū effectū formalē: sed eē cognitū est respectus rōnis in obo: g̃ nō destruit rōnē fōalē obti: ſz tñ ponit in eo suū effectū formalē. ¶ 3° sic. Quecūq; sunt idē nūero vñr eē idē ſpe: & hīe eadē rōnē formalē: ſz illud idē numero: qō est in re est cognitū. igit illud qō est in re: & illud qō est cognitū sūt eiusdē rōnis formal'. ¶ 4° sic. Q̄n aligd trāsit de po^a ad actū numq̄ p hoc variat ei^9 rō formalis: ſz sic est de re que est itelligibilis in po^a postea reducit ad actuz p actū itelligēdi. g̃ &c. ¶ Cōfirmat. Quia aut act^9 itelligēdi terminat ad rez que est eꝝ: aut nō. Si sic: cū terminare actū itelligēdi nō sit aliud q̄ accipe eē cognitū: segt q̄ idē erit & eiusdē rōnis formalis. Si aūt non terminat ad rez: ſz ad ſpēz: nihil tūc itelligit de re.

Sed cōtra istud arguit 4^r. ꝓ ȝio sic. q̄z cāe alterius rōnis vident effect^9 alteri^9 rō: nis ꝓducere: ita itelligēdo q̄ oēm effectū eiusdē rōnis nō pñt hīe. Uī enīz q̄ si ꝙueniāt in aliq̄b^9: saltē in aliquos effect^9 poterit vna rō in quos non poterit altera: po^a aūt dei & nr̄a sunt alterius rōnis vt p̄z. igit oē illud q̄ ꝓducit a deo in eē reali: nō poterit cogſci ab itell'o nr̄o: q̄z tūc hēret eosdē effect^9: q̄z q̄cd illa ꝓducere: &

Obiect 4^r.

A Dub^m nōbile

plicitas: que ꝓuationes importare videnť: que de multis etiā ꝑ diuersis vniuoce ꝑdicant. ¶ Sed hic est tñ vna diffi. q̄ aliqua passio ꝙuenit ꝑlib^9: per aliquā rōnē cōem eis cōuenire videt. Si ergo iste passiones ꝑlibus & ꝑ diuersis ꝙueniūt. videt q̄ ꝑ rōnē vnā cōez eis ꝙueniāt: & sic nō essent ꝑ diuersa qñ dīr ꝑ diuersa. ¶ Rñdeo. dico q̄ ista regula est vera in nō transcendentib^9. falsa tñ est in trāscēdētib^9. Nō enī ops q̄ trāscendētia sint oībus mediāte aliqua rōne cōi: nisi forte mediāte rōne entis: que ī est oībus: sed nō qdditatiue: sed denoiatiue: aliquibus alys quidditatiue.

Ecce q̄ q̄ris: sed ꝓdicta ī flantiam.

Cōtra. si passio in 2° mō & sim ī ꝓmo mō. dic q̄ntū dñ pōderādo Alidō. ſ. q. 13.

B Utrū ab oībus que excludunt rōnez vl'is: possit abstrahi aliquis cōceptus cōmunis. Qō. IX.

Cōsidera castigādo vt scis videt nuga^o

Trum ab omnibus que excludūt rationem vl'is: posſit abstrahi aliquis conceptus cōmunis.

Respondeo dico q̄ 4.^or vñr eē a gbus non abstrahit cōceptus cōis qdditatiuus. ꝑ rōnes trāscēdentes. 2° ꝑfectiones simplr. 3° simplr simplicia. 4.° dīe vltie. De ꝓmis ꝑz. ga tūc ille rōnes vel illi ꝛceptus nō erunt trāscēdētes: que dīr trāscēdentes. ¶ De scōis ꝑz: quia illud qō includeret in eis: cōponeret cū rōnibus ꝓpriis. hoc aūt falsuz est & impole: ga inueniunť in deo. ¶ De tertijs ꝑz: ga nō eēnt simplr simplicia: sed cōceptus eoz essent resolubiles. ¶ De vltimis dīys ēt ꝑz: ga nō essent vltime. ¶ Sed hȝ pōt moueri vna diffi. ſ. si distinctio oīum formaliū rōnū ꝑcedat actū itellect^9: vel ista distinctio sit solū p intell'm fabricata. ¶ Ad hȝ dico q̄ sic. ſ. q̄ ꝑcedit: ga ipole est eundē actū itelligēdi terminari ad eādē rōnē fōalē & nō terminari: sed act^9 itelligēdi pōt terminari ad eādē rōnē fōalē illi^a q̄ abstrahit: & nō ad abstractū: g̃ aliq̄ ē distō ex nā rei. ¶ Utrum ens per eandē rōnē formalē dicat de omnibus creaturis. Questio. X.

Dub^m single De distōne rōnū formaliū. Soluio.

C Trū ens per eādē rōnē formalē dicat de oībus creaturis. Qe sic. Joā. p̄. Oīa per ipsuz facta sunt. Omne autez vt accipit hic: est signū distributiuū: ſz distributio nō est nisi de vniuoco. g̃ hoc nō esset verū nisi ens esset vniuocū. Probo. ga terminus equiuocus nūq̄ distribuit: sed vniuocus solū. g̃ &c. ¶ Contra. dī ibidē. Sine ipso factū est nihil. ¶ Hic sunt 4^or videnda. ꝑ vtrū ēm eandē rōnē formalē dicat de ente reali & rōnis: siue de ente in aīa: & eꝝ aīam. 2° vtrū ex eādē rōnē fōalē dicat de absto & respectiuo. 3° vtrū de suba & etiā accīte. 4.° vtrū de ente in po^a & in actu.

Dīa 1. arti. Ens in aīa 2^r

D Circa ꝓmū est itelligendū: q̄ ens in aīa dupl'r accipit. Uno mō ꝓ illo qō ēm se totū est cātū ab aīa. Alio mō ꝓ illo qō ēm esse cognitū est ꝓductū ab aīa. Et ēm istā distinctionē sunt due ꝓnes. Prima ꝛclo est. q̄ ens nō dī vniuoce de ente in aīa & eꝝ aīaz: accipiēdo ens in aīa ꝑ mō. Et istō ꝑbo 4^r. p̄ sic. Q̄n est aligd cōe qō dī de aligbus: de vno simplr: & de alio ex gd. illud nō dī de eis vniuoce: nec ēm rōnē eādē formalē: sed sic est de ente respectu entis in aīa & eꝝ aīaz: ga ens in aīa dī ens ex gd: & ens eꝝ aīaz dī ens simplr. g̃ &c. Maior vī manifesta: ga q̄n aliq̄ rō formalis dī de duob^9 vniuoce: & in ꝑ mō dicēdi p se: dī de eis simplr: & nō ēm gd. Minor ꝑz. ¶ Scōo sic. Nō entis nō pōt dici de aliquo: qō ī cludit incōpossibilia: sed mlta sunt entia rōnis que sunt hȝ: sic figmēta & hȝ: que vere sunt entia rōnis. ergo &c. ¶ 3° sic. Impole est q̄ ratio entis dicat vniuoce de ente: & de opposito entis ꝓtradictorie: sed ȝdictoriū entis est ens rōnis: ga nihil est ens rōnis. g̃ &c. ¶ 4° sic. Ab extremis ȝdictionis for-

Cōsidera ista etiam hic.

Caste dicis.

E maliter sumptis nō pōt abstrahi cōis ꝛcept^9 vniuoc^9: q̄z tūc iter ȝdictoria simplr & formalr sumpta eēt medīū: ſz alterꝝ ȝdictoriū est ens rōnis. ergo &c.

Sed ȝ istud instat 4^r. p̄ sic. Unus & idē cōcept^9 nō pōt eē cert^9 & dubi^9: sed multi sūt certi: q̄ rel'o est ens: & q̄ numerus est ens. & de multis silibus: dubitant tñ vtrū sit ens rōnis vel ens reale: g̃ ens de eis dī vniuoce. ¶ 2° sic. Q̄n aliq̄ numerant in aliq̄ illo vniuocant: ſz ens reale & ens rōnis numerant in ente: ga dicim^9 q̄ sūt pl'a entia. g̃ &c. ¶ 3° sic. Signū distributiuū nō vī posse addi nisi vniuoco: ſz ens distribuit ꝓ ente reali & ente rōnis: q̄z ista est va. Omne ens est itelligibile: vt ens ꝓ vtroq; distribuit. g̃ &c. ¶ 4.° sic. Diuisio entis in aīa: & eꝝ aīam: nō solū est diuisio vocis in signata: q̄z est per ꝛmediata. g̃ est vniuoci diuisio. g̃ &c. ¶ Cōfirmat ꝓpositū q̄ ens nō sit vniuocū bis ꝑdictis nō obstātib^9: q̄z illa rō entis que eēt ꝑdicabilis de eis: aut eēt realis: aut facta p itell'm. Si realis: g̃ aliq̄ reale ꝑdicaret in qd de ente rōnis. Si facta per itell'm. g̃ ens rōnis ꝑdicaret de ente reali ī qd: vel oporteret da re mediū. ſ. aliquā rōnē: que nec eēt ens in aīa: nec ens eꝝ aīam. qō est ipole. ¶ Ad illa que fūt in opp^m p ordinē rñdeo. ¶ Ad p^m dico. q̄ tales sunt certi de vocabulo & nō de aliq̄ re: nec de aliq̄ rone formali vna. ¶ Ad 2^m dico. q̄ ꝓprie nō numerant: nisi ga sunt diuerse acceptiones entis: sic bō nō nūerat in boīe vero & picto: & tñ dīr duo boīes: boc est due acceptiōes boīs. Ad aliō dico. q̄ nō est ꝓpe diuisio. Et ad aliud. q̄ nō est ꝓprie distributio: loquēdo sic de ente rōnis. ¶ Sz ȝ hoc est vna diffi. q̄z p^m p̄n^m cōplexū nō vī saluari nisi ī illis ad que se extēdit rō formalis suis subti: ſz ip̄m saluat. in oīb^9 entib^9 rōnis. g̃ ei^9 subm vel rō subti se extendit ad oīa entia rōnis. ¶ Ad istud dico. q̄ eodē mō q̄ subm p̄mi p̄incipy se extēdit ad ens rōnis: saluat p^m p̄n^m. ſz subm nō se extēdit nisi ēm gd & diminute: vt rō aīalis saluat in aīali picto. Eodē mō p^m p̄n^m applicat istis diminute. ¶ 2^a p̄. q̄ accipiēdo ens rōnis 2^m ꝓ ente in aīa soluz ꝓducto in eē cognito. Dico q̄ illo mō vniuoce dī ens de ente eꝝ aīam: & de ente in aīa: isto^9 accipiēdo ens in aīa. ¶ Hoc ꝑbo 4^r. p̄ sic. Q̄z qñ aliq̄ ōteriatio addit alicui termio: & nō diminuit de rōne fōali gdditatis: ibi remāet eadē rō: ſz eē cognitū nō diminuit de rōne fōali ei^9 qō cogſcit: q̄z tūc p cognosci posset oīa annihilari ēt que de^9 fecit. g̃ &c. ¶ 2° sic. Illa rel'o destruit ꝓpriū fundamētū: ſz tñ ibi ponit suū effectū formalē: sed eē cognitū est respectus rōnis in obo: g̃ nō destruit rōnē fōalē obti: ſz tñ ponit in eo suū effectū formalē. ¶ 3° sic. Quecūq; sunt idē nūero vñr eē idē ſpe: & hīe eadē rōnē formalē: ſz illud idē numero: qō est in re est cognitū. igit illud qō est in re: & illud qō est cognitū sūt eiusdē rōnis formal'. ¶ 4.° sic. Q̄n aligd trāsit de po^a ad actū numq̄ p hoc variat ei^9 rō formalis: ſz sic est de re que est itelligibilis in po^a postea reducit ad actuz p actū itelligēdi. g̃ &c. ¶ Cōfirmat. Quia aut act^9 itelligēdi terminat ad rez que est eꝝ: aut nō. Si sic: cū terminare actū itelligēdi nō sit aliud q̄ accipe eē cognitū: segt q̄ idē erit & eiusdē rōnis formalis. Si aūt non terminat ad rez: ſz ad ſpēz: nihil tūc itelligit de re.

Obiect 4^r.

Sed cōtra istud arguit 4^r. ꝓ ȝio sic. q̄z cāe alterius rōnis videnť effect^9 alteri^9 rō: nis ꝓducere: ita itelligēdo q̄ oēm effectū eiusdē rōnis nō pñt hīe. Uī enīz q̄ si ꝙueniāt in aliq̄b^9: saltē in aliquos effect^9 poterit vna rō in quos non poterit altera: po^a aūt dei & nr̄a sunt alterius rōnis vt p̄z. igit oē illud q̄ ꝓducit a deo in eē reali: nō poterit cogſci ab itell'o nr̄o: q̄z tūc hēret eosdē effect^9: q̄z q̄cd illa ꝓducere: &

ista. Sed ꝓstat q̄ illud est falsuz: qz qcqd de⁹ pōt pduce-
re: ⁊ nos itelligere. qđ est idē qđ sic ꝑducere in eē co-
gnito. ergo ens in aīa: ⁊ ens extra aīam nō sunt eiusdē rō-
nis formalis. ¶ Ꝑ. Quicqd in esse cognito ꝑducit: co-
gnoscit: sed in cognitione abstractiua nō ꝑducit nisi
species: vt videt. igit nō cognoscit nisi spēs: qđ est fal-
sum: ⁊ etiā habeat ꝓpositū: ga ipsa est alterius rōnis ab
obto. ¶ Ꝑ. In cogne intuitiua aliqd cogscit: sed nihil
ꝑducit nisi actus itelligendi: igit solus actus itelligen
di cognoscit: actus aūt intelligendi est oīno alteri⁹ rō-
nis ab obto extra. ¶ Ꝑ. per te. Enti simpr ⁊ enti dimi-
nuto: ⁊ ꝓm quid nihil vī esse cōe. vt ꝑz in ꝓma ꝯne: sed
esse reale est esse simplr: esse aūt cognitū est esse ꝓz gd.
ergo nihil est eis cōe. ¶ Ad ista rndeo. Ad ꝑmū dico.
q̄ due cāe alteri⁹ rōnis nō ꝑnt oīno bīe eosdē effect⁹
quātū ad esse simplr: sed tñ quātuz ad esse simplr ꝓm
vnā: ⁊ ꝓm qd quantū ad aliā: nō est incōueniēs: sic de⁹
produxit lumā quātū ad esse simplr: sol aūt cōtinue eā
producit quātū ad esse lucidū: qđ est ꝓm quid: re⁹ ꝑmi
esse. ¶ Ad 2ᵐ dico. Qz in cogne abstractiua: ꝛz nihil ꝑ-
ducat: quātū ad esse simplr: nisi actus vel spēs: tamen
quantū ad esse cognitū ipsa spēs nō ꝑducit. sed qddi-
tas. Primū aūt ꝑduci nō est rez cognosci: sed 2ᵐ solū.
¶ Ad 3ᵐ dico. Qz in cognitione ituitiua aliqd ꝑducit
aliud ab actu itelligēdi: ga esse cognitū: ⁊ istud forma-
liter est in obto: ꝑducit aūt ꝑ actū: ⁊ ꝑ ꝯns esse cogni-
tū nō est actus qui producit solū ꝓm esse reale. ¶ Ad
4ᵐ dico. q̄ duplex est esse ꝓm quid. Unū qđ diminuit
de rōne determinati. Et illud est de quo dixi ꝓnez ne-
gatiuā ꝑus in ꝓma ꝯne. Aliud est esse ꝓm quid qđ non
diminuit: sed dimittit: ⁊ hꝫ est esse cognitū. Nō enī di-
minuit rōnē ei⁹: cui⁹ est: ꝛz nō ponat eā in eē: quātū ad
esse exist: ga nō segt: est cognitū. g̃ est: tū rōnē fōrale
nō diminuit: ꝛz dimittit. ¶ Aliter pōt dici. q̄ eē cogn
tū pōt accipi duplr: vl fōrale: ⁊ sic dico q̄ forte nō est
nisi ens rōnis ⁊ diminutū. Alio mō fundamētalr. ſ. ꝑ
substrato vl obto. Et isto mō est eadē gdditas q̃ ē ī re.

Secunda ꝯ ꝑncipalis quātū ad aliū dubiū. vtrū
ſcz dicat ꝓm eādē rōnē de absoluto ⁊
respectiuo. Dico q̄ sic. ¶ Et ad ꝟ multe rōnes ꝑus fa
cte vadūt: maxime rō fundamētalis. Arguo enī sic. De
eodē ⁊ sub eadē rōne formali ipole est intell'm esse cer
tū ⁊ dubiū: sed itell's est certus de diuina ꝑsona q̄ sit
ens. dubitat tñ vtrū sit absoluta vl respectiua. g̃ videt
q̄ aliū cōceptuz hēat ens q̃ de absoluto ⁊ respectiuo.
¶ Sed ꝟ est vna diffi. ga tūc erit dare aliquā rē que
nō erit ad se: nec ad aliud: qđ est ꝟdictio. ¶ Ad hoc di
co sicut dām est de quibusdā diuidentibus aliqō cōe
quātūcūq̄z sint īmediata q̄. ſ. nō est dare mediā rōnez
aliquā: sed est dare solā rōnē abstrahētē ab vtroq̄z di
uidentium: sic numerus vel est par vel impar. Nec est
pole imaginari vnū numeruz: q nec est par: nec ipar. ⁊
tñ rō formalis numeri abstrahit ab vtroq̄z. Similr de
aīali respectu rōnalis ⁊ irrōnalis: ga ab vtroq̄z abstra
hit. ¶ Sed ꝟ. Quia oē qđ est: vl est ad se: vl nō ad se:
hec sunt extrema ꝟdictionis: ens g̃ p te: nō est ad se: ga
abstrahit ⁊ ab eē ad se: ⁊ ab eē ad aliud. g̃ nō est ad se: ꝛz
oē qđ nō est ad se: est ad aliud. g̃ ens est ad aliud. ¶ Ad
Quīcūq̄z extrema ꝟdictionis applicant ad aliqua īme-
diata ꝟria: opz ſp illa distinguē: ga vnū ꝟdictoziū dī
de vno ꝟrioꝝ ad q̃ applicant ꝟdictoria: ⁊ dī de cōi ab
stracto ab illis ꝟrys ⁊ diuisio ꝑ ꝟria: sed aliter ⁊ aliter.
Sicut nō ad se vl nō ad aliud alr dī de respectiuo: ga
nō est ad se de absoꝝ: ga nō ē ad aliū: ⁊ alr de cōi diso.

Tertia ꝯ ꝑncipalis est quātū ad 3ᵐ dubiū. ſ. vtrūz
ꝓm rōnē eādē fōrale dicat de suba ⁊ acci-
dente. ¶ Et hoc breuiter dico q̄ sic. ⁊ ꝟ ꝑ easdē rō-
nes q̃s feci supius: maxīe ꝑ rōnē fundamētalē de cō-
ceptu certo ⁊ dubio. ¶ Sz est vna diffi. qz q̄ñ aliqua
duo sic se hñt q̄ tota entitas vni⁹ est in attributione ad
aliud: de illis nō vī dici ens ꝓm eādē rōnē formalē: sed
hꝫ sunt suba ⁊ accūs. igit ꝛz. ¶ Ad⁹ dico. q̄ rō est ad
oppom. qz q̄ñ aliq̄ duo ita se hñt q̄ tota entitas vni⁹ est
ꝑ attributionē ad aliud. ens dī de eis ꝓm eādē rōnem
fōrālē. hꝫ sunt suba ⁊ accūs. g̃ ꝛz. ¶ Maiorē acceptaz
ego. ꝓbo. qz ꝓm intētionē Augu. ſ. de tri. oē qđ relatiue
dī est aliqd ad se. igit qđ est aliqd in attributiōe ad al-
teꝝ: est aliqd ad se. g̃ ⁊ ita segt q̄ erit ens formalr.

Quarta ꝯ ꝓncipalis est de ente in po⁹ ⁊ de ente in
actu. vtrum dicat ens vniuoce de ipsis.
¶ Ad⁹ dico. q̄ duplex est po⁹ ad pñs ꝟsideranda. ſ. po⁹
subiua: ⁊ po⁹ obiua. De po⁹ subiua. ſ. de mā nō est diffi-
cultas magna. qz eedē rōnes q̄ facte sunt ꝓius ꝓbarēt
hoc. Sed de po⁹ obiua de q̄ maior est diffi. dico q̄ sic.
¶ Qđ ꝓbo. Ꝓmo sic. Actus ⁊ po⁹ nō diuersificant eēn-
tiā. Nā eadē est diffō hoīs in po⁹ ⁊ actu. g̃ ⁊ ꝛz. ¶ 2ᵒ sic.
Dīe diuisiue nō variāt rōnē formalē diuisi: ꝛz ens di-
uidit ꝑ po⁹ᵐ ⁊ actū. g̃ ⁊ ꝛz. ¶ 3ᵒ sic. Que sunt idē nuō
hñt eādē rōnē formalē: ꝛz granū vel aliqd tale est idez
numero in po⁹ ⁊ in actu. g̃ ⁊ ꝛz. Et sic ꝑz de oībus. ¶ 4ᵒ
sic. Modus itrīsecus nō vī variare rōnē formalē illi⁹
cuius est modus. Hoc ꝑz. qz rō qddiratiua abstrahit a
modo: sed actus ⁊ po⁹ sunt modi intrinseci. ergo ꝛz.

Hic occurrunt quedā diffi. ꝑ⁹. Utrū hec di
uisio qua ens diuidit ī po⁹ᵐ
⁊ actū: sit qddiratiua. dico q̄ nō. Intelligēdo de poten-
tia subiua. Et rō est. qz diuisio qddiratiua vī cuacuare
totū diuisuz: qcqd aūt est: nō est tñ vel in po⁹ subiua: vl
in actu. Sz itelligēdo de po⁹ obiua: ⁊ de actu sibi oppo-
sito: pōt dici q̄ sic: vt diuisio qddiratiua pōt extēdi ad
diuisionē ꝑ modos itrīsecos qddiratiuos. Ois enī qddi
tas vel est in actu vel in po⁹. sic itellīdo po⁹. ¶ Scōa
diffi. est. si sit fōrmalis ista diuisio: itelligēdo ꝑ fōrāleꝫ
diuisionē illā q̃ diuidit aliq̄ rō fōralis manēs cadē in
vtroq̄z diuidētiū. Dico q̄ sic. Qz ens ꝟz eādē rōnē fōr-
malē dī de ente in actu: ⁊ de ente in po⁹. ¶ Sed ꝟ. q̄ñ
aliq̄ rō formalis dī de duob⁹: de vno simplr: ⁊ de alio
ꝓm qd. illa nō dī de eis ꝟz eādē rōnē formalē: ꝛz sic est
de ente in po⁹: ⁊ de ente in actu: qz de ente in actu: dī q̄
est ens simplr. nō aūt de ente in po⁹. g̃ ⁊ ꝛz. ¶ Ad istud
dico ꝟcedēdo maiorē: ꝛz nego minorē. Ad qđ intelligē
dū est sciendū. q̄ aliud est dicere de aliquo q̄ sit: put
eē dic 2ᵐ adiacēs: ⁊ aliō est dicē q̄ sit ens vl suba: put
dicit tertiū adiacēs. ¶ Dico igit. q̄ ꝛz de ente in po⁹ di
cat q̄ nō sit ens simplr: ⁊ de ente in actu q̄ sit ens sim
plr: ꝟz q̄ ly eē, dic 2ᵐ adiacēs: tñ alio mō accipiēdo eē
put dicit 2ᵐ adiacēs ꝓm q̄ est copula respectu entis vl
ſube vel alioꝝ ꝓdicatoꝝ essentialiū. Bene dico. q̄ ens
in po⁹ est simplr ens ⁊ simplr suba: sicut ens in actu. Et
ista est vera: homo ī potētia est simplr homo: ⁊ ista est
falsa. homo in potētia ꝓm qd est homo. Et sic de alijs.
Ad rationē in oppositū patet per iam dicta.

¶ Utrum rō entis sit rō generis. Qō. XI.

Utrum ratio entis sit rō generis. Qđ
sic. qz ꝓm Boetiū duo ꝓdi
camēta manent in diuinis. ſ. suba ⁊ relo: g̃
a sil'i poterit rō entis eē genus: ⁊ sic cū ꝑdi
cetur: vt ad se erit ꝓdicatio sube. ¶ Con-
tra. Aug. dicit. q̄ deus non est in genere. g̃ ⁊ ꝛz.

Circa istam qōnem sunt due veritates declaran-
de. Prima est. q̄ ens nō est genus. Ad hoc
aūt inducunt multe rōnes. Prima est illimitatio: sed

N

Dubium.

Regula.

Cap. 2.

4. arti. Potentia dupler.

O

Cōclo rīsalis quadruplicis ter. pbata.

D. duplex.

Dat mediū ꝑter po⁹ᵐ subiectiuū ⁊ actū formalē: sc. de po⁹ obiua ⁊ actu entitatio. q̄ tū bene cogita.

P

Replica singularis.

De trinitate.

De trini. lib. 5. c. 1. Uerūtas 2ª. Tho. Uide Sco. 3. d. 5. q. 1. vt scias.

ista nō valet: ga si essent infinita vel ifinite spēs aīalis:
adhuc aīal eēt genus. Si dicas q̄ itelligis illimitatio-
nē: ga ad rōnē gīis regrit q̄ nō ꝑdicet in qd de dīa:
sed ens dī in qd de oībus. Hoc nō valet: ga ostensum
est supius esse falsuz. Jō adducit alia rō: ga distinguit
vel diuidit ꝑ modos itrinsecos. ſ. ꝑ finitū ⁊ ifinitū. Sz
istud nō ipedit: ga talia nō ipediunt ꝑdicationē qddi-
tatiuā. Dico igit q̄ tota rel'o q̄re ens nō est genus: est:
ga nō predicat in qd: sic ps essentialis. Illud igit qđ ꝑ
respic rō gīis: est ꝑdicatio ꝑ modū ptis essential: ꝛz istō
nō est in ente. g̃ ens nō est genꝰ. Ma. fuit ꝓbata supi⁹.

Secūda veritas declarāda est. Qz deus nō est in
gīe: qđ declarat ab aliquib⁹ sic. ga nullū
ifinitū pōt esse in gīe. Ab alys aūt ga actus purus nō
pōt eē in gīe. Et ab alys: ga deus eēt cōpositus. Sed
ꝓma rō nō ꝟcludit: ga nō saluat q̄n pīnitas poterit eē
in gīe: ga ipsa nō est formalr infinita. Nec scōa valet:
ga ꝓius repugnat qddirati eē in gīe vel ꝟuenit: añ̃
intelligat esse actus vel po⁹. Nec 3ª valet: ga nō opz q̄
sit cōpositū illud qđ est in gīe: sed sufficit q̄ hēat plu-
res rōnes formales: ꝛz non cōponant. ¶ Dico ergo q̄
deus nō est in gīe: quia omne illud qđ est in gīe inclu-
dit genus tanq̄ partē essentialē: sed deo repugnat iclu
dere aliqd superius tāq̄ partez essentialez: ga est sim-
pliciter simplex: ⁊ ꝑ ꝓns irresolubilis. g̃ ⁊ ꝛz.

Sed hic sunt 4ᵒʳ diffi. Prima est. Cū ens ꝑdicet
vt supius: cui⁹ ꝓprietatē magis hꝫ: vl ge
neris: vel spēi: ¶ Dico ad ꝟ. q̄ magis assimilat spēi.
Et rō est ista: ga genꝰ ꝑdicat in qd de eo qđ addit spe-
cies supra genꝰ: sic itelligēdo q̄ ꝑdicat de specie q̃ hꝫ
vnā rōnē formalē cōstitutā ex gīe ⁊ ex addito qđ est
dīa sine rō fōralis. Spēs aūt nō sic. Nō enī iduiduū
addit ad ſubam vel spēm: nisi ꝓprietatē ꝑduiduales.
Sil'r nec illud de quo ꝑdicat in qd ens addit tunc ad
ens nisi ꝓprietatē iduidualē: ga ens nō ꝑdicat in qd
ꝓpie: nisi de hoc ente: qđ non addit rōnē formalē ad
ens. ¶ Scōa diffi. Utrū ens ī q̄uolibet hēat suū iduī
duū. ¶ Dico q̄ sic. Et nō solū ens: sed etiā oīa trāscen
dentia. ſ. vnū/veꝝ/bonū. Et ꝟ. ꝓbat sic. Quecūq̄z hñt
distinctas rōnes formales ex se: vbicūq̄z inueniunt il-
le rōnes formales: codē mō distiguunt: ⁊ in iferioꝝib⁹
sil'r codē mō distiguunt: ꝛz trāscēdētia sunt duo. g̃ sic
in abstracto distinguunt: ita in quoꝝ indiuiduo distin-
guunt. Nā q̄cūq̄z in supioꝝib⁹ ꝓm rōnes formales di-
stinguunt: ⁊ in iferioꝝib⁹ sil'r distinguunt. ¶ 3ª diffi.
Utꝛ ens dicat īmediate ō suis iferioꝝib⁹. ¶ Ad⁹. ⁊ ad
ꝟ dico q̄ sic. Quia iferi⁹ ad ens nō vī addere ad ens:
nisi modū itrinsecū: ꝛz ꝑz est cōparatio rōnis formā-
lis ad modū suū itrīsecū: q̄ ad quācūq̄z rōnē formā-
lez aliā. Ma. ꝑz. ga hecceitas nihil vī esse nisi modus
intrinsecus illius cuius est hecceitas: vl illius qđ dī eē
hoc. ¶ 4ª diffi. Utrū tale idiuiduū entis sit in aliquo
ꝑdicamēto. Dico q̄ non. Quia oē qđ est in gīe: genus
dī in ꝑ mō dicēdi ꝑ se de illo. Si g̃ hoc ens eēt in gīe:
cū ens ⁊ hoc ens sint eiusdē rōnis formalis: g̃ diceret
in qd ꝑ se de illo. Hoc aūt est falsuz. g̃ ⁊ ꝛz. Et ꝓbo: quia
qñ aliq̄ sunt eiusdē rōnis formalis: qcqd dī ꝑ se ꝑ mō
de vno ⁊ de reliquo: ꝛz ens ⁊ hoc ens sunt eiusdē rōnis
formalis. g̃ si genꝰ diceret in qd in ꝑ mō de hoc ente: ⁊
sil'r de ente. Hoc aūt est falsuz. g̃ ⁊ ꝛz. ¶ Sz hic est vnū
dubiū. Utrū oīa que sunt in linea ꝑdicamentali hēant
ꝓpria idiuidua. Dico q̄ sic. Et ꝟ. ꝓbat ꝑ istā eādē rō-
nē ꝑ quā ꝓbatū est de ente. ſ. q̄cūq̄z distinguuntur ⁊ⁿ.
¶ Et ex hoc apparet vnū dictuz logicoꝝ: q̄ vnūqđq̄z
qñ ꝑdicat ō suo idiuiduo: magis hꝫ rōnē spēi q̃ gīis.
¶ Ad illō qđ in ꝓnº iductum fuit ad oppositum dico

Sco. vbi. s.

Propria. Sed cogita consequēter.

Uide vbi. s. in Sco. bas opi. copiosc.

Rō ꝓpria.

D. q̄drupler

Solo singul. q̄ ens potius spēi q̄ generi assimulatur.

Ecce mirabil imaginatio. q̄ nō dc ꝟ ens in quid predicatur.

Considera instantiam.

Dubium.

Regula nōdū.

E

Opinio quadrupler. De mō cnūtiationis entis.

Analogum dupler.

Jdē. 5. q. 2.

F

Dubᵗᵘ nōbile

Conclusio quadrupler.

Signūm imaginatio ⁊ valde subtilis: ſz ꝑsidera solonē vt scis bñ ponderādo. Sustinet ens de suis iferioribus vniuocē dici.

G

Positiuum.

Numeratio.

Cōclusio q̄drupler sed oīa caste declabis: vt scis. Unde singulariſſime q̄ sunt cōioza ente ⁊ que non

H

Caste declara ista vt nc sti.

Quālr ídētitas ⁊ varietas pōt eē in effectib⁹ aliaz eārum alteritas rationis.

K

Esse ꝟz gd 2ᵉ

Nota singularissime qōvbi q̄s valet.

Esse cognitū duplex.

L

2. arti. Cōclo rīsal.

M

Replica.

Regla nōdū Uide sco. 4. q. q̄libet. ⁊ vbi ibi notaui.

3. arti. Cōclo rīsal.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ente:sed nō solū ens:sed ⁊ alia ab ente.s.passiones:qō libet istoꝝ est vnum.veritas enīz est vna.bonitas est vna:⁊ sic de alys.ergo ꝛc̄.

Obiect 4ª. **Contra** ista arguit 4ª.ª.Prio sic.Ois rō cōioz est prioz:sed scē intentiones nō sunt ꝑores ente.g̃ ꝛc̄.℄z° sic.Oē diuisiuꝫ p aliqua est cōius quolz illoꝝ:ꝫ ens diuidit p absolutū ⁊ respectiuū.g̃ nec absolutū nec respectiuū:cuiꝰ sunt distinctio ⁊ ordo:nullū illoꝝ erit cōius ente.℄3° sic.Nulla passio adeq̃tat suo subito excedit eū.Uerū ⁊ bonū sunt passiones adeq̃te entis.g̃ ꝛc̄.℄4° sic.Oñ aliqd ꝑscindit ab aliquo vel distinguit̃ formal'r ab eo:illud est vnū vt sic ꝑscindit: sed bonitas ꝑscindit ⁊ distinguit̃ formal'r ab ente.g̃ vt sic.vna est:ꝫ vnitas oī de ente.igit̃ ꝑpria passio cōioz est ente.℄Ad p^m illoꝝ dico.q̄ in cōiozib^9 gdditatiuis verū est q̄ ipsa sunt prioza:sed in alys talibus nō:imo simpl'r cōioza sūt posterioza:sicut apparet manifeste: ga gen^9/qō est scōa intētio/est cōius/q̃ aīal:non tñ est ꝑius.℄Ad z^m dico:q̄ aīal nō diuidit̃ p rōnabilitatē: ꝫ p rōnale.Nō sic aūt aīalitas diuidit̃.Ita dī in ꝓposito.q̄ ens in sua cōitate acceptū:denoiatiue accipit̃:⁊ diuidit̃ in absolutū ⁊ respectiuū.Sicut aīal in rōnale ⁊ in irrōnale:Entitas aūt vl'rō fōalis entis ꝑcisa est magis artata:⁊ nō sic diuidit̃:sicut nec aīalitas.℄Ad aliud de aptitudinib^9 ⁊ vnitate dico:q̄ iste nō sūt passiones entis adeq̃te:vel entitatis sub sua ꝑcisione accepte:sed entis simpl'r accepti.℄Sz hic est vnū dubiū: qūo ens ꝑm totā suā latitudinē accipiat̃.Aut enī accipit̃ pro rōne entis ꝑcisa.Et hoc nō:ga nō est cōcretum vt sic:nec de oibus dī:vt sic:sed sub rōne precisa.Aut accipit̃ pro substratis.Et hoc nō:ga illa nō hñt vnitatē:sicut diuinitas ⁊ humanitas que nō hñt vnitatē alicuius rōnis^9:vt ab eis ꝓcisciendo rō entis.Opz g̃ dicere q̄ accipiat̃ pro aggregato.Sed hoc nō valz:ga nunq̃ talis aggregati pars ꝑdicat̃ in quid de toto.Et sic ens nō diceret̃ in gd de illis aggregatis.℄Ad istō rñdeo ⁊ dico:q̄ ens supponit pro substratis:nō sic itelligēdo: q̄ rō entis nō itelligat̃ cū rōne illa vt ꝑma.In ordine enī ad rōnē entitatis ens ꝓdicat̃:sicut albū supponit pro substratis in ordine tñ ad albedinē.℄Sed h̄ est vnū dubiū:ga in essential'r ordinatis vbicūq; inuenit̃ posteri^9 ⁊ ꝑius.Exē^m.Ubicūq; inuenit̃ albū q̄ō est posteri^9:inuenit̃ albedo q̃ est ꝑor:ꝫ rō entis ē ꝑor ente.g̃ vbi inuenit̃ ens:inuenit̃ rō entitatis.℄ꝑ.Effect^9 fōal'nō vē ee maioris latitudinis q̃ sit fo^a:ꝫ ens est effect^9 fōal' entitatis.g̃ ꝛc̄.℄Itē vbicūq; inuenit̃ ens:inuenit̃ entitas.℄Dico ad istud:q̄ ꝫ in essential'r ordinatis.ibi inuenit̃ ꝑius:vbi inuenit̃ posterius:nō tñ de oibus ꝑdicat̃ ꝑius:de q̄bus ꝑdicat̃ posterius.Ex^m.vbi est albū ibi est albedo:⁊ tñ de ligno dī albū ⁊ nō dī albedo.Eodē mō in ꝓposito:q̄ vbi est ens ibi est entitas.Sz ens de aliquibus ꝓdicat̃:de q̄bus nō ꝓdicat̃ entitas.Eodez modo dōm est de formali affectu.

℄Utrum theologia sit scia. Qō. XIIII.

Vtrū theologia sit scia.Uidet̃ q̄ nō. Aug^9 de tri.⁊.℄Ad sciaz ptinet actio:ad sapiam cōtēplatio:ꝫ theologia nō est habitus actiuus.g̃ ꝛc̄.℄Lōtra. idem dicit.q̄ huic scie tribuit̃ ꝛc̄.℄Circa istam q̄nem ꝑmo insistendū est circa verboꝝ significationē.℄Scōo circa veritatis inquisitionem.

Quantū ad ꝑmū.Primo dōm est de isto termino theologia.Pōt enī accipi theologia quatuor modis.Uno modo pro habitu q̄ habuerūt illi quibus reuelata est:vt ꝓphete ⁊ sci.⁊ de istis dicit Diony.q̄ isti docuerūt nos laudare deū in oibus creaturis.Alio mō accipit̃ pro illo habitu qui aggenerat̃ in nobis ex studio ⁊ sacra scriptura. 3°mō accipit̃ p illo habitu q̄ deducit̃ ex veritatib^9 cōtētis in sacra scriptura. 4°mō pro habitu declarativo ⁊ defensiuo fidei. Et de isto logitur Dionys.ad Eugenīū.Si ꝑ mō accipiat̃.s.pro revelata.dico q̄ sunt evidens ⁊ certa.℄Sed dubiū est magnū.Quo habuerunt certitudinē de eis. Dī q̄ ex vna regula p maiozi.s.ex ista.Deus nō potest mentiri.Minoz est accepta sub ea.s.q̄ deus ita dixit. g̃ ꝛc̄.℄Sz ꝫ.dato q̄ maioz sit vera:minoz nō est evidens.s.q̄ deus ita dixerit.Nec vī quo potuerūt eē certi de ea.qō ꝓbo sic.Nulla veritas ꝛtingens pōt intuitive cognosci:nisi vtrūq; extremoꝝ:vel saltē alterꝝ intuitive cognoscat̃.Probo ista:q̄ abstractiua fit p spēz que repñtat rem eq̃lr:siue existat:siue nō existat.Nullū aūt ꝛtingens pōt certitudinal'r cognosci p illud qō idifferēter repñtat rez:siue exista::siue nō existat.Sz null's eoꝝ cognit deū intuitive:nec ei^9 loq̃la.g̃ ꝛc̄.℄Jō dicunt alq̄.q̄ habuerunt ex aliq̄ lumine supnāli:qō est maius lumine fidei:⁊ minus lumine glozie.℄Sz ꝫ. Oñcūq; aliq̄ habitudo segtur ex rōnib^9 formalib^9 terminoꝝ:in q̄cunq; lumine cognscanť termini ⁊ habitudo:ꝫ termios ꝓpōnū theologie q̃s habuerūt illi:⁊ nos bēm^9.igit̃ per idē lumē p. qō terminos cognoscimus: cognoscerem^9 habitudinē terminoꝝ:g̃ ponere tertiuꝫ lumē nihil valer.℄Jō dī q̄ habuerunt alios terminos.℄Sz ꝫ.Illud idē qō illi dixerūt.aly.s.ꝑbi negauerunt,⁊ p ꝓns cosdez terminos habuit ꝑbs negans:⁊ theologus affirmās.℄Jō dī q̄ habuerūt notitiā abstractiuā quā aly nō habuerūt.℄Sed ꝫ illud posset sufficere pro nec̄ys:tñ pro ꝛtingēt̄ib^9 locū nō hz:q̄ per cognitionē abstractiuā nō possum^9 certificari de ꝛtingētib^9:ex q̃ abstrahit ab exñtia.℄Jō final'r dī q̄ modus certitudinis ⁊ euidētie:qué habuerūt nō est nobis notus:ꝫ sit aliqs:tñ q̃s sit ignorams.Si aūt scōo mō accipiat̃:ēt nō est scia theologia:ꝫ fides.Si tertio mō accipiat̃:ēt nō est scia:q̄ aut deducit̃ ex vtraq; credita:⁊ tunc ꝫ tñ erit credita.Aut ex vna p se nota:⁊ talia credita:⁊ tunc ꝫ tñ erit credita:q̄ ꝫ segtur ꝓditionem ꝑmisse debilioris.Si aūt accipiatur 4°mō.sic est vna ꝑtio nobilissima ⁊ sūma meta^cc.q̄ meta^a accipit̃ du plr.Uno^o vt tractat de ente vt ens est:⁊ tūc isto mō nihil cognscit de deo:nisi ꝑcise ea q̃ sequunť ens inquātū ens.Alio^o vt ꝓsiderat de alys ꝛtētis sub ente:⁊ isto mō ꝓsiderat de deo.Et q̄ deus inter cetera q̃ ꝛtinent̃ sub ente est gd nobilissimū.Hinc est q̄ meta^a q̃ ꝓsiderat de deo est sūma ⁊ nobilissima.Uñ Aug.vocat ꝑlatonicos ꝓphos theologos.℄Nota ēt q̄ septē cōditiones requrunť ad sciaz.Quaꝝ ꝑ^a est.q̄ sit noti^a ad dīaz virtutū mozaliū. z^a q̄ sit vera ad dīam opionis:cui pōt subesse falsiz. 3ª q̄ sit euidens ad dīaz fidei:que est enigmatica. 4ª q̄ sit habitualis ad dīam actus itelligēdi. 5ª q̄ sit necessaria ad dīam artis ⁊ prudētie:q̄ sunt de pōibus aliter se hāe. 6ª q̄ sit habita p discursum syllogistic̄ ad dīam intell's:qui ꝓncipioꝝ. 7ª q̄ sit causata a ꝓncipys p se notis.℄Ex qb^9 sequūť due ꝓnes.Prima.q̄ notitia quā ꝓcludim^9 ex ꝓncipys creditis nō est scia:q̄ ipole est ꝓnē esse notiozē ꝓncipys.

z^a q̄ angelus nō hz sciaz:supposito q̄ nō discurrat. ℄Sed hic est dubiū:vtrū theologus per istū habituz poterit satisfacere ꝓbo.dī q̄ nō.℄Sz ꝫ. q̄ aut rō facta a ꝓbo est peccans in mā:aut in forma.si in forma: forma est sibi nota.si in mā:g̃ vna ꝓpō est falsa.⁊ ita saltē pōt se defendere ꝫ cū. z° terminus est scia:⁊ de isto accipiēdo ꝓprie sciam dico 4°. ꝓnes.Prima est: q̄ est habitus verus ⁊ euidens.Et ꝓbo distinguit̃ ab opione

opione ⁊ fide. z^a ꝑ,q̄ est cognitio nēcia:⁊ p B distinguit̃ a prudētia ⁊ arte. 3ª ꝫ q̄ est de aliquo nō p se cui dēte:vl'nō de noto p se:⁊ p B distīguit̃ ab itellu/q ē habit^9 ꝑn^ēc. 4ª q̄ est p discursiuz syllogisticū:hoc patet.

Obiect 4ª. **Sed cōtra** ista istat̃ 4ª.ª. p.ga in angelis ⁊ demonib^9 nō eēt scia:ga ex magis notis p/cedit scia:vt dicis:ꝫ demones nō demōstrāt:nec subsepate. z° sic.Subsepate nō discurrūt:ga aīa sepata nō hz phātasma:g̃ nō pōt discurrere ab eis:sed cōstat q̄ hz sciam.g̃ ꝛc̄. 3°ga angeli ⁊ btī pfectā hñt sciaz de diuina essentia:⁊ tñ nō discurrūt:ga fortassis hñt sciaz sine discursu. 4°Quia tūc in deo nō erit scia:ga certū est/q̄ ipse nō discurrit a magis noto in minus notum.

Ad ista rñdeo.Ad p^m dico q̄ accidit scie/q̄ habeat̃ per discursuz factū in tpe:sed in instāti pōt fieri. Et ita facit itell's separatus discurrēdo fm ordinē nāe:nō tñ tē poris.℄Ad z^m dōm:q̄ discursus p phātasmata accidit scie:ꝓuenit tñ aīe,p statu isto.℄Ad 3^m:q̄ nō est ꝛconueniēs q̄ angeli ⁊ btī ex aligb^9 ꝓncipib^9.s.ex essentia dīna ꝓcludāt ifinitatē:⁊ alia posterioza.℄Ad 4^m vī ꝛtentio aliquoꝝ:q̄ aliquo mō hz rōnē in deo possit esse discursus:ga ibi est obm ꝑmariū ⁊ scōariū:⁊ p ꝑmariū cognoscit scōariū.v.g.per diuinā essentiam pōt cognoscere q̄ ipsa est cōicabilis trib^9 ꝑsonis:simil'r de alys veritatibus:⁊ ita pōt h̄e sciaz:in cognoscēdo etiā gdditates creaturaꝝ.vz.q̄ ex rōnibus talibus sequit̃ talis ꝓ.ergo ꝛc̄.℄Lōtra 4ª.ª.Primo sic.Intellect^9 hñs proprie sciam/discurrit a magis notis ad minus nota: sed hoc est incōueniēs in deo.g̃ ꝛc̄. z°Quia nulla notitia intuitiua est discursiua:cognitio btoꝝ est intuitiua. ergo nō discurrūt. 3°Quia in omni discursu sunt ꝑles actus:sed in deo:nec in angelis/respectu dei/nō est nisi solus vnus actus.ergo ꝛc̄. 4°Quia omne intuitiue cognitum est per se notū:sed itell's diuinus ⁊ itellectus beatus cognoscit intuitiue diuinā essentiā.ergo ꝛc̄.Nā per se notum non pōt demōstrari.g̃ ꝛc̄.℄Ad ista.Ad ꝑmū dico/q̄ magis notū pōt itelligi dupl'r:vel discursu a magis noto:vel ga illud sit per se certius/q̃ aliud: ⁊ hoc non est in ꝓposito.Alio modo/q̄ principalius ⁊ q̄ ꝓprius.Et isto modo nō est incōueniēs:nā sic deus pōt discurrere a sua essentia/tanq̃ a ꝓncipali^9 noto/ad alia/que sunt quasi scōario nota.℄Ad z^m dico/q̄ intuitiua notitia est aliq̄ discursiua:vel pōt esse.naz Aug. dicit sup Gen.q̄ beati cognoscēdo deum/ex ꝓsequenti cognoscunt creaturā:⁊ isto modo possunt dici aliqual'r discurrere.℄Ad 3^m dico q̄ spūs separati pñt vno actu totū discursuz cognoscere:sed pro nūc nō est ita in nobis.℄Ad 4.^m cōcedo.q̄ illud est per se no.ū/quod est intuitiue cognitū:⁊ nō pōt demōstrari stando precise in illa notitia:sed rōne alteri^9 rōnis formalis bene:sic videndo solem,video illū esse rotundū:⁊ vt sic nō demonstrat̃:sed demōstrationē de eius rotunditate accipio/vel habeo per aliā notitiā abstractiuā:vt dicēdo. Omne corpus sphericuz est rotundū:sol est huiꝰ.g̃ ꝛc̄.

Scōs arti. Theolog^a z^r. **His premissis** rñdeo ad q̄nem distinguēdo de theologia:ga vno mō pōt accipi pro illo habitu/quē pōt facere obm in itellectu ꝓportionato.Alio mō pro illo/quē itell's viatoris pōt peꝑere.ꝑmo mō est scia:vt ꝑs.z° mō nō:ga nō possimus hīe certā notitiā de obto:vt sciam^9 veritates scie theologice,vt theologice sūt:⁊ de istis ita est/q̄ nō potest haberi scia proprie:alie sunt veritates metaphysicales:⁊ non proprie ⁊ stricte theologice:⁊ de istis bene pōt haberi scia.℄Ad argumentuz non distinguit̃ ibi scientia contra sapientiam: sed vocat ibi sapientiam scientiam de eternis.

℄Uerū viatori poterit cōicari notitia abstractiua diuine essentie ⁊ non de eius existentia. Qō. XV.

Vtrum viatori poterit cōicari notitia abstractiua diuine essentie ⁊ nō de eius exñtia.Qz nō.fm Dion^m.veritates diuine non sunt cognoscibiles.Sed in oppositum est.ꝑ.c.ga bonus est cōicabile.

℄Circa istā qōnē videndū est de terminis.ꝑ de notitia abstractiua in se quid est. z° si pōt cōicari.

'Prim^9 arti. 1.opio. Quō abstractiua que? Impug° 4ª.

Quantum ad ꝑmū dī q̄ notitia abstractiua est illa/que est de re in aliq̄ repñtatiuo qñ res pñs nō pōt bī.℄Sz ꝫ.Obm,vt in repñtatiuo/nō distinguit̃ a repñtatiuo:nec est aliū ab eo vt vī dicit Aug.ꝫ notitia nō terminat̃ ad sīlitudinē rerū:sine ad repñtatiuū.ergo nec ad rē,vt in repzesentatiuo. z°. ga obiectū non dicit̃ esse in specie/nisi ga spēs supplet vicē obti:sed species nō supplet vicē obti/nisi quantuz ad virtutē motiuā:⁊ ad eā non terminat̃ actus,vt sic. g̃ ꝛc̄. 3°Quia spēs aut se hz tñ in rōne mouētis,⁊ tūc habeť ꝓpō^m:aut in rōne terminātis,⁊ tūc intellect̃:vel saltē nihil intelliget/nisi qō est in itellu:qō est falsum.

4°Quia obm/vt sic nō hz ibi esse nisi intentionale:g̃ precise fm illud esse itell'r:⁊ per ꝑns nō itelliget̃ fz eē reale extra:sed itelliget̃ tñ/vt in specie:vel ipsa spēs tñmō itelliget̃.℄Dico igit̃ q̄ illa notitia est de re p aliqō repñtatiuū:sed terminat̃ ad gdditatē obti in se ⁊ ad illa/q̃ ifunt obto p se.Per se aūt nō inest rei aligd vt eē:nec vt in aīa:sed vt est in se abstracta.℄Sed ꝫ arguit̃ 4ª.ª.Prio:ga cogscim^9 abstractiue spēs.g̃ p aliqō repñtatiuū:⁊ illō p aliō:⁊ ita vl'erit ꝓcessus in ifi^m: vel stabit̃ ad aligd:qō cogscit̃ sine repñtatiuo. z°sic. Per illō nō diffinit̃ ꝑprie cognitio abstractiua/qō cōpetit intuitiue:sed visio oculi/q̃ est ꝑprie intuitiua/ꝛ p spēz:g̃ abstractiue nō est boc,ꝑtiū/vt p boc diffiniat̃.

Obiect 4ª. 3° sic.Uidēs se ī speculo:aut se videt abstractiue:aut intuitiue. Si abstractiue:g̃ sensus exterior pōterit cognoscē aligd abstractiue:qō falsiz est.Si intuitiue:⁊ videt se p spēz.g̃ ꝛc̄. 4° sic.De^o videt futura ꝓtingentia nō in se,ga nō sūt:g̃ in repñtatiuo:⁊ tñ intuitiue videt. Sil'r btī in cogne matutina,s.in vbo videt creaturas: ⁊ p aliud.g̃ ꝛc̄.℄Ad ista.Ad p^m dico/q̄ spēs ꝑprie loquēdo nō cogscit nisi arguitiue:⁊ isto mō ꝑcise ⁊ nō p repñtatiuū:icipiēdo enī a cogne ituitiua/experior me itelligē.cōstat aūt q̄ nō:nisi p aliqd ꝑns in aīa:nō aūt est illō res/ga res nō est in aīa.g̃ spēs rei.g̃ isto mō cognosco spēm mihi ieste.℄Ad z^m dico/q̄ ī visione oculi spēs ⁊ ipsa visio sunt duo effect^9 eēntialr ordinati:sic illuminare ⁊ calefacē:⁊ ista sūt ab eadē cā:ga vn^9 non cāt aliū.Uñ tā spēs in oculo/q̃ visio cāt ab obto:⁊ visio nō causat a spē.℄Ad 3^m dico:q̄ videt se in speculo ꝛmediate ituet̃ seipm p actū reflexū:ꝫ sensus exterior iudicet eē ibi spēz:ga sensus exterior ꝓsuet^9 est sic videē.s.p lineā rectā.℄Ad 4^m dī ab aligb^9/q̄ de^o cognscit abstractiue ea/q̃ cogscit p eēntiā:ꝫ ipaz eēntiā cogscit ituitiue.Istō tñ nō appet mihi vez:ga notitia abstractiua dicit ꝑfectionē.s.modus talis cogscēdi. Aliq dīt,q̄ notitia ꝛnoiat̃ a p obto:⁊ specificat̃:⁊ quia act^9 dīni itell's est solū ituitiu^9/g terminat̃ p ad essentiā ituitiue:tō dī tot^9 ituitiu^9:ꝫ forte nō rōne aliorum. Aliꝰ vo doctoꝝ nr dicit/q̄ illa est abstractiua/que est in aliq̄ ꝛterminate repñtatiuo:⁊ nō supemīnēter:diuina aūt eēntia est repñtās eam inēter:ga verius repñtat rē/q̃ sit in seipsa:tō ituitiue cōtingēt̄ia cognoscit.℄.

Ad qōnē igit̃:qō est z^m ꝑn^le de politate cōcat̃ nis:dico q̄ 4ª.ª est itell's:vn^9 quinus: alius separatus:⁊ isti duo accipiunť in paris nāli

ꝑm Franc.M. B

Ecce qō q̄ris Aūo videm^9 p spēm sensibi ē:⁊ quo ñ. videē optic.

H

Nō de visiōe specli singulr vide.ſ.q. 19. 1.modus diuidendi.

2.modus diuidendi.

3.modus diuidēdi:⁊ ē sco. subtilissim^9. Uide.ſ.q.17. idem. Scōs arti. Uide.ſ.dis.2. q.10. Jmelle 4ª.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Cōclusio 4ª. De cognitiōe ifa in puris nālib⁹ de diuinitate.

cōiunctis siue separatis citra tñ btitudinez eleuat⁹. 4.º eleuat⁹ oño supnālr:ꝛ sm hoc dico 4º. ꝑnes. ¶ Pria est ꝙ itell's ꝑ mō.s.nr ꝺiunct⁹ nō pōt hīe notiā ꝑpz ꝛ specificā ꝺinitatis nālr. Dāc ꝺnē pbo 4º. ꝑ sic. Quicūqz itell's pōt cogscē ꝑpriā ꝛ specificā rōnē alicuius gdditatis/pōt cogscē aptitudines/q̄ ꝺsequūt illā gdditatē:ga talis aptitudo est ei⁹ passio:ꝫ aptitudo/que est passio ꝺine cētie est ꝙ ipa sit cōicabilis trib⁹.g̃ posset ab itellu nro cogsci ꝙ ipa est cōicabilis trib⁹:B aūt est falsuz.g̃ ꝛc. 2º sic. Ois itell's cogscēs ꝑpriā ꝛ specificā rōnē alicui⁹/pōt cogscē vim ei⁹ actiuā nālē:vis aūt ei⁹ actiua nālis est posse creare:ꝛ sic possem⁹ ex nālib⁹ cognoscere creatione esse possibile.Et sic de icarnatione ꝛ de alys. 3º arguit sic.Nos nō possum⁹ gdditates cognoscere multaꝝ rerū creataꝝ ꝑ ꝑpias ꝺias:ꝫ ꝑ peregrinas:g̃ ml'to min⁹ poterim⁹ ꝺ ꝺina cēª talē cognē hīe. 4.º:Potēs cogscē naturalr aliquam quidditatem potest cognoscere illud qō est realr idem illi quidditati nālr:sed gdditati ꝺine sunt realr idē ꝑpriatates ꝑsonales:siue ipse pr̄.g̃ ipsas cogscerem⁹ nālr:qō est falsū. ¶ zª ꝓ est.Oz itell's nr supnālr eleuat⁹ citra btitudinē pōt ꝑ aliquā spēz ifusaz cognoscē ꝺinā cētiā sub ꝑpa rōne ꝛ specifica.Et B ꝑbo 4º rōnib⁹.ꝑ qñcūqz sūt ali que po⁹ adcēte:gcgd pōt vna pōt ꝛ alia:ꝫ memoria ꝛ itelligētia ꝛ volūtas sūt po⁹ adcēte:in memoria autez pauli fuit act⁹ recordationis:g̃ B fuit ꝑ aliquā spēm.g̃ eodē mō itell's si cāret in eo talis spēs/posset cogscere distincte sic memoria recordabat.g̃ ꝛc. Dicit ad B ꝙ ꝫ paulus viderit distincte:tñ recordabat idistincte.ꝑbat:ga dicit scio hoiez:siue in corpe:siue ex corpe nescio:de⁹ q̃ scit:g̃ recordabat idistincte. ¶ Cōtra.ꝺcept⁹ idistincte⁹ est ꝺcept⁹ diffinitiꝫ ꝛ ꝺcept⁹ diffōnis est ꝺcept⁹ distinct⁹.Tūc arguit sic.Ois itell's bñs ꝺceptū idistinctū de aliq̄ pōt acgrere ꝺceptū distinctū.Sꝫ paulus habuit ꝺceptū idistinctū.g̃ ꝛc.Ma.ꝑz.qz gcūqz bz ꝺceptū diffiniti pōt hīe ꝺceptū diffōnis.ꝑbo:ga bñs ꝺceptuz subti ꝑpōnis ꝑ se note:pōt hīe ꝺceptuz ꝑdicati:sed ex diffinito/tāq̄ ex subto:ꝛ ex diffōne/tāq̄ ex ꝑdicato fit ꝺceptū ꝑ se nota:g̃ bñs ꝺceptū diffiniti pōt hīe ꝺceptum diffōnis:ꝛ ꝑ ꝑns bñs ꝺceptū idistinctū ꝺiuine essentie pōt hīe distinctū:sed paulus habuit indistinctū.g̃ ꝛc. ¶ Simil'r pōt argui de obscuro ꝛ claro.Nā si ꝺicat ꝙ cognoscit illud idē obscure/ꝙ ꝓius clare habeat ꝑ positū.Si ꝺicas ꝙ aliud.s.cōfuse.Cōtra.ga paulus cognouit essentiā:ꝛ nō aligd aliud. 2º sic arguo.Quicqd de⁹ ꝑt mediāte cā zª/pōt ꝑ se:ꝫ ꝑt ꝑ cāz zª⁵.g̃ ꝛ ꝑ se ꝛ ꝑ essentiā pōt.Ista rō nō est ꝑoderis magni nec doctoris:sed fuit inserta ab alys. 3º arguo sic.Quia qñ sunt alique ꝺue ꝑfectiones/si maior repugnat creature nec minor/sed sic.si hīe mille gdus nō repugnat creature: nec hīe ꝺecē:sed attingere ꝺm ꝑ actū itelligēdi/est ꝑfectius/q̄ qñ repñtat ꝑ spēz:qa ꝑfect⁹ actus repñtat ꝺm/q̄ spēs:nō repugnat aūt creature attingere ꝺm ꝑ actū itelligēdi.g̃ nec ꝑ spēm. 4º sic.Qñ sūt aliq̄ ꝺuo equalr ifi¹ª si vni istoꝝ nō repugnat repñtari ꝑ spēm: nec alteri:ꝫ ita est entitas ꝺina ifi¹ª:sic ꝺeitas.entitas aūt ꝺina pōt repñtari ꝑ spēz.g̃ ꝛ ꝺeitas.ꝑbatio assum ꝑt.s.ꝙ entitas sit eq̄ ifi¹ª:ga nulla alia entitas est infi¹ª nisi entitas ꝺina.g̃ ꝛc. ¶ 3ª ꝓ est/ꝙ itell's sepat⁹ ꝛ puris nālib⁹.ꝓstitut⁹ ꝑt deuenire i ꝑpriā notiā ꝺine cēª.ꝑ 4ª.ꝓ sic.Suppono enī ꝙ talis itell's sepat⁹ pōt se extē dere ad ꝺem ens limitatū:ꝛ sic itelligē oē tale. ℞ hoc argtō sic.Ois itell's ꝑ[illegible] itelligē spēz:pōt itelligē ob ꝛ repñtatū ꝑ spēz:ꝫ de⁹ pōt spēz repñtante cētiā ꝺinaz cāre i itellu alicui⁹ btiꝛ:ꝛ sic talis itell's pōt eā itelligē ga limitata est:ꝛ per ꝓns ꝙ ꝓpōnē assumptam poteri

De cognitiōe ifa ifusa ꝺspecie de deo.

Vide ma.ꝺist. 3.bº.ꝛ Sco. 3º.ꝺ.2.q.9.ꝑ hac ratione.

Cōcepª 2ª.

L

Ex diffinito ꝛ diffōne fit ꝑ/ pō ꝑ se nota.

a.l.cōe aligd.

M

De cognitiōe itells sepati i puris nālibº cristātis de ꝺinitate. Cōsidera an sc̄otizat? Vide ꝺ. ꝺ.2. q.1.ad ꝫ satis bene.

obm ꝙ eā repñtatū cognoscere. 2º sic.Quicūqz itell's pōt itelligē actū cōplexū iter terminos/pōt terminos illius cōplonis cogscē:ꝫ itell's pōt itelligē actū cōplexū:cuius cētia ꝺina est subm:B ꝑz. Nā bōtās formare pōt istā.de⁹ est ifinit⁹:sub ꝑpa rōne ꝺei.Et iste itells.s. sepat⁹ ex suppone pōt itelligē actū cōplexū:cū sit act⁹ limitat⁹.g̃ ꝛ ꝺinitatē. 3º sic.Ille itell's/g pōt itelligere ꝛ cogscē bitū scialē/g est de aliq̄ subto sub rōne ꝑpria: pōt cogscē illō subz:ꝫ talis itells ꝑt hīe notitiā ꝺe isto bitu/quē bñt ꝺe deo btiꝛ/g est ꝺe ꝺina cētia.g̃ ꝛc. 4º sic.Quicūqz itell's pōt cogscē aliquā relonē ꝑt cognoscere terminos ei⁹:ꝫ talis intells pōt cogscē oēs relones creature ad ꝺeū:g̃ pōt cogscē ꝺeuz/g est terminus relonis. ¶ Si ꝺicat ꝙ bñ cogscit de⁹/iquātū terminat talē relonez:terminat aūt re⁵ sub rōne gñali:vel sub alia rōne/q̄ ꝺiuinitatis:ꝛ sic cogscit ꝛc. ¶ Cōtra. Qñ aligs itell's pōt itelligē relonē aliquā:pōt itelligē terminuz illius/vt terminus est illius:sed talis intell's pōt itelligē relonē creature ad ꝺeū:q̄ terminat ad ꝺeū sub rōne ꝑpa ꝺeitatis.Dāc ꝓbo:ga creatura bz relonē ad ꝺeū sub rōne ꝑpa vltimi finis:ꝛ inquantū btifi cat:sed esse vltimū finē vel btificare nō ꝛueniunt sibi: nisi sub rōne ꝺiuinitatis.Et ideo mihi appet ꝙ nō po test bñ rñderi nisi negādo suppositū.Jō cuz ꝓbo.ſ.ꝙ oē limitatū poterit a tali itellu cogsci:ꝛ B ꝓbo sic.Qñ aliq̄ sūt ordinata cētialr circa aliqō subm/si posterio ra sunt per se nota/ꝛ ꝑ ꝓza.ſ.z itellectui sepato intuitiue cognoscēti creaturas sūt ꝑ se nota illa/que insunt sibi per accīs:g̃ relones ad ꝺeū/que insunt per se sibi. Naz nō vr rō/q̄re cognoscēdo petrū intuitiue:ex B/ꝙ cognosco/ꝙ est in tali loco:q̄re nō possum⁹ rē illā cogscere q̄ imediatius ꝛ cētialius ē̄st petro/q̄ loc⁹:ꝛ bº est relo ipsi⁹ ad ꝺeū. ¶ 4ª ꝓ.Oz itell's sepat⁹ ꝛ elcuat⁹ ꝑt videē ꝺeū ꝛ cogscē.Et hoc ꝓbat ꝑ auctē Aug.g ꝺicit.ꝙ angelo ꝺuplex est notitia ipressa:ga matutina in verbo. vespertina aūt a sua creatione. 2º ꝑ Origenē sup Esa. g ꝺic/ꝙ iudei Esaiā/g ꝺixit se vidisse ꝺeū/ferrauerūt. Cōstat ār ꝙ nō intuitiue:nec solū ꝑ fidē.g̃ ꝛc. 3º ga cuicūqz revelat⁹ notitia cuidēs alicui⁹.ꝑpōnis sibi revelatur notitia cuidēs terminoꝝ:ꝫ btō Joānī i revelatiōe euāgely fuerūt multe revelate ꝑpones:q̄ꝝ subm vel predicatū erit ꝺeus sub ꝑpria rōne:g̃ fuit revelata notitia bui⁹ termini/qui de⁹ est. 4.º btūs Hrego.in ꝺial'. ꝺicit.ꝙ Adā recordabat ꝺe multis/que viderat in sopore:arguit ergo sicut superius erat argm de paulo.

N

Cōsidera ꝺstantiam.

O

Ecce qō ꝺ ꝫ ꝺdicta currit pona rando. Lonat obi itellm cre posse nālr gnoscē relo nes creatur ad ꝺeū:sed bene pensa. 4.super gen. ꝛ alibi.

P

A.l.in sul. De cognitiōe itells creati sc̄ pnālr elcuat de ꝺuinitate.

Obiectur 3º.

Sed contra predicta instat ꝺupl'r.ꝓmo sic.ga btūs Dionys.ꝺicit ꝙ ꝑ spēs iferioris ordinis nō pñt repñtari ista/que sūt supioris ordinis. ¶ Hoc ꝺico ꝙ repñtare nō est in se formalr illud hīe:sed solū mouere ad actū/g est perfecta silitudo in repñtādo/nō in essendo.q̄re mouere ad actū/g est de ꝺina cētia/est aligd limitate cognis respectu essentie ꝺine:ꝛ B iperfectⁱ⁰ bñ pōt facere. ¶ Si ꝺicat ꝙ sicut excedit res rē:ita silitudo silitudinē:sed res ifinita in infinitū excedit finitā:g̃ ꝛ silitudo silitudinē.ꝓmo ꝺico ꝙ istud argm bz solui a quolz:ga oēs ponūt ꝙ actⁱ⁰ intelligēdi/quē bz btūs de ꝺiuina essentia/est silitudo perfecta ꝺiuine essentie.Ideo ꝺico ꝙ nō requirit ibi adequatio:ꝛ sicut nec iter res:ita nec inter silitudines: sed solū est q̄dā ꝓportio:sicut repñtatiuū qō aliqñ est accīs ad subam representatā. ¶ 2º arguitur ꝺ ꝑdicta sic.Qñ aliq̄ sūt equalr ifinita/si vnū nō est nālr cogsci bile/nec alteꝝ:sed entitas ꝺiuina est eque ifinita/sicut ꝺeitas:ꝺeitas aūt nō pōt cogsci.g̃ ꝛc. ¶ Rño ꝺico ꝙ hic accipit nō cā vt cā.Nō enī ꝺico ꝙ cā q̄re non pōt cognosci ꝺinitas sit ifinitas:ga tunc bene concluderet argumētū:

Q

Replica.

Solo ſpāliꝫ ad qōnem, 1.oꝑ.

D

2.oꝑ.Sco.

Tāge ꝫ plura ꝑto ꝛ ꝓra.

Cōsidera illā vaz ad hoiez.

Oꝑ.ꝑpa cuz Scoto.

Ecce q̄ ꝙris sed in cōsidera vt scis.

A

Sīc ergo reg nt supernāl norma ad no tiā ꝺiuinitatis sīlr ꝛ lapi ꝺis ꝺic ꝑiter. De cognitiōe abstractiua vi ꝺe.ſ. singularissime.

Solo gñalis

Tripler ꝺiffi. notabilis.

Oꝑ. ꝺupler.

Vide sco.13. q.quolibet ꝛ vbi ibi nōut.

B

Nōbilis solo

argumētū:ꝫ ga rōnes specifice vel ꝺūie rep̄ creatarū sunt nobis ignote.ergo multo magis ista. ¶ Utrū ꝺe ꝺiuina cētia possit bāi notitia abstractiua ex parte obiecti non cognoscendo ꝺeum esse:siue existentiam eius. Questio. XVI.

VTrū ꝺe ꝺiuina essentia possit bāi notitia abstractiua ex pte obiecti nō cogscēdo ꝺeū esse:siue exīstā eius.

Hic ꝺicit ꝙ cognitio abstractiua abstrahit ab eē ꝛ nō eē:a ꝑsentia/ꝛ nō a pñtia:ꝛ sic multis extremis ꝺictionis. Sed hic sunt difficultates alique. ¶ Pria vtꝝ abstrahit a terminatione/vel non terminatione obtētis.ſ.qꝝ possit esse ꝛ ꝙ obm nō terminet. ¶ Hic ꝺicūt alig/ꝙ sic.ga nō vr ꝙ sit necīus ponē/misi respectū fundamentalē actus ad obm/qñ nō est. Alij ꝺicūt/ꝙ nō vr bñ itelligibile ꝙ sit itellectio:ꝛ ꝙ nihil itelligat:qō tñ sequit:ꝛ tñ sic ipsi ꝺicunt nō ops ꝙ actual'r existat. ¶ 2ª difficl'.est:vtrū abstrahat a per se ꝛ p accīs. Dico ꝙ ꝫ pñt cogsci abstractiue illa/que insunt ꝑ se:nō tñ iª/que insunt ꝑ accīs.Et rō est ista:ga cognitio abstractiua fit ꝑ repñtaᵗᵘᵐ³/qō sp vnifoꝛmit repñtat:ꝫ accītia variet. Et iō nō pōt cogsci cogne abstractiua vtrū bō sit albº vl nō albº:ꝛ sic de alys:ga accītia pñt variari manēte cogne vnifoꝛmi. ¶ Sed difficultas est ꝺe astrologia/ que vr ee abstractiua:ꝛ tñ ꝑ repñtatiuū cogscit exīstiā eclipsis.Dico ꝙ nūqꝫ ꝑ ꝺemōstratiōe cogscit exīstiā eclipsis cē.Doc ꝓbo sic.Quia ꝺe ꝓtingētib⁹/vt ꝓtingentia sūt/nō pōt esse ꝺemōstratio:ꝫ ꝙ eclipsis ī tali tpe/ boc est ꝓtingēs. ꝓbo.tū ga angelus mouet ꝓtingēter:ꝛ ꝺe⁹ pōt ipedire cū:tū ga ꝺe facto fuit tpe Josue/qñ ite rat sol:ꝛ tūc potuit astrologus facē ꝺemōstratiōē:ꝛ tñ tūc fuisset ꝓ falsa.Sil'r ante ꝺiē iudicij/ipsi possent eodez modo ꝺemōstrare:ꝛ tñ oēs ꝺemōstrationes false ꝺcluderēt post iudm. ¶ Dico g̃ ꝙ maiozē certitudinē non habet astrologus ꝺe suis ꝓnib⁹/q̄ꝝ geometer:g̃ etiā abstrahit. Jō ꝺico/ꝙ nō ꝺemōstrat nisi aptitudinē ꝛ nō exīstiā.ſ.qꝝ ita est aptū natū euenire. ¶ Sꝫ ꝺ.ga tūc videret nālis phs deficē.ꝑ ꝓtingētes eni ꝑpones ꝺemōstrat ꝑmū mouēs imobile.Nā vr ꝓbaui/oia ꝓtingenter mouent:ex motu aūt fit ista ꝺemōstratio sc̄ phy.Dico ꝙ nō est ꝺemōstratiue ſz q̄si arguitiue:que qꝺē argutio lz īcipiat a cō tingēti.ſ.a motu īcipit ab eo:vt ituitiue nat⁹ est ꝺemōstrari:ga oīs ꝑpō lz quātūcūqz ꝓtingēs/si ituitiue cognoscat/est ꝑ se nō.hinc est/ꝙ ex tali sic cognito pōt nālis phs ꝺemōstrare/ꝙ est aligs motor imobilis:ga enī videt ꝙ aligd mouet/pōt arguere:quia mouetur vel a se vel ab alio:ꝛ sic vltra quouqz veniat ad aligd imobile:ga in talibus non est ꝓcessus in infinitum.

C

Replica.

Alia lfa abstractiue. Cōsidera instantiam. Vide ſ.q.19. idē 1.q.20.cī

Obiectur 3º.

Q

Soluit

Replica.

Q

Ad qōnē ergo accedēdo ꝺicūt aliq/ꝙ ꝺina essentia nō pōt cogsci qꝺditatiue abstrahēdo ipaz ab esse ꝛ nō esse.Doc ꝓbant sic.Nihil pōt cognosci sine B/qō est de intellu ei⁹:ꝫ exīstia est de itellu ꝺine cētie:ga est necē esse ꝛ actus purus:ꝛ sic nō est ī differēs ad eē ꝛ ad nō eē. ¶ Doctoꝛ nr ꝺicit ꝓiū/ꝙ.ſ. possum⁹ bāe notitiā ꝺe ꝺina essentia abstrahēdo ab eē ꝑ aliqō repñtatiuū:ꝛ ꝓbat B sic.Qualē ordinē bñt aliq̄ vbi ꝺistinguunt ꝼm rē:talis ordo manet vbi ꝺistinguūtur ꝼm rōnē:ꝫ vbi ꝺistinguunt realr qꝺditas ꝛ esse vt in creaturis:vnū pōt itelligi sine alio ꝑpter ordinē.g̃ ꝛ in ꝺeo:cū ibi sit ꝑfect⁹ ordo. ¶ 2º sic.Qō est ꝑdm qꝺditatiue de aliquo/illō est ꝑ se notū de eo:ꝫ nō est ꝑ se notū ꝺeū esse:ga ꝺemōstrat.g̃ ꝛc. ¶ Hāc ꝓnēz teneo:tñ ꝑp alias rōnes nō solū ꝑp istas.Et ꝓ arguit sic.Qñ est aliqd simpl'r simplex nullū cōe est de qꝺditate ei⁹:ꝫ ꝺiuina essentia est simpl'r simplex.g̃ esse cū sit cōe/non est

E

Tenēdo alia viā que magꝭ videt ꝺ mēte sco.solue ꝛc quēter B motiua vr nosti.

Hoc argm est motiuū.j.oꝑ. ad.q.

F

Exo.33. Gene.38.

Prim⁹ artic. Notitia ituitiua que? Impugnatio vel obiectio.

Euasio nōbil

Lōuenientiaz ꝛ ꝺiaz ituitiue ꝛ abstractiue.

Replica 4ª.

G

Qualr aia cognoscit se. Notitia 3ª.

H

Lonsidera alitus. De B.ſ.q.18. ꝫ ꝑsidera bñ q.15.

Ecce q ꝙris: q̄re.ſ. notitia ꝺei respectu oīuz ꝺ ituitiua.

Notitia ituitiua ꝛ abstractiua ꝺine 4ª.

scat nō vt actual'r existēs:sed tm̄ gdditas tunc cognoscitur abstractiue tm̄ ꝛ nō intuitiue.nā abstractiua concernit tm̄ gdditarē. ¶Scōm est ꝙ intuitiua cōcernit presentiā de cōi lege:lz enī forte deus posset facē obm nō pns:tm̄ de cōi lege ita est. ¶3m est causatio:quia de cōi lege causat a re ad quam terminat. ¶Ad 4m est motio,ga de lege cōi opꝫ ꝙ obm moueat.

De hoc.ſ.

1us articulus. **Quantuz** ad 2m opꝫ diuersimode dicere ꝑm qđ diuersimode dī de felicitate. ¶Sūt autē ꝙtuor opiones de felicitate.Quidā enī ponūt eaz esse actū itellectus:ꝛ sic dicētes bñt dicere ad qōnē ꝙ nō:ga impole est ponere illud,qđ est eēntial'r btitudo in aīa,gn ipsa sit beata:sed visio diuine essentie est ꝑm istos eēntial'r btitudo,g̃ formal'r ipsa est beata:supponat aūt,ꝙ maneat viator. ¶Ally aūt sunt,ꝙ ponūt,ꝙ felicitas precise ꝺsistat in actu volūtatis.Et isti bñt dicere ꝙ sic.cuius rō est:qa qñ sunt duo actus essential'r ordinati ꝛ realr distincti,prior pōt poni sine posteriori:ſz actus intuitivus se tenēs ex pte itell's est ꝑor eēntial'r actu volūtatis.g̃ poterit cōicari sine alio:sed oē illō qđ cōicat viatori sine btitudine,nō ponit viatorē exᵗ viā. g̃ ꝛc. ¶Ally sunt qui dicūt ꝙ btitudo integrat ex istis duob⁹ actibus.ſ.actu itell's ꝛ voluntatis:nec in aliquo eoꝝ precise cōsistit.Isti pnt dicere ꝙ sic.cui⁹ rō est:qa totū nō ponit ꝑcise/dēpta quacūq; pte et⁹ itegrali:sed per te btitudo itegrat ex illis duob⁹ actib⁹.g̃ nō posito actu volūtatis:posito tm̄ actu itell's/nō poneret btitudo.g̃ ꝛc. ¶Ally aūt sunt,ꝙ dicūt,ꝙ btitudo est qđam genus ad actū itell's ꝛ volūtatis:ꝛ ꝙ isti duo actus sūt sicut due species beatitudinis.Et illi habēt dicere cuz ꝑmis ꝙ nō:ga posita specie/nēcio ponit genus.g̃ posito actu itellectus/nēcio ponit btitudo.Beatitudo autē repugnat viatori manenti viatori.ergo ꝛc.

De felicitate opiones 4or. ꝑ6a cclusio. Nuere Sco. ꝛ alios 49.di stin.q̃rti ꝛvbi ibi nōtur ad ꝑ.

K

1a cōclusio.

L

Difficul. 4t. **Sed hic** ponunt 4or difficul.Pria est. Si intuitiua ꝛ abstractiua differāt specie.Dico ꝙ sic.ꝛ ꝓbo:ga qñ aliqua cā vl'is ꝓducit duos effectus essential'r ordinatos ꝑ duas cās ꝑticulares:variata cā ꝑticulari variat effectus:sed intell's est cā vl'is ꝓductiua vtriusq; notitie:ꝓducit aūt intuitiuā ꝺcurrēte re ipa. abstractiuā aūt ꝺcurrēte repnīt.atiuo.g̃ abstractiua ꝛ intuitiua dīnt spē. ¶2a difficul.Utr̄ sint dīe eēntiales notitie in cōi.Dico ꝙ nō:ga qñ sūt due dīe eēntiales ꝺ se diuise/gcgd cadit sub vna dīa illaꝝ est nobili⁹ oī eo qđ cadit sub dīa alia ignobiliori:ſz nō oē qđ cadit sub intuitiua/est nobili⁹ quocūq; cadēte sub abstractiua:nec eō.Et ꝑz qa abstractiua dei est nobilior intuitiua albedis.g̃ ꝛc. ¶3a difficl.Utrū sint cōpossibiles in eodē de eodē obto.dico ꝙ sic.Doc ꝓbo:ga de eisdem bñt angeli cognē in vbo ꝛ in gñe ꝓpo.cognitio aūt futuri in vbo est intuitiua.in gñe aūt ꝓprio est abstractiua. g̃ ꝛc. ¶4a difficultas.Utrū eadē notitia possit eē intuitiua ꝛ abstractiua.Posset dici ꝙ sic ꝙ re⁹ ad diuersa obta nisi aliō �varet:ſz ꝓbo ꝙ nō:qa si aliq̃ eēt talis videret illa/que est in deo:ꝛ etiā in btis re⁹ nō existis. Sz ꝓbo ꝙ ista solū sit intuitiua.nulla enīz cognitio est abstractiua/ꝙ qđ cogīscit de aliquo aliqō accīs ꝙ accidens:ſz deus ꝛ bti cognoscūt accidēria ꝑ accīs/q̃ sunt illis/que cognoscūt.igit ista nō est abstractiua:sed intuitiua. ¶Ad rōnē dī,ꝙ intelligit ex puris nālibus.

Sil'e de ꝓcetico ꝛ speculativo. Cōsidera bñ.

M

Cōsidera instantiam.

Vide.s.q.15. motiuū hui⁹ vic vt patet.

¶Utrum per potētiā diuinaz de nō existēte possit esse notitia intuitiua. Questio. XVIII.

Vtruz per potētiā diuinā de nō existēte possit esse notitia intuitiua. Or nō.Heñ.ꝑ.Uidit deus cuncta/que fecerat. ¶Contra.Amb20.angeli cognouerūt res/ anteq̃ essent.

Circa istam qōnē sunt due opiones ꝺdictorie.vna dicit,ꝙ sic.Et ꝓbat multipl'r.ꝑ sic. Quicqd deus pōt mediate cā scā pōt per se:ſz mediate obto: qđ est causa scā/pōt causare intuitiuā.ergo sine obto. ¶Scō sic.Scōm te intuitiua ꝛ abstractiua ꝓueniūt in rōne terminādi:ꝛ dīnt in rōne mouēdi:sed oēm rationē mouēdi pōt deus supplere:sic ꝑs ꝙ ꝓpōnē prius acceptā.g̃ ꝛc. ¶3o sic.Oia absoluta dispata pōt deus separe:ſz act⁹ est qđā absolutū aliō ab obiecto.g̃ potest eūdē de⁹ ab obto separe. ¶4o sic.Actus ille pōt ab itellectu separi.g̃ ab obto.ꝓtia ꝑz:ga plures ꝛ itimiores bītudines bz actus realis ad itellectū:ga bz habitu dinē effectus dependentis ad cām ꝛ inhereūs ad illud, cui iheret,q̃ bēat ad obm.añs ꝑz:ga accīs real'r distictum a ſubto pōt deus separare ab illo.Dicūt g̃ isti,ꝙ pōt deus intuitiuā cāre sine obto ꝛ remanebit ꝑm oēm cōditionē intuitive absente obto:ga ita vident rōnes iste ꝑbare de omni ꝺditione actus:sicut de ipso actu. ¶Ally istius vie dicunt,ꝙ remanet illa qualitas.relo aūt illa ad obm nō remanet. ¶Ally dicūt,ꝙ remanebit illud absolutū:sed nō erit notitia intuitiua pp absentiā obti.nec abstractiua:ga nō habeat ꝑ aliq̃ repnītatiuū. ¶Ally dicūt,ꝙ bñ remanebit notitia:nō tm̄ intuitiua sed abstractiua:ga bz ꝑ aliud. ¶Nulla autē istarū teneo.Ideo arguo cōtra ꝑmā:ga isti dicunt,ꝙ deus pōt ꝑm oēm cōditionē cāre notitiā sine obto/quā bēt/ qñ obm cāt.Cōtra.ga ꝑm Aug.itell's diuinus nihil ꝓducit,vel dicit ad extra.g̃ nō pōt in nobis dicere verbū:sed notitia causata ab obto est verbū.g̃ ꝛc. ¶Sil'r pōt argui de actu ſpirādi:ga de⁹ nihil ſpirat ab extra. g̃ amorē ſpiratū nō pōt ꝓducere in aīa nr̄a:ſz enī deus posſit causare oē absolutū:nō tm̄ pōt sub omni cōditione,ga saltē nō sub respectu.nā ſz deus posſit actū amoris in nobis ꝓducere:nō tm̄ cū oibus viribꝰ suis actus ſpirādi pōt ꝓducere in nobis:ga nihil ſpirat ad extra. ¶Cōtra 2m modū:quia actus itelligēdi ꝛ notitia sunt duo.actus aūt itelligēdi est qualitas:ꝛ nō dicit ꝑfectionē ſimpl'r.notitia aūt dicit respectū ad obm:ꝛ est ꝑfectio ſimpl'r.Si g̃ maneret ia q̃litas,nō diceret notitia/ que est ꝑfectio ſimpl'r/nec aliqđ ipa itelligeret. ¶Cōtra 3m ga variatio nō fit ꝑcise per respectū:remoto g̃ respectu nō variabīt. ¶Cōtra 4m/ga tūc illa regula ꝑma:gcgd deus pōt.acciperet q̃tuor terminos. Nā tu accipis in minori notitiā ituitiuā pōt facere cū obto:in ꝺne vo aliā.ſ.abstractiuā. Ideo ad rōnes in oppositū. ¶Ad ꝑmaz concedo ꝙ deus pōt sine obto se bñte in rōne causantis:sed tm̄ nō sine obto se bñte in rōne terminātis. Ponit exm de radio solis bñte respectū gñationis passiue ad solē.Si aūt fieret a deo/esset qdē radius:sed nō bret respectū gnōnis passiue ad solē:ita ꝙ sol termiaret im respectū:ita ꝙ dicerem⁹,ꝙ eēt a sole: ita dico de actu,ꝙ nō habebit respectū ꝓductionis ad obm. ¶Ad 2m dico ꝙ dīnt in rōne terminātis:ga vna ꝺcernit exīntiā,puta ituitiua.Alia āt.ſ.abstractiua nō: ga terminat ad qdditatez:vt abstrahit ab existentia. ¶Ad 3m dico ꝙ qñ sūt absoluta vel res dispate/verū est,ꝙ de⁹ pōt ſepare vnū ab alio:ſz nō est sic in ꝓpo⁰. Nā act⁹ nō se bz/vt qd dispatū/respectu obti:iō nō valet. ¶Ad aliud dico ꝙ notitia bz duos respect⁹.vnuz iquātū accīs:ꝛ iste respicit subm.Aliū iquātū notitia: ꝛ iste respicit obz.scōs aūt est sibi essentialioz/q̃ ꝑm⁹.

N

1.opꝫ. Nuere ocām q̃libeto. 6.q. 6.ꝛ Thomā ꝛ alios.

O

Vide.ſ. dſt. q.2. Scōa via. Tertia via.

Quarta via. Impug⁹ op. ꝑm oēs tres vias vel modos dicendi. Cōsidera.

P

Notitia nichil respectuum ꝺplicem.

Alia autem opio ꝺdia dicit,ꝙ nō pōt fieri notitia ituitiua sine reali ꝑsentia obti. Nō enī pnt itelligere isti/ꝙ aligs aliqd videat ꝛ nihil videat.Arguūt enī sic.ſuppono/ꝙ notitia ituitiua sit alicuius singularis/qñcūq; aliqua notitia terminat ad aliud

2.opꝫ. Quare Scōa ꝛ sequaces ad ꝑ.

Q

Ad rōnes ꝑ me opionis. Obiis facio.

A aliud obm actuatū vltimata actualitate/nēcio ferat in ipm/vt'i aliqđ exīs:ſz notitia ituitiua terminat/vel fert in rē singularē:singularitas aūt est actualitas vltimata.g̃ nēcio terminat ad exīs.nō enim vī vltimate actuatū/nisi sit exīs. ¶2o sic. Impole est ꝙ alicui existenti in po⁰ ꝓueniat illud qđ cōuenit sibi ꝑ accīs. Sz ituitive cogīscunt illa/que in sunt ꝑ accīs rei in se.g̃ ꝛc. Maior ꝓbat.ga qñ res est in po⁰/res in isto esse est nēcia. Nec de⁹ facit,ꝙ res sint pol'es:ga coꝫ esse pol'e est nēciuz:ꝛ ideo nihil per accīs cōuenit ei in isto esse. Minor ꝑz:ga qđ conuenit alicui per accīs ab alio sibi ꝓuenit:illud aūt esse in po⁰ nō bz res aliūde. Posset ēt ꝓbari ma.satis euidēter:sic qñ sint aliq̃ essential'r ordinata ꝑm ꝑus ꝛ posteri⁹:ipole est,ꝙ posterius ſit nisi ꝑus ꝑ ſit:sed in quocūq; esse existē est ꝑus essential'r/ q̃ qōcūq; accīs in subto:vel in illo in quo est.g̃ accīs nō pōt ieſſe nisi existere ꝑus insit.ens aūt in po⁰ nō bz esse existere/vt sic.g̃ ei nō ꝓuenit in tali esse aliqđ ꝑ accidēs. ¶3o sic/ꝛ redit in idē. Impole est ꝙ aligd adueniat ꝙingēter alicui enti in po⁰:ſz ituitiua cognitio / vt sic/est ꝙtigēs.g̃ nō pōt eē re⁰ entis in po⁰. ¶4o sic. In essential'r ordinatis ipole est dare posteri⁹ sine priori: sed exīntia est ꝑor essentiali ordine bis/que insunt per accīs.g̃ ipole est,ꝙ ista cognoscanť ineſſe rei/nisi habeat actuale esse. ¶Eliciūtur g̃ ex dictis q̃tuor ꝓnes. ¶Prima,ꝙ cognitio intuitiua causatur ab obiecto. ¶Scōa ꝙ terminat ad ipsum. ¶3a ꝙ deus pōt ſupplere vicē obti in rōne mouētis. ¶4o ꝙ nō in ratione terminantis. Iste ꝓnes patent ex predictis.

B

Cōsidera instantiam.

C

Caste glosando. Or relo notitie ad obz est eadē sibi realiter.ꝺre sco. in q̃libeto.q. 23.ꝛ alios. Ecce ꝙ ꝛris Cōsidera aliū ꝺclarādo.

Diſſi. duplr. **Sed hic** sunt due difficultates.Pria est,ꝙ qñ sūt aliqua essential'r ordinata ꝛ real'r distincta/deus pōt facē vnū,sine alio:sed relo notitie differt real'r ab actu ꝛ est posterioz cēntial'r.g̃ ꝛc. ¶2a.oē qđ depēdet ab aliquo/in aliquo gñe cāe depēdet:sed act⁹ depēdet ab obto.g̃ in aliquo gñe est depēdēs.dic in q̃. ¶Ad ꝑm qñ sunt aliq̃ duo que ſepari nō pnt/ista sunt idē real'r.Et tūc dico,ꝙ notitia ꝛ sui relo ad obm sunt idē real'r:ſz aliquo mō distinguanť. ¶Ad 2m dico,ꝙ depēdētia si dicat ꝑfigere/sic nō reducit ad aliqđ genus cāe nēcio. Nā actio ꝓsupponit approximationem agētis ad passuz:ꝛ tm̄ illa approximatio nō est cā. Sil'r ꝑm aliquos actus volūtatis ꝓsupponit actū itell's:non tm̄ vt cām:ita in proposito de actu ꝛ obiecto.

D

Loco 2o, A.l.oibus

¶Utrū potētia/siue sensitiva/siue itellectiua possit cognoscere natural'r nō existens. Qō. XIX.

4.c.2.

Vtrum potētia/siue sensitiva/siue itellectiua possit cōgnoscē natural'r nō exīs.Et arguo ꝙ sic.In libro Regū de puero Dely'sei scribit,q̃ videbat currus ꝛ alia/que nō erāt. ¶Cōtra.Joā.19.q vidit testimoniū perhibuit:qđ nō esset/si posset esse falsum.

Circa istā qōnē pono duas ꝓnes. Una ꝙ po⁰ itellectiua nō pōt ituitive cognoscē nō exīs. Doc ꝓbo dupl'r. ¶Prio sic. Illa notitia nō pōt eē falsa/a qua dependet certitudo oīs notitie nr̄e.Ꝫ probat:ga in essential'r ordinatis ablato ꝑ/auferť posteri⁹.si g̃ falsa est illa notitia/a qua depēdet oīs nr̄a certitudo:auferť oīs alia veritas:ſz a notitia ituitiua depēdet oīs certitudo nr̄e cognis.g̃ ꝛc. ¶2o sic. Illa notitia nō pōt esse dubia/ex qua arguit illō,qđ nulli est dubiū/ſz oīno certū:ſz ꝑ actū itelligēdi cognitū ituitive arguit illō in nobis,qđ nulli est dubiū ꝛ scim⁹ nos esse certos.g̃ cognitio ituitiua itellectiua nō pōt eē dubia. ¶3a ꝓ est q̃tū ad sensitiuā. Et dico ꝙ sensitiva nō pōt eē falsa. Et ꝓbo ꝑ sic.Nulla ꝓpō/in qua est vitas ꝑ se nota:pōt esse falsa:cū ex ꝑ se notis deducať ꝓ demōratiua:ſz talis est

E

Vide.ꝛ.q.16. idez ꝛ.ſ.di.2. q.1. Q̃ vitas ituitiue nūe nō est per se nō vide ꝑ.

Cōsidera instantiam.

Alia ſra mathematicc.

F

1. posteriorū.

Considera

Experimēta De audiru.

De odoratu.

G

De gustu.

De tactu.

Modi falsitatis vel decceptionis duo. Vide singlarissime ꝺ certitudine ꝛ decceptione cognitionis sensitiue.vide ſcōm.3.dis.ꝑ.q. 4.ꝛvbi ibi notaui.ꝛ Arist. 4.meta.ꝛ supli.de aia.ꝛ alibi sepe ꝛ i ꝑspectiua plā ad ꝓpositū. Regula 4a. Immuⁿ realis ꝛ ituitiuā.

H

I est realis amaritudo/que est ex permixtione reali alicuius amari humoris. ¶ Ad aliō de tactu dico/q̄ sensus pticularis pcipit calidum: sed sensus cōis iudicat de itensione ꝛ remissione calidi. ¶ Ad aliud de motu dico/q̄ illud iudicium est sensus cōmunis.

Expimēta de visu satis notanda.

Sed nunc cōcurrūt aliqua experimēta de visu/ que videnť difficilia. Primū ē Aug. 11. de tri. cū video corpus luminosum multū/apparet postea colores lucidi. ¶ Ad illō dico q̄ obm aliquid imutat realr/aliqd intēționalr. Intentionalr qdez ad actū videndi: ꝛ hō imutatio est istantanea ꝛ trāsit. Realiter aūt imutat spūs, per quos fit delatio spēz de loco ad locū: ꝛ sic illi spūs accipiūt veros colores: ꝛ isti sūt/ qui postea abeunte p̄ obto videnť. ¶ Sedz experimētū est de coloribꝰ diuersis apparētibꝰ in collo colūbe: q̄ tū ꝑm q̄ dī/nō sunt ibi. Et sil'r de gbusdā vestimētis/ que nūc videnť vniꝰ coloris: nūc aūt alterius. Nec valet ad B/qō aliq dicūt de diuersitate ptiū: qa in eadem pte est variatio colorꝭ luminoso variato. Si poneret opīo Aui. que forte posset defendi/tūc facilis esset etasio. s. q̄ colores nō sunt ibi nisi pūc luce: ita q̄ ꝑm eus color causať a luce: ita q̄ qñ lux nō est: color nō hz esse actu: ꝛ ꝑm approximationē diuersam causať diuersus color: sicꝫ pz de radio solis trāseunte p̄ vitrū. Nā si pīo attingať a radio, est p̄mus color. s. rubeus: si remotius/ causabit aliūs color: q nō tū attingit ad nām lucidi: ꝛ ita qū maior est distātia/cābūtur alꝫ colores ꝛ multo plures. Nā ꝑm Aui. corpus luminosuz variat suū situz ex dispōne obti/ꝛ cāt aliū ꝛ aliū colorē. nā ꝑm p̄mū radiū rubeū. ꝛ in 2° viridē. ꝛ in 3° liuidū. ꝛ in 4° nigruz: ga iste radi⁹ minus claret. ¶ 3ᵐ est de istis picturis p̄ minētibꝰ. ¶ Ad B dico q̄ sensus cōis iudicat. B pz: qa minꝰ assuefacti B iudicāt: ꝛ iō B nō est ex sensu pticulari. ¶ 4ᵐ est de bis/que in somnys videnť. Ad q̄ dico/q̄ opus imaginationis est: iō nō est difficile: qa imaginatio bñ hz cognē abstractiuā: pōt etiā dici/q̄ aliqui sensus exteriores nō sunt ligati: ꝛ ibi est vera sensatio q̄ appet de illis/q ordinate in somnis arguūt vl' agūt ac si vigilarēt. ¶ Ad illud de illusionibꝰ pōt dici/q̄ si fiant in re ex p̄te demoniacā: tūc idē oīb⁹ appet cēliter. si aūt fiant nō in obto/vel in medio: sz in organo: tūc pōt dici/q̄ iudiciū ꝛ imutatio est i phātasia: pp B/ q̄ sensus exteriores ꝑpediūť. ¶ 5ᵐ est ō speculo. Ad q̄ dico q̄ sensus pticularis videt scīpm ꝛ nō imaginē in speculo: ꝛ sic nō decipiť sensus pticularis. Sz quo fallse iudicat: Dico q̄ iudiciū nō est sensus pticularis nec deceptio: sed cōis qui fallit p illā regulā: qa sensus pticularis ꝑfectꝰ est videre rē ꝑm lineā rectā. Ideo dico/ q̄ sensus pticularis nō iudicat nisi de colore: sensus ātē cōis iudicat de situ vbi: ꝛ de distātia: ꝛ iō ibi cōcurrit: sensus pticularis iudicat obz esse vbi nō est: pro eo/q̄ in actu suo ꝑfecte iudicare de obto in se: vt dictuz est. ¶ Ad illud de iride q̄ō est 6ᵐ dico q̄ in iride sunt veri colores. ¶ Ad 7ᵐ de motu scintille/q̄ pp motum vī bīe formā circuli. Dico/q̄ decipit ibi sensus cōis. iudicat enī ꝑtinuitatē pp velocē successionē ptis ad ptē: vl' scintille in isto situ ad aliū situ: ꝛ nō pp aliō. ¶ Ad 8ᵐ/ q̄ō est de motu arboꝝ ꝛ ripe iudicato p exīrē in nau: dico/q̄ sensus cōis B iudicat. sensus enī pticularis nō videt nisi colorē: ꝛ de eo iudicat. ¶ Ad 9ᵐ de ꝓportiōe dico q̄ ꝓportio nūq̄ sentiť: ꝛ iō negādū est/q̄ ꝓportio videať. ¶ Ad 10ᵐ de fractione baculi in aq̄: dico q̄ est iudiciū sensus cōis iteriozis/q iudicat erronee fractionē baculi pp diuersaz imutationē ꝑm aliud ꝛ aliō diaphanū ꝑm diuersaz imutationez visus. ¶ Ad illud de

Mō ō sōnijs.

Illusiones fiunt duplr.

Mō optīe de imagine speculi vide supq. 15. s. q̄ 4. supza.

Contra. 2. de aia visus ē tenebre. dic cōsequenter.

Mutre pspectiuā, vt scis.

K Excludit exceptionem. Considera bpla pōderando vt scis i pspectiua. Sp. Aui. de coloribꝰ sanus singularis.

L Cōsidera instantiam.

Mō ō sōnijs.

Illusiones fiunt duplr.

M

nō pcipit visus: sed est iudiciū sensus cōis: ga obm q̄le est in se videt visus: sz est iudiciū sensus cōis/qui iudicat dualitatē cē quēadmodū i speculi fractiōe. ¶ Ad vltm de actu videndi motū dī/q̄ vez est q̄ actꝰ videndi nō manet nisi p istās: ꝛ iō sic radiꝰ solis i distincto istāti est distinctꝰ: ita codē mō ō actu videndi: ꝛ ita actꝰ videndi nouꝰ bz in q̄lz istāti. rō est: qa in quolz istāti/vel actu videndi vī alia ꝛ alia solis distātia ꝛ nō pcipit. Naz cōia sensibilia cōprehendunť p sensuz cōem: ꝛ nō p sensus pticulares/cū eoz nō sint ꝑpe obta: sz qa p ipsos cōprehēdit ea sensus cōis. quo q̄ vī morꝰ/cuiꝰ nulla ps est: dico/q̄ illō iudiciū nō ē sensus pticularis: sz sensus cōis/ q solus cōprehēdit motū ꝛ iudicat de eo: ꝛ imutať successiue. ¶ Ad aliō ō luna dī/q̄ visus lunā videt: sz sensus cōis iudicat eiꝰ motū: pp aliā ꝛ aliā ad nubē distā[35]

Nunc videndū cēt de mō ponēdi istoz/qbꝰ iste istātie ꝛcludūt. Dicūt enī q̄ obm in cē apparēti ꝓducit ꝛ in eē viso: ꝛ in esse cognito. q̄re ꝑ. au. sed. 3z ego ꝓcedā/q̄ obm in quolz actu apprehēsiuo ꝓducať in aliquo eē: tū ꝓductio illiꝰ esse/in quo ꝓducit ꝑ actū visionis/illud esse ꝓductū: nec īo ꝓsupponit aliō eē in obto. Et ꝑbo B multipl'r. Pro sic. Qñ aliq̄ ōtermināto nō diminuēs addit aliciui determinato/non variat rōnē determinati: sz esse visuz est determinato nō diminuēs: ga si sic oia possent destrui per actū visionis. q̄ ꝛc. ¶ Scōo sic. Qē q̄ō est ad aliud, ꝑus est ad se: sed eē visuz est ad aliō: ga reᵘ videtis. q̄ ꝑus est ad se. q̄ eē visuz ꝓsupponit aliqd aliud esse in obto. q̄ ꝛc. ¶ 3° sic. Qñ est aligd sil'ñā cū aliquo: q̄ cd est ꝑus vno illoꝝ ꝛ altero: sz ꝑducē in esse cognito est sil'ñā cū ꝑduci: actꝰ aūt videndi est ꝑus nā ipso ꝑducē. q̄ ꝛ ipso ꝑduci: sz ꝑ quocūq̄ istāti actꝰ videndi est: pro illo hz terminū. q̄ in illo signo, quo actꝰ videndi ꝑcedit ꝑduci hz terminū: sz nō ꝑductū in eē viso: ga illud nō ꝑcedit, ꝑduci. q̄ nec īo obm hz aliud eē ꝑus illo. ¶ 4° sic. Qē esse ꝑm qd fundať in eē simplr: sz illud eē. s. esse visum est eē ꝑm qd: ꝛ fundať in obto. q̄ in obto est aliq̄ō esse simplr: in quo illud esse ꝑm qd. s. eē visum fundať. Dico q̄, q̄ op3 q̄ obm habeat aliud esse: nō esse essentie: ga tunc cognosceret abstractiue tm̄: sed esse exīrie actualis. ¶ Ad rationē in oppositū dico/q̄ erat motus phātasie in videndo: cuius est percipere motū ꝛ talia.

Aureolus. Et. 1. ꝺdicit. Impugnatus

p

a. s. iudicādo

¶ Utrum in via intellectus possit aliquid cognosci intuitive. Questio. XX.

Utrum in via intell's possitit aliquid cogſci ītuitiue. q̄ nō: ga videmus nunc per speculum in enigmate ꝛc. ¶ Contra. ad Cozi. Et qs nouit/q̄ sunt in homine/nisi spūs ei⁹. ¶ Circa istā qōnē ꝑmo ponā vnā distinctionē de notitia. 2° rñdebo ad qōnē.

1. cozin. 13.

Q

ꝑm⁹ articul. Notitia 4ᵐ

Circa ꝑmū est sciēdū/q̄ ādruplex est notitia. Prima est ītuitiua: que. s. est ō re p seipaz. ¶ 2ª est abstractiua/q̄ est p aliqd repñtatiuuz. ¶ 3ª est illatiua notitia/que est de relonibꝰ/que iferť ex cognitiōe terminoꝝ. ¶ 4ª est discursiua vel arguitiua: ꝛ hec est duplex. Una/que īcipit ab ītuitiua ꝛ terminať ad aliquid/qō nō vī ītuitiue: sicut pz de cognitione intelligētie: que cōditio incipit a motu: q intuitiue cognoscit: ꝛ deide arguitiue itelligētia cognoscit: que ītuitiue a nobis mīme cognoscit. Alia est notitia discursiua abstractiua: que incipit ab abstractiua ꝛ terminať ad aliqd/ quod nō cognoscit abstractiue: sicut pz de cognitione substantie ꝛ accītis: qa accidentia nullo modo cognoscunť abstractiue. Notitia discursiua per intuitiuam: que. s. incipit ab ītuitiua ꝛ terminať ad aliquid qō non videť intuitiue. Abstractiua discursiua/que incipit ab abstractiua

Considera an ōes recedank ad duas ꝑmas vt sic ponderādo.

Declara i aliqb⁹ originali dubis hi ꝛ bonis: sz nō multū necia: quia supra. q. 17. ponit fere eadē: sed addo eā ad maiorē declarationem.

A 2. arti. Circitio 4ª. Due cognoscunť intuitive pro statu isto vide.

abstractiua ꝛ terminať ad illa/que insunt sibi per se.

Hoc vīo dico 4°° ꝓnes. Pria est q̄ cogſcimus ītuitiue actū itelligēdi in via. Doc ꝑ/ bo ꝑ sic. Qis notitia experimētalis est ītuitiua. naz ꝑ abstractiuaz nihil experimur de singularibꝰ: sz notitia actus itelligēdi est experimentalis. experimur enī nos itelligere. q̄ ipse cogſcit ītuitiue. ¶ 2° sic. Qis ista cognitio/qua cognoscit aliqd/qō est in obto ꝑ accīs/illa est ītuitiua: qz nō pōt eē abstractiua: ga repñtatiuū vni formit repñtat q̄tūcūqz illa/que iſūt ꝑ accīs varient: sz notitia/qua cogſco actū itelligēdi/cognosco qō nunc iest/qō est sibi ꝑ accīs. ¶ 3° sic. Nulla veritas ꝓtingēs pōt cogſci p repñtatiuū: ga semp repñtat eodē modo/ quātūcūqz ptingētia varient: sz veritas/qua cognosco actū itelligēdi existē/est ꝓtingēs. s. q̄ exīstit/que est ꝑª ꝓtingēs de eo: ergo cognoscit ītuitiue. ¶ 4° sic. Nulla veritas ꝓtingēs pōt eē p se nota/nisi ītuitiue: ga ex terminis nō est per se nota: sed actus existit ꝛ istā cognoscimus vt per se notā. q̄ ītuitiue/ga ptigēs. ¶ 2ª ꝑ cīt. Qz in aia nihil cogſcit ītuitiue nisi actꝰ: qō ꝑbo de cētª aīe: ga arguim⁹ aiaz esse ꝑ actª. Eodē mō arguim⁹ potentias eē ꝑ actª. Eodē mō de hītib⁹ p signa/q̄ videm⁹ in actib⁹: ga facil'r nūc opamur ꝛ nō pus. Eodē mō de spē: ga cognoscim⁹ actū exīstere: ꝛ scim⁹/q̄ obm nō est pñs: arguim⁹ repñtatiuuz eē. ¶ Qēs iste ꝓnes ꝑbant vnico medio. Nihil qō cognoscit ꝑcise p discursuz/cognoscit ītuitiue: sz oia illa cognoscim⁹ ꝑcise p discursū/ sicꝫ pz de singulis. q̄ ꝛc. ¶ 3ª ꝑ est/q̄ aligd cogſcim⁹ abstractiue. Doc pz. ga oē illud qō directe ꝛ ītediate cognoscit ꝛ nō existit/cognoscit abstractiue: sz rosa non exīs ītediate ꝛ directe cogſcit. q̄. ¶ 4ª ꝓ est/q̄ aliq̄ cognoscim⁹ discursiue. B pz: ga cognoscim⁹ cētiā aie ꝛ ei⁹ potētias ꝛ nō nisi discursiue. vt dicit 2ª ꝓ. ergo ꝛc.

Pz. ē. sepe.

C

Sed hic sunt 4°° diffi. Pria ga aia nra est ita pfecte debeat ītuitiue cogſci. ¶ Dico ad illd/q̄ in causis formalib⁹ nō vī posse assignari cā. s. q̄re B nō cogſcit: nisi ga nō cogſcit: sz cām extrinsecā Aug⁹ assignat q̄re non cognoscim⁹ subāz aīe. s. ꝑ penā pcti: ex B nō pōt itell's itelligē: nec se nec aīaz: nec alia apprehensibilia. ¶ 2ª diffi. Utrū actꝰ aliaꝝ potētiaꝝ cogſcanť ītuitiue. Dico q̄ sic. Quia nō posset videre/q̄ si nō videret ītuitive/ q̄ aliq̄ vitas ptingēs de his/que exīt nos sūt/pura de motu solis ꝛ de multis alys/certā notitiā posset hīe. Ex B enī cognosco celū moueri: ga cognosco ītuitiue actum potētie sensitiue ad hāc veritatē imutatū. ¶ 3ª diffi. Cū cognitio ītuitiua sit ꝑfecta: cur to⁹ ignorať ō actu. nā infinite qōnes formanť de eo ꝛ varie opīones habēt: vtrū sit aligd relatiuū vl' absolutū: ꝛ sic de alys. Dico q̄ ēquis ītuitiue videať: nō tū quātū ad oēm modū cognis sue. videt enī visus totā albedinē: tū nō discernim⁹ oīaz specificā ei⁹: eodē mō hic. ¶ 4ª dif. Qñ sūt aliq̄ essentialr ordinata: si posteri⁹ cognoscit ꝛ ꝑus: sed multa ignorant de actu ꝓxa ipa exīria q̄ est eis posterior. q̄ magis illa ignorarez. Dico q̄ actū nō cogſcim⁹ quātū ad sūā ꝓpriā rōnē: nec etiā exīriā actus: sz soluz in gñali/q̄ existit. Si aūt ꝓpriā ei⁹ nām bīem⁹/bñ curreret arg^m. Intelligendū est tū ad cuidētiā ꝓdictoꝝ/q̄ respectu notitie ītuitiue/obm hz q̄druplicē rōnē. ꝑ rōnē mouētis in cōparatione ad poᵗⁱˢ. 2° rōnē cāe vl' ꝓdicentis: ꝛ B ꝑ cōparationē ad actū. 3° rōnē mēsurātis ꝑ cōparationē ad habitū: ꝛ etiā ad actū. 4° rōnez terminātis eodē mō: ita q̄ oīa illa 4°° hz obz facē in notitia ītuitiua. Jn notitia aūt abstractiua nō hz nec īo/nisi terminare ꝛ mensurare: sine enī alys duab⁹ additionibus pōt esse abstractiua: vt pz ex ꝑus dictis. ¶ Ad argm in oppositū dico q̄ Apl's loquit de articulis fidei.

D Ergo ītuitiua nō est difficta dic ꝓiter pōderādo. Smarta diffi.

¶ Utrū theologia sit supnāl'r revelata. Qō. XXI.

Queritur vtrū theologia sit supnāl'r revelata. q̄ nō. ꝑbat ꝑ rōnes ꝑhicas. Pro sic. Potētia hñs aliquod obm adequatū pōt in oē illud/qō ꝓtinetur sub ipso: sed ens est obm adequatū poᶜ itellectiue. q̄. ¶ 2° sic. Sensus nō idiget aliquo revelāte. q̄ nec itell's. ¶ 3° sic. Quia si reᵘ alicui⁹ obti fieret potētia nra itellectiua ꝓportionata: hoc esset ꝑ aliqd supnāle: ꝛ tūc eēt qō eadē/que pus. ¶ 4° sic. Intell's nr̄ ē in poª passiua nāli ad illā cognē. q̄ erit actuuū nāle, vl' poª nālis erit frustra. ¶ 5° sic. Posito actuo ꝛ passuo sufficiēti: pt seq actio. Sz itell's agēs ꝛ pol's sit bꝫ. ¶ 6° sic. Quaꝫ ꝓpōnū termini cōprehēdunť per nām/ipse pñt cogſci p nāz: ga si sint ītediate/hī ꝓpoᵐ. si mediate cognoscēs extrema pt cogſcē mediū. Cōstat aūt/q̄ termini theologie apprehēdunť. ¶ 7°. Quicūqz itell's pōt cogſcē subalternātē: ꝛ subalternataz: sz nāl'r possīmus cogſcē metaphicā/que est subalternās. q̄ theologiā/qne est subalternata. ¶ 8° sic. Quicūqz itell's pōt cogſcere ꝑmᵐ/pōt cogſcē oīa elicibilia ex eo: sz itell's nr̄ pōt hīe cognē nālē ꝑmi ꝓncipy. q̄ ꝛc. Maioz pz. ga ꝑmᵐ ꝑmᵐ ꝓtinet vtualr oīa cogſcibilia. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑmᵐ dicūt q̄ tenēt eguocatiōnē entis/q̄ rō ꝑmi obti adequati nō est vna rō: ꝛ sic euadūt diffi. ¶ Sed maioz difficultas restat: ga tūc nihil pōt cogſci de deo/qō est incōueniens. ¶ Dico/q̄ sz negeť ab aliqb⁹ minoz: cōcessa tī maiozi. s. q̄ pōt in oē illud/qō ꝓtineť sub eo. Ideo illo mō ꝓnē/q̄ pōt in oē ꝓtentū sub ente/iqātū hz rōnem entis: iō dico/q̄ oīa possim⁹ cogſcē/iqātū entia. ¶ Si dices. q̄ pōt in aliquā rōnē: pōt in oē illud/qō cōtineť sub illa rōne. ¶ Dico/q̄ assumptū nō ē vez: ga visus pōt in albedinē: ꝛ tī nō pōt in dīaz idiuiduale/que cōtineť aliq̄ mō sub albedine: sic dico de deo reᵘ entis. ¶ Ad 2ᵐ negať ꝓña de visu cōpato ad itell'm. ¶ Ad ꝓbōnē/q̄ nā nō deficit. Dico/q̄ nā nō deficit in necessarys vbi pōt: sz certū est/q̄ aliq̄ nō pōt: sicꝫ pz de aīa itellectiua/quā nō pōt iducē ad cozpoᵐ: ad quā tī disponit. ¶ Ad 3ᵐ dico/q̄ duplex est ꝓportio attingētie: ꝛ cōmēsurationis. pª est in ꝓpoᶜᵃ: sz nō 2ª: ga illud supnāle attingit ab itell'u: sz intell's nō pōt sibi cōmēsurari: iō est ibi ꝓportio attingētie: sz nō cōmēsurationis. pª aūt fit p aliqd creatū. ¶ Ad 4ᵐ dico/q̄ illa poª est frustra que p nullū agēs vl' ꝑᵐ pt deduci ad actū: sz si p aliqō agēs siue nāle siue supnāle possit: nō est frustra sicꝫ pz de aīa itellectiua. ¶ Ad 5ᵐ dico q̄ itell's agēs nō ē sufficiēs actiuū reᵘ oīs illi⁹/reᵘ cuiꝰ itell's polis ē passiuū: sz reqrit obz: ꝛ mlta/q̄ tenēt vice obti sūr revelata supnāl'r. ¶ Ad 6ᵐ dico q̄ sz termini cogſcanť: tali tī mō nō cogſcūť/q̄ posſint facē euidētiā de vitate ꝓpōnis. qō pz: ga idē termini ꝓcipiunť a fideli ꝛ ifideli: ꝛ tī ꝑ pō vā ē vni ꝛ alteri neutra. ¶ Ad 7ᵐ dico q̄ sz ex subalternāte eodē mō/quo metaphica ē subalternās/posſint demōstrari rōnes cōes: nō tī particulares: ꝛ boc est qō cōcludiť. ¶ Ad 8ᵐ dico/q̄ ꝑmū ꝑᵐ ꝓtinet vtualr oēs vtutes/quātū ad ꝑdicatū cōe/qō in eo exꝑmiť. s. affirmatio vl' negaᵒva: sz nō ꝓtinet ꝑdicata mlta pticlaria.

E Expedite ꝛc solute ptracat. 1. q. Scoti i ꝓlogo: vt patz. mutti enī qō non seminauit.

F

H

Sed hic sunt 4°° difficul. Pria/ga cognoscēs effectus pōt cognoscere cām: sz possim⁹ multos effectus cognoscē. q̄ ꝛ deū q est cā. ¶ Sedª/ga cognoscēs nām aīe: pōt nālr cognoscere oēs ei⁹ aptitudines: sz eius aptitudo est bītudo vel appetitꝰ brītudīs. q̄ ꝛc. ¶ 3ª. Qis poª bñs oīm adequatū pōt in illud in quo ītuenť ꝓfisime rō sui obti adequati: sz hmōi est deꝰ. q̄ ꝛc. ¶ 4ª ga oīs ꝓpō/vel est mediata/vel ītediata.

Difficul. 4ª.

I. Si imediata pōt cognosci per se ⁊ p̄.si mediata cognoscēs extrema pōt cognoscē ⁊ media. ¶ Ad ista. ¶ Ad p̄m dico q̄ co mō quo cognoscit effect⁹ cog⁹ oscit ⁊ cā: sed effect⁹ dei nō cognoscit nisi in cōi:⁊ iō nec cās nisi p rōnē cōes cognoscim⁹. ¶ Ad 2m eodē mō q⁊ nō cognoscim⁹ nās aīe nisi in cōi:nec ēt btitudinē nisi i cōi. nō aūt p̄pe dictā. ¶ Ad 3m dico q̄ hās obm adequatū pōt in oē illud in quo īuenit̄ viāle rō sui p̄mi obti in q̄tū tale:⁊ sic ocedo q̄ itell⁹ nr̄ pōt in deū inq̄tū ens: ls nō ꝛs rōnē spālē deitatis. ¶ Ad 4m dico q̄ me⁹ pōt eē aliq̄ rō fōzalis eēntial⁹ ordinata iter extrema:⁊ tūc ocedo q̄ cognoscēs extrema p̄t cognoscē mediū:ꝛs q̄n eēt rō dispata nō. ¶ Oōnē aliā feci de vnitate ⁊ distinxi:⁊ de vnitate simplicitatis ⁊ integritatis.⁊primā vnitate hꝫ scīa ex obto:ꝛs scdaꝫ nō.nec pl⁹ dixi de illa qōne.

1 Mediuꝫ 2ꝫ. Unitas 2ꝫ.

¶ Explicit prologus.Sequitur p̄ma distinctio.

K ¶ Utrum ens aliquod creatuꝫ possit esse obiectū fruitionis ordinate. Questio. I.

Ueteris ac noue legis ⁊c.

De doc.chriā na.c.a.1.

Aeritur vtrū ens aliq̄ creatuꝫ possit eē obꝫ fruitionis ordinate.q⁹ sic in Eccl'iastes.5.c. Bonū est vt fruatur hō laboze suo. ¶ Lōtra. Aug⁹.⁊ Res gb⁹ fruēduꝫ est sūt p̄ ⁊ filiꝰ ⁊ spūs scūs. ¶ In ista qōne sunt q̄uoꝫ ingrēda. p̄ est si aliq̄ bonū creatū possit eē sufficiēs geratiuū appetit⁹ nr̄i. 2° si malus actus fruēdi sit peioꝫ malo vtēdi. 3° qd sit sūme act⁹ vitiosus circa fruitionē. 4° qd hī p obto fruitiōis i p̄ia.

1.arti. Auicenna.9. meta.c.4. ⁊.l.habet. Cōsidera plura circa h.

Quantum ad p̄m fuit opīo pboꝫ ⁊ alioꝫ hereticoꝫ.q⁹ aīe nr̄e nō sūt imediate create a deo:ꝛs ab alys ilelligētꝫs:⁊ q⁊ fruitio ē debito mō vniri suo creatoꝛi vel p̄n⁹ pductiuo: dixerūt q⁹ vltiata pfectio fruitionis est q̄n̄ pductū attīgit ad illud a quo creatū ē. Jux̄ta ppōnē ꝓculi.vnūqōqꝫ natū ē ꝛuerti ad illud a q̄ pcedit:⁊ in tali circuitu seu reditu vī circulus cōpler⁹:⁊ sil'r pfectio erit cōpleta:q⁊ finis vnit̄ur p̄n⁹.q⁹ ⁊c. ¶ Lōtra B argr 4r.⁊ p̄io sic.nulla po⁸ pōt pfectissime getari nisi i eo in q̄ īuenit̄ pfectissime rō sui obti:ꝛs po⁸ volitiua est hās ens p obto:q⁊ bonū cū ente ꝛuertit̄.rō aūt entis in nullo saluet̄ pfectissime nisi in deo.q̄ in deo solūmō pōt pfecte getari. 2° sic.Qn̄ aliq̄ po⁸ ferr̄ in pl'a bona:nō pōt pfecte getari in vno nisi illud eminēter ꝛtineat oīa illa:ꝛs tale ē ifinitū:⁊ b̄ solus de⁹. 3°sic.Quātocūqꝫ finito bono itell⁹ pōt magis intelligere:⁊ p oīs volūtas velle.q̄ volūtas nō getat̄ nisi in aliq̄ ifinito:q⁊ nō getat̄ in aliq̄ quo mai⁹ pōt velle:ꝛs nihil est quo mai⁹ nō possit appeti nec itelligi nisi solus de⁹.q̄ ⁊c. 4.°sic.Et satis cuidēter:sic itell⁹ ver⁹ ⁊ regulat⁹ sīue rect⁹ est q itelligit rez sic̄ est:sic est appetit⁹ bonus ⁊ regulat⁹ q appetit rez sic̄ est appetibilis:⁊ vt bona est:ꝛs oīa bona alia a deo sūt solū bona in ordine ad aliud.ſ.ad deū.q̄ opꝫ q⁹ volūtas ordinata diligat ea vt ordinata ad deū:ꝛs talis dilectio est vsus.q̄ nō fruitio. relinq̄t q̄ si nō poterit vti nisi re creata q⁹ solo ōo fruatur. ¶ Sed hic sūt due diffi.⁊ p̄ia.q⁊ capacitas voluntatis finita est:q̄ vī q⁹ possit getari in finito vl' hūte bonitatē finitā. 2°q⁊ vbi mino⁹ ibi eq̄le.est aūt dare bonū excedēs appetitū ⁊ bonū deficiens ab eo.q̄ nec̄io est dare eq̄le. ¶ Ad p̄m dico q⁹ capacitas fōzalis B est capacitas q̄ ē re⁹ illi⁹ qō fōzal⁹ recipiť siue capiť ē finita:ꝛs capacitas obiūa re⁹ illi⁹ qō obiectiue recipiť est ifinita. ¶ Ad 2m dico:q⁹ nihil est qō excedat rōnez vel capacitatē volūtatis in rōne obti.nullū enīz ita vo-

M

D.duplex.

Capacitas 2ꝫ

Excessus 2ꝫ.

libile est:q⁹ volūtas possit vltra velle si est finitū:ꝛs intentitiua ⁊ formali capacitare excedit̄ a multis.

N

De secūdo

2.articulus. Op̄.alioꝛ q⁹ re in thoma. Quicūqꝫ sunt duo vitia-pq⁹ quoꝛ vnū cꝛ tollit̄ creatu ra magis mo reat:⁊ p aliū cōtēnit de⁹ lud p qō de gis pcuit op̄ lud p qō cꝛ tollit̄creatu magis op̄ mo ret:ꝛs ille q⁹ vtit̄ fruendo ē hui⁹.ergo a⁹ pbabit̄ ga duo amo reo ⁊c.

ingrēdo dicūt alig q⁹ frui vtendis est peioꝛ act⁹.Et ꝓbat̄ sic.Defect⁹ circa nobiliozē actū est peioꝛ:ꝛs fruitio ē act⁹ nobiliozis. q̄ error circa cā peioꝛ est. ¶ Sed ȝ.Nā deoꝛdiatio circa vltm̄ finez peioꝛ est ⁊ maioꝛ q̄ deoꝛdinatio circa ea que sūt ad vltm̄ finē:ꝛs frui vtendis est deoꝛdinatio circa ea q̄ sūt ad finē.q̄ p⁹ peioꝛ est. a ¶ Scō sic.Beat⁹ Aug.de ciui.dei.dicit q⁹ duo amoꝛes fecerūt sibi duas ciuitates.ynam que icipit ab amoꝛe suiipsius vsq⁊ ad cōtemptū dei:⁊ ꝓcedit vsq⁊ ad peius.q̄ cōtēpt⁹ dei est peioꝛ amoꝛe sui.q̄ vti fruēdis est peius. b ¶ Sed itel ligendū est q⁹ ꝑm Ambro.4.° gīa vtutū sint in aīa nostra. c Quedā sunt ad regulādū sic̄ prudētia:q̄dā ad actū remittēdū sicut tēperātia:quedā ad intendendū sic̄ fortitudo:q̄dā ad vtrūqꝫ sicut ūstitia:cuius vna ps est remuneratiua:⁊ ista est ad intēdēdū alia punitiua: ⁊ ista est ad remittēdū. Nūc aūt q̄ vtus dat̄ ad actus intendēdū:tūc defect⁹.vel vitiū maius est in deficiēdo: q̄ in supabūdādo.Sicut timiditas plus vituperat̄:q̄ audacia.Ecōuerso aūt est i ea que dat̄ ad remittēdū: sicut tēperātia.Modo ad ꝓpositū vtus anꝛicitie ⁊ charitatis dat̄ ad actū intendendū.Et iō illoꝛ vitiū:q⁹ minus diligūt maius est ⁊ magis vituperant̄:q̄ qui magis amāt.q⁹ aūt vtutē fruēdis magis deficiūt ab amoꝛe:qa nō tātū diligūt:quātū debēt.Qui aūt fruunt̄ viēdis supabūdāt:qa plus diligūt/q̄ debēt.Et hic est q⁹ maioꝛ ōfect⁹ est ⁊ maiꝰ vitiū vti frēdis/q̄ frui vtēdis.

O

a Lib.14.c. vlti.idē supra Deū.li.11.c. 22.

b Ꝓpoſa terminatio. est doc. ſingularis.

c Nō opiō q̄uoꝫ gīa vnus ⁊ applicat ergie ad ꝓpo 3ª articu Op̄.alioꝛ re Thomas 83.q.q.30.

De tertio

inquirēdo qd sit actus sūme vitiosus circa fruitionē. Dicūt alig q⁹ discrepare deū est peioꝛ act⁹ q̄ odire deum. ¶ Sed ȝ.sūma puerſitas p Aug.est vti frueꝛis. 2°qa act⁹ charitatis est sūme meritoꝛi⁹.q̄ act⁹ ei oppositꝰ est sūme demeritoꝛi⁹.ſ.act⁹ ody. d ¶ Jtē pctm̄ ex malitia magis vituperat̄ q̄ ex ignoꝛātia:sed odire est ex malitia:nō credere aūt magis vī se tenere ex pte ignoꝛātie. ¶ Item pctm̄ in spm̄ scm̄ est grauꝰ pctm̄:ꝛs tale ē in volūtate. q̄ ⁊c. ¶ Rñdeo/q⁹ ista est vā supposita fide. ¶ Sꝫ ȝ B est dctm̄ Saluatoꝛis.Jo.15.Si nō venissem ⁊ locut⁹ nō fuissem pctm̄ nō hērēt. e ¶ Dico q̄/q⁹ act⁹ sūme meritoꝛi⁹ est act⁹ dine dilectiōis:⁊ isti ȝi⁹ sūme demeritoꝛi⁹ est act⁹ ody. 2°dico q⁹ habit⁹ est nobiliꝛ.ſ.charitas. f 3°q⁹ volūtas est nobiliꝛ po⁸:qa nobiliꝛ pfectio moꝛalis est in ea/q̄ in alys potentꝫs:⁊ per consequens ipsa est perfectioꝛ.

P

d Ꝑticulꝫ aliq̄ duo pcti q⁹ vnū ex cedit aliꝫ cāqꝫ excedit est maꝛ⁹ ex cedens:ꝛs v fruēdis ꝗ dit̄ ab odio deum.ergo discredē dit̄ ab odio e Determinatio ꝓpa ꝑ ne triplici.

Nota quis⁹ act⁹ sūme ritoꝛi⁹ ⁊ meritoꝛio.

Q

f Qz .volū tas sit notabi po⁸ ipā⁹ est act⁹ ⁊ bi⁹ sunt nobiliꝛes.

g Op̄.aliud q̄re Tho.

De quarto

inquirendo/an act⁹ fruitionis bēat in p̄ia p obto visionē clarā. g Dicūt qdā q⁹ sic:qa ꝺz appetere nisi bonuꝫ/qō pōt bīe.B aūt est actus visionis clare ⁊ nō deus:qa hoc essēt frustra. b ¶ Lōtra.ga Aug.dic̄/q⁹ nulla creatura est fruēdū:ꝛs act⁹ visionis est creatura.q̄ ⁊c.Si dicas q⁹ attingit obm btificū.Lōtra.B nō iuuat:qa aut vt sic est dicēdus creat⁹:aut nō creat⁹.si sic.currit arg^m/sicut p̄us.si nō:hēo ꝓp^m.q⁹ actu nō est fruēdū:qa solo īcreato.act⁹ aūt est hꝺ.q̄ ⁊c. ¶ 2° arguo sic.In illo actu est btitudo ⁊ fruitio/q est nobiliꝛ:ꝛs act⁹/quo appeto actū/nō est nobiliꝛ.q̄.pbatio minoꝛis:qa actū diligo amoꝛe ꝛcupiscētie.deū aūt amoꝛe amicitie.q̄ act⁹/q̄ diligo actū/ nō est ita nobilis:sicut act⁹/quo diligo deū:⁊ p ꝺns nō erit in eo fruitio. ¶ 3°.Act⁹ sequēs habitū respicit illū idē p̄o obiecto,qō ⁊ habit⁹ ꝓcedēs:ꝛs fruitio est actus sequēs charitatē.charitas aūt respicit deū p̄o obto:qa ciusdē rōnis est charitas vie ⁊ p̄ie.cōstat aūt q⁹ in via charitas hꝫ p̄o obto deū.q̄ ⁊ in p̄ia:⁊ p ꝺns act⁹ fruitionis nō bēbit p̄o obto ip̄m actū visionis:sed deum.

¶ 4° sic.

A

Determinatio ppria.

2.cap.

1.cap.vltio.

Declat signo q̄druplici ve ritatē q̄stiōis singularissime. Dīnt incōuenīa cōtra ītēpat⁹.

B

Nō h⁹ ꝛꝫ.q̄re ōmnes se diligūt ītēlligēte ⁊ vltra de bm̄:imo etiā plus q̄ ange li boni.est:qa nō ītēdit vltra se aliquez al ū ſi.m̄ non delectarnt cuꝫ tristitia abuꝫ ciat oēm delectationē non solū opposi tāſed etiā cō tingentē.

C

a 7.etħ.c.18. b Nota pulchre de dupli ci actu volun tatis corrūdē te duplici no mine ire⁹ ituiti ue. ꝛꝫ.⁊ ab stractiue. Vide Sco.q. 23.q̄ſt.arti.2. Zi.l. renūtiationis. Vide q⁹ non vlt habitū ge nerari ex acti bus nisi ordinabilr.

Obijcit nota bilr q̄druplr

D

Vltimū getiuū duplex.

Jnuolūtariū duplex.

A.l.amicitie.

4.° sic. Nulla potentia quietat̄ /nisi vbi īuenit̄ ratio pfectissima sui p̄mi obti:sed rō p̄mi ⁊ pfectissimi obiecti nō inuenit̄ nisi in deo.q̄ in actu nō getabit̄:sed p̄cise in deo.Apparet q̄/qd est obm fruitionis debitus in p̄ia:qa ipse deꝰ sub rōne deitatis ⁊ nō sub alia. ¶ Ad argumētū in oppositū ꝑs/q⁹ accipit frui large.

¶ Utrum fruitio ⁊ delectatio sint idē. Qō. II.

Vtrum fruitio ⁊ delectatio sint idez. q⁹ sic.Eccl'iastes. Nō pbibui coꝛ meū:vt oī voluptate fruereꝛ. ¶ Lōtra ad Timothēū. Deus dat frui oībus/q̄bus est bñ agere.delectatio autē est passio.

Circa istā qōnē īducunt̄ q̄uoꝫ signa/p que manifeste appet/q⁹ ista distinguunt̄.Primum in hoīb⁹ de ītēperato ⁊ incōtinēte.intēperatus enī opat̄ malū sine delectatione:ꝛs ex p̄pa malitia:sic̄ ebrioſus/ qui iebriari vult/dato q⁹ nō delecteť:icōtinēs aūt vincit̄ delectatione.Si aūt delectatio eēt dilectio:tūc isti: sic̄ eque diligūt/vel odiūt:ita eque delectarent̄:vel tristarent̄. ¶ 2°ꝑs per oppositū:tēperatus opat̄ bonū delectabil'r:qa nō hꝫ passiones refistētes:ꝛtinēs aūt cū tristitia pp pugnā magnā passionū:vterqꝫ aūt odit malū. Sꝫ tēperat⁹ nō tristat̄ in illo.q̄ tristitia ⁊ odiū nō sunt idē.q̄ nec delectatio ⁊ dilectio. ¶ 2m signū ē de demonibus:qa demones se diligūt ītēsiue:⁊ tñ nō delectā⁊ tur saltē ītēsiue. ¶ Si dicas q⁹ eo mō quo se diligunt delectant̄. ¶ Lōtra.magna tristitia nō solū est icōpossibilis/vel opponit̄ delectationi:ꝛs etiā displicētia:sed angeli mali habēt summā displicentiā.q̄ ⁊c. a ¶ Jtē sūma tristitia nō solū expellit̄ oppositā delectationez: sed etiā ꝛtingentē. ¶ 3m signuꝫ:qa angeli boni oduunt malos:⁊ tñ nō tristant̄:qa tristitia est pena/que nō icst eis. ¶ 4m signū est/qa certū est/q⁹ deꝰ nō tristat̄:⁊ tñ deus odit pctōres. b Sed sciendū est hic/q⁹ sic ex pte intell'is est distinguere notitiā ītuitiuā ⁊ abstractiuam: sic ex pte volūtatis est distinguere actū amatiuū:q vī equipollere ītuitiue.⁊ actū desideratiuuꝫ:qui equpollet abstractiue.Et isti duo actus differūt:qa p̄mus hꝫ oppositū actū.ſ.odiēdi.scōs aūt hꝫ oppositū.ſ.actū renuēdi.Sil'r sciēdū/q⁹ in quolꝫ istoꝝ actuum est iste ordo. p̄io enī a potēcia ⁊ obiecto causat̄ actus. 2°cōcurrūt ad causandū delectationē. 3°ad causandū dispōnē ad habitū. 4.°ad causandū habitum.Et iste ordo est cōis nō solū actui amatiuo ⁊ opratiuo:sed etiā actui ody ⁊ renuitionis:ita q⁹ in omni actu p̄mo causat̄ actus ipse operatiuus.deide passio:sicut in actu amoꝛis delectatio:⁊ in actu ody tristitia.3°dispō. 4.° bitus. ¶ Sed ȝ ista istat̄ 4r. p̄q⁊ fruitio est vltia getatio po⁸ in obto: sed delectatio est getatio po⁸ i obto.q̄ vltia delectatio est vltia getatio po⁸ in obto:⁊ p ꝺns fruitio. 2°sic. Nullū ꝺuolūtariū pōt cāri a volūtate:qa oē q̄ cāt̄ a voluntate/bēt rōnē volūtary:sed act⁹ volēdi est ꝺuolūtar⁹.q̄ nō pōt cāri a voluntate. 3° sic. Nulla po⁸ vī cāre illud q̄ sibi discōueniens est:maxie libera.tristitia aūt est discōueniēs volūtati.q̄ ⁊c. 4.°sic.Oē cārū a volūtate pōt nō cāri:sed tristitia causat̄ a volūtate per te.ergo pōt nō cāri:q̄ est falsum:quia tristitia nō est in ptāte nr̄a. ¶ Ad p̄m dico/q⁹ eē vltimū getatiuū ē cōe delectationi ⁊ fruitioni:ꝛs felicitas ꝺsistit i vltimata getatiōe opatiua.nō aūt i vltia getatiōe p modū passiōis:cuiꝰ est illud. ¶ Ad 2m dico/q⁹ ꝺuolūtariū pōt accipi dupl'r. Uno mō ꝑ violēto/vel nāli:⁊ isto mō nō causat̄ a voluntate ꝺuolūtariū. Alio mō accipiť illud ꝺuoluntariū/ q̄ nō est act⁹ amatiuus/nec eū cōsequiť:sed magis est ei oppositus.Et isto mō multa ꝺuoluntaria pōt cāri a volūtate sic̄ actus odiēdi:⁊ talia/q̄ dīr ꝺuolūtaria isto modo accipiēdo. ¶ Ad 3m dico q⁹ discōueniens volūtati bñ pōt cāri ab ea:sic̄ act⁹ demeritoꝛius est magis discōueniens q̄ pena vel tristitia.⁊ tñ cātur a volūtate.Eodē mō doloꝛ in sensitiua cātur ab ea:⁊ tñ est sibi discōueniens. ¶ Ad 4m dico q⁹ voluntas re⁹ aliquoꝫ cāto ꝛ ab ea est ꝛtingēs/sic̄ re⁹ act⁹ volēdi:ꝛs re⁹ aliꝫ est cāns nec̄io:sicut sunt illa q̄ cāt̄ ꝑ actu cāto sicut habitū ⁊ tristitiā:⁊ eodē mō de actib⁹ impatis. ¶ Sꝫ hic adhuc occurrūt 4or dubia.Primū q⁹ oē agēs cāns necessario/cāt̄ semꝑ ita ītēse:sicut pōt.si q̄ tristitia cātur a volūtate nec̄io:semꝑ intēsissimā tristitiā cābit:cuius oppom̄ expinitur. ¶ Ad istud dico q⁹ qn̄ sunt effectus essentialiꝛ ordinati nō pōt intēdi posterioꝛ:nisi ēt poꝛ intēdat̄:⁊ q⁊ act⁹ odiēdi vel act⁹ ꝑ cātus poꝛ est cēntialiter passione.hinc est q⁹ nō pōt passio intēdi nisi actus ītēdat̄. ¶ 2ª diffi. Utrū cālitas volūtaris re⁹ cātoꝛ necessario sit libera.dico q⁹ sic.q⁊ libeꝛ abstrahit a ꝛtingēre ⁊ nec̄io:⁊ ideo dato q⁹ nec̄io causet pōt stare q⁹ libere.Exemplū de spū scō. ¶ 3ª diffi. Utrū possit causari act⁹ sine passione:⁊ tñ habitus causet̄.Dico q⁹ sic. Nā actu cāto pōt eē ita vehemens passio opposita sic q⁹ nullā passionē cābit:⁊ tñ habitū cābit.Exm^in demonibus. ¶ 4.°Utrū deꝰ sit obꝫ delectatiōis.Dico q⁹ nō. q⁊ nec eēnt tres act⁹ btifici.ſ.visio/fruitio/delectatio.Dico q̄ q⁹ hꝫ actū fruēdi ꝑ obo.deꝰ aūt dī delectabilis:q⁊ cāt̄ delecta⁹. ¶ Ad rōnē dico q⁹ accipit frui nem large.

E

Qz voluntas est cā ꝛtingēs ⁊ nec̄io.

Du.q̄druplr

F

Intēsio passiōis segt incēsionē ſubiecti

Qz bonū sit obm delectatiōis ſz act⁹ vi dēdi vel fruendi

¶ Utrum actus fruendi ⁊ vtendi sint essentialiter distincti. Questio. III.

G

Aeritur vtrū actus fruēdi ⁊ vtēdi sint eēntialiꝛ distincti.q⁹ nō. ad p̄hilemonē:ita frater ego te fruar ī dño. ¶ Jn ȝiū est Aug.de doctria chr̄iana.vbi distīxit actū fruēdi ȝ actū vtēdi per oppositas diffones sīue dīas.ſ.sui gra ⁊ alterius gratia.

li.1.c.3.⁊ ide.

Op̄.alioꝛ.

Impugnatio quadruplex.

Circa istā qōnē dicūt alig q⁹ sunt distincti. qō ꝑbant sic. Illi act⁹ sunt distincti quoꝛ vnus se hꝫ circa finē:⁊ alter circa ea q̄ sunt ad finez:sed isti sunt hꝺ.ꝑbatio.q⁊ fruitio est circa finē.vsus circa ea q̄ sunt ad finē. ¶ Sꝫ ȝ istud arguo q̄druplr.Primo sic. Deꝰ nō hꝫ nisi vnū actū volēdi:⁊ tñ fruit̄ aliq̄bꝰ:⁊ vtit̄ alys.q̄ nō nec̄io sunt distincti. ¶ 2° sic.Beati eodē actu vident deū ⁊ creaturā.q̄ eodē actu p̄nt diligere:sed nō inoꝛdinate.q̄ oꝛdinate.Dīs aūt actus circa deū oꝛdinatus est fruitio.circa creaturas est vsus.q̄ ⁊c. ¶ 3° sic. Quecūqꝫ sunt abſolute distincta realꝛ per poꝛ ⁊ diuiną p̄nt abinuicē separi:ꝛs act⁹ vtēdi ⁊ fruēdi sunt inſeparabiles.q̄ nō realꝛ distinguūtur:ꝛs sunt vnus act⁹. ¶ 4.° sic:⁊ difficilius.Qn̄cūqꝫ aliqs diligit aliqd pp aliud/ſi pol'e est q⁹ nō diligat illud aliud:imo magis:qa pp qō vnūqōqꝫ tale:ꝛs vsus est dilectio pp aliū.q̄ diligit illū. ¶ Lōfirmat̄:qa itell⁹ nō pōt itelligē aliqd pp aliū/nisi itelligēdo illū aliū.q̄ a sil'i volūtas nō p̄t diligē aliqd pp aliud nisi diligat illū:ꝛs dilectio illi⁹ est fruitio.q̄ ⁊c.

H

I.posteriοꝛ. T.c.5.ibi Ꝓpter qō vnūquodqꝫ ta le ⁊ illud ma gis. Op̄.ppria.

Dico ergo q⁹ ſeparī nō p̄nt.ꝛs enī possim diligere aliqd pp ſe/nō diligēdo aliqd ꝓpter aliud:tñ ipol'e vī q⁹ diligā aliqd pp aliud/qō est vti:nō diligēdo illud/qō est frui. ¶ Jō dico q⁹ bñ cōtingit aliqñ actū fruēdi eē ſine actu vtēdi:vt qñ ordinate diligo deū. Aliqñ aūt act⁹ vtēdi sine fruitione.sic̄ qñ diligo creaturā vnā pp aliā.tunc enī nō est fruitio: q⁊ ipsa solū est circa deū. Aliqñ aūt idē est actus vtēdi ⁊ fruēdi:sic̄ qñ diligo creaturā pp deū. Aliqñ pōt esse q⁹ nec sit act⁹ vtēdi nec fruēdi actualis:ꝛs sit habitualis:sic̄ qñ diligo creaturā nihil cogitādo de ōo actual'r nec referēdo:⁊ iste est act⁹ neuter.H est:q⁹ neqꝫ est vsus neqꝫ fruitio. ¶ Sꝫ hic est vna diffi.q⁊ idē actus nō vī

Mñ coicidūt ⁊ qñ ſcꝛsum eē ſepabiliter p̄nt frui ⁊ vti ⁊ q⁹ neuter act⁹ dat̄ ꝛs plura ꝓio ⁊ ȝ. Fruitio ⁊ vsus ꝺuplex.

a.l.⁊ finis.

I posse hẽ dño p se obtaꝛeque pᵇ: oꝑꝛ ḡ dare vnū/qō sit obm/vt finis: ꝛ si sit in mozalib⁹ finis nō erit circūstā-tia: ſz obm ꝑncipale. ¶ zᵒ qa oīs actᵒ specificat a suo ꝓ obto. cū ḡ deᵒ sit pᵐ obm ist⁹ actᵒ: erit actus fruendi ꝛ nō vtẽdi. Si aut̃ tu dicas/qꝫ aliud a deo sit pᵐ obm. Cōtra. qa tūc ꝑus ferꝛ in illō/qō est ad finē/cꝫ ad ipm finē: qō est icōueniēs: qa ipse finis videt diligi magis. Si dicaꝛ/qꝫ illud est ꝑmū/qō referꝛ. Cōtra. qa tūc ma gis diligeret. Dico ḡ ad illud/qō dicebaꝛ in argᵒ qꝫ fi nis est obz in mozalib⁹: nō tñ sub rōne finis: qa sub rō ne finis est circūstātia in mozalib⁹. ¶ Sz qūo distin guit: ꝛ qō est obz pᵐ: ¶ Dico ad pᵐ/qꝫ vnicus actᵒ/vt itelligit trāsire sup obz ꝑmariū. ſ. deū/dī fruitio: vt aūt actus itelligit trāsire sup obm secūdariuz/dicit vsus. ¶ Dico aūt ad aliud/qō deᵒ est obm ꝑmariuz. ¶ Ad rōnē in oppositū dico/qꝫ accipit fruitionē large.

¶ Utrū obiectum fruitionis bēat plures rationes visi bilitatis. Questio. IIII.

K Queritur vtruz obm fruitionis bēat plures rōnes visibilitatis. qꝫ nō Aug. oēm nſraz sciaz vno ītuitu babe bimᵒ. ¶ Cōtra. Diony. de di. no. ꝓ caᵖ: Dicꝫ qꝫ essentialia ꝓcedunt notionalia. ¶ Circa istā qōnē ꝑ suestigabo de obiecto per cōparationē ad extrīseca. Scdo per cōparationē ad ītrinseca.

ꝑᵒ articulus. Qō. singularis aliorum.

Quantū ad ꝑᵐ fuit opīo vniᵒ doc. qꝫ qcūqz videt diuinā essentiaz ꝛ creaturas oēs videt.

Et ꝓbaꝛ sic. Qñcūqz est aliqō obm nēcio repꝛesentās aliqua videns illud obm necessario videt illa: ſz enim posſit videre vel nō videre pᵐ obm: tñ posita visione circa ꝑmū obm nēcio ferꝛ visio circa repꝛesentata per ꝑmū: sed essentia diuina neꝯ o repꝛītat qcqd repꝛītat. ḡ videꝫ eā videt oīa repꝛītata ꝑ eā. ¶ Cōtra istā opīo nē arguo 4ᵒ. Pzio/qꝫ perirent reuelationes nec deus posset alicui scō aliqō nouū reuelare: qa exꝑ cēt buſs oīa videret/que deus videt videdo essentiā: ꝛ sic nūqꝫ deus posset aliqd reuelare. ¶ Scdo ista pō auferret illuminationes angeloꝝ. ¶ 3ᵒ scōꝝ dīaz in videndo plura: qō est icōueniēs. ¶ 4ᵒ ꝓileguz chīi. ¶ Jdeo cōiter teneꝯ oppᵐ. ¶ Sed de mō est difficultas: ꝛ est via q̄drupleꝝ ad saluādū modū. Pzima via est/qꝫ nul la mutatione facta circa actū/pōt deᵒ reuelare cognē eiᵒ/quā ꝑus nō habuit. ¶ Sed ℨ. Quia ipole est trā-sire de ℨdictorio in ℨdictoriū/nulla mutatiōe facta in altero extremoꝝ: sed hic est trāsitus: qa ꝑus nō nouit illud qō postea nouit. ḡ opz qꝫ in deo ſit mutatio vel in vidente. zᵒ extrema ℨdictionis nō pñt dici de eodez ſm idē: sed de isto actu dicunt ℨdictoria ſm idē: quia cognoscere obm ꝛ nō cognoscere illud. ḡ. ¶ Jdeo di cunt alꝫ qꝫ hoc fit per aliū actū. ¶ Cōtra. Aug. de no titia matutina ꝛ vesꝑtina dicit/qꝫ eodē actu cogſcit verbū ꝛ cognita in verbo. ¶ Jdeo est 3ᵒ modus/qa ꝑ gradū additū actui btifico. ¶ Cōtra. Quia augmēta tio fit ꝑ gradus eiusdē rōnis: ꝛ ꝑ ꝑns obm, ſi nō co gnoscit ꝑ vnū gradū: nec ꝑ aliū: ſz enī addito zᵒ gradu actus fiat itensioꝝ: ꝛ ꝑ ꝑns/qō ꝑus cognoscebat/mūc pfectiᵒ cognoscit: tñ qō pzius ꝑ pziozē gradū nō fuit cognitū nec cognoscet nūc ꝑ gradū adueniētē. zᵒ qa tūc deᵒ nō posset reuelare aliquā veritatez/nisi au gmēt̃aret btitudinē: ꝛ ꝑ ꝑns nec posset lino vnā veri tatē petro nō reuelatā reuelare: nisi btitudo lini esset intensioꝝ btitudine petri: que oīa videnꝫ icōueniētia. ¶ Jdeo dicūt alꝫ 4ᵒ mō/qꝫ ꝑmus actus destruitur ꝛ causaꝛ nouus. ¶ Cōtra hoc: qa iste actᵒ nouus aut est eiusdē rōnis cū ꝑ: aut nō. Et si sic. ḡ non cognoscimus aliqd aliud plus/cꝫ pzius. Si aūt dicas qꝫ alterus: tūc deus nō posset aliqd de nouo reuelare nisi diminueret vel augmēt̃aret btitudinē: qz spēs diuerse nēcio bñt se ſm ordinē excedētis ꝛ excelſi. ¶ Jō dicit Joānes qꝫ fit ꝑ respectᵒ nouos nō nēcios ad zᵘᵐ obta. Nā actᵒ bz nēciaz ꝛ eēntialē dependētiā ad ꝑᵐ obm. ad alia autem obta. ſ. scōaria nō. qz pōt esse actᵒ sine tali respectu. Di cit ḡ/qꝫ ꝑ aduēnū nouū respectᵒ ad obz scōariū itelligit illud obm/qō ꝑus nō itelligebaꝫ. ꝛ hoc per pziozē actū cui aduenit respectᵒ. ¶ Sz hic sunt aliq difficultates. Pzīa est de illo reᵘ/qz aut est ītrīsecꝰ adueniēs. ꝛ ḃ nō. qz talis ozīt exꝛa extremoꝝ. Aut est extrīsecus adue niens. ꝛ ḃ nō. qz tūc q̄ro/ad qō genᵒ reducaꝫ. ¶ Dī ab aliqbᵒ/qꝫ est ītrinsecꝰ adueniēs. nec segīt icōueniēs: qz deᵒ cāret extrema sine relone: vt duo alba sine ſimili tu dine: q̄uis ḃ nō posset nāl⁹ fieri. Jta in ꝓposito. Sed tūc opz dicere/qꝫ visa diuina eēntia nēcio videnꝫ oīa. ꝛ qꝫ est miraculū/qꝫ nō videant oīa: que dicta videre tur numis eꝛnea. ¶ Jdeo pōt dici/qꝫ nō est ītrinsecus: sed extrīsecus adueniēs. ¶ Et qī dī. ad qō genus re ducīt: pōt dici/qꝫ multi sunt respectus extrīseci in trā scendēt̃ibus/qui nō sunt ꝓprie in aliquo genere.

Secundo videdū est q̄tū ad ītrinseca. Et ꝑ q̄tū ad attributa. ꝛ hoc doc. ipse pertrāsit.

¶ Opinio aūt cōis est/qꝫ nō. Fz aūt ꝑn ist⁹ doc. ſuppo sita aliq distīctione/que iferꝛ declarabīt iter attribu ta dīna: dōz eēt/qꝫ sic. qz qñ aliqs actᵒ bz duo oba: vnū ꝑmariū ꝛ aliud scōariū: pōt ferꝛi in ꝑmariū absqz ḃ/qꝫ in scōariū ferat. ḃ ꝑz alibi: ſz eēntia est obm ꝑmariuz: attributa vō sunt oba scōaria. ḡ vnᵘ actᵘ poterit ferꝛi in eēntiā absqz hoc qꝫ ferat in attributa. ¶ zᵒ sic. Qñ ali qua se bñt sic adinuicē: sicut gdditas ꝛ passio vel ꝑdiᵐ de scō mō/actᵘ itelligēdi pōt ſaltē per poᵒᵇ diuinā fer ri in gdditatē/dato qꝫ nō ferat in alia: ſz eēntia diuina est sic gdditas attributa/sic ꝑdicata de zᵒ mō. ergo ꝛc.

¶ Tenendo ḡ ꝑn ist⁹ doc. posset dici qꝫ sic. Iz ipse nō asserat. Et hec opinio vī cōcordare cū opinione do ctoꝝ antiquoꝝ: qui ponebant infinitas ꝑfectiones in deo: ꝛ vna poterat cognosci/alia non cognita.

Secundo videndum est de essentia ꝛ per sonis. Et ad ḃ dī/qꝫ non. qz visio est exītis vt exīs est. sed eēntia diuina exīstit in tribus ꝑsonis. ergo ꝛc. ¶ Cōfirmaꝫ. qz qñ aliqd est foꝛmaliter q̄: illud in quo est foꝛmalr illud q̄/est nēcio qō. Iz diuina eēntia est foꝛmalr in ꝑsonis. ꝛ est q̄ respectu actᵘ. ḡ ꝛ ꝑsone erūt qō. Iz illō qō est qō/est hoc qō vī. ḡ ꝛc. ¶ Sz ℨ arguit 4ʳ. Pzimo sic. Qñcūqz aliqd est quo respectu opatio nis: illud in quo est/nēcio est qō. sed ifinitas fuit intel lecta a ꝑbis/q̄ est foꝛmalr in ꝑsonis. ḡ ꝑsone fuerūt qō. ꝛ sic itelleꝛerūt tres ꝑsonas. qō est falſuz. Alr arguo: sim plices crediderūt ab antiquo diuinitatē: q̄ est foꝛmalr in tribᵘ ꝑsonis. ꝛ tres ꝑsonas nō intelleꝛerūt. Tertio ar guo de actu charitatis/q fuit in mltis: ad q̄s nō ꝓuent articulus trinitatis. sic in veteri testō. terminabaꝫ aūt ad diuinitatē. ḡ ad ꝑsonas. ḡ itelleꝛerunt tres ꝑsonas. qō falſuz est. Silr 4ᵒ arguit de multis hereticis/q nō crediderūt tres ꝑsonas ꝛ tñ actu amicitie acq̄site dile xerunt deū. ſegtur ergo/qꝫ dileꝛerūt tres ꝑsonas: non. ¶ Jō dico qꝫ ista regla ō quo ꝛ qō/mūq̄ dz itelligi vlr vera: saltē in actionibᵘ imanētibus. Ex hoc arguit sic. qñ est talis actus: qui pōt terminari ad aliquid/qō est foꝛmalr in aliq̄ absqz eo/qꝫ terminet ad ꝓpiuz/in quo est foꝛmalr: illō pōt terminare vt qō: ꝛ vt q̄: absqz eo/qꝫ illud in q̄ est, terminet/vt qō. Iz visio ꝛ multe opatiōes imanētes sunt bᵒ. ergo pōt videri eēntia: absqz hoc/qꝫ videant ꝑsone: nō obstāte/qꝫ eēntia sit in ꝑsonis foꝛmaliter. Cōfirmaꝫ/qz vnio naturaꝝ in cħo: ꝑz Dioñ. fuit ignorata a summo seraꝑbin: ꝛ tñ diminitatem cħi videbat: ꝛ humanitatē videre non potuit.

Tertia difficultas est de ꝑsonis. vtꝝ possit videri vna persona/alia non visa. Et dī cōiter qꝫ nō: qa relatiua sunt ſil nā. ī. nāli ītelligētia. cū ergo ꝑso ne relatiue sint/vna nō poterit videri ſine alia. ¶ Cō tra. dato qꝫ ista rō cōcludat de pīe respectu filij: nō tñ ꝛcludit de pīe: nec filio respectu ſpūſſancti: qa qīcūqz in rōnibᵘ formalibᵘ ꝛstituiuis aliquoꝝ nō ꝛcludit re latio ad terminū. a. nō est ꝛdictio illa videri ſine. a. ex rōne simultatis relatiuoꝝ. Doc ꝑz: q̄q̄ enī album est ſilr alteri albo: tñ qa ſilitudo nō ꝛstituit album in esse albi: poterit intelligi vnū albū ſine alio: sed ꝑ ꝛ filius nō cōstituunt ex relone ad ſpūz scūz. ḡ poterūt videri nō viſo ſpūſcō. ḡ ꝛc. Scdo arguo de pīe ꝛ filio: qa non requirit/qꝫ eo mō/quo vnū cognosco: ꝛ aliud cogſcaz. dato enī qꝫ intuitiue videꝛē dependentiā creature ad deum: nō ꝓpter hoc ītuitiue viderem dcū. Eodē mō: dato qꝫ intuitiue videꝛē ꝑsm: nō video necessitatem/ qꝫ intuitiue videam filiuz. Declaratū aūt est superius qꝫ intellectus separatus pōt videre relationē creature ad deum ſine deo: sed deum arguitiue nō.

Quarta difficultas est de ideis. Dico qꝫ sic. qa certū est qꝫ essentia pōt videri ſine creaturis. ḡ essentia ſine ideis pōt videri. Minoꝝ ꝑz: qa idea est exꝑplar ꝛ imago creaturarū, hoc aūt dicit respectū. zᵒ qñ sunt aliq duo ordinata respectu alicuius tertij: si zᵘᵐ pōt cognosci ſine ſibi ī mediato: ḡ ꝛ ſine mediato: sed ī mediatius se bñt attri buta ad essentiā diuinā/cꝫ idee: essentia aūt pōt cogno sci ſine attributis. ḡ ſine ideis. ¶ Sed hic est vna dif. si essentia cognita nō cognoscaꝫ idee: sed postea si co gnoscunt/quo cognoscunt: ꝛ opz dicere ſm vnā viam: que ſupius posita est. ḡ si postea cognoscaꝫ/qꝫ ꝑ re spectū ſupuenientē cognoscaꝫ. zᵃ diffi. est de ideis ꝛ creaturis ſil: qa idee aut ponunt ipsemet deus: ꝛ tunc impoſe est/qꝫ cognita diuina eēntia/ipse nō cogſcaꝫ. Si aūt dicas qꝫ ſunt creature cognite: cū nō bēant eē/ nisi diminutū. tūc reᵘᵐ nō bēbit nisi esse diminutum: ꝛ tūc nō poterit dici de nouo aduenire: nisi aliquod ens ſimplr accipiat esse: qō tñ non vī. Uel opz dicē/qꝫ ens diminutū ꝑcise ſine alio accipit esse. Uel qꝫ idee ſunt foꝛmalr in deo: ſz nō foꝛmalr deus. Et de hoc alꝫ. Est aūt hic vna difficultas. vtrū essentia diuina ſit obm btī ficū: vt in tribᵘ. Ad ḃ dico/qꝫ de facto nulli dubiū esse dz: qa res/que nos btōs faciūt ſūt ꝑ ꝛ filiū ꝛ ſpūſcūs.

¶ Sed dubiū est. vtrū essentie ex ſe repugnet btīfica re/misi vt in tribᵘ. Et ad ḃ dī/qꝫ nō: ꝛ rōnē tāgit Joan nes: qa ꝑ in illo ꝓzi oziginis/quo ꝓcedit filiuz: aut est btūs: ꝛ tūc bī ꝓpositū: cū essentia/vt sic/nō itelligaꝫ in tribus ꝑsonis. Si aūt dicas/qꝫ nō est btūs. ḡ nō a se: ſz a ꝑsona ꝓducta bz suā beatitudinē. ¶ Ad istud dupl⁹ dī. Primo qꝫ nō sunt signa oziginis: ꝓcedunt tñ illi ꝑᵐ zᵐ ꝛ zᵐ: ſz hoc tātū valet: quātū ad argᵐ ꝑᵐ/quātū ꝑus. Reduco enī sic. Aut in illo ꝓzioꝝ est btūs: aut nō. si sic. ergo sicut ꝑius ꝛc. Alio mō soluit sic. ꝓcedēdo signuz a quo, nō tñ in quo. ¶ Sz ℨ. verū est enī qꝫ hoc signū oziginis/in quo ponimᵒ ꝑsm esse/est gdditatiue a q̄. tñ nēcio ꝛ ex ꝑnīti erit in aliquo. Et hoc ꝓbo. qa signū oziginis est rō oziginis: ḡ nēcio est in aliqua ꝑsona. Et tūc arguo in illo ꝓzioꝝ: aut est beatus: ꝛ tūc bī ꝓpoᵐ. aut nō: ꝛ tūc per aliud: ꝛ sic nō a se. Ex hoc dico/qꝫ eēn tia diuina ſub rōne ſua absoluta/est obiectū btīficū: ꝛ nō iquātū in tribᵘ/reduplicatiue accipiēdo: q̄uis sem per ſit in tribᵘ. ¶ Ad rōnē ꝓncipalē pōt dici qꝫ Augᵘ intelligit vno ītuitu: hoc est vno actu ꝛc.

Scotᵘˢ singularissime. In alio ꝓmo arguit. ſ. 35 ſz solo ꝑz hic bñ pōdcrādo

Hic pōt assignari duo dificl. ad duas ꝓcō distīctionc vt aliqui li bri habent.

Ridolfus Hoꝯ

Ridolfus Hoꝯ

Ridolfus Hoꝯ

Universidad de Deusto Biblio

L

probatio minoris.nã actus põt a deo cãri:r tunc erit coplacẽtia r nõ spõtaneitas.Simil'r qñ aliqua duo ita se hñt.q vnũ ab alio causat:magis hz rõnẽ spontanei eã/qz cãtũ:r sic est hic.¶ Ad rõnẽ dico.q qñ duo effectus sunt essential'r ordinati:si prior cadit sub iperio r scõs:ita q si iperiũ cadat sup añs:cadat etiã sup ons.

¶ Utrũ in deo sint ples rõnes fruibilitatis. Qõ. VI.

Queritur. Utruz in deo sint plures rõnes fruibilitatis.q nõ. Matth.20. Acciperũt singuli singulos denarios.id est vnã rõnẽ mercedis.¶ Cõtra.Eccla stici. Stabilita sunt bona illius in dño.

Circa istã qõnẽ sũt 4.or ones declarãde fm dicta in pcedẽti qõne.Pria/q aliqs põt frui cẽtia sine attributo:qõ pbo:ga verũ est saltez in via:ga in patria nõ est ita certũ:sic fuit dictũ pus.hoc pbo sic. Qñcũqz est aliqõ obm:qõ hz in se rõnem fruitionis:r põt cogisci alys ignorantis/põt volũtas seq illã cognẽ:r frui illo obto cognito:nõ fruẽdo alys ignorantis:sz certũ est/q possim9 deũ in via cogiscẽ:r tñ ml'tas pfectiones attributales ignorare.g põt volũtas frui deo:r nõ frui illis attributis.¶ Hoc cõfirmat.ga deo cognito in via dubitamus de multis.vtrũ sint attributa vl nõ: r etiã vtz sint in deo:sic nãl'r cognoscens deũ ignorat. vtrũ sit infinitus vel nõ:que.s.infinitas a multis ponit attributũ.Cũ g iste sit cognoscẽs deũ r non nescio hẽre actũ volũtatis ordinarũ circa deũ:sequit/q actũ fruitionis hẽbit circa deũ:r nõ circa aliud,qõ est attributũ.¶ 2a z sz est.q põt frui essentia nõ fruẽdo plonis:saltẽ in via.Hoc pbo manifeste.nã ex nãlibus possum9 cognoscere vnũ deũ:r tñ nõ psonas:ga non pñt cogisci nãl'r.hñs g talẽ cognẽ hz actũ volũtatis/circa deũ/nõ nescio inordinatũ.g ordinatũ:sz talis est fruitio.¶ 3a. Distincti sũt articuli fidei de vnitate r oipotentia r de plonis:sed de articulis distinctis hz dist'cta cognitio. g põt hz distincta dilectio de vno/nõ hñdo de alio nõ nescio inordinata.g rẽ.¶ 3a z sz est.q põt frui vna plona nõ fruẽdo alia:sic pẽ r filio nõ fruẽdo spũ scõ:ga distincti articli sũt de pẽ r filio r spũscõ.g nõ opz actualiter frui istis:sz fruat vtual'r vel habitual'r:aliqn eẽt petñ.¶ Sil'r arguo de pẽ r filio:ga sz nõ possem cognoscere vnũ alio nõ cognito:tñ possim diligere vnũ alio nõ dilecto de po3 absoluta:sz õ po3 ordinata oportear,q vtual'r.pbatio assumpti:ga possumus diligere in creaturis vnũ albũ:r odire aliud:vel non diligẽ:qõ est sibi sile.Sil'r diligere pẽm creatũ:r odire filium: r sic de multis alys.g rẽ.¶ Sed ẽ hoc est argutũ:ga relatiua sunt sil'nã. Dico sic pus:q pp hoc nõ ipedit/ quin possem pẽz r filiũ diligẽ r cogiscẽ r nõ spñ scñ: nec ipedit illa simultas,qn possumus diligere tñ vnũ: aliuz actual'r nõ diligẽdo:sic intuitive possumus cogiscẽ vnũ,alio nõ cognito intuitive.Et ita possim frui vno/r alio nõ:nõ enĩ opz,q eodẽ mõ/inquãtũ relatiua sũt/q cognoscant/sicut dictũ est pius:ga itell's separatis non btis posset forte cogiscẽ rel'onẽ creature ad deũ intuitive:r tñ nõ terminũ.s.cẽntiã diuinã.Sil'r magis appareret in dilectione:ga possiuz deo frui/inquãtũ creator:r tñ nõ frui creatura.Ex istis apparet/q non opz/q eo mõ/quo cognosco/vel diligo vnũ relatiuoz:q cognoscam,vel diligã aliud.¶ Sed adhuc stat dubiũ:qa in qõne q̃rit.v:rũ sint in deo plures rõnes fruibilitatis. Dico q nõ:nisi vna rõ fruibilitatis.s.ipsa diuinitas.p quã hñt oĩa/que sunt in deo/q sint fruibilia.vñ fruor pẽnitate iquãtũ diuina solũ.sil'r bonitate inquãtũ diua r sic de alys que sũt in deo.¶ Uñ imaginãda sũt 4.or signa in ista fruitione:r in isto actu btifico.Primũ est in quo terminat fruitio.Ad 1m obm:r ad ea,q̃ sunt in deo in p mõ dicẽdi p se:sic accipit in diuinis modis p se,vt cẽntia,spũs,suba.Scõm signũ/in quo terminat ad illa/q̃ sunt de 2o mõ:sic sunt attributa.3m signũ.in q terminat ad ea/q̃ sunt illi, q̃si p accñs.nõ ppze:sz sic iferius accidit suptoz:sic ad psonas,vel ad relones psonales. 4.m signũ.in q terminat.ad oba scõaria repñtata:sicut ad creaturas:vel,vt in se:vel,vt in deo.Sed de isto vltimo signo vz diffi.s.de terminatiõe ad obm scõariũ:qñ fit reuelo de futuro ptingẽt:ad qd terminat iste respect9:g aduẽit actui.nõ ad creaturã:qz ista nõ est.nec ad deũ:nec ad attributa:qz tũc nõ intelligeret nisi de9,vel attributa.Et hec oĩa tam cẽntia:q̃ plone:q̃ attributa ptinẽt ad obm primariũ. Ad istud qui vellet dicẽ.q relo nõ regrit terminũ,facil'r se expediret.Sz ẽ nõ dico,pro nũc.Tenẽdo g aliã viã:dñt aliq, q terminat ad creaturã,nõ vt in se:sz vt i deo relucet.

¶ Sz ẽ hoc:qz creatura,vt sic:vel est qd creatũ:r ẽ nõ.vel increatũ:r sic nõ nisi obm p̃m.Jõ põt dici.sz de hoc als.q idee sunt in deo formal'r nõ solũ obiue:r ad eas iste respect9 terminat.Futura aũt ptingẽtia cognoscunt p cognitionẽ determinationis volũtatis diuine. sed de hoc als:sed hoc tñ dictũ sit ad euadẽdũ diffi. illã.¶ Et hoc pz,q vnica rõ fruibilitatis est in deo.s. ipsa diuinitas.¶ Ad rationem patet.

¶ Utrum apprehenso vltimo fine per intellectuz possit volũtas non frui. Questio. VII.

Queritur. Utrũ apprehẽso vlto fine per intellm possit volũtas nõ frui.¶ Circa istã.q.sunt q̃tuor difficilia declarãda.¶ 1m est.si fine in gñali apprehẽso p itell'm nescio fruit volũtas.¶ 2m si in pticulari apphenso r in enigmate.¶ 3m de vltimo fine clare viso in hñte voluntatẽ supnãliter eleuatã.¶ 4.m de fine clare viso in nõ hñte volũtatẽ supnãliter eleuatam.

Hic dicit quãtum ad 1m.q voluntas nõ potest nõ frui vltimo fine in gñali apphenso.Et rõ buj9 est:qz finis,vt sic,hz rõnẽ ois boni. nãl'r aũt voluntas inclinat ad illud.g nescio tendit in illud.

¶ Cõtra istã opionẽ arguo 4.r.p sic.Qñcũqz aliqõ mouens mouet ad aliquẽ terminũ de nescitate:cadẽ nescitate remouet impedimẽtũ.hoc pz de graui. sed appetit9 nĩ nõ de nescitate remouet oẽ phibens.incõsideratio aũt finis est phibens.po3 aũt intellectiua subiacet imperio volũtatis.videm9 enĩ q nõ remouet illud phibens.g nõ de nescitate mouet.¶ 2o sic. Qñcũqz aliqõ mobile mouet ad aliquẽ terminũ,eadẽ nescitate,q̃ mouet gescit in illo:qz eadẽ virtute. Hoc pz de graui:sed appetitus siue volũtas nra/nõ de nescitate nãli detinet se in appetitu finis:qz al'r faceret gcqd posset in detinẽdo se ibi.r sic teneret itell'm in cõtinua cõsideratione finis:qõ nõ facit:g rẽ.¶ 3o sic.qñcũqz aliqs appetitus ferẽ nãli necessitate in aliqõ obm:eadẽ necessitate ferẽ in media nescia.hz est ꝓsideratio finis.g rẽ.¶ Cõfirmat.qz si minoris nescitate respiceret mediũ,q̃ extrema:magis nescituz depẽderet a minus nescio.¶ 4o sic. Qõ mouet,nescio ad aliquẽ terminũ mouet,inquãtũ põt:cum agat fm totũ sui conatũ.sz voluntas nra non semp diligit finẽ,inquãtum põt.g rẽ.¶ Hic rñdetur ad istas rones oes.Quãtũ ad id qõ tangit de ꝓsideratione finis:dĩ,q auersio intell's nõ fit p volũtatẽnec volũtas põt detinere intell'm:gn moueat a phantasmatibus diuersis occurrẽtibus:r p oñs auertit (velit nolit) volũtas a ꝓsideratione finis.¶ Aliter dĩ,q iste rones vez assumũt de eo/qõ nãli necessitate mouet r agit:sed non de eo q libera necessitate mouet/r agit.

A

Cõsidera instantiam. Jmmo videt q magis. viõ Augu. 14. ci. 23. r Sco. in ꝓheat.

Difficul.2a. Muere Sco. vbi scis.

Regla nõdũ Rõ semp indeterminatuz ad oppta põt illa: vbi adde plura. Exemplum.

B

Qz odiũ dei est ipole: sed iustitias cuade Quet occhã r alios nominales. Lap.3.

Appetitus naturalis 2a.

2o articulus.

Impug° 2a.

C

Propria determinatio.

3o articulus.

D

Sẽ.4a.

Hoc magis sapit.

Regla nõdũ

¶ Cõtra ista.r p 3m p̃m.q nõ sufficiat. Sicut enĩ actus intelligẽdi subiacet iperio volũtatis:ita r actus phantasiãdi. Poterit g argui de illo sicut argutũ est de actu itelligẽdi:r tũc eodẽ mõ currit rones. Poterit enĩ voluntas ammouere phãtasias oppositas:r detinere eas in vno actu ꝓformi actui ꝓsiderationis de vltimo fine. Nec scõm satisfaciat:ga remouere ꝓhibẽs nescio nõ cõuenit agenti/inquantũ nãle:sed iquãtũ nescium:r pp hoc agẽs quãtũcũqz libez,si nescio agat:ita ex impetu agit sic nãle.g rẽ.¶ Sed hic sunt due difficultates. Pria est:ga vz q sicut possum nõ diligere vltimũ finem:ita possum odire:ex quo nõ de necessitate appetit.hoc aũt est falsum.g rẽ.¶ Dĩ hic,q qñ aliqd est in po3 ad duo oppsita ꝓtẽ:si vtrũqz est pole/põt in illa duo. Sz si sit ideterminatũ ad duo ꝓtia:quoz vnũ est impol'e:sz posset in vnũ r in ꝓtionẽ eius:nõ tñ põt in aliũ ꝓtiũ. ¶ Exẽplum:aĩal est in po3 ad rõnale r irrõnale:ió põt hẽre vtrũqz.Aer aũt est in po3 ad lucẽ r ad oppositũ:sz ga ꝓtiũ oppositũ luci non est pole:binc est,q solũ põt hẽre lucẽ r ꝓtionẽ lucis.Sic est in ꝓposito. Nã odiũ dei:qõ est oppositũ ꝓtie dilectioni finis,nõ est possibile. Jdeo appetitus:sz possit in dilectionẽ r in suũ oppositũ ꝓtiue/nõ tñ põt in suũ opp̃m ꝓtie.¶ 2a difficultas est de dictis Aug. 13. de tri.q oẽs volũt nãliter beatitudinẽ.Et ibidẽ de illo ioculatore,q dixit falsum:dicẽdo,q oẽs volũt care vendẽ rẽ.sz oẽs volũt btitudinez fz Aug.¶ Dico ad ẽ,q Aug. itellexit õ appetitu nãli/ vel inclinatione nãli in habitu:nõ aũt de appetitu nãli actuali. Nã ꝓstat,q oẽs nõ cogitabãt actual'r de britudine:r p oñs nec actual'r appetebant.Sed itellexit,q volũtas ex natura sua inclinatur ad beatitudinem.

Secundum difficile,quãtũ ad quesitũ pncipale,est.vtrũ in particulari apprehẽso obscure/vltimo fine nescio fruat.Dicit ab eisdẽ de prima opione,q non:sicut patet in peccante mortal'r.

¶ Sed contra eos arguo sic.p̃mo. Quicquid cõpetit r per se necessario superiori:cõpetit r necessario iferiori,hoc pz iductiue:sed vltimo fini in gñali apprehenso:g se hz/sic supius/cõpetit p se necessitare appetitus. ergo eadẽ rõne in particulari apprehẽso:qõ se hz/sicut inferius.Minor est tua.ergo rẽ.¶ 2o sic. Qñcũqz in aliquo est vtus motiua necessitãdi aliqd nescio:in quocũqz inuenit illa rõ formalis:que est ratio illius vtutis, inuenit eadez necessitas:r illud,in quo inuenit/habebit eandem vim motiuã.cuz ergo finis in particulari apprehensus oẽm rõnem includat quã icludit finis in gñali:r aliqd addat:ita habebit eandẽ vim necessitandi vnus/sic alius. Jdeo dico,q sicut vnus mouet appetitũ:ita r alius.Sed dico,q neuter necessitat.

Tertium difficile est.Si finis clare visus necessitat voluntatẽ in nã supnãl'r eleuata.

¶ Ad qõ videndũ est de cã actus fruẽdi. Et hic sunt quatuor modi dicẽdi. Primus q actus btificus pcise r total'r causat ab obto. Scõs q precise r total'r a volũtate diuina.Et isti hñt dicẽ,q in ptãte volũtatis nõ est frui:ga nõ est in ptãte patiẽtis pati. volũtas autem creata passiue:r tñmõ receptiue se hz fm istos duos modos vltimos. Alij aũt dicunt/q po3 volitiua r obm ꝓcurrũt simul. Alij aũt dicũt q po3 volitiua precise. Et isti qui tenẽt istos duos vltimos modos/hñt dicere/q finis clare visus nõ necessitat volũtatẽ:ga qñcũqz aliquis effectus causat a totali causa cõtingenter: vel saltem aliqua causa ad eã cõcurrẽs ptingenter causat: r tot9 effectus simpl'r ptingẽter causat:ga si causa altera est cõtingens:r altera nescia:effectus est ptingens:sicut apparet in pclonib9.Sed fm istos duos modos ꝓcurrit voluntas cõtingenter causans/vel sicut cã totalis: sicut dicit vltimus modus.vel sicut partialis:sicut primus modus:ergo fruitio/vel volitio vltimi finis ptingenter cãbitur:r posita poterit nõ poni.¶ Sed si ponat aliter istoz duoz modoz occurrit diffi.quo saltatur obstinatio demonũ:r certitudo beatoz.¶ Quãtũ ad 1m.s.quãtũ ad obstinationẽ demonũ:dico/q ĩ duobus vz stare.Primus est actus elicitus malus:r de isto dico/q nõ video necessitatẽ ad ponendũ/q diabolus semp necessitet ad actũ malũ. Uez est enim q de9 nõ cõcurrit ad actũ bonũ:sed illud nõ obstat/gn ipsi possint suspẽdere actũ malum:qz tñ deus nõ coopatur ad actum bonũ:totã facultatẽ suam ponunt:r expendunt in malum. Aliud aũt in quo stat/est pena r tristitia. Et quãtũ ad hoc dico/q semp necessitant ad tristitiã:nec pñt nõ tristari quãtũcũqz forte ab eis causet. Quãtuz ad 2m.s.de certitudine beatoz:est mihi maius dubiũ. Dicunt enim gdam/q deus impzimit quãdaz formã: que necessitat eos.¶ Sed ẽ.qz vel cum illa forma voluntas sua nãli virtute concurrit vel nõ.si sic:videret idem dubiũ/qõ ante:qz semp volũtas cõtingenter cãt: r quãtũcũqz mille agentia ꝓcurrant nescio:si vna ptingenter agat/totus effectus erit ptingens. Si non:tunc volũtas nihil causat.¶ Dicunt alig/q quãtũ est ex se põt dimittere.sed deus ꝓseruat eũ:qz videt,q si dimitteret cum:oporteret eũ causare tale actũ.Sed hoc nihil est:qz hoc posito volũtas nihil ageret. Nec hoc vz sufficere:qz certitudo nõ solũ hz a beatis de beatitudine:sed etiã de mõ.hec aũt certitudo lz esset de btitudine:nõ tñ de mõ.¶ Alij dicũt/q ió certi sunt:qz de9 nõ ꝓcurrit ad actũ malũ oppositũ.¶ Sed ẽ.qz prior est habitudo ad ptingẽtiã ẽdictionis:q̃ ad ptingentiã cuiuscunqz alterius oppõnis:qz in quacunqz alia oppositione saluat ẽdictio:qz posita certitudine de cõtingẽtia ẽuetatis/non ponit certitudo de cõtingentia ẽdictionis:dato enim q essem certus/q nõ odirem deũ: tñ/qz dilectio dei habet aliud oppositũ,lz nõ posituũ, sez nõ dilectio:adhuc certitudo stabit de alia pte ẽdictionis.¶ Confirmat.qz volũtas põt suspẽdere actũ/ nullo actu positiuo mediãte/cum suspẽdere actũ sit nõ causare.al'r esset processus in infinituz.Et vltra. lz voluntas beati non possit odire deũ:tamen potest nõ diligere:r sic esset non beatus.Et ideo ꝓpter istud inter alia dicta vz mihi dicendum/q deus est totalis causa respectu beatitudinis.r sic potest saluari certitudo.

Quartum difficile.quãtũ ad pncipale q̃situm est.Utrum fine in particulari r clare viso:dato/q voluntas non sit supnaturaliter eleuata.vtrũ possit frui.Dz q nõ:qz agere supernãle psupponit esse supnaturale:esse aũt supnaturale daẽ per aliquẽ actũ eleuantem.¶ Cõtra.ois potẽtia potest ferri in qõcunqz/in quo inuenitur perfectissime rõ sui obti. sed in deo pfectissime inuenit bonitas:que est rõ obti voluntatis.g rẽ.¶ Item 2o de aĩa inter intellectuz r sensum est dĩa:qz excellens sensibile corrũpit sensuz:sed excellens intelligibile roborat intell'm:r non corrumpit:r eodẽ mõ de voluntate.g quãtũcũqz deus sit excellens volibile/voluntas poterit in ipsum ferri. 3o qz tunc deus non posset alicui supnãle aliqd revelare/nisi causaret necessario aliqõ aliud ꝓius:qõ potẽtiã eleuaret.qõ est falsum.¶ Jdeo vz mihi dõm,q volũtas põt ex quo eniz obm habet bonitatẽ nãle:apparet mihi,q volũtas possit sine habitu eleuante in ipsum:r in qõcunqz obm psentatũ.¶ Sed tunc esset dubiũ.vtrũ talis actus esset beatificus:põt dici,q non:qz cum habitu posset haberi actio perfectior. ¶ Ad rõnem pz.

E

Dubiũ notabile bimẽbre. Nota de obstinatione demõis:r cã ei9 singlissime.

De certitudine vel confirmatiõe vel securitate btõrum.Sẽ.3ae cũ sua impugnatiõe.

F

Indeterminatio seu ptingẽtia duplex.

G

Cõsidera instantiam.

Propria determinatio. Cõsidera instantiã: qz nõ vz scotizare. 4.articulus.

Impug° 3a.

H

T.c.123.r 143.sed in.3. de aĩa.t.c.7. expressius ad propositum.

Determinatio propria.

Dubium. Posset õ breuidie distinguipla ponderãdo pro r ẽ.

I ¶Utrũ volũtas posit ab aliq̃ cã necitari. Qó. VIII.

Volũtas põt ꝓsiderari 4ʳ. Cõclusio 2ª.

Et si vt passiua: vt tamẽ actiua volũtas cogi negt.

Duᵐ singulæ Regula.

M.l. facultatẽ

M.l. dilectio.

K

Regla singularissima.

Dubium. Ũ difficultas: ꝙre hꝫ⁹ in voluntate nr̃a ponunt. Dubium.

Hꝫ⁹ dat potẽtiã pp 4ᵒʳ.

Caste declaratiõ capiatur opari ꝓpriæ.

M

A.l. Anselᵐ. ꝓslo. c. 2. ꝺ ipsemet disputat ꝺ iliꝑ tem.

Pꝺs. 13. v. 52

Prim⁹ arti. Dispo p se nota que?. Scotus. Impugnatio Cõsidera. an currit ponderando.

Quæritur Utrũ voluntas possit ab aliqua causa necessitari.

Dico q̃ volũtas põt 4ʳ ꝓsiderari. s. vt passiua, vt receptiua, vt actiua, vt ꝓductiua. si volũtas accipiat ꝑmis duob⁹ modis: sic dico, q̃ volũtas põt necessitari: qa pati nõ est praecise in ptãte patiẽtis. Si aũt volũtas accipiat duob⁹ modis vltimis: sic dico, q̃ nõ põt: qa sic sp ipsa vt cã actiua ꝯcurrit: causalitas aũt sua nãlis est cõtingẽs: ideo ab aliquo nõ põt necessitari. Nullũ enim actiuũ põt necessitari ad agẽdũ nisi suo mõ nãli. ¶Sꝫ hic est vna magna difficultas, accipiẽ enĩ talis regula. Quicũq; aliq̃ entitas positiua in aliq̃ gradu aufert aliqd de facilitate poᵗ: si magis ⁊ magis aucta fuerit, facẽ maiorẽ difficultatẽ. ereni tãtũ poterit ĩtẽdi, q̃ auferet totã facilitatẽ: ⁊ ponet necessitatẽ. Ista regla ꝓz in põderib⁹: ⁊ in mltis alijs: sed delectatio de aliquo bono, q̃ũ est magna: facit q̃ nõ põt volũtas ita facilr resilire: ⁊ ita facit difficultatẽ ad resiliendũ: ⁊ maiorẽ maiorẽ. g̃ si ĩtendaᵗ in ifinitũ nõ poterit resilire. Eodẽ mõ arguiᵗ de habitu: q̃ in aliq̃ gradu appositus diminuit facilitatẽ poᵗ. tãtũ poterit augeri, q̃ totalr necessitabit. Eodẽ mõ de repugnatiõe: sꝫ magis ꝓncipali⁹ de obiecto, quanto ipm est pfectiõ. ¶Ad istud rñdeo. ꝓtio do vnã regulã. Qñcũq; est aliq̃ po⁹ ĩmãlis ⁊ ifatigabilis: qcqd sibi est difficile: est sibi ipole. Ex quo ꝓz ista regla ĩ po⁹ angeli mouẽte celũ: si enĩ eẽt sibi in aliquo difficile: tunc vtus illa esset fatigabilis. Nã difficultas inducit fatigatiõẽ: q̃ aũt nõ est fatigabilis, nihil est sibi difficile: gn sit sibi ipole. volũtas aũt est po⁹ ĩmãlis ⁊ ifatigabilis: ⁊ ideo qcqd est sibi difficile: est sibi ipole. ¶Sed tũc querit vnde pronenit diffi. in nobis. Dico, q̃ diffi. pueniat in nobis ex ꝙunctione volũtatis cũ appetitu sensitiuo. Nã hꝫ⁹ in appetitu sensitiuo exĩs ĩclinat ad talia delectabilia: ⁊ tõ q̃ hꝫ⁹ habitũ de difficili resiliunt pp organũ. ¶Sꝫ dices: ad qd habit⁹ ponit in volũtate. ℟ndeo, q̃ qa volũtas est cõuncta appetitui sensitiuo semp ad gĩationẽ habit⁹ ĩ volũtate segt gĩatio habitus ꝓportionalis in appetitu sensitiuo. ¶Sed ꝫ est diffi. qa hꝫ⁹ dr̃ dari po⁹ volitiue ad aliqd delectabil r operãdũ: ac ꝙmpte ꝑm illũ habitũ: ⁊ si nõ: da mihi cãz, q̃re ponit hꝫ⁹ in volũtate. ¶Ad hoc dico, q̃ pp 4ᵒʳ dat hꝫ⁹. Primũ est, pp pfectionẽ actᵒ. Secõm est, pp delectationẽ. Nã pfectionẽ actũ sequit maior delectatio. Ista duo ĩuenĩũt ĩ potẽtijs sepatis: sꝫ alia duo, q̃ sunt opari facilr: ⁊ velociter, siue ꝙmpte: facit habitus in potẽtijs organicis ꝯiunctis: in potẽtijs aũt sepatis nihil est difficile, vl tardũ: sꝫ opanᵗ ĩ istãti. ¶Dist. II.

Hec itaq; vera ⁊c.

¶Utrũ deum esse sit per se notum. Questio. I.

Circa distinctionẽ scdam queritur. Utr deũ esse sit p se notũ. Qr sic vt dicit Dam. li. p. ca. p. q̃ cognitio existẽdi deũ, nãl r est iserta: nõ sũt aũt nob naturaliʳ inserta: nisi ꝑma ꝑnᵃ, q̃ sũt p se nota. g̃ ⁊c. ¶Contra. Nullum per se notuꝫ potest negari: sed Dixit insipiens in corde suo, non est deus. ergo ⁊c.

Circa istã qõnẽ ꝑ videndũ est qd est p se notuꝫ. Ad q̃ũ qdã doc. dicit, q̃ ꝓpõ per se nota est: quehꝫ⁹ euidẽtiã ex rõnib⁹ formalib⁹ terminoꝝ: vt termini eius sunt. Sed qa hꝫ⁹ vez est solũ in notitia abstractiua ⁊ nõ in ĩtuitiua: qa ĩ sensu p se notũ est, q̃ nix est alba: nõ tñ hoc est euidẽs ex rõnib⁹ formalibus terminoꝝ. Ideo illa descriptio non sufficit. ¶Ideo alius dicit, q̃ illa ꝓpõ est p se nota: quã necesse est hꝫ⁹ quelibet docentẽ in scia. Sed nec ista sufficit: qa hꝫ⁹ sit vez in scientijs subalternãtib⁹, nõ tñ vez est in subalternantijs: in qbus sumunt ꝓpões: que sunt demõstrate in scia subalternãte. ¶Dico g̃, q̃ illa ꝓpõ est p se nota, q̃ hꝫ euidẽtiã ex se: ⁊ nõ ex alia ꝓpõne. Et hꝫ ostendo sic. oẽ pfectibile: aut hꝫ pfectionez a se: aut ab alio. si a se: hoc pfecte hꝫ: ⁊ p se ipsũ. Si ab alio, nõ hꝫ pfecte ⁊ p se illud: nec est p se tale. Euidẽtia aũt est pfectio ꝓpõnis. g̃ si hꝫ ab alio euidẽtiã, nõ est per se euidẽs. ¶Confirmat: q̃ euidẽtia veritatis ꝓpõnis vr eẽ ex cõformitate cognitionis ⁊ cogñscibil. ¶Et tũc arguo, sic ꝑus. Ista ꝓpositio aut hꝫ a se: ⁊ sic hꝫ euidẽtiã: ⁊ ꝑ ꝓns est p se nota. Si aũt ista ꝓpositio ab alio hꝫ: sic nõ est p se nota. ¶Sꝫ nõn^m, q̃ ꝓpõ p se nota põt dici duplr: aut formaliʳ: vel originaliʳ. Si aũt itelligat formaliʳ: sic nõ itelligit ad ꝑns. Nã si ly p se, diceret circũstãtiã cãe formalis, q̃libet, ꝓpõ, quãtũcũq; sit, eẽt p se nota: q̃ in se includit formaliʳ euidẽtiã: ⁊ illud p qõ cogñsci põt. ¶Debꝫ g̃ originaliʳ itelligi. illa g̃ ꝓpõ, q̃ nõ hꝫ originaliʳ ab alio euidẽtiã, est p se nota: ⁊ q̃ hꝫ ab alio, mõ est per se nota. ¶Cõtra ꝫ arguit q̃druplr. Primo sic. q̃ ꝑm hoc, ꝑ^m ꝑn^m nõ est p se notũ: q̃ oĩs ꝓpõ in qua ꝑdicat passio de subo, illa põt demfari. sꝫ in ꝓ ꝑn^o est hoc: q̃ in eo ꝑdicatur affirmatio vel negatio: q̃ sunt passiones. maior est de se nota: q̃ illa passio põt p diffinitionẽ subti ꝓbari. ¶2º Ista est p se nota. Oẽ totũ est maius sua pte: ⁊ tñ est demfabilis: q̃ oẽ q̃ ꝺtinet multitudinẽ partiũ, excedit q̃libet illius mltitudinis: q̃ ꝺtinet tãtũdẽ ⁊ adhuc amplius: sꝫ totũ est hꝫ⁹ respectu ptis: g̃ totũ est maius sua pte. ¶3º q̃ ostat, q̃ aliq̃ sunt p se nota: quoꝝ tñ notitia hꝫ ꝑ inductionẽ, sicut illa. Oĩs nix est alba: g̃ nõ hꝫ cuidẽtiam a se. ¶4º q̃ hec est p se nota. sol est mobilis. ⁊ tñ põt demõstrari. q̃ oẽ coꝝ⁹ sphericũ est mobile. sol est hꝫ⁹. g̃ ⁊c. ¶Ad ista. ¶Ad ꝑ^m dico, q̃ nõ põt ꝓbari ꝑ^m ꝑn^m. ¶Ad ꝓbationẽ, q̃ũ dr̃, q̃ oĩs passio põt demfari ꝑ diffinitionẽ subi. veruꝫ est, q̃ũ subm hꝫ diffõnẽ. mõ in ꝓposito nõ est sic: q̃ ens est q̃ũ est, subꝫ nõ hꝫ diffinitionẽ: q̃ est simplr simp^r. si aũt hꝫt diffinitionẽ dico, q̃ vere posset demfari. ¶Ad 2^m dico, q̃ illa ꝓpõ. oẽ ⁊c. nõ est p se nota: sꝫ demfabilis. sylloᵗ tñ impceptibili ⁊ in istãti. ⁊ tõ apparet p se nota: nõ tñ est sic. ¶Ad 3^m dico, q̃ nõ est ꝓpõ p se nota. Oĩs nix est alba. q̃ aũt hec nix sit alba est per se notũ ꝑ sensum: sꝫ q̃ deus põt cõseruare niuẽ destruẽdo albedinez: ideo vlis illa nõ est per se nota. ¶Ad 4^m dico, q̃ nõ est ĩcõueniens, q̃ aliq̃ ꝓpõ, que est per se nota, ituitiue sit demõstrabilis in notitia abstractiua. Et ita de ista positione: sol est mobilis: q̃ ipsa cognita per notitiã intuitiuã est p se nõ. ĩ abstractiua aũt ipsa est demfabil.

Secundum

aũt faciẽdũ est videre. Utrũ deũ eẽ, sit p se notũ. Et circa hoc sunt q̃tuoꝝ difficilia ꝓtractãda. ¶Primũ est, vtr apud intellm intuitiue videẽt deũ sit q̃ p se nota ista. Deus est. ¶Et ad hoc dico, q̃ sic. Et hoc ꝓbo q̃druplr. Primo sic. Omnis ꝓpõ est per se nota illi intellectui simplr: apud quẽ nõ ꝺtingit per se nota illi intellectui simplr: apud quẽ nõ ꝺtingit dubitare: sed itellectui babẽti notitiã intuitiuã de essentia diuina nõ cõtingit dubitare: nam notitia intuitiua verã existentiã regrit. ¶Scõo sic. Omnis notitia exprimẽtalis est per se nota: cũ ex ea experioꝝ me itelligere: sed itelligẽdo deũ intuitiue: experioꝝ me intelligere deũ intuitiue. g̃ est per se notum. ¶Tertio sic. Q̃cũq; aliqd cõpetit alicui per accñs: si intuitiue cogñscit, illud est ꝑ se notũ. hoc ꝓz in creaturis. q̃ cognitio ituitiua: q̃ cognoscit, q̃ creatura existit: est per se nota. ergo multo magis illa est per se nota: q̃ intuitiue cognoscit: q̃ deus existit: cũ exĩtia magis sit intrinseca deo: q̃ creature. ¶4º sic. Illud quo supposito multa alia demfatiue ĩducunt, est per se notũ: sed cognita exĩtia dei intuitiue multas alias vitates ꝯcludit sci de deo demfatiue. g̃ exĩtia dei est eis p se nota: vel deũ esse, est eis p se notũ. ¶Scõm difficile pertractandũ est. Utrũ itellectu hñi spẽm itelligibilẽ distincte repñtantẽ essentiã diuinã esset hoc ꝓpõ p se nota. Deus est. ¶Dicit vnus doc. q̃ sic. ⁊ ꝓbat, pp^m sic. Oĩs ꝓpõ, ꝙ qua ꝑdicat aliqd de aliq̃ in ꝓ mõ dicẽdi p se, est per se nota: sed esse dr̃ de deo qdditatiue: ⁊ in ꝓ mõ dicendi p se: g̃ est per se nota. g̃ ⁊c. Maioꝝ est manifesta. minoꝝ ꝓbat: qa ꝑdicatio in abstracto vr esse de ꝓ mõ. sed esse dei dr̃ de deo in abstracto: qa deus est suũ esse. g̃ ⁊c. 2º sic. Illõ qõ ex sua rõne formali est neẽe eẽ, includit existentiã in ꝓ mõ dicẽdi p se: sed deus est hꝫ⁹. ergo ⁊c. 3º sic. Illud qõ ex sua rõne formali est actus purus, esse dr̃ de eo in ꝓ mõ dicẽdi per se. deᵒ est huiꝫ. ergo ⁊c. 4º sic. Omne qõ nõ includit aliqd in ꝓ mõ dicẽdi p se est ꝑus illo: sed cẽntia diina nõ includit esse in ꝓ mõ per se. g̃ est ꝑoz ipso esse: sꝫ qõ est ꝑus ipso esse ꝓz aliquo ꝑoz hꝫ essentiã ꝓz quo nõ hꝫ esse: g̃ cẽntia diuina ꝓz aliquo ꝑoz hꝫ cẽntiã quo nõ hꝫ eẽ. g̃ cẽntia diuina ꝓz aliquo ꝑoz nõ habebit esse: sed oẽ qõ ꝑcedit aliqd ex se nõ determinat sibi illõ: ergo essentia diuina non determinaret sibi simplr esse: qõ est falsum. ¶Alius doc. dicit q̃ deũ esse: nõ est p se notũ tali ĩtellectu hñti spẽz. Et hoc, ꝓbat assumẽdo oppm eius: qõ accipit alius doc. dicẽs: q̃ illud qõ nõ ꝑdicat de aliquo in ꝓmo mõ sed in scõ, mõ est p se notũ de illo: sed esse est hꝫ⁹ re^m dei. ergo ⁊c. Probat aũt assumptũ. ꝑ sic. Nulla rõ ꝑ diuersa. g̃ nõ includit aliqõ cõe: vt in ꝓ mõ: sꝫ deitas ẽ rõ ꝑ diuersa. g̃ nõ includit esse, qõ est sibi cõe ⁊ alijs. Secundo sic. Nullũ simplr simplex recipit aliqõ ꝑdicatũ essentiale cõe: sed deitas est huiꝫ. esse aũt est cõe. g̃ ⁊c. Tertio sic. Si esse ĩcluderet qdditatiue in diuinitate: maxie pp istas rõnes/que adducte sunt de abstractione de necesse esse: de puro actu: eque sapia itell⁹ ⁊ oĩa attributa ĩcluderent esse. hoc aũt est falsuꝫ: qa q̃cũq; aliqua sunt ciusdẽ rõnis formalis: qcqd dicit quidditatiue de vno ⁊ de altero: hec est manifesta: sed itell⁹ diuinus ⁊ humanus sunt ciusdẽ rõnis formalis: esse aũt per te dr̃ de intellu diuino qdditatiue. g̃ ⁊ de humano qdditatiue: qõ est falsuꝫ. Itẽ 4º si esset ita: attributa in deo distinguerent ꝑm existentiã, sicut distinguunt formaliʳ. ¶Dico g̃, q̃ actualis exĩtia: vel esse est modus intrinsecus: qõ, ꝓpõ sic. Q̃cũq; aliqd aduenies alicui nõ variat eius rõnẽ formalẽ: illud est modus intrinsecus: sed exĩtia aduenies alicui nõ variat eius rõnẽ formalẽ. Nã hõ in po^a, tidẽ posita in actu est idẽ hõ formaliter: nec variat eius rõ formalis: ergo existẽtia, vel esse est modus itrinsecus. ¶Ad rõnes alterius docto. ¶Ad ꝑmã dico: q̃ qñ aliquid ꝑdicat de aliquo in abstracto ⁊ est itrinsecũ: ⁊ nullũ eoꝝ est ifinitũ: semꝑ est vera illa, ꝓpõ in ꝓmo mõ dicẽdi p se. si aũt alterũ, vel ambo eẽnt ifinita nõ est vez: sicut est hic. De quocũq; enĩ ꝑdicat esse in abstracto: ipsuꝫ est ifinituꝫ, vel illud q̃ ꝑdicat de eo: ⁊ sic est solũ identica: ⁊ non formalis ꝑdicatio. ¶Ad 2^m ⁊ 3^m dico q̃ necessitas ⁊ actualitas sunt modi itrinseci: sic exĩtia: nõ tenẽt. Naꝫ ista. deᵒ est purus actus: vel neẽe esse ꝑtinet ad ꝑmũ modũ: sic ista. deus est: vel deus est suũ esse. ¶Ad 4^m cõcedo, q̃ est ibi ꝓrioritas per intellectũ: sed tñ posterius nõ aduenit ꝓrioꝝ per aliquam ꝓductionẽ: nec est ꝑfluxus realis ab illo, q̃ est ꝓrius ad illud, q̃ est posterius.

A

Ponderatio hominem.

2.D.

Vide Sco. in quolibeto. q. 1. ad hec. vide. ꝓcipue. 3. vbi ibi nõtã. Non ꝓsunt Scotᵉ illam maioꝝ ꝓsentialem: imo oppᵐ: vt ꝓz ĩtuenti.

B

Nõ dñr: sꝫ cõsidera an currat.

Cõsidera ĩstantiam. Videt opᵒ. ꝓpria ꝺre alios vt Bechamᵐ ⁊ Aurcolum. Solue facilr vt scis hic. Hoc negatur: distinguẽdo vt scis ma. ⁊ mi. Dic vt scio.

C

Hoc negat.

Cõsidera dñr ponderando ⁊ euadendo.

Nota opᵒ. ꝓ ꝓpria: sꝫ vide ra dñr. vide. 6. in ꝓlo. q. 16. idem.

Q

Quæ est modus itrinsecus ⁊ ꝺtinctus: sꝫ cõsidera eas dñr ponderando.

D

Cõsidera ista nã ad hoiem de entitate ⁊ humanitate. Dic ponitqõ dam crẽpulꝫ ꝺ unitate ⁊ entitate in aliquᵒ originalibus.

A.l. sc habet.

Tertium difficile declarãdum est. Utrũ apud intellm creatũ habẽtẽ notitiã intuitiuam de oĩbus creaturis sit ista, ꝓpõ per se nota. Deus est. ¶Et hic dico, q̃ sic. ⁊ põt demonstrari q̃druplr. ¶Primo sic. Oĩs intellus hñs notitiã intuitiuã de aliquo: hꝫ notitiã per se notã de oĩbus: que includunt in qdditate illius: sed talis intellus cognoscit intuitiue relationẽ creature ad deũ. g̃ oĩa q̃ includunt in rõne relationis/sunt ei p se nota: sed deus est hꝫ⁹. vnũ enĩ relatiuũ p aliud diffinit. deus enĩ est terminus relonis illius. ¶Scõo sic. ⁊ ꝓfirmat ꝑ^m: vel cognosco relonẽ sine discursu: vel cum discursu. si sine discursu: tunc cognita relone cognosco deũ: ⁊ sic habeo ꝓpositũ. si solũ cũ discursu: tunc sequũtur duo inconuenientia. Primũ ꝓ aliquo signo habebo notitiã intuitiuã perfectã de aliquo: ⁊ tñ nõ cognoscã illud, q̃õ includit in ratione eius formali. Scõm q̃õ segtur est eã inconueniẽs, q̃ ꝓ aliquo signo cognoscã relonẽ sine termino: q̃ adhuc ignoro terminũ esse. ¶2º arguo sic. Oĩs itell⁹ cognoscens habitudinẽ inter aliq̃ extrema, ꝓius cognoscit extrema: q̃ in essentialiʳ ordinatis nõ solum, quo ad esse: sed etiã, quo ad cognosci, cognoscens posteriꝰ necessãrio vel ꝓius vel simul cognoscit ipm ꝓius. habitudo aũt iter extrema ordine eẽntiali est posterior extremis: sed talis intellus cognoscit relonez creature ad deũ. g̃ ⁊c. ¶Tertio sic. Ista, que sunt simul nãli intelligentia cuicunq; intellectui, si vnũ est p se notuꝫ, ⁊ reliquũ: sed relatiua, vt relatiua sunt simul nãli intelligentia. ergo cũ vnũ sit tali intellectui per se notũ: ⁊ reliquum: cõstat, q̃ intellectui tali hec est per se nota. Creatura est dependens ad deuꝫ. ergo ⁊ deũ esse. maioꝝ est manifesta: q̃ ad opposituꝫ iam nõ sunt simul tali simultate. ¶Quarto sic. Impole est intellm intelligere relonez sine termino. si ergo itellectui cognoscẽti relonem est per se notum. Deũ esse. habeᵗ ꝓpositũ. si nõ: tunc erit notũ sibi, q̃ relo est ⁊ ignorabit. vtrũ terminꝰ eiꝰ sit.

Quartum difficile videnduꝫ/est de intellectu nr̃o. Utrũ ei sit per se notũ deũ esse. Et hic dico, q̃ nõ: q̃ qõ a multis cõcipiẽtib⁹ terminos negat nõ est per se notũ. deũ esse est hꝫ⁹. g̃ ⁊c. ¶2º sic. Qõ, ꝓbat ab aliquo/illud nõ est per se notũ: sed sancti conati sunt, ꝓbare deũ eẽ. ergo ⁊c. ¶Tertio sic. Nulla ꝓpõ in qua ponit subm non simplr simplex: sed includens partes/q̃s non est per se notũ vnius/nulla talis, ꝓpõ est per se nota. hoc ꝓz: q̃ ex notitia terminoꝝ dependet notitia ꝓpõnis. ergo si termini sunt duby: ꝓpositio erit dubia. 2º ꝓz alr: q̃ subm includens ptes vere repugnates nõ recipit ꝑdicationẽ alicᵘ. eodẽ mõ subm includens dubia nõ est per se notũ vnius ꝑdicato. deus aũt (ꝑm q̃ hic cõcipiẽ a nobis) nõ hꝫ ꝺceptũ simplr simplicem: sed includit partes: q̃rũ vnio nõ est per se nota: q̃ ĩcludit entitatẽ ⁊ infinitatẽ, quaꝝ vnionẽ multi conant demõstrare. ¶4º sic. Primã cãz eẽ nõ est per se notũ. g̃ nec deũ esse. antecedẽs ꝓbatur: ex mouẽtibus enĩz ⁊ motis, ꝓbatur primã cãm eẽ. ꝺña ꝓz: q̃ ab oĩbus cõceditur. q̃ prima cã sit deus. ex añe põt etiam inferri, q̃ nõ est per se notum infinituꝫ esse. ¶Sed ꝫ hoc est illud, q̃õ dicit Ank. q̃ deus est illud, quo maius excogitari nõ potest. Et ex hoc arguit sic. Oĩs ista, ꝓpõ est per se nota, q̃ oppositũ predicati repugnat subo. sed si deũ esse non esset per se notum aliquid magis ens ⁊ notius ens cogitaret: quod tamẽ repugnat deo. ¶Itez Boetius dicit, q̃ est de primis cõceptionibus. ¶Itẽ per se notũ est effectũ esse in reruꝫ nãtã. ergo per se notũ est cãm esse illius effectus: deᵒ aũt est talis cã. ergo per se notũ est deũ esse. ¶Itẽ in scia

F

3.d.

Conclusio.

Vide. 6. q. 15. ꝓlog. ꝓclone 3. arti. 2. ponderando.

Exaĩabis hñs ꝓ argumenta ⁊ ad hoiez ⁊ in se vt nosti.

F

Cõsidera ĩstantiam.

G

Obiicit quadruplicitᵉr. Proso. c. 2.

De Ebdomadibus.

4.d.

Cõclusio.

Exẽplum de hoie ⁊ irrõnalitate.

H

I mozali per se notū est, deū esse colendū. ¶ Ad pmum dico: q̄ est ad oppositū. nā per illā diffinitionē Anselmi. ꝑbare ⁊ demōstrare deū eē. ergo est demōstrabilis: sed nullū demōstrabile est p se notū. Eodē modo ad argumentū de Boetio dico q̄ itelligit/q̄ deus esse est de numero illarū ꝓpōnū/vel cōceptionū/que cōiter cōcedunt. Ad aliud/q̄ deus sit colendus, nō est per se notū: sicut nec modus colendi. Ad 4m dico/q̄ si esset p se notū aliquos effectus esse dei: bñ curreret tūc argm: sed hoc non est verum. Dato enim q̄ res sint note per se esse: nō tñ vt effectue a deo. ¶ Ad Anselm. ꝑz.

¶ Utrū deū esse sit demōstrabile pp quid. Qō. II.

Ide Sco.

A.l. Dam.

Protosol. c. 2. De di. nō. c. 1. ⁊ alibi.

Ueritur Utrum deū esse sit demōstrabile ꝓpt qd. Et sic ꝑbat̄ per diffinitionē dei/quā dat Anselm. pōt deum esse demonstrari. ergo ⁊c. ¶ Cōtra. Diony. dicit/q̄ de deo nec est rō: nec imaginatio. ¶ Circa istam qōnē ꝓmo declarabo terminos. Scōo quid sit demonstratio ꝓpter quid.

R In demōstratione ponuntur termini tres. Vide. 1. post. in ꝓncipio. Loco 4r. De distinctione diffonis ⁊ diffiniti. Ecce q̄ ārīs Obiicit 4r.

Et primo de terminis. Ad qō intelligēdū sciendum est, q̄ tres termini ponunt̄ in demonstratione. s. subm/diffinitio/⁊ passio. ¶ Ex his elicio 4or ꝓnes. Prima ꝓ/q̄ diffinitio nō differt formal'r a diffinito. Hec ꝓ p̄bat̄ sic. Quicūq; aliq̄ sic se hñt/q̄ vnū dr de alio in p̄ modo dicēdi per se: ista nō differunt formal'r/marīe si adequate dicant̄: sed diffinitio dicit de diffinito in ꝓzi mō dicēdi per se ⁊ adequate. ¶ Cōtra istā ꝓnē instat 4r. Primo sic. Posita tota gdditate alicuius: circūscripto quocūq; alio/qō nō est de gdditate illius, ponit̄ necio quidditas eius tota: sed positō giē ⁊ dzia/quocūq; alio circūscripto/nō ponit̄ quidditas eius tota. ergo dicit aliā rōnē formalez/q̄ genus ⁊ dzia sil' sumpta: sicut cōpositū dicit real'r aliud a mā ⁊ forma. Minor ꝑbat̄: q̄a posito per ipole/q̄ color separet̄ a dzia: ꝓstituēte albedinē: si albedo nihil aliud eēt/q̄ color/⁊ talis dzia: tūc istis positis quātūcūq; separatis maneret albedo: qō est falsus. Scōo sic. ⁊ euidēter ponendo ꝓles forās, accipio enī corp̄ aīatū/aīatū est separabile a corporeo: ponat̄ separatio: ⁊ tūc remanebit tota quidditas corpis aīati: ⁊ tñ nō remanebit ipsum corp̄ aīatū: ⁊ sic remanebit corpus/qō est genus: ⁊ aīatus/qō est dzia: ⁊ tñ nō manet diffinitū/qō est corpus aīatum.

L Soko nobilis Replica 4r.

Notabilis altercatio: sz oia caste examinata vt scis.

M

3o sic. Sensibile distinguit̄ a rōnali. separent̄ ergo, remanebit gen's ⁊ dzia: ⁊ tñ nō manebit gdditas spēi. 4o: Quia explicatiuū ⁊ explicabile dīnt formal'r: diffinitio est explicatiuū. ¶ Ad ista oia posset dici/q̄ remanent vnita: ilō nō remanet gdditas. ¶ Cōtra. aut ista vnione facta aligd aliud ab vnione ⁊ vnitis ꝺsequit̄ ꝓinēs ad spēz: aut ipsa ꝓcisa vnio ꝓinet: aut nihil plus/q̄ añ. Si ꝓmū: tūc hī ꝓpositū, cū diffinitio nō exprimat nisi ptes diffiniti. diffinitū aūt adder illud aliō ad diffōnē. Si 2m, illud est falsū: q̄a vnio est respectus: q̄ nō pertinet ad gdditatē. Et etiā hoc dato/hī ꝓpo m: q̄a illa non exprimit̄ per diffōnē. Si des 3m: tūc erit arguendū de partibus separatis/sicut de vnitis: ⁊ ita si partes separate nō sunt ipsuz diffinitū: sequit̄ etiā/q̄ nec partes vnite. ¶ Scōo istat̄ p p̄m pm cōplexū. ⁊ hoc sic: spēs enī cōponit̄ ex gīe ⁊ dzia. Ex hoc arguo sic. De eodem oīno impole est verificari ꝺdictoria saltē de eadē rōne formali: ꝛ si spēs sit oīno idē cū gīe ⁊ dzia simul sumptis, de eodē oīb' modis dicerent̄ ꝺdict dzia: q̄a gen's ⁊ dzia simul sumpta cōstituunt spēm: spēs aūt nō ꝓstituit speciē: q̄a idē nō ꝓstituit sipz. q̄ ⁊c. ¶ Tertio sic. Impole est q̄ vnitas formalis fundet̄ in duob' formal'r distinctis. vnitas aūt specifica est formalis: genus ⁊ differētia formal'r distinguuntur. ergo non fundatur in ipsis. ergo opz dare tertium indistinctum formaliter in seipso: qō erit fundamētuz istius vnitatis. Et illud addit diffinitū super diffinitionē. q̄ ⁊c. ¶ Sed dices, q̄ sunt vnū realiter. ¶ Cōtra. illud non valet: q̄z sicut vnitas realis requirit vnū reale/qō sit fundamētum illius: ita videt̄/q̄ vnitas formalis nō potest haberi/nisi vbi est vna simplex formalitas. Et sicut vnitas realis nō pōt fundari in diuersis rebus: ita nec vnitas formalis in distinctis formalitatibus, vt sic. ¶ Quarto arguo sic. Idē simul ⁊ semel nō pōt esse cognitū/⁊ nō cognitum: sed diffinitū cognoscit sine diffinitione: per diffinitionē eniz distincte cognoscit̄ res: per diffinituz aūt indistincte. cōstat aūt, q̄ res pōt cognosci idistincte absq; hoc, q̄ cognoscat̄ distincte. ¶ Si dicat̄/q̄ non est inconueniens eandē rem cognosci duob' modis. ¶ Cōtra. qui cognoscit indistincte/nō cognoscit partes cētiales: sed q cognoscit distincte/cognoscit partes essentiales. ergo aliquid cognoscit̄ cognitione distincta, qō non cognoscit̄ cognitione indistincta. ¶ Sed dices. cōcedo maioꝛē/q̄ indistincte cognoscēs nō cognoscit partes distincte: sed tñ hī indistincte cognoscit. ¶ Cōtra. inuentā aliq̄ cōpositū ex partib' simpl'r simplicibus: illud pōt cognosci distincte ⁊ indistincte. quero si cognitione indistincta aliqualiter cognosco partes vel nō. si nō: habeo ꝓpositū. si sic/⁊ distincte: eodē mō habeo ꝓpositū. Si indistincte. Cōtra. q̄ simpl'r simplex vel distincte cognoscit̄ vel nullo mō cognoscit̄. Partes aūt ille sunt simpl'r simplices per suppositū. q̄ distincte cognoscūtur. vel nullo modo. Videt̄ ergo dicē duz/q̄ sicut cōpositū nāle addit ad partes simul sumptas: ita ēt cōpositum metaphysicū. sicut diffinitū/vel spēs addit supra genus ⁊ differētiaz simul sumpta. Et si dicas ergo distinguunt̄ formaliter. dico/q̄ nō distinguūtur formaliter: q̄z ista. s. spēs includit illa, scz genus ⁊ differētia: sicut entitas cōpositi includit partes, ideo nō distinguunt̄. ¶ 2a ꝓ est/q̄ passio differt formal'r a subo. Nā oē, qō dr de aliquo in scōo mō dicēdi per se, differt ab eo: saltē formal'r: sz passio dr de subiecto in scōo mō: q̄ ⁊c. Ma. ꝑbat̄. q̄z qñ aliq̄ sunt oībus modis idem: q̄quid dr in primo mō dicendi per se de vno: ⁊ de alio: sed diffo subi dr de subo in p̄ mō dicendi p se. ergo ⁊ de ipsa passione. quod est falsum. 2o arguitur sic. Nullū posterius pōt esse oībus modis idem cum prioꝛi: sed passio est posterioꝛ subo. ergo ⁊c. 3o Diffinitio est per se nota de subo: nō aūt passio. ergo passio et diffinitio non sunt oībus modis idem. 4o. Quando aliqua ita se hñt/q̄ vnū est per se notum, aliud nō: necessario est inter ea aliqua non identitas: sed subm de seipso dictū est per se notū. passio aūt de subo non: q̄z demonstratur. ergo ⁊c. ¶ Dico ergo / q̄ passio non est idem oībus modis cū subiecto: o: sed tamē non dico / q̄ semper distinguit̄ formaliter a subo: sed aliq̄n distinguitur solum/sicut modus intrinsecus: sicut finitas se habet ad angelū: nam ipsa pōt demonstrari de ipso: ⁊ tñ solū est modus intrinsecus: ⁊ tñ se habet per modū passionis, nō tñ formaliter differētis. Aliquando autē differt formaliter a subo: sicut, q̄ ꝑbatur, q̄ angelus est nā intellectualis. ¶ 3a ꝓclusio est, q̄ passio nō differt realiter a subiecto. Et hoc ꝓbo sic. Quando aliqua sic se habent, q̄ vnum distinguit̄ realiter ab alio/⁊ est ꝓius eo essentialiter: illud q̄ est ꝓius pōt fieri sine eo/q̄ est posterius. sed si subm differt realiter a passione: ⁊ est ꝓius essentialiter ea. ergo pōt fieri sine ea. Maioꝛ probat̄ quadrupl'r. Primo sic. Q̄ñ aliqua sūt essentialiter ordinata ⁊ realiter distincta, ꝓius nō dependet a posterioꝛi: sed que ita se habent, q̄ vnuz non

dependet

N Euasio.

Euasio.

O Euasio.

Ultima ratio Iunio: sed obdera calle pōt derādo filius dine ⁊ diuinitatem.

P Lopō 3r. Vide. s. dis. 5. q. 1. vbi idem tenet.

Sozasr o filius gur ⁊ realiter identificantur ciuent passioni respectu fundamenti: ⁊ re alia ipsa nego separari. ꝓpter conclusionem triplici.

Cōsidera ista stantia pōdrando.

Q

Cōsidera ex stigando cum Sco.

Cōsidera instantiam. Vide Sco. 1. d. 1. q. 4. ⁊ alibi ad hoc.

Ecce q̄ ꝓpositio

Risibilitas quid? sed ad ꝓpria.

A Euasio.

Cōsidera instantiā ponendo.

Regula nota pulis.

B

Euasio nota pulis.

Euasio.

Ecce q̄ ārīs: sz instātia est ō relone itrinseca aduenies.

C

dependēt ab alio/vnū pōt ab alio separari: q̄ subz potest esse sine passione. ¶ Sz dices q̄ inseparabilitas nō solū pucnit ex dependētia sz ex coexigētia. ¶ Cōtra. Nihil necessario coexigit ad eē alicui' qō nō facit ad esse illius: sed posterius nihil facit ad eē priozis: q̄ ⁊c. 2o sic. Qualēcunq; ordinez bñt aliqua in quidditatib' talem bñt in existentys. sed ratio quidditatiua subi ⁊ cuiuscunq; priozis priuz est essentialiter q̄ rō quidditatiua passionis ⁊ cuiuscūq; posteriozis. ergo in existē do est priozi. ergo pōt eē sine posteriozi. 3o sic. In eēntialiter ordinatis non pōt esse circulatio. si ergo prius nō pōt esse sine posteriozi: ⁊ hoc nō pōt esse pp dependētiā. sed pp coexigentiam: posterius aūt eque coexigit priusꝫ: sicut econuerso. ergo circulatio erit. 4o sic. ⁊ ista ratio me conuincit. Omne agens contingēter producens duo essentialiter ordinata: ita q̄ ab aliquo nō pōt necessitari: si ꝓducat prius essentialiter nō est necesse q̄ posterius ꝓducat. sed deus est hō agēs. ⁊ prius producit subm q̄ passionē: ⁊ prius essential'r q̄ posterius. ergo ⁊c. ¶ Sz dices. q̄ ꝛz deus non necessitetur absolute: tñ aliquo supposito bene pōt dici necessitari scilz posito subo ad producendū passionē. ¶ Contra. Nā inconueniens vī q̄ subm ꝓductiū necessitet deuz ad ꝓducendum passionem: cū productio passionis sit distincta a ꝓductione subi. ꝓsita ergo productione subi: quare deus nō pōt subtrahere illā. ¶ Si dicatur q̄ eque ꝛcludit argumētū in formal'r distinctis. ¶ Cōtra. Quecūq; vna productiōe producunt̄: vnū nō pōt ꝓduci sine altero: sicut est de formal'r distinctis: real'r tñ eisdem. sed realiter distincta diuersis productionibus producūtur siue causant̄. Nō vī q̄ ratio si subiectū sit realiter distinctū a passione ⁊ ꝓius essentialiter ea cum distinctis ꝓductionibus ꝓducant̄: quare non posset fieri vnū sine alio. ⁊ q̄z nō pōt: conuincitur q̄ sunt eadē res. ¶ 4a ꝛclo est q̄ deus nō pōt facere subm sine passione demōstrabili de eo. Istā ꝑbo quadrupl'r. Primo sic. Nullavitas p se nota pt eē dubia: sz si subm separaret̄ a passione, veritas p se nota fieret dubia. ergo ⁊c. Maioꝛ ps. q̄z illud a quo depēdet tota certitudo scie non potest habere dubitationē. Minorem ꝓbo: q̄z in vna ꝓmissa: passio ꝓdicatur de diffinitione. Cōstat aūt q̄ ista ꝓmissa est per se nota. Cōstat aūt q̄ si nulla sepeꝛ passio a subiecto / non esset p se nota illa ꝓmissa: sed esset falsa vel dubia. q̄ relinquitur q̄ passio p diuinā potētiā nō pōt a subiecto separari. ¶ 2o sic. Impole est ꝛclonē demonstratiuam esse contingentē. sed si passio posset a subo separari / cōclusio demōstratiua eēt ꝓtingēs. Ps: q̄a ꝛclo nihil aliud est nisi ꝓpositio / in qua passio ꝓdicat̄ de subo: ergo ⁊c. Q̄z aūt ꝛclo demōstratiua nō pōt eē cōtingens ꝓbo: q̄z illud qō ꝓuenit rei existenti in poꝛ: sicut ⁊ in actu existenti / nō pōt esse ꝓtingens. Hoc ps. sed de rebus in potentia fiunt demōstrationes. q̄ ⁊c. ¶ 3o sic. Cōclusionē demōstratiuā impossibile est esse falsam. sed si passio separetur a subo ꝛclo demōstrationis esset falsa. ista vo est ꝛclo demōstrationis. Nō est risibilis. sz si deus separet risibilitatē: ipa eēt falsa. q̄ ⁊c. ¶ 4o sic. q̄d est risibilitas: nō ē nisi q̄dā mobilitas faciei. Tunc arguo sic. a quocūq; pōt moueri mobilitas mobilis: ab eo pt destrui motiuitas mouētis: imo si mobilitas mobilis destrueret̄: statim motiuitas mouētis destrueretur: q̄z mobile non est mobile: nisi ab aliquo motiuo: nec motiuum est motiuū: nisi respectu alicuius mobilis: si ergo deus pōt auferre mobilitatē faciei: illā sz quam dicit risibilitas / vel mobilitatem celi: non curo de hoc: pari ratione poterit auferre quācunq; motiuitatez in quocunq; agente: q̄z si vnam solam dimittit / statiz illa erit motiua alicui' mobilis: ⁊ aliquod mobile erit ibi ea mobile. cum deus ergo ipse habeat virtutē motiuā respectu hui' mobilis. si faciat istud non esse mobile / necessario faciet seipsum non esse motiuum: quod est inconueniens. faceret enim se impotentem: quia non potentem mouere faciem hominis.

E

Tange instantiā ad hoc in I. di. 43.

Nunc 2o ꝓncipal'r videdū est de cōplexione: ⁊ circa hoc p̄o videdus est ordo cognitionis terminoꝛ in demōstratione. Ad qō dico q̄ primus cōceptus: est cōceptus qdditatiuus subi qui est primus qui nobis aduenit ⁊ indistinctus. 2o ꝓceptus est diffōnis. ꝓus enī cognoscit̄ res indistincte, q̄ distincte q̄z pcedim' ab imperfecto ad pfectū. 3o ꝓceptus est passionis: q̄z conceptus secundi modi: sunt posteriozes alys. ¶ 2o videdū est de modo formādi demōstrationez. Ad qō intelligēdū ꝓmo necessario accipiē vna regula: qualis est ordo terminoꝛ: talis est ordo cōplonū: si ergo ꝓmus terminus est diffinitum. ⁊ 2o est diffi. ⁊ 3o est passio: simpl'r p̄a, ꝓpō est formalis: in qua ꝓdicat̄ diffinitio de diffinito. nam hec segt̄ naturā terminoꝛuz. 2a aūt erit in qua ꝓdicat̄ passio de diffōne. vt dicatur sic. Oīs bō est aīal rōnale. oē aīal rōnale est risibile. q̄ oīs bō est risibilis. Iste ordo est ꝓgruus: q̄z ꝓdicatio de ꝓmo modo precedit ꝓdicationem de scōo mō. ¶ Sz tunc hic est vnū dubiū: q̄z sic ordinando potissima demonstratio non erit in prima figura: nec in secūda: nec in 3a. In qua ergo. Aliqui volunt dicere q̄ in 4a de bō nō curo. semp enī fm istū ordinē videt̄, q̄ debeant sumi ꝓpōnes: ⁊ ita forte logica nō tradēs istum ordinē erranit. ¶ Sed tunc occurrūt duo difficilia. primuz, q̄ mediū virtute cuius sit totū, non ponetur in principio. Ad qō dico, q̄ magis mouet ad oppositū. nā mediū est cā ꝓnexionis: illud aūt/qō est cā ꝓnexionis/rōnabilius collocatur in medio q̄ in p̄no. ergo ⁊c. 2m difficile est. q̄z videt̄, q̄ minoꝛ extremitas predicabit̄ de maioꝛi ꝛclone: ⁊ sic erit ꝛclo indirecta. ¶ Ad quod ego dico, q̄ nāliter loquēdo forte posset dici, q̄ ꝛclo quam dicit indirectā, est directa. ¶ Nūc videdum est de vltimo. Utrum. s. deum esse sit demonstrabile pp quid. Ad qō dico, q̄ non. q̄z in demonstratione ꝓpter qd / diffinitio subi dz esse mediū: sed deus non est diffinibilis: q̄z simpl'r simplex. ¶ Sed ꝺ arguit̄ dupl'r. p̄o q̄z in dignissima scia debēt esse nobilissime demōstrationes: sed theologia est nobilissima scia: ⁊ demōstratio pp qd / est nobilissima demonstratio. q̄ ⁊c. 2o q̄z in p̄a scia. s. metaphysica est demōstratio pp qd / ⁊ potissima: sed subiectuz ꝓme scie. s. ens est ita simpl'r simplex sicut deus est simpl'r simplex. ergo ⁊c. Nō valet ergo illa non de simplicitate dei. ¶ Ad ista dico. Ad p̄m, q̄ demōstratio pp qd nō est i theologia. Dico tñ q̄ theologia est nobilissima scia: q̄z vitates nō sunt note p diffursum: sed p se sunt note: ⁊ istud ꝓuenit ex dignitate scie: q̄z passio ē p se nota de subo. ¶ Ad 2m dico, q̄ ꝓprie passiōes entis sūt p se note de ente: nec pñt demōstrari de ente: loq̄ndo de ente ⁊ de rōne ꝓcisa ei': ꝛz possent demōstrari de eo qō est ens denominatiue.

F

Modus formādi demonstrationem.

Nota q̄ demōstratio potissima nō fit in aliqua trib' figurarum. Dubium.

Solutio. Videtur posse dici. 4. figurā quā posuit galenus. de q̄ vide cōmentatorē p̄o Phor. ca. 5. ⁊ digressionē eiusdē post ca. 13.

G

Nota. A. l. ista quaz pono est magis directa. 3. pars. Conclusio responsalis: q̄z Deus est simplex simplex. Considera cōstigando. Obiicitur 2r.

H

¶ Utrū deū esse sit demōstrabile demōstratiōe q̄a. Qō. III.

Queritur Utz deū eē sit demōstrabile demōstratiōe q̄a. Et nō. Diony. Nullā bēm' viā ad oñdēdū aligd ō deo. ¶ Cōtrā: q̄z ex effectib' bēm' viā ad laudādū deū: siue edocemur laudare cum

Fm eundem Dionysiū.

Ad ista qōnez p̄ intelligēdū est, q̄ duplici mō inuestigam' deū esse. s. mō phyſico: ⁊ mo

ꝺm Franē. M.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I metaphysico. Physice enī iuestigam⁹ deū esse p motū: qz ḃ mouet ergo ab aliq̄: ꝛ ḃ ab alio: ꝛ sic ire in ifinitū. vel ad pmū stabit. Et ista via maiorē euidētiā hz dimittēdo motū ꝛ accipiēdo cātū. ergo ab aliquo. Metaphysice aūt inuestigamus p viā eminētie: Dato enīz q̄ nihil moueret vel cāretur in entib⁹ adhuc in ordine reperto in entibus iter ea q̄ sunt alterius rōnis: oīs deretur, q̄ esset deuenire ad pmū eminēs: ꝛ ita babeo duos cōceptus de deo. vnū entis pmi. ꝛ aliū cāe pme.

Cōclusio responsalis. Demōstratio ga a posteriori. ꝛ a posteriori. Passio 2ª. Cōsidera hic plap ꝛ ꝯ ponderādo.

K

Tūc istis habitis dico, q̄ demōstratione ga, poterim⁹ demōstrare deū esse. Sz est itelligēdū, q̄ duplex est demōstratio ga. Una a priori: ꝛ alia a posteriori. ḃ enim est cōis oī demōstratiōi ga, q̄ fiat p passionē acceptā p medio. ꝛtingit aūt ḃ dupl'r. Aliq̄n enī ꝛtingit q̄ passio posterior est cōclusa a priori, sicut per mediū: ꝛ sic est demōstratio ga, a posteriori. Exēplū. Oē ens ifinitū existit actual'r: deus est ens infinitū: ergo ꝛc. Hic enīz posterior passio demōstrat p posterē passionē, tāq̄ per mediū. Infinitas aūt est passio prior existentia: sicut patebit. 8. di. Aliq̄n aūt accidit q̄ passio posterior est mediū ad cōcludendū posterē: ꝛ tūc demōstratio ga, est a posteriori. Exēplū. Ois prima cā existit. deus est hȝ: ergo existit. Existentia enī dei prior est/q̄ cālitas quecūqz. Jō dz demōstratio ga, a posteriori. Sz hic est vna difficultas: qz dictū est pus, q̄ oēs termini in demonstratione sunt idez real'r. nihil aūt est in creatura q̄ sit idē realiter ei, q̄ est in deo: illud aūt, q̄ est in creatura/accipitur p̄ medio ad demonstrandum illud q̄ est in deo.

Nō dñi tenuit: qz singlis doctrina. Cȝ istātiā considera. L

Instantia.

Hic dico, q̄ nihil quod est in creatura, est medium ad demonstrandum aliquid de deo: sz pcise per illud/q̄ in deo demōstram⁹. Sz q̄o g demōstrādū est de illo/p effectū. Rndeo ꝛ dico, q̄ nō est per effectū: sz p habitudinē ad effectū. Sz ꝯ. Ois habitudo dei ad creaturā est mediū/de habitudine aptitudinali: q̄ est nec̄ia: nō aūt de actuali q̄ est contingēs. Ad dio. dico, q̄ nullū hēm⁹ manuductiuū ad oīs dēdū aliqd de deo ſm rōnē ppriā ꝛ specificam.

Soluuo.

Habitudo 2ª

Utrum deū esse vnū sit demōstrabile. Qō. IIII.

Tho. ꝛ alij antiqui.

Impugnatio M

a.l.ꝛ ḃ multi ꝛc.

Prosolo. c. 2. Sco. ꝛ alij plures.

Hic ponendi plēs deos sūt quatuor.

Quaritur vtrum deum esse vnuz sit demonstrabile.

Dicū aliq, q̄ sic. Et nituntur demōstrare sic. de⁹ nō hz mām. ergo est vn⁹. Sz ȝ. isti nituntur demōstrare magis notū/p minus notū: certū est aūt apud oēs, q̄ de⁹ est vnus. dubiū aūt, vtz pluralitas fiat p mām: ꝛ sic multi credūt ꝛ dicūt esse fl'm. sicut angeli pluificant: ꝛ tū in eis nō est mā. Aliy dicūt, q̄ supposita rōne Anſ. sqlz q̄ de⁹ est q̄ maius excogitari nō pōt, demonstrari pōt. Ad videndū aūt quo sciēdū, q̄ quatuor vie pñt imaginari ad ponēdū plures deos ꝛ nulla alia. Prima est ponere eos pmo diuersos. 2º ponere eos ȝtios. 3º ponere eos esse disparatos. 4º ponere eos eiusdē rōnis.

Ytra pmā 4ª.

Decla caste examinando omnia.

Cōtra pmā arguit 4ª. Primo sic. Illa q̄ dicūt ipfectionē/nō sunt ponēda in pmis entib⁹: sz diuersitas ponit ipfectionē ſm Pithagoricos: q̄ eā collocabāt ad ptē sinistrā cū alijs ipfectionib⁹. Cȝ. Oē ens pfectissimū includit oēm perfectionē simpl'r: sz de⁹ est pfectissimus. q̄ ꝛc. Alia q̄ deitas, q̄ est in alio, esset pfectio simpl'r. q̄ est in p. ꝛ sic nō essent pmo diuersi. Cȝº sic. Un⁹ intelligeret aliū: aliqn nō est sume pfect⁹. Tūc aut q̄ entiā iteri⁹: ꝛ hoc nō: qz tūc moueret ab il'o. aut p entiā ppriā: ꝛ tūc nō pfecte itelligeret, sicut est itelligibilis. 4º sic. Un⁹ bret aliquē actū voluntatis circa aliū aut vsum: aut fruitionem. si vsum, preteret fruēdis: si fruitionē, tūc diligeret tātū eū, q̄tū se: quod est iconueniens.

Cōtra 2ª viā de ȝtate ar' sic. p qz nihil mali est in pmis entib⁹: sz ȝtas ē mala ꝛ litigiosa. q̄ ꝛc. 2º qz vbi ȝtas ꝛ inclinā ad ȝtia: ꝛ sic ȝria agerēt ſm ȝtas inclinationes. 3º sic. qz ipole est, q̄ aligs ȝtiet sibūpsi: sz ḃ posito idē ȝtaret sibi: sicut illud in q̄ conuenirent. 4º nulla pfectio repugnat enti pfectissimo. cū q̄ illa: qḃ⁹ distinguunt, sint pfectiones: vn⁹ nō esset alteri incōpoli's: ꝛ sic eēt in eo: qz q̄cqd est ibi pol'e, est ibi nec̄io. q̄ essent ȝria in codē: qd est fl'm. Ab aligḃ⁹ aūt adducit rō Auic. que est de nec̄e esse: ꝛ de cōpositione: sz apparet mihi, q̄ eque cōcludāt ȝ diuinaꝫ psonaꝫ p'alitatē: sicut ȝ p'alitatē deoꝫ. Jō eas dimitto. Argno aūt sic al'r. Nulla potētia ponit frustra in vniuerso. q̄ multo minus in deo: sed ita esset. Nam i⁹ rō in qua cōueniūt, eēt in potētia ad illa: qbus distinguunt. Ex⁹ de aīalitate respectu rōnalis ꝛ irrōnalis. Itē pfectio simpl'r est melior quocūqz sibi incōpoli's: sed rō formalis: qua iste distinguitur ab illo, est perfectior simpliciter: qz deitas. q̄ est melior quocūqz sibi incōpol's: sz est incōpol's alteri opp'e. q̄ melior ea. q̄ ꝛc.

Cōtra 3ª viā arguo sic. p q rōnē: q̄ fit cōiter de cōpositione: qz in aliquo differrēt ꝛ in aliquo conuenirēt: ꝛ tūc eēt cōpo sil'r de nec̄e eē: nā vtraqz illaꝫ rōnū esset nec̄e eē. Et qz ista cōcludūt ȝ dīnas psonas. Jō al'r arguo q̄drupl'r. Primo sic. q̄cqd est in deo pole, nec̄io totū est in actu: sz rōni formali: in qua conueniūt, nō repugnat bre alterā rōnē: qua dīnt. q̄ pōt eā bre. ergo hz. ꝛ sic rōnes: q̄bus distinguunt erūt in quolibet. Cȝº sic. In deo nō est aliqd frustra: sz in deo illa potētia que ē in illa rōne q̄ est cōis eēt frustra. q̄ ꝛc. Cȝº sic. Nullū ens pfectissimū caret aliqua pfectione: sed rōne distinguētes sunt pfectiones simpl'r. q̄ ꝛc. Cº sic. Nulla pfectio simpl'r est alteri incōpol's: sz rōnes, quibus distinguunt, sunt pfectiōes simpl'r. q̄ erūt cōpositibles. q̄ erūt sil': ꝛ p ons nō erūt distincti.

Cōtra viā quartā arguo sic. Primo. q̄ cūqz aliq̄ ideuidū adequat sibi totā nām specificā: sub illa spē nō pñt esse plura idiuidua: sed indiuiduū diuinū est hȝ: qz infinitū. Maior pz: minorē pbo: qz infinitū est: quo maius cogitari non pōt. cū ergo de⁹ sit ifinitus: sz si eēnt in vna spē duo/q̄libet illoꝫ mai⁹ cogitari posset. q̄ nō eēt infi'tum. Cº sic. Q̄cūqz aliq̄ sunt eiusdē rōnis, maior pfectio est in duob⁹ q̄ in vno: sz indiuiduo diuino repugnat intelligi maiorem pfectionē. q̄ ꝛc. Cȝ iste rōnes videntur apparentes: vna tū regula destruit eas: qz maius ꝛ minus ꝛ eq̄le ꝛ ineq̄le sunt passiones entis finiti ꝛ repugnāt infinito: iō adducit alia rō petri. Ois nā: q̄ est abstracta a mā ꝛ a ꝯditionib⁹ mālib⁹/est tñ vna. Doc pz: qz p'alitas numeralis nō inuenit nisi cū ꝯditionib⁹ mālib⁹. Decceitatis enī sunt ꝯditiones māles: sz deitas est abstractiua a materia: ꝛ ab omnib⁹ conditionibus materialib⁹. ergo ꝛc. Nec rō demōstrat tenētibus eius principia: sed quia intendo ponere: qō de⁹ est sume singularis: ꝛ per ons nō abstrahit a singularitate: ideo mihi non concludit.

Adduco igit alias rōnes ꝛ arguo quadrupliciter. Primo sic. Nulla ratio. q̄ est de se ḃ, pōt plurificari: sed deitas est hȝ. ergo ꝛc. Maior pz. Minor probat: qz illud/qō est actuatū vltimata actualitate/est de se boc: talis est deitas. q̄ ꝛc. Sz dices. Tu nō pbas, q̄ becceitas cōueniat deitati nisi in 2º modo. Et ex hoc arguo sic: quia ista posito habetur ppositū. Nā q̄ aliqd conuenit alicui in 2º modo dicēdi per se: vbicūqz illud subz inuentur erit passio: sz becceitas dz de nā dīna ſz te, in 2º modo dicendi p se. ergo ꝛc. sz si ponas duos deos in quoz est vna beceitas

A

Qz becceitas nō accit nāe dīne: sz accit nāe create.

Cōsidera bñ instātiā pōderando ad ho mīnē ꝛ ad sco nī ꝛ nostr pl'es rungz.

Cōsidera bñ pōderādo ea q̄ dicit ō becceitate diuina Tāge istātias bñ pōderādo

Qz becceitas i dīnis est pfectio simpl'r.

B

Cōsidera in Iannam.

Rōnes scoti. Regula scoti ex famosa.

Vide. 2. dis. 1. q. 1. ꝛ vbi ibi nōti.

Nō valde declaranoꝫ: sz pōdera instātiam.

Nō sniss phy losophorum.

Dato ꝑpter vnū exēplar.

Vtr. ppvnum motū ꝛ mundum.

C

Vni. pp vnū nec̄e esse.

Vnet. pp simplicē pfectionem.

Pauli. pp vnū ordinē rerum.

Aliſ. pp origīem entis.

Scor⁹ pp actū intellendi ꝛ volēdi

Thomas pp carēcā mālē: q̄dit de⁹ vnī mere. Adde rōnes alioꝝ vt nostr: ꝛ diuersorum aliaꝝ plurez.

Aſ. nō erūt.

D

Determinatio duplex.

Cōsidera an aliter.

Est nī sil'tas pōe nō nī ēȝ.

Quere i diuinis nī f. due pductiones.

Contra 4ª ex ppo

Limita ꝯ gādo ens

Contra ter 4ª ex ppo

Ostēdit ratiōnes pauloꝝ Thome.

Rōnes ꝑ

Enuſio.

Enuſio. 2. mia dcip. 1. diſti. 2. vbi pla ꝯ pro ꝑ ō. normā.

Anreolus formis in Thome.

Q

Ostēdit fal cietias pau Thome.

ceitas: ꝛ eadē aly: ꝛ sic idē deus. Cº sic. Ois nā cui non accidit becceitas est iplurificabilis: sz nā diuina ē hȝ. q̄ ꝛc. Maior pz in opposito. Jō enī nā humana plurificabilis est: qz sibi accīt becceitas: quia becceitates sunt icōpossibiles mutuo: sicut dīe specifice suo modo: ꝛ opposita non pñt ꝯuenire eidē. Minor pz. qa si deitati accideret becceitas/ipsa eēt in potētia ad illaz.

Cȝº sic. Ois nā bñs terminū adequatū nō pōt se extēdere ad aliud: sed nā diuina hz terminū adequatuz. s. becceitatem adequatā: qz est illuminata: sicut ꝛ natura cuius est. q̄ nō pōt aliā hre. Cōfirmat in oppositō: iō enī nā humana est plurificabilis ꝛ multiplicabilis: qa nō hz aliquā becceitatez adequatā. cū ergo in deo oppositū repiat. q̄ ꝛc. Cº sic. Ois pfectio simpl'r est in deo: sed becceitas est perfectio simpl'r. q̄ ꝛc. Maior pz: minorē ꝓbo: qa quāto nā est nobilior: tāto cius singularitas est nobilior: sz nā diuina est nā infinita. ergo eius singularitas erit infinita. infinitum est perfectio simpl'r. Si aūt becceitas eēt ī quocūqz deo. q̄ becceitas vn⁹ eēt in alio: ꝛ sic esset vnus deus. Adduco aūt rōnē que magis ꝙuincit. s. Joānis scoti. Ois nā: q̄ de se non est determinata ad vnū īdiuiduū: sz est indeterminata ad plura eiusdē rōnis: nō determinat ex se ad certum numeꝝ indiuiduoꝝ illius rōnis.

Istā rōnē ostendo q̄drupl'r. Primo: qa lz antiqui negauerint deum posse plures mūdos ꝓducere: tñ ꝓcesso de duob⁹, nullus pt negare de trib⁹: aut de q̄tuoz: ꝛ sic in ifinitū. Et rō est: qz in bis que sunt eiusdē rōnis nō potest dari maior rō de vno numero/q̄ de alio. 2º qa lz aliqui moderni negēt deū posse ꝓducere plures angelos in eadem spē: ꝓcesso tñ de duob⁹/ꝓcedunt de quocunqz numero ꝑpter veritatē predicte ppōnis eis indite. 3º ꝓcesso q̄ duo corpa pñt eē in eodē loco statiz iferī q̄ mille. Et 4º sil'r de vno corpore in duob⁹ locis. Cȝ ista ppō ne sic declarata accepta p maiori assimitur minor. Sed si ponant plures dy: nā diuina non esset ex se determinata ad vnū. q̄ qua rōne est in duobus, ꝛ in trib⁹: ꝛ sic in infinitū. ergo cū in deo nō differat esse ꝛ posse: cū posita dualitate ponat possibilitas ad infinitatez, statim paret q̄ erūt infiniti dei. Cōtra tamē istam rōnem instatur q̄dripliciter. Primo. Accepta illa p/positione p maiore: accipio. q̄ minorē cū nā angelica/vel humana nō sunt determinate ad vnum. q̄ pñt esse infinti boies ꝛ infiniti angeli. 2º sic. Si faber nō est determinatus ad faciendū vnū cultellū. q̄ poterit facere infinitos. 3º sic. Si ego indeterminatus sum ad pot tādū duo pondera: vel tria. ergo potero portare infinita. 4º sic. Si pater in diuinis non est determinatus ad vnū suppositū. q̄ nec ad duo hoc est falsum: qz non pōt nisi duo.

Ad p⁹ dico q̄ nā humana siue angelica non est de se determinata ad finitū numerū dantz: alioquin deus nō posset mundū perpetuare. tñ determinat ab extrinseco. s. a voluntate diuina contingēter: sed si diuina nā posset plurificari/q̄tū esset ex se in infinita indiuidua: cū quodlz ibi pc'e esset necessarium sequerē q̄ essent infiniti dy.

Ad 2ª dico q̄ determinatio fabri est a mā: qz si viueret in infinitū: ꝛ haberet ferrū infinitū: posset multiplicare cultellos in infinitū. Doc nō cadit in ꝓpositō.

Ad 3ª dico q̄ est repugnātia ex parte sil'tatis: nam successiue possem pozare infinita: si in infinitum viuerem vel durarē: q̄ tñ impossibilia essent insimul.

Ad 4ª dico q̄ si eēnt productiones eiusdem rationis/oporteret dare q̄ non esset numerus certus ex ꝙ: sed sunt alterius rōnis. Determinat aūt a principijs diuersaꝝ rōnum ad certum numerum. s. per intellectum ꝛ voluntatem.

Utrū de⁹ sub rōne infinita posset esse obm alicuius scientie create. Questio. V.

E

Vide vii. i p. lo. ꝛ sco. ꝛ alios ḃ. 1. dis. 6. 1. ca. 1.

Quaerit vtz deus sub rōne ifinita posset esse obm alicuius scie create. Qz nō. Apls dic̄ q̄ de⁹ ibabitat lucē ineaccessibilē. Doc aūt nō est nisi rōne ifinitatis. q̄ ꝛc. Cōtra. Jo. i canonica sua. videbimus eū sicuti est. ergo poterimus sua infinitatē cognoscere.

Hic sunt duo facienda. Primo est videre: in quo consistit ratio infinitatis. 2º ad questionem.

Quantū ad p⁹ sciēdū q̄ sunt q̄tuor modi dicēdi de infinito. Aliqui enī dicunt q̄ infinitas idē est q̄ deitas: ꝛ idē est ꝓceptus vtriusq. Et ꝓbāt ga Anſ. q̄ dicit q̄ de⁹ est q̄ mai⁹ cogitari nō pōt. ḃ aūt sibi nō cōpetit: nisi rōne ifinitatis. q̄ ꝛc. Alij dicunt q̄ est qōdā attributū: sic enī eternitas dic̄ quādā quātitatē extēsiuā durationis: ita ifinitas itēsiuā: ꝛ iō sicut eternitas ē attributū: ita ꝛ ifinitas. Alij dicūt q̄ est rō ꝙntiua. ꝛ rō est: qz de quocūqz ente affirmatio vel negatio/p p⁹ pn⁹: sz affirmatio finitatis non dz de deo. ergo negatio finitatis dz de deo. Ꝓ. Laretia finis dicit aliqd ꝙntiui: sz ifinitū dicit carētia finis. ergo ꝛc.

Contra oēs istos modos ego arguo. Et pmo cōtra pmū sic. Impossibile est de eadē rōne formali esse certum ꝓceptū ꝛ dubiū: sed de deitate ſm q̄ eā cōcepim⁹ nūc habemus conceptū certū. dubitamus aūt de infinitate. ergo ꝛc. 2º sic. Impossibile est, q̄ vna ꝛ eadem ratio sit cognoscibilis p nām ꝛ nō cognoscibilis, ḃ pz p p⁹ pn⁹: sed p nām possumus cognoscere infinitatez. p nām aūt nō possumus cognoscere qdditatē ppriaz deitatis. q̄ ꝛc. 3º sic. Si deitas ꝛ infinitas eēnt vna rō formalis: sic ḡiatio vbi dz dīna a deitate: ita diceretur ifinita ab infinitate: qō est fl'm.

Impugnatio Regīa scon.

Cōtra 3ª nō arguo: qa in parte dicit vez: sz non in toto. Dico q̄ q̄ infinitas nō est oībus modis idē cū essentia: sicut dictum est ꝛ p⁹ modū: nec dz in p mō dicendi p se de essentia. cui⁹ rō eē pōt: qz nullū distinctū aliq̄ mō a simpl'r simplici ꝛcludit in eo formal'r: sz infinitas: sicut dictū est: aliq̄ mō nō est eadē deitati. q̄ ꝛc. Nec ēt ista infinitas distinguit formal'r a dīnitate. qō ꝓbo sic. Nā illud q̄ aduenit re vel recedit re nō variat rō formalis: nō distinguitur formal'r: vel nō habet formalitatē distinctā ab eo. infinitas ꝛ ois quātitas finitatis est hȝ. pz de albedine itēsa ꝛ remissa. q̄ ꝛc. Dico q̄ sicut dicit Scotus q̄ infinitas differt ab eēntia: sicut modus ei⁹ itrinsecus. ꝛ ista distō modi est minor q̄ distō formalis. dicit q̄ ifinitas modū itrinsecū. s. quātitatē virtutis deitatis: vel vl'r illius, cui applicat: nō enī variat rōnē formalē. Infinitū tñ posset accipi dupl'r. Uno mō fundamētal'r, ꝛ p marie. Alio mō formal'r, ꝛ vltimate. Exemplū pmi. duo alba dicunt sil'ia fundamētal'r ꝛ p marie albedine: sz formal'r, ꝛ vltimate dīr sil'ia sil'itudinib⁹. Sic dico de ifi'te q̄ p marie ꝛ fundamētal'r dicit quantitatē virtutis. formal'r āt ꝛ vltimate dicit carētia finis. Et istis duob⁹ modis itellexerūt duo vltimi modi dicēdi: ꝛ ās nō fuit argutū tñ de p arti. s. de rōne ifiniti.

Aſ. p⁹ ꝛa istātiam.

Examia bene ista pōdera⁹.

H

Aſ. finitas & cū sit ꝓtas virtutis.

Scotiçat istā tiā. j. q. 8.

Quantū ad 2ª⁹ intelligēdo de quātitate virtutis. vz, de infinitate: est vna opinio q̄ sub ratione infiniti deus non pōt esse obm notitie create. ꝛ rō cuz est: qa notitia specificat ab obo: sed omnis scīa creata est finita. q̄ non potest esse de obiecto infinito

2º articulus. Vide Ua. vbi ē. nōnī ꝛ Egidium ꝛ alios antiquos.

ꝓm Franc. M. L z

I Impugnatio

Sed istud nō cogit:ga nō opz sciam esse talē qualem est obm formal'r:aliogn scia de lapide eēt lapidea.ꝛ sic de multis alys:sufficit enī ḡ sibi assimilet ꝺm aliquam attributionem. ¶ Ideo dico hic quatuor ꝓnes. ꝓma est ḡ deus sub rōne infiniti est obm intellect' nr̄i in puris nālibus exñtis. Et ꝟ ꝑbat duplr. ꝓmo sic demſtratiue.oē illud qō de deo ꝑbat ab aliquo itellectu:ab illo eodē cogſcit:ſz ifinitas ꝑbabil'r vel demōſtratiue ꝑbat a nr̄o itellectu de deo.ḡ cognoſcitur ab itellectu nr̄o. Nā demōſtrare eēt ipoſſibile:niſi termini cōciperent. 2° sic.Oē creditū est aliquo mō cognitū:ſz nos creᵭimus ḡ deꝰ est īmēſus ꝛ ifinitꝰ.ḡ ꝛc.

Cōſidera iſtā nā de hac demōſtratione ſi eſt modus intrinſecus.

K

2ª ꝓ.est ḡ ꝟs cognitionē abſtractiuā de deo cogſcit ifinitatē dei. Doc ꝑbo sic. Ꝟs gdditatē diſtincte cognitam pōt demōſtrare de ea:qō ineſt ſibi p ſe.infinitas ät ꝓuenit deitati p ſe 2° mō ꝛ p ꝟs.ꝟs notitiā abſtractiuā poterit demōſtrare illā de deo:ꝛ sic cognoſcere.

Cōſidera ꝟs nā pl'a addendo.

2° sic.Cognoſcens quidditatē dīne eēntie pōt cognoſcere ḡ est cōicabilis tribus.ꝛ ita ḡ est infinita:ga cōmunicabilitas que ſibi cōpetit ꝓuenit ex plenitudine perfectionis infinite. 3ª ꝓ est.ḡ intellectus cognoſces intuitiue relonē creature ad deū cognoſcit infinitatē dei.ꝓbatꝫ:ga cognoſcēs reſpectū cognoſcit terminū ſub rōne qua terminat:ſz cognoſcēs creaturaz cognoſcit ḡ est ipzoportionabilis deo.relo aūt ipzoportionabilitatis terminat ad deū:vt infinitus est:qz alr nō eēt creatura ipzoportionabilis ſibi. ¶ Itē cognoſcens diſtātiam dei a creatura:necio cognoſcit deū vt infinitū: ga aliter nō cognoſceret diſtātiā:qz est quedā relatio. ergo cognoſcit infinitatē dei. 4.ª ꝓ est ḡ intuitiue videns deū:ꝺm ḡ beati vident deū in ꝑtia:talis inḡ cognoſcit ifinitatē dei. ¶ Doc ꝑbo sic. Quicūqz cogſcit intuitiue aliquid:cognoſcit iª que inſunt ſibi p accīs. ergo multo magis que inſunt ſibi per ſe:ſed infinitas ineſt per ſe eſſentie diuine.ergo intuitiue videns eſſentiam diuinā videt infinitatē. ¶ Ꝉfirmaſ:gcūqz intellectus cognoſcit poſterius in eſſentialr ordinatis cognoſcit ꝑius:ſed intuitiue videſ eſſentiā videt relationes:que ſunt poſtertores ipſa ifinitate.ergo multo magis videt infinitatē. ¶ Sed ℈ iſta inſtaur quadruplr. ꝓmo sic.Ex cōparatione poᶜ ad obm:qñcūqz aliqui termini cōparant adinuicē ꝛ exceſſus ī vno arguit exceſſuz in alio:ſi vnū ſit infinitū ꝛ alterꝫ ſil'r erit infinitū.vbi enī termini ſil'augmētant ſi vnuz creſcit in infinitū ꝛ alterꝫ:ſz maior pfectio in obo arguit maiorē pfectionē potētiarum:ſicut lux que est obm viſus arguit viſum eſſe nobiliorē tactu:ga ipſa est nobilior calidita te:que est obm tactus:ſed obm qō est deus potiſſime ſub rōne infiniti:excedit in pfectione oīa alia obiecta in infinitū.ergo ꝛ poª intellectiua in infinitum excedit oēs alias potētias.Sil'r ſcōo arguo ſic de habitu:quia obm pfectius arguit vel cāt perfectiorē habitū:ergo infinitas in obo arguit infinitatē in habitu. 3° codez mō arguiť de actu:ga nobiliorīs obi est nobilior actꝰ. 4.° cōfirmaſ de ſpē.Nobiliorīs enī obti est nobilior ſpēs.ergo ſeqſ ḡ poª habitus actus ꝛ ſpēs erunt pfectionis infinite:ſi deus ſub rōne infinitatis ſit obiectū coꝝ. ¶ Rūdeo ꝛ dico ḡ illa maior que accepta est ꝑ regula.ſ.ḡ vbi excēſſus in vno arguit exceſſuz in alio: ꝛ infinitas arguit infinitatē.Illa inquā maior habz veritatē qñ augmētū fit in vtroq; ꝺm partes eiuſdē q̄titatis.Si aūt in vno fiat ꝺm partes eiuſdem q̄titatis ꝛ in alio ꝺm partes eiuſdez proportionꝫ:tunc regula nō est vera.Exᵐ de ꝓmo.ſi duo cubiti eſſent:qui ſe conſequerentur in augmētando :ꝛ fieret eis augmentum ꝑ monocubitos:ſi vnum creſceret in infinitum ꝛ alterū,

Obiicit 4°. Regula.

M

Exᵐ ſecundi:ſi linea recta cadat ſupza angulūz creatū diuidet eū in duos acutos.diuidas aūt angulū acutum in infinitū ꝛ apponas alteri acuto ꝙdlibꝫ ſibi:nunq̄ attinget ſiue pertinget ad angulūz rectum.Sil'r apparet ſi accipias bicubitū ꝛ tricubitū:diuidas bicubituz in ifinitū ꝛ addas tricubito:nūq̄ puenier ad quātitatē gnqꝫ cubitoꝝ.Poſſet āt dici ḡ hic fit augmēta° i obo ꝺm ptes eiuſdē q̄titatis.In actu āt ꝛ poª ꝛ alys ꝑdcis ꝺm ptes eiuſdē ꝓportionis. ¶ Sz ℈.qñ fit augmētuz ꝑ eandē quātitatē:ſi augmētū in vno arguit exceſſum ꝛ in altero:ꝛ ifinitas infinitatē:ſz ita est hic.ḡ ꝛc. ꝓbatio minoꝛis:ga cū fit cōparatio ꝑ maiorē exceſſum: ita ḡ ſuperius magis excedat ſuū īmediate iferius q̄ illud iferius excedit oē iferius eo:tūc fit ꝑ eādē quātitatē.ſed ita est hic.ḡ ꝛc.Maior ꝓz:qz qñ fit ꝺm eādez ꝓportionē:ſemp iferius magis excedit q̄ excedat mi nor ꝛ ꝓz:ga actus videdi deū vt ifinitus est magis excedit actū quo video illud qō est īmediate ſub deo:q̄ gcūqz alius actus aliū actū. ¶ Dico ḡ in ſpēbus ꝺm ordinē eminētie est ꝓceſſus 4ª.ꝓmus est ſine omni q̄titate virtutis:ſicut in gñe relonis:qz relo nec est finita nec infinita.nullā enī hz q̄titatē:ſz soluz est exceſſus in eis ꝼz principale ꝛ minus principale:ſicut patet in auctoꝛitate ꝛ ſub auctoꝛitate:ꝛ talibꝰ relonibus diſquipantie. 2° gradus est qñ ſpēs excedūt ſe ꝺm equalem gradū quātitatis:ſicut ſpēs numeroꝝ ſemp excedunt ſe equal'r loquēdo de his ſpēbus: que īmediate ordinant.vna enī nō excedit aliā niſi in vnitate.Istud etiā ꝓz in quātitate ꝓtinua:ga tāuz excedit q̄drangulus triāgulū q̄tū penthagonus q̄drāgulū. 3° ꝓceſſus est ꝺm eādē quātitatē virtutis:intelligēdo ſic ḡ magis excedit ſuperius ſuū īmediate iferius q̄ illud inferius oīa inferioꝛa:ꝛ ille est in gñe ſubē.hō enim magis excedit aſinū q̄ aſinus excedat q̄cūqz aliā ſpēz animalis: ſiue oēs ſpēs inferiores.ꝛ angelus boīem q̄ hō q̄cūqz aliā ſpēm ſiue oēs ſpēs inferiores:ꝛ in iſtis videt regula ꝥa. 4° proceſſus est ꝺm equalem ꝓportionē deficiētem:ꝛ iſte est in actibus intelligēdi.plus enī excedit hō lapidē q̄ actus itelligēdi reᵘ boīs actū intelligendi reſpectu lapidis:īmo obm aliqñ magis excedit obm q̄ ſupzemus actꝰ infimū. ¶ Dico ergo ḡ in illis ſpēbus que ſunt ſpecies minus ꝑncipales in vniuerſo:ſic ſunt ſpēs intelligibiles ꝛ actus intelligēdi nō tenet iſta regula:qz in iſtis nō est exceſſus ꝺm candem q̄titatez ſicut est in obiectis.Sz hic est vnū dubiū:cum genus diuidaſ per duas differētias:ꝛ vna ſemp ſit nobilioꝛ altera:tūc adhuc vī difficultas ſemp remanere:qz exceſſus erit ꝺm eādē quātitatem:ſicut in obiectis.Naz actus ꝓſtituꝰ ꝑ vīam nobiliorem plus excedit in pfectione actū ꝓſtituū ꝑ vīam ignobiliorē q̄ ille oēs alios inferiores. ¶ Dico ḡ forte genus nō semp diuidiť ꝑ duo:ſz ꝑ multas ſpēs.ꝛ forte actꝰ intelligēdi oēs ſunt eiuſdē gñis īmediati:ita ḡ nō ſunt in eis gña ſubalterna:ꝛ ita ꝛz ſit in eis aligs exceſſus nō tñ talis:quia exceſſus in eis est deficiendo:ꝛ ideo nō tenet regula. ¶ Ad paulum dico ḡ loquiť de ꝓpria rōne deitatis.

¶ Utrum ꝓceptus entis infiniti ſit conceptus nobiliſſimus in via.

¶ Queſtio. VI.

Utrum conceptus entis infiniti ſit ꝓceptus nobiliſſimus in via.

Hic dicūt alig ḡ ꝓceptus deitatis est pfectiſſimus:ga ille ē pfectiſſimꝰ ꝓceptꝰ:ḡ ꝓtinet fundamētal'r ꝛ radical'r oēs pfectiones dīnas.iste est hō.ḡ ꝛc. ¶ Cōtra ℬ volo argūere:nō gn ℬ ſit ve:ſi eū poſſemꝰ hīe in via:ſz ostendo ḡ eū nāl'r ꝑ iſto ſtatu hīe nō poſſimus.Et

N

Tange ℬ ex mathematicis pla.ꝛ ſcipsa i geometricis

replica regſa. Al. augmēta in alio,

O

Nō ḡ exceſſus ꝓt itelligi Qz reſo nālē q̄tatē ꝺm tis formal'r ſi cit vide.ſ. Vide.ſ.dī.43 q.penul.ꝛ dī vi ſcis. Vide ſco.dī. 19.ꝛ.26.ꝓ.vl dī.6.4.q.10. ꝛ dī.1.2.q.5 Nō qualis ex ceſſus eſt in ſpēbꝰ relonis Vide.ī.dī.44 q.3.ꝛ alibi idem.

P

Singularis imaginatio.

Obiicit 4°.

Dubium.

Q

D

Cōceptꝰ qdditatiuus 2ª.

Tunc ga non loq;tur. Silando nō ſpectat:ſed ꝓfitꝫ. Cōſidera iſtā nā ad boiem ſcis.

Primus Secunda VII. 29

A

Q̄ excepᵗᵒ ꝙ ꝓius dictum nō eſt nāl'r cognoſcibilis a nobis oñdit 4ª.

B

Reſolo q̄ſtiones ꝛ ſi ē dubitabis.

Geoꝛgiat recat. Natura 2ª ꝓceſſus 2ª.

C

q̄ꝓſentē.

mus.Et hoc oñdo q̄druplr.ꝓmo sic. Illa rō nō est a nobis cognoſcibilis nāl'r in q̄ virtualr ꝓtinent oēs veritates ſupnāles ꝛ ſupnāl'r releuate. Doc de ſe ꝓz: ga cognita gdditate ꝓtinēte virtualr nāl'r poſſumus nāl'r cogſcere vītates ꝓtētas. Nūc accipio minoꝛē:ſz deitas est hō.rō enim deitatis oēs vītates tales ꝓtinet.ḡ nāl'r eā nō poſſumus cognoſcere ꝓo ſtatu iſto. 2°sic. Illa rō nō est cognoſcibilis ꝑ nām:qua cognita,oīa cognoſcunť:ſz hō est rō deitatis.ḡ ꝛc. Maior ꝓz:nā impoſſe est nobis oīa ī via cognoſcere. Minor ēt ꝓz:qz rō deitatis est ſufficiēs repntatiuū oīum aliaꝝ veritatū cognoſcibiliū. ¶ Cōfirmaſ:ga cognoſcēs ꝑ ſe gdditatē pōt cognoſcere oīa q̄ iſūt ſibi ꝑ ſe:ꝛ tūc cognoſceť nāliter trinitas ꝛ poª creatiua ꝛc. 3° sic. Aliq̄ ſunt veritates ſupernāles ꝛ ſupnāl'r cognite.ergo rō deitatis ꝓe oīb⁹ alys:ga ꝓo essentialr oībus:ꝛ ga infinita ꝓ oīb⁹: ꝛ ga magis ītellectū excedit. 4° sic. Oēto entia ꝑfectioꝛa sunt: tāto (vt exprimiť eoꝝ gdditates) sunt nobis magis ignota:ſz deꝰ est ꝑfectiſſimū ens ꝛ ſupmū: ergo ꝛc.maior ꝓz in coḡne ſubaꝝ ſeparataꝝ. ¶ Dico ergo ḡ ꝓceptꝰ ꝑfectior ḡ possit bū a quocūqz intellectu ꝑ quocūqz ſtatu,est ꝓceptus deitatis:ſz ad eū non possumꝰ attigere in via. ¶ Ꝺ dico,ḡ ꝓceptus nobilior in via est ꝓceptus entis infiniti. Doc ꝑbo 4ª.ꝓmo sic.Oppoſitus modus ꝓcedēdi est in nā naturata ꝛ in nā naturāte.nā enīs naturata ꝓcedit ab ꝑfectis ꝛ minus ꝑncipalibꝰ ad pfectioꝛa.nā aūt naturās eꝰ. ꝓceptus āt ifiniti est vltimꝰ:quē de deo inuestigamus: ḡ est pfectior. 2° sic.Cōceptus ille est pfectioꝛ:g magis est ītimus pfectiſſimo ꝓceptui.ſ.deitatis:ſz ꝓceptꝰ ifinitatis est hō.Nā iſte ꝓceptus est modus,ſiue gradus ītrīſecus:g īmediate ineſt deitati,nec a deitate diſtinguiť formal'r,vt aliq̄l'r viſum est.nō enī variat rōnē formalē cuuſcūqz:cui aduenit. 3° sic. Ille ꝓceptꝰ est pfectiſſimꝰ de deo:ꝑ quē oēs rōnes dīne alia excēdūt:ſz hō est ifinitas.Dicimꝰ enī ḡ deꝰ excedit oīa entia:ga infinitū ens.Eodē mō de ſapīa ꝛ alys ꝑfectiōibus. 4° sic. Illa rō cognita est ꝑncipaliſſima: in qua reſoluunť oēs vītates ſupnāles. Doc ꝓz:qz reſolo ſtat ad ꝑm:ſed infinitas est hō.Queꝛēti enī q̄re deitas est in trib⁹.Rūdeť:qz ifinita.q̄re creat:ga ifinita:ꝛ sic de oīb⁹ alys. ¶ Sz ℈ iſtud iſtať 4ª.ꝓmo sic.Oīs ꝓceptus qdditatiuꝰ est ꝓꝛ ꝛ ꝑncipaliꝛ,q̄ nō qdditatiuꝰ: ſz ꝓceptus infinitatis nō est qdditatiuꝰ:ꝓceptus aūt entis est qdditatiuꝰ.ergo ꝓceptus ifinitatis nō est ꝓior ꝛ ꝑncipaliꝛ. 2° sic.Ꝉceptꝰ ꝓꝛ est nobilior:ſz ꝓceptus ifiniti nō est ꝓꝛ.nā ꝑi est:ꝛ ꝓcipiť ꝟs gradū:q̄ gradus. 3° sic.Q̄ñcūqz alique rōnes formales ſeīuicē excedūt ifinitate vtriqz addita adhuc excedūt ſe:ſz intellectus ꝛ ens ita ſe bnť,ḡ ꝓceptꝰ intellectꝰ est pfectioꝛ ꝓceptu entis:qz ipm includit ꝛ aliquid plus.ergo ꝓceptus infiniti ītellectus nēcio est pfectioꝛ ꝓceptu infiniti entis. 4.° sic.Cōceptus modi nō pōt eē pfectioꝛ cōceptu illiꝰ cuiꝰ est modus:ſz ifinitas est modus. ḡ ꝛc. ¶ Ad ꝑm dico,ḡ ꝓceptus gdditatiuꝰ ꝓprius est nobilioꝛ conceptu nō gdditatiuo:ſz cōceptus gñalis q̄tūcūqz gdditatiuꝰ,nō opz,ḡ sit nobilioꝛ quocunqz non gdditatiuo:de deitate aūt nō bēmꝰ niſi ꝓceptū gñalē. ¶ Ad zᵐ dico,ḡ ꝓceptꝰ ifiniti est ꝓꝛ in deo,q̄ cōceptus exñtie. Nā creatura in poᵗᵉ recipit ꝑdicationē fini tatis:nō aūt exñtie. ¶ Ad ꝫᵐ dico,ḡ si q̄ ītelligimꝰ deū sub rōne ītellectus ifiniti ꝛcludať rō entis:nunc est nobilioꝛ ꝓceptus,q̄ ꝓceptus entis infiniti.cōparando aūt ītер ſe:dico,ḡ ꝓceptus itell's ifiniti nō est nobilioꝛ q̄ ꝓceptꝰ entis ifiniti. ¶ Ad 4.ᵐ dico,ḡ ꝛz sit modus essentie ꝛ secundario aliaꝝ pfectionū:tñ sicut cēntia est ꝓꝛ:ita iste modus vt eēntie ꝓꝛ. ¶ Sz hic est vna diffi.qz vbi nō est excessus ex ꝑte oboꝝ nō vī eē excessus ex ꝑte actuū:iter deitatē aūt ꝛ infⁱᵉm nō vī eē excessus:ga circūscripta q̄tⁱᵗᵉ vtutis ab aliq̄ q ē cā excessus ꝛ actiue ꝛ passiue:iā nō remanet ī illo,vñ posset cō parari ꝺm excessuz ꝛ defectū. ¶ Rūdeo,ḡ aliq̄n non est excessus i obtis:ꝛ tñ est excessus in actibꝰ:sicut qñ ītelligo duas relones specifice distinctas:ibi nō est excessus in obtis:ga non est ibi q̄tas virtutis:est tñ ibi excessus in actibus. ¶ Dico ḡ,ḡ excessus ꝑt eē i actibus ex sola ꝑncipalitate in obiectis:sicut pfectioꝛ actꝰ est respectu ꝑnitatis:quia ꝑncipaliꝛ q̄ respectu filiationis. ¶ Et sic patet ad questionem.

¶ Utꝝ ifinitas sit de rōne formali deitatis. Q̄. VII.

Utrum infinitas sit de ratione formali deitatis.

Hic ꝓmo ostēdā,ḡ in deo nō est nisi vna infinitas. 2° ex hoc ostēdā,ḡ infinitas nō est de rōne formali pfectionum simpliciter.ꝓmū ꝓbo q̄druplr. ¶ Ꝓio sic.Q̄cūqz aligd repugnat aliqḃ ꝑ aliquā rōnē formalē:magis repugnat illi rōni:ſz ḡ sint plura entia ifinita ī vniuerſo repugnat.ꝛ nō nisi ꝑ rōnē infinitatis:qz ḡ sint plura entia nō repugnat:ḡ ipsi infinitati magis repugnat pluralitas.ipolē est ḡ ponere multas infinitates in vniuerſo siue in deo. ¶ Cōfirmať.ga tātuz repugnat ifinitas foꝛal'r ifinitati foꝛal'r: q̄tū ifi^reo real'r ifini^t real'r:ſz ples infi^reo real'r nō pñt eē in deo.ḡ nec ples ifinitates formal'r. ¶ Cōfirmať 2°:ga Anſ.negauit ples deos:ga deus est illud q̄ maiꝰ excogitari nō ꝑt:ſz si eēnt ples ifinitates formal'r:eēnt plura talia:qbus aliq̄ maiꝰ excogitari nō posſet.multiplicata aūt diffōne multiplicať diffinitū.ḡ eēnt ples dy. ¶ 2° arguo sic:si eēnt ples ifini^reo,vl'eēnt ciuſdez rōnis:vl'alteri°.ñ eiuſdē ꝙ qz nullū tale ml'tiplicať ī dīnis.Nā tūc nō eēt certꝰ nūerꝰ taliꝰ:sic oñdeť de plalitate filiationis ī dīnis.Et oñsiz ē ī qōne de vnitate dei: nō ḡ sunt vni°rōnis.Si alteri° rōnis.ḡ necio hīent ordinem:vbi aūt est ordo ibi necessario est ineq̄litas.ḡ ifini^reo eēnt ineq̄les:qō ē ipolē:ḡ.ſ.vna illarū aliā excedat.ḡ ꝛc.Nā vbi est aligd minꝰ ibi necio ē aligd ipfectū.ꝛ sic iter ifi^ta eēt aligd ipfectū. 3° sic.In cēntialr ordinatis multiplicato ꝓoꝛi multiplicať posteriꝰ:ſz ifi^tas ꝛ exñtia eēntialr ordinať:ꝛ ifinitas est ꝓꝛ exñtia eēntialr.ḡ multiplicata ifinitate multiplicať exñtia.ꝛ sic erūt mlte exñtie in dīnis:qō est flm. 4° Quecūqz sūt idē in posteriꝛi eēntialr sunt idē in ꝓꝛi eēntialr.oīa aūt que sunt in dīnis sunt realia eadē realitate:q̄ ē posteriꝛ ifinitate.ḡ erunt infinita eadē infinitate.Ꝓbo aūt illud.ſ.ḡ realitas sit posteriꝛ infinitate.nā de creatura in potentia finitas pōt demonſtrari. realitas nō.ḡ finitas ꝛ infinitas dicuntur per ſe de eoꝝ cui°sunt: sed oē predicatum per ſe est ꝓius non per ſe.

Ex ista ꝓclone sic ꝓbata ſeqť 2ª.ſ.q̄ infinitas nō sit de rōne deitatis:nec aliqua ꝑfectionis, de rōne dico foꝛali ꝛ ꝓbo q̄druplr. ¶ Ꝓio sic.Nullū posterius dī in qd de ꝓꝛi.vt oñsum est.rō infiniti est posteriꝛ dīna eēntia.ḡ ꝛc.Minoꝛ ꝓz:qz modus ſp est posteriꝛ eo:cuius est modus.ifinitas āt est modus deitatis. ¶ 2° sic.Quecūqz sūt eiuſdē rōnis formalis qcqd dī ī qd de vno ꝛ de alio:sed intell's nr̄ ꝛ dīnus sūt eiuſdem rōnis formalis:vt patebit.ḡ si infinitas dicit formal'r de intellectu diuino: ſequitur,ḡ dicetur de intellectu nr̄o. ¶ 3° sic. Illud qō de ſe nō dicit aliquā rōnē formalem:non dicitur in quid de aliquo:sed infinitas nō dic aliq̄ rōnē formalē de ſe.ḡ de nullo qddi

E Dubium.

Solo ſingularis:quā tu de ne examinabis

Cōſidera bñ.

F

1.ꝑclo.

Cōtra ſcotuz niſi intelligat ſane oñdit ꝙ fit vnica ifinitas ī dīnis 4ª. Cōſidera ſolutiōes vt nosti.

Cōſidera an currat. Prohoſ.c.2.

G

Cōſidera iſtā tiā ad boiem ſ.di.7.

H

Conſidera vt ſcis. 2 concluſio. Qđ arte negatiua q̄ſtiu cRē dus 4ª.

Cōſidera iſtā tiam.

Vinc arm de mó a simili. Resolo. Dubium.

Dic aliter. vt scis cū scoto.

47.r.144. 89.

Cōclusio pcē ambula.

K Hoc ēt vī 3 sco. nisi capia tur ꝓpria passio ꝛ modus intrinsecus p eodē. ió nota. Est ēt 3dictio in dcis ꝓprijs vt ps. 8. sepe hr: 3 oia salua bis.

Cōsidera hū pōderādo Modum itri sec° ē ūtimior passione: 3 p re esse ē mod° ītrīsec° i diuīs ergo ē ītimi° ꝛ p° īfinitate respectu cēn tie cui° oppo situ. 8. dixit. q. 3. h° di. 2ā.

L Vide Oc ebā qlī. 3. q. 1 ꝛ qlī. 2. q. 1. 2 ꝛ. qlī. 7. q. 1ꝛ ꝛ sequēntibus. ꝛ Pd. de. L. hic ꝛ alios vt scis ꝛ vbi. Vi de Sco. di. 8. p. q. 3. ꝛ i qlī. q. 5. ꝛ. 6. ꝛ ali. sepe ad h.

a Modus cognoscēdi deū fm Dio. 4ꝝ. 1. via ꝓbandi infinitatem.

M b Vide sco. h ꝛ vñ. ꝛ alios. 3 cauc ꝓhāt smata occhaz ꝛ aliox noia lium.

c Eua. ploni cox ꝛ mirabil imaginatio co rum de redim rez eandem numero.

Situs pūcta lis in magno anno qui. Cō tra annuz ma gnuz plonis.

I Tatiue dī: ꝛ p ons nō ē eadē formal' r alicui rōni fozali. ¶ 4°ga videret frustra poni ibi tot infinitates: quot sunt ibi infinita attributa: cū totū possit saluari p vnaz. Si āt eēnt idē fozal' r multiplicatis pfectionib⁹ multipli caret infinitas. Jō dico, ꝙ nō est nisi vna infinitas sic nec vna deitas. Sz difficultas est quō pūt ee pfectiones infi^{tes}: nisi qlz beat infinitatē ꝓpriā. nō enim vī quo. ¶ Rūdeo, ꝙ sic p vnā rōnē deit. atis oia dīr dīna ꝛ eēntialia: ita oēs pfectiōes dine dīr infi^{tes} p eadē infi^{item} ipius deitatis: sicut oia accītia dīr quāta vnica q̄ti^{tes}.

¶ Utr deū esse infi^{tum} sit demōstrabile. Qō. VIII.

47.r.144. 89. VTrum dcū ee infi^m sit demōstrabile. Oz sic. Jn psal. Magnus dominus ꝛc. Cōtra psal. Quis nouit pātē ire.

Circa istā qōnē ex omnib⁹ que dicta sunt de infinitate, elicit vna ꝛ. ꝙ infinitas sit ꝓpria passio dine essentie. nā sicut ostē sum est, nō dī de ea in p mō. certū est aūt, ꝙ dī p sc: qō ꝓbo. Nā nō minus dī infinitas p se de dīna essentia, q̄ finitas de creatura: 3 finitas dī de creatura i z° mō p se ꝛ nō p accūs. Probo. Nā nullū p accūs pt cognosci ī esse enti exīti in potētia. finitas aūt dī de re exīti in potētia. Nā ex rōne hois exītis in po⁹ demōstrat ipm esse finitū. ¶ P. Illud nō ineſt alicui p accīs: qō cognoscit sibi ineſſe euidēter cognitione abstractiua: 3 finitas cognoscit ineſſe cuicūq creature cognitione abstractiua. ꝛ. ¶ Dico ꝙ ꝙ infinitas est passio dcitatis. Doc posito vado ad qōnē. a Circa quā itelligēdū est ꝙ Dio. de di. no. ꝛ angelica hierar. ꝛ in plurib⁹ alys locis ostendit quatuor modos dcueniendi in cognitionem diuinozū. 3. per viā causalitatis effectiue ꝓcedendo in inquisitione cārum, donec veniamus ad p^m efficiens. z° p viā cālitatis finalis. eodē mō ꝓceden do. 3° per viā eminētie. 4° p viam remotionis: qñ ab ente perfectissimo remouentur oēs iperfectiones.

Quantū ad ꝑmā viā arguit ab aligb⁹ dicentib⁹ se posse demōstrare ex ista via sic. b Finita vtus nō pōt mouere in infinito tpe. deus pōt. ꝛ. ¶ z° sic. Nulla cā pōt cāre infinitos effectus nisi sit infinita. deus pōt. ꝛ. 3° ꝓbat p viā itellectualitatis sic. Potens intelligere plura est maioris pfectionis, q̄ potēs intelligere paucioza. ꝙ potens intelligere infinita ē infinite pfectionis. deus est hꝫ. ꝙ. ꝛ. ¶ Confirmat rō sic. Qñcūq aliqua cā est: q̄ ꝛtinet infinitos effect⁹ 3il: ipsa est infinita: 3 deus est hꝫ. ꝛtinet cnī infinitas reuolutiones 3il, ac si eas 3il poneret ineſſe, lz eis repugnet. ¶ Sil' posz argui de infinitis effectib⁹ pmanētib⁹: q̄s de⁹ ꝛtinet i vtute sua 3il: lz nō possit eos 3il ꝓducē pp icōpol'itatē illoz effectuū. c Sz plonici rūdē possent negando illud: qđ supponit. s. ꝙ infiniti effect⁹ ꝛtinent in deo. sed ꝓcise tot, quot in magno anno sunt: sed eo cōpleto in idē numero redeūt. ꝙ pp h nō opz ponē deū infinitū. cū enī in illo anno ꝙuentū fuerit ad situ pūctalem: ꝙ nūc est: tūc idē effectus erit. s. ꝙ ego legā hāc lectura. Sz istud lz sit hereticū: rū 3 rōnē nālē est. nam impol'e est de eodē fm idē ꝟificari 3dicto⁹: 3 tota revolu⁹ celi: q̄ in pñti anno est ꝑ illa q̄ erit in sequenti. ꝛ ē vna ꝛ eadē p te. ꝙ vna ꝛ eadē ē ꝑ seipa ꝛ posteriox ꝛ sic ꝑ ꝛ nō ꝑ. ¶ z° sic arguo demōstrādo duo, vt duo necio hūt ꝑn⁹ distincta. 3 illa revolutō ꝛ ista sī due: aliqn nō eēt nisi vn⁹ annus. ꝙ hūt ꝑn⁹ distincta: 3 negas. ꝙ nō sūt duo. ꝙ duo ꝛ nō duo. ¶ d Peripatherici fortē rñderent al'r: qa spēs sunt in determinato nuō ꝛ nō crescūt in infi^m: 3 multiplicatio indiuiduoꝝ hū vadit in infi^m: ꝛ ista pl'alitas non arguit pfectionē maiorē in causa. ¶ Sz 3. si infinita indiuidua essent in actu: eēnt infinite pfectionis: 3 ista cā equoca sil' ꝛtinet oia illa ꝛ ea ex suis rōnib⁹ fozalibus sil' ꝛtinent in cā. ꝙ est infinite pfectionis. ¶ Sz dices, ꝙ ꝛtinent solū successiue: qa pōt eos ꝓducere successiue solū. ¶ Sz 3. certū est, ꝙ nihil vtutis aduenit cāe: cāto ꝑ effciū. ꝙ dū cābat p^m effe^m: ita ꝛtinebat z^m sic postea: ꝛ ita de alys. ¶ Sil' successio ex rōnē fozalē ipoz est. ꝙ nō obstāte successione, adhuc ꝛtinet sil: nō vī ꝙ via bona ad solue^m istas rōnes. ¶ Uerūtū istaꝫ 3 eas fozut. ꝑ sic. Intelligēta mouet celū in īfinito tpe. ꝙ est infinita: sic tu arguis. z° sol ꝛ celū sī durarēt in īfi^m, cārēt infinitos effectus. cū ꝙ eq̄ beant totā virtutē suā, sil' ꝛtinebūt effcūs infinitos: ꝛ sic essent infinite vtutis. ¶ Si dicas ꝙ dependēter hñt. ¶ Cōtra. dependēntia nō arguit finitatem: sic nec independēntia infinitatē. Nā relones dīne nō sunt dependētes: ꝛ tū eis fozal' r repugnat infinitas. ¶ Alia istātia de itellectu: ꝙ sil' hꝫ po^am ad ifinitas itellectiones. Nō apparet via fugiēdi istas instātias, nisi forte opio illa ponerēt: quā ponit Aug⁹ in vno loco ꝙ. s. in omni istānt res accipiat nouā vtutē ꝓducēdi a deo. Et tūc liter pūt solui istātie. s. ꝙ in cāe nō ꝛtinēt ifinita vtualiter: ꝙ nouum effectum continet nouа virtus.

Quantū ad scōam viā. s. ꝑ cāz finalē dicunt aliq ꝙ ꝑt iuestigari ifinitas. ꝑ sic. Appetit⁹ ꝙ quocūq̄z finito dato pōt aligd plus appetere: nō gerat, nisi in aliquo ifinito: 3 appetitus humanus est hꝫ: qa nāl'r sicut ad suū gettatiuū: ordinat in vltimū finez. ꝙ vltimus finis erit infinitus. Assumptū aūt de appetitu, ꝓbat: qa intells pōt aligd voluntati repūtare maꝫ quocūq̄z finito dato. ꝙ. ꝛ. ¶ z° arguit ꝑ eadē viā sic. Finis est pfectioz his: q̄ sūt ad finē: sed oia q̄ sunt i vni uerso ordinant in vltimū finē. ergo ipm oia excedit. infinita aūt sunt ordinabilia. ergo ipm vltimū est infinitū. ¶ Cōtra ꝑmā rōnē istaꝫ sic. ꝛ ēt 3 scōam. simul: sicut videm⁹, ꝙ hō ponit finis oium co: poralium: lz hō aliq̄liter ea excedat: tū nō est ifinit⁹: ita vī, ꝙ ꝓportionaliter aligd excedēs oia creata et boiem ꝛ alia: qđ tū sit finitū, sit finis vltimus oium. Et ꝑ hoc pz ad rōnes scōam: qa ex hoc ꝙ oia ordinant ad deū, nō concludit quidēter ꝙ ipse sit ifinitus. ¶ Ad ꝑmā aūt rōnem de voluntate posset dici, ꝙ ipsa est aliqñ ipossibiliū: sicut apparet de ipso lucifero: ꝙ appetit equalitatē diuinaz: ꝛ ió dato ꝙ volūtas plus ꝛ plus appetat, nō ꝓpter hoc sequitur, ꝙ illud sit in rerum natura.

Quantū ad tertiā viā. s. eminētie arguit sic nāl'r est certū ꝙ vniuersum est dispositū optime: sed melī⁹ est dispositū, si ponat in vniuerso vnū ens infinitū, q̄s si non ponat. ꝙ. ꝛ. z° sic. Ois pfectio simpl'r est cōpossibilis alteri pfectioni simpl'r: ifinitas aūt est pfectio simpl'r: ga in q̄lz melioꝛ est ipsa, q̄s non ipsa. ꝙ est cōpol'is deitati: 3 oē cui cōpol'is est ifinitas, nēcio est infi^m. ꝙ. ꝛ. 3° sic. Jn nulla pfectione simpl'r ēcludit ipfectio: 3 finitas ē ipfectio: qz limitatio. ꝙ. ꝛ. Probatio minoris: ga quāto aligd est limitatius, tāto est iperfectius. ꝙ. ꝛ. 4° sic. Nullū ens, ꝓbitū potest eē pfect⁹ ente nō ꝓbito. pz de chimera ꝛ de multis alys: 3 ens infi^m, si eēt: esset pfect⁹ ente finito. ꝙ ens infinitū nō est ens ꝓbitū. ¶ Sz oīdo, ꝙ ꝑ viā eminētie. s. fm excedēs ꝛ excessiuz, infinitas nō posset demōstrari: qa nō deuenit ad aligd, nisi qđ ē pfectius oīb⁹ exītib⁹. ꝛ B pōt cōpetere enti finito. Sil' ꝑ viā eminētie deuenit in q̄lz gīe ad vnū summū: qđ tū est finitū. Et sic posset dici ꝙ in gīe entiū ascēdēdo est deuenire ad vnū sup: emū: qđ tū est finitū. Uerūtū suppositō, ꝙ ens infinitum est possibile: suppositō etiam ꝙ si esset aliquod ens infinitū esset pfect⁹ ente finito. rōnes facte hīent

A 4. via.

cte hīent euidētiā ꝛ forte aliqua dem ōstrarent.

Quantū ad q̄rtā viā. s. remotionis arguit ꝑ talē rōnē. Nulla ipfectio est ponēda i deo: sed finitas ē ipfectio. ꝙ a deo amouēda: 3 oē nō finitū est ifinitū. ꝙ. ꝛ. Maioꝛ i ista via supponit, ꝛ q̄s nota. si eni negaret nulla ꝓbabilitatē haberēt rōnes ꝑ ista via. Sz minoꝛē ꝓbo 4ꝝ. ꝑ sic. Quāto res aliq̄ ē limitatioꝛ, tāto est minoꝛ ꝛ ipfectioꝛ: 3 oē ad c⁹ augmētū se quit augmētū ipfectionis ē ipfectū: vel nō est sine ipfectiōe. z° sic. Oēto aligd est, ꝓpingus nō enti, tāto est ipfecti⁹. B pz ex ordine entiū: 3 quāto aligd est limitatius, tāto ꝓpingus est nō enti. ꝙ limitatio dic ipfectionē. 3° sic. Quāto nāe sūt viciniozes māe: tāto sūt ipfectiozes. B pz: qz forme māles quāto magis ꝓpiāe sūt māe tanto sūt ipfectiozes in mālib⁹: 3 sī p^m ponaꝫ finitū: cōparationē ꝛ certā distantiā hēbit ad māz. ergo ꝛ ipfectū erit: ꝛ nō nisi, ga finitū. ꝙ finitas dic ipfectionē. 4° sic. Ois carētia pfectionis dicit ipfectionē: sed ois finitas dicit carētiā vlteriozis pfectiōis 3 illud genus: cui addit. ꝙ finitas dic ipfectionē. ¶ Sz hic ozit diffi. qz posset aligs dicere, ꝙ iste rōnes satis ꝓbant si esset certū, ꝙ ois iperfectio sit amouēda a deo: 3 hoc non est ꝓbatū. ¶ Dico, ꝙ sufficit arguere ex bis: que sunt nobis nāl'r inserta. Istud aūt est sic. ga alr' entia non perfecte hñ disponerent. quare ꝛ.

B Dubium.

¶ Utrum in diuinis sunt tres persone. Qō. IX.

85. Lemo. c. 5.

Quaeritur vtrū in dīnis sint. 3. ꝓsone. Oz nō. Jn psal. Tu es de⁹ solus. ¶ Cōtra. Jo. tres sūt, ꝙ testimoniuꝫ

Ad oclusionē (dāt in celo.

Vide hūc in ꝑ^o illius ꝑ. ad oziēte vbi pulchra de trinitate.

C Antiqui doc. fidamēto q̄. druplici ꝓpo sitū ostendunt. Duere i qlī. h^q. 1. ꝛ eq̄n nib⁹ hāc mās copiosē. c Al. l. genus pullulans. d In phc. me n. ꝛ. 4. meth. Actualitas. Bonitas. Felicitas. Li. 3. ī plīb⁹ Cōtra ad hoc

D Impugn° 4ꝝ

istī qōnis: q̄ certa fide tenetur, adducunt quatuoꝛ fundamēta: ꝑ que antiqui doctozes conati sunt persuadere istā trinitatem.

¶ Primū radicatū erat in nā pfectionis ꝛ nāe. Ex vi nāe arguebāt sic. Nā est c q̄ pullulans pullulat: 3 natura dīna est q̄dā nā. ꝙ nā dīna pullulat. Ex pfectione arguit sic. d vnūqōq̄z est pfectū, q̄s pōt sibi sīle generare: sed nā dīna est pfectissima. ꝙ gnō est ī dīnis: ꝛ per ons pluralitas. ¶ z^m fundamentū erat radicatū in nā actualitatis: qa quāto aliqua natura est actualioꝛ tāto actuioꝛ: 3 nā diuina est infinite actualitatis. ergo erit infinite actuitatis. non aūt ad extra. ergo ad intra.

¶ 3^m fundamētū radicatū est i nā bonitatis: qa oē bonū est nāl'r cōicatiuū suipsius. bonitas aūt dīna est infinita. ergo est infinite suipsius cōicatiua. nō āt ad ex. ꝙ ad intra. ¶ 4^m erat radicatū in nā felicitatis: qz fm Ric. de tri. nullus solitarius pōt esse beatus: nec amoz vn⁹ ad se pōt esse iocūdus. ops ergo ꝙ sit ad aliud. ꝙ pluralitas. ¶ Cōtra istas rōnes instaꝫ eo ordine: quo sunt posite. ¶ Cōtra ꝑ^m de nā pullulāte nō capit itell's q̄ nā pullulās ꝛ pullulata sit vna. ꝙ ples. ¶ P. Natura nō est ibi pullulās. ꝙ. ꝛ. ¶ Cōtra fundamētū illud de perfectione. certū est, ꝙ nā angelica est pfectioꝛ, q̄s asinina: ꝛ tū asinus gīat ꝛ nō angelus. Et rō est, qa angelus nō idiget ꝓseruatione spēi in alio a se. asin⁹ autez sic. ¶ Cōtra z^m de actualitate. certū est ꝙ actualioꝛ est aīa rōnalis, q̄s corpus organicū, vel foꝛ asinū: ꝛ tū non est actuioꝛ: qa corpus gīat corpus: ꝛ asin⁹ asinū: ꝛ non aīa aīaz. ¶ Cōtra 3^m de bonitate. Nulli dub^m est, q̄ an gelus sit nobilioꝛ celo: ꝛ tū celū cōicat se: qa mltas foꝛ mas subales ꝓducit: angelus aūt nō: nec vnā pōt ꝓducere. ¶ Cōtra quartā de felicitate arguo sic. Felicitas siue beatitudo est pfectio simpl'r: qa in q̄lz ipsa est melioꝛ, q̄s nō ipsa: ió ēt ponitur in deo: sed accipio tūc sic. qcqd pfectionis est in tribus ꝓsonis est in vna eaꝝ sozt: 3 accepta: sicut dicit Dio, de vnica ꝛ discreta theologia ꝛ de di. no. ergo beatitudini non prouenit aliqua pfectio ex plalitate. ¶ Nunc adduco rōnes doc. modernozū. Et est ꝑ^a q̄ fundaꝫ in ꝓducto ītentionali talis vbicūq̄z inuenīt opatio: ꝙ quā ꝓducīt obm in esse cognito pōt esse tale ꝓductū in esse cognito: sed obm ꝓductū in esse cognito est verbū: ꝙ ibi pōt eē vbū: sed in dīnis talis opatio inuenīt. ꝙ in dīuinis pōt eē vbū. ꝛ ꝓns est. Maioꝛ vī manifesta. MinoꝛĒ oīdo: qz i deo est actus itelligēdi q est hꝫ opatio. Eodē mō argui ꝑt de spū. s. Sz qz pōt dici, ꝙ ꝓductio in eē cognito: quā videmus in creatura, est ītentionalis: ió vlterius arguitur sic. Qñcūq̄z aliquid inuenīt in creaturis: qđ est pfectionis: cū tū aliqua ipfectione: illud dz attribui deo: sublata tū oī ipfectione: 3 posse ꝓducere obm est pfectionis in creatura. ꝙ aūt ꝓducat in eē fm qd, hoc est iperfectionis. ꝙ attribuet deo ꝓducere nō i esse fz qd: ꝛ ꝓns in eē reali: qđ est ꝓpositū. ¶ Cōtra istā rōnez insto 4ꝝ. Primo sic. Illi repugnat ꝓduci in esse reali cognito, cui repugnat ꝓduci realiter: 3 essentie diui ne repugnat ꝓduci in esse reali cognito. ¶ Cōfirmaꝫ: qa illud qđ est ꝑ cognitū, est ꝑ ꝓductū in esse reali cognito: sed entia dīna ab itellectu dīno est ꝑ cognita. ꝙ ipsa est ꝑ ꝓducta in eē reali cognito: qđ tū sibi repugnat. ¶ z° sic. Eodē mō, q̄ ꝑsona ꝓducēs itelligit se: ꝓduc se in eē reali cognito: 3 ꝑ itelligit se totū saltē scōario. ꝙ ꝑ ꝓducit seipz in eē reali: qđ est falsū ꝛ ipole. ¶ 3° sic. Filius itellgit entia ꝛ seipm: sicut pz. cū ꝙ ꝑ intelligēdo entia ꝓducat vbū, segt, ꝙ filī⁹ sil' r itelligēdo essentiā ꝓducat verbū. Etiā sicut pz ꝓducit seipm: ita ꝛ filius: cū intelligat seipm: sicut pz. ¶ Cōfirmaꝫ: quia ꝙ dīna essentia sic cognita, hz ex cognitione, vt in patre. cū ꝙ filio cōueniat ista cognitio: ꝑ quā fit ista ꝓductio, segtur, ꝙ se ꝓducat real'r. ¶ 4° sic. Nā ꝛpūs sancto eque ꝙuenit operatio intelligendi ꝛ volendi: sicut ꝛ ꝑ. si ꝙ ꝑ ex eo, ꝙ hz talē operationē, ꝓducit: sil' r ꝛpūs sanc. ꝓducet filiū ꝛ ꝛpūm. s. ¶ Jō dī, ꝙ iste doctoꝛ nō intendit demīrare, nisi ꝙ in deo sūt ꝓsone saltem fm rōnez ꝛ inesse rōnis producte. ¶ Sz 3 hoc arguo. Illud qđ nō est pol'e, nō est demōstrablie: 3 non est pol'e, ꝙ sit ꝓsona rōnis. ergo nō est demōstrabile. ¶ Confirmaꝫ: qz eē rōnis est incōpol'e ꝓsone dīne: qz ipsa est necessariū ꝛ reale ꝛ nō rōnis. ¶ Dico ꝙ, ꝙ doc. ille vt puto nō intendit demonstrare simpl'r: nec eo intēdo negare, gn ꝓsona ꝓducat in esse cognito: sed illud esse ꝓsuponit aliud eē: qa ens rōnis nō pōt eē ꝑ^m esse persone diuine.

E Moderni doc. quere de eb ꝛ aureoli ꝛ alios vt scis.

Excludit ist i tiam.

Regla nōbil'

F Impugn° 4ꝝ

¶ Jdeo adducit rō Jo. que fundatur in natura ꝓductionis: ꝛ est talis. Ubicunqz est inuenire principia ꝓductiua aliquoꝝ sine imperfectione: illa ꝛpposita in quibus inueniuntur, possunt alia ꝓducere quoꝝm bñt ꝓncipia productiua: cū nō possint ꝛpedīri ꝑ ipfectionē: sed in diuino supposito est inuenire ꝓn^m productiuū notitie genite. s. memoriā fecundā que est obm cū intellectu: ꝛ ꝓncipiū productiuū amoris ꝛpirati, qđ est obm cū volūtate. ꝙ suppo^m diuinū bñs ista duo ꝓn^a productiua perfectissime poterit producere notitiam genitam ꝛ amoꝛem ꝛpiratum. talia autez in diuinis nō pūt esse, nisi subsistentia: cū inherētia dicat in pfectionem. ꝙ in diuinis sunt duo subsistentia producta: ꝛ tū producēs realiter distinctū ab eis. ¶ Sz 3 istā rōnez argo 4ꝝ. Primo sic. Poa intellectiua ꝛ volitiua sūt potentie actiue ꝛ nō factiue. vt hz. 9. meta. vt. s. earū actio transeat in aliud suppositū: ga eaꝝ actiones sunt imanētes solum ꝛ nō transeuntes. cū ergo nihil possint ꝓducere, nisi eaꝝ actio transeat in aliud suppositum. ꝙ nō pūt aliquid producere. ¶ z° sic. Qñcunqz poc bñt

Scot⁹ quē sequit arguit efficacīter ad ꝓpositum.

Obijcit 4ꝝ.

Ac. 16.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I actus adequatos, nõ pñt vltra ꝓducere: vt ꝑz de intellectu ⁊ volũtate, qñ perfecte nituñ ad vnũ: ꝛz poª itellectiua ⁊ volitiua ꝓhñt actꝰ adeq̃tos intelligẽdi ⁊ volẽdi ⁊ infinitos ante illã ꝓductionem: ergo nihil vltra producent. ¶ 3° sic. Intellectus agens ⁊ obz in nobis: ꝛz sint ꝑnª ꝓductiua: nihil tñ possent ꝓducere, nisi haberẽt sufficiẽs receptiuũ. ergo codẽ mõ in deo si non hñt sufficiẽs receꝓtiuũ non producent. ¶ 4° sic. ꝓbi posuerũt, q intelligẽtie nõ hñt notitiã genitã in itellectu ⁊ Bronabil'r: qz ponebãt in angelis notitiã ꝓnãlẽ. cũ ergo notitia intuitiua diuina sit sibi magis ꝓnãlis. ergo ⁊c. ¶ Cõfirmaꝫ, qa multi videñt ponere verbũ eẽntiale: quare g̃ ponit verbũ personale ⁊ notionale: ¶ Ad ista rñdeo, vt magis declareꝫ rõ. ¶ Ad ꝑm dico, q iste potẽtie sunt opatiue ⁊ ꝓductiue. operatiue qdẽ sunt, inquãtũ itelligũt ⁊ volũt: ⁊ vt sic non hñt nisi opationes ĩmanẽtes. sunt aũt ꝓductiue, vt dicunt ⁊ spirant: ⁊ vt sic hñt actiones trãseũtes. ¶ Ad 2m dico, q nõ hñt illos actus, inq̃tũ sunt ꝑnª ꝓductiua. ſ. intelligere ⁊ velle: ꝛz inq̃tũ sunt ꝑnª operatiua. Jõ arm videt esse ad oppositũ: qz itell's vẽ esse ꝑm ꝓductiuũ. ergo respectu alicuius termini: sed hic terminus nõ est itelligere diuinũ: qz est ipproductũ. ergo necessario erit respectu alterius termini. ¶ Ad 3m dico, q ꝛz in nobis regratur susceptiuũ ad ꝓductionẽ, nõ tñ ibi. Intellectus enim agens, q requirat susceptiuũ ad ꝓductionẽ. Bnõ est, nisi ipfectiõis: tõ ponẽdũ est ibi solũ illud: qđ est ꝓfectionis: vtpote, q ibi sit ꝑm ꝓductiuũ: sed non opz ibi ponere illud: qđ est ipfectionis. ſ. q ibi sit aliqđ susceptiuũ. ¶ Ad 4m dico, q ꝓbi reſperẽrũt potẽtia tñ, vt opatiua: ⁊ p ꝑñs vt receptiua: nõ aũt vt fecũdã, nec vt ꝓductiuã. Si aũt ad hoc respexissent forte posuissẽt verbũ ⁊ notitiã ꝓductã. ¶ Ad cõfirmationem, q si ponatur illud verbũ ponitur quasi ꝓductus ⁊ nõ simpl'r: ꝛz vbi est ꝑm simpl'r ꝓductiuũ ibi non sufficit quasi ꝓductio: ꝛz opz, q ibi sit vera ꝓductio. ¶ Sz adhuc dicunt aliq ad rõnẽ, q non ꝛcludit. naz ꝛz ibi sit memoria que est ꝑm ꝓductiuũ amoris ſpirati: nõ tñ sequit, q verbũ in diuinis sit producibile nec amor: qz hec sunt ifinita. Exm ꝛz in deo sit infinita vis creatiua: nõ põt tñ creare infinitã creaturã: qa repugnat infinitas creature: ⁊ ita in proposito dicunt ipsi, q ꝛz sit ibi memoria, vt ꝑm, ꝓductiuũ: tñ verbũ nõ est ꝓducibile: ⁊ ita dicerent de amore ſpirato. ¶ Cõtra istud arguo 4r. ꝓtio sic. Sicut oẽ ꝓducens nẽcio aliqđ ꝓducit: sic oẽ ꝓductiuũ nẽcio est respectu alicui⁹ ꝓducibilis: ꝛz tu ꝛcedis in diuinis esse ꝑm ꝓductiuũ ad itra. g̃ nẽcio erit aliqđ ꝓducibile ad itra. g̃ verbũ, vel amor ſpiratus: qz aliqđ aliud nõ põt cẽ respectu talium ꝑncipioꝝ. ¶ 2° sic. Nulla poª põt esse respectu alicui⁹ incõpossibilis: sed tu ꝛcedis in diuinis potẽtiã ꝓductiuã verbi. ergo verbũ nõ erit ipse producibile ⁊ ꝑ ꝑñs est producibile. ¶ 3° sic. Dis potẽtia frustra ponit: que nõ põt reduci ad actũ: ꝛz tu ponis eã in deo. ergo frustra. qđ ẽt est falsum in nã. ¶ 4° sic. Nulla potẽtia est in deo: que sit respectu ꝓhibiti: sed ꝓbi ipproducibile est ens ꝓhibitũ: ergo nulla potẽtia est in deo respectu ꝓhibiti. qđ tñ tu negas. nõ vẽ ergo rõ euacuata: ꝛz magis ꝓfirmata. ¶ Cõfirmo ergo rõnẽ doc. ꝑ sic. Qñcunq; aliqua sũt eiusdẽ rõnis formalis: gcqd per se ꝑ vel 2° mõ ꝓuenit vni: ⁊ reliquo: ꝛz memoria eiusdẽ rõnis formalis est in deo ⁊ in creatura. ergo ⁊c. Tunc vltra. ꝓductiuus dicitur de memoria in creaturis in 2° modo dicendi per se. ergo ⁊ in deo. Maior apparet vera. nam que sunt eiusdem rationis formalis, bñt ealdez differentias: ⁊ sil'r ealdẽ passiones. Nã diffinitio est mediũ. vbi ergo eadẽ diffõ, sp eedẽ passiones. Minor. ſ. q memoria sit eiusdẽ rõnis formalis, supponit: ꝛz q ꝓductiuũ dicat de ea in 2° mõ apparet: qz est naturalis apitudo eius. ¶ Cõfirmaꝫ. qa qñ aliqua sunt eiusdẽ rõnis formalis gcqd põt demõstrari de vno: ⁊ de alio: sed de memoria in nobis potest demõstrari, q ipsa sit ꝓductiua verbi. ergo ⁊ de memoria in diuinis. ¶ Itẽ arguo sic. ⁊ est ꝓfirmatio ꝓdictoꝝ. Intellectꝰ enĩ nr est ꝑnm ꝓductiuũ vbi. tũc arguo. Aut inq̃tũ finitꝰ: ⁊ sic volũtas: qa finita eẽt ꝓductiua vbi. Aut inq̃tũ itell's hic: ⁊ sic nullus alius. Aut inq̃tũ creatꝰ ⁊ sic respectꝰ cẽt ꝑm ⁊ cã absoluti. Aut inq̃tũ intell's simpl'r: ⁊ sic hẽ ꝓpositum. gcqd enĩ ꝓuenit intellectui, vt intell's est: ꝓuenit omni itellectui: ⁊ sic itellectui dino: qđ est ꝓpositũ. ¶ Sz ꝫ instaꝫ 4r. ꝓ sic. Quecũq; sunt eiusdẽ rõnis formalis. gcqd per se in ꝑ, vel in 2° mõ conuenit vni ⁊ reliquo: sed esse factiuũ verbi ꝓuenit in 2° mõ intellectui creato. ergo ⁊ intellectui diuino. ¶ Itẽ eẽ factiuũ verbi nõ ꝓuenit intellectui: qa finitus: qa sic volũtati. nec qa hic: qa tũc nulli alteri. nec qz creatꝰ: qa respectꝰ nõ est factiuꝰ. g̃ rõne itell's simpl'r. g̃ ꝓuenit creato ⁊ dino. ¶ 3° sic. Esse receptiuũ est passio p se ꝓueniẽs 2° mõ itellectui nro: cũ ergo sit eiusdẽ rõnis formalis cũ intellectu dino: hẽbit intell's diuinus ealdẽ passiones: ⁊ sic erit receptiuus. ¶ 4° eodẽ mõ põt argui: qz intell's nr nõ recipit vbũ, qz finitus: nec qa hic: nec qa creatus p ealdẽ rõnes: quas ꝓius adduxi. g̃ qz intell's simpl'r. ergo itellectui diuino ꝓuenit. ¶ Sz posset rñderi ad ista: qa sic ꝓducere vbũ subsistens, nõ ꝓuenit itellectui dino: nec inq̃tũ itell's, qz sic oĩ itellectui: nec qz infinitꝰ, qz si cõpeteret volũtati q̃ infinita est: ꝛz inq̃tũ itell's infinitꝰ. sic posset dici, q ꝓducere vbũ inhereꝫ, nõ cõpetit itellectui creato, inq̃tũ intell's, nec inq̃tũ finitus: sed inq̃tũ intell's finitus: ꝛz inq̃ ꝑ posset sic dici: tñ qz eodẽ mõ possent precedentia solui. Dico tñ, q trinitas nãliter nõ est demonstrabilis: nec ꝑ istam rõnem nec per aliã ꝝ Dyla. de tri. per totum. ¶ Ad auctoritatẽ dico, q solitudo excludit pluralitatem naturarum solum.

¶ Utrum trinitas personarum sit demonstrabilis ꝓpter quid. Questio. X.

Trum trinitas ꝓsonarũ sit demonstrabil' pp qđ. Or sic. qz Ric. de tri. circa ꝑm dicit, q ad hoc ĩducimr nõ solũ rõnes ꝓbabiles: sed necessarie. ¶ Cõtra Dyo. in. ca. de vnica ⁊ discreta thelogia dicit q emanationes diuinaꝝ ꝓsonarũ nec dicere, nec cogitare est ꝓle: nec ꝑ ꝑñs demõstrari. ¶ Circa istaꝫ qõnẽ occurrit 4r modus ingrẽdi ꝓpositũ. Prim⁹ est quãtũ ad intellectum glorificatuꝫ. 2° q̃tũ ad itellectũ nõ glificatũ: ꝛz supnãliter eleuatũ: sicut positũ est ĩ qõne de cognitione notitie abstractiue. 3° quãtũ ad itellectum separatum in puris naturalib⁹ ꝓstitutũ. 4° quãtum ad intellectũ cõiunctum supnãliter nõ eleuatum.

Quantuꝫ ad ꝓmũ dico q̃tuor ꝓnes. Prima ẽ q de facto intuitiue cognoscenti diuinã essentiã est per se nota trinitas ꝓsonaꝝ: sed qđ est per se notũ alicui non est demõstrabile. ergo tali cognoscẽti nõ est trinitas demonstrabilis. Maior ꝓbatur: quia intuitiue cognoscenti aliqđ obm sunt per se nota illa: q̃ p accñs ĩsũt illi obo ẽt sepabil'r. g̃ multo magis q̃ insũt isepabil'r: ꝛz trinitas isepabil'r ĩest dine eẽntie. g̃ ⁊c. Minor assũpta apparet: qz qđ ẽ p se notũ hz euidẽtiã a se: qđ nõ est p se notũ nõ hz euidẽtiã a se/ꝛz ab alio: ipse aũt est, q idẽ bẽat euidẽtiã a se, ⁊ nõ a se: ab alio ⁊ nõ ab alio. ¶ 2a ꝓ. q si p ipse ostenderetur alicui

A divina essentia intuitiue ⁊ nõ tria supp⁹: si cõcibilitas nõ oñderet illi intuitiue, posset tali itellectui demõstrari, q dina eẽntia est cõcibilis. Et B ꝓbat sic. Omnis p se passio nõ nota de subo euidẽter cognito: põt tali itellectui de isto subo demõstrari: ꝛz cõcibilitas ẽ passio dine eẽntie: ⁊ nõ cognoscit a tali intellectu. g̃ ⁊c. nãlis eni aptitudo est. ¶ 3a ꝓ est, q nulla relationũ vl' dinarũ ꝓsonaꝝ posset de dina eẽntia tali intellectui de isto subto demõstrari. Et B ꝓbo sic. Dis p se passio demõstrabilis de subto ꝓcomitaꝫ ipm subm, vbicũq; reperiaꝫ: qz p se iest ei. diuina aũt eẽntia iuenit in vna ꝓsona sine relone alteri⁹ ꝓsone ꝓstitutiua. ¶ Et ꝑterea nullũ iferius vel ꝓpriũ de cõi, vel de supiori põt demõstrari: cũ sint inadequata. illa aũt quoꝝ vnũ de alio demõstraꝫ, sunt adequata: ꝛz dina eẽntia est supius ad relationẽ: ⁊ relo q̃si inferi⁹. g̃ ⁊c. ¶ 4a ꝓ. q trinitas formal'r ⁊ actual'r nũq̃ põt demostrari: qz ꝓstat ex relonibus ex qbus demõstrari nõ ꝓtingit. ¶ Cõtra. qđ in dinis est aptũ esse: totũ inest de facto, cũ nõ sit ibi poª distãs ab actu. Si g̃ de dina nõ demõstraꝫ, q est cõicabilis trib⁹ suppositis, inferꝫ, q de facto sit cõicata. ¶ Jõ dico, q due vltime ꝓnes nõ sunt oĩno certe. Nã si hõ cẽt pure nẽce eẽ: gcũq; demꝛaret hoiem esse resibilẽ: demꝛaret eũ eẽ actu ridẽtẽ. Ex ꝓñti tñ ꝺze posluz q iste due ꝓnes verificanꝫ quãtũ ad ꝑmã demonstrationẽ: ꝛz q aliã posset demonstrari quelz illarum.

Quantum ad 2m itellectũ dico q̃tuor ꝓnes. Prima est, q hãs notitiã abstractiuã de dina essentia sub rõne sua ꝓpria: põt demonstrare, q ipsa est cõicabilis tribus suppositis. Doc probo sic. Dis intell's hãs spẽm alicuius obti ci⁹ qdditatẽ specifică repiñtẽ põt demõstrare p se passionẽ eius: talis est cõicabilis. g̃ ⁊c. Si dicas. maior est vera, si subz est diffinibile: eẽntia aũt nõ est hz: qa est simpl'r simplex. ¶ Ad hoc dico, q ꝛcło est dubia: vel potest dici, q qñ cognoscitur aliqd qđ mediat inter subm ⁊ passionem, nõ est inconueniens. infinitas aũt mediat inter essentiam diuinã ⁊ trinitatẽ: ⁊ ideo per infinitatẽ posset demõstrari, q diuina essentia sit cõicabilis trib⁹ ꝓsonis. ¶ 2a ꝛcło. q talis intellectus põt demonstrare: ꝛz non ꝑma demonstratione: q est actu cõicata: qz quicunq; itellectus cognoscit aptitudinẽ in aliquo obto summe nẽcio cognoscere põt actũ: ad quẽ est illa aptitudo. de⁹ aũt est summe necessarius: ⁊ iõ cognoscẽs cõicabilitatem dine essentie põt demonstrare vlteriꝰ, q ipsa sit actu cõicata: sicut si hõ cẽt necesse eẽ cognitũ q eẽt risibilis, posset cognosci, q actu rideret. ¶ 3a ꝛcło est q ꝓprietas cuiusꝛz ꝓsone est demꝛabilis de dina eẽntia. Nã de quocũq; sume nẽcio potest demꝛari aptitudo nãlis ad aliquid exĩstendũ in eo: de eo potest demꝛari actus illius aptitudinis: sed cõicabilitas põt demõstrari. ergo ⁊c. ¶ 4a ꝛcło est. q tota trinitas potest demõstrari cũ ipsa ꝓstet ex relonibus: que vt dictum est ꝑñt demꝛari. ¶ Contra. mediũ cõe nũq̃ demõstrat aliqd, sine quo reperiri possit subm. dina aũt essentia (vt patuit) reperiri põt sine singulis relonibus: ⁊ iõ falsa eẽt ꝛcło demõstrata. ¶ Dico ad hoc, q numq̃ inuenitur essentia sine quacũq; relone: nec eꝰ: tñ essentia q̃ est in ꝑe, hz filiationẽ: ꝛz vt in ꝑe, reduplicatiue: nõ habeat filiationẽ: sicut ꝛz hõ semp sit risibilis: non tñ in ꝑ signo est risibilis, vel qdditatiue. Et sic dico de diuina essentia, q ybiq; habet relationem simpliciter.

Quantũ ad 3m intellectũ dicũt alig, q nõ est demõstrabilis ex puris nãlibus tali intellectui: qa obm supnaturale ⁊ trascẽdẽs oĩa creata est trinitas ꝓsonarum: sicut Dyla⁹ docet de trini. diffuse.

¶ Sed ꝫ. suppono, q itellectus talis itelligat omnia que sunt in creatura formal'r que sunt limitata. cũ g̃ in creatura reluceat vestigium trinitatis, ex ipso poterit cognoscere trinitatẽ sic docet Aug. sup geñ. ad lrã. Si aũt dicaꝫ, q est maior dissimilitudo, q̃ ꝓformitas, hẽ ꝓpositũ: qz sicut respectus sil'itudis nõ cognoscit, nec concipit sine termino: ita nec respectus dissil'itudinis. ¶ 2°. qz, ꝓductio amoris spirati ĩ nobis hz ꝓformitatẽ q̃ est formal'r in nobis ad ꝓductionẽ spũs. ſ. cũ g̃ ꝓformitas sit qđ limitatũ ⁊ possit cognosci. g̃ ⁊ terminus. ¶ 3° eodẽ mõ ꝓbat de ꝓformitate ꝓbi nr̃i ad ꝓbum dinum. g̃ ⁊c. ¶ 4° qz aĩa nr̃a facta est ad imaginẽ trinitatis. sicut dicit Augs. 9. ⁊. 10. de tri. Intell's aũt talis cognoscit aĩam nr̃am: nõ solũ illud, qđ est in aĩa: ꝛz inquãtũ ad imaginẽ trinitatis: cũ talis respectus sit limitatus. g̃ cognoscit ipsam trinitatẽ arguitiue. Posset g̃ dici, q demꝛatiue pp ĩstas rõnes q̃ facre sunt, talis intellectus nõ cognosceret trinitatẽ. Nã hoc nõ ꝛcludũt, sed magis oppositũ. oẽs eniz fundanꝫ in vna radice. ſ. q cognoscẽs relonẽ aliquã, necessario ꝓius nã vel sil' cognoscit terminũ. ¶ Tũc posset argui. Dis intellectꝰ cognoscens relationẽ aliquã nẽcio, vel ꝓius nã, vel sil' cognoscit terminũ: qz si posterius in illo ꝓdicamento esset cognita relo sine termino: ꝛz per te talis intell's cognoscit relonẽ q̃ est ad terminũ. g̃ ꝓius vl' sil' cognoscit terminũ. ¶ Tũc arguo vltra. Dis cognoscens demonstratiue aliqd ꝑ aliud ꝓius cognoscit illud aliud: ꝛz intell's talis nõ ꝓius cognoscit relonẽ q̃s trinitatẽ. g̃ ꝑ relonẽ non cognoscit demonstratiue trinitatẽ. ¶ Sed quid: cognosceret ne itell's aliquo mõ sub rõne specifica trinitatis? ¶ Dico, q̃ supposito, q illas relones cognosceret nescirem euadere, quin cognoscret necessario trinitatem. ¶ Dico ergo, q auctoritates sanctorũ: maxime Dionysij videnꝫ esse ad hoc, q ex puris naturalibus trinitas nõ possit cognosci. Jdeo ꝛcłone istã, quãtum ad istum intellectum non assero.

Quantum ad 4m dicũt oẽs theologi, q ista beata trinitas nõ est nobis demonstrabilis: qz itellectus nõ cognoscẽs distincte ⁊ quidditatiue rationem aliquã specificaꝫ non potest demõstratiue cognoscere ꝓpter qd passionẽ ꝓpriam illi⁹ qđditatis ⁊ rõnis: talis est itellectus nr̃ in via. g̃ ⁊c. ¶ Sz ꝫ. qa Plato posuit deũ ⁊ natũ de deo: vt recitat Aug⁹ de ci. 2° Porphyrius posuit ꝑez ⁊ filiũ: ⁊ hozũ mediũ vt hz ibidem. ¶ 3°. Azꝝ. ꝑ ce. ⁊ mun. in numero ternario exhibuit seipm magnificare vnum deũ. ¶ 4° alⁱ Phs dicit monas gignit monadem: ⁊ in seipso reflectit suũ amorẽ, vel ardorem. ¶ Dico, q multa probabilia ⁊ probabil'r annuntiata dixerũt: ⁊ pp nos multa p reuelationem habuerunt: vt recitat Augu. ¶ Sz hic sunt due difficł. ꝑma cũ intell's nr̃ possit cognoscere respectũ creaturaꝝ ad deũ. ois aũt [a] creatura hz respectũ posterioratis [b] ad illũ: ergo illã relonẽ [c] posteriorꝰ ritatis cognoscendo terminũ cognosceret. ¶ 2a quia ois cognoscẽs qđditatẽ aliq̃ põt cognoscere aptitudinẽ illius qđditatis q̃ est ꝓpria passio ei⁹ in 2° mõ dicẽdi p se. Ex hoc enĩ q hz talẽ qđditatẽ, hz talẽ aptitudinẽ: ꝛz intell's nr̃ cogscit talẽ qđditatẽ q̃ est formal'r ĩ deo. scz itellectum ⁊ volũtatem. g̃ cognoscere poterit tales aptitudines itell's ⁊ volũtatis: ꝛz tales sunt [d] ꝓductiuitas ⁊ hz. g̃ ⁊c. ¶ Ad ꝑmã dico, q posito, q cognoscere mus tales respectus, bene sequeretur talis conclusio. Sed dico, q tales respectus sunt nobis penitus ⁊ totaliter ignoti. ¶ Ad aliud dico, q bene probaꝫ, q intellectus est plurificabilis pluribus suppositis ⁊ cõmunicabilis: sed q idem numeraliter sit cõicabilis ⁊ cõi-

Quere hen. ⁊ alios. 2 ⁊. dist. huiꝰ ⁊ alibi. ꝑdõ opatiua ⁊ ꝓductiua.
K
Potẽtie vitales dei hñt actus adeq̃tos duplices.
In'elligẽ diuinũ nõ habz susceptiuũ sicẽ itelligẽ creatũ
Quare ꝓbi ñ posuerũt i diuinis ꝓductionẽ ostendit.
L
In d'nis ẽ ꝓductio ⁊ q̃si ꝓductio. Euaño alioꝝ
Impugn° 4r
M
Cõfirmat rõnẽ seo. ſz oĩa caste declara.
Tãge istãs ⁊ dic ꝑñr.
Odiscit 4r.
O
Intello creatus põt ꝑfici rari 4r.
Q
ꝑm⁹ articul⁹. Cõclusio 4a.
Qualr itell's glificat⁹ ſe hz ad ꝓbandũ trinitatem.
Solo ñ ꝓdictoꝝ 2a.
P
Resol. catholica: qua mẽ ipsime. ꝛcłra dene. Solo 2a.
Or ex aptitudine ꝓt demꝛari actus ⁊ q̃si fic ⁊ qñ non vide hic.
D
Obo. Dicit refert tũc ⁊ ꝓ tũc eẽ tale sic refert esse talr tale ⁊ ĩpũ talr esse tale. Ecce q q̃ris ⁊ põdera dñi instantiam. Al. vbicũq; est.
1° articulus. Obꝫ. aliozꝝ.
Dubium. Dic ergo cuz sco. q relone illas ñ cognoscit ex puris nãlibꝰ sub ꝓpria ratione. Resol. hꝰ ar.
G
4° articulus. ꝛcło catholi⁹ Qualr itell's viatoris ñ elevat⁹ ⁊ ꝓiect⁹ se hz ad ꝓbandũ trinitatẽ. Odiscit 4r.
Vide li. 10. c. 29. ⁊ ide. ꝛz q re aug. 7. confessionum. T. c. 2. ꝑ° cc. ⁊ mũ.
Alan⁹ de mixis hz. ſz ꝛre antigoros: vt hermetes trimegistũ in li. diffoꝛuz dei.
H
Nõ vbiq; de dictis ꝓbo: ñ in mã fidei ⁊ de deo.
a Al. l. creatꝰ trinitas.
b Al. l. ad trinitatẽ icreatã
c Al. l. relonẽ ꝓioritatis cognoscet.
d Al. l. ꝓductibilitas.
Cõsidera an ista repugnat his q̃ dixit. ẽ. in ꝓlo. supe ⁊ dic ꝑñr.

I

catiuus:nō ꝓbaꝫ. ¶Ad auctoritates dico,ꝙ ille rō-
nes sunt necessarie suppositā fide.

¶Utrū trinitas sit ōmfrabilis ōmfratiōe ga. Nō. XI.

Lōclusio 4ꝝ. Diavnifozmiter ꝛ diffozmiter hic nōbis ꝓportiōaliter i.q. ꝓcedente notaui plura addēdo ꝛ instātias ponderando vbiqꝫ. f.nō est demō strabilis.

K

Truꝫ trinitas sit demonstrabilis de-
monstratione qua.

Vbic breuiter pono q̄tuoꝫ ꝓnes ſm di-
stinctiones tactā in ꝓcedēti qōne.
Prima ꝙ intellectui sepato glorificato nō
est demfabilis.Et rō est eadē q̄ ꝓus:qz itellectui cui p
se nō est aliq̄ ꝓpō nō pōt demfari.trinitas aūt est tali
itellectui p se nō. zª ꝛclo,ꝙ itellectui separato elevato,
vel ituitiue videti dīnā ēentiā:sic ꝓus. 3ª ꝙ intellectui
bñti spēm de diuina essentia pōt demfari : qz habens
distinctaꝫ notitiā de aliqua ꝓpria rōne ꝑt hāc notitiā
de passiōe,vel q̄si passiōe illius rōnis:ꝫ bñs notitiā de
passione imediata pōt p illā de gdditare demōstrare
mediatā:cū g̃ possit ral itell's bñs distictā notitiā detā
tis cog̃scere eā eē ifinitā:poterit p ifi'rem,tāq̄ p medū
demōstrare trinitatē. 4ª ꝙ de itellectu nr̄o ꝙūcto:di
co ꝙ nō:qa intell's nr̄ nō cognoscit aliqd de deo:nisi p
creaturas:tūc arguo sic,ꝙ illud nō pōt cognosci demō
stratiue trinitas:qđ ducit indifferēter in vnitatē ꝛ plu-
ralitatē:ꝫ oēs effectus creati:quos cognoscim⁹,ducūt
indifferēter in vnitatē ꝛ pluralitatē.g̃ ꝛc. ¶Ꝓ.ꝑer il
lud nō cog̃scit determinate pluralitas:qđ est cōe vni
ꝛ plurib⁹:sed oia q̄ nāl'r cognoscim⁹ de deo.sunt cōia
vni ꝛ plurib⁹:eque enī oia cōueniūt vni ꝙne ꝛ pluri-
bus. ¶Ꝓz ergo ꝙ demōstrari nō pōt:nec demfatiōe
quia:nec demonstratione ꝓp qđ:trinitas ꝙnarū quā-
tū ad intellectum nostrum:ꝓ statu isto.

Reſolo nota bilis.

¶Utrū distinctio ꝑma que est in diuinis sit distinctio
personarum. Quēstio. XII.

L

Truꝫ distinctio ꝑª que est in diuinis
sit distinctio personarum.

Circa istā qōnē est itelligēdū ꝓp seqn
tia:ꝙ in diuinis est 4ꝝ distō cēn
tial'r ordīata icipiēdo ab vltima ēential'r q̄
oēs alias ꝙsupponit:tñ q̄ ad nos ē ꝑª ꝛ magis vulgata.
¶Ꝓ.Scōm istū ordinē est distinctio personaꝝ:ꝛ illa
expz̄mit in fide catholica. ¶Ex illa tāq̄ certa argui
mus ꝓ fidē distinctionem relōnum:ꝛ hoc sic. Omnis
distinctio constitutoꝝ, vel differentium necessario
ꝙsupponit distinctionē ꝙstituentium,vel diuersoꝝ.
sed ꝙsone ꝙstituunt in eē ꝙsonali:ꝛ dīnt ꝓ relones cō
stitutiuas:ꝛ distinctiuas:g̃ ille relones dīnt. Hoc ꝙfir-
mo sic. Quīcūq; aliqd ꝓuenit alicui ꝑ aliud ꝓus cōpe-
tit illi ꝑ qđ ꝓuenit sibi:ꝫ distō ꝓuenit ꝙsone ꝙ ꝓprie-
tates.g̃ magis ꝛ ꝓus cōpetit illi ꝓprietati. Ista aūt ꝙsup
ponit tertiā:q̄ ē attributoꝝ:ꝛ B ꝑbo 4ꝝ.ꝓtio sic. Ois
relo distincta ab alia relone,ops ꝙ distinguatur per
fundamētū vel ꝓ terminū:vel ꝓ relonē aliā:vel a ꝑnª
sed emanationes:q̄ sunt relones distinguunt:nō aūt di
stinguūt ꝑ alias relones:qz si sic:hoc maxime videret
per oppositas:sed hoc est ipole:qz pari rōne ille distin
guerent ꝑ illas:ꝛ ita eēt circulatio in distinctis ꝛ distin
guētibus ops g̃,ꝙ distinguant vel a termino:vel a fū
damēto:vel a ꝑnª.nō a termino:nec a fundamēto : ga
terminus ꝛ fundamētū est diuina essentia:g̃ ops,ꝙ di-
stinguant a ꝓncipijs.g̃ ꝑnª erūt distincta.B aūt erūt in-
tellectus ꝛ volūtas q̄ sunt attributa. zºargunt sic.ꝛ vī
idē.Ois relo:sicut maioꝝ ꝑª rōnis:ꝫ emanationes ꝙno-
maꝝ nō distinguunt a fundamēto:qz fundamentū est
idē.s.ēentia dīna q̄ fundat gīationē ꝛ ꝙspirationē:intel
ligēdo de passiuis:g̃ ops,ꝙ distinguant a terminis:ter
mini aūt sunt attributa.g̃ distinctio aliqua est inter
attributa. 3º sic. Inter fundamētū ꝛ terminū eiusdem

N

A.l.inter attributa.

rationis:non oritur nisi relatio eiusdem rationis:si er
go in attributis nō sit aliq̄ distō:cū attributū fundet ꝛ
terminet emanationes:ipse ꝫ hoc non. erūt distincte:
B aūt est falsum:cū sint relones disparate ꝛ alteri⁹ rō-
nis.Maioꝝ est manifesta:qz cāe oēs eiusdē rōnis nō
cānt nisi effectū eiusdē rōnis. 4º ꝛ est idē. Relones
dispate nō ꝑit oriri,nisi ab extremis dispatis ꝛ alteri⁹
rōnis.relones dīne sūt dispate:g̃ inter attributa ē aliq̄
alteritas.Ma.ꝓz:qz datoꝙ relones dispate oriant ab
extremis eiusdē rōnis:iq̄m eiusdē rōnis:tūc eadē iq̄m
eadē nō erūt eadē:qđ ē oppm̄ i adiecto. 4ª ār distō ar
guit ex ista.s.attributoꝝ ab ēentia:qz q̄cūqꝫ vni ꝛ eidē
st eadē,iter se sunt eadē.ꝫ ꝙ sūt eadē illi:ꝫ ꝙ cōiter
ꝓcedit istud ꝑnm. Si g̃ attributa sunt oībus modis idē
cū dīna essentia:erūt oībus modis idē iter se:qđ est fal
sus:g̃ distinctio dīne essentie ab attributis ꝙsupponit
a distōne attributoꝝ iter se. ¶Ꝫ posset aliqs dīe,ꝙ
rōnes facte ꝓbātes,ꝙ attributa distiguāt:qz relones
distincte sunt:ꝫ rōnes isteveꝝ assumāt in creaturis ꝛ li
mitatis:nō tñ in nā illimitata:qz eadē nā illimitata ꝑt
fundare ꝛ terminare diuersas relones. ¶Cōtra. Idē
manēs idē sp in nālib⁹ agētib⁹:natū est facere idē.Ex
hoc ꝑn⁹ ꝓbaꝫ,ꝙ memoria dīna sp ꝓducit verbū:si er
go ēentia dīna esset terminus ꝛ fundamētū esset eadez
relo:cū ipa nec̄io c causet illā.g̃ ꝛc. ¶Jō ad qōnē dico
ꝙ distinctio ꝙsoaꝝ nō est ꝑma distō ꝫ magis vltima
ga ista negata nō negant alie:eꝫ aūt sic.tñ q̄tū ad co
gnitionē nr̄am ꝛ fidei,ipsa est ꝑma ꝛ manifestioꝝ.

Vide.ꝛ. ꝓpz. ꝛ.1.ꝓpz.ꝛ alibi sepe.ꝛ ſpaliter diſti.iſta i ſco.ꝛ alibi.

Enaſio.

O

2.ō ge.t.c.

¶Utrum trinitas diuinarum personarum possit stare
cū ommimoda identitate eorum. Nō. XIII.

Reſolo.q.

Trum trinitas diuinaꝝ personarū pos
sit stare cū oīmoda idētitate
eo ꝛ:q̄ sūt eadē ꝙsona diuina. Ox sic:quia
ꝓ de tri.dicit Augu.ꝙ nō est aliud vbiꝫ:ꝛ
quod verbum habet. ¶Contra. Idē Aug.
Non eo deus quo ꝑter.g̃ ꝛc.

7.de tri.c.5. Dicti cōr.

P

Hic introducunt duo dicta cōia.ꝑmū est verū ꝛ cre
ditū.s.ꝙ tres persone sunt idē realr in ēentia:ꝛ
differūt in personis realr. zm dictū est dubiū.s.ꝙ cuiꝫ
ista distōne reali ꝙsonaꝝ in ēentia:stat oīmoda idēti-
tas oīum eoꝝ q̄ sunt in ꝙsona. ¶Sꝫ ꝫ ilud arguo q̄
druplr ꝫ quatuoꝝ leges oppōnis.ꝑmo ex nā relatiuo-
rū sic. Idē nō pōt ad ꝙipsuꝫ referri relonib⁹ dispara
tis:sed ea q̄ sunt in eadē ꝙsona, referunt relonib⁹ di-
sparatis. ꝓbo. Essentia enim dicitur excedens re-
spectu relationis.relo aūt excessa.g̃ ēentia dīna ꝛ relo
nō erunt oīno idem. Secundo arguo ex natura con-
trarietatis. Impossibile est contraria eidem cōuenire
ſm idē:ꝫ idētitas ꝛ diuersitas fiunt ꝫ ꝛia ꝛ conueniunt
eidē ꝙsone:ergo illa ſm q̄ ꝓueniūt nō sunt oīno idem:
ꝫ ista sunt ēentia ꝛ relo. Nā ꝙsona est ē eadē alteri ꝙso
ne in ēentia:ꝛ differt ab altera ꝙsona ī relone.g̃ ꝛc. 3º
arguo ex natura ꝑuatiue oppositoꝝ sic. Unitas ꝛ plu
ralitas sunt ꝓriuatiue opposita:ꝓuenit aūt diuinis ꝙso
nis vnita in essentia:ꝛ pluralitas in relationibus ꝛ ꝓ
prietatibus.ergo relo ꝛ essentia nō sunt idē:cū nō con
ueniāt ꝓriuatiue opposita eidē ſm idem. 4º ex natu
ra ꝫdictiōis q̄druplex.ꝓma est,ꝙ ꝓprietas formā
liter ꝙstituit ꝙsonā:essentia nō formalr:ꝫ fundamen
liter. zºga ꝓprietas distinguit:essentia vo non. 3ºga
rel atio referr:essentia vo non. 4º quia relatio oppo
nit alteri relonī:essentia vo non:g̃ vī ex istis oppōni
bus,ꝙ relo ꝛ ēentia nō sint oīno idē ex nā rei: sed sit
ibi aliq̄ nō idētitas.qđ ꝓbo adhuc ꝑ q̄tuoꝝ rōnes de-
ducētes ad quatuoꝝ impossibilia.ꝓmo,ꝙ ꝑ diuine
essent ꝓmo diuerse. zº ꝙ essent ꝑ idē.3º ꝙ nō essent

Ad idē arg. 4ª arguit.

Impugn⁹ 4ª Dic notanter nititr oſtēdēs diſtinctionē ēentiē ꝛ nā rei i diuinis vt falsam ex idētitate ex q̄ druplici oppōnū lege. Sō.relatiua. Cōtrarietas.

Q

Oppōnitas oppoſitio.

Jmpugn⁹ 4ª

Obiect 4ª ſingulariſſime.

Ob.ſco.ꝛ ꝓ ꝓpria.i.q. iſta.

Obiect 4ª ſin gulariſſime.

Dubium. Hōrbiqꝫ hāc doctrinā i i latiōib⁹ oppō,

vere de simplicibus terminis sine determinatione:tñ
cum determinatione non sunt vere:sed fallunt.sic oīa
relatiua dīr ad conuertentiā:non tñ eodē mō. Simi-
liter eodē mō in ꝛys imediatis,remoto vno,ops alte
rū inesse:ꝫ si apponaꝫ modus.s.ēential'r:nō ops ꝙ al
terū insit:sicut simpl'r oē aīal vel est sanū vel egrū eēn
tial'r:tñ nō est sanū vel egrū. Sil'r de ꝑuatiue oppo
sitis ꝛ ꝛdictoꝝys. ¶Dico ergo ad propositū,ꝙ ꝫ op-
posita simpl'r non insint eidem:si apponitur modus.s.
real'r nūq̄ tenebit ꝓ nec forme rōnū ꝓdicarū : sicut
asserūt. Cū g̃ q̄rit.vtrū oīa:que sunt in eadē persona:
sint idē real'r. Dico ꝙ sic:vt saluet ꝙse trinitas rerū
in diuinis.si enim poneret distinctio rerum:nunc non
essent precise tres res:ꝫ plēs. Nota ēt,ꝙ nō oīa q̄ sunt
in dīnis ꝙsonis distinctis sunt distincta.

A.l.assumūt

Ergo ꝑnitas ꝛ ſpiratio actiua ſunt idē realr:qđ tamē dubiū eſt:de hoc.ſ.in loco ſuo habet.

F

¶Utrum cum vnitate diuine essentie stare possit plu-
ralitas ꝙsonarum. Quēstio. XIIII.

2.c.vltimo.

Trum cū vnitate diuine essentie sta
re possit pluralitas ꝙsonaruꝫ.
Ox nō.deutero.3z.videte,ꝙ ego ꝫ solus.
¶Contra. Apls ad Lox. Hāa dñi nr̄i ieſu
chīi:ꝛ charitas dei : ꝛ cōicatio.s.ſpiritus.

¶Hic occurrūt q̄tuoꝝ diffi.ꝑma est de vno ꝑncipio ꝙ
se noto.Quecūqꝫ vni ꝛ eidē ꝛc. zª de ſyllo expoſito-
rio. 3ª de ſyllo in particulari. 4ª de ſyllo in vlī.

Circa ꝑmū occurrit ꝑncipiū notissimū.Quecūqꝫ
vni ꝛc.sed ꝓsone dīne sunt idē cū ēentia:g̃
inter se. ¶Ad istud dī 4ꝝ.ꝓmo,ꝙ illud ꝑncipium
nō tenet in terminis illimitatis.ideo cū dīna ēentia sit
illimitata,ad eam nō ds applicari. Alij dicunt,ꝙ illō
ꝑnm nō tenet in nō adequatis:sicut idē corpus virtute
diuina adest duobus locis:ꝛ tñ vnus illoꝝ locoꝝ non
adest alteri.Alij dicunt,ꝙ nō tenet in terminis impro
portionatis : sicut idem potest esse in diuinis quando:
que tamen non simul sunt.Alij dicunt,ꝙ non tenet in
terminis non conuertibilibus quales sunt diuina eēn-
tia ꝛ relo:sicut ꝫ sortes sit homo:ꝛ plato sit homo: ta-
men sor.non est plato:ꝛ ꝓpter hoc in zª figura ex pu
ris affirmatiuis nō potest fieri syll's. ¶Sꝫ nulla ista-
rum solutionū valet.ꝓma non:quia cum forma syl-
logistica teneat in virtute istius ꝑncipy:eo enim,ꝙ ex
trema vniuntur in medio:in ꝑmissis vniuntur inter se
in conclusione.si istud principium non tenet in termi-
nis illimitatis:tunc forma syllogistica nunq̄ teneret in
diuinis. Nec ſcūda valet:quia coniunctio extrinseca:
nunq̄ arguit intrinsecam : sed intrinseca bene arguit
extrinsecam.Si enim corpus esset locus ꝛ esset ī duo-
bus locis:tantum valeret,quantum esse duo loca:ꝛ tūc
bñ sequeret,ꝙ essent duo loca vn⁹ locus. Nec 3ª valz:
ga qñ nō est idē cū re tpali:ꝛ ꝙ ꝛis nec ipsa qñ adinui
cē:sicut de zª dictū est. Nec 4ª valet.nam oia indiui-
dua:q̄ nō sunt eiusdē ſpēi sunt eadē inter se ſpecifici-
ce:ꝛ ita stat illud ꝑnm. Jdeo dico ꝙ illud ꝑnm nullate-
nus est negādū:cū ꝙ ipm teneat oīs forma syllogistica
pfecta q̄ est ꝙ se nō.ꝛ si fallat ī aliq̄ mā:tūc ē iuuilis ꝛiu
gatio:ꝛ nō syll's pfect⁹. Et tūc dico ad argm̄ qđ fit ꝛ ꝙso
nas dīnas alſūpto illo ꝑn⁹ ꝙ cū ꝙsone dīne sint idē cū
ēentia dīna nec̄io sūt idem iter se:ꝫ tñ aliter. nā sunt
idē cū dīna ēentia idētice ꝛ ēential'r:nō tñ sūt idē iter
se idētice:ꝫ ēential'r : sic dic Dyla.de tri.ꝙ ꝑ ē illō qđ
filius. ¶Contra.quecūqꝫ vni ꝛ eidem:sunt eadē eodē
modo:quo sunt eadem illi.sunt eadem inter se:ꝫ dīne
ꝙ sunt idē identice cū essentia.ergo sunt identice idē
inter se:ꝛ sil'r realiter.nā ꝑ est idē realiter,qđ ēentia.
filius est idem real'r ꝙ essentia.g̃ ꝑ ꝛ filius sunt idem
realiter inter se. ¶Ad istud dico,ꝙ simpl'r sumptum

Impugn⁹ 4ª

E

nſ.vide ſco. ꝫ alibi ſepe

Reſolu.

Mō totū ſingulariſſime.

I ⁊ in termis simplicib⁹ istud ꝑn̄m est neč̄riū ⁊ verissime tz:sumptū tñ cū determinatiōe nō tenet. pbo. Nā genus ⁊ ōia sunt idē in ꝑ mō dicēdi ꝑ se ipi spēi:⁊ tñ nō sunt eo mō idē iter se. ¶ Silr 2° de ōiys subalternis. nā rōnale ⁊ sensibile sunt idē spēi in ꝑ mō dicendi ꝑ se. inter se aūt nō sunt idē eēntialr. ¶ Silr 3° celum est mobile in 2° mō dicēdi ꝑ se:⁊ celū est mutabile i 2° mō. ⁊ tñ mobile est mutabile in ꝑ mō. ¶ Silr 4° accipio duo dicta p accñs de aliquo sicut albedo ⁊ color. Utrūq3 dr ꝑ accñs de picte. paries enim ꝑ accñs est colorat⁹:⁊ ꝑ accñs albus:⁊ albū est colorat⁹ in ꝑ mō dicēdi ꝑ se. silr albū ⁊ dulce sunt idē q̄litati per se:⁊ tñ iter se ꝑ accñs. ¶ Dico ḡ q⁹ tz regla illa simplr teneat: nō tñ cū additione modi. Idcirco nō segr, q⁹ si aliqd ꝓueniat reloni realr q⁹ nō ꝓuenit eēntie realr, vel e⁹: q⁹ ꝑ ꝑ distiguunr realr:⁊ sequar simplr, q⁹ distinguū tur, si aliquid ꝓueniat vni:qō non alteri. ꝑn̄ enim que simplr sunt ꝑ se nota ꝑ additionē modi cozrūpuntur: vt ꝑz in regula illa contrariozū imediatozū. si vnū nō inest alterū inest:⁊ e⁹. Dec est notissima simplr acceꝑta:⁊ tñ cū additione modi. ſ. quidditatiue nō tenet.

K

Regula ꝺ̄ iorū imediatoz

g.articulus. De syllo expositorio ꝺ̄ trinitatē

Secūdū diffi. est de syllo expositorio ꝺ̄ trinitatē ꝑsonarū ⁊ vnitatē eēntie. Uñ arguit sic. Dic pr̄ est hec eēntia. hic filius est hec essentia. ḡ hic filiꝰ est hic pr̄. ¶ Dr q⁹ iste syll's nō valz:ga est ex puris affirmatiuis in 2ª figura. Jō formo eū aliter sic in ꝑ figura. Dec essentia est hic pr̄. hic filiꝰ est hec eēntia. ḡ hic filius est hic pr̄. Aut in 3ª figª. Dec eēntia ē ꝺ̄ pr̄: hec eēntia est hic filiꝰ. ḡ hic pr̄ est hic filiꝰ. ¶ Istud soluit 4r. ꝑ q⁹ iste syll's nō tz nisi in terminis ꝙuertibilibus. Iz enim ꝺ̄ bō sit aīal:⁊ ꝺ̄ asinus sit aīal:nō tñ hic bō est ꝺ̄ asinus:ga termini nō sunt ꝙuertibiles. Eodē mō dicunt eē in ꝺ̄inis. 2° dicūt aliqui q⁹ est fallacia figure dictionis. mutaī enim q̄le gd in hoc aliquid:eēntia enim se hz vt q̄le gd. ꝑsona vt ꝺ̄ aliqd. 3° dicunt aliq⁹ medīū variaī:⁊ ita est fallacia accñtis. ſ. eēntia ſm habitudines diuersas ad diuersas ꝑsonas. 4° dicunt aliq⁹ ex ꝑticularib⁹ indefinitis vel singularib⁹ nihil segr. ¶ ꝑª solo nō valet:ga tūc syll's expositoriꝰ eēt inutilis ꝙiugatio nō tenēs nisi idetermiata mā:cū tñ oīs verus syll's teneat i oī mā. Et ite⁹ si ꝺ̄ bō eēt ꝺ̄ aīal:⁊ ꝺ̄ asinꝰ ē ꝺ̄ aīal. ſ. idē aīal numero:tūc ꝺ̄ bō nec̄io eēt ꝺ̄ asinꝰ. Nec 2ª valz:ga eēntia ꝺ̄ina, vt singulissima ⁊ signata. ⁊ ꝺ̄ aliqd ē i q̄libꝫ ꝑsona ꝺ̄na. ¶ Et ꝑterea i vero syllo expositorio nūq̄ talꝰ fallacia fieri ꝑt. Nec 3ª valet:ga medīū ſm totū suū ambitū:idē ⁊ eodem modo acceptū penitus cōparaī ad vtrūq3 extremoz:⁊ semp in fallacia figure dictionis ⁊ accñtis variaī medīū:⁊ sunt 4.or termini. ꝺ̄ aī accipiī eēntia ꝑ medio ſm vnā ⁊ eādē rōnē formalē:⁊ iō nō variaī. nec sunt ꝑles, q̄ꝫ tres termini:cū medīū ſm eūdē rōnē ꝺ̄no dicaī ⁊ accipiaī. Nec 4ª valz:ga 13 ex particularib⁹ non fiat bonꝰ syll's:tñ ex singulib⁹ vissim⁹ syll's fit: ꝑ eo q⁹ termini figti induiual'r variari nō ꝓñ. Fit enī ex singularib⁹ syll's expositorius q est verissim⁹ ꝑ eo. q⁹ termini sunt figti in eo ⁊ certi: nec in eis fit distributio. Dico ergo, q⁹ cū forma syll'i facti sit bona:⁊ vtraq3 ꝓmissaꝝ est vera/opz aliquo mō ꝓcedere ꝙl'one. Intelligendū est tñ ſm Aug.ⁿ Dyla. de tri. q⁹ in ꝺ̄inis formant 4.or cōpl'ones siue q̄tuor gīa ꝓpositionū. Quedā ꝺ̄r gdditatiue, sicut de⁹ ē suba vel ꝑs. Jsti enim ꝓceptus vr̄ aliter dicere subam q̄ iustitia, vel bonitas. ꝺ̄r enī⁹ p seīn ꝺ̄ mō de deo. Quedā sunt denoīatiue: sicut q̄ dr de⁹ est iustus, vel bonꝰ: ga 13 ista significēt subam: tñ itelligunt mō q̄litatis: ꝑs aūt itelr mō subē hz Aug. 3° de tri. Quedā sunt idētice: vt q̄ ynum dr de alio in

Solo ꝑpria.

Gīa ꝓpōnū ꝑdicationum in ꝺ̄inis quatuor. Quidditatia.

Denoiatiua.

Idētices.

Impugn° 4r

Solo ꝑ alio rum.

L

M

abstracto pp in finitatē vtriusq3, vel alteri⁹ extremorū: sic sapia est bonitas, sapia est ꝑnitas. ¶ Alie sunt eēntiales: nō accipiēdo essentialr ꝑ qdditatiuo: sed eo mō: q̄ dicim⁹ q⁹ tres ꝑ⁸ sunt idē i eēntia. Jstas aūt ꝓpōnes docent formare Augu. ⁊ Dyla. de tri. in pluribus locis. ¶ Ex istis ꝓpōnib⁹ formanr 4.or gīa syll'oꝝ.

N. Essentialia ꝑ

Bstia syllo. i ꝺ̄inis quatuor.

ꝑm° est de puris qdditatiuis: sic ꝺ̄. Oīs ꝑs ē suba. de⁹ ē ꝑs. ḡ ⁊c. 2m de puris ꝺ̄noīatiuis: vt oē nec̄iū ē eternū. de⁹ est ꝺ̄. ḡ ⁊c. 3m est de puris idēticis: vt hic: hec sapia est scia: hec iustitia est hec sapia: ergo hec iustitia est hec scia. 4ª forma est de puris eēntialibus: vt hic. filius est id qō pr̄. spūssanctus est id qō filiꝰ: ergo spiritussanctus est id qō pr̄. ¶ Et est notādū q⁹ sic in gbusdā generib⁹ ꝓpōnū formatis in creaturis fit mixtio, ita in istis: ꝑ quā mixtionē soluunr multe diffi. q̄ sunt ꝺ̄ theologos: sicut eni ex duab⁹ ꝓtingētib⁹ ꝑt seq ꝙlo nec̄ia: ita ex duab⁹ idēticis segr ꝙclo. ¶ Et ꝓ ꝺ̄ rndetur ad ꝑm argum: q⁹ vtraq3 ꝓmissaꝝ est vera idētice: cōclusio aūt est simplr vera. ſ. eēntialr: nō eni opz, q⁹ ꝙclo sit eodē mō vera sicut ꝓmisse: sed sufficit, q⁹ simplr sit vera: quantumcunq3 alio ⁊ alio modo.

f. in ꝑm° hui 2.ar.

O

Dari. La. 4. ꝺ̄ oīa in Sco. q.1. huius ꝺ̄.

Dion⁹.

Tertiuz difficile est de syllo ꝑticulari. Formanr enim q̄tuor syll'i particulares: q̄ afferūt diffi. in ꝓposito. Primus sic. Oīs ꝓprietas filij est eēntia: q̄dā ꝓprietas filij repugnat pr̄i: ergo essentia repugnat pr̄i. 2° sic. Nulla relo filij est spūssancti: q3 ōina eēntia est relo filij. ergo ōina eēntia nō est. ſ. ſ. 3° sic. Oīs ꝓprietas ꝑsonalis est ad aliud in ꝺ̄inis: q3 ꝺ̄ina essentia est ꝓprietas ꝑsonalis: ḡ essentia ōina est ad aliud. 4° sic. Nulla ꝓprietas ꝑsonalis est cōicabilis. ōina essentia est ꝓprietas ꝑsonalis: ergo nō est cōicabilis. ¶ Ad ꝑm dico, q⁹ ex maiori identica ⁊ minori fozali: sicut erant ille segtur ꝙclo formalis vl' denoiatiua. Nam bec est vera. q⁹ essentia nec formalr nec denominative est pater. ¶ Ad 2m dico, q⁹ ex duab⁹ ꝓpositionibus: quarū maior est formalis: ⁊ minor idētica: segr ꝙclo gdditatiua. Nā essentia ōina gdditatiue nō est: nec pōt eē spūssanctus. ¶ Ad 3m dico, q⁹ ex maiori gdditatiua ⁊ minori idētica: segr ista ꝑ q̄ est essentialis. ſ. q⁹ essentia ōina est oino id qō est ad aliud. ¶ Ad 4m ꝓcedr ꝑ sic. ſ. q⁹ eēntia nō est gdditatiue cōicabil'. Ex maiori eni denoīatiua negatiua: ⁊ ex minori idētica affirmatiua segr ꝑ gdditatiua negatiue sumendo.

Bſia syllo. i ꝺ̄inis quatuor.

Q

Quartum difficile ē ꝺ̄ syllo vli. Formanr aūt duos tales. ꝑ sic. Oīs nā est cōicabil'. nulli suppositū est cōicabile. ḡ nullū suppositum est nā: ⁊ tūc tria supposita nō eēnt vna nā. 2ª est talis. Nullū suppositū realr est cōicabile: oīs nā realr est cōicabilis. ḡ nullū suppm ē nā. ¶ Ad ꝑm dico, q⁹ ex duob⁹ denoīatis segr ꝙclo gdditatiua: ga gdditatiue nullū suppositū ōinū est nā. nā eni i abstracto nō dr nisi idētice de suppo: ¶ Ad 2m dico, q⁹ modus realitatis aduenies forme syllogistice cozrūpit eā. v. g. Oē corpus imediate est suba. oē corpus aīatū est imediate corpus. ḡ oē corpus aīatū imediate est suba. ꝙclo est falsa. Item oīs bō gdditatiue est aīal. oīs bō gdditatiue est rōnalis. ḡ oē rōnale gdditatiue est aīal. ꝙclo est falsa. Silr oīs bō ꝓtingēter est virtuosus: oīs bō ꝓtingēter est iustus: nō tñ segr q⁹ oīs bō iustus ꝓtingēter sit vtuosus. Silr celū est volubile i 2° mō dicēdi ꝑ se: nō tñ segr. ḡ volubile est mobile in 2° mō: sed in ꝑ mō. ¶ Ex oīb⁹ istis apparet illud qō supius dicebatur: q⁹ tz forma syllogistica teneat in termis simplicib⁹: nō tñ tenet cuz oī modo apposito. ¶ Contra. quia si modus variat, potest igitur ibi assignari fallacia accñtis ex alteritate medy vel alicuis termini. Dico, q⁹ ex alia habitudi-

D

Socrat' ab duō plurib⁹ vtiar syllogis nō oēm ⁊ oīs

A.1. Quatuor dicta: ⁊ sic mutatis seminibus in neutrū per totum.

C

Bōs 4r alio rū doctoꝝ. Impugn° 4ª

Solo. q. ꝓh fit in declaratione q̄tuoꝝ dubiorum.

Obꝫ.

A

ne medy ad ꝓmissas nō fit fallacia accñtis: ga tūc i oī mixtiōe eēt fallacia accñtis: ⁊ ēt i demñatiōe eēt fallacia: q3 maior extremitas ⁊ mediū ꝺ̄iūgunr i 2° modo. Mediū aūt ⁊ minor extremitas i ꝑ mō. Ex diuersitate ḡ medy ſz aliā rōnē formalē supti fit fallacia accñtis: ⁊ nō ex diuersitate bīudis medy ad extrema. ¶ ꝑz ḡ ad oēs istas difficultates ꝺ̄ syll'o expositorio ⁊ vl' ⁊ ꝑticulari. ¶ Ad auctoritatem dico q⁹ loquitur de solitudine nature non pr̄. ¶ Sequitur distō. III.

Variatio medīi 2r. Fallacia accñtis ſm ⁊ q̄ accit. q̄re sco. sup porphyrio: ⁊ sup lib. elenchoꝝ: ⁊ alibi vt nosti ḡ ⁊ vbiq3.

Apostolus nāq3 ⁊c.

¶ Utrum deus sit cognoscibilis a creatura. Qō .I.

B

Circa istā qōne ꝓmissa vna distōne Darñ. in ꝑ sniarū. ſ. q⁹ de deo cognoscere possum⁹: ga est: ⁊ nō qd est. rō aūt ꝑtermissionis est ꝑ co q⁹ nullus pōt affirmare esse de aliquo nisi ꝑus ꝓcipiat illud: ⁊ iste cōceptus est: qd est: cū ꝑsupponaī a: ga est. Et ꝑtermissa illa distōne quā ponit Dion̄. de angelica hierar. q⁹ ꝺ̄ deo ponimus cognoscere qd nō est negatiue: ⁊ nō qd est affirmatiue. ⁊ rō ꝑtermissionis est: q3 oīs cōceptus negatiuus: q̄ attribuit aliqui ꝑsupponit affirmationez: aliogn nō plus cognosceremus de deo ꝑ eius infinitatē ⁊ imobilitatē q̄ de nihilo. Iste enim due distōnes itelligunr de ꝓcepto vltimato ꝺ̄ine essentie. Jstis aūt ꝑtermissis ponunr q̄tuor distōnes modernoz. ꝓria est q⁹ de⁹ nō cognoscit a nobis distincte: sed indistincte. 2ª est q⁹ cognoscitur a nobis obscure ⁊ non clare. 3ª q⁹ cognoscitur a nobis in cōceptu cōi ⁊ non ꝓprio. 4ª q⁹ cognoscit a nobis i cōceptu attributali ⁊ nō gdditatiuo seu spāli. ¶ ꝑª nō valet: ga q̄cūq3 rō formalis hīs ꝓceptū simplr simplicē nec̄io si cognoscit distincte cognoscit. sed rō deitatis hz ꝓceptum simplr simplicē. ḡ nō ꝑ cognoscit idistincte: ſz si cognoscit distincte cognoscit. ¶ ꝑ. Cōcept⁹ diffiniti ē idistinct⁹ ꝓcept⁹ diffinitionis distinct⁹. hēm⁹ aūt ꝑ te ꝓceptū diffiniti: ga idistinctū. ḡ possum⁹ hīe ꝓceptū diffōnis. pbatio ꝺ̄ne. Oīs cognoscēs ꝓceptū subi i ꝓpone ꝑ se nota ꝑ cognoscere ꝑdicatū: q3 hīs ꝓceptū ꝺ̄inētē formalr aliū: ꝑ hīe aliū: ſz ꝓcept⁹ diffiniti ꝺ̄inet formalr ꝓceptū diffōnis. ¶ ꝑ. De⁹ nō est diffinibilis: ga simplr simplex. ḡ non est sic cognoscibilis. ¶ 2ª ēt nō valz. Nulla eni notitia sciētifica dr obscura sed euidens: ſz de deo hēm⁹ notitiā sciētificā: ga de deo aliquid dem⁹: ⁊ ꝑ ꝺ̄ns aliquā notitiā euidēte hēmus de aliqua ꝓpone. ⁊ sic de termis: q3 termi ꝺ̄cōplexi (vt ꝑz) ꝺ̄ se nō sūt notiozes. ¶ ꝑ. Q̄cunq3 euidēter cognoscim⁹ aliqd ēsse alicui: nō hēm⁹ ꝺ̄ deo solū notitiā obscurā: ſz ꝺ̄ deo cognoscim⁹ ēsse ꝑfectiōes simplr. ḡ ꝺ̄ deo nō hēm⁹ ꝑcise notitiaz obscurā. ¶ 3ª nō valz: q3 de illo hēm⁹ ꝓceptū ꝓprium ⁊ certū: nō solū cōez: ꝺ̄ q̄ hēm⁹ ꝓcept⁹ oīb⁹ aliys ab eo repugnātes: ſz multos tales hēm⁹ de deo: q3 qō ē ens infinitū. p⁹ cā ⁊ multos tales. ḡ ⁊c. ¶ 4ª nō valz. q3 q̄cūq3 itell's attribuit aliqd alicui cognoscit illud cui attribuit: ſz oēs ꝓcept⁹ attributales ꝺ̄ attribuim⁹. ḡ cognoscimus ⁊ ꝑntelligimus deū. ¶ Et ꝑterea cognoscēs passionē vt passio est: cognitionē hz aliquā de subo vt subm est.

Hic sūt q̄tuor oñdēda. ꝑm est. Si sit aliqua rō formalis i deo: ad quā attīgere possim⁹ nāl'r. 2m ē que sunt illa: q̄ sunt nobis de deo cognoscibilia. 3m ē que sunt icognoscibilia. 4m qūo deuenimus in notiam ꝺ̄inoꝝ. Quantū ad ꝑm dicunt aliqui: q⁹ nō: de eni a nobis nō ē cognoscibilis q̄tū ad aliqd: q̄ sit formaliter in eo nāl'r: ſz tñ vt relucet in creaturis. i. sc ārt sic est subm supnāle ita nō ꝑt cognosci nisi supnāl'r tñ. ¶ Cōtra istud arguo 4r. ꝑ sic. Quicūq3 itell's cognoscit ex vno obo aliud necessario cognoscit vtrūq3: ſz ex creatura cognoscim⁹ deū sic obm ex obo ſm te. ḡ cognoscimus vtrūq3. ḡ cognoscim⁹ aliqd qō ē formalr in deo. 2° sic. De⁹ vt relucet i creatura: vel illa entitas ad quā terminaī intell's nr̄ est creata: vel icreata. Si dicas q⁹ ē entitas creata. ḡ tñ creatura cognoscit. Si icreata. hī ꝓpositū. ¶ Cōfirmatur. ⁊ oñdo illud nō esse ens creatū ſz icreatū: q3 intell's hīs ꝓceptū: cui attribuit incōpossibilia enti creato: nō hz illū ꝓceptū de ente creato. sed ꝓceptui: q̄ hēm⁹ de deo attribuim⁹ multa repugnātia toti enti creato: ga infinitatē ⁊ ꝓmitatē. ḡ ⁊c. 3° sic. Nulla ꝓpō vā ꝑt formari de deo. qō includit incōpossibilia ꝺ̄dictoria: ſz si cognitio tñ terminaī ad creaturā. ⁊ omnis talis entitas terminās intell'm nr̄m eēt formaliter i creatura. oēs ꝓpōnes: in qb⁹ ponunr ꝑ subo ens ꝑm: ens nec̄iū: ens infinitū: erunt false ⁊ ꝺ̄dictionez includēres. Nā veritas ꝓpōnis ꝑsupponit terminos. termini aūt istarū ꝓpōnū bīnr iter se repugnātia. creatura enī⁹ oīs hz oppositas ꝺ̄ditiones. ¶ Cōfirmat eni ꝙclusionē istaꝝ rōnū Magr. Primo sic. Q̄cunq3 sūt aliqui ordines essentialiter ordinati ſm magis nobile ⁊ minus nobile: ordo nobilior perfectius respicit pr̄imū illius ordinis q̄ ordo ignobilior. ſz ordo attingentie ⁊ ordo dependentie sunt taliter ordinati: q3 ordo attingētie ꝑ operationē est nobilior q̄ ordo dependentie. ꝑz: ga ꝑ attingētia brificamur: cum ergo ordo minus nobilis terminetur ad illud qō formaliter est in ꝑ. ſ. in deo: ⁊ ordo magis nobilis. ſ. attingēti terminabitur ad deū imediate: vl' ad aliqd: qō est formalr i deo. 4° sic. Nullū oīm pōt eē oīm fruitionis ordinate nisi illud sit deus: vel formalr in deo: sed illo eodem qō itelligim⁹ de deo ordinate frnimur. ḡ illō ſalte formaliter est in deo. Nā magnū incōueniēs vr eē: q⁹ nos ponamus nihil cognosci nāl'r in via: quo frui possumus. ¶ Ex istis apparet euidēter: q⁹ aliq̄l'r distō ex nā rei est inter ꝑfectiones ꝺ̄inas: ⁊ hoc oñdo sic. Idē nō ꝑt eē cognitū ꝑ nāz: ⁊ icognitū ꝑ nāz: ſz aliq̄s ꝑfectiōes ꝺ̄inas ꝑ nā m cognoscim⁹: ꝙstat aūt q⁹ nō oēs: ḡ aliq̄ distō ex nā rei est inter eas. 2° sic. Intellectus ex puris nālibus ſaltē gīaliter ꝑt cognoscere depēdētiā creature ad deū. ſz oīs cognoscēs relonē: cognoscit terminū illi⁹ relonis. Tūc arguo. aut dependētia illa cognita terminaī ad oīa q̄ sūt in deo: ⁊ sic oīa erūt cognita. aut ad nihil: ⁊ tūc nō dependebit a deo. aut ad aliquā ꝑfectionē sic: ⁊ ad aliquā nō. Tūc sic. Impoſe ē, q⁹ si aliq̄ sint oīb⁹ modis idē: vnū illoꝝ terminare relonē aliquā: ⁊ reliquuz nō. ergo iter ista est aliq̄ distīctio vel non idētitas.

E

1.articu. Oñ. alioꝝ q̄re Tho. ꝺ̄. ⁊ alios. Impugn° 4r

F

B.I. Quæro

A.1. Cōfirmo cōclusionē istaꝝ rōnū

Ordo 2r.

G

A.1.2° sic.

Corclarius.

H

Ex dictis ꝑz ꝓ affirmativa hr articuli

2.articulus. ꝑm⁹ modus dicēdi.

A.1 tñ. Perfectiones ꝺ̄inę ꝺ̄inātur 4r

Dubium.

Circa 2m q̄situ est sciēdū q⁹ cū ōina eēntia/nō possit a nobis cognosci sub rōne ꝓpria ⁊ qdditatiua: cōcipim⁹ tñ de deo ꝑfectiōes ſm quadruplicem diuisionē collocatas. ꝑ qdē: q3 nō solū positiuas: sed ēt ꝓuatiuas: sicut imortalitatē ⁊ silia. 2° nō solum absolutas q̄lis est infinitas: ſz ēt relatiuas q̄lis est cālitas q̄ quidem nō est respectus formalis ſz fundamētalis. 3° nō solū ꝑmarias, q̄les sunt intell's ⁊ volūtas: sed etiā scdarias: vt est itelligere ⁊ velle. 4° nō solū cōes sibi ⁊ creaturis sicut sapia ⁊ bonitas: ſz ēt ꝑpas passiones sicut eternitas ⁊ nec̄itas. ¶ Sed tūc oriī diffi. q3 cum oīa ita intell's alicui attribuat: opz illud ꝑntelligere: cū intell's nūq̄ attribuat aliqd alicui: q⁹ illud ꝑus cognoscat. ¶ Idcirco dico, q⁹ opz hīe ꝑus aliquē conce-

Solutio.

I ptū qdditatiuū:cū oīa ista attribuant sibi sicut fundamēto. Ad itelligēdū trīa/quē ꝓceptū qdditatiuū de deo habem⁹,est sciēdū,q⁹ in creaturis q̄uor ꝓcept⁹ qddi-
Lōcept⁹ qdditatiu⁹ in diuinis ⁊ creaturis est 4ꝫ. tatiuos hēm⁹ de re. ꝓmo ē trāscēdēris/sicut ꝓcept⁹ entis. 2⁹ ē ꝓcept⁹ ginis ginalissimi. 3⁹ ē ꝓceptus ginis subalterni. 4⁹ ē ꝓcept⁹ spēi spālissime. Sili mō hēm⁹ de deo q̄uor ꝓceptus qdditatiuos. ꝑ.n.ꝓcipim⁹,q⁹ ē ens: ⁊ iste ꝓcept⁹ se hz p modū trāscēdēris. 2⁹ ꝓcipim⁹,q⁹ est suba:⁊ iste se hz p modū ginis ginalissimi. 3⁹, q⁹ est spūs:⁊ iste se hz ad modū ginis subalterni.spūs eni est gd inferi⁹ ad subam. 4ᵐ ꝓceptū/g est specifica-
Ōīa passionū in diuinis ⁊ fīlr in creaturis q̄uor. bīe nō possumus:qz rō ꝓpria deitatis a nobis nō pōt attigi.si eni specificas ōias creaturaꝝ nō possim⁹ cognoscere:multo minus rōnē ꝓpriā deitatis. Intelligē-
Nō bñ totuz: ga singlis subalitaris. dū trīa vlterius,q⁹ ꝯz istos q̄uor ꝓceptus qdditatiuos bitos de deo demꝰamus de deo q̄uor gīa passionuz. Per ens,q⁹ sit bonus:p subaz,q⁹ sit subsistēs,vel p⁹:p spīn,q⁹ sit incorpoze⁹:p 4ᵐ aut nullā possum⁹ demꝰa-
Dubium 2ꝫ. re,cū sit ignot⁹. ¶ Sz tūc occurrūt duo dubia. ꝑᵐ est cū infinitas ⁊ necitas sint passiones ꝯntes istū 4ᵐ cō-
Replica. ceptū.ſ.specificū:quo de deo possim⁹ cognoscere ipas cū istū ꝓceptū nō possum⁹ bīe. Dico,q⁹ hȝ passiões nō sunt note pp gd/sed ga:⁊ ita pōt cognosci,q⁹ tale subz subiuciť:qz talis passio ꝑdicať. ¶ Sz tūc stat dubiuz: qz diuina eēntia ſm ꝓpam rōnē est subz eaꝝ:⁊ p ꝯs attribuēs illas sibi cognoscit illō,cui attribuit. Posset dici ad ꝫ,q⁹ intell⁹ nr̄ nō intellit ista subo inesse p mo-
Infinitarē nō dimitati:ſz spi ritui ex nāli lumine attri-buim⁹ vl po-ti⁹ enti.vt sco, habet. dū passionū:ſz aduenire alicui cōi p modū ōiarū,sic si cognoscerem⁹ aīal ⁊ nō rōnale:cognoscēdo risibi-le non cognoscerem⁹,nisi sicut quoddā determinans aīal. Eodē mō nihil ꝓcognoscim⁹ infinitati:qō sit eius subm,nisi arguitiue/de q̄ mō nō loquor:ſz tm̄ mō cog̃ scimus ipsam infinitatem addi spūi:⁊ sic fit vnuz/cui cetera attribuim⁹. ¶ Ex istis ofbus p̄t euidenter pate re:quē ꝓceptū hēm⁹ de deo:⁊ qs est pfectio:ꝓceptus: qz spūs ifinit⁹/vel ens ifi⁹ sic.ſ.dictū ē. ¶ zᵐ est.ga dictū est nūc,q⁹ istos ꝓcept⁹ qdditatiuos hēm⁹ de deo. dictū ăt fuit.ſ.q⁹ nihil qdditatiuū cog̃scerem⁹ de dīna eē⁹. ¶ Dico sic ſepe dcm est:q⁹ accipio ꝫ qdditatiuū nō ꝓpe/ſz reductiue eo mō:q̄ dicim⁹,q⁹ genus qddita
Corelarium L tiue p̄dicať de ōīa:nō ꝓpe:ſz p reductionē. Eo mō di cim⁹ q⁹ p̄dicať ens ⁊ suba ⁊ spūs:⁊ oīa supioza:⁊ ñ al⁹r.
nōbil solo.ſz nō scotice:ſz oia moderan do pondera. Quiddita tiuum 2ꝫ. 3.articulus. **Circa** 3ᵐ apper:q̄ sūt nobis icog̃scibilia.ſ.rō deita-tis ꝓpa ⁊ ei⁹ passiones/vt sunt ei⁹:ſz a poste-riozi:⁊ qz eas cog̃scim⁹ faltē aliq̄s. ¶ Sz est sciēdū,q⁹ aliq̄ dicere voluerunt,q⁹ de deo possim⁹ bīe ꝓceptuz qdditatiuū ꝓprie dictū. Nā cōceptus qdditatiuus est
Spi.aliozum ⁊ est Scoti. poz alys:ꝓcept⁹ aūt posteriozes ꝓesupponunt pozes: multos ăt posteriozes habem⁹.q̄ ⁊ pozē.ſ.qdditatiuū. ¶ Sz ꝫ hoc arguiť 3ᵐ.ꝑ sic. De nullo simplr simplici
Inmgna⁹ 3ꝫ. M pōt bēri nisi ꝓceptus ꝓprius ⁊ adeq̄tus.ſz supius ostē sum est q⁹ diuina eēntia est simplr simplex:ergo non pōt bīi nisi cōceptus ꝓprius:iste nō habetur.ergo zē. ¶ zᵒ sic. De nullo ꝑ diuerso p̄t bīi ꝓcept⁹ q nō sit idē qō ipsum.sed eēntia dīna est ꝑ diuersa ab aliys.q̄ zē. ¶ 3⁹ sic.Qō dr in quid de aliquo est prius ordine eēn
Cōsidera solutiões Scotice.⁊ alibi no tauī. tiali illo.nō eni possim⁹ imaginari q⁹ aliquid dicatur in quid de aliquo vel quidditatiue/quin sit pars eius eēntialis.ps aūt eēntialis est poz toto eēntialiter:ſz ni-
Obo. hil nec aliq̄ rō formalis est prior deitate.ergo sibi re-pugnat bīe ꝓceptū qdditatiuū aliuz a suo ꝓprio ade-quato ¶ Sed ꝫ: cognoscēs posteriozē conceptuz/eēn tialiter cognoscit priozem/exquo cognoscit illum esse posteriozem:qa posterius vt posterius non potest co-gnosci sine priozi:sed multos cōceptus posteriozes ha-bemus.ergo zē. ¶ Respondeo:⁊ dico q⁹ cognoscens posterius inquātū posterius est:bñ cognoscit prius:sed-nego,sic itelligēdo minozē.nō eni est notus ordo rōnī formaliū ad dīnā eēntiā nāl⁹r:nisi indistincte ⁊ cōfuse.

N

4.articulus.7⁹ De dīnis nō-minibus: Dia cognosci di dā 4ꝫ.vide Sco.ꝫ.t.ꝫ. di.1.q.2.⁊ alī di sepe. Modi cognoscēdi res ſ.istantie ab-stractie:argu-tiue:⁊ ſ.ꝫ. Applicatio dcōū i sex ꝓpositionibus. Vide Sco.ꝫ. di.2.⁊.14. ſtin.ꝫ.

Circa 4ᵐ sciēdū est q⁹ Diony.docet quatuoꝛ vias deueniēdi in cognitionē dei.ſ.p viā cālitatis effectiue:p viā finis:p viā eminētie:⁊ p viā remotiōis. ¶ Sz est sciendū q̄ q̄uor modis deuenim⁹ in cogni-tionē alic⁹:aut imediate p seipm,sicut actū itellndi ex-perimur p seipm nos cognoscere.aut p spēm ꝓpaz sic qdditates rez sensibiliū,q̄rū spēs ipzimūť i aīa.vt do cet Aug.12.ō tri.c.7.aut arguitiue p rōnē cog̃scēdi sic p spēm accītiū argumētamur subaz. Aut arguitiue p obm cognitū.sic arguim⁹ p actū intellndi cognitū no-bis esse po⁽ᵐ⁾ itellectiuā.p mō a nobis de⁹ p statu isto nō cognoscit:qa ista vt supra patuit/ē notitia ⁊uitiua. Nec zᵒ mō de cōi lege:qa spēm nulla hēm⁹ nāl⁹r nisi a sensib⁹ cātā.a sensib⁹ ăt nō ipzimit nobis aliq̄ spēs: q̄ sic posset deū repītare.ſz 3⁹ mō qa p actū cog̃scēdi arguim⁹ po⁽ᵐ⁾:⁊ p po⁽ᵐ⁾ arguim⁹ eēntiā:⁊ p istā cogno-scimus verā exītiā:⁊ isto mō icipit ⁊ pcedit illa via tā effīciēnis q̄ finis ꝫ Diony. 4⁹ mō ēt cog̃scim⁹ qa p gdditates/vel species sensibiles cognoscimus subam cozpozalē ⁊ p istā spūalē:⁊ sic sūmā vel ꝑmā cām. Te-nēť g vie Dio.p istos duos vltios modos:qa q̄n aliq̄ō cātū cog̃scim⁹,q̄rim⁹ de cā effīciēte ⁊ finali vsq̄ ad p-mā i vtroq̄z gīe. Sil⁹r ꝫ via eminētie:qz videm⁹ bas res deficiētes:iō arguim⁹ aliq̄ō indeficies. ¶ Ex ista sequitur via remotionis:qa ꝑᵐ efficiens ⁊ vltimus fi-nis eminens est. Jō ab eo remouem⁹ oēs ipfectiones. ¶ Sed quis istoꝝ modoꝝ Diony. est ꝓpzie simplr:di cit doc.q⁹ via efficientie.qa enim videmus aliqd mo-ueri ⁊ cāri arguim⁹ ꝑᵐ:⁊ in isto fundať via finis.nūq̄z enim finis cognosceretur nisi per effectū efficientis,⁊ in istis fundatur via eminētie:qa finis necessario nobi liozest bis:que sunt ad finē:⁊ sic arguim⁹ ipsuz esse no bilissimum.Et exinde amouemus ab eo oēm imperfe ctionē. ¶ Sed ꝫ occurrit difficultas:qa p istum mo-dum possumus arguere diuinam essentiā inferēdo q⁹ oēs conceptus:quos de deo habem⁹ alicui ꝑ attribui-mus tāq̄z radicali fundamēto.Potest dici q⁹ cognosci tur sub rōne primi fundamēti/ꝑiungendo rationē pri-mitatis cū fundamēto :⁊ per istam circūloquimur di-uinā eēntiā. ¶ Sz ꝫ.qz eque arguim⁹ rōnē fun damēt⁹alitatis ⁊ ꝑmitatis esse alicui:sicut de alys rō-nibus formalibus attributalibus.Et sic semper attri-buendo ⁊ arguitiue ꝓcedendo ꝓcedemus in infinitū. Aut deueniem⁹ ad illud:qō in se est ꝑᵐ.⁊ illud est dei-tas.Posset aliquis dicere q⁹ rōnē ꝓpziā diuine eēn-tie arguitiue possumus cognoscere:⁊ etiam cuiuslibet creature multo magis. ¶ Ad auctozitatem in ꝓinci-pio dico q⁹ loquitur de notitia intuitiua.

P

Dubium

Replica

Q

¶ Utrum deus sit a nobis ꝑmo cognitus. Qō II.

Vtrum de⁹ sit a nobis ꝑmo cognitus. Oz sic:qa est illud p qō cetera cognoscuntur.ergo zē. Añs pz:qa ipse est lux ⁊a ⁊ eterna ſm Aug.de vera religione. ¶ Cōtra. Nihil possumus cognoscere nisi ea: que sensu discernimus.

Dubium. Scotus. Ordo nōīū cognoscendī deum.

Suppositū. Primum obiecti ꝫ.

Circa istā.q.supposito q⁹ deus est ꝑᵐ obm intelle ctus nostri ꝑmitate pfectionis:cum in ipso saluet⁹ pfecte rō obiua intellectus nr̄i:sic in sole vel in aliquo alio pfecto visibili rō obiectiua visus. Doc in quā suppositō duo sunt in qōne ista ꝓncipal⁹r inquiren da:de q̄bus est dubiuz. Primū est,qd est primū obm intellectus nr̄i:ordine gīationis/vel executionis. zᵐ qd ordine:vel primitate adequationis.

A

1.articulus. 1.para. Preambulū quadruplex. Lōcept⁹ sim pler.simpliciter simplr.ſm me simplex.q fit ⁊ q̄r dīne

Ad videndū aūt ꝑmū q̄uoꝛ ꝑambula opz vi dere ꝑius.ꝑᵐ est,q⁹ nō est idē ꝓce-

A.1. Resolui in partes. B

p⁹ simplex:⁊ simplr simplex:⁊ oīmode simplex. Jlle eni dr simplex:q ꝯz posset attingi vno actu simplici/est tm̄ resolubilis in ꝑles ꝓiales ꝓceptus:sic̄ est ꝓceptus spēi:⁊ ille dr simplex,vt distinguit ꝫ cōplexū. Simplr simplex dr ille:q nō ꝑt resolui:ſz ad ipm stat vltimata resolo/sic̄ ꝓceptus ꝑmi vltis. Nā tale ꝑᵐ opz nec̄io da-re,ad qō talis resolo ster:aliogn eēt ꝓcessus in ifinitū in essentialiter ordinatis. Oīmode aūt simplex est:qō nō est resolubile actu,nec po⁽ᵐ⁾:nec cū aliquo alio cōpo nibile,sicut est diuina eēntia. zᵐ ꝑambulū est.q⁹ aliō est ꝓcipere ꝑfuse/siue indistincte:⁊ aliud ꝓcipe discre te ⁊ distincte. Cōfusus eni ꝓcept⁹ est ille:q ē resolubilis in partes essentiales:sic̄ ꝓceptus diffiniti.ſz ꝓceptus di stinctus est ille q resoluit eius ꝓceptum in partes eēn tiales:⁊ iste explicať noīe diffinitionis. 3ᵐ ꝑambulus est,q⁹ nullū simplr simplex pōt cognosci idistincte:imo si cognoscať, distincte cognoscitur:qz ad ipm stat vlti mata resolo:p quā fit distincta cognitio. 4ᵐ ꝑambulū est.q⁹ simplr simplex nō pōt cognosci nisi totaliter,cū nō habeat in se aliud ⁊ aliud:tūc enim esset resolubile in plures ꝓceptus simplr. ¶ Ex isto sequit vnū p mo-dū correlary.ſ.q⁹ q̄n de vno obiecto vnus intell⁹ con cipit, q⁹ nō alius:ipo⁹ est,q⁹ illud obm sit simplr sim plex. Istis ꝑmissis,pono duo dcā Scoti. ꝑᵐ est q⁹ iter ꝓceptus indistinctos quos habem⁹,ꝑmus est ꝓceptus spēi spālissime.Et ꝓbať sic.Q̄n̄cūq̄z sunt aliqua nāl⁹r agētia approximata eque alicui passo:illō q̄ō ē pfect⁹ ⁊ efficact⁹ ꝑuenit aliud i mouēdo:ſz iter oēs rōnes foz males repītatas intellectui pfectioꝛ ⁊ efficacioꝛ est rō spēi spālissime. Dāc ꝓbo.qz q̄n̄cūq̄z aliq̄ ordinanť in aliq̄ gīe ſm sub ⁊ supza:illud q̄ō est posterius semper est pfect⁹:qz oīa alia aliquo mō icludit ⁊ vltra addit. ⁊ iō cū rō specifica sit tal⁹,erit pfectioꝛ ⁊ eq̄ approxi mata cit⁹ aget ⁊ ꝑius. zᵐ dictū est,q⁹ in ordine distin ctoꝛ ꝓceptū/ꝓceptus entis est ꝑm⁹. Et ꝫ ꝓbatur sic. Illud est ꝑ cognitū distincte ad qō vltimate stat resolo oīz resolubiliū : ſz ens est hȝ:nā icipiēdo resoluere a spē spālissima, vltimū ad qō terminať resolo,est ꝓce ptus entis.q̄ ꝓceptus entis est ꝑmus in ordine distin cte cognitoꝛ. 3⁹ videndū est de ordine istoꝛ adinuicē. Et dico,q⁹ ordo indistincte cognoscēdi via gīationis est simplr ꝓioꝛ:qz intell⁹ nr̄ ꝓcedit ab ipfecto ad pfe ctū:cognitio aūt indistincta est impfectioꝛ cognitione distincta.q̄ zē.ſz ꝑᵐ in ordine ꝑ est simplr ꝑᵐ.in ordine ăt isto spēs est ꝑᵐ cognitū.q̄ simplr spēs est ꝑᵐ cogni tū. ¶ Sz ꝫ ista instať 4ꝫ. ꝑ sic.qz talis ordo vr esse co gnitoꝛ apud intell⁹m,q̄us est apud sensum:qz cognitio nr̄a ortū hȝ a sensu.xi.de tri.ſz in cognitione sensitiua ꝑ cognoscit rō gīis subalterni q̄z rō spēi:sic̄ pz ꝫ videre a remotis.ꝑius eni dicit eē aīal,q̄z hoiem.q̄ sic erit ī co gnitione itellectiua. zᵒ qz pueri nāl⁹r ꝑ cognoscūt vni uersaliora/qz appellāt oēs mulieres matres:⁊ oēs ho mines ꝑes:postea determinať vnūq̄q̄z tāq̄z via gīa tionis a cōib⁹ ad ꝓpria ꝓcedētes. 3⁹ qualēcūq̄z ordi nē hīt aliq̄ in eēndo/talē videnť bīe in mouēdo:ſz in eēndo rō generis subalterni ꝓcedit rōnē spēi:q̄ ēt ī mo uendo q̄ťū ad cognitionē:qz sicut res se hz ad esse:ita ad cognosci. Minoꝛ pz:qz talē ordinem hīt rō gīis ⁊ spēi in hitudinali cognitione,vl⁹ in spē:qualē hīt ī nā: nāl⁹r ăt cōia ꝓcedūt ꝓpa. 4⁹ qz q cognoscit iferi⁹,co gnoscit supius p locū a ꝓte subiuta:⁊ nō eꝫ,ꝓp ꝓis:sed illud a q̄ nō ꝑuertit ꝓia est ꝑius ī ordine illo.ergo zē. ¶ Ad ista. Ad ꝑᵐ dico q⁹ iō sēsus cog̃scit ꝑ magis cōe ꝓfuse aliq̄ū:qz nō ē obz ōbite approxiaū.⁊ tūc rō spēi

E

Replica nō-tabilis.

Ecce q⁹ q̄ris ſz ꝓia alt⁹ vi de sco.vt scias hic.

A.1. Et tm̄ ignis p calozē i tall di stātia calefaci: nō tm̄ p ignie tē in tali distā tia pōt ignif. Logmitio 2ꝫ.

Ꝓzimo 2ꝫ.

F

Regula. Locus a pte subiectiua ꝑdi tz ⁊ vbi nō tz

Nota. Dubium.

Lōcept⁹ tres: duo extremi ⁊ 3⁹ medius.

2.articulus. G

Obz adequa tum 4ꝫ.

12.metaꝑh.t. c.51.

Ataingētia 2ꝫ

1.conclusio. H

2. conclusio.

3. conclusio.

4.conclusio. Nō q q̄ris ō adeq̄tione en tis obiua. Caste expone vt.ō. notani.

Universidad de Deusto Biblioteca

I

aũt denoiatiue. ¶ Sz ꝫ istud instaꝝ 4ꝝ. ꝑ sic. Illud vi esse obm virtualr adequatũ:eo mõ quo theologi põnũt eẽntiã diuinã obm intellꝰ sui:qõ continet oĩa formalr vel vtualr:sz ens est hꝫ.qz gdditatiue ꝓtinet oĩa vel vtualr sicut passiones 7 dẽias.7 ꝑ diuersa. 2° sic. Nõ vi rõ ḡre nõ posset dari aliqd:qõ gdditatiue ꝑdicet de oibꝰ itelligibilibꝰ ab itellectu nr̃o:sicut videmꝰ in sensibilibus:qz daꝝ vnũ/qõ gdditatiue predicatur: siue includitur in oĩbus p se visibilibus. 3° sic. Illud nõ est obm adequatũ denoiatiue alicuius potẽtie:que põt attingere aliq̃ vt ꝑscindũt ab illo 7 distinguuntur. sz intellectus põt itelligere simplr simplicia/7 ꝑ diuersa:vt prescindunt ab ente.ḡ 7c. 4° sic. Illud non est obz adequatũ denoiatiue:qõ nõ dr de oibꝰ itelligibilibus:vel non denoiat oĩa alia intelligibilia.sed ens est hꝫ.ḡ 7c.Maior ꝑz. Minor ꝓbaꝝ. Nam figmenta 7 prohibita 7 entia rõnis sunt intelligibilia.ḡ 7c. ¶ Ad ista.Ad ꝑm dico.q ꝛcesso q vez sit de passionibus,q ꝓtineant vtualr i ente:7 q̃tũ ad illa curreret argumẽtũ:tñ quãtũ ad vltimas dẽias spez:q̃ sunt simplr simplices/nõ est vez.Oõ ꝓbo.qz intellectus hñs pfectaꝫ notitiã alicuius gdditatis põt cognoscere virtualr oĩa ꝓtẽta in ea.cũ ergo intellꝰ nr̃ habeat pfectã 7 distinctã notitiã entis/posset ꝑ rõnem entis oẽs dẽias cognoscere qõ ẽ falsuꝫ.Ad 2ᵐ dico,q nõ est sile ꝑ nimiã latitudinẽ potẽtie itellectiue:7 ꝓp hoc nõ põt sibi dari aliqõ obm:q ita adeq̃t q poª nõ possit in alia.sensus aũt particularis nõ est tante latitudinis.Dico ẽt alr, q illud/qõ accipit de sensu est falsum.s.q colꝛ includaꝝ gdditatiue in oĩbus q̃ visus põt videre.Et h ꝓbo sic. Certũ est q in dẽys colꝛis nõ includit gdditatiue colꝛ.sed visus potest in eas.ḡ in aliquid põt:in quo nõ icludit quidditatiue colꝛ. Oz aũt visus possit in dẽias colꝛis.ꝓbo.Omnis poª distinguẽs inter.a.7.b.cognoscit illud in quo differt.a.7.b.qz aliter nõ distingueret: sed visus distinguit inter albedinẽ 7 nigredinẽ.ḡ attingit ad illa ḡbus distinguũt albedo 7 nigredo.hẽ sunt dẽie diuisiue colꝛis.ḡ colꝛ nõ includit quidditatiue in oĩbus visibilibus.Ad 3ᵐ dico q nõ põt simplr simplex:nec aliqd aliud ita ꝑscindi ab ente/qn de eo dicatur ens denoiatiue.Et h sufficit ad illã adeq̃tionez. Ad 4.ᵐ dico/q illa nõ sunt p se intelligibilia.ergo 7c. ¶ Sz hic est vna diffi.de intellectu 7 voluntate:si habeant diuersa oba cũ sint diuerse poꝛ:distinctaꝫ aũt potẽtiaꝫ/distincta sunt oba. ¶ Dico ad h q distictarũ potentiaꝫ disparataꝫ sunt hñ distincta oba:sz distinctaꝫ subordinataꝫ nõ est vez:imo hñt idẽ obm sub eadem rõne formali.sub eadẽ enim rõne qua sensus sentit obz suũ:intellectus intelligere põt ipm intelligẽdo de rõne se tenente ex parte obi. Isto modo se hñt intellectus 7 volũtas.poꝛ enim subordinate sunt 7 sic hñt idẽ obz:7 sub eadẽ rõne formali.qõ ꝓbo:qz ad oppositũ:tunc sequeret/q voluntas posit dẽ actũ circa aliqd sub rõne aliqua formali:sub q̃ intellectus nõ intelligeret:7 sic incognita diligeret:qõ est ipoꝛe.Dico ḡ q idẽ obm habẽt.Sz qũo distinguunt poꝛ hñtes idẽ obiectuz:dico q distinguunt suis rõnibus formalibꝰ.

¶ Ex dictis excluduntur quatuoꝛ opiniões circa obiectum adequatum intellectus nostri.Prima est que dicit/q ratio entis est sic obiectum adequatum/q nihil potest cognoscere intellectus noster:nisi ꝓius rõne entis intellecta que prima impꝛessione imprimitur in anima nostra:sed istud non potest stare:quia experientia docet oppositum. Nam tunc oporteret nos per oĩa discurrere:7 omnes differentias: que sunt inter ens 7 speciem specialissimam cognoscere ante /q̃ eaz cognosceremus:cuius oppositũ experimur. Secũdo excludit illa:que dicit,q verum est obm adequatũ itellectus nostri:quia sicut bonum ad voluntatẽ:ita vez ad intellectũ.constat aũt,q bonũ est obiectũ adequatum voluntatis.igitur 7 verũ erit obiectum adequatum intellectus nostri.Sed illud non potest stare:qz subiectum semper ꝓius cognoscitur suis passionibꝰ: verum autem 7 bonum sunt passiones entis:ergo ens ꝓius cognoscitur.ergo cũ in illo ꝓdi nõ cognoscatur verum,verum non erit obiectum adequatũ. ¶ Sed hic est dubiũ:quia cõiter dicit,q verum est obiectuz adequatũ intellꝰ nr̃i.dico,q vez est passio ꝑis obm intellꝰ nr̃i.s.ipsa itelligibilitas:que est nãlis aptitudo in obo.vt dicit Aug.de vitare.vbi ponit veritatẽ eẽ rectitudinẽ obi ad intellectũ.eodẽ mõ de bono respectu voluntatis. 3° excludit opio:que ponit obz intellectꝰ esse ens in actu:qz obiectũ mouet potentiam.nihil aũt potest mouere,nisi sit ens in actu:ergo obz adequatũ intellectus nostri est ens in actu. ¶ Sed illud nõ põt stare:qz multa in poª intelligimus.ḡ ens in actu nõ est obm adequatũ.Similiter rõ eoꝝ nõ mouet:qz multa intelligimus:que nõ mouẽt.s.subas separatas.sufficit enim q terminent. 4° excluditur opinio:que dicit q quidditas rei mãlis est obiectũ adequatũ intellꝰ nr̃i: qz oĩs nr̃a cognitio oriꝝ a sensu:nihil ãt est ꝓprie sensibile,nisi talis gdditas.ḡ ipsa est obz adequatũ intellꝰ nr̃i. ¶ Sz istud nõ põt stare:ꝑ qz multa arguitiue cognoscimꝰ ex ipsis sensibilibꝰ:q̃ tñ nõ ꝓtinent sub gdditate tali. 2° qz nulla potentia quocunqz supernãli sibi dato:põt excedere suũ obm adequatũ.necessario enĩ illud in qõ ferꝝ poª,vel est obz adeq̃tũ,vel ꝓtinet sub eo.Si enim ista negareꝝ/nõ video quare visus sonũ cognoscere non posset:qz nõ continet sub colꝛe. Intelligẽdũ tñ ꝓp istas tres opiones vltimate ꝑprobatas q magna dẽia est iter rõnẽ mouẽtis:7 rõnẽ terminãtis. Nã aliqua se hñt ad potẽtiam in rõne mouẽtis tñ 7 nõ terminãtis:sicut spẽs intelligibilis:qz quãuis ipsa moueat intellectũ nr̃z ad intelligẽdũ obiectũ abstractiue:ipsa tñ nõ intelligit a nobis,nisi arguitiue post actũ ab ea causatũ.Alia aũt sunt:q̃ se hñt ad poam in rõne mouẽtis 7 terminãtis:sicut in notitia intuitiua obz ꝑis cãt 7 terminat.Alia sunt q̃ tñ terminant nec mouere ꝑt:sicut entia in poª obiectiua:7 prima mã. Alia sunt q̃ nec mouent nec terminãt:sicut entia ꝓbibita.Et ita ꝑz,q cũ multa sunt terminãtia:que nõ ꝑit mouere:rõ mouẽtis distinguit a rõne terminãtis in q̃cũqz sint. ¶ Ad argum in ꝑm dr.q rõ cognoscẽdi non sp pus cognoscitur:sicut ꝑz de spẽ itelligibili ex dictis.

¶ Utrũ in creaturis sit vestigiũ trinitatis. Qõ. III.

Utrum in creaturis sit vestigium trinitatis.

¶ Respondeo. Uestigiuz ponitur diuersimode a multis.ponitur enim ab aliquibꝰ in triplici habitudine.s.efficientis/finalis/7 exẽplaris.Sz si hoc est verũ,oñdo manifeste distinctionez inter perfectiões attributales aliqualẽ. ¶ Et hoc sic.Omnis relo distinguit ab alia relone,vel a fundamento,vel a termino, vel ab extremis:sed iste tres habitudines nõ ꝑit abinuicem distingui ex extremis : qz eadem sunt.s.deus 7 creatura:nec per fundamenta:qz in quocunqz qõ est in creatura fundaꝝ ista triplex dependentia.ergo opz q a terminis distinguãtur. ¶ Cõfirmaꝝ:qz vbicunqz est terminus 7 fundamẽtum eiusdem rõnis: vt eiusdem sunt/mq̃ innascitur nisi relatio eiusdem rõnis. sed fundamẽtuz est eiusdẽ rõnis.ergo uisi termini distinguantur stinguant:opz/q sint ciusdẽ rõnis:sed hoc est falsum. ergo 7c. ¶ Depẽdentia ergo efficiẽtis ad voluntatem terminaꝝ.Exemplaris ad intellm:sed finalis ad essentiam.ergo ista tria ex natura rei distinguuntur.

¶ Utrum imago trinitatis sit in anima. Qõ. IIII.

Utrum imago trinitatis sit in anima.

Oz non. quia quod est ꝓpꝛium verbi non competit creature:sed esse imaginem est ꝓpꝛium verbi.ergo 7c.

Hic dicitur cõiter/q p tres potentias:que sunt in aĩa nostra,itelligit imago trinitatis.oꝛigo enĩ est iter ista.nã memoꝛia est intellectus agens cũ specie:que simul iuncta ꝓducũt ꝟbũ:7 hec.s. memoꝛia appꝛopꝛiat ꝑii. Intelligentia aũt que appꝛopꝛiat filio dicit actũ itelligẽdi ꝛ itellu possibilꝰ:nõ q itell's sit ꝓductus:sed itell's,vt sub actu:velle aũt in voluntate est ab vtroqz:sic spũscũs. ¶ Notandũ aũt,q Aug.per quatuoꝛ vocabula istas potẽtias noiat. ꝓio qa sunt vna eẽntia.Scõ qa sunt ꝓprietates aie. Tertio qa sunt iseparabiles.Quarto qa sunt in meliozi:qõ est in nobis.Ex istis excluduntur opiones diuerse:que habent de istis potẽtijs. ꝑ ꝑmũ enĩ pz q nõ sunt accidentia.nã qõ est essentialr suba/mõ põt esse accidẽs. sed ex ꝑmo dicto habemꝰ/q̃ sunt eẽntia. ¶ ꝑ scõz pz q nõ sunt idez oĩbus modis cũ essentia:qa qõ dicit de essentia in scõo modo dicẽdi p se nõ est qdditatiue idẽ cũ essentia:sed potẽtie sunt hꝫ.qa ꝛm Aug.sunt ꝓprietates. ¶ ꝑ 3ᵐ pz,q nõ sunt realr distincte:quia que realiter distinguunt videnꝫ posse separari:sed potentie nõ ꝑit separari ab inuicẽ ꝛm Augm. ¶ ꝑ 4.ᵐ apparet/q sunt idem cum essentia:qa omni co : qõ est in aĩa distinctũ ab ea/est aliqd in aĩa melius:sed potentys nihil est in aĩa melius ꝛm Augm.ḡ 7c. ¶ Sed sunt ne idem cũ essentia oino:Dico q non:qa per eadẽ argumẽta:per que probaꝝ distinctio itell's a volũtate in diuinis.s.per ꝺdictiones:sicut patebit dis.8.põt ꝓbari distinctio intell's in aĩa a voluntate:7 per ꝑis vtriusqz ab essentia. ¶ Sed dices:sufficit,q dicãt respectus diuersos. ¶ Cõtra.qa maioꝛe entitatẽ requirit ꝑm actionis q̃ terminus:sed ꝓp entitatẽ modicã respectuũ:negaꝝ ab eis/q ꝑit terminare actionẽ.ergo nec poterũt ꝓncipiare. Nec valet saluare ꝺtradictiones 7 oĩa talia per cõnotationes:cũ per istũ modũ nihil posset probari.diceret enĩ q essentia lactis,vt ꝺnotat disgregare/est albedo:7 sic de aliis. ¶ Ex dictis autez põt accipi vna ratio/q non sunt accũtia:nec esse ꝑit:qa qñcũqz sunt alique due imitationes essentialr ordinate ꝛm magis 7 minus nobile.si illa:que est minus nobilis est imitatio ꝛm subaz:7 nobilioꝛ erit ꝛm subaz:sed imitatio ꝛm imagiñ est nobilioꝛ:q̃ imitatio ꝛm vestigiũ.imitatio aũt ꝛm vestigiũ est ꝛm subam.ꝛm Augm.qui dicit sup Genẽ.q vestigiuz est suba.ergo 7 imago erit in suba.cõstat autem q est in potentys.ergo potentie sunt sube.

¶ Potest etiam ex dictis ꝑbari euidenter aliqualis distinctio inter perfectiones attributales.suppposito q in quolibet ente creato ꝛm Augm sit ratio vestigij:tunc accipio rationẽ vestigij:que fundaꝝ in illo codẽ/in quo imago. Et quero. Aut terminanꝫ iste due imitationes: ad oĩno idem in deo.aut nõ.si non:tunc in deo aliqua erunt.non idem:quoꝝm vnum terminat relationem vestigij:7 aliud relationem imaginis.quod est propositum. Si autem dicatur,q ad oĩno idem : tunc nulla differentia est inter vestigium 7 imaginez:nec vna est perfectioꝛ alia.consequentia patet:qui a fundamentum idem 7 terminus idem.

¶ Utrum lux eterna sit intellectui nostro ratio cognoscendi. Questio. V.

Utrum lux eterna sit intellectui nr̃o ro cogñscẽdi.

Oz sic.ga Augu. adducit ad h illud Joã.ꝑ.Erat lux vera:q̃ illuminat 7c. ¶ Cõtra.Aug.dicit,q tenebre.Lifideles eã non cõprehenderunt.

Hic introducunt quatuoꝛ rõnes Aug. q̃s idẽ Augº adducit ad ꝛ̃nẽ affirmatiuã:ex quibꝰ opinati sunt ,aliqui,q opinio esset Aug. ¶ Prima ratio est ista.Impoꝛe est,q aliq̃ vtus vtute ,ꝓpria attingat ad nãm /vel vtute pstãtioꝛe se:sed si attinget:hoc est in vtute pstãtionis se:sz itell's nr̃ attingit ad aliq̃ pstãtioꝛa se:qa ad eternas regulas. ḡ hoc erit in vtute alicuius prestãtionis se. ¶ 2ª rõ est ista. Omne iudicãs de aliquo pest illi:de quo iudicat: sed itell's nr̃ iudicat de supnãlibꝰ 7 incõmutabilibꝰ,ḡ eis ꝑsidet.nõ a se.ḡ a luce increata. Dct Augº de vera religione. ¶ 3° sic. Impoꝛe est/q i luce cõmutabili iudicet qs vere de re icõmutabili:sed intell's nr̃ iudicat ve de re icõmutabili.ḡ icõmutabili luce:7 ꝑ ꝑis etna. ¶ 4° sic. Impoꝛe est/q idẽ nuõ reperiaꝝ in plibꝰ sine aliq̃ cõi repto i illis:sz ples itell's vitatẽ eãdẽ itelligũt: 7 ꝑ ꝑis eadẽ veritas i plibꝰ est.ḡ ꝑ aliqd cõe.h est lux. ¶ Istud cõiter nõ tenet:maxime ꝓp regulam Augu. Sic deus res:qs ꝺdidit,adminiſtrat,vt eas agere ꝓp ꝓpꝛios motus sinat.cũ ḡ de? dederit intellectui:sic alys entibꝰ iferioꝛibꝰ sufficiẽtia ꝑnꝰ respectu operationis suevi q itell's põt in ꝓpriã opationẽ sine tali luce. Introducunt tñ aliq̃ dicta antiquoꝛ doctoꝛ:ad que dicẽda moti sunt ꝓp vba Augu. ¶ Primũ est q Augu.ponit istã lucẽ eternã intellm agentẽ. Intell's enĩz agens est quedã lux:in qua ꝑspicimꝰ veritates cognoscibiles in nobis. ¶ Scõm dictũ est,q in luce creata intell's nr̃i possumus cernere q verũ est:sed nõ ipsaz veritatem: qa ꝛm se est icõmutabilis. ¶ 3ᵐ est,q ꝛ in nobis luce creata possumꝰ ꝓcipe terminos regularũ icõmutabiliũ:vt totũ 7 ptes:que sunt mutabilia:nõ tñ illoꝛ habitudinẽ:qa illa est icõmutabilis. ¶ 4.ᵐ dictũ ẽ/q Aug. vi exꝑsse ꝓcedere ꝓnẽ illaꝝ rõnũ.est enĩ tale/q.s.sine spãli illustratiõe diuina nullũ ꝑnᵐ icõmutabile cognoscere possumꝰ:qa nulla poª cõmutabilis ad talia per se attingit. ¶ Sed,vt mihi appet,ista dicta stare nõ ꝑit. ꝓmũ nõ.nõ enĩ verisile est/q tãtus doctoꝛ vellet ponere vnũ intellm agentẽ in oĩbus:sic ille saracenus fecit.posito aũt illo dicto,illud sequit.nã Aug.illã lucez vnã numero in oĩbus ponit,vt videt.idẽ igitur itell's. ¶ Scõm nõ.qa nulla relo põt itelligi icõmutabiliuꝛ suo fundamẽto.ipsa aũt veritas fundatur in eo qõ est vez. ¶ 3ᵐ etiã nõ.qa nulla habitudo iter extrema põt eẽ notioꝛ ipsis extremis,cũ ea ꝑsupponat.Et sil'r tu dicis/q est necia. Nullũ aũt necium aliqõ ꝓtingẽs ꝑsupponit. ¶ 4.ᵐ etiã nõ valet:qa tunc oĩs nr̃a scia esset ex termis,vl' reglis icõmutabilibꝰ:qõ cẽt mirabilr dcñ.

Tenendo igit ꝓtẽ cõioze ꝓioze/opz respõdere ad argta:que vident eẽ Aug. ad que dicit Scotus:volẽdo saluare opionẽ Aug.q Aug.itelligit q deꝰ/q est lux cõcurrit vt cã vlis ad causandum actũ cognoscẽdi in intellu cũ itellectu vt causa ꝑticulari. ¶ Sz istud ꝛm meũ iudiciũ/nõ sufficit. Nã ipse nõ videt ponere/q illa irradiatio requirat in visu: sz solũ in intellectu:7 tñ eque cõcurrit deꝰ/vt cã vlis ad actũ videndi:sicut ad actũ intelligẽdi. ¶ Potest ergo dici ad mẽte Aug.q ipse loquit inquirendo:nõ autez determinãdo:7 tũc opz solue rõnes suas. ¶ Ad ꝑm.3 verũ est:loquendo de potẽtia ꝑfectiua:q nulla talis

A Depẽdẽtia 3ª. Põdera op de rebus ista.

Sñ.cõis quã equitur.

Partes imaginis trestrium personis cõuidentes tisq. ap. 20. ꝓprie.

B De potentijs nie 7 earũ nominibus.

Cõtra Tho. Auere Sco. l.2.di.16. vbi hos opiones videbis.

Dubium, C

Essio. Nõ opinie.

Cõtra nominales.

Cõtra Tho.

D

Distinctio attributoꝝ iterũ probatur.

E

Vide I Sco. dis.ꝑmi.q.4. copiose dicta Aug.7 sua:7 aliozi i hac.q. vbi ibi nõui. Opi. Henri. Rõnes Aug. de luce vera.

F

Impugnatio Regis Aug. 7.ci.c.30.

Dictus q̃dꝝ pler antiq̃r. Auere hic 7 alios.

G

A.l.talis.

Impugº 4ꝝ. Vide Aũ.cõ. 5°.3.li.de aia vbi digredit de vnitate itellectus ꝛ cunctos pipathetico:7 ad h vide eũ impugnãtes.S.T. i opusculo ꝺ vnitate itellꝰ ꝛ Auerroistas. et. Ꝺ. Albertum in puis nãlibus inibi.in suo q̃ qꝫ tracta.specialiter ꝛ talẽ ponẽ differentem.

H

Di.ꝑmi.q.4. Tangit Sco. sed dic oñr vt scis põdrãº.

Potẽtia 2ꝝ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I An sol sit nobilior pa visua humana: cõsidera plura põderádo.

attingit ad nobilius sc.sed opatiua potẽtia põt in nobilibus sc.sicut possiũ videre soiẽ:qui forte est nobilior: tñ pa mea visiua nõ põt cũ ꝓducẽ. ¶ Ad 2m de psidentia dico,ꝙ maior est ỽa qñ obm iudicy depẽdet a iudicãte:ſz qñ nõ depẽdet nõ est vera:sic est in ꝓposito. Iste enĩ veritates nõ depẽdẽt ab intellu nr̃o:ſz magis eꝫ. ¶ Ad 3m dico,ꝙ euidẽtia vitatis est ab obo.s.a rõnibus formalibꝫ terminoꝝ effectiue ⁊ ab itellectu. nõ aũt a luce:q̃uis lucẽ regrat:⁊ non forte,nisi in rõne cãntis. ¶ Ad 4m dico,ꝙ si maior bẽat veritatẽ,opꝫ itelligi,ꝙ illud cõe sit formal'r in plibus:sed intelligendo obiectiue nõ opꝫ:qa oẽs boies in oclis suis possunt vnicũ solẽ bñe ⁊videre. ¶ Sed hic est vna difficultas de incõmutabilitate illaꝝ veritatũ ⁊ de regulis icõmutabilibus:de quib⁹ loquit̃ Aug⁹ qual'r earũ icõmutabilitas saluari põt ꝑm determinationẽ Aug. ¶ Ad istaꝫ difficultates soluendas sunt q̃tuor modi dicẽdi. ꝓim⁹ est.istã icõmutabilitatẽ bñt iste veritates ex nã terminoꝝ necẽsitãtiõ tales regule nõ ꝓnt formari,nisi de obro icõmutabili.s.de deo:⁊ iõ oĩs vitas circa creata ẽ nõ necẽsitas: vñ dicũt,ꝙ oĩbus boibus annihilatis:ista esset falsa. Oĩs hõ est aial. ¶ Licꝫ iste modus ex se ⁊ ex dictis appareat incõueniẽs. Induco tñ argm̃ ꝫ euꝫ. Arguo enĩ sic. Suppositio dicto tuo:sequit̃,ꝙ oĩs scia ꝓter theologiã est de ꝛingẽtib⁹:nec aliq̃,ꝓter theologiã erit scia:hui⁹ oppositũ dicit Aug. ¶ ℞. Si ita est:nic ipole est accipere aliqđ ꝑnm̃ necẽsitatẽ,qđ verificet̃ in deo ⁊ in creatura:sed Aug⁹ est in oppositũ. Aug. enĩ ꝑ de tri. dicit,ꝙ ℔ ꝑnm̃ nulla res seipsaꝫ gignit.verificat̃ necẽsitaꝫ in deo q̃ in creatura,q̃ nõ solũ de deo,q̃ ⁊c. ¶ 2o modus dicẽdi est,ꝙ iste regule dicunt̃ in creaturis icõmutabiles:qa suppositis terminis impole est,qn habitudo cõsurgat per q̃cũqꝫ po⁹. ¶ Iste modus nõ valet:qa tũc sequeret,ꝙ nulla veritas in creaturis esset absoluta:sed oĩs esset cõditionata:⁊ cũ ista nõ sufficiat ad scie certitudinẽ,sequeret,ꝙ nulla scia eẽt de creaturis. Nã destructis terminis,ꝑpõ scita esset falsa:⁊ sic scia eẽt de falso. ¶ ℞. Nullũ posterius põt esse magis necẽsiꝫ q̃ prius: sed habitudo est posterior extremis.extrema aũt sunt cõtingẽtia.q̃ ⁊ habitudo erit ꝛingẽs:⁊ sic nõ erit illa habitudo icõmutabilis. ¶ 3o modus dicẽdi est,ꝙ iste regule nõ sũt icõmutabiles quãtuꝫ ad esse qđ bñt res in se:sed quãtũ ad esse qđ bñt in itellectu nr̃o obiectiue ⁊ inesse diminuto. Nã de qdditatibus,vt ꝓcipiunt a nobis formanť iste cõplones. ¶ Sz nec iste modus stare põt.nã accidit qdditatibus,ꝙ a nobis cõcipiant̃:⁊ tunc sublato tali esse,non maneret veritas incõmutabiliũ regularũ. ¶ ℞. Nõ magis est incõmutabile aliq̃ ens in esse diminuto,q̃ sit illo esse reale ⁊ simplex: ad qđ reducit̃:sed tã cõceptio,siue act⁹ cõcipiendi,q̃ etiã itell's sunt cõmutabiles.q̃ ⁊ esse cõceptũ terminorũ:ergo ⁊c. ¶ 4o modus dicẽdi est,ꝙ iste regule sunt icõmutabiles quãtũ ad esse:qđ bñt in itellectu diuino tñ:qa eaꝝ extrema semp sunt icõmutabilia ibi.nusq̃ aũt sunt icõmutabilia,ꝑter q̃ ibi. ¶ Sed ℨ.cuidẽtia est formal'r ex terminis.q̃ vbi nõ sũt formal'r termini ibi nõ põt esse euidẽtia formal'r siue habitudo:sed termini istius ꝓpõnis.Oẽ totũ est maius sua ꝑte:nõ sunt formal'r in itell'u diuo.q̃ nec bitudo. Uidet̃ q̃ aliquib⁹ dõm,ꝙ icõmutabilitas istaꝝ regularũ vi ꝓcedere ex incõmutabilitate terminoꝝ in esse qdditatiuo qual'r cũqꝫ ponanť. Nã qdditates ⁊ esse quidditatiuũ ab oi eẽ in aĩa ⁊ reali sunt abstracte:alique enĩ habitudines cõueniunt terminis ex rõnibus formalib⁹ terminoꝝ: sic nõ est aĩal:alique nõ sũt nõ:sicut,ꝙ bõ sit albus.ꝑmanẽt ꝓsequunť esse quidditatiuuꝫ,scdo aũt nõ:sed forte esse reale vl'in aĩa. ¶ Sed ℨ. Nã termini adhuc vident esse ꝛingẽtes.ꝓsiũt enĩ annihilari/vel creari. ¶ ℞. Uel illa habitudo cõuenit eis vt sunt in aĩa:vel vt sunt exĩ aĩaz:quocũqꝫ dato/sequit̃,ꝙ sit cõtingens. ¶ Rñdeo ad pm̃,ꝙ rõnes fozales terminozũ abstrahunt ab istis predicatis.s.ab esse creari,vl' annihilari. Et ideo qa,vt sic,abstrahũt:vt sic �fm tale esse põt esse icõmutabilis habitudo iter terminos. ¶ Ad aliud dico,ꝙ euidẽtia.vel habitudo non cõpetit eis,vt sunt in aĩa,nec vt sunt exĩ aiam sed �fm esse qdditatiuũ:qđ abstrahit ab esse in aĩa ⁊ exĩ aiam:sicut dicimus,ꝙ egnitas nõ est in aĩa nec extra aiam. ¶ Ad rõnẽ patet.

¶ Utrum lux creata sit intellectui nostro ratio cognoscendi. Questio. VI.

VTrum lux creata sit itellectui nr̃o rõ cognoscendi. Oz non. Aug. de trinitate. cõspicimus veritates in luce icõmutabili. ¶ Sed cõtra. idem Augu. Per lucem sui generis cognoscuntur res.

Hic sciendũ ꝙ eẽ rõnẽ cognoscẽdi põt itelligi multipl'r. ꝓio sic ꝑm actiuũ dr̃ esse rõ cogñscẽdi:vel vt passiuũ:vel vt determinãs:vel vt repũtãs:qđcũqꝫ istoꝝ dr̃ lux ⁊ rõ cogñscẽdi. Nã itellectus agẽs dr̃ rõ cogñscẽdi ⁊ lux:qa actiue ꝓncipiat cognitionẽ.itell's aũt polis:qa eã recipit.ſpẽs qa repũtat. habit⁹ aũt qa determinat.magis aũt intelligit̃ ⁊ dicit̃ lux de itell'u agẽte q̃ de aliquo istoꝝ. ¶ Sed ad vidẽdũ q̃re lux magis appropriat̃ sibi,opꝫ videre,q̃re ponit̃ in aĩa. ¶ Et circa hoc occurrit 4.m modus dicendi. ꝓim⁹ est,ꝙ nẽcitas ponẽdi itell'm agentẽ fuit ꝓpter qdditatẽ ipãtasia relucẽtẽ abstrahendã a ꝙditionib⁹ mãlib⁹:q̃ ipediũt ei⁹ itelligibilitatẽ. Uñ dicũt alig,ꝙ si qdditates eẽnt abstracte:sic ponit Plato:nõ idigere mus itell'u agẽte. 2o modus dicẽdi est,ꝙ nẽcitas ponẽ di istũ itell'z est,vt sequestraret qdditatẽ a ꝙditionib⁹ mãlib⁹:qb⁹ est ꝓiũcta ipedietib⁹ ei⁹ itelligibilitatẽ:⁊ ℔ facit:nihil in ꝑhãtasmatibus ipedimẽdo:sed solũ sequestrãdo hoc ab hoc.ꝓp enĩ imersionẽ cũ mã mouẽ non ꝑnt itell'z.itell's aũt agẽs sequestrat eã a ꝙditione mãli. 3o modus ꝙ ponit̃ talis itell's ad vigorãdũ ꝑhãtasmata.ipsa enĩ nõ sũt sufficiẽtia sua vtute ad mouẽduz itell'm pole:z,nisi vtute itell's agẽtis. 4o modus est,ꝙ ponit̃ ad assistendũ ipsis ꝑhãtasmatib⁹:⁊ ꝙ solã ei⁹ assistentiã mouẽt itell'm pole:z:sic color ad assistẽtiã lucis mouet visus. ¶ Istꝫ modi nõ apparẽt mihi sufficientes. Jõ arguo ℨ eos. Et ꝑ ℨ ꝑm. Nã oĩs gdditas est sufficienter abstracta a ꝙditionib⁹ mãlib⁹ sine vlteriori abstractione.nã q̃cũqꝫ gdditas ꝑscindit ab heccitate:⁊ est ꝑor nãliter illa.ꝑ illo q̃ ꝑor ꝙ quo nãl'r precedit ipsam hecceitatẽ põt mouere intell'm. ¶ Cõfirmat̃ in exẽplo.nã nõ magis regrit̃ abstractio ad mouendum itell'm,q̃ in actione alia:que ita attribuit̃ qdditati,ꝙ nõ ꝙditioni idiuidualiꝫ pp precessionẽ nãe reꝰ ꝓprietatis dicim⁹,ꝙ nã caliditatis i igne cãt aliã caliditatẽ: ⁊ nõ hecceitas.q̃ ⁊c. ¶ Cõfirmat̃ scdo:qa,ꝑ te,ꝑhi nõ posuissent itell'z agẽtẽ,si iuenissent qdditates sufficientes abstractas ex se.cũ q̃ ita sit,nõ erit necẽsiꝫ ponẽ itell'm agentẽ. ¶ Cõtra 2m arguo sic. Nullũ nõ agens nãle põt aliq̃ actione idu⁹ẽ aliquã ꝓuationẽ nisi introducat aliquã formã positiuã. Istaꝫ de se nõ.nã actio realis requirit terminũ realẽ.ꝓuatio aũt nõ est qd reale. 2o ꝑs: qa agẽs corrũpit formã ꝑ accñs.oẽ ãt ꝑ accñs reducit̃ ad aliqđ ꝑ se.q̃ si corrũpit nẽcio aliqđ positiuũ ꝓduc. cũ q̃ sequestratio sit solũ ꝓuatio ꝙiunctionis:nõ solum erit nẽce ponẽ itell'm agentẽ ꝑ ℔:ſz ꝑ aliqđ aliũ positiuuꝫ. ¶ Cõtra 3m. Oĩs effectus cãtus in ꝑhãtasmate est eque

N Obiectur 4r

A

5o modꝰ dõi aliorꝫ quez ẽ nõ acceptat.

B

Impugnatio

O

Lib.9.c.7. alibi.

Rõ. ꝓpria. Uide.t.di.36 Inrellis agẽs ꝓtinet i se effectus quadruplicem. ℨ pẽs: actus: dispõ:⁊ bitus cãnt a duplici tã partiali vt ꝑs in ſra. Dia cãlitas accina cõuenit intellectui agẽti:sicut ⁊ passi na itellui posfm hãc opiõnẽſz oia castigabis vt nosti vide Sco.15. q. quolibe. ⁊ vbi ibi nõui.

C

a De hac dist põne ponderaplura. Cõsidera bñ instãtiã põde rando hic. Obiciur 4r

Ages ẽ pstãtius passio viõ pulcre hic q̃ liter ꝓcedit. Nõ bñ bonã solonẽ Sco. vide tuz dist. ꝓmi.q.7.⁊.3. dist.1. q.10.⁊ vbi ibi nõui. Replica.

D

Maxima.

Nõ bene qđ queritis.

Diuisio 2a.

Impugn⁹ 2ª

Q

Impugn⁹ 2ª

M

Scotus.

Impugnatio

Cõsidera bñ vbiqꝫ ℔. Utrum mod⁹ dõi quẽ fegt. Uide.ſ.di.42 ⁊ ide ad ℔.

L

Impug⁹ 2ª.

Dubium.

Modus dõi 4ª aliorum.

K

A.l. necẽsitatẽ. Uide Occhã q̃lib.3.q.5. ⁊ tj. ⁊ alibi ⁊ alios ℔.

Impug⁹ 2ª.

Laſ.1.

est eque mãlis ⁊ corruptibilis:sic ꝑhãtasma:sed tu ponis itell'm agentẽ nẽcitatẽ pp mãlitatẽ ꝑhantasmatis: vt causet in eo istũ effectũ:quo vigoreẽ.q̃ nõ plus erũt vigorata,q̃ añ pp mãlitatẽ equalẽ illi⁹ effectus cũ ꝑhãtasmate. ¶ Cõtra 4m.qa 1a assistẽtia nõ ẽ nisi reꝰ.⁊ ꝓ ꝓnis nõ erit ꝑnm̃ actionis. ¶ Et ꝓterea ad qd nẽcitas ponit̃ assistẽtia illi⁹:qđ nũq̃ cãt:sic est itell's agẽs. ¶ Jõ aly videtes,ꝙ nulla istaꝝ cãꝫ est sufficiẽs:⁊ maxie:qz nõ videt̃,ꝙ in aĩa sepata aliquã istaꝝ actionũ bñt itellectꝰ agẽs:nec dz poni frustra in aĩa sepata:dicũt ꝙ sic videm⁹,ꝙ lux corpalis hz duos effectꝰ.s.illustrare obz ⁊ oculũ:sic itell's agẽs illustrat ꝑhãtasmata ⁊ intellectũ pole:sed in aĩa sepata nõ hz effectũ ꝑmũ:ſz ꝑcise zm̃. ¶ Nec ista cã etiã valz. ꝓio nõ ꝓ ꝑhãtasmatũ illustrationẽ:qa itell's agẽs est lux ſpũalis.ꝑhãtasmata ãt alicuius ſpũalis nõ sũt capacia. Uel sic. Intell's agens est lux ſpũalis:ꝑhãtasma est qđã corꝑale.corꝑale aũt alicuius ſpũalis nõ est capax. Nec ꝓpter intellm pos sibilẽ:qa nõ est poꝰ cecaꝫ:ſz est qđã lux in gñe suo.

Jdeo apparet mihi dõm,ꝙ ponit̃ ad cõcausandũ multaꝫ que cãnt in intellectu poli. ¶ Jdeo sciendũ ꝙ intell's agẽs ꝓtinet in se quatuor effectus essential'r ordinatos.ꝑ enĩ concausat cũ ꝑhãtasmate spẽm itelligibilẽ in itell'u pol':quã non põt ꝑhãtasma solũ cãre:qa oĩs cã equoca totalis:ẽ nõ bilior suo effectu:ſz ꝛstat,ꝙ ꝑhãtasma reꝰ spẽi est aliq̃ cã equiuoca.q̃ si esset totalis cã:ẽt nobilior:qđ falsum est. Cõcurrit igit̃ itell's agens:sicut cã vl'is. 2o effectus est ipse actus intelligẽdi:quẽ cãt cũ spẽ itelligibili:species enĩ itelligibilis nõ põt eẽ cã totalis:qa est equoca: ⁊ sic eẽt nobilior:qđ est falsum. Cõcurrit q̃ intellectus agens sic cã vl'is:spẽs vo sic ꝓticularis. a 3o effectꝰ est dispõ ad hitũ:quã cõcãt:nõ tñ cuꝫ actu:qa actus ĩmanẽs sũt fines:iõ nõ sũt ꝓductiui.ꝓcãt aũt cũ specie que nõ põt eẽ cã totalis ꝓ rõnẽ iã sepe dicta. 4o effectus est habitꝰ:quẽ etiã cãt cũ spẽ ꝓp idẽ:qđ ꝑus:sic di ctũ est de itell'u agẽte in cãlitate effectiua:eodẽ mõ de itellectu pol'i in cãlitate receptiua:qa eodẽ ordine recipit ꝑdicta oĩa:sic cã totalis in suo ordine. ¶ Sed ℨ ℔ 4r. ꝑ sic.Oẽ agẽs est ꝑstantius patiẽte:sed poa q̃ itelligit est ꝑstãtissima.q̃ ipsa est actiua. 2o sic. Actio ĩmanẽs est in agẽte:sed itellectio est actio ĩmanẽs: ⁊ est in itell'u poli.q̃ erit actiua. 3o sic.Actio vitalis nõ videt̃ esse nisi ab agente vitali:sed intellectio est actio vitalis.ergo nõ põt esse a ꝑsecie:qa nõ est agens vitale. 4o sic.Actus volũtatis est actꝰ elicitus:⁊ est formal'r in voluntate:ſz actꝰ itelligẽdi ꝓ formal'r est in itellectu poli.q̃ est effectiue ab intellectu poli. ¶ Ad ꝑm dicit doctor, ꝙ oẽ agẽs �fm ꝙ tale bñ est nobilius passo:sed simpl'r nõ vi ista,ꝓp vl'r eẽ va itelligẽdo de termino ꝓducto: nec etiã de passiuo:qa sol est cã boĩs ⁊ agẽs reꝰ boĩs:⁊ tñ bõ est simpl'r nobilior.dicit q̃ ꝙ agẽs ꝫm rõnez fozmalẽ ꝓductiuã est nobilius termino fozmali ꝓducto. ¶ Sed tunc ſtar difficultas.si itell's pol'is est potẽtia passiua:tunc sequit̃ ꝙ oĩs poa actiua est nobilior potẽtia itellectiua. Et ℔ ꝓbo sic. Q̃cũqꝫ aliqđ cõe diuidit ꝑ oĩas oppositas:gcgd cadit sub vno mẽbro nobiliori est nobilꝰ quocũqꝫ cadẽte sub ignobiliori:sed cã diuidit ꝑ actiuaz ⁊ passiuam.q̃ oẽ qđ cadit sub actiuo est nobilius quocũqꝫ cadẽte sub passiuo:cũ q̃ itell's pol'is cadat sub passiuo/nẽcio erit ignobilior quocũqꝫ cadẽte sub actiuo. ¶ Dico ꝙ si diuisio ꝓncipiꝫ per actiuuꝫ ⁊ passiuũ esset quidditatiua nescirẽ bene saluare quin oẽ actiuum esset nobilius poa itellectiua. ¶ Sed dico ꝙ nõ est diuisio qdditatiua:sunt enĩ multe poc passiue nobiliores potẽtijs actiuis multis. Forte enĩ nobilius est intellectiõẽ recipe/q̃ cãre caloreẽ:⁊ multa alia.nõ ergo est diuisio qdditatiua. ¶ Ad 2m dico,ꝙ itellectio dr̃ actio ĩmanẽs:ga nõ terminat̃ ad termiñ ꝓductũ per eã in eẽ simpl'r:ſz in esse ꝫm qd:nõ dr̃ aũt ĩmanẽs: ga sit in agẽte:ga oĩs actio est in agẽte. ¶ Ad 3m dico,ꝙ ℔ actio vitalis suffic̃,ꝙ sit a ꝑnꝰ vitali ꝑnr/vl' totalr quãtũcũqꝫ aliud ꝓcurrit tanq̃ minus ꝓncipale:ita est hic:qa itell's agẽs:qđ est ꝑnm̃ vitale ꝑnr cõcurrit:aliud aũt nõ.s.ſpẽs. ¶ Ad 4m dico,ꝙ intelligere est elicituz ab intellu pol'i:nõ elicere ꝓuenit taz actuo/q̃ passiuo. actiue aũt elicit̃ ab agente:ſz passiue a pol'i elicit̃:⁊ tõ soluz est vis in vocabulo. ¶ Sed hic est difficultas.si intelligere.Et dicũt aliq ꝙ itelligẽ est agere. ¶ Sed ℨ. si intelligere sit agere itellectionẽ:tũc obm itelligeret: quod est falsum:qa aliqñ est lapis. ¶ Alij dicunt,ꝙ intelligere est pati:sed illud nõ põt esse vez.qa formal'r intelligere est in deo ⁊ vere:⁊ tñ in deo nõ est pati:nec vere/nec formal'r. ¶ Dico igit̃,ꝙ itelligere nõ est aliõ nisi in se bñe formal'r actũ itelligẽdi:⁊ illud cõe est deo ⁊ creature:⁊ abstrahit ab actuo et passiuo. ¶ Dico q̃ resumẽdo,ꝙ intell's agens est rõ intelligẽdi itellectui nr̃o:sicut ꝑnm̃ actiuũ.⁊ est lux ⁊ ponit̃ ꝑ ꝑhãtasmata.s. ad cõcausandũ cum eis spẽs itelligibiles:ꝑhãtasmata aũt ẽ nõ sufficiunt ꝑ se ad causandum aliquid in itellu pol'i:requirit̃ etiã ꝓp intell'm pol'em ad mouẽdũ ipm eo ꝙ ipse nõ sit natus moueri a re corꝑali totalr:sicut deducit Aug.sup Heñ.ad lfaz. ¶ Ad auctoritatẽ dico,ꝙ intelligit̃ ꝙ lux requirit̃ in rõne regulantis.

¶ Utrum actus cognoscendi causetur totalr a potẽtia intellectiua. Questio. VII.

VTrum actus cogñscẽdi causet̃ totalr a poa itellectiua. Et vi ꝙ sic. Memoria fecunda est parẽs notitie genite ꝫm Aug.ſz memoria fecunda ꝑcise est poa itellectiua.q̃ ⁊c. ¶ Sz ℨ.qa idẽ Aug.4o de tri.dicit ꝙ ex cogñoscẽte ⁊ cognito patit̃ notitia.

Hic introducunt q̃tuor ꝙnes. ꝓria est,ꝙ poa itellectiua nõ est totalis cã actꝰ itelligẽdi. ¶ Et hãc ꝓbo 4r. ꝑ sic.ꝓposito sufficiẽti actuo ⁊ passiuo debite approximatis ⁊ non ipeditis põt seq effectꝰ ⁊ nẽcio segt̃,si sint agẽtia nãlia quocũqꝫ alio circũscripto:qa ab alio nõ vi effectꝰ dependerent:ſz itell's ꝑ te,ẽ totale ꝑnm̃ actiuũ. ¶ Stat ãt,ꝙ ẽ sufficiens passiuũ:⁊ sunt debite approximata ⁊ nõ ipedita. q̃ ergo nõ põt esse nec in se nec in specie posset actus itelligẽdi sufficienter cãri:cuius oppm̃ eximur. ¶ 2o sic. Nulla cã finita ꝓtinet ifinitos effectus ⁊ specie distinctos totalr.nã cu ꝓtinere plures sit maioris pfectionis q̃ ꝓtinere pauciores:ꝓtinere ifinitos effectus esset ifinite pfectionis.vbi enĩ pl'itas arguit maiorẽ pfectionẽ ⁊ infinitas infinitam.intellectus aũt posset intelligere obta ifinita specie distincta si essent.q̃ esset vtutis ifinite. ¶ Sed ista nõ ita cõcludit de p:iali cã: sicut de totali:tõ isti argumẽto nõ ĩnitor. ¶ 3o sic. Q̃cũqꝫ est aliq̃ mediũ sufficiẽs ad pbãdũ aliquã veritatẽ vbiqꝫ inuenit illud mediũ poterit eadẽ veritas probari:sed mediũ sufficiẽs ad probandũ,ꝙ aligd sit cã est,ꝙ ipo pñte sit effectus:⁊ eo nõ pñte nõ sit.q̃ sic in ꝓposito.cũ presente obo fiat actus intelligẽdi ⁊ eo nõ pñte nõ fit: sequit̃,ꝙ nẽcio obm se bẽat in aliquo gñe cãe respectu actꝰ in itellectu:⁊ nõ nisi in gñe cãe efficiẽtis.ꝓbo aũt minorẽ:qa maior est nota:qũo possim probare/ꝙ sol sit cã radij/vel ignis cã caloris:cũ nõ videam cãlitates eoz̃ nisi ꝙ eis ponit̃ tales effectus:⁊ eis non positis,nõ.ergo ⁊c. ¶ Sed qa forte ad istas rationes posset dici,ꝙ licꝫ obm non sit causa effectiua:tñ nẽcio

E Quare dr̃ itellectio actio ĩmanens. Actio immanẽs sic ⁊ trãsiens põt cõsiderari ⁊ dici talis dupl'r. b Actꝰ vitalis a poa vitali oritur ⁊ in ea recipitur.qđ ab ipsa distinguit. Ecce qđ q̃ris Elicere 2r. Dubium. Op. aliorꝫ 2r. Intelligẽ qđ

F Uide Sco in q̃l.q.13.⁊.15 ⁊ pr reporta. di.35.⁊ pr qa lico.dis.3.q.7 ⁊.vbi ibi nõui Op. propria. Scotus at. Resol.q. notabilis.

Libro.12.

G 9.⁊.ij.ari. habetur idem.

Loclusio 4r.

Nec intellectꝰ nec obm:sed virtꝰ sit cãt actũ vt cã totalis ℔ dicit i trib⁹ ꝛcloni. 9.meta.t.c.10 ⁊ inde.

Regla scotica

H

Maxima.

Euasio.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I requirit: sic cā sine qua nō. ¶ Jō 4° arguo ad ꝓncipalem ꝓpō: & vltra hoc est ꝺ hoc: ga illud nō ꝺz ponit: quo posito soluit̄ oīs rō. pbās oēm causationē nālē: sz positō. hoc de cā sine qua nō soluit̄ oīs talis rō. g̃ cc. ꝓbo minorē. nā si dicas: ꝙ ignis causat ignē: ego nego. & qñ dicis ad pñtiā ignis fit ignis: vez ē dicaz ego ꝙ est causa sine qua nō. Maior ꝺz se nota est. Nā si negaretur tolleret oīs via inuestigādi causalitatē nālē. ¶ 2ª ꝺ est ꝙ iste actus nō cātur total'r ab obto. hoc ꝑbo 4ª. ꝓmo sic. Nulla cā totalis equoca pōt eē impfectioz suo cāto. hoc ꝺz. ga ea negata nō possūm⁹ aliquā perfectionē ꝓbare vel nobilitatē vel pfectionē cāe pp effectuā cālitatē: sz obm aliqñ est impfectus, q̃ actus cognoscēdi. ꝑbo. cōtingit enī aliqñ nos itelligere accīs sensibile. actus aūt itelligēdi est accīs spūale: sz nullū ens sensibile est eque pfectuz: sic accīs spūale. g̃ aliqñ actus excedit obm in nobilitate. 2° sic. Jlle actus qui nō est nisi receptiue in ītellectu nō est actꝰ imperatus: sed actꝰ itelligēdi est actꝰ impatꝰ. Maioz ꝺz: ga nō est in ptāte patiētis pati. minoz etiā ꝺz. g̃ actus ꝛperatꝰ est ab itell'u. Nec valet fugere ad pñtiā obti: quā volūtas imperat poc iferioꝛi. vtpote phātasie: & sic solū actꝰi. el ligēdi: eo mediāte est in libertate volūtatis: ga lz b̄ cēt vez pro statu isto: nō tñ valet in intellu sepato. 3° sic. Qñcūqz actiuū naturale cuiscḋ rōnis applicat passiuo cuiscḋ rōnis: semꝑ cāt effectus cuiscḋ rōnis: sed obm est actiuū cuiscḋ rōnis: & itell's passiuū cuiscḋ rōnis. g̃ obm nō poterit cāre nisi effectū cuiscḋ rōnis: & sic cuz obm causet de se actū affirmatiuuz alicuius cōplōnis, nūq̃ poterit cāre negatiuū. Cōstat aūt ꝙ actus negatiuus est actus itelligēdi & reꝰ cuiscḋ obti. ergo obz nō erit totalis causa oīs actus. 4° sic. Obm nō est natuz de se ꝺceptū aliquē cāre nisi ꝑm ꝙ in se est. cū g̃ aliqñ habeat ꝺceptꝰ falsus: ille nō poterit ab aliquo causari obo total'r: sed alūnde q̃ ab obo ꝓuenit ꝙ nūc istum nūc illū habemꝰ. ¶ 3ª ꝺ est ꝙ ista duo. ſ. itell's & obm cōcurrūt ad actū causandū: sic ḋue cāe partiales. Dec ꝺ ꝑz ex ꝓcedētib⁹. Nā ostēsuz est ꝙ vtrūq; eoꝝ cōcurrit & neutrū eoꝝ sufficit. g̃ vtrūq; partial'r ꝛcurrit. Jtē actus vitalis nō ꝓcedit total'r a nō vitali: actus intelligendi est bꝺ. ergo poꝰ vitalis cōcurrit. ſ. itell's: & etiam actus specificat̄ ab obto. g̃ & cāt: ga exquo bz esse specificatū bz & cē. g̃ cū neutꝝ sufficiat vtrūq; causat. ¶ 4ª ꝺ est. Oz iter istas duas cās ꝓncipalioz est intell's: ga sp vbi causa vlioz & minꝰ vl'is ꝛcurrūt cā vlioz est ꝓncipalioz. Hoc ꝑz: ga deus est vltīma cā: & ıō ꝓncipalissima: sed itell's est cā vl'is: obm est cā ꝑticularis. naz determinatū obm in specie causat actū determinatuz in specie. intell's aūt ad oēs actus oīum spēruz cōcurrit: & oēs concāt. g̃ itell's est cā vl'is & obz est cā ꝑticularis: & p oīs ꝓncipalioz cā est itell's. 2° sic. Qñcūqz due cāe equoce ꝛcurrūt ad vnū effectū ꝓncipalioz semꝑ nobilioz est effectus: sed aliqñ ꝛtingit ꝙ obm nō sit nobilius actu itelligēdi: & ꝛstat ꝙ sunt cāe equoce. g̃ itell's est ꝓncipalioz. minoz ꝑz ex supradictis. Sed ꝓbo maioz. ga gcgd est pfectꝰ. a. est pfectus oī impfectioꝛi. a. si g̃ actꝰ itelligēdi est pfectioz q̃ sit cā ꝓncipalioz: cū cā ꝓncipalioz sit pfectioz reliq̃, effectꝰ erit pfectioz ambab⁹: qō est falsus. ¶ 3° quecūqz ordinē hñt aliqua in essendo, eundē ordinē retinēt in cāndo: sz intell's in essendo est ꝓncipalioz q̃ obm. g̃ in cāndo erit ꝓncipalioz causa.

Sed cōtra istas ꝺnes istaꝰ 4ꝝ. ꝓmo sic. gcgd pfectionis attribuit̄ iferiozib⁹ & iperfectis non debet negari a superiozi & perfecto: sed totalis actuitas suoꝝ actuū que est pfectionis attribuit̄ infimis formis. ſ. formis elemtoꝝ. g̃ & intellectui attribuet̄.

¶ Scḋo sic. Ubicūqz est idē mediū, ibi cadē ꝓ videt posse iferri: sz ꝙ idē mediū, pbatū est obm posse agere & ignē: per idē aūt mediū, pbaꝰ ignē esse totalē causaz. g̃ cadē ꝓ inferꝰ de obiecto. ¶ 3° sic. Ubi cōcurrūt due cāe vna vl'is & alia ꝑticularis: particularis recipit vim causatiuā ab vl'i: sed obm nullā vim causatiuā recipit a poª. g̃ cc. maioz ꝑz in oibus: nisi tu velis introducere in obto singularē modū & anomalū & ficticiuz. ¶ 4° sic. Causa vl'is per se semper est nobilioz particulari: sol est cā vl'is hois: & bō particularis. g̃ sol erit nobilioz hoīe: qō est falsuz: vl' saltē regula illa nō ē vera. ¶ Ad ista. ¶ Ad pm dico negando ꝓ iferioꝛa sint totalis cā suoꝝ effectuū. Jn oī enī creatione iferioꝝ semꝑ ꝛcurrūt supioꝛes cāe: & si de alys sit dubiū: de deo tñ nulli theologo est dubiuz. ¶ Uel al'r pōt dici, ꝙ opationes agētiū iferioꝝ sūt ifime. opōnes aūt itell's sūt nobilissime: ıō nō segt̄. ibi nō regrit̄ alia cā. g̃ nec hic: sz ga iste facultatē itell's excedūt: ıō aligd aliō regrit̄. ¶ Sz ꝺ. qz suba ꝑfectioꝛ est q̃cūqz accīte: sz ignis ignē causat ꝙ est suba. itell's vo actū qui est accīs. g̃ aligs effectꝰ iferiozis ordinis excedit effectū itell's. Uel opz tenere ꝑmā viā dictā in soluēdo. ſ. ꝙ nec ignis nec aliq̃ inferioꝛ causa est totalis causa. Uel dicere ꝙ ideo actus itell's exigit aliā cām ab itellu: ga actus itell's se extendit ad oē ens: & si eēnt ifinita entia ſpecie distincta itell's posset hīe actū circa oīa: & actus circa illa essent distincti spē: ga g̃ itell's nō est ex se certꝰ & determinatꝰ ad certā operationē determinate spēi: hinc est ꝙ coexigit alias cōcās. entia aūt iferioꝛa sunt determinata ad certas opationes & determinate spēi. Jō nō ē sic neḋe ꝙ regrāt aliā ꝛcām. ¶ Sed ꝺces. ḋre nō poterit intells in aliquaz opōnē total'r saltē vnā sine alia ꝛcā: sicut alia iferioꝛa. ¶ Ad istō lz posset ḋari ꝓma rīo: tñ ḋico ꝙ itellectui posset assignari aliq̃ opatio ad quā aliqua alia cā non ꝛcurrat: vel nō ꝛcurrat vniformiter: sicut in alys: sicut in actu itell's suūpsius. ¶ Ad 2m ḋico ꝙ ꝓ idē mediū nūq̃, pbaī ꝙ ignis sit totalis cā: sic nec hic: sed ab alio assūpto: ga ignis est pfecte ꝛtētiuꝰ alicuiꝰ effectꝰ: ga nobilioꝛ. Bª aūt deficit in obo: ga aliqñ est ignobilius. ¶ Ad 3m ḋico, ꝙ mlta exēpla ītroducunt̄ ꝓ ḋe duob⁹ trabēt̄ib⁹ nauē: hoc deficit: ga vnū pōt tātū ītēdi, ꝙ totū cāret. Aliud est ḋe pīe & mīe reꝰ, plis: sed deficit qa sunt eiusḋez rōnis. Aliud ponit̄ ḋe hoīe & sole: sed hoc deficit: ga hic est influxus vnius cāe in aliā. in ꝓpoª āt nō. Aliud ponit̄ ḋe medicina & nā reꝰ sanitatis: sz illud deficit: ga vtus nāe tātū posset ītendi, ꝙ totā sanitatez induceret. Aliud ponit̄ ḋe grauī ipulso ab aliquo extrinseco ḋeoꝛ: suz: sz deficit ꝓp idē. ¶ Jō ḋico ꝙ nō est mirū si in ꝓductione cui nō iueniī sil'is in nā iueniat̄ modus cātionis: cui nō inueniī sil'is in nā. Et si sil'is ꝓductio vel effectꝰ iueniat̄ iueniā tibi ꝛcurſuz simile duarū cāꝝ. hic aūt est ꝓductio obtiua. alibi nō. Dic ē effectus ab itellu, ꝓductꝰ vt rōnes ꝛuincūt: & tñ ab alio specificat̄. ſ. ab obto. g̃ vī ꝙ nō est mirū si talis cōcursus dissil'is ḋeī. ¶ Si dicas iueniā oīa sil'ia in sensu & voluntate: & ꝓductiones obtiuas & effectꝰ ꝓductos & specificos. ¶ Dico ꝙ eoḋē mō: sic teneo hic teneo ibi: ꝙ a poª & obto actꝰ cāt̄. ¶ Ad 4m ḋico ꝙ si hō ꝓ aīam rōnalē gīaret: curreret argm. Sz ḋico ꝙ sol est ꝓncipalioꝛ & ꝑfectioꝛ cā oi ꝑnº quo hō ꝓducit hoīez: & oē illō est cozrulº: & forte soli spūs trāsfusi i semine sūt causa.

Sed occurrūt difficultates. ꝓª est ga itellectꝰ agens est nobilioꝛ toto effectu ꝓducto: sicut ꝓbatū est supius. g̃ cōtinet oēs effectus illos eminenter: sz actꝰ itelligēdi vadūt in infinituz. g̃ cōtinet ifinita. ¶ Rño, ḋico ꝙ tales effectus hñt talē ꝓpoꝛionē ꝓpoꝛtionē: ḋe q̃ ḋictū est superiº ḋif. 2ª. & ıō sic ibi patuit: ḋato ꝙ tales ītenderent in ifim adhuc illō ꝛtinēs nō eēt ꝑfectionis ifinite. Sil'r qñ vna nā specifica ex rōne sua formali aliā excedit si illa alia cresceret i ifim dūmō sp staret ira rōnē sue spēi: semp alia eā excederet: stans ēt finita: sic est in ꝓpoº. ¶ 2ª ḋifficult̄ est ḋe affirmatione & negatione: qūo obm ista pōt cāre. Dico, ꝙ obm ꝛtinet ista duo vtualr. vez est tñ, ꝙ ita quātū est ex se ḋeterminat̄ ad vnū. ſ. ad illō qō verū est, ꝙ nūq̃ nisi ab alio mouereī: cāret nisi illud. qd aūt est, ꝙ ḋat obo vt causet actū g est falsus. Dico ꝙ illud est poª volitiua: ga vel mouet obm vl' saltē cāt in itell'u possibili disponē ad b̄. ¶ 3ª ḋifficult̄ est qual'r lapis posset affirmare & negare & syllogiçare. Dico ꝙ nullū istoꝝ facē obm: nec negat: nec affirmat: nec syllogiçat: ga oīa ista sunt q̃ḋā opones itell'iue: obz aūt nō itelligit. g̃ cc. ¶ Sed qd: Dico ꝙ obz bñ cāt istos actꝰ: sz cāre affirmationē nō est affirmare: sz recipe actū affirmādi est potª affirmare. ¶ 4ª ḋifficult̄. quō obm pōt cāre actū itelligēdi: ga actꝰ itelligēdi causaī ꝓ ḋicē. obo aūt nō ꝙuenit ḋicere. Dico ꝙ aliqñ obm & itell's sūt distincta real'r. Et tunc ḋico ꝙ relones distinctas realr fundant. ¶ Sed tunc actꝰ itelligēdi ꝑcise nō ḋr: sz etiā gīaī. ḋz aūt a poª: ga ḋicē nō est nisi nāe itellectiue: sz gīaī ab obto co mō quo aliq̃ aliud accīs ḋz a cā sua gīari: & eoḋē mō in actu itelligēdi sunt ḋue relones fundate reꝰ terminoꝝ diuersoꝝ a qb⁹ cāt, ꝛa ḋz dictio reꝰ poc ḋicētis. Alia ḋz gīatio reꝰ obti gignētis. Et sic ꝑz ad illō. ¶ Sz tūc remanet alia ḋiffi. ḋe obtis nō actuis sic ḋe q̃titate & relone & ꝓpetate idiuiduali: q̃ nō vīr fozactiue. Sil'r ḋe mā. a. q̃ vī moueri oīs actuitas. ¶ Dicūt aliq ꝙ ab istis nō negat actuitas talis. ſ. imutādi itell'z. ſ. cālitas obtiua: sz actuitas realis q̃ aligd real'r alteraī & real'r abycīt: talis cālitas bñ remouet̄ a talib⁹. ¶ Sz ꝺ. ga illō ḋz magl ḋici actiuū reꝰ alteriº: qō ē ꝓductiuū nobiliozis fozc & ꝑfectioziº: sz calor ḋr actiuº: ga cāt calorez qui est iperfectioꝛ ipso itelligē. g̃ iª ml'to magis ḋicent actuna q̃ cānt itellectiones. ¶ Pōt g̃ ḋici ḋe relone qꝙ eius cognitio cāt ab extremis. cognitio aūt indiuidualis, ꝓprietatis a nā: & quātitatis a suba & māe a forma: sz ga ista duo pñt a ꝓdictis separi: hinc est ꝙ remanet difficltas ḋe q̃titate sepata & mā: sz ḋe b̄ al's. ¶ Sed adhuc remanet difficltas magna: ḋe volūtate vtrū sit ꝓductiua itellectionis ꝓ modū obti nālis. Si ḋicaī, ꝙ bz duplicē vim ꝓductiuā. vnā ꝓ modum obti: & illa est nālis. alia ꝓ modū poª & illa est libera. Tunc remanet ḋiffi. ga si oīs ꝓductio obtiua nō est libera sz nālis: tūc productio spūs sci, que est obtiua erit nālis. ¶ Dico q̃ altero duoꝝ modoꝝ: vel ꝙ itellectio volūtatis nō cāt a volūtate: sz a nā aīe in q̃ ē volūtas. Uel ḋicerē ꝙ volūtas cāt libe vbū suū: & hoc nō est ic̄ueniēs: ga actus imperatª est ve vbū: & tñ liberū est: ga a poª liba ipatū. ¶ Alia ḋiffi. est ḋe suba angeli: ga ſm Aug. nullā foꝛm absolutā pōt ꝓducē. g̃ nec itellectionē. ¶ Dico ꝙ in ꝓductionib⁹ obtiuis nō negat Aug. vim ꝓductiuaz esse sube angeli: & sic cēntia angeli pōt aliquā formā absolutā ꝓducē. ſ. obtiue: sed in alys ꝓductionib⁹ & formis negat. ¶ Sz ꝺ, ꝙ te, q̃lē ordinē hñt aliqua in cēndo tale hñt in cāndo: sz cēntia aīe est nobilioꝛ poª. g̃ ꝓncipalioꝛ cā erit cēntia q̃ cāt ꝙ moduz obti q̃ poª. ¶ Dico g̃ ꝙ nō sp est va ꝓpō assūmpta. ſ. maioz. ¶ Ad aūctem ꝓm⁹ ḋico ꝙ memoria fecūda icludit poꝰ itellectiuā cū obto apud ipsaz: sic ſm Aug. itelligētia icludit ipsaz potentiā itellectiuā eandem cū actu intelligendi.

¶ Utrū oīs actus itelligendi causet̄ ab istis duobus. ſ. potentia & obiecto. Questio. VIII.

Utrum oīs actꝰ itelligendi causet̄ ab istis duob⁹. ſ. poª & obo. Oz sic. Quia cāe essentialr ordinate oēs nēcio requrunt̄ ad effectum cōmunē: sed iste sunt essentialiter ordinate. ergo cc.

Contra ga itell's qñ itelligit seipm nō regrit̄ ibi spēs. igit cc. ¶ Dic ḋico bzeuter ꝙ aliqñ nō regrit̄ nisi vna cā: sic qñ itell's itelligit seipm. aliqñ ḋue sic qñ itell's nudus intelligit alia. aliqñ tres: sic qñ itell's est bīnatª. bītus enī tūc ꝛcurrit cū obto & pō. Aliqñ 4or. ſ. qñ poª volitiua ꝛcurrit imperādo. mouet enī tūc poꝰ itellectiua: qō nō posset fieri sine ipressiōe alicuius. Jstud aūt impressuz nō vī aliud esse nisi actꝰ itelligēdi: & isto mō verificat̄ vbū Aug. qō ḋicē de vbo impato ꝙ volūtas ꝛcurrit ad imperādū siue ꝓducēdū vbū qō ex amoꝛe ꝓcedit. ¶ Sed tūc est ḋif. qñ idē intelligit se: vī enī tūc idē referri ad se relone reali ḋisperātie. ſ. mouētis ad motū. ¶ Dicūt aliq ꝙ qñ itelligens & itell'm sunt idē nō est mouēs & motuz. ¶ Sed adhuc isto posito vī itelligētis ad itell'm reꝰ realis eē: ga itelligēs ḋr aliquiꝰ itellecti. Nec pōt ḋici ꝙ b̄ nō repugnat ꝓp actū nouū, g̃ ibi est: ga obz itelligibile referrī ad pm intellectiuū añq̃ itelligat nō mediante actu intelligēdi. Pōt ḋici ꝙ nō est relo formalis: sz fundamentalis: vel si ponat respectꝰ fozalis & realis pōt ḋici ꝙ b̄ nō est icōueniēs ꝓp ḋiuersas rōnes reales iūētas que sunt itellectualitas & itelligibilitas: vel sunt passiones vel rationes formales in intellectu.

¶ Utrum in via per intell'm posſumus cognoscere aliquod singulare. Questio. IX.

Utrum in via ꝓ itell'z possum⁹ cognoscere aliqō singulare. Oz non Aug. ḋe ci. 10. sensibilia ꝓ sensuz. itelligibilia ꝓ intell'm. nō itelligibilia ꝓ sensum nec sensibilia ꝓ itell'm: sz singulare est sensibile. g̃ nō itelligibile. ¶ Cōtra. Jntell's negociatur circa eterna ꝓ poꝛtionē supioꝛē ſm Aug. 12. ḋe tri. Circa aūt tēporalia ꝓ poꝛtionē iferioꝛē. g̃ opz ꝙ ista distincte cognoscat: & sic cū eterna sint singularia. ergo cc.

Hic ḋicūt alig ꝙ solū singularia itelligim⁹: ga illa ꝓcise itelligim⁹ q̃ mouēt ad itellectionē sui: sz ꝓcise singlaria mouēt ad itellectionē sui: ga actiōes sūt singlariū. g̃ cc. ¶ Cōtra istō arguo 4ꝝ. ꝓ sic. Jntelligēs gḋditatē ꝑt demſare passionē ō subo. g̃ itelligēs singulare poterit aliquā passionem ḋe ipso demſare: & tūc erit scia ḋe singularibus: qō est falsum. ¶ Cōfirmaī. ga itelligens singlare vt singlare est, pōt cognoscere & demſare ḋe eo id qō ꝙuenit sibi vt singulare est: sz distinctio sui ab alio idiuiduo competit sibi iquātū singulare est: g̃ talis distinctio poterit ḋe eo demōstrari. ¶ 2° sic. Jntelligēs ꝓ repñtatiuū qō idifferēter repñtat & vnifozmiter siue res existat siue nō: nō ꝛtelligit rē exīstē eē: sz itelligēs rē eē singularez itelligit eā existē. Probo minoꝛē. naz g̃ itelligit rē in vltimata ei⁹ actualitate itelligit rē exīstē: ga si nō adhuc: nō eēt in vltimata actualitate: sed itelligēs rē eē singularē intelligit eā in vltimata etꝰ actualitate. g̃ itelligit eā exīstē. Tūc vltra: sz itell's nī ꝓcise ꝓ statu isto itellit ꝓ tale repñtam. g̃ itell's nī nō poterit itelligē singulare, vt singulare ē. ¶ 3° sic. Jllō qō itell'it ꝓ repñtam vnifozmit repñtās nō itellit aligd ḋe bis q̃ iſūt sibi ꝓ accīs: sz ꝓprietates idiuiduales iſūt ꝓ accīs ei qō repñtaī ꝓ repñtatiuū. g̃ repñtam ꝓ qō itelligim⁹ eas nō cogoscim⁹. ¶ 4° sic. Oē qō itell'it aliq̃ distincta vt distincta nō decipit circa distōnē eoꝝ: sz itell's decipit circa distōnē singulariū. ergo itell's nī nō cognoscit ea vt distincta.

I Opinio ppa. Cōtra rōnua Alde Sco. in q.7. meta. 7 libro de aīa. cap. 3. 7. 9. disti. 3. 7 vbi ibi notanti.

Ideo dico ꝙ in via nō possum⁹ cognoscere singulare vt singulare: ita ꝙ intelligat singularitas vl' ei⁹ becceitas. s. ḋtia idiuidualis q̄ nā sit hec. ¶ Sed ꝺ hoc arg⁹ sic. Quicūqz cognoscit relonē vt relo est cogscit terminū: sz itell's nr cognoscit vle vt vle: qđ ꝺ relatiue ad ptriculare. g̃ cogscit ptriculare: ga correlatiua sunt. g̃ sil cogscunt. ¶ 2° sic. Illud qđ abstrahit aliqd ab aliquo nēcio cognoscit illud: ga abstractio fieri nō pōt ab ignoto: sz itell's nr abstrahit vl'ia a ptcularib⁹. g̃ nēcio cogscit ptcularia: al' enī nō abstraheret. ¶ 3° sic. Oē itelligēs aligd exīs iquātū existēs cognoscit ptriculare 7 singulare: ga nō pōt existere nisi singlare: sz itell's nr aliq̄ sic cogscit. pbo. Nā de p ente pbat demfatiue exītiā. ¶ 4.° sic. Oē cogscēs cōtingētia inquātū ꝓtingentia sūt: nēcio cogscit singularia: ga nullū nō singulare est ꝓtingēs: sed itellectus nr cognoscit ꝓtingētia: ga distinguit ea a nēcys. g̃ 7c. ¶ Ad p^m dico ꝙ ops nēcio pp arg^m dicē ꝙ rōnez ptcularis cognoscimus saltē in gñali: 7 talis cognitio ptcularis sufficit ad cognē vlis vt vle est pp relonē. ¶ Ad 2^m dico ꝙ abstractio ꝺz sic intelligi ꝙ singulare mouet nō per rōnē singularis: sz nāc: 7 sic itell's itelligit nām que est in singulari: nō vt in singulari: sed vt nā: 7 ista ē abstractio vlis. ¶ Ad 3^m dico: ꝙ eo mō quo cognoscit aligd vt exīs pōt dici ꝙ cognoscit vt singulare: sz nō cognosco p̄mū vt exīs est nisi in gñali ꝺcipiēdo exīstiā: 7 isto mō itelligo singulare. s. in gñali. ¶ Ad 4.^m dico eodez mō ꝙ iste cognoscit singulare sicut ꝓtingēs: sed nō cognoscit nisi in gñali ꝓtingētiā alicui⁹: 7 sic nec eius singularitatē. Nō enī itell's pōt iudicare de quolibet ꝓtingenti in ptculari. ¶ Sed adhuc remanēt due diffi. satis magne. Prīa est de actu cognoscēdi. arguo enīz sic. qđ ītuitiue cogscit: cognoscit vt exīs: 7 sic vt singlare: sed actus itelligendi intuitiue cogscit. g̃ 7c. ¶ Dico ad h̄ ꝙ cognitio ītuitiua pōt esse etiā quodāmō cōfusa: iō pōt terminari ad aligd qđ est exīs: 7 tn nō ad becceitatē: ga si oppo^m esset/tūc possem⁹ cognoscē ḋtiam 7 distinctionē actuū. ¶ 2ª diffi. est de sensu vtz ferat̄ super singulare. Et ꝺ cōiter ꝙ sic. ¶ Sed ꝺ h̄ arguo. Quicūqz cogscit p̄n^a distinctiua cogscit eoz distinctionez: sed sensus nr nō cogscit distinctionē singularū. Nā positis duob⁹ singularib⁹ cū oībus accītib⁹ suis vnifor mib⁹ 7 eiusdē spēi sensus nō discerneret: iter ea. v. g. de duob⁹ ouis silib⁹ q̄ztū ad oīa: 7 tn distinguunt numeraliter. Uñ bn̄ ꝓcedo ꝙ semp sensus cognoscit singlare: sed tn nō vt singulare: nec ferē sup rōnē singularitatis: ga sic semp distingueret iter q̄cūqz singularia: qđ falsuz est. ¶ Sed tūc remanet vna diffi. quo. s. poterim⁹ discernere iter duo ḋtia idiuidua eiusdē spēi: ex quo eoz p̄n^a distinctiua nō cognoscimus/nec ea distincta cognoscemus. ¶ Dico ꝙ nūq̄ hoc possemus nisi p distinctionē specificā in accītibus: sicut de duab⁹ stellis pp sitū diuersuz vel q̄litatē vel figurā: 7 pp h̄ si cēnt oīa silia nō discernerem⁹. ¶ Ad rōnē in opp^m dico ꝙ Aug⁹ nō intelligit quin sensibilia 7 singularia itelligant̄ ꝑz quiditates eoz ab intellectu: sed tamē vult ꝙ non intelligantur sm becceitates proprias.

K Nō signanter de cognitione singulis vt talis. Tange hic de multiplici abstractione bñ pōderando. Exīstā sicut singulare cōtingit cognoscere duplr. Cōsidera instantiā vt scis ꝺ. tripler. L Solo singlis Oz notitia intuitiva pōt cē ꝑfusa vbi addc plura. Solo aliorū. Impugnatio Golo ppria. M Nōdūm solo Qualr distincta singularia cognoscun⁹.

¶ Utrum ad actum intelligendi requiratur species itelligibilis. Questio. X.

La. 2. 7 Inde. Spēs 4ª. Vbi supra 7 alibi quere.

Utrum ad actum intelligendi requirat̄ species intelligibilis. Oz sic. Augu. xi. de tri. quatuor sunt spēs in aīa altera ex altera nata. ex specie in sensu nata est species in phantasmate: 7 ex ipsa est nata spēs/que est in memoria: et ex illa que est in memoria actus intelligendi. ¶ Cōtra. ipse vocat speciem actum intelligendi in eodem. xi. scilz de trinitate.

N Sed dicitur Oppo. aliorū. Excludit 4or. opp. falsas alioram. Opio ppria. Alde Sco. q. 7. b^a di. 7. 12. disti. 4. q. 3. 7 vbi ibi notāt. Bo. occupatur In speciē fūt duo. Excludit illam. P Cōtra glam quam hic notanter. Point^a q. Alde dic vt patet pōt spēm intellectū sepe bilem siue intellū sepe siue ꝓiunc. Hō bñ q̄ntia vesprina angelor. 7 cipio erat spēs. vide dis. 1. 7 alibi. Q Vid. 14. d. Alde l. 2. nosti. Alde. 45. 4. 7 alibi. 1. col. 13. Jo. 13. 7 call. Lac. Emilio. Impugn^a Ad h̄ dicit ego.

Hic dicitur ꝙ nō regrit spēs sed sufficiūt phātasmata: qđ phat sic. Oē ꝑfectibile respiciēs ꝑfectionē suā imediatā p̄ficit illa: sz itellectus respicit actū itelligēdi vt p̄mā ꝑfectionē. g̃ imediate recipit in eo. ¶ Cōtra rōnē istī⁹ opionis arguo p̄. Nā mā respicit formā subalē vt ꝑfectionē ꝓpriam: suā: 7 tn prioz est alteratio p quā introducit̄ forma accidentalis. ¶ p̄. Calefactibile p̄ est in po^a ad caloze: 7 tn p̄mo reducit̄ ad vnuz respectū extrinsecus aduenientem: ga prius in eo recipit̄ respectus approximationis agētis ad passū: vel ecouerso q̄s recipiat calozē. ¶ p̄. Sensus p̄ est in po^a ad visionē: 7 tn p̄us sm cōiter loquētes recipit spēz. Eodē mō imaginatio ꝑius est ī po^a ad actū q̄s ad spēz: 7 tn ꝑius recipit spēm q̄s actus. g̃ 7c. ¶ Aliy dicūt ꝙ nō est ponēda spēs eo ꝙ nō appet eui dēs nēcitas. pl'itas aūt est sp vitāda vbi cuidēs nēcitas nō appet. ¶ Cōtra istā opionē opz ostēdere nēcitatē: qđā enī dicūt ꝙ nēcio regrit spēs pp cātionē actus intelligēdi: ga nullū cozpale sufficit ad cāndū actū itelligēdi. phātasma aūt cozpale est. g̃ nō sufficit: opz ergo ponere spēz in itellu q causer. ¶ Aly enī ponūt pp proportionē mouētis 7 moti. phātasma ā: nō est ꝓportionatū motiuū itell's nr̄i: 7 pp mālitatez: 7 pp singlitatē: 7 pp B regrit spēs nēcio. ¶ Sed mihi vī ꝙ iste rōnes nō cogūt. Prīa nō. s. ꝙ nullū cozpale sufficit ad agēdū in spīm: ga, p te, phantasma cāt spēz in itellu pol' tz ergo videt ꝙ sibi non repugnat causare actū intelligendi. ¶ Scōa nō videt valere: ga nō videt minoz ꝓportio phātasmatis ad actū intelligendi q̄s obti mālis: sed in itellectu sepato māle obm 7 sensibile pōt agere 7 causare. ergo eodē modo phantasma. Nec valet dicere ꝙ hoc sit pp mālitatē: ga mālia itell'm separatū possunt mouere. nec singularitas pōt impedire: ga ipsamet species quā tu ponis singularis est sicut phantasma.

Dico ergo ꝙ sequēdo nālem rōnē nulla apparet necessitas: sed sunt due rōnes q̄ mouent me: tn̄ p̄cedunt ex creditis. vna earz est separatio itell's. qñ enī aliqua sunt eiusdē rōnis formalis: illō qđ ꝓuenit vni pōt alteri ꝓuenire: sz intell's separatus 7 cōiunctus sunt eiusdē rōnis: imo ꝓtingit ꝙ sunt idē numero aliqñ. g̃ 7c. Cōstat aūt ꝙ itell's separ⁹ recipit species. g̃ 7 intell's ꝓiunct⁹ pōt recipe. Oz aūt itell's separ⁹ recipiat spēs ꝓbo p̄: de notitia vesprina angelorz. fuerunt enī eis ifuse scie rer̄: nō notuerūt aūt ītuitiue: quare eis pītes nō fuerunt. g̃ abstractiue: 7 per pīs spēs habuerūt. ¶ 2° B idē pz de aīa chr̄i. q̄ nouit mlta q̄rū pītiā nō bēbat. Et nō solū in vbo: sed ctiā in gñe. ꝓpo. Sil' p̄m⁹ hō nouit multa. g̃ bēbat spēs. ¶ Scōa nēcitas est: ga aīa separatꝫ de bis que videt hic recordari: sz nō p̄ phātasmata. g̃ p rep̄sentatiua: 7 p pīs species. ¶ Sil'r Paulus recordabat de aligbus q̄ viderat in raptu. nō p phātasmata: qz talia nō erāt phātasiabilia. Eodē mō de beato Joāne: 7 de diuite: 7 de mlt⁹ alys. ¶ Dic ꝺ ꝙ hoc est p bitus. naz p bitus ad generatos pōt gs recordari. ¶ Cōtra. ga repūtatiuū obti in causando nō se tenet a ꝑte po^a: sz ex ꝑte obti. bitus se tz ex ꝑte po^a. ¶ 2° dicūt isti ꝙ si ponerē spēs frustra fieret recursus ad phātasmata. Eodē mō si ponant̄ habitus rep̄sentatiui frustra fieret recursus ad phātasmata: qđ est directe cōtra eos. ¶ Tertio sic. Nō ex quolibz actu generat̄ habitus: sed de omni actu qđ habemus possum⁹ recordari. cū g̃ bīt⁹ illi⁹ vni⁹ actus nō sit: oportebit eē aligđ repūtatiuū: 7 hoc nō pōt eē nisi species. ¶ 4.° sic. Dīs act⁹ itell's pōt esse obm recordationis. g̃ oportebit ponere tot bitus quot recordabilia cum sint sm re

A Sm te correlatiua. ¶ p̄. Si ponas habitum repūtare non video ḋz̄ nisi id qđ voco spēm tu vocas bitum. ¶ Sed viso ꝙ regrit spēs in itellu sepato: nūc videdū est ār regrit p statu isto. s. ꝓiuncto. Nō pōt dici ꝙ vt totalr causet: ga pbat̄ est supra/ꝙ itells nēcio currit. Nec pōt dici ꝙ est cā sine qua nō: ga oēm cām sine qua nō opz reso ut: ī positiuā aliquā. ¶ p̄. Nulla cā sine qua nō specificat actū: sz a spē specificat act⁹: sic ab obto: ga spēs tenet vicē obti. g̃ non erit cā sine q̄ nō. Nec valz dicē ꝙ mouet: sic instrm obti: ga nullum instrm agit vel agere pōt destructo p̄ncipali agēte: sed obto destructo spēs adhuc pōt cāre actū. g̃ nō regritur vt instrm. Nec valz dicē ꝙ regrit vt p̄n^m elicitiuū totale quo bito po^a pōt elicē actū. ¶ Cōtra. Quia totale p̄n^m elicitiuū ītinet vl' vtualr vl' foialr p̄ncipiatū: sed spēs nō ītinet foialr vl' vtualr actū itelligēdi. g̃ nō est totale p̄n^m re^u illi⁹. ¶ p̄. Q̄ñcūqz aligd foialr est p̄n^m alic⁹ elitiōis in subto si eēt sepatū eliceret: maxie si eēt totalr cā: sz spēs sepata nō pōt elicē. g̃ 7c. ¶ Jō dico ꝙ regrit ptialr ad cāndū cū itellu agēte determinatiue: sic cā ptic'aris ꝺz ḋterminare vlez. accidit aūt sibi ibe rere: qz si eēt sepata/adhuc posz mouē ad itellectionē.

B Opio ppria. Alde Sco. q. 7. b^a di. 7. 12. disti. 4. q. 3. 7 vbi ibi notāt. Bo. occupatur In speciē fūt duo.

Sed hic sunt octo dub^a. Primū est q̄ cū spēs sit singularis possit repūtare qđditatē vlez: 7 mouē ad ꝺceptū eius. ¶ Dic dico/ꝙ in spē sunt duo ꝓsiderare: sic in boie. s. nā 7 becceitas: qua vna spēs abstrahit. Dico g̃ ꝙ rō agēdi est qđditas spēi: sed becceitas est ꝓdītio illi⁹. si enī becceitas 7 singularitas eēt rō agēdi igni. g̃ eūdē calorez cāret in aq̄ 7 in ligno: mouet igit rōne qđditatis: nō rōne ꝑtis/seu becceitatis: eodē mō: sic supra fuit dictū de sensu ꝙ singulare mouet: tn̄ mouet p nām: nō p rōnē singularitatis. ¶ z^m du^m. vtz 1ª spēs sit quo vel qđ. Si sit quo: qđ. est suū qđ. dicūt aliq ꝙ ipsa est q̄. suū aūt qđ/est obm. Sz illud nō pōt stare: ga quo, nūq̄ pōt cāre nisi exīte ei⁹ qđ. sed spēs cāt nō exīte suo obto. g̃ 7c. Maioz pz. naz cū quo sit nēcio re^u alicui⁹ qđ, si est q̄ in actu/nēcio est qđ in actu. ¶ p̄. Illd qđ est qđ/dz bīe i se illd qđ est q̄. sz spēs nō est in obto. g̃ obm nō est qđ re^u spēi. ¶ Aly dicūt ꝙ intell's pol'is est qđ, ga in eo recipit spēs/sic in subto. ¶ Sz ꝺ. Illd nō pōt eē qđ, re^u alicui⁹ actiōis/qđ nullā actiuitatē bz: sz itell's pol'is est huiꝰ. ga nihil pōt pducē. g̃ 7c. ¶ Dico tn̄ hoc nō obstāte ꝙ itell's est qđ. ¶ Sed ad videdū modū est sciedū/ꝙ sz sit eadē realitas itell's pol'is 7 agētis/nō est tn̄ qđ rōne itell's pol'is: sz rōne itell's agēt'is. ¶ Jō in sūma ē itelligēdū ꝙ spēs est ī realitate eadē iquātū receptiua/nō iquātū actiua: sed illa realitas est qđ, iquātū actiua. Jdē enī sup^m bumanū est qđ patiē 7 qđ agit: sz est qđ patiē rōne itell's pol'is. Est qđ agit rōne itell's agēt'is. Posset tn̄ dici ad illud arg^m al'r ꝙ itell's pol'is est qđ. nō aūt opz ꝙ bēat actiuitatē: sz sufficit/ꝙ ex illo ꝙ cū quo fiat vnū qđ, est qđ vissime. ¶ 3ª diffi. est. Si spēs est sufficient mouēs: ār vna mouet plus/q̄ alia: 7 ār non oēs simul. pōt dici/ꝙ est: ga vna est fortioz/q̄ alia. nō p̄nt aūt tot act⁹ sil' esse. Sed hoc nō placet. Dico g̃ ꝙ opz recurrere ad phātasmata. Ordo enī cēntialis est iter istas potētias: nō pōt enī vle intell's itelligere nisi ei⁹ singulare phantasia phātasiet. fit g̃ variatio sm ꝙ phātasma variat. mouet enī spēs ad motionē phantasmatis. Sz quare variant phātasmata: Dico ꝙ B est pp dispōnē spūum mobiliū p quos phātasmata discurrūt: 7 in gbus sunt subiectiue: qñ ergo deferunt vsq; ad organū determinatū cerebri per spūs vbi est organū phātasie: tunc fit phantasiatio. Sed quare opz itell'm recurrere ad phātasmata: Dico ꝙ pp ordinē potētiaz. Talis enīz ordo

C Solo aliorū quā nō tenet. Impug^a 2ª. Solo aliorū quā sequitur. Obiicit. Cōsidera hic pictura. Nō caret tota pla addē. Nō bñ de intellectu agen. 7 a poli. ꝙ ybiq; pōdera in doctria h^a 7 Sco. 7 vid si cū illa idem ēnet realitaꝫ fiare possit fm̄ malitatez varias.

D Solo obiectionis ꝺ solutionem illas quā segt. Solo oupl'r. Sz prima defendi potest 7 de mente Scoti. Al. phantasma variatur. Ecce ꝙ ārie: sz plura addē Nō optie de ordie opōnū poterias 7 cā ipsius pro sta tu isto.

E 15. di. 7. c. vlt. Solo alio: rū. Impugnatio Singlis solo auctorū.

F Singlaris qđ de ipīl intelligibilis cognitione 7 a° solutio. Cōsidera instāntā pōde°. Cognitio 3ª.

G Spēs intellectualis ē iocz rupibilis: g̃. alios hinc cozrumpi possit. Nota 7 vide Sco. i. 4. dis. 45. ad ppo^m. Spēs itendit ār Sco. dis. pñi in primo reportationū Cōsidera instantiam. Spēs ēt ꝺz rū sit ꝓpolta

H Quere occhā 7 alios. L. 2. 7. j. 19. Opi. aliorum Impugnatio alioz 4ª. Vide pñi ēsse sup p° poste. 7 alibi.

Uniuersidad de Deusto Biblioteca

lectione syllogistica cognitio vtraq; hr: ga cognoscit̃ az p̃n̄ m/g̃z ꝑ.g vi ḡ act⁹ ples simul stent. ¶ 3° sic. Q̃ cũq; vnũ cozrelatiuoꝝ cõcipit: ꝛ reliquũ: sed ali⁹ act⁹ est respectu vni⁹/ꝛ alius respectu alteri⁹. g̃ duo actus. sil: ga actus relonis ꝛ absoluti/nó videbit eẽ vn⁹ act⁹: termin⁹ aũt illius respect⁹ aliq̃ est absolut⁹. ¶ 4° sic. Cõcipiẽs habitudinẽ ℨrietatis / necio ꝺcipit extrema: sic ꝺcipiẽs ℨrietatẽ albedinis ꝛ nigredis: necio ꝺcipit albedinẽ ꝛ nigredinẽ: fz p aliũ ꝛ aliũ actũ. g̃ ꝛc. ¶ Sz ad ista rñdebat vn⁹ alius doc. ꝛ pbabil'r. ¶ Ad p̃m dr̃ q̃ q̃ gdditates simplices p se ꝺcipiunt̃: tunc est alius act⁹: sed eodẽ actu quo itelligo cõplonẽ/itelligo extrema: ꝛ nõ alio ꝛ alio: ꝛ sic pz ad illud. ¶ Ad 2m dr̃ eodẽ mõ de fyllo q̃ eodẽ actu cõcipio p̃missas ꝛ ꝯnẽ. verũ est q̃ alio actu possiz vtrũq; cogĩcẽ: ꝛ tunc sine dubio sil' nó cogĩsco: sed q̃n sil' cogĩsco/tũc semp est vnic⁹ act⁹. ¶ Ad 3m dr̃ q̃ eodẽ actu itelligo relatiua. Et hoc pbatur. Quia si diuerso cũ isti sint act⁹ absoluti ꝛ real'r distincti/tũc vn⁹ ab alio poterit separi: ꝛ sic aliqs itelligeret pr̃z/filiũ nõ itelligẽdo/qõ est ipole. ¶ Ad 4.m dr̃ co/q̃ si ℨria ꝺcipiant̃ sine bitudine ℨrietatis/tũc vnuz obm põt itelligi sine alio: ꝛ diuersis actib⁹ ꝛ nõ simul: sed si cũ habitudine: tũc dico q̃ eodẽ actu oĩno ꝺcipiũtur. ¶ Pbo aũt q̃ plures act⁹ itelligẽdi possint esse simul alys rõnibus. p̃ sic. Actus beatificus ꝛ nõ btificus nõ pñt esse vnus act⁹: fz cognitio matutina est btifica/ꝛ vespertina nõ. cõstat aũt q̃ fuerũt simul ĩ angelis, ergo duo act⁹ fuerũt sil'. ¶ Sed dices nõ valz: ga vna est nãlis ꝛ alia supnãlis. ¶ Cõtra. Q̃cũq; ẽ repugnãtia simultatis vel ex subito vel ex formis/a q̃cũq; agẽte cãnt̃ semp sunt incõpol'es. Ita enĩ odiũ est ℨriũ charitati: sicut amicitie nãli. si ergo ista simul stãt/nec erit repugnãtia ex subito nec ex actib⁹. ¶ Ꝑ. 2° arguo sic. Stante actu visionis diuine in angelico intellectu. ſ. in Gabriele: Michael pt sibi aliqd reuelare ꝛ cũ illuminare ꝛ sibi loqui: cũ ergo hoc nõ sit nisi nouaz cogĩnem causare: stante ꝑma/ista causabit̃: ꝛ sic duas habebit. ſ. illã dine eẽntie: ꝛ aliaz illius rei/de qua Michael sibi loquit̃. ¶ Ꝑ. 3° arguo sic. Una ꝛ cadẽ notitia non põt esse ituitiua ꝛ abstractiua: fz sil'bẽ⁹ vtrũqz. g̃ sil'habemus diuersos act⁹ itelligẽdi ꝛ ples. Maioꝛ vi manifesta. Minoꝛ ꝑbaꝯ. itelligim⁹. n. rosaz nõ experimẽtal'r: ga est pñs: ꝛ tñ expimur itellectionẽ rose nos hãe. ꝑm⁹ enĩ. ſ. itellectio rose est abstractiu⁹: ga p spẽz. z°. ſ. experientia itellectionis ituitiu⁹: ga p sciꝑz. ¶ Ꝑ. Act⁹ituitiu⁹ ꝛ arguitiu⁹ nõ pñt esse idẽ: fz ex actu quez experioꝛ argumẽtoꝛ habitũ. g̃ vtrũqz sil' cogĩsco. vnũ. ſ. actũ, ituitiue: aliũ. ſ. bitũ, arguitiue. g̃ duos actus sil' habeo.

Sed hic est diffi. de actu recto ꝛ reflexo. vtrũ sint idẽ act⁹. Dicũt illi de ꝑ° opione/q̃ sic. Et ꝑbãt efficaciter. ꝑ sic. Certũ est q̃ btĩ habẽt certitudinẽ de visione sua: ꝛ ita simul cognoscũt directe deuz: ꝛ reflexiue actũ suũ. Alias rõnes adduco foztioꝛes/supponẽdo q̃ nos possumus recoꝛdari de oĩ actu nr̃o quẽ ante habuim⁹. Hoc supposito/suppono etiã aliud tãq̃ verũ q̃ de nullo possumus recoꝛdari q̃ ante nõ itelleximus. Istis presuppositis formaꝯ sic rõ. Null⁹ possumus recoꝛdari q̃ nõ prefuit in intellũ: sed nos possumus recoꝛdari de omni actu/quẽ ante habuim⁹. g̃ oĩs quẽ ante habuim⁹ fuit it̃ll's. Tũc arguo sic. Aut ergo oẽs seipsis fuerũt itellecti aut alys ꝛ alys actibus. Si seipsis: tũc idẽ act⁹ erit intelligẽs ꝛ it̃ll's: ꝛ per ꝑñs idẽ erit rectus ꝛ reflexus. si alys ꝛ alys: tũc vel dabis mihi vltimũ: ꝛ tũc ille nõ erit it̃ll's: vel nõ dabis mihi vltimũ: ꝛ tũc mul tiplicaꝯ in infinitũ: q̃ apparet satis icõueniẽs. Ista ratio declaraꝯ in exemplo/q̃n itelligimus solẽ: certũ est q̃ nos intelligimus nos intelligere: ꝛ sic actus quo intelligo solem est itellectus. Quero ergo de illo quo intelligo illũ actũ: aut idẽ est cũ ꝑ: ꝛ sic hr̃ ꝑpositũ. aut alius: ꝛ tũc per ꝑpositũ. cũ oĩs actus quẽ habuim⁹ possimus recoꝛdari. igit̃ istius possumus recoꝛdari: sed nullius possumus recoꝛdari qui nõ ꝑfuit itellectus. g̃ ille actus scõs fuit it̃ll's. Tũc vlt'ra: aut seipso aut alio: si seipso/habeo ꝑpositũ: q̃ idẽ erit actus rect⁹ ꝛ reflexus. Si alio: tũc erit ꝓcessus i ifinitũ / semp vniformiter arguẽdo. ¶ 2° sic. Actus quo it̃elligo, rosam nõ exĩtẽ/nõ est experimẽtalis. Actus aũt quo it̃elligo ipm actũ est experimẽtalis: ga dũ it̃elligo rosaz ꝛ experioꝛ me intelligẽ rosaz: aut g̃ sunt idẽ act⁹: ꝛ sic hr̃ ꝑpositũ: aut alius ꝛ alius: ꝛ tũc arguo ꝑ firmãdo totũ ꝑm⁹ sic. Actus quo experioꝛ actũ/est eque pfect⁹ sicẽ ꝑm⁹: ꝛ forte pfectioꝛ. cũ ergo ille ꝑmus intelligat̃ a potẽtia in qua est. igit̃ ꝛ scõs: ꝛ sic de 3° ꝛ 4°: ꝛ sic infinitũ. erunt g̃ vel infinite experiẽtie sil': ꝛ forte diuerse: quaꝝ vna est perfectioꝛ alia: ꝛ oẽs causate ab vna potẽtia: ex quib⁹ incõueniẽtia multa sequunt̃: vel erit deuenire ad vnã que erit recta ꝛ reflexa. ¶ Alq aũt arguunt ad oppositũ. sic ꝑ. Quia obm nõ est idẽ actui: sed obm actus reflexi est actus rect⁹. ergo nõ sunt idẽ. ¶ 2° sic. Euidez ad se nõ est ordo essentialis: sed actus rectus est prioꝛ essentialr actu reflexo. ¶ 3° sic. Aug. videt ponẽ possibilitatẽ ꝓcessus in ifinitũ in actibus reflexis: qõ nihil esset dictu/si actus rect⁹ ꝛ reflexus eẽnt idẽ. ¶ 4°. Qõ magis mouet est: ga act⁹ expimẽtalis ꝛ nõ expimẽtal' nõ pñt eẽ idẽ. actũ aũt rectũ ꝺtingit eẽ nõ expimẽtal'. reflexus aũt est experimentalis. ergo nõ sunt idẽ act⁹: ga vnus est intuitiuus ꝛ ali⁹ abstractiuus. ¶ Sed dubium est que causa reflexionis. dicunt aliqui q̃ imãlitas. ¶ Sed ꝺ. tũc enĩ oĩs imãlis potẽtia cẽt sup̃ se cõuersiua: sed hoc est falsum. Nã potẽtia dei ꝓductiua ꝛ motiua angeli sunt imãles: ꝛ nõ ꝓuersiue vel reflexiue. g̃ ꝛc. Dico g̃ q̃ cã reflexionis est q̃ ĩ actu recto inuenit̃ ratio sui ꝓpꝛij obiecti adequati. Et dico adequati nõ solũ in mouendo: sed etiã in terminãdo. Ideo põt moueri ab actu recto/ꝛ terminare alium actũ eius. Et sic ad questionẽ patet. ¶ Ad rationẽ respondeo q̃ verum est/quando actus est sub imperio voluntatis.

¶ Utrũ in actib⁹ itelligẽdi sit ꝓcessus ĩ ifi⁹. Qõ. XII.

Utrum in actibus intelligendi sit ꝓcessus in infinitum.

Dico breuiter q̃ sic. tripl'r. sc̃z ascendẽdo: descendendo: ꝛ in latus ꝓcedẽdo. Hoc ostẽdo per exẽpla manifesta. ꝑ in sursum ascendẽdo. Accipio enĩ actũ quo it̃elligo albedinẽ: scõs act⁹ hz ꝑ obto actũ istũ quo it̃elligo albedinẽ: ꝛ ita hz nobilius obm. Nã it̃electio albedinis est nobilius ens q̃ albedo: ꝛ q̃ ꝑñs vn⁹ actus est nobilioꝛ alio: ꝛ sic de 3°: ꝛ sic in ifinitũ ascendendo semp ad nobiliꝰs: semp enĩ posteriꝰ erit nobiliꝰs. ¶ Idẽ ostendo in descẽdendo. Accipio enĩz it̃ellectionẽ qua it̃elligim⁹ angelũ: it̃ellectionẽ istã posumus intelligere: ꝛ illa est minus nobilis: ga est ignobiliozis obiecti ꝛ imperfectioꝛis: ꝛ sic accipiã tertiaz ꝛ quartã: semp ulterioꝛ erit imperfectioꝛ: ga impfectioris obti: ꝛ sic descẽdẽdo erit ꝓcessus in infinitũ. ¶ 3° ostẽdo idẽ in latus ꝓcedẽdo. Nã it̃ell's põt ifinities ĩ telligere obm einsdẽ rõnis ꝛ reflexionẽ sup̃ actuz quo it̃elligit illud obm infinities: ꝛ sic est ꝓcessus in ifinitũ. verũ est q̃ isti erũt eiusdẽ rõnis: tñ aly sunt diuerse rõnis. ¶ Sz occurrit diffi. qũo potẽtia it̃ellectiua põt cõtinere virtualr ifinitos actus eiusdẽ rõnis / ꝛ multo magis diuerse rationis: quod ponit tenendo predicta.

¶ Circa

N. Jm vera diffinitione hr̃. ſ. dic ꝑñ tenendo alteruram viam.

Ideo ergo aq̃ corrupit ignẽ nic ꝑñter.

Maxima.

O

Ad opp⁹ ℨ.

15. tri. c. 21.

Ad opp⁹ 4°.

Q

Cõsidera dubitatiõ ꝑñ b.

Cõsidera

Vide Scot. in q̃lib. q. 17. a. 2. fz no affert hũc modũ a cendi.

Vide

Cõsidera

Circa q̃ est aduertẽdũ: q̃ q̃ñcũq; sunt due ordinationes in ordine eminẽtie: ꝛ est ordo essentialis inter illas: si fiat ꝓcessus in infinituz in inferioꝛi ordine nũq̃ attinget ad aligd supioris ordinis: sicut pz de rõnali ꝛ irrationali: ga enĩ rõnale est ordinis superioris, nunq̃ si ifinita bruta causarenẽ attingerẽt ad pfectionẽ hoĩs: ga sunt ordinis iferioris. Similr si infinita aqua causaret̃, nũq̃ ad pfectionẽ scintille ignis attingeret. Sil'r de his que nõ sunt eiusdẽ spẽi. Unde ga nã ignis excedit in pfectione nãm specificã aque: ꝛ ideo quãtũcũq; multiplicanẽ gradus idiuiduales aque, nũq̃ attinget ad nãm ignis. Hoc qõ dicum est, pbo necessaria rõne sic. Q̃ñcũq; aligd ex rõnibus formalibus aliquoꝛ cõuenit aligbus: gcgd addaẽ vl' adueniat eis qõ nõ tollit rõnes formales eoꝝ/ex gbus cõpetebat illud: semper illud eis cõueniet: sed q̃ vna spẽs. ſ. ignis sit perfectioꝛ alia. ſ. aqua/hoc eis competit rõne formali vtriusq;z. g̃ quãtũcũq; adueniat maioꝛ quãtitas vtutis vel molis: cũ talia nõ varient rõnẽ formalẽ eoꝝ / sed dimittant: semp vnũ erit nobili⁹ alio. ¶ Ex hoc soluunt̃ difficultates. ℨ. Ideo ad ꝑmã de ifinitate ciusdẽ rõnis dico q̃ si it̃ell's cõtineat virtualr ꝛ eminẽter nãm specificã talis actus, ga nã specifica est nobilioꝛ oĩbus gradibus iduidualib⁹, nunq̃ cõtinue crescẽdo gradus iduiduales adequaret̃ nãm specificã: ꝛ per ꝑñs nec it̃ellecrũ: g eã virtualr ꝺtinet. ¶ Ad aliã dico eodẽ mõ: ga hõ vt hõ est: est perfectioꝛis cõditionis q̃ asinus vel aliud bruꝛum. Dine est q̃ si multipticanẽ in infinitum, nunq̃ attingent ad perfectionem hoĩs. Eodem modo dico q̃ intellectus est nobiliozis entitatis ꝛ pfectioꝛis q̃ intellectio. Dine est q̃ si multipticanẽ in infinitum intellectiones: etiam specie diuerse: nunq̃ attingẽt ad perfectionem intellectus. ¶ Distin. IIII.

Hic oꝛitur questio ꝛc.

¶ Utrum in diuinis sit generatio. Questio. I.

Arca distinctionẽ q̃rtã q̃ro ꝑ. vtrũ in diuinis sit g̃iatio. Qꝛ non: ga idẽ non põt gignere seipm: sed pr̃ ꝛ filius sunt vnũ. Ego inquit, ꝛ pr̃ vnũ sumus. Joã. 10. ꝛ hi tres vnũ sunt. ¶ Contra. Isa. 53. Hõnem eius q̃s enarrabit. ¶ Circa istam q̃nẽ est videndũ ꝑmo quid est generatio. 2° vtrũ sit g̃iatio in diuinis.

Quantum ad ꝑm dicunt aliq̃ q̃ g̃iatio formal'r ꝛ per se est mutatio: sic enĩ alteratio est mutatio de q̃litate ĩ q̃litatẽ: ita g̃iatio est mutatio de suba in subam / ad minus in creaturis. ¶ Sz ꝺ hoc arguo 4°. ꝑ sic. Hõiatio est formal'r ꝓductio: fz mutatio nõ est formal'r ꝓductio. Ma. pz. Mi. ꝑbaꝯ. ga si ꝓductio ꝛ mutatio cẽnt idẽ: vel mutatio cẽt formal'r ꝓductio: tũc gcgd mutaret̃ formal'r ꝓduceret̃: g̃ cũ ipsa mã cõtinue mutaret̃: tũc ꝯtinue ꝓduceret̃: qõ est falsum: ga ipsa est ig̃nabilis ꝛ icoꝛruptibilis. ¶ Cõfirmaꝯ: ga si mutatio cẽt formal'r ꝓductio: tũc in cuiuscũq; ptãte cẽt mutatio, cẽt ꝛ ꝓductio: fz mutatio mãe est in ptãte agẽtis nãlis. g̃ ꝛ ꝓductio mãe est in ptãte agẽtis nãlis: qõ est falsuz. ¶ Scõ sic. Mutari est aliꝛ se hãe nũc q̃ ꝑpus: fz g̃iatio nõ est hr̃: ga illud qõ g̃iaẽ ꝓxius nõ existebat: ꝛ p ꝑñs aliter se nõ hẽbat: aliter enĩ se hãe ꝑsupponit cẽ: qõ nõ cõpetit g̃iato. ¶ 3° sic. In gnõne lucis luꝛ nõ mutaẽ/fz aer: ꝛ tñ luꝛ g̃iaẽ ꝛ nõ aer. g̃ ꝛc. ¶ 4° sic. Illõ qõ nulla icludit iperfectionẽ, nec̃io distinguit̃ ab eo qõ icludit impfectionẽ: fz g̃iatio nõ icludit iperfectionẽ: ga ipa attribuit̃ enti pfectissimo: mutatio aũt icludit. Nã ipsa repugnat enti pfectissimo: potẽtialitatẽ enĩz includit q̃ deo repugnat oĩno. ¶ Jõ dicunt aliq̃ q̃ g̃iatio est actio de g̃ie actionis: qꝛ oĩs actio trãsiẽs ꝛ terminata ad aligd ꝓductũ vl' actio de g̃ie actionis, g̃iatio ẽ hr̃. g̃ ꝛc. ¶ Sz ꝺ hr̃ arguo 4°. ꝑ sic. Nũq̃ iuenit̃ actio sine passione: qꝛ passio est illatio actionis: cuz igit̃ in diuinis nõ iueniaẽ passio ad ĩtra: nec ꝑ ꝑñs erit actio ad ĩtra. ¶ 2° sic. Si g̃iare cẽt agẽ: tũc sol g̃ians lucẽ ageret in eã: qõ falsuz est: qꝛ g̃ignẽs lucẽ nõ agit in lucẽ: fz solũ in aerẽ. ¶ 3° sic. Si g̃iare eẽt agere: ꝛ g̃iari eẽt pati: tũc aq̃ q̃n pateretur̃ ab igne/g̃iaret̃. ¶ 4° sic. Ad diuersos terminos nec̃io sunt diuersi respect⁹: sed actiõis termin⁹ est passũ: gnõnis aũt est actũ vl' ꝓductũ: cũ g̃ isti sint diuersi termini: nec̃io rc̃ gnõnis ꝛ actiõis erit ali⁹ ꝛ ali⁹. ¶ Cõfirmaꝯ. qꝛ rc̃ agẽtis ad passuz/est respect⁹ trãsmutãtis ad trãsmutatũ: respectus g̃iantis ad genitũ/nõ est respect⁹ trãsmutãtis ad trãsmutatuz: qꝛ põt cẽ sine trãsmutatione: sicut in diuinis.

Ideo dico q̃ nõ solũ formal'r sed ẽt real'r/ista duo. ſ. g̃iatio ꝛ actio: vbi iueniunt̃/distinguunt̃. g̃iatio enĩ est respectus intrinsecus aduenies terminaꝯ ad ꝓductũ: g̃ians enĩ ꝛ g̃iatũ ꝓducẽs ꝛ ꝓductũ ab inuicẽ distinguunt̃. ¶ Sciẽdũ tñ ad declarationẽ ꝓpositi q̃ 4°r sunt rõnes fozales icipiẽtes a gnõne ab ipsa abstrahẽtes: iter q̃s est infima ipsa generatio ꝛ p⁹ in ipso ozdine. ¶ 2ª est ꝓductio: oĩs enim g̃iatio ꝓductio q̃dã est: fz nõ eꝰ. nã multa ꝓducunt̃ q̃ nõ g̃iant̃. vñ ſpũs ſancto ꝺuenit ꝓductio: fz tñ sibi repugnat g̃iatio. Sil'r creature a deo ꝓducunt̃: fz tñ nõ g̃iant̃. ¶ 3ª rõ est: ozigo q̃ abstrahit a gnõne ꝛ ꝓductione. Nã oẽ qõ ꝓducit oziginat̃: nõ tñ eꝰ. Nã mã dr̃ q̃dãmõ oziginare fozmã: nõ tñ ꝓducere. vñ forma oziginat̃ a mã: non tñ ꝓducit̃. Sil'r passio dr̃ oziginari a subo: ꝛ tñ nõ ꝓducit̃. Sil'r cõpositũ dr̃ oziginari a ptib⁹: nõ tñ ꝓducit̃. ¶ 4ª est q̃ abstrahit a 3ª: ꝛ illa dicit̃ pullulatio: qꝛ oẽ qõ ab aliq̃ oziginat̃ pullulat ab eo: vt pz inductiue: nõ tñ eꝰ. attributa enĩ ꝛ relones dñr pullulare ab eẽntia diuina/nõ tñ oziginari: nã ozigo est nomẽ distinctionis realis. Nã Dion⁹. de vnica ꝛ discreta theologia dic̃ ꝑsonas eẽ pullulationes essentie diuine: pullulare enĩ dr̃ q̃ñ aligd est in aliq̃ q̃si fundamẽtal'r ꝛ radical'r ab eo. ¶ Itẽ it̃elligẽdũ q̃ sũt 4or rõnes fozmales a gb⁹ abstrahit g̃iatio: iter q̃s ipsa g̃iatio est suꝑma: ifima est dictio a q̃ abstrahit imediate natiuitas: qꝛ oẽ qõ dr̃. i. per modũ intell's ꝓducit̃, nascit̃. non tñ oẽ qõ nascit̃ dr̃: qꝛ in oĩb⁹ aĩalib⁹ est natiuitas/sicut paternitas ꝛ mr̃nitas. Unde Exodi. 33. nõ coques beduz in lacte mr̃is sue: nõ tñ aĩalia dñr. ¶ 3ª est germinatio: q̃ nõ solũ aĩalib⁹: sed ẽt oĩb⁹ viuẽtib⁹ cõpetit: ꝛ ideo sicut viuũ abstrahit ab aĩali: ita germinatio abstrahit a natiuitate. arboꝛes enĩ dñr germinare: non tñ dñr nasci. ¶ 4ª est. g̃iatio q̃ abstrahit a germinatione: oĩs enim germinatio ẽ g̃iatio/sicẽ pz ĩductiue: nõ tñ eꝰ. qꝛ ignis g̃iaẽ ab igne. iter q̃ tñ nõ est germinatio. Oẽ g̃ qõ germinat/g̃iaẽ: nõ tñ eꝰ. ¶ Sz dices. qũo in diuinis pñt eẽ tot supioza ꝛ inferioza: cũ oĩa q̃ sunt in deo sint simplr simplicia. ¶ Dico sicut supius dictũ est de ente q̃ hec se nõ hñt sicẽ superioza ꝛ iferioza: quoꝝ vnũ est de gdditate alteri⁹. qꝛ talia inferioza nõ sunt simplr simplicia. sed ista cõparanẽ: sicut dr̃e subalternatim posite: sicut dicim⁹ q̃ rõnale est in ferius ad sensibile: ꝛ illud nõ ipedit simplicitatẽ. ¶ Ex dictis aũt eliciuntur 4or ꝯnes: ex gb⁹ manifestanẽ illationes pol'es fieri in istis. ¶ Prima est. q̃ aliqua repugnant filio inquãtuz est verbũ/q̃ nõ repugnãt sibi inquantũ est natus: sicut natiuitas que abstrahit a dictione. ¶ 2ª q̃ aliq repugnãt sibi inquãtũ est natus: q̃ nõ repugnãt sibi inquãtũ

E

Opp. spãl alio rũ q̃re aurcoluz ꝛ alios hr̃ vt nosti.

Impug° 2r. Auctor. 6. ꝓncipioꝝ.

F

Opp. ꝓpria. Hõiatio quid sit fozale? Nõ enim mutatio nec actio sed ꝓductio: fz cõcomitanter sit illa cõtr i creaturis.

Nõ. Infimum. Hõiatio. Ordo nõbil'. Productio. Media. Originatio.

G

Pon° pu'lare vel ebullire q̃ oziginatio dr̃ passio a subiecto Pullulatio. Supremum. Pullulare quid? Infimum. Dictio. Ordo nõbil'. Natiuitas. Media.

Germinatio.

H

Hõiatio. Supremum.

Dubium.

Cõsidera istã tiã ex Scoto.

Cõclusio 4r.

Solones aliorũ ꝛ ꝑformes dicit Sco. q̃re cũ in. q. collationũ ꝛ alibi vt scis.

K

Impugnatio propria 4r.

Enatio Maxima. Quia dispartia ozius non variat nãz fz Ambrosiuz. Q̃dit notanter cõpolitaẽ pluriũ actuũ.

L

Notitia experimentalis est infinitiua. idez videt de mẽte Scoti.

M

Dubium. Soluto. Que dicbaz q̃li. 2. q. 12. ad h. ꝛ in sententijs vt scis. Pdco pte affirmatiua arguit nõbil'r 3r Suppõ 2r. Oz act⁹ rect⁹ ꝛ reflex⁹ sint idẽ arguit no tanter.

I est genitus: sic̄ gñatio que abstrahit a natūitate. ¶ 3ª q aliqua repugnāt sibi īquantū est genit⁹: q̄ non repugnāt sibi īquātū est ꝓductus: sicut ꝓductio abstrahit a gnōne. ¶ 4.ª q aliq̄ sibi repugnāt inquātū est ꝓduct⁹ que nō repugnāt sibi īquātū est originat⁹. Ista oīa patent ex vna regula. s. q oī iferiori repugnat aliquid qđ non superiori: ꝛ b̄ est rōne additi: quod. s. iferius addit ad superius. Ex illis potest inēstigari distinctio formalis verbi/nati/geniti/ꝛ producti.

Regia nōbil

Circa scđam ptē qōnis dicūt alig q in diuinis nō est gñatio eiusdē rōnis: q̄ in creaturis: ꝫ aliqua gñatio ibi fide teneaī: ga oīs gñatio multas ip̄fectiones īcludit in creato. ¶ Sed ꝺ istꝺ arguo: ga sic̄ gñatio in creaturis est ꝓductio diffinitiue: sic in diuis.

Scōs articu. Opio aliorū.

Impug° 2ª.

K

¶ Itē 2º Quicūq cōpetit gnōni diuine īquātū gñatio est: ꝺuenit gnōni create inquātū gñatio est ꝛ e ꝑ: ꝛ sicut dico de ꝺuenētia: ita dico de repugnantia. Si aūt deī aliqđ ꝺuenire vni qđ nō alteri boc �sm oēs/erit nō inquātū gñatio in cōi sed inquantū hec vel talis gñatio. ¶ Ideo dico q vera est gñatio ī diuis: qđ ꝑbo auctoritate ꝛ rōne: auc̄te sic. in ps. 109. Tecū ꝓncipiū. ꝛ post. ante luciferū genuit. ¶ Rōne sic. Ubi est po⁹ eiusdez rōnis/pōt esse act⁹ eiusdē rōnis: sed memoria fecūda: cū dicat pfectionē simplr est ibi eiusdē rōnis: sed ipsa �sm Augm est po⁹ vbi gñatiua. xi. de tri. g̃ vī cū ibi non sit po⁹ sine actu: q ibi gñatio erit. ¶ Sed ꝺ ꝓdicta instaī 4ª. ꝑ sic. Ubicūqz gñatio est/ibi est ꝓductio hui⁹ ab b̄. Tū sic. Magis ē necē cē a se: q̄ necē eē ab alio. Si igit fili⁹ sit ab alio: erit necē esse ab alio: ꝛ sic min⁹ necē esse q̄ pī qđ est incōueniēs. g̃ ꝛ illꝺ ex quo seq̄t. s. q sit ab alio. ¶ 2º sic. Qđ accipit eē ab alio/nō hꝫ cē a se: ꝫ filius hꝫ esse a gñante: g̃ nō habꝫ eē de se. ¶ Tūc vltra. Qđ nō hꝫ eē de se/hꝫ de se nō esse. g̃ trāsit de nō esse ad esse: qđ est incōueniēs. ¶ 3º sic. Si fili⁹ est gñatus vel ꝓductus: g̃ est gñabilis vel ꝓducibilis. ¶ Tūc sic. Oē ꝓducibile est in po⁹ obtiua: ꝫ nihil est in diuis/qđ est gñabile. Minoꝛ pꝫ: ga nihil est in diuinis gn sit purus act⁹. ¶ 4.º sic. Qđ accipit eē ab alio dependet ab ipso: ꝫ dependentia nō est in diuis. g̃ ꝛ. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑm dico q si illud qđ accipit esse necesse ab alio est aliud ab illo: ꝑbō accepta hꝫ veritatē: sed vbi est cōicatio eiusdē entitatis ꝛ dans ꝛ accipiēs sunt neče eē: ꝛ nō sunt aliud ꝛ aliud: nō hꝫ veritatē: ita est in ꝓposito: ga enīꝫ vnica necessitas est pīs ꝛ filꝫ: ideo vna ꝓsona nō est magis nečia q̄ alia: ꝫ eque neče esse est in vtroq̄s. ¶ Ad 2m dico q aliud est de se nō hīe esse: ꝛ aliꝺ a se nō hīe eē. Creature quidē non hñt de se esse: ꝛ ideo pōt concedi q de se hñt nō esse: non sic est de verbo. nā ꝫ nō hēat a se eē: tñ de se nō cōpetit ei nō esse: ga ex nā sua habet esse: ꝫ eam accipiat ab alio. ¶ Ad 3m dico q possibile vno modo accipiī vt distinguiī cōtra necium. Et isto mō dico q nec filius nec aliqđ est in diuinis est posse. Alio modo accipiī vt distinguiī ꝺ impossē. Et isto mō nō solū filius: sed oīa que sūt in dīis sunt possīa: ꝛ isto modo vī posse cōcedi q ꝓductiuū est possibile. ¶ Ad 4m dico: q sicut ozigo declarat distinctionez realē: sic dependētia diuersitatē essentialē: vbi ergo nulla est distinctio nec essentialis: nec virtualis: ibi nec dependentia: ita est in ꝓposito. ¶ Sed hic remanet difficultas illud qđ de se nihil hꝫ nec aliquā ꝑfectionē hꝫ: nisi ab alio sibi cōiceī: de se videt esse imperfectū: sed verbū diuinū est buiꝰ. g̃ ꝛ. ¶ Dico q hīs nām que de se est pfectibilis tale est imperfectū: nā aūt que cōicaī filio nō est perfectibilis: sed de se est sūme perfecta: ꝛ ideo filius summe est perfectus. ¶ Ad argm patet.

L

Alia lra a sc.

a. l. q vbi illꝰ Innuoca necessitas ēndi est in dīis.

Dīe a se ꝛ de se. Glide. 1. di. 2. q. 2. i Sco. ad ꝑ.

M

¶ Posse ꝺupl'

Ad. l. omne. q/ducibile.

Ozigo ꝛ depēdentia ꝺupl'ex Dist. ꝺupler. Dubium.

¶ Utrum �sm eandē rōnez formalē gñatio dicta sit in deo: ꝛ in creatura. Questio. II.

N

VTrum gñatio ꝺm cādē rōnē fōzalē dcā sit in deo: ꝛ in creatura. Oz nō. q: si ita cēt: tūc sic vna est ītelligibil' p nās: ita ꝛ alia: ꝫ de diuina gnōne dī. gnōnē eius qs enarrabit. ¶ Cōtra. Dis paternitas in cclo ꝛ in terra noīaī ab illa diuina. g̃ ꝛc.

Esa. 53. Ephe. 3. Op. cōis.

Hic sicut dictū est in ꝑcedēti qōne in 2º arti. dicunt alig q nō. q: in creaturis dīc̄ impfectionē vel īcludit. ¶ Cōtra. sic̄ ꝓbatū est. arguo 4ª. Primo p regulā declaratā supius in isto ꝑ lib. q. 2º. p/logi sic. Dis ītell's cert⁹ de vno ꝺceptu: ꝛ dubi⁹ de duob⁹ hꝫ ꝺceptū: de ꝙ est certus aliū ab illis de qb⁹ est dubius. Sed multi certi erāt de relone ꝛ gnōne: ꝛ dubitabant vtruꝫ cēt creata vel increata: sicut Arriani certi erant q gñatio erat: ꝛ dubitabāt vtrū ꝓductū cēt de⁹. vel nō. ¶ 2º sic. Ubicūqz est ml'titudo ꝺm aliquā rōnē eandē, illa est cōis ꝺm Aug. 7º de tri. sed filꝰ habet duas gnōnes. g̃ rō gnōnis ē cōis. ¶ 3º sic. Quicūqz aliqua duo sic se habent q gcgd cōueniī vni inquātū tale, ꝺuenit sil'r alteri: ꝛ gcgd repugnat vni inquātū tale, repugnat alteri: illa duo videnī vnā rōnē cōez habere: super quā cadit reduplicatio: sed gcgd cōpetit gñationi create īquātū est gñatio, cōuenit diuine inquātū est gñatio: ꝛ q gcgd vni repugnat inquātū gñatio est, repugnat alteri. g̃ ꝛc. ¶ 4º sic. in ꝑcedēti. q. arguebaī de memoria fecūda q est eiusdē rōnis ꝛc. ¶ Sed cōtra illud instaī 4ª. ꝑ sic. In creaturis gñatio vni⁹ est corruptio alteri⁹. g̃ sic erit in diuinis: qđ est falsum. ¶ 2º sic. Si sūt eiusdē rōnis fozmalis gcgd dī in ꝑ modo de vna ꝛ de alia: sed cātio dī de gnōne creata in ꝑ modo. g̃ ꝛc. ¶ 3º sic. Accepta eadē maioꝛe. ꝫ factio dī ꝺ gnōne creata. g̃ ꝛ de diuina. ois enīꝫ gñatio creata est quedā factio. ¶ 4º sic. q: tunc haberent eādē diffōnē: qđ falsuꝫ est: qz diffō gnōnis in creaturis est q sit ꝓcessus a nō esse in esse. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑm dico q in creaturis illa nō est ꝙa fozmal'r: gñatio vni⁹ est corruptio alterius: qz vnū est ꝓuatiuū ꝛ reliquū positiuū. ꝫ hec est ꝙa solū cōcomitāter: sicut dī q dies est solis latio sup terrā: cū tñ dies fozmal'r nō sit motus localis: sic est in ꝓposito. qz in creaturis cōiter cōcomitaī corruptio generationē ꝛ e ꝑ. nō tñ inquātū gñatio est: ꝫ inquātū talis gñatio est: puta creata. ¶ Ad 2m dico. q sic̄ sapiētia est cōis ꝛ fꝫ eādē rōnē fozmalē dī de deo ꝛ creaturis: tñ in creaturis dicim⁹ q sapiētia est q̄litas in ꝑ modo dicēdi p se/qđ tñ nō est ve ꝛ: accipiēdo rōnē fozmalez sapiētie que est pfectio simplr: qz ipsa est trāscēdens: ꝫ tñ cū dicim⁹ sapia est q̄litas/circūlogmur quādā q̄litatē per eā q̄ inseparabil'r in creaturis cōcomitaī eā īquātū creata est. ꝛ illa q̄litas est accīs in ꝑ mō: ita suo mō p gnōnē que trāscēdēs est circūlogmur creationē ꝛ factionē: ꝛ ita de gnōne ꝑdicanī per cōcomitāriam istaꝛ rōnū ad gnōnem in creaturis. fozmal'r tñ nec factio nec creatio de gnōne dicūtur. Et sic per ꝺ ꝙ rūsio ad 2m ꝛ 3m. ¶ Ad 4m dico q ꝓcessus a nō esse accidit gnōni. nā si mūdus fuisset ab eterno/sol generasset radiū sic̄ mō gñat: ꝛ tñ nō fuisset ibi talis ꝓgressus a nō esse ad esse. ¶ Dico g̃ ꝺ accidit gnōni, vt gñatio est. ¶ Intelligēdū tñ q aliq̄ repugnant gnōni diuine que nō repugnant isti: ꝛ aliq̄ cōueniunt illi que nō ꝺuenīt isti ꝛ e ꝑ. nō tñ inquātū generatio est: sed inquātū generatio talis. Unde ꝫ gñatio sit eis cōis: tñ adhuc ꝑ aliquid additū distinguiī specifice vel quasi specifice illa ab ista. ¶ Ad rōnem in oppositum dico. q pater ꝛ filius sunt vnum: non tamen vnus.

Ꝺ

Ꝺ

Ꝺ

Ꝺ

Locūtionē huiꝰ rōnū segur. Objicit 4º. 1. Sen. d. c. vl ꝛ circūtrādē 2. meta. t. c. 7. A. l. creatio.

P

5. phy. t. c. 7.

Gnō vni⁹ ꝛc. q̄ſr ē va nōnē Glid sco. 1. d. 2. q. 2. solnem do. 3. pncipale. ꝛ vbi ibi notant.

¶ Pondera ly cōter.

¶ Pondera vbiq; b. ꝛ cōsidera an scotiz? Glid. 8. d. 1. q. 2. ad si.

A. l. cātionē.

A. l. cansatio

Q

Ordo esse ad non esse accidit gnōni.

Cū vnioca/tione trāsferentur ista vocabula sortalia specifica.

A ¶ Utrum essentia diuina sit principiū quo in gñatione vel productione que in diuinis ponit. Qō. III.

1º c. 12. tri. ꝛ alibi.

A. l. potest.

Primº artic. Prima pars In diuinis cē ꝑnm q̄ ꝓductiuū ondit. Cap. 14.

Glide vbi. s.

B

Modus maxima de quo ꝛ qđ. ꝛ cozas ordine.

Regula.

Objicitur 4º.

C

Potentia 3ª quaz due dicit ipfectionē Expectatio q̄ ꝛ q̄i dicit imperfectionē. Modo duplr

D

Scōs arti. Quadruplex opio aliorūz, Thomas.

Circa quelitū. s. vtruz essentia sit ꝑnm quo in gnōne sunt 4ºr opiones. ¶ Dicūt eni alig q cēntia est totale ꝑnm quo in gnōne: ga in gnōne vnioca semp ꝑnm est eiusdē rōnis cū termino fozmali: ꝫ cēntia ꝓcise est terminus fozmalis gnōnis. g̃ erit ꝓncipiū totale. ¶ Alꝺ dicūt q relo est ꝑnm quo, ga ꝓprius actus non est nisi a ꝓpria fozma: cū act⁹ scōs ꝑm nečio cōsequaī. Ḃiatio est act⁹ scōs soli⁹ pīs: g̃ foz⁹ ꝓpria pīs est illa qua gñatio sibi cōpetit: relo est hꝫ. g̃ ꝛc. ¶ Alꝺ dicunt q essentia sub relone est ꝑnm gñandi: ga essentie vt est cōis trib⁹ psonis nō cōpetit gñatio actiua: sed essentia diuina simplr sumpta est cōis trib⁹: opz g̃ q sibi ꝺueniat gñatio: vt est sub ꝓprietate. ¶ Alꝺ dicūt q po⁹ intellectiua est ꝑcise totale ꝑnm. Naz illud qđ ex nāli sua perfectione est ꝑnm productiuū verbi: si ponaī in deo erit ꝑnm ꝓductiuū verbi. sed ītell's est hꝫ. g̃ intell's erit ꝑnm ꝓductiuū verbi in deo: ꝛ a q nō essentia: nec cēntia ꝛ relo: nec relo precise: sed tñ intell's. ¶ Sed nullus istoꝝ modoꝝ pōt stare: primus nō, pp duo. Primū qz cā vl'is nō pōt determinari ad aliquā determinatā ꝓductionē nisi determinet per cām ꝑticularē aliquā: vel saltē per aliqđ determinatiuū. sicut pz de sole q nō pōt exire in aliquē effectū particularē: nisi determinet per aliquā cām particularē. ¶ 2m est. q verbū diuinū nō solū gñaī: sed ēt dī. opz igit q aꝺ sui ꝓductionem cōcurrat po⁹ dictiua: aliogn nunq̄ diceret: ꝫ nulli⁹ nāe est dicere: vt prescindit ab intellectiua po⁹ �sm Aug. de doct. chri. Ubicūqz g̃ est dicere: ibi cōcurrit intellect⁹. ¶ Contra 2m. Qz illud qđ de se nullā dicit pfectionez nō pōt esse ꝑnm ꝓductiuū respectu termini qui est infinite pfectionis: cum ex pfectione termini ꝓducti arguaī perfectio ꝓncipiy ꝓductiui: sicut ex creatione mūdi pfectionē arguimus diuine volūtatis: relo aūt de se nullā perfectionē dicit. ¶ Item maioꝛ pfectio requirī in ꝑnº ꝓductiuo fily dei q̄ mūdi: sed voluntas vel aliqđ absolutū ponit ꝑnm ꝓductiuū mundi. g̃ essentia vel aliqđ absolutū erit ꝑnm ꝓductiuū verbi. ¶ Item oē ꝑnm ꝓductiuū ꝓtinet terminū ꝓductionis fozmal'r vel virtual'r. sed relo nō cōtinet cēntiā nec fozmaliter nec virtual'r. g̃ ꝛc. ¶ Ꝑ. Prīm gnōnis vnioce fy est eiusdē rōnis cū termino ꝓducto: sed relo que est paternitas: nō est eiusdē rōnis cū essentia vel relone que est filiatio: quoꝝ alterꝝ nečio est terminus fozalis gnōnis: nec habet aliqđ in termino totali qđ sit eiusdē rōnis cū paternitate. g̃ vī ex oībus istis q relo nō possit esse ꝑnm quo. ¶ 3º ꝺ tertiā oīdo q nō possit stare. Nā impole est q ꝑnm quo, ibi sit ꝑnm qđ, �sm oēs: sed essentia cū relone, per te, est ꝑnm quo. psona aūt que est ꝑnm quod, nihil aliud est nisi essentia cum relone. ¶ Itez essentia sub paternitate nō dicit nisi essentiā cuz habitudine ad paternitatē: sed talis habitudo non pōt esse nisi rōnis. Cum igit, per te, essentia sub paternitate sit ꝑnm quo: ꝛ non absolute: segtur q erit ꝑnm quo, sub habitudine rōnis. ¶ 4º ꝺ quartā ostēdo q nō possit stare. Primo qz ꝑnm ꝓtinet terminū fozmal'r vel virtualiter: sed intell's non cōtinet essentiā que est terminus nec fozmal'r: nec virtualiter: g̃ intell's non erit ꝓncipiū quo. ¶ Ꝑ. Tunc gñatio nō cēt vnioca: qz intell's nō est eiusdē rōnis cū essentia que est terminus: imo sunt ꝑmo diuersa in rōnibus fozmalibus: ꝛ in nullo ꝺuenīē tia. igit intell's non est ꝑnm. ¶ Ad rōnes istaꝝ opinionum. ¶ Ad ꝑmam dico q non est necesse totale ꝓncipiū quo, esse eiusdē rōnis: cum termino in gnōne vnioca: sicut sol cōcurrit cū asino ad gnōnē alīni: ꝛ tamē gñatio vnioca est. ¶ Ad 2m ꝓ scōa opinione potest duci ad oppositū sic. Naz impole est q ꝓprius actus sit a ꝓpria fozma: qñ actus ꝛ fozma sunt oīno idez. sed generare ꝛ ꝓprietas patris sunt oīno idē. g̃ nō erit ꝑncipiū. ¶ Dico g̃ ad rōnem q oīs actus ꝓprius vel est a fozma ꝓpria vel a fozma cōi: ꝓprio modo habita. ꝫ enim aīa nr̄a sit cōis ad mouēdū nūc ꝛ post resurrectionē: tñ qz erit habita spāli mō mouebit nō organice tunc: ꝛ nō ita nūc. ¶ Ad 3m ꝓ 3ª opi. dico q nō. valz: qz essentia simplr sumpta fundat relonē paternitatis: nō tñ vt in tribus. Dico tñ q qz cēntia in ꝑ supposito nō intell'r bīe ter^m adequatū: in alys aūt sic. hinc est q sic pōt esse ꝑnm. ¶ Ad 4am ꝓ 4ª dico q nec in deo nec in creatura verbū totaliter ꝓducit a po⁹ intellectiua: sed solum ꝓducit ab ea vt a ꝓncipio partiali ꝛ ab obo: que duo cōplent rōnem memorie fecunde.

E

Impugnatio 4ª ꝓncipalis.

Qz non sola cēntia sit totale ꝑnm quo gnōnis.

F

Qz relo nō sit ꝑnm quo generationis. Relo nō dicit pfectionem.

Cōtinētia ꝑncipiū ꝓductiui duplicr.

Qz cēntia cū relone nō sit ꝑnm quo generationis. Vide Sco. 3. q. quolibeā ꝛ alibi.

G

Qz intell's nō sit totale ꝑnm quo gnōnis.

Quale ꝛ q̄le ꝑnm in gnōne vnioca debz poni eiusdem rōnis cuz termino.

H

Formaꝝ alia ꝓpria: alia cōis: ꝛ hec 2ª. Quoꝝ duplr. Glis Sco. 10. di. 4. ꝛ vbi ibi nōnū. ꝛ hunc ꝛ alios. Ecce q q̄ris. sed pōdera ly vt ꝓprie redu plicando.

Memoria secunda que?

I

Sylo ppria. Cõclusio 4ª. Cõtra. 1. opi. 8. est h prima cõclo directe. vbi tñ pdera ly obiecti.

Istis premissis pono 4or ones ad ppositum ptinẽtes. pª est q eẽntia diuina in rone obti nõ est totale pnm quo pductiuus vbi diuinit:qa vbicũqs est totale pnm pductiuũ eiusdẽ rõnis mere nãle:semp quãtũ est de se:pduc effectũ eiusdẽ rõnis nisi sit difformitas i passiuo. si aũt nõ sit passiuũ sequit semp idẽ:cũ igit in dinis nõ sit passiuũ dina essentia nõ posset esse pnm nisi fily:r per ons nũq̃ spiraret. ¶ P. Ubicũqs sũt extrema penit9 eiusdẽ rõnis nõ põt cẽ relo nisi vnt9 rõnis.cũ g̃ eẽntia sit terminus vtriusqs emanationis:si ipsa eẽt totale pnm emanationis:emanationes eẽnt nec̃io eiusdẽ rõnis:r eẽnt etiam solũ relones equiperantie. ¶ Confirmat.qa relones nõ videnť posse distingui:nisi vel a terminis:vel a fundamẽtis:cũ g̃ hic sit essentia oino eadez que est terminus:si ipsa esset fundamẽtũ:sequit q nõ essent distincte relones. ¶ 2ª p̃ est.Qz solus itell's i rõne poc nõ est totale pnm pductiuũ vbi diuini. Hec p̃ pz ex supradictis:qa pmũ pductiuũ cõtinet vel formalr vel vtualr terminũ:qõ nõ ꝓuenit itellectui.g̃ tc̃. ¶ P. Principiũ pductiuũ totale nõ vr esse posterius illo termino formali:q accipit aliq̃ eẽ p ipm:sed itell's vr eẽ posterior eẽntia que est terminus formalis:g̃ nõ erit pnm totale quo. ¶ 3ª p̃ est.Qz essentia in rõne obti:r itell's in rõne poc:ꝓcurrũt ad pductionẽ vbi q̃si duo pnª partialia:r vnũ totale:qa qñcũqs aliq̃ ꝓcurrũt ad pductionẽ aliquã:quoz neutrũ sufficit:ꝓcurrunt oia:qõlibet p se vt partiale:oia aũt simul vt totale pnm:sed eẽntia r itell's cõcurrũt:qa nullũ aliũ vr posse poni:r neutrũ p se sufficit.g̃ qõlibet p se erit ptiale pnm:r ambo erũt vnũ totale. ¶ P. Memoria fecũda p̃z Aug.9o de tri. est productiuũ pnm vbi.in memoria aũt:vt patuit:icludit poª r obm.g̃ tc̃. ¶ 4ª p̃ est.Qz diuina essentia est pncipalius pnm q̃ itell's. Hoc pbo sic. Qñcũqs ad vnũ effectũ ꝓcurrũt duo pnª:quoz vnũ est vle magis:r reliquũ minus vle:vlius est pncipaliª:qa illimitatus:essentia aũt diuina est vlius:r per ons pncipalius pnm:qa currit in vtraqs emanatione:itell's vo nõ:igit pncipaliª pnm est. ¶ P. Qñcũqs aliq̃ ꝓcurrũt ad aliquẽ effectũ fm vltimũ siue vtutis r pfectionis:pncipaliª in essendo est pncipalius in pncipiãdo:sed essentia r intell's sunt hꝫ:qa essentia est pncipalius in essendo.g̃ tc̃. ¶ Cõtra istas ons instaŕ 4r.Pzio sic. Quia in creaturis nõ regrunť plura pnª ad pducendũ effectũ vnũ:nisi pp iperfectionẽ alterius:sed in diuinis nihil est impfectũ:g̃ ista pluralitas pncipioz nõ est ponẽda. ¶ 2º p̃ scõz. Illõ qõ pducit pcise p actũ dicẽdi:pducit pcise a poª itellectua:qa nullius alteriª poc est dicẽ nisi itell's:sed vbũ diuinũ pcise pducit p actũ dicẽdi.g̃ tc̃. ¶ 3º p̃ tertiam. Qñcũqs aliqua vtus p̃habet terminũ adequatuz ipsa nõ põt plus pducẽ.Si igit essentia diuina ꝓcurrat ad pductionẽ vbi:ipsa in illa pductiõe babebit terminũ adequatũ:r sic nõ poterit in aliã.s.inspirationẽ. ¶ 4º cõtra q̃rtã.Qñcũqs aliqua duo equalis perfectionis in essendo cõcurrũt ad vnũ effectũ fm vltimũ siue vtutis nullũ eoz est pncipalius altero:sz hꝫ sunt essentia r intellectus:cũ vtrũqs sit ifinitũ:ergo eque pncipaliter concurrũt. ¶ Ad ista.Ad p̃m dico.q non semp ponit pnm aliud pp iperfectionẽ alterius:sz aliq̃ pp determinationẽ:ꝓingit enĩ aliq̃ cãm esse ideterminatã que non exiret in actũ:nisi p aliquã pticularẽ cãm r determinatã illa ideterminata determinaret:sic̃ itelligimus solẽ ꝓcurrẽ ad cãndũ caloẽ cũ igne:nõ q sol p se nõ possit cãre:sed qa ideterminat9 est ad istũ effectũ r ad alios: opz q determineť si debeat cãre. ¶ Ad 2m dico.q in creaturis vbi poª r obm distinguunť:in eis fundanť distincti respectus. Ideo verbũ in creaturis ab intellectu solũ dr:sed in diuinis vbi obm r poª sunt oino idez realr:ibi põt idẽ respectr oino fundari sup poam r obm: q est dicere:r sic verbũ diuinũ solũ p dicere pducer. nã actus dicẽdi q est qdã respectus poterit idẽ oino in vtroqs fundari. ¶ Ad 3m dico q q̃us cã vlis bẽat terminũ adeq̃tũ:tñ qz illimitata est põt in aliũ:nõ aũt particularis:qz limitata sic se hꝫ itell's sic. ¶ Cõtra.qz tunc ille nõ erit terminꝰ adeq̃tus.Dici põt q est illimitata ad vtrãqs emanationẽ:r tõ neutra adeq̃tur simplr:tñ quãtũ ad modũ:vtraqs dici põt adeq̃ta:qñcũqs enim aliq̃ cã põt diuerso mõ pducẽdi pducere diuersa:tũc lz vnũ eoz possit dici terminus adeq̃tus cãe quãtũ ad vnũ modũ:nõ tñ simplr.ita in ꝓposito essentia diuina est pnm pductiuũ nãlr r libere:r tõ lz verbũ sit eiꝰ terminus adeq̃tus quãtũ ad pductionẽ nãle:nõ tñ quãtũ ad liberã. ¶ Ad 4m dico.q vbi vnũ pnm est pfectius: r aliud impfectiꝰ:bñ ꝛcludit argum.mõ in ꝓposito nõ dico q eẽntia r intell's ita se habeant:imo dico q oĩa sunt eq̃lis pfectionis:sz tñ iter illa q̃ sunt eq̃lis pfectionis põt eẽ ordo ꝓncipal r minꝰ ꝓncipal.sic̃ lz pr r filꝰ sint eq̃lr pfecti:tñ in pductiõe spũssanct pr ꝓncipaliꝰ ꝓcurrit q̃si filiꝰ:nõ tñ perfectiꝰ qz nõ est pfectior:est tñ ꝓncipalioz.ita dico in ꝓposito:q lz intell's r eẽntia sint eq̃lis pfectionis:tñ qz infinitas q̃ est cõditio vtriusqs principalius cõperit essentie:r qz ipsa essentia est principalior:ipsa dicetur principalius principium.

Sed hic sunt alique diffi. p̃ est.Qualẽ ordinẽ hñt aliq̃ vbi distinguunť realr:talez hñt vbi sunt distincta formalr vel fm rõnẽ:in creaturis autez vbi poª r obm distinguũtur realr:poª ꝓncipalius ꝓcurrit q̃ obm.g̃ tc̃. ¶ Dic dico q tota cã i creaturis:q̃re intell's est ꝓncipalioꝛ:est qz intell's est vlioꝛ:in diuinis aũt obm est ꝓncipalius:qz vlius. Jõ dico q ordo quez habẽt in creaturis nõ est eẽntialis eis:sz solũ iuenit in eis talis ordo pp aliq̃ q̃ ꝓsequunť ea nõ fm rõnes suas fozales:sed pp aligd aliud ab eis:nõ inquãtũ tales rõnes sunt eis cões. ¶ 2ª diffi.Qz qñcũqs aligd cõuenit alicui:qõ repugnat alteri:opz q sibi ꝓueniat p illud in quo illa distinguunť:r impole est q ei ꝓueniat p illud in q̃ ꝓueniũt.posse aũt gĩare ita cõuenit patri q repugnat filio.g̃ p aligd ꝓpriũ nihil est ꝓpriũ pri nisi relo. g̃ relo est illud quo sibi cõuenit gĩare. ¶ Dic dico q aliq̃ p vnũ oino r idẽ pnm põt aliq̃ opatio alicui ꝓuenire:r alteri repugnare pp diuersaz dispõnẽ illiꝰ pncipy:r nõ pp diuersam ꝓprietatez ꝓncipiatiuoꝛ.ver.g. Igni enĩz in inferiori pte ꝓuenit calefacere:in supiori aũt nõ:g̃ hꝫ nõ est pp aliud r aliud pnm:sz pp dispõnez diuersaz illiꝰ pncipy. Ita dico in ꝓposito q eadẽ eẽntia q̃ est in pte nõ hꝫ terminũ adeq̃tũ:r põt eẽ pnm p ducẽdi ipsi pri:ipsa aũt eadẽ lz sit in filio. tñ qz intellr terminũ adeq̃tũ hẽ nõ erit pnm pductiuũ i filio. ¶ 3ª diffi.qz duo pnª foŕ distincta nõ vñr sufficere ad pductionẽ duaꝛ psonaꝛ.Intell's enĩz r volũtas tñ foŕ distiguunť:q̃ tñ duaꝛ psonaꝛ sr pnª pductiua. ¶ Dic dico q qñ duo pnª cũ hoc q sint foŕ distincta coincidũt in eũdẽ modũ pncipiãdi:tũc solũ idẽ pducũt. Intellecꝰ aũt r eẽntia sic se hñt:qz pncipiãt p modũ nãe: sz nõ itell's r volũtas.g̃ tc̃. ¶ 4ª diffi.qũo eẽntia q̃ pncipiat p modũ nãe põt pncipiare cuz volũtate libere. ¶ Hoc iferiꝰ ꝺcłabit. Nã qñ duo pnª ꝓcurrũt ad vnũ effectũ:si vnus coꝛ est liberꝫ r totũ. ¶ 5ª diffi.est. quo eadẽ relo põt fundari in illis duobꝰ pncipys distinctis foŕ.Nec põt dici q fundeť in eis inquãtũ sunt idẽ realr:qz vt sic nõ pncipiãt. ¶ Dic dico q qñcũqs aliq̃ distinguunť foŕ:r sunt idẽ realr vnũ r idẽ oino põt

N.

Dicere r ẽ in creaturis fundat sup fo itellectui pncipaliª tñ sup vbi poª fundat.

Replica. Adequando emanationi ad pnm põt i telli duplr.

Q

Cũ q̃libet fectiõis sit re maioꝛ r noꝛ pncipaliª quare vtrũq̃ in diuinis.

Distare ab actu pingit 2m ſic r actus est duplex.

D.7.

Rta sco. qd creatur nõn di.16.q.3.

Sz qd ad.b. dic ſnr põdcrando.

P.

Et ſi in creaturis cõiter intellect9 obiecto pncipaliª ad opationẽ cõcurriti diuinã tñ cõ pnct r ſqre? itellr ergo regula vtr est ordo essentialis pcise.

Quer vltr cãz plura ad dẽdo pro r vt nostri.

Nota dñ hic maximam. Al.l.differtias r ẽ pncipioꝛ. Exẽm nabile creaturã vel memoria fecũda in pte ẽ pnm gĩando i filio vo

Q

Hõ mõ differtias foŕ. ponius modũ pncipiãdi vtriat pncipia r pncipiata.

Regula.

Qr pductio amonis ẽ hec ra q̃ fit ab obiecto nãli cõcurrente. Tollit easſionem.

Maxima.

A

Entes realr: distincti vel formalr idez oino absoluti r respectꝰ cõuenire põt r hoc duplr.

Maxima.

B

Potẽtia dr pctionẽ simplr:r ſilr pncipiuz: quare vtrũq̃ in diuinis.

Distare ab actu pingit 2m ſic r actus est duplex.

C

Potẽtia pro actiua respicit actum pncipiatum p ducti pncipiatur r per ſe. Duplex modo refertur est 2r

Paternizare r pcez esse ſic dicere r i telligẽ dnt.

Vide. 15. tri. idem. Quer Hyſt. 15.ari.c.26.

E

1.arti.

In dinis ſic pnm.ita r terminũ q̃ gnõnis cẽ oñdũ quadruplr.

Euaſio.

Termin9 relationis 2r.

F

Maxima. Möbilio. Cõſidera ifrã uã ad hoicz.

G

1.arti.

Opinio 4r.

Impug° 4r.

H

Tãge h pla vt nostã scou.

Al.l. Tactas. Eẽntia dina accipit esse.

Circa pm inſistẽdo pbaŕ 4r.q in diuinis sit terminus fozalis q̃ ipsius gnõnis:qõ est suppositũ in qõne. p̃ sic.Ois relo hꝫ ꝓpriũ terminũ:cũ eiꝰ q dditas ad aliud sit:r B aliud sit terminus eius:sed gĩatio diuina est relo.g̃ nec̃ario hꝫ terminũ. ¶ 2º sic.Omnis relo nec̃io exigit ex.rema:qz est habitudo inter extrema:sed altez extremoz est terminus. g̃ gĩatio nec̃io hꝫ terminũ. ¶ 3º sic. Illud qõ nõ hꝫ terminũ nec̃io est ad se:qz terminꝰ est ad quẽ est relo:sz gĩatio nõ est ad se.g̃ nec̃io hꝫ terminũ. ¶ 4º sic. Nihil hꝫ foŕ p generationẽ nisi illud ad qõ aliquo mõ gĩatio terminatur.sz filius hꝫ multa per gĩationẽ.g̃ ad ea gĩatio aliq̃ mõ terminaŕ. ¶ Et P. productio est sp nec̃io respectu alicui9:r illud nec̃io est terminꝰ. ¶ Sz dices.tu semp ꝓbas p gĩatio r relo hꝫ terminũ qõ:sed nõ terminuz quo:mõ ab oĩbꝰ ꝓcedit:q gĩatio hꝫ filiũ pro termino qõ. ꝓba mihi q aligd sit quo r nõ qõ. sicut q̃rit q̃stio. Doc ꝓbo dupl r.Primo sic. Nulla relo põt esse priozis suo p termino:qz si sic,in illo pozi est sine termino.sed totũ suppositũ fily est posteri9 gnõne actiua. g̃ nõ põt esse eiꝰ pmus terminꝰ. Minoz ꝓbaŕ.qz qñcunqs aliq̃ sunt sil nã:gcgd est posteriꝰ nã vno r reliquo:sed gĩatio actiua r passiua sunt sil nã qz sunt coꝛrelatiua.sz filius est posteriꝰ nã gnõne passiua:qz pstituť ex ea. g̃ r gnõne actiua que est sil nã cũ passiua gnõne. ¶ 2º sic. Ois habitudo est posterioz suis extremis. sed filiꝰ est posterioz passiua gnõne:r per ons actiua. g̃ nõ est terminus pmꝰ gnõnis actiue. ¶ Iste rones ꝓfirmanť sic. qõ est ꝑus nã pze:r filio qz qõ est ꝑus nã priozi vel salteo qõ est sil cũ illo,est ꝑus nã posterioꝛi:vl eo qõ est sil cũ eo.gĩatio aũt actiua est prioz nã pze:qz ipm constituit.g̃ tc̃. ¶ Jõ vr mihi necessariũ ponere formalẽ terminũ ipsius gnõnis priozẽ ipsa gnõne:que est prioz quodãmodo ipo totali termino qõ.s.filio. ¶ Quo aũt totalis terminus capiat esse dicẽ postea.

Circa 2m de q̃sito.s.vtrũ eẽntia sit formalis terminus.Circa hoc sunt q̃tuoꝛ opiones. p̃ est q relo est terminus foŕ:qz illud est foŕ terminus:qõ solũ accipit eẽ:sola aũt relo accipit simplr eẽ. ¶ 2ª opinio est:q poª itellectiua est foŕ terminꝰ:qz qñcũqs in aliq̃ ꝓductione vniuoca ꝓcurrunt cã vlis r pticularis:cã pticularis est eiusdẽ rõnis cũ termino foŕ.poª itellectiua est cã pticularis.g̃ tc̃. ¶ 3ª opio est.q solus actus itelligẽdi:qz in ꝓductione itellectiua semp pmꝰ terminꝰ est notitia genita:siue actꝰ itellindi:sz gĩatio in diuinis est ꝓductio itellectiua.g̃ pmꝰ terminꝰ est notitia genita.alia aũt eẽntialia erũt p cõcomitãtiã. ¶ 4ª opio est q memoria fecũda.qz illõ est terminꝰ foŕ in sũma vniuoca ꝓductione qõ est pnm.sed pnm in ista ꝓductione est memoria fecũda.g̃ terminꝰ foŕ erit eẽntia r itell's q̃ faciunt memoriã. ¶ Sed nullã istaꝝ opionũ intelligo. Primã nõ.qz ꝓductio denoŕ a termino:gĩatio aũt hꝫ Dyla.est i nãm:r iõ dr gĩatio nãl vel nãe:dicerẽ aũt ad aliq̃tio r nõ gĩatio si eẽt ad relationẽ. ¶ Cõtra scõz:qz nulla passio põt eẽ pnm cõicandi subam:sed intell's est q̃si passio diuine eẽntie:qz 2ª eius pfectio.g̃ intell's nõ erit illud q̃ nã cõicaŕ: sed optebit dare eẽntiã ipsaz vt terminũ. ¶ Cõtra tertiã. qz actus 2º nõ põt eẽ rõ cõicãdi actũ pm:sed itelligẽtia siue notitia est actꝰ 2º respectu eẽntie vel itellectꝰ:igit nõ erit rõ q eẽntia vel intell's diuinꝰ cõicaŕ. ¶ Cõtra quartã.qz vnius ꝓductionis est p se vnus terminꝰ foŕ malis pmꝰ:memoria aũt ista sic sumpta nõ est vna foŕ malr.g̃ vt cõplectit eẽntiã vt obm:r intell'm vt poam nõ erit terminꝰ. ¶ Ad rones factas p istis opionibꝰ. ¶ Ad pmã pzo pª dico q nihil hꝫ filius nisi natus fm

Utrum essentia diuina sit terminꝰ formalis gnõnis diuine.Et videť q nõ:qa dicit Augu.10.de tri.qcqd hꝫ filius hꝫ a pze:ꝓpterẽ aũt hꝫ.g̃ tc̃. ¶ Cõtra.idẽ 3º ò tri.sic eẽntiã pstat filio gĩatio: ita tc̃. ¶ Circa istã qõnẽ p videndũ est de supposito. Utrũ sit ibi terminus quo. Scõo circa quẽsitum.

I
Accipe eē cōtingit dupl'r.

A.I cuius est Nō singulissime q̄ est i creaturis:nō tñ i dīnis acc̄ intelligēdi ḡiari dicitur.

Opp.propria. Ratio 4ª.

K

Laste oia bñ pōdcrando.

Nr terminus vnitas est fundamēti alteritas:vt p3 in aliis cozrelatiuis.

Auctas 4ª. Sup Joan.7 15.tri.c.14.

L

Resolo.q. Termin° formalis essentia alia ꝯcomitātia.

Objicitur 4ª Productio quid?

M

Nō q̄ accipe eē cōtingit 2ª

Productiō eēntia accipit esse fm quid. Nz termin° q̄ productionis ē prior ipsa.pōdera vbiq3.

Maxima.

Pondera ly transeunte.

Digm ex alio ꝯtingit dupl'r

Dyla'ū de tri.7 iō hz eēntiā p natiuitatē:7 sic lz ipsa simplr nō accipiat esse:tñ in hoc accipit esse. ¶Ad 2ª3 pro scōa dico:q̄ hic est vera vniuocatio:q2 vniuocatio sumit a nā:in qua pducēs 7 pductū sunt filia:7 subsistunt:7 ga nā est vna:iō est vniuocatio:nō sumit autez vniuocatio a passione eius que est itell's. ¶Ad 3ª5 pro 3ª dōm:q̄ lz actꝰ itelligēdi:vbi est acq̄sitꝰ:sic in nobis pōt eē notitia genita:tñ alibi vbi nō acq̄rit̄.s.in dīnis nō est notitia genita. ¶Ad 4ª5 pro 4ª opione dico q̄ ad summā vniuocationē,nūq̄ opz oēs cās esse eiusdē rationis cum termino. ¶Et ideo dico:dato q̄ intell's sit partiale p̄ncipiuz non impedit̄ summa vniuocatio.

Dico igitur q̄ essentia diuina est terminꝰ formalis gnōnis dīne. Et bꝫ pbo 4ª. Primo sic. Q̄cūq3 enī pducit̄ suppositū de gīe subē: ibi suba est terminꝰ formalis:lz suppositū diuinuz est de gīe subē:vl'se hz ad modū gīis subē.ḡ 7c. ¶2° sic. Quēcūq3 ordinē bñt aliq̄ in eē cūdē bñt in pduci:sed inter ea que sunt in suppōsito ordine essendi p̄m est in essentia.ḡ 7 in pduci p̄mus terminꝰ formalis erit eēntia. ¶3° sic. Illud est p̄mus terminus gnōnis actiue:in quo p̄ fundat̄ ḡiatio passiua:sed ḡiatio passiua primo fundat̄ in essentia diuina.ḡ ipsa erit p̄mus terminus q̄ gnōnis actiue. ¶4° sic. Qualē ordinē bñt aliq̄ in fōs̄ separata:talē bñt in suppōsito illius forme:sed in eēntia: vt intelligit̄ nō vt in suppōsito ipsa est p̄ma:ga radicaliter ꝓtinet oēs alias pfectiones.ḡ 7c. ¶Hoc etiā ꝓbr mo q̄druplici auctate.Prima est Joan.10. Q̄ dedit mihi pr̄ maius oībus est:q̄ exponēs Aug.dicit q̄ Saluator itellexit de diuina essentia recte rōnē trahēs ad ꝓpositus. ¶2ª auctas est Dyla.de tri.q̄ pr̄ nullo mō esset nisi q̄ in se est nāe 7 subē:in filio genuisset. ¶3ª est eiusdē 5° de tri.pr̄ essentiā suā prestat filio sine suo detrimēto aliquo. ¶4ª est eiusdē ibidē. Nz dei filius nō est de nihilo pductus:sed natiuitatis sue viuentez accepit subz vel nām. Propter ista dico q̄ diuina eēntia est formalis terminus:alia aūt ꝯcomitant̄ ipsaz eēntiā diuinā. ¶Sed ꝫ istā ꝓnez instat̄ 4ª.Prio sic. Ois terminus gnōnis vel pductionis accipit eē p eā. Nam pductio nihil aliud est q̄z termini ad esse deductio:sed eēntia diuina nō capit esse p gnōnē.ḡ 7c. ¶2° sic. Nullus terminus formalis est p̄or sua productione:cū per ipsaz educat̄ ad esse:sed essentia diuina p̄cedit oēm productionē diuinā:vt bz a Dionys.in ca° de vnica 7 discreta theologia. ¶3° sic. Q̄ñcūq3 aliqd ex aliquo ḡiatur: illud q̄ est cōe vtriq3 termino nō est terminꝰ gnōnis: sed potius videt esse obm:vt p3 inductiue:sed filiꝰ generat̄ de essentia que est cōis vtriq3 termino.ergo 7c. ¶4° sic. Q̄ñcūq3 aliq̄ suppositū ḡiat̄:formale ꝓstitutiuū suppositi vr esse terminus formalis gnōnis:cuz idem sit essendi 7 pducēdi ordo:sed eēntia nō est formale ꝓstitutiuū filij:sed relo.ḡ 7c. ¶Ad p̄mū dico q̄ aliq̄n terminꝰ formalis accipit esse simplr.s.q̄n nō fuit. Aliq̄n autē solū fm qd:v.g. pote in suppōsito:vt per resurrectionē aīa nō accipit eē simplr:sed in cōposito. Sic dico de diuina eēntia in ꝓposito. ¶Ad 2m dico q̄ semp terminꝰ formalis in deo 7 in creaturis est p̄or ipsa pductione:ga pductio est respectus q nēcio p̄supponit extrema:quoz vnū est terminꝰ formalis.nō est ergo inconueniēs q̄ ipsa pductio sit posterior termino. ¶Probo aūt q̄ nēcio terminꝰ p̄cedat ipsaz pductionē actiuā:ga qcqd est p̄us eo q̄ est simul cū.a.est p̄us ipso.a.sed terminus est p̄or pductione passiua:ga est eius fundamentū que est sil'nā cuz actiua.ḡ 7c. ¶Ad tertiū dico q̄ q̄ aliqd gignit̄ ex aliquo sic ex mā trāseunte:verū est q̄ accipit̄:lz q̄ gignit̄ ex alio:sic ex eo quod est formale p̄m 7 vniuocū non opz:7 ita est hic, q2 gignit̄ ex nā. ¶Ad 4m dico q̄ numq̄ ꝓstituiuū indiuidui.s.hecceitas est formalis terminꝰ:lz nā:vel ꝓstituiuū eiꝰ vt fōa. In ꝓposito aūt locū forme tenet essentia.locū aūt ꝓprietatis indiuidualis tenet relo. ¶Sz adhuc remanet difficltas.q2 gnō vr eē ꝓgressus ad eē simplr:sic alteratio vr eē ꝓgressus ad eē fm qd.nō vr ḡ bñ itelligibile q̄ō eēntia q̄ nō accipit eē possit gnō nē terminare. ¶Dico q̄ verz est q̄ ḡiatio ē ꝓgressus ad esse simplr:nō tñ cuiuscūq3 termini. Unde dico q̄ filius simplr accipit esse:eēntia aūt q̄ est formalis terminus nō accipit esse nisi in suppōsito. ¶Cōtra. q2 iō vr suppositū accipe esse terminus formalis accipit esse:naz terminꝰ formalis vr rō eēndi ipsi suppōsito.Si igit̄ terminus totalis accipit eē:multo magis terminus formal'. ¶Dico q̄ lz in cōpositis vbi formale p̄m est corruptibile totū cōpositū accipiat eē per bꝫ q̄ eius formale p̄m accipit eē:7 sic de factione:tñ in incorruptibilib9 vel in illis in qb9 formale p̄m est incorruptibile,totū est opp̄m. ¶Exm in morte hois corrūpit cōpm formali p̄m remanēte incorrupto.s.aīa q̄ incorruptibilis est. Nz aūt formale p̄m possit perstere 4ª.Ostēdo:p sic. Nā in ḡiatiōe vniuoca creaturaz eadē nā in spē perstens in ḡiante est terminꝰ formalis in genito:hecceitas aūt i diuina eēntia tñ est illimitata sic nā specifica in creaturis. ¶2° sic. In augmētatiōe vnigenita:sic est augmētatio charitatis tota rō formal' cuiuslibet gradus perstebat in p.7 tñ bꝫ nō obstāte vere glibet pducit̄ simplr. ¶3° sic. Nā in hois ḡnatione pus aia creat̄ q̄ corpi infundat̄:cū pus sit esse q̄ inesse.7 tñ nō est terminꝰ formalis gnōnis hunc nisi inquātū inest.sic eniz hoiez ꝓstituit in eē specifico. ¶4° sic. Nā in hois augmētatiōe est vera generatio. 7 tñ terminus formalis gnōnis nō potest poni nisi anima:potissime fm illos qui ponunt vnicam formam. ¶Ad auctoritatē positam in p̄n° qōnis patet.

¶Utrum ḡiatio vniuoca sit in diuinis. Qō. V.

Utrum ḡiatio vniuoca sit in diuinis. De nō.in gnōne vniuoca ꝓducens 7 pductū sunt eq̄lis pfectionis:sed bꝫ nō est in ꝓposito:q2 pr̄ est maior filio:lz filius non sit minor patre. fm Hylarium. ¶Cōtra.idē Dyla.7.de tri.dicit.de gnōne diuina habere bꝫ solū sacrm natiuitatis:vt nomē 7 nām retineat: q̄ō est ꝓpriū vniuocationi. ¶Circa istā q̄ōnē p̄ videndum est.qd sit vniuoca pductio. 2°si est in diuinis.

Quantum ad p̄m dicūt aliq9 vniuoca productio est q̄ pducens 7 pductū indistincte cōueniunt in vna rōne formali,q2 vniuoca sunt: quoz nomē est cōe:7 rō subē est eadē. ¶Cōtra. deus 7 creatura ꝓueniunt in aliq̄ formali rōne.vt.ē.in plogo fuit declaratū.ꝓstat aūt q̄ deus respectu alicuius creature nō ē cā vniuoca. ¶P.Lelū 7 sol 7 cozpa supioza cōueniūt nō solū in vna rōne formali.s.entis:lz in vna rōne gīis,q2 gīis subē sunt:7 tñ bꝫ nō obstāte dīr cāe eguoce inferiorū. Jō dicunt aly q̄ ḡiatio vniuoca est vbi p̄n̄m 7 terminꝰ sunt vniꝰ rōnis specifice:sicut pductio calozis ab igne est vniuoca:7 nō ꝓductio calozis a sole vel a motu. ¶Cōtra hoc arguo q̄druplr. Primo sic.oēs cōcedunt gnōnē vniuocā eē in diuinis:7 tñ non oēs ponunt p̄n̄m 7 terminū eē eiusdē rōnis formalis. Nā multi ponūt relonē eē p̄n̄m:7 eēntiā terminū. 2° sic. Iz oēs:ḡiatio hois est vniuoca:7 tñ p̄n̄m 7 terminus non vident̄ eē eiusdē rōnis formalis. Nā p̄n̄m in gnōne vr eē vis q̄dā:sine vtus in semine:terminus aūt est ipsa aia. 3° sic. Naz in alys ab hoie poꝰ ḡiatiua ponit̄ p̄n̄m formale in gnōne.ꝓstat aūt q̄ ipsa in multis nō est terminus formalis:sicut in asino:imo ipsa sensitiua nō vegetatiua. 4° sic. Ubicūq3 est terminus 7 p̄n̄m eiusdē rōnis:nō pōt esse vel oziri relo:nisi eiusdē rōnis.si ḡ p̄n̄m 7 terminus sunt oīno eiusdem rōnis:nō poterit iter ea oziri relo disquiparātie:cuiꝰ est ḡiatio actiua 7 passiua. ¶Probo aūt q̄ relo disquiparātie nō possit esse inter illa extrema que sunt eiusdē rōnis oīno:inter extrema que sunt vnū,vt sic,nō pōt esse diffozmitas.extrema aūt eiusdē rōnis,vt sic,fundant̄ sup vnū.ḡ 7c. ¶Item oīs relo que est iter extrema eiusdē rōnis,vt sic,fundat̄ sup vnū.sed sup vnū,vt sic,nulla pōt eē diffozmitas.ḡ relinquit̄ q̄ nec relo disquiparantie:cuiusmodi sunt ḡiatio actiua 7 passiua. ¶Dico tñ cū Scoto,q̄ tūc est ḡiatio vniuoca q̄n ḡians 7 ḡiatū bnt eandē nām specificā,dato q̄ p̄n̄m pductiuū differat in rōne formali a termino pducto sicut p3 in btā vgine. ¶Sed tñ hic est sciendū,q̄ aliqua ḡiatio est vniuoca que bꝫ p̄n̄m formale:q̄ō est eiusdē rōnis cū termino:sic in pductione calozis ab igne. Alia est:vbi solū bꝫ eādē nām specificā.ꝓtia est maior:ga gcqd bꝫ scōa,habet p̄ma:nō tñ eꝫ. ¶Cōfirmat̄.ga q̄ñcūq3 est vniuocatio inter illa que p̄n̄ respicit ḡiatio,ibi est verior vniuocatio in gnōne,q̄ vbi non:sed ḡiatio p̄ncipalius respicit fundamentū 7 terminum.ḡ ibi erit maior vniuocatio. ¶Scōo est sciendū q̄ posset esse dubiū.dictū est enim q̄ vbi est p̄n̄m eiusdē rōnis 7 terminus:nō pōt eē relo disquiparātie. ¶Sz ꝫ.ga calor ignis est eiusdē rōnis cū calore aque.vnus tñ est pducens 7 alius pductus. ¶Ideo notandū q̄ in quacūq3 nā est relo pducētis 7 pducti:in illa opz distinguere rōnē pductiui 7 pducibilis.hoc aūt declaro sic. Nō magis distinguit̄ rō actui 7 passiui,q̄ ratio pductiui 7 producibilis:sed quādo aliqua res est actiua 7 passiua:rō actiuitatis distinguit̄ a rōne pducibilis.ḡ eodē mō rō pductiui distinguit̄ a rōne pducibilis. ¶Cōfirmat̄.q̄ñcunq3 due rōnes sic se bñt q̄ vna ex rōne sua formali repugnat alicui: cui alia nō repugnat:ille rōnes distinguunt̄ ex nā rei:lz producibilitas repugnat deo.pductiuitas aūt nō.ḡ 7c.

Hunc circa scōm.s.vtrum in diuinis sit ḡiatio vniuoca est insistendū. ¶Dicitur cōiter ab oībus q̄ sic:7 hoc videt̄ Dyla.ex intentione ostēdere.9.li.de tri. ¶Cōfirmat̄ aūt quatuoz rōnib9. Primo sic.Ubicūq3 enī pducēs 7 productū bñt nām eandē specificā vel q̄si specificā:pductio inter illa est vniuoca.Et bꝫ pz supius ex dictis de vniuocatiōe pductionis:sed ita est in diuinis.ḡ 7c. ¶2° sic. Ubicunq3 p̄n̄m pductiuū 7 formalis terminus sunt eiusdē rōnis, ibi est pductio vniuoca:ita est in diuinis. Nā essentia que ponit̄ formalis terminus posita est supius eē p̄n̄m pductiuū.ḡ 7c. ¶3° sic. Ubicūq3 est pductio eguoca:semp pductū est iperfectꝰ pducēte.nā cā eguoca totalis semp est nobilior 7 pfectior suo effectu:sed pducēs in diuinis nō est pfectius:nec pductū est impfectius. ḡ 7c. ¶4° sic. Ois cā pcise eguoca est defectuose fecunditatis:ga nō pōt equalis pfectionis sibi pductū ḡnare,vel cāre:sed certuz est q̄ in diuinis nullus defectus fecunditatis est.ḡ 7c. ¶Sed istat̄ 4ª.Primo sic. Inter vniuoca vt vniuoca sunt nēcio est distinctio:lz iter pez 7 filiū,vt vniuoca sunt:nō pōt esse distinctio:quia vt vniuoca sunt:sunt vnus de° sine distinctione. ¶2° sic. Que sūt vltimate vniuoca nō sunt formal'r 7 qdditatiue distincta.boc pz in sorte 7 platone:q̄ formal'r 7 quidditatiue nō distinguunt̄:sed p̄r 7 filius formal'r 7 quidditatiue distinguunt̄:ḡ iter eos nō est summa vniuocatio. ¶3° sic. Nullū vniuocū vt vniuocū pōt plura producere pluribus pductionibus alterius 7 alterius rōnis:hoc pz:ga sunt eiusdē rōnis:7 p̄ p̄ns nō erit iter ea relo disparātie:sed p̄ ḡiat 7 spirat.ḡ 7c. ¶4° sic. Impoſe est q̄ p distincta p̄a formal'r aliq̄ agēs vniuoce pducat plura:q2 exquo illa nō sunt vniuoca iter se: nec in 3°.sed p aliud 7 aliud p̄n̄m pducit̄ filiꝰ 7 spūsanctus.ḡ 7c. ¶Ad p̄m dico q̄ opz vniuoca distingui:non tñ iquātū vniuoca sunt:q2 sortes 7 Plato distinguunt̄: nō inquātū hoies.sic dico in ꝓposito:q̄ pr̄ 7 filiꝰ distinguunt̄ p relones:nō tñ inquātū vniuoca. ¶Ad 2m dico q̄ si ponerent̄ indiuidua distingui formal'r:facil'r euaderē.Sz hoc iam nō dico:vt eniz mihi apparet. pone diuine magis formal'r distinguunt̄ q̄s duo idiuidua eiusdē spēi. ¶Ad argm dico q̄ maior 7 minor vniuocatio nō attēdit penes maiorē vel minorē distinctionez vniuocatoz:sed penes maiorē vel minorē distinctionez sine identitatē nāe:in qua cōueniunt vel vniuocant̄:7 q2 est in diuinis maxima vnitas nāe:q2.s.numeralis: hinc est q̄ maxima vniuocatio iter oēs vniuocationes est ista vniuocatio. ¶Ad 3m dico cōcedendo q̄ vniuocum vt sic,nō pōt plura producere pluribus pductionibus 7 alteri9 rōnis:sed q̄n pductiua p̄a pticularia variant̄ stāre vniuoco vl'cuius nā cōicat̄:tūc nō est verū:q2 rōne p̄n̄ pticulariū variatoz:poterunt variari pductiones. Dic modus nō inuenit̄ in creaturis:forte de hoc dicā in mā de processib9 spiritussancti. In diuinis aūt inuenit̄:q2 eadē nā cōicatur:7 eadē nā est ꝛcurrēs partialiter:vt cā vl'is:particularia aūt variant̄.s.intellectus 7 volūtas:rōne cuius varietatis:segtur varietas pductionum. ¶Ad 4m dico q̄ si illa duo p̄a p̄n̄ vniuersale 7 particulare eidē supposito cōuenirent tunc vniuoce pduceret:sicut si sol haberet vim solis 7 hominis vniuoce pduceret hoiem:in creaturis aūt non inuenitur cursus causaz vl'is 7 particularis in eodē supposito:sed in eodem supposito patris est vtrūq3 p̄ncipium pductiuum.s.essentia 7 intellectus.

Sed hic adhuc remanet difficultas:q2 nō videt̄ itelligibile q̄ summa vniuocatio sit ibi: vbi p̄n̄m 7 terminus sunt alterius rōnis:sicut est in ꝓposito:q2 memoria est p̄ncipiū 7 essentia terminus. Unde dico q̄ ad vniuocationē perfectā sufficit in p̄ncipio p̄ncipali cōuenientia cuiz termino:sicut est bꝫ:q2 essentia est p̄n̄m principale:7 ipsa est omnino eadē cū termino:quia etiā est essentia precise. ¶Contra. p̄:q2 tūc nō erit tanta vniuocatio sicut in creaturis:q2 totale p̄n̄m calozis est calor. ¶2°.Nz in creaturis vr q̄ a particulari causa sumat̄ vniuocatio.cū ergo hoc hic nō sit:nō est vniuocatio. ¶Ad p̄m dico q̄ falsum supponit.s.q̄ p̄ncipiū totale in creaturis sit eiusdē rōnis cum termino. Non eniz aliq̄ causa particularis 7 creata est que sit tota cā sui effectus:quin ibi cōcurrat saltē deus. ¶Ad 2m dico q̄ si cā vl'is assimilaret sibi effectū:esset maior vniuocatio q̄s q̄ pticularis assimilet sibi 7 nō vl'is:ex ōfectu eniz fecunditatis est in creaturis:q̄ causa vl'is nō sibi assimilet pductū:sed in diuinis est ex plenitudine perfectionis:7 ideo est maior vniuocatio. Naz si sol 7 asinus producerent solē:maior vniuocatio esset q̄s quādo producunt asinū. ¶Sed dices.q̄ in creaturis inuenitur vel pōt inueniri maior vniuocatio. Primo:q2 lumē lune a lumine solis causatū est totalr:7 est eiusdem rationis.ḡ 7c. 2°:q2 si voluntas diuina causaret aliā voluntatē:cum voluntas sit totalis cā effectuz ad extra: tunc esset maior vniuocatio:q2 esset idētitas rōnis formalis in totali p̄ncipio pductiuo:7 in termino formali. ¶Ad p̄m dico sicut dixi.q̄ nec lumen a lumine:nec aliquod creatum ab aliquo creato causatur totaliter: quin necessario ibi concurrat saltem voluntas diuina.

A
Obp.propria cli Sco.de pductione vniuoca. Alia littera. Dista fōali termino .s. in ḡiando cbis

B
Gnōvniuoca vuplex.7 fm hāc diffōem ꝯcordab op. precedentes: vt nosti bene pōderando.

Sicut rōnes actui 7 passiui formaliter distinguuntur ētia in eodem fic pductui 7 producibil. vbi pla nomina.

C
Omnia caste.

Scōs articu. Obp.cōis. vidē Sco.7.dist,1.

Qz gnō dīna sit vniuoca ostendit.

D

1.arti. Obp. aliqs de vniuocatione productionis. Jmpug° 2ª.

Q

Jmpug° 4ª.

Objcit 4ª.

E
Vniuoca distingui 7 q̄fr.

Magis distinguunt̄ p̄sone dīne q̄ fōa. 7 p̄so.

F
Nar ma vniuocatio in diuin is. Quat variāt̄ pductiones in diuinis stāre maxia vniuocatione nāe.

Nota singularissime.

G
D.q̄druplex

Cōuenientia requisita ad vniuocationē pfectam.

Principiū 2ª

Replica 2ª.

Plūq̄ i creaturis pfectissima vniuocatio reperitur.

Assūptio 2ª.

H
Replica.

I Lece qō ḡris de ꝓductione passionis.

Nō de cālitate ⁊ ꝓductiōe ꝓuenientiaz ⁊ dāiaz ponderando.

K

Uide i Sco. dis. ꝓsenti.

Locus a ptrijs qualr tz? idē. s. dis. 2. ⁊ alibi sepe: ⁊ ē nōbilis solo ⁊ expedita.

L Replica.

Notabil solo realis: tz logice ⁊ grāmatice sit dubia.

M Po⁹ obiua dupler.

Prim⁹ arti. Sp. alioz.

Impug⁹ 4ʳ. Regla meta. Verbū dinuz nō cē in poté tia obiua ꝓio mō oñdit: sed ꝓsidera h pla pōderādo.

Rela logica.

N

Exalio.

O

Nota ois ꝓtiaz ⁊ nobilior scō nō notanter ostendit.

Obiect.

P

Nota vbiq; qz sapiē. Nec ꝓductibile nec inproductibile sūt ꝓ dū i ꝓ figno Q

Ꝓductio diuinis nō ē passio per se sed gdditas Cōtra Alex. Hales. I. ti. 8. ⁊ alibi.

¶ Ad ꝛᵐ dico ꝙ si volūtas cēt accīs separabile: tunc esset difficile: tñ dico ꝙ volūtas est per se passio angeli vel aīe rōnalis: ⁊ vlr ois nāe spūalis. nulla aūt per se passio pōt esse terminus primus alicuius factionis: sed subm. Uñ dico ꝙ creatio illa ꝑ terminaī ad essentiaz angeli vel aīe. ¶ Scōa diffi. pōt esse de ista vniuocatione. Nā si sit pfecta cōditio cālitatis ꝙ vniuoce ꝓducat: tunc causa magis vniuoce ꝓducēs esset magis perfecta: cuius ꝓtum nos videmus in creaturis: imo semp oppositū. ¶ Dico ꝙ pfectissima causalitas non est perfectissima ꝓductio: sicut nec perfectissimus bō: est perfectissima ſuba: tz aūt causalitas sit perfectissima sine vniuocatione: nō tñ ꝓductio. Et ratio pōt esse: qa causalitas perfectio videt precise ipsum causans vel ꝓducens respicere. ꝓductio aūt tam ꝑn⁹ q̄z terminū. Ideo cū impfectione termini stabit perfectissima causalitas: nō tñ stabit pfectissima ꝓductio: sicut in diuinis. ¶ 3ª diffi. est. qa nō vī ꝙ ista ꝓductio sit vniuoca: qa nā rōne cuius deberet esse vniuoca: non vī dici vniuoce de gīante ⁊ gīato: qa sic esset spēs: sed solum idētice dī ⁊ nō formalr. ¶ Dico ꝙ nā dīna dī vniuoce de gīante ⁊ gīato: ⁊ cū hoc etiā dī idētice: ⁊ pp ista identicā predicationē forte amouet ab ea ꝙ ipsa non sit spēs. ¶ 4ª diffi. est. Si deus gīat deū vniuoce. vt ꝑ aliū deu vel se. ista enī sunt imediate ꝫia. s. se vel aliū: ḡ vel se deū vel aliū deū. nō se deū: qa nihil scipz gīat. nec aliū deū: qa tunc essent duo dy. ¶ Dico ꝙ locus a ꝫys tz simplr: ⁊ iō ꝓcedo ꝙ si genuit: genuit se vl aliū. ¶ Sz dico tñ ꝙ locꝰ a ꝫys nō tz. si sumaī nō simplr: sed cū determinato ꝓdicato. ¶ Exēplū. bō. ꝓducit: sequit̄ vel ꝙ se: vel aliud. Sed sic vōo bō. ꝓducit: nō sequit̄ vel se boiez: vel aliū boiez: qa pōt ꝓducere aliqd aliud ab boie. Eodē mō in ꝓposito. deus ꝓducit. ergo se vel aliū. ¶ Sz ꝺ. vī ꝙ locus teneat cū ꝑstātia subti. ¶ Exēplū. bō. ꝓducit boiem. vñ sequit̄ aut se vel aliū. in ꝓposito aūt addit̄ cōstātia subtr: qa dico ꝙ deus ꝓducit deū. ¶ Dico ſm Augm ꝓcedēdo ꝓntiā. ꝙ genuit se deū ⁊ aliū deū. Genuit qdē se deū: hoc est idistinctū in deitate ab illo: sed distinctuz in ꝑsona. Genuit etiam aliū. s. in ꝑsona: qui etiā est deus. hoc etiā videt sufficē quantū ad rem: tz forte in noie sit diffi. ¶ Ad auctatez in ꝑnᵒ dico. ꝙ Hylarius ⁊ Aug. accipiūt maioritatez in diuinis solum ꝓ principalitate.

¶ Utrum in diuinis sit gīatio obiectiua. Qō. VI.

¶ Trum in dīnis sit gīatio obiectiua. Qᵒ sic. qa gīatio ē obiectiua: que ꝓcedit a ꝑnᵒ respiciente obm. talis est ista que ꝓcedit a memoria. ¶ Cōtra. quia est nature viuentis: ⁊ de nā viuēte. ¶ Dic sciēdū ꝙ potētia obiectiua pōt accipi dupl'r. Uno mō vt ipsa distinguīt contra potentiā subiectiuā. Alio mō ꝓ esse obiectiuali vel esse cognito.

¶ Primo videndū est. si verbū sit in potētia obiectiua accepta ꝑ mō. ¶ Dicunt aliqui ꝙ vbū isto mō obtiue gīaī: ⁊ etiam ꝓbabet esse in tali poª. Nā ſm eos potētia talis nō est nisi nō repugnātia terminoꝝ: qa igit vbū nullā talē repugnātiā ꝓbabet: ideo est in tali poª. nā si nō bīet talē nō repugnātiā: ⁊ ꝙ ꝑn talē poꝺ cēt ipole ꝓduci. ¶ Cōfirmaī. qa oē pole est pole politate oppōsita impoli: sed talis est ista non repugnātia. ergo ꝛc. ¶ Cōtra ista ista 4ʳ. Primo sic. Qñcūq; aliqd repugnat alicui ꝑnᵐ ꝓstitutiuo: repugnat etiā ipsi ꝓstituto per illud ꝑnᵐ: hoc est manifestū: tz cē in poª tali repugnat ꝑnᵒ formali constitutiuo verbi: qō est ꝓductio actualis: ergo ⁊ ipsi ꝓstituto repugnat. Minor ꝓz: qa actuali ꝓductioni repugnat esse in potētia. nam si esset in potētia iam nō esset actualis: ⁊ sic esset actualis ⁊ nō actualis. 2º sic. Qñcūq; aliqd repugnat ꝙti: nec̄io repugnat añti. ꝓductio actualis est añs ad existētiā: qz gcḡd actualiter ꝓducīt nec̄io existit: tz cē in tali potētia repugnat actuali existētie. ergo ꝛc. Pro batur minoꝝ: qz in quocūq; est actualis existētia/illud actualiter existit: tz in poª obiua/ꝑ te, est actualis existētia. ḡ poª obiectiua actualr existit. ¶ Si dicas: ꝙ non sequit̄: qz ibi est solū modo potētialr: ⁊ nō mō actuali. ¶ Contra. qz ille modus actualis: aut est idē cum ipsa exītia: ⁊ tunc erit ibi. aut aliud: ⁊ tunc aliqd est in actu cui nō repugnat esse. qō tñ nō fuit in poª obiua. Arguī enim sic. cuicūq; ꝑ te, nō repugnat cē: illō est in poª tali obiua: sed ista mō nō repugnat cē: qz est. igit ille modus fuit in poª obiua. 3º sic. Impole est ꝙ aliqd sit in poª ad sui ꝓstitutiui: sed ponēdo vbū in poª obiua/erit in poª ad sui ꝓstitutiuū. ḡ ꝛc. Ma. ꝓz. Mi. ꝑbaī. qz in verbo est cēntia ⁊ ꝓprietas. rōne aūt cēntie nō pōt sibi cōpetere cē in poª tali: qz essentia diuina est actualis exītia: ⁊ sic actualr existeret ⁊ nō actualiter existeret. ḡ hoc erit per suū cōstitutiuū: tz qñcūq; aliqd est i poª ad. b. qō ꝓuenit sibi ꝑ. a. est in poª ad. a. qz si nō cēt i poª ad. a. iā nō cēt in poª ad. b. sed, ꝑ te, est in poª ad cē qō si bi cōpetit ꝙ ꝓstitutiuū. ḡ nec̄io erit i poª ad ꝓstitutiuū: qō est falsuz. ¶ 4º sic. Impole est aliqd trāsire de ꝺi ctorio in ꝺictoriū: nisi aliqd acgrat qō ꝓus nō habuit: sed verbū trāsit de poª tali ad actuz. ḡ aliqd acgrit. qō ꝓius nō habuit: ⁊ hoc est actualis exītia. ¶ Dico ḡ ꝙ verbū nō est in potētia obiua: qz ꝓstituīt per actuales gnōnē cui repugnat esse in tali poª: sicut etiā repugnat actuali existētie esse in tali poª: que nec̄io cōsequit ad ad illā. ¶ Sed ꝺ ista instaī 4ʳ. Primo sic. Qñcunqz sunt duo signa ordinata in quoꝝ ꝑ nō bz aliqd cē ꝓductū: ⁊ in 2º bz vel est ꝓductū: in ꝑ signo vī cē in poª tali: qz si nō: in ꝑ signo cēt ens. phibitū: tz filius in ꝑ signo originis nō est ꝓductꝰ: in 2º est ꝓductus. ḡ nec̄io si nō fuit ens. phibitum m ꝑ signo: fuit ens in tali poª. ¶ 2º sic. Pro quocūq; signo aliqd nō est ens. phibitū ⁊ non est ens in actu: est ens in tali poª: tz filiꝰ in ꝑ signo est bꝺ. ergo ꝛc. ¶ 3º sic. Pro quocūq; signo verbo non repugnat ꝓduci, pro illo signo est pole ꝓduci: sed pro ꝑmo signo verbo nō repugnat ꝓduci: nā ipm est ꝓducibile. In 2º vo signo ꝓducī. ergo fuit prius in tali potētia. ¶ 4º sic. Omnis passio alicuiꝰ subti est demōstrabilis de subto per suā qddtatē: sed ꝓducibilitas est passio verbi per se. ḡ de eo pōt demōstrari: ⁊ per ꝙs non repugnat sibi ꝓduci: sed nō bīe talem repugnātiaz est esse in potētia obiectiua. ḡ ꝛc. ¶ Ad ꝑm isto: uz dico. ꝙ vez est ꝙ in ꝑmo signo nō fuit verbū ꝓductū: sed qñ dī ꝙ pro ꝑ signo fuit producibile, nego: qz in illo signo nō fuit ꝓducibile: nec inproducibile: qz si in ꝑmo signo haberet ꝓductionē: qūocūq; accipiēdo: cum ꝓductioni repugnet esse in poª: eo ꝙ est pura actualitas ⁊ ꝓductio actualis: gcḡd aūt est ibi pole est actu: nec̄io sequereī ꝙ in ꝑ signo ꝓducereī filius: qō includit ꝺictionem. ¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ pro primo signo nec est ens phibitū nec ens improbibitum: sicut si qddtati repugnaret esse qddtatē sine actuali existētia: nō esset poꝛ qddtas nō probibita q̄ cēt actualis qddtas per existentiā. ¶ Ad 3ᵐ per idē. ¶ Ad 4ᵐ in quocūq; includitur ꝓductio/sicut cōstitutiuū: ꝓductio nō est talium passio: sed qddtas. Modo ita est ꝙ ꝓductio est cōstitutiua filij: ⁊ ideo est eius qddtas: sed si qs poneret ꝑsonas cōstitui per absoluta: diceret ꝙ rōnes iste demōstrarent. s. ꝙ filius cēt in poª obiectiua: nā filius nā ꝑceret originē: sicut dicimus de ꝙspiratione actiua: ⁊ per

A Contra. I.

Dubium.

Mal' ꝺbus creatꝝ est i potētia obiua.

2º articulus. Sp. Ps. II.

Maxima de mirabus. B

ꝙs in illo ꝑoꝛi cēt ꝓducibilis: vel cēt ꝑoꝛ qddtas nō ꝓbibita q̄ cēt actualis qddtas ꝑ exītiā: ⁊ in poª obie ctiua/sic ꝓz. ¶ Eodē mō qcūq; ponūt ꝙ relō ꝙstituit vt ꝓprietas: nō aūt vt oriḡ: bīt eodē mō ꝺie ꝙ filius est in poª obtiua eo ꝙ ꝓductio vt ꝓprietas itelligī: ét ſm eos ꝑoꝛ q̄ ꝓductio vt oriḡ. ¶ Sz hic est diffi. de vbo nro: ꝙ. s. nō posset cē i poª obtiua: qz in vbo vt vbū est icludīt dictio vel ꝓductio actualis. ḡ ꝑ rōnes tuas nō poterit cē in poª obtiua. ¶ Dico ꝙ vbo vt vbū est inḡtū includit talē ꝓductionē repugnat eē in potētia obiectiua: sed accipiendo abstractiue pro notitia qua aliqd est cui nō repugnat eē in tali poª: ⁊ de hoc als.

Circa zᵐ modū accipiēdi ꝓductionē vel potentiā obiectiuā est vnus doc. s. Petrus aure. ꝙ vbū ꝓducī ꝑ talē modū: imo nihil aliud est vbū nisi cēntia dīna ꝓducta in eē cognito. ¶ Istud aūt declaraī sic. Qñcūq; aliqd attribuīt deo ex creaturis: illud dī impfectione amota cū pfectione remanēte dꝺ attribui: tz pfectiōis ē in poª cognitiua ꝙ ipsa ꝓducat obiectū suū in eē cognito. Imperfectionis aūt in creatura: ꝙ ꝓducat in esse ſm qd. ḡ attribuēdo deo ꝑᵐ/qō ē pfections: amouebīt zᵐ/qō est ipfectionis: si enī non pōt amoueri a ꝓductione ſm qd/ḡn remaneat ꝓductio in esse reali: tz ꝓductio obiectiua in dīnis erit tz eē reale: ⁊ sic vbū nihil aliud est nisi obm diuini intell's cū ꝓductione passiua in esse cognito, qō ibi est eē reale: ⁊ hec ꝓductio passiua nō est nisi ipsum cōcipi. ¶ Sz ꝺ hoc arguo 4ʳ. Primo sic. Oē ꝓductū nec̄io differt a ꝓducēte: sed eēntia dīna est ꝓducta in tali esse: qz ipsa est obm dīni itellect⁹ ⁊ cognita ab eo. ḡ est ꝓducta: ⁊ per ꝙs differt realr a ꝑte. ¶ Cōfirmaī: qñcūq; sunt aliq quoꝝ vni repugnat ponere effectum suum formalem circa aliqtud: ⁊ alteri nō repugnat: illa nō sunt penitus idē: tz ꝓduci repugnat ponere effectū suū formalē circa eēntiā q̄ eēntia nō ꝓducīt: ꝺcipi aūt vel cognosci vī intelligi nō repugnat: qz ipsa vē ꝺcipiī: vere intelligīt: vē cognosciī: ḡ ꝓductio obtiua ⁊ cognitio nō sunt penitus idē. ¶ 2º ꝓncipalr arguo sic. Si eē cognitū est eē ꝓductū formalr: ⁊ eē cognoscēs est eē foꝛalr ꝓducēs: tz ꝑ mere absolutū est cognoscēs. ḡ ꝑ mere absolutū est producens: qō est manifeste flm. ¶ 3º sic. Essentialia aliquo ordine precedunt notionalia: actus aūtez intelligendi est essentialis: actus producēdi est notionalis. ḡ intelligere est prius q̄ producere: ⁊ ꝑ ꝙs itelligi erit prius q̄ ꝓduci. Si ḡ ꝺ te. Tūc enim si intelligi ꝑcedit ꝓduci: ⁊ ꝓ intelligi ꝓducī vbum, ꝙsiī ꝑ produci ꝓduceī: ⁊ sic idē bis ꝓduceī: qō est manifeste falsū. ſequr ēt ꝙ sicut tres ꝑsone intelligunt: ita ꝓducent.

Mal. qꝺ ē ꝺz

D

Sp. ꝓpria.

¶ 4º arguo sic. Obm productum in esse cognito a diuino intellectu est verbū: sed creature producunt a diuino intellectu in esse cognito: qz ab eo sunt cognite: ḡ creature sunt ipsum diuinū vbū: qō est flm. ¶ Ꝺ teneo oppm illius opinionis: qz eā nō itelligo: nec rō monet. ꝓcluderet enī infinita icōueniētia. Nā ꝓcluderet ꝙ ꝙs persona cēt ꝓducta in esse reali: ⁊ ꝙ oēs ꝑsone essent vbū. Silr ꝙ oēs creature cēnt vbū: qz essent sic ꝓducte in esse reali: qō est manifeste falsum. ¶ Ad argumētū dico ꝙ ꝑ memoriā ꝓducitur verbū: non tamē isto modo memoria est poª obtiua: sed alio modo.

¶ Utrum gīatio diuina sit actus elicitus. Qō. VII.

Mouet Aug. Al. incor.

¶ Trum gnō dīna sit actus elicitus. Et vī ꝙ sic: qa Hyla. de trini. 4º dicit. ꝙ ꝑ est actoꝝ filij. ois aūt actoꝝ ꝑ actū elicitum agit. ¶ Contra. idem Hyl'. In ꝑe non sunt nisi ingenita. ¶ Dic ꝑmo videndum est: quid est esse elicitum. 2º ad questionem.

E

ꝑmᵒ articul⁹. Sp. alioꝝ. Al. l. el cio. Impugnᵒ 4ª. Nā elicit. Volūtas elicit. Intellꝰ elicit

ꝑmᵒ eliciunt. Nota ꝙ ꝙs. Sp. ꝓpria. Elicitio qd? Sicut ꝓducē ꝑscidit a facē: ita elicē a cāre

2º articulus. Loco 4ª. F

Fundamēta mālr ⁊ termi nus effectue cānt respectū in creaturis. Etsi in creatu rīs generatio actio ⁊ passio eliciant: nō tñ in diuinis, ꝺicit per totū

G

Obo. Maxima. Limitatio maxime.

H

Duḇium. Nō gīanis sed geniti potētia gīatiua est elicitiua.

Universidad de Deusto Biblioteca
FACULTAD DE TEOLOGIA Universidad de Deusto BILBAO

I

Instātia ex dictis in .j. colone, t dic ꝓbr.

dico q illa ꝓpō nō est vā: qñ illa duo que ordinate respicit po^{a} sunt alterius t alterius rōnis. ſic ꝑ^{z} de effectibus ordinatis: volūtas enī nō pōt ꝑare aliquē actū nisi mediāte elicito: t tū elicitū elicit: t ꝑparū nō. Et sic dico i ꝓposito q po^{a} gīatiua respicit gīationē. ſic fundamētū respicit respectū fundatū in co: ſz respicit terminū: vt elicitū mediāte gnōne. ¶ 4.^{a} ꝛ̄ est. q gīatio passiua nō est aliquid elicituz in dīis. Et ℔ ꝓbo z^{r}.

5. ꝓbr.

¶ Ꝓ̄ro ſic. Gnōnis nō est gnō: t elicitionis nō est elicitio: ſz ꝓductio passiua ē gnō t elicitio. g ipsi^{9} nō est generatio nec elicitio. maior est manifesta: aliogn eēt ꝓcessus in ifi^{m}. ¶ z^{o} ſic. Nulla ozigo ꝑmi simplr ozigiati est originata: ſz gnō passiua est ozigo ꝑmi simplr ozigiati: q ꝑ vbi: q̄ est ꝑ^{m} simplr originatū: g ipsa nō est ozigi nata. Maior ꝓ̄z. nā si ozigo talis eēt originata: cum ipsa vt sic ꝑcedat originatū p cā: q̄ ei^{9} ꝛstitutiua: tunc ipsa eēt ꝑius originata. ¶ Cōtra istas ꝛ̄nes instat 4^{r}.

Objicit 4^{r}.

K

Ꝓ̄ro ſic. Ꝑmā. si gnō actiua in creaturis eēt elicita: cuꝫ ipsa sit elicitio: elicitionis eēt elicitio: t gnōnis eēt gnō: q̄ adduxisti tāq̄ inconueniens in ꝓbatione q̄rte ꝛ̄nis.

¶ z^{o} ſic. ꝛtra ſcōaz. Nulla res elicit nisi ꝑ elicitiones fozal^{r} in ea exīte: sicut nihil mouet nisi ꝑ motū in eo exīte formal^{r}: ſz gnō passiua in creaturis nō bz i se fozmaliter gnōnē nec elicitionē. g nō elicit: t sil^{r} elicitionis esset elicitio. ¶ 3° ꝛ̄ tertiā. Ois act^{9} z^{o} vī a ꝑ esse elicitus: ſz gnō in diuinis est actus z^{o}. g a ꝑ erit elicita.

¶ 4.º ꝛ̄ q̄rtā ſic. ſm Augn. t Hyl. de tri. in plurib^{9} locis. gcḡd bz filī^{9} bz natū: ſz filī^{9} bz gnōnē passiuā. g bz ipaz natā: ſz oē q̄ bz natū est natū: q̄ nihil hz tale nisi illud sit tale. g gīatio passiua erit nata. ¶ Ad ꝑ^{m} dico q ℔ spāle est in rel'onib^{9} t respectib^{9}. q ꝛ̄ sint ab alio in aliquo gīe cālitatis: nō nī mediāte alio re^{u}cālitatis: t ī̄ō dico q gnō actiua elicit t ozigiat: nō vlteriori ozigination e: ſz seipsa. ¶ Ad z^{m} dico q ipsa gnō passiua seipsa est elicita a termino seu a fundamēto gīationis actiue: t forte posſz poni q bz respectū elicibil passiue ad fundamētū. Uel dicat q seipsa elicitur t non alia.

Ide Alex. vbi scias sco. nōn tertio vbi no tui. 1. di. 2. Replica.

M

Ꝓ̄ro gd vt q̄ t gd vt q̄ ē in filio a ꝑe generante.

Blō gd vt q̄

Ad z^{m} dico q q̄cūq̄z z^{o} act^{9} differt realr a ꝑ: tunc est vā ꝓpō: q originat a ꝑ: q̄ aūt gīare g est actus secūdus nō differt realr a memoria. g est actus primus: ī̄ō nō originat ab ea. ¶ Ad 4.^{m} dico q sicut in creaturis oīa sunt creata p creationē in eis formal^{r} exīte: ita q ipsa creatio nō est ista mō creata: ſz est illō quo alia creant: ita pōt dici q gcḡd est in filio est natū aliq̄ mō ꝑter ipam natiuitatez. ¶ Sz ꝛ̄. q̄ ipsa gīatio que est in filio est a ꝑe: cū nihil filius hēat a se. t sic aliquo mō est nata t elicita. ¶ Dico q solus filius est a ꝑre nat^{9} vt qō. Alia aūt sunt a ꝑe in filio: vt quo. s. essentia t relatio. Essentia enī est in filio vt quo: t rō eēndi simplr: sed filiatio est in filio. nō ratio essendi simpliciter: sed essendi filium: t ideo vtrūq̄z est quo: solus aūt filius est quod. ¶ Ad auctoritatez in principio dico q pater est actor: quia auctoritatem habet.

¶ Utrum in diuinis sit aliquid elicitum. Qō. VIII.

1. conclusio.

VTrum in diuinis sit aliquid elicitum.

Dico q nullus actus essentialis: nec etiā notionalis actus cuiusmodi sunt gīare t spirare: intelligere t velle sunt elicita: q̄ sunt idē cū ꝓncipijs. g ꝛ̄. ¶ Sūt tū ibi duo suppōsita elicita. Hoc ꝓbo sic. Ubicūq̄z est aliquid vere ꝓductiz: ibi est aliquid vere elicitū. hoc tenet per locū a parte subiectiua: sed in diuinis sunt duo producta. s. filius t spūs san. ergo ꝛ̄. ¶ Hoc suppōsito tāq̄ noto. ꝓbo q sint ibi necessario duo ꝑn^{a} elicitiua.

Suppōsita diuina ꝓducta sunt elicita ꝑcise.

Ꝓncipium elicitū i diuinis est z^{r} fic

¶ Ꝓ̄mo sic. Ois ordo ꝓmanens ꝓsupponit extrema

N

t elicitus intra.

Ordo 2^{r}.

Ordo ozi est ꝓmanes Enaño.

permanentia: ſz elicitio vbi est quidam ordo ꝓmanēs: q̄ est ozigo vel saltē in ea fundat ordo originis: g est ordo permanens. g illa supponit extrema: extrema ā sunt ꝑn^{m} t terminus. g nēcio vbi est talis ordo originis qui non est aliud ab ea ipsa origine: ibi est ꝑn^{m} t terminus: q̄ō est propositum. ¶ Si dicas concedo q ibi sūt extrema totalia. s. ꝑ^{r} t filī^{9}. ꝑ aūr est ꝑn^{m} t filī^{9} ꝓncipiatū: ſz isto mō ꝓcedo tibi q ibi ē ꝑn^{m} nī elicitiuū ſz eliciēs. ¶ Sz ꝛ̄. nullus ordo ꝓsupponit extrema que constituuntur p illum ordinem: sed extrema que sunt totalia cōstituuntur p ordinē originis: q̄z per rel'ones originis: g illa nō ꝓsupponit: ſz aliq̄ ꝓsupponit. g ꝑn^{m} originis erit elicitiuū. ¶ z^{o} ſic. Spūssanctus est nec^{9} fozalis p elicitionē. Tūc ſic. ois nexus nēcio ꝓsupponit extrema ꝓnexionis: ſz illa extrema nō ꝑnt eē extrema: spīrātia t spirata: q̄ spiratū. s. spūssanctus ꝛstituit p talē originē. g nēcio ꝓsupponit extrema elicitiua: t ℔ est ꝑn^{m} quo. ¶ Dico q ꝓ ista tāq̄ quincētia q̄ i dīis est nēcio ꝑn^{m} elicitiuū. q̄ō tū dī ꝑn^{m} nō re^{u} elicitionis: ſz re^{u} eliciti: sicut dictū est supi^{9} de po^{a}. ¶ Sed hic est diffi. q̄lio pōt aliq̄d elici ab eo q̄ ꝛstituit p elicitionē. cuiꝰ sunt filī^{9} t spūssanct^{9}. ¶ Dico ad ℔ q̄ q̄uoz modis dī aliq̄d eē elicitū: aut q̄ditatiue: ſic dicim^{9} q̄ creatio q̄ dicim^{9} cūcta eē creata dicim^{9} inq̄ seipsa ipsam eē creatā: q̄ ei ꝛ̄uenit in q̄d. z^{o} mō dī aliq̄d eē elicituz denoiatiue sicut actus itelligēdi dī esse elicitus p elicitionē in eo formal^{r} exīte: sicut eius accīs. 3° mō cōstitutiue: sicut dicim^{9} q̄ verbū nostrū inq̄tū vbū est elicitū. nā elicitio ipm in eē vbi ꝛstituit. ꝛstituit enī ex actu intelligendi t elicitione passiua. 4.º mō ꝙsecutiue: sicut passio dicit elicita a subo: q̄z ꝙsequit nēcio ei^{9} originē.

Nō elicitus q̄ intra.

Ecce q̄ t ꝓnclusio originē ꝑsonis a subo.

Ꝓ̄ño noialit. alioq̄ z^{r}

¶ Ad ꝓpositū aūt applicando dico q nihil elicitū est in diuinis nisi filius t spūssanctus: ista aūt sunt elicita 3° mō. s. ꝛstitutiue. ipsa enī elicitio siue producto passiua est illud quo filius cōstituitur in esse ꝑsonali: t similiter spiritus sanctus in esse ꝑsonali. ¶ Distō. V.

P

Post hec queritur ꝛc.

¶ Utrum essentia diuina generet. Questio. I.

Quero ꝑ. vtrū cēntia diuina generet. Q̄z sic. Ric. 6° de tri. ex intentione ꝛ̄ Magr̄m dicit. q gīat cū Joachim. ¶ Cōtra. ex de sū. trini. t fide catholica: expresse ſnia Magr̄i affirmatur.

Hic ponitur ꝓ̄ vna regla Jo. sco. Q̄ñcūq̄z subz est abstractū vltimata abstractione: t predicatum nō pōt predicari nisi fozmaliter: i^{a} ꝑdicatio nō est vera nisi in ꝑ mō dicendi per se de illo. hec regula ꝑz ex duab^{9} alijs. Prima est. q illud quod est vltimate ꝑcisum nihil sibi ꝙuenit nisi intrinsecum. z^{a} q nihil ꝑdicat de sic abstracto nisi p identitatem.

Ca. 22.

c. dainta

ꝓmus arti. De trinc fe mopis fina gica rōe i q. assignāda Regula fe nōdilis qua ōclat ex du b^{9} ſpāb^{9} t mitat mult Cōsidera stantiam.

Q

Fozmalr. Objicit 4.

¶ Ex bis duabus ꝑz manifeste regula doc. Oē enī vltimate abstractum est vltimate ꝑcisum: ſz vltimate ꝑciso non ꝙuenit aliq̄d nisi intrinsece t idētice. Jō segr̄ q nihil ꝑdicat de tali vere nisi in ꝑ mō dicendi per se.

Solo. Abstractio p noia ꝑme itēdōis t p noia scde itentionis Ecce q̄ris vbiqz ſz ista tā confidera Q̄ dīn ſifica tur ꝑdicatio idētica t cnā formalis ō p ꝓ singulari.

¶ Sz ꝛ̄ ista regulā instat 4^{r} ſz quatuoz posita in ipa regula. ¶ Primo ꝛ̄ ꝑ^{m} de subto abstracto vltimate abstractionis. Nā equinitas est tale subm sic abstractum t ꝓcisum: t tū ista dicuntur de equinitate vere. s. q̄ est ꝑcise t vltimate abstracta. g nō vī ꝓ̄ vera. similr distō q̄ est aliq̄d respectiuū dī de equinitate. s. q̄ ipsa sit distincta ab oī eo q̄ nō est ipsa. ¶ z^{o} ꝛ̄ z^{m}: q̄z videt q supfluat hec additio vltimate: q̄z vī sufficere abstractū. Nā albedo non est abstracta vltimate: q̄z quidditas albedinis est plus abstracta: t tū non verificatur de ea

A

Ꝓ̄ño alioꝛuz

Replica.

Ꝓ̄ño ꝓpria. Regula nota vlis.

B

Dubium.

Ꝓ̄ria excep. ꝓ vltimato Replica. Solutio.

1. limitatio.

1. limitatio.

Cōsidera.

C

Ꝓ̄ño noialit. alioꝛ z^{r}

Replica z^{r}. Solo ꝓpria. 4. limitatio.

Replica. Dī. 1. q. 2. Cōsidera pōderando.

Nō dubium. Regula.

D

de ea in abstracto qō verificat de ea in ꝓcreto. nā albū est frigidū: tū albedo nō est frigida. ¶ Contra 3^{m}. s. ꝓ. dicatum nō pōt ꝓdicari nisi formal^{r}: vī q̄ supfluat: ga oē ꝓdicatū siue formale siue nō vī excludi: q̄ō nō est i ꝑmo mō a sūme ꝑciso t vltimate abstracto. ¶ 4.º ꝛ̄ 4.^{m}: ga ista. s. in ꝑmo mō pōt ꝓdicari p se oībus alijs ꝓpositis adhuc nō vī vā. Nā būanitas ē isto mō abstracta: t tū aīalitas q̄ dī in ꝑ mō dicēdi p se: nō ꝓdicat de ea: q̄z hec est fasa: būanitas est aīalitas. ¶ Ad ꝑ^{m} dicit aliq̄ q ꝑcisio t abstractio sunt respect^{9} rōnis: t de talibus nō itelligit regula. ¶ Sz ℔ nihil est: q̄z ꝓ rōnē sua formalē ꝙuenit sibi distō. g nō est respectus rōnis: similiter ꝑcisio t abstractio. ¶ Dico g̃ al^{r}: ſz est itelligēdū q̄ sicut ex noīe negationis alicuius intelligit affirmatio: sic aliq̄n ex noīe affirmationis intelligit negatio. Ad ꝓpositū dico q ꝑ ꝑcisionē t abstractionē t distinctionē nihil aliud itelligit nisi q̄ cognitas est tū ipa: t nihil aliud ab ipsa: t ī̄ō ſz in voce videāt ꝓdicata affirmatiua: in re tū sūt negatiua: t de negatiuis nō itelligit regula gn aliqua possint dici de subto sic vltimate ꝑciso t abstracto. ¶ Sz dices. Egnitas sicut abstrahit: ita ꝓcipit a nobis ꝓceptio nō dī in ꝑ mō: nec est ꝑdicatū negatiuū. ¶ Dic bona est risio ꝑ^{a} dicēdo q cōceptio nō est nisi respect^{9} rōnis: t de talib^{9} nō itelligit regula. ¶ Ad z^{m} dico q ſz albedo sit q̄litas aliāliter abstracta t rōne isti^{9} abstractionis aliq̄ nō dicant de ea q̄ dicim^{9} sine illa abstractione: q̄z tū nō est vltimate abstracta: īō de eo multa verificant q̄ non sūt ipsa. hec enim est vera. albedo est inherens: t tū nō est in ꝑ mō. Uñ in ꝑ mō nō vīficat ībērētia de albedine vel gdditate albedinis. Nā forte ista ē falsa: albedineitas vel gdditas albedinis ībēret. ¶ Ad 3^{m} dico q est q̄dā ꝑdicatio idētica: q̄ ēt vīficat i abstracto: sic cēn^{9} ē pīnitas. Jō addit^{9} est: formal^{r}: q̄a si idētice eēt natū ꝑdicari tūc nō eēt vā: adiectiuū aūt nō est natū ꝑdicari nisi formal^{r}. i. denoiatiue. ¶ Ad 4.^{m} dico q aliqui ꝓcedūt istā. būanitas est aīalitas. Uel ſm q̄ alys posset videri: q̄ aīalitas diceret de būanitate: sicut genus de ōīa.

¶ Sz neutra placet. Ꝓ̄ria nō: q̄z ꝑs diceret de toto. z^{a} nō: q̄z genus nō diceret in q̄d ꝑ mō. ¶ Dico g̃ q̄ regula est vā vbi nō est additio aliq̄ formalis. vel ōīa iter ꝑdicatū t subm: humanitas aūt addit rōnē formalem ad aīalitatē. ¶ Sz ꝛ̄. tūc ista eēt vā: humanitas est aīalitas t rōnalitas. ¶ Dico igit sicut superi^{9} dictū est. q diffinitū addit aliq̄d ad diffōnē: īō hec adeq̄te non est vā. bō est aīal rōnale: q̄z bō dicit aliq̄d vltra aīal t rōnale. s. resultans ex bis. Sic dico de humanitate t aīalitate t rōnalitate. ¶ Sz bic est diffi. q̄z ſm illā regulaz vī excludi ꝑdica^{9} idētica. Doc aūt ꝓbo. s. q̄ stante ista regula excludat: q̄z q̄ñcūq̄z aliq̄ō ꝑdicatū negatur de aliquo ſubo in terminis est rō negationis p aliq̄z affirmationē: q̄z oīs negatio reducit ad aliq̄z affirmationē. cū g̃ dī eēntia nō ē fozmal^{r} pīnitas: q̄ro q̄d est illud p q̄ō pīnitas negat de eēntia: sed nihil pōt dari nisi ratio fozalis tū. Tunc arguo sic. Q̄ñcūq̄z rō fozmalis est rō negādi: ipa eadē nō pōt eē rō affirmādi: ſz ita est hic. q̄z rōnes fozmales sūt cā negādi: g̃ ꝑpe nō erūt cā affirmādi. ¶ Sz tūc q̄ō vīficat illud dcīm q̄ tūcūq̄z abstrahat vnū de alio ꝑdicat: sicut dicit Scotus. Dico q duplex est abstractio: vna q̄ est in noībus ꝑmaz intētionū: t de ista dico q nō pōt fieri tāta abstractio dū mō nō excedat noium limites primarū intentionū gn ſp verificet in illa abstractione ꝑdicatio identica. Uñ ista est vera. essentia est sapia: eēntia est pīnitas. Sed alia abstractio est q̄ fit p noia scōarū intentionū: sic rō gdditatiua: t rō fozmalis. Et tūc dico q ꝑdicatio idē-

E

Applicatio dictoz ad ꝓpositū q̄stiōis.

Regula. In accīsitibus relatiuis ē abstractio 3^{a}. Vide sco. hic t vbi ibi nōt. In absolutis accīsib^{9} ē abstractio 2^{a}. In subst^{a}tijs est abstractio vnica.

F

Nō q̄ fozal^{r} pōt accipi 2^{r}.

Objcitur 4. Respectus 2^{r} vbi. s.

G

Enaño.

An vnicus dicat aliq̄d positiuum.

Enaño. An infinitas ꝙcīat eēntie i ꝑmo mō?

H

5. limitatio q̄ multū facit p vitate regule

Cōsidera istā tiam.

Cōsidera istā tiam.

Nō 6 modi intrinsecis.

ꝑm Franc. D. E z

I

Ecce qđ ḡris
Esse extra rō
nē formalem
a liceuus qđ?
Dubium.

le superius declarate eē ex rōne formalē totalr dicere
aliā rōnē formalē distinctā formalr a subto:r ió qñ ar
guit de istis modis intrinsecis:dico q nō sunt ex rōne
sic:ga nō dicūt aliq̄ rōnē formalē aliā ab illa cui⁹ sunt
modi. ¶ Sz tūc occurrit vna difficultas:ga dato q re
gula sic bēat intelligi:adhuc nō vī vlr vera.nā ista est
va:nā humana est vnita vbo.vnio dicit rōnē formalē
positiuā r distinctā. ¶ Forte dices q subm nō est vl
timate abstractū. ¶ Lōtra.p te,sufficit vna abstractio
i substātys.l.a suppositor:r ita est hic.nā ꝑcernēdo sup
positū dicēdo bō est vnit⁹ vbo.hec eēt falsa. Lōstat ār
q vnitū est adiectiuū:r nō est natū ꝑdicari nisi formaliter,ſm te.ḡ rē. ¶ Rñdeo r dico q nā humana non
est vltimate abstracta:ꝑcernit enī suppositū:ſz illud qđ
dico eēntia magis abstrahit. Vñ ista ꝑcedit va.ignis
gīat ignē:r tñ ista non est vera.essentia ignis generat
ignē.Ita forte ista nō ꝑcedit.eēntia bois vel humanitatis est vnita vbo. ¶ Lōtra.p te,sicut dictū est: sufficit vna abstractio in substātys.l.a ꝓprio supposito.
¶ 2o qz nō magis hūanitas vel nā humana concernit
suppositū q̄ deitas vl nā diuina:ſz ibi ꝑcedit vltimata abstractio.ḡ r hic. ¶ Rñdeo:r dico q ly in suba nō
sit nisi vna abstractio.l.qdditatis a supposito ꝓprio:
tñ illa abstractio hz multos gradus sicut manifeste videm⁹. Nā ista nō ꝑcedit.igneitas gnāt:r ista ꝑcedit.
nā ignis gīat. Ly ḡ humanitas bēat illā abstractiones
q̄ cōpetit subatys in aliq̄ gradu:tñ nō est vltimate abstracta:qz nō hz illā abstractionē in sūmo: r ita forte
ista eēt falsa:qdditas bois gīat:qdditas bois est vnita
vel assumpta.Sz de diuinitate dico:q nō ē abstracta
vltimate:sīc eēntia. ¶ Sz nūqđ ista dz cōcedi. deitas
generat. ¶ Dico q nō ꝑprie pp aliq̄ q̄ dicent:ſz tñ nō
ita ip:ꝓprie dī:sic dō:eēntia gīat. Doc ār totū ꝑcedit
ex dīa abstractionū:vel gradū eiusdē abstractionis.
¶ Ex istis ōclaratis patēt q̄uor ordines ꝑnū.ꝑim⁹
est.q eēntia dīna nō generat nec generat:nec ſpirat
nec ſpirat.Et gīalr de oībus actib⁹ notionalib⁹. Rō
aūt isti⁹ ꝑnis est q̄ dicta ē.l.ſm regulā:qz talia ꝑdicata
notionalia distinguunt foīalr:r ꝑdicant adiectiue. Et
eēntia est vltimate abstracta.ḡ vī q̄ non possint vt sic
ꝑdicari. ¶ 2o ordo ꝑnū accipit ex actib⁹ eēntialib⁹ in
re ad ex.l.q eēntia dīna nec cōseruat:nec creat:nec ē
creās nec gubernās pp eādē rōnē. ¶ 3o ordo accipitur
ex actib⁹ notionalib⁹ ad ex. Vñ eēntia dīna nec incarnat nec mittit:r sic de alys:loquor de vsute sermonis:
ly aliq̄ opposite istar ꝑnū aliq̄ ꝓcedant. ¶ 4o ordo
accipit ex actib⁹ essentialib⁹.l.q eēntia dīna nō intelligit nec vult:ly idētice sit idē cū oī intellectione. Rō est
ga intelligere ꝑdicat adiectiue:r est distinctū formalr
hinc est q nō ꝓcedit. ¶ Sz hic ē vna diffi. Utr regula sup quā fundat tot⁹ vltr ꝓcessus rōnū teneat in bis
q̄ se bñt p modū habit⁹ r qētis. ¶ Dico q non. Nam
iste sunt vere.essentia diuina est pulchra/libera/intelligibilis/sapiēs/r filia:sed solū tenet regula in bis q̄ se bñt
per modū fluxus:r fieri:sicut sunt isti actus:amare:intelligere:creare ꝓseruare. ¶ Sed ꝫ.nā ista conceditur
eē vera.eēntia dīna est visa:r amata.ḡ videre r amare
atribuunt sibi. ¶ Dico q hz actus r operationes immanentes ex parte operantis includūt distinctionē necessariam inter qđ r quo:r ió tales opōnes nō ꝑdicantur adiectiue semper sumēdo de ꝑ quo:ſz solum de qđ
intelligēdo ex pte opantis:sed ex parte termini.l.obtinō. Nā illud idē qđ est ꝑm vel vltimū quo,potest esse
qđ.qđ.l.diligit r amat:r ió in opationibus imanētib⁹
ex pte termini nō tz regula. Et qz iste opationes nullā
rōnē formalē ponūt in termino:ex eo q dicunt respectū rōnis.ḡ rē. ¶ Sz ꝫ.ista instar q̄druplici auctoritate.ꝓima est Aug.7.de tri.q dicit q de⁹ ꝑ genuit eēntiā suā qua est gcgd est:sicut enim nō est magn⁹ nisi illa magnitudine quā genuit:ita nō est nisi illa essentia
quā genuit, 2a est ibidē:q de⁹ ꝑ genuit eēntiā q̄ est
gcgd est. 3a est Dyla.4.o de tri.nos ꝑdicamus eui⁹dē
rōnis genitā nām nāl⁹ in se gignētē:habuisse.l.dīnaz.
4a est eiusdē in codē. Natiuitas vnigenita in nām:vnigenitā substat:qz vnigenit⁹ nascēdo accipit nām in q̄
substat. Dico ad oīa ista r sīl'ia sīc dicit Magr:q nā
siue eēntia in trib⁹ suppositis supponit p ꝑsona pp sūmā idētitatē inter essentiā r ꝑsonā:r hinc est q in tribus locutionib⁹ ꝑt ꝓ ea supponere:sicut exponit Magister. ¶ Sz adhuc stat vna diffi.de fyllo expositorio
q̄ foīalr ꝓcludit z ꝫ ꝑdicta. ¶ Primo sic. Vic pī generat.hec eēntia est pī.ḡ hec eēntia gīat. ¶ 2o sic. Nec
eēntia nō gīat.hic filⁱ⁹ ē hec eēntia.ḡ hic filⁱ⁹ nō gīat.
Nec ꝑt dici q hic sit fallacia accītis nec figure dictionis vel aliq̄ alia:qz tales sunt ex variatione medy.hic
āt mediū vnifoꝛmiter accipit. ¶ Dico q sīc supius dictū fuit:q ex altera de ꝓtigēti:r ex altero de nēcio nō
segt ꝫ nisi de ꝓtigēti:vel exponēda p illā de ꝓtingēti.
Ita dico q ex altera idētica r ex altera foꝛmali non sequit ꝫ nisi idētica:vel exponēda p idēticā. ¶ Et ex B
rñdeo ad ꝑmā.ꝓima.l.maioꝛ ē foīalis r minoꝛ idēticа:r ió hec ꝫ.hec ceñ gīat,ē solū idētica. ¶ Sed ꝫ.tu
dicis q adiectiuū nō ꝑt ꝑdicari idētice. Dico q vel
segt idētica:vl exponēda p idēticā.si.n.talis eēt q nō
posset eē nisi foꝛmalis:vel nō possz exponi p aliā nisi p
foīalē:tūc nō sequeret ex ꝑmissis:necvnq̄ talis ꝫ esset
ꝑcedēda nisi idētice. ¶ Ad 2m dico codē mō q maioꝛ
est vera formaliter:minoꝛ idētice:r ió segt ꝫ idētica.

Postq̄ visus est de ꝑpone q̄stū ad vtutē sermonis. Nūc videdū est q̄stū ad rē. Unde ē
hoc q essentia diuina non gīat:sicut tenet ecclesia.
¶ Circa hoc sunt sex modi dicendi. Primus est q ió
eēntia diuina nō generat:ga actiones foꝛmalr sunt suppositoꝝ:eēntia aūt dīna nō est foꝛmalr suppositū.ḡ rē.
¶ Sed ꝫ. Nā aīa separata agit:que tamen nō est suppositū. ¶ Ꝑ.ſm te. Essentia diuina est subsistens magis q̄ accītia separata in altari.cū ergo illa bēant aliquas opōnes r actiones segt̄ q eēntia dīna:ēt tales habebit opōnes vel hīe poterit. ¶ 2o est.q ió eēntia nō
gīat:qz pari rōne generaret:r sic idē generaret se. Sz
istud nō valet. Nam sicut est vna eēntia in tribus ꝑsonis:ita idē intellectus:r tñ concedit q intellectus generat r gīat:nō aūt ꝓceditur q idē gīet seipsum. Eodē
mō i ꝓposito poterit dici de eēntia. ¶ Itē ꝓcedit ista.
spūs gignit spūm:r tñ nō idē spūs gignit seipm.ḡ eodē
mō poterit dici de essentia. ¶ 3o modus est q ió essentia nō generat:qz est ad se.si enīz generaret referretur
ad aliud ſm gnōnē:r p ꝑns nō eēt eēntia:si eēt ad aliō.
¶ Lōtra.ly repugnet diuine essentie eē ad aliud qddtatiue:qz sic non eēt essentia:tñ non repugnat sibi esse
ad aliud denoīatiue:sicut de qualibet substantia creata pōt dici q sibi repugnat eē ad aliud ꝑ mō: nō tñ 2o
mō. ¶ Ꝑ. De eēntia ꝓceduntur multa ꝑdicata respectiua. Nā de ipsa dī q est summa res r p⁹:r ēt q ipsa
est ꝑmo diuersa. Dec aūt oīa bñt conceptū respectiuū.
¶ 4o modus dicēdi est:q ió eēntia dīna nō gīat: ga
ipsa est cōis trib⁹:r sic q̄ly ꝑsona gīaret. ¶ Lōtra.naz
dicimus q ꝓfectū gīat perfectum:r tñ eadez ꝓfectio
est in tribus. ¶ Itē dī q ē vn⁹ eternus r vn⁹ īmēsus:
r tñ de istis dī gīare. ¶ Itē si ista esset rō:qz cōmunis
tribus nō gīat.codē mō nō esset ꝑm gīandi:qz sic est
in tribus. ¶ 5o modus dicēdi est.q ió eēntia nō gīat:
ga alio

A
Aug.7.ō tri.
r alibi.
Impugnatio
Rō Scoti,
Impugn⁹ 2ꝝ.
Euasio.
Replica.
7.modus p
prius r segt
Scotum.
B
Regula.
Declaratio
notabilis.
Plota singula
rissime ō quo
tqđ plura dñ
pderando,
Maxima.
Processus
phi.8.phy.r
alibi.
4ꝝ ꝑsirmatio
2.metaphy.
C
Uti in cāis r
cānis montib⁹
r motis
r silib⁹ dant
mēbra cū pci
fione r coinci
dētia:ma de q
r qđ dom ꝫ
idem.q. secūn
te.ar.2.
Impugn⁹
De quo i.4.
di.12.
Impugn⁹ 2⁹
D
Impugn⁹ 3⁹
Esse ad aliu
duplex.
Vide Sco.
distin.2.
Obiicitur 4r.
Impugn⁹ 4⁹
E
Regula.
Nulla dimi
nute abstra
ctū est ꝑmus
q̄ nec me
moria nec vo
luntas rē.
F
Dubium.
Nec vt quo
ficte necvt qđ
eēntia gīat.
G
ꝑmus argu.
Lōcto 4ꝝ.
Et logice r re
aliter ꝓcedit.
vt.q. ꝓcedēte
circa actuam
ita.q.ista circa eius passiuā notandū.
Vide.q.secūn
de in ſmīl.
H
Sicut nec tri
qđ necvt quo
terminative:
ita nec subtē
te eēntie con
uenit gīari.
Obiicit ur 4r.

qz alio pī est pī:r alio de⁹. Nā gnōne est pī:r essentia
de⁹. ¶ Lōtra.istud ꝓbaret q essentia nō esset ꝑn⁹ ꝑ
ductiuu vbi:qz alio de⁹:r alio gīans. ¶ Ió dicit Scotus:q qz qđ r quo ex opposito distinguunt:hinc est q
illud cui ꝓuenit eē quo:nō cōpetit eē qđ:ſz dīna eēntia
est quo,respectu gnōnis.ḡ nō pōt eē qđ.r p ꝑns nec generare. ¶ Lōtra.nā aīa rōnalis est quo in operib⁹ suis
s.intellectualib⁹:r tñ nō negat esse qđ, si separet. ¶ Itē
codē mō ꝑt argui de accītib⁹ separatis in eucharistia.
¶ Rñdeo q istud nō pōt ꝓtingere in ꝓposito: co q
dīna eēntia nō ꝑt separari a suo ꝓꝓio supposito: r ió
nō est filⁱe de ea r de alys separabilib⁹ istis. ¶ Sz istō
nō satisfacit:qz qñ aīa ē ꝓiucta corꝓoi de ea ꝓcedit q
itelligit z q dic vbū:q mouet corpus:r ió nō apparet
iter istos modos aliqs sufficiēs. ¶ Ur ḡ mihi dōm eē
sīc dicit frater Jo.addēdo solū vnū vbū.l.q ió eēntia
dīna nō pōt esse qđ:qz ipsa ē ꝑuata quo. ¶ Et B declaro sic.Quīcūqz ē aliqđ medium cōpositū ex extremis
illud opz resoluere vsqz ad simplicia:sicut hō itelligit
sicut qđ.aia aūt sicut quo. Nec adhuc aia est ꝑm quo.qz
itelligit itellectu:r est ꝓcedere donec veniat ad aliqd
qđ est:ita quo,q nullo mō qđ.suppositū aūt est qđ generat r resolubile vsqz ad vltimū qđ ē simplr simplex
ad qđ deuenit:r illud est eēntia.ḡ sibi ꝓuenit ita eē q
nō qđ. ¶ Lōfirmat.qz qñcūqz aliqđ mediū cōponitur ex extremis:si vnū illoꝝ pōt ꝑ inueniri sine alio:r ez
aliud sine eo:ſz iueniūt aliq̄ media q̄ includūt qđ r q.
pōt āt inueniri aliqđ qđ est ita qđ,q sibi repugnat esse
quo.ḡ r codē mō est deuenire ad aliqđ qđ est ita quo
q nō qđ. Istud in dīnis est essentia dīna. ¶ Et ista rō
ōclarat r ꝓfirmat 4.r.ꝓimo sic. In cāis r cātis ē deuenire ad cām ꝓmā r cātū vltimū:ſz oē qđ est qđ:ē q
dām cātū ab eo qđ est quo. Nā quo est rō essendi ei
qđ est qđ:sīc ḡ est deuenire ad ꝓmā cām q nullo mō ē
cāta:ita erit deuenire ad aliqđ qđ est ita quo,q nullo
mō poterit esse qđ. ¶ Lōfirmat.qz qua rōne est deuenire ad aliqđ qđ est ita quo,q nullo mō poterit esse qđ. ¶ Lōfirmat.qz qua rōne est deuenire ad aliqđ qđ est ita cātū q nō cā.l.
vltimū:eadē rōne ascendēdo est deuenire ad aliquid
qđ est ita cā q nō cātū. Eadē rōne arguendo in quo r
qđ:q est deuenire ad aliquid qđ est ita qđ:q repugnat
sibi eē quo.l.vltimū suppom.ḡ erit deuenire ad aliquid
qđ est ita quo,q sibi repugnabit esse qđ. Et illud est ꝑa
forma. ¶ 2o sic. Sicut effectus vltim⁹ nihil hz de cālitate:ita ꝑa cā nihil hz de effectualitate.ḡ eodē mō sicut
vltimū in descēdendo est ita qđ,q nō quo:ita ꝓma forma erit ita quo q nō qđ:maxime cū eē qđ dicat aliqd
de effectualitate:r ꝓme cause repugnat simplr rō effectualitatis. Aliquid est ita principiatum:q nō est ꝑn⁹.ergo aliquid ita est ꝑn⁹ q non principiatum:sed quo est ꝑn⁹ r
qđ est principiatum:r sic ita erit quo r nunq̄ qđ. Nam
ipsum quo est rō principiandi ipm qđ. ¶ 4o sic. In ptipātib⁹ r participatis nō est ꝓcessus in ifi⁹ plus q̄ in
cāis r cātis: ſz qđ participat quo.ḡ ꝑm qđ est ꝑn⁹ pticipās:r ꝑm quo est ꝑn⁹ pticipatū.repugnat aūt pticipare
eēntie dīne:ſz solū ꝓuenit sibi pticipari.ḡ ita ꝓuenit sibi eē ꝑn⁹ quo:qđ est illud qđ pticipat:q sibi repugnabit eē qđ.qđ est illud qđ pticipat.pz ḡ rō r cā:q̄re eēntia dīna nō generat. ¶ Sz ꝫ instar 4.r.ꝓimo sic. Naz
memoria fecunda est ꝑimū quo respectu verbi: r tñ
ipsa ꝓceditur dicere.ḡ ꝑmo quo non repugnat eē qđ.
¶ 2o. Nam voluntas dīna est ꝑimū quo in creatione:r tñ vere dī de ea q ipsa creat. ¶ 3o quia albedo est
ꝑimū quo respectu disgregatiōis:r tñ ꝓceditur q ipa
disgregat. ¶ 4o calor est ꝑn⁹ quo calidū calefacit: r tñ
calor dicitur vere calefacere. ¶ Ad omnia ista oportet

Quantū ad ꝑm introducunt q̄tuoꝝ ꝓnes ex q̄bus patebit ꝑm. ꝓima est q eēntia dīna simpliciter sumpta nō gīatur sicut nec gīat. ¶ Et pbo sicut supra:qz subm isti⁹ ꝓpōnis est vltimate abstractū:
r ꝑdicatū nō pōt nisi foꝛmalr ꝑdicari.ḡ eēt in p mō di
cēdi p se:qđ est ipole. ¶ Itē ꝑmo quo repugnat eē qđ:
ſz eēntia est ꝑm quo filⁱ⁹ gīat.ḡ nō pōt esse qđ. ¶ 2a ꝫ
est q eēntia dīna nō gīat vt quo,qz sic comparat quo
ad qđ:sīc ꝑn⁹ foꝛmale gnōnis ad generās. Nā esse generans est:sicut esse agens. Tunc arguo sic. Omne cui
cōperit gīari conuenit sibi p aliquid qđ est in ipso foꝛmaliter:sicut dictum est de gīare. Ista pz:qz quod reducitur ad quo:sed essentie diuine nihil pōt cōperere quo
ipsa generetur.cū ipsa sit ꝑm quo r ꝑmus termin⁹
foꝛmalis.ḡ ipsa nō generat:ēt vt quo. ¶ 3a ꝓclo est q
eēntia dīna vt in filio nō generat:qz cui cōperit eē quo
sub aliqua determinatione:nullo alio addito nō cōuenit ei esse qđ:sed essentie vt in filio cōperit eē terminū
foīalē gnōnis.ḡ rē. ¶ Ꝑ. Essentia q̄cūqz reduplicatione addita est vltimate abstracta:sicut simpliciter sumpta:sed vt simpliciter sumpta nō gīat.ḡ nec vt i filio.
¶ 4a ꝫ est.q eēntia dīna nō gīatur subiectiue:qz terminus foꝛmalis gnōnis non est eius subm:sed essentia
est hz.ḡ rē. ¶ Sz ꝫ istud instat 4r.ꝓimo sic. Nam
ſm scōs doc.eēntia diuina cōicatur r datur:r ista cōicatio in filio nō vī nisi gnō passiua.ḡ sicut ꝓcedit q cō
municat:ita poterit gīari. ¶ 2o sic. Aug.15.de tri.qđ hz filius hz a ꝑe:sed essentia hz.ḡ a patre hz:ſz hīe
a.dicit originē. ¶ Confirmat.ga essentia est foꝛmalis
terminus.ergo saltem vt quo poterit dici generari.
¶ 3o sic. Nā filius dī eēntia de essentia.istud aūt de nihil absolutū dicit.ergo respectū: sed non nisi originis.
ḡ rē. ¶ 4o sic.in Jo.dī.ꝓ qđ dedit mihi mai⁹ oībus
est:sed hoc non est nisi essentia.ḡ essentia dat:sed dari

Universidad de Deusto Biblioteca

I

Rño Scoti quā sequere. Ā.l.q.

A.l. distinguit

Impugnat° ſz defende scotū semper.

Rño aliorūz

Impugnatio Maxima 2.rop.

K

Cōsidera istā tiā vt scis.

Rño propria Gnō ⁊ cōcatio in quo cōueniūt ⁊ differunt?

Replica. Soto. Dz cōicatio i dinis dicit relationē cōem soli ⁊ relonē originis cō notatiue: ſed credē scoto vł ꝓco: dabis: vt scis.

L

A.⁊ de ⁊ dare quid ipo: tāt in ꝓposito

2° articulus.

Ꝓncipia operationum in creaturis. reperiunt ordine quadrupliciter ꝑ idē.q. ꝓcedēte.ar.2.

M

Cōclusio hᵒ articuli.

Nō singularissime istātiā ſſia relonū in creaturis repta ⁊ ad diui-

Nunc 2° videndū est: ārē essentia nō gnāt. ¶ Ad intelligendū aūt hoc opz aliq̄ ꝓius notare. ¶ Primū est ꝙ in creaturis est inuenire ꝑn⁹ opōnum fm q̄druplicē ordinē. Primus est. ꝙ aliq̄ ꝑn⁹ aliquaz operationū sunt ita ꝑn⁹ quo, ꝙ nullo mō qō. Exemplū qñ intellectus itelligit. rō formalis aūt intellectus est ita quo intelligit: ꝙ nullo mō pōt esse qō. Unde nullus dicit ꝙ rō formalis intell's intelligat. ¶ 2° modus est econuerso: ꝙ aliqō ꝑn⁹ est ita qō, ꝙ nullo mō quo. vt suppositū vbi intelligit vt qō: ⁊ est ita vltimum qō. ꝙ nullo modo quo esse pōt respectu alteri⁹. ¶ 3° modus est. ꝙ aliquid est ita ꝑn⁹ quod vni: ꝙ pluribus alys ꝑt esse quo. sicut potētia intellectiua est qō, tamē rōne sue qdditatis vel rōnis formalis est quo tā aīa q̄ supposit⁹ hois intelligit. ¶ 4.° modus est econuerso: ꝙ. ſ. aliquid est ita ꝑn⁹ quo vni: ꝙ pluribus pōt esse qō. Exē aīa enim est tiñ quo intelligit hō vel sup⁹: verūtñ ipsa est qō reⁿ intell's: ⁊ reⁿ rōnis fozalis itell's. ¶ Ex oibus istis hz ꝙ illud qō est simplr ꝑ⁹ q̄, sibi repugnat eē qō: sed essentia diuina est ꝑ⁹ quo aliquid. ſ. filiꝰ gīatur. ꝙ sibi repugnat eē qō. Ex hoc ēt declarat rō precedētis qōnis. ¶ Sz vlterius notādū ꝙ quatuor genera relationum iueniunt in creaturis que attribuunt diuinis. Primū genus relationis est referentium ⁊ denoiantiū ꝑ fundamentū. 2° subm. ⁊ 3° suppositū. Exē. nā silitudine fundata in duabus albedinibus. ꝑ referunt fundamēta: ga albedines sunt siles. 2° suba: ga corpora dicunt silia. 3° suppositа: ga boies ipsi dicunt siles. sic de eḡlitate. ¶ Alie scdi gīis sunt q̄ referūt tñ fundamētū. nō tñ subm neq3 suppositū. Exē. inherētia albedis refert albedinē: sicut fundamētū: nō tñ subm. ſ. corpus nec suppositū. ſ. sortē. ¶ Alie terty generis sūt q̄ denominant ꝑ fundamētū. 2° subz. nō tñ 3° suppositū. Exē. creatio passiua in aīa chr̄i refert aīam sicut fundamentū: ⁊ humanitatē sic subm. nō tñ suppositū: ga est diuinū. ¶ Alie q̄rti gīis sunt q̄ noiant ꝑcise suppositum. ⁊ nō ꝑ fundamētū nec 2° subm. Exē. ꝑnitas solū denominat suppositū. Nā poⁿ gīatiua nō ē pz: q̄ ē fundamētū: nec aīa que est subm: sed solū hō vel suppositū ē pz.

¶ Isti aūt gradus inueniunt in diuinis: nā excellētia vel sūmitas est in infinitate sicut in fundamēto: ⁊ in eētia sicut in subto: ⁊ in persona sicut in suppōsito: ⁊ oīa denoiant suo mō. ¶ 2° gradus est ordo posterioritatis vel distinctionis que est in vna perfectione respectu alteriꝰ: ita ꝙ denominat fundamentū. ſ. illam ꝑfectionem. non essentiā nec personā: qz neutrū istorum dicit posterius. ¶ 3° gradus est in diuinis. Exē. esse ꝑn⁹ ꝑductiuū quo: hec habitudo refert vim ꝑductiuam que eius est fundamētū: ⁊ eētiā q̄ eius subm est: ⁊ nō suppositū: ga nō pōt esse quo. ¶ 4.° gradus est in relonib⁹ originis. Nā gīare fundatur in memoria fecūda quaz nō denominat: nec refert subm. ſ. essentiā: ſz tñ suppositū. ſ. personam. ¶ Hoc vīso pz quare essentia non generatur. ¶ Sz ꝫ ista instaꝫ 4ᵗ. Primo sic. vbi est cā formalis ibi pōt eē suus effectus formalis. gnō aūt est ꝑz gīare: sicut effectu suo formali: ſz gnō dr̄ de essentia. ḡ ⁊ gīare. 2° mirabile videt ꝙ alicubi sit forma q̄ nō det esse. cū ḡ gnō sit in eētia: vł ꝙ generabit. Nā omnis forma vł suū effectū formalē ponere: vel in fundamento: vel in subto. ḡ ita hic. 3°q3 sicut filius est sapiens sapientia genita: ita pōt esse deus essentia genita. Uel si nō. quare nō? 4° ꝓcedit a scis ꝙ filius sit notitia genita. ḡ eodem mō essentia. ¶ Ad ꝑmū ꝓcedo ꝙ cuicunq3 ꝓuenit forma ꝓueniat sibi effectus formalis: sed tñ dico ꝙ nō de quocūq3 dr̄ forma dicit effectus formalis: sicut vbi est albedo ibi est albū: ſz tñ aliquid est album qō nō est albedo. ¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ aliq̄ sunt forme q̄ cōicant tale esse quale bñt: sicut albedo superficiei: alique aūt nō: sicut māe nō dat aīa esse intellectuale: sed expectat totuz constitutum: sic est in proposito. ¶ Ad 3ᵐ ⁊ 4ᵐ dico ꝙ nec sapientia nec notitia sunt vltimate abstracta. Et iō aliqd concernunt qō non ꝓcernūt rōnes formales eoz: ⁊ ꝓp hoc dicūtur gīari ⁊ non qdditates eoz. Similiter nec essentia. ¶ Sed hic est vnū dubium. Utrū sit ista concedenda. substantia generat. Et vł ꝙ sic: suppono enīz sicut dictū est ꝓius. ꝙ de deo hñr quatuor ꝓceptus qdditatiui ordinati fm sub ⁊ supra. ſ. specific⁹. ḡ est de qdditate ꝓpa subalternus ḡ est spūs. Ḥaliss⁹ ḡ est suba: trāscēdēs ḡ ē ens. Tūc arguo sic. q̄ncūq3 aliqd remouet ⁊ negat a supiori: negat ab oi contento sub eo: ſz si generare negatur a suba: cū suba sit supior ad spūm: ⁊ ad deitatem ⁊ ad deū. seqt si negt ab ea ꝙ ab omni ꝓtēto sub ea negabit: ḡ negat a spū ⁊ a deo. Uñ arguo sic. suba i diuinis nō generat: spūs ⁊ deⁿ sūt suba. ḡ nec spūs nec deⁿ gīat: ⁊ per oppositū sequit deⁿ generat: ſz deⁿ est suba. ergo suba gīat. ¶ Dico ḡ ad hoc ꝙ suba pōt accipi dupl'r. Uno mō in vł: ⁊ sic concedendum est ꝙ gīat: qz aliq̄ pars eius subiectiua generat. Alio modo ꝓ quadam ratione particulari precisa: sicut deitas. Et isto modo non generat: nec concludit argumentum. quare rē.

¶ Utrum

N

na trāslata ꝺ q̄tuoz q̄ varia rel rūr ⁊ denom nānt. ⁊ omn bū mēsurab

Applicatio

O

Obiicit

P

Tāge dict ponderan

Vide Sco dis. 4. q. 2. finem. Forme di cco. Ecce qō Instātiam mōralem vide. ſ. q. 5 ad 6.

Q

8. di. 3. q. 1. alibi. Ꝏcept⁹ q dinarii ſ q dicti ſit q tor. A.l. q ē b nitatis. Regula. Cōsidera istā tiam.

Solo.

Suba pōt cipi 3ᵍ.

A 1.conclusio.

¶ Utrum ꝓprietas patris generet. Qō III.

¶ Truz ꝓprietas pr̄is gīet. ¶ Dico ꝙ nō: qz nullus effectus formalis pōt p̄dicari de sua cā: qz hec est falsa. albedo est alba: vel ipropria: sed gīare est effect⁹ formalis ꝓpetatis. ḡ rē. ¶ Itē sic. tūc eēt aliqd ꝑus gīans q̄ pr̄is. qđ est flm. pbatio ꝓmissa. ꝓprietas aliq̄ mō ꝓz est pr̄e: qz ei⁹ ꝓstitutiua. ḡ si gīaret eēt ꝑus generās q̄ pr̄is: sic ipsa est ꝓz. ¶ 2° dico ꝙ eētia vt in pr̄e nō gīat: qz a determinabili sūpto cū determinatione nō distrahēte ꝑt fieri bona ꝓmissa ad determinabile p se sumptu: ſz vt in pr̄e nō diminuit. ergo rē. ¶ Ꝑ. Nihil gīat nisi ꝑsona: ſz eētia vt in pr̄e non est ꝑsona. ḡ rē. ¶ Et sic ꝑz ad istā questiunculam.

2.conclusio. Regula nota bilis. Elide. q. 5 cc dēte. conclusione. 3. Contra deus gīat dic ꝓmissa

¶ Utrum ꝓprietas filij generetur. Qō. IIII.

1. conclusio. B

¶ Trum ꝓprietas filij gīet. ¶ Dico eodē mō duo. Primū ꝙ nō gīat: qz gīari est effectus formalis eius. ḡ nō denoiat ipm. ¶ Ꝑ. Aliqd prius eēt genitū: q̄ filius: qz ipsa filiatio est ꝓr filio.

2. conclusio.

¶ 2° dico ꝙ eētia vt in filio nō gīat: qz vt in filio nō diminuit. ḡ pōt inferri absolute. ¶ 2° sic. Essentia vt i filio nō est filius: sed solus filius gīat. ergo essentia vt in filio non generatur. ergo rē.

¶ Utr filius sit de suba pr̄is eternal'r genit⁹. Qō. V.

¶ Truz filius sit de suba pr̄is eternal'r genitus. Qz nō fm Ric. qz ex B sequit ꝙ essentia diuina gīet vel generet.

¶ Cōtra Athanasius in symbolo dicit. ꝙ chr̄s est deⁿ ex suba pr̄is aī secula genitus.

ꝑm⁹ articul⁹. C

¶ Circa istā q̄nē tria sūt facienda. Primū est. q̄o se hz essentia in gnōne. Et circa B sunt quatuor opiones: ſz q̄tuoz q̄ iueniunt in gīatione creata. ſ. mā: foz⁹: cōpositū: ⁊ qualitas symbola. ¶ Dicūt ḡ aliqui ꝙ eētia diuina hz modū māe. Et ꝑbāt. nā illud qō est cōe vtriq3 termino gnōnis hz modū māe: ſz eētia est hs. Nā ipsa eadē stat sub ꝑnitate ⁊ filiatione q̄ sunt ꝓstitutiua ꝑsonaꝝ ⁊ terminoꝝ. Alij dicunt ꝙ se habz sicut forma: qz illud qō formal'r terminat gīationē illud se hz vt forma in illa gnōne: ſz essentia diuina est formalis termin⁹ gnōnis diuine. ḡ rē. Maioz ꝑz in gīatione creata. Minoz patuit supra. ¶ Alij dicūt ꝙ se hz ad modū compositi. Nā sicut mā ⁊ forma ꝓstituūt vnam totam nām: ⁊ illa est compositū: ita tota nā q̄ cōicat i diuinis est eētia diuina: ⁊ iō hz modū cōpositi. ¶ Alij dicunt ꝙ se hz p modū qualitatis symbolice: qz sicut q̄litas illa eadē manet in gīato ⁊ corrupto: ita essentia est sic cōis pr̄i ⁊ filio: non est aūt nec vt terminus nec ꝑm⁹ gīonis. ¶ Sz ꝫ istos modos arguo: ꝑmo ꝫ ꝑm⁹ sic. Ubicūq3 est aliqd se habēs p modū māe que est cōis vtriq3 termino: ibi oportet imaginari generatū ⁊ corruptū: ⁊ tūc rō illa bñ valet. nō tñ tenet in generāte ⁊ genito. ¶ Confirmat: qz termini gnōnis sub qbus stat illud cōe: non sunt generans ⁊ genitū: ſz genitū ⁊ corruptū. ¶ 2° sic. In gnōne vbi est mā: mā est pp formā: essentia aūt diuina nō ē pp respectū. ¶ Cōtra 2ᵐ. ꝑ sic. Oē illud qō se hz sicut forª ꝑsupponit aliqd in quo fundet: ſz diuina eēn⁹ nihil ꝑsupponit. ḡ rē. ¶ 2° sic. Forª ordiat ad cōstitutū ⁊ accipit simp' eē: ſz eēn⁹ diuina ad nihil ordinat nec accipit simp' eē. ḡ rē. ¶ Cōtra 3ᵐ sic. Impoſe ē cōpositū vel hñs modū cōpositi in gnōne eē terminū forª lē in illa gnōne: ſz eētia est terminus formalis illi⁹ gnōnis diuine. ḡ ipsa nō bēbit modū cōpositi. ¶ Cōtra 4.ᵐ ꝑmo sic. Illud qō ꝓstituit qdditatiue totalē terminum generationis nō se habz sicut qualitas symbolica quia ipsa habet modum qdiacentis: sed essentia diuina constituit quidditatiue totalem terminū generationis. ſ. filium. ergo rē. ¶ 2° sic. Qualitas nō dr̄ symbolica: nisi qz eadem est in genito ⁊ corrupto. Doc patet quia sol pōt aliquid generare vbi nō est qualitas symbolica. ḡ nō respicit generās ⁊ genitū: ſz in dinis nō sunt nisi isti termini generationis. ḡ rē. ¶ 3°. qz illa nō est cōis primo ⁊ per se: sed rōne subti: essentia aūt diuina p se ⁊ p est cōis. ergo rē. ¶ 4°. qz qualitas symbolica ordinatur ad formam. essentia aūt diuina non ordinatur ad aliquid aliud. ḡ rē. ¶ Ideo dico ꝙ imaginandum est: ꝙ essentia diuina se habet ad modū simplicis nature: que hz modum cōicandi respectu sui ipsius: ſz nō inueniamus in creaturis simile: sicut dicit Diony. ꝙ essentie rerum creatarū excedūtur incōparabil'r a diuinis.

¶ Cōtra B argio 4ᵗ. Primo sic. Nam cuius actus est generatio: illud se habet per modū potentie: sed generatio in diuinis est actus eēntie diue. ḡ rē. ¶ 2° sic. Nam gnōnis actus videt essentiā actuare. ḡ essentia se hz per modū potentie. ¶ 3° sic. Illud qō determinat aliud se hz ad illud sicut forma ad mām: sed rel'o vel generatio in diuinis determinat essentiā. ḡ essentia se hz sicut mā respectu gnōnis. ¶ 4° sic. Quia prior est cōparatio ꝓncipioꝝ inter se q̄ coꝝ ad ꝓncipiatum: sed essentia ⁊ relatio sunt ꝓncipia persone. ḡ prius comparabuntur inter se: ⁊ sic relatio prius suū effectū formalē dabit essentie q̄ supposito ex bis ꝓstituto. ſ. persone: ⁊ sic essentia prius referret q̄ persona. qđ est falsum.

¶ Ad ista. ¶ Ad primū negandū est fundamentū absolute. ſ. q actus essentie sit gīatio: qz ex se essentia est actualiꝫata: ⁊ omnis actualitatis fundamentū. ¶ Ad hec dicūt aliqui ꝙ non est inconueniens ꝙ essentia in potētia fit ad generationē. ¶ Cōtra. dimitto potentiā logicam: de qua certū est. arguo de potentia nāli: quia si essentia est in potentia ad relationem: cum ex eis fiat vnū necessario illud erit compositū: ⁊ sic persona diuina erit composita ex actu ⁊ potentia. ¶ Ideo dico ꝙ essentia diuina est actualissima: ⁊ ideo sibi repugnat eē in potentia. ¶ Sed adhuc ꝫ. qz quandocūq3 aliqd ꝓ aliquo signo nō hz a. ⁊ postea hz a. est in potentia ad a. sed saltem fm ordinē rationis essentia sicut fundamētum est prius rel'one: ⁊ nō hz ꝓ aliquo signo. ergo rē.

¶ Ad istud nō faciēdo difficultatē de signis: qz de B dicā dist. 13. Dico ad arg^m ꝙ cōcludit ꝙ non est repugnantia inter essentiam ⁊ rel'onem. ⁊ ista est potētia logica ⁊ nō nālis. cū eo aūt ꝙ nō sit ꝑfectibile aliquid ꝑ aliud: sed ꝙ ipsum sit actualissimū: stat ꝙ ipm sit in potentia tali. ſ. logica: non naturali. ¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ ex duobus pōt procedere ꝙ aliquid adueniens alicui nō actuet ipsum: primo si ipsum sit actualissimum sicut aqua calidissima dato ꝙ sibi approximetur ignis: non actuabitur a caliditate vteriori: qz est summe actuata: ⁊ sic repugnat essentie a relatione actuari: eo ꝙ ipa est actuata vltimata actualitate. Alio modo quādo ex parte aduenientis est repugnantia ad actuandum: sicut ignis approximatus lume nō calefacit: quia tali subto repugnat actuari a calore ignis: ⁊ isto mō etiam essentia nō pōt actuari a relatione: qz ipsa non est apta esse actus alicui⁹: eo ꝙ ipsa est subsistens: ⁊ nullū subsistēs actuat aliquid: eo ꝙ nihil tale cōicatur. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ rel'o fm Dama. non determinat eētiā: sed hypostases: nec ēt ops ꝙ ois forma determinet illud cui aduenit. si sibi repugnat: sicut dictū est in ꝓcedēti solutione. Nūc aūt eēntie repugnat determinari: ſz qcqd facit relatio facit circa psonaz. ¶ Ad 4.ᵐ dico. ꝙ aliq̄ formalia ꝓstituua sunt q̄ ꝑ dāt suū eē circa fundamentū: vel circa aliqō cōpositū: sicut albedo ꝑus dat actum suum

E

Obꝫ. propria.

De vnica ⁊ dl creata theo.

Obiicitur 4ᵗ

F

Gnō nō ē a actus essentie. A.l. actualissima. Rño aliorū. Impugnatio Ꝏcētia 2ᵗ.

G

Respōsio ꝓ prima: vt ꝓ°. Replica nota bilis.

Adueniēs alicui nō actuat ipsuz ꝓp duo

H

Cōsidera istā tiam. Li. 1. c. 3.

Nō ſz forma determinat.

a.l. quā circa. Formalia ꝓstitutiua tria.

Universidad de Deusto

I

Nota de triplici dicta formarū cōstitutarum.

Vide. S. q. 2. huius di. arti. 2. p 2 contra.

Ex quo sequit q aīa excedit corpus: 2 cuiā cōpositū q̄tū ad illud q̄ sibi nō cōicat: 3 nō q̄tū ad ea q̄ sibi cōicat. 6 q. 2. meta. 2 alibi nōbis.

Dubium.

Cōsidera hic plura.

Solo nōdilis vbiq3.

K

Ignorātia abstractionū dat magf abstractionum.

Supremum. Radix.

Fūdamētum.

Receptiuum.

Subiectum.

Infimum.

Ecce q̄ ārīs singlariissime: q. s. respectu passionis nō subm: 3 fundamētū dicere dēmus bñ ponderando.

L

Vlā iter subz receptiuum 2 fundamētum.

formalē supficiei q̄ ꝓstituto: aliqua aūt nō: 3 expectāt ꝓstitutū ad dādū suū eē. Ex^{m} de aīa intellectiua: q̄ non dat eē rōnale māe nec corpori 2 tñ dat toti ꝓstituto ex aīa 2 corpore. s. hoi. Quedā alie forme sunt q̄ bñt aliq̄d eē q̄ repugnat suo suscepti3uo. Ex^{m} aīa intellectiua est icorruptibilis. nō dat aūt corpori eē incorruptibile: ga sibi repugnat: pp ista duo relo nō dat effectū suū formalē cēntie: 3 expectat ꝓstitutū. nō enī refert eēntiam 3 psonā: 2 huius potissima cā pōt eē fm sanctos: q2 repugnat eēntie tale eē. s. referri. iō sibi nō dat vl̄ q̄uenit talis fo^{a}. ¶ Sz hic remanet dubiū: q2 alig nō pñt capere qn eēntia sit subm relonū: cū sit fundamētū eaz: 2 pp hoc dixerūt alig q̄ relo diuina nō indiget fundamēto: cū sit subsistens sicut psona. ¶ Cōtra hoc: q2 nō minus subsistētes sūt pfectiones dine q̄ relones dine: 2 tñ ponunt in essentia formalr. Sil̄r passio vī inesse subto: 3 eque est passio cēntie relo sic attribuū. ¶ Jō dico q̄ ignorātia abstractionū multos errores fecit: sicut philosophi nescierunt abstrahere productionem a productione transmutatiua. Idco dixerunt q̄ creatio erat impossibilis: quia nihil erat transmutabile. Similiter Arriani nescierunt abstrahere productionē a factione: idco q2 viderunt verbum eē producuum dixerūt ipsum eē factū. Simil̄r posset poni ex^{m} de multis alys errorib^{9} ex hoc q̄uenien^{9}. ¶ Jō dico q̄ ista q̄tuor sūt ordinata cēntial̄r. s. subm receptiuū: fundamētū: 2 radix siue pn^{m} radicale. Inter ista subm posterius est 2 infimū. a subo abstrahit rō receptiui. Nā oē subz recipit. nō tñ oē q̄ recipit est subm: q2 corpus recipit aīam intellectiuā. nō tñ est eius subm: q2 sic dependeret ab eo. Fundamētū aūt abstrahit a subto 2 receptiuo. Nā oē q̄ recipit fundat: nō tñ e3. Nā passiones nō sūt in subo: sicut receptiuo pp idistinctionē realē: bñ tñ sūt sicut in fundamēto. radix aūt abstrahit a fundamēto: q2 diuina cēntia dī radix diuinaz psonarū: fm Dyo. in 2. de vnica 2 discreta theologia: 2 tñ nō est ꝓprie fundamētū: cū suppositа non insint. Et iō sicut ꝓductio sine factione pōt intell̄r: ita fundamētū sine subo: siue receptiuo. ¶ Intelligēdū tñ ad euidēciā istoz a seinuicē abstrahētiū: q̄ subm sic recipit q̄ ēt cāt: receptiuū aūt recipit: 3 nō causat: sicut aīa intellectiua recipit in corpore: 2 tñ nō causat ab eo: 2 distinguit̄ a recepto: 3 nō opz q̄ fundamētū distinguiat̄ realiter a fundato: 2 ita se habet essentia respectu proprietatum.

2. arti. Aliorum 4^{r}. oꝑ.

M

Impugn^{o} 4^{r} A. l. formas substātiales. Cōsidera ista tias pōderando 2 addēdo Oz nō p modū sube nec accidētis nec subsistētis: nz diffinitus hz se relo i diuis respectu cēntie ostendit.

Nunc viso quō se hz respectu proprietatum eēntia: videndu3 est quō se hz relo siue proprietas respectu essentie. ¶ Dicunt aliqui q̄ se hz p modū subc. Aliqui p modū accñtis. Aliqui per modū subsistētis. Aliqui q̄ se habet p modū rationis formalis 2 diffinitiue respectu ipsi^{9} essentie. Nullus istorum modoz apparet mihi ꝓueniens. Jdeo arguo ꝓtra eos. ¶ Primo ꝑ p^{m} qui dicit de suba: quecunq3 distinguunt̄ per rōnes subales diuerse rōnis: illa sunt suppositа alterius 2 alterius nāe: persone aūt diuine nō sunt suppositа alterius nāe. Constat aūt q̄ distinguuntur p relones. ergo non se bñt p modū subc. ¶ Contra 2^{m} sic. Illud q̄ est accīs vel habet modū accidentis non ꝓstituit suppositū de gñe subc: sed relones ꝓstituūt suppositū de gñe subc: ergo non bñt modum accidentis. ¶ Cōtra 3^{m}: q2 q̄tūcunq3 relo hz modū subsistētis: ga ꝓstituit suppositū: vel q2 est cōstitutiua suppositi: tamē quia oīs relo necesse est vt habeat aliq̄d fundamentū in quo sit: opz assignare quō ista se hēat ad essentiaz sicut ad fundamentū. ¶ Contra 4.^{m}. qui videtur quasi absurdus. Nā diffō vel rō diffinitiua predicatur in p modo dicendi per se de diffinito: si ergo relo sit rō diffinitiua subc vel essentie: ipa dicet de ea in ꝑmo modo q̄ est flm 2 ℨ Aug. ¶ P. Ubicūq3 est diffinitio 2 diffinitū: 2 e3: 3 cēntia est in filio: g 2 pñitas. Sil̄r cēntia opponeret relonī sicut relo. Sil̄r tunc essentia eēt incōicabilis sicut relo. Sil̄r cēntia distingueret sicut relatio. Pec oīa sunt falsa. ¶ Jō dicit Sco. q̄ relo cōparat ad cēntiā p modū ꝓprietatis indiuidualis: 2 B ꝓbat 2^{r}. ꝑmo sic. Illud q̄ distinguunt̄ suppositа eiusdē nāe sūt ꝓprietates idiuiduales: 3 relones re^{u} cēntie sic se bñt. g. 2c. 2° sic. Illa qb^{9} ꝓducēs 2 ꝓductū in generatione vniuoca distinguunt̄: se bñt sicut ꝓprietates idiuiduales: q2 si nō: ꝓductio nō esset vniuoca: 3 relones isto mō se bñt. g. 2c. ¶ Sz 3 istud arguī 4^{r}. ꝑmo sic. Nulla ꝓprietas idiuidualis ē pn^{m} distōnis fozalis. 3 plone dine fozal̄r distinguunt̄: g̃ relones qb^{9} distinguunt nō se bñt sicut ꝓpetates idiuiduales. ¶ 2° sic. Oīs ꝓprietas idiuidual est eiusdē rōnis seu gñis cū nā cui^{9} est ꝓprietas: ꝓprietas aūt dina ē alteri^{9} gñis a diuina eēn^{a}: q2 ꝓpetas est relo: eēn^{a} āt ē suba. g. 2c. ¶ 3° sic. Oīs ꝓprietas idiuidualis cū nā cui^{9} est facit vnum ꝓceptū formalē: 3 relo cū cēntia nō fac̄. g relo nō ē ꝓprietas idiuidualis. Mi. p: q2 ille ꝓcep^{ts} eēt: aut absolutus: aut respectiu^{9}. ¶ 4.° sic. Oīs ꝓprietas idiuidualis est icōicabilis: 3 pñitas ē cōicabilis. Nā pñitas ē eiusdē rōnis in deo 2 in creaturis. fm enī Aplz. illa in dīnis est: a qua oīs alia pñitas denoiaī. g. 2c. ¶ Propter ista 2 multa alia posset dici sicut credo eē verū: q̄ ista cōparatio nō ē ꝓpria 3 quodāmō metaphorica: 3 āt ꝓp aliquā sīlitudinē liceret dicere sic: tñ in pluribus ē dissimile q̄ sīle. ¶ Sz quātū ad q̄rtā obonē: quō pōt pñitas dare eē icōicabile: cū ipsa sit cōicabilis. ¶ Si dicaī q̄ iō dat eē icōicabile: q2 dīna. ¶ Cōtra. q2 tunc oē dīnū eēt tale: q̄ ē flm. Nec valet dicere: q2 inquātū hec pñitas. s. rōne becceitatis: q2 sī solū isto modo nō eēnt suppositа dīna inquātū talia distincta formaliter. Nā diuersitas becceitatū nō facit distinctionē formalē. ¶ Dico ergo q̄ pñitas hz vnā rōnē cōem: que est rō cōis pñitati diuine 2 create: 2 hz aliā propriam specificā: 2 illa est ꝓpria pñitate diuine: 2 ille ex se est hec 2 fm istam constituit. Eodem modo de alys.

His visis rñdeo ad qōnē: 2 pono q̄tuoz ꝓnes. p^{a} ē q̄ eē de suba pūis nō dic̄ solā originē: q2 cū creatura originet̄ a deo: creatura eēt de suba pūis: vel dei: q̄d est flm. ¶ 2^{a} ꝑ ē. q̄ de, nō dicit solā ꝓsubalitatē: q2 tūc pī pōt dici eque de suba filij: sic̄ eꝰ. ¶ 3^{a} ꝑ ē. q̄ vtrūq3 dicit 2 ꝓsubalitatē 2 originē. ¶ Uñ q2 filius hz eādem subaz cū pīe: 2 ē ab eo. dī de suba pūis. ¶ 4.ª ꝑ ē. q̄ de, ꝑncipali^{9} dicit 3 aliās originē q̄ cōsubalitatē: ga rō ꝓsubalitatis est respectus ꝓns distinctionē personarū: sicut respectus sīlitudinis: equalitatis 2 idētaris: psonalis aūt distinctio fit per origines. g. 2c. ¶ Confirmatur: q2 in essentialiter ordinatis ꝓius est semper principalius: sed distinctio precedit ꝓsubstantialitatem: sicut alias relones cōes. s. sīlitudinis: identitatis: 2 eq̄litatis: ergo de, dicit ꝓus originē q̄ consubstātialitatē. ¶ Sz oppositū apparet mihi. ¶ Jō sit 4^{a} ꝑ. q̄ de, ꝑncipali^{9} dicit: siue significat ꝓsubalitatem q̄ originem. Nam si diceret ꝓius originē: tūc nō repugnaret substantie eē genitam: sic̄ sibi nō repugnat eē de. ¶ P. Sicut assimilare dicit relonē ꝓius sīlitudinis: ꝛcernit aūt originez ita cōicare: vt dictū est superius. Et eodē mō de hac ꝓpositione de. ꝓius enī dicit consubalitatem: postea originē. ¶ Sz tūc ad arugmēta i ℨ dico: q̄ hz distinctio 2 origo q̄ sit distinctio 2 ꝓsubalitas sint cēntialiter ordinata: ita q̄ distinctio siue origo sit prior: 2 cōsubalitas sit posterior: tñ aliq̄d nomē potest imponi q̄d ꝓus

significabit

A

Vtere Sco. in añ ꝓdicatis 2 alibi.

29. moralium. ca. 1. Hoc q̄d primo ad mām. 9. dist. vl scis.

Impugn^{o} ꝓ Posset nega ri ma. vt ꝓz

Gnō i creatus ne 5^{r}. q̄rti. 5. ē filius dine generationi.

Cōsidera si lutionem scis hanc.

O

B

Dic ꝑñr ista addēdo. Dicit scīs dēsando. Ephe. 3.

Opio ꝓba. 3 tenet cū Sco. vl̄ ꝓcedēs vt scis. Dubium. Pōt dici q̄ pñitas dīna. vide sc. i. 4. dist. 12. 2. in fine.

P

Cōsidera illa tiam. Solo. Nō pñitas 2^{a}. flc. ſ. dist. 7. q. 4. 3. arti. Cōclusio 4ª Segf sco. a. litterem.

Ob, alia

Nobili^{a} aliq̄n a pl̄ib^{9} depēdet q̄ ignobi li^{o}. Cāde sco. 8. dist. 1. q. 1. 2 vbi idi notauī ꝓla addēdo.

D

Ob, ꝓpria. De. dic. alia stantialitatem ꝓius 2 originē positā.

Producuo vbi ā nfi est gen. ratus.

5. D.

Sed hic est vna diffi. Utrū actus itelligēdi semp generet̄: sicut nūc dictū est. Et vī q̄ non. Quāto forma pfectior est tāto min^{9} depēdet: foz^{a} autē pfectissima in itellectu est actus itelligēdi: habit^{9} autē 2 spēs q̄ sūt ipfectiores nō sp depēdēt. g. 2c. ¶ Ad istō dōm est. q̄ ꝓpō assūmpta nō est vera. s. q̄ res q̄cto pfectior: tāto minus vel a pauciorib^{9} dependet. Nā certum est q̄ cōpositū est nobilius ipsa mā: 2 tñ a plurib^{9} depēdet q̄ ipa mā. Eodē mō de actu itelligēdi dico. q̄ 3 sit nobilior: tñ a pl̄ib^{9} depēdet q̄ spēs vel habit^{9}: q2 aliq̄n vltra illa a qb^{9} depēdēt ista: a qbus ēt depēdet actus: act^{9} adhuc depēdet ab istīsmet. s. a spē 2 habitu. Plus ēt depēdet: q2 postquā illa sunt in eē posita: iā nō depēdent nisi fozte a ꝓseruāte: tñ eoz gnō nō stat. Actus āt intelligēdi ita ꝓtinue q̄diu est generab̄: sicut in ꝑ nunc quando incipit esse. ¶ 2ª diffi. cū omnis actio habeat terminum capientem eē p ipsam: cū p gneneratione3 actus itelligēdi in ꝑ instāti act^{9} ipe intell̄ndi capiat eē: qd in 2° istāti capit eē: q2 vel idē capiet bis eē: q2 iā ꝑbuit esse. vel aliud nouū. ¶ Dico q̄ hic non est diffi cile respondere: si ponaī ꝓductio permanens sicut ꝓductum. Et tunc esset dōm q̄ difficultas esset: si esset in 2° instanti noua ꝓductio: sed q2 nō est noua productio sed eadē q̄ ꝓius: ideo nō accipit esse nisi eadem acceptione: qua ante. ¶ Exēplū. cā mālis semper cāt mal̄r suū effectū: q2 suū cāre est suū recipe: 2 effect^{9} depēdet ab ea: semper aūt eadē cālitate cāt: 2 eadem receptione recipit. ¶ 3ª diffi. est de agentibus naturalibus qñ approximanī passiuo quanto ibi plus manēt tanto magis itēdūt suos effectus. Nō aūt experimur ℬ de actu intelligendi. Uñ q̄ hoc? ¶ Dic ego dico q̄ aliqua agētia sunt q̄ ꝓtinuant actionē suā innouādo ipsam. Aliq̄ nō: sicut si sol staret 2 nō moueret: sp eūdē radiū cāret: nec ille radius intēderet: 3 in ꝑ instanti eēt eque pfectus sic̄ in vltimo. Et tota rō est: q2 eadē actione numero cāret: nō sic aūt agētia pbica: sic̄ ignis q̄ p modū ℨz agit. Dz enī ℨriū 2 iō alia 2 alia actiōe: 2 alio 2 alio influxu cāt ꝓtinue: 2 sp aliqd nouū ꝓducit: 2 ēt augmentat. ¶ 4.ª diffi. est vt̄ posset demōstrari q̄ talis act^{9} itelligendi sic ꝓtinue dependeat. ¶ Ad hoc dico q̄ dependentia b. ad a. probaī precise per hoc: q2 ad p̄sentiaz a. sequit̄ b. 2 ad absentiā a. sequitur definitio b. Nūq̄ aliā viā bēmus ad. pbādū siue oñdēdū aliquid eē cāz alicuius. Eodem mō dico de ꝓtinue cāre: q2 enī videmus q̄ aliqui effectus postq̄ positi sunt in esse quantūcunq3 deficiat cā illū effectū ponēs in eē: nō ꝓp ℬ defecit ille effect^{9}: dicim^{9} q̄ ille ꝓtinue nō cātur. Ex^{m} de calore cāto a sole: recedēte enī sole remanet calor. iō 2c. Qñcunq3 enī ex absentia eē segf corruptio effect^{9}: tūc dicim^{9} q̄ ille effectus ꝓtinue dependet: 2 est in ꝓtinuo cāri. Ex^{m} de luce cāta a sole: recedēte enī sole iā amplius nō remanet. g. 2c. ¶ Ad ꝓpm applican^{9} q̄tū ad ea q̄ sunt in aīa: q2 videm^{9} q̄ ip̄te obo vl̄ spē causet dif^{9}: tñ postq̄ cātus est abeūte obo adhuc remanet habit^{9}. Probamus enī habitū ex ℬ nō ꝓtinue dependere: nec ꝓtinue cāri. q2 aūt videmus q̄ ip̄te obto actus ponitur in esse. abēte aūt nō stat actus: iō arguim^{9} cuidēter q̄ actus cōtinue cātur: 2 dependet eque cuidēter: sicut de radio re^{u} solis. ¶ 5ª diffi. quō corrūpunt̄ 2 pmanent ea que sunt in aīa nra. ¶ Ad ℬ dico q̄ aliq̄ corrumpunt̄ pcise ex defectu agētis. Ex^{m} de luce in acre q̄ nō corrū pit̄ pp aduentū ℨz: nec pp innālem potentiā subiecti: sed precise ex defectu agētis. hō est in aīa actus intelligēdi. nō enim pp ℨriū corrūpit̄: nec pp īnālitatē subi: sed pcise pp defectū agētis. Intell̄s enī agens pōt occupari circa aliud obm: 2 sic nō occupabit se circa istud. 2 p ons ex tali defectu sequit̄ desitio actus intelligēdi. Aliq̄ aūt sunt in sensibilib^{9} q̄ corrūpunt̄ ex defectu ꝓtinuantis agētis. Ex^{m} de luce in acre q̄ nō corrūp

I Regula. Oz impfecte sciētie neduz fla scia: immo nec fla opio oppositā nequit gnari.

est incōpossibile: q3 qñ alique due cāe sunt eque appro ximate respectu alicuis passiui: si vna est potētior alia: ꝛ effectus eoz sūt simplr incōpossibiles: q3 nūq̄ ipotētior poterit effectū suū in passiuo cāre: nec p ons effectū potētioris destruere. Hoc pz. maxime si vtraq3 fm vltimū sue poagit. Mō ita est ꝙ opio falsa: q̄ est incōpossibilis scie: nō pōt cāri in ītellectu nisi mediāte actu circa obm illud qō est scitū. Cōstat aūt ꝙ illud obz scitū p tūc erit pns intellectui: ꝛ sic pmisse re demōstrationis: sed demonstratione eque approximata potētie cum syllogismo probabili: demonstratio est potentior: cum ergo effectus demōstrationis qui est sciētia sit in cōpossibilis opinioni false. segt ꝙ syll's pbabilis nūq̄ poterit effectū suū cāre in po: ꝛ p ons nec sciaz ōstruere. Ex his pōt alicui videri: ꝙ veri ꝛ pfecti habitus ītellectualis nō pūt corrūpi. Ad Hrego. dico. ꝙ iō est: q3 generatio est coeua genito.

K

Utrum essentia diuina sit causa eoz que sunt extra in genere cāe finalis. Questio. VII.

VTrum essentia diuina sit cā eoz q̄ sunt extra ī gīe cāe finalis. Oz nō. Diony. dicit ꝙ est supsubstantialr ab oib⁹ segregata effectibus. Cōtra idē ꝛ est. 4. ca. Omnia desiderant summū bonum.

Cōcto rñsal. vide Sco. q. 3. prolo.

Ad istam qōne dico ꝙ sic. Et pbo 4ᵐ. Pzio sic. Cālitas pᵒ ꝛ pfectissima est attribuēda pme ꝛ pfectissime pfectioni: sz cālitas finalis est pfectissima: essentia aūt dina est pfectissima pfectio. ḡ ꝛc. Cᵒ sic. Nulla pfectio hz rōnē summi boni nisi essentia dina: sz rō finis est rō summi boni: ḡ rō finis competit essentie diuine ppzie. C3° sic. Illud qō est summe appetibile ab oib⁹ hz rōnē finis oīum: sed diuina essentia est sume appetibilis ab oibus. ḡ ipsa est finis oīuz. Maioz pz: q3 oia bonū appetūt: rō aūt finis ꝛ boni ea dē: ḡ vī ꝙ sūmū bonū est summe appetibile. C4° sic. Obm beatificū sub eadē rōne hz cālitatē cāe finalis: sub q̄ quietat appetitum beati: sed essentia diuina sub ratione qua est essentia diuina quietat intellectuz beati: ergo sub illa ratione est causa finalis. C Sed hic q̄ tuor sunt difficultates. Prima: q3 vī ꝙ B nō possit stare. Naz dina essentia gcgd cāt nālr: cāt vt pscindit ab attributis sz istud est ipole: ꝙ ipsa aligd cāet nālr ī creaturis ex. Cᵃ diffi. q3 oē nālr cāns necio cāt: sed essentia vt pscindit a volūtate cāt nālr. ḡ necio cābit ad ex: qō est ipossibile. C3ª diffi. q3 pma cālitas ad extra attribuit volūtati: sz si dina essentia cāret: nō cāret nisi p modū agētis pmi: ḡ p volūtatē. C4ª diffi. q3 cālitas cāe finalis est poz aliqs cālitatib⁹ cū ḡ dina essentia necio cāet: ipsa in suo gīe cābit necio in illo pozi. C Et sic sequuntur duo. Primū est. ꝙ voluntas necessario cābit: ex q̄ essentia q̄ puenit in cāndo necio cāt. zᵐ. ꝙ voluntas nihil cābit: q3 ex q̄ in illo pozi res cāte sunt: qd cāret: C Ad ista. C Ad pᵐ dico. ꝙ ynexio rex ad essentiā vt ad finē necia est: ꝛ essentie ad res vt finis ad finibilia. Iz enim res sint ptingētes: tñ eis positis necia est ynexio. Ordo enim fm habitudinē cā finalis nālis est: nālr enim asinus est pp boiem: ꝛ corpus pp aiam: ꝛ oia pp diuinam essentiā. Jō ycedo ꝙ ordo iste ex se necessariº est. C Ad zᵐ dico ꝙ essentia vt finis mere nālr cāt. Sed q3 effectus nō solū depēdet a fine: verū et ab efficiēte: efficiēs aūt libere est ꝛ ptingens. s. voluntas diuina: iō sequitur ꝙ erūt ptingentes ꝛ B pp istā rōnē: q3 qñcūq3 plures cāe naturalr agentes ꝛ necio cōcurrunt ad vnū effectū. si vna sola ptingens esset: effectus erit ptingens: ꝛ sic est B. C Ad 3ᵐ dico. ꝙ agere ꝛ mouere ꝛ talia pueniūt pci se efficienti ꝛ proprie. Ideo ycedo ꝙ volūtas est pmū mouēs ꝛ agens: sz cāre abstrahit ab istis. Ideo non sequitur ꝙ pmū cāns sit pmū mouēs: nec ꝙ pᵐ mouens sit pᵐ cāns: sicut pᵐ aīal nō est pmus asinus: nec eᵒ. entia ḡ hz cālitatē alterius rōnis a volūtate. Et iō in illo ordine est pᵐ cāns. C Ad 4ᵐ dico. ꝙ iz cā finalis sit totalis ponēdo effectū ex in gīe cāe finalis: tñ nō est totalis simplr: q3 deficit cālitas efficiētis. ꝛ iō iz ex se oīa cāet: ꝛ necio in isto gīe: tñ q3 necio exigit volūtas: non ponit effectū nisi concurrente voluntate q̄ contingenter causat. C Ad Diony. dico. ꝙ est segregata ab effectibus in genere cause efficientis.

N Agens. Mouens. Intimum.

Finis sine effectē nō cōstituit causā.

Cōclusio 4ª. Regula nota bilis.

Et si volūtas aūte aīq3 ycomitēte: nō tñ subsequente nec eliciēte sibi pducit pī b.d.

B

Utruz eentia vt pscindit a volūtate sit pn̄ᵐ pductiuū alicuius ad extra in rone efficientis. Qō. VIII.

VTrum essentia vt pscindit a voluntate sit pn̄ᵐ pductiuū alicuius ad extra in ratione efficientis. Dico ꝙ nō. Doc pbaī ab aliquibus. Pzio sic. Impole ē ꝙ aligd necessario pducat ad ex: eēn⁹ aūt vt sic est pn̄ᵐ nec̄ium: ḡ nō est pn̄ᵐ pducēdi ad ex. Cᵒ sic. Nihil ad ex pducit a deo necio: sz eentia dina necio pducit gcgd pducit. ḡ ꝛc. C Iste rones fm ꝙ aligs posset dicere: nō cōcludūt. pbarēt enī ꝙ necio cāret britudinē. C Jō pono alias. Prima sit ista: qñcūq3 sūt aliqe due cāe pria les re alicᵒ effectus: vna vlis ꝛ alia pticularis: vlior ē pfectior. Pz in oibus. posito ḡ ꝙ eēn⁰ ocurrat: cū etiā volūtas ocurrat: tē volūtas cū sit vlior eēt pfectior. Oz aūt volūtas sit vlior pz: q3 eēn⁰ nō ponet nisi in pductionib⁹ obtiuis cāre: volūtas vo ī oib⁹ ꝛc. Maior pz: ga q̄lē ordinē hñt aliq̄ in cāndo talē hñt ī eēndo. Cᵒ sic. Dis cā ē q̄ nō pᵒ depēdet a p̄ī cāndo. volūtas est pᵒ cā in cāndo fm Aug. sz qñ aligd depēdet ab alio ī opādo est ipfectius illo: ꝛ sic eēn⁰ erit ipfectior volūtate: q̄ est flm. ḡ ꝛc. C3° sic. Qñcūq3 ad aliquē effectū ocurrūt due cāe eentialr ordinate: cā minº pncipalis nō pt tātū intēdi qn sit iferior: sz obz reᵘ actº itellēndi ē minº pncipalr cā: ḡ si eēn⁰ dina ocurrat cū poᵗ: ipsa erit minº pncipalr cā ī eēndo: q3 minº pncipalr in opando. C4° sic. Nā tūc videret itell's nr agēs cē pfectior: q3 ad oēs actº ocurrit: nō sic āt eēn⁰ dina. C5° sic. Qñcūq3 aliq̄ res cōis dicit p duas dīas oppositas. s. ipole est vnā eaz in aliā coincidere: sz cā effectiua ꝛ finalis dicunt cām ex oppoᵗᵉ: eēn⁰ aūt dina: vt sic accepta ē cā finalr oīum: vt patuit in pcedēti. q. ḡ ipsa nō erit cā efficiēs: sz volūtati attribuit cālitas effectiua. C6° sic. Impole ē iter fundamētū ꝛ terminū ciusdē rōnis eē relones nisi eiusdē rōnis: sz eadē forª simplex refert ad deuz sub rōne finis ꝛ efficiētis: fundamētū aūt ē idē ex pte cāti. ḡ opz ꝙ sit dīa ex pte termini: q3 aliogn relones eēnt eiusdē rōnis: qō est falsuz: eentia āt dina est terminus relonis p modū finis. ḡ ñ erit p modū efficiētis. Jō ad qōnē ḡ q̄rit. Utz eēn⁰ vt pscindit a volūtate sit pn̄ᵐ pductiuū ad ex. Dico ꝙ nō pt eē. C Distō. VI.

Cōsiders an currit pondrando. Rones pro. Maxima.

Oppo. Maxima.

P

Oppo. Minor.

Q

Reſolo. 4ª

Prꝛetera queritur ꝛc.

Utrū deus pr genuit filiū volūtate. Questio. I.

3.

CIrca distinctionem sextam: queritur pmo Utrum deus pater genuit filium voluntate. Oz sic. Dyla. ō trini. dicit. ꝙ deus pater charitate ꝛ natura cōicat omnia filio: charitas est pfectio volitiua. ergo si charitate ꝛ volūtate. C Contra Ang. 15. de trini. dicit ꝙ valde repellēda est hereſ Enomy. qui dicit filiū dei non nāe: sed voluntatis. C Dic pmo vidēdū est si produxit filiū voluntate que est potētia. zº si produxit cum volitione.

A

3. arti.

Voluntas cō sideran pt 4ª

Quantū ad pᵐ est intelligendū ꝙ q̄tuor modis pōt itell'i pduci filiū volūtate pīna. s. volūtate aſte: q̄ volūtate gs desiderat eparū: que nō hz in sua ptāte. C zº volūtate ycomitāte: fic postq̄ hz eparū iā amat eū. C 3° volūtate subsequēte: sicut actus fortitudinis: cū trāsierit delectat. C 4° volūtate eliciente: sic vtus executiua ad iperiū volūtatis opat. C Scōm hec q̄tuor dico q̄tuor ones. Prima ē. ꝙ pr pducit filiū volūtate aīte. Doc pbo sic. qñcūq3 aliq̄ ordinata sunt ordine nāe: qualē ordinē hñt inter se: talē hñt in suppsito: sz volūtas ordine nāe: vel saltē nālis itelligētie est poz proprietate pſonali: cū sit actus eentialis: ḡ est prior in supposito pūis. C Confirmat: q3 fm Dion. in dīis ordine nāe pueniūt eentialia pſonalia: volūtas aūt est eentialis: pductio pſonalis. ḡ ꝛc. Cᵃ ꝑ. ꝙ pr pducit filiū volūtate ycomitāte: ga q̄cūq3 sunt sil in eodē īstāti eternitatis: vnū aliud necio ycomitat. sic est in ppsito. ḡ ꝛc. C3ª ꝑ. ꝙ pr nō pducit filiū volūtate subsequēte: q̄ hz pbat: pūs vt pūs necio est posterius aliquo ordine illo q̄ ꝑsegt: sz volūtas nec ordine nāe: nec ordis est posterior pductione. ḡ ꝛc. C4ª ꝑ. ꝙ nō voluntate eliciente. Et pbo dupl'r. Primo sic. Qñcūq3 pnᵐ hz terminū adeq̄tū nō pōt in aliū elicitiue: sz volūtas itell'r hz terminū adeq̄tū. s. spn̄ sanctū. ḡ ipsa nō poterit eē pnᵐ filij. Cᵒ sic. Uniº pducti nō pōt eē nisi vnū tota le pnᵐ pductiuū: sz sufficies pductiuū ꝛ totale filij est memoria fecūda q̄ nō includit volūtatē. ḡ ipsa nō erit pnᵐ pductiuū vbi. C Cōfirmat dupl'r. Primo sic. Oz intell's vī esse sufficiens pnᵐ respectu filij in ordine determinati pncipij. ḡ volūtas cū nō possit ocurrere nisi in ordine illo: si ocurreret supflueret. zº q3 cā pticularis nō extēdit ad pductionē alterius rōnis. C Cōtra ista istat 4ª. Primo sic ꝺ pmā ꝺnē. Illud qō puenit alicui in ꝑ mō dicēdi p se: pcedit illud qō puenit sibi in zº mō: sz volūtas puenit pūi in zº mō sicut ꝛ nāe: pductio āt ī ꝑ mō: q3 ipz pstituit. ḡ ꝛc. Cᵒ ꝺ scōz ꝺnē arguo: sic tu. q̄cūq3 sunt sil in eodē instāti eternitatis: illa seinuicē ycomitantur: sed gnō ꝛ spiratio sunt hō. ḡ si pp B dicaī. pduci filius voluntate ycomitante: eodē mō spiratione ycomitāte. C3° ꝺ tertiā sic. In illo istāti ī quo pr produxit filiū: aut placet sibi in productione: aut displicet. nō zᵐ: q3 B esset imperfectionis. ergo placet. Doc aūt voco produci volūtate subsequente. C 4° ꝺ quartā sic. vbū eiusdē rōnis vī in nobis ꝛ in deo: sed in nobis volūtati cōcurrit fm ꝙ dicit Aug. 9. de tri. ergo eodē mō ocurret in diuinis: aliogn nō eēnt eiusdē rōnis. C Ad pᵐ dico ꝙ aliquid cōuenire supposito in zº mō pōt intelligi dupl'r. Uno mō p rōnē formalē suppositi: ꝛ isto mō maior vl'r est vera. Nā que cōueniunt in pmo mō isto mō sunt prioza bis de zº mō. Alio mō pōt intelligi ꝙ sibi pueniat p rōnē cōem: ꝛ de isto non est vera. Nam bonū dī de boie in zº modo: ꝛ tñ bonuz in boie est prius rōnali: q3 sibi puenit per rōnem cōez superioris. s. entis. C Ad ꝓpositū tunc dico: ꝙ volūtas in zº modo dicēdi per se inest patri non per rationem pūis: sed precise p rōnē cōem. s. p essentiā vel naturaz: ꝛ iō in pīe prior est volūtas q̄ productio q̄ est de pmo mō. C Ad zᵐ dico ꝙ codē mō de oibus q̄ sunt in pīe: pōt ycedi ꝙ pducit cū eis: ꝛ ita de spiratione ꝛ de oib⁹ alijs: nō tñ ita ꝓprie de vno sicut de alio: ꝛ iō nō est ita in vsu cōi. C Ad 3ᵐ dico: ꝙ nō est imaginandū ꝙ successio sit inter pductionem ꝛ cōplacentiam: nec ꝙ productio trāseat in pteritū: stantibus aūt simul: nec̄io voluntas prioz est productione: ḡ nō pōt esse subsequens. C Ad 4ᵐ dico. ꝙ imperfectionis est in verbo nostro ꝙ sit imperatū: ꝛ p ons ꝙ ibi ocurrat voluntas copulans parēte cū prole. Illo ergo modo nō est ponēdum in diuinis: ꝛ iō non ponit ibi volūtas concurrere.

Obscitur 4ª

B

Mō signāter ꝙ hūdo rerū iter se ꝛ ad finē vltimū ē nec̄ia: ꝛ si ptigēt hēant eē. Oz cālitas finis est nec̄ia: ꝛ nālis ḡuis obz sit de efficiēte. ſz tu cōsidera instātia vt nosti.

Supremum. Cāus.

C

Quantū ad zᵐ. s. vtrū pr pducat filiū volitione: supposita vnifozmi distinctione hic sic dicta est de volūtate: pono q̄tuor ones ꝓformes. Prima est. ꝙ pr pducit filiū volitione aīte: ꝛ pbaī: q3 essentiale pcedit notionale: sz volitio est cēntialis: ꝛ pductio notionalis. zª ꝙ volitione ycomitāte: q3 in eodē īstāti eternitatis sunt. 3ª. ꝙ nō volitione ꝓnīte: q3 volitio in dīis pōt est pductionc. 4ª. ꝙ nō volitione eliciēte: q3 actio nulla imanēs est pnᵐ. pductiuū alteriº: eo ꝙ ipsa sit finis: sz velle dīnū est actio imanēs. ḡ ꝛc. Pō. Nō ptinet ad memoriā fecūdā. C Cōtra ista istat 4ª. ꝑ sic. Sicut agēs pūpponit eē: ita pūpponit illud q̄ agēs cōstituit in eē: sz velle est agere: ga opari. pductio aūt est illud q̄ pr pstituit in eē: ḡ velle pūis pūpponit pductionē. Cᵒ sic. Actus zº sp pūpponit actū pᵐ: sz velle est actus zº pūis: gnō aūt actiua est actus pmus: sic aīa itellectiua est pmus actº boīs. ḡ velle pūis pūpponit productionē. C3° sic. Actus volēdi nō est nisi volētis. si aūt volitio pcedit gnōnē: tūc q̄ro: cuius volentis erit ꝑ illo signo nō pūis: q3 ꝑ illo signo pr nō est. ergo erit volitio nullius volētis. C4° sic. Actus volēdi nec̄io pūpponit obm: si ḡ filius est obm volitionis: nec̄io volitio pūpponit filiū: ꝛ p ons gnōnē actiuam: q̄ est prior filio. C Ad ista p ordinē. C Ad pᵐ dico. ꝙ nō sp agere pre supponit suppositū: sed tñ bñ pūpponit pnᵐ actionis. Exᵐ. si aīa chr̄i in pmo istāti sue creationis fuisset beata in illo istāti q̄ nō fuit suppsito vbi vnita. ꝓpria operatio btifica fuisset prioz suppsito. Doc ēt apparet de aīabº sanctoz beatis: q̄ nūc hñt actū beatificū: ꝛ tñ nō in suppsito. In resurrectione aūt bēbunt suppsita: ꝛ erūt in suppsitis. Unī cōcedo ꝙ agere pūpponit eē sui pncipij: sz tñ nō ops ꝙ pūpponat eīse suppositi. In ꝓpsito aūt pūpponit eentiā cū voluntate. C Ad zᵐ dico eodē mō ꝙ actus zº pūpponit pᵐ sui pncipij. formalis nō aūt suppositi: sicut si chr̄s fuisset purus hō: in morte nō fuisset suppositū: ꝛ tñ remāsisset actus beatificus. C Ad 3ᵐ dico. ꝙ volitio est prioz q̄ sua inherentia ad volūtatē: vel q̄si inherētia. sicut est prius volitio in se q̄ sit actus volentis. Nam omne qō est ad aliud prius est ad se: sic volitio prioz est ad sc q̄ referat ad subm. C Ad 4ᵐ dico. ꝙ actus pūpponit obm saltē primariū: non est aūt neēe ꝙ pūpponat scōariū: essentia aūt est obm primariū volitionis: filius aūt secūdariū. Et ideo iz pūpponat eentiā: nō tñ filiū. C Sed adhuc animus nō gescit pp diffi. occurrētes. Arguo ḡ 4ᵐ. ꝑ sic. Cuius volitio vt cōis possit pcedere pductionem: tñ voluntas pūi appropriata nō: quia illud cui aliquid conuenit vel appropriatur est prius illo. Cᵒ sic. Nam intellectus non capit ꝙ aliquis operetur añq̄ sit: ꝛ ita parū capit intell's q̄ sit velle pūis anteq̄ pater intelligatur esse: ꝛ p ons ante generationem. C3° sic. Dis habitudo pūpponit extrema: sz velle patris vt pūis dicit habitudinem volitionis ad pīem: sic esse in quocūq3 vel euiuscūq3. ḡ pūpponit pīem: ꝛ sic pī pcedit. C 4° sic. Oē totū est posterius suis partibus: sz velle pūis dicit qōdā qō pstituit ex patre ꝛ velle. ergo pater qui est quasi pars huius totius erit prioz q̄ velle patris: quod est quasi totum. C Ad primū ꝛ ad alia omnia. dico ꝙ cōueniunt ꝛ demonstrant: si bñ intelligatur ꝺ quā probāt. Jō discurrēdo per singula. C Ad pmū dico. ꝙ aliud est dicere in supposito patris eē aliquā oationē precedētē pīem: ꝛ aliud est dicere operationē pūis: vt pūis pcedere pīem. Primū enīz est necessariū: ꝛ zᵐ impole. C Exēpluz. mā in cōpsito pce-

Obz actus 2ª Quale obm pūpponit actus. ꝛ q̄le sī.

Replica 4ª.

H

Alis ē aligd s aliq̄ altō pcedere ꝛ aliō vt i illo idē pīre ꝛ applica pleriq3.

E

Oz voluntas ꝓiūgit per ees cū ple in pductione vbi no strī: nō aūt diuini nota.

2. arti.

Cōclusio 4ª. ꝓformis ꝓpositis.

Vide sco. 4. q. q̄dcūi. ꝛ 26. di. 1. ꝛ. 12. dist. 4. q. 2. ꝛ vbi ibi nōaui.

Nota qualr actio nō sp est suppositi opter me ſz tu addē plura vt nosti pro ꝛ ꝺ.

G

Universidad de Deusto
Biblioteca

I dit formā: sed nō vt in cōpositō: qz vt sic cōpositū nō ē nisi p formā. Jta dico in ꝓposito. Nāvelle ꝑis est ꝑus ꝓze: ſz tñ velle ꝑis/vt ꝑis ē posteri⁹ ꝓze. Eodē mō dicimus ꝙ velle ꝑis est in filio: ſz nō velle ꝑis vt patris.

Replica. ¶ Sz ɔ. qualē ordinē hñt aliq̄ iter se: eūdē in supposito hñt: ſz velle ꝼm se ꝑcedit ꝓductionē. g̃ in ꝑe volitio ꝑcedit ꝓductionē. ¶ Rñdeo ꝙ vez est: ꝙ in ꝑe velle ꝑcedit ꝓductionē: ſz tñ nō velle vt in ꝑe: nisi vtrunq; reduplicet: vdo sic: ꝙ volitio vt in ꝑe sit ꝑor ꝓductione vt in ꝑe: z tūc ɔcedo: tñ volitio vt in ꝑe nō est ꝑor ꝓductiōe simplr sine reduplicatiōe: ga tūc vt i ꝑe cēt prior ꝑe: qđ est ɔdictio. ¶ Ad alia tria codē mō vōm est. ¶ Ad auctoritatem in principio dico. ꝙ intelligit identice. ſ. charitate que est essentia.

Nota caste cōsiderādo.

K Utrum ꝑ ꝓducat filiū intellectu. Questio. II.

VTruz ꝑ ꝓducat filiū intellectu. Uſ ꝙ non: qz memoria ꝓducit vbū z: sed memoria distinguit ab intellectu. g̃ cē. ¶ Cōtra. ga verbū ꝓducitur ꝼm Augu. p actum dicendi: sed dicere non est nisi potentie intellectiue. ergo cē. ¶ Dic procedendū est sic in precedenti. q. primo de potentia. zᵒ de actu.

1. arti. Quantū ad ꝑᵐ suppōsita applicatione ꝓdicte distinctionis de volūtate ad intellectum.

Loc'o 4ᵉ q̄z 4. est diffor mis dictis. ē. de voluntate. ¶ Dico ꝙ formiter 4ᵒ ɔnes ꝙ ordinē: ſz illa q̄tuor mēbra distōnis. ¶ Prima ē. ꝙ deꝰ ꝑ g̃nat filiū intellectu ꝓcedēte: ꝓbat. ga cēntialia ꝓcedūt notiōalia: ga nā pfecta ɔcipit a pfectiozib⁹: cēntialia fūt pfectioza notionali bus: ſz intell's cēntialis est: ꝓductivo notionalis. g̃ cē.

L A. I. reduplicatione. Zᵃ ɔ̄ est. ꝙ intellectu ɔcomitāte: qz intell's z gnō sunt coeterna: z ꝑ ɔnīs vnū aliud ɔcomitat. ¶ Zᵃ ɔ̄ est. ꝙ nō intellectu ɔnīte: qz nullo ordine poⁿ intellectiua seq̄ actū g̃itandi simplr: lz cū determinatiōe sic. ¶ 4ª est. ꝙ generat ipsum itellu eliciēte: qz ꝼz Aug. vbū nūq̄ est nisi a dicēte: ſz nulla alia poⁿ in deo est dictiua nisi intell's. g̃ intellectus elicit vbū. ¶ Sz sunt aliq̄ diffi. ꝓprima ē. Utr oēs pfectiones q̄ sūt i intellectu formalr ɔcurrant ad ꝓducēdū verbū: vī ꝙ sic: ga intellectus pfect⁹ multis vtutib⁹ in nobis sil' cū oīb⁹ elicit actum. g̃ z in deo.

D. duplex. Sūt ät ibi sapia: scia: ars z prudētia. ¶ Dico ꝙ sola sapiētia ɔcurrit elicitiue in ꝓductione vbi. Rō hui⁹ est: ga oīs pfectio habitualis coopat̃ siue potētie ad actuz de obto: g. ſ. actus est de tali obo. vbū aūt diuinū est de dīna cēntia: respectu cuius est vā sapia: g̃ sapia concurrit. Scia ät nō ɔcurrit: qa verbū nō est illius obi: respectu cuius est scia: qz scia est proprie de creaturis. Nec prudētia: qz est de ɔtingētib⁹. Nec ars: qz est de factibi lib⁹: ergo sola sapia. ¶ Cōtra. Aug. dicit. ꝙ filiꝰ est ars ꝑis plena oīum rōnū viuētiū. Et similr dicit: ꝙ verbū est scia de scia: z ꝓsilium de ꝓsilio. Et sic vī per modū artis ꝓcedere z scīe z prudentie.

Qz sola sapia dīna de numero bituz pfectionaliū itellectuū diuini concurrat ad productionē verbi. ¶ P. Aug. 15. de tri. dicit. ꝙ verbuz procedit de oībus que sunt in memoria patris: sunt ät in memoria ifti habitus. ergo cē. ¶ Ad primū dico. ꝙ verbū est ars z scia z ꝓsilium identice z appropriate: ga per modum intellectus.

M Obiicitur 2ᵒ. 6. tri. c. vlti. ¶ Ad zᵐ dico. ꝙ ad memoriam vt memoria est nihil pertinet nisi diuinus intellectus in rōne actiui z obz: sapientia autē quasi p modū habitus pficientis: alia aūt magis pertinent ad intelligentiā q̄z ad memoriaz.

La. 14. Memoria qd includit: z qd nō? ſz dic alr si volueris. ¶ Zᵃ diffi. est si ex parte obti ɔcurrant ad productionē verbi pfectiones ēntiales: q̄ se tenent ex pte essentie: sicut infinitas necessitas z talia. Dico ꝙ sola essentia cōcurrit in rōne ꝓncipy eliciti. Alia aūt sunt que non concurrunt isto mō: ſz vt ꝓditiōes agētes: sicut becceitas in homine generante est solū conditio agentis: z isto mō ɔcurrit necessitas z infinitas: z hꝰ: z non qlio modo.

Nō valde q̄ vt cōditiones agētis: z q̄ vt agēs: z rō agēdi in diuinis ad intra?

N 2. arti. Loc'o 4ᵉ ch formis dictis ē. de volūtate.

Quantū ad zᵐ ꝓncipale. ſ. de actu intelligēdi inducunt quatuoz ɔnes ɔformes alys ō intellectu. ¶ Prima est ꝙ ꝑ ꝓducit filiū itellectione ꝑcedente: ga itellectio est cēntial: ꝓductio notionalis. ¶ Zª est. ꝙ ꝓducit itellectiōe ɔcomitāte: ga sūt coeterna. ¶ Z³ª est ꝙ nō ꝓducit itellectione subsequēte: qz nullo ordine itellectio ꝓductionē seq̄t. ¶ 4ª ē. ꝙ non itellectione eliciēte. Et ꝓbo 4ʳ. ꝓmo. ga itellectio est finis: z p ꝑis non vlteriozis termini ꝓductiua. zᵒ eadē itellectione oīa itelligunt: sic eadē volitione oīa diligūt: ſz volitio nō est ꝓductiua. g̃ cē. 3ᵒ. ga nō ꝑtinet ad memoriā. 4ᵒ ga appropriat filio. ¶ Sz ɔ̄ instat 4ʳ. ꝑ sic. Nō vī ꝙ actus itelligēdi possit ꝑcedere actū g̃itandi: qz actio suppositi sp ꝑsupponit suppositū cuius est: sed intellectio est opatio ꝑis: g̃ ꝑsupponit patrē: z p ꝑis ꝑnitatē. ¶ zᵒ sic. Eadē itellectio ē reª eēntie z reª vbi ꝼm Augu. 15. de trini. ſz actio intelligendi vbū nō vī posse ꝑcedere vbū vt intelligit vbū: plus q̄z pōt ꝑcedere eēntiā vt itelligit eā. ¶ 3ᵒ sic. Ois cognitio visiua est tñ exītis: nā qđ nō est videri nō ꝑt. ergo si itellectio ꝑcedit vbū cognoscereꝝ vbū añq̄ sit: qđ est ipole. ¶ 4ᵒ sic. Sicut. ō. fuit declaratū. cognitio ituitiua est exītis vt exīs est: z ita in illo ꝓzi q̄ itelligit vbū ñ exīs: vel nō erit cognitio ituitiua: vel erit ituitiua nō exītis. ¶ Ad ꝑᵐ dico. ꝙ opōnes elicite ī supposito a ratione fozali nō ꝑnt illā ꝑcedere sic rōcinari bois q̄ est ab aīa nō pōt ꝑcedere aiaz rōnalē: ſz opō elicita a ꝑnᵒ fundamētali pōt ꝑcedere suppositū ꝓstitutū: sic corꝑ mortuū imutat sensum: ga vī z tāgit. z sic de alys. Si aūt ifūdat sibi aīa: ista opatio ꝑcedit suppositū. Sic i ꝓposito actª itelligēdi elicit ab eēntia vt a ꝑnᵒ fundamētali: z iō pōt ꝑcedere suppositū. ¶ Ad zᵐ: ꝑcedo ꝙ est idē actus intelligēdi: hñs tñ duo oba ordinata. ſ. eēntiā vt ꝑmariū obz: z vbū vt scōariū. ꝑius ergo ꝼm ordinē aliquē terminat̃ ad eēntiā q̄z ad ꝓprietatē. Non regrit ät ꝙ actus ꝑsupponat obm scōariū: lz nēcio ꝑcexigat obm ꝑmariū. ¶ Ad 3ᵐ z ad 4ᵐ sil: qz q̄si idē sunt: oī ꝙ aliqd pōt videri z cognosci ituitiue dato ꝙ nō exīstat: sic in repītatiuo supemineēte: sic futura ɔtingētia repītant̃ q̄ nō sunt. De hoc al's. Difficultas g̃ est: quō notitia q̄ cognoscit vbū est ituitiua. Si dicat ꝙ est ituitiua essentie: nō vt vbi. ¶ Sz ɔ̄ diffi. est de cognitione vbi vt vbū est: q̄ vī ituitiua. ¶ Ad cuius cui dentiā notādū. ꝙ duo assignant̃ ordinata ex pte obi: z duo ex pte opantis. Ex pte obi assignat̃ eēntia: q̄ ꝓmo terminat in ꝑ signo: vt obm ꝑᵐ: assignat̃ aūt in zᵒ signo ꝓprietas siue g̃iatio vt obm scōariū. Ex pte aūt opantis sunt alia duo. Primo est enim actus intelligēdi. zᵒ actus producēdi. ¶ Istis aūt suppositis ꝑt sic declarari ꝓsuppositū: q̄ñcūq; duo ordies ita se hñt ꝙ vnifoꝛmiter currunt: z ꝓmū vnius est simul cū ꝑ alterius: vī ꝙ zᵐ est simul cū zᵒ: ſz ordo actus intelligendi ad ꝓductionem ex pte opantis: z ex pte obti ordo essentie z ꝓprietatis ita se hñt: vnifoꝛmiter enī currere vſr: z ꝓmū vnius est simul cū ꝓmo alterius: vī ꝙ zᵐ erit simul cuz zᵒ: ſz actª intelligēdi z essentia: vt obm sil' sunt. g̃ scōm erit cū zᵒ. ſ. actus ꝓducēdi: z ipsemet filius in ratione obti erūt sil'. ¶ Sz adhuc remanet difficultas: pūctus enim difficultatis in ista qōne non est. vtruz pater ꝑus intelligat essentiam q̄z producit filiū: sed est. Utruz ꝑ intelligat filiū: z preintelligens filiū producat ipsum. ¶ Dico ꝙ ꝑ ꝑius nō intelligit filiū q̄z ipsum producat: qz sic intelligeret ꝑiem añq̄ esset ꝑ: qa p g̃itationē ꝓstituit ꝑ: sed bñ concedo ꝙ ꝑ ꝑius origine filiū itelligit q̄z filius ꝓducat: qz ꝑ hꝫ a se filium cognoscere: z iō cognitio filij ineſt ꝑii ordine originis anteq̄z filius

1. dist. 2. z alib. Visio pōt e nō exīstis: 1. q. 3. in plo 4 18. quere. Dubiū non bile de notia verbi diuin A. l. vt vbi est: quia vide intuitive.

Ecce qđ ſz ꝑsidera addendo. Et si nō p nā: ꝑius ꝓducit a ꝑ filius.

A pducaſ: qz solū ꝓducit i zᵒ signo originis: qz ꝓducit ab alio z nō a se: z B est eē posteri⁹. ¶ Sz si dicat: tūc redit diffi. apparēter sic. Tu ponis ꝙ ꝑ ꝑcedit vbū ꝑ aliq̄ signo: z ꝑ illo signo nō est vbū: ſz ꝑ illo signo cognitio ꝑis est ituitiua: z sic ipsa erit nō exītis. ¶ Dic ē itelligēdū ꝙ duo gīa signoꝛ sūt. Quedā sūt ꝑmanētia: z qdā successiua. Successiua sic ē ꝑus z posteri⁹ in tpe: z in istis est regla gīalis: cū ꝑus est posteri⁹ nō est. Permanētia aūt sunt sic ꝑius z posteri⁹ in ordine pfectionis vel situationis: sicut dicim⁹ ꝙ sol est ꝓzior luna ga pfectioꝛ: sil'r saturnus est ꝓzior sole: qz in situ ꝓzioꝛ z eminētioꝛi.

Esse z nō esse duplex. B Ꝓria ꝙ successiua: qz nō ꝑmanet sil'. zᵒ aūt oñr ꝑmanētia: qz sil' ꝑmanet z existit. In istis aūt signis successiuis vltra B ꝙ q̄ñ vnū est: alteruz nō est: hñt aliud ꝙ q̄ñ vnū est. ſ. ꝓius: posteri⁹ nec simplr: nec ꝼm qd est: nisi in poⁿ. In alys aūt ꝑmanētib⁹ q̄ñcunq; vnū ē aliud simplr ē: ſz tñ ꝼm qd nō est: qz. ſ. nō ꝑ eodē signo: sicut q̄ñ celū empireū ē: tūc firmamētū est: ſz nō est ꝑ eodē signo pfectionis. Eodē mō dico in ꝓposito: ꝑ ꝑcedit filiū ꝑ tali signo ꝑmanēte: ꝑius enī z posteri⁹ originis sūt ꝑmanētia: z ió q̄ñcūq; ꝑ est: filiꝰ simplr est: z tñ nō ē ꝑ illo signo: qđ ē nō ee ꝼm qd: filiū enī ee ꝑ ꝑ signo originis: nihil aliō est q̄z filiū ee a se. Filiū ät ee a se est filiū nō ee ab alio: z sic ee filiū z nō ee filiū. ¶ Tūc ad argᵐ. qđ nō est nō pōt videri: ɔcedo qđ simplr non est nō ꝑt videri: filiꝰ nō est q̄ñ ꝑ est. Dico ꝙ ista est falsa. ga sꝑ filiꝰ est q̄ñ ꝑ est simplr: ſz tñ non est ꝑ illo signo. ¶ Tu dices. B sufficit ad impediēdū: qz si nō ē ꝑ illo signo: ꝑ g̃ intelligit: tūc ipedieꝝ rō notitie ituitiue.

C ¶ Dico ꝙ sufficit ad notitiā intuitiuā ꝙ oīm habeat esse simplr q̄ñ notitia est: sed non requiritur ꝙ beat eē quo ad oēm ꝓditionē. ¶ Exᵐ manifestū: actª itelligēdi q̄ albedo ituitiue cognoscit ꝓzi est ordine nobilitatis z pfectiōis ipso obo. ſ. albedine: qz accīs ſpuale: illud ät corꝑale. ¶ Ex B arguo sic tu: obz notitie intuitiue est ꝑ q̄cūq; signo notitia est: ſz notitia ē ꝑus pfectiōe q̄z tale obz: g̃ ꝑ illo ꝓzi obm est: ſz albedinē eē ꝑ illo signo ꝑ quo est ɪtellectio: est eā cē eq̄ pfectā: sic itellectio est q̄ sunt ɔdictoria. Hoc aūt nō ſeq̄t ex B ꝙ notitia est ꝓzi pfectione q̄z albedo: g̃ ex alio. ſ. ꝙ ꝑ q̄cūq; signo notitia est: obm est. ergo cē. ¶ Dico ergo. ꝙ patrem esse ꝓziorem filio ozigine: est ꝑiem esse a se: z filiū nō esse a se: lz g̃ sꝑ q̄ñ ꝑ est filiꝰ simplr est. z B sufficit ad ituitiuā notitiā: nō filiꝰ nō est ꝑ quocūq; signo: ꝑ quo ꝑ ē: qz nō est a se.

Memoria z itelligētia qđ ¶ Ad auctoritatē in pnᵒ dico. ꝙ Aug. accipit memoriā fecūdā q̄ est pnᵐ verbi ꝑ poⁿ intellectiua cū obo aut spē intelligibili. Intelligentiaz aūt potentiam intellectiuam cum actu.

D ¶ Utrum ꝑ ꝓducat filiū necessitate. Qō. III.

VTrum ꝑ ꝓducat filium necessitate. Qz nō: qz necessitas z tristitia ꝓsequūnt̃ se ꝼm Aplm zᵒ ad Loꝛ. 9ᵒ. z distinguunt̃ ɔ̄ bñplacitū. ¶ Contra Augu. ɔ̄ Maximianū dic. ꝙ eo mō q̄ ꝑ est deꝰ genuit: sed necessario deus est. ergo cē. ¶ Dic primo videndum est: quid sit necessitas. zᵒ de quesito.

1. arti. Sꝑ. 4ᵉ alioꝛ de necessitate ꝓtinus qd sit? Quantū ad ꝑᵐ q̄tuoz sūt modi dicēdi. Quidā enī dicūt ꝙ necitas in deo nihil aliud ē nisi rō dīne eēntie. Aly dicūt: ꝙ ē ſpāle attributū qđ demōstrat de deo. Aly dicūt ꝙ nō est ſpāle attributū: ſz idē cū oīb⁹. Aly dicūt ꝙ ē rō ꝓatina. ſ. icōmutabilitatis. Nullū istoꝛ modoꝛ intelligere possim. Jō arguo contra quēlibet. ¶ Primo ɔ̄ pᵐ sic. Qñcūq; aliqua sunt oīno idē qdditatiue: qcqd cōperit vni z alteri: z qcqd remouet ab vno z ab alio: ſz rō dīnitatis est icoḡscibil' ꝓnām: rō necessitatis est cognoscibilis ꝓnām: vt ostensum est. g̃ cē. ¶ Contra zᵐ sic. Illud qđ cōpetit eēntie vt ꝑscindit ab oīb⁹ attributis nō est attributū: ſz eēnᵃ dīna ē nēcia: vt ꝑscindit ab oīb⁹ attributis. g̃ cē. ¶ Similr. nullū attributū dī de relone: necitas ät dī de ꝓprietate siue relone. g̃ cē. ¶ Contra 3ᵐ sic. Quecūq; sūt eiusdē rōnis fozalis hñt eadē ꝑdicata qdditatiua: ſz sapiētia ī deo z ī creatura sūt eiusdē rōnis formal. g̃ cē. Si g̃ necitas ē oīno idē z qdditatiue cū sapia dīna: eodē mō cū creata. ¶ Contra 4ᵐ sic. Illa nō sūt eadē: q̄rū vnū cōpetit alicui: cui aliō repugnat: ſz icōmutabilitas z necitas sūt hꝰ: qz icōmutabilitas ꝙenit oīb⁹ obiectis scia: z nō necitas. ¶ Jtē ꝼm pᵇos mā ē necia: z tñ cōmutabilis. Jtē ꝼm pᵇos: intelligētie sunt nēcie: qz nēcie ꝓducte: z tñ cōmutabiles. Eodē mō de celo. Jtē in dīnis sūt tres relones icōmutabiles: z ꝓ ꝑis in deo eēnt tria neēe eē. Jō dico. ꝙ sic ifiᵗᵉˢ ē gradus ītrisecꝰ: ita z necitas ē modus ītrisecꝰ dīne eēntie z oīuz dīnorū. ¶ Et ꝓbo sic. qz illud dicit modū ītrinsecū: qđ non variat rōnē fozalē: necitas aūt z ɔtingētia nō variāt rationē fozalē: sic nec finitas z ifinitas. Doc ꝑz. nā creatura ī poⁿ obtiua z creature ī actu sūt eiusdē rōnis fozal: z tñ enia ī poⁿ obtiua sūt nēcie. i actu aūt sūt ɔtingētes. Sil'r lux lune z lux solis sūt eiusdē rōnis fozalis. tñ vna ꝼz pᵇos ē neēe eē: alia nō: qz lux lune ꝼm eos ē deficiēs. ¶ Circa tñ ista sūt aliq̄ dubia. ¶ Primū est si necitas q̄ ē modus ītrinsecus distinguit ab ifinitate añ actū itell's nr̄i. ¶ Dico ꝙ ꝼm ꝑn̄ gb⁹ vtoꝛ: opz dicē ꝙ sic: qz illō nēcio distinguit̃ ab alio qđ ex se vni repugnat: cui aliō nō repugnat. ¶ Contra ät ꝙ ifiᵗᵉˢ repugnat relōi ī dīnis. necitas ät nō repugnat. g̃ cē. ¶ zᵐ dubiū ē. si distinguit̃ ab exītia. ¶ Et dic dico ꝙ sic: qz accepta eadē maioze accipio minoze: ſz exītia non repugnat creature: ꝼz sibi cōicat: necitas ät sibi repugt̃. g̃ cē. ¶ Z³ᵐ dubᵐ est. si distinguit̃ ab eternitate. ¶ Dico eodē mō ꝙ sic: qz eternitas ꝼm pᵇos z theologos nō repugt̃ creature: sic motui: necitas ät ei repugt̃. ¶ 4ª diffi. ē quo ī dīnis possit eē oīno vna necitas: cū sint ibi plēs enitates relatiue: q̄rū vna nō est alia: z q̄libz ꝑ se nō ē nēcia. ¶ Dico ꝙ sic nō ponit̃ ī dīnis nisi vna exītia q̄ oīa dīna fozal'r exīstūt: ita nō ponit̃ nisi vnica necitas: q̄ oīa dñr nēcaria: sic ī creaturis nō ponit̃ nisi vna q̄titas: q̄ m'ta dñr q̄ta. ¶ Ex B ꝑz ꝙ necitas distinguit̃ a realitate: qz realitas ī dīnis multiplicat̃ cū sint ibi tres res: z tñ ñ tres necitates: sic nec tres exītie: ſz tñ vnica. Uſ tñ nō obstāte illo qđ dcīm ē ad zᵐ dubᵐ: ꝙ necitas nihil aliō est q̄z exītia ꝑ se: vt. ſ. oē illō cui exītia cōpetit ꝑ se: illud sit neēe eē: z cui ꝑ accīs ɔtingēs eē: qz illa de zᵒ mō sūt ſepabilia: illa ät de ꝑ accīs ſepabilia. ¶ Sz tūc quo qdditas abstrahit ab exītia: ¶ Dico ꝙ B ē vez in ꝑ mō: aliq̄ ät qdditas determinat sibi exītiā ī zᵒ modo. ¶ Ad cuiꝰ itellz ē sciēdū ꝙ imaginamur 4ᵒ gīa qdditatū. Quedā enī sūt neēe eē: sic oīa dīna: qz ipole est ea nō eē. Quedā sunt neēe nō eē: sic chimera z oīa entia ꝓhibita. Quedā sunt polīa eē: qz eis non repugnat esse: sicut sunt omnia creabilia. Quedaz aūt sunt polīa nō esse: sicut oīa entia creata: q̄ sunt annihilabilia.

1. arti. Necitas 4ᵏ. Uid. 5. metz. z alibi sepe ad propositum. Quantū ad q̄stiū qđ est zᵐ declarādum. ꝑ excludam positum. ¶ Circa ꝙ est sciendum. qz est quadruplex necessitas. Una que opponit̃ ɔtingentie: z de ista tractabitur. Alia est necessitas que vocatur violentia: z ista non est in diuinis. 3ª indigentie: etiam ista nō est ibi.

Loc'o 4ᵏ vt q. precēd: bᵒ z maxie i. 1. q

4ª exigētie: z ista ponit̃ ibi bñ qz ex pfecta z abunda te fecūditate ꝑ coexigit filiū. ¶ Quātū ad ꝑmā de q̄rit̃ ꝓncipalr: dico q̄tuoz ɔnes: sicut dixi in duab⁹ ꝑcedētibus qōnib⁹. ¶ Prima est: ꝙ ꝑ ꝓducit filiū necessum est. g̃ cē. ¶ Contra zᵐ sic. Illud qđ cōpetit eēntie vt ꝑscindit ab oīb⁹ attributis nō est attributū: ſz eēnᵃ dīna ē nēcia: vt ꝑscindit ab oīb⁹ attributis. g̃ cē. ¶ Similr. nullū attributū dī de relone: necitas ät dī de ꝓprietate siue relone. g̃ cē. ¶ Contra 3ᵐ sic. Quecūq; sūt eiusdē rōnis fozalis hñt eadē ꝑdicata qdditatiua: ſz sapiētia ī deo z ī creatura sūt eiusdē rōnis formal. g̃ cē. Si g̃ necitas ē oīno idē z qdditatiue cū sapia dīna: eodē mō cū creata. ¶ Contra 4ᵐ sic. Illa nō sūt eadē: q̄rū vnū cōpetit alicui: cui aliō repugnat: ſz icōmutabilitas z necitas sūt hꝰ: qz icōmutabilitas ꝙenit oīb⁹ obiectis scia: z nō necitas. ¶ Jtē ꝼm pᵇos mā ē necia: z tñ cōmutabilis. Jtē ꝼm pᵇos: intelligētie sunt nēcie: qz nēcie ꝓducte: z tñ cōmutabiles. Eodē mō de celo. Jtē in dīnis sūt tres relones icōmutabiles: z ꝓ ꝑis in deo eēnt tria neēe eē. Jō dico. ꝙ sic ifiᵗᵉˢ ē gradus ītrisecꝰ: ita z necitas ē modus ītrisecꝰ dīne eēntie z oīuz dīnorū. ¶ Et ꝓbo sic. qz illud dicit modū ītrinsecū: qđ non variat rōnē fozalē: necitas aūt z ɔtingētia nō variāt rationē fozalē: sic nec finitas z ifinitas. Doc ꝑz. nā creatura ī poⁿ obtiua z creature ī actu sūt eiusdē rōnis fozal: z tñ enia ī poⁿ obtiua sūt nēcie. i actu aūt sūt ɔtingētes. Sil'r lux lune z lux solis sūt eiusdē rōnis fozalis. tñ vna ꝼz pᵇos ē neēe eē: alia nō: qz lux lune ꝼm eos ē deficiēs. ¶ Circa tñ ista sūt aliq̄ dubia. ¶ Primū est si necitas q̄ ē modus ītrinsecus distinguit ab ifinitate añ actū itell's nr̄i. ¶ Dico ꝙ ꝼm ꝑn̄ gb⁹ vtoꝛ: opz dicē ꝙ sic: qz illō nēcio distinguit̃ ab alio qđ ex se vni repugnat: cui aliō nō repugnat. ¶ Contra ät ꝙ ifiᵗᵉˢ repugnat relōi ī dīnis. necitas ät nō repugnat. g̃ cē. ¶ zᵐ dubiū ē. si distinguit̃ ab exītia. ¶ Et dic dico ꝙ sic: qz accepta eadē maioze accipio minoze: ſz exītia non repugnat creature: ꝼz sibi cōicat: necitas ät sibi repugt̃. g̃ cē. ¶ Z³ᵐ dubᵐ est. si distinguit̃ ab eternitate. ¶ Dico eodē mō ꝙ sic: qz eternitas ꝼm pᵇos z theologos nō repugt̃ creature: sic motui: necitas ät ei repugt̃. ¶ 4ª diffi. ē quo ī dīnis possit eē oīno vna necitas: cū sint ibi plēs enitates relatiue: q̄rū vna nō est alia: z q̄libz ꝑ se nō ē nēcia. ¶ Dico ꝙ sic nō ponit̃ ī dīnis nisi vna exītia q̄ oīa dīna fozal'r exīstūt: ita nō ponit̃ nisi vnica necitas: q̄ oīa dñr nēcaria: sic ī creaturis nō ponit̃ nisi vna q̄titas: q̄ m'ta dñr q̄ta. ¶ Ex B ꝑz ꝙ necitas distinguit̃ a realitate: qz realitas ī dīnis multiplicat̃ cū sint ibi tres res: z tñ ñ tres necitates: sic nec tres exītie: ſz tñ vnica. Uſ tñ nō obstāte illo qđ dcīm ē ad zᵐ dubᵐ: ꝙ necitas nihil aliō est q̄z exītia ꝑ se: vt. ſ. oē illō cui exītia cōpetit ꝑ se: illud sit neēe eē: z cui ꝑ accīs ɔtingēs eē: qz illa de zᵒ mō sūt ſepabilia: illa ät de ꝑ accīs ſepabilia. ¶ Sz tūc quo qdditas abstrahit ab exītia: ¶ Dico ꝙ B ē vez in ꝑ mō: aliq̄ ät qdditas determinat sibi exītiā ī zᵒ modo. ¶ Ad cuiꝰ itellz ē sciēdū ꝙ imaginamur 4ᵒ gīa qdditatū. Quedā enī sūt neēe eē: sic oīa dīna: qz ipole est ea nō eē. Quedā sunt neēe nō eē: sic chimera z oīa entia ꝓhibita. Quedā sunt polīa eē: qz eis non repugnat esse: sicut sunt omnia creabilia. Quedaz aūt sunt polīa nō esse: sicut oīa entia creata: q̄ sunt annihilabilia.

Exītia z necessitas ꝙlitercidem.

H Ꝑña qdditatum quatuoz,

1. arti. Quantū ad q̄stiū qđ est zᵐ declarādum. ꝑ excludam positum. ¶ Circa ꝙ est sciendum. qz est quadruplex necessitas. Una que opponit̃ ɔtingentie: z de ista tractabitur. Alia est necessitas que vocatur violentia: z ista non est in diuinis. 3ª indigentie: etiam ista nō est ibi.

Necitas 4ᵏ. Uid. 5. metz. z alibi sepe ad propositum.

4ª exigētie: z ista ponit̃ ibi bñ qz ex pfecta z abunda te fecūditate ꝑ coexigit filiū. ¶ Quātū ad ꝑmā de q̄rit̃ ꝓncipalr: dico q̄tuoz ɔnes: sicut dixi in duab⁹ ꝑcedētibus qōnib⁹. ¶ Prima est: ꝙ ꝑ ꝓducit filiū necessum

Loc'o 4ᵏ vt q. precēd: bᵒ z maxie i. 1. q

Universidad de Deusto

I
Dubiū 4ⁱ.
Rūsio alior.
Rūsio ppria Qz ꝓsonę dine sint eqliter necēe cē rārē?
Cōtig ns opponit necessa rio:nō a se ꝛ ex se.
Stat ꝓncipalitas cū eqlitate
K
La.17. 1.posteriorū.
Nota singularissime de veritate illi⁹ regule.propter qđ vnūqđqꝫ tale ꝛc.
Questio.
Qnaꝫ necessitas intelligi dz in ꝓductione verbi.
L
Ut.1.c.8.
1.arti. Hā 4ⁱ.
Hā quid?
M
Infimum. Subdstantia.
Natura. Essentia.
Quidditas supptemū.

sitate aſite:ꝓcomitāte:ꝛ nō ꝓſite:nec eliciēte. ¶ Sꝫ tū hic ſint aliqua dubia. Primū eſt qꝫ tūc filius nō videt necesse cē ſicut pr̄:cū filij⁹ nō ſit necē cē a ſe:ſꝫ ab alio. pr̄ aūt a ſe.ḡ ꝛc. ¶ Dico qꝫ ió ſunt eq̄lr neceſſe cē:quia ꝓſtituunt ꝓ relones oppoſitas:ſic dicūt gdā. ¶ Contra ga ſpiritusſanctus eſt neceſſe cē:ꝛ tū nō ꝓſtituit ꝓ relonē oppoſitā ꝓſtituēte ꝑem ꝛ filiū ꝓducētes ſpūm ſanctū. ¶ Jō dico.qꝫ ió ſunt eq̄lr neceſſe cē:qz eādē necitatē quā hꝫ pr̄ cōicat filio:ꝛ pr̄ ꝛ filio⁹ eādē cōicāt ſpūiſctō. ¶ Zᵐ dubiū eſt ad B idē:qz illud qđ nō eſt ex ſe neceſſe cē:ſꝫ ab alio:vī cē ꝓtigēs ex ſe:filio⁹ē hꝫ. ¶ Dico qꝫ filio⁹ eſt ex ſe necē cē:ſꝫ nō tū a ſe originalr:ꝛ lꝫ ꝓtingēs ꝛ neciū ſint ímediate oppoſita:nō tū cū determinatōe ſcz a ſe vel ab alio:qz lꝫ pr̄ nō ſit ꝓtingēs ab alio:nō tū eſt neče cē ab alio. ¶ Zᵐ eſt adhuc:qz qđ hꝫ neceſſitatē ꝑ modū fontis vī eſſe magis neciū:pr̄ eſt hꝫ. ¶ Dico qꝫ vbi eq̄litas ꝓcedit:ꝓncipalitas nō negat. Unde Aug. 15.de tri.ꝓceſſit ꝓncipalr ſpiritusſanctū a pr̄e ꝓcedē:ga filiū hꝫ hꝫ a pr̄e. ¶ 4.ᵐ ad B idē:qz ꝓ qđ vnūqđqꝫ tale ꝛ illud magis. Filius eſt necius ꝑ ꝑem.ḡ ꝛc. ¶ Dico qꝫ nō tenet regula niſi vbi eſt cauſa ꝛ cauſatus in diuinis hec non ſunt. Filius enī nō eſt effectus pr̄is. ¶ Contra.qz veritas p̄miſſarum ex parte obi nō eſt cā p̄nis: cū oīno ſint idē realr:ꝛ tū ibi ideūcit illa regula.ꝑ ꝛc. ¶ Dico qꝫ vbi adducit nō eſt eadē cālitas:ſicut hꝫ eſt eadem neceſſitas:ſi enim totū euidentie qđ eſt in p̄miſſis cōicaret p̄nī:tūc ꝓncipia non eſſent euidētioza p̄ne. hic autem tota neceſſitas cōicatur. ¶ Si queratur vlterius:quō ſe hꝫ neceſſitas in ꝓductiōe vel in ꝑe reſpectu ꝓductionis vbi. ¶ Dico qꝫ ſe hꝫ nō eliciue: ſꝫ ſic ꝓditio eliciētis ꝛ ꝓducīētis:ſic exītia eſt ꝓditio pr̄is:qz nō ꝓduceret niſi exiſteret:ſic neēitas nō eſt rō agēdi:ſꝫ ꝓditio agētis ꝛ ēt actionis. ¶ Ad auctoritatez in p̄n° dico qꝫ Apl's logī de neceſſitate violentie.

¶ Utrum pr̄ genuerit filiū nā. Queſtio. IIII.

VTrum pr̄ genuerit filiū nā. Qz nō:qz generatio diuina eſt ſupza naturā:ſicꝫ p̄z p Dyla.ḡ eiꝰ p̄nᵐ nō eſt natura. ¶ Contra.qz ſm Daiſ.in ſuis ſententys: gnō eſt opus nāe.ḡ ꝛc. ¶ Dic ꝑ videndū eſt quid eſt natura. 2° vtrū gīatio ſit ꝓprie nālis.

Li.1.c.8.
1.arti. Hā 4ⁱ.

Quantum ad p̄m ſciendū:qꝫ Boetius de duab⁹ naturis ꝛ vna perſona chr̄i accipit ꝛ diſtinguit nāz 4ᵒ. Primo cō iſſime pro omni eo qđ intelligi ꝑt. 2ª pro illo qđ agere vl pati pōt:ꝛ iſta eſt magis ꝓpria. 3ª acceptio eſt ſm qꝫ natura eſt ꝓncipium motus per ſe. 4ª eſt:qꝫ natura eſt vnūqđqꝫ infozmās ſpecifica dīa. Sed magis artificioſe inueſtigando dicunt aliqui qꝫ natura eſt illud qđ pōt eſſe ꝓncipiū natiuitatis:qz omne qđ naſci dī:ideo ꝓprie naſci dicitur: qz eſt a ꝓncipio nāli:ꝛ hec vī acceptio Dyla.6.de tri. ¶ Ad cuius euidētiā ſciēdū qꝫ quatuoz ſunt rationes formales:que a ſe inuicem abſtrahunt. Prima ꝛ infima eſt ratio ſube:a qua abſtrahit ratio nature. Nam omnis ſuba eſt natura ꝛ non eꝫ.nam qualitas eſt natura:non tamen ſuba. 2ª eſt rō nature: a qua abſtrahit ratio eſſentie:ꝛ continetur ſub rōne eſſentie. 3ª eſt rō eſſentie. Nam omnis nā eſt eſſentia:ſicut pz inductiue in omnibus:nō tū econuerſo. Nam illud eſt eſſentia quod diffinitur:ꝛ ideo omnis ſpēs cuiuſcunqꝫ generis pōt dici eēntia:nō tamen nā:qz multa ſunt que nō pñt eſſe ꝓncipium productiuū alicuius:ſicut forte ſunt reſpectus ꝛ mā:ꝛ talia. 4ª eſt quidditas. Nam omnis eſſentia eſt quidditas:ꝛ nō eꝫ. Ab omnibus enim ponuntur multe quidditates in diuinis: non tū niſi vna eſſentia. Unā eſſentia ꝛ quidditas non dīr cōmuniter

Hā 4ⁱ.
Jnſimum. Subdstantia.
Natura. Eſſentia.
Quidditas ſupptemū.

nature:eo qđ ab eis nihil naſcitur. ¶ Ex hoc arguitur qꝫ nomen nature ſolum conueniat ſubſtantie ꝛ qualitati excepta quarta ſpecie:que eſt preciſe reſpectus:quia vniuerſaliter omne qđ eſt ꝓncipium alicuius qđ dicitur natum pōt dici nā. Ista aūt ſunt hꝫ. ergo ꝛc. ¶ Sꝫ hic inſtatur. Primo:qz cū intellectus per ſe non ſit natura:vt diſtinguitur contra eſſentiaꝫ:ga ſic in deo eēnt plures nature:quare in diuinis productio intellectiua dicitur naturalis. Nec valet dicere qꝫ ratione eſſentie: qz etiam eſſentia concurrit in alia que nō dicitur nāl. ¶ Dico qꝫ naturalis productio non ſolū eſt a natura: ſed etiam a naturali eius perfectione:cuius eſt intellectus. ¶ Sed nunc ſtat dubiuꝫ:qa voluntas eſt ita nālis perfectio ſicut intellectus:quare ergo non dicit ita naturalis eius productio ſicut intellectus. ¶ Dico qꝫ lꝫ volūtas in perficiendo ſit eque nālis ſicut intell's:nō tamen in principiando:qz intellectus coincidit in modum eſſentie ꝓnaturalē. ¶ Aliud dubium eſt:quō iſte ꝓfectiones ſubordinate.ſ.ſuba/nā/eſſentia/quidditas pñt eſſe in eſſentia:cum ſit ſimpliciter ſimplex. ¶ Dico qꝫ lꝫ ſimpliciter ſimplex nullum quidditatiuū ſuperius admittat:bene tū admittit tale ꝑdicatū:ſicut differētia ſubalternata dīam ſubalterantē: ſicut ſuperius dictum eſt de ente. ¶ Tunc reſtat dubiū:ſi iſta q̄tuoz in deo diſtinguunt formalr. ¶ Dico qꝫ ſic:qz aligd repugnat deitati inquātū ſubſtātia:quod non inquantuꝫ natura:ꝛ aliquid inquantum natura:quod non inquantum eſſentia. Similiter repugnat ei aliquid inquantū eſſentia:qđ nō inquātū gdditas.vꝫ.qꝫ diſtinguitur in perſonis. Nam ꝑ gdditates relonuꝫ diſtinguunt diuine perſone. ¶ Sed adhuc videtur remanere dubiuꝫ. vtrū omne nāle poſſet dici nā. ¶ Dico qꝫ nāle in plus ſe hꝫ:qz in deo ſunt plura nālia:nō tū niſi vna nā:quia intell's eſt nālis:ſꝫ ꝑcise nō eſt nā:voluntas aūt ſicut dicū eſt:lꝫ ſit perfectio ſimplr:nō tū dī nālis inquantuꝫ eſt principiatiua alicuius:eo qꝫ non habet modū naturalem:vnde eius principiatum non pōt dici natum.

Quantum ad zᵐ.ſ.vtrū gnō diuina poſſet dici naturalis. ¶ Dico qꝫ ſicut naturale pōt dici q̄tuoz modis:ita opz rñdere. Accipit enī nāle: vt diſtinguit ꝺ ſupernāle. ¶ Et iſto mō gīatio diuina nō eſt nālis:ſꝫ ſupnālis ſm Diony. ¶ Alio mō accipit vt diſtinguit ꝺ violentū. Et iſto mō eſt nālis:qz nullus violētū ꝓprie eſt in diuinis:eo mō quo nullū violentū eſt perpetuū. ¶ 3° mō vt diſtinguit ꝺ artificiale:ꝛ iſto mō ēt eſt nālis:qa lꝫ vbum ſit ars pr̄is ſm Augu. nō tū ꝓducit ꝑ artez:qz ars nō reſpicit eternū:ſꝫ factibile. ¶ 4° mō vt diſtinguit ꝺ liberū. Et iſto mō intelligitur qđ. ¶ Et dico qꝫ ſic:qz ſola productio ſpūſanctī in diuinis dī libera:ꝛ Aug. Uerū eſt qꝫ aliq volunt dicere:qꝫ productio ſpūſancti eſt eque nālis ſicut filij. ¶ Cōtra hoc eſt Aug. Nā ſm eū filius procedit qūo natus:nō qūo datus:ꝛ ſpūſanctus qūo datus:non qūo natus. ¶ Dyla.etiā dicit qꝫ nā eſt p̄nᵐ gnāndi. Ideo ſi ſpūſanctꝰ procederet ꝑ modū nāe: ſpūſanctus eſſet vere gīatus. ¶ P. Nā eſt p̄nᵐ natiuitatis.ḡ ſi ꝓcederet ꝑ modū nāe eſſet ꝛ dicereť natus:tū non eſt hoc tutum dicere:qz ad min⁹ vī eſſe ꝺ auctoritates ſanctoꝝ. Jō alij tenentes qꝫ ſit nālis ponūt cām nālitatis: quia ꝓductio filij eſt p̄ª:ſicut in nālibus illa eſt nālis q̄ ē pª. Et qz dicere ꝑcedit ſpir are:dicere erit nāle. ¶ Cōtra B arguo 4ᵐ. p.qz creatio in creaturis eſt pª ꝓductio: ꝛ gnō nō eſt pª.ḡ creatio erit nālis:ꝛ gīatio nō erit naturalis. ¶ 2° actus impatus in potēria intellectiua dī nāl'r gigni:cū tū ꝓſupponat actū liberum voluntatis. ¶ 3° ſic. Qñcūqꝫ eſt aliquod ſuppoſituꝫ:qđ ꝑ idē p̄nᵐ

N
Qz.4 ſpēs q̄ litatis ſit reſpectus:
Dubia notanda circa ſuo modo.
Nuare. ꝓductio filij ē nālis: nō ar.ſ.
Et q̄ſr alr in tellect⁹:ꝛ ab volūtate ſua perfectio nālis in diuinis
A.l.giſſebert.
O
Dic nō ſequit gat. dic ergo ꝑſr pōdero vel ſuge re ſi vis.
In prolo.ꝛ alibi.
Utpote ubi rere.
Caſte dictis bis via:ꝛ tiā pōdera.
Naturale plus eſt q
P
2.arti. Hāle 4ⁱ. i.ꝛclo.
De diuinis minibus.
2.ꝛclo.
3.cr.t.c.10.
3.ꝛclo.
6.tri.viii.
4.ꝛclo.ꝛ ꝑ cipialia.
Op.q̄rādo pductiōe.ſ. q̄re nōiales: alioꝝ.
Q
5.tri.c.14. Ubi.ſ.pon oppoſitū.
Op.ſ. aliquis ō nālitate ge nerationis o dinis.q̄re hō ꝛ noīalis.
Vide Sco.ſ. di.ꝑmi.c alia. Impugnat q Sola ꝓcessio ꝓductionis ad ꝓductionē ē argui: ſufficiēter ipſius naturalitatem.

Ut.1.c.8.
Maxima.
Hō optie q̄re ꝓductio,ſ.ſ.ē libera.
Hō ordīs ꝑ ductionū radicalis quę ꝛ qualis?
B
A.l.inſert.
Reſolo ꝓpa. q̄re ꝓductio vbi eſt nālis. Dubia notanda vſq; ad ſi cut.
C
Tāge h plura pōderādo.
Solo nōbilis ſed pondera inſtantiam.

ꝛ eiuſdē rōnis formalis producit duo ſuppoſita. ꝓductiones ſunt eiuſdē rōnis formalis:ſic ꝓducēs vnū filiū poſt aliū:ſꝫ ſic eſt in ꝓpoſito.ꝑ te,qz nō eſt dīa ex p̄e ꝓncipy:ḡ erūt in dīis due ꝓductiones eiuſdē rōnis. ¶ 4° ſic. Oēm negationē opz reſoluē in affirmationē:qz ꝓpones affirmatiue ſunt pozes ozdine cēntiali negatiuis:ꝛ affirmatiōes negatiōib⁹:ꝛ ꝓtinēt cāz negatiōis:ſic hō nō eſt aſinus reſoluit in iſtas:hō eſt rōnalis:ꝛ aſinus eſt irrōnalis. Sic relonē oꝝ in abſoluta reſoluere.ſ.in fundamētū ꝛ terminū:qz iſta ſunt poza. ¶ Exᵐ:quare iſti ſunt files ſtatim fit reſolo ad abſoluta:qz ſūt albi.cū ḡ ꝑositas ꝛ poſteriozitas ſint rōnes relatiue:opz eas reſoluē in aligd abſolutū:ꝛ aligd diſtinctū:eo qꝫ relones diſgpantie ſunt:nō ad ipſas ꝓductiones:qz reſpect⁹ ſūt.ḡ ad ipſa p̄nª ꝓductiua.ḡ opz dicere:qꝫ pp p̄nª ꝓductiua alia ꝛ alia:hec ſit priozꝛ alia poſteriozꝛ hec ſit nālis:ꝛ alia libera:qđ eſt ꝓpoſitum. ¶ Aly dicūt.qꝫ ideo ꝓductio filij eſt nālis:qz ab vno: ſꝫ ꝓductio ſpūſancti ió nō eſt nālis qz a duob⁹. ¶ Sꝫ ꝺ.vbicūqꝫ p̄nᵐ ꝓductiuū eſt eiuſdē rōnis: pluralitas ſuppoſitoꝝ nō variat rōnē formalē. Exᵐ:calor exiſtēs in duob⁹ ſuppoſitis ꝓduceret eodē mō:ſic tū in vno. ¶ P. Unitas ꝛ plalitas nō variāt rōnē fōzalē:ſic vn⁹ bō ꝛ multi boīes ſūt eiuſdē rōnis fozalis. ¶ Aly dicūt qꝫ ió ꝓductio filij eſt nālis:qz ipſa refert verbū in eſſe cognito ꝑ actū itelligēdi inter ſeipſum. ¶ Cōtra.ſpūſanctus ꝓducit in eſſe cognito ꝑ actū intelligēdi terminatū ad ipſum. ¶ P. Intell's dīnus cognoſcit intrinſe ꝓtingentia poſt determinationē volūtatis dīne:ꝛ ſic ꝓducit ea in eſſe cognito. Cōſtat aūt qꝫ nō nālr: qz ſic nēcio euenirēt. ¶ Jō dico.qꝫ ió ꝓductio verbi eſt nālis:qz a p̄nª nāli eſt.ſ.a memoria fecūda q̄ ꝓtinet eſſentiā cū intellectu:quoꝝ vtrūq; ꝓncipiat nālr. ¶ Sꝫ hic ſunt difficul. Prima eſt cū,ſm te,eēntia ꝓcurrat cū volūtate in ꝓductione ſpūſanctī:q̄ eſt libera:qūo pōt eē p̄nᵐ nāle:ꝛ ſi ſic:quare nō ita bñ ꝓductio ſpūſancti dī eē nālis: Dico qꝫ modus agēdi determinat a cā ꝑticularis:lꝫ eni voluntas dīna ꝓcurrat ad actum gīationis creature ꝛ libere:nō gīatio dī nālis ꝑ p̄nᵐ determinatū. ¶ Aliter dico ꝛ meliꝰ:qz qñcūqꝫ duo ꝓncipia ꝓcurrunt ad aliqđ ꝓducēdū:ſi vnū coꝝ ꝓtingens eſt: tota ꝓductio ſil'ꝛ productū erit ꝓtingēs:ſicut ex altera contingenti:ꝛ altera neēcia eſt ꝺ ꝓtingēs ſimplr. Silr in cōpoſito mā eſt incoꝛruptibilis:fozma aūt eſt coꝛruptibilis:totū cōpoſitū eſt coꝛruptile. Mā ſic eſt in oībus qꝫ tā ꝓductio q̄ ꝓductū ſemp ſeq̄t debiliozē ptē. Liberū aūt ꝛ nāle ſic ſe bñ:qꝫ ſi mille neēcie cāe ꝓcurrat ad vnū effectū:ꝛ vna ſit libera/totū ꝓductū erit liberum. Licet ego eſſentia in productione ſpūſancti ꝓcurrat: tū qz voluntas que ꝓcurrit eſt libera:hinc eſt qꝫ totum habet eſſe liberū. ¶ Sꝫ tūc remanet dubiū:quō volūtas aduciens eſſentie facit ipſam ꝓncipiare libere: cū ipſa ex ſe ſit p̄nᵐ nāle. Dico qꝫ ſicut in creatis aligd qđ ex ſe eſt p̄nᵐ productiuū neceſſariū:pōt tū ꝓncipia re ꝓtingēter:ꝓ aliud ꝛ aliud p̄nᵐ ꝓtingēs cū eo ꝓcurrens:ſic p̄nᵐ neceſſariū ꝛ nāle cuiuſmodi eſt eēntia:ꝓ cōcurſum ꝓncipy liberi cuiuſmodi eſt voluntas:poterit ꝓncipiare libere. ¶ Sꝫ aliud dubiū eſt.quare volūtas ꝛ intell's nō ꝓcurrūt ad aliqđ ꝓncipiatū ſic duo ꝑticularia ꝛ ſufficiēcia:ſicut qōlibet eoꝝ cum eſſentia. ¶ Dico qꝫ q̄uis cū p̄nº vl'i ꝑticulare ꝓncipiū poſſit cōcurrere vel eꝫ:tū duo p̄nª ꝑticularia ꝛ ſufficiētia:qōlibet in ſuo gīe nō pñt ꝓcurrere:ſicut duo homines particulares nō pñt ꝓcurrere ad gīationē boīs:ſꝫ ſol ꝛ bō. Sed quare voluntas nō hꝫ vnū ꝓncipiatū ꝛ itell's aliō ꝛ eēntia aliud. ¶ Dico qꝫ ſi qōlibet iſtoꝝ eſſet p̄nᵐ

ſimplr:tunc bene eſſet dubium:ſed dico qꝫ duo illoꝝ coincidūt in idē ꝑ p̄nᵐ:ꝛ facunt vnū p̄nᵐ.ſ.intellectus cū eſſentia:ꝛ voluntas cuꝫ eſſentia:ꝛ in ꝓductionibus obtijs obm:ſine poª nō pōt aligd ꝓducere. Et iō opz ſꝫ potēcia ꝓcurrere. Nūc aūt ille ꝓductiones dīne ſunt obtiue:ꝛ iō eēntia nō pōt niſi cū potēcys. ¶ Aliud dubiū quare verbū nſm eſt liberū:cū ꝓducať a poª itellectiua cū obo. Dico qꝫ vbū nſm nūq̄ eſt liberū:niſi ſit iperatū a volūtate:ꝛ tūc fit liberum altero p̄nº ab illis duob⁹ cōcurrente. ¶ Aliō dubiū eſt.qꝫ ſi pp ꝓcurſum vni⁹ cāe libere totū ē liberꝫ:ſegť qꝫ ꝓductio nulla erit in creatura:niſi libera:qz in oī effectu ꝓcurrit volūtas dīna:q̄ mere libere ꝓncipiat. Dico qꝫ lꝫ oēs effect⁹ nāles creaturaꝝ ſint ſm qđ neceſſary:ſunt tū ꝓtingentes ſimplr pp ꝓcurſum voluntatis dīne ꝓtingēter cāntis. Eodē mō dico de libertate ſimplr:lꝫ effect⁹ ꝑticulares ī cōparatiōe ad cās ꝑticulares ſint ꝓtingētes vl nāles: nō tū pñt eē mere nāles:qz ab aliq̄ cā libera ꝓcāntur. Et ſic pz qꝫ nō eſt incōueniens qꝫ vnus ꝛ idē effect⁹ reª vni⁹ cāe poſſit eē nālis:ꝛ reª alterius poſſit eſſe liber. ¶ Sꝫ tūc q̄rit quare ſpūſanctus nō pōt dici nāl'r ꝑductus reª eſſentie:ꝛ libere reª voluntatis. ¶ Dico qꝫ qz in creaturis duo p̄nª ꝓcurrūt ſimplr:hinc eſt qꝫ due actiones ꝓcurrūt ſimplr:tūc vna erit libera ꝛ altera naturalis. nec eſt repugnātia:ꝛ ꝑ ꝑis effectus vtrāqꝫ denoiationē recipiet. In deo aūt qz illa p̄nª idēritce ſūt eadē. hinc eſt qꝫ eadē numero relo:ꝛ idē nūero reſpect⁹ ꝓductionis pōt fundari ꝛ fundať in eis:nō pōt aūt idē reſpectus vel eadē ꝓductio dici libera ꝛ nālis:qz ꝺictio eſt. ¶ Alia diffi.quare intell's nō determinat eēntiā ad ꝓducēdū ꝑ modū intell's ſicut volūtas. ¶ Dico qꝫ intell's vt diſtinguit ab eēntia ſolum habet modum nature ſicut eſſentia. ¶ Ad auctoritatem in principio ꝑs per iam dicta. ¶ Diſtinctio. VII.

E
Productio dupler.
Quare neēcio eēntia ꝓcurrit cū potēcijs ꝓducēdo.
Sī vbū nſz eſt liberū.vi5
Qz queris vi de h.
Cōtra ꝓbos. Vide Sco.8. di.ꝑ. ad ſinē ꝛ vbi ibi nōti
F
Erſi ī creaturis idē nālr ꝛ libere dicatur ꝓduci: nō tū i dīis:ꝛ q̄re?

Hic queri ſolet ꝛc.

¶ Utrum in dīuinis ſit poª gīandi. Queſtio. I.

IGrca diſtōnē ſeptimam. ¶ Quero vtrum in diuinis ſit potentia generādi. Qz nō.qz Dylari⁹ 4.° de trini. dicit qꝫ in gīatione verbi nō eſt intelligēda coherētia:ſꝫ indifferētia. Nihil āt eſt in potētia ad ſeipſum:ḡ ibi erit coherētia. ¶ Sꝫ ꝺ.ibidē 4.° de trini.qꝫ ad ampliādā ptātē gīantis ponit vnigenitus coeq̄lis. ¶ Dic ꝑ videndum eſt quid ſit potentia. ¶ 2° vtrum ſit in diuinis.

G
ꝑ° arti.
H
1.pare. Potēcialitas qđ? Vide ſco. ꝺ.ꝛ i.q.9.metha.ꝛ i.q.collationū:ꝛ alibi ſepe.
Reſpect⁹ alī⁹ actual' vel fozmalis alī⁹ ap titudinalis vl ſūdāmētalis:ꝛ qđ ſit vtroq;?

Quantū ad primū quatuoz ſunt faciēda. ¶ Primo videndum eſt quid ſit poꝛētialitas. 2° quid ſit potentia. 3° quid potentia generandi in patre.ꝛ 4.° quid potentia generandi in filio. ¶ Quantum ad p̄m:quid ſit potentialitas dicit Scotus:ꝙ eſt reſpectus fundamētalis vl'aptitudinalis:non formalis. Reſpectus aūt gdam dicuntur formales vel actuales qui actualiter ſunt in fundamento:ꝛ actualiter infozmant:ꝛ actualiter bñt terminum. ¶ Aly dicūtur aptitudinales:qñ fundamentum cōcipitur vt aptum natū recipere vel fundare relonem realem actualez. Qz aūt potentialitas ſit reſpectus.pz:qz non pōt ꝺcipi niſi ad aliquid reſpectu cuius bñs illam potentialitatem dicatur potens.ḡ aūt ſit aptitudinalis vel fundamentalis non actualis.pz.quia eſt ſine termino. Nam multa habent potentiam ad aliquid qđ nō eſt actu. Nullus aūt eſt reſpectus actualis vel formalis niſi reſpectu alicuius quod eſt actu exīs:ſicut eſt reſpectus. ¶ Quantū ad zᵐ quid ſit potentia. Dico qꝫ potentia eſt concre/

2.pare. Potēcia qđ?

I

tus potētialitatis aligd.s.cōpositū ex fundamēto potētialitatis ⁊ ipa potētialitate. Uel pōt dici q ⁊ potētia est illa nālis perfectio in qua fundat illa potētialitas. Nā sicut vnūqōq; dr pfectū a pfectione sibi ISistēte:sic qlz potētia dr potes a potentialitate in ipsa fundata: sicut passio in subto. Nā ois nālis habitudo dr passio respectu subti apti nati:sicut risibilitas re" bois. ¶ Quantū ad 3^m. quid sit potentia generādi in patre. Dico q est pfectio nālis in qua fundatur potētialitas ad generabile inquātum gīnabile est:q; sicut generans inq̄tum tale refert ad genitū.sic gīnatiuū inq̄tum tale ad generabile. ¶ Quantū ad 4^m. quid est potentia generādi in filio. Dico q est illud ī quo fundatur potentialitas ad generari passiue respectu generatiui. Nā cōiter dr q relatiua per seinuicē diffiniuntur: ⁊ sic dicit Aug⁹. 15. de tri. ¶ Sed hic sunt alique diffi. Prima est quia iste respectus fundamētalis:aut est aligd absolutum: aut respectiuū. ¶ Dico q nō respectiuū q; sic eēt pcessus in ifinitū:q; ad illū respectū eēt aptitudo. Nec pōt dici q sit absolutū:q; ille ſuenit in eo qō abstrahit ab absoluto ⁊ respectuo.s.in ente:vtpote veritas ⁊ bonitas q̄ nō dicūt nisi respect" aptitudinales ad mouēdū intellectū ⁊ volūtatē. ¶ 2ª diffi.est. Si respect" ille est idē cū fundamēto vel nō. Dico q ille respectus est passio pfectionis fundantis ipm ⁊ competit ei in 2° modo dicendi p se:q; est ei" nālis aptitudo.ois aūt nālis aptitudo siue ad accidens siue ad aliud qōcūq; dr est per se passio illius cui cōpetit. Uñ aptitudo ad rōcinari est p se passio bois:sicut aptitudo ad ridēdū. Uñ bō non est bō:qa aptus natus ad rōcinari:nisi a posteriori:ⁱz a pori iō est aptus natus rōcinari:q; est bō. ¶ 3ª diffi.est si opz ponere ex pte filij vel ꝓducti po^m gīnandi. ¶ Dico q sic. Nā sicut oī potētie actiue corresponder po^m passiuā:ita oī potētie ꝓductiue corresp̄det potētia ꝓducēdi passiue.s. ꝓducibilitas. Nō est aūt ꝓprie potētia passiua:sicut nos accipimus in creaturis:qa illa dicit imperfectionem:⁊ talis nō est in diuinis:sicut ergo memoria in patre est potentia generatiua: ita essentia in filio pōt dici potētia gīnabilis. ¶ 4.^a diffi.est.qd est bō potētia in pte ⁊ filio. ¶ Dico q sicut memoria fecūda est potētia gīnandi in pte:ita eēntia in filio est potētia gīnandi passiue. ¶ Sz quātū ad p^m dicit vn⁹ doc. q; hō potētia in pte est ipsamet gīnatio:q; pr quo gīnat illo pōt gīnare:ⁱz gīnatione gīnat. ¶ Cōtra.q; fm te pos se deū gīnare dicit infinitā pfectionē:ⁱz gnō nō est infinita pfectio. ¶ 2°:q; ois pfectio ifinita est cōis pri ⁊ filio:ⁱz gīnatio actiua non.g; ⁊c. ¶ Et iō dico sicut dixi. Uñ hic sunt duo dubia. Primū est:quō diuina eēntia pōt esse talis potētia gīnandi:cū sit absolutissima ⁊ talis potentialitas sit respectus. Dico q sicut calor dicit potētia calefactiua fundamētaliter:q; fūdat respectū aptitudinalē potētialitatis. Ita dīna essentia hz respectū istius potentialitatis fundamentalem fm quem respectū forte dr cōicabilis. ¶ 2^m dubiū est.qual'r essentia dīna ex pte ꝓducti pōt fundare ipsam potētialitatē.s. ꝓducibilitatē qn ipsa sit producibilis. ¶ Dico q ille respectus nō est natus denoiare nisi suppositū: sic nā humana nō dr filiⁱ:sed fundamentū filiationis:qa fundat respectū filiatiōis. Nec potētia gīnatiua in pte est pater:ⁱz fundet respectum paternitatis.

2° articulus.

Nunc 2° videndum est.si in diuinis sit potentia generandi. Et hic dico duas ꝓnes. Prima est

1. conclusio.

de potentia vt se tenet ex parte producētis. 2^a vt se tenet ex parte producti. ¶ Prima pcl'o.q; in diuinis est potētia generādi vt qua pr pōt generare. Istam conclusionem ꝓbo euidenter. pmo supponēdo vnā regulam satis euidētē.s.q; omnis rel'o posteriori est suo termino. Dane ꝓbo sic. Oē diffinitus per aliquid necessario est posterius illo.hoc patet:qa omnis diffinitio vl' est essentialis:⁊ tunc diffinientia sunt genus ⁊ differētia, de quibus ꝓstat q; sūt ꝓra fm nās diffinito. Uel est p additamētū:⁊ tūc est certū q; diffinies ips.s.additamētū est prius diffinito:sicut pz de suba q̄ ponit vt adidtamētū in diffone accūtis:ⁱz rel'o diffinit p terminū.g; est posteriori eo. ¶ Ex ista regula supposita ⁊ ꝓbata arguo sic. Hnō passiua ī filio est rel'o.g; hz terminū in pte:ⁱz terminus nō est nisi eēntia.g; eēntia erit q̄ re" gnōnis. Nā illud qō terminat gnōnē passiuam est ꝓprie quo/re" ei⁹. Probo aūt q; nihil in pte poterit terminare gnōnē passiuā nisi eēntia.vel aligd eēntiale.s. ipsa memoria:q; in pte nō est nisi gnō actiua:⁊ illa nō pōt eē terminus:q; est sil'r nā cū gnōne passiua:termin⁹ aūt est pri. Nec ēt pr.s.ipamet psona ꝓstitutiua pōt eē termin⁹:q; rel'o est posteriori termino:ⁱz gnō passiua ē pri pte ꝓstituto:ga est sil'r nā cū gnōne actiua:q; est pri nā ipso pte q; eius formale pn^m ꝓstitutiuū. Relinq̄t g; q; sit aligd eēntiale:⁊ nō est nisi memoria. ¶ 2° sic. In eēntial'r ordinatis vbi est posterius, ibi est prius:ⁱz quo ⁊ qō sunt essential'r ordinata:⁊ quo est pus:ga actio cōpetit per quo, ipsi qō. ¶ Ex hoc arguo sic. Qñcūq; aliquid cōpetit alicui per aliud:illud ꝓ qō cōpetit sibi est pus:sed p quo, cōpetit ipi qō, q; agat: ergo illud q̄ agēs agit est pus eēntial'r. Cū ergo in diuinis sit qō agit/opz sibi dare potētiā gīnandi quo:qa nihil aliud voco quo nisi potētiā gīnandi. ¶ Sz hic ista 4^a. Et p̄ sic. Sicut se hz potētia itellectiua ad actū itelligēdi ⁊ itelligibile: ita vr se hre potētia gīnatiua ad actū generādi ⁊ generabile:ⁱz itellectus nō respicit itelligibile nisi p actum itelligendi quē pus respicit.g; nec potentia gīnandi generabile nisi p actū gīnandi:sed respectu actus gīnandi nō ē quo.g; nec respectu gīnabilis erit quo. ¶ 2° sic. Potētia visiua p dr visiua respectu actus.g; a sil'i potētia gīnatiua pmo dicetur potētia gīnatiua re" act⁹ gīnandi. ¶ 3° sic. Cuius est potentia/eius est actus:nā in eodez hñt esse:si g; essentia vel memoria est potētia generādi eius postea erit actus generandi:⁊ sic erit generans.

¶ 4° sic. Oē gīnatiuū pōt fundare respectū gnōnis:ⁱz pr nō pōt fundare respectū gīnonis:iō non est gīnatiu⁹. Minor pz:ga sicut fundamētū ꝓsupponit a respectu: ita gnō ꝓsupponeret prez:⁊ sic nō ꝓstituerer:qō est falsū. ¶ Ad ista. ¶ Ad p^m ꝓcessa maior:negat minor. Nā potētia itellectiua pus respicit itelligibile q̄ actus itelligendi:inq̄tus itellectiua est:sicut calefactiua calefactibile. Actus aūt itelligendi nō est pmo itelligibilis nisi p actū reflexū:nec cōparat potentia itellectiua ad actum itelligendi:vt ad itelligibile. Primo ergo respicit itelligibile anteq̄ respiciat actū itelligendi. Et sil'r dico de potentia gīnatiua:q; pus respicit generabile q̄ actum generandi. ¶ Sil'r dico ad 2^m de potētia visiua. Nā ipa p respicit visibile pcise:⁊ nō actū videndi:ga ipse nō est visibilis. Uñ dico q; potētia visiua inq̄tus visiua est precise respicit visibile. ¶ Sed ꝺ. sicut risibilitas dr esse naturalis aptitudo ad actum ridēdi qui est in ridente formaliter:ita generatiuitas ⁊ potentia gīnatiua visiua:itellectiua:respectu suoꝝ actuū q in eis recipiuntur formal'r sunt nāles aptitudines. Respiciūt ergo suos actus ⁊ nō suos terminos. ¶ Ad hoc dico q risibilitas inq̄tū talis nō est nisi potentia recepti ua:non est aūt sic de istis alys potentys: quia plus dicūt q̄ receptiuū. Unde hec inq̄tū recepte sunt posset ꝓcedi pcl'o argumēti:quia non sunt nisi nāles aptitudines ad recipiendum tales actus. ¶ Ad 3^m dico ⁊ ꝓcedo

N Regula.

Oē diffinitus est prius suo termino. 21. I. additus.

O Hnō passiua ē ꝓr pri⁹ alibi sepe ꝓbat.

Ꝓsima ꝓ. Hō potēs. Barra.

Objcit 4.

P

Be forma vigi.

Q Potētia ea tiua pus ob q̄ sumit actū respicit.

D

Applicat ad hoiem sua ꝓpria arma.

Alr itellus alr scientia potētia cōparat ad suū actum. Replica.

Cōsidera hic examinādo ꝓ pria addita.

1.D. Differt gīnatiua a creatiua potentia.

A

Hic additur quedā ifa in aliquibus ozigi nalib⁹:non tñ necessaria. De his rel'o nib⁹.s.⁊ alibi sepe habet.

Replica. Potētia supponit duplr.

Hoc idē supra ⁊ alibi.

B

Secūdo ꝓcedo. Sicut potētia actiua in ꝓre: ita passiua in filio gīnandi: que tñ examinabis.

Ueritas ⁊ bonitas si respectus fūdamētales vel aptitudinales.

Aptitudines sunt passiones ⁊ nō rōes formales rerū quarū sunt.

L

Qualr i filio ē po^a gīnandi aliter q̄ i creaturis.

Memoria in pte ⁊ eē i filio fi po^a gīnandi Op.aliorum.

Auere aureolum h. Impugnatio Dubium 2^m.

M

C

Objcitur 4°. Turcolus.

2° articulus.

Hic sunt q̄tuor ꝓambula ꝓmittenda. Primū est q; quid non dr accipi pro rōne formali quidditatiua:qa vt sic nō distinguit ꝺ aliqd:qa relationes hñt verā rōnē formalē. Accipit g; qd ⁊ ad aliquid pro absoluto ⁊ respectiuo. ¶ 2^m ꝓambulus est. q; oia que sunt in diuinis sunt qd vel ad aliqd.accipiendo denoiatiue:ⁱz accipiēdo qdditatiue nō est diuisio p ꝺmediata:qa multa sunt in dīnis q̄ nō sūt qd nec ad aliqd:ⁱz abstrahūt ab vtroq; sic rō entitatis nō est quid qdditatiue:qa sic nō icluderet in re". nec ad aliqd qdditatiue:qa tūc nō icluderet in absoluto:codez mō de veritate ⁊ bonitate. Sil'r sūt ibi plura p diuersa:⁊ talia nō pñt qdditatiue dici qd.qa nihil est cis cōe. Si enī diceret qd.rō qd eēt eis cōis:⁊ sic in aliq̄ ꝙuenirēt. Dico tñ q; oē qō est in dīnis est qd vl'ad aliqd denoiatiue:sic ois suba vel est corpea vel incorpea denoiatiue qdditatiue tñ abstrahit ab vtroq;. ¶ 3^m ꝓambulū est. q; alia est diuisio respect⁹ in actuale ⁊ potētiale:⁊ alia in aptitudinalē ⁊ formalē. Naz in deo possunt esse respectus fundamentales:sicut potentia gīnandi ⁊ spirādi:nō tñ respectus potēriales:qa diuina nō pñt eē in potētia ad

Ꝓambulū quadruplex. Quid ⁊ ad aliquid in dinis q̄lr sumunt.

H

Esse quid vel ad aliquid cōtingit dupl'r.

Pōdera hic plura mastica do.

Obijcitur 4°

F

Qz ꝓpe ab intra in diuinis nō sit actio ⁊ passio.

Qz vbū dīnū nō sit in potētia obtiua ⁊ q̄ re. pōdera hic

G

pm Franc. M. E

illa q̄ nō hīr:ga eis aduenīēt⁹ mutarent. ¶ P. Respect⁹ aptitudinalis pōt dici quodāmō actualis:sīc dicim⁹ q potētia actualis gīandi in deo est:r nō formalis. ¶ Breuiter ergo istos respectus diffiniēdo dico q respect⁹ ille potētialis est qui denoīat fundamēta que pñt recipe respectum actualē r nō recipe:sīc albedo hz respectū potētialē ad aliā albedinem que non est:tñ fiat alia albedo tūc pme albedini inerit respect⁹ actualis. Respectus aūt fundamētalis est qui denoīat extrema quibus inesset formalis respectus nisi esset aliqua repugnantia vt in deo infinitas:necessitas r talia. Ex^m de cālitate dei ad extra.nā in deo nō est nisi respectus fundamētalis:r nō potentialis:ga actualē nō pōt recipere:ga sibi repugnat referri ad creaturā.videt mihi tñ q vbi est potētialis:ibi est fūdamētalis:excepto qñ actualis inest:non tamē e.ꝑ. ¶ 4.^m pambuluz est q ad aligd tripl'r sumit.ꝑ pro respectu pcise:sīc qñ dicimus pīem in gīe rel'onis. Alio mō pro fundamēto:sicut qñ dicim⁹ q pī est in ꝑdicamēto subē. 3° mō .p ex vtroqz ꝓstituto:sīc qñ dicim⁹ q pīnitas est pīi rō referēdi.relatiuū est solū illud qō referr̄:r ista acceptio quātū ad ꝓpositū est magis ꝓpria ei⁹ qō dicimus ad aliquid.

Istis premissis inducunt 4^{or} ones ptinētes ad ꝓpositū. Pria est q po^a generādi nō dicit purū gd sicut essentia:rō autē est ga essentia semp cōcipit ad se.po^a aūt nō pōt cōcipi nisi ad aliud. ¶ 2^a ꝑ est.q po^a gnāndi nō dicit puz ad aliquid sīc ꝓpetas:ga sīc pz ex itentione Pyla. 4.° de tri. po^a gnāndi icludit īfinitā pfectionē:qō nō pōt cōuenire alicui pure relationi. ¶ 3^a ꝑ est.q po^a gīandi nō dicit aligd cōstitutū ex absoluto r re^u formali:sīc pona. Unius rō est dupler.ꝑ ga tale cōstitutū est qō gīar:po^a autē est solū quo.2° ga pīnitas est p^a rel'o foīalis q̄ cōstituit pson̄a. ¶ 4^a ꝑ est.q po^a dicit cōstitutū ex gd.ſ. ex essentia vel memoria r re^u:nō formali ſz fundamētali.ſ.ex potētialitate r fundamēto:non tñ dico q ꝓpe sit respectus potētialis:sed solū fundamētalis:sīc dicimus q deus est cā creature. ¶ Sed hic occurrūt aliq̄ diffi. Pria est q suppositō q illō absolutū:qō dicit po^a sit memoria:cū memoria duo in se icludat.ſ.po^a itellectiuā r essentiā:q̄re nō dīr due po^e. ¶ Rño q sīc aduenīens respect⁹ formalis nō est nisi vnus nuō.ſ.pīnitas pp idēticā idētitatē que est iter fūdamēta:sic respectus aptitudinalis vl' fundamētalis q̄si ꝓcedēs nō est nisi vn⁹ nuō. ¶ 2ª dif.vtrū gd r ad aligd dato q gdditatiue nō pñt in vnā rōnē ꝑcurrere.vtrum denoīatiue possint.ſ.q eadē rō formalis possit dici denoīatiue absoluta r denoīatiue respectiua.Dico q sic.naz entitas vt abstrahit ab absoluto r respectiuo:ſm istā rōnē formalē est in deo.oīs talis rō abstrahēs quantū est de se nihil est eoz a gb⁹ abstrahit:ſz tñ diuisa p illa.cuz vna illaz est denoīatiue talis:cuz alia denoīatiue talis.Ex^m suba ſm se abstrahit a corpeo r icorpeo:r diuidit p ea. tñ cū corpeo dī denoīatiue corpea:r cuz icorpeo dicit denoīatiue icorpea.entitas aūt ſm illā rōnē precisam in deo⁹ est talis:q ipsa vnica exīs dicit de dīna cētia: r sic est absoluta:r de relone mō supradicto ītelligēdo r sic est respectiua. ¶ 3ª dif.est de supposito in ꝓceden ti diffi.vtrū viso q eadē rō denoīatiue possit esse quid r ad aliqd:vtrū eadē ratio gdditatiue possit esse quid r ad aliqd:sīc videt de ꝓsona.Dico q nō.nā ex disparatis r oppositis nō fit vna rō foīalis:gd aūt r ad aligd sunt rōnes formales opposite.Maioz pz:ga tūc illa rō esset resolubilis.De ꝓsona aūt dico q nō dic̄ vnā r eādem rōnē formalē. ¶ 4^a diffi.est vtrū rō absoluti dicat vnā rōnē formalē precisaz r distinctā ab oib⁹ alys de gb⁹ dī in deo.Et eodē mō q̄ro de rōne ad aligd vl' respectiui p respectū ad illa que sūt ibi respectiua.Dico q in diuinis est rō absoluti distincta ab oibus alys que denoīatiue dīr absoluta p eā.Doc pz r'. ꝑ.ga idē intell's pōt eē cert⁹ q in deo est rō absoluta vel absoluti:r dubitare vtrū i^a sit finita vl' īfinita.g̃ nēcio ipsa distinguī a gradu finitatis r infinitatis. 2° illud qō denoīat oīa attributa nēcio distinguīt a quolz attributo: sed absoluti rō est hō.g̃ r̄c. Sil'r dico q rō respectiui est rō precisa r distincta ab oībus respectibus de gb⁹ dī:r boc pp easdē rōnes. Nā oibus rel'onib⁹ cōe ē q respectiue sunt:nō pñt aūt illō icludere formal'r: quia sunt simpl'r simplices:g̃ ops q i eis sit aliq̄ rō formal' ꝓcisa a qua dīr respectiue rōnes:r ita sil'r de rōne absoluti. Nā q̄lz rel'o est eque simpl'r simplex sicut essentia. ¶ Sz hic ītelligēdū est q aligd dī absolutū in diuinis ml'tipl'r. Pro mō gdditatiue sumēdo:r isto mō nō est aligd qō dicat absolutū in dīnis nisi ipsa rō formalis absoluti que gdditatiue est absoluta. 2° mō gdditatiue magis large:sīc dictū est sepe q ens dī gdditatiue de diuina eētia:r isto mō dī dīna eētia gdditatiue absoluta. Rō eni absoluti dī de ea eodē mō:sīc ens 3° mō denoīatiue:r isto mō rō entis:vitatis r boni tatis:r oēs rōnes trāscēdētes q̄ diuiduntr p absolutū r respectiuū tales in deo dīr ōnoīatiue absolute. 4° mō idētice dī aligd absolutū:sīc pīnitas dīna est aligd qō est absolutū. Nā absolutū dīne eētie est idē ei r intimū:ſz pīnitas idētice est idē dīne eētie.g̃ r absoluto:r ita erit absoluta. ¶ P. De q̄cūqz dī iferius r superius: sed eētia est q̄dāmō iferi⁹ ad absolutū.ꝑdicat aūt de pīnitate:ga pīnitas est eētia.g̃ absolutū qō est superi⁹ ꝑdicat de pīnitate. Pōt aūt addi ſ⁹ modus q aligd dī absolutū ꝓstitutiue:sīc pson̄a que ſm Aug.de tri.dicit ad se:ga fundamēta'r ꝓstituit p aligd absolutū.ſ.per essentiā:est tñ simpl'r ad aligd. ¶ Sil'r dico de ad aliquid q pōt accipi gdditatiue ppie:sīc illa respectiua. Aut gdditatiue mō dicto:sicut pīnitas est ad aligd.aut denoīatiue:sīc entitas que dī de relone dī denoīatiue. aut idētice:sīc eētia dīna.Aut ꝓstⁱᵛᵉ:sīc pson̄a. ¶ Sz q̄re relones nō dīr ita ad se sīc absoluta ad aligd denoīatiue,Dico q rō hui⁹ pōt eē q relones fūdant sup absoluta.absoluta āt nō fundant sup relones:tñ nō eēt magnū icōueniēs ꝓcedē q pīnitas est illō qō est ad se. ¶ Ad auctē in ꝑn⁹ dico q Aug.non negat potentiam.

¶ Utrum potentia gīandi sit in filio. Qō. III.

Vtrum po^a gnāndi sit in filio.Qz nō. ga Pyla.dic̄ q auctas gīandi est sacz pīnū qō filio nō cōicat. ¶ Cōtra ga ipse dicit.q filio cōicat qcgd ptātis r essentialitatis est in patre. ¶ Dic primo videndum est si potētia generandi est in filio.ſcō dato q sic.quare filius non potest generare.

Quantū ad p^m dicūt alig q ꝺdictio vī esse q habeat po^as gīandi r nō gīet vl' q nō posset gīare. ¶ Sz ꝺ Bˉ arguo 4^r.·Pro sic.Quicgd pfectionis est in pze totū est in filio.Bˉ pz.ga aliogn pz eēt pfectio: filio:sed po^a gīandi est īfinite pfectionis.ꝑbo.ga creatio vel po^a creatiua est īfinite perfectionis: multo magis ista. ¶ 2° sic.Ubicūqz est subz ibi est'ꝑ ꝓpria passio ipm ꝓcomitās:ſz memoria est subm potentie gīatiue:r ipsa est ei⁹ passio.cū g̃ memoria sit foīal'r in filio:erit ibi nēcio po^a gīandi. ¶ 3° sic.Dis re^us fundamētalis q est in pze est r ī filio:ga solū p re^us foīales distīguunt:ſz po^a gīandi est re^us fundamentalis:vt pz ex supradictis.g̃ ipsa est ī filio. ¶ 4° sic.Oē qō ꝑcedit actualē gnōnē nēcio ē in filio:ſz po^a gīandi ē hō.g̃ r̄c.

¶ Dico

Absolutus respectiuū dīnis dicūt cōcepta ꝓ scendētes ꝓ noiationes ista:ſz gdditatiuos ſm se.

Cauē vt.Ro pe notanti.

Mal'r pō generādi sit in filio:r ꝑ'r nō. Cauē bñ ga nō recte ſcotizat h:ſz ꝓsidera.

Et saluavt notabiliz.

Obiicitur 4^r

Cast'e in q̄ prāsibia.

Vide sco.45. r.49.di.4.r alibi sepe ad hec.

Rño quā nō sequit r bene.

9.de tri. Quere cā. de trini.

Rño ꝓpria.

Nō semp passio vificat de subto r si semper mñr.

A

Pō gīandi pōt sumi 4^r.

B

C

D

Q

p° articulus. Opi. aliorum

Impugn° 4

A.l. singulis

Rño.ꝓpria.

A.l.rō relona.

Mī pō ponit frustra r quādo nō videt h.

Dn^m nōdū. Quare ad eē nō cōcurrit reloni vt aliud eē ꝓ sit absolutū

E

3° phy.t.c.52

Quis in filio sit memoria generationi iuncta: nō tñ vt sic sumpta.

Signa duplicia.

Du^m nōdū.

F

Quo tñ memoria vel pō generandi vt in filio nō habet actū:nō tñ recte dī ꝓuari vl' carere actu

Essentia fundat actum generandi absolute absq; determinatiōe. De hoc in.4. distin.10.

D.dupler.

G

Pō gnāndi passiua est in pze vt actiua in filio:qō caste pondera.

Rño alio:ñ.

Rño ꝓpa. r valde pōderāda vbiqz.

H

Quis eētia in quocūqz sit sub oi ꝓpetatem nō tñ vt in q̄cūqz:vt pz.

2° articulus. Quare filius nō pōt gīare. 4^r os. alioz. ꝺ Maximinꝰ lib.3.c.7.

Dico q̄ q po^a gnāndi est in filio:sīc ꝓbāt r̄ rōnes. ¶ Intelligēdū tñ q po^a gnāndi 4^r accipit. Pro mō pro forma absoluta que est p^m gnāndi:ficut caliditas dī p^m calefaciēdi.Scō mō pro ipsa forma cū potentialitate accepta:que est respectus aptitudinalis:sīc caloz cū rōne po^e calefactiue.Tertio mō ꝓ i^o toto aggregato sil'r cū oīb⁹ que regrunt ad agēdū:r isto mō dicit po^a pfecta qñ hz oia talia:sīc approximatiōnē r dispōnē in subto amotionē ipedimento:r isto mō sepe dicim⁹ q sol nō hz po^as in nocte illuminādi hemisperiū nr̄m.Quarto mō ꝓ ipsa forma cū oīb⁹ ꝑdictis r vltra cū suo actu cōiuncta:r sic flāma ignis habuit po^as cōburēdi chalcedonas:non tñ tres pueros in fornace:cū tñ re^u vtroqz hāt oia nēcia requisita ad actionē. Applicando ad ꝓpositū dico.q ꝑ mō accipiēdo po^as ipsa est in filio.nā ibi est memoria fecūda.ipa enī ſm Aug.est in q̄libet triū psonaꝝ:ga dicit pfectionē. ¶ Sil'r ex B probo q 2° mō po^a gnāndi sit in filio:ga vbi subm ibi passio:ſz memoria est subm potētialitatis.g̃ potētialitas est in filio:r sic po^a.3° mō nō iuenīt ī filio:ga vt est in filio pintelligīt hāc terminū adequatū.cui⁹ opp^m requirīt ad rōne po^e 3°° dicte. 4°° nō est:ga si sic:tūc generaret:qō sibi repugnat. ¶ Sed ꝺ Bˉ argr 4^r.·Primo sic.Sicut nec in deo nec in creatura est aligd ponēdus frustra:ita nec ī aliq̄ psona dīna:ſz po^a gīandi vbicūqz ponīt r nō pōt exire in actū ipsa ponīt frustra.sic aūt ponīt in filio.g̃ po^a gnāndi nō est in filio. ¶ Scō sic. Nulla p se passio pōt separi a suo subto:ga tūc scīa eēt de ꝓingētib⁹:r ꝓrerea ipa sunt real'r idē:ſz act⁹ gīationis actualis est p se passio po^e gīatiue.g̃ si ipsa est in filio nēcio gīatio erit. ¶ 3° sic. Impole est eē trāsitū de ꝺdictorio in ꝺdictoriuz sine mutatione circa subm sic trāsiēs:ſz po^a gīandi in pze hz actū.in filio aūt nō hz. g̃ trāsitus:r per ꝓns mutatio. ¶ 4° sic.Quicūqz est aliqua relo ītrīsecus aduenīēs alicui fūdamēto.vbicūqz iuenīt illud fundamētū nēcio iuenīt relo:ſz memoria est fundamētū relonis.ſ.pīnitatis:r iuenīt in filio.g̃ r pīnitas. ¶ Ad p^m dico q si ponere'r aliq̄ po^a q̄ simpl'r nō posset exire ī actū:tūc illa eēt frustra:tñ dato q simpliciter posset trāsire in actū:nō tñ in quocūqz vl' vbicūqz nō diceret frustra.Expluz.aīa sensitiua in boīe hz actū imaginādi:vt est in capite:in pede aūt non hz actū illū:nec pp boc dī frustra:r hz actū sentiēdi in carne r non in osse:q̄uis g̃ aīa sensitiua non debeat ꝓuari simpl'r sua pfectione ppria r opatione:nō tñ ops q in quacūqz pte sit bēat eā:nec pp boc est frustra:sic dico in ꝓposito ꝺato q gīatio nō sit ꝺiuncta po^e gīandi in filio:pp Bˉ ipsa non ponīt frustra:ga simpl'r ipsa est in filio hz actū gīandi:ſz nō in filio. ¶ Ad 2^m dico q al'r nā est idē cū ꝓprietate idiuiduali:r al'r cū ꝑa passiōe subm:ga subm est adequate idē ꝓprie passioni. Nulla aūt nā cōicabilis pl'ibus idiuiduis est adequate idem cū ꝓprietate idiuiduali:sīc nā humana nō est adeq̄te idē cū aliq̄ ꝓprietate idiuiduali.Sed istud:ſz sit verū: nō tñ videt sufficere:ga si eēt aliq̄ nā singularis q̄ eēt idē cū ꝓprietate idiuiduali:vbicūqz eēt i^a nā idiuidualis:ibi eēt ꝓpetas idiuidualis:sic in ꝓposito:ga memoria est vna nuō.g̃ si pīnitas est eadē sibi:vbi iuenīt memoria ibi pīnitas:r sic eēt in filio. ¶ Dico g̃ q ſz subz sp bēat passionē:nō tñ cū reduplicatione vel determinatione signi.Ex^m.bō est risibilis sp:sed determina bominē vel reduplica aligd signū:tūc verū est dicē q bō accept⁹ sub illo signo nō est risibilis.Bˉ eni est vā.bō gditatiue nō est risibilis. ¶ Ad ꝓpositū dico q essentia vel memoria vbicūqz sit r in quocūqz sit:hz sp gnōnē actinā:r est ꝺiuncta r est cū gnōne actiua:ga vbicūqz hz po^as:r p ꝑs actū:ga in ꝓpetuis nō dīnt esse r posse: tñ cū reduplicatione vel determinatione signi non est icōueniēs dicē q sit sine ea.Uñ memoria ī filio est bñ cōiuncta gnōni:ſz tñ vt in filio pōt dici q nō est ꝺiuncta gnōni:ga nō est aliud dicere nisi q memoria vt est ab alio est a quo ali⁹:qō falsuz esset dicē. ¶ Ad 3^m dico q sicut supius fuit declarātū:signa originis nō sūt successiua:ſz pmanēntia:ideo ibi nō ops eē trāfitū:ga transitus nēcio dicit successionē quādā. ¶ Sed nō curādo nūc de trāfitu remanet dubiū qūo ītelligīt q eēntia hz ꝓpriationē in filio illius qō hz in pze.Dico q sīc eadē po^a vi siua est in duob⁹ oculis:quoz vno clauso adhuc i^a po^a visiua ē est in oculo clauso videt aliter eēr ꝺdictio:ga in alio oc'o apto ipa simpl'r videt.g̃ isto stāte quotūqz alio posito nō pōt nō videre:tñ ista est vera q ipsa vt est in oculo clauso nō videt:quātūcūqz in oculo clauso nō bēat ꝓpriationē act⁹ videndi.sic si diceret in ꝓposito q eēntia que est in filio nō hz actū gīandi eēt simpl'r ꝺdictio:cū sit eadē in pze r filio : ſz nō est ꝺdictio:q hz ipsa simpl'r bēat gnōnē:ipsa tñ vt in filio sub ista reduplicatione pōt dici nō hīc. ¶ Ad 4^m de relone ītrīseca aduenīēte.dico q diuina essentia que est in tribus fundat actū gīandi:ſz nō vt in psona filij:sīc.co:p chzi in celo est visibile:fil'r in sacro est visibile ga ideꝝ est bˉ r ibi.Uerūtū vt in sacro nō est visibile:hz totā visibilitatē bēat vtrobiqz.Ista g̃ est va.semp essentia hz actum gīandi.Ista aūt nō est ꝺdictoria ei⁹:eēntia vt in filio nō hz actū gīandi:sed ista simpl'r sine determinatiōe accepta:dīna eēntia nō hz actum gīandi:est ei ꝺdictoria:r sic illa semp est vera:ita illa semp est falsa: sic bˉ. bō est iustus.bō nō est iust⁹:gdditatiue:nō sūt ꝺdictoria:r iō ambe pñt esse vere vel false sil'. ¶ Sed bˉ remanēt aliq̄ dubia.Primū est.si po^a gīandi passiua sit in pze.Dico q sic:hz ga nō hz sup^m añ se:iō nō pōt gīari.Nā sicut memoria fecunda est po^a gīandi actiue:r ideo talis po^a est in filio:ga ibi est memoria:sic eēntia est po^a passiua gīandi:r ga est in pze : iō in eo est talis po^a. 2^m dū^m est.si eēntia dīna est fundamētū talis po^e gīandi passiue:cū ipsa sit ī pze:q̄re in eo nō est passiua gīandi gīatio:cū eque eēntia sit fundamētū actualis gnōnis passiue:sīc po^e gnāndi. ¶ Dī q sīc vnū corpus p diuinā po^as exīs in diuersis locis hz hic vnū vbi qō nō hz alibi:sic eēntia dīna per suā īfinitatē exīs in tribus psonis:vnū respectū hz in vna psona quā nō hab⁹ in alia. ¶ Sz ꝺ.ille respect⁹ nō est ītrīsec⁹ aduenīēs.ſ. vbi.rel'o aūt dīna est ītrīsecus aduenīēs. ¶ Dico g̃ q sicut vna albedo ad aliā albedinē triplici gīe relonis refert.ſ.idētitate:filitudie eqlitate:r ab istis vbicūqz sit vel quocūqz vadat nō pōt fugere.sic eēntia diuina hz istas relones.ſ.pīnitatis r filiationis:r silesnec ab istis pōt fugere.Uerūtū sicut albedo vt est sub silitudine nō est sub equalitate:ga sicut sub silitudine esset equalis:sic essentia dīna vt sub paternitate nō pōt esse sub filiatione:ſz ipa que est sub pīnitate sit simpl'r sub filiatione. Sic dico g̃ q respectus sunt inseparabiles ab essentia simpl'r:tñ vt accepta sub aliquo signo.ſ.vt in pze vl' vt in filio nō est icōueniēs negare ab ea illos respectus g sibi ꝺueniūt simpl'r:sicut dictū fuit de po^a gīandi passiua:r generatione superius.

Quantū ad scām videndū est:q̄re filius ex quo hz potētiā gīandi actiue nō pōt gīare. Et ad hoc assignant a diuersis 4^or rōnes.·Pria sumīt ex dicto Aug.qui dicit q iō nō gīat filī⁹:nō ga nō potuit:ſz ga nō opo:tuit:imoderata enī eēt dei gīatio:qa si nepos ꝓnepotē nō gīet ipotēs diceret. ¶ Alij dicūt q idcirco repugnat filio:ga est sub opposita relatione

I Henricus.

que est passiua gñatio. Oppositeaut ẽ notiones sũt in cõpoles: ne forte idem gñaret seipsum. ¶ Aly dicunt q ideo est: qa in supposito pñs tota virtus est exhausta in vnius filij productione: r ideo nõ põt in plures. ¶ Aly dicunt q hoc ideo est: qa filius alius nõ est generabilis: ideo nõ põt illũ gñare. Nullus istoꝝ modorũ apparet mihi ꝙueniens nec sufficiẽs. Ideo arguo ꝺ oẽs. ¶ Cõtra pm̃ sic. In perpetuis nõ differũt cẽ r posse. hoc ps. qa si esse nõ esset posse: tũc ad aliquid esset in potẽtia qñ nõ esset: r sic essent mutabilia. si g̃ potuit: sicut tu ponis. sequit nẽcio q oportuit. Intentio ergo Aug. est ostendẽ q filius nõ caret aliqua ptãte simplr. ¶ Cõtra scõm. nã ly opposite origines sunt incõpoles respectu suiipsius: tñ respectu diuersoꝝ nõ. Exẽplũ. in creaturis: ipole est q idẽ sit pr̃ respectu suiipsi? r filij?: sed pr̃ sortis r filius plonis nõ est ipole. Eodẽ mõ dicã in ppõsito q ly ipole sit q filius gñet seipsum: tñ pp ℔ scilz pp icõpolitatẽ pñitatis r filiationis nõ tollit gn filius posset gñare nõ se ly aliuꝝ: r sic ceẽt pr̃ r filius reꝰ diuersoꝝ. ¶ Cõtra 3m̃. ly posit hic bonũ intellim: tamẽ arguo ſm q sonat vocabulũ: poª q̃ quãtũcũq; bz vnũ ꝓductũ nõ est diminuta: ipsa nõ est sic exhausta quin posset in aliũ: talis est poª gñandi. q ẽ. ¶ Contra 4m̃. nulla poª est reꝰ ipolis: sed tu ponis poꝺ in filio. g̃ erit aligd respectu illius poꝝ pole: sed nõ nisi filiꝰ. ergo ẽ. ¶ Ꝓ. Nũq̃ est poª ꝓductiua reꝰ ꝓhibiti: ly p te, alius filius est ꝓhibit9. g̃ respectu eius nõ erit poª. Dico g̃ q ideo filius nõ põt gñare: qa pr̃ per eandẽ poꝺ numero quã filiꝰ bz: ꝓhabet adequatũ terminũ. Vñ poª que bz adequatũ terminũ nõ põt in aliuꝝ: sed memoria in pie ꝓintelligit hẽ adequatũ terminũ mõ illo quo ꝓhi pocurrit motũ celi sic esse adequatũ poꝝ vel vtuti angeli mouẽtis. q si poneret vna musca sup orbem: tã angelus nõ posset mouere celũ pp ĩadequationẽ: r iª imaginatio fuit satis rõnabilis: supposito vno falso qõ apud eos reputabat. vez. ſ. q virtus motiua angeli ordinabat ad mouẽdũ orbẽ. Si g̃ angelus potuisset plus habuisset excessuꝝ virtutis reꝰ mobilis. tũc g̃ illa virtus bz illũ gradũ. eẽt frustra: qõ fuisset eis magnũ icõuenies. Et pr̃erea in ppetuis nõ differũt esse r posse. si g̃ bz potentiã bz actũ. Nõ g̃ põt virtus ĩtelligẽtie in plus: qa bz terminũ adeq̃tũ. Eodez mõ dico de memoria pẽna q bz terminũ adequatũ: iõ nõ põt in aliũ: qa tũc ꝑm̃ nõ esset sibi adequat9. ¶ Sed ꝺ istud istat. 4r. Nã sol bz pro termino adequato vnũ radiũ totale: r tñ hoc non obstãte r ipso radio stante põt in aliũ effectũ. ſ. calorem intendere. 2º qa ignis igniens ferrũ bz terminũ adeq̃tũ: r tñ põt aliud ignire. 3º vnꝰ hõ portans vnũ talẽtũ adequatũ sue vtuti: ly actualr non posset plus portare: tñ põt aliud portare postea. 4º sic. deus põt facẽ vnũ corpus in diuersis locis: r tñ quilz locus est adequatus locato. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑmũ dico. q istud est verum q sol põt aliũ effectũ causare r ꝓducere qa bz duo ꝑncipia ꝓductiua. vnũ. ſ. p qõ ꝓducit radiũ. aliud p qõ ꝓducit calorẽ: r sic de aliis: si tñ bret vnũ solũ ꝑm̃ ꝓductiuũ: r illud bret terminũ stantẽ r nẽciuz nõ posset aliud ꝓducere: sic est in ꝓposito. Nã in diuinis nõ est nisi vnũ ꝑn̄ vbi. ſ. vna memoria pfecta: r bz terminũ adequatũ: r semp stantẽ: r ideo nõ põt duo ꝓducere: ſz vnum tñ. ¶ Ad scõm dico q ignis bñ habet terminum adequatum: r ideo si gñatio ignis geniti in ferro staret cũ ferro ignito; nũq̃ primus ignis posset aliũ generare: sed nõ stat: qa nõ depẽdet ignis ab igne nisi in fieri: r nõ in esse: r ideo posq̃ ignis positus est in esse: iam nõ manet gñatio: r sic ꝑmus ignis põt aliũ gñare: sed nõ est sic in ꝓposito. nã q̃diu stat ꝓductũ r ꝓductio: r qa ꝓductũ est nẽciũm; ꝓductio est nẽcia: iõ non põt in aliũ terminũ. ¶ Ad 3m̃ dico q si hõ tãta necessitate poꝛtaret hoc talentũ sibi pro nunc adequatũ: quãta necessitate homo est homo: nũq̃ posset nisi hoc portare: nõ aũt nẽcio semp portat hoc talẽtũ: r ideo potest post illud aliud portare. pr̃ aũt tanta necessitate quãta est pr̃ hũc filius ꝓducit: r ideo sicut sibi repugnat non esse ꝑiem: ita sibi repugnat nõ ꝓducere eundẽ filium. qui est terminus adequatus sue poꝝ. ¶ Ad 4m̃ dico. q si locus dependeret a locato essentialr vel econuerso. ipole esset simplr q per poª dei fieret idez corpus in diuersis locis: ſz ga vnũ respicit aliud ꝙtingẽter potest bñ. Sic g̃ ps cuidẽter q ſtãtibꝰ istis 4º q vbũ sit a patre originalr. r q nõ sit nisi vnũ ꝑn̄ totale: r q ſtet eadẽ gñatio: r q ipsa sit nẽcia gñatio. Ps q rõ bz cuidẽ dẽtiã. ¶ Sed hic sũt aliq̃ dubia. Primũ est: qa adhuc videt q rõ petat ꝑn̄: qa q̃ dicis bz terminũ adequatũ. tũc quero aut itelligis ĩtensiue aut extensiue. si extẽ siue petit ꝑn̄. si ĩtensiue: nõ bz ꝓpositũ. ¶ Dico q rõ accipit intẽsiue: q̃cũq; enĩ aliq̃ poª bz ꝓductũ adeq̃tum intensiue: ita q nõ põt impfectius: r gñatio vl ꝓductio illius adeq̃ti est nẽcia r semp stat: sequit q iª poª nõ possit in aliud. Ista enĩ tria sufficiũt ad ℔ q nõ possit aliꝰ terminꝰ ꝓduci. ¶ 2ª dif. q̃o p negationẽ adeq̃tionis in termino vel negationẽ termini adequati põt pr̃ gñare filiũ infinite pfectionis. Dico q adeq̃tio passiua est cã repugnãtie: sicut rõnale in aiali est cã repugnantie ad irrõnale: sed negatio rõnalis facit aial esse aptũ ad recipiẽdũ irrõnale. Eodẽ modo dõm est in ꝓposito. ¶ 3ª dif. est. vtruz ratio adducta possit habere efficaciã nulla posita ꝓioritate inter ꝑiem r filium. ſ. originis. Dico q nõ apparet qa simul essent pr̃ r filius. stante ergo termino adequato memorie fecũde in filio: staret in pie: r tunc ſm idẽ signũ repugnaret pri gignere: r filio silr. ¶ Ad Dyla. auctas accipit pro actu gnõnis: vel intelligit de poª 3º mõ r 4º mõ dicta.

¶ Utrũ in diuinis sint plures filij. Questio. IIII.

VTrum in diuinis sint plures filij. Oꝛ sic. qa chris est ꝓmogenitꝰ añ oẽm creaturã ſm Aplm ad Col. si ꝓ. g̃ alij scõdarij. ¶ Cõtra. Uidimꝰ enĩ gloriã eius quasi vnigeniti a pie. g̃ ipse est solus.

Hic ꝺclusio est certa: tñ a diuersis diuersimode declarat. Unde aliqui declant eã sic. Plurificatio ciusdẽ rõnis nõ põt esse nisi p materiã: sed in diuinis nõ est materia. ergo ibi nõ pñt esse plures filij. ¶ Cõtra istã rõnẽ arguo 4r. Pr̃io qa ista ratio ꝓbat magis notũ per minus notũ: r sic petit. naz oĩbus fidelibus notũ est q non est ibi nisi vnus filius. multi aũt negãt q multitudo habet fieri per materiã. multitudo. ſ. ciusdẽ rõnis: ĩmo quasi oĩbus est dubiũ. 2º facit fallaciã accidentis: qa arguit sic. non põt esse alius filius eiusdẽ rõnis cũ isto. ergo nullus. ꝑtiã supponit manifestã: r solũ ꝓbat añs: qa in diuinis non est mã. Aliqui enĩ ponerent aliũ filiũ esse cõstitutũ p filiationẽ alterius rõnis a ꝑ. ponerẽt enĩ q ꝑmus ꝓducit p intellim. 2º per nãm. 3º rõ ista ꝓbat: si aligd valz q in diuinis nõ est trinitas plonaꝝ: qa rõ formalis persone est cõis trib9 plonis: r plificat: qõ ps: qa sibi addit numerus: tũc argumo sicut tu. plurificatio eiusdẽ rõnis nõ est nisi p mãm: ſz in diuinis nõ est mã. g̃ non põt ibi esse plurificatio eiusdẽ rõnis: r per ꝑtis rõ formalis plone nõ multiplicat in diuinis. qõ nõ est aliud nisi destruere trinitatẽ. 4º rõ ista ꝓbat q nõ pñt esse pl'a supposita in diuinis: nec nã immãlis poterit cõicari pl'ribus. Et arguo sic. Multiplicatio eiusdẽ rõnis non est nisi per mãm: nec ĩuz: r tãta nẽcitate q̃ta est nẽcium: tãta est ꝓiunctũ isti ꝓductioni: nec aliã respicit nisi illaz. Et sic ego non dicerẽ q ꝑn̄ q̃tũ esset pr̃ se posset ĩ aliã: ſz si ex se posset dicerẽ q aliã eliceret: qa cẽt in poª. r q ꝑtis in actu: qa in ꝓpetuis nõ differũt ẽ. ¶ Sed hic est vnũ dubiuz. qa forte dices. vez est q ꝑn̄ ꝓductiuũ determinatuz est ad vnũ. Dices etiã q filiatio non põt plificari r ex hoc bñ segt q nõ põt esse nisi vnicꝰ filiꝰ: tñ stat dubiuz. vñ ℔ est q filiatio determinat sibi vnũ idiuiduũ vniꝰ spẽi. ¶ Si dicas q qa est de se hec. icidis in opionem tertiã reꝓbatã. ¶ Dico q rõ q̃re nõ põt eẽ nisi vnica filiatio est rõ ĩtrinseca filiationis r specifica. ¶ Ad cuius euidentiã sciẽdũ q 4oꝝ modis põt sumi filiatio. Pr̃io vt filiatio: r isto mõ dico q nõ ꝓstituit: nec vt sic est icõicabilis: nec de se hec: qa filiatio ꝑz suã rõnẽ formalẽ est cõicabilis: r per ꝑtis ipsa ex sua rõne formali nõ est incõicabilis: nec de se est hec. 2º mõ põt accipi vt diuina: r isto modo dico etiã q non est constitutiua persone: qa si vt dina esset cõstitutiua omne diuinum cõstitueret: r sic essentialia que sunt cõmunicabilia cõstituerẽt: qõ est contradictio. repugnãtiaz enim icludit q aligd qõ est de se cõicabile vel alteri formalr eẽ icõicabile. qõ aũt ꝓstituit psonã dat esse incõicabile. 3º mõ põt accipi filiatio vt hec: r sic ego dico q ly ipsa sit icõicabilis: tñ sub ista rõne nõ ꝓstituit. hecceitas enim nõ est rõ cõstituẽdi. essentia enĩ dina sume est hec: r tñ nõ ꝓstituit: qa ly cũ hecceitate non stet cõicabilitas ad plura indiuidua: stat tñ cõicabilitas ad pl'a suppositaꝝ: sicut ponẽtes spirationẽ actiuã esse de se hãc. ponũt eã cõicari. Dec aũt cõicabilitas repugt rõni formali suppositi. ¶ Alio mõ põt accipi ſm rõnẽ formalẽ specificaz q̃ est nob igta: r ꝑz illa rõnẽ ꝓstituit: r est incõicabilis. Et hec rõ est dicti. ¶ Ad auctẽ ꝑz. ¶ Distin. VIII.

Hic queritur de veritate ꝛc.

¶ Utrum in diuinis possit esse distinctio. Qõ. I.

CIrca octauã distinctionem quero. Utz in diuinis possit esse distinctio. Oꝛ nõ. qa Dyla. 8º de tri. dicit q in diuinis nõ est intelligẽda coherẽtia: ſz idẽtia: ſz idẽtia r idistinctio sit idẽ. g̃ ẽ. ¶ Cõtra. Diony. de diuinis noibus dicit q in diuinis est diuersitas r alteritas. ¶ Dic sunt quatuoꝛ videnda per ordinẽ. Primuz est qd est distinctio. 2º quot modis capit distinctio. 3º qũo inuestigari põt distinctio. 4º vtrũ in diuinis sit distinctio.

Quantũ ad ꝑm̃ sunt q̃tuoꝛ ꝓnes. Prima q distinctio nõ est aliqd absolutũ ſz respectiuũ.

¶ Hoc ꝓbo dupl'r. Pr̃io sic. Illud qõ ſm suã rationẽ formalẽ est ad aliqd est relo: sed distinctio est buiꝰ. nã oẽ distinctũ ab aliq̃ nẽcio est distinctũ. ¶ 2º sic. Quecũq; opposita que pñt eidez icsse fil'p cõparationẽ ad diuersa sunt respectiua: sed idez r diuersum sunt buiꝰ. põt enĩ aligd eẽ idẽ. a. r distinctũ a. b. sicut aliquid dr magnũ per respectũ ad granũ r paruũ p respectuz ad mõtẽ. q̃ distinctio est nẽcio qd respectiuũ. ¶ 2ª ꝓ. est. q respect9 quẽ dicit distinctio nõ est in gñe: sed trãscẽdens. Ubi sciẽdũ q sicut dicimus q quedã est q̃litas trãscẽdẽs: r sic de multis alijs: ita dicimus q aliqui respect9 sunt trãscẽdẽtes: sicut sunt intẽtiones 2ª: r buiꝰ. ¶ Mãc ꝓnẽ ꝓbo tripl'r. Pr̃io sic. Quecũq; cõueniunt enti anteq̃ descẽdat in decẽ gña nẽcio sunt trascendẽtia: ſz distinctio ꝓuenit enti r suis passionibus añq̃ descẽdat ĩ decẽ gña: qa. ſ. vnũ r ens distinguunt a suis passionibus r vna ab alia: r sic distinctio ꝑintelligit añq̃ descensus fiat. g̃ ẽ. ¶ 2º sic. Quicqd circuit oẽ genus

mãz: sed multitudo suppositoꝝ in dinis est ciusdẽ rõnis. g̃ ẽ. ¶ Si dicaꝝ q supposita sunt alterius rõnis. ¶ Cõtra. qcunq; ꝓueniunt in nã specifica: quãtũcũq; in alijs distinguunt sunt ciusdẽ rõnis r spẽi: ſz suppositaꝝ diuina sunt huiꝰ. g̃ ẽ. Maioꝝ ꝑz. qa dña indiuidualis nõ variat spẽm. ¶ Aliter aũt aly. ꝓbat istã ꝓpositaz sic. Illa qdditas q̃ ſm se abstrahit ab oĩ singlaritate r beccitate: iª nõ põt plurificari: ſz filiatio in diuinis est hꝰ. r oĩa alia q̃ sũt ibi. g̃ ẽ. Ista rõ demonstrat si filiatio in diuinis nõ sit singularis. r si a diuinis excluditur oĩs singularitas: ſz tñ nõ apparet mihi q singularitas sit a diuinis auferẽda: ĩmo oĩmode attribuẽda. ¶ Jõ arguo 4r. ꝓtra hoc. Pr̃io sic. Ois quidditas que ſm se abstrahit ab omni singularitate nõ põt plurificari: sed quidditas ꝑsone in diuinis: ſic oĩs alia qdditas que est ibi abstrahit. g̃ ipsa non põt plurificari: qõ falsum est. Si aũt dicas q vna ꝑsona distinguit ab alia rõne r q̃si specie in rõne ꝑsonalitatis. Ita dicã q vnꝰ filius distinguit ab alio qdditatiue etiã in rõne filiationis. 2º sic. Quicqd repugnat filiationi dine: iquãtũ filiatio est pr̃ eisa rõ formalis: repugnat oĩ filiationi: ſz plificari non repugnat oĩ filiationi. g̃ sibi nõ repugnat iquãtuz filiatio: ſz iquãtũ hec filiatio est. 3º sic. Quicqd cõperit filiationi iquãtũ filiatio: cõperit oĩ filiationi: ſz ꝑ te, ꝓstituere ꝑsonã ꝓuenit sibi vt filiatio est ſm suã qdditatẽ. g̃ oĩ filiationi ꝓuenit ꝓstituere filiũ: qõ ẽ icõuenies. nõ g̃ sibi ꝓuenit iquãtũ filiatio est: ſz iquantũ hec filiatio. 4º sic. Quicqd est in dinis est singlarissimũ: qa oĩa ibi sunt actualissima. singularitas aũt est actualitas vltima: r iõ nõ ĩtelligo q filiatio in dinis non sit singularis. ¶ Aly volũt dicere. q qa oẽ qõ est in diuinis est de se hoc: ideo filiatio nõ põt plurificari. Sz ista rõ ꝓbaret q ꝑsona nõ posset plificari. 2º nullus ponit qn multa qdditatiua in diuinis plurificent. ſ. relones. cũ g̃ qõlz qõ est in diuinis sit in sua specie de se hoc poterũt stare distincte filiatiões: quaꝝ q̃lz erit de se hec. ¶ Apparet etiã mihi dubium q oẽ qõ est in deo sit buiꝰ.

Ideo opz aliter dicẽ. Pr̃io g̃ ꝓbo ꝑnẽ itentã. ſ. q in diuinis nõ sit nisi vnicus filius. 2º assignabo cãm istiꝰ ꝑnis. Primũ ꝓbo sic. Quicũq; aligd de se nõ est determinatũ ad vnũ vniꝰ rõnis: ipm nõ est determinatũ ad certũ numerũ idiuiduoꝝ illiꝰ rõnis: ſz quãtũ est ex se põt eẽ in infinitis. Si g̃ filiatio nõ sit determinata ad vnũ nuõ. tũc ipsa ex se nõ determinabit sibi certũ numeruz: r per ꝑtis ipsa poterit quãtũ est ex se eẽ in ĩfinitis: r sic poterũt eẽ ĩfiniti filij: ſz gcqd est ibi pol'e est ibi nẽcio de facto. g̃ ẽ. Maioꝝ fuit declarata de 2ª qõne de vnitate dei. ꝓ est manifeste falsa. g̃ ẽ. ¶ Ista rõ ꝓbat q ita ẽ de facto. r solũ a posterioꝝ: sed sequit videre cãs buiꝰ repugnãtie. Ratio r cã põt esse ista: que fuit in precedẽti qõne adducta. q filiꝰ nõ põt gñare. Arguo sic. Ubicũq; est vnicũ ꝑn̄ bñs vnã ꝓductionẽ sibi adequataz nẽciam r sp stãtẽ: ibi nõ põt eẽ nisi illa ꝓductio. Ista de se ꝑz r fuit superius declata. Sed in diuinis nõ est nisi vnicũ ꝑn̄ gñandi. ſ. memoria fecũda: r istud ꝑn̄ bz vnã ꝓductionẽ sibi adequatã r nẽciã r semp stãtẽ. g̃ nõ potest in aliã. Sed dices. poª q̃ ipedit ꝑcise p posteriꝰ quãtũ est ex se põt in aliud: ſz ꝑn̄ illud solũ ꝑ te, nõ põt in aliud: qa ꝓductio est adeq̃ta r nẽcia: r semp stans. hoc aũt est posterius ad ꝑn̄. g̃ ꝑn̄ quantũ est ex se põt in aliud. Dico g̃ ad hoc: q adequatio non est ꝑcisa causa: nec gñatio semp stans: ſz p istas deuenim9 in aliã. ſ. in istã q nõ est ꝑn̄ in diuinis nisi reꝰ gnõnis istius ꝑcise. habito aũt q nõ est ꝑn̄ nisi reꝰ istius gnõnis: sequit q nulla alia erit polis. Nã sic gñatio est nẽcia: ita ꝑn̄ est

Ꝙ in diuinis sit singlaritas ſz caste declarabis.

Impugnº 4r B

Tollit. q.

Scotus. Soso patz ex dict. Sco. pº reportationis di. 31. ad finẽ Impugnº 2r.

Pº ꝓpria. I. pare. Recta scotica.

In diuinis ẽ vnicus filiꝰ r quare declar.

Jos. r. Loco risis. Tripler mo dus dicẽdi aliorum. Thomas. Impugº 4r

Scõa pars.

Euasio notabilis scotica.

Finaliter dcli nat ad Sco. ne erraret.

P

3. phy. vbi pº Dubium.

Filiatio 4r. F

Posset dici q ℔ totũ. filiatio dina. est õ se ℔ r icõicabilis. viõ Sco. 12. dist. 4. q. 2. soluẽdo q̃rũ principale.

Contra nõ est ifinita formaliter. dic ꝑtr. G

Adde ℔ pla ex sco. vt scis.

Vide formalitates satis notabiles ℔.

H

Loclusio 4r. Distinctio qd?

Lap. de quãtitate in pñtis.

Respectus 2r Cõsidera istã tiã de. 2. intentionibus.

Maria scot.

I Tange instantiam hic.

Hoc argm est formus.

Respectus intrinsecus & extrinsecus adueniens ge.

K Distinctio est respectus trāscēdēs itrīsecus adueniēs disparātie.

Obijcitur 4m

L

Dubium.

est trāscēdēs ga illud qō est in aliquo determinato genere nō pōt oē genus circuire: sed distinctio circuit oē genus. nā in quolz genere vna spēs ab alia distinguit: & cria in pdicamēto relōnis vna ab alia distīguit. g ꝛc. ¶ 3o sic. Nullū exīs in determinato gñe pōt deo formaliter conuenire: sed distinctio conuenit deo formaliter. ergo distictio non est in aliquo determinato gñe. Maioꝛ est manifesta: ga ℔ deo repugnat. Minoꝛ ps. ¶ 3a ꝑ est. Oꝛ respectus quē dicit distinctio est itrīsecus aduenīēs: sz nō extrinsecus. Ubi sciendū q respectus itrīsecꝰ aduenīēs est ille g oꝛit posito termino & fundamēto in quacūqz dispōne vel diskātia. Respectꝰ aūt extrīsecus aduenīēs est g inascit aliquo altero aduenīēte: sicut posito igne & ligno nō inascit actio nisi facta approximatione: & ex hoc ps ꝑ: ga posita rōne formali hois: & posita rōne formali asīni: nec̄io vna distinguit ab alia: & ℔ vi posse pbari: ga ex gdditate hois habita pōt demōstrāue pbari q distīguit ab asino. ¶ 4a ꝑ est. q respectus distinctionis est respectus disquiparantie. hoc probat sic: ga relo equiparātie nūc̄ꝫ hz extrema nisi vnius rōnis. ois g relo que est iter extrema alterius & alterius rōnis nec̄io est relatio disquiparantie: sed distinctio est huiꝰ. ergo ꝛc. Maioꝛ est manifesta. Nā sicut iter extrema eadē inquantū eadē nūc̄ꝫ inascit nisi idē: ita iter alia inquantū alia semp inascit aliud & aliud. Minoꝛ ps. Nā que sunt eiusdē rōnis inquātū eiusdē rōnis nō distīguunt. ¶ Cōtra istas cōclusiones arguo 4r. Prio ꝑ primā sic. Ois relatio presupponit distinctionē extremoꝝ: sed distinctio nō presupponit aliā distinctionē. ga sic ante distinctionē cēt distinctio: & sic esset processus in infinitū. ¶ Cōtra 2m arguo sic. Nullū accidēs est trāscendēs: sed distinctio est accidēs. ergo ꝛc. ¶ Maioꝛ ps. ga accīs limitatur ad nouē gña. Minoꝛ ps. ga ego distinguoꝛ a te: te manente: sed re destructo nō. ¶ Cōtra tertiā. Ad oēm relationē sufficiunt fundamētū & terminus: ga nullus respectus videt ab alio depēdere: sed hoc cōuenit relōnibus adueniētibus tā extrīsece q̄ intrīsece. g ex hoc q oꝛit positis terminis non sequit q sit relo itrīsece aduenīēs. ¶ Cōtra q̄rtā. Indiuidua eiusdē rōnis sunt distincta: sed nō sunt distincta nisi distinctione. g distictio est iter ea q̄ sūt eiusdez rōnis formalis: sz ois talis relo est equiparātie. g distinctio erit relo equiparātie. ¶ Ad ꝑmā istoꝝ dico q ois relo ꝓsupponit distinctionē vel formalē vel fundamētalē. Un distinctio actualis aduenīēs ītellectui & volūtati vt hoi & asino presupponit in eis distinctionē fundamētalē tm nō actuales. ¶ Ad 2m dico q sz aliqua distinctio sit actus: nō tm distinctio in cōi: imo abstrahit a subā & accīte: vt ps. ga sz relo in cōi sit trāscēdens: tm pōt esse aliqua que pōt esse accīs. s. illa q̄ est iter ens ꝑdū & eius passiones: sil'r dico de distinctione. Ex 3m. Entitas in cōi est trāscēdēs tm aliqua entitas est accīs. ¶ Ad 3m dico q relo ītrīsecus aduenīēs nō depēdet nisi ex duab' causis. s. ex fundamēto & termino: sz relo extrīsecus aduenīēs dependet ex fundamēto & termino & ab alio aliq̄n sīc ab agēte. nā positis duab' albedinib' sine aliquo agēte ponit sil'itudo: sz posito corꝑe & loco nō oꝛit vbi: nisi aduenīēte virtute agētis mouētis corꝑis ad locū: ex quo oꝛit vbi. ¶ Ad 4m dico q inter illa que sunt eiusdē rōnis vt sic nūc̄ꝫ pōt esse aliq̄ distinctio vel relo disquiparātie: sz distictio pōt bn esse iter aliq̄ q̄ sūt eiusdē spēi: nō iquātū eiusdē spēi sūt: sz iquātū aliq̄ icludūt q nō sunt eiusdē spēi: sīc Thomas & Petrꝰ icludūt aliq̄ in gbꝰ pcise distinguunt q̄ pci se accepta nō sunt eiusdē spēi. s. dōias idiuiduales. ¶ Sz hic est vnū dubiū. Utrū dōia & diuersitas sint eadē relo. Et vi q nō: ga dōia aligbꝰ attribuit a quibus diuersitas amouet: sīc duobꝰ idiuiduis eiusdē spēi. Dico q sūt idē respectus reales: ga q̄cunqz relones fundant in eodē fundamēto respectu eiusdez termini sunt eedē: sed idē est fundamētuz diuersitatis & dōie. g ꝛc. ¶ Dico tm q cū hoc etiaz dīnt rōne ℔m q cōparant ad diuersa. nā respectus ille si cōparet ꝓcise ad terminū & ad fundamētū sic dī diuersitas: ga rationale & irrōnale que sunt dōie vltime sunt diuerse. si aūt ille respectus cōparet ad illa que ꝑ fundamenta & terminos istiꝰ respectus dīnt: sic dī dōia: sicut si respectus fundatus in rōnali & irrōnali cōparet ad boiez & asinū: sic dī dōia nō diuersitas ꝓpter ꝓuenientia.

N So Iuxta.

Dita & diuersitas cōueniūt & differunt.

Cōsidera q ste que dicit.

Scōs artic.

O

Modi vi' gendus distinctionū q ꝛ. quē querē alios & scīs pōdere. Dracius nō ctionū q̄ Distictio talis quē Distō rel' Distinctiua malis que Distictio dalis que

Ordo distinctionum.

P

Secundo videdū est quot sunt modi distinctionū: qō fuit scōm declaranduz. ¶ Ad qō dico q sunt q̄tuoꝛ gradus distictionuz nō fabricati ab intellectu siue ab aīa. Prima est distinctio essentialis: eo mō quo distīguit deus a creatura: & ista ꝑpe accipiendo: est qñ gdditas cū sua exītia est distincta ab alia quidditate cum sua exītia. 2a est realis: eo modo quo est distictio iter patrē & filiū. Unde distinctio realis est illa que est inter rē & rem. 3a est formalis & ista est inter gdditatē & quidditatē: sic dicimus q homo & asinus in poa obtinia distīguunt: & ista distictio ꝑpe est rōnum distinctaruz. 4a est distinctio non gdditatis & quidditatis: sed quidditatis & modi intrinseci: sicut est inter gdditatē hois & eius finitatē & quidditatē albedinis & eiꝰ remissionē & intensionē. Iste distinctiones sūt essentialr ordinate: ga maxima est essentialis: & io que essentialr distinguunt oībus alys distinctionibꝰ distinguunt. 2a post essentialē maioꝛ est realis. Post illam est 3a. s. gdditatiua vel formalis. 4a est minoꝛ oīb'. s. gdditatis & modi intrinseci. Nam minoꝛ est distinctio vbi statur ītra eādē rōnē specificā & formalē q̄ vbi est exitus. Nō est aūt exitus a rōne formali ꝑ modū eius: ga ad rōnē formalē & nō ad aliā reducīt: quia modus adueniēs nō variat rationē formalē. ¶ Sed ꝓtra hec instat quadruplr. Primo sic. Nulla diuisio subalterna est bona: sed hec diuisio est subalterna. ꝑbat. Quales ordinē habēt subiecta talē bnt passiones: sed essentia & quidditas se bnt sīc subalterna: ga ois essentia est gditas & nō ecōuerso. ergo distinctio essentialis est subalterna respectu quidditatiue: ita q ois essentialis est quidditatiua & non ecōuerso. ¶ 2o sic. Nō sunt ponenda plura gña passionū q̄ subtoꝝ: sed non ponunt nisi duo gña distinctoꝝ: ga oē qō distinguit vl' est gdditas vel modus gdditatis. g nō erit nisi duplex genus distictionū. s. gdditates & modi ītrinseci. ¶ 3o ostēdo q nō sit ordo essentialis inter ista: ga 3a. s. formalis est maioꝛ scōa. Primo ga gcgd distinguit per prioza magis distinguitur q̄ illud qō distinguit per posteroꝛa: ga distinguit per ea que sunt de ꝑmo modo & sic magis: sz que distinguunt formalr distinguunt per prioza: quia per diffinitiua: sed que realiter per posteroꝛa: quia ꝑ modum realitatis que est posteroꝛ quidditate. ergo distictio formalis est maioꝛ q̄ distinctio realis. ¶ 4o sic. Omnis distictio vel est quidditatiua vel nō quidditatiua: si gdditatiua ipsa excedit nō gdditatiuā. ois ergo talis est maioꝛ nō gdditatiua: sed cū realis sit nō gdditatiua & formalis gdditatiua segt q formalis est maioꝛ q̄ realis. ¶ Si dicas q nō gdditatiua excedit gdditatiuā: cū distinctio modi ītrinseci sit nō quidditatiua: sequit q ipsa erit maioꝛ gdditatiua: cuius oppositū dicebat. ¶ Ad ꝑm dico q licet facē cōparatione iferioris ad superius ℔m illud qō addit iferi' supra supius. ℔m enī B ꝑscindit iferi' a supioꝛi. cū g essentia addat aligd

Obijcitur 4

Qualiter ista ritas cōdistīgi pōt & cōparari ad superi'

Descriptio ex quibus.

aligd supra gdditatē: & per ois distinctio essentialis sua ꝓpa distinctionē gdditatiuā: ℔m illud qō addit pōt fieri aliq cōparatio: sic bō penes illō qō addit ad aīal potest comparari ad aīal: sic distinctio ad distinctionez. ¶ Ad 2m dico q ia diuisio q fieret ꝑ gdditates & modos esset formalioꝛ: & tūc ops aliō mēbrū diuidi sic dicēdo. Ois distinctio aut est gdditatiua aut modi ītrinseci. si gdditatiua aut eēntialis aut realis: & sic de alys: ℔m istū modū in diuidendo sic posuit pp difficultates amouēdas. magis enī sic explicant modi distictionis q̄ alio mō & magis declarant. ¶ Ad 3m dico q princi palioꝛ est illa que fit ꝑ ꝓza q̄ est illa q̄ ꝑ posteroꝛa & quasi ꝑ accīs. Illa aūt q̄ est ꝑ ꝓza est ꝑ se: sed nō segt q sit maioꝛ si est ꝓncipalioꝛ. Maioꝛitas enī distinctionis & minoꝛitas est ꝑ maioꝛ & minoꝛ. Distā tia aūt maioꝛ est iter ia q̄ eēntialr distinguunt: & etiam realr q̄ iter illa que distinguunt gdditatiue solū. sunt enī magis sepabilia. ¶ Ad 4m ꝓcedo q gdditatiua iter oēs est ꝑa & ꝓncipalioꝛ: nō tn sequit ex hoc q sit maioꝛ. ¶ Sed hic remanet dubiū vnū: si oia realr distincta sint formalr distincta. ¶ Ad qō itelligēdū sciendū est q q̄dā distinguunt formalr & realr: sic bō & asinus in actuali exītia distīguunt formalr ꝑ suas rōnes gditatiuas & realr ꝑ diuersas existētias & realitates reales. Quedā enī sunt que distinguunt formalr tm: sicut homo in poa & asinus in poa. Dō enī in poa est bō: ga sibi ꝓuenit diffō hois. sil'r de asino. hic aūt est vna regla gñalis de istis que sic formalr distinguunt: q ex rōnibus coꝛ formalibꝰ pōt ꝑbari demōstratiue per cozū diffones q distīguunt. Cū g bō in poa babeat diffōnē hois: & sil'r asinus: ga actꝰ poa formalē rōnē nō variāt. sequit q in poa adhuc formalr distinguunt. Ista aūt realr nō distīguunt: ga in poa nulla realitatē bnt. Alia aūt sunt que distinguunt realr & nō formalr: sicut idi nidua eiusdem speciei. si enī formalr distinguerent di stinguerent gdditatiue. Quidditas āt nō est alia & alia iter idiuidua eiusdem spēi. Alia sunt que nec realr nec formalr distīguunt: sicut gdditas & modus gdditatis. Finitas enī & infinitas hecceitas & exītia vel realitas. ista enī nullā quidditatē dicūt. ergo ꝛc.

Q

3o articulus. Modi inesti gandi distinctiones. Modi inesti gandi distinctionē forma dem sunt quatuor.

D Maria. & sic vbiqz nōbis i filiꝰ & si amplius ꝑ breuitatē omittā notare.

Tertio videdū est qūo iste distinctiones pōt inuestigari: & circa ℔ sunt 4or facieda. Primū est oīdere modū iuestigādi distōnē formalē. Et q̄tuz ad hoc dico q 4or sunt modi euidētes ꝑ quos iuestigatur formalis siue gdditatiua distinctio. Prima est via diffonis. 2a via diuisionis. 3a via descriptionis. & 4a via demōstrationis: & de qualz istaꝝ dōm est in speciali. ¶ Prio sic. Quicunqz aliq̄ sic se bnt q aliqd ponit in diffōne vni & nō alteri⁹ illa differūt formalr: que enī diffinitiue dīnt gdditatiue differūt & formalr: sz talia quoꝝ vnū nō recipit aliō in sua diffōne sic se bnt. s. q dīnt diffinitiue. g gdditatiue & formalr. ¶ 2o ꝑ viam diuisionis. Quicūqz aliqd diuidit ꝑ dōias oppositas gcgd cadit sub vno diuidētiū dīt formalr a q̄cūqz cadente sub alio: ga cadūt sub mēbris opposīs. Nā ex diuidente & diuiso ꝓstituit illud qō bz gdditatē. Sz g diuisum vtrigz ꝓtento sub eo ꝓueniat gdditatiue: tm ipole est q vnū diuidentiū coincidat cū alio ad ꝓstituēduz tertiū. ¶ 3o ꝑ viā descriptionis sic. Quozūcūqz descriptiones sunt diuerse eoꝝ diffones sunt diuerse. Danc ꝓbo. ga q̄cūqz bnt eādē diffōnē habent idez genus. ℔ ps: & ꝑ ois eādē passionē vel aptitudinē ꝓxīe ipsa: ga ex diffone passio siue aptitudo demōstrat: sed descriptio ꝓstat ex gñe & passione siue aptitudine. g q̄rūcūqz descriptiones sunt diuerse eoꝝ diffones sunt diuerse. ¶ 4o per viā demōstrationis sic. Qñ aliqō est demōstrabi

le ꝑ qō de vno & nō de altero illa de gbus alia & alia demōstrant bnt aliā & aliā diffōnē: ga cū diffō sit media: si oino eādē diffōnē bīent: oino eadē passio per eā demōstraret. si g demōstrat alia & alia passio nec̄io bnt aliā & aliā diffōnē: & ꝑ ois ꝛ. Istis 4or vys satis euidentib' addit vna satis pegrina: sz tn nec̄ia. s. via reduplicationis: & hec deducīt sic. Quicunqz aliqd ꝓuenit alicui iquātū tale qō nō ꝓuenit alteri nec̄io illa formalr distinguunt: ga reduplicatio cadit sup rōnez formalē. si g est eadē rō formalis nec̄io idē ꝑdicatū ꝑdicabīt apposita eadē reduplicatione. ¶ Exemplū. si boī iquātū bō ꝓuenit ridere & lapidi iquātum lapis est nō: nec̄io bō formalr a lapide distīguit: ga dato q nō: tūc vtrigz sub eadē rōne ꝓueniret. ¶ 2o videdum est quo possit realis distictio iuestigari: & oio ℔ sil'r q 4r inuestigat. ꝑ q via originis: & ℔ mō iuestigat Aug. ꝑ de trini. distinctionē personarū: per hoc q nihil gignit se: ops g̃ q gignēs sit realr distictū a genito. vbicūqz enī est hoc ab hoc: ibi est realis distictio. 2a via est via generationis. Qñcūqz aliq̄ res pōt gñari: alia nō genita: illa nec̄io distinguunt realr: isto mō ꝑbat q mā & forma distīguunt realr: ga forma generat mā exīte in gñabili & incoꝛruptibili. 3o per viā coꝛruptionis: quia qñcūqz vnū nō coꝛrūpit alio coꝛrupto iter illa est realis distinctio. Isto mō iuestigat q relo distīguit a fundamēto: ga fundamētū manet relone coꝛrupta. 4o ꝑ viā sepatiōis: ga quecūqz sepata pñt manere illa distīguunt realr. Isto enīz mō ꝑbant accītia distingui in altari a subto & aīa a coꝛpe: ga vnuz ab alio separatur. ¶ Ostū ad distinctionē modi ītrinseci. Sciēdū q 4r distinctio ꝑ istos modos repit. Quedā qua distīguit modus a gdditate: cuius est modus: sicut humanitas & finitas humanitatis. Alia est que est modoꝛ opposito rū: sic finitū & infinitū in deo & creatura. Alia ꝑ modos eiusdē rōnis: sicut becceitas & dōia q̄ est numeralis ꝑ dōias idiuiduales. 4o ꝑ modos alteriꝰ rōnis: sic̄ necessitas & infinitas: q̄ sūt modi ītrinseci essentie dine. Nūc ad ꝓpm de iuestigatione distictionis istoꝝ modoꝝ: dico q codē mō iuestigat distinctio quo & modi: & de ℔ iferius. ¶ Quātū ad essentialē distōnez dico q q̄tuoꝛ modis iuestigat. Primo per viam gnōnis & coꝛruptionis: quecūqz enī sic se bnt q vno genito vel coꝛrupto aliud nō generat nec coꝛrumpit: distīguunt essentialiter. 2o ꝑ viā sepationis: quecūqz sic se bnt q vnū separat ab alio cēntialr distinguunt. 3o modus est magis ꝓprius. s. per viā dependentie. Nam via prima nō valet sine ista: ga gñatio est in diuinis: nō tn distinctio essentialis. Unde per viam dependentie probatur sic. Quecūqz se bnt sic: q vnū depēdet ab alio: necessārio vnū ab alio distīguit essentialr. Infra enī eandē cēntiam non pōt esse ꝓprie dependentia que in essentia fundat: ga nihil refert ad se. 4o modus in creaturis per viā generū & specierū: ga quecūqz sunt diuersoruz generū spēz nec̄io essentialr distinguunt. ¶ Sed ad huc est dubiū. Utrū distictio ex nā rei possit abstrahi ab istis. Dico q intelligendo distinctionē ex nā rei nō ab aīa fabricatā ipsa est cōis istis. Nā quelibet istarū est distictio ex nā rei: ga nulla est ab aīa fabricata. Sz pōt ne ista inuestigari: dico q sic. 4r ℔m quatuoꝛ vias oppositionū. Primo per viā relatiue oppositoꝝ: quia ipole est idē referri ad se: & per istā viā que ifra declarabīt magis: probat q itell's agens distīguit a possibili: quia agēs est mouens: & possibilis est motus. 2o ꝑ oppōnē ꝺioꝝ sic. Impole est ꝺia eidem ℔m idez cōuenire: diuersitas & idētitas sunt ꝺia: cōuenīunt alicui eidem. ergo ops q non ℔m idez. Isto enī modo iuesti-

E

Modi iuestigandi distōnē realē quatuoꝛ Cap. 1. F

Considera instantiam.

Modi iuestigandi distōnē modalē: & q̄tuplex est. G

Modi iuestigandi distōnē cēntialē 4or.

H

Cōsidera instantiam.

Du nōbile. Solutio.

De distictiōe ex nā rei: vtili bic notanter.

Modi iuestigandi distinctiones ex nā rei.

I- gatur distinctio gñis ⁊ dñe in simplicib⁹ga simplicia specie distincta ꝙueniunt ⁊ differunt:nō autē oīno ℈m idem. 3° modo per viā oppositionis priuatiue oppositoꝝ. Impole enim est priuatiue opposita eidem cōuenire. Isto mō inuestigamus distinctionē inter essentiā ⁊ ppietatē:ga essentia est cōicabilis:pīnitas incōicabilis. 4° modo per viā ꝺtradictionis sic. Impossibile est ꝙ extrema ℈dictionis ꝟificent de eodē oīno. Isto mō iuestigam⁹ distinctionē attributoꝝ:vt ſtati iferius patebit. Isti ḡ sunt modi iuestigādi oēm distinctionē.

Quart⁹ arti.

Hunc 4° videndū est. Utrū distinctio sit in dīis: ⁊ dico hic 4^or ℈nes. Prima ꝙ in dīis est distinctio essentialis respectu creaturaꝝ. Ista iuestigatur per oēs vias ſtas.ſ.per gnōnē cozruptionē separationē dependentiā ⁊ diuersitatez gīis ⁊ specici. Scōa cōclusio est.ꝙ in dīis est distinctio realis ad intra: quia ibi est ozigo per quā Aug.eādē distinctionē probat iter psonas:ga nihil gignit se. Tertia cōclusio est. ꝙ in dīis in eadē psona est distinctio formalis.ſ. inter essentiā ⁊ relonē:⁊ hoc probat per vias superius dictas:diffōnis diuisionis descriptionis demſationis. Et per ſtas vias per quas inuestigamus distinctionez ex natura rei.ſ.per viā oppōnis priuatiue. Quarta cōclo est.ꝙ in dīis est distinctio gdditatis ⁊ modi eiusdē qualis est essentie ⁊ modoꝝ ītrinsecoꝝ:que ꝓbat vȳs: gbus modi iuestigant. ¶ Sed ℈ ꝓdicta ſtat 4.^r.ꝓ sic. Qñcūqz aligd distinguit ab aliquo:ex eo ꝙ distinguit distat ab eo:sed distare a ꝑfectissimo est impfectionis: ḡ differre ab essentia dīna erit iperfectionis:nihil tale ꝺz poni in dīis.ḡ rē. ¶ 2° sic. Quicqd ponit ī deo ponit in sūmo.ſi ḡ distinctio est in deo erit in sūmo.ḡ ibi erit maioz vl'eque magna ſic dei a creatura:ℏ est ipossibile:ga illa est essentialis que repugnat deo. ¶ 3° sic. Inter qcūqz est distinctio:iter ea est ordo:ga aliqoquin esset ibi cōfusio:sed ordo nō pōt itelligi sine gradu eminentie ⁊ pfectionis ⁊ sic vnū erit alio perfectius:⁊ per ꝑns aliud erit iperfectū:qđ est absurdū. ¶ 4° sic. Qñcūqz aliqđ cōe diuidit per dīas oppositas:illa que ponit ad ſinistrā dicit imperfectionē.ens aūt diuidit per idē ⁊ diuersuz:⁊ idem ponit ad dexterā.ḡ ſi distinctio erit in deo erit impfectio. ¶ Ad p̄mū dico.ꝙ qñ distātia est ſine idētitate a ꝑfectiſſimo:tūc talis eēt imperfectionis:sed talis nō est in diuinis:sed qñ est distātia vl' modus distātie cū vera idētitate:ſic est in deo:nō est iōueniens. ¶ Ad 2^m dico.ꝙ qcqd ponit in deo qđ est narū ℈ quātitatē ⁊tutis illud ponit in sūmo:sed distinctio nec aliq relo ꝺz quātitatez ⁊tutis.ḡ ſi talia ibi ponunt:nō opz poni ea in sūmo. ¶ Exēplū. Si in deo ponit sapiaga ipsa est apta ℈ gtitatē ⁊tutis:opz ꝙ ponat in sūmo:ga aliogn nō icludēt ℈dictionē aligd esse sapientius deo:ſz nō est ſic de distinctione:ga nō habz quātitatē ⁊tutis:⁊ ideo dato ꝙ p̄m qūlibet catholicū distinctio ſit iter ꝓsonas:nō tñ sequit ꝙ ſūma:ga tunc esset essentialis:qđ est falſum:ꝑz ḡ qđ ꝺz poni in sūmo ⁊ qđ nō. ¶ Ad 3^m dico ꝙ ibi est ordo:nō tñ magi ⁊ minus ꝑfecti:ſz magis ꝓncipalis:⁊ min⁹ ꝓncipalis:ga eni eadē est quātitas ⁊tutis oīuz dīnoꝝ q̄ apta nata ſūt eā hīeiō nō pñt ꝓ ipsam cōparari:ſic excedēs ⁊ exceſſuz: ga hec cōparatio segt quātitatē ⁊tutis:ga tñ ordo magis ꝓncipalis ⁊ min⁹ ꝓncipalis:sequit rōnes formales: que ibi saluant:iō ibi ponit:ſine tñ omni impfectiōe. ¶ Ad 4.^m dico.ꝙ qñ illud qđ est ad dexterā nō dicit ꝑfectionē:nec illō qđ est ad ſinistrā dicit impfectionē. idētitas q̄ est ad dexterā nō dic ꝑfectionē ſic nec aliq relo.ḡ nec diuersitas q̄ ponit ad ſinistrā dicit imperfectionē. ¶ Ad auctatem Dyſ.que ponit in p̄n° ꝑz.

Lōclusio 4^a. In dīis est distinctio 4^a ex natura rei.

K

Ubi.ſ.

Obijcitur 4^r

L

Distantia 2^a.

Vel non.ſ.est imperfectōis. Nota bñ ponderando.

M

Quid ꝺz exponi in dīis in ſummo et quid non?

Nota bñ ponderando iſtā tiam. Ordo ꝑfectionum in dīis pōt auctōi 2^r.

Optime dctū.

¶ Utrum in diuinis sit aliqua non identitas ante oēm distinctionem. Questio. III.

N

Utrum in diuinis sit aliqua nō identitas ante oēm distinctionē. Oꝛ ſic.ga ſicut oīs negatio reſoluit in affirmationē:ita distinctio ī nō idētitatē. ¶ Cōtra. Negō nō ꝓsupponit affirmationē oppo^tꝝ.

Opi.aliozꝝ q̄ re noialeor⁹ a lios ꝺ via cōi.

Hic dicitur ꝙ ante distinctionē oēm nulla nō idētitas ꝺz poni in diuinis:nec est intelligibile ꝙ nō idētitas sit ſine aliqua distinctione. ſi eni ſunt nō idē nec̄io ſunt distincta:reducuntur enīz ad extrema ℈dictionis. ¶ Cōtra iſtā opionez oñdo ꝙ ante oēm distinctionē sit aliq nō idētitas:⁊ argūo 4^r. ℈primo ſm Augu.ſic. Oē qđ est ad aliud nec̄io ꝓus est ad ſe:ſed oē qđ distinguit ab alio per distinctionē necessario est ad aliud:ga per distinctionē sicut ꝓ respectū refert.ḡ nec̄io ꝓius ad ſe:tunc accipio illud ꝓius: in quo hō ꝓus est ad ſe q̄ ſit ad aſinū per distinctionē: in illo ꝓoī aut est idē aſino:⁊ tūc postea nō ꝓſſet aduenire distinctio:aut est nō idē:cū ḡ in illo ꝓoī non ſit distinctio nō idētitas ꝓcedit distinctionez. 2° ſic. Qñcūqz ſunt aliq opposita circa idē illud qđ nō pōt ſeparari ab illo inest ꝓius. Nā ꝓoza gnōne sunt posterioza reſolone:ſz ℈ie opposita ℈dictorie opposita circa illud in quo ſunt ſic ſe hñt ꝙ ℈ie opposita pñt ſeparari: nō aūt ℈dictorie opposita.ḡ ℈dictorie opposita ſūt ꝓora. ꝓbatio minozis. Nā deus pōt facere ſubm ſine cōtrarys īmediatis:ga ſunt realr distincta ab eo ⁊ posterioza:nō pōt aūt facere ſubm ſine ℈dictorie oppositis gn ſit albū vel nō albū:ḡ illa ſunt ꝓoza:tunc vltra.idētitas ⁊ nō idētitas ſūt ℈dictoria:⁊ idētitas ⁊ diuersitas sunt ℈ria.ḡ ante diuersitatē ⁊ distinctionē nec̄io erit nō idētitas. 3° ſic. Qñcūqz alique oppōnes sunt eēntialr ordinate:talē ordinē retinēt in ſubto q̄lē hñt iter ſe: ſz ℈tas ⁊ ℈dictio:ita ſūt ordinata iter ſe. Oꝛ ℈dictio est ꝓioz nā ipa ℈tate:hoc ꝑz.ga nulla ℈tas pōt eē ſine ℈dictiōe:℈dictio aūt pōt hñ eſſe ſine ℈tate.ergo ꝓoz erit oppō ℈dictiōis ī ſubto q̄ ℈tatis. 4° ſic. Qđs passio p̄dicata de ſubto in 2°modo ꝓius inest ſubto q̄ dīe diuiſiue illi^o ſubti:ſz idē ⁊ nō idez:ſic affirmatio ⁊ negatio sunt passiones entis:⁊ idē ⁊ diuersuz sunt dīe diuiſiue.ḡ ꝓus illa q̄ iſta. ¶ Ad euidētiam iſtius ℈nis quā argūmēta facta ꝛcludūt:est ſciendū ꝙ in gdditatibus creaturarū est iuenire 4^or signa nāe:que pñt applicari ad oē ens. Accipiamus ḡ gdditates albedinis ⁊ nigredinis:i eis est repire 4^or signa nāe. ℈primū est in eis in quo ꝓueniūt eis illa q̄ ſūt de p̄mo mō ꝺōi per se. ꝙſtat aūt ꝙ talia p̄dicamēta ꝓueniūt illa q̄ nō sunt gdditatiua. 2^m signū nāe est in quo ꝓueniūt eis p̄dicamēta negatiua:⁊ negationes in coꝝ rōnib⁹ formalib⁹ fundate.ꝙ aūt illa de p̄ mō aduenīāt ꝓus ⁊ in p̄mo signo: ꝑz.ga ois negatio est posterioz affirmatiōe in qua fundat. Jn iſto eni signo incipit verificari p̄mū p̄n^m complexū. De vnoquoqz affirmatio vel negatio vera. Jn p̄ gdē signo albedo:nec est quāta:nec nō quanta:sed albedo tñ:ga nulla negatio ꝓuenit ei gdditatiue:⁊ ideo nō est quāta:nec nō quanta. Jn ſcōo aūt signo necessario vel affirmatio vel negatio ineſt. Et patet ꝙ negatio est vera in negando.ſ.predicationē aliozū ℈tium albedinē q̄tū ad p̄mū signū.ſ.iſta negatio.albedo nō est quāta vt est in p̄ signo:nō tñ est vera ſimpl'r:ſz tñ ꝓo p̄mo ſig^no.ꝙ aūt talis negatio ſit ꝓioz ſua affirmatione ⁊ posterioz gdditate:ꝓbat ſic. Oē qđ demonſtrat de aliquo est eo posterius:de quo demōſtrat:ga est in ſcōo mō:ſz hec negatiua:albedo nō est quāta in ꝓimo signo demonſtrat de albedine:ergo albedo ꝓoz

est negatione

A

Instantia.

Solutio.

Nō afin⁹ ex ponit duplr.

B

Cause iſtātiaz nō ꝓdcrādo

C

Applicatio p dictorum.

Aui.5. meta.

Varinia

D

Obijcitur 4^r

Nō in ꝺcib⁹ signo ꝺficat pmū ꝓncipiū de quocūqz.

Sic expōi ſc Auicen.5.me tha,6 egnitas

10. meta. t.c. 22.⁊ alibi.

est negatione. Oꝛ autē sit ꝓor tali affirmatione sibi opposita:ꝑz.ga magis imediate sequit negatio ꝓo p̄ ſigno:ꝓo quo talia predicamēta nō ꝓueniūt q̄ affirmatio coꝛūdē ꝓo signo:ꝓo quo cōueniunt.buiꝰ autē est talis negatio:⁊ isto modo ꝓius est bō nō risibilis:q̄ risibilis ⁊ nō albus q̄ albus. ¶ Si dicat ꝙ ꝓius homo videt esse risibilis q̄ nō aſinus:⁊ tamen p̄mum predicatum est affirmatiuuz de ſcōo mō:⁊ ſcōm negatiuuz. ¶ Dico ꝙ ſi intelligatur per non aſinum:idem ꝙ diſtinctum: ſic dico ꝙ hoc predicatum esse distinctum: posterius ineſt q̄ risibile: quia vnum ineſt per accidens ⁊ aliud per ſe. Si autem intelligas per iſtam negationem:homo non est aſinus:ſolūmodo negationē identitatis aſini ad hoīez vel ecōuerſo. Dico ꝙ illa negatiua est ꝓioz quacunqz affirmatiua de 2°modo. 3^m signū nāe est in quo cōueniunt eis passiones per ſe positiue:ga qñcūqz aliqua passio posita conſequit ipſum ſubm ꝓo aliquo ſigno posteriozi illud ſubm ꝓeintelligit in ſigno ꝓoī fuiſſe ſub negatione illius. Nā ſi non: tunc ſub affirmatione:⁊ ſic ſibi infuiſſet ꝓmo mō:cui^o oppoſitū ſupponit:ſupponit eni ꝙ passio in ſcōo ſigno aduenīat ſicut oīa predicata affirmatiua:vel ſaltē in 3° ſigno ꝓpter precedſſionē p̄dicamēt.oꝛ negatiuoꝝ. 4^m signū est in quo ſibi cōueniunt ea que per accīs iſunt: ſicut patet de multis modis intrinſecis:qui per demōſtrationem de quidditate non pñt cōcludi:ſicut ḡ albedo exiſtat:⁊ ꝙ albedo ſit ℏ.⁊ ꝙ albedo ſit intenſa:⁊ de multis alys:probat ꝙ iſta ſibi inſunt poſt oīa predicta:ga quecūqz inſunt alicui ſubto per ſe ⁊ neceſſario ſibi ꝓius ꝓueniūt q̄ que per accidēs inſunt:ſed illa de tribus ſignis precedentibus ꝓueniūt ſubto per ſe ⁊ neceſſario.illa aūt de 4° ſigno p accīs ⁊ ꝓtingenter:ergo nec̄io cōueniunt eis posterius etiā in posteriozi ſigno q̄ alia p̄dicta. ¶ Iſtis p̄miſſis ad ꝓpoſitū applicando ꝑz:ꝙ albedo ⁊ nigredo in p̄ ſigno:nec ſunt idē:nec non idē:ga idētitas nō ꝓuenit ſibi.nec nō idētitas ꝓo p̄mo ſigno:ſed tñ albedo ⁊ nigredo ſunt:ſicut equinitas est tñ egnitas. Jn 2° ſigno aūt albedo ⁊ nigredo ſunt non idē. Nā ex rōne formali vnius demōſtrat ꝙ nō ſit alterū. Jn 3° aūt ſigno albedo ⁊ nigredo ſunt diſtincta: ga diſtinctio est paſſio per ſe poſitiua:accipiendo diſtinctionē in cōi:ga diſtinctio realis est per accīs iter ea. ꝙ aūt nō idētitas ſit ꝓioz diſtinctione ſufficienter ꝓbatū est ℈ opīonē p̄mā. Jn 4° aūt ſigno ſunt ſibi exiſtentia ⁊ inherentia ⁊ talia. Uerū est ꝙ gōlibet iſtoꝝ ſignoꝝ diuiſibile est. Nā in p̄ ſigno aliq ſūt ꝓza alys. Jn negatiuis etiā de 2° ſigno fozte ita est: ī illis affirmatiuis etiā de 3° ſigno. Jn illis aūt de 4° ſigno non est dubiū. Nā ꝓus albedo exiſtit q̄ ihereat rē. ¶ Sz cōtra iſta inſtat 4^r. ℈primo ſic. Qñcūqz aliquid diſtincte diuidit:gcqd cadit ſub illo cadit ſub altero diuidentium:hoc ꝑz.ga numerus diuidit per par ⁊ impar: ſic per differētias diſtictas. Jdeo quicqd cadit ſub numero nec̄io cadit ſub pari vel impari:ſed ens diuidit per idez ⁊ diuersuz:ſicut per diſtincta.ergo oē ens neceſſario est idem vel diuerſum. ¶ Sc̄o ſic. ℈positovno ℈rioꝝ īmediatoꝝ cū ꝙſtātia ſubti: nec̄io aliud remouetur:ſed idem ⁊ diuersuz vident cōtraria īmediatis erit diuerſum. ¶ 3° ſic. Sicut ſe hñt idē ⁊ diuersuz eſſentialr circa eēntias:ita idē ⁊ diuersuz formalr circa formalitates:ſed ſequit. non sunt idez eſſentialr.ergo ſunt diſtincta eſſentialr. ergo codē modo ſequit non ſunt idem formalr.ḡ ſunt diſtincta formalr:qđ est ꝓpoſitū. ¶ 4° ſic. Qñcūqz aliqđ predicatū ꝺz de aliquo ſubto ſimpl'r accepto eo/

dē modo dicetur de eo cū de terminatione accepta nō diminuēte:ſz ly foīal'r,nō est determinatio diminens. Cum ḡ dicat ꝙ oē ens vel est idē vel diuerſum:ſegtur ꝙ oē ens vel est formal'r idē:vel diuerſuz formal'r. cōdē mō ſegtur. boc nō est idē.ḡ diuerſum:ſegt.ℏ nō est foīal'r idē.ḡ diſtinctū foīal'r. pp eandē rōnē. ¶ Ad p^m ꝓcedo maioꝛē:ꝙ nec̄io oē qđ cadit ſub ente vl'est idē: vel diuerſuz:⁊ iō talia q̄ ꝺīr nō idē formal'r dico:ꝙ cadunt ſub mēbro altero.ſ.ſub idētitate:verū est enīz ꝙ ſunt idē ſimpl'r:ſz nō ꝙ ꝑ ſigno:⁊ bñ ſtat ꝙ ſunt nō idē ꝓ aliq ſigno:⁊ tñ ſimpl'r idē. ¶ Dico ḡ ꝙ intellēs ⁊ volūtas in deo ſunt vna res:⁊ idē ſimpl'r loquēdo:nō aūt diuerſa. ¶ Ad 2^m dico ꝙ ſi diceret de iſtis:de qb⁹ est ſermo:ꝙ eēnt nō idē ſimpl'r:bñ ſeqret ꝑ locū a ℈ys īmediatis:qz talis modus deſtruit ℈ictatē. Jō dico,ꝙ ſicut iſte non ſunt ℈ie:hō est ꝙdditatiue ſanus:⁊ hō est gdditatiue eger:ſed iſte ſunt ℈ie:hō est eger:hō est ſanus:ſic nec hic:iſta ſunt idē formal'r:iſta nō ſunt idē formal'r:ita ꝙ addito mō nō ꝛs:ſed ſimpl'r loquēdo ꝛs. ¶ Ad 3^m dico ꝙ hō ⁊ aſinus nō ſunt idem eēntialr:nec ſunt diſtincta eēntial'r:qz neutrū hoꝝ est de coꝝ eēntia. ¶ Sz ℈ boc accipiam⁹ diſtinctionē eēntialē ꝓo illa diſtinctione q̄ fundat in eēntys:⁊ ita dicā de diſtinctis foīal'r. ¶ Dico ꝙ ꝛs ꝓña illa poſſet tenere in creatis:vbi ſunt q̄tuoꝛ ſigna.de gbus ſupius est aliqual'r tactū:tñ ī dīis nō:qz nō ſunt ibi niſi duo. ¶ Ad cuius euidētiā est ſciēdū:ꝙ ſic dicebat ſupius de illis q̄tuoꝛ ſignis q̄ cōueniūt albedini ⁊ nigredini.ſ.ꝙ in p̄ ſigno albedo ⁊ nigredo ſunt tñ ipe:in 2°p̄ñ ītelligi nō idē:in 3° intelliguñt diſtincta:in 4° aduenīunt eis aliq ꝑ accīs:ſic est imaginādū in dīis de intellu ⁊ volūtate:⁊ ēt de alys attributis quātū ad p^m ſignū:⁊ quātū ad 2^m:ſed qz hñt aliqđ qđ vī repugnare diſtinctioni q̄ ſibi deberet cōpetere ꝓo 3° ſigno.ſ.infinitas q̄ excludit oēm diſtinctionē:⁊ ēt repugnat eis aduenire aliq ꝑ accīs. ℏ est ꝙ ꝛs ſi'li mō ꝓcedat q̄tū ad p^m ſignū ⁊ 2^m: nō tñ quātū ad 3^m ⁊ 4^m que eis nō cōpetūt. ℈primū ḡ eis ꝓuenit vt nā eoꝝ ⁊ gdditas ſaluet:⁊ 2^m vt ſaluet in eis veritas p̄mi p̄ncipy cōpleti. Cū ḡ ꝓoī nō repugnet itelligi ſine posterioꝛi:⁊ 2^m ſignū in quo ſunt nō idē ſit ꝓus 3° in quo deberent eē diſtincta:nulla repugnantia vī ſubtiliter itelligēti:ꝙ dicant aliq ſ̄lr nō idē:⁊ tñ nō ſt diſtincta:nec repugnat vl'r nō idētitati eſſe ſine diſtinctione pp ꝓximitatē. ¶ Ex ℏ ꝑz ad argu^m. Jn creaturis enīz inueniunt nō ſolū duo p^a ſigna:ſz ēt 3^m ⁊ 4^m:eo ꝙ nihil in eis est qđ repugnet diſtictioni:⁊ his q̄ ꝓueniūt p accīs:⁊ pp ℏ bñ ꝛs:ſunt nō idē:ḡ diſtinguunt:ſed in dīis:qz nō est ibi 3^m ſignū:ꝑ q̄ eis deberet ineſſe diſt: nec ēt 4^m:ꝑ q̄ deberēt ineſſe q̄ iſunt ꝑ accīs:nō tenet. ¶ Ad 4^m dico ꝙ ꝑc^a ꝺcio diminuens vel diſtrahens nō deſtruit ꝓpoſitionē:ſed ēt ꝺcio ꝑſcindens:multe enī ꝓpōnes sunt ſimpl'r vere:q̄ tñ falſe ſunt:addita ꝑciſione tali. Iſta eni est ſimpl'r vā.hō aut est ſanus aut eger:⁊ tñ iſta est falſa:hō qdditatiue est ſanus vl' eger. ꝑc^a enim addita fundamēto ſic ꝑſcindit fundamentuz qđ abſtrahit ab oī paſſione ⁊ ℈ietate:nec aliqđ est ꝑdicatū de 2° mō qđ poſſit ipm attigere ſub tali ꝑciſione. ¶ Sz qūo in affirmatione reſoluit negatio. ¶ Dico ꝙ ꝛs nō sit ibi diſtinctio realis.ſ.q̄ est relo realis:tñ bñ est ibi diſtinctio fundamētalis iter illa attributa:ſic ꝙ volūtas nō est foīal'r intellus ⁊ fundamētaliter diſtinguunt:nec rō qdditatiua volūtatis est rō qdditatiua intellectus. ¶ Ad argumētum patet.ergo rē.

E

Nō ꝙ queris

Expone caſte ℏ vt ℏz infra.

F

Qual'r ēt argūēdū ab eo dē ad diuerſum:⁊ ī alijs ℈ijs īmediatis.vide ℏ.

Repl'ca. Oꝛ ꝛs in creaturis ꝛs argm a nō idētitate ad diſtōnem nō tñ i dīis. Doctrina ſingularis:ſz cō fidera bñ.

G

Oꝛ in dīis sunt tñ.2.ſigna nāe de numero.4. ꝓdictoꝝ.

H

A.l.ſ.termi° Ecce ꝙ ℈is ⁊ adde pla. Jdē.ſ.ipl.⁊ alibi ſepe ℈z.

Dubium. Solutio. Diſt.duplex.

I ¶Utrū diuine perfectiones distinguantur ex nā rei.s. distinctione ab anima nō fabricata. Questio. III.

VTrum diuine perfectiones distinguantur ex nā rei.s.distictione ab aīa nō fabricata.Oz non.fm Aug^{m}. Nihil differt dicē vnū istoz:aut multa. ¶Cōtra. Dionysius attribuit diuersitatem ⁊ identitatem perfectionibus diuinis.

Cōclusio rōnis sua.q. diuē bris.

Hic dico q̄ diuine pfectiones ex nā rei:⁊ nō per opus ab aīa fabricatuz distinguunt ab inuicē:que gdē distinctio stat cū pfecta identitate coz inter se ⁊ respectu essentie diuine ⁊ ppzietatuz. ¶Ad hoc aūt declarandū adduco.12. ȝdictiones in varijs diuinis pfectionibus fundatas:ex ḡbus suppositā veritate p̄mi p̄ncipij cōplexi deducīt euidēter distinctio perfectionū. Prima fundat in intellu ⁊ volūtate:⁊ est Joā.Sco.scilz q̄ intell's est p̄n^{m} pductiuū vbi ⁊ nō voluntas:⁊ volūtas est p̄n^{m} ,pductiuū.s.sci ⁊ non intell's. Arguo ḡ sic ad declarationē istiꝰ ȝdictionis. Ubicūq; est īuenire emanationes alterius ⁊ alteriꝰ rōnis ex nā rei:est īuenire ibi p̄n^{a} distincta illaz ex nā rei:sed in diuinis īueniūt emanationes alterius ⁊ alteriꝰ rōnis ex nā rei.ḡ ibi erunt p̄n^{a} distincta ex nā rei:⁊ sic p̄n^{m} ,pductiuū vnius nēcio ex nā rei distinguīt ab alio:buiꝰ aūt p̄n^{a} sunt itell's ⁊ volūtas:ḡ ex nā rei distinguunt. ¶Sz cōtra istā rōnē vt melius declaret instat 4^{r}. ¶Prio sic.Accepta cadē maioze accipio 4° mi.veras. Prīa est ista.Spiratio ⁊ creatio sūt emanationes alteriꝰ ⁊ alteriꝰ rōnis.ḡ bñt p̄n^{a} ex nā rei aliq̄lr distincta.Cū ḡ p̄n^{m} spirationis sit volūtas nō poterit cē p̄n^{m} creationis:vl si sic.volūtas distingueret ex nā rei a seipsa. ¶2ª minoz est ista.Intell's nr̄ p actū dicēdi ,pducit vbū:⁊ per actū gnāndi habi.ū. Dicere aūt ⁊ gnāre sūt emanationes alteriꝰ ⁊ alterius rōnis.ḡ intell's qui est p̄n^{m} vnius est distinctus a seipso qui est p̄n^{m} alterius. ¶3^{a} minoz est ista. Productio eliciriua ⁊ ,pductio impatiua sunt alterius ⁊ alterius rōnis:sed iste ,pductiones sunt a voluntate.ḡ ꝛc. ¶4.^{a} est ista.Deficcatio luti ⁊ resolo glacici sunt alterius ⁊ alterius rōnis.ḡ p̄n^{a} in sole erūt distincta. ¶Ad ista. Ad p̄mū ꝺcedo q̄ eadē volūtas spirat ⁊ creat:⁊ iste ,pductiones sunt alterius ⁊ alteriꝰ rōnis:⁊ B nō est icōueniēs q̄ sint ab eodez p̄ncipio oīno: qa sunt respectu diuersoz terminoz:qa spiratio respectu essentie diue ⁊ creatio respectu creature. ¶Ad 2^{m} dico.q̄ idē p̄n^{m} dicat vbū ⁊ generet habitū nō est icōueniēs. Et sil'r q̄ volūtas eliciat vnā operationē:⁊ ipe ret aliā. Eodē mō dī ad 4.^{m} de sole. Nā respectu eiusdē.s.luti ipole esset q̄ eādē actionē eliceret.s.q̄ desiccaret ⁊ resolueret:sed respectu diuersoz nō est icōueniēs. ¶Resumēdo ḡ sic rōnē arguo. Ubicūq; est īuenire emanationes alterius ⁊ alterius rōnis ex nā rei:q̄ bñt oīno eūdē terminū formalē:opz q̄ distinguant p p̄n^{a} ,pductiua fundamētalia:sed in diuinis inueniunt ḡnatio ⁊ spiratio que sunt alterius ⁊ alteriꝰ rōnis:⁊ bñt oīno eundē terminū formalē.s.essentiā diuinā:ḡ relinquīt q̄ per p̄n^{a} ,pductiua fundamētalia distinguunt: buiꝰ sunt itell's ⁊ volūtas.ḡ ꝛc. ¶Ad declarationē aūt istius est notādū q̄ aliq̄ relones sunt que distinguunt a solis terminis:sīc q̄n est aliq̄ quātitas bicubitalis illa bz respectū dimidy ad q̄dripedalē:⁊ dupli ad monopedalē:iste relones dimidy ⁊ dupli nō distinguunt ex fundamēto:qa fundamētū est idē.Distiguunt ḡ ex solis terminis qui sunt aly. ¶Alie sunt que distinguunt ex fundamētis tm̄:sicut ignis est sil'is soli in luce ⁊ non in caliditate. Iste relones fundantur in distinctis:quia similitudo fundatur in lucc:dissimilitudo fundatur in caliditate:⁊ iste relones ad eundē terminū terminant. De p^{a} certū q̄ terminat ad lucē:q̄ est foȝal'r in sole. 2^{a} ēt terminat ad lucē.s.dissilitudo:qz lux nō est sil'is caliditati:pz ḡ q̄ iste relones ꝑcise distiguunt a fundamētis. Alie vo sunt q̄ distinguunt a fundamentis ⁊ terminis.s.relones mouētis ⁊ moti:qz fundamētū nēcio distinguīt a termino:vt iferi^{o} declarabīt.aīa tū enim fm aīam mouet ⁊ fm corpus mouet:ita q̄ corp^{s} ⁊ aīa fundamēta sunt ⁊ terminj foȝales istaꝝ relonū. Alie autez sunt relones q̄ a solis extremis distinguunt:⁊ iste sunt relones egperātie:sīc silitudo ⁊ eq̄litas ⁊ talia. ¶Applicādo ista ad ,ppo^{m} in diuis est p̄^{m} gen^{o}.s.ḡnatio passiua:⁊ spiratio passiua:bñt enī oīo idē fundamētū.s.cēntiā diuinā:⁊ p ꝓīs ab ea vel p eā nō distinguunt:ḡ opz q̄ a terminis distinguant:termin^{o} gnōnis est intell's ⁊ spirationis est volūtas. 2^{m} gen^{o} est ibi inuētū.s.ḡnatio actiua ⁊ spiratio:bñt enī eūdē terminū.s.cēntiā dīnā q̄ est fundamētū passiuaꝝ ,pductionū.ḡ opz q̄ distiguāt ex fundamētis:⁊ bz sunt intells ⁊ volūtas:q̄ sunt termini passiuaꝝ. 3^{m} gen^{o} est in diuinis.s.gnō actiua:⁊ spiratio passiua:B sunt distincta fundamēta:qz gnōnis actiue est itell's spirationis passiue eēn^{a} ꝑcise:bñt ēt distictos terminos gnōnis actiue:termin^{o} est cēntia:sz spiratiōis passiue termin^{o} est volūtas:sil'r de gnone passiua:⁊ spiratione actiua. Alie aūt de 4.º gne ibi reperiunt q̄ nō distinguunt ex terminis foȝal'r:nec ex fundamēntis:sz ex extremis:sīc relones cōes.s.silitudo pīis ⁊ filij:q̄ bñt oīno idē fundamētū ⁊ eūdē terminū:sz bñt distincta extrema.s.psonas dimittēdo. 4^{m} gen^{o} volo agere de tribus p̄mis ⁊ ostēdere p̄^{m} ,pp^{m}.⁊ arguo sic. Inter terminos ⁊ extrema eiusdē rōnis inquātū eiusdē rōnis sunt:nō pōt inasci nisi relo egperātie ⁊ eius demīrationis ⁊ nō disgperātie nec alteriꝰ ⁊ alteriꝰ rōnis:sz in diuinis sunt ḡnatio actiua:⁊ spiratio actiua:q̄ sūt alteriꝰ rōnis: ḡ extrema erūt alteriꝰ rōnis.nō termini:qz sunt idez.s. cēntia dīna.ḡ fundamēta buiꝰ sunt intell's ⁊ volūtas:⁊ sic bī ,ppo^{m}. Sil'r ḡnatio passiua ⁊ spiratio passiua sunt relones disquipan^{c} ⁊ nō distinguunt ex fundamētis.qz idē.s.cēntia dīna.ḡ ex terminis huiꝰ sunt itell's ⁊ volūtas. Et B eodē mō de alys arguīt. ¶Ad istū modū arguēdi rīdet multipl'r. p dōo q̄ relones ⁊ emanatiōes distinguunt seipsis formal'r:⁊ iō nō opz q̄ aliq̄ distincta ꝑexigant:qb^{o} distinguant. ¶Sz ȝ. Nō q̄rīt B de distinctione foȝali:sed originali:qz opz q̄ originalr distinguant. ¶P. Idē inquātū idē nō est natū facē nisi idē.ppea relones q̄ fundāt sup vnū nō p̄nt cē relones q̄ fundant sup mlta.sz relones q̄ sūt iter extrema eiusdē rōnis:inquātū eiusdē rōnis fundant sup vnū. ḡ relationes q̄ fundant sup mlta q̄ sunt disqpan^{c} nō p̄nt cē iter extrema eiusdem rōnis. ¶P. Nō video cām q̄re duo alba nō p̄nt dici dissilia:vt duo ēt alba sunt. Nam nō repugnat huic albo inquātū albū est vel inquātū B albū est terminare ⁊ fundare relonē dissimilitudinis: qz exīte vno nigro B facit:nec ēt alteri albo inquātum albū:vel inquātū tale albū terminare talē relonē p eādē rōnē:q̄re ḡ nō poterūt illa duo alba cē dissilia:opz q̄ dicas:qz sunt eiusdē rōnis:⁊ tunc bī ,ppo^{m}. ¶Alio^{o} soluīt.s.q̄ gnō passiua ⁊ spiratio passiua ex suis foȝalibus terminis distinguunt. Nā termin^{o} gnōnis est cēntia cū itell'u:⁊ spirationis volūtas cū cēntia vel eȝ.cēntia cū volūtate. ¶Sz ȝ B:qz p B idē bī ,ppo^{m}. Nā intell's diuin^{o} terminat gnōnē passiuā:nō volūtas:voluntas vo spirationē passiuā:⁊ nō intell's:ḡ aliq̄liter distinguunt. Aliter dī.qz distinguunt ex terminis totalib^{o}.s. ex extremis. ¶Cōtra. Nullū pr̄i^{o} distinguīt oziginalr a suo posterioꝛi:sed ḡnatio passiua est prioꝛ suppositio vult ⁊ opaī.ḡ ꝛc. ¶Ad istos syllos rñdet dupl'r. p dī sic:q̄ ꝑmisse oēs sunt vere ex nā rei circūscripta opatione intells:sz ꝛnes solū sunt ve p actū intell's distinguētis:⁊ p ꝓīs negātis vnū de alio. ¶Cōtra.qz q̄n nō est va ꝛ nisi p rōnē sublata rōne nō vera est:sed p te,ꝛ nō est va nisi p rōnē.ḡ sublata rōne nō est vera. Luz ḡ p̄misse sunt vere ex nā rei:⁊ ex eis segī ex suis oppositis.s.a relonib^{o}.p̄nitas enī fm istuz modū dōi distiguīt a filiatione:⁊ spiratio actiua a spiratione passiua:⁊ sic de alys. ¶Cōtra. In essential'r ordinatis nō pōt esse circulatio:sed distictū ab alio est essential'r ordinatū ad illud:⁊ est posterius eo:cū ḡ relones/p te,dī stinguant per oppositas:sīc ḡnatio actiua distinguīt a ḡnatione passiua:sic eꝛ:passiua ab actiua:⁊ per ꝓīs sīc actiua:qa distinguīt ab actiua erit posterioꝛ ea:⁊ sic est circulatio in distinctis ⁊ distictuis. ¶Cōfirmat tota rō: ga fm cōiter loquētes distinctio relonū ⁊ emanationū aliquā aliā ꝑsupponit distinctionē in p̄ncipijs si ex nā rei bz ppositū.si rōnis. ¶Cōtra. Quia nulla distinctio realis nēcio ꝑsupponit distinctionē rōnis. Addit aūt huic ȝdictioni que est circa itell'm ⁊ volūtatē vna alia talis.intell's diuin^{o} itelligit:volūtas aūt diuina nō itelligit:sil'r volūtas diuina vult:intell's diuinus nō vult:ḡ aliqualis distinctio. ¶Si dicat q̄ volūtas diuina itelligit:⁊ itell's vult. Illud est absurdū. Nā B dicē non est nisi ꝛfundere opationes diuinas. ¶Si dicat q̄ B cōpetit itellectui ⁊ volūtati dīne pp ifinitatē. Cōtra hoc arguo. Supposito q̄ itell's diuinus nēcio itelligat oīa: ⁊ ex B q̄ nēcio operat circa q̄cūq; obm suū:⁊ B satis pz. Nā opatio p̄cedēs oēm actū voluntatis nēcia est:⁊ operās eā:nēcio operat circa obm illi^{o} opationis. Act^{o} aūt itell's circa q̄cūq; obm p̄intelligit actui volūtatis circa q̄cūq; obm:q̄ als voluntas esset circa incogniti:q̄ falsuz ē. ¶Doc ḡ supposito arguo sic. Q̄cūq; aliqua po^{a} nēcio opaī circa q̄cūq; obm suū sibi repugnat actus ⁊ opatio qua po^{a} illā bñs opationē cōtingēter circa illō obm operat:sed itell's dīnus nēcio opaī circa q̄cūq; obm per suppositū:volitio aūt est opatio p quā ꝓtingenter attingit obm:ḡ volitio repugnat itellectui.Eodē mō arguo de volūtate. Nā po^{a} que cōtingenter ferī in obm nō pōt opari illa opatione qua po^{a} nēcio operās ferī in obm:sed volūtas dīna ferī cōtingenter in oē creatū:itellectio aūt est talis opatio quaz bñs nēcio ferī in obm.ḡ itellectio repugnat voluntari. ¶Cōfirmat.qa ipole est eādē po^{as} opari ꝓtingēter ⁊ nō ꝓtingēter:nēcio ⁊ nō nēcio:sz volūtas circa oīa oba creata ꝓtingenter opaī:si aūt itelligē nēcio opareī:⁊ p ꝓīs nō ꝓtingenter.ḡ ꝛc. Deducēdo ḡ istā ꝑmā ȝdictionē q̄ spectat ad itell'm ⁊ volūtatē ad formā debitā: vt magis appeat formo in p̄mis duobus modis 2^{e} figure 4.as syllos expositoꝛios. Prim^{o} est iste. Ois intell's est p̄n^{m} genite notitie:nulla volūtas est p̄n^{m} notitie genite. ḡ nulla volūtas est intell's. Uel sic. Dic intell's est p̄n^{m} notitie genite.ḡ nulla volūtas est itell's. 2° est iste. Ois volūtas est p̄n^{m} ,pductiuū amoꝛis spirati:sed nullus intellectus est p̄n^{m} amoꝛis spirati.ḡ nullus intell's est voluntas. Uel sic:hec volūtas est p̄n^{m}.a.s.hic itell's nō est p̄n^{m}.a.s.ḡ ꝛc. 3° est iste. Ois intell's nēcio itelligit:⁊ necessario operaī:nulla volūtas nēcio itelligit vel opaī. ḡ nulla voluntas est intell's. Uel sic. Dic intell's nēcio itelligit ⁊ operaī circa.a.hec volūtas nō nēcio operaī circa.a.ḡ ꝛc. 4.º est iste. Ois volūtas cōtingenter vult ⁊ opaī circa.a.nullus intell's vult ⁊ operaī ꝓtingenter circa.a.ḡ nullus itell's est voluntas. Uel sic. Hec volūtas ꝓtingenter vult ⁊ operaī:hic intell's nō ꝓtingenter

I Potēcia absoluta: ⁊ potētia ordiata dicit̄ ⁊c. Euasio. Vide dis. 44. ar. ⁊ alibi sepe ad hoc.

Pec potēcia ordinata nō pōt dāmare beatos ⁊ saluare dāmatos: hec po⁹ absoluta pōt damnare btōs ⁊ saluare dāmatos. g̃ ⁊c. ¶ Dicit̄ g̃ po⁹ ordinata ⁊ absoluta sunt in deo vna simplex po⁹: tm̄ ipsa sumpta cū possibilibus deo absolute sumptis dr̄ absoluta: sumpta aūt cū possibilib⁹ deo ordinate acceptis dr̄ ordinata: ⁊ sic dīnt tm̄ p extrīseca. ¶ Cōtra. Impossē est eādē affirmationem ⁊ negationē nuō fundari in deo ⁊ in creatura sil̄ sumptis qm̄ nō conuenīūt soli deo. Solus aūt deus hz vtrāq; potentiā in se. s. absolutā ⁊ ordinatā: de qua fuit sermo ⁊ nō creatura. g̃ deus ⁊ creatura non erunt fundamētuz istius ꝺictionis: sz po⁹ absoluta ⁊ ordinata q̃ sunt formaliter in deo: ⁊ sic affirmatio ⁊ negatio dicent̄ ō deo.

6. Ꝺictio. K Notitia simplicis visionis ⁊ intelligentie distinguit̄ ⁊c.

¶ 6ª ꝺictio est que fundat̄ in notitia simplicis visionis ⁊ simplicis notitie: vl̄ simplicis visiōis ⁊ simplicis intelligentie. Anima chr̄i notitia simplicis visionis nouit oīa que nouit verbuz: non aūt notitia simplicis intelligētie. ⁊ ꝺ iō est: ga notitia simplicis itelligētie vbū nouit tā pol'ia: q̃ impol'ia: qō nō cōpetit aīa chr̄i. Notitia aūt visionis vbi nō terminat̄ nisi ad ꝑolia: ergo vī q; aliqualis distinctio sit.

7. Ꝺictio. Sapia ⁊ scia dina dīnt ⁊c. Euasio.

¶ 7ª ꝺictio fundat̄ in dīna sapia ⁊ scia accipiēdo eas ꝓprie: sic distiguit eas Aug. 14. de tri. dicēs. g; sapia est de solis eternis. scia autez de solis tēporalibus: ⁊ fm ꝺ formanf̄ due ꝺictiones. Nā de⁹ hz sapiaz de sua entia: nō hz aūt sciam. Sil̄r deus hz sciaz de tpalib⁹: nō hz aūt sapiaz. ergo scia nō est sapia. Ꝺ aūt ad ꝺ g; eadē rōne ꝺcluderet g; deus alia scia cogsceret nuōs: alia lineas: ga solū arithmetica est de nuō: geometria aūt est de lineis: ⁊ eodē modo de oīb⁹ alijs scibilz. sz ꝺ nō valet: nō enī deducit ad aliq̄ incōueniēs. Nā si arithmetica ⁊ geometria distinguunf̄ ex rōnib⁹ suis formalib⁹ vbicūq; ponerent̄ ⁊ ī uenirent̄ tal'r distinguerent̄. ¶ 8ª ꝺictio fundat̄ in iustitia ⁊ mīa. Nā iustitie dīne aliqd̄ ꝓuenit q̃ nō mīe. Nā non repugnat iustitie g; oēs boies dānent̄: repugt aūt mīe. g̃ ⁊c. Unī i Hieremia scribit. Lozripe me dñe in mīa ⁊ nō in furoze tuo: nā in furoze iustitie ꝑderet ⁊ dānaret: q̃ tū nō faceret in benignitate mīe. ¶ Dicit̄ aūt ad ꝺ g; iustitia ⁊ mīa nō distinguunf̄ in se: sz in habitudine ad extra. ¶ Cōtra. Mīa hz ad ex̄ bitudinez quā nō hz iustitia: ⁊ iustitia quā nō hz mīa. g̃ eodē mō est ꝺictio. ¶ Nona ꝺictio fundat̄ in actib⁹ fruendi ⁊ vtēdi: nā vtrūq; est in deo formal'r: de⁹ aūt ex nā rei vtit̄ creatura ⁊ nō fruit̄ ea: deus aūt ex nā rei fruit̄ se: ⁊ nō vtit̄ se. g̃ ⁊c.

9. Ꝺictio. Frui ⁊ vti distinguunt̄ ⁊c. Euasio.

¶ Dī ad hoc g; sic nos eadē po⁹ volum⁹ ⁊ nolum⁹ pl'a: ⁊ eadē po⁹ vtimur ⁊ fruimur: sic de⁹ vnico actu pōt frui seipso: ⁊ vti creatura.

Considera an currit.

¶ Cōtra. Lz eadē po⁹ fruimur ⁊ vtimur: tm̄ diuersis actib⁹: ⁊ ita de⁹ eodē actu intrinseco fm diuersas rōnes formales vti poterit ⁊ frui: aliogn extrema ꝺictionis dicerent̄ de eodē.

M 10. Ꝺictio. Infinitas ⁊ necessitas distiguunt ⁊c. Cōsidera hm ꝺ. ga tūc pla nēcē ee: ⁊ dic ꝓsequenter. Euasio.

¶ Decima ꝺictio fundat̄ in ifinitate ⁊ nēcitate. Nā ifininitas repugt reloni dīne: cū oē ifinitum sit perfectio simpl'r: ⁊ tm̄ necessitas nō repugnat ei. Nam relones sunt nēcie sicut essentia: vtraq; enīz emanatio est nēcia: aliogn ꝓsonis per easdē ꝓstitutis nō repugnaret nō ee: ga cōstituerent̄ aliquo qō nō esset nēcio esse. Necessitas g̃ ⁊ infinitas fundant extrema ꝺictionis.

¶ Dicitur g; ꝑdicata ꝺictozia pñt alicui cōpetere ex nā rei pp̄ solā distinctionē rōnis: sic exēplificatū est de deo ⁊ deitate. De⁹ enī gīat: deitas nō: ⁊ nō dīnt nisi rōne. Cōtra. ga circūscripta oī opatione intell's ⁊ oī actu rōnis manēt illa q̃ insunt ex nā rei. Nā talis daf̄ diffō de oīb⁹ eoz q̃ sunt ex nā rei: ga si ita nō eēt: iā nō eēnt ꝑpe ex nā rei: ga dependerēt ab opationib⁹ itell's: circūscripta g̃ rōne manerēt extrema ꝺictionis fm idem oībus modis ⁊ idistinctiz etiā rōne.

¶ Ad ex^m dico: g; deus vt supponit ꝓ p^o distinguit̄ a deitate.

N 11. Ꝺictio. Sūba ⁊ ꝑdis distiguit ⁊c. Euasio.

¶ Unde cima ꝺictio fundat̄ in suba ⁊ ꝑdicate. Nā nō repugnat rōni sube q̃ est in deo cōicari lapidi: repugnat aūt rōni ꝑdis: g̃ iste rōnes in deo aliq̄l'r distinguunt̄.

11. Ꝺictio. Cālitas ⁊ eternitas distinguunt ⁊c. O Euasio.

¶ Dī q; cōicabilitas rōnū formaliū dei ad ex̄ est tm̄ fm rōnē. ¶ Cōtra. Intells nr̄ nō pōt cōcipere rōnē ꝑdis eē cōez ro deo ⁊ lapidi: cōcipit aūt rōnē sube eis eē cōez. Et tūc g̃o vñ est ꝺ si ꝑcise ex pte itells cur nō pōt fingere ꝺ sic ibi. si ex parte rei hz ꝓpo^m: g; saltē ꝺ acceptibilitas vni ꝓuenit: ⁊ nō alteri. ¶ 12ª ꝺictio fundat̄ in cālitate ⁊ eternitate. Nā demōstrabile est ⁊ certū multis deuz hze eternitatē: multis aūt dubiū: ⁊ forte nō nāl'r demōstrabile: deū eē cām efficiētē. Sil'r de eēntia ⁊ attributis. Nā diuina eēn^a nō est cogscibilis p nām: attributa dīna aūt sunt cogscibilia p nām: ⁊ tam illa q̃ ista sunt extrema ꝺictionis. ¶ Dī ad ꝑmā de cālitate ⁊ eternitate g; demōstratio est ac⁹ rōnis: ⁊ iō ꝺictio q̃ formatur fm demōstrabile ⁊ nō demōstrabile saluaf̄ p solā distinctionē rōnis: ⁊ iō nō valet. ¶ Cōtra. Qz ꝑus ꝓuenit alicui eē demōrabile: q̃ actu demōrat̄: ⁊ sic p talē actum rōnis nō saluaf̄ ꝺictio g; ꝑmus inerat. ¶ ꝑ. Si esse demōrabile p actū rōnis inesset: tūc veritas incōmutabilis depēderet ab itellīntia nr̄a ꝓtingēte. Ad z^m de eēntia ⁊ attributis dr̄ g; eēntia dīna ⁊ attributa eque sunt incognoscibilia p nām. ¶ Cōtra. Nā possum⁹ illā cōplexionē cōponere. a. aliq̄ scia est ifinita vel scia dei est cā rez: hec scia aūt in deo est formal'r: ⁊ tunc hz ꝓpositum. aut in creatura: ⁊ tunc est ꝓpō falsa: naz nulla scia in creatura est infinita: nec cā rez. Cōstat aūt g; intells non pōt formare ꝓnēm nisi cognoscat terminos.

Pd. ta. mm.

P Modi cuꝺēdi ꝑdicata ꝺictionum ⁊ sunt octo. Impugº 2us. Vide. ś. q. 1. plo. ad h. Modi solēdi ꝺictiones in diuinis. Negādo oēs distinēs in re fm aliquos. Negādo ꝑm pn^m in diuis. Per intellm supemineńtz. Per intellm deficiētem. Per intellm supemineńtz. Per distōnē potēnialem. Per comunā virtualēs cōceptionem.

Hic sunt octo modi soluēdi ad ꝑdictas difficultates. Primus est g; regula de ꝺictione nō tz in dīnis. ¶ Cōtra istū modū nō est disputandū: q; negat p^m pn^m cōplexū. De q̃libet affirmatio vel neg^o va ⁊ nō de codē ambo sil̄. ¶ ꝑ. Dico ego g; ꝺs nō est trin⁹: si dicas g; est trin⁹ fm fidē: vez est. tz vtrūq; est vez g; est trinus ⁊ nō trin⁹: q; ista regula nō habet ibi locū. ¶ 2º modus est p intellm deficiētē: q; intell's nō pōt plenarie cape deū. s. sicut est: sed fabricat ibi relationes rōnis: ⁊ p istas fabricatas rel'ones saluat ꝺictiones q̃ de deo dr̄. ¶ Cōtra. q; q̃cūq; aliq̄ ꝺictio ꝑcedit oēm intellm deficiētē nō pōt saluari p intellm deficiētē: vel fabricationē intells deficiētis: sz oēs iste ꝺictiones ꝑcedūt intellm deficiētē: nā ab eterno intells deficiens non erat: ⁊ tm̄ deus ab eterno ꝑdestinat electos: ⁊ nō ꝑdestinat dānatos: ⁊ itells fuit pn^m notitie genite ⁊ nō volūtas ⁊ sic de alys silib⁹. g̃ ⁊c. ¶ ꝑ. Illa ꝺictio q̃ remanet destructo. a. nō saluaf̄ ꝑcise per. a. sz oēs tales ꝺictiōes remanēt oī itellū deficiēte destructo ⁊ annihilato: g̃ itell's deficiens nō saluat eas. ¶ 3º modus est p intellm supemineńtez g; tales rel'ones cāt. rōne q̃rū saluaf̄ talis ꝺictio. ¶ Cōtra. Quicqd intelligit intell's diuinus ituitiue itelligit: sed ista respectus nō sunt ibi: g̃ nō pñt ituitiue itelligi. Nam respectus rōnis nō sunt in re ibi: ⁊ per ꝺs nō pñt ituitiue cogsci. ¶ 2º sic. Intell's intuitiuus est exītis: vt exīs est: sz tales respectus exīstere nō pñt. g̃ ⁊c. ¶ 4º modus saluaf̄ p distinctionē potētialē: hz enīz fm istos diuina ēntia potētial'r g; moueat intellm ad ista itell'ndū: p que saluāntur tales ꝺictiones. ¶ Contra dupl'r. Primo sic. Oīs ꝺictio actualis ꝑsupponit actualitatē in fundamento: sz actual'r intell's diuinus itelligit oīa. volūtas vo nō. ⁊ volūtas actual'r vult: ⁊ intell's nō vult: g̃ ista vel sunt ꝺictozia actual'r vel nō. si sic: tunc q̃ro de fundamēto si sit oīb⁹ modis idē. si nō: hz ꝓpositū. si sic: g̃ ēt de codez oīno ꝺictozia. si dicas g; nō sunt ꝺictozia: ꝺ nihil est.

Impugº 2us.

Nō ꝺnotatis extrinsece que?.

D Impugº 2us.

Q Per denotationē extrinsecam. Per id quod in recto nō in obliquo. Per cōnotata. sed tu imitare impugnationes dñi ꝓderando oīa. Impugº 2us. Considera ꝺ plura dñi ꝓderando. Impugº 2us.

A ¶ Scōo sic. Ubi est ꝺictio simpl'r: est ibi fundamētuz simpl'r: ⁊ nō fm qd: sed ibi est ꝺictio simpl'r: ⁊ nō fm qd. g̃ ⁊ fundamētū simpl'r: sed qō est in po⁹ solū est fm qd ⁊ nō simpl'r. g̃ opz ponere fundamētū in actu. ¶ 5º modus saluaf̄: ga essentia dīna ꝓtinet vtual'r multos cōceptus: ⁊ fm ꝺ pōt saluari ꝺictio: vnū enī extremum saluaf̄ de essentia sub vno ꝏceptu: ⁊ aliō sub alio: ⁊ ita nō ꝺictio. ¶ Cōtra istō arguo 4.^r. Ubicūq; sunt extrema ꝺictionis formal'r: ibi sunt fundamēta ꝺictionis formal'r: ſz in diuinis ponunt̄ extrema ꝺictionis formal'r: g̃ ⁊ fundamēta. Tūc arguf̄ sic. Illud fundamentū qō est fōrmal'r in deo: aut est ꝑpenitus idem: aut nō. si nō: hz ꝓpositū. si sic: ergo in eodē formal'r oīno idistincto fundabunt̄ extrema ꝺictionis formal'r: qō est ipole. ¶ 2º sic. Qūcūq; aliqua ꝺictio saluaf̄ in aliqua nā fm aliquē modū fundamēti: qūo ponit̄ ibi fundamētū ⁊ ꝺictio ibi ponet̄: sed fundamētū istius ꝺictionis nō est ibi nisi vtual'r: ergo ⁊ ꝺictio nisi vtual'r. ¶ 3º sic. Qō inest vtual'r alicui est tale fm quid: ⁊ qō iest formal'r est tale simpl'r. ¶ Tūc arguo sic. Illud qō inest alicui formal'r: ⁊ per ꝓns simpl'r: nō pōt iesse per illud qō inest illi fm qd: sed affirmatio ⁊ negatio ⁊ extrema multaꝝ ꝺictionū sunt in deo formal'r: ⁊ p ꝓns simpl'r: g̃ nō pñt sibi inelsse per illud qō ꝓuenit deo virtual'r: qō est solū fm qd: g̃ ista distictio est ibi formal'r ⁊ simpl'r. ¶ 4º sic. Ubicūq; est iuenire formal'r terminos ꝑmi ꝓncipy ibi est iuenire vitatez ei⁹: ſz in deo formaliter inuenit̄ ens ⁊ affirmatio ⁊ negatio q̃ sunt huiꝫ terminī: g̃ ⁊ vitas ei⁹ que est: g; nō ꝓuenit oīno idē affirmare ⁊ negare de codē fm idē. ¶ 6º modus saluaf̄ p denoiationē extrinsecā sic. De⁹ nō fuit: creator ab eterno: ⁊ fuit ex tpe pp denoiationē extrinsecaz a creatura acceptā. ¶ Cōtra istud dupl'r. Uel entz ista denoiatio inest ex nā rei: aut nō. si nō: tūc arguaz ꝺ eos: sic ꝺ illos de re^u rōnis: ⁊ de itellectu deficiēte. ¶ Si aūt dicas g; ex nā rei: tūc arguo. Qūcūq; aliqua sūt oīno idē ex nā rei: si vnuz denoiat̄ denoiatione extrinseca ex nā rei: ⁊ alterū. g̃ si intell's denoiat̄ denoiatione extrīseca ex nā rei: ⁊ volūtas nō: g̃ itell's ⁊ volūtas aliqual'r distiguunt̄. Itē ga dicimus creaturā creari a volūtate dīna: nō ab itellū ex hoc eque euidēter ꝺcludit̄ distictio: sic ex aliqua alia ꝺictione: ⁊ tm̄ nō est sola denoiatio extrīseca: g̃ sil'r in ꝓposito illa formal'r distinguunt̄. ¶ 2º sic. Nā ex ꝺ denoiat̄ aliqd denoiatione extrīseca: ga vel ipm hz habitudinē ad aliud vel aliud ad ipsuz. Impole est aūt g; ad eādē ꝑfectionē oīno creatura bēat habitudinē ⁊ nō bēat: vel eǫ. g̃ ⁊c. ¶ 7º modus saluaf̄: p hoc g; oīa q̃ sūt in diuinis: sunt idē in recto: non tm̄ in obliquo.

Nō ꝺnotatis extrinsece que?.

D Impugº 2us.

¶ Sed ꝓtra. Qm̄ dico sic. Intell's diuinus est oīs obti creati ⁊ volūtas nō: quero de ista obligatate: vel est aliquid fabricatū ab itellū vel nō. si sic: arguo ꝺ eos: sicut argutū est ꝺ itell'm deficiētē. si non: tūc arguo sic. Esse oīs obti creati ⁊ nō eē oīs obti creati sunt vere ꝺictoria. Nā ita pōt eē ꝺictio in obliquo sic in recto: ſz vnū extremū illius ꝺictionis ꝓuenit itellectui ex nā rei: ⁊ aliud volūtati. Sil'r terminari ab aliquo alio: ⁊ nō terminari ab eodē ꝓuenit itellectui ⁊ volūtati. g̃ ⁊c. ¶ 8º modus saluaf̄ p ꝓnotata: ga enī itell's aliqd ꝓnotat qō nō volūtas. Jō aliqd pōt dici de itellu: ⁊ nō de volūtate ⁊ eǫ: ⁊ sic est de itellu ⁊ volūtate: sic dico de oībus alys. ¶ Cōtra. Cōnotare a. ⁊ nō ꝓnotare: vel sunt idez ex natura rei vel non. si nō: sicut argutū est ꝑius ꝺ alios arguo ꝓtra istos. si sic: tātū valet ista ꝺictio ꝓnotare ⁊ nō ꝓnotare: sicut alia. ¶ ꝑ. arguo sic. Aut cōnotare dicit ꝑcise itell'm diuinū ⁊ nō ꝓnotare ꝑcise volūtatē: aut cōnotare dicit intell'm ⁊ obm simul: vel tm̄ obm: vel intell'm sil̄ cū habitudine ad obm. si ꝑ mō: cū intell's ⁊ volūtas sint fōrmal'r in deo: vnū est ꝑcise vnum extremū ꝺictionis: ⁊ aliud est aliud extremū. ⁊ sicut extrema ꝺictionis nēcio distinguūtur: sic gtur g; itell's ⁊ volūtas distinguunt̄. si 2º mō. s. intell's ⁊ obm sil̄: tunc nihil aliud est ꝓnotare nisi dīnus itells ⁊ obm: ⁊ sic diuinus intells ⁊ obm sil̄ ꝓnotant diuinū intellm ⁊ obm: ⁊ sic idē ꝓnotat se: qō est icōueniens. si 3º mō. s. q; dicat ordinē ad obm ⁊ cōnexionē: tūc sic. ipole est idē hze ordinē ⁊ cōnexionē ad obm ⁊ nō hze: ſz intell's hz ordinē ad. a. qz cōnotat. a. ⁊ nō volūtas. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmat̄. qz aut extrema ꝺictionis sunt fōrmal'r in deo. s. vtrūq; extremū: ⁊ tūc hz ꝓpo^m: qz vbicūq; sunt extrema ꝺictionis nēcio iter fundamēta eoz est aliq̄ distictio. ¶ Si dicas g; nō sunt ambo in deo: ſz vnū in deo ⁊ aliud in creatura. ¶ Cōtra. Uelle infinito actu oīa bona: ⁊ non velle infinito actu oīa bona. Uelle ifinito actu oīa mala: ⁊ nō velle actu ifinito oīa mala. intelligere etiā ifinito actu oīa bona ⁊ mala: ⁊ nō itelligere oīa bona ⁊ mala infinito actu: nullū istoz est fōrmal'r in creatura: nō illud velle tm̄ oīa bona actu ifinito: qz nullus actus infinitus pōt cē in creatura: ⁊ p ꝓns nec aliud. s. intelligere oīa bōa ⁊ mala. ¶ Si dicas g; vtrūq; extremū ponit̄ in deo ⁊ in creatura ꝺ nihil est: qz infi^m velle vel ifinitū itelligere nō est in creatura pp rōnē dictā: nec est pole ꝺ imaginari: g̃ hz ꝓpo^m. ¶ Confirmat̄ ista rō tota sic. Ubi est fōrmal'r affirmatio ⁊ fōrmal'r fundamētū negationis opposite: ibi est fōrmal'r ꝺictio: ſz ista affirmatio. intelligere oīa itellectione ifinita. est fōrmal'r in deo: ⁊ fundamētū negationis opposite qō est velle: vel nō itelligere p volūtatē: est ēt fōrmal'r in deo: nā velle est fundamētū isti⁹ negationis nō itell'ere oīa ifinito actu. g̃ necessario erit ꝺictio in deo: ⁊ p ꝓns distictio.

Euasio. G

¶ Sz ꝺ ad ꝺ nō est ꝺictio nisi respectu eiusdē. sic ꝺ po⁹ ordinata ⁊ nō ordinata: dr̄ g; ꝺictozia vñr dicit: ſz qz nō est respectu eiusdē: iō non segt̄ ꝺictio. codē mō in ꝓpo^o.

¶ Cōtra. Accipio vinculū incarnationis. oīno idez de po⁹ ordinata de⁹ nō pōt illud dissoluere: ſz de po⁹ absoluta id idē pōt. g̃ ꝺictio respectu eiusdē: ⁊ p ꝓns distictio: qō est ꝓpo^m. Uidet̄ g̃ ꝓ ipsas ꝺictiones q̃ in diuinis ponunt̄: ⁊ de eis dñr. g; necesse sit ponere aliq̄ ex nā rei distincta: q̃bus applicent̄ extrema illa.

Concludit ītē tm̄ ꝓncipale.

Sed hic sunt multe instātie. Primo. s. ꝺ modum ꝓbādi ista distōnē. s. per viā ꝺictionis. Non enīz vī g; vbicūq; ꝺictio sit g; distōnē icludat. Doc ꝑz in 4.º exēplis. p^m est de sole. Nā sol hz virtutē desiccatiuā ⁊ humectatiuā: ꝑ desiccatiuā pt desiccare: ꝑ humectatiuā aūt nō. z^m ex^m est de angelo: g̃ hz in se vtutē getatiuā celi: ⁊ vtutē motiuā. ⁊ p getatiuā nō mouet ꝑ motiuā aūt mouet: g̃ distō. 3^m de albedine q̃ vtutē hz assimilatiuā ⁊ dissimilatiuā. 4.^m qz eadē dīa vī eē diuisiua gñis ⁊ ꝓstitutiua spēi: sed inquātū est diuisiua nō ꝓstituit: ⁊ iquātū ꝓstitutiua nō didit: ⁊ tm̄ ex istis vī ꝓbari distō. ⁊ ibi tm̄ negaf̄.

1. instantia.

Exēplū 4.^{ī}.

H Solo.

¶ Ad ista. Ad p^m de sole dico g; eadē vtute desiccat ⁊ humectat: ⁊ p humectatiuā desiccat: ⁊ p desiccatiuā humectat: nec ē ibi distō.

Replica.

¶ Sz ꝺ. Inquātū humectat nō desiccat: qz sic desiccaret cerā. ¶ Dico g; ly inquātū ꝓt reduplicare vtutē vl̄ pn^m. si pn^m: sic ꝓcedo g; nō segt̄ icōueniens: ſz tm̄ ꝺ nō est de virtute fmonis fm oēs. ¶ Alio⁹ pōt reduplicare resolonē vel actionē q̃ est. s. actio humectādi ⁊ desiccandi: ⁊ ista mō nego: ⁊ sic segtur incōueniēs ⁊ ꝺictio.

Eadez vtute sol resolut ⁊ cōstringu.

¶ Intell'ndū tm̄ ad euidētiā isti⁹ oīuz alioz exēploz: g; si hēt aliquā auctatē dicētē g; alia ⁊ alia vtute ꝺ sol illa faceret: ⁊ illa auctas cogeret: dicerē g; ibi eēt distictio. sed qz nulla est: iō vitādo pluralitatē: qz nō apꝑt

Universidad de Deusto Biblioteca

L

Replica.

Mobile vbiqs 2.instantia.

L.16.t alibi.

K

Mō q idē actus i deo sit nolle t velle: t pōdera bñ. Exemplum. Cōsidera instantiam pon derādo plā.

L

Dubium.

Solo duplex. Vide Sco. in plo.q.3.t.3. lateraliq; qui al ns h inuestigat Obo.

Cōsidera an currit maxie de virtutibus mozalibus.

Finite numero sunt dine pfectiones: t si infinite inte sue.

M

Ulias quoz ꝺictiōez adducit ad pncipale.

Absolutuz t realitas distinguuntur ꝛc.

Radicabilitas t neitas distiguūt ꝛc.

necessitas eā ponēdi. Dico q eadē potētia sol desiccat t humectat: sed qa bemus p fidē cogēte: q deus itelligit oīa: t nō vult oīa iō est ibi ponēda distinctio. Sil'r dico ad aliud de angelo t de albedine t de ꝺiab: qð est pñ idē oīno quo angelus mouet t getat: quo albedo similat t dissimilat: t quo differentia diuidit t pstituit.

¶ Sed ꝺicim⁹ q iquātū ꝺia diuidit nō pstituit: t iquātū albedo similat t nō dissimilat: posito qꝺ pñ: ꝙre ita nō possum⁹ ꝺicē de deo q inquātū itelligit non vult. Dico q iō sic ꝓcedit in istis pp diuersas actiones fundatas in eodez pñ: vel pp diuersas relones. in deo aūt re⁹ eiusdē pncipy nō sunt diuerse actiones. 2° mouent istantie ꝺ pbationes ꝺictionū: ga min⁹ videnť ꝓcludere. p ga Aug. ꝺicit. 15. de tri. q ꝺe⁹ vna simplici visione nouit oīa: sz tu, pbas q notitia simplicis visionis t simplicis itelligētie distinguunť nec̄io. 2°ga vni cuius actus volēdi ponit̄ in ꝺiis: t tū oportebit multos ponere: qð videť falsuz. ¶ Ad itel'm ista t nullozū alioz est sciēdū: q idē actus aliō ꝓcernēs pōt ꝺici nolle t velle. ¶ Exēplū. In deo est habit⁹ amicitie t inimicitie: q distinguunť ex rōnibus suis formalibus. ¶ Et ideo ꝺico: q idē act⁹ nuō qui est volūtatis exīs vnica pfectio: ꝺ ꝺilectio: vt ꝺcernit habitū qui est amicitia: t ꝺ odiū: vt ꝺcernit inimicitiā. Sil'r de mīa t de iustitia: eodē mō pōt ꝺici ad multa alia que sunt in deo. In deo eni est ꝓuidētia t scia: t ideo actus itelligēdi cum habitu ꝓuidētie pōt ꝺici simplex visio: t cū habitu scie simplex itelligētia: sil'r de potētia ordinata t absoluta. In deo eni volūtas que est oīpotētia factiua cū habitu ꝓuidētie ꝺ potētia ordinata: t cū habitu scie ꝺ potentia absoluta: sil'r de volūtate signi t beneplaciti: eodez mō de multis alys. ¶ Sed restat ꝺubiuz de scia: sunt ne oēs scie in deo formaliter ꝺistincte: sicut geometria: arithmetica: t sic de oībus alys. ¶ Dico q posset faciliter sustineri: q idem habitus formal'r sufficeret: qui per respectus fundamentales ad diuersa diceretur habens illum habitum: sciens illa diuersa. Uerum: quia eodē modo posset ꝺici de sapia: que est de eternis: t de scientia que est de tēpozalibus. Augusti. autem videť distinguere ea: t ꝺictum est superius q sapia est principiuz ꝓductiuū vbi: t nō scia. Jdeo videť posse ꝺici de istis t de oīb⁹ alys sciētys: q sūt ibi formal'r t formaliter distincte: t ctiā de vtutib⁹ mozalibus que pfectiones ꝺicūt. ¶ Sed ꝺices. tu ponis multas pfectiones nimis t ifinitas. Dico q pfectiones in deo nō sunt infinite: ga ſter eas est ordo. Multi tū antiqui ausi sunt ponere ifinitas: sed multas hic pono. ¶ Sed ga aliquis diceret. q oēs ꝺictiones iste per quas ꝓbata est illa distinctio sumunť per cōparationē ad aliud: vel saltez plures ea: t ideo nō est ita euidēs ꝺictio: sic fi sumerent sine respectu. ¶ Jdeo adduco 4.⁰⁹ tradictiones: que sumunť sine aliquo respectu: vel cōparatione ad extra. ¶ Prima fundať in attributo realitatis t absoluti essentie: ga ex nā rei repugnat rōn: formali absoluti: que est ꝺiuina essentia cōicari relōni: tūc eni relatio esset ad se: t tū nō repugnat realitati: ga relo est realis eadē realitate qua essentia cū sit idē real'r: t ꝺ inferius ostēdet: ergo realitas essentie t eius absolutum distinguunť ex natura rei. Et per idē mediū ꝓbanť distīgui essentia t relatio. ¶ Scda fundať in rōne formali radicabilitatis que cōpetit ꝺiuine essentie: prout est fundamētale cōstitutiuuz cuiuscūq; ꝺiuini suppositi t in rōne neēitatis. Nā ꝑma ꝺditio. s. esse radicabile pñ⁹ cōstitutiuū t fundamētale nō cōicať relōni: ga ꝺ sibi repugnat: t tū eōicať ei necessitas: ga ita neēia est ꝺiuina ꝓductio; sicut essentia ꝺiuina. ¶ 3ª fundať in ꝺina cōicabilitate t existentia: ga eadem exīstia qua ꝺiuina essentia existit t relo: t tū nō eadem cōicabilitate cōicatur q̄ eēntia: t sic extrema ꝺictionis ꝺīr ꝺe ꝺiuina cōmunicabilitate t existētia. ¶ 4.ª fundať in infinitate intēsiua t eternitate: q̄ gñatio ꝺiuina est eterna formal'r: t ipsa nō est foz̄al'r ifinita itēsiue: cū nō ꝺicat pfectionē simpl'r: q̄ qcgd pfectionis est in patre t in filio.

¶ Sed vt meli⁹ hec ꝺistinctio videat: mouebo aliōs ī stātias nunc: als mouebo alias. ¶ Pria quātū ad pñs sit ista. Quia deus est q̄ magis nibil cogitari potest ſm Anſ. psol. Si aūt in deo eēnt ples pfectiones infinite: tūc plures ipsaz eēnt maiozes vna: t sic illa nō eēt ꝺiuina. ¶ Dico ad hoc q oīa attributa habent eādē infinitatē numero: sicut ostēsum fuit supius ꝺist. 2ª. t q2 magis t minus t ieqlitas respiciūt quātitatē virtutis: vbi nō est quātitas molis. Dnc est q vbi est eadez quātitas: ibi oīno nō pōt esse nec magis nec minus: nec ineqlitas: infinitas aūt est eadē in oībus t locū tenet quātitatis: talia enim semp reqrunt ꝺistinctam quātitatem.

¶ P. Equale t ineqle sunt passiones quātitatis finite: in deo aūt nō est quātitas finita: t ideo inequalitas ibi nō est: nec plura infinita eēnt maiora vno. ¶ 2° instať. Sicut summa simplicitas excludit oēm cōpositionē: ita summa vnitas oēm pluralitatē: sz summa idētitas oēm ꝺistinctionē excludit: in ꝺiuinis aūt pfectionibus est ſma vnitas t identitas rōne eēntie: q̄ nulla distinctio aut pluralitas. ¶ Dico q sicut inter psonas ꝺiuinas est ſmma vnitas t idētitas rōne essentie cuz pluralitate t ꝺistinctione psonaz vera t reali: pluralitas etiā ibi est inter fundamēta in ꝓprietatibus. Jta ꝺico in ꝓposito: ſma enim idētitas t vnitas est in infinitate: pluralitas aūt fundať sup ꝺistinctione formali attributoz. non enim vnū oppositoz excludit reliquū nisi respectu eiusdē fundamēti. ¶ Contra. Magis sunt ilia idē que sunt de p mō: q̄ illa que sunt de 2° mō. attributa aūt sunt idē in 2° mō: non in p: q̄ nō sunt summe idem. ¶ Dico q attributa in rōnibus suis formalib⁹: nec sunt idē: nec vnuz. t vt sic cōparanť illis de 2° mō. prout aūt cōparanť ad essentiā habent per illā vnitatem: t reducūtur ad p^m modū: q2 habent eandē infinitatē t eandē realitatē: sicut suos modos intrinsecos: q2 videnť ad eos reduci sicut ad p^m modū: t isto mō sunt ſmme idē: sicut ꝑsone ꝺiuine sunt idē: t ſmme vnuz: t nō nisi isto modo. s. vnitate t idētitate que est p eēntiā: lz ꝺistinguanť t plurificētur inquātū sunt persone. Potest tū breuiter ꝺici: q illa ꝺe p mō nō sunt magis idem: sed pluribus modis idē. ¶ 3° instať. Nam p rōnes p q̄s tu cōcludis pfectiones esse ꝺistinctas formaliter: per easdē pōt inter eas ꝓbari ꝺistictio realis: quā nullus cōcedit: q2 qñcūq; aliq̄ sic se habent: q gcquid cōuenit vni real'r nō cōuenit alteri: talia videnť real'r ꝺistingui: sicut ex ꝓueniētia alicuius t ꝺisconuenientia eiusdez ex natura rei alicui: arguiť ꝺistinctio ex nā rei inter ea. ¶ Dico q modus realitatis superueniens illi regule ꝺestruit ea: z eni essentia t relo in ꝺiuinis sint vnū suppositū: tamē relōni cōuenit ꝺistinguere t non essentie: t lz nā ꝺiuina t humana in Christo sint vnum suppositū: tamē sola nā ꝺiuina sustētat: t suppositat humanā: t quēadmoꝺuz nā t beccitas sunt vnū ꝺiuiꝺuū: t tamē nā ꝺiuiꝺual'r non ꝺistinguit: t becceitas ꝺistinguit: t ideo ꝺico lz ista regula certissima q quā ꝺo aliq̄ sunt idē oībus modis: gcgd ꝓuenit vni t alteri t eodē mō: sed tū q̄ aliq̄liter ꝺistinguunť: t sunt idem aliq̄ mō: nō opz q illo mō q̄ aliqd cōuenit vni ꝓueniat alteri. ¶ 4.° instať sic. Quicqd ponit̄ in ꝺiuinis: opz q ponatur ſmme: t sic cum ponuntur ibi ꝺistinctiones

N

Cōcabilitas t existia ꝓbi guūtur ꝛc.

Infinitas t eternitas ꝺi stinguūt ꝛc.

Obiect nō liter ꝺ dict pncipaliter in hac.q. 1.instanta. Cap.2. Dic al'r et pōderandū Uid Sco. 1. quolibe. 5.q. eiusdē vbi ibi nō.

O

Nibil nisi cō pōle alicui ē ei melius.

2.instantia.

Replica.

Quid regrit ad cē pfectissimi t qd nō?

C

6.instantia, Arrius.

Cū ſma vnitate t idētate stant plitas t ꝺistiō. Replica nō tabilis. Cōsidera dū pōdera.

Tollit p instā tiā optime.

Sabellius

Esse magis idē t plibus mod o dim. 3.instantia.

Nō bñ ꝺ te nerarios vtri usq; vic nota bñter.

Regula.

Q

Ex idētitate suppositali vel reali aliquoz nō seq tur vnitas ꝓpietatis ꝓuenientis vel ꝺisconuenientis actus t passiue: q quo vel q.

Regula.

4.instantia.

A

Que ꝺebent poni in ſmo in ꝺiis t que non?

Replica 2ª.

Caste peranſ dis hic. Quidditas i plis ē q̄ cēn⁸ 5.instantia.

B

Nibil nisi cō pōle alicui ē ei melius.

Replica.

Quid regrit ad cē pfectissimi t qd nō?

Opio cōis.

Impugº 4ª.

Tollit p instā tiā optime.

Sabellius

Nō bñ ꝺ te nerarios vtri usq; vic nota bñter.

D

Opio cōis.

Impugº 4ª.

ponentur ibi summe. ¶ Dico q lz illa que ꝺicunt ibi pfectiones sint ibi ſme t ſma: nō tñ iª q̄ ꝺicūt cōem habitudinē. vñ ſma ꝺistinctio nō est inter personas. ¶ Cōtra. ꝺistinctio p ꝓpa est maioz q̄ p posteriora: lz ꝺistinctio quā ponis iter attributa est qꝺditatiua: t per ꝑfs per ꝓpa. s. p illa ꝺe p^mo modo. ergo ꝛc. ¶ Prima ꝺistinctio essentialis est maxima: sed ꝺistinctio quidditatiua est essentialis: quia quidditas t essentia sunt idē. ¶ Ad ista ꝺico. ¶ Ad p^mū q cōtingit iterdū per posteriora maiozē ꝺistōnē fieri. Nā soz. t plato q ꝑcise ꝺistinguunť p posteriora: magis ꝺistinguunť q̄ aial t rōnale que ꝑcise ꝺistinguunť p ꝓpa. ¶ Ad 2^m ꝺico q qꝺditas abstrabit ab eēntia sic ꝓductio a factione: t p ꝑfs ꝺistinctio qꝺditatiua ab essentiali. ¶ 5° instať sic. Melius est ꝺze oēm pfectionez in se qꝺditatiue t formal'r t simpl'r q̄ aliquo alio mō: cū iste modus sit primus t pncipalissimus. Lū g̃ oīa eēntialia ꝺicāt pfectiones simpl'r: meli⁹ est q attribuant essentie ꝺiuine in p mō q̄ in 2°. Et si in p mō. tūc arguo sic. q̄cūq; sunt in p mō idē: nō ꝺistinguunť formal'r: lz pfectiones cū essentia sunt buiꝰ. g̃ ꝛc. ¶ Dico q sic nō est melius filio eē pfectiozē ꝑe q̄ eē q̄lē: ga hoc sue ꝺignitati repugnaret: ita nō est melius ꝺiuine sapie eē in p mō ꝺina eēn⁹: ga tūc nō eēt sapia. ¶ Cōtra. Illud qð est tale quo nibil cogitari magis pōt: icludit oēm pfectionez simpl'r: aliogn nō eēt pfectissimū in sua qꝺditate: que ꝑscinderet videť ab alys pfectionib⁹. ¶ Dico q sufficit q pfectissimū icludat idētice oēm pfectionē simpl'r. Et tunc ad illō qō ꝺ: q tūc nō esset pfectissimū: vt ꝑscindit qꝺditatiue ab istis pfectionib⁹. Dico q imo. nā ipm soluz est pfectissimū p suā ifinitatē t eadē est ifinitas eius: t oīuz taliū pfectionū essentialiū: vt aūt ab illa ifinitate ꝑscindit: nō est pfect⁹ nec iperfect⁹. ¶ 6° instať sic. Nā vt ꝺicūt alig. boc videť ꝓfirmare errorē Arry: ga vna illaz pfectionū vt ꝑscindit ab alia: cū nō sit creatura: opz q sit ꝺeus: t sic erūt ples ꝺy sic plures pfectiones. ¶ Dico q eodē mō arguereť de psonis q essent ples ꝺy: cū tñ quelz: vt ꝑscindit ab alia: nō sit creatura: lz sit ꝺe⁹: t sic erunt plures ꝺy sicut plures psone. ¶ Dicūt tñ alq q ponere oppositū istius ꝺistōnis iducit errorē Sabelly ꝺ ꝺistinctionē ꝺiuinaz psonaz. nā p oēs rōnes q̄bus militat ꝺ formalitates: vt supra patuit: t ifra patebit. pōt militari ab infidelibus ꝓtra ꝺistinctionez ꝺiuinaz personaz. ¶ Dico ergo q omne qð est: vl' est essentia creata vl' ꝺiuina: sed tñ nō qꝺditatiue: sicut oē qð est ſuba: vel accidēs: t tñ multa sunt que neutrū sūt qꝺditatiue. Jdeo dico q temerariū est ꝺicere aliquaz opionē illarū esse hereticā: ga vary t solénes doctores opinati sunt sic t oppositū: t ideo posita ꝺistinctione tali: oīa soluunť. ¶ Ad argumētū in pncipio patet.

¶ Utrum pfectiones in deo ꝺistinguanť ſm rōnez ab anima fabricatā. Questio. IIII.

VTrum perfectiones in deo ꝺistīguāntur ſm rōnez ab anima fabricataz. Qz sic. ga ſm Diony. sacra scriptura multa deo attribuit ꝓpter imperfectionez intell's nostri. ¶ Cōtra. Tale est fictitium t nullum tale debet poni in deo.

Hic introducit cōis opinio q sic. ga intellectus noster vario mō operans circa suū obm p cōceptiones q̄s facit circa obm: pōt ꝺistinctionē rōnis fabricare. ¶ Sed ꝺ hoc arguiť 4ª. ꝓ sic. Qñ aliqua duo sunt penitus indistincta: si vnū nō ꝺistinguiť rōne nec reliquū: sed pfectiones ꝺiuine sūt penitus eedē in se t in nobis. s. in ītellectu nr̄o obiectiue: lz vt in seipsis nō ꝺistinguunť rōne. ergo nec in intellectu. ꝓbatio minozis: quātū ad istā partē. s. q sunt eedē in se t in nobis. s. i ītellectu: q2 vel sunt idē totaliter: t sic hz ꝓpositū. vel nō: t tūc nō intelligim⁹ eas.

¶ Si ꝺicať q pñt ꝓ tāto ꝺistingui rōne in ītellectu t nō in se lz sint eedē: q2 vt in ītellectu sunt bñt quēdaz respectū rōnis: q2 in mēte sunt que nō bñt in se: t pp hoc possunt ꝺistingui. ¶ Cōtra. ꝺiuina pfectio vt in se est: nō habet talē respectū rōnis: sed ꝺiuina pfectio que in nobis est: est oīno ꝺiuina pfectio que in se est. g̃ ꝺiuina pfectio q̄ in nobis est nō hz illū respectū rōnis. Prima ꝓbať. respectus est posterioz fundamēto: t p ꝑfs multo magis ꝺe illo respectu. ītellectus g̃ prius ītelligit ꝺiuinā pfectionē in se q̄ habeat talē respectuz vel q̄ fabricet: t in illo priozi sunt in ītellectu: t tñ indistincte.

¶ 2° sic. Nullus effectus formalis est vbi nō est forma: respectus aūt rōnis dat referri t ꝺistingui: sed respectus rōnis nō est in illis pfectionib⁹: q2 si sic: eēt realis. g̃ nō dat ꝺistingui. ¶ 3° sic. Dis ītells aliter intelligens rem q̄ sit in se: est falsus: sed ītelligēs ꝺiuinas pfectiones ꝺistingui rōne: ītelligit eas alr q̄ sint in se: q2 ītelligit eas referri respectu rōnis. s. ꝺistinctione que nō est ibi. ¶ Ꝺ q si ītellectus ītelligeret res in se t alr ītelligeret q̄ in se essent: esset falsus: sed ītellect⁹ nō intelligit eas vt in se sunt: sed ītelligit eas vt sunt in esse cognito. ideirco nō est falsus. ¶ Contra. q2 intellectus ītelligens aut est falsus: q2 intelligit rem aliter q̄ sit in se: t tunc bz ꝓpo^m: aut q2 ꝑcise intelligit eā alr q̄ sit in esse cognito: t sic ſgtur q nulla cognitio esset falsa: q2 oīa sibi cōueniūt in esse cognito vel ītellecto. ¶ 4.° sic. Qñcunq; vnū ꝺictoꝛ ioꝛ verificať de aliō: aliud tūc nō pōt verificari de eodez: sed istud est vez: q ꝺiuine pfectiones in se nō ꝺistinguunť rōne. g̃ per quācūq; potētiā nō potest verificari q ꝺistinguanť rōne. Uideť g̃ imaginatio falsa: nec ꝺz boc attribui rōni neq; ītellectui: q2 ꝺictionē vī includere: q2 tñ cōis opinio est in oppo^m: ideo istud nō assero. soluat rōnes qui vult.

¶ Utrū oēs ille pfectiones que sunt in deo pñt esse vna res: suppositā aliquā non identitate vel ꝺistinctione ex natura rei inter illas. Questio. V.

VTrum oēs ille pfectiones que sunt in deo pñt eē vna res: suppositā aliq̄ nō idētitate vel ꝺistinctione ex nā rei iter illas. Qz nō. Aug. de doc. christiana. Qð oīno nulla res est: nibil est: lz ille pfectiōes nō sunt nibil. g̃ sunt res. ¶ Cōtra. Dyla. aliud est psona: t aliud est realitas eius: q nō esset nisi realitas aliq̄ mō ꝺistingueret a formali rōne psone.

Hic antiqtus cōiter ꝺicebať q oīs ꝺistinctio nō facta ab alia est realis: q2 sicut ens ꝺiuiꝺit in ens in alia t extra animā: ita ꝺistinctio que ꝓsequit ens. Cōstat aūt q illud ens qð est extra animā est res. g̃ ꝛc. ¶ 2° ad qōnez rñdēdo ꝺicebať: q q2 ille ꝺiuine pfectiones nō ꝺistinguunť realr: sicut certum est cuilibet: t aliq̄liter ꝺistinguunť. Relinquit q ꝺistinguunť solū rōne. ¶ Cōtra hoc arguo ꝺupl'r. Prio sic. Qñcūq; aliq̄ ꝓpō est demōstrata de aliquo ex ꝺuab⁹ ꝓmissis: quaꝛ vna est demōstrata t alia credita: illa necessario est tenēda: lz ꝺistinctio ex nā rei non realis demōstrať ex ꝺuab⁹ ꝓmissis talibus. g̃ ꝛc. Probatio minozis: que sunt in psona ꝑis sunt vna res solū: t per ꝑfs nō ꝺistinguunť realr: q2 sic eēnt in ꝺiuinis plus q̄ tres psone vel tres res: sed aliq̄ que sunt in psona patris ꝺistinguunť ex nā rei. g̃ ꝛc. Prima ꝓpositio est credita. 2ª demōstrata est satis euidēter. t si bō nō velit ꝓcruire: opz q̄libet cōcedere ex vi demōstrationis. ¶ 2° arguo sic. Ubicunq; est pluralitas al-

E

Al.l.eedem.

Euasio.

Al.l.f.intellectu.

F

Augu. 83.q. q.32.

Euasio.

G

Cōclo quam intendit. Dic tū pōderando ꝑfir t pla hic addē do vt expedit.

Al.l.ab anti qꝺ ꝺ ꝑfir. Opō. cōis. p.cclusio.

H

2.cclusio.

Impugº 2ª.

Effatio ergo activa t spūtio activa sūt idē realr.

Vide q.4.pce dēte t alibi.

I terius ⁊ alterius rōnis/ibi nēcio est distinctio: ſz in diuinis est trinitas rerū ⁊ non est quaternitas. est aūt ibi ſm oēs quaternitas relonū non fabricata ab aīa. ḡ distinctio ex nā rei iter q̄uor relones que nō est realis: ga ſi eēt realis tūc essent ibi tot res quot cōcedunt ibi relones: qō est falſuz. ḡ ꝛc. ¶ Dico ḡ q̄ iter pfectiones diuinas est distinctio nō fabricata ab aīa: nec distinguūtur tm realr. Sed ad declarandū istud: ga videt difficile diuersi diuersimode dicūt. ¶ Aliqui volūt saluare ⁊ dicere q̄ oēs pfectiones diuine sunt vna formalitas solū ⁊ solū vna realitas: ga cū realitas ⁊ formalitas sint oīno idem multiplicata formalitate: multiplicat ⁊ res. ¶ Dicūt tm q̄ vna illarū pfectionū nō est: vel erit alia formalr: ⁊ p ons dicūt q̄ formalr distinguunt: ⁊ ſic ſaluāt logicalr. ¶ Cōtra. Ubicūq; est inuenire distinctiones diuersarū rōnū: ibi est inuenire extrema diuersa: rōnū: sed distinctio formalis ⁊ realis sunt diuersarū rōnū. ergo ⁊ extrema. ſ. foālitas ⁊ realitas. Maior est manifesta: ga eadē sunt p̄n̄a essendi ⁊ distinguendi. ergo sicut p̄n̄a essendi ſi sunt eiusdē rōnis nō dant esse nisi eiusdē rōnis: ſic nec dabūt nisi distinctionē eiusdē rōnis. ¶ Cōfirmat: ga iter extrema eiusdē rōnis: iquā tū eiusdē rōnis sunt: nō inascit nisi respectus eiusdem rōnis: distinctio est relatio. ergo ſi extrema sunt eiusdē rōnis ⁊ distinctio nō poterit cē nisi eiusdē rōnis: ⁊ ſi alterius: nēcio mutabit alter extremo ꝛ. ¶ Confirmat scdo: ga sicut ſuba diſtinguit ab accidēte: ſic distinctio ſubalis ab accidētali solū pp distinctionē extremoꝝ. ¶ Cōfirmat 3° ſic. Distinctio gīis distinguit a distinctione specifica: ga genus distinguit a specie: ⁊ ſi idem esset genus ⁊ spēs ⁊ distictio vtraq; eēt eadē. ¶ Scdo arguit ſic. Oſicūq; vna distinctio cōuenit vni per se ⁊ alteri per accīs: extrema nō pñt esse eadē. Doc ꝓbat: ga nō pñt esse extrema formalia nisi distinctio foālis sit ons talia extrema. ſi ergo extrema eadē eēnt distinctionis formalis ⁊ realis: posita formali ⁊ nēcio ponerent extrema: ⁊ per ons distinctio realis. ḡ ſi distinctio cōuenit aligb per accīs: ⁊ extrema illius distinctionis cōueniūt per accidēs: ⁊ ſi per ſe/per ſe: sed distictio formalis conuenit entibus oībus creatis per ſe: distinctio realis per accidēs. ergo necessario extrema distinctionis huius ⁊ illius sunt alterius ⁊ alteri⁹ rōnis. Minor quātū ad vtrāq; ſui partē ꝓbat. Primo quantū ad p̄mā partē. ſ. q̄ distinctio formalis cōuenit entibus per ſe: ga distinctio formalis est qdditatiua: ⁊ per ons/ons qdditatē: sed oē ons qdditatē est per ſe: ga per quidditatē demōſtrabile est de eo. ¶ Quātū ad scdam ptez. ſ. q̄ distinctio realis ſit per accidēs. probat ſic. Illud qō nō est realr vel qō nō est res: nō pōt distingui realr: ſz nihil est res nisi vt existit: quelz aūt res creata existit p accidēs. ergo distinguit realr per accīs. ¶ Cōfirmat. nēcium ⁊ cōtingēs nēcio sunt alteri⁹ ⁊ alteri⁹ rōnis: ſz extrema distinctionis formalis sunt nēcia: ⁊ extrema distinctionis realis sunt cōtingētia. ḡ ꝛc. ¶ 3° ſic. Quecūq; sunt idez oīb⁹ modis: ſi vnū distinguit ⁊ reliquū: sed formalitas ⁊ realitas/per te, sūt idē oībus modis. ḡ ſi formalitas vel rō formalis distinguit ab alia rōne formali: ⁊ realitas distinguit a realitate. ¶ Cōfirmat per ſyllm expositoriū. hic intellectus est omnibus modis hec realitas. hec voluntas est omnibus modis hec realitas. ergo hec voluntas est oībus modis hic itell's. ¶ 4° ꝓbat ꝓpositū per quadruplicē oppōnē. Primo per oppōnē relatiuā ſic. vbicūq; est cōe ⁊ ꝓpriū: nēcio est aliqua distictio: ga nihil est cōe sibiipſi: sed realitas est cōis oībus formalitatibus. nō e⁹. ꝛc. ¶ 2° per oppoſitionē ꝓpriā. Cōtraria nō pñt eidez ineſſe ſm idem: sed identitas ⁊ diuersitas sunt ꝓria. ḡ ꝛc. Perfectiones aūt diuine sunt idē realr: ⁊ distinguunt formalr. ḡ p aliud ⁊ aliud. ¶ 3° per oppositionē ꝓpriā ſic. pfectiones diuine inquātū sunt res sunt vnū. rōnes aūt foiales sunt in eis plures. ḡ vnitas ⁊ pluralitas nēcio eis cōueniunt per aliud ⁊ aliud. ¶ 4° per ꝺdictionē ſic. Oſicūq; aliq̄ duo sunt penitus idē multiplicato vno ⁊ aliud nō pōt nō multiplicari. ſi ḡ formalitas ⁊ realitas sunt penitus idē: sicut m'tiplicant rōnes foiales: ita ⁊ reales: qō est falſuz. ¶ Si dī q̄ res pōt accipi dupl'r. Uno⁰ cōiſſime ⁊ iſto⁰ dī de oib⁹ q̄ sunt ex aīa: ⁊ tūc tot sunt res quot sunt formalitates. Alio mō pōt accipi ꝓpriē: ⁊ tūc dī q̄ in diuinis pfectionibus est ſolū vna res cuz distictione rōnis formalis. ſi aūt dī ſic: ſic babet ꝓpositū: q̄ nēcio segtur distinctio inter realitatē ꝓpriā ⁊ cōez: sed cōis, per te, est oībus modis idē cū formalitatib⁹. ḡ realitas ꝓpriē sumpta nēcio distinguit aliq̄liter a rōnibus formalibus. ¶ Ideo dico q̄ nēcio est ponēda aliq̄ distinctio inter rōnes formales siue formalitates ⁊ realitates: ⁊ nō sicut inter formalitatē ⁊ formalitatē: sed sicut inter formalitatē ⁊ modū intrinſecum.

Ad cuius euidētiā est sciendū. Primo quid sit formalitas. 2° qd sit modus intrinſecus. ⁊ 3° qd sit relitas. ¶ Quātū ad p'm qd sit formalitas: Dicūt aliq̄ q̄ foialitas dī a forma: sicut mālitas a mā. Et ideo dicunt aliq̄ q̄ plures foialitates sine pluribus formis esse nō pñt: sicut nec plures mālitates sine pluribus materys. ¶ Cōtra. ista est nimis grossa ⁊ asinina imaginatio: qō patet ex duobus. Primo ſic. q̄ ſicut formalitas dicit a forma: ita essentiale ab essentia. Nos aūt ponimus in diuinis multa essentialia: ⁊ tm nō sunt ibi multe essētie: vt ꝑz expresse per beatū Dioñ. 3° cap. de vnica ⁊ discreta theologia. ergo nec ad positionem multaꝝ rationū formalium sequit multitudo formaꝝ sicut tu dicis. 2° q̄ in persona patris in diuinis ponūtur multa personalia. ſ. ingenitum: paternitas: ſpiratio actiua que oīa sunt p̄sonalia: ⁊ tm persona patris nō est nisi vnica. ergo ꝛc. ¶ Ꝑ. Multa mālia: ſm cōiter loquētes: ponūtur in vno cōpōsito. ſ. multa accidentia materialia: ⁊ tamē nō ponuntur ibi multe materie: ita in homine multa humana: nō tamē nisi vnus homo. ¶ Ideo dicunt aly q̄ formalitates sunt rōnes reales que ponūtur in eadez re simplici. ¶ Cōtra. Primo: q̄ formalitates nō solum ponūtur in simplicibus: sed etiam in cōpōsitis: ſm ponētes formalitates: ideo ista nō est bona descriptio. 2° quia nō omnes formalitates sunt reales: nam homo in potētia habet formalitatem: ⁊ tm nō realitatē: similr entia rōnis habent formalitates ⁊ nō realitates. ¶ Ideo dicūt aly q̄ iste formalitates nō sunt nisi quedā modalitates. ¶ Contra. nam ponētes eas diuidunt eas cōtra modos. 2° quia modi nō possunt esse primi in entibus: q̄ modus semper est posterior eo cuius modus est: sed formalitates ponunt simplr prime in entibus: nā ratio entitatis est q̄dam formalitas: ⁊ ratio deitatis: que simpliciter sunt prioꝝ omnibus. ¶ Ideo dicunt aly q̄ formalitates sunt rōnes diffinitiue. Uniuſcuiuſq; enīz ratio diffinitiua dicitur formalis: ⁊ cōstat q̄ est formalitas. ¶ Cōtra dupliciter. Primo q̄ predicamenta non sunt diffinibilia: q̄ simplr simplicia: ⁊ tamē habent formalitates per quas formaliter distinguunt. Secūdo quia ratio entis ⁊ ratio deitatis ponunt formalitates: ⁊ tamē non possunt diffiniri: eo q̄ omnis diffinitio datur per prioꝝ: sed bis nihil est prius. Dico ergo q̄ formalitas est quidditas vniuſcuiuſq; habentis quidditatez: siue diffinibile sit: siue non: quia rō formalis vniuſcuiuſq; est illud

N

Euafio. Res duplex

B.l.i. ſ. ſm dicat: dī. ſ.

O

Cōcio relationis ē nō re. ꝓpa ad ſit tiādū cōcio nē principii.

Formalitas quid? 1. op. alioꝝ.

Impugn° 2ª.

P

Stāt vna foſe pl cari ſolat ſicut in al contingit.

2. op.

Impugn° 2ª.

Ens ratio hnt formalitates. 3. op. Impugn° 2ª.

Q

4. op.

Impugn° 2ª.

Dñ. ꝓpria: ſ. addē plu.

A

B. q̄druplex

Formalitas ē realitas idēticē ⁊ tm cūuntate vni⁹ ſtat pluralitas alterius. Exēplū 2ª.

B

Identitas 2ª.

Nō qdditas. Essentia. Nō entitas. Subſtantia. Coꝛclariuz.

C

Ista ꝓpōnū q̄ formant in diuinis q̄uoꝝ.

Predicatio idētica 2ª.

D

Ecce q̄ ſpūs ſz tāge iſtātia

Cōſidera hic plura.

Modus intrinſecus qd ſit? Dñ. aliozuz.

Impugn° 4ª

est illud quod ineſt sibi in ꝑmo modo dicēdi p se. talia aūt sunt oīa qdditatiua. ¶ Sz ꝺ iſtā declarationē occurrūt q̄uoꝝ dubia. Primū ē. Si iſta qdditas q̄ ponitur foialitas est aliq̄ realitas. ¶ Dico ad iſtud q̄ oīs qdditas exiſtens in rerū nā nēcio est realitas: ⁊ p oīs denoiatiue realis: q̄ ſm Aug. p̄ de doc. chriſtiana. q̄ō nulla res est: oīno nihil est: iō opz q̄ oīs formalitas exiſtēs in rez nā nēcio ſit aliqua realitas: ⁊ p ons realis denominatiue: cū nō ſit nihil. ¶ z'm dubiū est. ſi formalitas est realitas: qūo pōt itelligi q̄ in aliquo ſint plres foiali tates q̄n ſint plures realitates vel res. ¶ Dico q̄ ꝑz duplici exēplo in diuis. p̄ q̄ libet p̄ſona est dīna cēntia: ⁊ tm tres p̄sone nō ſunt tres eēntie. ¶ 2°. 4. relationes ſunt vere cēntia dīna: ⁊ tm nō ſunt in diuinis. 4. cēntie eodē mō in ꝓpoſito. ¶ 3m dubiū est: q̄ idē nō pōt esse multiplicatū ⁊ nō multiplicatū: p extrema ꝺdictionis: ⁊ iō q̄ p̄ſone ſunt plures ⁊ nō essentia: ponit aliq̄ non idēitas iter ea: tūc eadē rōne oportebit dicere de formalitate ⁊ realitate. Cōcedo: ⁊ hoc ſupius ꝓbaui. nec video q̄ possit teneri oppoſitū: ſz q̄uo hoc ſit: inferius declarabit. Jō dico q̄ formalitas est realitas identice ⁊ ſimplr ſunt idē: nō tm qdditatiue. q̄cūq; aūt ſe ſic hñt q̄ vnū pōt multiplicari alio non multiplicato: sicut ꝑz de essentia ⁊ relonibus ⁊ p̄ſonis: nō pōt cē vnū oībus modis idē alteri. ¶ Quartū dubiū ē. q̄ ſi formalitas est qdditas: sicut in diffōne dictū est: tūc distinctio formalis erit qdditatiua: q̄ qdditas ⁊ essentia sunt ide. ḡ ſequit q̄ diſtō formalis erit eēntialis: ⁊ ſic in diuinis eēnt multe essentie. ¶ Dico q̄ quidditas abſtrahit ab eēntia: sicut entitas a ſuba: ⁊ p oīs distinctio qdditatiua abſtrahit ab eēntiali: ⁊ ſic multe qdditates ſtant cū vnitate essentie. Ex bis p modū coꝛclarij ſequit illud q̄ ſupra dictū est. ſ. q̄ q̄uoꝝ gīia ꝓpoſitionū formanꝫ in dīnis. ſ. denoiatiuaꝝ: qdditatiuaꝝ: eēntialiū: ⁊ idētarū. Quere de illis distinctione ſcda ⁊ de ſimilibus. Nūc aūt ad ꝓpoſitū: q̄ñ nos ꝺcedimus in diuinis formalitatē eē realitatē in abſtracto: illa ꝓpoſitio est idētica: sicut iſta: p̄ est eēntia: ⁊ iō plures formalitates ſūt vna realitas: sicut plures p̄ſone ſunt vna essentia ſuo mō. ¶ Altēdēdū est tm q̄ p̄dicatio idētica ꝓtigit duobus modis. Uno mō pp infinitatē vtriuſq; extremi. vel ſaltē alterius: sicut ꝑz in dīnis: q̄ñ aliqua attributa predicant de ſeinuicem. vel q̄ñ attributa p̄dicantur in abſtracto de relone: ⁊ totū illud est ꝓpter infinitatez vtriuſq; vel alterius extremi. ¶ Alio mō contingit pp cōitatē vniꝰ vel amboꝝ extremoꝝ: q̄ñ. ſ. sunt trāſcendētia. ⁊ hoc q̄ñ alterū vel vtrūq; est trāſcēdens: ⁊ iſto mō ꝺcedit in creaturis p̄dicatio idētica: ⁊ vni⁹ abſtracti de alio. ꝺcedit enī q̄ vnitas est entitas. nūq̄ autem inuenitur predicatio idētica que ſit in abſtracto in creaturis niſi ſecūdo modo. Primus modus nō inuenitur ſine infinitate que repugnat creaturis. Iſto ſecūdo modo ꝺcedit q̄ formalitas est realitas in abſtracto: pp cōitatē ⁊ transcendētiam vtriuſq; vel ſaltem alterius. realitatis: vel ſm aliquos formalitatis.

Also quid sit formalitas. vidēdū erit qd ſi modus intrinſecus. ¶ Dicūt aliq̄ q̄ modus est ille q̄ ingredit qdditatē alicuius: ⁊ p oīs ꝓtinet ad p'm modū dicendi p se: q̄ oīa alia ab illis de ꝑmo mō sunt cuilibet extranea ⁊ extrinſeca. ¶ Cōtra illud arguitur 4°. Primo ſic. Modus cuiuſlibet rei intelligit posterioꝝ eo cuius est modus: q̄ fundat in re cuius est modus: ſz oīa qdditatiua ⁊ ꝓtinētia ad p'm modum sunt ꝓoꝝ: vel ſaltem nullum est posterius. ergo modus nō pertinet ad p'mū modū: ⁊ p oīs nō est de quidditate rei cuius est modus. ¶ 2° ſic. Nullū ꝓpriū est de qdditate alicuius cōis: maxime ſi illud cōe posset stare cū oppoſito illius ꝓpriy: ſed rō entis est cōis reſpectu infinitatis que est modus intrinſecus entis: ⁊ ēt eadē rō formalis entis stat cū oppoſito ifinitatis. ſ. cū finitate. ḡ nec ifiniti nec finitū: qui sunt modi intrinſeci entis: sunt de qdditate entis. ¶ 3° ſic. Nihil diuidit ꝺ rōnē foialē ſimplicē q̄ est intra rē ⁊ est de ꝑmo mō respectu illius: sed ifinitas diuidit ꝺ illud cuius est ifinitas: nā ⁊ ipſa est modus diuine eēntie: ⁊ nō rō formalis. ¶ 4° ſic. Ablato aliquo: qō est de qdditate alicui⁹ aufert ei⁹ quidditas. ablato ḡ gradu albedinis q̄ est modus intrinſecus ei⁹ nō aufert albedo: vl rō formalis eius. ḡ modus nō est de qdditate. Jō dico q̄ modus intrinſecus est q̄ aduenies alicui nō variat rōnē formalem eius: vel recedēs ab eo nō variat rō: sicut ꝑz de albedine ⁊ ei⁹ gradib⁹. ¶ Sz ꝺ hoc inſtat q̄druplr. Primo ſic. Nā ꝺtia aduenies generi nō variat eius rōnē formalē eius: ⁊ nō ponit eius modus intrinſecus. ¶ 2°: q̄ accidēs aduenies ſube nō variat rōnē formalem ei⁹: ⁊ tm nō ꝺ esse modus intrinſecus ſube. ¶ 3° ſz finitū ⁊ infinitū nō variant rōnē entis cui aduenīunt: tm variāt rōnē formalē quātitatis: virtutis: quā diuidūt p se. ¶ 4° ſic. Q̄ oē qō est extra rōnē formalē alicui⁹ vī esse ei extrinſecū: ſz iſte modus ponit ꝑter ꝓpriū. ¶ Ad p'm dico q̄ ſz differētia nō variet rōnē formalē generis: variat tm formalr rōnē ꝺſtituti ex genere ⁊ ꝺtia: ⁊ iō ponit formalitas: quia non faceret differre formaliter niſi esset formalitas. ¶ Ad 2m dico q̄ ſz albedo nō variet rōnē formalē ſube: tm rōnē ꝺſtituti p ipſam bm variat. nam album ⁊ nigrū bene diſtinguuntur formaliter: q̄tuz ad genus ſecūdaꝝ perfectionū. ¶ Ad tertiū dico q̄ ſicut finitum ⁊ infinitum dicunt nullam rationem formalem: ita nec quātitas virtutis que per ea diuiditur: ⁊ ideo dico q̄ finitus ⁊ infinitum non differūt niſi sicut modi oppoſiti. ¶ Ad quartū dico q̄ modus intrinſecus non ponitur infra quidditatez: ita q̄ intret primum modum. ¶ Sed dicitur modus intrinſecus: q̄ reducitur ad idem genus ad quod reducitur ratio formalis cuius est modus. ¶ Ex premiſſis declaratis ad propoſitum deſcendendo introducuntur quatuoꝝ modi intrinſeci: ex quibus declaratur q̄ plures formalitates poſſunt esse cum vna realitate: quod est propoſitū. Primus est becceitas vel proprietas individualis: nam becceitas est modus intrinſecus: q̄ non variat rationē formalē. nam individua ſub eadem ſpecie differūt per becceitates: ⁊ tamen eiusdē rationis formalis ſunt: albedo ergo individuatur per vnam proprietatē: ⁊ non ſolū albedo: ſed etiaz omnia vniuerſalia que abſtrahunt ab ea ⁊ ſunt formaliter in ea hec: vna ſimplici becceitate: nec eis respondet niſi vna becceitas totalis. Eodem modo dico de realitate que: vt probabitur: est modus intrinſecus: ⁊ pōt esse illud quo multe rationes formales dicuntur reales: ⁊ nullatenus variata nec multiplicata. ¶ Secundus est exiſtentia. nam ꝺuenit dici q̄ realitas ⁊ exiſtentia sunt idem ſm esse: ſz differunt ſm diffinitionem. nō accipiebant esse pro cēntia: sed pro exiſtentia. Similiter vna exiſtentia est in aia noſtra ⁊ in omnibus potentys: ⁊ tamen multe qdditates. Eodem mō poterit dici de formalitatibus ⁊ realitate: q̄ multe possunt cē formalitates reales vnica realitate non multiplicata: ſz ſimplici. ¶ Tertius est eternitas: sicut in motu multe sunt rationes formales: ⁊ tm nō niſi vnū tempus menſurans oēs. ſic in diuinis sunt multe rationes formales. ⁊ tamen non niſi vna eternitas: sicut patebit clarius diſtinctione ſequenti. Cū ergo multa dicant eterna vnica eternitate: ita videt q̄ vni

E

Infinitas nō ē de rōne formali ſine cēntie quere Ric. Cadulphū ⁊ alios vt noſti. Op. propria. Nō ſingularissime de modis intrinſecis. Obiūgatur 4ª.

F

Quare ꝺtia nō ſit modus intrinſecus.

Genus 2ª.

G

Quaſ dī modus intrinſecꝰ idē. ſ. diſti. 9. q. 1.

Modi intrinſeci i dinis q̄uoꝝ: ſz ꝓdicta plura ħ.

Becceitas.

Cōſidera iſtā tiā bñ pōderādo i doctrina Scoti.

H

Becceitas 2ª

Exñtia.

Caueh pōderādo ⁊ ſeqre ſco. loquēdo de exñtia i dinis maxime Eternitas.

Vide ſco. 6. q. q̄libeti ⁊ pōdera an re cte eternitas ponit mod

I
Infinitas.

Limitavt scis cum scoto.

Realitas qd?

ea simplici realitate multa pñt dici realia. ¶Quart⁹ modus est infinitas:nō enī intelligo q̄ in deo sunt multe infinitates:sicut fuit declaratū distinctione ſcōa. vñ sicut vna simplex infinitas est in deo q̄ oīa essentialia dicunt infinita sic vī q̄ vna simplici realitate multa:immo oēs rōnes formales in vna psona existentes possūt dici reales sine pluralitate realitatum.

His visis manifeste oñdit q̄ realitas est modus intrinsecus:nā illud qō aduenit alicui ⁊ nō variat eius rōnē formalē illud est modus itrinsec⁹ eius:ſz realitas ē hꝰ.g̃ ꝛc. Maior pz ex dictis superi⁹. Minorē oñdo z⁹.q2 hō in aīa ⁊ extra aīam hz candez rōnē formalē:tñ sub alio ⁊ alio mō.cū ergo hoīem eē extra aīam sit hoiem esse realē:ſequit q̄ realitas non variat. ¶2°:q2 hō in actu ⁊ hō in potēcia hz cādē rōnē formalē:q2 eādē diffinitionē.in potēcia aūt nō hz verā realitatē:nā hō in potēcia nō est res:⁊ postea in actu est res.relingt̃ ergo q̄ sit modus. ¶Dico g̃ q̄ minor distinctio est inter realitatē ⁊ rationē formalem q̄z inter vnā rōnē formalē ⁊ aliā:⁊ sic de omni mō intrinseco. ¶Ex hoc pz qūo rō formalis pōt plurificari sine plurificatione realitatis:⁊ sic posita vnitate reali summa inter perfectiones diuinas poterit stare distinctio rōnū formalium que quidem distinctio est ex nā rei:nō ab aīa fabricata. ¶Sed hic occurrūt multe difficultates.Prima est ista:q2 ſm Diony.de diuī.no. Nō est audēdum dicere vel cogitare de supsubstantiali ⁊ occulta diuinitate preter ea que nobis per sacras scripturas de deo diuinitus sunt expressa. Ista positio formalitatū nō ponitur p sacrā scripturā.ergo ipa nō est ponēda. ¶Ista aūt diffi.soluīt quadruplici auctoritate sacre scripture:quaꝝ pma est ad Ro.1. Inuisibilia dei p ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciunt̃. Ista aūt inuisibilia:aut sunt essentialia:⁊ tunc habent multa essentialia conspecta ⁊ non ficta.Aut sunt personalia. Ista autez ſm Augu.⁊ Dyla.nō conceduntur plura in neutro genere:persone enim sunt plures ⁊ nō plura. ¶2ª ad Ro.11. O altitudo diuitiaꝝ sapientie ⁊ scientie ꝛc̄.Aut idē intelligit p sapiētiā ⁊ sciētiā:⁊ tūc inutilis est repetitio.Aut aliquo mō nō idē:⁊ sic ꝓpositū. ¶3ª est p̄ ad Col.2°.Ea que sunt dei nullus nouit nisi spūs dei.i.spūs scūs. Ex quo habetur q̄ spiritussanctus plura cognoscit intuitiue in deo:⁊ oīa talia sunt ex nā rei. ¶4.ª ē ad Ro.2.vbi dz q̄ benignitas dei ad pniam adducit illū:qui in futurū iram eius thesauriçat:⁊ sic respectu eiusdē deus tunc hz benignitatem:respectu cuius postea hz iram.ergo necessario opz ista in deo aliqualiter distingui ex natura rei:⁊ sic hz ꝓpositū. ¶2ª diff.est circa diuina mysteria nō sunt plura q̄z sancti posuerūt asserēda: sicut dic Diony.de diui.no.3.cap̄. ¶Ista diffi.soluitur quatuor auctoritatibus sanctoꝝ.Prima est Diony.de diui.no. ca° 9°. Ubi dicit loquens de diuina alteritate. Nūc āt ipsam diuinam alteritatē nō variationē quādā super inconuertibilis idētitatis suspicemur:sed vnitiuā idest multiplicem formationē ⁊ vnifōmes multe fecūditatis oīno processiones. ¶2ª est Ansel.in mono.p̄mo c°. sic dicētis.Planū est rōnē certe habenti summū spiritum.ſ.non idcirco sui memorē esse aut se intelligere:q2 se amat:ſz ideo se amare:q2 sui meminit ⁊ se intelligit. ¶3ª est Dyla.de tri.s.ſ.sic scribentis. Nō efficit ingt creaturā volūtas sed potestas:⁊ sequitur q̄ velle non est idem qō posse. ¶4.ª est Dionysij vbi loquēs de diuinis perfectionib⁹ dicit.Deo attribuit̃ multiplex simplicitas:⁊ simplex multiplicitas. Et sic p ista q̄tuor pz ad difficultatē secūdā. ¶Tertia diffi.est q̄ cōis scola doctoꝝ nō videtur ponē istas formalitates isto modo aut aliqua ex nā rei nō esse idem. ¶Dico q̄ ꝛz non oēs ponūt:tñ forte oēs intēdūt implicite: ꝛz iplicite nō dicāt. Hoc aūt declarat̄ q̄druplici exēplo. ¶Primū est q̄ semper doctores conati sunt vnū attribuiuz per aliud de deo demōstrare tanq̄z per notius.vñ aut ipsi intendunt idem per idem demōstrare totaliter qō est absurdū:aut si fugiunt ad entia rationis tunc ipsi negociantur circa cōceptus ꝓpoſitos:non circa deū. ¶Secūdū est q̄ antiqui doctores impugnant philosophos: q2 posuerunt deū esse principiū creaturarū per intellectū solum:⁊ tñ si nihil est in deo nisi intellectus:ipsi coincidūt cū philosophis.aut si aliquid aliud ab intellectu:ipsi concedūt ꝓpositū. ¶Tertiū est q̄ ipsi disputantes vtrum essentia diuina sit p̄ncipiū productiuum verbi sub aliqua ratione attributali.Dicūt q̄ ipsa sola sine aliquo attributo nō est p̄m̄ productiuum:qō nihil esset dictu:si nulla esset non idētitas ex parte rei inter ea. ¶Quartū exemplū est q̄ oēs tales concedunt q̄ demōstrabilis est diuina necessitas ⁊ eternitas:⁊ tamē circa infinitatē laborant multū:q̄ labor esset inanis nisi aliqua distictio eēt vel si eēnt penit⁹ idē.ponūt ergo ipsimet ꝛplicite istam distōnē. ¶4ª dubitatio est q̄ ꝛz beatus Augu.posuerit distōnē inter essentiam ⁊ relonē quā ītelligimus eē formalē:tū eo mō ipe neganti distinctionē inter essentialia.7° lib° de trinitate dicens sic.Filius inquit nō est eo verbū quo sapiētia:sed eo sapiētia quo essentia. Et in codē libro alibi dicit:q̄ non est aliud de deo esse ⁊ subsistere:sed bñ est aliud deo deū esse ⁊ patrē esse. ¶Dico q̄ qz ens p̄ma sui diuisio ne diuidit in absolutū ⁊ respectiuū:sicut suba in corpo reā ⁊ in ꝛcorporeā. Intētio beati Aug.fuit dicere.q̄ filius nō est eo verbū quo sapia:q2 verbū est p respectū: sapiētia per absolutū:sed eo sapientia quo essentia ga vtrūq̄z per absolutū.Et ita dicit in sequenti auctoritate q̄ hō eo intelligens quo volens:q2 p subam spūalez: sed nō eo sapiens quo coloratus pp idē. ¶5ª diffi.est: ga ſm Augu.15.de tri.vī dicere pfectiones diuinas eē easdē oībus modis:dicens q̄ bonitas ⁊ sapia ⁊ cetera attributa nō distāt in nā diuina sicut in creatura sed q̄ est bonitas ipsa est beatitudo.Et idē loquens de attributis dicit sic.q̄ sic̄ non differt dicere multa attributa aut tria:ita nec tria aut vnū. ¶Dico aūt q̄ nō differūt sicut in creatura:q2 sunt in deo vnū idētice pp infinitatē:nō aūt in creatura.Et q̄tū ad hoc nō differt dicere vnū aut plura:q2 oīa habent eādā ifinitatē:⁊ ideo tantam pfectionē hz vnū sicut plura:⁊ vnū sicut oīa:⁊ per hoc vult Aug.pluralitatē excludere:ne inequalitatem inducat. ¶Sexta diffi.est:q2 ens prima sui diuisione diuiditur in ens in aīa ⁊ in ens extra animaz:⁊ ens extra aīam est realc:⁊ ideo opz q̄ oīs distinctio extra animā sit realis qualis ponit̃ distictio istaꝝ formalitatū. ¶Ad intelligendū solutionem istius diffi.⁊ sequentiū opz quatuor videre que valent ad sequentia. ¶Primū est q̄ de omnib⁹ que actualiter existūt dicitur res scōo mō ſm q̄ existunt.naz cōiter dicitur q̄ ens ⁊ res cōuertuntur:non est aūt intelligēdū q̄ illa sit conuertibilitas diffinitionis q2 rō entis inuenitur vbi nō inuenit̃ realitas:est ergo conuertibilitas passionis.Tūc sic. Quando aliqua passio dī in scōo mō dicēdi per se de aliquo superiori:dicit̃ scōo modo de omni contento p se primo modo sub illo superiori:sed res dicitur in secundo modo de ente.ergo de quolibet iferiori ad ens. sicut ergo ista est vera.homo est ens p̄mo mō: ita ista est vera:homo est res scōo modo:⁊ ita de oībus alys. ¶Scōo notandū est q̄ de oībus que existunt:dicitur res idētice:⁊ in abstracto:nam sicut videmus in diuinis q̄ ꝑpter infinitatē vnius extremi vel amboꝝ verificat idētica ꝓdicatio in abstracto. Ita sicut superius dictū est:pp cōitatē alterius vel vtriusq̄z extremorū:verificari pōt etiā idētica ꝓdicatio:⁊ ideo sicut ista est vera.humanitas est entitas:ita ista est vera:humanitas est realitas. ¶3° est notandū q̄ illud qō est realc dz dupliciter:qdditatiue.ſ.⁊ denominatiue. Primo mō.ſ.quidditatiue nihil est qō sit res nſi realitas tñ. ¶2° aūt modo.ſ.denoiatiue dī de omnib⁹. Exemplū sicut perfectiones:quedā sunt ēntiales:q̄das notionales. Ita aliqua dicunt̃ essentialia:alia notionalia:sed tñ essentiale dī ī p̄mo mō dicēdi per se ⁊ quidditatiue de ēntia:denoiatiue aūt dicit̃ de alys attributis. Eodem modo dico q̄ homo dicitur realis ꝓpter realitatem denominatiue: sicut dicitur existens denominatiue. ¶4.° notandū est q̄ aliquid dicit̃ formalr reale: ⁊ aliquid fundamentaliter. Formalr aūt dī ſm q̄ tale hz realitatē. Fundamētalr aūt qñ hz solum q̄ sit reale pp fundamētū reale in quo est:sicut dicimus de relationibus. ¶Dis visis dico ad difficultatem q̄ ens in prima sui diuisione diuiditur in ens in aīa ⁊ extra animā. Et qñ dī q̄ oē qō est extra aīam est reale. Dico q̄ falsum est.nā qdditates in potēcia obiectiua sūt extra aīaz:⁊ nō sunt fabricate ab aīa:alioquin cū sint eiusdē rōnis in potēcia ⁊ in actu.qdditates in actu eēnt entia rōnis:qō est falsuz.costat aūt q̄ tales quidditates non sunt reales. Jō dico q̄ nō oē ens extra aīam est reale: sed dico q̄ ens extra aīaz diuidit̃ in qdditatē ⁊ modū qdditatis.ſm aūt q̄ patuit supius:realitas est modus qdditatis:⁊ ideo formalis distinctio que fundat̃ super qdditatē nō est de se realis:ſz illa q̄ fundat̃ sup modū realitatis est realis.hoc pz ex hoc:q2 q̄ formaliter:⁊ cū hoc realiter distinguunt̃:vt homo ⁊ asinus:si amittāt modū suū realitatis:p annihilationem vel corruptionē nō distinguunt̃ vltra realiter:tñ bñ distinguunt formaliter sicut prius:q2 easdē diffinitiones bñt in potentia ⁊ in actu.in potentia dico obiectiua. ¶Sed dices hec formalitas aut est res aut est nihil.nā ſm Aug.de doc.chr̃iana:qō nulla res est nihil est.si aūt sit res: per ons vī dōz q̄ plēs foīalitates sūt plēs res. Dico q̄ ꝛz foīalitas est res:sicut quelibz ꝑsona est essentia:⁊ tñ sicut plures persone nō sunt plures essentie:sic nec plures formalitates:non obstante q̄ sint res:erunt plures res:sicut enī vna essentia numero cozrespondet distinctis personis:quaꝝ quelibet est eēntia:sic suo mō vna simplex realitas pluribus formalitatib⁹ cozrespōdet. ¶Sz ꝺ accipio ipsam formalitatē in ipsa vltimata p̄cisiōe vt foīalr est ab alia distincta:⁊ si tūc res est q̄ res distincta ab alia a qua:vt sic est p̄cisa. ¶Dico q̄ foīalitas sic p̄cise est sumpta solū quidditatiue. ¶Et tunc ad argumētū dico q̄ formalitas quidditatiue:nec est res nec nihil. Diuisio aūt Augu.nō est qdditatiua:ſz sic omne qō est simplr:aut est vnū aut multa:⁊ tñ cū hoc stat q̄ multa sunt que qdditatiue nec sunt vnum nec multa:sic omne qō est vel est res:vel nihil:tñ qdditatiue non est aliquid istoꝝ.Simlr argumētū non valet sicut patet in alys.Naz veritas est entitas. Et bonitas est entitas.bonitas ⁊ veritas distinguunt̃.ergo bonitas ⁊ veritas sunt distincte entitates.non sequitur.Eodem modo in proposito dico q̄ non sequit̃.sapientia est res bonitas est res:⁊ ista distinguuntur.ergo sunt distincte res quia res non dicitur de eis quidditatiue:sed denominatiue.si enim res diceretur de eis quidditatiue.argumentum esset difficile. ¶Septima diffi.est q̄ idez ⁊ diuersuz sunt passiones entis:⁊ vniformiter accipiēdo:sicut idem ⁊ diuersum realiter sunt passiones entis realis:ita idem ⁊ diuersum formaliter sunt passiones entis formalis:cum ergo subm non excedat propriam passionem:nec econuerso:sic non poterit ens reale inueniri sine distinctione ⁊ identitate reali:cum ergo ille formalitates sint vere entia realia:earū distinctio erit vere realis. ¶Dic dico dupl̄r.Primo q̄ idē ⁊ diuersum sunt passiones disiuncte:⁊ ideo ad saluandum cōuertibilitatem:sufficit q̄ subm non inueniatur sine altera parte. ¶Ad ꝓpositū dico q̄ ille formalitates sūt idem vere realr:⁊ ideo pars passionis disiuncte vere conuenit eis. ¶Sz ꝺ.res conuertit̃ cū ente.ergo distinctio realis conuertit̃ cū distinctione entitatis.cum ergo hec sint plures entitates:erūt plures res. ¶Dico q̄ alique passiones entis sunt q̄ conuertunt̃ cū ente in tota sua latitudine:⁊ hꝰ sunt verū bonuz ⁊ vnū. Alie sunt q̄ conuertitur cum ente solū ꝓtracto per aliquē modū:⁊ ista sunt aliquid ⁊ res.aliquidditas enim distinguitur cōtra nihil:⁊ iō si actu est:aliquid est.si actu aliqd nō est:nihil est:⁊ p ons non est aliquid. Eodem mō dico de re.ens ergo existens est solū subm adequatus illius passionis que est esse rem.vbi ergo plura entia existentia sunt: ibi plures res. ¶Si dicas formalitates sūt plēs ⁊ existūt:⁊ vident̃ plura entia.ergo ibi erūt plēs res. ¶Dico q̄ vbicūq̄z sunt plēs rōnes foīales nō p̄mo diuerse ⁊ existētes:sicut sunt hō ⁊ asinus.in talibus quot sunt formales rōnes tot sunt entitates existentes:⁊ p cōsequens tot res:sed vbi sunt rationes plures formales p̄ diuerse:non opz q̄ ibi sint plures entitates:sed eadez: plures enim rationes formales p̄mo diuerse videntur entia plura:quia quelibet rō formalis:vel formalitas est entitas:sed non alia entitas:sed eadē:⁊ per ons eadē realitas qua oēs dicunt̃ reales:⁊ sic eis cozrespondet vna simplex realitas:sicut existentia: nec sunt ibi duo realiter:quia hec formalitas:ꝛz non distinguat ab illa realiter in deo:tamē in creaturis sic. ¶8ª diffi.est quia formalitas videtur esse inferior ad realitatez.realitas est enim cōis trāscēdentibus.cum ergo multiplicato inferiori multiplicatur superius:sequit̃ q̄ si sint plures formales rationes vel formalitates erūt plures res vel realitates:per locū a parte subiectiua. ¶Dico q̄ suppositū est falsum.ſ.q̄ realitas sit cōiz cōmunitate vniuersalis q̄ sit ratio formalis.nam ratio formalis inuenitur sine realitate in quidditatibus.ſ.in entib⁹ in potentia obiectiua tñ:nunq̄ tamen realitas inuenitur sine ratione formali. ¶Tunc ad argumentū:realitas conuertitur cum ente.Dico q̄ non conuertitur cū ente ſm suā latitudinem:sed cum ente in actu solum. ¶Sed contra hoc arguitur:distinctio formalis est in actu.ergo erit realis. ¶Dico q̄ ꝛz risibile ⁊ homo conuertantur:tamen homo inuenitur quidditatiue vbi nō inuenitur risibile:puta infra quidditatē soī.infra quaz non inuenit̃ risibile. Ita dico in proposito q̄ ꝛz existentia ⁊ realitas conuertunt̃:tamen existentia pōt dici denominatiue ꝓpter aliquem modū quem nō denominabit realitas. ¶Sed adhuc stat dū.quia mlte rationes formales videntur ꝓuenire in vnica realitate:⁊ sic realitas erit cōis respectu rationis formalis. ¶Dico q̄ duplex cōitas inuenitur. Una vniuersalis:⁊ illa non est hic. Alia potest dici fundamētalis:vel radicalis: eo modo quo vnū subiectum est cōmune multis passionibus. Et hoc viso dico q̄ primo modo tñ tenet argumentum q̄ non est in proposito:quia realitas non est vniuersalis: sed dico q̄ magis est cōis ratio formalis q̄z ipsa realitas. Secūdo autem modo:sicut dicimus q̄ multa vnica existētia existunt:sicut anima ⁊ sue potētie:sic possim⁹ dicere de realitate suo modo. ¶Nona

A
Nō verificationis ꝓdicationis idēice est duplex.

Cōsidera istā iam.

Reo duplex.

Perfectio 2ª Caste pteransibis h.

B
Reale 2ª.

1.diſio ens q̄?

Cōsidera istā nā plura addendo.

Qz nō oē ens extra aīam ex reale vide singularissime.

Codera valde. 2.diſio entis.

C
Qz qdditas pscindit a realitate.

Replica.

Ad plurificationē formalitatis nō sequit plificatio rei.

D
Replica.

A.l.que?

s.de doc.chr̃iana.

Cōsidera pōderādo. 10. metaphy.

N
dinis ipliciposuerūt aliqui doctores nā rei diffinctas notāter Exemplū

O

Q

Laſ.4.

Laſ.5ª.

P
Nō dem̃ expōnē ꝛz vide ali ſ sco.S.dis q.3.⁊ vbi notanti.

Laſ.5ª

Nōbile 4ª. Nūo ens res ꝑuenit Ens ē in p̄ q̄ res:ſz dera illa Conuertitur ens

E
Nōbile modiuū vbiq̄z.

Passio 2ª.

Replica.

Passiones entis duc.

F
Qz res ē paſſiō entis conuertit̃.

Rō foſal 2ª.

Nā ⁊ in qb⁹ foīalitas⁊ res cōmultiplicāt̃ ⁊ qñ nō?

G
Cōsidera bñ limitando. A.l.dicit de omnibus.

Foīalitas pluribꝰ ꝓuenit q̄ realitas.

Replica.

H
A.l.intra.

Replica.

Cōitas 2ª.

I

Ob. aliorum.

Impugn° 2ª.

K

Solo ppria.

Distō vel nō idē ſ a:ex nā rei 4ª.

L

Mobilis imaginatio ſz cas nō ſequatur.

Instantia.

M

Rnō qđ q̄ris. Distōnum ex nā rei vel ſine ope ite° vł fōr maliū nō idētitatū alia realis .alia ex nā extremoz̄ z fundamenti . alia ex nā fundamēti z non extremozum. alia ex nā extremoz̄ z nō fundamenti. Alia vo non realis nec ex nā extremoz̄ nec fundamēti:ſed m caſſe iſta ponderabis vt ſcis.
a A.l.valēti A.l.ppoſita.

diſſi.quia videt fōrmalitas dicere totū illud quod eſt vnūqōq; qō eſt extra aīam:ga tota rō diffinitiua comprehēdit totā eēntiā diffiniti:z ſic cū realitas ſit illud idē:ſi multe ſūt fōrmalitates:multe ſūt realitates. Dz g nulla:poſita diſtinctione inter fōrmalitatez z realitatem adhuc poſſunt ſaluari multe fōrmalitates cum vna realitate. ¶ Sed ꝓtra.quādocūq; aliqua ſunt omnibus modis idem:multiplicato vno neceſſario multiplicatur z reliquum. Et ſi detur oppoſitū extrema contradictionis incrūt eidem.ſ.multiplicari:z nō multiplicari:qō eſt icōueniēs. ¶ Preterea. Diſtinctio realis z fōrmalis ſunt habitudines diuerſe:cū vna in ꝓpoſito affirmet z alia neget:ſz diſperataz̄ habitudinum ſunt diſperata extrema.cū g realis habitudo fundet ſuper realitatē:z fōrmalis ſuper fōrmalitatem.ergo opz fōrmalitatē z realitatem diſtinctionem aliquam habere. ¶ Jdeo dico q ponentes plures fōrmalitates in vnica realitate:habēt neceſſario ponere diſtinctionem aliquā inter realitatē z fōrmalitatē:z illā eſſe ex nā rei:z ēt eſſe minorez diſtinctionē fōrmali. ¶ Ad cuius intellectū eſt ſciendū q quadruplex diſtinctio ſiue nō idētitas inuenitur ſine opere intellectus. ¶ Prima eſt fōrmalitatū adinuicem:ſicut ſunt intellectus z voluntas: quoz̄ quodlibet dicit quidditatem aliquā. ¶ Secunda eſt diuerſoz̄ modoz̄ vnius rōnis:ſicut duo indiuidua differunt per realitates:qz tales realitates non dicunt p ſe gdditates. ¶ 3ª eſt diuerſoz̄ modoz̄ alteri? z alterius rōnis:ſicut ſunt exiſtentia z realitas q̄ dicit vt patuit:diuerſos modos intrinſecos. ¶ 4.ª modi intrinſeci a quidditate:qualis ponitur inter diuinā eſſentiam z infinitatē:aut inter infinitatem z quodlibet attributū:z iſta eſt minima:z talis eſt in ꝓpoſito inter realitatē z fōrmalitatem cuius eſt. ¶ Decima diffi.eſt iſta.nam qcquid eſt in deo eſt realiſſimū z perfectiſſimū:ſz diſtō eſt in deo.g realiſſima z pfectiſſima:ſic dicim° q qcqd eſt ibi exiſtēs z neceſſariū p ſūmā neceſſitatē z exiſtētia:eſt neceſſariū z exiſtēs. ¶ Dico q ſic nos dicimus q dīna relo eſt exiſtens per diuinā eſſentiam z nēcia z realis pp neceſſitatē diuinā z realitatē: nō tñ infinita pp infinitatē.Sic poſſumus dicere q diſtinctio eſt ibi exñs z neceſſaria:nō tñ realis:eo mō:ga ſicut diuina relo bz modos aliquos ſibi nō repugnantes.infinitatem aūt ſibi repugnantez habet.Sic diſtinctio habz modos ſibi nō repugnātes:ſz realitas ſibi repugnat:ideo eam non hz̄bet. ¶ Sed quia hoc non videtur bene quictare intellectū qz nō vł rō quare realitas repugnat diſtinctioni. ¶ Ad euidētia iſti° difficultatis intelligēdū eſt:q q̄dā diſtinctio reperit q̄ eſt realis ex nā extremoz̄ z fundamēti:ſic eſt diſtō iter aſinū z boīem in actuali exiſtentia:qz ibi eſt res z res z fundamētū reale. ¶ Alia eſt q̄ eſt realis ex nā extremoz̄ z non fundamēti:ſicut eſt relo diſtinctionis inter deuz z creaturā.nā ibi eſt res z res: qz tñ deo repugnat aliquē realē reſpectū ad creaturas fūdare:iō dei ad creaturā nō eſt diſtinctio realis. ¶ Alia eſt realis nō ex nā extremoz̄:ſed ex nā fundamenti:ſicut in ꝓpoſito.nō enim in iſta diſtinctione inuenit res z res que ſe hēant vt extrema:fundamentū tamen eſt reale:z iſto modo forte non eſſet inconueniens dicere illam relationem eſſe realem diſtinctionē.maxime non valentes [a] intelligere quin omne quod eſt in re ſit reale. ¶ Sed iſtud tamen non deberet apparere ita difficile. In eſſentia enim diuina ſunt relationes:z ꝓprietates relatiue:q̄ fundantur in eſſentia:non tamen dicuntur eſſentiales: ita valde bene poſſet intelligi diſtinctio eſſe in re que nō eēt realis:z ſic eſt diſtinctio in ꝓpoſito. ¶ Alia eſt que non eſt realis ex nā extremoz̄:nec ex nā fundamētis:ſicut eſt diſtinctio inter boīez z aſinū in potētia obtiua:ga ibi nō eſt res z res q̄ ſe habēt ſicut extrema.nec eſt realitas fundamēti. ¶ Undecima diffi.eſt:qz.6.de tri.ex intētione Hyla.ꝛcludit q in diuinis pfectionib° nulla eſt diuerſitas:qz q̄lz pfectionū diuinaz̄ eſt alia:z ſic nulla eſt ibi diſtō. ¶ Dico q nulla eſt ibi diuerſitas ſimpliciter:cū ſint vnū identice ꝓpter infinitatē: ſz quā hec fōrmalitas eſt alia. ¶ Cōtra.Q̄cūq; aliq̄ ſic ſe hñt q vnū eſt reliquū:ita ſunt vnū q non ſunt diuerſa:ſed ꝑ te,hec fōrmalitas eſt illa:ergo ſunt vna ſimplex fōrmalitas. ¶ Dicunt gdam q due fōrmalitates ſunt vna fōrmalitas:ſed non fōrmaliter. ¶ Contra.nam nulla fōrmalitas ꝑſtat niſi ex illis que ſunt in ꝓmo mō dicēdi p ſe:ſz vna fōrmalitas nō eſt alia in ꝓmo mō dicēdi p ſe:z vna illarū nō dicitur de alia gdditatiue. ¶ Itē q ſint ples fōzalitates z vna fōzalitas irreſolubilis non ſe cōpatiunt. Uel ſic:q ſint ples fōrmalitates irreſolubiles:non ſe compatiuntur. ¶ Cōtra hec tamen diffuſius arguet q̄n fiet mētio de relone z eſſentia di.33. Jdeo dico q nō ſunt vna fōrmalitas:ſz hec ſit illa:qz hec nō eſt illa rōne ſue fōrmalitatis:ſz rōne ſue infinitatis. ¶ Cōtra.ſi hec fōrmalitas eſt illa identice ſaltem ſunt vna fōrmalitas idētice. ¶ Dico q iſta cōſequentia nō eſt bona:qz ſz hic pater ſit hic filius eſſentialiter:ita q hec perſona ſit illa eſſentialr:non tñ vna ꝑſona eſt alia eēntialr:z hoc ſm doctrinam Hylary.z Aug.de tri.qz hec ꝑſona nō eſt illa inquātū ꝑſona:z ita in ꝓpoſito. ¶ Intelligēdū tñ q q̄tuor modis poſſunt aliqua diſtingui. Quedā enī diſtinguunt realr z fōrmaliter:ſicut bō z aſinus in actuali exiſtētia.nā ibi eſt res z res:z due rōnes diffinitiue. Aliq̄ diſtinguunt fōrmalr z nō realr:ſicut bō z aſinus in potētia obiectiua. Acr eni z potētia nō diuerſificāt eſſentiā vel rōnē fōrmalem. ¶ Aliqua diſtinguūtur realiter z nō fōrmalr:ſicut indiuidua eiuſdem ſpēi.hūt enim cādem rōnē diffinitiuam:z tñ ibi eſt res z res:cū poſſint abinuicem ſeparari. ¶ Alia aūt ſunt q̄ nec diſtinguunt fōrmalr nec realiter ſicut quidditas vniuſcuiuſq; a ſua exiſtentia que cū nō ſit de ſua rōne diffinitiua nō eſt idē ei fōrmalr: nec ēt diſtinguūt fōzalr:cū eiuſdē rōnis ſit gdditas exiſtēs z nō exiſtēs.z ēt nō eſt ibi res z res:qz gdditas ꝑcipsa ab exiſtētia nō hz realitatē aliquam:z ꝓ ꝑns nec realr diſtinguunt. ¶ Duodecima diffi.eſt.qz videt q ſi intellectus z voluntas:z ſic de alijs fōrmalitatibus nō ſūt vna fōrmalitas realr:q oporteat dicere neceſſario q diſtinguuntur realiter. ¶ Ad iſtud dico q ſicut pz ex precedenti ſolone:non valet ꝓna.q̄uis enim ꝓna ſit bona ſimplr:z diuiſio ſit bona:tū modus appoſitus totū deſtruit. ¶ Exēplū.pī z filius vel ſunt vna eſſentia vł plures:iſta eſt vera.Sed ſi addit ſic.pī z filius vel ſūt vna eſſentia perſonalr vel plures eēntie perſonalr.hec eſt falſa:verū eſt tñ q ſi ſunt plures fōrmalitates ſunt plures rōnes reales:realitate fundamētali. ¶ Et ſi dicas vbicūq; eſt diſtinctio ibi eſt ordo:z ſi ſunt ex natura rei diſtincta:ordo eſt inter illa ex nā rei.Ordo aūt cū ſit habitudo:ꝑſupponit diſtōnē extremoz̄. ¶ Dico q ibi eſt ordo factus ab aīa z realis ex nā fundamēti: nō aūt extremoz̄:vt dictū eſt ꝓius. ¶ Si dicaſ:aut diſtinguunt fōrmalr z realr:aut fōrmalr nō realr. ¶ Dico q diſtinguunt realr ex nā fundamēti:qz fundamētū iſtius diſtinctionis eſt reale:ſz nō diſtinguunt realr ex nā extremoz̄:qz nō eſt ibi res z res ſz fōrmalitas ſolū. ¶ Reſtat aūt nūc rñdere ad duo ſophiſtica q̄ fiunt cōtra predicta. ¶ Primū eſt iſtud. Negatio ſuperiozi negat z inferi°,hoc pz per locū a toto in quantitate.ga

A

Regula ſz de facilibus z de ficiens.

Nō q̄ ārio: ſz bri pōdera. Blō ſunt idē. ſunt nō idem ꝑ int logice. A.l.aliq̄ mō.

B

Replica.

Notabilis ſolutio logice.

A.l.oi modo addito.

Ades.ſ.qz hn us diſſ. p

Diſtōnum nā rei.alia lis z fōza alia fōzal real.alia rei z nō fōrmalis alia nec ſolū nec real.qz oia bñ exam nabis.

C

Eas cōparat ad ꝓes ſubiectiuas.ad differētias diuiſiuas ad paſſio

N

A.l.alia. Replica.

Solo alio Impugn°.

O

Solo ppria.

Replica.

Soluit p alia tiam.

Replica. Diſtō real 2ª.

A.l.ſophiſma. Sophiſtica ſatio notabi

Q

Replica.

Ordo 2ª.

D

Loco ꝛiſal.

Sequitur ꝓn cipia ſua.

tenet deſtructiue z negatiue. Sz ex nā rei eſt ſuperius ad fōrmalr z realiter:qz ſequit.hec fōrmalr diſtinguūtur.ergo ex nā rei.Similr hec realr diſtinguunt.g ex nā rei z nō ecōuerſo. Non enim ſequitur.hec ex nā rei diſtinguunt.g fōrmalr vel realr.g negata idētitate ex nā rei nēcio ſeqt negatio idētitatis tam realis q̄ formalis.ſeqt ergo.nō ſunt idē ex nā rei.g nec fōrmaliter nec realiter idē. ¶ 2m dicit iſtud. Q̄ncūq; aliq̄ diſtinguūtur in ſupiozi:z iferiozi:ſz ex nā rei eſt ſupius ad reale z fōrmale.g que diſtinguunt ex nā rei diſtinguunt realiter z fōrmalr:z ſic bz ꝓra te. ¶ Ad p̄m dico q negationē ꝓponere z poſtponere magnā dīā facit. Negatio enī antepoſita facit egpollere ſuo ꝺictorio:ſz poſtpoſita ſuo ꝺicto. Differt g̃ dicere.nō ſunt idē ex nā rei:z ſunt nō idē ex nā rei.ex prima nō vī aliud ſequi p egpollentiā niſi ſua ꝺictoria.ſ.nō ſunt idē tali mō ex nā rei:z iſta forte bz vitatē.ſz ad ſecūdā.ſ.ſunt non idē ex nā rei ſeqt vt vī p egpollētiā:nullo mō ſunt idē ex nā rei:qō eſt oīno falſum. ¶ Sz adhuc vī dubiū ſtare.ſe quit enī nō ſunt idē ex nā rei.g nō ſunt idē realr. Naz ex oppoſito ꝑtis ſeqt oppoſitū añtis.ſeqt enī ſūt idez realr.g ſunt idē ex nā rei.g ꝓma ꝑna eſt bona. ¶ Dico q nec illa.nō ſunt idē ex nā rei.ꝺz ꝺcedi ſine additiōe plus q̄ iſta.ſunt idē ex nā rei. Sz vbi eſt ꝺūa:dico q vno mō addito vna eſt ꝺcedēda:alia negāda. Jſta enī nō ſunt idē oībus modis ex nā rei:ꝺcedenda eſt.nam egpollet ſuo ꝓtradictorio qō eſt iſtud.ſunt nō idē aliq̄ mō ex nā rei.z iſta eſt vera. Alia aūt.ſ.iſta.ſunt nō idē oībus modis.eſt negāda:qz equipollet ſuo ꝺicto qō eſt iſtud.nullo mō ſunt idē ex nā rei.z iſta eſt falſa:z oīno repellēda. ¶ Ad 2m dico q iſta regula:quecūq; diſtinguunt in ſuperiozi z̄.nō pōt tenere p aliquē locū:nā locus a toto vł:nec locus a toto in quātitate tz niſi negatiue z nō affirmatiue:nec ꝑſtructiue:tñ multotiens modus arguēdi deficiens in forma tenet rōne māe. Sic dico in ꝓpoſito.nā diſtinctio addita termino ſuperiozi addit inferiozi neceſſario.ſi proceſſus fiat in ſecundis intētionib°:vel in ꝓmis reſpectu ſecūdaz̄. Exēplū.bñ ſequitur.diſtinguunt genere ergo ſpecie:ſz in primis intētionib° non valet.non ſequitur.ſunt diſtincta aīalia.g diſtincti boīes.vel ſunt diſtincta in aialitate.ergo in humanitate. ¶ Ad argumentum in oppoſituz dico q illud dicitur nihil quod non eſt in exiſtentia actuali ſicut entia in potentia obiectiua:iſta dicuntur nihil denominatiue. Iſte autem formalitates ſunt exiſtentes z per conſequens reles.

¶ Utrum vnitas entis poſſit ſaluari in deo cū diſtictione formali iſtarū perfectionum. Queſtio. VI.

¶ Utrum vnitas entis poſſit ſaluari in deo cum diſtinctione formali iſtarum perfectionum.

¶ Dico ſine augmētis q ſic.quia non vidētur repugnantia q aliqua rō ſit cōis non quidditatiue:ſz identice z denominatiue: z q pluribus idētificet:z q plura denominet.z ſic per ꝑns de ente. Ipſa enim vnica ratio formalis in ſe exiſtens rōne pfecte idētitatis:quā bz ad oēs iſtas perfectiones:poterit eas denominare:dato q quidditatiue in eis non includatur. Exemplum.eſſentia diuina vnica in ſe exiſtens ꝓpter idētitatem perfectā quam bz ad relones.oēs ipſas denominat non obſtante diſtinctione formali z quidditatiua.eodez modo in ꝓpoſito. ¶ Sed notandū q ens aliter cōparat ad partes ſubiectiuas:z alr ad ꝺias diuiſiuas:z alr ad paſſiones adequatas. Ad partes enī ſubiectiuas:z ad differentias diuiſiuas ſic comparatur q diuidit in eis:z ēt ad paſſiones diſtinctas:ſz ad paſſiones adeq̄tas nō ſic:nō enī plurificat in eis. ¶ Exm de vero z bono.z ſic in ꝓpoſito.

¶ Utrum iſta diſtinctio attributoz̄ poſſit ſtare cum ſumma ſimplicitate. Queſtio. VII.

¶ Utrum iſta diſtinctio attributoz̄ poſſit ſtare cū ſūma ſimplicitate.

Or nō:qz vbi eſt multitudo ibi nō eſt ſimplicitas. ¶ Cōtra.Dion̄.dicit q multiplex formatio diuinaz̄ pfectionū eſt vnica.vbi aūt vnicū,ibi ſimplex. ¶ In iſta queſtione primo inueſtigabitur.Utrū iſta diſtinctio poſſit ſtare cū ſimplicitate. 2° ſi cum ſumma identitate. 3° ſi cū ſūma vnitate. 4° ſi cum ſumma infinitate.

Quantū ad p̄mū.Primo ponent quatuor ꝓpambula. 2° declarabit qd ſit ſimplicitas. Deinde ad argumēta. ¶ Primū ꝓpambulum eſt.q rō ſimplicitatis nō eſt rō poſitiua:ſz ꝑuatiua. ¶ Et 2ª ꝓbat ꝓmo:qz cuius diffō eſt ꝑuatiua:ipſius eſt ꝑuatiuz. diffō aūt ſimplicitatis eſt hō:qz diffinit p eius irreſolubilitatē q̄ eſt ꝑuatiua. ¶ 2° ſic. Illud qō fundat in ꝑuatiuo nō pōt ee poſitiuū:ſz ſimplicitas vł poſſe fundari in vnitate q̄ eſt rō ꝑuatiua.g z̄. ¶ 2m pambulū eſt q eſt rō reſpectiua.Et hoc ꝓbat ꝓmo ſic.Qz ſm Aug. Negatio eſt eiuſdē generis cū ſua affirmatione:ſz ſimplicitas ꝓriuat cōpoſitionē q̄ eſt rō reſpectiua.g nēcio ſimplicitas dicit reſpectū.Probo minozem:nā cōpoſitio eſt ꝺiūctio duoz̄:quoz vnū eſt in poſ reſpectu alterius:ſicut mā reſpectu forme:aut ambo reſpectu tertij ſicut relo in ꝓtib° ꝓtinui reſpectu ꝓtinuitatis.Carentia aūt iſtius eſt ſimplicitas. 2° qz nullū abſolutū fundatur in reſpectu.ſimplicitas autem in multis reſpectibus inuenit.g z̄. ¶ 3m preambulū eſt q rō ſimplicitatis z idētitatis nō ſunt idē:nec vnitatis:boc ꝓbat.nā angeli diſtincti ſunt z nō cōpoſiti z ſimilr plures ſunt: nec tñ vnus aliū cōponit.g z̄. ¶ 4.m preambulū eſt q nō eſt idez ſimplr ſimplex:z ſumme ſimplex.Simpliciter ſimplex eſt quod nō eſt reſolubile in aliqua ipſius componentia vel cōſtitutiua:ſed reſolo vltima ſtat ad ipſum:ſumme aūt ſimplex eſt quod nō eſt in ſe aliquo modo cōpoſitum: nec aliquid ſibi cōponibile:nec ipm alicui:z iſtud eſt actus purus. ¶ Ex iſtis duobus: dic in iſto vltimo preambulo dictis:ſequuntur duo. Primum eſt:q in creaturis inuenitur aliquid ſimpliciter ſimplex:quia in reſolutionibus compoſitozum aut eſt procedere in infinitum:ſicut in diuiſione continui: qō non poteſt eſſe in eſſentialiter ordinatis:vel eſt deuenire ad aliquod irreſolubile. ¶ 2m eſt q in creaturis nō inuenitur aliquid quod eſt ſumme ſimplex.omnia enim ſimpliciter ſimplicia que ſunt in creaturis ſunt alijs componibilia:z alia ipſis.Alia autem non ſimpliciter ſimplicia ſunt in ſeipſis vere compoſita. ¶ Dis premiſſis quantum ad 2m.dicunt aliqui q ſimplicitas ſumma eſt ꝓprietas rei:que nullam ſecum compatitur diſtinctionem.nam vbi eſt diſtinctio ibi neceſſario eſt pluralitas:que ſine cōpoſitione intelligi non poteſt. ¶ Conſequenter iſti dicunt ad tertium articulum q diuine eſſentie ratione ſumme ſimplicitatis repugnat bō diſtinctio:z quecūq; alia que ſe tenet ex parte obiecti. ¶ Primum ipſi probant quadrupliciter. Primo ſic.Compoſitio:ſm expoſitionem grāmaticalem:dicit aliquorum ſimul poſitionem.illa enim que vniuntur ſimul ponūtur:z ideo neceſſario eſt ibi cōpoſitio. ¶ 2° ſic.ſm logicalem deductionem.Omnis numerus componitur ex vnitatibus cum ſint partes in quibus reſoluitur:vbi autem eſt pluralitas ibi eſt numerus:z vbi

E

nes diſtinctas ad paſſiones adequatas ſ.r tū z alter.

ꝓ articulus.

F

1.pars. Simplicitas rō negz poſitiua:negz abſoluta:negz idētitatē formalr importat.

A.l.niſi ꝑuatiuum.

Lōpō quid?

A.l.diuiſio.

G

A.l.cum alio

Sum:lr ſimplex quid?

A.l.ſtitutiua.

Summe ſimplex quid?

Correlariū 2ª

H

2.pars primi articuli.

Obſ.cōis cuz ſuis argumētis.

A.l.ꝑmū ar.

Grāmatice.

Logice.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I
A.l.distō.

Impugn° 4ª

Distōnē stare cū simplicitate ꝛ nō cū cōpositione ostēdit.

K

Instatur 4ª huic ipugnationi.

A.l.isfrigēdū

A.l.isfringit.

A.l.isfringit.

L

A.l.in chio.
A.l.isfringit.

A.l.isfringit.
Impugn° 4ª instātiarum.
A.l.magis.

M

Opio ppria. ꝛ pclo huius partis.

Nota hūc ordinem.
Distinctio.
Unio.
Cōpō.
Resolo.

est diuisio/sibi est pluralitas:ergo vbi est diuisio/ibi est numerus:ꝛ per ꝓns cōpositio. ¶3° sic.nā Dion.de diui.no.cap° 4°.vocat vnionē nāe humane ad verbū cōpositionē dicens:q cōpositio ihesu est ineffabilis oi verbo: ꝛ ignota oi mēti create.Et sic vī q vnio distinctorum nō possit eē sine cōpōne:qz ab ea nō abstrahit. ¶4°sic. Omne ꝓtinēs in se plura distincta/est resolubile:sed oē resolubile in plura est cōpositū ex illis.q̄ oē ꝓuenies plura distincta est cōpositū ex illis.hoc ꝑbato ꝑs z^m.ſ. q hec distinctio nō stat cū summa simplicitate. ¶Sz ꝺ istā arguo ꝛ oñdo ex opposito secūdi oppositꝰ ꝑmi. oñso enī q distō sit cū summa simplicitate:patebit ꝑ^m scz q simplicitas lz excludat cōpositionē nō tñ oēz distinctionē.hoc aūt ostēdo 4°. ¶Primo sic.Nā nullus ꝺz negare qn in deo sit ſūma simplicitas.Cō stat aūt q ibi sunt q̄tuor relones distincte.q̄ distinctio stat cū ſuma simplicitate. ¶2° sic.Persona in dīnis est summe simplex:ꝛ tñ in vnica ꝓsona sunt due relones.ſ.pdu ctiones real'r distincte.Nā in ꝑe sunt ḡnatio actiua ꝛ spiratio actiua q̄ necessario distinguunt. ¶3° qz in ꝓsona filij est generatio passiua:ꝛ spiratio actiua:q̄ necessario distinguunt. ¶4° qz in tota trinitate tanta est simplicitas quāta est in eēntia solū:ꝛ tñ in trinitate est realis distō trium ꝓsonaꝝ.Nec oia ꝓfirmant:qz nā humana ꝛ diuina in ſuppōsito verbi vniunt:ꝛ tñ sine aliqua cōpositione. ¶Inducunt aūt quatuor dicta ad ifirmādū istas rōnes. ¶Primū est istud:q nō sufficit ad ꝺ q aliq̄ vnita faciāt cōpōnē q vnianť ī vna nā:ſ os q vniātur in vno ſuppōsito:relationes enim lz sint in vna natura:nō tñ sunt in vno ſuppōsito:ꝛ ꝓ hoc infirmatur ꝓma rō. ¶z^m dictū est q nō sufficit q vnianť in vno ſuppōsito:lz ops q vnū eoꝝ sit in alio ꝛ ꝓ hoc infirmať z^a ꝛ 3ª.qz lz ꝓductiones due vnianť in vno ſuppōsito ꝛ natura:tñ vna non est in alia:paternitas enī nō est in ſpiratione nec eꝺ. ¶3^m dictū est q nō sufficit q in ſuppōsito vniantur nec in nā:lz ops q sint eiusdē nāe:ꝛ iō humanitas ꝛ deitas nō ꝑnt cōponi in filio:ꝛ ēt qz nō ē humanitas in chīo in ſuppōsito ꝓprio:ꝛ ꝓ ꝺ infirmať ꝓfirmatio. ¶4.^m dictū est q q̄cūcūq; sint distincta.ꝛ vnū sit in alio si sunt subſistentia:sicut persone diuine nullā faciūt cōpositionē:ꝓ hoc infirmatur 4ª.rō. ¶Cōtra ista.cōtra ꝑmū. Nā si aliqua ex hoc q vniuntur faciunt cōpositionē:si magis vnianť maiorē faciēt cōpositionē:sed magis vniunť q̄ vnianť in eadē nā:q̄ que vniunť in ſuppōsito. Nā vnitas diuine nāe nō cōparať secū quācūq; pluralitatē nisi trinitatē in diuinis:ſuppositū aūt diuinū quātū ex se est nō repugnat sibi q ī eo sint infinite nāe:ergo si relationes vnite in ſuppōsito diuino facerent cōpositionē:multo magis si vnianť in natura. ¶z° sic.Maior est vnio ꝓstituētis q̄ vnio ꝓstituti:eēntia dīna ꝓstituit ꝓsonā:q̄ vī maior vnitas essentie ꝛ nature q̄ ꝑsone.Ꝑ.Si vna sola facit cōpositionem: quare nō tres si ponanť. ¶z° cōtra scōm. Nā nullus negare ꝺz quin partes ꝓtinui vere componāt:ꝛ tñ vna nō est in alia. ¶Contra 3^m:qz accidēs cōponit cū ſuba ꝛ hoc in ſuppōsito alieno. ¶Cōtra 4.^m:qz q̄cūq; aliqua apta nata sunt facere cōpositū:si vnū sit in alio ꝛ nō per se ſubſistens:si talia ponantur simul ꝛ ſubſistentia facient aceruū:ꝛ sic trinitas erit aceruꝰ. ¶Ꝺ dico q distinctio vt distinctio nō repugnat ſūme simplicitati:ꝛ maxime distō ista ꝛ ꝑfectionū pōt stare cū summa simplicitate diuina sine aliqua cōpositione. ¶Ad cuiꝰ euidentiam sciendum est q quatuor sunt habitudines essentialiter ordinate a binuicez abstrahentes. ꝓprima est ratio distinctionis:ita q ordine essentiali ratio distinctionis est ꝑor ꝛ magis abstracta. z^a vnionis. 3ª cō positionis. 4ª resolutionis. Oꝛ autez distinctio ꝑcedat vnionē/ꝑs qz:multa sunt distincta q̄ nō sunt vnita:sicut duo angeli:ꝛ tñ oia vnita nec̄io sunt distincta.nihil enī pōt vniri sibiꝑsi. ¶Ꝺ aūt vnionis est z^a.Nā multa sunt vnita q̄ nō sunt cōpōsita:sicut ꝑs in incarnatione: vbi deitas ꝛ humanitas vniuntur:ꝛ tñ nō cōponuntur: qz sic deitas eēt pars:qꝺ est ꝺ Diony.quecūq; aūt sunt cōpōsita:sunt vnita.nulla enim cōpositio actualis pōt eē sine vnione cōponētiū:alioquin aia separata cōponeret:qꝺ est falsuꝫ manifeste. ¶3ª rō est cōpositionis. Oē enī qꝺ resoluť cōponť ex illis in ḡbus resolutur: ꝛ iō nūquā fit resolo nisi ꝓcuia cōpositione:cōpositio aūt brī ponť sine resolone:sicut in corporib' ꝺpraceſtib' q̄ sunt cōpōsita:nō tñ resolubilia:ꝛ qz ꝑmo nō repugnat eē sine z°.ꝛ z° sine 3°.nec 3° sine 4.°:ꝛ vlr ꝓi in essentialr ordinatis nō repugnat esse sine posteriori: hinc est q nulla repugnātia apparet q sit distinctio sine vnione:ꝛ ꝓ ꝓns sine cōpositione.Inaduertētia autē istarū abstractionū multoꝝ erroꝝ fuit occasio.Sabelliani enī qz nescierūt abstrahere rōnē ꝑsone a rōne indiuidui signati:dixerunt vnā ꝑsonā in diuina essentia. sicut est ibi vnū solū indiuiduū subē.Sil'r Arriani nesciētes abstrahere ꝑductionē a factione:ꝛ qz viderunt verbū in diuinis eē ꝑductū ꝓ defectū abstractionis: dixerūt verbū esse factum. ¶Nūc ad rōnes opionis. Dico ad ꝑ^m:q illa rō ꝺ simul positione:ꝓtestat cōpositionē trinitatis:ꝛ iō dico cū btō Piero.q theologia nō ſubiacť regulis Donati. ¶Ad z^m dico.q pluralitas trāscēdēs abstrahit a numero ꝓprie dicto:ꝛ ideo ipsa non cōponitur ex vnitatib' sicut numerus: lz ꝑster ex eis:sicut nec ꝑsona ex essentia ꝛ relatione cōponiť:lz cōstet ex eis. ¶Ad 3^m dico q Dionysius large accipit cōpositionē ꝓ cōiunctione.ſ.sicut Joan.baptista factionē ꝓ productione:quādo dicebat Chīm ante ipꝫ factum. ¶Ad 4.^m dico q lz oē cōpositū posset ꝑ intellectū resolui in illis ex ḡbus ꝛstat:nō tñ realr resoluť: sicut patuit in vltima rōne a qua oēs alie abstrabūtur: corpora enī celestia regulr sunt irresolubilia. ¶Cōfirmant oia dicta ꝓ hoc:qz qualis est ordo oppositi ad oppositū:talis ꝓpositi ad ꝓpositū. ¶Exēplū.sicut albedo ad disgregare:ita nigredo ad ꝙgregare.hoc ḡ ꝑs:sed simplicitas ꝛ cōpositio opponūtur:vnitas ꝛ distinctio opponuntur:ergo qualis est ordo simplicitatis ad vnitatem:talis erit cōpositionis ad distinctionem. Cōstat aūt q talis ordo est simplicitatis ad vnitatē q̄ simplicitas nō pōt eē sine vnitate:vnitas bñ potest eē sine simplicitate:vt ꝑs in per se cōpositis.vbi est vere vnitas ꝛ nō simplicitas.ergo eodē mō se habebit pluralitas opposita vnitati ad cōpositionē oppositā simplicitati:qa lz cōpositio nō pōt esse sine distinctione ꝛ pluralitate: tñ distinctio ꝛ pluralitas bñ ꝑnt eē sine cōpōne. ¶Sz hic occurrunt quatuor diffi.Prima est.Utrū ista simplicitas possit stare cū cōpositione rationis.Dico q nō intelligo q ratio mea possit facere compositionē in diuinis:nec etiam intelligo qūo rō mea possit in seipso obiectiue hanc compositionē facere:qz impossibile est q intellectus aliquid fabricet:cuius oppositū demonstret:sed nos demōstramus q deus est ſūme simplex. ergo ꝛc. ¶Sz ve^m est q imaginatio sepe decipit nos. imaginamur enim deū ex multis cōponi ꝛ esse longuꝫ ꝛ latum:sicut dicit Augu.super geñ.ad litteram:quando inquit Augu.imaginor numerū senariuꝫ:imaginor sex corpora rotunda:sed intellectus prevalet:qui probat q omne continuum est diuisibile in infinitum:ꝛ iō sex corpora illa non possunt esse sex vnitates indiuisibiles. ¶Similiter dico.q quantūcunq; intellectus noster

A

Simplicitas stat cū pluralitate ꝛ vnitate indifferēter lz nō cū ꝓpōne A.l.tunc.

Compositio quid dicit?

Resolo.1.ar.

B

Obijcitur 4°

C

Signū ꝓmanēs:ꝛ signū successiuum.
Expectatio: qñ intellr ſpon respectu sui posteriorꝰ?

D

Nec actuant: nec ꝑficiunt: nec iberēt attributa essentie:sed ſsunt. Potentia ad eē:ꝛ ad opari

Dubium.

Numeratio ꝓuationū vīs? sed ꝑsidera. Af tāta simplicitas oīum in dīnis: ꝙta vni^s seorſuꝫ? 2.arti.

1.pars.

no ster ꝓcedat a magis notis ad minus nota.ꝛ hoc per talia imaginabilia:tñ prevalet in fine semper:ꝛ dicit q nō est ibi talis diuersitas nec cōpō. ¶z^a diffi.est. Si inter talia eēt distō realis.Utrū esset in eis cōpositio. nā vī q sic:qz si ſumma vnitas est cū ſuma ſimplicitate:ergo cū ſūma vnitas excludat pluralitatē realē:ſumma ſimplicitas ſilr ꝛ oēm. ¶Dico q lz vnitas ſumma sit cū ſūma ſimplicitate:nō tñ respectu oīum. Et iō dico q quia ſimplicitas nō opponiť pluralitati lz cōpositioni:poterit stare cū pluralitate ꝛ vnitate. ¶3ª diffic. est.ex quo ista nō cōponūt:si tñ faciunt aceruū.Dico q nō:ꝓ ſummā vnitatē realē quā habēt inter se. ¶Sz remanet difficultas qd dicat plus cōpositio q̄ multa esse simul ꝛ vnita. ¶Dico.q dicit multa vnita:ꝛ cum hoc q vnū sit in potētia respectu alterius:in dīnis aūt oia sūt purꝰ actꝰ. ¶Dico q̄ q cū ſūma ſimplicitate diuina pōt stare distinctio ex nā rei attributoꝝ in dīnis: attributo ꝛ ꝺ dico inter se:ꝛ attributo ꝛ ab essentia sine aliqua cōpositione ꝛ accerno. ¶Nec video rationes q̄ non ita militent contra trinitatem personaruꝫ:sicut cōtra distinctionem istam.Et hoc quia rōnes probantes ꝓtra distinctionē semper ꝓcludunt cōpositionē:ita arguunt ꝺ distinctionē ꝓsonarū. ¶Sz tñ aliter ꝛstatur 4.^r ꝓtra dictā ꝓclonē.Nam ipsa diuina eēntia si distinguiť ab attributis ꝑcedere vī attributa:ꝛ quasi ea spectare tanq̄ ſui perfectiones:ꝛ sic erit in potētia ad ipa: ꝛ ꝓ ꝓns faciens cōpositionem cū ipsis. ¶z° sic. Quia ipsa attributa cōparantur ad essentiā:ſicut plures pfectiones insistentes.Et iō si diuerse fozme faciunt compositionē cū suo ſubto:eo q sunt in actu respectu eius: eodem modo attributa cū essentia. ¶3° sic.Nā potentia intellectiua poniť in deo:ꝛ ēt actus eiꝰ.si aūt sunt attributa distincta:ſtat tūc compositio ex actu ꝛ potētia. Eodē modo de potētia volitiua ꝛ eius actu. ¶4° qa cū tanta ſimplicitas ponit in essentia ꝛ in oībꝰ attributis ſimul:ſicut in ſola essentia:nō vī bñ intelligibile q ꝑsit stare distō:ꝛ ꝺato q sit tāta ſimplicitas:vtrū respectu cuiuslibet attributi est vna ꝓpria ſimplicitas:ꝛ ēt cuiuslibet ꝑsone:vel sunt plures. ¶Ad ista.Ad ꝑmū dico:q lz essentia intelligat ꝓtioꝛ oībus attributis:tñ ista signa.ſ.ꝓtius ꝛ posterius sunt signa permanentia ꝛ nō successiua.Expectatio enī tñ est in ꝓtiori ſm Aug. ſz signū successiuū:ꝛ iō eēntia nō est in potētia nisi forte logicali:ꝛ iō nō actuať:ꝛ iō ipsa est ſumme actuata: ꝛ nō actuabilis. ¶Ad z^m dico q attributa nō actuant diuinā essentiā:sicut accidētia ſubiectū:nec eā ꝑficiunt sed nec ei inherēt:sed ſsunt ſibi quaſi ad modū ſubſistentiū ꝓp ſūmā identitatē adinuicē realē. ¶Ad 3^m dico q ſola potētia ad esse est que facit cōpositionē:ſz potentia ad operationē non.Eodem mō dico de actu voluntatis ꝛ potētia:nō enim iſti actus perficiunt potentias:quia ſunt actualitatis infinite. ¶Ad 4.^m dico.q cū aliquali distinctione pōt esse ſumma ſimplicitas:eo q pluralitas ſimplicitati nō opponiť:sed compositio. ¶Sed est ne alia ſimplicitas in personis diuinis ꝛ attributis:Dico sicut dictū fuit in ꝑncipio:q ſimplicitas dicit rationē negatiuā ꝛ ꝑuatiuā:ꝛ qz ꝑuationes numerant ex fundamētis:hinc est q oz necessario dicere q tot sunt ibi ſimplicitates:quot sunt ibi distincta. Nec ē illud incōueniēs:nec oīa ſimul maiorem vel minorem simplicitatez habent q̄ quodlibet in seipso:eo q eque excludiť cōpositio ab omnibus:sicut a quolibet.

Nunc z° videdū est:si cum ſumma identitate eēntie cum attributis potest stare aliqua distinctio inter ipsa. Et hic opz procedere sicut in preceden ti articulo.Primo.ſ.videre quid sit idētitas. ¶Ad qō inducūtur quatuor preambula probabilia. ¶Primū est q idētitas eiusdem ad se nō est relatio realis:cū talis respectus presupponat extrema:nec relatio rōnis: cū sit realis idētitas ante oēm actū rōnis. ¶Sed dico q idētitas est carentia distinctionis:sicut vnitas est carētia pluralitatis:nō enim videť q possit aliquid aliō dari. ¶z^m est q idētitas que diuidit ens:qō diuiditur p idē ꝛ diuersum:nō est relo rationis:cū ens extra aiaz nō diuidať in entia rationis.nec ēt est relatio realis:cū eadē res ad seipsam non possit habere relationem talem realem:nec identitatis nec diuersitatis sibi opposite:ꝛ tamen iste sunt differentie entis immediate oppposite. ¶Quid ergo est:dico q nihil aliud est nisi negatio diuersitatis sibi opposite. ¶Tertium est.q idētitas que est inter extrema transcendentia que nō sunt idem oībus modis:sicut ratio entis ꝛ boni:vt abstrahunt ab omni diuiſo:non est nisi relatio fundamentalis:qz nullus respectus formalis competit enti anteq̄ diuidatur per absolutum ꝛ respectiuum. ¶4.^m dictuꝫ est.q illa identitas que est inter extrema distincta habentia vnitatem aliquam realem:sicut inter potentias anime est relatio realis formalis ꝛ actualis:in his que non sunt transcendentia:vt forte inter genus ꝛ differētiam:in talibus enim inueniuntur omnia que requiruntur ad relationem realem. Iſtis premissis ad inuestigādam ſummā identitatem:colliguuntur quatuor modi idētitatis. ¶Primus est identitatis que est respectus rationis.ſ.quando intellectus cōparat idē ad seipsum. ¶z° est idētitatis que est ꝓpriatio distinctionis: sicut ante oēm cōparationē intellectus nr̄i aliquid est idem sibi realiter. ¶3° modus identitatis est quando est relatio fundamentalis inter extrema: quibus repugnat formaliter referri. ¶Quartus modus est relo formalis realis ꝛ actualis inter extrema:ḡbus referri sic non repugnat. Prima idētitas nō est ſūma.qz oē ens rōnis est diminutū. Nec tertia:qz compatiť secū distinctionē fundamentalem. Nec 4ª.qz compatiť secū distinctionem formalem que est respectus realis:ꝛ vnuꝫ cōtrariorum in ſummo nō admittit reliquū. Ꝺ vī q secundus modus idētitatis est ſūmus:qa ibi nulla est distinctio. ¶Sed hic occurrunt due diffi.ꝑma est: qualiter ꝓpriatiuū pōt esse prestārius positivo. Ista aūt idētitas nō est nisi ꝓpriatiua. ¶Rñdeo ꝛ dico q in talibus ꝑcellentia attenditur rōne fundamenti:sicut dicimus q in deꝑdētia dei est ꝑferenda:ꝛ ꝑfertur depēdentie creature. ¶z^a diffi.est qualiter in rōnibus respectiuis potest accipi ſummitas:cū nō habeant gradum. perfectionis:nec quantitatē virtutis.Dico q sicut proprie loquendo nō est ibi gradus:ita nec perfectio:nec ſummitas:tñ ita opz loqui ꝓpter cōmunē modū loquēdi. ¶Quantū ad ꝑncipalem partem istius articuli dicūr aliquī:q cū ſūma idētitate nō pōt stare distinctio istorum modoꝝ in deo:qz quicquid ponitur in deo rōne perfectionis debet poni in ſummo:sed identitas ꝛ distinctio non ponuntur in deo nisi ratione perfectionis. ergo ꝛ in ſummo:ꝛ sic oīs idētitas que est ibi est ſumma.Et omnis distinctio que est ibi erit etiam ſumma. ¶Contra:quia non videtur q sit ponenda tāta distinctio inter verbū ꝛ filium:sicut inter patrem ꝛ filium: sic nec tanta distinctio est inter deum ꝛ patrem:ꝛ deuꝫ ꝛ filium:quanta est inter hominez ꝛ angelum.naz illa plus conueniunt. ¶Ideo dico q cum idētitas que ponitur inter essentiaz ꝛ attributa cum aliqua distinctione non sit identitas:que dicit respectum rationis:eo q sunt idem reliter ante omnem actum rationis:nec etiā identitas que dicit negationez distinctionis:cuꝫ oppo

E

Preambula quadruplex.
Idētitas cuiꝰ dē ad ſe quid sit ſingulariſ ſime.
Unitas quid?

.i.q sit idem vel diuersum a seipso relone reali.

Idētitas qd?

F

Respectus 2^s

Ecce qō q̄ris Sz tāge istam nā pōderādo

Modi idētitatis q̄tuor.

G

Dcm 4^r.

D.duplex.

Precedentia vel excellēcia est duplex.

H

Loquēdū est vt ꝓces.2.ꝛ to picorum. 2.pars. Sp.cōis.

Impugnatio

Sp.propria.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

A.l.posita.

K

Solo nōdiſt. Qz nō oia ſūt poderāda in deo in ſūmo.

Obijcitur 2r.

Gradus identitatis in diuinis ſunt. 7.

L

Qz pīnitas 7 ſpiratio actiua in pze ſunt eedē realr. vide h:ſz iſtātiā diſtinguendo poderādo exclude.

Laſ.

M

Correlarium ſingulſe.

Qualr ſaluat ſūma idētitas i diuinis? i creaturis.

3.arti.

1.pars. Opō cōis. Unitas gegd vel vnum. Vide.5.metaphy.c.de ente 7 vno. Impugn° 4r

Nunc ergo videndū eſt de tertio. Utrū cū ſumma vnitate poſſit ſtare iſta diſtinctio. C Primo videdū eſt de terminis. Et p quid eſt vnitas. Dī cōiter q rō vnitatis cōſiſtit in duob⁹.ſ.in indiuiſione in ſe:7 diuiſione a quocūq; alio.illud g̃ eſt vere vnū qō eſt indiuiſum in ſe:7 a quocūq; alio diuiſuꝫ. C Sz lz iſtud quātū ad primā partē ſit bene dictuꝫ:tñ contra ſecundā partez arguo quadrupliciter. Primo ſic. Qz deleta omni multitudine poſſet adhuc ſaluari vnitas:q; ita eſt p̄z:diuiſio aūt ſine multitudine ſaluari nō poteſt: ergo diuiſio nō p̄t eſſe de rōne vnitatis. Cz° ſic. Quilibet pōt cōcipere rem vnā 7 vnā abſolutā nullo alio pcepto:7 tñ diuiſio nō pōt pcipi niſi ad aliud. C3° ſic. Quia cū diuiſio ab alio ſit relatio diſqparātie ad ip̄m: 7 habitudines ſm terminos variant:tot erūt vnitates in aliquo quot erūt diuiſiōes ſui ab alys. C4.° ſic. Si diuiſio ab alio eēt de rōne vnitatis:vbi maior eſt vnitas:ibi maior eēt diuiſio:7 tñ videm⁹ oppoſitū:nam lz maior ſit vnitas aīe q̄ corporis:videmus tñ q tāta eſt diuiſio corporis ab aīa:quāta ecōuerſo. Jō dico q rō vnitatis conſiſtit in ſola idiuiſione alicuius in ſe:ſicut rō multitudinis ex ſola diuiſione cauſat. C Lōtra iſtā poſitionē arguit 4r. Primo ſic. Ois pfectio ſimplr eſt poſitiua:rō vnitatis eſt pfectio ſimplr:g̃ tē. Maior p̄z:qz pp hoc ponit in diuinis. Cz° ſic. Sm Diony. Rō vnitatis eſt ſaluatiua oīum:talis aūt nō pōt eſſe rō negatiua. C3° ſic. Unūqōq; diſtinguit ab alio: p hoc qō eſt in ſe vnū:7 ſic rō vnitatis 7 diuiſionis nō ſūt extrance. C4.° ſic. Quia oīs vnitas eſt melioꝫ pluralitate:nulla negatio eſt melioꝫ poſitione vel poſitiuo:g̃ rō vnitatis nō eſt p̄uatiua. C Ad iſta. Ad p̄m dico q ſicut indepēdētia dicit de ſe pfectionē ſimplr nō dico primo:ſz rōne fundamenti cui applicat:ſic rō vnitatis.nā vtraq; illaꝫ.ſ.indepēdētia 7 vnitas ſunt rōnes p̄uatiue. C Ad z^m dico q eſt ſaluatiua rōne fundamēti:ſicut incorporeitas. C Ad 3^m dico q p idē p̄ncipiū poſitiuum ignis agit 7 p̄ducit:cum tñ actio non eſt p̄ductio. Jta dico q per idem eſt res vna 7 diuiſa:7 tñ vnitas non eſt diuiſio. C Ad quartū dico:q; ſicut indiuiſibilitas diuina eſt melioꝫ quacunq; diuiſione:non niſi ratione fundamenti:7 quia p̄uat imperfectionē.dico ergo q; ſicut vnitas eſt induiſio:ſic ſumma vnitas eſt ſumma indiuiſio:nec eſt ratio eadem identitatis ſumme que eſt negatiua 7 vnitatis ſumme:qz vnitas eſt p̄uatio diuiſionis:identitas aūt carentia diſtinctionis. diſtinguitur g̃ vnitas ab identitate:ſicut diſtinctio a diuiſione: nam omne diuiſum eſt diſtinctum:ſed non omne diſtinctuꝫ eſt diuiſum:ſicut patet in multis. C Sed notanduꝫ q quatuoꝫ iueniunt vnitates ſubordinate. C Prima eſt vnitas entis:que eſt eius paſſio:accipiendo ens ſm latitudinem ſue denominationis:7 iſta cōpetit omnibus primo diuerſis:in quibus quidditatiue non includitur ratio entis:ſed denominatiue. C Secunda eſt paſſio entis quidditatiue accepti:7 iſta non eſt ſub vnitate bonitatis 7 veritatis:qz eadem p̄uatio in diſparatis fundamentis eſſe nō pōt. Ratio autez entitatis non eſt illud gdditatiue. C Tertia eſt que eſt diuiſiua entis qñ diuiditur per vnuꝫ 7 multa:nulla enim alia diuiſio eſt adequata. C Quarta vnitas eſt que eſt p̄ncipium numeri:7 iſta eſt de genere quantitatis diſcrete: ſed diuiſiua entis:currit omne genus:quia eſt transcendens. C Nunc videndum eſt quid ſit attributum. Dicendū q attributuꝫ quattuoꝫ modis poteſt accipi. Uno modo pro omni predicato quod cōuenit alicui quidditatiue: 7 iſto mō intelligitur illa regula vulgata.qñcunq; aliq̄ ſunt idem:quicquid attribuitur vni 7 reliquo:7 iſto mō oīa gdditatiua.ſ.ſp̄us ſuba 7 ens p̄nt dici attributa gdditatiua. C Alio mō accipit attributū p̄prie:7 tūc accipit p̄ oī ſecunda pfectione que nō eſt quidditatiua:ſic infinitas neēitas iſta eniz oīa tanq̄ p ſe paſſiones attribuunt ſubo.ſ.eſſentie diuine de qua dīr:7 ſunt demonſtrabilia. Tertio modo accipitur adhuc magis p̄prie: 7 tunc non accipit attributum pro quacūq; perfectione ſecundaria:ſed pro illis tñ que ex creaturis deo attribuuntur

A

s.pars.

Gradus vnitatis qtuoꝫ.

B

Sūma 7 vera vnitas que? Excludit iſtā tiam. Laſt h.

Lōclo 4r.

Lōſidera iſtā tiam. Vuere Sco.

C

Correlariū 2r Qualr attributa.7 ſi ſūma vnitate nō tñ ſūt ſummū vnum. Maxima.

1.poſteriozū.

Dubiū notabile.

D

Solo.1. Solo.2. Nō ſingulariſſime pōderādo inſtāciā 7 dic p̄ir. Qz vnitas idēt ica eſt eque pfecta vt ſoz malis.

4.arti. Opō cōis.

Quantum ad quartum p̄incipale.ſ.Utruꝫ hec diſtinctio attributoꝝ poſſit ſtare cum diuina infinitate. Dicunt aliqui q non:qz ſm doctrinam beati Diony.de diuinis nominibus. Diuina infinitas eſt omnia accipiens 7 preaccipiens 7 coacci-

piens in vnitatem ſummam:vnde ſicut infinitum corpus nō cōpatiť ſuꝫta ſe aliud corpus:ita infinita entitas nulla alia a ſe diſtincta. C Lōtra.nam ſi cōparatio eēt bona:tunc deberes cōcludere plus:ſicut enim corpus infinitū nō cōpatiť ſecū aliquod aliud corpus in vniuerſo eť ſe:ſic nec diuina entitas aliquā creaturā. Jtez lz diuina entitas omnia coaccipiat idētice que.ſ.in deo ſunt:non tñ infertur ex hoc q formaliter. C Ideo dico q talis diſtinctio nō repugnat infinitati diuine:ſicut nec diſtinctio perſonarū:qz ſicut in tribus perſonis ponitur vna numero deitas:ita in attributis vna numero infinitas. C Sed cōtra iſtud inſtatur quadrupliciter. Primo ſic. Nam ſm Anſ.in proſolo. Deus eſt quo nichil magis cogitari poteſt. Et ex hoc demōſtramus vnū eſſe deum:qz ſi eſſent plures magis dicerent de perfectione:ergo a ſimili in propoſito:ſi ponantur diſtincte perfectiones in deo. Cz° ſic. Omne illud qō eſt perfectum ſimpliciter includit oēm perfectionē ſimplr mō perfectiſſimo:ſed deus eſt ens perfectiſſimū:7 attributa dicunt perfectiones ſimpliciter:ergo eſſentia diuina continebit attributa modo perfectiſſimo:ſed cum hoc non ſtat formalis diſtinctio. C3° ſic. Nam diuina entia eſt perfectiſſima in ſua ratione gdditatiua:7 tamen poteſt intelligi aliquid perfectius ea: ſi vt ſic accepta non includat oēm perfectionem ſimpliciter:ſicut ſuppoſitū:non includens omē perfectionē ſimpliciter ſm illam acceptionē nō eſt perfectiſſimum. C4.° ſic. Qz omnis creatura eſt imperfecta:eo q caret aliqua perfectione:ergo diuina eſſentia:ſi caret aliqua perfectione in ſua gdditate:erit imperfecta. C Ad p̄mū dico q ſi eſſent infiniti dy nō eſſent vnico deo perfectiozes: eo q equale 7 inequale ſunt paſſiones quantitatis finite. Cum ergo ratio p̄obat contra pluralitatem deoꝝ: non p̄obat contra pluralitatem perſonarū habentiū eandem diuinitatem:ſic etiam nec contra attributoꝝ pluralitatem:cum habeant eandem infinitatem numero. C Ad ſecundū dico.q lz primus modus perfectionis ſit p̄incipalioꝝ:non tamen maioꝝ:qz non ſolū p̄mus ſed etiam ſecundus ſtat cum infinitate 7 ſumma perfectione:ſicut primum ſignū originis eſt quoddam p̄incipalius:ſed nō perfectius ſm Hylarium de trinitate. Attributa aūt quātuis ſint ita perfecta ſicut eſſentia:vt p̄ciſa ab oībus attributis:ſicut cū eis ſumpta ſil'. 7 B eſt ꝓpter vnicā q̄titatē vnitis.ſ.infinitatem:tñ op3 q; in pfectiſſimo ſit aliquo mō oīs pfectio ſimplr:ſz non gdditatiue. C Ad 3^m dico p idē q; eſſentia eſt perfectiſſima in ſua rōne formali:qz oēm pfectionē includit eo mō q; aliquid aptū natū eſt includere:nō aūt gdditatiue:qz hoc ſibi repugnat:ſed tñ idētice. C Ad 4.^m dico q; eſſentia diuina ſimplr non caret aliqua pfectione ſimpliciter:ſed tñ cū p̄ciſione.ſ.gdditatiue caret:q̄ carētia eſt ſolū ſm gd:nec eſt ibi ꝓprie carētia:qz carentia ꝓprie numq̄ eſt ibi niſi p illo ſigno:pro quo natū eſt ſibi ineſſe oppoſitū carentie:ſicut catulus ante nonū diem non eſt cecus:qz nullo modo nata eſt ſibi viſio ineſſe. C Ad argumentum in oppoſitum patet.

C Diſtinctio. IX. C Queſtio. I.

Hūc ad diſtictionē p̄ſonaꝝ 7c.

Circa diſtinctionem nonaz quero: Utrū gñatio filij ſit eterna. Qz nō.in pſal. Añ luciferū genui te.qō eſt añ genitū:eſt in tpe genitum:qz ante eſt dīta tp̄is. C Contra.in lib° Sap. dī. Ab eterno ꝓordinata ſunt. Dic ſūt duo faciēda. p̄ gd ſit eternitas. 2° de q̄ſito.

E

Impugn° 4r

Opio ꝓpria. Infinitati cōpoſſibil eſt attributo diſtō

Obijcitur 4r, Ca.2.

A.l.ſi ponerentur.

F

H

Ecce qō q̄ris Carere vl p̄ſentari q̄ de aliquo dici debent?

109.

Prouer.8.

I 1.arti. Op.alioz.us. q̄druplex.

Impugn°4ª

M.I.existētie consistit.

Tāge instantiā ad hoiem ex dictis.ē.t dic ꝑsr vt habet.j.

K

Opio .ppria. Ētitas qd?

L

Loēlo nōbil.

In q̄ dfe eternitas ab ifinitate.

Modi intrinseci i dīnis.4.

D.duplex.

M

Nota signanter q̄re dī modus itrisec°. Idem.ē.dis. 8.q.5.

Pter accīs ꝓuenire 2ª.

2.arti. Loēlo rīsiua

Quantū sit aliud nisi dīna exītia.nā ꝓ hoc q̄ est eternus ſp existit. Alij dicūt q̄ est qdā attributū ſpāle t diuisum ab alijs:sicut bonitas t iustitia:q2 demōstratur de dīna eētia. Alij dicūt q̄ dicit negationē p̄cipuy in duratione. Alij q̄ dicit habitudinē ad tp̄s:ita q̄ eternitas est illud quo de° pōt coexistere toti tpi. ¶ Cōtra p̄m modū arguo sic. Quecūq3 sūt idē formaliʳ:si vnum cōcaū t reliquū:ſz eternitas t exītia sunt idē/p te,formaliʳ:ſstat aūt q̄ exītia cōcaū creature:ergo t eternitas cōcabit creature:qđ est falsum. Minor ꝑz ꝑ Aug. q̄ dicit q̄ oīs creatura sub p̄ticipatiōe dīne eētie subsistit. Seqū g̃ q̄ si creatura p̄ticipat diuinā essentiā:q̄ p̄ticipabit diuinā eternitatē:qđ falsuz est. ¶ Cōtra 2ᵐ. q2 illud qđ cuilibet attributo ꝓuenit secōsum:illud nō est ſpāle attributū:ſz eternitas est hō.nā intellēs est eternus:t ēt volūtas:t sic de alijs. ¶ Cōtra 3ᵐ:q2 si creatura eēt ab eterno:eternitas dei adhuc eēt alterius rōnis ab eternitate creature:t tū creatura ita careret p̄n°durationis sicut deus. ¶ Cōtra 4.ᵐ:q2 illud qđ absolute ꝓuenit deo oī alio circūscripto t remoto:nō ꝓuenit sibi in habitudine ad aliud:sed eternitas ꝓuenit deo omni alio circūscripto t tpe:igit deus nō dr eternus in habitudine ad tp̄s. ¶ Dico g̃.q eternitas est modus intrinsecus essentie dīne t alioz diuinoz:sicut exītia t infinitas attribuoz. ¶ Et hoc ꝑbo 4ʳ. p̄ sic.Omne illud a quo abstrahit omnis quidditas est ꝓcise modus:ſz tā essentia q̄ attributa t oīa alia diuina abstrahunt ab eternitate:q2 omnis qđditas abstrahit ab omni duratione:g̃ t̄c. ¶ 2° sic. Illud qđ aduenies alicui nō variat eius rōnē formalez est modus intrinsecus eius:hoc ꝑz dist.8.sed eternitas est hō.q2 sicut finitū vel infinitum nō variat rōnē formalē sapiētie:ita eternum vel tpale. ¶ 3°sic.Nā si mūdus eēt creatus ab eterno:adhuc eēt eiusdē rōnis formalis cū eo q nūc est:g̃ nō variat rōnē formalē ei°cui aduenit:t p oīs est modus intrinsecus. ¶ 4° sic.Quia qō est cōe oībus a posteriozi:omnibus dico diuinis:illud est modus intrinsecus t non aliqua quidditas:q2 nulla qđditas est sic cōis:ſz eternitas est hō.ergo t̄c. ¶ Dico g̃.q eternitas est modus intrinsecus oīum dīnoz:nō solū absolutoz:sed etiaz relatiuoz:t in hoc differt a diuina infinitate q̄ ꝓprie ꝓuenit absolutis t nō relonib⁹. ¶ Ex hoc ꝑz:q q̄uoz ponuntur modi itrinseci.s.exīstētia q̄ est oīb⁹ cōis:necitas t eternitas:isti enim oībus ꝓueniūt:sed quartus nō.s.infinitas:q2 relo diuina nō est infinita. ¶ Sed hic sunt due diffi. p̄a est qūo aliquid pōt eē modus intrinsecus alicuius:cum non sit de quidditate eius:sed sit extra rōnē diffinitiuaz. Dico q̄ nō:ideo dicitur modus intrinsecus quia sit de quidditate eius cuius est modus:vel de rōne formali:sed quia nō exit sic rōnem formalez: q̄ ad aliquā aliam reducatur nisi ad illā:nec facit nec habet aliquā rōnem formalē distinctam:sicut intensio t remissio in albedine que reducitur ad rōnē formalē albedinis:t ad genus eius. ¶ 2ª diffi.est qūo potest p accīs conuenire.Dico q̄ cōuenire p accīs pōt intelligi dupliciter. Uel sicut accīs accidat subō. Uel sicut inferius accidit superiori.modus ille ſz nō accidit: vel per accidens conueniat primo modo:q2 sibi magis intrinsece cōuenit.s.ei cui cōuenit. ¶ 2° modo possum⁹ imaginari conuenire sicut inferius accidit suo superiori:illa que sic accidunt multotiens magis sunt intrinseca q̄ passio de 2° modo est intrinseca subiecto.Exemplū differentia vel species generi.

Quantū ad 2ᵐ principale.s.de questito.conclusio est certa.s.q̄ gīatio filij sit eterna. Sed quomodo ꝓbatur difficile est:probatur aūt a diuersis q̄druplr.ꝓimo sic.Illud qō agit nālī necessitate q̄ci to est necessario producit:sed deus nālī necessitate ꝓducit:ita q̄ ante oēm actum voluntatis:g̃ q̄cito est ꝓducit:sed fuit ab eterno:ergo ab eterno ꝓducit. ¶ 2° sic.Agens nullo indigēs in actione sua q̄cito est potest producere:t si est necessarium producens:q̄cito est necessario producit.sed deus nihil aliud a se requirit in agendo t producendo filiuz:t est necessario producēs: ergo q̄cito fuit necessario produxit:fuit autem ab eterno:ergo ab eterno produxit filium. ¶ 3° sic. Quod ꝓducit sine ꝓuia transmutatione confestiz potest sine tempore producere. Ideo statim ꝓducit: sed deus ꝓducit filium sine ꝓuia transmutatione:ergo confestiz pōt ꝓducere.Exēplū ꝓfirmās:q2 ceri ignis gīat ignez cū trāsmutatione ꝓuia:iō si fuisset ignis ab eterno nō potuisset gīare:ſz q2 illuminat sine ꝓuia trāsmutatiōe: iō si fuisset ab eterno potuisset illuminare ab eterno ſz Aug. ¶ 4° sic. Illa ꝓductio pōt esse eterna:t per oīs est eterna si est necessaria:que est respectu producti cui nō repugnat esse eternaʳ:hoc ꝑz in oppositō:ideo enim actio mouentis nō pōt esse eterna:q2 motui repugnat esse eternuz:sed filio in dīnis nō repugnat eē eternū: ergo ꝓductio eius pōt esse eterna:t p oīs est. ¶ Sed apparet mihi q̄ oēs iste rōnes cōcludūt eque q̄ mundus fuisset eternus:vel potuisset esse ab eterno:sicut de ꝓductione filij in dīnis.Suppono enim vnā regulam manifestā.Quicqd dr de agētib⁹ nālibus de facto:totū est verū de agētib⁹ volūtarijs de posſ.Et isto suppositō arguo sic ɔ ꝑmā:q2 eodē mō quo deus:q2 est ꝓductiuus filij de necessitate:ab eterno ꝓduxit:filʳ ab eterno habuit viz creatiuā.g̃ ab eterno potuit creare ꝓsertim cum mundo nō repugnet. ¶ 2° cōtra sc̄az sic. Non plus indiget deus ad ꝓducendū creaturā alio a se q̄ ad ꝓducendū verbū:g̃ potuit ab eterno. ¶ Cōtra tertiā. Non plus agit deus ad extra prima trāsmutatione q̄ ad intra. ¶ Cōtra 4.ᵐ. Alicui creature non repugnat plus fuisse ab eterno q̄ filio:ergo si ex hoc fily productio potuit esse ab eterno:creature creatio potuit esse eterna. ¶ Ideo arguo ad propositam ɔnem sic:qñcūq3 aliquod suppositū agit actione aliqua ꝓstitutiua in esse suppositali si suppositū est eternū:t ꝓductio est eterna vel actio:ſz in diuinis pōt eternaliter ꝓstituī p gīationem:g̃ t̄c. ¶ Sz ɔ hoc arguo 4ʳ. ꝓmo sic.Quicqd attribuit inferiori t superiori:ſz factio est inferioz q̄ sit ꝓductio.repugnantia aūt ad eternitatez attribuitur factioni:ergo eodem modo attribuit ꝓductioni. ¶ 2° sic.Quicqd non remouetur a superiori nec ab inferiori:sed repugnantia eternitatis nō mouetur a superiori.s.a ꝓductione:ergo nec a factione.ergo aligd fcī potuit eē ab eterno. ¶ 3° sic. Nulla ꝓfectio simplr pōt dici de eo qō nullam perfectionē dicit.eternitas dicit perfectionem simplr:productio aūt sicut t quelibet relo nullam perfectionez dicit:ergo eternitas nō dicetur de productione. ¶ 4° sic.Nulla rō absoluta pōt fundari in relatiua:sed eternitas dicit rōnē absolutā:ꝓductio aūt rōnē relatiuam:ergo eternitas nō pōt fundari in productione:t per oīs nec erit eterna. ¶ Ad ista.Ad p̄m dico.q̄ in predicatis negatiuis vl re latiuis equipollentibus negatiuis:non tz locus a parte subiectiua:hō est repugnātia t ɔietas:vñ nō sequitur rudibilitas repugnat boi:g̃ aīali. ¶ Et sic dico ad 2ᵐ argumēum. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ perfectio simplr nō pōt competere qdditatiue alicui nō dicēti ꝓfectionē:ſz bñ denominatiue:lz aūt eternitas nō includaū qdditatiue in productione:pōt tñ eā denoiare. ¶ Ad 4.ᵐ dico eo/

N Rōnes aliozsatis apparentes.

O

Impugn°4ª

Regula nobilis. Uide Scō.ij. di.2.q.3.

ɔ scōam sic.

P

Rō ꝓpriaſſ considera ꝑ petit?

Obiicitur 4ª

Q

Forma aſſ-ti arg^m̄ſi placet:ſz sario dī sic currit.Ipſo ꝓbistice:q2 ꝓsequens.

D

Nil.creare stingens. Rō propria. 2.li.ci.c.10. Ut ponus ex simplicitate argumēti ꝓcedē ꝑ Aug. Obiicitur 4ª

Euasio.

Cōsidera istā tiā:q2 nō ē relatio realis:ſz dic ꝓsr.

Malach.3. Cōclusio rīsiua. Rōnes aliozsatis apparēt es.quere sco. 8.dist.huius.

B

C

E

Articuʳ as pe risieñ.

Nō signanter in q̄bus signis fit mutatio:t i q̄b⁹ nō?

Vide Sco.in 2.dis.1.q.2.t alibi sepe ad hoc.

F

Considera tñ an sit de mēte Sco.hoc vīs oppositū i.2. di.1.q.2.arti. 2.optic.t vb i ibi notāti.

Cōclo rīsiua ſz pōdera instantiam.

Or deꝰ vltia forma immutabil o i vniuerso creato ostēdit.

G

Obo. Immutabile 2ª 1.articu.

H

de mō:lz enī absolutū quidditatiue nō possit includi in respectu:tamē denominatiue bene potest dici:sicut dicimus q̄ productio fily est diuina denominatiue:t tamen non potest dici quidditatiue. ¶ Ad argumentuz in oppositum patet. ¶ Questio. II.

Vtrum deus sit simpliciter immutabilis. Q2 nō:q2 in deo est transitus.g̃ t̄c. ¶ Probatio hᵒ:q2 in Ben̄. scribit Tactus dolore cordis intrinsecus.ergo t̄c. ¶ Contra alibi.Ego dominus t non mutor:ergo deus est immutabilis.

Hec est veritas certa t determinata:ſz tota diffi. est i p̄obādo. ¶ Probaū aūt a diuersis 4ʳ. p̄ sic. Nullū ens pfectissimū pōt trāsmutari:sed deᵒ est hō.ergo t̄c. Maioz probatur:q2 illud qō est ens pfectissimū nō potest recipere aliquid:q2 omnia iam habet. illud aūt qō est mutabile bñ pōt recipe aligd. ¶ 2° sic. Nullū ens qō est purus actus pōt mutari:sed deus est hō.g̃ t̄c. Ma.ꝑz.q2 illud qō est mutabile vt sic:est i potētia.ei aūt qō est in potētia repugnat q̄ sit actus pur⁹. ¶ 3° sic. Nullū sūme simplex est mutabile.deᵒ est hō. g̃ t̄c. Ma.ꝑbaū.q2 illud qō mutaū necessario pōt recipere terminū:t sic cōpōnem. Sūme aūt simplex nō p̄t cū aliquo componi. ¶ 4° sic. Nullū necesse eē est mutabile:deus est hō.ergo t̄c. Maioz probatur:q2 illō qō est necesse eē nō pōt aligd in se hāe:qō nō habeat. Illō aūt qō mutaū ex eo q̄ mutaū nēcio aligd recipit quod nō bēbat:t illud ēt acceptū est ɔtingēs:g̃ t̄c. ¶ Iste rationes vñr militare ɔ aliqua q̄ sunt vera de deo:naz p̄a rō videtur tollere ordinem essentialem essentialium a notionalibus:sic ens perfectissimū nō pōt aliquā perfectionē vel aliquid aliud recipere:ſz in p̄ signo in q̄ eēnᵃ p̄cedit relonē est ens pfectissimū:q2 p relonē nihil sibi accrescit de perfectione ex aduētu relonis:q2 nulla pfectio est.g̃ ipsam relonem nō poterit recipere vel fundare. ¶ Si dicaū:ꝓcedo q̄ nō potest recipe:q2 tūc nō eēt ens perfectissimū:sed bñ pōt fundare. ¶ Cōtra tūc arguo:q2 tunc rō nō oñderet quin deus posset mutari ad relonē sui ad creaturā:q2 ꝑ te,hoc nō est imperfectionis:t hoc posito nēcio est mutabilis:q2 oē illud qō bz in se aliquā formā vel rē qua denominatur tale:t eam prius nō habebat nēcio est mutatuz. ¶ Cōtra 2ᵐ eodē mō arguo:nā in illo priori quo eēntia p̄cedit relonem ipsa est purus actus.g̃ vel sibi repugnat recipere relonē ad intra:vel non.si nō:nō repugnabit sibi recipere relonē ab extra. ¶ Cōtra 3ᵐ.nā p̄fectiones dīne:vt dictū est.distinguūt ab eēntia:t tñ hoc nō obstante ēt q̄ ipsa sit purus actus t simpliciter simplex:adhuc illa distinctio stat:g̃ eodē mō determino motus. ¶ Cōtra 4.ᵐ.lz enīz repugnet neēe esse recipere ɔtingēs:non tñ repugnat respectus ad extra:ex quo sibi non repugnat creatio. ¶ Ideo arguo aliter ex infinitate ſm Aug.ex quo enīz infinitum est qcqd hz:t quicqd est in deo est deus:si ergo mutaret terminus mutationis haberetur a deo:t sic esset de nouo deus:ſz hz repugnat deo.g̃ t̄c. ¶ Sed contra istud arguo 4ʳ. ꝓmo sic.Omne qō se hz nunc aliter q̄ prius mutatur:sed posito aliquo ordine in diuinis:hoc accidit:ergo t̄c. Minor patet.nam si intellectus est prioz voluntate:in priori signo intellectus habetur t voluntas in secundo.hoc ergo aliter in secundo signo q̄ in primo. ¶ 2° sic. Accepta eadez maioze accipio aliam minorem:sed intellectus in primo signo originis non est communicatus:t in secundo est cōmunicatus:similiter pater in primo signo non habet filium vel filius non est.in secundo autem habet filiuz t filius est.ergo t̄c. ¶ Tertio sic. Omne quod transit de ocio in operationē necessario mutatur:deus est hō. ergo t̄c. Maioz videtur manifesta. Minoz probatur quia deus nunc creat t prius non creauit:hic est talis transitus:ergo t̄c. ¶ Quarto sic. Impossibile est esse transitum de contradictorio in contradictoriū sine mutatione:sed deus fit de non volente voles:vel econuerso.hec autem mutatio non est in obiecto:q2 ipsum ɔtingit nihil esse:hoc ergo est in deo:t sic habeū propositum:¶ Ad primum istoꝝ dico:q̄ mutatio non est nisi in signis successiuis:non autem in permanentibus: cuiusmodi sunt signa originis t nature.Exemplū.subiectum est prius natura passione:nunquam tamen mutatur ad eam:quia ꝑs t posterius per manentia sunt. ¶ Eodem modo dicitur ad secundum. ¶ Ad tertiū dico q̄ non fit mutatio in deo:sed in creatura:non enīz dicitur deus nunc creare t prius non:propter aliquid quod sit in deo quod prius non erat:sed propter nouitatez in termino:quia creatura nūc incipit. ¶ Ad quartum dico eodem modo ſm Sco.q̄ sit aliqua mutatio ex parte obiecti:ideo nunc dicitur deus volens t prius non:vel econuerso:producitur enim obiectum in esse volito q̄ prius non:de hoc alias dicetur. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Questio. III.

Vtruz aliqua creatura sit mutabilis.

Dico sicut Scotus q̄ aliqua creatura est que est immutabilis:nam ponenda est vltima forma in vniuerso:sed tali repugnat mutari:quia si mutaretur ad aliam que esset vlterioz mutaretur:t sic vltima non esset vltima. Hoc autez ꝑbo sic.nam sicut in mouentibus t motis est dare ſtatum:primo in mouentibus:q2 est deuenire ad aliquod mouens immobile:ita est deuenire ad aliquod motum:qō est ita motū qō non mouens sicut forte prima materia. Aliud aūt est quod est vtrunq3 t mouens t motuz. Et sic apparet q̄ sit vel eē debet in formis.nam aliqua est forma informata:t informis simul:ergo erit deuenire ad aliquid quod erit ita informatum q̄ non erit informans:t etiam erit deuenire ad aliquid:quod ita erit informans q̄ nō informatū:t est hec illa vltima forᵃ. ¶ Cōtra.illō quo aliqd mutatur est mutabile.Dico q̄ esse mutabile potest intelligi:vel q̄ sit ratio mutādi aliud t sic illa vltima forma est mutabilis:quia est illud quo ſubiectum eam recipiens mutatur.vel potest dici mutabile:q2 recipit in se aliquid aliud distinctum realiter ab ea:t sic est immutabilis. ¶ Questio. IIII.

Vtrum deᵒ producat res naturali necessitate.Q2 non.quia tunc ab eterno produceret. ¶ Contra.Diony.de diui.c.4.sicut sol non ꝓmissa deliberatione radios diffundit:sic deus bonitatez suā communicat. ¶ Dic est controuersia inter thcologos t philosophos.Primo ergo ponam rationes philosophoꝝ antium:q̄ deus naturali necessitate omnia ꝓduxit. 2° solutā. 3° ponā rōnes varias thcologoꝝ.

Prima ratio philosophoꝝ est ista.Perfectissime cause debet attribui perfectissima causalitas:t per consequens perfectissimus modus causandi:sed necessaria causalitas t causare necessario sunt perfectioza q̄ contingentia:quia necessarium nobilius est.ergo t̄c. ¶ 2° sic.Omnis conditio perfectionem dicens compossibilem causalitati primi efficientis est sibi attribuenda:sed necessitas est huiusmodi:ponit enī in diuisione entis ad extrā:t est cōpossibilis causalitati primi entis:quia omnia ad extraz posita sunt com-

1.articu. Rōnes pbori deū ad extra necessitate nālī agere q̄bantes.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I possibilia:g̃ ꝛc. ℭ 3ª rō est ista:in quocūq; agēte in quo idem est esse ꝛ agere:si in eo esse est nec̃ium ꝛ agere:ſz in deo idem est esse ꝛ agere:cōstat aūt ꝙ esse diuinum est nec̃ium:g̃ ꝛ agere. ℭ 4ª rō est:summo enti neceſsario nihil pōt p accīs cōpetere.sed deus est hō:cōpetere aūt sibi agere p accīs si ꝓtingēter agereꝛ:q; illud qō ꝓtingēter agit:p accīs agit ꝛ nō p se. ℭ Ad pm ilto/rū dico:ꝙ si talis ꝓditio eēt cōpossibilis deberet sibi attribui:ſz necessitas nō est sibi cōpossibilis. Exm.ois pfectio dz attribui chīo:ſz pfectioꝛ esset sibi humanitas si eēt nā spūalis:g̃ dz sibi attribui:nō valet pp incōpossibilitatē. ℭ Ad zm dico.ꝙ ly necessitas sit cōpossibilis pme cāe q̄tū ad illud qō est:q; vt sic est nec̃ia:nō tn̄ si ꝓsideret virtualr:q; vt sic respicit ꝓtingētia:iō necessitas vt sic est sibi incōpossibilis. ℭ Ad 3m dico ꝙ actio q̄ est formalr in deo est nec̃ia:q; est deus. Si aūt ꝓsideraſ q̄tū ad illud ꝙ respicit virtualiter: q; illud est cōtingens/impoſe est ꝙ actio sit nisi ꝓtingens. ℭ Ad 4m dico ꝙ accidere pōt itelligi duplr.vel formaliter:ꝛ sic maioꝛ est vera:q; sūmo enti ꝛc.vel pōt intelligi accidere denoiatiue.f.extrinseca denoiatione:ꝛ vt sic dico.ꝙ maioꝛ est falsa:ꝛ aliqd aliquī deo p accīs. ℭ Sed rema.diffi.deo eni negauit ex plenitudine bonitatis:constat aūt ꝙ nec̃io est bon̄.g̃ ꝛc. ℭ 2°.p te,deo agit ex liberalitate ꝛ libere:sicut dictū est de plenitudine: ſz est nec̃io liberalis ꝛ liberalr agit:alr eēt iudus. ℭ Ad pm dico ꝙ ex plenitudine pfectionis hz deo ꝙ sit ꝑductius:vel ꝙ possit ꝑducere:sed ꝙ ꝑducaſ nō est nec̃ū: nec segt necessario plenitudinem pfectionis:q; si non actu ꝑduceret adhuc eēt ꝑductiū. ℭ Ad zm dico.ꝙ ly eodē mō poſset dici de liberalitate:sic dictum est de plenitudine:tn̄ alr pōt dici ꝙ liberalitas sua q̄tum ad necessariā ꝑductionē solū saluaſ ad itra:vbi se cōicat p amorē. ℭ Sz adhuc rema.diffi.q; oī potēcie passiue vī tanta necessitate cozrñdere actiua q̄ta ipsa est passiua:ſz creature sunt nec̃io ꝑducibiles:g̃ ꝛc. ℭ Dico ꝙ nec̃io ipsa po est ꝑductiua.nō ꝑducēs.Sed ℨ.frustra est potentia q̄ nō reducīt ad actū. ℭ Ñideo ꝛ dico.ꝙ in deo est necessario po ꝑductiua:ſz nō sequit ꝙ esset frustra si nō produceret:q; sufficit ad hoc ꝙ nō sit frustra ꝙ posset reduci ad actuz vel possit reducere:ꝛ maxime qñ nō est pfectio agētis.

Necessitas est incōpossibilis causalitari.

Laste declarabis.

Actio dei q̄liter nec̃ia: ꝛ q̄lr ꝓtingens Accidere 2ᵒ.

K

Dubitaſ 2ᵒ.

De⁹ est nec̃io ꝑductiua:ſz ꝓtingēter,ꝑducat.ſz oia creaminabis.

Liberalitas ꝺiuina ꝓsideratur duplr.

L

Obijcitur. Replica.

A.l.ꝑducere

3.arti. Rōnes theologoꝝ contra phos.

1.Elia.

M

Hunc 2° videdū est de rōnib⁹ theologoꝝ ꝓbātiuz ptē oppositā.Et breuiter reducunt ad q̄tuor vias.Aliq.n. ꝓbāt sic. Oē agēs nāle ꝛ p nāz:agit ꝓpter pfectionē sui:ſz deus nō pōt agere pp pfectionē sui:ga ipse est pfectiſsimꝰ:ergo si agit pp pfectionē:agit ꝓpter pfectionē alteriuſ:ſz pp aliud nō pōt nec̃io agere.g̃ libere agit. ℭ 2° sic.Agēs pp finē:ꝛ p nāz oiligēs finez: ꝛ alia pp finē nō nec̃io diligit eē q̄ nō hñt necessariam ꝓnexionē ad finē:sed creature nō hñt nec̃iā ꝓnexionez ad finē:g̃ rē illoꝝ nō se hz nec̃io. ℭ Ad pmā istaꝝ dico ꝙ deꝰ ꝓpter infinitatē pfectionis suo nec̃io agit:ꝛ nō pp acqsitionem pfectionis alterius.Et preterea rō ꝙduderet ꝙ pī nō nāliꝛ ꝑduceret filiū:q; nihil sibi aduenit. ℭ 3ª ēt rō supponit vnū ꝙ opz ꝑbare.f.ꝙ creature nō hñt nec̃iā ꝓnexionē ad deum:quo negato nihil valz rō. ℭ Pono g̃ rōnes Scoti ꝛ argūo sic.Oē ens qō est sūme necesse eē simplr pōt eē oī alio nō posito qō est minus neē esse. Doc ꝓbo duplr.Primo ex rōne magis ꝛ minus ꝓlis.2°ex vero ꝛ falso.Primo sic.Nā si vnū impoſe habeat duas rōnes ꝓpossibilitatis ꝛ aliud vnaz tm̄:sublata vna ratione impossibilitatis ab vtroq; vnū remanebit possibile:q; nō habebat nisi vnaz rationez impossibilitatis:ꝛ illa intelligitur ī ꝛz sublata.aliud aūt quia habebat duas ꝛ nō est sublata nisi vna: intelligiꝫ impoſe ꝙ aliam remanentē:si ergo ex min⁹ impossibili sequatur maius impossibile:poterit ex possibili sequi impossibile:qō est manifeste falsuz ꝛ ꝓtra totaz logicā. Ex hoc ꝑz ꝓpositio.Illud est magis nēce esse:cui⁹ oppositū est magis impoſe:ꝛ illud minus necesse esse:cuius oppositum est minus impſſibile:si g̃ ex remotione minus necessary segt remotio magis necessary:ex possibili segt ꝓsibile.qō est manifeste flm. ℭ 2° sic.Si magis verū bēat duas rōnes vitatis:ꝛ min⁹ vnam tm̄. sublata vna ab vtroq; vnū remanebit falsum:ꝛ aliud vez.Si g̃ ex minus falso:segt magis falsuz:resoluēdo erit dare ꝙ ex vero segt falsū:magis enī necesse ē magis vez:ꝛ minus necesse minus vez.Si g̃ remoto minus remouet maius:segt ex vero falsuz:qō est incōueniens.Accipio g̃ maioꝛ ꝓponē sic.ꝑbatā:qñ aligd est summe neēe esse:illud pōt eē oī alio nō posito:qō nō ē ita neēe esse:sed si deus necessario ꝑduceret:ablato ꝑducto:quod est minus necesse esse ipsum non poſset eē: ergo sequitur necessario ꝙ deus est sic summe necesse eē ꝙ nihil aliud esset necessario extra se. ℭ Cōfirmaſ: qz si nec̃io ꝑduceret referret rel'one:que ita est necesse eē:sicut deꝰ:ipoſe est aūt aliquā rel'onē simplr nec̃iam eē ad terminū ꝓtingētē:creature aūt ꝓtingētes sunt.g̃ nō pōt referri nec̃io:nec p ꝓns nec̃io creature creantur. ℭ Pargūo supposito ꝙ deus coagat cāe zc.Et p sic. ℭ Argūo aliqua agētia ordinata sūt:si pm moue:nec̃io: ꝛ zm nec̃io mouebit:maxime si zm nō mouet:nisi quia motū:tanta enim necessitate mouebit:quāta mouetur: cū g̃ deꝰ sit pm agens:oia in virtute sua ꝓtinens:ꝛ ꝓcausans oēs effectus:si ipse necessario agereꝛ:oēs cāe necessario agerent:ꝛ per ꝓns oia erūt de equali necessitate. ℭ 2° sic.Lū ois cā 2ª depēdeat a prima ꝛ in eē ꝛ in fieri:ꝛ per ꝓns in actione:si ꝑma necessario causet:omnes necessario causabunt:ꝛ sic oia de necessitate euenirent qō est manifeste falsum. ℭ Sed oēs iste rationes supponunt vnū qō est dubiū:qō.s.negatur a multis fidelibus:ꝛ tenentibus cōclusionē.s.ꝙ deus ꝓcurrat ad oia. Dicunt enim aliqui ꝙ deus dat vim cātiuā aliis ꝛ conseruat:ꝛ nō plus. Ideo ꝑbat aliter.p sic.Deus continet virtualiter cās secūdas.ergo ꝛ effectꝰ earū virtualiter ꝛ imediate ꝓtinebit.Tunc arguo sic:oē necessario agēs continens virtualiter aliqué effectum:sicut agens tale prius agit q̄ aliud ita effectus citius ponet p illud q̄ per aliud:ſz deꝰ est agēs de necessitate:ꝛ ꝓtinet effectꝰ oīum causarū secundarum:ꝛ prius causat ordine nature q̄ cāe secūde:ergo necessario producet oēs effectus earum. ℭ 2° sic.Cā agens de necessitate ꝓtinens effectum fm oēm perfectionē effectus:necessario producet effectum ita perfectū:sicut pōt produci effectus:ſz deus est hō.ergo quicquid erit in vniuerſo:erit pfectiſsimum. ℭ 3° sic.Cā agens de necessitate nō impedibilis producit omnia que pōt:ꝛ sic cū deꝰ omnes effectꝰ possibiles ꝓtineatꝫ tot producti:quot producibiles:ſimilr non dimitteret malū in vniuerſo:qz infinitū causabit bonum. ℭ Nunc pono rōnes alias q̄ possunt me mouere:suppono eni vnū qō fuit ꝛ est saris cōis cōceptus ꝑbaꝛ.s.ꝙ elemēta nō sunt dispoſita:sicut ꝑz vt apta nata sunt dispōni:grauiora eni debent eē deoꝛsuz. Aqua eni est grauis inter alia ꝑter terrā:ꝛ ita aqua deberet cooperire totā terrā. ℭ Ad qō dicūt ꝑbi vidēres boc ꝙ nā naturās sic ꝓuidit ꝓ salute aliquoꝝ aīalium que non possunt viuere in aqua. Doc ergo supposito arguitur sic.Omne agens de necessitate producit effectū fm ꝙ effectus natus est produci vel agi fm nām suaz ꝓpriam:sed fm nām ꝓpriaz elemēcoruz aqua debuiſset cooperire terraz ex omni pte:g̃ si deus natura-

N

Ex min⁹ ipoſſibili nō ſequit magis ipoſſe. nec ex minus ſſto magis ſſtum oꝛdit⁹ ut tanter Sco.

Maxima.

O

2.icōueniēs ꝓra pōs.

2. icōueniēs.

A.l.poſſime quit.f.Scotꝰ.

9. icōueniēs.

Vide.1. cc.ꝛ alibi ad hoc.

3.icōueniēs

P

4.icōueniēs Enaſio.

3. Elia. Sed omnia ex Sco.

5.icōueniēs.

m.icōueniēs.

D

6.icōueniēs.

Q

7.icōueniēs.

4. via. Rōnes ꝓpoſitę ꝓpoſitionꝫ ꝙ Ela.ꝛ ꝓpoſitę De diſpoſitione elemēti nouabiliter.

11.icōueniēs. Enaſio.

Quare aqua totā terrā nō cooperit?

13.icōueniēs.

Hec pauca phyſicaꝝ. 8.incip.

A liter ageret:sic aquā necessario produxiſſz.Maioꝛ ꝑz: qz si ars nauifactiua eēt ī lignis:sic faceret nauē. ℭ 2° sic.Nec̃ius aliquod agens ꝓtermittit aligd a suo effectu:qō sibi nāl'r aptū natū est ꝓuenire:illud nō agit de necessitate.hoc ꝑz:nā tale nō ꝓtermittit aligd qō nō est in ptāte sua pretermittere:hoc aūt nō est in potesta te sua pretermittere si agat de necessitate.hoc probo nec̃io:qz nō ꝑt ꝑducere nisi fm ꝙ ꝓtinet:nō aūt ꝓtinet effectū nisi fm ꝙ effectus nāl'r aptus natus est eē:g̃ sic ꝑducit:pp ergo meliozē finē nihil dimittit de eo quod aptū natū est nāliter ꝓuenire effectui.cū ergo aqua sit nāliter apta nata cooperire terram vndiq; :necessario eam sic produxiſſet:non obstante salute animaliū.

2.cc.1.c.18.ꝛ alibi.

B

ℭ 3ª sic. Nullū violentū pōt esse ppetuū nisi a cā libere detinēte:sed aer violenter est imediate super terraz: videt g̃ tactus a vacuo ne sit vacuū.g̃ necessario B erit ab aliquo agēte libere illud imediate super terram detinente:sil'r violētū est aquā esse extra suū ꝓpriū locū nālem:cū ergo videamus ꝙ ita sit:erit ab aliqua cā libere detinente. ℭ 4° sic.Oē agens naturali necessitate semper agit idē in passo eodez mō dispoſito:sed oēs partes terre sunt eiusdē rationis:ꝛ vnifoꝛmiter respectu talis agentis dispoſite:ꝛ partes aque similr:si ergo deus necessario agit debuiſſet in oibus partibus terre causare idez:ꝛ sicut discooperuit aliquas partes terre: ita oēs: sil'r sicut aliquas partes aque posuit nō in terra:sic oēs:sil'r de aere hic cōuincit.Cōfirmaſ ista ratio dupl'r.Primo ex motu terre:eiusdē eni rōnis est tota terra ꝛ vna gleba:ergo illud qō ꝓuenit vni glebe potest ꝓuenire toti terre:ſz vni glebe ꝓuenit interduz motus circularis:ergo toti terre poterit cōpetere motus circularis:ſz cuilibet potēcie passiue correspōdet actiua poꝰ. isti potēcie passiue nō pōt correspondere nisi actiua q̄ est in deo.ergo deus poterit terram circulariter moue re:sed qcqd potest/p te,necessario agit:saltē aliqñ:ergo aliqñ mouebit tota terra circulariter. ℭ 2°.confirmatur ex motu circulari celi.Et B multipl'r.primo sic. Nec̃ūq; aliqua forma est cōpossibilis alicui subto p vno instanti ꝛ erit pro toto tpe.ista ꝑz:qz si est cōpossibilis pro vno istanti subto ipsa nō repugnat subto:ꝛ sic semper cōpossibilis:sed celo est cōpossibile vnū vbi p aliquo vno instanti:ergo nō repugnat quantū est ex natura celi:pro toto tpe:potest ergo celū pro toto tempore stare cum isto vbi:sed potentie passiue correndet actiua:ergo opz ꝙ huic correspondeat in primo agente necessario potentia qua celū poterit quiescere:ſz si ita est cū necessario agat/per te,celū semper gescit. ℭ 2° sic. Nec̃umq; aliqua sunt eiusdē rationis formalis si vnuz non repugnat alicui:nec reliquiz:sed motus celi circularis ad dextram ꝛ ad sinistram sunt eiusdez rationis: motus aūt celi est ad dextrā:ergo si sibi non repugnat moueri ad sinistram poterit ibidem moueri ꝛ non nisi a deo:ergo deus poterit mouere ad sinistram:ꝛ si pōt: ergo nec̃io mouebit:qz agit de necessitate:ꝛ sic celū mouebit oppositis motib⁹. ℭ Sz dices.nō est eiusdez rōnis:sed oppositus ꝛ incōpossibilis. ℭ Cōtra.nō pōt dici ꝙ sit alterius rōnis rōne termini:qz terminus acqsitus per vtrunq; est eiusdem rōnis.Si aūt dicas ꝙ est incōpossibilis habetur propositum:quia agens ꝓtinens in sua virtute duos effectus incōpossibiles in eodē passo neutrum poterit causare/si naturaliter agat:cū ergo deus/p te,naturaliter agat:neutruz poterit causare:qō est falsum. ℭ 3° sic.Quādocūq; subiecta eiusdē rōnis sunt nata recipere formas eiusdez rōnis:ad quēcunq; gradū vnū illoꝝ est natū ꝛ aliud: ga exquo tā subā q̄ forme sunt eiusdez rationis:non videtur cā opposi-

E

24.icōueniēs

Enaſio.

15.icōueniēs.

F

16.icōueniēs.

Ordo accidētalis qō?

G

A.l.f.12 Jo.

5.de tri.c.14. ꝛ alibi.

H

Oſ, alioꝝ.

Maxima.

ti:sed duo ordines sunt bōgenei ꝛ subiecta eiusdē rōnis: g̃ eque velociter mouebit corpus iferioris ordinis sicut superioris:ergo aliqua cā actiua erit que hoc poterit facere:sed hec nō est nisi ꝑma.cū g̃ de necessitate agat,producet vel cābit motū in inferiori ordine eque velocem: sicut est motꝰ supioris ordinis:ꝛ ita eque voliciter moue bunt:qō est falsum. ℭ Si dicaſ ꝙ corpora ordiū non sunt eiusdē rōnis. ℭ Tūc arguo sic.Oēs ptes eiusdez ordinis sūt eiusdē rōnis.boc nullus dz negare:ſz partes q̄ approximquāt ad polū tarduus mouent.g̃ pūt eque velociter moueri:ꝛ p ꝓns a deo.ꝛ sic cū deꝰ de necessitate agat mouebit eque velociter oēs ptes eiusdez ordinis:ꝛ sic partes minus a polo distās mouebunt eque velociter cū magis distātib⁹. ℭ 4° sic.Nec̃ūq; aliq; loca sūt eiusdē rōnis.gcqd est natū gescere in vno ꝛ in alio:sed hemisperiū superi⁹ ꝛ iferius sūt eiusdē rōnis.g̃ stella q̄ gescit in hemisperio supioꝛ poterit gescere in iferioꝛi. ꝛ sic erit dare potentiā potēte illud ducere ad actū.nūc illud nō pōt eē nisi deꝰ:ꝛ p ꝓns deꝰ de necitate faciet. cui⁹ oppositū est manifestū. ℭ Cōfirmātur iste rōnes multipliciter. ℭ Primo sic.Accītalis ordo nō pōt reduci in cām nāl'r agētē.Voco accidētalē ordinē q est inter oia q̄ pūt stānibus naturis eoꝝ aliter ordinari:ſz inter radios causatos a sole vnum in mane:ꝛ alium in meridie:est accidētalis ordo.opz g̃ ꝙ reducatur in aliquā cām liberam ꝙ hic sit in mane causatus ꝛ prioꝛ:ꝛ alius in meridie ꝛ posteriꝛ. ℭ 2° sic.Partes in aliquo toto accidēraliter ordinate possint alio modo ordinari:sed sol habet multas ptes que quidem sunt eiusdem rōnis ꝛ pūt aliter ordinari.non enim repugnat vni parti esse in situ alteriuſ:ꝙ ergo sint sic dispoſite ꝛ ordinate cū essent aliter dispōnibiles ꝛ ordinabiles:opz in cāz liberam reducer:qz si in cām nālem:q̄ ratione essent sic ordinate:eadem rōne aliter. ℭ 3° sic.per rationem Scoti.Quando agens nāle non est terminatuz ad vnū eiusdē rationis:non determinatur ex se ad certū numerū.cū ergo stelle sint eiusdem rōnis:nec determinant de se ad certū numerū.ifinitas aūt eis nō repugnabit: ꝛ nō pūt produci nisi a deo:ergo deꝰ/cū naturali necessitate producit/tot ꝑducet quot sunt producibiles:ꝛ sic produceret infinitas.qō est falsum. ℭ Si dicaſ ꝙ nō sunt stelle eiusdem rōnis:saltem non pōt negari: quin partes solis sint eiusdez rōnis.Et tunc arguo sic.Quādocūq; nā non est determinata ad certum numerum partiū ex se si determinet opz ꝙ ℬ fit ab aliquo agēte libere:sed nā solis est hō:qz non determinat sibi vnaz partem vtpote vnius militaris:nec p ꝓns tot quin plures possit in se bne.determinatur g̃ ab aliquo libere agente.Similiter pōt argui de animab⁹:qz deus nō est determinatus ad producendū vnā.ergo non determinat sibi certum numerū:ꝛ p ꝓns poterit ꝛ causabit infinitas. ℭ Ad argm̃ factum in principio per dicta patet.

ℭ Distinctio. X. Questio. I.

Nunc post filij eternitatem ꝛc.

Circa distinctionem decimaz q̄rtur.Utruz diuina voluntas sit principium productiuū spūssancti. Qz nō.Augu.15.de trini. Spūssanctus procedit necessario. ℭ Contra. idem Augu.dicit ꝙ spiritus sanctus procedit per modum amoris.

5.de tri.c.14. ꝛ alibi.

Hic introducuntur quatuor opiniones.Quidā dicūt ꝙ spiratio actiua solum est principium productiuum spūssancti:quia qñ aliqua actio convenit alicui ꝛ repugnat alteri:sibi competit per illud in quo distin-

I

guit ab alio:sed spiratio actiua conuenit patri ⁊ filio:⁊ repugnat.ſ.ſ.spiratione aũt precise distinguunt ab eo: ergo spiratio est principium productiuum spiritusſancti. ¶ Alij dicunt q essentia est p̃n^{m} ipsius totale:q; in oi productione vniuoca terminus dz esse eiusdem rõnis cũ principio productiuo:ſz diuina eẽntia est terminus productionis spũſſancti ſm Aug.15.de tri. diuinã essentiã præstat sine principio.ſ.ſ.de patre ⁊ filio eterna processio. ergo eẽntia est p̃n^{m} totale in vtraq; emanatiõe. ¶ Alij dicũt q essentia cũ actiua spiratione quasi determinata:q; cã vltis nõ determinat ad aligd pducẽdũ nisi p cãm particularem:sed essentia diuina est p̃n^{m} vniuersale in vtraq; emanatione.g̃ opz q; ad illã determinatã determinet per aliquid proprium illud nõ est nisi spiratio actiua.ergo ꝛc. ¶ Alij dicũt q sola volũtas est p̃n^{m} productiuũ.ſ.ſ.quia ipsa sola spirat. ¶ Opinio 5ª est q; nec essentia nec spiratio actiua:ſz actus amoris mutui quo se diligunt pater ⁊ filius:q; sicut intellectus p actũ simplicis notitie est p̃n^{m} notitie declarative que dicit verbũ:ita voluntas per actum simplicis complacentie est pductiua amoris incentiui:g dicitur amor spirare^{re}. Ista videt intentio Augu.xi.de trini.vbi ostẽdit ex intentione q; pater ⁊ filius spirant spũm san.amore concordi. ¶ Sed nullus istorũ modorũ põt stare. ꝓmo. Tum q; nõ continet spiratio actiua essentiaſz que est terminus:nec formal'r nec virtual'r. Tũ q; non põt esse p̃ncipiũ agẽdi:q; relatio:⁊ q; non dicit pfectionem simpl'r.g̃ ꝛc.z^{o} ẽt non põt stare. Tum quia in vtraq; emanatione si essentia esset p̃n^{m} ⁊ terminus:tũc productiones essent eiusdem rõnis. Tũ q; determinata productio est a p̃n^{o} determinato:essentia aũt est indeterminatũ p̃n^{m}:ergo ipsa non erit p̃n^{m} totale. 3° ẽt stare nõ põt. Tũ q; qõ est rõ determinãdi p̃n^{m} ad pducendũ:nõ põt esse productio ipsa. Tum quia relatio nõ se hz ad modũ forme specifice:sed forme individualis.g̃ ipsa non erit determinans. Nec 4° stare põt:q; volũtas nõ cõtinet formal'r nec virtual'r terminũ spiratiõis qui est essentia:tũ etiã q; ipsa spiratio nõ esset vniuoca productio. Nec rõnes valẽt. ꝓma. p ꝓma opinione nõ valet:q; ſz pr̃ ⁊ filij^{o} vt distinguunt a spũſſancto nõ bẽant formã cõem qua distinguunt a spũſancto nisi spiratione. Sũt tñ p̃n^{m} productiuũ sine termino:⁊ spũſſanctus hz cũ termino:⁊ hoc ſufficit. z^{a}.p z^{a} opione nõ valz:quia ad productionẽ vniuocã ſufficit q; terminus ſit eiusdez rõnis cũ p̃n^{o} ſaltẽ ptiali:⁊ ita ẽ hic ſic dicẽ. 3^{a} nõ valet:q; ipsa productio nõ põt cẽ determinãs ad ſe:ſz ſufficit volũtas. 4^{a} ẽt.p 4^{a} nõ valz:q; ipsa volũtas:ſz ſibi ꝙueniat spirare:tũ concludit q; ipsa totaliter ꝙueniat.nõ enĩ opz q; oẽ concurrẽs spiret:ſz ſufficit q; vnũ libere:⁊ hec est volũtas.

Jdeo ad q̃nez respõdeo:⁊ dico q̃tuor ꝛclusiones. ꝓma est:q; diuina essentia est partiale p̃ncipium:ꝙurrẽs in rõne obiecti.Et hoc probatur:quia ſi nõ:tũc productio non esset vniuoca.Tũ ga nihil continet terminũ nec formal'r nec virtualiter niſi essentia. ¶ z^{a} ẽ.q; volũtas est p̃n^{m} partiale cõcurrens in rõne potẽtie:ga impoſſibile est actũ ſpirandi esse niſi concurrẽte voluntate:ſicut nec actus dicendi:niſi concurrente intellectu:ſed per spirationẽ pducit spũſſanct^{o}. ¶ 3ª concluſio est.q; ista duo ſunt vnum p̃n^{m} totale:Bſequitur ex premiſſis:q; vtrunq; concurrit ⁊ neutrum ſufficit. Nã impoſſe est respectu eiusdez producti duas cauſas vel duo principia totalia esſe. ¶ 4ª ꝛclusio est. q; essentia p̃ncipalius concurrit:q; illud qõ concurrit in aliqua productione ſicut p̃ncipium vniuersale:p̃ncipalius concurrit q̃ illud qõ cõcurrit vt p̃n^{m} particulare:essentia diuina ꝙcurrit vt principium vniuersale: voluntas vo vt principiũ particulare. ¶ Sed instatur ꝺ iſtas ꝛclones p ordinẽ. ꝓmo ꝺ pmã ſic.nullus act^{s} est liber niſi a libera potẽtia elicit^{r}:actus g̃ a nã elicit^{r} ⁊ a volũtate ꝛz posſet dici liber rõne volũtatis:tũ potuerit dici nãlis rõne nãe. ¶ Cõtra ſcõz p̃nẽ:q; p̃n^{m} pbans terminũ adequatũ nõ põt vlterius pducere:ſed eẽntia dina in pductiõe vbi eque hz terminũ adeq̃tũ ſic itell's,g̃ ſic itell's nõ p̃t in aliud.g̃ nec eẽn^{a}. ¶ Cõtra tertiã p̃nẽ.p̃n^{m} hñs terminũ adequatũ nõ põt vltra pducere:ſed voluntas diuina in ſpũſancto hz terminum adequatũ.g̃ nõ poterit pducere creaturam. ¶ P̃.Qz ipſa diuina volũtas ſola est tante vel equalis pfectionis quãte pfectionis est eẽntia ſil'cũ volũtate:cũ in infinitis nõ ſit ineq̃litas:⁊ iõ ita ſufficiẽs est ad pducẽdũ p ſe ſicut cũ essentia. ¶ Cõtra quartã ꝛclonẽ. Tũ quia pductio magis ſpecificat a voluntate q̃ ab essentia.g̃ est a voluntate p̃ncipalius. Tum qz p̃ncipia ciuſdẽ rationis eodem ordine semper concurrunt:ſz q̃ñ ꝙdu citur amor ſpirat^{s} in creaturis ſemper obiectũ est minus p̃ncipale:⁊ voluntas magis:⁊ tñ voluntas in deo ⁊ in creatura ponitur eiusdez rõnis:⁊ creaturis est minus p̃ncipale obiectum.cũ g̃ ſint ciuſdẽ rõnis:eodez modo erit in diuinis. ¶ Ad ꝓmũ iſtoz dico.q; q̃ũcũq; multe cãe concurrũt ad vnũ effectum:ſi vna est libera totus effectus est liber.bene ergo ſequitur: ga actus ẽ a potẽtia libera.g̃ liber:ſed nõ ſequitur:est actus a potentia nãli.ergo non est liber:quia potentia libera poterit concurrere.Exemplum de necessario ⁊ contingẽti:quia ex altera de cõtingenti ⁊ altera de necessario:ſequitur cõcluſio de contingenti:⁊ nunq̃ de necessario. Eodem modo ex altero p̃n^{o} libero ⁊ altero nãli:ſequitur q; actus ſemper ſit liber. ¶ Ad z^{m} dico.q; essentia diuina hz in ſcipſa virtutẽ cõcurrendi cum intellectu: ⁊ vt ſic hz terminũ adequatũ in filio:ſz g̃ nõ habeat terminũ adequatũ in filio ſub vno modo ⁊ vna vtute:nõ ſequit q; ſimpliciter bẽat:q; nõ ſm virtutẽ ſpiratiuã:ſicut ignis põt bẽ terminum adeq̃tũ ſz vim illuminatiuã:ſz nõ bẽat ſm vim calefactiuã. ¶ Ad 3^{m} dico eodez modo:q; voluntas habet duplicẽ modũ pducẽdi:vnum neceſſariũ:⁊ altũ cõtingentem:ſz g̃ habeat terminum adequatum in ſpũſancto pro quãto est p̃n^{m} neceſſariũ: non tñ vt contingens.Et q̃ñ dz de infinitate:dico q; ſz infinitas eque ꝙueniat essentie ſicut volũtati:⁊ econuerſo:tñ principalius ꝙuenit essentie:q; ꝓmo essentia intelligitur infinita:ſz ergo ꝓmo ipſa ſit ⁊ principalius infinita:non tamen perfectius. ¶ Ad 4^{m} dico q; magis ſpecificat original'r ab essentia:quia magis habet esſe ab ea:tñ quãtũ ad denominationẽ põt plus ſpecificari ab eo a quo hz minus eẽ:ſicut actus intelligendi in creaturis ſpecificat ab obo:ſz p̃ncipalius bẽat eẽ a po^{a} q̃ ab obo.Et q̃ñ dz q; in creaturis obm minus p̃ncipaliter ꝙcurrit.Dico q; ordo ille est accitalis:⁊ iõ nõ opz q; ita ſit vbiq;.in creaturis enim iterdũ inuenim^{r} q; p̃n cipalius est ab obto:ſicut in beatitudine.g̃ ordo iſte q; p̃ncipalius ꝙcurrat nõ est eſſentialis.regula tñ est vera.q; maius vniuerſale p̃ncipalius concurrit.

Sed hic sunt aliquæ difficultates ſpeciales. ꝓma est.cuz productio ſpiritusſancti dicatur eque necessaria ſicut productio fily:quare dicitur magis libera q̃ pductio fily:vel minus nãlis. ¶ Dico q; libertas accipitur multipl'r.Aliquãdo enĩ ſumit vt diſtinguitur contra necẽz:⁊ ſic nulla libertas est in diuinis:eo q; necessitas est modus intrinſecus oĩz diuino^{z}. Aliq̃ ſumit vt diſtinguit ꝺ coactionẽ:⁊ ſic oẽs potẽtie aĩe libere dicunt^{r}:eo q; nulla ad actionẽ ſuam cogit. Aliq̃ accipit vt diſtinguit ꝺ ſeruitutẽ.⁊ ſic potẽtie aĩe rõnalis ſunt libere. Aliq̃ vt diſtinguit ꝺ ſubordinatum:ſicut vna ſcia alteri ſubordinat^{r}:⁊ illa cui alia ſubordinat^{r} dz libera re^{n} alterius. Et iõ metaphyſica dz libera re^{n} aliaz ſciarũ. Nullo iſtoz modoz ſumitur hic libertas.de ꝓmo mõ pz:⁊ de oibus alys:q; omnia que ſunt in diuinis ſunt libera:eo q; nõ est ibi coactio quo ad p̃^{m}:nec ſeruitus quo ad z^{m}:nec ſubordinatio q̃ ad 3^{m}. ¶ Accipit aũt alio mõ vt diſtinguit ꝺ nãz ⁊ naturale.Accipiẽdo aũt iſto mõ dico p̃.qd est nãle vel libez.accipiẽdo regulã generalẽ q; oẽ pductiuũ p̃n^{m} cuius effectus põt dici natus:est p̃n^{m} nãle:vñ nã est p̃n^{m} natiuitatis.oĩs aũt potẽtia ꝑter volũtatẽ est hꝺ.q.ſ.ei^{o} effectus posſet dici natus:⁊ p q̃ñs quelibet potẽtia cui^{o} actus vel effectus nõ põt dici natus est libera:⁊ nulla potentia est talis niſi precise volũtas:hinc est q; precise volũtas est libera. ¶ Si dicas vnde est hoc q; ſolum pductũ a voluntate nõ põt dici natũ. ¶ Dico q; nõ est dare aliquã cãm niſi qz est a tali potẽtia. Et ſi dicas.q̃re potẽtia est talis. Dic est ſtatus:ſicut vl'r est ſtatus in cauſis formalib^{9}. Si q̃rat a me quare albedo diſgregat:dicã qz albedo est talis forma.ſ.albedo:nec est dare aliã cãm.ſic est in proposito. ¶ Dico g̃ q; ideo pductio ſpũſſancti libera est:qz a tali p̃n^{o}.ſ.potẽtia volitiua que libera est:.pductio aũt fily:qz est a p̃n^{o} totali nãli: ideo ipſa est mere nãlis ⁊ nõ libera. ¶ z^{a} diffi.est ſi libertas ſimpl'r ⁊ libertas arbitrij ſint idẽ. ¶ Dico q; libertas abſtrahit a libertate arbitrij:ſicut ratio productionis a ratione factionis:ita q; liberũ ſe habz in plus q̃ liberũ arbitrium:liberũ enĩ arbitriũ est precise circa illa circa que volũtas põt al'r ſe hẽ.ſ.circa contingẽtia.liberũ aũt ſimpl'r circa necessaria.naz libertas ſtat cuz necell'itate vt abſtrahit a libero arbitrio:⁊ iſto modo abſtrahendo dicimus q; ſpiritusſanctus libere producitur:ſz necessario:creatura aũt nõ ſolũ producitur libere abſolute:ſed libere libertate arbitrij. ¶ 3^{a} diffi. est:q; liberum non videtur aliud esſe niſi actũ ſuũ habere in ſua potestate. ¶ Dico q; potentia ex hoc q; libera non ſe habet ad ꝺ̃ia vel ꝺictoria:ſed ſtante determinatione ad actum ſuum ſufficit q; non pducat p modũ natiuitatis:⁊ hoc vbicunq; ſaluat ſufficit ad rationem liberi.habere aũt ſe ad opposita est additio libri arbitrij:vt addit ſupra libertatẽ. ¶ 4ª diffi.est. Utꝛ volitio qua deus ſuam essentiã diligit ſit libera. ¶ Dico q; actus diligendi dĩnus reſpectu essentie ſue est mere naturalis:q; non est principiatus:ſed innascitur mere nãliter:volitio ergo nõ producit a volũtate:ſz est in volũtate:hec aũt nõ est in libertate volũtatis:ſicut nec receptio volitionis.voluntas enim noſtra vt actiua libera dicit:nõ tñ vt receptiua:ſic est in proposito. ¶ 5ª diffi.est quomodo voluntas potest necessario ſe habere reſpectu ſpũs ſancti:cum ipſa de ſe ſit potentia libera ⁊ cõtingens. ¶ Scotus videt dicere q; ſz voluntas ſit contingens reſpectu eoz quæ ſunt ad finem: necessario tamen reſpicit finẽ. Sed non ſufficit:nam ſm eũ,voluntas noſtra non ſolum circa ea que ſunt ad finem ſe hz contingenter:ſed etiã ex eo q; talis potentia ſe habet contingenter reſpectu finis. Eodem modo dico de voluntate dei. Jdeo potest dici aliter q; volũtas circa contingentia cõtingenter ſe hz:tũ hic nõ põt.⁊ rõ est:q; actus ſpirationis est idẽ realr cũ ſuo principio. est enĩz ſpirare in diuinis indiſtinctũ realr a ſuo principio.ſ.ab essentia.ſpirari aũt qõ est produci paſſiue:est idem cum ſuo termino:⁊ quia tam essentia que est terminus q̃ eſſentia que est principium:ſunt necesse esſe: hinc est q; ſpiratio est necessaria.Potest tamen dici q; dubium accipit falſum:q; voluntas ex eo q; est libera ſit contingens:qz hec est ꝓprietas liberi arbitrij:⁊ addit ſupra libertatem:voluntas ergo ex eo q; est libera abſtrahit a contingentia. ¶ Sexta diffi.est quo volũ luntas põt habere illum duplicem modũ principiandi oppoſitũ.ſ.necessario ⁊ contingenter. ¶ Dico q; ſicut nos videmus q; eadẽ rõ formalis potest habere oppoſitos modos eſſendi:ſicut voluntas ſiue entitas diuina habet in deo infinitum esſe:⁊ eedem rationes formales in creaturis habent esſe finitum ⁊ limitatum:ſic nõ est inconueniens q; idem principiũ habeat diſtinctos ⁊ oppoſitos modos p̃ncipiandi poterit.ergo voluntas diuina principiare necessario ⁊ contingenter. ¶ Sed ꝺra verũ est q; eadem rõ formalis idẽritate ſpecifica aliquando potest habere oppoſitos modos eſſendi:ſz nõ eadẽ rõ identitate numerali. Non enim est eadem entitas in deo ⁊ in te numeraliter:nunc autez voluntas eadem numeraliter intelligitur in deo:⁊ tamen est necessaria ⁊ ꝓtingẽs reſpectu ſpũſancti ⁊ creature. ¶ Dico q; oppoſiti modi intrinſeci ſunt icõpoſſibiles ſimul vniformiter accepti:ideo voluntas q̃ est in deo hz illum modum qui est necessitas. Jdeo non potest habere cõtingentiam formaliter. Unde dico q; voluntas diuina ita est necessaria q; non contingens:loquendo formaliter:ſed tamen non est inconueniens q; habens vnum modum vno modo habeat oppoſitum alio modo:ſz enim voluntas formaliter ſit necessaria:potest tamen cum hoc virtualiter esſe contingens. ¶ Sed ꝺ.ſz modi oppoſiti ſint cõpoſſibiles eidem:diuerſimode tamẽ vniformiter videntur incõpoſſibiles: hic aũt ponitur necessitas ⁊ contingentia vniformiter.ſ.virtualiter:ga reſpectu productoꝛuz:ſpũſſancti.ſ.⁊ creature. ¶ Jdeo vltimate dico q; oppoſiti modi ſunt incompoſſibiles: ſed hic in propoſito iſti modi nõ ſunt proprie oppoſiti: quia ſunt reſpectu diuerſoꝛum:qz necessitas reſpectu ſpiritusſancti:⁊ ꝓtingẽtia reſpectu creature. Exemplũ. coloꝛ imutat ſensibil'r ⁊ intẽtionalr re^{n} diuerſoꝛ:qz vno mõ ſensum imutat alio mõ intellectũ. ¶ 7ª diffi.est q; ex bis dictis nõ vi q; rõ ꝑbãs intellectũ diſtingui a volũtate ꝓcludat. Probamus enĩ iſtas potẽtias diſtingui qz vna libere agit.alia nãl'r.cũ ergo tãtũ diſtinguatur neceſſariũ ⁊ ꝓtingẽs q̃tũ nãle ⁊ liberũ:vi q; ſicut ꝑma duo poſſunt potẽtie eidẽ ineſſe:ita ⁊ alia duo. ¶ Dico q; ſicut patuit diſtin.8.dzia est inter modos ĩtrinſecos ⁊ qdditates:qz modi intrinſeci aduenientes nõ variant rõnem formalẽ:ſz qdditates bene variant:ſicut pz q; dzia aduenies generi variat rõnem formalẽ. Mõ ad oppoſitũ:neceſſitas ⁊ ꝓtingentia nõ ſunt rõnes foꝛales: ſz ſunt modi ĩtrinſeci:⁊ iõ aduenientes nõ variant:ſed dimittũt.liberũ aũt ⁊ nãle ſunt rõnes formales:⁊ ideo variant.Et ſic patet quare arguimus e;z naturali ⁊ libero rõnes diſtinctas:⁊ non ex necessario ⁊ contingenti: quia duo ꝑma ſunt rationes formales:alia duo ſunt modi intrinſeci. ¶ Octana diffic.est ſi alia debet poni potentia^{s} ſpiratiua:⁊ alia creatiua. ¶ Dico q; ſine diſtinctione potentie actiꝰ iſti cidez conuenire poſſunt. Tunc põt dici q; eidẽ cõpetunt diſtincte aptitudines: ſicut enim eadem potẽtia creat ⁊ ſpirat: ita in eadem potentia est aptitudo nãlis ad creandum:⁊ alia aptitudo ad ſpirandum:que ſunt diſtincte potentialitates ⁊ non potentie:⁊ propter hoc dicuntur aliud diſtincte. ¶ Nona diffi.est cum essentia concurrat ad producẽdum verbũ ⁊ ſpũmſan.vtrũ ipſa habeat in ſe duplicẽ

A

Cõſidera iſtã diam.

Vide in phc. mea.

Cõſidera ca ſtigando.

Regla nõbil

Principium nale ⁊ liberũ quid?

B

Vide ſco. h̃ in q̃li.q.16.⁊ 17.optic ad h̃ Nõ bas reſolutiones de libertate ⁊ nãlitate pncipiũ ⁊ opõnis ſcu actus e^{o}:plurã addendo vbiq;.

C

Dicunt libertas ſimpl'r ⁊ libertas arbitrij.

Cõſidera iſtã diam.

D

Nõ valde de dilectiõe eẽntie dine ad intra q; nõ ſit libera:ſz mere nãl ſz ſidera alin^{o} ⁊ quere ſco.

Act^{s} ergo bti ſicus dei esſet nñ receptiue ſuã volũtate ipi^{9}

Oppoſitũ h^{o} ſz ſcot.marie de voluntate abſolute: ſed põderaret ſcias bene h.

Cõſidera an currit.

Quare volũtas in ſpirãdo ſ.ſ. neceſſario ⁊ habeat

E

Oppoſiti mõdi eidẽ eẽntie ⁊ potẽtie ſue nire põt: ſed oĩa examinabis caſte.

Replica.

F

A.l. aliquali

Nec̃iũ ⁊ ꝓtingẽs accipiunt^{r}.⁊ vbiq; põdera.

G

Replica.

A.l. productionis. Ultimata reſolo hui^{9}.d.

H

Libez ⁊ nãle nõ ſunt modi ſed qdditates foꝛales:ſz ſidera bene. Est nõbil ſuga:ſz alr dici poſſet.

Stãte idẽritate potẽtie plurificari poſſũt potẽtialitates ⁊ aptitudines ⁊ ſilr dz esſe de essentia.

M

Opõ.propria. Loco 4° Nec ſola eẽntia nec voluntas pciſe: ſed vtraq; ſimul ꝓncipalius tñ eſſentia ꝓncipiãt vt q̃.ſ.ſ.

L

2.opõ.

Lap.26.

A.l.totale productiuũ ſpũſancti.

3.opõ.

4.opõ.

5.opõ.

K

Nec.5.opõ.ñ ponit cõiter i originalibus nec vt de liã: q; ꝺ eam nõ arguit.

Impugnatio oĩz opionũ.

I aptitudinē. Dico q̄ sic. Stāte enī idēritate oīmoda eēntie: ipsa hz aliā z aliā aptitudinē: z ista non sunt nisi respectus fundamentales vel aptitudinales: z nō potentie diuerse. ¶ Sz ḡre intell's nō hz istas diuersas aptitudines. ¶ Dico q̄ non p̄ncipiat nisi vno mō: z ió tm̄ vnū hz. nō sic aūt essentia. ¶ Decima diffi. quo iucnit ista distō virtū. ¶ Dico q̄ aīa distinguit 4ᵗ. Aliq̄ enī distinguit p ptes eēntiales: sic q̄ diuidit p vegetatiuū sensitiuū z itellectiuū. Aliq̄ distinguit p potentias: sic q̄ diuidit p intellectū z voluntatē z memoriā. Aliq̄ in vires: sicut q̄ diuidit p irascibilē z cupiscibilem. Aliq̄ in potiones: sicut in iferiozē z superiozē. Et iste est ordo: quia fm q̄ essentia distinguit in plures ptes: ita vna pars in plures potētias: z sil'r vna potētia in plures vires: z eodē mō vna vis in pluribus portiones. Lō cupiscibilis enī pōt negociari circa tpalia: z sic dz portio inferioz. vl' pt negociari circa eterna: z sic dicit portio supioz. ḡ diuisio volūtatis in creatiuā z spirabilem est p vires: intell's aūt nō pōt sic distingui: sz p portiones. ¶ Sz est ne volūtas p̄ductiua spūssancti inḡitus volūtas: vel inḡtū infinita. ¶ Dico q̄ nec inḡtū volūtas: q̄ sic ois. nec inḡtū infinita: q̄ sic intell's: q̄ infinit⁹: sed inḡtum voluntas infinita simul. ¶ Ad auctoritatem in p̄ncipio. ¶ Dico q̄ Augu. accipit necessarium pro persona: non pro p̄n⁹ quo. ¶ Qō. II.

Vtrum eēntia diuina sit formalis terminus spirationis actiue. Arguo q̄ nō: q̄ tūc esset filius: cum essentia sit formalis terminus in productione filij. ¶ Contra. essentiam de spūssancto p̄stat de vtroq̄ processio Augu.

Hic introducunt 4ᵒʳ modi dōi. Primus est q̄ volūtas diuina est terminus formalis: q̄ est productio vniuoca z eius p̄ncipium est diuina volūtas: q̄ in p̄ductiōe vniuoca formalis terminus vel rō termini p̄habetur in p̄ducente. Idē de eēntia. ¶ 2⁹ modus est: q̄ actus volendi: q̄ fm Aug. spūssanctus est amor: q̄ spūssanctus p modū amoris p̄ducit. ¶ 3⁹ modus est q̄ eēntia cuī relone: q̄ eēntia vt p̄scindit a relone est cōis tribus: z sic non terminat aliquā p̄ductionē. ¶ 4⁹ modus est q̄ spiratio passiua: q̄ illud est formalis terminus quo p̄ductū distinguit a q̄cūq̄ alio: z hō est spiratio passiua. ¶ Lōtra p̄mū arguit q̄ nulla passio est rō cōicandi subm: sz voluntas est dīne essentie. ḡ zc. Nec valet ratio: q̄ sufficit q̄ p̄nᵐ p̄ncipale sit eiusdem rōnis in productione vniuoca cū termino. ¶ Lōtra 2ᵐ: q̄ productio substātialis non potest hīe pro termino aliquod accidentale vel quasi accidētale: sed talis est productio spīritussancti. ergo zc. Nec valet ratio: q̄ spiritus est amor solum a proprietate: quia a voluntate producitur. ¶ Contra 3ᵐ: quia vnius p̄ductionis est vnus terminus formalis per se: relo aūt z eēntia nō sunt sic vnū. ¶ P. Tūc enim relo p̄cederet suū terminum. Nec valet rō: quia essentia vt sic nude accepta bñ fundat. ¶ Contra 4ᵐ: quia tūc nō esset productio forme substantialis: sz relationis: z tunc esset adaliquatio. ¶ P. Proprietas individualis non est formalis terminus: sed natura est formalis terminus. Nec valet ratio: q̄ proprietas individualis distinguit z non determinat.

Dico ergo q̄ eēntia est formalis terminus spirationis actiue. ¶ Intelligendū tamen q̄ quia spīritussanctus omnia q̄ hz: hz per productionē. hinc est q̄ oīa terminant productionez suo mō cū quodā ordine. Primo enī p̄ductio terminatur ad essentiā: sicut ipsa oīa alia nāli ordine antecedit. 2° terminat ad attributa: q̄ passiones adequate īmediate ipm subm̄ p̄sequunt. 3° ad p̄prietatem respectiuā: sicut p̄ductio in creaturis terminat ad bcceitatē. 4° ad relones cōes: sicut quasi ad accidētia. Exᵐ in creaturis sicut p̄ductio caloris. Primo terminat ad calorē. 2° ad p̄prietatē vel passionē caloris. 3° ad bcceitatē. 4° ad sil'itudinē: qua hz cū alio. ¶ Hoc p̄bat per rōnes: q̄ qualē ordinē hñt aliqua in eēndo talē hñt in p̄ducendo vel p̄duci: sz in essendo illa talē ordinez habent: q̄ p̄mo essentia est. 2° attributa. 3° relones ozigīnis. 4° cōes relones. ḡ talē ordinē hñt in p̄ducendo: z sic spiratio actiua terminat tali ordine sicut ista p̄ducunt. ¶ Sed ꝺ istud instat 4ᵗ. Primo sic. Nā vnius relonis nō dz esse nisi vnicus terminus: spiratio aūt nō est nisi vna relo siue p̄ductio. Dic aūt ponunt plures termini. s. eēntia attributa zc. ¶ 2° sic. Idē nō pōt duabus p̄ductionib⁹ cōicari sicut nec p̄duci: sz eēntia diuina cōicat p gnōnē totalr: ḡ vi q̄ sit ipsōle q̄ cōicet per spirationē. ḡ nō est terminus. ¶ 3° sic. Impossibile est idē cōicatū pfecte p vnā p̄ductionē q̄ possit p aliam p̄ductionē cōicari: sz essentia dīna intelligit perfecte cōicata p gnōnē. ḡ nō cōicabit p spirationē. ¶ 4° sic. Essentia diuina non terminat spirationem nisi vt p̄or relone: sed vt est prior: est cōis tribus. ergo vt est cōis tribꝰ terminat: q̄ est flm. ¶ Ad ista. ¶ Ad primum dico q̄ in his que sunt idē idētice duo possunt fundare vnicam relonē. Ita etiam terminare poterunt duo sicut idem eadez relonē. ¶ Contra. relatio distinguit per terminum. ḡ vnius relationis erit pcise vn⁹ terminus formalis. p̄ia p3: q̄ sunt distincte rōnes diffinitiue terminozū diffinientiū relonem. ¶ Dico q̄ distinguitur p vtrunq̄ sicut per terminum totalem: z ió stat vnitas relonis. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ qñ nā accipit esse simpliciter: impoſe est q̄ duabus p̄ductionib⁹ p̄ducatur: sed qñ nō accipit esse simplr: sed in aliquo pōt bñ terminare distinctas productiones. Exᵐ. certum est q̄ nutritio z augmentatio sunt distincte mutationes z p̄ductiones alteri⁹ z alteri⁹ rōnis. Lōstat aūt q̄ tā termin⁹ nutritionis q̄ augmētationis est anima rationalis: terminus dico formalis z vltimat⁹. si ergo anima eē simpliciter reciperet: boc eēt impoſe: q̄ nō capit eē simpliciter: sed precise in hac parte vel in illa. hinc est q̄ non est impoſſibile. Eodem modo dico in proposito: q̄ nec per gnōnem nec per spirationē essentia capit esse simpliciter: q̄ ex se ipsa intelligit eē simpliciter in pozi si gno: tm̄ accipit esse in hoc per istā p̄ductionem scz per gnōnē: z per illā. s. spirationez in illo. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ eodem modo est dicendū: q̄ si q̄ cōicationem non accipiat esse simpliciter: sed precise in hoc: nō est inconueniens q̄ postq̄ intelligit pfecte vni cōicata q̄ alteri cōmunicet. s. spūsancto. ¶ Ad 4.ᵐ dico q̄ eēntia diuina vt est prior relone. s. spiratione passiua: terminat spirationem actiuam: q̄ terminus est prior relone ad ipsuz terminata: sed relo. s. spiratio passiua est simul cum spiratione actiua. ergo essentia terminat spirationē actiuā: vt est prior spiratione passiua. ¶ Sed dices vt est prior est in tribus: ergo essentia in tribus terminat spirationē actiuā. Lōcedo p̄mitiam: quia eēntia que est in tribus terminat spirationem actiuā. ¶ Sed ꝺ essentia vt est in p̄e non potest terminare: ergo essentia vt est in tribus nō pōt terminare. ¶ Dico q̄ essentia que est in patre terminat: z essentia que est in trib⁹ terminat: vt tamen in tribus vel in patre reduplicatiue accipiēdo: sicut dictum fuit. s. dist. 5. non determinat.

Sed tunc est dubium Auerrois. s. q̄ natura vna existens nō pōt pluribꝰ modis cōicari. q̄

ri. q̄ probatur q̄druplici rōne. ¶ Primo sic. Generatio eiusdē nature p̄supponit idētitatē materie: sz productū per putrefactionē z propagationē nō hāt eandē mām. ergo non sunt eiusdē rōnis. Minoz p3. q̄ semen q̄ est materia in vno nō est eiusdē rationis cuī materia generati vel p̄ducti per putrefactionem. ¶ Scōo sic. Impossibile est eandez naturā p̄duci a casu z naturaliter: ergo impossibile est duabus p̄ductionibus diuersaruz rationū p̄duci eandē nām. Antecedēs p3. pro bo p̄mitiaz. quia accipio vnā istarū. aut enim est vniuoca: z isto mō natura apta nata est generari. aut equoca. si vniuoca est nālis. ergo equoca alia est a casu: si equiuoca nālis vniuoca a casu: z sic semper vna erit nālis: z alia a casu. ¶ Tertio accipio vnam propagationez: aut per istā hec nā p̄ducit in pluribus z sic alia erit in paucioribꝰ. z per p̄ns a casu: aut ecōuerso: z sic ꝓpagatio erit a casu: q̄ est icōueniēs. ¶ 4° sic. Ubicūq̄ sūt mutationes alterius rōnis: ibi necio termini sunt alterius rōnis: sed necio buiꝰ sunt mutationes alterius z alterius rōnis. ḡ nāe p̄ducte que sunt termini erūt alterius rōnis. ¶ Dce p̄lo est ꝺtra veritatē nō solū catholicā: ª vez: ēt nālē. Quod pōt patere per multa exēpla. nā caro boīs est eiusdē rōnis: que tm̄ diuersis mutationibus z p̄ductionib⁹ alterius rōnis p̄ducit. s. per gnātionē z augmētationē. Sil'r apes gnāte exputrefactione eodē modo mellificant: sicut alie. Similiter in plantis: semen alicuiꝰ herbe generabit proiectū in terra: alla aūt herba destructa adhuc terra sine semine poterit talē gnārc. Similiter de lapidibus. alig. n. sunt eiusdem rōnis in aqua z viscerib⁹ terre: z boc diuersis p̄ductionibus. Sil'r ignis eiusdē rōnis gnātur equoce ex p̄cussione lapidis. z vniuoce ab alio igne. Simil'r sol z ignis caloꝛē eiusdē rōnis generant: z tm̄ sol equoce p̄ducit. z ignis vniuoce. ¶ Rndendum est ergo ad rones suas. ¶ Ad p̄mā dico q̄ fallit fz equocationē de hac dictione mā. Accipit. n. mā dupl'r vel pro altera parte cōpositi: z ista est mā permanēs z existens. de ista mā vera est maioz: q̄ ad mutationē eiusdem rōnis in nā: opz q̄ mā isto mō accepta sit eiusdē rōnis. Isto mō accipiendo mām minoz est falsa. in eo enim q̄ generat ex putrefactione est mā eiusdē rōnis cū mā que est in eo qō fit ex p̄pagatione. Alio mō accipit mā pro eo ex quo aliquid generat sicut ex termino: sicut nos dicimus q̄ aqua fit ex aere. z isto mō accipiendo mām maioz est falsa. Nā ex aere z terra pōt fieri aqua eiusdez rōnis. Ista enīz mā est transiēs. Et sic dico q̄ generatū ex putrefactione z ex ꝓpagatione habēt alias z alias mās: q̄ boc est semē. aliud putrefactū: que nō sunt eiusdez rōnis oīno. ergo zc. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ sicut ostensuz est in exemplis generatio vniuoca z gnātio equoca possunt esse respectu p̄ducti eiusdē rōnis: nullus. n. pōt negare q̄n ignis genitus ab igne z ex p̄cussione lapidis sit eiusdem rōnis. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ p̄mitia nō est bona. boc fit in paucioribꝰ. ergo fit a casu. dato enīz q̄ pauciozes homines sint nigri q̄ albi: illi tm̄ nō sūt nigri a casu. Eodē mō dico in ꝓposito. ¶ Ad 4.ᵐ dico q̄ transmutatiōes specificant ex termino ad quē z nō a termino a quo: q̄ a terminis intrinsecis nō extrinsecis. modo ad ꝓpositū: q̄ in genito ex putrefactione z ꝓpagatione terminꝰ intrinsecus z ad quē est eiusdē rōnis. hinc est q̄ transmutationes vel potius gnōnes sunt eiusdez rōnis. non obstāte q̄ termini a quo z extrinseci sint alteri⁹ rōnis. ¶ Si dicat q̄ saltē ad ꝓpositū in diuinis videt cōcludere: q̄ ibi sunt p̄ductiones diuersaꝝ rationū. ḡ z termini erunt alterius rōnis. ¶ Dico q̄ fz mutationes varient: z sint diuerse vel idē p̄pter idētitatē vel diuersitatē termino. z. z hoc tangunt solū rones: tm̄ abstrahendo p̄ductionē a mutatione. dico q̄ p̄ductiones diuersē pūt esse eiusdem termini. Et rō est: q̄ possunt distingui nō solum a terminis: sed a p̄ncipijs: z sic est in diuinis. ¶ Ad argumētū p3 per ea que dicta sunt. ¶ Qō. III.

Vtrum diuina essentia spiret vel spiretur.

Dico sine argumentis q̄ non. z tm̄ nō p̄pter hoc cōceditur q̄ distinguat a se: q̄ p̄ceditur q̄ deus spirat z spirat'. z tm̄ nō p̄cedit q̄ deus distinguatur a deo. ¶ Dico q̄ istius veritatis sunt due rōnes. vna logica z sermocinalis. alia realis. ¶ Prima est ista. Quādocūq̄ aligs terminus est vltimate precisius nō pōt recipere denominationē alicuiꝰ extranei a sua rōne q̄ditatiua: sed diuina essentia est terminus vltimate precisus: sicut equinitas: z ió sicut egnitas, vt sic: nō generat nec generat'. sic nec essentia diuina generat nec gnātur q̄ nō includit in rōne sua. Maioz declarat' dupliciter. ¶ Primo. q̄ qñ aligd est sūme precisum ipsuz est solū. si. n. aligd ipsuz denominaret: tiaz nō esset ab illo precisum. ¶ 2° q̄ quāto magis terminꝰ p̄rescindit tanto paucioza de ipso dicunt: z ideo qñ vltimate est p̄cisus: paucissima de ipso dicunt. z illa precise sunt rōni sue intranea. Minoz p3. q̄. s. eēntia est vltimate abstracta: q̄ ipsa vt sic est p̄mo diuersa a quocūq̄ alio. ¶ Lōtra istā rōnē instatur 4ᵗ. Primo sic. nā magis videt essentia diuina precisa a gnātione z spiratione q̄ a gnāre z spirare: q̄ suba magis distat a qualitate q̄ a quali. Ista aūt cōcedit. Essentia diuina est spiratio. ergo zc. ¶ 2°. sic. Abstractione z precisione facta a quidditate eēntie vel sapiētie: adhuc ista est vera. gdditas sapiētie distinguit' a iustitia vel ab essentia. ergo codē mō i ꝓposito. ¶ 3° sic. Nā essentia nō videt vltimate pcisa. Ista enī cōcedit. essentia est paternitas. z tm̄ ista nō conceditur. Rō formalis eēntie est rō formalis paternitatis. ergo formalis rō est magis pcisa. ¶ 4° sic. Diuina essentia p̄ncipiat z terminat diuinā p̄ductionez. diuina essentia cōmunicat z dat. Ista oīa vident ita extranea a rōne sua q̄ditatiua: sicut gnāre z spirare. ergo zc. ¶ Ad ista. ¶ Ad p̄mum dico. q̄ ly essentia sit magis precisa a gnātione q̄ a gnāre vel generāte: q̄ tm̄ in abstracto cōcedit idētica p̄dicatio: ió ista cōcedit idētice. essentia diuina est generatio vel paternitas: sed formalis vel denominatiua habet solū fieri in cōcreto: ideo cōcedit illa: z ista negat'. nam istud predicatū generare nō est aptuz natū predicari nisi formaliter. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ diffinctio essentie vel cuiuscūq̄ vltimate precisi non est aliquid extra rationē formalem nisi respectus fundamentalis: qui nihil ponit vltra fundamentum. Uel potest dici q̄ talis distinctio est per se propria passio demonstrabilis de essentia per rationē formalez eius in abstracto. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ essentia est vltimate precisa: z etiam vltimate abstracta: intelligēdo de abstractione que fit per nomina prime intentionis. ratio autez formalis fit per nomina secūde itētionis: ideo nō est simile. ¶ Ad 4.ᵐ dico q̄ in illis respectibus non videtur verificari regula: qui nō requirunt diffinctum qō z quo: sicut cōmunicatio z terminatio. p̄uatio z datio: sed productio/generatio/spiratio/distincta quo z qō requirūt. ¶ Rō autem realis huius veritatis est ista: q̄ principio quo repugnat esse qō: sed essentia diuina est principiū quo respectu spiratiōis actiue z passiue. ergo ipsa nō pōt cē qō. ¶ Sed ꝺ istā regulā instat 4ᵗ. Primo. q̄ essentia diuina est principiū quo in btificatione aīe: z tm̄ est vel pōt esse obiectū qō btificat. ¶ Sed o ga diuina volū-

tas est ꝓncipiū quo, in creatione angeli: ⁊ tñ de ipsa ꝓcedit ꝙ creat. ¶ Tertio ga ꝑn̄ quo, est diuina essentia in cōstitutione ꝑsone: ⁊ tñ ipsa est que cōstituit ꝑsonas. ¶ Quarto ga ꝓmū quo, quo distinguit ꝑsona est relo diuina: ⁊ tñ de ipsa ꝓcedit ꝙ distinguit ⁊ distinguitur. ¶ Ad ꝓmū dico ꝙ actiones ī manētes nō requirūt distinctionē in quo, ⁊ qō, sicut origines q̄ sunt q̄si trāseuntes. ¶ Ad 2m dico ꝙ voluntas nō est vltimate precisa: sed ratio formalis voluntatis que non creat. ¶ Ad 3m dico ꝙ in ꝓstitutione: generaliʳ loquēdo: quo, ⁊ qō, coincidunt. ¶ Ad 4.m dico ꝙ opꝫ ibi tñ ꝓcedere ꝓscindendo ꝙ deueniaṫ ad rōnē formalē distinctionis que nō est distincta. Sed hic est vna difficul. q̄re ꝓceditur plus in creaturis ꝙ nā sit qō, q̄ in diuinis. Dicit ꝙ nulla natura est qō in creaturis. ¶ Cōtra: ga aīa separata intelligit vere accidentia in altari: ideo sunt vere qō. ¶ Dico ꝙ ꝟ est iō: ga nulla nā creata est ꝑn̄m quo, reue opationis vl̄ ꝓductionis: sed semꝑ ocurrit volūtas diuina in omni ꝓductione vel vt⁹ ei⁹ tāq̄ ꝑn̄m ꝓmariū quo, ⁊ iō sibi pōt cōpetere esse qō. ¶ Qō. IIII.

Utrum Spiritussanctus sit amor spiratus.

Vhic aliqua premittunt. Primum est ꝙ notitia genita in creaturis est actus itelligendi cuꝫ dictione passiua que dicit verbū. actus aūt amoris cū spiratiōe passiua est amor spiratus. ¶ Scōz ꝙ notitia genita in diuinis nō est actus itelligēdi qui vere est ibi cum dictione passiua: ⁊ simil̄r amor spiratus in diuinis nō est actus amoris cuꝫ spiratione passiua. ¶ Dis visis dico duas ꝯclones. Prima est ꝙ nō obstāte ꝙ in creaturis sit notitia genita: ga ibi est actus itelligēdi per actū dōi vere ꝓductus. In diuinis tñ nō est notitia genita. ſ. que sit actus itelligēdi: qō ꝑbo 4ᵛ. Primo sic. Illud qō est in diuinis ante suppositū ꝓis nō est ꝓductū a patre nec ab aliquo: sed in diuinis actus itelligēdi ꝓcedit suppositū ꝓis: sic̄ eēntialia precedunt ꝑsonalia. q̄ ꝛc. ¶ 2o Omne productū est vere elicitū: sed actus intelligēdi nō est elicitus: sed inatus. ergo ꝛc. ¶ 3o sic. Omne ꝓductum est a ꝓducēte naturaliʳ distinctū: sed actus intelligendi a nullo realiʳ in diuinis distinguit. ¶ 4o sic. Si actus intelligendi esset ꝓductus in diuinis: tūc ex eo ⁊ dictione passiua cōstitueret verbū: hoc est falsuz. nam tūc ex eēntia ⁊ dictiōe nō ꝓstitueret: qō est icōueniēs. ¶ Scōa ꝟ est ꝙ non obstāte ꝙ in creaturis sit amor spiratus: ga est verus actus amoris ꝓductus vere per actū spirādi. In diuinis tñ est amor spiratꝰ. Nō ꝑbo 4ᵛ. ¶ Primo sic. Omne ꝓductū a ꝓducēte distinguit realiter: sed amor in diuinis nō distinguit realiʳ ab aliquo. ergo ꝛc. ¶ Scōo sic. Quia tūc nō ꝓstitueret ex eēntia ⁊ relone spūssc̄us: ꝫ ex amore ⁊ spiratione passiua: qō est falsuz. ¶ 3o sic. Oia essentialia in diuinis sunt ꝓducta. amor in diuinis est essentiale qōdā. q̄ ꝓducꝰ. ¶ 4o sic. Quia passio cēt rō cōicādi subm: sed hoc falsuz est. oia ista argumēta eque ꝑbāt vtrāq; ꝑnē. ¶ Sz hic est diff. videt eni ꝙ deuiatio fiat a fre Joā. Sco. q in pleriſq; locis vī oppositū toralʳ dicere. Dicit eni ꝙ vbū est notitia genita: ⁊ spūssc̄us ē amor spiratꝰ. ¶ Dico ꝙ nūc̄ de ītentione sua fuit ponere in diuinis actū itelligēdi vel volēdi esse elicitos sed inatos. nec actum amādi spiratū. Ideo ipe negat in diuinis vbū eēntiale. ¶ Sed ista 4ᵗ. Prio sic. Omne genitū est elicitū: sed ipse ponit notitiā genitā. q̄ elicitā. ¶ 2o sic. Omne spiratū est elicitū: ga est ꝓductū: ſz ꝛstat ꝙ ipse ponit amorē spiratū. ¶ 3o sic. Ipse ponit vbū in diuinis esse eiusdez rōnis cū vbo in creaturis: sed vbū in nobis cōstitui ex actu intelligendi ⁊ dictione passiua. simil̄r ergo in diuinis. ¶ Quarto sic. Ipse habet ponere amorē spiratum in diuinis ⁊ in creaturis esse eiusdē rationis sed in creaturis cōstat ex actu amādi ⁊ spiratione passiua. q̄ eodē modo in diuinis erit. ¶ Ad ꝑm ⁊ ad 2m simul dico ꝙ filius est idētice notitia: ⁊ spūssc̄us est amor idētice: ⁊ pp hoc sic loquiṫ. ¶ Sed ꝟ: ga eodem mō filius est amor idētice sic spūssc̄us: ⁊ spūssc̄us notitia sicut filius. q̄ ꝛc. ¶ Dico ꝙ ꝛz ad verificādū istā ꝑdicationē: necesse sit assignare cāz idēti: atē filij ad notitiā: ⁊ spūssc̄i ad amorē: tamē ga oīa alia attributa sunt eque eis idē: oportet aliud dicere ad rem vt videaṫ causa quare cōcedit ꝙ filius sit notitia genita: ⁊ nō amor genitus vel bonitas: ⁊ sic de alijs. Eodē modo de spūssc̄o: q̄re nō sit eque bn̄ notitia genita sicut amor ⁊ bonitas. ¶ Ad cuius intellectū sciēdū ꝙ in diuinis aliqua verificanṫ ꝓprie ⁊ nō appropriate: sic̄ hic pr̄ generat filiū. Aliqua verificanṫ appropriate ⁊ nō ꝓprie: sicut filius est sapia dei: ars patris ⁊c. Alia nec appropriate nec ꝓprie: sicut hic: pater est essentia: essentia enī nulli est appropriata nec ꝓpria. Alia aūt verificanṫ vtroq; modo: sicut hic in ꝓposito. filiꝰ est notitia genita: ⁊ spūssc̄us est amor spiratꝰ. Ista enī ꝑdicata cōstant ex aliquibus appropriatis. ſ. ex notitia: que ꝛz sit cōis: appropriaṫ tñ filio: ga ꝓcedit ab itellectu: ⁊ filʳ ex ꝑte spūssc̄i ⁊ amoris: q ꝛz sit cōis: appropriaṫ tamē spūssc̄o: qui ꝓcedit per modū volūtatis: cōstituunṫ iquā ex istis sic appropriatis: ⁊ etiā ex istis sic ꝓprijs. ſ. gnōne passiua ⁊ spiratione passiua: quarū vna est ꝓpria filio: ⁊ alia spūssc̄o. ¶ Sed ꝟa: ga ex diuisis nō licet inferre cōiunctū: ꝛz ergo cōcedaṫ ꝙ filiꝰ sit notitia: ⁊ sit genitus: non tamē sequiṫ. ergo notitia genita: simil̄r de spūssc̄o. ¶ Dico ꝙ ꝛz ex diuisis nō licet iferre cōiunctū in sensu cōpōnis: tamē bene li et in sensu diuisionis: ⁊ ideo licet bn̄ inferre: spūssc̄us est amor ⁊ est spiratus: ergo est amor qui est spiratus in sensu diuisionis: nō tamē amor spiratus absolute. ¶ Sed cōtra. in diuinis amor spiratus nō est, cū nō sit nisi vnus amor in tribus. ¶ Dico ꝙ ꝓprie loquendo amor spiratus si intelligaṫ simplr sicut nos itelligim⁹ in creaturis amorem spiratū esse productū: sic inquā intelligendo. Dico ꝙ in diuinis includit impoſe illud predicatum: amor spiratus: ⁊ ideo vere non pōt predicari de aliquo. nam nullus amor in diuinis est spiratus: isto modo itelligendo: sicut nec est aliqō ꝓductū. Si aūt itelligaṫ alio mō scz denoiatiue: sic pōt ꝓcedi ꝙ spūssc̄us est amor spiratus boc est spūssc̄us est ille qui est amor spiratus. Eodē modo dico de notitia ex parte filij. ¶ Sed quare ista nō ꝓceditṫ. spūssc̄us est essentia spirata: ⁊ filius est essentia genita: sic̄ de amore ⁊ notitia. ¶ Dico ꝙ hoc iō est: ga essentia est abstracta vltimata abstractione: ⁊ ideo nō ꝑsit de ea ista ꝑdicata. ſ. genitū ⁊ spiratuz dici: amor autē ⁊ notitia nō sūt vltimate abstracta: ideo nō est simile. ¶ 2o ga amor ⁊ notitia nō sūt vltimū quo, respectu istaꝝ ꝓductionū siue actinaꝝ siue passiuaꝝ: ⁊ ideo forte sic nō repugnat eis eē qō, tot rōnib⁹ quot eēntie: ⁊ ꝙ hoc pōt magis ꝓcedi. ¶ 3o pōt dici ꝙ ista sūt appropriata: ⁊ iō a ꝓprijs pñt denoiari. essentia aūt nō est appropriata: iō nō sic pōt. ¶ Ad 3m ⁊ ad 4m sil: ga eandē tāgunt difficultatē. Dico ꝙ vbū ⁊ amor spiratꝰ in diuinis ⁊ in creaturis sūt eiusdē rōnis quantū ad sua formalia cōstitutiua: ga tā in deo q̄ in creatura verbū quātū ad suū formale ꝓstitutiuū cōstituiṫ per dictionē passiuaz. ⁊ amor spiratus vtrobiq; per spirationē passiuā: ⁊ ideo quantū ad hoc sunt eiusdē rationis: sed non quantū ad fundamentale sunz cōstitutiuū: quia in diuinis est natura, in creaturis autem actus intelligendi: ⁊ in diuinis respectu

respectu spūssc̄i est nā ex parte vna: ⁊ in creaturis actꝰ amoris ex parte altera. ¶ Sed 3o. nā respectꝰ videnṫ variari ex fundamētis ꝼm rōnes suas formales. ergo cū fundamēta sint alterius rōnis. q̄ ⁊ ꝓductiones sunt alteriꝰ rōnis. ¶ Dico ꝙ dictio passiua ⁊ spiratio passiua i deo ⁊ ī creaturaꝫ ſz ꝙueniāt ī aliq̄ rone fozali: nō tñ ꝙueniūt in rone specifica vltimata: sic̄ in creaturis spiratione magis iter se cōueniūt q̄ cuz diuinis: ⁊ tñ non oēs spirationes sunt eiusdē rōnis: sic̄ nec oēs amores. ¶ Sed queriṫ cū in diuinis sit notitia ⁊ amor: ⁊ dictio ⁊ spiratio: quare nō ꝓstituūt verbū ⁊ spūssc̄i. ¶ Dico ꝙ ideo spiratio actiua nō cōstituit: ga aduenit suppositō cōstituto. Eodē mō: ga relo ꝓpus aduenit essentie q̄ notitie: vl̄ amori ꝓpus cū eēnª ꝓstituit: iō nō pōt cū illis. ¶ Distinctio. XI. ¶ Questio. I.

Hic dicendum est. ſ. ſ. esse ꝛc.

Circa distōnē 11ᵃᵉ. Quero vtrū spiritussanctꝰ ꝓcedat a ꝑe ⁊ filio. Ce nō. Joā. 15. Cuz venerit spūssc̄us qui a ꝑe ꝓcedit. Dic nulla mētio fit de filio ꝙ ab eo ꝓcedat. q̄ ꝛc. ¶ Contra. Athanasius ī symbolo fidei cbiane dicit sic. Spūssc̄us a ꝑe ⁊ filio nō factus nec creatꝰ nec genitus: ſz ꝓcedēs. q̄ vī ꝙ ab vtroq; ꝓcedat. ¶ Circa istā qōne q̄tuor fūt ingrēda. Primū est. Utrū spūssc̄us ꝓcedat a ꝑe ⁊ filio. 2o si ꝓcedat a ꝑe per filiū. 3o si ꝓcedat ī filiū. 4o si a filio i ꝑez ꝓcedit.

Prim⁹ art. Sp. greco.

Quantum ad ꝓmū dicūt greci ꝙ spūssc̄us ꝓcedit a ꝑe ⁊ non a filio: ga nihil est tenēdū nisi ꝙ determinate habeṫ in scriptura: sed nō habeṫ ꝙ ꝓcedat a filio. q̄ boc nō est tenēdū sicut aliquid fidei. ¶ Sed cōtra boc arguiṫ per scripturaz sacram quadrupliʳ. Primo sic. per scriptūrā Joan. 15. Cū venerit spūs quē mittā vobis a ꝑe. ⁊ Joan. 16. Ego mittam vobis eū: ⁊ tū nō pōt mittere nisi ꝑsona originās. q̄ ꝛc. ¶ Scōa est Joā. 16. Ipse de meo accipiet. si aūt accipiet de eo qō est filij. ergo ꝛc. Ex quo colligiṫ ꝙ ex quo spūssc̄us accipit aliquid a filio: totus est a filio: ga deus est quicquid ꝫ ꝼm Dyla. de tri. ergo ꝛc. ¶ Tertia est Joā. 20. vbi cbs in sufflauit in aplos dicens. Accipite spūm scm: quoz re. ꝛc. ¶ Quarta est Pauli qui appellat spūm scm spūz cbi: qō nō feciſſet nisi significare voluiſſet spūm scm cbi esse. ergo ad ipsum referṫ: ⁊ nō nisi relatione originis. ergo ꝛc. ¶ Scōo arguo 4ᵗ per rōnē. Prima sumiṫ ex ꝑsonaꝝ germanitate. scōa ex summa idēritate. 3ª ex sūma equalitate. 4ª ex fecūditate. ¶ Ex ꝓma arguiṫ sic. Inter ꝑsonas diuinas est sūma germanitas ⁊ excellētissīma: sed si spūssc̄us nō ꝓcederet a filio nō esset iter eos summa germanitas ⁊ excellētissima: ga maior germanitas est iter ꝑsonas quādo vna originaṫ ab alia/ q̄ qñ vtraq; precise a tertia: sicut filij ad ꝑem q̄ fratris ad fratrē. Dec est rō Dugonis de sacramētis. ¶ Ex scōa sic. Qñcūq; aliqua bñt eandem vim ꝓductiuā equalʳ ꝓducūt: sed filius ⁊ pater bñt eandē vim ꝓductiuaz respectu spūssci. ergo filius eque ꝓducit sicut pr̄. Minoꝛ ꝑz: ga voluntas ⁊ obiectū est perfectissimū ꝑn̄m spūssci: sed cōstat ꝙ pfecte est in eis. ¶ Tertio sic. ꝼm Dyla. Pater ꝓduxit sibi filium equalē: ergo cōicat sibi oēm vim ꝓductiuā que sibi nō repugnat: sed vis ꝓductiua respectu spūssci non repugnat filio: ergo sibi eā cōicat. Aliogn cū sibi equalē nō genuiſſet: ga ipse pater vim ꝓductiuā perfecte habet. ¶ Quarto sic. Qñ ꝓncipiū ꝓductiuū nō ꝓhabēs terminū adequatū cōicaṫ alicui suppōsito illud pōt ꝓducere: sed ꝓncipiū ꝓductiuū spūssci nō ꝓhabēs terminū adequatū cōmunicaṫ filio. ergo ꝛc. ¶ P. Perfecta charitas ⁊ amicitia boc ꝯcludit: ga nāl is inclinatio est ꝓducentis ad ꝓductū: ⁊ ecōuerso: ⁊ ideo nāliꝛ esset inclinatio ⁊ amicitia iter ꝓem ⁊ personas ⁊ ecōuerso: q̄ aliarū duaꝛ personaꝛ que nullā iter se haberēt cōmunicationē adinuicē. ¶ Sed cōtra istud instaṫ 4ᵗ. Primo sic. Nā maior germanitas ponit inter ꝓem ⁊ filiū q̄ iter eos ⁊ spūm scm: ga ꝙueniunt in spiratione actiua. ergo ex sūma germanitate: ita fozţiter arguiṫ ꝓtra nos: sicut cōtra grecos. ¶ Scōo cōtra scōaz viam: ga illud qō ꝟ idē ꝓncipiū ꝓducēdi illud pōt ꝓducere: ſz eque habet filius ꝓncipiū generādi: sicut ꝟ ꝓncipiū spirandi: ga ꝟ memoriā perfectā. ergo eque per illud cōcluditur ꝙ filiꝰ pōt generare: sicut ꝙ pōt spirare. ¶ 3o cōtra tertiā: ga pater spirat sibi spūm scm equalē. ergo si ex equalitate cōcludit ꝙ filius pōt spirare. ergo ex equalitate spūssci ad patrē eque ꝯcludit ꝙ spūssc̄us poterit gīnare filiū: ꝓfertiz cū sibi nō repugnet. ¶ 4o contra quartā. Nā ꝓpositiones accepte videnṫ supponē ꝓpus ⁊ posteriꝰ in diuinis: qō a multis negatur. nō est ergo ibi ꝓhabere ꝙ nēcio includit ꝓpus qō in diuinis negatur. ¶ Ad ꝓmū dico ꝙ germanitas cōsistit in ꝯsubstātialitate ⁊ ozigine: nō aūt ī ꝑpetate supuenięte: ga ipsa eis. ſ. suppositis cōparaṫ sic̄ q̄si accidēs eis aduenies. tres ergo ꝑsone sūmā germanitaṫ habēt: ga eandez subaz: ⁊ vna ab alia originaṫ. nō est ergo maior germanitas patris ad filiū ꝓpter spirationē actiuā in qua cōueniūt: ga eis comparaṫ quasi accidēs eis aduenies. Exēplū. si duo fratres sint albi ⁊ tertiꝰ niger: nō ꝓpter boc est maior germanitas iter duos albos ꝓpter ꝙuenientiam in albedine q̄ coz ad tertiū: ga equalʳ est in oībus ratio germanitatis: scz cōsubstātialitas ⁊ ozigo. ¶ Ad scōs dico ꝙ opꝫ addere: nisi illi suppōsito repugnet ꝓducere. filio aūt non repugnat spirare spūm scm: qō cōcludebat ratio: sed tamē filio repugnat gīnare: qz gīnaret seipsuz: ideo instātia nō valet. ¶ Ad 3m dico ꝙ habēs vim ꝓductiuā siue ꝓncipiuz ꝓductiuū pōt per illud ꝓducere si nō repugnat suppōsito ꝓducēti ⁊ ꝓducto: ſz ergo cōicet spūssc̄o ꝓncipiū ꝓductiuū filij: ⁊ licꝫ spūssc̄o nō repugnet ex se filiū ꝓducere: tñ filio repugnat: eo ꝙ iaz ꝓeintelligiṫ ꝓductus. nā ꝓducto ⁊ habenti esse simplr repugnat ꝓduci siue capere esse. spiritussanctus aūt nō ꝓintelligiṫ in diuinis ꝓductus anteq̄ filius habeat vim spiratiuā. ¶ Ad 4m dico ꝙ sic̄ mihi vī nisi ponaṫ ordo rones sunt ī solubiles q̄. ꝑbant filiū ꝓcedē a spū. ſ. ⁊ filiū ita a spū. ſ. sic̄ spūssc̄us a filio: ideo videṫ mihi necesse ponere ordinē: ⁊ per ꝛ̄s ꝓpus. ¶ Sed hic remanēt due diffi. Prima est ꝙ nō videṫ ꝙ illud qō est ꝓius ꝓductū totaliʳ ab aliquo ꝙ aliquo modo ab alio ꝓduci posset: sed ꝓpus ozigine pater ꝓducit spūm scm q̄ filius. boc patet: ga sicut pr̄ ꝓpus ozigine est filio: ita pater ꝓius spirat ozigine filio: ga a sc: si q̄ pater in ꝓmo signo oziginis ꝓducit spūm scm: nō potest spūssc̄us in scōo signo ꝓduci a filio. ¶ Scōa difficul. est: ga non videṫ ꝙ due cause totales possint cōcurrere ad causandū aliquē effectū: ga tunc effectus ab aliq̄ dependeret: quo nō existēte, nihilminus esset. Sed hic ponunṫ duo ꝓncipia totalia respectu spūssci. Nā pater totale ꝓncipiū est spūssci: ga si nō esset filiꝰ adhuc vim ꝓductiuā haberet pater respectu spūssci. Eodez modo dico de filio. ergo videṫ ꝙ pater ⁊ filius ꝓducere non possunt. ¶ Ad primā dico ꝙ non alia ꝓductione pater ꝓducit spūm scm ⁊ filius: ſz oino eadē ꝓductione. Non est aūt incōueniēs ꝙ illud qō ꝓductū est vna ꝓductione in ꝓmo signo qō eadē ꝓductione producaṫ ab alio in scōo signo. Exēplū in creaturis. Anima

Ecce qō ārīs sed instantiaz considera.

Suppoⁿ 2ª. Mori⁹ ⁊ amor in creaturis ⁊ in diuis qd?

Cōclusio 2ª. In diuis nō ē notitia genita nec amor spiratus ostēdit.

Actꝰ itelligēdi ꝓcedit patrem. Cuiꝰ ergo est in illo ꝓioꝛ ꝯsidera vt nosti.

Declarat optime Scotum. Elmor: ⁊ notitia in diuis in nascitur ⁊ nō elicitur.

Objcitur 4ᵗ.

Replica.

Ecce qō ārīs notanter.

Dubium.

Signaris imaginario: ſz infantias tange vbiq;.

Ro. S.

Impugnº 4ª per rōnem.

Vere lib. 12 ⁊ alibi.

Maxima.

Sez alias duas

Objcitur 4ᵗ

Germanitas ꝑsonaꝫ in quibus cōsistit?

Quare repugnat filio generare: nō sic aūt spirare.

Cōsidera cautigando.

Qz necessarioꝰ est ordo ī diuinis oñdit.

D. duplex. Sillis. d. est ō ꝓductōe creaturaꝫ a trib⁹. vide Sco. 1. q. 2. lib.

I

Exẽplũ nota bile: ꝫ examina dñ totum.

beati Petri nunc agit operationem beatificã: ꝛ eã elicit ſm multos. in reſurrectione autẽ totum ſuppoſitũ eliciet eandem operationem eadem elicione cõmunicata ſuppoſito qua ꝓius anima eliciebat. Ita ergo operatio poſt reſurrectionẽ erit ꝛ incipiet accipere eſſe ab aliquo ſꝫ a quo ꝓius non accipiebat: ꝛ tamẽ ꝓius habebat eſſe. hoc aũt ideo eſt ga eadẽ ꝓductione cõicata. Sic dico in ꝓpoſito. Licꝫ enĩ ſpũſcũs prius origine ſpiretur a pꝛe q̃ a filio: nõ tñ ſibi repugnat ſpirari a filio: eo q̃ filius eadẽ ſpiratiõe ſpirat qua pr̃ ꝓius ſpirabat, ſibi a pꝛe cõicata. ¶ Ad 2m dico q̃ idẽ eſſe a duob⁹ totaliꝫ ꝓducẽtibus, põt ĩtelligi duplr̃. vel a duob⁹ totalibus ꝛ cũ hoc diuerſis ꝑncipijs ꝓductiuis: ſiue ꝓducẽtibus: ꝛ ſic eſt ipoſſibile: ga ſic ſequerent multa incõuenientia. ¶ Primo q̃ aliqd depẽderet ab aliquo/quo nõ exĩte nihil minꝰ eẽt. ¶ 2o cũ ꝓductiones diſtinguant penes ꝑncipia: tũc ſicut eſſent diſtincta ꝑn⁹ totalia: ſic eẽnt diſtincte ꝓductiones totales. idẽ aũt ꝓduci diuerſis ꝓductionib⁹ totalibus eſt oĩno impoſſe. Si autẽ intelligat idẽ eſſe a duobus ꝓducẽtibus idẽ ꝑnm ꝓductiuũ ꝛ cãdez vim ꝓductiuã habẽtibus. hoc nõ eſt impoſſe: ſicut ſi duo boies vnã aĩam haberẽt: oĩno actuꝫ intelligendi cauſarẽt: ꝛ quilibet eſſet totale ꝓducẽs: nec eſſet incõueniẽs q̃ eadẽ vi ꝓductiua actũ ĩtelligẽdi ambo ꝓducerẽt. ¶ Aliud exẽplũ multũ accõmodatũ. vnũ enĩ actũ videndi hñt duo oculi: ꝛ totaliꝫ ab vtroq̃ cauſatur: q̃ ꝓꝫ: ga vno clauſo ꝛ nihil videẽ: e alius videt: tota aũt cauſa q̃re ſic eſt/eſt ga hñt vnã poꝛẽtiã. Nõ eſt ergo iõueniẽs q̃ duo ꝑncipia totalia habẽtia idẽ ꝑnm ꝓductiuũ cauſent eũdem effectũ: ꝛ quilibet eoꝝ totaliꝫ: ꝛ ſic eſt in ꝓpoſito: ga pater ꝛ filius idem ꝑncipiũ ꝓductiuũ habẽt. ¶ Ad illud q̃ greci adducunt q̃ nihil eſt traditũ in ſcriptura patet eſſe falſum: ſicut oſtenſuꝫ eſt quadrupliciter. ¶ Scõo etiam nõ ꝛcludit. q̃ locus ab auctoꝛitate negatiue non tenet: nõ enim habeẽ in ſcriptura q̃ Chriſtus deſcendit ad inferos.

Exm nobile. Un⁹ act⁹ videndi eſt i duob⁹ oculis ciuſd̃ videntis.

L

Scõs articꝰ.

Quantũ ad ſcõm. Utrũ pater producat ſpũſcũ per filiũ. Sciendũ q̃ 4or modis põt ĩtelligi aliquid agere per aliud. Aliꝫ per ꝑnm ꝓductiuũ: ſicut ignis calefacit per calozem: qui eſt in eo formaliꝫ. aut ſicut per inſtrm: ſicut faber fabricat per martellũ. 3o modo ſicut per cãm ſcõam: ſicut deus mouet celum per ĩtelligentiã. Aliꝫ ſicut per illud cui cõicat equalem virtutẽ ꝓductiuaꝫ: q̃uo deus pr̃ per verbũ fecit oĩa: ꝛ habeẽ Joã. p̃. ¶ Primo ergo modo deus pr̃ non ꝓducit ſpũſcũ per filiũ: ga filius nõ eſt vis ꝓductiua pr̃is: nec ꝑnm in pꝛe formaliꝫ exiſtẽs. Nec ſcõo mõ: ga inſtrumentũ eſt minus pfectũ q̃ ſit ꝑncipale agẽs: filius aũt tam in entitate q̃ in perfectione/necnõ in vi ꝓductiua per oĩa eſt pr̃i equalis. Nec 3o modo: ga oĩs cauſa ꝑmaria plus influit in cauſatũ q̃ ſcõaria: ꝛ per oñs ſcõa deficit a ꝑma. In filio aũt nullus defectus eſt. Remanet ergo quart⁹ modus q̃ ꝓducit ſiue ſpirat per filiũ: ga cõicat ſibi eandẽ vim ꝓductiuã: ſic oĩa cauſat ꝑ verbũ ga ei cõicat vim productiuã eandẽ: qua ipſe pr̃ cauſat. ¶ Sed hic re. difficulꝫ. Si ꝓducit ſpũſcũs a pꝛe mediante filio. btũs Aug. 15. de trini. videt dicere q̃ non. ſed q̃ pater ꝛ filius eque ĩmediate ꝓducãt: non aũt ſic ſtagnũ a fonte mediãte riuo: ꝫ eq̃ ĩmediate ab vtroq̃: ſicut cõcluſio eque ĩmediate a duab⁹ p̃miſſis: ſm btũz Clementẽ. Accõmodatũ exẽpluꝫ in grãmatica ad hoc ĩueniꝫ de trib⁹ ꝓſonis. Eſt enĩ in grãmatica ꝑma ꝓſona que loquiꝫ de ſeipſa. ſcõa ad quã ꝑma loquiꝫ. ꝛ tertia de qua fit ſermo ĩter illas: ꝛ ita eſt in locutione nãli. ille enĩ ordo nõ eſt cõſtitutus ad placituꝫ: ſed ex nã rei. Et ſic etiã eſt ordo in diuinis ꝓſonis. pater enĩz eſt tenens locũ ꝑme ꝓſone que loquiꝫ a ſe. Scõa eſt ad quã termiꝰ nat locutio ꝑme ꝓſone. Tertia de qua fit ſermo inter ꝑmã ꝛ ſcõam. Producitur ergo ſpiritusſanctus de cõmuni cõcordia ꝛ cõmuni collocutione a patre ꝛ a filio: ꝛ non ab vno mediante alio. ergo ꝛc.

N

A.l. de ꝺ

A.l. colloq

Tertius arꝫ. 5. c. 15. de trĩ. ⁊ alibi ſepe. ꝓcio bꝰ arꝫ

Quantũ ad tertiũ. ſ. vtrũ ſpũſcũs ꝓcedat a patre in filiũ. Dico q̃ ſic. Nã ꝫ Aug. Quicqd hz ſpũſcũs habet a pꝛe ꝛ filio: ꝫ ſpũſcũs per circũinceſſionẽ hz eſſe in filio. ergo hoc hz a pꝛe. ¶ Sil̃r dico q̃ filius hz a pꝛe q̃ ſit in ſpũſcõ: ſed talis inexiſtẽtia eſt realiter in vtroq̃ relatio equiperante. ſi ergo filiꝰ a patre hz q̃ ſit in ſpũſcõ: ꝛ eꝰ ſpũſcũs habet a patre q̃ ſit in filio. verba aũt Andree ſic debent exponi.

Vide in log da cius. Quart⁹ Lõcluſo ꝑ Aug⁹ ca⁹.

Impugnatio 8. ꝛclonis 4ꝫ.

Quantũ ad quartũ. ſ. Utrũ ſpũſcũs ꝓcedat a filio in patrẽ. Dico q̃ ſic. Et ad hoc induc̃t ꝙuoz auctoꝛitates. Prima eſt Clemẽtis in libro de articulis fidei: qui dicit monas gignit monadez: ꝛ in ſeipſum ſuũ reflectit ardoꝛẽ. 2a eſt Ricar. de trini. qui dicit q̃ nõ eſt amoꝛ iocundus niſi ſit mutuus: ita q̃ eũdem amoꝛẽ quẽ hz pr̃ ad filiũ repẽdat filiꝰ ipſi patri. 3a eſt Aug. 6. de trini. Spũſcũs eſt cõnexio patris ꝛ filij. 4a eſt Hyla. 2o de trini. Spũſcũs eſt cõnexus mutuus. ergo vnus ꝓcedit in aliũ. ¶ Patet hoc idẽ rõne. Nã quicqd hz ſpũſcũs habet a filio: ſed ſpũſcũs eſt in patre per circũincceſſionez. ergo hoc hz a filio. ¶ Sed contra iſtud arguiꝫ 4r. Primo ſic. pr̃ nihil hz a filio: ꝛ per oñs nõ hz in ſe. ſ. a filio. ¶ Scõo ſic. Quia filius nõ hz a ſeipſo in ſe q̃ ꝓducat ſpiritũ: ſed hz a patre. ¶ Tertio ſic. Quia filiꝰ nihil habet niſi a patre. ¶ 4o ſic. Quia pater nihil originaliꝫ habz niſi a ſe. ¶ Ad iſta poſſet dici q̃ forſan iſti reſpectus inſiſtẽtie nõ ſunt niſi fundamẽtales: ꝛ ideo nihil addunt ad perſonas inſiſtẽtes: ꝛ ideo q̃ pater ſit in filio a nullo hz. vel q̃ ſit in ſpiritusſancto: ſed q̃ ipſi ſint in ſeinuicẽ: vel in eo: hoc hñt a patre. ¶ Uel põt dici q̃ aliud eſt hãe ſpũm ſcũm a ſe ꝛ in ſe: ꝛ aliud eſt dicere q̃ ſpũſcũs habeat patrẽ in ſe. vl̃ q̃ habeat eſſe in pꝛe. Primũ enĩ pꝛeciſe cõpetit pr̃i. Nulla enim perſona in diuinis hz aliquid a ſe niſi pꝛeciſe pater: ſed filius hz ſpũſcũ a patre: ſicut enĩ filius ꝛ ſpiritusſcũs ꝓcedunt a patre: ita quicquid habent a patre habẽt: ꝛ ſic eſſe in quocũqz habent a patre. ſpũſcũs autez habet oĩa a pꝛe ꝛ a filio. ¶ Ex iſtis ſequunt multe veritates theologice. Prima eſt q̃ pater habet eſſe in filio a ſe. Scõa q̃ habet eſſe in ſpirituſcõ a ſe. Tertia q̃ pater ꝓducit filiũ in ſe. Quarta q̃ ꝓducit filiũ in ſpũſcũ. Quinta q̃ ꝓducit ſpũ ſcũ in ſe. Sexta q̃ ꝓducit ſpũſcũ in filio. Septima q̃ filius ꝓducit ſpũſcũ in ſe: ꝫ non a ſe. Octaua q̃ filius ꝓducit ſpũſpũ in patre: ꝛ ſic de aliꝭ. ¶ De iſtis aũt relationibus circũincceſſiuis eſt dubiuꝫ: q̃ pro nunc tranſeo: quia alꝫ videbitur in loco ſuo. ¶ Ad argm in oppoſitũ dictũ eſt q̃ locus ab auct̃e nõ tz negatiue. ¶ Qõ. II.

Lõclusio ꝓpa

Regula.

Ideꝫ ⁊ diuerſum ꝛcomitãtur q̃cũq; ad q̃cũq; cõparẽtur.

Impugnatio 2. ꝛclonis 4ꝫ. Quarta.

Iſti inueſtigari ꝺz diſtõ ꝑma aliquoꝝ oſten dit notanter.

D

Lõclusio ad q̃ſtionẽ.

Lõclusio ad 1m

Lõclusio ad 2m

Lõclusio ad 3m

Lõclusio ad 4m

Lõclusio ad 5m

Lõclusio ad 6m

Lõclusio ad 7m

Lõclusio ad 8m

Lõclusio ad 9m

Lõclusio ad 10m

Lõclusio ad 11m

Lõclusio ad 12m

Lõclusio ad 13m

Lõclusio ad 14m

Lõclusio ad 15m

Lõclusio ad 16m

Lõclusio ad 17m

Lõclusio ad 18m

Lõclusio ad 19m

Lõclusio ad 20m

Lõclusio ad 21m

Lõclusio ad 22m

Lõclusio ad 23m

Lõclusio ad 24m

Lõclusio ad 25m

Lõclusio ad 26m

Lõclusio ad 27m

Lõclusio ad 28m

Lõclusio ad 29m

Lõclusio ad 30m

Lõclusio ad 31m

Lõclusio ad 32m

Lõclusio ad 33m

Lõclusio ad 34m

Lõclusio ad 35m

Lõclusio ad 36m

Lõclusio ad 37m

Lõclusio ad 38m

Lõclusio ad 39m

Lõclusio ad 40m

Lõclusio ad 41m

Lõclusio ad 42m

Lõclusio ad 43m

Lõclusio ad 44m

Lõclusio ad 45m

Lõclusio ad 46m

Lõclusio ad 47m

Lõclusio ad 48m

Lõclusio ad 49m

Lõclusio ad 50m

Lõclusio ad 51m

Lõclusio ad 52m

Lõclusio ad 53m

Lõclusio ad 54m

Lõclusio ad 55m

Lõclusio ad 56m

Lõclusio ad 57m

Lõclusio ad 58m

Lõclusio ad 59m

Lõclusio ad 60m

Lõclusio ad 61m

Lõclusio ad 62m

Lõclusio ad 63m

Lõclusio ad 64m

Lõclusio ad 65m

Lõclusio ad 66m

Lõclusio ad 67m

Lõclusio ad 68m

Lõclusio ad 69m

Lõclusio ad 70m

Lõclusio ad 71m

Lõclusio ad 72m

Lõclusio ad 73m

Lõclusio ad 74m

Lõclusio ad 75m

Lõclusio ad 76m

Lõclusio ad 77m

Lõclusio ad 78m

Lõclusio ad 79m

Lõclusio ad 80m

Lõclusio ad 81m

Lõclusio ad 82m

Lõclusio ad 83m

Lõclusio ad 84m

Lõclusio ad 85m

Lõclusio ad 86m

Lõclusio ad 87m

Lõclusio ad 88m

Lõclusio ad 89m

Lõclusio ad 90m

Lõclusio ad 91m

Lõclusio ad 92m

Lõclusio ad 93m

Lõclusio ad 94m

Lõclusio ad 95m

Lõclusio ad 96m

Lõclusio ad 97m

Lõclusio ad 98m

Lõclusio ad 99m

Lõclusio ad 100m

Lõclusio ad 101m

Lõclusio ad 102m

Lõclusio ad 103m

Lõclusio ad 104m

Lõclusio ad 105m

Lõclusio ad 106m

Lõclusio ad 107m

Lõclusio ad 108m

Lõclusio ad 109m

Lõclusio ad 110m

Lõclusio ad 111m

Lõclusio ad 112m

Lõclusio ad 113m

Lõclusio ad 114m

Lõclusio ad 115m

Lõclusio ad 116m

Lõclusio ad 117m

Lõclusio ad 118m

Lõclusio ad 119m

Lõclusio ad 120m

Lõclusio ad 121m

Lõclusio ad 122m

Lõclusio ad 123m

Lõclusio ad 124m

Lõclusio ad 125m

Lõclusio ad 126m

Lõclusio ad 127m

Lõclusio ad 128m

Lõclusio ad 129m

Lõclusio ad 130m

Lõclusio ad 131m

Lõclusio ad 132m

Lõclusio ad 133m

Lõclusio ad 134m

Lõclusio ad 135m

Lõclusio ad 136m

Lõclusio ad 137m

Lõclusio ad 138m

Lõclusio ad 139m

Lõclusio ad 140m

Lõclusio ad 141m

Lõclusio ad 142m

Lõclusio ad 143m

Lõclusio ad 144m

Lõclusio ad 145m

Lõclusio ad 146m

Lõclusio ad 147m

Lõclusio ad 148m

Lõclusio ad 149m

Lõclusio ad 150m

Lõclusio ad 151m

Lõclusio ad 152m

Lõclusio ad 153m

Lõclusio ad 154m

Lõclusio ad 155m

Lõclusio ad 156m

Lõclusio ad 157m

Lõclusio ad 158m

Lõclusio ad 159m

Lõclusio ad 160m

Lõclusio ad 161m

Lõclusio ad 162m

Lõclusio ad 163m

Lõclusio ad 164m

Lõclusio ad 165m

Lõclusio ad 166m

Lõclusio ad 167m

Lõclusio ad 168m

Lõclusio ad 169m

Lõclusio ad 170m

Lõclusio ad 171m

Lõclusio ad 172m

Lõclusio ad 173m

Lõclusio ad 174m

Lõclusio ad 175m

Lõclusio ad 176m

Lõclusio ad 177m

Lõclusio ad 178m

Lõclusio ad 179m

Lõclusio ad 180m

Lõclusio ad 181m

Lõclusio ad 182m

Lõclusio ad 183m

Lõclusio ad 184m

Lõclusio ad 185m

Lõclusio ad 186m

Lõclusio ad 187m

Lõclusio ad 188m

Lõclusio ad 189m

Lõclusio ad 190m

Lõclusio ad 191m

Lõclusio ad 192m

Lõclusio ad 193m

Lõclusio ad 194m

Lõclusio ad 195m

Lõclusio ad 196m

Lõclusio ad 197m

Lõclusio ad 198m

Lõclusio ad 199m

Lõclusio ad 200m

Lõclusio ad 201m

Lõclusio ad 202m

Lõclusio ad 203m

Lõclusio ad 204m

Lõclusio ad 205m

Lõclusio ad 206m

Lõclusio ad 207m

Lõclusio ad 208m

Lõclusio ad 209m

Lõclusio ad 210m

Lõclusio ad 211m

Lõclusio ad 212m

Lõclusio ad 213m

Lõclusio ad 214m

Lõclusio ad 215m

Lõclusio ad 216m

Lõclusio ad 217m

Lõclusio ad 218m

Lõclusio ad 219m

Lõclusio ad 220m

Lõclusio ad 221m

Lõclusio ad 222m

Lõclusio ad 223m

Lõclusio ad 224m

Lõclusio ad 225m

Lõclusio ad 226m

Lõclusio ad 227m

Lõclusio ad 228m

Lõclusio ad 229m

Lõclusio ad 230m

Lõclusio ad 231m

Lõclusio ad 232m

Lõclusio ad 233m

Lõclusio ad 234m

Lõclusio ad 235m

Lõclusio ad 236m

Lõclusio ad 237m

Lõclusio ad 238m

Lõclusio ad 239m

Lõclusio ad 240m

Lõclusio ad 241m

Lõclusio ad 242m

Lõclusio ad 243m

Lõclusio ad 244m

Lõclusio ad 245m

Lõclusio ad 246m

Lõclusio ad 247m

Lõclusio ad 248m

Lõclusio ad 249m

Lõclusio ad 250m

Lõclusio ad 251m

Lõclusio ad 252m

Lõclusio ad 253m

Lõclusio ad 254m

Lõclusio ad 255m

Lõclusio ad 256m

Lõclusio ad 257m

Lõclusio ad 258m

Lõclusio ad 259m

Lõclusio ad 260m

Lõclusio ad 261m

Lõclusio ad 262m

Lõclusio ad 263m

Lõclusio ad 264m

Lõclusio ad 265m

Lõclusio ad 266m

Lõclusio ad 267m

Lõclusio ad 268m

Lõclusio ad 269m

Lõclusio ad 270m

Lõclusio ad 271m

Lõclusio ad 272m

Lõclusio ad 273m

Lõclusio ad 274m

Lõclusio ad 275m

Lõclusio ad 276m

Lõclusio ad 277m

Lõclusio ad 278m

Lõclusio ad 279m

Lõclusio ad 280m

Lõclusio ad 281m

Lõclusio ad 282m

Lõclusio ad 283m

Lõclusio ad 284m

Lõclusio ad 285m

Lõclusio ad 286m

Lõclusio ad 287m

Lõclusio ad 288m

Lõclusio ad 289m

Lõclusio ad 290m

Lõclusio ad 291m

Lõclusio ad 292m

Lõclusio ad 293m

Lõclusio ad 294m

Lõclusio ad 295m

Lõclusio ad 296m

Lõclusio ad 297m

Lõclusio ad 298m

Lõclusio ad 299m

Lõclusio ad 300m

Lõclusio ad 301m

Lõclusio ad 302m

Lõclusio ad 303m

Lõclusio ad 304m

Lõclusio ad 305m

Lõclusio ad 306m

Lõclusio ad 307m

Lõclusio ad 308m

Lõclusio ad 309m

Lõclusio ad 310m

Lõclusio ad 311m

Lõclusio ad 312m

Lõclusio ad 313m

Lõclusio ad 314m

Lõclusio ad 315m

Lõclusio ad 316m

Lõclusio ad 317m

Lõclusio ad 318m

Lõclusio ad 319m

Lõclusio ad 320m

Lõclusio ad 321m

Lõclusio ad 322m

Lõclusio ad 323m

Lõclusio ad 324m

Lõclusio ad 325m

Lõclusio ad 326m

Lõclusio ad 327m

Lõclusio ad 328m

Lõclusio ad 329m

Lõclusio ad 330m

Lõclusio ad 331m

Lõclusio ad 332m

Lõclusio ad 333m

Lõclusio ad 334m

Lõclusio ad 335m

Lõclusio ad 336m

Lõclusio ad 337m

Lõclusio ad 338m

Lõclusio ad 339m

Lõclusio ad 340m

Lõclusio ad 341m

Lõclusio ad 342m

Lõclusio ad 343m

Lõclusio ad 344m

Lõclusio ad 345m

Lõclusio ad 346m

Lõclusio ad 347m

Lõclusio ad 348m

Lõclusio ad 349m

Lõclusio ad 350m

Lõclusio ad 351m

Lõclusio ad 352m

Lõclusio ad 353m

Lõclusio ad 354m

Lõclusio ad 355m

Lõclusio ad 356m

Lõclusio ad 357m

Lõclusio ad 358m

Lõclusio ad 359m

Lõclusio ad 360m

Lõclusio ad 361m

Lõclusio ad 362m

Lõclusio ad 363m

Lõclusio ad 364m

Lõclusio ad 365m

Lõclusio ad 366m

Lõclusio ad 367m

Lõclusio ad 368m

Lõclusio ad 369m

Lõclusio ad 370m

Lõclusio ad 371m

Lõclusio ad 372m

Lõclusio ad 373m

Lõclusio ad 374m

Lõclusio ad 375m

Lõclusio ad 376m

Lõclusio ad 377m

Lõclusio ad 378m

Lõclusio ad 379m

Lõclusio ad 380m

Lõclusio ad 381m

Lõclusio ad 382m

Lõclusio ad 383m

Lõclusio ad 384m

Lõclusio ad 385m

Lõclusio ad 386m

Lõclusio ad 387m

Lõclusio ad 388m

Lõclusio ad 389m

Lõclusio ad 390m

Lõclusio ad 391m

Lõclusio ad 392m

Lõclusio ad 393m

Lõclusio ad 394m

Lõclusio ad 395m

Lõclusio ad 396m

Lõclusio ad 397m

Lõclusio ad 398m

Lõclusio ad 399m

Lõclusio ad 400m

Lõclusio ad 401m

Lõclusio ad 402m

Lõclusio ad 403m

Lõclusio ad 404m

Lõclusio ad 405m

Lõclusio ad 406m

Lõclusio ad 407m

Lõclusio ad 408m

Lõclusio ad 409m

Lõclusio ad 410m

Lõclusio ad 411m

Lõclusio ad 412m

Lõclusio ad 413m

Lõclusio ad 414m

Lõclusio ad 415m

Lõclusio ad 416m

Lõclusio ad 417m

Lõclusio ad 418m

Lõclusio ad 419m

Lõclusio ad 420m

Lõclusio ad 421m

Lõclusio ad 422m

Lõclusio ad 423m

Lõclusio ad 424m

Lõclusio ad 425m

Lõclusio ad 426m

Lõclusio ad 427m

Lõclusio ad 428m

Lõclusio ad 429m

Lõclusio ad 430m

Lõclusio ad 431m

Lõclusio ad 432m

Lõclusio ad 433m

Lõclusio ad 434m

Lõclusio ad 435m

Lõclusio ad 436m

Lõclusio ad 437m

Lõclusio ad 438m

Lõclusio ad 439m

Lõclusio ad 440m

Lõclusio ad 441m

Lõclusio ad 442m

Lõclusio ad 443m

Lõclusio ad 444m

Lõclusio ad 445m

Lõclusio ad 446m

Lõclusio ad 447m

Lõclusio ad 448m

Lõclusio ad 449m

Lõclusio ad 450m

Lõclusio ad 451m

Lõclusio ad 452m

Lõclusio ad 453m

Lõclusio ad 454m

Lõclusio ad 455m

Lõclusio ad 456m

Lõclusio ad 457m

Lõclusio ad 458m

Lõclusio ad 459m

Lõclusio ad 460m

Lõclusio ad 461m

Lõclusio ad 462m

Lõclusio ad 463m

Lõclusio ad 464m

Lõclusio ad 465m

Lõclusio ad 466m

Lõclusio ad 467m

Lõclusio ad 468m

Lõclusio ad 469m

Lõclusio ad 470m

Lõclusio ad 471m

Lõclusio ad 472m

Lõclusio ad 473m

Lõclusio ad 474m

Lõclusio ad 475m

Lõclusio ad 476m

Lõclusio ad 477m

Lõclusio ad 478m

Lõclusio ad 479m

Lõclusio ad 480m

Lõclusio ad 481m

Lõclusio ad 482m

Lõclusio ad 483m

Lõclusio ad 484m

Lõclusio ad 485m

Lõclusio ad 486m

Lõclusio ad 487m

Lõclusio ad 488m

Lõclusio ad 489m

Lõclusio ad 490m

Lõclusio ad 491m

Lõclusio ad 492m

Lõclusio ad 493m

Lõclusio ad 494m

Lõclusio ad 495m

Lõclusio ad 496m

Lõclusio ad 497m

Lõclusio ad 498m

Lõclusio ad 499m

Lõclusio ad 500m

Lõclusio ad 501m

Lõclusio ad 502m

Lõclusio ad 503m

Lõclusio ad 504m

Lõclusio ad 505m

Lõclusio ad 506m

Lõclusio ad 507m

Lõclusio ad 508m

Lõclusio ad 509m

Lõclusio ad 510m

Lõclusio ad 511m

Lõclusio ad 512m

Lõclusio ad 513m

Lõclusio ad 514m

Lõclusio ad 515m

Lõclusio ad 516m

Lõclusio ad 517m

Lõclusio ad 518m

Lõclusio ad 519m

Lõclusio ad 520m

Lõclusio ad 521m

Lõclusio ad 522m

Lõclusio ad 523m

Lõclusio ad 524m

Lõclusio ad 525m

Lõclusio ad 526m

Lõclusio ad 527m

Lõclusio ad 528m

Lõclusio ad 529m

Lõclusio ad 530m

Lõclusio ad 531m

Lõclusio ad 532m

Lõclusio ad 533m

Lõclusio ad 534m

Lõclusio ad 535m

Lõclusio ad 536m

Lõclusio ad 537m

Lõclusio ad 538m

Lõclusio ad 539m

Lõclusio ad 540m

Lõclusio ad 541m

Lõclusio ad 542m

Lõclusio ad 543m

Lõclusio ad 544m

Lõclusio ad 545m

Lõclusio ad 546m

Lõclusio ad 547m

Lõclusio ad 548m

Lõclusio ad 549m

Lõclusio ad 550m

Lõclusio ad 551m

Lõclusio ad 552m

Lõclusio ad 553m

Lõclusio ad 554m

Lõclusio ad 555m

Lõclusio ad 556m

Lõclusio ad 557m

Lõclusio ad 558m

Lõclusio ad 559m

Lõclusio ad 560m

Lõclusio ad 561m

Lõclusio ad 562m

Lõclusio ad 563m

Lõclusio ad 564m

Lõclusio ad 565m

Lõclusio ad 566m

Lõclusio ad 567m

Lõclusio ad 568m

Lõclusio ad 569m

Lõclusio ad 570m

Lõclusio ad 571m

Lõclusio ad 572m

Lõclusio ad 573m

Lõclusio ad 574m

Lõclusio ad 575m

Lõclusio ad 576m

Lõclusio ad 577m

Lõclusio ad 578m

Lõclusio ad 579m

Lõclusio ad 580m

Lõclusio ad 581m

Lõclusio ad 582m

Lõclusio ad 583m

Lõclusio ad 584m

Lõclusio ad 585m

Lõclusio ad 586m

Lõclusio ad 587m

Lõclusio ad 588m

Lõclusio ad 589m

Lõclusio ad 590m

Lõclusio ad 591m

Lõclusio ad 592m

Lõclusio ad 593m

Lõclusio ad 594m

Lõclusio ad 595m

Lõclusio ad 596m

Lõclusio ad 597m

Lõclusio ad 598m

Lõclusio ad 599m

Lõclusio ad 600m

Lõclusio ad 601m

Lõclusio ad 602m

Lõclusio ad 603m

Lõclusio ad 604m

Lõclusio ad 605m

Lõclusio ad 606m

Lõclusio ad 607m

Lõclusio ad 608m

Lõclusio ad 609m

Lõclusio ad 610m

Lõclusio ad 611m

Lõclusio ad 612m

Lõclusio ad 613m

Lõclusio ad 614m

Lõclusio ad 615m

Lõclusio ad 616m

Lõclusio ad 617m

Lõclusio ad 618m

Lõclusio ad 619m

Lõclusio ad 620m

Lõclusio ad 621m

Lõclusio ad 622m

Lõclusio ad 623m

Lõclusio ad 624m

Lõclusio ad 625m

Lõclusio ad 626m

Lõclusio ad 627m

Lõclusio ad 628m

Lõclusio ad 629m

Lõclusio ad 630m

Lõclusio ad 631m

Lõclusio ad 632m

Lõclusio ad 633m

Lõclusio ad 634m

Lõclusio ad 635m

Lõclusio ad 636m

Lõclusio ad 637m

Lõclusio ad 638m

Lõclusio ad 639m

Lõclusio ad 640m

Lõclusio ad 641m

Lõclusio ad 642m

Lõclusio ad 643m

Lõclusio ad 644m

Lõclusio ad 645m

Lõclusio ad 646m

Lõclusio ad 647m

Lõclusio ad 648m

Lõclusio ad 649m

Lõclusio ad 650m

Lõclusio ad 651m

Lõclusio ad 652m

Lõclusio ad 653m

Lõclusio ad 654m

Lõclusio ad 655m

Lõclusio ad 656m

Lõclusio ad 657m

Lõclusio ad 658m

Lõclusio ad 659m

Lõclusio ad 660m

Lõclusio ad 661m

Lõclusio ad 662m

Lõclusio ad 663m

Lõclusio ad 664m

Lõclusio ad 665m

Lõclusio ad 666m

Lõclusio ad 667m

Lõclusio ad 668m

Lõclusio ad 669m

Lõclusio ad 670m

Lõclusio ad 671m

Lõclusio ad 672m

Lõclusio ad 673m

Lõclusio ad 674m

Lõclusio ad 675m

Lõclusio ad 676m

Lõclusio ad 677m

Lõclusio ad 678m

Lõclusio ad 679m

Lõclusio ad 680m

Lõclusio ad 681m

Lõclusio ad 682m

Lõclusio ad 683m

Lõclusio ad 684m

Lõclusio ad 685m

Lõclusio ad 686m

Lõclusio ad 687m

Lõclusio ad 688m

Lõclusio ad 689m

Lõclusio ad 690m

Lõclusio ad 691m

Lõclusio ad 692m

Lõclusio ad 693m

Lõclusio ad 694m

Lõclusio ad 695m

Lõclusio ad 696m

Lõclusio ad 697m

Lõclusio ad 698m

Lõclusio ad 699m

Lõclusio ad 700m

Lõclusio ad 701m

Lõclusio ad 702m

Lõclusio ad 703m

Lõclusio ad 704m

Lõclusio ad 705m

Lõclusio ad 706m

Lõclusio ad 707m

Lõclusio ad 708m

Lõclusio ad 709m

Lõclusio ad 710m

Lõclusio ad 711m

Lõclusio ad 712m

Lõclusio ad 713m

Lõclusio ad 714m

Lõclusio ad 715m

Lõclusio ad 716m

Lõclusio ad 717m

Lõclusio ad 718m

Lõclusio ad 719m

Lõclusio ad 720m

Lõclusio ad 721m

Lõclusio ad 722m

Lõclusio ad 723m

Lõclusio ad 724m

Lõclusio ad 725m

Lõclusio ad 726m

Lõclusio ad 727m

Lõclusio ad 728m

Lõclusio ad 729m

Lõclusio ad 730m

Lõclusio ad 731m

Lõclusio ad 732m

Lõclusio ad 733m

Lõclusio ad 734m

Lõclusio ad 735m

Lõclusio ad 736m

Lõclusio ad 737m

Lõclusio ad 738m

Lõclusio ad 739m

Lõclusio ad 740m

Lõclusio ad 741m

Lõclusio ad 742m

Lõclusio ad 743m

Lõclusio ad 744m

Lõclusio ad 745m

Lõclusio ad 746m

Lõclusio ad 747m

Lõclusio ad 748m

Lõclusio ad 749m

Lõclusio ad 750m

Lõclusio ad 751m

Lõclusio ad 752m

Lõclusio ad 753m

Lõclusio ad 754m

Lõclusio ad 755m

Lõclusio ad 756m

Lõclusio ad 757m

Lõclusio ad 758m

Lõclusio ad 759m

Lõclusio ad 760m

Lõclusio ad 761m

Lõclusio ad 762m

Lõclusio ad 763m

Lõclusio ad 764m

Lõclusio ad 765m

Lõclusio ad 766m

Lõclusio ad 767m

Lõclusio ad 768m

Lõclusio ad 769m

Lõclusio ad 770m

Lõclusio ad 771m

Lõclusio ad 772m

Lõclusio ad 773m

Lõclusio ad 774m

Lõclusio ad 775m

Lõclusio ad 776m

Lõclusio ad 777m

Lõclusio ad 778m

Lõclusio ad 779m

Lõclusio ad 780m

Lõclusio ad 781m

Lõclusio ad 782m

Lõclusio ad 783m

Lõclusio ad 784m

Lõclusio ad 785m

Lõclusio ad 786m

Lõclusio ad 787m

Lõclusio ad 788m

Lõclusio ad 789m

Lõclusio ad 790m

Lõclusio ad 791m

Lõclusio ad 792m

Lõclusio ad 793m

Lõclusio ad 794m

Lõclusio ad 795m

Lõclusio ad 796m

Lõclusio ad 797m

Lõclusio ad 798m

Lõclusio ad 799m

Lõclusio ad 800m

Lõclusio ad 801m

Lõclusio ad 802m

Lõclusio ad 803m

Lõclusio ad 804m

Lõclusio ad 805m

Lõclusio ad 806m

Lõclusio ad 807m

Lõclusio ad 808m

Lõclusio ad 809m

Lõclusio ad 810m

Lõclusio ad 811m

Lõclusio ad 812m

Lõclusio ad 813m

Lõclusio ad 814m

Lõclusio ad 815m

Lõclusio ad 816m

Lõclusio ad 817m

Lõclusio ad 818m

Lõclusio ad 819m

Lõclusio ad 820m

Lõclusio ad 821m

Lõclusio ad 822m

Lõclusio ad 823m

Lõclusio ad 824m

Lõclusio ad 825m

Lõclusio ad 826m

Lõclusio ad 827m

Lõclusio ad 828m

Lõclusio ad 829m

Lõclusio ad 830m

Lõclusio ad 831m

Lõclusio ad 832m

Lõclusio ad 833m

Lõclusio ad 834m

Lõclusio ad 835m

Lõclusio ad 836m

Lõclusio ad 837m

Lõclusio ad 838m

Lõclusio ad 839m

Lõclusio ad 840m

Lõclusio ad 841m

Lõclusio ad 842m

Lõclusio ad 843m

Lõclusio ad 844m

Lõclusio ad 845m

Lõclusio ad 846m

Lõclusio ad 847m

Lõclusio ad 848m

Lõclusio ad 849m

Lõclusio ad 850m

Lõclusio ad 851m

Lõclusio ad 852m

Lõclusio ad 853m

Lõclusio ad 854m

Lõclusio ad 855m

Lõclusio ad 856m

Lõclusio ad 857m

Lõclusio ad 858m

Lõclusio ad 859m

Lõclusio ad 860m

Lõclusio ad 861m

Lõclusio ad 862m

Lõclusio ad 863m

Lõclusio ad 864m

Lõclusio ad 865m

Lõclusio ad 866m

Lõclusio ad 867m

Lõclusio ad 868m

Lõclusio ad 869m

Lõclusio ad 870m

Lõclusio ad 871m

Lõclusio ad 872m

Lõclusio ad 873m

Lõclusio ad 874m

Lõclusio ad 875m

Lõclusio ad 876m

Lõclusio ad 877m

Lõclusio ad 878m

Lõclusio ad 879m

Lõclusio ad 880m

Lõclusio ad 881m

Lõclusio ad 882m

Lõclusio ad 883m

Lõclusio ad 884m

Lõclusio ad 885m

Lõclusio ad 886m

Lõclusio ad 887m

Lõclusio ad 888m

Lõclusio ad 889m

Lõclusio ad 890m

Lõclusio ad 891m

Lõclusio ad 892m

Lõclusio ad 893m

Lõclusio ad 894m

Lõclusio ad 895m

Lõclusio ad 896m

Lõclusio ad 897m

Lõclusio ad 898m

Lõclusio ad 899m

Lõclusio ad 900m

Lõclusio ad 901m

Lõclusio ad 902m

Lõclusio ad 903m

Lõclusio ad 904m

Lõclusio ad 905m

Lõclusio ad 906m

Lõclusio ad 907m

Lõclusio ad 908m

Lõclusio ad 909m

Lõclusio ad 910m

Lõclusio ad 911m

Lõclusio ad 912m

Lõclusio ad 913m

Lõclusio ad 914m

Lõclusio ad 915m

Lõclusio ad 916m

Lõclusio ad 917m

Lõclusio ad 918m

Lõclusio ad 919m

Lõclusio ad 920m

Lõ

Ireſ.ſ.per ſpirationē paſſiuaz.3ª ꝑſona eſſet filius:ga ꝛ ꝑnitas ꝓcederet filiationē:ſic nūc ſpiratio actiua ſpirationē paſſiuā:tñ ꝑnitas nō cōſtituereт:ſed eſſet cōis ꝛ cōicabilis:qđ repugnat ꝓis cōſtitutiuo. Filiatio aūt 3º loco tertiā ꝑſonā ꝓſtitueret:ſic nūc ꝓſtituit ſpiratio paſſiua. ¶ 4ᵐ/mirabile eſt/q ſpūſcūs tūc ab vna ꝑſona ꝓcederet:ga a ſpiratore que eſſet ꝑª ꝑſona. Filius aūtē a duab⁹.ſ.a ſpirāte ꝛ ſpirato:gb⁹ cōis eēt ꝑnitas. Iſta aūt mirabilia ꝛ mlta alia ſequunt ꝓp illō falſuz ſuppoſitū. ¶ Sz ꝫ iſta ſunt duo dubia. ¶ Primū eſt/q illō cui q̄cūqz poſito:aliqđ nō repugnat:hz vim ꝛ aptitudinē illius:ſed ß poſito nō repugnaret ꝑdicte ſpirationi actiue ꝓſtituēdi:ꝛ tūc ſequit q̄ ꝓſtituit:ga in diuinis non differt eſſe ꝛ poſſe. ¶ 2ᵐ dubiū/ga illis poſitis nō repugnat ꝑnitati cōicabilitas.nā ſaluata rōne formali ꝑnitatis variato ſolū ordine:tu dicis:q ipſa eēt cōis:ꝛ per ꝓns cōicabilis:oē aūt ibi cōicabile/nēcio cōicat:g̃ ꝑnitas in diuis nēcio eſt cōis:ꝛ p ꝓns nō ꝓſtituit. ¶ Iſte rōnes me cōuincūt ad tenēdū q̄ ſi varienť iſta ſigna:ita q̄ ꝑmū fieret 2ᵐ ꝛ e conuō ſaluarenť rōnes formales ꝑnitatis ꝛ aliarū ꝓprietatū que nūc ſunt:eodē mō cōſtituerenť:ſicut nūc. Ex rōne eni formali ꝑnitatī que eſt in deo ſibi cōperit ꝓſtituere:ꝛ icōmunicabilitas:ꝛ oppoſita ꝓueniūt ſpirationi actiue:ꝛ ſic ꝓuenirēt tūc. ¶ Sz dices/q nō eſt itelligibile q̄ ꝑma relo eſſet ſpiratio:ꝛ tū nō ꝓſtituere. ¶ Dico q̄ oppᵐ eſt eque male itelligibile:ꝛ melⁱ⁹ eſt dicē q̄ iſta hypotheſi poſita:ſic mirabilia multa ſequunt:ita iſtud iter alia:ita q̄ ꝑnitas nō eſſet eiuſdez rōnis cū iſta:ꝛ ſic de alijs.variato eni ordine/variant rōnes formales eoz. ¶ Ad argᵐ dico/q ſpūſcūs bīet reſpectū diſtinctionis ad filiū ꝛc. ¶ Qō. III.

VTrum ſpiratio actiua differat real'r a ꝑnitate. Oz ſic.ga qđ eſt eliciū a ſuppoſito differt real'r a cōſtitutiuo ſuppoſiti:ſed ſpiratio actiua eſt elicita ꝑte. ergo ꝛc. ¶ Contra.tñ tres res ponuntur. ¶ Dic ponunť duo oclarāda. Primū eſt de eo qō tāgit argᵐ. Utrū actᵒ ſpirādi ſit elicitᵒ. 2ᵐ eſt de queſito. Quantū ad ꝑmū pono 4ºr ꝓnes de actu ſpirandi diuino. Prima eſt iſta/q ſpiratio actiua in ꝑte a nullo eſt elicita. ꝓbo. Q̄cūqz aliqua ſunt ideꝫ real'r:ſi vnū ſit elicitū:reliquū nō pōt eſſe eliciens: ſed ſpiratio in patre ſi eliciať nō pōt elici niſi a ꝑte:vel ab eo qō eſt formal'r in ꝑte:ſz ſic declarabiť:illa eſt eadē cū oibus que ſunt real'r in ꝑte:ergo ꝛc. ¶ Scōa eſt/q ſpiratio in filio nō eſt elicita ab eo:ga iter ꝓducēs ꝛ eliciens ꝛ elicitā ſemp eſt realis diſtinctio:ſpiratio actiua nō differt real'r ab aliquo qō ſit formal'r in filio.g̃ ꝛc. ¶ 3ª eſt/q ſpiratio in filio nō eſt elicita a ꝑte:ga eadē res numero vel quidditas nō pōt eſſe elicita ꝛ nō elicita:ſed in filio ſpiratio eſt eadē res cum ſpiratione que eſt in patre.ergo ꝛc. ¶ Quarta eſt/q ſpiratio paſſiua in ſpūſco nō eſt elicita:quia ſola perſona ſpirať. ¶ Et ꝑ.cauſa formalis abſtrahit a ſuo effectu:ſpiratio aūtē formal'r eſt elicio alterius:ergo ipſa vt videť non pōt eſſe elicita. ¶ Nūc pono quatuoꝛ alias ꝓpoſitiones de vi ſpiraratiua. ¶ Prima eſt/q potentia ſpiratiua ſiue vis non eſt in deo elicitiua ſpirationis actiue in patre. Scōa eſt/q non eſt elicitiua ſpirationis actiue in filio. Tertia eſt/q nō eſt elicitiua ſpirationis paſſiue in ſpūſco. ¶ Iſte ꝓpōes vnico verbo ꝓbanť:ga qō nō eliciť reſpectu eius nō eſt vis elicitiua:ſed nulla iſtarū ꝓprietatū eſt elicibilis:cuilibet eni repugnat eſſe elicitū. ergo ꝛc. 4ª ꝓpō eſt/q vtus ſpiratiua in deo eſt elicitiua ꝑſone ſpūſci:quia ſpūſcūs eſt ſuppoſitū ꝑcre elicitum:ꝛ per ꝓns elicibile: ſed omne elicibile eſt elicibile ab aliquo elicitiuo;ſicut omne calefactibile ab aliquo calefactiuo:nō pōt aūt dici q̄ illud eliciuū ſit ſpiratio actiua:qz tūc paſſiua eēt elicibilis:cuᵐ oppoᵐ eſt oñsum. Erit ergo voluntas 2ª.ſ.voluntas infinita cum obto in infinitū diligibili ſibi ꝑfentato. ¶ Uſis aligbus de ſpiratione ꝛ vi ſpiratiua in deo. Dico duas ꝓpoſitiones de ſpiratione in creaturis. Prima eſt/q ſpiratio actiua in creaturis que fundať in poᵗ volitiua nō eſt elicita:qz eliciōnis nō eſt elicio:ſic nec actionis eſt actio:vt viteť ꝓceſſus in infinitū. 2ª eſt/q ſpiratio paſſiua q̄ fundať i amore ſpirato nō eſt elicita:qz tūc bīet in ſe formal'r elitionē:qđ eſt ipole. ¶ De vi aūt ſpiratiua pono tres ꝓpōnes in creaturis. Prima eſt/q vtus ſpiratiua in creaturis nō eſt elicitiua actiue ſpiratiōis: ſed tñ fundamentū. 2ª eſt/q ipſa nō eſt elicitiua ſpiratiōis paſſiue que fundať in amore. ¶ Iſte due ꝓbanť vnico verbo:qz nihil eſt elicitiuū reſpectu illius qō nō eſt elicibile:ſpiratio actiua ꝛ paſſiua nō ſūt elicibiles. 3ª ꝓpoſitio eſt/q ipſa eſt vere elicitiua amoris ſpirati qui eſt actus volēdi:ga ſicut potētia motiua eſt reſpectu moti:ꝛ actiua reſpectu paſſi:nō aūtē actionis ꝛ paſſionis:ſicut ſpiratiua reſpectu ſpirati nō ſpirationis. ¶ Sed cōtra ꝑdicta inſtať 4'r. ¶ Primo/ga gcgd habet ſpūſcūs hz ſibi datū a patre ꝛ filio:ꝫm Auguſt. Iſtud aūtē dari eſt elici:cū ergo ſpiratio paſſiua ſit ei data:ſequiť q̄ nēcio erit elicita in eo. ¶ Scōo ſic.potentia ꝓductiua reſpicit oīa ad que ſua ꝓductio terminať:ſed ſpiratio actiua terminať ad oīa que ſunt in ſpiritu ſancto:vel ꝑmo vl ſcōario.g̃ ꝛc. ¶ Tertio ſic. Ois relo in creaturis cauſať a ſuo termino effectiue.ſpirationis aūt paſſiue terminus eſt potētia ſpiratiua.g̃ ꝛc. ¶ Quarto ſic.nihil in creaturis eſt inelicitū:ga omnia creata ſunt ꝓducta:oē aūt ꝓductū eſt eliciuz:ergo oē creatū eſt elicitū:ꝛ per ꝓns ſpiratio actiua vel paſſiua. ¶ Ad ꝑᵐ dico/q illud dari nō eſt ſpirari:cū eni eſſentia diuina deť tūc per ꝓns ſpirareť:dari ergo eſt cōicari:ꝛ ita ſpūſco cōicať ꝓprietas.ſ.ſpiratio paſſiua que in vi ſpiratiua quaſi virtual'r ꝛtineť. ¶ Ad 2ᵐ dico/q aſſūptū eſt verū.qñ gcgd eſt in termino totali:accipit ſimpliciter eſſe:ꝛ ꝓducit:ſed in diuinis nō ſic eſt:ga terminus formalis nō ꝓducit:ꝛ p ꝓns nihil terminat ꝓprie:vel vt qđ niſi ipa ꝑſona vt termin⁹ totalis. ¶ Ad 3ᵐ dico:q ſi efficiať ſpiratio paſſiua a ſuo termino:illa ꝓductio vl factio nō eſt ſpiratio:ſz cātio nālis. Melⁱ⁹ tñ vī dōz/q nulla factio ab aliquo fiat:ga ipſa eſt quo aliō fit. ¶ Ad 4ᵐ dico q nō negať ſpirationē actiuā eſſe elicitā in creaturis ſaltē a creāte. Negať aūt q ſit elicita a volūᵗᵉ ſpirāte:qz ipa eſt q̄ voᵗᵃᵒ creata ē ſpirās.

Hunc 2º videdū eſt ſi ſpiratio actiua eſt diſtincta a gnōne actiua. Dicūt alig q diſtinguiť ſola rōne. ¶ Cōtra iſtos nō opz alia argūēta bīe:niſi illa q que ꝓbať diſtinctio eſſentie ꝛ relonis. Dicūt aūt alq q diſtinguunť real'r:tñ nō cōponūt:ga vna non eſt in alia:ſed vtraqz in eſſentia cui ſunt ambe real'r idem ꝛ oīb⁹ modis. ¶ Cōtra hoc arguiť ſic.q̄cūqz vni ꝛ eidē ſūt eadē:ipa iter ſe ſūt eadē:ſz ꝑnitas ꝛ ſpiratio ſūt idē real'r in eēntia.g̃ iter ſe. ¶ Ꝑ. Dec ꝑnitas eſt hec eēntia.hec ſpiratio eſt hec eēntia.g̃ hec ſpiratio eſt hec paternitas:vel ſic:hec eēntia eſt hec ꝑnitas:hec ſpiratio eſt hec eēntia.g̃ hec ſpiratio ē hec ꝑnitas. ¶ Ꝑ. Hoc ſuppoſito deſtruiť fozma ſyll'i ꝓfecti:q̄ ꝓſiſtit in vnione duoꝝ que vniunť in 3º. ¶ 4º hoc eſt contra ꝑmū ꝓnᵐ complexū:ga ſi nihil aliud eſt ſpiratio q̄ eſſentia:ꝛ ſpiratio diſtinguiť real'r a ꝑnitate:ergo ſequitur contradictio:ſcilz affirmatio ꝛ negatio de eodem qō eſt contra ꝑᵐ

N

De ſpiratiōe in creaturis. vi ſpiratiua. pō ḡnrᵐ.

S. phyſicoꝝ ꝛ alibi.

O

Nota

Obiicit ꝙ S. t.15. vbi.ā.ſqđ.

Excludit duplices euaſiones.

Termin⁹ cū relone a creaturis.

P

Cōicari ꝛ ri ꝓcedens ab elici vel ꝓ duci.

C

Una realitate reānt: que in eadē perſona cōuenť: ſed tange iſtāta.

Replica nota bile.

Ad diſtōnem realem ꝛ ꝑſonalē qđ regrit tur?

Alia ſra arti.

Q

Scōs artic. Qō.alioq 2ª

D

Impugn⁹ 1ª Cōtra ſtes currit eandē nando.

Impugn⁹ 4ª Dī ſpiratio actiua nō cōcurrit vt ſtit

A

Opio ꝓpria. Ecce qō q̄ris de identitate reali: ꝑnitatis ꝛ ſpirationis actiue i codē: ſz iſtāntia cōſidera bene.

Cōſidera inſtantiam.

B

Extra de ſſt. ri.ꝛ fide ca. pho.c. damnamus.

Excludit duplices euaſiones.

Obiicitur 4ª

Prim⁹ arti. Ep̄. Aureoli

Quantū ad ꝑmū dicit vnus reuerēdus doctor ꝑe.aureo.q̄ ſpiratio actiua cōcurrit ad ꝓſtitutionē vbi cū eſſentia ꝛ filiatione:ꝛ ad ꝓſtitutionē perſone patris cū eēntia ꝛ ꝑnitate. Et huius ratio eſt: ga quecūqz ſunt indiuiſa in ſe ꝛ nullaten⁹ adinuicē diuiſa cōcurrūt ad eandē vnitatē:ſed ille relones ꝛ eſſentia ſunt talia.g̃ ꝓcurrūt ad eandē vnitatē eiuſdē ꝑſone. ¶ Sed ꝓtra iſtā opionē arguo 4ª. ¶ Primo ſic. Q̄cūqz aliqua duo ꝓcurrunt in vltimato cōſtitutiuo:ipſa cōueniūt in rōne totius ꝓſtituti:ſicut ſi aliqua ꝓueniūt in vna ꝓprietate indiuiduali ſunt vnū numero:ſed ꝑ ꝛ filius cōueniūt in vltimato cōſtitutiuo ꝑſone.ſ.in ſpiratione actiua:ga ſpiratio eſt vltimate ꝓſtitutiuū.ergo ꝓueniunt in vnitate ꝑſone. ¶ 2ª ſic. Ordo ꝛ ꝓceſſus in cōſtitutiuis eſt ꝓcedere a magis cōfuſo ꝛ minus diſtincto ad magis diſtinctū:ꝛ ad magis ꝓprium:g̃ illud cōſtitutiuū qō vltimate aduenit eſt magis ꝓpriū:ſed in ꝓceſſu ꝓſtitutiuo ꝛ ꝑſone ꝑis vltimatū eſt ſpiratio actiua. Prius eni itelligiť ꝑnitas q̄ ſpiratio actiua intelligať aduenire:ergo ipa erit magis ꝓpria:ꝛ per ꝓns erit minus cōis:vel icōicabilis:ſed hoc eſt falſum:ga cōis eſt duabus ꝑſonis. ¶ 3º ſic. Nullū cōicabile conſtituit vltimate ſuppoſitū in eſſe incōicabili:ga impoſe eſt q̄ forma det oppoſitū effectū:vel eſſe ſibi:ſz ſpiratio actiua vltimate aduenit:ꝛ ipſa eſt cōicabilis:g̃ nō dat ſuppoſito eſſe icōicabile. ¶ 4º ſic. Q̄ñcūqz eſt aliqđ ſuppoſitū in vltimato eſſe ꝓſtitutū:impoſe eſt q̄ aliqđ aduenięs ipſuz cōſtituat:ſed ꝑ eſt ꝓſtitutus in vltimato eſſe per gnōnē actiuā:ꝛ filiᵒ p paſſiuā:g̃ ſpiratio actiua aduenięs vtriqz iā ꝓſtituto:ipſum nō ꝓſtituet. ¶ Confirmať.ga nōvī q̄ ſpiratio paſſiua aliquid habeat vñ ſibi ꝓueniat vltimate ꝓſtituē ꝛ ꝑcīſe:qđ nō habeat ꝑnitas in ꝑte:vel filiatio i filio:ga vtraqz iſtaz eſt eque icōicabilis:ſic eſt illa:ſed ꝑo ſigno ꝑo ſigno ꝑo qđ intelligiť aduenire eſſentie:cōſtituit ꝑſonā ſpūſci ſine quocūqz alio excepta eſſentia.g̃ ſic ꝑnitas ꝛ filiatio:ſi in aliquo ſigno ꝑcedūt ſpiratōes actiuā:g̃ ꝑcōſtitute erūt ꝑſone. ¶ Jō dico q ſpiratio actiua nō eſt vbi vel ꝑis ꝓſtitutiua:cū tota fecūditas intell's ꝑintelligat volitiue fecūditati:ꝛ p ꝓns ꝑſone intelligunť ꝑcōſtitute. ¶ Sed ꝫ illud inſtať 4'r. ¶ Primo ſic. Qđ aduenit poſt cōpletū eſſe rei:illud eſt accīs ꝛ aduēticiū:ſed ſpiratio actiua cū nō ꝓſtituat aduenit ꝑſonis iā cōplete cōſtitutis: ergo eſt accīs ꝛ aduēticiū deo:qđ eſt impoſe. ¶ 2ª ſic. Qđ eſt in aliquo:ꝛ eſt ſibi extrancū nō videť q̄ poſſit ſtare cū ipſo ſine aliqua cōpōne:ſed ſpiratio actiua eſt in iſtis duob⁹ ſuppoſitis:ꝛ eſt eis extranea.ergo videť nēcio q̄ ipſa cū eis cōponat. ¶ 3º ſic. Nullū ſuppoſitū eſt vnū formal'r:qđ hz in ſe aliquā rōnez:vel aliqđ qđ ſuā rōnē formalē nō igrediť:ſed ꝑ te, ſpiratio actiua rōnē formalē ꝑis nō ingrediť.ergo ꝑ nō eſt vnū formaliter. ¶ 4º ſic. Nō enim videť q̄ ſpiratio actiua ſit minoꝛis efficacie q̄ paſſiua:ſed paſſiua ſpiratio conſtituit ꝑſonā ſpūſci.g̃ eodē modo actiua cōſtituit ꝑſonā patris ꝛ filⁱ:vel alterius. ¶ Ad iſta per ordine. ¶ Ad primū dico q ſi intelligat accidēs vel aduētitiū aliqđ quaſi extranceū:hoc eſt nō intrās rōnē formalē: ſic cōcedo q ſpiratio actiua eſt accidēs ꝛ aduētitia:ſed hoc nō eſt impoſe in diuinis:vt ꝑz in attributis ꝛ eſſentia ꝛ multis alijs. Si aūt itelligať ꝓprie accidens:ſic dico q ſpiratio actiua nō eſt ꝓprie accidens:ꝛ hoc propter duo. Unū eſt idēritas realis ſui ad ſuppoſitū cui aduenit. Scōm eſt/ga eſt ſubſiſtens ꝛ non inherens. ¶ Ad ſcōm dico q eodē modo poſſet dici de ſimilitudine ꝛ equalitate:ga aduenit ꝑſonis iam cōſtitutis:ꝛ nō facit cōpoſitionē ꝓpter idiſtinctionē realē que eſt iter ipaz: ꝛ alia in quibus eſt.ſ.perſonaz patris:ꝛ perſonam filⁱ. ¶ Ad 3ᵐ dico/q ꝫm multos ꝑſona diuina nō eſt aliq̄ vna ratio formalis formal'r vna:ſed ſoluz eſt vna res ſimpler cōſtituta ex duabus rōnibus formalib⁹:quaruz quelibet predicať de ipſa identice. ¶ Ad 4ᵐ dico q lz maioꝛis efficacie nō ſit paſſiua ſpiratio q̄ actiua quātū ad multa:tñ quātum ad hoc pōt dici q ſpiratio paſſiua eſt talis:ga eſt incōmunicabilis:ergo ſibi debet ꝓſtituere:ſz actiua nō eſt huiſ:ergo ſibi nō debeť. Hoc aūtē ſtatim declarabiť:ſed fugiendo difficultatē

E

mtiuū ſuppoſiti in diuinis. oſidit efficaciter.

Poſſet cuadi negādo mi noꝛē:ſz replicā ꝛſidera exrōne ſequenti optime.

Al.l.vl'eē ſut ſciliz opp⁹.

F

Al.l.ſz in aliq̄

Opio ꝓpria.

Obiicitur 4ª

Accidens 2ª.

H

Spiratio actiua nō eſt ꝓpr accīs ꝓpter duo. Vel pone in plāli nuō oia

Mōbile ō vnitate ꝑſone in diuinis ꝛ ꝑdicatione ꝓſtituentiū de ipſa. Nūo ſpiratio paſſiua eſt maioꝛis efficacie q̄ ſpiratio actiua.

Vide Sco.2. diſ.1.parte.2. q̄ne.2.

posset hō dicere q̄ spiratio actiua iō nō ꝓstituit: q̄ adiuenit tā p̄ cōstituto: q̄ spiratio passiua nō: iō cōstituit.

Quantū ad z^m vidēdū est de cā istius negatiue: quare. ſ. spiratio actiua nō cōstituit: sic cetere origines: tam actiue q̄ passiue que sunt in deo.

2. arti.

Ob. alio modo.

¶ Dī sicut ia3 dcm est: q̄ adueniēt p̄cōstitutis. ſ. p̄ii ia3 cōstituto per gnōnē actiuā: et adueniēt filio ia3 p̄cōstituto per gnōnē passiuā: et 3 hēat vim ꝓstituiua: tamen cōstituere nō pōt: q̄ nō est cōstituibile respectu eius: sic calor ligni sūme calefactū calefacē nō pōt. ¶ Sed ꝺ istud arguit 4^r. Primo sic. 3 enī3 bona rō sit ad p̄bādū q̄ nō ꝓstituat. et tū nō ostēdit pp qd: nec ꝑbat a ꝑori. Et iō arguit ꝺ. Primo sic. Oē ꝓstituiuū nēcio est alicui⁹ ꝓstituibilis: ſ3 p te spiratio actiua est ꝓstitutiua: ḡ alic⁹ ꝓstituibilis: nō aūt alicui⁹ illoꝝ triū: q̄ ipsa sunt ꝓstituibilia ꝑcise p tria ipsa cōstituētia. ergo erit dare aliud ꝓstituibile p ipm: nihil est ibi in potētia: ḡ erit dare 4^m ꝓstituū. ¶ z^o sic. Nulla vtus realis siue actiua: siue passiua est respectu entis, phibiti: tūc enī3 eēt vere po^a ad ipole: ſ3 oē aliud suppositū ꝑter tria est phibitū: ḡ spiratio actiua nō est ꝓstitutiua alic⁹. ¶ 3° sic. In incōmunicabili nā est idē eē t posse: si ḡ actiua spiratio ḥ3 de se vim ꝓstituiuā suppositi: nēcio ibi eēt tale suppositū ꝓstitutū: vel si nō: aliqd posset eē deus: q̄d non est. ¶ 4° sic. Minus est ponēdū in deo aliqd frustra q̄ in creatura: tunc aūt eēt in deo ista po^a frustra. ſ. spirationis actiue: que. ſ. ad actū q̄ nō posset reduci nec per se: nec p aliqd aliū. ¶ Iō vī mihi dōm q̄ spirationi actiue ex se intrinsece repugnat ꝓstituere ꝑsonā: t nulla ḥ3 de se vim ꝓstituiuā: quātūcūq3 enī3 aduenirent suppositō nō p̄cōstituto: adhuc dico q̄ repugnat sibi ꝓstituere: ſ3 enī3 filiationi inquātū filiatio est: nō cōpetat ꝓstituere: ſ3 rōni specifice filiationis q̄ ꝫhīt ad diuina. Sic ḡ dico in ꝓposito: q̄ nō solū spirationi in gīiali nō cōpetit hīc vim ꝓstituēdi: ſ3 ēt ipsi rōni fōali: t specifice h⁹ spirationis repugnat ꝓstituere. Et iō nō est assignanda alia rō: stāte enī3 rōne formali isti⁹ spirationis q̄cunq3 aduenīēte vel recedēte nō ꝓstitueret. ¶ Sed ꝺ hoc ꝛ

3. phi. t. c. 32.

Ob. ꝓpria. Nota resolute q̄re spiratio actio non constituit vt alie origines. Alb. Sco. 5. q. quolibeti: t vbi ibi notaui ad hec.

L

Objcit 4^r.

istaꝰ q̄druplr. Primo sic. Nō enī3 vī q̄ rōnes ḥ ꝑbātes nēcie sint: nai3 entitati q̄ est in deo vel rōni formali entitatis nō repugnat ab eterno cōicari. ſ. inquātū entitas est: cū ḡ nō fuerit ab eterno cōicata:: nec cōicabit. ḡ ponet frustra: nō segtur ergo nec illud ſile de spiratione. ¶ z^o sic. Nā quotidie q̄rit q̄re filius nō pōt generare cū hēat po^am gīandi: nō oporteret aut q̄rere ḥ si rō sufficeret assignata: posset enī3 sil'r sic dici: q̄ filius est filius. ḡ frustra talis ingstio fit. ¶ 3° eodē3 mō de multiplicatione filioꝝ in deo. ¶ 4° q̄ nō vī rō quare magis repugnat actiue spirationi cōstituere ex sua rōne formali q̄ passiue. ¶ Ad p^m istoꝝ dico q̄ ad hoc q̄ aliqd nō sit frustra nō opꝫ q̄ semp ponat actu: sed q̄ ipm sit ponibile: ita q̄ nihil sibi repugnat: sic po^a creatiua alteri⁹ mūdi nō ponit frustra: q̄ pōt fieri. dato q̄ nunq̄ fiat. ¶ Ad z^m dico. q̄ rō q̄re filius nō pōt gīnare est ignota nobis q̄cūq3 sit illa. Ideo fit q̄ vt aliq̄liter saltē a posteriori possemus reddere cām aliq̄s isti⁹ veritatis. ¶ Ad 3^m codē mō. nā cā intrinseca q̄re nō possent esse plures filij est nobis ignota. Ideo per extrinseca inquirimus: nō enī3 cognoscimus rōnē formalem ꝓpter q̄d forte ḥ est. ¶ Ad 4.^m dico q̄ si spiratio actiua t passiua essent nobis ꝑfecte note: sicut beatis: videremus cām intrinsecā repugnare spirationi actiue: que mō nos latet. Et ideo quo ad nos ꝓma rō alioꝝ ad p̄bandū q̄ ita est: satis videt sufficiens: sed per illā non redditꝝ ꝓma rō: q̄ aduenit suppositō p̄cōstituto p̄pter aliam cām. ſ. q̄ spiratio est spiratio.

Objcit 4^r.

M

Mota vbiq3 vt qd frustra non ponatur saluetur.

Examinabis vt scias has solutiones.

A. l. quare.

¶ Distinctio duodecima. ¶ Qō. I.

N

Item queritꝝ cum spūscūs ꝛc.

6. tri. c. 5.

5. tri. c. 14.

Circa distōnez 12as q̄rit. Utrū p̄ ꝛ filius sint vnus p̄n^m spūs scī. Videt q̄ nō. fm Aug. Spūscūs ꝓcedit a p̄e ꝛ filio: sic a gignēte ꝛ genito: ſ3 vt sic sunt distincti. ¶ Cōtra. fm Aug^m tres ꝑsone sunt vnum p̄n^m creature. ergo ꝛc. ¶ Dic sunt tria facieda. Primū est p̄cipale quesitū. ſ. vtrū p̄ ꝛ filius sint vnum p̄n^m spūscī. Scōm. vtrū p̄ ꝛ filius sint vnus spirator vl' duo spiratores. Tertiū. vtrū sit vn⁹ spirās vel duo spirantes.

Dubium.

Primo arti. Tercio duo quadruplicia. Caste per ordinem.

O

Quantū ad p^m p̄mittunt 4^{or} p̄ambula. ¶ Primū est q̄ p̄ ꝛ filius ꝛ spūscūs non sunt vnū p̄n^m q̄ creature: ga suppositū est q̄ creat: sed p̄ ꝛ filius ꝛ spūscūs nō sūt vnū suppositū: ſ3 tria: ḡ nō sunt vnū p̄n^m q̄. ¶ z^m est q̄ p̄ ꝛ filius ꝛ spūscūs non sunt vnū p̄n^m quo formal'r creature: ga cū diuina ēentia vl' volūtas sit illud quo creāt: ꝛ diuina essentia vel voluntas nō ꝑdicet formal'r de p̄e ꝛ filio ꝛ spūscō: segt ꝓpositū. ¶ 3^m p̄ambulū est q̄ p̄ ꝛ filius nō sunt vnū p̄n^m q̄ spūscī: ga cū spirare formal'r spūscīn: vt q̄, nō cōueniat nisi suppositō: ga ēentia nō spirat: sed ꝑsona. p̄ sūt ꝛ filius nō sunt vna ꝑsona aliquo mō: sequit ꝓpositū. ¶ 4^m p̄ambulū est q̄ p̄ ꝛ filius nō sunt vnū p̄n^m quo formal'r spūscī. Nā vis spiratiua ē quo, q̄ nō ꝑdicat fōal'r de p̄e ꝛ filio. Et ꝓfirmat: ga repugnat suppositō cuilibet esse aliquo mō quo. ¶ Istis p̄missis pono duas ꝓnes. Prīa est q̄ p̄ ꝛ filius sunt idētice vnus p̄n^m quo spūscī: nā volūtas cū essentia que est p̄n^m ꝓductiuū quo spūscī: ꝑdicat idētice de p̄e ꝛ filio. ¶ z^a ꝓ est q̄ p̄ ꝛ filij ꝛ spūscūs sunt idētice vnum p̄n^m quo creature: ga volūtas est p̄n^m quo creature: ipsa enī3 dī idētice de p̄e ꝛ filio ꝛ spūscō: nā p̄ est volūtas: filij est volūtas: ꝛ silr spūscūs est volūtas. ¶ Sed dices, q̄ rō que assignat pro istis duab⁹ ꝓnib⁹ nō cōcludit: ga cum etiā spūscūs eque idētice sit idē cū vi ꝓductiua filij sic p̄: ꝛ cū vi ꝓductiua sui sic p̄ ꝛ filius poss̄et dici p̄n^m filij ꝛ sui ipsius. ¶ Dico ad hoc, q̄ ratio nō sufficit nisi aliud addat. ſ. q̄ p illud p̄n^m quo ipsi p̄ncipiāt. Uñ sic pōt dici, q̄ q̄cūq3 idētice sunt vnū p̄n^m creature: ꝛ fm illud p̄n^m p̄ncipiant: sunt simpl'r vnus p̄n^m creature: sic est in ꝓposito. ¶ Sed q̄ū pōt dare itelligi: q̄ duo supposita sint vnū p̄n^m. ¶ Dico q̄ si deus vnā aiaz corporis bti separet ꝛ poneret in corpe alterius: tūc quidem essent duo suppositā: ꝛ tū vnū p̄n^m operans esset ꝓpter idētitatē aīe. ¶ Sed hic sunt 4.^{or} difficilia. Primū est. si p̄ ꝛ filij equal'r sunt vnus p̄n^m. Dico q̄ sic. ga q̄cūq3 hñt eandē vtutē ꝛ equalē si ocurrāt per illā ad ꝓducēdū aliqd: nēcio equal'r ꝛ idifferēter ꝓducūt: sed p̄ ꝛ filius hñt equalē vtutē ꝛ eādē: ꝛ nēcio per illā ꝓducunt spūscīn. ḡ ꝛc. ¶ Cōfirmat. ga exquo nēcio agunt fm vltimū sue vtutis ꝓducūt. ¶ Sed ocra hoc ista^r 4^r. Prīo sic. ga fm Dyla. p̄ p̄ spirat. z^o sic. ga fm Aug. p̄ p̄n^r spirat. 3° sic. quia fm cōiter dicta: p̄ magis spirat. 4.º ga fm doctrinā Aug. p̄ a se spirat: filij nō. ergo ꝛc. ¶ Ad p̄mū dico, q̄ p̄mitas originis nō ipedit eq̄litatē in ꝓducēdo: sic nec in essendo. ¶ Ad z^m dico, q̄ p̄ncipalitas nō aufert equalitatē: ſ3 tm̄ addit auctez. ¶ Ad 3^m. q̄n dī p̄ magis spirat: exponēdū ē: id est p̄ncipali⁹. ¶ Ad 4.^m dico q̄ a se ꝓducē nō aufert equalitatē i spiratione: sic nec in ꝓductione: nec etiā esse a se impedit equalitatē: vnde Diony. de ce. hierar. p̄ dī princeps in supcelesti hierarchia: tm̄ tm̄ ponit p̄ncipalitatez. ¶ z^m difficile est, ytꝝ p̄ ꝛ filij spirēt ꝓfozmit. Dico q̄ multiplex

Dubium.

Concordia.

B

Pa. t. f. cōcorditer spirare f. f. pōt itelligi q̄druplr. 3. tri. copiosc.

Dubium.

Vtrum.

C

Sigulis imaginatio q̄re. ſ. f. ꝛ q̄r est nexus. p. t. f. ſ3 cōsidera pla. Scōs articu. Loco ꝛ̄ñsiua

Declaratio sco. di. p̄ñi. q. 1. Regula.

Quare duos spirātes: non sūt spiratores duos dicim⁹. Declatio grāmaticalis.

D

Applicatio.

Dubium

D. q̄druplex Equalitas.

Q

Cū p̄ncipalitate ꝛ ordine originis spiratium stat eq̄litas in spiratibus vbi pla addet. Objcitur 4 12. tri. 15. tri. c. 17. Ricardi. li. de ordine originis. t. q. sec. A. l. ꝓxima.

A

Cōformitas.

Conformitas p. t. f. ꝓduc. f. f. est 4^r.

plex ꝓformitas inuenit in ista ꝓductione. Prīa est ꝓformitas nature: ga p eādē nām nuō ꝓducūt spūscīn. ſ. p essentiā. ¶ z^a ꝓformitas est po^a: ga p eādē po^{as} volitiuā ꝓducūt spūscīn: sic enī ꝓformiter se diligūt: ita cōformiter spirāt. ¶ 3^a est ꝓformitas charitatis infinite: ga sic in nobis sapia ocurrit ad ꝓductionē vbi: ꝛ charitas ad amorē spiratū nobilissimū. Ita in deo sic supi⁹ de sapia declaratū fuit. ¶ 4.^a est ꝓformitas spiratiōis actiue: ga sic idē p̄n^m spiratiuū nuō est in duob⁹ suppositis: ita eadē spiratio actiua nuō. ¶ Sed hic ozit difficultas: ga singula eoꝝ que dicta sunt: aliter ḥ3 p̄. al'r filij: eo q̄ p̄ a se. filius ab alio: ꝛ ideo nō vī pfecta conformitas. Dico q̄ aliqd hīe a se ꝛ hīe ab alio: nihil auferūt de cōformitate: sic imaginat q̄ dīc idiuiduales quātūcūq3 sint p̄ diuersē: nō auferūt eaꝝ verā sil'itudinē. Sic relones originis: ita modicū: ꝛ sic ad illō. ¶ 3^m difficile est. si p̄ ꝛ filij ocroditer spirāt spūscīn: ꝓpter vba Ricar. de tri. Dico q̄ 4.^{or} modis pōt itelligi p̄em ꝛ filiū ocroditer spirare spūscīn. Aut. ſ. actu ocrodie q̄ se mutuo diligūt eliciente: sic videt sentire Ricar. ꝛ sic nō pōt esse: ga talis actus est īmanēs: ꝛ ideo est finis: ꝛ per ꝓns nō est ꝓductiu⁹ nec ꝓduct⁹. Aut actu ocrodie quo p̄ ꝛ filius diligūt spūscīn. ꝓducēte: ꝛ ḥ nō: ga act⁹ volēdi quo diligūt diuinā ēentiā: vt sic est ꝑfectissim⁹ ꝛ beatissim⁹. Aut actu ocrodie quo se diligūt inuicez p̄cedēte: ꝛ ḥ est vez: ga cū talis actus sit essentialis: ꝑcedit actū spirādi q̄ est notionalis. Aut actu ocrodie quo se diligūt: ꝛ spūscīn aīte: ꝛ sic verū pōt esse: ga eodem actu diligūt suā ēentiā ꝛ seipsos. ¶ Sed tūc stat difficultas spūscūs dī amor ꝑis ꝛ filij. ¶ Dicit q̄ est amor identice quo diligunt se ꝛ appropriate: eo q̄ ꝓcedit ab vtroq3 p modū amoris. ¶ 4.º dubitaī q̄o dī nexus p̄is ꝛ filij: ꝛ q̄re. ¶ Dico q̄ est identice spiratio passiua in cuius cozrelatiuo nectunt p̄ ꝛ filius. ſ. in spiratione actiua que est cozrelatiuuz spirationis passiue. Illa enī3 omnino vna est in patre ꝛ filio: ideo isto modo dicitur spūritussanctus nexus.

Spūscō videndū est de scōo p̄ncipali. Utrū scilz p̄ ꝛ filius p̄n̄ dici vnus spirator: vel duo spiratores. Dico q̄ sancti ꝛ doctores cōcedunt q̄ pater ꝛ filius sunt duo creantes: ꝛ tū non duo creatores. Simil'r q̄ sunt duo spirātes ꝛ nō duo spiratores: opꝫ ḡ assignare cās istius diuersitatis. ¶ Frater Joā. dicit q̄ hui⁹ rō est: ga q̄cūq3 sunt aliqua duo dependētia. depēdētia vnius nō pōt pfecte ad aliud terminari: sed opꝫ q̄ ambo terminent ad aliq̄ tertiū independēs. ¶ Explū: sic sunt duo accītia re^u eiusdem subti: q̄ ḡ sunt duo adiectiua: vt adiectiua sunt: neutꝝ aliud terminat: eo q̄ adiectiua: vt sic dependentia sunt. opꝫ ḡ q̄ terminent ad aliq̄ tertiū. ſ. subst̄ātiuū: ga vt sic ḥ3 rōnē idepēdēt'. Q̄n tū vnū adiectiuoꝝ subst̄ātiuaī: stat im illud q̄ sic subst̄ātiuaī terminat dependentiā alteri⁹: ꝛ per ꝓns alterū manēs adiectiuū ponit suū significatū circa illō. Si āt remanēt adiectiua: vt adiectiua: vnū nō ponit significatū circa aliud. ¶ Modo ad ꝓpositū: q̄n dicimus duo spirātes vtrūq3 istoꝝ est adiectiuū ꝛ adiectiue acceptū: ꝛ sic neutꝝ terminat dependentiā alteri⁹: sed vtrūq3 stat in suspenso ita vnus sicut reliquū. Et ideo illud adiectiuū q̄ est duo: nō ponit signātū suū circa reliquū. ſ. circa spirātes: ꝛ sic significatū spirātis nō recipit signātū dualitatis: nec distinctionis: sed vtrūq3 per se stat presciſuz. Q̄n aūt dī duo spiratores: cū spirator sit subst̄ātiuū: tūc duo: q̄ est adiectiuū: ponit significatū circa illud: ꝛ dualitas denotat significatū spirationis: huiꝰ aūt est spiratio: ḡ spiratio diuersificat ꝛ plurificat: q̄ est oīno falsum. ¶ Cōtra

Declaratio.

Nunc scōo

E

Obijcitur 4^r

Tertius arti. Loco ꝛ̄ñsiua

Tāge h p̄a 6 modis significandi.

F

Videndū est de 3° p̄ncipali. Utrū possent dici plures spirātes. Sed istud apparet ex z^o declarato. Dicimus enī duo creantes vl' duo spirātes: sed nō duo creatores: vel spiratores: pp rōnez dictam. ¶ Sed vnū dubiū restat: q̄re nō dīc⁹ duo spirātia: exquo dīr duo spirātes. ¶ Ad istud dico, q̄ ista non cōcedit. p̄ ꝛ filij sūt duo spirantia. Et huius rō est que dicta est: nā adiectiuū i masculino ꝛ femininō gīe: nō ita subst̄ātiuaī sicut in neutro: ga ḡ hic spirātia accipit in neutro gīe: hinc est q̄ intelligit q̄ modū subst̄āriū: ꝛ sic reliquum adiectiuū. ſ. duo ponit significatū circa significatū spirātiū: sicut dictuz fuit de spiratore. Et pp hoc cōcedim⁹ q̄ p̄ ꝛ filius sunt duo in masculino gīe: ꝛ tū nō in neutro. ¶ Sed tūc est diffi. ga p̄ ꝛ filij sunt duo supposita spirātia. Dico q̄ determinatio suppositi excludit sensum de multitudine actuū spirādi. duo enī determināt ly supposita: ꝛ nō ly spirātia. ¶ Sed diffi. est. vtrum posset cōcedi q̄ p̄ ꝛ filius sunt due ꝑsone spirantes. Ad illud dico, q̄ de vi sermonis videt eadē ratio sicut de alio: ideo posset concedi. ¶ Ad argumētum in oppositum patet ex dictis. ¶ Questio. II.

Utrum p̄ eternus p̄ius ozigine ꝓducat: vel spiret spūscīn q̄ filij⁹. Oē nō. Jn hac trinitate nihil ꝑius aut posterius fm Athanasiū. ¶ Contra. Aug. de triplici habitaculo. videbim⁹ in patria q̄ pater precedit filium ozigine. ¶ Dic primo videndū est quid sit ozdo ozigis. z^o de p̄ncipali quesito.

G

Primo arti. Opio alioꝝ

Impugn^o 4^r

Ostēdit efficaciter ozdinem ozigis ꝛ ozigine distīgui.

Quantū ad p̄muz dī. q̄ ozdo ozigis nihil aliud est q̄ ipsa ozigo: p hoc enī solū dī vnum posterius ozigine alio: ga est ab illo: ꝛ ꝑius est a quo est aliō. Sed illō nō itelligo. ¶ Ideo arguo ꝺ ḥ 4^r. Prīo sic. Impole est creditū ꝛ nō credituz esse oīno idē: sed creditū est ab oībus catholicis eē in deo originē: sicut enī articulus fidei tenet: multi autē veri fideles negāt ozdinē qualēcūq3 etiā ozigis: ergo nō est idē ipsa ozigo ꝛ ozdo ozigis: sed aliqual'r dīnt. ¶ z^o sic. Impole est idē esse mediū demōstrationis ꝛ ꝓnis ꝑdicatū: sed per originē ꝓbamus ozdinē: ergo ozigo nō est idē qd ozdo. Maioz est manifesta: ga nihil ꝓbat ꝑ scipm. Minoz etiā ꝑz. ga per hoc q̄ filius est a p̄e: ꝓbam⁹ filiū esse posteriozē p̄e. ergo ꝛc. ¶ 3° sic. Q̄ñcūq3 aliqd repugt alicui iquātū. a. qō nō repugnat sibi inquantū. b. nēcio a. ꝛ. b. nō sunt in eo idē: sed filio iquātū genit⁹ repugnat spirari: iquātū aūt posterioz ozigine nō repugnat: ergo nēcio esse posteriozē: ꝛ esse genitū nō sunt oīno idē: ꝛ p ꝓns nec ozdo ꝛ ozigo. ¶ Confirmat. ga q̄cūq3 aliqd est eiusdē rōnis in aliqbus: impole est q̄ sit idem oīno eū illis que rōne distinguunt in eis: sed esse ab alio: vl' esse posterius ozigine, vt sic: est eiusdez rōnis in filio ꝛ spūscō: ozigines aūt istoꝝ specie vel q̄si specie distinguunt. ſ. filiatio ꝛ spiratio passiua: ḡ ozigo ꝛ ozdo inter ꝑsonas diuinas nēcio distinguunt. ¶ 4.º sic. Cōicabile ꝛ icōicabile ex nā rei distinguunt: ſ3 posterioritas ozigis cōicat: ga est eiusdē rōnis in filio ꝛ spūscō: filiatio aūt incōicabilis est: ergo distinguit. ¶ Ideo vī

H

I Op. ppria. Ordo origis quid? Dubium. Respectus fūdari in respectib⁹ in dinis ⁊ creaturis. Respectus 2ᵉ Dubium K Scōs articu. Prima pars Opinio cōis Tho. ⁊ alioꝝ que stat in tribus dictis. L Impugnatio Dō. quo ad duo vltima dicta .5. medijs pncipalibus. Prius ⁊ posterius est passio disiuncta ordinis. M Enasio.

mibi dōz ꝙ sic ordo nāe aut pfectionis nō est ipsa nā: aut pfectio: sed habitudo iter talia extrema que talem ordinē hūt: ita ordo originis est habitudo iter ipas origines: vel iter ea que ipsis originibꝰ referunt. ¶ Sed dubiū est: ga nimis videnť relones multiplicari: si supra ipsas ozigines fundeť ordo qui est habitudo: vl ga dā respect⁹. Dico ꝙ nec̄io ponere cogimur aliquos respectus in istis relonibꝰ: certū eni est ꝙ filiatio distinguit a spiratione passiua: que qdē distictio nō oīno est ipsa filiatio: ga distinctio respicit pro termino illud a q̄ distinctū distinguit distinctione ipsa: sed filiatio nō respicit pro termino ipsaz spiratione passiuā: ꝫ pcise ipz pīez. ḡ ops ponere tales respectus: sed B nō est incōueniens: eo ꝙ nō ponunt actuales vel formales: sed solū fundamētales. ¶ Sed dices qūo cōparať ordo ozigis ad ipsas ozigines vl relones. Dico ꝙ ordo originis ita cōparať ad ipsas ozigines: sic passio ad ipm subm: sic eni ex rōne formali alicuius subiecti demōstrať ppa passio illius subti de eo: sic ex rōne originis demōstratur ordo originis inter origines.

Nunc scdo opz insistere circa q̄situz. Utrū. ſ. in diuinis sit talis ordo originis sicut expositus est. ¶ Et quātū ad hoc sunt hic q̄tuor inquirenda. Primū est. ſi in diuinis est ordo originis. Scōz ſi in diuinis pī est ꝑor origine filio. Tertiū ſi in illo ꝑori originis quo pī ꝑcedit filiuz cōperit pī aliq̄ opatio. vel ſi pī ꝑius origine ſpirat ſpiriſcū q̄ filius. Quartū ſi pater prius origine ꝓducit filium q̄ ſpiriſcū.

Quantū ad pm dz cōiter ꝙ in diuinis est vere ordo originis: nā vbicūqz sunt aliq̄ distincta nisi sint ordinata nec̄io: fūr: ꝓfusa: ꝫ psone sūt distincte. ḡ ordinate: ga nō sunt cōfuse. ḡ &c. Isti tn cōi dicto applicanť duo dicta. Primū é ꝙ ꝫ sit ordo: nō tn ꝑius ꝙ posteri⁹. Scōm ꝙ ꝫ sit ordo: ꝛ cū hoc pm ꝛ zm ꝛ z3m: tn nō est ibi ꝑius ꝛ posteri⁹. ¶ Sed ꝫ pm dictū applicatū arguo 4ʳ. Primo sic. Q̄ñcūqz est aliq̄ passio alicuius subti disiuncta: ipole est ꝙ iuentať subz vel pars subiecti a illius subti sine altera pte illius passionis disiuncte: hoc pz de suba re⁹ coꝛpei ꝛ icoꝛpei. ꝛ de nuō re⁹ paris ꝛ iparis: ꝫ ꝑius ꝛ posterius est passio disiuncta ordinis vel reꝛ ordinata zz: ḡ ipole est iuenire ordinē vl ordinata sine altero illoꝝ. ſ. vel ꝑori vl posteriori. ¶ Cōfirmať ꝑ Aug. 18. de ciui. ḡ dicit ꝙ ꝑius ꝛ posterius talē hūt habitudinē ad ordinē q̄lē par ꝛ ipar ad numeruz. ¶ zº sic. Nullū cōe diuisuz ꝑ dīas pōt iueniri in rerū nā sine altera illaꝝ. Hoc pz inductiue in suba ꝛ in alys: sed ordo diuidiť per ꝑius ꝛ posterius tanq̄ ꝑ dīas oppositas. ꝓbo. nā certū est ꝙ ꝑius ꝛ posterius ex opposito distinguunť: sed oīa buius opposita ad aliq̄d cōe reducunť: hoc nō est aliud nisi ordo. ḡ &c. ¶ 3º sic. Ubicūqz nō est simultas oīmoda, ibi nec̄io est ꝑius ꝛ posterius: sed vbi est ordo, ibi nō pōt esse simultas oīmoda. ergo si in dīnis est ordo/nec̄io ibi erit ꝑius ꝛ posterius. Maioꝛ est manifesta ꝓp rōnē oppōnis. Minoꝛē ōdaro. Ordo eni est habitudo disquipantie que nō pōt eē iter illa que sunt eiusdē rōnis ſm ꝙ hꝫ. Simultas aūt est relo equipantie que fundať sup vnū: vel loco: vl tē poze: vl nā: ꝛ sic de alys. ḡ cū relo disquipantie nō possit esse iter extrema relonis equipantie inquantū talia. si ordo est iter ꝓsonas diuinas: sequiť nec̄io ꝙ ibi non erit oīmoda simultas. ¶ 4º sic. In q̄cūqz ordine essentiali est iuenire pm/nec̄io ibi ē iuenire vltimū: ga si nō: tūc esset, pcessus in ſkinitū: ſz in dīnis est iuenire ꝓmā ꝓsonā: ergo erit iuenire postremā: vel ibi erūt infinite ꝓsone. ¶ Si dicas ꝙ est deuenire ad tertiā: ꝛ sic nō est ꝓcessus in infinitū. Illa autem tertia non est vltima.

¶ Contra. negādo ꝓpositū cōcediť ꝓpositū: si post tertiā nulla sit. ḡ ipsa est vltima: ꝛ cū tertia sit: ꝑ ꝓns vltima. ¶ zm dictū est ꝙ in diuinis est dare pm zm ꝛ z3m. Sed tn nō ꝑius ꝛ posteri⁹. Et si B eēt veꝝ: tūc rōnes facte ꝛz cōcluderent ꝙ istud sic eēt: tn nō cōcludunt plus nisi ꝙ ibi est pm ꝛc. ¶ Sz ꝫ dcīn illud arguiť sic. Q̄ñcūqz alig gradus sunt eēntialr ordinati: vbi iuenit posteriozꝛ ꝑoz: sed gradus cōparatiuus ꝛ suplatiuus sunt eēntialr ordinati. Suplatiuꝰ aūr est posteriozꝛ respectu cōparatiui: ḡ &c. Lōstat aūt ꝙ ꝑius est cōparatiuꝰ: ꝛ pm suplatiuꝰ: ḡ vbicūqz erit pm/nec̄io erit ꝑius. Dic nulla est euasio nisi dicat: sicut vꝫ dicere vnus doc. ꝙ pm nō est suplatiuꝰ: sed positiuꝰ: ꝑius aūt cōparatiuꝰ: adeo nō sequiť. ¶ Sz ꝫ hoc arguit 4ʳ. ꝫ illud dictū de significato vocabuli. Primo arguo grāmaticaliter. 2º logicaliter. 3º nāliter. 4º theologice. Primo grāmaticaliter. Nā grāmatica cōsicuit sic declinare pridē ꝑor pm. ḡ &c. Uñ grāmaticus dicit ꝙ q̄daz sunt noīa que sunt indeclinabilia: ſicut pridē ꝛ ꝑor ꝛ primus. In q̄cunqz enīz casu accipiť iuariabilr pridē. ꝑius ꝛ pm variant. ḡ &c. 2º logice arguo sic. Logicus ponit. x. pd̄ā gña gñalissima. ſ. x. pdicamēta. Lōstat aūt ꝙ mlta gña ꝑoza ponit: qz oīa gña intermedia inter pdicamēta ꝛ gña ꝓprima spēb⁹: sunt ꝑoza simplr. Tūc arguo sic. Maioꝛ est multitudo positiua x ꝛ cōparatiua x q̄ suplatiua x: sed tn sunt. x. gña pd̄ā: ꝛ tn multa ꝑoza: ḡ pm non est positiuꝰ: qz oē ꝑius eēt pm: ꝛ nō e. ¶ 3º nālr arguo sic. Nālis ꝓpō docet ꝛ demſtrat ꝙ est dare vnū pm mouēs. Lōstat aūt ꝙ ſm eū mlta sunt ꝑoza: ḡ nec̄io pm est posteri⁹ eēntialiter q̄ sit ꝑius: ꝛ sic ꝓpositū. ¶ 4º sic theologice: btūs Dionī. de angelica hierarchia. In q̄libet ordine est ꝓcedere a posteriozi ad ꝑius ꝛ vſqz ad vnā hierarchiā: ꝛ finaliter est dare vnū ſcraph. ḡ simplr est ꝑmus: ꝛ super oēs. Lōstat aūt ꝙ ibi sunt ꝑozes multi. qz oēs ꝑter infimū vſqz ad pm: hoc pz. qz qō per supabundantiā dicit vni soli ꝙuenit. Silr in vnoquoqz gñe est dare vnū ꝑ mū: ꝛ multa ꝑoza. ¶ Jō cōiuctus rōne. Dico ꝙ cuz in diuinis sit ordo: ꝛ ſm illos est dare pm zm ꝛ z3m. ibi erit ꝑius ꝛ posterius. ¶ Et cōfirmať. qz oēs difficultates q̄ fiunt in arguēdo: assumendo ꝑius: eedez eque concludunt assumēdo primū. ¶ Istud cōfirmať ſm Augu. ſm qō fuit allegatū ad ꝓncipale: qz de triplici habitaculo dicit: ꝙ in patria videbimus: ꝙ pī est ꝓioz origine filio: qz subm esse negt sine passione. Ordo autē originis: aut est hoc ab hoc: aut est passio ista zz originū.

Quantū ad zm ꝓncipalr ingrendū. Utrū. ſ. pater sit ꝑoz origine filio. ¶ Dico ad B sicut dicit doctoz nr ꝙ sic: ꝛ pstadeť sic. vbicūqz est B ab B: illud a quo est B/est ꝑius origine: ꝛ illud qō est ab eo est posteri⁹: ꝛ in diuinis pī ꝛ filius sic se hūt ꝙ filius est a pīe: ḡ pī est ꝑoz: qz est a q̄ aliud: ꝛ filius est posterioꝛ origine: qz est qō ab alio. Ista veritas cōfirmať ꝑ beatuz Aug. ḡ dicit ꝑ de tri. ꝙ nulla res est que seipsaz gignat: ꝛ nulla rō de mūdo pōt assignari nisi ꝙ idē esset ꝑius seipso: nā si illud nō eēt incōueniens: eēt pol ꝙ aliqd gigneret ꝑius exñs seipsuz posterius exñs. ¶ Sz tn qz Aug. nō reddit explicite illā cām: adduco tibi Anſ. in mono. ꝑ. Intells ingt Anſ. nō capit. ꝙ idē det sibi esse: qz tunc idē eēt ꝑius seipso: pī aūt dat eē filio: q̄re non est incōueniens ꝙ aliqd sit ꝑius alio: tō pī distinguit a filio cui dat eē. ¶ Sed ꝫ illā veritatē sic cōfirmată. ſ. ꝙ pī sit ꝓioz origine: instať 4ʳ. Primo sic. In illo ꝑori ozigine in quo pī est ꝑoz filio: aut filius bz eē: aut nō. si sic: cuz illud qō habet esse ꝓ aliquo ꝑ signo in zº ſigno posteriozi non ꝓducit: filius non ꝓduceť: ꝛ ꝓsona

Euasio. B Esse post non esse ꝓtingit 2ʳ. Non esse 2ᵉ. A.l. qddītaꝛ. S. phyſic. c.7. P 5. top. c. 15. 10. meta. Opio ꝓpria. Qz ſ dīns ne dū ē ordo ꝛ pm: ſz ꝑius ꝛ posteri⁹ origine ostenda opame. 2. Po. Tenet cam Sco. ꝓoza tē origis ꝑius respectu filij. Q L. a. 1. Hō ꝫ Thomā Aug. bñ pōderādo ꝛ addendo. Hō Anſ. sin glarissime: ſi q̄re cū alibi. Al. l. alias. Objcit 4ʳ.

A

filij esset ꝑoz tūc seipso: ga est posterioꝛ ꝑie. ¶ Si dicat ꝙ nō hꝫ esse: ꝛ loquoꝛ de eē simplr: sequiť nec̄io ꝙ accipiet esse simplr post nō esse simplr: qō est ꝓprium creature. ¶ 2º sic. Si in illo ꝑori originis filij non est: illud nō eē nō hꝫ a pīe: ga pī nō est pm non essendi. ḡ ops ꝙ nō esse illud habeat a se: sed omne illud qō a se hꝫ nō esse: est de se poſe nō esse: ga sibi ex se nō repugt nō esse: filius ḡ erit ꝓtingēs. ¶ 3º sic. In quocūqz ꝛgno pī est: pī gñat: ſz pī est pī in ꝑ signo: ḡ in ꝑ signo pī generat. Tūc sic. aut gñat aliqd: aut nihil. nō est dōm ꝙ nihil: ga nihil gñare est nō gñare. ḡ aliqd: ꝛ illud est filij. ḡ filius est ꝓ ꝑmo signo. ¶ 4º. Illa signa originis sūt in eodē instāti eternitatis: ſz in ꝑ signo originis filij nō est. in 2º filij est. ḡ in eodē instāti eternitat filij est: ꝛ filij nō est: ꝛ sic ꝫdictoria sil. ¶ Ad ꝑm dicūt alig. Qz filius est in ꝑ signo originis. ¶ Sed ꝫ nō itelligo: ga eē in ꝑ signo originis est esse a se: sed filio repugnat esse a se: ḡ filio repugnat esse in ꝑ signo originis. ¶ Dico ꝙ ꝙ esse post nō esse pōt itelligi dupl r. Prio ꝙ bēat esse simplr post nō esse simplr: ꝛ hoc est falſuz: ga ꝫ ꝓpriū est creature. Scdo mō pōt itelligi post nō eē accipe esse: ꝫ est post nō esse ſm qd accipe eē simplr: ꝛ isto mō nō est ī cōueniēs: ꝛ sic ꝓcedo ꝙ filij bz esse simplr post nō esse ſm qd: nā filij in ꝑ signo hꝫ nō esse. Istud aūt non esse cū determinatione signi est solū nō esse tale: ꝛ nō simpliciter nō esse. Exēplum. in ꝑ signo qddītatiuo hō ſm qd nō est risibilis: istud nō esse risibile: nō est non esse simplr risibile: sed hoc est tātū dicē: quātū hō qddītatiue nō est risibilis: postea in scdo signo est risibilis: ga in scdo mō dicēdi per se, debemus ḡ cōcedere ꝙ fit de nō risibili ſm qd risibilis simplr: ga nō eē qddītatiue risibile: nō est simplr nō risibile: sed solū ſm qd: trāſit ḡ hō de nō risibili ſm qd: ad risibile simplr. ¶ Sic dico in ꝓposito ꝙ nō esse in ꝑ signo nō est aliud nisi non esse a se: nō esse aūt a se: est nō esse ſm qd: ga illud stat cū esse simplr. ¶ Sed dices. saltē opz ꝓcedere ꝙ filij trāſit de nō esse tali ad esse simplr. ¶ Pōt dici magis subtilr inestigādo: ꝙ qñ duo predicata dñr de aliquo: vnū affirmatiuū: aliud negatiuū: ꝑ ꝑius ꝙuenit sibi illō affirmatiuū: si qddītatiue dī de eo q̄ aliud. ſ. negatiuū: ga negatiua ꝑdicata semp supponūt aliqua affirmatiua: ꝓesertim illa que sunt qddītatiua: ꝛ in ꝑ mō dicēdi per se. Sic est in ꝓposito: nā de filio dñr duo ꝑdicata: vnū affirmatiuū: filij é filij. aliō negatiuū: ga e nō a se. Tūc dico ꝙ in scdo signo originis qñ vtrūqz dī de eo: ꝑius ꝙuenit sibi esse filiū q̄ non esse a se. Negatio eniz fundať sup qddītatē termini: vel sup aliquo supponente qddītatē. Nō esse aūt a se est ꝑdicatū negatiuū: ḡ nō debem⁹ imaginari ꝙ filius ꝑius nō sit a se: ꝛ postea sit: ſz totū oppositū: ꝙ ꝑius est simplr: ꝛ postea nō est a se. ¶ Sed remanet diffi. qz in illo ꝑori: aut filius est a se, aut non. Hoc est querere: filius aut est simplr a se: aut nō est simplr a se. Ista eni est maxia. Si dicas ꝙ filij nō est simplr a se. ḡ nec̄io nō solū trāſit de non esse ſm qd ad esse simplr: qō dicebas in ꝑcedente solone: sed de nō esse simplr. ¶ Dico ꝙ posset dici ꝙ filius trāſit de nō eē simplr cū determinatione accepta ad eē simplr. nā filius nō est vel nō hꝫ esse simplr a se: hꝫ tn esse simplr ab alio: ꝛ sic accipiēdo nō esse simplr cū determinatione ad esse simplr sine ea est falſum ꝛ impole. ¶ Exēplū. deus est ꝑoz creatura pfectione: de⁹ ergo in illo ꝑori hꝫ esse simplr. in posterioꝛi aūr corrūdente hꝫ nō esse simplr: ga deus nō hꝫ esse simplr cuz oī gradu pfectionis qui est in creatura. nō hꝫ ḡ deus eē simplr: ꝛ nō simplr sine determinatione: ga tūc ꝫdictio eēt: ſz hꝫ esse simplr ꝛ nō esse simplr cuz determinatione per

B

C Replica. Regula nota bilis. Unūqōqz ꝓ eſtipm ḡ de eo aliqd dicať vl ſ ꝫ alio. vide singularissime: qz cur ꝛ vbiqz vt ſcias pōderā⁹.

D Dubium

A.l. qddītaꝛ.

posterius signū facta. ꝛ sic ad illud. ¶ Ad zm dico ꝙ filius illud nō eē ꝑ illo signo ꝑoz. ſ. nō esse a se hꝫ a pīe. Et huiꝰ rō est ista. nā qñcūqz aliqō agens dat eē alicui subo simplr: ꝛ ipm ꝓducit ꝓcomitāter: ꝓducit oēs passiones illi⁹ subi: vel ꝓsituas vel ꝓuatiuas co mō quo sibi cōpetit ꝓducere: ſz filio pī dat eē ꝛ ipm ꝓducit ad eē: ꝛ ꝑ ꝓns oēs ꝓprias ꝛ ꝑ se passiones filij: tam ꝓsitiuas q̄ ꝓuatiuas. Inter alias aūt passiones dem̄rabiles de filio est ꝙ nō est a se. ḡ hꝫ a pīe. Ma. pz. qz ōs ꝓducēdo celū ꝓducit eius mobilitatē ꝛ icoꝛruptibilitatē &c. ¶ Et qñ dicis: pī nō est pm nō eēndi. Dico ꝙ pī nō est pm nō eēndi simplr ꝛ sine determinatione: sed pī hñ pōt eē: ꝛ est pm nō eēndi ſm qd vel cū determinatione: sicut in ꝓposito. ¶ Ad 3m dico a ſi li. Primo ꝙ de⁹ pī itelligit creaturā a se: ꝛ ꝑ ꝓns in illo ꝑori quo ꝑcedit alias ꝓsonas quātū ad oparī: ꝛ tūc creatura nō est ī illo ꝑori: certū est. Arguiť ḡ sic. de⁹ pī itelligit creaturā in illo ꝑori: aut aligd: aut nihil itelligit. nō est dōm ꝙ nihil. ḡ aliqd: ſz tn nō ſequtur ꝙ ſz itelligat ꝑ illo ꝑori ꝙ ꝓpter B creatura sit obm ꝑ illo ꝑori: tn ſequtur ꝙ sit simplr obm: nō tn cum determinatione signi originis. Eodē mō dico ad 4m: pī in illo ꝑori gñat. ꝓcedo: aut aligd: aut nihil. Simplr sic dicēdo nō addita aliq̄ determinatione: ꝓcedēdū est ꝙ aliqd gñat. Si aūt opponas in ꝑ signo aliqd gñat: aut aliqd generat in ꝑ signo: aut nihil: neutra ꝑs tunc est vera. sicut ꝑ illo signo pfectionis quo deus ꝑcedit creaturā: deus nec aliqd ꝓducit nec nihil: qz tunc illud aliqd eēt pfectū eque sic de⁹. bñ ḡ de⁹ ꝓducit: ſz nō ꝑ illo signo: qz nō ita pfectuz est: sic est ipse deus: ſz ꝓ 2º signo: qz impfectius. ¶ Recurrēdū est ḡ ad illud qō sepe iam dictū est: ꝙ ſz aliqd ꝛ nihil sint ꝫdictoria: vel ens ꝛ nihil: vel albū ꝛ non albū: ꝛ iō absolute dicēdo de q̄libet ente est veꝝ dicere ꝙ est ens vel nihil: vel albū: vel nō albū. tn cū determinatione aliq̄ nō est veꝝ: qz multa sunt q̄ nō sunt qddītatiue ens: nec nihil qddītatiue: nec albū quidditatiue: nec nō albuz. ſi ꝙ ſz pī generet nec̄io aliqd vel nihil: tn addita determinatione signi non est veꝝ: imo vtrūqz est falſuz. ¶ Sed dices pī in q̄cūqz signo est pī in illo generat: sed in ꝑ signo originis est pī: qz a se: ḡ in ꝑ signo gñat. ¶ Sz tūc arguiť sicut ꝑius: pī in ꝑ signo gñat: aut aligd: aut nihil. Dico ꝙ inter gñare ꝛ gñari nec̄io est oz do originis: ꝛ iō dato ꝙ pī generet in ꝑ signo: nō ſequtur ꝙ filij in illo signo generet: qz gñari nō pōt denoīari nisi ꝓ illo signo ꝑ quo est. est aūt ꝑ posteriozi signo. Et qñ dicis si pī gñat: aut aligd: aut nihil. Dico ꝙ ſi accipiať gñare ꝑ illo signo: ꝑ quo ꝑcedit gñari: sic dico ꝙ nec aliqd: nec nihil: qz ꝑ illo signo nō est aptū eē generari: nec eiꝰ fōzalis effectꝰ. Exēplū ꝑ illo signo dicoꝛ itelligere lapidē: ꝑ quo habeo itellectionē lapidis: ꝛ ꝑ illo signo itelligiť lapis: ꝓ ꝙ est itellectio lapidis: sed itellectio lapidis vel nigredinis est ꝑoz pfectione ipsa nigredine vel lapide: qz accñs spūale, illud aūt coꝛporale: ḡ nigredo itelligiť in eodē signo pfectionis cū intellectione: nō ſequtur sic in ꝓposito: ꝛz pī in ꝑ signo generet: tn sibi nihil coꝛrespōdet ꝓ ꝑ signo. ¶ Ad 4m dico. ꝙ qñcūqz sunt extrema ꝫdictionis ꝓ alio ꝛ alio signo. illa talia extrema nō sunt ꝫdictoria. Exm. Esse ꝛ nō esse sunt extrema ꝫdictionis: ſz tn nō eē in ꝑ signo. boc est a se: ꝛ esse in zº signo. hoc est ab alio: nō sunt cōtradictoria. ¶ Si dicas saltē ꝓ eodē instāti eternitatis: ꝛ in eodē erūt ꝫdictoria. Dico ꝙ si ponerēt ꝙ eē a se: ꝛ nō esse ab alio: vel nō esse in ꝑmo signo ꝛ esse in zº signo essent ꝫdictoria: totus mūdus nō esset. qz in instanti eternitatis: ꝛ per ꝙsequens etiam ꝓ tota eternitate essent cōtradictoria: sed suppositū est trufaticuz

E Regula. Qz ꝓdūt subiectū ꝓductionis. vide. ſ. sed cōsidera plura addendo. Passio 2ᵉ.

Aliqd itellitgit ꝑ aliquo signo q̄ nō est ꝑ illo signo. ꝛ tu addc. F

Qz neutrum ꝫdictoriuz dat plerūqz addita determinatiōe. vide ꝫ. in prolo. ꝛ alibi sepe. G

Replica. H

Caste quis ad lapidē cū sit suba ꝛ itellectio accñs.

Limita vt hꝫ Sco. 2. di. 2. q. 9. solnēdo 2. principale ꝓpe finem. Vide ꝑ singularissime de ꝫdictione.

Vide Sco. 2. di. 2. q. 1. solūendo rōnes Bonauētu.

I

Vide. 1. elenchoū. cap. 3.

Dubium. Signa duplicia.

D. 4 druplex

K

Ingeniosus sconsa.

L

Soldit argm p instantuam.

Necꝫ puritas actualis necꝫ essendi necessitas arguit hñs talia esse pro quocūqꝫ signo.

M

Signa duo. Trāsit⁹ vbi?

Replica. Adde h pla cē Sco. vt no sti lector.

r dicū nō itelligētis: nec est credēdū ꝙ aligs hoc dicē voluerit. ¶ Dico ꝫ ꝙ esse pro ꝑmo signo: r nō esse pro scdo signo vel eō: nō sunt plus ȝdictoria ꝙ bō r albedo: vel ꝙ esse nunc r nō fuisse ab eterno: ga amota vnica modica ȝditione ptinēte ad rōnē ȝdictiōis destruitur ȝdictio. Ita est hic ꝙ nō accipit affirmatio r negatio ſm idē: ideo nō sunt ȝdictoria. Exemplū. bō nō est ḡdditatiue albus: sed est ꝑ accīs albus: esse albū r non esse albū sunt ȝdictoria. ḡ sil ȝdictoria. Dico ꝙ nō sunt ȝdictoria posita ista additione: ḡdditatiue r ꝑ accīs. Eodē mō nō esse a se r esse ab alio nō sunt ȝdictoria: ga nō ſm idē. ¶ Sed quo fit trāsit⁹ de nō esse a se ad esse ab alio: ¶ Dico ꝙ nullus trāsitus est: ga illa signa sunt ꝑmanētia: iter aūt talia nō est trāsitus: sed ꝓcise iter successiua: cuiꝰ sunt istāria tpis. ¶ Sed hic adhuc occurrūt alique diffi. ꝓāa est: ga illud qō est sūme necesse esse: hz esse ꝑ quocūqꝫ signo originis r nāe. Illud autē qō ꝓ omni signo hz cē est magis neće eē ꝙ illud qō ꝓ aliquo signo hz esse vel nō hz esse: sed filius est neće eē sic ꝓ: aliogn nō esset sūme neće esse. ¶ z⁹ dif. est ꝙ gcgd est in diuinis est purus actus: r ꝑ ȝnis nihil est qō sit ibi q̄si in potētia vl aligd expectet qō nō hz. si aūt filiꝰ nō hāet esse ꝓ ō signo. certū est aūt ꝙ pōt eē. ḡ filiꝰ eēt in poⁿ ad esse: fz qō est in poⁿ ad eē r nō hz illud expectat. ḡ filiꝰ expectat. ḡ rē. ¶ 3ª diffi. ga semper videret ꝙ esset ibi mutatio: ga alr se hāet in scdo signo ꝙ in ꝑmo. In scdo enī signo haberet esse: r nō in ꝑmo. ¶ Et ꝓterea tota eternitas cozrespondet vtriqꝫ signo originis: r vtrūqꝫ signū toti eternitati coexistit: cū ergo filius nō hēat eē ꝓ ō ꝑmo signo: pro tota eternitate nō habebit esse: r cū habeat esse ꝑ ō signo scdo pro tota eternitate hz esse: r sic hēbit esse r nō esse pro tota eternitate. ¶ 4ª diffi. ga relatiua ita videnť se coexigere: ꝙ ꝑ quocūqꝫ signo est vnū: r reliquū: ga dato oppositō: segtur ꝙ ꝓ illo signo relō erit sine termino: qō est ipole: r sic ꝑ nō erit ꝑ filio. ¶ Ad ꝑmā arguo sic tu. summe neće esse pro quocūqꝫ signo hz esse: sed deꝰ est summe neće esse. ḡ pro quocūqꝫ sūme hz eē. Tūc vltra. deꝰ originē ꝓcedit creaturā: ga deꝰ est a se in ꝑ signo: r creatura in scdo signo: ga est ab alio. si ḡ deꝰ est in quolibet signo: deꝰ erit in scdo signo: originis cozrespōdēte creature: r sic deꝰ erit ab alio: ga illud signū nihil aliud est nisi esse ab alio r nō esse a se. Sil r deus est prior creatura ꝑfectione: r creatura posterior: creatura aūt eē posteriozē ꝙ deꝰ ꝑfectiōe: nihil aliō est ꝙ creaturā deficē a ꝑfectione dei. Tūc vltra. deꝰ hz eē ꝑ q̄cūqꝫ signo ꝑfectōis. ḡ ꝑ signo ꝑfectōis creature. ḡ deꝰ deficit a sūma ꝑfectione dei: ga ȝ nihil aliō est nisi esse in zº signo ꝑfectionis cozrespōdēte creature. ¶ Dico ḡ ꝙ ad sūmaz necessitatē essendi requirit ꝙ illud qō est sūme necesse esse semp habeat esse simplr: sed non regrit ꝙ habeat semp esse cū quacūqꝫ determinatione: sic dico de filio ꝙ semp hz esse: sed nō semp hz esse a se. ¶ Ad z⁹ dico eodē modo. nā actus purus semp hz esse simplr: nō trā cū quacūqꝫ determinatiōe: filiꝰ ḡ semp hz esse: r semp est filius: nō trā ꝓ ꝑmo signo originis: ga tunc filiꝰ eēt ꝑ r nō filius. ¶ Ad 3⁹ dico ꝙ nūqꝫ est trāsitꝰ nisi iter nūc vel signa successiua. iter aūt ꝑmanētia nō est transitus. signa aūt originis sunt ꝑmanētia: ideo nullus trā situs est iter illa. ¶ Et si dicas ꝙ filius se hz nūc aliter q̄ prius. ḡ mutat. ¶ Dico ꝙ si illud nūc esset durationis: tūc esset mutatio: sed nō est nūc durationis nec successiuū: sed ꝑmanēs: nec ȝdictoriū ꝑoz. Et ꝙ hoc ꝑz ad illud de ȝdictoryz: nō enī est ȝdictio ꝙ ego sim albus ab alio ꝓ toto tpe: r nō sim albꝰ ḡdditatiue. Similr nō sunt ȝdictoria esse r nō eē nisi ꝓ eodē signo acceꝑta. esse eniz a se r nō esse a se: bene sunt ȝdictoria: sed esse a se r nō esse ab alio: vel esse ab alio r non esse a se. hec extrema nō sunt ȝdictoria: r talia semp cōueniunt ꝑii r filio. ¶ Ad 4ᵐ de relatiuis. Dico ꝙ relatiua ita stāt sunt ꝙ vnū nec eē nec itelligi pōt sine alio: ita ꝙ qñ cunqꝫ vnū est, aliud est: r itelligēdū est de signis successiuis: qz ꝑ eodē nūc successiuo sunt vel habēt eē nec̄io: sed de ꝑmanētibꝰ nō est nec̄iuꝫ: imo ipole est in mltis: sic ꝑz i relonibꝰ suppōnis: in talibꝰ enī semp dignitate vnū ꝓcedit aliud: vel forte ꝑfectione. vñ quātū ad hoc nō plus relatiua regrūt quātū ad coexistiā ꝙ ꝙ vnum sit sil tpe aut nā cū alio: fz quātū ad multa alia signa. s. ꝑfectionis vel originis non ops: nec oppositū eis repugnat. ¶ Sz adhuc circa hoc remanēt duo dubia. ꝓmū est de itellectione ituitiua ꝑis. Utrum. s. ꝑ in illo ꝓzi filiū intelligat intuitiue. Et videť ꝙ sic. r si sic: tūc filius est. si nō: deficit filius tunc in ꝑfectione. ¶ zᵐ est si ꝑ fruiť filio in ꝑ signo: si sic, ḡ filius est: si nō. ḡ nūqꝫ fruet: qz ꝙ ꝑ nō hz in ꝑ signo nō ꝓt amplius hīc: eo ꝙ gcgd hz ꝑcise hz a se. ¶ Ad ꝓᵐ dico ꝙ ad cognitionē r visionē intuitiuā regriť coexistia obiecti simplr: fz tn non regriť ꝙ sint sil omni simultate vel quocūqꝫ signo ꝑmanēti: si vnū habeat eē r aliud. ¶ Exēplū. intuitiue videmus colozē. Lz ergo ad visionē intuitiuaꝫ colozis regrat existētia colozis: non tn ops ꝙ ꝓ quocunqꝫ signo sint simul colo r visio. Uisio eniz est ꝓz ꝑfectione colo: sicut oē accidens spuale est nobilius r ꝑfectius accidēte cozporali: nō ops ergo colozē in illo signo visionis existere: imo nature sue oīno repugnat. Eodē mō in ꝓpōsito: qz ops qñ ꝑ intelligit filiū ituitiue ꝙ filius sit: sed tn nō ops ꝙ si ꝑ intelligat filiuꝫ intuitiue pro ꝑmo signo originis hoc est a se: ꝙ filiꝰ sit pro illo signo: hoc est a se. ¶ Ad zᵐ dico eodē modo ꝙ obiectum fruitionis semp est qñ fruitio est: sed tamen nō est cū oī determinatione appōsita. nō eniz si fruitio est a se ops ꝙ obm sit a se: sicut declaratū est.

Tertia particula ꝑncipalis est. Utrū ꝑ spiret spiritū sanctū ꝓius ozigine ꝙ filius. Dico ꝙ sic: qz gcgd hz ꝑ hz a se: sed hz spiratione. ḡ a se: r ꝑ ꝑnis a se spirat: r sic semp filius ab alio. ¶ Sed ȝ hoc instať 4ᵗ. ꝓmo sic. nā illa ꝙ sunt vnuz in aliꝙ ſm ꝙ sunt vnū in illo nō ꝑnt hīc ordinē: naz ordo distinctionē ꝑsupponit: sed ꝑ r filius sunt oīno idez: r vnū in vi spiratiua r in spiratione. ḡ in ea nō ꝑnt aliquē ordinez hīc. ¶ zº sic. Si ꝑ spirat spūm sanctū in illo ꝓzi quo ꝓcedit filiū. ḡ spūssanctus spirať in illo ꝓzi: r per ꝑnis ꝓducit: sed gcgd ꝓducit in illo ꝓzi in quo ꝑ ꝓcedit filiū ꝓius ꝓducit ꝙ filius. ḡ spūscūs ꝓius ꝓducit ꝙ filius. ¶ 3º sic. Suppositū qō accipit eē totalr ab aliꝙ supposito: stāte illo eē: ipole est ꝙ accipiat esse ab alio: fz spūscūs totalr accipit eē a ꝑe: r durat illud eē: qz ꝑ hz illud. ḡ ipole est ꝙ hēat eē a filio postꝙ ꝓducitur a ꝑe. ¶ 4º sic. Impole est ꝙ aligd ꝓducat ab aliquo quo nō existēte nihil minus ꝓducereť: fz si filiꝰ ꝑ ipole nō eēt in diuinis: adhuc spūscūs eēt r ꝓducereť a patre: qz ꝓius est ꝙ filius ꝓducit. ḡ rē. ¶ Ad ꝓᵐ ꝓcedo ꝑ pōnē ꝙ ſm ꝙ sunt idē nullū habēt ordinē. vñ in volūtate absolute accepta vel spiratione: nō habēt aliquem ordinē. Sz accipiēdo volūtatē vel spirationez sub alio r alio mō: nō oīno sub talibꝰ modis ꝓueniunt: vel sunt idē in volūtate r spiratione fz differūt: r ꝑ ꝑnis ſm hoc ordinē habēt. hō est volūtas vl spiratio a se. r volūtas vel spiratio ab alio: ḡ nō sunt oīno idē: r ideo qz ꝑ habet illā a se r filius ab alio. in istis vt sic possunt habere ordinem: qz in istis nō sunt idez vt sic sed distincta. ¶ Ad zᵐ dico ꝙ ops ꝑᵐ signum originis in quo ꝑater est diuidere in duo signa: r sil r signū in quo filiꝰ est. diuidunť enī ꝑ esse r operari. ꝑ duplr cōparať ad filiū. i. ſm esse r operari que nec̄io sūt ordinata ſm ꝓius r posterius. Ista aūt signa diuidētia signū originis accipiunť a duplici fecūditate que est in ꝑe. s. a fecūditate itellectiua r volitiua que nec̄io hñt ordinē. In ꝑ aūt signo. s. fecūditatis itellectiue sunt duo signa originis ptinēta ad esse. s. ḡnare per qō ꝑ est: r gnari per qō filius est. r tūc sequiť signū fecūditatis volitiue: r in illo sunt duo signa originis. ꝑᵐ ptinēs ad operari. zᵐ ad eē. s. spirare qō nō ptinet ad eē suppositoꝝ spirātiū: fz ad operari r spirari ꝙ spūscūs ē. ¶ Dico ḡ ꝙ ꝑ ē ꝓz filio ꝑcise exīs in signo fecūditatis itellectiue: vbi sunt duo signa pertinētia ad esse: fz nō ꝓius spirat q̄si filiꝰ sit: ga in signa fecunditatis itellectiue filius est pro zº signo originis: r tn nō est adhuc operari ꝑiis qō est in zº signo fecūditatis volitiue: r tūc sequiť illud signū: r in illo signo ꝑ opať aut spirat ꝓius originē: non gñāns filius sit: ga ꝑintelligiť esse in ꝓzi signo fecūditatis itellectiue: sed spirat ꝓius q̄si filius spiret: ga in illo signo fecunditatis volitiue est ordo originis in operādo. Exēplū. si sol ꝓduceret lumā tūc duo signa essent. vnū in quo luma esse simplr hāet a sole: r aliud in quo sol r luma haberēt operari. s. illuminare: fz ḡ qōlz istoꝝ esset diuisum: ga qōlibet istoꝝ diuidit ꝑ signa originis: sol tn nō ꝓius pōt illuminare q̄si luna sit: fz ꝓius originē sit q̄si luma: r ꝓius ordine nāe cēnt sol r luma q̄si operarent r illuminarēt: postea in signo illuminationis vl operationis sol ꝓius illuminaret q̄si luma: ga sol illuminat a se. luma aūt hoc hz a sole. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ ꝓpositio accepta est vera in illis in quibus ꝓductio trāsit r nō remanet cū re ꝓducta r cum ꝓnº ꝓductiuo. Exēplū. ga gñatio hois trāsit r nō existit ipsi hoi. hinc est ꝙ postꝙ hō accepit esse ꝑ gnonē ipole est stāte illo esse ꝙ accipiat eē ab alio: sed si ꝓductio actiua alicuⁱ esset coeua ꝓnº ꝓductiuo: r ꝓductio passiua eēt coeua termino ꝓducto: nō eēt icōueniēs ꝙ stante esse termini ꝓducti ab. a. accepto: ꝙ acciperet idez esse a b. si vis ꝓductiua a. qua ꝓmo accepit eē ab a. posset cōicari b. Exēplū. si gñatio hois staret cū hoie generāte r genito: r vis ꝓductiua gnonis esset cōicabilis: si cōicaret deceē hoibꝰ ioēs eādē gnonē fundarēt: ga in eis oībꝰ esset fundamētū gnonis: r ꝑ ꝑnis hō genitus ab oībꝰ gñaret, mō obstāte ꝙ ꝓmo accepisset esse ab vno. ¶ Aliō exēplū. posito ꝙ vnica visio causeť in oculo meo a sole q̄ solē videā tota die: hec visio nunc a sole causat in meridie: nūc in occidēte: nō obstāte ꝙ ꝓius fuisset totalr causata a sole in oziēte. Nūc ad ꝓpoᵐ. si sol eadē vi causaret in occidēte r oziēte: r vt sic essent tria suppōsita. s. primuz in oriente. zᵐ in meridie. 3ᵐ in occidēte. visio nō obstāte ꝙ accepisset esse a ꝓmo suppōsito. s. a sole in oriente adhuc acciperet eē a scdo suppōsito. s. a sole i meridie. r tota ratio est: ga eadē ꝓductio tam actiua q̄ passiua stat: actiua qdē cū ꝑnº actiuo. passiua aūt cū ꝑnº passiuo: vel termino ꝓducto: ga vis ꝓductiua que fuit in suppōsito ꝓmo. s. in sole in oziēte: cōicat suppōsito scdo. s. soli in meridie. Eodē mō dico de spiratiōe spūscī ꝙ ꝓductione passiua spūscūs cōstituiť in esse: r ꝑ ꝑnis est sibi cocua. spiratio aūt actiua: ga est idem realr cū ꝑncipio spiratiuo: est sibi cocua. dato ḡ ꝙ spūscūs esse ꝓius originē accipiat a ꝑe q̄ a filio: non repugnat sibi ꝙ accipiat esse a filio: eo ꝙ vis spiratiua cōmunicať filio in ꝓzi signo anteq̄ spūscūs ꝓducať. s. in ꝓmo signo fecunditatis itellectiue. Exēplū aptius r vez. Nā aīa bti Frācisci est nūc beata. ponamus ꝙ actus btificus esse hēat ab aīa. postea in resurrectione habebit esse a supposito a quo ꝓius nō hēbat: r hoc totū est: ga ꝓnᵐ ꝓductiuū icepit esse in aliquo supposito in quo ꝓius nō erat.

¶ Ad 4ᵐ dico ꝙ ista ꝓpō hz viratē de ꝑncipys ꝓductiuis solū. Impole enīz est ꝙ aligd accipiat eē ab aliꝙ ꝓnº ꝓductiuo: quo nō exñte nihil minus accipiat eē: fz ꝓpō est falsa de ꝑncipys ꝓducētibꝰ: pōt enīz aligd ꝓduci ab aliquo: quo nō exñte nihil minus acciper eē: qz solū sufficit sibi ꝓnᵐ ꝓductiuū: r hz in se vel i alio supposito talr ꝙ possit eē ꝓnᵐ qō: sicut ꝑz in solone ꝓcedenti in tribꝰ exēplis: maxie in vltimo. Nā actus beatificus post resurrectionē hēbit esse ab aliꝙ supposito quo nō exñte actus beatificus nihil minus hāet eē: qz ꝓius supposito btī Petri ante resurrectionē nō exñte: actꝰ beatificꝰ nō minus hēbat eē. ¶ Aliud exēᵐ. Si aligs hīs duos oculos aptos videat colozez subito altero clauso manet adhuc videns r eadē visione: nō tn illa visio hz eē ab oculo clauso a quo ꝓius hēbat eē: sed remanet eadē: qz hz eē ab illo ꝓnº ꝓductiuo. s. a potētia visiua que totaliter est in oculo aperto. Eodē modo dico in ꝓposito. nā spūssanctus hz eē a patre r filio: quo nō exñte. s. filio nihil minus hāret eē: hoc posito: r hoc verū est: qz tota virtus eēt in ꝑe que nūc cōicata est filio.

Quantū ad 4ᵐ ꝑncipale inquirēdū est. Utrū ꝑ ꝓius ozigine ꝓducat filiū ꝙ spūssanctuz. ¶ Dicit vnus doctoꝝ ꝙ sic: qz gñare nec̄io ꝑcedit spirare r nō nisi ozigine. ¶ Sed ȝ arguo 4ᵗ. ꝓzio sic. Opposita signa originis nō sūt cōpossibilia i eadē ꝑsona: qz que sūt in eadē ꝑsona sunt vna res: nulla aūt res seipsaz gignit: gñatio actiua r spiratio actiua sūt simul in ꝑe: ḡ vna nō est ꝓius ozigine ꝙ alia: qz tūc ꝓius r posteriꝰ ozigine in eadez ꝑsona cēnt simul r a se r ab alio: qō est impole. ¶ zº sic. Quia sic ꝑᵐ signū originis formal r est in ꝑe: ita scdm est formal r i filio: fz ꝑ nō spirat nisi ꝑ illud qō formal r est in eo: ḡ cū zᵐ signū nō sit formaliter in ꝑe: ꝑ nō posset spirare. ¶ 3º sic. Quia ꝑ a se ita spirat sicut gñat: fz eē a se r operari a se est eē r operari in ꝑ signo originis. ḡ sicut ꝑ est r gñat in ꝑ signo originis: ita in eodez signo spirat. ¶ 4º sic. Impole est signa distīgui realr gn signoꝝ extrema realr distinguantur: fz ꝑᵐ signū originis realr distinguiť a zº. ḡ r extrema signoꝝ. Doc aūt est impole. s. ꝙ in eadē ꝑsona sint realr distincta. ¶ Dico ḡ ꝙ iste emanatiōes in ꝑe sūt ielicite: iō iter eas nō est ordo originis. ¶ Sed tūc est diffi. Quo tūc ꝑ ꝓius gñabit ꝙ spiret. ¶ Dico ꝙ ſm fem Jo. ops dicere ꝙ ꝓius nā gñat ꝙ spiret: qz i signo fecūditatis itellectiue gñat. In signo aūt fecūditatis volitiue spirat: signū aūr fecūditatis itellectiue ꝑcedit nā r nō ozigine signū fecūditatis volitiue: r ꝑ ꝑnis gñare: qō est pro ꝑ signo ꝑcedit spirare qō est in zº signo: r sic ꝑz ꝙ in eodē signo originis sunt duo signa nāe: de hoc alꝰ patebit. ¶ Sed remanet diffi. Utrū sit dare signū in quo ꝑ ꝓius ozigine spiret ꝙ filiꝰ. Et dicit vnus subtilis doc. ꝙ ꝑ ꝫ sit prior ozigine filio ſm Augu. ȝ Julianū. tn nulla opatio cōpetit patri in illo signo nec in aliquo signo ꝓzi originis: qz nō est dare signū in quo: sed tn a quo. ¶ Cōtra istud argr sic. r ostēdo ꝙ talis opatio dz attribui patri in illo ꝓzi in quo ꝑcedit filium: qz qualēcūqꝫ ordinē hñt aliꝙ in eēndo/talē hñt in operādo: fz ꝑ r filiꝰ ꝑ te, hñt ordinē in eēndo: ḡ r in opando. ¶ Sed vices ista rō nō cōcludit: qz fozᵃ subalis est ꝓz in eēndo fozª accītali: r tn posteriꝰ opať. alteratio enīz ꝑcedit gnonē. Propter istā istātiā fozmo sic rōnē. Qñcūqꝫ suppoᵐ cōstituiť in eē ꝑ agere quocunqꝫ est prius ſm eē/est ēt prius ſm agere: fz ꝑ cōstituiť in eē ꝑ gñare: ḡ quocūqꝫ ꝑ est prior ſm eē/eodē ꝓz erit ſm gñare: ꝑ te, aūt est ꝓz filio ſm eē: ḡ r fz agere r ſm gñare. ¶ zª sic. Ideo ꝑ est ꝓz filio: qz filius est ab eo: fz spi-

A

Ecce qō q̄ris: vbiqꝫ neciuꝫ. De signa originis diuidāt vbiqꝫ ꝑs ad dc. Secūdum 2ª.

Ista vt iacet itelligi bñ pōt fz varie in ozginalibus hꝫ.

Alis Sco. 14. q. quolib. vbi ibi notanꝫ.

B

Singularis doctriarbiqꝫ notāda. vid sco. q. 1. ꝑ. dist. 2.

C

Applicatio.

D

E

Lōsidera in flammam.

Vide. 20. dis. 2. in Sco. r vbi ibi notanꝫ ad b.

F

4. pars.

Opio aliox. Impugnatio quadruplex.

Ecce qō q̄ris

G

Opio ꝓpria. Inter gñare r spirare nō est ordo originis. Dubium. Scotus vbi supra.

Ecce qō q̄ris In eodem signo originis sūt duo nāe Dubium no tabile.

Opio aliox.

H

Signū r. Impugnatio duplex.

Euasio.

I Enasio. Duius 2r.

ratio est in filio a pie:sic ꝛ alia que hꝫ ab eo:g̃ ꝛ in ista actione erit por:ꝛ sic pꝫ pus origine spirat q̃ fili⁹. Ideo dr q̃ procedẽdo est q̃ sic pꝫ pus est q̃ filius ꝛ pus spirat q̃ filius:sed istud nõ est tale pus q̃ posset dici in quo: sed solũ est pus a quo. vñ in nullo pozi pꝫ spirat. ¶ Cõtra.ga aut itelligis q̃ signũ originis nihil habebit fundamẽtũ in quo sit:ꝛ hoc est falsu:ga ĩ quocũq; est formaliter ozigo ꝛ signuꝫ originis. pbo:ga signũ originis nõ est aliud nisi hoc ab hoc:ꝛ hic est ozigo. g̃ cuꝫ in pie sit formalr ozigo ꝛm fidẽ/necio eri: ibi signũ originis. ¶ Uel itelligis nõ.s.q̃ signũ nõ sit in aliquo:sed q̃ in signo nõ sit aligd formalr. ¶ Contra.ois distinctio est formalr in suis distinctiuis ꝓncipijs:ꝫ ꝓ⁹ distinctiua psonaꝝ sunt origines. g̃ distictio illa erit formalr in originib⁹ꝛ sic cũ signa nõ sint aliud ab originib⁹ aliquid erit in signis. ¶ Uel 3o põt itelligi q̃ nihil cõuenit supposito in illo signo. ¶ Cõtra.in q̃cũq; fozalr est fundamẽtũ ĩ eo est fozalr gcgd est fozalr ĩ fundamẽto:qõ enĩ est in ꝓdẽto est in ꝓdẽte:ꝫ ostẽdus est q̃ signũ est ĩ supposito ꝛ in signo est aligd pro illo signo vl in illo signo. ¶ Uel 4.o itelligis q̃ ita est ab hoc q̃ nihil aliud ꝓuenit:ga tota gdditas ei⁹ est esse ab hoc vel a quo,ga relo ponit totã suã gdditatẽ ad aliud. Istud ꝓcedit q̃ gdditatiue nõ est aligd:ꝫ q̃ ex ꝑti aligd sibi ꝓueniat hoc nõ repugnat:ga vbi sunt aliq̃ essentialr ordinata: pus nõ repugnat posteriori:sed pus est origo in aliquo q̃ sit ad aliud qõ pbo:ga pus pr ꝓstituit per originẽ q̃ sit ad filiuꝫ. g̃ pus ꝓuenit origini esse in quo,q̃ ad aliõ. nõ enĩ pr est pus ad filiũ q̃ sit. origo aũt nõ ꝓstituit patrẽ nisi p hoc qõ est in pie. ¶ Cõfirmat:ga ois effect⁹ formalis pſupponit in exñtia forme in eo q̃ hꝫ talem effectũ:sed esse ad aliud est effectus formalis quẽ dat origo suo fundamẽto. g̃ relo pus est in fundamento q̃ dat eẽ ad aliud. ¶ Ad arg̃m illud pꝫ. Ideo dico q̃ non solũ essentia:vel̃ etiã ois opatio que ineſt pũ.ineſt sibi in illo signo ꝓt originis.aut p illo:aut cũ illo:aut ꝑ illud.pr enĩ ꝛ oĩa que sunt in pie vt distinguunt ꝑ filiũ nõ mẽsurant alio signo. ¶ Sz hic est vna diffi.qualr in ꝑ signo originis sũt oĩa que sunt in pie:cũ ipm signũ originis in eis sit formalr ꝛ nõ ccõuersio. Relo enĩ est in memoria fecũda:ꝛ nõ e⁊. ¶ Dico q̃ sic tps est formaliter in reb⁹ tpalibus tanq̃ eor ꝓpria q̃titas: ꝛ tñ ipse res dr in tpe sic in eor ꝓpria mẽsura:ita est hic. q̃ oĩa sũt in ꝑ signo sic in mẽsura:ꝫ ipsuꝫ sit in eis tãq̃ in fundamẽto. ¶ Sz q̃o ipsuꝫ ꝑm signũ est in ꝑ signo: ¶ Dico q̃ oĩa alia a ꝑ signo st in ꝑ signo denoiatiue:ꝫ ipsuꝫ,si licet loqui,est in se gdditatiue. ¶ Ad arg̃m pꝫ.

¶ Distinctio. XIII. ¶ Questio. I.

M

Post hec cõsiderandum est ꝛc.

CIrca distõnez tredecimã querit. Utruꝫ in dinis sit ordo nãe. Or nõ. Dyla.7.de tri. In dinis non est nisi vna nã in gñante ꝛ genito:sed non põt esse ordo nature sine distõne nãe. ¶ Sed cõtra. Diony.ponit pla nãlia: ergo ordinata. ¶ Dic sũt duo faciẽda. Primũ est declarare gd sit ordo nature. Scõo si sit in diuinis.

Quantum ad ꝑm ꝓtermissis multis descriptionibus que nõ vident vtiles. Dico ꝫ ffez Joã.q̃ ordo nãe est ille qui consequit extrema ex rõnib⁹ suis formalib⁹. Et hoc declaro 4.r ꝛm 4.oꝝ ordines qui inueniunt ꝗbus nõ cõpetit ista diffõ. Primus est ordo durationis. 2.o est ordo originis. 3.o est ordo perfectionis ꝛ eminẽtie. 4.o est ordo situationis vel loci. Nullus istoꝝ sequit extrema ex suis rõnibus fozalib⁹. ꝓbo ꝑ de ordine durationis. Nã in his q̃ se habent ꝛm ordinẽ durationis nõ repugnat pozi esse posterius rõne illi⁹ ordinis:ꝫ si repugnat:hꝫ est rõne alteri⁹ adiũcti. Et tota rõ est:q̃ nõ est ordo cẽntialis:iõ p accñs ordinat. Nec ẽt 2.o cõsequit extrema.s.ordo originis.nã iste ordo q̃ iuenit in his q̃ sunt ciusdẽ rõnis fozalis:nõ põt eẽ talis q̃ ꝑsequat rones fozales. Ordo enĩz q̃ cõsegtur rones formales sp est inter illa q̃ sunt fozalr distincta. Duius rõ põt esse ista:ordo ꝑns rones fozales: sicut ꝛ ois ordo:includit relones diuersaꝝ rõnũ. Sed relones diuersaꝝ rõnũ nõ pñt eẽ iter ea q̃ sunt eiusdẽz rõnis vt eiusdẽ rõnis.g̃ ꝛc. Or aũt ordo originis posset eẽ iter ea q̃ sunt eiusdẽ rõnis. vz. iter boiez ꝛ boiez pz. Nec etiã 3.o ꝑsequit extrema.s.ordo eminẽtie vel pfectionis.nã infra eãdẽ nãm iuenit talis ordo.s.in caloze hñte gradus diuersos maiozes ꝛ minozes. Silr ẽt pz q̃ nõ segtur rones fozales in his q̃ sunt spẽ diuersa.nõ enĩz vna rõ formalis melioz est altera vel pfectioz nisi ꝓpter quãtitatẽ virtutis q̃ est modus ĩtrinsecus rõnis formalis. vñ abstracta rõne formali a mõ intrinseco.s. a finito vel infinito:ipsa cuicũq; cõparata nec est pfectioz nec imꝑfectioꝛ. ꝛ ex hoc pz q̃ ei nõ cõperit diffinitio data ordini nãe. Nec etiã 4.o ꝑsequr extrema.s.ordo situationis.nõ enim repugnat soli q̃ sit iferior luna q̃tũcũq; sit supioꝛ de facto. Et huius rõ est:q̃ ordinez illũ nõ hñt a se:sed magis ꝑ accñs.pz q̃ q̃ in solo ordine nãe est hꝫ qõ.s.cõsegt rones fozales suoꝝ extremoꝝ:ꝛ iõ põt vocari ꝓpe ordo diffõnis.vñ gcũq; cognoscꝛet diffones talꝝ ordinatoꝝ posset ꝑ tales diffones illũ ordinẽ nãe demõstrare:q̃ tñ rones formales multoꝝ scire nõ possumus.hinc est q̃ per regulã datam a fratre Jo.eũ in mltis iuestigam⁹:q̃ est talis:q̃ q̃cũq; aliq̃ sic se hñt q̃ vnũ põt esse sine altero ꝛ non e⁊.talia hñt ordinẽ nãe:ita q̃ sepabile est ꝑus:ꝛ reliquũ nõ separabile.s.posteriꝰ. ¶ Sed ꝛa ista rõne instat 4.r. Primo q̃ ordine nãe genus ꝑcedit spẽs:nõ tñ põt genus eẽ sine spẽ.silr ꝑcedit dziaz:tñ impose est q̃ genus iueniat sine dzia. ¶ 2.o q̃ ordine nãe nã specifica est ꝑ hecceitate vel ꝓprietate idiuidual:ꝛ tñ nõ põt separari a ꝓprietatibus idiuidualib⁹. ¶ 3.o subm ordine nãe est ꝑus passione:ꝛ tñ subm nõ põt ab ipsa passione separi:q̃ tũc ꝑ demõstrationis eẽt ꝓtingens. ¶ 4.o sic. Q̃ creatura est ꝑ nã relone sui ad deũ:ꝛ tñ creatura nõ põt ab ea separari. ¶ Ad ista dico q̃ illa regula tenet. ¶ Ad ꝑm dico q̃ nã specifica a quacũq; dzia idiuidualiꝫ:ꝛ gen⁹ a q̃cũq; dzia specifica pñt separi.nã aial separat a rõnali:q̃ est cũ irrõnali:sic nã sepat ab illa hecceitate:q̃ est sub alia:nõ tñ opꝫ q̃ separet ab oĩ. Et p idẽ ad 2m. ¶ Ad 3m dico de subo ꝛ passione q̃ nõ repugnat subo ex rõne formali eẽ sine passione:ꝫ solũ accidit hoc ꝓpter idẽtitatẽ realẽ. ¶ Ad 4m pz per idẽ. Jõ enĩz creature repugnat separi a relone:q̃ est sibi realr idẽ:nõ tñ hoc ex rõne formali gdditatiua. ¶ Cõfirmo g̃ regulaz datã.s.de diffõne ordinis nãe:q̃ si repugnaret pozi eẽ sine posterioꝛi:tũc nõ eẽt ꝑus:q̃ in illo pozi nõ est suũ posteri⁹. g̃ sibi nõ repugnat. ¶ Sed hic sunt duo dubia. Primũ est de ordine gnõnis. Prioza enim gnõne ꝛsueuerũt dici posteriora ꝑfectiõe. ¶ 2.m est de ordine executionis:que enĩz sunt pozа itẽtione sunt posteriora executione. ¶ Dico q̃ pozа gnõne sic accipiẽdo gnõnẽ sunt pozа ꝛm nãm.nõ enĩz repugnat pozi ordine gnõnis esse sine posteriozi.ꝛ sic per ꝑns diffõnem habent ordinatoꝝ ꝛm nãm. Sed de ordine executionis põt dici q̃ pozа intẽtione sunt pozа ꝛm nãm:q̃ sanitas que est poz intẽtione ꝛ posteriꝰ executione:põt esse sine alys ad que vt sic cõparatur,

A Scõs articu. Prima pars ꝓpio aliorꝝ. Impugn⁹ 4r Diffo dupler B Ordo nãe ꝑ ꝓpr intelligi ꝑt. Ordo nãe ꝑ ꝓpr intelligi ꝑt. Ordo nãe ꝑ ꝓpr intelligi ꝑt. A.l. creaturas. Ordo nãe 2r Ecce qõ ꝓria Ordo cẽntialis dupler. Ecce qõ ꝓria Vide Scõ. 1.di.2. ꝛ vbi ibi notam. Q D.dupler. Qz in diuinis sit ordo nãe ostẽdit 4r. Laꝑ.2.

Nunc scõdo ꝓncipalr est videndum de quesito. Utr in diuinis sit huius ordo.s.nãe.

Et ꝑmo videndus est si est. 2.o inter que est talis ordo. ¶ Quãtũ ad ꝑmũ dicũt alig q̃ ordo nãe nõ est in diuinis:ga in sic ordinatis pozi nõ repugnat esse sine posteriozi. In diuinis aũt oĩa sunt necꝛia ꝛ insepabilia: ꝛ per ꝑns vnũ nõ est ꝑus nã reliquo. Et ꝓpterea talis ordo semp videt icludere dependentiã. ¶ Sed ꝛa istud instat 4r. Prio sic.ex cõpatione relonis ad fundamentũ:ꝛ hoc sic.fundamẽtũ est prius ordine nãe sua relone:sed in diuinis sunt relones ꝛ fundamentũ ex nã rei. ergo ꝑus nã. ¶ Scõo sic. Dẽ subz est ꝑus nã passione: sed in diuinis est subz ꝛ ꝓpric passiones:g̃ ibi est aligd ꝑus nã ꝛ posterius. ¶ 3.o ex cõparatione relonis ad terminũ sic. Diffinitio est natural r ꝑor diffinito:ꝛ p ꝑns oẽ diffiniẽs ꝑus nã est diffinito:ga vl diffinitio est gdditatiua:ꝛ tũc daꝝ p genꝰ ꝛ dziaꝝ:de qb⁹ ꝑstat q̃ sũt ꝑora diffinito.vel daꝝ per additamẽtũ:qõ est ꝑus etiã nã diffinito:ꝫ relones diffiniunt p terminũ. In dinis aũt est relo bñs terminũ.g̃ est ibi ordo nãe:ga ibi ẽ terminus ꝑor nã relone. ¶ 4.o sic.ex via demõstrationis. In oi demõstratione ꝑmisse sunt nã ꝑus ꝑnc:ꝫ in dinis sunt ve demõstrationes potissime:ꝛ pp quid.g̃ ibi est aligd qõ est ꝑus nã:ꝛ p ꝑns aligd posteri⁹:sed vbi ꝑus ꝛ posterius nã ibi est ordo nãe.g̃ ꝛc. Jõ mihi vr dõm q̃ in diuinis sit ordo nãe. Et mihi vr q̃ sit de intẽtione fris Joã. veritũ discordia est iter ei⁹ sequaces. ¶ Alig enĩ dicere videnꝛ q̃ in dinis nõ sit ordo nãe ad itra. Aly ãt dicũt q̃ sic. Si aũt videm⁹ dicta sua videt q̃ expresse affirmatiuã ꝓ sonẽt.nã dicit in ꝑ suo.d.z.q̃ in vno signo nãe cõprehendunt multa signa originis:sicut in fecunditate itell's:in quo signo nãe cõplectunt signũ gnõnis actiue:ꝛ signũ gnõnis passiue.ꝛ in signo fecũditatis volitiue cõprehendunt duo signa originis.s.spiratio actiua ꝛ passiua.q̃cũq; aũt ponit signũ nãe ꝑus:ꝛ signũ nature posteri⁹:nec̃io ponit ordinẽ nãe. Simil r in 2o suo. qõne ꝑma.ponit vnũ signũ nãe in quo de⁹ itelligit oĩa ad intra:vel que sunt itra.s.cẽntiã ꝛ cẽntialia:personas ꝛ psonalia:ꝛ aliõ signũ in quo itelligit oĩa que sũt eꝫ.s. in creaturis:ꝛ talia.pz q̃ ex dictis suis q̃ ponit ordinez nãe ad itra. ¶ Intelligẽdũ tñ est sane q̃ ordo nãe põt itelligi dupl r.aut ꝓ ordine nãe q̃ est iter nãm ꝛ nãz:ꝛ talis nullo mõ ponẽdus est in dinis:co q̃ nõ sit ibi nisi vnica nã. Alio mõ põt itelligi ꝓ ordine q̃ est iter nãles ꝑfectiões:ꝛ talis ordo nãe est ibi:sic ponit ibi ordo essentialis:nõ iter essentiã ꝛ iter essentiã:ga vnica est: ꝫ iter essentiales ꝑfectiones:ꝛ talẽ ordinẽ:sic apparet mihi:bñt ponere oẽs qui ponunt dinas ꝑfectiones que sunt nãles ꝑfectiones distingui in deo.oĩa enĩ distincta vel nec̃io aliquẽ ordinẽ bñt:vel sunt cõfusa:qõ est icõueniẽs in deo. Nõ põt aũt poni iter perfectiones tales ordo originis:ga iter q̃cũq; est ordo originis vnũ est a se ꝛ a quo aliud:ꝛ aliud est ab alio:ꝛ sic originalr vnuꝫ est ab alio:ꝛ p ꝑns distinctio realis:debet g̃ poni ordo nãe. ¶ Intelligendũ tñ est q̃ dupl r põt intelligi ordo nãe. Uno modo ꝛm nãlẽ intelligentiã:qñ.s.vnũ est natũ ꝯcipi ꝑus:ꝛ reliquũ posteri⁹. Aliter aũt põt intelligi ꝛm exñtiã rei.s.ex nã rei:qñ.s.in re ipsa absolute ponit talis ordo sine habitudine ad itell'm:ꝛ si iste scõs modus nõ ꝓcedit saltẽ ꝑmus nõ dz negari. ¶ Probo aũt q̃ in diuinis est ordo nãe qual r cũq; acceptus. Et ꝑ sic. Q̃cũq; alig ordines adiuicẽ cõparant ille q̃ inter sua extrema ponit distõnez minoꝛẽ:est magis ad dĩa admittẽdus:ꝛ q̃ maioꝛẽ min⁹:ꝫ ordo ozigis semp arguit distõnẽ realẽ iter extrema.pz ꝑ de tri. Nihil se gignit. Ordo aũt nãe nõ arguit semp distictionẽ realez:vt pz in passione ꝛ subiecto:ꝛ multis alys.g̃ ꝛc. ¶ 2.o sic.ꝛm Diony.de vnica ꝛ discreta theologia ꝛm trãslationez. Jo.saraceni,post illa que ꝓprinẽt ad vnicã theologiã.s. cẽntialia sunt illa q̃ ꝓprinẽt ad discretã.s.psonalia. ¶ 3o sic. Quia in codẽ caplo ꝛm editionẽ vercellẽsis.dicit q̃ in diuinis ad vnitocatiões nãlr ꝓueniũt distinctiões ꝛ ꝑ eas nõ dissoluunt. ¶ 4.o. Quia q̃cũq; aliquis ordo cõsegt aliq̃ ꝛm suas rones formales:vbicũq; illa iueniunt ꝑz illas rones erit talis ordo:ꝫ multa sũt in creaturis que ꝑsequit ordo ex suis rõnib⁹ formalib⁹:ꝛ talia sunt ꝛm easdẽ rones formales in deo.g̃ nec̃io iter illa: vt in deo sunt erit ꝛ talis ordo. Minoꝛ pz de itelligere ꝛ velle ꝛ itellectu ꝛ volũtate ꝛ multis talib⁹:ordo ergo nãe nec̃io erit in deo. ¶ Sz ꝛ. Ib arguit 4r. Primo sic ꝙ vnũ sophisma. Dẽ relatiuũ est sil'nã cuꝫ relatiuo vel cozrelatiuo suo:ꝫ oẽ ꝑus nã rcferr ad posteri⁹ nã.ergo ꝑus nã erit sil'nã cũ posteriozi nã. ¶ 2.o sic. Q̃cũq; est ordo ꝑfectionꝰ in aliq̃ ꝑfectibili:si ꝑus aduenit vne ꝓfectio ipsi ꝑfectibili q̃ reliquaꝝ:ipm ẽ in po⁹ad reliquaꝝ: sed oẽ tale est iperfectũ.g̃ diuina cẽntia erit iperfecta. ¶ 3.o sic. Impose est pẽre ꝑuationẽ alicui⁹ ꝑfectionis in aliquo cũ po⁹ ad illã ꝑfectionẽ sine imꝑfectiõe: ꝫ si cẽntia ꝑus reciꝑat vnã ꝑfectionẽ q̃ aliã erit ꝑuata ꝛ in po⁹.g̃ ꝛ ipsfecta. ¶ 4.o sic. Dẽ qõ transit de ꝺdictorio in ꝺdictoriũ murat:ꝫ si hoc ponaꝫ erit trãsit⁹ talis in cẽtia diuĩa. ¶ Ulteri⁹ duo signa nãe corrñdẽt vni signo eternitatis:ꝫ in signis nãe sunt ꝺdictoria.g̃ in eternitate.g̃ ꝛc. ¶ Ad ꝑm dico q̃ relatiuũ aliq̃ supponit ꝓ fundamẽto:aliq̃ ꝓ fundamẽto cũ relone. Qñ g̃ dicim⁹ ꝑus nã ꝓcedit posteri⁹ nã:nõ itelligimus de relone addita:sed de absoluto:qõ est fundamẽtũ.qñ aũt dicim⁹ q̃ relatiua sunt sil'nã:tũc relatiuũ supponit ꝓ relone ꝑcise.Exꝑlũ. Absolutũ itellectionis ꝓcedit absolutum volitionis:ꝫ tñ itellectio cũ relone ꝓpositis est sil'cuꝫ relone posteriozitatis volitiõis. ¶ Ad 2m dico q̃ illud est in po⁹:qõ nõ est actuatũ vltimata actualitate. Essentia aũt diuina est vltimate actuata: ꝛ sic nõ põt esse in po⁹ nisi forte logicali:q̃ sibi talis ꝑfectio nõ repugnat. ¶ Ad 3m dico q̃ ꝓcesso q̃ ꝓ aliq̃ signo cẽntia diuina hẽret carẽtiã alicui⁹ ꝑfectionis:hoc est nõ hẽret:tñ non segt q̃ hꝫet ꝑuationẽ. Et rõ est:q̃ ꝑuatio dicit carẽtiaz in apto nato ꝓ tpe ꝓ quo est aptũ natũ eẽ. Sic aũt nõ est hic:q̃ cẽntia nõ est apta nata hꝫe: nec nunc nec vnq̃. ꝑ illo signo ꝓ q̃ nõ hꝫ.nõ est g̃ dare aliq̃ signũ in quo cẽntia diuina careat aliq̃ ꝑfectione:ꝓ q̃ signo vel in quo cẽntia sit apta nata hꝫe illã ꝑfectionez:ꝛ illa ꝑfectio sit apta nata hẽri. ¶ Ad 4m dico q̃ passio negatiua ꝑus ineſt q̃ affirmatiua. Et rõ sepe est dicta ꝛ sepe dicẽda:q̃ indria ad ꝺdictoria est ꝓr cẽntialiter indria ad ꝺzia. hꝫ g̃ cẽntia itell'm ꝛ volũtatẽ:ꝫ nõ hꝫ ꝓprius voluntatẽ in tali signo:vtpote gdditatiue q̃ hẽat eã denominatiue. Sed tñ sic hꝫe affirmationẽ ꝛ negationẽ nõ arguit trãsitũ vel mutationẽ:q̃ vbi trãsit⁹ est vel mutatio:vnũ extremoꝝ mutationis accedit: ꝛ aliud recedit:sic̃ nũc mẽsuras trãsit:nõ sic est hic. Cõtraria.n.illa semp stãt:semp enĩz cũ ista:hõ nõ est risibilis gdditatiue:stat ista:hõ est risibilis denoiatiue. Eodẽ mõ in ꝓposito:ꝛ sic nõ est mutatio. ¶ Sed ad illud q̃ dr q̃ sunt ꝺdictoria. Dico q̃ illud est falsuꝫ:nõ enĩz sunt illa ꝺdictoria soluꝫ ꝓp diuersitatẽ signoꝝ. Et iõ dico q̃ sic mã ex se nõ formata:ꝛ ab alio formata nõ icludit ꝺdictionem. Sic dico in ꝓposito:nõ eẽ hoc in ꝑ signo nãe vel gdditatiue:ꝛ eẽ boc simpl r:nõ sunt ꝺdictoria. ¶ Sed ꝓp illud dictũ de ꝺdictoryꝫ restãt duo dubia. Primuꝫ est:q̃ extrema ꝺdictionis vñr poni in rectũ nã. Et ꝓbo q̃ hꝫ oporteat ponere:q̃ q̃cũq; sunt aliq̃ duo q̃ ex suis

Ordo ẽntialis dupler. Ordo ẽntialis dupler. Ordo ẽntialis dupler.

Universidad de Deusto Biblioteca

I rōnib⁹ formalib⁹ ꝺicūt⁊ repugnāt: vbicūqꝫ ponunt⁊ ad q̄cūqꝫ extrema applicent semp remanēt ꝺicto/ria⁊ repugnātia: ſꝫ albū⁊ nō albū ex ſuis rōnibus for/malib⁹ ꝺicūt⁊ ſūt i rex nā. g̃ ⁊c. ¶ z⁰ pbo B idē. Nō magis hñt oppōnē ℨtia q̄ ꝺictoria. ſꝫ ℨtetas remāet quātūcūqꝫ applicent diuerſis. Albū.n.⁊ nigrū quātū/cūqꝫ applicent diuerſis semp remanēt ℨtia. g̃ albuꝫ⁊ nō albū ad quecūqꝫ applicent semp ꝺicūt. Et B pbo q⁹ ℨdictoria ſūt va ſil. Et B ſic. Q̃ncūqꝫ ſūt aliq̄ extrēa ex qb⁹ ℨſurgit reſpect⁹ itrinſec⁹ aduenīēs: poſitis extre/mis ponit̄ hītudo: ſꝫ oppō ē reſpect⁹ itrinſec⁹ aduenīēs: ſic ꝺiſtinctio vel diuerſitas. g̃ alys poſitis qb⁹ applicant extrema nec̄io hītudo ℨſequit ℨdictozie oppōnis. tunc euidēter ſegt̄ q⁹ ℨdictoria erūt ſil va. nā ꝑpō affirma/tiua fundat̄ i vno extremo. ſ. in eē albū: ⁊ ita eſt iſta va.

K Albū eſt. ſic ſi nihil eēt q⁹ nō eēt albū, poſito vno albo: negatiua aūt fundat̄ ſup reliquo extremo. ſ. in nō albo. ⁊ poſito vno nō albo iſta eſt va. nō albū eſt. ſic ſi nihil eēt albū. g̃ ille ꝺue: q̄ vere ſūt ℨdictoria ſil ſūt ve. albuꝫ eſt. nō albū eſt. g̃ ℨdictoria in rex nā. ¶ Ad iſta. ¶ Ad p̄m ꝓcedo q⁹ extrema ℨdictiōis ſūt ve in rex nā. nec aliꝫ pōt B negare: ſic⁊ ℨtia ſūt ve in rex nā: ſꝫ ℨdictoria nō ſūt ſil in rex nā re⁹ eiuſdē ſubiecti: ſic nec ſūt ℨtia in eodē ſubto. ¶ Ad z^m ꝓcedo q⁹ tā ℨtia q̄ ℨdictoria ſūt in rex nā. Et tūc ad illā ꝺeductionē q⁹ ℨdictoria eſſent ſil va. ¶ Rñdeo⁊ ꝺico q⁹ alique ꝓpōnes ſūt q̄ ſunt de ℨtys extremis: ⁊ tñ nō ſūt ℨtie: qz nō ſūt de ℨtio mō: ⁊ de talib⁹ nec magnū nec modicū eſt inconueniēs q⁹ ſint ſil ve. Ita ꝺico de ꝓpōnib⁹ q̄ ſunt de extremis ℨdicto/rys: que tñ mō ℨdictozio nō ſunt. ⁊ tales ꝓpōnes non ſunt ℨdictozie: ſꝫ ſint de extremis ℨdictozys pp defe/cū modi. Modus aūt tā ℨtiaꝫ ꝓpōnū q̄ ℨdictoziarū eſt: q⁹ ſint re⁹ eiuſdē ſubti vel de eodē ſubto. Nūc autē non eſt ſic in ꝓpoſito. ⁊ iō ꝓpōnes formate de illis ex/tremis que ve ſunt ℨdictozia: qz deficit idētitas ſubti: nō ſūt ℨdictozie. Oēs. n. ꝺitiones q̄ ponunt in diffōne ℨdictionis regrunt̄ ad B q⁹ ꝓpōnes ſint ve ℨdictozie: ſed quātuꝫ ad extrema affirmatio⁊ negatio: ⁊ nō plus: omnes alie per ſe pertinent ad modum.

Sēda pars.

1. particula.

Ordo abſolu/toꝝ i ꝺinis in quo eſt ſignū q̄drupler. ℨſignat rō/nē ordinis. ℨpfectiōes gꝺditiue q̄? Cōſidera alr ſcotice.

M Modi itrin/ſeci q?⁊ q̄lr diſtinguuntur nōbiliter.

Attributa ad intra que? ſed oia caſſe. Attributa ad extra que? ℨpropō nota bilis.

Secundo videndū eſt que ſunt in ꝺiuinis q̄ hñt ordinē nāe. ⁊ hic ſūt 4.^r videnꝺa. ℨPrimū eſt de ordine iter abſoluta. z^m de ordine iter relatiuas. 3^m de ordine iter ꝑſonas. 4.^m iter reſpect⁹ gnāl⁹. ¶ Quātū ad p̄m ꝺico q⁹ quātū ad abſo/luta ſūt necio ponenꝺa q̄tuoꝫ ſigna. In ꝓmo ſūt pfectio/nes gꝺditiue. In z⁰ ſunt modi itrinſeci. In 3⁰ pfectio/nes attributales ad itra. In 4.⁰ pfectiōes attributales ad extra. ¶ De p̄ ē itelligēꝺū q⁹ gꝺditiuas pfectiōes voco que vel directe ſunt de ꝓmo mō: ſicut ꝺeitas. vel reducibiles ad p̄mū: ſic ſpūs: ſuba: ⁊ ens: que reducunt ad p̄mū modū: ſic p̄ꝺicatio gñis de ꝺia: ⁊ iſta oia ſunt prioza: ga ſic p̄m⁹ modus oēs pceꝺit: ita illa ꝺe p̄ modo vt ſic accepta viꝺent eſſe prioza oibus alys: que ſūt de ſcḋo mō: vel quocūqꝫ ꝺicant̄. ¶ De z⁰ ſigno ſūt modi itrinſeci q exp̄imunt p ifinitatē: neceſſitatē: exiſtētiā: realitatē: ⁊ huiꝰ. Qz autē ſint prioza attributis p3: qa ꝫ nō ſint oino idē cū rōne formali ꝺeitatis: nō tñ ꝺiſtin/guunt̄ formal⁹ a rōne ꝺeitatis: ⁊ ideo ꝑs aduenīūt ꝺi/uine eſſentie q̄ intelligant̄ aduenire attributa que ꝺi/ſtinguuntur formal⁹ a ꝺiuina eſſentia⁊ gꝺditiue. ¶ De 3⁰ ſigno ſunt attributa ad intra que accipiunt̄ p cōparationē ad ꝺiuinā eſſentiā: cuiꝰ ſunt: itell⁹ ⁊ volū/tas: ſapia⁊ charitas. ¶ In 4.º autē ſigno ſunt attributa que accipiunt̄ in ordine ad eē: ſic iuſtitia: mia⁊ talia: q̄ nō ſunt reſpectu ꝺei: ſed re⁹ alioꝝ. Qz autē illa ꝓcedant iſta p3. Q̃ncūqꝫ alique po⁹ reſpiciūt aliq̄ obiecta ordi/nata ſm prius⁊ posterius: ⁊ eo ordine reſpiciunt illa obiecta quo illa iter ſe ſunt ordinata: pfectiones illaꝝ potētiaꝝ q̄ ſunt reſpectu obti p̄mi: ſunt poꝛes pfectio/nes illis pfectionib⁹ aliaꝝ potētiaꝝ q̄ ſunt obti ſecūda/ry: ſed ſapiētia⁊ charitas ſunt pfectiones itell⁹ ⁊ volū/tatis inquātū reſpiciūt oīm p^m. ſ. rōnē ꝺeitatis. ſcientia: ⁊ iuſtitia⁊ mīa inquātū reſpiciunt creaturas. g̃ p⁹ ſunt poꝛa ex nā rei ſecūꝺis. ¶ Sed ꝺ iſta arguo 4.^r. ℨPrimo ſic. Impoſſe eſt reſonē meſſe: vel ꝺici ꝺe aliq̄ niſi prius inexiſte fundamēto: ſꝫ fundamētū eq̄litatis⁊ ineq̄lita/tis eſt quātitas vtutis. Jn p̄ aūt ſigno nō itelligit̄ in ꝺi/uina eētia illa quātitas vtutis. g̃ nec ineq̄litas nec eq̄/litas: ⁊ per ꝑs erit ꝺare aliq̄ ſignū in quo ꝺiuina eētia nō erit pfectioꝛ creatura: qz ꝑ illo ſigno ſupius ꝺi/cto nō hꝫ q̄titatē vtutis. ¶ z⁰ ſic. Qualē ordinē habēt aliq̄ in eēndo talē hñt in ꝓducēdo: ſꝫ in eſſendo eētia⁊ gꝺditas ꝓcedunt gꝺditatiue ifinitatē. g̃ in ꝓducēdo ꝑus cōicat gꝺditas. ⁊ ſic ꝓ⁊ aliq̄ ſigno p̄ nō genuit fi/liū ſibi eq̄le: qz ꝓ⁊ aliq̄ poꝛi p̄ fuit filio cōicata eētia q̄ infinitas. ⁊ ꝓ illo poꝛi nō erat eq̄lis p̄ri: qz ꝑus cōi/cat gꝺditas q̄ attributū vel pfectio z^a. ⁊ tūc in illo ſi/gno nō fuit filꝰ eq̄lis. ¶ 3⁰ codē mō arguendo. ſegtur q⁹ nō genuit ſibi filiuꝫ ſil. m: qz ꝑus cōicat gꝺditas q̄ attributū vel pfectio z^a. ⁊ tūc in illo ſigno nō fuit filꝰ ſilis. ¶ 4.⁰ Nā icōueniens vī ꝺare ſignū aliq̄ in quo ꝺeus nō ſit miſericoꝛs ⁊ iuſtus: qō tñ ſegt̄ ponēꝺo ordi/nē ſupradictū. ¶ Ad iſta rñdeo⁊ ꝺico q⁹ ordinē. ¶ Ad p^m eq̄ ꝺcludere in creaturis vbi certū eſt q⁹ gꝺditas aliq̄ ꝑce/ꝺit ordine nāe q̄titatē. Anima enīꝫ pceꝺit ſuā quāti/tatē: ⁊ ſic ſegt̄ q⁹ in illo ſigno nō erit aīa pfectioꝛ coꝛpo/ris⁊ nō eſt inconueniens illuꝺ q⁹ ſit ꝺare ſignuꝫ in quo nec ſit pfectioꝛ nec impfectioꝛ: qz gꝺditatiue nec pfectioꝛ eſt nec impfectioꝛ: ſicut nec cgnitas in p̄ ſigno eſt vna vel plures: nec actu nec poᵗ. Nō enīꝫ eſt magis ꝺicere niſi q⁹ aīa vel cgnitas gꝺditatiue nō ſcludit iſta. Eodē mō ꝺico in ꝓpoſito q⁹ eſt ꝺare ſignū in quo eſt eētia nec pfectioꝛ nec ipfectioꝛ creatura: qz gꝺditatiue nec pfectioꝛ nec ipfectioꝛ. nec ꝺs in gꝺditate vltimate ab/ſoluta eſt melioꝛ vel peioꝛ creatura: qz vt ſic nō cōpaꝛ ad extra. talia aūt ꝑꝺicata ſūt cōparatiua ſui ad extra. ¶ Ad z^m⁊ 3^m ꝺico ſil. q⁹ idētitas equalitas⁊ ſilitudo nec̄io habent ordinē ſm fundamēta: nā identitas fun/daī in eſſentia: eq̄litas in quātitate: ſilitudo in q̄litate. Sicut g̃ eſſentia oīa illa ꝑcedit. ſ. q̄litatē⁊ quātitatem. ſic vī ꝑir q⁹ idētitas ꝑcedat oēs illas relones alias: ſic̄ g̃ ꝑus cōicat filio cētia: ita⁊ identitas. ⁊ z^o eq̄litas: qz poſt eſſentiā cōicat quātitas: ⁊ ſic ꝺe ſilitudine. nō eſt ergo incōueniens ꝺare ſignū in quo ſit idē: ⁊ tamē non eq̄lis nec ſilis nec diſſimilis. Eodez modo ꝺico ad 3^m. ¶ Ad 4.^m ꝺico q⁹ nō eē miſericoꝛꝺē: piū: iuſtū: ſimplr eſt impfectionis: ſed eē ſimplr talis: nō tñ gꝺditatiue: nō eſt impfectionis. Et iō ꝺico q⁹ nullū icōueniēs vī eſſe ꝺicere q⁹ ꝺeus ꝑ aliq̄ ſigno nullū iſtoꝝ ſit: nec iu/ſtus: nec miſericoꝛs: nec ēt pius: qz nō gꝺditatiue: imo impfectionis eēt in ꝺeo. Exemplū. Impoſſe eſt boīem eſſe niſi ſit ſanus vel eger: ſꝫ tñ impoſſe eſt q⁹ bō gꝺdi/tatiue icludat iſtas q̄litates. ſ. ſanitatē⁊ egritudinē. De iſto ꝺictū eſt ſupius. ¶ Sz hic ſunt multe aꝺhuc ꝺiffi. ℨpria eſt iſta. Deus enīꝫ eſt ſm Anſ. quo maius cogita/ri nō pōt: ſꝫ hoc nō poſſet eſſe ſine infinitate. Tunc ſic. ꝓ quocūqꝫ ſigno eſt ꝺiffinitio: ⁊ ꝺiffinitū: ſed ꝑ quo/cūqꝫ ſigno eſt hec ꝺiffinitio: eſt infinitas. g̃ ⁊c. ¶ z⁰ eſt iſta. ℨperfectio ſimplr eſt q̄ in q̄cūqꝫ eſt melius ip̄m q̄ nō ipſz: ſed ꝑte, oēs negationes oīuꝫ pfectionū attribu/taliū p̄mo inſunt. g̃ pfectiones attributales nō ſunt p/fectiones ſimplr: eo q⁹ eoꝝ oppoſita inſunt. ¶ 3⁰ eſt iſta. Eque

N Qz attribute... ad itra pcedunt.

ℨPondera ſe ſcientiam.

Obijcitur 4^r.

O

A.l. qz ſōſtruet eē quidditatiue.

Conſidera.

P ℨpreſcindit gꝺitatem ⁊ a q̄titate ⁊ tm a poſſe tāñ⁹ illā q⁹ notabile eſt.

P

A.l. qz nō ꝑ ſigno quidditatiuo. ℨq̄druplex

Ecce q̄ ſris. In eodem ſi/gno pōt ſigna ſimo in eodez ſigni ſigno. Ordo gꝺdita tū in ꝺiuis.

Ordo modo rum.

D Ordo pfectio nū itrinſecaꝝ. ℨperfectio 3^r

A.l. ſimpliciter iſta.

Q

A.l. in ea.

ℨq̄druplex. ℨProſol.⁊.

Ordo attribu tōꝝ i ordine ad extra.

A.l. ad ea. 2. ꝺubiū nota bile. Arguit ad partes. ℨp3 ip⁹ pnſ. ⁊.5. mēta.

Anſ. mono. 15.

A iſta. Eque pfecta eſt ꝺiuina eētia ſicut pſona: ſꝫ pſona nō eēt pfecta niſi hēret oēs illas pfectiōes. g̃ ⁊c. ¶ Cō/firmat̄. qz pſona hꝫ illa in p̄ ſigno: qz attributa p̄cedūt in eētia añ relōne. g̃ prius ſunt in pſona. vult g̃ ꝺicere q⁹ ſicut iſte pfectiones in eētia p̄cedūt relones: ita in pſona: ⁊ p ꝑs pſona hēbit illas i p̄ ſigno. ¶ 4.ª eſt iſta. Melius eſt hāc formalr oēs pfectiones ſimplr q̄s ſolū radicalr: ſꝫ in p̄ ſigno pſona vl eētia hꝫ ſolū radicalr: g̃ nō hꝫ eas mō pfectiſſimo: ⁊ p ꝑs nō eſt ſimplr pfe/cta. ¶ Ad p^m iſtoꝝ ꝺico q⁹ ꝺeſcriptiones ꝺīnt a ꝺiffōni bus: qz ꝺiffō ꝺat̄ p prioza. ſ. ꝺiffō fozalis⁊ gꝺditatiua. Deſcriptio aūt ꝺat̄ p prius⁊ posterius. vt hō eſt aīal ri ſibile. Deꝰ aūt nō eſt ꝺiffinibilis p prioza: ⁊ iō Anſ. vo/lens mō quo poterat notificare: ꝺiffiniuit vl ꝺeſcripſit p eius paſſionē. Cōcedo g̃ q⁹ deꝰ eſt quo maius nihil co gitari pōt: ſꝫ nō p quocūqꝫ ſigno: qz tūc eēt maius gꝺ/ditatiue: qō nō ēvez: qz maioꝛitas ſibi ꝑuenit ꝑcise i cō paratione ad eē: q̄ cōparatio ad eē nō ineſt ſibi gꝺdi/tatiue: nō enī ex hoc q⁹ maioꝛ eſt ꝺeus eſt: ſꝫ potius eō. ¶ Ad z^m ꝺico q⁹ pfectio ſimplr eſt melioꝛ ſua oppoſi/ta vl ſibi icōpoſſibili. p illo ſigno p quo nata eſt in eſſe: ſꝫ nō p oī ſigno: qz nō eſt melioꝛ gꝺditatiue: quia illuꝺ deſtrueret circa qō eſſet gꝺditatiue. g̃ gꝺditatiue non eſt melioꝛ. ¶ Ad 3^m ꝺico q⁹ ꝺiuina eētia eque perfe/cta eſt: ſicut aligꝺ pōt eſſe pfectū: ⁊ ſic eſt hīs oēs pfe/ctiones ſimplr: ⁊ hoc ꝑ illo ſigno pro quo pōt ſibi cōpe tere gradus pfectionis. Et rō eſt: qz eaꝺez eſt infinitas eētie⁊ aliozū oīum: ⁊ ideo p quocūqꝫ ſigno eſt infini ta: ita eſt pfecta: ſicut oēs pfectiones ſil pp idētitatem ifinitatis. ¶ Et q̄ꝫ ꝺ⁊ p ſona hꝫ oēs pfectiones attri butales gꝺditatiue. ¶ Dico q⁹ hoc eſt negāꝺū: qz pſo/na pcise ꝑtinuit ex eētia⁊ relone: ⁊ ſic paſſiones eēn/tie: ſꝫ pceꝺāt ꝑstituiū pſone: tñ eoꝺē mō in ſunt pſone ꝺiuine quo eētie. ſ. in ſecūꝺo mō: ſicut ꝑs in creaturis. ¶ Ad 4.^m ꝺico q⁹ eētia in ꝓmo ſigno bñ ꝑtinet radi/caliter: ⁊ pceꝺo q⁹ habere formalr eſt nobilioꝛ modus habēꝺi ſimplr q̄s radicalr: ſed tñ nō ꝑ oī ſigno. ſ. gꝺdi tatiue: qō ſibi repugnat. ¶ Sz hic ſūt aliq̄ ꝺubia. ℨpri/mū eſt q⁹ cū ſint aſſignata aliq̄ ſigna. ℨprimū ē pfectio nib⁹ gꝺditatiuis. z^m modis. 3^m attributis ad itra. 4.^m attributis ad extra. ¶ Dubiū eſt. Utꝝ illa q̄ in eoꝺem ſigno ſunt habent ordinē. ¶ Dico q⁹ in quolibet ſigno ſunt multa ſigna nāe. Nā in ꝓmo ſigno rō ꝺiuinitatis eſt ꝓma. rō ſpūs z^a. rō ſube 3^a. rō entis 4.^a. vel eꝺ ſe iſtis tribus poſterioꝛib⁹: ſicut inferius apparebit. ¶ In z⁰ aūt ſigno coꝛreſpōꝺēte modis eſt ordo modoꝝ: nā in/finitas vī eē poꝛ exiſtia⁊ neceſſitate: qz ſi ꝑ impoſſe ꝺi/uina eētia nō exiſteret adhuc ex rōne ei⁹ gꝺditatiue ꝺemōſtrareꝰ infinitas ꝺe ei⁹ gꝺditate: ſic ꝑ rōnē fozā/lē creature: ꝺato q⁹ nō exiſteret: poſſet ꝺemōſtrari fini tas. Et ſic ꝑ3 qūo eſt ordo nāe in z⁰ ſigno coꝛreſpōꝺen te modis intrinſecis: ꝺe gbus alias. ¶ In 3⁰ aūt ſigno ſūt p̄ pfectiones ſe habētes p modū poteētiaꝝ vt itell⁹ ⁊ volūtas. ¶ In z⁰ ſigno pfectiones ſe hītes p modū habituū vt ſapientia⁊ charitas. ¶ In 3⁰ pfectiones ſe habētes p modū actuū vt itelligere⁊ velle. ¶ Sz nū gꝺ eſt hic ſtatus: ita q⁹ ſit ꝓmus ordo: ꝺico q⁹ nō. ſicut ꝑ3 in 3⁰ ſigno. ſ. ꝺe intelligere⁊ velle q̄ nec̄io ſunt ordi/nata. ¶ In 4.º aūt ſigno eſt ēt ordo. ſ. inter attributa q̄ accipiunt̄ p cōparationē ad extra: ſicut forte inter ꝺiui nā ſciam⁊ ꝑtinētia ad itellectum eſt aliqꝰ ordo⁊ inter ea q̄ ꝑtinēt ad volūtatē. ¶ Sed hic remanet ꝺubium z^m ꝺe his q̄ ſunt in ꝓmo ſigno. Utrū magis vniuerſalia ſint poꝛa. vel ecōuerſo. Si enim ponant̄ cōioꝛa prioꝛa tunc ſegt̄ q⁹ ꝺeitas nō eſſet ꝓma rō formalis. Si autez ꝺicat q⁹ rō ꝺeitatis eſt prioꝛ: iſtuꝺ non apparet verum. qz vniuerſalia viꝺent̄ prioꝛa: nā ab eis nō ꝑuertit̄ con ſequētia⁊ p oēs poꝛa ſūt. ¶ Ur mihi ꝺōm q⁹ rō ꝺeita tis ſit ſimplr p^a. Et B pp vnā regulā fris Joā. ſ. q⁹ op/poſit⁹ modus ꝓcedēꝺi ē i nā creata. vel nā nāta: ⁊ nā creāte vel naturāte. In creatis enī cōiter ē ꝓceſſus ab ip̄fecto ad pfecti⁹: qz agēs nāle nō pōt ſtatī iducere illō q̄ pfectū eſt. Ecōuerſo aūt in ꝺiuis eſt. pp pfectionem ꝺeitatis poꝛa ſūt pfectioꝛa. Lz g̃ vl'ia ſint poꝛa in crea/turis pp ꝺictā cām: tñ in ꝺiuis eſt oppo^m pp oppoſitaꝫ cāz: cōioꝛa ſūt posterioꝛa. ⁊ minus cōia ſūt prioꝛa: quia pfectioꝛa. ¶ Sz ſi ꝺicat̄ ſic: ſurgit vna magna ꝺubita tio ꝺe illo ordine. ſ. ſube ſpūs⁊ entis in ꝺeo: qz oīs ordo q ꝑſegt̄ rōnes fozales aliquoꝝ vbicūqꝫ ponunt̄ rōnes ille fozales: ſp ponit̄ ibi talis ordo: ſi g̃ ordo q̄ē habēt iſta in ꝺeo: ſit ex rōnib⁹ fozalib⁹. in creaturis tenebunt illū ordinē cū hēant easꝺē rōnes fozales. ¶ Cōfirmat̄ p illā ꝓpōnē vulgatā: q̄lē ordinē hīt aliq̄ vbi ꝺiſtiguū tur ſm rē: talē hīt vbi ꝺiſtinguunt̄ ſm rōnē: ſꝫ in crea/turis hīt illū ordinē q cōioꝛa ſūt poꝛa. g̃ eoꝺē mō i ꝺo. ¶ Doc ꝺifficile ē: opz enī alterā ꝺuaꝝ viaꝝ tenere: vl' ꝺicē ordinē ſimplr eūꝺē nō eē in ꝺeo⁊ in creaturis: qō nō bñ intelligibile eſt qz ordo ꝑs rōnes fozales ē ꝺe/mōſtrabilis ꝺe eis: ſꝫ q̄ncūqꝫ aliq̄ ſunt eiuſdē rōnis foz malis. gcgd eſt ꝺemōrabile ꝺe vno⁊ ꝺe reliquo. Uel oꝛ ꝺicere q⁹ ſola ꝺeitas eſt ꝓꝛ. Alia aūt ſupioꝛa tenēt ordi nē in ꝺeo: quē hīt in creaturis. ¶ Si ꝺicas. rō generis ⁊ q̄ſi gñis eſt ꝓꝛ rōne ſpēi ſpāliſſime: vel q̄ſi ſpēi ſpāliſ ſime: opz negare i ꝺeo: qz rō ꝺeitatis pp ſui ꝺignitatem eſt ſimplr ꝓꝛ oī alia q̄ltercūqꝫ ſe ſic habēte. ¶ Aliuꝺ du^m, ſi i p̄ ſigno eēnta nō eſt ſpūs nec ſuba nec ens, gꝺ erit. ¶ Dico q⁹ nō eſt icōueniens. a. eē ſimplr. b. ⁊ tñ a. nō eē gꝺditatiue. b. ¶ Dico g̃ q⁹ eētia ſimplr ē ſpūs ſuba⁊ ens. Sz ꝑ p̄ ſigno ꝺico q⁹ neutrū eoꝝ eſt: qz non quiꝺꝺitatiue. identice⁊ realr eſt q̄libet illoꝝ: ⁊ ideo eētia extra iſta nūq̄ inueniē ſimplr: tñ cū ꝺetermina/tione ſic. ¶ Aliuꝺ ꝺubiū qz vī ſimplr q⁹ eētia ꝺiuina mutet ꝺ nō eē tali ad eē tale. ¶ Dico q⁹ mutatio nūq̄ eſt niſi q̄ ordine ꝺurationis nō eſſe pceꝺit eſſe: ⁊ in oꝛ ꝺine ſucceſſiuo. huiuſmoꝺi autem eſt permanens.

Quātum ad z^m eſt viꝺēꝺū. Utrū inter relones ꝺīnas ſit ordo nāe. Et ꝺico hic q⁹ ſic. qz q̄tuoꝛ ſigna nāe ponunt̄ inter eas. ℨprimū ſignū eſt in q̄ ponunt̄ relones fundamētales: ⁊ ille relones ſunt oīno p̄me: ſꝫ nō ſint reales niſi ſm gd. ſ. a fundamento. Qz aūt ille ſint p^e p3: qz p̄cedūt relones oꝛigis. nā i illo poꝛi q̄ pfectiones p̄cedūt oꝛigines. itelligunt̄ pfectiōes ꝺīne⁊ ꝺiſtincte⁊ ordinate. iſta aūt ꝺiſtō⁊ ille ordo nō ſūt niſi relones fundamētales. g̃ ⁊c. ¶ In z⁰ ſigno po/nunt̄ relones oꝛigis ptinētes ad fecūꝺitatē intellectuā q̄ ſūt gnō actiua⁊ paſſiua ꝓprietates. ſ. ꝑiis⁊ filij. Iſte āt p̄cedūt illas terty ſigni. ſ. ptinētes ad fecūꝺitatē vo/litiuā. Et hoc p3: qz qualē ordinē hñt extrema: talē hīt relones in ipſis exiſtes ſꝫ itell⁹ eſt fundamētū relonuꝫ ſecūꝺi ſigni: voluntas aūt illaꝝ terty ſigni. Intellectus aūt p̄cedit ordine nāe volūtatē. g̃ ⁊ relones reſpiciētes intellectū prioꝛitate nāe p̄cecꝺunt relones reſpiciētes voluntatē. ¶ In 3⁰ ſigno ponunt̄ relones fecūꝺitatis politiue. ſ. ſpiratio actiua⁊ paſſiua. Iſte aūt p̄cecꝺunt relationes cōes. qz iſte: ſaltē altera: eſt conſtitutiua per ſe. relationes aūt cōes p̄ſupponūt pſonas: ⁊ ſic ſequū tur illas. ¶ In 4.º aūt ſigno ponuntur ipſe relationes cōes que ſunt inter pſonas ꝺiuinas. ſ. ſimilitudo equali tas⁊ idētitas⁊ talia. ¶ Sed contra iſtuꝺ inſtaꝝ q̄ꝺru pliciter. ℨprimo ſic. Quecgd eſt in p̄ie eſt prius q̄ aligd q̄ ſit in filio: ſed in p̄ie eſt ſpiratio actiua: ⁊ in filio ge/neratio paſſiua. g̃ ſpiratio actiua erit prioꝛ gnōne paſſi/

E Rō ꝺeitatis ē p^a in ꝺiuis in/ter oēs ꝓcept⁹ gꝺditatiuos. Regula ſcoti ca. ſꝫ pōꝺerāꝺa ꝑ tz⁹ ⁊ ꝺa ſnīa. nec ſ mēte ſcoti. eſt vt reor.

Maxima no rabilis. Vide Scot. in p̄ma q. quolibet⁹ vbi ibi nōui.

F Regula.

Replica.

3. Dubium.

Ecce q̄s q̄ris. Conſiderā inſtantiam.

G Quere Sco. vbiqz⁊ nō ꝺ rabis.

4. Dubium. Dic ſcotiçat. Ad mutari qd regrit.

2. particula. Ordo relonū ꝺi uinaꝝ alia fun/ꝺamentalis q̄ eſt multiplex⁊ real ſm qd.

H Alia actualis q̄ ē realis ſim pliciter⁊ h⁹ vl eſt oꝛiginis q̄ eſt 4^r vel cōis q̄ eſt triplex.

Obijcitur 4^r

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Ecce qđ ḡris ⁊ examina bñ ponderando. ℘ filio cōparant ſm ſignum 2ū.

K

Caſte in oib⁹

Poſſet ly ſit omitti in poſito vbiqꝫ.

L

Quare relones cōmunes ſequuntur relationes originis. 3. particula. Op. cōis.

Impugnatio 2ę vel 3ę.

Conat efficaciter oñdere ordinē nāe inter perſonas.

M

Probatio minoris 4ę.

na: cui⁹ oppoſitū dicis. ¶ 2° ſic. Ubicūqꝫ eſt ℘ ab hoc ibi eſt ordo originis: ſꝫ q filiꝰ ſpiret hꝫ a ꝑe: ḡ poſteriꝰ origine hꝫ ſpiratione actiua q̄ ꝑi. ⁊ ſi ſic: relones fecūditatis intellectiue nō ꝑcedūt illas fecūditatis volitiue. ¶ 3° ſic. Nā ꝑ quocūqꝫ ſigno ꝑi ⁊ filius cōparant: ſūt idē in pfectionib⁹ ⁊ bñt ifi^tem: ſꝫ pfectiones eēntie ⁊ ifinitas ſūt fundamēta relonū cōiū: ḡ bñt relones cōes ꝑ illo ſigno q̄ ītelligunt̄ oſtituti. ſ. ꝑ ⁊ filiꝰ ꝑ relones fecūditatis intellectiue anteq̄ adueniant relationes fecunditatis volitiue: cui⁹ oppm dicebaṫ. ¶ 4° ſic. Qualez ordinē bñt fūdamēta talē ordinē bñt relones in eis fūdare: ſꝫ eēntia ⁊ ifinitas q̄ ſūt fūdamēta idēritatis ⁊ eq̄litatis ꝑcedūt intellectū ⁊ volūtatē q̄ ſūt fundamenta relonū originis. ḡ ⁊c. ¶ Ad pm iſtoꝝ dico q ꝑi ordie nāe posteriꝰ ſpirat q̄ ſit filiꝰ: ℘ eſt ꝑ nā filiꝰ eſt q̄ ꝑ ſpirat.

¶ Et ad ℘ intelligēdū. eſt notādū q ꝑ ⁊ filius cōparā tur adinuicē ſm ⁊ ſignū. vel ſm vnū quo cōparantur ineſſe. vel ſm aliud quo cōparant in opari. ¶ Lōfoꝝmiter aūt accipiēdo iſta ſigna. nihil eſt in filio ꝓius eo qđ eſt in ꝑe: nā gcqđ ptinet ad eē ꝑis eſt ꝑus origine eo qđ ptinet ad eē filij: ⁊ nihil qđ eſt in filio eſt ꝑus aliq̄ qđ ſit in ꝑe qđ ptineat ad eē ꝑis. Sil'r in opari. Nihil enī eſt in filio ptinēs ad opari qđ ſit ꝓius eo qđ eſt in ꝑe: ⁊ pertinēs ad operari. tñ diſſoꝝmiter comparādo opm eſt: nam ſi comparemus illud qđ ptinet ad eſſe in filio ad illud qđ ptinet ad opari in ꝑe: neciō illud qđ eſt in filio ptinēs ad eē: ꝓius eſt eo qđ eſt in ꝑe ptinēs ad opari: ⁊ ſō gīari qđ pertinet ad eſſe filij eſt ꝑus ſpirare qđ ptinet ad opari ꝑis. ¶ Ad 2m dico q ꝑi ꝓius origine ſpirat q̄ ſit filiꝰ: ⁊ tñ ſtat cū ℘ q ordine nāe filius ſit filiꝰ ꝑus q̄ ꝑi ſpiret: ſic ꝑi ꝓius origine creat q̄ filiꝰ ſit: ⁊ tñ filiꝰ ꝓius nā eſt q̄ ꝑi creat. Et ro eſt: qꝫ eē ꝑus origine eſt eē a ſe. In ℘ aūt qđ eſt eē a ſe ſunt nulta ordine nāe ordinata ad illa q̄ pñt ꝓuenire: ⁊ ſic eſſe ab alio. Eodē mō ad 3m ⁊ ad 4m pōt dici. Uel pōt dici ad 4m q relones cōes nō ſolū exigūt fundamēta: ſed etiā extrema: nō pñt aī relones cōes extrema cōſtituere. relones aūt originis ſic. ideo ⁊c.

Quantū ad 3m videndū eſt ſi inter ꝑſonas dīnas ſit aliquis ordo nāe: ⁊ dr̄ cōiter q inter ꝑſonas dīnas nō eſt aliqs ordo niſi originis: qꝫ correlatiua ſūt ſil'nā. ꝑſone aūt adinuicē ſūt correlatiua. ḡ ⁊c. ¶ Cōtra iſtud arguo ſic. q̄lis eſt ordo iter conſtitutiua aliquoꝝ talis vī eē iter oſtituta: ſꝫ ordine nāe gnō actiua ⁊ gnō paſſiua ꝑcedūt ſpiratione actiuā ⁊ paſſiuā: ge neratio aūt actiua eſt oſtitutiua ꝑis: ⁊ paſſiua oſtitutiua filij. ſpiratio aūt paſſiua oſtitutiua ſpūſſancti: ḡ oſtituta talē ordinez habebūt q ꝑ ⁊ filius ordine nāe pre cedēt ſpirituz ſanctū: ⁊ nō ſolū originis. Maioꝝ vī ma nifeſta. Minoꝝ ḡ ꝓbo 4r. ſ. q̄ gīatio actiua: ⁊ ꝑ oñs paſſiua ꝑcedāt ordinē nāe ſpiratione actiuā ⁊ paſſiuā.

¶ Et primo ſic. Oīs ꝓprietas q̄ aduenit ſuppoſito pre cōſtituto ītelligīt poſterioꝝ ipſo: ⁊ ꝑ oñs ꝓprietate ipz cōſtituente: ſed ſpiratio actiua aduenit ꝑi ⁊ filio ꝑconſtitutis. ergo eſt poſterioꝝ illis: ⁊ ꝑ oñs ꝑinitate ⁊ filiatione conſtitutiuis eoruz. ¶ 2° ſic. Quicquid eſt ꝓius ꝓoze: eſt ꝓius poſterioze: ſꝫ gnō actiua eſt ꝓioꝝ patre: ſicut oſtitutiuū ꝓius eſt conſtituto. ergo ⁊ ꝑinitas erit ꝓioꝝ ſpiratione q̄ eſt poſterioꝝ: vī ſimul cū ꝑe: ⁊ ſic de filio. ¶ 3° ſic. Q̄ſcūqꝫ aliqua ſic ſunt ordinata q̄ vnuz eſt in vno ſigno nāe: ⁊ aliud in alio: talia habent ordinē nature: ⁊ per cōſequens quicquid eſt in ꝓmo ſigno eſt ꝓius nā quolibꝫ qđ eſt in ſcdo: ſꝫ fecūditati ītellectiue potest correſpondere ꝓmū ſignū: ⁊ volitiue 2m. ergo cū generatio tā actiua q̄ paſſiua habeāt eē ꝓo ꝓmo ſigno fecūditatis ītellectiue: neceſſario precedent tam ſpira-

N

Maxima.

2. rō principalis vel oſirmatio prime.

Maxima.

O

Obſ. ꝑſa ſit ſingularis. Cōſidera ergo.

4. particula.

Ordo originarū ordinatū

Opō ⁊ ſua ad intra extra in ordine ſunt duplex. Et. l. rōnabi precedum.

P

Obijcitur 4r.

Ecce qđ ḡris vbiqꝫ. Algere ḡſic. cuius eſt ꝑ ſupponi.

Q

Obſ. propria. Vide ſco. 1. q. 4. miarum.

C

Obſcitur 4r.

Scia ſ. ꝓdo formaliter q̄ dicit?

Corclarium reſoluturum.

Inſcitia q̄ ḡ dici ꝑt.

tionē actiuā q̄ paſſiuā: que bñt eſſe ꝑ 2° ſigno. ſ. volitiue fecūditatis. ¶ 4° ſic. Quandocunqꝫ aliqua ſunt ſil'. quicqđ eſt ſimul nā cū vno: ſil'r eſt natura cū alio. ſi ergo generatio actiua ⁊ ſpiratio actiua ſunt ſimul nā: ⁊ gnō actiua ⁊ gnō paſſiua ſunt etiā ſimul nā. ḡ oēs origines perſonarū erūt ſimul. ⁊ ſic nō erit ordo fecūditati ītellectiue ⁊ volitiue: qđ eſt incōueniēs. ¶ Nūc confirmo cōcluſionē ꝑncipalē ſic. Q̄ñcūqꝫ aliqđ eſt ꝓius nā alicuo: eſt ꝓius nā oī eo qđ eſt ſimul nā cū illo: ſꝫ gīatio actiua ⁊ paſſiua eſt ꝓius nā ſpiratione actiua: ſpiratio aūt actiua eſt ſil'nā cū ſpiratione paſſiua: qꝫ correlatiua. ḡ gīatio actiua ⁊ paſſiua eſt ꝑi⁹ nā ſpiratione actiua ⁊ paſſiua. ¶ P. Filiꝰ ꝑi⁹ eſt filius q̄ ſpirator: ⁊ hoc ordine nāe. ſed ꝓtuit eſt ſpirator: eſt ſimul nā cū ſpiritu ſancto ſpirato. ḡ ꝓius ordine nature filius ꝑcedit ſpiritū ſanctū. ¶ Confirmaṫ: qꝫ in ſigno fecunditatis intellectiue intelligi pōt ꝑi ⁊ filius in eſſe oſtituti ⁊ non ſpūſſanctus: in 2° ſigno. ſ. fecunditatis volitiue ſpūſſan. ergo ſicut ſignū ꝑcedit ſignū: ita illa q̄ ſunt in vno ſigno precedūt illa q ſunt in alio ſigno. ¶ Dico ergo q ꝑ ⁊ filius ordine nāe ꝑcedūt ſpīſan. nā ꝑ ⁊ filiꝰ ꝑñt ꝓcipi q̄tū ad illud qđ qdditatiue includūt ſine ſpūſancto. ḡ ꝓius nā ſunt eo: ⁊ hoc ꝓpter ordinē fecunditatum.

Quantum ad 4m vidēdū eſt. Utrū inter opa tiones diuinas ſit aliqs ordo nature. ¶ Dico q eſt dare q̄tuor ſigna ſm q̄ opōnes dīne ordinant̄. in ꝑ ſigno ſūt opōnes īmanētes ad itra. In 2° opōnes trāſeūtes ad itra. In 3° opōnes īmanentes ad eẋ. In 4° opōnes trāſeūtes ad eẋ. Opōnes aūt īmanētes ad itra ſūt ītelligē ⁊ velle: ⁊ iſte totaliꝫ pcedūt: qꝫ ſūt pfectiones ſimpl'r ⁊ cōes trib⁹. Opōnes aūt trāſeūtes ad intra ſunt dicere ⁊ ſpirare. Operationes īmanentes ad extra ſunt creaturas intelligere ⁊ eas diligere. Operationes aūt trāſeūtes ad extra ſunt creare ⁊ ꝓſeruare. ¶ Sed cōtra iſtū ordinē inſtaṫ q̄drupliciter. Primo ſic. Agere preſupponit eſſe ⁊ non ſolum agere ſed etiaz operari: ſed intelligere ⁊ velle ſunt q̄dā operationes. ꝑ generationem aūt ꝑ cōſtituitur in eē: ergo gnō ⁊ actio ad intra transiens precedit actionē īmanētez ad intra. ¶ 2° In ſigno ꝓmo quo ꝑ precedit filiū ītelligit creaturas: ⁊ in 2° ſigno quo pater ⁊ filiꝰ precedūt ſpūmſanctum diligunt creaturas. ergo operatio īmanēs ad extra precedit operationem transeuntem ad intra. ¶ 3° qꝫ ſcientia cū ſit perfectio ſimpl'r: vī precedere productionem ad intra: que nō eſt perfectio. ſcia aūt reſpicit extrinſeca. ¶ 4° ſic. In illo enī ꝓioꝝ pater ⁊ filiꝰ erūt inſcientes. ¶ Ad iſta. ¶ Ad ꝑm dico q agere nō ꝑſupponit eſſe ꝑncipy q̄: ſicut fuit ſuperius ſepe dictum ⁊ declaratum: ſed ſolum preſupponit eſſe ꝑncipy quo: ⁊ iſtud eſt eſſentia vel memoria vel voluntas ſecunda ꝓprie loquendo. ¶ Ad 2m dico q accipiēdo ꝑi⁹ origine vt dicit gīaliter eſſe a ſe: pater in illo ꝓoꝝ quo ꝑcedit filiū ītelligit ⁊ diligit creaturā ⁊ diſtinctā ḥz de ea ſciam: ſꝫ tñ ꝑus nā filiꝰ eſt q̄ iſta habeat ꝑ: ꝫ hēat iſta a ſe ꝑus ordine origis q diuidiṫ in duo ſigna: ⁊ ꝫ gcqđ eſt in iſtis duob⁹ ſignis nature ex parte patris ſit ꝑi⁹ origine: tñ illud qđ eſt in filio coꝛrñdēs ꝓmo ſigno nāe in patre: ꝓius natura eſt eo qđ eſt in patre in ſecūdo ſigno nature. Iſta ſigna nāe accipiunt̄ ab eſſe ⁊ operari: ſicut ſepe dictū eſt. ¶ Ad 3m dico q illud qđ dicit ſciētia formaliter. ſ. terminationē ad creaturā nō eſt perfectio ſimpl'r: ſꝫ ſolū dicit vnū reſpectū fundamentalem vel formalem rationis: vt poſtea declarabitur. ¶ Ad 4m dico q nullus dicitur inſcius niſi carens ſcientia ꝑ illo ſigno ꝓo quo natus eſt hāe. ſic non eſt hic. ¶ Ad argm ꝑz. Et ſic equal'r rñſium eſt ad qōnē. ¶ Q̄ō. II.

¶ Utrum

¶ Diſtinctio 14ª 15ª ⁊ 16ª. ¶ Queſtio. I.

¶ Preterea diligenter annotandū eſt ⁊c.

¶ Hic conſiderandum eſt ⁊c.

¶ Nunc de ſpiritu ſancto videndum eſt ⁊c.

A

Obs. aliorum. Dcad⁹ ſigno rum 4r.

B

Impugno 4r

C

Obſcitur 4r.

D

Rōualde q̄ſr intelligi debz dño ſign: cu inſiqz.

Vtrum ordo originis ſit ꝓior ordine nāe. ¶ Dicūt aliqui q ḡnoz ſunt gīa ſignoꝝ eſſentialiṫ ordinatoꝝ. Primo ſunt ſigna duratiōis. Scdo ſigna nāe. Tertio ſigna originis. Quarto ſigna rōnis. Et talē ordinē bñt q in vno ſigno durationis ſūt mlta ſigna nāe: qz in eodē inſtāti quo cōpoſitū gīaṫ: ipz cōpoſitū eſt ꝑus ſua paſſione nā: ⁊ tñ ſil' duratiōe. In vno aūt ſigno nāe ſūt multa origīs: qz in ꝑi ſigno fecūditatis intellectiue: qđ eſt vnū ſignū nāe ſunt multa ſigna origis: qz a ſe coꝛrñdēs ꝑū ⁊ ab alio coꝛrñdēs filio. In vno aūt ſigno origis ſūt mlta rōnis: qz de his q̄ ſunt in eode ſigno origis cuiꝰ ſūt filiꝰ ⁊ vbū: ꝑt formare ītellꝰ nī ſubm ⁊ ꝑdicatū. dicēdo vbū eſt filiꝰ: ⁊ ſp in tali actu rōnis ipm ſubm precedit ꝑdicatū. nō ponit aūt q ecō uerſo poſſit eſſe: vt in vno origis poſſint eſſe plura nāe: nec plura durationis in eodē nāe: nec plā origis in eodē rōnis. ¶ Sz ꝺ iſtā opionē arguo 4r. ꝑ ſic. Nā ī oīb⁹ ſignis durationis q̄ ſūt in tota boꝛis duratione: ſuba ꝑcedit nā ſua accītia: ⁊ tñ illi ſigno nāe coexiſtūt oīa ſigna durationis. ¶ 2° ſic. Nā in illo ꝓoꝝ in quo ꝑi ꝑcedit filiū in dīnis: ꝑ oſtituit ex eēntia ⁊ relone: eēn⁹ aūt ordine nāe ītelligiṫ ꝑcedē. ꝓprietatē. ¶ 3°. qz in illo ꝓoꝝ ſigno quo ſol ꝑcedit radiū: g ab eo gignit̄: eſt cōpoſitus ex mā ⁊ foꝛ⁹: iter q̄ ē ordo nāe. ¶ 4° ſic. Qz ī illo ſigno rōnis q̄ ītell's cōcipit vl'e añq̄ particulare: ipm vl'e conſtat ex gīe ⁊ dīa: q̄ inter ſe eēntialiṫ ⁊ nāliter ordinaṫ. Ideo dico q inter illa ſigna eſt ordo retrogradus: ita q ſicut vni ſigno vnius ordinis pōt eē multa alterius ordinis coꝛreſpōdetia: ita eẓ. qz ſunt alteriꝰ ⁊ alteriꝰ rōnis: ſicut pūctus ⁊ inſtās: ⁊ iō ſic mille pūcta coexiſtunt eidē inſtāti: ⁊ mille iſtātia eidē pūcto. Sic in ꝓpoſito ō iſtis ſignis eſt intelligēdū ⁊ ſentiēdū. ¶ Sz ꝺ B inſtaṫ 4r. ꝑ qz in ordinatis eēntialiṫ nō vī eē circulatio: ſꝫ iſta ſigna vel iſti ordies vīr eēntialiṫ ordinati. ḡ ⁊c. ¶ 2° ſic. Oē ſignū ex ſua natura vī idiuiſibile ſicut inſtās: ſed inſtans ponit idiuiſibile. ḡ ⁊c. ¶ 3° ſic. Nā ſigna iſta in aliquo idiuiſibili nō accipiunt̄ niſi ſm rōnē vt inſtans inquātū ꝑm⁹ eſt futuri: ⁊ finis ꝓteriti: ⁊ pūctus finis vniꝰ linee ⁊ ꝑm⁹ alteriꝰ: ⁊ ſic talia diuidunt̄. ¶ 4° ſic. Nam maioꝝ diſtātia nō icludiṫ in minoꝝ cū maius min⁹ excedat: ſꝫ maioꝝ diſtātia eſt inter ſigna durationis: q̄ inter ſigna nāe vel originis. oēs enī ꝑtes tpis dīnt realiṫ eſſentialiter: ⁊ ēt maioꝝ diſtō eſt inter ſigna originis q̄ nāe: qz ordo origis icludit diſtōnē realem: nō aūt ordo nāe. ḡ ⁊c. ¶ Ad ꝑm dico q ſicut iter ſigna tpis ⁊ loci nō eſt ordo eēntialis gīaliṫ loq̄ndo: ita dico in ꝓpoſito. q gīaliter loquēdo de iſtis ſignis nō eſt inter ea eēntialis ordo. iō circulatio non eſt impoſſibilis. ¶ Ad 2m dico: q non eſt imaginādū q ſigna cuiuslibz ordinis ſint illo mō diuiſibilia: ſicut tps diuiditur in cuius vna ꝑte ſit. a. ⁊ in alia ſit. b. Sed diuiſio ſignoꝝ nihil aliud eſt q̄ coexiſtentia vnius ſigni talis ordinis cum multis ſignis alterius ordinis: ſicut inſtans non diuiditur in pūcta: nec punctus in inſtantia: ſed vnuz inſtans coexiſtit pluribus punctis: ⁊ pluribus inſtantibus vnus punct⁹. ¶ Ad 3m dico: q ſigna originis ⁊ nature ſūt vera ⁊ realia: ſicut forte ſūt ſigna durationis: nec ſunt ficta per rationem: ſed ab ipſa ratione inuenta: ſicut alia realia.

¶ Ad 4m dico: q ibi ꝓprie non eſt incluſio nec continentia continua: ita. ſ. q plura ſigna vnius ordinis cō tineantur vel includantur ab alio ſigno alterius: ſꝫ tñ eſt coexiſtentia: ſicut dictuz eſt ad 2m. ¶ Ex iſtis patet qđo ſigna nāe ſunt diuiſibilia in plura originis: ⁊ econuerſo: ⁊ qualis eſt ordo iter iſtos ordines. Et ſic poſſunt patere multa que dubium faciunt de iſtis ordinibus.

E

F

Declaratio crēplaris 4r.

G

H

1. arti. Ordo eēntiaꝝ quid? Ordo duplex

Declaratio regularis 4r.

Probatio 3r

Obſcitur 4r.

Ordo eēntialis 2r.

Hinc inſtātis ad hoiem.

Ex^m nōbile.

intelligendi. ¶ Ad 4.m dico: q mã non est prior ordine ẽntiali aĩa ĩtellectiua. Et si dicas de aliys foris. Dico q dato q sit talis ordo: nõ ẽ tñ ita ẽntial' q sit nec̃ius simplr: ꝫ solũ ꝑ q d. ¶ 2a regula est q in ẽntial'r ordinatis nõ ꝓt eẽ circulatio. ¶ Hoc declaro z'.p. sic. Qz idẽ cẽt ꝑus scipso. Et ꝑbat ꝫ sic. Quicqd p se ẽ prius posteriore: est p se ꝑus posteriore. Sꝫ ponam9. a. b. c. A. ẽ ꝑus b. z. b. prius. c. si esset circulatio. tũc posito q. a. sit prius b. z. b. sit ꝑus. a. ¶ Tũc sic. Oẽ qd ẽ ꝑus. b. est pr9. a. ꝫ. a. ẽ ꝑus. b. g̃. a. est prius a. z sil'r de c. ¶ 2o segt̃ q idẽ depẽderet a scipso: q. a. ꝺpẽdet a. b. z. b. ab. a. g̃. a. ꝺpẽdet ab a. Sil'r posset dici q idẽ cãret se: qđ ẽ flm. ¶ Sꝫ ꝫ istã regulã instat̃ 4'.p sic. Nã in partib9 motus celi est circulatio: z tñ vi eẽ ordo ẽntialis iter eas: q. z vna vi esse ꝑ ẽntial'r altera. ¶ 2o q. in ipsis qñ vel in ipsis ptib9 tpis vi eẽ circulatio: z tñ inter ea vi eẽ ẽntialis ordo. ¶ 3o q. inter elemẽta vi eẽ essentialis ordo: z tñ inter eo2 gnões est circulatio. ¶ 4.o q. inter mixta ẽt vi ẽntialis ordo: z tñ iter ea est circulatio: q. ex terra depluta fit vapor: z ex vapore pluuia: z ex pluuia iterato terra deplutaf. ¶ Ad ista. Ad p'm de motu dico q vna ps mot9 nõ est altera ẽntial'r posterior: nec ꝑ or: imo solũ accñtal'r. Nã illa q̃ nũc est p9 posset eẽ 2o. z eꝰ. ¶ Ad 2m de tpe z qñ, dico sil'r q nec iter qñ, nec ptes tpis ꝓt eẽ ordo ẽntialis. Et sic dico gñal'r q. i ordine durationis nũq̃ vnũ ẽntial'r est ꝑus alio inq̃tũ ordinata sũt ordine durationis. Uñ ois ordo durationis est ꝑcise accidẽtalis. ¶ Ad 3m de elemẽtis. Et ad 4.m de mixtis dico q. ly iter elemẽta z mixta sit ordo eminẽtie z ꝫ pfectione: tñ fm gnõnẽ nõ est ibi ordo ẽntialis: imo ipsa vt sic, sũt accñtal'r ordinata. ¶ 3a regula est: q. in essentialiter ordinatis nõ ꝑt eẽ ꝓcessus in infi'm a ꝑrio2: a posteriori aũt nõ repugnat eis talis ꝓcessus. Hec regula quãtũ ad ambas ptes ꝓbaf̃ ꝑ idẽ: nã in eẽntial'r ordinatis sp posteri9 ꝓrigit pri9. si g̃ vsus prius eẽt ꝓcessus in infi'm: tũc posito aliquo posteriori nec̃io ibi ẽnt actu infinita: qđ est flm. Per opp'm: q. ꝑus nõ nec̃io exigit posteri9: pñt eẽ prioza sine posterioribꝰ alys: z sic nõ segt̃ ꝓcessus in infi'm. ¶ Ex'm q̃tũ ad vtrũq3 de numero. Eũdo enĩ versus vnitatẽ: q. itur ad eẽntial'r prius: sp est status. Eũdo tñ vsus pluralitatẽ: q. iter vsus posterius: nũq̃ est status: sic̃ ꝑz: q. diuisio ꝓtinui vadit in infi'm. sic ꝑ ꝺñs plurificatio numeroꝝ. ¶ Sꝫ ꝫ B instatur 4'.p. primo sic. Nã in ꝓductione mũdi nec in motu nec in gradib9 forme: ꝫ est ꝑcise accñtalis ordo. ¶ Sꝫ 4.a instãtia fortior est de spẽb9 ꝓtinui: bicubitũ enĩ ordine eẽntiali ꝓsupponit monocubitũ: sicut dualitas vnitatẽ: z tñ sicut ꝑ eãdẽ ꝓportionẽ est ꝓcessus in infi'm in speciẽb9 ꝓtinui eũdo ad prius. vi q. in eẽntial'r ordinatis sit ꝓcessus in infi'm sp eũdo ad prius: sicut a bicubito ad monocubitũ: z sic ꝓcedendo. ¶ Dicũt alĩq q. nõ sũt spẽs distincte: ꝫ solũ sũt g̃dus ĩtrinseci: ꝓcessus aũt in infi'm est rõne numeri. Sꝫ si ponat̃ spẽs nõ sufficeret B. Jõ vi dꝫ vno duoꝝ modoꝝ. vel q. nõ sũt spẽs distincte: vel si sũt nõ est ordo eẽntialis inter eas. de B tñ alꝰ qñ ageẽ de diuisione ptinui: z de spẽb9 figura ꝝ. s. bicubiti z monocubiti. ¶ 4.a regla est. q. eẽntialis ordo nõ ꝑt eẽ iter illa q̃ sũt eiusdẽ rõnis. hãc ꝓbo z'.p sic. Oñcũq3 aliqua sunt eiusdẽ rõnis gcgd cõpetit vni ẽ natũ ꝙuẽire alteri vl' aliqd eiusdẽ rõnis: ꝫ cũ priori ordie eẽntiali B cõpetat qđ evl' ꝓssit esse sine posteriori: z si posteri9 est eiusdẽ rõnis cũ ꝑo-

ri: posteri9 ꝑt eẽ sine priori: sicut eꝰ: si iter ea posset eẽ ordo eẽntialis: qđ est ꝫ ꝑmã regulã. ¶ Cõfirmat̃: quia posteriozitas posteq̃ ꝙuenit. a. nõ vi cã quare nõ ꝓssit ꝙuenire. b. cũ. b. sit eiusdẽ rõnis cũ. a. sed in. b. ponit̃ ꝑoritas. g̃ idẽ poterit eẽ ꝑus z posterius scipso: qđ est ꝫ regulã 2m. ¶ 2o sic. Relo disꝙantie nõ ꝑt eẽ inter ea q̃ sũt eiusdẽ rõnis iquãtũ eiusdẽ rõnis sunt: ꝫ solũ iquãtũ diuersa: ꝫ ordo cõplectiẽ relones disꝙantie. g̃ z̃. ¶ Sꝫ ꝫ. p se cã vi ordine eẽntiali eẽ ꝑor suo effectu: ꝫ hõ est p se cã hois. g̃ z̃. ¶ Sil'r cã fozalis z effect9 sũt eiusdẽ rõnis: z sil'r eodẽ mõ de cã finali: z de cã mãli p illõ idẽ. ¶ Ad p'm dico: q. i qbuscũq3 cãis vniuocis q̃tũ cũq3 p se sint cãe deficit: illa ꝑpõ. Nã sic̃ ꝑi me9 gennit me: ita si ego fuissez ꝑor eo potuissez cũ gñare: z iõ hõ nõ ẽ ꝑor hoie. ¶ Ad 2m dico q. cã fozalis sp est alteri9 rõnis ab effectu: sic̃ cã fozalis humanitatis ẽ aĩa rõnalis: z humanitas est alterius rõnis ab aĩa rõnali sic̃ patet. ¶ Ad 3m dico: q. nõ est ordo iter cãm finalẽ z eꝰ effectũ: si sũt eiusdẽ rõnis ex rõnib9 fozalib9: ꝫ solũ ꝑ aliũ z aliũ g̃dũ ĩtrinsecũ: q. vt sic nõ sũt eiusdẽ rõnis. ¶ Ad 4.m dico q. cã mãlis sp ẽ alteri9 rõnis ab effectu: sic̃ dictũ est de cã fozali: nã mã nõ est cã foz': nec foz' mãe: ꝫ vtraq3 cõpositi: z cõpositũ est alterius rõnis ab eis.

Ultimo videndũ est si in dinis sit talis ordo. Et dico q. ordines q̃tuoꝝ eẽntiales sũt i dinis. Primo est iter relones. s. iter dze z spirare: sic̃ iter actus ĩtell's z volũtatis. ¶ 2o ẽ iter ꝓsonas: q. sic̃ iter ꝑstitutia: ita iter ꝑstituta. ¶ 3o ẽ iter attributa: q. ĩtell's ẽ eẽntialiter ꝑor volũtate. ¶ 4.o iter modos ĩtrinsecos sicut iter ĩfinitatẽ z exĩtiã: sic̃ dictũ est g̃ial'r de ordine nãe.

¶ Ad arg'm dico. q. sic̃ nõ segt̃: sũt ordinata eẽntialiter vel distincta. g̃ distincte eẽn'. Eodem mõ de ordine pp idẽtitatẽ realẽ non ponitur separabiliter inter ordinata in deo: patet quare z̃. ¶ Questio. II.

Trũ i dinis sit ordo accñtalis. Qz nõ: q. in deo nullũ est accñs. g̃ nec ordo accñtalis. ¶ Cõtra. Nã iter ſubas inuenit̃ ordo accñtalis vt tã oñsuz est: g̃ deo nõ repugnat. ¶ Dic sic̃ in ꝓcedẽti. q. videndũ ẽ ꝑ qd sit ordo accidentalis. 2o si in diuinis sit.

Quãtũ ad p'm dico. q. sic̃ ordo ꝑñs extrema p se est eẽntialis: ita ordo ꝑñs extrema p accñs est accñtalis sicut ordo localis est accñtalis: z sic̃ ordo durationis. nã nõ repugnat ordinato vt pri9 fm vnũ ĩsto/rũ ordinũ: ẽt ordinari vt posteri9: vt qđ est ꝑus ꝫ locũ vel tps potest eẽ sine repugnãtia posteri9. ¶ Nũc videndũ de sunt q̃tuor regule declarates istũ ordinem oppositeprioꝝ9 datis regulis de ordie eẽntiali. ¶ Prima ẽ. Posri in ordine accñtali nõ repugnat eẽ sine posterioꝝ: nec eꝰ. qz quecunq3 accidentalem connexionem bñt adinuicez: accidũt sibi adinuicẽ: ꝫ ordinata ĩsto ordine sũt hꝰ. s. bñt accñtalẽ ꝓnexionẽ adinuicẽ. g̃ sicut prius põt eẽ sine posterioꝝ: ita eꝰ. ¶ 2a regla est. q. in ĩsto ordine possibil' est circulatio: sic̃ ꝑz de motu locali circulari: eꝰ ꝑtes sũt eiusdẽ rõnis: z ꝑ accñs ordinate. Ille aũt q est ꝑor ꝓtingit eẽ posterior: z posterior ꝑor: qz ps q̃ primo est prior: postea est posterior: z eꝰ. pp circulũ. ¶ 3a regula est q. in ĩsto ordine põt eẽ ꝓcessus in infinitũ: qz vnum aliud nõ ꝓsupponit: cuius oppositũ est in ordine eẽntiali. ¶ 4.a regula est. q. iter illa q̃ sũt eiusdẽ rõnis est accidentalis ordo: cuius oppositũ est in ordine essentiali: quare negat̃ ibi ꝓcessus in infi'm. hic nõ ꝑt negari: vt ꝑz. ¶ Cõtra ꝓmã: q. ꝑius z posterius sunt correlatiua ꝫ quẽcũq3 ordiñ: ꝫ correlatiua posita se ponunt: z vnuz nõ ꝑt eẽ sine alio: ergo segtur q. vnũ istoꝝ ordinatorum non potest esse sine alio, ergo z̃. ¶ 2o sic. Ꝺ scõaz

regulam

regulã: q. in quocũq3 ordine ꝑor le est idẽ esse ꝑius se/ipso. Sꝫ si eẽt possibilis circulatio in accidẽtal'r ordinatis: ita sequeret̃ q. idẽ esset ꝑius seipso. sic̃ in ordine eẽntiali. g̃ z̃. ¶ 3o Ꝺ tertiã: posito ꝓcessu in infi'm in accñta liter ordinatis: sequitur illud idem in essentialiter ordinatis: quia quocunq3 addito sit noua species numeri inter quas est essentialis ordo: sed inter illa essentialiter ordinata non est accidentalis ordo: ergo nec est interista. ¶ 4.o contra quartã. Inter illa q̃ sunt eiusdem rõnis nõ ꝑt eẽ relo disquiperãtie: ꝫ prius z posterius: q̃ imꝑortat ordo accñtalis: sunt relones disquiperãtie. g̃ vi q. nõ possit eẽ inter ea q̃ sunt eiusdem rõnis ordo accñtalis. ¶ Ad p'm dico q. ꝑius z posterius ꝑñt accipi dupl'r. Uno mõ formal'r: vt. s. dicunt relones prioritatis z posteriozitatis: vl' cõposita ex fundamẽto z re': z isto mõ in quocũq3 ordine ꝑus nõ ꝑt esse sine posteriori. ¶ Alio mõ ꝑñt accipi fundamẽtal'r: vt supponũt ꝓ fundamẽtis relonũ: z isto mõ in accñtal'r ordinatis ꝑius põt eẽ sine posteriori: z eꝰ. In eẽntial'r aũt ordinatis ꝫ ꝑius possit eẽ sine posteriori: non tñ eꝰ. ¶ Ad 2m dico q. sic̃ nõ est icõueniẽs q. idẽ differat a seipso ꝓ accñs: ita nõ est incõueniẽs q. idẽ sit ꝑius seipso ꝓ accidẽs. tñ eẽntial'r loquẽdo. s. ex rõne formali nec vnuz nec aliud est possibile. ¶ Ad 3m dico de numeris z speciebꝰ numeroꝝ: q. ad posteriꝰius eũdo in eẽntial'r ordinatis põt eẽ ꝓcessus in infinitũ: vt oñsum est: non tñ ad ꝑius. in ꝓposito aũt segt̃ nõ solũ versus posterius: ꝫ ẽt versus ꝑius. ¶ Ad 4m dico: q. ipossibile est ꝑius z posterius esse iter iduidua eiusdẽ rõnis ꝑcise: ꝫ vbicũq3 est ordo fm ꝑius z posterius sine accñtalis: sine aliꝰ sp inordinatis sunt aliq̃ alteri9 z alteri9 rõnis: qb9 tñ induidua eiusdẽ rõnis ꝓ accñs ꝙungunt̃. ¶ Exemplum de ordine fm locum qui est inter petrum z mauritiuz: quibus necessario sunt annexa distincta vbi spẽ: ad hoc q. ipsa sint ordinata fm locuz. Unde dico z cõcedo generaliter loquendo: q. omnis ordo accidẽtalis reducitur ad essentiam: nec est possibile inuenire ordinem accidentalem sine essentiali.

Quantum ad 2m principale. s. Utr ordo accidẽ talis sit in dinis. Dico q. nõ iter ꝑfectiones qdditatiuas: nec iter relones de qb9 dictũ ẽ superius. Tñ inter rõnes cões nõ vi incõueniẽs ponere. Silitudo enĩ qua ꝑ filio sil'is est: prioꝝ est similitudine qua ſpũſſanctus similis est ꝑ: q̃ tñ sunt vl' ꝑñt eẽ eiusdẽ rõnis: z sic vi q. talis accidẽtalis ordo est inter istas relones. ¶ Intelligẽdũ tñ q. ordo accñtalis põt accipi dupl'r: sicut z accñs. Cõuenit enĩ aliqd alteri accidere: sicut accñs accidit subto. Uel alio mõ sicut inferi9 accidit supioꝝ: sicut dicim9 q. accidit aĩali q. sit risibile. Isto 2o mõ põt esse in quidditatiuis ꝑfectionib9 ordo accñtalis: sicut põt patere ꝓ ea q̃ dicta sunt supi9: qđ sic declarat̃. Nã ſpũs ãt ex eo q. ſpũs nõ est posterior deitate: subalternũ semꝑ est posterius quocũq3 alio ſpãliſſimo: q. tñ in deo/ꝓp ꝑfectionẽ: prioꝝ sunt q̃ sunt ꝑfectioꝝ: z ratio deitatis est perfectioꝝ: relingt̃ q. sit prioꝝ ſpũs posterioꝝ. Jn creaturis aũt: q. imperfectioꝝ sunt prioꝝ ꝓp imperfectionẽ: z subalterna sunt ꝑfectioꝝ spãliſſimis: binc est q. spiritus: q. subalternũ: est ꝑor natura specifica angeli. non ordinatur ergo deitas ad rationem ſpiritus ex ratione quidditatiua ſpiritus eo modo quo nunc ordinatur: sed ex alio. Eodem mõ dico de ſpiritu respectu entitatis: quia ĩ creaturis entitas est prioꝝ: z in deo posterioꝝ fm vnum modum dicendi superius. ¶ Ad argumentum in oppositum per iaz dicta patet. ¶ Questio. III.

Queritur Utr qualẽ ordinẽ bñt aliq̃ vbi distinguũtur fm rationez. Talẽ habeant vbi distinguunt̃ fm rationez. Ista enĩ ꝓp multũ cõiter ꝓceditur. Ideo ad vidẽdũ de veritate istius quero istam questionem. ¶ Dic sunt duo difficilia. Primum est accipiendo rationem ꝓ ratione fabricata ab anima. Utrum teneat regula. Secundum difficile est. Utrum accipiendo rationem ꝓ ratione quidditatiua.

Quãtuz ad p'm supponẽdo distõnẽ rõnis possibilẽ. Dico q. ꝓpositio ista est vera. Qualez ordinẽ bñt aliq̃ z̃. ¶ Et ꝓbo 4.r. Primo sic. Oñcũq3 rõ ex b̃ qđ cõcipit distõnẽ eẽ alicubi ponit alibi distõnẽ: opz q. eo ordie eã ponat q̃ ordie iuenit eã z ꝓcipit: doc ꝑz. Nã distõnẽ quã facit intellectus: opz q. similez bẽat in re: nõ dico q. in re cui attribuit: ꝫ in re a q̃ accipit: aliqn eẽt illa distõ ficta: sicut chimera: opz g̃ q. distictiõ quã facit ĩtell's aliquo mõ sit a re. res aũt nõ mouent nisi eo ordine quẽ bñt illa q̃ sunt distincta: g̃ cũ intellectus eo mõ attribuat/quo mouet̃ a re: talẽ ordinẽ bẽbũt in ĩtellectu q̃lẽ in re bñt. ¶ 2o sic. Quicunq3 ponit ĩtellectũ z volũtatẽ distingui in deo: fm rõnẽ ponit talẽ ordinẽ inter intellectũ z voluntatem saltẽ rationis q̃lẽ ponit realẽ inter intellectũ z volũtatẽ: vbi realiter distinguunt̃. hoc nõ est nisi ꝑ istã regulã. ¶ 3o sic. Qz talẽ ponimus ordinẽ inter vl'ia. s. inter aĩal z boiem q̃ nõ distinguunt̃ nisi fm rõnẽ: qualẽ ponimus inter sensibile z rõnale: q̃ qdditatiue distinguunt̃: a gbus ꝑoza accipiunt̃. ¶ 4o sic. Qz potẽtia ĩtellectiua nãliter z necessario opat̃ fm q. mouet̃ ab obiecto tali ordine. s. fm rões formales: g̃ vniformiter opat̃. ¶ Sed ꝓtra. Ordo simpliciter nõ põt esse talis qualis est ordo fm qd: nec est ei similis: ꝫ ordo inter res z res est simplr ordo. ordo aũt rõnis nõ est ordo nisi fm qd: g̃ z̃. ¶ 2o qz enti reali z enti rõnis nihil est cõe vniuocũ: ꝫ q̃ nõ bñt aliqđ cõe vniuocũ nõ ꝑñt ordinẽ eiusdẽ rõnis bẽe: ergo ordo iste z ille nõ erũt siles. ¶ 3o sic. Nã prioza quo ad nãz sũt nob posterioza: ꝫ ordo q. est in re ẽ ordo nãe: g̃ nõ semper talẽ ordinẽ bñt in ĩtellectu qualẽ bñt in re. ¶ 4o sic. Demõstram9 multa de deo a posterioꝝ: z ꝑ ꝑñs aliqua demõstrata de deo sunt in ĩntellectu posterioza q̃ aliq̃ in creaturis: ꝫ in re ꝑstat q. nihil in deo est posteri9 creatura. g̃ z̃. ¶ Ad p'm nõ est ĩtelligẽda regula: q. sicut in re est ordo realis: ita in ĩntellectu: sed q. sicut ĩntellectus in re est prioꝝ naturaliter volũtate: ita ꝓportionabil'r z suo mõ essendi in ĩntellectu est etiaz prioꝝ volũtate. ¶ Ad 2m dico eodẽ mõ: nã nõ est ĩtelligẽdũ q. ordo rõnis sit in re z in actu: sed q. sicut in re ẽ realiter ordo: ita ꝓportionabiliter in ĩntellectu erit talis vel ꝑsil is ordo. ¶ Ad 3m dico. q. regula ĩtelligẽda est q̃n ĩtell's fabricat distõnẽ ex distõne quã videt̃ re: z tunc qualis ordo offert̃ sibi in re talis erit ĩ ĩtellectu: nõ est aũt ĩtelligẽdũ de ea quã facit ĩntell's ex ĩmpfectione sua. ¶ Ad 4.m dico eodẽ mõ. nã q. a posteriori demõstramus ꝓza: hoc est ex ĩmpfectione ĩtell's nr̃i: z ideo de talibus nõ tenet regula: ꝫ de distõne facta ĩter ĩntellectũ z volũtatẽ in deo fm q. inuentũ est in creatura: de tali tenet regula.

Quantũ ad 2m principale vidẽdũ ẽ. Utrũ hec regula teneat accipiẽdo rõnẽ ꝓ rõne formali qdditatiua nõ fabricata ab aĩa: q. de rõnibus ab aĩa fabricatis nõ curo mõ: de rõne ãt quidditatiua nõ fabricata ab aĩa: oñdo q. regula valet. Et oñdo q̃dplici ratione. ¶ Primo sic. Oñcũq3 aliquis ordo cõpetit extremis ex rõnibus formalibus eorum: vbicunq3

p'm Franc. M. I 3

E
Regula fretica examinat. vide Sco. 1. q. quolibeti arti. 2. z vbi ibi notani. Rõ duplex.

ꝑ m9 arti.

Ꝓbatio q̃ drupler.

Lozrñdentia ex ꝑte rei ipsi rõni regrit: z qualis. vide optime.

F

Objicit q̃ drupliciter.

G

Nobiles regule sco. z ad de pl'a alia.

H

A.l. tõ de ĩbus. 2a arti.

Ꝓbatio 4r nobilis valde vide totũ.

Ꝓbatio dupler.

Objicit quadrupliciter.

Ꝓbatio vnica.

Responsio triplex.

Ecce qđ q̃ris

'4. regula. Ꝓbatio dupler.

Objicit quadrupliciter.

Ordo durationis in quãtũ talis est accidentalis.

3. regula.

L

M

K

Objicit quadrupliciter.

Ordo accñtalis.

Declaratio exemplaris. Declaratio regularis.

Q

1. regula.

A. l. ita p se patet.

2. regula.

3. regula.

4. regula.

Objicit quadrupliciter.

Ordo ois q̃tit alteritatez rõnis ordinatoꝝ: vel prioꝝ vel concomitanter.

C

Mõ signãter bene ponderando.

2o arti.

1. arti. Ordo accñtal'.

Ordo accñta lis dupler.

D

Ꝓbz. e. de differẽtia in ꝑor ꝓprio.

B

Ꝓrius z posteri9 dupler.

Ecce qđ q̃ris

Ordo ois q̃tit alteritatez rõnis ordinatoꝝ: vel prioꝝ vel concomitanter.

C

Mõ signãter bene ponderando.

2o arti.

1. arti. Ordo accñtal'.

Ordo accñta lis dupler.

D

Ꝓbz. e. de differẽtia in ꝑor ꝓprio.

B

Ꝓrius in diuinis z i creaturis aliter z aliter.

Ꝓrius z posteri9 dupler.

Ordo ois q̃tit alteritatez rõnis ordinatoꝝ: vel prioꝝ vel concomitanter.

C

Mõ signãter bene ponderando.

2o arti.

1. arti. Ordo accñtal'.

Ordo accñta lis dupler.

D

Ꝓbz. e. de differẽtia in ꝑor ꝓprio.

B

Ꝓrius in diuinis z i creaturis aliter z aliter.

Ꝓrius z posteri9 dupler.

Ecce qđ q̃ris

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

inuenium̄t tales rōnes formales: inuenit̄ talis ordo: sed eedē rōnes sunt vbi distinguunt̄ fm rē: vbi distinguū tur fm rōnes fōzales coz:g idē ordo erit vtrobiqz accipiēdo ordinē: g eis cōpetit ex rōnib⁹ fōzalib⁹ coz: talis est ordo cētialis. Ad ꝓpositū. in deo vel in creatura itelligere ⁊ velle sic se hn̄t. g̃ ⁊. ¶ 2° sic. Oñcūqz ali qua sūt eiusdē rōnis fōzalis: gcgd est demōstrabile ō vno ⁊ de reliquo: ſz intelligere ⁊ velle in creatura: vbi distiguunt̄ realr: ⁊ in deo: vbi rōne distiguunt̄: mō ꝓdicto itelligēdo rōnē: sunt eiusdē rōnis fōzalis: pōt ār demōstrari de intellectione creata ex rōne fōzali itellectiōis qō ꝓcedit volitionē: g̃ poterit ⁊ in deo: ⁊ sic idem ordo erit vbi erūt distincta realr ⁊ rōne. ¶ 3° sic. Per illud qō ineſt alicui p accīs nō variat̄ illud qō ineſt p se: ſz ordo ꝓnis rōnes fōzales eis p se ineſt. Eſſe aūt realr idē vel realr distictū ieſt p accīs. g̃ ordo nō variat̄ ex isto.

K

¶ 4° sic. Ordo p se ꝓcedit distōnē fōzalē: q̄ est ex rōnibus formalib⁹ coz gdditatiuis: ſz vbi sunt eedē rōnes gdditatiue: eadē est distō gdditatiua ⁊ formalis. g̃ vbi eedē rōnes: ibi ⁊ idē ordo erit. ¶ Sz ꝫ hoc instat 4°.

Obiicitur q̄drupliciter.

¶ Primo sic. Actus ⁊ obm vbi distinguunt̄ fm rē talē ordinē hn̄t: ꝙ actus depēdet ab obo. ⁊ hoc cētialr. g̃ vbi nō distinguunt̄ realr: actus depēdebit ab obo: ⁊ sic in deo. ¶ 2° sic. Ordo eminētie vī esse p se: ⁊ ꝓsequitur rōnes fōzales: ſz intelligere ⁊ velle sunt ordinata: vbi distinguunt̄ realr fm ordinē eminētie. g̃ ⁊ in deo erūt ordinata fm illū cūdē ordinē. ¶ 3° sic. Nā ordo cālitatis vī esse ordo p se. sed actus ⁊ obm sic se hn̄t ꝙ actus cātur ab obto: vbi distinguunt̄ realr: g̃ eodē mō in deo vbi distinguunt̄ formalr. ¶ 4° sic. Nā ordo durationis realiter est inter habitū ꝓncipioz ⁊ habitū ꝓnuz: qz altera ꝓmissarum est ꝓius tpe nota q̄ ꝓ: ergo cuz ita sit in creatura: ita eodē mō erit in deo. ¶ Ad ꝓmuz istoꝝ dico: ꝙ ordo depēdēte est accidētalis ⁊ nō essen tialis. Eodem mō dico de ordine eminētie ⁊ ordine cālitatis: ⁊ ēt durationis: qz oēs isti sunt accītales respectu rōnū formaliū: q̄ sunt cōes.

L

Actus intelligendi duplicit accipi pōt ⁊ est singulare valde.

¶ Intelligēdū tn̄ est ꝙ actus intelligēdi pōt dupl'r accipi: vel inquātū causatus est ⁊ determinate speciei: ⁊ sic ordines isti: tā dependētie respectu obiecti: q̄ eminētie respectu volitionis: q̄ cālitatis respectu obti oēs: vt sic sibi sunt cētiales: ⁊ sequunt̄ rōnē formalē eius: ꝙ quā ponit̄ actus in tali specie. sed nec sic est in deo ꝫ istā rōnē fōzales: ga nec vt sic dicit ꝑfectionē simplr. ¶ Alio mō pōt accipi vt est transcendens: ⁊ vt dicit ꝑfectionē simplr. Et isto mō dico: ꝙ nullus istoꝝ ordinum est essentialis: ſz oēs sunt accītales: qz sibi ꝓueniunt ꝑcise ex ꝓiunctione sui ad actū ꝓmo mō dictū: ⁊ qz talis ꝓiūctio sibi nō ꝓuenit nisi p accīs: hīc est ꝙ ordines illi nō ꝓueniūt actui isto mō accepto nisi p accīs: ⁊ isto mō ꝑcise est in deo: ⁊ nō ꝓmo mō. per idē ꝑs ad rōnes oēs: ⁊ instātias ductas in oppositū. ſ. de oīb⁹ illis ordinib⁹: qz vt est in deo conuenit sibi ordo: vnde sequitur rationē eius formalem.

M

D. duplex.

¶ Sed hic sunt alique difficultates. Prima est de ordine nature. Utrū sit p accidēs vel p se. ¶ Dico ꝙ ordo nāe consequit̄ rōnes formales ordinatoꝝ: ⁊ p ꝓns vbi ipse sunt ibi erit: ⁊ quia sunt in deo ibi erit ⁊c. ¶ 2ª difficultas est: qz ordo nāe videt̄ esse in deo inter actus intelligendi ⁊ volendi: ⁊ tn̄ respectu contingētiū actus volendi ꝓcedit actum intelligēdi. Nā ꝓius volūtas diuina determinat q̄ intell's diuinus intelligat.

Ordo intellectiōis diuine ad volitionē diuinam duplex.

¶ Dico ꝙ inter istos actus quantū ad absoluta coz est talis ordo: ꝙ actus intelligendi ꝓcedit actū volendi: sed vt terminat̄ ad extra nō hn̄t talē ordinē: ſz oppositū. Primus est cētialis. Scōs accītalis: nō eni secūdus ꝓsequitur rōnes formales intell's ⁊ volūtatis: sed primus sic:

N

Vid. I. dist. 39. ⁊ alibi.

⁊ ideo ꝓmus est ordo nāe: scōs nō. ¶ 3ª diffi. est si aceꝑ dicēdi sit ꝓior ordine cētiali actu itelligēdi in nobis.

Regula ca. 1. dist. 11. 2. 3. dist. 4. ⁊ dist. sept.

¶ Dico ꝙ tā in diuinis q̄ in creaturis: sicut postea declarabit̄: actus itelligēdi ſp ꝓior est actu dicēdi: ſz Scotus videat̄ B dicere in deo ⁊ nō in creatura: tn̄ dico ꝙ ꝑ euidēter onīdi: ꝙ ēt i deo ⁊ i creatura. ¶ Qō. IIII.

Obiicitur

Q

Ueritur. Utrū in essentialr ordinatis ⁊ realr distinctis ꝓius possit per diuinam potentiam fieri sine posteriori. Qz non: quia ꝓius est cozrelatiuuz ad posterius: ergo non potest esse sine eo.

¶ Contra. ꝓius non dependet a posteriori.

Hic introducit̄ regula fris Joā. q̄ talis est. Oñcūqz sūt aliq̄ cētialr ordinata ⁊ realr distincta: de⁹ ꝑt facere ꝓius sine posteriori: hec aūt regla ꝓfirmat̄ rōne: ⁊ ꝓ sic. Oñcūqz est aliq̄ agēs q̄ quātū est ex se ꝓtingēter agit: nec pōt necessitari ab aliq̄ extrinseco: si ꝓducat duo realr distincta: ⁊ vnū ꝓus ꝓducat q̄ aliud: ꝓiori ꝓducto pōt nō ꝓducere posterius: ⁊ sic a ꝓductiōe posteriozis cessare: ſz de⁹ est tale agens ⁊ nō pōt necessitari g̃ ꝓori ꝓducto poterit cessare a ꝓductione posterioris. Maior dī manifesta: qz ex quo agens agit quantuz est ex se ꝓtingēter: nec aliquid aliud pōt eū necessitare nō vī q̄ ꝓducto ꝓiori nō possit de⁹ cessare a ꝓductione posteriozis. ¶ Si dicas ꝙ hoc impedit coexistia poris respectu posteriozis: hoc nō valz: qz cū ꝓducto ꝓori ab eo nō possit necessitari: ⁊ quātū est ex se ꝓtingenter agit: cessare poterit a ꝓductione posterioris. ¶ Dec rō ꝓfirmat̄ 4ª. ¶ Primo sic. Agēs nāli necessitate circa aliquē effectū: eadē necessitate ꝓducit oē neciū ad ꝓductionē effectus: sed ꝑ te, ꝓducto fundamēto vel subto q̄ est ꝓius: necessitat̄ deus ad ꝓducēdū actum vel respectus: vel illud qō est posterius: ꝓductio aūt ꝓioris est necessaria ad ꝓducēdū posterius: g̃ seqū ꝙ eadem necessitate ꝓducet ꝓius q̄ ꝓducet posterius fm te. ¶ 2° sic. Oñcūqz aliq̄ agens nāli necessitate inclinat̄ in terminū: eadē nēcitate determinat se in termio quātū pōt: ſz ꝑ te, de⁹ necessitat̄ ad ꝓducēdū respectū fundamēto ꝓducto: g̃ necessario ꝓseruabit illū. Iteꝝ seqūꝝ ꝙ dū ꝓducet aliq̄d ad extra de necessitate nō posset nō ꝓducere: qđ est flm. ¶ 3° sic. Oñcūqz aliq̄d agens agit ex toto conatu ꝓducit ꝑfectiozē effectū quē potest ꝓducere. Si g̃ de⁹ de necessitate ꝓducat. b. a. ꝓducto: ꝓduceret. b. ita ꝑfectū sicut posset: ⁊ sic posita albedine causaret similitudinē ꝑfectiozē q̄ posset: qđ est falluz. ¶ 4° sic. Necessario agens agit q̄cito pōt: si g̃ ꝓducto fundamēto ꝓduceret respectū necessario: ꝓduceret fundamētū ⁊ respectū ab eterno. ¶ Sed ꝫ istud instatur 4ª. ¶ Primo de cōposito ex mā ⁊ forma. Nā materia ⁊ forma simul sumpta sunt ꝓiora cōposito. g̃ poterit deus ea sil' facere: ⁊ tn̄ nō erit cōpositū: qđ videt̄ absurdum. ¶ Secundo sic. Omnis causa videtur esse ꝓior ⁊ realr distincta a suo effectu: sed deus nō posset albedinē imꝑimere: nisi sequeret̄ albū g̃ nō oē ꝓius realr distinctū pōt esse sine posteriori. ¶ 3° sic. Impossibile est aliquid esse vel fieri sine eo: quod est eius diffinitiuū: sed quantitas ingreditur vt diffinitiuū hominis: quia coꝛpus organicum: constat autem ꝙ substantia est ꝓior ⁊ realiter distincta ab accidēte. g̃ ⁊c. ¶ 4ª sic. Omnis effectus sicut in esse dependet a deo: ita in fieri ⁊ conseruari. cum ergo non solum inquantum in fieri paternitas dependeat a deo: sed etiam in conseruari: poterit deus ꝓo ꝓimo instanti influere ⁊ postea non influere: ⁊ sic erit pater ⁊ filius sine paternitate: ⁊ sic pater ⁊ non pater: nam ex hoc ꝙ hic homo est genitus ab illo: est filius illius: erit ergo sortes genit⁹ a plato-

A

De tertia entitate op. 2ª.

Cōsidera cartē ⁊ pondera bene.

Nota dñ de effectu formali respectu sue cause.

Qz nō possit eē hō sine q̄titate: ſz bene corpus: q dñ ponderabis.

B

Ecce qō ḡris ſz ꝑsidera istā iam.

Nuel Uuar, ⁊ alios.

Euasio.

D. scruplex.

Corpus sine figura an possit fieri?

C

Uoiales vide Sco. 2. dist. 2. q. 9. ad h.

Cōsidera istā nā: nō Sco. tm̄.

Replica.

Ponit q̄tita tē de numero respectui. Et fundamētum posito termino posse esse sine respectu in subiecto adueniēte. vide ſ. dist. 29.

D

Nuere hūc i 4. in mā 6 eu charistia. ⁊ in localib⁹ ⁊ ſ. dist. 24. ⁊. 25. vel. 14. ⁊ 15. termin⁹ actionis duplex.

Examina dñ ista ex Sco. Terminus acquisit⁹ p actionē est ꝓr ipsa q̄s est singularē. vide. ī. dist. 32. ⁊ alibi.

tone: ⁊ tn̄ nō erit filius: nec plato erit pater. ¶ Ad ꝓm si dicat ꝙ cōpositū nō addit 3ᵐ entitatē: sicut dicūt aliqui: facile est euadere. Tenēdo aūt oppm: opz dicere ꝙ aīa ⁊ coꝛpus pñt simul eē: ⁊ tn̄ cōpom nō resultabit: posset enī aīa ꝓiūgi coꝛpori: vt motor: ⁊ tn̄ nō resultabit aliq̄d tertiū cōpositus: sicut nō resultat ex angelo ⁊ coꝛpe: cui vnit̄: aliq̄d 3m cōpositū ex eis differēs. ¶ Ad 2m. Si dicat ꝙ effectus fōzalis differt a fōza: illi sic dicētes hn̄t dicere ꝙ de⁹ pōt albū facere sine albedine. si volūt dicere ꝓnter: vel potius albedinē in subo sine effectu. ſ. sine albo. Sed ego dico ꝙ eē albū nihil aliud est q̄ albedo: ⁊ subm ⁊ vnio albedis ad subm. Et istis positis est impoſe qn illud ponat̄. ſ. eē albū q̄tūcūqz sint ꝓxa: qz nō distinguunt̄. ¶ Ad 3m dico. ꝙ deus oēm subaz ꝓiorem accīte pōt fine illo accīte facere. Et iō coꝛpus qō oꝛ organicū: qz est ꝓus ⁊ realr distinctū a q̄titate pōt facere sine ea: ſz boiez nō pōt: qz ꝫ hō sit differēs realr a q̄titate: tn̄ ꝓsupponit q̄titatē: ⁊ est quodāmō posteriozq̄titate: ⁊ sic deficit ꝓxitas: ⁊ p ꝓns nō pñt separi. ¶ Ad 4m dico ꝙ nō vī incōueniēs: ꝙ de⁹ influat in fundamētū relōnis nō influēdo in relōnē: cū fundamētuz sit ꝓus ⁊ realr distinctū: ⁊ sic deus poterit facere ꝙ Petrus ⁊ Martin⁹ sint: ⁊ tn̄ pīnitas nō sit in Petro: nec filiatio in Martino formalis ⁊ actualis: ſz tn̄ fundamē talis: qz illa nō differt ab eis. ſ. a fundamēto: ⁊ sic ꝑs ad illud. ¶ Sed hic adhuc remanēt alique difficultates. ¶ Prima est. Utrū de⁹ possit facē mām ⁊ formā vnita sine vnione. Dico ꝙ nō: qz oē vnitū est effectus formalis vnionis: mām tn̄ ⁊ formaz bene pōt facere sine vnione. ¶ Scda difficultas est. Utrū de⁹ possit facere coꝛpus sine figura. ¶ Dico ꝙ supposito ꝙ de⁹ possit facere coꝛpus ſfinitū: tūc tale coꝛp⁹ erit sine figura. Si āt dicat̄ oppm: tūc erit difficile euadere. ¶ Dicit̄ tn̄ aliq̄ ꝙ iste extremitates. ſ. superficies ⁊ punct⁹ nō dicūt aliq̄d positiuū. sed nihil aliud est pūctus: nisi nihil plus de linea: ⁊ sic de alys. ſ. de linea respū supficiei: ⁊ supficie respectu coꝛporis: hoc est difficile tenere ⁊ defendere. ¶ Jō dico alr. Qz illa oīa nihil absolutū dicūt: sed ꝑcise respectū: sunt enīz extremitates aliozꝫ: sicut punctus est extremitas linee: ⁊ sic de alys. ¶ Et si dicas qūo al bedo que est ens positiuū ⁊ absolutū pōt fundari in superficie: que est ens respectiuū. Dico ꝙ nec albedo fundatur in supficie: nec supficies in albedine: ſz ambo in eodem subo: de hoc alꝫ. ¶ Sed dices: qūo dicere debes de linea dum est sine puncto: ⁊ supficies sine linea: ⁊ sic de alys. Dico ꝙ oīa sūt finita fundamētalr: nō tn̄ formalr actualr. Et sic vōm est: sicut dicerem⁹ de duabus albedinib⁹ sine simīlitudine. Esset enīz iter eas simīlitudo fundamētalis. sed tn̄ nō formalis nec actualis: que est accīs: ⁊ pōt ab eis separi. ¶ Tertia difficultas est. Utruz deus possit facere actionē sine termino. Dico ꝙ sicut iferius declarabit̄ ꝙ actio respicit passuz tanq̄ terminū: ⁊ sicut nō pōt fieri respectus sine termino: ita nec actio sine passio: qz termin⁹ est ꝓz ipsa relone nāliter ⁊ ordine cētiali. ¶ Sed si fieret qō. Utruz deus possit facere actionē sine termino. ſ. ꝙ accipit esse p istā actionē: pōt dici ꝙ nō. sicut enī declarabit̄: actio ꝓsupponit ꝓductionē: ꝓductio aūt tam actiua q̄ passiua ꝓsupponit terminū: qz actio vel ꝓductio actiua ꝓsupponit fundamētū ⁊ terminū: ꝫ enīz est gñale cuilibet respectui. Productio. n. passiua fundat̄ in termino ꝓducto: g̃ ipm ꝓsuppōit: ⁊ p ꝓns actiua: qz simul nā est cū passiua. Dico g̃ ꝙ deus seperare nō posset actionē a termio: ꝫ distinguunt̄ realr: qz ordine cētiali ⁊ nēcio actio ꝓsupponit terminuz: ⁊ sic ꝑs ad illud. ¶ Quarta diffi. est. Si de⁹ possit facere motū sine termino: qz vī

E

Motus 2ª.

Fluxus fōzaliter quid?

Qz ꝫ dck coꝛpus ncurrus: nō tn̄ hō: sed consīdera.

F

Et si nō ꝓducitur ꝓuatio tn̄ inducit̄ ſz considera. vide. 2. dist. 1. ⁊ 2. q. 1. in sco. ⁊ vbi ibi nōte

Ro. 5. a.

G

Gala. 5. d.

esse ꝓior realr ⁊ cētialiter: ⁊ distinctus realiter. Dico ꝙ accipiēdo motū ꝑo forma fluēte: que nō est aliud a termino. ꝑs ꝙ pōt. Sed accipiēdo motū ꝑo fluxu fozme: g̃ nihil aliud est nisi ordo ptiuz fōrme: ⁊ ordo sicut glūber respūs ꝓsupponit terminū ⁊ fundamētū: relinquit̄ dōm ꝙ motⁿ nō pōt eē sine termino: qz posteriozeo. Eodē mō dico de mutatiōe. Ipsa enīz est posteriozq̄titate: ita fozte nō pōt facē boiez sine illis mixtionib⁹. ¶ Jō dico ꝙ sicut coꝛp⁹ pōt fieri sine q̄titate: ſz nō bō: ita coꝛp⁹ pōt fieri sine istis mixtionib⁹: ꝫ non bō vel būanitas. ¶ 6ª diffi. de luce ⁊ tenebris reaeris. Utrū aer possit fieri sine eis: ita ꝙ aer eēt ꝙ nō eēt nec lucidus nec tenebrosus. ¶ Dico ꝙ hec regula nō tenet in ꝓuatione ⁊ habitu: qz ꝓuatio nō ꝓducitur: ſz ex sola amotione habit⁹ inducit̄. Et iō nō pōt fieri ꝙ subm non sit sub altero eozum: qz si excludat̄ habitus eo inducit̄ ꝓuatio. ¶ Ad argumentum ex dictis ꝑs.

¶ Distinctio. XVII. ¶ Questio. I.

Jam nunc accedamus ⁊c.

Ueritur Utrū necesse sit ponē charitatē creatā i aīa nr̄a Qz nō. Apl's. Charitas dei diffusa est in cordibus vr̄īs per spūm sanctuz. ¶ Cōtra. idē Apl's. Fructⁿ spūs sancti est charitas. ¶ Circa ista qōnē opz videre de necessitate charitatis quātum ad pom ordinatā. Et scōo quātū ad pom absolutam.

Ro. 5. a.

Gala. 5. d.

Quantū ad ꝑm fuerūt antiquⁱ q̄uoz opi. ¶ Prima fuit opi. Pelagy. ꝙ. ſ. ad actū meritoriū nō regrit̄ charitas sine gr̄a: nec spālis influētia: sed ꝙ ex puris nālib⁹ posset hō mereri vitā eternā: nā ea q̄ nō sunt in pt̄e nr̄a: meritoria eē nō pñt. ¶ 2ª opi. fuit ꝙ regrit̄ charitas: nec ipa sufficit: ſz opz ꝙ fit ibi assistētia spūssancti ⁊ influētia: qz cū oīa sint creata nō vī ꝙ aliq̄d creatū possit actū dignū tāto ꝓmio cāre. ¶ 3ª opi. fuit Magri. ꝙ. ſ. ad talē actū meritoriū regrit̄ spūsancti influētia: ⁊ nō regrit̄ charitas nec aliq̄ creatura: ga psona dīna. ſ. spūssancti potēs est facere sine illa creatura q̄ posset facere cū illa. ¶ 4ª opi. ꝙ ad talē actū sufficit sola charitas: nec regrit̄ assistētia spūssācti spālis: eo ꝙ dona supnālia videnī sufficiētia ad faciēdū talez effectū deo acceptū fm ordinationē dīnam. ¶ Prima istaꝝ opionū stare nō pōt: sed erronea reputat̄. Est enī opi. Pelagy. Ipse enī posuit ꝙ hō ex puris nālib⁹ pōt mereri vitā eternā: qđ est flz. ¶ Nec 2ª pōt stare: quia codē actu numero aliquis ꝑ ipm mereī vitā eternaz si hēat charitatem: ꝑ quem tn̄ non mereatur vitā eternā si nō habet charitatē: dato ꝙ idē actus habeat̄. Et hic oñdit̄ ꝙ spūssanctus spāl'r nō ꝓcurrat: qz ꝓius dū charitas nō erat actus erat positus in esse sine illo speciali influxu. ergo postq̄ habet charitatem iaz nō amplⁱ per quēcūqz influxum ponetur in esse. ¶ Si dicat ꝙ nō erit idē actus numero: sed distinctus. ¶ Contra. eodem modo arguitur de actu eiusdem rationis: qz actuz eiusdem rationis ⁊ eque intensum habet aliquando in charitate existens: ⁊ non charitatem habens: ergo non

ꝑm Franc. M. J 4

ꝑm⁹ articus. De po⁹ ordinata.

Opi. 4ª antiquorum.

H

Impugnatio dictaꝝ opinionum.

Euasio.

I Euasio 2ª.

K

Sustinet obs. magistri vt pt 3 in articulo sequēte habz locum magis

Cōcludit ens 4. op. plura.

Que regrun tur ad actum meritorium.

L

Dubium.

vī q aliqua alia cā ocurrat ad cāndū eū q̄ prius nō cō currebat. ¶ Sz ad ista pōt dici dupl'r. Uno mō q spi rit⁹sanctus ocurrat nūc ad vnū t nō prius sine varia tione illius actus saltē specifica: qz hoc nō est ipole: eo q est agens libe. t nō nāle. ¶ 2º mō dz q nō est incō ueniens ponere ūdos actus. ſ. meritoziū t nō meritoziū differre spē: qz alie t alie cāe ocurrūt ad istū q arguit distōnē specificā. ¶ Cōtra. p'm nō sufficit: nam ceteris cāis parib⁹ vī ipole vltrioze cām ocurrere gn effect⁹ variet: aut intēdat: siue sit cā libera: siue nālis: alioquin nihil ibi faceret cū ipsa nō ocurrēte nihil min⁹ causet effectus. Alia aūt oia paria ponunt. ¶ Nec 2m valet. Nā tūc ois act⁹ boni hois existētis in charitate differ ret spē ab oī actu eiusdē hois charitatē non habentis. qō vī incōueniēs. Jō non vī necessaria influētia spālis spūssancti cū equales actus t eiusdē spēi sint digni vita eterna t nō digni: t ēt in eodē: qō nō posset eē si eēt su pernālis influētia. ¶ 3ª opio. q̄ est Magri nō tenetur cōiter: eo q nō vī bn̄ ꝑsona dictis scōz̄. Nec ēt bn̄ ꝑso na dictis sacri canonis. Hīa enī t veritas p Jesuz cbz facta est. Jo. 1. Sed mihi vī q loq̄ndo de po⁹ dei absō luta: nō est ita opio absurda. Nā gcgd pōt deus facere mediāte cā 2º: pōt sine ea in gīe cāe efficiētis: pōt aūt p te, mediāte charitate: g̃ sine ea p se pōt: nec ēt est ita irrōnabilis: sicut dz: ſz sicut 2ª opio exaltat meritū per singularē influētiā spūssancti: ita ista multo magis exal tat p totalē spūssancti influētiā respectu actus. Istis g̃ trib⁹ modis dicēdi nō ꝓbabilib⁹ dimissis. Dico ſz q̄r tā opionē: q charitas sola cū alys q̄ dicenť sine spūssan cti influētia spāli regrit. ¶ Regrunť enī ad actū me ritoziū: ipsa volūtas: ipsa charitas: ipsa acceptatio di uina: t influētia gīalis: nō aūt spālis: eo q talis act⁹ eq̄ intēsi pñt bīi a nō bñte charitatē t ab bñte. ¶ Sz tunc ē vna difficultas. Ut enī seq̄ error Pelagy: qz sine spā li influētia pōt cāri actus meritor⁹. Dico q nō est error Pelagy: qz ipse nihil aliō ponebat ꝑter nālia t influētiā gīalē. Ego aūt pono ꝑter influētiā gīalē ipsam charita tē: que ſz oū est nāliter opet: tñ supnāliter ifundit: t sit cū boc regrit acceptatio diuina. ¶ Nec valēt rōnes p alys opionib⁹ inducte. Prima nō: qz ſz volūtas diuina coagat volūtati nr̄e: tñ si coagit q actus sp est in ptāte nr̄a: t sll'r charitas ocurrens. Nec rō ꝓz 2ª valet: qz ſz charitas nec aliqd aliud possit actū dignū tāto ꝓmio cāre quātū ex se: tñ ex ordine illius in cui⁹ ptāte ē ꝓmiū ꝓferre bn̄ est pole. Nec rō ꝓ 3ª: qz ſz ꝑbet q de⁹ posset al'r facere: tñ de facto nō ꝑbat: habemus enī grām esse factā: ꝑstat āt q grā q̄ facta nō est spūssancti.

Ad motiua op. rñdet.

2º arti. de po tentia absolu ta.

M

Op. aliorum. Vuere Tho. Articulus pi sanus.

Quātuz ō potētia dei absoluta possz de⁹ accepta re aliquē sine charitate: ita q charitas nō est necessaria quātū ad potētiā absolutā. Dicūt alig q de⁹ de po⁹ sua absoluta nō pōt de nouo aliquē acceptare nisi ifundat ei charitatē. Et hoc ꝑbāt sic. Impole est eē transitū de ∋dicto in ∋dictoziū sine mutatione facta in altero extremoz: ſz hic fit mutatio de nō accepto ad acceptū: t nō est mutatio ex ꝑte dei. ergo erit ex parte creature accepte. Sz nō pōt intelligi mutatio nisi aliqd habeat qō prius nō habuit. g̃ 2c̄. ¶ Cōfirmať: qz nulla volun tas aliquid acceptat qō nō ꝓius nisi ei⁹ intell⁹ aliter iu dicet de illo q̄ ꝓius: ergo si de nouo volūtas dīna acce ptat sine mutatione in creatura: est mutatio in eius in tellectu. ¶ Cōtra istā ꝑnē arguiť 4ª. Primo sic. Non est magis libera volūtas nr̄a circa obm q̄ volūtas di uina circa ꝓtingēt iam: sed nulla mutatione facta circa obiectū oditū: potest volūtas illud diligere spōte. g̃ 2c̄. ¶ 2º sic. Aut potest deus existentem in charitate acce

Impugn⁹ 4ª

N

Alia obz. qd sequitur nō bilis: ſz cetera bene.

O

Dst transiū fieri in opio bus imaginabus t multi tib⁹ a ∋dictō rio in ∋dictoziū q̄ sol vatari vel ma. Objicim 4º

P

C

Ego nō dubito

Modilio dis inter deum creaturam ad transitū dictum t mutari cēcom ter vel non.

Mutatio 2

Q

A.I. esse. Ens rōnis ꝓ t vbiqz notā dūcide Sco. 13. q. 4. Quodlibet.

Entis realis sūt duplicia.

In charitate creata fūdari acceptandēm ꝺdruplicem.

ptare: aut non. Si sic. ergo cum prius cū nō acceptaret erit transitus de contradictorio in cōtradictozium sine mutatione. Si non. ergo aliquid de necessitate vult citra vltimū finē: qō est falsum. ¶ 3º sic. Deus ab eter no voluit solē ꝓ tali die creare: t pro illo die potuit nō creare: quero in quo est mutatio: qz est trāsit⁹ ꝑs q nō in deo: nec in sole: qz nō erat adhuc. g̃ 2c̄. ¶ 4º sic. De⁹ ab eterno voluit aīam antechāi creare ꝓ tali die: t ad huc pōt nō creare eū: trāsitus g̃ fiet a ∋dictorio in ∋dictoziū sine mutatione. nō in deo ꝑ te, nec in aīa: qz nō dū est. g̃ vī q rō nō valet. ¶ Nec vī q ratio de muta tione quā isti pōnerāt plus ꝑbet q charitas sit necessa ria q̄ castitas: vel quodcūqz aliud: qō a deo infundere tur: qz tunc aliquid esset mutatū: nec hoc ēt concludit. Jō est alia opio q̄ dicit: q deus de potētia sua absoluta de nouo pōt acceptare: quā ꝑus nō acceptabat sine cha ritate: vel aliquo alio ifuso reali: nisi sola acceptatione passiua que est ens rōnis: qō declarať sic. Nā circa ope rationes īmanētes fieri pōt trāsitus de ∋dictorio in cō tradictoziū ex ꝑte obti sine mutatione in obo ꝑ solum respectū rōnis: sicut de⁹ de nō dilecto a me fit dilectus a me. Acceptare aūt est opatio īmanēs: sicut velle: pōt g̃ deus nūc aliquē acceptare que ꝓius nō acceptabat: nulla facta mutatione circa obz in eē reali: ſz forte trñ in esse rōnis: qz sic. in ea esset acceptatio passiua. ¶ Sz ∋ hoc instať 4ª. Primo sic. Nā ideo creatura pōt velle qō ꝓius nō voluit nulla mutatione facta circa obz: qa fit mutatio in volūtate: qz ꝓius nō habuit actū volēdi: nūc aūt hz: ſz si ponereť idē oīno actus t nō mutaretur videreť q oporteret mutationē eē in obto si fieret de nō volito volitū: cū g̃ in dīna volūtate nō sit mutatio: hz ꝓpositū. ¶ 2º sic. Nulla ∋dictio realis pōt saluari p nō reale: ſz velle t nō velle est ∋dictio realis. g̃ nō pōt saluari p ista acceptationem que nō est realis. ¶ 3º sic. Nullū ens simpl'r potest saluari p ens rm gd: ſz quan do aliqd fit de nō volito volitū: illa vī eē mutatio sim pliciter: acceptatio est ens ſz gd. g̃ p eā nō pōt saluari. ¶ 4º sic. Nā vī codē mō stare dubiū. Utrū de poten tia dei absoluta possit deus acceptare qō ꝓius nō acce ptabat sine illa aceptatiōe passiua. Ipsa enī acceptatio pari mō vī donū qōdā: sīc charitas. ¶ Ad p'm dico: q si creatura eodē actu vellet oīa libere sīc vult de⁹: eodez mō posset fieri aliqd de nō volito volitū a creatura si ne mutatiōe: sīc de deo dicim⁹: ſz qz nō ē ita: iō de deo dicimus q sic pōt fieri de non acceptante hoc acce ptans hoc sine mutatione non autez de creatura. Hoc autem possumus dicere: quia diuersis actibus vult t operatur circa diuersa obiecta. ¶ Ad 2m t 3m simul dico q duplex est mutatio: quedā est obiectiua: t q̄daz subiectiua. Mutatio obiectiua solū requirit aliqd vo litū in esse obiectiuo: t talis est qñ aliqd de volito fit vo litū. Sed qūo p ens rōnis pōt saluari esse reale. Dico q ens rōnis quātuz ad ꝓs spectat: est in duplici dīa: quoddā enī est fabricatū a rōne: sīc respectus ad scips: t p tale ens rōnis nūq̄ saluať aliqd reale. Aliud ē ens rōnis nō a rōne fabricatū: ſz a rōne derelictū. t hoꝺ sint respectus: intellecti: voliti: dilecti: t huiusmodi. per ta lia aūt rōnis entia bn̄ pñt saluari mutatiōes t ∋dictio nes obtine. ¶ Sed dices. si esse volitū dicit ens solum rōnis: quo saluabiť trāsitus realis g est qñ de nō vole te fit voles p esse volitū. ¶ Dico q q̄dā sunt ita realia: q circumscripto oī actu intelligēdi t volēdi pmanent: t talia p aliqd non reale nō pñt saluari. Aliqua sunt q̄ ſz nō fabricenť ab actu itelligēdi t volēdi: tū ist⁹ act⁹ ꝓsequunť: sicut esse acceptū t nō eē acceptū: t eē volitū t nō volitū: t de talib⁹ ꝓpe est q ſz nō sint realia: tū cō

tradictiones

A

Scōa⁹ 2ª.

Aliqd esse in creatura ꝓin git 2ª.

Dubium.

B

Solutio.

Dubium.

Ego nō dubito

tradictiones que vīr reales de actibus istis. ſ. intelligē di volendi t acceptādi saluanť. ¶ Si aūt queras. Est ne iste transitus simpliciter: vel fm quid: qñ aliquid fit de non accepto acceptū. Dico q est fm qd. qz nihil nouū est in termino transitus nisi aliqd ens fm qd. Et si dicas B est simpl'r acceptū. Dico q ita oz B ē simpl'r ens rōnis vel fm qd. ¶ Per hoc ꝑz ad rōnes p⁹ opio nis: qō ad trāsitū istū saluādū inter ∋dictoria: non opz q aliqd fiat nouū bn̄s plus de realitate q̄ vnū ūdoz̄ ∋dictoziū: mō ita est q eē acceptū t nō esse acceptum sunt extrema ∋dictionis solū in esse obiectiuo vel voli to: t nō in esse simpl'r reali: fit aūt mutatio ſz tale esse: qz fit nouus respectus rōnis. ¶ Ad 4m dico. q respe ctus ille. ſ. acceptationis: siue acceptatio passiua nō pōt dici donū nec charitas: qz est solū ens rōnis: iō nō pōt creari: nec est in creatura q̄ est in esse reali subiectiue: sed est in creatura q̄ est in esse obiectiuo. ¶ Sz posset ne plus deus de nouo acceptare sine acceptatione pas siua: vel sine eē acceptato. Hoc est q̄rere. Utrū de⁹ ꝓpo sit aliquid creare t nō creare. Nā sicut creatio actiua infert neīo passiuam: sic acceptatio actiua infert ne cessario passiuam: nō potest g̃ deus acceptare nisi acce pteť aliqd: nec aliqd pōt eē acceptū sine acceptatione passiua: sicut nec eē albū sine albedine. ¶ Sed posset ne de⁹ aliquē acceptare nō ipsimēdo ei talē respectū: Dico q sic sane itelligēdo. Nō enī pōt de⁹ aliquē acce ptare nisi acceptatio fuerit in eo formal'r. Sz tñ pt de⁹ bn̄ de nouo acceptare: t tñ acceptatio passiua non erit nona: sepe fuit dictū isto anno. 1321. Nā posita visione circa accītia separata: stāte visione: si deus ea subiecto ꝺungeret nūc videreť subm t non ꝓius: nō tñ visione passiua noua: sed eadē qua videbantur ꝓius accītia. Eodē mō in ꝓposito: q facta ꝓius acceptatione circa aliqd obm: vt pōt circa charitatē ex infusione charita tis fiet aīa accepta: nō noua acceptatiō: ſz eadē q̄ ꝓius charitas erat accepta. ¶ Ad auctem in pn̄m: t ad oēs siles q̄ adducūt a Magro t ab alys. ¶ Dico q nūq̄ itelligit q charitas diffusa vel data sit spūssciūs: sed in ntelligit q est data vel diffusa p spūsciū. ¶ Qō. II.

Utrum charitas infusa sit necessaria rō acceptandi id in q̄ est passi ue. Qr sic. puer. 8. Diligētes me diligo. 2c̄. ¶ Cōtra. Job 22º. Quid prodest deo si bo mo iustus fuerit 2c̄.

Preambulū quadruplex. Acceptare est respectus fun dāmētalis: ſz acceptari sit formalis.

D

Acceptatio passio qualr realis t qualr rōnis, nō bñ

Hic premittuntur quatuoz preambula. ¶ Primū est q acce ptatio diuina actiua que datur intelligi p acceptare: est respectus fundamētalis fundatus in actu diuine volū tatis: t terminat⁹ ad creaturā: qz de⁹ nō referť ad crea turā nisi respectu fūdamētali. 2m ꝑambulū est. q acceptatio passiua est respectus formalis fundatus in charitate creata: t terminatus ad actū diuine volunta tis: qz ſz dei ad creaturā sit tñ respect⁹ fundamētalis: tñ creature ad deū bn̄ pōt eē t est respectus formalis: sicut ꝑz in creatione. 3m ꝑambulū est: q iste respect⁹ ſ. acceptatio passiua non est sic respectus rōnis q sit totalr ab aīa fabricatus vel fictus: sed sic est rōnis q est ab actu volūtatis in obiecto derelictus in eē obie ctiuo. ſ. a termināte talē actū. ¶ 4m ꝑmbulū est. q iste respectus. ſ. acceptatio passiua non est sic realis q ipse possit esse circūscripto oī actu intellectus: qz nihil pōt esse acceptū nisi volitū: nec volitū nisi cognitū: tñ ipsa aīa dz realr accepta. Intelligēdū tñ q in charitate itel ligimus fundari quatuoz acceptationes passiuas. Pri ma est: eodem modo quo deus acceptat quidditatem cuiuslibet creabilis relucentem in sua essentia actu: sez simplicis complacentie. ¶ Scōa est: qua de⁹ acceptat quācūqz rem creatam ipsam efficaciter volēs ꝓ actua li existentia. ¶ Tertia est: qua deus acceptat cā: vt est quedā virtus que fm nām suā est elicitiua actū lauda biliū sicut iustitia. ¶ 4.ª est: q̄ deus acceptat eā vt di gnam vita eterna: t ista acceptatio nō est ex nā charī tatis: sed ab ordinatione diuina talē legē statuēte: sicut si esset aliquis rex q ordinaret in regno suo gcūqz bīet denariū aureū: bīet hereditatē t nullus ali⁹: iste inquā denarius acceptareť ꝓ hereditate ipsum incōpabil'r excedēte: t hoc ēt esset ꝓp ordinataz legem statmentis. ¶ Dis ꝓmissis introducunť quātū ad q̄stiū due opio nes ꝺzie. ¶ Prima dicť q charitas est simpl'r rō neces saria acceptādi hoiem ipsam bñtē: ita q de⁹ de potētia sua absoluta non posset nō acceptare. Et hoc ꝓbat sic. Nā de⁹ nēcio cōplacet ī q̄ddditatib⁹ quarūcūqz creatu rarū quātūcūqz a deo remota 2. Ut igit q multo ma gis de⁹ nēcio acceptat charitatē que est excellētissimū donū inter creatura creata. ¶ Sed ∋ istā opionem ar guo 4º. ¶ Primo sic. Qñcūqz aliqd agēs vult aliquod obz necessario: eadē necessitate q̄ vult illud: vult omne necessario regsitū ad tale obz bñdū: sed de⁹ ꝓ te, nēcio acceptat charitatē: exītia aūt charitatis ꝓsupponitur ei⁹ acceptationi. g̃ deus exītiā charitatis nēcio voler: t sil'r nēcio ꝓducet charitatem: t cadē necessitate cābit: qō est falsum. ¶ 2º sic. Qñcūqz aliqua sūt cēntialr ordinata si posterius est nēcio t ꝓius: posterius essentia liter necessario ꝓsupponit ꝓius: ſz exītia charitatis t acceptatio eius sunt eēntialr ordinata: ita q talis ordi natio ad vitā eternā de facto est posterior cēntialr ipa exītia charitatis: g̃ si charitas ordinat ad vitā eternaz t ipsa acceptatio fit necessaria: ipsa nēcio erit: t ꝓ ons nēcio cābit. ¶ 3º sic. Illud magis nēcio diligit a volū tate recta: qō est magis diligibile: sed nā angelica est obm magis diligibile q̄ sit charitas: nobilius enī ens est. g̃ volūtas diuina magis necessario diliget nām an gelicaz q̄ charitatē. Cōstat aūt q nō necessario diligit nāz angelicā: ergo nec necessario acceptabit charitatē. ¶ Cōfirmať ista rō: qz diuina volūtas nō opať nēcio: inquātū volūtas: nec inquātū infinita circa ea q̄ sūt exī eā: ſz ꝓtingēter. qz si inquātū volūtas infinita cāret ne cessario cāret. opať g̃ tñmō necessario circa obm infi nitū: t circa ea q̄ sunt ad intra: ſz charitas nō est de nu mero taliū obtoz: nec aliqō aliud creatum. g̃ 2c̄. ¶ 4º sic. Omne volens rōnabil'r vult res q̄s vult fm nobi litatē ipsaz: rez: t plus t minus fm q res magis t mi nus diligibiles sunt. ſz multa sūt creata que sunt magis diligibilia q̄ charitas. ſ. nā angelica: ergo magis eā vo let: t per ꝓns magis nēcio. ¶ Si dicať q nā angelica q̄tū est in se est magis diligibilis q̄ charitas: ſz q̄tū est in bitudine ad deū nō. ¶ Doc dictū ꝓfirmat rōnē. Nā qō ē in se magis diligibile ē magis diligibile in bitudie ad deū: ſz natura angelica, ꝑ te, est magis diligibilis in se. ergo 2c̄. Maioz ꝑz: qz diuina volūtas diligit res ſz diligibilitatē earum. ¶ Confirmanť iste rationes 4º.

Euasio.

H

A.I. q̄ctitus possit agit.

¶ Primo sic. Omne agens qō agit de necessitate: citius agit q̄ posſit. g̃ cū ꝑ te, deus necessario acceptet bñtez charitatem ad vitam eternam: q̄cito posset daret sibi vitā eternaz: t sic statim postq̄ homo esset in grā bīet vitā eternam. ¶ 2º sic. Omne agēs de necessitate agit inquantū pōt: sed deus pōt in infinitum diligere. g̃ dili get babentem charitatem in infinitum: sed oē diligibi le in infinitum est deus. ergo charitas esset deus. ¶ 3º sic. Omne agens de necessitate nēcio eadez necessitate ꝓseruat effectum q̄tū pōt: ſz pōt de⁹ babēte charitatez in eternum conseruare. ergo necessario ꝓseruabit bñtē

Universidad de Deusto Biblioteca

I charitatem in eternū. ¶ 4° sic. Eodem mō deꝰ necio sicut diligit charitatē odit peccatū. si ergo odiret deus necio exīntez in peccato nunq̄ posset eū diligere: ⁊ per ꝓns nūq̄ exīs in peccato mortali resurgeret: nec exīs in charitate nūq̄ caderet: q̄ sūt manifesta fl'a. ¶ Et cō firmaꝫ: qz nullū obz creatū est necessario diligibile: ſz volūtas diuina cū sit recta nō ferꝫ in obm nisi ſm diligibilitatē obi. ergo nullum obiecm creatum a volūtate diuina necessario diligetur.

Ob. sco. quaz sequt sr̄aciseꝰ ⁊ bene.

Est ergo opio doctoris quā reputo verā. ſ. q̄ charitas nō est simplr̄ necia rō acceptandi hoiem. dico acceptatione tali: q̄. ſ. sit dignus vita eterna: qz nullū obm creatū est sufficies p̄nm vel rō necessitādi ifinitam volūtatē: eo q̄ nihil diligit necio nisi finē vl bñs necio ꝓnexionē ad finē: sine q̄ finis nō poterit esse: q̄ solus finis vel terminꝰ: vel ea q̄ necīam ꝓnexionem bñt cū eo mouēt dīnā volūtatē: ſz nullū creatū hz necessariā ꝓnexionē ad finē sine q̄ finis nō posset esse. g̃ ⁊c.

K Obijcitur 4r

¶ Sz ista opionē instaꝫ 4r. ꝓmo sic. ſm Diony. de diui. no. q̄rto. Nā boni p̄stātioz est q̄ nā mali: sed nā mali necessitat deū ad odiēdū. vt pz de peccato ex gīie: qđ nō ꝑt placere deo. g̃ ⁊c. ¶ 2° sic. Magis necessitaꝫ deꝰ a charitate q̄ a qdditate lapidis: qz charitas dicit pfectionē simplr̄. lapis aūt nō. ſz deꝰ necio cōplacet in nā lapidis: g̃ multo magis in charitate. ¶ 3° sic. Volūtas q̄ est volūtas recta nō pōt nō diligere actum rectū mozalr̄ ex nā sua: ſz volūtas dīna est sūme recta. actus aūt charitatis est rectꝰ mozalr̄ ex nā sua ⁊ necia: qz bonus mozalr̄: ita q̄ nullo mō pōt esse malus: ió cū bonū ex nā sua sit acceptabile bñ ordinata volūtate nō poterit iste actꝰ nō eē acceptꝰ optime volūtati. g̃ volūtas dīna necio diliget. ¶ 4° sic. Effectus cāe formalis nō pōt eē sine causa formali: sed eē carū est effectꝰ formalis charitatis: sicut eē gratū est effectꝰ formalis gr̄e. g̃ impossibile est in aliquo charitatē esse vel gr̄am: q̄n illud sit carum vel gratū. ¶ Ad p̄m istoz dico q̄ ſz malū ex se sit odibile: nō tn̄ opz q̄ deꝰ actu positiuo odiat illud in quo est malū: sicut pōt q̄s actu odire malas cōditiones alicuius hois: nō tn̄ odire illū hoiem. ¶ Silr̄ dato q̄ hoc ꝓcederet q̄ deꝰ nō diligeret: nec posset diligere illū in quo est malū: nō tn̄ segt̄ q̄ necio odiat: qz pōt actū suspēdere: ⁊ sic nō diliget nec odiet. Silr̄ dato q̄ malū a deo odiat necio: nō tn̄ necessitat deū ad odiē dū tali odio: qđ sit in ordine ad penā eternā. Eodē mō dico de charitate: dato q̄ deꝰ necio eā diligeret: non tn̄ segt̄ q̄ necio diligat eā in ordine ad vitā eternā. Actus enī malus est volitus a deo q̄tū ad eē positiuū: ſz p̄cise negatio odiī a deo vt est ꝑuatio q̄dā. ¶ Ad 2m dico q̄ deꝰ sicut acceptat simplices qdditates alias: ita necio charitatē. ſ. acceptatione simplicis cōplacētie. Sz non logmur hic de illa: sed de ea q̄ est in ordine ad tale premiū: vel tale: ⁊ ista necessaria non est. ¶ Ad 3m dico q̄ actus charitatis: qz bonus est: ideo acceptabilis: sed nō sequitur: ideo acceptus necessario: sed solū ꝓtingenter: quia deus actum pōt suspendere: ⁊ tunc actualr̄: vel nō actualiter acceptareꝫ. Similiter dato q̄ deus nō posſz non diligere actū charitatis: non tn̄ sequitur q̄ hoc diligere eēt in ordine ad vitā eternā reddendā ꝑ tali merito: qz hoc deꝰ libere ordinauit. ¶ Ad 4m dico q̄ charitas ⁊ gr̄a pñt accipi dupl'r. Uno mō ꝓ illo absoluto q̄ includūt māliter: ⁊ de tali loquor q̄ deꝰ nō necio acceptat: qz acceptū eē nō ē effectꝰ eiꝰ formalis. Uel pñt accipi vt implicāt acceptationē passiuā: ⁊ isto mō bñ dico q̄ cōtradictionez includit q̄ charitas vel gratia sit in aliquo q̄n illud sit acceptū vel gratū vel carū: ⁊ isto mō non intelligitur. ¶ Dico g̃ q̄ deus de potnetia sua absoluta potest acceptare quēcūq̄ sine tali habitu ifuso ⁊ posit̄ infusus est nō acceptare: sed hoc totum est in ordinatione diuina. Sicut si rex ordinasset q̄ qcūq̄ hēret robas suas reciperet in cōuitu suo: ⁊ q̄ nō hēret repudiaret: hoc eēt in beneplacito statuētis. sic in ꝓposito. Exemplū. in veste nuptiali ſm saluatorē. ¶ Sed hic occurrūt alique difficultates. ꝓma est q̄ nō vī fz p̄dicta necessitas ponēdi charitatē. Nā deus: vt dictum est: posset aliquē acceptare ꝓ vita eterna sine charitate: sicut cū charitate. ¶ Dico q̄ si loquamur de poª dei absoluta: nulla necessitas apparet ponēdi charitatem: quin eque acceptet sine ea sicut cū ea: tn̄ loquēdo de potētia dei ordinata. Dico q̄ necesse est eā ponere. ¶ Et si dicas qūo fuit ordinatū per eū ex quo nō fuit necīuz ponere. ¶ Dico q̄ exquo cōstat nobis de diuina ordinatione p̄sumēdū est q̄ hoc fuit magis cōgruū: ⁊ ió sic ordinatū est. Exēplū. deus potuisset humanū genus alr̄ redemisse q̄ p̄ icarnationē: nec fuit necessariū sic redimere: ⁊ sic tn̄ redemit: qz magis fuit cōgruū: sic dico in ꝓposito. ¶ Scōa difficultas est. Si istaz acceptationē passiuā posita q̄ appropriatā charitati potuisset deꝰ ponere in quacūq̄ alia qualitate vel virtute: sicut in fide vel in spe: ⁊ sic de alys. ¶ Dico q̄ sic. nō solū ifusa: sed etiā acqsita: ⁊ nō solū spirituali: vez etiā sensibili: vt. ſ. q̄ oīs crispus acceptaret ad vitā eternā. tn̄ magis congruit fuit sic: qz charitas est excellētissima virtꝰ ꝑ q̄ fīnem. Exēplū. Rex posset ordinare q̄ plus daret ꝑ moneta argēti q̄ auri: ſz aurū melius sit in se q̄ argentuz. Sic dico in ꝓposito: ⁊ hoc tn̄ totū est: qz est ad placitū instituētis. ¶ 3ª difficultas est. Si istā acceptationē posset deꝰ ponere vel fundare in habitu vitioso: vel i actu vitioso. ¶ Dico q̄ loquēdo de potētia ōi absoluta posset deus istituere: q̄ qcūq̄ blasphemaret deū acceptaretur ad vitā eternā: vel ponereꝫ in vita eterna. Et quicunq̄ laudaret deū in iferno. Sicut deus posset de potētia absoluta dānare oēs iustos: ⁊ saluare oēs peccatores si vellet: tn̄ hoc nō cōgruit volūtati sue ⁊ iustitie infinite. Et idcirco de potētia ordinata nō posſz predicta facere. ¶ 4ª difficultas est: qz cū potētia ista sit cōtingens in volūtate diuina respectu bonoz ad odiū: ⁊ maloz ad dilectionez: videt q̄ bona sint odibilia: ⁊ mala diligibilia: exquo sunt apta nata ad talē actuz. ¶ Dico q̄ sicut possemus nos diligere quos odimus: ⁊ odire q̄s diligimus ⁊ ex eadē cā: tn̄ illud eēt vitiosuz ⁊ male factū. sic deus posset quos odit diligere: ⁊ e converso: sed tn̄ hoc nō eēt male factū. Nā hoc est magis diligēdū: qz a deo diligi. ¶ 5ª difficultas est: qz adhuc videt stare totus punctus questionis. Nō enim dictuz est adhuc nisi de acceptatiōe ad vitā eternā. Loquimur aūt de acceptione bois in se vt est deo carus nō faciēdo mētionem de ordinatione ad vitā eternā. Utruz aliquis possit alium diligere: dato q̄ ei nō ꝓponat bene facere. ¶ Dico q̄ loquēdo de illa acceptatiōe ⁊ dilectione bois in se: non apparet aliqua necessitas ꝓpter quā deus boiez bñtez charitatē acceptet. nec ēt quare deus boiez bñtez in se peccatū necessario odiat: cū nō minus sit liber deus in sua dilectione ⁊ odio q̄ nos. Experimur aūt in nobis q̄ libere odimus aliquez cui tn̄ videmus aligd ineſſe qđ diliginus: sicut odimus inimicū in se: cuius tn̄ fortitudinē pulchritudinē prudētiā diligimus. Et eodē mō diligimus multos in se: quoz tn̄ vitia odimus: sicut fratrē meū diligo: cuius tn̄ turpitudinē odio. Utrū autem deus actū charitatis ⁊ virtutis in se: nō loquēdo de ordine: possit odire: ⁊ actum cupiditatis ⁊ peccati diligere: hoc est valde dubium. ¶ Ad auctoritatē dico q̄ loquit̄ de potētia ordinata.

N Reſolo q̄ſtō Exēplum.

Bath. 22. D. quuplicz.

O

P Tāge h p 2 pla diſpō derāda.

Charitas acq̄ſita non ſufficit ad meritū vite eterne.

Qz male ab hoie, hoc fieret ſi a deo.

Q

Modus dicē 4ꝰ ad q̄ōnē.

D

Impugnatio horuz modoꝝ dicendi.

A

Vtrum charitas acquisita in nobis sit p̄nm̄ ꝑductiuū alicuiꝰ actꝰ meritorij. Et vī q̄ nō. Apl's ꝓmo ad Coz. 13°. dicit q̄ nihil ꝑdest sine charitate ifusa. ¶ Cōtra actus charitatis acquisite laudantur in scriptura secundi Machab. tredecimo.

Circa istā qōnē introducunt q̄tuoz ꝓambula. Deinde ad qōnē. ¶ Primū ꝓambulū est istud q̄ in aīa nr̄a est necīum ponere charitatē acqsitā. Et hoc ꝓbo sic. Nā in oī potētia opatiua ex actibus ꝓfectis circa aliqđ obm pōt gīiari habitus ꝓfomis illis actib⁹ ⁊ opationib⁹ quas hz vel habere pōt circa illud obm. Sz potētia nr̄a volitiua ex puris nālib⁹ pōt hīe actū dilectionis circa deū saltē posito quocūq̄ sine charitate infusa. ergo ex ipsis actibus frequētatis poterit habens gīiari: sicut ex actib⁹ freq̄ntatis iustitie. Illū aūt habitū aggeneratū voco charitatē acqsitā nō infusam. ¶ Cōfirmaꝫ dupl'r. ꝓmo: ga fides ponit dupl'r. Quedā infusa ⁊ q̄dā acqsita. Et reū eozūdē credibilium ſcz respectu trinitatis ⁊ alioz⁹ supernāliū. ¶ 2° nā per vnicū peccatū mortale tota charitas ifusa corrūpit: hō tn̄ remanet inclinatus ad actū diligēdi deū facil'r: talis facilitas nō pōt esse ab aliquo habitu infuso. g̃ relingtur q̄ sit ab aliquo acqsito. g̃ ⁊c. ¶ 3m p̄mbulū est q̄ ista charitas nō est eiusdē rōnis cū illa charitate infusa. ¶ Et ꝓbo sic. Q̄ñcūq̄ aliqua sunt eiusdē rōnis: ſi vnū est ꝑducibile p nāz ⁊ reliquū. Hoc ꝓbaꝫ: qz respectu ꝑducibiliū eiusdē rōnis sufficiunt p̄nꝰ eiusdē rōnis. cū g̃ charitas acqsita possit p nāz induci: relinquit̄ q̄ charitas infusa possit p nām induci: si ponaꝫ eiusdē rōnis cū ea: qđ fl'm est. ¶ 3m p̄mbulū est q̄ actꝰ charitatis acqsite ē mozalis: ⁊ magis meritorius ⁊ laudabilis q̄ oēs actus aliarū virtutū mozaliū: sicut iustitie: castitatis: ⁊ sic de alys. Doc enim ꝓbo sic. Actus mozalis q̄ est circa sūmū obm ⁊ optimū bonū: vī eē magis laudabilis q̄ actus q̄ sunt circa bona diminuta. Ꝫ patet: qz inter actus aliaz⁹ vtutū ille est magis laudabilis ⁊ meritorius mozalr̄ q̄ est circa melius obm: sicut pz de actu iustitie. ¶ Cōstat aūt q̄ actꝰ charitatis acqsite est circa optimū ⁊ sūmū bonū: qa circa deū. g̃ ⁊c. ¶ 4m p̄mbulū est q̄ actus charitatis acqsite nō est ſz se meritorius. vt. ſ. acceptet ꝑ vita eterna: qa cū in puris nālibus charitas acqsita maneat corrupto omni dono supnāli: sequereꝫ q̄ ex puris nālib⁹ possemus mererivitā eternā: qđ est erroneū: sicut patuit in ꝓma qōne cōtra Pelagiū. ¶ Dis p̄missis circa p̄ctū qōnis sunt quatuoz modi dicēdi. ¶ Prim⁹ est: q̄ talis habitus nō ponit nisi ad vigorādū potētiā. vt. ſ. q̄ ipsuz potētia fiat actuioz ad actū pfectioz⁹ eliciēdū. Nā ſm istos dispō se tenens ex parte p̄ncipy actiui nō cōcurrit ad actū cāndū: ſz solū ad habilitādū potētiam: sicut ponunt exēplū de acutie in ferro q̄ nō ponit ad cāndū: qa nō est foīa actiua: ſz ad habilitādū: sic dicūt in ꝓposito. ¶ Secūdus modus dicēdi est: q̄ talis habitus nō datur nisi ad determinandum potentiā respectu talis actus: qa potētia de se est ideterminata ad actū pfectū ⁊ iperfectū: habitus aūt determinat potētiā ad actum perfectū. ¶ Tertius modus dicēdi est q̄ nō datꝫ nisi ad modificandū actū: qz tota ſuba actus est a potētia: sed modus illius actus ſm quē ille actus dī bonus moraliter vel malus: est ab habitu semp sequente rectam rōnē. ¶ Quartus modus dicēdi est: q̄ habitus daꝫ ad intensionem actus. Imaginaꝫ enim q̄ ab vno est ſuba actus. ſ. a potētia: ⁊ ab alio intensio illius actus. ſ. ab habitu. ¶ Sz nulla istarū opionū pōt stare vt vī. ¶ Prima nō. Nā vigoratio solū ponit in potētys fatigabilibus ⁊ organicis q̄ nō distincte operanf: sicut sunt potētie sensitiue: sed volūtas non est potētia fatigabilis nec de difficili operatiua. ergo nō ponit habitus in ea ad vigorādū. ¶ Ꝫ. De omni potentia actiua vigor pōt demōstrari q̄ est vis actiua de ea demōstrabilis: ex eo q̄ est poª actiua vigor ille. ergo vigor q̄ ponit esse in habitu nō pōt esse ille vigor q̄ est demōstrabilis: qz ille est ꝑ se potētie actiue. Opz g̃ q̄ iste vigor sit aliqđ accīs aduenies potētie cātus ab habitu vel actu: vel a q̄cūq̄ alio. Et tūc idē dubiū stat qđ prius erat de habitu. Utrū ꝓcurrat cū potētia ad vigorādū vel ad determinādū ⁊c. Et erit ꝓcessus in infm. ¶ 2ª opio ēt stare nō pōt. Nā determinatio quā tu ponis nō pōt hīe bonū itellectū. Lā enim ꝑticularis determinat vniuersalē: ⁊ tn̄ ꝑ p̄ non auferꝫ cālitas ab ea vel excludiꝫ. g̃ nec hic. ¶ Ꝫ. Q̄ñcūq̄ ꝑ aliquā formā videmus alicui ieſse poāin ad opādū: cui tn̄ pus nō inerat añ illā formā: nisi illi forꝫ aliun de repugnet: nō vī gn posſit sibi attribui vis actiua: ita est hic. g̃ ⁊c. ¶ Ꝫ. Q̄ñ dicis de iclinatione. aut itelligis q̄ eā quādā ꝓpriatē ad opandū: ⁊ si sic nō opz ponere habitū: qz poª q̄tū est ex se sp̃ est ꝓna. g̃ opz ponere q̄ ꝓp aliqđ aliud habitꝰ ponaꝫ q̄ ꝓp p̄. ¶ 3ª opi. nō valz: qz a quocūq̄ cātur ſubm ab eodē causaꝫ ⁊ passio ꝓns illud ſubm: ⁊ e converso: ſz bonitas mozis vel malitia est ꝑticularis actus mozalis. g̃ ⁊c. Ꝫ. Actus charitatis nō pōt eē malus. Ꝫ. Idē actus posſet esse bonꝰ sine charitate. ¶ 4ª ēt via nō valet: qz a quocūq̄ ꝑducit forma: ab eo forª in certo gradu ꝓducit: si sit apta nata esse in gradu: ſz ex hoc q̄ in certo gradu est: necessario est intensa vel remissa. ergo ⁊c. ¶ Exemplū de albedine.

Ideo dico q̄ nō apparent nisi duo modi ponēdi istum habitū. q̄. ſ. ponit in ratione p̄ncipy concurrentis cum potentia. Uel in ratione p̄ncipy cōcurrentis cū ea inquātū recꝑtiua est. ¶ Dicit enī aliq̄ habitus ꝓcurrit cū potētia inquātū recꝑtiua est: ⁊ sic passiue. ¶ Alij dicūt q̄ ꝓcurrit cū poª inquātū actiua est: ⁊ ió ꝓcurrit actiue. ¶ Uidēdum est q̄ gs istoz modoꝝ sit rōnabilioz. ¶ Quantū ad p̄m. ſ. de passiuo est intelligēdū: q̄ tn̄ oz gīia dispositionū ponūtur ex parte p̄ncipy passiui. ¶ Quedā enī sūt dispōnes trāseūtes: sicut in iductione forꝫ subalis regrunt aliq̄ dispōnes in mā: que forma iducta trāseūt: sicut alterationes: ⁊ multa talia q̄ aduenīēte forma subali recedūt. ¶ Alique aūt sunt dispositiones permanentes: sicut respectu forme aeris in mā regrit raritas: q̄ ēt cū forma aeris permanet. Quedā aūt sunt que permanent: ⁊ vltra hoc sunt recꝑtiue imediate ipsius forꝫ: sicut quantitas in corpore respectu colozis: que ꝓmanet cū colore: ⁊ ipsum imediate recipit. ¶ Alie aūt sunt q̄ necessario regrunt: qz forma in determinato ſubo nō pōt recipi nisi sint dispositiones tales sil'in tali ſubo determinato: sicut diaphanitas in aere rū lucis: que nō recipitur nisi cū illa diaphanitate, ⁊ ꝫ est: qz aer simul cū diaphanitate sunt vnum p̄ncipium recꝑtiuū. ¶ Discurrendo per singulas predictas dispositiones ⁊ applicando ad habitum. ¶ Primo de ꝓma patet: quia nullus ponit habitum talē dispositionem esse: opz ergo q̄ si ponatur q̄ altero triū modoꝝ ponaꝫ. Ostendo q̄ ꝓmo q̄ non eo modo concurrit vt dispositio: sicut quātitas respectu colozis. ſ. vt imediate recꝑtiuum. Ꝫ. primo sic. Quandocūq̄ aliquid est dispositio ad aliquam formā vt imediate recꝑtiuum: illa forma non potest recipi in ſubiecto vltimato nisi illo mediante. Sed actus recipitur in potentia nullo habitu existente: qz actus precedit habitū. g̃ ⁊c. ¶ Secūdo sic. Quia oīs talis dispō

B Fides 2ª.

Charitas acq̄ſita ab hoie nō ponit̄.

Distō charitatis acqsite ab infusa.

Excellētia caritatis acqsite respectu aliaz⁹ acqsitaꝝ virtutum.

C

A. I. ordinatione.

Quare occidit alios ꝓphetas.

E

F

Cōſideratio illius.

G

Ob. ꝓpria dicebat̄ ſz. 2. nebat magis sequatur.

ꝑs paro. Oſtia dispōnā pncipij paſſiui quatuoz.

H

Excludit ab habitu respectu potētie dicta gīia dispōnuz notabilr̄ inducendo.

que ĩmediate recipit formã: prius denoiaꝫ a fo^{a}. charitas ḡ pri^{o} denoiaꝫ a forma. ſ. ab actu: ꝛ ſic charitas p^{o} eẽt amãs qꝫ volũtas. ¶ 3° ſic. Quĩcuq; aliq talis diſpõ a ſubo ſepaꝛ nõ repugnat fo^{a} in eo recepte ſil' ſeparari ſic ꝑz de ſuperficie ꝛ colore. Si ḡ charitas ſepeꝛ: ipſa eẽt amãs ꝛ volẽs ꝛc. ¶ Si aꝫ ponaꝫ q^{z} po^{t} ſolũ ſit ſic aliqd qõ necio coexigiꝫ ex pte receptiui: ſic raritas re^{u} forme aeris: tũc ſegꝫ q^{z} habit^{o} ſit ſolũ cã ſine qua nõ: qõ negaꝫ ab eis ꝛ ab oĩb^{o}. Probo ꝓmiã: qz dato q^{z} ſit cã ꝑ quam ℔ ꝓbo ipole eẽ ſic: qz illud nõ ꝑt eẽ cã ꝑ quã in gñe cãe mãlis: q nõ cãt vt totaľ nec ptialľ in illo gñe: ſz raritas re^{u} fo^{a} aeris nec habit^{o} re^{u} act^{o} eſt cã mãlis: nec totalis nec ptialis. nõ totalis: qz cãlitas cãe mãlis eſt recipere. Cõſtat aũt q^{z} habit^{o} nec totaľ nec ptialľ actum recipit. ḡ ꝛc. ¶ Si aũt ponaꝫ q^{z} iſto mõ ꝙcurrit: ſic diapanitas in aere re^{u} lucis. ¶ Cõtra ℔ arguo ſic: qz aut lux recipitur in aere mediãte diaphanitate: vel eꝰ. Aut totaľ in vtroq; aut ptialľ in vno ꝛ ptialľ i alio. Si ꝑ mõ dicaꝫ: tũc redit ꝓmus modus ipobat^{o}. q. ſ. act^{o} nõ põt recipi in potẽtia niſi mediãte habitu eodẽ mõ mediationis. Siľ nec eꝰ. ¶ Si aũt ponaꝫ 2° mõ q^{z} in vtroq; totaľ recipiaꝫ. ℔ eſt ipole: qz tũc eiuſdẽ effect^{o} eẽnt due cãe totales. ꝛ i eodẽ gñe cãe. Nã recipe ẽ cãlitas cãe mãlis. Nec ẽt 3° mõ ꝑt itelligi. ſ. q^{z} ptialľ i vno ꝛ ptialľ i alio. Nã act^{o} nõ ẽ forma diuiſibilis p iſtũ modũ: q^{z} poſſ; poni ꝓtim in vna re ꝛ ptiz in alia. ¶ Ꝑ. Nulla vĩ diſibilitas in actu: niſi vel in ꝓes eẽntiales vel i ḡdus. Si fiat diuiſibilitas in partes eſſentiales: tũc vľ genus erit i potẽtia: ꝛ dĩa in hĩtu vel eꝰ. q̃cuq; poſito manifeſtũ ẽ icõueniẽs. Si aũt fiat diuiſio in ḡdus: cũ in q̃cũq; ḡdu ſalueꝫ rõ fo^{a}: ꝛ ponit ḡdus in hĩtu: tũc forma ponet i habitu ꝛ tũc erit volẽs ꝛ amãs: ſic ꝛ ꝑ^{m} mo^{m} argutum eſt. ¶ Si ponaꝫ ꝙcurrere ex pte ꝓncipy ꝓductiui ꝛ actiui iſte hĩtus: tũc ẽ dubiũ. vꝛ ſit in volũtate agẽte ꝛ itellectu agẽte: vľ in volũtate ꝛ itellectu poľi. Prio mõ nõ ẽ viſile. ſ. in volũtate ꝛ itellectu agẽte: qz nõ ꝑñt habitum recipe niſi patiaꝫ: itellľs aũt agẽs ꝛ volũtas agẽs: vt ſic: nõ ſũt paſſiua. ¶ Si aũt dicaꝫ q^{z} habitus ponit^{r} in intellectu poſſ; ꝛ voluntate poſſ; iſto mõ nõ ꝑt ꝙcurrere cũ illo in quo eſt ad agẽdũ: qz itellľs poſis ꝛ volũtas poſis nihil cãnt. Poſſet ḡ poni in itellectu poſſ; ꝛ in volũtate poſſ; ꝛ tũ q^{z} ꝙcurrat cũ itellectu agẽte ꝛ volũtate agẽte. ad cãndũ actiue ꝛ ad ꝓducẽdũ actiue ipm actũ. Exe^{m}. appetit^{r} eni ſenſitiu^{s} ꝙcurrit cũ volũtate ad motũ coꝛporis: ꝛ tũ nõ eſt in volũtate: ſz ſm multos eſt in coꝛpore moto: ſic ꝑt habit^{r} ꝙcurrẽ cũ volũtate agẽte: q̃uis nõ ſit in ea. Pz ḡ q^{z} dubia eſt vtraq; via ſiue ponaꝫ ꝙcurrere vt actiuũ: ſiue vt paſſiuũ. ¶ Sz q̃ eſt via rõnabilioꝛ. Dico q^{z} mihi apparet q^{z} rõnabilius eſt ponere: q^{z} ꝙcurrat vt ꝑn^{m} actiuũ q̃ vt paſſiuũ. Et hãc ꝓſuadeo ſic. Quĩcuq; eſt aliq̃ nã ḡ ꝑt in duas opões: in quaꝛ vna abũdat ꝛ in alia deficit: ſi aditoriũ deꝛ illi nãe rõnabili^{r} ḡ q^{z} deꝛ ſibi ex ea pte q̃ deficit q̃ ex ea q̃ abũdat: ſz nã in ꝓducẽdo deficit ꝛ in recipiẽdo abũdat. ḡ ſi habitus deꝛ ei in aditoriũ: potius ꝺz ſibi dari ex parte qua deficit. ſ. ex ea pte q̃ ꝓducit q̃ ex ea q̃ abũdat. ſ. ex pte q̃ ẽ receptiua. Maioꝛ iſti^{s} ꝓſuaſiõis vꝛ ſatis ꝓbabilis. ¶ Primo: qz nã nõ deficit in neceſſarys. ḡ ſi ſibi nõ daꝛet: iã videꝛet deficere in neceſſarys. ¶ 2° qz nã nihil faꝯ fruſtra: fruſtra aũt faceret ſi daret aditoriũ ex ea pte q̃ abũdat: qz ſine illo aditorio facere põt illud qõ põt facere cũ illo. ḡ erit fruſtra. ¶ 3°. qz vnumqõq; ſic agit ſm nãm: ſic agereꝛ ſi fieret ſm artẽ: ſz artifex potius auxiliareꝛ vbi magis deficeret: q̃ vbi ſupabũdaret. ergo eodẽ mõ faceret nã. ¶ 4.° qz proceſſus nature eſt ordinatus ſm rõnẽ: ſz rõ dictat: q^{z} ibi ꝺz magis poni aditoriũ vbi eſt maioꝛ defectus q̃ vbi eſt ſuper abũdãtia: ḡ eodẽ mõ faciet nã. Minoꝛ ẽt ꝓbatur p 4.os exẽpla. Primũ ẽ q^{z} nã ẽ potẽs ad recipiẽdũ: ꝛ deficiẽs ad ꝓducẽdũ. p hoc pz q^{z} optime coꝛpus diſponit ad recipiẽdũ aĩam: ꝛ tñ nõ põt ꝓducere eã. Scõz eſt õ coꝛpe bruti. Siľ 3° nos ſumus receptiui dinarũ reuelationũ: ꝛ intellľs eſt capax earũ: nec tñ põt eas ꝓducere. Siľ 4.° volũtas ꝛ oẽs inſpiratiões ꝛ charitatẽ ꝛ talia põt recipe: ꝛ tñ nõ põt ꝓducere. Patet ḡ vľ q^{z} nã magis deficit in ꝓducẽdo q̃ in recipiẽdo. ḡ cũ habitus deꝛ nãe in aditoriũ. magis ꝺabiť ex ea pte qua ẽ actiua: qz in illa deficit: q̃ ex ea q̃ eſt paſſiua: qz ibi nõ deficit. ¶ Iſta opio ꝓbatur p 4.os ꝓprietates q̃ ꝓueuerũt attribui habitui. ¶ Prima eſt q^{z} habitus eſt illud quo velociter operamur. Doies eni habituati dicunt ꝓmpti. 2ª. qz ꝑ habitũ facilľ opamur. Nã virtuoſus cum difficultate nõ opaꝫ. 3ª. qz ꝑ ipm opamur delectabilľ qz habituatus circa opa ſua nõ triſtaꝫ. 4ª. qz ꝑ ipſum opamur efficaciter ꝛ firmiter: qz actus fortiores ſũt ꝛ intenſiores in hõtib^{s} habitũ. Diſcurrẽdo ḡ ꝑ ſingulas ꝓs q^{z} magis cõpetũt habitui inq̃tũ eſt actus q̃ inq̃tũ ſe tenet ex pte ꝓncipy paſſiui. ¶ De ꝓma ꝓz. ſ. de velocitate. Sz tñ aliq dicũt q^{z} ℔ põt eẽ ex pte ꝓncipy paſſiui: ſic ipſi exẽplificãt de motu ḡuis ſurſuz ꝛ leuis deoꝛſum. Sz ℔ nihil eſt: nã rõ q̃re graue nõ velociter mouetur ſurſum ꝛ leue deoꝛſum: eſt ꝑp iclinationẽ oppoſitã ꝛ ꝺriã: qz ḡue iclinaꝫ deoꝛſum ꝛ leue ſurſuz. volũtas aũt nullã hz ꝺrietatẽ re^{u} alicui^{s} actus: ꝛ iõ q̃tũ eſt ex ſe velociter opaꝫ: qz nullã hz ꝺrietatẽ. ſi ḡ facit velociter operari: ℔ erit: qz ad eliciẽdũ opõnẽ daꝫ ſibi coadiutoriũ: q̃ in ea aggenerãꝫ ipſe habit^{r}. ¶ De 2ª. ſ. de facilitate ꝓs: qz difficultas nõ ꝓuenit niſi ex aliq̃ iclinatione ad opp^{m}. Ipſa aũt voluntas nõ inclinaꝫ ad aliqd ꝺrium actui: facilitãꝫ aũt ex collatione aditorij. ¶ De 3ª. ſ. de delectatione eodẽ mõ. ¶ De 4ª ẽt ꝓs clarius. ſ. de efficacia ꝛ firmitate. Nã itẽrio alic^{s} act^{s} ꝛ firmitas actus nõ ꝓuenit ex ꝓn^{o} paſſiuo: qz ſicut ſupius eſt oñſuz. illõ qõ iꝑrimiť in ſuſceptiuo coꝛpoꝛe o nũq̃ rõne ſuſcepti/ui coꝛrũpiť: ſz ſolũ vꝛ vel ꝑp inductionẽ ꝺrij ſi hz ꝺriũ vel ꝑp ſubtractionẽ actionis. Simiľr ꝑz Aug. habitus eſt quo poſſum^{r} in actũ exire: qñ volumus: ſed pati nõ eſt in ptãte nr̃a. ḡ opz q^{z} ℔ ꝓueniat ex eo q^{z} habit^{r} ſe tz ex pte ꝓncipy actiui. ¶ Cõtra iſtã põnẽ inſtaꝫ 4.^{r}. Primo ſic. Oẽ ꝑn^{m} ꝓductiuũ actus vel opõnis eſt po^{a}: ſed habitus / pte, eſt hz. ſine totale ſiue partiale. ḡ ꝛc. ꝛ p ꝙs tot erũt potẽtie quot habitus. ¶ 2° ſic. Impoſſibile eſt in cãis ꝛ cãtis eſſe circulũ: ſz actus ſunt cã habit^{r} qz habitus gñatur ex actibus. ḡ habitus nõ põt eſſe cã act^{r} ꝛ maxie eguocis. ¶ 3° ſic. Impoſſe eſt eẽ circulũ in eẽntialľ ordinatis: ſed actus ordine eſſentiali p̃cedit habitũ: qz ex eo gñaꝫ. ḡ habit^{r} nõ eſt cã actus: qz tunc eẽt ordie eẽntiali poꝛ. ¶ 4.° Quĩcuq; aliq̃ cãe eguoce cõcurrũt ad eũdẽ effectũ cauſandũ: nõ ꝑt tãtũ extẽdi virtus vnius q^{z} ſine altera poſſit in effectũ: ſz nõ habituati cũ maioꝛi conatu aliq̃ eliciunt intẽſioꝛẽ actũ: vel ſaltẽ eque intẽſuz ſicut bituati: ḡ vꝛ q^{z} iſte due cãe. ſ. habit^{r} ꝛ po^{a} nõ ꝙcurrant in gñe ꝓncipy actiui: qz cõſtat q^{z} ſũt eguoce. ¶ Ad ꝑ^{m} dico q^{z} nõ oẽ ꝓductiuũ actus eſt potentia: ſicut oẽm quãtũcũq; ſit ꝛ ponaꝫ ꝓductiuũ act^{r}: non tñ eſt potentia vitalis. Siľ nec ſpecies intelligibilis: tñ ſi vis vocare potentiã: mõ eſt cura. ¶ Ad 2^{m} dico q^{z} difficile eſt videre: poſito q^{z} actus precedentes ſint eiuſdẽ rõnis cũ ſequentibus. q^{z} actus precedentes causent habitum: ꝛ ſequentes causenť ab habitu. Nam in variatione alterius cauſe videtur effectus variari. Uidetur etiam multũ mirabile ponere q^{z} actus preceden-

N Probat quadruplex exemplo.

P

Jdẽ. 2. alibi. co. ꝛ alibi.

Obijcitur ꝙ druplicitr.

Habitus igſ ꝛ potẽtia non ſunt cãe eſſen tialiter ordinate.

D

Triplex. Cãlitas 2ª.

Potentia eſt prior habitu i cauſalitate.

Singularis imaginatio q̃ luter volũtas creata neceſſario agit.

Videre ſcholie opinio.

A

Quit ar^{m} apparenter. Sĩ ſiſt oẽm de actibus ſe quẽtib^{s} hĩtũ ꝛ ipſo habitu reſpectu põe ꝛ obti.

Expõ nõbiliſ vide. 2. ꝛ. 5. mca.

B

Effectus eguoc^{s} nõ ſemper eſt per ſe poſterioꝛ eẽntialľ ſua cauſa eguoca ſal tẽ minus principali.

C

Sĩ ergo q^{z} ſolũ cã ꝑma ſit p ſe prior effectum ſuum ſine alijs poſſit po ni effect^{r} theologice loquẽdo: nic ꝓñr.

E

Preãbulum: quadruplex.

Habitus eẽã acqſiti cognoſcunť a viatore ineẽ dubitarat argumitatur: qõ dñ ꝓñdera.

F

Experimentalis notitia eſt intuitiua. Singulare dicũ q^{z} dñ exa/minabis.

Eccleſiaſtes. 9.a.

Op. 4^{r} alior de charitate i/uſa.

G

A. l. glificatoris.

Impugnº di ctarũ opionũ

1.113.c.

H

Op. ꝓpria.

Charitas iſuſa q̃re ponit.

Obijcit 4^{r}.

M

Reſolo hui^{s} parꝯ imo totius q̃ſtionis q^{z} habit^{s} cõcurrit actiue cũ põ. Ingenioſa ꝺuctio.

Probat ma. q̃druplicitr q^{z} rõnem. 3. ẽ ala. t. c. 45. ꝛ 2. ce. t. cõ. 50. ꝛ. 59. 3. ẽ ala vbi ſupra ꝛ alibi. 2. phy. Conſ. ũ. meta. ꝛ phs in phemio eiuſdẽ mea.

L

2ª pars.

Põſit neduz intellectũ ſed volũtatẽ poſſibilẽ ꝛ agẽtẽ vbi nõ ſcoꝛiſat niſi caute exponatur.

K

VTrum charitas iſuſa ſit i nobis ꝑn^{m} productiuum alicuius actus.

Hic introducunť q̃tuoꝛ ꝑambula. Primũ eſt q^{z} habitus nãliter acqſiti nõ cognoſcunť a nobis niſi arguitiue ꝑ ſuos act^{s}: qz nullus ẽ certus ſe habituatũ eẽ circa aliqõ obm agibile vel ſpeculabile niſi ꝑ ſigna habit^{r}. q̃ cognoſcunť in actibus. ſ. facilľ delectabile: velociter ꝛ efficaciter opari. Talis aũt ꝺductio ꝓz q^{z} eſt arguitiua. ¶ 2^{m} eſt q^{z} habit^{s} iſuſi ſunt nobis de cõi lege ignoti: qz ſi ipſos nãľ cognoſcerem^{r}: poſſem^{r} ex eis fidẽ nr̃am demr̃are: cũ fides iſuſa oĩa a nobis credita ꝓtineat: ꝛ ſic oĩa a nobis ſcirenť demr̃ati ne. ¶ 3^{m} eſt q^{z} actus taliũ habituũ nõ ꝑñt eẽ aĩe in qua ſũt ignoti: qz ipole eſt itellectũ aut volũtatẽ ꝙcurrere ad aliquẽ actũ cãndũ gn itellľs ꝓcipiat: qz eſt potẽtia reflexiua ſup ſuũ actũ: ꝛ ẽt ſup actũ volũtatis: ꝛ ſic experitur ſe agere: ꝛ ẽr potẽtiã volitiuã: q̃ eſt exꝑimẽtalis notitia ꝛ intuitiua. Et iõ ſi tales hĩtus aliquos act^{s} hãrent: ſtatim cognoſcerenť. ¶ 4.^{m} eſt q̃ ex iſtis ſegꝫ q^{z} dñ ifuſi nõ hñt ꝓprios act^{s} abſolutos in nobis q̃ ſunt de gñe q̃litatis: qz tũc ex actib^{s} illis arguerem^{r} in nobis tales habit^{s}. ſ. ſupnãľr ineſſe: ſicut ex motu celi intuitiue viſo arguiť ꝑ^{m} mouẽs eẽ. Iſtud aũt de lege cõi nõ eſt: ſicut ꝑz ꝑ ꝑambulũ 2^{m} ꝛ ꝑ ſapiẽtẽ: qz nemo ſcit vtrũ amore vel odio dign^{s} ſit. ¶ Iſtis ꝑmiſſis ſunt q̃tuoꝛ opiones q̃tũ ad ꝓncipale q̃ſitũ videẽde: q̃ dicunt charitatẽ iſuſam eſſe cãtã. ¶ Aliq dicũt charitatẽ infuſaꝫ in nobis eẽ ad diligẽdũ deũ ſub rõne ſpãli: qz ex puris nãlibus põt diligi a quolibꝫ ſub rõne ſũmi boni: ſz nõ ſub rõne alia ſpãli: ſicť fortẽ diceret aliquis ſub rõne glificationis. ¶ Aly dicunt q^{z} ponit^{r} in aĩa nr̃a ad diligẽdũ deũ ꝑ ſe: ꝛ ſup oĩa: qz iſto mõ nõ ꝑt a nobis diligi ex puris nãlib^{s}: q̃uis poſſet alio modo diligi. ¶ Aly dicũt q^{z} charitas infuſa ponit^{r} in nobis ꝑ actũ ſupnãlẽ alter^{i} ſpẽi: ad quẽ aĩa nr̃a nõ põt vt ſic attingere ex puris nãlib^{s}: qz ſi ſic: ex puris nãlib^{s} poſſ; hõ ſaluari: ꝛ ſic ſequeretur erroꝛ Pelagy. ¶ Aly dicũt ſicut Petrus. q^{z} charitas iſuſa ponit^{r} in nobis ad ꝙcurrẽdũ cũ volũtate in rõne ꝓncipy: q^{z}. ſ. ipſa creatura habeat ꝑn^{a} in fluxu ꝛ q̃ſi in fieri: ꝛ ſic in fluxu q^{z} ei^{s} actus ipſi charitati: non attribuiť: ſz ſupioꝛi agẽti. ſ. ſpũſancto. ¶ Contra iſtas vias arguo. Et primo ꝺ primã ꝑp illud nõ ponit^{r} charitas iſuſa in nobis qõ põt ineſſe hoĩ nõ hñti charitatẽ: ſz ſub q̃cũq; rõne exñs in charitate diligit deũ: ꝛ exñs in pcõ moꝛtali ẽt ſub rõne glificatiõis. ¶ Cõtra 2^{am}. Quicũq; diligit moꝛtẽ ꝛ accipit moꝛtẽ ꝑ deũ: illeꝛ diligeret deũ ꝑ ſe ꝛ ſup oĩa: ſz ſine charitate põt hõ tradere coꝛpus ſuũ ita vt ardeat ꝑ deũ ſm Aplm ad Coꝛi. ergo ꝛc. ¶ Cõtra tertiã. nã ex actib^{s} diſtinctis ſpẽ argumẽtamur habitus diſtinctos ſpẽ. ſi ergo actus diſtinctos ſpẽ habeam^{r}: poterimus cognoſcere nobis ineſſe habitus diſtinctos ſpẽ. ſ. nãlẽ ꝛ ſupnãlẽ. ¶ Cõtra q̃rtã: nam actus elicitus a tali habitu eẽt ſuperioꝛ oĩ actu ad quẽ poſſum^{r} ꝑ nãm attingere: ꝛ tunc ꝑciperemus talẽ habitum nobis ineſſe cũ nãľ cognoſcamus oẽm actuz ad quem attingit poteſtas nature.

Ideo dico q^{z} charitas nõ regriť ad ſubam act^{s} meritoꝛy de facto: ſz ſolũ ad foꝛale meriti ſupnãlis: qõ nihil aliõ eſt q̃ acceptatio dĩna in actu elicito a volũtate iſoꝛata charitate. ¶ Cõtra ℔ inſtať 4.^{r}. Primo ſic. Qz tũc charitas videreť ociosa in via ſi nõ eliciat aliquẽ actũ circa ꝓpriũ obm. ¶ 2° qa potẽtia hñs habitũ circa obm aliq̃ꝺ: non poteſt operari circa illud obiectũ niſi tali habitu ꝙcurrente: cũ habitus ſit forma mere nãlis agens circa obiectum ſuum

I

Vult q charitas infusa nō concurrit ad subam actus cāndā:qō dñ pondera.

K

D.gntupler.

Alia est acceptatio actus & alia habitus.

Actꝰ meritorius est partiz nālis & paruz supnālis.

L

¶ 3°:qz tūc suba actꝰ mere nālisēēt accepta a deo pro vita eterna:& sic ex puris nālibꝰ bō posſz saluari. ¶ 4°: qz oēs actꝰ meritorij cōiter dicuntur a charitate eliciti vel ipati. Et fz p̄dicta a charitate nullus eliciēt vel imperabiť. ¶ Ad p̄m dico q nō ē ociosa:cū ex ordinatiōe dīna actꝰ elicit a volūtate charitate informata:ex ipsa fit acceptꝰ p vita eterna. ¶ Et ꝓterea in puulis nō est ociosa:& tñ ꝓstat q est sine actu. ¶ Ad 2m dico 2°:vl fz q charitas respicit deū:sub rōne nobis ignota:qz ponitur eiusdē rōnis h:& in p̄ia.vbi diligemꝰ qō nūc nō cognoscimꝰ q̄tū ad rōnē fozalē. Vel q nūc ipedit a suo actu.pp peccatū:sicut plura alia. ¶ Ad 3m dico q suba alicꝰ actꝰ est a deo accepta acceptatiōe g̃tuita:& b ex ordinatiōe dīna q̄ statuit q actꝰ elicit a volūtate charitate informata:acceptet̄ p vita eterna. ¶ Ad 4.m dico q actꝰ meritorij dicunt̄ eliciti:vel ipati a charitate quātū ad fozalē qō ē in merito.s.ad acceptationē dīnā.nō ät quātū ad subaz actꝰ q̄ est q̄dā q̄litas. ¶ Sz hic sūt q̄dā difficul. Prima est.si distincta acceptatio sit in habitu & in actu. ¶ Dico q sic.Cuiꝰ signū ē:qz deꝰ aliq̄n pl's accepтat actionē brīs minꝰ de charitate q̄ brīs pl's & e2. ¶ 2a est.si charitas ifusa cōcurreret ad subaz illiꝰ actꝰ vtrū talis actus eēt nālis. ¶ Dico q sic.Qz ois forma quātūcunqz supnāl'r infusa & supnāl'r ꝓducta cū nāl'r opat sīc alie. ¶ 3a dif.ē si actꝰ meritoriꝰ fm p̄missa sit nālis aut supza nām sīc charitas. ¶ Dico q quātū ad suū māle est nālis qz nāl'r cāt:fz quātū ad suū fozale.s. q̄tū ad acceptationē dīnā est supnāl'. ¶ 4a diffi.est si acceptatio ista dīna sit a charitate:vl p̄cise sit volūtate dīna acceptāte actual'r. ¶ Dico q acceptatio p̄cise effectiue est volūtate dīna acceptāte actual'r:fz ē a charitate sīc gr̃a a sacramētis. ¶ 5a diffi.ē q̄lis habitꝰ cāreatur ab actibꝰ elicitis a charitate ifusa si ipsa actꝰ eliceret. ¶ Dico q solū cāreť charitas acgsita:qz ipse est infusam esse nisi a deo:& tunc aliquis habitus nō potest augeri ex suis actibus.

¶ Distinctio. XVIII. ¶ Questio. I.

Preterea diligēter ꝑsiderādū.

De augmēto charitat & cōditionibꝰ ei⁹. A.l.ex sui. 1.ca.4.

ca.1.

Suppositum duplex.

Jn epla ad bonifaciuz: & ponit li.2.di. 26.c.3.

ꝓclo 4ª negatiua.

M

Probatio ꝓme 4ª.

Queť sup.8. metha.& alibi vbi disputat ō graduatione formarū ad.p positum.

Et ꝓpue calculatorem & sequaces.

¶ Circa distōnē 18am ꝓtinuādo de charitate.Quero. Utrū charitas sit augmētabilis in sua nā.Qz nō:qz pfectū nō augeť:fz charitas fm Jo.in canonica sua est hō.g̃ ꝛc. ¶ Contra.Apls ad phi.Ut charitas magis ac magis abūdet

Hoc suppositō .s.q charitas pōt augeri fm Aug.& suppositō q idiuidua eiusdē spēi sūt eiusdē rōnis fozalis credo q nō solū ꝓbabil'r:fz ēt demōstratiue h̄ ꝓcedā. ¶ Introducunt̄ ät h̄ q̄tuoz ꝛnes negatiue.ꝓma ē q charitatis nō augeť fz eēntiā suā. 2ª q nō fz exītiā. 3ª q nec fz ōpurationē a suo ꝛio. 4ª q nō p participationē maioꝛē sui subi. ¶ Prima ꝛnē ꝓbo 4r.p sic.Qō ꝓsistit indiuisibili nō pt augeri:qō enī augeť ꝓsupponit bīe ptes:fz charitas fm eēntiā ꝓsistit in idiuisibili:qz rō diffinitiua ē idē q eēnª q̄ ꝓsistit ī arhomo.g̃ charitas fz eēntiā suā nō pt augeri. ¶ 2a sic.Omne augmētū fit p ptes:sed tota rō fozc & eēntia saluať in qualibet pte.nā diffōnē spēi q̄libet g̃dus accipit:& q̄libet ps siue g̃dus charitatis ē charitas sīc tota sil'.g̃ ꝛc. ¶ 3a sic.Qō ꝓuenit alicui p accidēs nō cōuenit sibi fz rōnē suā gdditatiuā:fz vniuersaliz fozc augmētabili accidit fm rōnē suā gdditatiuā quod itēdať.g̃ sibi nō cōpetit fm rōnē suā diffuam. ¶ 4a sic. Qis augmētatio fit fm q̄titatē vtutis:fz qis gdditas & eēntia abstrahit a quātitate vtutis:g̃ augmētatio nō pt fieri fm gdditatē vel rōnē eiꝰ gdditatiuā:& p ꝛns nec fm essentiā. ¶ Confirmať.Si enim fm rōnē diffinitiuā augmētareť:tūc pl's eēt de fozªfz rōnē diffinitiuā in.4.gradibꝰ q̄ in vno g̃du:fz istud est fl'm:qz nō pl's est de gdditate spēi in mille q̄ in vno:qz vt sic cōsistit in idiuisibili. ¶ Sēcūdā ꝛnē q charitas nō augeať fz exītiā quadrupliciter ꝓbo.p sic.Qō ꝓuenit charitati vt abstrahit ab exītia nō ꝓuenit sibi p exītiā:fz augmētū ꝓuenit charitati vt sic abstrahit ab exītia:qz charitas in potentia est maioꝛ & minoꝛ: sicut ens in actu. g̃ ꝛc. ¶ 2o sic. Nulla charitas in actu est eq̄lis charitati chr̄i:qz nulla charitas ē in actu quā chr̄i charitas nō excedat:fz q̄libet charitas alia a charitate chr̄i pt esse eq̄lis ei vt p̄escindit ab exītia.g̃ ab exītia nō ꝓuenit sibi augmētū. ¶ 3o sic.Qō p se inest alicui nō icst sibi p illud qō p accīs inest.B ꝓ:fz charitati competit p se excedē fidē:& sic p se cōpetit qō est demōstrabile de ea.g̃ nō cōpetit sibi hec q̄titas p exītiā q̄ p accidens inest. ¶ 4o sic.Qō est demōstrabile de aliquo nō ꝓuenit sibi p exītiā q̄ p accīs inest:fz eē augmētabile est demōstrabile de charitate vt p̄scindit ab exītia.g̃ p rōnē exītie nō ꝓuenit sibi augmētari. ¶ Tertiā ꝛnē:q.s.charitas nō augeť fm depurationē sui ꝛiu ꝑbo 4r.p sic. Nam charitas nō hz ꝛiuum:qz nullus habitꝰ vitiosus est sibi incōpossibilis nec aliqō donū supnāle.ꝓstat aūt q augeť.g̃ ꝛc. ¶ 2o sic. Nā in sensibilibꝰ videmꝰ lucē ītēdi p p̄ntiā corpis magis luminosi reu diaphani:& tñ lux nullū hz ꝛiuū positiuū:nā tenebra nihil hz de positiuo. g̃ ꝛc. ¶ 3o sic.Dato q cupiditas vl aliqō malū vitium eēt ꝛiu charitati adhuc certū est q in brīs nullū vitiū est nec cupiditas:ꝓstat aūt ibi q charitas est fz magis & minus. ¶ 4o sic. Frigus nihil hz de caloze:& tñ ꝓstat q in frigore est inuenire magis & min9. ¶ Cōfirmať: ga depuratio nō est nisi remotio.p remotionē aūt non inducitur aliqd positiuū.g̃ ꝛc. ¶ Quartā ꝛnē.s.q charitas nō augeť p participationē subi.ꝑbo 4r.p sic. Lā recipiēs vt sic causat fm vltimū sue virtutis.ergo volūtas recipiens recipit fm vltimum sue virtutis:& sic charitas erit intensissima. ¶ 2o sic.Omnis forma inherēs naturaliter inheret:& fm totā virtutem suā.ergo charitas inherens volūtati inheret quātū est possibile eam inherere:fz quāto magis inheret tāto magis subiectū participat.ergo quecūqz charitas est summa. ¶ 3o sic. Jsta participatio aut est forma:& sic habeť ꝓposituz q forma augeť:sicut participatio.aut est subm:& tunc subm augeť:qō est flm.aut est accidens:& tūc illud argetur qō est ꝓpositum.Et si dicas q per aliā ptic̄patiōnē:tunc erit ꝓcessus in ifinitū.aut est stare ad aliqō accidens qō fm se intēdiť & remittitur. ¶ 4o sic.Magis participať illa forma q̄ magis intimať subo.si g̃ p participari dicať forma magis & minus suscipere:segť q forme māles que sūt intime subo siue suis materijs recipiēt magis & minus potissime. ¶ Cōtra istas ꝛnes instatur 4r.p sic ꝛ ꝑmā. Nā qō augeť in nā augetur in essentia:fz charitas augeť in nā sua.g̃ augeť in sua eēntia.maioꝛ ꝑbať.qz nā & eēntia sunt idē. ¶ 2o ꝛ scōam. Ad qōcūqz terminať ꝓductio ad illud vl augmētatio terminari:qz augmentatio non videť nisi productio.& sic cū productio terminet ad exītiā augmentatio terminabitur ad eā. ¶ 3o sic ꝛ 3am.Qz motus intensionis vl sicut & alt motus esse iter ꝛios terminos:nō pōt ät fieri augmentatio respectu vnius gn sit diminutio respectu alteriusqō saltē in brīs ꝛiū est verū. ¶ 4o sic ꝛ quartā.Qz q̄to effectus est pfectior tanto eius receptio erit perfectioꝛ:sed charitas quatuoꝛ graduū est pfectioꝛ q̄ vnius gradus.g̃ eius receptio:sed receptio eiꝰ est participatio & cā subi.g̃ ꝛc. ¶ Ad p̄m dico q eēntia est magis abstracta q̄ nā. Nā enī ꝓtinet oīa q̄ sunt in gñe & ꝓprietates idiuiduales & modos intrīsecos: & iō ꝑt augeri fozª in nā:nō in eēntia:q̄ abstrahit ab illis. ¶ Ad 2m dico q terminus ꝓductionis nō est exītia: fz fozalis terminꝰ est eēntia q̄ p ꝓductionem trahiť ad exītiā:& per B alias.Charitas ät est augmētabilis ī aliq̄ ꝓzi in q̄ p̄cedit existētiā. ¶ Ad 3m dico:q qñ bs ꝛiuz & fit augmētū:bñ ēt fit depuratio ꝛiu:fz ista amotio ꝛ ry nō est augmētū:fz augmētū est appositio noue realitatis:sicut ps in nō brīs ꝛiū. ¶ Ad 4.m dico:q ex B q forma est pfectioꝛ ex hoc bene recipiť pfectius:sed suū recipi perfectius nō est suū eē pfectius.vñ bñ p̄cedo q perfectius recipiť:fz tñ p̄ius est perfectioꝛ.

Per accidēs duplex.

Jndiia 2r.

D

Q in sola suscipiente magis & minꝰ ē 2ª quantitas vtutis. ꝓdera optime pla addēdo p & ꝛ

Q

Obꝛcitur 4r

Ideo dico tenēdo ꝛnē affirmatiuā ītētā q augmꝫ fit p modū itrīsecū fozc q̄ ē ei⁹ finitas ītēsiua: qz nulla augmētatio pt fieri nisi p quātitatē:cū fozalis terminꝰ augmētatiōis sit q̄titas.finitas aūt charitatis est eiꝰ q̄titas vtutis:de q dic̄ Augu.de q̄titate aīe:q finiti rō q̄titati ꝓgruit & nullo alio mō pt itelligi augmētū:& B ꝑbo 2r.p sic. Nā sicut terminus fozalis gnōnis ē suba:ita terminꝰ fozalis augmētatiōis est q̄titas fz ītēsio charitatis est augmētū eiꝰ & nō hz q̄titatē molis ꝑ termiō.g̃ bēbit q̄titatē vtutis & pfectiōis. ¶ 2o sic. Jntēsio charitatis aut fit p supioza & itrīseca & B ñ:qz oīa illa ptinēt ad rōnē diffinitiuā.aut fit p extrīseca & ifeꝛioza:& hz sūt q̄titas vtutis & bececitas & modi intrīseci.g̃ ꝛc. ¶ Sz ꝛ B istať 4r.p sic. Qō ꝓuenit alicui p accūs nō ꝓuenit sibi p illud qō ꝓuenit sibi p se:fz ītēsio & remissio ꝓuenit alicui p accīs.s.fozc.g̃ nō ꝓuenit ei p q̄titatē vtutis:q̄ ꝓuenit fozc p se:ita q est demōstrabilis de ea. ¶ 2o. Qñcūqz subm idifferēter se hz ad duo opposita:neutꝝ illoꝝ est modus itrīsecꝰ illi⁹ subi:fz fozª idifferent se hz ad ītēsionē & remissionē.g̃ ꝛc.maioꝛ ps: qz modus itrīsecꝰ ꝓuenit ei p se. ¶ 3o sic.Qñcūqz subz ita respicit duo q sine vno pōt eē & sine alio nō:fz ē demōstrabile de co:in quocūqz g̃du vnū illoꝝ non est in subo p aliō:fz fozª pt eē sine augmētatiōe:& nō pōt esse sine quātitate vtutis.g̃ ꝛc. ¶ 4o sic.In quocunqz g̃du est q̄titas vtutis in fozª.nō aūt augmētatio.g̃ ꝛc.maioꝛ ps.Tū qz demōstrabile est de fozª:in quocūqz gradu fozc repiť.Tū ēt qz charitas in q̄cūqz g̃du excedit albedinē. ¶ Ad p̄m dico q quātitas vtutis & modus itrīsecus isūt p accūs ipsi fozc:& iō intēsio & remissio p̄nt icē p eā.Intelligēdū tñ q modus itrīsecꝰ nō sic inest p accidēs sīc accūs p accūs vel sīc accūs inest subo:fz sicut iferiꝰ supioꝛi. ¶ Ad 2m dico q forma se hz indifferenter ad modos & ad intēsionē & remissionem:fz no sicut subm se hz indifferēter ad albedinē & nigredinē:qz tali nō repugnat eē sine oībꝰ talibꝰ:fz sīc supiꝰ est idifferēs ad iferioza. ¶ Ad 3m & 4.m rñdeo:fz añ opz intelligere vnū qō facit ad solōnē istoꝝ & oīum ꝓdictoꝝ manifestationē.Apparet enī mihi q opz ponere duos modos intrīsecos in quacūqz forma augmētabili & diminuibili.vnꝰ segť rōnē specificā.alius segť g̃dus idiuiduales.ꝓmꝰ iest p se fozc:qz p rōnē specificā fozc pōt demōstrari de ea:sicut p rōnē specificā charitatis ī quocūqz g̃du q̄titatis mimo ipa excedit fidē in q̄titatē cūqz maxime g̃du:& fm istū g̃du nō est excessus inter ea q̄ sūt eiusdē rōnis fozalis:fz oīa eūdē modū & gradū ꝑticipant:sicut eandē fozmā:q̄titatē tñ ad idiuidua aliarum ꝑfēctionū bene est excessus.Unde lz calidum vnū quātuz ad istū modū aliud nō excedat:tñ caloz q̄z frigꝰ q̄tuz ad istū modū excedit:qz demōstrabile est.Secundus autem modus est qui ꝓsequiť gradus idiuiduales:& fz istū modū vnū idiuiduū vni⁹ spēi excedit aliud eiusdē speciei:& isto modo non est demonstrabilis de forma p rōnē formē:fz forma q̄titatē de se est:indifferenter se hz ad multa idiuidua vel ad mltas bececitates. ¶ Et ex istis pz solo ad multa.s.ad 3m de p accīs & ad 4.m de iª idifferētia reddēdo singula singulis. ¶ Sz b sūt due diffa.Pria est:si nā specifica dīt realr a nō itrīsecoꝛ & vn9 modus ab alio. ¶ Dico q loquēdo de mō demōstrabili de fozªnūq̄ ille modus dīt realr:& tō isto certū est: fz de alio magis est dubiū.Pōt tñ dici q sic fozª nō differt realr ab idiuiduis nec ab bececitatibus:ita nec a mō ꝓnte bececitates & g̃dus idiuiduales:fz ex se sit indifferēs ad multas. ¶ 2a dif.est.cuiꝰ ptes sūt p q̄s fit itēsio. ¶ Dico q q̄dā ptes sūt in fozª augmētabili & in q̄cūqz alia q̄ dñr cēntiales.s.ptes diffōnis:& fz istas nō fit nec itēsio nec remissio. Alie ät sūt ptes nō cēntiales nec formales.fz magis māles & idiuiduales:fz sūt modi intrīseci & gradus idiuiduales & isti inueniunť tñ in forma augmētabili:& fm istas fit augmentū. ¶ Ad argumentum ps. ¶ Questio. II.

Partes sunt duplices.

F

VTrum augmētū charitatis fiat p gradus. Qz non:qz fozª bris g̃dus nō est oīno icōpossibilis cū suo ꝛio:fz charitas oīno est icōpossibilis cū suo ꝛio:quia charitas fozas mittit timoꝛem. ¶ Cōtra.

1.Jo.4. 1.Corin.13.7 alibi quere.

Augmētū charitatis comparať augmēto corporis fm Aplz. ¶ Dic sūt q̄tuoz difficultia ingrēda. ꝓmo sit augmētū charitatis fit p g̃dus qō ē p̄ncipale q̄situm. 2m si illi g̃dus sūt realr distincti. 3m est si adueniēte g̃du sequēte p̄cedēs corrūpať:sicut multi dicūt. 4m si ille g̃dus q aduenit in augmēto sit charitas sicut ꝓioꝛ.

Quātū ad ꝓmū dicunt aliqui q augmentū formē non fit p gradus:sed per simplicē influxū a minus perfecto ad magis perfectum:qz vbi diuersitas graduū ibi diuersitas formarū:sed diuerse formē non sunt eiusdem rōnis:& tūc non fieret p gradus eiusdem rationis.Similr omne continens in se aliqua distincta opz q illud componať ex eis:& sic charitas erit cōposita. ¶ Cōtra istud arguo quadrupliꝛ.ꝓmo sic. Sicut impossibile est fieri augmētū extēsiuū nisi per partes extensiuas:ita nec intensiuuz:cuiusmodi est augmentuz charitatis nisi p partes intēsiuas:sed hō ptes sunt gradus:g̃ augmentū charitatis fit per gradus. ¶ 2o sic.Ex illis necessario fit augmentū:in que necessario resoluitur augmentatum:sed in partes homogeneas resoluitur:sicut patet in diuisione linee q̄ est q̄daz resolutio.ergo eodem mō fit augmētū intensiuum per gradus. ¶ 3o sic.Processus a minus pfecto ad magis perfectum est quidā ascensus:sed omnis ascensus necessario fit per gradus.g̃ processus iste fiet per gradus: sed processus iste non est alind q̄ augmentuz.ergo ꝛc. ¶ 4o sic. Nulla eminētia pōt intelligi nisi per aliquez gradum:qz eminentia entitatis necessario attenditur fm gradus entitatis in perfectionibꝰ:sed charitas post augmentum est perfectioꝛ.g̃ opz q hoc intelligatur eē per gradū. Jdeo dico q gradus:sicut & partes possunt intelligi homogenei vel etherogenei.si intelligantur scōo modo non fit augmentum per gradus:quia tunc vltimus non esset eiusdem rōnis cum pmoꝛi.si autem itelligatur primo modo dico q fit p gradus & per partes. ¶ Et hoc confirmatur.Omne cuiz qō est diuisibile habet partes:sed forma que est augmētabilis est diuisibilis:qz diuiditur per motuz:ergo necio bz partes. ¶ Sz ꝛ hoc instať 4r.p ꝛio sic.Quicūqz ponit ītēsionē fieri p gradus necio bz ponere ordinē cēntialē ītereos:qz pfectioꝛ necio ꝑsuponit ipfectionē cēntialr:qz illū includit & amplⁱ:sīc calm ordine cēntiali ꝑsupponit tepidū:fz inter q̄cunqz est ordo essentialis illa non

p° articulus. Nucre lden. q̄libeto .5. & alibi & alios ad 6.

G

Impugnatio quadruplex.

2.ꝓclo.

H

Gradus 2r. 1.ꝓclo.

Obꝛcitur 4r

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Ordo 2r.

Partes linee nūt cōparari adinuicē 2r.

K

Nota singularissime pōderando.

Tepiditas pt ꝓsiderari 2r. Cōsidera an sit forma media.

L

Cōtinuatio vel cōmunitas ē duplex.

M

Cōsidera istā tiam.

Ecce qō q̄rit Applica ad pluralitatem formarum. Dic alr dicti guēdo de potentia si vis. D. scrupler.

sūt eiusdē spēi. ḡ illi gradus nō sūt eiusdē spēi: ꝛ sic fiet augmētū ex etherogeneis ꝛ nō ex hōgeneis. ¶ 2° sic. Ois gradus hz ptes: q; qō inducit successiue hz ptes: ſz ptes nō sūt nisi gradus. ḡ gdus hz gradus: ꝛ alius gdus alios: ꝛ sic i gradib⁹ erit ꝓcessus in infm. ¶ 3° sic. Oē dr uisibile in ifm ē ꝑ se ptm: ſz charitas ē diuisibilis in ifm. ḡ ē ꝑ se ptinua. ma. pz ex diffone ptinui. minor pz. q; in gdib⁹ ponit ꝓcessus in ifm. ¶ 4.° sic. Q̄ñcūq; aligd ē in po ad aliud: sic ꝓfectibile ad pfectionē: ita eiusdē rōnis eē nō pñt: ſz si charitas augeat ꝑ gdus vn⁹ erit i po ad alterū ꝛ pficiet ꝑ cū. ḡ diuerse rōnis erūt. ¶ Ad p̄m dico q; nullus eēntialis ordo ē iter istos gdus: ſz pcise accītalis: sic nec iter ptes linee. vñ sic p⁹ ps linee posset eē vltima ꝛ media: sic ꝓmus gdus posset esse vltimus. ¶ Ad aliud aūt de tepiditate ē sciēdū q; sic in ptibus linee ꝓsideram⁹ ꝑ rōnē linee iq̄tū ē talis spēs q̄titatis: ꝛ vt sic oēs ptes sūt eiusdē rōnis ꝛ ꝑter B ꝓsideramus ptes linee vt idūūt q̄dā rōnē numeri. ſ. bicubitū vl tri cubitū: ꝛ vt sic nō est icōueniēs q; sic dualitas precedit ordīe eēntiali trinitatē: ita ps linee vt accipit rōnē dualitatis: ꝛ dr bicubita eēntiali ordine ꝑcedit aliā ptē: vt induit rōnē trinitatis ꝛ dr tricubita. ¶ Sic dicit in ꝓposito. Si enī ꝓsiderem⁹ formā tepiditatis inq̄tū ꝑcise est talis q̄litas: sic dico q; nō ꝑsupponit a caloze inq̄tū calor talis fo, est: q; tepiditas vt sic: ꝛ calor vt sic: sūt eiusdē rōnis oīno ꝛ nō plus vnū ꝑcedit eēntialr aliū q̄ eō. Si aūt ꝓsideret q̄litas illa q̄ ē tepiditas nō simplr ſz vt idurit rōnē numeri: sic dr tepiditas illa ꝑsupponi. B est calor tot graduū: ꝛ calor vel caliditas dr eadē forma vt induit rōnē maioris nūeri: ꝛ sic accipiēdo dico q; sic bicubitū ordine essentiali ꝑcedit a monocubito: ita calitas a tepiditate ꝛ nō alio mō. ꝛ sic pz ad illd. ¶ Ad 2m dico q; sicut in sensibilib⁹ formis q̄ inducunt ꝑ motū est diuisibilitas nō illo quo est in q̄titate: eodez mō est diuisibilitas in ptib⁹ spūalib⁹: ꝛ diuisibilitas ēt in infm: q; hoc ꝙuenit q̄titati. ¶ Ad 3m dico q; sicut in formis sensibilibus imaginamur duplicē ptinuationē vnā extēsiuā: ſm quā coextendit suo subo: vt si aq̄ addatur aque ꝛ ptinue opz imaginari ptinuationem cuiusꝫ q̄litatis: ꝛ sic fritas ptinuat fritati: ꝛ de ista loquēdo nō est dubiū q; talis ptinuitas nō est in charitate nec i aliqua fo, q̄ hz eē in subo inextēso ꝛ spūali. Aliā aūt imaginamur ptinuationē in fo, sensibili q̄ nō est ſm q̄titatē extēsiuā: vt. ſ. coextendat suo subo: ſz ſm appōnē gduū eiusdē rōnis: ꝛ ista nō est p⁹. pbo: q; q̄ distinctis motib⁹ acquirunt illa sunt nēcio distincta. hꝫ sunt iste cōtinuitates. Nā ex motu additiōis q; fit q̄n addit aqua aque fit ꝛ acgrit ptinuitas frigiditatis extensiua: ita q; maior est frigiditas. i. magis extēsa: ſz nō est intēsior. si aūt circa eādē aquā apponat vel approximet ignis fit diminutio frigiditatis ptinue nō q̄tū ad p⁹m ptinuitatez: sed q̄tū ad zm, ꝛ sil⁹ si ponat aliquid qō pōt intendere frigiditatem: tūc ptinuitas ītēsa q̄ ꝑus nō acgrebat nūc acgrit: ꝛ q; sic sunt in eadem fo, distincte poterit vna. ſ. intēsiua inueniri in spūalib⁹ ꝛ nō extēsiua: ꝛ istaz dico inuenīri ꝛ esse in charitate. ¶ Ad 4m dico q; non est imaginandū q; vnus gradus sit in po ad aliū gdū: ſz sicut q̄n linea ꝓtrahit supficies hñs vnā ptem linee est in po ad zm: ꝛ nō vna ps linee est in po ad aliā: ita eodē mō q̄n charitas augeat vna ps nō est i po ad aliā ſz volūtas totū recipiēs q; iā hz vnā ptem est in po ad aliā. ¶ Sz hic sūt aliq̄ diffi. ꝓma est: q; nō vi ꝑ intēsionē forme nec iū tales gdus ponere: q; vnus angelus in perfectione excedit aliū ꝛ tales partes nō hz nec tales gradus. ḡ eodē mō dicet de charitate. Dico q; si angelus posſz ꝑ motū augeri nēcio ꝑcluderet q; hāet partes ꝛ reall⁹ distinctas: q; ipole est motū acgsitionis terminari ad aligd ꝑxis: augmēt atio aūt est talis mot⁹.

N

Signāti ꝓ

¶ 2m diffi. Si isti gdus in fo, sunt terminati vel sīgti ſm aliq̄ certā q̄titatē. ¶ Dico q; nō: ſz sic in ptib⁹ totius ptinui nulla est sīgtio in actu: ſz solū in po. ſz q; sūt vnifōrmes ꝛ eiusdē rōnis. Ad placitū ē talia ſm intellectū sīgre ſm q̄titatē q̄cūq;. Ita dico de gdib⁹ fo, q: q; ex se sīgti nō sūt: ſz ꝓp vnifōrmitatē in prāte nr̄i intellⁿ est sīgre ſm maiorē vel minorē q̄titatē. ¶ 3m diffi. est q̄re po, ꝑ ꝓducit q̄ posteriox. ¶ Dico q; eēntial ordo nō est iter ista: ſz solū accītalis: ꝛ iō nō plus repugnat ꝑ ꝓduci vltio: ꝛ vltio ꝓmus q̄ eō. ¶ 4.° diffi. est. Si pores pñt destrui posteriozib⁹ remanētib⁹. ¶ Dico q; sic cū vn⁹ nō depēdeat ab alio: q; sūt eiusdē rōnis ꝛ oīno vnifōrmes. Jō sic ꝓmus sine alijs ꝑt eē: ita alij sine ꝑ.

Ordo eiusdē rōnis.

Cōsideratiam.

Cōtinuitas

O

¶ 5m diffi. Qualis ē ista ptinuitas quā ponis. ¶ Dico q; q scit ꝑcidere itēsionē ab extēsione facile ē videre: nā ista ptinuitas ē itēsiua ꝛ nō extēsiua. ¶ Ad eo itellectū ē sciēdū q; ista sūt eēntialr ordinata. ſ. hōgeneitas, ꝑceptus in ifm. acgsibilitas ꝑ motū: ꝛ ptinuitas. Ordo aūt istoz ꝓbat. Nā ex B ꝓbat ꝙ aligd hōgeneū ē ex B q; est diuisibile in infm. Un Aug. q̄rit q̄re corpus est diuisibile in infm: ꝛ rndet q; totū hz mediū ꝛ illud medium hz alind mediū: ꝛ B ꝓsuadet demōstratiue sic. q̄n sūt aliq̄ eiusdē rōnis ꝛ hōgenea: q; gd est demonstrabile de vno: ꝛ de alio: ſz in hōgeneis totū ꝛ ꝑs sūt eiusdez rōnis. ḡ cū diuisibilitas sit demōstrabilis de toto segt q; ꝛ de q̄libz ei⁹ ptez: ꝛ sic q̄libz ps ē diuisibilis: ꝛ B ꝓbat ex hōgenitate. Ex B aūt q; hōgeneū est diuisibile in infm: segt q; illud est acgsibile ꝑ motū: segt q; sit ptinuū: q; si nō: nō esset acgsibile nisi pmutationes q̄ nō pñt ptinuari: q; ḡ motus nō est nisi aligd ptinuū: segt q; illa fo, ad quā est mot⁹ ē ptinua. ¶ Ex istis oib⁹ apparet q; opz ponere istā formā ptinuā: nō aūt ptinuitate extēsiua: eo q; sit in subo inextēso ꝛ indiuisibili: ſz itēsiua ꝑcise. ¶ 6m diffi. Quia ex oībus istis vī seq; q; charitas possit ꝑ motū acgri cum sit diuisibilis in infm ꝛ ptinua. ¶ Dico q; B ei nō repugnat ex sua nā ꝓp intēsionē quā hz sicut ꝛ calitas: ꝛ iō posſz adeo successiue ifundi: q; tū de⁹ subito creat de facto dico q; est oppm. Eodē mō dico de vtute acgsita: q; ea sua subito causat: ꝛ sic quātū ad primum articulum.

Qz virtus infusa ḡ augsitaſz successiue possit ꝑ motū acgri de facto subito acquiri sed pōdera instantanea. 2. articulus. Ad. 3. ad hoc.

Q

Impugnat

Quantū ad 2m difficile videdū est vtz isti ḡdus sint realr distincti. Et dicūt aliq; q; nō: ſz cadūt oēs in vnā actualē realitatem: q; ex distinctis in actu nō ꝑt fieri vnū nisi alterū sit in po ꝛ aliud i actu. ¶ Cōtra B arguo 4.° ꝑ sic. Qñ aliq̄ sic se hñt q; vnū pōt destrui reliquo remanēte illa realr distinguunt. Nec est via potissima ad ꝓbādū distōnē realē: ſz ꝑ ḡdu remanēte destruunt posteriozes i diminutione. ḡ rē. ¶ 3° sic. Ubicūq; manēt eadē ꝑs⁹ distinctiua in actu remanet eadē distō: ſz becceitas sūt ꝑn⁹ distinctiua in actu oīuz ḡduū eiusdē spēi. Nā ḡdus idē numero ē ꝓiūct⁹ cū aliys: q; si eēt separat⁹ maneret idē: q; māere t eadē becceitas: ꝛ ꝑ ꝙns eadē distō. ꝓbo minorē. nā vnio supaddita cū sit q̄dā relo nō variat becceitatē. ¶ 4.° sic. Q̄ñcūq; aligd totū causat ab aligb⁹ in actu: opz q; cāntia sint in actu: ſz totū in actu causat a ptib⁹: sic a cāis mālib⁹: q; ipz ꝓstituitur ex eis ꝛ est in actu. ḡ ptes sūt in eo in actu. ¶ Jō dico q; ptes in linea siue ḡdus in forma realr distīguūt ꝛ actualr. ¶ Qō ꝓfirmat dupl⁹. ꝑ sic. Qz illa realr ꝛ

actualr

A

Objicit 4°.

Ordo 2°.

B

N.l. non erat numerus.

Eccus duplex

In continuo sūt mlta: imo infinita actu: ꝛ sil⁹ de gradib⁹ in fo, a: ꝛ hoc loquēdo de actu exīte nō subsistēte: ꝛ sūt distincta: ſz nō diuisa. ꝛ ꝑ oppositum dic ē illi pla in poētia subsistentie. ſ. vel diuisiōis. vbi plura adde.

C

actualr distīgui vñr: gb⁹ extrema ꝺictiōis realr cōpetūt: ſz ptib⁹ ꝛ ḡdib⁹ multa extrema ꝺictiōis realr cōpetūt. ḡ rē. ¶ 2° sic. Impole ē eē re⁹ realē in actu nisi extrema sint i actu ꝛ realr: ꝛ si sit talr re⁹ q regrat distō nē: opz q; si sit i actu q extrēa sint i actu distincta: ſz totū est ex ptib⁹ vnitis: vnio ḡ q̄n totū est i actu: ipsa ē i actu: est ēt vnio talis re⁹: q; ipsa nō pōt eē nisi iter distincta: nā idē vniri sibiipsi includit ꝺictionē. ḡ vī q; si extīte toto vnio realr ꝛ actualr sit simílr q; ptes erūt realr ꝛ actualr distincte. ¶ Sz ꝺ hꝫ istat 4.r. ꝓmo sic. Qō nō ē in actu: ſz tñ in po nō distīguit actu: ſz tñ in po. ſz fz cōiter loquētes ptes i ptinuo nō sūt nisi i po. codē mō de ḡdib⁹. ḡ rē. ¶ 2° sic. Sic in ptinuo sūt infinite ptes: ita i fo, sūt ifiniti ḡdus: si ḡ ponūt realr ꝛ actualr distincti i ptinuo q̄lz ꝛ i q̄lz fo, ꝑ te, erūt ifi, i actu. ¶ 3° sic. Quilz ḡdus charim⁹ ē cha⁹: si ḡ ifi ḡdus cha⁹ sunt in aīa realr ꝛ actualr distincti: segt q; ibi erūt infi cha⁹ realr ꝛ actualr distincte. ¶ 4.° sic. Illō nō pōt dīi añ diuisionē: qō acgrit ꝑ diuisionē: ſz multitudo acgrit ꝑ diuisionē. ḡ añ in ptinuo nō erat: ꝛ sic post diuisionez nūerat: distīguunt ḡ añ diuisionē mīme. ¶ Ad p⁹m dico q; mlta ponī i ptinuo pōt itelligi zr. vno⁹ in actu exīdi: ꝛ sic sim plr ꝓcedo. q; ibi sunt mlta i actu. alio⁹ in actu subsistendi: sic q; vnūq̄q; ꝑ se ipz subsistat: ꝛ isto mō dico q; in ptinuo nō sūt mlta nec ifi, a: ſz sic ē vnū ptinuū: ita vnicū subsistēs ꝛ nō plura. Eodē mō dico ō fo. Sic ḡ dico q; ptes sūt in po in ꝓtinuo: nō qdē q̄tū ad exīdi: ſz q̄tū ad subsistēdū solū: ita q; po est ad plurificationē suppositoz: nō aūt ad plificationē exīntiuz. Pōt tñ alr dici ꝛ idē redit. q; ſz ptes nō ponant i ptinuo actu diuise: q; sic eēt ꝺictō. nā ptinuū nō ē nisi ex vniōe ptiū: dicē ḡ ptes diſas i ptinuo: ē idē dicē q; ptes nō vnitas: ponunt tñ i ptinuo plres ptes actu distincte: ꝛ B declaro facilr: q; q̄n sūt aliq̄ q̄ iter se hñt ordinē eēntialē nō repugnat pōni eē sine posteriozi: distīctō ꝛ diſio sic se hñt. nā distīctio ordīe eēntiali ꝑcedit diſionē. ops. n. oīa diuisibilia abiuicē eē distincta: q; nihil pōt ꝺici a seipo: ḡ cū diſtōne potērūt stare ptes ptinui i ptinuo vnite ꝛ nō diuise: ꝛ tñ erūt distincte: ꝛ sic dico q; i ptinuo sūt pl⁹ distīcta: ſz nō diſa. ¶ Ad 2m dico q; fz iā dcā ad p⁹m zr q; in ptinuo sūt ifi, ptes: ꝛ in fo, ꝛ ifi, ḡdus in actu. ꝑ qdē in actu exīdi: ꝛ nō i actu subsistēdi. 2° q; pl⁹ distincta ꝛ nō pl⁹ diſa. ¶ Ad 3m dī q; q̄n fo, cū B q; est fo, est ps alteri⁹ fo, e: ꝛ q̄si ptialis nō dī esse foīa simplr nisi desineret eē ps. Quilz. n. ḡdus cū B q; est fo, est ēt ps alteri⁹ fo, e. ¶ Ad 4.m dico q; positis extremis in eē ponit relo q̄ est irisec⁹ aduenies. Distō aūt est hꝫ. Jō dico q; nō plus distīguūt ptes p⁹ diſionē q̄ añ: sic nec accipiūt eē: ſz dico q; p diuisionē ꝑsuppositā distōne acgrit re⁹ extrisec⁹ aduenies. ſ. mltitudo: siue pl⁹alitas subsistētiū: q̄ nō est re⁹ irisec⁹ aduenies: ſz solū extrisec⁹. ¶ Sed hic sūt diſ. ꝓma ē q̄lis ē vnitas istoz ḡduū i fo. Dico q; est vnitas ptinuitatis q̄ stat cū distōne nūerali q̄ fit ꝑ becceitates vel ꝑpetates idiuiduales. Ex m in prib⁹ linee: cū B. n. q; sunt realr distincte p suas beceitates stat ptinuitas extēsiua: eodē mō B loquēdo ō ptinuitate intēsiua. ¶ 2a di. est de diffone ptinui: q; dr cui⁹ ptes ad aliquē cōez terminū copulant: q; ē hic termin⁹ i cha⁺ ad quē talia copulant. ¶ Dico q; zr pōt rnderi. ꝑ q; B est diffō ptinui extēsiui ꝛ nō intēsiui. ¶ Sz ꝺ B est illud qō fuit dcm q; ſz cha⁺ in istāti cāret: tū de⁹ posset eā ꝑ motū cāre. tūc sic. Sic⁹ mot⁹ ad q̄titatē hz ꝑn⁹ terminū ꝛ mediū i seipso: ita est i fo, a: q; cuilz mutato eē cozrñdet vnū idiuisibile: sic⁹ puncti⁹ ptinuās ptes linee sic mutatū eē ptinuat ptes motus. ita in ꝓposito vī. Pōt etiā di ci q; sic in motu ad q̄titatē ptibus motus cozrñdent ptes fo, ꝛ indiuisibile idiuisibili. ita in motu ad cha⁺ pars rñdet ptī: ꝛ diuisibile idiuisibili suo mō. ꝓ2ia rñsio est faciliox. ¶ 3a diffi. est: q; cū nā specifica sit idem realr cuz quolz gradu: aliogn posset fieri charitas sine aliq̄ gradu: q; semp eēt ꝑox posito: q; eēt realr distincta. ¶ Sz posita idētitate qūo distīguunt isti ḡdus. Dico q; sicut nā humana in diuersis idiuiduis: aut sic eēntia dīna in trib⁹ ꝓsonis ꝓter hoc q; eēn⁹ diuina est eadē nā numero in trib⁹ suppositis. ſz nā humana est vna: nō tñ vna numero in plurib⁹: sic charitas est vna in pluribus ḡdib⁹. ¶ 4a di. Si isti ḡdus differūt ab becceitatib⁹. ¶ Dico q; illud qō addit ḡdus ad nāz specifica nō est nisi becceitas: q; indiuiduū nō addit ad nāz nisi becceitatē: ꝛ iō sicut becceitas differt: ita ꝛ ḡdus. ¶ 5a di. Luz multiplicato inferiozi: multiplicet supi⁹: si isti gradus quoz glubet est charitas gdditatiue: ꝛ iter se sūt distincti erūt multe cha⁺ iter se distincte: Dico q; sunt multe cha⁺ partiales: ꝛ iō nō pñt dici multe simplr. est ār solū vna totalis: ꝛ iō solū vna simplr. Pōt aliter dici q; distīctio egpollet ꝓdicato negatiuo: ꝛ tūc sic arguendo est fallacia ꝓsequentis destructione añcedentis.

E

Becceitas ē gradus sunt idez: ſz nō sapit.

Cōsidera istā tiam.

Nam gradus becceitatur.

F

Pondera ꝑ 2 ꝺ hic pla. 3. arti.

Dod. ꝛ alīs plēs vide dī. 5. phyſi.

Impugn⁹ 4m 1. mediū.

G

2. phyſi. ꝛ. 5. metaphyſice.

Cōsidera istā tiā ad hoiem.

H

Quātū ad 3m difficile ꝓtractādū. Utrū ꝓcedāt charitas in augmēto cozrumpat. ¶ Dicūt aliq; q; sic: ꝛ B iō q; termini mot⁹ incōpossibiles sunt: ſz charitas ꝑsistens est terminus a q̄: charitas q̄ acgrit est termin⁹ ad quē. ḡ aduenīēte charitate acgsita tanq̄ termino ad quē: charitas ꝑxis cozrūpit tāq̄ termin⁹ a q̄. ¶ Sz ꝺ B instat 4.r. ꝑ cōpando babi: ū ad actū: ꝛ B sic. Nā de⁹ pōt augere charitatē in eodē istāti: in quo gs mereī augmētū cha⁺. ſz ꝑ q̄cūq; istāti est act⁹ meritoz⁹: est charitas q̄ est ꝑn⁹ act⁹. ḡ in eodē instāti erit gradus q; dat ꝑ meritū ꝛ gdus ꝑ quē ille act⁹ est meritoz⁹: ꝛ sic sil⁹ stabūt termin⁹ a q̄ ꝛ terminus ad quem. ¶ 2° sic. Nā de facto vī q; de⁹ auget charitatē in eodē instāti: in q̄ gs mereī: sic in eodē instāti in q̄ gs mereī charitatē de ꝛgruo in eodē instāti ifundit ei. ḡ rē. ¶ 3° sic. Quecūq; pñt eē vl sūt sil⁹ ꝑ eodē istāti pñt eē sil⁹ ꝑ eodē tpe: ſz loquēdo de vtutib⁹ moralib⁹ ꝑxis ꝛ aduenies pñt eē ꝛ stāt sil⁹ ꝑ aliq̄ istāti. ḡ rē. Ma. pz. q; q̄ sunt sil⁹ ꝑ vno istāti ex suis rōnib⁹ formalib⁹ nō repugnāt: q̄cūq; aūt sūt talia q̄ ex suis rōnib⁹ formalib⁹ nō repugnāt simplr sūt cōpossibilia. Mi. pbo. Cā i actu est sil⁹ cū effectu i actu: mō act⁹ est cā habit⁹ ꝛ augmētū habit⁹ ḡ act⁹ ꝛ gdus hit⁹ aduenies stāt sil: sil⁹ act⁹ est ab habitu ꝑ exīte causat⁹: ḡ hit⁹ ꝑxis ꝛ act⁹ ab eo causat⁹ sil⁹ stāt. Tūc sic. Habit⁹ ꝑcedēs ꝛ act⁹ sūt sil: ꝛ act⁹ ꝛ hit⁹ aduenies sunt sil. ḡ rē. ¶ 4° sic. Nā volūtas ꝑ actū suū pōt ītēdē ꝛ remittē actū itelligēdi: sic impare ꝛ nō impare: cū aūt act⁹ iste ꝑ quē ītēdit fit sil⁹ cū gradu aduenīente: q; ꝑ eū inducit. ꝛ ꝓstat q; aligs est cū illo actu voluntatis q; inducit ꝑ eū. q; ſz nō: tūc act⁹ volūtatis esset circa ignotū: ḡ sil⁹ cū actu volūtatis stat act⁹ ꝓmus ꝛ sequēs. ¶ 2° arguo cōpando actū ad hitū: ꝛ B ꝑ sic. Nam si ſp cozrūperet ꝑxis: sequeret q; magis mereī hō in actu remisso q̄ intenso: B est falsuz ꝛ ipole: ḡ illud ex q̄ segt. ꝓbatio ꝓsequētie. Naz cuicūq; actui meritorio debet augmētum charitatis. ponat ergo charitas acgsita per multos actus intenſos: ꝛ sequat actus remissus/per te, cuz tota charitas ꝑsistens cozrūpat ꝛ nouus gradus inducit q; excedit totā aliaz charit. nē: cum per multos act⁹ ꝑcedētes itēsos nō fuerit ille ḡdus ītēsus acgsitꝰ: ꝛ ꝑ remissuz sic. sequit ḡ rē. ¶ 2° sic. Nā in actib⁹ vtutū mozaliū ꝛ nāliū: ex qb⁹ ipse vtutes augent ꝓx pō t esse itensioz ꝛ posterioz remissioz: ſz cū ꝑ posteriozē fiat augmētū ꝓxis: segt idē. ¶ 3° sic. Nā vtus est ꝑn⁹ act⁹ augmēti: cū ḡ effect⁹ nō possit excedē cām suā nō poterit

I charitas zª aduenies eē pfectioz charitate pexīte que est ei⁹ cā. ¶ 3° pn⁹ arguit ex ꝓxys. Pzio sic. nā cal'm remittēs fridū p te, iducit calozē ꝛ cozrūpit frigus: ꝛ sil'i ducit. Nā sic in augmētatione totū pexīs cozrumpit ꝛ nouū iduiduū fit: sic erit in diminutioe q totū pexīs cozrūpit: ꝛ ab eodē agēte nouū iduiduuz gñabit: ꝛ sic cal'm sil'iducet frig⁹ ꝛ cal'itatē: qđ est falsum. ¶ 2° sic. Eodē mō q̄ pcedit magis ꝛ min⁹ in accītib⁹ negat in substātys: sz ille modus nō negat in substātys: q aligd min⁹ pfectū cozrūpat ꝛ pfectius iducat. g ꝛc. ¶ 3° sic. Ipsimet pcedūt q ga ad approximationē. a. segt. b. cō cludit euidēter q. a. est cā. b. cū g ad approximationez calidi remittat friditas: ꝛ B non fit sine noua friditate iducta. segt ꝛc. ¶ 4° sic. Inter illa q sūt eiusdē speciei ipole est eē ordiné eminētie: sz si iduiduū pexīs sic se bēat ad iduiduū sequēs segt simp' q iter illa est ordo eminētie. ¶ Ultio argr pn' sic. Nā ipsimet pcedūt q sic pexīs q̄litas cozrūpit in aduētu alteri⁹: ita ipsi pcedūt q B etiā est i aduētu q̄ti⁹ molis. ¶ Ex B sequūt 4°° icōueniētia. ¶ Primū est q oia accītia sensibilia ꝓtinue variabunt in boie: nā sp bō crescit ꝛ decrescit: ꝛ p ꝓns ꝓtinue mutat q̄titas: ꝛ sic p ꝓns mutant oia accidētia fundata in q̄ti⁹. ¶ 2m est q additionez vnius gutte aq in mari mutabit tota q̄titas maris: ga est maioz q̄ an: ꝛ sic addēs guttā ageret in q̄tācūqz distātia: ga in alia pte maris. ¶ 3m est istō q i sacro eucharistie nō remanebit cozp⁹ chīi nisi p momētū: nā spēs ꝓtinue ꝺdēsant pp euaporationē ꝓtinuā: sz ꝺdēsatio est minoratio q̄ti⁹, minoratio aūt q̄ti⁹ nec̄io est ꝺstructio vl' pīsupponit destructionē q̄ti⁹ pexīt: sz q̄cūqz q̄titas minoraī: vl' q̄titas cadē nuō mutat nō remanet cozp⁹ chīi: segt g q nō remanebit nisi p istāti. ¶ 4m est istō s. q agēs phicū pducēt accīs sepatū. Agēs. n. nāle pōt rarefacē spēs illas q̄tas: tñ vna nō pōt eē subz maioris ꝛ minoris: ga nō manet eadē. g ꝛc. ¶ Sz b̄ ē dif. si opz ꝑz istos ponē in q̄libz momēto nouā q̄ti⁹. Dico q sic. ga in vno mutato eē vl' bī noua foꝛª ꝛ exīstit p illo ꝛ p alio: vl' nō: si nō q̄ rōne in vno bī noua foꝛª eadē rōne ꝛ in alio bī alia foꝛª: ꝛ sic tot noue foꝛᵉ: quot momenta. ¶ Si dicas q noua foꝛª exīstit plus q̄ in vno momēto: vl' mutato eē. g p duo: cū g iter q̄cūqz mutata esse sit mot⁹ medi⁹: ꝛ iter q̄cūqz mediū sit duratio: segt q illa q̄titas manebit p ips: ꝛ tñ ꝓtinue augeī: qđ est ꝺ opionē: vl' si in 2° mutato eē acgsita est alia portio q̄ pus nō erat. g illa q erat i pozi momēto: ꝛ illa q est i posteriozi erūt cōpoles: qđ est ꝺ opionē: ꝛ sequunt mlta icōueniētia. ¶ p^m est q vltia aduenies erit ifi^ta. naz q̄cūqz fit aug^m p ptes eiusdē q̄ti⁹: si vadat tale aug^m in ifi^m vltia erit ifi^ta. sic i ꝓpo⁹. g vlt^a erit ifi^ta. ¶ 2m icōueniēs ē: ga ꝓtinuū ꝺstabit ex idiſtibilib⁹: nā q̄ti^a inouatio sp fit i istāti ꝛ i nullo itermedio iter istās ꝛ istās pt acgri aligd: segt q q̄titas erit cōposita ex iduisibilib⁹. ¶ Si dicas q idē vī seq de irradiatiōe istātanea solis. Dico q irradiatio solis est ꝓtinua eodē mō q̄ itelligim⁹ q motus ē ꝓtinu⁹. g nō valz istātia de irradiatione sol. ¶ 3m icōueniēs erit q augmētatio nō erit mot⁹: sz mutatio: ga motui sp cozrūdet termin⁹ itrisec⁹: sz nulla q̄titas est q coexīstat motui: sz p̄cise mu^to eē i istāti. g ꝛc. ¶ 4m icōueniēs ē q mot⁹ nō cōmēsurabīt termino: eo q nō sūt in eadē mēsura. nā mot⁹ ē in tpe. termin⁹ aūt siue ptes termi sp sūt i istāti ꝛ p̄cise: g nō est cōmēsuratio eorū. ¶ Ad rōnē pōnis opo^rc dī q ibi sūt duo termi posiui: q̄z vn⁹ depdit: ꝛ ali⁹ acgrit: nō tñ sūt isti termini aliqua foꝛª minoꝛ: ꝛ aliq foꝛª maioꝛ: sed actualitas quā perdit minoꝛ est terminus a quo. ꝛ actualitas alia acgsita cū alia est termin⁹ ad quē. ¶ Sz solo nō satisfacit: ga cū hec actualitas sit accīs qōdā: vñr eedē diffi. remanere q̄ pus erāt de chari^tc. ¶ Dī ab alijs q termini isti⁹ mot⁹ sūt pfectū ꝛ ipfectū: sz b̄ nō valz: qñ eni itur de ipfcō ad pfectū nihil positiuū depdit. ¶ Difficultas aūt rōnis stat in b̄ q aliq̄ positiuū depdit. Dico q ad rōnē q cū g̃du pexīte stat ꝓpatio g̃dus sequēt: ꝛ q in oī p se muta^tc ter^no p se st ꝓpa^o ꝛ foꝛª: sz foꝛte istis aliq̄ p accīs ꝓnūgāt. Dico q ꝓpa^o ē ter^no a q̄ ꝛ g̃dus ē ter^no ad quē: ꝛ ista sūt icōpol'ia: sz ter^no a q̄ ꝛ ad quē positiui: vt duo gradus. s. pcedēs ꝛ subsequēs sūt cōpoles.

Quantū ad 4^m difficile ptractādū. s. vtrū illō qō aduenit: ꝛ illō qō acgrit p aug^m fit charitas sic ꝑoz erat: ita q charitas: ita ve de eo ꝓdicēt: sicut de p̄. Et q̄tū ad b̄ dico 4^or ꝓnes. Prima est ista/q. s. in augmēto chari^tis nou⁹ g̃dus acgrit: ga vt determinatū est: Augmētū chari^tis fit p g̃dus: ad g̃dū aūt pexītē nō pōt augmētū terminari: g ad nouuz terminabīt. ¶ 2ª est ista/q ibi ro fo̅al'vere in isto g̃du aduenīēte repta de nouo nō acgrit: ga eadē q̄ditas p̄fuit totalr in g̃dibus pcedētib⁹: ga sūt eiusdē rōnis ꝛ q̄ditatis formal'. ¶ 3ª est ista/q bcceitas talis g̃dus de nouo aduenīētis: de nouo ꝛducit. nā oēs g̃dus nuō distiguunt p bcceitates. bcceitas aūt isti⁹ g̃dus aduenīētis non p̄fuit. g ꝛc. ¶ 4ª est ista/q. s. bcceitas de nouo acgsita nō ē fo̅al'r charitas: ga nullū diuisuz fo̅al'r ꝛcludit in diuidēte suo: sz nā specifica p bcceitates diuidit ad modū gñis i ꝛduidua. g in eis nō ꝛcludit. ¶ Sz ꝓ istas ꝓnes istaī 4^r. Pzio sic. Qz pducto sorte pducit hō. p locuz a pte subtilia: cū g̃ glibet g̃dus aduenies sit ꝛduiduuz chari^tis: segt eodē mō q ipso pducto pducat charitas. p locū a pte subtilia. ¶ 2° sic. Uidet enim q nec ꝑmus nec 2° nec aligs g̃dus chari^tis pducat fm rōnē fo̅alē: vl' pduc⁹ fuerit post Abel: ꝛ rō est: ga rō fo̅alis fuit in eo pducta ꝛ stetit: g ipole est q postea fuerit pducta. ¶ 3° sic. Qz vī q nō ē hic fz pdcā aug^m chari^tis: ga posito g̃du p nulla cha^rae acgrit: sz sola bcceitas: cū g ex appōne bcceitat' sola bcceitas augeat ꝛ nō cha^rae: vz seq icōueniēs. ¶ 4° sic. Nā i bōgeneis fz dcā supi⁹ q̄lz p se ps bz rōnē foꝛᵉ: sic totū: qz ps ꝛ totū sr eiusdē rōnis: sz si totū pducat charitas, pducit: g codē mō si gcūqz g̃d⁹ pducat: ꝛ charitas pducit. g ꝛc. ¶ Ad p^m dico/q bō nō est vltiate abstractū: ꝛ ió mlta pūt dici ō eo q nō dicerent de eiusdē q̄ditate: sic pduci ꝛ talia. Sil'r dico de charitate: vñ charitas in 2° g̃du pducit: nō tñ ei⁹ q̄ditas. ¶ Ad 2^m dico vnifozmit loquēdo: q sic charitas vtrobiqz pducit: ita eodē mō negādū est post Abel q q̄ditas amplⁱ⁹ pducit: tñ bñ ꝑt ꝓcedi q q̄ditas charitatis pducit vt in b̄. ¶ Ad 3^m dico q multa p̄dicata attribuunt nāc: q nō ꝛueniūt ei p solā q̄ditatē: sz per suas bcceitates sic distīgui nuāl'r: ꝛ ita de multis alijs. Eodē mō pōt dici de augmētatiōe. ¶ Ad 4.^m dico/q bcceitas fo̅al'r nō est fozmal'r charitas: sz g̃dus ꝓstās ex bcceitate ꝛ g̃du vl' foꝛª illō totū est ꝛduiduū charitatis: ꝛ B totū ē p̄cise qō gñat ꝛ de nouo acgrit. Ideo dico q qñ charitas augeī non acgrit nā specifica que ꝑat: sz totus g̃dus acgrit rōne ꝓprietatis. ¶ Sed dicis q tūc charitas augeī nō per charitatē: sed p ꝓcharitatē. Dico q dictū illius doc. s. Aureoli si sic intelligatur q gradus ille aduenies est charitas: non tñ rōne illi⁹ qō p̄cise de nouo venit qō est bcccitas: sz est solū cōcharitas: ꝛ nō charitas. Dico g̃ q p istū modū p̄t bñ intell'i/q bcceitas nō est fo̅al'r charitas: sz tñ bñ pōt dici satis ꝓpe ꝓcharitas/eo q ad idē gen⁹ ꝛ ad eādē speciez: ad quā ptinet charitas ꝛ ipsa ptinet: reductiue tñ. ¶ Sz b̄ occurrunt aliq du⁹. Primū est. Quo pōt stare gradus pexīs cū ꝓpatione opposita g̃dui alteri aduenienti:

N Replicet

Rñsio ꝓpria Nūo termini mot⁹ sūt icōpoles. vtī in sco. vbi nōta.

4° articu.

Cōclusio 4ª.

O

Consideratio stantiā bēm murande.

Obiectum q̄

P

Solutio de discretis ꝛ nāli posteriozibus affirmatiōe ab abstractis pozib⁹ negatiue formaliter.

Q

A.l. augmēto ratur.

Probatio p̄mi dicti.

Charitas. Cōcreatiua

Sufr charitas ꝓuncta est augmētabilis in infinitū: ꝛ qualr nota?

D.duplex.

A nieri: cū ꝓpatio respiciat fozmā: ꝛ foꝛª g̃dus aduenīētis iā bī. Dico q bñs vnū g̃dū iā nō bz ꝓpationē nāe speci fice: ga nāz specificā in se bz: sz p̄cise bz ꝓpationē illius q̄ aduenit ꝛ nō babiti: ꝛ illa est ꝓpatio becceitatū: ga ille p̄cise nō bñtur. ¶ 2ª di. est. Si in q̄lz mutato esse au gmēti acgrit aliq portio foꝛᵉ augmētabilis. ¶ Dico q nō: ga q̄libet portio foꝛᵉ est foꝛª. ꝛ si in mutato eē acgrer ret in istāti foꝛª acgreret. dico q̄ q nō est imaginādus q aligs g̃dus calozis acgrat in aliq̄ mutato eē seu mo mēto: ga sic tot⁹ calo: ꝛ ostās ex talib⁹ nō ꝛduceret ꝛ tpe: sz p̄cise calo: vel ei⁹ g̃dus p motū acgrit. Intelligēdus tñ q isti g̃dus in foꝛª bñt q̄druplicē vnitatē: q̄tus ipsi eēnt sepati ab oī subto: ita q nullā illaz vnitatuz bñt a subto i augmēto. Pzia vnitas est idiuisionis: sz eni sint distincti: nō tñ diuisi: sic sūt charitates duaz aīarū. 2ª est vnitas cōpōnis. Nā oīs foꝛª cōponīt ex suis g̃dib⁹: sic oē ꝓtinuū ex suis ptib⁹: sz non sit talis cōpō: q̄lis est iter ens actu: ꝛ ens in po⁹. 3ª vnitas est ꝓtinuitatis: ga sz nō bēant ꝓtinuitatē extēsiuā q debeī q̄titati molis: ba bent tñ ꝓtinuitatē itēsiuā: nā extrema sūt vnū: ꝛ nō nisi rōne talis cōtinuitatis. 4ª est vnitas bōgeneitatis: ga sunt eiusdē rōnis formalis. Nā glibet g̃dus charitatis est charitas: nō charitas q̄ est toruz: sz cha^rae q̄ vniuoce dī de eis: ꝛ de toto: sic̄ pz de aq̄. ¶ Ad arg^m in p̄n⁹ pz.

¶ Distinctio. XIX. ¶ Questio. I.

¶ Nūc postq̄z coeternitatē triū personaruz.

Arca 19as distōnē ꝓtinuando q̄ro. Urz charitas sit augmētabilis in if^m. Qz sic. Charitas nūq̄z excidit fm Apl'z. sed oē qđ finit excidit. g ꝛc. ¶ Cōtra fm Joā. Charitas dei pfecta est in nobis. ¶ Dic ītroducunt 4.^or dicta p̄babilia. Primū est q charitas in aīa nr̄a: sz nō sit augmētabilis in if^m fm ptes eq̄les q̄titatis: est tñ augmētabilis in if^m fz ptes eiusdē ꝓportionis. 2^m dictū est/q charitas sepata est augmētabilis in if^m fm ptes eiusdē q̄titatis: eo. s. mō q̄ repugnat charitati ꝓiuncte. 3^m dictū p̄babile est/q charitas si pōt augeri illo mō in infinitū. s. fm ptes eiusdē q̄titatis: q ipsa pōt cāri ꝛ eē if^a. 4.^m dictū est sile huic/q charitas sepata pōt esse de potentia dei absoluta infinita actu.

1. Corinth. 13. 1. 4. c.

Dictum 4ª.

C

Partes duplices.

Suppositum

Quātū ad p^m dictū añq̄z p̄beī ꝓmitto vnuz/q oē ꝓtinuū: sz p ptes eq̄les possīt cōsumi: sicut celū ꝛ qōcūqz ꝓtinuū q̄tūcūqz magnū p ptē q̄tūcūqz minimā aliquotiēs diuisuz ꝓsumi pōt: tñ hoc nō obstāte ipm cōtinuū p ptes eiusdē ꝓportionis nō pōt cōsumi: ga si sint duo monocubita accipias mediā ptē. s. monocubitā vnā: ꝛ postea mediā medie nunq̄z venies ad finē. Ita dico in augmēto q si fiat augmētū p ptes eiusdē q̄titatis q̄tūcūqz minus: pōt tñ augmētari q excedet quātitas aucta oēz aliā q̄titatē: sz loquēdo de augmēto p ptes eiusdē ꝓportionis nō est sic. ¶ Exē^m. Accipiant duo monocubita: gcqd diuidit de vno pōt alteri addi: cū g diuisio vni⁹ vadat in if^m p ptes eiusdē ꝓportionis: ꝛ tñ nūq̄z ꝓsumīt. Eodē mō augmentatio alteri⁹ ibit in if^m p appōnē eaz priū diuisaz ab alio: ꝛ tñ nūq̄z attigeret ad q̄ti^tes duoz monocubitoz sic pz.

Augmētatio p ptes ꝛ diminuo duplex

D

Exemplum.

¶ Doc viso ꝓbo p^m dictū: ꝛ p quo ad p^os ptez sic. Oīs nā finita bz capacitatē finitā: sz vo^rae est nā finita: g ei⁹ capacitas est finita: sz oīs capacitas finita pōt adeq̄ri p ptes finitas: ga capacitas finita pōt mēsurari p aliquā q̄ti^tes aliquotiēs sūptā. igr poterit adeq̄ri p ptes eiusdē q̄ti^tis ꝓportionabil'r sūptas. ¶ Ex^m vas ē determinate capacitatis ꝛ finite corpal'r loquēdo: ꝛ ió replebī aliq bus ptib⁹ determiatis. q aūt vo^rae ꝛ q̄libz alia po⁹ sint fi^tc capacitatis de se ps. g augmētādo cha^rae p ptē eiusdē q̄ti^tis erit deuenire ad aliqd vltra qđ ipsa vo^rae nō poterit recipe. ¶ Nūc ꝓbo z^as ptē illi⁹ dicti. s. q ꝑs partes eiusdē ꝓportionis poterit charitas ꝓiūcta augeri in infi^m: ꝛ B uidēter ꝓbo sic. Suppositio q vo^rae poterit recipe chari^tes. x. g̃duū diuidat illa cha^rae: ꝛ ponat in illa vo^rae solū charitas. 5. g̃duū. arguo sic. Quicqd auferī p diuisionē a chari^tc. 5. g̃duū poterit addi alteri charitati 5. g̃duū: q̄ est in vo^rc. nā b̄ nō repugt volūtati qa totā eā poterat recipe. g ꝛ qōlz sui: nec repugt ipsi charitati in se. pz g illa ꝓpō: sz possent ifinite ptes auferri ab illa chari^tc. 5. g̃duū sp accipiēdo ptes eiusdē ꝓportionis: g ifinite ptes eiusdē ꝓportionis pñt addi charitati q̄ est in aīa vel in vo^rc: ꝛ sic ei⁹ augmētū erit isto mō ad if^m. Ma. satis nota est. Mi. pbo. q. s. cha^rae. 5. g̃duū sit diuisibilis in if^m: ga qñ aliq̄ sūt eiusdez rōnis foīalis gcqd cōpetit p se vni iest ꝛ alteri: sz tota ista charitas ꝛ q̄libet ps eius sūt eiusdē rōnis foꝛmal'. g cū diuisibilitas cōpetat p se in 2° mō ipsi charitati tot: sicut nālis eius aptitudo: segt etiā q cōueniat cuilibet eius parti: ꝛ sic q̄libet ei⁹ ps erit diuisibilis: sic̄ ꝛ totū. g ꝛc. ¶ 2° ꝓbat illud sic. Oē homogenēū ex eo q tale est diuisibile i if^m nitū: sz charitas. 5. g̃duū est qđ bōgeneū. g ipsa erit diuisibilis in infinitum: ꝛ sic habeī ꝓpositum.

Secūdū p̄n^lc ꝓbat ab aligb⁹ sic. s. q charitas nō possit augeri in if^m fz ptes eiusdē q̄ti⁹.

Quia ois cā fi^ta pōt hīc effectū ita adeq̄ti: q vltra illū nō pōt ꝓcedē: sz vo^rae q̄ est cā chari^tis est fi^ta. g cū ipsa sit cā chari^tis in g̃ie cāe mālis nec̄io segt q ipa potest hīc chari^tes aliquā sibi adeq̄tā in rōne effect⁹. Noc aūt nō obstāte dico q charitas sepata eiusdē q̄ti⁹ pōt augeri in if^m: ga cha^rae pōt multiplicari in if^m: ita q sint ꝛduidua if^ta chari^tis: ꝛ illa oia vnibilia sūt: sz ꝛduidua if^ta vni⁹ foꝛᵉ si vniant' faciūt if^m. g illa charitas ē if^ta. Ma. pbo. q̄tū ad vtrāqz ptē sui. Pzio ga ꝛduidua if^ta chari^tis pñt a deo creari. Nā ꝓstat q de⁹ if^tae aīas pōt creare sic̄ si ponere⁹ mūdū durare i if^m: sz cuicūqz aīe pōt de⁹ ifundē charī^tes. g pōt if^ta ꝛduidua chari^tis cāre. hec oia sūt euidēta: sz ostat q de⁹ illas chari^tes pt separe: qz sepat accītia sensibilia. g ꝛc. ¶ Nūc ꝓbo scōaz ptē. s. q sint vnibilia sic. Quecūqz sūt eiusdē rōnis foīalis: gcqd est demrabile ō vno: vt sic: est demrabile de alio: sz oīa illa ꝛduidua sūt eiusdē rōnis foīal': nā sūt eiusdē spēi. cū g vnibilitas pōt de vno demrari: poterit de quolibz illoz demrari. Ma, pz. Mi. decl. nā q̄libet ꝑa passio pōt vnīri ei cui⁹ est ꝑa passio: sz aptitudo nālis est ꝑa passio illi⁹ cui ꝛuenit. g aptitudo nālis advnionē est ꝑa passio cuiuslibz illoz ꝛduiduorū: ꝛ B pōt sic argui. Quot charitates pōt de⁹ ꝓducē ꝑt vnire: sz ifinitas pōt ꝓducē: g ifinitas pōt vnire: sz if^tes si vniant' faciūt vnā if^tem. g pōt de⁹ facē vnā ifinitam.

Probatio. 2. dicti ꝓncipal'.

A. l. cansalitas volūtatis que est cē.

Tertiū dictū p̄n^lc. s. q posito q de⁹ pōt chari^tes illā in volūtate i if^m augere p istū modū q dict⁹ est: segt q de⁹ vnā charitatē ifinitā actu pōt cāre: ꝛ ꝓbo sic p̄. Quecūqz sunt a deo ꝓducibilia sunt sil' p ducibilia: vbi eis nō repugnat simultas: cuz g g̃dibus charitatis nō repugt simultas: ꝛ ipsi if^tes pñt a deo ꝓducī: segt q if^m pñt a deo sil' ꝓduci: sz q̄cūqz pōt sil' ꝓducere pōt vnire. g de⁹ pōt vnire ifinitos: ꝛ sic erit ifinita charitas in actu. ꝛ B totū segt: ga de⁹ pōt ifinitos g̃dus charitatis ꝓducē si charitas est augmētabilis i ifinitū: ꝛ ipsis sil' nō repugnat esse. g ꝛc. ¶ 2° sic. Si voluntas pōt charitatē recipe: q exīs i volūtate posset in if^m augeri: posset de⁹ charitatē actu ifinitā in ea cāre. ꝑbatio: ga cuicūqz cāe create pōt effect⁹ adeq̄ri: q dari: cū g effect⁹ adeq̄t⁹ volūtati sit charitas augmētabilis i if^m:

Glide. f. di. 43 ad hec.

Probatio. 3. dicti ꝓncipal'.

Qz de⁹ possit cāre in voluntate actu ifinitā charitatē: sed vide sco. 13. dis. 3.

I

3° phy. t. c. 69

Podẽra optime hẽc expositionẽ.

Probatio. 4 dicti pncipal. Charitas actu infinita posset dari et separata A. l. eiusdem quãtitatis,

Objcitur 4r

K

Quartũ dictũ pn̄lc. s. g si charitas separata pōt augeri i ifi̊: g ipa possz eẽ de po dei absoluta actu ifi̊a. pbat: ga quot pōt, pducẽ pōt actu vnire: sz ifi̊as pōt, pducẽ actu. g̃ vnire actu. Tūc sic. Oẽ illō qō ꝓstat ex ptib' q̃titatiuis ifinitis: siue q̃ti̊ molis: siue vtutis: oẽ tale est ifi̊: sz ista charitas ꝓstaret ex ifi̊ib' gradib'. g̃ ipsa eẽt actu ifi̊a. ¶ Sz ꝫ B ꝓstat 4r. p ꝫ pm sic. Impole vl g alicui creato limitato fiat appo ifinitaꝝ entitatũ q̃ꝝ q̃libz dicat pfectionẽ simplr gn excedat duplũ suũ vl triplũ. r sic cũ p augmẽtũ p ptes ciusdẽ ꝓportionis fiat appositio ifinitaꝝ entitatũ: ga ifinitoꝝ graduũ: q̃ꝝ q̃libet dicit pfectionẽ simplr: ipole vl g illō cui fit talis additio sic stet citra duplũ vel triplũ gn illud nec̃io excedat in pfectione. ¶ z° ꝫ z̊m sic. Nã si charitas separata augmẽtaf. aut illa augmẽtatio ẽ motus: aut mutatio nō est motus: ga sine mobili eẽt: qđ est falsz. nec mutatio: ga mutatio diffinit p subz. B nullz subz est. g̃ z̃c. ¶ 3° ꝫ ꝫ ꝫ: ga nō vl gn fora in volun̄e fit augmẽtabilis i ifi̊: ga nō rone fore: ga separata pōt: nec rone agẽtis eodẽ mō: nec rone capacitatis volitatis: ga ipsa augeẽ ex augmento charitis. g̃ nulla cā vl. ¶ 4° ꝫ 4as sic. Nã oĩs pfectio simplr est de si ipsa sit ifi̊: sz ipsa charitas est pfectio simplr: r p te, pōt eẽ ifi̊a: g̃ ista charitas erit de: r sic aliqđ creatũ est de. ¶ Ad pm di co q sic i ꝓtinto pz q si fiat appō ꝛz ptes ciusdẽ ꝓportionis in ifi̊ nūq̃ pōt illud cui apponit excedẽ duplũ suũ. Silr dico de pfectionib' simplr q nūq̃ q̃tūcūq; pcedat pt excedẽ. Nã a 4or palmis si auferas ꝛz ptes ciusdẽ ꝓportionis z apponas alys 4or nō poterit illa 4or qb' fit additio attingẽ ad q̃ti̊es octo qō dupluz est ad 4or. sic dico in ꝓpto de additiõe ista. ¶ Ad zm dico q illa additio vl augmẽtatio q̃ti̊e pōt eẽ mot': qñ. s. fit in tpe: vl mutatio qñ. s. fit in ĩstãti. de aũt pōt r i tpe r in ĩstãti, pducẽ talia pmanẽtia sic vult. ¶ Ad illō qō dr q tūc eẽt mot' sine mobili. Dico q B nō appet mihi icõueniẽs. siue enĩ accipiaf mot' p fora fluẽte siue pro fluxu fore: sp sic de pōt facẽ formã sine subto: ita fluxũ ei'. ¶ Si dicaf q mot' est fluxus. g̃ opz assignare ĩsti fluxui subz. Dico q ille fluxus pōt poni in fora sine vltˢ rioꝛi subto: ita q fora fit illō qō fluit: sic dictũ est de motu: ita dico de mutatione q pōt eẽ sine subto. ¶ Ad 3m dico/q ex pte po est ipedimẽtũ. q. s. nō ponit i ifinitũ pcedẽ: ga. s. limitatio capacitatis. nec pōt fingi q capacitas augeaf nisi suba augeaf: ga vl est suba: vel ꝓpria passio: sz ꝓbabit als: q suba nō suscipit magis vel minus. ¶ Ad 4m dico q charitas est pfectio simplr: r dato q eẽt ifinita illa ifi̊as nō est nisi fm gd: r nō simplr: nã si ifinitas sit simplr ẽ trãscẽdẽs: nec est alicui? giis: fm gd tñ ifinitas nō opz q excedat suũ gen': vl exeat sic ifinita aq̃ si eẽt nō eẽt ifinita simplr: nã adhuc vna scitilla ignis excedẽt suã pfectionẽ quãtūcūq; ifinitã. Silr volũtas ipsa q̃ est subz charitatis tota ifi̊a charie eẽt melioꝛ. de aũt r ois pfectio q̃ de est tali ifinitate ẽ ifinita q excedit oẽ aliõ. r illa ifinitas nō est fz gd: sed simplr. ¶ Sed h̃ sũt aliq̃ dif. ꝓpria. vtrũ charitas separata possit eẽ alicui? actus elicitiua vel alicui? opationis. Dico q nō: ga qñ est aligs cẽntial' ordo iter aliqs cãs in cãndo ipole est alterã tãtũ augeri q possit in effectũ sine altera: charitas aũt sic z q̃libz hĩt? est cã essential' ordinata ad po?; in q̃ ifinita esse nō pōt: r sic q̃tūcūq; sit ifi̊a cãre nō pōt. ¶ Za di. ga nãlis aptitudo vl nec̃io seq illō cui? est: cũ fm ꝓdicta supius ipsa sit ꝓpa passio ei? cui cōpetit: sz iberẽtia est aptitudinalis passio charitatis: vl cuiuscũq; accñtis: g̃ cũ illa charitas infinita sit accñs sibi cōpetit iberẽtia: sz fm ꝓdicta. B est ipole: ga repugt cuicũq; susceptiuo eã recipe: eo q oẽ receptiuũ est finite capacitatis: si aũt eẽt receptibil' nec̃io aliqd eẽt re ei? receptiuũ: r nullũ est. g̃ z̃c. ¶ Dico q illa charitas hz nãlẽ aptitudinẽ ad iberẽdũ. nã sic ꝑus dictũ fuit ipa posset diuidi in ifi̊: siue in ifi̊as pres: r q̃libz illaꝝ ptiũ posset iberere cuilz aie. ¶ Si dicaf q tota sil' non pōt iberere. Dico q oẽ absos; qō est in illa charie pōt iberere: r talis aptitudo pcise est passio absos illi qō est i charie: r ió sufficit q q̃m ad totũ absos talẽ hz aptitudinẽ ad iberẽdũ saltẽ plib'. Illud autẽ qđ est supra oẽ absos; rõne cui? pres dñr vna charas nō opz q aptitudo ad iberẽdũ sibi ꝓueniat: ga ipz ẽ solũ qđã reus vnionis pris ad ptẽ: z de isto mō nō est curãdũ. ¶ 3° di. Si ex B q ponit q pōt augeri in ifi̊s. Utrũ deus videat quẽlz g̃dũ in ifi̊. Doctoꝛ nr vl dicẽ q sic. vñ ipse dicit, q si de posset multiplicare spẽs in ifi̊ de videt spẽs ifinitas. ¶ Nõ appet mihi q ꝓna sit bona. nã nuĩ pñt augeri in ifi̊: r tñ de nō videt aliquã spẽz nuĩ ifinitã: ga oĩs spẽs nuĩ determiate distat ab vnitate: qđ nō eẽt de spẽ ifi̊a. ¶ Sed segf 4a di. de ꝓntia q̃ cõiter fit. s. si aliq̃ fora pōt augeri in ifi̊. Utrũ ipa possz eẽ actu ifi̊a. Dico q ad videndũ B opz reducẽ ad fas syllogisticã. nūq̃ enĩ enthimema est bonũ nisi posset ad fas syllogisticã reduci. Reducit g̃ sic. Oĩs fora q̃ pōt augeri in ifi̊ pōt eẽ ifi̊: sz charitas vel q̃cũq; alia fora accepta est hz. g̃ z̃c. Ma. vl falsa: sic̃ pz de nuõ g pōt augeri in infi̊: r tñ nō pt eẽ actu ifinit'. silr de figuris q̃ in multitudine angulorꝝ vadũt in ifi̊: r tñ nulla pōt eẽ figura q̃ ifinitos angulos hẽat actu. Jõ dico q ꝓntia ex forma nō est bona: sz mãlr. aliqs materys appositis pōt esse bona: sic̃ ista nō est bona ex fora. sortes currit: g nō sortes nō currit: nã aliqs appositis valz. s. q ꝑdicto? nec̃io nō sunt sil' va: tũc vera r bona est ista ꝓntia. sor. currit. g nō sortes nō currit. Eodẽ mō dico in ꝓpto: qa pp illa appositã: vtpote qa in tali subto est: pōt eẽ bona ꝓna mãlr. ¶ Sz restat dubiũ vnũ: ga vl q charitas illa separata excederet charitatẽ chr̃i. Dico q charitas chr̃i fuit sũma de facto. Tũ multi dicũt/q maioꝛ potuit cẽri in volũtate chr̃i: sic si charitati chr̃i adderet illa beate Marie: esset maioꝛ. ¶ Ad argm ps. ¶ Qō. II.

VTrum charitas possit diminui in infinitum. Qꝛ non. ga scriptura non appꝛobat tepidum. ¶ Cõtra. Quicqd de sua nã est augmẽtabile illi nō repugnat diminui: sed charitas est huiꝫ. ergo z̃c.

Hic introducunt 4or ꝓnes. ꝓpria est q charitas ifusa est ex nã sui diminuibilis. r tota rõ est: ga ipa est augmẽtabil: r p ꝓns ita pōt ab ea remoueri qō sibi daf: sic̃ dari qō nō hẽat. ¶ Za ꝫ est/q charitas ifusa de facto non diminuit: ga sic̃ de solus eã augmẽtat r creat r annihilat: ita diminuit vel diminuẽ pōt: B aũt nō facit nisi pp demeritũ: illō aũt demeritũ vel est veniale: r tũc nō diminuit eã de, pbo: qz si pp veniale diminuẽt tantũ pñt venialia multiplicari: q totalr annihilaref: qđ est ꝫ legẽ diuinã: q hõ nō exñs in pcto mortali sit sine gr̃a vl charitate. Si aũt dicas/q diminuit p pctm mortale: pz q hoc est falsz: ga p pctm mortale totalr hõ pdit charies. g̃ p illud nō diminuit. ¶ Za ꝫ est/q chaas acgsita q̃ gnãt ex actib' nō pōt diminui ex cessatiõe actuũ. Istud ego p̃bo euidẽter: ga nulla fora in subto icoꝛruptibili exñs q̃ nō dependet

A

Ad pdẽ pot sepdari q nul la dẽ vel scis depdat ẽ mõ.

Posita charitate creata ifinita ipsa ẽt mata iberere q̃ pdicta. Replica.

Objcitur 4r.

B

Ex pdictis ifinitũ nõ ẽt natura actu infinitum.

C

Dubius r si nõ act' vitiosi stant cum charitate infusa.

Lõlusio ad rium. Dubium

D

Nõ valde q bius sapie sed acgsitus nõ pōt corrũpi: secus de charitate. Relcõso nõdũ lic; quã ñ exa mina pla ad cendo.

Esti charitas ifusa diuinibilis sit: q̃ nunq̃ nō minuit: sed tñ annihilat ẽt ipsa.

Qꝛ venialia nõ diminuũt charitatem.

Relcõso. q.

nō dependet in esse ab agẽte: sz ꝓcise in fieri pōt corrũpi nisi p iductionẽ foꝛiaꝝ oppositaꝝ illi foꝛ. Unde ga institia nō dependet ab agẽte i eẽ nūq̃ hō semel hñs iustitiã pdit eã nisi p iductionẽ foꝛ sibi opposite: q̃ aggñaf ex frequẽtatione aliaꝝ actuũ oppositaꝝ iustitie: sz charitas est hō foꝛa: loquẽdo de charitate acgsita: ipsa enĩ ab agẽte priculari nō dependet in eẽ: r p ꝓns quãtūcūq; essẽt act' ex qb' gñata est nisi iducant actus oppositi istis: ex qb' opposita foꝛa gñaf: nunq̃ charitas acgsita cessabit vel destruct: r B dico de oĩ foꝛa tali: sz si sit aliq̃ talis q vltra B nō hz ꝓtiũ: dico q ipsa sic eque est icoꝛruptibilis sic̃ aia. ¶ 4a ꝓ est/q ipsa charitas acquisita pōt diminui ex actib' oppositis: ga p illō pōt diminui qō multotiẽs replicatũ eã coꝛrũpit: sz ex actib' talibus frequẽtari coꝛrũpit. g̃ z̃c. ¶ Cõtra istas ꝓnes ista. 4r. Pꝛio: ga qō in suta nã est diminuibile pt nãlr diminui: sz p p3s ꝓnẽ charitas p suã nãm est diminuibilis. g̃ ipsa nãlr pōt diminui: qō est falsz. ¶ Zo sic. Nã fz Aug. Lupiditas est oppositа charitati: g̃ ipsa pōt diminui p aduẽtũ cupiditatis. Et pp B exprimur q ex cessatõe actuũ sum' minus feruẽtes ad opandũ. g̃ diminuit. ¶ 3° sic. Nã ex cessatiõe actuũ amicitie exprimur nos effici dificiles ad act' amoꝛis eliciẽdos. g̃ vl g sic ex cessatione diminuit habit': ita ex cessatione actuũ pōt coꝛrumpi. ¶ 4° sic. Quia nō vl q amicitia sit magis coꝛruptibilis q̃ sapia: sz sapia sic̃ pbatũ fuit supi nō pōt coꝛrũpi: g̃ nec amicitia q̃cũq; p act' icõpoles coꝛrũpet. ¶ Ad pm dõz/q in nã pōt eẽ aptitudo nãlis ad recipiẽdũ aliqd ad qđ faciẽdũ nō ẽ po nãl: sic̃ aia ex sua nã est gratificabilis: r tñ nullũ agẽs nãle pōt eã gratificare: sic dico in ꝓpto. ¶ Ad zm dico/q loquẽdo de charitate ifusa cupiditas nō est ei icõpolis: ga i nouiter ꝓuerso oẽs bit' vitiosi stãt cũ charies: cupiditas g̃ p actũ pcti mortalis accipiẽ: vl si ꝑ hĩm opponiẽ charin acgsite. ¶ Ad 3m dico sil. r ad illō qō addit ad zm: q nūq̃ ex cessatiõe actuũ diminuit hĩtus. ¶ Ad expientiã aũt dico/q qñ act' cessant appetit' sensitiuus circa aliqd occupaf: ex q occupatiõe reddit difficilis ad opandũ opatiões illas: a qb' cessauit p aliqđ tps: sz quãtũ ad volũtatẽ: nec dificiliter nec magis vl mino facilr opaf sic̃ dictũ est in pa di. ¶ Sz si dicas: q̃re nō aggñaf ita hĩtus in appetitu itellectiuo exq̃ sequiẽ dif. ¶ Dico q ex sola actuũ cessatione nō plus in vno q̃ in alio aggñaf hĩtus: r ió vel posito q gñeẽt: nihil tñ refert: ga i appetitu sensitiuo nō remanet illō qō erat aggñatũ ex actib' amicitie: in volũtate aũt sp remanet nisi adducaf sibi aliqd oppom. ¶ Ad 4m dico/q iustitia coꝛrũpit: ga in ptãte volũtatis est quãtũcũq; iustitie obm sibi pñtẽt illō velle vel nolle: r ió ex velle r nolle oppositis frequẽtatis pōt habit' oppositꝰ gñari: sz nō sic de sapia vel scia: sz enĩ habeãt opionẽ falsz. p oppositõ tñ opio falsa nō pōt iduci qñ sapia vl scia ĩsunt. Et hꝰ rõ elt ista: ga ipole ẽ actũ ꝓuũ cãtiuũ opionis inesse nisi obti spẽ ꝓcurrẽte: r ga p q̃cũq; istanti ocurrit spẽs obti opionis false occurrit r spẽs obti sapie itell's r scie: r ió vl nec̃io vtrũq; aget co agẽdo vtriq; spẽi: r B est ipole: ga oppositi act' sũt: vel neutrũ aget: : si nō agat vl coagat spẽi obti opionis false nō bẽbit actũ aggñatiuũ opionis: sz nō hĩto illo ipole est hãe opionẽ falsz: g̃ a p ad vltimũ: hĩto hĩtu sapiẽtie ipole est ipm coꝛrũpi: ga ipole est in illo itellũ opionẽ falsz nãliter gñari: sz de volũtate nō est sic pp eius libertatẽ quãtũcũq; occurrãt sibi oppositа: ipsa coagere pōt cui vult: r p ꝓns pō: in ea q̃cũq; hĩtus gñari r ali? sibi oppositus coꝛrũpi. Dico ergo q charitas est in infinitum diminuibilis in natura sua: sicut in infinitum augmentabilis. ¶ Ad argm ps per supius iam dicta.

¶ Distinctio. XX. ¶ Questio. I.

Hũc ostẽdere restat quomõ z̃c.

¶ Circa distinctionẽ zom quero vtrũ inter ꝓsonas diuinas sit suma equalitas. Qꝛ nō: ga fm Hyl. pater est maioꝛ filio. ¶ Contra. In symbolo Athanasij. In hac trinitate nihil maius aut minus. ergo z̃c.

Hic itelligẽdus est: ga q̃rit̃ de eq̃litate r ꝓꝓtio fundamẽtũ ei? est quãtitas. q 4or sũt modi accipiẽdi q̃titatẽ: r fm istũ q̃dru plicẽ modũ accipiẽdi q̃tas accipit 4r eq̃litas in reb'. ¶ Primus modus q̃titatis est fm vtutẽ ꝛz quã iuenit gradus vtutis in multis pfectionib': r fm istã quãtitatẽ vtutis attẽdit vna eq̃litas q̃ est iter pfectiones q̃ sũt in eodẽ g̃du. ¶ Zus modus q̃titatis est fm dimẽsionẽ z extẽsionẽ: r fm hoc est eq̃litas que est fm idẽtitatẽ quãtitatiuã ptiũ itegraliũ. ¶ 3us modus est fm durationẽ: r ꝛz B attẽdit eq̃litas coꝛ: q̃ cãdẽ piodũ hñt. ¶ 4us modus q̃titatis est fm nuãlẽ discretionẽ: r fm B attẽdit eq̃litas q̃ est fm idẽtitatẽ vnitatũ nuãlis distõnis. ¶ Nũc aũt opz vidẽ qũo ꝓsone dine sũt eq̃les. Utruz fm oẽs istos modos. Et dico q sic. Nã p mõ sũt sũme eq̃les. Qꝛ: gcgd pfectiõis est i vna est z in alia: r i eodẽ g̃du. nã q̃libz ꝓna hz oẽs pfectiões: r hz eas ifi̊as. r eadẽ ifi̊e vna est ifi̊a q̃ alia. ¶ Zo ẽt mõ ꝓso dine sũt eq̃les ꝛz q̃ ꝓuenit eis q̃as q̃ est fũdås isti eq̃li̊e. ¶ Ad oĩa. n. ad q̃ se extẽdit vna ꝓsoa: r alia: r cui est ꝑs vna: r alia: r gcgd vna excedit r alia: ꝛz oĩa excedit vna ꝓsoa: r oĩb' est ꝑs: r ad oĩa se extẽdit. g̃ z̃c. ¶ 3° ẽt mõ dico q ꝓso dine sũt sume eq̃les: r sic ꝓ sũt eq̃les: ga i eis ẽ vna ifi̊as: ita isto 3oo sũt eq̃les: ga i eis ẽ oĩo vna eter̃as q̃ fidat istã eq̃li̊s. ¶ 4° ẽt mõ ꝓso dine sũt eq̃les: ga gcgd pfectiõis est i vna totũ illõ: r oĩa nuãlr accepta sũt r in alia: ꝛz in nuõ rel'onis se excedãt: tñ iste nō dicũt pfectẽ simplr. ¶ Sz ꝫ B ꝓstat 4r. Pꝛio sic. Eq̃litas enĩ r icõq̃litas dñr passiones finite q̃ti̊: sz in deo q̃titas vtutis est ifinita: ga q̃lz pfectio est itensiue ifi̊a. g̃ z̃c. ¶ Zo sic. In illo nō est eq̃litas ꝛz extẽsionẽ in quo nō est q̃titas extensiua: sed in deo fm Aug̃m non est quãtitas extensiua: ga est sine q̃titate magn': g̃ in deo nō est illa eq̃litas. ¶ 3° sic. Nõ vl q eiusdẽ ad seipz possit eẽ rel'o eq̃litar: sz etnitas ꝑ te, est oĩno eadẽ in trib' ꝓsonis: g̃ ipa nō pōt eẽ in vna ꝓsoa ẽt alteri eq̃lis r alia ꝓsona. ¶ 4° sic. Illa nō sũt eq̃lia ꝛz eq̃litatẽ discretã vl nuãlẽ: in q̃ꝝ vno ples sũt entitates nuãlr q̃ in alio: sz in vna ꝓso nō est nisi vna rel'o: r in alia sũt due: g̃ ipse nō sunt eq̃les. ¶ Ad pm dico/q eq̃litas q̃ est passio q̃ti̊as: vt est pñtũ nō est in deo. Ubi sciẽdũ/q q̃dã q̃titas est hõgeneitatis: r ista est diuisibil: nã ei? passio est diuisibilitas. Alia est q̃titas: cui? passio nō est diuisibilitas: sic̃ est q̃titas pfectiõis in suba: r talis ponit in deo. ¶ Ex B dico/q eq̃litas pōt repiri i q̃titate idiuisibili ifinita: sz in q̃ti̊e ifinita diuisibili nō pōt iueniri. ꝓ est in deo. za nō. g̃ z̃c. ¶ Ad zm dico/q sic ibi est eq̃litas: ita fundamẽtũ: mõ eq̃litas illa ñ vl, ꝓpe accipi: sz solũ metapho̊: r bic ẽ/q nec eq̃litas extẽsionis: sic̃ nec q̃as ẽ ibi nisi metapho̊. ¶ Ad 3m dico/q nō opz fundås nec fozale terminus distingui si rel'o debeat eẽ real: sz sufficit distõ extremorũ. Ita dico in ꝓposito/q sufficit distõ ꝓsonaꝝ. ¶ Ad 4m dico/q iste due rel'ones q̃ sunt in altera ꝓsona hñt verã idẽtitatẽ realẽ: tñ argm vl ẽt arguere de eq̃litate rõnũ formaliũ: ga ille rel'ones hñt distinctas rones foꝛmales. Jõ dico/q difficile est saluare istã eq̃litatẽ distinctionis iter ꝓso̊ dinas posita distõne fozali: tñ istõ nõ

Quantitas r ꝓñ equalitas accipitur 4r.

Lõclo rñsiua

Quadrupler eq̃litas ẽ inter ꝓsonas dinas

5. tri. c. 1.

Objcitur 4r

A. l. nõ pōt in vna ꝓsona alteri eq̃litati in alia ꝓsona eẽ equalis.

Quantitas r equalitas 2r.

Qꝛitas extẽsionis r equalitas talis 3r.

Nõ vbiq; q̃libz distinctio requirit ad rel'onẽ realem. A. l. distõnes equalitatis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I est incōueniens:eo q̄ nulla illaꝝ dic̄ aligd pfectionis.
¶ Adhuc tñ remanēt di.q̄dā. vna ē:si est alia ⁊ alia eā̄
litas iter attributa dīna. Dico q̄ nō:qz eādē bñt q̄ti⁹:
⁊ p ꝑns eādē fundāt eālitatē. ¶ z⁹ dif. est si iter attri
buta dīna est talis eālitas.dz q̄ sic.ga lz bēant distōnē
bñt eādē in nuō ifinitatez sic tres psone:tñ sunt in deo
ifinite equalitates:ga nō opz ibi ponere q̄ nō sint ifini
te pfectiones simplr in multitudine. ¶ Qō. II.

Vtruz psone diuine sunt eāles in po⁹.
Oz nō:ga vt ipse testaꝫ a seipso
filius nō pōt facē gcā̄. ¶ Cōtra. Jn Joā.
Quicquid pater pōt:⁊ filius similiter.

Preambula quadruplex.

Hic itroducunt 4⁰ pambula.
p̄m est q̄ oipo
tentia est re⁹ alicui⁹ pol'is. ¶ Et pol'e z⁹ accipit:aut ꝑt
distinguit ꝺ ipol'e:⁊ isto mō oē nec̄uz est pol'e. Aut ꝑt
distinguit ꝺ nec̄uz:eo mō q̄ ꝙuertit cū ꝓtigēte:⁊ isto mō
sola creabilia sūt ꝓtigētia ⁊ pol'ia. Si aūt loquamur de
po⁹ p̄ mō dicta vt respicit pol'e:ꝑt distinguit ꝺ ipol'e.
sic dico q̄ psone dīne sunt eāles in po⁹ ⁊ eque nec̄ie:lz
sic nō itellit qō:sed z⁰ mō vt pz p dicta scō z:⁊ sic dicit
Athanasius. Oipotēs pz:oipotēs fili⁹:oipotēs spūsc̄us.

Potentia 2ª K

¶ z⁰ pambulū est q̄ est q̄daꝫ po⁹ logicalis:que dicit
nō repugnātiā termino z:⁊ alia nālis:que dicit rōnem
p̄ncipy productiui. Si aūt loquamur de po⁹ p̄ mō:sic
nulli dz esse dubiū gn psone dīne sint eāles in po⁹:ga
multa vni psone ꝓuenūt q̄ alteri repugnāt:⁊ p ꝑns nō
pñt ꝓuenire. isto mō nō itelligit qō:lz de po⁹ z⁰ modo
dicta. ¶ z⁰ pambulū est q̄ cū sit q̄dā po⁹ ad esse:q̄dā
ad opari:si loquamur de po⁹ ad eē nō est dubiū q̄ psone
dīne nō sunt eāles in po⁹:ga pz multa pōt eē:⁊ est
que nō pōt esse nec filius nec spūsc̄us:sed isto mō non
itelligit qō. Si aūt loq̄mur de opari tūc qō bz dubiū.

Potentia 2ª.

¶ 4⁰ pambulū est q̄ q̄dā sunt po⁶ opatiue ad itra:⁊
q̄dā ad extra.⁊ si loq̄mur de p̄mis psone dīne sunt eā̄
les:ga gcḡd intelligit⁊ vult vna psona:vult⁊ alia. Alie
sūt po⁶ opatiue p actiones trāseuntes vt po⁹ executiua
⁊ multe alie:⁊ de istis est qō⁊ dubiuz. ¶ Istis ꝑmissis:
ga maius pōdus⁊ dubiū est. Utruz po⁹ gnandi cadat
sub oipotēcia. ¶ Introducunt hic 4⁰ opiones. ꝓma
est Petri q̄ in diuinis nō est po⁹ gnāndi elicitiua:⁊ sic
nō opz q̄ cadat sub oipotētia. Rō aūt istius est:ga ter
minus istius po⁶ esset pz:cū termin⁹ po⁶ ꝓductiue sit qō
reducit⁊ ad actū p eā:lz si po⁹ pz̄is eliceret actū gnandi:
cū p ipm ꝙstituat pz:pz reduceret eū ad actū. ¶ z⁹ op̄.
est q̄ po⁹ gnandi dic̄ duo.s.aligd absolutū:⁊ b̄ est ipsa
memoria:⁊ de ista ꝙstat q̄ est in filio:⁊ dicit ordinē ad
actū:⁊ ita nō est in filio:ga tūc filij⁹ posset gnare:qō est
falsum. ¶ 3ª opio est q̄ po⁹ gnandi vt est in pze:cadit
sub oipotētia⁊ nō vt in filio:⁊ sic filij⁹ est oipotēs:lz nō
possit gnare:posse enī qō sibi repugnat non est simplr
posse:ideo nō minus dz oipotēs. ¶ 4ª opio est q̄ po⁹
gnandi de vtute sermonis cadit sub oipotētia:ga parti
cularis affirmatiua cadit sub vl'i si sit eiusdem subti:⁊
eiusdē ꝑdicati:tñ b̄ nō est fm cōem modū loquēdi san
ctoz:ga psonas dīnas ponūt eāles i po⁹. ¶ Ꝓtia opio
nō pōt stare:ga ꝺictio est manifesta. q̄ pz posset gnā
re⁊ elicere filiū gn bēat re⁹ filij po³⁵.i. vtute elicitiuaz.

Potentia 2ª.

¶ Ad rōnē dico q̄ po⁹ gnandi nō ponit elicitiua act⁹
gnōnis:lz suppositi gnati. ¶ z⁹ opio nō valz:ga ois po⁹
diffinit p actū:⁊ iō ordo ad actū icst ei p se:ipol'e autez
est q̄ aligd sepeꝛ ab illo qō icst ei p se:⁊ p ꝑns nec po⁹
ab ordine illo q est re⁹ fundamētal'nō formalis. ¶ 3ª
opio nō valet:ga eadē po⁹ nuō est in pze⁊ in filio:⁊ iō
opz q̄ in vtroqz eidez po⁶ subalternet. nec rō valz:ga
tūc sequeret q̄ creatiua po⁹ nō eēt simplr po⁹:ga certū

De hoc.s.di. 4. copiose.

L

Potēte ꝺu plices opatic.

Vn po⁹ gnāndi ad intra ꝺat sub oipo⁹ primo ponit op̄.alioz.q̄re ꝺe. Aureo. ⁊ de tarātasia Tho. Bona. Egiꝺ. Hen. ⁊ alios. vide. p. de aquila satis resolute hic. ⁊ Uuar.

M

Respectu im polis nulla ē potentia. q̄re Auer. ⁊ alios Uide Sco. h. ⁊. 7. q. quoꝺ.

est q̄ repugnat creature. ¶ 4ª opio nō satisfacit:quia
querimus de re:nō de sigtione grāmaticali nominis.

N

Opio ꝓpria.

Ideo ponit alia opio:q̄.s.si accipiat po⁹ cōitsume
re⁹ oīs pol'is:vt distinguit ꝺ ipol'e:sic po⁹ ge
nerādi cadit sub oipotētia. si aūt accipiat pol'e vt distī
guit ꝺ nec̄iuz sic nō cadit:⁊ isto mō vtunt sci ⁊ cōiter
theologi. ¶ Sz est ne po⁹ gnāndi in filio:. Dico q̄ po⁹
gnāndi pōt itelligi z⁰.vel pro p̄n⁰ ꝓductiuo:vel pro eo
⁊ oīb⁹ que regrunt ad ꝓductionē. Si p mō accipiat sic
dico q̄ po⁹ gnandi est in filio:ga in eo est memoria fe
cūda. Si aūt accipiat z⁰ mō sic nō dī esse in filio:ga ad
hoc q̄ deberet ꝓducē:opz q̄ nō bz̄et terminū adeq̄tu.
ipsa aūt vt in filio bz terminū adeq̄tū:⁊ iō filij⁹ nō pōt
gnare. ¶ Exēplū in ꝙauo ordis lume ignis bz vim ꝓ
ductiuā calozis:ga tñ nō bz oīa regsita:vtpote passum
nō pōt ꝓducē calorē: ppe aūt aquā bz oīa:iō pōt ꝓduc
cere. Sic dico in ꝓposito q̄ filij⁹ bz vim ꝓductiuā: ga
ipsa est pfectio que nō deest filio:sed nō bz eā sine ter
mino. ¶ Alig tñ volūt dicē:q̄ b̄ iō est:ga est vel bz eā
sub notiōe opposita:lz boc nō valet:ga posset aliū filiū
gnare. Dico ḡ q̄ itelligit in filio hāc terminū adeq̄tuz
⁊ actū ꝓductiuū semp manere:hinc est q̄ filius nō pōt
ꝓducere p istā vim ꝓductiuā habitā. ¶ Sz ꝺ ista ar
guit 4ª. Primo sic:ga sequit q̄ pz in dīnis sit potētioꝛ
filio:ga bñs po⁹⁵:⁊ potēs illa operari est potētioꝛ q̄ ille
qui bz po⁹⁵:⁊ non pōt illa vti:sic est de po⁹ in filio. ḡ tc.
¶ z⁰ sic. ga hāc po⁹⁵ gnandi⁊ non posse gnare vi ꝺdi
ctio:cū oīs po⁹ sit re⁹ polis⁊ nō impolis. ¶ 3⁹ ga tunc
po⁹ gnandi in filio esset ipedita:cum nō posset exire in
actū sibi ꝓueniēte. ¶ 4ª ga in ppetuis non differt esse
⁊ posse:⁊ ideo si filij⁹ bz po³ᵐ gnandi ipse nec̄io gignit.
¶ Ad p̄m dico/q̄ verū assumit si bñs po⁹⁵ ex aliq̄ defe
ctu suo vel po⁶ nō pōt in actū:sed ita nō est hic:sed boc
ꝓuenit ex plenitudie po⁶:q̄ nō distat ab actu in suppo
sito p̄:sic bñs nō pōt elicere aliū actū brificū:ex eo q̄
iā bz vnū. ¶ Ad z⁰ dico/q̄ vez assumit si bēat po⁹⁵ cū
oīb⁹ q̄ regrunt ad illā p eliciēdo actu:sic nō sufficit po⁹
calefactiua:nisi sit approximata⁊ nō adequata. ¶ Ad
3ᵐ dico/q̄ nullū est ipedimētū nec ꝙtus est ꝙsumata:lz
est exigētia po⁶ q̄ sic est determinata ad b̄ q̄ vltra nō
possit:sic̄ sci nō expectāt vltrioꝛ pfectionē. ¶ Ad 4ᵐ
dico/q̄ po⁶ dīne sp sūt nec̄io in actib⁹ suis:⁊ iō po⁹ ge
nerādi sp bz actū suū:lz nō vt in isto suppōsito:sic aia q̄
est in oculo intelligit. lz nō tñ vt est in oculo. ¶ Sz hic
sunt aliq̄ dif. Ꝓtia est. Si posse gnare vbū infinitū sit ifi
nite pfectionis:vi q̄ nō posse ipsum ꝓducē vel gnare
actual'r sit infinita pfectione carere. Dico q̄ simplr po⁹
gnatiua filij est pfectio simplr:⁊ ista est in filio:sed po⁹
gnandi cū oīb⁹ q̄ regrunt nō opz:sic po⁹ calefactiua di
cit pfectionē:nō tñ approximatio q̄ regrit. ¶ z⁹ dif. q̄
vi q̄ saltē talis po⁹ sit pfectioꝛi mō in pze q̄ in filio:ga
in pze pōt exire in actū:in filio aūt nō. Dico q̄ po⁹ in fi
lio exit in actū:tñ nō vt in filio:nec pp b̄ in filio est mō
impfectioꝛi sic̄ auditus nō est impfectioꝛi mō in oculo
q̄ in aure:lz vt in oculo nō possint elicē actū audiendi:
lz in aure. ¶ 3ᵐ dubiū est:si in filio est po⁹ generādi re⁹
eiusdē filij vel alterius. Dico q̄ nō respectu alteri⁹:ga
nulla potētia est ad ipol'e:relinquit ḡ q̄ respectu sui:lz
tñ nō pōt se gnare:ga nō est in eo po⁹ cū oīb⁹ regsitis.
¶ 4ª dif. Quo vna sola negatio.s.nō hic terminū ade
quatū in pze facit pz̄z posse gnare:⁊ ga nō est in filio:
filius nō pōt gnare. ¶ Dico q̄ sicut in mā sola carētia
forme stātib⁹ alijs causis ꝺat vt in ea pōt ꝺuci forma
que nō posset nisi ei⁹ carētia p̄existēte. Jta dico in pro
posito respectu p̄ncipy ꝓductiui. ¶ Sed adhuc rema
net difficul'.ga in illo ꝑmo signo originis quo pz spirat
spūsc̄ꝰ

P

Oz vnic⁹ nat beatifica sit⁹ nō quoāo.

D. gruppis.

Qual'r pona na gnandi ꝺ pfectio simp cicer.⁊ q̄ si

Q

Nō q̄lib agens pfectū est po⁹ gnandi. ⁊ in pace.

Po⁹ ꝺi in filio ꝺ spectu simplr

Oz sola negatio vel p̄ma facit minimā ad aggr vltra

Ult⁹ ordo vter p.⁊ fi. in gnando: alt⁹ in spirādo. vt de opione. Resolutio. q. fin in duplici psone,

A

B

Dic i aligd originaliter ꝺ signat dist. 21 sic. Circa dis. 21. querit. 3 z psone tc. iz ad māz. 19 dis. ꝑme: hec q. ꝺre ad. 20. ponus ꝙ ad 21. applicari ꝺebet.

Loco negatiua 4ᵉ circūincessione p sonarum.

fcz. 2. nocturni splēdor patrie glorie.

C

Modus circūincessionis psonaꝝ nō bz in oīb⁹ sīlitudinē i creaturis: sed pariter sic. Regrit ꝑsub stantialitas ad circūincessionē:lz nō sufficit. Nota optime regulā⁊ eius limitationez.

D

Circūincessio sequit relones cōmunes.

Bn⁹ ꝺe ḡ. di. 7. copiose habetur.

Po⁹ gnandi pōt accipi ꝑ plicit er⁹ ꝙ est in filio? Uide Sco. i. di. 1. 7. 2. q. 3. benti. ⁊ vbi notant.

O

Dz̄ 1 selo ꝓ ꝑsad q̄stū ꝺ circūincessionē ac psonaꝝ.

B. ḡdrupl'r

spūsc̄ū ante eq̄ filius:lz iquaz in illo ꝓri vis spiratiua
habeat terminū adequatū:adhuc tñ hoc nō obstāte fi
lius bñs eādē vim spiratiuā spirat. Jta in ꝓposito pote
rit esse. Dico q̄ ordo q̄ est iter p̄em⁊ filiuz in gnando
est ordo in essendo:ga p gnōnē cōstituit in esse:lz ordo
in spirādo iter eos nō est ordo nisi in operi:ga spiratio
ne actiua nō ꝙstituit in esse. Dico ḡ ad qōnē q̄ si oipo
tentia accipiat re⁹ oīs pol'is:vt distīguit ꝺ ipol'e:sic po
tētia generādi cadit sub oipotentia⁊ psone in ista sunt
eāles quātū ad i⁹saz viz habitā:ga quācūq̄s vim ꝓduc
tiuā bz vna:⁊ alia:lz nō quātū ad posse ꝓducē:⁊ ideo
magis ꝓprie oipotentia accipit:vt respicit oē pol'e fm
q̄ distinguit ꝺ nec̄ium:⁊ vt sic psone sunt eāles in po⁹.
¶ Ad arg⁹ in ꝑ⁹ patet. ¶ Questio. III.

Vtrum psone sint in seinuicē. Oz nō.
Quia filij⁹ exiuit a ꝑe in Joā.
¶ Cōtra. Ego in ꝑe:⁊ pater in me est.

Hic introducunt 4⁰ negati
ue ꝙclones
Prima q̄ ista circūincessio non est formal'r ꝓ diuine
essentie vnitatē:ita q̄ vna psona sit in alia per essentiā
que est in illa que est pars eius sicut anis est in laqueo
per pedē.⁊ ratio huius ꝑnis est:ga in patre est totus fi
lius:⁊ totus in ꝟbo pz:vt dicit Ambrosius in hymno:⁊
ꝓpter boc si per eēntiā vna psona est in alia vniformi
ter esset psona in psona:sic eēntia in psona:⁊ sic eēt for
maliter:qō est falsum. ¶ z⁹ ꝑ est q̄ illa circūincessio
nō est formal'r per psonarū diuinaꝝ idētitatez:ga non
bñt idētitatē nisi in eēntia:⁊ tñ sunt in seinuicē se totis.
¶ Ꝑ. Inter essentialia nō ponit circūincessio:⁊ tñ po
nunt esse idē. ¶ 3ª ꝑ q̄ nō est formal'r ꝓ diuinaꝝ pso
naꝝ intimitatē:ga magis intima sunt essentialia sibiin
uicē q̄s psone. vt vz:⁊ tñ circūincessio non ponit in eis.
¶ Ꝑ. Deus est in oībus creaturis:⁊ eo:⁊ tñ non ponit
in eis circūincessio. ¶ 4ª ꝑ est q̄ ista circūincessio nō
est formal'r ꝓ diuinaꝝ psonaꝝ mutuā originē:ga dato
q̄ spūsc̄us nō ꝓcederet a filio adhuc non minus esset
circūincessio i filio:sic nūc est:⁊ tñ nō eēt oxigo. ¶ Ꝑ.
Ad hoc q̄ aliquid sit in alio/opz q̄ sit ꝓedistinctus ab
eo:ga idē in scipso esse nō pōt:ḡ esse isto mō in alio ꝓe
supponit distōnē. Sed distictio fit p origines. ḡ tc.

Istis premissis ponit ꝑ affirmatiua. q̄.s. vna psona
est in alia p circūincessionē sicut subsistens in
subsistente realiter distincto p mutuā ꝓsentialitatis
assistentiā:sicut sibiūicem intimitate. ¶ Sed hic sūt
4⁰ di. Prima si talis modus essendi in/reperit in crea
turis. Dico q̄ nō totalr:tñ modus quo tres potētie aīe
sunt in seinuicē⁊ in vna essentia radicaliter vi multū
pformis isti mō eēndi in. Et istū modū applicat Aug.
ad ꝓpositū. 9. de trini. ca. p. ibi tñ nō sunt plura subsistē
tia:iō exēm deficit. Exēm magis accomodū est modus
essendi in duoz corpoz in eodē loco si nō distinguerē
tur eēntialr. ¶ z⁹ di. si ad istū modū regrit subalitas.
¶ Dico q̄ dato q̄ subalitas regrat:nō tñ illa circūin
cessio est ipsa subalitas:sed sunt distincte bitudines. tñ
bñ pōt vna ex alia deduci. ¶ 3ª di. est. qz vi q̄ pz sit in
se:qz pz est in filio:filius est in pze:ergo pz est in se:quia
gcḡd est in ꝙtēto est in ꝙtinente. ¶ Dico q̄ illa regula
cōiter accepta nō tz in relonibus cqperātie:qz lz plato
sit sil'is sorti:fortes est sil'is platoni:nō tñ plato sibi:illa
aūt inexistentia est relo cqperātie:tñ in relonib⁹ disq
perātie sicut in cā⁊ causato pze⁊ filio scq vi. ¶ 4ª di.
si illa relo cōis est posterioz sil'itudine⁊ eq̄litate⁊ idē
titate. ¶ Dico q̄ illa relo est cōis:⁊ cōsequit origines
distinguentes:vi tñ alijs relonib⁹ cōibus posterioz. qz
alie cōes fundant in extremis vt sūt vnū:sed ista sum
datur in extremis:vt sunt distincta. illa aūt q̄ sunt vni
ta precedunt ista que sunt distincta. ¶ Sed est ne rea
lis vel rōnis:¶ Dico q̄ est realis sicut alie relones cō
munes. s. similitudo⁊ eq̄litas:⁊ p idē ꝑbat. ¶ Dico ḡ
q̄ psona nō est in psona formal'r:qz sic filius esset for
maliter pr nec virtual'r:nec eminenter. qz tūc vna esset
perfectioz alia. est ergo inexistenter:sicut subsistens in
subsistente. ¶ Ad argumentum in oppositum patet.
¶ Distinctio. XXI. ¶ Questio. I.

E

Circūincessio ꝺicit relonem realem. Resolo q̄sti.

Hic oritur questio tc.

Circa dis. 21. querit. Utrum dictio
exclusiua repugnet dīnis. Oz
nō. Fz Aug. Solus pater est tātus quā
ti sunt pater⁊ filius. ergo tc. ¶ Cōtra.
Solitudo nō ponitur in diuinis:sed ta
lis dictio hoc dicit. ergo tc.

Cōtra maxi. ⁊ de fide ad pe. ⁊ de tri. ⁊ alibi sepe.

F

Hic introducitur vnuz preambulū q̄ scilz
dictio exclusiua sumpta
sigñatiue nō admittit in diuinis:qz sigñat solitudinez:
sicut cū ꝺr deus est solus pater:est solus fz Pyl. Si ac
cipiat nō sigñatiue:sed ꝙsigñatiue bñ admittit in diui
nis. vt cū ꝺr solus spūsanctus sufficeret ad beatitudinē
nostrā:vt scribit beatus Aug. 1. de tri. ¶ Hoc premisso
pono 4⁰ ꝓnes. Ꝓtia est q̄ dictio exclusiua addita ex
pte subti respectu p̄dicati cōis essentialis nō determi
nat subz:lz facit ꝓpōne falsaz:sicut hic:solus pz est de⁹:
solus pz creat:qz denotat q̄ nullus alius a pze sit deus
vel creet. ¶ z⁹ ꝑ. q̄ dictio exclusiua addita ex pte subi
respectu p̄dicati ꝓpry⁊ psonalis subm determiat⁊ di
mittit ꝓpōne verā:sic hic:solus pz gnāt:solus filij⁹ gnāt:
qz talia ꝓueniūt alicui soli nō alteri. ¶ 3ª ꝑ est. q̄ dictio
exclusiua addita p̄dicato eēntiali⁊ cōi determiat p̄di
catū re⁹ psone:⁊ dimittit ꝓpōne verā:sic hic:pz est so
lus deus:qz i rōne p̄dicati deitatis nulla est pluralitas.
¶ 4ª ꝑ. q̄ dictio exclusiua addita ex pte predicati vel
p̄dicato psonali nō vi admitti in diuinis. sic hic pz est
gnāns solus. de vtute. n. sermonis vi ipoztare q̄ ille q̄
gnāt est simplr solus. Sz qz scriptura vi tribuere soli
tudinē diuinis dicēdo. tu es de⁹ solus. Jō intelligēdum
q̄ dictio exclusiua non tñ repugnat termino essentiali
sic psonali:eo q̄ psonalia sunt multa. essentialia aūt nō
multiplicant:⁊ iō rōnabili⁹ est dicere deū solū q̄s pz̄z.
¶ Sz di. est si determiatio facta p dictionē exclusiuā
aduerbialiter sumptā equal'r respiciat tres psonas. Di
co q̄ nō:qz pz est tñ vel solū deus:⁊ filr spūsanctus est
tñ vel solū deus:sed ista est falsa:q̄ filius est tñ vel so
lū de⁹:qz nō solū de⁹ est:lz ēt bō. ¶ Sz ꝺ. Aug. Non eo
deus quo pz. q̄ pz nō est tñ de⁹:sed est aligd quo nō est
de⁹. s. illud quo pz est. ¶ Dico q̄ hac ꝓne ꝓcessa adhuc
nō vniformiter respicit psonas:qz distinctio inter illud
quo quelibet psona est deus:⁊ illō quo quelz psona est
talis psona. s. pz⁊ filius⁊ spūsanctus: est in oī psona:⁊
adhuc filij⁹ ꝑter totū hoc est bō:qō nō cōperit alicui al
teri psone. ¶ z⁹ dif. si dictio exclusiua posita in ꝓprio
subo magis determinet psonā respectu p̄dicati essen
tialis q̄s psonalis. ¶ Dico q̄ psonalia ꝓueniūt vni⁊ so
li q̄ sunt ꝓpry:sed essentialia:lz ꝓueniāt vni:nō tñ so
li:sed oīb⁹. ¶ 3ª di. Quare dictio exclusiua magis vita
tur in p̄dicato psonali respectu psone q̄s in p̄dicato eēn
tiali. ¶ Dico q̄ hui⁹ rō est:qz solitudo addita essentie
tolerāt magis q̄s addita psone:vt patuit supius:tñ de
sermonibus nō est curādū q̄n res est manifesta:vt dic̄
Aug. de q̄titate aīe. ¶ Ad argumentū in oppositū. s.
ad auctozitatem q̄n negatur exclusiua tunc teneꝛur vel
accipitur significatiue. vt dictum est.

Exclusiua nē a parte subti: nunc a parte p̄dicati: vtro biq̄ respectu termini essentialis vel psonalis q̄n vera⁊ q̄n falsa i ꝺuinis?

G

Psal. 85. Dein⁹ eēntia lib⁹ q̄ notionalibus repugnat dictio exclusiua,

H

7. trini. ca. 1, 2. ⁊. 4.

Alr fi⁹ ⁊ alr alijs personis ad dic ve dcō exclusiua i ordine ad p̄mū essentiale.

Vide. 5. 6 tri. ca. 7. ⁊ alibi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I ¶Distinctio. XXII. ¶Qō. I.

Post ꝑdcā dissereñ. nobis vr

¶Circa distinctionem zz^am. Quero. Utrū plura noīa deo sint attribuenda. Qz nō. Dñs deus tuus vn⁹ z nomē ei⁹ vnū. Zach. 14. ¶Contra. Deus reuelauit Moysi vnum nomen suū: qō ꝓiarchis nō reuelauit. Exo. 6°.

Noīa diuina duplicia. Prim⁹ arti. Cōclusio 4ª.

Hic primo

isiſtēdū est circa ista noīa in gnāli: z° circa diuina noīa in spāli. ¶Quātū ad p^m iducunt 4^or ꝓclones. ꝓtia. q noīa significāt cōceptⁿ q nō sunt in aīa formal'r: qz cū p noīa doctrina fiat: nullus posset aliū docere nisi de his que sunt in aīa ei⁹ formal'r. cuz tñ veritates incōmutabiles de p^a cā q̄ docet: nō sint in aīa nr̄a formal'r: sicut nec aliqd qō sit dei. ¶z° arguo sic. Illud qō p potētiā rōnalē itelligit per nomē significat. nā volūtas ponit noīa ad placitū obiectis intellectis: ſz po^a rōnalis nō solū itelligit ea q̄ sunt formal'r in aīa: ſz multa alia. g̃ zc. ¶z^a ꝓ est. q nomina significāt ꝓcept⁹ q sunt in aīa obiectiue: qz respectu eiusdē est significatio z intellectio: vt dicit Aug. de quātitate aīe: ſz intellectio nō est nisi obiectoz potētie itellectiue. g̃ nec significatio. ¶Itē Aug. ad Paulinū. Qō meli⁹ intelligim⁹: meli⁹ ēt ꝓferim⁹. vñ dat itelligi q̄ simpl'r plata sunt simpl'r itellecta. g̃ zc. ¶z^a ꝓ. q nomina nō signant tñ entia ab aīa fabricata: qz intellect⁹ ponit noīa reb⁹ a se cōceptis. primū aūt cōceptus non pōt esse ab aīa fabricatū: cū añ oēm opōnē itellect⁹ illō moueat itellectū. ¶Itē tūc segt̄ q̄ de entibus realib⁹ nullus posset loqui. ¶4ª ꝓ est. q noīa nō significāt entia tñ actual'r existētia: qz sicut cōuenit intelligere cōuenit z significare: ſz possumus in hyeme rosaz intelligere: que nō est nisi in potentia. g̃ ei poterimus nomen ponere: z p nō significare. ¶Itē omne gen⁹ diuidit̄ per actū z potētiā: sicut p ei⁹ modales differētias: ſz rō formalis gnis saluat̄ in vtriuſq nā vna. g̃ z vnū nomē gnis. ¶Cōtra istas ꝓnes instat 4^r. Primo sic. Nā ea que sunt in voce sunt note. i. signa passionū que sunt in aīa. Ad hoc. n. sermones inuēti sunt: vt p eos ꝓcept⁹ exprimamus: vt dicit Plato. ¶z°. qz esse obiectiuuz est esse ſm gd: z tūc locutio nostra nō posset esse nisi de entibus ſm gd. ¶3°. qz oē obiectū videt̄ esse ab aīa causatū in eē cognito. z sic noīa nō significabūt nisi ab aīa fabricata. ¶4°. qz oē signū est signū in habitudine ad signatū z sub tali rōne dependet ab ipso: sed nulla dependētia pōt esse respectu illius qō actu nō est. ¶Ad p^m dico q passiones z mentis ꝓcept⁹ nō accipiunt ibi p his precise que sunt in aīa formal'r: sed p his que sūt in aīa obiectiue: z hꝫ sunt oīa entia tam realia q̄ rōnis. ¶Ad z^m dico q ꝓcept⁹ qui sunt in aīa obiectiue. s. ipse gdditates pñt hꝫe in se vez esse simpl'r: z istud esse nō tollit hꝫ qō dico esse obiectū aduenies illis: sicut esse albuz aduenies hoi nō tollit esse hoiem. ¶Ad 3^m dico q illud esse intellectū nō est ab aīa fabricatū: sicut entia ficta: ſz forte est qōdā derelictū. z dato q essent ab aīa fabricata ſm illud esse qō dī esse intellectū: non tñ ſm vez eoz esse simpl'r. ¶Ad 4^m dico q ille respect⁹ est ad placitū: z nō iportat signātū suū actualiter: sed sufficit q̄ habeat esse in aīa: qz talis ei⁹ respect⁹: cuiuſmodi est signātio ipsa nō est nisi in aīa z ab aīa. ¶Intelligēdū tñ q res signata ꝓ nomē ꝓsideraī 4^r. ſm 4^or signa ordinis essentialis. Primo in suo esse gdditatiuo in quo abstrahit ab oi eo qō nō est de gdditate sua: z ista est ꝑma acceptatio sua: qz rō gdditatiua est in oi re p^a. ¶z°. cōsideraī in suo esse intelligibili. nā esse intelligibile cōuenit ei ab intrinseco: sicut nālis aptitudo pullulās a fundamento. ¶3° ꝓsideraī in suo esse intellecto qō bz ab extrinseco. s. ab actu intelligēdi. ¶4°. ꝓsideraī in suo esse significato: qō bz ab actu volēdi ad placitū statuēte talia signa' vocalia respectu talium signator: iz istud esse sit posterius oīb⁹ ꝓdictis ordine essentiali: tñ noīa significāt gdditatē nō solū in esse intellecto vel intelligibili: sed in esse gdditatiuo: qō ab istis abstrahit. Nomen. n. equinitatis vel humanitatis sic abstrahit ab oi alio: vt nullū aliud verificet̄ de eo: cū equinitas sit tñ cognitas. ¶Sed tūc appet dif. cū esse signatū sit postremū: z nomen significās nō significet nisi p illo signo p quo est signatū obm: qual'r tūc significatio attingē pōt ad signa ꝓpria: sicut dicis. Dico q sicut intellectus cuz cōcipit obiectū abstrahit ab esse cognito: cuz vt sic demonstret de eo esse cognoscibile. sic vox attingit illud vt sit ꝓceptū in signando cū disputam⁹ de his sermocinal'r: nō q vox vel cōceptus attingat añ esse signatum vel ꝓceptū: sed qñ est cōceptū vel signatū ꝓcipim⁹ ipm ꝓcedere: cui talia attribuunt̄: sic itelligēdo humanitatē demōstram⁹ q ipsa ꝓcedit tale esse intellectum.

Quantum

ad z^am ꝑncipalē partē qōnis. Dicūt aliqui q in via deus pluribus nominibus signiaī: vt ꝑz per Diony. in lib⁹ de diui. no. per totū. qz vno pfecto cōcepto adequato ipsum apprehendere nō valemus: ſz in patria erit tñ vnicū nomē sicut vnus pfect⁹ ꝓcept⁹. ¶Sed ꝺ istud arguo 4^r. Primo sic. Remanētibus eisdē obiectis z ꝓceptibus remanēt cadē noīa ipsa significātia: sed illa que nūc intelligim⁹ de deo vera remanebūt ibi. s. in patria: aliqn nō significaremus nec recte frui possemus. g̃ zc. ¶z°sic. Noīa ꝓpria a nobis deo imposita vt ꝑma cā: ens infinitum: nō significant aliquid qō sit formal'r in creatura. tunc enī creatura denoiaret̄ ab eis: sed illa q̄ sunt in deo formal'r vident̄ in ꝑtia a sanctis: z iō cū cadē possint a nobis ꝓcipi illa. eadē poterūt eisdē noīb⁹ appellari. ¶3° sic. Quicqd itelligit de deo viator: z cōprehēsor: z plus: qz hic per speculuz: ille aūt facie ad faciem: sicut dicit Apl's: sed viator nūc intelligit ꝓceptus plures de deo se tenētes ex pte obiecti: gbus itelligit plura noīa sine figmento. g̃ zc. ¶4° sic. Quia deus noīaut se plurib⁹ nominibus in sacra scriptura: vt ꝑz in Heñ. Exo. Leuit. z tñ intuitiue ipse nouit se ipsum. ¶Ad oīa ista dī q isti⁹ rū noīum significata nō se tenēt ex pte obti: ſz ex parte cōcipiētis. z° dato q se teneāt ex pte obiecti: tñ apud beatū coincidunt in vnā signationē. ¶Primū nō sufficit nec stare pōt: qz illa noīa nō sunt ꝓposita ad significandum aliqd qō sit in creatura: nec aliqui enti creato: oīa aūt nō vident̄ esse in intelligente: sed poti⁹ in intellecto. z^m ēt nō valet: qz cū diuersa sint signata apō viatorē: gb⁹ ista noīa ꝓposita sunt sicut distincta ꝓcepta: eisdē beat⁹ eadē noīa ponit: z tūc sequit̄ q̄ beat⁹ vtet̄ eis eguoce. Jō dico q cōprehensores vtunt̄ pluribus⁹ noīb⁹ q̄ viatores circa diuina: cū veros act⁹ habeāt de deo z vltra oēs nros g nō sunt fictity. Unū Sap. querit qō nomen filij eius aut nomē ei⁹ si nosti. ¶Dic est vna dif. qz ſm Aug. deus vnicus z eternus z icōuertibili visione cōplectit̄ cūcta que videt. 15°. de tri. Et idem dicit q in ꝑtia nō erūt volubiles cogitationes ab alio in aliū trāscurrētes: ſz oēm nostrā sciam vnico intuitu videbim⁹. z sic cum vnitas actus maneat tā in deo q̄ in beatis vz q vnicū nomē eis sufficiat. ¶Dico q codē actu aliqn multa cōcipiuntur obiecta: nō tñ ꝓpter hoc sequit̄ gn sint multa ꝓcepta: ſm aūt hanc multitudinē cōceptoꝝ noīa significātia ponunt̄. ¶Ad arg^m dico q nomē est vnum ꝓpositū ꝓncipale ex vi. 8ª. ¶Qō. II.

A ¶Vtrū noīa diuina sint synonyma. Qr sic: qz ſm Diony. noīa q deo attribuimus idē significāt: sed talia sunt synonyma. ¶Cōtra. Fz eūdē Diony. noīam⁹ diuinas pfectiones. ergo pluralitas.

Gen⁹ vinozū quinq⁹ 4ª.

Hic est

intelligendū q̄ ꝓpter hoc docet Hugo de angelica hierarchia 4^or sunt gnā diuinoꝝ noīuꝝ. Quedā. n. oñr multiuoca q̄ sub multiplicatione vocis vnū bñt significatū sicut theos in greco z deus in latino. Alia sunt diuersiuoca que diuersificant: idē tñ sub alia z alia diffone vel descriptiōe sicut in deo bonitas z veritas z talia. Alia sunt symbolica: sicut ia que ex visibilib⁹ deo q̄si trāsumptiue attribuimus: sicut dī lux z ardoz. est enim symbolus collectio visibiliuz formaꝝ ad inuisibiles. Alia sunt noīa anagogica: sicut illa que sibi attribuunt̄ in excessu vt supsubstātialitas: cū tñ sit vā suba z supnālitas cū sit vā nā. Dī aūt anagogica sensuū actio: z inter illa cōnumerant̄ alia noīa multa que ibi sunt posita. ex gb⁹ ꝑz q nō oīa noīa diuina sunt synonyma. ¶Istis ꝓmissis pono 4^or ꝓnes. Prima est. q sola noīa multiuoca nō bñt in deo distincta sibi cozrñdentia: qz oīa illa noīa que penitus vnū significant sunt synonyma. hoc ꝑz p diffōnē synonymoꝝ quoꝝ. s. res est vna: noīa vo plura. multiuoca sunt huiꝰ. ¶z^a ꝓ est. q noīa diuersiuoca bñt in deo cozrñdentia aliquo mō distincta: qz nō cadēt rō istoꝝ nominū assignat cuiuslibz dicto cozꝝ: sicut ꝑz ex processu Dio. de diui. no. per totū vbi talib⁹ noīb⁹ diuersas rōnes assignat: q̄re deo attribuunt̄: aliogn frustra diuersos tractatus siue dictos fecisset de eis. ¶3^a ꝓ est. q noīb⁹ symbolicis ꝓueniunt distincta ex parte obiecti: qz illa noīa reducunt̄ ad diuersiuoca: vtpote lux ad vnitatem: ardere ad bonitatē. z sic de oīb⁹ alys. z ſm istū modum reducendo tractat Diony. in eodē libro de ipsis. ¶4^a ꝓ est. q noīb⁹ anagogicis cozrespondēt distincta ex pte dei: qz excessiis z diminutio circa idē nō variant rōnē formalē: sicut nec intensio z remissio. ¶Sed cōtra istas ꝓnes instat 4^r. Primo sic. qz Aug. 15. de tri. dicit q nō differt de talib⁹ noīb⁹: qualia sunt attributa: dicere vnū aut multa: que tñ nō sunt multiuoca. ¶z° dicit Dio. de diui. no. 9. ca. q ista oīa noīa significāt vnitiuā rōnē. ¶3°. qz ad solūedū noīa diuersiuoca sufficit ponere distinctionē rōnis in significato: vt vulgo dī. ¶4°. qz ad vitandum synonymitatē diuinoꝝ noīum sufficit ponere varietatez ex pte cōcipiētis z nō ex pte rei cōcepte. ¶Ad p^m dico q nō differt dicere vnū aut multa q̄tū ad equalentiā: qz tātū perfectionis exprimit̄ ex vno q̄tū ex multis: qz infinita: si tñ nō differrēt simpl'r q̄tuz ad oēm moduz fuisset valde vanus labor z inutilis Aug. Ansel. Diony. z alioꝝ doctoꝝ iusudantiū ad diuinas pfectiones docēdas: cū coꝝ ingsitio nō ꝓficeret nisi in vocabulo: aut in mō cōcipiendi. ¶Ad z^m dico q per istā regulā itēdit afferre. Diony. vnitatē idēticā que est in oīb⁹ diuinis psonis. ¶Ad 3^m dico q error viz dicere esse in vulgo. Nā bis que de deo itelligim⁹ noīa ponimus. i^a aūt que de deo itelligimus sunt in eo ex nā rei formal'r. Et iō si eis noīa synonyma ponant̄ z sint penitus distincta remanēt real'r synonyma cū talibus noībus nō nominemus nostros ꝓceptus: sed deū. ¶Ad 4^m dico q illō nō sufficit: qz qcqd formal'r est in concipiente bz repugnātiaz ad illud vel cū illis gbus talia noīa ponuntur: vt infinitati: necessitati: preeminenti: quoꝝ signata eis repugnāt formal'r: z nō solum eis que sunt formal'r in concipiente: sed etiā omnibus creatis vniuersaliter.

B Correlarium ꝛponsiuz Conclusio 4ª.

C Obiectio 4ª.

Ad. 1. cuilibet horuꝝ.

Ad. 1. solūdū

Ad. 1. obiecti. ualiter.

Circa

istam mām occurrūt duo dubia valde difficilia. Primū si diuersitas modoꝝ signandi infert distinctionē ex pte rei signate. ¶Et dicit vnus doc. q nō. lz. n. attribuant̄ extrema ꝺictionis ꝼz aliuz modū signandi z aliū eidē penit⁹ nō ꝓpter hoc bz dici q sit dīa ex pte rei in isto: sic de hoīe z hūanitate: q̄ lz sint formal'r idez: tñ dicimus q hō currit vel est alb⁹ z non hūanitas: eodē mō de⁹ gnāt z nō deitas. ¶Istud ſm q⁹ mihi apparet nō pōt stare: qz sic gnare nō ꝓuenit nomini ſz rei: ita gnare repugnat rei z nō noī: z sic eidem rei penitus dabunt̄ duo extrema ꝺictionis. ¶Cōfirmat̄: qz extrema ꝺictionū ista^ꝝ non pñt applicari ad noīa. tūc enīz istud nomē hō vel deus gnaret. ¶Jō dico q⁹ de⁹ aligd creauit qō nō deitas: z aligd hō qō non hūanitas ex nā rei: z iō tales modi signandi arguūt distinctionē: sicut ista. eē deū: repugnat formal'r creature: ſz nō eē dei: z sic de oīb⁹ talib⁹. ¶z^m difficile est si noīa diuersiuoca quoꝝ rō sumit̄ in habitudine ad ex̄: sicut sunt iustitia z mīa arguūt distinctionē ex pte sigti. Dicit gdā doctoꝝ q talia noīa arguūt distinctionē in eo a quo ponunt̄: vt iustitia est reddere vnicuiqz qō suū ē: z mīa est debitū cōdonare: a gb⁹ diuersis actib⁹ deo attribuunt̄ mīa z iustitia: nō tñ arguūt distinctionē i deo cui ponunt̄ ineē. Istud nō pōt stare. Illud. n. qō signat istud nomē iustitia est i deo formal'r: z ita mīa: z ꝺ actualiter ab eterno: z tñ sic accipiēdo repugnat iustitie esse ꝑn^m cōdonādi aligd qō nō repugnat mīe. Oē g̃ illō qō sigt̄ vtrūqz opz eē distinctū. ¶Sed remanet diff. si talia noīa q̄tū ad eoꝝ signata dicūt aliquā vnā rōnē determinatā. ¶Dicūt alig q nō: ſz rōnē ideterminatam deitatis cū ꝓnotato i creatura. talia. n. attributa nō pñt diffiniri nisi in bitudine in creaturā. ¶Istud stare nō pōt: qz eentia z ꝓnotatū in creatura nō sūt formal'r in diuina eentia: z tñ scia z sapiētia z eentia sunt formal'r in diuina eentia. Nec valet dicē q⁹ scia est in deo q̄tū ad alterū istoꝝ: qz nullo mō de⁹ z creatura sūt in deo. Nec valet rō: q⁹ lz ꝑtus creatiua diffiniat̄ in bitudine ad ex̄ z ad creaturā: tñ illa bitudo z illa vis est formal'r i deo. ¶Et ꝓfirmat̄: qz cū ereatura z qcqd est in ea sit cōtingēs: dīna iustitia nō cēt necia. ¶Sed aliud du^m est si signata taliū noīuz sint in deo z in creatura eiusdez rōnis. ¶Dicē qdā doc. q⁹ sic q̄tū ad ꝓnotatū: qz vtrobiqz iustitia ē reddere vnicuiqz qō suū ē: ſz nō q̄tū ad significatū ītrīsecū. ¶Sz istō stare nō ꝓt: qz q̄^m ad ꝓsignatū nō ē in deo formal'r: cū ꝓsignatū sit formal'r in creatura: qz ꝓnotatū. ¶Ad Dionysiuz ꝑz per iam dicta.

¶Distinctio. XXIII. Questio. I.

Predictis adꝺiciendum est zc.

¶Circa distinctionem z3^am. Quero vtrū persona sit nomē ꝑme itētionis. Qr sic: qz qō pōt ad sensuz demonstrari est nomē ꝑme intētionis: hꝰ est p̄sona: qz tu es filius meus. ¶Contra. indiuiduuz dicit nomē secunde intentionis. ergo z persona.

Hic primo

sciēdū est qd sit nomē ꝑme itētionis vel p^a intentio: z z° de questio. ¶Quātū ad p^m introducunt q̄tuor ꝓnes. Pria est q⁹ p^a intētio nō est act⁹ intelligēdi. ¶Dāc ꝓbo dupl'r. p sic. Ois act⁹ itelligēdi vere z real'r est in gñe q̄litatis. Pria intētio nō est semp in gñe q̄litatis. g̃ zc. Ma. est cōiter ꝓcessa. Mi. de se ꝑz: qz hō z aīal ponunt̄ ꝑme itētiones. g̃ zc. ¶z° sic. Unus act⁹ intelligēdi nō ꝑdicaī de alio: qz sunt idiuidua diuersa ex spē vel eiusdez. act⁹. n. quo itelligo aīal nō ꝑdicaī de actu quo itelligo hoīez: ſz p^a itētio ꝑdicaī de p^a itēnone: sic B. hō est aīal. ¶z^a ꝓ est. Qz ꝑma itērio nō est spēs itelligibilis: z B ꝓbaī p eadē

E Duplex diffolo nōbilis. Videt opio. Sco. z bona.

Solue cōuenienter ꝺ motiua si vis.

Singularis imaginatio ꝺ varietate modoꝝ signandi z distinctiōe corrñdente vbi pla addc.

F Justitia qd? Misericordia quid.

De hac mā ꝺ. di. 8. z alibi sepe ꝑz.

G

H Psal. z.

Prim⁹ arti. Cōclo 4ª negatiua de prima itentione. Nec act⁹ itelligendi nec spēs itelligibil nec qdditas in eē itellecto vel itelligibili: ſz ipa in eē qdditatiuo ē ꝑma itentio.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I media per que ꝛ ꝑma: tū ga ſpēs itelligibilis eſt in determinato gñe q̄ litatis: ꝑma itētio nō. Tū ga ſpēs non ꝑdicaꝫ de ſpē. g̊ ꝛc. ¶ 3ª ꝓ eſt/q̄ ꝑ̄ intētio nō eſt gdditas obiecti in eē cognito. ¶ Dāc ꝓbo dupl'r. ꝓ ſic. Nullū ꝓ ſe reducit ad p accñs: ſed per ſe bō eſt aīal: vt ſunt ꝑme itentiones. Accidit aūt q̄ bō vel aīal ſit in intellu. g̊ ꝛc. ¶ 2° ſic. Aut itelligis q̄ ſunt ꝓducte a nobis in ta li eſſe: ꝛ boc nō dat ſibi eē ꝑmas itentiones: ga ab eterno bō fuit aīal vt ꝑme itētiones ſūt. aut ꝓ itell'm dīnū: ꝛ boc nō: ga vt ꝓcedūt ſuū eſſe itell'm: bō vere eſt aīal.

Caue. ſ3 infra magis de hac materia.

¶ 4ª ꝓ eſt/q̄ ꝑma itentio nō eſt gdditas in eſſe itelligibili. Tū ga ꝓpō ꝙa in ꝑ mō nō verificaꝫ ꝓ aligd ptinēs ad 2ᵐ modū: ſ3 iſta. bō eſt aīal, eſt vera de ꝑ mō vt ſunt itentiones ꝑme: ꝛ nō ꝓ eſſe itelligibile: qđ eſt de 2° mō. ¶ 2°. Qđ ꝓuenit alicui ex ſe ꝛ per ſe ꝛ a ſe, nō ꝓuenit ſibi ꝓ reſpectū ad aligd aliud: ſ3 boi ꝑ ſe ꝛ ex ſe ꝛ a ſe: ꝛ gdditatiue cōpetit q̄ ſit aīal. q̄ aūt ſit itelligibilis b3 ꝓ reſpectū ad itell'3. g̊ nō eſt aīal ex eo q̄ intelligibilis.

K Obiectio 4ª. Intentio gd?

¶ Cōtra iſtas ꝓnes inſtaꝫ 4ª. ꝓ 2° ga intētio eſt ītus tentio: ſed nulli cōpetit ītus tēdere niſi actui itell'ꝫ vel volūtatis. g̊ ꝑma itentio erit vel vterq; iſtoꝝ actuū vel alter: ꝛ boc videt eſſe de itentione Magīri. ¶ 2°: ga gdditas in ſpē repꝛeſentata videt eſſe ꝑma intentio ex eo q̄ gdditas ſ̄a ꝓtata ꝑdicaꝫ: ꝛ gdditas illa ſubȝcit: ſed gdditas nō aligd aliō eſt q̄ ſpēs in qua relucet. g̊ ſpēs eſt ꝑma itentio. ¶ 3°: ga poſterius nō variat rōnez formalē ꝓzis: ſ3 eſſe cognitū eſt poſterius ipſa gdditate. g̊ gdditas ſic ꝓducta in eſſe cognito nō aufert q̄n ipſa vt ſic poſſit eſſe ꝑma itentio: ga non diminuit. ¶ 4.°ga eſſe eſſentie videt eſſe ꝑma itentio: ſed eſſe itelligibile nō videt aliud q̄ eſſe eētie. g̊ eſſentia in eſſe itelligibili videt eſſe ꝑma intētio. ¶ Confirmaꝫ 2'r. ꝓ 2° ga in tali eē gdditates nō ſūt ab aīa fabꝛicate. ¶ 2°: ga eſſe itelligibile eſt b2e eſſe obiectiuū in po°: ſ3 ex ℔ q̄ aligd b3 eſſe obiectiuū in re dī ꝑma intētio. g̊ gdditas in eſſe itelligibili eſt ꝑma itētio ꝛ nihil aliō. ¶ Ad iſta rñdeo per ordinē. ¶ Ad ꝑmā dico/q̄ eſt equiocatio de itētione. Loquoꝝ enī de itentionibus illis ꝓ q̄s fit ꝑdicatio: ꝛ de q̄bus fit ꝑdicatio. Actus aūt itelligendi vel volendi nō ſunt tales itentiones: ga ȝ bō ſit aīal: tū actus itelligendi boiez nō eſt actus itelligēdi aīal. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ nō eſt itelligibile q̄ gdditas in ſpecie ſit aliud a ſpē: nec eſt aliud dicē gdditatē repūtatā relucere in ſpecie niſi q̄ ſpēs repꝛeſentat qō nihil aliō eſt q̄ itell'm cāre intellectionē illi⁹ gdditatis. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ nolo negare qn bō poſt q̄ vere itell's eſt fit vere ꝑma itentio: ſed volo dicē q̄ eē intell'm nō ſibi dat hoc. Exᵐ. bō alb° eſt aīal: ꝛ tū albedo nō dat ſibi eſſe aīal. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ eſſe itelligibile nō dat ipſi eſſentie eſſe eſſentie: ga eſſe eſſentie b3 ex ſeipſa in ꝑ mō dicēdi ꝓ ſe: eſſe aūt itelligibile cōuenit ſibi in 2° mō dicēdi ꝓ ſe. per hoc aūt q̄ eſt eſſe eſſentie ꝓuenit ſibi q̄ ſit ꝑma itentio ꝛ q̄ ꝑdicetur.

M Eſſe gdditatiuuȝ eſt ſimpliciter ꝑmū. Concło affirmatiua huius art. ꝑmi.

¶ Ad ꝓfirmationes. ¶ Ad ꝑ35 dico q̄ ſic dicē ferī⁹: ſ3 nō ſint tales gdditates ſm eſſe exiſtie: tū nō ſūt per aīam: ſunt enī in eſſe gdditatiuo. ¶ Ad 2ª35 dico q̄ eſſe gdditatiuū eſt ꝑus eſſe obiectiuo: ga vnum eſt de ꝑmo mō aliō de ſcdo. Nūc pono ꝓnez affirmatiuā. ſ. q̄ ꝑma intentio eſt gdditas in eſſe gdditatiuo. Intelligo autez ꝙ gdditatē in eſſe gdditatiuo gdditatē ꝑciſaz ab omni alio qō nō eſt de ꝑ mō dicēdi ꝓ ſe. ¶ Dāc ꝓnē declaro 4'r. ꝓ 2° q̄ viā abſtractionis. Naz abſtractiones q̄bus abſtrahūt vl'ia a ſingularib⁹ fiunt per ꝑmas itentiones ſicut bō ab boc boie ꝛ aīal ab boie: ſ3 tales abſtractiones nō fiunt niſi ꝙ gdditates in eſſe obiectiuo. g̊ prime intentiones ſic accipiunt. ¶ 2°ꝓ viā diffōnis. Nā diffinitiones nō ꝓnt de diffinitis niſi ꝙ ꝑmas itentiones: ſed diffinitiones nō ꝓueniunt diffinitis niſi in eē gdditatiuo. Diffō enī⁹ ꝛ q̄libet ꝓs diffōnis dī in ꝑ mō. g̊ ꝛc. ¶ 3° ꝙ viā diuiſionis. Nā diuiſiones formales nō fiūt niſi in eē gdditatiuo: ſ3 diuiſiones foꝛiales dant ꝛ fiunt ꝙ ꝑmas itētiones: ſic ꝓz. q2 aīal diuidit ꝙ rōnale ꝛ irrōnale q̄ ſunt ꝑme itētiones. g̊ ꝛc. ¶ 4.° ꝙ viā demſtrationis. Nā demſtrationes ꝓciſe fiūt ꝙ ꝑmas itētiones ſaltē q̄ fiūt in ſcīētys realib⁹: ſ3 demſtrationes fiūt ꝙ ꝑ⁹ rōnes formales ꝛ gdditatiuas. g̊ ꝛc. Ma. ꝛ mi. ſt manifeſte. ¶ Sz ℔ eſt dif. ſ. gd itelligit ꝙ eē gdditatiuuȝ. Dico q̄ ſic dcm eſt: ꝛ dicē magis iferi⁹ nihil aliud itelligo ꝙ eē gdditatiuū niſi gdditatē i illo eē i q̄ abſtrahit ab oī duratione nēcitate ꝓprietia eē in aīa: ꝛ eꝫ ꝛ ab oīb⁹ talib⁹.

Quantū ad 2ᵐ ptractādū. ſ. de q̄ſito. Utruȝ ꝓſona ſit nomē ꝑ° intētionis. ¶ Introducunt ℔ 4.or regule ꝓ q̄s cuidēter pōt cogſci p° ꝛ 2ª intētio: ꝛ q̄uo ꝑme itētiones diſtinguunt a ſcdis. ¶ Prima eſt iſta: ꝛ accipit a nā ſubalternationis ſic. Oſicūqȝ aligd eſt cōe ꝛ ſupi⁹ aſſignaꝫ multis: ꝛ nō eſt eis cēntiale: illud eſt 2ª intētio: ſicut genꝰ aſſignaꝫ ꝛ dī de aīali ꝛ lapide: ꝛ ſpēs de boie ꝛ aſino ꝛ nō eſſential'r. Nec regula nō b3 iſtātiā niſi de denoiatiua ꝑdicatione. ¶ 2ª regula accipit ex nā ꝑdicationis: ꝛ eſt iſta. Quicqd ꝑdicaꝫ de ſupioꝛi ꝛ de iferioꝛi affirmatiue ꝛ eꝫ negatiue illud eſt p° intētio: q2 q̄n altez de altero ꝑdicaꝫ ꝛc. Iſta ꝓpō b3 ſolū iſtātiā in ſcdis itētionibus ꝛ nō alibi: q2 dato q̄ bō ſit ſpēs: ꝛ ℔ bō ſit bō: nō tū ℔ bō eſt ſpēs. vñ ꝙ ℔ cognoſcit 2ª intētio q̄n ℔ ꝓpō fallit. ¶ 3ª regula accipit ex nā diffōnis: ꝛ eſt iſta. Ubi locus a diffōne tȝ: ibi accipiunt ꝑᶜ itētiones ſic ℔: aīal rōnale eſt. g̊ bō eſt: ſ3 iſte locus a diffōne nec a deſcriptione nō tȝ in ſcdis itētionibus: ſic ℔. aīal rōnale eſt diffō. g̊ bō eſt diffō: nō ſequit. ¶ 4ª regꝛa accipit ex ſyllogiſmationib⁹. Nā q̄n fit argm ex iferioꝛib⁹ ad ſupioꝛa ſemꝑ ꝑia eſt realis ꝛ bona niſi in ſcdis itētionib⁹: ſic aīal eſt genus. bō eſt aīal. g̊ bō eſt genus. nō ſeqt: ſed cōiter ibi aſſignaꝫ fallacia accñtis. ¶ Iſtis regulis ꝓmiſſis patere pōt q̄ ꝓſona eſt nomē ſcde itētionis ꝛ nō ꝑᶜ. ¶ Ex ꝑ°regula ꝓz q̄ ꝓſona eſt ſupius ad oē idiuiduū nāe itell'tualis: ꝛ tū nō eēntiale: q2 ſepaꝛ idiuiduū a ꝓſonalitate: ſic in Chꝛo fuit. ¶ Ex 2ª regula ꝓz ſic. Quicqd dī de ſupioꝛi ꝛ de iferioꝛi: ſ3 ꝓſona eſt qd cōe ad ꝓiez ꝛ filiū. dī aūt ꝓſona ad ſe. g̊ ꝓ ꝛ filius. ſil'r ꝓ nō eſt ad ſe. g̊ ꝛ ꝓſona non eſt ad ſe ꝓſona. g̊ nō eſt ꝑ° intētio. ¶ Ex 3ª regula ſic ꝓz. ꝑ: q2 ꝓſona diffinit ꝙ idiuiduū qō eſt 2ª itētio. g̊ ipſa eſt 2ª itētio. 2° q2 ꝓ diffinit ꝙ filiū: ꝛ dī ꝓ filꝫ ꝛ diffinit ꝙ eſſe ad aliud. ꝓſone iſta nō ꝓueniunt: q2 ꝓſona nō eſt ꝓſone perſona. ¶ Ex 4ª regula ꝓz. Nā ꝓ eſt ꝓſona: ſ3 nō eſt ꝓſona filꝫ. g̊ nō eſt ꝓ filꝫ. Si aūt cēt ꝓſona ꝑ° intētio/cēt bona deductio. certū aūt eſt q̄ ꝑ nō nō ſeqt: opꝫ g̊ q̄ ſic ſit. ſ. q̄ ꝓſona ſit 2ª intētio. ¶ Sz ℑ iſtud iſtat 4'r. ꝓ 2° ſic. Luicūqȝ ꝓuenit actio ꝛ opō realis ipm eſt ꝑ° itētio: ſed ꝓſone attribuit actio ꝛ opō realis. g̊ ꝛc. Ma. ꝓz. Mi. ꝓbat. Nā iſta eſt ỽa: ꝓſona creauit mūdū. ¶ 2° ſic. 2ª itētio nō eſt adoꝛāda: ꝓſona adoꝛat. ¶ 3° ſic. Nulla 2ª itētio ꝛſtituit ex duob⁹ realibus: ſ3 ꝓſona, ſic cōiter dī, conſtituit ex eſſentia ꝛ relone q̄ ſunt entia realia. g̊ ꝛc. ¶ 4.° ſic. Nulla ꝑ° intētio dī ꝙ ſe de 2ª. ſed deus q eſt ꝑ° itētio de ꝓſona dī per ſe. g̊ ꝛc. ¶ Ad iſta rñdeo: ſed eſt itelligēdū q̄ 2ª intētio aliq̄n ſupponit ꝙ ſeipſa: aliq̄n ꝓ ꝑ°. iſto ſuppoſito ꝓz ad oīa. ¶ Ad ꝑᵐ dico q̄ q̄n opōes reales attribuunt ſcdis intētionib⁹ tūc ſꝑ ſupponunt ꝓ ꝑmis: ſic q̄n dī. boc idiuiduū gīat: ſupponit enim ꝙ ſoꝛte vel platone: ſic dico in ꝓpoſito. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ ꝓſona nō eſt adoꝛāda niſi vt ſupponit ꝙ ꝑie ꝛ filio ꝛ ſpiſcō. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ ſicut dicimus q̄ ſpēs

N

Dubium.

Eſſe gdditatiuū quid?

2° arti. Regula q̄ ſol diſcerni ēēntiā ꝛ mā itētionis ſcōa: ꝛ eꝫ.

O

P Perſona eſt nomen ſcde itētionis: ſed confidera.

Obiecta 4ª.

Q

Scōs ſuppo ſupponit ꝑ.

A cōſtat ex gñe ꝛ dīa: ita in ꝓpoſito: ſpēs enī ꝛ dīa ꝛ genus ſupponūt ꝙ ꝑmis itētionib⁹: ſic in ꝓpoſito. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ deus q eſt ꝑma itentio nūq̄ ꝑdicaꝫ de ꝓſona miſi vt ꝓſona ſupponit ꝙ ꝑē ꝛ filio ꝛ ſpū. ſ. ꝛ ſic dico q̄ ꝓſona ꝛ ois ſcda itētio pōt recipe ꝑdicationē ꝑmaꝝ intentionū. ¶ Intelligendū tñ q̄ 4.or ſunt ꝛceptᵖ eſſential'r ordinati. ſ. ꝓticlare/idiuiduū/ſuppoᵐ/ꝛ ꝓſona. Nā ois ꝓſona eſt ſuppoᵐ: vt ꝓz iductiue: nō tñ eꝫ: ga ſol eſt ſuppoᵐ. nō tñ eſt ꝓſona: ga ꝓſona nō b3 eſſe niſi in gīe nāe rōnalis. ſuppoſitū aūt in ℔ ꝛ in alijs. nā q̄ſiᵐ ṽe eſt ſuppoſitū: ſil'r oē ſuppoᵐ ṽe eſt idiuiduū: nō tñ eꝫ: quia albedo ſeparata vere eſt ſingularis ꝛ idiuiduū: nō tñ eſt ſuppoſitū. ſuppoſitū enī ꝓprie non eſt niſi in gīe ſube. indiuiduū aūt vel ſingulare in omni gīe. ſil'r oē idiuiduū eſt particulare: nō tñ eꝫ: ga ſpēs q̄dāmō dī ꝓticularis reᵘ gīis: eo q̄ gīis ſit pars ſubiectiua: nō tñ dicit idiuidua eo q̄ ſemꝑ diuiſibilis eſt eo mō quo vl'e diuidit in ꝑtes ſubiectiuas. Ex iſtis ꝓz q̄ ꝓſona eſt 2ª intentio: ga cius ſupioꝛa ſunt ſcde intentiones. ¶ Ad ꝑmū argmētū patet ex dictis. ¶ Queſtio. II.

4.tri.c.22. Lib. de duabus naturis ꝛ vna ꝑſona chriſti.

Vtrum ꝓſona ſit ſcda itētio. Qꝛ nō. ga diffinit ꝙ ſubſiſtēs tam ſm Ricar. ſubſiſtentia aūt videt dicē nomen ꝑme itentionis. g̊ ꝛc. ¶ Cōtra ꝑ Boetiū diffinitur ꝑ indiuiduum. ergo ꝛc. ¶ Dic ꝓmo videndū eſt quid eſt ſcda intentio. 2° ad q̄ſitū.

Quantū ad ꝑᵐ dicūt alig q̄ ſcde intentiones non ſunt niſi reſpectus rōnis fabꝛicati ab intellectu nr̄o circa ꝑmas itentiones: ꝛ ſunt tñ in anima. ¶ Cōtra iſtud inſtaꝫ 4'r. ꝓ 2° ſic. Nam vl'e eſt qō eſt aptū natū eſſe in pluribꝰ. ſtat aūt q̄ vl'e eſt ſcda intentio: ſed in re iuenīt tota iſta diffō. nā enī ſpecifica eſt q̄ b3 aptitudinē nāle ad cōicari pl'ib⁹ idiuiduis. ¶ 2° ſic. Indiuiduū eſt ſcda intētio: ſed ipſum eſt in re ꝛ nō ab aīa fabꝛicatū. Indiuiduū enī eſt qō nō pōt eē in pl'ib⁹: ſed boc cōpetit ipſimet ſoꝛ. circūſcripto oī itellu. itell's enī nō dat ſibi iſtā repugnātiā. ergo ꝛc. ¶ 3° ſic. Totū ꝛ pars iueniunt in rerum nā: ſ3 iſta ſunt ſcde intētiones. ergo ꝛc. Ma. eſt manifeſta. Mi. ꝓbo: quia cuiuſcūqȝ pars ſubiectiua eſt ſcda intētio: ipſiuȝ eſt ſcda intentio: ſed totum vl'e eſt ſcda intētio ꝛ eſt pars ſubiectiua totius. g̊ ꝛc. ¶ 4.° ſic. Prioꝛitas ꝛ poſterioꝛitas ſunt noīa ſcdaꝝ itentionū: ga dīr de ſcdis intētionib⁹ vtpote de añte ꝛ poſte de ſubito ꝛ ꝑdicato de vl'i ꝛ ꝑticulari. Conſtat aūt ꝙ poꝛitas ꝛ poſterioꝛitas ſunt in rerū nā. g̊ ꝛc. ¶ Ideo dico q̄ ſcde itētiones ſunt aptitudines que cōueniūt ipſis gdditatib⁹ vel ꝑmis itentionib⁹ in eē gdditatiuo: ſic aptitudo cōicabilis pl'ib⁹ idiuiduis aduenies humanitati eſt ſibi rō ſpēi: ꝛ ſic dico ō gīe reᵘ ſpēi. vis aūt ꝛſtitutiua ſiue diſtinctiua aduenies rōnali dat ſibi eſſe dīaz: ꝛ ſic de alys. ¶ Sed hic ſūt multe dif. ꝓma eſt. quō ſcde itentiones ꝓueniūt ꝑmis. ¶ Dico q̄ ſcde intētiones nō cōueniunt ꝑmis in ꝓmo mō: ga reſpect fundamētales ſunt. g̊ in ſcdo mō: ita q̄ ꝙ gdditatem pōt demōſtrari q̄ ſit ſpēs boc eſt aptitudo ad exiſtēdū in pl'ib⁹ idiuiduis. ¶ 2ª dif. ga nullus vſq; nūc poſuit ſcdas intētiones in rerū nā. ¶ Dico q̄ ſi velles accipe ſcdas intētiones ꝙ actu itell's ſic nō eſt dubium: ga iſte actus eſt in itellu ꝛ iſto mō forte m'tu acceperū. ¶ Sz boc nō eſt loqui de ſcdis intētionib⁹ ꝓprie ſicut accipe vl'e ꝓ actu itell's: ſ3 opꝫ accipe ꝓ eo qō eſt aptū eſſe in pl'ib⁹: ꝛ iſto mō dico q̄ nō ſunt fabꝛicata ab intellu ipſa vl'ia: ſed ſic quidditas in eſſe gdditatiuo abſtrahit ab eſſe in re ꝛ in eſſe in itellu. Ita iſte aptitudines q̄as voco ſcdas itentiones abſtrahūt ꝛ in tali eſſe gdditatibus ꝓueniūt. ¶ 3ª dif. ſi ſint alicui⁹ ꝑdicamēti. Dico q̄ ſi in aliquo gñe ponant: in gīe relonis debent poni: eo q̄ in ꝛceptu ſuo ſunt ad aliud: ꝛ vna ꝙ alia diffinit. Tñ pōt dici q̄ circūūt oē genus: ꝛ ſic melius appet dōm q̄ ſunt trāſcēdētes: q2 gdditates quozūcūqȝ ꝑdicamēto ꝛ conſequunt. ¶ Sed adhuc remāet 4ª difficl. Utrū fiat ꝑdicatio ꝑmaꝝ de ꝑmis vl'i ſcdarū de ſcdis. ¶ Dico q̄ ſcda intētio nō ꝑdicaꝫ q̄n genus ꝑdicaꝫ de ſpc: q2 tunc ſpēs eēt genus: nec ꝑ° intētio de ſcda. Et rō iſtoꝝ duoꝝ eſt: q2 hitudo que eſt iter genus ꝛ ſpēz: eſt hitudo eſſentialis: ꝛ hitudo eēntialis ꝓuenit oēm ꝛceptū nō gddita tiuū. Prima g̊ intētio tñ ꝑdicaꝫ de ꝑ°: ſic aīal de boie: tñ dī genus de ſpe ꝑdicari: q2 genus ſupponit ꝓ o aīali: q̄ eſt ꝑ° intētio: ꝛ ſpēs ꝓ o boie: g̊ eſt ꝑ° intētio. ¶ Sz adhuc ſunt aliq̄ du². Primū. ſi eſt circulatio in ſecūdis intētionib⁹. vī ꝙ ſic. Nā vl'e vī eē cōe. ſ. ꝑdicabili⁹. ſ. generi ſpēi ꝛc. ſ3 nō eſt cōe niſi ꝙ modū gīis. g̊ generis erit aliud genꝰ. ¶ Dico q̄ vl'e vel ꝑdicabile vt abſtrahit ab illis. ſ. nec eſt genꝰ nec ſpēs: ꝛ ſic de alys. ¶ Et ſi dicaꝫ q̄ oē cōe vel eſt ℔ vel illud: ſic de ſuba q̄ eſt coꝛporea vel icoꝛporea. ¶ Dico q̄ oīs ſuba vel eſt coꝛporea vel icoꝛporea: nō tñ ipſa ſuba eſt gdditatiue alter. ¶ 2ᵐ dubᵐ. Si in ſecūdis itētionib⁹ erit ꝓceſſus i infinitū. Dico q̄ nō eſt incōueniēs aliquē ponere ꝓceſſuȝ in infinitū in ſecūdis intētionib⁹: ſi aūt videaꝫ incōuenīēs ponaꝫ ſtatus in 2° vel in 3°. ¶ 3ᵐ dubᵐ. Si oīs hitudo attributa gdditatib⁹ eſt 2ª intētio: tūc. n. totū genꝰ relonis erit 2ª intētio. Dico ad ℔ q̄ nō: ſ3 ꝑciſe ille q̄ circūūt oē genus ꝛ iſte ſunt fundamētales: ille aūt que ſunt de gīe relonis: ſaltē multe: ſunt auctuales.

Circa ſcdaȝ partē q̄nis videndū eſt. Utrū ꝓſona ſit nomē ſcde itētionis. ¶ Dico ad ℔ q̄ cū ſit oīſtuȝ in ꝑcedēti q̄ne q̄ ꝓſona nō eſt nomē ꝑme itētionis: ꝛ oē nomē eſt ꝑme vel ſcde itētionis: relinḡt q̄ ſit ſcde itētionis. ¶ Intelligēdū tñ q̄ aliq̄ que ſcde itētiones ſumunt a paſſiōe gdditatis: ſic vl'e a nāli aptitudine nāe que eſt paſſio nāe. ſ. ipſa cōicabilitas. Ex ℔ enī⁹ q̄ nā eſt cōicabilis pluribꝰ idiuiduis dī vl'is. Aliq̄n ſumit a reſpectu actuali: ſic ꝑpriuȝ accipit enī⁹ iª ſcda itētio ab actuali cōuertētia que eſt iter aliq̄ extrema. Aliq̄n ſumit a reſpectu aptitudinali: ſic itētio illa q̄ eſt accñs ab accñtali iherētia. Aliq̄n ſumit 2ª itentio a ſola negōe ſicut idiuiduū. Accipit. n. ſcda itentio a repugnātia eēndi in multis. Sil'r genꝰ q̄ialiſſimū a negōe ſupueniētis gñis: ꝛ ita de multis alys. ¶ Dico ergo q̄ iſto modo vltimo ꝓſona eſt nomē ſecūde intentionis. Accipit enim a repugnātia cōmunicabilitatis cuiuſcūqȝ in nā itellectuali: buiuſ aūt repugnātia eſt ratio negatiua. ¶ Ad arᵐ in oppoſitū dico q̄ tunc ſupponit ꝓ o prima. ¶ Queſtio. III.

Vtrum ꝓſona dicaꝫ vniuoce de tribꝰ ſuppoſitis diuinis. Et videtur q̄ nō. Nā nullū vl'e eſt in diuinis ꝛ Aug. de tri. ꝓſona aūt eſt vl'is ſi dicaꝫ vniuoce. g̊ ꝛc. ¶ Cōtra. tres ſunt ꝓſone. g̊ ꝓſona eſt cōis ſm Aug. 7. de trini. ¶ Dic ſunt duo faciēda. Prīmū eſt ſi ꝓſona dicaꝫ vniuoce de tribꝰ ſuppoſitis diuinis: ꝛ 2° ſi dicaꝫ vniuoce ō ſuppoſitis dīnis ꝛ creaturis.

Quātū ad ꝑᵐ dico q̄ ſic. ꝛ ℔ q̄tuor regulas. Prima eſt iſta. Q̄ſicūqȝ aliq̄ ꝑdicatuȝ dī de aligᵇ ſm idē nomē ꝛ ſm eādē rōnē diffinitiuā dī vniuoce de illis: ſ3 ita eſt ℔. nā ꝑ eſt ꝓſona: ꝛ filius ꝓſona: g̊ idē nomē. Sil'r ꝑ eſt itellectualis nāe icōicabilis ſubſiſtētia ꝛ eodē mō filius: ℔ aūt ſm Rich. eſt diffō ꝛ rō ꝓſone: g̊ ꝛc. ¶ 2ª regula eſt hec. Q̄ſi itell's eſt certus de vno ꝛceptu ꝛ dubiᵘ de duob⁹ ille eſt vniuocᵘ illis: ℔ ꝓz. ſed aliqs poſſet eē certus q̄ aliqua ꝓſona eēt icarnata:

E Intentiones ſecunde ſunt trāſcēdētes.

De ꝑdicatiōnib⁹ primarū ꝛ ſcdaꝝ itētionū ſat nōtū doctrine: ſed ſingularis.

D. tripler.

Altius oia in fonte ſecticō

F

Scōs articu. Loco rūtal.

G Intētiōes ſcūde accipiūtur originalr diuiſimode.

Al. ſumunt Al. littera cōuertibilitate.

Vñ ſumit rō ꝓſōe ꝛ qd ſit?

H

Li.5.ca.1.

Lab. 7.

Prīmꝰ arti. Regula 4ª. Perſona vniuocū in diuis

4.ō tri.c.22.

I r dubitare vtrū pr̄ vel fili⁹.g̃ ꝛc̄. ¶ 3ª est ista. Qñ aliqd
ꝓuenit alicui iquātū tale hoc est ꝑm vnā rōnez: z gcgd
ꝓuenit vni ꝑm illā rōnē ꝓuenit alteri ꝑm eādē: iª rō est
eis cōis z vniuoca: ſz gcgd cōuenit pr̄i ꝑm q̄ est ꝑsona
ꝓuenit filio ꝑz q̄ est ꝑsona. g̃ ꝛc̄. ¶ 4.ª est ista. Quecūq;
numerant ꝑm aliqđ nomē ꝓuenit formaliꝫ in rōne il
lius noīs ꝑm quā numerant. Nec est regula Aug. 7. de
tri. z oñdit istā regulā esse ꝑ exēpla manifesta. ꝑma de
lauro z myrto q̄ nō dr̄ duo inquātū laurus z myrtus.
nō eni sunt duo lauri: z sic de alijs. sed ꝑcise iquātū ar
bores. Silr exēplificat de Habraā Isaac z Jacob. nō
eni dr̄ tres habraē: nec tres Isaac: nec tres Jacob: sed
tres boīes. hec g̃ regula ꝑz: ſz pr̄ z filius z spūsscūs dr̄
tres ꝑsone: z tñ nō tres ꝑies nec tres filij. g̃ ꝑsona q̄ est
terminativa isti⁹ termini numeralis ꝓuenit eis vniuo
ce. ¶ Sed ꝺ istā ꝺnē istaſ 4ª. ꝓmo sic. Quicqd cōi
caſ in dīnis est ꝑfectio simplr: sed ꝑte, ꝑsona in dīnis
cōicaſ: ga est cōis plib⁹. g̃ erit ꝑfectio simplr: qđ est fal
sum. ¶ 2º sic. Quecūq; sūt eiusdē rōnis nō multiplicant
in dīnis: sed sunt de se hec: ſz ꝑsona est eiusdez rōnis. g̃
de se est hec: z ꝑ ꝑñs nō multiplicaſ. ¶ 3º sic. Nullū ī
cōicabile pōt esse cōe vniuocū: rō ꝑsone est rō icōicabi
lis: sic ꝑz ex sua diffone. g̃ ꝛc̄. ¶ 4.º sic. Nā oē cōe vni
uocū ꝑdicabile in qđ opz q̄ sit vel gen⁹ vel spēs: ſz hoc
est ipole in dīnis. g̃ ꝛc̄. ¶ Ad ꝑmū dico q̄ oē cōicabile
vel cōe in vnitate numerali est ꝑfectio simplr: ſz tñ qđ
est cōe vl cōicabile nō in vnitate numerali: ſz in vnita
te cōis: vt vlis rōnis: nō opz q̄ sit ꝑfectio simplr: sicut
ꝑz de sil'itudine z eq̃litate. g̃ ꝛc̄. ¶ Ad 2m dico q̄ illa q̄
sunt eiusdē rōnis in dīnis nō ꝓnt multiplicari in dīnis.
ꝓ ad 2. ga si sic ex se nō determinarēt sibi certuz nume
rū: nec etiā ex aliquo ꝓoz: ſz tñ bñ ꝓnt multiplicari se
cundario. s. alijs ꝑsuppositis q̄ sunt alteri⁹ rōnis: sic sūt
sil'itudo z cetere relones cōes que ꝑsupponūt relones
originis. Jta dici pōt de ꝑsona: ſz eni ꝑsona sit eiusdez
rōnis: tñ plificat ꝑm alia que sunt alteri⁹ rōnis: vtpote
ꝑm ꝓstitutiua ꝑsonaz q̄ sūt relones originis. ¶ Ad 3m
dico q̄ rō icōicabilitatis est cōicabilis denoiatiue: nō
tñ qđditatiue: accipiēdo tñ rōnē determinatā quā de
noīat qōlibet illoruz est incōicabile: tñ illa negatio pōt
esse cōis: sic oia idiuidua bñt eādē rōnē idiuiduatiōis.
¶ Ad 4m dico q̄ nō oē ꝑdicabile est aliqđ istoz. naz
ens ꝑdicaſ vniuoce: z tñ nullū illoz ꝑdicabiliū est. Eo
dē mō dico de oībus trāscēdentib⁹ quib⁹ sunt oia vl iter
dicta de deo. ¶ Sed circa ista adhuc sunt alique dif.
ꝓma est. Utrū a p̄ncipijs ꝓstitutiuis possit aliqđ cōe
abstrahi. ¶ Dico q̄ sic. Nā ista ꝓstitutiua sunt tres re
lationes. g̃ rō relonis in eis numeraſ: z ꝑ ꝓñs est eis cō
munis vniuoce. ¶ Et ꝓfirmaſ: ga eadez rō diffinitiua
relonis ꝓuenit p̄nitati iquātum relo est: q̄ etiā cōuenit
filiationi iquātum relo est. s. esse ad aliud. g̃ relo est eis
cōis. ¶ Si dicaſ q̄ vltima ꝓstitutiua sunt ꝑ diuersa. ꝑ
aūt diuersa in nullo cōueniūt. ꝓbt dici q̄ in creaturis:
ſz vltime ꝺūe sint ꝑ diuerse: tñ eis q̄si denoiatiue cōue
nit ꝑm vnā rōnē rō ꝑme diuersitatis: qđ nō est aliō nili
nō bīe qđditatiue aliqd cōe: ſz tñ aliqd ꝓñs qđditatē:
ita pōt dici in ꝓpoſito q̄ rō relonis: ſz dicaſ ꝑm vnam
rōnē de ꝓstitutiuis ꝑsonaz: non tñ dr̄ in qđ eo mō quo
gen⁹ dr̄ in qđ de spē: ga tūc essent cōpositē vel saltē re
solubiles: dr̄ tñ de eis eo mō quo genus de differentijs
dr̄: sic dictū est supius q̄ ens dr̄ de ꝑdicatis q̄ ꝓueniunt
deo z creature. ¶ 2ª dif. Utrū diuinis attributis sit ali
quod cōe vniuocū. ¶ Dico q̄ sic. ga oib⁹ ꝓuenit vnuz
nomē z vna rō diffinitiua eiusdē qđ dico ꝑfectio sim
pliciter: ga sapia z iusticia quelz est ꝑfectio simplr. naz
quelz est melioz ipsa q̄ nō ipsa. ¶ Si dicaſ q̄ diuina
attributa sunt simplr simplicia. g̃ ꝛc̄. ¶ Dico q̄ nunq̄
a simp⁹ simplicib⁹ ꝑt abstrahi aliqs ꝺceptꝰ qđditatiuꝰ:
ſz tñ bñ pōt abstrahi ꝺceptus trāscēdēs q̄ dr̄ de eis ad
modū dīe subalternātis de subalternata: talis est ꝑfe
ctio simplr: cⁿ nomē dicⁿ zᵐ itētionē. ¶ 3ª diffi. Utrū in
diuinis ideis sit aliqd cōe vniuocū. ¶ Dico q̄ sic: si po
naſ in deo formaliꝫ: qz nomē idee est eis cōe: z q̃lrcūq;
diffiniaſ idea diffō idee est eis cōis. ¶ Et ꝓfirmaſ. qz
si nō ꝓueniūt in aliq̄ vniuoco tūc sſ ꝑ diuerſe: z sic ꝓue
niūt in rōne ꝑᵒ diuersitatis. Si dicas q̄ ꝑ istū modū nō
iueniſ aliqd ꝑ diuersuz aut simp⁹ simp⁹: qz oia talia cō
ueniūt i rōne diffinitiua ꝑ diuersoz z simp⁹ simpliciū.
¶ Dico q̄ ſz nō sit iuenire aliqđ tale gn ꝓueniat cū ali
quo in aliq̄ ꝑdicato denoiatiue tñ qđditatiue in sua vl
tima ꝑcisione nihil icludūt: tñ denoiatiue icludūt m'ta
q̄ iueniunt in relone z ad q̄ est stat⁹: z ꝺ ſuffic ad sal
uādū ꝑ diuersa z simplr simplicia. ¶ 4ª dif. Si diuī
na cētia dr̄ vniuoce de trib⁹ ꝑsonis. ¶ Dico q̄ si acci
piaſ rō ꝑcise vniuoci q̄ data est. s. cⁿ est idē nomē z ea
dē rō: cū idē nomē sit diuine cētie dicte de trib⁹ ꝑso
nis. z eadē rō vi posse dici vniuoce de eis: qz tñ vniuo
cū cōiter accipiť ꝑm q̄ idē nomē dr̄ de diuersis nume
ro: z cētia diuina numero nō distinguiť: iō non ponit
cōiter vniuocū. Unde opz dicere q̄ rō cētie: z ēt ipsa
essentia nō tñ est cōis ꝑm rōnē formalē sicut est ꝑso
na: sed etiā ꝑm vnitatē numeralē: que tñ non conuenit
ꝑsone que distinguiť numero in patre z filio.

Quātū ad scōaz ptē est vidēdū. vtrū ꝑsona diui
na dicaſ vniuoce de trib⁹ ꝑsonis diuinis
z ꝑsonis creatis. ¶ Dico q̄ sic. Et ad ꝺ ꝓbādū valent
regule q̃s adduxi ꝑ ꝑᵃ ꝓne in ꝑnᵒ qōnis. ꝑ q̄ ꝑsona ꝑz
idē nomē z ꝑm eādē rōnē ꝑdicaſ de ꝑsona creata z i
creata. ¶ 2º qz aligs ꝑt eē certⁿ q̄ in passiōe cḥti aliq̄
ꝑsona patiebaſ. dubitādo ēt vtrū ꝑsona creata vel in
creata: sic aligs ifidelis. ¶ 3º qz gcgd ꝓuenit ꝑsone di
uine inquātū ꝑsona est ꝓuenit create ꝑsone: ꝑz discurrē
do ꝑ oia. ¶ 4.º qz dīna ꝑsona z ꝑsona creata sunt due
ꝑsone: sic duo boies sunt sortes z plato. g̃ ꝛc̄. ¶ Sz ꝺ
istaſ 4ª. ꝑ sic. Ab affirmatiua z negatiua non pōt ab
strahi aligs cōceptus cōis qz tūc a ꝺictoꝝ abstrahi
posset aligs ꝺceptꝰ: ſz ꝑsona dīna est affirmatiua: qz cō
stituiť ꝑ aliqd positiuū: ꝑsona aūt creata est negatiua:
qz ꝓstituiť ꝑ negōne. g̃ ꝛc̄. ¶ 2º sic. ꝑsona absoluta z
relatiua nō vīr cē eiusdē rōnis. nā absolutū z relatiuū
distinguunť z dīnt qđditatiue: ſz ꝑsona dīna est relati
ua: ꝑsona aūt creata absoluta. g̃ ꝛc̄. ¶ 3º sic. Sic supp⁹
est icōicabile silr z ꝑsona. g̃ ꝑsona nō poterit esse cōis.
¶ 4.º qz idiuiduū ponit in diffone persone: z tñ dr̄ de
vno solo. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑᵐ dico q̄ ꝑsona pōt ꝓside
rari iquātū ꝑsona: z vt supponit ꝑ se vel nō inquātū ꝑ
sona: ſz vt talis ꝑsona: z supponit tūc ꝑ substrato. ¶ Di
co tūc q̄ ꝑsona iquātū ꝑsona: ita est negatiua in dīnis:
sic in creaturis. qcgd enī negationis iuenies in diffone
ꝑsone create incḥtū ꝑsona: iuenies in diffone ꝑsone di
uine incḥtū ꝑsona. s. incōicabilitas z oia talia. Si aūt
accipiaſ ꝑsona vt supponit ꝑ substrato z ꝑ ꝑᵃ intēcio
ne: tūc non opz q̄ sit eiusdē rōnis: sic ꝑz in diuinis: z hic
nō in creaturis. ꝑz enim in dīnis est illud ꝑ q̄ supponit
ꝑsona in dīnis: silr hic nō est illud ꝑ q̄ supponit ꝑsona
in creaturis. Exᵐ. gen⁹ gñalissimū ꝑm q̄ accipiť fozalr
pro ista itētione scōa est eiusdē rōnis: tñ ꝑut supponit
pro ꝑᵃ itētione: qz pōt supponere ꝑ suba z q̃litate z
habitu. ꝑz q̄ nō. ¶ Ad 2m dico silr. Rō enī ꝑsone vt
ꝑsona est abstrahit ab absoluto z relatiuo: sic rō entis:
z iō pōt dici vniuoce de eo qđ est absolutū z relatiuuz.
¶ Si aūt accipiaſ ꝑsona nō vt ꝑsona: ſz ꝑ substrato:

N Qualr arti/
buris z ꝑfec
tionib⁹ simp
plr sit aliqd
cōe ꝑmā.

Jdeis est cōe
ꝑdicamz z tr̄
scendens.

Nulla ꝛz di
uersa gn ē ali
q̄ ꝓueniūt.

O

Alr cēntie
alr ꝑsone nō
nit vniuoci.

2º arti.
Lōclo ꝓbāt
Tā create q̄
increate ꝑsona
est nomē ꝑ
ne vniuocū.

Objcitur 4º

Jdeis

Indiuiduum
accipit dupliciter

B

Laſ. vltimo.

5. z 7. trini.

Lōclusio 4ª.

C

Persona in
quātū talis ab
strahit ab ab
soluto z respe
ctiuo.

Objcitur 4ª.

D

Regula addit.

Esse ad se 2ª.

Objcitur 4º

Trinit.

Nōbilis do
ctrina.

Q

Persona ſ
ꝑsideraſ.

Persona
suppon 2ª.

A sic dico q̄ ſz accidat ꝑsone iquātū ꝑsona est: tñ vt ꝑso
na supponit ꝑ abstractis nō ē eiusdē rōnis. Exēm. gen⁹
iquātū gen⁹ ē: abstrahit a suba z accīte: z iō vni⁹ rōnis
est: vt supponit tñ ꝓ ꝓmis intētionib⁹ nō. ¶ Ad 3m di
co sic dictū fuit superi⁹ z nūc. rō enī formalis ꝑsone est
icōicabilis: vt ipsa supponit ꝑ substrato. vt āt supponit
pro se sibi nō repugnat cōicabilitas: sic ꝑz de idiuiduo
per oia. ¶ Ad 4m dico silr q̄ q̃tūcūq; idiuiduū dicaſ
de vno solo vt supponit ꝑ ꝑᵃ itentione: ga sortes nō dr̄
nisi de vno solo: tñ rō idiuidui: vt sic cōioz est z ad pl'a
se extēdit q̃ spēs. g̃ nō valz. ¶ Si dicas qūo rō ꝑsone
vl idiuidui pōt esse cōis q̃tūcūq; diuersis. ¶ Dico q̄
nō est icōueniēs q̄ q̃tūcūq; diuersis aliq̄ rō negatiua
sit cōis: sic ꝑz de simpliciᵗᵉ. ¶ Ad arᵐ ꝑz. ¶ Qō. IIII.

B Laſ. vltimo. 5. z 7. trini.

VTrum ꝑsona sit ad se vel ad aliud.
Dz ad se ꝑm Aug. 7º de trini.
Persona ita est ad se: sicut deus. ¶ Cōtra.
idem Aug. Trinitas diuina est personaruz
inuicem relatiuarum.

Lōclusio 4ª. Hic itroducunť 4ºr ꝓnes. ꝓma est q̄ ratio
ꝑsone nō est ꝑcise relatiua:
ga tūc ybiq; esset relatiua. ¶ 2º ꝓ est q̄ rō ꝑsone non
est ꝑcise absoluta nec dicit ꝺceptū absolutū: ga tūc oīs
ꝑsona eēt absoluta. ꝓne ista z duaz rōnū ꝓ ꝑᵃ z scōa
ꝓne ꝑbant sic. Qñcūq; aligd ꝓuenit alicui ex sua rōne
formali sine p se ꝑ mō sine zᵒ mō: illō sibi ꝓuenire biq;
ueniat: hoc ꝑz. Si ergo ꝑsona ex sua rōne formali esset
absoluta vel relatiua tūc ꝑsona diuina esset absoluta: z
creata relatiua: qđ est falsuz. ¶ 3ª ꝓ est q̄ rō ꝑsone nō
est sil'absᵗᵉ z relatiua nec icludit sil' eē ad se z ad aliō.
ꝑbaſ ista ꝓ sic alie due. Quia si ex sua rōne formali in
quātū ꝑsona esset absoluta z relatiua ois ꝑsona dīna z
creata sic eēt. ¶ 4ª ꝓ est q̄ rō ꝑsone abstrahit ab absꝺ
luto z relatiuo: ga omne diuisuz ꝑ aliq̄ duo opposita ne
cessario abstrahit ab vtroq; sed ꝑsona diuidit ꝑ absꝺ
lutū z relatiuū. g̃ ipa vt sic abstrahit ab absoluto z rela
tiuo. ¶ Cōtra istas ꝓnes istaſ 4ª. ꝓmo sic. Quicqd ex
rōne sua formali cōpetit supioꝛi illō etiā ꝓuenit iferio
ri: ſz ꝑsone ex sua rōne formali ꝓuenit sic abstrahere. g̃
z huic ꝑsone: z sic ꝑsona i dīnis abstrahit. ¶ Cōfirma
tur: ga ꝑm Aug. persona est ad se. g̃ hec ꝑsona est ad se.
¶ 2º sic. Quicqd denoiatiue dr̄ de inferiori videť dici
de supioꝛi: sed referri z constitui ex absoluto z relatiuo
dicit de hac ꝑsona in diuinis. ergo ꝺiceť z de persona.
¶ 3º sic. Quicqd est in gñe subē siue ꝑdicamētalis siue
trāscēdētis est absolutū: ſz ꝑsona est hᵒ: ga ꝑsona diffi
niť ꝑ idiuiduā subaz. ¶ Et ꝓfirmaſ. ga nā itellectua
lis est aliquid absolutū. diffiniť aūt per nām itellectua
lē. ¶ 4º sic. Oē illud qđ ex diffone sua est alteri⁹ illud
videť esse relatiuū z nō absolutū nec neutrū: ſz ꝑsona
est alteri⁹ ꝑm diffonē nūc datā. Est eni itellectualis na
ture idiuidua suba. g̃ erit relatiua. ¶ Ad ꝑᵐ dico q̄ ſz
ꝑsona quelz iquātū addit ad rōnē ꝑsone in cōi sit absꝺ
luta vel relatiua: sic hō rōne additi est rōnalis: tñ iquā
tū ꝑsona ſp abstrahit sic hō iquātū aīal nō est rōnalis.
Uel pōt dici q̄ a ſupioꝛi ad iferius nūq̄ tenet q̃ntia in
scōis itētionib⁹. abstrahere aūt z ꝓscindere z talia vīr
esse scōe itentiones: vel saltē attribuunť alicui ꝑm illō
ꝑm qō sibi attribuiť scōa itērio. ¶ Ad ꝓfirmationē di
co q̄ ad se dupliciť itelligiť. ꝑ positiue: z sic accipiť ꝑ abꝺ
soluto: sic icozporeū accipiť positiue ꝑm q̄ ꝓstituit spēz
ex opposito distīctā ꝺ spēm ꝓstituta ꝑ cozporeū. 2º mō
accipiť negatiue: sic dicim⁹ q̄ ad se pōt dici qō non est
ad aliud: sic dicim⁹ q̄ suba: vt suba nō est cozpea bᵗ est
nō icludit in se cozporeitatē: nec segť q̄ sit incozporea.
nā icozporeū est ꝺña diuidēs subaz. ¶ Sic dico in ꝓ
positō de ꝑsona. Persona eni vt ꝑsona nō est ad aliud:
z isto modo negatiue accipiēdo est ad se, sed non segť.
ergo absoluta: qz regriť q̄ sit ad se positiue: z vt sic nō
est ad se. ꝑ mō itelligit Aug. ¶ Ad 2m pōt dici q̄ qñ ar
guiť a ꝑsona ꝑis incḥtū supponit ꝑ ꝑie z ꝑ ꝑᵃ itētione
ad ꝑsonā in cōi: vt supponit pro se q̄ ꝑpe nō arguiť ab
iferiori ad supius: qz iferi⁹ bᵗ est ꝑᵃ itētio. supius aūt 2ª.
sic est in ꝓposito referri z ꝓstitui dīnr de ꝑsona ꝑis in
quātū ꝑsona supponit pro ꝑie z pro ꝑᵃ itētione. z ꝑ ꝓñs
ꝑsona in cōi ad quā fit argumētatio est 2ª itētio: z ideo
nō valet. ¶ Alr pōt dici q̄ locᵒ a: pte subiua deficit in
duob⁹. Primo in scōis itētionib⁹: z iō qz ꝓstitui est scōa
intētio nō tenet ibi: deficit ēt in relatiuis: qz si spēs ē ad
aliqd nō segť q̄ genus sit ad aligd: bᵒ est referri: vt ꝑz.
¶ Ad 3m dico q̄ sicut gnō diffiniť ꝑ nām: sicut ꝑ aligd
circa qđ bz fieri: nō tñ q̄ sit formaliꝫ nā. sic dico q̄ ꝑso
na: sic ꝑ circūstātiā subti vel alteri⁹ circa qđ bz fieri diꝺ
finiť ꝑ subaz z nāz itellectualē: nō tñ est qđditatiue ali
qđ istoz. ¶ Ad 4m dico q̄ illa diffō est circūlocutiua:
sicut qñ dicim⁹: albedo est mēsura coloꝛ. ¶ Et ꝓtera
illud qđ est alicui⁹ vt subti nō opz q̄ sit relatiuū. Perso
na aūt est nāe itellectualis sic subti circa qđ bz fieri: sic
coloꝛ supficiei. ¶ Sed hic est ꝺi. Utrū ꝑsona sit nomē
dignitatis vel ꝑfectionis. ¶ Dico q̄ sic eē papā est no
mē dignitatis: nō tñ ꝑfectionis: qz est 2ª itētio: z respe
ctū quēdā dicit. sic dico de ꝑsona q̄ est nomē dignita
tis: nō tñ ꝑfectiōis: qz est scōa itētio. Intelligēdū tñ ad
euidētiā multoꝛ bᵗ dictoꝛ q̄ ſupioꝛa aliqñ dr̄ ad ali
qd: z ēt iferioꝛa: sicut sil'itudo z ꝓformitas. cōformitas
eniz dr̄ de sil'itudine z vtrūq; est ad aligd. aliqñ nec su
peri⁹ nec iferi⁹: sicut albedo z coloꝛ. aliqñ supius z non
iferius: sic scia dr̄ ad aligd: nō tñ grāmatica. aliqñ infe
rius z nō supius: sic scia est ad aligd: z tñ q̃litas que est
gen⁹ nō est ad aligd. ¶ Sed qūo est ꝺ poſe. Dico q̄ si
aligd qđ est in vna coordinatiōe est absolutū vel rela
tiuū oīa illi⁹ coordinationis erūt talia: scia aūt qđditati
ue nō est ad aligd: z iō nō opz q̄ grāmatica vel q̃litas
sit ad aligd. Sed ꝓpoſito q̄ solū denoiatiue ēad ali
qd: q̃re suū gen⁹ nō est ad aliud vl sua spēs. ¶ Dico q̄
sicut supius dictū est locᵒ a pte subiectiua nō tenet i se
cūdis itētionib⁹ nec in relatiuis. ¶ Ad argᵐ ꝑz.

¶ Distinctio. XXIIII. z. XXV. Qō. I.

¶ Hic diligenter inquiri oportet ꝛc̄.
¶ Preterea considerandum est ꝛc̄.

CIrca distinctionem 24.ᵃᵐ z 25.ᵃᵐ Primo q̄rit vtruz in deo sit
formaliꝫ numer⁹. Qz nō: qz scriptura po
nit i deo solitudinē: qz tu es deꝰ solus ꝛc̄.
¶ Cōtra. qz vbicūq; est trinitas ibi est
nūerus: in deo est trinitas. g̃ ꝛc̄. ¶ Dic
duo sunt faciēda. ꝑ iſistēdū est circa nu
merū in se. Scōo circa numerū vt applicať ad deū.

Ps̄al. 85.

A. I. nām nu
meri in se.

H

Quātuz ad ꝑᵐ. s. circa nūeri nāz in se ītroducunť
4ºr ꝓnes. ꝓma est ista q̄ nūerus nō est
ens rōnis vel ens i aīa: ſz exᵗ aīaz z reale. ¶ Dāc āt ꝓnē
ꝑbo 4ª. ꝑ sic. Qđ ꝑ se est in aliq̄ ꝑnto est ens reale: sed
numer⁹ est in ꝑnto q̃titatis. g̃ ꝛc̄. Ma. est māifesta: qz
ens ꝑ diuidiť a meta⁽ᵒ⁾ p ens reale z rōnis añq̄ ꝺidať
in. x. gña. omisso aūt ente rōnis diuidit meta⁽ᵒ⁾ ens rea
le in. x. ꝑnta. Mi. est ꝓcessa ab oīb⁹. ¶ 2º sic. Illud qđ ē
obm scie realis est reale: ſz numerus est hᵒ: qz est obm
arithmeᵗᶦᶜ. Ma. est cōiter ꝓcessa. g̃ ꝛc̄. Jtē nullū ꝑ se no
tū ꝺepēdet ab itellu nec in se nec in termis: ſz ista est ꝑ
se nota. duo z tria sūt gnqz. g̃ termini nō ꝺepēdēt in eē
ab itellu. ¶ Cōfirmať. Nulluz eternū in aliq̄ ꝺepēdet

Pōmᵒ arti.
Lōclo 4ª q̄
3. Porro cōi
ter tenent: ſz
4. est ꝑtis.
5. z. 6. mea.

Lōsidera bi
stātia vt scis.
Quere Sco.
in repoztatis
sup ꝓmo bᵗ.

Universidad de Deusto Biblioteca

I

Quere in mā de sinceris veritatib⁹ .2.5 alia t.c.64.

Formā accīntalē respectiuā realē ⁊ positiuā numeri ⁊sic ꝛc.

K

Vide .12. dis. 4. ⁊ alibi illū ad b.

M.l. q sint.

Obscicur 4ʳ

Māle numeri sic est reale sic ⁊ ei⁹ fozia le: ꝫ cōit dcā.

M.l. isirmio/rem.

L

ab itellu nec in se nec in suis termis: ꝫ ista veritas. duo ⁊ tria sunt gnqz. est vītas eterna ⁊ nēcia ꝺm Aug. g̃ ⁊c. ¶ 4.° sic. Illud qō cadit sub sensu ⁊ est obz sensus illō vī eē reale: sed nūerus est hō: ga est sensibile cōe. g̃ ⁊c. ¶ 2ª ꝺ̄ est ꝙ numerus nō hz eē ꝓtiᵐ. ¶ Dāc ꝓbo 2ª. ꝓtio sic. Oē illō qō est de ꝓnto positiuo est positiuū ꝙ se: ga al'r positiuū icluderet in negatiuo: sed nūerus est hō: ga est in ꝓnto q̃titatis. ¶ 2° sic. Oē illud qō est terminus actionis ponit̃ ⁊ realis est aliqd reale ⁊ positiuū: ꝫ actio realis terminat̃ ad diuisionē ⁊ diuisio ad numerū vel multitudinē. g̃ numer⁹ est aliqd positiuū. ¶ 3ª ꝺ̄ est ꝙ numerus nō est foª subalis ꝫ accītalis: ga forma que pōt destrui manente subto est accītalis hō est nūerus: ga si deº de decē canibª annihilaret vnū desineret numer⁹ g erat in decē stātibª ipsis noue: ⁊ nō destructi. Eodē mō itelligēdū est de itelligētis. destructa enī vna itelligētia de decē destruit̃ foª nuī q̃ erat in .x. ⁊ tñ remanēt nouē itelligētie: ⁊ nō destruunt̃. g̃ ⁊c. ¶ 4ª ꝺ̄ est ꝙ foª numeri nō est rō absᵗª: ꝫ relatiua. ¶ Dāc ꝓbo 4ª. ꝺ̄ sic. Nullū absᵗᵘˢ fundat̃ i relatiuo: ꝫ numer⁹ fundat̃ in relatiuo. g̃ ⁊c. ꝓbatio minozis: ga si ꝓtinuū albū diuidat̃ nō solū causat̃ nūer⁹ in subto albedinis nec solū in albedine: vtpote que sunt plᵃ alba vel plᵉs albedines: sed etiā in silitudinibus ⁊ silibª: ga plᵃ silia sunt post diuisionē q̃ añ ⁊ plᵉs silitudines: ga certū est ꝙ illa plᵃlitas cāt̃ ex diuisione cōtinui. g̃ numerus. ¶ Cōstat aūt ꝙ ipa diuisio nō pōt eē absoluta eo ꝙ in reᵘ fundat̃. g̃ foª nuī: vt sic nō erit foª absᵒˡᵘᵗª: sed reˡᵃᵗª. ¶ 2° sic. In fozmis relatiuis nō est icōueniēs ꝙ agēs agat in quacūqz distātia: sed in fozmis absolutis est icōueniēs: ga in illis pfectᵒ agēs agit i magis distans. ¶ Ex ꝺ arguo sic. Illud est relatiuū ⁊ nō absolutū qō pōt ab agēte determinate ꝟtutis ꝓduci in q̃cūqz distātia: ꝫ foª nuī est hō. nā cāto vel genito vno mure causat̃ nūer⁹ in oībᵘ q̃ sūt hō. ¶ 3° sic. Nulla foª absᵒˡᵘᵗª ꝓduci pōt ab angelo vt vult Aug. sup Heñ. ⁊ in lib. de tri. ꝫ nūerus pōt ꝓduci ab angelo. g̃ ⁊c. Mi. ꝑz. ga pōt ꝓtinuū diuidere exā cāt̃ nūer⁹. g̃ ⁊c. ¶ 4.° sic. Oēs foz mā accītalē absolutā pōt deª a subto separe: ꝫ nō capit itell's ꝙ nūer⁹ possit a subto separi. repugnantia enī vī ꝙ sit dualitas: ⁊ nō aliq̃ duo. ¶ Sz ꝺ̄ istas ꝓnes instat 4ʳ. ꝑ ꝺ̄ ꝑ³³ sic. Dī enī ꝙ nūer⁹ q̃tū ad suū esse māle hz esse in reˡ nā: ⁊ in gīe: ⁊ ꝺ̄ ꝓcludūt rōnes inducte: ꝫ q̃ᵐ ad eī eē formalē est in aīa tñ. ¶ 2° ꝺ̄ 2ª³ sic. Nulla rō positiua vī posse fundari i ꝓuatiuis plus q̃ absoluta in reᵐⁱˢ: ꝫ nō nuī fundat̃ in ꝓuatiuis. dicimᵒ enī 4ᵒʳ ꝓuationes sic 4ᵒʳ canes. g̃ ⁊c. ¶ 3° ꝺ̄ 3ª sic. Forma q̃ cōuenit trāscēdētibª vt trāscēdētia sūt nō est foª accītalis: ꝫ numerᵒ ꝓuenit trāscēdētibª vt sic. dicimᵒ enī ꝙ trāscēdētia sunt gnqz. g̃ nō est accīs. ¶ 4° ꝺ̄ 4ª³. Nulla foª reᵘᵃ est de gīe absᵒˡᵘ ꝑ se ⁊ directe: ꝫ numer⁹ ꝑ se ⁊ directe est in ꝓnto q̃titatis. ꝓstat aūt: sic cōit dī: ꝙ ꝓntus quātitatis est absolutū. g̃ ⁊c. ¶ Ad ꝑᵐ dico ꝙ illō dictū nō valet. Intell's enī nō pōt cape ꝙ aliq̃ foª vel gdditas ꝑ se in gīe aliq̃ exīs cōponat̃ ex ente reali ⁊ rōnis: ga oē ꝓstitutū ex ente reali ⁊ rōnis totū ꝓstitutū est ens rōnis. si g̃ nūer⁹ ex istis duobᵘ ꝓstituit totū erit ens rōnis. Ma. ꝙ sepe tacta vā est: ga ꝓstitutū semp segt̃ ptem iferiozē. Ista aūt ꝑ ꝺ̄ ꝓfirmat̃. Nā q̃ternariᵘ vī realit excedere binariū ⁊ realᵗ eē duplū ad binariū: qō non eēt nisi q̃titas discreta que est fūdamētū eēt qd realc. ¶ Ꝑ. In gnario ꝺm ꝙ gnarius fundat̃ ista vītas icōmutabilis. duo ⁊ tria sūt gnqz q̃ excedūt 4ᵒʳ. Sil'r ille idiget sensu q̃ intuitiue non ꝑcipit ꝙ ternari⁹ est nūerus ꝑar ⁊ binariᵘ par. g̃ cū nullū ens rōnis poterit intuitiue cognosci segt̃ ꝙ sit reale. ¶ Ad ꝛᵐ dico ꝙ ꝓuationes non hñt multitudinē ꝑ se ⁊ simplr: ꝫ solū ꝙ aliud ⁊ ꝺm gd. ſ. ꝙ subta ⁊ fundamēta. ¶ Ad nūationē enīz subo. ⁊ fundamētoꝝ segt̃ multitudo ⁊ nūatio ꝓuationū q̃ sūt in eis. ¶ Ad ꝛᵐ dico ꝙ oz de necitate ponere duos numeros. vnū trāscēdētē q̃ nō est in gīe: ⁊ aliū q̃ est in genere. Nā numerus q̃ nūant̃. ꝛ. ꝓnta nō vī eē in gīe nec numerus dinaꝛ ꝑsonaꝛ. g̃ numerus q est i gīe est accidētalis: ⁊ ꝓt adesse ⁊ abesse subo. ⁊ iste ita iuenit̃ i angelis: sic in boib⁹. aliᵘ aūt nō est ex se accītalis: ꝫ potᵉ eētialis: sic numerus ꝓntoꝝ ⁊ dinaꝛ ꝑsonaꝛ. ¶ Ad 4ᵐ dico ꝙ si quātitas ponat̃ ꝓntū absolutū ꝺ demīrat ꝙ numerus nec̃io est foª absoluta. ¶ Sz hic est duᵐ. Utrū q̃titas sit foª absoluta. Jō dimittat̃ declaº isti⁹ dicti vſq; ad 4ᵐ. ¶ Sz ꝺ̄ st mlte di. ꝓtia est. si numerus ponat̃ relo: opz ꝙ deī sibi fundamētū ⁊ terᵐⁱⁿ. qd g̃ est fundaᵐ ⁊ terᵐⁱⁿ. ¶ Dico ꝙ ꝺm Aug. Dis mltitudo ē alicᵘ mltitudo. oē aūt qō est alicᵘ dī ad ipz vt ad terᵐᵘᵐ. ¶ Dico g̃ ꝙ q̃cūqz est distō sine ꝓalitas cū nuō: opz ibi duo itelligē. ſ. rōnē determinatiuā numeri: ⁊ illud ē tale in q̃ ꝓuenūt nuāta. aliud est rō ꝓncipiatiua distō. nis. ſ. a q̃ fundamētalᵉ distiguunt̃. Exᵐ. sint ꝓles boies scz tres boies: hic enim hō determinat rōnē numeri. ſ. trinitatē. dicimᵒ enī tres boies ⁊ nihil aliud dicimᵒ nisi tres realᵉ ꝺm illā foªᵐ in q̃ ꝓuenūt: est ēt ꝺ nō solū illud qō determinat rōnē numeri. ſ. illud in q̃ ꝓuenūt: ꝫ illud ēt in q̃ distiguunt̃: sic sunt in tribᵇ boibᵘ ꝑpetates idiuiduales ⁊ iste nō determināt rōnē numeri. ¶ Dico g̃ ꝙ fundamētū illiᵘ reᵘˢ q est numerus ſp ſt ꝑnᵃ distinctiua. terᵐⁱⁿᵘˢ vo est rō foīalis in q̃ nuānt̃. Ex ꝺ ēt ꝓz ꝙ numerus nūq; ꝑpe est nisi iter illa q̃ in aliq̃ vniuocant̃. ¶ Sz ꝺ̄. dicimᵒ ꝙ in tribᵇ boibᵘ ſt tres ꝑpetates idiuiduales: q̃ tñ in nullo vniuocant̃. ¶ Dico ꝙ numq; dicerent̃ plus tres nisi in aliq̃ ꝓuenirēt. ſ. in illo qō numeꝛ determinat. in ꝺ. ſ. qō est eē ꝑpetatez idiuidualē: qua dicerem⁹ deum ⁊ creaturā eē duos deos aut duas creaturas. illō aūt qō manuducit ad ꝺ itellndū est reᵘˢ divisionis q acgrit in diſione ꝓtinui. hz enīz ꝑ fundamēto ꝑpetatē idiuidualē q̃ distiguit̃ hec ꝑs ab illa. ꝑ termino aūt hz rōnē foīalē liᶜ: sic est de nuō. ¶ Sz tūc est duᵐ de nuō sepato vtpote de nuō nō ꝓcernēte mām in q̃ sit qd erit terᵐⁱⁿ illiᵘˢ reᵘˢ: qz vbi ponit̃ reᵘˢ nēcio est ponere vel saltē coitelligē terᵐ. Dico ꝙ est ipole respcūm sic abstrahi gn sp ꝓcernat terᵐ: ⁊ ꝑ ꝓnīs cū terᵐⁱⁿ illiᵘˢ reᵘˢ g est nūer⁹ teneat locū māe circa quā hz eē nūer⁹. ipole est numeꝛ sic abstrahi gn nēcio ꝓcernat aliquā mām. numerus tñ mathᵉᶜᵘˢ g dī abstract⁹. iō dī abstract⁹: nō qz aliquā mām nō cōcernat: ꝫ qz mām determinatā ⁊ sensibilē nō ꝓcernit: tñ ipole est gn sp itellndo dualitatez itelligā duo entia: ita ꝙ quātūcūqz fiat abstractio a mā nūq; poterit tātū abstrahi gn saltē in eis ens ꝑ mā circa quā numerus ꝓcernat. ¶ Dicto de termino duᵐ est de fundamēto. sic enī respectᵘ mltiplicat̃ ex terminis: ita ex fundamētis. Lū g̃ vna dualitas nuō sit vnus respectᵘ nō poterit i duobᵘ fundamētis fundari. ¶ Dico ꝙ aliq̃ sunt q̃ hñt vnitatē itegritatis: alia q̃ hñt vnitatē simplicitatis. Illa aūt q̃ hñt vnitatez simplicitatis hñt vnitatē subti. Illa enīz q̃ hñt vnitatē itegritatis habēt vnitatē cuiusdā ordinis: ⁊ hꝺ est numerus: ⁊ de tali bꝺ nō est incōueniēs ꝙ sint in diuersis subtis: sic ꝑz de vniuerso qō hz vnitatē itegritatis solū: ⁊ sil'r de habitu vno scīali. ſ. meta⁽ᵃ⁾. ¶ 2ª dif. est. qz vī ꝙ possint remanere. ſ. boies sine nuō gnario: qz in gbusc̄ūqz cēntialr ordinatis ⁊ realr distīctis deus pōt facere ꝑus sine posteriozi: sic est dic. g̃ ⁊c. ¶ Dico: sequēdo dicta supᵃ: ꝙ sic deus duo alba sine silitudine fozmali ⁊ accītali pōt facere remanētibᵘ illis silitudinibus fundamētalᵉ. sic

N

Sic vī hēs ꝙ entib⁹ vīsis sed ꝓdicta videntur ꝑ stantiā vbiq; ponderāda. Numerᵒ abstīscēdēs vel ꝓtāl⁹ est de ꝓdicabilibus.

Dic alr cum Sco. ꝙ ē trā scēdēs ⁊ ꝺcc penū vel alr pōderādo. Ecce ꝙ obiqz velut de ꝺcel su spēz i ifiᵐ ꝫ adde plᵃ.

Dī. 22. D. gnarius. ⁊ .22.23.24. ⁊ alibi quer.

Quid sunt mēsuratiua cū. vgo mēsurātia. vīa bus.

O

Quātus est respectᵘ itrinsec⁹ adueniēs

B

Scōs articul. ꝓcambuli quadruplex.

Numerus vniuocabilis

Numerᵘˢ cassatur 4ʳ.

Dic vī hēs ceteris vniuocat ⁊ cōcedi. ꝓdicta dīs vide Sco. ⁊ mea. ⁊ alibi vt scis.

P

Lege istāti ad boiez ⁊ ꝺ sco. 5. di. b⁹. alia plᵃ addē

Numerus mathemanc⁹ q̃ abstractus

Q

Quātus ꝑ se q̃ foīe q̃ sīlis. Vide .1. foīalē ⁊ cuiusdā simplicis formā.

Indiuisibilib⁹ ⁊ corruptibilib⁹ ⁊ suis op/ positis angelis ⁊ boib⁹ deo ⁊ creature ⁊ me numerus cuiusdē rōnis.

Lauc bñ vī ē. dist. 16. ⁊ .1. ca.

R

Dico de. 5. hoībus ꝙ nō bēbunt nūerū formalē: ꝫ solus fundamētalē. ¶ 3ª ꝺ̄. Si numerus est foª realis, tūc deª videret nuāri. deª enī ⁊ creatura vident duo entia. g̃ ambᵒ remanētibus est illa dualitas: sed destructo altero iā amplⁱ nō vī remanē: ⁊ sic creatura destructa: deª amplⁱ numeꝛ illū in se formalᵉr nō bēbit: ⁊ sic erit mutatᵘ. ¶ Dico ꝙ illa dualitas ex pte dei solū est fundamētalis: ex pte creature est formalis: sic dicet̃ iferᵘ de alys. ¶ 4ª dif. est. Si nūerᵘ est formalᵉr realis: tunc in realibᵘ fozmis specie differētibᵘ est ꝓcessus in ifinitū ascēdēdo. ¶ Dico ꝙ i bis q̃ pfectione simpʳ nō dīt nō vī icōueniēs dici: sic dicūt multi de relonibᵘ: saltez boc vī verū de spēbᵘ nuōꝝ: q̃ vadūt in ifinitū: ⁊ etiā de spēbus q̃titatis cōtinue: sic bicubitū tricubitū: ⁊ sic de alys. Eodē mō de nuō. ¶ Sed adhuc stat dif. vna. posito ꝙ numerᵘ sit respectᵘ. Utrū sit itrīsecᵘ vl extrīsecᵘ aduenies. ¶ Dico ꝙ est respectᵘ itrinsecus aduenies: ga positis extremis semp resultat: sic positis gnqz boibus statim resultat gnarⁱ nūerᵘ sine aliq̃ alio acgsito: sil'r numerᵘ nō pōt destrui ꝑ nām gn aliq̃ numeratuz nēcio destruat̃: ⁊ hec ē nā respectuū itrinsecᵘ aduenieᵗiū. ¶ Sz ꝺ̄ tūc erit de gīe relonis: ga ꝙ hoc dīt respectus relonis ab alys respectibᵘ. Dico ꝙ verū est ꝙ cōparando genᵘ relonis ad alia sex gīa: ꝫ nō cōparando ad quātitatē: de hoc in 4.° libro dicetur.

Quantū ad ꝛᵐ ꝑnˡᶜ videdū est qūo numerus deo applicat̃ ⁊ itroducuntur 4ᵉ ꝓambula.

¶ Primū est ꝙ numerus causat̃ ex gnone cōtinui: ga gīans ꝓtinuū nēcio cāt numeꝛ ⁊ ptes distīctas. ꝓbatū enī est. g̃. ꝙ ꝓtinuū nēcio icludit ptes distictas: ꝫ vbi plᵃlitas vl distinctio: ibi numerᵘ: ga segt̃ distōne: g̃ gīans ꝓtinuū cāt numeꝛ nēcio. ¶ ꝛᵐ ꝑnˡᶜ ꝓambulū est ꝙ numerus causat̃ ex diuisione ꝓtinui: ꝫ eniz ptes ante diuisionē sint distīncte: ⁊ ꝑ ꝓnīs multe: ⁊ sic numerus g segt̃ distictionē: tñ qz ꝑ diſionē fiūt supposita⁽ʳ⁾ distincte: ideo causat̃ numerᵘ suppositaʳ ꝑ diuisionē distīncteꝛ. ¶ ꝛᵐ ꝓambulū est ꝙ numerᵘ causat̃ ex cuiusc̄ūqz vniuoci fozmali diuisione: sic numerᵘ causat̃ per diuisionē sube in corꝓoreū ⁊ in icorꝓoreū. ꝺ ꝓbat̃. Nā vbicūqz est numerᵘ vel plᵃlitas, ibi nēcio est distō: ⁊ vbi est distō, ibi vī nēcio numerᵘ eē: ꝫ ois distō formalᵉr vī cāri ꝑ diuisionē formalē: ꝑ ꝺ enī vñ aliq̃ differre fozmaliter: ga cadūt sub mēbris ꝺidentib⁹ aliqꝺ cōe: ⁊ ꝫ nō oīa: tñ mlta. ſ. q̃ ꝑ se sūt in gīe ⁊ directe. ¶ 4ᵐ ꝓambulū ē ꝙ nūer⁹ nō solū istis modis causat̃: ꝫ vlr accipiēdo causat̃ ex cuiuslibꝫ vnigenei diuisione sine fozmali sine nō. vñ causat̃ ex disione nāe specifice ꝑ ꝑpetates idiuiduales: q̃ nō est diuisio formalᵉ. vñ ꝑ istū modū pōt itellⁱ dictū cōe. ſ. ꝙ numerᵘ cāt̃ ex diuisione ꝓtinui: nō sic itelligēdo ꝙ ſp q̃n nūerᵘ causat̃ q̃titas ꝓtinua diuidat̃: ꝫ ꝑ diuisionē alicuᵘ vnigenei: ga sic cōtinuū est homogeneū vl' vnigeneū: sic illō ex cuiᵘ diuisione nūerᵘ cāt̃ est vnigeneū: ⁊ ꝺ vī dicē Aug.° 7° de tri. ꝙ terminᵘ nuālis sit ꝫ aliquā vnā rōnē. ¶ Istis ꝑmissis ponunt̃ 4ᵒʳ ꝓnes. ꝓtia est, ꝙ numerᵘ eiusdē rōnis est in diuisibilibᵘ: ⁊ in idiuisibilibᵘ. ſ. in gnqz lineis ⁊ gnqz punctis. Nec ꝓ ꝑz ꝑ hoc ꝙ gcgd cōuenit. ſ. lineis/squātū. ſ. ꝓuenit. ſ. ꝓuctis/squātū. ſ. ⁊ ꝓ. ſ. q̃ sue sic se hñt sunt eiusdē rōnis iquātū talia. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmat. Quecūqz passio demīrari pōt de gnario lineaꝛ pōt demīrari de gnario pūctoꝝ. ¶ 2ª ꝓ̄ est ꝙ numerus eiusdē rōnis est in corꝛuptibilib⁹ ⁊ in icorꝛuptibilib⁹: ga eadē diffinitio est binarᵘ stellaꝛ: ⁊ binarᵘ lapidū: q̃cūqz diffō assignetur iquātū binariᵘ est. ¶ 3ª ꝓ̄ est ꝙ numerᵘ eiusdē rōnis est in angelis ⁊ boib⁹: ga quācūqz ꝓsideratione facᵗ arithmeticus circa decē boies iquātū decez facit circa

E

Spēs nūeri i diuinis 4ᵉ.

Quere copiose i ꝑt nosti. Obiciur 4ʳ notanter.

F

Ñ ꝑlitas arguit impfectionē ⁊ quādo non.

Unitates ꝑsti tuūt ⁊ nō cōponūt nūerū in diuinis.

G

Totū ⁊ pars eq̃le ⁊ ineq̃le cui q̃ntati cōgruūt: ⁊ q̃ fi/ nitas ⁊ oppᵐ dicit ꝓfectionē vel oppᵐ. sed instāniam addevt nosti.

Numerᵒ sic sapia ⁊ cetera trāscendētia pōt accipi 2ʳ. vbi plā nota.

H

Numerᵒ i ꝺo cāt ex diſioe.

Nū ⁊ vbi ⁊ qō numerᵒ ē accidētalis ⁊ quis non?

Numerᵒ cuꝰ deteriatiōe in diuinis, oncd⁹

Universidad de Deusto Biblioteca

I

Numerus cū determinatione in diuinis ponendus.

ibi nō cōcedimus plura entia simplr: ſz ſp cū determinatione ſic plres ꝑſonas ⁊ plres relones. ita forte dōs est de nuō: qz ſp ꝓcedēdus est cū determinatiōe. ¶ 4.ª di. vtz ille numerus poſt attendi in diuinis ſm diſtōnem vnitōcā ꝑmaz intētionū. ꝑs ꝙ in aliqb⁹ nō: ſic in ꝑſonis. ⁊ in aliqb⁹ ſic: ſic dicim⁹ qz ſunt ibi plres relones ⁊ eq̄litates ⁊c. ¶ Ad arg^m in ꝓncipio ꝑs. ¶ Nō. II.

1.Jo.5.

VTrum in deo ſit formalr vnitas. Qz nō. qz nulla rō ꝑ^ua vr poſſe eē in deo. vnitas est bō. ¶ Cōtra. bi tres vnū ſunt. Dic ꝑmo dōm est de vnit^e in ſe. 2° de vnitate cōparando ad deum.

1.arti. Preambula q̄druplex. Unū tripleꝛ: ⁊ q̄ rō cuiuſlz ⁊ in q̄ ꝓſiſtit: ⁊ ad tps q̄ cōcurrunt vbi pla ꝓ ⁊ ꝓad dc.

K

Quantū ad ꝑm ꝓmittunt 4^or ꝓambula. ꝑm est ꝙ rō formalis vnius vnitate ſimplicitatis cōſiſtit in diſtōne ⁊ nō in diuiſione tm: nā ptes cōtinui nō ſunt vnū vnitate ſimplicitatis: cū tm ſint indiuiſe in actu. ¶ 2^m ꝓambulū est ꝙ rō formalis vnius qō est vnū vnitate cōpōnis nō ꝓſiſtit in diſtinctione: ſed in diuiſione: qz mā ⁊ forma q̄ faciūt vnuz vnitate cōpōnis: q̄uis ſint indiuiſa: nō tm actualr indiſtincta: vt ꝑs ī aīa ⁊ corꝑe. ¶ 3^m est ꝙ de rōne vnitatis ſimplicitatis non regrit eſſe diſtinctū ab alio cū diſtinctio ſit reſpect^u: qz cū oē diſtinctū ſit ab alio diſtinctū: tūc ceſſante altero extremoꝝ ceſſaret eſſe vnū: qō est falſum. ¶ 4^m est ꝙ in rōne vnitatis cōpoſite nō ꝓcurrit eē diuiſuz ab alio. nā ſi nō eēt niſi vnū cōtinuū in vniuerſo nulla eſſet diuiſio: cū ipſa dicat reſpectū iter diuerſa diuiſa: ⁊ tm illō ꝓtinuū eſſet vere vnū: vnitate ſibi cōueniente. ¶ Diuiſis pono 4^or ꝟnes. ꝓma est ꝙ rō vnitatis non est ab aīa: ſz eī. hoc ꝓbo ſic. Nulla paſſio alicuius realis pōt eſſe ab aia fabricata: ſz vnitas est paſſio alicuⁿ exiſtis in rerꝝ nā. ſ. entis: de quo nullus negat gn ſit ī rerꝝ nā. g̃ rō vnitatis nō erit ab aīa fabricata. ¶ 2ª ꝟ est. ꝙ ratio vnitatis: ē rō ꝑuatiua ⁊ nō poſitiua. Dicūt tm alig ꝙ rō vnitatis est poſitiua: qz negatio negationis vr aliqd poſitiuū eſſe: mō diuiſio est negatio ꝓtinuitatis. ꝑuat. n. integritatē: g̃ indiuiſio ei oppoſita erit poſitiua: vnitas āt est q̄dā indiuiſio. g̃ ⁊c. Sed iſtud ſtare nō pōt. ió arguo ꝟ b̄ ꝓbādo ꝟnē oppoſitā. ¶ Oppo ſic. Qñ ſūt aliq̄ duo ꝑuatiue oppoſita ſi pōt demſari ꝙ vnū ſit poſitiuū cui dēter pōt demſari alterꝝ eē ꝑuatiuū: ſz multitudo ꝑuatiue opponit vnitati. multitudo aūt est qd poſitiuū. b̄ ꝓbo: qz multitudo includit diſtōnē ⁊ diſtō dicit re^m poſitiuū. g̃ ⁊c. ¶ Ꝑ. Actio realis bz terminū realē: ſz diuiſio est vere actio realis: ⁊ terminat ad multitudinez. g̃ ⁊c. ¶ 2°. Nullū poſitiuū fundat in ꝑuatiuo: ſz vnitas fundat in ꝑuatiuo. ꝓbo: qz vbi oppō, ibi dualitas: ⁊ ꝙ ꝟs vnitas. nā vnū vni opponit. g̃ in vtroq3 extremoꝝ ꝟdi criōis est vnitas. ¶ 3°. Qōcūq3 denominatiue dr de oi poſitiuo nō est poſitiuū. vnitas est bō: qz nō est dare ali qd qō nō ſit indiuiſuz. Maioz ꝑz. qz ſi eſſet poſitiuum tūc diceret de ſeipſo: qō est falſuz. g̃ ⁊c. ¶ 4°. Qñ aliqō ſubm ſe bz ad duo ꝟ3ia poſitiua ineſſe imediate de^o pōt facere ſubm ſine altero illoꝝ: ſz de^o nō pōt facere gn ſit vnū vel multa: ⁊ tm ſuccedūt ſibiūnicē in eodez ſubiecto. quero g̃ vñ est ꝙ deus ſepare nō poſſit: nō ꝓp idētitatē ad alterꝝ: qz ſine altero pōt eē. nec ꝓp illud: qz vtrūq3 est poſſitiuū: qz in alys poſitiuis pōt boc. g̃ hoc erit: qz ꝑuatiue oppoſita ſūt. Nec argumētū eoꝝ valz. nō eniz negaī gn per diuiſionē aliqd corrūpaī. ſed opz cū boc ꝙ aliqd fiat. ¶ Exm. per elongationē. n. ignis ab aqua caliditas corrūpit: ipſa tm elongatio est diſtantia vel reſpectus poſitiuus. ¶ 3ª ꝟclusio ꝙ rō vnitatis ex ſe ⁊ ex rōne ſua: nec ſubalis est: nec accidētalis: qz cōtinuū bns vnitatez ſine illa pōt eſſe. ergo nō est ſubalis. Simil^r bns ens: bz vnitatem vt paſſionē ꝓpriā. g̃ non est accītalis. ¶ 4ª ꝟ est ꝙ rō vnitatis nō ē abſo^te nec reſpectiua: qz illud qō cōpetit tam abſo^to q̄z reſpectiuo nō pōt ex ſe ⁊ ex rōne ſua eē abſo^m vl reſpectiuū: ſz vnitas est bō: ſic ⁊ veritas ⁊ bonitas ⁊ paſſiōes entis. g̃ ⁊c.

Dyſcuſſ. 4°.

¶ Sz ꝟ iſtas ꝟnes inſtar 4^or. ¶ Primo ſic ꝟ ꝑ^am. Si vnitas cōpetit enti eī aīaz: ſequt tūc ꝙ ſic oia ſūt ens eī aīaz: ita oia erūt vnū ens eī aīaz: qz cuicūq3 ꝟueīt ſubz ⁊ ꝑpa paſſio denoīans ſubm illud. ¶ 2° ꝟ 2^am ſic. Nulla ꝑfectio ſimplr vr dicē aliqd ꝑuatiuū: ſz vnitas est ꝑfectio ſimplr. g̃ ⁊c. ¶ 3ª ꝟ 3^am ſic. Illud qō pōt abeſſe ꝑter ſubti corruptionē est accīs: ſz vnitas ꝓtinui est bō. g̃ ⁊c. ¶ 4° ꝟ 4^am. Nega ꝑm Aug. eſt ī eodē gīe cū affirmatione ſibi oppoſ^ta: ſz diſſo vl plalitas oppoſ^ta vnit^i vr eē in gīe rel^onis: ſic dcīn fuit in ꝑn^o qōnis. g̃ ⁊ vnitas q̄ est ꝑua^e ei^o. ¶ Ad ꝑm dico ꝙ nō ē q̄ poterit negare gn oiuz creaturaꝝ: ⁊ eriā oiuz entiū ſit aliq̄ vnitas: ⁊ oia ſunt vnū illa vnitate q̄ ēt est eī aīam: cū b̄ tm ſtant diuerſitas ⁊ dīc: ⁊ oia q̄ dīr de entib⁹. ¶ Ad 2^m dico ꝙ vnitas ⁊ m̄te negōnes ſic imortalitas: ls ex ſe foīalr nō dicūt ꝑfectionē ſimplr: tm bene fundamētalr rōne ſubſtrati ꝑfectionē dicūt: ſz illud nō vr ſufficē: qz ſic paternitas diceret ꝑfectionē ſimplr. ſilr vnitas albedinis rōne ſubſtrati nō dic ꝑfectionē ſimplr. g̃ ipa nō erit ꝑfectio ſimplr. ¶ Dico g̃ ꝙ nō est icōueniēs dicē ꝙ aliq̄ ꝑuōnes q̄ ꝑuāt impfectiones ſint meliozes in q̄libet ipſe/q̄z nō ipſe. ⁊ ſic diffinitionē ꝑfectionis ſimplr accipiūt. ¶ Ad 3^m pōt dici ꝙ vnitas ꝓtinuitatis nō deſtruīt niſi deſtructa foīa ꝓtinuitatis: ſicut ſi deſtrueret celū foīa ⁊ mobilitas deſtrueret: ſic in ꝓpoſito. ¶ Sz adhuc ſtat di. qz vnitas ſola est q̄ abſtrahit: q̄. ſ. est trāſcēdens: ſz vnitas trāſcēdēs est eēntialis. g̃ vnitas q̄ abſtrahit est eēntialis. ¶ Dico ꝙ vnitas q̄ est trāſcendens ꝟuertīt cū ente: ſz tm iſta nō est illa de q̄ logmur: qz illa nō bz aliqd poſitiuū oppoſitū: ſz logmur de vnitate q̄ bz multitudinē oppoſitā: de illa aūt dico ꝙ non est ſuba nec accīs: nā in aliqb⁹ est eēntialis in aliqbus accītalis. abſtrahit enīz ſ3 ꝙ ſit accīs in iſto: b̄ est per accīs: vel ꝙ ſit eēntialis ſilr. ¶ Ad 4^m dico ꝙ vnitas bn̄ reducīt ad gen⁹ illi⁹ qō ꝑuat: ⁊ ió qz ꝑ ꝑuat illud qō abſtrahit ab oī gīe: puta diuiſionē q̄ est trāſcēdens ſic ipſa abſtrahit ab oī gīe: qn aūt ꝓtiuat multitudinē que est in genere: tunc reducīt ad illud genus.

Secundo videndū est de ꝓncipali q̄ſito. ſ. vtruz vnitas ſit in deo. ¶ Circa qō ſciēduz ꝙ q̄druplex vnitas inuenīt. q̄da est vnitas que est paſſio entis ſm totā eius latitudinē ⁊ denoīationē. alia est que cōnertīt cuz rōne entis ꝑcise: ⁊ iſto mō nō dicīt de bono ⁊ vero: ſed de rōne entis ꝓcise: ⁊ illa nō cōpetit niſi rōni formali entis: vt diſtinguīt cōtra oēm aliam que nō est ipſa. Prima ſtaꝝ vnitatū ſm latitudinem entis accepta dicīt de oībus que ſunt in deo: tam differētibus ſicut ſunt ꝑſone: q̄z diuerſis ſicut ſunt relones vltimate cōſtitutiue: ſed 2ª vnitas 2° modo accepta nō habet ꝓcise denoīare niſi rōnem entis ⁊ nihil aliud. 3° modo accipīt vnitas vt est diuiſiua ipſi⁹ entis vt. ſ. diuidīt cōtra multitudinē: ⁊ iſto modo ꝓbatur vnum deū eſſe ⁊ nō plures: qz talis plalitas deoꝝ vel multitudo multa incōpoſſibilia includit. 4° mō accipīt ꝑut est ꝑn^m numeri tranſcēdentis. ⁊ iſto mō dicimus ꝙ ꝑſona est vna ſicut trinitas inuenīt in diuinis. ⁊ ſicut numerus: ita est ibi vnitas: qz oīs multitudo ſm rem vel rōnē quodāmō reſpicit vnitatē. ¶ Sz hic est di. ſi iſte vnitates ſunt diuerſaꝝ rōnū. Dico ꝙ non: quia diffinitio vnitatis ſiue ſit indiuiſio in ſe vel carentia pluralitatis oībus iſtis cōpetit: nec fit iſtaꝝ vnitatū diſtinctio niſi penes ſubiecta; ſicut cecitas in oculo leonis non est alterius

M

N

O

Q

D

Considera an dñi cnadat. 5.meta.t.c.19

Hec ꝑs integralis nec ꝓncipiū fundamētale: nec ꝓſtitutiuū formale nūeri est vnitas.

C

Dyſſin. 2ª.

Unitate nō ē de eēntia nūeri oſtdit ꝙ est ſatis ſingle.

B

Lōcło 4ª.

Dyuiſio ꝓlitas ⁊ diſtinctō ſūt oppoſita ālr ſe bñt admixtam?

A

est alteri⁹ rōnis a cecitate bouis. ¶ Sz aliud dubium est. Utrū diuiſio ⁊ pluralitas ⁊ diſtictio ex ꝑte vna ſint idē: ⁊ vnitas ⁊ idiuiſio ⁊ idiſtictio ex ꝑte alia ſint idez. Dico ꝙ nō oīb⁹ modis. ꝓbt. n. vnitas eē aliqd foīalr. qō nō est idiuiſio nec idiſtinctio foīalr: ſic videm⁹ i oppoſitis. ſ. in plalitate diſione ⁊ diſtōne: qz vnū pōt eē ſine alio: ſic diſtictio ſine diuiſiōe: vt ꝑs in ꝑtibus ꝓtinui. ¶ Sz est diffi. quō vnitas pōt cōpetere multis q̄ nihil bñt cōe: eo ꝙ vnitas paſſionis videat exigē vnitatem ſubi. ¶ Dico ꝙ illa regula fallit in ꝑdicatis negatiuis: ⁊ in multis habitudinibus: in q̄bus cōueniunt ꝓmo diuerſa. ¶ Ad argumentū patet. ¶ Queſtio. II.

Vnitas ſit ītranea nuō. Qz ſic. qz ꝟn^m est intraneū ꝓncipiato. ¶ Cōtra. qz ꝑuatio nō est ītraneū poſitiuo.

VTrum Hic dico 4^or ꝟnes. ꝑma est ꝙ vnitas nō est de eēn^a numeri. ¶ Hanc aūt ꝟnē ꝑbo 4.ª ꝓ. ꝑzo ſic. Sicut ꝑtus ad lineā. iſtās ad tps. mutatū eē ad motū: ſic vnitas ad numerū: ſz ꝑctus nō est de eēn^a lince: nec iſtās de eēn^a tpis: nec mutatū eē de eēn^a mot⁹. g̃ ⁊c. 2° ſic. Qñ aliqd diuidīt ꝑ duas ꝺias vna illaꝝ nō est ō eēn^a alteri⁹: ſed ens diuidīt ꝑ vnū ⁊ multa. g̃ vnitas nō erit de eēn^a multitudis: ſz numerus vr eē q̄dā mītitudo. g̃ ⁊c. 3° ſic. Oppoſita quocūq3 gīe oppōnis nō includūt ſenū eē in ſuis eſſentys: ls aliqn vnū ꝑ aliud diffiniaī: ſz tāq̄ ꝑ additamētū: ſz vnū ⁊ multa ſūt oppoſita: g̃ vnitas nō est de eēn^a numeri. ¶ 4.° ſic. Impoſe est ꝙ rō ꝑuatiua ſit de qdditate cuiuſcūq3 poſitiui: ⁊ maxīe ſibi oppoſiti: ſz vnitas (vt ꝑs ex ſuꝑadictis) est rō ꝑuatiua. multitudo aūt qd poſitiuū. g̃ vnū eſſentialr nō icludit aliud. ¶ 2ª ꝟ est. ꝙ vnitas nō est ꝑs integralis numeri: ⁊ hoc ꝓbo ſic. Oīs ꝑs ītegralis vr eē de eēntia ſui totius: ſed oſtēſuz est ꝙ vnitas nō est de eēn^a numeri: g̃ nec ꝑs integralis. ¶ 2° ſic. Nullū ꝑuatiuū vr poſſe eē ꝑs integralis alicuⁿ poſitiui: qz cū oīs denoīatio fiāt a ꝑte imperfectioꝝ: tūc totū illud eēt negatiuū vel ꝑuatiuū: ſed vnitas est rō ꝑuatiua. g̃ ⁊c. ¶ 3ª ꝟ est. ꝙ vnitas non est fundamētale ꝟn^m numeri: ⁊ hoc ꝑz ſic. Nullū poſitiuuz pōt fundari in ꝑuatiuo: qz tūc eſſet impfectio ꝑuatiuo. ſed numerus est qd poſitiuuz. vnitas aūt ꝑuatiua. g̃ ⁊c. ¶ 2° ſic. Qñcūq3 aliq̄ ſunt foīalr incōpoſſibilia vnum nō pōt in altero fundari: ſz vnū ⁊ multa ſunt duo incōpoſſibilia: ſicut iter ſe ex opposito ꝺdiuiſa: g̃ nūer⁹ vel multitudo nō fundat in vno. ¶ 4.ª ꝟ est. ꝙ vnitas nō est foīale ꝓſtitutiuū numeri: qz nō vr intelligibile ꝙ foz male ꝓſtitutiuū alicuⁿ poſitiui ſit ꝑuatiuū aliqō. ¶ Ꝑ. Unitas eſſet de eēn^a nūeri: qō est falſuz. ¶ Cōtra ꝑmā ꝟnē arguo ſic. Illud est de eēn^a alicuⁿ ſine q̄ illud non pōt intelligi: ſz nūer⁹ nō pōt intelligi ſine vnitate. g̃ ⁊c. ¶ Cōtra 2ª ꝟ. qz illud est ꝑs ītegralis alicuⁿ. in qō illō reſoluīt: ſz nūerus reſoluīt in vnitates. g̃ ⁊c. ¶ Contra 3^am. Oīs numerus radicaī ſup aliq̄ rōnē formalē: ſed oīs rō foīalis q̄ est in rerꝝ nā nēcio est vna. g̃ ⁊c. ¶ Cōtra 4.^m: qz illud foīalr ꝓſtituit aliqd ꝑ qō illō diffiniī: ſz ꝑ vnū numerus diffiniī. g̃ ⁊c. ¶ Ad ꝑm dico ꝙ q bñ vult ſtelligē numerꝝ imagiaī ipz eē abſtractuz ab vnitate. vñ q̄ternitas nō dz imagiari: ac ſi eēnt 4^or vnitates: ſz ē vna foīa ſimplex vnitates nō icludēs eēntialr. ſex. n. ſūt ſolū ſemel ſex. ¶ Ad 2^m dico ꝙ nūer⁹ ſic aliq̄ foīa ſimplex foīalr ipz accipiēdo non pōt reſoluī: imo ſic triāgulus vno deſtructo angulo deſtruīt totalr: ⁊ nō reſoluīt: ſic gnari⁹ vno deſtructo totalr deſtruīt ⁊ non reſoluīt. ¶ Ad 3^m dico ꝙ vnū bñ est ꝟn^m nūeri: ſed b̄ est vnū nō vnitas: ſz denoīatuz ab vnitate: ⁊ in illo fundat rō numeri: ſic vr⁹ mozalis est in ꝓdēte nō in ꝓdēria: ita ꝙ est ꝟn^m fundamētale ipſius numeri: ⁊ ſic ſic relo reſoluīt in fundamētū: ſic nūer⁹ reſoluīt in vnuz. ¶ Ad 4.^m dico ꝙ qñ numer⁹ diffiniī ꝑ vnū illa nō est diffō eēntialis ⁊ qdditatiua: ſz magis q̄dam deſcriptio circūlocutiua: ſic q̄tidie dant diffones multe ꝑ circūlocutiones q̄ nō ſūt qdditatiue. ¶ Dic tm occurrit diffi. ꝓia quo vnitas vl vnū est ꝟn^m nūeri. Dico ſic dixi. ꝙ vnitas in abſtracto nullo mō est ꝟn^m numeri: ſz vnū ſic dicim⁹ ꝙ fundamētū est ꝟn^m re^us fundati in eo. ¶ 2ª di. qō nūer⁹ mēſuraī ꝑ vnū. Dico ꝙ oīs re^us mēſuraī ꝑ ſuū fundamētū ⁊ terminū. mēſuraª aūt nūeri fit ꝑ illa q̄ ſūt cā multitudis ⁊ fundamētū. nō aūt ꝑ illō i q̄ ꝟnēūt nūerata. ſ. nō ꝑ nām: ſed ꝑ becciitates. ¶ 3ª di. ſi ꝑ destructionē alicuⁿ vnitatis vel ꝓductionē nouⁿ nūeri⁹ cāēt vel destruaī. ¶ Dico ꝙ poſito nuō denario vnitate ablata tot⁹ nūer⁹ denarius destruīt: ſz tm remanet nouenari⁹ ⁊ aly ꝓzes. ¶ Sz tūc est du^m ſi nouenari⁹ ⁊ aly ꝓzes erāt ſil cū denario. Dico ꝙ binari⁹ ⁊ ternari⁹ ⁊ ſic de alys vſq3 ad. ꝛ. oēs ſūt in eiſdē vnis. ſūt. n. cēntialr ordiati. ió poſito denario oēs ꝓzes ponunt. b̄ āt nō cōiter ſuenīt ꝙ ſpēs multe eiuſdē gīis ꝓping ſint ſil: ſz tm in reſpectib⁹ bn̄ pōt ſueniri. ¶ Sed adhuc est du^m vtz plures numeri eiuſdē rōnis ſint ī eiſdē vnis. Dico ꝙ in q̄cūq3 ternario ſūt tres dualitates ꝛz ꝙ q̄lz vnitas pōt alteri cōnumerari. ⁊ ex b̄ quīncī ſatis euidēter ꝙ ē foz^a reſpectiua ſaltē apud aliq̄s q̄ dīt b̄ esse ꝓle ī formis abſo^te. ¶ 2ª ꝑs tertꝝ dubꝝ est vtz ꝑ. ꝓductionē noue vnitatis cārēt nou⁹ nūer⁹. Dico ꝙ nūeri cōpaī formis ſpecificis vel dīys q̄ ſūt eēntialr ordiate. ⁊ ió vna aduenīēte mutaī ſpēs. Eodē mō de nuō. ⁊ ió addita vnitate vnitati vl nuō ſp cātur nouus nūer⁹: ⁊ ex b̄ ſatis euidēter quīncī ꝙ ē foīa re^ua. qz foz^a abſoluta in q̄tacūq3 diſtātia nō pōt cāri ab agēte limitato. ſz a q̄cūq3 agēte q̄tūcūq3 modice vtutis cauſeī aliqō vnū: in q̄cūq3 diſtātia ſit aliqd aliō ꝙueniēs in aliq̄ rōne deter^ta numeri cū illo ꝓducto: cāī nouus numerus. ¶ Sz ꝓſtituīt ne ille nouus numerus ꝑ vltimā vnitatē foīalr: Dico ꝙ nō: qz vnitates ſūt eiuſdē rōnis: ⁊ ſic nūeri ꝓſtituti foīalr ꝑ eas eēnt eiuſdē rōnis. ¶ Ꝑ. Nō est maioz rō ꝙ vltia ꝓſtituat q̄ alie. Jō dico ꝙ ꝓxigit appō noue vnitatis ad b̄ ꝙ ſit nou⁹ nūer⁹: qz vnitates ꝓcedētes nō ſūt ſufficiēs ꝟn^m nuī illi⁹ vel ſubi de nouo aducniētis ex appōne noue vnitatis. ¶ Sz tūc occurrit di. Utz ſpēs nuī cāēnt ex diſtan^a ab vnitate ꝑ nuō apposita. ¶ Dico ꝙ bñ fit variatio nūeri ex diſtantia: nō tm ꝙ diſt^a ſit illud in q̄ ſpecifice nūeri dīnt: ſz exigitur. ¶ 4ª di. vtz dato ꝙ vnitas nō ſit de eēn^a nuī: vtz nūer⁹ ꝓz ſit de eēn^a poſterioꝝ: vt binari⁹ de eēn^a ternary. Dico ꝙ nō: qz ſpēs q̄ ſūt ciuſdē gīis nūquā vna est de eēn^a alteri⁹. ¶ Ꝑ. Qñ aliqd icludit eēntialr aliō pōt paſſio incluſi demſari de includēte: ſic paſſio aialis de boīe: cū ergo paſſio nuī binary ſit paritas ſi binari⁹ includeret in ternario pitas poſſet demōſtrari de ternario. Dico q̄ ꝓzior numerus nō est de eſſentia poſteriozis: ſz tm vez est ꝙ ſunt eēntialr ordiati ⁊ nēcio bñt eſſe in eiſdē ſubis: qz poſterioz nō pōt eſſe gn ſit in illo ſubiecto: in quo est ꝓzior: ls non ꝓcise in illo. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Queſtio. III.

VTrum numerus habeat aliquā vnitatē. Dicit qdam doc. Qz nō. qa vnū ⁊ multa ex oppoſito diſtiguntur. ¶ Sz ꝓtra. De quocūq3 dr ſubm: ⁊ paſſio illi⁹: ſed nūerus est vere ens ⁊ vnitas est paſſio illi⁹: ſcilz entis. g̃ ⁊c. ¶ 2° ſic. Oē qō est in gīe: vel est vnum gīe: vel ſpe vel numero: ſz numerus pōnīt in ꝓdicamento. g̃ opz ꝙ habeat vnā iſtaꝝ vnitatū. ¶ Dico g̃ ꝙ

B

Diffo 2ª.

D. q̄druplex. Unū non vnitas est. fundamentū ⁊ mēſura numeri.

F

Ecce qō queſtio vbiq3.

Argumentum hinc numerū eſſe reſpectiuū ⁊. ſ. alr idem oſtendit.

Qualr varietē ⁊ q̄re nūerus aduenīēte nouā vnitate.

Opi. aliorum.

Qz exigit diſtātia vnitatuz ad numerozū variationem.

H

Prior nūer⁹ nō est de eēntia poſteriozis ſz neceſſario ꝓſupponatur

I

Obj. ppia de vnitate nūeri. Obijcitur.

numerus hz ppriā vnitatē:sic passionē:sic ⁊ alia entia. ¶ Sz ꝯ. Quę ex opposito distinguūt vnū nō pōt esse aliud:sz vnū ⁊ multa sunt hō.ꝟstat aūt ꝙ nūer⁹ est spēs q̄ cadit sub mul:o.g̃ ꝛc. ¶ Cōfirmat:qz pl'a inquantuz pl'a nō sunt vnū:sz nūer⁹ inquātū nūerus est pl'a.g̃ non est vnū. ¶ Dico ad ist̄a ꝙ que ex opposito distinguunt vnū nō pōt esse aliud gdditatiue:sz tm denoiatiue nō est inconueniēs:sicut ens diuidit̄ p absō ⁊ respectiuū.lz g̃ absō gdditatiue nō possit cē respectiuū:tm denoiatiue videm⁹ ꝙ absolutū est respectiuū.suba.n.est ad aliud denoiatiue:ꝛ quātitas ⁊ q̄litas:codē mō de nuō.Posset tm dici aliter/ꝙ vnitas p quā nūerus dr vn⁹ nō est sibi opposita:sz numerus opponit vnitati q̄ puat cū.nō opponit aūt vnitati q̄ denoiat cū.ps igit̄ ꝙ ops ꝙ nūerus ponat aliq̄ mō vnus. ¶ Dic tm fūt aliq̄ dubia. Primo quo vna fo[a] pōt cē in distinctis subiectis ⁊ plurib⁹ numero.Dico ꝙ sic vnitas specifica ⁊ formalis est in numeris:ita ops ꝙ ibi ponat̄ vā vnitas nūeralis.sic enim dualitas est vna spēs nūeri:ita hec dualitas est vnū indiuiduū dualitatis. ¶ Dico g̃ ꝙ tali dualitati q̄ est cadē numero nō repugnat cē in duob⁹ subiectis:imo nccio ita determinat sibi duo:ꝙ repugnat sibi cē in vno:sed ops ꝙ sit in duob⁹:sic oēs ꝛccdūt ꝙ dualitas est duplū ad vnitatē:quero in q̄ subo est duplicitas:ops dicere ꝙ in duob⁹ nuō distictis.sic hic. ¶ z[m] dubiū vtr nūerus sit eēntialr multitudo.dico ꝙ multitudo est trāscēdens.⁊ iō ops dicere/ꝙ sic multa trāscēdētia icludunt in alys trāscendētib⁹:ita multudo in nuō:nō tm est gen⁹ nuī. ꝙ aūr multitudo sit supior ad numez.,pbo.p qz ī diffō ne numeri ponit multitudo. 2° qz numerus est multitudo mēsurata p vnū. 3° qz numerus dr multitudo ex vnitatib⁹ aggregata. Et ꝟfirmat:qz multitudo dicit̄ p finitū ⁊ infinitū:sz numer⁹ cadit sub finito:g̃ cadit sub multitudie.finitū aūt ē dōia diuidēs multitudinē.g̃ ꝛc. ¶ 3[a] dr.q̄ est spēs diuisa ꝯ numez.dico ꝙ qñ gen⁹ diuidit̄ per dōias bñ ops ꝙ si vna spēs sit sub vna dōia:ꝙ inueniat̄ alia spēs sub alia:sz nō est sic de diuisione trāscendētis:cuiusmodi est multitudo. ¶ 4[a] dr. Utrū numerus sit sūma.dico ꝙ si itelligat̄ p sūmā aliqd factū ab anima:sic dico ꝙ non est summa.si autem intelligatur per summam aliqua clausio:sicut multitudo finita claudit:sic dico ꝙ est summa:ꝛ sic patet ꝛc.

L

Rō. ppria de vnitate nūeri.

Rō. ꝙdrupler.

K

Ehñ nuō accidēs in distinctis nnō subiectis esse.

Rō. ꝙdrupler.

Rūl'mdo ē in plus ꝙ numer⁹:sz nō sit alia spēs ꝑdiuisa nuō:qō ē satis mirum. 10.meta. ⁊ in arithmetica Boēcij.

L

Summā 2ᵉ.

¶ Distinctio. XXVI. ¶ Questio. I.

Hūc de ppriet̄ib⁹ pſonaꝝ ꝛc.

Idez.5.tri.c.14.

M

Obj. alioꝝ ḡre Scoꝝ ⁊ aliōs eoplose i hac distin. Impugn⁹ 4ᵉ

Trum in diuinis sit aliq̄ supposiū absolutū.Qꝛ sic.Augu.p de tri.dicit/ꝙ tres pſone sūt vnus creator:sed creare est sup⁹.ergo sunt vnum suppositū.nō relatiuū:qz sunt tria.ergo absolutū. ¶ Cōtra:qz tūc in dīnis eēnt 4[or] supposita ꝯ determinationē eccl'ie. Hic dicit vnus doc.ꝙ sic:qz illō cui cōuenit̄ vel attribuunt̄ oēs opōnes essentiales.ſ.intelligere velle creare ꝛc.illud est absolutū:sz suppositō attribuunt̄.g̃ ꝛc. ¶ Sz ꝯ arguo 4ᵉ.p sic. Nullū absō in dīnis est incōicabile:sz oē suppo[m] ex rōne q̄ est suppositū est incōicabile.g̃ nullū supp[m] est absō. ¶ 2° sic. Nullū supp[m] pōt cē q̄ alicui cū ips sit ex rōne sua vlti[m] qō,sz oē qō est cōicabile pōt cē q̄.g̃ nullū cōicabile pōt esse supp[m].ꝟstat aūt ꝙ istud suppo[m] absō[m] eēt cōicabile.g̃ nullū suppo[m] est absō[m]. ¶ 3° sic. In dīnis nō sunt ꝛz fidē nisi tria supposita.cū g̃ sint tria relatiua nō erit aliq̄ absō[m]:nisi dicas ꝙ coincidit in idē cuz relatiuis: qō est falsū:qz de absoluto ⁊ respectiuo dr extrema ꝯdictionis.g̃ nō sūt idē. ¶ 4° sic. Oē suppo[m] in nā intellectuali est pſona ꝛz Ric.sz illō suppo[m] eēt in nā itellectuali.g̃ eēt pſona:ꝛ sic in dīnis eēnt 4[or] pſone.sil'r tūc in dīnis eēt vna pſona absō[a]:qō ḡcēt nō ꝛcedit. ¶ Ꝛō dico/ꝙ in dīnis nō est aliq̄ sup[m] absō[m]:sic nec aliq̄ p[a] absō[a]:qz vtrūqz istoꝝ tā sup[m] ꝙ pſona est icōicabilis subsistētia.nullū aūt absō[m] est incōicabile.g̃ ꝛc. ¶ Sz ꝯ istud istat 4ᵉ.Prio sic. Nā phi nō errauerūt circa diuinā vnitatē:sic circa pſonaꝝ trinitatē:ꝛ tm ipsi posuerūt in dīnis vnicū sup[m] absō[m]:cui oēs act⁹ ⁊ opōnes diuinas attribuebāt:g̃ vī ꝙ ita sit. ¶ 2° sic. Actus sp sunt suppositoꝝ:vt qō,sz act⁹ ēntiales nō pōt cē alicui⁹:vt qō,nisi alicui⁹ absoluti:qz ois act⁹ ḡ ꝙuenit pl'ib⁹/cōuenit eis p aliqō cōe.nullus aūr re[us] est cōis p[lis].g̃ p aliqō absō[m]. ¶ 3° sic. Rō subsistētis est rō pſone:sz dīna eēn[s] in sua ꝛsideratiōe ꝑcisa hz rōnē subsistētis.g̃ ꝛ hz rōnē pſone.ꝛ ꝟstat ꝙ absō[te].g̃ vī ꝙ vna pſona absō[a] sit cōis alys:sic eēn[a] dr cē cōis. ¶ 4° sic. Ois ididua suba nāe rōnalis est sup[m] vel pſona ꝛz diffōnē Boe. in li° de tri. sz eēn[a] dīna est idiuidua suba in nā rōnali.g̃ est pſona. ꝟstat aūt ꝙ nō respectiua.g̃ absō[te]. ¶ Ad p[m] dico/ꝙ ꝛz phi ꝙ rōnē nālē potuerūt inuestigare vnitatē idiuidui absō[ti] cui attribuerēt act⁹ ⁊ opōnes:ꝛ ex ꝛ potuerūt demōstrare entitatē suppositi ⁊ exīntiaz ꝛ est ꝙ ops dare sup[m]:nō tm vnū vel pl'a vl' vtr sup[m] absō[m] vel relatiuū. Dico g̃ ꝙ in p nō errauerūt:imo ad ꝛ deducit demōstratio ꝙ sit dare sup[m].Si tm dixissent ꝙ illō erat absō[m] errassent.sil'r si dixissent ꝙ erat tm vnū errassent. ¶ Ex quo colligit ꝙ rō suppositi abstrahit ab absō[te] re[us] ex q̄ alique ꝯnes ⁊ vitates pñt demōstrari de eo ignorādo vl' dubitādo vtr sit absō[m] vel respectiuū. ¶ Ad z[m] dico/ꝙ creare ⁊ pſeruare ⁊ aliq̄ act⁹ ⁊ opōnes sūt dīnaꝝ pſonaꝝ ⁊ suppositoꝝ.vt g̃ vl' qō,tm pñt cē alicui⁹ idiuidui absoluti vt q̄,sic hic hō gñat vt qō,sz būanitas est quo. ¶ Ad 3[m] dico/ꝙ nō sufficit ad rōnē pfectam suppositi subsistē nisi addaꝝ subsistē icōicabilr/eo ꝙ si cōicareꝝ iā posset cē q̄.ꝛ aūt repugnat vltⁱ qō,ꝙ ips sit q̄,re[us] alicui⁹. ¶ Ad 4.[m] dico/ꝙ Ric. corrigit diffōnē Boety ponens icōmunicabile p indiuiduo ꝑpter animaz rōnalez que est idiuidua:ꝛ tm nō est pſona:qz ipsa est cōicabilis.ꝛ ideo tenenda est diffinitio Ric.

Sed hic est dr.si sup[m] dīnū possit dici absō[m].pbo euidēter ꝙ sic. Oē qō ꝑdicaꝝ de aliq̄ nā in p mō dicēdi p se ꝑdicaꝝ nccio de supposito nāe.hoc pz ex regula vulgata:qñ alterꝝ de altero ꝑdicaꝝ:vt de subo gcqd dr de ꝑdicato ⁊ de subo.ꝟstat aūt ꝙ nā ꝑdicaꝝ in p mō dicēdi p se de supp⁰.hec.n.est vā in p mō: pī est de[us]:g̃ gcqd dr de nā in p mō:dr ⁊ de supposito.ſ. de pīe:sz ista est vera in p mō:de[us] est ens absō[m]:g̃ ꝛ ista est vā.pater est ens absō[m]. ¶ P. In recta linea sūt illa spūs ens absō[m].Arguo tūc sic.Ois spūs est ens absolutū.pī est spūs:g̃ pī est ens absolutū:nec valet fugere ad ꝑdicationē idēticā:qz q̄lz ꝑmissaꝝ est gdditatiua.spūs est ens absolutū gdditatiue.pī est spūs gdditatiue.Uisuz fuit mihi aliq̄ pp istas rōnes ꝙ ℞.pī est de[us]:nō eēt vera in p mō dicēdi p se.Et hoc confirmaꝝ sic.p aucte Aug.7.de tri.g dicit/ꝙ nō eo pī quo de[us].Tūc sic. Qñ cūqz aliqd dr de aliquo in p mō dicēdi p se cōpetit sibi cū reduplicatione subi:qz hō inquātum hō est aīal:sed ista ℞m Aug.ꝛ veritatē est falsa.pī inquātū pī est deus: qz tūc ois pī esset deus.g̃ vī ꝙ pī non est deus in p mō dicēdi p se. ¶ 2° sic ꝟfirmat/qz eidē inquātū idē non cōpetunt ꝯdictoria:vel saltē nō cōpetunt opposita in p mō per se:sz pī inquantū pī in p mō est ad aliqd:g̃ in p mō nō est ad se ꝛ absolutū. ¶ Dis visis trahaꝝ ista regula ad oppo[m]. Qñ cūqz aliqua nā nō suppositaꝝ in supposito ꝑprie rōnis formalis nō dr de illo in ꝑmo mō.

¶ Exemplū

N

4.tri. Ob. ꝑpria. Loco negata. Tāge infra. Obijcit 4ᵉ.

Alīs qō. est qd q̄ opōnes subsistentes argunt supp⁹ Mota dubi. Vbi. ℞. Dicit esse diffinitio Ric. nō sufficiens. Boetij. Dubitz nō le duplex. In aliquibus Arguit nō liter ad vna qz pcēdit si p se/pī dcus.

1.met.i pbe.

Li.de.3.tri.

O

Quare pōt tingui in duo significata positi vnitas

Q

Lab.1.pel.

Regula b.lij.

Al. esse cōicabile. Loicabile ⁊ incōicabile 2ᵉ

A

Nā suppositū ar 2ᵉ ꝑ ꝑtr. nūer ꝑdicat duplr. Quere i.5. in fi. 7.1.q. q̄libet i Sco. ⁊ alibi sepe. Exalio.

B

Retractat se: sed an cōscia erronea cōsidera. Rō secūdat. ꝛō dumtaxat: ⁊ sequere h:sed dicende ñ placuerit. Maxima.

Q

Q. suppositū diuinū dr ois respectiuus ⁊ ꝛre. vide h.sz istat.7.q.3.arti cu.1.ad fi.

C

Sp. aliorum. quā sustinet: q̄ in diuinis dat idiuiduū absolutum.

La. vltimo.

Objcit 4ᵉ. D

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Ubi. ℞. Pdicit nō sufficere ad vnitatē.

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

est 2° mō:sz p mō oē absō[m] est icōicabile:ꝛ ad minoreꝝ dico ꝙ oē indiuiduū vt idiuiduū est icōicabile p mō:sz tm nō 2° mō:ꝛ si variaꝝ mediū. ¶ Ad z[m] dico/ꝙ idiuiduū dr de vno solo:sic hic de[us] dr de vno solo dco:qñ tm nā indiuidua est in plurib⁹ suppositis vnū indiuiduuz pōt dici de plurib⁹ suppositis:sicut si idez color esset in plurib⁹ subis diceret de eis:sic in ꝓposito. ¶ Ad 3[m] dico/ꝙ ℞ deus nō dr de pīe ⁊ filio ad modum q̄ vl'e dr de singularib⁹ ⁊ superi⁹ de iferiozib⁹:cū ita singularis sit hic de[us]:sic hic pī.sz ad modū q̄ hec humanitas dr de ℞ hoīe singulari. ¶ Ad 4.[m] dico ꝙ sic ī nobis multe hec/ceitates ꝯcurrūt ad vnū hoc:q̄ tm nō faciūt distincta hec ꝑp coincidentiā in idē.sic hecceitates deitatis ⁊ pſone coincidūt in idē saltē in idē realr:ꝛ iō nō faciūt distincta indiuidua:sic nō est aliud idiuiduū ℞is ⁊ alis. Ita nec aliō hz de[us] ⁊ pī:ꝛ iō indiuiduū dei coincidit cū tribus respectiuis:lz hecceitas absō[ta] nō sit respectiua.

E

Quo indiuiduum de vno mō ⁊ de plib⁹ predicatur.

Rō. dñ torus.

Rō. qō queris vbiqz:sz instā tiā ꝓsidera.

F

Al. hoc suppositō nccio. Loco 4ᵉ. Quare ponit indiuiduū absolutū in dīnis ⁊ q̄ ei ꝙuenit ꝑmo ⁊ que non?

Hoc viso itelligendū est ad qd ponit ℞ indiuiduum absō[m] in dīnis:ꝛ dico ℞ 4.[or] ꝯnes. Prima est ꝙ huic idiuiduo attribuunt̄ oēs opōnes ēntiales ad intra ⁊ cē. ꝑbat.qz ℞ est bon⁹ ꝓcessus.℞ de[us] itelligit ⁊ pī ⁊ filiū ⁊ ſ. sunt ℞ deus.g̃ ꝛc.ꝛ sic ℞.a.l.g̃ ℞.de[us] est quasi mediū ℞ ad ꝛcludēdū de quolz sup⁰ istas opōnes ēntiales:qz sibi adeq̄te ꝙuenit̄:ꝛ sic ꝙ ipm de oīb⁹ suppositis pñt demōstrari. ¶ z[a] ꝙ est/ꝙ opōnes notionales ad intra:sine ad extra nō cōueniūt ꝑmo huic deo vel ibi indiuiduo:sicut sunt gnārе ⁊ spirare ⁊ icarnari:qz si sic. tūc iste opōnes oīb⁹ ꝙuenirēt:qō est falsū. ¶ 3° ꝛ est/ꝙ hic deus est cōis oīb⁹ psonis. Nā oēs pſone sūt vnus deus:ꝛ nō nisi vn⁹ nuō:g̃ sunt ℞ deus. ¶ 4[a] ꝛ est/ꝙ ips idiuiduū sit idē realr cū ℞is ꝙ nō fōtalr: qz est absolutū:pſona aūt relatiua. ¶ Sz ꝯ hec instaꝝ quadruplr. ¶ Prio sic. Si ille est bonus ꝓcessus q̄ est factus in p[a] ꝯne:iste erit bonus:hic deus gñat:hec ēntia est hic deus.g̃ ꝛc. ¶ 2°. Quia cū hic de[us] sit prioz pīe: hic deus ꝑus creabit q̄ pī:qō est falsū. ¶ 3°. Quia gdd attribuit inferiozi vī cōpetere supiozi:sz distinctio attribuit pī:g̃ huic deo:g̃ sicut pī distinguit a filio:ita hic de[us] ab ℞ deo. ¶ 4°. Quia tūc saltē erūt 4.[or] supposita formalr distincta:cū illud indiuiduū formalr absolutuz formalr distinguaꝝ a relatiuis. ¶ Ad p[m] dico/ꝙ deitas vel essentia sunt magis abstracta q̄ sit hic de[us]: iō multa de hoc deo verificari pñt que nō verificant̄ de essentia vel deitate. ¶ Si dicaꝝ ꝙ ℞ de[us] nullo mō distinguit̄ ab essentia.g̃ qō sibi ꝙuenit ꝛ essentie ꝙuenit. Dico ꝙ rōne illius qō ꝛcernit hic deus qō nō cōcernit deitas:pōt supponere ꝑ pſonis:ꝑo q̄bus non supponit ēntia vel deitas. ¶ Ad z[m] dico/ꝙ actio duobus attribuit̄.ſ.p̄n°quo,ꝛ p̄n° qō,ꝛ semꝑ ꝑus p̄n° quo,q̄ p̄n° qō, suo mō. Unde ꝛcedo ꝙ ℞ deus ꝑus creat eo mō quo tale ꝑdicatū cōpetit p̄n° quo,q̄ creat pī vel filiō. Sed in ge neratione est ne hic deus quo,vel qō. Dico ꝙ respectu pſone est quo,respectu aūt ēntie est qō. ¶ Ad 3[m] dico/ꝙ ꝑdicatū negatiuū dcm de iferiozi.nō ꝓp ℞ dr de superiozi:vel ēt egpollens negatiuo:cuiusmodi est distinctio. ¶ Ad 4.[m] dico/ꝙ nō est inconueniens formalr loquendo:ꝛcedere multa idiuidua formalr distincta:lz nō plura supposita. ¶ Ad arg[m] ꝑs. ¶ Qō. III.

Prī. Franc. M. L z

Trum in diuinis sit aliq̄ absolutum indiuiduū. Qꝛ nō.qz ibi nō est aliq̄ sup[m] abs[o]. Cōtra ibi est vna nā nuō. Hic dicit vnus magnus doc.ꝙ lz in diuinis nō sit aliq̄ vnū suppositum absolutū:tm est ibi aliq̄ indiuiduū absolutū. ¶ Qō cō firmaꝝ quadruplici rōne. Prio sic.qz oē qō demōstraꝝ est singulare:sed in patria demōstraꝝ hic deus ad oculū q̄ est ens absolutū.g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Oē qō dr de vno solo est indiuiduū:sz hic deus ℞m Augu. de tri. dr de vno solo.g̃ est idiuiduū. Mi.pz:qz aliogn essent plures dy. ¶ 3° sic. Nā cū singularitate ꝟstituit indiuiduū sicut genus ⁊ dōia spēm:sed in dīnis nā diuina est cū singularitate absoluta.g̃ ibi est indiuiduū absō[m]. ¶ 4° sic. Aug. 7.de tri. deitas nō dr de trib⁹ psonis:sicut vl'e de singularib⁹.g̃ ops ꝙ essentia dīna sit vna singularis in trib⁹ ⁊ absoluta.g̃ ꝛc. ¶ Sz ꝯ hoc instaꝝ 4ᵉ. ¶ Primo sic. Nullū absolutū in diuinis est incōicabile:sed oē indiuiduū vt indiuiduū est incōicabile.g̃ nullū indiuiduū est absoluta in diuinis. Mi. vī de se manifesta. Ma. pz. qz ēt per te,est vera. ¶ 2° sic. Indiuiduuz est qō dr de vno solo.sed ℞ deus dr de trib⁹.g̃ hic deus nō erit indiuiduū. ¶ 3° sic. In ordine ꝑdicamēntali nihil est inferi⁹ indiuiduo:sz deo multa sūt iferioza.ſ.suppositа:de qb⁹ ℞m idē nomē:ꝛ ℞z eandē rōnē dr. ¶ 4° sic. Ita hec pſona est indiuiduū pſone:sicut hic de[us] est idiuiduū deitatis:si g̃ hic deus sit indiuiduū:tūc erūt 4.[or] indiuidua.ſ. tria indiuidua pſone:q̄ sunt respectiua ⁊ 4.[or] diuinitatis:qō est absolutū:qō est icōicabiles. ¶ Ad p[m] dico/ꝙ esse incōicabile pōt ītelligi dupl'r:vel sicut nā in vl'i plurib⁹ indiuiduis:ꝛ isto mō indiuiduū est incōicabile:vl' sicut hec nā est cōicabilis plurib⁹ suppositis:ꝛ isto mō indiuiduo vt indiuiduū est nō repugnat cōicari. ¶ Ex hoc ad arg[m] dico ad maiorē ꝙ nullū absō[m] incōicabile

Vltimo dicit vnus magnus doc. ꝙ in diuinis nō sit aliq̄ vnū suppositum absolutū:tm est ibi aliq̄ indiuiduū absolutū. ¶ Qō cō firmaꝝ quadruplici rōne. Prio sic.qz oē qō demōstraꝝ est singulare:sed in patria demōstraꝝ hic deus ad oculū q̄ est ens absolutū.g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Oē qō dr de vno solo est indiuiduū:sz hic deus ℞m Augu. de tri. dr de vno solo.g̃ est idiuiduū. Mi. pz:qz aliogn essent plures dy. ¶ 3° sic. Nā cū singularitate ꝟstituit indiuiduū sicut genus ⁊ dōia spēm:sed in dīnis nā diuina est cū singularitate absoluta.g̃ ibi est indiuiduū absō[m]. ¶ 4° sic. Aug. 7.de tri. deitas nō dr de trib⁹ psonis:sicut vl'e de singularib⁹.g̃ ops ꝙ essentia dīna sit vna singularis in trib⁹ ⁊ absoluta.g̃ ꝛc. ¶ Sz ꝯ hoc instaꝝ 4ᵉ. ¶ Primo sic. Nullū absolutū in diuinis est incōicabile:sed oē indiuiduū vt indiuiduū est incōicabile.g̃ nullū indiuiduū est absoluta in diuinis. Mi. vī de se manifesta. Ma. pz. qz ēt per te,est vera. ¶ 2° sic. Indiuiduuz est qō dr de vno solo.sed ℞ deus dr de trib⁹.g̃ hic deus nō erit indiuiduū. ¶ 3° sic. In ordine ꝑdicamēntali nihil est inferi⁹ indiuiduo:sz deo multa sūt iferioza.ſ.suppositа:de qb⁹ ℞m idē nomē:ꝛ ℞z eandē rōnē dr. ¶ 4° sic. Ita hec pſona est indiuiduū pſone:sicut hic de[us] est idiuiduū deitatis:si g̃ hic deus sit indiuiduū:tūc erūt 4.[or] indiuidua.ſ. tria indiuidua pſone:q̄ sunt respectiua ⁊ 4.[or] diuinitatis:qō est absolutū:qō est icōicabiles. ¶ Ad p[m] dico/ꝙ esse incōicabile pōt ītelligi dupl'r:vel sicut nā in vl'i plurib⁹ indiuiduis:ꝛ isto mō indiuiduū est incōicabile:vl' sicut hec nā est cōicabilis plurib⁹ suppositis:ꝛ isto mō indiuiduo vt indiuiduū est nō repugnat cōicari. ¶ Ex hoc ad arg[m] dico ad maiorē ꝙ nullū absō[m] incōicabile

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

Rō. ad q̄ opōnes subsistentes

I

1.arti. Quæ Boñ. t alios. vide Sco. hic copiose.

Quantū ad p^m dicere volūt aliq^d p sone diuine ꝓstituunt p absoluta: t pbāt 4^r. ¶ Primo sic. Persona siue suppo^m pfectissimū: ꝺz ꝓstitutiuū pfectissimū: ſz pſone dine sunt pfectissime. Cōſtat aūt q^d rō absoluti est pfectior rone relonis: g̃ ꝓstitutiua diuinaꝝ pſonaꝝ erunt absoluta t nō re^tiua. ¶ 2° sic. Quicqd attribuit ſube create rone pfectiōis: ꝺz attribui t diuine cū ipſa sit pfectissima: sed ſube create attribuitur ſuppositari in supposito ſui gñis rone sue perfectionis. negaſ aūt ab accidēte pp impfectionem. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. Nullū suppo^m ſubale pōt ꝓstitui p aliq̃ qō nō ſit ſuba: q^z tunc nō diceret ſubale cū denoiatio fiat a p̄ncipali ꝓstitutiuo: sed diuine pſone fūt suppoſita ſubalia. g̃ opz q^d ꝓstituant p aliq̃ de gñe ſube. ¶ 4° sic. Illud qō inuenit in ſuba creata rone iperfectionis nō ꝺz dinis pſonis attribui vel dine nāe: sed pp iperfectionē inuenit in oi ſuba creata: q^d ipſa est ſuppoſitabilis in supposito alieno: ſic̄ p3 in incarnatione. g̃ ꝛc. ¶ Cōfirmat aūt ista opio. Quia cui^s p̄n^m ꝓstitutiuū foꝛale est relo illō ꝓstitutū nō est ad ſe: ſz pſona dina ſm Aug. est ad ſe. g̃ ei^s p̄n^m foꝛale nō est relo: ſz oē qō est ad ſe est respectiuū vel absolutū: g̃ ꝓstituit p absolutū. ¶ Sz ꝫ istā opinionē arguit ab aliꝰ 4^r. Prio sic. Illud nō est ponendū in deo qō ſimplicitati dine pſone repugnat: ſz ponere q^d cōſti tuaſ p absoluta repugnat ſimplicitati dine pſone: q^z ab solutū additū absoluto nec̄io facit cōpōnē. 2° sic. Illō nō est ponēdū in deo q̃ posito deſtruit ſūma cōnexio: t ſūma coexiſtētia dinaꝝ pſonaꝝ. Sz ꝫ posito ꝫ accideret: q^z ſi vna nō eēt ab alia: nō eſſet ſūma connexio. Silr ſi vna poſſet intelligi ſine alia. g̃ ꝛc. ¶ 3°. Illō non ꝺz poni quo posito nā dina ponit diſtigui t nūerari: eo q^d ipſa vna ſit ſūma res: ſz ſi pſone dine ꝓstituerētur p absoluta: ſic diſtigueret nā dina: ſic nā hūana p hecceitates. g̃ ꝛc. ¶ 4° sic. Nihil est asserendū qō repugnare vī sacro canoni: ſz in sacro canone semp pſone noīant noīb^9 relatiuis: t nunq̃ p noīa absō^ta. g̃ vī q̃ nullaten^9 pōt p̄dicta opio ſuſtineri. ¶ Iste rōnes non ꝛcludunt. Prima nō: q^z q̃cūq̃ ꝺiuncta bñt vltimā actualitatez t vnūq̃q̃ p ſe: illa cōponere nō p̄t ſiue ſint absoluta: ſiue re^tiua: q^z vnū cōponētū semp est in po^a: ſz ista ponūtur vltimate actuata. g̃ ꝛc. ¶ 2ª magis est ad oppoſitū q^z ꝓstituta p ꝓpetates absolutas eiuſdē ſpēi magis cōtienūt q̃s p ꝓpetates relatiuas oppoſitas vel diſpatas. t ēt rō ꝑbaret q^d nō est ſūma cōnexio p̄ns ad ſpñsanctū: q^z p diſpata ꝓstituunt. ¶ 3^a nō ꝛcludit: q^z p eēntia dina esſet de se bec vna becceitate: t poſtea nō itelligit aduenire alia becceitas: ſz ꝓpetates ſuppoſitales q̃ q̃s tūcūq̃ eēnt absolute nō diſtinguerēt eēntiā eo q^d p̄ius esſet hec. ¶ 4^a nō valz: q^z loc^9 ab auc̄te nō ꝛz negatiue: t ſō dato q^d ſcriptura nō exp̄imat niſi ſic, eo q^d melius intelligam^9: nō tñ obſtat gn aut ſit: ſicut innuit Sap. p^o uer. 30. dic nomen ei^9: t nomē filij eius ſi nosti. vī g̃ q^d aliud ſit nomē filij vbi ꝺar itelligere ſapiēs: aliō nomē filij occultum dicens q̃ est nomen eius: t quod est nomen filij ei^9 ſi nosti: ibi ſupponit nomē filij: t requirit aliud nomē archa^m. g̃ ꝛc. ¶ Ad rōnes ēt p̄me opionis difficile est rn̄dere: maxie ſupposito q^d pſona in creaturis ꝓstituaſ p aliq̃ de gñe ſube. ¶ Dico tñ q^d pſone dine nō ꝓstituunt p absoluta / magis cōuict^9 auc̄tib^9 q̃s rōnib^9. Intelligēdū tñ pp ſolonē iſtaꝝ rōnum / q^d nulla pſona nec creata nec increata ꝓstituit p aliq̃ abſo^m: q^z tūc nā ſumpta a vbo pdidisset aliq̃d abſo^m: t ꝫ est falſum. t ꝫ Darñ. g dicit / q^d fuit inaſſumptibile fuit incurabile. Conſtituit aūt pſona creata per aliq̃d negatiuum. ¶ Tunc ad p^m ꝺcedo maꝛoꝛ: t vltra ꝺcedo q^d pſona diuina ꝓstituit pfectioꝛi ꝓstitutiuo. ¶ Sz ad minoꝛez dico q^d absō^ro repugnat ꝓstituere pſonā: t iō nullū absolutū est pfectiꝰ ꝓstitutiuū relone: t p̄ ꝺis nō concludit. ¶ Ad 2^m dico / q^d totū illō pfectiōis q̃d est in ſuba creata t plus ꝺz attribui diuine. mō minoꝛ est falſa q^d ſuba creata pſoneſ p aliq̃d ſui gñis: q^z pſonaſ p negationes q̃ p se nulliꝰ gñis ſūt. g̃ ꝛc. ¶ Ad 3^m dico / q^d totū ſuppo^m magis denoiaſ a ſuba in q̃ est q̃ a ſuo ꝓstitutiuo: ſicut ſuppo^m būanū ꝺr ſuppo^m ſube t nō negatiōis: cū tñ ꝓstituaſ p negationē. Eodē mō dico / q^d ſuppo^m dinū est diuinū t nō relonis. ¶ Ad 4^m dico / q^d nulli nāe ſuppoſitali ꝛuenit ſuppoſitari p aliq̃d ſui gñis: ſz q^d nā creata possit ſuppoſitari alio ſupposito q̃s ſuo. hoc pōt ſibi cōpetere rone impfectiōis: sed nec ſuū suppoſitiuū est ſui gñis. ¶ Ad illud de pſona / q^d est ad ſe: sepe dictū est.

2.arti. Declaſis q̃ de abſolutis ꝓstitutiuis nostris.

Quātū ad z^m videndū est p quā viā poſſet p̄dicta opio declarari. Ad q̃ ſciēdū est q^d in ſuppoſito creato 4^o^r p ordinē inueniunt. Primū est nā ſpecifica. z^m ꝓprietas indiuidualis: t iſta nō ſunt adeq̃te idē: q^z ſi deus crearet aliū ſolē: nā q̃dē ſpecifica eadem esſet: ſz tñ ꝓprietas indiuidualis nō eēt eadē. 3^m est ſua ꝓprietas ſuppoſitabilis. nā p̄us nā est bec q̃ſ sit suppoſitū: ꝫ p3: q^z verbū aſſumpſit nām in atbomo: nō tñ aſſumpſit eā suppoſitatā: sed eā ī suo supposito ſuppoſitauit. 4^m est reſpectus oꝛiginis aduenies: ſi illud ſup^m sit alterius p̄ductiuum in 4° ſigno aduenireꝫ oꝛigo. Sic opz imaginari tenendo opionē istā: q^d p̄mo itelligit nā diuina. 2° hec nā. 3° hec nā ſuppoſitata. 4° suppoſitū oꝛiginans. Jō ſm alios alteri^9. ſ. opinionis. p^us est p̄ ꝓstitutus: q̃s itelligaſ ſpirare ſpñ sanctū. ¶ Sz ꝺ. Nā ex ꝫ vīr ſequi q̃uoꝛ ipoſſibilia. ¶ Primū est / q^d filiꝰ t ſpiritusſanctus p^us essent q̃s eēnt ꝑductiui a p̄e. ꝑbo: q^z ſm p̄dicta p ꝓprietates absolutas ꝓstituunt: t bñt esſe in 3° ſigno. in 4° aūt ꝑducunt. g̃ p^us bñt eē in 3° signo q̃s in 4° in q̃ ꝑducunt: t sic p^us bñt esſe q̃s ꝑducantur. ¶ 2^m ipoſe est / q^d ꝑducerent t oꝛiginarent ꝑductionibus: q^d nō exñtib^9 nihil minus haberēt esſe: q^z in 3° ſigno bñt esſe: t in 3° signo nō ſunt ille ꝑductiones: ſz in 4°. g̃ p^us pñt esſe ſine illis. ¶ 3^m ipoſe est / q^d p^us essent iſte ꝑductiones in po^a q̃s in actu: q^z in 3° signo non bñt adhuc esſe: g̃ pñt eē: t ēt p^us pſone essent in po^a q̃s actu: q^z nō bñt esſe niſi p oꝛigines: que ſolū ſunt in 4° signo. ¶ 4^m ipoſe est / q^d filiꝰ t ſpūſanctus essent neceſſe esſe a ſe: q^z in 3° signo nō essent ab alio: t esſent: t nō ordinēter. g̃ nec̄io: t sic p^us essent neceſſe esſe q̃s haberēt reſpectū adinuicē. ¶ Ad p^m dico / q^d vlr t semp ꝑductū oꝛdine nāe p̄cedit ꝑductionē qua ꝑducit: sicut radius q p̄cedit a ſole p^us est radius q̃s ꝑducat. ¶ Sic dico de pſonis / q^d nō esſet incōueniens / q^d ipſe nāl^r p̄cederent ſuā ꝑductionē: sicut absolutū rady p̄cedit nā ꝑductionē rady ſaltē quātū ad qdditatē: sed tñ q̃tū ad existentiā nō sic: q^z forte existentia est in eodē signo cuꝫ ꝑductione: nec p̄cedit: ſz de hoc alias magis dicet t declarabit. ¶ Ad z^m dico / q^d ꝫ in 3° signo intelligeret qddi tas pſone. nō tñ in illo 3° signo existeret: sed p̄ciſe in 4°. eo q^d sicut dictū est: oꝛigines t existēcia determināt sibi idē signū: t tūc. ſ. in 4° signo p̄mo essent. ¶ Ad 3^m dico / q^d nescirez bñ vitare q̃n essent in po^a obiectiua: t ideo ſupposito q^d repugnat pſonis esſe in potētia obiectiua: dico q^d eis repugnat cōſtitui p ꝓprietates relatiuas ꝑductiones p̄cedentes. ¶ Ad 4^m dico / q^d ipoſe est aliq̃d intelligi neceſſe esſe niſi p illo ſigno p quo intelligit esſe. Et q^z dictū est q^d p^o 4° ſigno p̄ciſe pſone intelligunt esſe: t p eodē signo ſunt ab alio: in nullo essent neceſſe esſe a ſe. ¶ Sed hic est dū. Quia ſi ſunt tres ꝓprietates absolute erunt tres ꝺy: ſicut tres boīes dicuntur tres propter tres proprietates indiuiduales.

¶ Dico

N

Persona diuina cōstituta nobiliori ꝓprietate tertio ꝓsonaliter. Persona creata pſonaliter negatione. de Sco. ꝺ. 1. q. 1. Iustinia. ꝺ. 1. ad 6. ꝺc. ꝫ sequēter.

Vide. 7. tri. c. 6. idem. Ri. 3. ca. 5. t alibi quere.

A

Quare pluſitas nō plificā: nō ſi plificā: nis hypoſtaticas appellab^9

B

In p̄ma pſona ſūt duo tā tue relationes originis. Diſtatio actiꝰ t p̄ſiuus q̃ uis dicāt eandē relonē ſz rē i p̄ſe: nō foꝛale: ſed vide Sco. q. 4. ꝺistinct. t vbi ibi notaui.

C

An i. ſ. ſint formalr pſes hypoſtatice. p ꝓprietates vt in aliis perſonis ꝑsidera bene plura.

Loco 4^r. Regula ſcoti ca. quā. ꝺ. ꝺi. 16. examinauit Petrus de Ri. gait gnō actiꝰ t gnō passiꝰ. p̄ntare t filiatione.

D

Sicut ſub rō gnōnis actiue t nō p̄ntatis ꝓprietas p̄ſis continet. ita ſub nō ex pte filij dōs cl. q̃ oia bñ examinabis Dubiū notabile.

Q. dicere nō p̄cedit nec in eternis: nec i creaturis temporalibus. 2. arti.

Preambula q̃druplex. Vide. 1. cenſis cōſirmati.

Dico q^d tres ꝓprietates idiuiduales bñ faciunt tria induidua: sicut tres boies: eo q^d nā numerant p iſtas ꝓprietates iduidiuales: nō tñ tres ꝓprietates ſuppoſitales faciūt tria idiuidua: eo q^d nā p̄eintelligit adequata ſue beccetati: sed ſolū faciūt tria ſuppoſita: in gb^9 nā nō numerat. ¶ Ad arg^m p3. ¶ Questio. IIII.

Vtrum pſone dine ꝓstituant p ꝓprietates relatiuas. Q̃ nō. Q̃ ſm Aug. 5. de tri. Idē est in deo cē t ſubſiſtē: ſz eē est abſo^m. g̃ t ſubſiſtere. ¶ Cōtra. Darñ. Solis ꝓprietatib^9 relatiuis ꝺifferūt diuine hypoſtaſes. ¶ Dic p dicā de ꝓprietatib^9 ꝓstituiuis ꝫ ea^z naturam. 2° de eis inquārū cōſtitutiue ſunt: t de earum vi conſtitutiua.

1.arti. Preambulū q̃druplex.

Quārū ad p^m pono 4^or p̄ambula. Primū est / q^d pa ternitas t gnātio actiua in p̄e ſunt vna relatio: q^z in pſona p̄is ꝫ theologos nō ſūt niſi due relones: tūc āt cēnt tres. ſ. iſte due cū ſpiratiōe actiua. ¶ 2^m p̄ambulū est / q^d gnō t p̄nitas in p̄e videnſ bīe aliquā diſtōnē foꝛalē: t ꝫ q̃ cūq̃ ſūt ꝛuiſdē rōnis foꝛmalis vbicūq̃ iueniant ſeruāt eādē rōnē t diſtōnē foꝛmalē: quā. ſ. bñt ex ſuis rōnib^9 foꝛmalib^9: ſz gnō t p̄nitas ponunt^9 eiuſdē rōnis in deo t in creatura: t iō cū ꝫ diſtinguant qddit atiue: t ibi. ¶ Ꝺ. Oñ aliq̃ ita ſe bñt q^d aliq̃d repugnat vni ſm ſuā rōnē: q̃d nō repugnat alteri: illa vīr aliq̃ mō diſtingui: ſz ita ſe ꝺz gnō t p̄nitas: g̃ ꝛc. Maioꝛ est manifeſta. Minoꝛ declaraſ ſic. Nā p̄nitati inquātū p̄nitas est / repugnat eē in nā nō vīnēte. Nā ignis nō est p̄ ignis: nec ſol rane. gnōni aūt inquātū generatio est nō repugnat: nā ignis gnāt: t ſol gnāt. ¶ 3^m est / q^d gnātio paſſiua t filiatio ſūt vna relo: q^z ſi nō: tūc eēnt in filio tres: cum ſpiratio actiua ſit ibi vna relatio. ¶ 4^m / q^d iſte relones diſtiguunt foꝛalr. tū q^z diſtiguūt qddit atiue in creaturis. tū ēt q^z filiatio repugnat igni t nō gnō paſſiua. ¶ Sz ſūt ne in ſpūſancto tales relones diſtincte: Dico q^d nobis est magis manifeſta ꝑductio p modū nāe q̃s p modū volūtatis: iō de iſtis magis loq mur: tū q̃tū ad rē foꝛte ibi ſunt. ¶ Iſte ſm p̄miſſis pono q̃uoꝛ ones ad ppo^m. ¶ Prīa est / q^d rō foꝛalis gnōnis actiue p̄intelligit rōni foꝛali p̄nitatis: q^z q̃lē oꝛdinem bñt aliqua: vbi ſūt realr. diſtincta: talē oꝛdinē ſeruant: vbi ſūt diſtincta foꝛalr: gnō aūt in creaturis est poz p̄nitate: imo est diſpō p̄uia: vbi ſunt diſtincta realr: g̃ gnō t paternitas in diuinis vbi ſunt diſtincta ſolū ſm rōnem foꝛmalē talē oꝛdinē babebunt. ¶ 2^a ꝫ est / q^d rō foꝛalis gnātionis paſſiue in filio p̄intelligit filiationi: q^z ex rō nib^9 foꝛmalib^9 talē oꝛdinē bñt. g̃ in diuinis vbi ſeruāt ſuas rōnes foꝛmales talē oꝛdinē babebūt. ¶ 3^a ꝫ est / q^d ꝓprietas patris vī magis cōſtituiua ſub rōne gnōnis actiue: q̃s ſub rōne p̄nitatis: q^z rō p̄me ꝓpꝛietatis vī p̄me pſo^e ꝓstituiua: sed gnō actiua est p^a rō. g̃ magis ꝓstituet. ¶ 4^a ꝫ est / q^d ꝓprietas vbi vī magis ꝓstituti ua ſub rōne gnōnis paſſi^e q̃s filiationis: q^z ſic ſpiratio nō ꝓstituit: q^z posteri^9 aduenit. ¶ Sz oꝛiī ꝺifficile quare p̄nitas in diuinis nō ita p̄cedit gnōnē ſic ꝺicere in creatis p̄cedit actū itelligēdi. Dico q^d nec in creatis ꝺicere p̄cedit terminū: tñ ſi ponerēt p̄nitas gnōnē p̄ce dere in dīnis: multe ꝺif. ſoluerent^9 de ꝓstitutis pſonaꝝ.

Quātuz ad z^am partē q̃nis p̄mitto q̃uoꝛ p̄am bula. Primū est / q^d relo comparata ad ſuū oppoſitū nō ꝓstituit diuinā pſonaz: q^z bītudo relonis ad terminū est bītudo ad extrinſecū: babitudo aūt ꝓstitutiua est ad intrinſecū. g̃ ꝛc. ¶ Cōfirmatur: q^z cōſtitutio alicuius pſupponit vnionē cōſtitutiū: t ſic cōſtitutiuū p̄ſupponit: g̃ babitudo vnius cōſtitutiui ad aliud p̄ſupponeſ. ¶ 2^m p̄mbulū est / q^d relo cōparata ad ſuū fundamētū ꝓstituit: q^z nullum ꝓstitutiuū foꝛmale ꝓstituit: niſi ingītū reſpicit ſuū fundamētale: cuꝫ ex coꝛ vnione cōſtitutio ſequaſ: t sic relo cōparata ad eēntiā ꝓstituit pſonā. ¶ 3^m p̄mbulū est / q^d relo diuina ſm ſuā rōnē foꝛmalē t qddit atiuā nō cōſtituit pſonaz immediate: q^z p ſuā qddit atē est ad terminū cū ei^9 qddi tas ſit ad aliud ſm Aug. vt aūt est ad terminū nō cōſtituit. ¶ 4^m p̄mbulū est / q^d relo diuina p ſuā paſſionez est ꝓstitutiua: nā vis ꝓstitutiua est p ſe paſſio ei^9: q^z non p accīs: ſz p ſe ſibi cōpetit ꝓstituere: t nō in p̄ mō: vt patuit in p° t 3° preambulo. g̃ p ſe z^o: q^z nec 3° modus: nec 4° ꝺicēdi p ſe ſūt mō ad ppo^m. ¶ Cōfirmaſ: q^z ſicut po^a paſſiua est paſſio mās: q̃ est ꝓstitutiua fundamētalr vel mālr: ita po^a actiua vel iformatiua est paſſio ipſius forme que est ꝓstitutiua foꝛmalr. Eodē mō dico: q^d vis ꝓstitutiua est paſſio relonis ꝺine qua foꝛmalr ꝓstituit. ¶ Istis p̄miſſis pono 4^or p̄nes. ¶ Prīa est / q^d relo diuina nō ꝓstituit ingītū relo est ſub rōne gñali relonis. q^z tūc oēs relo ꝓstituerent: q^d ꝺ. q^d nō ſit relonī ingītū relo est: q^d nō relonī. ¶ 2^a ꝫ est / q^d relo ꝺina nō cōſtituit ingītū relo ſub rōne pticulari: vtpote ingītū paternitas aut filiatio aut ſpiratio paſſiua: q^z oīa iſta ſunt in creaturis ſine vi ꝓstitutiua. nā p̄nitas i creaturis nō est ꝓstitutiua. ¶ 3^a ꝫ est / q^d relo diuina p̄ſe nō ꝓstituit ingītū diuina: q^z tūc oēs relones q̃ ſunt in deo cōſtituerēnt: q^z relones t vltra ꝫ ſunt diuine: ꝫ aūt apparet falſuz eē in ſpiratiōe actiua. ¶ 4^a ꝫ est / q^d relo diuina nō ꝓstituit p̄ciſe ingītū p̄ma: q^z p̄mitas oꝛiginis q̃ ſoli pſone p̄ſiꝰ ꝺuenit ſm oēs. q^d q̃d fit de p̄ozitate nō cōſtituit patrē. g̃ nō in eo q^d relo est t p̄ ꝓstituit. ¶ His p̄miſſis pono 4^or cōditiōes nēcias ad ꝫ q̃ aliq̃ relo ꝓstituat pſonā. ¶ Prima cōditio est / q^d opz q^d relo ſit foꝛmalr ī ſiſtens: q^z ſi eēt tñ aſſiſtēs ſicut ponit p̄poſitus nō cō ſtitueret eā. t. p̄baſ sic. Impoſe est aliq̃ duo vnū cōſtituere niſi vnū ſit in alio foꝛmalr. aſſiſtens aūt vt ſic nō est foꝛmalr in illo cui aſſiſtit: t iō ſeq̃ q^d ſi negent^9 diui ne relones fundariꝫ aut ponant^9 ſeparī nūq̃ cōſtituent. ¶ 2ª cōditio est / q^d opz q^d ſit ſubſiſtēs: q^z nulla relo ī herēs pōt ꝓstituere ſuppo^m: q^z oē inherēs aduenit quo dāmō ſubſiſtēti: t p̄ciſe relones diuine cōſtituūt: q^z ille ſole ſunt ſubſiſtētes ſm Dil. de tri. ¶ 3^a cōditio est / q^d opz q^d relo ſit ꝓpꝛia: relones. n. cōes nō ꝓstituūt: ꝫ eēnt adhuc ſubſiſtētes: vt est equalitas: ſimilitudo: idēitas: q^z ſūt cōicabiles: t p̄ ꝺis eē incōicabile ꝺare nō p̄t ſicut opz in ꝓstitutiuo. ¶ 4^a cōditio est / q^d opz q^d relo ſit p^a: q^z ſi aliq̃ alia ipſaz ꝺueniat que ꝓstituat pſonā ipſa erit aduēritia: sicut p3 in ſpiratione actiua q̃ aduenit patri: q̃uis ſolus p̄ ſpiraret: aut de p̄mitate oꝛiginis q̃ ſoli pa tri ꝺuenit. ¶ Sic g̃ ꝺico ad q̃nē magis mot^9 ex auctoritatib^9 ſanctoꝝ: t ſacri canonis: q̃s ex rōnib^9. q^d pſone diuine ꝓstituunt p relones vel relatiuas ꝓprietates eo modo quo dictū est. ¶ Sed ꝺ istaſ 4^r. ¶ Primo sic. Ois gdditas de ſoest cōicabilis plurib^9: vt cōiter cōce ditſ: ſz nullū cōicabile pōt ꝺare eē incōicabile: cuiuſmo di est eē ſuppoſitale: relo aut̄: vt p̄nitas est gdditas. g̃ p̄nitas nō ꝺabit eē icōicabile. ¶ 2° sic. Impoſe est q^d aliqua diuerſoꝝ generū faciāt vnū niſi p accīs. g̃ cū re latio t eēntia ſint diuerſoꝝ generū: pſona erit vna per accīs. ¶ Cōfirmaſ: q^z ex rōnib^9 diſpatis t non ſubal ternis nō fit vnū foꝛmalr: hō aūt ſunt iſta. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. Suppoſitū nāe ſubalis est p̄ma ſuba: sed nulla p^a ſuba pōt cōſtitui ex aliqua relone cuꝫ ſit abſoluta. ergo ꝛc. ¶ 4° sic. Ab vltimis ꝓstitutiuis nō pōt abſtrahi aliqō cōe: sed a relonib^9 abſtrahit hoc: q̃ est relo: g̃ nō vlti mate ꝓstituit. ¶ Ad p^m ꝺicit aliq: q^d p̄nitas vt p̄nitas

E

Relo originis p ſuā paſſionē t nō qddi tatē: t vt cōpa rat ad fundamētū: t nō ad terminū cōſtituit pſonā ꝺiuinā: q̃ oiabīl examinabis. Cōſtituuntuꝝ ꝺupler. Azz. in p̄miſſis c. ꝺe relone.

Loco 4^r.

F

Nec vt relo ē. nec vt diuina. nec vt relo ꝺi uia nec. vt p^a pſona conſtituit.

G

Vt relo cōſtituat pſonā re gruntur cōditiones q̃uoꝛ ꝺ. prepoſitti.

A. l. ponent ſeparate. Inſiſtens t ſubſiſtēs t. p. pria vt p^a ꝺz eē. ꝓpetas g^c cōſtituua.

H

Relo. q.

Obiicit 4^r. t notabiliter.

K

2. tri. c. i. t. 4. t alibi quere. Impugnatio quadruplex.

L

Bath. vlti. t 1. Joā. 5. t alibi ſepe quere. Diſdit impugnationes nō cōcludere q̃d fit de op. veritate.

M

A. l. alius ſit pa^o vel alr ſit

Obi. pria q̃ est cōis. Q̃ pſone ꝺiuine ꝓstituun tur p relones pp auctoritates pon^o q̃s rōnes.

A. l. t poſtea intelligerent aduenire alie becceitates. Propetates ſuppoſitales.

I
Rñsio aliox. Impugnatio Rñsio ppria Mō ois gdditas est cōcabilis.

Mō pinitas: fz circulocutiō p ipsam est incōicabilis ↄ ↄstituit pſoñā

Unuz duplex
K
Persona nō est vnū soſalit̃: fz ↄsidera an repugnet bis q̄ dixit. 8. q. 1. huic dist. ad finem. In diuinis est suba p.ª. ↄ gd est.
Vide Sco. h. ↄ. 3. q. vltimo dist. Alb vltimo diuersis pōt abstrahi cōceptꝰ cōis ↄ q̄lis: fz nō seorsum: fz oia pōdcrabis Tāge h plura pro ↄtra.
L
D. q̄druplex c. 1. 5 magnis.

Vbi supra.

Regula.

M
Expō nōbilis i Aug. vbi. oē qđ relatiue dicitur ↄc. Prius est ad se pater q̄ ad aliud. Forme duplices. Vide ad h optime in sco. q. 3. ↄ. 4. q̄libet. ↄ vbi ibi nōtā

Dubium 4ª notabile.

nō ↄstituit: fz vt hic. ¶ Cōtra. Quero qđ intelligis p lyhic. aut aliquā rōnē formalē: ↄ ista est ita cōcabilis sic alia. aut singularitatē: ↄ illa nō est de se rō reª. ¶ Dico g̃ q nō ois gdditas est cōcabilis: imo est aliq̄ cui repugnat cōicari. ¶ 3s q̄rit. Utrū sit pinitas. Dico q nō: qz pinitas cōicat creaturę: fz illa rō quaz circulogmur p paternitatē ↄ illa est incōmunicabilis: ↄ illa est q̄ cōstituit. Intelligēdū est tñ q sicut p subam transcendētem circulogmur illud qđ est pª inter p̄dicamēta: ita ēt per sapiētiā vnā q̄litate que est in gīe qualitatis: ita p pinitatē circulogmur vnā rōnē specifica: cui ex se repugnat cōicari: ↄ ista ↄstituit: nō aūt pinitas. ¶ Ad 2m dico. q ab illis q̄ sunt diuersoz genez: ↄ a disparis nō subalternis nō ↄstituit aliqd vnū formal' ↄ gdditatiue: fz bene ↄstituit aliqđ vnū idētice ↄ real' cūmō sint idē real': sic est in ꝓposito. ¶ Ad ↄfirmationē dico q nō faciūt essentia ↄ relo vnū formal'. pſona. n. nō est vnū soſal': nō. n. est 3ª rō resultans: fz sunt rōnes formales disparate ↄ ↄstituūt vnū: qz sunt vnū idētice ↄ real'. Sil'r pſona creata nō est vna formal': qz includit negationē. ¶ Ad 3m dico. q individuū absolutū est in diuinis tenēs locū pme subē: ↄ illud nō includit aliqd nisi de gīe subē: sic ēt in creaturis suba singularis: sed tñ pſona creata quātū ad totū illud qđ dicit nō est ꝓprie in gīe subē. codez mō in ꝓposito. ¶ Ad 4m dico. q a pmo diuersis non pōt abstrahi ꝓceptus gdditatiuus: ↄ sic ab istis ↄstituentibus nō abstrahit: sed pōt tñ bñ cōceptus denoiatiꝰ vel aliqs ꝓceptus cōis: qui dicaē ita de eis gdditatiue: sicut genus dr de dīa: nō i pmo mō: fz reductiue tñ. ¶ Intelligēdū est. n. q relatio que dr de istis ↄstitutiuis non dr i pmo mō dicēdi p se: sic ps ēentialis: qz tūc nō cēnt pmo diuersi: fz dr eo mō quo dictū est. q ens dr de deitate. ↄ genus de dīa: sicut relo de pinitate ↄ aliis.

Sed hic oriunt alique dif. Prima: qz fm Aug. 7. de tri. Oē qđ refert est aliqd excepta relatione: fz illud aliud nō est essentia: qz illa nō refert relatione originis. g̃ pſona cui nō sit aliꝰ dare: ↄ sic pſona est aliqd excepta relone. ¶ 2ª diffi. qz fm Augu. 7. de tri. Oē qđ relatiue dr ad aliqd ꝑtes ē ad se. g̃ si pater nō est ad se fm Aug. iā nō erit ad aliud: ↄ p ꝑns non includit relonē. ¶ 3ª diffi. est: qz ois foza dat suū esse forma: le illi cui p̄ ineſt: fz relo nō dat suū eē foāle essentie: qz ipsa nō est relata. g̃ dat suppoſito. fz oē cui dat foza suū esse pſupponit ab ea. g̃ ↄc. ¶ 4º. qz in oi ↄstituto ꝑtes ē aliqd denoiatiue tale q̄ ↄstitutiue. nā ꝑtes cozpȝ est albū q̄ totū ↄstituūt: ↄ sic ꝑtes est aliqd denoiatiue relatū q̄ sit ↄstitutū. hoc aūt nō est ēentia. g̃ est suppoᵐ. ¶ Ad pᵐ cū dr q oē qđ refert est aliqd excepta relone. ¶ Dico q ista ꝓpō bz veritatē aliq̄ mō: fz tñ nō oi mō. pr ät idētice est aliqd ꝑter relonē fz tñ nō formal'r: ↄ b suffi cit. ¶ Ad 2m dico q pr ꝑtes est ad se q̄ ad aliud. hoc est q ꝑtes est illud qđ est ad se q̄ illō qđ est ad aliud: sicut hoc individuum ꝑtes est aīal q̄ hō: fi. ut aīal ꝑtes est nā boīe: fz tñ nō est ꝑtes ad se formal'r ↄ adequate. ¶ Ad 3m dico q sunt alique forme q̄ nō dant suū eē formale īmediate fundamēto nec denoiant fundamētū fz suppoſitū: sic ꝑnitas nō denoiat poᵐ gnātiuaz: fz suppoᵐ. ¶ Alique aūt fūt q denoiant vtrūqz: fz ꝑnitas in ꝓposito solū denoiat suppᵐ: nō fundamētū. ¶ Ad 4m dico q ista regula bz instātiā: qñ nō ponit suū actū vel suuz effectū formalē in fundamēto īmediate: fz pcise in ꝓposito: sic patuit ꝑtes de ꝑnitate: ↄ in ꝓposito fallit pp eandez cām. ¶ Adhuc remanēt aliqua dubia. Primū est: qz ois relo inter extrema aliq̄ ꝑexigit distōnē inter illa: qz relo est gdditatiue ad aliud: ↄ p ꝑns nō pōt eam causare. opz ergo suppoſita relata ꝑius esse distincta.

¶ Scōm dubiū est. Quia relatio non pōt pmo terminari ad relationē oppoſitā: qz tūc esset (vt patuit sepiª) circulatio in essentialiter ordinatis: nec pōt terminari ad essentiā: qz tunc essentia posset referri: ↄ simil'r illud quod terminat generationē generat': ↄ sic nō essentia. ¶ Tertiū dubiū est. Qz originans semp ꝑius intelligit originato cuz per ipsum habeat esse: sed suppoſituz originans non pōt ꝑius intelligi si illa suppoſita cōstituant per relationes oppositas: qz naturali intelligētia relatiua sunt simul: nec vnum potest intelligi sine alio. ¶ Quartū dubiū est. Qz oēs relationes equal'r respiciunt suos terminos: ↄ sic spiratio erit ita nālis: sicut generatio: ↄ ita nāliter ꝓcederet spūssanctus sicut filius. ↄ vlterius suppoſiti relatiui non erit generatio: sed tñ adaliq̄tio. ¶ Ad pᵐ dico q relatio nēcio ꝓprie tegit terminos aliquos disperatos ↄ extrema formalia: tñ non semp suppoſita: sicut pinitas ↄ filiatio si essent in duabus aīabus separatis. haberent qdē extrema formalia distincta: sed nō suppoſita. ¶ Ad ꝓpositum dico q paternitas bene regrit terminū formalē distinctū a fundamēto. nam essentia est terminus formalis pinitatis que distinguit a memoria que est ꝑnᵐ vel fundamētū paternitatis: ↄ illud sufficit ad relationē. ¶ Ad 2m dico q illud precise gīatur qđ est terminus totalis generationis ↄ nō formalis. essentia aūt in ꝓposito: fz sit terminus formalis: nō tñ est totalis: ↄ ideo nō est terminꝰ gnōnis talis q denominet ab ea. ¶ Ad 3m dico q ordine originis vnū correlariū ꝓcedit reliquū. ista tñ ꝑitas stat cuz simultate nature naturalis intelligentie. ¶ Ad 4m dico q eque nēcio ꝓducitur spūssanctus sicut filius: non tamē eque nāliter: qz hoc est ꝑpter ꝑnª. ¶ Sed cōtra adhuc instaē. qz ois actus secūdus presupponit pᵐ: ↄ ideo cuz gīare sit actus scōs ꝑis: ꝑsupponit ꝑem tanq̄ pᵐ actū. ↄ sic segtur q ꝑi nō cōstituit pmo in esse per gīare. ¶ 2º sic. Agere ꝑsupponit esse: ↄ sic pater ꝑius erit q̄ agat. ¶ 3º. Si gīare constituit pſonā patris. ergo erit ꝑius patre cōstituto: sed generare: ↄ generari sunt simul. ergo gīari erit ꝑius ꝑi: ↄ sic verbuz ꝑius ꝑie. ¶ 4º. Tota ratio ↄ gdditas relonis est ad aliud: ↄ illud nunq̄ cōstituit nisi in habitudine ad suū fundamētum ↄ nō ad oppositū: ↄ sic nō erit fm se cōstitutiua: cum ois cōstitutio fiat per habitudinez ꝑncipio. ↄ constitutiuo. ↄ. ¶ Ad pᵐ dico q actus ꝑmus supponit ab actu 2º. vbi sunt distincti actus real' primus ↄ secūdus. hic aūt. s. gīare est actus ꝑmus cuz sit relo subsistens: vel est actus scōs q est ꝓducere: sed tamen ꝓprie loquēdo nō est scōs actus. ¶ Ad 2m dico q agere ꝑsupponit esse ꝑncipy actiui: nō tamen suppositi agēris: sicut in resurrectione actus beatifici sanctorum ꝑsupponunt aīas: sed ipsi actus ꝓcedunt suppoſita. Similr si deus crearet animā separatā beatā. ↄ postea infunderet eā corpori. Ita dico in ꝓposito generare est ꝑius suppoſito generato. ↄ post ꝑnᵐ gīandi. s. post memoriā fecūdā. ↄ ꝑius ꝑie qui est suppoᵐ generans: nec illud est incōueniens. ¶ Ad 3m dico q ꝛ sit ꝑius generari q̄ pater: nō tamē filius genitus est ꝑor ꝑie. erit ergo iste ordo: q simul sunt gīari ↄ gīare. postea gīans ↄ genitū: qđ p3: qz filius vel genitū ↄstituit p generari. ¶ Ad 4m dico q sic tota gdditas aīe est ad se: ↄ ipsaz consequit habitudo ad corpus per se que est vis cōstitutiua bois tot': ita tota gdditas ꝑnitatis est ad filiū: sed illā gdditatē cōsequit vis cōstitutiua suppoſiti in habitudine ad essentiā. ↄ sic relo que gdditatiue est ad aliud vt ad terminū. cōstituit rōne habitudinis eā cōsequentis: qua respicit essentiā vt alter. ꝑncipiū cōstitutiuū ↄ fundamentale. ¶ Ad argm patet.

A ¶ Distinctio. XXVII. ¶ Questio. I.

Hic q̄ri pōt vtz pr vel filius ↄc.

Quere. 15. tri m. c. 2. ↄ alibi.

¶ Arca distinctionē 27am quero. Utz vbū nostrū sit actualis notitia. Qz nō. Aug. Uoz ē vehiculū vbi mālis: nō aūt est signū actus intelligēdi: fz rci. ¶ Cōtra. Ibidē dicit Aug. q vbū est cogitatio ipsa. ergo ↄc. ¶ Dic ꝑ videndum est qđ sit verbū nostrū. Scdo de q̄sito.

ꝓmus arti. Oē 4ª alioz. Quid sit vbū nostrum. Quere vt ↄ vbi scis.

Quātuz ad pᵐ sunt 4ºr modi. Alig dicūt q verbū est notitia declatiua siue diffinitiua

9. c. 15. tri. B

cuiuscūq̄z diffinibilis: qz fm Aug. verbū est notitia pfecta. nulla aūt pfecta est nisi diffinitiua. g̃ ↄc. ¶ Alij dicūt q vbū est spēs intelligibilis representans obm vel gdditatē obiectiū: qz fm Aug. 8º de trini. spēs cuiuslibet rei est vbū eius. g̃ ↄc. ¶ Alij dicūt q verbū est gdditas obi: qz fm Aug. diffinio Carthaginē: ↄ B est verbū eius. ¶ Alij dicūt q verbū est ipm obm in esse cogniti. pductū: qz dicit Aug. q verbū qđ foris sonat est signū verbi qđ intus latet: nō est aūt signuz nisi obiecti cogniti ↄ vt cogniti. Et iterū dicit Aug. q verbū est qđ volubili cogitatione iactam⁹. ¶ Nulla istaz viaz stare pōt. Pria nō: qz qñ dicit q verbū est notitia diffinitiua. Quero aut accipit diffinē ꝑprie: aut nō: sed soluz ꝓ notitia perfecta. Si ꝑmo mō: sequit q nunq̄ habemus verbū nisi de diffinibilibus: qđ est falsuz. Si intelligat per diffinē cognitionē distinctā ↄ perfectā: tūc cū pater in illo ꝓiori in quo precedit filiū intelligat distincte ↄ perfecte seipsum. ergo tunc habebit verbū: ↄ sic verbū verbi ↄ verbū añ vbū. ¶ Preterea Aug. sepe distinguit inter verbū perfectū ↄ iperfectū. ergo ↄc. Nec scōa stare pōt: qz in pfectissima notitia. s. intuitiua vt in patria nō ponit spēs: ↄ tñ fm multos. ↄ videt de intentione Aug. 5. de tri. ponit verbū: ↄ boc pfectissimū. g̃ ↄc.

Verbū dupl.

C

M. 1. 15. tri.

¶ 3ª ēt nō pōt stare: qz oē verbū qđ habemus de quocūq̄z obiecto est cōmutabile: fz gdditas obiecti dini. s. gdditas dei est icōmutabilis. ¶ 4ª etiam nō valet: qz ois ꝓductio in esse cognito vt sic est ꝓductio fz gd. si g̃ vbū esset gdditas vel obiectū in esse cognito: vt sic: oē verbū esset solū ens fm qd ↄ ens rōnis: qđ est falsuz: qz gnō verbi est gnō ↄ ꝓductio in esse simplr ↄ nō in esse rōnis. ¶ Dico g̃ fm doc. s. fm Jo. sco. q verbū nr̄m generalr sumēdo: est actus itelligēdi: nō qcūq̄z: sed ꝓductus per actū diuidēdi. Utz si itellectio aliqua eēt suba vel causareꝰ totalr a deo: illa nō esset vbū: qz qcqđ causat deus ad ex causat ꝑ volūtarē: sed verbū causaē solū per itellectū. ¶ Dāc ꝑnē cōfirmo q̄druplici auctoritate Aug. Prima est. 15º de tri. vbi dicit q formata cogitatio ab ea re quā scim⁹ est verbū qđ in corde dicim⁹.

Sco. h. q. quadr.

Verbū nostr qđ sit?

c. 10.

D

Ma. 15. c. 16. c. 14.

¶ 2ª est ibidem. vbi dicit q cogitatio nr̄a ab obiecto formata est vbū. ¶ 3ª q verbū nostruz nascit de memoria ↄ de scia nostra. Cōstat aūt q de istis fz euz nō nascit nisi notitia actualis. ¶ 4º qz ibidē dicit q verbum est visio de visione habituali visioni simillima.

La. 15.

Dubium.

¶ Sed hic est dif. qz auctoritates nō videnē cogere: qz Aug. vt diuersimode log de verbo. Quia aliqñ accipit verbū ꝑ similitudine rei: aliqñ ꝑ spē: aliqñ ꝑ diffōne: ↄ sic vt equocare. ¶ Dico q Aug. loquens de vbo mentionē facit de bis que ↄcurrunt ad vbū vel vt causa: vel vt dispoſitio ꝓuia: vel ꝺditio sequēs: qz oia ꝑ quādaz analogiā ad verbū: vocat verbi noie. ¶ Sed tñ ꝑncipaliter ↄ ex intentione videē determinare q̄ actus intelligēdi ꝓprie acceptꝰ cū dictione passiua est verbuz. Qđ etiā dicit Leo papa in sermone de sancto Joanne bap. Uerbum (inquit Leo) est ipsa cogitatio.

Ratio Augu. accipit vbum equocamode.

E

Scōs artic. Loc'o 4ª. Hec actꝰ itelligēdi nec dicēdi pcise: fz ꝓstituum ex vtroqz cº soz male ē dictº: est ipsuz verbum nostrū. Cōsidera instantiam.

F

Obiect 4ª.

G

Nō po fdicat de toto.

Replica.

Uerbum accipitur 2ª.

Uerbū ↄ ꝓductio verbi differunt.

H

A. l. prodūctiuum.

B. complex. notabilis.

A. l. vnam.

Universidad de Deusto Biblioteca

I

Predicatio pmi modi 2ᴿ. Ecce qđ ārīs: Predicari in pmo mō contingit duplr.

nō est in ente p accīs pmᵒ modus pfcitatis:pōt tñ dici large loquēdo:ficut albedo dr de hoīe albo in p mō dicendi p se:z ita eodē mō rō dictionis passiue:large loquendo:dr in p mō:qz ex ea cōstituit:z sic actᵒ itelligēdi:qz ex eo ēt ostituit. ¶ 3ª diffi. Qualr actᵒ dicēdi icludit in actu itelligēdi. ¶ Dico qđ nō in p mō:eo qđ nullus respectᵘ est de gdditate absoluti.z nec in 2º mō:qz cū deᵒ possit causare qcgd itellectᵘ noster pōt intelligē z gignere:tūc si deᵒ causaret vnū actū itelligēdi nō dicerē vbū:segr đ qđ dictio sibi ꝺueniat p accīs:sic radio solis accidit sua gnō cū poterit causari a deo:z tūc non erit in eo gnō. ¶ 4ª diffi. Utrū obm cū sit cā vbi dicat vbū. ¶ Dico qđ nō.nā actᵒ itelligēdi duplicē bz ꝓductionē passiuā z duplicē respectū.p vnū respectū refertur ad obm vt ad ptialē cām:p aliū ad itellectū agentē vt ad aliā cām ptialē.solū respectᵘ 2º est foialis dictio: qz per dictionē passiuā nihil referr nisi ad id qđ bz potentiā dictiuā.sola aūt poᵗ intellectiua bz potētiā dictiuā:dicere enīz est actᵘ viuētis intellectualr. 2ª autē ꝓductio est gnātio.Uñ possimᵒ dicere qđ actᵒ intelligendi dr ab intellectu sicut a cā yl:gignr aūt ab obo sicut a cā pticulari:obm.n.ingītū obm nō est nāe itellectualis:iō rē. ¶ 5ª diffi. Utrū notitia a deo causata in reuelatione alicuⁱ veritatis possit dici vbū. ¶ Dico qđ si a deo totalr causet nō pōt dici verbū:qz deus nō dicit ad extra:sicut nec gnār:z iō qđ causat nō dr. ¶ 6ª dif. Utr notitia reuelata ab angelo alteri angelo sit vbū. ¶ Dico qđ sic:qz pnᵐ cansatiuū z effectiuū reuelationis ab angelo facē est memoria:sz oē ꝓductū a memoria vt sic est vbū. ¶ 7ª diffi. Utrū actᵒ beatificᵒ sit vbū. ¶ Dico qđ si poᵗ itellectiua ocurrat est vbū:tñ tenēdo qđ causet totalr a volūtate diuina:sicut credo verū:z nō a potētia intellectiua creata:dr dici ꝑīr qđ nō est vbuz. ¶ 8ª diffi. Utrū deᵒ poterit aliqđ vbū causare ad extra.z vi qđ sic. Qz qcgd pōt facere mediāte cā 2ª:pōt z p se:z mediāte memoria pōt ꝓducē vbū.đ p se pōt idē. ¶ Dico qđ deᵒ nō pōt creare vbū:qz qcgd deᵒ cāt ad extra cāt per volūtatē:sz repugnat volūtati dicē.đ deᵒ ad extra nō pōt dicē:z sic nō pōt totalr creare vbū.đ rē. ¶ Cōfirmat: qz verbū vt vbū poᵗ itellectiuā respicit vt pnᵐ siue dictionis:sz deᵒ p poᵗ itellectiuā nihil causat ad extra.đ nihil causatū a deo poterit dici vbuz:qcgd sit illō. ¶ Ad rōnē dico:qđ.s.regula illa fallit z hz istātias infinitas in respectib⁹ ꝓductionū. Oz aūt hēat istātiā in respectibus dictis ꝑbo.Primo in motu itelligētie:certuz est qđ deᵒ sine itelligētia posset mouere ozbē:sed tñ qđ causet motū cuz reᵘ efficiētis ad itelligētiā:illud est ipole nisi itelligētia causet:qz nō alr terminat illuz respectuz. 2º hoc pz in gnōne radij genit a sole. Licet.n.posset deus radiū absolute causare sine sole:tñ illud totuz.s.illō absoluuz radij cū respectu effectualitatis ad solem:posse causare sine sōle ipole est. ¶ Dico đ qđ oēm actuz itelligendi quē pōt itellectᵒ causare pōt deus sine intellectu: sed actuz intelligēdi cuz respectu dictionis passiue:que duo ostituunt verbū:nō pōt causare sine intellectu:cuz dictio sit ad dicentem. ¶ Ad argᵐ pz. ¶ Qō. II.

Lauehic.

K

Cui conuenit dicē z cui nō?

Cōsidera ista nā in. 9. di. 2. sco. Ecce qđ ārīs de actu beatifico:iz cōsidera bñ aliā viam.

L

Limitatio illius famose. Quicqd pōt deᵒ rē.de qua magis.s.dist. 45. habet. Vl.l. effectualitatis. Considera an ꝺdicat fundamēntis suis alibi b vl nō.vbi vī tenē qđ deᵒ pōt supplere vicez extrēoz rcionis rē.vide.8.z.s.d.29

M

Hic ponit.9. di.in aliqbus originalib⁹ an vbū sit in aliq determinato gñe:iz pus habita est soluendo.3.obon ē. 8.iō supfluit hic. 15.tri.c.15. primus arti. Regla gnālis

VTrum verbū diuinū sit actualis notitia. Qz sic:qz Aug. dicit qđ verbuz diuinum est visio de visione. ¶ Cōtra: ibidē Aug. dicit qđ verbuz diuinuz est suba de suba. Suba aūt non est formalr notitia actualis. ¶ Hic p videndū ē qd sit vbū dictū. 2º ō q̄sito.

Quātū ad pᵐ pono istā regulā gnālē qđ oē cōstituz diffinit p pnᵃ ostitutiua. Hoc patet 4ᵀ. Primo in grāmatica: vbi oratio diffinit qđ ostat ex nomine z ex verbo. 2º in logica. spēs diffinit qz cōstat ex genere z dīa. 3º in nāli pbia cōpositū diffinit p mām z formā. 4º in theologia Chīs diffinit per deitatem z humanitatē. deᵒ z hō vnus est Chīs p̄m Athā. Ista sic declata accipio istā minorē:sz vbū diuinū ostat ex absoluto z respectiuo. In diuinis aūt absolutū est eētia. opz đ qđ vbū diuinū ostituat ex eētia z relone: nō q̄ cuqz:sz dictione passiua. vbū đ in diuinis est suppositū cōstitutū ex eētia z relone:đ tñ eētia accipit dupl'r. Uno⁰ p nā diuina vt pscindit ab oī pfectione eiᵘ scōa ria q̄lia sunt attributa. Alio⁰ pro eētia ꝓut ꝓtinet in se eētialia ꝓut distinguit a pſonalibus.nō vī hic accipi eētia 2º mō sed p mō.z hoc pro obo 4ᵀ. ¶ Primo sic. Nullū cōstitutū pōt ꝓcipi sine ſnis p̄ncipys ostitutiuis: sed verbū diuinū pōt ꝓcipi sine q̄cuqz pfectione attribuⁱˡ:z nō pōt ꝓcipi sine eētia.đ rē. ¶ 2º. Q̄cuqz aliqđ ꝺuenit alicui p:eodē mō ꝺuenit oīb⁹ qb⁹ cōuenit p illud:sicut hīe.z.eodē mō per se ꝺuenit isocheli z triangulo:sz attributa insunt p se 2º mō eētie diuine:z non insunt p se suppositis nisi p eētiā.đ per se 2º mō insunt suppositis. ¶ 3º. Sic risibile ad sortez:ita pfectio attributalis ad suppᵐ:sz risibilitas nō ostituit sortē intrinsece:đ nec pfectio attributalis supposituz. ¶ 4º. Illud nō ostituit suppᵐ:qđ aduenit supposito ostituto:sz attributa sūt hmōi. pbo. Pro q̄cuqz signo foiale ostituuū est in aliq:qđ pōt eē fundamētale ostituuū:pro illo signo est suppᵐ ostituti:sed p aliquo signo relatiuo pus est in eētia q̄ intelligat esse in attributis.đ pus p aliq signo suppᵐ est cōstitutū q̄ attributa fundent ipsum formale ostituuū. Cōstat aūt qđ eētia pōt eē p̄nᵐ fundamentale ostituuū. ¶ Sz ō b instat 4ᵀ. Primo sic. Essentia cōparat ad verbū vt gñale p̄nᵐ. itellectus aūt vt ꝑticuū. Tunc sic. Illud qđ est magis ꝓpriū verbo, est magis de itrinseca rōne verbi:sed intellᵘs est magis ꝓpriū vbo q̄ eētia.đ rē. ¶ 2º sic. Nā nō iuenit Aug. hic dixisse qđ verbū est eētia genita:z tñ dicit qđ est sapiētia genita. ¶ 3º Etiā bene dic Aug⁹. qđ est notitia genita:nō pōt aūt dici qđ sit eētia genita. đ constituit ex attributis. ¶ 4º Uerbū ostituit ex actu dicēdi z substrato:sz oīa attributa sunt abstracta. pbo.qz oē absolutū qđ cōicat filio est subſtratū dictioni passiue:sz oīa attributa cōicantur verbo z sunt absoluta.đ rē. ¶ Ad p̄mū dico qđ quādo magis ꝓpriū z minus ꝓpriuz sunt ambo de gdditate:magis ꝓpriuz magis cōstituit:sicut aīal z rōnale respectu hois. Sed q̄ minus ꝓpriuz est de gdditate z magis nō:tūc est falsa illa ꝓpō:sicut hic aīal z risibile respectu hois. ¶ Ad ꝓpositū dico qđ sz intellectᵘ sit magis appropriatᵘ quodāmō vbo q̄ eētia:nō tñ est de gdditate suppositi verbi qz nō cōuenit verbo nisi mediāte essentia. essentie aūt ꝺuenit m scōo modo dicēdi per se. ergo z verbo sic conueniet. ¶ Ad 2ᵐ z 3ᵐ simul dico qđ verbū pōt dici sapiētia genita z notitia genita z nō eētia. Primo. qz ista nō sunt eque abstracta sicut essentia. z rōne illius qō concernunt qō nō cōcernit essentia: genituz pōt dici de eis, ª Alio mō. qz aliqua sunt cōia z non ꝓpria nec appropriata: z de istis nō dicunt ꝓprie loquēdo ipsa ꝓpria. Aliqua aūt appropriata: sed nō propria. Aliqua ꝓpria sed nō sunt appropriata. Aliqua autē sunt mixta ex ꝓpio z appropriato. hꝺ aūt sunt notitia genita z sapiētia genita. z hꝺ possunt meliuſ z rōnabiliuſ dici de persona q̄ illa de p̄mo mō vel 2º. ¶ Ad 4ᵐ dico qđ sz attributa haberēt vim cōstitutiuā:qz tñ p̄intelligitur dictio aduenire eētie p̄us q̄ attributis:binc est qđ attributa cōstituere nō possunt:qz aduenient supposito iam cōstituto:sicut dictū fuit de spiratione actiua dato qđ haberet vim cōstituiuam nō cōstitueret:qz iam cōstitutum est.

Quantum

A

2º arti. Modus dicē di alio:um. Nouiā dupr.

Impugn⁹ 2ᴿ.

B

Dō actᵒ 2º eliat z recipit.

Dō. ꝓpria. Loco 4ᵀ. Actus intelligendi 2ᴿ. Uerbū diuinū est actᵒ intelligēdi inatᵘ idēce tñ z appropriate rōne emanatiōis passiue.

C

Dō magis p priū ostituit aliquid?

Dō sapia z alr notiua actualis appropriat vbo diuino:sz ꝑfidem instantiam. D. qdrupler. Appropriata vbo que sūt?

D

Propria vbo que sunt? 2. 9. z. 15. tri. z alibi sepe.

Apropriatio nāl ex nā rei

Considera al exemplū scoto.

Quātū ad 2ᵐ particulā qōnis videndū est. Utr verbuz diuinuz sit itellectio actualis:z q̄tū ad hoc dicunt aliq qđ nō. Distinguunt.n.đ qđ duplex est notitia.s.habitualis z actualis. Habitualis est illa que ꝓsistit in actu p:g est potētia hīs obm pñs z habitum pfectū. Actualis aūt est illa que cōsistit in actu scōo:sic pmus actus est scire:scōs vō ꝓsiderare. ¶ Dicunt g isti qđ vbuz diuinū nō est actualis notitia:eo qđ talis nō sit in diuinis. Actus autē 2º que est opari:in deo esse non pōt.đ qz ois actᵒ 2º est elicitᵒ a p̄.in deo autē nulla pfectio est elicita.đ rē. ¶ 2º. qz ois actᵒ 2º recipit in aliq. in deo aūt nulla est receptio.đ rē. ¶ Sz istud stare nō pōt:qz falsuz supponit.s.qđ actᵒ 2º nō sit in deo. Primo: qz actᵒ scōi transeuntes nō neganr a deo multo minus manētes. ꝓnitia pz:qz manentes pfectiones sunt transeūtib⁹. ¶ 2º. Felicitas ois nāe itellectualis cōsistit in actib⁹ scōis.s.in itelligere z velle.đ sunt in deo. Et ꝓfirmar:qz p istū modū possent negari a deo oia attributa: cū singula in creaturis ꝺueniant cū aliq ipfectiōe:sz qz hoc est p accīs:iō nō dr negari actᵒ scōs nec attributa. Rones et nō ocludūt. Pria nō:qz actus scōs nunq̄ est elicitus nisi vbi realr est distictio:qđ nō est i deo. Nec scōa:qz actᵒ z attributa sunt in eēnᵗ:sic in fundamēto z nō sic in receptiuo. ¶ Pono đ 4.ᵒ ꝑnes. Prima est, qđ vbū diuinū est actᵒ intelligēdi innatus z nō elicitᵘ. hoc ꝑbo sic:qz vbū est actus intelligēdi diuinus:sz ois actus intelligēdi diuinᵒ est inatᵘ z nō elicitᵘ.đ rē. Maior patebit iferiᵒ z pz:qz oē essentiale p̄dicaī de quacūqz pſona. Minorē declaro p qđ nō sit elicitᵘ. Nā ois actᵒ itelligēdi dinus est in p̄te. hoc pz:qz vnicus actᵒ intelligendi est in diuinis z tlle est in p̄te:sz nihil est in p̄te elicitū. ergo rē. qđ sit inatᵘ pz sic. ois pfectio simplr est essentie diuine inata. ¶ 2ª ꝺ est qđ vbū diuinū nō est actᵒ talis itelligēdi formalr:sed idētice:qz qñ aliqua ita se hīt qđ vnū p̄dicaī de alio in abstracto z nō in p mō:illa sunt idē idētice z nō formalr:sz ostenſuz est p̄us qđ actᵒ itelligendi nō dr de suppōsito in p mō:sicut nec hꝺ vbū est essentia.đ cū ista sit vā:vbuz est actᵒ itelligēdi z nō in p mō:hꝺ ꝓpositū. ¶ 3ª ꝺ est qđ vbū diuinū nō est actᵒ intelligēdi, ꝓprie sz appropriate:z hoc ꝑbaī sic. Qđ ꝺuenit oīb⁹ pſonis vnifozmiter nō dr de aliq pſona ꝓprie. hꝺ est actᵒ itelligendi reᵘ vbi:sicut amoz reᵘ ſpūssancti. ¶ 4ª ꝺ est qđ vbū diuinuz est actᵒ appropriate nō ex ꝓprietate ꝓductionis:sz rōne sue emanatiōis passiue. Alr.n.appropriaī vbo sapia z alr notitia intellectualis. Dicit enīz a ꝓprietate sapiētia:qz sapiētia ꝺcurrit ad ꝓducendū ips vbū:sz dr actualis notitia rōne emanationis passiue:qz eo mō ꝓcedit:sicut actualis notitia.s.per actū dicēdi:sicut pz in creaturis vbi nihil dr nisi actus intelligēdi. ¶ Sed hic oriunt alique diffi. Prima est, que sunt que appropriata sunt verbo. ¶ Dico qđ notitia:ars:sapiētia:veritas:z breuiter quecūqz analogiam habent ad intellectū appropriant vbo:sicut que ad voluntatē appropriant spiritusancto. ¶ 2ª diffi. est videre que sunt vbo ꝓpria. ¶ Dico qđ gnātio:vbuz vel verbatio passiua:natiuitas:imago p̄m Aug. ¶ 3ª dif. Utrū ista appropriatio ortum habeat a nā rei. an solū ab intellectu nostro fingatur vel fabricet. ¶ Dico qđ ex nā rei. Sapiētia.n.ex nā rei aliū ordinē bz ad filiū:qđ nō bz ad alias pſonas. Nullius enīz est p̄m. ꝓductiuū nisi verbi:z iō sibi appropriaī:qz sic inuenit in re. eodē mō de charitate respectu spūssancti. ¶ 4ª diffi. Si oia que sunt in verbo ꝓpria ei sint idē. ¶ Dico qđ si ponamus gnōnē z filiationē eiusdē rōnis esse in deo z in creaturis:opz dicere qđ differūt in deo formalr:sicut in creaturis. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Questio. III,

E

Dō. alioz.

Impugn⁹ 4ᴿ Vl.l. recipit. Vl.l. ꝺducio.

F

Uf petere. dicē ꝑīr.

Dō. ꝓpria. Loco nē affirmatiuaz sustinet.

Obiicit 4ᵀ.

G

Limitatio illius famose. Quicqd pōt deᵒ rē. de qua magis. s. dist. 45. habet. Vl. l. effectualitatis. Considera an ꝺdicat fundamēntis suis alibi b vl nō. vbi vī tenē qđ deᵒ pōt supplere vicez extrēoz rcionis rē. vide. 8. z. s. d. 29

Esse eiusdem rōnis cōuenit duplr.

H

Dubium.

Rō cōis vbi trāscēdētis q?

Cōstituta duplicia.

Considera an cuadit argᵐ.

Cōstituta duplicia.

I ¶Ad argumentum patet. ¶Questio. IIII.

Ob.4ª alioꝝ

VTrum In diuinis sit verbum essentiale.

Hic dicendū esset ꝑm q̄ dictum fuit in prioribꝫ q̄ōnibus de vbo. Qui dicit vbū eē notitiā declaratiuā: hoc dicere q̄ sic. Nā quelibet ꝓsona hz notitiaz ꝓfectā de essentia diuina. Sil'r q̄ ponit verbū esse ſpēz intelligibilē: hoc idē dicere: qz in qualibet ꝓsona est eadē exēplaritas. Eodē mō de gdditate: qz in q̄libet ꝓsona est gdditas itelligibilis. Sil'r de esse cognito q̄ est in q̄libet ꝓsona. ¶Sed iste opiones stare non ꝑnt de vbo sicut supi⁹ fuit ostensuz: nec ēt quātū ad illō q̄ dr̄ quit. s. q̄ in dīnis sit vbū essentiale. nā illud vī inconueniēs. Prīo: qz ꝑm Aug. eo vbū quo filiꝰ: ſz in diuinis nō ponit filiꝰ essentialis. g̃ nec ponit vbū essentiale. ¶2º. Impugnº 2ª

Verbū nō dr̄ nisi respectu memorie: memoria g̃ hēret terminū adequatū in vbo eētiali: z ꝑ ꝑs nō posset vl teriꝰ ꝓducere vbū notionale. Jō dico q̄ in diuinis non est vbū eētiale: qz vbū est dictione passiua vbū: sed dictio passiua est ꝓprietas ꝓsonalis. g̃ ꝛc. ¶Sz oriuntur alique dif. circa vbū. Prīa. si vbū nascit de oīb⁹ q̄ sunt in memoria ꝑris. ¶Dico q̄ ꝑ filius ꝑnt cōpari ꝑm duplicē ordinē. s. ꝑm ordinē essendi z ꝑm ordinē operādi. ¶Dico g̃ q̄ illo signo ꝙ quo cōpanr in esse de oībus que sūt in ꝑie nascit vbū. ꝙ illo. n. signo nihil est in ꝑie vel in memoria ꝑris nisi illud q̄ est deus formal'r vel real'r. ¶Sz est ne vbū creature. Dico q̄ aliqd pōt intelligi esse vbū alicui⁹ dupl'r. vel ꝓncipiatiue: sic dicimus q̄ verbū est verbū memorie. vel terminatiue: sic dicim⁹ q̄ vbū est vbū lapidis. ¶Dico q̄ vbū diuinuz nō est creature ꝓncipiatiue: quia creatura nō ꝓtinet ad memoriā ꝑris ꝙ illo signo ꝙ quo ꝓducit vbū: sed solūz intellect⁹ z essentia: sed terminatiue. ¶Dico q̄ est soli⁹ essentie ꝓncipiatiue nō termiatiue. ¶Sed est ne verbū diuinū vbū obiectiuū: ¶Dico q̄ verbū nostrū hēt cōparionē duplicez ad obm. s. ad obm vt ad ꝓducti uū: z ad obm vt ad terminatiuū. z hui⁹rō est: qz est essentia liter opatio quedā. Opatio aūt ex eo q̄ ꝓducta respicit ꝑn̄ ꝓductiuū: ex eo aūt q̄ opatio respicit obm vt terminatiuū: qz respectu alicui⁹ obiecti est opō: sicut visio re alicui⁹ obiecti terminātis est visio. Jdcirco verbuz nostrū hz ipm duplicē aspectū ad obm. Uerbū aūt diuinū lz sit ens ꝓductū: z tō respicit ꝑn̄ ꝓductiuū: qz trī nō est eētialr opatio: ſic nec actus intelligēdi: sed solū essentia. hinc est q̄ nō est obiectiuū rōne q̄ vbū nec rōne ꝓpria. ergo ꝛc. ¶2ª dif. Utrū vbū diuinū respiciat volūtatē vt ꝑn̄ ꝓductiuū. ¶Dico q̄ 4ºr gnā vbozuz inueniunt in creaturis. Qōdā. n. est vbū qō non hz nisi vnū ꝑn̄ ꝓductiuū: sicut qñ potētia intellectiua cognoscit seipsaz intuitiue: ibi est. n. idē intellecr⁹ z intellectū. ¶Aliud est vbū qō hz duo trīa ꝓncipia ꝓductiua: sicut qñ itellect⁹ nudus habitibus intelligit obiecta extrinseca: qz ibi cōcurrūt obiectū z potētia: sicut ꝓncipia distincta. ¶Aliud est vbū ad qō cōcurrūt 3ª. s. qñ potētia habituata itellectiua itelligit obm extrinsecū ad imperiū volūtatis. nā ibi cōcurrūt potētia z obiectum z habitus sicut ad 3m. z vltra volūtas in rōne intellectū mouētis ad actū z iperātis ei: z illud vbū est iperatū: z de isto dicit Aug. q̄ vbū est cū amoze notitia. ¶Ad ꝓ positū q̄tū ad verbū diuinū ꝛcurrūt ista. s. intellectus tāq̄ potētia dictiua: qz solius itellecr⁹ est dicere. ¶2º. Essentia in rōne obiecti: qz lz obm nō dicat: trī itellecr⁹ dicē nō pōt nisi obo ꝛcurrēte. ¶3º ꝛcurrit sapia: ois. n. poª bituata potēs ꝓducē hz hītu cōꝓducētē. si reª obi reª cuiª ē poª ꝓductiua hēat hītū: ſic declatū fuit. ¶Sz 4m ibi nō ꝛcurrit. s. volūtas: qz vbū ibidē est nāle z preueniēs oēm actū volūtatis ꝓductiuū: ſic. n. itelligē ꝓcedit velle: ita ꝓducē poc itellectiue ꝑcedit ꝓducē volitiue. ¶Sic g̃ ꝓs qūo reª vbi dīni nō ꝛcurrit ibi volūtas vt ꝑn̄m ꝓductiuū. ¶3ª dif. Utr vbū dīnū hēat reªm ad creaturā. ¶Dico q̄ creature itelligunt hīc. 4ª esse. ꝑ. s. actualis exīntie: z 2º in poª obinā: z isto mō vbū diuinū nullū reª actualē hz ad creaturā: qz cū hitudo actualis actualr depēdeat a termio: nihil aūt in vbo dīno est qō actualr depēdeat ab eo qō est exī. Sz aliud eē hīt creature in itellectu dīno. s. exēplariter: z 4m esse hīt in volūtate dīna. s. vtualr: z qz ꝑm illō eē sūt idē q̄ vbū dīnū vel distincta. hinc est q̄ reª distinctionis vel idētitatis hz vbū dīnū ad ista: nec B est magnū icōueniens: ſz ista nō sūt ꝓpa vbo. ¶4ª diffi. Utr vbū respiciat creaturas q̄ sūt in deo: ſic ꝑn̄ eiꝰ ꝓductiuū. ¶Dico q̄ si vbū respiceret creaturas q̄ sunt in deo vt eiꝰ ꝑn̄m ꝓductiuū. B ēēt vel vt sunt in dīna volūtate vtualr. z hoc nō: qz vt dictū est ꝑus: volūtas nō ꝛcurrit nec aliqd qō sit in volūtate. vel ſz eē exr qō hīt in itellectu: z B nō: qz sic ꝑtinent ad sciam. Scia aūt nō est ꝑn̄m ꝓductiuū vbi dīni: ſz ꝑcise sapia: eo q̄ ꝑcise ꝑficit itellectū reª obi illiª reª cuiª z a quo ꝓtialr ꝓducit vbū z nō scia: ſz solū ꝑficit itellectū ad extrīseca. Uel posset dici vt ꝓtinenr supereminēter in eētia dīna: z B nō: qz reª ad extrinseca est posterior oī habitudine ad intrinseca: z ꝓius ꝓducit vbū q̄tū aliq̄ hitudine intelligat in essentia reª creature. ¶Distinctio. XXVIII. ¶Questio. I.

Preterea considerari opz ꝛc.

CIrca distōnez 28am quero. Utrum ingenitū aut innascibile sint ꝑpetates patris. Qz nō: qz ꝙueniunt ſpiritui ſancto q̄ est igenitus z innascibilis. ¶Cōtra. Esse a se est ꝓprium ꝑ: ſz eē ingenitū est eē a se. g̃ ꝛc. ¶Dic 4º sūt videda. Prīo qd ē igenitū z inascibile. 2º vtr ingenitū z inascibile hēant distōnē in ꝓsona patris. 3m est de ordine eoz adinuicē. 4m si sunt ꝓprietates ꝑis: qō est q̄situz.

Quantū ad ꝑm dicūt alīq ꝙ igenitū dicit plenitudinē fecūditatis z fontalitatis. ¶Cōtra illud arguit 4r. Prīo: qz plenitudo fecūditatis est ꝓfectio simplr: z ꝓ ꝓnis oīb⁹ ꝓsonis cōis: ſz igenitum nō est cōe. g̃ ꝛc. ¶2º sic. Ois plenitudo est ifinita: qz qcqd est in deo q̄tū est ifiª: ſz oē ifiª est cōe trib⁹. g̃ ꝛc. ¶3º. Fecūditas itellectꝰ nihil aliō est nisi vis ꝓductiua ipsius itellectꝰ. Uis aūt ꝓductiua est ꝓ se passio illiꝰ cui aduenit. Tūc sic. Ubicūqz est ꝙuenire ſubz ē ꝙuenire ꝓ se passionē: ſz in filio est ꝙuenire itell'm. g̃ z vim ꝓductiuaz: z sic in filio erit igenitū si igenitū dicat illā plenitudinez simplr. Sil'r 4º arguo eodē mō ō fecūditate volitiua: qz ipsa erit vbi volūtas: z sic erit i filio z ſpūſācto: z sic igenitū z inascibile erūt ī vtroqz. Et tō dico q̄ igenitus z inascibile nihil positiuū dicūt ī ꝑie. Nā i ꝑie nō ē nisi eēª z relo. certū est q̄ igenitū nō est eēn: qz tūc eēt in filio. nec relo: qz nō ꝑnitas: qz ꝛz Aug. si ꝑ nō gnāsset nihil, phiberet ipz eē igenitū. nec est ſpiratio actiua: qz illa est i filio: z sic igenitū eēt in filio. relinq̄t g̃ q̄ sit rō negª: ſic ico: ruptibile dicit negōnē corruptiōis: ita innascibile dic negnc⁵ natiuitatis z gnōnis passiue. ¶Sz ꝓtra ista instaī 4r. Primo sic. Nulla iperfectio dz poni in diuinis: sed ois ꝓpatio dicit impfectionem. g̃ nulla ꝓpatio dz poni in diuinis. ¶2º sic. Prīuatio ponit ad

N
Cōdicta ens ste instantia ꝑ scia.

Vide Sco. d. 14. quolib. 7 vbi ibi nōt.

Esse creatum quadruplex.

O
Quis ſit ꝑnª ducitiuª nō tm scia.

Jdez. s. ſcia z vbi ibi nōt

P
Obiect. 4ª

ꝓmus art. Obj. alioꝝ re bonaventuram d.

Impugnº 4ª

Q

Ad 4m.

2º arti.

Ingenitum z inascibile q̄ dicūt in patre.

5. ari. 6.

Ingenitum z inascibile q̄ uis sint idem realr: distinguūtur tm rōnalr.

Obiect. 4ª

R

Ad 4m.

3º arti.

Ingenitum z inascibile sūt ꝓprietates patris z qualr.

S

Ad 4m.

4º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

T

Ad 4m.

5º arti.

Ingenitum e inascibile q̄tū ad ꝓprietates ꝑ

V

Ad 4m.

6º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

X

Ad 4m.

7º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

Y

Ad 4m.

8º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

Z

Ad 4m.

9º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AA

Ad 4m.

10º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BB

Ad 4m.

11º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CC

Ad 4m.

12º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DD

Ad 4m.

13º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EE

Ad 4m.

14º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FF

Ad 4m.

15º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GG

Ad 4m.

16º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HH

Ad 4m.

17º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

II

Ad 4m.

18º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KK

Ad 4m.

19º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LL

Ad 4m.

20º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MM

Ad 4m.

21º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NN

Ad 4m.

22º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OO

Ad 4m.

23º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PP

Ad 4m.

24º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQ

Ad 4m.

25º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RR

Ad 4m.

26º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SS

Ad 4m.

27º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TT

Ad 4m.

28º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UU

Ad 4m.

29º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VV

Ad 4m.

30º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

WW

Ad 4m.

31º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

XX

Ad 4m.

32º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

YY

Ad 4m.

33º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

ZZ

Ad 4m.

34º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AAA

Ad 4m.

35º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BBB

Ad 4m.

36º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CCC

Ad 4m.

37º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DDD

Ad 4m.

38º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EEE

Ad 4m.

39º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FFF

Ad 4m.

40º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GGG

Ad 4m.

41º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HHH

Ad 4m.

42º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

III

Ad 4m.

43º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

JJJ

Ad 4m.

44º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KKK

Ad 4m.

45º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LLL

Ad 4m.

46º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MMM

Ad 4m.

47º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NNN

Ad 4m.

48º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OOO

Ad 4m.

49º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PPP

Ad 4m.

50º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQQ

Ad 4m.

51º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RRR

Ad 4m.

52º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SSS

Ad 4m.

53º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TTT

Ad 4m.

54º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UUU

Ad 4m.

55º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VVV

Ad 4m.

56º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

WWW

Ad 4m.

57º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

XXX

Ad 4m.

58º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

YYY

Ad 4m.

59º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

ZZZ

Ad 4m.

60º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AAAA

Ad 4m.

61º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BBBB

Ad 4m.

62º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CCCC

Ad 4m.

63º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DDDD

Ad 4m.

64º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EEEE

Ad 4m.

65º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FFFF

Ad 4m.

66º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GGGG

Ad 4m.

67º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HHHH

Ad 4m.

68º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

IIII

Ad 4m.

69º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

JJJJ

Ad 4m.

70º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KKKK

Ad 4m.

71º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LLLL

Ad 4m.

72º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MMMM

Ad 4m.

73º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NNNN

Ad 4m.

74º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OOOO

Ad 4m.

75º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PPPP

Ad 4m.

76º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQQQ

Ad 4m.

77º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RRRR

Ad 4m.

78º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SSSS

Ad 4m.

79º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TTTT

Ad 4m.

80º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UUUU

Ad 4m.

81º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VVVV

Ad 4m.

82º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

WWWW

Ad 4m.

83º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

XXXX

Ad 4m.

84º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

YYYY

Ad 4m.

85º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

ZZZZ

Ad 4m.

86º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AAAAA

Ad 4m.

87º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BBBBB

Ad 4m.

88º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CCCCC

Ad 4m.

89º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DDDDD

Ad 4m.

90º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EEEEE

Ad 4m.

91º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FFFFF

Ad 4m.

92º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GGGGG

Ad 4m.

93º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HHHHH

Ad 4m.

94º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

IIIII

Ad 4m.

95º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

JJJJJ

Ad 4m.

96º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KKKKK

Ad 4m.

97º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LLLLL

Ad 4m.

98º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MMMMM

Ad 4m.

99º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NNNNN

Ad 4m.

100º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OOOOO

Ad 4m.

101º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PPPPP

Ad 4m.

102º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQQQQ

Ad 4m.

103º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RRRRR

Ad 4m.

104º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SSSSS

Ad 4m.

105º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TTTTT

Ad 4m.

106º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UUUUU

Ad 4m.

107º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VVVVV

Ad 4m.

108º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

WWWWW

Ad 4m.

109º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

XXXXX

Ad 4m.

110º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

YYYYY

Ad 4m.

111º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

ZZZZZ

Ad 4m.

112º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AAAAAA

Ad 4m.

113º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BBBBBB

Ad 4m.

114º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CCCCCC

Ad 4m.

115º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DDDDDD

Ad 4m.

116º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EEEEEE

Ad 4m.

117º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FFFFFF

Ad 4m.

118º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GGGGGG

Ad 4m.

119º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HHHHHH

Ad 4m.

120º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

IIIIII

Ad 4m.

121º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

JJJJJJ

Ad 4m.

122º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KKKKKK

Ad 4m.

123º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LLLLLL

Ad 4m.

124º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MMMMMM

Ad 4m.

125º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NNNNNN

Ad 4m.

126º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OOOOOO

Ad 4m.

127º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PPPPPP

Ad 4m.

128º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQQQQQ

Ad 4m.

129º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RRRRRR

Ad 4m.

130º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SSSSSS

Ad 4m.

131º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TTTTTT

Ad 4m.

132º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UUUUUU

Ad 4m.

133º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VVVVVV

Ad 4m.

134º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

WWWWWW

Ad 4m.

135º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

XXXXXX

Ad 4m.

136º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

YYYYYY

Ad 4m.

137º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

ZZZZZZ

Ad 4m.

138º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AAAAAAA

Ad 4m.

139º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BBBBBBB

Ad 4m.

140º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CCCCCCC

Ad 4m.

141º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DDDDDDD

Ad 4m.

142º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EEEEEEE

Ad 4m.

143º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FFFFFFF

Ad 4m.

144º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GGGGGGG

Ad 4m.

145º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HHHHHHH

Ad 4m.

146º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

IIIIIII

Ad 4m.

147º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

JJJJJJJ

Ad 4m.

148º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KKKKKKK

Ad 4m.

149º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LLLLLLL

Ad 4m.

150º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MMMMMMM

Ad 4m.

151º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NNNNNNN

Ad 4m.

152º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OOOOOOO

Ad 4m.

153º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PPPPPPP

Ad 4m.

154º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQQQQQQ

Ad 4m.

155º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RRRRRRR

Ad 4m.

156º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SSSSSSS

Ad 4m.

157º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TTTTTTT

Ad 4m.

158º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UUUUUUU

Ad 4m.

159º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VVVVVVV

Ad 4m.

160º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

WWWWWWW

Ad 4m.

161º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

XXXXXXX

Ad 4m.

162º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

YYYYYYY

Ad 4m.

163º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

ZZZZZZZ

Ad 4m.

164º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AAAAAAAA

Ad 4m.

165º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BBBBBBBB

Ad 4m.

166º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CCCCCCCC

Ad 4m.

167º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DDDDDDDD

Ad 4m.

168º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EEEEEEEE

Ad 4m.

169º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FFFFFFFF

Ad 4m.

170º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GGGGGGGG

Ad 4m.

171º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HHHHHHHH

Ad 4m.

172º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

IIIIIIII

Ad 4m.

173º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

JJJJJJJJ

Ad 4m.

174º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KKKKKKKK

Ad 4m.

175º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LLLLLLLL

Ad 4m.

176º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MMMMMMMM

Ad 4m.

177º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NNNNNNNN

Ad 4m.

178º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OOOOOOOO

Ad 4m.

179º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PPPPPPPP

Ad 4m.

180º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQQQQQQQ

Ad 4m.

181º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RRRRRRRR

Ad 4m.

182º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SSSSSSSS

Ad 4m.

183º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TTTTTTTT

Ad 4m.

184º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UUUUUUUU

Ad 4m.

185º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VVVVVVVV

Ad 4m.

186º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

WWWWWWWW

Ad 4m.

187º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

XXXXXXXX

Ad 4m.

188º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

YYYYYYYY

Ad 4m.

189º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

ZZZZZZZZ

Ad 4m.

190º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AAAAAAAAA

Ad 4m.

191º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BBBBBBBBB

Ad 4m.

192º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CCCCCCCCC

Ad 4m.

193º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DDDDDDDDD

Ad 4m.

194º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EEEEEEEEE

Ad 4m.

195º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FFFFFFFFF

Ad 4m.

196º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GGGGGGGGG

Ad 4m.

197º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HHHHHHHHH

Ad 4m.

198º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

IIIIIIIII

Ad 4m.

199º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

JJJJJJJJJ

Ad 4m.

200º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KKKKKKKKK

Ad 4m.

201º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LLLLLLLLL

Ad 4m.

202º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MMMMMMMMM

Ad 4m.

203º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NNNNNNNNN

Ad 4m.

204º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OOOOOOOOO

Ad 4m.

205º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PPPPPPPPP

Ad 4m.

206º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQQQQQQQQ

Ad 4m.

207º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RRRRRRRRR

Ad 4m.

208º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SSSSSSSSS

Ad 4m.

209º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TTTTTTTTT

Ad 4m.

210º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UUUUUUUUU

Ad 4m.

211º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VVVVVVVVV

Ad 4m.

212º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

WWWWWWWWW

Ad 4m.

213º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

XXXXXXXXX

Ad 4m.

214º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

YYYYYYYYY

Ad 4m.

215º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

ZZZZZZZZZ

Ad 4m.

216º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

AAAAAAAAAA

Ad 4m.

217º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

BBBBBBBBBB

Ad 4m.

218º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

CCCCCCCCCC

Ad 4m.

219º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

DDDDDDDDDD

Ad 4m.

220º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

EEEEEEEEEE

Ad 4m.

221º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

FFFFFFFFFF

Ad 4m.

222º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

GGGGGGGGGG

Ad 4m.

223º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

HHHHHHHHHH

Ad 4m.

224º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

IIIIIIIIII

Ad 4m.

225º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

JJJJJJJJJJ

Ad 4m.

226º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

KKKKKKKKKK

Ad 4m.

227º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

LLLLLLLLLL

Ad 4m.

228º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

MMMMMMMMMM

Ad 4m.

229º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

NNNNNNNNNN

Ad 4m.

230º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

OOOOOOOOOO

Ad 4m.

231º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

PPPPPPPPPP

Ad 4m.

232º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

QQQQQQQQQQ

Ad 4m.

233º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

RRRRRRRRRR

Ad 4m.

234º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

SSSSSSSSSS

Ad 4m.

235º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

TTTTTTTTTT

Ad 4m.

236º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

UUUUUUUUUU

Ad 4m.

237º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

VVVVVVVVVV

Ad 4m.

238º arti.

Ingenitum e inascibile sūt ꝓprietates ꝑ

W

I

Innascibile nō dicit positiuū aliqd formaliter vt notat ter ostēdit.

La.6.

A.I. cēt in 8o duplex innascibilitas. vna cēt positiua tē. Sō. alioz negāciuz in deo ꝓnationem. Impugn° 4ꝫ

K

L

Per ꝓnatiua circūlogmur positiua plerūqz in deo ⁊ creatura. Ecce qō ꝗris: singlariſſime.

Negatio ⁊ priuatō ꝗr dīnt ⁊ nō notāter.

M

Lōclo 4ꝫ. Nec sup cēntiā: nec sup paternitatez nec sup virūqz nec sup ꝑsis psonā p°: sed sup ꝑmitatem originis fūdatur innascibilitas. 5.arti.c.6.

positiuū in patre: illud nēcio esset vel absolutū vel relatiuū. nō pōt esse nisi relatiuū: qz ꝓpriū est. ſz oīs hō respect⁹ in ꝑse est respect⁹ originis. g̃ in ꝑse ꝑeter originē actuā est respect⁹ originis q nō posset cē nisi passiue. ⁊ sic ꝑ dicerē esse originat⁹ a se vel ab alio: ſz a se magis: qz dicūt q a se est positiuū. ¶ 2°. Quia in dīnis nō ponunt nisi 4.or relones ⁊ vnū absolutū: ⁊ tūc cēnt necessario gnqz. ¶ 3°. Quia ꝑm Aug. 5. de tri. cū dicimus ꝑes igenitū nō qd sit: ſz qd nō sit de ſignaſ. g̃ nō est positiuū. ¶ 4° sic. Quia tūc esset vna inascibilitas positiua ꝑ te, ⁊ alia negatiua in ꝑse. ¶ Aliq aūt volūt dicē q nō est ponēda ꝑuatio ī deo: qz aptitudinē dicit in subiecto. hoc aūt dicit iperfectionē. ¶ Sz illud nō potest stare. ¶ Prīo: qz in deo est carētia depēdētie ꝑm quaz dī indepēdēs. cū ibi nō sit aliq dependentia: ⁊ tī deo inquātū ens est. nō repugnat depēdere. ¶ 2°. qz in deo ē carētia finis ꝑm quā accipiſ rō ifinitatis cū finitas nequeat ab eo: tī deo iquātū ſuba nō repugnat finiri. ¶ 3°. qz cū dī deus incorporeus ſi illa icorporeitas esset positiua: esset ibidē duplex incorporeitas. vna positiua quā ponis ⁊ alia negatiua. Nā nullus pōt negare q̃n in deo sit vere negatio vel carētia forme corporalis, nā rōni formali subē que in deo est ex se nō repugnat esse corporeū. ¶ 4.° qz ſi ꝓ ipoſe deꝰ est colorat⁹ ſtātib⁹ oīb⁹ positiuis que sunt in eo formaliter nō esset inuisibilis oculis carnis. g̃ ꝙ aliq positiuū nō est nūc inuisibilis: sed ꝑ solā carētiā coloris. ¶ Dico g̃ q̃tū ad istā diffi. q̃ in deo vē sunt ꝓnatiōes multe large sumēdo: sicut accipiſ ꝓnatio q̃ dicit aptitudinē rōne trāscēdētis vt dicebat superi⁹ in 4.° mō. Deus tī sub rōne ꝓpria nō est apt⁹ natus ad aliq̃d qō nō bēat. Si dicas. tu supponis q̃ ifinitas dicit negationē: ⁊ tī dicit modū itrinsecū: ſil'r incorporeū qō est oīa de gīe ſube. Dico q̃ tā ifinitas q̃ incorporeum q̃tū ad rōnes formales eoꝝ dicūt ꝓnatiōes q̃ vere ſūt in deo ſuo mō essendi ⁊ dicunt de deo: sed tī ꝑ istas negatiōes vel ꝓnatiōes bñ circūlogmur aliq̃ positiua: vt pote ꝑ ifinitatē q̃titatē vtutis, ꝑ icorporeū oīaz ſpiritualitatis que est positiua in deo ⁊ creatura. ¶ Si dicaſ q̃ nēcio in deo erit aliq̃d iperfectū. ſ. rō illa trāscendētis que hz aptitudinē ad habēdū qō nō hz. ¶ Dico q̃ ibi nihil dī iperfectū ꝓp rōnē deitatis adiunctā: que oīa ꝓtinet supemineter. Nec ēt rō ſube in angelo dī imperfectioz: eo q̃ nō hz illud qō sibi ꝑm se nō repugnat: qz talis repugnātia est rōne meliozis adiuncti. ¶ Sed differūt ne iste ꝓnationes a negationib⁹? ¶ Dico q̃ nō formaliter vt ꝓscindūt ab oi fundamēto: qz vt sic vtrūqz dicit solā carētiā: tī ꝓnatio cōcernit fundamētū aptū natū ⁊ nō negatio. vñ sub rōne trāscēdētis ponunt iste negatiōes in deo. ¶ 2ª diffi. Qō est fundamētū huius negatiōis. ſ. igeniti vel inascibilis. ¶ Dico hic 4.° ꝑnes negatiuas. Prīa est: q̃ inascibilitas nō fundaſ sup eēntiā: qz in quocūqz est fundamētū ꝓnatiōis ⁊ ipsa prīnatio: sed in filio est eēntia. g̃ esset ibi innascibilitas: ⁊ sic duo opposita in eodē suppōsito. ¶ 2ª ꝑ est q̃ nō fūdatur sup ꝑmitatē: qz ꝑmitati nō repugnat ex se esse cum nascibilitate ex sua rōne formali: vt in creaturis ꝑz. Et etiā ingenitū pōt esse sine ꝑmitate: qz si ꝑ nō genuisset nihil ꝓhiberet ipſ cē igenitū ꝑz Aug. ¶ 3ª ꝑ q̃ nō fundaſ imediate sup essentiā ⁊ ꝑmitatē ſil ſūptis: qz distincto ꝫ fundamēto ꝫ formaliter ſūt distincte ꝓnatiōes formaliter: cū ꝓnatiōes distinguant ex terminis ⁊ ex fundamētis. ¶ 4ª ꝑ q̃ inascibilitas nō fundaſ ꝑ sup totā psonā: qz q̃cqd attribuim⁹ psone ꝑis attribuim⁹ vel rōne cēntie vel rōne relonis. Sil'r cōiter nō dī q̃ psona sit aliō ab eēntia ⁊ ꝓprietate ſil ſūptis: nō g̃ pōt fūdari in psona si in eis nō pōt fūdari. ¶ Dico g̃ q̃ igenitū ⁊ innascibile fundant sup ꝑmitatē originis q̃ est in psona ꝑis. Et ꝫ ꝓbo sic. Sup illō fūdat ꝓnatio: q̃ posito ponit: q̃ sublato aufert: ſz isto mō est hic. suppo. n. habēte ꝑmitatē originis ex ꝫ q̃ in tali signo est: sibi repugnat esse ab alio: tūc. n. cēt in 2°. Circūscripto aūt signo. ſ. ꝑmitate originis, sibi nō repugnat cē ab alio: cū ſtatu positū in alio signo sit ab alio. g̃ tē. ¶ Intelligēdū tī est q̃ aliquē negōes ꝙueniūt ꝑ accūs ſubo sic hic. hō nō est albus, nā ab eo pōt auferri ista negō. Alio mō sic iferi⁹ accidit ſuppoīi: sic aīalitati in asino accidit irrōnabilitas. Alio mō ꝑ se sed nō ꝙuertibil'r sic icorporeitas angelo. Alio mō ꝑ se ꝙuertibil'r: sic icorporeitas ſpūi. ¶ Dico g̃ q̃ ꝫ inascibilitas possit aligb⁹ alys cōpetere ꝑmis trib⁹ modis. 4.° tī mō ꝙuenit ꝑcise ꝑmitati originis. ¶ 3ª dif. q̃re sola innascibilitas dicit notionē cū in dīnis sint multe alie prīnatiōes. ¶ Dico q̃ ad rōnē ꝓpriā notiōis 4.or regrun tur. Prīo q̃ sibi nō determinet q̃ sit positiua nec ꝓnatiua. nā 4.or relones sunt q̃ ſūt positiue: ⁊ tī ſūt de nuō notionū. ¶ 2° q̃ illud nō sit cōe trib⁹: ⁊ iō ifinitas ⁊ icorporeitas nō ſūt notiōes eo q̃ oīb⁹ ꝙueniunt. ¶ 3° q̃ sit ꝓpria. vni soli psone: ⁊ iō ſpiratio actiua non est notio. ¶ 4.° q̃ ꝫpozter dignitatē: ⁊ iō ꝫproductiuitas q̃ est ꝓpria ſpiritualiſacto accipiēdo eā ad itra nō ponit notio: ⁊ qz inascibilitas oīa ista hz. hinc est ꝑpa ꝑcise est notio. ¶ 4ª dif. Si in psona ꝑis ſūt alie notiōes. ſ. ſpiritualitas tē. ¶ Dico q̃ sic. tī qz ille oēs q̃ ponunt ꝑtinere ad dignitatē reducunt ad istas. hinc est q̃ non ponunt nisi istē. ¶ Ad arg^m^ ꝑtet. ¶ Questio. II.

Vtrum ingenitū ⁊ innascibile sint ꝓprietates ꝑis ꝓstitutiue q̃ sic. Oē q̃ dat esse icōicabile ꝓstituit: sed iste ꝓpriationes dant esse incōmunicabile. ergo tē. ¶ Cōtra. Quod nō est ens nō ꝓstituit ens: sed hec nō sunt entia. ergo tē.

Hic introducit vna opīo que dicit q̃ sic: qz ꝓprietas incōicabilis que ꝑ aduenit ꝑ suppōsito ipz ꝓstituit: ſz inascibilitas est hꝰ. g̃ tē. Mi. ꝑz: qz oē q̃ est ad aliō ꝓpter est aliq̃d ad se q̃ sit ad aliō. igenitū aūt est ad se. Dāc opīonē ꝓfirmo 4ꝫ. Prīo sic. Illō cui nō repugnat cē sine altero: ⁊ alteri repugnat cē sine illo illō est ꝓpter: ſz igenito nō repugnat cē sine ꝑmitate: tī ꝑmitati repugnat cē sine ingenito. g̃ ingenitū est ꝓpter. Minoꝫ ꝑz: qz cēntia in illo ꝓzi ꝑ quo ꝑcedit ꝑes est igenita. ¶ 2° q̃ aliq̃d indifferēs est ad oppoſita ꝫdictozie ⁊ ꝫzie. ꝓpter est idifferēs ad oppoſ^ta^ ꝫdictozie q̃ ꝫzie: ſz eēn⁹ est idifferēs ad gnāre ⁊ gnāri q̃ ſūt ꝫzia. ⁊ ad genitū ⁊ igenituz q̃ ſūt ꝫdictozia. g̃ ꝓzter est bitudo ad ista: ⁊ ꝑ q̃ igenitū ē ꝑ. ꝑpetas simpl'r. ¶ 3° Q̃ aliq̃d cōpaſ ad ꝓpter ⁊ posteri⁹. ꝓzter est bitudo sui ad ꝓpter q̃ bitudo ad posteri⁹: ſz ꝑ q̃ ꝫ q̃ ē genitor cōpaſ ad posteri⁹. ꝑ ꝫ aūt q̃ est igenitū cōpaſ ad ꝓpter. ſ. ad generās q̃ nō est. g̃ ingenitū ꝓpter est gnōne. ¶ 4.° sic. Q̃ ꝓnatio inest alicui ꝑ illo signo sibi inest ꝑ q̃ bit⁹ sibi opposit⁹ apt⁹ nat⁹ est sibi ineſſe: ſz si ꝑ gnāret ꝓpter ineſſet sibi gnō passiua q̃ actiua. g̃ negatio gnōnis passiue ꝓpter inest q̃ gnō passiua. De rōne aūt ꝓprietatis ꝑ icōicabilis est ꝓstituere. g̃ igenitū ꝓstituit. ¶ Sz ꝫ istā opīonez arguo 4ꝫ. Prīo sic. Persona relatiua nō pōt formaliter ꝓstitui ꝑ illō qō est ad se: ſz igenitū ꝟz Aug. 5. de trini. dī ad se. ꝑ aūt est ꝑson relatiua. g̃ nō ꝓstituit ꝑ igenituz. ¶ 2°. Nullū positiuū sup^m^ ꝓstituit ex negatiuo vel ꝓnatiuo: qz tūc totū esset ꝓnatiuū: sed suppoſita diuina sunt positiua. ¶ 3°. Nullū suppoſitū reale pōt ꝓstitui ex eo qō nō est reale. suppoſitum diuinum est reale. prīuatio aūt nō est res. ergo tē. ¶ 4.° Illud qō non hz esse non pōt dare esse: sed prīuatio: cū sit quedā negatio est hꝰ.

Sinḡlaris imaginat⁹ ſubulia.

Negatio cōis nō ſubo 4ꝫ.

Rcſolo. d.

Ecce qō ſpa. Ad rōnē notiōis regrunt quatuor.

Cane b q̃ vi ꝫdictio ⁊ tūc

Bic possz po ni. 3. arg^m^ ſic. 3° sic tē. ſ. 4. vbi assigna tur. 3. Sco. b ꝙ. 4. q. quolibet.

A.I. inscibilitas. Nō valet.

Ad motiua ꝓme oꝫ. Qualr igenitū intelligitur esse ad se.

Ingenitū 2ꝫ vno mō ꝑcedit ꝓnitatez, alio° sequit.

Oꝫ. alioz. Duct Bonauēntura. Th.

Rcſolo

Obꝫat 2ꝫ.

Rōnes nōbilcs ꝓ oꝫ. ſz eas nō sequit vide sco. b ꝙ. 4. q. 4. libert.

Subtilis ſtigas sed instan tia ſtat.

Maria nouabilis.

Impug° 4ꝫ.

A

Lōclo. rīsiua negatiua quā ꝑbat 4ꝫ notabilr rel 3ꝫ. A. I. ꝓpr. Tāge ꝫ plura ꝑo ⁊ cōtra.

B

C

Dico ergo q̃ ingenitū nō ꝓstituit ꝑsen. ¶ Qō cōfirmat 4ꝫ. Prīo sic. Oīs ſtrictio aliq̃oꝫ fundaſ in ꝑncipys distinctis coꝫ. cū g̃ eadem sint ꝑn^a^ ꝓstitutiua ⁊ distincta. ſi igenitū ꝓstitueret ingenitū: esset ꝑmitatē districtiōis que est ꝑis ad filiū. ¶ Tūc sic. Nullū reale positiuū pōt fundari in ꝓpter ne vel negatione: ſz distinctio ꝑis a filio est realis ⁊ positiua. g̃ nō pōt fundari in igenito: qō est ꝓnatiuū. Vel da q̃ sic. Segſ q̃ districtio ꝑis a filio nō erit realis nec positiua. hoc aūt totū segſ ex hoc q̃ ingenitū ponit ꝓprietas ꝑis ꝓstitutiua. g̃ ꝫ nō pōt stare. ¶ 2° illud qō ꝓstituit psonā fundaſ imediate in dīna essentia: sed inascibilitas non fundaſ imediate in dīuina essentia: g̃ nō ꝓstituit. Ma. est manifesta, Minorem ꝓbo. Sicut aptitudo nālis est ꝑ se passio illi⁹ cui ꝙuenit: vt ꝑz ex ꝑdictis: ita repugnātia nālis est ꝑ se passio illi⁹ cui cō uenit. Sic. n. risibilitas est ꝑ se passio hois: ita repugnātia ad ridere. ſ. irrisibilitas est ꝑ se passio asini. cū g̃ esse gnābile sit aptitudo nālis, ⁊ ꝑ ꝑns ꝓpria passio ei⁹ cui cōuenit: sic repugnātia ad gnāri: quā intelligo ꝑ inascibilitatē erit ꝓpria passio illius cui ꝙuenit ꝑ: sed si igenitū vel inascibile ꝓstituat ipz ꝑ ꝙuenit cēntie dīne. g̃ ingenituz ⁊ inascibile erunt ꝓpria passio essentie diuine. ¶ Tūc sic. Ubicūqz est inuenire subiectū est inuenire ꝓpriā passionē: sed in filio est inuenire essentiā: g̃ in filio erit reperire inascibilitatē: ⁊ sic ꝓprietas ꝓstitutiua ꝑme ꝑsone esset formaliter in trib⁹: qō videt incōueniēs. ¶ 3° arguo sicut arguit doctor noster. Nulla negatio est ꝑmo icōicabilis: ſz formale ꝓstitutiuū patris est incōicabile ꝑmo. g̃ igenitū nō est formale ꝓstitutiuuz. Ma. ꝑz. Si enim negatio esset icōicabilis: q̃cūqz fundamētū cōicaret: segſ ꝫdictio. ſ. ꝙ in codē fundamēto essent affirmatio ⁊ negatio. Nā ꝑmo est fūdamētū cū negatione. negatio aūt ponit icōicabilis. fundamētū aūt cōicabile. g̃ erit fundamētū sine negatione. ⁊ ꝑ ꝑns cū negatione ⁊ affirmatione. ⁊ sic ꝫdictio. Innascibilitas autez fundaſ imediate in eēntia que est cōicabilis: posito q̃ ipsa sit cōstitutiua. ⁊ ꝑ ꝑns eēntia est incōicabilis: sicut ipsa inascibilitas est icōicabilis. vel si nō. eēntia erit cū affirmatione ⁊ negatiōe. ¶ Dico g̃ q̃ inascibilitas nō pōt esse ꝓprietas ꝓstitutiua ꝑme ꝑsone: qz nullo modo pōt esse ꝓprietas ꝑ^a^. ¶ Sz ꝫ. Essentia diuina ꝑsone patris nō cōicaſ. dīna eēn^a^ ꝑsone filij cōicaſ. g̃ idē est cōicabile ⁊ icōicabile. ⁊ sic opposita ꝓnatiue dīr de eēn^a^. ¶ 2°. Quia eēntia dīna in ꝑsona ꝑis est ꝑn^m^ ꝓductiuū diuine ꝑsone. in ꝑsona ſpūſancti nō. g̃ affirmatio ⁊ negatio de eodē. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑ^m^ dico q̃ nō cōicari nō ꝙuenit diuine essentie imediate: ſz mediāte ꝑmitate originis in q̃ fundaſ ista icōicabilitas: ⁊ iō q̃ dico eēntia vt in patre. accipio eā cū ꝑmitate originis: que est fundamētū istius negatiōis. q̃ aūt dico eēntia vt in filio. accipio eā sine fundamēto: ⁊ iō affirmatio ⁊ negatio nō dīr imediate de eodē: ſz mediāte alio. ¶ Ad 2^m^ eodē mō. Nā esse ꝑn^m^ ꝓductionis ꝙuenit eēntie vt sub ꝑmitate originis: in ſpūſan. aūt nō est sub ista ꝑmitate: ⁊ iō nō ꝓcludit districtionē eēntie: ſz ꝑmitatis originis ab alio signo. ¶ Ad argumēta alteri⁹ opīonis. ¶ Ad ꝑ^m^ dico q̃ Aug. vocat ibi: ad se: oē illō qō nō ē positiue ad aliō: ⁊ qz igenitū nō sic est ad aliud. ſ. positiue. dicit q̃ est ad se: tī vī exꝑsse ꝓcedere q̃ nō exit gen⁹ relonis. ¶ Ad 2^m^ dico q̃ bñ. ꝓbat q̃ ingenitū ipz ꝓprie accipiēdo ꝑcedit ꝑes: ſz tī illud ꝙuenit eēntie ⁊ illud nō est icōicabile. Sz accipiēdo ꝓprie igenitū: sic ſupra dcīm est. illud est. ꝓpriū ꝑī ⁊ segſ ꝑmitatē. illud. n. est icōicabile: ſz qz ſundaſ i ꝑmitate originis q̃ ꝑsupponit ꝑez. hinc est q̃ nō ꝓstituit: ⁊ de tali dico q̃ ipoſe est eē sine ꝑie: ſz igenitū quod cōuenit eēntie possit. ¶ Ad 3^m^ dico q̃ dupl'r deficit. ꝑ q̃ nō est ſile de positiuis ⁊ negatiuis. Negatiua enim nō ꝑnt esse de intrinseco itellectu alic⁹ positiui. Positiua aūt sic. ⁊ iō ſz si ꝑ eēt ab alio respect⁹ ad ꝑs ꝑcederet respectū q̃ respicit illud qō est ab eo: qz posset eē ꝓstitutiuū illi⁹: neg^o^ tī re^us^ ad ꝑs nō: qz illa negatio nō pōt esse cōstitutiua ꝑsone positiue. ¶ 2° q̃ re^us^ ad ꝑs: ſz ꝑcedat respectū posteriozē ⁊ ad posteriusꝫ nō tī ꝑcedit re^u^ q̃ nō est posterioꝫ: ſz tī ad posteri⁹. ſ. illū qui est ꝓstitutiu⁹: vnaq̃qz enī res respicit ꝑs illa de ꝑ mō: q̃ illa q̃ sibi ꝙuenīt ꝑ accūs: sic bō ꝑs ītelligit eē aīatus: q̃ itelligat eē a deo: ⁊ deus ꝑs ītelligit ens: q̃ nō creatiuus: ꝑ ergo ꝑs respicit re^us^ ꝑnitatis q̃ ꝓstituit q̃ igenitū. ¶ Ad 4^m^ dico q̃ habitudo ad ꝓza pōt cōcedi ꝓz q̃ habitudo ad posteriozā. si habitudo ad posteriozā nō ꝓstituit fundamētū vtriusqz: mō bic habitudo ad filiū ꝓstituit: bitudo aūt ad ꝑs nō. g̃ tē. Sil'r dato q̃ eēt vez: adhuc tī nō bret ꝓpositū: qz ingenitū nō est habitudo ad ꝑs: sed negaº habitudinis ad ꝑs: ⁊ ideo non valet argu^m^, nec ꝓbat q̃ ingenituz ꝑcedat ꝑnitatē. ¶ Ad argumētū patet. Qō. III.

Vtrum ingenitū ⁊ innascibilitas sint extrema oppōnis ꝓpriatiue. ¶ Dic ꝓmo videndum est si ꝓnatio est alia oppositio a ꝫdictione formaliter. ¶ 2° si ꝓnatiue opposita sint incōpossibilia. ¶ 3°de quesito. vtrum sint extrema talia.

Quantū ad ꝑ^m^ dicunt aliqui q̃ sic: qz oppō sicut qōdā genus diuidit in illas 4.or oppositiones tanḡ in spēs diuersas: cuiz q̃ ꝓnatiue opposita ⁊ ꝫdictozie sint due spēs oppōnis: relinqtur q̃ distinguūt formaliter. ¶ Sz ꝫ. Qñ sunt aliq̃ duo. q̃z vnū nō addit ad aliud nisi illud qō est eꝫ rōnē formalē vtriusqz illa formaliter nō differunt: ſz ꝓnatio nō addit ad negationē nisi vel subm vel aptitudinē nālē: q̃z neutrū est de rōne formali ei⁹. g̃ tē. Ma. ꝑz. ⁊ minoꝫ quātū ad vnā partē. ſ. q̃ ꝓnatō nō addit ad negōnē nisi illa duo. ¶ Nūc declaro q̃ neutrū illoꝫ est de rōne foꝛ^li^ ꝓnōnis vel negationis. Bꝫ ꝑz boc. cecitas enim ⁊ visus ex rōne foꝛ^li^ coꝫ opponunt: ſz nec subm nec bitudo nālis sic opponiſ visui: qz visus stat cū vtroq̃z. g̃ nō ſūt de rōne foꝛ^li^ ꝓnōnis. ¶ Cōfirmaſ. Nā eꝫma ꝫdictionis dicunt de extremis ꝓna^te^ in ꝑ mō dōi ꝑ se: qz ꝓnatiuū est foꝛ^ne^ negatiuū: ⁊ positiuū est affir^mm^. g̃ tē. Dico g̃ q̃ non distinguunt nisi extrinsece. vtpote ꝑ subm ⁊ aptitudinē.

Quantū ad 2^m^ videndū est si ꝓnatiue oppo^ta^ sint incōpoſ'ia. Dicūt aliq̃ q̃ nō: qz stant sil: sic ꝑz in luna. Lux enim lune stat cū tenebra. ¶ Dicunt g̃ isti q̃ nō sunt incōpoſ'ia ex rōnib⁹ formalib⁹ coꝫ: qz tūc in q̃cūqz g̃du repugnarēt: ⁊ sic q̃tūcunqz minima lux nō posset eē cū q̃licūqz tenebra. nō g̃ repugnant ex rōnib⁹ foꝛalib⁹ coꝫ: ſz solū sunt icōpoſ'ia ex g̃du: vtpote lux valde ītēsa nō stat cū tenebra. ¶ Contra B arguo 4ꝫ. ꝑ sic. Cōtradictozia ex suis rōnib⁹ foꝛalib⁹ repugnāt ⁊ sunt icōpoſ'ia: ſz ꝓnatiue oppo^ta^ q̃tū ad rōnes foꝛales non dīnt a ꝫdictozia: vt ostēſuz est. g̃ tē. ¶ 2° sic. Qđ ex sua rōne foꝛali excludit aliud illa ſt icōpoſ'ia: ſz ꝓnō ex sua rōne foꝛali excludit positiuuz: sic cecitas ex sua rōne foꝛali excludit visum. g̃ tē. ¶ 3° sic. Cōtraria ex suis rōnib⁹ foꝛalib⁹ repugnant ⁊ ꝫziant. g̃ multo magis ꝓnatiue opposita. ꝙntia ꝑz. qz magis sunt incōpoſſibilia ꝓnatiue oppo^ta^ q̃ ꝫzia. añs ꝑz ex diffōnib⁹ ꝫzioꝝ. ¶ 4.° Relatiue opposita ex suis relonib⁹ formalibus opponunt: g̃ m'to magis prīnatiue opposita. ꝑz ꝙntia: qz illa magis opponunt q̃ ista. Dico g̃ q̃ habent incōpossibilitatē ex rōnibus formalib⁹ coꝫ. ¶ Sed ꝫ boc-

E

Ddia positiuoꝫ ⁊ negatiuū notabilis.

Respect^s^ ad posteri⁹ ⁊ posteriozes esse differunt.

Bitudo ad posteriora ꝑcedit bitudinē ad ꝓza ⁊ qſi: vel saltez negōnē bitudis ad ꝓza.

F

1.arti.

Oꝫ. alioꝫ. Dūs Sco. in postꝙntio. Impugnatio

G

Oꝫ. ꝓpria. Lōclo negatiua satis singularis. 2.arti.

Oꝫ. alioꝫ. ap parens.

H

Incōpoſ'ia duplicia.

Impug° 4ꝫ.

Oꝫ. ꝓpa fm vnū modum dicendi.

I

Cōclusio affirmatiua. Obiicit nota ter.

Mobilis doctrina de cōpossibilitate & incōpossibilitate formę & priuationis. Impugnatio 4ę nobilis.

A.l. illo gradu

K

L

Priuatio pōt coparari ad duo in formis intrinsicis. Applica in simili ea q̄ dicit hic ad formas extrinsecas vt scis.

Resolo singulariter obiecta nō tāda sm aliq̄ modū dicēdi

Cōcedi & negari pōt tenebra de nocte.

M

Secus est de actu virtuali. & potētia formali.

Dubiū.

argūto sic. Accipio habitū intellectualē q̄ pōt augeri vt/
pote scīa vel sapientia: ista nō būt ꝓportionē: sed solū būt
priuatiue oppōnē: sic būs .5. gradus scie pcise: & sit aptꝰ
natus hic sextū: certū est q̄ est ꝑfectus sexto: bz q̄ simul
sciam & ꝑfectionē scie. ¶ 2° b idē appet in formis sensi/
bilibꝫ. Q̄n. n. aqua est frigida simplr nihil bz de calidi/
tate: q̄n aūt bz tm̄. 5. gradus caret alys gnqz: & sic bz gra/
dū aliquē formę & ꝑfectionē alicuꝰ gradus. ¶ R̄ndeť
q̄ glibet gradus est incōpossibilis sue ꝑfectioni: sicut to
ta forꝰ ꝑfectioni totiꝰ: & ita nō sunt sil forꝰ & ꝑfectio sibi
opposita: sed forꝰ vna stat cū ꝑfectione nō illiꝰ forme q̄
est in subo: 5z alteriꝰ. ¶ Sed ꝫ hoc arguo 4.r. ꝑ sic. Q̄n
cūqz aliq̄ nā specifica saluat in aliquo gradu: q̄ q̄d re/
pugnat sibi �sm suā rōnē formalē: repugnat sibi in illo
gradu: 5z nā specifica �sm suā rōnē formalē est incōpos/
sibilis ꝑfectioni q̄ opponiť nāe: g̃ in oī gradu nō poterit
stare cū ꝑfectione nāe. ¶ 2° sic. Q̄n aliqua sunt eiusdez
rōnis: cuicūqz vnū est incōpossibile 5z suā rōnē formalē:
& alterū: 5z isti gradus acq̄siti & acq̄sibiles sunt eiusdem
rōnis formalis. g̃ ꝑfectio q̄ incōpossibilis est gradui acq̄si
bili: erit ēt incōpossibilis gradui acq̄sito. ¶ 3°. Q̄n aliq̄
sunt eiusdē spēi si aliq̄d repugnat vni q̄ nō alteri. hoc
nō est ꝓ rōnē specificā eis cōem: sed tu dicis q̄ vnꝰ gra/
dus. 5. acq̄situs est cōpossibilis ꝑfectioni alteriꝰ cui non
est cōpossibilis gradus acq̄situs: g̃ hoc nō erit ex rōne
formali: 5z aliunde. ¶ 4°. Q̄ cōperit aliqb̄ eiusdē rō/
nis ꝑ posteriora nā specifica: nō ꝓuenit eis ꝑ ipsa: 5z nām
specificā: sed ista repugnātia cōperit istis ex posterio/
ribus ipsa nā specifica: vtpote ex gradu intenso & remis/
so: intēsio aūt & remissio sunt posteriora ipsa nā specifi
ca. g̃ ꝛc. ¶ Dico g̃ tāḡ cōuictus per istas rōnes: q̄ q̄n/
cūqz bz gradus alicuius formę intensibilis: nō pōt ibi
bz ꝑfectio alteriꝰ gradus �sm rōnē formalē: q̄ illa ꝑfec
tio eodē mō esset incōpossibilis ꝓ eodē gradu: non stat g̃
ꝑfectio respectu nāe specifice: 5z respectu gradus pcise:
& hoc rōne hecceitatis: q̄ hic gradus distinguiť ab alio
gradu: & est ꝑfectio q̄dā q̄titatis vtutis q̄ acgriť: nō na/
ture. ¶ Per hoc rn̄deť ad rōnē factā ꝑ alia opinione.
q̄ ꝑfectiue opposita nunq̄ sunt cōpossibilia. Un̄ ꝑfectio
respiciens nām nūq̄ stat cū nā in quocūqz gradu quā/
tūcūqz minimo ponat: nec ēt ꝑfectio respiciēs gradum
rōne illiꝰ q̄ addit gradus supra nām est illi cōpossibi/
lis: tm̄ cū nā in vno gradu bn̄ stat ꝑfectio ad aliū gradū:
q̄ cū alio gradu aliq̄d est quo distinguiť a ꝑ: q̄ nō ꝓ/
fuit cū ꝑ: nō opponiť g̃ illa ꝑfectio forc. Q̄ confirmat 2°.
¶ Prio sic. Mobile bns̄ totā nām specificā nō potest
moueri ad cā: q̄ nihil pōt moueri ad illud q̄ iā bz: q̄
pfecte habitu cessat motꝰ: 5z bns̄ vnū gradū formę albe/
dinis vel cuiuscūqz formę augmētabilis bz totaz nām
specificā formę illiꝰ: q̄ tota diffō formę illiꝰ vē saluať
in nā que est in vno gradu: ergo nō pōt moueri ad illā.
& ꝑ oēs ꝑfectio existens cū vno gradu nō opponiť nāe
specifice. ¶ 2° impoſe est idē sil eē in actu & in potētia
formali reu eiusdē. 5z bns̄ vnū gradū formę est in actu
ꝼm totā nām specificā. g̃ nō est in poa ad illā. esset autē
in poa si bēret ꝑfectionē illiꝰ. g̃ ꝛc. ¶ Sz remanet diffi.
de nocte: q̄ in nocte ꝓcedit cōiter tenebra: & tm̄ aliq̄ lux
est. Dico q̄ si tenebra sumať formalr ꝑ carentia lucis
vel formę lucis. Sic dico q̄ quantūcūqz lux in nocte
ponať minima nihil erit de tenebra: q̄ in q̄tacūqz lu/
ce saluať natura lucis: que est incompossibilis sue ꝑfec
tioni. ¶ Si aūt accipiatur tenebra ꝓ ꝑfectione ma/
ioris gradus lucis: pōt ꝓcedi q̄ ibi est tenebra: q̄ priua
tio maioris gradus lucis: nō tamen ratione lucis: 5z rō/
ne additi ad lucem quo distinguūtur illi gradus: & hoc
ꝓmo respicit priuatio.

N

3. articu.

1. articu. Opio alioꝝ. In pⁿ° sen. caꝰ. de ꝑfec.

Impugnatio duplex.

O

Oplo ꝑ

2. articu. Opio alioꝝ. Impugnatio duplex.

Regula.

P

Obꝫ. ꝑpria. Nec oppōnū est pāri q̄ maioꝝ. videť notanter. Q̄ Ꝺdictio & maxia oppō.

Obiicit 4°.

Q

Qualr saluatur contradictio in aliis oppōnib⁹.

Notabilis solutio vbiqz. Regula ḡnalis

Quātuz ad 3ᵐ q̄ fuit q̄situ. vtrū. s. ingenitū & ina/
scibile sint extrema ꝑtatiue oppoᵗᵃ. ꝓ3
q̄d dom est: q̄ negones sunt in aliq̄: in q̄ inuenť aliq̄ rō:
cui ex se nō repugnat oppositū. ¶ Questio. IIII.

VTrum Ingenitū & inascibile sint ex/
trema Ꝺdictiōis. ¶ Dic ꝓ vi
dēdū est si Ꝺdictio est ꝑma oppō iter alias
species oppōnis. 2°. Utruz maior vel mi
nor oppositio. 3° de questo.

Quātuz ad pm̄ dicit aliq̄ q̄ relatiua oppō est ꝑ.
& B ꝓbat sic. Illud est ꝑus aliq̄ a quo nō
quertiť subsistēdi ꝓtia: 5z oīs oppō est relo vel habitu
do. Oppō enim ex suo ꝛcepru est ad aliud: nō tm̄ eō. 5. q̄
oīs relo sit oppō relatiua: g̃ oppō respectiua est ꝑma.
¶ Sed istud stare nō pōt. Prio q̄ illa oppō est ꝓor cu
ius extrema sunt ꝓora: 5z extrema Ꝺdictionis sunt ꝓora
oīb⁹ extremis alioꝝ oppōnū: q̄ affirmatio & negaᵒ ens
& nō ens que sūt ꝓora oībus alys. g̃ ꝛc. ¶ Scdo sic. Il
la est ꝑior oppō que pōt ab alys separi & nō eō. 5z deꝰ
subm pōt facere sine vtroq̄z tm reuc oppositoꝝ q̄s con
trarie oppositoꝝ. nō aūt pōt facere sine altero Ꝺicto/
rioꝝ. g̃ ꝓtradictio est ꝑior oppō q̄s sit aliqua aliarum.
Maior & minor sunt de se manifeste. Dico ergo q̄ op/
positio Ꝺdictoria est simpliciter ꝑma.

Nunc videdum est de scdo. Utrū sit minima vel
maxima. ¶ Dicūt aliq̄ q̄d sit minima: q̄ est
habitudo cuius extremū nō est. Alie aūt būt extrema.
¶ Cōtra. Q̄n aliq̄d cōe imediate diuidit magis oppo
nunť imediate diuidētia q̄s cōtēta sub altero diuiden/
tiū. Ex ista sequit q̄ magis opponit diuisum & suū op/
positū q̄s diuidēta & diuisiuz iter se: 5z ens & nō ens ime
diate opponunť: g̃ plus opponent q̄s ꝓtenta sub ente. s.
Ꝺria vel respectiua. ¶ 2°. que se totis opponunť magis
opponunť q̄s que aliqb⁹ coꝝ: sicut que se totis differūt
magis differūt q̄s diuersa que in aliquo ꝓueniūt: 5z Ꝺdi
ctoria se totis opponunť: nō Ꝺria nec relatiua: q̄ in aliq̄
ꝓueniūt. g̃ ꝛc. ¶ Dico ergo q̄ minima est relatiua. 2°
Ꝺria: q̄ habēt idē genus. 3° ꝑtiua: q̄ habēt idē sub/
iectū. ¶ Cōtradictoria aūt est maxima: q̄ nihil cōe ha
bēt: q̄ ꝓbať 4.r. Prio. q̄ sola poᵗ diuina accipit per
cōparationē ad Ꝺdictoria: q̄ pōt aliqd educere de non
ente ad ens: iō ꝓcludiť ifinita. ¶ 2°. q̄ deus pōt facere
subm sine vtroq̄z extremoꝝ Ꝺrietatis & relonis. nō aūt
Ꝺdictionis. g̃ est maior. nā nunq̄ sūt simul vera: nec si
mul falsa. alie aūt simul pūt ad minus eē false. ¶ 3°. q̄
illud soluz dicit ipossibile q̄ iplicat Ꝺdictionē. ¶ 4°.
q̄ termini oppositi ꝑmo ꝑn° sunt in infinitū distantes:
& ꝓpositio ex eis formata est falsissima: sicut sua oppo/
sita est verissima. ¶ Cōtra q̄drupliciter. Primo. q̄ cō
tradictoria saluant in minime distātib⁹. g̃ ex se nō ma
xime distāt. ¶ 2°. q̄ ꝑ cōparationē ad diuersa possunt
ꝓtradictoria simul eē: nō aūt Ꝺria. g̃ ꝛc. ¶ 3°. q̄ sūt ma
xime imediata. g̃ minus distātia. ¶ 4°. q̄ ꝛcluditur in
oībus alys oppōnib⁹ que se bn̄ ꝑ additionē ad illaz. g̃
est minor. ¶ Ad ꝑmū dico/ q̄ nō saluať in alys q̄ditatiue: 5z solū denoīatiue: & ꝓ hoc nō sequiť ꝓpositus.
¶ Ad scm dico/ q̄ simile Petro: & nō simile Mauri/
tio nō sunt ꝓtradictoria. ió nō valet. ¶ Ad 3ᵐ dico/ q̄
est ad oppositū. In oībus enim oppositis imediatis vnū
semꝑ est cōiunctū cū nō esse alterius. in mediatis aūt
nō sic. & ideo maximā distantiā bn̄t imediata & maxi
mā inimicitiā. ¶ Ad 4.m dico sicut ad ꝑmū/ q̄ cōtradi
ctio nō includit q̄ditatiue in alys: sed denominatiue
tm̄: sicut homo denominatiue est nō assinus: nō aūt q̄
ditatiue: & ideo nō valet. ¶ Quantū ad 3ᵐ. s. de quesi
to ꝑs q̄d dicendū sit per ea que dicta sunt ꝛc.

A

¶ Distinctio. XXIX. ¶ Questio. I.

Est preterea aliud nomen ꝛc.

Circa distinctionē. 29. vbi magr̃ tra/
ctat de relone principy. ¶ Ad
euidētiā istiꝰ māe quero multas q̄nes.
¶ Primo. vtr relo sit aliquid. Q̄ nō.
ga nō est q̄d ꝼm Augu. 5. de tri. g̃ non est
aliq̄d. ¶ Cōtra. Jn codē q̄n dicim̄ ꝓes
ingenitū. dicim̄ q̄d nō sit. g̃ oppositus
genitū dicit aliq̄d. ¶ Dic introducunť 4.or declarāda.
Primū q̄d sit relo in gnāli. 2° q̄ sunt ꝓprietates relo/
nis. 3° quot sunt modi relonū. 4° si relo est ens in aīa
vel extra aīam. Deinde ad questitum.

La 6. & alibi. A.l. ꝺ ingenitū dicit q̄d nō est ens q̄ ens dicit aliq̄d Sermo copio sus de relone in plib⁹. q. fin gulariſſime. 1. arti. Relo q̄d.

B

La. 5. & alibi. Ꝓ3. 2. posſe. 6. topic. & ſ. metā. & alibi. Potētia diuiſo entis. Vide Sco. 5. metā. excellentiſſime ad ꝓpoſitum. Jn ꝑdicamēto. c. ꝺ relone A.l. ad aliud Obiicit 4°.

Quantū ad pm̄ dico iuxta dcm̄ beati Aug. 5. ꝺ tri.
q̄ relo est ens ad aliud. Ista autez diffō
declať ꝑ ꝑ viā diuisiōis sic alie diffones. Nā ꝑ viā diui/
sionis diffones ingrunť. ens aūt diuidit ꝑ sui diuisiue in
ens ad se: & in ens ad aliud: relo nō est ens ad se: g̃ ē ens
ad aliud. ¶ 2° b idē declať ex iterptatiōe vocabuli 5z
phos q̄ vocāt relonē ad aliq̄d. illō aliq̄d nō est ipsaruz
relo: g̃ est ad aliō bns̄ modū termini eiꝰ. ¶ Cōtra istō
instať 4°. ꝑ sic. Nā cālitas est ad aliud. 5z deus est cā: &
ꝑ nis cālitas vā est i eo reu oiuz. g̃ i deo ē aliq̄d ad aliō.
5z qō est ad aliud est relo ꝼm dicta: g̃ in deo est vā relo
ad eē. & sic est cā realis. ita erit relo realis. ¶ 2°. Risibi
litas vē eē ad aliō. s. ad actū ridēdi: 5z nō est relo: q̄ bō
est risibilis dato q̄ nō rideat: nec sit actu ridēdi: & tunc
relo esset sine termino: q̄ est Ꝺrōnē relonis: cū g̃ sit ad
aliō & nō est relo. diffō nō erit bona. Eodē mō de mā.
¶ 3° ipoſe est q̄ ꝑceptꝰ absolutꝰ ꝛcludat in rōne rela/
tionis: 5z ens bz cōceptū absoᵐ. g̃ nō pōt ꝛcludi in rōne re/
latiui. Maior est nota. Mi. ꝑs: q̄ ens pōt cōcipi nullo
alio ꝛtellecto. g̃ est absolutū: & ꝑ nis diffō relonis ꝑ ens
nō erit bona. ¶ 4°. Rō formalis relonis per te, est ad
aliud. rō formalis entis nō est ad aliud: g̃ rō formalis
relonis nō est ens. Minor ꝓbať: q̄ diuisiuz nō est for/
malr aliq̄ō diuidētiū: sed ens diuidit ꝑ absoᵐ & respe/
ctiuū: g̃ nō est forālr respectiuū. ¶ Ad ꝑm̄ vī dom̄ q̄ re
latio pōt esse sine termino. Dico g̃ q̄ duplex est relo in
vli. s. actualis & fundamētalis. cālitas q̄ est in deo reu il/
loz q̄ sunt extra nō est relo actualis: 5z solū fundamen/
talis. ¶ Sz ꝺ. Jsta relo fundamētalis aut est ad se: aut
ad aliud: nō vī esse ad se. cālitas enim est reu alicuꝰ cau/
sabilis. g̃ vī q̄ sit ad aliud. Dico q̄ ex sua qditate est
ad terminū: tm̄ q̄ fundamētalis nō regrit terminū nisi
in potētia. Uel pōt dici q̄ abstrahit ab esse ad se: & ab
esse ad aliud. si accipiant vniformiter & actualr. qd tm̄
sit de b patebit iferi⁹ in qōne de respectu fundamētali.
¶ Ad zᵐ de risibilitate dom̄ est eodē mō q̄ nō est re/
spectus actualis. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ ens nō bz cōceptum
absolutū nec respectiuū: sed abstrahit ab vtroq̄z sic di/
uisiuz a suis diuidētib⁹: sic suba a corporeo & icorporeo.
¶ Ad ꝓbationē q̄n dr̃ q̄ pōt itelligi ꝑ se nullo ītellecto
alio. Dico q̄ illō nō tm̄ cōpetit absoluto q̄ diuidať ex
opposito Ꝺ respectiuū: 5z ēt cōpetit illi qō ꝼm suā rōnez
formalē nō est ad aliō: 5z abstrahit: sic oē diuisiuz a suis
diuidentib⁹: ita q̄ illō indifferēs pōt intelligi nullo alio
intellecto. ¶ Ad 4.m pōt dici dupl'r. Uno' q̄ ens nō dr̃
qditatiue de relone: 5z solū eo mō q̄ supi⁹ fuit dictuz:
sicut: gen⁹ de ꝺria: q̄ dato q̄ sic: tūc relo nō eēt ad aliō
ꝼm se totā: 5z ꝼm rōnē specificā tm̄. Aliter aūt pōt dicē
q̄ nō vult tenere illā viā: q̄ sic hō ex rōne specifica est
hō: & nō ꝑ multa incluſa in eⁱ qditate: sic relo 5z suaz
rōnē specificā est ad aliud: 5z oīa sua ꝓora ītrinseca nō
sint ad aliō. Ex ista diffone sequiť vna regula vlis. s. q̄

nihil ad seipsum referť: q̄ patet ex hoc: nam per dicta
relo est ad aliud. g̃ illud ad q̄ referť est aliud. ¶ Ex
ista aūt regula ītroducunť 4.or ꝓnes determinate. Pri
ma est Augu. ꝑ de tri. Nulla res seipsam gignit: q̄ oīs
relo est ad aliud. ꝓducens referť ad ꝓductū: g̃ ꝓductū
est aliud a ꝓducēte. ¶ 2ª q̄ idē nō pōt agere in seipz:
nec mouere seipsuz: q̄ tam agēs q̄ mouens referunť:
vnū ad passuz: aliud ad motū: g̃ cū relo sit ad aliud di/
stinctū: opz q̄ passum differat ab agēte & motuz a mo/
uente. ¶ 3ª ꝑ q̄ excedens nec̄io distinguiť ab excesso:
q̄ excedens & excessuz referunť rōne ineq̄litatis. & per
ꝓnis vnū ab alio distinguiť: & nō solū est nō idētitas: 5z
alietas q̄dā ex quo relo regrit termini alietatez. ¶ Ex
ista ꝓne segť euidēter q̄ eēn̄ & ꝓprietas aliq̄ mō distī/
guunť: q̄ excedens distinguiť ab excesso: sed essentia
diuina excedit ꝓprietatē. g̃ eēntia diuina distinguitur
aliquo mō a ꝓprietate. ¶ 4ª ꝑ q̄ cōe distinguiť a ꝓ.
prio. Nā cōmune referť ad ꝓprium. g̃ distinguiť a ꝓpo.
Ex hoc formeť syll's de eēntia & relone. Omne cōe di/
stinguiť a proprio: sed eēntia diuina est cōis: & relo ꝓ/
pria: g̃ essentia diuina distinguiť a relone. Intelligēdū
tm̄ ad euidētia istoꝝ q̄ 4.or sunt rōnes a seinuicē abstra
hētes. Pria est rō relatiuis: qua abstrahit rō relonis.
q̄ q̄ō referť relone referť. g̃ cā formalis relatiui īquā/
tū relatiuū est relo: sed oīs cā formalis abstrahit ab co
cuius est cā formalis. g̃ rō formalis relonis abstrahit a
relatiuo: rō g̃ relatiui est ꝑma. rō relonis est 2ª. 3ª que
abstrahit a rone relonis est rō respectus accipiēdo ꝓ/
prie relonē pro illa que est in gne relonis. ꝑs: q̄ respe/
ctus inuenť in deo: nō tm̄ relo. ¶ 2° ꝑs b ides: q̄ illud
q̄ est cōe ad mlta ꝑtia abstrahit ab illo q̄ est in vno
illoꝝ: sed respectus est cōis ad multa ꝑdicamēta: q̄ ad
septē: q̄ pro nūc suppono. & ꝑs satis ex rōnib⁹ diffinitis
coꝝ. Relatio aūt ꝓprie sumpta est ꝑcise in vno illoꝝ
septē. g̃ rō respectus abstrahit a relone ꝓprie sumpta.
¶ 4ª rō que abstrahit a respectu est habitudo. Habi
tudo enim abstrahit a respectu: habitudo enim est inter
diffinitionē & diffinitū: nō tm̄ relo ponit inter ea. Sil'r
ponim⁹ multas habitudines inter ꝑfectiones diuinas:
que nō sunt relones. ¶ Ex istis apparet q̄ 5z sit habi
tudo inter essentiaz & relonem alietatis & ineq̄litatis &
multe tales: nō tm̄ est inter ea relo. Sil'r de oībus alys
exceptis personis que sunt in diuinis.

E

Cōclo 4°. A.l. demonstrabileo. Cap. 1.

Caste ꝓ sco. b

Cozrelariuz.

Caste ꝺclara.

F

Inferius. 1. relatiuū. 2. relatio. 3. respectus. 4. habitudo. Supertius. Ordo nōdū. Uide tm̄ Sco. vbi. 5.

G

Secundum ingrendū est de ꝓprietatibus re/
lationis: & hic dico 5z Aug. in suis
cathegoriis/ q̄ q̄tuor sunt ꝓprietates. ¶ Prima est/ q̄
ꝓpriū est relōi q̄ cointelligať cū suo termino. Oē enī
q̄ō est ad se: vel gnāliť sumēdo: q̄ nō est ad aliud: pōt
itelligi nullo alio cointellecto. relo aūt si debeat itelligi
nec̄io regrit suū terminū cōitelligi. ¶ 2ª ꝓprietas est.
q̄ oīa relatiua dicunť ad cōuertētiā. Dāc ponit Aug.
5. de tri. vbi declat de ꝑsonis q̄uo dr̃ ad cōuertētiam.
¶ 3ª est q̄ relatiue oppositi sunt in eodē susceptibili ꝑ
cōparationē ad diuersa: q̄ pōt. a. esse sil'e. b. & dissile. c.
5z idē fundamētū: nō sic de alys oppositis. ¶ 4ª ꝓpe/
tas est modus ꝑdicationis. Recipit enī ꝑdicationē in
obliq̄: q̄ relo b ipm q̄ est alioꝝ est vel alteriⁿ: & sic ꝑ
dicatū diffinitiuū relonis ē in obliq̄: q̄ nō ꝓuenit alys:
itell'ndo de ꝑdicato ex⁹ genⁿ relonis. nō aūt de ꝑdicato
in gne. ¶ Cōtra istas ꝓperates arguit 4°. ¶ Prio ꝺ
ꝑam. Quicūqz itelligit actū videdi nec̄io coitelligit obz.
5z ꝺstat q̄ act⁹ videdi nō est relo: 5z absolutū: g̃ hoc non
est ꝓpriū relōi q̄ nō possit intelligi sine alio cointelle
cto. ¶ 2° ꝺ scdam sic. Creatura referť real'r ad deuz &
nō eō. Sil'r sciētia ad scibile & nō eō. g̃ cum ista sint coz
relatiua. yideť q̄ oībus relatiuis nō conueniat dici ad.

Cozrelariuz.

Ꝓprietas relonis 4ª.

H

Flora singulariſſime.

Obiicit 4°.

I

Ecce qō ārīs de actibus cognitis.

Vīs Sco. 13. q. quolibet. 2 alibi.

Sciam 7 scībile dici ad conuertētiā tenet.

K

Bonū 2ᵉ.

Tertium ingrēdū est. quot sunt modi relationū: 7 q̄tuz ad B dico q 4ᵒ distinctiones relōnis inueniunt in cōi. ¶ Prima est diuisio q̄ diuidit relō in relōnē fm eē 7 in relōnē fm dici. Intelligendo aūt p relatiua fm dici illa q̄ sunt aliozᵗ predicamētoz 7 fm se sunt absoluta. intelligunt tm cū habitudine ad aliud: sicut aīa. Iz sit qd absolutū 7 fuba: ipsa tm itelligit cū habitudine ad boīem: ita q̄ nō intelligo q̄ ista habitudo cointellecta cū aīa: 7 sic de alys: sit relō rōnis: 3z est vere realis. Relatiua aūt fm esse sunt q̄ fm totam nām suā 7 totū illud qō sunt: sunt in predicamēto relōnis: 7 sic intelligendo vt paternitas. ¶ 2ª diuisio relōnum est in relones rōnis que sunt ab aīa fabricate 7 in aīa obiectiue: 7 in relones q̄ nō sunt fabricate ab intellectu: sed sunt in rez nā circūscripta oī opōne intellectus. ¶ 3ª diuisio est in relones disq̄pantie que sunt alteriᵘ spēi in vtroq3 extremoz q̄ nēcio sunt inter extrema alterius 7 alteriᵘ rōnis. 7 in relones eq̄pantie q̄ sūt eiusdē rōnis in vtroq3 extremo. ¶ 4ª diuisio est in relationes suppōnis q̄ sunt p̄ncipaliozes: 7 in relones suppōnis: q̄ sūt iferiozes 7 minus p̄ncipales. Exēplū dñs 7 seruus. Sic g̃ patent iste 4ᵒʳ diuisiones relonis. ¶ 3z nunqd est inuenire diuisionē fm dici: 7 fm esse in alys predicamētis. Dico q̄ sic. sicut p3 in genere subē. Dīa enīz subalis quantū ad esse est in gīe subē: 7 tm fm dici est in gīe q̄litatis. Sil'r figura q̄ ponīt in gīe q̄litatis est solū fm dici in gīe q̄litatis: 7 fz esse in gīe relonis: qz est fozalis respecᵗ. Sil'r scia fm dici est in gīe relō nis. fm esse in p̄dicamēto q̄litatis. Ulterius ponīt alia distinctio: quā ponit doctoz de relonibᵘ: qz q̄dā sūt trāscendētes: q̄ nō sunt alicuiᵘ p̄dicamēti. Alie aūt sunt q̄ ponunt in p̄dicamēto. ¶ Sed notādū est de istis relonibᵘ trāscēdentibᵘ q̄ sunt 4ᵒʳ gīa relonū trāscēdētiū. ¶ p̄ᵐ genus est relonū illaz: q̄ queniunt enti inquātuz ens. s. vt abstrahit a p̄dicamētis 7 a passionibᵘ: 7 tales sunt habitudines ordinis 7 distōnis: que sunt inter ens 7 eiᵘ passiões. s. bonū vez 7 bz. ¶ 2ᵐ genᵘ est relonuz: qb' diuidit ens: sicut sunt relones idētitatis 7 diuersitatis. Idē. n. 7 diuersuz diuidūt ens. ¶ 3ᵐ genᵘ est relonū q̄ circūūt oēgenᵃ: sic supi⁹ 7 iferi⁹. Iste. n. sūt i oī gīe. ¶ 4ᵐ genus relonū trāscēdētiū est illaz q̄ sūt in deo: 7 breuiter de oibᵘ talibᵘ relonibᵘ talis regla datᵘr: q̄ oīs relo que nō est distincta realr a fundamēto vel subto est ex se trāscēdēs. Et bᵒ rō est: qz oīs relo q̄ est directe in gīe relonis: vel i aliq̄ alio gīe p se 7 directe ē accīs. relo aūt q̄ est cū fundamēto eadē realr nō potᵉ eē accidēs. ¶ Alia diuisio relonū quā ponit doctoz est: q̄ q̄daz sunt relones extrisecus aduenientes: 7 aliq̄ intrisecus aduenientes. Relones intrisecᵒ aduenientes sūt q̄ positis extremis inascunᵗ. Extrisecᵒ aduenientes nō inascunᵗ positis extremis absolute: imo stātibᵘ extremis i actu nō ponīt reᵘᵉ ille: 3z ponīt reᵘᵉ ille p nouā actionē posse acq ri sine absoluto. ¶ Sz 3 istā distōnē argᵗ 4ʳ. ¶ Prio sic. Nā vbi ponīt respcūs extrisecus aduenies: 7 tm posito cozpore 7 loco nēcio ponīt vbi. ¶ 2ᵒ idē p3 de qñ. posito. n. tpali 7 tpe nēcio ponīt qñ. ¶ 3ᵒ p3 idē de situ. Nā posito cozpe 7 eiᵒ ptibᵘ ponīt situs. ¶ 4ᵒ idē apparet de habitu. posito. n. cozpore 7 aliq̄ circa cozpᵘ statim inascīt habitᵒ: 7 ita iste relones erūt itrisecus aduenientes. ¶ Ad p̄ᵐ dico q̄ vbi nō innascīt posito termino 7 fundamēto. Nā si state cozpe 7 loco staret vbi: sequeretur q̄ nullū cozpᵘ posset mouer i: cū maneat idē cozpᵘ 7 idē locus: 7 sic semp māeret idē vbi. Motᵘ aūt nō pōt fieri nisi pp variationē vbi: g̃ si stat semp idē vbi 7 nullū acgrīt ipole est q̄ motᵘ sit. ¶ Sil'r dico ad 2ᵐ. Manēte. n. eadē re tpali 7 eodē tpe: transit res de qñ in qñ. ¶ Sil'r ad 3ᵐ dico q̄ manētibᵘ eisdē pribᵘ in terra locāte: 7 in lapide locato variaᵗ sitᵘ. ¶ Sil'r si arma circa cozpᵘ ponant nō nēcio ꝓsurgit hitus nisi sit ꝓscriptū armis. ¶ Sz hic sūt due diffi. Prima est. si oīs relo intrinsecus aduenies sit de gīe relonis. Doctoz nr vī dicere q̄ sic. ponēs dīam iter respectus de gīe relonis 7 alios respecᵗ ponit istā distinctionē. ¶ Contra B arguo 4ᵒ. Nā respecᵗ loci ad locatū est respecᵗ extrinsecus aduenies: 7 tm nō est in gīe vbi: qz vbi est respecᵗ locati ad locū. Nō vī aūt posse reduci nisi ad genᵘ relonis. g̃ 7c. ¶ 2ᵒ codē mō pōt argui de qñ. Respecᵗ. n. tpis ad rez tēporalē nō est in gīe qñ: qz respecᵗ ille q est de illo gīe qñ. est in re tpali ad ip̄m tps. Cōstat aūt q̄ non est itrisecus aduenies. ¶ 3ᵒ sic. Unio aīe ad cozpᵘ est respecᵗ extrisecus aduenies: 7 tm in nullo ponīt sez p̄ncipioz. ¶ 4ᵒ. Dē accīs: vt vī: nēcio ponīt in aliq̄ pūto: 3z nō apparet in aliq̄ alio posse poni vnio nāe humane ad vbū: g̃ est in pūto relonis. ¶ Ad p̄ᵐ dico q̄ 1z numerus pūtoz nō possit demarī: tm nō bonū est negare qō ab oībᵘ supponīt: 7 maxīe ab Aug. 7 iō negādo: 3z supponēdo dico q̄ oē relatiuū 7 oīs relo talis: de qb' est facta mētio: est in aliquo pūto qdditatiue: vel reductiue. ¶ Unī ad p̄ᵐ dico q̄ 1z iste respecᵗ q̄ est loci ad locatū nō sit de pūto vbi directe 7 qdditatiue: tm reductiue est in pūto vbi. ¶ Ad 2ᵐ codē mō dico q̄ respecᵗ ille tēporis ad rez tēporalē est reductiue in pūto qñ. 1z nō directe. ¶ Ad 3ᵐ de vnione dico q̄ 1z sit difficile: tm pōt dici q̄ reducīt ad pūtuz vbi pp pūtialitatē. ¶ Ad 4ᵐ dico de vnione nāe humāe ad verbū: 1z sit magnū diuinus. opꝰ videre 7 dicere dubitādo. si dicaᵗ q̄ reducīt ad vbi. nō vī incōueniēs: tm dico q̄ hoc est valde metaphorice dictū 7 ip̄ropꝛie. ¶ 2ᵒ diffi. Hñare 7 gīari: dicere 7 dici sunt de gīe relonis: 7 tm nō semp manēt manētibᵘ extremis: qō p3 maxime de gnōne: qz genitū q̄ diu est nō semp generaᵗ: 3z solū pro illo signo pro quo accipīt eē. ¶ Dico q̄ q̄tuor sunt gradus in respectibᵘ itrinsecus aduenientibᵘ. Prim⁹ est. illoz q cōsurgūt positis extremis de necessitate simplr: ita q̄ per quācūq3 potentiam oppositum nō pōt fieri: sicut sunt respectus

creature ad deū: qz sic nēcio ꝓsurgūt q̄ deᵒ nullo mō pōt facere gn creatura depēdeat ab eo. Alie sunt relones q̄ ꝓsurgūt nēcio necessitate solū fm gd: sic' sil'itudo. Pōt eni deᵒ vt iferi⁹ patebit 7 supra patuit: facere duo alba sine sil'itudīe: 7 iō 3z positis albis ꝓsurgat sil'itudo: tm oppositū pōt eē. Alie sūt q̄ nēcio ꝓsurgūt positis extremis: tm nō simplr 3z p̄uia aliq̄ disponē: sicut p̄nitas 7 filiatio: qz si deᵒ creasset me 7 patrē meū: nō fuissent respectus p̄nitatis 7 filiationis: 3z tm posito actu gīan di: nēcio ēsunt vna vel alia nēcitate. Alie sūt q̄ nēcio cō surgūt positis extremis nō in esse. p sp: 3z in esse in fieri: sic' gīatio q̄ est respectus p̄ducētis ad p̄ductū in fieri: posito p̄ducto in fieri: nēcio ꝓsurgit: 3z in eē nō stāt ille relones: nō sic aūt est de actione illa: q̄ ponīt respectus extrinsecus aduenientes: qz q̄tūcūq3 ponant extrema 7 approximent nō sequitur necessario relatio: 3z pōt oppositū euenire sicut p3 in Daniele de tribᵘ pueris: genare ergo 7 dicere sunt de gīe relonis: que ꝓsequuntur extrema solum in fieri

4ᵒ arti. **Quātū** ad 4ᵐ p̄nˡᵉ videndū est si relo sit ens in aīa: vel exᵗ aīaz. Introducunᵗ h̄ q̄tuor dicta solēniū doc. Primū est: q̄ oīs relo est ab aīa fabrᵗᵃ. 2ᵐ dictū est q̄ relones reales sūt ille ad quas fabrīcādas nō cōpellīt intell's. Relones aūt rōnis sūt ad quas fabricādas nō cōpellīt intell's. Extrema eni relonis realis cōpellūt intellectū ad cāndū p̄ceptū de relone illa: sicut duo alba de sil'itudine: nō sic de alys. ¶ 3ᵐ dictū est q̄ relones sub rōne originū manēt in diuinis: nō tm sub rōne relonis. ¶ 4ᵐ dictū est q̄ relo cōpellitiue ē ab aīa: materialr aūt siue fundamētalr est in re extra. ¶ Sz ista nō p̄nt stare. Jō 3 p̄ᵐ dictū arguo 4ʳ. ¶ Primo sic logicalr. Sicut ens diuidīt in ens in aīa 7 in ens exᵗ aīaz: ita relones reales 7 rōnis: sed prima diuisio nō pōt stare si ponāt oīa entia ab aīa fabricata. ergo nec secūda. ¶ 2ᵒ sic. Qñ aliq̄ diuisum est reale 7 exᵗ aīam: diuidētia sunt extra aīam: sed ens diuidīt in. x. predicamenta ens dico reale 7 exᵗ aīam: relo aūt est vnū. x. p̄dicamentoz: g̃ relo erit ens exᵗ aīam. ¶ Cōfirmaᵗ: qz. x. p̄dicaᵗᵉ sunt. x. rerū p̄ncipia. ¶ 3ᵒ arguīt physice sic. Illud qō cognoscīt p sensum est reale: 3z relo est bᵒ: nā distantia solis a terra est relatio quedā. Cōstat aūt q̄ pōt cognosci p sensum. ¶ Cōfirmaᵗ: qz oē intuitiue cognitū est i re: 3z ordo distātia 7 bᵒ sūt talia. ¶ 4ᵒ metaᶜᶜ sic. Ordinatio 7 decoz entiū nō est p̄cise in aīa: sed decoz entium ordo est: 7 ordo est relo q̄dā: ergo 7c. ¶ Similiter p̄ductio rei vī realis: aliogn intell's oīa p̄duceret: 3z p̄ductio rei est relo: suuz enīz esse est ad aliud. g̃ 7c. ¶ Sil'r theologice: si repugret relonibᵘ eē reales: tūc nulla relo esset realis: cū g̃ persone diuine ponanᵗ ꝓstitui relonibᵘ: ponerenᵗ ꝓstitui p entia rōnis: q̄ vī f'm. g̃ 7c. ¶ Cōtra 2ᵐ dictū q̄ est Petri aureoli arguo 4ʳ. ¶ Primo sic. Nullū obm cōpellit intellectū cognoscē tē solū abstractiue ad cognoscēdū que sibi insunt p accidēs: 3z multe relones sunt reales q̄ insunt fundamēto sine obo p accīs. g̃ 7c. maior vī manifesta: qz qua rōne vnū 7 aliud: 7 sic cū exᵗia 2ueniat p accīs: posset ītellectus abstractiue cognoscēs cognoscere vtrum obm existat vel nō existat. ¶ Sil'r repugnatiuū repugnat vni formiter. cū g̃ illa q̄ sunt p accīs varienᵗ: repugnatiuuz aliq̄ f'm repugnaret. Minor de se nota est. Nā colūne p accīs conuenit ei sursuz vel deorsum: 7 sic de multis alys relonibus. g̃ 7c. ¶ 2ᵒ 3z illud dictū. Illa habitudo q̄ cognoscīt illis extremis cognitis nēcio est realis: sed cognitis terminis p̄pōnis p se note cognoscīt habitudo nēcia 7 cōplo. g̃ iter eos erit relo realis. ¶ Contra 3ᵐ dictū qō ē e iusdē arguo sic. Dē illud cui cōpetit relationis diffinitio: 7 relonis p̄prietas est relo. 3z hꝰ est ozigo: p3 de diffōne supius data: p3 ēt discurrēdo per p̄prietates supi⁹ numeratas. g̃ ē relo. Si tm doctoz iste solēnis intendit dicere q̄ relatio que fit de genere relationis non sit in diuinis: credo q̄ verum dicit: quia nihil qō est in gīe est in diuinis. tm alicui qō est in deo cōpetit diffō relonis supius data. ¶ Cōtra 4ᵐ dictuz arguo 4ʳ. Primo sic. Nullū absolutū pōt esse de rōne diffinitiua relonis: accipiēdo rōnē diffinitiuā non illā que datᵘr p additamentum: 3z illā p̄opꝛy generis: 3z fm istud dictū oē qō est exᵗ est absolutū: vel si nō: bī ꝓpositū. g̃ nihil qō sit exᵗ erit de rōne diffinitiua relonis: 7 p ꝓs nō erit ꝓstitutiuū relonis: qz rō diffinitiua datᵘr per ꝓstimētia. ¶ 2ᵒ sic. Nullū absolutū pōt eē de qdditate relonis: 3z oē qō est exᵗ ē absolutū: vel si nō: bī ꝓpositū. g̃ si aliq̄d sit exᵗ nō poterit eē de qdditate relonis. Constat aūt q̄ si relo eēt ex ente in aīa 7 ente exᵗ qdditas relationis eēt ex istis duob⁹: sic' qdditas bois ex mā 7 forma. Maioz est de se nota. Prio: qz ex eo qō ad est: 7 ex eo qō est ad aliud nō constituīt aliq̄d vnū p se in aliq̄ gīe. Sil'r relo fm totū illud qō est: est ad aliud. g̃ nihil includit de eē ad se. ¶ 3ᵒ arguo p viam diuisionis sic. Quicqd est i rerū nā: vel est ad se: vel ad aliud. 3z fm te, qcqd est exᵗ est ad se. ergo relo nō erit aliquid eoruz q̄ sunt extra: 7 cū talibus repugnat esse in rerū nā: reloni repugnabit. ¶ 4ᵒ. Nā si hoc esset verū: tūc relo esset ens p̄hibitum: quia chimera ideo est ens p̄hibitum: quia est ex partibus incompossibilibus: sed magis sunt incōpossibilia ens reale 7 ens rōnis: q̄ bō capra 7 serpens. ergo magis erit p̄hibitum.

His visis dico ad qōnē qñ q̄rīt. Utz relo sit qd. Dico q̄ qd accipī 4ʳ. Primo vt distinguīt 3 ad aliquid. 2ᵒ vt distinguīt 3 modū. 3ᵒ vt distinguīt 3 ens in actu. Si p̄mo mō accipiᵗ: dico q̄ relo nō est qd illo mō accipiēdo qd. 2ᵒ mō dico q̄ est qd: qz qd dicit rōnē fozalē. 3ᵒ ēt mō dico q̄ ē qd: qz nō est ens p̄hibitū: 3z pōt eē sicut qdditas absoluta. Si āt 4ᵒ mō accipitur vt distinguīt 3 ens in actu. Dico q̄ sicut quidditas multoz absolutoz est aliq̄s in poᵗ: aliq̄s in actu: nec alterū sibi determinatur: ita qdditas relonis. ¶ Qō. II.

Secundo posito q̄ relo sit qd 7 i rez nā: q̄ro de ea in cōparatione ad fundamētū: 7 p̄. Quero vtrū relo differat realr a fūdamēto. Oz sic. Aug. de tri. Dē quod est ad aliud: est aliud ab eo quod relatiue dī. ¶ Contra p eundem. Si est aliquid p̄ter illud: ergo differt a seipso.

Hic dicūt aliqui ꝓcedētes q̄ relo est extra: q̄ relatio nō differt a suo fundamēto: quia duo alba sūt seipsis sīlia nullo addito: 7 bī realr. ¶ Sz 3 istud arguo q̄druplici via. Prio p viā ozigis cālitatis sic. Oīs effecᵗ differt realr a sua cā: cū nulla res seipsa cāre possit: ex p̄ de tri. 3z relo cū aduenīat de nouo fundamēto: 7 nulla cā māl' possit sibi assignari nisi illō in q̄ est. s. fundamētū: relingīt q̄ nēcio distinguet a suo fundamēto. ¶ Cōfirmaᵗ: qz nihil originat a seipso: 3z fozᵃ originat a mā: 7 relo/vt q̄dā forma: a fundamento vt a mā. ergo distinguīt. ¶ 2ᵒ p viā gnōnis sic. Qñ aliqua ita se bñt q̄ vnū p̄ducīt alio nō p̄ducto illa dīnt realiter: qz vnū est q̄ alterū nō est: 3z bᵒ sunt fundamētū 7 relo. g̃ fundamētū p̄ducīt: 7 relo nō. ¶ 3ᵒ p viā corruptionis sic. Qñ aliqua ita se bñt q̄ vnū corrumpiᵗur alio nō corrupto: illa differunt realiter. sed huiusmodi sunt fundamētū 7 relo: contingit enim relationem destrui totaliter remanente fundamento. g̃ 7c. ¶ 4ᵒ sic.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I per viam separationis: qz fundamentuz nō repugnat eē sine relone. sil'r oē accīs vī real'r differre a subo: cuz ab eo depēdeat: ſz relo est vere accīs: g̃ nō pōt eē idez cū fundamēto. ¶ Dicūt alig ad oia ista: q̄ qñ fūdamētū gīnat / oia ista gīnant. ſ. relones: z ſp manēt cū fūdamēto. Unī dicūt q̄ relo sil'itudinis q̄ est inter duas albedines dicit ynā albedinē aliā ꝓnotādo: ſz qñ extremū nō est: tūc ꝓnotatio nō ē: ĩō nō denoīat. ¶ Cōtra ħ: qz ista ꝓnotatio aut ē eadē cū ipsa albedīe totaľr: aut nō. ſi nō habeo ꝓpositū. ſi ſic. g̃ ſtāte albedine quātūcūq; alia albedo destruat illud ſtabit: z ſic extremo destructo stabit cōnotatio. ¶ Ad ħ dñt aliq̄ q̄ ꝓnota⁹ ista nō ē nisi ille due albedies: z ĩō dic̄ q̄ ꝓnotatio differt ab hac albedine p aliqd qō dic̄ vtrūq;. Uel sic. ſz sil'itudo differat realʳ ab albedīe vna p aliā: nō tñ a duab⁹ albedinibus sil' ſūptis. Idē dico de ꝓnotatiōe. ¶ Sz ꝫ ħ arguīt dupliʳ. ¶ Prīo sic. Quicḡd absolutū est in duab⁹ albedinib⁹ sil' exītib⁹: totū est in duab⁹ succedētib⁹ sibīuicez: ſz sil'itudo ē in duab⁹ albedīb⁹ sil' exītib⁹. g̃ erit in duabus succedētib⁹: ſz ħ est flm. g̃ sil'itudo dicet aliqd p̄ter duas albedines sil ſūptas: qz si nihil aliud diceret nisi duas albedines: z due albedines ita fuerūt quātuz ad oia absoluta q̄ fūt in duab⁹ albedīb⁹ successiuis: sic ꝑmanētib⁹: g̃ hī ꝓpositū. ¶ 2° sic. Quicḡd absolutum pōt de⁹ facē in duob⁹ ꝑmanētib⁹ absolutis: ꝑt in duobus absolutis succesſiue se hītib⁹: qz ꝑus nō variaī p posteri⁹. Duratio autem rei in po⁸ obtīua posterioz est ipſa re durāte: z ĩō si aliq̄ sint cōpossibilia ex se: tc̄ q̄tū; cūq; variet duratio q̄ ē posteriox poterūt sil' fieri: si g̃ fuit in eis relo qñ erunt duo alba sil: q̄ relo nihil dicit p̄ter duo absoluta duoz albоz. Eodē mō poterit deus facē q̄ relo sit iter ea: vt succesſiue se hītia: z sic albedo vere erit sil'is illi q̄ nūc nō est: ſz cras erit: qō ipsi negāt. ¶ Si dicas nō segt: ſz ibi regrit simultas q̄ non est. ¶ Cōtra. Aut sil'tas est aliqd p̄ter albedies: aut non. si nō. g̃ sic ꝑus de sil'itudie. si sic. aut absolutū: z ēt ꝑus. aut respectiuū: z tūc hī ꝓpositū. Dico g̃ q̄ relo actualis z fo⁹alis q̄ est de gīe relonis ē vna res realʳ distincta a fundamēto. Nō enī p̄m p̄n̄m ad sensum dz negari ꝑpter q̄scūq; ĩstātias q̄s facile est cuadē. oppm aūt repugnat p p̄n⁹ ad sensū. ¶ Sz ꝫ ħ ĩstat 4.ʳ: z p q̄ segt ꝓcessus in infiᵐ: qz due sil'itudines dñr sil'es: sic due albedines dñr sil'es cū eq̄liter sint eiusdē spēi: z alie dicent sil'es eodē mō sic pᶜ: g̃ ꝓcessus in ifiᵐ. ¶ 2° segt q̄ in eadē re erūt ifinite relones. Nā q̄cūq; res ad aliā cōparata: aut ē sil'is vel dissil'is: cū g̃ sint ifinite res distincte: q̄lbz illaz hēbit ad oēs alias relonē sil'itudis vel dissil'itudinis: z sic ifinitas. ¶ 3° sic. Nō enī vī q̄ oēm ré ab alia realʳ distinctā de⁹ facē posſet: cū g̃ relo sit vera res distincta realʳ a fūdamēto. vī q̄ de⁹ eā a fundamēto poterit ſepare: z sic p ſeipam facē. ¶ 4° sic. Prī⁹ pōt fieri sine posteriozi realʳ distincto: ſz due albedies realʳ distiguunt a sil'itudine q̄ ē iter eas: z sūt ꝑozes nāl'r ea. g̃ de⁹ pōt eas facē sine sil'itudie. z sic nō erūt sil'es. ¶ Ad p̄m dico sicut dicit doct. q̄ in talib⁹ est ponēdus status in 2°: ſz enī alba quo ad se dñr sil'ia: nō tñ similitudies similes: z ideo est status in secūdo: qz vel sunt similes ſeipſis: vel nō sunt ꝓpie sil'es: qz effectus formalis nō ꝑdicaī de sua cā formali: vt albū de albedine: z p ꝓns nec simile de sil'itudine. ¶ Ad 3ᵐ dico: q̄ nō apparet mihi magnū onus portādū hīe se ifinitas relones. Nā quelibet res q̄ est in vniuerso habet ordinem ad quāc̄q; aliā q̄ est in vniuerso: z cū forte sint infinita numero in vniuerso: q̄libet habebit infinitas relones ad infinita numero: hoc apparet in partib⁹ ꝓtinui quēvt dictū est de. 17. sunt infinite z distincte z vnite: in qualibet g̃

N fundanī respectus ad quālibet aliam: z sic in qualibet fundanī respect⁹ ifiniti: nec est incōueniēs nisi hūmōdi grossium itellectū. ¶ Ad 3ᵐ dico: q̄ oēm rē distinctam ab alia z ꝓzē de⁹ pōt separare: ſz posteriozē nō: ſ enī regrit ordo cētialis z necessari⁹: si est simplr necūs. Relatio āt est posterioz fundamēto. ¶ Ad 4ᵐ dico: q̄ de⁹ pt facē sine sil'itudine actuali z realʳ distincta duo alba. tñ ipsa remanēt sil'ia sil'itudine fundamētali: q̄ nō distiguīt realʳ ab eis: tñ nō sic ē de actuali. ¶ Sz ħ sūt alique diffi. ¶ Prīa: qz tūc si differret relo realʳ nō esset ita simplex albedo silis sic albedo p se: cui⁹ oppm cōiter dī. ¶ Dico q̄ dem̄tiue. ꝑbat q̄ ꝓ est vā: q̄ nō est ita simplex res: q̄ ꝓstituīt ex reb⁹ diuersoz generū: z ex reb⁹ realʳ differētib⁹: q̄rū vna sit in po⁸ ad aliā sic vna illaz: nec ꝓp ħ oz negari cōpositio si nō videaī ad ocu lū ħ poni cū alio vel in alio. ¶ 2ª diffi. qz tūc vī q̄ ad relonē possit eē mutatio. ¶ Dico q̄ ad relonē ēva mutatio: ſz tñ nō p se tertio mō: qz nisi aliqd aliud p̄us terminet motū ipsa nō p̄t terminare: z sic negāt auctores. ¶ 3ª di. si relo ꝑducīt ꝑductione sibi ꝓpria. Dico q̄ sic: z vere cātur: ſz nō p se mō ꝑducto fm po⁸ᵐ nāle: tñ p po⁸ᵐ dīnā posset p se terminare verā z realē ꝑductionē p se 3° mō. ¶ 4.ª diffi. qz si ponaī q̄ relo ꝑducīt: tunc vī q̄ agēs creatū poterit agē ī q̄tūcūq; distās: qz albo exīte rome si fiat albū in anglia cātur ista sil'itudo ī albo rome ac si nō distaret. ¶ Dico q̄ sic iferi⁹ oñdetur in agētib⁹ nālib⁹ z metaphoricis aliō z aliō est. Agētia enī physica ꝓcernūt sitū: z ĩō determinatā ꝓpingtatez: z talē q̄ vltra illā nō posſent effectū suū care. In metaphoricis āt nō ē sic: qz abstrahūt a situ: z ĩō nō regrunt determinatā approximationē: z p ꝓns p̄t agē in q̄tūcūq; distās: de numero taliū agētiū ē cāns relonē: z ĩō nullū icōueniēs est. ¶ Sz ex ħ segt q̄ moto vno oia mouebunt: z sic moto digito meo cābunt nouī re⁹ in oib⁹ q̄ sūt in vniuerso: z sic oia erūt mutata: qō vī satis magnū icōueniēs. ¶ Dico z cedo q̄ si aliqd mutat oz dinē oia q̄ sūt i vniuerso mutāt ordinē ad ipm: nec ē ħ magnū icōueniēs cū oia q̄ sūt i vniuerso sint adinuicez ordinata: z sic nouū ordinē hīt. ¶ Sz adhuc sunt aliq̄ dubia. Primū. Utrū relo posſit eē eadē cū fundamēto suo. Dico q̄ sic. qz in eēntialʳ ordinatis z realʳ distinctis de⁹ pt facē pus sine posteriozi: cū g̃ fūdamētū sit prius eēntialʳ sua relone: si oē fūdamētū eēt realʳ distinctuz a sua relone: de⁹ posſet oē fūdamētū a relone separe: ħ aūt est icōueniēs. g̃ opz q̄ aliq̄ fūdamētū sit z posſit eē idē cū relone. Assūptū. ſ. q̄ aliq̄ fundamētū est qō nō possit separi a sua relone. ꝑz in multis: sic creatura nō pōt separari a relatione cius ad deum: nec compositum a relatione quam hz ad mām z formam: ſz ecō trario. ſ. mā z forma p̄t a cōposito separari: tñ cōpositū nō. ¶ Silʳ inherētia accidētis nō absoluti: ſz respectiui nō pōt separari ab illo accidēte: z vlʳ fm doctoē oīs illa relo est inſepabilis a fundamēto: z p ꝓns eadez fūdamēto: cui. vz. fundamento repugnat ex se sine termino: sic ī oib⁹ istis exꝑlis ꝑz. ſ. ō creatura re⁹ dei: z sic de alys. ¶ 2ª dubiū. Dato q̄ nō oīs relo differat a fundamēto realʳ. Utrū fo⁹alʳ differat: vel sit idē. ¶ Dico q̄ vlʳ oīs relo fo⁹alʳ dīt a suo fūdamēto: qz si fūdaī ī absoluto: ꝑz q̄ absolutū z respectiuū cadūt sub opp⁹ᵗⁱᵒ dīys diuidētib⁹ ens ī relone: ꝑz q̄ fūdamētū itellʳ esse ī in, po⁸ ad relonē: z sic differt formalʳ. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Questio. III.

VTrum relo poterit fūdari in relone. Or nō fm Augu. Qō referī prius est ad se: ſz relo nō est ad se: ergo tc̄. ¶ Cōtra. Relo est ꝓstitutiua ꝓsone. oē aūt constitutiuū

A constitutiuū alicuius necessario: dicitur ad aliud. ergo relatio dicitur ad aliud.

Hic est intelligendū q̄ 4.ᵒʳ sunt gña relonū. Quedā nāq; sūt q̄ fundanī sup ynum ingtum vnū est. Alie sup plura: vt plura sunt. Alie sup potēriam actiuā z passiuā. Alie sup mensurā z mēsuratū. Prime sunt relones eqpantie: z iste diuidunī in tres relones: q̄ fundanī sup vnū in suba dñr idētitates: q̄ fundantur sup vnū in q̄titate dñr eq̄litates. Que vo fundanī sup vnū in q̄litate dñt sil'itudines. de oīb⁹ infra. Alie aūt q̄ fundanī sup pla: vt pla sunt: dñr relones disqpantie: z iste distinguunt p oppositū ad ꝑozes. Fūdate. n. in suba dñr diuersitates. Fundate in q̄titate dñr ineq̄litates: ſz fundate in q̄litate dñr dissil'itudies. ¶ Relones aūt q̄ fūdanī sup potēriā actiuā z passiuā sūt in duplici ōia. Quedā. n. sunt ītrinsecus aduenientes. ſ. relones ꝑducentis z ꝑducti: cāe z effect⁹. Quedā aūt extrinsec⁹ aduenientes. ſ. relones actiui ad passiuum motiui ad mobile. Relones vo mēsure z mēsurati sūt sic scie ad scibile: z ad istū modū reducīt ordo spēz tanq̄ ad p̄m pfectissimū gnis illaz spēz. In isto aūt mō sunt relones tñ in altero extremoz z non mutue. in alys aūt sunt mutue. ¶ Dis p̄missis sciēdū q̄ ī relonib⁹ p̄mi modi fundāt relones scōi modi. nā relones inter se distiguunt: z hñt ordinē adinuicem. sicut. n. suba prioz est q̄litate: ita relo subē prioz est relone in q̄litate. ordo aūt. ſ. ꝓzitas z posteriozitas z distinctio z tales relones sunt relones scōi modi. sunt. n. disqpantie z fundanī in plib⁹: vt pla sūt. Silʳ in bis q̄ sunt scōi modi fundanī ille q̄ sunt p̄mi. nā due sil'itudines sunt sil'es z ꝓformes z due ineq̄litates: z sic de alys. ¶ Relones aūt terty modi fundāntur supza relones p̄mi modi z 2ⁱ. qz ꝑducūt z causanī. Silʳ eꝫ. qz relones terty modi aliq̄ inueniunt cōformes z sil'es: sic due p̄nitates. aliq̄ aūt diffformes z dissimiles: sicut p̄nitas z filiatio. Jn q̄rtis aūt eodē mō ē: qz due relones mēsurati inueniunt: aliq̄ cōformes: z aliq̄ diffformes: z sic de omnibus alys.

Jstis visis ad questionē introducunt duo dicta negatiua aliq̄z doctoꝝ. ¶ Primum est. q̄ relo nō pōt fūdari imediate ī suba: qz iter subaz z relonē est mediū accīs absolutū: z sic pp impfectionē suā nō pōt fundari in suba. ¶ Sz ꝫ instat 4.ʳ. Prīo sic. Mā cū forma sunt cā oīum accītiū. est g̃ suba cā z accīs effect⁹: ſz cā dī ad aliqd: maxie in creaturis. re⁹ aūt causalitatis reducīt ad 2ᵐ modū: g̃ vī q̄ suba fundet relonē p se z imediate. ¶ 2° sic. Dē ꝓstitutū intrinsece ex aligb⁹ referī ad illa imediate: ex gb⁹ ꝓstituit: ſz cōpositū ꝓstituit ex mā z forma z ītrinsece cāī: g̃ referī tur imediate sine alio medio ad mās z formā. ¶ 3° sic. Mā z forma imediate vniunt: qz si mediāte aliq̄ accidēte. tūc nō vnirent nisi p accīs: z sic nō ꝓstituerēt aliqd p se vnū: ſz vnio est qdā re⁹. g̃ re⁹ vnioīs imediate in eis fundaī. ¶ 4.° sic. Suba ꝑz est accīte: ſz ꝑzitas est vē relo. g̃ zc̄. Silʳ vna suba fm ordinē eminētie est prioz z supioz altera: z alteri in ꝑfectiōe ineq̄lis. ista āt oīa relones ipozare vīr. g̃ zc̄. ¶ Dico g̃ q̄ in suba pōt fūdari aligs re⁹ vē z aliq̄ relo. Qō ꝓfirmo z⁹. ¶ Prīo sic. Nam irrōnabile vī q̄ due albedines hēant inter se ꝓformitatē: z q̄ nō hēant due subē eiusdē spēi. ſ. duo bomines. ¶ 2° qz si ꝑ impfectionē relonis nō posſet relatio fundari in suba: multo minus relo fundaretur in essentia dīna: z tñ ꝓcedit q̄ relones vē z reales z relones plures fundanī in eēn⁹ dīna. ¶ Sz ħ est vna diffi qz si suba hz ꝑzitatē re⁹ accītis absoluti q̄ sit re⁹: eadē rōne vī q̄ debeat hīe ꝑzitatē ad istā ꝑzitatē q̄ est vē accīs: z ite ꝫ ad aliā: z sic vī seq ꝓcessus in infinitū.

B

C

D

Dubium.

¶ Dico q̄ re⁹ accītis absoluti est prioritas actualis z formalis: z re⁹ istī⁹ ꝑzitatis nō est nisi ꝑzitas fundamētalis: ista aūt est passio. Cōtra subm est ꝑus passiōe: z sic vī q̄ adhuc ad illa ē ꝑzitas. ¶ Pōt g̃ dici q̄ ꝑzitatis nō ē ꝑzitas. ¶ 2ª diffi. qz si ꝑzitas nō ē ꝑzitas. ¶ 3ª diffi. qz si aliquoz aliquoꝝ est. q̄ relo nō pōt fundari ī relone. qz sic māe nō est mā: ſz foz⁹: sic relationis nō est relo: ſz ab⁹ nō enī videt gn ibi sit ꝓcessus in infiᵐ in relonib⁹. ¶ Sz ꝫ boc arguo 4.ʳ. Primo sic. Nā ita eiusdē rōnis sūt due relones eiusdem spēi. ſ. due p̄nitates: sic due albedines: ſz ista idētitas ē q̄daz relo: z in absolutis est realʳ distincta. g̃ iter duas p̄nitates erit idētitas. ¶ 2° sic. P̄nitas z filiatio vīr differe spē. ē g̃ iter eas diffformitas: sic g̃ iter duas p̄nitates ponīt ꝓformitas q̄ est vā relo: ita vī q̄ iter p̄nitatem z filiationē erit diffformitas q̄ est relo. ¶ 3° sic. Inter q̄cūq; est ordo in eis fundat relo: ſz iter idētitatē z eq̄litatē est ordo: sicut iter fundamēta: z sic inter relones dispatas erit fundare alias relones: qz ꝑus z posteri⁹. ¶ 4.° sic. Quecūq; distinguunt fundāt distōnē. distō enī est re⁹: sed relones adinuicē distinguunt: g̃ fundāt distōnē: z p ꝓns relo fundat in eis. Dico g̃ q̄ relo pōt eē fundamētū relonis: qō ꝓfirmat sic. ¶ Relo accītalis realʳ distincta a fundamēto est vere accīs: z vere iheret fundamēto: ſz oē qō inheret: iheret p inherētiaz q̄ est re⁹ fundatus in ipso. relo g̃ inherēs vere est fundamētū inherētie q̄ sibi incst. ¶ Sz ꝫ boc istat: qz iter duas ꝓformitates est ꝓformitas: z sic ꝓcessus in infiᵐ. Silʳ de diffformitate arguīt ꝓcessus in infinitū: silʳ ordinis est ordo: z distōnis est distō in ifinitū. ¶ Ad ista oia dico q̄ status est in 2°: qz ꝓformitates vel nō sunt ꝓformes: vel seipsis sūt ꝓformes: similʳ diffformitates seipsis diffformes sūt: silʳ ꝑzitas seipsa est ꝑo⁹: silʳ distīctio seipsa est distincta: z sic de oīb⁹ alys. ¶ Sz bic oziūtur due diffi. ¶ Prima de inherētia albedinis: qz inheret albedini: z pōt separari ab albedine: tūc accipio inherētiā ꝑª z terminat ad albedinē. g̃ nō sūt eedem. ¶ Dico sic ꝑus q̄ stat⁹ est in 2°: z q̄ñ dicis q̄ distincti sūt termini. Dico q̄ vez est fo⁹alʳ: ſz tñ sunt ynū realʳ. nō est ārt incōueniēs q̄ duo termini fo⁹alʳ distincti sint eiusdez rōnis: sic ēt sūt duo fūdamēta fo⁹alʳ distincta. ¶ 2ª diff. est de iherētia relonis: p iherētiā eni ipsa relo cōparat ad fundamētū: z p eē ad aliud cōparat ad terminum. ¶ Est g̃ dubiū: q̄ istarū habitudinū est magis intrinseca relonī: aut cōparatio ad fundamētū vl ad terminū. Dico q̄ habitudo ad terminū vel rō eēndi ad aliud est plus intima relonī q̄ habitudo ad fūdamētū q̄ est iherētia: z boc ꝓbo sic. Qñcūq; aliq̄ cōe diuidiī ꝑ duas dīias formales ꝑ quocūq; signo vna ꝓstituit z alia: sic ꝑ quocūq; signo cozporeū ꝓstituit cozpus: ꝑ eodē ĩcoz pozeū ꝓstituit spūm. diffō enī ꝓstituit ex gīe z dīia diuidēte: ſz ens diuidiī ꝑ absolutū respectiuū: z ꝑ eodez g̃ signo: ꝑ quo absolutū est ad se: ꝑ eodē relo siue respectiuū est ad aliud: ſz oē accīs absolutū ꝑus est nālʳ ad se q̄ sit in subto. ergo relo ꝑius erat ad aliud q̄ sit in fundamento. ¶ 2° sic. Qō cōpetit in ꝑ mō relonī veri⁹ z ꝑius sibi competit q̄ illud qō cōpetit sibi in alio modo: sed relationi cōpetit in ꝑimo modo respicere terminū. ipsa enī diffinitiue nō est nisi aspect⁹ termini. ihērētia aūt ad fundamētū cōpetit sibi in 2° mō: g̃ ꝑus cōcernit ꝑm q̄ secundū. ¶ Ad argm ꝑz. ¶ Qō. IIII.

E

F

G

H

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

z. t. 7. tri. t alibi

Vlso de relone in cõparatione ad suum fundamẽtũ: videndũ est de relone in cõparatione ad sũũ terminũ. Et circa hũ q̃ro p. Utr relo possit termiari ad relonẽ. Et sic fz Aug. Henerans refert ad genitũ.

¶ Contra. Spiritussanctus nõ refertur ad pẽm.

Hic est Impugnatio q̃drupler. Scotus. Hõvalde hũ termino relonis t est singulare: t scotizat optime.

vna cõis snia: q̃ oĩs relo terminat ad suũ oppm: t hũ ꝓbat sic. Ad illud terminatur relo: ad qđ terminaret omni alio circũscripto: fz circũscripto oĩ alio a pẽ ꝑter paternitatẽ adhuc filiatio terminaret ad pnitatẽ. g̃ tc. ¶ Cõtra hũ arguit doctor 4r. Prio sic. Oĩs diffõ prior est diffinito: fz relo diffinitur p terminũ: g̃ terminus est ꝑor ea. relo aũt opposita sil̃ ẽ cũ ea. g̃ nõ est terminꝰ. Maior est manifesta: siue diffõ fiat p itrinseca prioza: siue p additamẽtũ. ¶ 2° sic. In eẽntialr ordinatis nõ põt eẽ circulatio: oẽ aũt diffinitũ notificat p diffõnẽ: si g̃ relo eẽt terminꝰ: tũc eẽt prior t notior: t eadem rõne alia opposita: t sic eẽt circulatio.

¶ 3° sic. Oĩs relo depẽdet a termino t a fundamẽto: t p oĩs est posterior eis: fz relo opposita nõ põt eẽ prior hac relone cũ sit sil̃ nã cũ ea. g̃ nõ põt eẽ terminus: ga nõ põt ab ea depẽdere: eẽt enĩ circulus. ¶ 4° sic. Oĩs habitudo iter extrema ꝓsupponit extrema illius habitudinis: sed oĩs relo est habitudo iter fundamẽtũ t terminũ. g̃ ꝓsupponit terminũ: relonẽ ãt oppositã sibi nõ ꝓsupponit. g̃ nõ terminat ad eã. ¶ Ista ꝑ sic probata ꝺfr sic q̃druplici signo. ¶ Primũ est de relone inter cãm t effectũ. Effectus enĩ prime cãe ad pmã cãm est relo realis. Quero ad qđ terminat. nõ ad relonẽ realẽ q: nõ est: nec ad relonẽ rõnis. g̃ ad absm. ¶ 2m signũ est q̃ scia terminat ad scibile qđ aliq̃ non est. Quero ad qđ terminat in scibili. nõ ad relonẽ realẽ: q: nõ est. nec ad relonẽ rõnis: q: ens rõnis nõ ẽ terminꝰ relonis realis. g̃ opz dicere q̃ ad absolutũ in scibili. ¶ 3m signũ est. q̃ gnõ in oĩnis terminat nõ ad spirationẽ oppr̃am actiuã vel passiuã: sed actiua ad eẽntiã ꝓcise: passiua vo ad volũtatẽ fecũdã. Similiter generatio passiua ad memoriaz fecundaz. g̃ tc. Intelligẽdũ tñ q̃ relo fũdat aliq̃n in absoluto: t terminat ad absm. sicut relo silitudinis inter duas albedines. Aliq̃n fundat in respectiuo: t terminat ad respectiuũ: sic distõ numeralis iter duas similitudines vel specificas. Aliq̃n fundat in absoluto t terminat ad relatiuũ: sicut prioritas q̃ fundamẽtũ dicitur esse prius relone: fũdat qdẽ in absoluto: t terminatur ad respectiuũ. Aliq̃n ẽ: sic posteriozitas ei⁹ ad fundamẽtũ q̃ terminat ad absolutũ. ¶ Sed hic sunt due diffi. Pria q: oẽs relatiua diffiniẽtes sp ponũt vnũ oppositũ in diffinitione alterius. ¶ Dico q̃ nõ est intelligẽdũ pp hũ q̃ terminus relonis diffinite sit sua opposita relo: fz p illã circũlogmur absolutũ: qđ est ꝓprie terminus: sicut in diffõne vtimur loco ꝺrie ꝓpria passiõe. circũloquẽtes p eã ꝓpriã ꝺriam t eẽntialẽ: terminatur ergo relatio ad fũdamẽtũ oppositi relonis: vel ad illõ qđ fundaret si eẽt oppositꝰ. ¶ 2a diffi. qũo relones opposite sũt sil̃ nã si vna nõ coexigit aliã sicut terminus terminũ. ¶ Dico q̃ relo opposita est prior fundamẽto vno signo: t vno signo suo termio. ¶ Tũc sic. Quecũq; eq̃lr distãt ab aliq̃ sũt ex hũ sil̃: t si sũt eq̃lr alicui posteriora sũt sil̃: fz relones iste oppoe eq̃lr distãt a termino vel fundamẽto: t eq̃liter sũt posteriozes: ergo sunt sil̃.

Idem ꝓbat a signo q̃druꝑliciter.

f. q̃ es rõnis tc. vt ꝑz in argumento sequenti.

L

A. l. ñ gnãt. A. l. ñ gnãt.

Relonẽ fundari t terminari ꝓtigit q̃druꝑl.

D. duplex.

M

Ecce qđ ẽris de diffõne relationoz p opposita.

Singularis doctria ꝺ nãli simultate relatiuorum.

Instantia q̃druplex.

Sed adhuc vt melius ꝺ declaret instat 4r. ꝑ sic. Terminus ꝓcedit relonẽ: sed ꝺina eẽntia i filio nõ ꝓcedit ꝑter vt ꝑ ẽ. g̃ eẽntia ꝺina i filio ñ erit terminꝰ pnitatis vl̃ gnõnis actiue. ¶ 2° sic. Essentia in spũsancto nõ ꝓcedit spirationẽ actiuã: quia spũsãcto cõcrear eẽntia p spirationẽ actiuã: vt hz. 15. de tri. cũ g̃ nõ ꝓcedit ipsam terminare nõ poterit: cum terminus sit p te, sp ponat prior. ¶ 3° sil̃ arguo sic de gnõne passiua. Tu dicis q̃ terminat ad absolutũ i ꝑe scilicet ad memoriã: fz memoria fundamẽtũ est pnitatis: t vt sic ꝓcedit: nihil aũt terminat nisi qđ est in ꝑe. g̃ memoria vt in ꝑe ꝓcedit ꝑem. ¶ 4° sic. Impone est spũmsãctũ itelligi spiratũ añq̃ ꝑ t filio spirent: sed sic eẽt si ponit illud qđ positũ est: q: ꝑius est spiratio passiua q̃ ꝑ t filio spirent: q: prius est terminus ei⁹: t sic ꝑius erit spũsanctus. ¶ Ad pm dico: q: sic forma in cõposito est terminus gnõnis: nõ tñ vt in cõposito: sic enĩ est posterior ipso cõposito: ita ꝺina eẽntia q̃ est in filio est terminus gnõnis actiue: t sic ꝓcedit ipsaz gĩationẽ actiuã: nõ tñ vt in filio: q: ibi itell̃r eẽntia p gnõnẽ actuã. ¶ Sz ꝺ. Illud qđ cõpetit ꝺine eẽntie: vt intelligit ꝓcedere ꝓsonas: ꝓuenit ei in tribus ꝓsonis penitus indistincte: cũ in illo ꝑiori nulla sit in ea distõ: t tũc si eẽntia ꝓcedẽs gnõnẽ actiuã termiat eã: tẽ ꝓuenit ei tal̃ terminatio añ ꝑmã ꝓsonã: t p oĩs in ꝓsonis oĩbus terminabit: t sic in ꝓsona ꝑiis terminabit gnõnẽ actuam: qđ vi incõueniẽs. ¶ Dico ad ꝺ q̃ illud qđ ꝓuenit nãe ꝺiuine p se vel alicui nãe: ꝓuenit ei in illis oĩb⁹ gb⁹ cõicatur: sicut diffõ vel passio ĩsunt nãe: vna in ꝑ mõ. altera in 2°. sed de his g̃ conueniunt alicui nãe p accñs: sicut becceitas: nõ est inconueniens q̃ sibi nõ conueniant in omnibus gbus cõicat: sicut ꝺato q̃ humanitas que est in Petro cõicet Martino nõ opz q̃ becceitas Petri cõicet Martino. t tñ diffinitio humanitatis t risibilitas cõicat Martino. cui⁹ rõ est: q: becceitas ꝓuenit humanitati per accñs. diffõ aũt t passio ꝓuenitũt p se. Sic ꝺico in ꝓposito: g̃ ꝓuenit eẽntie p se cõicat cũ eẽn: fz tñ illud qđ ꝓuenit eẽntie p accñs: sic ꝓprietates ꝓsonales: cui⁹ est terminare: que ꝓueniunt sibi ad modum becceitatũ nõ opz in oĩb⁹ cõicari. ¶ Ad 2m dico q̃ sic mã in cõposito ꝓcedit formã quã cãt in suo gĩe: nõ tñ vt in cõposito: cũ nõ sit in cõposito donec sit cõpositus qđ est posteri⁹ forma: ita eẽntia in spũsancto ꝓcedit spirationem: nõ tñ vt in spũsancto est: q: tũc est posterior. ¶ Sz ꝺ. ipole est q̃ eidẽ oĩno indistincto cõpetant extrema ꝺictionis: fz eẽntie sine reduplicatione in filio ꝓuenit terminare. essentie in ꝑe sine reduplicatiõe nõ ꝓuenit istud terminare: g̃ eẽntia in ꝑe distinguit ab eẽntia in filio. ¶ Dico q̃ ista rõ demõstrat q̃ de eẽntia q̃ est in ꝑe verificat illud ꝑdicatũ terminare gnõnẽ actuã: siue spirationẽ: nõ tñ vt in ꝑe: t sil̃r de eẽntia q̃ est in filio verificat illud ꝑdicatũ terminare gnõnẽ passiuã siue spirationẽ: nõ tñ vt in filio. ¶ Ad 3m dico q̃ eẽntia in ꝑe est ante pnitatẽ: t ita anteq̃ sit pr̃: accipiẽdo essentiã absolute: nõ tñ eẽntia vt in ꝑe. s. sub reduplicatione: sicut corpus in hoe est ꝑius q̃ aĩa: nõ tñ: vt i homine. ¶ Ad 4m dico q̃ lz volũtas sit ꝑior intellectu. i. nãli itelligẽtia: t forte ꝑor nã ipsa spiratione actiua: tñ spiratio passiua nõ terminat ad ipsam. p illo ꝑor: fz. p illo signo quo est simul nã cũ ipsa. s. p scõo in quo ẽ sua oppositꝰ. ¶ Sz hũ est diffi. qũo gnõ ꝺina terminat ad essentiã: t tñ nõ ꝺicat eẽntia gĩari: q: eni ad cõpositũ terminat gnõ in creaturis: ió cõpositũ ꝺicit generari. Et similiter est ꝺubium: si gnõ passiua terminet ad memoriã: quare nõ ꝺicatur memoria producta. ¶ Dico q̃ ille ꝓductiones t relones nõ referũt terminũ fozalẽ sed totalem precise: sicut gnõ nõ refert potẽtiã generatiuã: sed suppositũ. ¶ Sic ꝺico de essentia que est terminus

R

Sigularis doctria ꝺ termino fozmali gĩationis.

O

Replica vocabil.

Diffõ quid.

Que ꝺicit rant nãlitatis suppositi. t q̃ nõcelebra bene.

P

Aliꝺ ẽ aliqd cãre. t aliꝺ n in aliquo illi cãre.

C

Sph. t meta. t Themistio t alibi sepe ꝺi.

Ꝺ. propria.

Diffõ accñtis cuplibz ẽ 2a

Diffinit t ꝺistinguit relo duplicater.

D

Obiicit qua. druplicater.

Ecce qđ q̃ri

Ꝺubium

Terminus ꝓdu ctionis 2ar t gn ipsa opposite.

Diffiniri itrin seca. t diffiniri ad se differunt.

minus

A

minꝰ formalis. ¶ Ad argumẽtũ ꝑz. ¶ Qõ. V.

Vtrum relo includat in suo conceptu qđditatiuo terminũ. Oz non. q: ynũ ꝺisparatoz nõ includit i altero qđditatiue: sed terminꝰ t relatio sũt ꝺisparata. g̃ tc. ¶ Cõtra. Relo ꝑpe est ad aliꝺ. g̃ qđditatiue includit illꝺ aliꝺ. ¶ Dic sũt duo facieda. Prio videndũ ẽ qd sit rõ diffinitiua relonis i gĩe ꝑprio. ¶ 2° qd sit rõ diffinitiua relonis ex ꝑprijs gen⁹. s. p additamẽtũ.

Hmia arti. Obs. aliorum De diffõne relationis qđditiua.

Quãtũ ad pm ꝺicunt aliq̃ q̃ relo nõ diffinit in gerere ꝑprio: sicut accidẽtia absoluta: q: ab eisdẽ res formalr cõstituit distinguit t diffinit: sed distinctio relonis nõ est nisi per terminos t fundamẽtũ. g̃ diffinitio que cõstat ex pricipijs substantialis ipsi⁹ relonis nõ erit ex his que sunt in gĩe ꝑprio: cũ terminus t fundamẽtũ sint alteri⁹ generis. ¶ Sed ꝺ istud arguo

Impugn° 4r B

4r. ꝑ sic. Qñ aliq̃ genus ꝺiuidit per ꝺrias oppositas: spes sub illo genere substituunt ex eo t ex differẽtijs oppositis ꝺiuidẽtib⁹. s. vna p vnã t alia per aliã: sed genꝰ relonis ꝺiuidit per differẽtias oppositas sicut alia predicamẽta: aliogn oĩa relatiua essent eiusdẽ spẽi. segtur g̃ q̃ spes relonis poterit diffiniri p genꝰ t ꝺrias. ¶ 2° sic. Oẽ constãs ex partib⁹ eẽntialib⁹ põt per illas pres diffiniri: q: diffinitio nihil aliud est nisi rei explicatio per suas pres eẽntiales: fz spes relonis ꝑstat ex gĩe t ꝺria tãq̃ ex ptib⁹ essentialib⁹: sicut oĩs alia spes. g̃ tc. ¶ Õ firmat. q: ex illo ꝑstat oĩs spes in qđ resoluit: sed oĩs spes resoluit in ꝺiam qua ab oĩ alio specifice distinguitur: t i genꝰ q̃ cũ alys ꝓformitatẽ hz. g̃ ex istis ꝑsta: t sic ppm. ¶ 3° sic. Diffõ ꝑstat ex his q̃ ꝺicũt i ꝑ mõ ꝺicẽdi p se. qđ g̃ hz ꝑdicata sufficiẽtia ꝺ ꝑ mõ pt diffiniri: fz spes relonis hz genꝰ t ꝺrias q̃ sũt intrinseca t de primo mõ. g̃ põt diffiniri. ¶ Cõfirmat. q: ꝑdicamẽtũ relonis ꝺi i ꝑmo mõ ꝺicẽdi per se de oĩ spẽ relonis. t oẽ ta est diffinitiuũ. Et tunc sic. Aut illud ẽ tota diffõ: t hz ꝓpositũ. aut ps: t tũc alia diffinitiua nõ essent extra genꝰ suũ: cũ oĩa diffinitiua sint subalternati posita. ¶ 4° sic. Predicamenta sunt ipermixta ita vt res: nec aliqd vnius ꝑdicamẽti erit de essentia eius qđ est in altero ꝑdicamẽto. diffõ g̃ essentialis nõ erit p aliqd qđ est alteri⁹ predicamẽti: sed ꝑcise per illa q̃ sunt illi⁹ gĩis in quo est diffinibile. ¶ Jõ ꝺico q̃ sicut oẽ aliud accidẽs ꝑter diffõnẽ que ꝺat p additamẽtũ hz diffõnẽ sui ꝓprij gnis per sua intrinseca eẽntialia: ita relo ꝑter suam diffõnẽ que est per extrinseca ꝑt diffiniri per itrinseca t eẽntialia sui gnis. Nec valz rõ opionis oppositꝰ. Relatio. n. p suã ꝓpriã ꝺriaz distinguit t differt a quacũq; alia relone q̃ nõ sit eiusdẽ spẽi cũ illa. p fundamẽtũ ãt siue p terminũ nõ ꝺistinguit nisi originalr. ¶ Contra istã ꝑnẽ instat 4r. Prio sic. Oẽ qđ diffinit ad se hz entitatẽ ad se: fz qđ diffinit in ꝓpo gĩe diffinit ad se: t sic relo erit ad se: qđ est flz. ¶ 2° sic. Nulla cõparatio diffiniti ad sua ꝑna itrinseca t diffinitiua ẽ ꝓpatio ad aliꝺ: aliogn oĩa supposita: t oĩum ꝑdicamẽtoz ei essent ad aliꝺ: fz. p te, relo diffinit ꝓprie p sua ꝑna itrinseca. g̃ nõ diffinit p aliqd aliud. ¶ 3° sic. Habita ꝓpria t cõpleta diffinitione alicuius: illꝺ põt pfecte ꝺcipi circũscriptis oĩbus alys: sed intellectꝰ nõ põt pfecte cõcipere relonez p ea precise que sunt ꝓprij generis: q: ipsa ẽ ad aliud. g̃ nõ diffinitet ꝑcise per illa. ¶ 4° sic. Qđ aduenit alicui ꝑter suã diffinitionẽ est ei aduẽtitiũ: q̃tũ ad suam rõnẽ formalẽ: sed ꝑter relonis diffõnes p ꝓpria t intrinseca sui generis intelligit terminꝰ aduenies. ergo habitudo eius ad terminũ erit aduentitia. ¶ Ad ista. ¶ Ad primũ ꝺcedo maiorẽ. Sed qñ ꝺr in mioze. relo diffinit ad se. nego. fz enĩ relatio diffiniat per genus p. priũ t ꝺriaz: tñ vtrũq; est ad aliud: ita q: tota diffinitio t quelibet eius ps est ad aliud: t p ꝺñs entitas eius erit ad aliud. ¶ Ad 2m dico q̃ cõparatio diffiniti ad diffinitiua q̃ sunt sibi intrinseca nõ est cõparatio ad aliud: sed cõparatio diffiniti quã hz ex pricipijs suis: illa põt esse ad aliud si ia diffinitiua sunt ad aliud. mõ sic est q̃ diffinitiua relonis oĩa sunt ad aliud: t ideo relo est ad aliud. ¶ Ad 3m dico q̃ maior est vã in absolutis. cõcepti⁹ enĩ cõpletꝰ habet ꝺ istis habita diffõne: fz in relatiuis nõ est sic: q̃tũcũq; habeat ꝓcepꝰ sui generis t diffinitiuus: nõ getatur itellectus nisi in coitelligendo terminũ: g̃ non est de genere relonis: sed aliud. ¶ Ad 4m dico q̃ ex rõne formalẽ relonis est terminꝰ: sed cũ dico: ad aliud. ipm̃ ad. est intrinsecũ. t aliud est extrinsecum: tñ de cointellectu eius est. non aũt de intellectu eius primo t pncipali. de tali n. intellectu non sunt nisi illa de gĩe relonis. ¶ Sed q̃re in diffõnibus semp ponit fundamẽtũ: ita q̃ relo semp diffinit per fundamẽtũ t terminũ: ¶ Dico q̃ qñ nobis ignota est ꝺria prioritatis t itrinseca: debem⁹ eã per manifesta circũloqui: t ió ꝺriaz ꝓpriã p fundamẽtum circũloquimur.

Quantũ ad 2m pncipale videndũ est de diffõne relonis que est per extrinseca. s. per terminũ. ¶ Et q̃tũ ad hoc ꝺicũr aliq̃ talis diffõ est qđditatiua. vt cũ ꝺr: pr̃ est bñs filiũ: q: rõ relonis ẽ ad terminũ: t ẽt ei⁹ qđditas. ¶ Sz ꝺ hũ arguit 4r. ꝑ sic. Qñ cũq; aliq̃ cõe ꝺiuidit p aliquas ꝺrias oppositas: vna illa. z. nõ est de rõne ꝑstituti ex oppositis: sed ens ꝺiuiditur p absolutũ t respectiuũ: terminꝰ aũt est absolutũ. g̃ nõ est ꝺ rõne qđditatiua relonis. ¶ 2° sic. Unũ oppositorum nõ est de rõne qđditatiua alterius: q: tunc esset sibiipsi oppm per qđditatẽ ꝓpriã: sed relo est oppositus suo termino. maxime aũt si ipsa sit ad oppositum: sicut relo ꝺilectatis vel aliqua hẽ: ergo tc. ¶ 3° sic. Nam si terminꝰ est de qđditate relonis: sequit q̃ creatio passiua erit pfectioz actiua: q: ipsa icluderet deũ in sua qđditate. segtur etiã q̃ deus icludat in quidditate alicuius exñtis in creatura. ¶ 4° sic. Oẽ illꝺ qđ est de qđditate t intrinseca rõne alicuius: illud est in eo formalr: aliogn diffõ esset ex diffinitũ: sed ꝑstat q̃ terminꝰ relonis nõ est in rone formalr nec intrinsece. g̃ non est de rõne eius. Ideo ꝺico q̃ terminꝰ non est de rõne intrinseca relonis. t rõ pt eẽ: q: vna spẽs pfecta in aliquo genere nõ põt eẽ de qđditate alicuius alteri⁹ spẽi: fz cõtingit terminum esse spẽm cõpletã in genere subo. g̃ tc.

¶ Dico g̃ q̃ terminus est de qđditate relonis lz nõ poterit intelligi sine eo. ¶ Sed ꝺ hoc arguo 4r. ꝑ sic. Qñ aliqd diffinitur p additamẽtũ illud põt itelligi sine eo sicut ꝑz de accñte absoluto. relo aũt diffinit per terminũ sicut per additamentũ. g̃ tc. ¶ 2° sic. Essentialioz ẽ cõparatio relonis ad suum terminũ q̃s ad fundamẽtũ. ista patet: q: sine fundamento potest intelligi: non sine termino: sed relo respicit fundamẽtũ in 2°. g̃ respicit terminuz in ꝑ mõ: q: primus modus ẽ itimioz 2°. ¶ 3° sic. Qñ sunt aliq̃ realr distincta si vnũ non includitur qđditatiue in alio: illa pñt iter se separari: sed relo t terminꝰ ꝺrnt realr: t terminꝰ nõ ẽ de qđditate relonis. igr vnũ ab alio poterit separari: t sic relo erit sine ter. ¶ 4° sic. Essentialioz habitudo ẽ relonis ad suũ terminũ q̃s ad suũ superius: q: sine termino non põt ꝺcipi: t tñ sine superiori sic sicut ꝑz. q: dubiũ est de actione vtrũ sit in genere relonis: fz relo respicit suum superius qđditatiue. g̃ tc.

¶ Ad pm dico q̃ relo diffinit p duo additamẽta. s. per fundamẽtũ. t in hoc alys accñtib⁹ eqparat: t sine isto potest intelligi: t per terminũ. t sine illo nõ põt intelligi. inter additamenta. n. põt esse gradus: ita q̃ terminꝰ

E

Diffõ qđditatiua in respec tiuis non getat intellectum Nõ singulare qũo ad aliud dic t itrinsecus t ex rinsecum.

F

Esse de itellectu t eẽ de cõitellectu ꝺint. Dubium. Quare ponit fũdamentũ in diffõne relationis?

2° arti. Obs. a ioꝛ de diffõne relonis p extrinseca seu additamẽtum.

Impugn° 4r Maxima.

Obs. propria. Terminũ de qđditate relonis nõ esse. Obiicit 4r.

H

A. l. q: nullꝰ alius. Regula scot.

Per additamẽtũ 2r relonẽ diffiniri.

Terminꝰ itimioz ẽ relonis fũdamẽto.

pm Franc. M. M 3

I Ecce qđ ḡris de duplici habitudine relationis. Nõ terminũ habitudis: sz ip̃m p se sicvl' sic ꝓuenire relationi. Habitudines rel'onis ad supert̃ t termiñ eãdem eẽ.

Dubiũ no tabile.

K

Ad se dupler

Termin⁹ relatiõis ꝓsitalis, i cõi quis?

Dẽ ens neutrum vt ꝑz.

L

Obꝫ.alioquz.

M

Impugn⁹ 4ᵉ cõcludẽs relationẽ nõ cẽ sine termino. Maxima. Regula sco, scpe. ē. t. j. Tãge istãtiã ꝫ illaz maximã vt scis.

Maxima.

sit intimior. ¶ Ad 2ᵐ dico q habitudo rel'onis ad fundamẽtũ est de 2° mõ: t ẽ eiꝰ passio fũdata in eiꝰ qdditate. habitudo aũt rel'onis ad terminũ ẽ eiꝰ qdditas: non tñ terminꝰ eiꝰ ẽ de eiꝰ qdditate: t sic fundamẽtũ nõ est de scõo mõ: ita nec terminꝰ de ꝑ. ¶ Ad 3ᵐ dico q iª regla est vera de ꝑoni p cõparationẽ ad posteri⁹: nõ tñ eꝫ: sz igit̃ terminꝰ possit eẽ sine rel'one: q ꝑoz ẽ ea t distinct⁹ realr: nõ tñ eꝫ: cũ relo sit posterior termino t eũ nec̃io ꝓsupponat. ¶ Ad 4.ᵐ dico q eadẽ habitudo est rel'onis ad supius t ad terminuz. per superius enim relatio est ad terminum: oato q per superius quidditatiue diffiniat: t nõ p terminũ: t si illa rel'o distincte cogſcereť: t suũ supi⁹ cogſcereť: sz iterdũ idistincte cogſcit: t p cõsequẽs suũ supius idistincte: t idcirco ꝓtingit dubitare de suo supiori q̃tũ ad ea q̃ solũ distincta cognitiõe cogſcunť. Et sil'r põt dici de termino q idistincte cognoscitur. ¶ Sed ḧ est vnũ dubiũ: quẽ. s. terminũ hz rel'o in gñali. s. rel'o ꝑdicamẽtal: q de rel'onib⁹ specificis vl' particularib⁹ nõ est nũ dubiũ: q̃ ꝓnitas hz ꝑ termio aliqd qõ de facili cogſcit: t sic de aliꝫs. ¶ Dico q opz dicere q hẽat terminũ: q si nõ: tũc ꝓtingeret eam itelligi sine termino: t ita ad se. vel affirmatiue: t sic eẽt absoluta. vel negatiue: t sic equipareť ꝑ diuiso in ens ad se t ad aliud. s. enti. ¶ Sz istud nõ ꝑt eẽ rel'o opposita: q rel'o ꝑdicamẽtal' nulla hz talẽ: q de oib⁹ dr: illa aũt nõ esset in ꝑdicamẽto rel'onis: nec põt dici q sit fũdamẽtũ relationis opposite ꝑp idẽ: q nulla rel'onẽ oppositaz habz. ¶ Dico q q rel'o ꝑm suã cõitatẽ ꝑdicamẽtalẽ hz ꝑ termino illud qõ dr de oib⁹ terminis tã absolutis q̃ relatiuis. Lõstat aũt q rel'onẽ ꝑt terminare rel'o: ꝑt ẽt terminare absolutũ: t de oib⁹ istis rel'onib⁹ dr ipa rel'o ꝑdicamẽtalis. dz q̃ sibi ꝑ termino dari illud qõ se extẽdit ad oĩa ista. illud aũt nõ ꝑt eẽ ens absolutũ nec ens respectiuũ: q̃ illud qõ indifferẽter se hz ad ens absolutũ t respectiuũ: t ita ens neutrũ. Oz ñ ꝑt eẽ ens respectiuũ pz: q̃ qñ rel'o ꝓticularis terminať ad absolutũ: tũc ẽt rel'o ꝑdicamẽtalis hz suũ terminũ: q̃ vel absolutũ vel respectiuũ. si respectiuũ: igit̃ absᵐ icludit respectiuũ. Eodẽ mõ arguit̃ de alio: t sic pz ad illõ. ¶ Ad rõnẽ in oppositum patet. Questio. VI.

Utrum relatio aliqua possit esse sine termino. Oz sic. Nam sciẽtia refertur ad scibile. q̃ aliqua rel'one referť. Lõstat aũt q scia põt eẽ scibili nõ exĩte: q̃ t rel'o sine termino. ¶ Cõtra. Diffinitũ nõ potest esse sine diffinitione: rel'o diffinitur ꝑ terminuz. Hic introducunť dicta cuiusdã doctoris q dicit q reˡᵃ põt eẽ ad terminũ nõ exĩtẽ: lz nõ sine fũdamẽto. Rõ aũt sua ẽ ista: q rel'o q̃ est ꝑdicamẽtũ nõ hz terminũ: q̃ nõ hz oppositũ: q̃ nõ repugnat rel'oni sine termino eẽ. ¶ Sz ꝫ illõ arguo 4ʳ. ꝑ sic. Rel'o est ad aliud nec̃io: q̃ de eiꝰ qddi tate t itrinsece in ꝑ mõ. Tũc sic. Oñcũq; aliq̃ totũ cõstat ex aliqb⁹ quoz vnũ ẽ reale t alterz nõ reale: illud totũ nõ est reale. Ostitutũ eni sp seq̃ť debiliorẽ ptẽ ostituẽtẽ: sic pz in syllo ostituto ex nec̃io t ꝓtingẽte totũ cõstitutũ est ꝓtingẽs: sz rel'o est res eẽntial'r ad aliud. q̃ si illud aliud nõ sit reale: tota rel'o nõ erit ens reale: sz de quocũq; dr nõ reale ipz est nõ reale: rel'o ãt est ad aliõ qõ nõ est reale. q̃ rel'o erit nõ real'. B est flm. q̃ tc. ¶ 2° sic. Oñcũq; aliq̃ sint eẽntial'r ordiata reˡᵃ alicⁱ terty: illõ qõ prius aduenit illi 3° est magis intrinsecum illi q̃ qõ posterius aduenit: sz habitudo prius ordine essentiali est ad terminũ q̃ ad fundamentum. q̃ magis intimuz rel'oni est esse ad terminum q̃ ad fundamẽtũ: sz ꝑ te, ipol'e est esse rel'onẽ sine fundamento in actu. q̃ multo minus sine termino poterit esse in actu. ¶ Confirmatur: q̃ iõ rel'o non põt esse sine fundamento pp inherẽtiam accitalẽ que consequitur nec̃io rel'onẽ realẽ q̃ est ad fundamẽtũ. ¶ Tũc sic. Eque nec̃io respicit paternitas vel similitudo suũ terminũ: sicut inherentia ista rũ rel'onũ suũ fundamẽtũ: sz ista inherentia ita respicit suũ fundamẽtũ q nõ põt eẽ sine fundamẽto. q̃ nec sine termino sil'itudo t ꝓnitas: qõ est intẽtum. ¶ 3° sic. Oñcũq; aliqua sic se hñt q̃ qcgd põt vnũ põt reliquũ t plus: si illud qõ põt plus nõ põt aligd facẽ. nec aliud: sz itell's t nã sic se hñt q̃ qcgd põt nã põt t itell's t plus intelligẽ: q̃ nõ eꝫ: q̃ multa itelligẽ possiũ⁹: q̃ nã facere nõ põt. si q̃ nã põt separare rel'onẽ a termino: t intell's põt eã intelligere sine termino: sed hoc est falsum. q̃ nec nã poterit eã facere sine termino: q̃ tũc intell's posset eã intelligẽ. ¶ Cõfirmať: q̃ itell's est magis sequestrativa potẽtia q̃ nã. distinguit enĩ intell's inter aduinata in eẽ qõ sepe nã facere nõ põt. si q̃ intell's intelligendo rel'onẽ sequestrare nõ põt eã a termino: multo minus nec nã. ¶ 4.° sic. Dis effectꝰ in actu est a cã in actu: sed rel'o dependet a termino effectiue: q̃ dependẽtia cũ nõ poterit ad aliqđ aliud genus cãe reduci nisi ad cãz efficiẽtẽ. opz q̃ fi ipsa rel'o sit in actu q̃ eiꝰ terminꝰ sit in actu. ¶ Dec ꝑ confirmať 4ʳ. ꝑ sic. Q̃ sicut iam oñsum est: de diffone t qdditate rel'onis est: q̃ sit ad aliud: sed illud qõ est ad aliud nõ est ad nihil. illud aũt qõ est ad terminũ nõ exĩtẽ est ad nihil. q̃ rel'o nõ põt eẽ sine termino exĩte. ¶ 2° Relatio qdditatiue est ad aliud. q̃ illõ qõ est terminus rel'onis nec̃io est aliud a rel'one: sz qõ est nihil nõ hz alietatẽ ad aliqd. q̃ rel'o nõ põt eẽ ad nihil: sed qõ nõ est exĩs simplr est nihil. q̃ rel'o nõ ẽ sine termino exĩte. ¶ 3° confirmať per proprietates relationis. Primo per ꝓmã que est: q̃ relatiua dicunť ad ꝓuerbiaz. Tũc sic. Oñcũq; aliqua ꝓuertunť opz q̃ simul coexistant. nã aliter nõ ꝓnt ꝓuerti. ¶ 2° q̃ Aug. primo de doctrina christiana ponit locum a correlatiuis. s. posito vno correlatiuo ponit t reliquũ: t hoc est verum qñ istud verbum / est / ponitur 2ᵐ adiacens: sicut si pater ẽ: filius est: nõ aũt qñ est 3ᵐ adiacens: sicut si pr est bonꝰ. ergo t filius: nõ se. ergo requiriť mutua exĩtia amborũ. ¶ 4.° confirmať. Dis habitudo nec̃io ꝑsupponit extrema illius habitudinis: nã notissimũ est q̃ cõplo terminoz t cognitio complexionis eoz ꝓesupponit terminos t notitiam terminoz: nũq̃ enĩ põt cognosci aliqua cõplo esse vera nisi ꝓcognoscant extrema illi⁹ cõplexionis. aut si ita nõ esset: cognoscens ꝓpõnẽ nõ necessario cognoscꝛet terminos: t sic ꝓpõ ꝑ se nota non haberet notitiã ex terminis: qõ est falsuz. Sil'r vnio nature humane ad vbũ ꝑsupponit extrema illi⁹ vnionis. Sil'r vnio mãe ad formã vel eꝫ ꝑsupponit extrema. t sic habeť intẽtũ. ¶ Sz ꝫ instať 4ʳ. ꝓmo sic. In gñe cãe efficiẽtis vtus ꝑmi causantis cõtinet oẽs formas generabiles t corruptibiles: t ex hoc seq̃ť q̃ sit ꝓductiuũ oĩum eaz: sz ꝓductiuũ referť ad ꝓducibile: qõ nondũ est. q̃ tc. ¶ 2° sic. Mã est in potẽtia ad oẽs formas. illa aũt potẽtia dicit respectũ nõ ad formã quã hz. q̃ ad illã que nõ est. t sic est respect⁹ ad nõ exĩs. ¶ 3° sic. q̃ aia separata hz inclinationẽ ad corpus. illa ĩclinatio est respectus q̃ est ad nõ ens. ¶ 4.° sic. Dis ꝑ se effect⁹ depẽdet a sua ꝑ se cã: sz effectus cãe finalis est a fine: q̃ effectus cãe finalis dependet a fine qñ causat: sz qñ finis causat tũc nõ est. q̃ dependẽtia erit ad nõ ens. ¶ Dic videtur ipossibilis euasio nisi ꝑ respect⁹ fundamentales. nõ habeo aũt ꝓ inconuenienti q̃ respectus fundamentalis sit ad nõ exĩs. ¶ Unde dico q rõ ꝓductiui in deo est rõ relatiua fundamẽtalis: sil'r respectus mãe ad formã t sil'r aĩe ad corpus: t sic ad illa. ¶ Ad 4.ᵐ de fine dico q põt poni depẽdẽtia actualis reˡᵃ finis vltimi t vl'is. sz reˡᵃ finis ꝓpiqui nõ exĩtis illa nõ est nisi fũdamẽtalis: iõ ordo medicine ad sanitatẽ nõ est nisi reˡᵃ fundamẽtalis q̃ pt eẽ sine termino. ¶ Sz adhuc ẽ diffi. ꝑ de actu volẽdi q̃ hz rel'onẽ realẽ ad volitũ: qõ qdẽ est non ens. ¶ 2° de itellectu q̃ itelligit aliqđ obm nõ exĩs: t tñ reˡᵃ real'r ẽ actꝰ ad obz. ¶ 3° q̃ mot⁹ ẽ ens reale t hz ꝑ t posteri⁹: sz qñ ẽ ps q̃ dr ꝑoz nõ ẽ posterior q̃ dr terminꝰ. q̃ tc. ¶ 4.° sil'r dubitať de tpe. ¶ Ad ꝑª duo de actu itelligẽdi t volẽdi dico. q̃ ei⁹ reˡᵃ obozˢ nõ ẽ nec̃io ponẽ respectũ actualẽ t fotalẽ: sz sufficit fũdamẽtalis loq̃ndo de abstractiuis. ¶ Ad 3ᵐ t ad 4.ᵐ de tpe t de motu dico. q̃ nũq̃ ꝓtes t posteriozitas hñt eẽ plus i rez nã q̃ ptes mot⁹ vel tpis. nõ vꝫ aũt q̃ aliq̃ ps motus vel tpis sit in rerum nã: sz fuge ad fundamentales. ¶ Ad argᵐ ps. Questio. VII.

Viso de rel'one quo ad fũdamẽtũ eiꝰ t quo ad eiꝰ terminũ. Nunc videndũ est de rel'one q̃ ad cãz eiꝰ effectiuã. Utrũ. s. rel'ones causenť in creaturis. Et vꝫ ꝑ nõ: q̃ rel'onis eẽt rel'o. ¶ Contra. Rel'o põt fundari in rel'one. ¶ Dic ꝓmo videndũ est si rel'ones in creaturis causentur: t 2° quo causentur.

Quãtũ ad ꝑm sũt q̃tuor modi dicendi. Primꝰ est q rel'ones nõ causenť: sz solũ ꝓcausanť: q̃. s. a cãnte terminũ rel'o itelligit statiz cãta. ¶ 2° modus dicẽdi est q̃ ꝓprie nõ cãtur: q̃ est seq̃la extremoz: posítis eni duab⁹ albedib⁹ statim ponit sil'itudo: vt q̃daz seq̃la: t iõ nõ est ingrẽda vltriozi cã. ¶ 3° modus dicẽdi est q̃ posito q causet. dic q cãt a cãnte fundamẽtũ vel terminũ. Alig eni dicũt q a cãnte fũdamẽtũ. cãns eni albedinẽ cãt oẽs sil'itudines: sicut cãns gñe causat iclinationẽ ad deorsum. ¶ Alig ãt dicũt q causatur a cãnte terminũ: q̃ ad cãtionẽ termini statiz seq̃ť cãtio isti⁹ vel illi⁹ effect⁹: nõ aũt causato fundamẽto. ¶ 4.° modus est q causať a suo oppositꝰ: nec̃io eni rel'o ꝺpẽdet ab eo: sz ista depẽdẽtia nõ põt eẽ nisi effectiua: cũ lª extriseca sit. ¶ Sz nullus istoz modoz ꝑt stare. Primus nõ. Nã ex ipso seq̃ť oppositũ illi⁹ qõ negãt. sic eni qõ coexistit vel sil' existit simplr existit: ita q̃ causať vel sil' causať seq̃ť q̃ nec̃io causatur: per te, relatio concausať. q̃ rel'o causať. qõ tu negas. nec est itẽrionis mee nec alicⁱ dicẽ q̃ ꝑ se causeť ꝑ 3ᵐ nãl'r loq̃ndo. Sz vo lo solũ dicẽ q̃ causať sine cũ alio sine sine alio: t tu ꝺcis q̃ cũ alio. q̃ tc. ¶ 2° modus min⁹ valet. s. q̃ sit sequela. isto eni mõ seq̃ť q̃ nullus effect⁹ causeť: q̃ cã est ad cuius eẽ seq̃ť aliud. q̃ oĩs effect⁹ est seq̃la cãe: si q̃ eẽ sequelã facit rel'onẽ nõ esse cãtã: nullus effect⁹ cãbit. ¶ Cõfirmať: q̃ ꝑ istã viam tollitur oĩs via ꝓbãdi aliquid esse cãm in vniuerso: q̃ dicã q̃ ignis nõ causat calorem: sed calor est sequela ignis. Similiter cõpositus est sequela mãe t formẽ: simulr vniuersus sequela dei. ¶ 3° modus hz sit rõnabilior: tñ nõ potest stare quãtũ ad aliquã sui partem. quo ad primã. s. q̃ causetur a causante fundamẽtũ: q̃ oĩs effectus in actu requirit cãm in actu: sed corrupto generante albedinẽ t remanente albedine: oritur noua relatio huius albedinis ad aliã. Quero a quo cãtur. nõ a gñante albedinẽ: q̃ ipz nõ ẽ: q̃ opz aliã cãm assignare q̃ sit cã cãns ipz fundamẽtũ. Nec ẽt põt stare q̃tũ ad scõam ꝑtem: q̃ apparuit mihi aliqñ eẽ de mẽte doctoris nñi: t q̃ est inter istos modos rationabilior. s. q̃ causatur a causante terminũ: nec video aliũ ꝓbabiliorẽ excepto vno. nec iste quidem põt stare: q̃ conuenit aliqñ eẽ terminũ incausatũ: sicut pz de termino relationis creature ad deũ. ¶ 4.° modus nõ põt stare: q̃ in causis t causatis nõ est circulatio. si q̃ opposita cãret pari rõne ecõuerso: t sic idẽ causaret seipm̃ p illã regulã: q̃ q̃d est cã cãe est cã cãti. Itẽ effectus nõ excedit cãm in pfectione. rel'ones aũt oppositi sint alterius t alterius rõnis vna est perfectior alia. q̃ tc. ¶ Dico q̃ q duo sũt modi ponẽdi. Unꝰ q causať a cãnte terminũ. Alius q causať a termino. Primꝰ modus ponit q ab vno agẽte ꝓcedũt duo effectꝰ cẽntialiter ordinati. primus est terminꝰ. 2° est rel'o. fũdamẽtũ aũt cãt in gñe cãe mãlis. Alius q apparet mihi verior ẽ q rel'o imediate causať a termio cãlitate effectiua: cãlitate aũt mãli a fũdamẽto. Nam si fieret vna albedo de nouo t alia eẽt inproducta: tunc similitudo in inproducta posset defendi eẽ a ꝓducẽte nouã in eẽ: sz similitudo q̃ est noua nõ põt poni cãta a ꝓducẽte terminũ: q̃ nõ est. q̃ opz q̃ ꝓducať a termino. ¶ Sz hic instať 4ʳ. ꝑ. q̃ tũc agẽs limitatũ posset cãre ifinitos effectꝰ. pbo. nã si deᵘ cãret ifinitas albedines: t postea fieret vna: ista cãret in oib⁹ alys sil'itudinẽ: t sic cãret ifinitas. ¶ 2° q̃ tũc agẽs limitatũ ageret in quãcũq; distãtiã. si eni sit vna albedo rome t ponať alia: vbicũq; fuerit albedo: seq̃ť sil'itudo: t sic ipsa posita in grecia vl' in india: ageret in subm q̃ est rome. ¶ 3° q̃ tũc posz eẽ terminꝰ t fũdamẽtũ: t tñ q̃ nõ eẽt rel'o. nã deᵘ coagit oi cãe scõe t ꝓtingẽter. posset q̃ deᵘ nõ coagẽ termino: sed deo nõ coagẽte tũc terminꝰ nõ ꝓduceret. q̃ tc. ¶ 4.° q̃ tũc deᵘ posset facẽ duas albedines sine sil'itudine: q̃ similitudo nõ solũ a termino t a fũdamẽto depẽdet: sed ẽt a cã vl' ꝓtingẽter agẽte: t sic deᵘ posset nõ agẽ q̃ tc. ¶ Ad ꝑm dico q si dicať q deᵘ nõ posset ifinita facẽ. argumẽtũ nõ valet: posito ãt q̃ sic. nõ ẽ incõueniẽs q̃ agẽs limitatũ posset cãre ifinitas rel'ones. nec ꝓp hoc arguerẽt ifinite pfectiones. Et rõ põt eẽ ista: q̃ vbi multitudo nõ arguit maiorẽ pfectionẽ: ifinitas nõ arguit ifinitã pfectionẽ. Produce ãt miltas rel'ones nõ arguit maiorẽ pfectionẽ: q̃ nõ dicũt pfectionẽ. q̃ tc. ¶ Ad 2ᵐ dico q duplex est actio. s. q̃dã ꝓhica: t illa regrit determinatũ situ iter agẽs t patiẽs. ¶ Alia ãt est metaphorica q̃ abstrahit ab oi situ. Si eni oĩs locꝰ t sit⁹ destrueret: adhuc angelus se itelligẽt. Ista. n. actio metaphorica est t abstrahit a situ t a loco: talis est ista. ꝓductio q̃ ꝓducit rel'o. t de tali nõ est icõuenies q̃ agẽs limitatũ possit in quãcũq; distãtiã. ¶ Ad 3ᵐ t 4.ᵐ dico q opz ꝓcedẽ q deᵘ ꝓcurrat vt cã vlis t q̃ ꝓtingẽter ꝓcurrat: t ꝑ ipis opz ꝓcedẽ ꝓnm de oibus relationib⁹ q̃ differũt a fundamẽtis realiter: q̃ concludunt rationes.

Quantũ ad 2ᵐ ꝓncipale opz videre posito q̃ hz rel'ones causenť: t q̃ a termino: quo causent. ¶ Et hic dico 4.ᵒʳ ꝓnes. Prima q̃ rel'ones i creaturis cãnť ꝑ actionẽ t passionẽ. ¶ 2ª q̃ cãnť ꝑ reale mutationẽ. ¶ 3ª q̃ cãnť ꝑ motũ. ¶ 4.ª q̃ cãnť ꝑ q̃dus. Primam ꝓbo sic. Oñcũq; est aliqđ agens imprimẽs aliquã formã in aliquo passiuo: ipimit eã ꝑ actionẽ de gñe actionis: sed terminus causat silitudinẽ in fundamento t in illud ipimit eã. ergo B erit ꝑ actionẽ de genere actionis. Maior videtur manifesta: q̃ respectus mouentis ad illud qõ mouet t impimẽtis ad illud in qõ impimit. videnť eẽ de genere actionis. mouere enĩ non est nisi motũ impimere. Minor est manifesta: q̃ silitudo vere est in fundamento. ¶ 2ª conclusionẽ ꝓbo per diffinitionez mutationis. q̃cũq; inducitur aliqua forma per cuius introductionẽ subiectum se habet alr nunc q̃ prius: tale subiectum nec̃io est mutatuz: sed sic est quando similitudo creat. q̃ tc. ¶ 3ª conclusionez ꝓbo. quia si color põt induci t impimi per motum: ita ẽt similitudo ipsius coloris: sicut enim color est di-

A

Hoc bis̃ est vno de ꝺpẽdẽtia actualis finẽ duplicẽ. D. q̃ drupler

Vide sco. 13. q. quoli. t ali bi ad b. Tãge ḧ plura ꝓ t contra.

Z.l. rel fuge

B

Effectus ẽ sequela cause.

D

Obiect. 4ª.

Z. phy. t. 5 meta.

Z. l. 2 de anima.

Impugnatio 2oz modoz dicẽdi 4ª.

Ꝓm⁹ arti. Modus dicẽdi aliꝰ 4ª ꝺ cãlitate effectiua rel'onis sat apparens ꝫ ipobetur subtiliter.

C

Alicuz ens it ẽntatẽ positiuã: sz illius considera tio ꝑtinet ad bñ ꝓdicãdo

P

Bona nouia.

Et si actualis vl' fotalis nõ fũdamẽtalis respectus requirit terminum existẽtem.

E

Obꝫ. ꝓpria in duob⁹ modis dicẽdi fũdata sz scõz imitať

A termino est fectiue t a fũdamẽto mãlr causať rel'o.

Obiicit 4ª no tabiliter. Cõsidera an casus iplicat.

F

Rel'o nõ dicť pfectionem. Actio duplr

Cõsidera an velit dicẽ actionẽ metap.

Laue q̃ si sc⁹ tigat. dic alr bñ ꝓderãdo

2° articu.

H

Loco 4ª de mõ cãlitaťis effectiue rel'onũ i creaturis. Maxima notabilis.

Regula.

Cõsidera istã tiam. Vide. 5. t. 6. phyſi.

I

Sicut dat̃ gradus in fūdamēto sic ⁊ in relatione.

uisibilis:ita ⁊ sil'itudo in eo fundata. Jn quocūq; enī gradu signato vel signabili in colore est aliqs gradus sil'itudinis:⁊ p ꝓns si albedo vel color est diuisibilis:⁊ sil'itudo ei⁹:ꝫ ex ꝫ q⁹ color ht gradus ⁊ est diuisibilis: pp hoc pōt ipzimi ⁊ iduci p motū.ḡ eodē mō sil'itudo exquo ē diuisibilis ⁊ ht gradus: erit iducibilis vere p motū. ¶ Cōfirmat̃:qz de quocūq; ḡdu signato vel signabili vez est dicere q⁹ eo apposito vel subtracto sil'itudo est maioz vel minoz. ¶ Jlud declarat̃ ponatur vnū pure albū sine mixtiōe alteri⁹ q̄litatis:si fiat aliqd aliud successiue albū ꝑ quocūq; instāti signato vel signabili in motu:vez est dicē q⁹ hoc est magis sil'e pozi albo q̄ ꝑus fuit:⁊ vez est dicē q⁹ ꝫ est magis albus q̄ ꝑus:ꝫ nō est magis albū:nisi qz ht gdū albedis que ꝑ⁹ nō hēbat.ḡ a sil'i nō erit magis sil'e:nisi qz ḡdū sil'itudinis ht que ꝑus nō hēbat. Tūc vltra. Dē illud qō est diuisibile ⁊ acgrit̃ successiue ⁊ ꝓtinue acgrit̃ ꝑ motū:sed sic est hic.ḡ ꝛc. ¶ Cōfirmat̃ ēt in ꝓtinuis:nā tres aque sūt siles q̄rte:sicut ḡ si aq̄ vna addat̃ alteri facit maioꝛē aquā:ita vī q⁹ facit maioꝛē sil'itudinē salt̄ extēsiue.

Obijcit 4ᵛ.

¶ 4ᵃᵐ ꝺnē ꝓbo:ꝫ pateat ex ꝓdictis. Dē qō acgrit̃ per motū ht ḡdus:ꝫ relo/vt pr̄i⁹dictū est:acquirit̃ ꝑ motū: igit̄ ht ḡdus. ¶ Sꝫ ꝺ istas ꝺnes arguit 4ᵘˢ. Pr̄io sic. Si relo iducit̃ ꝑ actionē:pari rōne ⁊ glibz re⁹ᵇ⁹:⁊ ꝑ ꝓns ipsamet actio.⁊ sic actiōis erit actio:⁊ ꝑ ꝓns ꝓcessus in infinitū. ¶ Zᵒ:qz Aug.⁊ Anſ.⁊ alij doctozes dicūt q⁹ relationes iducunt̃ sine mutatiōe. ¶ 3ᵒ:qz si ꝑ motū iducunt̃:sequit̃ q⁹ moto vno mouerent oia:qz dē qō est in vniuerso ad oē aliud qō ibi est ht sil'itudinē vel dissil'itudinem:cum ergo per motum aliquid successiue acgritur:acquireturꝫ sil'itudo successiue vl' dissil'itudo oīuz ad ipz.⁊ sic cū acgsito noue foz̄ real'⁊ successiue sit motus/in oīb⁹ erit mot⁹. ¶ 4ᵒ. Dē qō ht ḡdus ē q̄tū.relo �sm 4ᵃᵐ ꝺnē ht ḡdus.ḡ ꝛc. Tūc vltra. Dē q̄tū vel est finitū vel infinitū:⁊ sic relo nēcio vel eēt finita vel infinita:qō est ꝺ supius dicta. ¶ Ad ꝑᵐ istoꝛ dico q⁹ �sil'itudo ve ipzimit̃:⁊ sic de multis alys relonib⁹:nī actio nō ipzimit̃:qz ipsa est ipsaꝛ ipzessio vñ ꝓductio nūq̄ ꝓducit̃:sicut similitudo nūq̄ assimilat̃:ꝫ bñ est in ht:⁊ sic ꝓcedo q⁹ bñ causat̃:nī nō imꝑimit̃:qz est ipsarus impzessio:sic nec relo referr̄:ꝫ ipsa est ratio referēdi.

Actio nō imꝑimit sed est quo ⁊ similr de ꝓductione suo modo sed considera instātiam bñ pōderādo.

¶ Ad auctozes illos ad Aug.⁊ Anſ.⁊ ad alios dico q⁹ intelligunt de mutatione phyſica:ꝫ quin mutet illud cui aduenit relo realis saltē mutatione metaphozica ht nō negāt:ꝫ de ꝑma.ſ.ꝑhica. ¶ Ad 3ᵐ dico q⁹ sunt aliq q ita ꝛelant ꝓ vniuerso q⁹ nolūt nec audēt dicere q⁹ oīa ꝓtinue moueant̃ ꝑter ꝑᵐ.⁊ q⁹ moto vno oīa moueant̃ ꝑter ꝑᵐ. Ego āt dico q⁹ ponēdo q⁹ relo sit foz̄ real'⁊ diſferat real'r a fūdamēto ⁊ successiue acqrat̃:q⁹ necesse est dicere q⁹ moto vno oīa mouent̃ saltē motione metaphozica:ꝫ nō ꝑhica. ¶ Ad 4ᵐ dico q⁹ duplex ē q̄titas ꝟtualis. Una ꝓns formā ⁊ nāz specificā:⁊ ista dicit ꝑfectionē:⁊ talē nō habz relo. Alia aūt est q̄titas ꝓns gradus indiuiduales:ista nec dicit ꝑfectionē nec imꝑfectionē:⁊ istā ht relo.nec est incōueniens q⁹ �sm istaz sit infinita. ¶ Sed ꝫ sunt due diffi.ꝓma qz mirabile videt̄ q⁹ ꝓtinue totū vniuersum sit in fluxu ⁊ in illo continuo motu. ¶ Dico q⁹ hoc non est inconueniens q̄tū ad relones vl' ad respectus siue habitudines:imo hoc est nēciū. Jn quolz enī instanti quelibet res tēpoꝛalis ht aliā ⁊ aliā habitudinē ad tꝑs ⁊ ad qñ. ¶ Zª diffi. est de dicto cōmuni.ſ.q⁹ relo ꝑ se no acquiritur per motū. ¶ Dico q⁹ intelligendo ꝑ se 3ᵒmō q⁹ ad relonez ꝑ se istō mō nō est motus:qz non pōt ꝓduci nisi alio ꝓducto:habet tamen distinctam ꝓductionem per se. ¶ Ad argumētū ꝓz. ¶ Questio. VIII.

M

Moto vno oīa moueri. Quātitas vtūtis duplex. Applica ī diuinis ad relationes.

D. duplex.

Per se pduci relonē ꝓtingit 2ᵐ ſicelligi.

N

Tenet̄ ꝛclonē affirmatiuā in relonib⁹ accidētalib⁹ salt̄ ꝛs ſi ſcoꝛgat. Obijcitur 4ᵐ

Relo'o.

Confirmatio 4ᵉ ꝑ alde efficāt ⁊ ſubtilis.

O

Lz sine fūdamētali ꝛdētia ⁊ ſimilitudines ꝓssint exma sit ꝑfectiua esse: abstrahi formali actu li pōt:ſz ſolute ra iſtātiam.

Dubium.

P

Nobilis ſtupa vbiqs.

D. tripler.

Ordo respectus fūdamētalis ⁊ formal

Q

Terminus respectus fūdamētal q ſit?

Quare ſolales ⁊ fūdamētales relones ponunt̃. Nota bene.

Loco'o affirmatiua.

C

Relatio nō videt̄ diſtingui a relone nisi penes terminū vel fundamētū.hec est cōmuniter ꝓcessa siue quo ad nos siue simplr eque cōcludit ꝓpositum:sed hic est idē termin⁹ ⁊ idē fundamētū specifice.ergo relones eiusdez rōnis. ¶ 4ᵒ sic. Quācūq; relationē pōt fundare vnū indiuiduū eiusdē speciei respectu.a.⁊ aliud indiuiduū eiusdē speciei eādem respectu.a.poterit fundare.hoc ꝓz:qz potētia ⁊ nālis aptitudo sunt cōia illis que sunt eiusdē rōnis:sed posito fundamēto potēte fundare ⁊ termino:si sit respectus intrinſecus aduenies:innascit̃ actualis relatio.ergo positis duobus idiuiduis ⁊ a.inascet̄ in quolibet relatio ad ipsum eiusdē rōnis. Tunc vltra. Si in vna albedine est potentia maioꝛ ad fundādū respectū alteri⁹ albedinis a se similitudinē ⁊ in quacūq;.si ergo tu ponas in albedine.a.fundari respectū similitudinis ad albedinē.b.que est eiusdē rōnis:eadem rōne pones in albedine.b.respectū similitudinis fundari ad albedinē.a.⁊ sic relones eiusdez rōnis in vtroq;. ¶ Si dicas eodē mō ꝑbat̃ q⁹ duoꝛ hoiuz qlibet erit ꝑ ⁊ quilibet filius. Dico q⁹ iste relones nō ꝓcise oziunt̃ ex nā fundamēti:ꝫ ꝓxia alia relone.ſ.ꝓductiōe q̄ ꝑsupponit actionē ⁊ passionē. Si aūt ꝑnitas ⁊ filiatio oziunt̃ ex nā fundamēti imediate:nō posset euadi.

D

Regula 2ᵃ no tabilis.

Ex istis sequunt̃ due regule. Prima est q⁹ qñ inueniunt̃ relones diuersaꝛ rationum fundari in eodē penitus fundamento:opz distinctionem inuenire ex parte terminoꝛ.hoc patet ex dictis. ¶ Zª regula accipit̃ econuerso:q⁹ qūcūq; inueniuntur relones diuersaꝛ rōnū terminari ad eundē terminum penitus indistinctū:opz distinctionē iuenire ex parte fundamē/

A

2.ge.t.c.56. Limita ēt in illis qualr re/ nat vt scis.

S. mata. t. 7.

toꝛ.hoc ēt ꝓz.ſ.Exᵐ ꝺme regule:qz agere ⁊ producere sunt relationes diuersaꝛ rōnū que fundantur oīno sup idē.opz ergo inuenire distōnē in termino.terminus ergo productus erit terminus ꝓductionis:⁊ passium erit terminus actionis.Exᵐ scē regule est de esse cognito ⁊ esse volito ad idē oīno terminant̃. Quicqd enī cognitū est sub rōne qua cognitū:pōt esse volitū.opz ergo q⁹ ex parte actuuz que fundāt habitudines istas sit distō.

¶ Ex istis per modū corelary ꝓbari potest euidenter distinctio inter ꝓprietates absoluras ⁊ essentiam: ⁊ hoc q̄drupliciter. ¶ Primo sic.Qz aīa nostra ē sil'is deo ⁊ dissimilis:ꝫ �sm q⁹ cōiter dicunt sancti similitudo ⁊ dissimilitudo sunt relationes alterius ⁊ alteriusrationis.ḡ cū hēat idē fundamentū penitus ⁊ indistinctum:opz q⁹ distinctio queratur ex parte termini: sed aīa nr̄a dissimilis est deo respectu essentie:⁊ similis respectu attributoꝛ.ergo necessario aliqua distinctio est inter diuinā essentiā ⁊ attributa ex nā rei. ¶ Zᵒ sic ex parte eadem arguit̄. Nam albedo ht respectū ad primū:sicut ad efficiēs:⁊ sicut ad finez:⁊ sicut ad exēplar. Constat aūt q⁹ iste relones sūt alterius rōnis.distinctio aūt nō pōt accipi ex fundamēto:qz oīno idē fundamētum est.ergo respectu termini:⁊ sic cum ratione essentie sit finis:⁊ rōne voluntatis efficiens ista distinguuntur. ¶ 3ᵒ arguo ex parte alia. Deus ad creaturas cōparatur vt creans ⁊ vt mensurans.illa non sunt idem.distinctio aūt nō potest accipi a termino:qz idē mēsurat ⁊ causatur.ergo ex parte fundamēti in deo erit distinctio. ¶ 4ᵒ ex eadē pte arguo. Aliud est continere virtualiter ⁊ aliud eminenter:⁊ deus vtroq; mō ꝓtinet.distinctio āt istarū nō pōt accipi a termino:qz idē vtroq; modo contentum.ergo essentia que continet eminēter distinguitur a potētia executiua que continet virtual'r. ¶ Distinctio. XXX. ¶ Questio.I.

E

Corelarium

Probat icidētal'r distōnē i dinis attributoꝛum ⁊ cēnat.

F

Respect⁹ creature ad deum triplex.

Continentia eminentialis rōne cēntie ꝟtual'r rōne vo lūtatis vel potētie executiue.

G

Sūt.n.q̄dā extpe ꝺ ꝺo dicunt.

Arca distōnē 30ᵃᵐ. postq̄ visuz est de relonib⁹ q̄ sūt in creaturis: videdū est de relonib⁹ q̄ sunt in deo. Et q̄tū ad ꝺ q̄ro.ꝓmo. Utꝛ nēcio sit ponere in deo relones rōnis ad creaturaz q̄ ex tpe denoīent ipm deū. Qꝛ sic. Nam Aug. dicit q⁹ necesse est ponere in deo re⁹ creature oīa tionē. oīatio āt est relo rōnis.ḡ ꝛc. ¶ Contra. Circūscripto omni actu intell's nō est relo rationis.

5. tri. c. vltio.

Hic introducunt̃ q̄tuoꝛ ꝑdicata q̄ dicunt̃ ꝺ deo ex tpe.

Predicatuz dictū de deo ex tpe est 4ᵘˢ

H

Primū ꝑdicatum est actionis. Deus enim dicitur agens respectu creature:⁊ non ab eterno dicebatur agēs. ¶ Zᵐ est sil'itudo. Ex tpe enī deᵒ ꝺ sil'is creature ⁊ creatura sibi assimilatur. ¶ 3ᵐ est inequalitas. Ex tpe enī deus ꝺ maioꝛ creatura ⁊ perfectioꝛ. ¶ 4ᵐ est distinctio:qz deus actualr distinguit̃ a creatura:⁊ dicitur distingui ex tpe. Difficultas ḡ istius qōnis est:qūo ista dicuntur de deo ex tpe:⁊ est q̄druplex modus dicendi. Quidam enim saluant ꝑ respectuz rōnis.nō enī adueniet deo aliquid absolutum de nouo nec aliqs respectus realis vt postea patebit.ḡ opz q⁹ hic sit respectus ⁊ non realis:ꝫ rōnis. ¶ Contra. Illud nō pōt saluari precise ꝑ actum rationis mere qō est circūscripto omni actu rōnis:sed circūscripto oī actu rōnis deᵒ est real'r agēs ex tpe.deᵒ est realiter sil'is creature:deus est melioꝛ creatura realiter ⁊ distinctus realiter.ergo ꝛc. ¶ Alij dicūt q⁹ oportet hoc saluari per respectum fabricatum ab intellectu diuino:non autem ab intellectu nostro. ¶ Sed contra, Quod est in re realiter: non ineſt per actum ali/

Modus dicēdi alioꝛ 4ᵒꝝ quē ipugnat.

Universidad de Deusto Biblioteca

Universidad de Deusto Biblioteca

I

cui⁹ rōnis vl'itell's:qz reale nō ineſt p illud qō rōnis ē: ſz de⁹ ita real'r agit:r ita real'r hz oīa iſta:ſic ego real'r ſum bō.B g nō ē p actū alic⁹ rōnis.¶Aly ät dicūt q creatio r oīa,iſta ſignīant aliqd qō eſt in deo:ſz cónotät aliqd qō ē in creatura.¶Sz ↄ. Nā gcgd ſit illud qō ſignīant ī deo qō ſit in eo:illud ē eternū r nō ex tpe.iſta ät oīa,ſ.creatio r talia dicunt de deo ex tpe. Jō dicunt aly q de⁹ dī creare diſtingui r aſſimilari:r oīa talia ex tpe.nō pp aliqd qō deo adueniat ex tpe:niſi q de⁹ ex tpe terminat relones q̄ ſūt ī creatura.termiät enī creatiōnē paſſiuā:ſō dī creare.terminat aſſimilatiōnē:ideo dī aſſiſtare:r ſic de oīb⁹ alys.¶Sz ↄ B vī adhuc ſtare diffi. Nā B qō dico terminare relonē aliquā ī creatura ꝙuenit deo ex tpe:illud ät terminare nō dīc aliqd abſolutū.g reſpectū aliquē:tūc vel realē vel rōnis:r tūc remanet diffi.ſic ꝑus de alys erat.¶Dico g ſic vī mens doctoris nſri.q oīa iſta ſaluant p denoiatiōnē extrinſecā. Unū cū dico/de⁹agit.nō ſignīat aliqd foſalr in deo:ſz qō eſt foſalr ī creatura a quo de⁹ denoiat de nouo:vt pote creator p creationē:r ſic de alys.¶Sciēdū tñ ad hoc qōnis euidētiā q aliqñ agere r pati eodē noie ſignificant.ſic eſt in vbis cōib⁹:vt oſculor te r oſculor a te. in vna ,ppōne oſculor⁹ hz ſenſum actiuū:in alia ſenſum paſſiuū. Aliqñ ät actiuū r paſſiuū ſignificant noīb⁹ p, pr⁹.ſ.vno ,ppio actiuo:ſicut cū dico mouē:r alio ,ppo paſſiuo:ſic cū dico moueri.¶Aliqñ aūt actiuum ꝓcise ſine paſſiuo ſignīat noīb⁹ oppoſitis:ſic cū dico amare r amari.qñ enī diligo vel amo oīnā eēntiā idē act⁹ oīno ſignīat p B q dico amo oīnā eēntiā r oīna eēntia amatur a me:nihil enī ſignīat qō ſit in deo foſalr:ſz ꝓcise illud qō eſt ī me foſalr.ſ.act⁹ amoris.¶Aliqñ ät eodē mō accidit de paſſiōe:q.ſ.ipſa denoiat noīb⁹ oppoſitis:ſic dicēdo de⁹ creat r creatura creat:cāre enī r cāri ſignīant idē oīno:ſic dicebat de amare r amari:ſz oīa eſt:qz amare r amari ſignīant illud qō de ſe eſt actiuū. creare ät r creari ſignīant illud qō eſt paſſiuū. Unū qñ dī de⁹ creat creaturā.nō dat intelligi aliqd qō ſit ī deo foſalr:ſz ſolū creatio paſſiua q̄ eſt in creatura q̄ de⁹ dī creās denoiatiōe extrinſeca:eodē mō dī cū dī creatura creat a deo:r nihil aliud.¶Sz ↄ iſta iſtat 4ᵃ.r.primo ſic.Ois denoiatio eſt ad placitū:ſic ēt noīatio:ſz de⁹ nō eſt ad placitū creator ex tpe:ſed real'r r circūſcripta oī denoiatione r oī intellectu.g videt q illud nō ſufficiat.¶2° ſic.Aliqua ſunt q̄ dicunt de deo virtualr qz ſunt in eo vtualr ꝓtenta:ſicut cū dicim⁹ de⁹ eſt lapis:aliqua ſunt q̄ de deo dicunt foſalr.g ops q ī eo ſint formalr: ſz eē creatorē eſt hō.g ꝛc.¶3° ſic.Jn quocūq; eſt agē ipſum agit.ſi ergo creature/quod eſt agere dei:eſſet formaliter in creatura:ſequeretur q creatura actione dei ageret.¶4° ſic.Aug⁹primo de tri.dīc q deus faciat mutabilia ſine mutatiōe ſui.difficile eſt vidē:ſi ät denominatio ſufficeret:B eſt valde facile.¶Ad p̄m ꝓcedo q noīa ſūt ad placitū:nec ēt p denoiari extrinſecū ſaluat aliqd q ſit reale.Unū nō curādo de vocabulo:ſed de re ſignāta p vocabulū.Dico q ipſa tota eſt ī re.Unū ſignātū iſtius ,ppōnis/de⁹ creat:idē eſt cū ſignāto iſti⁹. creatura creat a deo:illud aūt ſignātū eſt in creatura formalr:r ſō ſaluat res p rē.¶Ad 2ᵐ ꝓcedo q de⁹ eſt formalr illud qō denoiat iſta denoiatione:qñ ät dicis. de⁹ eſt formalr creator:aut intelligis q creatio ſit formaliter in deo:r iſto mō nego:qz de⁹ nō eſt foſalr creator:qz creatio nō eſt foſalr in eo.Si aūt itelligas q de⁹ eſt foſalr creator:nō creatione q̄ ſit formalr in eo: ſed creatione que eſt in creatura formaliter:tñ denoiatiōe extrinſeca formaliter dicta de deo. concedo: r ſic nō babes propoſitum.¶Ad 3ᵐ dico q ſicut in 2° oſtenditur creatio actio eſt in creatura:r nō in deo formaliter:nō tñ ipſa creatura dī creatrix:qz creatio actio nō eſt ſub noīe actionis apta denoiare niſi extrinſece:ſicut opus dī humanū.¶Ad 4.ᵐ dico q ponere quocūq; modo:ſiue modo ꝓdicto ſiue alio eſt difficile:tñ quia multa argumēta cogunt ad ponēdū deū ſine mutatione agere:ops modū ſaluādi hoc adducere qui eſt difficilis:ſic q nullum tale in creatura ponitur.

K

Oō.,ppzia ad mēte ſco.,ptē neguatiuā.q. ſuſtinēdo. Denoiatio 2ᵉ

Agere r pati ,ptigit 4ᵉ ſigni ſicari.r ēvbi qz notabile. A.l.actuum

A.l, paſſiuū.

L

Objcitur 4ᵉ

Aliqd dici ō deo 2ᵉ.

M

Lab.1.vel.3. A.l.pō ꝓdicta ſit vera.

Deū cē foſaliter creator.ē pōt itelligi 2ᵉ

Cōſidera iſtā nam hic.

N

Creatio actio nō eſt in creatura.

D.q̄ruplex 1.ar.1.

Sed hic oriunt alique diffi.Prima eſt ō relatiue oppoſitis:qz ſm Aug.nulla res ſeipſam gignit vt ſit:qz gīnare r gīnari ſunt incōpoſſibilia:ſz non minus ſunt incōpoſſibilia creare r crearī:g nō poterūt ee in creatura.¶Dico q vez eſt q oppoſite oziones ſūt icōpoſſibiles:ſic gīnare r gīnari:ſz creare r crearī nō ſūt oppoſite oziones:ſz vna oziō.vna aūt oziō:oppoſitis tñ noīb⁹ ſignāta:bñ pōt ee in eodē.¶2ª diffi.eſt de ↄrie oppoſitis:qñcūq; aliq̄ cadūt ſub oppoſitis differētys vel cōib⁹ illa ſūt oppoſita:ſz creare r crearī cadūt ſub agē r pati.agē ät r pati ſūt oppoſita.g creare r crearī.¶Dico q qñ res ſunt oppoᵗᵉ r res cadētes ſub eis ſūt oppoᵗᵉ:ſz ſi res nō ſūt oppoᵗᵉ dato q noīa videā tur oppᵗᵉ:ſil'r erit de cadētib⁹ ſub eis.Unū dico q lz aliqñ res acciōis r paſſiōis ſint oppoſite:tñ aliqñ eadem res erit q̄ ſignīat vtroq; noīe.iſto mō ē hō:qz eadē res ē ſignāta p creare r crearī:r tñ noīa oppoſitionē quādaz bñt.¶3ª diffi.eſt qūo de⁹ ꝓt exire de ocio in actū ſine ſui mutatione.¶Dici ꝓt q de⁹ nō trāſit de ocio ī actū B eſt q acgrat aliquē actū quē prius nō bēbat:qz oēm actū quē hz nūc habuit ab eterno:ſz dī tñ nūc creans r ꝑus nō ꝓp mutationē ī ſeipſo factā:ſz pp nouitatē effectus g nūc eſt r ꝑus nō fuit:r ex B denoiat de⁹.¶4ª diffi.eſt de ↄdictoie oppoſitis. Impoſe enī vī eē tranſitū de ↄdictorio in ↄdictoriū nulla facta mutatione in illo qō trāſit.ops enī q tale ſubm trāſiēs mutet aliq̄l'r in ſe:qz in q̄cūq; eſt aliqd nūc alr q̄ ꝑus:in illo ē mutatio:in illo ät ſic trāſeūte eſt aliqd aliud al'r nūc q̄ prius. nā extrema ↄdictiōis ſūt aliud r aliud:r ab vno extremoꝛ recedit:r ad aliō accedit:ſz de⁹ē nūc creator r añ nō fuit.g ꝛc.¶Dico q extrema illi⁹ ↄdictiōis nō ſunt foſalr in deo:ſz foſalr in creatura:qz nō ſūt aliud deus creare r ñ creare q̄ creaturā crearī r nō crearī.¶Sz hic eſt vnū dubiū.Utrū de⁹ in ſe referat ad creaturaz aliq̄ relone rōnis.Dico ſic dīrī q relo rōnis nō ſufficit ad ſaluādū ꝓdicata realia q̄ dicūt de deo ex tpe.tñ q̄ tū ad dubiū in ſe nō vī icōueniēs deū referri aliq̄ relone rōnis ad creaturā.relo enī rōnis nō ponit effectum ſuū foſalē niſi circa illud in quo eſt foſalr:ſicut ſibi cōuenit eē in aliō:ſz referre eſt effect⁹ rlonis.cū g ſuo mō eēndi in ipſa ſit in deo ſicut patebit iferius:ops dicē q de⁹ ī ſe referat p iſtā relonē rōnis:aliogn ſi aliqd creatū p iſtū reſpectū referret:ↄciperem⁹ illud creatū eſſe creatorē:r ſic de alys relonib⁹ rōnis.¶Si dicas: tūc ſeqt mutatio in deo q̄ trāſit de nouo ad talē reſpectū. ¶Dico q nulla eſt mutatio ad ens rōnis.r ſi ponat. multi ſūt g bñt ꝑ nihilo dicē r ꝓcedē talē in deo: ſicut cōpōnē ſm rōnē multi ponūt.¶Ad arg⁵ⁱⁿ oppoᵐ ꝑz: qz dñatio nō eſt reſpectus rōnis:ſz ſignīat q illud qō ē in creatura ſit deo ſubm.

B

2° artic. Opi.1.alior. Q.r tō ſit relatio real ad extra.

Impugnatio nes aliorū q̄ ſufficietes cē oſtēdūt.

C

Infinitas.

6.phyſica.

Arti.ꝑcēdēs

P

Abſurdū nouitatē in deo ſ nouitas i creatura.

Q

Ad ens rōis non eſt mutatio:ſed tantū inſtantanea.

Jdēitas.

D

Impugnatio ſcoti r ꝓpria ꝓpria doc.

Eternitas.

Simplicitas.

Dubium.

Cōcedit deus foſalr r ſubſtātia r tpe ſe referēs ſpectē relationis.

Ecce qō ſpūs

Dubium.

Creatio ſ. Question. II.

Utrum neceſſe ſit ponere in deo relones reales r actuales ad creaturā.Q; ſic.qz creatura realr oziginat a deo. ergo deus realr oziginat creaturā. oziginatio aūt eſt relo.g ꝛc.¶Cōtra.qz tunc deus mutaret:qō eſt incōueniens.¶Dic ꝓmo ad euidētiā queſtionis r aliorū q̄ dicent infra.ops videre quid ſit relatio realis:r deinde ad queſtionem.

F

Deus ad creaturā nō ē nec pōt cē relatio realis. Dubium. 6.phy.

Aliquid dak notiue ꝓmo ꝑn°.qō bene cōſidera. 2ª opi.aliorū.

Impugn°.4ª ſubtaliſſima.

Cōſidera an repugnat dicis in.1.q.de illa denoiatione extrinſeca.

F

Ad ſuppoſitum ſ. Quātū ad p̄m eſt intelligēdū q ꝗtuor ſūt ſm ſnīaz doctoris q̄ regrūt ad B q aliq̄ relo ſit ad aliud nō pt ee ad nihil:r idcirco iter ens r nō ens nō pt cē relo realis.¶2ᵐ eſt q extrema ſint diſtincta.cē enī relonis ē ad aliud r nō ad ſe ſm Aug.de tri.r ſō nō eſt relo realis eiuſdē ad ſeipſum.¶3ᵐ eſt q tali ſic exīti r diſtincto nō repugnet hīe diſtinctionē ad alterz:qz nulla entitas pōt fūdari in aliquo ſibi repugnāte:r ſō nō ponim⁹ relonē realē neceſſariy ad ꝓtigēs:qz nēcio repugnat aliqd in ſe hīc qō dependeat a ꝓtigere.¶4.ᵐ q talis relatio inaſcīt de fcō iter extrema talia:qz ad relonē foſmalē nō ſufficit aptitudo niſi inſit actu:r ſō nō ponim⁹ in cuchariſtia iherētiā accītiū ad ſubz cē reſpectū realē.¶Et ſi dicat q̄re dextrū r ſiniſtrū nō ſūt re¹ᵒ reales in colūna ſic aly re¹ᵒ.Dico q rō eſt: qz talis aptitudo de ſubo reali nō inaſcīt:ſz tñ de itētionali. Sic g̃ p̄z q̄ ſūt relones reales:q̄.ſ.ſūt iter realia r diſtincta extrema apta nata fundare tales relones oziētes actualr ex eis.

Quātū ad 2ᵐ p̄ncipale due opiones ſūt q̄ ptē affirmatiuā aſſerūt.Prīa eſt iſta:q de⁹ referr ad creaturas relone reali foſalr ſibi iſiſtēte:qz nulla cā realr cāt niſi cālitate reali q̄ foſalr eſt ī ea.¶Et iſti dicunt q Anſ.zſ.monolo.fuit iſti⁹ opi.vbi diſtinguit inter accītia q̄ ſuo aduēnu mutatione iferūt:q̄lia ſūt accidētia abſoluta.r alia q̄ nō:q̄ dicit eē reſpectiua:ſic explificat de ſilitudine r q̄litate:r dicit.q ſic dīna nā nō illa admittit:ita ſm iſta dici nō reſpuit.¶Sz iſta opiniō cōiter nō tenet a doctoꝛib⁹:r ſō a diuerſis diuerſimode arguit ↄ eā.Aliq enī arguūt ſic rōne infinitatis. Nullū ifinitū pōt ee ꝑs vniuerſi:ſz qō nō pōt ee ꝑs vniuerſi non poteſt realiter referri ad aliquid ipſius vniuerſi.g ꝛc.Minor p̄z.qz ſi nō ꝓſtitueret vniuerſum iā nō bret cōpationē ad aliqd ꝓſtituiū vniuerſi.¶Sz iſta rō nō multū ꝑbat.Cōſtat enim q ſi de⁹ nō eſt ꝑ ſe pars vniuerſi:q eſt diſtinctus ab vniuerſo r excedens vniuerſum r ſequeſtratū:ſed iſta oīa dicunt relones.g rō vī ad oppoſitū.Sil'r ꝓſtat q deus p̄ nō eſt totū re¹ filij.nec ꝓſtituit filiū nec eſt pars filij:r tñ referr ad filiū r eō:nō tñ referūtur adiuicē:ſi rō valeret.¶Aliqui aūt arguūt ex nā eternitatis ſic.De⁹ r gcgd eſt in deo ē eternū:ſz relo illa nō pt cē eterna:termin⁹ enī cēt ex tēpore:r ꝑ ꝓns relo ñ cēt eterna:r ſic aliq̄ res aduenireт deo ex tpe. Iſta rō nō facit euidētiā.nō ē.n.illō icōueniens notū q relo noua deo aduenīat.¶Aly arguūt ex nā cōpōnis.Nā de⁹ē ſūme ſimpler:ſi ät aduenireт ſibi relo noua:faceret cōpōnē cū deo.¶Iſta rō nō ꝑbat: qz qñ eſt aliqd in vltimata actualitate:gcgd ſibi aduenīat nō facit cōpōnē cū eo:qz illud qō cōponit cū aliq̄ necio eſt in po⁹:r ꝑ ꝓns nō eſt in vltima actualitate:vñ r ſi accñs abſo¹ᵒ̃do aduenireт nō cōponeret.¶Aly arguūt p viā idētitatis ſic.Quicqd eſt in deo eſt idem qō ipſe de⁹:ſz illud qō aduenit ex tpe nō pt cē idē qō de⁹. g ꝛc. Iſta ät rō nō ſufficit:qz B eſt creditū q oē qō eſt in deo eſt idē qō de⁹.¶Arguūt g̃ aly efficaci⁹ ſic.Ens actualiſſimū nō pt ee in po⁹ ad aliqd:ſz de⁹ ē ens actualiſſimū.g nō pōt cē in po⁹ ad aliqd.Si ät relo aduenireт ex tpe fuiſſet ab eterno ī po⁹ ad ipſaz relonē:qz illā ab eterno nō habuiſſet.¶2° ſic. Jn ſūme neceſſe eſſe idē eſt eē r poſſe eē:ſz de⁹ eſt purū neceſſe eſſe.ergo ad nihil eſt in potentia qō actu nō habeat.¶3° ſic. Quicquid eſt in deo eſt idepēdēs r iproductū.relo aūt ꝑducitur:r ēt depēdet a termino.ergo ꝛc.¶4.° Nullū contingens pōt eſſe in deo formaliter:ſed iſta relo eſt contingēs:qz termin⁹ eſt ꝓtingens r annihilabilis.ergo nō eſt ponēda ī deo.¶Dico ergo ꝓp iſtas rōnes q nulla relatio realis poteſt eſſe deiad creaturā que ſit in deo formalr.¶Sz ſic diffi. Utrū ꝓ vīā imutabilitatis diuine poſſit ꝑbari ſufficiēter iſta ꝑ.¶Dicūt aliq q nō: qz ſine mutatione pōt relo aduenire.¶Sz ↄ iſtud arguo ꝓ diffōnē mutationis:r credo q demōſtratiue ſic. Oē illud qō ſe hz nūc alr q̄ prius eſt mutatū.B ꝑz per diffōnē mutationis:ſz ſuſcipiēs relonē nouā ſe hz nunc alr q̄ prī⁹.ibi ē enī alietas poſteriozis ad ꝑus:qz ꝑus nō habebat:imo hoc vī cē notū ꝑmo ꝑn°.notius enī eſt q vnū ↄdictoriū nō eſt aliud:q̄ q duo nō poſſunt ſimul ineſſe eidē.g ꝛc.¶2ª opio affirmatiua eſt:nō q realis relo ſit in deo re¹ creature formalr:ſz q relone reali q̄ foſaliter eſt in creatura.de⁹ realr referr ad ipſam creaturā:ſic cū dī de⁹ eſt cā:reſpect⁹ iſte eſt formalr in creatura.¶Sz ↄ iſtā opionē arguo 4ᵉ.r.ꝓ.ſic. Nulla cā formalis ponit ſuū effectū foſalr niſi in illo in quo eſt formalr:qz cā foſalis eſt cā intrinſeca:ſz referre ē act⁹ formalis relonis:ſic enī effect⁹ formalis forme abſolute eſt dare eſſe ad ſe:ita foꝛ reſpectiue ad aliud.g relo vbi erit ibi ponet effectū ſuū formalē:vel vbi ponet effectū ſuū foſalē ibi erit:r ita erit in deo vbi p te ponit effectum ſuū formalē:vel ponet eū in creatura: qō eſt contra te.¶2° ſic.Oē qd referr ad aliud eſt relatiuū: ſed ꝑ te,deus eſt hō.g ꝛc.Ꝛcv̄ltra.Oē relatiuū eſt cōſtitutum ex relone vt ꝑncipio formali:r ex fundamento ſicut ꝑncipio fundamentali.g cui repugnat hīe tam fundamētū q̄ relonē illud nō pōt eſſe relatiuū:ſz deo repugnat hīe fundamētū iſtius relonis:qz fundamentū eſt ipſa creatura:r ēt ſibi repugnat hīe relonē ipaz. ergo deo repugnabit eſſe relatiuuz:ſed quod nō eſt relatiuum non referr.ergo ꝛc. ¶3° ſic. Quando aliqua cauſa habet aliquem effectū adequatū ſtante illo nihil plus poteſt cauſare.ſi enim cauſa formalis habet vnuz effectum adequatum:quādiu ſtabit nihil plus poterit cauſare:ſicut anima habet humanitatez:qua ſtante nihil plus poteſt:ſed effectus formalis adequatus iſtius relonis eſt referre creaturam ad deuz.ergo ſtante iſto qui ſtat tamdiu q̄ddiu ipſa ſtat aliū effectum deo dare non poterit:vt.ſ.per eam deus referatur ad creaturā. ¶Quarto ſic. Impoſſibile eſt q forma vltimate perfectionis accipiat aliquod eſſe formale:ſed diuina natura eſt forma vltimate perfectionis:eſſe relatiuuz eſt eſſe formale.ergo impoſſibile eſt q deus accipiat eſſe per relationem.ſ.eſſe relatiuum.¶Dico ergo q deus dicitur creator/ſimilis/diſtinctus:r oīa talia tñ denominatione extrinſeca:ſicut dictum fuit ꝓius in precedēti queſtione.¶Sed cōtra.Quicquid dicitur ad aliquid refertur:ſed de⁹ per hoc q eſt creator dicitur ad aliquid.ergo refertur.¶2° ſic.Quando aliqō predicatum dicitur de aliquo ſubiecto vt accidens dicitur de aliquo ſubiecto:dimittit ipſum ſubiectū tale quale ipz eſt:ſed iſtud ꝓdicatuz creator dicitur de deo r eſt relatiuum.ergo dimittit deum relatiuum:ſed omne relatiuum refertur.ergo ꝛc.¶3°ſic.Omne qō eſt creator: neceſſario eſt creator vel ſui vel alterius:ſed certū eſt q deus non eſt creator ſui.ergo eſt creator alterius:ſz omne quod eſt alterius:vt ſic eſt relatiuum.ergo deus qui eſt creator vt creator erit relatiuum.¶4.° ſic.Nā omne quod eſt ad aliquid eſt relatiuum:ſed deus per iſta eſt ad aliquid:ergo eſt relatiuum.Minor patet p Augu.de doctrina chriſtiana:qui dicit q deus dī p iſta ad creaturā.g eſt relatiuū ad creaturam:ſed omne relatiuum refertur.g ꝛc.¶Ad p̄m dico.q ad aliquid dī dupliciter.Uno mō q ipm ita dicat q ipſuz ſit ad aliquid per illud qō formalr eſt in ipſo:r iſto modo concedo maiorem:r nego minorem.Alio mō q dī ad ali-

Concluſio ꝑ.ꝓzia.

Objcit 4ᵉ.

H

Eſſe ad aliqd ꝓtingit 2ᵉ.

I

Esse alterius cõtingit 2r.

gd denoiatione extrinseca: ꝛ isto mõ nego maiorẽ ꝛ minorẽ ꝓcedo. ¶ Ad 2m dico ꝙ maior est vã qñ illud ꝑdicatũ ineſt foſalr in subo: ſz qñ oz de subo tñ denoiatione extrinseca ℔ mõ nõ est vex: sicut cũ dr: hõ diuinus. illud enĩz qõ dico/diuinum, nõ est formaliter in hoĩe. ¶ Ad 3m dico ꝙ de2 est creator nõ sui: sed alteri9. Sz cũ dr. qõ est alterius: vt sic ẽ relatiuũ. Dico ꝙ si sit alterius ꝙaligd qõ formalr sit in eo vex est. si aũt sit alterius ꝙ ℔ qõ nõ est in eo: ſz in alio ꝛ denominatione extrinseca. falsum est. ¶ Ad 4m dico ꝙ qñ Aug. dicit. ꝙ deus est ꝓ ista ad aligd: non intelligit ꝙ sit ad aliquid ꝓ illud qõ est formalr in ipso: sed ꝙ soluz denoiatione extrinseca: ꝛ per istam dr ad aligd: ꝛ nihil aliud intelligit Augu. ¶ Ad argm patet. ¶ Qõ. III.

K

VTrum Respectus fũdamẽtales sint in deo ad creaturã. Qz non. qz in quo est respect9 illud est relatiuũ: ſz de2 vt dictũ est: nõ est relatiuũ: g̃ i eo nõ ẽ aligs respect9. ¶ Lõtra. De2 est creatiu9. ℔ ãt est ad aligd. nõ foſalr: g̃ fundamẽtalr. ¶ Dic ꝓ ad euidẽtiã multoz dictoz supi9 ꝛ i posteri9 dicẽdoz: oz videre qd ẽ re9 fũdamẽtalis: ꝛ z° vtz sit in deo re9 creature.

ꝓmus arti. Respect9 fũdamẽtal' qz ꝛ q̃lr ĩherẽt. Respect9 formalis qz ꝛ q̃liter ĩherẽt? Respect9 angeli mouẽtis celũ: ad ipz celũ est 4r. foſalis ꝛ accĩtalis ꝛ 4r fũdamentalis cozrespondens.

L

Quãtũ ad ꝓm dico ꝙ illũ voco respectũ fundamẽtale: g̃ est in suo fũdamẽto: nõ ꝓ accĩs: ſz ꝓ se. Formalis vel actualis est ille g̃ ineſt suo fundamẽto ꝓ accĩs. Intelligo aũt sic inherere ꝓ se: qõ ineſt sibi in z° mõ: ita ꝙ est ꝓpria passio sui fũdamẽti: re9 aũt actualis est accĩs ꝓ accĩs. ¶ Exẽplũ. Angelus mouẽs celũ ℔ q̃tuoz re9 ad celũ. Prim9 ẽ mouẽtis ad motũ. z° est ꝑducẽtis ad ꝑductũ: nõ aũt ad celũ qõ est motũ sed ad terminũ motus ꝑmi. 3° est excẽdẽtis ad excessuz. 4° est mẽsurãtis ad mẽsuratũ: scia enĩ angeli mẽsurat motũ celi. Isti aũt respectus sunt actuales ꝛ accidẽtales. Voco aũt istos respectus actuales ꝙ ꝓ accidẽs ꝓueniũt fundamẽto: hꝫ aũt sunt oẽs isti. ¶ Istis autez q̃tuoz foſmalib9 respectib9 ꝛ accĩtalib9 cozrñdẽt 4or fundamẽtales ꝙ ꝓ se iſunt ꝛ nec̃io. Angelus enĩ cõparatur ad celũ vt motiuũ ad mobile. exẽte enĩ angelo de2 nõ posset facere ꝙn angelus eẽt motiu9 celi. z° ẽ ꝑductiui ad ꝑducibile. 3° est excessiuũ ad excessibile. 4° est mẽsuratiuũ ad mẽsurabile: ꝛ isti alijs ꝓzib9 actualibus cozrñdẽt: ita ꝙ ꝑmus ꝓ tẽ. ¶ Sz ꝯ hoc instaſ 4r. Primo sic. Relones oziginis in deo sunt ꝓ se: ꝛ tñ sũt relationes foſmales ꝛ actuales: nõ ergo sunt oẽs re9 fundamẽtales ꝙ insunt ꝓ se. z° sic. Nã ꝛ iſilitudo ꝛ eq̃litas ꝛ alĩe relones cões sunt foſales ꝛ actuales: ꝛ tñ insunt ꝓ se ꝓnis. 3° sic. Nã depẽdẽtia creature ad deũ est foſmalis ꝛ actualis: ꝛ tñ ꝓ se ineſt creature. 4° sic. Qz relo cõpositi ad cãs ĩtrinsecas ineſt ꝓ se: ꝛ tñ est foſmalis. ¶ Ad ꝑmũ dico ꝙ relo oziginis in diuinis nõ ineſt ꝓ se. ſz ꝓ accĩs: tñ ineſſe ꝑ accidens potest dupliciter intelligi. vel sicut accidens ineſt subiecto: ꝛ sic non ineſt relo in diuinis. vel sicut inferius ineſt suꝑiori: ꝛ sic ineſt ꝓ accĩs. Si enĩ ꝑnitas ieſſet ꝓ se eẽntie: vbicũqz esſet essentia eẽt ꝑnitas: ꝛ sic esſet in filio: qõ est ꝑsole: ineſt g̃ ꝑnitas ad modũ quo ꝓprietas idiuidualis ieſt nãe in creaturis: ꝛ nõ aliter. ¶ Ad 2m dico eodẽ modo: iſilitudo enĩ nõ ineſt ꝓ se eẽntie vel attributo: qz tũc eẽt illa eadẽ in filio: qõ est fl'm: qz in filio est alia. nec ineſt sic accĩs accidit subo: qz tale nõ est in diuinis: ſz alio mõ vel ꝯr ad illũ. ¶ Ad 3m dico eodẽ mõ ꝙ relo creature ad deũ ieſt ꝓ accĩs creature. Ista enĩ ꝓpõ: creatura creatur: est in ꝛtingẽti mã: qz est ꝛtingẽs: ꝛ põt nõ creari: ꝛ iõ creatio nõ ineſt sibi ꝓ se: ſz ꝓ accĩs. ¶ Ad 4m dico: ꝙ depẽdẽtia cõpositi ad cãs ĩtrinsecas actualr non ineſt ꝓ se cõposito. accĩt enĩ boi ꝙ causet: yñ i po9 obie

Obijcitur 4r.

M

Ineſſe ꝓ accidens ꝛtigit 2r

Eodẽ mõ respect9 fũdamẽtalis ꝓ accĩs vi ineſſe. dicꝫr põderando: vel defendẽdo vt addẽdo vt scis.

Al. l. cõiter.

Cõsidera istã tiam.

ctiua vbi sunt gdditates nõ est creatio cõpositi: ea aũt q̃ per se insũt hoi sunt po9 obiectiua. Dico g̃ ꝙ relo fũdamẽtalis ineſt ꝓ se fundamẽto suo: ꝛ est de ꝑdicamẽto: de quo est suũ subm vel fundamẽtũ: sic oĩs alia ꝓpassio: sic risibilitas. ista enĩ ſz ℔ant q̃tũ ad aligd modũ accũtis: sũt tñ eiusdẽ ꝑdicamẽti cũ illis quoz sunt.

N

Relo h9 arti.

Quãtũ ad z2m videndũ est vtrũ tales re9 sint in deo in ordine ad creaturã. Dicũt alig ꝙ nõ: qa sic referreẽ real'r ad creaturã: qõ est ipole. ¶ Ego aũt dico: ꝙ ſz ipole sit ꝙ de2 actuali ꝛ foſali re9 q̃ sit in deo foſmalr referaẽ ad creaturaz: tñ de fundamẽtali dico ꝙ de2 ℔z respectũ fundamẽtalẽ in se re9 creature: ꝛ ꝓ q̃tũ ad illos q̃tuoz respectus ꝙ positi sunt in angelo respectu celi. Est enĩ de2 ꝑductiu9 re9 creature: ꝛ motiu9 ꝛ mẽsuratiu9. ꝛ excessiu9 creature: ꝛ ista oĩa sũt de deo rõne dĩnitatis demſabilia: ꝛ ꝓ oĩs sunt in deo ex natura rei: ꝛ sic nõ est inco͂uentiẽs ꝙ de2 referaẽ ad creaturaz re9 fũdamẽtali. ¶ Sz hic sunt diffi. de isto re9 fundamẽtali. Prima est. Utrũ sit ad se vel ad aliud. Dico ꝙ isti respect9 fundamẽtales ex rõne sua foſmali sunt ad aliud: qz nõ est intelligibile si de2 est ꝑductiuus gn sit alicui9 alterius ꝑductiui: nõ tñ sic sunt foſmalr ad aliud ꝙ dicãt rẽ additã sup suũ fundamẽtũ eo modo sicut relones actuales ꝛ de gẽe relonis sunt ad aliud. ¶ Sed dico ꝙ talis est ꝓpria passio nõ differens realiter: sed foſmaliter ab eo cuius est. ¶ 2a diffic. est. Si iste respectus ℔z terminũ. Dico ꝙ ipole est intelligere relonẽ esſe quin intelligat ℔e terminũ. Uñ dico ꝙ ꝓductiuum ℔z terminũ. ſ. ꝓducibile. Si aũt queras qd est ꝓducibile. Dico ꝙ ipsa creatura que fuit ab eterno ꝓducibilis. ¶ Tertia difficultas. Utrum ꝓductiuitas dependeat a termino: qz dictus est ꝙ respect9 causatur a termino. Dico ꝙ illud dictum est verus de respectu foſmali ꝛ actuali: non autem de fundamentali: quia sicut ab eodem procedit subiectum ꝛ eius passio: ita ab eodem producitur fundamentum ꝛ respect9 fundamentalis: ꝛ ideo talis respectus non dependet a termino. ¶ Quarta difficultas. si requirit terminuz in actu. Dico ꝙ nec in actu nec in potentia sed tñ requirit quidditatem. Sed quid intelligis per quidditatem. Dico ꝙ quidditatem vt abstrahit ab esse in actu ꝛ esse in potentia. Unde ad omne ens non ꝓhibitum terminatur respectus ꝓductiuitatis. ¶ Sed est diffi. si deus dicitur creans per tales respectus. Dico ꝙ nõ: sed creatiuus ꝛ creans per respectũ actualẽ g est in creatura. ¶ Ad argm ꝑz. ¶ Questio. IIII.

Q

VTrum in deo sit respect9 aptitudinalis. ¶ Dic ꝑmo videndũ ẽ qd sit respectus aptitudinalis. z° vtrũ sit ad aliud. 3° vtrũ habeat terminũ. 4° vtruz dependeat a termino. 5° quid sit eius termin9. 6° vtz isti re9 sint i deo i habitudie ad creaturã.

ꝑmus arti. Respect9 aptitudinalis ꝙ est ad aliud ꝛ ℔z terminũ a quo nõ repert9 in deo ad creaturam.

Quantũ ad ꝑmũ dico ꝙ respectus aptitudinalis est ille qui ineſt ꝓ se z° mõ ꝛ respectum in actu expectat: sicut est risibilitas in hoĩe: ꝛ mobilitas in celo. Risibilitas enĩz diffinit in habitudine ad aliõ ſz ad actũ ridẽdi: ꝛ illud qõ ℔z in se talẽ respectũ. ſ. aptitudinẽ ad actuz ridendi expectat actũ ridẽdi. Et siꝫ mobilitas in celo dicit respectum: qz ꝓ aliud diffinitur ꝛ expectat motũ in actu ꝛ ꝑ̃t ℔e. Intelligẽdũ tamen q̃tũ ad hoc ꝙ si fiant questiones ꝛ difficultates de re9 aptitudinali que facte sunt de respectu fundamentali: respondendum est vniformiter.

Quãtuz ad 2m. ſ. vtrũ sit ad aliud. Dico ꝙ est ad aliud. Mobile enĩ vt sic nõ ꝑ̃t intelligi sine habitudine ad motiuum.

Dubium.

Respectus aptitudinal' ẽ passio Qz rõuale ẽ passio. ſz vis hume in logicalib9 ⁊ alibi 6°arti.

Vide sco 4.q quolibeta.

Ecce q̃s q̃rio

Li. 3. talibi quere.

Bonus relo. nõ cõsum in creaturis est quadruplex.

Vere sco. h ⁊.6.q. quolibet. ⁊ vbi ibi nõui: qui ponit tñ tripler genus relonũ: sed defende ista sequẽdo fundamenta ista vt scis.

Extrema re.

D

Dupler Bñ sup vnitatẽ: sed sup vnuz fundat siliudo: ⁊ sic de aliis.

Ecce qõ q̃rio notanter ꝯ distinctione ceptionoz relonis: ⁊ marie dicto: sed pla addẽ. ꝛr.

A

23° arti.

4° arti.

5° arti.

2° arti. Sp. aliorum.

Sp. propria.

Respect9 fũdamẽtalis ad creaturã ineſſe.

Vide sco 4.q quolibeta.

O

D. duplex.

Respect9 fũdamẽtalis ꝓ fundamẽto ⁊ ter'o realis.

Relo sint ut mino non ẽ intelligibilis cõsidera istã ex dictis Di. precedẽs.

Respect9 fundamẽtalis nõ depẽdet a termino.

P

Respect9 fundamẽtalis nõ ꝓgrit terminũ qualiter.

Al. l. terminũ.

Dubium.

Similiter ad 3m vtrũ bẽat terminũ. Dico ꝙ sic. qz qõ intelligitur eẽ ad aliud necessario intelligitur habere terminum.

Quãtũ ad 4m vtruz depẽdeat a termino. Dico ꝙ nõ. qz ꝑducit a ꝑducẽte fundamentum.

Similiter q̃tũ ad 5m dico ꝙ termin9 cuius est ens vt abstrahit ab actu ꝛ potẽtia. ſ. gdditas. ¶ Intelligẽdũ tñ ꝙ oĩs re9 aptitudinalis ẽ ꝓpria passio: ineſt enĩ ꝙ se ꝛ nõ ꝓ mõ. g̃ 2° mõ. ꝛ ℔ ꝑz: qz ꝙuenit enti in po9: ꝛ talia sũt ꝙ se. ¶ Sz ꝯ rõnale ꝛ sensibile sũt re9 aptitudinales. ꝛ tñ sunt de ꝑ mõ. Dico ꝙ sunt ꝓpie passiones: ſz tñ ꝙ illas circũlogmur ꝓprias differentias que sunt in primo modo dicendi per se.

Quãtũ ad 6m dico. ꝙ in deo nõ sũt in habitudine ad creaturã respectus aptitudinales: eo ꝙ nõ expectãt respectũ foſmalem ꝛ actuales: ſz solũ sunt in eo fundamentales qui assimilantur aptitudinalib9: excepto ꝙ foſmalem non expectant.

¶ Distinctio. XXXI. ¶ Questio. I.

Non est hic pretereũdum ꝙ illustris vir.

Circa distõnẽ. 31. Posteaq̃ visus est de relonib9 in cõi in creaturis: ꝛ in deo re9 creature. Nũc videndũ est de relonib9 q̃ sunt in deo ad intra. Et ꝑ de cõib9. 2° de ꝑsonalibus. Iõ ꝑ circa cões q̃ro. Utrũ relones cões sint foſalr in deo. Qz nõ: qz nõ est exꝑssum in sacra scriptura: g̃ nõ sunt ibi. ꝯa ꝑz ꝙ Diony. qz nihil ẽ asserẽdũ ꝛc. ¶ Lõtra. Dyl. de tri. ponit eas in deo: g̃ ꝛc. ¶ Dic sũt duo faciẽda. Primũ est videre qõo se ℔t relones cõmunes in creaturis. ꝛ 2° qõo in diuinis.

C

ꝓm9 arti. Bonus relo. nõ cõsum in creaturis est quadruplex.

Quãtũ ad ꝑm itelligẽdũ est ꝙ 4or gña taliũ relonũ iueniunt in creaturis q̃ fũdãt sup vnũ. Primũ gen9 fundat sup vnũ i siba. ſ. idẽtitas. 2m sup vnũ in quãtitate. ſ. eq̃litas. 3m sup vnũ in q̃litate. ſ. siliꝫtudo. de istis trib9 facta est mẽtio ab auctoribus. Sz nõ video qn oporteat dare 4m gen9. ſ. qõ fundat sup vnũ in alijs ꝑdicamẽtis: ꝛ ista relo põt dici ꝓformitas. Et h9 rõ satis mãifesta ꝑ tẽ est ista. ꝙ eni due quãtitates vl' due q̃litates fũdẽt eq̃litatẽ vel siliꝫtudinẽ. ℔ nõ est ex eo ꝙ q̃tates vel qualitates sunt: sed ex eo ꝙ sunt qualitates vel q̃tates eiusdẽ ſpẽi: cũ g̃ due ꝓnitates ita sint eiusdẽ ſpẽi sic due albedies: nec̃io erit iter eas aliq̃ cõformitas. ¶ Et ꝓfirmat. Sic enĩ maioz vnitas ẽ iter albedinẽ ꝛ albedinẽ q̃ inter albedinẽ ꝛ dulcedinẽ: sic maiorẽ iter duas ꝓnitates q̃ iter ꝓnitatẽ ꝛ eq̃litatẽ: ſz sic ꝙ vnitatẽ maiorẽ duaꝫ albedinũ fundat in eis aliq̃ relo: ita ꝙ maiorẽ vnitatẽ duarũ ꝓnitatũ fũdat in eis aliq̃ ꝓformitas q̃ nõ fundat inter ꝓnitatẽ ꝛ eq̃litatẽ. ¶ Sz hic sũt diffi. aliq̃. Prima est: sup qd fundantur h9 relones. Dico ꝙ nõ sup vnitatẽ: ſz sup vnũ: quia vnitas dicit ꝓuationẽ. fundat g̃ siliꝫtudo sup rõnẽ foſalẽ albedis q̃ ẽ vna i hac ꝛ i illa. ¶ 2a diffi. Si iste relones exigũt extrema distincta: vt extrema. Dico ꝙ extrema ꝓ̃t accipi: vt extrema ꝛ vt relata: ꝛ sic dico ꝙ semp distinguunt. Si aũt accipiant extrema nõ q̃ referunt: ſz q̃ sũt ĩmediate rõnes referẽdi: sic dico ꝙ nõ distinguũtur. ſz est vna foſalis rõ penit9 idistincta: illa enĩ rõ foſmalis est q̃ fundat: vel est rõ fundãdi ꝛ terminãdi. Nã vna rõ foſalis albedis ẽ q̃ ẽ rõ fũdãdi siliꝫtudinẽ ꝛ terminãdi: qõ ꝑz euidẽter. Nã in duab9 albedib9 nõ sunt nisi becceitates qb9 differunt: ꝛ rõ foſalis albedis in q̃ ꝓueniũt. ¶ Sz ꝓfat ꝙ siliꝫtudo nõ fũdat sup becceitates: qz ipse sũt ꝑ diuerse: rcliq̃t g̃ ꝙ sup rõnẽ foſalẽ albedis q̃ in eis est vna. ¶ Dico g̃ ꝙ iter extrema relata est distõ: ſz iter extrema q̃ sũt rõ referrẽdi nõ. ¶ 3° diffi. si similitudo ẽ ꝑ̃z distõne vel eꝫ. Dico ꝙ hic opz imaginari 4or signa. Primũ est rõ foſalis albedis. 2m est in q̃ ipsa ẽ vna. 3m ẽ in q̃ sũt becceitates. 4m in q̃ ozit siliꝫtudo. Et ita ꝑz ꝙ siliꝫtudo distõnẽ ꝓsupponit. ¶ Sz ꝯ. Qualis ẽ ordo fũdamẽtoz talis ẽ ordo relonũ: loq̃ndo de ĩtrinsecus aduenientib9: ſz nã q̃ est fũdamẽtũ siliꝫtudis ẽ ꝑz ipsa becceitate: q̃ est fũdamẽtũ distõnis. g̃ siliꝫtudo ꝑz ẽ distõne. Dico ad ℔ q̃ illa regula accepta in argmẽto ẽ vã qñ relones isunt ꝓ se: tũc enĩ sequunt ordinẽ fũdamẽtoz: ſz qñ iſilit ꝑ accĩs tũc nõ est verus: hꝫ ẽ siliꝫtudo: ꝑt enĩ nõ ieſſe fundamẽto. ¶ 4.a diffi. si iste relones ꝓsistũt in idiuisibili. Dico ꝙ de eq̃litate ꝛ idẽtitate nõ ẽ dubiũ: ꝙ ſic. ſz de siliꝫtudie nõ ſic. qz subz eiꝫ ẽ augmẽtabile sine fũdamẽtũ. ꝓ̃t g̃ dici: ꝙ rõ foſmalis siliꝫtudis ꝓsistit in idiuisibili: qz tota diffõ siliꝫtudinis ꝙuenit oĩ gradui siliꝫtudinis: ſz tñ cũ ℔ põt stare ꝙ similitudo distinctos gradus habeat: sicut alie foſ: q̃ quãtũ ad suã rõnẽ foſmalẽ ꝓsistũt in idiuisibili.

F

2° arti.

Quãtũ ad 2m ℔ declarãdũ. ſ. qũo iste relones sunt in diuinis. Dico ꝙ q̃tuoz gña ꝓdicta istarum relonũ sunt ibi iueniẽda. Est enĩ ibi relo idẽtitatis: qz ẽ ibi vnitas subẽ ꝛ distõ personalis. ¶ z° est in deo relo eq̃litatis. ẽ enĩ ibi vnitas q̃titatis: qz ẽ ibi vnica ifinitas cũ distõne extremoz. ¶ 3° ẽ ibi relo siliꝫtudis: qz ibi ẽ vnitas q̃litatis. ſ. sapie vl' alteri9 attributi cũ distõne ꝑsonali. ¶ 4.° ẽ ibi ꝓformitas: qz ẽ vnitas ibi relonis. ſ. spiratiois actiue. ꝛ distõ ꝑsonaz illã vnicã spirationez hñtiũ. ¶ Sz contra ℔ instaſ 4r. ꝓ sic. Impole est aliq̃ relonẽ eẽ ciusdẽ ad se: suba ꝑ̃z ꝛ fily ẽ penit9 idistincta: g̃ ꝛc. ¶ z° sic. Eq̃litas ꝛ ieq̃litas sũt passiões q̃titatis finite: sic̃ sepe dictũ ẽ: ſz q̃tuas q̃ ponit fũdamẽtũ eq̃litatis in oĩbus est ifinita. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. Ubi oĩno eadem q̃litas ibi nõ ꝑ̃t eẽ siliꝫtudo: ſz i diuinis ꝑsonis ẽ oĩo eadẽ q̃litas: qz eedẽ ꝑfectiões oĩno: g̃ ꝛc. ¶ 4.° sic. Dẽ cõe in diuinis ꝙuenit trib9. ꝓ te, spiratio actiua ẽ cõis: g̃ trib9 cõuenit. ¶ Ad ꝑm dico ꝙ sortes ꝛ plato ꝑ̃t identitatẽ in hoĩe: qz eãdẽ rõnẽ diffinitiuã nõ fabricatã ab aĩa: ſz tñ ls sit vna: nõ tñ vna numero: i diuinis ãt suba est vna numero. g̃ maiꝰ ℔z dubiũ. ¶ Dico g̃ ꝙ eiusdẽ ad se nõ est relo: sic̃ iter extrema q̃ referũt: rõ tñ foſalr fferrẽdi bñ eadẽ eẽ põt: i diuinis g̃ q̃tũcũqz cẽntia sit vẽ ꝛ sume vna q̃ est rõ referrẽdi: tñ ꝑsone q̃ sũt extrema relata bñ distincta sũt: ꝛ ista duo sufficiũt. ſ. distõ relatoz cũ vnitate rõnis fũdamẽtalis. ¶ Ad 2m dico ꝙ eq̃litas nõ ẽ passio q̃titatis ifinite diuisibilis ꝑ ptes: ſz ꝑcise finite: ꝛ iõ ifi'a linea cuicũqz cõpareẽ nec ẽ eq̃lis nec ieq̃lis: qz eq̃litas ꝛ ieq̃litas ñ ꝙueniũt nisi q̃titati finite divisibili: si tñ q̃titas sit idiuisibilis ꝑ ptes q̃tũcũqz sit ifi'a põt eẽ eq̃lis. ¶ Ad 3m dico ꝙ eiusdẽ vt fũdamẽti ad se vt termini ꝑ̃t eẽ siliꝫtudo: ꝓsupposita tñ distõne nõ fũdamẽti ꝛ termi: ſz suppositis distõne suppositoz vel ꝑsonaz vl' gñaliꝛ loq̃ndo extremoz relatoz. ¶ Ad 4m dico ꝙ nõ oz ꝙ oẽ cõe sit cõe trib9: de rõne enĩ cõis nõ ẽ nisi ꝙ ñ sit ꝓpriꝫ vni: ſz sit i ꝓlib9: ꝛ ℔ ꝙuenit spiratiõi actiue: ganulli ẽ ꝓpria ꝛ ꝓlib9 ꝙuenit: ls nõ trib9. ¶ Sz adhuc remanẽt aliq̃ diffi. Pria. si relones h9 i diuis sũt relones reales. Dico sic̃ dicit doctor nr' ꝙ sic. Nã 4.° vt dictuz ẽ. s. vñr regri ad relonẽ realẽ q̃ iueniunt hic. Primũ ẽ ꝙ fũdamentũ sit reale. 2m ꝙ termin9 sit real'. 3m ꝙ extrema sint real'r distincta. 4m ꝙ re9 ille inascat ex nã rei: ꝓ ℔ dextrum ꝛ sinistrũ nõ oñr relones reales: oĩa ista sũt in diuis: est enim ibi fundamẽtũ reale. ſ. eẽnt ia q̃titas ꝛ q̃litas. 2° est ibi termin9 realis. ſ. essentia q̃titas ꝛ q̃litas. 3° ẽt ꝑsone sunt realiter distincte. 4° qz respectus ibi innascitur ex nã rei. ¶ 2a difficul. est ñ

Dupler.

Hõ singularissime quo eq̃litas ꝙuenit q̃ntati ifinite: ꝛ cui ꝛ q̃liter nõ.

Ecce qõ q̃ris vbiq̃.

D. gnuplex.

Sco. h. Qz relones cões sũt reales i diuinis oñdit.

Quale' eiusdez ad se est: vel ñ relo realis notat'er.

Qtias ifinita dupler.

H

I Relones cōmunes formales esse. Cōsidera an currit.

bꝫ relones sint formales vel fundamētales. Dico ꝙ formales: qz relo q̄ est in fundamēto ⁊ nō in zᵒ mō ē formalis: bꝫ sunt iste: qz nō ꝓ se insunt: sz ꝓ accīs: q̄re ꝛc. ꝑbo minorē: qz si silitudo q̄ est in eēn vt est in ꝑie inesset cētie in zᵒ mō: in quocūqꝫ eēt ipsa cētia: eēt ipa silitudo: qō est flm: qz tres silitudines numero distincte sūt in tribꝫ ꝓsonis. ¶ 3ª diffi. ꝓ quē modū aduenīūt iste relones ⁊ distinguunt. Dico ꝙ debemus imaginari/ ꝙ in illo in quo sunt siles ꝓsone nullo mō distinguūtur: sz ꝓ est imaginādū ꝙ ꝓ est fundamētū: deinde illō fundamētū intellr cē cū aligbꝫ ꝓprietatibꝫ distinctis: exq̄ cū eis ꝓstituunt suppōsita distincta: ⁊ tūc aduenīūt relones iste ⁊ distincte. vñ rōne fundamēti nō cēnt distincte in ꝓsonis: sz rōne ꝓprietatū. ¶ 4ª diffi. qz gcgd aduenit ꝓti ex generatione filꝫ habz a filio. si enī non eēt filius nō hēt: ⁊ ꝓ ꝑis hz ab eo. sz bas relones non hz nisi ex gnōne filꝫ. ꝑbo: qz nisi ꝓ gīaret filiū nō assimilaret filio: nec distingueret a filio: q̄ B habet a filio.

K

Nota hīc aliquid ab aliq̄ vel ipso ꝓprio dīnt: ⁊ est singulariter notandum.

¶ Dico ꝙ aliud est hīc aliqd ab alio: ⁊ aliō est hīc aliquid ꝓprio alio. silitudo enī nō est a distōne: ⁊ tñ silitudo nūq̄ est nisi ꝓria distōne. Ita dico hꝫ ꝙ ꝓ sit silis ⁊ distinctus nō hz a filio: sz tñ hoc nō hz nisi ꝓprio filio. relatio enī cōis nō pullulat ab eēn nisi filio ꝓprio. ¶ Sz diffi. est si aliqua ista ꝛ relonū sit ī dīnis iter alia ꝑtinēs inter ꝓsonas. Dico ꝙ nō formalis: sed bene fundamentalis: qz inter duo attributa est distinctio fundamentalis ⁊ equalitas ⁊ identitas: sed similitudo non: qz ꝓmo diuersa sunt. ¶ Ad argumentum patet.

¶ Distinctio. XXXII. ¶ Questio. I.

Hic ostenditur quō ex ꝓdictis deducta.

L

In li. 3. de cōso. metro. 9. ⁊ alibi. Aug. 5. trini.

Circa Distōnē. 3z. Quero de actiōe q̄ est respect. ꝓ vtrū in dīnis sit aliqua actio de gīe actionis. Oz sic. Boet⁹ ait. deᵒ est ꝑᵐ mouēs: mō mouē est agē. g̃ ꝛc. ¶ Cōtra. Nullū ꝑdicamentū est in deo formalr. ¶ Dic sunt duo faciēda. ꝓmū est videre de quesito. zᵐ est quomō huiusmodī actio ponitur in creaturis.

v. articulus.

Quātū ad ꝑᵐ est sciēdū ꝙ actio est nomē equocū. accipit enim ꝓ ꝑ aliquo de gīe subc: ⁊ isto mō accipit Aug. ī 4. de tri. vbi dicit: ꝙ aīa seipaz semp nouit: ⁊ exponit se sp. s. habitualr: qz sp hz cēntiam sibi ꝑnte q̄ pōt se noscē. Alia actio est de gīe q̄litatis: sic̄ itelligē ⁊ velle. Alia est de gīe relonis: qñ. s. accipit ꝓ ꝑductione actiua. ꝓductio āt tūc dicit talē actionē. Alia āt est q̄ est ꝓprie de gīe actionis: sic̄ mouē. ꝓrio mō ⁊ zᵒ mō nulli dubiū eē dz qn sit in deo. est enī ꝓ mō: qz eēnª est ꝑis itellectui. Est ēt zᵒ mō: qz ibi ē ve itelligē ⁊ velle flm rōnes formales: flm q̄s iueniunt in creaturis: sz ibi ꝓprie nō sint q̄litates. Est ēt in deo 3ᵒ mō: qz ibi est ꝓductio actiua. s. gnō actiua ⁊ spiratio: sz nō sint de gīe relonis: tñ retinēt suas rōnes formales. ¶ Totū ḡ dubiū stat in 4ᵒ mō. Utrū actio ꝓprie accepta q̄ respicit passum ponat in deo: ⁊ quātū ad ꝑ dico ꝙ nō: q̄ ꝑbo 4ʳ. ¶ ꝓrio sic. In quocūqꝫ iueniꝫ actio: isto mō iuenitur ⁊ passio sine pati: qz actio isto mō respicit passum: sz in deo nō est iuenire passionē: nec pati: ḡ ī deo nō ē actio. ¶ zᵒ sic. ¶ Patiēs inq̄tū patiēs dic̄ ipfectionē: ḡ deᵒ nō est patiēs: sz vbicūqꝫ ē vez agēs: ibi est vez patiēs. ḡ deᵒ q̄tū ad itra nō ē ꝑpe agēs. ¶ 3ᵒ sic. Ubicūqꝫ est actio: ibi ē receptio: sz in deo nō ē receptio. ḡ ꝛc. ¶ 4ᵒ sic. Impoſe est itelligē actionē ⁊ passionem ꝓprie acceptas sine mutatione. si ḡ eēt in deo actio: eēt in deo mutatio: sz illud est impoſe. ḡ impoſe est ꝙ deᵒ ꝑbēat in se actionē. ¶ Sz circa ꝑ instat 4ʳ. ꝓmo sic. Ubicūqꝫ ꝑnᵐ ꝙ ꝓductio abstrahit ab actione: sz tñ sz sic abstrahat: ⁊ ꝓ ꝑis vnū possit sine alio reperiri: reᵘ tñ agētis creati nō pōt: qz formā nō pōt ꝓducē separatā: sed tñ in mā. ¶ Sed hic est diffi. Utrū actio sit aligd absolutum. Dico ꝙ actio non dicit aliquid absolutū: sz ꝓti⁹ respectiuū: qō oñdo 4ʳ. ¶ ꝓmo sic. Quia absolutū nunq̄ gdditatiue diffinit ꝓ alind: sed actio diffinitur ꝓ passu. ergo ꝛc. ¶ zᵒ sic. Ois forma absoluta que ab agēte naturali producit in subo: actione de gīe actionis ꝓducitur. si ergo actio esset forma absoluta: actione de genere actionis posset ꝓduci: ⁊ sic actionis esset actio. ¶ 3ᵒ sic. Qz qō est alicuius vt fundamenti ⁊ alterius vt termini est respectus. actio est hꝫ. ergo ꝛc. ¶ 4ᵒ sic. Qz agens inq̄tū agens est ad aligd: sed hoc sibi non competit nisi per actionē: ḡ actio est formalr respectiua. Dico ergo ꝙ actio est forma respectiua ⁊ respectus extrinseci aduenientis ⁊ non intrinsecus: qz posit: to agēte ⁊ passo: ex natura taliū extremoꝝ nō oritur respectus actionis: sicut pz. ¶ Sz adhuc ꝫ ꝛclusionē ꝑncipalem isti⁹ partis sunt dubia. ¶ ꝓmū est: qz in diuinis est receptio: ergo passio: silr generatio passiua: ergo ⁊ passio: ⁊ ꝓ ꝑis actio. Dico ꝙ filium recipere esse a ꝑe est filiꝫ originari ab eo: nō ꝙ aligd sibi imꝓmat: sz quantum ad generationem passiuā. hic accipit passio equiuoce ⁊ improprie: qz omnis virtus ꝓductiua dicitur actiua: ió eius correlatiua dr passiua. ¶ zᵐ dubiꝫ est: quare ita dr nō pōt eē actio ⁊ passio ī deo: sicut ꝓductio ⁊ ꝓduci. ¶ Dico ꝙ in nulla productione alicuius subsistentis est proprie actio: qz actio nō est nisi quedam impressio quod repugnat subsistēti. angelus enī nulli imꝓmit. in deo autem nihil producitur nisi subsistens. Apparet ergo ꝙ in deo respectu intrinsecorum non est nisi producere ⁊ produci. respectu autem extrinsecorum est ꝓducere ⁊ produci: ⁊ est ibi agere: quia deus infundit ⁊ imꝓmit multa postq̄ produxit.

N Actio quid

Fundamentū abstrahit ab actione.

Recipe qd?

B

Receptio ꝙ quit distinct realem. Fundarit in primi differē

Dubiū 1ᵘᵐ de predictis respectibus.

Nō dīs ꝓpriū

Notabilis distinctio ꝓ distō ne illoꝝ. 6. respectuum.

C

Producit a pati non ens ut currunt.

P

In agēte ens to cōcomitur respectus ⁊ actio seu in deo. Dubium.

A. l. 2°.

Dīstō respectuum sit 2ᵘᵐ ⁊ fm medium. subdiuidit in tria.

D

Dubiū 2ᵘᵐ de ꝛclone huius. notanda

Q

Passio 2ª.

Maxima ꝓpositio.

Ad intelligentiā actio ad extra illa ⁊ actio.

A 2ª arti. In ꝓductiōe agēte creatu cōcurrit respect⁹. 6. ⁊ absolutū tria. qō vbiqꝫ nota.

Quātuꝫ ad zᵐ ꝑnᵐ videdū est ꝙ quē modū actio ista ponat ī creaturis: ⁊ ex B erit magis

clarū: qō ꝓius dictū est. ¶ Est āt sciēdū: ꝙ in ꝓductione qñ agēs creatū aliqd ꝓducit nec̄io sūt tria absoluta ⁊ lex reᵘᵐ. Ex. Jn illuminatione acris est ibi ꝑ lux solis q̄ est ꝑᵐ ꝓductiū: ⁊ lux ꝓducta q̄ ē terminꝰ ꝓductionis: ⁊ aer q̄ est subm passiue recipiēs lucē: q̄ est effectus ꝓductꝰ: ⁊ sic aer illumiat. Sūt āt iter ista tria absoluta lex reᵘᵐ: qō qlibꝫ istoꝝ cōparat ꝙ duplicē respectū ad alia duo. Nam lux solis habet in in se respectū agētis: ⁊ respectum ꝓducentis. per respectum agentis comparat ad subm. s. ad aerē: ꝙ respectū aūt ꝓducēt⁹ comparat ad terminū ꝓducti. s. ad lucē. Jn ꝑᵐ aūt passiuo sc̄z in aere sūt duo alij reᵘᵐ. s. reᵘᵐ patiētis: ⁊ ꝓ istū respicit agēs. habet etiaꝫ respectū recipientis: ꝙ ꝓ istū respicit lucē tāq̄ cā mālis. ¶ Recipe enī vel reᵘᵐ receptionis: q est reᵘᵐ formarū mālīū: est habitudo cāe mālis ad suū effectū. Jn termino āt. s. in luce sunt ēt duo reᵘᵐ, s. respectus ꝓductionis passiue: ⁊ ꝓ istū respicit agēs vt ꝑncipiū ꝓductiū: est ēt in eo reᵘᵐ recepti ad recipiēs: ⁊ ꝓ istū respicit aerē vel subm recipiēs: sicut effectꝰ mālis cāz suā saltē mālē in qua. ¶ Sz q̄tū ad istos respectꝰ oriunt aliq̄ dubia. ꝓrimū est de istoꝝ respectuū distōne. ⁊ zᵐ est de ipsoꝝ ordie. ¶ Quātū ad ꝑᵐ oñdo ꝓmo ꝙ isti reᵘᵐ distinguantur. zᵒ quo distinguūtur. 3ᵒ oñdo ꝓ signū. ꝓ ḡ oñdo ꝙ distinguunt: ⁊ ꝓ de agē ⁊ pati ⁊ recipe ⁊ recipi: qz si recipe eēt agē: ⁊ recipi pati: tunc oē receptiuū inquātū receptiuū ageret: ⁊ sic ageret mā in pura poᵗⁱᵃ: cū sit receptiua pure ⁊ summe esset actiua. Similiter foꝛª est passiua: ⁊ tūc forma pateret a mā. silr si recipi eēt agē: tūc forma ꝓducta ageret: ex eo ꝙ recipet: ⁊ sic sp ageret in mām: qō est flm. ¶ zᵒ oñdo ꝙ agere ⁊ pati distinguunt a ꝓducere ⁊ ꝓduci: quia si nō: tūc sol agēdo ī aerē ꝓduceret eū. silr ꝓducēdo lucē ageret in eā: qō est flm. nō enī aer fit a sole: sz patiē. lux āt fit ⁊ nō patiē. ¶ 3ᵒ oñdo ꝙ ē distō iter recipe ⁊ recipi ⁊ ꝓducere ⁊ ꝓduci: qz si nō: tūc cū mā recipiat ipsa ꝓduceret: sz cū forma sp recipiat: tunc sp gīaret corrupto oi agēte: ⁊ silr nec recipi est ꝓducē: qz cum forma recipiat in mā: tunc forma ꝓduceret mām: ⁊ cāret eā: qō est falsum: tū qz multe sunt foꝛᶜ q̄ nō sunt actiue: silr tunc mā cāret a forma creata. ¶ 4ᵒ oñdo qūo distinguunt: sicut enī declaratū fuit supius: distō respectuuz sz sit ex rōnibꝰ formalibꝰ eoꝝ: tū nobis euidēter innotescit ex suis cāis. s. fundamēto ⁊ termino. vbi q̄ alteꝝ istoꝝ variat vel ambo: ꝛcludit euidēter ꝙ respectus distinguunt. Oñdit ḡ distō istoꝝ respectuuz ex variatione fundamēntoꝝ ⁊ terminoꝝ. Nā aliq istoꝝ ꝓcise distinguunt pp distōnem terminoꝝ. Aliqui pp distōnem fundamētoꝝ precise. Aliqui pp vtrāq̄z. Exᵐ primi est: qz in sole sunt duo respectus. s. ꝓducētis ad ꝓductum: ⁊ agentis ad passum. isti oēs bnt idē fundamētum: sed termini sunt distincti: qz lux est terminus vnius: ⁊ alterius aer. simil r in aere est respectus recipiētis ⁊ patiēs q idē bnt fundamētum: sz termini sunt diuersi. s. sol q est terminus passionis: ⁊ lux q̄ est terminus receptionis. silr lux hz respectū ꝓductionis passiue: ⁊ receptionis passiue qui bnt idē fundamētum: sed termini sunt diuersi: qz sol vni⁹ ⁊ aer alteri⁹. Exēplū secūdi est: quia sol hz respectū ad aerē in rōne mouētis: ⁊ lux hz respectū ad aerē in rōne recepti: ⁊ isti respectꝰ nō distinguūtur in rōne termini: qz terminus oīno idem est: sz rōne fundamēti: qz sol est fundamētū vnius: ⁊ lux alterius. silr est de aliys cōbinationibꝰ. Exᵐ tertij est. Nā sol respectū habet ad aerem sicut agens ad passum: ⁊ lux ad solem: sicut ꝓductum ad producens. Jsti respectus distinguunt ex terminis: qz aer est terminus vnius: ⁊ sol alterius. silr distinguunt ex fundamentis: quia sol est fundamētū vniꝰ ⁊ lux alterius. Intelligēdum tñ ꝙ duo istoꝝ respectuū sūt extrinsecus aduenientes. s. reᵘᵐ agētis ⁊ patiētis: qz positis extremis nō oriꝝ talis reᵘᵐ iter ea. Aliꝫ āt sūt extrinsecꝰ aduenientes: sed duo eoꝝz in fieri tñ: sicut ꝓducē ⁊ ꝓduci: qz stātibꝰ extremis in facto eē nō sp ꝓducūt. Aliꝫ āt duo stāt sp. s. recipe ⁊ recipi. ¶ Ex bis segt 3ᵐ. s. signū cuidēs distōnis istoꝝz. Quecūqꝫ enī ita se bnt ꝙ vnū pt sine alio eē illa distinguunt: sz ita se bnt isti reᵘᵐ: nam stāt recipe ⁊ recipi sine agē ⁊ pati: silr recipe ⁊ recipi sine ꝓducē ⁊ ꝓduci. B ꝓz: qz ꝓducē ⁊ ꝓduci solū ꝓsequunt extrema ī fieri: recipe āt ⁊ recipi solū ꝓsequunt extrema ī fcō eē. Silr ꝓducē ⁊ ꝓduci stāt sine agē ⁊ pati ⁊ recipe ⁊ recipi: sicut pz in ꝓductione alicꝰ subsistētis: qz nihil recipit nec recipit: nec aligd agit vel patit: pz ḡ distō. ¶ zᵐ dubiū est de ordine istoꝝ respectuū. Et quātū ad B dr ab aligbꝰ satis apparēter ꝙ agē ⁊ pati ꝑcedūt alios respectꝰ. s. ꝓducere ⁊ ꝓduci: recipe ⁊ recipi: qō ꝑbat sic. Qñ aliq̄ cāe ꝛcurrūt ad aliquē effectū: sic ī ꝓposito actiuū ⁊ passiuū: ꝓrior est habitatio cārū adinuicē q̄ alicuius earū ad effectū: cū non causent effectū nisi vt adinuicē ꝓpotionate: sz actiuū ⁊ passiuū respiciūt se adinuicē ꝑ actionē ⁊ passionē: vt efficiēs mām: sz ꝑ ꝓductionē ⁊ receptionē respiciunt effectū: ergo respectus agētis ⁊ patientis ꝑcedūt alios. Dicūt ergo isti ꝙ respectus agentis ⁊ patientis ꝑcedunt: sicut respectus mutui cārū adinuicē. zᵒ istos sequunt reᵘᵐ ꝓducentis ad productū. 3ᵒ receptionis actiue ⁊ passiue. ¶ Sz mihi apparet ꝙ hoc nō potest stare. Nā agens impoſe est ꝙ intelligat in aligd agere: nisi intelligat in illud aliud imꝓmere: sz quod imꝓmitur ꝓius est ꝓductum q̄ imꝓmatur. ḡ ꝛc. ¶ Dico ergo quātū ad istum ordinem tres ꝛones. ꝓrima est ꝙ respectus ꝓducentis ⁊ ꝓducti ꝓioz est respectu agentis ad passum. ¶ zª ꝙ respectus recipientis ⁊ recepti ꝑcedunt agere ⁊ pati. ¶ 3ª est ꝙ isti vltimi sunt. ꝓrimam ꝛonem probo sic. Qñcūqꝫ alique relationes sunt intrinsecus aduenientes: ⁊ alique extrinsecus. ꝓrius pullulant ille que sunt intrinsecus aduenientes q̄ que sunt extrinsecus: sed agere ⁊ pati sunt respectus extrinsecus aduenientes: omnes alij potissime produce ⁊ produci sunt intrinsecus: ergo producere ⁊ produci ꝑcedunt naturaliter agere ⁊ pati. ¶ Cōfirmatur. qa quando sunt alique relationes vel cōparationes: qua ꝛ vna pōt esse sine alia ⁊ nō eꝫ. q̄ pōt eē sine alia est ꝓz: sed repugnat actioni ⁊ passioni esse sine ꝓductione: vt patuit. s. non aūt eꝫ: vt pz in diuinis. ḡ ꝛc. ¶ zª ꝛclo. s. ꝙ recipe ⁊ recipi sint ꝓius q̄ agere ⁊ pati. ꝓbatur sic. Nullum agens agit aliquid in aliquo nisi qz aligd imꝓmit in aliud: imꝓmi autem est recipi: sed ꝓius recipitur q̄ subm trasmutetur. ḡ ꝛc. ¶ 3ª ꝙ. g. s. actio ⁊ passio ꝓsupponant nāliter omnes istos. ꝓbat ꝑ hoc ꝙ oēs alij sunt intrinsecus aduenientes: sed actio ⁊ passio extrinsecus. ḡ nec̄io oēs isti respectus ꝓsupponunt. Dico igitur ꝙ imaginanda sunt tria signa. Jn ꝓmo signo est respectus ꝓductionis. Sol enim in ꝓmo radiū ꝓducit. Jn zᵒ est respectꝰ receptionis q ꝓsupponit ꝑᵐ. Jn 3ᵒ aūt resultat agere ⁊ pati. ¶ Sed adhuc sunt due diffi. circa istā mām. ꝓrima est. Utꝝ actio trāsiens sit in diuinis. ¶ Dico ꝙ actio transiens ꝓprie dicit illa que terminatur ad aliquod extrinsecum: ⁊ quia extrinsecum est duplex vel subz vel ꝓductū. hinc est ꝙ actio transiens consuenit dupliciter accipi. ꝓmo vt respicit passum: ⁊ vt sic est actio de gīe actionis: ⁊ isto modo loquendo de actione oportet dicere sicut dictū est ꝓius

E De nūō istoꝝ. 6. respectuū tñ duo sunt extrinsecus aduenientes.

F Singularis ꝓcessus de ordine illoꝝ. 6. respectuuz: ⁊ ꝓmo ꝓiz modū dr alioꝝ q vī scor. quē tñ nō segt.

G Impugnatio Hic ꝓla possent ītroduci ex physicis cōsiderationibꝰ Sp. ꝓprijs. Cōclo 3ᶠ.

Productio. Receptio. Actio.

Lāge istātiaz hic ⁊ ꝓla adē

H Ordo nōbilis signoꝝ nāe.

D. duplex.

Actio trāsiēs que sit?

Extrinsecum respectu actionis est 2ᶠ.

Objecit 4ʳ.

Universidad de Deusto Biblioteca

I

1.cõclusio bimembris.

de actione de gñe actionis:talis aũt actio nõ est in deo ad intra:qz ibi nõ est passiũ:nec ad ex̃:ita q ipsa sit formal'r in deo:ſz põt dici de deo z de⁹ p̃t dici aliqñ agēs tali actione denoiatione extrinseca. Si aũt loquamur de actione z⁰ mõ:sic dico q reⁿ extrinsecoꝝ nõ ẽ actio in deo formal'r:qz nulla relo est formal'r in deo actualis q̃ dicat ad creaturã. Si aũt loq̃mur de actione ista nõ reⁿ extrinsecoꝝ ſz intrinsecoꝝ:sic dico q est in deo respectus ꝓductiõis actiue z gnõnis z spiratiõis:z B formal'r:ſz ista ꝓductio nõ dr actio trãsiẽs:qz solũ accipit actio trãsiẽs ꝑ actione de gñe actionis:in q̃ sit sic i subo. ¶ Dicũt aliq q ẽ in motu:qz nõ ꝙuenit agẽ z pati nisi ꝙ motuꝫ. ¶ Sz illud nõ põt stare. Primo:qz sol agit i aerẽ ipm illuminado sine motu. ¶ z⁰.qz de⁹ agit in aiam in ipsa gram infundẽdo z sine motu. ¶ z⁰.qz volũtas subito i se agit sine motu:z silr itell's agẽs. ¶ 4⁰.qz actio z passio eẽnt posterioza motu in q̃ fũdant:z tũc inq̃ũ moues nõ eẽt agẽs:nec mouẽ agẽ:nec moueri pati. ¶ Jõ dicũt aly q actio z passio fũdanť imediate i passio:z nõ in motu. ¶ Sz nec istud stare p̃t. Prio:qz agẽs referť ad passũ iquãtũ agẽs relone sibi formal'r isistẽte:qz relatio nõ dat suũ eẽ ſale nisi suo fũdamẽto:ſz talis respect⁹ nõ p̃t eẽ nisi de gñe actionis:vt p̃z iductiue cũ sit extrinsecus. ¶ z⁰.qz in eo ẽ formal'r act⁹ in q̃ ẽ po⁹ ad illũ actũ:ſz i agẽte ẽ actiuitas q̃ ẽ po⁹ ad agẽdũ.g z ipm agere. ¶ 3⁰.qz oĩs foꝛ⁹ suũ effectũ ſale ponit in subo in q̃ ẽ:ſz effect⁹ ſalis relonis ẽ referre subm vel relatiũ:cũ g actio z passio sint reⁿ⁰p⁰ⁿ:referť passũ ad scipz relonib⁹ oppositis. ¶ 4⁰.qz ois foꝛ⁹ denoiat suũ subz i quo est:vel illud suppositũ i q̃ bz eẽ:ſz actio nõ denoiat patiẽs ſz solũ agẽs.g z. ¶ Jõ dico q sic ꝓductio actiua ẽ in ꝓducẽte:z ꝓductio passiua in producto:sic actio in agẽte z passio in patiẽte. ¶ Sz ꝫ ista ꝑ stat 4⁰.ꝑ sic. Qz tũc nullũ agẽs poſſet de nouo agẽ sine sui mutatiõe:actiõez.s.nouã:z p ꝑs nouã formã realem recipiẽdo:z sic de⁹ in creatione mũdi fuisset mutatus. ¶ z⁰.qz oẽ agẽs q̃uis nõ physicũ agẽdo pateret:dum actio de nouo sibi ipzimeret. ¶ 3⁰.qz cũ ois respectus cãet a suo termino:vt supius dictũ est:z actio terminetur ad passũ:sic ageret passũ i agẽs:sic agẽs in passium. ¶ 4⁰.qz tũc talis actio nõ eẽt trãsiẽs ſz imanẽs:qõ nõ ꝙuenit actioni de gñe actionis:vt prius dictũ ẽ. ¶ Ad p̃m dico:q nullũ agẽs põt agere noua actione sibi ſale liter insistẽte quin mutet:de⁹ ãt nõ agit noua actione scilicet formali:sed fundamentali que est eterna. Et si dicas q nunc agit z non prius. Dico q hoc est denoiatione extrinseca a relone q̃ est in creatura. ¶ Ad z^m dico q sicut actionis nõ est actio:nec passionis est passio: ita nec actiõis ẽ passio ſale'r.nec ipzessionis ipzessio:ſz ipsa actio est ſale'r ipzessio.si ãt B nõ põt intelligi:op⁹ ꝓcedẽ q ſp agẽs creatũ patiť:nõ tñ physica passione. ¶ Ad 3^m dico q si ꝓcedať ipzessio eẽ i reⁿ actiõis aduersiẽtis:tũc agẽs ipzimit in passũ formã absolutã:z reⁿ passionis p modũ termini:nõ tñ patiẽs in agẽs nisi respectu actiõis:z illa actio eẽt metaphozica solũ. ¶ Ad 4^m dico q nõ dr actio imanẽs:eo q sit ſale'r in agẽte: ſz qz nõ trãsit termiatiue i aliqd extrinsecũ:sic actio de gñe actionis est trãsiẽs i aliqd:nõ g est imãginãda hec trãsitio ſalis:qz qõdã accñs ẽ:accñtia ãt nõ migrãt: ſz ẽ tñ trãsitio termiatiua. ¶ Ad arg^m p3. ¶ Qõ. II.

Primo

Actio 2ª.

B.I.ipressio ſale'r nec impressionis actio:ſz tẽ.

Vñ dr actio imanẽs z trãsiens: nota b 7.q.scq.

Trãsitio 2ª.

VTrum Jn diuinis sint actiones ima nẽtes. Qz nõ:qz ibi nõ est passio.g nec actio. ¶ Cõtra. Jn dinis sunt intelligere z velle.g z. Dic ꝓmo videndũ est gd est actio imanens. 2° de questio.

Quãtũ ad p̃m ꝓmittunť ꝑ q̃tuoꝛ ꝓambula:deinde ad articulũ. Primũ ꝓambulũ est q aliqui distiguẽtes de actione:dicũt q ẽ q̃dã actio abyciẽs:eo q abycit pfectionẽ aliquã a subto:sic calefactio abycit friditatẽ ab aq̃ ei ꝓnãlẽ. Alia vo actio ẽ q̃ dr salus z pfectio p quã subm pficit z nihil ei tollit:z talis est visio z hõ. ¶ z^m ꝓambulũ est.q q̃dã est actio de gñe q̃litatis sic ẽtellectio:z q̃dã de gñe actiõis sic impssio alic⁹ foꝛ⁹. ¶ 3^m.q est q̃dã actio de gñe relonis sic dicẽ spirare z ꝓducẽ. ¶ 4^m est.q q̃dã actiões sũt imanẽtes sic ẽtelligere z velle:q̃dã trãseũtes sic ipzimẽ z creare. ¶ Quãtũ ad distõnẽ istoꝝ duoꝝ.s.imanẽtis z trãseũtis sũt q̃tuor opi. ¶ Prĩa q actio imanẽs est q denoiat patiẽs p modũ agẽtis:z agẽs p modũ patiẽtis:sic est ẽtelligere qõ est pati:z ẽtelligi qõ ẽ agere. Actio aũt trãsiẽs denominat agẽs p modũ agẽtis:z passiũ p modũ patiẽtis:sic calefacẽ ignẽ:calefieri aquã. ¶ z⁰ fuit opinatũ q actiones imanẽtes sũt ille q̃ sũt ſale'r in agẽte:sic ẽtelligere in ẽtellectu:velle in volũtate. Sz trãseũtes sũt ille que trãseũt in exteriozẽ mãm: sic secare z vrere. ¶ 3ª fuit opinatũ q actiones trãseũtes sũt q̃ terminanť ad aliqd ꝓductũ ex̃:sic creatio z gnõ. Actiões vo imanẽtes sunt q̃ nõ terminanť ad aliqd ꝓductũ ex̃:sic ẽtelligẽ z velle. ¶ 4ª.qz actiones imanẽtes sũt q̃ põt eẽ pmanẽs:z nõ in fluxu:sic opões vitales. Trãseũtes ãt q̃ põt esse in fluxu:sic mutatiões nãles:vt albificatio z denigratio z multa talia. ¶ Prĩa opio nõ valet. Nã distõ ẽtarum actionũ nõ ẽ grãmatical' ſz metaphysica:ſz dato q sit grãmatical':arguo ꝫ eã grãmatice. ¶ Jn grãmatica ſt 4^or vba neutropassiua.s.exulo/vapulo/veneo/fio/ista vtpz denoiant actiue.g sũt actiões imanẽtes:cerũ ẽ q B ꝑs klm est.B nõ sufficit.s.q sunt passiua z denoient actiue:qz neutropassiua vtrũqz põt:z tñ nõ significãt actiões imanẽtes. ¶ z^a ẽt op̃.nõ valz.ꝓmo:qz act⁹ beatificus a deo totalr ẽfusus:vt nũc supponiť: est ſale'r in ẽtellectu pol'r:g tñ eũ nõ cãt:ſz pcise recipit.ergo z. ¶ Ď. Prim⁹ actus potẽtie angelice:quẽ ponũt a deo creatũ:nõ fuit actio trãsiẽs.silr si de⁹ cãret i nobis actũ volẽdi vel ẽtelligẽdi eiusdẽ rõnis cũ illis quos nũc habem⁹.ostat enĩ q nũc sũt imanẽtes.g tũc eẽnt:z tñ nõ sunt in agẽte. ¶ 3ª ẽt op̃.nõ põt stare:qz sic ꝓductio ꝙ terminať ad ꝓductũ z nõ ad passũ:ita actio ad passum z nõ ad ꝓductũ. Silr scia z sapia ita paꝛ t⁹rminatur ad aliqd ꝓductũ sic intelligere:g erũt actiones imanẽtes:qõ est klm. ¶ Si dicas q actiões trãseũtes bñt terminare ex̃:nõ aũt imãnẽtes. ¶ Jstud nõ valet: qz q̃ angelus mouet se:ista actio dr trãsiẽs:z tñ nõ terminatur ad aliqd ex̃ angelũ:ſz pcise ad angelũ. ¶ Si ãt dicas q opz q terminenť ad aliqd extrisecũ ꝓductũ:intelligẽ enĩ z velle nõ sic.z ſ ẽ actiões imanẽtes. ¶ Cõtra. Litbariçare vel egtare nõ terminanť ad extrinsecũ ꝓductũ:z tñ nõ sunt actiones imanẽtes. ¶ Ď. Respect⁹ actiõis de gñe actiõis nũq̃ terminať ad ꝓductuꝫ ſz ad passũ.g nũq̃ eẽt actio trãsiẽs. ¶ 4ª op̃.ẽt nõ põt stare qz actio q̃ de⁹ aliaꝫ illumiat eſt pmanẽs z nõ trãsiẽs:silr opões multe vitales sũt q̃ raptiz trãseũt z nõ pmanẽt:z tñ dr eẽ actiones imanẽtes:sic videre z ẽtelligẽ z velle:z multa de numero istoꝝ. ¶ Dico i gĩ q actiones imanẽtes vlr sũt ille q̃ nõ respiciũt aliquẽ terminũ õ se:ille ãt dr trãseũtes:q ex se aliquẽ terminũ respiciũt:nõ q trãseãt:nisi terminatiue ẽtelligẽdo. ¶ Sz ꝫ B istať 4⁰.ꝑ.qz nulla q̃litas nec aliquod absolutũ respicit ex se terminũ:z tñ nõ oẽs q̃litates sũt imanẽtes:silr velle respicit bonũ.s.obm pro termino. ergo est actio trãsiens. z⁰.qz intelligere respicit subm vt recipiens.s.intellectũ possibilem. ¶ 3⁰.qz motus ex rõne sua

N

5ª arti. Pterminata q̃ dupler. Actio 2ª.

Actio 2ª.

Op̃.4ª aliqs de actiõe acñtis imanẽs z trãseuntis.

O

Impugnõ illaꝫ opi.

Verbum neutropassiuum quadruplex.

P

Considera suppositũ

B.I.citus.

Q

Op̃.aliqs q̃ dñs Duns.

Op̃.aliqs

Obiect⁹ 4ª.

A

Due qualitates dicuntur actiones.

Actio 2ª.

Qz mot⁹ nõ sit formaliter actio nec ccõ tra.

B

Actionis imanẽtis ẽ.p. pectus 4ª.

Potẽtia 2ª.

Potentia z actus duplex.

C

Productio duplex,

2º articu.

Equatio imaginis dei 2ª.

6.tri.c.5. Diligere aliq̃ magis 4ª.

D

Op̃.aliqs ne gauit pcm tẽcinum. Li.1.retractationũ.c.16. Et li.83.q.q. 23. Impugnº 4ª

etc. t alibi.

Qualiter diligit se.s.s. pr̃ filiº nocãter

Obiect⁹ 4ª.

rõne sua formali nõ respicit subm:qz põt intelligi sine subo. ¶ 4⁰.qz tũc actio fundamẽtalis nõ erit trãsiẽs. ¶ Ad p^m dico q sole q̃litates que sũt actus z⁹ dñr esse actiones:ille aũt q̃litates que sunt act⁹ scõi z nullũ terminũ respiciũt:ille inq̃ sunt actiones imanentes.velle aũt dicit actũ z^m:nõ aũt respicit terminũ:z ſ nõ dicit actio trãsiẽs. ¶ Ad illud qõ dr:q velle respicit bonuꝫ vt obz. Dico q nõ ꝛspicit bonũ vt ꝓductũ:nec vt passũ: ois aũt actio trãsiẽs respicit altero istoꝝ modoꝝ:ꝑpe aũt nõ respicit nisi passum. ¶ Ad z^m dico:q intelligẽ ex rõne sua ſale nõ bz respectũ ad subm:actio vo ꝛm rõnẽ suã formalẽ respicit terminũ:silr nec velle nec intelligere respiciunt ex rõne ſale eoꝝ subm:ſz ex ꝑs. ¶ Ad 3^m de motu. dico q motus nõ est actio nec passio:formaliter loquẽdo:z ſ nõ dato q possit ẽtelligi sine subo:tñ nõ segť q actio possit intelligi sine termino:qz ex rõne sua ipm respicit. ¶ Si dicas q motus vr necessario respicere terminũ ad quẽ. ¶ Dico q actio de gñe actionis z actio trãsiẽs:respiciũt ex rõne sua ſale passiũ z nõ ꝓductũ:nõ nõ valz. ¶ Ad 4^m de actiõe fundamẽtali.dico q ſz nõ respiciat terminũ ſale actualẽ actualr exñtẽ:tñ respicit aliqd passũ:sicut illuminatiuitas respicit illuminabile:z sic de aliis:sic creatiuitas creabile. ¶ Sciẽdũ g ad notitiã istaꝝ actionẽ imanentũ:q earũ sũt q̃tuoꝛ ꝓprietates. Prima est q act⁹ imanẽtes nõ sunt nisi in potẽtijs obiectiuis:qz potẽtie non obtiue sunt causatiue ꝓ actiones suas illoꝝ quoꝝ sunt potẽtie:z ꝓ ꝑs actiones ipsarũ bñt terminos:z ita sunt trãseũtes. Potẽtie ãt obiue ſz sint ẽt cãtiue:tñ termino cãtionis ꝙuenit nomẽ actionis:z sibi nõ ꝙuenit terminũ respicere. ¶ z^a.qz actiones imanẽtes sunt actiones vitales:qz oẽs potẽtie obiectiue sunt vitales. Nõ vital' enĩ po⁹ no requirit obm:sicut calefactiua:ſz potẽtiarũ vitaliũ sunt ſp actus vitales.g z. ¶ 3⁰.qz actiones imanẽtes nõ sũt ꝓductiue alicuⁿ termini:qz ipse sũt fines: nõ eẽnt aũt fines si eẽnt ꝓductiue. ¶ 4⁰.qz iste actiones sunt ꝓductiue obiectoꝝ inesse ſm gd. vt in esse vo lito:z esse intellecto:ſz non in esse reali.

Quãtũ ad z^m ꝑncipale. Utrũ in deo sint actores imanẽtes. Pater gd sit dõm. Certum est enĩ q de⁹ est ẽtelligẽs z volẽs:ẽtelligẽ aũt z velle sunt opões imanẽtes.g in deo iste opões sũt:nõ soluz ad intra:sed etiam ad extra. ¶ Questio. III.

VTrum pater z filiꝰ diligãt se spũsancto. Qz ñ.qz pr̃ diligit se amore q est formal'r in eo:ſz spũsanctus nõ est formal'r in patre.ergo z. ¶ Jn oppositũ est sententia Ricardi z Augu.

Hic primo videndũ est:q diligere aliquo accipit 4⁰. vel sicut potẽtia operante.s.volũtate:vel habitu pficiẽte.s.charitate:vel sicut actu imanẽte.s.dilectiõe: vel sicut obto terminãte.s.ipso fine:sicut diligiť ea q̃ sũt ad finẽ. Primo mõ pr̃ z filius se diligunt volũtate in eis formal'r existente. z⁰ mõ charitate. 3° mõ suo actu volẽdi. 4° mõ ipa eẽntia. ¶ Dicunt ergo alĩ q spũsanctus nullo istoꝝ modoꝝ sit illud quo se diligũt: hinc est q ꝓ nõ est cõcedẽda. Uñ dicũt q Augu. reuocauit eã in suo silr dicẽs:q pr̃ nõ est sapiẽs sapia genita.7.de trinita. ¶ Cõtra illud argto 4⁰. Primo sic. 15.de trini. dicit expresse q spũsanctus est quo diligũt se pr̃ z filiꝰ. Uñ ex quo B dicit in.15.prius non vr reuocasse. ¶ z⁰ quia Ricardus de tri. illud ex itẽtiõe determinat. ¶ 3⁰.quia illa est vox cõis sanctoꝝ. ¶ 4⁰.quia illud ecclesia cãtat z vniuersitas doc.ꝓcedit. ¶ Supposito igĩt q pr̃ z filius diligãt se spũsancto:igrẽdũ est q̃liter hoc possit ẽtelligi. Et q̃tũ ad B ꝑtmissis opiõibꝰ dico q̃tuoꝛ ꝓnes. Prima q illa locutio nõ est ꝑsonalis sed ẽtialis:qz ꝙuenit tribꝰ:pr̃ eni z filius z spiritussanctus diligũt se spũsancto:qz eodẽ amore oĩno diligũt se z eẽt creaturã. Dia aũt q̃ ꝙueniunt tribꝰ:z in reⁿ ad creaturã sũt ẽtialia.g z. ¶ z^a ꝓ.q illa locutio nõ est ſalis ſz idẽtica:qz amor quo pr̃ z filiꝰ diligũt se:nõ põt eẽ spũsanctus ſale'r:ſz solũ idẽtice. Nã illud qõ ẽ in pr̃e ſale'r:nõ põt eẽ idẽ ſale'r spũsancto. ¶ 3^a ꝓ ẽ.q illa locutio nõ est ꝓpria ſz appropriata:qz oẽ illõ q̃ diligũt se pr̃ z filiꝰ:ẽ idẽtice idẽ pr̃ z filio sic spũsctõ:cum sit amor:q est ẽtialis z eq̃ idẽ tribꝰ z cuilibz ꝑsone:z ꝑ ꝑs cõe z nõ ꝓpriũ:appropriať aũt spũsctõ:sicut alia ad amorẽ z ad volũtatẽ ptinẽtia. ¶ 4^a ꝓ est.q pr̃ z filius nõ diligunt se spũsctõ sic ẽtialiter:qz ẽntia nulli appropriať.nec sic volũtate:qz tũc haberẽt volũtatẽ a spiritussctõ.nec sic habitu:qz tũc hẽret charitatẽ a spũsctõ: ſz sic actu:qz diligẽ est actus volẽdi:z iste eis ꝙuenit a spũsctõ appropate loq̃ndo. ¶ Cõtra istas ꝓnes istatur. Prio sic. Appropriatũ iquãtũ appropriatũ nõ ẽ ẽtiale ſz ꝑsonale:cũ g amor sit appropriatꝰ spũsctõ: in ista locutione nõ erit ẽtialis ſz ꝑsonalis. ¶ z⁰.qz amor ẽ idẽ vbo sic spũsctõ.poterit igĩt dici cõ:pr̃ z filiꝰ diligũt se vbo:sicut spũsctõ. ¶ 3⁰.qz appropriať volũtas vel bonitas spũsancto:sicut amor.poterũt g pr̃ z filiꝰ dici boni spũsancto:sicut diligẽtes:z silr de charitate. ¶ 4⁰.quia non vr q verificeť ex appropriatione:qz appropriatus ꝑdicať de illo cui appropriatur:hic aũt est ꝓ. ¶ Dico ad ista. Ad p^m q appropriatũ est ẽtiale:ſz tñ ꝑ actus intellꝰ nñ appropriatur z fit ꝑsonale:ꝑ aũ attribuiť illõ p se vni:ſz tñ ita bñ bz ortũ ex nã reiꝰ z tõ ls q̃^m ad modũ intellegẽdi quẽ nũc hẽm⁹:dicam⁹ q sit ꝑsonalis:tñ q̃tũ ad rẽ signiatã est ẽtialis. ¶ Ad z^m dico q q̃tuꝫ est ad virtutẽ ꝓpria ſz accipiť ex idẽtitati in re ita eẽt vã:pr̃ diligit se vbo:sic.s.s.tñ no q̃tũ ẽ ex appropatiõe: actꝰ enĩ amoris nõ appropriať vbo ſz spũ.s. ¶ Ad 3^m dico:q aliq̃ sũt q̃ appropriať spũsctõ ex mõ sue emanatiõis siue ꝓductiõis passiue:aliq̃ ex mõ sue emanatiõis siue ꝓductiõis actiue. ¶ Dico g q̃ q̃tũ ad vltĩ cationẽ talis ꝓpõnis:nõ sufficit talis appropriatio que fit ex modo sue productionis actiue:sed ꝑcise illa que fit ex mõ sue emanationis passiue:z nihil isto mõ spiritui sancto appropriať nisi actus volẽdi q est aptus natꝰ spirari:ꝓductio ãt.s.s.ẽ spiratio passiua. ¶ Sz 3ª. Amor in dinis est ẽtialis:ſz ẽtiali repugnat spirari.g z. ¶ Dico q amori in dinis repugnat spirari inquãtum amor infinitus est:nõ tñ inquãtũ amor est:z qz amori vt sic non repugnat:hinc est q appropriatio facta ẽ bona. ¶ Ad 4^m dico:q aliq̃ ẽntiale appropriať ꝑsonali:sicut dicimus.s.s.est charitas:aliq̃ ꝑsonale appropriatur essentiali eo mõ quo dicit Anſ.q vbũ est actus intelligẽdi. Dico g q ꝓ in ista locutione nihil appropriať spũsancto:ſz.s.s.appropriať amori z dilectiõi. Est ergo sensus ꝓpõnis:q pr̃ z filius diligunt se spiritusancto. B est dilectione cui appropriatur spiritussanctus. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Questio. IIII.

VTrum pr̃ sit sapiẽs sapia genita. Qz sic. Aug. vr dicere.6.ẽ tri.s.q pr̃ est sapiẽs sapia quã genuit. ¶ Contra. Jdem Augu.7.eiusdẽ libri dicit expresse: q non sit verum.

Hic ꝓmittunť q̃tuoꝛ ꝓambula. Primũ est q pr̃ z filius sapiũt eadẽ penitus sapia:qz sicut in pr̃e z filio est eadẽ essentia:ita in pr̃e z filio est eadẽ penitus sapiẽtia q̃ sũt sapiẽtes. ¶ z⁰.qz si alia sapia eẽt pr̃is z alia filij:tũc neutra diceret pfectionez simplr:qz nõ eẽt in supposito pfectissimo.vel si diceret:tũc supposito pfe-

E

Cõclo 4ª ẽclaratiua 5ª tatis hº locutiõis pr̃ z filiꝰ zc.

A.I.cũ pr̃ z filius nõ diligãt se nisi eo q formaliter est in eis cũ dilectio sit operatio imanẽs.cõstat q.s.s.nõ est formal'r in pr̃e:nec ẽt in filio.

Cõsidera istã tiam.

F

Objicit 4ª.

Qz de se est ẽtiale ꝑ appropriationẽ fit ꝑsonale.sc. ꝑsidera istãtiã A.I.attribuimus.

G

Aliq̃ appro priari.s.s. 2ª.

Replica.

Cõsidera caste omnia.

Eẽntiale ꝑsonali z eõ appropriari.

H

Quere i mono.z alibi.

Qz.s.s.appropriať amori z non eõ.q est single.

La.3.

Preambulã quadruplex.

ctissimo aliqua pfectio simplr deficeret. ¶ 2m pambulū est q accipiēdo sapiam illā fm se:q vtraqs psona ē sapiēs:z ēt tota trinitas ipsa est ingenita:q illud qō p̄uenit actū gīandi i dīnis est ingenitū:sapia aūt cuz sit pfectio cēntialis:p̄uenit gnōnē actiuā q̄ est proprietas psonalis:eo mō q̄ personalia p̄uenīunt ab cēntialibus fm Diony. in.c. de vnica z discreta theologia. Itē oē genitū est realr a gīante distinctū:z sapia est indistincta a pīe. g̃ zc. ¶ 3m pambulū ē. q sapia vt i p̄na p̄ris ē p̄m q̄ gnōnis:ad ꝺductionē. n. vbi pfectissimi ocurrit nō solū poā:z ēt habit⁹ pfectissim⁹ illi⁹ obti. sapia aūt ē hꝺ. g̃ zc. ¶ 4m pambulū est. q illa sapia vt in p̄na vbi. ē genita vt quo:q gcgd hz vbū:est ei datū p gnōnē. vt hz 15. ꝺ tri. Itē nlli dubiū ē qn sibi sit a pīe cōicata sic alia. g̃ zc. ¶ Istis p̄missis dicūt alig ad qōnē q illa ꝓpō nō est ꝓcedēda:z enī Aug. 6. de tri. eā dicat: tñ 7° eā retractat dicēs: q pī nō est sapiēs sapia quā genuit: pbatio aūt sua vī talis: pī idē est eē z sapere: z pī nō est cēntia quā genuit. g̃ nō sapit sapia quā genuit. ¶ Sz illud nō vī probabile q tantus doctor in tā solēni libro ita imediate sibi ꝺdixerit. Idcirco ad euitandū istā ꝺdictionē pono 4as ꝺnes. ¶ Pria est, q pī est sapiēs sapia ingenita in sensu cōpositionis: q quicqd est in pīe: totuz est ingenitū: vt in eo:cū fm Aug. pī habeat omnia a se. ¶ 2a ꝺ est. q pī est sapiēs sapia genita in sensu diuisionis accipiēdo genitū vt quo vel vt cōicatū: q eadē numero sapiētia q̄ fili⁹ sapit pī sapit: z sapia q̄ sapit fili⁹ est genita. g̃ zc. ¶ 3a ꝺ est/q filius est sapiēs sapia ingenita in sensu diuisionis sapientia q̄ eadē sapia numero q̄ fili⁹ sapit z pī: pī aūt sapit sapia ingenita. g̃ sapia fily est illa q̄ est ingenita. ¶ 4as ꝺ est/q fili⁹ est sapiēs sapia genita in sensu cōpōnis: q qcgd est in vbo vt est i eo: q est sensus cōpōnis: ē p gnōnē cōicatū: z oē tale est genitū vt quo: cū gnō ad oīa q̄ sūt in vbo terminet p̄mario vel scꝺario. ¶ Cōtra istas ꝺnes istaī 4°. Primo sic. Qz si sapia vt in pīe est ingenita: cū pī nō sit fozalr sapiēs nisi sapia: q̄ est in eo formalr. g̃ nūq̄ erit sapiēs nisi sapia ingenita. ¶ 2° sic. Qz genitū z ingenitū sunt extrema ꝺdictiōis: aut saltē nō genitū: z talia eidē sil̄ ꝓuenire nō p̄it. vt. s. pī sit sil̄ sapiēs sapia genita z ingenita. ¶ 3° sic. Nā si filius esset sapiens sapia ingenita: eēt sapiēs sapia p generationē nō cōicata: z sic eēt sapiēs a se. ꝺ Aug. vbi. s. ¶ 4° sic. Qz si fili⁹ nō est sapiēs nisi ꝓ illo signo ozigis p quo est cū sapere p̄supponat esse: p illo aūt signo p quo filius est: est sapia ei⁹ genita: sicut p illo signo p quo pī p̄cedit est ingenita: g̃ filius nō erit sapiēs nisi sapiētia genita: nec pī nisi igenita. ¶ Ad p̄m dico q nūq̄ pī est sapiēs nisi sapia ingenita: z illa eadez in filio est genita. Et q̄ ꝺ q nō est sapiens nisi sapia vt est in eo formalr: illud est verū: q illa reduplicatio est nota sensus cōpōnis q ꝓcedit eē verus: tñ in sensu diuisiōis ipe est sapiēs illa sapia q̄ est in alio fozalr: sicut cozp⁹ chīi in pixide vulnerat simplr: q idē est cū eo qō vulnerat in cruce: nō tñ vt in pixide. ¶ Ad 2m dico q eē genituz vno mō z ingenitū alio mō nō ꝺdicunt: sicut hic in sensu cōpōnis igenitū: z in sensu diuisionis genitū: sic̄ possibile est ridētez flere in sensu dīsionis: z impole est in sensu cōpōnis. ¶ Ad 3m dico: q filius nō est sapiēs nisi a pīe: z pp hoc nō est sapiēs nisi sapia genita in sensu cōpositionis intelligendo: nō aūt est sapiēs sapia ingenita nisi in sensu diuisionis: sicut patet de cozpe chīi. ¶ Ad quartū dico q ꝓ illo signo ꝓ quo filius est sapiens: sapia illa est genita: z hoc in sensu cōpōnis: z eadē ꝓ alio signo fuit igenita: z illō est in sensu diuisionis filiū esse sapiētē sapiētia ingenita. s. illa sapientia que est de se ingenita: aut saltem in patre.

Sed hic sunt alique diffi. Prima est quid intelligimus in proposito p sensum cōpositionis z diuisionis. Dico q sicut album pōt esse nigrū in sensu diuisionis: q̄ subm quod est album potest transire ad nigredinē: nō tñ in sensu cōpositionis: q̄ tunc cōtraria simul essent: ita pī est sapiens sapientia genita: quia sua sapientia qua est formaliter sapiens: est alicui genita: z non in sensu cōpōnis: q̄ tunc in eo esset sapientia cum generatione passiua. ¶ 3a diffi. est. cū propositio que solū in sensu diuisionis ꝓcedit: simpliciter negat: sicut cum dī: deus in celo punit homines: quare Aug. concedit simplr. 6. de tri. q pater est sapiens sapiētia genita: vel sapientia quam genuit: cū vt dictum est, nō verificetur nisi in sensu diuisionis. ¶ Dico q Aug. intelligit sic: z non ita exp̄lesserit. Unde propositio nō est simplr ꝓcedēda nisi cū determinatione q̄ ꝺat itelligere sensum disionis. s. pī est sapiēs sapia genita. i. illa sapia q̄ est fozalr sapiēs pī/est in filio genita. ¶ 3a diffi. est quō ꝺeat solui rō Aug. s. q cū eodē pī sit z sapiat: z sic sapiat sapia genita. ¶ Dico q vtraqs est vera in sensu diuisionis: sicut enī pī sapit sapia q̄ est genita: nō tñ verbo vel sapiētia genita inquātū genita: q ibi est sensus cōpōnis: sic pī hz eē cēntia q̄ est cōicata filio: nō tñ hz eē p filiū: vel illa eēntia inquātū est cōicata: verūtī vna est plus vificabilis q̄ alia pp appropatione. ¶ 4a diff. est si spūssanctus hz eē sapiens sapia genita. Dico q in sensu diuisionis sic. q sapia qua formalr est sapiēs: est illa que est genita: tamē in sensu compositionis non: z potius sapientia spirata. ¶ Sed adhuc remanent due difficultates. prima est si deus est sapiens sapia creata in sensu diuisionis. Potest dici q nō: q illa sapia qua deus est sapiēs nō est in creatura. ¶ Cōtra. Nā rō formalis sapie est vna in deo z in creatura: z sic rō formalis qua deus est sapiens erit creata. ¶ Pōt dici q accipiēdo rōnē formalē sub illa pcisione qua est vna i deo z in crattura non creaī. ¶ Sz est ne rō fozalis q̄ deus est sapiens in creatura. Dico q nō esset magnū icōueniēs dicere q sic: sed inconueniens esset dicere q illa eadē omnimoda vnitate: sicut est in patre z filio: q̄ vnitate numerali z cum becceitate: sed non sic in deo z creatura. ¶ 2a diffi. est de implicatione que est in propositione: q̄ nō videtur q plus posset dici sapientia genita q̄ essentia. Dico q hoc faciunt duo. s. non equalis abstractio essentie z sapiētie: z inequalis appropriatio. ¶ Ad argm in principio patet: q verum est in sensu diuisionis zc.

¶ Questio. V.

Utrum pī z filius z spūssanctus dicāt verbo. Qz non: q̄ solus pī generat: sed generare in diuinis idem est q dicere. ergo zc. ¶ Contra. Anſ. in monolo. demonstrat oppositum.

Hic primo premittuntur quatuor p̄ambula. ¶ Primus est. q dicere accipitur dupliciter. s. cēntialiter: z isto modo accipit Aug. q pater seipsuz dicit. Alio modo accipitur personaliter: sicut cuz dicitur: pater dicit filium: hoc est generat. Istam equiuocationem expresse ponit Anſ. in monolo. ¶ 2m preambuluz est. q hic non accipitur dicere personaliter: sed essentialiter: quia nullum personale est commune tribus: z duobus scz patri z filio sit vna relatio cōmunis. cōcediter aūt q pater z filius z spūssanctus dicant vbo. ¶ 3m est/q verbo non accipitur hic fm proprietatem: sed fm appropriationem: quia z pater in diuinis aliquid operet verbo sumpto fm suam proprietatem: quia datei vim operatiuam: tamen spūssanctus verbo nihil operatur sumpto fm suam proprietatem: quia spiritusſanctus verbo nihil dat. ¶ 4m est. q z ista ꝓdicatio videatur verificari tñ identice: tñ cū dictione hic accepta p intellectione nullo mō p̄it diuine psone formalr intellige re tali dictione q̄ sit formalr verbū. Potest tñ verificari ꝓdicatio q intelligāt verbo: hoc est intellectione cui appropriat vbum: vel ꝺ. ¶ Istis p̄missis pono q̄uoz ꝓnes. Prima est: q deus pī solus in dīnis dicit vbū: accipiēdo dicere psonalr: q̄ illud dicere est p modus intellectus producere: z illud non p̄uenit nisi patri. ¶ 2a ꝺ est. q pī z filī⁹ z spūssanctus dicūt vbū: accipiēdo dicere cēntialr: q̄ isto mō dictio cēntialis non pōt accipi nisi p actuali notitia: q̄ gdē notitia tres psone actualr intelligūt vbū: z sil̄r creaturā. ¶ 3a ꝺ est. q pī z filī⁹ z spūssanctus dicūt vbo: accipiēdo dicere psonalr: q̄ cuicūq̄z repugnat supius z iferius: z gīare est supi⁹ ad dicē: z ıȯ cū repugnet spūsc̄ gīare/repugnabit z dicē. ¶ 4a ꝺ est: q pī z filī⁹ z spūssanctus dicūt vbo: accipiēdo tā vbū q̄ dicēr cēntialr: q̄ dicūt B est intelligit. vbo: hoc est actuali notitia: sic̄ ꝓducēs sua ꝓductione ꝓducit in 4° mō dicēdi p se: vt pz: z ıȯ hic vbū supponit p actu itelligēdi: sic̄ p suo appropriato ex mō sue emanationis. ¶ Sz h occurrūt 4°r diffi. Prima est. q pī i dīnis nō vī verus vbo. nec sapiēs vbo: cū tñ vītas z sapiētia vbo appropriēnt. ¶ Dico q nulla dīna pfectio est ita vbo appropata: sic̄ actualis notitia: cui ex nā sua vbi nō est innata/p̄uenit ꝓduci p actū dicēdi: sic̄ vbo dīno: z ıȯ illa sola vbo appropriant sibi rōne sue ꝓductiōis passiue. Alia aūt appropriant sibi rōne sue ꝓductiōis actiue. ¶ 2a diffi. q̄ sancti q ꝓcedūt q spūssanctus z pī dicūt vbo: negāt spūmsāctū dicere vbū. vt pz de Anſ. z tñ fm p̄missa eo mō quo ꝓcedit yterqz dicē vbo: cōcedit dicē vbū vnifozmiter accipiēdo. ¶ Dico q q̄ negāt spūmscūm dicē vbū/est accipiēdū dicē psonalr: q̄ aūt dicūt spūm scūm dicē vbo/est accipiēdū cēntialiter: z nō expzimāt. hoc tñ hz ex itētione dictoz suoz q̄ sunt ad B. ¶ 3a diffi. q̄ hic nō vī appropriari vbo notitia actualis: z magis eȯ. cū dī vbū notitia genita. verbū enī vī appropriari ipsi notitie actuali: q̄ vbū accipitur p actuali notitia genita. nō eȯ. ¶ Dico q nihil obstat si fiat appropriatio cōiuz psonalib⁹: siue psonaliuz cōib⁹: sic̄ dictū est supius in ista distōne. ¶ 4a diff: est si p eūdē modū itelligim⁹ p̄iem z filiū diligē se spūsc̄: sic̄ itelligim⁹ p̄iez z filiū z spūmscm dicē vbo. ¶ Dico q sic. nisi q̄ vitat equocatio: q̄ ibi accipit dilectio: hic dictio. Sz tñ q vellet equocare de actu spirādi: sic̄ equocat de dicē. sic̄ le eēt. z hoc nō est in vsu. ¶ Ad argumētum patet.

¶ Questio. VI.

Utrum actus dicēdi in dīnis p̄edat actū intelligēdi. Qz sic. q̄ ꝺ ptinet ad memoriā. pus ē eo q̄ ꝺ ptinet ad itelligētiā: z dicē ptinet ad memoriā. itelligere aūt ad itelligētiā. g̃ zc. ¶ Cōtra. Ēēntialia sunt ꝓza notionalib⁹. ¶ Dic ꝓ dicēdū est de terminis. s. dicere z intelligere. 2° de questo.

Quātū ad p̄m videndū est gd sit dicē. Et quātuz ad hoc introducunt q̄uoz dicta p q̄ manifestatur gd sit dicē: z gd nō. Primū dictū est. q dicē nō est itelligere: q̄ dicē ptinet ad memoriā: z itelligē ad itelligētiā: q̄ ꝺ acies cogitātis: sicut docet Augu. 9. de tri. q̄ si p totū. ¶ Sz. In diuinis solus pī dicit. nō tñ sic de itelligere. ¶ 2m dictū est. q dicere nō est agere: q̄ si sic. tūc dici esset pati: z tūc vbo diuinū: q̄ ꝺ est dictū eēt passū. ¶ Item in dictione: solus intellectus possibilis est passum. z per consequens intellectus possibilis esset dict⁹. ¶ 3m est q dicere nō est producere obiectū in esse cognito: q̄ dicere ptinet ad memoriā fm Aug. z tñ producere obiectū in esse cognito pertinet ad solū actū intelligendi. ipso enī q̄uis separato/obiectū acciperet eē cognitū. ¶ Sz. Dec est. ꝓductio fm gd. dictio est. ꝓductio simplr. q̄ hec nō est illa. ¶ 4m dictū est. q dicere est verbū. producere in esse reali z vero: q̄ dicē fundatur in memoria fecunda: sicut. ꝓductio actiua in p̄na. p. ductiuo z dici fūdat i vbo: sicut. ꝓductio passiua in termino. producto fozali: vt pz. 9. de tri. z illō vbū: vt patuit est actꝰ itelligēdi. ¶ Ex istis pz q̄ isti duo reⁱᵒ. s. dicere z dici: vel gīare z gīari sc̄ de gīe relonis: q̄ positis terminis oziunt. ¶ Quātū ad 2m terminū. s. itelligere vel actū itelligēdi fuit 4°r opinati. ¶ Quidā enī ꝺxerunt q̄ est relo: q̄ cōparat ad obm sicut mēsuratū ad mensurā: q̄ ꝓtinet ad 3m genⁿ relationuz. Alij aūt ꝺxerūt q ē actio: q̄ sic actꝰ p̄mⁱ est eē: ita actꝰ scōs est agē. intelligē aūt sp ponit actꝰ scōs. Alij ꝺxerūt q̄ intelligē est passio q̄ ipmit ab obo: z ois ipressio ē passio ō gīe passiōis: q̄ sicut ipzimere est agē: ita imprimi est pati. Alij ꝺxerūt q̄ est q̄litas: q̄ cū sit ꝓcipua perfectio vī absoluta. Nō est aūt suba nec q̄ntas. g̃ oz q̄ sit q̄litas: q̄ alia p̄dicamēta sunt relatiua. ¶ Sz p̄mⁿ modus stare nō p̄t: q̄ cū vltimata bois felicitas ponat ei⁹ sūma pfectio: z respectus nullā ꝺcat pfectionē: nulla rōne tales actus cuiꝰ sūt itelligere z velle: reⁱᵒ p̄it esse. Rō ēt nō valet: q̄ si mēsuratio sit relo sicut. ꝓductio: nō tñ segt q mēsuratū sit relo: sicut nec. ꝓductū ē relo. ¶ Scōs ēt modus nō valet: q̄ ois actio de gīe actionis est pp terminum. ꝓductū: z itellectio nō sic: q̄ est opō imanēs: z p ꝓnēs nō pp aliud: q̄ est finis. Nec rō multū valz: q̄ nō ois actꝰ scōs pcise est agē: z ēt est opari. opari aūt non est agere. ¶ Sz. Locello q̄ itelligē sit agere: nō tñ segt q̄ sit de gīe relonis vel actiōis: q̄ actio est qdā q̄litas. ¶ Nec 3° valz: q̄ de⁹ posset actū intelligēdi separe: z sic eēt passio sine passo. Itē sicut actio de gīe actionis est pp. ꝓductū: ita ēt passio de gīe passionis. itellectus aūt nō est gīa alicuⁱ: q̄ est finis. Nec rō valz: q̄ z̄ in. rellectio ipziaī: nō tñ segt q̄ sit ipressio: sic̄ p3. ¶ 4° āt modus si itelligat q̄ actꝰ intelligēdi fm pfectionē quā dicit sit in gīe: nō est verus: q̄ cū sic sit in deo: aliqd qō est in deo fozalr eēt in gīe q̄litatis: z sic de⁹ eēt in genere: qō est ȝ Augu. ¶ Dico q̄ q̄ actus itelligēdi est qdā pfectio simplr absoluta: z vt sic nullius est generis: sed transcendens: sicut alie pfectiones simpliciter: tamen per eam circuloquimur aliquam qualitatez: z vt sic dicimus quod est qualitas.

Quātū ad scōam ptem. s. q̄stum ad quesituz. Primo videndum est de ordine istoꝝ duorum. s. actus intelligendi z ipsius dicere in diuinis. z 2° in creaturis. ¶ Quantū ad p̄m pono q̄uoz ꝓclusiones. Prima est q̄ actus intelligēdi in diuinis simplr p̄cedit actū dictionis actiue. z ꝺ. ꝓbo dupl̄r. ¶ Pro 1° sic. Quecūq̄z dicunt pfectionē simplr in diuinis p̄cedit aliquo mō illa q̄ nō dicunt pfectionē simplr: q̄ nā pfectissima incipit a perfectissimis vsq̄z ad minus pfecta. nā aūt impfecta sicut est creata/p̄cedit a minꝰ pfectis ad pfectiora: sed actus intelligendi dicit pfectionē simpliciter. dicere aūt non. q̄ relo est. g̃ zc. ¶ Confirmaī. q̄ ꝛȝ Diony. illa q̄ pertinent ad vnicā theologiā p̄ecedūt illa q̄ ptinent ad distinctam. actus aūt intelligēdi ptinet ad vnicam. dicere āt ad distinctā. g̃ zc. 2° sic. Istud est p̄ius qō pluribus ꝓuenit: sed actus intelligēdi pluribus psonis conuenit: dicere aūt vni psone tñ: ergo zc. ¶ 2as ꝺ est: q actus intelligēdi simpliciter p̄uenit actū dictionis passiue: z ly eisdez medys posset ꝓbari: sicut pª ꝛclusio: tñ ea suppositā: probo istam sic. Qñcūq̄z sunt aliq̄ simul nā: q̄ gcgd est p̄ius vno illoꝝ z

ducere obiectū in esse cognito pertinet ad solū actū intelligendi. ipso enī q̄uis separato/obiectū acciperet eē cognitū. ¶ Pª. Dec est. ꝓductio fm gd. dictio est. ꝓductio simplr. q̄ hec nō est illa. ¶ 4m dictū est. q dicere est verbū. producere in esse reali z vero: q̄ dicē fundatur in memoria fecunda: sicut. ꝓductio actiua in p̄na. ꝓductiuo z dici fūdat i vbo: sicut. ꝓductio passiua in termino. producto fozali: vt pz. 9. de tri. z illō vbū: vt patuit est actꝰ itelligēdi. ¶ Ex istis pz q̄ isti duo reⁱᵒ. s. dicere z dici: vel gīare z gīari sc̄ de gīe relonis: q̄ positis terminis oziunt. ¶ Quātū ad 2m terminū. s. itelligere vel actū itelligēdi fuit 4°r opinati. ¶ Quidā enī ꝺxerunt q̄ est relo: q̄ cōparat ad obm sicut mēsuratū ad mensurā: q̄ ꝓtinet ad 3m genⁿ relationuz. Alij aūt ꝺxerūt q̄ ē actio: q̄ sic actꝰ p̄mⁱ est eē: ita actꝰ scōs est agē. intelligē aūt sp ponit actꝰ scōs. Alij ꝺxerūt q̄ intelligē est passio q̄ ipmit ab obo: z ois ipressio ē passio ō gīe passiōis: q̄ sicut ipzimere est agē: ita imprimi est pati. Alij ꝺxerūt q̄ est q̄litas: q̄ cū sit ꝓcipua perfectio vī absoluta. Nō est aūt suba nec q̄ntas. g̃ oz q̄ sit q̄litas: q̄ alia p̄dicamēta sunt relatiua. ¶ Sz p̄mⁿ modus stare nō p̄t: q̄ cū vltimata bois felicitas ponat ei⁹ sūma pfectio: z respectus nullā ꝺcat pfectionē: nulla rōne tales actus cuiꝰ sūt itelligere z velle: reⁱᵒ p̄it esse. Rō ēt nō valet: q̄ si mēsuratio sit relo sicut. ꝓductio: nō tñ segt q̄ mēsuratū sit relo: sicut nec. ꝓductū ē relo. ¶ Scōs ēt modus nō valet: q̄ ois actio de gīe actionis est pp terminum. ꝓductū: z itellectio nō sic: q̄ est opō imanēs: z p ꝓnēs nō pp aliud: q̄ est finis. Nec rō multū valz: q̄ nō ois actꝰ scōs pcise est agē: z ēt est opari. opari aūt non est agere. ¶ Pª. Locello q̄ itelligē sit agere: nō tñ segt q̄ sit de gīe relonis vel actiōis: q̄ actio est qdā q̄litas. ¶ Nec 3° valz: q̄ de⁹ posset actū intelligēdi separe: z sic eēt passio sine passo. Itē sicut actio de gīe actionis est pp. ꝓductū: ita ēt passio de gīe passionis. itellectus aūt nō est gīa alicuⁱ: q̄ est finis. Nec rō valz: q̄ z̄ in. rellectio ipziaī: nō tñ segt q̄ sit ipressio: sic̄ p3. ¶ 4° āt modus si itelligat q̄ actꝰ intelligēdi fm pfectionē quā dicit sit in gīe: nō est verus: q̄ cū sic sit in deo: aliqd qō est in deo fozalr eēt in gīe q̄litatis: z sic de⁹ eēt in genere: qō est ȝ Augu. ¶ Dico q̄ q̄ actus itelligēdi est qdā pfectio simplr absoluta: z vt sic nullius est generis: sed transcendens: sicut alie pfectiones simpliciter: tamen per eam circuloquimur aliquam qualitatez: z vt sic dicimus quod est qualitas.

Quātū ad scōam ptem. s. q̄stum ad quesituz. Primo videndum est de ordine istoꝝ duorum. s. actus intelligendi z ipsius dicere in diuinis. z 2° in creaturis. ¶ Quantū ad p̄m pono q̄uoz ꝓclusiones. Prima est q̄ actus intelligēdi in diuinis simplr p̄cedit actū dictionis actiue. z ꝺ. ꝓbo dupl̄r. ¶ Pro 1° sic. Quecūq̄z dicunt pfectionē simplr in diuinis p̄cedit aliquo mō illa q̄ nō dicunt pfectionē simplr: q̄ nā pfectissima incipit a perfectissimis vsq̄z ad minus pfecta. nā aūt impfecta sicut est creata/p̄cedit a minꝰ pfectis ad pfectiora: sed actus intelligendi dicit pfectionē simpliciter. dicere aūt non. q̄ relo est. g̃ zc. ¶ Confirmaī. q̄ ꝛȝ Diony. illa q̄ pertinent ad vnicā theologiā p̄ecedūt illa q̄ ptinent ad distinctam. actus aūt intelligēdi ptinet ad vnicam. dicere āt ad distinctā. g̃ zc. 2° sic. Istud est p̄ius qō pluribus ꝓuenit: sed actus intelligēdi pluribus psonis conuenit: dicere aūt vni psone tñ: ergo zc. ¶ 2as ꝺ est: q actus intelligēdi simpliciter p̄uenit actū dictionis passiue: z ly eisdez medys posset ꝓbari: sicut pª ꝛclusio: tñ ea suppositā: probo istam sic. Qñcūq̄z sunt aliq̄ simul nā: q̄ gcgd est p̄ius vno illoꝝ z

Universidad de Deusto Biblioteca

I Intelligẽ diuinũ precedit nã dictionem actiuã & passiuã in se & in suppositis diuinis.

K Dubitat nõ dicẽs q̃drupl'r Maxima scotica.

Sco. 1. q. q̃li.

L

Dicẽ & intelligere 2ª ꝓdicam. pũgit.

Regula notabilis & doctrinalis vbiq; necessaria.

M Ecce qõ q̃ris ſz bene põdera.

Lz intelligere ꝑcedit nõ in pñc. tñ vt in pñc.

2ª para. Vide Sco. in quoli. q. 2. ar. 1. & alibi vt scis. ſz defẽde Lõcio 4ª.

Vide & scot. 1. q. plo. reptationũ idẽ tenere in diuinis. sed omnia bñ pondera.

reliquo: sed dictio actiua & dictio passiua sunt sil nã ſz ꝓprietatẽ relationũ. ꝑ. pbatũ ãt est q̃ actꝰ intelligẽdi ꝑor est ſm nãm actu dictionis actiue. q̃ eodẽ modo actu dictionis passiue. ¶ 3ª ꝓ̃ est. q̃ actus intelligẽdi in suppoſito ꝓis ꝑcedit suo mõ actũ dictionis actiue: q̃ qualẽ oꝛ dinem hñt aliqua in eẽndo talẽ hñt in ꝓstituẽdo: sicut ꝑz de mã & forꝰ reꝰ cõpoſiti: & de gñe & dĩa reꝰ spẽi: sed dictio in se & simplr: vt ꝑz ꝑ ꝑmã ꝓnẽ: est posteriꝯ. q̃ & in suppoſito ꝓis erit posteriꝯ. ¶ 4ª ꝓ̃ est. q̃ actꝰ intelligẽdi in suppoſito vbi ꝑcedit actũ dictionis passiue: q̃ q̃ñcũq; aliqua cõicant alicui suppoſito vel largiuntur: eodẽ ordine largiunt q̃ẽ seruãt ſm seipsa: sicut ꝓius cõicat forꝰ specifica q̃ ꝑpa passio: & tõ cũ oĩa q̃ hz vbũ sint ei cõicata: ꝓius erit actꝰ intelligẽdi i eo q̃ dictio passiua: q̃ sicut ꝑz ꝑ zᵐ ꝓnẽ: in se & simplr accipiẽdo: actꝰ intelligẽdi ꝓuenit nãl'r dictionẽ passiuã. ꝑz q̃ ordo istoꝝ in diuinis. ¶ Sz ꝺ istat 4ª. ꝓimo sic. Qualẽcũq; ordinẽ hñt aliq̃ vbi sint distincta realr: talẽ hñt vbi sũt distincta ſm rõnẽ: ſz i creaturis: vbi intelligẽ & dicẽ realr distinguntꝰ: dicere ꝑcedit intelligẽ: qa intelligẽ ꝑducit ꝑ dicere. q̃ rẽ. ¶ 2º sic. Que cũq; ex suis rõnibꝰ formalibꝰ hñt aliquẽ ordinẽ: vbicũq; saluanꝫ ſz suas rõnes formales: talẽ ordinẽ retinẽt: ſz tales rõnes formales ſm quas isti actus in creaturis sic ordinantꝫ sũt i diuinis. q̃ rẽ. ¶ 3º sic. Que cũq; ꝓuenũt alicui gdditatiue: & in ꝓmo mõ dicẽdi ꝑ se: sunt ꝑor illis q̃ ꝓueniũt in 2º mõ: sed ꝓ̃ ꝓuenit dicere in ꝓimo modo & quidditatiue: q̃ ꝑ dicere ꝺstituitur. ꝑ intelligere ãt non: sed in secundo modo. q̃ rẽ. ¶ 4º sic. Qñ aliq̃d ꝓuenit alicui in 2º mõ nõ ꝓuenit alteri mediãte illo nisi in 2º mõ saltẽ nõ intimiꝰ q̃ suo ꝓmo subito: ſz intelligere nõ ꝓuenit ꝓ̃ nisi mediãte cẽntia & essentie solũ in 2º mõ ꝓuenit. ergo rẽ. ¶ Ad pᵐ dico q̃ si minor esset vera difficile cẽt cuade re: sed ipsa est dubia. Credo enĩ q̃ oppoſitũ sit verũ: ſz hoc in sequẽti articulo. ¶ Ad zᵐ ꝺcesso q̃ actus dicendi sit ꝓior actu intelligẽdi: dicerẽ q̃ ille ordo nõ ꝓuenit eis inq̃tũ actus dicẽdi & actꝰ intelligẽdi sunt: q̃ si sic. rõ ꝓcluderet: ſz eis cõpetit inq̃tũ tales actꝰ sũt: sicut sapiẽtie create ꝓuenit inherere: nõ tñ inq̃tũ sapĩa est. ¶ Ad 3ᵐ dico q̃ aliq̃ hñt iterdũ aliquẽ ordinẽ i seipsis ꝺsiderata & accepta cũ aliqua reduplicatione: ſz enĩ mã sit simplr ꝓior nã ipsa forᵃ & in cõpoſito: tñ addita illa reduplicatione. ſ. vt in cõpoſito/ipsa nõ est ꝓior: q̃ illa reduplicatio ꝑedit. A sil'i dico in ꝓpoſito: ſz enĩ illa q̃ sũt de ꝑ mõ hois vt hois sunt: ꝑcedãt illa q̃ sunt de zº vt rõnale vnitarẽ & bonitatez: q̃ ꝓius est rationale vt hois est: q̃ vnitas vt hois est: tñ in se ꝺsiderando non. ſ. sine reduplicatione. Unde dico q̃ vnitas ꝑcedit rõnale & passio superiozis ꝑcedit ꝺstituũ inferiozis. ¶ Sic dico ꝟ q̃ dicere vt ꝓis ꝓius est q̃ intelligere vt patris: sed simpliciter & absolute non. ¶ Ad 4ᵐ dico eodẽ modo ſz q̃ lz intelligere in pñc. vt in pñc est: ſequatur dicere. tñ intelligere simplr & absolute est ꝓius ipso dicere ſicut potentia materie in compoſito est ꝓior forma absolute: non tamen vt in compoſito.

Quãtũ ad ſcdam prẽ istius articuli videdũ ẽ quo se hñt isti actus ſcdi in creaturis. Doctor noster videtur dicere q̃ in creaturis est ꝓius dicere q̃ intelligere: sed in diuinis est econuerſo. ¶ Dico tñ bicquatu oꝛ ꝺnes. Prima est q̃ dici posterius est natura q̃ actus intelligendi: q̃ ois relo est posteriꝯ suo fundamento nã: sed dici fundatur in actu intelligẽdi. ꝑbo. Nã in illo fundatur in quo suum effectum formalem ponit. Constat ãt q̃ in intellectu nihil dicitur nisi actus intelligendi. potentia enim intellectiua nõ ꝺz. solũ enĩz illud dz q̃ est verbũ: q̃ nulli ꝓuenit nisi actui intelligẽdi. ¶ 2ª ꝓ̃. q̃ dicẽ & dici: vel dictio actiua & dictio passiua sũt sil nã. ſz ꝓprietatẽ relationũ. ꝑ. pbatũ ãt est q̃ actꝰ intelligẽdi ꝑor est ſm nãm actu dictionis actiue. q̃ eodẽ modo actu dictionis passiue. ¶ 3ª ꝓ̃ est. q̃ actus intelligẽdi in suppoſito ꝓis ꝑcedit suo mõ actũ dictionis actiue: q̃ qualẽ oꝛ dinem hñt aliqua in eẽndo talẽ hñt in ꝓstituẽdo: sicut ꝑz de mã & forꝰ reꝰ cõpoſiti: & de gñe & dĩa reꝰ spẽi: sed dictio in se & simplr: vt ꝑz ꝑ ꝑmã ꝓnẽ: est posteriꝯ. q̃ & in suppoſito ꝓis erit posteriꝯ. ¶ 4ª ꝓ̃ est. q̃ actꝰ intelligẽdi in suppoſito vbi ꝑcedit actũ dictionis passiue: q̃ q̃ñcũq; aliqua cõicant alicui suppoſito vel largiuntur: eodẽ ordine largiunt q̃ẽ seruãt ſm seipsa: sicut ꝓius cõicat forᵃ specifica q̃ ꝑpa passio: & tõ cũ oĩa q̃ hz vbũ sint ei cõicata: ꝓius erit actꝰ intelligẽdi i eo q̃ dictio passiua: q̃ sicut ꝑz ꝑ zᵐ ꝓnẽ: in se & simplr accipiẽdo: actꝰ intelligẽdi ꝓuenit nãl'r dictionẽ passiuã. ꝑz q̃ ordo istoꝝ in diuinis. ¶ Sz ꝺ istat 4ª. ꝓimo sic. Qualẽcũq; ordinẽ hñt aliq̃ vbi sint distincta realr: talẽ hñt vbi sũt distincta ſm rõnẽ: ſz i creaturis: vbi intelligẽ & dicẽ realr distinguntꝰ: dicere ꝑcedit intelligẽ: qa intelligẽ ꝑducit ꝑ dicere. q̃ rẽ. ¶ 2º sic. Que cũq; ex suis rõnibꝰ formalibꝰ hñt aliquẽ ordinẽ: vbicũq; saluanꝫ ſz suas rõnes formales: talẽ ordinẽ retinẽt: ſz tales rõnes formales ſm quas isti actus in creaturis sic ordinantꝫ sũt i diuinis. q̃ rẽ. ¶ 3º sic. Que cũq; ꝓuenũt alicui gdditatiue: & in ꝓmo mõ dicẽdi ꝑ se: sunt ꝑor illis q̃ ꝓueniũt in 2º mõ: sed ꝓ̃ ꝓuenit dicere in ꝓimo modo & quidditatiue: q̃ ꝑ dicere ꝺstituitur. ꝑ intelligere ãt non: sed in secundo modo. q̃ rẽ. ¶ 4º sic. Qñ aliq̃d ꝓuenit alicui in 2º mõ nõ ꝓuenit alteri mediãte illo nisi in 2º mõ saltẽ nõ intimiꝰ q̃ suo ꝓmo subito: ſz intelligere nõ ꝓuenit ꝓ̃ nisi mediãte cẽntia & essentie solũ in 2º mõ ꝓuenit. ergo rẽ. ¶ Ad pᵐ dico q̃ si minor esset vera difficile cẽt cuade re: sed ipsa est dubia. Credo enĩ q̃ oppoſitũ sit verũ: ſz hoc in sequẽti articulo. ¶ Ad zᵐ ꝺcesso q̃ actus dicendi sit ꝓior actu intelligẽdi: dicerẽ q̃ ille ordo nõ ꝓuenit eis inq̃tũ actus dicẽdi & actꝰ intelligẽdi sunt: q̃ si sic. rõ ꝓcluderet: ſz eis cõpetit inq̃tũ tales actꝰ sũt: sicut sapiẽtie create ꝓuenit inherere: nõ tñ inq̃tũ sapĩa est. ¶ Ad 3ᵐ dico q̃ aliq̃ hñt iterdũ aliquẽ ordinẽ i seipsis ꝺsiderata & accepta cũ aliqua reduplicatione: ſz enĩ mã sit simplr ꝓior nã ipsa forᵃ & in cõpoſito: tñ addita illa reduplicatione. ſ. vt in cõpoſito/ipsa nõ est ꝓior: q̃ illa reduplicatio ꝑedit. A sil'i dico in ꝓpoſito: ſz enĩ illa q̃ sũt de ꝑ mõ hois vt hois sunt: ꝑcedãt illa q̃ sunt de zº vt rõnale vnitarẽ & bonitatez: q̃ ꝓius est rationale vt hois est: q̃ vnitas vt hois est: tñ in se ꝺsiderando non. ſ. sine reduplicatione. Unde dico q̃ vnitas ꝑcedit rõnale & passio superiozis ꝑcedit ꝺstituũ inferiozis. ¶ Sic dico ꝟ q̃ dicere vt ꝓis ꝓius est q̃ intelligere vt patris: sed simpliciter & absolute non. ¶ Ad 4ᵐ dico eodẽ modo ſz q̃ lz intelligere in pñc. vt in pñc est: ſequatur dicere. tñ intelligere simplr & absolute est ꝓius ipso dicere ſicut potentia materie in compoſito est ꝓior forma absolute: non tamen vt in compoſito.

Quãtũ ad ſcdam prẽ istius articuli videdũ ẽ quo se hñt isti actus ſcdi in creaturis. Doctor noster videtur dicere q̃ in creaturis est ꝓius dicere q̃ intelligere: sed in diuinis est econuerſo. ¶ Dico tñ bicquatu oꝛ ꝺnes. Prima est q̃ dici posterius est natura q̃ actus intelligendi: q̃ ois relo est posteriꝯ suo fundamento nã: sed dici fundatur in actu intelligẽdi. ꝑbo. Nã in illo fundatur in quo suum effectum formalem ponit. Constat ãt q̃ in intellectu nihil dicitur nisi actus intelligendi. potentia enim intellectiua nõ ꝺz. solũ enĩz

gnõne

N Intelligere creati est ꝓmum dictũ. & dictum a ꝓximo secundum. & ꝓximum sumptũ.

Reclolo huc passio. 22 articuli.

O

Obiicitur 4ª notanter.

P

Q

Accipe ẽ q̃ aliud ꝓ̃ q̃ ꝓductione & q̃ ꝓ̃ ꝓductione sit ꝓius ꝓductione & q̃ ꝓ̃ ꝓductione ipsa. q̃ ꝓductione & alia singula. riũmcvide b Accipere ẽ q̃ ꝓductione quid? Lange h̃ ꝑa põderãdo. Ennõ ſz ẽ via i ſubstãtiã

Actꝰ spirãdi i creaturis posterior nã actu volẽdi esse

A Dictum.

Ecce q̃ ꝓris de ꝓductõe & ꝓducto i diuinis & creaturis. Termin⁹ 2ª.

Ille dicẽ ad memoriam & aliter intelligere ad intelligẽdã pertinere.

B

ꝓmus articu.

Belle & spirare quid? Actus voluntatis 4ª.

Actꝰ cũ.

C

Elicio non dicit nec ꝓducit nec ꝓducitur per ꝓis spiratio non spirat nec imꝑatificãdo oĩa talia.

15. & alibi.

2º articu. Lõcio 4ª.

Fecũditas 2ª.

D

Utrũ q̃d est ꝓius ꝑor ꝛc. Esti actꝰ spirãdi sit diuinus sit nã posterior actu volẽdi & simplr vt in patre & filio: nõ tñ vt in. ſ. ſ.

Actũ spirãdi i creaturis ꝑ fectionẽ nã actu volẽdi esse

E

Pbat 4ª. vt. 5. i fili. de dicere & intelligẽ ingenioſe. pbaut.

F

Obiicitur 4ª

Obiectiones resolutas & ſubtiles.

G

gnõne actiua codẽ mõ: q̃ ipsa est relo terminata ad illud & ꝓ̃ ꝓis posteriꝯ nã. ¶ Sed hic est diffi. q̃ nõ bñ capit intellectus q̃o ꝓductio sit posterioꝛ ꝓducto: ꝑ/sertim cũ in diuinis opoꝛteat oppoſituꝫ tenere. ¶ Dico q̃ opꝫ sic ꝺcipere q̃ ꝓius sit absolutũ termini & ꝓncipy ꝓductiui q̃ ꝓductio: q̃ ſ. fundamẽtũ ꝓductionis est terminus sicut in creaturis: sed in diuinis q̃ ꝑsone cõstituunt ꝑ respectꝰ ꝓductionũ: nõ tenet: nisi cõparãdo respectus ad terminos formales & quo: sed nõ quod. ¶ Ad argᵐ dz q̃ i diuinis ꝓductio nõ terminat ad ꝓductũ sicut ad terminũ formalẽ: nec in ꝓducto fundatur sed ipsum formaliter ꝺstituit. Si ãt ꝑsone ꝺstituerẽt ꝑ absoluta: tunc vtraq; ꝓductio eẽt posteriꝯ: & istõ cõ firmat ꝓpositũ. ¶ Ad auctoritatẽ in ꝑnº dico q̃ actus dicendi pertinet ad memoriã: sicut respectꝰ ad fundamentum: actus autem intelligendi ad intelligentiam sicut constitutiuum. ¶ Questio. VII.

Utrum actus spirãdi ꝑcedat actũ volẽdi. ¶ Dic ꝓimo videndus est de terminis. zᵐ de questo.

Quantum ad pᵐ qd. ſ. sit spirare & velle. Dico q̃ velle est actꝰ elicitꝰ volũtatis: quo ipsa volũtas vult. Spirare ãt est ipsa elicitio ꝑtis actꝰ. ¶ Ad cui⁹ euidẽtiã sciẽduz est q̃ volũtas hz q̃tuoꝛ actꝰ. Prio enĩ est actꝰ elicitꝰ & nõ iperatꝰ: sicut ille quo volũtas libere vult suũ obm: q̃ talis elicit a potẽtia libera cũ sit liber: nõ est ãt ipe/ratus: cũ sibiipsi volũtas iperare nõ possit. ¶ 2º actus est elicitꝰ & iperatꝰ sicut actꝰ potẽtie ꝺllectiue q̃ mouẽt a volũtate. ¶ 3º est iperatꝰ & nõ elicitꝰ: sic ille q̃ est executiue potẽtie mote a volũtate. Tales enĩ poᶜ ꝑpe nõ elicitur actus suos: eo q̃ sint trãseũtes: tñ cãnt ꝑ ipe/riũ volũtatis. ¶ 4º nec est elicitꝰ nec iperatꝰ: ſz est ipa elicitio: vꝛpote actꝰ elicionis quo elicit suũ actũ: q̃ eli/cio nõ elicit: ſz est illud quo aliqd elicit: sicut relo nõ re/ferꝛ: ſz est rõ referẽdi: aliogn cẽt ꝓcessus in infiᵐ. Nec ẽt ipsa elicio iperatꝰ: q̃ ipa oẽm actũ volũtatis aliũ ꝑcedit q̃. ſ. dici dẽat iperatus. Actꝰ ãt quo volũtas iperat ꝑce/dit iperatũ. Iste ãt actꝰ. ſ. ipa elicio est spiratio. Sicut enĩ ad memoriã fecũdã ptinet dicere actũ itelligẽdi: vl ꝓducere vbũ ſm Aug. de tri. sic ad volũtatẽ ptinet spi/rare amoꝛe q̃ ẽ actꝰ volẽdi. ꝑz q̃ qd vtrũq; istoꝝ sit.

Nũc videdũ est qs istoꝝ actuũ sit ꝑor. Et q̃tũ ad hoc pono q̃tuoꝛ ꝓnes. Prima est q̃ actꝰ spirãdi in diuinis simplr est posterioꝛ actu volẽdi: q̃ actꝰ fecũditatis itellectiue ꝑcedit ſm aliquem ordinẽ actũ fecũditatis volitiue. q̃ quocũq; ẽ posterioꝛ actꝰ fecũditatis intellectiue: eodem est posterioꝛ actus fecunditatis volitiue: ſz omni pfectione simplr ꝑmus est posterioꝛ: & per ꝓis actu volẽdi. q̃ & zº erit posterioꝛ actu volẽdi. ¶ 2ª ꝺ ẽ q̃ actꝰ volẽdi vt in suppoᵒ spiri/tussãcti est posterioꝛ actu spirãdi: q̃ ois habitudo ꝑsup/ponit sua extrema: ſz velle vt in tali suppoſito dicit ha/bitudinẽ actꝰ volẽdi vt ad tale suppoſitũ. q̃ ꝑsupponit suppoſitũ extremus. Illud ãt suppoſituꝫ ꝓesupponit suũ formale ꝺstituiuũ: q̃ ẽst spiratio passiua siue actꝰ spirãdi. q̃ actꝰ volẽdi vt in spũsancto ꝑsupponit actum spirãdi. ¶ Cõfirmat. q̃ oẽ totuꝫ ꝑsupponit suas ꝓtes. ſz actꝰ volẽdi vt in suppoſito spũſancti est q̃dã totuꝫ cuius ꝓtes sũt spũssanctꝰ & actꝰ spirãdi. q̃ ille ꝓtes ꝑor sũt & ꝓ̃ ꝓis actꝰ spirãdi. ¶ 3ª ꝺ est q̃ actꝰ volẽdi vt in suppoſito ꝓis & filij nõ est posterioꝛ actu spirãdi: q̃ añ spiratione siue actiuã siue passiuã ꝑ & filiꝰ intelligunt ꝺstituti in esse & tũc actꝰ volẽdi põt eis attribui. ¶ 4ª ꝺ est. q̃ actus spirãdi in creaturis est posterioꝛ actu vo/lẽdi. & hãc ꝓbo 4ª. ꝓimo sic. Qñcũq; aliqua duo ita se hñt q̃ posito vno nec/io ponit & aliꝺ: si vnũ nõ est in ꝑte volũtatis: nec aliud. si ergo actus spirãdi sit ꝑor actu volẽdi: oportebit q̃ actꝰ spirãdi vel sit in ꝑte vo/lũtatis. vel si nõ: q̃ eo posito actꝰ volẽdi ꝓtingẽter po/nat: ſz vtrũq; istoꝝ est falsuꝫ. nõ ãt actꝰ spirãdi est in ꝑte volũtatis: q̃ posito termino & fundamento velit nolit volũtas/ponit. nõ posito ãt termino velit nolit volũtas: nõ põt poni. est. n. respectꝰ intrinsec⁹ aduenies. Segr ergo q̃ si spirare vel spirari sit ꝑ⁹ actu volẽdi: q̃ ipse actꝰ volẽdi nõ erit in ꝑte nr̃a. ¶ zº sic. Dis re/latio est posterioꝛ suo termino: ſz spiratio actiua est re/latio terminata ad actum volẽdi. q̃ posterioꝛ. ¶ 3º sic. Spirare & spirari sunt sil'nã: ſz spirari est posteriꝰ suo fundamẽto q̃ est velle. ergo rẽ. ¶ 4º q̃ nõ repugnat actui volẽdi ẽ sine actu spirãdi. vt ꝑz in ꝑie. Repugꝫ ãt vl'r actus spirãdi ẽ sine actu volẽdi. q̃ actꝰ volendi simplr est ꝑor. ꝑz ẽt minoꝛ i creaturis: q̃ si actꝰ volẽdi totalr cãtur a deo: erit actꝰ volẽdi & nõ spirãdi. ¶ Sz ꝺ ista istat 4ª. ꝑ sic. Ptiudo ad itra est ꝑor bitudie ad extra: ſz actus volẽdi deꝰ attingit creaturã: & ꝓ ꝓis hz ba/bitudinẽ ad eꝛ: ꝑ spirare solũ ad intra. q̃ rẽ. ¶ zº sic. q̃ dcñ fuit supiꝰ q̃ actꝰ dicẽdi nõ solũ in se: vꝛ ẽt in sup/posito ꝓis est posterioꝛ actu itelligẽdi. q̃ vt q̃ vnifoꝛ/miter sit dõm de actu spirãdi & volẽdi in spũscõ. ¶ 3º sic. Nã ꝑsone vnifoꝛmiter volũt. q̃ eodẽ ordine actꝰ vo/lendi eis cõicat. cum q̃ velle in suppoſito spũſci sit po/steriꝰ actu spirãdi: eodẽ mõ erit dõs q̃ velle in suppo/sito ꝓis & filij erit posteriꝰ actu spirãdi. ¶ 4º. q̃ cum velle sit recipe actũ volẽdi: nõ est in ꝑte nr̃a: ſz ꝓduc/cere actũ q̃ idẽ est q̃ spirare. ¶ Ad pᵐ dico q̃ deꝰ eo/dẽ actu vult itrinseca & extrinseca. q̃ ille actꝰ in se ꝑcedit: lz non in bitudine ad extrinseca. ¶ Ad zᵐ dico q̃ vni/formiter est dõs vtrobiq;. Dico. n. q̃ itelligere vt i sup/posito ꝓis ꝓsupponit ꝓez & est posteriꝰ ipo dicere. Eo/dẽ mõ dõs est de spũscõ. ¶ Ad 3ᵐ dico q̃ vez ꝛclude/ret si spirare eẽt ꝺstituiuũ ꝓis & filij. Licz q̃ suppoſita ꝓis & filij & spũſsan. eodẽ ordine actũ volẽdi habeant: nõ tñ eodẽ ordie addita reduplicatione. ſ. in respectu ad actũ spirãdi. ¶ Ad 4ᵐ dico q̃ actꝰ volẽdi nõ est in ꝑte nr̃a q̃ ꝓductionẽ/aut ꝑ spirare: sicut ꝓiꝰ ostẽſum est: ſz ꝑ posse ꝓducere & posse nõ ꝓducere: q̃ nõ est aliud nisi virtus actiua voluntatis.

¶ Distinctio. XXXIII. Qõ. I.

¶ Post supradicta magis iteriꝰ ꝺsiderari ꝛc.

Circa distinctionẽ 33ªm. Postq̃ vi/suz est de respectibꝰ in creaturis & in deo quãtũ in se est: & de respectibus dei ad creaturã. Uidẽdũ ẽ de relo/nibꝰ diuinis cõparãdo ad fundamẽtuz: sicut dcñ fuit supiꝰ in declarãdo nãz relationis in creaturis. Quero q̃ ꝓio circa hoc istã qõnẽ. Utr̃ ꝓpetas relatiua & eẽntia distinguantur ſz rõnẽ ab aĩa fabricatã. Qz nõ. q̃ ipole ẽ ꝺllectꝰ distinctionẽ fabricare ĩter extrema nisi ea cognoscat: ſz ꝺllectꝰ noster diuinitatẽ siue eẽntiã nõ cognoscit. q̃ rẽ. ¶ Cõtra. q̃ aliq̃l'r itelligit ſz Aug. q̃. ¶ Dic sunt 4ᵒʳ declarãda. Primũ est. Utr̃ distinguunt ſz rõnẽ. ¶ zº Utrũ ſm rõnẽ factã ab aĩa. ¶ 3º quo valẽt solutiões aliorꝝ. ¶ 4º quo sancti videnꝫ esse ad hoc q̃ illa plus q̃ ratione distinguantur.

Quantũ ad pᵐ dicũt aliq̃ q̃ illa distinguunt ſz ra/tionẽ: q̃ ĩter illa q̃ sunt penit⁹ indistincta intellectꝰ facit distinctionẽ & est nat⁹ adunata distingue/re: sed relo & eẽntia sunt hõ. q̃ rẽ. ¶ Sz ꝓtra hoc arguo q̃drupl'r. Primo sic. Jn eẽntialr ordinatis remoto po/ri remoue ꝑ posteriꝰ. sed esse ſm rẽ priꝰ est q̃ distingui

Vide sco. & spãlr in repta/tis. 2. dis. p. & alibi sepe in hac disputatõne põderãdo

H

3. tri. & alibi.

ꝓmº articu. Põ. cõis.

Impugnatio 4ª notanda.

I

M.I.vt sunt.

Cõsidera an currit simplr vel solum ad hominem.

K

Sp.ppria. Inter cẽtiã ꝛ relonẽ non est distõ rõis. Cõsidera caste.

Euasio appa rens.

L

Euasio.

2ª articu.

Sp.cõis.

M

Distõ ois 2ª. Impugnatio 4ª ingeniosa ꝛ doctrialis ex pncipijs diuersaꝝ sciarũ ꝛ primo logice ꝓbãdo cẽtiã ꝛ relonẽ distiguẽ alia distõe ꝙ distõe fabricata per intellectum.

a In añpñtũ. Expositio notabilis vide seo. ibidẽ.

b Optie hãc resolutionẽ.

7. de tri.

fm rẽ: ꝛ esse fm rationẽ est pri⁹ ꝙ distingui fm rõnes: ꝙ amoto eẽ fm rõnẽ amouet distingui fm rõnẽ. ſz esse fm rõnẽ remouet ab cẽtia ꝛ a relone vt est in deo: ꝙ ꝛ distingui fm rõnẽ amouet ab cẽtia vt est in deo ꝛ a relone. ¶ 2º. Nulla fora q repugt alicui fundamẽto pt dare eẽ formale vel suũ effectũ formale illi fundamento: qz tale eẽ nõ ponit nisi circa ppriũ fundamẽtũ: sed ois fora cãta a rõne nra repugnat deo vel cẽntie ꝛ relo ni q fũt in dinis: sicut ꝓtingẽs repugnat necio: ꝛ sic eterno repugnat tpale: ꝛ sicut enti simplr repugnat ens fm qd. ꝙ nulla distõne intellis nri distiguunt. ¶ 3º sic. Luicũq repugnat subm repugnat ꝛ ei⁹ passio: ſz distõ rõnis est passio entis rõnis: sicut distõ realis entis realis. cẽntie aũt dine repugnat esse ens rõnis. ꝙ distingui rõne. ¶ 4º sic. Ois distõ specificat ab extremis: cũ non ponat distõ cẽntialis nisi iter cẽtias: nec specifica nisi iter spẽs: ſz cẽntia ꝛ relo nõ sunt entia rõnis. ꝙ distõ earũ nõ erit rõnis. ¶ Dico ꝙ q̃tũ ad ꝫ pp istas rões ꝙ nulla distõ rõnis est ibi: ꝛ põt sic ꝛfirmari. Q̃ñcũq; aliquid denoiat denoiatione extrinseca: si illõ extrinsecuꝫ a quo fit denoiatio sit reale: ꝛ denoiatio erit realis: sicut deꝰ dr realr creator: qz denoiat a creatione que est realis in creatura. Si ergo in nobis sit illa distõ realis: dicẽt realr distingui denoiatione extrinseca. ¶ Si dicat ꝙ ille rões bñ ꝓbãt illud qõ ꝓbant: ſz nõ ꝫ illõ qõ ponit. ꝓbãt eni bñ ꝙ cẽntia ꝛ relo vt in se nõ distiguũtur rõne. hoc est verũ: ſz nõ ꝓbãt ꝙ nõ: vt in aĩa nra ꝛ fm ꝛceptũ nostrũ. Istud recte ꝛfirmat ꝓpositũ: qz conceptus nri de cẽntia ꝛ relone nõ sũt cẽntia ꝛ relo: qz relatio ꝛ cẽntia sũt eterna ꝛ necia: illa tpalia ꝛ ꝓtingẽtia. ¶ ꝑ. Dato ꝙ cẽntia ꝛ relo cẽnt ꝛcept⁹ nri vel ꝫ: cum isti ꝛcept⁹ realr differũt: ꝛ ẽt pñs ab inuicẽ separi: fcgt ꝙ cẽntia ꝛ relo realr differũt: ꝛ ẽt poterũt ab inuicẽ separari. ¶ Et si dicat ꝙ cẽntia ꝛ relo vt in eẽ obiectiuo aĩe nre distiguunt: ꝛ nõ in se. Istud ꝛcedit qõ q̃rit: qz si cẽntia ꝛ relo sũt eiusdẽ rationis in eẽ cognito ꝛ in se: cũ ex rõne sua formali sibi repugnat sic distingui vt ostensum est: sibi ẽt illõ repugnabit ꝛ in esse obiectiuo. si aũt sint alterius ꝛ alterius rõnis: opꝫ dicere ꝙ essentia ꝛ relo in diuinis distinguuntur ratione propter hoc ꝙ distinguuntur in intellectu: qõ vꝫ falsum.

Quãtũ ad 2ᵐ ꝑncipale est videdũ. Utꝫ illa distinguunt fm rõnẽ tiñ ab aĩa fabricatã. ¶ Dicũt alĩq ꝙ sic: qz si alia distõne distingueret realr distiguerent: qz ois distõ vel est realis vel rõnis. ¶ Sed ꝫ hoc argr 4ᵗ. Primo logice. 2º nãliter vel ꝓfice. 3º metaꝑhice. 4º theologice. ¶ Logice qdẽ ꝑmo sic. In logica est ista regula vera. ª Q̃ñ alteruꝫ de altro ꝛc̃. Dec qdẽ regula vã est: tã in ꝑdicatis ꝙ se ꝑmi modi q̃ in ꝑdicatis scõi modi: ſz nõ ẽ vera ī ꝑdicatis ꝙ accñs: ga nõ segt: aĩal currit. ꝙ bõ currit. tz ꝙ solũ ī ꝑdicatis ꝙ se. b Et rõ hꝰ regule est ista: qz exꝯ illud qõ in ꝑ mõ ꝓuenit ẽ de eẽntia isti⁹: ꝛ ꝙ ꝑñs de eẽntia illi⁹ in q̃ icludit: qz oẽ qõ est de eẽª icluſi ẽ de eẽª icludẽtis. ꝓꝫ ẽt rõ de ꝑdicatis secundi modi: qz ois passio supioris ꝙ supius põt de inferiori ꝺmõſtrari: sicut hãe. 3. ꝙ triãgulũ de ysochele. Oẽ aũt demrãtũ de aliquo dr ꝙ se ꝺ illo. ergo ꝛc̃. ¶ Ex illa regula arguit sic ad ꝓpositũ: ꝛ oñdo ꝙ relo nõ dr ī ꝑmo mõ dicẽdi ꝙ se de eẽntia sic. Relo ꝙ te, dr de eẽntia in ꝑmo mõ: ſz in ꝑmo mõ või ꝙ se dr relo ad aliud: ꝙ eẽntia in ꝑmo mõ dicẽdi ꝙ se erit ad aliud. qõ est ꝺ Augu. expresse vt inferius apparebit. Ex pte ẽt essentie arguit. Qr eẽntia in ꝑmo mõ est ad se: ſz si dicatur de relone in ꝑmo modo. ꝙ relo est in ꝑmo mõ ad se. Eodẽ mõ ex pte sciõi modi. Essentia ẽ cõicabilis ꝙ se sciõ mõ: sicut ois nãlis aptitudo dr de suo subo in sciõ mõ. si ergo eẽntia dr in ꝑmo mõ dicẽdi ꝙ se de relone ipsa relo erit cõicabilis in 2º mõ. Sil'r argr ex pte relonis. Relo enĩ in 2º mõ ꝙ se est icõicabilis: sicut ꝑus diceba tur de cõicabilitate reu eẽntie. Si ꝙ eẽntia dr in ꝑmo mõ dicẽdi ꝙ se de relone vel eꝫ: sic relo est icõicabilis ꝙ se: ita eẽntia erit icõicabilis. ¶ Ista ꝙ regla sic tacta reducit ad formam syllogisticã: ꝛ adduco ꝫ 4º syllos. Primus est in ꝑmo mõ scõe figure sic. Nulla ꝓprietas relatiua est ad se: oẽ essentiale in diuinis est ad se. ergo nullũ eẽntiale in diuinis est ꝓprietas relatiua. 2º est ī eodẽ mõ. Nullũ eẽntiale in dinis est ad aliud. ois ꝑpetas relatiua est ad aliud: ꝙ nulla ꝓprietas relatiua ẽ eẽntialis. 3º syll's est sil'is 2º q sic ponit. Nullũ eẽntiale ẽ icõicabile. ois ꝓprietas rel'iua est incõicabilis in deo. ergo ꝛc̃. 4º syll's est. Nulle ꝓprietas rel'iua in dinis est cõicabilis. oẽ eẽntiale in dinis est cõicabile. ꝙ nullũ eẽntiale in diuinis est ꝓprietas rel'iua. Eodẽ mõ potest argui accipiẽdo ꝑdicata q̃ suntva de eẽntia ꝛ repugnãt relonis: sicut eẽ in tribꝰ suppositis: eẽ infi^m formal'r: esse pfectionẽ simplr: eẽ indeterminatũ reũ oĩum ꝓnaz. ista oĩa ꝓuenĩt eẽntie: ꝛ opposita ꝓuenĩt ꝓprietati relatiue. ex istis formenr syll's. vt. s. ¶ Ad ista rñr 4ᵗ. ꝑ ꝙ foraª syllogistica nõ tenet in dinis. Alĩ dicũt ꝙ meª variat. Alĩ ꝙ ꝑmisse formant ab intellectu: ꝛ ꝓbãt quõ ꝑ illõ qõ ponit. ꝓbãt eni bñ ꝙ cẽntia ꝛ relo vt in se nõ distiguũtur rõne. hoc est verũ: ſz nõ ꝓbãt ꝙ nõ: vt in aĩa nra ꝛ fm ꝛceptũ nostrũ. Istud recte ꝛfirmat ꝓpositũ: qz conceptus nri de eẽntia ꝛ relone nõ sũt eẽntia ꝛ relo: qz relatio ꝛ cẽntia sũt eterna ꝛ necia: illa tpalia ꝛ ꝓtingẽtia. ¶ ꝑ. Dato ꝙ eẽntia ꝛ relo eẽnt ꝛcept⁹ nri vel ꝫ: cum isti ꝛcept⁹ realr differũt: ꝛ ẽt pñs ab inuicẽ separi: fcgt ꝙ eẽntia ꝛ relo realr differũt: ꝛ ẽt poterũt ab inuicẽ separari. ¶ Et si dicat ꝙ eẽntia ꝛ relo vt in eẽ obiectiuo aĩe nre distiguunt: ꝛ nõ in se. Istud ꝛcedit qõ q̃rit: qz si eẽntia ꝛ relo sũt eiusdẽ rationis in eẽ cognito ꝛ in se: cũ ex rõne sua formali sibi repugnat sic distingui vt ostensum est: sibi ẽt illõ repugnabit ꝛ in esse obiectiuo. si aũt sint alterius ꝛ alterius rõnis: opꝫ dicere ꝙ essentia ꝛ relo in diuinis distinguuntur ratione propter hoc ꝙ distinguuntur in intellectu: qõ vꝫ falsum.

Quãtũ ad 2ᵐ ꝑncipale est videdũ. Utꝫ illa distinguunt fm rõnẽ tiñ ab aĩa fabricatã. ¶ Dicũt alĩq ꝙ sic: qz si alia distõne distingueret realr distiguerent: qz ois distõ vel est realis vel rõnis. ¶ Sed ꝫ hoc argr 4ᵗ. Primo logice. 2º nãliter vel ꝓfice. 3º metaꝑhice. 4º theologice. ¶ Logice qdẽ ꝑmo sic. In logica est ista regula vera. ª Q̃ñ alteruꝫ de altro ꝛc̃. Dec qdẽ regula vã est: tã in ꝑdicatis ꝙ se ꝑmi modi q̃ in ꝑdicatis scõi modi: ſz nõ ẽ vera ī ꝑdicatis ꝙ accñs: ga nõ segt: aĩal currit. ꝙ bõ currit. tz ꝙ solũ ī ꝑdicatis ꝙ se. b Et rõ hꝰ regule est ista: qz exꝯ illud qõ in ꝑ mõ ꝓuenit ẽ de eẽntia isti⁹: ꝛ ꝙ ꝑñs de eẽntia illi⁹ in q̃ icludit: qz oẽ qõ est de eẽª icluſi ẽ de eẽª icludẽtis. ꝓꝫ ẽt rõ de ꝑdicatis secundi modi: qz ois passio supioris ꝙ supius põt de inferiori ꝺmõſtrari: sicut hãe. 3. ꝙ triãgulũ de ysochele. Oẽ aũt demrãtũ de aliquo dr ꝙ se ꝺ illo. ergo ꝛc̃. ¶ Ex illa regula arguit sic ad ꝓpositũ: ꝛ oñdo ꝙ relo nõ dr ī ꝑmo mõ dicẽdi ꝙ se de eẽntia sic. Relo ꝙ te, dr de eẽntia in ꝑmo mõ: ſz in ꝑmo mõ ꝺr ꝙ se dr relo ad aliud: ꝙ eẽntia in ꝑmo mõ dicẽdi ꝙ se erit ad aliud. qõ est ꝺ Augu. expresse vt inferius apparebit. Ex pte ẽt essentie arguit. Qr eẽntia in ꝑmo mõ est ad se: ſz si dicatur de relone in ꝑmo modo. ꝙ relo est in ꝑmo mõ ad se. Eodẽ mõ ex pte sciõi modi. Essentia ẽ cõicabilis ꝙ se sciõ mõ: sicut ois nãlis aptitudo dr de suo subo in sciõ mõ.

carẽtia

N

Sylla 4ª.

Instantia de essentiali ad extra.

O

Euasio 4ª.

Impugnat ꝙ illi⁹ euasio.

P

Vide Sco. d. 2. q. 5.

Q

2. ꝑncipale ꝛ quit ꝓbice a hoc 4ª nota ter.

A

3º ꝑncipale arguit metaꝑ. 4ª cr. 4. ſpc' bus oppõnis Laste ꝺ ꝑces

carẽtia est in ea formal'r. ꝙ si eẽt oĩb⁹ modis idẽ ꝑnita tr: eẽntia in filio hãet carẽtiã sui. ¶ 3º arguo metaꝑhice 4ᵗ. ꝑ ꝙ relatiue opposita. ꝛ hoc ꝑ sic. Relatiua oppositio ſp est ad distinctũ aliq̃ mõ: qz est ad aliud: ſz eẽª ꝛ ꝓprietas sunt ad aliud aliq̃ mõ: qz cẽª est fũdamẽtũ relonis: fũdamẽtũ inq̃tũ fũdamẽtũ est alteriº fũdamẽtũ. ꝙ fũdamẽtũ est rõ reª. Sil'r oẽ ꝑnª est alteriº ꝑnª. cẽª aũt dina est ꝑnª gnõnis. Sil'r 2º. Eẽntia est termi nus. terminº aũt inq̃tũ terminº est rõ reª: sil'r cẽª est cõis. relo ꝓpa: q̃ adiuicẽ dicunt. ¶ 2º oñdit illud idez ꝙ nãz ꝓuetaris. Impoſe est ꝙ ꝫ ꝺria sint in eodẽ ꝫ idẽ: idẽ enĩ ꝛ diuerſuz sũt ꝫ ꝺie opposita. idẽtitas aũt ꝓuenit ꝑonis ꝫ cẽntiã: diuersitas fm relonẽ. ꝙ cẽª ꝛ relo ali quo mõ sũt nõ idẽ. Eodẽ mõ arguit de vno ꝛ multo. Persone sũt vnũ in cẽª ꝛ multe in ꝓprietatibꝰ: illa ãt sũt ꝫ ꝺria. sil'r de ꝓformitate ꝛ diffformitate. Sil'r 4º de ꝓueniẽtia ꝛ repugnãtia. ¶ 3º arguit illud idẽ ex ꝑuatiuoz oppositione. Impoſe est ꝑuatiue oppoª oino eidẽ fm idẽ sil'r ꝓuenire: ſz opposita ꝑuatiue ꝓueniũt cẽntie ꝛ relonĩ. ꝙ cẽntia ꝛ relo nõ oibꝰ modis sũt idẽ. Minoz pz 4ᵗ. Prio: qz relo est ꝑnᵐ distincti⁹: cẽª ꝑnᵐ ꝓueniẽtie. 2º ꝑsone ꝙ ꝓprietates opponunt nõ ꝙ eẽntiã. 3º. Eẽntia est cõis. relo nõ. 4º. Eẽntia est ꝑnᵐ fundamentale ꝓstituiuũ. relo fozale tñ. 4º oñdit ꝓpositũ ꝙ nãz ꝺdictionis: qz ipoſe est ꝺdictoria oino de eodẽ dici: sed multa extrema pluriũ ꝺdictionũ dicunt de eẽª ꝛ relo ne. ꝙ nec cẽntia ꝛ relo nõ sũt oibꝰ modis idẽ. Maioz vꝫ ꝙ se nota. Minoz oñdit. Prio: qz eẽª dr de filiatione: ꝑnitas nõ. 2º cẽntia est in spũsancto. ꝑnitas nõ. 3º eẽntia est ꝑfectio simplr. ꝑnitas nõ. 4º eẽntia est ifinita. ꝑnitas nõ: ꝛ sic de alys. ¶ Cõfirmat ꝙ ꝑᵐ ꝑnᵐ cõplexũ: nõ ꝓuenit idẽ oibꝰ modis affirmare ꝛ negare. Et si ponat ꝙ illud ꝑnᵐ teneat in dinis: qõ est ꝙ se notũ: habent necessario propositum concedere.

C

3º arti.

Modus sol uẽdi dictas ra tiones: ꝛ ẽ 4ᵗ

Impugnatio hoz modoꝝ dicẽdi 4ᵗ.

Ecce qõ q̃rit ꝛ tãgit hic ꝑa pro ꝛ contra.

D

Nuere Sco. hic ꝛ alibi et alios ꝙ no sti.

Idẽtitas 2ª. Ẽlius 4ª mo dus euadẽdi dictas ꝺdictio nes apparẽs. Relo i dinis 2ª cõparatur.

Applicat pro

Quãtũ ad 3ᵐ ꝑncipale videde sunt vie diuerſe: ꝙ ꝙs aliq ꝑdictas rões euadẽ conanr: ꝛ ga torũ põdus oĩum rõnũ reducit ad ꝺdictionẽ: hinc ẽ ꝙ illi dicẽ conanr. Alĩq enĩ soluũt ꝙ itellectũ deficiẽtem. Alĩq aũt ꝙ itellectũ excedẽtẽ: qz. ſ. itell's dinus ab eterno fabricauit illã distõnẽ. Alĩq aũt ꝙ distõnẽ potẽtialẽ. qz ab eterno fuerũt in poª ad distõnẽ. Alĩq aũt ꝙ distõnẽ vtualẽ. ¶ Isti modi nõ valẽt. ꝑmº nõ: qz illud qõ est ꝙ itellectũ deficiẽtẽ nõ fuit ab eterno: ſz oia ista ꝺdicto ria saltẽ multa dicta fuerũt de relone ꝛ eẽntia ab eterno: nã ab eterno eẽntia fuit in filio: ꝛ nõ ꝑnitas. ꝙ vꝫ ꝙ illud nõ sufficiat. 2º nõ valet: qz qõ vꝫ intuitiue nõ saltaª ꝙ respectũ rõnis ab aĩa fabricatũ: ſz intells oinus bas ꝺdiciones videt intuitiue. 3º ẽt nõ sufficit: qz ꝺdictio actualis nõ põt saluari ꝙ illud qõ est potẽtiale. Illõ enĩ qõ est in actu nõ põt eẽ rõ eiº qõ est in poª: ſz illa ꝺdictio est actualr in deo. ꝙ nõ saluat ꝙ potẽtiale. 4º nõ valz: qz illa ꝺdictio q̃ est in aliquo formal'r: nõ saluatur ꝙ illud qõ est vtual'r in illo: ſz illa ꝺdictoria sunt in deo formal'r. ꝙ ꝛc̃. ¶ Uidẽtes aũt posteriores ꝙ isti nõ saluãt: rõnabiliº dicũt. Saluãt enĩ illa ꝺdictoria dicta de essentia ꝛ relatione: ꝓp nõ idẽtitatẽ ꝓuertibilitatis. Dicũt enĩ ꝙ eẽntia ꝛ relo nõ sunt ꝓuertibilia: ꝛ ꝓp ꝫ non sunt idẽ ꝓuertibil'r: ꝛ ꝓp ꝫ saluat. ¶ Alĩ aũt dicunt ꝙ saluat ꝓp nõ idẽtitatẽ adequationis. Dicunt enĩ ꝙ illa nõ sũt adequata. Alĩ aũt dicũt ꝙ relo aliqd ꝓnotat/qõ nõ ꝓnotat eẽntia. Jõ aliqua dicuntur de relatione que nõ dicunt de eẽntia: ꝛ econuerso. Alĩ aũt dicũt ꝙ relo põt dupl'r accipi. vel vt cõparat ad eẽntiam: ꝛ sic nulla distõ. vel vt cõparat ad oppoᵐ: ꝛ sic distinguit: ꝛ vt sic multa possunt dici de ea que repugnant essentie: ꝛ ecõuerso. ¶ Iste solones sunt magis rõnabiles q̃ prime. ꝛ hoc est: qz ꝓcedũt ꝓpositũ saltẽ implicite. Prima vi ꝓcedere ꝙ sit aliqua nõ idẽritas ex nã rei: ꝛ ꝓbo cuidẽ ter ꝙ ex illa sequat formalis distõ sic. Quecũq; sũt idẽ diffinitiue sũt idẽ ꝓuertibilr: ſz eẽntia ꝛ ꝓprietas ꝙ te, nõ sũt idem ꝓuertibil'r: ꝙ nõ sũt idẽ diffinitiue. Maioz est manifesta ꝙ locũ a diffõne. equalis enim ambitus sunt. 2º ẽt ꝛfirmat qõ intendimus: quecũq; sunt idez nõ adequate: nõ sunt idem oibꝰ modis: ꝙ enim aliquid excedat seipsum nõ capit intell's: sed illa sunt hꝺ. sequit ergo distinctio formalis vt ꝓius. 3º ẽt concedit. Naz cõnotare ꝛ non cõnotare sunt vere extrema contradictionis. aut ergo sũt fabricata ab aĩa: ꝛ tũc ꝙ illa nõ saluanr ꝺdictoria realia. vel sũt ex nã rei: ꝛ tũc hã ꝓpositũ sc̃z ꝙ essentia ꝛ relo nõ sũt oino idẽ. ¶ 4º nõ valet: ga relonĩ cõparate ad eẽntiã ꝛ ad oppositũ cõpetũt extrema ꝺdictionis: ſz extrema ꝺdictionis nõ ꝑñt cõpetere oino eidẽ. ꝙ relo vt cõparata ad oppositũ. ꝛ cadez relo vt cõparata ad eẽntiã nõ erit oibꝰ modis idẽ: qõ maiº est icõueniẽs q̃ ve cẽª ꝛ de relone. Arguo ꝙ in forma sic. Ois relo vel ꝓprietas cõparata ad oppositũ est incõicabilis: nulla relo vel ꝓprietas cõparata ad eẽntiaz est icõicabilis. ꝙ nulla ꝓpetas cõpata ad oppm est ꝓpetas cõparata ad eẽntiã. ¶ Dico ꝙ ꝙ aliqua nõ idẽritas est necessario ponẽda ex nã rei inter eẽntiã ꝛ relonez. si ꝑᵐ ꝑnᵐ cõplexũ debeat verificari. Uerũ est tñ ꝙ aliqui nõ multũ intellectu vigẽtes: negãt illud in dinis: ꝺ quos nõ est disputãdũ: qz nihil notius ꝺ eos põt accipi. Si enĩ vez dicãt. posſumus dicere ꝙ deº est trinº ꝛ nõ trinº: est vnº ꝛ nõ vnº: ifinitº ꝛ nõ ifinitº. ¶ Nũc ẽ theologice ꝓcedẽdũ ī ꝓbãdo ꝓpm: ꝛ ad ꝫ reducit 4ᵐ ꝑn cipale in ista qõne ꝑtractãdũ. ſ. oñdere ꝙ hec opio est de intẽtione sanctoꝝ: ꝛ maxime Aug. in lib. de tri. Prima anctoritas est 7º de tri. Si eẽntia est ad aliud: tam eẽntia nõ est eẽntia. Ex ꝫ arguit sic. A quocũq; remouetur superius: ꝛ inferius: ſz eẽ ad aliud est superiº ad ꝑnitatẽ ꝛ remouet ab eẽntia. ꝙ ꝑnitas ꝛ relo remouebunt ab eẽntia aliquo mõ. ¶ Si dicat ꝙ ad vificatio nẽ dicti beati Aug. sufficit distinctio rõnis: ꝛ ꝙ ꝑñs non opꝫ ex illo dicto arguere distõnẽ ex nã rei. ¶ Cõtra. qz aut locutio sua est vera realr: ꝛ tunc habet ꝓpositum. si aũt solũ ꝙ opus rõnis remoto ope rõnis bec esset falsa: essentia nõ est ad aliud: ꝛ eiº opposita vera: ꝛ ita eẽntia non erit eẽntia circũscripto ope intells. ¶ 2ª auctoritas beati Aug. est etiã 7º de tri. vbi dicit ꝙ absurduz est vt ſuba dicat ad aliud: ſz qñcũq; sunt aliqua oibus modis idẽ ex nã rei: vnum sine absurditate de alio dr. Relinquit ꝙ ꝺclo intẽta. ¶ 3ª auctoritas est in eodem 7. Eo filius quo verbũ: ꝛ eo verbũ quo filiº. nõ eo vbũ quo ſapientia: qz verbũ nõ ad se dr. ſapia aũt ad se dr: sed eo ſapia quo essentia. eo ꝙ mõ quo concedit ꝙ vbũ est filius: ꝛ ſapia eẽntia. negat ſapiẽtiã eẽ filiũ: ꝛ sic eẽntiam esse filium. ¶ 4ª auctoritas est ibidẽ. Nõ aliud est deo esse ꝛ ſubſistere: sed aliud est deo esse ꝛ ꝑez eẽ: sed esse ꝛ ſubſistere fm oẽs ad minus distiguunt rõne. ergo ꝑter opõnẽ intellectus ꝓcedit ꝙ deo esse ꝛ ꝑez eẽ nõ sunt idẽ. ¶ Istud ꝛfirmat ꝑ quor regulas eiusdẽ beati Aug. in lib. de tri. positas. ¶ Prima. 5. de tri. In creaturis oẽ qõ nõ fm ſubam dr: fm accidens dr: in deo non: qz nihil in deo fm accidens dr. ꝛ tñ non oẽ fm ſubam dr. Ex hoc arguit. Quecũq; sunt idẽ oibus modis: si vnum dr fm ſubam: ꝛ aliud. si ꝙ essentia ipsa ꝛ relo sint idẽ oibus modis: sicut eẽntia dr fm ſubam: nõ apparet rõ quare relo non dicat. ¶ 2ª regula est in 5º. Quecũq; dicuntur ſingulariter de diuinis personis nullo mõ dicuntur ad se: sed ad aliud: vel ad scinuicez. relones autem sunt ea que dicuntur de diuinis ꝓsonis

E

se vltimas solutiones notãter ꝛ subtilr.

F

Vide Sco. 3. q. quolibeti.

Cõcludit qõ ĩtẽdit ex dcio

4. ꝑncipaliter arguit theologice ad idẽ ꝛ ſit 4ᵐ artᵐ ꝑncipalẽ ꝑtractat.

G

Euasio.

Ubi ꝓᵇ ꝛ alibi.

ca. 4.

H

ca. 6.

Regula 4ª. Augu. 5. de tri. ca. 5.

singulr.g̃ nullo mō sūt ad se. ¶ 3ª regula est. q̃ noibus q̃ relatiue dr̃ nō sigñat suba. Luc sic. Quecūqz sunt oib⁹ modis idē: gcgd sigñat p vnū ⁊ p aliud: ſz ēntia ⁊ relo sūt hꝰ. g̃ nomē relonis sigñat subaz ⁊ eꝰ. ¶ 4ª regula est. 7. de tri. Nō relatiue dr̃ est aligd excepta relone. sic g̃ pz q̃ illa fuit v̄a opio bti Aug. ¶ Lōfirmaꝫ ēt ista opio ex solone duoꝝ errorꝝ: ⁊ ex euacuatione rōnū q̃ fiebāt p illis. ¶ Fuerūt enī duo errores ɔ trinitatē. Unꝰ erat in supabūdātia. ſ. Arry. Aliꝰ in defectu. ſ. Sabelly. ¶ Arguit g̃ p. p Sabellio sic. Persone dine aut se totis sūt idē: aut se totis nō sunt idē. aut aliquo sunt idē: ⁊ aliquo nō idē. si p mō. g̃ in nullo distinguunt: q̃ q̃ se totis sūt idē/penit⁹ sūt idistincta: si se totis sūt nō idē/illud est absurdū. Relingt g̃ 3º modus. ſ. q̃ aliquo sui ꝓueniāt: ⁊ aliq̃ distiguant: ⁊ p ꝓñs bī. ꝓpositū q̃ in ꝓsona est aligd quo ꝓuenit: ⁊ aligd quo distiguit. ¶ Si dicaꝫ q̃ se totis sūt idē: nullus pōt negaꝫ gn pī ⁊ filiꝰ ēent idē in p̄nitate. ¶ Lōfirmaꝫ. Aut pī est pī eo quo deꝰ: aut nō. si nō: hī ꝓpositū. si sic. g̃ sicut deitate est oio idē cū filio: ita p̄nitate: q̃ ē error Sabelly. ¶ Pro Arrio aūt argī sic. Uel p̄sone se totis distinguunt: vl nō. si sic: tūc segt q̃ p̄sone sūt ꝑmo diuerse: ⁊ p ꝓñs alius deꝰ pī: alius filius: alius spūsanctus. ꝑbo. q̃ sic p̄nitate pī distinguit: ita deitate: ⁊ p ꝓñs sicut i p̄nitate est pī distinctus: ita in deitate: ⁊ sic nō eadē deitas. ¶ Si dicas q̃ nō se totis distinguunt: ſz aliquo ⁊ aliquo: nō hī ꝓpositū. ¶ Lōfirmaꝫ sicut ꝓxius. Quia aut eodē pī est pī ⁊ deus: aut nō. si eodē cū p̄nitate pī distinguaꝫ a filio. g̃ ⁊ deitate. si nō: hī intētū. Nūc g̃ ꝓcedū est q̃ aliq̃ nō idētitas sit inter illa q̃ sunt infra eādē p̄sonā ex nā rei: p̄m sniam Aug. ¶ Sz ɔ̄ p̄nē arguo. Qz ita simplr simplex est p̄sona sicut ēntia. ergo eq̃ vna ⁊ tāta idētitate eadē: silr eque singularis: ⁊ de multis talib⁹ argr̄. ¶ Dico sicut dixi distone 8ª in mā dc attributis. posita pluralitate ñ segt cōpositio. Unū facio ꝓsile argm. Ita simplex est trinitas sicut ēntia. g̃ sicut ēntia est vna totaliter: ita trinitas p̄sonaꝝ. nō segt: sicut pz. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Questio. II.

Errores duos oppositos de trinitate ⁊ rōnes pro eis euacuat.

Pro Sabel io

Pro arrio.

A.l. ō ꝓcedē dum. Reſolo. q. Obo.

Pluralitas q̃ est in diuinis nō arguit cōpoſitionem.

Utrum essentia ⁊ ppietas distinguāt̄ fm rōnem formalē non fabr icatā ab intellectu. Qz nō. q̃ oīs ratio est fabricata ab aīa. ¶ Contra. q̃ relationis ratio est diffinitio que est extra aīam: sed distinguntur diffinitione. ergo ⁊c.

Hic introducit vnus modus dicēdi tenens partem affirmatiuā: ſz tamē addit q̃ nō est nisi vna formalitas vel rō formalis: saltē tñ oīa q̃ adducunt̄ cōtra alios p defectū alic⁹ modi idētitatis. ¶ Lōfirmaꝫ. q̃ nescierūt videre isti de isto mō tenēdo q̃ sint ibi extrema distincta ⁊ distincte rōnes formales ⁊ gdditatiue: q̃n oīa q̃ adducunt̄ de simplicitate diuina cōcludāt ɔ̄ eos si ponerent̄. ¶ Apparet aūt mihi q̃ ɔ̄ istū modū dicēdi sint oīa icōueniētia q̃ vitare intēdit. Nā ꝓpter ꝟ ponit ille modus vr vitetur illa opio q̃ est de distōne rōnis: q̃ fm illā nō possūt saluari ɔ̄dictoria q̃ dicunt̄ de istis. ſ. de ēntia ⁊ relone. Tūc eodē mō arguit ɔ̄ istū modū: sicut ɔ̄ illū alium de distone rōnis fuit argutū: q̃. ſ. nō possunt contradictoria saluari. Jō cōtra illū modū arguo primo accipiēdo p̄m p̄n cōplexū: eidē fm idē nō ꝓueniunt extrema ɔ̄dictionis accipiēdo idē fm idē oīb⁹ modis: ſz ēntie ⁊ relationi fm rōnes suas gdditatiuas applicant̄ extrema ɔ̄dictionis. g̃ nō hīt eādē rōnē formalē gdditatiuam. ma. pz. mi. ꝑbat̄: q̃z in rōne gdditatiua ēntie ⁊cludit̄ ee ad se: in rōne diffinitiua relonis ee ad aliud. g̃ distinguunt̄ fm suas rōnes diffinitiuas. ¶ Sz dr̃ ad ꝟ q̃ ſz de eodē diffinitiue oīb⁹ modis eodē nō possunt extrema ɔ̄dictionis verificari: tñ de eodē diffinitiue nō oīb⁹ modis eodē nō est incōueniēs ea vificari. ¶ Sz ɔ̄ hoc arguo 4º. ꝓ. Primo sic. Quācūqz applicāt extrema ɔ̄dictionis ad rōnes formales nudas aī oēm modū: ops q̃ in rōnib⁹ sit distō vt ꝑcedūt modū: sed extrema ɔ̄dictiōis applicant̄ gdditatiue rōni ēntie ⁊ gdditatiue rōni relationis aī oēm modū. g̃ in ipsis gdditatiuis rōnibus est nō idētitas. minor ꝑz: q̃z diffinitiua rō ēntie est ad se. relonis aūt rō est ad aliud. ¶ 2º sic. Quācūqz distinguunt̄ formalr distinguunt̄ a ꝓzi: sed relo ⁊ ēntia distinguunt̄ formalr. g̃ distinguunt̄ a ꝓzi: ſz distō p quēcūqz modū est a posteriozi. g̃ distō p modū nō saluat. ¶ 3º sic. Quācūqz extrema ɔ̄dictiōis applicant̄ alicui p aliquo signo: impoſe est q̃ saluet̄ illa ɔ̄dictio p aliq̃ posteriozi vel per aligd aduenies in signo posteriozi: illa de se est manifesta. ¶ Sz esse ad se ⁊ nō esse ad se sunt extrema talia ɔ̄dictionis: q̃ applicant̄ rōnib⁹ formalib⁹ ēntie ⁊ relonis aī oēm modū q̃ segt rōnes formales. g̃ p istas nō pōt saluari. ¶ 4º sic. Impoſe est q̃ p̄m fundamētū vtriusqz extremi ɔ̄dictionis sit idē pro illo signo p quo applicant̄ sibi extrema: ſz p̄ma fundamēta istius ɔ̄dictionis ee ad se ⁊ nō ee ad se sūt rōnes diffinitiue ēntie ⁊ relonis. g̃. p illo signo p quo applicant̄ extrema nō sūt idē. g̃ ⁊c. ¶ 2º p̄incipaliꝫ arguitur sic. Oīs distō formalis specificaꝫ a suis p̄incipys distinctiuis: ſz illa dr̃ distō formalis: g̃ specificaꝫ a p̄incipys distinctiuis formalib⁹: ⁊ p ꝓñs illa distinguūt: illa autez sūt rōnes gdditatiue. ¶ 3º sic. Impoſe est q̃ de aliquo sub⁹ aligd negeꝫ nisi sit in illo subiecto rō formalis negādi: ſz de ēntia negaꝫ esse ad aliud. g̃ est rō in ea ista negationis. illa aūt non potest ee ratio formalis p̄nitatis: g̃ ⁊c. ¶ 4º sic. Quācūqz sunt aliqua quo q̃ bñt eādē rōnē diffinitiuā: gcgd dr̃ in gd de vno ⁊ de alio. ista statiz ꝑz: q̃z nihil dr̃ in gd de aliquo nisi p rōnē diffinitiuā. ꝑdicata enī gdditatiua sunt ꝑdicata diffinitiua: ſz p te, essentia ⁊ relo bñt eādē diffinitionem. g̃ gcgd dr̃ in gd de vno ⁊ de alio dr̃: illud aūt est falsum: q̃z multa ꝑdicata gdditatiua dicūtur gdditatiue de eēª q̃ nō dicūtur de relone: sīc dictū est. ¶ Lōfirmant̄ ista argumēta q̃druplici via. ſ. diffōnis/diuisionis/oppōnis/⁊ demōstrationis. Per viā diffōnis ꝑz: q̃z nō cadē ꝑdicamēta gdditatiua dicunt̄ de vtroqz gdditatiue: sīc dictuz est. ¶ 2º p viā diuisiōis sic. Quācūqz aliqō cōe diuidit̄ per ōtrias gdditatiuas oppositas: gcgd cadit sub altera differētiarū hz aliā diffōnē ab eo qō cadit sub opposita: ſz ens diuidit̄ p absolutū ⁊ respectiuū. Lōstat aūt q̃ ēntia cadit sub absoluto: relo autez sub respectiuo. g̃ diffō relonis nēcio est alia a diffone essentie. maior est manifesta ⁊ p se nota: q̃z variata altera ōtrarū gdditatiuaꝝ variaꝫ diffō. ¶ 3º p viā oppōnis: q̃z nulla diffō gdditatiua ⁊ formalis: ⁊ cū hoc irresolubilis pōt rōnes oppositas cōprehēdere: sed esse ad se ⁊ ad aliud sūt rōnes oppoſite. g̃ diffō ēntie nō pōt eas cōprehēdere. ¶ 4º p viā demōnis. Quācūqz aliq̃ sūt idē diffone: gcgd est demōrabile de vno pp gd: ⁊ de alio: ſz demōstraꝫ aligd de diuina essentia q̃ nō demōstraꝫ de relone. g̃ nō sūt idē diffinitiue. Maior ē manifesta: q̃z diffō est mediū. vbi g̃ eadē diffō ibi idē mediū: ⁊ p ꝓñs eedē ꝑnes concluderent̄. Minor ꝑz: q̃z ifinitas cōicabilitas ⁊ multa talia p̄nt demōrari de ēntia ⁊ nō de relone. ¶ Dico g̃ motus ex istis tāḡ ex illis q̃ me ꝙuincūt: ⁊ motus ex dictis docto. nostri q̃ vt mihi apparet: alr nō p̄nt saluari: q̃ nēcio est ponēda distō iter rōnes gdditatiuas essentie ⁊ relonis. illa aūt distō dr̃ gdditatiua: q̃z inter rōnes gdditatiuas: ſz specificaꝫ ⁊ explicaꝫ p boc. ſ. q̃ aligd dr̃ in ꝑmo

De eodē diffinitiue. Impugnatio conclusionis 4ª.

Confirmatio 4ª ex via quadruplici. ꝑdicens.

Maxima.

Enaño.

in ꝑmo mō dicēdi p se de vno q̃ nō dr̃ de alio. ¶ Sz cōtra istaꝫ 4ª. ꝓ. Primo sic. Quicqd aligb⁹ ꝓuenit ex rōnibus formalib⁹ coꝝ: simplr eis ꝓuenit: sed distō ꝓuenit eis ex coꝝ rōnib⁹ formalibus. ergo simplr erūt distincta: idē aūt fm qd. ¶ 2º sic. Quecūqz ꝓueniūt a ꝓori ꝑncipaliꝰ ꝓueniūt q̃ que a posteriozi: ſz distō eis cōuenit a ꝓzi: q̃z p rōnes diffinitiuas: idētitas a posteriori: q̃z p realitatē vel infinitatē q̃ sunt modi posteriozes. g̃ ⁊c. ¶ 3º sic. Quecūqz ꝑdicant̄ de seinuicē in abstracto: illa cādē diffōnē hñt: ſz ista est vera ꝑdicatio: p̄nitas est ēntia. ergo diffinitio vnius est diffinitio alteriꝰ: ⁊ p ꝓñs diffone nō distinguunt̄. ¶ 4º sic. A quocunqz simplr negaꝫ diffinitio opposita ⁊ diffinitū simplr: sed a diffinitione p̄nitatis negaꝫ diffinitio ēntie. ergo ab essentia simplr negabiꝫ p̄nitas. ergo essentia non erit p̄nitas. ¶ Ad pm dico q̃ dupliꝫ pōt aliquid cōpetere alicui ex rōne sua formali. vel q̃z est de rōne eius diffinitiua: sicut aīal est de rōne diffinitiua hominis: ⁊ sic vere sit q̃ tale ꝓuenit diffinito simplr. Alio mō q̃ sequitur rationē formalē: ⁊ sic intelligēdo nō opz: q̃z homini ex sua rōne formali ꝓuenit nō risibilitas in aliq̃ signo: nō tñ dicitur nō risibilis simpliciter. sic est de distone respectu relationis ⁊ essentie. ¶ Ad 2m ꝓcedo q̃ ēntia ⁊ relo a ꝓzi: q̃ distinguunt̄: ⁊ solū sunt idē a posteriori: vñ non habeo ꝓ incōueniēti q̃ aliqua que ꝓueniunt a ꝓziori alicui nō sunt tāta quāta sunt illa q̃ ꝓueniunt a posteriori. Unū ꝟ eis distō ꝓueniat a ꝓziori: nō tñ sequitur q̃ sit tāta quāta est idētitas q̃ eis ꝓuenit a posteriori: sicut nō risibile ꝓprius ꝓuenit hoī q̃ risibile: ⁊ tñ magis simplr loquēdo: hō est risibilis q̃ nō risibilis: imo est risibilis simplr: ſz tñ nō risibilis cū modificatione. sic ista ꝓueniunt simpliciter: sed tñ distinguunt̄ cū modificatione. ¶ Si dicas q̃ saltez ꝑncipaliꝰ. Dico q̃ nō segt: q̃z q̃ a posteriori cōueniūt isūt sepe ꝑncipaliter. ¶ Ad 3m dico q̃ maior est abstractio gdditatis ēntie: ⁊ quidditatis ⁊ relonis q̃ sit essentie ⁊ relonis. Unū ſz pp maiorē abstractionē gdditas ēntie poterit negari a gdditate relonis: tñ ēntia non negabiꝫ a relatione. ¶ Ad 4m dico eodē mō q̃ diffō plus abstrahit interdū q̃ diffinitū. ⁊ rōne huius: diffinitio negabitur a diffinitione: ⁊ tamen nō diffinitum a diffinito. sic in ꝓposito de ēntia ⁊ relone. ¶ Intelligēdū est ergo ad cuidē tiā istoꝝ: sicut dictū fuit hoc anno sepe: q̃ aliq̃ fit abstractio p noīa p̄marū intētionū: ⁊ isto mō nūq̃ fit tāta abstractio q̃ essentia negeꝫ a relone: imo ſp ēntia est relo ⁊ ɔ̄. Silr stādo infra illa noīa: semp diffō dicitur de diffinito: sicut cū dico albedo est color. Aliq̃n aūt fit abstractio p noīa secūdaꝝ ītentionum: cuiusmodi sunt quidditas diffinitio ⁊ talia huiꝰ. ⁊ ista est maioꝝ q̃ ꝓz abstractio. ⁊ rōne huius: q̃ ꝓus nō poterat negari nūc potest. vñ ista pōt negari. diffō essentie ē diffō relonis ⁊ econuerso: ⁊ silr de gdditate: sicut pz in exēplo de diffinitione ⁊ diffinito: nam ly albedo sit color: tñ diffō albedinis non est diffinitio coloris: nec quidditas albedinis est gdditas coloris. sic dico in ꝓposito. ¶ Sed hic occurrūt diffic. Prima qd est illa distō quā ponis inter essentiā ⁊ ꝑprietatē. vtrū sit eis aliquid appositū. ¶ Dico q̃ est respectꝰ fūdamēralis nō actualis. vñ distinctio illa nō est eis aliquid appositū nisi talis habitudo. ¶ 2ª diffi. vtrū talis distō sit ꝓpositiua. Doctoꝝ nr̄ vtri ista negatiua: sunt nō idez. ego concedo distōnē nō actualem sed fundamentalem. nō suppositoꝝ vel rez sed ꝓcipue ipsarum quidditatuz ⁊ diffinitionū. ¶ 3ª diffi. est: vtrum sit concedendū q̃ sit distinctio fm qd vel simpliciter. ¶ Dico q̃ dicendū est ⁊ concedēdū q̃ sunt distincta fm quid ⁊ non simpliciter. ¶ Ad cuius

A Obiicitur 4ª

A.l. nō autez fm quid.

A.l. ſz ab ēntia negaꝫ diffō p̄nitatis simplr. ergo ⁊c. vel ſoꝛa alio mō ſic. quandocūqz a diffinitione vni⁹ negaꝫ diffō alteri⁹: ⁊ diffinitū a diffinito. Ex rone. sua ſoꝛali aliquid cōpetē alicui ꝓsit̄ duplr.

B Quis distō a ꝓzi ⁊ identitas a posteriori ueniūt ēntie ⁊ relonis: se cūdū q̃ ꝓncipaliter ⁊ simpliciter: ⁊ p̄m fm qd ⁊ minus ꝑncipaliꝰ ꝓueniūt: ⁊ ē doctrina valde singlaris quā bñ examinabis Vide Sco. h̄ in reportatis.

C Magis abinuicē ꝑscidunt gdditates q̃ bīna gdditates.

Abstractio maior: p noīa ſcōe itēnōis minor: aūt p noīa ꝑme itēnōis: q̃ ſupra ēt dictū.

D Cōsidera istā nā de humanitate ⁊ diffone hoīs: ⁊ dic ꝛequcter.

Duplex. Distō ē respectus fundamēralis. Scotus Concedit i distinctis nedū ñ idētitatē: sed distōnē: fūdamēralem tm. Contra extrema sunt actu. nec ꝑfr dic. pla addēdo. Essentiam et relonē fz qd vltimgui.

E Notabilis resoluto. Regula logicalis. Ulis ⁊ indefinita oppoſito mō vificant ⁊ falsificantur. Vide Sco. h̄ in reportatis.

Aui. 5. meta. F

p̄m⁹ arti. Sp. aliorum Impugn⁹ 4ª Ultimata abstractio que?

A.l. fm suaz rōnē ſoꝛalem nō est ⁊c.

G Maxima

H Sp. propria. Relonē vltimate abstractā nō ꝑdicari de esse nec econtra.

Scot. h ⁊. 2. di. hª ⁊ alibi.

Universidad de Deusto

I

Ordo notabilis sed an mere scoticat cōsidera bñ pōderādo.
Sig^{m} 4^{r} consideradi relonē in dinis.
Nota qō qtis de hecceitate: sz instātiaz cōsidera.
Eēntia cōsiderat scōm sig^{m} quadrupliciter.

K

Trñ in 3.t.4 signis vtriusqz relonis de eēn^{a} pdicari.

2° articu.

Opō. alio rum Impugn^{o} 4^{r} notabilis.

L

M

H

Opō. propria Attributa de

co g̃ q̃ aliq̃ abstractio est i qua vnū nō p̄dicat̄ de alio.
¶ Intelligēdum trñ hic q̄ opz imaginari q̃uoz signa. ·Primū in quo relo est relo fm qdditatē suā: t sic respicit fundamētū in cōi. ¶ 2^{m} signū est in quo p̄nitas est hec: t vt sic respicit hoc fūdamētū. ¶ 3^{m} signū est in q̃ p̄nitas est nō solū fūdamēt̄: nec solū b^{o} fundamēt̄: sz fundaméti ifiniti. Nā hecceitas est magis itrinseca. infinitas est extrīseca magis: t p̄ oēs posteriores. ¶ 4.^{m} signū est in quo relo ꝺsideraī in fundamento B infinito exīti t reali. ¶ Et ista fm signa q̃ cōpetūt eēntie colligunt: q2 eēntia est p̄ eēntia. Scdo eēntia est hec. Tertio eēntia est hec infinita. Quarto eēntia est hec infinita exīs t realis. Sodē mō est de relone: q b3 q̃uor signa prius dicta: fm q̃ relo aliū t aliū ordiné bz ad eēntiā. ¶ Ad ꝓpositū applicādo: eēntia in pmo signo non p̄dicat̄ de relone nec ecōtrario: sz vnūqdq3 eoz̄ est ipsummet. In scōo ēt signo vnū de alio nō p̄dicat̄: quia adhuc nō est cā alic^{o} idētitatis rōne cui^{9} vificet p̄dicatio. ¶ In tertio aūt signo vnū p̄dicat̄ de alio idētice: q2 in illo signo itell^{r} p̄ ifinitas q̃ est rō idētitatis: t non in duob^{9} p̄mis. ¶ In 4.º aūt vnū de alio p̄dicat̄ rōne illi^{9} modi. s. realitatis vel existentie que est in eis.

Secūda pars b^{o} qōnis est videre illud idē de attributis qō visum est de eēntia vtz. s. attributa possint sic abstrahi q̄ in illa abstractione vnus de alio nō p̄dicet̄. ¶ Et quātū ad B dicūt aliq̄ q̄ non. sic̄ pus dicebāt ō eēntia t relone. ¶ Sz ꝫ B arguo 4^{r}. ·Primo sic. Q̃ñcūqz aligd ꝙuenit alicui a posteriori: illud qō ꝙuenit ci a posteriori nō ꝙuenit sibi in vltīata abstractiōe: q2 abstractio est a posteriori ad prius: ista est aūt vltimata abstractio: q̃ ita ꝓsistit i posteriori q̄ nihil bz de posteriori: sz instītie nō ꝙuenit eē idē bonitati inquātū iustitia est: sz inquātū talis: vel inquātū bz eē tale: vel esse banc: q̃ sunt posteriora: t a posteriori ꝙueniūt iustitie: g̃ in vltimata abstractione nō ꝙuenit cā idētitatis sue ad bonitatē: nec ꝙuenit sibi idētitas: sz vnū nō p̄dicat̄ de alio nisi rōne idētitatis: g̃ in vltimata abstractione vnū de alio nō p̄dicabit̄. Maior fuit declarata ex rōne vltimate abstractionis. Minor pz: q2 iustitia pus est iustitia q̃ sit infinita vel q̃ sit hec. fūt enī modi itrī seci iustitie: g nāli ordine eam ꝙsequunt̄. g̃ rē. ¶ 2° sic. Qō ꝙuenit alicui p accīs: sibi nō ꝙuenit i vltimata abstractione: sz intellectui ꝙuenit p accīs q̄ sit volūtas sicut iferius accidit supi: ōi. s. boi accidit q̄ sit hic hō. igit̄ sibi nō ꝙuenit in vltimata abstractione. Maior ē nota: q2 vltimata abstractio abstrahit ab bis q̃ ifunt in 2° mō. g̃ multo magis ab bis q̃ ifūt p accīs q̃cūqz mō accipiat̄ p accīs: siue vt accīs accidit subo: siue vt ifer^{9} supiozi. Mi. declaro: q2 si ītellectui p se ineēt q̄ eēt volūtas siue in p̄ mō siue in 2°: tūc oīs ītell's eēt volūtas. de p̄ mō est certū. de 2° mō ēt pz: q2 exp̄ qdditas ē eadē i oīb^{9} itellectib^{9}: p oēs p se passio demōstrabil eadē esset. ¶ 3° sic. Q̃ñcūqz aliq̄d diuisum diuidit̄ p aliqua diuidētia: illud qō ꝙuenit diuiso p alterū diuidētiū: nō ꝙuenit sibi in vltimata abstractione: sz sapia diuiditur p finitū t infinitū: p infinitū aūt sibi cōpetit eē idē bonitati: g̃ sapie nō ꝙuenit in vltimata abstractiōe. Mavi eē de se nota: q2 si abstrahat a diuidētib^{9} magis abstrahit ab eo qō sibi cōpetit rōne diuidētiū. Mi. ꝓcedi tur ab oībus opinātib^{9}. ¶ 4.º sic. Q̃ñcūqz aligd ꝙuenit alicui solū p modos itrīsecos: amotis illis sibi nō cōpetit. sz vnitas idētica ꝙuenit attributis solū p infinitatē: q̃ est modus itrīsecus. Cōstat āt q̄ nō ꝙueniūt isti modi in vltīata abstractione. g̃ rē. ¶ Dico g̃ q̄ si attributa vltimate abstrahant̄: nullo mō vnū de alio p̄dicatur.

¶ Hoc āt declarat̄ ponēdo illa q̃uor signa: q̃ ponunt̄ in eēntia t relone in attributis. Jn p̄ enī ꝺsideraī itells vt itells est. In 2° intells vt hic: t adhuc istis duob^{9} modis vnū ō alio nō p̄dicat̄: q2 adhuc nulla cā idētitatis. Jn 3° ꝺsideraī itells infinit^{9}: t q2 ifinitas est cā vnitatis idētice: hinc est q̄ vnū p̄dicat̄ de alio idētice in 3° signo. Jn 4.º aūt signo ꝺsideraī intells vt exīs realr: t isto mō de volūtate p̄dicat̄ rōne vnitatis realis. Arguitur g̃ sic. q̄ ꝙuenit itellectui p posterius nō ꝙuenit sibi in vltimata abstractione: identitas sui ad alia attributa est bō. q2 in 2° signo t in 4.º g̃ rē. ¶ Sz hic sunt dif. ·Prima est de eo qō doc. sepe dicit. s. q̄ quātūcūqz fiat abstractio: vnū de alio p̄dicat̄ p̄dicatione idētica. Dico q̄ g̃ p̄cise ad ꝙa intēdūt: t nō ad itētione: quā opz hic sequēte p̄n^{a} sua: dicūt q̄ de itētione sua fuit sicut sonāt ꝙba: nō trñ mihi apparet q̄ illa possint sentiri. Jō dico sicut fuit dictū sepe supīs: q̄ duo sūt signa abstractionū. Quedā enī abstractio fit t denotat̄ p noīa ꝑmarux intēntionū: t tūc ꝓcedo ibi q̄ sonāt ꝙba doc. q̄ qñcunqz fiat talis abstractio stādo sp in noīb^{9} ꝑmax itētionum sp vnū de alio p̄dicat̄: sicut hec eēntia est paternitas. ¶ Alia aūt abstractio est q̃ denotat̄ noīb^{9} scōax itentionū: t tūc dico q̄ talis abstractio p̄t fieri q̄ illa de se inuicē nō p̄dicant̄: vñ hec diffō nō est illa: nec hec qddi tas est illa: nec hec formalitas illa: vl' rō formalis est illa. Vñ doc. dic̄: q̄ ꝫ albedo fit colo: tū diffō albedis nō est diffō coloris: vel qddītas vel rō formalis vni^{9} nō est alterius. ¶ 2ª diffi. g̃re nō p̄t fieri vltimata abstractio p noīa ꝑmax intēntionū. Dico q̄ h^{o} rō est: q2 stādo sp in noīb^{9} ꝑmax intēntionū: ꝓcernit̄ sp modus intrīsecus q̄ est ex rōne formali. Vñ nō est aliq̄ nomē ꝑme intētionis: q̄ ita signāet eēntiā p̄cise: q̄n sp ꝓcernat infinitatē q̄ est modus itrīsecus: rōne cui^{9} est vnitas idētica: t p oēs p talia noīa fit p̄dicatio idētica: q2 illud p̄cise quo eēntia distinguit̄ a p̄nitate: nō depurat̄ ab eo qō est cā idētitatis p talia noīa. Noīa aūt scōax intentionū cuiusmodi sūt qddītas diffō rō formalis siue formalitas: si tale nomē admittat̄: ista inq̄: sic sua significata depurata significāt: q̄ nihil ꝓcernūt nisi p̄cise illō qō est ītraneū: t q2 g illud distīguunt̄ t solū p posteriora vniunt̄: hi c est q̄ sub istis noīb^{9} vnū de alio nō p̄dicat̄. ¶ 3ª diffi. q2 aligb^{9} nō placent ille ītētiones: dimittant̄ g̃ t q̃rat̄ de eo qō est in re: vtrū illud qō p̄cise diffōni eēntie corrīdet: fit illō qō p̄cise diffōni relonis corrīdet. Dico q̄ abstractioni intells corrīdet ordo: t p oēs distō iter ordinata in re: p nā. vñ in rerum nā rō formalis est prima t per illā distinguū̃tur. Deinde sequunt̄ modi quoz aliqui sunt cā idētitatis. ¶ 4.ª diffi. est de eo qō iā sepe dictum est q̄ distīguuntur a priori: t sunt idē a posteriori: qd per hoc intelligitur: Dico q̄ in re: nā aliqua sūt que distīguunt̄ a posteriori tñ: sicut sortes t plato: illa enī si ꝺsiderent̄ penes eorum principia ītrinseca t diffinitiua: talia nō distīguūtur cum penitus eandem habeant diffinitionē: sed tñ distīguūtur a posteriori per hecceitates: que sunt posteriores suis rōnibus formalibus. Alia autem sunt que a priori distīguūtur: cuiusmodi sunt homo t asinus: si cō sideretur quo ad eorum p̄ncipia diffinitiua: inuenietur iter ea aliqua varietas. Silr oportet imaginari i dinis q̄ quedam sunt distincta a priori precise: sicut essentia t paternitas: q2 penes eorum rationes formales: tamē in posteriori cōueniunt. s. in aliquibus modis itrīseis: rōne quoz fit idētitas. Quecūqz g̃ sūt idē formal'r: sūt idē a pozi: t que sunt idem precise realiter t non formaliter: sunt idē a posteriori: sed poss^{t} esse distincta a priori: sicut i proposito. ¶ Doc autem probo sic. Que-

N

se inuicē in vltimata abstractione nō ꝺsideraī.

Signū 4um abstractionū attribuitur: nōn ter vt. s. ō ētia t relone. D. 4^{r}.

Allegatio sctistaz de intētione scōti in ꝓpositō: t q̄liter ꝺz ītelligi ꝺcti.

A. l. vnite.

O

Signa abstractionū ꝺsideraī in his ꝺz corrīdētiam ad res.

Abstractio fit cēde ītēcionibus ꝺz corrīdētiam ad res.

Q

Quedā sūt q̄ creaturis ꝙ dimis a ꝓcessū ꝺdā a posteriori idēntice t distīguūt.

P

Quare cadunt attributa ꝺdicta in abstractionib^{9} ꝓncipiatis ꝓme ītentionē b^{a} i ꝓpositō. t nō i scōe: ītētiōalib^{9} notāter valde.

B

fm^{a} articu. Loclusio 4^{r}. Et si idētice t realr: ex nātura t formalr distīgui ꝓsonā ab eēntia.

Evasio. A. l. illam. In entib^{9} rōnis rōnē formalē t diffinitiuaz inueniri.

C

Dictum rōne formali rōnis ꝙ ēt ex nā rei ꝓsonā ab eēntia distīguī oīno dia 4^{r} nōnter

D

Maxima.

Lap. 1.

Maxima.

cūqz sūt distincta: p illo signo sūt distincta: p quo eēnt idē. quecūqz g̃ sunt distincta formalr: p illo signo sunt distincta formaliter: p quo eēnt idē formalr: sz si eēnt idē formalr eēntia t relo: p illo signo p quo eēnt idez eēt vna rō formalis: t essent idē fm rōnē formalē: g̃ si distīguunt̄: p illo signo p quo distīguunt̄: erūt distincte rōnes formales: t illud cuidēter probat propositum. ¶ Ad argumētū ꝑz. ¶ Questio. IIII.

Vtrum ꝓsona t eēntia distīguantur ex nā rei. Qz nō. q2 eēn^{a} oī de ꝓsona in ꝓmo mō. g̃ rē. ¶ Cōtra. q2 ꝓsona icludit relonē q̄ distīguit ab eēntia. g̃ t ipa ꝓsona. ¶ Dic sūt tria p ordinē videnda. ·Primū est. Utr eēntia t ꝓsona distīguunt̄ aliquo modo. 2^{m}. Utrū relo t ꝓsona. 3^{m}. Utrū essentia t relo simul iuncte distīguantur a persona.

Quantū ad p^{m} pono 4^{or} ꝓnes. ·Prima est. q̄ eēntia t ꝓsona distīguunt̄ ex nā rei: t b̄ pbo cōi medio. s. de cōicabilib^{9} t icōicabilib^{9}: q2 eēn^{a} ē cōicabilis: ꝓsona icōicabil' ex nā rei: g̃ distīguūt̄ ex nā rei. ¶ Quātū ad ista rōnē dant̄ rñsiones supi^{9} tacte: iō nūc dimitto eas. ¶ 2^{a} ꝫ ē. q̄ ꝓsona t eēn^{a} foīalr distīguunt̄: q2 q̃cūqz distīguunt̄ fm diffinitiuas rōnes: foīalr distīguunt̄. B ꝑz ex ꝓcedētib^{9}: sz ꝓsona t eēn^{a} sūt hō. ga ꝓsone icludit relonē i sua diffōne t nō eēn^{a}. g̃ rē. ¶ Dicūt trñ alig q̄ ista rō trñ ꝓcedit distōnē rōnis: nec ēt illō p se ꝓcedit. Et rō istoz est hec: q2 rō foīalis aliā mō iuenitur in entib^{9} rōnis: t diuersa entia rōnis bñt diuersas rōnes foīales t diffinitiuas. Arguere g̃ ex distōne rōnū diffinitiuaz ꝺistōnē ex nā rei: est arguere a pone ꝓnātis. Nā oppositū ꝓnātis. s. nō distīgui ex nā rei: stat cū distōne diffinitiuaz rōnū in entib^{9} rōnis. Sz trñ ꝓcesso q̄ saltē eēntia t ꝓsona distīguunt̄ p diffinitiuas rōnes: sic ꝓcedit illa rñsio: oīdo ex b̄ q̄ ex nā rei distīguūtur: t b̄ 4.^{r}. ꝑ sic. Nā in eēntia ex sua rone foīali ꝓcedit q̄ sit ibi vna dīa ex nā rei: vt absolutū: t in ꝓsona alia vt relo. ¶ Tūc sic. Ubicūqz sūt dūe oppo^{re} ex nā rei: ibi opz q̄ sit distō ex nā rei: cū distō sit re^{ma} intrīsecus adueniēs: sz sic est in ꝓpōsito. g̃ rē. ¶ 2° sic. Nā eēntia fūdat idētitatē ꝓsonax: t relo distōnē q̄ sunt opposite habitudines: ita q̄ ex nā rei idētitas nō est diuersitas. g̃ in dina p^{na} sūt duo positiua: q̄rū vnū ex nā rei distīguit a reliquo. ¶ Cōfirmat̄: q2 diuersitas habitudinū opz q̄ oztū bēat ex diuersitate extremoz: siue g̃ ponas distōnē extremoz in vna ꝓsona: siue ponas in alia: sp vtrobiqz ꝓpositū segt̄. s. distō. ¶ 3° sic. Q̃ñcūqz alicui ꝙueniūt passiones oppōsite: opz q̄ sint in eo rōnes foīmales: q̄s ille passiones ꝓsequunt̄: sz ꝓsone ꝙuenit esse idē cū alia t distīguī: g̃ in ꝓsona sūt aliqua distincta. ¶ 4.º q2 eēn^{a} est i mediatū fūdamētū relonis. t b̄ ex nā rei: t p oēs distīguunt̄ ex nā rei: t sic ꝓsona t eēntia. Oēs enī rōnes ꝑbātes relonē distīgui ab eēntia ꝓpositū ꝑbāt. ¶ 3^{a} ꝑ ē. q̄ ꝓsona dīna t eēntia sūt idē idētice: q2 vbicūqz vnū extremoz: vl' vtrūqz est foīalr infinitū: illa sūt idē idētice si sunt in eadē ꝓsona: t ꝑp hoc in abstracto vnū p̄dicat̄ de alio: vt essentia de persona q̄ vnū de alio in abstracto predicetur: probat̄ q̃drupli ci auctozitate Aug. ·Prima. 7. de tri. Oē q̄ relatiue dī est aligd ad se: illud vo ad se nō p̄t itelligi nisi de eēntia. ¶ 2^{a} est in eodē: q̄ filī^{9} est sapia de sapia: sicut eēntia de eēntia. ¶ 3^{a}. q2 in eodē dī q̄ vnā essentiā dicim^{9} tres ꝓsonas: nō ex eēntia eadē q̃si aliud sit eēntia: aliud ꝓsona. ¶ 4.ª est in 9° de tri. vbi ipse dicit. q̄ pr t filius sūt idē vnū atq3 vna subā. ¶ 4^{a} ꝫ ē. q̄ ꝓsona diuina t essentia sunt idem realiter: q2 non est maior distīctio inter essentiam t ꝓsonā q̃ inter relonē t essentiam: cuz

E

Auctozitates trñ vocalr ꝺcā adducit. t. tri. t alibi.

t. tri. c. 6.

t. t. c. 4.

Objicitur 4^{r}

F

Tota trinitas tē ab essentia formaliter ꝺstingui. Suppositum a nā foīalr ꝺstingui vlr vl salte i dinis.

Aliud ē inf nitū ē t alis idētitari infinito.

G

Et si eēntia ñ sit in vna ꝓsona sine: nō trñ affirmatiue reducitur vnus de alio ꝓdicatur. t est notādum.

2ª arti. Lōclo 4^{r}.

La 1.

Et si ex natura rei t foīalr distīgui idētice t realiter eēntiā t ꝓsonaz vniri seu idētificari cōtingit: vbi plura adducūtur cōsequenter.

H

Objicitur 4^{r}

A. l. t nā vel cēntia absoluta.

Quātū ad 3^{m} principale videndum est. vtrum ꝓsona t ꝓpzietas aliquo modo ex natura rei distīguuntur. Et quantum ad hoc introducuntur 4^{or} ꝓclusiones consimiles. ·Prima est. q̄ persona t relatio distīguuntur ex natura rei: quia fm Augu. 7. de tri. oē qō relatiue dicitur esse aliquid excepta relatione. cum ergo persona dicatur ad aliquid t relative: erit aliquid excepta relatione: t per ꝓs non erit omnino idē. ¶ 2^{a} ꝓclusio est. q̄ ꝓsona t relo distīguunt̄ foīaliter: q2 ꝓsona includit in se aliquā rōnem formalem absolutam quam relatio non includit. s. ꝺcitatem: sed que sic se habent: foīmaliter distīguuntur. ergo t. ¶ 3^{a} cōclusio. q̄ persona t relatio sunt idem identice: q2 cum ꝓsona includat essentiam: videt̄ foīmalr ifinita: t per ꝓs sibi ynit idētice oē sibi compossibile: cum g̃ relatio sit in persona erit idez identice. ¶ Quarta cōclusio. q̄ persona t relatio nō distīguunt̄ realiter: q2 magis intima est relo persone q̃ sit essentie: cum ipsa foīmaliter constituat in esse: t trñ (vt patuit) non distīguitur realiter ab essentia. ¶ Sz ꝫ bas ꝓclusiones instāt̄ quadrupl'r. ·Primo: q2 persona t essentia vñr distīgui distīctione minima ex nā rei: t trñ vī minor inter personaz t relonem cum persona dicatur respectiua t non absoluta: cum ergo ista sit minima: illa erit rationis. ¶ 2°: q2 cū relatio dicatur de persona in ꝓmo modo ꝺdi p se tāq̄ ei^{9} formale ꝓstitutiuū: non vī ibi cē formalis distīctio: ꝑsertim cuz persona ponat̄ respectiua. ¶ 3° sic. Nam

I

Quare ꝓsona denoiaē relatiua hoc idez ē. dixit. Denoiatio cōmuniter sit a ꝑte debilioꝛi.

Laste.

K

Persoīa cē formaliter infinitam.

Unitas realis precedit identicam. La.4.

D. ādruplex

Nullum ꝑdicamēū ꝑmo mō dici de ꝙsona in diuinis ⁊ quare.

Ꝑdez nō esse formaliꝛ deus ostendit.

L

Mota būꝫ ponderando.

3° arti.

M

Ꝑsoīa aliquā entitatez vnā ꝑter ꝓstitutiua simul ⁊ seorsuz sumpta dicere oīs dicit.

persone non ponuntur idem idētice: eo ꝙ non sunt formaliter infinite: si ꝙ ꝓsona nō sit formaliꝛ infinita. Constat aūt ꝙ relo nō est formaliter ifinita: segr̄ ꝙ nō erūt idē idētice. ¶ 4°: qz ꝫ ista inuentaꝫ a sanctis cōiter cōcessa: ꝓsona est essentia: nō tñ ista: ꝓsona est relo: minus ergo vñr idē: ⁊ ꝙ ꝓñs distincta realr. ¶ Ad p^m dico. ꝙ ꝫ magis addat totus hō ad corpus q̄z ad aīaz: eo ꝙ hꝫ entitatē minorē: tñ magis denoiaē a corpore: vñ dr corpus nō spūs. Sic in ꝓpositio: ꝫ ꝓsona minus addat ad essentiā q̄z ad relonē: tñ a relone fit denoiatio: ⁊ dr tota ꝓsona respectiua. Et rō hoꝛ est: qz ꝓstitutū ꝙ ꝫ minꝰ ꝓncipalē. vt pꝫ in ꝓstituto ex absoluto ⁊ respectiuo: ex ſuba ⁊ accīte: ex ꝛigēti ⁊ nēcio: ex spūali ⁊ corꝓali. ¶ Ad z^m dico. ꝙ ꝫ genus dicaē de spē in ꝓmo mō dr̄i ꝓ se: tñ spēs addit ad ipm dr̄iam specificā: ꝼm quā distinguiē ab eo formaliꝛ ꝙ modū additiōis. ¶ Ad 3^m dico ꝙ opz ꝓcedere: ꝙ aut illa vnitas nō erit idētica cū nec ꝓsona nec relo sit formaliꝛ ifinita: aut dicere ꝙ ꝓsona est formaliꝛ ifinita: sicut ⁊ essentia diuina. Et tūc opz dicere ꝙ nō sufficit ad vnitatē idēticā ꝙ vnū vel alterū sint realr idē ꝙ formaliꝛ ifinitū: ꝫ opz ꝙ vtrūq; : ita ꝙ talis realis vnitas sit ꝑor ordie cēntiali q̄z idētica. ¶ Ad 4^m dico ꝙ Aug. vr eā exꝑrimē. 7. de tri. qñ dicit ꝙ eo vbū quo filiꝰ: nō tñ eo sapia quo vbū: ꝫ eo cēntia quo sapia. vr ꝙ ꝓcedē aliquo mō relone vbū eē quo negat sapientia vbū esse. ¶ S3 hic sūt q̄tuoꝛ diffi. Ꝓzia est. si aliqd ꝑdicatū pōt dici de diuina ꝓsona in ꝓmo mō dr̄i ꝙ se. Dico ꝙ nō, ꝓprie: qz ꝓsona diuina nō est aliqd vnū diffinibile: cū nō sit vnū formaliꝛ. Supponitur aūt in creaturis multa ꝑdicata recipit de ꝓmo mō: qz ē qdā vnū diffinibile ꝙ se: p^ma aūt diuina nō sic: ad ꝓstōnē aūt eius ꝙcurrūt due rōnes diuersoꝛ genez nō facientes aliquā tertiā entitatē vnā ꝙ se. ¶ z^a diff. est. si ista est in ꝓmo mō. pr̄ est cēntia. Dico ꝙ nō, ꝓprie: qz ꝑdicatio ꝓmi modi nō est nisi formalis. ista aūt est idētica. ¶ 3ª diff. est. si ista sit de ꝓ mō. pr̄ est de ?: Dico ꝙ nō. ꝫ in creaturis ḃ mō nā de supposito ꝑdicet: eo ꝙ rō ꝓstituiua suppositi nō extraneat a nā tñ i diuinis sic: qz relo ꝓstituēs extraneat a nā diuina. Rō aūt euidēs: er oñdēs ꝙ ista nō est ī ꝓmo mō est ista: qz ꝙ ꝓ se diceret de deo diceretur de ꝑte. sicut patet per regulam logicalē: ergo cū deus ꝑ se sit absolutū: ꝓsona erit absoluta: qd̄ est falsum. ¶ 4ª diffi. est. si ista. pr̄ est relo. sit in ꝓmo mō: ? Dico ꝙ nō: qz videtur idētica: ꝫ ista. ꝓ est relatiuū, vr̄ appropinquare: ga quicquid dr̄ in quid de respectiuo: dr̄ in qd de patre.

Quātū ad 3^am ꝑtē isti^ qōnis videndū est. Utrum ꝓsona dicat aliqd ꝑter relonē ⁊ essentiam sil ſuptas: ita ꝙ sit qō sil'is illi q̄ fit in creaturis de entitate cōpositi resultāte. Introducūt aūt hic q̄tuoꝛ rones ꝓbātes ꝑtē affirmatiuā: qz oēs initūt ꝓ ꝑn^o cōplo: qz de eodē ꝺictoꝛia dici nō ꝑūt. Ꝓzima est ista ⁊ ꝓcedit ab oīb^9 ꝙ cēntia ⁊ relo ꝓstituunt sil ſuptā ꝓsona: ꝫ ꝓsona nō ꝓstituit ꝓsonā: qz idē nō ꝓstituit se. ḡ ꝛc. ¶ z^a est ista. Oē ꝓstitutiuū alic^9 vr̄ ꝑus ꝓstituto: cū ꝓstitutū videaē ab eis resultare: ꝫ cēntia ⁊ relo sil' ſuptā sunt ꝓstitutiua ꝓsone: ḡ ꝑoꝛa ꝓsona: ꝫ ꝓsona nō est ꝑoꝛ ꝓsona: qz nihil est ꝑus se. ḡ ꝛc. ¶ 3^a est bec: nulla res seipſaꝫ ꝓsupponit: ꝫ ꝓsona ꝓsupponit cēntiā ⁊ relonez. ḡ ꝛc. ¶ 4^a. Supra ꝓmo diuersa: vt sic nō ꝑt aliq̄ vnitas fundari ꝫ eē^a ⁊ relo ꝼm suas rones formales sunt ꝓmo diuersa. ḡ vnitas quā habemus ponere in ꝓsona: nō ꝑōt in eis fundari. ergo in alio. Intelligēdū aūt ad euidētiā isti^ articuli ꝙ 4^r ꝑōt aligs imaginari ꝙ ꝓsona ad cēntiā ⁊ relonē se ḃret. Uno mō ꝙ sicut spēs suo mō: ꝼm cōem viā: nihil addit ad genus ⁊ dr̄iaz simul ſuptā. ita ꝓsona nihil addit ad rones formales cēntie ⁊ relonis sil ſuptas qz sicut illa sunt diffinitiua spēi: sic ista ꝓsone. ¶ z° mō ꝙ ex relone ⁊ cēntia resultet q̄da 3^a vnitas: sic ponit a mlts de cōposito ex mā ⁊ foꝛ^ma: ita ꝙ sic ex istis fit vnū ꝓ se: ita ex illis. ¶ 3° mō ꝙ sit ibi vnitas idētica q̄ ꝓuenit ex infinitate vni^9 istoꝛ ꝓstituētiū. s. cēn^a: vt sic p^ma nihil aliud sit nisi cēntia ⁊ relo: nō vt ꝑcise distincta fꝫ rones formales: fꝫ vt sūt vnū idētice. ¶ 4.° mō ꝙ ꝓnaē persona vnica realitas: ꝼm quaz oīa q̄ sunt in vna p^na sint vna res. ita ꝙ illa realitas vere sit cēn^a ⁊ vere relo: sicut infinitas dīna vē est qlibet attributū: sicut ēt vnica cēntia est qlibet ꝓsona: sic ꝙ p^na est aliqd vnuz reale nō vnitate fūdata in rone aliq̄ foꝛali: ꝫ in realitate cōi. ¶ Alys aūt vys ꝓtermissis quaꝛ q̄libz hꝫ multas diffi. ꝓtractādo 4^am viā. Est sciēdū ꝙ si ipsa ponaē multe insurgūt diffi. qb^9 declaratis multa alia patebūt. Ꝓzima est. q̄ est necessitas ponēdi istā realitatē ꝓter rones formales. ¶ Dico ꝙ q̄druplici de cā ponit necessario illa realitas. Ꝓzimo ad vitandū realē distōnē vt. s. ea q̄ sunt in eadē ꝓsona realr nō distinguanr: vnde opz ꝙ respōdeat vnica realitas: vt fit vna res. ¶ z°ad saluādū distinctionē formalē que superius demonstrata est inter ista q̄ sunt in vna p^na: qz si rones formales nullatenus abstrahant a sua realitate: sed sint oīb^9 modis: idē tūc sicut ponit vna res: ponereē vna formalis rō. ¶ 3° ad vitandū q̄ternitatē reꝛ: qz cū tres ꝓsone sint tres res respectiue: si ponaē i aliqua p^na nisi vna rea^tas hēbimus quaternitatē reꝛ. ¶ 4.° ad saluādū q̄ternitatē relonū: qz si relo in diuinis est oī mō sua rea^tas: sic sunt q̄tuoꝛ relones: sic erūt q̄tuoꝛ res. ¶ z° diffi. est. qz si vr̄ nēcio po^bum distōnē aliq̄ inter relonē ⁊ cēntiam ex vna ꝑte: illā realitatē ex alia: cū extrema ꝑdictiōis fꝫ ꝓmissa eis attribuanr. vt pꝫ. Dico ꝙ nō est ibi distō nec realis nec foꝛalis: fꝫ sic modus irrisec^9 irelr distingui a foꝛalib^9 suis rōnib^9 ab eo abstrahēnd^9: sic attri^a dīna abstrahūt ab ifinitate ⁊ necessitate. ¶ 3° diff. est. qz aliq vñr vitare istos modos ꝙ vnicā distōnē quā qlibet cogit ponere. si ḡ sic ꝓñt vitari ponēdo illō qō necessariū est ponere: vr̄ ꝙ nō debeāt poni. Dr̄ ergo ꝙ res r^r accipiē. Uno mō, ꝓ oi eo qō est eē aīam: ⁊ sic accipiēdo ꝓcedit ꝙ cēntia ⁊ relo sūt due res. Si aūt accipiaē ꝓ re, ꝑpe: put nūc logmur de re: sic tñ sūt vna res. Ista tñ euasio nō vr̄ sufficiēs: qz sic possum^9 distīguē de eēntia, put accipiē ꝓ oi eo qō est in re eē: ⁊ ꝓ cēntia ꝑpe. ꝓmo mō ꝓcedit ꝙ sūt tres cēntie: qō nullatenus ꝓcedit. z° mō nō. Silr accipio ꝓpriſſime rē sicut tu accipis: qñ dr̄ ꝙ in diuinis sūt tres res tñ: q̄cūqz aūt sūt i vna ꝓsona sūt vna res. ¶ Cōstat ꝙ in vna ꝓsona sūt multe rones foꝛales. ḡ plures res. Itē eo mō q̄ est vnica res: sunt ibi multe rones foꝛales. ¶ Si dicas nō sūt multe rones formales sed vna: non tamen formaliter. Istud nō sufficit: qz eodē mō arguā de vna ratione formali: ⁊ pluribus formaliter. ¶ 4ª diffi. est. quia diuina cēntia vt vr̄ añcedere ꝓsonas dīnas in quodā signo nāe: ꝼm illud qō dicit Diony. in. c. de vnica ⁊ discreta theologia: est vā res ꝑ suā realitatē. hic aūt nō ponunt nisi realitates ꝓsonales. Dico ꝙ deitas vt ꝓcedit ꝓsonas nullaz realitatē hꝫ: sic nec nā humana eꝛ sua supposita. ꝑōt tñ dici tres i illo ꝑoꝛi eo mō q̄ logt Aug. 7. de tri. ꝙ oē relatiuū ꝓtius est q̄ ipsa relo: cū tñ ꝑ relonē sit foꝛaliter relatiuum. Unde albū potest dupliciter accipi: aut ꝑ ut supponit ꝓ subiecto albedinis: ⁊ sic ꝓcedit albedinem. aut ꝓout supponit quasi ꝓ constituto ex ſuba ⁊ albedine: ⁊ sic est posterius ipsa albedine: ⁊ sic dicēduz est de denominato a realitate: ⁊ ipsa realitate. ¶ 5° difficil. est. qz diuina essentia ꝼm determinationem ecclesie est summa res: que nec generat nec generatur:

N

A. l. cenuina.

Ꝑsoīa dicere vnā realitatē ⁊ quare.

D. ꝛz.

O

Quadruplex cā dicte positionis quare. In eadē ꝓsona distōnem non fit.

B

Realitas cadē vt suppōnit ꝑ essentia cōicabilis est: vt ꝓ relone incōcabilis.

Esse ⁊ res maxime vificant ⁊ suppōnit ꝓ oīb^9 in diuinis.

Esse res ⁊ alr realitas ꝓdicatur in diuinis.

C

Realitatē mutuō intrinseci esse.

P

Ꝑ aliam.

Res dupliciter.

Impugnatio

Notater multum credē^m.

Nullo vificat distō realis ō relonibus.

D

Singularis sua. ꝫ sic de rationibus ponderando

Diuinas ꝓpriis nō est res q̄ bene examinatis ponderando La. 1. Albū accipi 2^r: ⁊ albedinē pure vno modo.

Extra de fil. ⁊ fi. c. a. diuinam.

Realis distō ꝓsupponit ñ identitatem.

A

Singularis relo ꝙ contra Joachim.

A. l. ultimā. Ubi vnicam crēnā sic vnicā realitatem in diuinis cē qō tū dī eramia bus plura addendo vr̄ scis

nec ſpirat nec ſpirar̄: ⁊ tamē quelz triū reꝛ ꝓsonalium: aut gīnar aut gnār̄: aut ſpirat aut ſpirar̄: erit ergo vna 4.ª res. ¶ Dico ꝙ sicut ab eadē iustitia dr̄ hō iustus ⁊ alia iusta denoiatiue: ⁊ tñ vnū istoꝛ gīnar ⁊ corꝛumpīr: ⁊ aliud nō. ita ab eadē realitate denoiaē res dīna essentia ⁊ ꝓsona: ⁊ tñ res que est cēntia nō gīnar nec gīnar̄: sed res q̄ est ꝓsona. Realitas. n. idētice est idē cēntie ⁊ p^ne: ⁊ ſupponit ꝑ vtroq;: vt aūt ſupponit ꝑ cēntia: nec gīnar nec gīnar̄: vt aūt ꝓ ꝓsona sic. ¶ 6ª diffi. est. qz in diuinis ponit vna res absolutissima. s. dīna cēntia q̄ est res absoluta: ⁊ ponunt tres respectiue ꝼm q̄ ꝓz ex dictis. ḡ vr̄ q̄ segr̄ q̄ternitas reꝛ: qō est ꝺ eccleſiaz. ¶ Dico ꝙ sic eadē exīntia existit cēntia ⁊ ꝓsona: sic eadē realitate sūt res, illa aūt realitas abstrahit ab absoluto ⁊ respectiuo sic rō entis: tñ dr̄ denoiatiue absoluta ⁊ respectiua ꝼm q̄ sunt qdditates: quaꝛ est realitas. ¶ 7ª dif. est: qz in diuinis est vna realitas cōicabilis. s. cēntia: ⁊ tres incōcabiles: vt realitates ꝓsonales: ḡ q̄ternitas. ¶ Dico ꝙ vna realitas vt ſupponit ꝑ cēntia dr̄ cōicabilis: vt aūt ꝑ relone dr̄ incōcabilis: ipsa tñ in se vltimate ꝓcisa nō est cōicabilis cū sit ꝓsonalis: nisi ꝑ quāto ſupponit ꝑ cēntia cū qua est vnū idētice: ⁊ vt sic ꝑōt dici cōicabilis: tñ in se formaliꝛ nō: accidit. n. sibi ꝙ ſupponat ꝓ cēntia. ¶ S3 q̄re nō ita bñ relo cōicabilis: cū sit equevnū idētice cū cēntia: sicut ista realitas: ¶ Dico ꝙ res ⁊ ens idētice de alys ꝑdicanr̄ in diuinis ꝓp duas cās. s. ꝓp infinitatē ⁊ cōtratē: iō magis ſupponit ꝑ alys: q̄ relatio vel alia. ¶ 8ª diffi. qz vt vr̄ diuina cēntia nō. crit tñ vna res ſed tres res: cū ibi ſint tres realitates: a qb^9 ipsa denoiaē res. ¶ Dico ꝙ cēntia dīna sit̄ est tres res: sicut tres ꝓsone sil de ipsa predicanr̄: ⁊ ēt est vna res ꝙ est quelz illaꝛ: nō est aūt alia res ab istis. Aliter. n. dicit vna res ⁊ tres res: ⁊ aliter tres realitates ⁊ vna realitas: quia vna ⁊ tres res dicuntur denominatiue: vna aūt ⁊ tres realitates dicunt̄ idētice. ¶ 9^a diffi. qz cum quelibet istaꝛ realitatū dicaē absoluta ꝓp dīna cēntiā sicut relatiua ꝓp relonē: vr̄ ꝙ ita debeāt dici tres realitates absolute: sicut dicunt̄ tres respectiue. ¶ Dico ꝙ veꝛ eēt si illud a quo dr̄ realitas absoluta: multiplicet in diuinis: sicut illō a quo dr̄ relatiua: cuius oppm est de facto: ꝫ. n. quelibet triū realitatū sit absoluta: nō tñ tres realitates absolute: sicut qōꝫ attributoꝛ dr̄ infi^m: non tñ plures ifinitates: aut sicut qlz ꝓsona est de^a: nō tamē tres dy. ¶ 10ª diffi. est: qz cū distinctio realis fundet̄ in realitate: sicut foꝛalis in rone foꝛali: vr̄ ꝙ relo vni^9 ꝓsone nō distinguaē realr a relone alteri^9 ꝓsone: cū ꝼm te sint tñ tres rones foꝛales. ¶ Dico ꝙ sic accīta diuersoꝛ supposito ꝛ distinguunt̄ suppositalr: ꝫ nō, sint suppositatū: tñ hoc bñt ꝑ attributionē ad ipsa: ita distincte relationes distinguunt̄ realr ꝑ attributionē ad diuersas realitates quas habēt in distinctis ꝓsonis. ¶ Undecīa diffi. qz tūc ꝼm ꝓmissa nō vr̄ ꝙ ꝓsona per relonez distinguit realr ab alia persona ꝫ formaliꝛ tñ: cū ſupra formalitatē nō fundet̄ nisi formalis distinctio. ¶ Dico ꝙ sicut relationes formaliꝛ distinguunt̄: ita persone ꝑ realitatē ipsaꝛ relationū realiter distinguunt̄: vt autez abstrahit rō formalis a realitate: tūc manet solū distinctio formalis: ⁊ tūc maioꝛ vr̄ distinctio relonis a relone q̄s persone a persona: sicut distinctio generis excedit specificā. ¶ 12^a diffi. qz sicut relatio in patre distinguit a relone filij realiter ꝑ hoc ꝙ alia ⁊ alia realitatē hꝫ in illis personis: ita videt̄ ꝙ essentia per attributionē ad diuersas realitates pari rone distīguit realiter. ¶ Dico ꝙ realis distinctio ꝓsupponit nō identitatē extremoꝛ. vbi q̄ pintelligit nō idētitas/distō eē nō ꝑōt. cēntia aūt vna nuō est in ꝓsonis: ⁊ iō q̄cūqz sibi adueniente realr distingui non potest: sicut nec ꝓsonalr distinguit ꝑ attributionē ad personas. ¶ Tertiadecima diffi. qz realitas vr̄ dicere ꝑfectionē simplr: sicut alia trāscēdēntia concomītātia ens: ⁊ tñ nulla ꝑfectio simplr in dīnis est ꝓsonalis: ꝫ iste tres realitates ꝼm premissa ponunt ꝓsonales. ¶ Dico ꝙ sicut vnitas non dicit vniuersaliter perfectionē simpliciter: cum in diuinis non negaē vnitas personalis: ⁊ forte eodem mō veritas sic forte suo modo potest dici de ipsa realitate. ¶ Ad argumenta patet. ¶ Questio. V.

E

Notabil doctrina.

Nō oē trāscēdēs ꝺēs ꝑfectio simpliciter.

F

Utrum Trinitas rerum possit stare cum vnitate reali. Qz non. qa oēs vitāt quaternitatem. ¶ Cōtra. Sūt q̄tuoꝛ relones: ⁊ tñ sunt vna res. Quia hic q̄rit̄ de trinitate ⁊ realitate: q̄ duo bñt reduci ad distōnē rōnū formalium: ⁊ ad distinctionem realitatum. ¶ Idcirco hic sunt duo facienda. Ꝓzimo declarādum est qd est formalitas vel ratio foꝛalis: ⁊ qd realitas. z° de questo.

Quantū ad p^m declaro sic ꝓ ordinē. ꝑ qd est formalitas. z° qd realitas. 3° si foꝛalitas est realitas. 4.° si inter foꝛalitatē ⁊ realitatē est aliqua distō. 5° que est necessitas ponēdi formalitatē in deo. 6° que necessitas ponendi in creatura.

Ꝓmus arti.

Quantū ad p^m dicunt aliqui ꝙ formalitas est rō diffinitiua vnuſcuiuſq;: qz sic idem est ꝙ rō foꝛalis. ¶ S3 ꝫ istud istaē 4^r. Ꝓzio qz vltie differētie sunt formalitates: cū sint ꝑn^a formalis distōnis: ⁊ tñ nō sunt diffinibiles. ¶ z°: qz passiones entis ponūtur formalitates: ⁊ plures ꝑfectiones simplr: quibus tamen repugnat diffiniri: cuz sint simpliciter simplices. ¶ 3°: qz rō entis ponit̄ formalitas: ⁊ tñ nō diffinit̄: cuz nō bēat notioza. ¶ 4.°: qz cēntia dīna ponit̄ foꝛalitas: ⁊ tñ nō est diffinibilis: qz nō hꝫ ꝑoꝛa. ¶ Iō dico addēdo ad ꝑoꝛē mo^m. ꝙ foꝛalitas nihil aliud est nisi rō qditatiua cuiuſcūqz qdditatē bñtis: siue illa sit diffinibilis: siue nō: sic est in simplr simplicibus ⁊ ꝑ diuersis.

Pma pare. Op. aliorum. Impugn° 4^r

Quātū ad z^m videndū est quid sit realitas. Et dicunt aliqui. ꝙ realitas est quicquid est eē aīaz: quia ens diuiditur in ens reale ⁊ rationis: sed ens rōnis est in aīa. ḡ ens reale est extra aīam. ¶ Contra istud arguo q̄druplr. Ꝓzimo sic. Quia inter eadē p^na distinctiua sp est eadē distō: vbi ergo sūt distinctiones diuersarum rōnū: opz esse extrema diuersarum rōnū: ⁊ ponunt̄ extra aīam: cū habitudines varient̄ solum a termino vel a fundameto: sed distīctio realis ⁊ formalis sunt diuersaꝛ rōnum: ⁊ ponunt̄ extra aīaz. extrema aūt distōnis formalis sunt rones formales. extrema distinctionis realis sunt ipe res. ergo opz ꝙ ista extrema sint extra aīam: ⁊ ꝙ necessario distinguantur cū habitudines sint diuerse. ¶ z°: quia idē nō potest eē qddditiue res ⁊ nō res: sed tota quidditas buiꝰ creature in potentia obtiua fuit non res. ergo in existētia nō est qddditatiue res. eadē aūt qdditas oīno est in po^a obiectiua: ⁊ in existentia actuali. ¶ 3°: qz eiusdem rōnis formalis ponit̄ bō in esse cognito ⁊ in re: qz vnifozmiter diffinit̄: ⁊ tñ hic nō hꝫ realitatē: ibi aūt hꝫ. ¶ 4.°: qz quidditas creature ⁊ relo eius ad dcū sunt due qdditates: ⁊ tamē vnica realitas: vt alibi pꝫ. Iō dico ꝙ realitas ē modus intrinsecus foꝛmalitatis. sicut finitas vel infinitas adueniētes non variant rōnez foꝛmalē diffinitiuam alicuius quidditatis. vt. s. patuit: ita nec realitas.

Impugn° 4^r

Quātū ad 3^m videndum est vtrum foꝛmalitas sit realitas. Dic dico ꝙ quatuoꝛ ꝛ ꝓpositionum verificantur in creaturis. Ꝓzime sunt q̄ verificantur ꝑ solā ꝓcomittātiā: sicut dr̄ ꝙ ꝛiatio vnius est coꝛ

Vide. S. in 2° Op. propria. Realitas qd?

3^a pare. Ꝓpria verarū ꝓpōnū i creaturis q̄tuoꝛ. 1. de gc. c. 17 ⁊ 12. meta. t. c. 7.

I

Ecce q̄ ārīs ſz cōſidera in ſtantiam.

Predicᵒ identica verificat nedū rōne iſtantiarū: ſz etiā trāſcēdētie extremoꝝ vel alterīus eorum

Cōcluſio hᵒ pris

4. paro. Oꝑ. alioꝝ

K

Impugnᵒ 4ᵉ

Pōdera ly totaliter.

Pꝛ. 8. di. 29 q. finali.

A. I. ergo eaꝝ realitas ſibi repugnat in potētia obiua.

L

Oꝑ. ꝓpria. Realitatē modalr a formalitate diſtingui

5. paro. Oꝑ. alioꝝ

Pluralitas formalitatum neceſſario ponēde in diuinis q̄druplicem cāz cē t̄ nō tandum.

M

Nota verba Dionyſ.

Quātū ad 1ᵐ. videndū eſt quid ſit ſcīa t̄ cuius ſit. Et primo quid ſit ſcīa. Et ſciendum q̄ ſcīa dr̄ dupliciter. Uno modo ſcīa dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Alio modo ſcīa dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Primo modo ſcīa dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Et ſic ſcīa eſt habitus intellectiuus. Secundo modo ſcīa dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Et ſic ſcīa eſt obiectum habitus intellectiui. Et ſic ſcīa eſt obiectum habitus intellectiui. Et ſic ſcīa eſt obiectum habitus intellectiui.

Quātū ad 2ᵐ. videndū eſt quid ſit obiectum ſcīe. Et ſciendum q̄ obiectum ſcīe dr̄ dupliciter. Uno modo obiectum ſcīe dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Alio modo obiectum ſcīe dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Primo modo obiectum ſcīe dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Et ſic obiectum ſcīe eſt habitus intellectiuus. Secundo modo obiectum ſcīe dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Et ſic obiectum ſcīe eſt obiectum habitus intellectiui. Et ſic obiectum ſcīe eſt obiectum habitus intellectiui.

Quātū ad 3ᵐ. videndū eſt quid ſit obiectum ſcīe. Et ſciendum q̄ obiectum ſcīe dr̄ dupliciter. Uno modo obiectum ſcīe dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Alio modo obiectum ſcīe dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Primo modo obiectum ſcīe dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Et ſic obiectum ſcīe eſt habitus intellectiuus. Secundo modo obiectum ſcīe dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Et ſic obiectum ſcīe eſt obiectum habitus intellectiui. Et ſic obiectum ſcīe eſt obiectum habitus intellectiui.

Quātū ad 4ᵐ. videndū eſt quid ſit obiectum ſcīe. Et ſciendum q̄ obiectum ſcīe dr̄ dupliciter. Uno modo obiectum ſcīe dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Alio modo obiectum ſcīe dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Primo modo obiectum ſcīe dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Et ſic obiectum ſcīe eſt habitus intellectiuus. Secundo modo obiectum ſcīe dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Et ſic obiectum ſcīe eſt obiectum habitus intellectiui. Et ſic obiectum ſcīe eſt obiectum habitus intellectiui.

Quātū ad 5ᵐ. videndū eſt quid ſit obiectum ſcīe. Et ſciendum q̄ obiectum ſcīe dr̄ dupliciter. Uno modo obiectum ſcīe dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Alio modo obiectum ſcīe dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Primo modo obiectum ſcīe dr̄ habitus quidam intellectiuus quo aliquid ſcitur. Et ſic obiectum ſcīe eſt habitus intellectiuus. Secundo modo obiectum ſcīe dr̄ ipſum obiectum ſcitum. Et ſic obiectum ſcīe eſt obiectum habitus intellectiui. Et ſic obiectum ſcīe eſt obiectum habitus intellectiui.

N

A. I. quare formalitates ſint nimiꝝ in creaturis. 6. paro.

Hidantia ꝺ dictōis ſuppoſitiua: in qbus arguit diſtō nē: t igb nō t ē pbiꝝ pōderādum.

B

Ad diſtinctionem realem aliq̄ꝝ gd complete negrit nō bñ.

6. tri. c. viii.

O

14. i. c. viii. alibi. 2ᵒ ar.

Cōclo 4ª.

Perſone ſūt vna res denominatiue: ſed tres rea ꝑ ſe.

D. q̄druplex

C

Ad multiplicandū realitatē nō multiplicari entitatē t ſi ꝓuertunt: qꝫ eſt ſanctō ſingulare.

Sēlr de realitate t entitia imaginādum vt de entitate t realitate.

Realitatē pſecutionē ſimplr formalr nō eē

D

Eſſentiā abſtractā a ꝓſonis nō bñe rea latorem.

Vide Sco. 45. di. 4. t pō alia B pla. Sēntia i ſe dr aliq̄ rē ꝓprie t

Babilonia 3ª. Vide cti. 3. q. 1ª dict. t alibi

A. I. gñalis tas.

A. I. pſona Unica realitas ē in pluribꝰ pſis a q̄ alia pſe ꝓ tm diſtinguit

Res duplicit accipitur.

P

Obiectiones t ſolutiones.

Q

Termin⁹ ꝺ ponit ꝓpriū

R

A

Realitas abſtrahit ab abſoluto t reſpectiuo. Uñ ſicut ens de ſe nec eſt abſoᵐ nec relatiuū: ſic nec iſta realitas gdditatiue ē abſoᵗᵃ vel reˡᵃ. ſz tñ denominatiōe extrinſeca pōt eē dici t ē vtrūq3: qꝫ denoiatē abſoluta a rōne eēntie: t reˡᵃ a rōne reſonis: ſic eadē nā denoiatiue dr̄ vlis t ꝑticularis. Uñ ad argm dico. q̄ in pole eſt q̄ aliq̄d ſit gdditatiue abſoᵐ t relatiuū: ſz denoiatiue ñ ē icōueniēs. Si dicat q̄ q̄ocūq3 vadat negociū: extrema ꝺdictiōis. ſ. abſoᵐ t nō abſoᵐ dñr de iſta realitate. Dico q̄ extrema ꝺdictiōis nec̄io ꝛcludūt nō idētitatē aliquā i ꝓmis fundamētis t īmediatis: de qbus dicuntur: nō tñ mediatis: ſic multa exēpla manifeſtāt. Iſta g̃ ꝺdictoria bñ ꝛcedūt diſtōnē inter rōnes foꝛales eēntie t reſonis: qb⁹ ꝑ ꝓueniūt: nō eſt aūt neē q̄ ꝓcedāt diſtōnē realitatis q̄ nō eſt īmediatū fūdamētū. Ad 3ᵐ dico. q̄ ad B q̄ aliq̄ realr diſtinguāt nō ſufficit q̄ ibi ſit realitas: t realitas. ſz q̄ vnū careat realitate quā aliō bz: ſic̄ pz de pⁿᵃ q̄ bz vnā realitatē q̄ caret alia: nō diſtinguit ab alia realr: eēntia aūt lz bēat i ſe tres realitates: tñ hūdo vnā nō caret ſimplr alia: t hīc ē q̄ ipa non diſtinguit realr ab alia. Ad 4ᵐ pōt dici q̄ pⁿᵉ dīne ſūt vnū eēntialr ꝑ eēntiā: t diſtinguunt ꝑ ꝓnᵃ diſtictiua: t ſic ꝑ aliud ꝓueniūt: t ꝑ aliō differūt. Dico tamē aliter q̄ realitas ſi ſupponat ꝓ eſſentia tunc dico q̄ ſunt vnum realiter: hoc eſt ſunt vnuꝫ q̄ eſt res denoiatiue. tñ gdditatiue nō poſſet vificari: q̄ pⁿᵉ non ſunt aliquid vnū qō ſit gdditatiue res. Si āt accipiat res vel realitas vt ſupponit ꝑ ſe: ſic dico q̄ pⁿᵉ dīne diſtinguunt ꝑ res: qꝫ i eis ſūt tres entitates reales: q̄ ſunt fūdamēta t termini diſtōnis realis.

Sz adhuc hic ſūt aliq̄ diffi. Primo qꝫ ens t res realr ꝓuertunt. ſi g̃ ponantur in diuinis tres realitates: vꝫ q̄ ibi ſint ponēde tres entitates. Dico q̄ nō eſt magnū icōueniēs ꝓcedere. q̄ ſic ibi ponunt tres realitates relatiue: q̄ ibi ſint t tres entitates ponēde. Uel pōt dici q̄ lz ens t res realr ꝓuertant ſic q̄ vbicūq3 ſit ens ſit ibi res t eꝫ: nō tñ ſic ꝓuertunt q̄ multiplicata re vel realitate multiplicet neˢio ens vel entitas.

Cᵃ di. eſt de exñtia t realitate. qꝫ dictum eſt ſepe B anno q̄ ſunt modi adeq̄ti: t tñ nō ponit niſi vna exñtia in diuinis. Dico ſic primo q̄ bñ ē adeq̄tio talis. ſz q̄ oīs res ē exñs: ſz nō tal q̄ ad multiplicationē vni⁹ ſequat multiplicatio alteri⁹.

Cᵃ di. qꝫ ſi realitas dicit pfectionē ſimplr: vꝫ q̄ ipſa ſit cōis trib⁹. Dico q̄ realitas nō eſt ꝑ ſe pfectio ſimplr: niſi ꝑ quātō ſupponit ꝑ aliq̄ rōne foꝛali q̄ eſt pfeᵃ ſimplr.

Aliq̄ tñ volunt ſalutare ꝑ aliū t aliū modū ꝺdicandi gdditatiuū: ſz q̄ ſit vna foꝛalitas tñ.

Sz illud nō apparet mihi itelligibile: qꝫ extrema ꝺdictionis ponuntur fm rōnes gdditatiuas gb⁹ negatis totū aliud negatur.

Cᶻᵐ dubiū. qꝫ btūs Dyl. dicit q̄ aliud eſt ſpūs. t aliud res ſpūs. gd g̃ itelligit. Dico q̄. ſ. ſ. gdditatiue cōſtituit ex gdditate eēntie t ſpiratiōis paſſiue. vult g̃ dicere q̄ ille rōnes foꝛales abſtrabūt a realitate: t ita illa aucꝛitas multa ꝓfert ad ꝓdicta.

Cᶻᵐ dubiū quō ᶻᵐ decretalē in diuinis eſt vna ſūma res. Dico q̄ ꝑ vt ſup ponit ꝑ eēntia eſt vna res: vt aūt ꝑ ꝓſonis eſt tres res. vñ iſta vna res nec generat: nec generatur: vt. ſ. ſupponit ꝓ diuina eſſentia.

Ad argumentum patet.

Expōſit Wilh. opume.

Extra de ſū. tri. c. damnamus.

Expō nōbil.

Cdiſtinctio. XXXIIII. t. XXXV. Cqueſtio. I.

Predictis eſt adꝺiciendum q̄ qdā puerſi ꝛc̄.

Cūq3 ſup̄ diſſeruerim⁹ ac mlta dixerim⁹ ꝛc̄.

Circa diſtinctionē. 34. t. 35. poſtq̄ actum eſt de iſtis ꝓprietatibus relatiuis. Nunc querendū eſt de ꝓprietatibus abſolutis. ſ. de intellectu voluntate potētia t talib⁹. Et ꝓmo in generali q̄ro. Utꝛ talia dicant pfectionē ſimplr: de oīb⁹ in gñali. Circa āt iſtam qōnem ad cuidentiam multoꝝ q̄ dñr de pfectionibus ſimplr: intēdo. 12. arti. ꝙ ordines declarare. Primo quid eſt perfectio ſimplr. 2° q̄ ſunt ꝓprietates pfectionum ſimplr. 3° qb⁹ vꝫ pñ pfectiones ſimplr inueſtigari. 4° quot ſunt gradus pfectionis ſimplicit̄. 5° q̄ ſunt ordines pfectiones ſimplr. 6° ſi oīs pfectio ſimplr bēat ꝛceptū ſimplr ſimplicē in ſe. 7° ſi ꝑfectiones ſimplr ſint ꝓmo diuerſe. 8° ſi oē q̄ eſt i ꝺo dicat pfectionē ſimplr. 9° ſi oīa q̄ ſunt in creaturis dicunt perfectionē ſimplr. 10° ſi foꝛmalr in deo ſunt ꝑfectiones ſimpliciter. 11° ſi perfectiones ſimplr ſunt in creaturis. 12° ſi perfectiones ſimplr fm eādē rōnē foꝛmalē ſunt in deo t in creaturis. B eſt. vtrum q̄libet pfectio ſimplr vniuoce dicat̄ de deo t creatura.

E

F

Ponit i aliq̄ bus originali bus. 34. tñ hic.

Sermo de pfectionib⁹ ſimpliciter valde nōbilis t curioſus.

G

Quātū ad ꝑm⁹, ſ. qd eſt pfectio ſimplr: ſūt quatuoꝛ modi dicēdi. Unus eſt q̄ pfectio ſimplr. eſt illa q̄ nullā imperfectionē gdditatiue includit: ſic ſapientia t bꝰ. oē enī tale requirit in perfectiſſimo ente.

Cōtra. Nulla pfectio ſeu entitas poſitiua icludit in ſua rōne foꝛmali aliquā negationē: cū ꝓuatio non ſit de gdditate poſitiua: t tñ nō oē poſitiuū eſt pfectio ſimplr. ergo ꝛc̄.

Cᶻᵒ ſic. Nulla reſo: vt inferi⁹ patebit: dicit perfectionē ſimplr: t tñ nullam perfectionē gdditatiue includit: q̄ ſi hoc eſſet: cū reſo foꝛmalr ponatur in deo: poneret imperfectio in eo.

Ally dicunt q̄ illa eſt perfectio ſimplr q̄ nō bz neˢio imperfectionez ſibi annexā: ſicut ſunt ſcia t ſapiētia: tñ albedo neceſſario habet aliquā imperfectionē ſibi annexā: t iō nō eſt pfectio ſimplr.

Sz ꝺ hoc eſt q̄ dictū eſt ꝺ aliā opīonē. Nā relationes oꝛiginis nō bñt aliquā iperfectionē ſibi annexam: q̄ tunc in deo eſſet illa iperfectio: t tñ vt patebit nō ſunt pfectiones ſimpliciter. Ally dicūt q̄ illa eſt pfectio ſimplr q̄ nō cōpatit ſecū aliquā iperfectionē.

Sed ꝺ. Tūc enim ſequeret̄ q̄ ſapia bonitas ꝛc̄. non dicerent pfectionē ſimplr in creaturis: q̄ hoc non bñt: nā inherent. Ally dicunt q̄ perfectio ſimpliciter eſt quod poteſt eſſe ſine omni imperfectione.

Sed nec iſtud ſufficit. Nā ſuppoſitum inquātū ſuppoſitum pōt eſſe ſine omni impfectione: q̄ eſt in deo: t tñ nō dicit pfectionē ſimplr.

Cꝺ dico cū doctore noſtro ſz doctrinā Anſ. in mono. q̄ pfectio ſimpliciter eſt que eſt

ꝑm⁹ articu. Oꝑ. alioꝝ 4ᵒ⁹ gdditate ſimplr pfectionis. Impugnatio harum oꝑ.

Nullā reſo, nē pfectionē ſimplr ipoꝛta ꝛc̄.

H

Oꝑ. ꝓpria. Cap. 15.

I

Perfectio simplr que? Expō diffōnis pfectiōis simplr 4ᵇ alioꝝ quā impugnat.

in quolibet melius ipsa q̄ nō ipsa. Sz qz illa diffō non bñ gerat itellectū: ideirco sit q̄uor modi exponēdi eā. ¶ Alig. n. dicūt q̄ pfeº simplr est melior sua negatiōe. Istud nō valz: qz q̄cūq; entitas positiua de mūdo/est melior sua negatione: z tñ si ois entitas positiua ē pfeº simplr. Alij dicūt q̄ pfectio simplr ē talis: q̄ bñs ipam est melioꝝ nō bñte. ¶ Cōtra. Nā simplicitas ē pfeº simpliciter: z tñ nō oē simplex est melioꝝ nō bñte simplicitatē: sic pz de mā z forª reª cōpositi. Alij dicūt q̄ pfectio simplr ē illa q̄ est melior oi eo qō nō dicē pfectionē simplr. ¶ Cōtra. Oē subm est melioꝝ sua passiōe: z tñ ptingit aliq̄n subm nō eē pfectionē simplr z passionē sic: sic pz de albedie z ei⁹ vnitate. Alij dicūt q̄ pfeº simplr est illa q̄ ē melior oi alio a se. Sz istud nimis attribuit pfectioni simplr: qz sequereť q̄ nō eēt nisi vna. ſ. deitas qz ℬ solū sibi ꝑuenit. ¶ Jō dico ſm mētē doc. nr̄i: q̄ pfeº simplr ē illa: q̄ ē melior q̄cūq; sibi icōpossibili. ¶ Hāc ät glosam demſtratiue ꝓcludo ex duabꝰ regulis cuidēt⁹ z p se notis acceptis. Pzla est ista. q̄ ois pfeº. q̄ est in deo fozalr: est melior oi pfectiōe q̄ nō ē in deo fozaliter: ista pz. aliogn deº posset itelligi melior: si in se haberet qō sibi deficit: vel qō melⁱ⁹ est. ¶ zª regula est. q̄ oēs pfectiões simplr quātū est de se sunt cōpossibiles. ℬ pz ex ꝓcessis ab oīb⁹. nā deo nulla pfeº deficit. q̄ deº oēs bz. ℬät nō eēt si eēnt icōpossibiles. ¶ Ex istis arguit sic. Oē illud qō deo repugnat ē incōpossibile pfectiōi simplr. ista pz ex zª regula: sz oē qō ē pfeº simplr/est melⁱ⁹ quocūq; qō deo repugnat: pz ex ꝑma regula. ois q̄ pfeº simplr: ē melioꝝ suo icōpoſi. Pōt alio modo deduci sic. Ois pfectio q̄ est in deo ē melioꝝ suo icōpossibili: sz ois pfeº simplr est in deo: qz sūt cōpossibiles: q̄ ois pfeº simplr est melioꝝ quocūq; sibi icompossibili. ¶ Sz ꝫ istā descriptionē pfectionis simplr iltaŧ 4ᵗ. ꝑ sic. Nā rō entis nō est melioꝝ q̄cūq; sibi icōpossibili: qz nullū hz incōpossibile: z tñ rō entis ponit cōiter pfectio simplr. q̄ descriptio nō est bona. ¶ zº sic. Relo est melioꝝ quocūq; sibi incōpossibili: qz est cōpoſis oi positiuo z oi pfectiōi simplr: z tñ ipsa nō hz nisi puatiuū sui ꝑ incōpossibili. Cōstat aūt q̄ eo ipso est melioꝝ: sic affirmatio ē melioꝝ negōe. ¶ 3º sic. Sapia est pfectio simplr: z tñ sibi nō cōpetit diffō supradicta. Cōstat eni q̄ sapia est incōpossibilis subē solis. suba aūt solis melioꝝ est: sicut z suba q̄libet oi accidēte: z p ꝓs melioꝝ ē ipsa suba solis ipsa sapia. ergo zē. ¶ 4º. Nā segtur q̄ suba angeli sit pfectio simplr. Ipsa eni est melioꝝ quocūq; sibi icōpossibili: qz illud aut ē creatū: z stat q̄ ipsa est melioꝝ oi alio ab ea creato. vel increatū: ſti aūt non est icōpolis: qz pōt assūmi. ¶ Ad ꝑm dico q̄ rō pfectionis simplr cōpetit ēti: ſz. n. nullū positiuū ꝛpugnet enti: tñ ens ꝓhibitū est sibi incōple: z ſō stat q̄ melioꝝ est rō entis: est eni ens melius ente prohibito: vt apparet. ¶ Ad zᵐ dico q̄ melioꝛitas dicit excessum ſm q̄titatē viratis: z dicit inequalitatē q̄ ēt regrit q̄titatē. relo ät nō est quāta quāᵗᶜ ꝟtutis: z ſō ipsa nō pōt eē melioꝛ: nec peioꝛ quocūq; alio. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ ſz aliq̄ excedant alia ſm aliq̄s pfectiones q̄s bñt: tñ pōt eē eꝰ excessus ſm multas alias: ſz nō ſm easdē: ſō ſz sapia excedat solē q̄tū ad aliq̄d: in multis tñ est ecōtrario: z ideo recōpensať. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ suba angelica nō est melioꝝ quocūq; sibi incōpossibili formaliter: qz diuinitati ſto mō est incōpossibilitⁱs: z tñ dīnitate nō est melioꝝ: ſz forte sibi sit cōpossibilis suppositaliᵗ: sicut oē absolutuꝫ aliud a deo: ſz ℬ nihil ad ꝓpm. ¶ Sz adhuc remanēt quatuor diffi. Prima est. si vna perfectio ē melioꝝ alia q̄ sunt eiusdē rōnis: sicut sapiētia creata z increata.

Expō ꝓpria de mēte scoti. vide eū. 5. q. quolibeti. et vbi ibi nōti. Regula 2ª fōdamentalis declaratiua decē exponis.

K

Ingeniosus scotista.

Objicitur 4ᵗ

L

A.l. ipsa.

Enti ꝑuenit rō pfectionis simplr z gd ei sit icōpossibile.

M

Relonē nec melioꝛes nec peioꝛes alio recte dici. Perfectiões simplr nō talē excedere z excedi.

D. ādrupler

N

Dico q̄ non ſm rationem formalem: quia vbi est eadē rō formalis: ibi ſm illā rōnē non pōt esse excessius: q̄ excessius vt sic est iter distincta: quecūq; aūt sūt eiusdē rōnis formalis ſm illā rōnē formalē sunt penitus indistincta: z p ꝓs inter ea: vt sic nō est excessius. ¶ Cōfirmať: q̄ finitas z infinitas rōnē fozalē nō variāt cū sint modi ītrinseci. ¶ 2º. q̄ equalitas est rō fundata super plura: z tñ illa rō formalis vt sic in eis est indistincta. ¶ 2ª diffi. si vna est melioꝛ altera ſm aliq̄d sui: loq̄ndo de istis q̄ sunt eiusdē rōnis. Dico q̄ sic. ſ. ſm modū ītrinsecū. nā vna est finita: z alia infinita: z p ꝓs vna ē melioꝛ altera. ſz nō ſm rōnē fozalē. ¶ 3ª diffi. est si vna est melioꝛ altera: q̄n sūt alteriⁱ⁹ rōnis: sicut intellⁱs z volūtas. Dico q̄ nō ſz eoꝝ rōnes fozales. Et hoc ꝓbo sic. Q̄ncūq; aliq̄ sunt eiusdē rōnis fozal: q̄cqd cōpetit vni eozū ſm rōnē formalē: z alteri: ſz voluntas in deo z in creatura sunt eiusdē rōnis fozalis: z intellⁱs ℬ z ibi sil'r: q̄ si volūtas ſm suā rōnē fozalē eēt melioꝛ ītellectu: sequereť q̄ in deo ita eēt: q̄d est ſz. ¶ 4ª diffi. si vna ſz aliq̄d sui excedit aliā. Dico q̄ nō ī deo: qz vtrūq; est infinitū: tñ vnū eoꝝ vt infinitū pōt dici excedere aliud vt finitū: sic volūtas infinita ītellectū finitū. ¶ Dic tamē remanet vnū dubiū satis arduū. ſ. vtrū ois pfectio simpliciter sit melioꝛ quacūq; perfectione ſm gd. ¶ Ad vtraq; aūt ptē istius duby sunt rōnes fortes: pono tñ duas. Primo. ꝓbo ptē affirmatiuā sic. Q̄ncunq; sunt duo oꝛposita ex quoꝛ pmixtione z impmixtione causatur magis z minus: illud q̄d est vni opposito impmixtius est pfectius: sed pfectio simplr nō includit nēcio aliquā imperfectionē: pfectio aūt ſm gd sic. ℊ zº sic. Q̄ncūq; aliq̄ cōe cōpetit aliq̄b⁹ duobꝰ: vni simplr alteri ſz gd. pfecti⁹ ꝑuenit ei cui ꝑuenit simplr q̄ ei cui ꝑuenit ſm gd. ſz pfectio ꝑuenit pfectiōi simplr simpl. pfectioni aūt ſm gd cōpetit ſm gd. ℊ zē. ¶ Ad ptē negatiuā arguo zº. Pzio sic. In cēntiali ordinatis eiusdē generis posterius est pfecti⁹: ſz ordo cēntialis inuenit vbi pꝛioza dicunt pfectionē simplr: sic suba dicit perfectionē simplr: nō aūt accīs q̄ est posteri⁹: silr spūs dicit pfectionē simplr: nō ät agelus q̄ ē posteꝛioz. ℊ nō ois pfectio simplr est pfectio z pfectiõe ſm gd: cū illa posteꝛioza sint pfectioza: z tñ pfectiones ſm gd. ¶ zº ad eādē ptē arguit sic. Quecūq; sūt de p̄dicamēto subē: excedūt illa q̄ sunt alioꝝ generū: nā inter predicamēta est cēntialis ordo: z p̄dicamētū subē est pfectius oibus accīs⁹ alioꝝ geneꝝ. ſz aliq̄ ō gīe subē nō sūt pfectiones simpliciter. aliqua de alys generib⁹ sūt perfectiones simplr: sic sūt sapia z iustitia z hō. ℊ pfectiones simpliciter nō sūt pfectiores alys. ¶ Dico ℊ q̄tū ad ℬ q̄ vtraq; argumēta hñt intētū. Ad quoꝝ euidētiā dico q̄ pfectiones simplr ex suis rōnib⁹ fozalib⁹ nō excedunt illud qō nō dicē pfectionē simplr: sicut ꝓbant vltima argumēta. abstrahit eni rō fozalis pfectiōis ab illo excessu siue defectu. ſm aūt modos intrinsecos ꝓntes ꝓuenit q̄ aliq̄ sint pfectiões simplr alias excedentes. aliq̄ nō. Est eni aliq̄ pfectio simplr q̄ simplr est cū ifinitate sicut deitas: z illa oēm aliā perfectionē ſm gd excedit: eo q̄ perfectiones ſm quid sunt semper cum finitate: infinitum aūt in perfectione excedit finitū. sunt aūt alie perfectiones simplr q̄ ex rōne eaꝝ fozali non determinant sibi nec hunc modū: nec illum: sed cōpatiuntur se cū quolibet istoꝝ modoꝝ: z ideo stant cum q̄tūcūq; pfecto: vl' q̄tūcunq; modico perfecto: z ex ℬ ꝓuenit q̄ alique perfectiões simplr iterdū alias excedunt: sicut q̄n sunt cū infinitate: interdū alias nō excedunt: q̄n aliū moduꝫ ītrinsecum bñt: vt pz. ¶ Sz adhuc

Sapiētia creata nō ē melioꝛ q̄ creata modaliter.

Exponit scotū notanter.

2. arti. Propꝛietates pfectionis simplr sūt. 4. z debent intelligi aptudie liter.

B

Mala icōpossibilia. bona pō cōpossibilia.

C

Objcāt 4ᵗ.

Locabile esse ꝑngit dupliᵗ

Tñ vnū dīnū vel aliq̄ nullā ē p. semo simplr vbi adde pla.

D

Perfectionē simplr nō pot scīri in p. bonoꝝ rales. q̄ per oppo sita.

Integritas ac cipit dupliᵗ.

Deitas zª.

D. duplex.

Dubium. Vbi. ē. in quo libro z alibi sepe.

Voluitaē ꝛ tellectū tam turis nō ꝛ dere. ex hoc ſcōt: hzwilg i dūis: wolg i creaturis. cedat nō m dalr. vid 8. di. 1. q. 1. ſ 8. di. 1. q. 1. ſ ꝓsidera tia tiā ex scō. 4. dist. 4. tabi vbi ſz oppi tum i contrario saltem.

O

Dub'm adhuc. Perfectio z E. I. cō pōt duas vias. Maxima.

P

Maxima.

E

Esse pfectissimū ꝓngit 2ᵗ

Esse pfectissimum alio mō cōtingit 2ᵗ.

F

Essentiā in cāsu non eē pfectissimā: ſz cōsidera bñ pōderando.

Cōicabile varie ꝛcpit in diuinis z suum oppositum. 3º articulus.

Modus inuestigādi pfectiones simpl' est quintuplex: z est notabilis doctrina z ingeniosa arqs resoluta.

Diuisio ꝓta gozicoꝝ.

Diuisione. Scotus.

G

Vide. 8. d. 1. z alibi sepe. Diffone

A.l. ꝓstruendum.

Demōstratiõe

H

Ordine.

adhuc remanet diffi. quō saluabiť q̄ pfectio simplr sit melioꝛ quocūq; sibi icōpossibili. Propter ℬ addit doctoꝛ ad expōnē illi⁹ diffōnis pfectionis simplr supradicte: q̄ illud qō est melⁱ⁹ q̄cūq; sibi incōpossibili in quo cūq; supposito: nō cōsiderata tñ hac nā vel illa/illō est pfectio simplr. ¶ Doc aūt pōt sic ōclarari q̄ pfectio simplr est melioꝛ q̄cūq; sibi incōpossibili: non ex rōne formali: ſz qz nata est hāe modū ifinitatis: z ille modus repugnat ei qō nō est pfectio simplr: qz nullū tale pōt eē formalr infinitū: z iō pfectio simplr melioꝛ est tali.

Quantū ad zᵐ est videndus que sunt ꝓprietates pfectionis simplr. Dico q̄ 4ᵒʳ sunt ꝓprietates pfectionis simplr. Pzia q̄ ois pfectio simplr est cōicabilis. zª q̄ alteri cōpossibilis: ita. ſ. q̄ est oi alteri pfectioni cōpossibilis. 3ª q̄ bñt integritatē. 4ª q̄ bñt idēntitatē. ¶ Pzia. ſ. q̄ sit cōicabilis: pbať sic. Oē illud cui nō repugnat ifinitas est ad minus in tribꝰ suppositis: z p ꝓs eis cōicabile. ex ℬ. n. nā diuina dr cōicabilis tribus suppositis: qz est simplr ifinita z illimitata: ſz ois pfectio simplr est nata esse ifinita. ℊ zē. ¶ zª. ſ. q̄ sint cōpossibiles. pbať sic. ℊ ex cōi dicto q̄ mala sūt incōpossibilia: sicut pz de extremis vitⁱ⁹: in quoꝝ medio ꝓsistit vtus: vtutes aūt dr̄ cōpossibiles. Probo aūt rōne sic. Impoſ: est suppositū eē pfectissimū nisi bēat in se oēm pfectionē simplr: ſz si vna esset alteri icōpossibilis: ipole est vnū suppositū eis babere: z p ꝓs nullum vnū suppoᵐ eēt pfectissimū: qō est falsuꝫ pp dīna supposita. ¶ 3ª. ſ. q̄ habeant integritatē. pbať: qz qō caret aliq̄ pfectione simplr: nō est pfectū simplr: qz sibi deficit vna pfectio simplr: z vt sic nō est itegraliter pfectū: si ergo oēs in eodē sint: integritatē habebūt. ¶ 4ª. ſ. q̄ habeant idētitatē: vel sint nata hāe. pbať sic: qz de aptitudine itelliguⁿ oēs ille ꝓprietates. hoc inq̄ ꝓs: qz qd est apū natū esse in vna ꝓsona diuina: natū est hāre idētitatē: ſz oēs pfectiones simplr sunt hō. ℊ zē. ¶ Sed ꝓtra ista arguit 4ᵗ. ꝓ 3ª ꝑma. Qd est de se hoc nō est cōicabile: ſz deitas est de se hoc. ℊ zē. ¶ Cōtra zᵃᵐ. Oppositā sunt icōpossibilia: sed alique pfectiones simplr sunt opposita. ℊ zē. pbo minoꝛē. Ens est pfectio simpliciter z diuidit multis modis: z p ꝺ̄ias oppositas: z per ꝓs ille nō sunt cōpossibiles. ¶ Cōtra 3ªᵐ. Nā in quocūq; est itegritas ibi est totalitas: ſz vbi ifinitas ibi nō est totalitas. ℊ vbi est ifinitas ibi nō est itegritas. ¶ Cōtra 4ªᵐ. Q̄ncūq; aliq̄ oppositā ꝓueniunt aliq̄b⁹/mulluꝫ eoꝝ est eis ꝓpriū: ſz distinctio z idētitas sunt hō re⁹ pfectionū simplr. ℊ zē. ¶ Ad ꝑm ꝓs. Nā aliq̄d eē cōicabile pōt intelligi dupliᵗ: vel plⁱb⁹ idiuiduis vel plⁱb⁹ suppoſitis. p̄ mō ꝓcedit istātia: sed zº mō intelligit ꝓprietas. ¶ Ad zᵐ nego minoꝛē. Nā nulle pfectiones simplr sūt opposite: q̄n aūt ens diuidiť p duas ꝺ̄ias oppositas: nō opꝫ q̄ vtraq; sit pfectio simplr: ſz sufficit: imo est neēe q̄ altera sola: sicut ꝓs in diuiſiõe subē p corporeū z incorporeū. incorporeū dicit pfectionē simplr: corporeū aūt nō. nō ℊ est neēe si diuiſum dicat pfectionem simplr q̄ vtrūq; diuidēs dicat: imo forte nō est simplr neēe de altero tm̄. ¶ Et si dicas. ponať q̄ pfectio diuidať in pfectiões. ¶ Dico q̄ si diuiſio sit p oppositā ℬ est ipossibile: tñ si fiat diuiſio alio mō q̄ p oppoᵗᵃ: sic sepe fit ſz nō ꝓprie: tūc instātia nō valet. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ accipiēdo ꝓprie itegritatē ibi nō est. ſ. vt appropriat toti: sed metaphorice accipiēdo ꝓ collectiõe oiuꝫ pfectionū. ℬ nō est icōueniēs q̄ talis itegritas ponať sine totalitate. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ idētitas q̄ assignata est p ꝓprietate pfectionū simplr nō dz intelligi in actu: sic nec alie ꝓprietates assignate: ſz sufficit q̄ hoc sit in potētia: vñ sūt nate eē idē. ¶ Sz hic oriunť due dif. Pzia est: qz vt q̄ aliq̄ suppoᵐ poterit esse pfectissimū ēt amota vna pfectione: qz p infinitatē dr̄ pfectissimū iter oīa: sed amota vna pfectione. ſ. intellectu manente volūtate: adhuc pōt remanere infinitū. ℊ zē. ¶ 2ª diffi. est: qz sicut ꝓpᵐ est suppoᵐ nō est pfectissimū nisi includat oēm pfectionē: ita essentia nō erit pfectissima nisi ſm suā rōnē formalē oēm pfectionē simplr includat. ¶ Ad ꝑᵐ dico q̄ eē pfectissimū pōt dupliᵗ intelligi. vel intensiue. vel extensiue. p̄ mō dico q̄ hñs vnicā pfectionē q̄tū ad pfectiones simplr q̄ditatiuas esset pfectissimū iter oīa itensiue. Si aūt scōo mō. ſ. extēsiue nō sic: qz ad hoc q̄ sit isto mō pfectissimū: regriť q̄ nulla perfectio sibi deficiat. ¶ Ad zᵐ dico q̄ esse pfectū dr̄ dupliᵗ. vno mō q̄ditative: z isto mō nec suppoᵐ est pfectissimū nec essentia: accipiēdo semp pfectissimū extēsiue: qz multe pfectiones sunt que nō sunt de q̄ditate suppositi sicut nec de q̄ditate essentie. Alio mō dr̄ aligd pfectissimū denoīatiue: z isto mō tā essentia q̄ suppositū sunt pfectissima: qz sibi ois pfectio inest aliquo mō: vel ꝑmo mō vel zº mō. ¶ Si dicas q̄ essentia nō erit pfectissima vt pscindit ab alys: z p ꝓs nec infinita. ¶ Dico q̄ itensiue accipiendo est pfectissima: tñ extēsiue nō est incōueniens negare. ¶ Sed q̄tū ad ꝑmā ꝓprietatē q̄ dicta est de cōicabilitate. intelligēdū est q̄ aliq̄ sunt q̄ cōicanť ad intra tm̄: sicut deitas. Aliqua tm̄ ad extra: sic gnō q̄ creaturis cōicanť: nō tm̄ alys psonis. Alia aūt sūt q̄ cōicanť ad extra z ad ītra: sic pfectiones simplr velut sapia z bonꝰ. Alia q̄ nec ad extra nec ad intra: sic gnō diuina: vt de se pz. 3º articulus est: qūo pñt ꝛuestigari pfectiões simplr.

Dico q̄ quatuor modis. ſ. p viā diuiſionis: p viam diffōnis: p viā demōstrationis: z per viā ordis: pōt etiā addi via cōpossibilitatis. ¶ Per viā diuiſiōis sic. In coordinatiõe pitagoicoꝝ. p̄ ethicoꝝ /semp vnus diuidēt⁹ ens ponebať ad dexterā: z aliud ad sinistram. ad dexterā aūt ponebāt pfectioza. ſm aūt doctoꝛē nr̄z quecūq; ponunť ad dexterā sūt pfectiones simplr. vel nō sūt iperfectiones: sic suba: spūs absoᵐ: infinitas: z sic de alys. oīa talia dicūt pfectionē simplr. ¶ Per viā āt diffōnis sic. Q̄ncūq; est aliq̄ diffō alicui⁹ q̄ dicit pfectionē simplr q̄tū ad qualibz ei⁹ ptē diffinitū dicit pfectionē simplr. si vo aliqua diffō includat aliquas ptes quarū vna dicit pfeᵐᵉ⁵: alia ipfectionē: vel nō pfeᵐᵉ⁵. totū nō dicit pfectionē: qz ad ꝓstituēdū totū oēs ptes sūt necīe. ad destruendū aūt sufficit destructio alteriⁿ ptis. Exēᵐ ꝑmi. diffō subē est. q̄ est ens p se. vtrūq; istoꝝ dicit pfectionē z ens z p se: z iō totū diffinitū sic suba erit pfectō simplr. Exēᵐ scōi. diffō corpis est. q̄ est suba corꝑea: ſz q̄tū ad ꝑmā ptē. ſ. q̄ sit suba dicat pfectionē: tñ qz reliq̄ ps vtpote corporeū nō dicit pfectionē: hinc est q̄ nec totū dicit pfectionē pp rōnē dictā. ¶ Per viā demōstrationis sic. Q̄ncūq; est aliq̄ subz de q̄ est demōstrabilis aliq̄ iperfectio: illud nō dicit pfectionē simplr. ꝓsitio hec pz ex ꝓcedēti: q̄ncūq; enim bñt eādē diffōnē: de eis eadē demōstrant: z sic vbicūq; eēt diffō illa eadē iperfectio ꝓsequereť. cū q̄ in deo ex ꝓcedēti articulo sint oēs pfectiones simplr quārū ad eaꝝ diffōnes: vt inferiⁿ melius declarabiť: de ꝺo demōstrareť eadē impfectio: q̄ est falsuꝫ. Si q̄ aliq̄ impfectio cōpetit perfectioni simpliciter: hoc nō erit p se: sed solū p accidens. hoc aūt q̄ ꝓuenit alicui per accīs nō pōt de eo demōstrari: cum sibi nō repugnet sine eo inueniri. si q̄ oē q̄ demōstrať de. a. est pfectio simpliciter: nec ꝺio. a. erit pfectio simplr.

¶ Per viā aūt ordinis sic. Quādocūq; aliq̄ sunt essentialr ordinata: si ꝑmus nō dicat pfectionē simplr: nec q̄ posterius: qz da oppositū q̄ posterius dicat pfectionē simplr z nō ꝑus: cui cuilibet perfectioni simplr ꝓueniat

Universidad de Deusto Biblioteca

I Cõpossibilitate.

Objicit 4r.

K Ens dividit 2r & est notandũ vbiqs.

Diffõ & differre 2r.

Sapietia gre & que & quo ihoret.

Dido imaginationis ad intelligere ptingit cõcipi 2r.

Dub.um.

L Regla 4r notabilis ad cognoscendũ pfectiones simpliciter.

Euasio.

Sapiam pfectionẽ simplr nõ esse in gñe

M Correlariũ p Thoma anglico.

Vide seo.1.q.quoli.

In pfectionẽ rebus creatis ꝓuenire tripler

sine omni impfectione esse:sequereꝫ ꝙ posteri⁹ in cẽtialr ordinatis possit esse sine pozi. ¶ Põt aũt ad ista addi via cõpossibilitatis sic. Dis illa perfectio que est cõpossibilitatis oi perfectioni est pfectio simplr:cũ oia bona habeant cõpossibilitatẽ ſm Dyo.de diui. no.4⁹.& iõ sapia nra est pfectio simpr:qz est cõpolis oi alteri pfectioni:nõ aũt aia nra:qz aia nra nõ est cõpossibilis deitati.si g̃ ꝓueniat pfectio ꝙ alicui pfectioni simplr repugnet;nõ est pfectio simplr. ¶ Sz ꝫ hec instat 4r. Prio ꝫ pm sic. Ens dicit ꝓ idẽ & diuersuꝫ:q̃z neutrũ dicit pfectionẽ simplr.g̃ diuisionis via nõ est sufficiens. ¶ Cõtra scõz sic. Oẽ qõ bz diffõnẽ est cõpm:ꝫ cõpositũ dicit iperfectionem.g̃ nec via diffõnis valet. ¶ Cõtra 3am sic. Nõ est natũ inherere nõ est perfectio simplr:qz inherere dicit ipfectionẽ:ꝫ sapia est nata ihere re.g̃ &c. Ma.pz ex via demrationis. Minor apparet in creatura. ¶ Cõtra 4am de ordie sic. Certũ est ꝙ actꝰ intelligẽdi est posterior actu imaginãdi:& ipz nec̃io pre supponit;q tñ actꝰ imaginãdi nõ est pfectio simpliciter. ¶ Ad pm dico ꝙ ens dividit dupl'r. vno mõ ꝓ oẽs oppositas:& tũc tpis semp altera dicit pfectionez simplr: sic aũ dividit ꝓ absm & respectiuũ. Alio mõ dividit ꝓ passiones disiunctas:& tũc nõ est necesse. Sic est in proposito de eodẽ & diuerso. ¶ Ad 2m dico ꝙ pfectiones simplr nõ sũt ꝓprie diffinibiles:tñ largo mõ accipiendo diffõnẽ:sic diffõnes sũt poles in trãscẽdẽtib⁹ bñ sũt diffinibiles:nec tales diffones arguũt cõpõnez. ¶ Ad 3m dico ꝙ si inherere ꝫsequereꝫ nec̃io rõnẽ formalẽ sapiẽtie:tũc bñ ꝓcluderet istãtia:ꝫ nõ est sic.lz.n.ipsa insit:tñ hoc nõ est rõne sui:ꝫ rõne accñtis cui in creaturis ꝓiuncta est. ¶ Ad 4m dico ꝙ actꝰ imaginãdi nõ est ꝓz ordie cẽntiali actu itelligẽdi:ꝫ hoc est ꝓ statu isto & non est ex nã istoꝝ actuũ:q̃z sicut pz,in aĩa separata est actꝰ itelligẽdi sine actu imaginãdi. ¶ Sz q̃ sunt illa q̃ dicũt pfectionẽ simplr:. ¶ Ad istꝰ oubꝰ solonẽ pono 4o regulas ꝓ q̃s cognosci pñt pfectiones simplr. Prima est hec ꝙ nulla pfectio gdditatiua dicit pfectionẽ simplr. Loco aũt pfectionẽ gdditatiuã pfectionẽ artatam specificã de gñe subc:nec ẽt de quocũqz alio gñe:accipiendo ꝓpẽ illa q̃ ꝓ se sunt in gñe.hãc ꝓbo:qz iter illas spẽs nã angelica & pm gradũ.ipsa aũt nõ é pfectio simplr. ¶ Si dicas.sapia est õ gñe q̃ltatis:& tñ est pfectio simplr. ¶ Dico ꝙ sapia q̃ est pfectio simplr nõ est per se in gñe:ꝫ ꝓ eã circũlogmur aligd in gñe. ¶ 2a regula est ista/ꝙ nulla pfectio in creaturis si nõ inueniat i ꝺo est pfectio simplr:sicut est fides & spes & hꝺ:& gñalr oĩs pfectio cui repugnat ifinitas repugnat ei cẽ pfectionez simplr. ¶ 3a regula est.q̃cũqz sunt in deo nisi sint cõia trib⁹ nõ sunt pfectiones simplr.aliogn vna ꝑsona careret vna pfectiõe simplr:quã alia hẽret:& sic nõ cẽt ꝑsona pfectissima.vt pz supi⁹. ¶ 4a regula est/ꝙ ẽt illa q̃ sunt cõia trib⁹ nisi ꝓcedãt relones ortgis nõ sũt pfectiones simplr:sic sũt relones cões. ¶ Ex iꝺis induco vnũ correlariũ/ꝙ dictũ magistri Thome anglici est verꝫ.s. ꝙ scia visionis nõ est pfectio simplr:qz vt sic terminat ad exꝫ:lz.n.oẽ absm in deo dicat pfectionez simplr:tñ reus nõ.Scia aũt visiõis addit sup absm scie respectũ: & sicut dictũ est de scia visionis:ita põt dici de oi qõ est cõe trib⁹:qõ segt̃ ꝑsonas & respicit aligd ad exꝫ:sic iustitia:mĩa:& oĩa talia q̃ sunt ad creaturã. ¶ Sciendũ aũt est ad euidẽtiã ꝓdictoꝝ ꝙ q̃dã sũt in creaturis q̃ ipfectionẽ gdditatiue ĩcludũt & ꝑ mõ dicẽdi ꝓ se:sicut cecitas q̃ est ꝑuatio. Alique aũt sũt q̃ in 2o mõ:sic hũanitas: & simplr q̃lz spẽs cuiuscũqz gñis:qz de ipsis põt demõstrari creabilitas vel finitas & hꝺ.in oĩb⁹.n.creaturis q̃ nõ sunt pfectio simplr isto mõ includit perfectio. Alia sunt que ꝓ accñs solũ:sicut sapia in creaturis:cui ex cõiunctione sui cũ alio ꝓuenit inherere & talia. Alia sunt q̃ nullo mõ:sicut deitas:sola aũt ista de 4o mõ & illa de 3o tñ dicũt pfectionẽ simpliciter:qz nõ conuenit eis imperfectio nisi per accidens.

N

Quartus articulus est videre quot sunt gradus pfectionũ simplr. Et q̃tũ ad hoc dico ꝙ q̃tuoz sũt gradus hꝺ pfectionũ. Primus est gradus trãscẽdẽtiũ & cõmunissimaꝝ passionũ.sic rõ entis & passionũ ei⁹:qz qcqd ꝓuenit ꝓ se pfectioni simplr est pfectio simplr. 2o gradus est trãscẽdentiũ subalternoꝝ:sicut est rõ absoluti:q iõ oz trãscẽdes:qz supra ꝓdicaméta.& subalterna:qz est sub rõne entis. Tertiꝰ est genez gnãlissimoꝝ:sic est rõ subc & oĩuz passionũ ei⁹. Quartus est q̃si subalternoꝝ inter gnãlissimũ & spãlissimũ:sicut est rõ spũs que est infra subam:& supra spes spãlissimas. ¶ Sz cõtra hoc instat 4r. Prio cõtra pm de ente:qz qõ includit in oĩb⁹ q̃tũcũqz iperfectis nõ est pfectio simplr:bõ est ens. ¶ 2o rõ absoluti in quocũqz infimo triũ genez reperit̃.g̃ nõ dicit pfectionẽ. ¶ 3o:qz nullũ genꝰ est in deo:ꝫ pfectiones sunt in deo.g̃ nulla pfectio simplr est genꝰ. ¶ 4o:a quocũqz remouet gnãlissimum & subalternũ:ꝫ a deo remouet gnãlissimũ.g̃ &c. ¶ Ad pm dico ꝙ rõnẽ entis formalr accipiẽdo/nõ ꝓuenit cẽ nec meliozẽ nec peiozẽ:qz talia dicũt excessum:q nulli rõni formali cõpetit:ꝫ hoc tñ est rõne modi.s.finitatis.vel infinitatis.ꝙ g̃ rõ entis excedat vel nõ:hoc est qz ipsa apta nata est eẽ sub hꝺ.s.ifinitate:vel sub illo.s.finitate. nõ exigit̃ aũt plus ad rõnẽ pfectiõis simplr nisi ꝙ poss̃et esse ifinita q̃tũcũqz ei nõ repugnat finitas. ¶ Silr dõm ad scõz de absoluto & vlr de oĩ alio transcendẽte. ¶ Ad 3m dico ꝙ suba q̃ est pfectio simplr nõ est genꝰ: & silr spũs vt est pfectio simplr nõ est sub gñe:ꝫ tñ illa dicũt gnã & subalterna:qz ꝓ illa circũlogmur & gnã:& illa que subalternatim ponunt sub gñe:& isto mõ sunt in deo & nõ alio. ¶ Per idẽ ad q̃rtum:qz spũs vt est in gñe subc nõ est simplr pfectio nec est in deo:ꝫ spũs ꝙ quẽ circũlogmur illõ de gñe subc:illõ est in deo. ¶ Ad euidentiã aũt coz q̃ dicta sunt in isto articulo/notanda sunt 4o. Primũ ꝙ oẽs pfectiones simplr q̃ deo attribuũt̃ sunt trãscẽdẽtes:vel eo mõ quo ens:vel eo mõ quo absolutũ vel spiritus:per aliquas tñ de istis circũlogmur aliqua que sunt in gñe:sicut ꝓ spiritualitatẽ ac sapiam & talia.per aliquas aũt nõ:sicut ꝓ ens nec ꝓ passiones eiꝰ. ¶ 2o notãdũ est ꝙ deitas & oẽs ꝓ se passiões eius cuiusmodi sũt ifinitas eternitas necessitas & talia nullo ꝑdictoꝝ modoꝝ q̃tuoz se hñt.nec in aliquo illoꝝ graduũ ponunt̃:qz in illis gradibus nõ ponunt̃ nisi pfectiones que cõiter cõueniũt deo & creature.ista aũt sunt ꝓprie soli deo. Uñ ex hoc cogimur ponere gnuz ordinẽ pfectionũ simplr:quc.s.se habent ad modũ speciei spãlissime:sicut eniz humanitas se hꝫ ad hoiem:sic deitas ad deũ:& sicut risibilitas:sic infinitas:eternitas: & talia.ille aũt gradus nõ inuenit̃ in creaturis:eo ꝙ nulla spẽs cuiuscũqz gñis est que pfectionez simplr dicat: lz aliquas spẽs circũlogmur ꝓ pfectiões simplr:tñ illa per que fit circũlocutio nõ sunt spẽs:sed trãscẽdẽtia:sic in scõ gradu supradicto. ¶ Si dicaꝫ ꝙ nulla beceitas diuina in nullo istoꝝ gnoz graduũ est. ¶ Dico ꝙ si sit pfectio simplr nõ est incõueniẽs sextũ gradũ dare q se habeat per modũ indiuidui:sicut gnus per modus spẽi:sed nec iste in creaturis reperit̃. ¶ 3o notandũ est ꝙ oẽ illud qõ icludit in aliqua pfectione simplr:est pfectio simplr:qz si aliqua non pfectio includeret:tunc totũ nõ esset pfectio simplr:saltẽ rõne illius ptis. ¶ 4o notandũ est ꝙ nõ oẽ illud in quo includitur perfectio simplr

A

5us articulus.

Stado pcõnũ simplr ſm ſu pert⁹ & ideꝝ positiue & negatiue nõtes

B

Obiicitur 4r.

Stãdo finalr nec entis nihil alio mel. Quãdo ipſa ens vt ſic ꝫ ꝑdicta ꝓpria tura. Hõ reſoluit ꝫ ens⁹ ambigũ tatis.

Suba & ſubs accipiunt̃ ꝑ

C

Sic quidditas ad qdditatem ſic beceitas ad beceitatẽ

Ponderꝝ ly some iuſtificãdo.vi6.f.ar.2 Hẽm pcõnẽ ſimplr q̃ eſt i gñe duas rõnes formales pdicat.

Notabile. Nõ pfectiones ſimplr trãſcendentes

Z.l.per ſe

Preter deitatem.5. gradus pfectionũ ſimplr nõnt.

Q

Scio aliquẽ. Nihil dari ſimplr ſimplr. Impugnatio

Quid dicitur ſimplr ſimplicius dari. Et ſimplr ſimpliciter quid? Lectio ſuppl'r

Et ſi nõ ſit ciuidẽs ſuz tñ ꝓpoſitionẽ ſimplr eſt pfectio ſimplr

tum tale:includit ipfectionẽ in ꝑmo modo vel saltez in scõ:q.s.importat opositionez:sed nulla perfectio simplr (vt superius ostensuz est) includit imperfectionẽ:nec in ꝑ nec in scõ modo per se.ergo &c. ¶ Confirmat:ga omne nõ simplr simplex/hꝫ partes essentiales in quas resolui põt. Tũc sic.nullũ hñs partes essentiales põt esse infinitũ:sed oĩs perfectio simplr (vt supra patuit) põt esse infinita.ergo nulla perfectio simplr includit partes essentiales. ¶ Sed cõtra ꝓclusionẽ istat 4r. Primo sic. Naz suba est pfectio simplr:& tñ rõ sua diffinitiua est resolubilis in ens & in per se.est enĩ suba ens per se.g̃ &c. ¶ Scõo sic,nã diffõ spũs est substãtia incorporea.hic antẽ ponunt̃ due rõnes.ergo spũs illas includebat. ¶ 3o sic. Quia ratio entis subc & spũs includunt̃ in diuina essentia:& per ꝙs resoluit̃ in ista:cũ tñ sit pfectio simplr. ¶ 4o Quia ratio sapie & scie in creaturis videt̃ resolui in gña & in spẽs:& si nõ in illa:saltez hec dñr de illis vere:q.s.sunt vtutes intellectuales.hic antẽ multe rõnes exprimunt̃.ergo. ¶ Ad pmũ dico ꝙ argm esset demonstratio:si ens includeret̃ qdditatiue:sic pars cẽntialis in rõne subc:ꝫ hoc ego nego. ¶ Dico g̃ ꝙ ens dr de suba:nõ sic genꝰ de spẽ ꝫ sic genꝰ de dria: vt.s.dictũ est. ¶ Ad 2m dico ꝙ diffõ spũs q̃ est ꝑ genꝰ & dria est spũs qui est in gñe:& nõ ipse trãscendẽtis qui est pfectio simplr:ꝫ tamẽ ad notificationẽ vni⁹ sequatur aliquo modo notificatio alterius. ¶ Ad 3m dico:sic sepe isto anno dictũ est:ꝙ illa nõ dñr de cẽntia diuina: sicut partes eius essentiales:vel genus de specie:ꝫ sic genus de dria:vel saltim dria subalternãs de subalternata. ¶ Ad 4m dico ꝙ sapia & scia vt sunt pfectiones simplr:ſm istã rõnẽ nõ sunt in gñe:& per ꝙs in genus & driaz nõ resoluunt̃:nec etiã virtus itellectualis dicit sicut genus de specie:sed sicut genus de dria. ¶ Sed ꝺcꝺ est/ꝙ oĩs perfectio simplr est ita simplex:ꝙ nulli alteri est cõponibilis:qa nulla pfectio simplr includit in scõ mõ aliquã impfectionẽ:qa vbicũqz eã ꝫsequeret: & sic in deo:sed cõponibilitas includit iperfectionez. Est aũt cõponibilitas passio cõponibilis.ergo nulla perfectio simplr est alteri cõponibilis vl alicui. ¶ Cõfirmatur.qa si aliqua pfectio simplr cõponibilis esset:cũ rõ cuiuslibz perfectionis simplr sit in deo:aliquid in deo esset cõponibile. ¶ Sed cõtra hãc cõclusionẽ instatur quadrupl'r. Primo sic.Si ideo pfectio simplr nõ esset cõponibilis:qa cõponibilitas dicit iperfectionẽ:eodez modo perfectio simplr nõ est creabilis:qa creabilitas eodẽ modo includit impfectionẽ. ¶ Scõo sic.Subm qõ est in potẽtia receptiua respectu alicuius forme:est cõponibile cũ ea:sed itell's possibilis est in potẽtia receptiua respectu actus itelligẽdi.ergo est cõponibilis cuz eo:& tñ vtrũqz est perfectio simplr. ¶ Tertio sic. Oĩs forma que apta nata est iherere:est cõponibilis cũ illo cui iherere põt:sed sapia & scia & talia huiꝰ sũt.ista enĩ inherere hñt in creaturis illis subiectis in quibus sunt. ergo &c. ¶ 4o sic. Omne qõ est in creaturis vel est cõpositũ vel cõponibile:cũ nihil sit simplr in creatura ꝙ sit ita simplex gn habeat alterũ istoꝝ duoz:sed multe pfectiones simplr sunt in creaturis.ergo &c. ¶ Ad pm dico ꝙ pfectio simplr ꝫ sua rõnẽ formalẽ nõ est creabilis plus q̃ cõponibilis:sed solũ sibi aduenit ex adiũcto. Exẽplũ.sapia enĩ inquãtũ sapia nõ est creabilis:qa tũc oĩs sapia esset creabilis:& per ꝙs diuina comperit tñ pfectioni simplr ꝙ sit creabilis:non in ꝑmo mõ nec in scõ:sed per accidẽs & ex cõiunctione sui ad aliꝰ vt pote:qa limitata:qõ sibi ꝓuenit per accidens. ¶ Ad 2m dico ꝙ opz ponere ſm ꝑdicta in itellu & actu intelligẽdi duas rõnes formales.vnã trãscendentẽ que est pfe-

E

Perfectio simplr oĩs est simpr simplex ꝙ negõnẽ cõpositionis. Vide Sco.1. q.3.lib. arti.1. pte.1.& alibi.

Objicitur 4r.

Z.l.crit cãbilis qa cãbilitas.

F

Dic alr o⁹ re nẽdo cũ seo.

Spũs dupl'r.

Dic alr scotista.

Ecce qõ ar is ꝫ istãtiã solue

G

Nullã pfcõnẽ simplr cẽ alicui cõponibilem.

Objicitur 4r.

H

Z.l.cãbilis.

Nullã pfcõnẽ simplr cãbilẽ per se esse.

D

9us articulus

Sextus

articulus est videre.vtrum oĩs perfectio simplr habeat cõceptũ simplr simplicem in se ex parte rei.nã de cõceptu in aĩa nullã facio difficultatẽ:sed de ipsa qdditate ꝓcepta vtrũ sit simplr simplex. ¶ Dicit vnus doc.ꝙ i vniuerso nõ est iuenire aliqõ simplr simplex in rerũ nã:qa oẽ qõ est põt resolui:& per ꝙs nihil oĩno simplex. ¶ Contra.in oĩ resolutione opz ꝓcedere in infinitũ:vel deuenire ad aliquid idiuisibile:sed in diffõne est resolutio per rõnes formales.g̃ in eis vel erit ꝓcessus in infinitũ:qõ est incõueniens in rationibus formalibus:& potissime qa ordo essentialis est iter eas.ergo erit deuenire ad aliquã vnã formalez nõ amplius resolubilẽ. Illaz aũt voco simplr simplicẽ: istã ergo tãq̃ euidentẽ supponẽdo:ꝙ.s.sit dare quiddi tates simplr simplices. Et pono duas ꝓclones. Prima est ista.ꝙ oĩs perfectio simplr est ita simplex ꝙ nullo modo cõponi ex aliquo in quibus posset resolui. Hãc ꝓbo sic.omne illud qõ est cõpositũ ex aliquibus iquã-

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Ad.1. recipere. Vtrellz ꝛ itelligere ꝛ ꝓsiderare dupl'r.

Vtrū oē creatū ē cōpositū vel cōpositile ꝛ est singule. Dubium. Nō oē in cōposito vel cōpositil ē tale

7us articulus Oct. aliorum.

K

Nō dari ꝑmo diuersum. Impugnatio nonnullis.

5us metaphy. Differēs qd?

6us diuisus qd? ꝛ ipsius dari i entibus.

L

Cōclusio affirmatiua in hoc articulo tenet

Obiicitur 4r.

M

Perfectionē simpl'r cē intentionē scōz ꝑ formali.

Intentiōes 2e supponūt itertū ꝑ primis.

Simplicitas est rō ꝑuatiua. Dic aliter secundo Sco.

cetio simpl'r: ꝛ ꝑm quā sibi nō cōtinēt recipi nec cōponi cū aliquo. Aliā aūt opz ponere rōnē formalē in itellū ꝑ quā ponit in gīe determinato: ꝛ ꝑm quā sibi ꝓuenit cōponibilitas ꝛ receptio ꝛ ista nō ē ꝓfectio simpl'r. ¶ Ad 3m dico eodē mō. nā sapia ꝑm illā rōnē formalē que est sapia vt est ꝓfectio simpl'r nō ꝓuenit iherere. Si aūt sibi ꝓueniat. hoc est ꝑ accīs ꝑ qualitatē qui accidētal'r est cōiuncta. ¶ Ad 4m dico q nō est aliqd in creatura qn sit cōpositū vel cōponibile: vel ex se vel adiuncto: ꝛ ergo ꝓfectio simplr sit cōponibilis: nō tñ ꝑ se: sed rōne illi⁹ cui adiungit ꝑ accīs. ¶ Sz quo posīt eē in creatura nisi cōponāt. ¶ Dico q rōnes formales manent ꝓcise oīno: sīc oia trāscēdentia de gb⁹ dictū est superi⁹ q manēt ꝑm rōnes suas ꝓcisas in quibus sunt.

Septimus articulus est videre vtrū ille ꝓfectiones simpl'r sint ꝑ diuerse. ¶ Dicunt aliqui q nihil est in rerū nā q sit ꝑ diuersum qn itellis semꝑ ꝓueniat eis cōe aliqd in quo ꝓueniāt. ¶ Sed ɔ̄ hoc arguo euidenter. Quicūqz est dare mediū cōpm ex extremis: illud est resolubile: ꝛ ꝑ ꝑ̄s in resolone vel opz ꝓcedere in ī finitū: vel est deuenire ad aliqd extremuz qō sit oīno purū. Exēplū. est dare motuz mouēs ꝛ sic in eodē sunt illa extrema: vel ḡ erit deuenire ad aliqd mouens īmobile ꝛ ad aliqd motū nō oīno mouēs: vel erit ꝓcedere in ī finitū: ꝛ differēs est cōpositū ex cōueniēte ꝛ diuerso. nā ꝺ̄ia cū ℔ q differūt sunt aliqd idez. ergo in resolone differētis vel erit ꝓcedē in ī finitū: qō est i cōueniēs: qa sic nihil esset diffinibile vel diffinitiue cognoscibile: vl erit deuenire ad aliqd: qō est ita diuersuz q nullo mō ꝓueniēs. hoc aūt voco ꝑ diuersuz. ¶ Cōfirmaī. qa est deuenire ad aliqd oīo idifferēs. ḡ ad. aliqd oīno diuersuz. ¶ Supposito ḡ tāq̄ euidēter ostēso ꝛ ꝑ se q̄si noto q sit dare aliqd ꝑ diuersum. ¶ Pono ꝓnē intentā. s. q. ꝓfectiones simpl'r sint ꝑmo diuerse: ꝛ hoc suppositis dictis supius: oīdit demōstratiue: qz qō est simpl'r simplex. est ꝑ diuersum: sed ꝓfectiones simpl'r sunt huiꝰ. vt ꝓz ex ꝓcedēti articulo. ḡ. Maioz. ꝓbaī: qa simpl'r simplex nō ℏz nisi vnicā rōnē formalē. si ḡ ꝑmo diuersum. hz ꝓpositū. si nō. ḡ ꝛ aliquo sui differt: ꝛ aliquo ꝓuenit. hoc enī est cōe oī non ꝑ diuerso: ꝛ per ꝑ̄s ℏz in se multas rōnes formales: ꝛ per ꝑ̄s nō est simpl'r simplex. ma. est vera. ꝛ mi. ḡ. ¶ Sz ɔ̄ istaī 4r. ꝓmo sic. Quecūqz ꝓueniūt in vno nōie ꝛ in vna rōne nō sunt ꝑ diuersa: sed ꝓfectiones simpl'r sunt hꝰ. nā oēs sunt ꝓfectiones simpl'r ꝛ cuilibet ꝓuenit q sit melius ipsum q̄ nō ipm. ergo. ¶ 2o sic. Illa que ꝓueniūt in vna rōne cōi nō sunt ꝑ diuerse: ꝛ ꝓfectiones simpl'r sunt hꝰ. nā cōueniunt in rōne simplicitatis. ¶ 3o. qa in hoc saltez cōueniunt q sunt ꝑ diuerse oēs. ḡ ꝛc. ¶ 4o sic. de qbuscūqz ꝑdicaī aliqd idē qdditaᵉ illa nō sūt ꝑ diuersa: ꝛ de ꝓfectionib⁹ simpl'r dī aliqd vnū ꝛ idez qdditatiue: qa oīs ꝓfectio simpl'r est absoluta. ḡ ꝛc. ¶ Ad ꝑm dico q talia oīa que attribuunt cuz idētitate noīs ꝛ diffōnis oibus cōissimis nec̄io talia sunt intentiones scē: ꝛ sic dico de ꝓfectiōe simpl'r: qa ꝓuenit enti ꝛ suis passionib⁹. ¶ Sz ɔ̄. dicim⁹ q entitas est ꝓfectio simpl'r: ꝛ sapia ꝛ iustitia sīl'r: qūo ḡ ꝑdicabīt de istis. ¶ Dico q ideo de istis ꝑdicaī: qa supponit ꝓ eis: sicut intentiones scē aliqñ supponūt ꝓ ꝑmis. nō est ḡ incōueniens q stante ℔ q aliq̄ sunt ꝑ diuersa: q de eis dicaī aliqō nomē scē intētionis: sicut de gīalissimis dī hoc q dico genus etiā ℏz eandē rōnē: qa est scōa itentio. ¶ Ad 2m dico q nō est ɔ̄tra rōnē ꝑmo diuersoz q aliq̄ rō ꝑuatiua sit eis cōis. Est aūt simplicitas rō ꝑuatiua: ꝛ ideo stāte hoc q sint ꝓfectiones simpl'r ꝑmo diuerse possunt esse simplices. ¶ Ad 3m dico q nō est ɔ̄ rōnē ꝑmo diuersoz q in aliq̄ ꝓueniāt nisi loquēdo de ꝓzib⁹ ita q habeāt aliqō ꝑdicatū qdditatiuū: ℥ in posteriozi bñ ꝓt cōuenire. idēti tas aūt ꝛ diuersitas sūt posteriozа eis. ḡ. ¶ Ad 4m dico q ꝺ̄ie vltie nō obstāte q sint ꝑ diuerse: bñ tñ recipiūt ꝑdicationē gīis denoiatiue: qa nō est ꝑpzie eis qddita tiuū: ℥ ad qddītaē reducaī. Eodē mō dico de absoluto: qa ɔ̄ ad modū gīis de ꝺ̄ia vel denoiatiue: nec repugnat ꝑ diuersis. ¶ Sed hic sunt alique diffi. Prima si oīs ꝓfectio simpl'r distinguit realr a nō ꝓfectione simpliciter. ¶ Dico q nō opz: sicut ꝑz per ꝑdicta de sapia ꝛ q̄tate illa cui cōungit in creaturis. ¶ Scōa diffi. si saltē formalr distinguit. ¶ Dico q nō: qa illa non ꝓt differre formalr: quoꝛ alterū nō est rō formalis: ℥ ita est de multis: vtpote de sapia ꝛ ei⁹ simplicitate vel ifinitate q sunt modi. ¶ 3a dif. si distinguit ex nā rei. ¶ Dico q sic: qa illa ex nā rei dīnt nec̄io que recipiūt ꝑdicationē ɔ̄dictozioꝛ. hec sunt huiꝰ: qa vnū est ꝓfectio simpl'r alind nō. ¶ 4a dif. est/qa vt ꝑz ex oīb⁹ ꝑdictis: ista ꝑ diuersa nō sūt ꝑ diuersa/nisi in ꝑ mō dicēdi per se: qa nullū ꝑdicatū qdditatiue hñt cōe: vt ꝑus ostensum est. Difficul. ḡ est in hoc. vtrū sit in rerū nā īuenire aliqua ꝑ diuersa in scō mō: ita q nō habeāt aliqō cōe in scō mō. ¶ Dico q nō: nā de ente ꝛ de eius passionibus dī simplicitas: ꝛ sic de alys. ¶ Sed tunc est dubiū de illa cōi regula q q̄ aliq̄ passio ꝓuenit plib⁹: opz q eis ꝓueniat vna diffinitio per quā de eis demōstr: ꝛ sic ex cōuenientia in scō mō ostendit ꝓuenīēia in ꝑmo. ¶ Dico q illa regula solū ℥ in his que sunt determinati gīis: sed in passionib⁹ trāscēdētib⁹ nō tenet: sīc ꝑz de his que ꝓueniūt enti ꝛ ei⁹ passionib⁹: q̄ nō hñt cōem diffōnem.

Octauus articulus est videre. vtrū oīa que sunt i deo dicūt ꝓfectionē simpl'r: nō aliqd dicēdo nūc de deitate: de qua nō est dubiū: nec de modis ei⁹ itrīsecis. s. ō ifinitate necessitate vl talib⁹: nec de attributis: nec de actionib⁹ īmanētib⁹ de qb⁹ cōiter nō dubitaī. Totū dubiū istius articuli staī in q̄tuoꝛ. ꝓmo de rel'onib⁹. Scōo de ꝑuatōib⁹. Tertio de ideis. Quarto ō ꝓfcōnib⁹ postremis: q̄ sequūt emanatiōes ꝑsonaꝝ.

Quantū ad ꝑm sunt duo modi dicēdi. qdā enim dicūt q rel'o dicit ꝓfectionē. Alij aūt dicunt q ℥ rel'o nō dicat ꝓfectionē simpl'r: dicit tñ ꝓfectionez aliqualr: sīc ꝑnitas dicit ꝓfectionē in ꝓle: filiatio in filio. ꝛc. ¶ Sed ɔ̄ ꝑm arguo dupl'r. ꝓmo sic. ꝓfectio simpl'r: ℏm ꝑdictā: elt melioz quocūqz sibi icōponibili: sed ꝑnitas nō est melioz filiatione que est sibi icōpossibil'. ḡ ꝑnitas nō est ꝓfectio simpl'r: nec ꝓ̄s aliq̄ rel'o alia. ¶ 2o sic. Jn oī ꝓfectissimo supposito est īuenire omnē ꝓfectionē simpl'r: qa si nō: tunc careret aliq̄ ꝓfectione: ꝛ ꝑ ꝓ̄s nō eēt ꝓfectissimū: sed quelibet ꝑsona diuina est suppositū ꝓfectissimū: ꝛ caret aliq̄ rel'one. ḡ. ¶ Contra scōm arguo dupl'r. ꝓmo sic. Qn aliqō cōe diuidit per aliq̄: ꝛ ℔ imediata: opz q qcqd cadit sub eo cadat sub altero diuidentiū: ℥ ꝓfectio diuidit ꝑ ꝓfectionē simpl'r ℏm quid. Cū ḡ ꝑnitas nō fit/ꝑ te, ꝓfectio simpl'r: ꝛ sit ꝓfectio erit nec̄io perfectio ℏm quid: sed nulla ꝓfectio ℏm quid est in deo. ergo paternitas non erit perfectio ℏm quid. Minoz declaraī: quia oīs perfectio ℏm quid est perfectio diminuta que nō est in deo. ¶ Scōo sic. Jn quocūqz sunt plures ꝓfectiones/ipsuz est ꝓfectius: sed pater et filius non sunt perfectiores spiritu sancto. ergo in eis nō sunt pl'es ꝓfectiones. Cōstaī aūt q ipsi⁹ ꝓ̄s ꝛ filij sunt plures rel'ones. ḡ ꝛc. ¶ Dico ergo ℏm mentē doc. q nulla rel'o dicit ꝓfectionē: nec ꝓfectionez simpl'r nec ꝓfectionē ℏm qd: qa vt deductū est nō posset vitari qn aliqō suppositū diuinū non esset ꝓfectissimum: vel in eo ꝓfectio diminuta esset. ¶ Sed ɔ̄ istaī. q̄druplr.

A

Bi.26. M.I. ꝓcessuq; non diuidimur.

B

Dicut nec ℔ mus ꝑtis nec excessus q tionalis est in rel'onibus. Persona quo ad alia distinctionē ℥ nullā ꝓfectionem dicit. ꝓdcta.

Modo eminēē ne assignā ꝛ.

M.I. romanē ecclie alique diffi. D. q̄ duplex.

C

Dici finitū ꝛ infinitū ꝓ̄supponit q̄tū: hic ꝓfectū ꝛ ꝓfectū ꝛ ꝓfectū ꝛc nec ꝓfectū nec iperfecta ℥ dici rel'o di mus.

Vtrū rel'o ē eo ētia sicōa ꝛ bona: ℥ ꝓfide ra infantiam.

M.I.6 rel'one

Ad extremis ꝛālias respectum.

Scōus ꝛ. D

Replica.

Scōa pars.

Ad.1. aliorum. Pnitatem esse in diuio. Impugnatio

quadruplr. Primo sic. Quecūqz sunt formalr in deo: sunt meliora qbuscūqz entibus in creatura: ℥ aliq̄ ꝓfectio simpl'r est in creatura: vt sapia: ꝛ gīio est formalr in deo. ḡ gīiatio erit ꝓfectioz ꝓfectione simpl'r. ¶ 2o sic. Perfectio vniuscuiuscūqz est suia formalis rō ꝋstitutiua: vt ꝓfectio boīs est ala: sed ꝓsone diuine sunt ꝓsone ꝋstitute: ꝋstituunt aūt rel'onibus: sīc patuit supra. ḡ rel'ones dicunt ꝓfectiones. ¶ 3o sic. Qn aliqō diuidit ꝑ oppositā: semꝑ alterū dicit ꝓfectionē: sīc illō qō ponit ad dextrā: ℥ ens diuidit per idē ꝛ diuersuz. ḡ alterꝫ dicit ꝓfectionē. vtrūqz aūt est formalr rel'o. ḡ ꝛc. ¶ 4o sic. Dēs essentie creaturaꝝ sunt ordinate ℏm ordinē eminētie ꝑ dīas oppositas: quarū altera respectu alteri⁹ cōparaī: vt ꝑuatio respectu bitus: sed ordo eminētie ītер respectus nō pōt esse in ſpēb⁹ rel'onis nisi dicāt ꝓfectionem. ḡ ꝛc. ¶ Ad ꝑm dico q oīs gradus cuiuscunqz excessus fit per aliquā quātitatē: ꝛ ideo excessus in ꝓfectione est ℥ quātitatē vtutis: rel'o aūt ℏm se formalr accepta nullā hz q̄titatē: ꝛ iō nihil excedit in ꝓfectione. ¶ Ad 2m dico q q̄cūqz est aliqō ꝋstitutū qō ꝓpriā ꝓfectionem habeat: tūc vī hīe a ꝋstitutiuo ꝓprio. ꝓsona aūt diuina ℏm illud in quo ꝓuenit ab ali⁹: nihil ꝓfectionis dic: ꝛ ideo nec ei⁹ ꝋstitutiuū. ¶ Ad 3m dico q idētitas vt est vnū de diuidentib⁹ est ꝓfectio simpl'r: ℥ tūc nō est rel'o formalis: ℥ solū fundamētalis. Uel ꝑt dici q illa regula nō tenet gīialr in oīb⁹ diuidētibus ens. ¶ Ad 4m dico q aliqn ordo eminētie attrēdit ℥ maiozē ꝓfectionē. Aliqn ℏm maiozē vel minozē ꝑncipalitatē. qcqd autez sit in alys: in rel'onib⁹ nō est ℏm ꝓfectionē: sed ℏm ꝑncipalitatē. ¶ Sed adhuc occurrunt diffi. ꝓma. qūo rel'o pōt esse non ꝓfecta gn sit ꝑfecta: cū ꝓfectū ꝛ ꝑfectū sint imediata diuidēta ens. ¶ Dico q ens imediate diuidit in quātū ꝛ nō quātū. Ens aūt quātū in finitū ꝛ in ifinitū. Eodē mō ens quātū diuidit in ꝓfectuz ꝛ in ꝓfectū: ꝛ ideo q nō cadit sub ente q̄to: nec sub ꝓfecto aut sub ꝓfecto: sīc nō cadēs sub diuiso non cadit sub aliquo diuidentiū. cū ḡ rel'o nō sit quāta: nec erit finita nec ifinita: perfecta nec ꝑfecta. ¶ 2o diffi. si rel'o diuina nō ꝛcludat aliquā ꝓfectionē simpl'r vt ꝑscindit ab eētia: quo hoc est: cū: vt sic sit vera ꝛ bona sīc ens. ꝛ si hoc ꝓcedat: tūc vna ꝓsona diuina habebit aliquā ꝓfectionē quā nō habebit alia. ¶ Pōt dici q si rel'o sit vā ꝛ bona nō est nisi sīc est ens: ꝛ qa eadē entitate est ens qua essentia: hinc est q vt ꝓscindit ab essentia non hz illā. ¶ 3o diff. quo pōt poni q oīs respect⁹ careat omni q̄titate ꝑfectionis: cū in creaturis videam⁹ q recipiat magis ꝛ minus: vt ꝓz ex rel'one identitatis ꝛ distinctionis. ¶ Dico q tota icōplitas respectuū sumit ab extremis. Si aūt ꝛueniāt gradus in rel'onib⁹ ifra ꝓpriā nām. ℔ erit solū ꝑ q̄dus idiuiduales ꝛ nō specificos. ¶ 4o dif. qlibet rel'o est ens: ꝛ qōlibet ens est ꝓfectio simpl'r: ꝛ sic videt q quelibet rel'o est ꝓfectio simpl'r. ¶ Dico q minoz est falsa: ℥ enī quelibz sapia sit ꝓfectio simpl'r ℏm se: nō tñ ℏm se qōlibet sapiens. ¶ Sed contra hoc arguit sic. hec entitas sub rōne entitatis est ꝓfectio simpliciter. hec rel'o est entitas. ergo hec rel'o est perfectio simpl'r. ¶ Dico q minoz nō est vera nisi idētice ꝓpter illimitationē entis: non erit tñ formalr vera: ꝛ iō eodē modo dicendum est de relatione: qa relatio est perfectio simpl'r: identice loquendo: nō tamē formalr.

Quantum ad 2m videndū est de ꝑuationib⁹. vtz in deo dicāt ꝓfectionē simpl'r. ¶ Dicunt tñ aliqui q ꝑuationes nō sunt in deo. ¶ Jstud nihil est/qa de quolibet affirmatio vel negatio vera: sed corruptio est q̄dam mutatio vera. ergo de quolibet corruptio vel eius negatio: sed nō oī de deo corruptio: nec in eo est. ergo opz q in eo sit suū oppositū. s. incorruptibilitas. ¶ Hoc ergo supposito videndū est vtrū dicāt in deo ꝓfectionē simpl'r. ¶ Ad qō dico q sic nō formaliter: sed fundamentalr. ¶ Sed ɔ̄. rel'ones dīne eodē modo potuerūt dici ꝓfectiones simpl'r cū eque perfecte fundentur sicut ille ꝑuationes: ꝛ tñ nos dicimus q ista aliquid ꝓfectionis in deo importēt ꝛ nō rel'ones. ꝓbaī. qa esse icorruptibile in quolibet est melius ipm q̄ nō ipsuz: icorruptio est melioz q̄ corruptio. Sed tamē videt mirabile q pure ꝑuationes vel negationes que de se nihil positiuū ponūt: dicant ꝓfectionē simpliciter. ¶ Dico ergo q tales ꝑuationes que sunt in deo resolunt in aliquas rōnes positas eis imediatas: sed nobis nō apparet de oībus ꝑuationibus: que sunt ꝑme ꝛ imediate: ꝛ vt sic dicūt ꝓfectionē simpl'r: tū loquēdo de eis vt oīno ꝓscindunt ab affirmationibus nullā perfectionem dicunt: circūloquimur tamē tales affirmationes imediatas per ꝑuationes buius.

Quantum ad tertiū de ideis dico q si sint exēplaria absoluta in mente diuina: sīc dicit Anſ. tūc sūt ꝓfectiones simpl'r. Si aūt dicāt aliqd extra deū: vel dicūt respectū: tūc dico q nō: de ℔ alis.

Quantū ad 4m de perfectionibus postremis: que attribuunt deo cōpleta tota emanatiōe ad ītra: sicut scia/iustitia/mīa/ꝛ talia buiꝰ: que quodaz mō respiciūt creaturā. Jntelligendū ℏm doc. q in diuinis opz ponere duo ifātia nāe: in vno est emanatio ꝑsonaꝝ in quo tota cōpleī. In scōo aūt cōparant ea que sunt in deo ad creaturā: sīc scia dī ille habit⁹ quo itelligit nō simpl'r: sed creaturā: ꝛ sic de iustitia vel mīa. patet ḡ q ꝑ in ꝑmo signo nāe in quo fit emanatio nō itelligit creaturā: sed in scōo signo nāe in quo comparaī ad creaturas. ¶ Dubiū ḡ est vtrū talia dicāt ꝓfectionem simpl'r. Et videt sequēdo dicta doc. in ꝑ. q nō. Et ratio est ista. nā de ꝑ ꝑī/mō solū ꝓ ꝑmo signo nāe: verū etiaz oziginis hz oēm ꝓfectionē simpl'r: sed ꝓ ꝓximo signo nāe nō itelligit hīe sciaz: qa cā ponit hīe ꝑcise ꝓ scōo signo nāe. ergo. ¶ In hoc videt doc. modernus. s. magister Thomas anglicus ꝛcordare. Dicit enī q scia vi sionis nō est ꝓfectio simpl'r: qz vt sic terminaī ad extra. ¶ Dico ḡ sequēdo doctrinā istoꝛ q ille ꝓfectiones postreme ꝑnt accipi dupl'r: vel ℏm illud absolutū qō ꝛcludūt: ꝛ sic dicūt ꝓfectionē simpl'r. sunt eniz tales in ꝑmo signo in ꝑe: vel ꝑnt ꝛsiderari ꝛquātū postreme: ꝛ vt sic includunt terminari ad creaturā: ꝛ ℏm hoc nō ꝛsunt patri in ꝑmo signo: ℥ in scōo: ꝛ sic dico q nō sunt vt sic ꝓfectiones simpl'r. ¶ Sed ɔ̄. nā scia ꝛ iustitia videnī dicere absolutū. ergo ꝓfectionē simpl'r. ¶ Dico q aliqd absolutū dicūt. s. actū volūtatis vel intellectus diuini: ꝛ vt sic sunt ꝓfectiones. Sed vt terminant ad creaturaz dicūt respectū. ¶ Sed nunqd scia simplicis notitie dicit ꝓfectionē: ¶ Dico vniformiter sicut de notitia visionis: q. s. quantū ad absolutū dicit ꝓfectionē simpl'r: ꝛquātū aūt respicit creaturas ꝛ ad eas terminaī: nō dīc.

Honus articulus est videre. vtruz oīa que sunt in creaturis sint ꝓfectiones ℥ quid. ¶ Dicunt aūt sunt q̄tuoꝛ difficilia. ꝓmū est de perfectionibus simpl'r que sunt in creaturis. 2m est de perfectionibus determinati gīis: sicut est humanitas ꝛ talia. 3m est de materia prima. 4m est de relationibus.

Quātū ad ꝑmū de perfectionibus simpl'r. s. de sapientia reperta in creatura: ꝛ sic de alys. ¶ Dico q nō dicūt perfectionez ℏm quid: quia exquo ratio formalis sapīe dicit perfectionē simpl'r: ꝛ in sapia creature saluaī illa ratio: videt q sapia in creatura dicat ꝓfectionē simpl'r. ¶ Sed ɔ̄tra, sapia in creatura est

E

Oplo ꝓpria. Priuationes in dīnis cē ꝓfectiones simpl'r fundamētalr nīsi ℥ alr ifra declarat. Ad.1. ꝓpter quia.

Resolutio hꝰ dubij.

Ad.1. per se.

F

Tertis pars. Problema de ideis. Vide ifra dis. 47.

Quarta pars.

Jn. ꝛ dis. 1. q. 1. ꝛ alibi ꝑ.

G

Quere in repositis: ꝛ in quolibeto ꝛ alibi ad h.

Scīalis ad extra quo ad respectū q̄ ponit: nō esse ꝓfectiones simpl'r: sec⁹ ꝺ absolutis ipozatis vl ꝑm vel cōnotanter. Ad.1. ꝛ itelligit tur terminari. Obo.

Scia ꝛ notitia duplex.

H

9us articulus.

Prima pars Perfectiōes simpl'r creaturaz nō cē ꝓfectiōes ℥ qd. Obo.

finita:sed omne finitum dicit perfectionem diminutā.
¶ Dico q̄ ꝛ sapientia vt finita dicat perfectionē ſm quid:tamen ſm eius rationē formalē vt abstrahit a finito ꝛ infinito dicit perfectionem simpl'r.

Scōa pars.

Quantum ad scōm vtrūz humanitas albedo ꝛ talia sint pfectiones ſm quid. ¶ Dico q̄ talia dicunt perfectionē in determinato gñe ſm quid:sed non perfectiones simpl'r:quia tūc in quolibet genere essent perfectiones simpliciter.

Tertia pars.

Quantū ad tertiū de materia. ¶ Dico q̄ aliquaz perfectionem dicit.

Quārta pars.

Quātū ad 4ᵐ de relonibus. Dicūt alig q̄ ꝛ relones diuine nō dicūt pfectionē aliquam:tm̄ create dicūt perfectionē aliquā. Sed istud nihil est. vñ enī hoc p̄uilegiuz in creatis super ª icreatis: ¶ Dico ergo sicut cōe est oī relonī q̄ nō sit quātā:ita cōe est oī q̄ nullaz ᵇ perfectionem qualemcūq̄ dicant. ¶ Sed ꝺ istud arguit 4ᵗ. ꝓio sic. Quia mor'celi ad alios cōparatis dī pfectissimus:nō tm̄ dicit aligd absolutū:ga cū suus terminus sit respectus. ſ. vbi:tūc motus eēt nobilior suo termino. ¶ 2° sic. Nā oīs nā est inclinata ad suā pfectionē nālē:sed grauia ꝛ leuia nāliter inclinant ad esse deorsum ꝛ ad esse sursum:g̃ talia dicūt pfectionē:ꝛ tm̄ sunt respectus. ¶ 3° sic. Nā Aug. sup Gen. dicit q̄ ordo est decor vniuersi ꝛ bonuz ordo est relo. ergo. ¶ 4° sic. Aug. in reb' p tēpus ortis. ſuma gra/est vnio verbi:ꝛ tm̄ est respectus. ¶ Ad pm̄ dico q̄ mor' celi nō dī pfectius rōne sui:sed rōne ei' q̄ sequit' pp gnōnē ꝛ pductionē rerū:q̄ nō fit a motu:ga talia generant̄:motus nō:sed solū per motū fit approximatio actuoꝝ ad passua:ſic sequit' inediate actio. ¶ Ad scōs dico q̄ grauia ꝛ leuia inclinant̄ sursum ꝛ deorsuz:nō pp respectus istos ꝺportatos p sursuz ꝛ deorsuz:ſz ꝓpter ꝓseruationē ꝛ ifluxū a q̄litatib' absolutis que in sursuz ꝛ deorsum sunt. Unde ſi q̄litates ꝓuenientes ꝓseruationi terre essent sursuz sicut sunt deorsum:ita iclinaret graue sursum:sicut nunc iclinat deorsuz. vnde ꝓpter istos respectus non est inclinatio nālis:sed ꝓpter multa absoluta ad que iclinat. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ deor vniuersi nō stat in vniuerso in illo respectu q̄ vocat' ordo:sed stat in fūdamētali ordine:scz in ipsis naturis specificis:ex quibus cōstat vniuersum. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ vna relo vel vn' respect' ꝑōt alia excedere in dignitate ſz nō in pfectione. ſz ergo hec vnio dignior sit alys per tēpus ortis: nō tm̄ est pfectior:ga nō est pfectio. ¶ Sed remanet diff. nā omne ens videt habere rōnez boni. relatio est ens. ergo. ¶ Dico q̄ ſz relo sit semp̄ diuicta entitati: ꝛ ideo isto modo possit dici perfectio:nō tamē formal'r.

Mal'r deor vniuersi in ordine cōsistit. Ordo dupl'r. Respect' dic̄ dignitatē ꝛ si nō pfectionē.

Nūo relo hz rōnē boni.

Decimus articulus est videre si oēs pfectiones simpl'r sint formal'r in deo. Dicūt aliqui q̄ sunt in deo tm̄ eminēter:nō aūt formal'r. ¶ Cōtra. esse formale cuiuscūq̄ rei est nobilissimuz esse illi' rei. hoc etiā ꝑz:ga essentia diuina est ibi formal'r. q̄ cuz pfectiones sint ibi nō nobilissimo:erunt ibi formal'r. ¶ Scōo sic. Ens nobilissimū ꝛ pfectissimū fōzal'r cōtinet oēm pfectionē simpl'r formal'r:sed suppositū diuinū est hz. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. Quicqd est cōpose deitati est in ea:ſz oīs pfectio simpl'r est cōpol'is deitati:ga vt dicebat superi' oīs pfectio est cōpol'is cuicūq̄ alteri perfectioni simpl'r. g̃. ¶ 4° sic. Perfectio simpl'r est melior q̄cūq̄ sibi icōpol'i. si ergo deitas est alicui pfectiōi icōpol'is:illa erit melior deitate. ¶ Sed ꝓtra. Omne eminenter tale est pfectius omni formal'r tali:sicut bō eminenter tale in deo est pfectius q̄ in seipso formal'r. Cū ergo in deo pfectiones simpl'r sint nobilissimo mō illi erūt eminēter. ¶ 2° sic. Melius est vnal'r tale q̄ formal'r. ¶ Ad ista. ad pmuz dico q̄ aliud est loqui de pfectionibus simpl'r aliud de pfectionibus diminutis. Esse enim formale pfectionis simpl'r:est pfectius esse ꝛ nobilius q̄ cūq̄ aliud:sed tm̄ nō sic de boie. hō enim in deo hz nobilius eē q̄ in se. Eodē modo dico ad 2ᵐ. ¶ Sed tm̄ ad declarationez istius. ſ. q̄ esse formale sit simpl'r melius in aliquo q̄ cūq̄ aliud esse. Est sciendū q̄ aliqua sunt que hūt esse virtual'r tm̄:sicut mala q̄ aliquo modo dicunt̄ ꝑducī:q̄uis nō formal'r vel possent dici:sicut antichr̄s qui nō est formal'r:ſz vtualiter: ga pōt ꝑduci a deo. Aliqua virtual'r ꝛ formal'r:sic creature que sunt in deo virtual'r. ꝛ in se formal'r. Aliq̄ formal'r tm̄ ꝛ nō virtual'r:sicut deitas. Deitas enim nō est in aliquo eminēter:ga tūc nō esset perfectissimuz ens. nec est in aliquo virtual'r:ga tūc posset ꝑduci in esse alio. retinet g̃ sibi modū essendi formalē. ¶ Ex hoc cō firmat̄ ꝓpositū nostruz ꝛcludendo dupl'r. ꝓimo sic. Illud esse est nobilissimū q̄ debet rōni formali nobilissime:sed eē formale est huiꝰ. ¶ 2° sic. Nā pfectionē simpl'r ſm esse formale nō sequit aliq̄ iperfectio. g̃ ꝛc.

Undecimus articulus est videre vtrū pfectiones simpl'r formal'r sint i creaturis. ¶ Dicūt alig q̄ nō:ga nihil est in creatura simpl'r pfectū:sed cū imꝑfectione:cuius tm̄ oppositū eēt si ecus esset. ¶ Sed cōtra arguo 4ᵗ. ꝓimo sic. Oē illud q̄ est formal'r melius ipsum q̄ nō ipsum est perfectio simpl'r:sed in creatura sunt multa huiꝰ. ergo. ¶ Cōfirmat̄ ſm Anſ. Omne q̄ in creaturis est melius ipm q̄ nō ipm:illud est in deo ponēdū. ſi aūt in creaturis nulla esset pfectio simpl'r:boc nihil eēt dictu. ¶ Scōo sic. Oīs pfectio que de se nō hz imperfectionē annexā est pfectio simpl'r. ¶ Cōfirmat̄ per Aug. qui ex eo q̄ vidit viuentia nō viuētibus ꝓferri. Ex hoc cōcludit deū esse viuentē. hoc aūt non valeret ſi vita in creaturis ex eo q̄ vita nēcio includeret imꝑfectionē. ergo mlta sunt in creaturis que imꝑfectionē nō dicūt. ¶ 3° sic. Nam Diony. dicit q̄ creature sūt quedā ꝑticipationes perfectionis diuine. hoc aūt non essent nisi aliquid q̄ est in deo esset formal'r in creatura. ¶ 4° sic. Quia eadez rō formalis sapiētie iuenit̄ in creatura que in deo. ¶ Dico ergo q̄ multe perfectiones simpl'r iueniunt̄ in creatura formal'r. ꝛ ſz multe iperfectiones sint eis annexe: tamē hoc nō est per se:sed per accidens ꝛ ex alio.

Duodecimus articulus est videre vtrū perfectiones simpl'r dicant̄ vnioce ꝛ ſm eandē rōnez formalē de deo ꝛ creatura. ¶ Et quantū ad hoc dico q̄ sic:q̄ ꝓbo 4ᵗ. ꝓimo sic. Illa ratio ſm quā fit iter aliq̄ compatio est eiusdē rōnis in eis:sed deꝰ cōparat̄ ad creaturas ſm mlt̄as pfectiones simpl'r. nam est melior creatura. ꝛ sapiētior creatura. ꝛ sic de alys. g̃ nēcio talia hūt eādē rōnē formalē. ¶ 2° sic. Nulla pluralitas pōt fundari nisi in radice termini eiusdē rōnis:sicut docet Aug. de tri. dicens/q̄ bō ꝛ bos nō sunt duo boies:nec duo boues:sed duo aialia. Cum ergo deus ꝛ creatura sint duo entia. ergo rō entis est in eis vna ſm rōnē formalē. ipsa aūt est pfectio simpl'r. ergo. ¶ Cōfirmat̄. ga illa sunt eiusdē rōnis que omni alio circūscripto q̄ nō est de eoꝝ formali rōne sūt penitus idē:sed deus ꝛ creatura sunt duo bona. g̃ cū exclusa dualitate que nō est de quidditatiua rōne eoꝝ: non remanet nisi ratio boni penitus indistincta. ergo ratio boni in eis erit eiusdē rōnis. ¶ 3° sic. Qñcūq̄ aliq̄ duo ita se hūt q̄ gcgd ꝙuenit vni ex rōne sua formali conperit alteri:illa sunt eiusdē rōnis formalis. nā diuersis qdditatibus diuersa insunt:sed gcgd cōuenit itellectui

creato

creato iquātū itell's:cōuenit itellectui diuino iquantuz itell's:ꝛ gcgd etiaz repugnat vni vt sic/repugnat alteri. g̃ sunt eiusdē rōnis formalis. ¶ 4° sic. Qñcūq̄ aligd ex sua rōne formali est pfectio simpl'r:illud ſm illā rationē est in ente pfectissimo. Sed sapia in creaturis ſz suā rōnē formalē est pfectio simpl'r. g̃ in deo:g est pfectissimꝰ:inuenit ſm eandē rōnē formalē. ¶ Sed ꝺtra boc istat 4ᵗ. ꝓio sic. Nā si eadē rō formalis pfectionis simpl'r esset in deo ꝛ in creatura:tūc aligd in creatura esset neēe esse:cū illa rō formalis in deo sit neēe esse. ¶ 2° sic. Quia eodē modo sequit̄ q̄ aliqua ratio fōzal' in deo esset limitata: cum illa in creatura sit limitata. ¶ 3° sic. Quia quecūq̄ sunt eiusdē rōnis hūt eandem vim ꝑductiuā. si ergo itell's sit eiusdē rōnis in deo ꝛ in creatura:cū in deo sit ꝑductiuus vbi subsistēris:in creatura eodē modo erit. Maior ꝑz:ga ꝑductiuitas est passio. Quecūq̄ hūt eādē rōnē formalē hūt per se eandez passionē. ¶ 4° sic. Quia iberētia aptitudinalis est passio sapiē create. g̃ ꝛ icreate:qđ est falsum:ga iperfectionē dicit. ¶ Ad pmū dico q̄ sicut cozoziitas in celo est icozruptibilis:in cīntis aūt cozruptibilis:ꝛ tm̄ sunt eiusdē rōnis:sic sapia in deo est nēcia ꝛ in boie cōtingens:ſz sint eiusdē rōnis. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ sicut lux eiusdem rōnis est in sole maxima:ꝛ in cādela minima:ita sapia eiusdē rōnis est i deo ifinita:i creatura finita. hec ª aūt accidunt:ga talia nō sunt de intrinseca ratione sapie vt sapia est. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ nō cōuenit diuino itellectui esse ꝑductiuū verbi subsistentis iquātū itell's est:sed iquātū ifinitus:ꝛ ideo itellectui creato nō ꝙuenit. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ aptitudinalis inberētia nō est per se passio nature sapie iquātū sapia est:sed vt limitata est. ¶ Dico ergo q̄ pfectiones simpl'r ſm eandē rōnē formalē sunt in deo ꝛ creatura. Et hoc ꝓfirmat̄ p Aug. 15. de tri. qui dicit q̄ deus est viuēs:ga viuētia nō viuentibus:in creaturis meliora sunt. Ista ꝓtia pōt reduci ad ſyll'm talē. Omne illud q̄ in creaturis est melius suo icōpoli est in deo:sed vita in creaturis est huiꝰ. ergo vita est in deo. Quero vtrū vita in subiecto minozis ꝓpōnis ꝛ in subiecto ꝛcl'onis sint eiusdē rōnis vel nō. si sic:habetur ꝓpositū. si nō:ergo erunt q̄tuoz termini:nec subm ꝓnis capiē in aliqua ꝓmissarū. ¶ Sed tm̄ hic sunt duo satis magna dubia. ꝓimū est:ga quecūq̄ sūt eiusdē rōnis formalis:gcgd dicit̄ in qd de vno ꝛ de alio: sed q̄litas dicit̄ in quid de sapia creata. ergo dicetur de increata. ¶ Scōm dubiū est. Qñcūq̄ aliqua sunt eiusdē rationis. gcgd est demōstrabile de vno ꝛ de alio:ga diffinitio que est mediū est eadez:sed posse inherere demonstrabile est de sapia creata. ergo ꝛ de increata. Iste rōnes sic demonstrantes cōpellunt me dicere q̄ in omni pfectione simpl'r:que est in gñe sunt due rōnes formales. Una trāscēdēs ꝛ illa est cōis deo ꝛ creature:ꝛ talis ponit̄ in deo:ꝛ pcise accepta est pfectio simpl'r. Alia est ratio que ꝓprie ꝛ directe est in gñe:ꝛ talis recipit p̄dicatione gīlis quidditatiue. Qꝛ aūt rōnes p̄dicte hoc cōicant patet ſi declarent̄. ꝓio sic. Quecūq̄ sunt eiusdez rōnis hūt eādē diffōnē:ꝛ per ꝙns eadē diffinientia:sed sola diffinientia dīr in quid. Ex hoc sequit̄ q̄ gcgd dī in quid de vno ꝛ de alio. Eodē modo ꝺclarat̄ alia:ga vbi idem mediū:eadē ꝛcl'io sequit̄:sed eadē diffinitio est idē mediū. ergo vbi eadē diffinitio/eadē passio demonstrabilē. Posita aūt illa distinctione istarū duarū rōnū formaliū statiz patet de illa argumēta. ¶ Ad p̄m cōcedo maiorē. ¶ Ad minorē dico q̄ qualitas qdditatiue nō p̄dicat̄ de illa rōne formali transcendente que ponit̄ eiusdē rōnis in deo ꝛ in creatura:sed de alia precise que est dīr ecte in genere cui illa alia coniungitur.

¶ Ad 2ᵐ eodē modo ga eadē diffinitio est accipiendo rationē transcendentē:nō tamē aliaz. ¶ Sed sunt hic difficultates. Prima est. si sit dare duas subas:duas sapientias:ꝛ sic de alys. ¶ Dico q̄ nō:sed per rōnē transcendentē que quidditatiue est suba vel sapia circūlogmur alia que est in gñe. ¶ Scōa difficultas. vtrū talia real'r distinguant̄. ¶ Dico q̄ nō:sed tm̄ formal'r. Impossibile est enī q̄ deus sapiaz faciat in creaturis:q̄ nō sit in gñe ex cōiunctione sui ad aliō. ¶ Tertia difficl'. quis ordo est inter istas duas rōnes formales. ¶ Dico q̄ ratio trāscendētis est ꝑor:ga omne qō dī in quid de alio est ꝑius eo. ista aūt est in gd:bec qualitas est sapia. ¶ Quarta difficultas. qūo ꝑdicant̄ de seinuicē. ¶ Dico q̄ ista est per se. bec qualitas est sapia. bec aūt p accidens. sapia est qualitas:sicut se hz superius ad inferius in quibus nō circulat̄. ¶ Ex isto infero demōstratiue ꝛ euidēter q̄ pfectiones simpl'r in deo ex nā rei ꝛ ꝺdditatiue distinguunt̄ suppositā vniuocatione eaꝝ:ꝛ hz sic. Qñcūq̄ aliqua sunt eiusdē rōnis. gcgd ꝙuenit vni per se ꝛ reliquo. Et gcgd est demōstrabile de vno ꝛ de reliquo:sed itell's ꝛ voluntas sunt eiusdē rōnis in deo ꝛ in creatura:quicūq̄ aūt cognoscēs quidditatē itell's ꝛ voluntatis pōt demōstrare q̄ distinguunt̄ quidditatiue in creaturis. ergo eodē modo poterit de eis demōstrari p easdē rōnes formales ꝛ quidditatiuas q̄ in deo nēcio distinguunt̄ quidditative. ¶ Ad qōnē ꝑz quid sit dōz. nā quicqd est in quolibet melius ipsuz q̄ nō ipsum est pfectio simpl'r. hō sūt itell's ꝛ volūtas. De potētia ꝛ scia quia respiciunt extrinseca:patet quid sit dicendum.

¶ Distinctio. XXXVI. ¶ Questio. I.

¶ Solet hic queri cum omnia dicantur esse in dei scientia tē.

Arca distinctionē trigesimāsextaz. Quero ꝓmo de itellectu. Utz in deo sit itell's formal'r. Oz non. ga nec itellectus agens nec itell's potis sunt in deo ga nec agere nec pati. g̃ in deo non erit itell's. ꝙa est manifesta. ¶ Contra. ga intell's est pfectio simpl'r. g̃ est in deo formal'r. ¶ Hic sunt tria ingrenda. ꝓimum si in deo est intellectus. ¶ Scōm si in deo est intellectus agens. ¶ Tertium si intellectus possibilis est in deo.

Quantum ad ꝓmū dicūt alig q̄ in diuinis non est ꝓprie poª itellectiua aut aliquid se hūs per modū habitus:sed tm̄ per modū actus itelligendi:vt. ſ. deꝰ intelligat̄ vt itelligere est quoddā subsistens. Et ratio huiꝰ est:ga oīs poª cū sit p actū pfectibilis:semp̄ dicit iperfectionē:sicut mā. ¶ Et hz ꝓfirmat̄: ga nulla creatura vi eē itimius ipm itelligere q̄ eēntia diuina:sed q̄dā q̄litas in itell'u nro dicit purā itellectionē. ergo ꝛc. ¶ Cōtra istam pōnē arguo 4ᵗ. ꝓimo sic. Quia sic in creaturis poª dicit impfectionez:ga se hz p modū pfectibilis ꝛ recipiētis:ita actus se hz per modū forme recepte:sed boc dicit impfectionē. g̃ actus repugnat deo:cū sibi repugnet quātūcūq̄ modica imperfectio. ¶ 2° sic. Nā deꝰ est formal'r intelligens ꝛ sapiens. itellectio aūt nō est itelligens:nec sapia sapiens:vt ꝑz. si separent̄ ab eo in quo sunt formal'r. g̃ est sapiens illud in quo hec sunt:sed illud est itell's. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. nam in eēntial'r ordinatis ex suis rōnibus formalibus. si ꝓius includat iperfectionē:posterius nō pōt esse pfectio simpl'r:cū posteriꝰ a ꝓri separi nō possit:ꝛ per ꝙns nec ab impfectione:sed in creatis ordine eēntiali est posterior actus itelligēdi ipsa poª itellectiua. g̃ cū actus itelligēdi sit pfectio simpl'r:poª itellectiua quā essential'r ꝓcsup-

Perfectionibus simplicit eiusdē rōnis i deo ꝛ creatura variis adiungi q̄ rōnibus fōzalib' earū accidunt.

ª A.l.b aucē accidit.

Reſolo huiꝰ articuli. Cap. 4. pl. 5.

D.duplex.

Bōm pfectionē simpl'r que est in gñe duas rōnes fōzales impoꝛtare:qō sapia sepe dicit.

A.l. prima.

Bidlis fuga ꝛre sco. 8. di. p.q.2. ad finē

Ad. q. pncipalē ꝑz ꝙlone duplici ſm dup. ices pfectiones qd dicendū sit.

D. q̄druplex

Ecce qō q̄ris de pfectionibus creaturarū ꝛ dei notanter.

A.l. transcendens.

Tāge instātia ex sco. vbi. ū.

A.l. ex isto. Cozclariunt nōbile ō diffōne pfectionū in dinis ex nā rei

Ponunt. 35. ꝛ. 36. dis. hic aligbus ongi nalibus.

Ꝓmꝰ arti. Op. aliozum. Quef Aurco lū ꝛ alios hic

Impugnª 4ᵗ Bedū poª: ſz etiā actꝰ dicit iperfectionez in creaturis vis sco. 8. dis. p.q.1.

I

Opio ppria. Perfectio intellectualis in dinis ⁊ i creaturis est 4ᵃ.

Vide.9. ⁊.10 tri.ad h.

Potẽtia 4ᵃ.

Oxnis factio ⁊ receptio dicant ipfectõẽ: nõ tñ pductio vl opõ: ⁊ filr õ potẽtijs corrũdentib⁹.ponũt ergo aũt ⁊ nõ illa in dinis ad itra.

Scõs articu. L

Oñ.4ᵃ de intellu agẽte ponendo vel nõ in deo.

Vide 3° õ aia l Thõo ⁊ Lõ. ⁊ alijs expostoribꝰ ⁊ preci pue i Sco.3. di.p.⁊ vbi ibi notaui:⁊ h in repoꝛtatis fũdamẽta harũ opionum,

M

3.õ aia.t.c.18 Intellm agẽtẽ cẽ i deo tz.

14. tri.c. 8. ⁊ alibi quere.

Intellꝰ agẽs in creaturis ꝓpter ꝙtuoꝛ potiũ ⁊ in dinis ꝓp vnũ tñ.

Quantũ ad ſcõam ptẽ videndũ eſt.ſi in deo eſt intellectus agẽs.Et quantũ ad hoc ſunt diuerſi modi dicẽdi.Aliqui enĩ dicũt ꝙ nõ ponit̃ intellectus agẽs niſi in aĩa cõiuncta:⁊ hoc ꝓp officiũ:dicunt enĩ ꝙ itell's agẽs nõ hz aliquã opationez niſi irradiare ſup phantaſmata.Tertũ aũt eſt/ꝙ ꝓp illũ actũ nõ debz poni nec in deo nec in angelis:nec in aĩa ſeparata/eo ꝙ iſta nõ intelligãt ꝓr phãtaſmata : ⁊ per ꝺ̃ns irradiatio nõ eſt eis neẽcia. Ally aũt dicũt/ꝙ nõ ſolũ itell's agẽs hz irradiare ſup phãtaſmata:ſed etiã intell'm poſſibilẽ illuſtrare:qui ſe hz ꝑ modũz diaphani nãliter obſcuri. Et iſti dicũt/ꝙ nõ ſolũ eſt in aĩa cõiuncta ſed etiã ſepata/eo ꝙ itell's poſſis iſtã obſcuritatẽ retinet. Jn angelis aũtẽ nõ:nec in deo:ꝑtim in deo:ga nulla obſcuritas eſt:hinc eſt ꝙ nõ eſt neceſſari⁹. Ally aũt ponũt eũ in angelis/eo ꝙ itell's talis ſit ꝑn̄ꝝ pductiuũ actus intelligendi.Et ga hoc dicit pfectionez:hinc eſt ꝙ dz poni in angelis. Ally aũt dicũt/ꝙ in deo eſt ponẽdus foꝛal'r: ga nobiliſſima potẽtiaꝝ itellectiuarũ eſt intell's agẽns. P.Jntell's agẽs nõ ponit̃ niſi ad ꝓducendũ ꝝ: ſicut poſſibilis ad ipm foꝛmal'r recipiẽdũ:ga agens eſt oĩa facẽ:poſſibilis oĩa fieri. Talis aũt pductio ꝝ ponit̃ in diuinis:ideo iſtaz opionẽ teneo:ga videt magis vera. Qõ cõfirmat̃ duplr.Primo ſic.ga itell's agẽs cũ ſic ſit pductiuus:videt dicẽ pfectionẽ ſimplr.z° ſic.ga ab Augu. videt poni itra rõnẽ imaginis:cũ dicit libꝰ de tri.ꝙ hõ ꝑm nobiliſſimas potẽtias factus eſt ad imaginẽ dei. Jntelligẽdũ tñ ꝙ intell's agens in creaturis cũ ſit poª actiua hz quadruplicẽ habitudinẽ ad talẽ potentiã ꝓtinentẽ.Prima eſt.ad ꝺcauſandũ illud qõ cõcurrit cũ eo ad cauſandũ actũ itelligẽdi.ſ.ſpẽm itelligibilẽ.z° eſt ſolũ ad cauſandũ ꝑ ſe cũ obto ſine alio ꝓtio cauſato:ſic in cogne intuitiua. 3ª eſt ad imutandũ itell'm poſem:ei aliqd imprimẽdo.Et per hoc dicit agens:ga imprimere eſt qõdã agere. 4ª eſt ad pducendũ ꝝ:vt patuit ſuperius:ꝓut pductio abſtrahit a factione.Lz g̃ in creaturis illa nõ ponat in numeruz cũ aliquibus ꝑdictis:niſi forte quantũ ad ꝑciſionẽ rõnis foꝛmalis:tñ ꝑciſe ꝑm hãc acceptionẽ ponit̃ i dinis: ga oĩa alia ſi ponerent̃ ad itra:nec̃io iferrent aliquã im perfectionẽ in altero extremoꝝ.Lz eniz facẽ nõ dicat iperfectionẽ:tñ fieri nec̃io dicit impfectionẽ. Sz cõtra hoc inſtat 4ª.Primo ſic.Quia itell's agens eſt ꝑm diſſonẽ ſuã quo eſt oĩa facẽ:lz facẽ nõ eſt in dinis.g̃ ꝛc. z° ſic.Quia ad agentẽ vt ſic ſpectat agere.Dicit enĩ agens ab actione:ſicut patiẽs a paſſione:ſed patiẽs ſine paſſione itelligi nequit:ita agens ſine actione intelligi nõ põt:ſed deo ad intra repugnat agere.ergo ꝛc̃. 3ª ſic.Quia tũc eſſent ponẽdi duo itell's in diuinis ſicut in nobis:qõ videt incõueniẽs. 4° ſic.Quia pbi poſuerũt iſtũ modũ in nobis:ꝓp itellectionẽ nouã.in deo aũt nulla eſt:ſed ſolũ ĩnata.g̃ ꝛc̃. Ad ꝑmũ dico/ꝙ itellectui agẽti ꝑm ſuã rõnẽ trãſcendentẽ:ꝑm quã eſt perfectio ſimplr:nõ cõpetit ſibi facẽ:ſed ſolũ ꝓducere.facẽ aũt ſibi cõuenit in nã limitata:in qua facẽ ⁊ ꝓducẽ in idẽ coincidũt. Ad z̃m dico/ꝙ ſi actio ꝓ ꝓductione ſumat̃ actiua:ſic ꝓcedo:nõ tñ ꝓprie eſt actio. Jn creaturis aũt ga ſibi cozreſpõdet paſſum:eſt ꝓprie actio : ⁊ itell's agens ꝑm ſuã rõnẽ foꝛmalẽ ꝓprie nõ eſt actiuus. Ad 3m̃ dico ꝙ in nobis ponunt̃ due nãe.Quaꝝ vna eſt nã actiua:⁊ alia paſſiua.Nõ ſic aũtẽ eſt in deo:ſz bñ ponunt̃ duo:quoꝝ vnũ eſt ꝓductiuũ.ſ.itell's agẽs ⁊ reliquũ receptiuũ:ſicut poſſibilis. Ad 4m̃ dico/ꝙ qui nõ poneret niſi actũ itelligẽdi ĩnatũ in deo:nõ oporteret ponere itellectũ agentẽ vt ꝓductiuũ:ſed ga ponitur ibi vbũ ꝓductũ per modũ itell's:opz ꝙ ibi ſit itellectus foꝛmal'r ꝓductiuus. Sciendũ g̃/ꝙ nec itell's vt pficiens:nec itell's vt mouẽs:nec itell's vt cauſans actum intelligẽdi:ponit̃ in deo:lz in creatura ĩueniat̃ habere illa:ſed ꝑciſe ponit̃ in deo vt ꝓducẽs ipſum verbum.

Quantum ad tertiã ptẽ videndũ eſt. Utꝝ itell's poſſibilis ſit foꝛmal'r in deo.Et q̃tũ ad hoc dicũt aliq ꝙ nõ:ga tenet iſimũ g̃dũ in gĩe itelligibilũ:ſicut ꝑma mã in gĩe ſenſibiliuz:⁊ per ꝺ̃ns dicit imperfectionẽ. Cõtra.nobiliſſima poª itellectualis eſt deo attribuẽda:ſed intell's poſſis eſt huiꝰ:ga ipſe eſt btificabilis.g̃ ꝛc̃. z° ſic.Quia deus eſt foꝛmal'r intelligens:ſed nihil foꝛmal'r itelligit niſi intelligat̃ in ſe foꝛmal'r hãc intell'm poſſibilẽ.g̃ ꝛc̃. Confirmat̃.ga deo attribuit̃ volũtas ad quã ꝓtinet velle.g̃ eodez mõ deo attribuit̃ itell's ad quã ꝓtinet itelligere.huiꝰ eſt intell's poſſibilis.g̃ ꝛc̃. 3° ſic.Quia in quocũqz eſt ſapia,ibi eſt fundamẽtũ ſapie:lz in deo eſt ſapia:ga pfectio ſimplr:itell's poſſibilis eſt eius fundamẽtũ.ergo ꝛc̃. 4°. Quia ꝑm Aug.itelligere ꝓtinet ad itelligentiaz que eſt pars imaginis:ſic agere ꝓtinet ad memoriaz. Qõ ꝓz ex ꝺ ꝙ ponit ptẽ imaginis etiã cogitatẽ:q̃ nõ põt eſſe niſi itell's poſis:cuiꝰ eſt cogitare. Dico g̃/ꝙ intell's poſis ꝑm ſuã rõnẽ foꝛmalẽ eſt in deo:qõ ꝓz ꝓ hoc. Nã ſic ad intell'm agẽtẽ ꝓtinet dicere:ſic ad poſſibilẽ itelligere:lz multo pfectius eſt itelligere q̃ dicẽ:imo vnũ dicit pfectionẽ ſimplr:aliõ nõ.g̃ deo attribuet̃ intell's poſis ſic agẽs. Jntelligendũ eſt tñ ꝙ itell's poſis in creaturis hz quadruplicẽ habitudinẽ:ꝑm quã põt 4ʳ cõſiderari. Primo vt paſſiuus:⁊ vt ſic reſpicit intell'm agẽtẽ. z° vt receptiu⁹:⁊ vt ſic cõparat̃ ad ſpẽs actus ⁊ habitꝰ vt ſibi inherẽtes. 3° inquantũ opatiuus:⁊ vt ſic reſpicit actũ:nõ vt ſubm:ſed vt fundamentũ:ꝑm ꝙ ratio fundamenti abſtrahit a rõne ſubti. Unde intelligere p accidens eſt recipe:lz ꝓ ſe ſibi cõpetit.ſ.ei qõ itelligit fundare. 4° cõſideraꝝ vt fundatiuus tñ:nõ vt opatiu⁹. Jſto mõ reſpicit vtutes intellectuales,ſ,ſapiam ⁊ talia.

Ipſas

A

Ipſas enĩ fundare non eſt opari:nec per hoc ꝙ ſunt in aliquo dĩ illud operãs:ſed bñs denoiationes ſuas ſibi cõpetẽtes.vt.ſ.dicat̃ ſapiẽs ⁊ ſciens.Due ꝑme habitudines cõueniũt itellectui poſſibili creato inquantũ limitatus eſt:cuz pati ⁊ recipe ſint ſigna impfectionis. Alie vo due ꝓueniũt ſibi iquãtũ eſt talis poª.ſ.iquãtũ ẽ itellectꝰ polis. Et ideo vt ſic.ſ.hz illã duplicẽ habitudinẽ ponit̃ in deo. Dĩ enĩ opari vel intelligẽ:ex eo ꝙ intell's eius hz in ſe foꝛmal'r ſapiam. Sed hic ſunt aliq̃ dubia. Primũ.vtrũ itell's iſti ſint eiuſdẽ rõnis in deo ⁊ in nobis. Dico ꝙ ſic.Qõ põt ꝓbari per oẽs illas rõnes ꝑ q̃s ꝓbata eſt ſupius vniuocatio entis. 2m̃ dubiuz eſt.ſi ex ꝺ hĩ ꝙ in deo diſtinguunt̃ foꝛmal'r. Dico ꝙ ſic. Quia q̃cũqz ꝑm ſuas rõnes foꝛmales diſtinguunt̃.Ubicũqz ſunt hz illas rõnes foꝛmales,ibi etiã diſtinguunt̃:ſic eſt in ꝓpoſito. 3m̃ du⁹ eſt.ſi ex ꝺ ſequt̃ ꝙ habeãt diſtinctas rõnes foꝛmales in deo ſic in nobis.Dico ꝙ ſic.ga ſi haberent eãdẽ rõnẽ foꝛmalẽ:cũ qcqd ꝓuenit aliqb⁹ hz rõnẽ foꝛmalẽ cõpetat eis a ꝓzi:ita ꝙ ꝑ nullũ poſteriꝰ varia ret/qn ſemp eis ꝓueniat:⁊ ſic eedẽ paſſiones eis ꝓueniẽt:cũ eãdẽ rõnẽ foꝛmalẽ ſp ſequat̃ eadẽ paſſio. Sz opz ne ponẽ volũtatẽ agẽtẽ ⁊ poſſibilẽ:ſic dictuz eſt de itellu:Dico ꝙ ſic:⁊ ꝑ eaſdẽ rõnes ꝓbat̃:ſic de itellu ꝑ babit̃ i ſeq̃tiã.Sz q̃ ẽ nobilioz.Dico ꝙ polis:ga attigit deũ ⁊ obz btificũ:nõ ãt agẽs. Ad 4m̃ pz. Qõ. II.

B

Intellm agẽtẽ a poſi diſtingui foꝛmal'r i deo ⁊ in nobis ſint eiuſdẽ rõnis i nob ⁊ in deo ſecũd.

C

Libro.12.ca. 25.cĩdc.

Vtrum Intell's agens ⁊ poſſibilis realiter diſtinguant̃.Et vi ꝙ ſic. etiã in creatis:ga Aug.ſup Geñ.loquẽs de iſta mã dicit:ꝙ oẽ agens eſt ꝓtantius patiente:ſed nulla res eſt ſeipſa ꝓtãtior.g̃ ꝛc̃. Cõtra.Aug.lib.de tri.9.dicit ꝙ ſũt tres potẽtie ⁊ nõ tres res:ſed vna res totaliꝰ ſunt.g̃ ꝛc̃. Dic ſunt 4.ꝙ faciẽda.Primũ de q̃ſito. 2m̃ qs eoꝝ ſit pn̄ꝝ vbi. 3m̃.vtꝝ vnꝰ eoꝝ ſit pfectio alteriꝰ. 4m̃ qs coꝝ eſt nobilioz.

Primꝰ arti. Loco 4ʳ. Eſſi nõ realr nec eſſentialr: foꝛmalr tñ ex nã rei itell'm ſequẽs a poſſi diſtingui.

D

Eap.5.

Quantum ad ꝑm itroducunt̃ 4or ꝺnes. Prima ꝙ itell's agẽs ⁊ poſſibilis diſtinguunt̃ foꝛmal'r.Qõ ꝓbat̃ ꝑmo:ga cadũt ſub oppoſitis differẽ tijs diuidẽtibus aliqõ cõe:ſic ſub actiuo ⁊ paſſiuo:quia ꝑm diſtinguit̃ foꝛmal'r ꝑ actiuũ ⁊ paſſiuũz:q̃ ſunt dzie oppoſite.g̃ ꝛc̃. 2°.ga vnũ diffinit̃ ꝑ facẽ:aliõ ꝑ pati:q̃ ſunt oppoſita. 2°ꝝ eſt/ꝙ itell's agẽs ⁊ poſſibilis diſtinguunt foꝛmal'r exĩ aĩam:ga intellectui agenti repugnat paſſibilitas ex nã rei:que cõpetit ipſi poſſibili. 2°.ga itelligere:ꝑm oẽs:cõuenit ex nã rei poſſibili:qõ tñ ꝑm multos nõ ꝓuenit agẽti:lz ſolũ itellectionẽ facẽ. 3ª ꝝ eſt/ꝙ nõ diſtinguunt̃ realr:ga nõ apparet neceſſitas ꝺ ponẽdi. Nulli enĩ notũ eſt.vtrũ vnus iſtoꝝ ab alio poſſit ſepari:aut fieri:nec aliq̃ via apꝑet que neceſſiter ad diſtinctionẽ realẽ. 4ª ꝝ eſt/ꝙ nõ diſtinguunt̃ eſſentialr ſic multi ponunt.Aug.dicit.9.de tri.ꝙ oẽs poc aĩe ſunt nec̃io vnius eſſentie.Silr in 4° ipſe dicit/ꝙ ꝓles poc nõ ſunt ꝓles vire ſed vna vira:nec ꝓles mentes ſed vna mens:nec ꝓles ſube ſed vna ſuba. Sed eſt hic vna dif.vtrũ ſit eadẽ poª.Dicũt aliq ꝙ nõ ſunt diuerſe poc:ga negociant̃ circa idẽ obm. Sed iſtud nõ multũ valet:ga eodẽ mõ itell's ⁊ volũtas circa idẽ negociant̃. Dicũt g̃ aliq ꝙ ſunt idẽ:ga circa eundẽ actũ negociant̃. Sz nec hoc multũ valet:ga ſic ꝺcluderet: ꝙ poª ⁊ obm eẽnt eadẽ poª:ga negociant̃ circa eũdem actũ. Jõ vi eẽ dõz/ꝙ ſunt diſtincte poc cũ cadãt ſub differẽtijs oppoſitis poc:q̃ ſui ꝓma diuiſione diuidit̃ in actiuã ⁊ paſſiuã. Cõfirmat̃.ga ml'tiplicato iferiori: multiplicat̃ ſupius.ꝑ locũ a ꝓte ſubtiua. Pñt tamẽ dici vna poª vnitate itegritatis in habitudine ad vnũ actũ: q̃z vna cauſat:⁊ alia recipit:ſic oĩa q̃ videnẽ ꝺcurrere ad eundem effectum quodãmõ dicunt̃ vna cã totalis: ſicut ſol ⁊ homo:eodem modo in ꝓpoſito.

Quantum ad zm̃ ingrendũ eſt.qs iſtoꝝ eſt ꝓncipiũ verbi.Et quãtuz ad ꝺ dicunt aliq ꝙ itell's agens nullã actiuitatẽ hz:niſi ſupza phantaſmata:⁊ ꝓp hoc nihil hz facere de verbo:ſz ſolũ itellectꝰ polis. Cõtra. Nã tunc cãlitas phãtaſie eẽt nobilioz q̃ cãlitas itell's agẽtis:qz nobiliſſima actio phãtaſie eſt phãtaſiare:ſz actio illa cãta ab itell'tu agẽte in phãtaſia nõ ẽ phãtaſiare.g̃ nõ erit ita pfecta. 2°.qz oĩs effectus impſſius in phãtaſia eſt cozpozeª:cũ phantaſia ſit cozpozea:g̃ ille effectꝰ itell's agẽtis erit cozporeus. Cõſtat aũt ꝙ phãtaſia aliqd cãt in intell'tu poſi:⁊ illud eſt ſpũale.g̃ effectꝰ phantaſie excedit effectũ itellectꝰ agẽtis:cuz nobilitas cãe ex effectu iudicet. Jõ dicunt aly ꝙ itell's agens cõcurrit cũ phantaſmate ad cauſandũ ſpẽm itelligibilẽ:nõ tñ actũ intelligẽdi:ipm aũt cauſat itell's poſis ſpecie infoꝛmatis:ſpecie cõcurrẽte.Et ſic foꝛmatio ꝝ nõ ꝓtinet ad agẽtẽ. Sed ꝺ iſtud arguit 4ʳ.Primo.qz ipole eſt ꝙ aliq̃ ſpẽs cadat ſub oppoſitis dzijs illiꝰ gñis in q̃ eſt:lz in gĩe poc itell's polis cadit ſub paſſiuo.g̃ nõ ſub actiuo. 2°.qz tunc erũt tres itell's.ſ.agẽs ⁊ poſis:⁊ iſte poſis diuidit̃ i actiuũ ⁊ paſſiuũ:q̃ ſunt ita oppoſite dzie:ſic ille ꝙ agens ⁊ poſis dzit. 3°.qz oĩs poª actiua vt talis eſt perfectio ſimplr:aliogn nõ eẽt rõ foꝛmalis poc actiue in deo.nulla poª paſſiua inquãtũ talis eſt pfectio ſimplr:cũ ei rõ nõ inueniat̃ in deo.g̃ nulla poª actiua eſt poª paſſiua:⁊ per ꝛ̃ns nec̃io diſtinguunt̃. 4°.qz cã mãlis ⁊ effectiua ex oppoſito diſtinguunt̃:g̃ impole eſt ꝙ coincidant in idẽ. Dico g̃ ꝙ itell's poſis hz q̃druplicẽ cãlitatem in gĩe cãe mãlis:ita.ſ.vt ꝑ recipiat ſpẽm. 2° actũ. 3° oĩs põnẽ ad habitũ.⁊ 4° ipſuz habitũ.Eodẽ mõ dico de itell'tu agẽte in gĩe cãe efficiẽtis:q.ſ.hz q̃druplicẽ cãlitatẽ.vt.ſ.ꝑ ꝺcurrit cũ phãtaſmate ad cãndũ ſpẽm itelligibilẽ.Et z° cũ ſpecie itelligibili cãt actũ. 3° cũ eadez cãt diſponẽ. 4° aũt cũ eadẽ ſpecie cãt habitũ. Sicut g̃ poſis dĩ g eſt oĩa fieri qz oĩa recipit:ſic agẽs g eſt oĩa facere:qz oĩa cãt. Sz q̃re negat̃ cãſio actus itellndi ab itell'tu illo g ſolus foꝛmal'r itelligit. Dico ꝙ itelligere nõ eſt agere:ſed pati. Uñ ſi deus infunderet vnũ actũ intelligẽdi:ꝑ ipm itelligeret intell's polis.

Quãtum ad 3m̃ vidẽdũ eſt vtrũ vnus iſtoꝝ itellectuũ ſit pfectio alteriꝰ.Et q̃tũ ad ꝺ dicit vnꝰ doc.ꝙ ſic. Nã ſicut mã ꝑ eſt infima nã in gĩe ſenſibiliũ:ita intell's poſis in gĩe itelligibiliuz. Et ideo intell's agens cõparat̃ ad poſez:ſic foꝛa ad mãm. Intellectꝰ aũt poſis ad agẽtez ſic mã ad foꝛmã:ita ꝙ intell's agẽs foꝛmal'r pficit ipz. Sz ꝺ argtio 4ʳ. ꝑ ſic.Oẽ pfectiuũ de gĩe ſube diſtinctuz foꝛmal'r a pfectibili eſt vere foꝛma:⁊ ſuũ pfectibile eſt ẽ mã:ſed itell's agẽs ⁊ poſis ſunt bõ:g̃ ſunt mã ⁊ foꝛma. 2° ſic.qz cõpm̃tale eẽt cozruptibile:cũ poſe vnius eẽt in poª ad actuale alterius. Nã paſſiuũ eiuſdẽ rationis eſt in poª ad actiuũ eiuſdẽ rõnis. Intell's aũt agens ⁊ poſis ſunt eiuſdẽ rõnis.g̃ ꝛc̃. 3°ſic.qz oĩs pfectio que fundat̃ in aliquo:⁊ realiter diſtinguit̃ ab eo dependet ab ipſo:cuz ĩitatur ei tanq̃ ſuſceptiuo.Et ſic intell's agens depẽdet a poſſibili in eſſendo. 4° ſic.qz nec cõpoſitũ nec pres cõpoſiti dicunt pfectionẽ ſimpliciter:⁊ tñ ꝑm Anſ.in mono.itell's in creaturis eſt pfectio ſimplr. Jdeo dico ꝙ vnus iſtoꝝ itellectuũ non pficit aliũ:ſed ambo ſunt foꝛmales pfectiones eẽntie anime imediate:ſicut itellectus ⁊ volũtas que ſunt paſſiones ſpiritualis ſubſtantie. Sed hic eſt diffi.que iſtaꝝ ꝓnis pficit aĩaz:vel poſſibilis vel agens. Poteſt dici ſatis probabiliter ꝙ

E

2°arti.

Oñ.alioꝝ 2ʳ. Vide Sco.15. q. quolibem. Impugnatio 1.oñ.

Ad.1.phãtaſmata aliõ cauſantur.

F

Impug° 2ʳ. Oñ.4ʳ. Intellectum poſſem nõ cẽ actiuũ oñdit.

2.phy.t.c.70

Oñ.ppria.

G

Vti itell's poſſibilis mãlr hz q̃druplicẽ cãlitatẽ ſic intellꝰ agẽs effectiue cozreſpondenter. Dubium.

3.õ aia.t.c.2. ⁊.12.⁊ alibi.

3°arti.

Oñ.alioꝝ. Cõmẽtatoꝝ.3 de aĩa ca.5.

Impug° 4ʳ. H

Oñ.ppria. Intellm agẽtẽ poſez non ſoꝛmalr pficere nec ẽcouerſo. Dubium.

intellectus possibilis:ga in eodē genere semp est p̄cessus de magis potētiali ad magis actuale:magis aūt potentiale est intell's polis.g̃ prius est in anima.

I Intellm possibilē pus anima perficere agentē. 4° articu. Li.11.c.28. Opinio cōis. Impugn° 4ª

Quantū ad 4.m est videndū:qs eoꝝ est nobilior. Cōiter dī:q̄ itell's agēs:q̄ Aug.sup̄ genē. Oē agēs est p̄stāt' patiēte:p̄m q̄ tale. ¶Sed cōtra istud pōt argui 4ª. Primo sic. Quia cū obm ponat agere in po°:cadē rōne ponet obm pfect° ipsa po°:q̄d mltotiēs repit' eē falsū. ¶2° sic. Quia nobilissim° actus itell's possibilis est itelligere deū:sed itelligere deū p̄epollet dicere verbū.g̃ ꝛc. ¶3° sic. Quia itell's agēs nullo suo actu attingit obm brificū:cū oīs sua opatio sit respectu alicuius creati:nihil enī agit circa obm. ¶4° sic. Quia nobilissime potētie ponunt in nobis brificabiles:itell's aūt agēs nō ponit brificabilis:cū in eo nō ponat actus brificus:sed tm̄ in itellectu possibili ꝛ voluntate. ¶Jō videt dōm q̄ itell's polis sit nobilior:cū nulla potētia itellectiua imediate attingit vltimū finē nisi per itelligere:intelligere aūt est solius possibilis:vt per ipsum intelligere itellect' possibilis itelligit obm suū ꝛ nō agēs. ¶Sed hic sunt diffi.ga in essentialr ordinatis eiusdē rōnis semp posteri° est pfectius:eo q̄ nā semp p̄cedit a minus pfectis ad pfectiora:sed itell's agēs ponit posteriꝰ:vt patuit:g̃ vī q̄ sit nobilior. ¶Dico q̄ illa posteriꝰitas nō est multū clara:ga nō est cōparatio agētis itell's vt forme:sed vt mouētis. Et dato q̄ eēt p̄ior. dōm esset q̄ regula assumpta non est vlr va:sicut p̄z in delectatione beatifica. ¶2ª diffi.q̄ cū dīa actiue po° sit pstātior dīa potētie passiue:ḡre nō oē q̄d cadit sub po° actūs:vel sub p̄ma dīa est nobilius. ¶Dico q̄ nō est icōueniēs si inferiora brīt aliq̄s pfectiones sublimātes:sic̄ p̄z q̄ causalitas effectiua in igne est nobilior causalitate māli in boīe. Et isto mō pōt itelligi q̄ oē agens vt sic.est pstātius patiēte:lz alio mō patiēs poterit esse p̄stātius. ¶Ad aūctē in p̄n° adductā dico q̄ in eadē re pōt esse plures rōnes:quaꝝ vna est p̄stātior altera: vt p̄z in gīe ꝛ dīa simpliciū ꝛc. ¶Qō. III.

L Al.sublimiores. Nō oē cōtrū sub nobiliori nobili°:quod bene limita vt scis. Erpō nōbil. Nā agēs prestātius passo.

Utrum Or nō.qa suppreme po° obm videt esse cōissimū:sed intell's diuinus est suppꝛema potētia.eēntia aūt diuina nō est cōissimū obm:sed ens.g̃ ens erit eius obm. ¶Cōtra.ga nobilissime potētie obm est nobilissimus: nihil aūt est nobilius diuina essentia.ergo ꝛc.

Primū accipitur 4ª.

M

Hic intelligendū q̄ p̄m accipitur q̄drupl'r.s. adequatione:sic̄ bne.3.cōtinent p̄ triāgulo:ga adeq̄te. 2° pfectiōe:sic̄ suba ponit p̄mū ens:ga pfectissimū. 3° gnōne:sic̄ mā dī p̄or for°:ꝛ ista duo ipo cōposito. 4° imediatione:sic̄ forma subalis imediate māe vnit':lz prius sit alteratio:p̄m hoc ponunt q̄tuor ōnes. ¶Prima est hec.q̄ essentia dīna est p̄mū obm p̄mitate adequationis respectus sui intell's. Dāc ꝓbo sic. Qñcūq̄z aliqua po° nō pōt bīe actuz qui nō p̄ terminet ad ipsum.a:a. videt esse ei° p̄muz obm p̄mitate adequationis:sed dīnus itell's nullū actū habz vl bīe pōt:qui nō terminet p̄ ad essentiā diuinā:ga nō pōt bīe nisi vnicū actū:ꝛ ille necessario p̄mo terminat ad essentiā.g̃ ꝛc. ¶2ª ♢ est.q̄ eēntia diuina est p̄mum obm p̄mitate pfectionis:ga illud p̄mū est tali p̄mitate: q̄d est pfectissimū iter oīa alia:sed essentia dīna est pfectissimū obm iter oīa illa in que pōt tendere ei° itell's: g̃ essentia dīna est p̄m obm iter oīa alia p̄mitate pfectionis. ¶3ª ♢ est.q̄ est p̄mū p̄mitate gnōnis. Dāc ꝓbo sic. Qñcūq̄z aliqua talē ordinē brīt in cognosci:qualez brīt in esse:p̄mū in eē est p̄mū in cognosci:sed itell's diuinus oīa cognoscit sub tali ordine. Primū aūt in esse est eēn̄

2.metā.t.c.4.

Utrum intellectus diuinus intelligat oīa. Or nō.qz mundi sunt oculi eius:vt nō videant malū ꝑm prophetam. ¶Contra:quia ꝑm sapientem. Auris eius omnia audit.

Hic sunt quatuor modi dicēdi. Primꝰ est q̄ intellect' diuin' nō itelligit nisi scipsum: aliogn vilesceret intellect' suus. Alij aūt dicūt q̄ de° oīa icōmutabilia cognoscit.nā b̄ nullā iperfectionē arguit:sed nō cōmutabilia:qz b̄ in eo eēt mutatio:q̄d est inconueniēs. Alij dicūt.q̄ solum p̄ncipalia itelligit:sicut boīes.qz nō est ei cura de bobus. Alij dicūt vere ꝛ catholice/q̄ oīa itelligit.f.bōa ꝛ mala:cōmutabilia ꝛ icōmutabilia:p̄ncipalia ꝛ nō p̄ncipalia. ¶Dic āt modus ponēdi ꝑfirmat p̄mo p̄ sacrā scripturā. Nūqd duo passeres asse venūt:ꝛ vnꝰ eoꝝ nō est in obliuiōe coꝝ dō. Et multa talia hīr. ¶Cofirmat aūt 2° q̄druplici rōne.p̄ sic. Quāto po° nobilior:tāto vlior ꝛ cōmunior:ꝛ ēt q̄to abstractior tāto cōmunior. Doc pz cōparando sensuz ad intellectū:ꝛ sensus exteriores ad interiores: sed po° dei itellectiua est pfectissima ꝛ abstractissima. g̃ ꝛc. ¶2° sic.ꝛ est doc. Qñcūq̄z est aliq̄ po° que cognoscit aliqua rōne formalē:pōt cognoscere oē illō in quo includit illa rō formalis. Jsta pz discurrēdo p oēs potentias. Nā exguo cognoscit illā rōnē formalē:in quacūq̄z mā ponat poterit cognosci:lz deus itelligit rōnez formalē entis que est in oīb°:ꝛ includit in oīb°.q̄z ipsaz bz in se formalr:g̃ poterit oīa in gb° icludi cognosci: g̃ cognoscit. ¶3° sic. Si ex b ♢ itell's dīnus itelligeret creaturā diceret iperfect°: multo magis ex b ♢ p̄ducit creaturā:qz sicut p̄ducē creaturā nō est aliō nisi eius p̄ductionez termiari ad creaturā:ita itelligē creaturā nō est aliud q̄ itellectionē terminari ad creaturā: sed maior impfectio videt esse p̄ductionez terminari ad creaturā q̄ itellectionē:ga p̄ductio regrit nēcio terminū in actu:itellectio nō:ga siue existat siue nō:itelligit. ¶4° sic.ga si impfectionis eēt in po° supiori atrin gerevilia obiecta:multo magis esset iperfectio itell's q̄ sensus:ga sensus nō cognoscit nisi q̄litates:itell's autez mām ꝛ multa vilioꝛa qualitatibus. ¶Nunc aūt introduco rōnes que magis conuincunt euidenter ♢nez negantes q̄ ille alie supꝛa posite. Prima est hec. Qñcūq̄z aliq̄d obm verius bz esse in aliquo repītatiuo q̄ in seipso:verius cognoscit in illo q̄ in seipso. Sed res create verius brīt eē in dīna eēntia q̄ in seipsis.g̃ nēcio sequ tur q̄ verius cognoscantur in essentia repꝛesentante q̄ in se:sed essentia est obiectum repꝛesentans intellectui diuino.g̃ ꝛc. Jsta rō est Anſ. ¶2° sic. Qñ aliq̄d ꝓtinet eminēter in aliquo:ipole est q̄ cognoscat pfecte ꝓtētū nisi cognoscat pfecte ꝓtinēs:nec ꝓtinēs nisi cognoscat ꝓtentū:sed deus ꝓtinet eminēter creaturas:ꝛ cognoscit se pfecte vt ꝓtinēs.g̃ ꝛc. ¶Cofirmat.qñ aliquis itell's cognoscit pfecte aliq̄d:cogscit oē illud q̄ in eo ꝓtinet: sed diuinus itell's cognoscit essentiā suaz pfectissime:in qua ꝓtinent eminēter oīa creata.g̃ nēcio cognoscit oīa creata. ¶3° sic.ꝛ demonstratiue. Oīs itellectus cognoscens causam,vt causa est necessario cognoscit effectū illius cause:sed intellectus diuinus cognoscit seipsum vt causa est.ergo cognoscit effectū:b nō est nisi creatura.g̃ ꝛc. Maior est nota:ga cognitio cāe vt cā est:ferē in habitudine cālitatis:sed ipole est cognoscere habitudinē nisi terminus aliquo mō cognoscat.g̃ ꝛc. Minor declarat.s.q̄ deus itelligit habitudinē quā bz ad creaturas. Nā de° cognoscit se sub oī rōne que est in eo formaliter:sed deus lz nō bēat in se creationez actualē:tm̄ bz in se formalr vim causatiuā.oīs vis cātiua est nēcio respectu creature.g̃ ꝛc. Silr pz minor:ga de°cognoscit se cām finalē oīum.cālitas enī cāe finalis est formalr in deo.g̃ eā cognoscit:lz nō est cā finalis sui.g̃ alterius a se. Jstud voco creaturā. ¶4° sic. Qñ aligs itellectus pfecte cognoscit aliq̄d subm: cogscit omne demōrabile de illo subto. Doc pz:ga det opp'm/sequit' nēcio q̄ non cognoscit ipsum pfecte:sed deus cognoscit pfecte esse tiā suā.demōstrabile aūt est de ea:q̄d est melioꝛ omni creatura.g̃ cognoscit eā meliorē oī creatura:sed hoc nō est pol'e nisi cognoscēdo creaturā:g̃ nēcio cogscit creaturā. Nā habitudo que est in cōparatiuo nō cognoscit sine termino. ¶Cofirmat.ga impole est cōplonez ex terminis cogscere nisi termini cognoscant:sed de° istā cōplonē cognoscit.s.q̄ est melioꝛ omni creatura.g̃ opz q̄ cognoscat terminos.g̃ cognoscit creaturā que est alter terminoꝝ. ¶Cofirmat.ga de oībus ♢dictoꝝ alterū de deo verificat. De° enī vel est ex tpe vel nō. Cōstat q̄ nō. Silr.deus vel est cozpus vel non:altez g̃ de deo cognoscit:sed ipole est q̄ deus se cognoscat nō eē ex tpe:nisi cognoscat tps. Silr impole est q̄ cognoscat se nō eē cozpus vel incozpoꝛeū:nisi cognoscat ipm cozpus.g̃ relinquit nēcio q̄ deus alia a se itelligat. ¶Sz cōtra hāc ♢nem instat 4ª. Primo sic. Quia obm actus intelligēdi vī esse mensura illius:sed mensuratū depēdet a mēsura.g̃ actus itelligēdi diuinus depēdet a creatura:qd est icōueniēs. ¶2° sic. Nā itellectus pficit ab obiecto:sed nihil eī deū pficit aliq̄d q̄ sit in deo.g̃ ꝛc. ¶3° sic. Quia obm bz rōnē mouētis:sed nihil creatuz mouet intellm diuinū. ¶4° sic. Quia obm est cā act°. nihil in deo est cātū.g̃ ꝛc. ¶Ad p̄m dico.q̄ primarium obm est mēsuras:nō aūt scīariū. P̄z.nā itell's nr itelligit nihil:ꝛ tm̄ nihil nō mēsurat actū itelligendi.ꝛ tota rō

Obiecit 4ª.

O

Nō ops ꝑma includi in ordine alio a posita intelligibili. Eēntia respectu q̄p ꝑmi obm? dic ad ponderandū.

Vide de ꝑma cognito. ā.8 in Sco.

P

Abachuch. 1.d. Sapie.1.

Modus dī 4ª.q̄z vltimꝰ sequitur. Aucf.12.metaphysice ad ꝓpositum hic copiose. 1.Cor.9. Deū oīa intelligere. Bach.10.

Q

Rōnes aliop nōbiles pro quarta op.

Scotus.

Obijcitur 4ª.

Obm mouēs ꝛ maxie ꝑma rū é mēsura act°:secus de determinatius ꝛ scīdario.

A

turā nō est aliud q̄z itellectionē terminari ad creaturā: sed maioꝛ impfectio videt esse ꝓductionez terminari ad creaturā q̄z itellectionē:ga ꝓductio regrit nēcio terminū in actu:itellectio nō:ga siue existat siue nō:itelligit. ¶4° sic.ga si impfectionis eēt in po° supiori atrin gerevilia obiecta:multo magis esset iperfectio itell's q̄z sensus:ga sensus nō cognoscit nisi q̄litates:itell's autez mām ꝛ multa vilioꝛa qualitatibus. ¶Nunc aūt introduco rōnes que magis conuincunt euidenter ♢nez negantes q̄z ille alie supꝛa posite. Prima est hec. Qñcūq̄z aliq̄d obm verius bz esse in aliquo repītatiuo q̄z in seipso:verius cognoscit in illo q̄z in seipso. Sed res create verius brīt eē in dīna eēntia q̄z in seipsis.g̃ nēcio sequ tur q̄ verius cognoscantur in essentia repꝛesentante q̄z in se:sed essentia est obiectum repꝛesentans intellectui diuino.g̃ ꝛc. Jsta rō est Anſ. ¶2° sic. Qñ aliq̄d ꝓtinet eminēter in aliquo:ipole est q̄ cognoscat pfecte ꝓtētū nisi cognoscat pfecte ꝓtinēs:nec ꝓtinēs nisi cognoscat ꝓtentū:sed deus ꝓtinet eminēter creaturas:ꝛ cognoscit se pfecte vt ꝓtinēs.g̃ ꝛc. ¶Cofirmat.qñ aliquis itell's cognoscit pfecte aliq̄d:cogscit oē illud q̄ in eo ꝓtinet: sed diuinus itell's cognoscit essentiā suaz pfectissime:in qua ꝓtinent eminēter oīa creata.g̃ nēcio cognoscit oīa creata. ¶3° sic.ꝛ demonstratiue. Oīs itellectus cognoscens causam,vt causa est necessario cognoscit effectū illius cause:sed intellectus diuinus cognoscit seipsum vt causa est.ergo cognoscit effectū:b nō est nisi creatura.g̃ ꝛc. Maior est nota:ga cognitio cāe vt cā est:ferē in habitudine cālitatis:sed ipole est cognoscere habitudinē nisi terminus aliquo mō cognoscat.g̃ ꝛc. Minor declarat.s.q̄ deus itelligit habitudinē quā bz ad creaturas. Nā de° cognoscit se sub oī rōne que est in eo formaliter:sed deus lz nō bēat in se creationez actualē:tm̄ bz in se formalr vim causatiuā.oīs vis cātiua est nēcio respectu creature.g̃ ꝛc. Silr pz minor:ga de°cognoscit se cām finalē oīum.cālitas enī cāe finalis est formalr in deo.g̃ eā cognoscit:lz nō est cā finalis sui.g̃ alterius a se. Jstud voco creaturā. ¶4° sic. Qñ aligs itellectus pfecte cognoscit aliq̄d subm: cogscit omne demōrabile de illo subto. Doc pz:ga det opp'm/sequit' nēcio q̄ non cognoscit ipsum pfecte:sed deus cognoscit pfecte esse tiā suā.demōstrabile aūt est de ea:q̄d est melioꝛ omni creatura.g̃ cognoscit eā meliorē oī creatura:sed hoc nō est pol'e nisi cognoscēdo creaturā:g̃ nēcio cogscit creaturā. Nā habitudo que est in cōparatiuo nō cognoscit sine termino. ¶Cofirmat.ga impole est cōplonez ex terminis cogscere nisi termini cognoscant:sed de° istā cōplonē cognoscit.s.q̄ est melioꝛ omni creatura.g̃ opz q̄ cognoscat terminos.g̃ cognoscit creaturā que est alter terminoꝝ. ¶Cofirmat.ga de oībus ♢dictoꝝ alterū de deo verificat. De° enī vel est ex tpe vel nō. Cōstat q̄ nō. Silr.deus vel est cozpus vel non:altez g̃ de deo cognoscit:sed ipole est q̄ deus se cognoscat nō eē ex tpe:nisi cognoscat tps. Silr impole est q̄ cognoscat se nō eē cozpus vel incozpoꝛeū:nisi cognoscat ipm cozpus.g̃ relinquit nēcio q̄ deus alia a se itelligat. ¶Sz cōtra hāc ♢nem instat 4ª. Primo sic. Quia obm actus intelligēdi vī esse mensura illius:sed mensuratū depēdet a mēsura.g̃ actus itelligēdi diuinus depēdet a creatura:qd est icōueniēs. ¶2° sic. Nā itellectus pficit ab obiecto:sed nihil eī deū pficit aliq̄d q̄ sit in deo.g̃ ꝛc. ¶3° sic. Quia obm bz rōnē mouētis:sed nihil creatuz mouet intellm diuinū. ¶4° sic. Quia obm est cā act°. nihil in deo est cātū.g̃ ꝛc. ¶Ad p̄m dico.q̄ primarium obm est mēsuras:nō aūt scīariū. P̄z.nā itell's nr itelligit nihil:ꝛ tm̄ nihil nō mēsurat actū itelligendi.ꝛ tota rō est:qz nō intell'r nisi vt obm scīariū. Et sic p̄z b. ¶Ad 2.m dico.q̄ tunc obm bz rōnē pficiētis:qñ causat itellectionē:q̄ est pfectio ipsi° intell's.qz ergo in dco nihil est causatū:sed p̄cise est in co actus inatus.iō obm nō pficit. ¶Ad 3.m dico.q̄ intell's qui est in po° ꝑcise mouet ab obo:sed intell's diuinus nō est in po°:ꝛ p ꝓns obm illud nō mouet. ¶Silr ad 4.m.qz actus est innatus ꝛ nō causatus:iō obm nō est causans. ¶Sz hic sunt alia qua dī°. Primū.si itelligit extrinseca terminative,hoc est:si eius cognitio ad creaturā terminet. ¶Dicit vn° doctoꝛ q̄ nō:sed hoc pōt bene ꝛ male intelligi. Si enīz intelligat q̄ cognitio nō terminat ad aliq̄d extrinsecū: qz nō bz rel'onē realē actualē additā.sic vez est. Si āt accipiat terminare.s.q̄ itell's nō sit huius obti.s.p̄mary vel scōary/ꝺdictionez icludit:qz ꝺdictio est ponere q̄ aliq̄d ıtellectione ıtelligat nisi ıtellectio illi° sit p̄mo mō vel scōo.nā nihil aliud est obm istud terminare cognitionez:q̄z obm istud cogsci tali cognitione. Jō dico q̄ creatura terminat actū ıtelligēdi dıuinū:nō vt obm p̄marıū sed vt secūdarıū. ¶2.m dubiū.vtrū itell's dıunus intelligat creaturas tm̄ egpolleter. ¶Dicit vnus doctoꝛ q̄ sic.sed istud pōt bene ꝛ male itelligi. Si enīz ıtelligat q̄ ıtelligit eas per aliq̄d repsentatiuū:nō solū equipollens īmo etiā prepollens oībus creaturis, hoc vez est,qz ıtelligit per essentiā suā q̄ oībus prepollet. ¶Si aūt intelligat q̄ eas nō intelligit:sed tm̄ eis egpolles:ꝛ per hoc dicit ıtelligere:nō q̄ ıtellectio ad eas terminet':sed solū ad egpollens vel ꝑpollens.si inq̄ sic ıtelligat/dico q̄ nō est vez:qz eas itelligit:ꝛ ad eas vt obiecta secūdaria ıtellectio terminat. ¶3.m dubium, vtrū ꝓpter terminationē intellectionis dıuine ad creaturas oporteat ponere cōtinuū dıuidi:vel esse dıuisum in infinitū. ¶Dico q̄ equaliter cōcludit hoc:sive terminatıue:sive alio mō quocunqz:qz opz ponere q̄ de° intelligat oīa. ¶Ad arg'm p̄z. ¶Qō. V.

E Obm pficiēs po°.m q̄le est? Actus ıtelligendi 2ª.

Quis ıntellꝰ mouetur ab obo:ꝛ qd sit mouēs hic.vi de Sco.3.d. 1.q.8. ꝛ vbi dı nōui optic D.triplex. Op̄.alioꝝ. Cognitionē dı terminari ad extrinseca ꝓtigit ıtelligē dupliciter.

F Al.1.nisi isto mō vl illo termınent ıntellectionem. Op̄.ꝑma. Cognitionē dei terminari ad extra: vt ad obiectum scīarium. Medū egpolleter vl ꝑpolleter ıtelligere lz fozall ter creaturas ıtellit de°:qz tm̄ cramia brīs qz è valō difficile:ec tm̄ ıntrinsice cognoscat ꝛ externaliter ꝛ nō alr scā q̄z fīcta.

G

Eccl.1.c.

Preambulū quadruplex. Et ſ̄ p vnicū obm ꝛ actuz ōs oīa nouit: nō tm̄ p vnicū habitū vl repītatiuū. Al.1.illumınatio.

Li.13. ꝛ.15. ꝛ alibi sepe.

Utrum deus itelligat ifinita actualiter. Or nō.qz scriptura sciam dei cōparat arene māris:ꝛ pluuie guttis.lz ista nō sunt ifinita.g̃ ꝛc. ¶Cōtra.ꝛ sapientie eius nō est numerus.in ps.146.

H

Hic ad declarationē presentiū ꝛ p̄dictoꝝ ꝛ dicēdoꝝ.ponūtur q̄tuoꝛ preambula. ¶Primum est istud:q̄ q̄cunqz deus cognoscit per obm vnū primū.s.per eēntiā suā cognoscit:qz ipsa ꝓtinet ꝛ repītat supereminēter oīa. ¶2.m est:q̄ de° oīa cognoscit per vnū actū idiuisibilē:qz tāta est illimitatio actus ifiniti: sicut potētie ifinite. Nos aūt eadē po° oīa cognoscim° sicut deus eodē actu. Uñ Aug.de tri.dicit.q̄ deus vna ꝛ eterna ꝛ inumerabili visiōe cōplectit' cūcta q̄ videt. ¶3.m est:q̄ deus nō cogscit oīa p vnū q̄si habitū:qz lz in deo nō sit ꝓprie habitus:est tm̄ ibi aliq̄d a nobis intellectū per modū habitus.vt scia ꝛ sapīa:que vident in deo formaliter distincta:vt.s.sapīa sit ad intra:scīētia aūt sit ad extra:qz respectu diuinoꝝ vī sapīētia:respectu aūt creatoꝝ dī scia ſm Augu.14.de tri. ¶4.m preambulū est:q̄ deus nō cognoscit oīa per vnicū repītatiuū:qz bz in se formaliter plures ideas.sicut dicit Aug.83.qōnū.ꝛ per illas cognoscit creaturas distincte. Uñ dīc.q̄ alia rōne cōditus est hō:ꝛ alia equs. ¶Sz ♢ ista ꝓambula istant 4ª. ¶Primo sic.qz cum diuina eēntia eminēter ꝓtineat oīa ꝓtingētia:ꝛ p cōtingentia:sicut ꝛ nēcia:vnifozmiter ea repītabit. Et sic diuinus intell's ea nāl'r itelliget:ꝛ sic nēcio. ¶2° sic.qz ideꝝ actus nō pōt esse affirmatiuus ꝛ negatiuus:lz deus bz sil'notitiā de vitatib° affirmatiuis ꝛ negatiuis. ¶Cōfirmat.qz eadē rōne ponetur vnicus actus in volūta-

Ecclesiastici 1.d.

Al.1.sicut ne cessaria.

I te:cū tñ deus habeat actū volēdi ⁊ nolēdi:que nō vñr idē actus. ¶ 3°sic.ga nō vi ḡre deo nō ita sufficiat vna illimitata pfectio sc bñs p modū habitus:sic sc bñs p modū actus. Et ita vnus habit⁹ solū. ¶ 4°sic.ga cum essentia diuina sit supemineṁter oia ptinēs:vī sufficē ad oia cōtenta pfectissime repūtanda:⁊ sic viderent idee totaľ supflue. ¶ Ad p^m dico/q⁹ cū diuina essentia radicaliter ptineat volūtatē:gcgd ptineť a volūtate cōtineť ab essentia:⁊ iō ptingēria,vt sic/cōtinenť in diuina essentia supemineṁter ⁊ vniformiter:nō tñ vt sic/sūt ibi repūtata ſm variationē suā:ḡre nō vī sufficiēs rō representandi rō ptinēdi:sicut forte vel non oia representat que emineṁter cōtinet. ¶ Ad 2^m dico/q⁹ eodē actu pōt deus affirmare ⁊ negare:velle ⁊ nolle illō:sicut nos eadē potētia. Nō esset tñ multis incōueniēs:sic aliqui videnť ponere q⁹ in illo actu essent diuerse rōnes formales. ¶ Ad 3^m est satis rōnabile q⁹ ita sufficiat:⁊ iō tunc sicut vnus ⁊ idē actus in deo est sapiētialis ⁊ scialis ſm habitudinē ad diuersa obiecta:aut ſm diuersas rōnes formales in eo:ita etiā cadeṫ pfectio q̄si habitualis. Et ita pōt vnū exēplar poni q̄si totale:bñs in vnte multa exēplaria q̄si ptialia. ¶ Ad 4^m dico/q⁹ illa rō ptinētie nō vī pfectissima rō nēcio cognoscēdi vel repūtandi:si ponanť in deo exēplaria formaľr. ¶ Exēpluṫ.sicut sol pfect⁹ cōtineť in suba ab eo genita q̄ in specie que est quoddā accūs:⁊ tñ pfect⁹ cognoscit per spēm suā q̄ p effectū:q̄uis effect⁹ sit suba ⁊ spēs sit accūs:sic dico in ꝓposito. ¶ Sed hic occurrūt diffi.ga ſm premissa nō vī bene posse saluari q⁹ diuina essentia sit p̄mū obm ⁊ adequatū ītell'is diuinī:cū in ipsa nō cognoscat ipsa cōtingentia:sed in actu volūtatis:sil'r cū per exēplaria cognoscat creaturas. ¶ Dico q⁹ sicut vnus act⁹ est ci ade quatus:ita ⁊ obm:ga nō pōt hīc aliquē actū:qui primo nō terminēť ad diuinā essentiā sicut ad p̄mū obm:siē ītellect⁹ nr̄ nō pōt hīc aliquē actū:q̄ p̄mo nō terminēť ad ens:lz scōario talis actus possit ad nō ens terminari. ¶ 2° diffi.posito q⁹ intelligat creaturas terminatiue modo exposito in p̄cedēti qōne. Utrū diuinus intell's possit plura ītelligere q̄ intelligat. ¶ Dico q⁹ respectu necessariox nō:cū nāli necessitate ferať i oia talia. Respectu aūt ptingēnū dico/q⁹ sic volūtas diuina pōt plura velle q̄ velit:eo q⁹ pōt plura facere que non facit ⁊ paucioṙa. Sic dico de scia diuina:vnde sicut voluntas diuina pōt minui vel augeri:sic notitia diuina de futuris ptingentibus. ¶ 3°diffi.Utrū hoc ponat aliquā mutationē in deo. ¶ Dico q⁹ nō:sed solū pductio talium obiectox in esse volito vel cognito:que incipit esť sine mutatione diuina:sicut pductio in esse existētie icipit esse sine mutatione diuina. ¶ 4° diffi.vtr̄ diuinus intellectus cōprehendat diuinā essentiaz. Dico q⁹ in hoc differūt cōprehendere ⁊ apprehēdere ſm mentē Aug. 83.q.qa apprehēdere est attingere opatione ītellectiua aliqō obm:⁊ sic creatura pōt apprehendere non solum creaturā:sed etiā deū. Cōprehendere aūt est attingere tale obiectū adequate:quātū in se est attigibile. Et isto mō lz creatura nō poterit deū cōprehendere:tñ diuus ītellectus bñ. Si vo deus sit sibi cōprehēsibilis:tūc cōprehēsio est alicuius obti ſm aliquā determinatā mēsurā:sed apprehensio qñ in supemineṫi attingit scōariū obm supemineṁter ibi ptentū:sicut sunt creature.

Istis premissis ponit vitas qōnis determinata p sacrā scripturā: ga.ſ. ifinita sunt a deo actualr cognita. ¶ Cōfirmať p Aug. de ci.dei.lib.12.c.18.vbi ex intentione dicit ⁊ probat q⁹ de⁹ cognoscit actualr ifinita. ¶ Ista aūt veritas pbať quadruplici rōne. Primo sic. Nā ifinite partes sunt in quolibet ptinuo:saltē in potētia:cū sit diuisibile in infinitū:sed deus oēs illas cognoscit:ergo ⁊c. Probo minorē dupl'r. 1°io.q⁹ eas diuina volūtas ꝓseruat in esse.ḡ diuinus ītellectus eas intelligit. 2° q⁹ cuilibet potentie passiue cozrīdet potētia actiua:ſz ptinuū est in ifinituz diuisibile passiue:ḡ in deo erit potētia actiua.sed deus nouit qcgd est i eo.ḡ eā cognoscit:⁊ p ꝓns ptes ptinui q̄ sunt infinite.q⁹ aūt sil'r cognoscat oēs:ps:q⁹ nulli⁹ cognitionē acgrere pōt de nouo. ¶ 2°sic. Nā sūt ifinite spēs numeroꝝ ſm Aug.12.de ciui.dei.q⁹ ifinitoꝝ numerorū nō est numerus:ſz de⁹ cognoscit oēs. Un̄ Aug.dicit q⁹ oēs isti numeri sunt in eius ītellectu cōprehensi:cui⁹ sapiētie nō est numerus. ¶ 3° sic.q⁹ in q̄libet linea sunt infinita puncta:cū ipsa sit diuisibilis in infinitū ⁊ in q̄libet diuisione causenť ēt duo puncta. Sunt ergo infinita saltē in potētia.sed deus oīa cognoscit:cuz diuidēdo volūtas diuina possit ea ponere in actu. ¶ 4°sic.In q̄libet die sunt infinita istantia:⁊ in quolibet gnātur vn⁹ radius solis:cū raptim transeat:⁊ diuina volūtas cōcurrit ad causandū quēlibet radiuz cū sole.ergo infinitos radios cognoscit sil'r diuinus ītellect⁹. ¶ Cōfirmantur oīa ista.q⁹ deus in actu cognoscit oīa que pōt facē successiue:sed deus pōt infinita indiuidua causare sub alia qua specie.ḡ ea cognoscit ⁊ sil'r.q⁹ sil'r cognoscit qō pōt facere successiue.Minor ps.q⁹ alr̄ nō posset ꝓpetuare mundū. Ad perpetuationē enim mundi necessario regritur:vel q⁹ in aliquibus speciebus indiuidua ꝓcedant in infinitū:vel ops q⁹ idem numero infinities redeat. Primū aūt cōmunius ponit. ¶ Sed ꝓtra instať quadrupl'r. Primo sic. Oēs ptes quas deus cognoscit in cōtinuo sunt diuisibiles in ptes vlteriores:⁊ ille ptes vlteriores sunt ptes cōtinui. ¶ Tunc sic. Ille intellect⁹ nō cognoscit oēs ptes cōtinui:qñ illud cōtinuū ptinet ptes aliquas vltra oēs quas ille intellect⁹ cognoscit:ſz de cōtinuo est bs.q⁹ oēs ptes quas de⁹ cognoscit in cōtinuo sunt diuisibiles in ptes vlteriores:ḡ sunt ptes alique vltra cognitas a deo. ¶ 2° sic. Oīs spēs numeri bz spēm numeri vltra se maiorē q̄ deus cognoscit:cū p appōnē vnitatis variet numerus:ḡ vltra oēs spēs quas videt: videt aliq̄s maiores. Sz oīs spēs maior oi spē numeri: nō est spēs numeri.ḡ si de⁹ ītelligit oēm spēm numeri: ītelligit nēcio aliquā spēm numeri:q̄ nō est spēs nūeri. B est falsuz.ḡ illud ex q̄ segť. ¶ 3° sic. Inter p^m puncta q est in linea ⁊ quēlibet aliū a deo cognitū:aut est dare mediū:aut nō. Si sic:tūc illō mediū aut est diuisibile:⁊ tūc erūt ibi multa pūcta añ oīa alia puncta q̄ sunt in linea a deo cognita:⁊ tūc deus nō cognoscet oīa pūcta:q̄ sūt in linea. Aut illō mediū erit idiuisibile:⁊ tūc ille pūctus nō erit a deo cognit⁹ p cādē deductionē. Si aūt dicas/q⁹ nō est dare mediū:tūc segť ptinuū cōponi ex idiuisibilib⁹. ¶ 4° sic. De⁹ distincte radios solis cognoscit. Tūc sic.aut inter ipm p^m radiū ⁊ quēcūq; aliuz cognitū a deo/est radi⁹ medius:aut nō. Si sic:tūc ille non erit a deo cognitus:cū sit exᵭ oēz aliū radiū a deo cognitū. Si nō sit radi⁹ alius:tūc alius radi⁹ a deo cognitus imediate segť aliū:⁊ p ꝓns cū radi⁹ adequate coexistat instāti tpis:istās tpis erit imediatū instāti. ¶ Iste istātie solunť ab aliqb⁹ logicaľr ab alys sophistice. p sic. q⁹ B signū oē vel gōlz:in altera p̄missaꝝ sumiť collective:in altera distributiue. Sz B nō euacuat:q⁹ i vtraq; p̄missaꝝ est vā diuisio:⁊ vā distributio. 2° solunť ab alys sic:q⁹ signū in vna bz suppōnē simplicē:in alia ꝓfusa. Sz nec B satisfacit:q⁹ vtrobiq; bz suppōnē simplicē. ¶ Dis ḡ p̄missis q̄ nō getāt ītellm pono 4^m pambula. Primū est/q⁹ eq̄le ⁊ ineq̄le sunt passiones q̄titatis finite adeq̄te. Un̄ si eēnt q̄titates ifinite:nō eēnt eq̄les vel ieq̄les.⁊ buiⁿ rō est:ga eq̄lia sunt quoꝝ extrema nō excedūt se:in ifinitis aūt nō sūt extrema. ¶ 2^m pambulū est/q⁹ totū ⁊ ps nō ineniunť nisi in q̄titate finita:ps ex p̄cedēti:ga vbicūq; est maioritas vel minoritas:ibi est eq̄litas vl' ieq̄litas:ſz vbi est totū ⁊ ps,ibi est maioritas ⁊ minoritas: sed maioritas ⁊ minoritas sunt spēs ieq̄litatis.Et oñsuz est q⁹ ieq̄litas nō iueniť nisi in q̄titate finita:ḡ nec totū:nec ps iueniet nisi in q̄titate finita. ¶ 3^m pambulū est/q⁹ totū in q̄titate est q̄dā spēs totius:⁊ ps in q̄titate est q̄dā spēs ptis:totū aūt designať p vle vl'r sumptū.ps aūt p vle ⁊ nō vl'r sumptū. ¶ Est ḡ regla talis/q⁹ cuicūq; repugnat superi⁹/repugnat iferius:ſz ifinito vt ifinitū est/repugnat rō toti⁹ i vl'i:ergo repugnat sibi rō toti⁹ in q̄titate:⁊ sic ei nō pōt addi signū vle.ḡ ⁊c. ¶ 4^m pambulū est/q⁹ de ifinita multitudine nō pōt vificari vl'is affirmatiua:ga vl'is affirmatiua est q̄dā totū in q̄titate:ſz oñsuz est q⁹ ifinito,vt ifinitū est,repugnat rō toti⁹:ḡ buiⁿ toti⁹. ¶ Confirmať: ga si ifiniti boies essent:idē ēt dicere/oēs boies ⁊ tota multitudo boiuz:ſz oñsuz est/q⁹ totalitas repugnat ifinito/vt ifinitū est:ḡ ⁊ totū vle.ſ.oīs. ¶ Sz 3 ista pambula arguit vt magis declarenť.Primo/ga deus est q̄ maius cogitari nihil pōt/est etiaz maius q̄ aligd aliud qō possit cogitari:vt docet Anſ.in pſo.Et sic est ibi maioritas que est spēs iequalitatis:⁊ rō ifinitatis. ¶ 2°ga iter dīnas pſonas ꝓcedit eq̄litas:que tñ sunt ifinite itensiue. ¶ 3°ga ifinite multitudini non repugnat totū vle ifra cādē spēm:⁊ tñ est spēs toti⁹ ita totū vle:sic totū in quātitate. ¶ 4°ga tūc de ifinitate nullus syll's poterit formari:ga nullus syll's est debite formať:cui⁹ nulla p̄missa est vlis:ſz ipsi⁹ est/p te.q⁹ aliq̄ p̄missarū verificet vlis de ifinito.ḡ ⁊c. ¶ Ad p^m dico/q⁹ ieq̄litas vt h accipiť est excessus ſm ꝓportionē.deus aūt sine ꝓportione oīa excedit:⁊ p ꝓns nō est ieq̄lis. ¶ Ad 2^m dico/q⁹ eq̄litas ⁊ ieq̄litas:de gb⁹ est nūc ītentio:est illa q̄ est in q̄titatib⁹ illis que cōstāt ex ptib⁹ realr distinctis: ga ibi est solū totū ⁊ ps:q̄titas aūt que est i deo nō est buiⁿ:ga nō ꝓstat ex talib⁹ realr distinctis. ¶ Ad 3^m dico/q⁹ totū vle est ps vera ⁊ eēntialis:⁊ est totū equoce/eo q⁹ totū vle icludiť in q̄libet sui pte:nō tñ totū integrale vel totū in q̄titate:ga si sic:bicubitū eēt in monocubito. ¶ Ad 4^m.si accipiať aliq̄ mlt'itudo finita de ifinita mlt'itudine:tūc de illa finita mlt'itudine poterit formari ꝓpō:sed de ifinita nō poterit:eo q⁹ nō pōt sibi addi signū vle:sed bñ de terminis vt abstrahūt a finito ⁊ ifinito. ¶ Jō dico q⁹ signū vle nō pōt addi alicui ifinito iquātū ifinitū/eo q⁹ sibi repugnat rō totius ⁊ etiā ptis. ¶ Sed hic sunt dif.Primo/ga si eēnt ifiniti boies adhuc bō eēt iferi⁹ ad aīal:⁊ tic pars. ¶ Dico q⁹ B ꝓbe nit boī iquātū est bō:q⁹ sit aīal iquātū abstrahit ab vnitate ⁊ plalitate.ſ.q⁹ ſm rōnē suā formalē:ſm quaz abstrahit a finito ⁊ ifinito:bō est aīal. ¶ 2° difficul.est/ga si essent ifiniti boies adhuc ista posset esse vera:quidā bō currit:⁊ sic pticularis:ſz nō pōt dari pticularis sine vli:ergo stante ifinita boium multitudine:stabit vlis. Dico q⁹ nō est inconueniens dari pticulare sine vli.Et si dicas.particularis bz rōnē partis:sed vbi pars,ibi totū.Dico q⁹ illa pticularis est respectu alicui⁹ vlis:non quidē vlis verificate:vel formate de ifinita multitudine:sed per respectū ad finitū de illa ifinita mlt'itudine: rōne cuius pōt formari ꝓpositio vlis. ¶ 3° difficultas si eēnt ifiniti boies:adhuc dic bō eēt idiuiduū.Dico q⁹ sic respectu alicuius multitudinis finite sumpte. Istis ergo pambulis suppositis tanq̄ veris:facile est respōdere ad instantias superius adductas. ¶ Ad p^m cuz dicit/oēs ptes ptinui q̄s de⁹ cognoscit sunt diuisibiles, dico q⁹ ista ꝓpō icludit incōpolia in suo subo si vl'r accipiať:sicut ista:oīs bō irrōnalis currit:in subo includit incōpolia:sicut dic:oīs sortes currit. Et rō est:q⁹ sorti repugnat q⁹ sibi addať signū vle.Eodē mō dico.q⁹ mlt'itudini ifinite repugnat addi signū vle:⁊ iō nec deus videt oēs ptes ptinui:nec nō videt.Dico ḡ.q⁹ de⁹ bñ cognoscit ptes ptinui:⁊ oēs:ꝓ q̄cūq; determinata multitudine.Sz si accipias mlt'itudinē infinitā nō cogscit oēs:q⁹ nō sunt oēs. ¶ Ad 3^m dico eodē mō de ſpēb⁹ numeroꝝ. ¶ Ad 3^m dico.q⁹ nō est dare quēcūq; aliū pūctū in linea.Sicut nō est dare oēm sortē currere vl nō currere:q⁹ tali termino repugnat addi tale signū.Eodē mō dico in ꝓposito. ¶ Et ad 4^m fil'r de radiis. ¶ Iste solones ꝓfirmanť.q⁹ ideꝫ est oīs bō ⁊ tota multitudo boiuz.ſz infinita multitudo boiuz si eēt:nō eēt totū:q⁹ aut tale totū ꝓstaret ex ptib⁹ finitis:⁊ B est ipol'e:q⁹ ex finitis nō cōstituiť nisi finitū.aut ꝓstaret ex infinitis:⁊ tūc totū nō eēt maius sua pte:q⁹ sua ps eēt ifinita. Infinitū aūt vt sic excedi nō pōt. ¶ Sz 3 bas solones i stať q̄drupl'r. Primo sic.q⁹ cuiuslibet 3dictionis altera ps vā est:q⁹ de q̄lz affirmatio vel negatio ⁊c. ¶ Sz ista est falsa:q̄dā ps ptinui nō est diuisibilis in vlteriores ptes:q⁹ sua 3dictoria est vera.ſ.ista.Oīs ps cōtinui est diuisibilis in vlteriores ptes. Sil'r de⁹ post p^m aut cogscit q̄cūq; aliā:aut nō cogscit.Ista aūt sunt exᵐa 3dictionis:igit altex vex. ¶ Itez 2° de numero. Aut oīs spēs numeri babz vlteriorē:aut nō.Si nō:⁊ nō oīs ego pollet buic.q̄dā nō:sed ista est falsa:q̄dam numerus nō bz spēm vlteriorez:igit sua ego pollens:⁊ p ꝓns eius 3dictoria vā.ſ.q⁹ oīs spēs numeri bz vlteriorē. ¶ 3°sic. A singularib⁹ sufficiēter enumeratis segtur vle vl'iter sumptū:p locū a toto in q̄titate.Iste aūt pūct⁹ post p^m pūctū in linea est a deo cognit⁹:⁊ iste alius:⁊ sic de singulis.ḡ oēs pūcti sunt a deo cogniti. ¶ 4° sic. Qz sicut est p se notū q⁹ oē totū est maius sua pte:ita est hec per se nota.oīs ps minoz est suo toto. ¶ Sz istō distribuit ꝓ ifinitis ptib⁹ ptinui:cū ifinite sint ptes in cōtinuo: q̄z q̄libz minoz est suo toto. ¶ Lōfirmať. nā certū est q⁹ ifiniti boies sunt in po^a:tñ ista p singulis verificať. oīs bō est risibilis.ḡ ⁊c. ¶ Ad p^m dico.q⁹ ꝓpō c^a subm includit incōpol'ia nō est va.⁊ iō nō bz 3dictionē:sicut ista.Oīs bō irrōnalis est aial.qz ei⁹ 3dictoria vā eē nō pōt:in cui⁹ subo incōpolia includunť.Et ita dico in ꝓposito.dōo oīs ps ptinui:p ifinitis distribuēdo. ¶ Sz 3 ista est bona 3dictio.Oīs chimera est ens,phibitus: chimera nō est,phibitū:⁊ tñ subm includit incōpolia. Pōt dici q⁹ alr̄:si istud ꝓcedaṫ:qñ subm icludit ifra se tale qd:⁊ alr̄ qñ subm cū sibi adiuncto:vt si dicaṫ tota magnitudo pūcti est simplex:⁊ sic ista non vī bñe 3dictoria:sic nec ista.Oīs bic bō vel omnis sortes currit. ¶ Cōtra.nā oīs ꝓpō vna c^a subm talia nō icludit bz 3dictoriā:ſz talis est ista.oīs ps ptinui nō ē diuisibilis: lz sit falsa:⁊ ei nō pōt dari nisi ista:oīs ps ptinui est diuisibilis:⁊ tūc erit vā.Dico q⁹ 3dictoria sua est ista, nō q̄dā ps ptinui est diuisibilis. ¶ Et si dicaṫ. q⁹ ista ego pollet isti:oīs ps ptinui est diuisibilis.Dico q⁹ non est vex.qz ista est icōpol'is:⁊ in icōpol'ib⁹ nō est egpollētia. ¶ Ad 2^m dico.q⁹ nō oīs spēs numeri bz vlteriorē: q⁹ ista negať:oīs spēs numeri bz vlteriorē.nō oīs aūt egpollet ad q̄dā nō:vbi.ſ.ꝓpō de oīs est va.vbi āt nō est va:nō. Nā ista:fortes nō est bō:nō equipollet buic, nō omnis fortes est bō:cum ista possit aliq̄liter ꝓcedi. Dico ergo q⁹ ista non est cōcedenda.oīs species numeri bz vlteriorez:sicut nec ista.oīs fortes currit. ¶ Sz 3. ista est vera:ꝓter quādā spēm numeri est spēs numeri: ergo eius 3dictoria falsa:ꝓter oēm spēz numeri est da-

A

Est q̄titatē:tota illatē:⁊ totā i quātitate atq; sua oppōsita q̄ritari finite dūtaṫ cōuire. vide Sco. 1.dis.2.q.3.ſz instantia ad de vt scio.

Regula.

B

Obiicit 4^r.

Laſ.2.

Obiect 4.

Inequalitas est duplex.

C

Totū vle ē ps vt alr̄ totiz q̄ integrale.

Signū vle ſm nō repugnat ei.

D.triplex.

D

Particular ē sine vli dari. Nūo bō pars subm: subm particularis ⁊ dividuuz dici posset suppositū. infinitate hominum.

Solones ad rōnes q̄ sunt oppō. Signū vle p̄ sunt oppō. Primus⁹ modus solonis instātia illa. Secundus ad quadruplex.

E

Singulares solones ad argumēta q̄dam q̄ nō q⁹ bñ soluunť de ptib⁹ cōtinuī: ⁊ alijs si nulibus vbi adde plura.

Resolutio notabilis.

F

Obiecti replicādo 4^r ⁊ ratio subditr.

G

Regula.

H

Egpollentia in qbus est.

A.I.vna.

Pro pōnēt icludēt icōpolia nō bñe 3dictoriam veram.

Replica.

Includere icōpolia ptinuū dupl'r.

Replica.

A.I.vna.

A.I.nī.

Replica.

re spēm numeri. Dico ꝙ hec nō est ꝓtradictoria illius: sed solū illa que est cuꝫ duplici negatione. ꝓma solo apparet plus. ¶ Ad 3m dico/ꝙ illa regula nō tenet nisi vbi illa singularia sufficiēter enumerata sunt ptes vlis vl̄ sumpti: ga tenet ꝙ locū a parte in quātitate. Ista āt singularia in ꝓposito nō sunt ptes multitudinis infinite: cū semp fit ꝓportio iter totū ⁊ ptē. Sicut nō pōt dici ꝓprie: oīs ꝑsona in dīnis ꝑducta est a ꝑte: a singularibus sufficiētes enumeratis: nō sequit: ga hoc signū oīs ſm antiquos ꝑbos: nō dī minus q̄ de trib⁹. ¶ Ad 4m cū dī: oīs pars est minor suo toto: est ita equal̄ vera si sint finite vel infinite partes: ⁊ ideo verificaꝫ pro multitudine partiū vt abstrahit a multitudine finita vel infinita: sed tñ nō ꝑ ifinita. ¶ Cōtra. gcd verificaꝫ per se de superiori: verificaꝫ per se de iferiori: cū diffones ⁊ passiones superior̄ insint singulis inferioribus: ſz multitudo sic abstracta est quoddā superius ad finitā ⁊ infinitā. ergo ⁊c. ¶ Dicit ꝙ verificaꝫ de multitudine ifinita: tñ ꝑ accīs: ga sibi nō ꝓuenit iquātū est ifinita: sed iquantū est multitudo. ¶ Cōtra. ga eodē mō verificaꝫ de finita: ⁊ tñ est ibi simpl̄r vera ac concessa: ⁊ nō alibi. ¶ Dicit ꝙ toralitas nō repugnat finito: ⁊ ideo ibi per accidēs cōcedit: ⁊ hic nō: qñ. l. determinat ad infinitū. Uel pōt dici sicut totū vl̄e ꝓuenit hoī ⁊ repugnat sorti. ita distributio cōuenit multitudini simpl̄r ⁊ in vl̄i: ⁊ tñ repugnat multitudini infinite. Aut dicetur ꝙ qñ dī oīs bō est risibilis. si sint ifiniti ꝙ ly oīs/distribuit pro sola multitudine finita: quā accipit itell's nī qñ formal illaꝫ ꝓpōnē. Et tūc tenēdo istā viā opz dicē/ꝙ illa que dīr a vulgo ꝺdictoria: pñt verificari. Infinitis enīz boibus existentibus: accepta certa multitudine currentiū: esset vera ista. ꝓpō. oīs bō currit. accepto aūt vno qui nō sit de illa multitudine ꝑus accepta: dicet ꝙ quidā bō non currit: ⁊ sic oīs bō currit: quidā bō non currit: vificant. ꝓma resp̄sio tñ est melior. ¶ Iste rōnes cōfirmant: ga ſm ꝑbos: ante oēm motū fuit motus: ⁊ añ oē tēpus fuit tēpus: ⁊ ante oēm diē fuit dies. Illud autē signū. s. omne: in istis ꝓpōnib⁹ nō pōt distribuere adequate ꝙ infinita multitudine: ga ante ifinitā multitudinē dierū nō fuit dies: cū talis ifinita multitudo sit eternitas: ⁊ añ eternitatē nulla posset esse dies: ergo distribuit solū ꝙ finita multitudine accepta vel acceptabili. ¶ Itē sancti dicūt/ꝙ deus posset mundū ꝑpetuare: ⁊ de facto ꝙ petuabit penas ⁊ cogitationes: ita ꝙ post oēz cogitationē erit cogitatio: ⁊ sic nō distribuit ꝓ infinitis: cū infinitas nulla sit futura. ¶ Sz hic est diffi. qual̄r de⁹ pōt ītelligere infinitā multitudinē: cū sit impolis ⁊ ens ꝓhibitū. Dispositio autē rei in veritate est sil's vel eadem dispōtioni in entitate. ¶ Dico ꝙ nō est ita ens ꝓhibitū quin inueniaꝫ in potētia. ratio autē entis extēdit ad ea que sunt in potētia: ⁊ vlterius nō videt incōueniens multis ponere ꝙ deus intelligat sicut ⁊ nos entia ꝓhibita. Uidet etiā multis ꝙ ens infinitū nō solū in multitudine: vez etiā in magnitudine nō sit ens ꝓhibitū: sic fuit dist. 19. declaratū: ⁊ etiam aliquo modo ostensum. ¶ Ad argumentum in oppositum patet.

¶ Distinctio. XXXVI. ¶ Questio. I.

¶ Et quoniam demonstratum est ex parte quomodo omnia ⁊c.

CIrca distōnem 37am. Quero duas qōnes. ꝓma est. Utrū de⁹ sit vbiqz. Qz nō: ga ī Isa. dīc. Lelū mihi sedes ē. ¶ Ꝺ. Lelū ⁊ terrā ego ipleo. ḡ ⁊c.

Hic primo videduz est. gd est deū esse vbiqz vel alicubi. Et quātū ad hoc introducunt 4or ꝓnes negatiue. ꝓma ꝙ deū ee vbiqz: nō est aliqd fabricatū ab itellcū: vel ens in aīa. Et boc ꝑbo sic. Nullus ens rōnis est rō eēndi realr aliqd: sed deus est realr vbiqz. ḡ nō est ꝑ respectū rōnis. ¶ 2o sic: qz illud qō crat añ opōnē intellectus nō ē ꝑ eā: sz de⁹ añ opōnē itellect⁹ erat vbiqz. ḡ ⁊c. ¶ 3a ꝓ/ꝙ nō dicit aliqd ꝙuatiuū. vt. s. ꝙ abnegationem oīs loci dicaꝫ ee vbiqz. vel ꝙ abnegationē oīs distātie a q̄lz loco: vt dicit gdā doc. modernus. s. ꝑ. aureoli. Dicit. n. deū ee vbiqz nō ꝑ respectū pñtialitatis ad vniuersum. sic oīs creatura dī alicubi ꝑ respectū vbietatis ad aliquā ptē vniuersi. ¶ Contra 3m arguo. Quecūqz bñt rōnē formalē eēndi vbiqz: sūt formaliter vbiqz: sed indistantia eiusdē rōnis q̄ est in deo/est in nihilo: qz negatio distātie eiusdē rōnis est in vtroqz: ḡ ita erit nihil vbiqz sic de⁹. ¶ ꝑ. Ule ita est idistās a q̄lz loco sic de⁹: ⁊ tñ nō est ita vbiqz. ¶ ꝑ. Entia in po⁹ obiectiua nō distāt a loco: ⁊ tñ nō dīr ee vbiqz. ¶ ꝑ. Dis rō negatiua resolui⁹ in affirmatiuā: sz ista indistātia est rō negatiua: ḡ opz ꝙ resoluaꝫ in aliquā affirmatiuā: q̄ est ista: de⁹ est alicubi. Sicut. n. creatura est alicubi/eo ꝙ distātia negaꝫ ab ea: sic deus cū ab eo negaꝫ distantia. ¶ 3a ꝓ/ꝙ deū ee vbiqz nō dicit aliqd abſo⁹: sz rōnē respectiuā. Doc ꝓbaꝫ ꝑ. q. illō qō in sua rōne formali est ad aliud: nō est absolutū: sz respectiuū: bō est ee vbiqz. 2o. qz esse vbiqz est ꝓdicatū deo ꝓueniēs ex tpe. ergo respectiuū. ¶ 4a ꝓ/ꝙ nō dicit aliqd formaliter in deo. ꝓbaꝫ: qz nō est eternū deū esse vbiqz: sed esse qō est formaliter in deo est eternū. Sil̄r ꝓbatū est/ꝙ dicit aliqd respectiuū: sed de⁹ nō bz relōnē formalē realē ad extra. ¶ Jō dico ꝓnē affirmatiuā. s. ꝙ deū esse vbiqz. dicit respectū pñtialitatis ḡ est in creatura ad deū: ⁊ sic de⁹ dī agēs realr: ⁊ creās respectu ḡ est formaliter in creatura. Sic dī ee vbiqz re⁹ isto pñtialitatis. ḡ est in creatura. ¶ Sz hic sunt diffi. alique. ꝓma est. Utrū ille respect⁹ sit respect⁹ dependētie ad ipsum deum. Dico ꝙ nō. Naz alia inquisitio est. Utrū deus sit cā rer̄. Et alia. Utrum sit pñs oībus rebus. ꝓbo. pōt enīz aligs esse certus: ꝙ deus est cā rer̄. ⁊ dubitare vtrū sit vbiqz. ¶ Dico ḡ ꝙ sicut imagiamur ꝙ aīa est tota in toto: ⁊ tota in qualibet parte. Ita suo mō imaginamur ꝙ deus sit pñs omni loco ꝑsentia que est in creatura. ¶ 2a diffi. vtruz iste respectus sit transcēdens. Uidet aligbus ꝙ oīs respectus creature ad deū sit transcendēs/eo ꝙ talis respectus est idez realr suo fundamēto. Sed de hoc alīs forte nō est verum: vt patebit alīs.

Hūc suppositō qd sit deū esse vbiqz. opz inquirere. Utrū hoc sit verum.

¶ Et quātū ad hoc opz dicere ꝙ sic. habemus. n. determinataz veritatē per scripturā. Si ascendero ad celum tu illic es: si descendero ad ifernū ades ⁊c. Dubiū ergo hoc totū est/quo illō pōt ꝑbari vel ꝑsuaderi. Et q̄tuz ad B adducunt a diuersis diuerse vie. ꝓma est via immensitatis. Naz dicunt alīq: ꝙ sicut deus est intensiue infinitus: ita extensiue. nō ꝙ habeat ptē extra ptē: sed ꝙ pōt coexistere infinitis locis. Et hoc declarant ꝑ: qz suba spūalis q̄nto est perfectior: tanto pōt maiori loco coexistere: ⁊ maiorē locū sibi determinare: sed deus est infinite perfectionis. ḡ infinito loco pōt coexistere. ¶ Confirmaꝫ: qz sicut divina eternitas est infinita intēsiue: ita extensiue: vt necessario omni tēpori coexistat. ¶ Sed ista via non valet: qz ex credito ꝓcedit. Nam hoc creditur est: ꝙ angelus perfectior maiori loco pōt coexistere. Ideo arguo aliter sic ſm illaz viā. Dis limitatio dicit impfectionē: sicut finitas: sed si deus esset alicubi ⁊ nō vbiqz: esset local̄r limitat⁹ sic creatura: sicut si posset ee q̄ntz ⁊ q̄ntz nō: eet limitatus ſz duratione. ¶ 2o sic. Deus est quo maius nihil cogitari pōt. si autē eet determinatus ad aliquā ptē vniuersi: tūc nō eet locali' quo maius nihil cogitari posset: cuz possem⁹ aliqd cogitare qō esset in toto vniuerso. Sz si iste vie vel rōnes valerent: ꝑbarēt forte ꝙ nec̄io de⁹ esset in infinitis locis: ⁊ ꝙ esset in maiori q̄z in toto vniuerso: ⁊ ꝙ ee ifinita loca: ⁊ ee maiora vniuerso: que oīa vīr incōueniētia. Pōt ḡ dici: ꝙ lz deus bēat infinitatē intēsiuā: nō tñ bz infinitatē vel magnitudinē extēsiuā: quā imaginaꝫ predicte rōnes: ⁊ nō ꝓcludūt. ¶ 3a via aliquor̄ est via causalitatis. Nā opz agēs ee pñs patiēti ⁊ ꝓximatū: ſz de⁹ agit vbiqz: ḡ ⁊c. ¶ Sz ista rō nō demōstrat: qz forte ℔ est creditū. s. ꝙ de⁹ immediate ī actione agēt̄is nālis agat: imo aligbus nō vī. 2o. qz non opz agēs pñs ee local̄r patiēti: tū qz q̄nto agēs est fortī⁹: tāto agit in magis distās. tū ēt qz videm⁹ agētia scōaria agē: vbi nō sunt pñtia: sic sol in viscerib⁹ terre. 3o dato ꝙ ℔ eēt verꝝ de agētib⁹ nālib⁹. ℔ iō est: qz agūt ꝑ ꝓtactū: ⁊ iō approximationē regrūt: deus aūt ꝑ talē ꝓtactū nō agit. Dico ḡ ꝙ rō nō cōuincit: qz agētia nālia vīr posse agē vbi nō sunt pñtia. ¶ Si dicas ꝙ agūt in medio. ¶ Cōtra. certū est ꝙ sol illa actione q̄ agit in viscerib⁹ terre/ nō agit in medio. Sil̄r illud vī falsum ꝙ semp agat in mediū. Nā angelus loquēs alteri: nihil vī causare i medio: nec eiusdē rōnis cū termino nec alteri⁹: iō vī ꝙ solus cōtactus ytualis sufficiat. ¶ ꝑ. Nō vī rō sufficiēs ad declarādū ꝓpositū: qñ si de⁹ eēt determinate in celo: simpl̄r posset influere in inferiozib⁹: sic sol posit⁹ in suo circulo. ¶ Intelligēdū tñ ꝙ deū esse vbiqz pōt poni dupl̄r. Aut ꝙ sit in vno loco vniuersi determinato ⁊ inde ifluat oib⁹ sic sol. Et vī aligb⁹ ꝙ nec̄io ꝑus agit in medio: postea in vltimo: sic agēs physicū. qz ei⁹ vtus est alicubi sita: ⁊ iō sic nāl̄r influit. Illud tñ nō bz apparētia: qz nō ageret ꝑ influxū corporalē: ſz ꝙ volūtatē tm̄: ⁊ iō sic volūtas attingit extrema ꝑ suū velle sine medys: ita po⁹. Allio mō ꝙ de⁹ sit abstract⁹ ab oī loco vt vere sit nusq̄: ⁊ ꝑ ꝓns nō vbiqz: ⁊ tūc vī aligb⁹ ꝙ agit ꝑ indistantiā: qz ꝙ nusq̄ est a nullo distat cū distātia ꝓsupponat vbi: ⁊ talis actio declarat ipz vbiqz esse ꝑ indistantiā. Istud tñ nō vī esse vez: qz ex cōsequēte non pōt inferri ꝙ repugnat añcedenti: sed ex nō esse alicubi iferē indistātia ⁊ ex hac esse vbiqz: ⁊ tñ esse vbiqz ⁊ non esse alicubi ꝺtradicūt. ¶ Tertia via aliquor̄ ad ꝑbandum istā ꝓclusionez est īmutabilitas: qz si nō esset vbiqz vī ꝙ posset moueri de loco ad locū trāsferēdo se de vna parte mundi ad aliā: ⁊ sic esset local̄r mutatus. Qz autē posset esse in alio loco sicut in isto/ꝓbaꝫ: qz q̄ mundū creauit potuit sibi determinare partē quā voluit: qz nō sibi magis repugnat vna q̄ alia. ḡ codē mō pōt nūc in oē illud qō sibi nō repugnat. ¶ ꝑ. Si esset determinatus ad aliquē locū ꝙ nō posset in alio ꝑsentialiter ee vi dereī incluſus ⁊ ꝙrtare impfectionē: cū tñ boc ex libertate ⁊ dignitate angelica ab angelis negeī. ab angelo enīz negaī ex sui dignitate: qui tñ magis determinatus est ad locū q̄ deus. ¶ Sed nec ista via ꝙuincit. dicereī enim ꝙ deus nusq̄ esset. ꝓprie: sed transferibil'r esset vbi esset: ita ꝙ nō mutareī ꝓpter boc: dato etiam ꝙ esset. ꝓprie adhuc nō sequīt ꝙ deus mutareī. nā respectus locati ad locū est vbi: ⁊ illū nō bz deus: ſz locus bz respectū ad locatū ꝓsentialitatis. dicereī ergo de⁹ de loco ad locū transferri per nouū respectū ꝑsentialitatis in hoc loco ad deuz ꝙ prius nō erat: ⁊ ab illo denominareī deus esse in aliquo in quo prius nō erat: sicut dictū est ꝙ superi⁹ de creatione noua que est in creatura: ⁊ sine aliquo nouo in deo. Dicīt tamē ꝙ si ponaī deus simpl̄r sic abstractus: vt nusq̄ dicaī esse in loco. ista rō nō cōuincit: qz ibi nō est localis mutatio vbi est omni/moda a loco abstractio: sed si ponaī in celo deus determinate: sicut simplices imaginātur: tūc apparēter ꝓcedit rō. nō tñ cōuincit: qz si deus de nō creatore fit creator: de nō dño fit dñs per solū nouū respectū creature ad ipm: ita posset fieri de nō ꝑsente alicui pñs per solū respectū pñtialitatis creature ad deuz: qđ creature imprimeret: sicut mouens imprimit ipm vbi mobili.

¶ Sed nunqd per istū modū posset per diuinā potentiā vnū corpus transferri de vno loco ad aliū locū per solaz mutationē loci: ¶ Dī ꝙ sic si deus posset facere vnā relōnē sine oppōita relōne: ⁊ tunc nō erit corpus motū nec mutatum. ¶ Quarta via est coexistētia. vbi dicit vnus doc. ꝙ oīs creatura habet necessariā pñtialitatē ad deū sicut coexistētia durationis: ⁊ ideo cū de⁹ sit alicubi est per respectuz ꝓsentialitatis creature ad ipm. ⁊ cū oīs creatura sit ei necessario pñs erit vbiqz nec̄io. ¶ Sz q̄ necessitas isti⁹ respectus nō est nota: iō cōfirmaꝫ 4r. ꝑ sic. si de⁹ crearet stellā celo destructo: posset eā mouere circulariter: ſz nō nisi agreret aliquē respectū: ſz nō nisi respectū pñtialitatis ad ipm. ḡ ⁊c. ¶ 2o sic. qz si deus totū vniuersum destrueret/ exceptis polis: eos posset cōiungere: ⁊ sic perpēdicularit̄r mouere: sed nō nisi per respectū ꝓsentialitatis ad primū. ergo ⁊c. ¶ 3o sic. qz deus oīa simul pōt mouere: ⁊ nō nisi per respectū aliquē. non ad seinuicē. ḡ ad deū. ¶ 4o sic. qz omnia que mouenī respectū habent ad aliquod imobile: sed illud nō pōt esse nisi de⁹. ergo ⁊c. ¶ Dico ꝙ declarata loci imobilitate: que est difficilior passus de tota ꝓpositū apparet. Sed hoc dicet̄ in secūdo. ¶ Dico ḡ ꝙ deus est vbiqz. ¶ Ad argumē tum patet per iam dicta. ¶ Qō. II.

Utrum deus sit in oī tpe.

Qz nō. qz deus est eternus sine tpe ſz Aug. 5. de tri. ⁊ alibi. ¶ Cōtra. deus est pñs oī tēpore. ¶ ꝓrio videndū est qd sit esse in tpe. ¶ Et ad hoc introducunt. 4. ꝓnes. ¶ ꝓma est ꝙ nō est respect⁹ rōnis: qz deus realr est in tpe. ¶ 2o ꝙ nō dicit ꝑtionē: qz tunc nihil esset in tpe. vel ipsa entia in potētia essent codē mō in tpe. ¶ 3a ꝙ nō dicit absolutū: sicut ꝓius. ¶ 4a ꝓclusio est. ꝙ non est iste respectus: sicut ꝓius in deo. ¶ Ideo dico. ꝙ nō est in omni tēpore per ꝓsentialitatem cuiusliber rei temporalis ad ipsum. Et sic patet.

¶ Distinctio. XXXVIII. ⁊. XXXIX. Qō. I.

¶ Nunc ergo ad propositum reuertens cepro insistamus ⁊c.

¶ Propterea solet queri vtrum scientia dei possit augeri vel minui ⁊c.

CIrca distinctionē 38am ⁊ 39am q̄ro. vtrū deus habeat certā notitiā de futuris ꝓtingētib⁹. Qz nō: qz ōs prīnūtiauit per Isaiaz morte Eçechie: que non euenit. Isa. 38. ⁊ tamē loquebat ex parte dei. ¶ Cōtra. Daniel. 3o. De⁹ eterne qui absconditor es cognitor: ꝙ nostri oīa añq̄ fiant. ¶ Dic sciēdū est ꝙ Aug. lib. de ci. duas

Dubium.

Additum ℔ alia verba sed non necessaria.

A. l. Ista via esset bona si iste respectus pñtialitat̄ creature ad deū eēt intrinsec⁹ aduenies ⁊ nec̄io: ⁊ sic nō est notū. oēm respectū pñtialitatis ad deū ee intrinsece⁹ aduenientē. aīa enim q̄ recipit gr̄az pat. ī. Ista passio que est ad deū ē respectus extrinsec⁹ aduenies: qz non nisi per respectū ꝓsentialitatis ad primū. ergo nō ois respect⁹ creature ad deū ē intrinsec⁹ aduenies. Eodē mō forte dicereī de ista pñtialitate. q̄ ergo est vna sufficiēs. Dico ꝙ ꝑ imobilitatē loci. suppono enīz ꝙ nullū corp⁹ posset ꝺo creari: qđ nō posset mouē. ℔ enīz vī cum deus ꝙ oē corp⁹ ⁊ ois spīritus a deo creabilis fit mobilis a deo. sed ipse est ꝙ oē corpus monear nisi habēdo respectū pñtialitatis ad p̄m mouēs. ergo nec̄io oē corp⁹ bz respectū pñtialitatis ad p̄m mouēs: ⁊ si ℔ ꝓbasset 4a via habuisset intētū. Et. pbo 4r. ꝓmo sic. si de⁹ crearet stellā ⁊c. Deū esse in tpe gd. Loco 4r vt. q. ꝓxime.

Affirmatiua posset dī ꝙ ni sed ex dictis. q. ꝓcedēt declara.

Universidad de Deusto Biblioteca

I

opiniones recitat ȝrias. ¶ Una fuit dicētiū ꝙ oīa eueniunt de necessitate ad saluandū pscientiā dei in sua infallibilitate. Alij dixerūt ꝙ deus nullā hȝ notitiā de futuris cōtingentib⁹:ad saluandū rerū cōtingētiā. ¶ Istis tñ errozibus exclusis ipse determiat ꝙ stāt sil.ſ.ꝙ de⁹ oīa cōtingētia certitudinal'r nouit:ꝛ tñ hoc nō euenire de necessitate. ¶ Ad declarationē aūt buiꝰ ꝙuoꝛ fuit ꝓ ordinē ingrenda ꝛ declarāda. ꝓmū si in reb⁹ est cōtingētia. zᵐ vñ ꝓcedit hec ȝtingentia. 3ᵐ vtꝛ deus cognoscat hec ȝtingentia. 4ᵐ qualr a deo cognoscant.

Quantū ad ꝑᵐ fuerūt alīq antiq ꝙ dixerūt ꝙ nulla ȝtingētia est in rebus:ȝ oīa eueniūt de necessitate:qz oē qđ est ꝑs fuit futuꝝ:ꝛ iō qđ est futurū erit ꝑs:sic oē ꝑteritū fuit ꝑs:ꝛ oē ꝑs erit preteritū. ¶ Sz cōtra istos arguit 4ᵘ.ꝓio sic:qz tollit oēz pudētiā;qz pudētis est ȝsiliari:ꝛ tñ de necessarys nullus cōsiliaꝛ nisi frustra:qz nec ꝓuidere nec remediare pōt circa illa. ¶ zᵒ qz tollit oēm iustitiā:cuiꝰ est remunerare merētes:ꝛ punire malos,qz de illis q̄ nēcio fuit nullus mereꝛ nec demereꝛ. ¶ 3ᵒ qz destruit scīa demōstratiua ꝛ certa. ꝑ se.n.notū est ꝙ illō qđ pōt ab alio separari nō inest ei nēcio:qz nēciū est qđ nō pōt abesse hīc:ꝛ ꝑ se notū est ab aliquo subo albedinē separi:vl' calozē ab aḡ cū sit intuitiue cognitū. ¶ Ex qb⁹ sequit nēcio istā ꝛ ꝙ aqua nō est nēcio calida. ¶ 4ᵒ qz tollit certā experiētiā:certitudinal'r.n.expimur ꝙ possūmus facere aliqđ qđ nō facim⁹:ꝛ aliq̄ dimittere q̄ facimus: cū mēbra subyciant dispotice.i.scruiliter ꝑerio volūtatis:ꝛ ipsa possit velle aliq̄ que nō vult:ꝛ nō velle aliq̄ que vult. Aliogn qs frustra rogareꝛ mouereꝛ vel ei cōminareꝛ. ¶ Iō dico ꝙ nēcio ȝtingētia est ponenda in reb⁹:qz multa sūt possibilia aliter se hīe. ¶ Sed ȝ istā veritatē instaꝛ 4ᵘ.ꝓio:qz in pūtib⁹ nō pōt esse ȝtingētia:qz in eis est necessitas. Oē.n.qđ est:qñ est nece ē eē. ¶ zᵒ qz in ꝑteritis nō vī posse poni ȝtingētia:qz ipse est ea aliter se hīe. ¶ 3ᵒ qz in futuris nō pōt eē ȝtingētia:nō eniꝫ existūt. Cōtingētia aūt est ꝺditio existentis. ¶ 4ᵒ qz pñs cōponit ex ꝑterito ꝛ futuro:qz pñs est cuius ps ꝑteryt.ps quoq futura est:sed neutrū istoꝝ pōt esse ȝtingēs.ḡ nec pñs. ¶ Ad ꝑᵐ dico ꝙ illud qđ est qñ est necesse est eē. Hoc veꝝ est in sensu cōpositionis:sed in sensu diuisionis:qđ est qñ est:ȝtingēs est eē:qz nunq̄ ȝtingit nisi dum est:sicut sortes sedens necessario sedet in sensu cōpōnis:ꝛ ȝtingēter in sensu diuisiōis. Exᵐ.qđ est albū:qñ est albū,nēcio est albū.veꝝ est in sensu cōpositionis:qz boc totū qđ dico:albū.nō pōt esse nisi albū.Sed in sensu diuisionis pōt eē:qz illud qđ est albuꝫ pōt eē q̄uis nō fit albū. ¶ Ad zᵐ.sicut se hȝ pñs ad eē sic ꝑteritū ad fuisse:ꝛ iō sicut pñs est ȝtingēs:ita ꝑteritū fuit cōtingens:ȝ mō nō sit cōtingens:qz nō existit. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ futurū nō est ȝtingēs:sicut nec preteritū:sed erit ȝtingens:sicut ꝑteritū ȝtingēs fuit. ¶ Ad 4ᵐ.in tēpoze pñti nulla est ȝtingētia actu:nisi sicut est in ꝑterito ꝛ futuro:qz nulla ps tēporis existit:sed tñ ipȝ instās est sic ȝtingēs. ¶ Sed hic sunt alique difficultates. ꝓima q̄re illud qđ est dum est:necesse est esse in sensu cōpōnis:ꝛ non in sensu diuisionis. ¶ Dico ꝙ alr cōparaꝛ accīs ad subm cui accidit ꝛ aliter ad totū cōpositū ex subo ꝛ ipso accidēte:sicut aliter cōparaꝛ foza ad mām cui accidit:ꝛ alr ad totū cōpositū cui ineſt per se ꝓmo mō. Et iō qz in sensu cōpōnis accipiē in subo eē cū existētia simul:iō nēcio dī de exītia:ꝛ q̄si in ꝑ mō. In sensu aūt diuisionis nō ītelligit in subo nisi essentia cui accidit exītia. ¶ zª dic.si ꝑteritū ꝛ futurū pñt esse ȝtingētia. ¶ Dico ꝙ existētia est adeq̄ta ȝtingentie ꝛ necessitati:ita qđ oē qđ est:vel est ȝtingens vel nēciuꝫ.

Unde illa que nō existūt,neutrū istoꝝ hīt.nec ȝtingētiā.ſ.nec necessitatē. Sūt.n.imediata circa exītiā:sicut finitū ꝛ ifinitū circa q̄titatē. ꝓio quāto ḡ ꝑteritū fuit exīs ꝛ qñ fuit:fuit ȝtingēs.ꝑ tāto dī ȝtingēs:ꝑ q̄to ātnūc nō est.cōtingēs nō est. ¶ Silr dico de futuro.pro q̄to.n.erit ꝛ qñ erit ȝtingēs/dicē ȝtingēs:ꝑ nūc ātnō dī. ¶ 3ª diffi.de istātaneis ꝛ raptim trāseūtib⁹: qūo in eis pōt eē ȝtigētia:cū in eis sit ſil'r fieri ꝛ factū eē.nō vī ḡ in ꝑtāte faciētis:duꝫ est instās:ꝙ raptiꝫ trāseat. Et sic nō est ȝtingēs:nec ēt res ex qua facta est eiꝰ factio nō ē in ꝑtāte faciētis:nec ꝑ pñs ȝtingēs. ¶ Dico ꝙ factū eē est duplex.vel ꝙ trāsit in ꝑteritū:ꝛ vt sic nō dī eē ȝtingēs:qz iā nō est i ꝑtāte faciētis. Aliud factū eē est:qđ ꝳz veniat manet ꝑ tps:ꝛ iō q̄si est bñ pōt itelligi cōtingēs. Et eodē mō illud qđ est solū ꝑ istās:qz ꝙ eodē nūc ꝑ q̄ fit:pōt nō fieri:ꝛ ꝑ pñs nō eē: sic ꝓ q̄cūq tpe moueo ȝtingēter possiꝫ nō mouē. ¶ Ad cui⁹ itell'm ē sciēduꝫ. ꝙ in istāti tpis sūt duo signa nāe:in q̄ꝝ ꝑ itell'r agēs indeterminatū ad alterā ptē ꝺdictiōis:potēs tñ in q̄libet. In zᵒ āt itell'r determiatū. ꝳz ḡ tpz agēs vt itelligit in zᵒ signo nāe/nō possit nō agere:qz tūc ageret ꝛ nō ageret:vt tñ in ꝑ signo bñ intell'r posse nō agere:qz ꝑ illo signo ídeterminatū itell'r:ꝛ ꝑ pñs adhuc nō ē agēs. ¶ 4ª dif.q̄re ponunt aliq̄ futura ȝtingētia:ꝛ aliq̄ nēcia. Oia enim futura ſm theologos ſubsunt volūtati dīne:q̄ est ꝑnᵐ mere ȝtingēs:ꝛ sic ȝtingēs est solē oziri cras. ¶ Dico ꝙ sic q̄daꝫ sunt ꝑolia simpl'r:qz a nullo pñt fieri:vt ꝙ creatura simpl'r fit ifinita. Alia ꝼz qđ:qz nō pñt fieri a poᵗ limitata:vt ꝙ accidētia separent ꝛ subsistāt. Jta aliq̄ dicunt nēcia simpl'r:qz eoꝝ oppᵐ icludit ꝺdictionē:sic deū eē. Alia aūt sunt nēcia ſm qđ:qz ꝳz reᵘ alicui⁹ agētis oppoᵐ possūt fieri:tñ nō reᵘ alicui⁹ alteri⁹:ꝛ iō respectu ei⁹ sunt ȝtingētia:ꝛ sic dico in ꝓposito de ȝtingēti. Nullū.n.futurū simpl'r est nēciuꝫ:imo oē est simpl' ȝtingēs. Sed tñ reᵘ alicui⁹ agētis pōt aliq̄ dici nēciuꝫ: sic solē oziri cras. ¶ Dec sunt dicta theologice. ꝓbi.n. aliter dixerūt:qz posuerūt itelligētias nāliter mouere ꝛ nēcio:ꝛ iō necessari⁹ erat mot⁹ celestis:ꝛ ꝑ pñs solē oziri cras. ¶ Sed ȝ eos bī demōratio:qz qñ aliqđ ꝓ aliquo instāti pōt eē sub opposito/a/nō repugnat sibi esse ꝓ toto tpe eterno sub illo:qz exquo illud ꝛ oppᵐ sunt simul in eodē instāti:segr ꝙ nō sunt icōplia ex suis rōnibus formalib⁹:sed ꝓ aliquo instāti videē celum nō moueri:ꝛ itelligētiā nō mouere.ergo nō moueri celum ꝛ nō mouere intelligētiam sunt cōpossibilia.

Secūda pars istius qōnis est videre vñ prouenit ȝtingētia in reb⁹. ¶ Hic aūt itroducunt 4ᵒʳ ꝙnes.ꝓria ꝙ ꝑᵃ radix ȝtingētie in creaturis est a volūtate dīna:qz cū ipsa sit oīno ꝑᵉ cā ꝛ ꝑfectissima/ipa nēcio causante:nulla alia posset ȝtingēter cāre. Qđ ꝓbaꝛ:qz volūtas diuina pōt cāre oēm effectū cuiuscūq causę scde:ꝛ iō cū agēs nēciuꝫ agat incīꝫ tū ꝑt:oīa nēcio cāreꝛ:ꝛ sic oīa eēnt de necessitate:ȝ nulla cā pōt ȝtingēter illuꝫ effectū cāre:ḡ est de necessitate.ḡ nulla cā posset cōtingēter cāre aligd. ¶ zª ꝙ est/ꝙ ȝtingētia est in effectib⁹ secūdario a volūtate creata. Nā oīa creanda sunt deo equal'r ȝtingētia:ꝛ tñ talia distinguunt in ȝtingentia ꝛ nēcia:nō nisi in habitudine ad volūtatē creatam. ¶ Itē qñ aliq̄ō mouēs nō mouet nisi vt motuꝫ:si nēcio moueaᵗ:nēcio mouet: sed nulla cā scda agit nisi vt a ꝓma mota.ḡ rē. ¶ 3ª ꝙ/ꝙ ex cōcursu duplicis voluntatis ꝓuenit duplex cōtingētia in rebus: qz duplex ꝑnᵐ ȝtingēs:ex cōcursu aūt cuiusdā alterius nō: qz oīa alia nēcio ꝛ nāliter agūt: volūtas aūt solū cōtingenter. ¶ 4ª ꝙ/ꝙ ex cōcursu alterius soluis volūtatis cū aliꝰ causis nālib⁹ ꝓuenit ȝtingētia in rebus:qz qñcūq ad aliquem

A

aliquē effectū cōcurrit aliqua cā ȝtingēs:quocūq alio cōcurrēte quātūcūq nēcio ille effectus est cōtingens. Causa est:qa cū est semp sequit ꝑē debiliozē.ȝtingēs autē ꝑᵐ est buiꝰ. ¶ ꝑ. Nēcium nunq̄ depēdet a contingēte.ḡ rē. ¶ Sed ȝ bas ꝑnes istaꝛ 4ᵘ.ꝓio.qa ꝑbi posuerūt ȝtingentiā in rebus:ꝛ tñ posuerunt deū agere nēcio. ¶ zᵒ.qa nō vī aliq̄ maioꝛ ȝtingētia in voluntate nr̄a:q̄ in actione cuiuscūq alteri⁹ agētis:qa sicut sol cōcurrēte volūtate diuina ad causandū radiū:nēcio causat radiū:sic volūtas nr̄a reᵘ actus sui ꝛcurrēte volūtate diuina nēcio cāt. Si aūt nō ꝛcurrat:nō pōt causare. ¶ 3ᵒ.qa nō videē ꝙ respectu cuiuscūq ȝtingētis volūtas diuina ꝛcurrat. Nā volūtas nr̄a est ȝtingēs nō solū respectu ȝrioꝛ.ſ.velle ꝛ nolle:sed respectu ꝺdictoziꝫ ſcz.velle ꝛ nō velle.ſ.in suspēsione actus:ȝ in tali suspēsione volūtas diuina nihil pōt agere:qa actus negatiuꝰ ꝛ puꝝ actus est.ḡ volūtas diuina coagit solū respectu positiuoꝝ. ¶ ꝑ. Bruta videnr etiā nō nēcio agere:qa vī ꝙ possint manuduci ad diuertendū se ab actibus suis. ¶ 4ᵒ.qa tūc oēs effectus essent ȝtingētes/cum ad oēs ꝛcurrat volūtas dīna. Uel sic.agēs nō pōt agere nēcio: qn effectus sit necessarⁱ?:cū impoſe sit actionē sine termino esse. ¶ Ad ꝑmū dico ꝙ ꝑbi in boc nō dixerūt cō sequēter ad dicta sua. Exquo enī posuerī deū agere de necessitate:alie aūt cāe solū agunt vt mote a deo:cuꝫ oē mouēs motū/eadem necessitate q̄ mouer/eadē mouet: quare oēs cāe scde de necessitate causant. Si ḡ oēs necessario cānt:oēs effectⁱ de necessitate causanr:ꝛ sic oīa eueniūt mere de necessitate. Supposito ḡ ꝙ aliq̄ causa scda ȝtingēter agat:sequit nēcio ꝙ etiā ꝑma. Sed forte ꝑbi:nō posuerūt deū ꝛcurrere in causatiōe oīuꝫ effectuū. ¶ Ad zᵐ dico ꝙ assistēte voluntate dīna in rōne cāe vlis:sol nō pōt nō ꝓducē radiū:imo nēcio ꝓducit: sed assistēte volūtate dīna volūtati nr̄e i rōne cāe vlis: sic volūtas nr̄a pōt suspēdere actū qđ nō ȝtigit in sole: ꝛ in causis nālibus nō videē regri aliq̄ alia cā nec motio:nisi ista assistēcia. Et iō non videē ꝙuincere ꝑma rō facta de radice ȝtigētie:nisi supposita fide. Et sic apparet quō aliq̄ ȝtingētia est in actu volūtatis nr̄e:que non est in aliꝭ effectib⁹ nālib⁹. ¶ Ad 3ᵐ difficile est valde videre quō volūtas nr̄a in suspensione actⁱ ?dependeat a volūtate diuina. Si enī fiat ꝑ actū voledi positiuum vel voledi:tūc satis ꝑz quō voluntas diuina concurrat. ¶ Sed tūc remanet difficultas:de ꝓcessu in ifinitū in actibus:sed de boc alꝭ. ¶ Ad illud qđ addit de brutis dico ꝙ talia fiunt ꝑ manuductiones ꝛ tristitias q̄ mouent nēcio ipsa bruta:que.ſ.tristitie vel delectationes iducunt in eis ab extrinseco. ¶ Ad 4ᵐ cōcedo ꝑnes:ꝙ oēs effectus ꝛ oīa que sunt exī deū sunt ȝtingētia:ꝛ ſm qđ aliq̄ ꝑñt dici nēcia:qa ab aliquo ꝑnᵒ nāli ꝛ nēcio ꝓducunt:sicut a sole radius. ¶ Sz oziī difficultas.si cōtingētia volūtatis create reducaē in ȝtigētiā volūtatis diuine. ¶ Dī ꝙ volūtas creata hȝ duplicē cōtingētiaz. Unā ad ȝtia vtpote ad nolle ꝛ velle:qui sunt actⁱ ?ȝr:ꝛ in istis ȝtingentia reducit manifeste in ȝtingētiā diuine volūtatis:qa nō pōt aliquē istoꝝ actuuꝫ elicere:nisi cōcurrēte volūtate dīna vt est cā vl'is. Aliā hȝ ad ȝdictoziā:que est ad actū eliciendū vel suspēdēdū:ꝛ hoc in ꝑ mō pz:sicut supra. Sed in suspensione actus cū nihil dicat positiuū:ista suspensio est difficilis:nisi dicatur ꝙ actu positiuo quo vult nō velle:suspēdit ipȝ velle. Et si de illo actu suspēdēte quer̄aᵗ.dicē eodē mō sic de ꝑ.ꝛ erit ꝓcessus in ifinitū:sicut in reflexionibus itell's:ꝛ tūc volūtas erit ȝtingēs simpl'r ad ȝdictoziā:sicut fuit premissum:cū in suspēdente eliciat actum positiuū:ꝛ iterū ꝑsente obto nō poterit non elicere aliquem actū.

Tertium ꝓncipale declarandū. Utrū de⁹ cognoscat ipsa cōtingentia. Dic aliq̄ volunt dicere ꝙ nō:qa tūc vilesceret eius itell's cū itell's perficiaᵗ ab obiecto. ¶ Sed istud nō pōt stare.ꝓimo.qa deus hȝ pudentiā ꝛ arteᵗ:talia aūt sunt respectu cōtingentiū. ¶ zᵒ.qa nō videē plus de necessarys q̄ de cōtingentib⁹:qa eque volūtas cōtinet vtualr ȝtingentia: sicut entia nēcia.ḡ rē. ¶ Aliter arguit 4ᵘ.ꝓimo.quia eadē rōne nō itelligeret essentiā suā:cū ab ipsa itellectⁱ ipse nihil recipiaᵗ:nec ab ea imuteē. ¶ zᵒ. Quia poᵗ cognitiua q̄to nobiliozⁱ tāto cōioꝛ ꝛ vlioꝛ:ȝ itell's diuinⁱ est poᵗ nobilissima. ¶ 3ᵒ.qa si obiecta sensibilia vilifi/carēt potētiā:multū ignobilitareē itell's in ꝓudentia ꝛ arte ꝛ scia ꝑspectiua. ¶ 4ᵒ. Quia dīna voluntas ȝtinet supemineēter oīa ȝtingētia ꝛ vtualr sicut essentia ȝtinet nēcia:sed tale repūtās est sufficiēs ad pfecte cognoscēdū. ¶ Ideo dico ꝙ deⁱ itelligit oīa tā ꝑntia q̄ futura: qđ ꝓz ex scriptura diuina. Patet ēt ex cōcessis a ꝑbis:q cōcedūt ꝙ deⁱ hȝ ꝓudētiā de istis iferiozib⁹ cōtingentib⁹,ḡ itelligit illa. ꝓbaē etiā rōne:gcūq enī intell's cognoscit aliquā cām vt cā est:cognoscit effectū:ȝ deⁱ cognoscit seipm vt cām contingentē.ḡ nēcio cognoscit cōtingēs. Minoꝛ patuit supra. Nec valet eoꝝ motiū: ga ille cōditiones obti solū attribuunr obto respectu intellectus creati:vt superius patuit. ¶ Sed ȝ instaē 4ᵘ. ꝓimo sic.Dis potētia nālis ꝛ nēcio agēs nēcio opaē: sed intell's diuinus est poᵗ nālis ꝛ nēcio agens.ḡ nēcio opaē circa obiectū suū:ꝛ ꝑ pñs nēcio intelliget cōtingētia. ¶ zᵒ.ga deus nihil cognoscit nisi ītuitiue sed cōtingēs nō pōt cognosci ītuitiue:ga ab eterno nō fuit.ḡ rē. ¶ 3ᵒ:ga quicquid deus cognoscit/euidenter cognoscit: sed contingētia nō pñt esse euidētia:ga sunt idifferētia ad oppositū. ¶ 4ᵒ.ga videē ꝙ posset esse mutatio in scia dīna:ga multa erūt q̄ ipe pōt ipedire. Simil'r posset esse augmētatio:ga posito ꝙ ꝓducat in esse que nō ꝓducet:nūc cognosceret aliqua que nō cognosceē:ꝛ sic augmentatio in scia diuina. ¶ Ad ꝑmū dico ꝙ oīs potentia nālis quātū est ex se/semper agit:ꝛ ferī nēcio in obiectū suū:pōt tñ ȝtingēter ferri in obm aliq̄ō:si ꝛcurrat vel ꝓesupponat aliquā potētiā cōtingenter operātem:ꝛ cōtingenter cū ea cōcurrentez:sicut ignis causat nāliter:tñ appꝛoximationē regrit que pōt esse ȝtingēs. Et ideo sua actio simpl'r erit cōtingēs. Sic dico in ꝓposito ꝙ voluntas precedit intell'm quo ad cōtingētia:sic postea diceē:ꝛ operaē ȝtingēter.ḡ rē. ¶ Ad zᵐ dicunt aliq̄:ꝙ deus ītuitiue cognoscit ȝtingentia:ga ea cognoscit in repūtatiuo:qđ meliⁱ repūtat q̄ res sint in se. Et hꝰ sufficit. ¶ Ad 3ᵐ dico/ꝙ nō obstante ꝙ ȝtingens poterit aliter se hīe:adhuc euidenter pōt cognosci sicut euidenter cognosco te sedere cū sedes:nō obstāte ꝙ aliter posset esse/dato ꝙ possis nō sedere. Eodē mō dico in ꝓposito. ¶ Ad 4ᵐ dico ꝙ sciam augeri vel mīnui pōt itelligi duplr.vel in se formalr:: sic dico ꝙ scia dei non augeē nec minuiē. Uel quo ad obiecta in esse cognito: ꝛ sic nō est inconueniens:ga ex boc non sequit mutatio in aliquo ꝙ sit formalr in deo. Sola enī mutatione facta in obiectis in esse cognito eoꝝ ꝑñt aliqua esse scita ꝛ nō scita:que tñ pus opposito modo dicebanr: sic ꝑp solā mutationē in re creata factā/dī deus creare:q̄ pus nō dicebaē. Sic dico in ꝓposito. Obiecta enī ꝼz ꝙ volūtas acceptat accipiūr cē cognitū qđ pus nō babebāt.

Quartū ꝑncipal'r inquirendū est. Quō deus futura cōtingentia cognoscat. Et quantuꝫ ad boc ꝑter diuersos modos dicendi.dico quatuoꝛ conclusiones. ꝓima est ista.ꝙ deus non cognoscit futura contingentia per suā essentiā:sicut aliqui dixerūt:moti

E

Tertius artⁱ. Opio alioꝝ.

Impugnatio multipler.

F

Opio ꝓpria. pz in Danicle vbi supra:ꝛ alibi sepe.

Obijcitur 4ᵘ.

G

Quō ꝛ q̄re intellectus diuⁱ ȝtingētia ȝtingenter simpl'r intelligat.

Ecce qđ q̄rit

H

Sciaꝫ augeri ꝛ minui ȝtigit dupliciter.

Considera caste. vide Sco. 1.d.2.q.2.

Vide singularissime q̄r scia dei possit augeri vel minui:sed oīa ca ste examinab.

Quartⁿ arti.

Cōclusio 4ª. Quadruplicē op.alioꝝ excludens.

Ex.l. puncti.

ꝓmus artⁱ. Opio alioꝝ. Vide aug. vbi supra. An in reb⁹ sit cōtingentia. Impugnᵒ 4ª

6,etbi.ꝛ alibi

K

5.metaphy.

Opio.ꝓpria. Obijcit 4ª. 1. ꝑscriber. ad finem.

L

Priscianus.

Oē qđ est qñ est ꝛc. Exponit nōnter:sed quere Scoti altus Exemptum.

Qualr in preterito ꝛ futuro sit ȝtingentia de quo infra magis.

M

Contingentia ꝑntis duplex. D.q̄druplex.

Resolo singularissima.

Contingentia ꝛ necessitas cō sequunr existentiam.

Hactū eē ꝛc.

.ſ.instāciarr vel nouum. In eodē ītpis cēpiturā nature.

O

Vide Sco.1. d.1.q.1.vbi de nouit. 4,1. d.2.q.3.

Pbi fidelissio obiecte ꝺdicerunt i plibus.

Neciā ꝛ ꝓpole duplex

C

Alr ȝtingētia in actib⁹ libe dic ē ꝛ aliter i nālr rnlib⁹:ȝ eodē ȝtingentia sit ex parte volūtatis diui ne ꝛrobiqs ad sentis. Dicē ꝺ suspē sionē act⁹ voluntatis.

Nacre Sco.

P

Vide.9.c. metā.ꝛ in ecl.ꝛ alibi sepe ad h.

Ldra p se.

Q

Cōtingētia rū ex pte volitaꝫ tm cuꝫ creatis alteri⁹ cieꝫ ꝛ ꝓpriaꝫ fin⁹ nālitatiꝫ nālis coagit nālr relictō ꝓ libe dantia.ꝓdict. ¶ ꝑ. hoc ꝓbat ꝙdam ꝓpo gumētū cōtra sū sectam cōtingent.

Scēa arti. Unde ȝtingētia rerum. Cōclo 4ª.

R

Cōtingētia ꝙ ad ꝓ ꝙ ad ꝓ ꝙ ad ꝓ

Q

I

Futura ⁊ cingẽtia ab itellu diuino non pertolaz diuinaz essenmã tollati ter: nec p ideas: nec per eũ ppriã presentiã: nec per indistantiã: ⁊ p determinationẽ diue voluntatis eternalr cognosci. Ob. alio zum.

K

M.l. diuisionẽ

Opio ppria, 5ª cõcluõ.

Variabile 2ª. Volũtas diuina q̃lr variabilis sit.

Objcitur 4ª

M

Determinatio dupler.

Vide ħ gd sit determinatio

L

ex hoc ꝙ ipsa est ꝑmũ obz itell's diuini. Probo sic. Nã diuina essentia cuiuscũqz est ꝑn̄ vel repñtatiuũ: necio ⁊ vnifozmiter repzesentat: ⁊ diuinus itell's necio itelligit quãtũ est ex se gcqd itelligit: ⁊ ideo si diuina essentia futurꝫ ꝓtingẽs repñtaret, ipsuꝫ vnifozmiter ⁊ necio repzesentaret: ⁊ dñus itell's necio itelligeret. Et sic sequeret. vel ꝙ esset necium: sicut esset necio notũ: vel ꝙ diuin̄ itell's decipereť: quoꝫ vtrũqz est ipole. Euenirent enizoĩa de necessitate. ℂ 2ª ꝓ. Oz nõ itelligit ꝑ ideas: sicut alig dixerũt ꝙ diuin̄ itell's itelligit per ideas que sunt in mente diuina. Qõ ꝓbãt sic. ga oĩs artifex cognoscit artificiũ per exẽplar eĩ? qõ bz apud se: sed idee ꝼz Aug. sunt exẽplaria rerꝫ. g̃ ⁊c. ℂ Sed istud non põt stare: ga idee sunt ex nã stia incõmutabilia ⁊ ieõmutabilr repzesentãtia: sicut essentia. Et ideo si repñtant istud futurũ semp ipm necio repñtabunt: ⁊ per ꝓns necio erit: vel si nõ: falso repñtabũt. ℂ 3ª ꝓ. Oz nõ per ꝑsentiã ppriã: alii qui enĩ imaginant ꝙ oĩa sunt deo ꝑsentia tã futura q̃ꝫ preterita: ⁊ ideo sicut cognoscit ꝑsentia: sic cognoscit ꝑterita ⁊ futura. ℂ Sed istõ stare nõ põt: ga qõ in se nõ est: imo est oĩno nõ ens: alteri pns esse nõ põt: cũ ꝑsens esse presupponat esse: futurũ aũt nõ est. g̃ ⁊c. ℂ ꝓ. dato ꝙ in se sint pñtia: sicut illa que nũc sũt: adhuc deus illa per seipsa nõ cognosceret: cũ de? apud se oĩa cognoscat nihil a rebus mẽdicãdo. ℂ 4ª ꝓ. Oz nõ cognoscit ea p indistantiã sicut dicũt alig ꝙ de? p idistantiã ea cognoscit. Qõ ꝓbãt: lz enĩ ea que nõ sunt ꝑsentia deo esse nõ possint positiue: tñ nullatenus distant a deo: cuz ipse sit indistãs omni dimẽsioni tpis: sicut ⁊ loci. ℂ Sed istud nõ põt stare. Ratio enĩ negatiua nõ videť eẽ sufficies repzesentatiuũ alicuius positiui: lz bñ eẽ. Et ꝓterea talem idistantiã respectu oĩum bz: ⁊ iõ necio talia cognosceret: ⁊ p ꝓns talia necio essent. ℂ ꝓ. Talẽ idistantiaz bz respectu oĩuz futuroꝝ ⁊ nõ futuroꝝ: possibiliũ ⁊ nõ possibiliũ: ga nullũ ab eo positiue distat: ⁊ tñ dicim?: ꝙ aliter nouit futura q̃ꝫ nõ futura. g̃ ⁊c. ℂ Confirmat: ga oĩs rõ negatiua reducit ad affirmatiuã: nec etiã aliqua negatiua põt esse simplr ꝑma. ℂ Dico g̃ ꝙnẽ affirmatiuã. ſ. ꝙ de? cognoscit oĩa futura ꝓtingẽtia ⁊ etiã ꝑsentia per voluntatẽ suã: siue per determinationẽ ꝓprie volũtatis: ga per ꝓpriã causam cognoscit effectus: sed volũtas diuina est ꝓpria cã ꝓtingentis. g̃ ⁊c. ℂ Scõo. ga variabile nõ põt cognosci nisi per variabile: vel formalr vel virtualr: sola volũtas in deo est variabilis saltẽ virtualiter. g̃ ⁊c. ℂ Sed ꝓtra ista instať 4ª. ꝓ. primo. ga diuina volũtas ita videť ex se inariabilis: sicut essentia ⁊ intell's. g̃ videť ꝙ gcqd repñtat vnifozmiter ⁊ necio repzesentabit: sicut essentia. ℂ 2º. ga eodẽ mõ velle diuinũ est ꝑfectio absoluta ⁊ icõmutabilis ⁊ necia: sic essentia. g̃ ⁊c. ℂ 3º. ga nõ videť ꝙ possit fugere ad determinationẽ actiuã: ga ista ꝺterminatio nõ est i deo formaliter: ga nihil est formalr in deo qõ sit ꝓtingẽs. Ista aũt ꝺterminatio est ꝓtingens: sed deus nihil cognoscit nisi per illõ qõ est in se formalr. ergo nõ per determinationem. ℂ 4º. ga non potest etiaz dici de determinatione passiua: gã certuz est: ꝙ illa est in obiecto extra: sed per nihil quod sit formaliter extra deus aliquid cognoscit. ergo ⁊c. ℂ Ad ꝑmum dico, ꝙ accipiẽdo voluntatẽ pro potẽtia volitiua: videtur mihi ꝙ argumẽtuz cõcludat: quia quantũ est ex se nẽcio repzesentat. ℂ Similr ad scõm accipiẽdo actũ volũtatis diuine ſm ꝙ est quedã ꝑfectio absoluta: opz g̃ fugere ad determinationẽ volũtatis. Quid ergo dicat determinatio. ℂ Dico ꝙ opz intelligere vnã ꝺterminationẽ actiuã in volũtate diuina: ⁊ vnã passiuã in creatura determinata. ℂ Sed gd est illa determinatio actiua in volũtate dei: ℂ Dico ꝙ nõ est nisi ꝓductio actiua qua voluntas ipsa obiecta ꝓducit in esse volito. Est ergo respectus rõnis ꝓns voluntatem in volũtate: sicut respectus rõnis est in intellu, ꝓns intell'm. ℂ Sed qũo ens rõnis põt eẽ ꝑn̄ cognoscẽdi rem: ℂ Dico ꝙ nõ est incõueniens ꝙ respectus rõnis nõ cõfictus a rõne: sed derelictus: sit rõ cognoscẽdi rẽ. Tũc g̃ itell's ituitiue cognoscẽdo respectũ istuz/cognoscit ⁊ terminũ: ga respectus cognosci nõ põt nisi p vez terminũ. ℂ Sed hic est diffi. ga videť ꝙ de? necia cognoscere poterit per suã ẽntiã: ga emineter ea ꝓtinet. cũ g̃ eque emineter ꝓtineat ꝓtingẽtia sicut necia: videť ꝙ per essentiã eque cogſcit ꝓtingẽtia sicut necia. ℂ ꝓ. Essentia est rõ cognoscẽdi oĩa attributa: ⁊ per ꝓns voluntatẽ: sed per volũtatẽ cognoscit illa determinatio. g̃ per essentiã per quã cognoscit volũtas: per illã regulã: gcqd est cã cause/est cã causati. ℂ Dico ꝙ opz cõcedẽ vltimate resoluẽdo/ꝙ oĩa cognoscanť per essentiã diuinã tanq̃s per ꝑmũ obm. ℂ Sed ga istud quãtũ ad oĩa nõ sufficit: maxime in ꝓtingẽtiũ cognitione: ideo opozter aliqd aliud coassumere: ⁊ illud est voluntas vel determinatio volũtatis: ſm ꝑdicta. ℂ Sunt ergo q̃uoz essentialr ordinata. Primũ est diuina essentia. 2ª potentia volitiua. 3ª est actus volẽdi. Et 4ª est obm volitũ. Essentia enĩ diuina vt supza patuit: nõ põt ꝓtingenter precise ꝑsentare ꝓpter suã necessariã ⁊ vnifozmem respectu oĩuz repñtationẽ nec potẽtia volitiua in ordinẽ rõne: nec actus volendi in se: sed per determinationẽ: vt ꝓius dictũ est. Sed ista tria sunt nẽcia equaliter ſm se ⁊ ſm suã nãm: non tñ obiectũ volitũ: ga est ratio cognoscẽdi tũc deus acciperet notitiã a rebus: sed sola determinatio se tenẽs ex ꝑte actus volẽdi q est in deo: ga oĩa alia sũt eque nẽcia: sed ista determinatio potest inesse diuine volitioni sine eius mutatione: cũ sit respectus nõ realis ꝓns actũ diuine volũtatis: sicut respectꝰ rõnis actũ diuini itell's: ⁊ determinatio dine volũtatis nõ addit supza actũ volẽdi nisi ꝓductionẽ actiuã in eẽ volito: pro tali ⁊ tali periodo. ℂ Sed ꝺ. ga diuina voluntas est realr volens istud futurũ ⁊ nõ illud. g̃ realr est determinata. ℂ ꝓ. Per aligd nõ reale nõ videtur posse cognosci reale: sed cõtingentia pñtia sunt realia. ℂ Ad ꝑmũ dico ꝙ realr est volẽs sicut realr creans: cũ tñ actiua creatio sit respectus rõnis tñ: ita ꝙ realr referť ad fundamẽtũ determinationis. ℂ Ad 2ª dico, ꝙ habitudo extremoꝝ in ꝓtingẽtibus nõ ponit nisi respectus rõnis: ⁊ dato ꝙ realis: nullũ icõueniẽs est: si intellectus itelligat vel cognoscat aut voluntas per respectus rõnis sue. ℂ Ad arg'm ps: ga deus ꝓnouerat plõgationem dierũ quã disponebat. Et enuntiatio Isaie itelligebatur cum conditione. ℂ Questio. II.

N

Voluntas dicitur ⁊ quasi cognoscens: ſm Scõm Damascenum. Et sic gutare videtur Dubium. Solutio. Respectꝰ relationis ꝓpter. Duᵐ additur. ꝓ ꝑ. ꝓ. in definitione ꝓprietatis.

O

Ecce qõ

Ordo singularis.

Regula singularissima.

Tollit illud.

P

Vide sco. xo. di. p. ⁊ ibidẽ ⁊ alibi in simili.

C

Regula Aug. de ꝓcognitione volitis q̃lr intelligi ꝺz.

Replica.

Esse realr volens ſit creatio cõtingẽs.

Habitudo ꝺ. dicati ad subiectum qd?

Q

D

Replica 2ª.

Vtrum in futuris ꝓtingentibus actus voluntatis diuine ꝑcedat actũ intellectus. Oz nõ. ga nihil amať nisi cognitũ. ſm Aug. ℂ Sed ꝺ. in processu practico actus voluntatis precedit actũ itellectus.

Hic introducit

ſnia doc. nostri g dicit. ꝙ voluntas ꝓius determinat se

q̃ itell's itelligat: ita ꝙ respectu talium. ſ. ꝓtingentiũ volũtas dina ꝑcedit intell'm. ℂ Ad hoc aũt sunt due rõnes cuiꝺẽtes. Prima est: ga gcqd operať potẽtia mere nãlis ante oẽm actũ potẽtie ꝓtingẽtis: operat mere necio. Si ergo itell's itelligit cõtingẽtia ante oẽm actũ voluntatis nẽcio itelligeret: cũ sit potẽtia nãlis. Et sic necessario cognosceret contingẽtia: ⁊ per ꝓns nẽcio euenirent. ℂ Sꝺa est ista. potẽtia que necessario ꝙformat regule recte: opz ꝙ ſm dictamẽ illius regule se conformet: ⁊ si ꝓtra regulã agit nẽcio est inoꝛdinata: sed volũtas dina nẽcio cõformať tãq̃ regule itellectui in his gbus seq̃ intell'm. g̃ si itell's intelligit antichr̃m venturꝫ: nẽcio voluntas volet. ℂ Sed ꝺ hãc ſniaz instať 4ª. ꝓ. Dzio suppo sita regula Aug. ꝙ. ſ. impoſe est ꝙ volũtas ferať nisi in cogniti. Tũc arguo sic. Quicqd dina volũtas vult/diuinus itell's ꝑcognoscit: lz diuina volũtas vult determinatione suã qua determinat actiue hoc faciẽdũ. g̃ intell's diuin? eã eẽ ꝑcognoscit. ℂ 2º eodẽ mõ arguo de determinatione passiua: ga exquo volũtas dina eã vult/intellectus eã ꝑcognoscit. ℂ 3º istať ꝺ ꝑdictã opinionẽ: suppo sita quadã declaratione. dicũt enĩ isti ꝙ est cõsiderare q̃uoz signa. ℂ Jn ꝑmo itell's diuin? itelligit gdditates oĩum creabiliũ: ⁊ coz que erũt: ⁊ coz q̃ nõ erũt. ℂ Jn scõo volũtas illa diligit volitione simplicis cõplacentie: ga intell's ⁊ volũtas in deo sunt: potẽtie q̃nales ⁊ adeq̃te. g̃ dilectio est nẽcia. ℂ Jn 3º volũtas diuina ꝓducit eas seu determinat illas gdditates: que de se sunt indeterminate ad esse ⁊ ad nõ esse: ad alterꝫ ꝓtradictoriozꝝ. ℂ Jn 4º signo diuinus itell's aſpiciẽs determinationẽ volũtatis: itelligit talia esse determinata. Et sic futura ⁊ ꝑsentia cognoscit. ℂ Oĩa ista exẽplificanť in vno solo exẽplo. ſ. in ista ꝓpõne: nauale bellũ erit cras: cuiꝰ termini sunt ꝑcogniti ante actũ volũtatis ⁊ non habitudo vſq̃ ad determinationẽ ipsius volũtatis. ℂ Jstis pre-missis apparet tertia ista̅tia. Nã ex isto ꝓcessu apparet ꝙ determinatio ipsa erit volita ⁊ nõ ꝑus cognita. Naz in 4º signo est ꝑmo cognita. in 3º aũt est volita: g̃ ꝓius. ℂ 4º sic. Aut ga totũ illud cõplexũ. ſ. nauale bellũ erit cras iquãtũ est ſm se totũ: ꝑus est cognitũ: aut nõ. si sic: habeo ꝓpositũ. si nõ. ergo ſm aligd sui nõ est ꝑcognitũ: sed �something se est volitũ totũ. g̃ volitũ est aligd nõ ꝑcognitũ. ℂ Ad ꝑm̄ dico, ꝙ lz intell's nẽcio omne obm volitũ ꝓcognoscat: nõ tñ oẽm effectũ causatũ a voluntate: sicut lapis volitus ꝑcognoscit: sed tñ ipse actus volẽdi a voluntate causatus ⁊ determinatꝰ ad lapidẽ nõ est ab itellectu ꝑcognitus. ℂ Dico g̃ ꝙ illa determinatio non est obiectũ diuine volũtatis: sed est effectus eius: ⁊ ita non opz ꝙ talis determinatio sit ꝑcognita: ga nec est volita: sed est solũ circũstãtia actus volẽdi respectu talis obiecti. Eodẽ modo dico ad scõm de determinatione passiua: ga nec est volita nec cognita: sed obiectũ precise. potest nã esse volita actu reflexo: sed hoc est per accidens quãtũ ad ꝓpositũ. ℂ Ad 3ª ⁊ 4ª dico ꝙ ista ꝓpositio. nauale bellũ erit cras: est ꝑcognita solũ quãtũ ad extrema: sed quãtũ ad habitudinẽ extremoꝝ nõ. ℂ Sꝫ gd est habitudo: Aliqui dicũt, ꝙ est ens rõnis: sed ħ nihil valet: ga nauale bellũ vere ⁊ realr erit. Sed quicquid ponať: siue ens reale: siue ens rõnis: quoddã ens cognoscibile est in se: ⁊ volũtas diuina illã habitudinẽ vult. g̃ nẽcio itell's illã ꝑcognoscit. ℂ Dicit hic vnifozmiter de determinatione ⁊ de habitudine. ſ. ꝙ quidditas determinationis est precognita: nõ tñ ꝙ ipsa voluntas sit tali determinatione determinata. Silr habitudo istoꝝ extremoꝝ est preintellecta ⁊ termini seoꝛsum: nõ tamẽ ipsa cõplexio tota. ℂ Sed cõtra: ga ad hoc ꝙ volũtas diuina sit determinata vel determinãs tali determinatione. nõ requiriť nisi volũtas ipsa ⁊ determinatio ⁊ habitudo vnius ad alterũ. ergo nec ad cognosci. Sed oĩa ista sunt precognita. g̃ voluntas determinata vel determinans erit precognita. ℂ ꝓ. Jmpoſe est habitudinẽ extremoꝝ cũ ipsis extremis cõcipi: gn cõcipiať ipsa cõplexio ga nihil addit ad illa: aut ſi aliquid addit: de illo seoꛛsuz erit eadẽ ratio: sicut de quolibet illoꝝ per se. ℂ Dicunt ergo aliqui ꝙ talia intelliguntur. ſ. habitudo siue determinatio siue complexio sub ratione cõi: non ꝓprie. Sed hoc non põt stare: ꝓpter idẽ: ga ratio ꝓpria nẽcio

E

Vide diligenter ħ põderãdo qualr voluntas ferť in nõ precognitũ: ga est singularis resolutio ⁊ doctrina optima.

Duplex.

F

Modos intrinsecos creaturarũ ad ꝓtingentia primentes nõ precognosci.

Tãge istãz ⁊ adde ħ plã põderando.

G

Locko q̃stũ.

Ordo nõbil signũ 4ª dine cognitionis ⁊ volitionis ⁊ scientiæ recte.

H

Quare ifallibilis cognitio dei de ꝓtingẽtibus.

esset volita: ⁊ tñ nõ cognita: q̃ñ. ſ. volũtas ipsam determinat. ℂ Jdeo ꝓpter illa que bñt difficul. videť posse dici ꝙ habitudo siue cõplexio non sunt ꝓprie obiecta volita: sed circũstantie obiectoꝝ cõsequẽtes actũ volẽdi. ℂ Sed dices, nõne ista opz esse precognita. Dici potest ꝙ lz voluntas nõ possit ferri in obiectũ nisi precognitũ: tñ bene põt ferri in modũ obiecti qui nõ est ꝑcognitus: sicut imaginatio nõ põt ferri nisi in precognita a sensibus particularibus: tñ bene põt in eadẽ obiecta sub mõ nõ cognito a sensibus particularib?: ⁊ tũc dico, ꝙ solũ extrema erũt obiecta volita: ⁊ illa bene sũt ꝑcognita. complexio aũt vel habitudo erunt solum modi.

ℂ Sed hic est diffi. ſi itell's diuin? cognoscit modos intrinsecos ꝓtinẽtes ad ꝓpriam creaturaꝝ: quoꝝ vn? est exĩtia. alter actualitas. alius realitas. alius ꝓtingentia. ℂ Dico ꝙ ſi isti modi creaturaꝝ cognoscunť ante determinationẽ voluntatis a diuino itellectu: tũc ꝓtingentia cognoscent̃ ab itellectu ante volũtatis determinationẽ: ga illa que ꝑcognoscunť a diuino itellu: per illa sunt formalr ꝓtingẽtia. ℂ Jtẽ cõtingentia iquantũ cõtingentia nõ sunt ꝑcognita: sed termini sunt ꝓtingentes per modũ ꝓtingentiũ. g̃ illa nõ erit precognita. ſ. modi itrinseci. ℂ ꝓ. Nõ est ibi ꝑcognitũ g̃ antichr̃s existet: ⁊ tñ sua futuritio nõ est nisi sua existẽtia in futuro. Unlz isti modi forte in gñali sint precogniti: tñ in ſpãli existentia aut ꝓtingẽtia illius vel istius nõ videnť ꝑcognita. ℂ Sed tunc est vltimũ dubiũ: qũo. ſ. volũtas põt in illos terminos vel istos modos: si sunt non precogniti. ℂ Dici põt, ꝙ isti modi nõ sunt, ꝓprie per se obiecta intellectus vel volũtatis: sed solum modi sunt obiectoꝝ. Nõ enĩ vult voluntas existere per se: sed ꝙ homo existat: ita ꝙ homo est ibi obm ipsius volũtatis. existentia aũt est modus ipsius boĩs vel obiecti. Nõ est g̃ incõueniẽs ꝙ volũtas ferať in modũ quẽ itell's nõ precognoscit: ga nõ ferť in ipsum sicut in obiectum. ℂ Ad argumentum ꝑtet. ℂ Questio. III.

Vtrum cũ ifallibilitate diuine scie poterit stare mutabilitas cõtingentiũ. Oz nõ. ga nõ videť esse ꝓportio mutabilis obti ⁊ imutabilis scie: ga imutabilis scia regrit obiectũ imutabile. ℂ Cõtra. fides determinat ꝙ sic: ⁊ ħ est verum. Dic est veritas determinata per fidem.

Sed ad intelligendũ istã veritatẽ opz imaginari in cõplexionib? de qb? est scia 4ª signa.

ℂ ꝓmũ est, in quo diuina essentia repzesentat itellectui dino terminos simplices cõplexionũ tã necessariarũ: q̃ꝫ possibiliũ vel ꝓtingẽtiũ. ℂ Scõz signũ est: in quo diuin? itell's formať cõplexiones taliũ terminoꝝ determinate possibiles ⁊ nẽcias: ga ille sunt ex terminis note: ga vo ꝓtigẽtes nõ bñt cuiꝺẽtiã ex ipsis termis ipsas cõcipit vt neutras. ℂ 3ª signũ est in quo diuina voluntas tales cõplexiones vt neutras sibi per itell'm presentatas determinat ad alterã partẽ dicẽs. hoc erit/ħ non erit. ℂ 4ª signũ est, in quo diuin? itell's aſpiciẽs ad diuinã volũtatẽ determinatã videt illã ꝓpõnẽ quaz sibi vt neutrã presentauit: ⁊ ex tali determinatione quã videt cognoscit, ꝓpones ꝓtingẽtes. ſ. hoc erit/hoc nõ erit. ℂ Ad ꝓpm applicãdo: lz ꝑm̄ ⁊ 2ª signũ ab alys ꝑsupponanť: tñ de eis nõ est cura ad ꝓpositũ. Ad 3ª g̃ signum opz referri ꝓtigẽtiã ⁊ varietatẽ ꝓtingentiũ. Ad 4ª aũt infallibilitas scie dine referť: ga itell's vidẽs i 4º signo volũtatẽ diuinã: videt ituitiue eius determinationẽ. nihil enĩ põt latere itell'm diuinũ ꝙ sit in volũtate. Et tũc sicut ſtãte determinatione dine volũtatis: que est in 3º signo: res nõ ꝑñt nõ euenire: ita itell's in 4º signo ifalli-

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Dubium. Signa pmanentia.

Obijcitur 4°.

bilē notitiā de eis hz. ¶Et si dicaſ /qūo in eodē instāti durationis pōt aligd esse ɔtingens ⁊ necium. ¶Dicit ꝙ in sensu cōpōnis est necium: sedentē non ambulare: qō est ɔtigēs in sensu divisionis. Ordo aūt signoꝝ istoꝝ in eodē instanti eternitatis est imaginādus nūc esse sicut fuit ab eterno: ga idē instās est eternitatis. ¶Sz ɔ hoc ista 4ᵃ. ⁊ ꝓio sic. nā volūtas dīna sicut cōtingenter se determinat: ita ɔtingēter stat in illa determinatione: ga a nullo necessitaſ ad extra volēdū: quēadmodū eni sic ɔtingēter creatūra ɔtingēter ꝑseruat. Ita sic ɔtingenter ꝓducit in esse volito: ita ɔtingēter stat in tali ꝓductione. Et ideo pōt oppm determinare: aut istā determinationē suspēdere: ⁊ tūc falsificaſ qō erat ꝓcognitū ꝓ 4° signo. Uel sic. nā dīna volūtas eadē cōtingētia stat in determinatione illa qua se determinat: g̃ ɔtingēter stat: ⁊ p ꝑns pōt dimittere illā determinationē: sed scia erit ꝑcise vera ex determinatione: g̃ ea dimissa in 4° signo scia nō erit vera. ¶2°ga illa scia que aliō necessario ꝑsupponit: nō est vera nec certa: nisi ex ɔditione: maxime si illud suppositū pōt al'r se hīe: sz scia ꝑsupponit determinationē: que pōt al'r se hīe. ergo illa scia dīna nō erit nisi ɔditionata. ¶3°ga ego scio ꝙ si deus voluerit ꝙ antichs veniat ipse venierit: sed deus nō al'r nouit: g̃ tātā certitudinē habeo nūc de futuro ɔtingenti quātā hz de⁹. ¶4°ga tūc sci nō pñt esse certi de bītudine sua: ga videt stare determinationē: nec aliūde pñt certificari: sed determinatio stat ɔtingēter. g̃ ⁊c. ¶Ad pmū ꝺcedo ꝙ ita ɔtingēter stat de⁹ in determinatione illa sīc se ɔtigēter determinat: ita ꝙ ab eterno se determinauit ɔtigēter: ⁊ ɔtingēter stat ab eterno ⁊ ꝑ eterno in determinatione illa. Et sic ꝺcedo ꝙ illā pōt dimittere: sz tñ nō sequiť ꝙ scia sit mutata: ga scia nō erat nisi stāte determinatione: vtpote de⁹ nō sciuit antichm vē turū absolute. Sed si staret determinatio dīna q̄ determinauit de⁹ vēturꝫ ipm ab eterno. Et ió si mutet determinatio: iā scia nō erit mutata. ¶Sed tūc vī stare zm dubiū: ga iā scia dei erit ɔditionata. Doc nō pōt homo fugere. Ideo dico ꝙ est cōditionata. ¶Ad 3m qñ dr ꝙ tūc ita cogscerem⁹ certitudinal'r futura ɔtingētia sicut deus. Dico ꝙ in q̄libet scia ɔditionata est ꝓcessus per modū ꝓfitie. In tali aūt ꝓcessu ꝑfectius ⁊ certi⁹ nouit ꝙ scit ⁊ videt añs ⁊ cognoscit ɔtiaz: q̄ qui ignorat añs ⁊ nō videt nec scit nisi ɔditional'r: modo ita est ꝙ scia dei de futuris ɔtingētib⁹ ꝑsupponit añs qō videt intuitive scilz determinationē volūtatis. Nos aūt eā nō videm⁹: sed ea tāq̄ ignorata supposita scimus ꝓfitiā. Et ex hoc appet /ꝙ de⁹ ꝑfectiorē notitiā hz de futuris ɔtingētib⁹ q̄ habeam⁹ nos ꝙ determinationē volūtatis dīne ignoramus. ¶Ad 4m de securitate btoꝝ dico ꝙ sci nō hīt certitudinē demōrationis absolute: sz talē q̄lis ei sufficit. Tū credo ꝙ sci hī videt ꝙ deus posset facē al'r: tñ non dubitāt: ga forte de⁹ suspēdit illū timorē. ¶Intelligendū tñ ꝙ scia dei nō est simpl'r ɔditionata: sz absoluta ꝑ 4° signo: tñ respicit determinationē pro 3° signo. Ideo scīa dei est ifallibilis: nō tñ necio gn de⁹ posset al'r facē ⁊ oppm facere. ¶Ad argm patet. ¶Questio. IIII.

K

Scientia scōrū i q̄ ꝓsistit?

M Notabilis de certitudie scie diuine.

VTrum futura ɔtingentia habeāt veritatē determinatā. Oz nō. ga qō nō est: nō hz veritatē determinatā: sed futura nō sunt. g̃ ⁊c. ¶Contra. ga qō nunc est ꝓsens /aliqñ fuit futurū: sed nūc hz veritatē determinatā. g̃ ⁊c. ¶Dic sunt quatuor faciēda. ꝓmū est videre. vtrū ɔtingētia in deo habeāt veritatē determinatā. 2m vtrū in seipsis. 3m si est eq̄lis determinatio veritatū ɔtingentiū ꝑteritoꝝ pñtiū ⁊ futuroꝝ. 4m vtrū veritates ɔtingentes sint cōneꝝe.

Quantū ad pmū dico ꝙ futura ɔtingētia hñt veritatē determinatā in deo. ¶Pāc ꝓbo 4ᵃ. ꝓmo. ga qñ aliqua po⁸ ferť in aliqō obiectū: q̄tū est ex se nāliter /eodē mō ferť in illō: sicut sibi ꝑsentať: sed diuin⁹ intell's ferť in 4° signo in volūtate diuinā: ⁊ etiā in obiecta que sunt per volūtatē repñtata: sed volūtas determinate repñtat futura ɔtingētia. ergo ⁊c. ¶2°ga dictū est /ꝙ de⁹ in 4° signo nouit ꝓpōnē de cōtingēti ⁊ determinate. ¶3°ga omne certitudinal'r cognitū ⁊ determinatū: veritatē determinatā hz in cognoscēte: futurum cōtingens est a deo cognitū certitudinaliter. g̃ ⁊c. ¶4°ga diuine reuelationes que sunt facte ꝓphīs de futuris cōtingētib⁹ nō cēnt certe. ¶Sed ɔ. ga illa que nō sunt pñtia nō pñt hīe veritatē ꝑsentem: sed futura in deo nō sunt ꝑsentia. g̃ ⁊c. ¶Itē vbi non sunt termini cōplexionis fozmal'r, ibi nō pōt esse veritas: ga nō separanť: sed in deo nō sūt termini cōplexionis fozmal'r. igit ⁊c. ¶Dico ꝓ ista ꝙ veritas determinata futurꝫ cōtingentiū nō est in deo formal'r: sed obiectiue tñ. Causa aūt istius veritatis est in deo bene fozmal'r. s. determinatio eius volūtatis. Unī ps /ꝙ si futura hñt veritatē determinatā in deo /ꝙ hñt eā obtiue. Et si sic itelligiť: nō videť frustra dictū: ꝙ. s. eoꝝ veritas est determinata in diuina notitia: sed nō in eoꝝ existētia. Qō ps: ga esse aliqd tñ obiectiue in aliquo /est terminare eius actionē. ¶Si aūt cōtingentia sunt tñ in diuina scia: ga. s. terminat actū scie diuine. ergo sunt tñ ibi obiectiue. ¶ꝓ. Ille intellectus ſm Augm qui intelligit rem aliter q̄ sit est falsus: quare si intellectus diuinus intelligit rem esse determinatam: oportet ipsaz determinatam esse: sed non nisi obiectiue.

Quantum ad 2m videndū est /si habēt veritatez determinatā in seipsis. ¶Dicit aliquibus /ꝙ ga futura ɔtingētia nōdū sunt. binc est ꝙ nō hñt talē veritatē determinatā: ga ꝑtas ɔtingentiuꝫ est simul cū exñtia eoꝝ. ¶Et si dicať /ꝙ hz non sunt in sua pñtia: tñ sunt in sua futuritione. Dicunt ꝙ esse futurū: nō est nisi ſm qd esse. ¶Ex hoc apparet /ꝙ isti satis cōcedūt ꝓpositū: ꝙ. s. in se aliquo mō hīt veritatē determinatā: sed q̄ erunt simpl'r creata: habebūt veritatē ōterminatā: sicut nūc hīt ꝑsentia. Oz aūt futura talē determinationē habeāt vt ista ps. Nam hec est simpl'r vera. Antichs erit. ⁊ ista est simpliciter falsa. Antichs non erit. Doc ego ꝓbo quadrupl'r. ꝓmo sic. satis cuidēter: omni ꝓductioni actiue corrīdet necessario aliqua passiua: sed dīna volūtas actiue ꝓducit ista futura ɔtingētia in esse volito: qō nō est aliō nisi actiue ea determinare. g̃ nēcio aligd est ꝓductus: nō aligd qō sit in deo formal'r. g̃ nēcio aligd qō est in creatūra vel in futuro ɔtingēti: sed ipsummet ꝓducīt in eē volito. g̃ determinať passiue. g̃ ⁊c. ¶Cōfirmať. ga sicut ꝓducti uū requirit ꝓducibile: ita determinatū ꝓductiuū determinatū ꝓducibile. Et eodē modo sicut determinatiuū requirit determinabile: ita determinās determinatū. voluntas aūt dīna est determinans. ergo aligd est determinatū. Illud aūt nō pōt esse nisi futurū ɔtigēs. ¶2° sic. nā scriptura cuius vba sunt vera simpl'r dicit ꝙ antichs erit: ꝙ ista est falsa. antichs nō erit. g̃ ista. antichs erit /hz determinatā veritatē. ¶Confirmať. ga chs boc idē allerit qui nō pōt mentiri. ¶3° sic. sīc oē ꝑteritū fuit ꝑsens: ita omne futurū q̄q̄z erit pñs. als nō esset futurū /cū boc sit futurū: quia nunc ꝑsens erit. q̄ aūt erit ꝑsens: tūc erit ita determinate vera: sīc nunc est determinate vez. ergo erit nunc determinate verū. Nā ad determinationē añtis sequiť determinatio pñtis. ¶4°ga cuiuslibet ɔdictionis altera pars est vera:

N Primꝰ arti. Determinatū veritatē futuroꝝ ɔtingentiū in deo et.

Resolutio.

Obijcitur in tabulis.

O

Alteruter ⁊ alterꝝ differūt.

B

Obiectio

Etsi i deo sit maliter q̄ ci ꝑtatio nem minate ꝓgnitis: nō ſ ꝑtas tiue.

Sz. q. q. 3.

P Scōo arti. Sp. aliq quaz ad boīa ſa applicā

Dīa determinatiō necessariozꝝ ⁊ cōtingentiū nōbilis.

C Tertius arti.

Sp. aliorum, p° cōclusio.

2ª cōclusio.

Obijcitur 4°.

D

Sp. ꝓpria. Eq̄lis determinatio in oīb⁹ ɔtingētibus q̄ ad oēm diuersitatē: q̄ ꝺ ꝑ tēpus. Dubium.

1. Joā. 1. Joā. 2. in euāgelio vere. etiā.

Et. 1. Ioā. 4. quando.

A

In ꝓpōnibus de futuro ɔdi etionem affe.

Resolutio.

Alteruter ⁊ alterꝝ differūt.

B

Obiectio

vera: sed nunc est ista vera aut falsa. antichs erit. si vā: habeaſ ꝓpo m. si falsa: tunc eius ɔdictoria erit vera. antichs nō erit. ⁊ hoc est ꝓpo m. Et eodez mō pñt fieri due subcōtrarie in ɔtingēti mā false /eo ꝙ ambe negarent: sicut ꝑdicte. Dicūt tñ alig /ꝙ nō est ɔdictio in ꝓpōnib⁹ de futuro. ¶Sed ɔ. ga in eis est affirmatio ⁊ negatio: ideo ꝓcedūt sed tñ dicūt ꝙ nec sunt vere nec false determinate. ¶Contra. ga altera pars ɔdictionis: vel est vera vel falsa. Sz isti dicūt /ꝙ lex ɔdictoriꝝ ibi nō tz. ¶Cōtra. ga ꝓpositio per se nota in aliqua mā negari nō debz. ¶Ideo dico /ꝙ nēcio est tenēdū tanq̄ cōclusum per pn m pmū cōplexū /ꝙ altera sit determinate vera: ga de quolibet est affirmatio vl' negatio vera. ¶Dicūt tñ alig /ꝙ alterutra est vera: sed nō altera. ¶Sed ℞ nihil est: ga hz aliqō cōe posse tē idifferēs ad vtrūq̄z ɔtioꝝ: nō tñ aliqō singulare: sed hic est q̄stio de ista singulari. ꝓpōne. ¶ꝓ. Negato determinate altero ɔdictorioꝝ ponit reliquū: aliter nō essent opposita imediata. ¶Sed tñ istaſ ɔ doc. ga si est ista vā determinate. antichs erit. ꝓnaſ oppositū in esse: ga boc est possibile deo. ergo q̄ ista. ꝓpō prolata fuit: fuit vera ⁊ falsa: ⁊ sic simul vera ⁊ falsa. Et sil'r de ista. mundus semp mouebiť. ¶Dico ꝙ iste instāte ita bñ ꝓcluderēt de pñti sīc de futuro: ga in eodē instāti: quo deus ꝓducit gr̄az. ista ꝓpō est vera. gr̄a est. ⁊ in eodē instāti posset eā nō ꝓducere. ⁊ tūc esset falsa illa que ꝑs erat vera. ¶Dico ꝙ ista que nūc est vera de ꝑsenti pōt in eodē instāti cē falsa in sensu diuisionis: nō tñ in sensu cōpōnis. Deus enim in sensu cōpōnis in illo instāti in quo ꝓducit gr̄az /non pōt nō ꝓducere: sed bene in sensu diuisionis. Sic dico in ꝓposito de illis q̄ sunt de futuro sicut de istis. ¶Sz nūquid ista determinatio futuroꝝ ɔtingentiū est talis determinatio q̄lis est necioꝝ. ¶Dico ꝙ nō: ga determinatio cōtingentiuꝫ est talis /ꝙ ipsa pñt al'r se hīe: sed necessaria nō: nec in sensu cōpositionis nec diuisionis.

Quantum ad 3m ꝓncipale videndū est. si est eq̄lis determinatio veritatū cōtingētiū de ꝑterito: de pñti ⁊ de futuro. ¶Dico ꝙ maioꝝ est determinatio in ꝑterito q̄ in ꝑsenti: ga ꝑteritū iquātū ꝑteritū est: ipole est aliter se hīe. ⁊ maioꝝ in ꝑsenti q̄ in futuro: ga pñs est de facto determinatū. futuꝫ vo nō nisi de possibili. ¶Sed ɔ istud arguo 4ᵃ. ꝓio. ga sīc mūdus nūc ɔtingēter est: ita tūc ɔtingenter icepit: ⁊ sīc pōt nūc aliter se hīe: ita potuit tūc in ꝑterito. ¶Scōo: quia mūdus est in isto istāti ad esse determinatus vere: ⁊ nō obstāte ista determinatione in eodē instanti in quo est /pōt nō esse in sensu diuisionis: cū nō ɔtingēs sit nisi dū actu est. ergo nō obstāte ꝙ futura ɔtingētia possint al'r se hīe: adhuc sunt vere determinata. ¶3°ga hz ɔtingēs cōtingēter sit ad alterū determinatum: tñ nēcio est ad vtrūq̄z ex nā sua iquātū ɔtingēs: vt. s. de⁹ nō posset facē oppm. Futuꝫ g̃ ɔtingēs aut erit determinatū: ⁊ tūc hz ꝓpom. aut ad vtrūlibet tñ est: ⁊ illud est nēcium ex nā sua: ⁊ ſm boc nō erit futuꝫ ɔtigēs. ¶4°ga eadē penitus res est successiue ꝑsens /ꝑterita /⁊ futura: imo idem tps nuō. Et sic si vnū tps est determinatū: ⁊ reliquū est determinatū. ¶Ideo videť ꝙ sane itelligēdo tā ꝑsens q̄ ꝑteritū q̄ etiā futurū est ɔtingēs. oia aūt sunt eque determinata in suis periodis. ¶Sed tūc occurit diffi. ga ex quo ꝑteritū trāsit: nō pōt esse ꝑteritū. Futuꝫ āt dato ꝙ sit futuꝫ /pōt non esse futurū. Dicit ꝙ in sensu cōpōnis sicut pñs est nēcio pñs: ita ꝑteritū est ꝑteritus: ⁊ futurū est futurū. Dū eni futurū est futurū in sensu cōpōnis ipole est gn sit futuꝫ. In sensu diuisionis ꝑteritū nō est nūc ɔtingēs: ga nō est nūc nec futuꝫ: sed fuit ɔtigens: ⁊ sic illud erit: ⁊ presens nunc est. s. contingens.

E Quarꝰ arti. Cōtrio triū ɔtingēnū ſm tres dīas tēporis nōnter. Ll. s. pñtie. Cōclusio 4ᵃ.

F

Dubium.

6. ethicoꝝ.

Quantum ad pmū pncipale videndū est. si veritates ɔtingētes de futuris /ꝑteritis /⁊ ꝑsentib⁹ sint ɔneꝝe. ¶Dico ꝙ sic. ga sint essentialiter ordinate: ga oē tps est mēsuratū tpe: pus fuit futurū q̄z pñs: pus pñs q̄z ꝑteritū ordine essentiali. Et ex his formant q̄tuor ɔnes. ¶Pria est /ꝙ de oī de quo vez est dicere q̄n fuit: verū fuit dicere ꝙ est: cū ꝑteritū ꝓpponat ꝓsens. ¶2ª. ꝙ de oī de quo est vez dicē q̄n est: fuit vez dicē q̄n erit: cū pñs ꝓpponat futuꝫ sicut ꝑteritū presupponit ꝓsens: sicut dictū est. ¶3ª. ꝙ de oī de quo fuit verū dicē q̄q̄z erit: sem ꝙ fuit verū dicē q̄n erit: ga eadem rōne qua fuit vez a mille annis ⁊ a mille millib⁹: ⁊ sic in ifinitū sicut de vna hora. ¶4ª est /ꝙ de omni de quo fuit ab eterno semp vez dicē q̄n erit /nēcio erit. Et sic oīa futura euenirēt de necessitate. ¶Sed oībus trib⁹ ꝓmis ɔcessis /vltima est oīno negāda: ga hz ab eterno de⁹ ꝓrdinauit futura: tñ ɔtingēter ⁊ ab eterno ⁊ vt dixit /sic erit. Et sicut ab eterno poterat nō ordinare: ga ɔtingenter ordinauit: sic nūc: ga ɔtingēter stat. ¶Sed tūc remanet diffi. ga exquo aligd trāsit in ꝑteritū /ipole est al'r se hīe. si g̃ est vez nūc dicere. antichs erit. cras erit ꝑteritū. vt si dicaſ. heri fuit istū verū antichs erit: ⁊ tūc ipole est gn fuerit verū: ⁊ tñ si oppositū eueniret /nō fuisset verū. ¶Dico ꝙ in sensu cōpōnis nēcio fuit verum dum fuit. ⁊ erit verū si sit futuꝫ nēcio. ¶Sed si ponaſ oppositū euenire destruiť ꝓpom de futuritione ⁊ ꝑteritione. Et ex in sensu cōpositio hoc erit impossibile /ꝙ futurum vt futurū ponatur non euenire. ¶Ad argumentū patet ex scōo articulo.

¶Distinctio. XL. ⁊. XLI. ¶Qō. I.

¶Predestinatoꝝ nullus vī posse dānari ⁊c.

¶Si aūt q̄rimus meritū obdurationis ⁊c.

G

1. Petri. 1.

Jrca distinctionē 40ª3ª ⁊ 41ª5ª Quero ꝓmo. Utrū ꝑdestinatio sit eterna. Oz non. ga solus deus est eternus: sed predestinatio nō est deus: ga ꝑdestinatio est ɔtingēs. deus aūt nēcius. g̃ ⁊c. ¶Cōtra. ga deus predestinauit electos ante mūdi ɔstitutionē. ¶Dic sunt duo inquirenda. Primū est /quid est predestinatio. Scōm si predestinatio est eterna.

Primꝰ arti. Cōclusio 4ª. Predestinatiōnis rōnis formalez ad dīnā volūtatē pertinēte esse.

H

Predestinare quid? Obijcitur 4ª.

Quantum ad pmū pono 4m ꝓnes. Prima est /ꝙ ꝑdestinatio nō dicit aligd absolutum: sed respectiuum. Probaſ. ga ꝑdestinatio ſm ꝙ hz est alicui⁹ ꝑdestinatio: sz omne tale est respectiuū. g̃ ⁊c. ¶2ª. ga ois ꝓductio videť dicere respectū: sz ꝑdestinatio nihil aliud esse videť nisi ꝓductio ꝑdestinati in esse volito. g̃ ⁊c. ¶2ª ꝓ. est /ꝙ ꝑdestinatio non est respectus fundamētalis: sed formalis. Probaſ. ga ois respectus fundamētalis est nēcio in deo: ga qō per se inest /nēcio inest: sed ꝑdestinatio in deo nō est nēcio: ga sicut deus cōtingēter ꝑdestinat: ita in eo ɔtingēter est: ⁊ quasi per accidēs. Predestinatio g̃ ipsa est respect⁹ actualis: non fundamētalis. ¶3ª cōclusio /ꝙ est respectus rōnis: nō realis. Probaſ. ga deus ad creaturā non referť realiter: sed deus ꝑdestinatione ad creaturā predestinatā refertur. ergo ⁊c. ¶2ª. ga oē qō est in deo realiter est nēce esse: sed predestinatio est cōtingens. g̃ ⁊c. ¶4ª ꝓ. ꝙ ꝑdestinatio nō ptinet ad intell'm in deo: sed ad voluntatem. Probaſ. ga ois preordinatio videť ad volūtatē ptinere: sed ꝑdestinare nihil aliud est nisi ad vitā eternā aliquē ꝓordinare. g̃ ⁊c. ¶Sed ɔ hoc instaſ 4ᵃ. ꝓio sic. Nā ꝑdestinatio nihil aliud est nisi preordinatio alicui⁹ ad vitā eternā. Sed illud nō videť esse nisi velle dīnū: quo vult alicui dare gloriā. Cōstat aūt ꝙ hoc est absō/

I lutū.g ꝛc. ¶ 2° sic. Qō formal'r est in deo:nō est ꝓprie: ga omne tale est imp'fectū vt sic:sed predestinatio est formal'r in deo:ergo nō est cōtingēs:ꝛ sic erit nec̄ia:sed oīs respectus dei ad creaturā nec̄io est fundamēt alis. ergo ꝛc. ¶ 3° sic.ꝓ illud ꝑcise qō est ens rōnis non pōt aligd realr denoiari:sed deus oī realr ꝑdestinare electos. Cōstat aūt ꝙ deus nō oī predestinare electos nisi ipsa ꝑdestinatione.g ꝛc. ¶ 4° sic. Ois respectus rōnis videt eē in itellu:imo vī ꝺictio:ꝙ fit respectus rōnis ꝛ nō in itellectu:sed ꝑdestinatio/ꝑ te,est respect' rōnis. ergo nō est nisi in itellectu:ꝛ sic nō ꝑtinet ad volūtatē.

¶ Ad p^m dico/ꝙ ꝑdestinatio pōt accipi dupl'r.vel fundamentalr:ꝛ sic nō est nisi velle diuinū. Uel formal'r ꝛ vltimate:ꝛ sic dico ꝙ dicit respectuz:vt.s.accipiaī ꝓ preordinatione alicui⁹ ad vitam eternā. Unde si velle diuinū accipiaī simp'r:sic est gd abso^m⁹:ꝛ idē ꝙ de^o. Si aūtē accipiaī velle diuinū nō simp'r vt velle est:sed vt velle huius:sic dicit respectū ad illud cuius est. Sic dico in ꝓpōsito. ¶ Ad z^m dico/ꝙ oē reale qō est i deo est necesse esse:sed tñ non oīs respectus rōnis qui ponit in eo formal'r pōt dici nec̄e esse:hꝫ est ꝑdestinatio. ¶ Ad 3^m dico/ꝙ qñ oī ꝙ deus realr predestinat:verū est:sed tunc accipiī predestinatio ꝓ fundamēto:ꝛ sic est realis:ga nihil aliud est nisi velle diuinū:qō est reale. Bz si accipiaī ꝓ eo qō formal'r dicit.s.ꝓ respectu:sic nō est realis:sed tñ rōnis. Dicit tñ quodāmō realis.vl ga non fingiī a rōne:sed derelingtur. Uel realis:ga denominatione extrinseca oī de re ꝓpter terminū realem: sicut actio dicit de deo realr tñ denoiatione extrinseca. ¶ Ad 4^m dico ꝙ respectus rōnis pōt accipi dupl'r. Uel large vel stricte.si stricte:sic est tñ in intellu : ꝛ sic ꝑdestinatio non est respectus rōnis.si large.sic oī de oī respectu qui nō est in re ante opationē itell's:ꝛ sic pōt eē nō solū in itellu:ꝫ etiā in volūtate ꝛ in oī po^a collatiua vel ordinatiua alicuius ad aliud:sicut ꝑz ꝙ volūtas dat numismati ꝙ fit numisma:ꝛ baliuo ꝙ fit baliuus: nihil reale dādo sibi. Sic g re^o talis a volūtate eē pōt.

Quantū ad z^m ꝑncipale videndū est.si ꝑdestinatio sit eterna.hec est veritas determinata per eccliaz ꝛ per ſacrā ſcripturā. Uenite bñdicti patris mei ꝓcipite regnū. Predestinationē aūt esse eternaz: pōt intelligi dupl'r. Uno modo ꝙ ab eterno ꝑdestinauerit ꝛ nō modo:sed ꝙ tñ nūc ꝛ ſemp maneat in ꝓpōsito ꝑdestinatiōis. Allio mō ꝙ ab eterno ꝑdestinauerit ꝛ nūc ꝑdestinat:ꝛ ſemp ꝑdestinabit:ita ꝙ ſemp ſit vnicus actus ꝑdestinationis:g nō transeat in ꝑteritū. Exē plū. De eternitate mūdi:g pōt itelligi dupl'r. Uel quia ꝑmo creauit ꝛ postea nō:sed tñ ꝓseruauit. Uel ꝙ sicut ab eterno creauit:ita nūc creat:ꝛ ſemp creabit. Primo mō nō pōt itelligi ꝙ ꝑdestinatio sit eterna. Et ꝓbo 4^r. Prio sic. Qnc̄uqz ſignū idiuiſibile est in aliquo periodo:opz ꝙ oīs duratio ſequēs ſit finita ex pte ante:ꝛ per ꝓns nō eterna. Si ergo esſet aliqō inſtans in quo deus predeſtinaſſet tunc ꝛ post non:ꝑdestinatio dei nō esſet eterna. ¶ 2° sic. Oē cōtinuū qō icipit ab aliq̄ termino nō pōt eē ifinitū:ſz ꝓtinuū ſucceſſiuuz est ꝓtinuum.g ſi hz terminū nō est infinituz:sed ſi tale inſtans ponat in quo predeſtinet:ꝛ postea nō:duratio actus predeſtinādi haberet terminū:ergo non esſet eterna. ¶ 3° sic. Qñ aliqua ita se hñ:ꝙ vnū ꝑcedit ꝛ aliud ſequit.si illō qō ſequit est ab eterno:aliud.s.illud qō precedit nō est ab eterno:sed ante eternū:sed ꝑdestinare ꝛ manere in eodē ꝓpoſito sic se hñt. Manere enī in eodem ꝓpoſito ſequit predeſtinare:ꝛ illud est eternū ꝛ ab eterno:quia ab eterno manſit in ꝓpoſito eodē.g ante eternū predeſtinauit. Et si nō:ꝑdestinatio durationē habet finitam.

¶ 4° sic. Qñ aliqua ſunt icōpoſſibilia in ordine durationis.si vnū est eternū:aliud nō:sed ꝑdestinare ꝛ permanere in eodē ꝓpoſito predeſtinādi ſunt icōpoſſibilia.g ſi ꝑdestinare est eternū:permāſio non est eterna. Ideo dico ꝙ ꝑ modo nō pōt intelligi:sed opz ꝙ intelligatur ſcōo mō:ita ꝙ vnicus actus ꝑdestinationis ſit ab eterno:quo ab eterno predeſtinauit/ꝑdestinat ꝛ predeſtinabit. ¶ Sed ꝫ inſtaī 4^r. Primo sic. Ꝓ illo ſigno ꝓ quo deus ꝑdestinauit electos:trāſiunt ab illa idetermīatione ad determinationē:vel ab illa indifferentia ad determinationē. Primo enī ſm ꝓpus dicta ſunt oblata volūtati vt neutra:sed illa transitio nō pōt esſe nūc:sed ab eterno.ergo modo nō ꝑdeſtinat. ¶ 2° sic. Quia illō qō ſemel accipit esſe:frustra amplius producit:sed esſe predeſtinatū nō est aliud nisi accipere esſe volitū:ergo ſi ab eterno accipit:frustra nūc accipit. ¶ 3° sic. Nam ſequit ſm ꝑdicta ꝙ ſanctis qñ dabit gloza:nūc ꝑdeſtinauit:ꝛ tū illud est impoſſe:cū ꝑdeſtinatio non fiat niſi ꝙ futuro. ¶ 4° sic. Quia ꝓtinet ad ꝓuidentiā que reſpicit futurū:vt futurū. ¶ Ad ꝑmū ꝛcedo/ꝙ idē trāſitus est nūc ꝙ fuit ab eterno:ꝛ qō nō fuit ab eno nō est nūc. Nō enī est imaginādū:nec nūc nec ab eterno esse trāſitū ꝑ modū fluxus ꝛ ſucceſſionis:ga illa ſūt oīa ꝑmanentia. vnde nō est aliūs transitus niſi ꝙ in ꝑmo ſigno nature nūc offert:ꝛ ab eterno offerebat intell's volūtati. In ſcōo aūt inſtanti nāe nūc determinat ꝛ ab eterno determinauit:ita ꝙ ſemp est idez actus manēs. ¶ Ad ſcōm ſemp est eadē ꝑdestinatio permanēs ſic eadē numero ſicut creatio dicit ꝑmanere eadez numero ꝛ non fluens:qua deus dicit creare qualibet creaturā. ¶ Ad 3^m dico/ꝙ ꝑdestinatio est ꝓ futuro ſigno nāe vel durationis. Unde qñ aligs ſaluabit':cōſiderabunt ibi ſigna nāe.nam ab eterno erat futuruz:sed qñ dabit non erit ibi futuritio:ſz ordo nāe. ¶ Eodē mō dico ad 4^m. ſufficit enī ordo nāe. ¶ Sed est hic diffi.s.si ex ꝓdictis possit excludi ſufficiēter eternitas mundi. Dico ꝙ nec̄e est vti diſtinctione ꝓxi. Primo aūt modo interrogando.s.ꝙ ꝑ creauit ꝛ postea cōſeruauit:sic dico ꝙ eternitas mūdi est impoſſis. Sed ſcōo mō nō videt:ga nō repugnat ꝓtingēti ꝙduci:ga ab eterno ꝑdeſtinauit ꝓtingēter:ꝛ ita mō videt ꝙ ab eterno ꝙduxerit:quantūcuqz cōtingenter ꝙduxerit. ¶ Ad arg^m ꝑz. ¶ Qō. II.

Utrum deus possit predeſtinatuz non ꝑdestinare. Oz nō.ga ſibi ꝺiceret. ¶ Contra.ga idem inſtans numero manet. ¶ Dic sunt tria ingrenda. Primū est ꝓpositū.s.vtrū possit predeſtinatus non predeſtinari. Scōm vtrū possit ꝑdestinatus damnari. Tertium vtrum ꝓscitus possit saluari.

Quantum ad ꝑmū introducunt due ꝓnes. Prima est/ꝙ ꝑdestinatus ab eterno non pōt nō ꝑdestinari in ſensu cōpōnis: ga ꝑdestinatus in ſua rōne formali includit actuz ꝑdestinationis in ſensu cōpōnis:ꝛ per ꝓns impoſſe est talem non predeſtinari. ¶ 2ga sic oē qō est:qñ est nec̄e ꝛ eē in ſensu cōpōnis. Ita futuz inquātū futuz:nec̄ium est in ſensu cōpōnis: ꝛ sic nō pōt nō esſe futurū:vt sic.sed ꝑdestinatū inquātū ꝑdestinatū vel ꝑdestinatio:reſpicit futurū.g ꝛc. ¶ 2^a ꝓ est/ꝙ ꝑdestinat⁹ pōt nō ꝑdestinari in ſensu diuiſionis: sicut albū pōt esſe nigrū. Sicut enī ab eterno cōtingenter ſe determinauit:ita mō:sed ab eterno ſe determinauit cōtingenter.sic ꝛ mō. 2ga deus pōt oēs ſaluare:g ꝛ ꝑdestinare:sed multos nō ſaluat.g multos nō predeſtinatos pōt ꝑdestinare:ꝛ predeſtinatos nō predeſtinare.ergo ꝛc. ¶ Istud autē pz in q̄druplici ſigno:q̄ nec̄io opz ponere ad ꝓpositum declarandū:ꝛ ad ſaluandum multa

A multa que de hac mā dīr. Primū ſignū in quo intell's diuin⁹ itellexit Petrū in puris nālib⁹. 2^m in quo itells offert volūtati Petrū in rone neutra.vt.s.potēs hīe vel nō hīe btitudinē. 3^m in quo volūtas ipſz determinat ꝙ sit. 4^m in q̄ itell's diuin⁹ ꝙcurrit se ſup volūtatē ꝛ videt illa. Nō est aūt imaginandū/ꝙ hic sit trāſitus ſucceſſiuus:imo in toto tpe oīa illa ſigna ꝛ ſub eodē ordine ꝑmanēt. Unde ſicut ab eterno ꝓ 3° ſigno voluntas Petrū ſibi oblatū pōt ꝑdeſtinare ꝛ nō ꝑdeſtinare:ita mō pōt ꝓ eodē ſigno:cū talia nō fluant ad modū ſignoz que ſunt in tpe vel in ordine durationis. Ꝓ 4° signo est ſensus cōpōnis. Ꝓ 3° est ſensus diuiſionis. Ista ēt equipollēt cōiter dictis de vitate ꝓntie ꝛ ꝓntis:de multis dictis antigs:qui ſi bene itelligant ꝑdictis eqpollēt.

¶ Sed ꝫ.ꝑ:ga ſi deus ꝑdeſtinauit nō ſaluandum:ꝛ ꝓns erat ꝑdeſtinatus:ſequit ꝙ dīna volūtas nō impleī:ſi.s. fuit ꝑdeſtinatio de eo ad vitā eternā ꝛ mō non. 2° quia nūc deus deciperet:dū enī ꝑdeſtinauit/cogitauit cū ſaluare:cui⁹ oppoſitū euenīet. 3ga ꝓpe est esſe trāſitū de ꝺictozio in ꝺictozū ſine mutatiōe facta in altero extremoz:sed hic est talis trāſit⁹.g ꝛc. Probatio minoris:aligs qui nōdū est:ꝑdeſtinatus est. Si g debeat nō ꝑdeſtinari:opz esse trāſitū ꝛ mutationē:nō in re ꝑdestinata ga nōdū est:g opz ꝙ in diuina volūtate. ¶ 4° ga cōiter oī ꝙ de^o ab eterno voluit ꝓ tali inſtanti aligd fieri:nec idiget noua volūtate:sed ſufficit antiq̄ ad hoc ꝙ illud exeat in esse. Si g voluntas antiqua est poſita tunc in esse:cū adueniēte inſtāti determinato:nec̄io ꝓnat res in esse:ꝛ sic iſto ſolo:quocūqz alio circūſcripto: Petrus habebit btitudinē. ¶ Ad p^m dico/ꝙ qñ voluntas diuina ſe ab eterno determinauit:nō fuit completa productio niſi quātū ad esse volitū:sed nō quātū ad eē reale.ſ.ꝙ illud fit volitū sic ꝓ tali tpe vel inſtāti. ¶ Dico g ꝙ diuinū cognoſcere est ſolū ꝺitionalr/ſuppoſito ꝙ.ſ. volūtas maneat in illa determinatione:maneat tñ in ea ꝓtingenter. Et iō pōt ꝺesinere. Pōt g accidere ꝙ deus velit hūc ſaluare ꝓnūc:ꝛ tñ poterit nō velle:nec ex hoc ſequit mutatio in deo:ſz in esse volito. ¶ Ad z^m dico/ꝙ ſtāte volūtate in illa determinatione:itell's diuinus certitudinalr cognoſcit illō:sed nō ſtāte nō cognoſcit:nec tñ ſequit ꝙ decipiaī:ga cognitio illa nō est niſi ꝺitionalis. ¶ Ad 3^m dico:ꝙ tota mutatio est ex parte obiecti poſiti de nouo in esse volito in quo ꝑus nō erat. Exquo enī ꝓtingēter ꝓ alio ꝛ ꝓ alio ſigno deus pōt velle que nō voluit.per hoc:ga nulla res est producta: opz esse mutationē in obiecto in cē volito:ꝛ illa est mutatio obiecttua. Unde sic deus nō creauit ab eterno:ꝛ modo creat/ꝑ te,ꝛ hoc totū saluaī ꝑ ꝓductionē creaturē in esse reali. Sic dico de esse volito. Unde si nō esset aliud niſi iſtō:satis necesſitaret ad ponēdū ꝓductionē rei in esse volito ꝓp trāſitū ꝺictozioz:qui nō potest aliter saluari. ¶ Ad aliud dico/ꝙ nō opz ad saluādum cōe dictū verū:dicere aliud niſi hoc/ꝙ postq̄z determinatio facta est:eadez voluntate ſtante antiqua eueniet res:sed si mutet propoſitū:tūc nō eadem:sed alia.

Quantum ad ſcōm ꝓncipale.ſ.vtz ꝑdeſtinatus possit dānari:ponunt due ꝓnes cōſimiles prioribus. Prima est/ꝙ in ſensu cōpōnis nō pōt predeſtinatus damnari:ga oppoſitū includit in ſua ratione formali sicut albū in ſensu cōpōnis nō pōt esſe nigrū:ga in tali ſensu ꝛcludit albedinez in ꝑmo mō. ¶ 2^a cōclusio/ꝙ in ſensu diuiſionis pōt:ga ꝓtingēter predeſtinat:ergo pōt in oppoſitū. Istud aūt declarat ꝑ ſigna illa enumerata ꝛ declarata in ꝑ articulo iſtius q̄ſtionis. ¶ Sed est ne vera ꝺictio in iſtis de futuro:Dico ꝙ sic:ga ibi est vera affirmatio ꝛ negatio de eodem.

Quantum ad tertiū ꝑncipale videndū est.vtrū ꝑscitus possit saluari. Dic opz ꝓnes cōſimiles ītroducere. Prīa est/ꝙ nō in ſensu cōpōnis. Scōa ꝙ sic in ſensu diuiſiōis.ꝑbaī vt.s. ¶ Dico ergo ꝙ inſtans ꝑdeſtinationis vel ꝓſcie ſemp manet ꝛ nō trāſit in ꝑteritū:ga etiā ꝓtingēter ꝑscit vel ꝑordinat ad penā:ꝛ per ꝓns ꝓſcit ꝓtingēter in 4° signo:ga ſolū cōditionalr. Dīnc est ꝙ deus sicut ab eterno ꝑdeſtinauit cōtingēter:sic ꝙ potuit nō predeſtinarc:ꝛ ſi'r ꝓſciuit vel reꝓbauit contingēter:sic ꝙ potuit nō reꝓbare. Sic dico/ꝙ ꝛ nūc:ꝛ in quocūqz ſigno totius tpis:eo ꝙ ſemp manet ordo ſignoz enumeratoz ſuperi⁹. ¶ Ad argumentū in oppoſitum patet. ¶ Qō. III.

Utrum ꝓscia ꝛ ꝑdeſtinatio ſit idez in deo. Oz non.ga Apls dicit ad Ro. Quos ꝓſciuit:hos ꝛ ꝑdeſtinauit. ¶ Cōtra Aug.15.de tri.ꝙ de^o vna ꝛ eterna ꝛ icōmutabili viſione complectitur oīa.

Circa iſtam qōnē ꝓmittunt 4^{or} ꝑambula. Prīmū est/ꝙ ꝓscia dei accipiī dupl'r. Uno modo ꝓpꝛie ꝓ oī eius ꝓcognitione quā hz de futuris ꝓtingētibus:ꝛ iſto mō electi sunt ꝓſciti ad gloriā. Allio mō ſtricte.pro cognitione quā hz de ſola damnatione reꝓbatoz:ꝛ iſto mō diſtinguiī ꝫ ꝑdeſtinatiōnē. Et iſto mō ſolū reꝓbati sunt ꝓſciti. ¶ Scōm ꝑambulū est/ꝙ ꝑdeſtinatio vno mō pōt accipi ꝑ coīne gloriē electoz. Allio mō ꝓ ꝓordinatione ꝛ ꝑdeſtinatione diuine volūtatis ad ſaluādū electos. Et iſto mō accipiī ꝓprie ꝑdeſtinatio:ga est quedā ſnia diffinitiua. Diffinire aūt in ꝓtigētib⁹ ꝓprinet ad volūtatē. Unde dicit Apls ad Ephe.ꝑ.ꝙ deus ꝑdeſtinauit nos ſm ꝓpositū voluntatis ſue. ¶ 3^m ꝓambulū est/ꝙ accipiēdo sic ꝓprie predeſtinatione:ipſa ꝺiffert a ꝓscia sic actus volūtatis ab actu itell's:ga ꝓscire est act⁹ itell's.ꝑdeſtinare vo voluntatis.ꝙ aūt actus itell's ꝛ volūtatis ꝺifferāt:fuit als declaratū. ¶ 4^m ꝓambulus est/ꝙ accipiēdo ꝑdeſtinatiōnē ꝓ ꝓuiſione q̄ de^o ꝓuidet ſaluādos:ꝛ ꝓscīam ꝓ ꝓreuiſione q̄ de^o vider dānādos:vī ibi esſe diſtinctio. Et hoc ꝑbaī ꝑ illā viā ꝑ quā ꝑbam⁹ volitionez ꝛ nolitionē diſtingui aliq̄ mō in deo:ga illi g ſunt ꝑdeſtinati/ nō ſūt ꝓſciti:sed idē oīno re^u eiuſdē nō pōt eē ꝛ nō esſe.

Sed quoniā de iſta mā a multis illiteratis:nā li'r nō īgenio ꝛ rōne vigētib⁹:theologi maxīe infeſtanī. Idcirco ad occurrēdū eoz dubitationib⁹ ſm ordinē iterrogationū ſuaz est ꝓcedēdū. Et maxie occurrūt 8° dubia. Primū est/ſi deus ꝑuidet me moziturū esſe in pctō mortali:ꝛ per ꝓns damnādū: q̄re creauit aīaz. ¶ Et ꝛfirmāt iſtud dubiuz:ga nullus ſapiēs artifex ꝙducit aliquē effectū quē ꝓuidet ꝙ nō peruenīet ad finē ſibi debitū:sed finis debit⁹ aīe nr̄e est felicitas.g ꝛc. ¶ Rñdeo huic qōni/ꝙ iſipiēs est cām querere vbi nō est cā:vt ſiqs q̄reret.q̄re de^o est de^o:aut q̄re hō est aīal rōnale. Nūc aūt dicit Augu.de ci.dei.ꝙ ſi cā diuine volūtatis querar:nō īuenīr. Et iō ſi querar. q̄re hoc fecit de^o:rñdeī.ſic voluit:ꝛ hꝫ ē ſtat⁹:ga diuina volūtas est ꝓma regula in oībus ꝓtigētib⁹. ¶ Iſta rñſio declat 4^r.ꝑ.gdē in mechanicis:ga licituz est figulo de eadē mā facē duo vaſa. Unū in ꝓtumeliā.ſ.ad reponendū īmūditias:ꝛ aliud in honorē.ſ.ad ꝑſentandū in menſa:ꝛ tñ irrōnabilr querīr ab eo:q̄re magis de hac parte māe fecit vas ꝓtumelie:cū ibi nulla possit rō dari:ga nō est:cū mā ſit penitus vnifoꝛmis. Eodez modo hic frustra querīr.q̄re deus creauit aiam illā in ꝓtumeliā:aliā aūt in honorē. Et iſtā reſpōſionē innit Apls ad Roñ.9. ¶ Scōo declat in monaſticis. Nā in acribus humanis ſepe solet queri:quare hoc feciſti:Rñdetur.

E Tertius arti. Concluſio 2ª vniſoꝛmiter ē ꝓbāda. Reſolo nōbilis valē i hac mā alūma.

.S. c.16.ꝛ alibi. F

Preambula quadruplex. Prescia pōt accipi dupl'r.

Predeſtinatio pōt accipi dupl'r. In ꝓtigētib⁹ diffinire cuī⁹ sint. G

Predeſtinatio ꝛ ꝓscia qualr ꝺint? Vide.ē.ꝛ.i.ꝛ in. 4. ꝛ alibi iſtū ꝛ alios.

Dubia seu interrogationes que ſolent fieri in mā ꝑdeſtinationis ꝛ ꝓſcie dei:ꝛ ſūt S. ꝓncipalia. H

Vide.4.ꝛ.7. meta.ꝛi Aui. Vide li.22. ꝛ alibi ibidem. Stat⁹ ē i ꝓtigentib⁹ ad diuinā volūtatē Exēplaris declaratio 4^r. Roñ.9. Matha.

Universidad de Deusto Biblioteca

Predeſtinationez dupl'r accipi. Velle diuinū dupl'r accipi. K

Utiqz nōbil ſoluto.

Predeſtinationē ee realē ꝓtigit dupl'r.

Dici reale ꝓtigit dupl'r,

Al.l.tamen. Reſpect⁹ rōnis dupler. L

Medū itellm cāre ꝛ recipe: ſz etiā volūtatem reſpectus rationis.

Scōs articu.

Matth.25. Modus poſitionis. Predeſtinationē ab eterno esse pōt itelligi dupl'r. Sile de gnōne filij in diuinis.q̄re.3.di. 5.ꝛ i Sco.di. 9.huius. Eternitas mūdi pōt imaginari dupl'r. M

Cōtra modū pōnis quo ad ꝑmū mēbruz arguit 4^r ꝛ ingeniosiſſime ſuo modo,

Ad tertiū ꝓncipale videndū est.vtrū ꝓscitus possit saluari. Dic opz ꝓnes cōſimiles itroducere. Prīa est/ꝙ nō in ſensu cōpōnis. Scōa ꝙ sic in ſensu diuiſiōis.ꝑbaī vt.s. ¶ Dico ergo ꝙ inſtans ꝑdeſtinationis vel ꝓſcie ſemp manet ꝛ nō trāſit in ꝑteritū:ga etiā ꝓtingēter ꝑscit vel ꝑordinat ad penā:ꝛ per ꝓns ꝓſcit ꝓtingēter in 4° signo:ga ſolū cōditionalr. Dīnc est ꝙ deus sicut ab eterno ꝑdeſtinauit cōtingēter:sic ꝙ potuit nō predeſtinarc:ꝛ ſi'r ꝓſciuit vel reꝓbauit contingēter:sic ꝙ potuit nō reꝓbare. Sic dico/ꝙ ꝛ nūc:ꝛ in quocūqz ſigno totius tpis:eo ꝙ ſemp manet ordo ſignoz enumeratoz ſuperi⁹. ¶ Ad argumentū in oppoſitum patet. ¶ Qō. III.

Utrum ꝓscia ꝛ ꝑdeſtinatio ſit idez in deo. Oz non.ga Apls dicit ad Ro. Quos ꝓſciuit:hos ꝛ ꝑdeſtinauit. ¶ Cōtra Aug.15.de tri.ꝙ de^o vna ꝛ eterna ꝛ icōmutabili viſione complectitur oīa.

Circa iſtam qōnē ꝓmittunt 4^{or} ꝑambula. Primū est/ꝙ ꝓscia dei accipiī dupl'r. Uno modo ꝓpꝛie ꝓ oī eius ꝓcognitione quā hz de futuris ꝓtingētibus:ꝛ iſto mō electi sunt ꝓſciti ad gloriā. Allio mō ſtricte.pro cognitione quā hz de ſola damnatione reꝓbatoz:ꝛ iſto mō diſtinguiī ꝫ ꝑdeſtinatiōnē. Et iſto mō ſolū reꝓbati sunt ꝓſciti. ¶ Scōm ꝑambulū est/ꝙ ꝑdeſtinatio vno mō pōt accipi ꝑ coīne gloriē electoz. Allio mō ꝓ ꝓordinatione ꝛ ꝑdeſtinatione diuine volūtatis ad ſaluādū electos. Et iſto mō accipiī ꝓprie ꝑdeſtinatio:ga est quedā ſnia diffinitiua. Diffinire aūt in ꝓtigētib⁹ ꝓprinet ad volūtatē. Unde dicit Apls ad Ephe.ꝑ.ꝙ deus ꝑdeſtinauit nos ſm ꝓpositū voluntatis ſue. ¶ 3^m ꝑambulū est/ꝙ accipiēdo sic ꝓprie predeſtinatione:ipſa ꝺiffert a ꝓscia sic actus volūtatis ab actu itell's:ga ꝓscire est act⁹ itell's.ꝑdeſtinare vo voluntatis.ꝙ aūt actus itell's ꝛ volūtatis ꝺifferāt:fuit als declaratū. ¶ 4^m ꝓambulus est/ꝙ accipiēdo ꝑdeſtinatiōnē ꝓ ꝓuiſione q̄ de^o ꝓuidet ſaluādos:ꝛ ꝓscīam ꝓ ꝓreuiſione q̄ de^o vider dānādos:vī ibi esſe diſtinctio. Et hoc ꝑbaī ꝑ illā viā ꝑ quā ꝑbam⁹ volitionez ꝛ nolitionē diſtingui aliq̄ mō in deo:ga illi g ſunt ꝑdeſtinati/ nō ſūt ꝓſciti:sed idē oīno re^u eiuſdē nō pōt eē ꝛ nō esſe.

Sed quoniā de iſta mā a multis illiteratis:nā li'r nō īgenio ꝛ rōne vigētib⁹:theologi maxīe infeſtanī. Idcirco ad occurrēdū eoz dubitationib⁹ ſm ordinē iterrogationū ſuaz est ꝓcedēdū. Et maxie occurrūt 8° dubia. Primū est/ſi deus ꝑuidet me moziturū esſe in pctō mortali:ꝛ per ꝓns damnādū: q̄re creauit aīaz. ¶ Et ꝛfirmāt iſtud dubiuz:ga nullus ſapiēs artifex ꝙducit aliquē effectū quē ꝓuidet ꝙ nō peruenīet ad finē ſibi debitū:sed finis debit⁹ aīe nr̄e est felicitas.g ꝛc. ¶ Rñdeo huic qōni/ꝙ iſipiēs est cām querere vbi nō est cā:vt ſiqs q̄reret.q̄re de^o est de^o:aut q̄re hō est aīal rōnale. Nūc aūt dicit Augu.de ci.dei.ꝙ ſi cā diuine volūtatis querar:nō īuenīr. Et iō ſi querar. q̄re hoc fecit de^o:rñdeī.ſic voluit:ꝛ hꝫ ē ſtat⁹:ga diuina volūtas est ꝓma regula in oībus ꝓtigētib⁹. ¶ Iſta rñſio declat 4^r.ꝑ.gdē in mechanicis:ga licituz est figulo de eadē mā facē duo vaſa. Unū in ꝓtumeliā.ſ.ad reponendū īmūditias:ꝛ aliud in honorē.ſ.ad ꝑſentandū in menſa:ꝛ tñ irrōnabilr querīr ab eo:q̄re magis de hac parte māe fecit vas ꝓtumelie:cū ibi nulla possit rō dari:ga nō est:cū mā ſit penitus vnifoꝛmis. Eodez modo hic frustra querīr.q̄re deus creauit aiam illā in ꝓtumeliā:aliā aūt in honorē. Et iſtā reſpōſionē innit Apls ad Roñ.9. ¶ Scōo declat in monaſticis. Nā in acribus humanis ſepe solet queri:quare hoc feciſti:Rñdetur.

I Dña volūtaſ create ⁊ dine quo ad ſtatuz notabiliter.

ga volui. Et iterū. quare voluiſti: ⁊ Rñdet: ga apparuit mihi ſic eſſe volendū. Quare aūt nō ſtat in ꝑma reſpō ſione: ⁊ Cā eſt / ga voluntas nr̄a nō eſt ꝑma regula actuū noſtroꝝ: ſed ad hoc q̄ ſit recta regulaf a recta ratione. Voluntas aūt diuina ꝑma regula eſt circa ꝓtingentia. Et ideo nulla vlteriꝰ eſt rō querēda. ¶ 3º in politicis. nā ab iferiori prelato ⁊ ꝑncipe recurrit ad ſupiozē: donec qs veniat ad ſuprēmuz: ⁊ ibi eſt ſtatus: ga qcḡd ille decreuerit: ab eo appellare nō licet. ¶ Sed diuina voluntas eſt ſummus ꝑnceps in ꝓtingētibus: ⁊ ideo illi q̄ querunt cām de diuina voluntate: ⁊ recurrūt ad rōnez ſicut ad ꝓziozez: aſſimilanf illis qui in eccl'ia appellāt a ſūmo pōtifice ad vnū eꝑm vel ad aliquē aliū prelatuz inferiozē: qđ vī incōueniens. ¶ 4º in phyſicis: ga cum querit q̄re ignis calefacit: nō pōt dari cā alia: niſi ga hz calozē. Et iterū. q̄re caloz calefacit: nō daf: ga illa eſt cā ꝑma in igne. Sic aūt eſt volūtas diuina in oībus cōtingentibus. Et ſic ꝑcludit via multis curioſis ingſitionibus. ¶ 2º iterrogatio eſt. Quare fecit mihi deº iſtā gratiā vt me crearet: ꝓuidēs me dānandū: Et iterū. quare teneoꝝ ſibi gr̄as agere de illo beneficio: ga expediuiſſet mihi q̄ nunq̄ habuiſſem illud: Dicunt aliqui / q̄ dānati magis volunt ſic eſſe q̄z nō eſſe: ⁊ ideo magna gr̄a fit eis / q̄ nō annihilanf: vel q̄ fuerūt creati. ¶ Sed ꝓtra hoc arguo 4f. ꝓmo. ga in euāgelio dī de Iuda. Melius fuit ei ſi natus nō fuiſſet hō ille. ¶ Scḋo. ga Apls dic̄. Deſiderabūt mori: ⁊ fugiet mors ab eis. ¶ Tertio ga melius eſt alicui annihilari q̄z mortalr peccare: cuz magis hoc iuſtus eligeret: ⁊ tñ dānati ꝓtinue ſūt in pctō mortali. ¶ Itē 4º. ga infinitū malū eſt pena infernī: eo q̄ eſt pena infinite trāſgreſſionis: ⁊ tñ nō fuiſſe nullū eſt malū. hoīes enī quos poſſet creare deus / nullā penā habent ex ſe / q̄ nō creati ſunt. Et ꝓp hoc dī / q̄ beneficiuz creationis nō tendit in detrimentuz rei create: ſed per accīs venit dānatio ipſa: ſicut ſi rex daret alicui aliq̄ō fortaliciū: ⁊ a caſu ſequereſ eius ꝑcipituz: ſi tñ ille rex ꝑſciret illud ꝑcipitiū: nō minus eēt ei regratiādū. Dico ergo q̄ vnicuiq̄ melius eſt bonū totius q̄ ꝓꝓriū: ⁊ iō videmus per experiētiā q̄ manus ſe exponit ꝓ capite: ga deſtructio capitis eſſet deſtructio totius: ⁊ nō deſtructio man': ⁊ iō cū dānatio iſtius cadat in bonū vniuerſi ⁊ decozē ⁊ ordinē: ideo bonū ē illū creari ſub illa habitudine: ꝛz fozte ipſe vellet oppoſitū. Unde ſi talis eſſet bonus: gr̄as ageret deo: ga ipſe eſſet obm diuine iuſtitie. ¶ Tertia interrogatio eſt. quare deus ꝓmittit in vniuerſo tantū malū: quātū eſt dānatio: cū benigni ꝑncipes in ſuis regnis vitēt oīa mala que pñt. ¶ Dicit q̄ ipſi vitant que pñt de poº ordinata: nō de abſoluta: ga oēm penā mortis quā inferūt pñt excludere: ⁊ ita deus nō pōt ordinate vitare penā illaz: exq̄ pctī mortale ꝓceſſit. ¶ Sz redit dif. q̄ hz ꝑncipes ordinate nō poſſint auferre penā poſt culpā: tñ ſi ipſi poſſent vitare culpaz ipſi facerēt: cū nō iponāt penā niſi ad vitādā culpā: ſed oēm culpā vitare nō poſſent: cū cās ignozēt: deus autez vitare pōt: ga oīa nouit. g̃ ꝛc. Dicit q̄ hz ipſe poſſet de potētia abſoluta: nō tñ de poº ordinata: ga pctī in malis auget meritū in bonis ſm Aug. dū ipſos ꝛpugnāt vitia: ⁊ magis meritū eſt bonis: dū ipſi dimittūt ſibiipſis: ⁊ per ꝛpās maiozē gloziā ꝓſequunt: ſic de volūtate abſoluta vnus ꝑnceps poſſet quēlibz a latrocinio ꝑſeruare: ſi eū teneret ligatū: ſed tñ hoc non facit: ga decet q̄ dimittat eū liberū. ¶ 4ª iterrogatio: ga ſi ſum elect': tūc deus ꝓuidet me ſaluādū: q̄re g̃ opz me laborare in bono ope: cuz finalr ſaluer g̃buſcūq̄z operib' ꝓzeuys: exq̄ deus ab eterno ℞ ꝓuidit. ¶ Dicit hic 4r. Uno mō q̄ hz deus nō poſſet aliter facē: ita q̄ nēcio ſaluaret euz: tñ exquo deus illud gratis ab eterno ꝓordinauit: tāto magis ɔz conari ad cōplacendū ſibi ex gratitudine. ¶ 2º deus nō nēcio ſe determinauit ad ſaluandū: nec nēcio ſtat in illa determinatione: q̄n poſſet velle oppoſituz ſi facias malū. Et ſi dicaf. ſi determinaret oppoſitū. ergo ꝓtius nō nouit. Dī q̄ hz deº certitudinalr cognoſcat me nūc eſſe: tñ in eodē nūc pōt facē q̄ nō eſſem in ſenſu diuiſionis: ⁊ tūc oppoſitū noſcet. ¶ 3º dī / q̄ ſcia dei de futuris ꝓtingētib' nō eſt ita determinata ſicut de neceſſarijs: hz eſt ꝑditionata: ſicut oēs ꝓmiſſiones veteris teſtī ad Habzaā ⁊ ad Dauid oēs fuerūt ꝑditionate: ⁊ iō nō ſtante ꝑditione: nō ſtaret q̄ ꝓcognouit cū illa ꝑditione: ⁊ p illā ꝑditionē ipſe ꝓcognouit nō nēcio: ſed ꝓtīgēter. ¶ 4º dī ad interrogationē iſtā / q̄ ſicut deus ꝓcognouit iſtius ſaluationē: ita ⁊ oēs actus meritorios gb' ſaluabiſ: ⁊ conatus gbus conabiſ. ¶ Et ſi dicaf. Nunqd deus neceſſitabit me ad iſtos conatus: Dicit q̄ nō. ſic nō neceſſitat ad actū pñtez: quē tñ certitudinalr nouit. ¶ 5ª iterrogatio eſt cū deus ꝓnouit me dānandū ſi ſuz reꝓbus: ⁊ ita euenieret finalr: q̄re opz me conari ad bonū: cū finalr ɔ me ꝑcludaf in cauſa. ¶ Dicit hic q̄drupliciter. Prīo. ga hz bō talis per talia opa nō ſaluef: tñ finalr diminuet eius pena. Iſta rō tñ nō valet: ga ſicut deus nouit dānationē ſiue penā futurā: ſic nouit ⁊ gradū pene. ¶ 2º dī q̄ ga bonū vtutis eſt pp ſe diligēduz: ga a deo volitū ſine q̄cūq̄z relone ad quācūq̄z penā vl gloziā ex nāli dictamine rōnis: ⁊ ideo q̄uis hō ſciret ſe eſſe dānādū imutabilr: ſemp adhuc deberet conari ad bonū. ¶ 3º dī: ga ſm Aug. nouit deus mutare ſnīam / ſi tu velis mutare delictū. Unī deus nō ita ſententiauit i/mutabilr nec ꝓcit: q̄n poſſit oppoſitū facere ⁊ faceret ſi tu delictū mutares. ¶ Et ſi dicas ergo nō ꝓcognouit deº tūc me cōdēnādū: ga tūc ſaluabor. Dico q̄ imo: ga cōditionate. ¶ 4º dī / q̄ hz deus ꝓ illo ſigno ꝓ quo volūtas eius ꝓcedit determinationē ſuā: poſſit oppoſitū eius q̄d eueniet: ga nihil adhuc de futuro cōtingenti nouit ꝓ illo ſigno: tñ poſt inſtans determinationis: vt dicūt: nō pōt in oppoſitū: ga ſe determinate determinauit: ⁊ tūc certitudinalr nouit. ¶ 6º interrogatio. q̄re ab eterno magis predeſtinauit iſtū q̄z me: cū ab eterno nil plus boni feciſſēt q̄z ego. Dico q̄ ꝑdeſtinationis nulla eſt cauſa: ga gratis deº ꝑdeſtinat: ⁊ nō ex opib'. Si enī ex operibus eſſet: iā gr̄a nō eēt gr̄a. ¶ Sz q̄re iſtā gr̄az nō bñt iſti ſic illi: Dicit q̄ nō eſt alia rō: niſi ga ſic ſibi placuit: ſic declarat. Prīmo in mechanicis: vbi artifex de duob' lapidib' penit' cōfozmib': vnū aſſumit ad altare: aliū ponit in via. 2º in iconomicis. vbi pfamilias de duob' filijs ſil' natis: totalr cōſilib': vnū aſſumit ad hereditatē: ⁊ aliū redigit in ſeruitutē. 3º in politicis. vbi rex de duob' ſibi equalr pñtatis: vnū aſſumit ad ſuum palatiū: aliū dimittē do in quo nullā iniuriaz ſibi facit. 4º in theologicis: vbi dicit. Jacob elegit: Eſau aūt dimiſit deus anteq̄ gcq̄ boni vel mali feciſſent: ſicut dic̄ Apls. ¶ Sed nūgd eſt hic acceptio ꝓſonaꝝ apd deū: Dicit q̄ nō: ga nulla merita ꝓceſſerunt. Si enī equalr mer': iſſent: ⁊ vnus remunerareſ ⁊ nō alius: tūc bñ eēt ꝓſonaꝝ acceptio. nūc aūt: ga ex merito nulli tenef. vnū pōt ſibi determinare alio omiſſo: ſicut ꝛz. ſ. in Jacob ⁊ Eſau: ⁊ in multis alys exēplis datis: ſine tñ alicui' iniuria. ¶ 7ª iterrogatio eſt: q̄re deº ꝓordinauit iſtū ad dānationē ꝓpetuā: cum tñ nihil mali feciſſet: ⁊ nō ſolū nō elegit: Dicit q̄ hz ꝑdeſtinationis nulla ſit cā: tñ reꝓbationis aliq̄ cā eſt: qđ declabit in ſequēti qōne. ¶ 8ª interrogatio eſt: q̄re deus ab eterno me vel te ꝑſcitū: non poſſet nūc ꝑdeſtinare: aut eꝝ: cum volūtati eius cuncta ſubiaceant: ſic ab eterno: ita ⁊ nūc: Dicit q̄ cū idē iſtās

eternitatis

A Inſtans eternitatis ſemp idem manet. Obijcitur 4r.

eternitatis ſit pñs ⁊ ſemp fuit: ſic ab eterno deº potuit nō ꝑdeſtinare quē ꝑdeſtinauit ⁊ eꝝ: ita ⁊ nūc: ga actus dine volūtatis ſm ſe nō trāſit i ꝑteritū. ¶ Sz iſtaf 4r. Prīo ga ſi nūc ꝑdeſtiaref: tūc ab eterno nō fuiſſet ꝑdeſtinatꝰ ab eterno / q̄ nūc ꝑdeſtinareſ nō fuiſſet vere ꝑuſius vel preſcius. 3º ga deus ꝓuidit ab eterno qđ nūc nō facit: ⁊ ſic ab eterno oppoſitū eiꝰ ꝓordinaſſet qđ nūc ordinat. 4º ga tūc deº träſiret de ɔdictozio in ɔdictozium: nulla facta mutatione in aliquo extremoꝝ. ¶ Ad pm̄ dico / q̄ nunc ꝑdeſtinareſ: ſi ab eterno fuiſſet ꝑdeſtinatus: quia iſtās eternitatis nō träſit in ꝑteritū. ¶ Per idē ad 2m̄.

Ad 3m̄ dico / q̄ nō ordinaſſet tūc ab eterno oppoſitū: eo q̄ nihil eſt ibi ꝑteritū: ⁊ ſil' in eodē iſtanti pñti oppoſita eſſe nō pñt. ¶ Per idē ad 4m̄ dico / q̄ nō ineſſent ei ɔdictozie oppoſita ſucceſſiue. Sed qui eſt ꝑdeſtinatꝰ ꝓ ꝑmo ſigno volūtatis diuine: nō pōt ꝑdeſtinari ante illud ſignū. Illa enī ſigna nō ſucceſſiua: aut in ꝑteritum träſeuntia: ſed ꝓmanēcia ſunt: ſicut dictuz eſt de ſignis originis ⁊ nāe diſtinctione. 13. ⁊. 14. ¶ Ad argm̄ p3 / q̄ accipit ꝑdeſtinationē ꝓ actu volūtatis ⁊c. ¶ Qō. IIII.

B Ll. pōt non.

γ. l. c. 16.

Trum ſit aliq̄ cā ꝑdeſtinationis. Qz deo: ⁊ agn' deo / et cū illis. Jō eſt illatio effect' cū cā. ¶ Lōtra. Aug' in libº retractationū. ¶ Dic ſunt duo ꝓncipal'r ingrēda. Prīmū de q̄ſito. ſ. de cā ꝑdeſtinatiōis. 2m̄ē de cā reꝓbatiōis.

Primus art. Super epl'az ad Rom. Impugnatio

Predeſtinationis nullaz cāz ē̄ oſidit. Rom. 9.

C

Quantū ad pm̄ itelligēdū / q̄ aliq̄n vī fuiſſe Aug. illius opīonis q̄ ſic: ga dicebat fidē eſſe cām ꝑdeſtinationis. ¶ Sed ɔ ſunt aly ſci. Et iſtud cōfirmaf q̄druplici rōne. Prīo ꝓfirmaf rōne Pauli. nihil qđ daf ex meritis eſt mere gr̄a: ſed predeſtinatio ad vitā eternā eſt mere ex gr̄a. g̃ ꝑdeſtinatio nō eſt ex meritis: ⁊ per ꝛpās nō hz cām. Et ſcḋo ga Paulus dicit / q̄ anteq̄ gcq̄ boni vel mali egiſſent: elegit Jacob ⁊ non Eſau. 3º actus ſūme liberalis nō hz cām: ſed ꝑdeſtinatio eſt hō. g̃ ꝛc. 4º ga ſi hēret cām: tūc deº nō poſſet non ꝑdeſtinare ſine iniuſtitia. ¶ Sz ɔ illud iſtaf 4r. Prīo. ga ſm Anſ. ſicut oīs volūtas hz qd: ita hz cur. g̃ ꝛc. 2º ga volūtas q̄ daf aliqd ſine rōne eſt irrōnalis. 3º ga tūc videreſ deº accepto: ꝓſonaꝝ. 4º ga iſtos g̃ ſunt pares volūtas recta oēs acceptat vt pares equalr: ſed in ꝑdeſtinādo oēs offerunf vt pares: in illo ſigno enī offerunf turꝝ in puris nālibus: in gbus ſunt pares. g̃ ꝛc. ¶ Ad pm̄ dico: illud cur / ſi referaf ad obm, falſuz eſt: ſi ad potentiā: dico q̄ hz cur. ſ. ad cōplacentiā: q̄re ſic fecit: ga ſibi placuit. ¶ Ad 2m̄ dico / q̄ illud eſt vez. vbi volūtas regulaf a rōne: ſed volūtas dīna in ꝓtingētib' eſt ꝑ regulā dīno: ⁊ a nullo regulaf. ¶ Ad 3m̄ dico / q̄ acceptio ꝓſonaꝝ eſt q̄n ꝑ minozi merito daf maius ꝑmiū: ita q̄ meritū aliq̄ ꝓſupponit. ℞ aūt nullū ꝓſupponit. ¶ Ad 4m̄ dico q̄ verū eſt ſm ſe ⁊ ad finē nālē: hz nō opz q̄ ad finē ſupnālē eque bonos equalr accepet: ga mere liberaliter acceptat: ⁊ ꝛfert talē finē liberalr iſti ⁊ nō illi.

Volūtaſ hīc cur ꝓtingit ꝛr intelligi.

D Perſonaruz acceptio que ⁊ quando?

Quantū ad ſcḋm ꝓncipale videndū eſt. vez reꝓbationis ſit cauſa aliq̄. Et quātū ad hoc dicit doc. nr̄ q̄ ſic. Lz enī ꝑdeſtinatio nulla cām bēat: tñ reꝓbatio hz. ¶ Doc aūt ꝓbat q̄druplici ꝓbabilitate. Prīo. ga deus ꝓptioz eſt ad miſerendū q̄z ad puniendū. Pōt g̃ miſereri ſine cā: ſed nō punire. ¶ Confirmaf. ga ad q̄rtā gnōnē vadit in puniēdo inigitatē patrū. in milia aūt milīū vadit i miſerēdo. 2º ga nullus iuſtus aliquē ſine rōne cōdēnat. Reꝓbatio aūt eſt q̄dam ɔdēnatio. ¶ 3º ga deus eſt ꝓnus ad miſerendū reſpectu illoꝝ qui peccauerunt: multo fortius reſpectu illoꝝ qui nō peccauerūt. ¶ 4º ga pena ſequit culpaz.

Scḋs art. Reꝓbationis cām eē ex ꝑte rei ſcio.

Primus XLII. I. 117

A Instans eternitatis semp idem manet. Obijcitur 4r.

eternitatis sit pñs ⁊ semp fuit: sic ab eterno deº potuit nō ꝑdestinare quē ꝑdestinauit ⁊ eꝝ: ita ⁊ nūc: ga actus dine volūtatis ſm se nō träsit i ꝑteritū. ¶ Sz istaf 4r. Prīo ga si nūc ꝑdestiaref: tūc ab eterno nō fuisset ꝑdestinatꝰ ab eterno / q̄ nūc ꝑdestinareſ nō fuisset vere ꝑusius vel prescius. 3º ga deus ꝓuidit ab eterno qđ nūc nō facit: ⁊ sic ab eterno oppositū eiꝰ ꝓordinasset qđ nūc ordinat. 4º ga tūc deº träsiret de ɔdictozio in ɔdictozium: nulla facta mutatione in aliquo extremoꝝ. ¶ Ad pm̄ dico / q̄ nunc ꝑdestinareſ: si ab eterno fuisset ꝑdestinatus: quia istās eternitatis nō träsit in ꝑteritū. ¶ Per idē ad 2m̄.

Ad 3m̄ dico / q̄ nō ordinasset tūc ab eterno oppositū: eo q̄ nihil est ibi ꝑteritū: ⁊ sil' in eodē istanti pñti opposita esse nō pñt. ¶ Per idē ad 4m̄ dico / q̄ nō inessent ei ɔdictozie opposita successiue. Sed qui est ꝑdestinatꝰ ꝓ ꝑmo signo volūtatis diuine: nō pōt ꝑdestinari ante illud signū. Illa enī signa nō successiua: aut in ꝑteritum träseuntia: sed ꝓmanēcia sunt: sicut dictuz est de signis originis ⁊ nāe distinctione. 13. ⁊. 14. ¶ Ad argm̄ p3 / q̄ accipit ꝑdestinationē ꝓ actu volūtatis ⁊c. ¶ Qō. IIII.

B Ll. pōt non.

γ. l. c. 16.

Trum sit aliq̄ cā ꝑdestinationis. Qz deo: ⁊ agn' deo / et cū illis. Jō est illatio effectꝰ cū cā. ¶ Lōtra. Aug' in libº retractationū. ¶ Dic sunt duo ꝓncipal'r ingrēda. Prīmū de q̄sito. ſ. de cā ꝑdestinatiōis. 2m̄ē de cā reꝓbatiōis.

Primus art. Super epl'az ad Rom. Impugnatio

Predestinationis nullaz cāz ē̄ ostdit. Rom. 9.

C

Quantū ad pm̄ itelligēdū / q̄ aliq̄n vī fuisse Aug. illius opīonis q̄ sic: ga dicebat fidē esse cām ꝑdestinationis. ¶ Sed ɔ sunt aly sci. Et istud cōfirmaf q̄druplici rōne. Prīo ꝓfirmaf rōne Pauli. nihil qđ daf ex meritis est mere gr̄a: ſed predestinatio ad vitā eternā est mere ex gr̄a. g̃ ꝑdestinatio nō est ex meritis: ⁊ per ꝛpās nō hz cām. Et scḋo ga Paulus dicit / q̄ anteq̄ gcq̄ boni vel mali egissent: elegit Jacob ⁊ non Esau. 3º actus sūme liberalis nō hz cām: sed ꝑdestinatio est hō. g̃ ꝛc. 4º ga si hēret cām: tūc deº nō posset non ꝑdestinare sine iniustitia. ¶ Sz ɔ illud istaf 4r. Prīo. ga ſm Anſ. sicut oīs volūtas hz qd: ita hz cur. g̃ ꝛc. 2º ga volūtas q̄ daf aliqd sine rōne est irrōnalis. 3º ga tūc videreſ deº accepto: ꝓſonaꝝ. 4º ga istos g̃ sunt pares volūtas recta oēs acceptat vt pares equalr: sed in ꝑdestinādo oēs offerunf vt pares: in illo signo enī offerun/tur in puris nālibus: in gbus sunt pares. g̃ ꝛc. ¶ Ad pm̄ dico: illud cur / si referaf ad obm, falsuz est: si ad potentiā: dico q̄ hz cur. ſ. ad cōplacentiā: q̄re sic fecit: ga sibi placuit. ¶ Ad 2m̄ dico / q̄ illud est vez. vbi volūtas regulaf a rōne: ſed volūtas dīna in ꝓtingētib' est ꝑ regulā dīno: ⁊ a nullo regulaf. ¶ Ad 3m̄ dico / q̄ acceptio ꝓſonaꝝ est q̄n ꝑ minozi merito daf maius ꝑmiū: ita q̄ meritū aliq̄ ꝓſupponit. ℞ aūt nullū ꝓſupponit. ¶ Ad 4m̄ dico q̄ verū est ſm se ⁊ ad finē nālē: hz nō opz q̄ ad finē supnālē eque bonos equalr accepet: ga mere liberaliter acceptat: ⁊ ꝛfert talē finē liberalr isti ⁊ nō illi.

Volūtaſ hīc cur ꝓtingit ꝛr intelligi.

D Perſonaruz acceptio que ⁊ quando?

Quantū ad scḋm ꝓncipale videndū est. vez reꝓbationis sit causa aliq̄. Et quātū ad hoc dicit doc. nr̄ q̄ sic. Lz enī ꝑdestinatio nulla cām bēat: tñ reꝓbatio hz. ¶ Doc aūt ꝓbat q̄druplici ꝓbabilitate. Prīo. ga deus ꝓptioz est ad miserendū q̄z ad puniendū. Pōt g̃ misereri sine cā: ſed nō punire. ¶ Confirmaf. ga ad q̄rtā gnōnē vadit in puniēdo inigitatē patrū. in milia aūt milīū vadit i miserēdo. 2º ga nullus iustus aliquē sine rōne cōdēnat. Reꝓbatio aūt est q̄dam ɔdēnatio. ¶ 3º ga deus est ꝓnus ad miserendū respectu illoꝝ qui peccauerunt: multo fortius respectu illoꝝ qui nō peccauerūt. ¶ 4º ga pena sequit culpaz.

Scḋs art. Reꝓbationis cām eē ex ꝑte rei scio.

vbi ergo nulla culpa preuidet: nulla debet ꝓponi pena. ¶ Confirmaf. qz ſm Aug. deus nō est ꝑnus vltoz q̄z bō sit peccatoz. Jō dico sicut dic̄ doc. nr̄ q̄ ꝑnus deus videt ōmerita q̄z reꝓbū. hz ꝑnus nō videt merita q̄z eligat. ¶ Doc aūt declaf dupl'r. Primo. Deus sic ꝛt oēs ages ⁊ opans debite ꝑnus diligit finē q̄z ea q̄ sunt ad finē: ⁊ iter ea q̄ sunt ad finē: ꝑnus diligit ꝓpingoza fini q̄z alia. Cuz g̃ gloria sit finis: ꝑnus vult gloziā Petro. deide gr̄am qz est imediata ipsi glie: deide fidē: deide miam: deinde alia q̄ ordinanf ad finē. Cū g̃ merita gr̄am ꝓsupponāt: ⁊ glia ꝑnus diligaf q̄z gr̄a: sequf q̄ merita nō ꝓcedūt ꝑdestinationē vel ꝓordinationē ad gloziā. Qz aūt reꝓbatio multū ⁊ maxime distat a fine ꝓordinato ad gloziā. g̃ ordinate opans ꝑnus accipit ea q̄ nō tātū distāt a fine. vt. ſ. pm̄ q̄ ꝓordinaf isti sit debite cē. 2m̄ sit culpa. 3m̄ demerita. ⁊ 4m̄ ipsa reꝓbatio. Ista aūt se bñt ꝓ ordinē: ſm maiozē ⁊ minozē distātiā a fine. ¶ 2º. illud declaf exponēdo illa signa q̄ sunt nēcia ad itellīndū ꝓcessuz reprobationis ⁊ ꝑdestinationis. Sunt g̃ 4or signa. Est g̃ pm̄ in q̄ Judas ⁊ Petrus offerunf volūtati dine vt neutri: ⁊ tūc volūtas dīna ꝓordinauit Petrū ad gloziā: nullū aūt actū positiuū hz circa Judā. ſm Aug. ¶ 2m̄ signū est i q̄ ꝓordinauit Petrū ad gr̄az: ⁊ tūc circa Judā adhuc nullū actū positiuū hz. ¶ 3m̄ signū est. in quo relinquimf sibūpsis: ⁊ vterqz cadit in peccatū. ¶ 4m̄ signū in quo Petrus resurgit qz nō pōt ꝓmanē: qz ꝑdestinatus itelligiſ ex ꝓ signo. Judas aūt nō resurgit: eo q̄ nō hz releuatē i deo. iō reꝓbat. ¶ Sz hic occurrit dif. Prima est. Qz deus vī esse cā reꝓbationis: qz q̄ prīmo offerūt: ita est aptus Judas sic Petrus vt ꝑdestinareſ. Huc aūt ꝑdestinat: illū aūt nō. ⁊ sic ꝑus vī vltoz q̄z ille peccatoz. ¶ Dico q̄ tūc punitio vī q̄z nullo demerito ītervenīte nō daf alicui finis: ad quē ipse est apt' ſm ordinē nāe: hz si nō datur finis supnālis ⁊ excedens facultatē eius: tūc nō dī punitio. ¶ 2ª difficultas est. qz deus videt illud malū culpe: ⁊ tñ nō ꝓhibet: cū tñ posſet ipedire: ⁊ sic vī ꝛsentire. ¶ Dico q̄ si deus eēt obligatus ad ꝓhibēdū / vez. eēt: sed ad hoc deº nō obligaf. ¶ 3º dif. vtrū deus puniat ꝓp peccatū cōmissionis. Et si ℞. q̄re cōcausat illū actū. Si aūt ꝓp petrī omissionis q̄z illud petrī sit. ¶ Dicit Scot' q̄ hz ad actū cōmissionis deus ɔcurrat quātū ad substratū peccati: nō tñ quātū ad defozmitatē peccati. Ad petrī aūt omissionis ɔcurrit per aliquē alīū actū positiuū: hoc alſ declabit. ¶ 4ª diffi. est. qz pena dāni est pena maxima. si g̃ in q̄ signo ꝓordinat Petrū ⁊ nō Judā: tūc vī pena dāni ꝓordinare Jude saltim sine cā. Ex illa saltē negatione actꝰ circa Judā in primo signo ꝓinaf Judas visione diuina. Dicit q̄ pena dāni vel carētie visionis nō vī eē pena simpliciter: qz si deº boies creasset in puris nālib': ⁊ non dedisset eis visionem: nulla pena eis fuisset: qz hoc non est debituz sibi. secus est de pena sensus. ¶ Ad argumētum p3: qz ideo est illatio effectus ex causa complacentie: qz placet diuine voluntati.

¶ Distinctio. XLII. Questio. I.

Hūc de oīpotētia dei agēdū est.

Circa distinctionez. 4z. q̄ro primo. Utruz gdditates rez creabiliū in poº obiectiua bñt esse essentie. Qz non. qz Jo. primo. Oia per ipsum facta sunt: sed illa nō sunt facta: eo q̄ sunt necessaria. g̃ ꝛc. ¶ Lōtra. Apoc. 4º. pp voluntatē tuā oīa que erant creata sunt: nō erāt aūt nisi in esse essentie. g̃ ꝛc. ¶ Circa istaz qōnem primo insistendū est circa terminos. 2º circa quesituz.

E Super Gen. lib. 2.

Regla Scō.

Declat notāter dictā. pcedē di ex pte dei ⁊ creature in ꝑdestinatiōe ⁊ reꝓbatiōe.

Signū 4f.

F

D. Gdrupler. Vlota totuz ɔ curioſoe.

Inuste punit re quid.

Finis supr'.

G

Uis cum h. ⁊ i. 2. in mā de pctō actuali. Deū ad pctīa cōmissionis ⁊ omissionis cō currere. Uid j. dist. 42.

Penā dānit nō esse penaz simplr. q6 bñ examina.

H

Universidad de Deusto Biblioteca

Universidad de Deusto

I

Primus art. Quidditas quid? Creabile qd? Potētia obtiua quid? Esse essentie quid? A.l. veritates Cōclusio 4ª A.l. cē gdditatiuum. Caste ꝓcēdre oia ista aliter pōderando.

Sunt aūt quatuor termini in gōne. s. gdditas rei creabilis: esse essentie: potentia obiectiua.

Quantum ad pm̄ gd itelligit noīe gdditatis sepe supius dictū est/q; p̄ gdditates non intelligunt nisi rōnes formales gdditatiue reruz in se. Creabilia aūt sunt que sunt apta nata a deo creari. potentia aūt obtiua est illa in qua esse itelligunt res añq; creent. ¶ Sed diffi. est de alio termino. s. de esse essentie. ¶ Et q̄tū ad hoc pono 4ᵒʳ ꝓnes. Pria ē; q; eē entie nō est aliud a gdditate: ga esse entie est illō de quo dicit diffō: ga diffō iudicat esse. nō aūt nisi gdditatiue. ¶ 2ª est/q; illud eē qō ponit in oi ꝓpone de necio/est esse essentie: ga in oibus talib⁹ est vnus terminus alteri essentialis: vel ga de essentia: vel ga ꝓnis entiā in scōm̄: vel aliquo alio reducibili ad illa. Et rō hui⁹ est: ga vitas oiuz taliū ꝓpōnū manet/exītia actuali circūscripta. ¶ 3ª est/q; illud esse qō ponit in ꝓpōnib⁹ ꝓtingentibus est esse exītie: ga ille nō verificant nisi eoꝝ veritas existat actualr in rez nā: z talia nō sunt essentialia. ¶ 4ª est/q; esse cōpōnis qō est in ꝓpōnib⁹ z in terminis eaꝝ: nō est aliud ab esse essentie vel existentie: illud tamē esse quo homo est albus: vel est aīal: oportet esse extra aiaz: aliogn extra aiam homo nō esset albus: nec esset animal. Patet ergo ex istis gd est esse essentie.

Scdo articu.

Istis premissis quantū ad pm̄ū: insistendū est quantū ad scōm. Et q̄tū ad hoc est p̄ insistendū circa partē affirmatiuā. 2° circa partē negatiuā. ¶ Quantū ad pm̄a ptē introducunt duodecim fundamēta ꝓbantia q; sic. Primū radicat in cālitate cause finalis sic. Ois cālitas necessario habz effectū aliquē: sed cālitas cause finalis est rerū dū sunt in poˢ obtiua. ḡ ipsa que sunt effectus hñt aliq̄ esse: nō nisi eēntie. ḡ z̄. Maioz est manifesta ga non pōt itelligape q; aliq̄ cā causet aliquē effectū nisi effectus hēat aliq̄ esse: ga cāre nihil aliud est nisi dare esse sicut cāri nihil aliud est nisi recipe eē. Mō ꝓbo minoꝛē sic. Qñcūq; aliqua hñt ordinē essentialē in actu: hñt ordinem etiā in potētia. Dāc ꝓbo. nā ordo eēntialis ꝓsequit rōnes formales: que abstrahūt ab esse in actu z eē in poˢ. z vtrūq; istoꝝ eis accidit. ḡ ordo eēntialis est reꝛ ī poˢ: nō tñ variat ordo eēntialis per aliqd ꝓtingens cuiꝰ est existere: sed cālitas cāe finalis consistit in ordine essentiali rerū ad deū. ergo cālitas cāe finalis erit in poˢ: z p; ns talia hēbunt aliq̄ eē. ¶ Scōm fundamētū radicat in cālitate cāe exēplaris sic. Oē exēplar vl cā exemplaris in actu nēcio hz exēplatū. hoc enī p; ex nā relōnis: z etiā cālitatis que nēcio terminū regrūt: sz de⁹ est exēplar z cā exēplaris oīum ab eterno anteq; res eēnt in actu. ḡ habuit exēplata: nō nisi ex se esse eēntie. ḡ z̄. Minoꝛ p;. nā si ab eterno de⁹ nō fuisset exēplar oiuz: deus nō itellexisset oia. ¶ 3ᵐ fundamētū radicatur in cālitate cāe efficiētis: nō inquātū ꝓducēs: sed in rōne siue ꝓducibilitatis. Et hoc sic. Oē ꝓductiuū est alicuius rei ꝓducibilis ꝓductiuū: hec est de se nota. sz de⁹ ab eterno fuit ꝓductiuꝰ: ḡ ab eterno fuit aliq̄ ꝓducibile: illud nō fuit deus. ḡ creatura. nō aūt in esse exītie: quia anteq; esset/de⁹ erat ꝓductiuus: z ipsa erit ꝓducibilis.

Prima pars ꝑs affirmatiua questi. ꝓbat. 12. fundamentis que sequuntur. Finis.

Efficiens. A.l. ꝓductiuitatis.

Euasio.

¶ Dicit vnus doc. q; ab eterno fuit aliq̄ ꝓducibile: sz hoc est tñ denoiatione extrīseca: ga. s. creatura est creata. ¶ Sed ɔ. sicut deus est creatoꝛ siue extrīseca denominatione: siue alio mō: z nō est creatoꝛ sui: sed alteriꝰ: ita ab eterno fuit creatiuꝰ: nō sui: ḡ alicuiꝰ creabilis ab eterno: sed creabile nēcio hz aliq̄ eē: nō nisi esse essentie. ergo z̄. ¶ 4ᵐ fundamētū radicat in nā obiectiue operationis sic. nulla poˢ obtiua pōt esse alicuius: siue vt obti ꝑmary siue vt scdary: gn nēcio illud sit terminus operationis illius potētie. Deus aūt ab eterno intellexit creaturas vt obiecta secundaria. ergo creatura fuit terminus itellectionis: sed nō nisi fm aliquod esse: z illud esse est esse eēntie. ergo habuit ab eterno esse essentie. al's esset itellectio sine termino. ¶ Si dicaꝰ q; non oportet q; habeat aliq̄ esse ad hoc q; sit terminus itellectionis diuine: sicut obiectū secūdariū est terminus. ¶ Cōtra. aut itelligit aliquid: aut nihil. Si aliqd. ergo creatura itellecta est aliquid. Si nihil. ergo nō itelligit creaturā: qz nihil itelligere/est nō itelligere. ¶ 5ᵐ fundamentū radicatur in ꝓductione obiectiua sic. Omne ꝓducens aliqd in qualicūq; esse/nēcio hz ꝓductū: qz ponere ꝓducēs sine ꝓducto est nihil ponere: sed deus ab eterno ꝓduxit res in esse cognito z volito. ḡ z̄. ¶ Diuisio. hoc est eē respectiuū z esse rōnis. Ex hoc segtur intentū: qz omne esse respectiuū nēcio ꝓsupponit aliq̄ esse ꝓius eo: sed ab eterno res acceperūt eē respectiuū per te. ḡ ab eterno ꝓsupponūt aliq̄ esse: nō autez nisi absolutū: quod est eē eēntie. ergo z̄. ¶ Cōfirmatur. qz esse volitus z eē itellectū/nō possunt eē illud esse ꝓcise qō habēt res: qz itellectus vel volitus ꝑncipaliter nō dicit nisi eē rōnis: z esse respectiuū: sed esse respectiuus ꝓsupponit aliud. nō nisi esse eēntie. ḡ z̄. ¶ Septum fundamentū radicat in natura relationis sic. Cōtinens inquātuz cōtinens est alicuius cōtinēs: sed deus continet. ḡ aliquid: nō seipsum. ḡ creaturā. Maioꝛ ꝑz ex nā relationis. Minoꝛ est nō. qz deus ꝓtinet alia eminēter z virtualiter. Sed q; illud qō cōtinet nō sit deus/ꝑz ex modo ꝓtinētie. s. virtualiter: qz illud qō ꝓtinet aliud virtualiter: pōt illud deducere ad eē: deus seipsuz non pōt deducere ad eē. ḡ nō ꝓtinet seipsuz virtualr. Silr deus cōtinet eminēter z nō seipsum: qz oē cōtinēs eminēter in ꝑfectione excedit cōtentū: qz cōtinet eminētius in illo q̄ in se: sed nihil deū in ꝑfectione excedit. ḡ nec cōtinet eminēter. ¶ 7ᵐ fundamētū radicat in nā diuisionis sic. Quēcūq; aliqō diuisum diuidit p duo diuidentia: illud iuenit eiusdē rōnis in vtroq; vbicūq; iuenitur: sed ens qō diuidit in ens in actu z poˢ tanq̄ diuisuz eiusdē rōnis/iuenit in vtroq;: sed in ente in actu iuenit ens nō fabricatū ab aīa. ḡ in ente in poˢ inuenit ens nō fabricatū ab aīa: cū ens fabricatū ab aīa z ens nō fabricatū ab aīa nō sint eiusdē rōnis: vt ꝑz in ꝓbe⁹. ¶ Confirmat ista ratio p formā syllogisticaz: suppono q; ens dicit vniuoce de ente in poˢ z ente actu. Tunc sic. Ens istud qō dī de vtroq;: aut est fabricatū ab aīa: aut non. Si nō: habeꝝ ꝓpositū q; ens in poˢ nō est ens fabricatū ab aīa: qō est falsum. ¶ 8ᵐ fundamentū radicat in nā diffōnis sic. Quecūq; hñt eādez diffōnez: hñt idem eē eēntie. Ista de se ꝑz: cū diffinitio idicet solū eē eēntie: sz ens in poˢ z ens in actu hñt oīno eandē diffōnez. ḡ hñt idem eē eēntie: z sic res in poˢ obiectiua. ¶ Cōfirmat. qz quecūq; distinguunt ꝑcise p posteriora: cōueniūt in prioꝛib⁹. Dec de se est manifesta: qz ad oppositū. s. q; nō ꝓueniāt in prioꝛib⁹: sed distinguant: tūc nō distinguuntur ꝑcise p posteriora: sed ens in actu z ens in poˢ distinguuntur ꝑcise p posteriora diffōne z eē eēntie. ḡ in istis cōueniunt: ḡ hñt idem eē eēntie. ¶ 9ᵐ fundamētuz radicat in nā demōnis sic. Impoꝛe est q; aliqd demonstreꝝ de aliquo pp gd: nisi illud de quo demōstratur hēat simplr esse eēntie: sed de entib⁹ in poˢ fuerūt vere demōstrationes pp qd. ḡ ipsa hñt eē eēntie. Minoꝛ est de se nota. Maioꝛ declaraꝝ: qz demōstratio pp quid ꝓsupponit qd: vel subiecti vel passionis. De hoc nō curo: sed illud qō hz qd: necessario hz esse essentie. Mihi apparet q; euidenter cōcludaꝝ intētum. ¶ 10ᵐ fundamentum radicatur in ꝓia diuisionis z cōpositionis sic.

N

Diuisi. 2ª.

Euasio.

Ꝓductio obiectiua.

Euasio.

O

Esse obiectiuum vtriusq; mod. portēcie ē actu tic ꝓsupponit Conuncia.

Diffinitio.

Diffō cui no debet ficta z nō minus significatio ꝓprie.

Q

Demōstratio.

A.l. fiunt.

P

Diuisio.

Poˢ z actus ꝓsupponunt ens eiusdē rōnis: sz alt⁹ ut scoto quart.

Cōpō z diuisio

A

Euasio.

Lāge b ꝓsup z 5. vide sco. in ꝓlo. z di. 3. 1. q. 4. z alibi ad b.

Euasio.

A.l. cēntie.

B

Ꝓpositio. nē oēm ens integrale esse.

A.l. illud eē.

Ꝓductio realis z actual.

C

A.l. cēntie.

Accidens.

A.l. exīstētie.

Relatio huⁱ⁹ partis ꝓme.

D

Mere Sco. vti scis.

Scōs pars. z. fundamēto ꝓ negatiua ꝓbatur.

Causalitas.

Accipio istā ꝓpōnē. homo est aīal: vel ista fuit vera ab eterno: vel nō. si nō. ḡ est ꝓtingēs: ga gcqd accipit eē ex tēpore est ꝓtingēs: ga in mā ꝓtingenti erit. si sic: cū veritas ꝓpōnis ꝑsupponat simplicē eternitatē terminoꝝ. ergo z̄. ¶ Si dicaꝰ q; est nēcia: supposita tñ entitate terminoꝝ. Istud nihil valet: ga illud est simplr ꝓtigēs: qō nō est veꝝ nēcio: nisi supposito cōtingenti: sed ꝙ te, ista nō est vera nēcio nisi supposita entitate terminoꝝ: que/per te, est ꝓtingēs. ergo ipsa est simplr ꝓtingēs: qō semp videt satis incōueniēs. ¶ Arguo ḡ sic. Ois bitudo ꝑsupponit extrema illius babitudinis: sz babitudo illa est eterna. ergo ꝑsupponit ab eterno boez z aīal in aliquo esse: que sunt extrema babitudinis. ¶ Aliqui dicunt q; ista nō valet: ga non sequit. hō est aīal: ergo hō est: cuius tñ oppositū videt ꝓbare iste rōnes. ¶ Sed istud nihil est: ga aut itelligis de esse existere: z tunc verū dicis: nec de hoc est dubiū. Si aūt itelligis de q̄cūq; alio esse ostēdo cuidēter q; hoc est impoſe: accipiendo vnifozmiter eē. Et hoc sic. Posito toto integrali: ponit quelibet eius pars nēcio: sz ista ꝓpō. homo est aīal: est quoddā itegratū ex hoie z esse z aīali: ergo ea posita ab eterno tanq̄ quoddā toto: nēcio homo eē z aīal aliqualr ponunt: nō potes dare ita paruū esse qn illud sufficiat. ¶ P. Arguo sic. ista est vera. ab eterno hō est aīal: tūc accipio illud est: aut ibi accipit ꝓ eo esse essentie: aut ꝓ eo esse exītie: cū nō sit dare aliq̄ aliō eē. Nō ꝓ eē exītie: certū est. Si aūt ꝓ eo esse essentie: tūc habeꝝ ꝓpositū p argumentū factuz. Posita multitudine aliquoꝝ ponit qōlibet illius multitudinis: sz homo esse: z aīal tria ista ponunt. ergo esse essentie. ¶ 11ᵐ fundamentū radicat in nā ꝓductionis realis z actualis sic. Ois nā fundans aliquā relationē nēcio fm aliq̄ esse: ꝑcedit esse ipsius relonis: cū ipsa sit ꝓioꝛ: ergo fm aliq̄ esse: sed non fm esse exītie: ga ꝓ quocūq; signo intelligit creatura habere esse existere: intelligit hāc in se ꝓductionē: ita q; simul existit: z est ꝓducta. ḡ fm illud esse non ꝓcedit. Relinquit ergo q; ꝑcedit fm esse essentie. ¶ 12ᵐ fundamentū radicat in nā accidentis sic: qñcunq; aliqua cōpetunt alicui per accns: illi nō repugnat eē sine quocūq; illoꝝ que cōueniūt sibi per accns: sed oīa que ꝑtinent ad actualitatē z existentiā creature: cōpetunt sibi cōtingēter: z per accns. Et dato q; negareꝰ de per accidens: nō tñ pōt negari quin ꝓtingēter: cū oīa sibi cōueniant ex tpe: ergo nō videt q; repugnet quidditati sine illis esse suo modo. ¶ Cōfirmaꝝ: ga gdditas est prioꝛ sua existētia: nō fm esse existere: ga vt sic nō est prioꝛ: sicut hō inquātuz albus nō est prioꝛ albedine. ergo fm aliq̄ aliud esse. Des mihi quodcūq; tu vis. sufficit: ga illud nō hz ex tēpore. Ideo dicunt q; creatura in potentia obiectiua hz esse essentie. ¶ Confirmaꝝ aūt istō sic. Nā homo in potētia obiectiua z chimera: aut sūt equaliter impossibilia: aut non. si sic: tūc sicut repugnat vni produci: ita z alteri. si nō. ergo aliquid plus hō habz qō non habet chimera. chimera autez non negaꝝ nisi esse essentie: ergo homo habebit verū esse essentie in potentia obiectiua. si dicas nō. ideo enī chimera nō pōt ꝓduci: ga in sua quidditate includit impossibilia. s. ɔdictionem: homo aūt non. Ex hoc habeꝝ intentū: ga homo in sua ratione diffinitiua fabricata ab anima: non includit cōtradictionem: hoc est esse essentie.

Hunc ergo insistendū est circa partē negatiuā. Aliqui enī nō potētes itelligere cōclusionē affirmatiuā precedentē: dicunt negatiuā: z eaz confirmant per duodecim alia fundamenta: que sunt obstacula ad predictā. ¶ Primū fundamētū radicat in nā causalitatis sic. Impoꝛe est ponē aliqd in aliquo esse quod nō sit causatum a deo: cuz deus sit causa oīs entitatis: sed posito q; creature in potētia obiectiua habeant aliq̄ esse: hoc ponitur. ergo z̄. Maioꝛ est nota. Minoꝛē ꝓbo. cuiuscunq; entitatis deus est cā mere cōtingens: sed gcqd inest creature: inesse illo/vel in poˢ obiectiua/inest sibi necessario. naz necessario creatura in potētia obiectiua est ꝓducibilis. ergo z̄. ¶ 2ᵐ fundamētū radicat in natura cōseruationis sic. omne ens aliud a deo dependet a deo: sed creatura in illo esse non dependet a deo. ꝓbo. qz dependētia sine ꝑseruatio passiua ꝑsupponit eē: esse aūt entie illud esse ꝓcedit. ḡ z̄. ¶ 3ᵐ fundamētū radicat in nā creationis sic. Creatio ex sui nā habet q; nihil ꝓsupponat: qz est ꝓductio de nihilo: sed hoc posito tota entitas gdditatiua creature ꝑsupponit: qz illud esse eēntie. ḡ nō creatur. ¶ 4ᵐ fundamētū radicat in nā annihilationis sic. Nullū agens pōt annihilare. a. qō nō pōt ita deducere ad nihil quin aliqd eius maneat: sz deus nō pōt ita boez annihilare qn maneat fm illud eē eēntie. ḡ z̄. ¶ 5ᵐ fundamētuz radicat in nā eternitatis sic. fm fidē impoſe est ponere plura eterna: sed fm pōnē istā plura eterna ponūt: qz tot quot sunt creature vel gdditates: tot erunt eterna. ḡ z̄. ¶ 6ᵐ fundamētū radicat in nā nēcitatis sic. qz fides nō ponit nisi vnū nēce esse vel nēciuz: sed q̄libet istaꝝ gdditatiū est nēcia: cū ipoſe sit aliter se hāe respectu gdditatis. ḡ plura nēcia. ¶ 7ᵐ fundamētū radicat in nā exīstētie sic. qz si ponas eēntias ab eterno: qz sunt in poˢ obiectiua fm veꝝ esse eēntie: eodē mō tu habes dicere de exīstētia. Nā ipsa eodē mō in poˢ est obtiua sicut eēntia: cuz nūc habeat esse ab aliquo z ꝓius non. ¶ 8ᵐ fundamētū radicat in nā actualitatis sic. Omne qō est in actu nunc ab alio: z ꝓius nō: necessario ꝓius fuit in poˢ: sed actualitas est nunc in actu z ꝓius non fuit. ḡ nēcio fuit in potētia. ¶ 9ᵐ fundamētuz radicat in nā realitatis sic. Nā certū est q; ipsa realitas ita nūc exīstit sicut eēntia: nō posset aūt esse cū ꝓius nō esset: nisi ꝓius fuisset in poˢ ad essendū. ḡ z̄. ¶ Decimū fundamētuz radicat in nā ꝓductionis sic. Nā certū est q; ꝓductio q̄daz gdditas est: z nō solū modus gdditatis: z nunc est: z ꝓius nō fuit. ḡ nēcio anteq; eēt/fuit nēcio in poˢ. ¶ Undecimū fundamētū radicat in nā cōtingentie sic. Nā ꝓtingēs nihil est nisi hāt in se ꝓtingētia. ergo cōtingētia de nouo arguit ꝓtingēs de nouo. Constat aūt q; omnia illa creata sunt noua cōtingētia. ḡ z̄. ¶ Duodecimū fundamētuz radicat in nā motus sic. Nam vbicūq; est aliqd qō est vere mobile: z aliqd vere motiuū: pōt esse vere motus: sed multe gdditates in poˢ obiectiua sunt vere mobiles: alie aūt sunt vere motiue: qz ille sunt passiones. ḡ z̄. ¶ Dicunt ḡ isti q; tales gdditates siue eēntie nō sunt ponēde: ꝓpter ista z multa alia. Nō cōfirmant: qz positio Platonis de mūdo sensibili z mūdo intelligibili nō est ponēda. Ista aūt est vel illa: vel oīno silis. ḡ z̄. ¶ Sed mihi vī q; prima pars sit ꝓbabilioꝛ. Et ideo apparet mihi q; necessario sit ponēdum/q; creature aliquo mō habeant esse essentie in potētia obiectiua. Nō intelligo aūt per esse eēntie aliquā entitatē realē vel exīstētem: sed precise ipsam rōnem gdditatiuā vt abstrahit ab exīstētia z realitate: z oīb⁹ ḡ sibi cōueniunt p accns: z ocernit que insunt sibi per se p mō vel 2°. Signū aūt huius est in cōplexionib⁹ de cōtingenti z nēcio. Nam nulla cōplexio cōtingens est vera de gdditate: vel de quocūq; alio in poˢ obiua: qz oīa predicata cōtingentia sequunt p̄m cōtingens: qō est esse: z qz esse exīstētie nō est in poˢ obiectiua: hinc est q; nullū alioꝝ est in potētia obiectiua: z per ꝓns nec ꝓpō contingens pōt verificari: sed ꝓpōnes necessarie veri/

E

Conseruatio.

Creatio.

Annihilatio.

F

Eternitas.

Necessitas.

Existentia.

Actualitas.

Realitas.

G

Ꝓductio.

Cōtingētia.

Motus.

Resolutio hⁱ⁹ partis.

H

Determinatio auctoꝛis ꝓ pⁱᵐ ptē: sz tu ꝺ ſen de 2ᵈᵐ partē ꝓiter ad illa motiua rñdēdo si placuerit magis.

Esse eēntie noie qd impoſat.

Qz tñ cōplexiones nēcie visi cāt ō entib⁹ in poˢ obiua sic q; nulla ꝓtigēs. qō bñ examia.

Universidad de Deusto

I

Ad argumẽta.2.pt̃.p pte scilz negatiua cr.12. fundamentis formata respondet. Lz oẽ ens sit cā vel cātum fz esse exĩtie vl in cē realiter nō tñ fm esse cēntiev l gdditatiuū: nec p q̃cūqz signo. z sūr de creato z dependēt: z sic ō alijs dicatur.

K

* Creatio q̃r de nihilo? vide Scō. dist.2. q.2.optime. Nihil põt accipi dupl'r. vide Scō.3.q. q̃libet.ar.1.z vbi ibi nōtāt.

Quidditates inquātū tales eternas nō oē. Duratio contingit existēti.

L

Quidditates abstrahūt a cō tingētia z necessitate z vtz eis accidit.

Regula.

Cōtigēs qd? Necciuz qd? Et itelligit de icomplexis talibus.

Exĩtiam modū itrīsecum esse. Et̃ sīr sit in dinis. dic p̃ĩr vt supra. Exĩtiā in potētia obiuna nīesse z q̃re: qō bñ examinabis.

M

b Actualitas z realitas q̃lr se habūt ad exĩtiā Quis pducibilitas: nō tñ pductio ē in poa obiuna. q.4.hui⁹ dist.

Quę sint i potentia obiuna: z quę non?

ficant in poa obtiua vē. Ista enī est vere in poa obtiua: bō est aīal sicut in actu: z ista/celū est mobile. Et rō est: ga eadē diffō est entis in actu z entis in poa: z p oñs p̃positiones vere de p̃dicatis p̃mi z scōi modi. ¶ Ad rationes in oppm dico. Ad pmā qñ dr. q oē qō bz aliquaz entitatē q deo est cātū: ꝺcedit̃: lz nō ops q p̃ quocūqz signo sit cātū: ga esse cātū dicit esse respectiuū: z p oñs p̃supponit eē absolutū. Illō āt eē absoꝰ ī illo p̃t in q̃ ꝺcedit nō est cātuz. Nā gdditas in sua vltimata p̃cisione: nec est cāta: nec nō cāta. Jn gdditate enī nulli⁹ absoluti icludit aligs respectus. ¶ Ad 2m de dependētia eo/dē mō. ꝺcesso enī q oīs entitas dependeat a deo. hoc est verū: sed nō p̃ quocūqz signo. P̃rius g̃ est illō qō dependet q̃ dependētia: z sic nō dependet. ¶ Ad 3m de creatione dico q creatio a ita est de nihilo q̃ nihil exĩs p̃supponit: sed qn ibi p̃supponit gdditatē fz aliquē ordinē ꝺdictio est. Unde opz q suū fundamētū p̃supponat cū sit relatio. ¶ Ad 4.m de annihilatione dr q nihil deducit̃: hoc est ad nō exĩs. Nihil enī dupl'r accipitur. Vel p̃ nō existente: vel p̃ icludēte icōpossibilitatez ad essendū. Et fm hoc ista due rōnes reducunt̃ ad oppositū: ga aut nihil qō est terminus a quo creationis: z ad qđ annihilationis est tale q sit icludēs incōpossibilitatē ad essendū. Et b̃ p̃z eē falsuz: ga tūc p nullū agēs illud qō est sic nihil posset̃ ꝺduci ad esse: vel est p̃cise tale nihil: qō nō est ꝓhibitū: z sic bz gdditatē cui nō repugnat eē: lz gdditas illa nō existat: z hoc est qō ponit̃. ¶ Ad 5m de eternitate aliq ꝺcedūt: q tales gdditates sunt eterne: sed hoc nō credo esse vez: ga gdditas sicut abstrahit ab exĩtia: ita abstrahit a duratione. duratio enī nō est nisi existētis sic actualitas. eternitas autē est mēsura durationis: z etiā tēporis. Et ideo sic abstrahit a duratione: ita ab eternitate z tpe: z sic nō sunt eterne. ¶ Ad 6m de necessitate dico q nō sunt neꝯ esse: lz abstrahūt a necessitate z ꝓtigētia. Q̃cūqz enī aliq̃ subz abstrahit de aliq̃bus duob⁹. si vnuz accidit: z aliud sil'r accidit: sed ꝓtingētia ꝺuenit creaturis vel entib⁹ p accidēs: g̃ z necessitas: ga sunt duo modi intrinseci qui ꝺueniunt creature p accīs: ga ꝺsequunt̃ existentiā. Cōtingens enī est illud qō ꝓtingēter est: z neciuz q nec̃io est: z sic ꝓtigētia z necessitas p̃supponūt eē q̃ ꝺuenit creature p accīs: ergo z ipsa ꝺueniēt p accīs. ¶ Ad 7m de existentia dico q existētia est quidā modus itrīsecus qui per accīs ꝺuenit eēntie. Uel posset dici q nihil ponit̃ esse in potētia nisi q̃ est p̃ducibile: existentia aūt z actualitas nō sunt q̃ p̃ducit̃: sed quo: aut ad q̃ p̃ducū deducit̃ z ꝓtingenter: z p oñs sibi cōpetere nō p̃t in po obiectiua. Et sic dico q existētia nō est in potentia obiectiua. ¶ Ad 8m de actualitate dico q eodē mō actualitas b vel actꝰ est idē q̃ esse exĩtie vel nec̃io sibi est annexū. Et ideo sicut negaī exĩtia in poa obiectiua: sic opz negari de actualitate. ¶ Ad 9m de realitate dico q abstrahit a gdditate. Unī realitas est qdā modus itrīsecus adequatꝰ exĩtie. Nā oīs res existit: z iō eodē modo dōm est sicut de existētia. ¶ Ad 10m de p̃ductione dico q lz p̃ducibilitas sit in poa obiectiua/eo q sit p̃dicatū per se z ꝑpria passio creature: tñ esse ꝺductuz nō est in poa obiectiua: eo q sit p̃dicatū p accīs. ¶ Ad 11m de ꝓtingētia dico sicut dixi de necessitate: z vlr de istis modis dico sicut ifcrius declarabo/q neꝯ est dare aliquē modū in actu: cui repugnat esse in poa obtiua. De hoc ifra. ¶ Ad 12m dico q mobilitas ineſt celo in potētia obiectiua z motiuitas: z gñal'r q̃cūqz sūt dēmōstrabilia de gdditatibus ſunt in potētia obiectiua: sed mouere actu nō ꝺuenit nisi in actuali existentia: lz enīz ipsa exĩtia non sit rō agendi: est tñ p̃ditio agentis: non

N

Ut hec ꝓclusio sit: z exĩtia ē ꝓdicio agēdi Ricardꝰ.

potest ergo mouere sine actuali existentia: sicut nō p̃t mouere nisi sit hoc: q̃ est cōditio agētis. Dico g̃ q̃ apparet̃ ꝓbabile: q gdditates ponant̃ hīc eē eēntie in potentia obiectiua: q̃ quidē eē eēntie abstrahit ab omni causalitate: duratione existentie z talibus. ¶ Ad argumētum p̃z/q oīa per ipsum facta sunt simpl'r: sed non p̃ quocunqz signo. ¶ Questio. II.

Utrum gdditates fm illud eē eēntie positū habeant eē ab eterno.

Q̃ nō: q̃ illud q̃ abstrahit a duratiōe: abstrahit ab eternitate: sed gdditates fm tale esse abstrahunt a duratione. g̃ ꝛc. ¶ Cōtra. omne nec̃ium est eternū: quidditates sunt hȝ. ergo ꝛc. ¶ Dic sunt q̃uor p ordinē ingrenda. P̃rimū est. vtrū sint eterne. Scōm. vtrū sint nec̃ie. Tertiū. vtz sint reales. Quartū. vtrū habeāt verā singularitatem.

Quātum ad p̃m dicit qdā doc. q sunt eterne: q certū est q fm intētionē Augu. aliq̃e sunt vitates: z regule que sunt eterne z incōmutabiles: que tñ cōstāt ex istis gdditatib⁹. Ex quo euidēter ꝺuincit̃ q ipse gdditates q̃ sunt p̃ozes ipsis regulis z vitatibus sunt eterne. ¶ Sed istud stare nō p̃t. Jō arguo ꝺ hoc 4.r. P̃rio sic. Q̃ñcūqz sunt aliq̃ due pfectiones adeq̃te: vna sine alia nō ꝺuenit̃: fz duratio z existētia sunt ita adeq̃te pfectiones: vt res tādiu durat: q̃diu existit: z e ꝺ. g̃ cū res ab eterno fz oēs nō sint existētes: nō erūt durātes: z per oñs nec eterne: cū eternitas sit iferioz duratione: gcqd aūt repugnat superiori: repugnat iferiori. ¶ 2o illud q̃ ꝺuenit gdditati p accīs: nō ponit̃ in po obtiua z in eē gdditatiuo: fz duratio cōuenit gdditati p accīs. g̃ nō posset de ea dēmōstrari. g̃ sibi in eē gdditatiuo nō ꝺueniet. ¶ 3o. q̃ fides nō ponit nisi deuz eē ab eterno: sed quidditates creaturarū nō sunt formaliter deus: vt ifra patebit. g̃ ꝛc. ¶ 4o q̃ tūc mūdus fuit eternus: nā mundus cōstat ex gdditatib⁹ z spēbus: sicut ex partib⁹ suis. Si g̃ ille quidditates eēnt eterne: mūdus eēt eternus: cū abstrahat ab existētia: sicut quidditas. Jdeo dico q gdditates nō sunt eterne: sicut p̃z ex p̃dictis. ¶ Sed tñ ꝓtra instaī 4.r. P̃rimo p rōnē oppositē opīonis. nā fm Aug. regule alique sunt eterne: que formaī ex gdditatib⁹: sicut ista. homo est aīal. g̃ ipse gdditates erunt eterne. ¶ 2o q̃ oē ꝓductiuū ab eterno habuit p̃ducibile ab eterno. nō enim p̃t eē p̃ducinū: quin aliq̃d sit p̃ducibile: sed deus fuit p̃ductiuus ab eterno creature. g̃ creatura ab eterno habuit eē p̃ducibile: sed illud necessario est attribuēdū alicui gdditati. g̃ ꝛc. ¶ Confirmaī. q̃ creatura non fuit p̃ducibilis in aliquo dēmōstrato tpe. g̃ fuit p̃ducibilis ab eterno. ¶ 3o oīs itellectio vera habet verū terminū: sed itellectio est z fuit ab eterno respectu creature: ergo ab eterno habuit verū terminū: hoc nō intelligit̃ nisi fm esse essentie. ergo habuit ab eterno illud. ¶ 4o sic. Nā chimera fuit ab eterno ens p̃ibitū: z homo fuit ens non p̃hibitū: illud aūt non posset eē si ambo ab eterno forent equaliter talia: opz g̃ homini ab eterno dare aliq̃d esse vltra chimerā. ¶ Cōfirmaī omnia ista. q̃ omne q̃ est aliq̃ fm aliquod esse: vel est factū vel eternuz: iste gdditates fz tale eē nō sunt facte: g̃ necessario sunt eterne z ab eterno. ¶ Ad hoc dico dupl'r. P̃rio q̃ dato q ista regula in mēte diuina sit eterna: q̃ quodāmodo habet eē voluntatis diuine vel intellectionis/vt est in ea: nō tamē sequitur q ipsa formal'r accepta fit eterna: cū fm suam rōnez formalē abstrahat ab omni duratione: z p cōsequēs ab eternitate. ¶ Exemplum. homo vt in opiniōe bz eē rationis: z p̃ sequēs diminutū: z tñ bō formaliter acceptus: qui tamen est in opinione:

O

Impossibile quadruplex.

P

Locꝰ huius articuli. Quidditates nō eē eternas Obiicit 4o.

Duratio ꝑcedit necessitatē z cōtingētiaz.

Locꝰ 6i art.

D

Quidditates nō esse neciaas nec ꝓting ētas nec inquātū tales Obiicit 4.r. 5. meta 1. c. 6.

1. posterio. cō. 7. meta. 1. 6. cibicos.

In eē gdditatiuo nec oppositionē nec equipollentiam esse.

abstrahit ab esse rōnis: z eē reali. ¶ Aliter dico ad p̃m z ad oīa alia/q eternū p̃t dupl'r accipi. Uno mō positiue/q hȝ. f. durationē ifinitā positiue. Alio mō accipit̃ eternū solū negatiue: vtpote: ga nō est ex tpe. Eternum aūt p̃mo mō z tpale sunt z hñt esse circa existēs. Et isto mō nullū nō existens q̃ocūqz vel qualecūqz eē hēat: p̃t eē eternū: sed scōo mō p̃t ꝺcedi q gdditates sunt eterne: isto mō. f. q nō sunt ex tpe. Et isto mō loquēdo soluunt̃ oīa alia argta: que adducta sunt in oppm. ¶ Ad scōm dico/q quātūcūqz p̃ductiuitas p̃prie accipiēdo eternū: sit eterna/eo q exĩs: tñ p̃ducibilitas nō ops q sit eterna in creatura positiue loquēdo. Sufficit aūt q sit eterna negatiue. f. q nō ꝺceperit ex tpe. P̃ter idez ad p̃firmationē vt p̃z de se. ¶ Ad 3m de termino itellectionis dico/q termin⁹ itellectionis eterne positiue loquēdo: fuit gdditas nō eterna positiue fz tñ negatiue: ga. f. nō habuit aliq̃d p̃m durationis: z hoc sufficit. Nec opz q intellectio z terminus eius eadē duratione durēt vel eadē mēsura mensurent̃. ¶ Ad 4.m dico/q quātuz ad eē eternū positiue bō z chimera anteq̃ causarent̃ erāt equaliter nihil: ga vtriq̃ deficiebat existentia: que p̃prie dr eterna. Sed homo poterat dici eternus negatiue: ga aliq̃ esse habuit sine p̃ncipio durationis. Chimera aūt/lz nō habuit p̃m durationis: tamē nō est in aliq̃ esse: ga nullū habebat. ¶ Ad cōfirmationē dico/q oē q̃ aliq̃n est: vel est factū vel eternū: verum est de omni q̃ aliquādo est: vt est predicat scōo adiacens: ga vt sic dicit existentiā: non autē vt est predicatur 3o adiacens: quia vt sic dicit esse essentie: q̃ vt sic abstrahit. ¶ Sed sunt ne iste quidditates tempozance? Dico q non per se: quia existentia earū que eis accidit: est tempozanea. Et ideo lz sint per accidens tempozanee ratione existētie: non tamen per se/eo q abstrahunt ab hoc.

Quantū ad hoc dicūt aliqui q sic. ga oīs p̃dō formaī ex eis in tali esse. ergo ꝛc. ¶ Contra hoc arguo 4.r. P̃rimo. quia fides catholica docet vnū neꝯ esse: z oīa alia ꝓtingētia. tūc aūt essent tot neꝯ esse: quot sūt gdditates. ¶ 2o ga omne necessariū est eternū: cū duratio ordine essentiali precedat necessitatē z cōtingentiā tanq̃ indifferens ad vtrūq̃z: sed iste gdditates vt p̃z ex p̃ articulo nō sūt eterne. ¶ 3o. ga nullū neciuz natū est cāri ꝓtingēter: sed oīa creabilia nata sunt ꝓtingēter p̃ducī: cū possint esse creata: z oīs creatio sit ꝓtingens: g̃ nō sunt nec̃ia. ¶ 4o ga totus mūdus fm se cui accidit existere: esset necesse esse: cū cōstet ex gdditatibus z speciebus sicut ex p̃ncipalibus partibus. Jdeo dico/q sic gdditates abstrahūt ab exĩtia: ita a realitate: q̃ aliq̃ sunt adeq̃ta z cōuertibilia: sicut de istis patuit: gcqd abstrahit ab vno z a reliquo. ¶ Ad p̃mā rōnē in oppositū dico/q lz hoiem esse aīal nō sit ꝓtingēs: bene tñ hoc mō. f. realr: sicut ista est cōtingens. homo existit aīal. ¶ Ad scōam dico q sufficit ad hoc q scīa sit realis/q habeat obiectū ab aīa nō fabricatuz: q̃ natū est eē reale: z illud sufficit. sic aūt certū est de gdditatib⁹. ¶ Ad tertiā dico/q habitudo q̃tūcūqz sit realis: si nō sit formalis: nō regrit terminū realē. Si aūt sit formalis z cū hoc realis: assumptū vez est. Unde in ꝓposito habitudo p̃ducibilitatis: lz sit realis: tñ q2 est fundamētalis: nō ops q sibi deꝯ terminus realis: sed sufficit gdditas. ¶ Ad q̃rtā dico/q gdditates dicunt̃ realiter p̃ducibiles: nō q eaz p̃ducibilitas sit realis: sicut nec eaz gdditas cuius est passio: sed q eaz p̃ducibilitas est ad realitatē: sicut anteq̃ eēt locus. angelus erat mobilis localr. ¶ Sed hic sunt aliqua dubia. P̃rimum. q̃ ens z res cōuertunt̃: z iste gdditates sunt entia. ergo sunt res. ¶ Dico q accipiendo ens in sua generalitate

E

Uti eē fm p̃ncipio nō ꝺferentiaz: sic ipoſe aliter se hīc nō arguit necessitatem.

Necessitas ne cipit dupl'r: sicut z eternitas

Vide. 5. scpe.

Dubium.

F

Quidditates nō eē ꝓtingētes nisi p accīs. Tāge istā.

3o articulus. Op. alioꝝ.

Impugnatio

Realitas enim est qdā mot⁹ intrinsecus a quo abstrahit gdditas. ¶ Jstud aūt p̃firmo q̃dupl'r. P̃rimo. q̃ realitas z existētia sunt sil' nā z modi intrinseci adeq̃ti. Et iō cuz ille gdditates abstrahant ab exĩtia z nō sint exĩtes: ita paz erūt reales. ¶ 2o q̃ gcqd est reale. aut est eternum: aut tpale: qdditas aūt ab istis abstrahit. g̃. ¶ 3o q̃ gcqd est reale vel est ꝓtingēs: vel necessarium: quoz neutrū verificaī de istis p se. ¶ 4o. q̃ añ mūdi creationē nihil est ponēdū reale nisi oīs. ¶ Jdeo dico q sic gdditates abstrahūt ab exĩtia: ita a realitate: q̃ q̃ aliq̃ sunt adeq̃ta z cōuertibilia: sicut de istis patuit: gcqd abstrahit ab vno z a reliquo. ¶ Ad p̃mā rōnē in oppositū dico/q lz hoiem esse aīal nō sit ꝓtingēs: bene tñ hoc mō. f. realr: sicut ista est cōtingens. homo existit aīal. ¶ Ad scōam dico q sufficit ad hoc q scīa sit realis/q habeat obiectū ab aīa nō fabricatuz: q̃ natū est eē reale: z illud sufficit. sic aūt certū est de gdditatib⁹. ¶ Ad tertiā dico/q habitudo q̃tūcūqz sit realis: si nō sit formalis: nō regrit terminū realē. Si aūt sit formalis z cū hoc realis: assumptū vez est. Unde in ꝓposito habitudo p̃ducibilitatis: lz sit realis: tñ q2 est fundamētalis: nō ops q sibi deꝯ terminus realis: sed sufficit gdditas. ¶ Ad q̃rtā dico/q gdditates dicunt̃ realiter p̃ducibiles: nō q eaz p̃ducibilitas sit realis: sicut nec eaz gdditas cuius est passio: sed q eaz p̃ducibilitas est ad realitatē: sicut anteq̃ eēt locus. angelus erat mobilis localr. ¶ Sed hic sunt aliqua dubia. P̃rimum. q̃ ens z res cōuertunt̃: z iste gdditates sunt entia. ergo sunt res. ¶ Dico q accipiendo ens in sua generalitate

G

ꝑclo 6i art. Quidditates nō eē reales.

H

Ad realitatez scīe qd regrit lz addē b plia p̃ z 3.

Mitudo realis est dupler.

Tāge b plura p̃dērādo.

D. dupler.

I

Ens rē in cōi tate excedere qō dñ examia

Quidditates nō eē entia rationis. Inter ens reale ⁊ rōnis esse medium qō dñ considera.

Correlarium Uti vnica existentia pla existere: sic vnica realitate eē rē

Quar⁹ arti.

K

Quidditates in esse obiuo singularitates nō ꝓuenir qō ꝑ magis difficile predictu. ꝓsidera dñ.

1. Joan. 1.

A.I. causate.

L

Prim⁹ arti. Cōclusio 4ª. Nec in mente dina: nec i aia nr̄a: nec in rerūz nā: nec in mā ꝑ⁹: gdditates vt tales hīc esse.

M

Objcitur 4ª.

Esse emin̄enter in aliquo non arguit esse gditatiuum.

Esse obiuuz nō arguit esse cētie nec eꝫ ꝓpe loquēdo

Qualr eē in rer nā stat cū eē cētie ⁊ q̄ lit nō adequā tur notanter.

vt est idifferēs: ⁊ vt est cōe ad ens in actu ⁊ ens in po⁹. isto modo nō ꝓuenit res cū ente: sed precise res cōuenit cū ente in actu: ⁊ cū ente in actuali exīstia. Unde ex hoc colligit ꝙ exīstia ⁊ realitas adequant. ¶ z^m dm. vtrū iste gdditates in tali esse sint entia rōnis. ¶ Dico ꝙ nō. Nā ens dī vnitoce de ente i actu ⁊ de ente in potentia cuius sunt iste gdditates. Si ḡ ens qō ꝑdicaī de istis esset ens rōnis: ens qō ꝑdicaī de ente reali eēt ens rōnis. ¶ Dico igit ꝙ iste gdditates nō sūt entia rōnis: nec etiā realia: ita ꝙ diuisio illa nō est ꝑ ꝓmediata. ſ. ens rōnis ⁊ ens reale. ¶ Ex dictis sequit vnū correlariuz: ga ens gdditas abstrahit a realitate: sic ab exīstia: sicut pñt multe gdditates ab vna exīstia existere: ita multe quidditates pñt esse res vel reales vnica realitate.

Quantum ad 4^m videndū est breuiter. vtrum iste gdditates habeāt verā singularitatem. ¶ Potest dici ꝙ nō opz ibi in po⁹ obtiua ponere talē singularitatē: ga vltimate singulare est determinatū etiā vltimata determinatione. ¶ Si dicas ꝙ hec albedo fuit ꝓducibilis. ¶ Dico ꝙ hecceitas gdditati accidit. vñ nō opz ꝙ ponat in potētia obiectiua: ſz solum quidditas abstracta ab omnib⁹ que per accidēs insunt. ¶ Ad argumentū patet. ¶ Qō. III.

Vtrum iste gdditates habeant esse in mente diuina. Qr sic. Joan. ꝓ. Qō factū est in ipso vita erat. ¶ Sed ꝓtra. multe quidditates sunt quasi tenebre: sed deus lux est: ⁊ tenebre in eo non sunt vlle. ¶ Dic sunt quatuor videnda. Primū: vtrū iste gdditates in esse gdditatiuo sint in mēte diuina. Secōm vtruz in tali esse sint create a deo. Tertiū vtrū in tali esse sint aliquo mō ꝓducte. 4^m vtr i tali eē sint a deo 'distincte.

Quantum ad ꝑ^m pono 4^or ꝛnes. Prima est. Qr gdditates ſm eē entie nō dīt eē in mēte diuina. ¶ Hoc ꝓbaī. Quicqd cōpetit gdditatibus ſm esse entie vt sic ꝓuenit eis in ꝑticulari ſm esse gdditatiuo sint in mēte diuina. Secōm vtruz in tali esse sint create a deo. Tertiū vtrū in tali esse sint aliquo mō ꝓducte. 4^m vtr i tali eē sint a deo 'distincte.

Quantum ad ꝑ^m pono 4^or ꝛnes. Prima est. Qr gdditates ſm eē entie nō dīt eē in mēte diuina. ¶ Hoc ꝓbaī. Quicqd cōpetit gdditatibus ſm esse entie vt sic ꝓuenit eis in ꝑticulari modo qa eis non cōuenit nisi esse gdditatiuū: sed esse in mēte diuina nō est esse gdditatiuū. ḡ tē. ¶ z^a ꝓ est ꝙ iste gdditates in tali esse nō dīt esse vt sic in aia nr̄a. Nā gdditatib⁹ accidit itelligi ab aia nr̄a: sed nō sunt in aia nr̄a nisi ꝑ hoc ꝙ intelliginur ab ea. ḡ vt sic nō sūt in ea. ¶ 3^a ꝓ est. Qr gdditates ſm esse entie nō sunt in rer nā: ga nihil cōtingēs ineſt eis vt sunt in tali esse: sed ꝙ sint in rer nā: hoc accidit eis: ⁊ est eis contingens. ḡ tē. ¶ 4^a cōclusio est ꝙ etiā nō dīt esse in ꝑ^a mā: ga mā ꝑ^a dz esse ꝑ creationē. ḡ nō dēr̄et eē in ea nisi ꝑ creationē: ſz gcgd cōuenit eis ꝑ creationē ꝓuenit eis ꝓtingēter. ḡ ꝓtingēter dīt eē in mā ꝑ^a. ¶ Sed ꝺ bas ꝛnes 4^r instāt. ¶ Lōtra ꝑ^m sic. Nā ſm Dionysi. gdditates ⁊ oia creata sunt in deo eminēter. ¶ Dico ꝙ verū est: ſz tū nō sequit ꝙ ibi sint ſm esse gdditatiuū ⁊ formale: ga si sic denoiarēt deū: ⁊ sic deꝰ eēt asinus. ¶ Lōtra scōaz, vbicūqz dīt eē complexiones, ibi dīt eē termini: ſz in aia nr̄a dīt eē cōplexiones. ḡ tē. ¶ Dico ꝙ arg^m ꝛcludit verum ꝙ ibi sunt obtiue: sic albedo est in oculo videte. Sed illud nō est ad ꝓpositū. Nō sequit eni dīt in aia eē obtiue. ḡ in aia sūt ſm eē entie. ¶ Lōtra ꝫ^m. ga bō ꝙ est in rer nā est ver aial: ⁊ tū ista ꝓpō verificat. bō est aial ſm eē entie. ¶ Dico ꝙ nō nego gn gdditates sint in rer nā: sed ſm esse essentie ꝑcium ⁊ vltimate acceptū non dīt ꝙ sint in rer nā: ſz eis accidit. Unde ad rōnē dico ꝙ ista est vera. bō ḡ est in rer nā est aial: sed tū nō vt in rerū nā: imo boi cōpetit eē aial vt abstrahit a re. ¶ Lōtra 4^m. quia qō de mā ꝑma educitur aliquo mō est in mā ꝑma: ſz gdditates educunt de mā ꝑ^a. ¶ Dico ꝙ simplr verū est ꝙ sūt in mā ꝑma: sed hoc ꝓuenit eis ꝑ accidēs. nō ſm depurationē suā vltimatā: sicut homo vel est sanus vel eger: sed tū homo gdditatiue acceptus non est vt sic sanus nec eger. Sic dico in proposito.

Quātuz ad z^m videndū est. vtrū ille gdditates in tali eē sint a deo create. ¶ Dic est itelligēdū ꝙ deꝰ ad creaturā cōparat in rōne quadruplicis cause. Prio vt efficiēs. 2º vt finis. 3º vt cā exēplaris: sic tū distinguit ab efficiente. 4º in gñe cāe mālis. nō ex qua: ſz circa quā: sic theologia bz deū ꝑ mā vl ꝑ subō. ¶ De ꝑ^a cā. ſ. de cā efficiēte. ꝓz gd dōm est. Naz gcgd ꝓuenit gdditati a deo vt a cā efficiēte ꝓuenit sibi cōtingēter: eo ꝙ ipse deꝰ ꝙ volūtate causat. q̄ ꝓtingēter se bz ad cātū. Nihil aūt tale pōt istis gdditatib⁹ in tali eē cōuenire. ¶ Sed de scōa. ſ. de cā finali est maius dubiū: vī tū ꝙ ad hoc posset dici ꝙ sic. ſ. ꝙ ab eterno deꝰ fuit cā finalis creature vel ista⁊ gdditatū: nō tū ꝙ sit eternitas in effectu: nisi itelligēdo negative: ſz solū in cā itelligēdo positive. Hoc aūt ꝓbo sic. nā eēntialis ordo ꝺse, quit gdditates ſm se ⁊ in po⁹ obiectiua: ordo aūt essentialis iter gdditates est talis, ꝙ vna ad aliaz ordinat: ⁊ vna est ꝓpter aliā: ⁊ oēs ꝓpter ꝑmā. ergo in potētia obiectiua erūt in ordine ad ꝑmā: sed ista est cālitas cause finalis. ꝙ. ſ. cēntialiter B̄ sit ordinatū ad illud vt ꝓpter qō. Lū ergo oēs gdditates ad deū ordinant ⁊ in potētia: segit ꝙ deꝰ est cā finalis ea⁊. Et ꝓpter hoc pōt cuadi: sicut al's declarabit: vna maxima diffic. de cālitate cause finalis: cū argui sic. Qō nō est, nō causat. cā finalis non est. ḡ tē. Maior ꝓpositio est vera de illa cā que existēs regrit ad B̄ ꝙ illa causet effectū. ¶ Cōfirmo rōnez ad ꝓpositū. gcgd est demōstrabile de gdditatib⁹ ineſt eis vt sunt in potētia ⁊ in eē gdditatiuo: sed ordo iste. ſ. ꝙ B̄ sit ꝓ illud qō est cāre finalr: est demōstrabile de gditatib⁹. ergo tē. ¶ De 3^a. ſ. de cā exēplari non est magnū dubiū. deus eniz est exēplar ipsaz gdditatum: ⁊ in deo sunt exēplaria talia: sed tū nō est imaginādū ꝙ iō tales gdditates habeāt eē tale: qz a deo sunt exēplificate. ¶ De 4° ēt nō debet negari. nullū eniz dubiū est ꝙ multaz sciētiaz deꝰ est subm: ⁊ per ꝛnes mā circa quā. ¶ Sed B̄ sunt dubia. Primū est. qd demeruerit causa efficiēs: cū oēs alie cause aligd faciant ad istas gdditates: ⁊ ista nihil ꝑt. ¶ Dico ꝙ causalitas effectiua existēte tiam cōcernit: gdditatib⁹ aūt accidit existentia: ⁊ ideo vt abstrabūt cā efficiēs in eis locū nō bz. Alie aūt cause nō cōcernūt existētiaz. ergo tē. ¶ Scōm dubiū est. qz ſm predicta sequit ꝙ deus habebit aliquā causalitatē necessariā ad extra. ¶ Dico ꝙ deus nullā causalitatē cōtingēter bz ad extra nisi effectiuā. Naz ista sola pōt esse in exīstētia que vliter est cōtingēs in oīb⁹ alys a deo. Alie aūt sunt oēs necessarie. ¶ Tertiū dubium est. qz voluntas diuina aliquid nēcio causabit. ¶ Dico ꝙ sola causalitas effectiua debeī volūtati: ⁊ illa sola est cōtingēs. Causalitas aūt finis debeī eēntie vel deo sub ratione eēntie. ¶ Quartū dubiū est. vtrū iste cālitates sint respect⁹ reales. ¶ Dico ꝙ causalitates actiue sunt reales: sed nō sunt actuales sed fundamentales. Passiue aūt que sunt in gdditatib⁹ nō sunt ꝓprie reales: sed ex natura rei sunt fundamētales ⁊ non actuales.

Quātum ad 3^m videndū est. vtrum iste gdditates in eē quidditatiuo ꝓducant. a deo. Et quātū ad hoc videī mihi eē dicēdum ꝙ nō. Et hoc ostēdo per quatuor rōnes. ¶ Primo sic. Omne giditatiuū prius est nō gdditatiuo, ps: qz qō cōuenit alicui in ꝑmo dicendi per se, prius sibi cōuenit q̄ illud quod sibi cōuenit in scōo vel per accidēs. Lū ḡ illud qō cōuenit in ꝑ mō sit gdditatiuū: qō ꝓuenit in scōo vel qualr, cūqz aliter nō est quidditatiuū. oē gdditatiuū erit ꝓ nō gdditatiuo: sed esse cēntie cōuenit vniciqz gdditati gdditatiue: ga in ꝑmo mō. esse aūt ꝓducti nō ꝓuenit alicui gdditati gdditatiue: ga nō in ꝑ mō. igit ꝓ cōuenit esse cēntie gdditati q̄ sibi ꝓueniat eē sub quocūqz respectu: ⁊ per ꝛnes q̄ esse ꝓducti ab aliquo. ¶ 2º esse absolutū ꝓ est q̄ respectiuū: ſz ſm Aug. oē qō est ad aliud ꝓ est ad se: sed esse ꝓducti est ad aliud: ḡ eē ad se erit ꝓ. Istud aūt nō pōt esse nisi esse cēntie: ḡ gditati in illo ꝑmo nō cōuenit esse ꝓducti ab alio. ¶ 3º oē abstractū ꝓ est ꝑcreto: ſz gdditas dicit abstractuz: eē aūt ꝓducti dicit ꝑcretū. ḡ ꝓz est gdditas q̄ esse ꝓducti. ¶ 4º oīs pars ꝓz est toto suo. pars enī nēcio precise intelligīt toto: sed gdditas est pars huius totī⁹ qō dico. gdditas ꝓducta. ḡ est ꝓ⁹ gdditas q̄ gdditas ꝓducta. ¶ Dico ḡ, ꝙ gdditas in tali esse vltimate abstracto ⁊ precise. nō est nisi gdditas. nec sibi ꝓuenit ꝓductio nec esse ad aliō ſm istā ꝑcisionē. ¶ Sed ꝺ. oē qō est in aliquo mō ⁊ nō est ab alio nēcio est a se: sed gdditas ꝙ te, bz aliqō eē ⁊ non ab alio. ḡ nēcio bz a se: qō est falsum. ¶ Dico ꝙ si ꝓ illo signo ꝓ quo nata est ab alio bīe eē bīet esse: ⁊ nō ab alio: tūc haberet esse a se: ꝓ ꝑmo autē signo nihil sibi ꝓuenit, nisi ꝙ sit quidditas tñ. ꝓ alio autem ꝓuenit sibi ꝙ ab alio existat.

Quantū ad 4^m ꝑn^le videndū est. vtrū iste gdditates in po⁹ obtiua distinguantur a deo. Et quantū ad hoc itroducunt 4^or ꝛnes. Pria est ꝙ deꝰ ⁊ creatura in tali po⁹ obiectiua distinguunt formaliter. ¶ Et hoc ꝓbo 4^r. Prio sic. Quicūqz aliqō diuisuz diuidit formalr per duo diuidēntia oppositaz: gcgd cadit sub altero diuidēntiū: differt formalr ab oī eo qō cadit sub alio: sed ens diuidit ꝑ subam ⁊ accīs. deus aūt cadit sub suba. alique aūt gdditates sub accidēntib⁹. ergo tē. ¶ 2º q̄cūqz bīt oīno cādē diffōnē a quocūqz distinguit vnū formalr: ⁊ reliquū: ſz gdditas in po⁹ obiectiua ⁊ in actuali exīstia bz eādē diffōnez. gdditas aūt in actuali exīstia distinguit formalr a deo. ḡ tē. ¶ 3º quecūqz habent passiones de eis demōstrabiles formalr repugnātes ⁊ oppositas, nēcio illa formalr distinguunt: ſz creatura bz creabilitatē de ea demōstrabilē: que tñ repugnat deo. ḡ deꝰ ⁊ creatura nēcio formalr distinguunt. ¶ 4º simplr simplex necessario a nō simplr simplici formaliter distinguit: sed deus est simplr simplex. creature aūt multe nō sunt simplr simplices: sed resolubiles in ples ꝛceptus. ḡ a deo formalr distinguunt. ¶ z^a ꝓ est ꝙ nō distinguunt realr a deo. ¶ Pāc ꝓbo z^r. Primo. Ubicūqz nō est res ⁊ res: nō pōt eē realis distinctio: ſz creature in potētia obiectiua nō sunt res: vt ꝓus ostensuz ē. ḡ nec distinguūtur realiter a deo. ¶ Scōo in essentialiter ordinatis ⁊ realiter distinctis, priori non repugnat esse sine posteriori: sed deo repugnat esse sine creatura in tali potentia: ga deus nēcio est creatiuus. ergo nēcio est aligd creabile: illud dico gdditatē. ¶ 3^a ꝓ. Qz gdditates nō distinguunt a deo distīctione fabricata ab aia nr̄a. ¶ Pāc aūt ꝓbo 4^r. Nec etiā ab itelligētia dina. Pāc ꝓbo. Quecunqz sic se bīt ꝙ circūscripto oī opere itell's: extrema ꝺdictionis de eis verificanī: illa distinguunt circūscripto oī ope itell's. bō sunt deꝰ ⁊ creatura in tali po⁹: ga deus est creatiuus: creatura nō. creatura est factibilis. deꝰ nō: ⁊ sic de multis alys. igit deꝰ distinguit a creatura ꝑter opationē itell's. ¶ z^o sic. Nihil qō est in deo ex nā rei est natū aligd bīe formalr: quo habito depēdeat: sed creature circūscripto ope itell's sunt apte nate bīe exīstiā: quia habita, nēcio dependet. ḡ circūscripto ope intellectus deus nō est creatura. ¶ 3º sic. Quicqd est in deo est purus actus: sed ista sunt in potētia: circūscripto oī ope intell's. ḡ distinguunt. ¶ 4º sic. Qz gcgd est in deo bz eē simplr ⁊ nō diminutū: ſz ista bīt eē ſm gd ⁊ iperfectū. ḡ tē. ¶ Cōfirmat. qz. ſ. nō distinguunt ꝑ intellm nr̄m. qz ab eterno cōuenīunt eis extrema ꝺdictionis. ḡ tē. ¶ z^o qz nō ab itell⁹ tu diuino: qz deus est ifinit⁹ ⁊ neēe eē: que ex nā rei repugnāt gditatib⁹ eēntialr. ¶ 4^a ꝓ est. qꝺ deus ⁊ creatura in tali po⁹ essentialr distinguunt. ¶ Et hoc ꝓbo dupliꝛ. Prio. qz act⁹ ⁊ po⁹ nō diuersificant eēntiā. Luz ḡ creatura in actu exīs essentialr distinguat a deo. in po⁹ etiā distinguaī: cū eadē sit oīno eēntia gdditatis in po⁹ obtiua ⁊ in actu. ¶ z^o qz q̄cunqz distinguunt per se ⁊ eēntialiter circūscripto ope intell's ⁊ quocūqz posteriori ꝑ accīs: adhuc sunt eēntialr distincta: cū talis diffictio fiat per ꝓra: ⁊ iō remanēntib⁹ ꝓrib⁹, circūscripto quocūqz posteriori remanet distinctio: ſz creatura exīs distinguit a deo eēntialr. ḡ circūscripta exīstia que ineſt creature per accīs: adhuc remanet talis distinctio: ⁊ sic in potētia obtiua sine tali exīstia distinguit eēntialr. ¶ Sed ꝺ istas ꝛnes instaī 4^r. Primo ꝺ ꝑmā sic. Manētibus eisdē ꝓncipijs distinctiuis: manet eadē distinctio: cū sit respectus intrinsecus aduenies: sed rō formalis bois ⁊ asini manet eadē in po⁹ ⁊ in actu. ḡ cū ipsa talia a deo in actu realr distinguunt sicut formalr: ita erit in po⁹. ¶ z^o ꝺ z^am. Creatura ante suā creationē fuit realr creabilis: nō āt divina realitate: cū ei repugnet creabilitas. ḡ realitate ꝓpria. ¶ 3º cōtra tertiaz sic. Ois distinctio que nō est ab aīa fabricata, ꝓcedit esse ex nā rei: ſz vbi nulla est realitas quo pōt eē distinctio ex nā rei: ¶ 4º ꝺ 4^am. nā si eēntialr distinguant creabilia a deo: tunc habēt veras eēntias. ⁊ sic tota essentia istius mundi ꝑ fuit ante creationē. ¶ Confirmat. qz quecūqz distinguunt essentialr distinguunt realr: cū distinctio essentialis illā ꝑsupponat. ¶ Ad ꝑ^m dico ꝙ rōnes formales bois ⁊ asini in actuali exīstia nō distinguunt realr: accipiēdo eas in vltimata ꝑcisione. tunc eniz bñ ꝓcluderet arg^m. ꝙ distinguunt realr in po⁹ obtiua. Distinguunt ḡ realr per istas realitates q̄ aduenīūt eis in actu. ¶ Ad z^m dico, ꝙ sicut creatura in potētia obiectiua est creabilis exīter ⁊ actualr: nō ꝙ sua creabilitas exīstat aut sit in actu: vel ipsamet: sed qz est nata deduci ad actum per creationē: ita dī realr creabilis: qz est nata deduci ad realitatez: nō ꝙ sit realis: nisi ſm aptitudinē. ¶ Ad 3^m dico, ꝙ impropzie dicīt ḅ ex nā rei: nisi realitas acciꝑat potētialr. Si tñ vocet ex nā rei oē ab aīa nō fabricatū. Tūc pōt ꝓcedi ista distictio ꝙ sit ex nā rei. De noib⁹ tñ nō est curādum. ¶ Ad 4^m dico, ꝙ verū cōcludit: nō quidē realr: sed inesse gdditatiuo: nec in isto esse prius est aligd ſm durationē: sed tñ ſm nām. Eodem mō qō gdditas mūdi ꝑscindit a sua exīstētia ⁊ creationē: ⁊ illud nō ꝓprie est fuisse vel esse. ¶ Ad ꝓfirmationē dico ꝙ distīctio eēntialis que est inter eēntiā ⁊ eēntiā nō infert realē: talis est ḅ. ¶ Sed adhuc remanent aliq̄ dubia. Primū est. ꝙ plura nō sunt ponēda sine necessitate: ⁊ tñ oia ꝑmissa videnī posse saluari sine talib⁹ distinctionibus ꝑmissis: per solā denoiationē extrinsecā. Sicut deus dī creator ex tpe absqꝫ boc ꝙ aliqua rō formalis realr insit ei ex tpe: sed per solā denoiationem extrinsecā ab actu intelligendi nouo: ita in ꝓposito fiunt de nouo mutabilia extrinseca a diuina potētia actiua extrinseca denoiatione. ¶ Istud tñ nō vī sufficere: qz ꝛs deus denoiatione extrinseca nouiter dicatur creator: qz hoc ei nō repugnat: tñ eēntia creabilis bene repugnat ei. Et iō nullo modo pōt sibi cōpetere: vt sic

N

Quidditates q̄tr in mā ꝑ⁹ bīt eē ⁊ q̄tr nō adueniat ꝑ

2º articulus. A.I. cēter.

ꝑ⁹ trinita.

B

5º mea. ⁊ ali bi sepe.

Resolutio.

Objectio

Singularis exalio: ſz ista nam pōdera dis.

Quar⁹ arti.

Cōclusio 4ª.

C

Creaturas in po⁹ obiectiua a deo realr distingui: qō nō bīt eēntialr

Prius in po⁹ obiectiua a deo realr distingui: qō nō bīt eē ⁊ q̄tr

D

Nō realr nec rōne: dūtaxat de⁹ distinguit a creatura in potentia.

Maria sco.

Repugnt deo et fine creatura in po⁹ ⁊ si non in actu.

P

Deus eē eius exēplarem ⁊ mālem sine intelligendo.

D. Scriptur

Cālitas effectiua est solū exīstiaz subiuncte ⁊ obtue.

Q

Sola cālitas effectiua ē ex tingēs: qō de me eternitate Ecce qō cālitas de cālitate effectiua ⁊ finali dei notanter

Pōdera nō de illa dect. examinādo.

Tertius art. Quidditates eē gcliter no seu tēter a deo nō ꝓdu ci ostēdit 4ª. qō bīt eēntia

E

Dependēcia se quit exīstiam dependentie.

Deus ⁊ creatura essentialiter dīstingui.

F

Caste vdicz.

Objcit 4ª.

Ex natura rei duplicter.

H

D. duplex. 1. ph̄. t. c. 50.

G

Notabiles solutiones.

denominet. ¶ P. Lz obiectū dicaf sic cognituz:ga ei nō repugnat:nō tñ cognoscēs:ga cognitio ei repugnat: sil'r esse creabile deo. ¶ Et si dicatur g ista denoiatio extrinseca est in creatura a poa actiua dei:cuz creatura nihil oino sit. Illud nihil oino valet:ga in alys denoiationibus extrinsecis gbus isunt ꝺdictiones extrema illa sunt positiua:z si ita fit:tūc bz diffinctio gdditatiuꝝ:tñ si nihil ꝓeintelligaf alterꝝ extremū est mere ꝑuatiuū: illud. s. qđ oz cognitū:z tūc videret sufficere solo. Sed hoc nō itelligo. ¶ Scōz dubiū est quō poa obtiua iest quidditatibꝫ. videf enī g a volūtate diuina:ga qđ iest cōtingēter creature vel gdditati:iest sibi a volūtate diuina. huiꝰ est poa obtiua. Minoꝛ ꝑbaf. ga angelus pōt nō esse in poa obtiua. Posito enī g crearet:nō amplꝰ est in poa obtiua. g ꝑus erat ꝺtingēter. ¶ Ad bm ꝺm ē/ g si poa vt distinguf ꝺ actū esset aliqd positiuū nescirē euadere gn illud esset ꝺtingēs. Sed imaginādū 'est/g poa obiectiua dic duo. Primū qđ dicit/est aptitudo ad causar:z ista manet in gdditate etiā dū actu est:ga est eius ꝓpria passio de eo demōstrabilis. 2m qđ dicit ista potētia est carētia actualis exītie:z ista iest cōtingēter sicut ꝙuationes:z illa nō est ab aliquo causal'r sicut nec negatio. ¶ Ad arg'm ꝑz. ¶ Qō. IIII.

VTrum modi ītrīseci sint in potētia obiectiua. Qz sic. Oia fūt possibilia apud deū:sed hoc signū/omne/distribuit etiam ꝓ modis. g ꝛc. ¶ Cōtra. Res que existūt aliter bñt esse q̄ in potētia obiectiua. ergo aliū modū essendi. ¶ Dic sunt duo ꝓncipaliter facienda. Primo dicendū est de modis ītrīsecis. Scōo de quesito. vtrū sint in potētia obiectiua.

Quantum ad pmū sunt octo ꝺ ordinē declarada. Primū est/gd est modus intrīsecus. 2m quot sunt maneries modoꝝ intrīsecoꝝ. 3m fi isti modi adinuicē ꝺstinguunt. 4m qs est ordo eoꝝ. 5m si sint in deo. 6m si sint in creatura. 7m si ꝺstinguntur a formalitatibꝫ:quoꝝ sunt modi. 8m que sit necessitas ponēdi istos modos intrīsecos. ¶ Primo g videdū est:quid sit modus intrīsecus. ¶ Et quantuz ad bm dico sicut dictū fuit superius:q. s. ille est modus intrīsecus qui aduenies alicui:nō variat rōnē eiꝰ formale. ¶ Istud aūt expono sic/g. s. modus ītrīsecus est ille qui de se nullā rōnē formalē dicit. Naz ex opposito ꝺstinguunt quidditas z modus gdditatis. Unū igit illorū ꝑm vltimatā precisionē suā nō includit in alio:z sic quidditas nō includit modū ꝑm vltimatā precisionem suā nec modus gdditatē. Et si quis diligēter videat doctrinā doc. nr̄i:inueniet g oia resoluit in istos terminos incōplexos. s. in rōnē formalē z modū ītrīsecum eius. Probo aūt boc. s. g modus nō includaf in quidditate cuius est modus. Nam nullū posterius est de quiddita te prioris:ga que sunt de quidditate sunt prioza:lz modus est posterioꝛ quidditate. ¶ Scōo ostendo g nec ecōuerso. s. g quidditas nō includit in modo gdditatiue:ga si sic:quecunqz ꝺstinguerent ꝑm modos ꝺstinguerent gdditatiue. Doc est falsum. nā multa ꝑm modos ītrīsecos differūt:que tñ eādē quidditatē habēt: sicut albedo intensa z remissa. bō in actu z in potentia. ¶ Sed ꝓtra ista instaf 4r. Prio sic. Qñcūqz de aliquo ꝙuenīēter querit. gd est. illud dicit aliquā rōnē formalē:sed de modo z de quocūqz alio ꝙuenienter queri potest gd est. ergo ꝛc. ¶ Scōo sic. Quecūqz bñt predicata ꝑmi modi illa bñt gdditates. ꝑm modus enī est gditatiuus:sed modi ītrīseci sunt buiꝰ. Quātitas enīz vtutis ꝺuidit ꝑ finitū z ifinitū:g quātitas est gd supr ad illa:z ꝑ ois in ꝑ mō dicet de eis. ¶ 3o sic. Quecūqz sunt diffinibilia illa bñt gdditatē:qz diffinitio explicat gdditatē:lz modi ītrīseci sūt diffinibiles. g ꝛc. Minoꝛ ꝑz:qz ifinitū ꝑm Anſ. est quo maius cogitari nō pōt:ifinitū aūt dicit modū ītrīsecū. ¶ 4o sic. Oē illud de quo demf aliqd ꝑp gd:illud bz gd ꝑ qō fit demo: lz de modis ītrīsecis multa demfant. g ꝛc. Maioꝛ ꝑz ex b:qz scōs modus ꝑsupponit ꝑm. g ꝛc. ¶ Ad ꝑm dom/g ita est itelligēdū de ꝛceptu gdditatiuo z nō gdditatiuo istoꝝ modoꝝ ītrīsecoꝝ:sic dictū fuit sepe de singularitate vel de ꝓprietate ꝺuiduali. Dictū est enim q. ꝓpetates ꝺuiduales sunt ꝑ diuerse:ió nō pñt bze aliquē vnū cōes ꝛceptū gdditatiuū: lz tñ nō ē icōueniēs g ꝑ diuersis alique passiones vel aliq̄ cōia ꝑdicata dicant de eis in 2o. vel scde itētiones:sicut de ꝓpetatibꝰ ꝺuidualibꝰ dr singularitas:sic qđā ꝑdicatū scde itētionis. Unde eodē mō de alys modis ītrīsecis est dicēdū. s. g ꝑm se signiati nō bñt aliqđ cōe gdditatiuū pe itētionis ꝑm se:lz ꝑm g bñt aliquas passiões cōes/bñt aliq̄ ꝑdicata cōia:z ꝑ talia ꝑdicata pñt aliq̄ mō notificari. Et ꝑ b patēt ea q̄ sunt in opp'm. ¶ Ad ꝑm dico/g si habeā ꝛceptū ꝑpriū de aliquo mō. de eo nunq̄ ꝙro gd est:sed qz de mō habenf aliꝰ ꝛceptus cōes:g nō fūt eis gdditatiui:lz sint in seipsis gdditatiui: ió de eis q̄rim?: gd est. nō tñ ꝓprie de modis ꝑm se acceptis. ¶ Ad 2m dico/g nō est in eis ꝑmus modus dicēdi ꝑ se quātū ad modos in se:sed quātū ad ꝛceptꝰ cōes quos bñt de eis: pñt bēri ꝛceptus gdditatiui:nō tñ respectu modoꝝ in se:lz respectu ꝑdicatoꝝ dictoꝝ de eis. Ista vo ꝑdicata dicta de eis:sicut est q̄titas vtutis z talia bz. dicūt aliq̄ gdditatē:z ió in eis est modus ꝑmus dicēdi ꝑ se:sed tñ ipsi modi sunt ꝑmo diuersi:nec est in eis ꝓprie modus ꝑmus. ¶ Ad 3m dico/g modi nō sunt ꝓprie diffinibiles: lz notificabiles z descriptibiles ꝑ ꝑdicata notioza: que tñ nō fūt gdditatiua. ¶ Ad 4m dico/g si videret modus in se:de eo nulla demfratio posset fieri:sed tñ b bene fit ꝑm rōnes cōes abstractas ab eis. ¶ Dico q̄/g modus ītrīsecus est ille q adueniens alicui nō variat gdditatē:eo g de se nullā gdditatē vel rōnē formalez dicit. Lz eniz albedo aduenies supficiei nō variet rōnez formalē supficiei:tñ qz rōnē formalē dicit albedo. hinc est g ex ea z supficie cōstituit rō formalis ꝺstincta a supficie. supficies enim alba formal'r ꝺstinguit a supficie:nō sic aūt de mō:qz modus nō dicit aliquā rationē formalē:lz ex eo z qđ ꝑstituit aliqd ꝺstinctuz ab altero:ꝑ se tñ ex ipso z gdditate nō cōstituit aliqd formaliter vel gdditatiue ꝺstinctū a gdditate:qz illud qō addit tale cōstitutū supza gdditatē nō est gdditas: sed modus gdditatis. ¶ Sed tñ hic sūt aliqua dubia. Primū. g cū gdditas sit obiectū itellectus:z sic omne ꝑ se ꝛceptibile bz gdditatē:cū ergo iste modus per se cōceptibilis sit:quare negaf ab eo gdditas. ¶ Dico g omne per se ꝛceptibile bz per se gdditatē:sed nō est necesse g illud qō est cū alio ꝓcise cōceptibile:g de se habeat gdditatē. Modo in ꝓposito dico/g modus ītrīsecus a nullo itellectu est cōceptibilis per se/misi cū rōne formali cuius est modus:lz enim bene sit itelligibilis:nō bene ꝓscindēdo a rōne formali quidditatis cuius est. ¶ Scōm dubiū est. exquo nō sunt de rōne formali quidditatis:quare dicunt modi ītrīseci. ¶ Dico g qz non intrant gdditatē aliquā:nec differunt ab illa saltem formaliter siue quidditatiue. Ideo dicunt modi ītrīseci z nō extrinseci. ¶ De secundo opoꝛtet videre quot sunt modoꝝ istoꝝ ītrīsecoꝝ maneries. ¶ Ad cuius euidentiam est sciendū. g ens ꝺuidit quatuor modis. Uno modo in duas differentias:quarum yna est positiua:altera priuatiua:sicut cuz ꝺuidi/tur in

Potētia obtia dicit duo z valet vbiqz.

Luce. 1. z alibi sepe.

Primus art. Sermo copiosus de mōis ītrīsecis.

Prima pars Modus ītrīsecus quid? Dist. 8. z alibi sepe. Declatio nōbil descriptionis modi ītrīseci: quam ponit Scotus.

Resolo scotica. Contra Ladulphuz z alios opposītū imaginātes nō bñ hicīz oia bñ saluab vt nosti.

Obiicitur 4r.

Ens rōnis est duplex.

D. q̄druplex

Exīnia reducī ad actualitatem.

Eternitas ad infinitatem reducitur.

Tāge istātia.

3a pars. Modoꝝ ꝺstinctuz 4r.

Ar. Ldistinguit

Er m 4r. Ar. formali.

Modos ex nā rei ꝺstinguī ostēdit. Loctuſio 4r. Resolo i ꝺinis est solr necessaria lz nō infinita. Idē. 8. ꝺ. 8. q. 1. lz bñ contēdera.

Er repugnāre stati dictis.

Resolutio pl corum.

Ecce qđ ꝺcta ꝓdere: singularissime.

Ecce qđ ꝺcta vide Scot. 7. meta. q. ult. ꝺ uiduatione.

Ad formā obiectionis.

Cōsidera ex ste plura ad dendo.

2a pars. Modi qntꝰ.

Diuisio entis quadruplex.

Solo. 2.

Prio ad rōnes obones dat notabile documentum.

Nō qd. 4r. g

Quare mo dus intrinsecus ꝓpe andus ꝺuiduū: istō assignant alii ꝑta ꝺcta vide formā er pōdera.

Primus XLII. III. 121

A

Plura optime volūq̄ ista.

Accessus solr liter sumptus quid? Idē scot. 7. meta. q. 12. ꝺ. 4. q. 1.

B

Ens rōnis ꝺuidit ꝑ ꝺctas. quaꝛ yna est gdditatiua:altera nō gdditatiua:sicut qñ ꝺuidit in subam z accidēs. Accīs enī est cōe nouē ꝑdicamētis:z tñ est posteriꝰ oibꝰ:qz ꝺcit habitudinē ꝑm qua nata sunt inherē subo. talis aūt habitudo est passio ꝙnis accītia. Aliqñ ꝺuidit in ꝺctas:q̄rū neutra est gdditatiua:sicut finitū z ifiniꝰ. ista nō variāt rōnē solr alem. Sicut enī albedo ītēsa z remissa eādē rōnē solr alē bz: ita ens finitū z ifinitū. ¶ Ista vltima ꝺuisio est ꝑ modos ītrīsecos. Cōuenit enī ens ꝺuidi ꝑ modos ītrīsecos 4r. ¶ Primo in finitū z in ifinitū. 2o in ꝺtingēs z necium. 3o in ens in actu z in poa. 4o in ens reale z rōnis. Iste enī ꝺuisiones cōiter solēt dari. Probo aūt g oēs sint ꝑ modos intrīsecos. Prio de pa. s. de finito z infinito. nā albedo ītēsa z remissa eādē gdditatē bz. g z ens finitū z ifinitū. ¶ Cōfirmat: qz q̄cūqz bñt eādē diffōnē sunt idē solr alr: lz aer si eēt ifinitꝰ: eādē diffōnē bīer quā nūc bz. g z ꝛc. ¶ 2o de 2a pz. nā ꝺtingēs z necīū nō variāt rōnē solē. Sapīa enī eiusdē rōnis ē in deo z in creatura: z tñ in deo est necīa. in creatura est ꝺtingēs. g necessitas z ꝺtingētia sūt modi. ¶ P. ꝑm pbos. rotūditas solis z vni? rote mālis sūt eiusdē rōnis: z tñ ꝑz cos rotūditas solis ē necīa: rotūditas aūt ist? rote est ꝺtingēs. g z ꝛc. ¶ 3o de 3a. pz. Prio: qa actꝰ z poa ꝑz ꝙ cōiter oz: nō variāt cētia. g z ꝛc. ¶ 2o qz eadē ē diffō hois i actu z hois i poa. g actꝰ z poa sūt modi gdditatis. ¶ 4o de 4a pz. qz eadē est diffō hois in re exīt z in aīa. Unī sic bō in re exīt est animal rōnale: ita z i aīa. ¶ Intelligendū tñ qñ ꝺuidit ens ꝑ ens reale z rōnis: nō oz itelligi sicut ens rōnis: sic sunt facta a rōne: vt reus rōnis z talia: qz talibꝰ z enti reali nihil est cōe vniuocū: lz oz accipi ens rōnis ꝙ quidditate in eē cognito. ¶ Sz hic sūt diffi. Prima est. q̄re iter modos istos nō est facta mētio de exītia. ¶ Dico g exītia pōt reduci ad actualitatē. Nō eniz vī bene g exītia z actualitas ꝺstinguīa tur. ¶ 2a diffi. est de eternitate q̄ ꝺcit modū ītrīsecū in deo: z tñ nō est facta mētio. ¶ Dico g duratio que oz eternitas reducīf ad ifinitatē: sicut duratio creature reducīt ad finitatē: imo vī idē. ¶ 3a diffi. est de ꝓpetate ꝺuiduali: q̄ nō est hic noīata. Dico g iter istos modos nō sūt noīati hic nisi illi ꝙ quos ꝺuidit ens. Lz igr ꝙprietas ꝺuidualis sit modus intrīsecus: nō tñ ꝙ eaz ꝺuidit ens. ¶ 4o diffi. est de intēso z remisso. de gbꝰ ꝙstat g sunt modi: q̄re nō sunt hic noīati. Dico g talia pñt reduci ad finitatē z infinitatē. Nō eniz vī variare nisi gradū gdditatiuū. ¶ De 3o opz videre de ꝺstōne istoꝝ modoꝝ abīuicē. Et quātū ad hoc dico g in istis modis 4r ꝺstō inuenīt. Una est q̄ modus ꝺstinguit a gdditate cuiꝰ est. ¶ 2a g vnꝰ ꝺstat vt ꝺsperatus ab alio. ¶ 3a qñ ynus alteri opponit. ¶ 4a qñ sunt eiusdē rōnis iter se. Erm ꝑmi. de infinitate z ꝺna eētia: z istā vocat doc. minozē ꝺstōnē formalē: qz nō sunt due rōnes formales. al'r enī impole cēt saluare eādē rōnem formalē albedinis in quolibet gradu. Exm scōi. realitas z exītia: infinitas z necessitas. Prio aūt g isti modi g videnf ꝺsparī ꝺstinguunt ex nā rei. Et hoc pōt patere ꝑ q̄tuor ꝙnes. Prima est g infinitas ꝺstinguit a necessitate: qz relo est necessaria in deo: z tñ nō est infinita. ¶ 2a ꝙ. g realitas z necessitas ꝺstinguunt: qz in deo realitas multiplicatur z nō necessitas nec exītia: z sic de multis alys. ¶ 3a ꝙ. g finitas i creatis ꝺffert ab exīstētia z ꝺtingētia: z sic de multis alys: qz est in potētia obiectiua z non alibi. ¶ 4a ꝙ. g exīstētia z realitas in creatis ꝺfferunt. Et hoc ꝓbatur: qz in deo realitas

E

4a pars. Ordo modorum.

Exēplū 4r. Tāge istātias bñ pōderādo ad hominem

F

Ordo modorū in ꝺin e. Cōsidera an recte sconzat hic z adde plura.

G

Ponders. 5a pars. Modi sūt in deo z qui?

6a pars. Modi sūt in creaturis z qui?

7a pars. H

Modos a formalitatibꝰ seu gdditatibus quaꝛ sūt ꝺstigui ꝓbat ꝛclone q̄drupli catis notāter: lz cauc i ꝓbatione ꝑa ꝑe ꝛclusionis vt scis.

Realitatem a formalitate in ꝺinis ꝺstigui

Caste ꝺclara.

triplicaf nō exītia. g multo magis in creatura: lz nō sit ita manifestū: sicut est in deo. Exm tertꝝ. finitū z infim. ꝺtingēs z necīū. Et sic de alys oppositis. Exm q̄rti. sicut beccēitas sortis z beccēitas platonis: q̄ quodā mō videtur esse eiusdem rōnis. ¶ De 4o opz videre de ordine istoꝝ modoꝝ. Et quātū ad hoc sciēdū g qdā modi sūt g in sunt creature ꝑ se: g dam ꝙ accīs: tñ sunt oēs cōes z creature. Quidā g in sunt ꝙ accīs solū huic creature. Exm ꝑmi. est finitas z isti modi sunt in ꝑmo signo: qz g in sunt ꝙ se/ꝑ se sūt q̄ qui ꝙ accīs. g aūt finitas isit creature ꝙ se/ꝑz: qz demfrabile est de creatura. nā ꝙ rōnē hois ꝑt demōstrari de eo g est melioꝛ asino: z ꝙ ꝙnis inequalis: lz inequalitas in vtute ꝑsupponit quantitatē virtutis tanq̄ fundamētū: igit q̄titas virtutis de hoie demōstrabilis est: z fic iest ꝙ se: z ꝙ ꝙnis talis modus: vt patebit: iest in poa obiua. Exm scōi. est exītia z realitas. z isti sequūtur ꝑmos: qz isti insunt ꝙ accīs. Sūq̄ enī ꝙ rōnē hois vel asini posset demfari g essent exītes vt reales: z sic sunt in 2o signo qz ꝑmos sequunt: z ꝓp cōitatē vbicūqz sunt alq modi: isti sunt: z nō eō. Exm tertꝝ. est ꝺtingētia q̄ ineſt ꝙ accīs: lz qz ꝑticulariꝛ est exītia z realitate: q̄ gdē inueniunt in deo z in creatura: solū aūt in creatura ꝺtingentia reperīt: ió sūt in 3o signo. Exm q̄rti est beccēitas. ineſt enī ꝙ accīs: z segr ꝺtingentiā: ponēdo g non sit in potētia obiectiua si aūt esset in potētia obiectiua tunc est dubiū. Pōt ergo dici g beccēitas est in 4o signo: qz ꝑticulariꝛ est. ¶ Sz adhuc posset poni ali? oꝛdo iter modos g sūt in deo. vī enī g exītia debeat poni ꝓrioꝛ: qz cōioꝛ. scōo necessitas: oia enī que sunt in deo sunt necīa. ¶ 3o infinitas: qz lz ēt insit ꝙ se: nō tñ est ita cōis: qz oia diuina sunt necīa: nō tñ oia formal'r infinita sunt sicut relo. Si aūt beccēitas ponaf in deo tūc ꝑt tenere q̄rtū locū: vel dicet ꝙñr ad ꝑdicta. ¶ Sz ꝙ. ꝓ quocūqz signo necīū est necīū z ꝺtingēs est ꝺtingēs: lz necessitas ꝓcedit infinitatē. g contingentia finitatem. ¶ Dico g maioꝛ tenet ex virtute alterius sepe assumpte: que nō est vera nisi de differētijs gdditatiuis. De isto tñ ordine nō est curādū. ¶ De 5o qd dicēdū est/ꝑz. nā in deo est infinitas/necessitas/realitas/beccēitas: z isti oēs modi ītrīseci: qz nō variāt rōnē solē. De exīstētia ēt z actualitate q̄ ibi sūt. ꝑz etiā g sūt modi ītrīseci. ¶ De 6o pz qd dicendū est. Nā in creaturis est finitas exīstētia: z singularitas: z ꝺtingētia. z multi alq modi: z vl'r oē aliqd g aduenies rōni gdditatiue nō variat eā. oē tale est modus intrīsecus. ¶ De 7o lz satis dictuz sit: tñ pono quatuoꝛ conclusiones. Prima est g modus intrīsecus infinitatis ꝺffert in deo ab oibus rōnibus formalibus: qz multiplicāt rōnes formales in deo: z tñ ynica est oīno infinitas. ¶ P. Diuina infinitas est cognoscibilis ꝙ nām: z tñ rō formalis diuine eētie nō. ergo aliqua ꝺstō est inter illa. ¶ 2o ꝓ. est. g modus intrīsecus realitatis ꝺffert ab oibus rōnibus formalibus: que sunt in deo: quia ꝺstinctio z identitas ip'le est g ꝙuenīāt eidem respectu eiusdem z ad idez oīno: sed quelibet rō formalis ad aliā cōparata 'est ꝺstincta formaliter z idē real'r. ergo rōne alterius z alterius rōnis formalis ꝺstinguīt: rōne aūt realitatis sunt idē. g realitas ꝺstinguīt a rōne formali. ¶ P. Nulla yna rō formalis. s. dicēs pfectionē simpl'r triplicaf: sed oīs rō formalis que est in pie cōicaf filio: realitas non cōicaf. g z ꝛc. ¶ 3a ꝓ. g modus ītrīsecus finitatis ꝺstinguīf in creaturis a rōnib? formalibus creaturaꝛ: qz cū finitas sit ꝺuisiua q̄titatis: z gdditas cōra quātitatez in cōi ꝺstinguīf: quecūqz sub eis cadent erunt ꝺstincta. ¶ P. Certi sumus de gdditate pluriuz: de quoꝛ fi/

I nitate sumus duby: sicut de rel'one que est in deo sum⁹ certi de eius gdditate q̄ est ad aliud: tñ sumus duby de ei⁹ finitate vel ifinitate r q̄stitate. ¶ 4ª ꝑ est. q̄ oēs alij modi a gdditate distinguunt in creaturis: sicut exi stētia / otigētia / becceitas: r sic ō alys: q̄ gdditati oēs ta les ꝙuenūt ꝑ accñs: nec aliq̄ illoz est demōrabile de gdditate: nec ꝑ se notū. ¶ Sz dubiū est de q̄stitate vir tutis: vī eni illa gdditati in creaturis accidere: sicut alij modi. Nā accidit cuilz forme bīe magis r minus ſm gradus determinatos: cū tota gdditas in quolz gradu sue quātitatis saluet intēsiue. ¶ Dico q̄ duplex est fi nitas. Una ſm gradus individuales: r de illa cōcludit argumentū q̄ accidit: sicut becceitas accidit gdditati. Alia est q̄ ꝓlegt nāz ſpecificā: r ista est demōstrabilis. ¶ De 8ª opz videre q̄ necessitas est ponendi istos mo dos intrīsecos. ¶ Et q̄tū ad hoc introducunt q̄tuor necitates q̄ vident facere ad positionē istoz modoz intrinsecorū. ¶ Prima q̄ vna r eadē gdditas diuersi mode ꝓsideraī r vere. opz ergo aliū r aliū modū ponē corrñdētē isti ꝓsiderationi variate. ¶ 2ª necessitas est q̄ aliqua distō in rerū nā est: vt patuit supra: ꝑter for malē: r iō opz aliud r aliud fundamētū ponere: ſz fun damētū distinctionis formalis est quidditas. g̃ aliquid aliud a gdditate erit fundamētū alteri⁹: nihil āt aliud est a gdditate nisi modus. ¶ 3ª necessitas est: q̄ est iue nire aliq̄: vt patuit supra: q̄ aduenientia nō variāt rōnē formalē: eo ſm articulo est expositū. Lū g̃ vt patuit: nō possint talia esse gdditatiua: ne cio erūt modi: cū ꝑter gdditatē nihil sit aliud nisi modus. ¶ 4ª necessitas est q̄ decla rat oēs alias ex illa diuisione antiqua: q̄ q̄cūd est. aut ē res: accipiēdo rē ꝑ gdditate. aut modus rei. cū ergo cō munis diuisio nō possit saluari nisi ponēdo modos. er go rc. ¶ Sz tūc est difficultas. vtz isti modi in creatu ris sint subē aut accñtia. ¶ Dico q̄ ad illud genus re ducunt in quo sūt gdditates: r iō si sunt subē r illi mo di. si accñtia: ēt modi: sicut quidditates ipse sunt.

Quātū scilz isti modi sint in po⁹ obiectiua. ¶ Et q̄tum ad ꝑmum modū. s. de finitate dico. q̄ nulli debz esse dubiū: q̄ qō per se cōuenit quidditati r est demon strabile de ea: sibi conuenit siue in potētia siue in actu. finitas aūt est demōstrabilis de gdditate: vt patuit in 4° articulo: ergo ꝙuenit sibi in potētia. ¶ Sz de alys est dubiū. s. de cōtingentia: realitate: existētia: r actua litate. ¶ De contingentia aūt ꝓbo primo q̄ non est in potentia obiectiua: q̄ vbicūq̄z est formaliter contin gentia / sibi est inuenire formaliter cōtingens: sed in po tentia obiectiua nihil est formaliter ꝓtingens. g̃ in potē tia obiua nō est ꝓtingentia. Maioz est manifesta: q̄ cō tradictionē vī implicare q̄ in aliquo sit ꝓtingētia: r tñ q̄ illud nō sit cōtingens. Minoz ēt ꝑz. nā in po⁹ obie ctiua oīa sunt necessaria. De⁹ eni nō pōt facē q̄ gdditā tes ille sint creabiles. Et sicut dico de isto ꝑdicato crea bilitas: ita dico de oībus. nihil enim de quidditatibus dī nisi in ꝑmo mō vel 2° vt sunt in po⁹ obiua. Relingt g̃ q̄ nulla ꝓtingētia sint in po⁹ obtiua. ¶ De actualita te. ꝓbo 2° boc idē sic. vbicūq̄z est inuenire actualitatem ibi est inuenire ens actu. Doc ꝑz sicut illa maioz accepta de ꝓtingentia: sed in potentia obiectiua nō est inuenire ens in actu. g̃ rc. ¶ De realitate ꝓbo 3° boc idē sic. q̄ vbi nō est res / ibi nō est realitas: sed in potentia obie ctiua nō est res. g̃ rc. Ma. est manifesta: sicut alie ꝓrio res. Minoz ēt ꝑz: q̄ vbi non est exñtia / ibi non est res. ¶ De existentia ēt ꝓbo boc idē 4° sic. r magis euidē

N Exñtiā nō ē po⁹ obiectiua. ꝓbō aliorū in oppo⁹ appōr

Impugn⁹ 4ª efficax.

Cuasio oppo rens.

O Arti. ꝓdicta

Singularis doctrina ō co gnoſce dei re ſpectu exñtie rerum.

B

Aliqua ē in re q̄ deus in te⁹ ab eterno nō intelligit: q̄ tñ caste ꝓcaudis.

C

Bodos non ꝓtineri virtua liter in deo. D. duplex.

Ingenioſa ra⁹.

D

Exñtia ꝑt ac cipi duplr.

Arti. ꝓdicta

Q Libet reſolu torie ꝑ ꝓpo. Obijcitur 4 Arti. nō ab necio eſt ꝛc.

A Ens nō ꝓhibi tū nuplex. Alīr ē r alr ēnia est ens nō ꝓohibitū.

R

Gradus 2ª.

8ª ꝑs. Bodoz ne cessitas 4ª.

K

L Dubium. Bodos re ductiue i ꝓdi camento cē r nomen gīis ſoztiri ſz gd ditatī nām. 2° articulus. ꝑma ꝓclo.

Finitas cōue nit gdditati i quocūq̄z cē.

H

2ª ꝓclo.

M Cōtingētiam nō cē in potē tia obiectiua: r tñ r de ꝓtin gēti: q̄ tñ bñ examinabis.

3ª ꝓclo. Actualitatem nō cē in potē tia obiectiua.

4ª cōclusio: Realitatē nō esse in potēt a obiectiua.

5ª ꝓclo.

Quantum ad ꝑm de ordine induco q̄tuor ꝓnes. Prima est q̄ cētia rei creabilis nō ꝓcedit exñtiā suā duratione: q̄ ordo durationis funda tur in extremis durātib⁹: ſz extrema q̄ nō existunt: non durant. cētia aūt añ exñtiā nō existit: cum existere sit effectus formalis exñtie. g̃ rc. ¶ 2ª ꝑ. q̄ cētia rei crea bilis nō ꝓcedit suā existētiā ordine originis: q̄ nullum ens actuale originat ab ente in po⁹: ſz cētia vt ꝓcedit suā exñam est ens in po⁹. existētia aūt sua est illud quo existit. g̃ rc. ¶ 3ª ꝑ est. q̄ cētia talis ꝓcedit suā exñtiaz ordine nāe: q̄ creatio est posterior nā ipsa gdditate: cū oīs rel'o sit posterior suo subiecto vel fūdamēto: ſz ipa creatio nō ꝓdit cē posterior nā ipsa exñtia creature: cuz ꝑ creationē ꝑmo existat. g̃ rc. ¶ Ꝑ. Quecūq̄z ꝙuenīūt alicui in ꝑmo mō dōi ꝑ se: sūt prioza oīb⁹ q̄ nō ꝙuenīūt sibi in ꝑmo mō: ſz in 2° mō vel alio mō: ſz cē cētie cō uenit cētie in ꝑmo mō dicēdi ꝑ se: exñtia aūt nō: quia tūc nō posset ꝓcipi cētia creata gn ꝓciperet ei⁹ exñtia. g̃ rc. ¶ Cōfirmat: q̄ cē ꝑ accñs est posteri⁹ eo q̄ est ꝑ se: ſz exñtia ꝙuenit creature ꝑ accñs gdditas r finitas ꝑ se. ergo ista sūt prioza exñtia. ¶ 4ª ꝓ est. q̄ cētia ta lis ꝓcedit suā exñtiā ordine ꝑfectionis: q̄ cē q̄ est de gīe subē excedit in ꝑfectione quācūq̄z ꝑfectionē secun dā sibi aduenientē. q̄ nō pertinet ad illud genus: ſz exñ tia aduenit sic gdditati q̄ est ſuba directe. ¶ Cōfirma tur: q̄ sūma nobilitas vniuſciuiuſq̄ rei create attendit ſm genus r ꝑprias differētias. ista aūt nō ꝓtinent nisi ad gdditatē r ad eē essentie. g̃ rc. ¶ Itē magis excedit bō asinū in nobilitate: q̄ bō in actu boīez in po⁹. cū ista sint infra eādē ſpēz r illa nō: ſz bō excedit asinū ꝑ solā essentiam. homo aūt in actu hominem in potētia ꝑ solā existētiā. ergo videtur q̄ essentia sit nobilioz exñtia. ¶ Sed contra. istas conclusiōes instat quadrupliciter. Primo sic. Qñ est aliqd sub oppositis differentys pua tiue opz q̄ sit sub eis ordine durationis: ſz essentia ꝑus est sub nō existentia q̄ sub exñtia. ergo rc. ¶ 2° sic. Qz esse fluit ab essentia: sicut actus secūdus a ꝑmo: r in talibus semper est ordo. ¶ 3° sic. Qz priozi ſm nāz nō repugnat sine posteriozi existere: cū ab eo nullatenus ꝙdeat: r tñ eēª sine exñtia nullaten⁹ existē ꝑt. ¶ 4° sic. Qz in essential'r ordinatis eiusdē generis semp po sterius est ꝑfectius. Cū g̃ exñtia sit in eodē gīe cū eēª r sit posteriozi: vī q̄ exñtia sit perfectioz. ¶ Ad ꝑm dico q̄ illud q̄ assumīt verum est: q̄ñ sub vtroq̄z ꝓuatiue oppositoz existit in actu illud tale: ſz exñtia nō existit sub carētia existētie: r ꝑ ons nō opz q̄ sit ꝓius duratio ne. ¶ Ad 2m: esse nō pullulat ab essentia: q̄ ab extrinse ca cā effectiua dat: sicut oē q̄ accidit alteri: nec ēt exi stere est actus secūdus: ſz actualitas ꝑma. ¶ Ad 3m ve rum assūmit q̄ñ sunt real'r distincta r sunt quidditati ua. Ď aūt nō sic: sicut patebit inferius. ¶ Ad 4m dico. q̄ verū est q̄tū ad gdditatiuas ꝑfectiones subordina tas: sicut dīa specifica est postrema: non tñ est verum q̄tū ad modos intrinsecos: cū dīa vltima sit nobilioz becceitate ipsa: vt patet. ¶ Sz hic sunt difficul. alique. Prima: q̄ nō videtur bene posse intelligi cum essentia sit sine ꝑn⁹ durationis in suo esse essentie: quin ordine durationis ꝑcedat suā exñtiā: q̄ dū est actualiter pro ducta precedit eā ſm nām. al'r aūt videt eam precede re anteq̄z ꝓducat. Illud aūt: al'r: nō pōt intelligi nisi po nat q̄ ꝑcedat ſm durationem. Dico q̄ cū ordo iste na ture sit iter coexistētia r ea que sūt sine successione ista prima prioritas videtur esse ſm prioritatem dura tionis. Ideo eniz ꝓius erat producibilis: q̄ ꝓius erat nata durare nō alio modo. ¶ 2ª difficultas est: quia ly ꝓiuatio nō mensuret in se aliqua duratione: tñ in mā

E ꝓmus art⁹ cu. Conclusio 4ª Etsi nā r ꝑfec tione: non tñ duratione ve origine cētia in creatis exi stētiā ꝑcedit.

Cōsidera ista tiā dū pōderā do ad hoiem marie. ō. dist. 32. r alibi: r dic 2 nūr. 2. ꝑh. t.c. 66

F

γ. meta. t.c. 2. r inde.

G Obijcitur 4ª

Ubi ordo du rationis poni debet.

Existere nec pullulat nec actª 2° est re ſpectu cētie q̄ pōdera.

H

Nñ ꝓzi nā fine posteriori ñ repugnat esse?

Nñ posteriª ꝑfectiª ē ꝓze D. q̄ duplex

A. l. sine ſuc ceſſiue.

Prioritas na ture r durati nis duplex.

I Vide sco. i. 2. di. 2. q. 4. ad hoc. Durario 2ª.

dz precedere formā duratione: ꝛ sil'r oīs creatura ꝓius duratione dī fuisse nihil ꝙ aligd. ¶ Dico ꝙ eo modo quo ꝑuatio existit ꝛ durat; nō vī incōueniens dicere ꝙ creatura ꝓus duratione erat nihil: ſz hoc nō est nisi mō imagiato ꝛ potēriali: tñ secus est de ꝑuatione: qz fundaī in aliquo actualr existenti: ḡre ꝛc. ¶ 3ª difficultas est: qz qñ aliꝙ sunt correlatiua: quocūqz vnū est ꝓus duratione ꝛ reliquū: cū vnū sine alio nō possit durare: sed diuina vis ꝓductiua ꝛ ꝓducibilitas creature sunt correlatiua. Cōstat aūt ꝙ diuina ꝓductiuitas ꝑcedit duratione exītiā creature. g̃ ꝛ ꝓducibilitas creature precedet. ¶ Ad istud posset dici ꝙ oīa ista vera essent: si illa correlatiua referenr adinuicē actualr. Sed hoc nō est verū: sed fundamētalr tñ. ¶ 4ª dif. si per istā ꝓioritatē intelligaī aligd aliud ꝙ ꝙ existētia nō est de rōne formali essentie: cū gdditas vltimate ꝑcisa nō sit nisi gdditas tñ. ¶ Dico ꝙ nō: sed ex ista radice deducuntur multa alia que opz ponere ꝛsequenter vt patuit.

Correlatiua duplicia.

K 2º articulus. Cōclo 4ª. Negz sōialr negz realr nz gdditiue: ſz tm modalr ꝛ ex nā rei cēntiā ab exītia distingui.

Quantum ad zm̄ ꝑncipale opz videre de questo. ſ. vtrū esse ꝛ essentia differant. Et quantū ad hoc introducunr ꝙtuoz ꝛones. ꝓima est ꝙ essentia nō distinguiī ab exīstentia formalr: qz qūcūqz aliqua sunt totalr idē quātū ad diffōnē illa nō possunt formalr distingui: ſz bō in potētia ꝛ bō in actu sunt idē penitus ꝙtū ad diffōnē: ꝛ tñ bō in actu addit ad boez in potētia exīstētiā: qō nō esse: si existentia diceret aliquā rōnē formalē additā. ¶ ꝑ. Illud qō non pertinet ad diffōnē alicuius: nec in se est rō formalis: illō nō pōt esse fundamētū istius distinctionis formalis: sed exīstētia nō pertinet ad diffōnē alicuius nec in se bz aliquam rōnē formalē. ergo ꝛc. ¶ Secda ꝛclusio. ꝙ essentia creabilis ꝛ eius existentia nō differūt realiter: qz in essentialiter ordinatis ꝛ realiter distinctis pōt deus facere ꝓus sine posteriori. vt alibi ꝓz: tñ nō pōt ꝓducere essentiam sine existētia: qz oē ꝓductū necessario est exīs. ¶ Itez qñcūqz sunt aliqua realiter distincta: si alterū ab altero discedat: illud qō remanet est reale: cū habeat ꝓpriam realitatē ab alio distinctā: sed essentia: recedente exīstētia: per annihilationē; nō remanet realis: cū nihil sit reale nisi actualiter existens. ergo ꝛc. ¶ 3º sic. Ubi nō est res ꝛ res: illa realiter nō differūt: sed essentia: vt prescindit ab existentia; nō est res ꝓprie. ergo ꝛc. ¶ 3ª ꝛclusio est; ꝙ essentia creabilis nō sic distinguiī ab existentia: sicut gdditas a gdditate: sed sicut gdditas a mō suo intrinseco: qz existentia aduenīēs essentie nō variat eius rōnē formalē: nec ꝟstituit tertiā. ¶ Quarta conclusio est; ꝙ ista distinctio est ex natura rei: quia qō se bz per indifferentiā ad aliqua duo: nō pōt esse penitus idistinctum ab eis: cū omne ens ad seipsuz sit determinatum: ſz essentia est idifferēs ad esse ꝛ nō esse. ergo ꝛc. ¶ Cōfirmaī: qz quādo gdditas est annihilata: ꝛ tunc amota est existentia ab ea: ꝛ stat gdditas cuz eius opposito prīatiue. ſ. cū nō esse: qz essentia vere pōt eē realiter ꝛ nō esse. ¶ Scdo sic. Illud qō cōuenit alicui per accidēs ꝛ nō per se: nō pōt esse totaliter idē illi: qñ idem sibiipsi nō accidit: sed existentia accidit omni nature create: cū nō insit ei per se. ¶ Cōfirmatur: qz idez nō pōt esse cōtingens sibiipsi: sed oīs creatura est ꝓtingenter existēs: ergo nō sunt oīno idē. ¶ Tertio sic. Quādo sunt aliꝙ idem oībus modis: cuicūqz est vnū incōpossibile ꝛ alterū: sed actualis existentia ꝛ potentia obiectiua sunt opposita: cum ex opposito distinguunr. nec idem pōt esse simul in actu ꝛ in potentia Si ergo essentia ꝛ existētia sunt idē: sicut existētia stare nō pōt cū poobiua: ita nec essentia. ¶ Cōfirmatur: qz deus potest facere essentiā nō existere per annihilationē: ꝛ tamē non pōt facere gn

L

M

homo sit aīal. ideo ꝛc. ¶ 4º sic. Nā imaginamur quadruplicē gdditatē: extēdēdo nomen quidditatis. Quedam enim est gdditas que est necesse esse sicut deitas. Quedā est que est necesse nō eē sicut chimera. Quedaz est ꝓtingēs esse: sicut nā rei create que non esse pōt: ꝛ iō cōtingēter pōt esse. Quedā que est ꝓtingens nō esse: sic essentia rei creabilis: que sic nō est. ḡ tñ pōt esse: iō aūt deitas est necesse esse: qz est suum esse. ergo cū creatura nō sit necesse esse/relinquiī ꝙ ipsa nō sit suuz esse: ꝛ per ꝟs nēcio opz ponere aliquā distinctionē inter essentiā ꝛ suuz eē. Sicut. n. oē qō est vel est gdditas vel modus: sic oīs distinctio vel est gdditatiua vel modalis: ſz iter essentiā ꝛ exītiam non est distinctio gdditatiua. g̃ erit modalis. ¶ Sed ꝟ has ꝛclones instaī 4ª. ꝓio. quia ens diuidiī formalr per actū ꝛ potentiā. exītia autem cadit sub actu. essentia sub potentia: sed gcgd cadit sub vno diuidentiuz/distinguiī formalr ab oī cadente sub alio. ¶ 2º qz per viam separationis ꝓbaī realis distinctio: sed hic separaī eēntia ab exītia per annihilationē: ꝛ manet ipsa nō manēte ¶ 3º. illud qō cōuenit alicui p accidēs: nō est ei intrinsecū: cū aūt fm predicta ipsa exīstentia ꝙeniat ꝙ accīs essentie: nec erit sibi intrinseca: ꝛ sic nō erit modus intrinsecus eius. ¶ 4º. qz ita accidit existere existētie sicut essentie: ꝛ tñ nō differt existētia ab existere: ergo eodē mō de eēntia. ¶ Ad ꝑm dico/ ꝙ illa diuisio nō est formalis: sed modoz intrinsecoz: sicut qñ ens diuidiī ꝑ finitū ꝛ infinitū. Aut est diuisio modi ꝛ ꝓuationis sue: ꝛ iō nō est imaginandū ꝙ sit diuisio formalis: vt gdditatiua. ¶ Ad zm̄ dico/ ꝙ separatio est qñ vtrūqz extremū existit distinctū ab alio: sed hic recedēte existentia: iam alterū extremū non existit: nec manet: qz manere est durare: durare aūt ꝑsupponit existere. ¶ Ad 3m̄ dico/ ꝙ tale est extrīsecū: hoc est: nō gdditatiue intrinsecū: ꝛ tñ est ita intrinsecū: sicut inferius est intrinsecū suo superiori: sicut hecceitas nāe: ꝛ vere pōt dici intrinsecū: qz nō egreditur ad aliō genꝰ. ¶ Ad 4m̄ dico ꝙ existere accidit existētie: existens eniz dicit cōcretū cōstans ex essentia ꝛ existentia: quoz ꝓtingens esti ꝓunctio. nō tñ existētia accidit existētie: ꝛ ideo nullum tertiū resultat ex cōiunctione eoz. ¶ Sed hic sūt diffi. ꝓima est. qz. n. essentia nō capit esse: eo ꝙ preabeat. existentia aūt capit: vñr ex hoc distingui realiter. ¶ Dico ꝙ hoc verū esset si vtrūqz esset reale: sed vt. ſ. dictū est: vnuz eoruz nō est reale. ¶ 2ª diffi. est. vtrum existentia capiat esse: Dico ꝙ essentia ꝓprie est illō qō deducitur ad esse de non esse. Existentia aūt nō sic deducīt: sed est ipsummet esse: ad qō ipsa essentia deducitur sicut ad illud qō est. ¶ 3ª diffi. est. si ista actualis existentia est modus itrinsecus: sit cōplexio ita necessaria sicut ista. bō est aīal. Si sic. ḡ est in potēria obiectiua: eo ꝙ nulla ꝓpositio est necessaria: cuius termini non sunt in potentia obiectiua. ꝓtest dici ꝙ est necessaria: positis terminis. ¶ Ad argm̄ patet.

N Quadruplex quidditas.

Ecce 4ª.

Scds modꝰ dicēdi alioꝝ.

Impugnatio Sicut nec actualis exītia: sic nec realis, ens influ: rebꝰ creans ab eterno.

Tertiꝰ modꝰ dicendi alioꝝ

Impugº 4ª.

D

Dimisio 2ª.

P Intrinseci: extrinseci:

Al. Essentia Locrans: abstracto accidenti.

Regulr verum in practicis ꝛ speculatiuis et scis. Suarꝰ modus dōi alioꝝ

Impugº 4ª.

Q

Quotopō necessaria ꝙ quādo. Sermo de natiuitate ꝓpter nobilitatē sui de Sco in Armenia.

Primus modus dicendi aliorum. Impugº 4ª. Ad 4um. necessitas ꝓpositionis extrīsecus et exītiā actuale extremoz in re nō requiri.

Caste pōdera

Ultimꝰ modꝰ dicēdi qñ ſegt

¶ Utrum ad veritatē ꝓpositionis regratur entitas terminoz. Et non.

qz Aug. de vā relig. circa ꝑm dicit: ꝙ regle eterne sunt de terminis qui nō sunt eterni. ¶ Cōtra. qz oīs passio ꝑsupponit subiectū: sed veritas est passio terminoz adinuicē. g̃ ꝛc. ¶ Dicsunt. 4. modi dicēdi. ꝓimus est; ꝙ ad veritatē ꝓpositionis nō solū regriī entitas terminoz: sed ēt existentia rei: vnde dicūt ꝙ ista. bō est aīal. nō fuit vā ante mūdi ꝟstōnē: qz nō erat bō nec aīal. ¶ Sed ꝟ istum modum arguo quadruplr. ꝓimo fm Augu. de vā relig. ꝛ. 5. de tri. vbi dicit. ꝙ iste ꝓpones sunt ꝑ se note: ꝛ regule eterne ꝛ incōmutabiles. ¶ 2º qz cuiuslibet ꝟdictionis alterra pars

A

B

C

rapars est vera necessario: ſz añ mundi ꝟstōnē nō fuit vera sua ꝓtradictoria: qz tunc fuisset vera ab eterno: ꝛ oē eternū est necīuz: ꝛ sic nūq falsificari potuisset. ¶ 3º qz eadē rōne deus verificasset istā ex tpe: oē totū mai est sua pte: ꝛ oē qō fit ex tpe est ꝓtingēs: qz pōt alr se habere: ꝛ sic poset esse falsa. ¶ 4º. qz tunc veritas demōstrata esset nobis incerta: vt si sit demōstratū: ꝙ angelus est suba ꝑpalis ꝛ simplex: qz deus nobis ignoꝛatibꝰ pōt destruere oēs angelos: ꝛ sic illa veritas nō remāet: ſz sit demōstrata. Ideo dico. ꝙ illa eternalr est va: sicut oīs necessaria alia. ¶ Et ꝟfirmaī: qz isti ꝓcedunt ꝙ añ mundi constitutionē bō fuit ꝓducibilis: sed ꝓius fuit bō aīal g̃ ꝓducibilis: cuz aīalitas insit sibi in ꝑmo mō dicēdi ꝑ se. ꝛ ꝓducibilitas in zo iō. n. est ꝓducibilis: qz bz talē gdditatē sicut bō: iō est risibilis: qz bz talez diffinitionē. ¶ 2º modus dicēdi est; ꝙ ad vītatē ꝓpōnis requiriī entitas realis terminoz: nō tñ exītia: qz ad B ꝙ verificenī ꝓpones gdditatiue: ab eterno opz ponere totā ꝑdicamētoz realitatē ꝛ coordinationē eternaz. ¶ Sz iste modus nō vī ꝓbabilis: qz plura realia ante mundi creationē catholici nō ponunt cōiter: nec plura eterna: nec ēt est necessarīū ponere: qz sicut bō nō existebat aīal g̃ crearet g̃uis esset aīal: ita nec realr fuit aīal. ¶ 3º modus dicēdi est. ꝙ ad veritatē ꝓpōnis nulluz esse requiriī terminoz: sed tñ sufficit ꝙ si termini essent ꝙ inascereī nēcio mutua bitudo: qz añ creationē mundi termini ꝓpōnū que formanī de creabilibus sunt penitus nihil: ꝛ tñ dicim eas eē veras. ¶ Sz ꝓtra hūc modū arguo 4ª. ꝓimo: qz vītas rez incōmutabiliū esset tñ ꝙditionata: cū cōstet in habitudīe terminorū: quā nō ponūī nisi ꝙditionatam. ¶ 2º. qz oīs bitudo inter aliqua extrema: ꝑsupponit illa: sicut relo terminū ꝛ fundamentū ꝑsupponit nēcio. Cū ergo ab eterno bō est aīal: ꝛ illō esse dicat habitudinē ꝛ copulā: opz in aliꝙ esse ꝑsupponere boīem ꝛ aīal. ¶ 3º sic. Naz veritas de cōtingēti esset ita certa sicut de nēcio: nā posita exītia boīs ꝛ humanitate: bō necessario existit: ꝛ tñ ista est cōtingens. ¶ Sequiī etiā ꝙ ista fuit vera ab eterno: bō existit: sicut ista: bō est aīal; vel quecūqz alia necessaria. ¶ 4º. qz veritas ꝙditionata nō manēt nisi manente cōditione: sed ista ꝙditio. ſ. positio terminoz ꝓpōnis in eē fm eos ab eterno nō manet: g̃ nō manet ipsa veritas: ꝛ sic ista non fuit vā ab eterno: bō est aīal. ¶ 4º modus dicēdi est: ꝙ ad vītatē ꝓpōnis sufficit entitas termioz: in aliquo intellectu ꝙtū ad istas regulas: qz mox vt terminī cōcipiunr: formalr ipsa veritas: vel ipsa cōplexio. ¶ Sz ꝟ hoc arguo 4ª. ꝓimo sic. de intellectu nostro: si eniz cognitio intell's nostri vificaret aliquā regulā talē: tūc vītas illa eēt ita ꝓtingēs vel cōtingētioz q̃ sua cā que est simplr ꝓtingēs. Et eodē mō arguiī de itellectu angelico. ¶ 2º sic. Nā aptitudinalis cognitio si ponaī: ꝑcedit actū rōnis: cū g̃ hec veritas fuerit añ cognoscibilis q̃ cognita: oportebit recurrere ad aliud esse q̃ ad eē rōnis: qz illō solū bz semp cognitionē actualē. ¶ 3º sic. de diuino itellectu: qz bō est aīal formalr: ſz nullus cōceptꝰ intell's diuini est aīal formalr: ſz tñ supemínēter: ꝛ iō seqī euidenter ꝙ veritas formalis istiꝰ ꝓpōnis sic eius entitas: opz ꝙ ad aliud esse referaī. ¶ 4º sic. Nulla veritas ꝑ se dependet ab aliꝙ vītate ꝓtingenti siue per accidēs. Nec est de se nota: qz ꝓus nō dependet a posteriori. sed ista. bō est aīal. est veritas ꝑ se nota. ista. bō est intell's siue a deo siue ab alio: est ꝓtingēs. g̃ ꝛc. ¶ Iō vī multis eē dōm ꝙ veritas taliū ꝓpōnū nēcia requirit entitatez terminoz: vt entitas ab oī exītia abstrahit: ꝛ vt entitas cuiuslibet siue ꝓpria gdditas a deo formalr est distincta. Hoc aūt est fm gdditatiuas rōnes: ꝛ isto

E Dubiū 4ª. Dīa vītatis necessariaz ꝛ ꝓtingētiū ꝓpōnū affirmatiuaz ꝛ negatiuarū.

F Dīa possibiliū ꝛ ipoliuz in veritate. Al. ꝛ sub nō ente termi ꝛc. Dīa ſoialiū ꝛ modaliū in veritate.

Dubiuz de q̃ magis in ſequentibus.

G Esse essentie eternū esse.

H

mō tales gdditates sunt vē entia: eo ꝙ gcgd supponit rōnē inferioris: ꝛ ſupioris. ꝑdicamēta aūt ſupponuntur rōni cuiuslibet subi ꝛ ꝑdicati taliū ꝓpōnuz. g̃ ꝛ ens qō est ſupius ad ꝑdicamēta. ¶ Sz hic sunt aliqua dubia. ¶ Primū. si est eadē regula de ꝓpōnibꝰ ꝓtingentibus ꝛ necessarys: Dico ꝙ nō. qz ad veritatē ꝓpōnum cōtingentiū regriī nō solū entitas: sed ēt exītia terminoruz: ꝑ eo ꝙ ꝑdicatū inest ꝑ accīs suo subo: ꝛ in esse gdditatiuo nō insunt nisi illa q̃ insunt ꝑ se: eo ꝙ talia nullā habent cām. f. efficientē: sed oē ꝑ accīs inest a cā extrīnseca: sed in necessarys vt ꝑ se nom est; nō requiriī exītia actualis. ¶ 2m dubiū. si est eadē regula de ꝓpōnibus affirmatiuis ꝛ negatiuis. Dico ꝙ nō in ꝓpōnibus negatiuis necessarys: qz ista est necessaria; bō nō est chimera: ꝛ tñ alter terminoz nō cadit sub ente: cū sit ens ꝓbabilitū: nisi sicut bō mortuus sub boīe, nec ēt in cōtingētibus: vt vī. qz boīem esse albū regrit termioz exītiā: ꝛ tñ nō eius negatiua: qz ista. bō nō est niger: non regrit exītiā vtriusqz termini: qz nec boīs forte: nec nigredīs. ¶ 3m dubiū: si eadē regula est de possībilibꝰ ꝛ impossībilibus: Dico ꝙ nō. qz oīa possibilia cadunt sub ente: ꝛ nō termini impoles. Uñ qñ dī: chimera est chimera: si ista sit vā: nulla tñ entitatē bñt termini. ¶ 4m dubiuz. si eadē regula est in formalibꝰ ꝓpōnibus ꝛ modalibꝰ? Dico ꝙ nō. qz ista ponīt vera: actualitas ꝛ existētia fuit modi intrinseci: sic ista. bō est aīal. ꝛ tñ exītia vel actualitas nō ponīt in poa obiua nec in esse gdditatiuo vt superiꝰ fuit declaratū. Et iō illa q̃ est modalis non vī nisi fm gd vā añ ꝓductionē in se: sed in poa obiua. Alie aūt formales ponunt simplr vere in poa obiua. ¶ Sed rema. diffi. si ex hoc ꝙ bō est aīal rōnale añ creationē sit nēciuz ponere esse essentie añ creationē. Dici pōt ꝙ sic formalr: ſz non realr: qz si bō est aīal. g̃ ꝛ illud esse q̃ est aīal est: ꝑ locū a pte in mō: cū aīal non diminuat de rōne termini determinati. ¶ ꝓ. Oēs cōcedunt boīem esse aīal ab eterno: aut g̃ fm esse essentie: aut fm eē existentie. Dicunt ꝙ fm esse essentie: qz cōplo est essentialis. si aūt sic dicaī: tunc bī intentū: cū omne qō ineſt per esse essentie ꝓsupponat illud: sicut effectus formalis suam cām: ꝛ qui ꝓsupponit ponit tale esse: ergo fm talle esse. ¶ ꝓ. Si bō nō est: bō nō est aīal. ꝑ locuz a toto in mō: qz ſz nō inferaī a zo adiacente ad 3m in esse existie: tñ bñ in illo esse fm ꝙ fit copula: qz ſi ꝑdicatum inest ꝛ copula predicati inest. ¶ ꝓ. Esse essentie non est aliud a ratione diffinitiua ꝛ a gdditate: ꝛ isti cōcedunt rōnem diffinitiuam ab eterno: cū cōcedant veritatem: ꝛ per ꝟs entitatem illius ꝓpōnis: cuius diffō est pars essentialis. Qui aūt ponit totū nō pōt negare partē positiuā. ¶ Ad argm̄ pz: qz ille regule nō sunt eterne formaliter: sed supereminenter in mente diuina. Jn se autem nō sunt eterne: sed abstrahunt ab omni duratione.

¶ Distinctio. XLIII. ꝛ. XLIIII. ¶ Qō. I.

¶ Quibus tñ de suo sensu generantes.

¶ Nunc illud restat discutiendum ꝛc.

Circa distinctionez. 43. ꝛ. 44. Ad euidentiā illoz q̃ dñr de poa diuina. postq̃ visum est de esse creaturarū in poa obiua: Quero. ꝛ. qōnes ꝑ ordinē. ꝓima est. Utz deus possit aliqō ipole facere. Oz sic. qz itellectus nostre potest intelligere multa impossībilia: g̃ deus pōt facere ea. Añs pz. ꝟ̃ntiam ꝓbo ꝑ Dyla. 1. de tri. q dicit. ꝙ deus plura pōt facere q̃ intell's noster intelligere. ¶ Cōtra. oē impole iplicat ꝟdictionē. ¶ Dic sunt duo facienda. ꝓimum: a quo accipiī oīpotēria dei. zm est de ſcito.

Universidad de Deusto Biblioteca

I pmus arti. Preambulū q drupler. Qualr theologi diuā oipotētiā intelligunt: r alr q phi. vīs Sco. 7.q. dliberi singulissime.

Quantum ad p^m premittunt 4.º preambula. Primū est: q theologi loquentes de oipotētia dei: non accipiūt oipotētiā sicut phi loquentes: dicūt deū oipotēte: q. l. est cā oīum: mediantib^9 tñ causis secūdis. 2.^m pambulū est: q nō accipiūt oipotētiā p cālitate imediata quā deus hz respectu effectuū oīuz: sz in rōne cāe vlis. 3.^m pambulū est: q accipiūt cālitatē qua de^9 pōt supplere vicez cuiuscūq cāe z.^e 4.^m est: q accipiunt oipo^m: put pōt cāre oēm effectū cui nō inest repugnātia ex rōne formali suoz terminoz simplr sumpta. Istis pmissis ponunt due vie circa oipotentiaz.

Una est: q oipo^a totalr sic sumit ex pte dei: q ēstuz est ex se: ipse pōt oīa facere: tā illa q̄ pūt fieri: q̄ illa que nō pūt fieri: tñ aliq nō pūt fieri: r tota repugnātia est ex pte creature: qz deus hz infinitā vtutē cāndi: r infinitum effectū posset cāre: si creatura eēt capax. Alia via sumit ex pte creature: q iō pōt esse talis effectus: qz in se est factibilis: r nō est ens in se phibitū: sz qz istud declarabit in sequenti qōne: idcirco dimitto. Dico tñ q ad rōnē fozalē oipotētie duo pcurrūt fozalr distincta. s. po^a effectiua dei: r obiua po^a effect^9: nec alr intelligi pōt.

Ad rōnē oipotētie fozalē pcurrūt duo. 2° arti. Ben^a ipossibiliū 4^r.

Quantū ad q̄situ. s. vtrū deus possit facere aliqd ipole. Dic intelligendus est q 4.º gnā ipossibiliū inueniunt. Qdā q̄ est simplr ipole r nullius agētis potestati subycit: sic chimera. z^m est impossibile fm gd. q̄. s. nō subiacet potētie limitate vtutis: sed bñ subiacet po^c infinite vtutis: sicut q vgo pariat est ipole p nām tñ deo est pole. 3.^m ipole est per accūs. Illō. n. de se nō pōt eē ipole: vtpote mot^9 besternus solis ex se r ex nā sua possibilis ēet re^u nāe limitate: sz tñ vt ptingit cū pteritione ipolis est: r B p accūs: qz ptingit ei p accūs. 4.^m impole est: q̄. s. est impole q̄ termini de se sunt pol'es: sz tñ inesse sit repugnāt: vt q idē sit albū r nigrū sil'. Scōz aūt ista 4.º gnā impossibiliū ponunt 4.º ones. Prima est: q deus nō pōt facere impole p mō: qz oē tale est ens phibitū simplr: sup nullū aūt tale vt sic cadit aliqua possibilitas. z^a p est: q de^9 pōt facere illud q̄ est ipole z.^o mō: r oē tale sz sit buic agēti impole: est tñ pole simplr. 3.ª p est: q deus nō pōt facere ipole p accūs: vt. s. motus preteritus nō sit pteritus: qz hoc solo pūatur deus fm q dicit Agaton. Pz ēt rōne: qz q̄ non est: nō pōt annihilari vel destrui: sed mor^9 pterit^9 nō est: nec in se nec in suis ptibus: g̃ nō pōt destrui. 4.ª p est: q deus nō pōt facere impole 4.º mō. s. incōpossibile: qz nihil pōt fieri a deo q̄ in se nō est factibile. Sed sz ptes istius sunt factibiles: sil' aūt nō. qz sunt repugnātes. g̃ deus B facere nō pōt. Sz ō istas ones instatur 4^r. Primo ō pmā sic. Quare nō posset deus copulare mēbra diuersoum aīaliū: r aiam infundere: r sic facere chimerā: nō vī rō quare nō. Illud aūt est chimera. g̃ r̄c. Contra scōam sic. q creatura transferat corpus de loco ad locū in instanti est impole creature: r tñ deus vtutē transferendi creature cōicare nō pōt: cū talis vtus sit infinita: que est incōpossibilis creature. 3.º ō tertiā sic. Q̄d est ipole p accūs: est p se possibile: sed oē per se pole deus pōt facere: g̃ ipole p accidēs deus pōt facere. 4.º ō quartā sic. Cōtraria isto mō sunt incōpolia fm ppias rōnes suas formales: sed ōia p nām sunt simul in aliquo gradu. g̃ deo est pole. Ad p^m dico: q monstra non sunt entia phibita: r iō deus pōt ea facere: chimera est ens phibitū: iō illud nō pōt facere. Nā sz deus q̄cūq ens per se posset pducere: tñ non qlibet in qulibet: sicut albedinē nō pōt pducere in aīa: nec aīam in lapide: sed tñ in corpore organico. Chimera aūt vt est ens phibitū ponit cōstare ex ptibus multaz spez que nō pūt sil'

K

L

Cōclo 4^r. Etā nō simp^r p accūs: vel i cōpole ipole fm gd: tñ tale deū posse facere. 6. ethic. c. 3. r Hieronym^9 ad custochiū.

Objcit 4^r no tanter.

M

Sz mōstrū: ñ tñ chimeram pōt de^9 facere

N

Ecce q̄ ōia de repugnantia r incōpossibilitate ōionis: r cā ipsi^9: q̄ si pondera. B. q̄ drupler. Rīsio alia.

Impugnatio O

Rīsio ppria.

Impole fm gd: r simplr q̄ si discreta pūt.

P

Incōpole si: r ipolesti.

Radix ipossibilitatis ē icōpossibilitas: si tñ bñ pōdera q scis.

Radix incōpossibilitatis que sit: Ulteriora dubia.

Sco. pl. t. 4. q. 6. Auer. 5. phi. t. c. 7. Vide Sco. d. 11. 4. q. 1.

Q

Objcitur ō Sco.

Solo ndo dlr ad ista: r alr ad ea terīa dntur volūtate dei parantur.

Volūtas dei est duplex.

A

Respectus ptionz est voliō aplacētie: respectus vō futuroz voliō efficax: q̄ bñ pondera.

De futuro ñ futurā sic: r si de pterito nō pteritū ñ pot fieri facere de^9.

B

Incōpossibilia sunt quadruplicia.

C

determinationē voluntatis sue ad ponendū rem in cē: r qz ista determiatio est ptingēs: r nūc r ab eterno: hinc est q semp ista determinationē de^9 pōt mutare. Ad ppositū dico: q de^9 p voluntatē suaz respicit pterita cō placenter tñ: r nō efficaciter: r sic nēcio r nō ptingēter: r iō sicut p illā volitionē: vt est volitio cōplacētie circa obiecta: nihil pōt imutare: sic nec circa pterita: vt pterita sunt: deus nihil pōt mutare. Sed ad futura volūtas diuina cōpar p modū volitionis efficacis: r iō pro tāto dī B futurū: qz volūtas diuina sic determinat. Si aūt mutet determinatio: ita q volūtas diuina determinet hoc nō facere: tūc illud q̄ erat futurū: non est amplius futurū. Et ex hoc apparet qūo aliter pōt de^9 facere de futuro nō futurū: q̄ de pterito nō pteritū: qz ptingēter hz q sit futurū. s. ex determinatione dine volūtatis: nō aūt sic de pterito. Aliud dubiū est: qz nō vī q incōpossibilia sint simplr icōpolia: qz cū deus possit facere qcgd nō includit ōtionē. Sīa aūt r puatiua non vīr includere ōtionē: g̃ ista nō erunt incōpolia. Dico q multa vīr incōpolia pter ea que includūt ōtionē. Prio relatiue opposita: sicut q idem gignat se. 2.º ōtie opposita: sicut q idē sit sūme albū r sume nigrū. 3.º puatiue opposita: sicut q idē sit cecus r vidēs. Alia aūt r maxia: r est in ōdictoīs. s. q idē sit albū r nō album. Ista aūt vltima nō includit in alys: qz maxia est: r maximū nō includit in minozi. Dico g̃ q talis incōpossibilitas nō est in ōtis vel relatiuis: vl forte nec in puatiue oppositis ex inclusione ōdicto: noz: sed ex rōnib^9 cozuz formalibus: vel aliunde: sicut alr dictū fuit r inferius dicet. Exēplū: humanitas r asineitas nō dicūt fozaliter ōdictionē: r tñ incōpolia sunt in eodem supposito. Radix ergo incōpolitatis nō est precise contradictio. Ad argumentum patet. Questio. II.

Secundo quero. Utr icōpolitas rei fiēde sumat ex pte dei. Et nō. quia est omnipotens. Contra. ab eodem est possibilitas rei r eius oppositum. ergo r̄c.

Modus dicēdi aliox 4^r. Ex pte rei.

Hic sunt 4.^or modi dicēdi. Aliqui enim dicūt: q totū est ex se posset: sed creatura nō est capax: sic de^9 posset facere quātū est ex se creaturā infinitam: sz tñ q̄ creatura non est capax infinitatis: iō hoc est ipole. Rō aūt gnālis est: qz ois defectus puenit ex pte creature: r nō ex pte dei. Alij dicūt oppo^m: qz añ creationez nihil est nisi deus: r iō añ creationē nō est nisi denoīatio extrinseca: r iō opz ad hoc deuenire: q iō chimera non est pducibilis: qz deus nō hz vtutē pducendi. Alie aūt creature iō sunt pducibiles: qz deus hz vtutē pducēdi. Tota aūt rō est: qz añ creationē nihil est q̄ dicat pducibile vl nō pducibile simp'. Alij dicūt: q hz puenit ex vtroq: sicut n. possibilitas rei fiende puenit: qz deus hz vim pductiuā ei^9: r ipsa hz pducibilitatē. Ita ipossibilitas puenit ex eo q de^9 nō pōt facere: r ipsa nō pōt fieri. Alij dicūt: q hic nō est cā querēda: qz nēcio est q aliqd sit pducibile: r aliqd sit pductiuū: necesse est etiā q ipolia sint improducibilia. Sz nullū istoz modoz dō intelligo. Iō ō eos arguo. p ō p^m arguo 4^r. Prio sic. Impole est q aliqd motiuū sit motiuū nisi respectu alicuius mobilis. g̃ a sil'i ipole est q aliqd pductiuum sit pductiuū nisi respectu alicuius pducibilis: alś esset pductiuū iproducibile: sed per te, deus hz vim pductiuaz infinitis. g̃ infinitū est pducibile. 2.º sic. Nihil dz poni frustra: maxime in deo: sed si in deo esset vis pductiua: r nihil eēt pducibile: tunc esset illa vis frustra in deo: qz frustra est illa po^a que nō reducit ad actum.

Rō ex pte rei.

F

Rō ex parte vtriusqz.

Ex parte dei.

Nō est querēda ratio.

Impug^o 4^r. Nō ex pte rei q̄ pbat 4^r.

2.cr. t. 3. de aia. vīs Sco. 1. q. plo. r vbi ibi notāt.

Cōfirmat: qz pducens nō pōt esse pducens nisi respectu alicui^9 pducti: g̃ pductiuū nō pōt esse pductiuū nisi respectu alicui^9 pducibilis. Añs pz. Pña est manifesta: qz sicut se hz pducēs ad pductiuū: ita pductiuū ad pducibile. 3.º. Dis po^a sufficiēs r pfecta q̄ nō potest exire in actū est ipedita: sz nulla po^a in deo est ipedita: ergo pōt exire in actū: hoc aūt est ipole: nisi aligd dicat pducibile. 4.º sic. Sicut intelligibile est obm adeq tū intellectus: ita pducibile est adequatū obm potētie pductiue: sed ad hoc q deus itelligat: nēcio requiritur intelligibile: vel ēt ad hoc q itellect^9 possit itelligere. g̃ opz esse aligd pducibile: si aliquid debeat pduci: vel si aligd est pductiuū. Iō vī mihi q iplicat ōdictionē q aligd sit pductiuū nisi aligd sit pducibile. Illud autez est ens in po^a obiua. z^o arguit ō 3^m sic. Pole r ipole ōdicunt. Aut g̃ creatura est ex nā sua pducibilis: r tunc ex pte dei poterit pduci. Aut nō est pducibilis: r tunc sequit q ex pte dei nō poterit pduci. 3.º ō 3^m modū: qz nō vī dicere nisi idē p idē. Cū. n. querit: q̄re pōt deus fieri r illud nō: Rñdet: qz deus pōt hoc facere: r illud pōt fieri. Et ex alia pte: qz deus non pōt hoc facere: r B nō pōt fieri. 4.º ō 4.^m modū: qz sz dcto nēcio sit vatus querim^9 cām inferētē. Eodē mō dic: nō. n. querimus cām effectiuā q̄re hoc sit pducibile: sed querimus cāz que redditiua sit rōnis istius veritatis. Dico ergo q res ex sua rōne formali hz q sit pducibilis: qz pducibilitas est p se passio eius. s. rei pducibilis: r iō ex qdditate bois: qui cognoscet eā posset demōstrare q sit creabilis. Eodē mō de pducibilitate: sicut ex qdditate bois posset demōstrari q est risibilis. Quātūcūq enim creatio siue pductio siue actus ridēdi homini accidāt: tñ aptitudines naturales ad ista de eo pōt demōstrari. Añ ergo querit cā passionis: nō dz alia cā assignari nisi diffinitio rei formalis. Et iō q̄re deus est pductiuus: cognoscens dei qdditatē: posset demonstrare. Si r quare res est pducibilis: ex qdditate ipsius rei. Eodez mō de impossibilitate. Supposito enim q̄ habeant talia ipossibilia qdditates: sicut supponimus q habeāt rōnes formales. Tunc dico: q ex rōne formali chimere pōt ostēdi q nō est pducibilis. In incōpossibilibus aūt pz magis euidenter: ex rōne enim formali nigredinis potest demonstrari q ipsa est albedini incōpossibilis: posito q ita sit. Si aūte nō: tunc accipiat in alys. Sed contra ista arguo. Primo: qz passio cōueniens multis: opz q habeat aliquā rōnem cōmunē: sed pducibilitas cōuenit oībus creaturis. ergo p aliquā rōnē cōez: nō ergo ratio ppria cuiuslibet creati erit ratio istius passionis. z^o sic. Omnis respectus dependet a termino r a fundamento: sed pducibilitas dicit respectū: terminus aūt ipsius est pductiuitas: ergo dependet a pductiuitate: r p ons pductiuitas est prima causa pducibilitatis creature. 3.º. qz deus in genere cause exemplaris causat res in potentia obiectiua: sed ipsa potētia obiectiua nō est nisi ipsa pducibilitas. ergo illa pducibilitas a deo causat. Ad p^m dico: q illa regula est vera de passionibus nō transcendētibus: nō tñ est vera de passionib^9 transcendētibus. Nā simplr simplicibus r primo diuersis nō est qdditas cōmunis: aliogn ꝓtradictio includeretur: tñ hoc nō obstante alique passiones cōmunes eis insunt: qz simplicitas r primo diuersitas possunt demonstrari de eis per qdditates earū. Ita dico in ppōsito: q pducibilitas est passio conueniens homini r angelo r oībus creaturis. Nō opz tamen per cōmunē rationez. Ad z^m dico: q relatio formalis depēdet a termino: sed nō fundamētalis: qz deus nec aligd in deo pōt aliquo mō depēdere. Deus tamen hz vere vim pductiuā

Objcit 3.ª Regula.

G

Añ r q̄ pa^o cōis q̄rit rōnē r subz cōez: sz bñ cogita pō derando.

Reso duplex Nō ois reso depēdet a termino q̄ bñ pondera. Laste ōclara.

H

Universidad de Deusto
Biblioteca

I respectu alterius a se: ꝛ sic ad aliud est: ista relo aũt vi pullulare a nã fundamento: eo mõ quo passio pullulat a subiecto. ¶ Ad 3m dico ꝙ ante omne creari in creatura esse: q̃ ante illud qõ est ad aliud opz preintelligere illud qõ est ad se. Uñ opz ad aliud ꝛ rõnem relatui in ad se ꝛ in rõnem absoluti resoluere. Illud aũt absolutũ qõ intelligit̃ pcuenire oẽm causalitatem: intelligo esse gdditatez in qua ois talis respectus fundat̃. Jõ dico ꝙ gdditas ſm ꝙ abstrahit ab omni respectu: ꝛ vt est deprivata ab omni eo qõ nõ est gdditas: nec est creata: nec nõ creata. Tũc quando dicitur: esse quod habet a deo habet: dico ꝙ adhuc preintelligitur in sua quidditate. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Qõ. III.

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

V

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

V

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

Ertio querit. Utr̃ deus possit facere aliqd qõ implicat ꝺictionem. Oz sic. quia extrema contradictionis minime distant. ¶ Contra. construendo vnum: destruitur reliquus: ergo nõ pñt fil̃ manere.

Hic introducunt duo dicta. p̃m est. De⁹ põt facere duo ꝺictoria in eodẽ instãti: q̃ mensura ꝺictorioꝝ nõ sunt signa tpis vel durationis: sed signa nãe: ita ꝙ in alio ꝛ alio signo nãe habẽt esse. ¶ Cõtra illd arguit. Prio sic. Quicũq; sunt aliq̃ que ex suis rõnibus formalibus bñt incõpossibilitatẽ: vbicũq; iueniunt: eadẽ incõpossibilitas erit: sed ita saluat̃ rõ formalis cuiuslibet extremi ꝺictiõis in vnico instanti: sicut in toto tẽpore. g̃ si sunt incõpossibilia in toto tpe: sicut oẽs asserũt: erũt icõpossibia in vno instanti. Sequit̃ ẽt ꝙ si sunt cõpossibilia in vno instanti: ꝙ erunt cõpossibilia in toto tpe. Maior ps: q̃ illa incõpossibilia sunt ex suis rõnib⁹ formalib⁹: quoꝝ vnius ratio est alterius destructiua: sil̃r tota rõ formalis albedinis est in quolibet instanti. ¶ 2o sic. Impole est ꝙ vnũ indiuiduũ sit in diuersis spẽb⁹? sil̃: sed boc posito. ſ. ꝙ ꝺictoria possint esse sil̃: poterit vnũ indiuiduũ esse sub diuersis spẽb⁹. ergo ꝛc. Maior est de se nota. Minor ps: q̃ multo plus repugnant ꝺictoria q̃ disparata. ſ. ignis ꝛ nõ ignis q̃ ignis ꝛ aqua. Si g̃ nõ obstãte repugnantia ꝺictorioꝝ pñt ipsa esse sil̃: multo magis ignis ꝛ aqua. ¶ 3o sic. Impole est ꝺictoria sil̃ esse vera: ſz posito ꝙ in eodẽ instanti sint vã: sunt sil̃ vã: g̃ impole est ꝙ sint sil̃ in eodẽ instanti. ¶ 4o cõfirmant oia ista p p̃m p̃n cõplexũ: q̃ nõ cõuenit eidem sil̃ esse ꝛ nõ esse: affirmari ꝛ negari. g̃ ꝺictoria sil̃ esse nõ pñt: ſz ponunt̃ sil̃ si ponũt in eodẽ instanti. g̃ impole est ꝙ ponant in eodẽ instanti sil̃ vel tẽpore. ¶ Contra. in eodem instanti est gnãtio ꝛ corruptio. g̃ esse ꝛ nõ esse. ¶ 2o q̃ aliqua sunt que bñt esse solũ per instans: ꝛ in eodẽ destruunt̃. g̃ sil̃ sunt ꝛ nõ sunt. ¶ 3o. q̃ sol ꝑus nã est non lucidus q̃ lucidus: ꝛ in 2o signo nãe est lucidus: ista aũt signa sunt in eodẽ instanti tpis: g̃ lucidus ꝛ non lucidus que sunt ꝺictoria: sunt in eodẽ instanti. ¶ 4o q̃ ꝙ ꝑ primo signo originis filius nõ est in diuinis: pro 2o aũt est. Primũ aũt signũ ꝛ 2m originis sunt in eodẽ instãti eternitatis: g̃ in eodẽ instanti eternitatis filius est: ꝛ filiꝰ nõ est: que sunt ꝺictoria. ¶ Ad p̃m dico ꝙ in eodẽ instanti est gnãtio ꝛ corruptio: ꝛ ꝑ pñs esse ꝛ nõ esse forme: nõ tñ eiusdẽ. In illo. n. instanti in quo est gnãtio forma cuiꝰ est gnãtio est: ꝛ in eodẽ est corruptio nõ illius forme cuiꝰ est gnõ: sed alterius: ꝛ sic illius alterius est corruptio: ꝛ sic illa nõ est: eẽ aũt ꝛ nõ esse respectu diuersoꝝ nõ sunt contradictoria. ¶ Sed qũo põt forma corrumpi q̃ non est: Dico ꝙ due regule declarãt ꝓpositũ. Prima est: ꝙ in successiuis nõ est simul fieri ꝛ factũ esse: nec corrumpi ꝛ corruptũ eẽ: ꝛ iõ in istis semp dũ res corrumpit aliqd eius est: ꝛ dũ gnãtur semp aliqd eius nõ est. ¶ 2a regula est, in instãtaneis ꝛ in indiuisibilib⁹ sil̃ est fieri ꝛ factũ esse: destrui ꝛ destructũ esse. ¶ Ad ꝓpositũ g̃ dico ꝙ in illo instãti in quo est corruptio instantanea: nihil illius forme est: q̃ tunc est ꝑmo destructa. ¶ Sil̃r in eodẽ instanti foꝝ cuius est gnãtio: simpl̃r est: q̃ facta est. Imaginandũ g̃ est ꝙ qñ generat̃ ex igne aqua: ignis bz semp esse in toto tpe: sed in vltimo instanti istius tpis bz ꝑmo nõ esse: ꝛ in illo instanti est corruptio. Sil̃r aqua ꝑ toto tpe precedente bz nõ esse q̃dũ ignis bz esse. In vltimo aũt instanti tunc aqua ꝑ est ꝛ gnãtio illius: ita ꝙ nõ est imaginandũ ꝙ in illo vltimo instanti ignis sit ꝛ postea non sit: sed in toto tpe est: ꝛ in illo instanti ignis nõ est: simil̃r forma que gnãtur in instanti in quo gnãtur nullũ bz nõ esse: sed tñ in toto tpe ꝑcedente: sed in illo instanti ꝑ est.

Replica.

¶ Sed dices: qñ forma corrũpẽda vltimo bz esse: foꝝ gnãndi vltimo bz nõ esse. Dico ꝙ si imaginaremur ꝙ instans instanti succederet: tũc impossibile esset videre gn in instanti precedenti instans gnõnis ꝛ corruptiõis: ille forme vltimo baberent esse. ſ. corrũpẽda: ꝛ nõ eẽ. ſ. gnãnda. Sed illa imaginatio falsa est: sicut ostendã in 2o. ¶ Imaginandũ est g̃ ꝙ sicut punctus non succedit puncto: sed punctus linee: nec instans instãti: sed instãs tpis: ꝛ sicut in tpe vt ꝑcedit ab istãti: nõ est dare vltimã prẽ: gn adhuc illa sit diuisibilis. Ita nõ est dare gn foꝝ gnãnda habuit vltimo nõ eẽ: nec foꝛa corrũpenda habuit vltimũ esse: q̃ nulla est talis mensura: nisi tpis cui repugnat. ¶ Ad 2m dico ꝙ ipole est ꝙ aliqua res bẽar esse in illo instanti in quo est sua destructio: intelligẽdo de instãtaneis. Qñ aũt arguit̃ de radio ꝙ nõ durat nisi per instans. Dico ꝙ in instanti gnãtur ꝛ est: nõ aũt corrumpit̃ in illo instanti. ¶ Si dicas, qñ corrũpit̃. Dico ꝙ corruptio instãtis vel radu nõ est nisi cessatio radu: ꝛ illa nõ bz ꝓprie mensurã. Sz si ponit̃ ꝙ sic: tũc dico ꝙ sicut cessat in toto tpe: ita corrũpit̃ in toto tpe sequẽte illud instans. Si aũt queras: qñ ꝑmo nõ est. Dico ꝙ hic rñdendũ est sicut supius de forma corrũpenda qñ vltimo est: sicut ibi nõ est dare vltimũ esse: ita hic non est dare ꝑm nõ esse: q̃ hoc est in tẽpore: cui repugnat assignare ꝑm in ptib⁹ suis. ¶ Ad 3m dico ꝙ extrema ꝺictionis: tñ nõ albũ in lapide: ꝛ albũ in equo nõ ꝙponunt̃ ꝺictorie: q̃ nõ sunt respectu eiusdẽ. Eodẽ mõ dico in ꝓposito. Sicut. n. esse risibile in 2o mõ: ꝛ nõ esse in ꝑmo mõ nõ sunt ꝺictoria: ita nec solẽ nõ eẽ luciduꝫ ꝑus nã: ꝛ posteri⁹ esse lucidũ. ¶ Ad 4m eodẽ mõ dico. Esse. n. filiũ in 2o signo originis: ꝛ nõ esse filiũ in ꝑmo signo nõ ꝺicũt: sicut filiũ esse filiũ: vel esse ab alio: ꝛ filiũ nõ esse patrẽ: vel nõ esse a se: ista vt ps nõ ꝺicunt.

Secũdũ dictũ cuiusdã doctoris est, ꝙ aliqua sunt que includunt repugnantiã in ꝑmo mõ: sicut hõ ꝛ nõ rõnale: asinus ꝛ nõ irrõnale. Et talia deꝰ nõ põt facere sil̃: q̃ nulla poª est ad ista. Alia aũt sunt q̃ includũt ꝺictionẽ solũ in 2o mõ: sicut hõ ꝛ nõ risibile. Et de isto ponit ipse doctor. ꝙ deꝰ põt sup talẽ ꝺictionẽ: ꝛ sic sup aliquã: q̃ sup istã scõi modi. ¶ Sed ꝺ illõ est qõ fuit alˢ ꝓbatum: ꝙ. ſ. deus passionẽ a subo separare nõ põt. ¶ Sed arguo ꝑter hoc sic: suppono. n. ꝙ mobilitas sit passio celi: ꝛ in 2o mõ dicat̃ de celo. Probo q̃ ꝙ deus eam a celo separare nõ põt. Deus est motiuus celi: ꝛ impole est deum nõ esse motiuũ: ita ꝙ faciat aliquid ꝑter qõ sequat̃ ꝙ nõ sit motiuus. Tũc sic. omne motiuũ necessario alicuius mobilis est motiuũ: ꝛ si est motiuus celi: necessario celũ est mobile ab eo. Si ergo deus auferret mobilitatẽ a celo: celum nõ esset mobile ab eo: sed si celũ nõ est mobile a deo: deus nõ est motiuus celi: ergo auferẽdo mobilitatẽ a celo: auferret motiuitatẽ a seipso: qõ est ipossibile. Sil̃r põt argui de risibilitãe nõ enim deus põt facere gn ipsemet posset actum ridendi causare in boẽ. ergo impole est ꝙ faciat gn bõ sit receptiuus actus ridendi: sed coipso ꝙ receptiuꝰ est actus ridendi / est risibilis: ergo ipossibile est ꝙ deus faciat hominẽ esse nõ risibilẽ. ¶ 2o sic. Quando aliqua cõueniunt alicui per se: cõueniunt sibi sue in actu: siue in potẽtia. Probo istã: q̃ per diffõnẽ eandẽ semp eadẽ passio demõstrari põt. Eadẽ aũt diffõ est existentis in actu ꝛ in potẽtia: sed deꝰ nõ põt facere oppositũ eius: qõ cõuenit alicui in potẽtia obiectiua: q̃ ea que cõueniunt in potẽtia obiua: cõueniũt necessario. g̃ deus passionez pueniẽtẽ gdditati in potẽtia obiectiua nõ poterit seꝑarare. ¶ 3o sic. Lõcionẽ demonstratiꝫ ex necessarys impole est esse cõtingentẽ. sil̃r ꝑ se notã impossibile est esse falsã. Sed vtrũq; ex dictis illius doctoris sequit̃. ergo ꝛc. Probo minorẽ. Illa ꝓpositio est cõtingẽs cui opposita que nũc est falsa: põt esse vã. Accipio ergo istã cõclusionẽ: hõ est risibilis: separata risibilitate: ista que ꝑus erat falsa. ſ. hõ nõ est risibilis / nũc est vera: ergo sua opposita est ꝓtingens. Quantũ ad 2am ptẽ ps minor: q̃ ꝺne existente falsa: necessario aliqua ꝓmissa: q̃ est falsa. Si ergo ꝺ demõstrationis põt esse falsa. g̃ nec̃io maior vel minor: que sunt ꝑ se note: erit falsa. ¶ 4o arguit̃ sic. Impole est ꝺictionẽ de ꝑmo mõ fieri: ſz ad illã de 2o mõ: sequit̃ illa de ꝑmo mõ. g̃ ipole est illã de 2o mõ fieri. Maior / ꝑ te, nota est. Probo minorẽ: q̃ idẽ iudiciũ est de oibus de 2o mõ. Accipio istã negatiuã: hõ nõ est asinus: ista est ꝑ se nota in 2o mõ. nõ in ꝑmo mõ: q̃ nulla negatio est de ꝑ mõ alicuiꝰ positiui: g̃ de 2o mõ. Auferat̃ ergo ista negatio: ꝛ ponat̃ sua affirmatio opposita. scilz ista. hõ est asinus: sed ista icludit ꝺictionẽ in ꝑmo mõ. g̃ ad destructionẽ ꝑdicati de 2o mõ sequit̃ iplicatio ꝺictionis in ꝺictoꝝ de ꝑmo mõ. Ista aũt est impossibilis. g̃ sil̃r implicatio ꝺictionis de 3o mõ. ¶ Ulteriꝰ dato ꝙ deus posset separe risibilitatẽ ab boie: nõ vi aliqua ꝺictio seq nec ꝑmi modẽ nec scõi: q̃ nulla ꝺictio est / qñ sola altera pars ꝺictionis est: sicut hic est. g̃ hic nulla est ꝺictio. ¶ Ꝑ. Qñ aliqua ex suis rõnib⁹ foꝛa libus bñt incõpositatẽ ad quecũq; applicent̃: illa sunt incõpossibilia: sed ꝺictoria ex suis rõnibus formalib⁹ sunt incõpossibilia: g̃ nõ poterunt sil̃ esse. ¶ Ꝑ. Non minus repugnãt ꝺictoria de 2o mõ q̃ ꝺictoria p accñs: sed deus nõ põt facere ꝺictoria p accñs: vtpote: ꝙ idẽ sit albũ ꝛ nõ albũ. g̃ nec risibile ꝛ nõ risibile. ¶ Ideo vi mihi esse dõm: ꝙ tenendo veritatẽ inuincibilẽ ꝑmi ꝑncipy cõplexi accipiendo ꝺictoria ſm rõnem formalẽ ꝺictorioꝝ: ipsa nõ pñt verificari: nec sil̃ esse vã. ¶ Sz ꝺ hoc arguo dupl̃r. Primo sic. Deus põt facere illõ qõ nõ est oĩno impole: sed nihil est oĩno impole: nisi qõ includit ꝺictionẽ in ꝑmo mõ. ergo oẽ illud poterit deus facere. ¶ 2o sic. Illud qõ est ipole in 2o mõ: nõ est ipossibile in ꝑmo mõ: sed qõ nõ est impole in ꝑmo mõ: est simpl̃r possibile. g̃ qõ nõ est ipossibile in ꝑmo mõ: põt simpl̃r fieri. ergo a deo põt simpl̃r fieri: huiꝰ est nõ risibilitas in boie. ¶ Ad p̃m dico ꝙ aliqua sunt ipolia absolute: ꝛ talia sunt impolia simpl̃r. Aliqua sunt impolia solũ in determinato genere. ¶ Tunc ad argm dico ꝙ qcqd est deo impole: est impole accipiendo in genere: ſz tñ inter impossibilia que sunt in genere sunt gradus ſm Augu. sicut ꝛ inter falsa. Lz. n. sit ipossibile ꝙ deus faciat asinũ angeluꝫ: tñ impossibilius est ꝙ faciat eum deuꝫ. Similr dico ꝙ dato ꝙ destructio cõclusionis sit impossibilis: tamẽ destructio ꝑncipy est magis ipolis. Unde oppposita ꝑmoꝝ ꝑncipioꝝ sunt falsissima. Lz etiã oppposita veraꝝ cõclusionũ necessario sint impossibilia: vt ps. ¶ Ad aliud dico ꝙ nõ sequit̃: homo nõ est risibilis in ꝑmo mõ: ergo nõ est risibilis simpl̃r: q̃ põt esse risibilis in 2o mõ vel per accidẽs: vel quocũq; alio mõ ꝑterq̃ in ꝑ mõ. Eodẽ mõ in ꝓposito: nõ segt̃. nõ est ipole in ꝑ mõ: g̃ nõ est simpl̃r ipossibile: q̃ dato ꝙ nõ sit ipole in ꝑmo mõ: cuz hoc stat ꝙ sit ipole in 2o mõ. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Qõ. IIII.

Quarto quero. Utrũ deus possit facere qcqd non includit ꝺictionẽ. Uel vtrum omne qõ est deo impossibile implicet ꝛtradictionez. Oz nõ: q̃ disparata deus nõ potest facere: vtpote ꝙ idez sit hõ ꝛ asinus: ꝛ tñ disperata ꝺictionem nõ includũt. ¶ In cõtrarium est cõmunis regula theologoꝝ.

Hic oportet ꝑmo videre. si omne ens ꝓhibitũ icludit ꝛtradictionẽ. Hoc aũt põt multipl̃r itelligi. Uel ꝙ includat ꝺictionẽ in ꝑmo mõ dicẽdi per se: ꝛ hoc est impossibile: q̃ que nõ bñt diffõnẽ / nõ bñt ꝑm modũ: ꝛ per ꝓns nõ includunt ꝺictionez in ꝑmo mõ: bõ sunt entia ꝓhibita. Eodẽ modo ꝓbat̃: ꝙ nec includãt ꝺictionẽ in 2o modo: q̃ talẽ nõ habẽt eo ꝙ ꝓsupponit ꝑmũ. Nec etiã ꝑ accñs: q̃ oẽ tale ꝓsupponit per se: ꝛ omne etiã ꝑ accidẽs est ab extrinseco: tale aũt repugnat ꝓhibito. ergo opz ad verificandũ regulã theologoꝝ ꝙ intelligatur ſm gd: hoc est ꝙ ſm quid habeant diffõnez: ꝛ in illa diffõne ꝛtradictoria includãtur: nõ aũt simpl̃r: q̃ simpl̃r eis repugnat diffõ. ¶ Sz ꝛ istud apparenter dictũ sit ꝛ cõmuniter. ſ. ꝙ impossibile deo implicet ꝛtradictionẽ eo modo quo expositũ est: tamen nõ apparet bene itelligibile. ¶ Ideo arguo ꝛra hoc quadrupl̃r. Primo sic. Suppono enim ꝙ deus simul facere nõ põt albissimũ ꝛ nigerrimũ. Tunc quero: aut hoc est ꝓpter ꝛtradictionẽ inclusaz. Et hoc non: q̃ cũ vtrũq; istoꝝ sit positiuũ: nullũ istoꝝ aliquã ꝺictionẽ includit. nec põt dici ꝙ hoc sit ꝑpter negationẽ vnius que ꝓsequit̃ alterũ: vtpote: q̃ summa albedo nõ est sũma nigredo. Et hoc nõ valet: q̃ ita dulcedo nõ est albedo: sicut albedo nõ est nigredo: ꝛ tñ hoc nõ obstante albedo ꝛ dulcedo stant sil̃. g̃ eodẽ mõ de albissimo ꝛ nigerrimo. ¶ 2o. q̃ aĩa rõnalis ꝛ irrõnalis sunt in eodẽ incõpossibilia: si sumas irrationale ꝑ negationẽ rõnis: sed ꝓ subsstratis nõ videt̃ incõueniens ꝙ sint simul: si precise ꝛtradictoria sint incõpossibilia: cũ ergo amota affirmatione ꝛ negatione: illa sint incõpossibilia: vi ꝙ nõ oĩa incompossibilia includant ꝛtradictionez: sed alia multa incõpossibilia sunt. ¶ 3o. q̃ sũmus gradus oppositionis ꝛ repugnantie nõ includit̃ in minori: sed ꝛtradictio est sũmus gradus: ergo nõ includit̃ in ꝺicta re que est minor gradus: vel in q̃cũq; oppositione minori. ¶ 4o. q̃ cõtraria in aliquo gradu stant simul: cõtradictoriꝝ aũt repugnat: ergo ꝛtraria tantaz incompossibilitatem nõ habent quantã cõtradictoria. Jõ apparet mihi ꝙ lz semper illud qõ deo est ipossibile posset ad cõtradictionẽ deduci: tamen eam nõ includit. Et hoc ostendo sic. Qñcũq; aliqua repugnãtia sunt positiua ex se: ꝛ affirmatiua: vt sic ipsa formal̃r ꝛ gdditative negationem nõ includant: nec per cõsequẽs ꝺictionẽ: sed aliqua sunt que ſm merã affirmatiuã rõnẽ bñt repugnãtiã: sicut aĩa bois ꝛ asini: affirmatio aũt ꝑz est negatione. g̃ in illo ꝑzi in quo itelliguntꝫ vere repugãtia ꝛ vere affirmatiua nõ erunt ꝺictoria. Intelligitur ergo sic regula theologoꝝ. ſ. ꝙ omne ipossibile: vel includit ꝺictionem: vel potest deduci ad ꝛtradictionez. ¶ Sed hic est difficil. qũo impossibilitas se habet ad

Notabilia doctrina: ſz vi ea seq ꝙ corruptio sit in tpe: qđ bñ pẽdera oia sal. uando ꝓpter.

Ubi Sco. ii. q. ꝙlibet: ꝛ vbi ibi notant ponderando.

De corruptione instãtaneoꝝ

Impugnat op. alio mõ tripl̃r.

Ad. 1. sic autẽ dl hic,

Determinatio ꝓprija.

Objicit 2r.

Impole 2r.

Datur gradus impossibilium, vide Sco. 10. q. quolibet ꝛ vbi ibi notant: ꝛ alibi ꝛ alias.

Dant gradus falsoꝝ: vel suo mõ verozum.

Quõ ens ꝓhibitũ iplicat ꝺictionẽ: ꝛ bz diffõnẽ ꝛ q̃lr non: alioꝝ cõsinia.

Impugnatio multiplex. Deꝰ nõ potest separe passionẽ a subo cui dat nomen 4r

Ponderanda ista ꝓpria. Medũ solũ ꝺictoria nequeunt a deo fieri.

Impole qd.

Dubium.

Universidad de Deusto Biblioteca

I Impossibilitas: ſic ꝛ possibilitas inſcio nō cōtingit.

impoſſe. Dico ꝙ ipossibilitas nūq̄ includit̄ in ꝑmo mō illius qō dr̄ ipoſſe: ſed in 2°. Sicut.n. possibilitas ꝑsequit̄ res in qb⁹ inuenit̄ in 2° mō: ita ipolitas res in qb⁹ inuenit̄. In codē.n. mō ꝛ signo ꝓuenit ipolitas ipoſſib⁹ ꝛ possibilitas possibilibus. ¶ Ad arg^m p3. ¶ Qō. V.

4.c. Quinto quero. Utrū in diuinis po⁹ voluntas ꝛ executiua distinguant̄ aliquo mō. Qz nō. in Apoc. dr̄: ꝙ p diuinam voluntatē dn̄r oīa creata. ḡ ipsa est ꝓncipiū creationis. ¶ Contra. respectu aliquoꝝ est voluntas/respectu quoꝝ non est po⁹ executiua: qz nolo mortē peccatoris in Eſechiele dr̄: ꝛ tn̄ multi moriūtur.

18.c.

Lōcl'o 4ᵉ. Hic introducunt 4^or ꝑnes. Prima est/ꝙ po⁹ executiua distinguit̄ in aīalib⁹ ab appetitiua. ¶ Dec ꝑ. ꝓbat̄ sic. Distinctoꝝ organoꝝ ſpē: vnr̄ distincte po⁹: sed appetitus sensitiui ꝛ potētie motiue ſm pbos sunt distincta organa. nā potētia appetitiua ponitur in corde: po⁹ aūt motiua in alijs mēbris. Uideť ēt ex .B. medio ꝙ realr̄ distinguunt̄: forma.n. sensitiua que ꝓcit bruta: vr̄ corruptibilis: ꝛ ideo corrupto organo: corrūpit̄ po⁹. Cōtingit aūt organū po⁹ motiue sic corrūpi: ꝙ ipsa erat totalr̄ ipedita: stante tn̄ appetitu sensitiuo ꝙ nō ipedit̄: ꝙ vr̄ ꝙ realr̄ distinguūt̄: qō aūt ſoľr̄ nulla dubiū est: qz hec ipedit̄ illa nō: ḡ ꝛc. ¶ 2ª ꝑ est/ꝙ po⁹ executiua in boibus distinguit̄ a voluntate. Dec ꝑ p3: qz po⁹ organo alligata nēcio distinguit̄ a po⁹: que non est organo alligata: po⁹ volitiua in boie nō est organo alligata: qō p3: qz ex indispōne organi: sepe executiua po⁹ ipedit̄: qō tn̄ nō esset nisi esset organica. ¶ Cōfirmat̄: qz po⁹ ipedibilis ab agente nāli: ꝛ po⁹ nō ipedibilis ab agente nāli nēcio distinguunt̄: ꝫ voluntas nō est ipedibilis ab aliquo citra deū: po⁹ aūt executiua sic. ḡ ꝛc. ¶ 3ª ꝑ est/ꝙ po⁹ executiua in angelo differt a po⁹ volitiua. Dec ꝑ p3 ꝙ articulū pisiensem: ḡ dānat tanq̄ hereticū ꝙ angelus ex ſola volūtate moueat celū. Doc aūt ꝓfirmo rōne sic. Potētie quaꝝ altera p̄t ipediri ab aliquo creato: ꝛ altera nō/ille nēcio ex nā rei distinguunt̄: hō sunt po⁹ executiua in angelo ꝛ po⁹ volitiua. ḡ ꝛc. Maior p3. Minor ꝫ pbo sic. nā celū est in potētia neutra ad motū suū: nec repugnat p se ptib⁹ celi: q̄ mouent̄ ad dexterā: qō moueant̄ ad sinistraz. Et sic ſi aliqua intelligētia fortiozis vtutis q̄ illa sit que eā moueť ad dexterā: applicareť ad celū ꝛ moueret eā ad sinistrā: ipediret̄ actio p̄me intelligētie debiliozis: nō tamē ipediret̄ suū velle. ḡ ꝛc. ¶ 4ª ꝑ est/ꝙ po⁹ executiua in deo differt formalr̄ a po⁹ volitiua. ¶ Dāc aūt ꝑnes ꝓbo 4ᵉ. Prio sic. Q̄cūq̄z aliqua potentie que sic se hn̄t ꝙ vni aliq̄ conuenit: qō alteri repugnat/ille nēcio distinguunt̄: sed potētie volitiue diuine ꝓuenit esse p̄nᵐ ꝓductiuū ad intra: potentie aūt executiue repugnat: qz ipsa nihil facit nisi ad extra. ḡ ꝛc. ¶ 2° sic. Accepta eadē maioze: sed potentie volitiue ꝓuenit opari ꝫ opōnē imanentē: potētie aūt executiue nō ꝓuenit opari nisi p opōnē extrinsecā ꝛ transeuntē. ḡ ꝛc. ¶ 3° sic. Q̄ncūq̄z aliqua sunt eiusdē rōnis. qcgd est p se idē vni coꝛ: ꝛ reliquo: sed potētia volitiua in deo ꝛ in creatura sūt eiusdē rōnis. ḡ qcgd est idē formalr̄ volitiue in deo ꝛ in nobis: sed in nobis nō sunt idē formalr̄. ḡ ꝛc. ¶ 4° sic. Illa sunt necessario distincta: quoꝝ vnū p̄t cognosci/alio ignorato: sed potētia volitiua diuina a multis pbis fuit cognita: qbus tn̄ fuit penitus incognita potētia executiua: qz eā negabant. ḡ ꝛc. ¶ Contra istas ꝑnes instatur 4ᵉ. Primo ꝓtra p̄mā: ꝛ ꝓtra rōnē cui innitit̄. Naz ſi distinctio organoꝝ arguat distinctionē potentiaꝝ/cū sensus tactus sit diffusus p totum corpus: ꝛ p ꝑns diuersa organa habeat: erunt distincte potētie. ¶ 2° ꝫ motiuū

L Arti. pisiēsis.

A.l.cū vl'cae

Executiua a volitiua in diuinis formalr̄ distingui: sed op^m vr̄ Sco. sentire. 3ᵗ. di. 2. tu nī oīa bn̄ ponder.

M

Objcit 4ᵉ.

scōe ꝓnis sic. Poª intellectiua cōiuncta vtit̄ organo: qz sine phantasmate nō intelligit: potētia aūt intellectiua separata nō vtit̄ organo. ḡ distinguit̄. ¶ 3° ꝫ motiuū tertie ꝓnis sic. Potētia volitiua q̄tū ad actū elicitū in nobis nō p̄t ipediri: q̄tū aūt ad actū impatū p̄t ipediri: ḡ distincte potētie. ¶ 4°. qz plura nō sunt ponēda sine necessitate: sed volūtas diuina est sufficiēs cā oīum entium sine aliqua alia potētia executiua. ḡ ꝛc. ¶ Confirmat̄: qz Aug. dicit: ꝙ voluntas diuina est fūma cā oīuz entiū. ¶ Ad p^m aliqui dicūt/ꝙ vnus neruus vnigene⁹ est in toto coꝛpore: qui est organū sensus tactus. Si aūt dicat̄ ꝙ caro ꝛ oīa alia sunt organū/tūc sensui tactus nō repugnat esse in organo illo: ꝛ oīa ista bn̄ rōnez per se vnius organi: tn̄ ꝑmuz dicūt vr̄ ꝑbabilius. Quicqd est nō est simile de sensu tact⁹: ꝛ de istis potētys: qz nulli tactui, vt sic loquar, repugnat esse vbi est alius: sed potentie executiue repugnat esse in coꝛde: vbi ponit̄ appetit⁹ sensitiuus. ¶ Et ſi dicis: ꝙ ipsamet executiua potentia p̄t in aligbus mēbris ipediri: ꝛ in aligbus nō: ꝛ tn̄ non ponit̄ distincta in eis. ¶ Dico ꝙ potētia executiua nō p̄t totalr̄ ipediri ipsa totalr̄ nō impedita ex p̄mo p̄n⁰. Sed in ꝓposito hoc cōtingit: appetitu enim sensitiuo nullatenus impedito: cōtingit potētiā motiuam totalr̄ impediri: ꝛ p ꝑns sequit̄ ex vtute p̄mi ꝓncipy cōplexi eas distingui. ¶ Ad 2^m dico/ꝙ intellectus bn̄ hz conne xionē cū organo in isto statu ſm se: nō tn̄ vtit̄ organo. Est enim eius opatio indeterminatissima: sed ipsa imaginatio ꝫ se vtit̄ organo: ꝛ est sibi imersa: ideo distinguitur. ¶ Ad 3^m dico/ꝙ illud arg^m cōfirmat ꝓpositū. Impedire enim actum imperatū nō est ipedire voluntatem: sed est ipedire potenitā executiuā: ꝛ ideo hec ab illa necessario distinguit̄. ¶ Si dicas: ꝫ p̄bos. vltimus finis mouet intelligētiā vt amatū ꝛ desideratū: sed intelligētia nō fert̄ super amatū nisi per voluntatē. ¶ Dico ꝙ sicut in nobis potētia motiua mouet pedes ꝓpter amatum ꝛ desideratū: scilz ꝓpter aliquē locū volitū a voluntate ꝛ nō a seipsa: ita potentia motiua celū mouet ꝓpter amatū ꝛ desideratū: nō a seipsa: ꝫ a volūtate ipsa. ¶ Ad 4^m dico/ꝙ nō sufficit volūtas: vt patebit statim. ¶ Sed ad Aug. dico ꝙ creare ꝑtinet ad potentiā executiuā motaz a voluntate. Isto aūt mō deus dr̄ creare entia per suā voluntatē. Exempluz in nobis est: qz nos dicimur domini actuū nostroꝝ/ꝓpter voluntatē nō ꝙ voluntas causet oēs actus nostros: sed qz potentia exequēs sequit̄ impetū ꝛ impulsuz volūtatis. ¶ Sed hic sunt 4.^or diffi. Prīa est. Que est necessitas ponendi illā potentiā: cū voluntas in deo sit infinite vtutis: ꝛ etiam suo velle videat̄ oīa sufficienter ponere in esse. ¶ Alīq volentes ad hoc rōnes adducere dicūt/ꝙ qz voluntas prehabet terminū adequatum ad intra in ꝓductione spūſſancti: hinc est ꝙ ad extra nihil p̄t amplius ꝓducere: ꝛ ideo opz aliā potentiā executiuā ponere. ¶ Alīqui aūt cōſiderantes modos oppositos operādi dicūt/ꝙ impossibile est ꝙ eadez potentia modos oppositos opandi habeat: volūtas aūt est necessario ꝓductiua. ſ.ſ. ergo nihil potest cōtingenter ꝓducere. ¶ Sed iste rōnes nō cogunt: qz essentia diuina est ꝓncipiū verbi ꝓductiuuz adequate ꝛ naturaliter: ꝛ tn̄ hoc nō obstante ipsa est ꝓncipiū spūſſancti: nō nāliter: sed mere libere. ¶ Logit aūt me ꝛtradictio: qz. ſ. idem esse cognitum, ꝛ nō cognitum nō possunt simul stare. Aliud etiaz qz voluntas in deo ꝛ in creaturis sunt eiusdē rationis: in creaturis autez differt: ergo ꝛ in diuinis. ¶ 2ª difficul. est. Si tanta est distinctio inter potentiam executiuam ꝛ volitiuam: sicut inter intellectum ꝛ voluntatem. ¶ Dicunt aliqui: ꝙ executiuam esse ꝛ factiuaz est passio vo-

N

O

Diffinitio ſcī nē appetitue ꝛ executiue ostendit.

Mouere potentia executiua nō agit ꝫ totū conatuz ad extra.

Cōclusionem ad organū hz bere ꝛ organis vti differat.

P

Mouere ꝙ amatū cōmgit duplr̄.

Amare voluntati diuine attribuit creare

A.l. imperiū

D. Gādrupler.

Amare sine volūtate ponit̄ p̄ma pas ꝙ executiua ſm aliquos est rō ꝛ

Q

Impugnatio

Rīsio ꝓpria

Impugn^o 4ᵉ Dī. 38. ꝛ. 39. ꝛ alibi sepe.

Rīsio aliqua.

A

Rīsio ꝓpria Dolūtate cuz intellectu magis ꝙ cū executiua cōuenire.

1. phy. t. c. 50. ꝛ alibi.

De organo ꝙ cruo nōmer ꝫ

Dualr̄ ꝛ ꝑfr ꝓtingētia est i executiua.

B

Dare potentia executiua nō agit ꝫ totū conatuz ad extra.

Aliq volūtate deus creare dicitur.

C

luntatis: cui ēt cōperit esse opatiuā: ita ꝙ voluntati illa cōuenit̄. ſ.ꝙ sit opatiua: ꝛ ꝙ sit factiua: sicut eiⁿ passiones ꝛ vires. ¶ Et tūc esset dōm: ꝙ nō esset tāta distinctio hic sicut ibi: q̄ p̄z. ¶ Aliter aūt̄ p̄t dici. q. ſ. sunt due potētie: ita ꝙ po⁹ diuidat̄ imediate p opatiuā ꝛ factiuā. Et sic ſm istuz modū dōi esset dōm: ꝙ hic est maioꝛ distinctio q̄ ibi: qz intellect⁹ ꝛ volūtas cadūt sub altero mēbro. ſ. sub opatiua: qcgd aūt cadit sub vno mēbro cū alio magis ꝓuenit cū eo: q̄ cū nō cadente sub illo ſz sub oppositio: sic appet in ꝓposito. ¶ 3ª diffi. qz sola volūtas vr̄ eē p̄nᵐ cōtingēs formalr̄. ſi ḡ ponat̄ executiua distincta a volūtate: ipsa nō erit ꝓtingēs: ꝛ sic deus ꝓtingenter nō ageret ad extra. Dico ꝙ accipiendo potentiā executiuā ꝑcise vt ꝑscindit̄ a volūtate: sic dico ꝙ nulla cōtingentiā hz: sed qz ipsa totalr̄ subest ꝛperio voluntatis: hinc est ꝙ ipsa dicit̄ ꝓtingēs: sicut ꝛ potētie q̄ sunt in nobis multe. Uñ ſtāte actu voluntatis determinato respectu alicui⁹: op⁹ potentiā executiuā exequi: vñ tota ꝓtingētia ꝓncipalr̄ ꝛ inchoatiue est in voluntate. ¶ 4ª diffi. qz agens nāle ꝛ nēcīuz agit toto impetu. Lū ḡ ſm predicta/po⁹ executiua ſm quā deus agit ad ex̄/ex se sit p̄nᵐ nāle ꝛ nēcīuz: deus ex toto ꝛpetu agen: ꝛ p ꝑns aget ſm vltimū sue ꝛtutis: qō est incōueniens. ¶ Dico ꝙ sicut dictū est: actꝰ potētie executiue est sub ꝛperio volitiue. Eodē mō dico ꝙ ēt ab actu potētie volitiue mensurat̄. Uñ ſi po⁹ volitiua moderaret actū suū: oporteret actū potētie executiue etiā moderari. Uñ breuiter regulat̄ po⁹ executiua ſm illā. ſ. volitiuaz. Doc pz euidenter in nobis. Si. n. volumus intense currere potētia executiua: eodē mō itense exeḡt: si remisse/remisse. ¶ Ad arg^m in ꝓiū dico/ꝙ de⁹ per volūtatē suā oīa creat: ḡ est ꝙ ſm determinationē voluntatis sue ꝛ ſm potentiam executiuam sequentē illā determinationē oīa creanť. Et sic patet ad illud. ¶ Qō. VI.

Certo quero. Utrū potētia absoluta ꝛ potētia ordinata distinguantur. Qz nō. qz in diuinis nō est nisi vnicus actus volendi. ḡ nec nisi vna voluntas. ¶ Cōtra. deus p̄t multa facere de po⁹ absoluta: que nō p̄t de po⁹ ordinata. ¶ Dic aūt sunt duo p̄ncipalr̄ facienda. Primū est inquirere qd est potētia ordinata ꝛ absoꝛ⁹. 2° ſi ista in deo ſimplr̄ ꝛ absolute distinguāť.

Prima arti. ¶ Modus dōt aliqz 4ᵉ ꝫ potētia absoluta ꝛ ordinata: q̄ ad qdditatē ꝛ diffinē ipſaz.

D

Quantum ad p^m quatuor sunt modi dicendi. Primus est/ꝙ potētia absoluta est potentia executiua diuina simplr̄ sumpta q̄tū ad oīa q̄ p̄t. Potētia vō ordinata accipit̄ ꝓ eadē po⁹ in habitudine ad regulā recte rōnis. ¶ Scōs modus dicendi est/ꝙ iste distinguunt̄ ex pte obiecti in creaturis. ſ. vt illa dicat̄ po⁹ ordinata que respicit possibilia ſolū moraliter. Absoluta aūt dicat̄ illa q̄ respicit oīa possibilia absolute simplr̄. ¶ Tertius modus dōi est/ꝙ potentia absoluta est volūtas añ determinationē: vt. ſ. ꝑsiderať in illo ſigno in quo intelligit̄ precedere ſuā determinationē: ipsa aūt met vt sequit̄ determinationē: dicit̄ po⁹ ordinata. ¶ 4.º modus dicendi est/ꝙ po⁹ absoluta est voluntas diuina absolute cōſiderata: vt ꝑs. Ordinata aūt est ipsamet vt informata ꝑfectione legalis iustitie existentis in potētia diuina: qz ſolū illud p̄t de potētia ordinata: qō in legibus sue voluntatis est institutū: sicut ꝓnceps cū possit multa de facto: sola illa de iure potest que iustis legibus sunt instituta: ꝛ illa dr̄ potētia ab istis ordinata. Isti aūt ſicut varianť in dicēdo qd est ista potētia vel illa: ita dicentes ꝓpter variant̄ in mō dicendi de distinctione. ſ. q̄uo sunt idem: ꝛ q̄uo distinguuntur. ¶ Sed cōtra istos modos arguo. Cōtra p^m sic. Nam dictum fuit supra ꝙ voluntas diuina ꝑs hz actū circa

E

Uide ſco. ꝛ istū in mā de ꝓzari ꝛ ꝓtica.

Deutero. 22.

Uide ſco. 10. di. 4. q. 3. ꝛ 20. di. 3. ꝛ istū vbiq3.

Exo. 11. ꝛ 12.

F

Determi⁰ ꝓpria. Potētia absoluta ꝛ ordinata qd? ꝛ qō sub executiua cōtinentur. Sig^m 4ᵉ nāe Ecce qō q̄ris

Etsi nō dīna volūtas: po⁹ tn̄ executiua regulari p̄t: marie respectu ꝓtingentiū qō pondera.

G

2ª arti. Daz pōz distinctio in qb⁹ cōſistit?

Objcitur 4ᵉ

H

A.l. essant.

Rīsio ꝓ ꝑnis.

Rīsio ꝓpria. Pō ordiata dei p̄t ꝑsideran triplr̄. A.l. seu possibiliter ordiata

Universidad de Deusto Biblioteca

I

Resolute hꝫ dñonem hꝫ pt̃iaꝝ

Quaꝝ vnum alio dr ipossibili⁹:ipossibilibus m̃.

D,q̃druplex

K

A.l.videt.

An ordinabilis sit 3ª ponẽda a pfatis in diuinis.

A.l.ordinata Et si pole de po⁹ordinata: nõ tñ absoluta vnti põt in impossibile.

L

Quaꝝ deo inconueniẽs iudicatur ipole cen sentur.

M

ꝟ.ci.c.30. Hester.13. ꝛ põ.145.

Obꝺ.alioꝝ.

Impugn⁹ co posita via duplici.1. via.ſ. depẽdẽtie ex q̃ arguit 4ꝝ.

finis:sed illa cãlitas respicit actualẽ exĩtiã.segr̃ g̃ q̃ si ipse radius hꝫ dependẽtiã cẽntialẽ ad deum opꝫ q̃ depẽdeat ab eo in fieri ꝛ nõ in eẽ tñ.Tũc vltra.a quocũq; dependet res in fieri:ab illo causar:ſz a deo eſt oĩs effectꝰ in fieri.g̃ a deo cãtur oĩs effectꝰ effectiue.Q; aũt depẽdeãt in fieri:pꝫ de instãtaneis in gbꝰ eſt ſil̃ fieri ꝛ factũ eſſe:ſz in facto eſſe depẽdent.g̃ ꝛ in fieri:cũ ipole ſit q̃ in eodẽ instanti dependeant ꝛ nõ depẽdeãt:in eodẽ aũt eſt fieri ꝛ factũ eſſe.C 2º arguo ſic.Q̃ñcũq; aliq̃ dependet a p̃ pcise:mediate aliquo a quo imediate dependet:ꝛ mediate illa depẽdẽtia depẽdet a p̃mo:ceſſante depẽdentia ad illud aliud/ceſſat depẽdẽtia eius ad p̃m.Iſta eſt de ſe nõ.Sꝫ/p te,ignis cauſat⁹ nõ dependet a deo:niſi mediãte igne cãnte a quo imediate depẽder.g̃ ceſſante depẽdẽtia ignis geniti ab igne generãte: ceſſabit dependẽtia ignis geniti a deo.Cõſtat aũt/p te, q̃ ignis generãs nõ eſt cã ignis geniti:niſi in fieri.igĩt ignis genit⁹ nõ depẽdet niſi in fieri.In tẽpore g̃ ſequẽte inſtans gnõnis a deo nõ depẽdebit:cũ nõ depẽdeat amplius ab alio igne.C 3º ſic.Q̃ñcũq; ſunt due dependentie:quaꝝ vna eſt cõtingẽs/alia neceſſaria/illa non pñt eſſe eadẽ depẽdẽtia:cõtingẽs.n.ꝛ neciũ neceſſario arguũt diſtinctionẽ:ſed oĩs depẽdẽtia qua effectꝰ depẽdet a cã ſcõa/eſt ẽtingẽs.Probo:q̃ effectus poſſet fieri totalr a deo:ꝛ tũc nõ depẽderet a cã ſcõa:cõtingẽter g̃ depẽdet ab ea.Cõſtat aũt q̃ depẽdet oĩs effectꝰ a deo neciõ.g̃ diſtinguunt.C Si dicas:cõcedo q̃ depẽdet:ſz nõ ſequitur.g̃ cauſar ab eo.C Iſtud nihil valet:q̃ oĩs depẽdentia vi ſufficienter reduci ad aliq̃ genus cãe. Simil̃r non reſtat via ꝓbandi aliq̃d eſſe cãm alicuius: ſi põt depẽdere ꝛ nõ cãri.C 4º arguo ſic. Dis creatura depẽdet a deo:ſz non dr creatura reſpectu creature/ eo q̃ ab ipſa nõ creat:ſed ſolum reſpectu dei.g̃ neciõ oĩs creatura a deo efficienter depẽdet:q̃ eſt ꝓpoſitũ. C Cõfirmo ꝺnẽ iſtã rõnũ dupl̃r. Primo ſic.nullius agẽtis actio eſt idepẽdẽtioꝛ ſuo pñº elicitiuo vel actiuo: ſed oẽ ꝓductiuũ creatũ hꝫ depẽdẽter eſſe.g̃ ꝛ agere hꝫ depẽdenter:ſed nõ ageret depẽdẽter niſi p̃m ꝛcurreret ad agere eius:ꝛ p oĩs terminº actionis erit a p̃mo imediate:q̃ eſt ꝓpoſitũ.C P. Nulla res eſt in vniuerſo q̃ a deo nõ depẽdeat.ergo agere agẽtis creati depẽdet a deo.C Cõfirmaꝛ 2º ſic.Q̃ñcũq; aliq̃ dependentia eſt idẽ realr fundamẽto:p quocũq; inſtãti durationis eſt fundamẽtũ:illa depẽdentia ſibi ineſt:ſz depẽdẽtia creature ad deũ:vt oſtendeꝛ in ſcõo:eſt idẽ realr ipſi creature.g̃ p quocũq; inſtãti eſt creatura/p codez eſt ipſa depẽdẽtia:ſed in inſtãti quo fit creatura eſt creatura.g̃ in eodẽ iſtãti q̃ fit creatura ipſa depẽdet a deo.Maiꝛ eſt nõ.aliogn poſſet ſepari.C Ex 2ª via arguo 4ꝝ.Primo ſic.Q̃ñcũq; aliq̃ cãe mere neciõ cãnt aliq̃d effectũ:ſi nulla ẽtingẽs ꝛcurrit mere neceſſario ꝓducunt:ꝛ effectus in eſſe mere neceſſario ꝓducitur:ſed oẽs effectus in vniuerſo cõtingẽter cauſantur:q̃ deo ꝓhibẽte quecũq; poſſunt nõ cauſari.ergo neceſſario aliq̃ p̃m cõtingẽs ꝛcurrit:q̃ da oppoſitũ:habitis omnibus que requirunt ad agendũ:ꝛ paſſiuo preſente:neceſſario poneret effectus. Nunc aut̃:vt patet euidenter:nõ neceſſario ponitur.C 2º ſic. In camino ignis erat agẽs ꝛ paſſum diſpoſitũ:deus tamen impediuit.Certum eſt aut̃ q̃ nõ impediuit aliq̃d influẽdo:q̃ vel illud fuiſſet coꝛporale:ꝛ tunc illud nõ prehabuiſſet.Aut ſpirituale:ꝛ illud impẽmi nõ poterat.ergo impediuit aliquid ſubtrahendo:non approximationez cauſaꝝ:nec paſſiuuꝫ debitum:nec pncipiũ ꝓductiuũ:vt pꝫ.ergo ſolũ ſubtrahẽdo diuinũ velle:q̃ opꝫ cõcurrere:q̃ ipſo nõ ꝛcurrẽte res nõ fieret.C Confirmaꝛ:q̃ per quãcũq; viam põt

N

Depẽdẽtiam arguere cãlitatez oĩdr q̃ totũ efficaciter.

Maxima notabile.

O

Q

2ª via q̃ eſt de ẽtingẽte ex q̃ arguit 4ꝝ.

Damicta.3ª

A.l.phibuiſſet.

A

pbari cãlitas alicuius cauſe.põt pbari cãlitas velle diuini reſpectu oĩuz effectuũ.Poſito.n.velle dño ponit̃ res.Si aũt abſtrahaꝛ velle diuinũ:quocũq; alio poſito vel remoto nõ ponit̃ res.ergo vi q̃ cõcurrit vt cã:nec aliquã viã euidẽtẽ magis habemus q̃ iſta ſit.C 3º ſic. Nã deꝰ nullã notitiã hꝫ de futuro ẽtingẽte:niſi per determinationẽ volũtatis:cũ oĩa alia ſint vere ꝛ mere neceſſario ꝛ vniformiter ſe hñtia. Si aũt voluntas eius imediate nõ cãret illa ẽtingẽtia:ipſa certitudinalr non cognoſceret:cũ talis effectꝰ imediate a determinatione volũtatis ſue nõ depẽderet. Iſta tñ rõ euidẽtiã maiozẽ hꝫ de effectib⁹ q̃ ſunt ẽtingẽtes per volũtatẽ noſtrã cõcurrẽtez.C 4º ſic.Deus vult imediate p̃m ſicut ſcõm: ſed ex eo q̃ vult p̃m cauſat ipſuz.igĩt ex eo q̃ vult ſcõm cauſat ipſum imediate.C Cõfirmatur:q̃ cã primaria plus influit in cauſatũ q̃ ſcõaria. Hoc pꝫ ꝛ ab oĩbus cõcedit̃:ſed ſi deꝰ nõ cauſaret niſi mediãtibus cauſis ſecundis ad effectus eaꝝ:tũc nõ plus influeret:q̃ nõ niſi eadẽ influentia ĩflueret qua influit ſcõe cauſe.igĩt deꝰ imediate influit:ꝛ p oĩs cauſat in oẽs effectus. Influere.n.nihil aliud eſt niſi dare eſſe:ꝛ hoc ſe cãre. Iõ dico q̃ deus imediate ꝛcurrit ad oẽs. C Sed ꝫ inſtaꝛ 4ꝝ. Primo ſic.p̃ma cã prius cauſat q̃ ſcõa cã:ſicut magis. ergo cauſatũ eſt p̃us cauſatũ a p̃ma cã q̃ ſcõa ip̃z cãet: ſz hoc poſito 2ª nihil cauſat:q̃ ip̃z q̃ cauſatũ eſt cauſare nihil eſt cauſare.C 2º ſic.Q; aut p̃ cã cauſat totalr effectũ:aut partialr.Si totalr.g̃ ſcõa cã nihil faciet.Si partialr:tũc erit iperfectio in deo:nec poterim⁹ ex pfectione effectꝰ cauſati inueſtigare pfectionẽ cãe:q̃ q̃tũcũq; pfectus effectus põt ptialr ꝓduci a quacũq; imperfecta cã.C 3º ſic.Q; ſequit̃ q̃ diuina volũtas gnãbit.A quocũq; eniz aliqua actio eſt:illud agit p̃m illam actionẽ:ſed oĩs actio ſcõe cãe ponit̃ in ſcõa cã a p̃ma.g̃ p̃ma generabit.C 4º ſic.Q; vi boc iperfectionis in p̃ cã q̃ ſit cã partialis:eſſe eniz ptẽ arguit iperfectionẽ:ꝛ per oĩs eſſe cãm partialẽ.C Ad p̃m dico/q̃ lz vn⁹ effectus p̃us cauſatꝰ poſtea nõ poſſit cauſari in ordie ſignorũ ſucceſſiuoꝛ:tñ in ordine ſignoꝛ permanẽtiũ:cuiuſmodi ſunt ſigna nãe vel originis vel pfectionis non eſt inc̃ueniens. Naz creatura p̃us origine eſt a patre q̃ a filio:ꝛ tñ filiꝰ eandẽ ꝓducit in 2º ſigno.Sil̃r pater p̃us pfectione ꝓducit filiũ q̃ mater:ꝛ tñ hoc nõ obſtãte in ſcõ ſigno pfectionis mater ẽt ꝓducit. Et iõ q̃tũcũq; in alio ꝛ in alio ſigno nãe ꝛ poꝛi deus cauſet creaturã q̃ creatura que eſt cã ſcõa:tñ qz oĩa illa ſigna ſit̃ ſũt quãtũ ad ſimultatẽ durationis:poterũt ꝛcurrere cãe diuerſe ordinate ſm diuerſa ſigna nature. C Et ſi dicas/q̃ illud qõ iã ꝓductũ eſt:nõ põt amplius ꝓduci. C Dico q̃ verũ eſt.ſi ꝓductio in preteritus ptranſiſſet:ſicut eſt in ſignis ſucceſſiuis:ſz hic in ſigno ꝑmanẽti cauſa vniuerſalis ꝓducit effectũ:deinde in alio ſigno cauſa ptícularis:ꝛ ideo ꝓductio nõ trãſit in ꝑteritum. C Ad 2ª dico/q̃ p̃ma cauſa nõ eſt inſufficiens:q̃ poſſet totũ ꝓducere:ſed tñ moderaꝛ actionẽ ſuã ne auferat a cauſa ſcõa ſuã actiuitatem. C Et q̃n dicit̃ q̃ perit oĩs via inueſtigandi nobilitatẽ cauſe ex effectib⁹. C Dico q̃ cãe naturales ſunt totales in ſuo ordie:iſta tñ cauſalitas eſt tranſcendẽs:cauſa aũt totalis eſt equiuoca.preſuppoſita tñ generali influentia eſt perfectioꝛ ſuo effectu:ita q̃ eque nobilitas in cauſa arguit̃:preſuppoſita generali influentia:ac ſi nõ preſupponereꝛ. C Ad 3ª dico/q̃ effectus dr generari reſpectu vnius cauſe:que ꝓpie eſt generatiua:ſed tñ reſpectu cauſe vl̃is magis dr cauſari q̃ generari. C Et quando dicit̃ q̃ deus concurrit ad actionẽ cauſe ſcõe.vez eſt:ſed nõ tali modo.q̃.ſ.agat per illam:ſed qz actione diuina cõcurrente illa perficit effectum in genere ſuo. C Et cuz dicit̃.q̃ actio agẽtis ſcõi eſt a deo.verum eſt:ſed nõ tamen ſicut ab agẽte p̃cam:ſed ſicut ab vniuerſaliozi cauſante ipſam. Et ſil̃r paſſio que opponitur illi actioni/eſt a deo:ſed tamẽ nõ reſpectu ſuiipſius. C Ad 4ª patet per illud qõ dicuz eſt ad 2ª:eſſe enim partẽ non eſt ex inſufficientia:ſz ex voluntate.ſ.volentis:q̃ aliud ſecũ coagat:ꝛ hoc nõ eſt imꝑfectionis. C Sed hic remanet difficultas.de concurſu voluntatis diuine cũ voluntate noſtra. Nam ſuppoſito tali cõcurſu:aut voluntas põt ſuſpẽdere actum ſuum:ꝛ tunc voluntas diuina nihil faceret. Aut volũtas noſtra nõ põt ſuſpẽdere:ꝛ tũc videt̃ auferri libertas a voluntate noſtra. C Dico q̃ aſſiſtente volũtate diuina volũtati noſtre ad cauſandũ:ꝛ tal̃r q̃ actual̃r nõ ꝓcauſet:volũtas põt nõ cauſare:aſſiſtẽte tñ ſoli illo modo ſol nõ põt exire in actum.actualiter vo cõcauſante voluntate diuina voluntas noſtra nõ põt non cauſare:ſicut in cõtingẽtibus:omne qõ eſt:quãdo eſt neceſſe eſt eſſe. Volũtas aũt noſtra iam intelligitur cauſare actũ.g̃ vt ſic nõ põt nõ cauſare.Si aũt prescindaꝛ illud ſignuz nãe in quo voluntas diuina præcauſat. Tunc dicẽdum eſt q̃ voluntas noſtra pro illo ſigno nõ hꝫ actum in poteſtate ſua.ſ.q̃ poterit agere ꝛ nõ agere:qz pro tali ſigno nõ conuenit ſibi agere:tunc enim eſſet cã vl̃is. C Ãlia difficult. Utr deus cõcurrat ad oẽs actus elicitos ꝛ ipẽratos:qz ſi ſic:tunc videt̃ q̃ deus ſit cã peccati:qz tales actus a voluntate habẽt eſſe. C Dicunt aliqui.q̃ deus cõcurrit ad ſubſtratũ ꝛ poſitiuuꝫ actus:nõ tñ ad deformitatẽ ipſm cõſequẽtẽ. C Sed iſtud non ſufficit. Nam a quocũq; eſt ſubiectũ/ab eo eſt paſſio neceſſario cõſequens ipſuz ſubiectũ ꝛ per ſe.mõ ita eſt q̃ aliqui actus ſunt tales:q̃ ex eoꝝ rõne formali põt deformitas ꝛ malitia de eis demõſtrari:nec valet inſtare ad maiozem. Naz ſicut deus cauſat celũ:ita ſequit̃ neceſſario q̃ cauſet mobilitatem ſiue incoꝛruptibilitatem:aliogn poſſet ſubiectũ per ſe cauſari ſine ꝓpria paſſione. De hoc alꝫs. Nõ.n.videt̃ incõueniẽs q̃ deus ſit vl̃is cã peccati:ꝛ tñ q̃ nõ peccet. C Ad arg^m pꝫ. C Qõ. VIII.

Quæritur querit̃.Utruz deus poſſit ſupplere vicem cuiuſcunqz cauſe ſcõe efficientis.cauſando totalr illũ effectũ. Q; nõ.qz deus actũ mentiendi põt cauſare mediãte cã ſcõa:cũ cõcurrat cum ipſa:ꝛ tñ imediate per ſe mentiri nõ põt. Unde Numeri.23.nõ eſt deus quaſi homo vt mentiatur. C Cõtra Job.4.z. Scio domine(inquit Job)q̃ oĩa potes.ergo ꝛc.

Hic est cõmunis ſnia oĩuz doc.q̃ gcqd põt deus facere mediante cã ſcõa in genere cauſe efficientis/poteſt imediate per ſe: qz eſt cauſa p̃ma ꝛ perfectiſſima. C Sed tamẽ iſta regula declaraꝛ 4ꝝ. Primo ſic.gcqd cõtinet cõtinẽs cõtinet ꝛ contẽtũ:ſed deus cõtinet virtualr oẽm cãm ſecũdam.g̃ cõtinet oẽm effectũ in ea cõtentuz:ſed oẽ cõtinens aliq̃d virtualr.põt illud cauſare.g̃ deus põt illõ cauſare. C 2º ſic.Oẽ illud qõ nullã ipẽrfectionẽ dicit: põt deo attribui:ſed cauſalitas effectiua nullaz imperfectionem dicit nec ponit in creatura.ergo põt deo attribui. C 3º ſic. Nam ſi deo repugnaret cauſalitas totalis reſpectu oĩum effectuum:boc potiſſime eſſet in effectibus infimis:reſpectu quorũ nõ videt̃ eſſe magne nobilitatis cauſatio:ꝛ tñ hoc nõ obſtãte in entibus imperfectiſſimis:qualis eſt p̃ma mã.deus eſt totalis cã.g̃ ꝛc. C 4º ſic. Nam ſi totalis cauſatio alicuius effectus eẽt imperfectionis: multo magis partialis cauſatio eſſet imperfectionis: quia reſpectu eiuſdem totale eſt melius q̃ partiale.cum ergo deus partialr cauſet omnem

E

D,duplex.

Notabile q5 vbiq; q̃ris de ꝓcurſu volũtatis diuine ꝛ create ẽtingẽtia ꝛ neceſſitate cãlitatis.

F

1.phicrmentiao ad finem.

Sco.i.2.ꝛ alibi. Inſtãtia notabilis.

G

Dic p̃ñr poſt ſcotũ hic. Quere in.2. ꝛ alibi.

Regula credita.

H

Vide ſcotuz. 1.q.q̃libetti.n ꝛ vbi ibi notaui. Declaratio regule 4ꝝ.

effectum vt patuit.ḡ ꝛc. ¶Sed ꝺtra hāc regulā instaꝯ quadruplr.¶Pꝛio sic.qꝛ similitudo dependet a termino essentialr.Cōstat aūt ꝙ illa dependētia nō est ad cām intrinsecā.ḡ ad extrinsecā.nō vꝫ aūt nisi effectiua:ꝛ tñ deus nō pōt facere respectū sine termino.¶2° sic.Nā deus actū liberꝫ pōt cāre mediāte voluntate:ꝛ tñ sine volūtate ipole est:qꝛ si eū sine volūtate causaret:iā nō esset liber.¶3° sic.Oꝛ mediāte obiecto pōt cāre notiā intuitiuā de obo:ꝛ tñ sine eo nō pōt.nā tunc videreꝫ qō nō est:qō tñ est ipole.¶4° sic.Oꝛ mediāte cā scōa deꝰ pōt facere ꝙ effectꝰ cause nālis sit effectꝰ nālis:ꝛ tñ sine cā scōa B nō pōt.¶Hec aūt ꝓfirmanꝯ q̄druplici exēplo.¶Pꝛio:qꝛ mediāte sole cāt radiū.ille aūt respectꝰ quo radiꝰ dependet a sole est generari eiꝰ.si ḡ regula est vā:sicut hꝫ gnāri mediāte sole:ita sine sole.¶2°.qꝛ deꝰ mediāte Adā fecit Layn filiū suū.ḡ sine Adā potuiſ set fieri cayn filiꝰ:¶Tūc quero cuius.nō dei nec Ade:qꝛ nō erat.nec Abel.ergo nulliꝰ:ꝛ ꝙ ꝓs nō cēt filiꝰ:qꝛ alicuiꝰ fuisset.¶3°.qꝛ deꝰ vꝫ mediāte sole ꝓducere radiū gnātū.ḡ si sine sole poterit:tūc q̄ro a quo erit gnāt⁹,nō a ꝺo:qꝛ deꝰ nihil gnāt ad exr̄.nec ab aliq̄ alio:vt pꝫ.ḡ ꝛc.¶4°.qꝛ hꝫ deꝰ actū itelligēdi possit cāre sine quocūqꝫ alio:nō tñ vbū:ꝛ tñ mediāte memoria eū ꝓt cāre.ḡ ꝛc.¶odē mō arguiṫ de amore spirato sicut de vbo.¶Ad p̄m ꝺico/ꝙ si ꝺependentia illa q̄ dependet relꝰ a termio est effectiua sic oēs rōnes ille ꝙincūt:supposito ꝙ relꝰ sine termino cē nō possit:nec ēt itelligi:iō regla ista vlr solū est ponenda in absolutis ꝛ in relatiuis extrinsecis.¶Ad 2m ꝺico/ꝙ actꝰ nō est liber nisi in bitudie ad potentiā liberā a q̄ elicit:ꝛ iō est in actu libertas respectu volūtatis:ꝛ B nō est nisi ipz esse causatū ꝓtingenter ab ea:ꝛ tūc regula nō hꝫ locū.¶Ad 3m ꝙ intuitiua notitia icludit aliq̄ mō habitudinē ad obm vt exñs est.¶Ad 4.m ꝙ oīa illa sunt relatiua.¶Ad rōnez in p̄nō ꝺi ꝙ si cāret totalr deus actū mētiendi/ipse nō mētireṫ:sed ille in quo cēt simplr fozmalr iste actꝰ:sicut si cāret actū intelligēdi:ipse illo actu nō intelligereṫ.Eodem mō de oībus rōnibus ꝺicendū est:sicut de p̄ma.¶Sz tūc est ꝺubiū:qꝛ oēs ille rōnes īducte ad pbādū ꝙ deꝰ pōt p se qcqd pōt mediāte cā scōa:ita ꝺicludūt de relatiuis sicut de absolutis.¶Pꝫ de p̄ma:qꝛ ita icludit vtualr ꝛ cōtinet relonē:sicut absm.Silr scōa.qꝛ posse ꝓducere relonē nullā iperfectionē icludit.Silr 3ª de ifinitate entiū.posito ꝙ aliq̄ relatio sit nobiliꝰ ens q̄ aliqō absolutū.Similr 4ª de ptiali causalitate.¶Dis tñ nō obstātibus ꝺico ꝛ credo ꝙ illa regula q̄ est cōiter a theologis concessa/est vera in absolutis:ꝛ tñ nō in relatiuis.¶Qñ ꝺi ꝙ rōnes ꝺicludūt de relatiuis sic de absolutis.¶Dico ꝙ nō pp illas rōnes nec pp aliq̄ q̄ mihi occurrūt:teneo de absolutis ꝛ nō de relatiuis ꝙ regla sit vā:sed solū teneo ꝙ de absolutis nulla euidēs repugnātia appet vel occurrit quare nō.Jn relatiuis aūt appet ipole pp rōnes factas.¶Ad rōnes q̄ ꝺicludūt ꝓ relatiuis.¶Ad p̄mā ꝺico/ꝙ ꝓtinet vtualr relationem suo ꝋrdine ꝛ suo modo ꝓducibilitatis.nō aūt illo mō quo sibi repugnat cāri.¶Ad 2m ꝺico/ꝙ cāre relonē totalr nēcio icludit terminare ea:ꝛ terminare illā est iperfectiōis:hinc est ꝙ deꝰ nō pōt eā cāre totalr qꝛ B est iperfectionis.Silr posset ꝺici ad alias rōnes.¶Ad argm pz.

Quantū

¶Nono quero vtrum in spēb⁹ vniuersi sit ꝓcessus in infinitū. Oꝛ nō.qꝛ oīs creatura de nā sua est limitata ꝛ finita.ḡ ꝛc.¶Cōtra.ꝺeus est infinite potētie.ḡ per terminū finitū nō adequaṫ sua poª.¶Dic sūt quatuoꝛ ingrēda fz ꝙ fit q̄druplex ꝓcessus in ifinitū.s. in surſuz:in ꝺeoꝛſuz:in mediū:ꝛ in latus aſſumēdo. Inquirēdū est ergo ꝓpꝛio.vtrū in spēb⁹ vniuersi sit ꝓcessus in infinitū in surſuz ascendēdo. 2° si in ꝺeoꝛſuz descēdēdo. 3° si i meª ꝺescēdēdo. 4° si i latª assumēdo.

Quantū

ad p̄m introducunṫ q̄tuoꝛ vie ad declarādū istū ꝓcessū in infinitū.¶Prima est in numeris.quoꝝ spēs ꝙ appōnē vnitatū in ifinituz ꝓcedūt.posteriꝛ.n.semp addit vnitatē ad ꝓrē.¶2° via est.in q̄titate ꝓtinua:bicubitū ꝛ tricubituz spe vñr differre.Hoc pbaṫ:qꝛ eq̄lia sunt vnuz in q̄titate:sicut sil'ia sunt vnū in q̄litate:sed ꝺissimilia esse nō pñt:nisi inter q̄litates alteriꝰ ꝛ alteriꝰ spēi.Cōstat aūt ꝙ in talibus est ꝓcessus in infinitū.ḡ in spēbus q̄titatis ꝓtinue erit ꝓcessus in infinitū.¶3ª via sumiṫ ex ꝓcessu figurarū:nā figure mutāt spēm ꝙ appōnē vnius anguli:sic ꝓz de triangulo ꝛ q̄drāgulo ꝛ aljs figuris:sed talis appositio pōt ꝓcedere in ifinituz.¶4ª via:que satis est difficilis:fundaṫ in actibꝰ intelligendi reflexis.ipsiꝰ intellectus ꝛ in actibꝰ volūtatis.in qbꝰ ſm Aug.est ꝓcessus in infinitū.¶Ex hoc arguiṫ sic.Accipio aliqō obz ignobilius sua itellectione:vtpote albedinē intellectio albedinis est nobiliꝛ albedie:ꝛ alteriꝰ spēi ab ea.ergo scōa itellectio albedinis est nobiliꝛ ꝓma.qꝛ nobiliozis obiecti est nobiliꝛ itellectio:ꝛ sic scōa differt spē a pª.Eodē mō de 3ª.ꝛ sic erit ꝓcessus in infinituz.¶Jstud ꝓfirmaṫ q̄druplici rōne.¶Primo sic.gcqd nō repugnat creature/pōt sibi cōicari.Hoc pz.qꝛ exquo nō ponitur extra terminos creature:nulla vꝫ repugnātia:sed hō ꝓcessus nō repugnat creature:qꝛ semp ꝓcedēdo quelz posita erit finita.ergo ꝛc.¶2° sic.Ultra oēs creaturaz ꝓductā in esse/ꝺeꝰ hꝫ vim ꝓductiuā excedēte:qꝛ infinitā hꝫ.ꝛ creatura quelz est finita:sed oī vtuti ꝓductiue coꝛꝛnꝺet aliqō ꝓducibile.ḡ vltra oēm creaturā ꝺatam semp erit creatura ꝓducibilis.¶3° sic.Omni vtuti ꝓductiue erit ꝺare terminū adequatū:sed deꝰ hꝫ ꝓductiuā vtutē infinitā.ḡ ꝛc.sed vtutis ꝓductiue infinite nullū finitū est terminus adeq̄tus.ergo infinit⁹.¶4° sic. Nā tanta est virtꝰ creatiua in ꝺeo:sicut gnātiua:ꝛ eque infinita ꝛ eq̄lis pfectionis.sed vtus gnātiua ex sua infinitate pōt hāe infinitū ꝓductū:vtpote filiū.ḡ eodē mō vtus creatiua poterit.¶Sed istud ipugnat 4'. ¶Prio logice sic.Impossibile est aliquā spēm hāe infinitas ꝺifferētias Ꝛstitutiuas:sed si eēt ꝓcessus in infinitū in speciebus aliq̄ spēs hāet infinitas ꝺias cōstitutiuas.ḡ ꝛc. ¶Probatio minoꝛis.oē genus diuidiṫ per ꝺias oppositas imediatas tñ.s.positiuā ꝛ ꝓuatiuam:ita ꝙ ipole est genus imediate per plures diuidi:sed si essent infinite spēs oporteret ꝙ essent infinite ꝺie.ꝛ sic ꝙ ꝓs infinite diuisiones:sed ille diuisiones necessario eēnt diuisoruz subalternatim positoꝝ.ḡ spēs infima hāet supza se infinita gnā:ꝛ ꝓ ꝓs infinitas ꝺias includeret.¶Nec rō necio ꝛ euidēter demōstraret.si cōcedereṫ ꝙ necio genus diuidereṫ in duas ꝺias oppositas;sed tñ hoc non est euidēter notuz.Lz.n.per duas fiat cōiter diuisio:tñ dicereṫ ꝙ per vnā illaꝝ multe alie circūloquunṫ. Uñ quādo ꝺicimus/ꝙ genus diuidiṫ per positiuaz ꝛ ꝓuatiuum:sicut animal per rōnale ꝛ irrationale/nō est imaginandū ꝙ irrationale sit vnica ꝺia que vlterius diuidaṫ in alias duas:qꝛ cum sint plus q̄ mille species aīaliū irrationaliū esset ꝺeuenire ad illā spēm que cōstitueret per quingētas ꝺias:fz potius est imaginādū ꝙ per irrōnale circūlogmur oēs ꝺias que nō sunt Ꝛstitutiue spēi rōnalis:ita ꝙ illa rō nō euidēter ꝺicludit ipossibilitatē conclusionis.¶2° ꝓbaṫ impossibilitas istius conclusiōis via nāli sic.ꝓcessus ad spēs est ꝓcessus ad pfectū ꝛ ad totū.ifinitū aūt vt sic/nec pōt esse totū:qꝛ ifinito repugnat totalitas.ḡ ꝛc.¶Sed nec iste ꝓcessus demonstrat:qꝛ Ꝛstat ꝙ vniuersum ponit perfectius si in infinitū ꝓcedat q̄ si in aliquo determinato stet. Uñ hꝫ in limitatis totū ꝛ pfectū sint ideꝰ:qꝛ ibi nō est cōplexa pfectio:tñ in illimitatis pfectis repugnat totalitas foza lis:hꝫ nō vtualis.¶3°arguo metaphysice sic.Jn eēntialiter ordinatis est ꝺeuenire ad aliqō p̄m:hꝫ in pfectionibus specificis est ordo eēntialis.ḡ ꝛc.Silr oēs spēs alicuiꝰ generis videnṫ hīe ordinē ad vnā illiꝰ:sicut exercitus ad ducē.¶Sz istō nō demṫat:qꝛ pōt cē ordo eēntialis ſm ꝙ dicereṫ aliq̄ iter duas spēs:nō comparādo eas ad aliqō p̄m aliud ab eis.Silr ꝺico.ꝙ si eēnt infinite spēs:nō ꝓ B remoueṫ ordo eēntialis ad p̄m nisi ad p̄m illius ordis:hꝫ ad p̄m extrinsecū ꝛ alteriꝰ ordis nō removeṫ.Nō enī ordinaṫ ad ꝺeū spēs vniuersi vna alia mediāte:hꝫ q̄lz immediate.¶4° arguiṫ theologice sic. Cū enī deꝰ itelligat oīa q̄ pōt facē:si possz in ifinitū cāre spēs:itelligeret oēs spēs silr:ꝛ ꝓ ꝓs itelligeret vnam spēm infinite pfectionis videdo ifinitos gradus supza q̄cūqꝫ signatā.¶Sz nec illud euidēter ꝓbat intentū: qꝛ certū est ꝙ deꝰ ifinitos numeros cognoscit:nec tñ ali quē infinitū:tūc enī eēt ibi stat⁹:ꝛ subtracta vnitate ab illo:esset finitus:q̄ sunt incōueniēcia.Silr ꝺiceretur ꝺe spēb⁹.¶Aliqui aūt volūt istā ꝓnē ꝺemſare ex ꝺiuisione entis ꝓ finitū ꝛ infinitū:solus deꝰ cadit sub altero.s. sub infinitō.ḡ solus deꝰ est infinit⁹.¶Sz B nō ꝺemonstrāt:qꝛ nō est euidens ꝙ infinitas repugnet creature.

¶Alij arguūt boc ex ordine eminētie. Alij ꝺo sicut ff Joānes arguūt ex ordine ꝺepēdētie. Alij ex rōne ifiniti:qꝛ est illud quo magis cogitari nō ꝓt:ꝛ nō ꝙuenit nisi soli ꝺeo ſm Anſ.¶Sz nec iste vie euidēter ꝺicludunt maxīe vltima:qꝛ facta ꝺistōne ꝺe ifinitate ſm qd:q̄ est in gñe:sicut infinita albedo ꝛc.ꝛ ꝺe infinitate simplr q̄ est exr̄ genus:q̄ est trāscēdēs.hꝫ ꝙ illa rō nō conuincit. ¶Ad exēpla aūt qbꝰ ꝓpositū alteriꝰ opionis ꝺeclaraṫ. ꝺi ꝙ in numeris ꝛ in spēbꝰ q̄titatis ꝛ ꝓtinue ꝛ in figuris nulla ē pfectio:nō enī talia ꝺicūt simplr pfectionē. Et iō nō est ibi ꝓcessus in surſū:sicut ipsi ꝺicūt. ¶Alr ꝺicūt aliq ꝙ spēs numeroꝝ nō vaḍunt in ifiᵐ:qꝛ numeri nō ꝺistinguunṫ spē:nec bicubitū ꝛ tricubitū. ¶Sz B esset multū graue ad sustinēdū:cū oēs cōcedāt ꝺistōnē specificā iter eos.¶Ad illud ꝺe actu intelligēdi est ꝺiffi. ꝺicit tñ ꝙ nō esset tāta ꝺistō actuū:sicut ponitur obiectoꝝ: alias ꝺifferrēt genē sic obiecta:q̄ aliqñ ꝺifferūt gñe.Nō vꝫ ḡ eē incōueniēs:ꝙ aliq̄ ꝺifferentia sit iter eiusḍē spēi actꝰ pp quā vnꝰ sit ilt⁹obi:ꝛ aliꝰ alteriꝰ. ¶Sz tūc opz rñdere ad rōnes.¶Ad p̄mā ꝺico.ꝙ ifinitari creature repugnat. Et si ꝓ impole adderet illi supreme spēi aliq̄ entitas Ꝛcedēdo:ꝙ hoc ipossibili posito:ꝙ ita eēt sicut Ꝛcludit:fz tñ hoc est ipole.s.ꝙ adꝺatur aliqua entitas:nec hoc est in poª obiua.¶Ad 2m ꝺico.ꝙ nō est incōueniēs ꝙ aliqua virtus trāscēdat formaliter:ꝛ ꝓ ꝓs sit in se formalr infinita:ꝛ tñ obiectalr vel virtualr nō trāscēdat.¶Ad 3m ꝺico.ꝓ idē. Lz enī terminus nō sit adequatus formalr in entitate ipsi ꝺiuine virtuti:tñ obiectalr pōt:ita ꝙ virtus plus nō possit.¶Ad aliud ꝺico:ꝙ lz vtraq̄ istaꝝ virtutū.s.gñatiua ꝛ creatiua sint equalis perfectionis in se formalr:ꝛ equalr infinita:tñ vni repugnat hāe terminū adequatū sibi in entitate.s.virtuti creatiue:ꝛ alteri non repugnat scz generatiue:qꝛ ista virtus est obiectiue ad intra.alia vꝺ ad extra.¶Sed hic est ꝺiffi.vtrum.s.ꝺato ꝙ esset ꝓcessus in infinitum in spēbus:vtrū ꝺeus intelligeret vnā spēm infinitam.¶Ꝺico ꝙ nō vꝫ nēcia ista ꝓnia: sicut apparet in exemplo manifesto.¶Nā continuz est ꝺiuisibile in partes in infinitū:ꝺeus tñ non videt aliq̄ partem q̄ vltra nō sit ꝺiuisibilis:sic in proposito.

Secūdo

videdū est.Utrū in ꝺescēdēdo sit ꝓcessus in infinitū in spēbus.Hic sunt.4.vie silr:qbꝰ ꝓclꝺ affirmatiua ꝓbaṫ.¶Prima accipiṫ ex ꝺiuisione ꝓtinui:qꝛ ꝓtinuū est ꝺiuisibile in infinitū:fz in q̄libet ꝺiuisione variaṫ spēs q̄titatis sicut ꝺicubitū:monocubitū:ꝛ sic si fiat ſm equalē ꝓportionē.ḡ ꝛc.¶2ª accipiṫ ex numeris:qꝛ cōpositio:est binariꝰ q̄ vnitas ꝛ ternariꝰ q̄ binariꝰ:ꝛ sic i ifinitū.Et sic q̄to res cōpositio tāto ipfectioꝛ.ḡ in ꝺeoꝛſuz ꝺescēdēdo est ꝓcessus in infinitū in spēbus numeroꝝ.¶3ª accipiṫ ex figuris: qꝛ q̄drāgulus est iferioꝛ in pfectione reᵐ triāguli:ꝛ pentagonus iferioꝛ reᵐ q̄drāguli.igiṫ ꝓcessus in ifinitum. ¶4° accipiṫ ex actibꝰ reflexis:si ponit aliqō obm nobiliuꝫ pª intellectione:sicut qñ itelligo angelū:tunc intellectio itellectionis est ignobiliꝛ:ꝛ3ª q̄ ꝛ 4ª q̄ 3ª. ꝛ sic in ifiᵐ:sicut supius ex.¶Dicūt ḡ isti:ꝙ nō vꝫ ꝺdictio ꝙ ponaṫ ꝓcessus in infiᵐ in ꝺeoꝛſum.¶Sz ꝓtra instaṫ 4'.¶Primo sic.Ois pfectio finita p ablationē finitoꝛ graduū annihilaṫ:fz ois creatura est finita.¶2° sic.Oꝛ sequereṫ ꝙ illa spēs a qua inciperet ꝺescēsus q vadit in infinitū/esset infinita:qꝛ ꝓtineret gradus infinitos.¶3° sic.Oꝛ aliq̄ creatura limitata ꝺistaret a nihilo in ifiᵐ.¶4° sic.Oꝛ tūc angelus ꝺistaret eq̄lr a nihilo cū mā:ꝛ vꝫ seq inconueniēs aliud ꝙ angelus ꝺistet eq̄lr a nihilo ꝛ a mā:qꝛ iter angelū ꝛ mām sūt infinite spēs:ꝛ sic ifiniti gradus:nō sūt aūt plures iter angelū ꝛ nihil.ḡ ꝛc.¶Ad rōnes istas possz bō facilr ꝺicē.ꝙ ꝺescēsus fit ſm ꝓtes eiusḍē ꝓportionis:ꝛ sic nulla infinitas segr̄.Nā inter vnā partē ꝓtinui ꝛ aliā sunt infiniti gradus ꝛ ifinite spēs:ꝛ tñ in infinitū nō ꝺistāt:fz finite: qꝛ illa ifinitas partiū est ſm ꝓtes eiusḍem ꝓportionis. Si aūt fieret ꝺescēsus ſm ꝓtes eiusḍē q̄titatis:rōnes ꝺemōstrarent.Unde ꝺico ꝙ accipiēdo ꝓtes eiusḍem ꝓportionis:tot sunt inter palmā linee ꝛ pūctū:quot sūt inter totā lineā ꝛ pūctum:imo quot sunt inter totū vniuersum:ꝛ ꝺe talibus nō sequitur aliquod incōueniens.

Tertio

videdū est.si est ꝓcessus in infinitū in media Ꝛscēdendo:ita ꝙ ꝺata aliqua spē multū nobili ꝛ alia multū ignobili:vtꝫ sint infinite species medie.¶Ꝺicūt aliq ꝙ nō:qꝛ enī extrema sunt posita ꝛ finita:impossibile est sumere infinita media inter ea. ¶Sed cōtra boc arguo q̄druplr.¶Primo:qꝛ posito ꝙ spēs numeroꝝ ꝛcipiēciū a ꝺualitate vaḍāt in ifiᵐ:nūq̄ ꝓtingēt ad nobilitatē minime q̄litatis:qꝛ qñ totū genꝰ excedit totū genꝰ nō pōt tātū ꝓcedi in iferioꝛ ꝙ attingat ad aliqd supioꝛis.cū ḡ ꝺualitas sit posita in actu:ꝛ minima qualitas inter ea:B nō obstāte poterit cē multiplicatio spērū in infiᵐ.¶2° in ꝓtinuis:qꝛ ꝓcedēdo in infinitum in spēb⁹ q̄titatis ꝓtinue:vt in bicubito ꝛ tricubito:ꝛ sic de aljs in ascēdēdo:nūq̄ ꝺeueniem⁹ vsqꝫ ad minimā q̄litatē:nec in ꝺescēdēdo ad relonē:ꝓ sui infimitatē.¶3°boc idē apparet in spēb⁹ itelligibilib⁹: si enī possent fieri ifinite species ꝛ quelz possēt,hīe sūa spēm intelligibilē nūq̄ attingēḍo aliquā ꝺeterminatā: possent tātū multiplicari ꝙ pertingerēt ad nobilitatez speciei qua ꝺeus intelligitur.¶4° ꝺe actu intelligēḍi: quādo obiectum p̄mū est nobilius actu nūq̄ q̄tūcūqꝫ multiplicatur ꝙuenitur ad gradū nobilitatis p̄mi actus recti vel obiecti eius.in ꝺescēdēdo aūt nūq̄ ꝓueniet ad infinitatem relonis vel qualitatis sensibilis.¶Jō apparet mihi ꝙ non est aliquod inconueniens:ꝙ ꝺatis extremis finitis quin possit ꝓcedi in infinitum in iter medys:sicut pz in continuo ſm partes eiusḍem ꝓportionis.¶Sed ꝛ.videt enī ꝙ sicut homo plus excedit asinū q̄ asinus plātam:ita videt ꝙ angelus plus excedit hominē q̄ hō asinū:qꝛ ſm ꝺiaz nobiliozem.¶Ꝺi

Universidad de Deusto Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Replica 2ª.

K

M.l.addit ad
scēdā ꝑ̄ se-
cūdā ad tertiā
4° articulus.

Opp.cōis.
Nō cē ꝓcessꝰ
infinitꝰ i spē-
bus in lat° ꝑ-
cedēdo ostēn
dit.
Rō cōis.

Rō propria.

Instātia 4ª.

M

H

Etsi in spēb°
respectuis sit
ꝑncipalitas:nō
tñ eq̄litas nec
excessus.
M.l.ꝓcessus.

L

Sēcima questio est. Utrū deus potue-
rit ꝓducere aliquid actu alr
infinitū. Qz nō. qz deus nō pōt facere aliuz
deū: illud aūt infinitū cēt deus: qz quo ma-
ius cogitari nō possēt. ¶ Cōtra. diuina po-
tētia est infinita. g. ꝛc. ¶ Dic intelligēdū est q̄ 4° sūt
modi ifinitatis: de q̄b° q̄ō pōt hīc difficultatē. s. modus
infinitatis extēsiue fm q̄titatē ꝓtinuā sicut in lineis.
Alia infinitas est fm quātitatē virtutis: sicut in gradib°
pfectionum. Alia fm quātitatē durationis sicut in tēpore.
Et q̄tum ad ista sunt quatuor inuestiganda.

N

Sermo hic el
litare efficeret
actu ifinitū no
tabilis.
Inf. ꝓpl. 1.
Declaratio q
multi. q. 1 ꝑdi-
cio eius.
Infinitas ꝑ.

Ꝓmus est si de° pōt facere infinitū fm multi-
tudinem. Dicunt aliqui q̄ nō: qz infi-
est cuius q̄titatē accipiētib° sp̄ est aligd extra accipē-
dō tñ nō ꝓtingeret si cēt infi. ¶ Sz ꝫ arguo 4ª. ꝓ-
pō sic. Nā specifica humana nō est determinata ad certā
multitudinē indiuiduoꝝ: qz da oppo. sequeret q̄ de°
in hoc mūdo gñatiōnē nō posſz ꝓtinuare a in eternū: ſz
tñ vſqz ad illū numeꝝ quē sibi b determinaret. Nā hoc
supposito arguit sic. Quīcūqz est aliqua nā cui ex se nō
repugnat cōicari ifinitis sil'. deo nō repugnat sic facere
ſcz eā infinitis sil'cōicare: qz nūq̄ ꝓuenit ipossibilitas
ex pte dei: ſz nā humana nō hz ex se repugnātiā ad hoc
q̄ ifinitis sil'cōicet. Hoc ꝓbo. nā ipsa est nata cōicari
mille sil'. x. millib°. ꝛc sic q̄tūcūqz multiplicet numer°
sibi nō repugnat sil'cōicari. g̃ de° ꝑt eā cōicare ifinitis
sil'. ¶ 2° sic. Quot sūt idiuidua ciusdē spēi ꝑducibilia
sil: tot de° pōt ꝓducere sil: cū posſit oē possibile: sicut ē
pole: ſz ifinita idiuidua sūt sil'. q fuerunt sil' ꝓducibilia:
cū oīa habuerint ab eterno suā ꝓducibilitatē. g̃ pñt sil'
ꝓduci. ¶ Ista tñ rō min° ꝓbaret: nisi aliud adderet.
Ꝓcluderet eni q̄ de° oēs ptes mot° ꝛ tpis: ꝛ oium suc-
cessiuoꝝ pōt facere: qz certum est q̄ suā ꝓducibilita
tē ab eterno habuerūt sil'. Ꝓpter h̄ arguo sic/adden
do. Aut infinita sunt sil' ꝓducibilia ꝑ sil' aut nō. Si sic:
tūc sil' de° poterit ꝓducē: nec valet de ptib° successiuo-
rū: qz ꝫ sint sil' ꝓducibiles: tñ nō sūt ꝓducibiles ꝑ sil'.
¶ Si āt dicas. q̄ nō sil'. ꝛ ꝑ sil' sūt ifi. ꝓducibilia: tūc
erit dare certū numeꝝ: vltra quē de° ꝓducē nō pt vnā
aiam sil'. intelligēdo: qō vī satis icōueniēs. ¶ 3° sic. Quī-
cūqz sūt aliq̄ ꝓducibilia successiue: gbus ex se nō repu
gnat sil'tas: illa de° simul pt ꝓducē: ꝫ ifinitis aiab° que
sūt successiue ꝓducibiles: nō repugnat sil'tas ex se: quia
nō sūt in loco. hoc ps: qz q̄tūcūqz multitudinē aiaꝝ acci
pias sil': nullā inuenies repugnātiā. ¶ 4° sic. In re fini
ta ipole est ꝓcedē in ifinitū fm ptes eiusdē q̄titatis: ſz
in idiuiduis ꝓducibilibus sil'. ꝛ ꝑ sil' ꝓcedē est pole in
ifinitū. Data enī quacūqz multitudine finita sim' deus
pōt illā sil'. ꝛ adhuc nō est pole dare tñ gn adhuc pote
rit tñ. g̃ vī q̄ possit infinita sil' ꝓducē: ꝛ nō solū sil: sed
ēt ꝑ sil'. ¶ Jō vī aliq° dōm: q̄ de° pōt facē sil' multi
tudinē actu infinitā: qz nō vī repugnātia: si ꝑ quolz so
lis radio vel instanti tpis de° vnā aiam creet ꝛ ꝓseruet
eā: ꝛ tūc eēnt infinite. ¶ Sz tñ ꝫ ista sniam instat 4ª.
Ꝓmo sic. Qz oīs multitudo creabilis est numerus: ſz
numerus est multitudo mēsurata ꝑ vnū. multitudo: āt
ifinita mensurari nō pōt. ergo ꝛc. ¶ 2ª sic. Illa multi
tudo signata erit vnum indiuiduū multitudinis in re:
ꝛ ꝑ ꝓns erit in aliqua spē multitudinis constituibilis ꝑ
vnitatem: ꝛ sic/sub aliqua spē numeri ꝓstituta per vni
tatem erit dare numeꝝ ifinitū. ¶ 3° sic. Qz si de° sub-
traheret vnū denariū a tali multitudine de vno dena-
rio eēt diminuta: ꝛ tunc aut esset finita: aut nō. Si non:
tunc infinitū esset maius infinito: qz plus ꝛ maius erat
an: e ablationem denarij q̄ ꝓius. Si aūt sit diminuta:
tūc erit

A

Oppositū vī
tenere Sco. S.
ml. ꝑ. q. 3. de
q° infinita in
volunc ꝓnet-
qualis generatis.
Jnfi. in multi
tudie si vacet
esse in gñe dū
tur ꝛ reducti-
ue.
M.l.alia.

B

Ēgle inēgle
alitas ꝛ min°
bli q̄titati fi-
ne cōuenire.
dē hz Sco.
n. 2. vbi. 8. hz
rdi instātias
ilioz quos ꝛ
rbi ibi nōui.
Satis mirabi
lis imaginatio
quere alios.

C

D. q̄drupler

Inf. ꝓpl. 2.
Infinitus 2ª.
Lege instātiā
ad hoim ex
actis supra.

Sola multz ꝛ
casu nō crescē
tia nūcrē-
scūt. ꝛ est sin-
gulare ꝛ instā
tiat patit.

D

Lange instā-
tias dñi pōde-
rando.

Alia ost. qui
sus finet.
Elicit Scotus
2. dist. 1. q. 4. ꝑ
vbi oppositū
vī tenere.
Objcitur 4ª

10. metaphy.
ꝛ alibi.

M. Lauret

Infinita acci
dentia eidem
subo in casu
nulle ꝓnguit
ꝛ maxime re-
specuua.
3. phy. vbi. 8.
Motabilis ex-
positio diffi-
nis infiniti.

tūc erit finita: ꝛ sic sequit q̄ vnus denarius constitue-
bat multitudinē infinitā. ¶ 4° sic. Qz tali multitudini
adhuc vī q̄ de° possit addere vnā aiam: cum possit eaz
subtrahere: ꝛ manente tota vel eadē multitudine repa-
rare: ꝛ eadē rōne duas ꝛ tres: ꝛ sic in ifinitū. ergo vltra
infinitam multitudinē pōt aliā infinitā creare: ꝛ simil'r
duas: ꝛ per ꝓns infinities ifinitas in infinitū. ¶ Ad p̄m
dico/q̄ ꝫ multitudo creabilis sit numerus si sit finita:
nō tñ sī est ifinita. Uñ talis multitudo nō est numerus:
nec est in genere q̄titatis discrete: nisi ꝑ reductionem:
sicut vnitas: qz tūc esset nēcio sub aliqua eius spē. ¶ Et
si dicat q̄ infiniti rō q̄titati ꝛgruit. Dico q̄ verū est re-
ductiue: sicut diuisibile ꝛ indiuisibile ꝓtinent ad q̄tita-
tē solū reductiue: ita finitū ꝛ infinitū vnū per se. s. diuisi
bile ꝛ finitū: aliud aūt reductiue. ¶ Ad 2ª dico/q̄ ille
numerus nō esset indiuiduū generis quātitatis: nec ali-
cuius spēi illius generis formal'r ꝛ qdditatiue: sed tñ
reductiue: sicut vnitas hec nō est ꝑ se in illo gñe: nec in
aliqua ei° specie: reducit tñ ad illd. ¶ Ad 3ª dico/q̄ fa
cta subtractione q̄tecūqz multitudinis finite: adhuc re
manet multitudo infinita: ꝛ in nullo penitus minoz ata:
sic nec quo ad nos mare per mille guttas minoz atur.
¶ Simil'r dico/q̄ q̄tūcūqz apponat nō augmētatur.
Et rō oīum istoꝝ est que dicta est supra: qz equale ꝛ in-
equale sunt passiones q̄titatis finite: ꝛ maius ꝛ minus
sunt spēs inequalitatis. Et ideo illi multitudini nō possūt
iste passiones cōpetere. s. equalitas ꝛ inequalitas. ¶ Ad
4ª dico de animabus q̄ pōt vnā aiam creare ꝛ vnam
illaruz subtrahere: tñ adhuc remanent infinite: sicut in
cōtinuo sunt ifinite partes: ꝛ si vna illaꝝ in qua sunt in-
finite auferat: remanēt infinite: ita q̄ sunt ibi ifinities
infinite: sic in ꝓposito. ¶ Sed ꝓtra: qz si sic: semp deus
vltra oēm multitudinē pōt facere plures. ¶ Dico q̄ in
tali multitudine nō hz locū hoc signū ois. Dico tñ ꝓñr
ad ꝓdicta: q̄ deus infinitas multitudines pōt facere. s.
ifinities: sicut ps in ꝓtinuo. ¶ Sz hic sunt diffi. Ꝓma
est/q̄ cū maior sit' ꝓfectio in plurib° aiabus q̄ in vna:
ita in infinitis q̄ finitis. ergo in ifinitis est infinita pfe-
ctio intensiue: ſz illa ꝓfectio infinita est qua aligd maī°
cogitari nō pōt: ꝛ h̄ est idez qō de°. g̃ ꝛc. ¶ Dico q̄ ista
infinitas ꝓfectionis est infinitas fm qd: qz in finito ge-
nere: ꝛ in limitata spē fm gradus indiuiduales ꝛ nō est
sicut dei ifinitas: que est trāscēdēs ꝛ total'r alterius rō-
nis ab ista infinitate. ¶ 2ª diffi. Est si in ista multitudi-
ne infinita sunt infinite spēs numeroꝝ. ¶ Dico q̄ sic: ꝛ
iō quoscūqz vltra faceret deus: nō distinguerentur nisi
numeral'r ab istis: ꝛ vltra spēm numeri hic cōtentā de°
nō pōt facere nisi indiuidua. ¶ 3ª diffi. Qz oīs spēs que
est subiectiua ps multitudinis/videt finita: ſz ista singu-
laris multitudo continet sub multitudie yt ps subiua.
ergo ꝛc. ¶ Dico q̄ qñ multitudo diuidit ꝑ finituz ꝛ
infinitū: sub finita cadūt spēs numeri infinite. Sub in-
finita aūt sola vna ps subiua: que nō est ꝓpie spēs: sic
in ente diuiso ꝑ finitū ꝛ infinituz: solus deus cadit sub
infinito. Lz g̃ infinite spēs numeri sint sub finita multi
tudine: nō tñ multitudo ipsaꝝ spēz infinitarum. ¶ 4ª
diffi. Qz vī q̄ posita illa ifinita multitudie: q̄ oporteat
ponere in vno ꝑticulari subo ifinita actu accidētia: cuz
qōlibet indiuiduū ad qōlz hēat respectū sil'tudīs ꝛ di-
stinctionis. ¶ Dico q̄ isti respect° nō multū onerāt: op-
eniz ponere in quolz idiuiduo vniuersi ad oīa alia mul
tos respect°: imo in vno ꝓtinuo videnť ifiniti respectus
fundari: q̄ tñ destruunť ꝑ vnicā diuisionē. Sic g̃ dico/
q̄ nō est icōueniēs q̄ talia multa ponant. Sz quo infi-
nitū est ex' cuius q̄titatē semp est aligd accipere extra:
¶ Dico q̄ illa est diffō quo ad intellectū nostrū cui ac-

cipiēti q̄tācūqz multitudinē semp ꝓtingit accipere ex:
qz nūq̄ accipit nisi multitudinē finitā ꝛ nō infinitam.

E

2ª articulus.

Opp.cōis.
Aide. 3. phy.
in text. cōmē.
Impugn° 4ª

M.l.maioza
vel maiozem.

F

Opp. alta quā
sustinet.
Magnitudi-
nē actu infini
tā posse crea-
ri.
Objcit 4ª

G

Lozp° in ca-
su abs q̄ ptib°
dari: q̄ō bene
examinabis.

Quātū ad 2ª̄ ꝑncipale videndū est. Si deus pōt
facere infinitā magnitudinē actu. ¶ Di
cūt aliq̄ q̄ nō: qz de rōne ifiniti est/q̄ sit in actu ꝑfecto
cū po°: ꝛ ꝓ ꝑns sibi repugnat esse in actu sine po°. ¶ Sz
ꝫ arguo 4ª. ꝓ-ō sic. Fm q̄ patuit: infinitā multitudinē
actu de° ꝑt creare sil'. Ponamus q̄ creet ifinitas guttas
aque: ꝛ eas pōt ꝓiungere. g̃ infinitam aquā creare. ¶ 2ª
sic. In re finita nō est polis ꝓcessus in infinitū. si g̃ de°
nō pōt infinitā magnitudinē sil'. creare: erit aliquā dare
magnitudinē vltra quā de° nihil poterit creare sil'. hoc
est falsuz: qz tūc in re finita eēt polis ꝓcessus in ifinitū.
nā q̄tūcūqz de° creat: adhuc minoza pōt creare: qō nō
eēt pole: si solū finitū posset creare. ¶ 3° sic. Qz illa q̄ti-
tas que est vltra oēm finitā est infinita: ꝫ illa magnitu-
do quā de° vltimate pōt sil'. facere/est vltra oēm finitā.
ergo est infinita. Probatio minoris: qz vltra oēm ma-
gnitudinē finitā quā de° creat pōt maiorē creare. g̃ illa
que oēs excedit est infinita. ¶ 4° sic. sylo diuisiuo.
Aut illa quā de° vltimate pōt ꝓducere est finita vel in-
finita. Si infinita: bī intentū. Si finita: hoc est ipole: qz
eodē mō esset stat' in quocūqz alio gradu: cū sit eiusdē
rōnis. ¶ Jō vī aligb° esse dōm: q̄ de° magnitudinem
actual'r infinitā pōt ꝓducere ꝛ sil'. creare: qz nullus effe-
ctus negādus est polis a po° dina: nisi manifestā rep-
gnātiā icludat. ¶ Sz ꝫ arguo 4ª. ꝓ-ō sic. Nā illa ma
gnitudo aut ꝫstat ex ptib° aliq̄tis finitis aut infinitis. si
finitis: g̃ ifi. eēt ex finitis. Si dicas q̄ ex ifinitis: tūc in-
finitū eēt maī° ifinitis. ¶ 2ª sic. Ubicūqz est ꝓtinuum/
ibi est ps ꝛ ps: qz cōtinuū est diuisibile in partes: ꝫ illa
magnitudo eēt ꝓtinua. g̃ in ipsa eēnt ptes ꝛ sic ps eēt in
infinito: qō est ipole: qz semp toti° ad pre est aliq̄ ꝓpor-
tio. ¶ 3° sic. Oē corp° est figuratū: ꝫ illō nō posset eē fi-
guratū. g̃ nō esset corp°. ¶ 4°. qz ꝓpria passio corpis ē
mobilitas: ꝫ corp° illō eēt imobile: qz ex' ipm nihil eēt.
ergo ꝛc. ¶ Ad p̄m dico/q̄ illud corp° nō bēret ptes ali
quotas. ¶ Et sil'r ad 2ª q̄ nō bēret ptes: de rōne enim
corpis finiti est hīe ptes ꝛ ptes aliquotas. Rōni aūt in-
finiti repugnat vtrūqz. ¶ Sed nūqd in illo ifinito sūt
ptes: Dico q̄ semp ps est respectu toti°. si g̃ intelligatur
q̄ aliq̄ ps sit in isto ifinito: ita q̄ ifinitū sit totū respectu
istius ptis. sic dico q̄ nihil est in isto ꝓtinuo q̄ sit ps. Si
aūt itelligať ps nō illi° infiniti: sed alicui° certe q̄titatis
accepte in isto infinito. Sic dico q̄ multa sunt qb° ꝓue
nit eē ptē: qz ibi ēt sunt multa tota. ¶ Ad 3ª dico/q̄ il-
lud corp° nō eēt figuratū: ꝛ ꝑ ꝓns nō eēt visibile: ille. n.
sunt passiones q̄titatis finite. ¶ Ad 4ª dico/q̄ ex nā
sua eēt mobile: ꝛ qōlz ipsius eēt mobile: ipm aūt rōne
infinitatis nō. ¶ Sed hic sunt aliq̄ dubia. Ꝓmū. vtz
de° tale corp° posset dividere. Et vī q̄ nō: qz diuisio est
in ptes diuisi: sed istud nō hz ptes. ¶ Dico q̄ de° non
posset illud infinitū diuidere in ptes suas qz nullas hz:
ſz bñ in ptes alteri° q̄titatis: in eo determinate creādo
vnā nouā supficiē in aliqua ꝓtinuitatis acceptione. Sz
esset ne in loco. ¶ Dico q̄ esset pñs deo bñ: ꝫ nō eēt in
loco: qz mobilitas ꝛ visibilitas ꝛ figuralitas sunt passio
nes corpis finiti: qz istud corp° nō hz supficiē nec colo-
rē: tñ esset vbiqz fm assistentiā. ¶ 2ª dubiū est. vtrum
creata aqua infinita deus vltra illā posset aliā creare.
¶ Dicūt aliq̄ q̄ nō: qz tunc tota nā aque esset adequa-
ta in actu. ¶ Cōtra. qz certū est q̄ posset illi° aque an-
nihilare vnā guttā: ꝛ tū adhuc remaneret infinita: ꝛ po-
stea illā eādē guttā repare. ¶ Jō dico/q̄ vltra oēs illā
aquā de° pōt aliā aquā creare: sicut fuit dcm de multi
tudine infinita. ¶ 3ª dif. Utz creata infinita aq̄ posset

H

Lozp° infiniti
tū q̄ſr indiui-
sibile ꝛ illo-
cabile.

Infinito dari
maius ꝛ infi-
nita pluralifica
riq̄ ola mathe
cabilis dñi.

infinitā aliā aquā creare. ¶ Dico q̄ sic: qz posset aliam infinitam creare: ꝛ adhuc maiorē: ꝛ sic infinitā: sicut fuit argutū de ꝑma aqua infinita. ¶ 4.ª diffi. Si creatis infinities infinitis: q̄tum deus p̄t simul: si hz statum: ita q̄ vltra nō possit addere. ¶ Dico q̄ nō: qz eadē rōne habuisset statum in semel infinita: cū infinities infinitum nō excedat simplr semel infinitum. ¶ Sed rema. diffi. Si deus posset induidū cōtinuū simul diuidere in infinitas ptes. ¶ Dico q̄ nō: qz ptes infinite cōtinui nō sunt imediate: sicut si esset simul infinita multitudo aut magnitudo: in quibus facit deus infinitas partes in actu: diuisio autem cōtinui ꝓcedit in infinitū: ordinate pueniendo a maioribus partibus ad minores: ꝛ ideo illud infinitum est successiuum.

Quantum ad 3ᵐ p̄ncipale videndū est. Utrum deus possit aliqd intensiue infinitū creare actualr. ¶ Ad declarationē aūt partis affirmatiue istius. 4. sunt notāda: que p̄nt haberi ex p̄missis. Primū est: q̄ deus p̄t infinitas animas simul in actu creare: vt patuit ex ꝑmo articulo. 2ᵐ est: q̄ in singulis aīabus p̄t charitatē infundere: qz infinitas nō magis repugnat charitatibus q̄ aīabus simul. 3ᵐ est: q̄ charitates ipse p̄nt ab aīabus separi a deo: qz forme quāto sunt nobiliores: tanto minus dependēt a mā: ꝛ per ꝑ̄s p̄nt faciliꝰ separi. Et ī cū gra sit nobilior accītib⁹ sensibilib⁹. vī q̄ sit magis sepabilis a subo. 4.ᵐ est: q̄ charitates separe a subo p̄nt oēs vnirī: qz quecūq; sūt eiusdē rōnis sunt equalr vnibilia: cū vnitas sit p̄ se passio eoz: sicut nālis aptitudo. ¶ Istis p̄missis ps̄ p̄ quē modū posset deꝰ facere ifinitā charitatē intensiue: qz ex infinitis gradib⁹ ifinita intēsio ꝓstat vel charitas infinita intēsiue. Alr tū declararēt eā Artiste: suppositō. n. 2° articulo: q̄ sit infinita magnitudo in ifinita magnitudine nō p̄t cē vtus finita. q̄ nec̄io ifinita vtus est intensiue. ergo ꝛc. ª ¶ Sz ꝺ: tale infiᵐ intēsiue eēt eq̄le deo: cuz deus sit infinitꝰ intēsiue. ¶ 2°. qz tale accīs infinitū eēt pfectꝰ suba: cū suba sit finita intēsiue. ¶ 3°. qz cuz oēs aīe sint eiusdē rōnis: posset deꝰ vnā aīam ifinitā creare. ¶ 4°. qz tūc gra q̄ est in chīo: nō eēt summa creabilis. ¶ Ad p̄ᵐ dico: q̄ illa ifinitas est solū ſm gd. Ista. n. infinitas claudit ꝛ limitat ad aliq̄d determinatū genus: nō sic de infinitate dei. ¶ Ad 2ᵐ dico: q̄ infiniti asini nō valēt vnū boiem: nec infiniti gradus coloris vnum gradū charitatis: nec infinita charitas finitam suba̅m. ¶ Ad 3ᵐ dico: q̄ si aīe haberēt gradus distinctos realr eiusdē rōnis: idē sequereť: sz nō bñt. ¶ Ad 4ᵐ dico: q̄ gratia chīi est summa inter illas que anime possunt infundi: sed que possunt creari separate: non.

Quantum ad 4.ᵐ p̄ncipale videndū est de infinitate durationis: si dubiū sit de durātione successiua: tūc p̄z qd sit dōm: q̄ illō deꝰ nō p̄t sil creare: qz hz ptes repugnātes: hō est eē successiuum. ergo ꝛc. ¶ Sed si queras de durātiōe simultanea. vt deꝰ poterit talē durationē ifinitā creare. Dī q̄ non: qz infinita duratio nō p̄t hāe terminū: sz deꝰ nihil p̄t, facere: gn postea possit illud annihilare. g̃ ꝛc. ¶ P̄. Deus nō p̄t aliq̄d nūc creare q̄ nō bēat sue durātiōis p̄nᵐ: sz ifinite durationi repugnat hāe p̄nᵐ. g̃ deꝰ nō p̄t infinitā durationē creare. ¶ Ad rōnē in oppm p̄z. ¶ Sz hic sunt duo dubia q̄tū ad rōnē potētie diuine. Primū est: si deꝰ possit facere mundū antiquorē. ¶ Doc dubiū p̄t hāe dupliē intellectū: vel q̄ intelligat q̄tū ad esse māle vniuersi: ꝛ sic nulli dubiū ꝺz eē: qz oēm subaz quā deus creauit potuit añ creasse. ¶ Si aūt dubiū querat formalr q̄tū ad oīa: tā absoluta q̄ relatiua: ita q̄ q̄cqd creauit in mundo potuit añ creasse. Sic apparet mihi

Universidad de Deusto Biblioteca

I

Pōtura infinita nō excedere vnum.

Ecce qō q̄ris de diuisione cōtinui.

3° articulus.

K

Nōbile 4ᵏ declaratᵐ possibilitatis dari infinitā intensiue creatum.

Alⁱ⁹ modus declarādi dictā p̄tatem ſm phos. 8. phy. t.c. 78 ꝛ inde. 2. t. 12. meta. t.c. 41. ꝛ inde. Vide Sco. S. di. p. q. 1. ꝛ vbi ibi notaui plura addēdo.

a Instat 4ᵗ. Infinitas 2ª.

L

Vide sco. sup S. metaphysi. Cōsidera instātias bñ pōderando.

4° articulus.

p̄ᵃ conclusio. Duratio 2ª.

2ª conclusio.

M

D. duplex.

Intellectꝰ duꝝ duꝝ declarat 2ª.

N

Quādū antiquiorem nō posse fabricare fendit.

O

Cōclo ꝛisiua ad dubium.

Quere in 2. sētiaz in hoc alijs.

Mala dupli cia.

Bona dupli cia.

Obiect 4ª

6. ethi.

C

6. ethi.

Vide. 12. met. ꝛ alibi ad ſ.

P

Pudētiam fore in deo ꝛ respectu q̄r.

Vide sco. q. 3 pcm: ꝛ vbi ibi notanti.

B

Quid regula ꝛ prudentiaz diuinaz?

D

Quid regulat pr aīe in diuina?

Q

Impugn⁹ 4ª

Jā de voluntate dei aliquid ꝛc.

Arca distinctionē 45ᵃᵐ in qua tractaꝰ de volūtate. Quero vtz volūtas diuina sit ꝑma regula oīum cōtingētiū. Oz nō: qz ps. Oia in saptientia fecisti: sed sapientia ꝓtinet ad intellm. ¶ Cōtra. in ps. Oia quecūq; voluit deꝰ fecit. ¶ Dic sunt q̄tuor modi dicendi.

103.

134.

Modus tāl aliorꝝ 4ª

Primus est: q̄ essentia diuina est prima regula oīum tā necessariorꝝ q̄ cōtingentiū: qz ipsa est p̄mū obm intellectꝰ diuini: in quo oia relucent: ita q̄ nulla potētia in ipsam intendens p̄t obliquari. ¶ Alⁱ dicūt: q̄ ꝑma regula tā necessariorꝝ q̄ cōtingentiū est diuina itelligētia: qz sicut volūtas nra regulatur ab intellectu nro practico: itēm in agētib⁹ dirigendo: ita in deo. Sic. n. dīna itelligētia cogscit eē faciēda: ita volūtas dīna exeq̄ť. ¶ Alⁱ dicūt: q̄ oium tā necessariorꝝ q̄ cōtingentiū volūtas dīna est ꝑma regula ad eā: qz ſm Aug. de tri. diuina volūtas est oiuz q̄ sūt ꝑma ꝛ summa cā: sz ꝑma cā vī esse ꝑma regula. g̃ ꝛc. ¶ Alⁱ dicūt q̄ intellectꝰ informatus habitib⁹ intellectualib⁹: qz eiꝰ vt sic est informatꝰ ꝓprie ꝺ dirigere: sed ad regulam ꝓtinet dirigere. g̃ ꝛc. ¶ Sed nullus istoꝝ modoꝝ stare p̄t. Primus nō: qz obm in cōpōne ad potētiam nō hz rōnē regulātis: sicut nec bonū agibile in moralibus ꝺz regula actuū humanorꝝ: sed prudētia. Nec scōs: qz cum intellectus diuinus regulet nec̄io ex se q̄cqd regulat: eo q̄ est pⁱᵐ mere nālis: ꝛ nā sit semp ad vnū determiāta:

sequeretur q̄ nulla res posset alr fieri q̄ fiat: cū tñ ꝓtingat fieri idē pluribus modis. Nec tertiꝰ: qz obiecta nec̄ia ꝛ ꝓtingentia p̄us cognoscunť a deo q̄ p̄nt appeti: vt alibi ps ꝛ in illo ꝑti eoz ꝓcipiť certitudo: ꝛ sic a volūtate sequente nō p̄ regulāť. Nec 4.ꝰ: qz sic̄ itellectꝰ ex se mere agit nālr ꝛ determinatꝰ ad vnū: sic intellectꝰ informatꝰ quocūq; habitu intellectuali. ¶ Jō dicit Doc. noster alr: q̄ voluntas diuina est p̄ᵃ regula oium ꝓtingentiū p̄cise: necessaria aūt aliūde regulanť. ¶ Doc aūt ꝓfirmo 4ʳ. Pⁱo sic. Ois alia regula a volūtate diuina est mere necessaria ꝛ nāliter regulās. si ergo aliqd aliud a volūtate regularet: mere nec̄io regularet: ꝛ sic ipse esset eaz alr regulari. Istud aūt est falsū: ēmo q̄ vno tpe est regula tū: in alio tpe est irregulatiz: sicut ꝑz de circūcisione in veteri testamēto. ¶ 2° sic. Illa poᵃ q̄ ab aliquo regulať: si ab eo deuiet, obliqua est: si q̄ volūtas diuina regulať ab intellectu: vel ab aliq̄ alio nec̄io regulāte: cū oē tale nec̄io determinať ad ptē alterā ꝺdictionis: volūtas diuina nō poterit in alterā ptē ꝺdictionis qn sit obliqua: sed hoc est falsū: videm⁹ enim q̄ voluntas recte pōt in vtrāq; ptē ꝺdictionis. ¶ Cōfirmať: qz voluntas dīna ꝺ esse inobliquabilis. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. Oz aliqua sunt p̄hibita: quia mala. Aliqua aūt ī mala: qz p̄hibita. si g̃ in istis fiat resolo ad volūtatē ꝺz intētū. Si ad aliqd aliꝺ vt ad intellectū: cū necessario ītelligat talia: nec̄io eēnt mala: nō qz p̄hibita tñ. ¶ 4°. qz aliq̄ sunt bona: quia p̄cepta. Alia ī p̄cepta: qz bona. si g̃ fiat resolo ad volūtatē habeť intentū. si ad intellectū: cū nec̄io ītelligit: oia erūt nec̄io bona ex se. ¶ Sed ꝺ instať 4ʳ. Primo sic. Ois prudētia est regulatiua suoꝝ actuū sequētiū. actus volūtatis: cū sit recta rō agibiliū: sed in deo est formalr prudētia q̄ ꝓtinet ad intellectū: cū ibi sit ars que est inferioz ea. g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Ars est ꝑma regula factibiliuz: sed deus agit p̄ modū artis ꝺz Anſ. in mono. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. Oz ois electio ꝑsupponit actū intellectꝰ regulāt⁹: ꝺz deus agit p̄ electionē. g̃ ꝛc. ¶ 4.° sic. Oz ois opatio voluntatis vt cōparať ad eā est praxis: sed ois praxis prexigit actū intellectus regulantis: g̃ ꝛc. ¶ Ad p̄ᵐ ꝓcedo q̄ prudentia est in intellectu diuino: sed tñ intelligēduz est de prudentia dei q̄tū ad ꝓtingētia: q̄ ipsa est in ītellectu postq̄ voluntas est determiata circa ea. Unī post determinationē voluntatis segť actus intellectꝰ ſm determinationē voluntatis ꝛ ēt prudentia. ¶ Et si dicas: q̄ tunc prudentia erit: ꝛ nihil erit p̄ prudētiā regulatū: cū tñ hoc sit rōnē prudētie. Dico q̄ ꝛz volūtas nō ꝛregulet q̄tū ad ꝓtingentia: sed sit ꝑma regula: tñ poᵃ exercitiua regulať: cuiꝰ actū precedit prudētia illa. ¶ Sed nūqd prudētia aliquem actum hz circa incōmutabilia. ¶ Dico q̄ si ponat q̄ sic: tunc opz dicere q̄ prudentia q̄tū ad incōmutabilia ꝓcedit oēm actū volūtatis: q̄tū aūt ad cōmutabilia ꝛ cōtingētia sequiť. ¶ Sed nūqd prudentia regulat in ꝓceptis ꝑme tabule: vel solū vt se quiť determinationē volūtatis: ꝛ pōt dici: q̄ circa precepta ꝑme tabule est in priori ante actū volūtatis: in ꝓceptis 2ᵉ tabule est posterior. Et de hoc alⁱs. ¶ Ad 2ᵐ de arte eodē mō dōm est. Ars. n. nō regulat volūtatē: sed sequiť determinationē volūtatis: regulat tñ potētiā executiuā. Nisi forte dicať q̄ factibilia vt sic fiāt, sunt nec̄ia: ꝛ tūc esset regula volūtatis. ¶ Ad 3ᵐ de electiōe dico, q̄ executionē electionis pōt rō regulare: ꝛ ista aliq̄ accipiť pro electione. s. volitio: vt cōparať ad eā: tñ electio vt est determinatio volūtatis diuine: sic dico q̄ ꝓcedit rōnem. ¶ Ad 4.ᵐ dico, q̄ praxis est regulabilis ab intellectu sequēte actū voluntatis: loquēdo de praxi que est cōtingentiū: sed de illa que est necessariorꝝ: illa regulať p intellectū ꝓcedentez oēm actum voluntatis.

¶ Sed hic sunt diffi. Prima: qz si nō est aliq̄ rō illorꝝ q̄ fiūt. Quare Anſ. ꝛ alⁱ sancti inuestigāt rōnē eorꝝ que fiūt: vtpote de icarnatiōe ꝛ alⁱs. ¶ Dico q̄ alibi Aug. dicit: q̄ illorꝝ q̄ fiunt libere a volūtate diuina nō est q̄rēda cā. Uñ q̄ ipsi querūt cām incarnationis: nō q̄rūt nisi q̄ ad nos: simplr aūt alr fieri potuisset. Nā deus alr facere potuisset redēptionē humani ḡiis q̄ fecerit: vt p̄z 3° de tri. ¶ 2ª diffi. Si fuisset alr factū: quā rōnē redderem⁹. Dico q̄ vbi apparet cogēs rō, alr fieri non potuisset: sz tñ vbi rō nō est cogēs, alr fieri potuisset: ꝛ tūc cōgruitates adducerenť. ¶ 3ª diffi. est q̄: ſm Anſ. de casu diaboli. ois volūtas sic̄ hz gd: ita hz cur: sed illō cur accipiť a rōne regulāte. Dico q̄ forte intentio eiꝰ est applicare illā regulā ad sola creata. Uel si ad diuina: tunc opz dicere q̄ volūtas vt exequēs regulatur: ꝛ hz cur in prudētia sequēte actū diuinū volēdi. ¶ Sz tūc sequiť eque magis diffi. si volūtas diuina oppm⁹ huiꝰ qō nunc est determinasset: rō q̄ reddiť a sanctis huiꝰ determiationis iā facte q̄ accipiť a prudētia sequēte volūtatē nō valuisset. Dico q̄ in cōtingētib⁹ est poᵃ ad oppositā in sensu diuisionis: nō in sensu cōpōnis: ꝛ ī rōnes vel cōgruitates sicut dictū est cōcurrerēt. ¶ 4.ª diffi. est: qz si deꝰ oppositā eoꝝ que ordinauit ordinasset tota prudētia q̄ est de ordinatis a deo: fuisset ad oppositā: ꝛ tñ ita dissonarēt intellectui nr̄o sicut nūc dissonāt: cū eiꝰ determinatio eēt nobis ignota. Dico sicut dictū est: q̄ illa que oīno intellectui vē intelligenti dissonant: vñr nec̄io sic a diuina rōne regulata. ¶ Ad argm̄ ꝑz. ¶ Qō. II.

Vtrum diuina voluntas possit aliqd ꝺ p̄eiudicatum a rōne. Oz sic. qz aliqd pōt de poᵃ absoluta: qō nō pōt de poᵃ ordinata. ¶ Contra. qz vī q̄ sic esset tunc irrationabiliter faceret.

Hic introducunť 4.ºr ꝓnes. Prima est, q̄ nō pōt contra p̄iudicatū ab intellectu diuino: cōpante bonꝝ simplr ad malū simplr. ¶ 2ª est, q̄ pōt ꝓtra p̄iudicatū vt intells cōpat bonū ad melⁱ⁹. ¶ 3ª est, q̄ voluntas diuina pōt ꝑter p̄iudicatū a rōne. ¶ 4.ª est, q̄ pōt contra p̄iudicatū iudicio rōnis sequēte actū volūtatis. ¶ Prima ꝓclo, ꝓbať sic. Nā si intells diuinus iudicet q̄ bonū est diligere deū: ꝛ malū est odire: tūc volūtas nō pōt in oppm⁹: qz tūc eēt obliq̄. Nā ois poᵃ q̄ nō est ꝓformis iudicio recto: est obliq̄: talis eēt voluntas diuina. ergo ꝛc. ¶ Cōfirmať: qz q̄cūq; intells diuinus iudicat hoc eē malū simplr: ꝛ hoc eē bonū simplr: illō nec̄io iudicat: sz in iudicio nec̄io ītells est regula volūtatis: vt ꝑus ostensuz est. g̃ cōpante bonū simplr ad malū simplr: volūtas nō pōt ꝺ p̄iudicatū. ¶ 2ª ꝓ. q̄ pōt cōpando bonum ad melⁱ⁹ declať. Nō est nec̄iū q̄ ea̅ inta sint ordinata sic sūt: sz pōt fieri eꝰ: ꝛ tñ demāram⁹ q̄ melⁱ⁹ est q̄ ita sint. s. q̄ aer sit sub igne: qz ītells dīn⁹ B iudicat. Silr in cozpib⁹ supiozib⁹ demāra̅bile est: q̄ sol potuisset fuisse q̄drat⁹: qz ptes eiꝰ sunt eiusdē rōnis. g̃ nulli pti eiꝰ repugnat esse in oppm⁹ alteri in directa linea: ꝛ tñ demāra̅bile est q̄ B sit melⁱ⁹. s. q̄ sit figure rotūde ꝛ spherice. ¶ 3ª ꝓ. q̄ ꝺs pōt aliqd ꝑter p̄iudicam⁹ a rōne. ꝓbať sic: volūtas. n. diuina ꝓordinauit vnū ad beatitudinē ꝛ nō aliū: in ista determinatione nō occurrit rō intellectui diuino q̄re hunc ꝛ nō illū: qz tūc nō eēt mera gra. g̃ vī q̄ volūtas possit ꝑter p̄iudicatū: qz hic nihil est p̄iudicatuz. g̃ ꝛc. ¶ P̄. Si daretť cā: nō esset rō magis de cā illa q̄ de ista: ꝛ ita q̄reret de cā illa: ꝛ sic in infinitū. silr de pena damni nō pōt assignari cā: sz de pena sensus bñ posset. ¶ 4ª ꝓ. q̄ diuina voluntas pōt ꝺ p̄iudicatū a rōne sequente, ꝓbať: qz volūtas ꝓtingēter se determinat: ꝛ ita se determinat q̄ pōt ī oppm⁹. Uñ sicut ista ꝓtingēter in determinatiōe

Pⁱᵐ Franc. M.

Voluntatē diuinā nō posse ꝺ p̄iudicatuz a rōne cōpando bonū simplr ad malum tale.

Voluntatē diuinā ꝺ p̄iudicatū a rōne cōparādo bonū ad melⁱ⁹ posse.

Voluntatē diuinā posse ꝑter p̄iudicatū a rōne.

Voluntatē diuinā ꝺ p̄iudicatū a rōne sequente posse.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Obiect 2r.

volūtaris stat/antichris erit ita pōt oppositū velle:r tūc rō sequēs volūtatis determinatiōē:oppositoꝝ iudicabit.Sed tñ illa ꝺ̄ est intelligenda in sensu diuisionis:ſz in sensu cōpōnis est falsa. ¶ Sed ꝓtra ista arguo. ꝓmo ꝓtra ꝑmā ꝓnē:qz intellectus precedit volūtatem in necessarijs:r est eius regula:sed in moralib⁹ est regula: ꝙ oīs bon⁹ est ꝑmādus:r malus puniendus:r tñ volūtas pōt in oppm. ¶ Lōtra 2am sic:volūtas que pōt in melius r nō vult:nō vī optima. ¶ Ad ꝑm dico/ꝙ volūtas diuina pōt in oppm de pa absoluta:sed tñ ꝙ aligd sic fiat est ꝓtingēs:ꝙ aūt hoc sit meli⁹:illud est nēcium.

A.I.opꝫ melius esse r sic fieri.

¶ Ad 2m dico/ꝙ milius faceret ſm regulas nāles:sed in ordine ad volūtatē sic determinantē:sic ꝺ̄z. Nam melius est sic fieri:sicut actus baptiçandi melior est in ordine ad volūtatē diuinā q̄ dare elemosynā:sed in se dare elemosynā est melius. ¶ Sz hic occurrūt alique diffi.ꝓma est.si ex volūtate diuina possum⁹ cōcludere talē indifferētiā in volūtate nostra r in appetitu sensitiuo.Patet ꝙ nō:qz nō pōt in oppm vt ꝑz in brutis ꝺ̄ iudiciū sensus.Eodē mō dicūt alig de volūtate nostra: ꝙ si ponant⁹ duo bona eq̄lia vel nō equalia:si vnū eoꝝ p intellectū melius preiudicet. Dicunt ꝙ volūtas nra nō pōt in oppm:sed tñ de hoc al⁹:saltē q̄tū ad ꝓpositū spectat:totū oppm est in intellectu diuino. Et ex ℔ vī: cū volūtas nostra minus sit cōiuncta rōni q̄ voluntas diuina:si volūtas diuina pōt aligd fine aliquo dictamine rōnis:imo pōt in illud ferri:qō intell⁹ diuinus iudicat minus bonū:multo magis volūtas nra. Un̄ dicunt ꝙ voluntas nra nō pōt aligd:nisi sit ꝑdeterminatum a rōne. Ut si esurias ad mortē:ꝓpositis tibi tribus panibus:nō poteris aliquē eligere:nisi rō determinet mozeris fame:r hoc iuste. Nō intelligo ista dicta bñ:saltem in volūtate diuina nō pōt hoc dicere/gn ꝓpositis sibi duobus oīno eq̄libus:vnū predestinet:r alū dimittat: nec est ibi aliq̄ determinatio a rōne:ergo vī ꝙ voluntas aliqua poterit in nō ꝓiudicatū vt.ſ.melius dimittat r minus bonum eligat.Et eodem modo vī ꝙ possit esse in nobis. Dē ℔ al⁹. ¶ Ad argumentum paret. ¶ Questio. III.

A

Ala practicuz r speculatiuā diuidit volūtatē:sicut intellectum.

Vtrum

volūtas signi r bñplaciti in ꝺo distinguātur. Qz nō:qz vtraq; ꝑtinet ad potentiā ordinataz. ¶ Lontra.qz voluntas beneplaciti semp implet:nō tamē volūtas signi.ergo r̄c. ¶ Dic sunt 4or vidē da.ꝓmū est de distinctione volūtatis signi r bñplaciti. 2m est de distinctione volūtatis antecedentis r cōsequētis. 3m est de distōne volūtatis agentis r possibilis. 4m est de distinctione volūtatis practice r speculatiue.

ꝓmus articu. De volūtate signi r ℔placiti:r eaz ꝺ̄ia

M

Quantum

ad ꝑm est sciendū:ꝙ voluntas beneplaciti p volūtas dei efficax respcū cuiuscūq; effectus ꝑducibilis vel ꝑducti. Sz volūtas signi est volūtas dei nō efficax re⁹ eozūdē. Exem si rex aligs vult efficaciter aliqd:sic est illud ad qō conat⁹ posse ip̄lendū:vult aūt nō efficaciter:sed volūtate signi illa de q̄bus dat statuta r leges.Et iō ꝺ̄z:ꝙ volūtas bñplaciti diuini semp implet:qz est efficax:r nullus pōt ei resistere.teste Apl̄o.Volūtati eius q̄s resistet.voluntas ꝺ̄ signi nō semp implet:qz nō est efficax:vt ꝑz.naz sepe leges transgrediunt.Et sic ꝑz qd sunt. ¶ Nunc vi dendū est.vtrū distinguant.Et q̄tum ad hoc dico/ꝙ p oēm viā per quā pōt ꝑbari ꝙ potentia absoluta r ordinata differant:eadē via pōt ꝑbari ꝙ voluntas signi r beneplaciti differunt. Nā voluntas beneplaciti semp implet:nō tñ voluntas signi:r sic de alys multis ꝺ̄ traditionibus:ex quibus sufficienter cōcluditur distinctio.

A.I.diuinuz vel ꝺi.

℔. q̄druplex

¶ Sed ꝓtra sunt diffi.ꝓma diffic.est:si ista distinctio sit oīno eadem cū illa de potētia ordinata r absoluta:

N

Volūtas signi q̄ ℔placiti cadit ſub po⁹ ordinata

Volūtaſ cōdēnatas r absolutā coincidere cū volūtate signi r̄ placiti.

Signū diuine voluntatis (sepulcr:) q̄ bne alia ſub addunt: ſm Sco.r alios hic.

Dicto 4f.

Esi volūtati signi r añris: ad tñ ℔placiti r ꝓfus tenemur ꝓforma ri diuine. Lōsidera inflantiaz.

Dico ꝙ nō:qz tā volūtas signi:q̄ volūtas bñplaciti:respiciūt potētiā ordinataz:qz respectu eoꝝ q̄ sunt ꝑ ipoſ̄ia absolute:deus nullū ℔ velle:de multis intelligendo:sic virginib⁹ parere:r multa alia nobis ignota. ¶ 2a diffi. Si est eadē distinctio cū illa de volūtate ꝺ̄itionata r absoluta:Dico ꝙ vī eadē:qz volūtas ꝺ̄itionata ꝑ volūtas signi r añs:qz vult q̄tū est ex se oib⁹ bonū vel oī bus bñ velle:si seruēt ei⁹ mādata.Uolūtas absoluta vī bñplaciti:r ꝓns ad volūtatē signi.ſ.ꝑmissio r ꝑpletio ad bñplaciti volūtatē:cū sit velle efficax. ¶ 3a difficl.est: que sunt signa volūtatis ꝺ̄ne:Dico ꝙ plura ponunt.ſ. ꝑceptuz ei⁹:ꝓhibitio:ꝓsm:monitio:cōminatio:punitio: remuneratio.Alia duo ponunt q̄ ꝑtinēt ad volūtatē signi.ſ.ꝑmissio r ꝑpletio ad mīn⁹ 2m:cū sit velle efficax. ¶ 4.a diffi.Si diuina ꝑmissio sit actus volūtatis ꝓsm tius:Dico ꝙ sicut in nobis est duplex act⁹.Unus qui est velle efficax:qui ꝑficit rez cū pōt:r nō efficax:ꝙ nō perficit. Ita est nolle efficax:qō ꝓhibet cū pōt:r nō efficax:qō nō ꝓhibet sed ꝑmittit.Eodē mō ꝺ̄m est in deo suo mō. ¶ Sed diffi.est.vtrū ꝑmissio sit actus.Dicunt aliqui:ꝙ solū est negatio act⁹:qz ꝑmittere nō est nisi nō ꝓhibere. ¶ Alij dicunt:ꝙ est act⁹ positiuus:qz nullus pōt peccare nisi volūtas dei cōcurrat:ſz nō ocurrit nisi ad actū positiuū.Pōt ergo dici:ꝙ ꝑmissio est actus positiuus q̄i circūstantia:si circūstātia sit defect⁹:tūc deus ad positiuum actus cōcurrit:r nō ad deformitatē:r sic nō ad peccatū.Eodem enīz modo ꝺ̄m est de illo actu volendi:sicut de adulterio:vel alys actibus malis.

Duᵐ nobile.

Oꝑ.aliqꝫ.

Oꝑ.ꝓpus.

Quantum

ad 2m videndum est de distinctione inter volūtatē antecedētē r ꝓsequētē.Et q̄tum ad hoc dico/ꝙ volūtas añs ꝺ̄ vt refert sup regulas iustitie legalis in vli.Uoluntas vo ꝓns ꝺ̄ illa:vt ferť sup huiꝰ regulas in ꝑticulari r efficaciter.De ꝓma dicit Apl̄s:ꝙ vult oēs homines saluos fieri.ℍ est quātū est de se:nūq̄ dānationē vellet.Uolūtate aūt ꝓsequente:qz talis peccat:vult ꝓnr eū punire voluc efficaci:r ista sp ipleť.

2° articulus.

Volūtas añs r ꝓns qd?

Quantū

ad 3m videndū est qūo distinguuntur in deo voluntas agens r possibilis. ¶ Dic sciēdū ꝙ itell⁹ agēs ponit nō solū ꝓpter phantasmata: sicut aliqui dicūt:ſz idē nō pōt esse actiuus r passiuum: r qz actus causat⁹ r recipit:iō opz ponere distinctionez. Eodē mō apparet mihi ꝙ sit distinguēdū ex pte volūtatis potētiale r actuale.Potētiale vt receptiuus volitionis.Actuale vt ꝑductiuū.Nec pono duas potētias: ſz duas rōnes formales eiusdē potētie realr. ¶ Quātū aūt ad diuina opz ponere vtrūq;:abstrahēdo habere a recipere:ita ꝙ in illo est sapiētia r ars r hꝺ ꝑfectiones.Dictū ēt fuit:ꝙ intell⁹ agēs est ibi vt ꝑductiuum verbi.Eodē mō dico ex pte volūtatis.Est.n.ibi inuenire volūtatē in qua est iustitia legalis foralr:r ipse actus volēdi diuinus:r ſm hoc est ibi voluntas possibilis. 2o est ibi voluntas vt ꝑductiua spūssancti:r sic voluntas agens.Eodē mō in creatis dico ex pte sensus:qz opz ponere sensuz agentē:inquātū sensus est ꝑductiuus visionis:r hoc opz:qz aliq̄ act⁹ videdi est nobilioꝝ obiecto: ergo opz ꝙ ab alio dep̄deat in genere cause efficiētis q̄ ab obiecto:sic qz sensus est receptiuus visionis.Opz etiā ibi ponere sensuz possibilē:r sic potētiā sensitiuaz: r oēm aliā ꝑductiuā sui actus:r receptiuaz:opz distinguere in agētē r possibilē:nō vt in duas potentias:ſz vt in duas rōnes formales ciusdem potentie.

Dubiū. Ecce qō ꝙris: de impio voluntatis.

A.I.ꝙ aliqua vta. A.I.ꝑcipit.

2° articulus.

Quantum

ad 4m videdū est de voluntate practica r speculatiua. ¶ Dic est intelligendū:ꝙ aliq̄n practis accipit ꝓ opone alteri⁹ potētie ab intellectu:r sic nunq̄ est dare voluntatē practicaz r speculatiuā:

3° articulus.

Intellectꝰ r volūtatē r alias cognitiuas potētias aīe ꝺ̄r in agente r possibilē:r hoc ꝺ̄ in diuinis re cte distingui.

A.I.ad agere r recipere.

Q

4° articulus. Practis accipitur 2ᵐ.

speculatiuā:sicut intell⁹m practicū r speculatiuū:sed ille intell⁹ est speculatiuus q̄ est gra sui. Ille practicus q̄ est gra alterius. In volūtate aūt ista distinctio nō ℔z locuz. Uerū est tñ ꝙ act⁹ fruendi est sui gra:actus aūt vtendi est gra alteri⁹.Sed tñ ꝑpter hoc nō opz ponere talem distinctionē:qz oēs tales act⁹ volūtatis sūt praxes q̄dā: ſz aliqui sint ꝑpter se:aliqui nō.Si vo accipiť practicū: qō extendiť ad posterius:siue sit eiusdē potētie:siue sit alteri⁹:dicereť tūc ꝙ oē qō eēt sui gra esset speculatiuū: qō aūt non/esset practicum. ¶ Qō. IIII.

Vtrum

in actibus moralib⁹ intellect⁹ precedat voluntatem. ¶ Dic sunt duo videnda. ꝑm est ꝓpositum.2m est. vtruz voluntas possit aliquid velle nō precognitum.

Quantū

ad ꝑm dicit vnus doc.ꝙ in moralibus vo luntas ꝑcedit intell'm:r actus volendi vt moralis:est ꝑor actu intelligēdi.oīs aūt act⁹ moralis specificat⁹ a fine:ſz nō nisi iquātū ꝓordinat⁹ in ips:ſz nō ꝑ ordiat⁹ nisi ꝑ volūtatē.g̃ ipsa ꝑcedit.Segť ēt ꝙ act⁹ intellect⁹ vt ꝑcedit actū volūtatis:nō est mere moralis:ſz tñ nālis. ¶ 2o sic.Ois extēsio p quā aligd fit practicuz ꝑcedit actū g fit practic⁹ p eā vt practic⁹ est:ſz ista fit a volūtate.g̃ r̄c. ¶ Sed de actu impato:qūo pōt eē pri⁹ impatū q̄ cognitū/dubiuz est.Dī dic ꝙ ꝑus cognoscit sub rōne vli. ¶ Contra.qz sub rōne ꝑticulari impat.g̃ impat sub ista rōne:sub qua non ꝑcognoscit.Dī ꝙ illa rō ꝑticularis est ꝑcognita in gnāli.Nō vī mihi ꝙ alr posset ꝑfecte saluari:nisi dicēdo ꝙ est aliq̄ rō occulta q̄ ꝑsupponit inquirēda.Dico g̃ ꝙ opz nēcio ponere:ꝙ ſz oēm sit ꝑcognitū.ſ.talis actus impatus/nō opz tñ oēm ꝺ̄itionē obiecti ꝑcognoscī:sicut ēt dū agereť de modis intrīsecis qūo a ꝺo cogſcunť:r qūo nō:fuit supi⁹ oñsuz.

Quantum

ad 2m videndū est:si volūtas pōt aliqd velle nō precognitū. Dicit vnus doc.ꝙ deus hoc de po⁸ sua absoluta posset facere. Et ℔ declarat sic.Act⁹ itelligēdi nō vī ꝑrigi nisi in rōne alicuius cāe respectu act⁹ volēdi:sed nō pōt hoc intelligi nisi in rōne cāe extrinsece r efficiētis.Et tūc clarꝫ est ꝙ de⁹ illā poterit supplere:qz tūc imediate p seipsuz causabit.Si dicat⁹ nō:qz sunt effect⁹ eēntialr ordinati:sic agens nāle ꝓexigit approximationē sui ad passuz necessario.Hoc dicēdo bz ꝓpositū:qz in eēntialr ordinatis r realr distinctis deus posterius poterit facere sine priori:si sint absoluta:sic ꝑz de alteratione q̄ ordie eēntiali ꝑcedit gnōnē. ¶ Si dicat⁹ inter velle r intelligē est ordo eēntialis simplr:iter ista aūt ſm gd tñ. ¶ Sz ꝓra:qz tunc petiť p̄m⁹:qz ista sunt distincta r absoluta. ¶ Alij aūt dicūt:ꝙ volūtas nō pōt ferri in oīm nisi sit sibi repītatū:actus aūt intell⁹ repītat oīm.Sz quare deus nō possit repītare:nō video demōstrationē. Teneo tñ oppm ꝓpter auctoritates Aug. ¶ Qō. V.

Vtrum

voluntas creata teneat se ꝓformare voluntati diuine in mō volendi vel volito.

Hic

introducuntur 4or ꝓclones.ꝓma est/ꝙ voluntas creata tenet conformari voluntati diuine:q̄tū ad voluntatē signi:qz volūtas nostra legi diuine est obligata:r ipsa lex pertinet ad voluntatē signi. ¶ 2a ꝓ est/ꝙ volūtas creata non tenet ꝓformari volūtati bñplaciti:qz nullus tenet velle suaz damnationē:r tñ deus vult damnationē reprobozꝝ volūtate bñplaciti. ¶ 3a ꝓ est/ꝙ volūtas nostra tenet cōformari volūtati diuine q̄tū ad voluntatē añez:qz sic deus vult oēs homines saluos fieri ſm banc volūtatē:r ad agnitionē sue veritatis ꝓcurrere:r nos ita debemus hoc velle. ¶ 4.a ꝓ est/ꝙ volūtas nostra nō tenet ꝓformari volūtati diuine q̄tū ad volūtatē ꝓsequēte vult de⁹ mala fieri:aut scandala ꝑmittere:cum tñ posset oīa ꝓhibere:r tñ nullus ꝺ̄z velle malū:aut scādalū:qz nō solū malū faciētes sunt digni morte:sed etiā q ꝓsentiunt facientib⁹:vt ait Apl̄s ad Ro.1. ¶ Contra bas ꝓnes instat 4r.ꝓmo:qz nō tenet glibet ad cōsilia r ad monita:sed tñ ad ꝑcepta:r tñ ꝓsilia sunt de voluntate signi. ¶ 2o.qz illa volūtas est rectissima:que est silis rectissime volūtati q̄ est ꝑma regula:sed voluntas bñplaciti est rectissima. ¶ 3o.qz deus añcedēter noluit mortē chīi:r tñ mors chīi est nobis summe amabilis. ¶ 4o.qz ip̄ossibile est duos actus ꝓtios circa idē oīm esse bonos:cū nō ꝓtiet bonum oī bono:hic aūt est sic.si oppm eius qō deus ꝓnr vult velimus. ¶ Ad ꝑm dico/ꝙ nō est oblatio ad voluntatē signi:nisi eo mō quo est manifesta:vt teneat⁹ gs ad ꝓsilia:nō ad ꝓsilia seruanda ſz nō spernēda:r ad ꝑcepta/vt adimplienda. ¶ Ad 2m dico/ꝙ in moralib⁹ actus similes ad ꝓsonas dissimiles applicati:sunt moraliter dissimiles:sicut actus magnificentie q est in ꝑncipe ꝺ̄uosus est:r in rustico vitiosus: multo aūt maioꝝ distātia est in ꝓposito. ¶ Ad 3m dico/ꝙ noluit mortē chīi esse q̄tū ad malū culpe:qō ibi fuit in eius occisione:ſz bñ añcedēter r ꝓnter q̄tū ad bonū redemptionis humane.Et isto mō voluit eā esse beata virgo. ¶ Ad 4m dico/ꝙ vez assumit stantibus vniformiter oībus circūstātys:cū vnica variet totā spēm act⁹ moralis:sic ꝑz i policys:in gb⁹ nō licet filio velle mortē patris ex debito nāe:que iudex vult mori ex debito iustitie.Sic dico in ꝓposito. ¶ Sed hic rema.diffi.de voluntate diuina:vtz.ſ.velit mala fieri. Dicunt aliqui ꝙ sic quātū ad positiuum:sed nō quātū ad deformitatē vel ꝑuatiuū ꝓns illud positiuū. ¶ Lōtra.qz potētia volens oīm:eadē necessitate vult conditiones nēcias illi obiecto:positiua aūt aliquoꝝ sunt talia ꝙ ea nēcio cōsequunt⁹ ꝑuationes r deformitates. Un̄ nō vī esse contra intentionē Aug.ꝙ deus velit mala vt mala sunt. Aligs enim bñ pōt velle malū in ordine ad penam:qz decoꝝ vniuersi cōsistit in ordine iustitie.volendo ergo sic mala vult bene mala:ordinando ipsa ad aliquod bonum. ¶ Distinctio. XLVI. ¶ Questio. I.

E

Obiect 4r.

Qualr obligamur ꝓformari volūtati signi ipsi⁹ ꝺ̄i. Nota vbiq;.

F

Uni ꝺuosuz est: alteri vitiosum.

Dubiū.

An ꝺ̄s velit malum?

G

ſ.bñ.sed non vult mala: vt mala male.

Hic oritur questio r̄c.

H

Circa

distinctionē.46.quero.Utrū voluntas diuina ꝑducat oīa sua in esse volito.Qz nō:quia in diuinis nō sunt nisi due ꝑductiones ad intra:r solū duo ꝑducta ſm Aug.in.ſ.de tri.ſz multa sunt volita in ꝺ̄nis.g̃ r̄c. ¶ Lōtra.voluntas est ꝓductiua verbi ſm Dyl'.de tri.r illud nō pōt intelligi nisi in esse volito:cuz in esse simplr volūtas ad nullaz nālē ꝑductionem concurrat. ¶ Dic sunt duo inquirenda. ꝑm est de voluntate creata. 2m de voluntate diuina.

Quantum

ad ꝑm aliqui dicunt:ꝙ voluntas non ꝑducit sua oīa in eē volito:qz actiones eius sunt imanētes r nō trāseuntes:r sic nō agit in oīm. ¶ Lōtra hoc introducunt quatuoꝝ rōnes ad ꝓ affirmatiuā.ꝓmo sic.qñ aliq̄ oīm ℔z aliq̄ esse q̄ ꝑus nō habuit:necesse est vt ꝙ aliq̄ ꝑducēs tale esse ei attribuat:sed oīm volūtatis nr̄e ℔z nūc esse volitū:q̄ ꝑus nō habebat:g̃ r̄c. ¶ 2o sic.Qñcunq; est aliq̄ receptiuū:q̄ recipit aliq̄ q̄ ꝑus nō habuit:illō recipit ab aliquo ipsuz trāsmutāte.hoc ꝑz:qz suscepti⁹ recipiēs aliq̄ q̄ prius nō habuit mutatur:r oīs mutatio fit ab aliquo mutāte;sed oīm voluntatis recipit aliq̄ quod

ꝑm Franc.M.

ꝓmus arti. Oꝑ.aliozꝝ. Volūtatē creatā suū oīm ꝑducere in eē volito oñdit 4r ingenioſe.

I

prius nō habebat:nō solū in aīa ſz in ſe:qz in ſe est amatuz z desideratū:nō tm̄ vt in aīa. Doc pz:qz mutatio ꝑ terminat̄ ad aligd in ipso mutato receptū:obm aūt mutat̄ sicut pz:qz transit de ȝdictorio in ȝdictoriū.ergo ꝛc̄.

¶ 3° sic. Impoſe est aliquā formā q̄ ꝑius nō fuit in aliq̄ induci de nouo:nisi ꝑ aliquā ꝓductionē:sed respect⁹ voliti est quedā forma.ſ.q̄dā relatio:qz oē volitū est ab aliq̄ volitū:z est iducta de nouo in obm. Doc pz:qz ꝑius obz nō erat volitū.g̃ est ꝓductū. ¶ Cōfirmat̄:qz ois ipreſſio forme ꝑsupponit cā eſſe:sed hec forma q̄ est relo q̄dam.ſ.esse volitū:ipimit̄ in obiecto:g̃ ꝓsupponit̄ cē: sed nō ꝑsupponit̄ nisi ab aliquo agente ꝓducto:g̃ ipm esse volitū est ꝓductū. ¶ 4° sic.Q̃ñcūqz ab aliqua cā causat̄ forma aliqua:ab ea causat̄ effect⁹ formalis ciusdē forme:ſz volitio est causata a vluntate:z esse volitū est effectus formalis volitionis.g̃ esse volitū causabit̄ a volūtate sicut ipſamet forma. ¶ Jō apparet mihi esse dōm:qꝫ volūtas obiectū suū ꝓducit in eē volito. ¶ Et hoc ꝓfirmo dupl'r.ꝓimo:qz qō ꝓuenit alicui ꝑ accīs: nō ꝓuenit sibi a ſe:z ꝑ ꝑis ab alio:sed esse volituz ꝓuenit alicui lapidi per accīs:g̃ ab alio. ¶ z°.qz qō ꝓuenit alicui z nō a ſe:nec̄io cōuenit sibi ab alio:sed lapidi cōuenit eē volitū:z nō a ſe.g̃ ab alio:sed illud est ipoſe intelligi nisi ꝑ modū ozigis:qz esse ab alio nihil aliō dicit. ergo ꝛc̄. ¶ Sed ȝ hoc arguo 4°.ꝓimo sic. Nāz si ita esset sic obiectū imutat potēriā volitiuā:ita ipſamet potentia imutaret obm. ¶ Sed hoc est ȝ cōiter dcīi:qz.ſ. obm in talib⁹ est mouēs imobile:g̃ ꝛc̄. ¶ z°.qz tūc de⁹ totiēs accipiet esse a volūtate nostra:quotiēs diliget ab ea. ¶ Cōfirmat̄:qz cū voluntas sit po⁹ reflexiua super actū suū:tūc act⁹ volūtatis ꝓduceret seipsuz:qō videt ipoſe. ¶ 3° sic. Ubicūqz est aliqua ꝓductio:ibi est aliq̄ exīstia:sed multa sunt volita q̄ sunt in sola po⁹.ergo in eis nō est aliqua ꝓductio. ¶ 4° sic.Qz ipoſe est idem duab⁹ ꝓductionib⁹ totalibus ꝓduci in eodem esse:sed obiectū volūtatis accipit esse volitū ꝑ te,a voluntate:z pōt diligi a duob⁹:g̃ accipit idē esse volitū a duob⁹:q̄z altero nō exīste:nihilominus haberet illud idē eē.g̃ ꝛc̄.

L

Alr obm voluntatem:z alr eꝫ imutat:sed considera oia bene.

Deum mutari cōungit.

¶ Ad ꝑm dico/qꝫ obiectū mutatione reali imutat potēriā:z tūc in ea causat formā absolutā.Et loquēdo de hꝫ imutatione:ipm obm est mouens imobile. Loquendo tm̄ de mutatione q̄ aligd mutat̄ ad respectuz rōnis:cuiusmodi est esse volitū:nō est incōueniēs qꝫ ipm obz sic mutet̄:imo est nec̄iuz. ¶ Ad z^m dico/qꝫ sicut respectus rōnis mutant̄ circa diuina z multiplicant̄ z minorant̄: sic z esse:z illa q̄ suo mō dicūt illi respect⁹. Unꝫ ſz deus sit imutabilis realr:non tm̄ ꝼm rōnē vt a nobis cognitus. ¶ Ad cōfirmationē:qz si actus reflexus z act⁹ rectus nō sunt idē oīno:tūc pz qd dōm. Si aūt sunt idem actus:tūc dico/qꝫ nō est incōueniēs qꝫ idē act⁹ ꝓducat seipsum in esse tali rationis:cuiusmodi est esse volituz.

M

Q̃ñ z q̄ ꝓductio requit existentiam?

Idem ꝓduci duabus ꝓductionib⁹ ꝓtingit:z q̄si. qō valꝫ nō:ut abis vbiqz.

D. q̄druplex Reduz itellectuis:ſz etiaz sensitiuis potentijs ꝓuenit sua oba ꝓportionalr ꝓducere in eē ꝼm quid.

¶ Ad z^m dico/qꝫ obiectū mutatione reali imutat potēriā:z tūc in ea causat formā absolutā.Et loquēdo de hꝫ imutatione:ipm obm est mouens imobile. Loquendo tm̄ de mutatione q̄ aligd mutat̄ ad respectuz rōnis:cuiusmodi est esse volitū:nō est incōueniēs qꝫ ipm obz sic mutet̄:imo est nec̄iuz. ¶ Ad z^m dico/qꝫ sicut respectus rōnis mutant̄ circa diuina z multiplicant̄ z minorant̄: sic z esse:z illa q̄ suo mō dicūt illi respect⁹. Unꝫ ſz deus sit imutabilis realr:non tm̄ ꝼm rōnē vt a nobis cognitus. ¶ Ad cōfirmationē:qz si actus reflexus z act⁹ rectus nō sunt idē oīno:tūc pz qd dōm. Si aūt sunt idem actus:tūc dico/qꝫ nō est incōueniēs qꝫ idē act⁹ ꝓducat seipsum in esse tali rationis:cuiusmodi est esse volituz. ¶ Ad 3^m dico/qꝫ ꝓductio ad aliqd esse simplr bñ supponit exīstiā:sed ꝓductio q̄ est solū ad ens ꝼm qd z rōnis:nō est necesse. Unꝫ eque bñ entia in po⁹ ꝑñt recipe tale esse sicut exīstia:sicut pz qꝫ entia in po⁹ intelligunt̄. ¶ Ad 4.^m dico/qꝫ q̄stū ad esse simplr ipoſe est qꝫ idem accipiat eē duab⁹ ꝓductionib⁹ totalibus:ſz q̄tū ad eē ꝼm qd nō est icōueniēs:sic idē subiectū plib⁹ silitudinibus fit totalr sile multis. ¶ Sz hic occurrūt diffi.ꝓima est:si oī potērie vitali b̄ cōuenit.ſ. ꝓducere obiectū in tali esse ꝼz qd:Dico qꝫ oī potērie vitali obiectiue:cuiusmodi sunt sensitiua tā apprehensiua:q̄z appetitiua z intellectiua:z sic de oīb⁹ talibus ꝓuenit ꝓducere suum obm in tali esse ꝼm qd. Auditiua.n. ꝓducit obm suum in esse audito:z gnātiua in esse gnāto:z sic de alijs:z hoc ꝑbari pōt ꝑ easdē rōnes ꝑ quas ꝑbatū est de volūtate.

N

Esse volitū est realr cōtingens intelligere z^e.

Cōsidera bic plura bñ examinando.

O

Esse volitum z act⁹ volēdi differunt.

Nouabilis rō solo.

P

2° articulus Op. aliq.

Impugn⁹ q̄

Q

Nedū creatus ſz diuus voluntas ꝑt ꝓduc tūs ꝓduc obm ꝓmotū z ſtātiuz in esse volito.

¶ z° difficile.qz vī qꝫ illō esse volitū sit reale. Nā ȝdictoria realia saluari nō ꝑit ꝑ ens solū rōnis. Mō obz trā, sit de opposito reali in oppm reale sic̄ obm:qō ꝑius nō erat realr volitū:nūc est realr volitū:g̃ vī qꝫ sit reale eē volitū. Dico qꝫ qñ dī esse volitū realr:ly realr nō determinat respectū in volito sed actū volēdi:z sic est bene realis mutatio actuā:a qb⁹ obm denoiat̄ sic volitū. Et si dicat qꝫ aliqñ ipm volitū nō est realr ipse act⁹ volendi:pōt dici qꝫ realis ȝdictio circa actus volēdi saluatur ex respectib⁹ ꝓñtib⁹ ipsos nec̄io. ¶ 3ª diffi. Qz vī sufficere ad saluādū illō esse solū extrinseca denoiatio:sicut sufficit in deo ad hoc qꝫ dicat creator sola denoiatione extrinseca. Si aligs sic dicat:soluat rōnes ꝑius positas:z tunc apparebit sufficiēs denoiatio:alr aūt nō. ¶ 4.ª diffi. Utrū illud esse volitū sit idem qō actus volendi: Dico qꝫ nō:qz tūc oīs actus volendi esset reflexiuus:qz act⁹ volēdi terminat̄ ad volitū. Si ergo volitū eēt act⁹ volēdi terminaret̄ sp ad ſc:z sic fruens deo vt in actu: z nō vt in se frueret creatura:qō vī incōueniēs. Sed q̄ est euidēs nec̄itas ad ponēdū illō eē volitū ꝓduci. Dicit qdā doc.qꝫ in actu beatifico maior nec̄itas apparet. Et hoc ꝑbat sic:actu beatifico diligit̄ de⁹ z creatura:pōt ergo de⁹ facere qꝫ fruat̄ deo z creatura sil:vel deo tm̄: vel ꝑus deo:z postea creatura:semꝫ manēte eodē actu. Dic supponit̄ qō al's bz ꝑbari:ponēdo q̄ꝫ diligat̄ nūc deus z nō creatura:postea creatura:bic trāsit de ȝtradictorio in ȝdictoriū.g̃ opz qꝫ aliq̄ mutatio sit facta.non in obiecto:qz nullū absom acgrit qō ꝑius nō fuerit.nec i actu:qz idē manet:z si acgrat aligd.vel erit absolutuz: z hoc nō.vel respectiuū:z hoc vel reale:vel rōnis. Non reale:qz regreret terminū realē.g̃ rōnis. Dico q̄ꝫ beatus dī velle aligd qō nō ꝑius per hoc qꝫ per actū illuz cū volūtate dei cōcurrente ꝓducitur obiectum:qō nō est in esse volito. Et hoc sufficit.

Quantum ad z^m.ſ. de volūtate dei dicunt aliq/ q̄ diuinaz voluntatē ꝓducere ea que vult in esse volito est ficticiū:qz cū diuina essentia sit ꝑ volita/ipsa esset ꝑmo ꝓducta a ꝑsona ꝑis. ¶ Cōtra ꝑ q̄uoz rōnes introducunt̄ ꝑ pte affirmatiua. ꝓio sic. Ex actu ꝑdestinationis ab eterno aligd erat ꝑdestinatū:illud ꝑdestinatū esse nō erat formalr in deo:nec est esse simplr:vt pz.g̃ esse ꝼm qd.boc voco esse volitum. ¶ z° sic.Q̃ñ est transitus de ȝdictorio in ȝdictoriū: opz qꝫ sit mutatio:ſz ab eterno deus potuit ꝑdestinare quos nō ꝑdestinauit:illa aūt determinatio q̄ se ad istos determiat nō pōt eē ex pte dei:qz mutationē nō recipit. nec aligd ꝓtingens cuius est illa determinatio.g̃ ex pte creature:nō in esse simplr qz nō erat.g̃ in esse ꝼm quid. ¶ 3° sic.Q̃ñ deus creauit mundū:potuit nō ꝓducere:z sic ꝑus volebat:z postea noluit:z sic est ibi transitus de actu volēdi ad actū nolendi:ille trāsit nō est ex pte dei sed creature:z boc est in esse ꝼm gd.Eodē mō arguitur de aīa antichīi/qꝫ illō qō vult facere in aīa antichīi/poſ set nō facere:z sic nō velle:ille transitus non est in deo: nec in aīa ipsa in esse simplr:qz nō est.g̃ necesse est dicē qꝫ in esse ꝼm gd. ¶ 4°.qz nō minus est efficax voluntas diuina respectu obiectoꝝ suoꝝ q̄ꝫ voluntas nra:sed volūtas nostra:vt ostensuz est ꝑus:ꝓducit oba sua in eē volito.g̃ multo magis voluntas diuina in esse ꝼm gd. ¶ Jō dico qꝫ volūtas diuina ꝓducit oba sua in eē volito:qz nescio intelligere qꝫ aligd velit nūc z postea nō velit:qn nec̄io obm ꝑius volitū fiat nō volitū:z ꝑ ꝑis habeat esse ꝼm gd:qz q̄ñcūqz aliqō obm transit de nō esse in aliquo ad esse sibi oppositū:transit ꝑ aliqō ipm ꝓducens in tali esse:quia nō bz a se.Sed oīa oba a deo volita trāseūt de nō esse volito ad esse volitū:vt dec̄at

de diuina

A

Obiect 4°.

4.modus dōi. Ad pulsationē ꝓfectionis ad vltraz non segt mutatio: nec ꝓductio q̄d mō ipius essentie.

B

Perfectionē alicui in esse simplr dupl'r 1°modus dōi Signū 2°. Tāge bic plura dubia. 2°modus ꝓfectiones imanētes eē ꝓducuas:qō vbi qz notabis. Dcā nec̄io ꝓducere ad eē ꝓdit:qō bñ examinabis.

C

D.duplex.

Singularis imaginatio vbi pla addc. vīs Sco.d.10.4. q.1. vbi ibi notaui.

D

essentia:que vt ꝓcedit actū volēdi bz esse volitū:z postea ꝓsequit ipsuz:z bz eē nō volitū. ¶ Sed ȝ istud instat̄.ꝓio.qz ꝓfectiones diuine.ſ.itellect⁹ z voluntas itelligunt̄ pululare a diuina eēntia ozdie nālis intelligētie ipsas ꝓcedēte:z sic diuina essentia intelligit transire de nō esse tali ad eē tale z nō ꝑ aliqō ꝓducens: ergo eodē mō dic. ¶ z° sic. Nulla actio imanēs est alicuius termini ꝓductiua:cū ꝑ hoc distinguit̄ a trāseūte: sed actus volūtatis est imanēs.g̃ ꝛc̄. ¶ 3° sic.Qz volūtas diuina ad eꝫ nō est ꝓducens nec̄io:cū g̃ velit gdditates in esse suo gdditatiuo nec̄io:segt qꝫ nec̄io eas ꝓducit in esse volito. ¶ 4.°.qz deus vult se.g̃ se ꝓducit. Doc aūt est falsuz:qz tūc ꝑ se ꝓduceret.Silr de⁹ vult essentiā suā.g̃ ꝓducit eā. ¶ Ad ꝑm dico/qꝫ qñ aliq̄ ꝓfectio inest alicui intrinsece:illa iest sibi tanq̄ passio:sine subo aliquo alio ꝓducto si subm sit iproductū:mō iste ꝓfectiones intrinsece z ab intrinseco cōueniūt essentie iproducte.Et sic nō opz qꝫ sibi aduenīat ꝑ aliqō extrinsecū ꝓductiuū.nō est sic dic:qz eē volitū qō habuit mūdus ab eterno z aīa antichīi:nō inest sibi ab intrinseco sed ab extrinseco:z per consequens oportet qꝫ ab alio: qō nō pōt intelligi sine aliq̄ ꝓductiōe vel ozigie. ¶ Uel pōt dici:qꝫ signū q̄ eēntia diuina ꝓcedit:z signū quo tales ꝓfectiones sequunt̄:sunt signa ꝓmanētia:z ꝑ ꝑis ibi nō intelligit transitus nec aliqō ꝓductiuū:sed signa in gbus est aīa antichīi volita z nolita:sunt signa durationis successiua:z sic ibi intell'r trāsitus:z ꝑ ꝑis aliqō ꝑductiuū. ¶ Ad z^m/qꝫ sole actiones imanētes ſz nō sint ꝓductiue alicui⁹ in esse realr:tm̄ sunt ꝓductiue oboꝝ in esse ꝼm gd:qz sunt opōnes obiue. ¶ Ad 3^m qꝫ nō est necessitas ꝓductionis in esse simplr:boc.n.deo repugnat: sed in esse ꝼm gd:nō est aliqō incōueniēs. ¶ Ad 4.^m/qꝫ nō est incōueniēs qꝫ aligd ꝓducat se in esse ꝼm gd:sicut ꝑs qꝫ volūtas nra ꝓducit se volentē:multo minus in eē diminuto z ꝼm gd.Silr nō est incōueniēs:qꝫ ꝑsupposito in essentia esse simplr:qꝫ sibi detur esse ꝼm gd:tm̄ esse simplr impoſe est:sed qꝫ recipiat esse ꝼz gd nō est incōueniēs. ¶ Sed bic sunt diffi.ꝓima.vrū act⁹ volūtatis diuine ꝛcurrat cū actu volūtatis nostre ad ꝓducendū oba in esse volito.Et vī qꝫ sic:qz agens vle ad ꝓductionē oīum ꝛcurrit:deus est bō.g̃ ꝛc̄. ¶ Cōtra.qz cum volūtas diuina possit ipedire effectū z cāe:ex eo qꝫ cōcurrit ad causandū:tūc posito actu volēdi:poſſet ipedire illā ꝓductionē:z sic esset act⁹ volēdi z nihil volituz. ¶ Dic pōt dici qꝫ actū ad volēdi q̄tū ad absolutū pōt de⁹ separe a respectu:pōt g̃ esse act⁹ volendi absqz b qꝫ terminet̄ ad tale obm:ſz tm̄ act⁹ volēdi vt talis obi nō pōt esse sine respectu ad tale obm. ¶ Sed ȝ:qz in illo ꝑi quo volūtas bz actū erit volūtas volēs.Tūc aut aligd: aut nihil.Dico qꝫ erit volēs sic̄ ſupficies est alba absolute.Q̃ñ aūt dicis:aut aligd:aut nihil.Dico qꝫ nec aligd nec nihil. ¶ Pōt tm̄ alr dici:qꝫ.ſ. volūtas diuina nō cōcurrit nisi ad actū simplr:sed ad ꝓductionē talē ꝼz gd nō cōcurrit:qz act⁹ est sufficiens. ¶ Alia diffi.qūo act⁹ beatificus pōt ꝓducere obm causatū in esse volito:z nō ꝑus.Dico qꝫ illa est vna via satis euidēs ad ꝑbādū volūtatē diuinā ꝛcurrere. ¶ Ad arg^m ꝑz. ¶ Q̄ō. II

E

A.I.tertio sic indifferēs de se ad duo opposita ȝctionis ab alio nec̄io determinat̄ ad alterz:ſz obm est indifferēs de se ad esse ignoratū z ad eē cognitū. g̃ determiat ab alio ad eē cognitū nō nisi ab actu intelligēdi.ergo ꝛc̄.

F

a Intell'z nſz ꝓducere ſua oba in esse cognito oñdit.

b Obiect 4° Obiectuz ſz ꝑius z posterius actus.

G

Ecce q̄s ḡtis: de relone scibilis ad sciaz. vide Sco.5. metaphyſice.

Obm potētia z eꝫ ꝓducere in eē ꝼz gd:ſz diuersimode.

D.oppositum.

Esse cognitū ab actu ſpe z obo in vtroq; differre.

H

A.I.cognitū.

Esse cognitū formalr in eē obiecto.

Verum intellectus dīnus ꝓducat oba. sua in esse cognito.Q̄ nō:quia deus nō causat malū ꝼm Aug.de ciui.dei.z tm̄ intelligit malū.g̃ ꝛc̄. ¶ Contra.quia ꝼm Dionysi.de di.no.c.1.deus est vniuersaliter causa oīum. ¶ Dic sicut in ꝑcedenti.q.duo sunt ingrēda. ꝑ de intellectu nostro. z° de intellectu diuino.

Primus arti.

Quantum ad ꝑm dicunt aliq q̄ intellect⁹ noster non ꝓducit obm in esse cognito vel

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Intellectionē ꝓcedere obm cognitū qō sane declara. Esse in re:r in intellectu non variare rōnez formalē odit: vel gdditatis

Esse cognitū nō distrahit: lz forte diminuit rōnē gdditatis: qō bñ pōdera.

K Quidditates prius hīe esse reale q̄ cognitaz in intellectu creato. vidē tñ Sco. 3. dist. 2. q. 3. exponen rē Aug.

Necessitas ponēdi eē cognitū obz in intellectu creato vñ ennit? 2° articulus. Of. aliōz. Quere aut eo lum.

L Impugn° 4ᵉ

Intellm dñi nunq̄ ꝑducere res in esse cognito ostēdit.

Dei a creatra r ꝓiez a filio arqz vtrūqz a. f. f. aliqd accipere.

M Ad eē obiūū ꝓcurrūt pla.

Esse obiuum quid dicit.

ctus sil'r tāq̄ extrema illius habitudinis: ita hic actus r obm: r tunc ꝓ illo ꝓiori erit absoluta intellectio: r tñ nullius obi. ¶ 2ª diffi. si gdditas in esse cognito r in eē reali sunt eiusdē rōnis: Dico q̄ sic: q2 eadē rō formalis q̄ est in re: est cognita: sed eē cognituz est esse intellm: r iō eadez vbiqz est rō: sicut ens in poᵗ r ens in actu sunt eiusdē rōnis formalis: cū tñ esse in poᵗ sit esse ſm quid. ¶ 3ª diffic. si gdditas cognita sit gdditas ſm gd: vt bō mortuus: Dī q̄ nō: q2 sicut mors distrahit rōnē fōzalē bois: ita eē cognitū distraheret rōnē formalē humanitatis r sic bō distraheret cū cognoscīt: r p ꝑns sicut rō formalis bois nō stat cū eē mortuo: ita rō formalis hominis nō staret cū esse intellecto. ¶ 4.ª diffi. si gdditas vt precedit esse cognitū creature cū pus sit itelligibilis q̄ actu intelligat a nobis. vtrū sit in re: Dico q̄ non est necesse q̄ gdditas rez creabilium sint pus cognite ab angelo q̄ essent in re: sicut docet Aug. sup gen. ad lram. ¶ Dōm est ergo q̄ gdditas vt sic abstrahit ab esse in aīa r extra: sed est tñ gdditas: r qōliber illoz sibi ꝓuenit p accīs fz dicta. Sz que est nēcitas ponēdi illud eē cognitū? Dicit idē doc. q rñdit ad dubiū sīle in ꝓcedēti qōne: q̄ maioz necessitas buiᵒ eē appet i actu beatifico. Nā si imnenianus p statu illo aliq̄d obm trāsire de nō esse cognito ad eē cognitū vel eꝫ: poterit saluari ꝺdictio pp mutationē in ipso actu: fz in actu beatifico nō sic: eo q̄ manet semp idē r nō mutat. Qñ ergo illo actu videt obiectū scdariuz: qō prius nō videbat: obiectum trāsit de nō esse cognito ad esse cognitus: quero in quo sit mutatio: sic̄ pus fuit deductū: r sic opz ponere esse cognitū.

Quantum ad 2ᵐ de intellectu diuino dicit aliq̄ q̄ intellectus diuinus nō ꝑducit res in esse cognito: q2 qcqd deus ꝑducit ad extra: producit cōtingenter: sed talia necessario ꝑduceret: cum diuinus intellectus necessario intelligat r ignorare non possit. ¶ Contra. introduco 4.ºr cōclusiones ꝓo parte affirmatiua. Primo: q2 intellectus diuinus aliud ponit scire ab eterno q̄ illud qō sciuit: q2 volūtas potuit ordinare: ista mutatio nō pōt reduci in deū. g̃ in esse obiectiuum: hoc ergo erit per hoc q̄ aliqd produceret in esse intellecto: si voluntas aliud ordinaret. ¶ 2°. q2 intellectus diuinus est tāte efficacie vel tāte vtutis sicut dina volūtas quātū ad eē volitū. g̃ rē. ¶ 3°. q2 intell's diuinus est tante efficacie sic̄ noster: qui/vt patuit: ꝑducit in esse cognito obiecta sua oīa. ¶ 4.º. q2 gdditates ab eterno sūt cognite: r hñt esse cognitū: nō a se: ergo a dēo: r per ꝑns per actū intelligēdi dīnū. ¶ Sz ꝓtra: q2 sicut pater ꝓducit filiū i eē cognito: ita eꝫ: r ita habebit aliqd a filio: sil'r pater r filius a spiritu sancto. Dico q̄ nō est incōueniēs q̄ aliq̄ō esse rōnis accipiat pater a filio: r vterqz a spūsancto: sicut ēt nec deᵒ a creatura. ¶ Intelligēdū g̃ ad euidēciā istius esse obiuī: qō opz. 4. extrema imagiari. Primo ꝑnᵐ ꝑductiuū. 2° terminū ꝑductū. 3°. ꝑductio activa. 4°. ꝑductio passiua. Primū est actᵒ intelligendi. 2ᵐ est gdditas intelligibilis. 3ᵐ respectus rōnis in actu g̃ est ꝑductio activa. 4.ᵐ est respectus rōnis in termio g̃ est ꝑductio passiua. Tō g̃ itelligit ꝑ illud esse cognitū nisi ille respectus rōnis fundatus in gdditate: p quē referē gdditas ad cognoscentē: qui est vel ꝑductio passiua: vel qō magis credo fūdamētū eiᵒ. ¶ Ad argᵐ ꝓ: q2 deus causat malū bene. ¶ Questio. III.

Vtrum intellectus diuinus producat gdditates in esse intelligibili. Dz sic. q2 in esse intellecto: ergo rē. ¶ Contra. q2 ꝓintelligimꝰ intelligibiles.

Hic introducunt 4.ºr rōnes euidenter ꝓbantes partē negatiuaz. Prima est talis: ab eodez hz res esse simplr r esse verr: sed quidditas ex sua ratione formali hz esse simplr: r nō ab extrinseco. ergo rē. Maio: ꝓ: q2 veritas nō dicit nisi respectū fundamentalez intelligibilitatis obiecti ad potentiaz. Minoz apparet: q2 esse essentie voco esse simplr: gdditas autē vt gdditas nō hz illud ab intellectu: q2 intellectus non dat nisi esse ſm gd r diminutū: esse aūt essentie non est esse ſm quid nec diminutū. ¶ 2°. quia qūcūqz aliquid conuenit alicui per se: nō conuenit sibi a causa extrinseca: sed intelligibilitas cōuenit gdditati per se. ergo nō ab intellectu. ¶ 3°. q̄ ꝑducit in esse intelligibili in illo ꝓiori quo suam ꝑductionē precedit: aut fuit intelligibile vel nō. Si non: impossibile est q̄ fiat intelligibile. Si sic, ergo impossibile est q̄ accipiat intelligibilitatē per illā ꝑductionem: eo q̄ ante illam ꝑductionem intelligitur habere eam. ¶ 4.º. q2 nō plus accipit homo esse intelligibile q̄ esse ꝑducibile: sed nō accipit esse ꝑducibile. Probo. quia tunc in illo ꝓiori nō esset ꝑducibile: r per ꝓsequēs esset ens phibitū. ergo eodē modo in ꝓposito. Ideo apparet mihi esse dōm: q̄ lz itellectus diuinus ꝑducat gdditates in esse intellecto: tñ nō in esse intelligibili. ¶ Et hoc cōfirmo dupliciter. Primo sic. Illud nō hz gdditas ab intellectu diuino: q̄ ꝓhabet ante ꝑmū esse q̄ō dat intellectus diuinus: sed gdditas prius habz esse intelligibile q̄ habeat esse intellectū: q̄ō tamen est ꝑmū esse q̄ō dat intellectus diuinus. ergo gdditas esse intelligibile nō recipit ab intellectu diuino. ¶ 2°. illud q̄ ꝓintelligit in gdditate anteq̄ sit intelligat itelligens: nō hz gdditas ab intellectu diuino. Doc ꝑz: quia nihil hz ab intellectu diuino gdditas: nisi inquantū intelligit: sed intelligibile esse intelligit in gdditate añq̄ deus intelligat intelligēs. ergo rē. Minorē ꝓbo: q2 ꝑus intelligit deus intellectuus q̄ intelligens: q2 ꝑ hoc q̄ hz potentiā intellectiuā dicit itelligens: sed ꝑ quocūqz signo deus est intellectuus: gdditas est intelligibilis. g̃ prius gdditas est intelligibilis q̄ deus intelligat intelligens: r ꝑ ꝑns nō accipit esse intelligibile a deo: vt intelligente. ¶ Sed ꝺ 4ʳ. Primo. a quocūqz aliquid hz esse simplr: habet esse q̄ō sequit illud esse: sed esse simplr ꝓsequit gdditatem: r gdditas est a deo. ergo rē. ¶ 2°. illud q̄ō nō cōuenit alicui ex sua rōne formali: conuenit sibi ab alio: sed intelligibilitas nō cōuenit creature ex sua rōne formali. ergo rē. ¶ 3°. a quo aliqd depēdet ab illo videt esse: sed esse intelligibile videt dependere ab intellectu: q2 si nō esset intellectuus: nō inesset intelligibile. ergo rē. ¶ 4°. q2 ſm Aug. scientia nostra iō est vra: q2 res sic sunt: sed sic est in rebus: q2 diuina scientia sic nouit. ergo intelligibilitas est a diuina scia. ¶ Ad ꝑmᵐ cōcedo q̄ a quo esse simplr hz aliqd: ab eo hz cōsequens illud esse: r iō q2 a deo hz esse existere: iō ab eo hz esse ꝓsequēs illud esse: gdditatiuū aūt esse ad q̄ō sequit̄ intelligibilitas: nō hz creatura vel gdditas ab aliquo: sed in illo esse r ſm illud esse abstrahit ab oī causalitate. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ intelligibilitas conuenit gdditati ex rōne sua formali: lz in 2° mō: sicut q̄ homo sit risibilis. ¶ Ad 3ᵐ dico/q̄ alr est in respectibus fundamētalibᵒ q̄ in actualibus: q2 fundamentales nō causant a termino: sed cōsequuntur gdditatem non in esse existere: sed in esse abstrahente simplr. ¶ Ad 4.ᵐ dico/q̄ Augu. intelligit de futuris contingentibus: q2 veritas taliū consequit volūtatē dīnā: sed nō est sic de veritate necessario r incōmutabiliū: q2 veritas taliū vī cōsequi esse gdditatiuū simplr ex se: r nō a causa extrinseca in rōne efficientis: lz aliquo mō in rōne exēplaris vel finis poterit concedi. ¶ Ad argumentū ꝓz. ¶ Questio. IIII.

Utrum

A

Vtrum productio rez in esse intellecto sit prior gnātione verbi in diuinis. Dic sunt duo facienda. Primuz est inquirere de ordine illius productionis ad ꝑductionē vbi. Scōm de ordine ꝑductionis in esse volito ad ꝑductionē spiritussancti.

Primus articu. Productio. nē vbi dini p ductionē creaturaz r i eē cognito ꝓcedet.

Quantum ad ꝑmᵐ introducuntur quattuor rōnes ꝓbantes q̄ ꝑductio verbi est prior. Prima est talis. Qñcūqz aliq̄ cōpar ſm ꝑmᵐ r 2ᵐ: ꝑmᵐ in ordine prioris est pus ꝑmo in ordine posteriozis: fz esse reale est pus q̄ esse rōnis. g̃ ꝑmᵐ reale est pus ꝑmo rōnis: sed ꝑductio verbi est prima realis: ꝑductio in esse cognito est ꝑª rōnis. g̃ rē. ¶ 2ª rō. Productio simplr est prior ꝑductione ſm gd: sed ꝑductio verbi est ꝑductio simplr: ꝑductio gdditatū in eē cognito est ꝑductio ſm gd. g̃ illa est prior. ¶ 3ª. Qñcūqz aliq̄ potētia cōpar ad opōnē itrinsecā r extrinsecā: prior est cōparatio ad intrinsecā q̄ ad extrinsecā: sed poᵗ intellectiua diuina vt cōparat ad ꝑductionē verbi cōparat ad opōnē intrinsecā: vt cōparat ad ꝑductionē gdditatiui in esse cognito cōparat ad extrinsecam: g̃ prior est cōparatio ad ꝑductionē verbi. ¶ 4ª. r est rō doc. Qñ aliq̄ potētia cōpar ad obm ꝑmariū r scdariū: pus cōparat ad ꝑmariuz q̄ ad scdariū. sed ꝑductio verbi est vt compar ad obm ꝑmariū: ꝑductio in esse cognito gdditatū est vt ad scdariū. g̃ rē. ¶ Sed cōtra: ꝑmo q2 in diuinis cōia sūt priora ꝓprys: sed ꝑductio creaturaz est cōis: ꝑductio verbi ꝓpria. g̃ rē. ¶ 2°. q2 absolutū in diuinis est pus respectino: actus intelligendi quo ꝑducit creatura est gd absolutū: actᵒ gnāndi respectiuum. g̃ rē. ¶ 3°. q2 oē infinitū in diuinis est pus nō ifinito: actus intelligendi est gd infinitū: actus gnāndi nō. g̃ rē. ¶ 4°. q2 pfectio simplr in diuinis est prior nō pfectione simplr: actᵒ intelligēdi est pfectio simplr: aliud nō. g̃ rē. ¶ Ad ꝑmᵐ dico q̄ cōia ad extra nō ꝓcedunt ꝓpria ad itra. Vñ cōia ad extra: sicut creare r hꝺ: sūt posteriora ꝓprys. ¶ Ad 2ᵐ r ad alia sil'r dico/q̄ intelligere dīnū pōt accipi 2ʳ. Primo mō vt dicit gd absoᵐ: r vt sic dico q̄ pus est q̄ gnāre: q2 vt sic est absoᵐ est infinitū: r dicit pfectionez simplr. Alio mō pōt accipi non p absoluto tm̄: fz vt est talis obiecti: sic nō est pus. Lessant. n. tūc oēs rōnes: q2 vt sic nec est aliqd absoᵐ: nec infinitū: nec dicit pfectionē simplr: sed solū ifto mō dī ꝑductio gdditatis in esse intellecto r in esse cognito: r nō ꝑmo modo.

B

1.di.2.q.1.

Objcit 4ʳ.

C

Lōc i dinis. 2. Vide sco. 1. q ꝙlibet de ordine cēntialiū r notionaliū. Intellre diuini accipit 2ʳ. r est vbiqz no modū.

Resolo ꝙst. Esse intelligibile ꝓpter q̄ distinḡ r ens q̄cūqz ens sit ꝑdditū ē ens intellm dīne.

2ª articulus. Idē de. f. f. ꝑductione r creaturaz i eē volito tenet. Objcit 2ʳ.

D

Quantū ad 2ᵐ dōm est eodē mō. f. q̄ spirare ꝓcedit ꝑductionē gdditatū in eē volito. Et hoc posset ꝓfirmari illis eisdē rōnib' q̄ adducte sūt ad ꝑmᵐ articulū de itellu. ¶ Sz 3: q2 qcqd est in ꝓie r filio: ꝓus est ordine nāe q̄ illō q̄ō est in spūsancto: sed ꝑducē creaturas est in ꝓie r filio. g̃ est ꝓus nā q̄ illud q̄ō est in spūsancto: sed in spūsancto est spiratio passiua: que est sil'nā cū spiratione actiua. g̃ ꝑducere creaturas in ꝓie r filio ꝓus nā sunt q̄ spiratio passiua in spūsancto: r per ꝑns q̄ spiratio actiua. ¶ 2°. qcqd est in ꝓie r filio: ꝓus est origine q̄ illud q̄ō est in spūsancto: fz ꝑducere creaturas est in ꝓie r filio. g̃ ꝓcedunt origine spūs sanctum. ¶ Dico q̄ in eodez signo originis opz imaginari multa signa nāe. Duo ergo sunt signa nāe. vnum in quo cōparantur illa que sunt ad intra. 2ᵐ in quo fit cōpatio ad eꝫ. Itē signū nāe ad intra diuidit in plura signa: sicut ꝓz de intellectu r voluntate. In diuinis aūt nō sunt nisi tria signa originis: q2 nō sunt ibi nisi tria realr distincta: sed tñ tot ꝓfectiones sunt quot signa nāe. nec est circulatio: q2 illa sunt accītalr ordiata. f. ordo originis r nāe: vt patuit dis. 14.º. ¶ Ad ꝑmᵐ ergo dico/q̄ ꝓius est ꝑductio talis in ꝓie r filio q̄ in spūsancto. Sz si cōpes esse cognitū ad spūscm: ꝓius ꝑducit spūssanctus q̄ res in esse cognito: sicut si bō a se gnāret aliū in aliquo instāti: risibilitas gnāntis bñ precedent risibilitatē geniti: fz tñ nō humanitatē. Sic dico de patre: r filio q̄ cōmunicāt spūsancto deitatē: prius sibi cōicant q̄ intelligant q̄ producere res in esse cognito: r cōpleto illo ordine in quo intelligit cōicatio nāe: sequit ordo illoz que cōsequuntur nāz: cuiusmodi est ꝑductio creaturaz in esse cognito. Et tunc dico/q̄ ꝓ r filii? pus ꝑducūt q̄ spūssanctus. ¶ Distinctio. XLVII. ¶ Questio. I.

Voluntas quippe dei rc.

E

Sermo nōdū is de dcis.

F

Circa distinctionē. 47. quero. Utr idee sint in mente diuina. Qz nō: q2 nihil inuenit in scriptura de istis. ergo ſm Diony. nō sunt ponēde. ¶ Cōtra. q̄ō factuz est in ipso vita erat. Jo. 1. ¶ Dic sunt duo facienda. Primuz est de q̄sito. 2ᵐ de gdditate ideaz: gd. f. sūt.

ꝓmus articu. Alīq̄ eē i deo ꝓtingit 4ʳ. Ideas eē insi nitas intellue: q̄ cōsidera.

Quantuz ad ꝑmᵐ est sciendū q̄ 4.ºr modis dicit̄ sa dīne esse in deo. f. eminēter: sicut oēs res virtualr: sicut res creabiles. Exemplariter: sicut res intellecte: r formalr sicut ꝓfectiones simplr. ¶ Diffi. g̃ qōnis nō est ꝑmo mō: q2 idee sunt infinite: r nullū tale est eminenter in deo. Nec 2° mō: q2 sunt cāe per quas ꝑducit. Nec 3° mō: q2 ipsa sunt exēplaria: r exēplaris nō est exēplar. ¶ Diffi. ergo qōnis est rīt 4.º mō. Utr idee sint formalr in mente diuina. Et quātū ad hoc ponunt cōditiones idee: quas ponit Aug. lib. 83. q. in pluribus locis ex q̄bus patebit ꝓpositū. Prima cōditio est q̄ ideis est fruendus: q2 obiecto beatifico opz frui: sed ipse dicit q̄ ideaz participatione beatificamur r beati efficimur. 2ª cōditio/q̄ idee sunt adorande: r lz ista sequatur ex ꝓcedenti: ipse tñ expresse ponit eā. 3ª q̄ deus est sapiēs ꝑ ideas: q2 nullus: vt dicit Aug. dz tātū desipit vt cogitet q̄ deus nō sit sapiēs per rōnes: quas hz apō seipsuz. 4ª q̄ sunt rōnes incōmutabiles r eterne: q2 ad ipsas reducīt oīs incōmutabilis veritas. ¶ Istis suppositis deducīt euidēter q̄ sunt in deo formalr: tū quia nihil est adorādū: q̄ nō est in deo formalr. tū q2 nullo deus est sapiens: q̄ nō est in deo formalr. tū ēt q2 nihil est eternū nisi sit in deo formalr. ¶ Intelligendū tñ q̄ iste idee ponunt in deo: vt vī colligi ex dictis Augu. ꝓ 4. ex q̄bus aliqui arguunt q̄ ipse sunt formalr in deo. Primū est vt rōnes agendi: vt. f. ꝑ ideam vnūcuiuslz creature ꝑducat eā: sicut artifex ꝑducit archā ꝑ silitudinē arche existentē in mēte. Vñ dicit q̄ alia rōne ꝑdictis est bō: r alia equus. Aut ponit ꝓ rōnes cognoscendi: vt deus quālibet creaturā cognoscat ꝑ ideā suaz: sic alia nostra ꝑ spēs quas hz apud se cognoscit ea que sunt extra. Aut ponunt vt rōnes assimilandi: q2 cū oēs creature sint ad imaginē dei aliquo mō facte: vt dicit Aug. sup gen. ad lram: opz q̄ ad singulas habeat imagines suas. Aut ponunt vt rōnes ꝓticipande: q2 cū oē tale per ꝓticipationē reducaī ad tale ꝑ essentiaz: r oīs creatura sit participatio bonitatis diuine: opz q̄ oīs creatura reducaī ad exēplar: q̄ hz in mente diuina. ¶ Sz tñ iste cause assignate nō videnī multū necessarie. Pria nō: q2 si artifex haberet aliq̄ō vnū obiectū: q̄ ei sufficienter archā repītaret: nō indigeret spe arche ipsuz in agēdo dirigēte: sed diuina essentia est obm ei sufficiēter per se repītans oē creatū: q̄ō i se ꝓtinet supemineter. ¶ Nec 2ª cā: q2 diuina essentia q̄ est ꝑmᵐ obm diuini itellectᵒ: repsentat sufficiētissime oīa que continet in se: continet aūt supereminenter omne creatū circunscripta oī idea. ¶ Nec 3ª. q2 creature nō assimilantur deo formaliter:

G

Ideas in deo formalr ponī

Ideas in deo poni ꝓ 4ʳ.

H

Vide li. 5. c. r r alibi.

Impugnatio dictaz rōnuoꝝ cāz 4ʳ.

nisi in pfectionibus simplr que dicuntur attributales: nec etiaz respectus tales dr vel sunt idee. ¶Nec 4ª. qz si in deo esset p essentiã tale esse qõ est in creatura p participationẽ:tũc cũ homo sit aial per participationẽ:in deo esset aial per essentiã:z tunc deus esset aial p essentiaz:sicut ptipatione speciei oẽs homes sunt vnus hõ. ¶Ideo vr aligbus q nulla necessitas sit ponẽdi illas ideas cuidẽs:nobis tamen ,pter dicta Augu.ponende sunt formaliter in deo:vt ps ex prioꝛi deductione.

Quantum ad 2m ꝑncipale videndũ est/qd sunt hꝫ idee. Et quãtũ ad hoc introducũtur. 4. ꝓnes. Prima est/q nõ dicunt aligd absolutum formalr:sed respectiuuz. ¶Ex hoc ps ꝓmo:qz idea inquãtũ idea formalr est exemplar:ſz exẽplar inquãtuz exẽplar formalr est ad aliud:qz alicuius exẽplar.g̃ tc. ¶Cõfirmaꝛ:qz fm Aug.de doct.chriana. Absurdum est/q imago sit ad se:rõ aũt idealis est rõ exemplaris. Uñ nõ capit hoc itelleꝛ q idea sit nisi ideati. ¶2ª ꝓ est/q sunt respect reales,nõ rõnis:qz gcgd est in deo per rõnẽ deficientẽ:est in deo ex tẽpore:ſz idee hꝫ Aug. sunt in deo ab eterno. ¶Si dicas:q dicit essentiam z respectũ rõnis supadditũ. ¶Cõtra.qz tũc ꝓstituuz est ens rõnis:exquo altera ps est ens rõnis. ¶Cõfirmaꝛ: qz Aug.ponit eas eternas z incorruptibiles. ¶3ª ꝓ est q idee nõ sunt respect formales;sed fundamẽtales. Et p baꝛ sic.illa relo que ineſt alicui p se z nõ p accidens:est fundamẽtalis z nõ formalis:vt dictũ fuit.ſ.idea qutez ineſt diuine nãe p semã rõ repñtatiua ineſt diuine essentie per se. ¶Cõfirmaꝛ:qz vt dictũ fuit supius deꝰ non hꝫ relonẽ realẽ actualẽ ad creaturã:sed idea dr ad creaturã:g̃ nõ est relo realis actualis z fozalis. ¶4ª ꝓ est/q illa relatio nõ est tpalis sed eterna:non sicut relatio creatoris que dr ex tpe denominatione extrinseca:quia deus intrinsece z formalr est exẽplar. ¶Cõfirmaꝛ:qz deus agit p ideã ad modũ artis z exẽplaris:qõ nõ esset si tñ denominatione extrinseca. ¶Sed ꝓ ꝓmã ꝓncm instaꝛ.Exẽplar repñtatiuũ in creaturis est ꝑfectio absoluta sicut ſpẽs:ergo in deo. ¶Cõtra 2am. Deus relone reali nõ referr ad creaturã:sed p ideã dr ad creaturã.ergo idea nõ erit relo realis:sed rõnis. ¶Cõtra 3am: cui cõuenit rõ diffinitiua relonis:illud est relo fozalis: sed idee cõuenit:qz hoc ipm qõ est ad aliud est. ¶Cõtra 4am:qz relo nõ põt poni sine termino:sed idee/p te, fuerunt ab eterno:g̃ z idea:z sic creatura. ¶Ad pm apparuit mihi aliqñ q in deo exẽplaria essent absoluta z ꝑfectiones simplr sicut z alie ꝑfectiones:sed p nũc non appet mihi neciuz. Dico g̃ q si idea ponaꝛ dicere ꝑfectionẽ simplr:põt dici q idea dicit aligd ꝓstituum ex essentia z respectu. Uel si nõ placet/põt dici q non est incõueniẽs q relo aptitudialis dicat ꝑfectionẽ simplr. ¶Ad 2m dico/q deus relone actuali nõ referr ad creaturã:sed fundamẽtali nõ est icõueniẽs. ¶Ad 3m dico/q aligñ entib in predicamẽto dant diffones transcẽdentiũ:qz ꝓprie sunt nobis ignote. ¶Exẽplũ.dicimus q ſuba est ens per se:certũ est q illa diffõ nõ est adeq̃ta ꝓdicamẽto ſube:qz ẽt deo cõuenit:sed appropriatur ꝓdicamẽto ſube. Ita dico de diffone relonis:q.ſ.ipsa cõuenit alys que nõ sunt in ꝓdicamẽto:z ideo nõ est propria ꝓdicamẽto:sed appropriata:cõuenit.n.ꝑnitati diuine. Cõcedo g̃ q idea est ad aliud:ſz nõ formalr:put formalr dicit mihi aligd supadditũ:qõ aduenit fundamento p accñs:qz ista cõuenit fundamenta p se. ¶Ad 4m dico/q nõ opz in eodez mõ essendi ponere fundamentũ relonẽ z terminũ:nec in eadẽ mensura:sicut ps: qz relo creature ad deũ est tpalis:z terminꝰ est eternus. ¶Ad ꝓpositũ.relo bñ fuit eterna:sed terminus nõ ab eterno p se ꝓie:fuit tñ gdditas ab eterno exẽplata.g̃ gdditas coꝛrespondet:sed nõ in actuali existẽtia. ¶Sz hic sunt alique diffi.Prima.si idea distinguaꝛ a diuina essentia. Dico q sic formalr z diffinitiue:qz sũt ad aliõ: sed tñ nõ realr ſz sint reales:tñ cadẽ realitate q̃ est realis diuina essentia:z ideo nõ distiguunt realr. ¶2ª dif. Si ab inuicẽ differãt realr:Dico q nõ:ſz tñ formalr. ¶Sz quare nõ ꝓnt differre realr:sicut relones origis: Dico q relones origínis ideo dínt realr:qz sunt res distinctis realitatibꝰ:nõ sic est hic. ¶3ª diffi.Si idee sũt in deo infinite:Dico q sic:qz nõ apparet bñ qõ p eandẽ rõnẽ cognoscẽdi possent cognosci indiuidua vt distincta:que per rones indiuiduales sunt distincta:z iõ sicut indiuidua sunt infinita in potẽtia:sic z ideas opz esse infinitas oĩno:aliogn nõ possent cognosci distincte z inquãtũ sunt distincta. ¶4ª diffi.Si qlibet beatꝰ videat oẽs ideas:Dico q nõ:qz sicut dicit Aug.nõ opz videntez deũ/creaturas videre:qz idea vt idea cognosci non põt:niſi cognoscat ideatũ. ¶Sed hic est diffi.Utrum idee fm q accepit Plato sint idẽ cũ istis quas nũc ponimus. Dico q aliqñ Plato fuit locutus sicut theologus de ideis:sicut ponit Aug.qz ponit exẽplaria eẽ ꝑnm. Aliqñ aũt locutꝰ fuit vt metaphysicus:z vt sic idea nõ est aliud niſi rõ gddatiua:z in illo intellectu ꝑsequit eum Aristo. De illo aũt loquar in qõnibus sequentibꝰ. Sed vnũ dubiũ est loquendo vt theologi loquunt:pp opinionẽ doc.qui vr ponere ideas esse obiecta cognita: ꝓducta in esse intelligibili. Sed nõ vr hoc stare posse: qz accipio vnã ideã.ſ.lapidẽ sic ꝓducũ:lapis sic ꝓductus z a deo cognitus:nõ est adoꝛãdus z nõ est eo fruẽdum:nec est eternus:z deus nõ est eo formalr sapiẽs.g̃ nõ est idea:qz oẽs ille cõditiones cõueniunt ideis hꝫ q ostenſuz est ꝓius ꝓ Aug. ¶Sed sunt diffic.Prima qz ſz lapis in se nõ sit adoꝛandus:tñ in ordine ad deuz põt esse. Dico q res que de se nõ est adoꝛanda:ꝑ habitudinez ad qõcũqz nõ est adoꝛanda. Et ꝓtereꝛa:multo magis creatura in esse reali que habitudinẽ hꝫ ad deũ realẽ:esset adoꝛanda:q̃ illud qõ nõ hꝫ habitudinẽ nisi rõnis:cuiusmodi sunt obiecta cognita vt sic. ¶2ª.qz aliq dicũt q ista obiecta in esse cognito nõ differũt ab actu cognoscendi diuino:z ideo pñt adoꝛari z beatificari:z cõuenire eis cõditiones predicte. ¶Sed illud est ꝓtra eos:ipſi.n.ponunt actũ intelligendi diuinuz esse in deo formalr:z nõ ipsa obiecta:z iterũ oĩa illa cognita sunt obiecta scõaria:z nõ ille actus cognoscẽdi. Et iterũ oĩa habẽt esse diminutũ z sunt creabilia:z tñ actus intelligendi hꝫ esse nobilissimũ:z est increabilis. Et iterũ non sunt ꝑfectiones simplr:z tamen actus intelligendi sic. Ultimo arguo sic.hic lapis a deo cognitus est idem qõ actus intelligendi diuinus.hic lapis ꝓductꝰ in eẽ reali est hic lapis a deo cognitꝰ.g̃ tc. ¶Ad argm ꝓ.

Questio.II.

Utrum idee sint in potentia obiectiua.

Hic est intelligenduz q sicut recitat Aug.83.q.illud nomen idea fuit a Platone inuentũ:z est idẽ qõ forma. ¶Forma aũt accipit 4ꝭ.Primo accipit pro ꝑfectione que nõ est pars rei:sicut accñs dr esse ꝑfectio. ¶2º mõ accipit forma p eo qõ est perfectio z ps rei:sicut aia. ¶3º accipit p ꝑfectione que est tota nã:vel totuz cõpositũ. ¶4º mõ accipit p rõne diffinitiua:z sic accipit Plato. Isto mõ itelligẽdo dicit Scotus:vt ꝓius dictũ est/q gdditas ꝓductiua in eẽ itelligibili est idea. Illud vt dixi/nõ capio:qz aut ipse logꝭ theologice:aut metaꝭ. Si theologice:sic ps q nõ est verꝝ. Nã illo mõ hꝫ Aug.est nobilissimũ z pstantissimũ.gdditas aũt ꝓducta hz solũ eẽ fm gd z diminutũ. Si aũt metaphysice: certũ est q idea accepta 4º mõ abstrahit ab oĩ ꝓductione.ergo vt ꝓducta nõ est idea. ¶Ops g̃ imaginari 4º signa in gdditate. Primũ est in quo est gdditas tñ. ¶2m est in quo est intelligibilis:qz intelligibilitas est veritas:z hec est eiꝰ passio. ¶3m in quo aduenit sibi esse intellectũ:esse eniz intelligibile ꝓuenit sibi ab itrinseco sicut ꝓpria passio:sed esse itell'm ab extrinseco z p accñs:z p ꝑns posteriꝰ. ¶4m in quo itelligit a creatura:z hꝫ est ei accñs z ꝓtingẽs:z iõ in 4º signo:qz qõ ꝓuenit sibi in 3º.ſ.esse intellectũ a deo:ſz cõueniat sibi p accidẽs:sibi ꝓuenit nẽcio ab extrinseco:sed q intelligat a creatura est cõtingens:gdditas ergo ꝓius est q̃ sit in esse cognito vel intelligibili:z vt sic hz esse in potentia obiectiua:z sic est idea.

Questio.III.

Utrum idee sint in rerũ nã. Qz non:qz tunc essent separate. ¶Cõtra. qz sunt gddtates rez.g̃ sunt in eis.

Hic primo videndũ est de illis qui ponũt ideas ꝑcisas. Dicunt eniz alig/q idee fm intellectũ sunt ꝑcise.nã gdditas in ꝑticularibꝰ semp est ꝓiuncta ꝓditionibus indiuidualibꝰ:z vt sic nõ hz rõnẽ idee:intells aũt a talibꝰ cõditionibꝰ eã ꝓscindit. Et hoc ps:qz abstrabẽtiuz non est mendaciũ.sic ergo p intellectuz precisa gddita hz rõnẽ idee fm q Plato z ẽt Auicẽ.loquebanr de ideis: fm q egnitas est tñ egnitas/nõ faciẽdo nũc mentionẽ de ideis fm intentionẽ sanctoꝝ. ¶Sz ꝓtra hoc arguo quadrupliꝛ. Primo sic.Qõ cõuenit alicui p accñs:non ꝓuenit ei sub rõne formali vel idealiz:z vt hic ſuppono ista sunt idẽ:sed esse cognitũ ꝓuenit gddtati p accñs:g̃ p illud nõ ꝓuenit sibi esse ideã vel rõnẽ formalẽ. ¶2º sic.Qõ cõuenit p rõnẽ idealẽ gddtati:cõuenit sibi necessario:sed esse cognitũ nõ ꝓuenit necessario gddtati: sed ꝓtingẽter.g̃ tc. ¶3º sic.Intellectus q intelligit rem aliter q̃ sit,est falsus.si g̃ est verus opz q ita sit in re sic cognoscit:ſz itelleꝰ itelligit gddtatẽ vel rõnẽ fozalez: vel rõnẽ idealẽ ſequestratã z ꝑcisaz ab alys.g̃ ipsa est in re sic ſequestrata:z p ꝑns precisa:vel intellectꝰ est falsus. ¶4º sic.Sicut vnũqõqz intelligit ſsic aptũ natuz est intelligi:z sicut aptũ natũ est intelligi sic itelligit:sed illa gddtas vel idea itelligit ſepata:ſeqſtrata vel ꝑcisa. ergo sic apta nata est intelligi. ¶Confirmaꝛ p 2m 3m 4m cõplexũ:idẽ fm eandẽ rõnẽ nõ põt esse cognitũ z incognitũ;sed intellectꝰ terminat ad illã rõnez z nõ ad illa que p accñs insunt sibi.g̃ opz q ipsa sit sequestrata. Hꝫ est distincta aliquo mõ ab istis talibꝰ cõditionibꝰ accidẽtalibꝰ. ¶Et iõ dicũt aly magis ſequẽres Auicen.q illa precisio nõ ſolũ est ex pte intells:sed ẽt ex pte obi. Doc aũt declaraꝛ sic:qz q̃ insunt in ꝓmo mõ dicẽdi per se:ꝓus insunt q̃ q̃ insunt in 2º mõ ex nã rei. 2º que insunt 2º mõ:ꝓus insunt q̃ q̃ per accñs insunt,3º que insũt per accñs sicut ſ̃i deri accidit ſupioꝛi:sicut homini accidit bic bõ. 4º que p accñs:sicut accñs accidit ſubo. Et fm hoc opz dare 4or signa. Primũ in quo illa de ꝓmo mõ insunt. 2m in quo illa de 2º mõ. 3m in quo illa q̃ p accñs insunt sicut ſ̃i deri supioꝛi. 4m in quo p accñs sit accidens accidit subiecto. ¶In ꝑ ergo signo in quo gddtas ꝑcedit alia signa:ipsa est ꝑcisa ab alys sicut itelligitur. Uñ ſz accñtalis abstractio sit p itellectũ:abstrahibilitas tñ ineſt sibi ante omnem abstractionem intellectus z precisio quidditatiua.

Secundo videndum est in ista qõne. Utrũ idee sint ponende separate. Et q̃tũ ad hoc premittendũ est:q Arist. ꝓponit Platoni separationez realẽ:z Arist.attribuit ideis q̃tuoꝛ ꝓditiones:quas vr negasse Plato. Prĩa est singularitas:qm Plato posuisset vnũ indiuiduũ singulare esse cõe plurib. Scõa q eẽt ens actu existẽs. Tertia q esset ſepata localr.ſ.in aere. 4ª q mẽsurareꝰ tẽpore vel aliq alia mẽſura:sicut existẽtia. Plato aũt vr illas ꝓditiones oẽs negasse ab eis. De ꝑª apperꝭ q ponit ideã esse idem qõ vle:qõ est cõe plurib. Cõstat aũt q tale nõ est indiuiduũ. De 2ª etiaz apperꝭ q nõ ponit eã actu exĩtẽ:ſz q abstrahit ab actu z potẽtia. Tertiã ẽt nõ ponit.ſ.q esset in loco:qz ponit ideã z vle idẽ:sed vle nuſq̃ est:ſz abstrahit ab oĩ loco. Qui aũt grossi sunt intells:difficulter itelligũt:z soluz est qz nescíunt abstrahere. Silr de 4ª apperꝭ ponit q abstrahit ab oĩ duratione:z sic ab exĩtia. Et iõ qz rõnes quas facit Arꝛ.ſolũ arguũt ſupponẽdo aliqõ istoꝝ: iõ nõ cõcludũt ꝓ Platone. ¶Sed q̃re Arist. voluit sic facere vna assignaꝛ volũtas:qz habuit inuidiã ꝓ euz:sic apparet in alys. Imponit.n.ſibi q opio Platonis fuit: q melius esset q oĩa essent cõia:z arguit ꝓtra eundẽ de vxoribus. Et tñ certũ est/q ſz Plato illã opinionẽ tenebat:quãtũ tñ ad vxores nõ tenuit:ſz ſolũ de alys. ¶Alr dr ꝓ Arꝛ.fuit optimus phyſicus:sed pessim metaphysicus:qz nesciuit abstrahere:z iõ pessimã metaphysicã fecit. Omisso ergo mõ quez Arꝛ ꝓponit Platoni:ad declarationẽ veritatis inducunt 4or ꝓclones. Prima est q neciũm est homini ponere ideas. Et hec ꝓ ps ex 4º: que mouerũt ipm Platonẽ ad ponẽdũ eaz. Primũ est ꝓ predicationẽ. Illa.n.ꝓdicatio vera est z essentialis: soꝛtes est hõ.z in illo ꝓdicato. Soꝛ.z Plato nullam hñt distinctionẽ:distinguunt aũt a seipsis. Et hec fuit necessitas ponere nãm humanã ꝑcisaz a ꝓditionibꝰ mãlibꝰ. ¶2m fuit ꝓ diffones:qz.n.hõ vnifozmiter diffinit in potẽtia z in actu:z p ꝑns diffones sunt impmutabiles. Unde est q necesse fuit ponere illa ꝓprie distingui.ſ.naturas ſpecificas z impmutabiles z ꝑcisas ab actu z potẽtia. ¶3m est ꝓ demõſtrationes q̃ inuariabiles manent:ipoꝛe aũt est q sint inuariabiles nisi z ꝓncipia sint inuariabilia:ꝓncipia aũt p se nota z nẽcia dependent a terminis:z p ꝑns termini sunt inuariabiles:z p ꝑns nãe specifice q̃ sunt ſignata terminoꝝ:opz eas esse inuariabiles z ꝑcisas z absoluras ab oĩbꝰ talibus variationibꝰ cõſequẽtibꝰ indiuidua. Quartum est ,pter diuiſiones ꝓdicatoꝝ que sunt necessarie z incõmutabiles. Fit aũt talis diuiſio per gddtates z ꝏias gddtatiuas. Ad hec aũt 4or aſpiciens Plato ideas posuit cũ cõditionibus quas ſibi attribuit:vt patebit iferius. ¶Scõa ꝓ est q ſuppositis ideis necesse est ponere eas ꝑcisas:sicut ponit Aui.qñ dixit/q egnitas est tñ egnitas. Et hꝫ ꝑbaꝛ: qz oẽ ꝑus prescindit a posterioꝛi:sed rõ idealis/vel gddtatiua:qõ ꝓ eodẽ habeo:in vnoquoqz est prioꝛ oĩbus alys ſibi cõuenientibꝰ sine p se siue p accñs.g̃ tc. Minoꝛ ps:qz illa de ꝓmo mõ oĩa alia precedunt. ¶Ꝑ.Oẽ illud qõ nõ est alicui intraneũ:põt ab illo prescindi:cuz ꝼm se ẽt sit precisuz inquãtũ extrinsecũ:sed oĩa que sũt in rõne formali z intrinseca z ꝑcisa illa sunt intranea: oĩa alia extrinseca.g̃ tc. ¶3ª ꝓ est/q idee nõ sunt ꝓponende Platoni:sicut eas ꝓponit sibi Arꝛ.q.ſ.essent qdã monstra in aere subſiſtẽtia ſingularia:qz Plato eas ponit vlia z nõ ſingularia. Item ponit eas ſimplr ſepatas ab oĩ loco z tẽpoꝛe:z tñ Aristo.ille ponit eas ꝓponendo Platoni q̃ſi in aere. ¶Cõfirmaꝛ:qz nõ est verisile q tã ꝓclarus pꝛs quẽ Aug.z oẽs sancti alq ſup oẽs cõmẽdant hoc posuisset:qõ oĩno fuit absurdũ. ¶4ª ꝓ est/q necesse est ponere ideas separatas:nõ qdẽ localr:ſz formalr:sicut Plato eas ponit ꝼm suũ intellm:qz vbicũqz est abstractio:ibi est formalis distinctio z ſepatio:cum illud qõ abstrahit ab aliquo ſit ab eo absom z ſciunctũ:

gasse Plato. Prĩa est ſingularitas:qm Plato posuisset vnũ indiuiduũ ſingulare esse cõe plurib. Scõa q eẽt ens actu existẽs. Tertia q esset ſepata localr.ſ.in aere. 4ª q mẽsurareꝰ tẽpoꝛe vel aliq alia mẽſura:sicut existẽtia. Plato aũt vr illas ꝓditiones oẽs negasse ab eis. De ꝑª apperꝭ q ponit ideã esse idem qõ vle:qõ est cõe plurib. Cõstat aũt q tale nõ est indiuiduũ. De 2ª etiaz apperꝭ q nõ ponit eã actu exĩtẽ:ſz q abstrahit ab actu z potẽtia. Tertiã ẽt nõ ponit.ſ.q esset in loco:qz ponit ideã z vle idẽ:sed vle nuſq̃ est:ſz abstrahit ab oĩ loco. Qui aũt grossi sunt intells:difficulter itelligũt:z soluz est qz nescíunt abstrahere. Silr de 4ª apperꝭ ponit q abstrahit ab oĩ duratione:z sic ab exĩtia. Et iõ qz rõnes quas facit Arꝛ.ſolũ arguũt ſupponẽdo aliqõ istoꝝ: iõ nõ cõcludũt ꝓ Platone. ¶Sed q̃re Arist. voluit sic facere vna assignaꝛ volũtas:qz habuit inuidiã ꝓ euz:sic apparet in alys. Imponit.n.ſibi q opio Platonis fuit: q melius esset q oĩa essent cõia:z arguit ꝓtra eundẽ de vxoribus. Et tñ certũ est/q ſz Plato illã opinionẽ tenebat:quãtũ tñ ad vxores nõ tenuit:ſz ſolũ de alys. ¶Alr dr ꝓ Arꝛ.fuit optimus phyſicus:sed pessim metaphysicus:qz nesciuit abstrahere:z iõ pessimã metaphysicã fecit. Omisso ergo mõ quez Arꝛ ꝓponit Platoni:ad declarationẽ veritatis inducunt 4or ꝓclones. Prima est q neciũm est homini ponere ideas. Et hec ꝓ ps ex 4º: que mouerũt ipm Platonẽ ad ponẽdũ eaz. Primũ est ꝓ predicationẽ. Illa.n.ꝓdicatio vera est z essentialis: soꝛtes est hõ.z in illo ꝓdicato. Soꝛ.z Plato nullam hñt distinctionẽ:distinguunt aũt a seipsis. Et hec fuit necessitas ponere nãm humanã ꝑcisaz a ꝓditionibꝰ mãlibꝰ. ¶2m fuit ꝓ diffones:qz.n.hõ vnifozmiter diffinit in potẽtia z in actu:z p ꝑns diffones sunt impmutabiles. Unde est q necesse fuit ponere illa ꝓprie distingui.ſ.naturas ſpecificas z impmutabiles z ꝑcisas ab actu z potẽtia. ¶3m est ꝓ demõſtrationes q̃ inuariabiles manent:ipoꝛe aũt est q sint inuariabiles nisi z ꝓncipia sint inuariabilia:ꝓncipia aũt p se nota z nẽcia dependent a terminis:z p ꝑns termini sunt inuariabiles:z p ꝑns nãe specifice q̃ sunt ſignata terminoꝝ:opz eas esse inuariabiles z ꝑcisas z absoluras ab oĩbꝰ talibus variationibꝰ cõſequẽtibꝰ indiuidua. Quartum est ,pter diuiſiones ꝓdicatoꝝ que sunt necessarie z incõmutabiles. Fit aũt talis diuiſio per gddtates z ꝏias gddtatiuas. Ad hec aũt 4or aſpiciens Plato ideas posuit cũ cõditionibus quas ſibi attribuit:vt patebit iferius. ¶Scõa ꝓ est q ſuppositis ideis necesse est ponere eas ꝑcisas:sicut ponit Aui.qñ dixit/q egnitas est tñ egnitas. Et hꝫ ꝑbaꝛ: qz oẽ ꝑus prescindit a posterioꝛi:sed rõ idealis/vel gddtatiua:qõ ꝓ eodẽ habeo:in vnoquoqz est prioꝛ oĩbus alys ſibi cõuenientibꝰ sine p se siue p accñs.g̃ tc. Minoꝛ ps:qz illa de ꝓmo mõ oĩa alia precedunt. ¶Ꝑ.Oẽ illud qõ nõ est alicui intraneũ:põt ab illo prescindi:cuz ꝼm se ẽt sit precisuz inquãtũ extrinsecũ:sed oĩa que sũt in rõne formali z intrinseca z ꝑcisa illa sunt intranea: oĩa alia extrinseca.g̃ tc. ¶3ª ꝓ est/q idee nõ sunt ꝓponende Platoni:sicut eas ꝓponit sibi Arꝛ.q.ſ.essent qdã monstra in aere subſiſtẽtia ſingularia:qz Plato eas ponit vlia z nõ ſingularia. Item ponit eas ſimplr ſepatas ab oĩ loco z tẽpoꝛe:z tñ Aristo.ille ponit eas ꝓponendo Platoni q̃ſi in aere. ¶Cõfirmaꝛ:qz nõ est verisile q tã ꝓclarus pꝛs quẽ Aug.z oẽs sancti alq ſup oẽs cõmẽdant hoc posuisset:qõ oĩno fuit absurdũ. ¶4ª ꝓ est/q necesse est ponere ideas separatas:nõ qdẽ localr:ſz formalr:sicut Plato eas ponit ꝼm suũ intellm:qz vbicũqz est abstractio:ibi est formalis distinctio z ſepatio:cum illud qõ abstrahit ab aliquo ſit ab eo absom z ſciunctũ:

Sigñ 4ꝭ eiꝰ q ꝺditatem ꝺ.a.cñ.

Bña idearuꝫ ſcr ſe qualibꝫ

Tãge hic ĩſtantiã ꝑdcrangꝺ bñ.

Ideas multiplicari in ĩfinitum.

Bñe nõ neceſſario videre ideas. Dubiũ 2ꝭ.

Plato dixit ſimode loquẽs é de ideis.

Tãgit Sco.ſz nõ defẽdit ipſe vt expedit.

D.augſtes.

Ideas adeq̃ dae nõ cñc.

Creaturas in eſſe cognito ab actu cõgſcendi diuino differre ꝓdr q̃ntũ.

1ª oꝑ.alioꝝ q̃ vr imitari

Signñ 4ꝭ ꝑ dicamẽtoꝝ z inſtõnis.

2ª articulus.

Vide.z.met. t.c.21.z inde copiose.

Aug.83.q.q. 31.

q.46. Plato ideas inuenit. Forma 4ꝭ.

35.diſt.2.

2ª ꝓncipalis.

Ideas ꝓponendas cuz Aui.z plone ſane intelligẽdo:nõ aũt cũ figmẽtis Arꝛ.

Diuinus ꝑbo cõmendat.

2.poliꝛicoꝝ

Quare Arist. ipugnauit cõter põnẽ platonis z aſſignãt rõnẽ duplicẽ. Arꝛ.peſſimus metaphyſicꝰ: dic tu alr ipm defendendo vbiqz vt scis.

Defẽſio Platonis in põne ideaz ꝓ Arist. valde nõnter.

Ignoꝛãtia ab ſtractiõe plurãqz z plurez decipit.

A.l.abſtrauctas.

5.meta.c.2.

Sapiẽtis est mutare ſniaz. recte ergo cũ paulo logꝭ cũ vꝫ.cẽz pũlo loquebar vt parvulus tc. 1.coꝛ.13.

Laut hic:z q re Sco.30. z 31.di.1.

Relo 2ꝭ.

Doctrina vbiq; necessaria. Diffõnes esse plerũqz i plꝰ diffinitis z appropinquatas põtius q̃ ꝓprias cõtingit.

Esse ad aliud formalr ꝓuenit duplr.

Esse fũdamẽti relonis z termini relõ q; variari.

Respectus 2ꝭ

Obſcit 4r.

I

Objicit 4r.

sed ille rones formales abstrahunt ab hic t nunc:quia per accidens eis cōuenit:t eodem mō ꝺditiones oēs ꝺsequētes indiuiduū t exñtiā.Simil'r qz ille gdditates sūt idec:nō solū in actu:ʒ etiā in potētia:hinc est ꝙ ille gdditates sunt ab exñtia sepate formal'r:ʒ nō local'r. ¶Contra istas ꝛclones instaṫ 4r.ꝓimo:qz paucissimi ponūt ideas:t tamen nullus negat rones formales inter theologos:eo ꝙ illa positio sit infamis. ¶2o.quia precisio quā ponit Aui.nō negaṫ in mō concipiēdi:sed bñ negaṫ in re:cū ibi talia sint impcisa. ¶3o.qz credendū est in hoc Ari.cū fuerit discipulus platonis. ¶4o. qz sicut idee abstrahūt a ꝙiunctione ꝙñte eas:eo ꝙ sint gdā respectus:ita t a separatione. Si eniz ex sua rone formali diffinitiua essent separata:nūq̄ possent esse cōiuncta. ¶Ad ꝓm dico/ꝙ rō q̄re nō ponunt cōiter idee nō est nisi ꝓpter infamiā vocabuli:quā fortitus est ex intellectu malo qđ Aris.ꝙonit Platoni:ʒ dūmō res sit manifesta:de vocabulo nō est curādū:sicut docet Aug. de quātitate aie. ¶Ad 2m dico/ꝙ circūscripto oi operante intellect' egnitas est tm egnitas:cū tm exñtia t illa alia que cōueniūt sibi p accñs nō sunt gdditatiue aliqđ eorū:t illa est ꝑcisio Auicē. ¶Ad 3m q̄re Ari.ipsuit platoni falsū. De hoc pōt dici sicut supius dcm est. ¶Ad 4m dico/ꝙ illā sepationē nō intelligim⁹ respectū distātie aduenientē:sed solā ꝑcisionē que est fundamētalis ʒ quā abstrahit ab hic t nūc. ¶Intelligēdū tm ad declarationē eoꝝ que cōcedit Plato de istis ideis:ꝙ ille a q̄tuor abstrahūt:illo mō quo dictū est.ꝓmo ab beceitate q̄ ponit indiuidualis ꝓprietas:qz oē iferi⁹ accidit supiori suo. Rō aūt formalis est cōis ab indiuidua: gdditas aūt cōis ab eo qđ sibi p accñs cōuenit abstrahit. 2o abstrahit ab hic t nūc:bē est a loco t ꝙuratione. hec eniz ꝺsequunt indiuidua. 3o abstrahit ab oi exñtia t actualitate:qz act' t potētia exīstere t nō exīstere:nō diuersificāt essentiā:t sic cū eadē gdditas possit esse in potentia t in actu abstrahit ab vtroqz. 4o abstrahit a subsistētia t realitate:qz realitas t exīstētia cū actualitate ponunt modi intrinsec:a qbus abstrahit gdditas. Aristo.aūt ꝙonit Platoni ideas ſm ꝙ nō abstrahunt ab aliq̄ istaꝝ:qz ꝙonit sibi ꝙ sint singulares. 2o ꝙ sint local'r separate. 3o ꝙ sint exīstes t durātes. 4o ꝙ res quedā.ʒ aūt Platonē t veritatē:idee t gdditates abstrahunt a quolibet illoꝝ. ¶Sed hic sunt difficul. ꝓma:que fuit necessitas ponēdi illas. ¶Dico ꝙ sic fuit dictū a ꝑncipio positionis eaꝝ:ꝙ ꝓpter q̄tuor ad q̄ valent. Primo ad saluandū entiū ꝑticipationē:qz oē ens ꝑticipationē opz redire ad tale p essentiā:cū oē impfectū oporteat reduci ad pfectū:t iō cū qōlibet supposituꝫ boīs sit bō participatione nāe specifice t nō ꝑmo:opz deuenire ad illud qđ seipso est humanitas ꝑmo:t illud est gdditas t idea boīs. 2o ad saluādū entiū gnōnez:ʒ Aristo.dicat ad hoc eas nihil valere:tm pōt dici ꝙ valeant isto mō:ʒ.n.indiuiduū genereṫ:tm terminus formalis ꝑmus est ipsa nā t principiū ꝓductiuū vtp'm in oi gnātione vniuoca:sed talis est ipsa gdditas specifica siue idea. Tertio ad saluādū vtiuz ordinē t coordinationē in generib⁹ t spēbus:t oēs ꝑdicamētoꝝ coordiationes fiunt ſm gdditates ꝑcisas:vt abstrahunt ab oībus que insunt p accñs. ¶4o.ad saluandū sciaꝝ inuariabilitatē:qz cū varietates scibiles sint icōmutabiles. opz ꝙ cōplones scite bēant terminos q nō varient':cū ex ipsis cōplones depēdeāt:sed termini nō sunt icōmutabiles vt exīstūt:cū sic quotidie varient':sed solū gdditates vt ab exñtia ꝑscindūt. ¶Sꝫ diffi.est vtr ille gdditates sint in aia vel in re nā. ¶Dico ꝙ ſm se nec in aia nec in re nā:sed nusq̄:eo ꝙ abstrahunt ab oī vbi qualrcūqz accepto:sunt tm in aia obiectiue p accñs:qz accidit eis ꝙ itelligant'. Sūt ēt in re nā p accñs:qz accidit eis ꝙ actual'r exīstāt. Et iō ſm se dicunt separ:p accñs aūt sunt cōiuncte. ¶Sꝫ qūo pñt talia eē in plurib⁹.Dī ꝙ eis accidit eē in plurib⁹:qz hoc eis ꝙuenit p ꝓprietates indiuiduales:qb⁹ p accidens cōiunguntur. ¶Intelligendū tm ꝙ hꝫ gdditates ʒ possint dici idec: nō tm vocantur a theologis idec:sed tm illa que sunt in mente diuina. ¶Ad argumentū ꝓz. ¶Qō.III.

A

D.scruplex.

Mōbilis rō lauo.

Esse abstrahis ab oī ꝓductione.

B

Alr ꝑticularitas t alr singularitas cōuenit gdditati

Obꝭ.aliqz 4r

O

Impugnatio dictaꝝ oꝝ.4r

Quidditas q̄ liter cōicabilis t incōicabilis ici pōt.

C

Bñ sco.3.dl. 1.optime.

Ad.1.cū aia sit singularis t sic singulare erit vniuersale.

Cōmentator.1. de ala.cō.5.

Qualr ideꝫ sicut vltate:t ſm vltā hñt esse in aia,

Obꝭ.ꝓpria. Cllia ab eē in aia t eē alia sine in re nā ꝑscindere.

Objicit 4r.

Q

D

Qualr vlia sint realia t in suis ꝑticularib⁹:t i alia t nullꝫ.vide notanter.

Vtrum idee siue vlia habeant esse in aia nra.Qz nō:qz nō ꝑdicāt de aia. ¶Cōtra.qz in eē cognito sunt in nobis.

Hoc supposito q̄ vlē siue idea est qđ est aptum natū eē in pluribus:nō idē numero sicut essentia diuina in ꝙnis:sed idē ſm rōnē foꝛalē. ¶Querūt ēt̄ū ad ista q̄onem.4.opiones.Prima:ꝙ vlia sunt tm in aia.t nullaten⁹ in re ex:qz qcqd est in re nā:est singulare:t iō opz ꝙ vlia sint ab aia fabricata. 2o ꝙ vlia bñt eē in re nā t nō in aia:sed vlia nō sunt extra sua ꝑticularia: cū totū nō sit extra suas ptes:nec differat ab eis realr: t iō sicut ꝑticularia sunt tm in re extra:ita t vlia. 3o.ꝙ vlia ꝑtim bñt esse in re extra:t partiz in aia. 4o ꝙ vlia habent esse vno mō in aia.ſ.obiectiue:t alio mō in re nā.ſ.subiectiue:qz inueniunt in suis ꝑticularibus essentialr:t obiectalr in intellectu. ¶Prima via nō pōt stare:qz de entibus creatis in aia nulla est sciētia realis:t tm oīs sciētia est de vlī:nō eni est verisīle ꝙ veritates p se note t demōstrate dependeāt ab aia nostra:cum tm oriant' ex suis terminis. ¶Nec sēa:ꝙ ꝓzi non repugnat esse sine posteriozi in aliq̄ signo:sed vlia sunt ꝑora ꝑticularibus ʒ ordinē nāe. ¶Nec 3a.qz eadē simplex gdditas nō pōt esse ens rōnis t ens reale:sed vlia bñt diffones entiū simpliciū t p se ynū faciētium.ergo ꝛc. ¶Nec 4a.qz eodē mō dicit' de hac albedine singulari:qz bz esse obiectiue in aia t subiectiue in re nā.hic aūt nō queritur nisi de rone formali. ¶Jō videt' dom ꝙ vlia ſm se nō habēt esse in aia nec in re nā:qz tota coordinatio ꝑdicamētalis vt esse icōmutabilis circūscripta omni ꝓsideratione nra:t etiā rerū actuali duratiōe: cū in coordinatione tali fundent' multe regule incōmutabiles:t illa duo.ſ.in aia vel in rerū nā sunt pure cōtingentia. ¶Et cōfirmaṫ ista sniam:qz accidit homini ſm ꝙ bō est:esse in actuali exīstētia. Si eniz per se sibi inesset:impossibile esset ipsuꝫ nō exīstere:t iō nō est p se in rerū nā. Itē accidit homini ʒ ꝙ bō est ꝙ sit in nostro cōceptu:aliogn cū nō intelligeret corrūpere:ſi per se esset in intellectu. Unde ex istis pz ꝙ nullum tale est in aia nec in re nā:nisi per accñs. ¶Cōtra tm ista sniam instaṫ 4r.Primo.qz ens rōnis t ens reale imediate viduntur ens:t ens rōnis est in aia:t ens reale in rerū nā. ¶2o.qz supiora inueniunt formal'r in suis inferiozib⁹: sed particularia sunt in re extra.ergo t vlia. ¶3o.quia obiecta cognita relucent in suis repꝛesentatiuis:vlia cū sint obiecta cognita ab aia nra:habēt in aia nra repnta tiua. ¶4o.qz illud qđ nō est in aia nec in re nā:videt' esse nusq̄:tale aūt videt' simpl'r nihil. ¶Ad ꝓm dico ꝙ vlia pñt dici realia entia:eo ꝙ sunt apta nata esse actualiter in re nā t habere realitatē:sed p accñs bñt eam actu sicut bō:ʒ p accidēs rideat:est tm risibilis per se. ¶Ad 2m dico/ꝙ vlia sunt in suis particularibus:per se quidem ex parte particulariū:ʒ per accidens ex pte ipsoꝝ vniuersalium:sicut accidit homini esse sorē. ¶Ad 3m dico/ꝙ vniuersalia sunt qdem obiectiue t repꝛesentatiue in aia nostra:sed hoc accidit eis:t ideo per se non sunt ibi. ¶Ad 4m rudis multū apparet qui non

pōt cōcipere aliqđ absolutū sine respectu ꝺsequēte ipꝫ: t iō cū esse hic vel ibi:in isto vel in illo sint respect⁹ cōsequētes illud cui attribuunt':gdditas vlis ſm se nusq̄ est:sed abstrahit ab omni hic vel ibi esse. ¶Sꝫ hic sūt diffi.Prima est de illo vlī qđ sic abstrahit ab aia t re nā.vtrū vt sic sit ens ab aia fabricatū:vel non. Dico ꝙ nō est fabricatū ab aia:qz tale nunq̄ abstrahit ab esse in aia:sed est nō fabricatū ab aia/eo ꝙ abstrahit ab oī ꝓductione:nec tm per hoc est ens reale:sed solū natum esse ens reale:t sic ꝓcedit esse reale in potētia t non in actu. ¶2a diffi.qz vī ꝙ gdditas ſm se non est vlis nec ꝑticularis:cū vlē t ꝑticulare sint diuidētia aliqua⁹:eo ꝙ opposita:t sic gdditas abstrahit ab vtroqz sicut diuisū a diuidētibus.Dico ꝙ gdditas ꝑcisa nō est vlis:qz rō vlis est rō cōicabilitatis:illa aūt cōicabilitas est quasi passio gdditatis.Et iō sic subz abstrahit a ꝙpria passione:ita gdditas vltimate ꝑcisa. ¶Itē rō vlis est respectiua inētū talis:cū diffiniaṫ per suū terminū:t ab hac abstrahit rō gdditatis.ꝑticularitas aūt p accñs ꝙuenit ei:qz pōt esse sine singularitate:nō tm sine cōicabilitate. Et iō ſ ipsa gdditas nō sit vlis in ꝑmo mō:tm bñ in 2o mō dicēdi p se:t illō abstrahit ab oī p accñs. ¶3a diffi. est cuz rō vlitatis t ꝑticularitatis sint oppositе:t p oñs incōpossibiles:qūo vna p se t alia p accñs ineſſe pñt:cū alicubi nō possit ineſſe aliqđ incōpossibiliū p se:ſi alterꝫ ineſſe pōt p accidēs:tūc sequīt ꝙ oppoſita essent cōpossibilia.Dico ꝙ sicut eēntia p se in diuinis est cōicabilis t per relonē fit incōicabilis vt est in ꝙsona:ita gdditas de se semp est cōicabilis:sed vt est in indiuiduo est incōicabilis p becceitatē. Jta t nā gñis de se est indeterminata ad diuersas spēs:ʒ tm p accñs est determinata ad alterā:t tūc nō in sunt illa opposita ſm idē:sed cōicabilitas p nām:incōicabilitas aūt p aliā supueniētē cāz. ¶4a diff.est:qz qcqd est in singulari est singulare q̄lrcūqz:t iō q̄lrcūqz ponaṫ vlē in aia vel in re nā:t cum in aia sit singulr:vlē erit singulare:cuz etiā ea q̄ sunt ex sint singulia:sequitur ꝙ nulla vlia erūt nisi singularia. Dico ꝙ vlia in singularib⁹ sunt per accñs singularia:sic illa que sunt absoluta ʒ se p accñs referunt. Et quēadmodū forma in mā dī mālis. Uñ t aia rationalis:ʒ sit spūs:tm hec dīa rōnalis subalternaṫ cozpee. ¶5a diffi. Qz infinite auctes auctoꝝ sonāt t dicūt ꝙ itellect⁹ facit vlitatē in reb⁹:t vlia sunt ab aia fabricata.Dici pōt vt viteṫ scandalū sequentiū eos:ꝙ intellectus noster ꝑducit vlia in esse cognito:qđ est esse obiectiuū t ſm qd:t dat eis esse cognitū nō esse simpl'r:t sic ſm tale esse pōt dici eoꝝ cā.Et ſi dicaṫ:ꝙ idē est de singularib⁹.Potest dici ꝙ singularia ab intellectu nostro ſm se non intelligunt'. ¶6a diffi.est:qz infinite auctoritates etiā videntur sonare:ꝙ vlē a quocūqz causeṫ:habet tm esse in aia ſm se.Dico ꝙ oēs ille auctes sunt exponēde obiectiue: qz vt sic nō bñt esse vlia nisi in aia:t ꝓ tāto dī ens rōnis denoiatiue tm:t nō gdditatiue. ¶Ad argm patet. ¶Distinctio. XLVIII. ¶Questio.I.

Sciendum quoqz est ꝛc.

Jod,20,

Circa distinctionem 48um quero. Utrū deus babeat in se formaliter scientiam speculatiuā. Qz sic.qz Dugo in ꝓncipio celestis Dierar.ponit theologiam sub speculatiua deus habz theologiam. ergo. ¶Contra.quia hec scripta sunt vt credatis.ergo ꝛc. ¶Dic ꝑmo insistēdū est circa terminos. 2o circa questum. ¶Circa terminos ꝓmo videndum est quid sit speculatio.Secūdo quid sit speculatiuum.

Quantum ad ꝑm dico sicut dicit doc.ꝙ speculatio est opatio intellectiua que nō est relatiua alteriꝰ:sed est gra sui.ꝓmū est de se notiz. 2m etiam pz:qz ad nihil aliud extra se ordinaṫ. ¶Sed ꝓtra 4r.Primo.qz nihil est gra sui nisi vltim⁹ finis. 2o. qz oīs actus imanens videt gra sui:qz omnis talis est finis.ergo nō solū speculatio. 3o.qz ſm Dion⁹.oēs scientie ordinant' ad theologiā:sed sicut habitus ad habitū: ita actus ad actū.ergo oēs actus aliaꝝ scientiaꝝ ordinātur ad actus theologie:t ꝙ ꝺsequēs sunt nō sui gra. 4o. qz oēs actus ordinant' ad felicitatem.g̃ nullus sui gra:t sic nulla speculatio. ¶Ad ꝑm dico/ꝙ ꝺz intelligi ꝙ scia speculatiua nō ordinaṫ ad aliud vt in aliqđ actū vltrioꝛē regulandū. Unde nō est gra alicuⁱ actus vlteriꝛis quē regulat:ʒ ordinet in aliud:sicut in vltimū finē. ¶Ad 2m dico/ꝙ ʒ actiones que dñr opationes imanentes/nō sint alteri⁹:sic ꝙ sint ꝓductiui alicuius termini eo mō quo actiones transeuntes:tm possimt esse gratia alteri⁹ tanꝫ ab eis regulati. ¶Ad 3m t ad 4m eodem mō dico/ꝙ ʒ actus aliaꝝ scientiaꝝ ordinant' ad actus theologie:non tm vt regulatiui. Similr ʒ omnes actus ordinant' in felicitatē sicut in finē:nō tm vt regulatiui. ¶Quantū ad 2m videndū est:qđ sit speculatiuū. Ubi sciendū ꝙ sicut opera dicunt humana/nō qdem ꝑpter aliquid intrinsecum:sed denominatione extrinseca:ita speculatiuū se hꝫ ad actū speculationis:sicut esse intellectiuū ad actum intellectionis. Uñ sicut intellectiuū nō dicit nisi vim causatiuā actus itelligēdi:ita speculatiuū nō dicit nisi vim elicitiuā t causatiuā actus speculādi. ¶Et ſm hoc intelligendū ꝙ perfectio speculatiua dz quadruplr. Aliqñ sicut potentia. Et isto mō dīidit intellectus in speculatiuum t practicū. Aliquādo sicut habitus. Et sic scientia speculatiua diuidit ꝑtra practicā. Aliqñ sicut spēs. Et isto mō dicimus ꝙ species archē in mente artificis est practica:spēs vō trianguli speculatiua. Aliquādo sicut obiecti. Et isto mō dicim⁹ ꝙ moralis negociat circa mām practicā:t metaphysicus circa speculatiuā. ¶Sed hic occurrit diffic. Quid addit rō speculatiua vltra pfectionē speculatiuā:cuz ille pfectiones cōueniant in rone speculatiui t nō in rōnibus specificis. Dico ꝙ solū respectū aptitudinalē:qui est per se passio eius:sicut intellectiuum supra intellectum.

Dubium.

Hunc videndum est de quesito. Et quatuz ad hoc introducunt quatuoꝛ ꝛclusiones. Prima est/ꝙ scia quā deus hz de nālibus est speculatiua. Doc ꝓbatur:qz scia que est de obiecto speculabili est speculatiua:sed scientia quā hz deus de nālib⁹/eque est de obiecto speculabili sicut nostra.ergo est speculatiua. ¶2a ꝛclusio est/ꝙ sciētia quā deus hz de rebus moralibus est speculatiua. Probaṫ: quia illa scientia est speculatiua que est sui gra:t nō ordinatur ad aliquid aliud regulandū:sed scientia dei de moralibus est huiⁱ:qz nō pōt regulare actum voluntatis:eo ꝙ in cōtingentibus actus volūtaris precedit actū intellectus.omne aūt qđ ordinatur in aliud vt regulanduz ab eo:est ꝓius eo qđ regulatur. ¶3a ꝛclusio est/ꝙ scia quā habet deus de mathematicis est speculatiua: qz illa sciētia est speculatiua que est circa obiectū:circa qđ nō pōt voluntas errare moraliter:sed circa obiectū scientie mathematice nō cōtingit aliquā voluntatē errare:vtpote ꝙ triangulus bēat.3.t sic de singulis.g̃ ꝛc. ¶4a ꝛclusio est/ꝙ sciētia dei de metaphysicis est speculatiua:qz qdditates nō sunt talia circa que voluntas posset errare:eo ꝙ nō hz circa ipsa nisi actum simplicis cōplacentie:qui necessario est rectus. ¶Sed ꝓtra hoc arguiṫ quadruplr.Primo sic.qz oīs scientia factiua est

E

ꝑmus articu. 2a pare. Speculatio quid?

Ubi sco.in.p. lo.fniaz t metha.t.6.met. t alibi.

Objicit 4r. 9.met.t.c.16.

De mystica theologia.

Qualr speculatiua nō ordinat ad aliud t sic ordinari ad aliꝰ t nō cōtingit 2r.

F

Actiones imanentes q̄r sint alterius t non?

2a pars. Speculatiꝰ quid?

Perfectio speculatiua 4r.t valde pondera.

G

Dubium.

2us articulus.

Loco 4r.

H

Vide hunc in ꝓmo suo g in cipit:ab oñe te pte.3.vbi diffusiꝰ t melius hāc māz examinat:qz scotiz nō fidelius ibidem. Sciam dei de nālib⁹ moralib⁹ mathe. t metha. speculatiuā fore.

Objicit 4r.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

De nālib⁹ sciētiā ⁊ artem dēū habere.

K

Scia moralis in deo ⁊ in nobis ꝙuenire ⁊ differre.

Mathematicum vt talem sphērā nō cōsicere.

Metaphysicam nō cē directiuā volūtatis.

De moralib⁹ notitiā duplicē in ꝺo ponī

L

Quere de ci. dei ⁊ alibi.

Ro. 13.

ꝑmus artic. ꝑ⁹ pars.

Op. alior ꝫ. Praxis gd? Quere oia in Sco. q. ꝺ praxi ⁊ practica.

Op. ꝓpria.

M

Vide sco. vbi supra.

Obijcit 4ᵛ.

Nūo act⁹ inanimatoꝝ sunt praxes?

TRum in deo sit scia practica. Oꝛ nō: qꝛ Aug. diuidit scientiā in practicā ⁊ speculatiuā: scia aūt dei videt reduci ad speculatiuā. Contra. finis precepti est charitas. Dic sicut in precedēti qōne est procedendū. Primo de terminis. Scōo de quesito.

Quantū ad ꝑm opꝫ ꝑmo videre: gd est praxis. 2° gd practicū. De ꝑmo multi modi sūt dicendi. Alig. n. dicūt ꝙ praxis est actus voluntatis taꝫ circa finē q̄ circa ea que sunt ad finē. Alij dicunt ꝙ praxis nō est actus elicitus: sed tm̄ imperatus. Alij dicūt ꝙ praxis nō est oīs actus �varatus: ꝫ tm̄ ille q est in potētijs executiuis. Istis ꝑmissis pono gd est praxis/ſm̄ veriozē sniaꝫ: ſm̄ ea que mihi apparēt. Dico ergo ꝙ praxis est opatio regulata a rōne: praxis in greco idē est ꝙ opatio: nō oīs: ꝫ inq̄tū regulabilis: qꝛ nulla opatio dī praxis nisi regulabilis. Et ideo oīs opatio hoīs vt est hois: preter actū rōnis pōt dici praxis/eo ꝙ oīs talis sit regulabilis a rōne. Sed ꝓtra hoc instaꝫ 4ᵛ. Primo in inanimatis. Nā actus rerū inanimataꝝ nō sunt praxes: ⁊ tm̄ sunt regulabiles a rōne: sicut pz de sagitta que dirigit̄ a sagittāte: ⁊ de gubernaculo nauis per qō dirigit̄ ipsamet nauis. 2° in animatis. Nam actus eoꝝ sunt regulabiles: sicut equus in currēdo ⁊ gesēdo: ⁊ tm̄ nō sunt praxes. 3° in geometricis. Descriptiones enim geometrice regulant̄ ab habitu illo: ⁊ tm̄ nō sunt praxes. 4°. habitus astrologie regulat opationes astrologie circa celestia: nō obstāte ꝙ tales opationes nō sint praxes. Ad ꝑm dico ꝙ actus inaiatoꝝ quatenus regulant̄ catenus sunt praxes: qꝛ sunt actus potētie executiue bois que sunt veriſſime praxes. Unī tales actus inanimatoꝝ ꝓut subiacent nostre directioni: sunt etiā actus potentie nostre executiue. Et illo mō sunt regulabiles ⁊ praxes. Ad 2ᵐ de brutis dico ꝙ bruta dirigunt̄ per actū potentie executiue bois: ⁊ ille est vere praxis: qꝛ talis actus est iperatus a voluntate.

N

Oꝛ geomet. bꝫ artē ducti com.

Ad 3ᵐ dico ꝙ geometer acgrit duplicē habitū. ſ. artē ⁊ sciam. Unde nō sufficit habere sciam de archa in vniuersali ad hoc ꝙ sciat facere archā: sed opꝫ ꝙ hēat aliū habitū directiuū ⁊ regulatiuuꝫ ꝓtractionis/applicationis manus ad instrumēta: ⁊ talis habitus est ars.

D. quadrupl. B

Ad 4ᵐ dico ꝙ astrologus mēsurat: ⁊ facit tales opationes/nō directus a scia in vſi: sed per artē. Unī in talibus gnāliter opꝫ semp ponere duos habitus: vnū directiuū: ⁊ alium scialem.

Loco 4ᵉ. O

Ista descriptione declarata: inducunt̄ quatuoꝛ ꝯclusiones. Prima est/ꝙ nulla operatio alia dī praxis nisi actus volūtatis: qꝛ nulla alia est regulabilis a rōne nisi actus volūtatis. Et hoc ꝓbatur: qꝛ omne regulatū est posterius regulāte: sed nulla opatio ēssentialr est posterioz actu intellect⁹: nisi actus voluntatis: qꝛ dato ꝙ alique opationes sequant̄ que sunt aliaꝫ potentiaꝫ: tm̄ hoc est per accīs: qꝛ nulla sequitur ex aliqua eiusdē rōnis potuerit p̄cedere. Et sic pz ꝙ p se non videt posterior: ⁊ p ꝓns nec regulabilis. 2ª ꝑ est/ꝙ taꝫ actus iperatus: q̄ etiā elicitus vterq; est praxis: qꝛ vterq; est regulabilis a rōne: ⁊ ꝓtingit errare circa vtrūq;.

Solū actus voluntatis elicit⁹ ⁊ iperat⁹ circa finem ⁊ ordinata ad ipꝫ: ꝓncipalit⁹ actus; elicitus praxis est.

Maxima.

3ª ꝑ est/ꝙ actus voluntatis tam circa finē q̄ circa ea que sūt ad finē est praxis: qꝛ circa vtrūq; ꝓtingit errare ⁊ bene agere: ⁊ omne tale est regulabile: ⁊ per ꝓns praxis. 4ª ꝑ est/ꝙ actus voluntatis elicit⁹ est ꝑmo praxis: qꝛ q̄cūq; aliqd cōuenit alicui per habitudinē ad aliud illi alteri ꝑmo conuenit esse tale: sed actus iperatus nūq̄ regulat̄ nisi mediāte actu elicito. ergo sibi ꝑmo cōuenit regulari: sed cui cōuenit ꝑmo regulari/sibi cōuenit ꝑmo esse praxim. ergo actui elicito ꝑmo ꝙuenit esse praxim.

P

Ex ꝓpria. Actus actꝰ voluntatis est praxis ⁊ qa nō? Contra ille actus q̄ pōt exerce ⁊ nō exercet ē praxis but⁹ est actꝰ voluntatis circa ſpecialē bōtā. vid doc. ſubdi. in. 2. dī. 6. q. 2. Sco. in ꝑmo vbi. s.

Sed occurrūt quatuoꝛ dif. Prima est. Si oīs actꝰ volūtatis est praxis. Dico ꝙ nō: qꝛ omnē actū intellectus pōt sequi aliqs actus volūtatis: ⁊ si ille actus est praxis: sequit̄ ꝙ quelibet scia erit practica. Dico ergo ꝙ solum ille actus volūtatis est praxis qui est circa illa: circa que ꝓtingit errare ⁊ bñ facere. Circa aūt vſia ⁊ gdditates ⁊ ideas nō habet nisi actus cōplacētie: in quo nō cadit error. 2ª diffic. Si aligs actus intellectus pōt esse praxis. Dicit Doc. ꝙ nō: qꝛ practicū fit per extensionē ad praxim: illa aūt extensio nō pōt esse infra eandē potētiā: sed practicum est in intellectu: praxis aūt in voluntate. 3ª diffi. est: qꝛ vī ex dictis sequi ꝙ oīs scia erit practica: qꝛ in omni scientia actus ꝯclusionis est actus regulatus a premissis: sed oīs scientia regularis est practica. Dico ꝙ q̄n dicit ꝙ actus ꝯclusionis regulat̄ a premissis nō accipit̄ ꝓprie regulatio: sed elicio. Unī omnis habitus cōparatus ad ꝓpriū actū: magis dī elicitiuus q̄ regulatiuus: quādo aūt habitus cōparatus ad aliū actū q̄ ad suuꝫ est regulatiuus: tūc dicit̄ practicus. Sed si respectus actꝰ sui est: regulatiuus nō est: nisi qꝛ elicitiuus. Unī scia subalternans non ꝓprie regulat subalternatam: sed magis causat ⁊ elicit: sicut premisse se habēt respectu ꝯclonis.

Q

Nō opinor. Regulare actū ⁊ elicere differūt. a ꝓmodicis respicit actū ⁊ nō fit ꝑ ꝑdm ⁊ de arte. Vide hic in ꝑmo inchoate sic. Alia est opinio pe. de ireo q. 4. plo. vbi plura differenter disſeruntur. bis ſalua ve ſcia bene.

4ª diffi. est de actu prudētie: ⁊ de actu artis. Prudētia enim regulat actū ſuum: ⁊ ars actū artis. Ad hoc dico/ꝙ prudētia ª respicit duplicē actū: vnū qui est cogitare qd sit faciendū: ⁊ istuꝫ nō regulat prudentia: sed magis elicit. Aliū aūt actū respicit. ſ. exteriorē: ⁊ istuꝫ nō elicit sed regulat. Similiter dico de arte/ꝙ ars actū interiorem elicit ⁊ nō regulat: actum vō exteriorē: vtpote domificare regulat ⁊ non elicit.

A

1ª pars. Practicū qd Practicū cōſistit in habitudine duplici. Sūt ꝓfectiones practicaꝝ sunt ꝙtuoꝫ.

Cōſistit in duplici habitudine. ſ. ꝑfectionis ⁊ aptitudinis.

Cōſidera inſtantiam. Eo dē⁹ ⁊ inferius habes ꝙ intellim practicū dici.

1ª articulus.

Cōcluſio 4ª.

Theologiam viatoꝝ ⁊ beatoꝝ ꝺm: ꝺei ⁊ nō nec ioꝝ practicā fore.

D

Nunc videndum est qd est practicū. Dico ꝙ practicum dicit̄ denominatione extrinseca ad praxim. Unde ꝓpracticū cōſistit in duplici habitudine. ſ. ꝑfectionis ⁊ conformitatis: ⁊ isti respectus nō sunt actuales ⁊ formales: sed fundamētales ⁊ aptitudinales: qꝛ q̄ buis habit⁹ talis nō regulet: nec potētia regulabilis opet̄: vere habit⁹ est scia practica: eo ꝙ habet ꝓioritatē ⁊ cōformitatē aptitudinalem. Fm̄ hoc sequitur ꝙ q̄qꝫ sunt genera perfectionū practicarū ſm̄ Dug. ꝑma est potentia: sicut patuit. ſ. intellectus practicus. 2ª habitus: vt ars vel prudentia. 3ª actus vel actus elicitus vel iperatus ab arte vel prudentia. 4ª species vel ſimilitudo in mēte artificis. 5ª obm̄ actꝰ humani. Sz tñ bic occurrūt 4ºr diffi. Prima est: q̄re occurrūt. 5. ꝑfectiones practice: ⁊ nō nisi 4ºr speculatiue. Dico ꝙ actꝰ nō dr̄ ꝑfectio speculatiua: qꝛ actꝰ intelligēdi est speculatio ⁊ nō speculatiuus. Actꝰ aūt itelligēdi pōt eē practicꝰ/eo ꝙ praxis nō sit actꝰ intelligēdi: ꝫ alteri⁹ poſ ab intellectu. ſ. volūtatis. 2ª diffi. Quid addit rō practici ad ꝑfectionē practicā. Dico ꝙ̄ir ad ꝑdicta ꝙ rō practici ꝓsistit in duplici habitudine aptitudinali. ſ. in ꝓioritate ⁊ cōformitate. Dico ergo ꝙ practicū addit sup ꝑfectionē practicā respectuꝫ aptitudinalē: vnū vel duos q se hñt ad fundamentū sic passio ad subz. 3ª diffi. A quo habit⁹ bz ꝙ sit practicꝰ. a fine vel ab obto: Dico ꝙ practicū sicut ⁊ oē respectiuū dependet a duob⁹. ſ. a fundamēto ⁊ termino: sicut vbi causat̄ a mouente ⁊ termio. Si ergo querat̄. A quo bz habit⁹ ꝙ sit practicꝰ sicut a cā extrinseca: Dico ꝙ bz ab obiecto ⁊ poª. Et rō hui⁹ est: qꝛ a quocūq; res bz entitatē ꝓpriā: ab eo bz passionē ꝓpriā nec̄io cōſequentē: practicū aūr est passio habitus. Si aūt querat̄: respectu cui⁹ dr̄ practicꝰ. Dr̄ ꝙ respectu finis dr̄ practicꝰ: qui finis est praxis: qꝛ per extensionē ad praxim dr̄ habitꝰ practicus. 4ª diffi. Si ab eodē habeat tā intellectus q̄ habitꝰ ꝙ vterqꝫ eoꝝ dicat̄ practicus. Dico ꝙ si querat̄ de cā extrinseca: certū est ꝙ nō est eadem cā: qꝛ intellectus met est cā quare habitus dicitur practicus. Intellectus aūt nō est causa: quare intellectus est practicus: sed illud qō est cā intellectus. Si aūt queratur de termino vtpote de praxi. Dico ꝙ ab eodem.

Secunda pars illius qōnis est de quesito videre. Et quantū ad hoc introducunt̄ q̄tuoꝛ ꝯnes. Prima est/ꝙ illa scia quā habem⁹ de deo in via est practica. Doc ꝓbat̄ dupl̄r. Primo sic. Ille habitus est practicus q est regulatiuus opōnis q̄ est praxis: sed theologia nostra quā habemus in via est huiꝰ. ergo ꝛc. Minoꝛ pz: qꝛ regulat actū voluntatis circa finē qui est vere regulabilis: qꝛ pōt recte ⁊ nō recte fieri. Pōt enim viatoꝛ vti deo ⁊ frui. Theologia aūt docet: ꝙ deo solo est fruēdū. 2°. qꝛ illa scia est practica que dirigit nos nō solū in actibus elicitis: sed ēt in actibus impatis: de ꝙbus ꝓcedit̄ ꝙ sunt praxes: ſz theologia nostra est hui⁹: vt pz de ritu seruādo circa latriā. 3ª ꝑ est/ꝙ scia quā hñt sancti de deo in patria est practica: qꝛ oīs habitus ꝓioꝛ praxi: ⁊ cui dz ꝓformari ad hoc ꝙ praxis sit recta/ est practicus: sed theologia beatoꝝ est hui⁹. Uisio. n. est ꝓioꝛ fruitione ⁊ ꝓformis. ergo ꝛc. 2°. sic. Qꝛ si volūtas beatoꝝ nō esset ꝓfirmata: possent circa finem recte agere ⁊ nō recte: ⁊ per ꝓns tunc habitus directiuus eēt practicus: hui⁹ esset theologia siue visio. q̄ tunc esset practica: ⁊ per ꝓns opꝫ dicere ꝙ nūc. 3ª ꝑ est/ꝙ scia quā bz deus de sua essentia est practica. Doc ꝓbat̄ dupliciter. Primo sic. Nā sicut deus se ꝑcognoscit diligēdū/ita se diligit: ⁊ si per ipsole nō sic se diligeret: haberet actū ioꝛdinatū. ergo illa ꝑcognitio est practica. 2°. sic. Dis cognitio ꝓr actu volūtatis: ⁊ cui actꝰ voluntatis/si est rectus: nec̄io cōformat̄/est practica: sed cognitio de essentia sua ⁊ alijs necessarijs est hui⁹: qꝛ si se vteret̄/esset inordinata: qꝛ ꝑcognoscit se eē obiectū fruitiōis. 4ª ꝑ est/ꝙ theologia quā bz deus de futuris ꝓtingentib⁹. ſ. de incarnatione vbi ⁊ ſimilib⁹: nō est practica.

E

Cōſidera hñ.

Doc ꝓbat̄ 4ºr. Primo: qꝛ intellectus regulat determinate: ſz voluntas pōt ad oppoſita. ḡ tunc volūtas nō erit recta. 2°. qꝛ nullus habitus posterioꝛ actu voluntatis pōt esse regulatiuus actꝰ voluntatis: qꝛ regula semp est ꝓioꝛ regulato: sed actus intellectus quē bz de futuris cōtingentibus/est posterioꝛ actu voluntatis. ḡ ꝛc. 3°. qꝛ posito ꝙ intellectus precognoscat aiam antichꝛi futuraꝫ: que cognitio sit practica: certū est ꝙ volūtas diuina pōt oppoſitū ⁊ sine sui obliquitate. ḡ illa ꝑcognitio nō est regula: qꝛ tunc volūtas oppoſitū nō posset.

F

4°. qꝛ intellectus diuinus quoꝛūcunq; est regula: illa determinate cognoscit: sed nihil de futuris cōtingentib⁹ determinate cognoscit ante omnē actū voluntatis. ḡ non pōt sua cognitio esse regulatiua: qꝛ necessario esset ꝓioꝛ.

Obiectio 4ª.

Sed cōtra instaꝫ quadruplr. Primo sic. Nam sequit̄ ꝙ oīs scia esset practica ⁊ metaphysica: ⁊ etiā nālis: qꝛ actꝰ voluntatis ꝓsequens tales notitias pōt esse rectus ⁊ nō rectus: nimis remissus ⁊ nimis intensus. 2°. qꝛ illa scia nō est practica que respicit operationē inobliquabilez: sed operatio voluntatis in beatis nō pōt esse obliqua: qꝛ nec̄io deum diligūt ⁊ recte. ergo nō indigēt regula. ergo ꝛc. 3°. qꝛ vbi est mere inclinatio nālis/ibi nō est necessaria regula: sed deꝰ nāliter diligit se ex toto ipetu. ergo ꝛc. Confirmat̄: qꝛ vbi est actus inatus ⁊ nō elicitus: ibi nō est nec̄ia regula. ergo ꝛc. 4°. qꝛ si velle futura cōtingentia sit ꝑfus q̄ nosce ea: ⁊ p ꝓns illa notitia nō posset esse regula volitionis: tñ illa notitia est ꝓioꝛ q̄ actus potētie executiue. s. creare. ḡ respectu illi⁹ pōt esse regula.

G

Quare meta. ⁊ phyſica: ⁊ ſic de alijs nō ſunt practice/ſcie: qō pōdera bene plura addendo.

Ad 2ᵐ dico ꝙ non est ex parte sanctoꝝ q̄ sint determinati ad eliciendū ⁊ recte eliciendū: sed ab extrinseco: ⁊ ideo ꝓpter tale qd nō opꝫ ponere aliqd variari circa habitū de bis que sibi insunt per secundum modi est esse practicū.

Inobliquabilitatē volūtatū bꝫ ab extrinseco forte de q̄ vide i. 2. ⁊ in. 3. ⁊ in. 4. vt ⁊ vbi nosti.

Ad 3ᵐ dico ꝙ ꝛz in deo nō sit cōtingentia: tñ necessario est conformitas dilectionis ad cognitionē: ⁊ illa talis cōformitas necessaria sufficit ad ponendū cognitionē practicā. Unde si deus aliter se diligeret q̄ cognoscit/peccaret.

Ecce qō q̄rta

H

Ad 4ᵐ dico ꝙ potētia executiua nō est regulabilis nisi mediante actu voluntatis: ⁊ qꝛ actus voluntatis diuine: circa cōtingentia futura nō pōt regulari: vt ꝓbatū est: hinc est ꝙ nec actus potentie executiue.

D. q̄druplex Quere aureola ⁊ alios.

Sed bic remanent alie difficultates. Prima est: vtrū logica sit practica. Videt̄ aligb⁹ ꝙ sic. qꝛ regulat oēs scientias. Dico tamē ꝙ nō: qꝛ logica nō regulat actū syllogiçandi: sed magis elicit illū: ⁊ ideo nō est practica. Exēplū. prudentia ad duo cōparatur. ꝑmo ad actū ſuum: ⁊ ſcōo ad actū aliū quez dirigit. Nunqd est practica ꝓpter ꝑmū vel ꝓpter 2ᵐ: certum est ꝙ nō ꝓpter ꝑmū: qꝛ ipſuꝫ nō regulat.

Logicā practicā nō cē.

Sed nonne metaphyſicus ſyllogiçans dirigit a logica: Dico ꝙ q̄ metaphyſicus ſyllogiçat: cōcurrūt ibi duo bitus elicientes. ſ. logica q̄ elicit actū ſyllogiçandi: ⁊ metaᶜᵃ actū ꝑsiderādi. Unī nō regulat: ſz elicit. 2ª dif. est fz Aug.

Dubiuꝫ

Nōbilis doctrina. 12, tri. c, 14.

I Theologiam cõtẽplatiuã 7 practicã esse.

theologia ponit cõtẽplatiua. ¶Dico ꝙ theologia dr cõtẽplatiua:qz elicit actũ cõtẽplationis.Sz tñ dr practica:qz regulat 7 dirigit praxiz.ſ.actũ dilectiõis. ¶Sz adhuc eſt diffic.qz practicus habit⁹ vi eſſe de opõnib⁹ a nobis. ¶Dico ꝙ vis eſt in vocabulo.Tamẽ dico ꝙ theologia eſt de opõnib⁹ a nobis.ſ.de ĩtellectione 7 volitione:que ſunt opões nre:7 cãbiles a nobis. Si aũt dicas:ꝙ practica eſt de illis que ꝓtingunt alr ſe bẽe.Dico ꝙ nõ eſt verꝫ:imo nec aliqua ſcia eſt de talib⁹. Dico ergo ꝙ practica eſt eque de nẽcys ſicut ſpeculatiua.alr nõ eſſet ſcia. ¶Sed rema.diffic.qz ſpeculatiua eſt nobiliſſima:eo ꝙ eſt ſui gña. ¶Dico ꝙ ℔z Aug.ſup Heñ. 7 deductionẽ ſuã opz dicere ꝙ practica ſit nobilior ſpeculatiua:qz practica eſt gña alteri⁹:ita ꝙ argm̃ qõ alq̃ faciunt eſt ad oppoſitũ. ¶Sciẽdũ aũt ꝙ Aug.ſup Heñ. dicit:ꝙ aliqñ inferioza ſunt in ſupiozib⁹ nobiliozi mõ q̃ in ſeipſis.Ecõuerſo de ſupiozib⁹:ſi ſint in iferiozib⁹. Sz ſi medio nõ aligd ſit fm aligd in iferiozi vel in ſe:7 fm aligd in ſupiozi:vel ordinẽr ad ſupius:melius eſt in ſupiozi q̃ in ſe. ¶z⁹m ℔z de aĩa ſenſitiua in bruto 7 in hoĩe:melior 7 nobilior eſt in hoĩe q̃ in bruto:qz in homine vel eſt in ſupiozi vel ordinat ad ſupius. ¶Ad p⁹poſitũ dico/ꝙ nobilitatẽ maiorẽ arguit in ſcia ordinari ad nobiliſſimuz q̃ ipſa ſit q̃ eſſe ſui gña. Theologia g̃ qz ordinat ad charitatẽ q̃ eſt nobilior oi alio habitu:cõuincit ex B nobilior eſſe. ¶Ad arg⁹m ℔z. ¶Qó. III.

Qz practica ſit nobilior ſpeculatiua: oñdit optic. Lib.1. Vide Sco.1. q.4.7 vbi ibi notaui.

K Vide Ari.7. politicozum.

Lõclo rñſiua ℘dictuz 7 ſpeculatiuum diſſo accñtales ſcie vel habitus eſſe.

VTrum practicum 7 ſpeculatiuum ſint dõie eſſentiales ſcientie.

Dico ꝙ nõ.Et ꝓbat 4ᵗ.-Prio ſic.Luius rõ formalis cõſiſtit in habitudine:nõ põt eſſe de eſſentia alicuius abſoluti:ſed rõ ſpeculatiui 7 practici cõſiſtit in habitudine: vt viſuz eſt ſupi⁹:ſcia aũt eſt aligd abſo⁹.g̃ 7c. ¶Confirmat:qz nũq̃ ex abſoluto 7 reſpectiuo fit aligd per ſe vnũ:qõ directe ſit in gñe:ſed ſcia eſt ſpẽs gñis q̃litatis 7 abſoᵗᵃ rõ ſpeculatiui 7 practici relatiua.g̃ 7c. ¶z⁹ ſic. Nullũ poſteri⁹ eſt de eſſentia ꝑoris.B ℔z:qz ꝙa ꝓſtituiua eſſentie alicui⁹ ſunt ꝑora ipſo ꝓſtituto:ſed ſpeculatiuũ 7 practicũ ſunt poſteriora ſcia cui cõueniũt:qz oĩs reſpect⁹ eſt poſteriꝰ fũdameto.g̃ 7c. ¶3⁹ ſic.Nullũ aligd cõe diuidit ꝑ plures dĩas diuerſis diuiſionib⁹: opz ꝙ alie alias ſubalternet:ſz habit⁹ cognitiuus dicit gdditatiue ꝑ euidẽs 7 nõ euidẽs:diuidit ẽt ꝑ practicuz 7 ſpeculatiuũ.Si g̃ vtraqz eſt diuiſio quidditatiua:vel practicũ vel ſpeculatiuũ ſubalternabunt euidẽs 7 non euidens:vel e⁹:nec ſic:nec ſic.g̃ 7c. ℘obo minoꝛez:qz euidẽs 7 nõ euidẽs nõ ꝑñt ſubalternari practico:quia multa ſpeculatiua ſunt euidentioza multis practicis. Nec ſpeculatiuo:qz multa practica ſunt euidẽtioza multis ſpeculatiuis. Nec e⁹:qz euidẽtia ſunt practica 7 ſpeculatiua:7 nõ euidẽtia ſunt practica 7 ſpeculatiua.pz g̃ ꝙ nec ſic:nec ſic.g̃ 7c. ¶4° ſic.Oñcũqz aliqõ cõe diuidit ꝑ dĩas gdditatiuas:gcgd cadit ſub altera ꝑfectiori:ꝑfectius eſt quocũqz cadẽte ſub altera imꝑfectiori. Si ergo illa diuiſio eſſet eſſentialis:vel oẽ practicũ eẽt nobilius ſpeculatiuo:vel e⁹. Nec ſic:nec ſic.g̃ 7c. ¶Jõ dico ꝓpter iſtas rõnes ꝙ practicũ 7 ſpeculatiuũ nõ ſũt differẽtie eẽntiales ſcie:ſed ſunt reſpectus fundamentales vel aptitudinales ipſius ⁹ſequentes ſciam: ſicut ꝓprie paſſiones cõſequuntur ſũba:ita ꝙ iſta eſt paſſio diſtincta ſcientie. ¶Queſtio. IIII.

M

Lõclo rñſiua

VTrum eadẽ ſcia poſſit eẽ ſpeculatiua: 7 practica:7 hoc eadez ſpecie.

Dico ꝙ nõ.qz gcgd cõuenit vni individuo alicuius ſpeciei per ſe ꝓuenit oĩbus.hoc patet:qz per ſe ꝑdicata cõſequnt̃ qdditatẽ que eſt eis cõis:ſed practicũ cõuenit ꝓ ſe illi individuo cui cõuenit.g̃ 7 oĩbus individuis eiuſdẽ ſpẽi.Minoꝛ pz:qz eſt reſpectus fundamentalis qui eſt ꝓpria paſſio.Eodẽ mõ de ſpeculatiuo. ¶Sed ℔z qz deñ eſt ꝙ deus de futuris cõtingentibus nõ h⁹ ſciam practicã:7 ſic notitiã de futuris cõtingentibus rcueleret alicui ſancto:tunc ſanctus de eis haberet notitiã practicã.g̃ 7c. ¶z°.qz angelus mouẽs celũ:vi ꝙ hẽat ſciaz practicã de motu celi:nos tñ de eodẽ motu habemus ſciam ſpeculatiuã. ¶3°.qz ſi deus infunderet in angelo prudentiã de moralib⁹:ipſa eſſet ſpeculatiua:qz certũ eſt ꝙ nõ practica:eo ꝙ nõ h̃et qõ regularet. ¶4°. qz ſi deus mihi daret potẽtiã creatiuaz de roſa:ſcia de roſe creatione:que nunc in me exñs eſt ſpeculatiua/cẽt practica. ¶Ad ꝓm dico/ꝙ nõ cẽt notitia eiuſdẽ rõnis: qz ibi ex volũtate deus nouit illa:nos aũt vel ille ſanct⁹ ex reuelatione. ¶Ad z⁹m dico/ꝙ angelus h⁹ ſciam de hoc ꝙ celũ eſt mobile:7 ſilr de oĩbus que cõſequuntur rõnẽ ſpeculatiuã gdditatiuã in cõi:7 illa ſcia nõ eſt directiua:ſed tñ cũ hoc bñ h⁹ artẽ qõ actus mot⁹ debeat fieri:7 illa bñ eſt practica. ¶Ad 3⁹m dico/ꝙ nõ eſſet repugnãtia ex parte prudẽtie:qõ nõ regularet:qz ipſa cẽt quantũ eſt in ſe regulatiua. Qz aũt nõ poſſit in iſto regulare:nõ ĩpedit/gn ſit practica. ¶Exẽpluz.ſi ſim ĩpotẽs ad eundũ ad bellũ:dũ tñ mõ habeã ſciam bellandi:nõ minus ꝓp hoc ipſa ſcia eſſet practica.Eodẽ mõ de prudentia in angelo:qz q̃tũ eſt ex ſe cẽt regulatiua. ¶Ad 4⁹m dico/ꝙ cõtingit hẽ ſciam de roſa/ꝙ eſt flos 7 cetera vlia:7 illa eſt ſpeculatiua:ſz ſi daret notitia de mõ producendi roſaz qualr fit:7 buius cẽt alius habitus:7 ille eſſet ars. ¶Sz hic eſt diffi.qz gcũqz cognoſcit gdditatẽ alicuius:põt cognoſcere paſſionẽ:7 eã demõſtrare que per ſe ineſt illi:7 ĩõ ſi ſcias gd eſt roſa:poteris ſcire qũo eſt ꝑducibilis. ¶Hic dico/ꝙ nõ oẽs ℘nes que ꝑbant de vno ſubo ꝓtinẽt ad vnũ habitum. Vñ illa que ꝑbant de roſa in vlĩ q̃ nõ ſunt applicabilia ad opus:talia ꝓtinẽt ad ſciaz ſpeculatiuã.Alia aũt ꝙ q̃ h⁹ h⁹ applicatio ad opus:ꝓtinẽt ad aliũ habitũ practicũ.ſ.artẽ.Ame.

¶Illuminati doctoris fratris Franciſci maronis:ordinis Minoꝛ:prouintie ſancti Ludouici:ſcriptũ preclariſſimũ ſup ℘primũ ſniaꝛ:Cõflatus nuncupatũ:fine felici termiatur:Correctũ atqz decoratũ ſũma cura atqz ſollertia ſacre Theologie doctoris eximij ꝓris fratris Mauritij de hybernia:eiuſdẽ religionis:dũ actu theologiaz publice in alma vniuerſitate Patauina legebat.

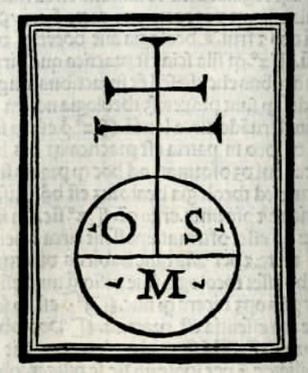

N Obiect 4°.

Nõdum dr de ꝓtingẽtib⁹ nõ cẽt eaſdẽ rõnis formalis ſpecifice cum noſtra.

O Ecce qõ ꝙis ꝓ theo⁹ necſſario dr in fili applicet.

Vide.33.d.3. 7 vbi ibi notaui.

Difficultas.

Idẽ ſubz ſm diuerſas paſſiones a⁹ ad diuerſos ꝓpoſitos gerendos.

A ¶Illuminati doctoris fratris Frãciſci mayronis ordinis Minoꝛ:quintie ſci Ludouici:in Scõm ſniarũ luculentiſſimũ ſcriptum, Feliciter incboatur. ¶Queſtio. I.

Lab.5.

B

Vtrũ ꝓm⁹ ſcõi libꝛi ſniarũ q̃ro vnã qõnẽ que talis eſt. Vtrũ creatio paſſiua diſtinguat a creatura realr.Et vi ꝙ ſic. Aug.5° de tri. Qz nõ dr fm ſubam in creaturis dr ℔z accidẽs:ſed creatio nõ dr ℔z ſubaz:ꝙ eſt accidẽs creature. ¶Cõtra.idẽ Aug.ꝑ de tri. Qis ſuba que creatura nõ eſt:deus eſt.Sed creatio paſſiua nõ eſt deus.g̃.

Hic ꝓmo declarabo terminos q̃nis.Et ꝑ qd itelligo ꝓ creaturã. 2° qd ꝓ creatione.per creaturã aũt itelligo aliquã entitatẽ adbsoluta q̃ nata eſt fundare reſpectũ:qa oẽ qd relatiue dr eſt aligd excepta relone.fm Aug⁹m per creationẽ paſſiuã itelligo entitatẽ relatiuã:qa oẽ ens qd eſt ad aligd eſt relatiuũ: ſed creatio paſſiua eſt ad aligd.g̃. ¶Doc viſo introducunt̃ h 4⁰ ℘nes.-Prĩa eſt/ꝙ creatio paſſiua 7 creatura diſtinguunt diſtõne nõ fabricata ab aĩa.Iſtã ℘nẽ ꝓbo q̃druplici via.-Primo ꝓ viã relonis ſic:qa ipſe eſt ꝙ idẽ referat ad ſeipſum.Sed creatio paſſiua refert ad aliud.g̃.Maioꝛ pz.minoꝛ declat:qa relo eſt poſterioꝛ ſuo termino.-Poſterius aũt nõ eſt idẽ qd ꝑius:ſz refert ad ꝑius.q̃re 7c. ¶z° ꝓ viã ℑuetatis ſic.eidẽ fm idẽ nõ ꝓueniũt ℑnã.Sz ens diuidit ꝑ ens ad ſe 7 ens ad aliõ: 7 creatura ℔z ſuã ſubaz eſt ad ſe:7 creatio ad aliõ.g̃ 7c. ¶3° ꝓ viã ꝙationis ſic.gdditas creature eſt idifferẽs ad creari 7 nõ creari:ſed creatio nõ.g̃ 7c. ¶4° ꝓ viam ℑdictionis ſic. Impoſſe eſt ꝙ idẽ ſit cognitũ 7 nõ cognitũ nãlr.ſz ſuba creature nãliter eſt cognita.Creatio aũt nõ:ſed tñ credita.g̃ 7c. ¶Reſpõdet hic ꝙ nõ ſequit̃ qõ dr:diſtinguunt̃ diſtõne nõ fabricata ab aĩa.g̃ ex nã rei:ſed ſolũ ſequit̃ de illis que nõ ꝓueniũt ĩtrinſece:ſed nõ ſi extrinſece tñ eſt dr. ¶Sed fm iſtã rñſionẽ ſequũtur 4.m ipoſita.-Primũ eſt iſtud.ꝙ ꝑſone dine nõ diſtinguunt̃ ex nã rei:qõ appet:qa/ꝑ te,diſtictio ex nã rei eſt ꝑ intrinſeca:ſed ꝑſone dine nõ diſtr ĩtrinſece:ga ꝑ relones que ſunt ad aliud.g̃ nõ diſtinr ex nã rei. ¶Scõm impoſſe eſt/ꝙ filiꝰ nõ ẽ imago ex nã rei:qa filiꝰ eſt imago ad aliõ:nõ ad ſe.g̃ nõ eſt imago ex nã rei. ¶Tertiũ qa ſic filiꝰ nõ eſt eq̃lis ex nã rei pñi:qa extrinſece. ¶4.m qa dependẽtia creature ad deũ non eſt ex nã rei:qa eſt ad aliud non ĩtrinſece. ¶z° ℘ eſt/ꝙ creatura diſtinr a creatione diſtõne formali.Et dicit gdã doc.ꝙ in trãſcẽdẽtib⁹ nõ eſt ꝓprie ꝑm⁹ modus dicẽdi ꝑ ſe:qa nec diffinitio ꝓprie:ſz eo mõ quo põt eẽ ibi ꝑmus modus creatio dicit in ꝑmo mõ dicẽdi de creatura. ¶Cõtra hoc inſtat 4.r ex q̃druplici via:ꝑ quã iueſtigat diſtictio formalis.Et ꝑ ꝓ via diuiſionis.Oñcũqz aliqõ diuiſuz diuidit ꝑ ꝑias formales.gcgd cadit ſub vna dĩa/differt formaliter ab omni eo qõ cadit ſub altera:qa dĩa formalis facit formalr differre ab alio:cũ ipſe faciat aliõ: maxime tñ dĩa formalis ipſoꝛ formalr differentiũ 7 nõ altera tñ. ¶z° ꝓ viã diffõnis.Quecũqz eni diffõne differũt illa formalr differũt:7 ita eſt hic.g̃ 7c. ¶3° per viã deſcriptionis.Ubi eni eſt diffõ ciuſdez rõnis:7 deſcriptio:qa eãdẽ paſſionẽ ifert diffõ 7 deſcriptio. ¶4° ꝓ viã demſrationis.Oñ aligd demſrat ꝓp gd de vno: qõ nõ demſrat de alio:illa nõ ſunt formalr eadẽ. ¶Ad ꝓpoſitũ arguo ex ꝓma via ſic.Ens diuidit ꝑ abſolutum 7 reſpectiuum. Sed creatio cadit ſub ente reſpectiuo 7 ſuba vel creatura ſub oppoſito.ſ.abſoluto:g̃ nõ ſũt idẽ vlr eadẽ:vel diſtinr formalr. ¶Ex 2ª via argr ſic.Creatura eſt ens ad ſe:ſed creatio eſt ens ad aliõ.g̃ 7c. ¶Ex 3ª via argr ſic.Creature 3ꝭ exiª finita vel ifinita:ſz creationi nullũ iſtoꝛ 3ꝭ.g̃ 7c. ¶Ex 4ª via ſic.De hoie demonſtrat risibilitas.de creatione aũt nõ.g̃ 7c. ¶Sz ℑ. abm⁹ ꝑdr in qd de relũo co mõ quo entitas de relone. g̃ eꝰ põt eẽ.Dico ꝙ neutꝛ eſt verꝫ.Rõ.n.entitatis nec eſt abſoluta nec reſpectiua:ſed abſtrahit ab his:7 eſt idifferẽs eis. ¶3ª ℘ eſt/ꝙ iſta diſtinctio nõ eſt realis.pz per rõnẽ Sco.qa in eſſentialr ordinatis 7 realr diſtinctis deus põt facẽ ꝑus ſine poſterioꝛi:tũ qa deꝰ agit cõtingẽter:tũ qa ꝑus nõ dependet a poſterioꝛi:tuz qa in ꝓ ſigno nõ repugnat ſibi eſſe ſine poſteriozi:ſed creatura 7 creatio ſunt ordinata ſicut fundamentũ 7 relo:7 non põt fieri creatura ſine creatione:nec eꝰ. g̃ 7c. ¶Dicit aũt ille doctor ꝙ paſſio differt realr a ſubto. ¶Cõtra hoc arguo multiplr.-Primo.qa maioꝛ eſt idẽtitas paſſionis ad ſubm q̃ creationis ad creaturã.-Prob⁹:qia oĩs paſſio 3ꝭ ꝑ ſe ſubo.creatio aũt ꝑ accñs ꝓuenit creature.-Prob⁹.qa nõ eſt in ꝑ mõ dõi per ſe:qa omne tale eſt per ſe notũ de eo quo ꝑdicat̃ ſi illa res diſtincte cognoſcat̃:ſed cognita creatura gdditatiue nõ cognoſcit eiꝰ creatio.g̃ 7c. ¶Itẽ nec in ſcõ mõ:qa nõ eſt demõſtrabilis de creatura.Talis eni nõ poſſet falſificari:ſed ſemp eſſet ſub creatione.Doc aũt eſt falſum:qa gdditas nõ eſt ſemp ſub creatione. ¶z° ſic.Oñcũqz aliqua ſunt eſſentialr ordinata:ſi ꝑm nõ eſt itrinſecꝰ nec poſterius:ſed paſſio 7 creatio ſunt eẽntialr ordinata:qa paſſio ꝓcedit:7 ieſt ꝑ ordine eẽntiali:creatio nõ:qa creatio ieſt ex tpe.paſſio aũt ab eterno:qa ab eno fuit bõ riſibilis. Itẽ iſta ꝑpõ.hõ eſt creabilis:eſt in 2° mõ.Sz iſta ꝑpõ.hõ eſt creatꝰ:eſt poſterioꝛ illa.hõ ẽ creabilis.g̃ 7c. ¶3°ſic. Impoſſe eſt ꝙ aligd ꝑducat̃ niſi ſit idiuiduatũ: ſz ꝑus aduenit paſſio nãe i cõi ꝓpetate idiuiduali.ꝓpa eni paſſio cõuenit ſubto ꝓo illo ꝓri ꝓo quo ꝓcedit nã ſpecifica oĩa idiuidua. ¶4° ſic.Oñcũqz aliqd eſt idifferẽs ad duo oppoſita:illud qõ cõuenit ſibi ſub vtroqz mõ eſt ſibi ĩtimius 7 ꝓpinqus quolibet illoꝛ qõ ꝓuenit ſibi ſub altero.Sz paſſio ꝓuenit rei:ſiue in poꝰ:cũ eadẽ diffõ ꝓueniat ei:creatio aũt tñ in actu.g̃. ¶5° ſic.Exiſtẽtia eſt magis ĩtima cũ actu creature q̃ creatio.Si aũt annibilẽt triãgulus nõ h⁹ exiſtentiã:nõ tñ ꝑdit ꝑ ß ſuã paſſionẽ. ¶6° ſic.Oñcũqz vnũ nẽcio ineſt:7 aliõ ꝓtingẽter:magis ĩtimũ eſt illõ qõ nẽcio ineſt q̃ illud qõ ꝓtingẽter:ſz paſſio nẽcio ineſt:aliogn demõſtratio poſſet falſificari.creatio aũt ꝓtingẽter:ga ꝓtigẽs vt eſſe iſta.hõ creat:aliogn deus nẽcio crearet.g̃. ¶7° ſic.Aug.de vera reli.d.qꝫ ꝑnª per ſe nota ſunt eterna.g̃ ℘nes deducte ex eis ſunt eterne:talis aũt eſt demſratio: per quã ꝓcludit paſſio:7 nõ per quã ꝓcludit creatio.g̃. ¶8° ſic.Oñcũqz de aliq̃ cõi demſrant̃ paſſiones:vbicũqz iueniũt rõ formalis illiꝰ:7 ille paſſiones etiã iueniunt:ſed per rõnẽ gdditatiuã entis ꝓbat̃ eadem paſſio entis in deo 7 in creaturis:7 in deo talis paſſio nõ realr differt.g̃ nec 7c. ¶9° ſic.In diuinis vnũ attributũ ꝓcludit de alio:7 tñ nõ eſt ibi realis diſtictio attributoꝛ:q̃ ſunt ſicut paſſiones. ¶4ª ℘ eſt/ꝙ iſta diſtinctio nõ eſt eſſentialis.diſtinctio eniz eſſentialis 7 realis ſunt eſſentialr ordinate.Realis aũt eſt ꝑor:7 nõ eſt h̃.g̃ nec eſſentialis. ¶Sed ꝓtra iſtas ℘nes inſtat.Et ꝑ ℑ ꝓmaz ſic.

E Obiectio.

Ad.1.poterit. Soluto.

3ª cõclusio. Regula ſcoti ca.1.7. 12.di. 2.7.12.diſ.4. 7 alibi ſepe.

F De identitate paſſionis 7 ſubiecti notãter Ad.1.nonuplr

Qz maioꝛ eſt idẽtitas paſſionis ad ſnḋz q̃ creationis ad creaturaz.

Cõſidera iſtã ſtiam 7 exẽplũ hic.

G

Ad.1.ꝗra rõ.

4ª concluſio

H Obiicitur 4ᵗᵉ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Notabilis solutio vbiq3. A.l.in primo signo.

K

Contradictio modificata non tenet.

A.l. distinguit A.l. idē nuō.

L

De vitate pmi pncipij notā ter. vide hic. Ep.logica ⁊ metaphysica differunt.

A.l. ⁊ nō albū

Vide.q. 1. p. ssta. ⁊ in t. bō ē pō ⁊ alibi sepe ad hō. q̄re sco. 2. dis. 1. q. 4. soluendo. 1. pncipale. ⁊. 2. dis. 2. q. 9. ⁊ vbi ibi notaui.

M

Quare p radictio non tz in modificatis notanter,

Eum ipsa creatio non sit deus sequit̄ q̄ sit creatura: ga oē quod est vel est creator vel creatura. si creatura. vel creat̄ seipsa: vl̄ creatione alia. nō seipsa: pz boc. nec alia: ga tūc esset. pcessus in infinitū. q̄ ꝛc. ¶ Cōtra scām sic. Cā formalis nō differt a suo effectu. Sed creatio est cā formalis creature. q̄ ꝛc. ¶ Cōtra 3ᵃᵐ sic. Q̄ncunq3 aliq̄ sic se hn̄t q̄ aliquid cōuenit vni real'r q̄ non alteri: ista non sunt idem realiter. Sed creatio real'r est ad aliud: creatura vō ad se. ergo. ¶ Cōtra 4ᵐ. Distinctio gdditatiua ⁊ essentialis sunt vna distinctio: sed quidditatiua est bic. ergo essentialis. ¶ Ad p̄muz ꝫm bt̄m Diony. de di. no. creatio nō creat̄: sicut delectatio nō delectat̄. ⁊ est ibi stat̄ in scō: ga aūt absolutū est ad se: ideo alio creat̄: creatio tamē seipsa est ad aliū. ¶ Ad scām dico/ q̄ in sensu cōpōnis creatio dicit̄ in quid de creatura: fz in sensu diuisionis: vt de humanitate: ⁊ huiꝰ nō est sic. ¶ Ad 3ᵐ dico/ q̄ locus ꝺictionis nō tz in modificatis: quod declaro sic. ⁊ accipio cōpᵐ ex materia ⁊ forma. sunt ergo idem cōpositaliꝫ materia ⁊ forma: aligd tamē cuenit mäe cōpositaliꝫ: qd nō cuenit forme cōpositaliꝫ: ga mā perficit̄ compositaliꝫ: forma vō nō. Similr̄ pro/ prietas idiuidualis ⁊ nā sunt idē in 3ō: ⁊ tñ ꝑpetas idi/ uidualis distinguit̄ numeraliꝫ: nō aūt ipsa nā: ⁊ boc est: ga extrema ꝺictionis nō applicant̄ mäe: fz illis extre/ mis. Ista enī ꝺictio applicat̄ illis extremis que mot⁹ vel materia consequit. ¶ Ad 4.ᵐ cū dī. ista distinguit̄ quidditatiue. dico q̄ est bene inuenire quidditatiuam distinctionem sine essentiali: ⁊ non econuerso.

Sed tunc est diffi. si p̄mū p̄nᵐ cōplexum tz modificatū. ¶ Dic dicit̄ q̄ sic: ga est ppositio vl̄is: ⁊ extēdit se ad oīa in ḡbus saluant̄ sui termini. ¶ Scō. ga cadē rōne tz in vno ⁊ in alio. Ulterius dicit/ q̄ iste nō sūt ꝺictozie. fortes est albus. nō fo⁊. est albus: sed ambe sunt affirmatiue. ¶ Quantuz ergo ad boc est sciendū/ q̄ apud logicū ois oppositio est cōple/ xa quo modo loquit̄ Ari. pmo peribermenias: ⁊ ꝑm cō siderationē metaphici oppositio est in terminis incom plexis: de qua loquit̄ ꝓpᵒ in pñtis: que ꝺiuidit̄ in op/ positionē p̄uatiuā ⁊ relatiuā: ⁊ isto modo albuz ⁊ nō al/ bum sunt ꝺictozia. igit̄ ꝑm metaphicū: sicut albū ⁊ ni/ grū formaliꝫ sunt opposita: ita albū ⁊ nō albuz formaliꝫ sunt ꝺictozia. ostēdit̄ aūt logice q̄ est ppositio copula tiua hypothetica: ⁊ ista cōstat ex duabus cathegoricis: terminus aūt incōplexus predicat̄ in qualibet cathᵉᶜ. metaphice aūt tenet de qualibz albo ⁊ nō albo albedo ⁊ nō albedo incōplexe. Non est ergo verū de quolibet albū ⁊ nō albū cū modo ꝑm metaphicuz. vnde tollitur p̄mū p̄ncipiū cōplexū per modū additū. Arguit̄ enim sic. de quolibet termino affirmatio vel negatio vera. B̄ est ens. ḡ qual'rcūq3 est de eo affirmatio vl̄ negatio ve/ ra. Doc aute nō est verū cū modo. ¶ Sed vñ est boc: des mihi rōnē: q̄re nō tz in talibꝰ. ¶ Cᵒ ⁊ p̄mū p̄ncipiū tenet sic̄ locus a cōtradictozijs in ꝛijs ꝛmediatis: sanū ⁊ egrū sūt ꝛtia ꝛmediata. vñ bene sequit̄: est sanū. ḡ nō est egrū. si addas gdditatiue: nō valz: in ꝑcisione enim quidditas abstrahit ab omni eo q̄ nō sibi inest gdditatiue: ⁊ ita ab omni oppositione ⁊ ꝛietate: ⁊ sufficit ad iterimēdū regulā vl̄z ponē istantiā in vno. Pono exē/ plū in diuinis. tres ꝑsone bñt vnā eternitatē: aliquid tñ eternaliꝫ cōuenit vni: qd nō cuenit alteri: sicut gñare cō uenit p̄ri eternaliꝫ: ga in ꝺictiōe nō applicat̄ eternitas: sed ad extrema que concomitat̄ eternitas. Similr̄ qñ ꝺico creatura est real'r ad se: creatio ad aliud: ga nō rō ne realitatis: sed rōne extremoꝝ: que cōcomitat̄ reali/ tas. similr̄ paternitas distinguit̄ personaliꝫ: essentia non distinguit ꝑsonaliꝫ. similr̄ nāe diuine ⁊ humane cuenit esse idem suppositaliꝫ: ⁊ tñ aliquid cuenit nāe humane suppositaliꝫ: qd nō cōuenit nāe diuine: sicut substātifica ri in vbo ⁊ in alieno suppōsito. ¶ Scōa diffi. est/ si illō p̄nᵐ. q̄cūq3 vni ⁊ eidē ꝛt. tenet cū modificatione: Dico q̄ nō. vnde creditū est q̄ quelibet ꝑsona est idē ꝑsona/ liter cū essentia: nō tñ inter se sunt idē personaliꝫ. similr̄ rel'ones sunt idē diuine essentie: nec tamē ꝓdicant̄ iter se ⁊ de se. similr̄ accipio boīem: ⁊ būc boīem ⁊ risibilita tē. homo est idem risibili in scōo mō: ⁊ hic bō silr̄: ⁊ tñ nō sunt idē inter se in scōo mō. Similr̄ natura gñis est idem cū ꝑsōbus in p̄mo mō: ꝺicit̄ vo silr̄: ⁊ tñ iter se non dicuntur in p̄ mō. Similr̄ de differētijs adinuicem ꝛt. ¶ 3ª dif. est de syllo expositorio: fz tz cū modificatiōe: Dico q̄ ꝑ modificationē ꝺirimit̄ q̄ sic pz. b̄ bō est gd/ ditatiue aial. b̄ bō est gdditatiue rōnalis. ḡ boc rōnale gdditatiue est aial. nō sequit̄. ¶ 2ᵒ sic. boc celū est mo/ bile in scōo mō. boc celuz est volubile in scōo mō: ⁊ tñ volubile est mobile in p̄ mō. Jtē b̄ bō in sensu cōpōnis est ꝓtingēter coloꝛatus. b̄ bō est ꝓtingēter albᵒ: ⁊ tñ nō sequit̄. ḡ boc albū in sensu cōpōnis est ꝓtingēter coloꝛa tū. ¶ 4ª dif. de syllo vl̄i ⁊ simplr̄: si tenet modificatas: Dico q̄ nō: qō pz sic. oē coꝛpᵒ est ꝛmediate ſuba. oē coꝛ pus aiatū est ꝛmediate coꝛpus: ⁊ tñ nō segᵗ q̄ oē aiatū coꝛpus sit ꝛmediate ſuba. vel sic. ois bō per se est coꝛpᵒ. ois bō per se est ſuba: nō sequit̄ ꝛ. ¶ 3º sic. in omni de/ monstratione pp gd nūcꝫ tz ꝛ: eo mō quo premisse: ga maioꝛ extremitas cū medio facit ꝓpōnē p se notā. Unī Ari. oñdit: q̄ syll's cū reduplicatione nō tz. Jtē etiā do/ cet/ q̄ ex puris ꝓtingētibꝰ sequit̄ necīuz: ⁊ ita nō est idē in ꝛ ⁊ in ꝑmissis: nunq̄ aliter fiūt mixtiones. ¶ Sz bic remanet vnū dubiū de distinctione quā ponit ꝑdi/ cator de rōne: ga accipit̄ pro rōne facta ab aia: ⁊ illā di misit ⁊ accepit rōnē ꝑ diffōne vel pro rōne diffinitiua: ⁊ declarauit de passione ⁊ actiōe ⁊ de motu ꝛc. ¶ 2º in rel'one ⁊ fundamēto: oñdo ꝑ/ q̄ rel'o non sit idē fundamento formaliꝫ: ga ipol'e est q̄ illud qō fz suā rōnē formalē totaliꝫ est ad aliud: q̄ sit ad se. Sed rel'o ꝑm suā rōnē formalē totaliꝫ est ad aliud. Diffō aūt qua diffinit̄ accīs per subm nō est intrinseca: sed per illa que sunt extrinseca. ¶ 2º oñdo q̄ nō est extrinseca: ga ee ad aliō est suū supius: ⁊ ita cuenit ei itrīsece. ¶ Deide etiā ostēdo q̄ bī itentū: illa diffō extrīseca vel est bitudo ad terminū: vel est termin⁹: vel vtrūq3. si det̄ p̄ᵐ: bī itētū. si vtrūq3: silr̄ bī itentū. ¶ 4º bitudo nō est ad aliō ex/ sed est ifra dīna. Si ḡ ponas aliqō extrīsecū de⁹ a di/ uina essentia: cōcedis ꝓpositū. Jdeo aly ꝓcedūt q̄ non sunt ꝛuertibiliꝫ ⁊ vl̄i idē. Sed ex b̄ sequit̄ ꝓpositū: ga idētitas ꝛuertibilis: ⁊ idētitas nō cōuertibilis sunt ꝺi/ ctozia. a diuina aūt entia negat̄ idētitas cōuertibilis. ¶ Sed b̄ nō est resolo: ga britia eādē diffōnē sūt eadē ꝛuertibiliꝫ: nō ꝛuertibilitas aūt est negatio: ideo opz re/ solui in affirmationē. ¶ Declando aūt nūc istā ptē: ꝺicit̄ q̄ pō de formalitatibꝰ itelligit pl'alitatē in idētitate rea li. Et b̄ nō tz. ¶ Contra. ga rō diuine essentie est ad se. Persone aūt diuine referunt̄ ad se positiue. Rō autez extrīseca est positiua. ḡ rō in dīnis ad se est positiua. rō etiā ad aliud est positiua. ḡ due rōnes positiue. vna ītrīseca: ⁊ alia extrīseca. Jtē certū est q̄ positiuū ⁊ pua tiuū mi⁹ ꝛueniūt eē positiuū ⁊ positiuū: ga ꝑuatio plus distat a subto. Jtē iste dat de⁹ rel'onis ad se ⁊ ad aliō: ga vnā diffōnē eius extrīsecā: ⁊ aliam itrīsecā: eodem mō opz q̄ bēat duas diffōnes: vnā ad se: ⁊ aliā ad aliō. ¶ 4º arguit̄. vbicūq3 aliq̄ distinguunt̄ positiue illa di stinguunt̄ realiꝫ: sed ibi est distinctio ītrīseca ⁊ extrīn/ seca/ p te, ḡ distictio realis: qō est falsuz. ¶ Oñdo vle/ rius/ q̄ interpretatiue est distinctio concessa ꝛc.

¶ Distinctio

A ¶ Distinctio. I. ¶ Questio. I.

Creationem rerum ꝛc.

p.2.6. phys.

Jrca distōnē p⁹ huius libꝛi. Quero 4ᵒ qōnes p ordinē. Prīa est. Utruz creatio sit mutatio. Et arguit̄ q̄ sic. qz mutari est aliter se bīe nūc q̄z ꝑus: sed creatio que nūc est: ꝑus nō fuit. ḡ ꝛc. ¶ Sed ꝛ. in oi mutatiōe ꝑexistit subz: sed in creatione non ꝑexistit subm. ḡ ꝛc.

Conclusio 4ª. B. Creatio nō est mutatio.

Hic itroducunt̄ 4ᵒ ꝓnes. Prīa est/ q̄ creatio nō est actio, ꝑre loquē/ do: ga actio est respectus extrīsecus aduenies. Creatio aute nō est respectus extrīsecus aduenies. Posito enī creatore ⁊ creatura necio sequit̄ creatio. ¶ 2ª ꝛ est/ q̄ nō est passio: ga passio est accidēs limitatū: ga genus p/ dicamentale. Sed creatio est trāscēdēs: ga oīa gñia an/ teit. ergo ꝛc. ¶ 3ª ꝛ/ q̄ nō est motus: ga creatio fit in in/ stanti. motus aūt nō fit in istanti: ga motus est acgsitio ptis post ptē. ḡ ꝛc. ¶ 4ª ꝛ/ q̄ nō est mutatio: ga vbi est inuenire mutationē, ibi est inuenire ordinē durationis: qui est iter tp̄s ⁊ instās. in mutatione enī in vltimo istā ti subz est sub formali termino ad quē: ⁊ in ꝑzi tpe est in termino a quo. ¶ Sed ꝛ ꝑmā ꝛnē instat̄ sic: ga illa influētia q̄ deus creat vi esse actio: ga deus p eaz creat ⁊ agit. ¶ 2º ꝛ 3ª: ga creatio de⁹ in actiuā ⁊ passiuaz. ḡ videt̄ q̄ sit actio ⁊ passio. ¶ Cōtra 3ª. ga deus saltem successiue producit successiua: sic̄ pz de motu celi. Silr̄ gñaz pōt creare in tpe. ¶ Cōtra 4ª: ga q̄ creat aliter se bz nūc q̄z ꝑius. ¶ Ad p̄mā instātia dī ꝓcedendo q̄ influere ꝑtie est agere: sed illa influētia posset accipi pro ipzimere qñ aligd impzimit alicui: ⁊ b̄ nō est pdu ctio. Alius est enī respectus trāscendētis ad trāscēdēte: ⁊ illa impzessio est actio. Respectus aūt ꝓducētis non est actio. vñ qñ impzimit gñaz vere agit: sed pius eam pducit q̄z impzimat. ¶ Ad aliud dico q̄ accipit nomē actionis ⁊ passionis nō ꝑtie: sed large. ¶ Ad aliud di co q̄ pductio dās formā est creatio: quā sequit̄ influxꝰ. ¶ Ad 4ᵐ ꝓcedo q̄ mutatio est qñ gña dat̄: fz ꝑus fuit ꝓducta. ¶ Pono ḡ ꝛnē affirmatiuā: q̄ creatio est pductio: ga effectiue nō est nisi ꝓductio ad exē. ¶ Sed hic sunt alique difficul. ꝑma est: ga impol'e est trāsire de cō tradictozio in ꝺictozium nulla facta mutatione. Sed creatura trāsit de ꝺictozio in ꝺictoziū qñ ꝓduꝛ. ḡ ꝛc. ¶ Rū trāsitus ꝺicit̄ q̄ subm existat sub vtroq3 extre mo. Sed creatura ꝑus non existit sub non esse gñali: tñ mō cōcedi pōt. ¶ 2ª dif. qñ aliq̄ fundamētū hz ꝑua tionē alicuius: postea trāsit ad esse illius: ibi videt esse mutatio. Sed essentia creature fuit aliq̄d ab eterno: ⁊ postea trāsiuit ad esse q̄ nō habebat. ḡ ꝛc. ¶ Dico q̄ essentia rei creabilis nō existit sub ꝑuatione aliq̄ añq̄ creet̄: ga terminus existebat aliquo mō. ¶ Sed nūqd creaᵗⁱᵒ sequit̄ actio: ¶ Dico q̄ in creatione subsistētiū nunq̄ sequit̄ actio. vnde qñ ꝓduxit mām nihil passum fuit ibi. sed qñ ꝓduxit rē inherentē: tūc sequit̄ ꝓductio nē actio: ⁊ eodē mō dōz est de mutatiōe ꝛc. ¶ Qō. II.

Secundo querit̄. Utrū de⁹ possit ali/ qd de nouo ꝓducē sine mu tatione. videt̄ q̄ nō: ga Aug. in p̄ lib. de tri. dicit/ q̄ deū facē mutabilia sine mutatione sui intelligere plene difficile est. ¶ Cōtra. 4º de trinitate dicit/ q̄ oportet deum intelligere muta bilia facere sine sui mutatione.

Hic pono 4ᵒ ꝓnes. Prīma est ista/ q̄ impol'e est transire de ꝺictozio in ꝺictoziū sine mutatione facta in aliquo extremoꝝ. Eidē enī inquātū idē nō ꝑsit applicari extrema ꝺictionis. Si ergo ꝑus cōueniebat fieri vnū extremū ꝺictionis: ⁊ modo aliō ibi nec̄io est aliqua alietas. ¶ 2ª ꝛ est/ q̄ impol'e est q̄ aliquid trāseat de ꝺictozio in ꝺictoziū nisi mutet̄ in se: ga al'r se bz nūc q̄z ꝑius: ⁊ ꝓ ꝛnūs mutat̄. ¶ 3ª ꝛ est/ q̄ per mutationē factā in altero extremoꝝ nō pōt aligd mutari de ꝺictozio in ꝺictoziū: ga ipol'e est q̄ sit effe ctus formalis in aliquo gn sit ibi forma: sed mutari est effectꝰ mutationis. si ḡ aliter se bz nūc q̄z ꝑus: nec̄io est in eo mutatio. ¶ 4ª ꝛ est/ q̄ aliquid pōt attribui alicui nūc: qō nō ꝑius sine sui mutatione: sic̄ deus mō creat: ⁊ ꝑus nō: sine sui mutatione. ḡ. ¶ Cōtra istas ꝛnes istat̄. Et p̄ ꝛ ꝑmā: ga ostensuz est in p̄ libꝛo/ q̄ deus pōt aligd velle qō ꝑus nō voluit: vult enī futura ꝓtigēter: ⁊ tñ nō mutat̄. ḡ ꝛc. ¶ Cōtra 2ª. deus trāsit de ꝺictozio in ꝺictoziū qñ aligd creat: ⁊ tñ in se nō mutat̄. ḡ ꝛc. ¶ Cō tra 3ª. sol trāsit de nō esse visum ad esse visum: ⁊ ita p mutationē que est in me trāsit. ḡ ꝛc. ¶ Cōtra 4ª. quia videt̄ esse ꝺīa alys duab⁹. ¶ Ad p̄ᵐ dico/ q̄ nō fit mu tio ex pte dei: sed ex pte obiecti in esse volito sine muta tione dei. ¶ Ad aliud dico q̄ deus nō trāsit de. ꝛc. Si enim creare esset formaliꝫ in deo: ⁊ postea nō creare: ne cessario mutaret̄ tūc: sed nō est ita: ideo in se nō trāsit. ¶ Ad 3ᵐ dicūt aliqui q̄ videns ꝓducit rē in esse visō ⁊ rōnabiliꝫ. ¶ Dico ḡ q̄ iste trāsitus nō est formaliꝫ in so le denoiatione ītrīseca: sed denoiatione extrīseca a vi/ sione mea dī trāsire. ¶ Ad 4ᵐ: aliō est dici de deo ex/ tremū ꝺi⁹: ⁊ aliō est eē in deo. vñ nouū nō est in deo: sed de nouo extrīsece deno⁹. ¶ Sz qd de arᵗᵒ in opᵐ? Dico q̄ dif. ex b̄ ꝓueniebat ꝑsis: ga dicebāt oē agens foꝛ referri ad passuz: sed nō opz dicē deuz referri aliq̄ rel'one reali ⁊ formali ad creaturā. ¶ 2ª dif. saltē deus exiuit de ocio ad opationē. Dico q̄ si actio eēt in eo foꝛ maliꝫ tūc mutaret̄: nūc aūt dī de eo denoiatione extrīn seca. illa enī opatio nō est in deo formaliꝫ. ¶ 3ª dif. est/ si agens aliud qōcūq3 mutat̄ qñ agit. Dico q̄ sic. omne aliud a deo qñ icipit agere: tūc nec̄io mutat̄: ⁊ tell'r qñ agēs ꝑsicū repatitur: nō itelligēdo q̄ illud agēs ꝑsicuz recipiat formā absolutā: sed respectiuā actionē regrit: que causat̄ a termino ⁊ fundamēto. ¶ 4ª dif. si ex di/ ctis sequit̄ actionē esse in agēte. ¶ Dico q̄ hoc videnᵗ ꝑsi intendere: ga al'r nō sequeret̄ argᵐ eoꝝ de exitu ab ocio in opationē nisi ponerēt̄ actio in agēte. al'r enī non posset ꝛcludi mutationē esse in deo. ḡ ꝛc. ¶ Qō. III.

Queritur 3º. Utrum creatio actiua ⁊ passiua differant realiter. Et videt̄ q̄ sic: ga in diuinis gñare: ⁊ gñari differūt realiter. ¶ Cōtra. nulla relatio ad creaturā est res ex parte dei. ergo videtur q̄ eadem est res que ꝺicit̄ creatio actio ⁊ passio.

Hic pono 4ᵒ ꝓnes. Prima est/ q̄ creare in deo nō est aliquid absolutū: ga oē tale in deo est eternū ⁊ necīum. Sed creare nō est eternū nec necīuz. ḡ ꝛc. ¶ 2ª ꝛ est/ q̄ creare nō est in deo realiter. ga tūc destructo creare: destrueret̄ de⁹. ¶ 3ª ꝛ: q̄ crea re nō est in deo aliquid respectiuū: ga tūc referret̄ de⁹ rel'one reali ad creaturā: quod est falsuz. ¶ 4ª ꝛ est/ q̄ creare nō est in deo formaliꝫ: ga gcḡd in deo est vel est absolutū vel respectiuū: sed ostensum est q̄ non abso/ lutū nec respectiuū rei vel rōnis. ḡ non pōt esse in deo. ¶ Sed cōtra istas ꝛnes instat̄ 4ᵗ. Primo ꝛ ꝑimā sic. deus per illud dī creare: qō terminat dependētiā ipsius creature. Sed b̄ est p eius absolutū. ḡ. ¶ Cōtra scām: deus est realiter creatoꝛ. ergo creare est in ipo realiter. ¶ Cōtra tertiā: ga nō pōt itelligi nisi ad aliō. ¶ Cōtra quartā: ga sic̄ gñare est in deo: ita in deo vi eē formaliꝫ

E

Singlaris do ctria ō trāsitu iter ꝺictozia

Obijcitur 4º

F

Laue hic. ḡre Sco. distinc. pñti. q. 2.

Denoiatio 2ª

D. q̄druplex Auc. 8. phy. ⁊ destructio nibus destru ctionis: copio se ad h̄.

G

Cōsidera in stantiam.

A.l. acquirit.

A.l. in eo.

H

Primus art. Cōclusio 4ª. A.l. pbatio: quia qō inest deo: absolutū est ꝛc. Hec realiter nec formaliꝫ creare est qd absolutū vel respectiuuz in deo.

creare. ¶ Ad ꝓmũ: nõ sequit̃ ꝙ sit per absolutũ terminat creationẽ: qđ creatio sit in eo formalr. ¶ Ad aliud ꝙ ex rone reali alterius dr dicit̃ creare denoiatione extrinseca. ¶ Ad 3m cõcedo: ꝙ dicit̃ ad aliud per relatione quã terminat. Et per idem ad 4.m dicit̃.

I Denoiat extrinseca creatoꝛ ꝛ creature dicit̃ dr: sic dño.

Sedo articu. Dubium. Cõclusio 4ª.

Quid est ergo illa creatio actiua. Quo ad hoc declarandum iducunt 4or ꝓnes. ¶ Prima est: ꝙ creatio actiua nõ opponit̃ passiue: ga ipole est opaõ ozi gines esse in aliquo eodẽ: ga tũc sequeret ꝙ idẽ produceret se. ¶ 2a ꝓ: ꝙ nõ differũt realr: ga creare ꝛ creari nõ iueniunt̃ nisi vbi est vna simplex realitas. ¶ 3a ꝓ: ꝙ nõ distin̄ fozalr: ga creare ꝛ creari sũt eiusdẽ fũdam̃tr ꝛ eiusdẽ termini. ¶ 4a ꝓ: ꝙ dñt fm rõnẽ: ga itell's ꝓcipit illã rem actiue ꝛ passiue. ¶ Sed hic sunt alique diffi. pr. ga effectus formalis est in deo ipsius creationis: ga dr formalr creat. ¶ Hic dico ꝙ creare nõ est effectus formalis creationis sed ipm creari. vñ deus denoiat extrinsece creãs: ga creatura formalr creat. ¶ 2a dif. ga vi ꝙ in diuinis sic diceret ꝙ gnare ꝛ gnari sunt idẽ sic creare ꝛ creari. ¶ Dico ꝙ si apperet ꝙ pñi repugnaret referri ad filiũ: tunc codẽ diceret gnare quo filius gnari: nũc aũt realr põt pñi ad filiũ referri. ¶ 3a dif. est: ꝙ idẽ diceret qñ sol ꝓducit: ꝙ vna ꝓductione ꝓducit: ꝛ eadẽ res ꝓducit̃ p vnũ respectũ. ¶ Dico ꝙ nõ habem̃ necessitatẽ gn sol referat̃ formalr ꝛ realr ad creaturã. ¶ 4a dif. p extrema ꝺdictionis: ga dco repugnat creari ꝛ nõ creare. Dico ꝙ vtrũq; repugnat dco formalr: ꝛ extrinsece põt denoiari ab eo: ꝛ dico ꝙ ab eadẽ re denominat̃: sed tñ in illa re dicit̃ deus creãs ꝛ creatura creari. ergo ꝛc. Et ideo creare nõ est in deo formal: ga etiã denoiaret̃ ab eo intrinsece ꝛc. ¶ Qõ. IIII.

Vid. 31. di. 1. Sco. ꝛ alibi.

Quæritur q̃rto. Utrũ creatio passiua differat a cõseruatione. Quasi: ga Aug. sup Gen. dr̃ videt̃ dicẽ creatiõ nẽ differre a ꝓseruatiõe. ¶ Cõtra. ga Aug. sup Gen. cõtra manicheos exponens illud. Pater meus vsq; modo operat̃. ꝛ ego operoꝛ in eo. dicit ꝙ intelligitur de continua productione.

Joan. 5. L

Hic sunt duo preambula premittenda. ꝑmus est. qd est creatio. Et dico ꝙ est ozigo passiua qua creatura hz esse in suo fieri per instãs. ¶ 2m qd est cõseruatio: dico ꝙ est quedã ꝓtinuatio q̃ res hz esse a deo in suo esse per tps. ¶ Istis ꝑhabitis ꝛroducunt̃ hic 4or ꝓnes. ¶ Prima est: ꝙ ꝓseruatio ꝛ creatio in creaturis distin̄ ex nã rei: ga in instãti ꝑmo creat̃: ꝛ postea cõseruat̃: ꝛ nõ creat̃. ¶ 2a ꝓ: ꝙ non distin̄ formalr: ga eiusdẽ fũdamẽti ad eũdẽ terminũ nõ ꝓsurgit relo nisi eiusdẽ rõnis: sed creatio ꝛ ꝓseruatio sunt eiusdẽ termini ꝛ fundamẽti. q̃ ꝛc. ¶ 3a ꝓ: ꝙ nõ distinguunt̃ realr: qz creatio nõ distin̄ a creatura realr: nec etiã ꝓseruatio: ꝛ tñ iueniunt̃ in vna re que nõ hz nisi vnã simplicẽ realitatẽ. ¶ 4a ꝓ: ꝙ differunt per accñs: ga cõseruationi vt ꝓseruatio est ꝙuenit alia relo q̃ vt est creatio. Creatio enĩ dicit hoc esse a deo cũ coexñtia ad ꝑm in instãti. ꝓseruatio aũt dicit hoc eẽ a deo in coexñtia ad totũ tps sequẽs. ¶ Sed ꝺ istas ꝓnes instat̃. Et ꝑ ꝺ ꝑmã. Impole est ꝙ idẽ sit distinctis ꝓductionibus ꝓducat̃: sed ꝺ ꝙ idẽ sit creet ꝛ ꝓseruet̃ sic in instãti creationis: ꝛ ita habebimus duas cãlitates sil. Dico ꝙ eadẽ est dependẽtia: sed in instãti creationis eodẽ nõ dr̃ ꝓseruatio nisi in habitudine ad tps sequẽs actu vel poss: tunc enĩ habitudo talis facit differre ꝓsuationẽ a creatione. ¶ Cõtra 2as ga dec diffões insunt eis. Dico ꝙ creatio nihil aliũ est nisi dependẽtia a deo. ꝙ aũt sit de nihilo est sibi extrinsecum. ¶ Cõtra 3as: ga ꝓseruat̃ qñ nõ creat̃. Dico ꝙ illõ ꝑbat ꝙ habitudines ꝓsequẽtes realr differunt: sed nõ ipsa. ¶ Sed hic sunt alique diffi. ꝑia est ista: ga Aug. sup Gen. videt̃ dicẽ ꝙ totalr fũt in aliqbus peni. idẽ: ga sicut aer nõ est lucidus: ꝛ fit lucidus tra in creatura. q̃ ꝛc. Dico ꝙ si accipiat̃ creatio ꝑ dependẽtia semp res creat̃ a deo. Tñ nõ dr̃ creari illo noie nisi ꝓ ꝑ instãs. ¶ 2a diffi. est: ꝙ quidã doc. dicit ꝙ creatura semp inouat̃. Dico ꝙ in agentib9 ꝓductẽtib9 ꝓductione successiua semp est ibi nouatio. Sed in agente cuius ꝓductio est ꝑmanẽs nõ est inouatio. Exem. Mã ꝛ forma causant ꝓtinue causalitate sibi ꝑpa: nec tñ est ibi inouatio: ga ꝑmanenter causant. ¶ 3a dif. est ga fm hoc non vr valere distinctio vulgata: ga successiua dum fiunt sunt permanẽtia dũ fiunt non sunt. ¶ Dico ꝙ verus est qñ permanẽs ꝓducit̃ ꝓductione successiua. Sed de annihilatione est sciendũ ꝙ alig imaginant̃ ꝙ per actionez positiuã fiat annihilatio. Sz hoc nõ itelligo nec de annihilatione: nec de coꝛne: ga oĩs actio positiua est alicui9 positiui termini. Sed itelligo ꝙ ꝑ subtractionẽ ꝓtiaꝫ qua contingenter cõseruant̃ res fiat annihilatio: ꝛ per subtractionem causationis causaruꝫ mãlis ꝛ formalis fiat coꝛruptio ꝛc. ¶ Questio. V.

N. 2.4.c.3.

Semper res creari ꝑt inesse.

Eligo quid.

Distinctio de rabilis penes nũ. ꝛ successiue nõ ꝛpetuo ꝛ simul.

Nõ oms res nobilians se coꝛrupti actiõ ꝑfectiua ꝛ qualis ꝛpetua.

O

Circa distõnẽ ꝑmã iterũ quero 4or qõnes. Quaꝛ ꝑ est. Utꝛ creatio ordine nãe precedat creaturã: vel eꝫ. Et vi ꝙ creatio sit ꝑor: ga creatio est via ad creaturã: ꝛ ois via est ꝑor suo termino. ¶ Cõtra. ga terminꝰ creationis est ꝑor ca: ga ab eo depender: sed eẽn creature est terminꝰ creatiõis. q̃ pcedit creatiõez.

Hic ꝓmitto 4or ꝓnes negatiuas. ꝑia est ꝙ iter illa nõ est aligs ordo durationis: ga in quocũq; periodo vnũ iuenit̃ cũ alio. ¶ 2a ꝓ: ꝙ nõ bñt ꝑfectionis ordines: ga in ordine ꝑfectionis opz vtrũq; extremũ dicẽ ꝑfectionẽ. Sed creatio cũ sit relo nõ dicit ꝑfectionẽ. q̃ ꝛc. ¶ 3a ꝓ: ꝙ iter illa nõ est cãlitatis: ga talia distin̄ realr: que distinctio nõ est iter creationẽ ꝛ creaturã: vt viuꝫ fuit. ¶ 4a ꝓ: ꝙ nec ordo originis: ga talia distinguunt̃ realr: iter que est ozigo: vt ꝓz per Aug. ꝑ de tri. ¶ Pono igit̃ duas ꝓnes affirmatas. ꝑima ꝙ iter relonẽ ꝛ fundamentũ est ordo nãe: sicut iter reas est simultas nãe. creatio aũt est relo. q̃ ꝛc. ¶ 2a ꝓ: ꝙ absolutũ creature ꝑcedit creationẽ: vt docet Aug. 5. de tri. dicẽs: ꝙ omne qđ est ad aliud ꝑus est ad se: sed illud ꝑus nõ est nisi absolutuꝫ creature. ¶ 2o: ga omne fundamẽtũ est ꝑus relone nã: ꝛ creatura est fundamentuꝫ creationis. q̃ ꝛc. ¶ Sed ꝺ. in illo ꝓiori quo creatura ꝑcedit creationẽ creaturaꝫ erit neẽe esse: quia independens. ¶ 2o: ga nihil accipit esse per illud qđ est eo posteri9: sed creatura accipit eẽ ꝑ creationẽ. ergo ꝛc. ¶ 3o creatoꝛ ꝛ creatura fũt simul nã: sic relatiua. Si q̃ creatura est ꝑor creatione: est etiã ꝑor creatoꝛe: ga ꝑor creatione: qua est creatoꝛ. Itẽ nulla ꝓductio terminat̃ ad illđ qđ iã hz esse: sed sic est in creatione fm iã dicta. ergo ꝛc. ¶ Ad ꝑmã istãtiã dico ꝙ illud qđ nõ dependet ab aliquo ꝓo illo signo: ꝓo quo aptũ est̃ depẽdere est neẽe esse: sic deus est oĩno idepẽdens: ga in nullo signo depẽdet. creatura aũt depẽdet in scõo signo: ꝛ nõ in ꝑ. ¶ Ad 2m dico ꝙ accipe esse per hoc: põt duplr esse. vl sicut per ꝑm. ꝓductiuũ: ꝛ tũc vera est illa ꝓpositio: sed voluntas diuina est huiꝰ ꝑm. ꝛ nõ creatio ipsa. ¶ Alio modo sicut per cãm formalẽ: ꝛ tũc nõ opz: sicut albedo nõ est ꝑor boie: ꝛ fit ꝑor boie albo. Creatio aũt est formaliter accepta esse creature: ꝛ ita ꝛ creatura vt sic fit posterior creatione: tñ sumẽdo eas absolutũ creatiõ nõ est ꝓr creatura. ¶ Ad aliud dico ꝙ creatoꝛ ꝛ creatura vt relatiua sunt simul nã. Cõcedo q̃ ꝙ ꝑor est creatura q̃ creatoꝛ: vt creatoꝛ denoiat denoiatione extrinseca: sed rõne

Lõ. insto ꝑ negationẽ. Nec duratio nis, nec ꝓtinuatio, nec successionis, nec motus, nec ꝛpetuitatis, nec temporis.

P

q. 1. bñ. ꝑbe nc. 3.

Lasb. 3. Lõcõ ampliatiua affirmatiua. Lã sũdamẽtũ relonis: ad ꝑcedẽs: ꝑ absolutũ creature creatiõis. Lasb. 3. scũ gnis.

Obiicitur 4ª.

Q

Nota esse ꝑ nouꝫ ꝛpetuꝫ signo creatiõis ꝛ dependẽtie.

Singularis doctrina.

Accipe esse hoc cliptr.

Qualr creatura ꝑior ꝛ ꝑ posterior creatiõne.

Lapponit̃ ad ꝛpetuꝫ ꝑfectionẽ ꝑ quã ꝑfectionẽ ꝑdo eclata.

D duplex.

A

D. ꝺ drupler. Absolutũ creature nã creatiõ precedere. Creari ꝛ creatiõ sit̃ creature manere. Esse essentia: non tñ exñtia creature creatiõe ꝑcedit.

ꝑ. mini.

B

Dubium.

sed rõne ꝓncipij ꝓductiui est posterior. ¶ Ad aliud ꝺ maioꝛe est istãtia de aĩa rõnali ꝛ in augmẽto: dico tñ ꝙ gdditas creature vt sic nõ est ꝑexñs. ¶ Sed ꝫ est dif. si absolutũ creature ꝑcedit ordine nãe exñtẽ ꝛ creari: Dico ꝙ sic: ga talia sibi semp attribuunt̃ per accñs. ſ. tã exñtia q̃ creatio: ga ꝑ accñs gdditas existit. ¶ 2a diffi. si eodẽ ordine ꝙueniunt creature exñtia ꝛ creatio. dico ꝙ simul sunt ista existẽtia ꝛ creatio: ꝛ idez dico de aliis ꝓductionibus. ¶ 3a diffi. ga videt̃ ꝙ exñtia precedat: ga omne fundamẽtũ rel'onis existit ꝑus rel'one: ꝛ essentia creature est fundamentũ illius rel'onis: q̃ ꝑexistit. Dico ꝙ qñ ẽ eadẽ exñtia fundamẽti ꝛ rel'onis nõ ops. sit̃ essentia creature fundat istã relonẽ nõ vt exñs est: sed vt cẽntia est. ¶ 4a dif. ga oẽ qđ est ad aliud ꝑius est ad se fm Aug. ꝑot dici ꝙ ꝑus ꝙenit exñtia creature q̃ rel'oni: ꝛ sit eadẽ exñtia: ꝛ si accipiat̃ esse essentialiter vt ꝑs. ¶ Sed est dubiuꝫ si sit tendentia in creaturã. Rñdeo ꝙ non opz dicere ꝙ sit idez oĩno creature: ga nulla tunc esset q̃stio: vnde nõ apparet quo mõ possit saluari dictũ illoꝛ qui dicũt ꝙ est via nãe precedẽs creaturam ꝛc. ¶ Questio. VI.

Obiicitur 4ª.

D

Secunda q̃stio. Utrũ terminus creationis sit essentia vel exñtia. Et videt̃ ꝙ sit existentia: ga creatio est ꝓcessus de nõ existere ad existere. ¶ Contra. ga ipa creatura vel essentia creature ꝓducit̃ per creationem. ergo est terminus eius.

Cõclusio 4ª.

Hic itroducunt 4or ꝓnes. ꝑima est ꝙ primus terminꝰ formalis eiꝰ est essentia creature: qualẽ enĩ ordinẽ hñt res in essendo talẽ in ꝓducẽdo seruant: sed ostensuꝫ est ꝙ essentia est ꝑioꝛ nã ipsa exñtia: q̃ ꝑ ꝓducit̃. 2o ga essentia ꝑ per ꝓductionẽ deducit̃ ad esse. q̃ ad illaꝫ terminat̃ creatio: ga ad illud terminat̃ qđ ꝑ deducit̃. ¶ 2a ꝓ: ꝙ nõ terminat̃ ꝑ ad exñtiã. ꝓbat̃ sic. Qñ aliqđ ꝓtinet aliđ vtualr: illud nõ ꝑot esse rõ cõicandi ꝛ terminãdi illi: sed bene eđ. Sed essentia aliquo mõ ꝓtinet vtualr exñtiaz. q̃ ꝛc. ¶ 2o sic. Illud nõ est ꝑmus terminus: qđ nõ deducitur ad esse: sed exñtia nõ deducit̃ ad esse: sed est illđ ad qđ aliud ducit̃. q̃ ꝛc. ¶ 3a ꝓ: ꝙ ꝓuatio esse eẽntie nõ est terminus a quo: ga qđ est ꝓuatũ esse essentie est ens ꝓbibitũ. ¶ 2o sic. Illud quo aliqd non ꝑot carere illud semp sibi ꝙuenit: sed sic est de essentia: ga ꝓpo in qua ꝑdicat esse eẽntie est ꝑ se nota ꝛ icõmutabilis fm Aug. q̃ ꝛc. ¶ 4a ꝓ est: ꝙ ꝓuatio exñtie est terminꝰ a quo: ga de nõ esse exñtie fit trãsitus ad esse exñtie: sic de opposito ad oppositũ. ¶ Sed ꝺ 4r. ꝓio ꝺ ꝑmã ꝺnẽ arguit̃ sic. Quia essentia ꝑexistit in esse qdditatiuo. q̃ nõ ꝑot eẽ terminꝰ formalis. ¶ Cõtra 2as. Illud est ꝑmus terminus ad qđ fit trãsitus. huiꝰ est exñtia. q̃ ꝛc. ¶ Cõtra 3as ꝺnẽ. Illud est terminus a quo, cuius positiuũ est terminꝰ ad quez, sed ostẽsuꝫ est ꝙ essentia est ꝑmus terminus ad quẽ, q̃ eius ꝓuatio est terminus a quo. ¶ Cõtra 4as. Quia ter minus a quo, ꝛ ad quẽ, opponunt̃: sed esse non opponit̃ essentie. q̃ ꝛc. ¶ Ad ꝑmã dico ꝙ eẽntia in esse quãtitatiuo nõ ꝑexistit: nec bz aliquo mõ realitatẽ. ¶ Ad aliđ dico ꝙ nũq̃ ad terminũ formalez ꝛ vt sic, est trãsitus in ꝓductione: sic de luce ad tenebraꝫ nõ terminat̃ ad qddi tatẽ lucis: ꝛ ad eiꝰ exñtiã. ¶ Ad aliđ. ꝓuatio termini ad quẽ, est terminꝰ a quo. dico ꝙ ꝓuatio termini quãtũ ad exñtiã est terminus a quo, sed nũq̃ in aliqua ꝓductiõe terminꝰ a quo, est ꝓuatio quidditatis termini ad quez. ¶ Ad aliud ꝑ idẽ quãtum ad quãtitatẽ nõ est oppoꝰ. ¶ Sed est dif. cum creatio sit simplex rel'o qũo dr̃ hẽ terminũ a quo: Dico ꝙ non dr̃ q̃ri ꝓpie: ꝛ terminꝰ ad quẽ, sibi assignat̃. ¶ 2a dif. quo est terminꝰ a quo, ꝛ ad quẽ. dico ꝙ nõ ꝑot poni simplr: ga terminꝰ a quo, non ꝑot eẽ ꝓuatio qdditatis. Sz qdditas ẽ terminꝰ ad quẽ, ꝛ qdditas vt nõ exñs ẽ terminꝰ a quo ꝛc. ¶ Qõ. VII.

E

Obi. alioꝛus.

Certia qõ. Utrũ essentia rei creabilis sit subm creationis. Et videtur ꝙ sic. Quia est in ea vt i fundamẽto. ¶ Cõtra. ꝓductio fundat̃ ime in termio fozali. Et dic terminus nõ est idẽ qđ subm. q̃ ꝛc.

Hic dicunt aliqui ꝙ essentia est subz gnõnis: ga manet sub esse ꝛ non esse. Eodẽ mõ in ꝓposito qdditas est ideterminata ad esse ꝛ non esse. ¶ Cõtra. ga impole est ꝙ ꝓductio totalis hẽat subm: ga illud nõ ꝓduceret̃ tali ꝓductione: sed supponeret̃. Sed creatio est ꝓductio totalis essentie. Et confirmat̃: ga iõ gnõnis assignat̃ subz: ga aliqđ supponit̃ in gnõne: ꝛ in creatione nihil ꝑexistit. q̃ ꝛc. ¶ 2o sic. Quia cẽ rei qđ caret exñtia non existit. ¶ 3o ga repugnat existere sub ꝓuatione termini formalis. ¶ 4o ga tũc deus nõ esset totalis causa creaturaꝫ: sed subz ibi ꝺcurreret ꝛ causaret. ¶ Ideo dico ꝙ creatio nõ hz subz: sed est ꝓductio totius entitatis. Si enĩ eius esset aliqđ subz: idẽ cẽt annihilationis: ꝛ sic annihilarũ existeret. ¶ Sed contra. illud est subz alicuius in quo est illud subtiue. Sz creatio est formalr ꝛ subtiue in essentia rei creabilis. q̃ ꝛc. ¶ 2o sic. Illud est subz gnõnis qđ manet sub esse ꝛ sub non esse. Sed ita est de quidditate creature: qđ manet sub vtroq; termino. q̃ est subz. ¶ 3o sic. ꝑ annihilationẽ resoluit̃ creatura in esse quantitatiuo. q̃ illud est subm. ¶ Ad ꝑm dico ꝙ esse in subto: vel est sic ꝺ iberens subto: vel sicut inferi9 in suo supioꝛi. Exẽplum ꝑmi. albedo in boie. Exem. scõi. rõnale in aĩali: sic ad ꝓpm dico ꝙ creatio nõ est in creatura ꝑ mõ: sed sic exñtia in eẽntia tãq; modus ei9. Uel dic ꝙ est in subto sumẽdo subm large ꝓ fundamẽto. Sed hoc non est ꝓprie. ¶ Ad aliud. subiectum existit sub vtroq; termino: sed essentia non existit quando existentia nõ est: ꝛ sic per idez ad aliud. ¶ Ad 4.m dico ꝙ nõ est resolutio ad aliquid existens. ¶ Sed hic est difficul. qđ est ergo subm. dicitur ꝙ nihil: ga ibi est ꝓductio totalis. ¶ 2a dif. si codẽ mõ est subm in creatione ꝛ gnõne diuina: Dico ꝙ nõ: ga diua essentia existit sub gnõne: ꝛ eius ꝓuatione. Essentia aũt creature nõ existit sub nõ esse creature: ga nullã habebat realitatem. ergo ꝛc. ¶ Questio. VIII.

Obi. ꝑmus. Subiectũ 2ª.

A. l. tertiũ vl quere tertiũ. D. duplex. Alr in diuina gnõne: ꝛ alr i creatiõe subz assignari põt qđ nõ diu ponderabis.

Quarta qđ est. Utrũ deus ꝑsit ꝓducere creaturã: q̃ nõ duret nisi per instans. Et videt̃ ꝙ nõ: ga creatio ꝛ cõseruatio sunt idez. Sed cõseruatio respicit tempus sequẽs. ergo ꝛc. ¶ Cõtra. deus ꝑot facere instans: ꝛ illud non durat nisi per instans.

H

Vide Sco. q. 12. quolibeti.

Hic dicunt aliqui ꝙ ois creatura durat ꝑ tps: ga sicut iter motꝰ ꝺrios est ges media: ita inter creationẽ ꝛ annihilationẽ est quies mensurata tẽpoꝛe. ergo ꝛc. ¶ Sed ꝺ 4r. ꝑ de motu: ga sic toti tẽpoꝛi coꝛridet motus: ita istãti tps muta. esse: ꝛ mutatũ esse est aliqđ qđ nõ ꝑot durare nisi per instans. q̃. ¶ 2a rõ. sol in quolibet istanti ꝓducit nouũ radiũ distantium: nec aliqs radius durat nisi ꝙ instans: ga ꝓcedunt per rectas lineas: ꝛ ió ops ꝙ in qualibet lineatione currat nouus radius: ꝛ si ꝑmanet radius: solũ est: quia nõ manet fm rectã lineã. ¶ 3o arguit̃ sic. sicut deus cõtingẽter creat: ita ꝓtingẽter ꝓseruat. q̃ ꝓductione facta ꝑot nõ ꝓseruare: ꝛ ita nõ durabit nisi per istans. ¶ 4o sic. aut deus nẽcio ꝓseruat per tps. aut nõ. si nõ: hẽo ꝓpositũ. si sic. q̃ ꝙ totũ tps: ga eiusdez rõnis est pars tpis cũ toto tpe. ¶ Ideo dico: sicut necessitatus ꝑ istas rõnes: ꝙ deus ꝑot facẽ creaturas ꝑmanẽtes in solo istãti

A. l. ꝑ istas ꝓpio ꝓpria.

durantes:ga totū esse bñt in ꝑmo instanti. ¶Istud tñ pōt 4or modis ipolib⁹ intelligi. Prim⁹ modus q̄ in eōdē istanti crearet aligd 7 annihilaret. 2⁹ modus q̄ in vno crearet:7 in alio annihilaret. 3⁹ modus q̄ crearet in tpe:7 annihilaret in tpe. 4⁹ modus q̄ crearet in tpe 7 annihilaret in instāti. ¶Prim⁹ modus est ipolis:ga in istāteneis sil' est fieri 7 factū esse:7 annihilari 7 annihilatū eē:7 sic in eodē idē eēt 7 nō esset. ¶2⁹ modus ēt est ipolis:ga istans nō sequit̄ imediate istans:ꝫ est tps medius. ¶3⁹ sil' est ipolis:ga si esset ꝓducta creatura in tpe:esset in tpe:7 sic nō in istāti. ¶4⁹ etiā est ipolis: ga habebit esse in tpe:7 nō tñ in istāti. Ideo dico q̄ est in istāti:7 nō est in toto tpe sequēti:7 sic nō est nisi per instans. ¶Cōfirmat̄ hoc ꝑ exēplo:7 accipio ꝑm instās: qō ꝑcesit oīa istātia 7 tps. Ista posteriozitas fuit in illo instanti:7 nō ꝑ totū tps sequēs. ¶Sed ℨ eadē est mensura gnōnis 7 corruptionis. ḡ eadez est mēsura creationis 7 annihilationis. Sed creatio est in instanti. ḡ 7 annihilatio. 2⁹ga eodē mō videt̄ q̄ possit esse creatio in tpe p̄cedēti:7 annihilatio in tpe sequēti. ¶Ad ꝑm dico q̄ illa pñt sumi vel quātū ad dependētias q̄s dicunt. vel ꝑ simultate quā hz creatio ad ꝑmū instās. ꝑ mō creatio bñ est in tpe. sil' annihilatio pōt ꝟsiderari respectu dependētie. vt hz coexistētiā ad ꝑmū istās. vel simplr: 7 isto mō semp est annihilatio in tpe:ꝫ ꝑ mō nō fit nisi in instanti. ¶Sed q̄re nō pōt creari in tpe sicut annihilari. dico q̄ quātū ad absolutū pōt creari in tpe:ꝫ nō quantū ad respectū coexistie:bñ tñ opz esse ꝑmū istās in creatione:sed nō in annihilatione. ¶Qō. IX.

Declario 2a.

Objcitur 2r. K

Dubium.

Libro.1. L

Fieri ex nihilo 4r. Al.l.aligtas post. Al.l. 3o mō. Al.l.olitas. Al.l.ḡrto mō

Dicō Sco.ꝑo dist.1.q.2.7 vbi ibi nōui.

M

Löclo rñsiua Esse ō nihilo qualr cōuenit creationi,

¶Jrca eandē distōnē adhuc q̄ro 4.or qō nes de mā creationis. Prima est. Utrum creatio sit ꝓductio de nihilo ꝼm suā quidditatiuā rōnē. Et videt̄ q̄ sic. Ambrosius in exameron recitās opiōnē de tribus principys red arguens. ꝑhm dicit:q̄ mūdus ꝓductus est de mā:sed nō de nihilo. ¶Sed ℨ. Aug. idūcit illud. Qui creasti mundum de materia inuisa.

Hic sciendū est q̄ ꝼm Anselm. fieri de nihilo aliquid dicit vno mō ꝼm successionē sicut dies fit ex nocte:ita aliquid est post nihil. Alio mō nō successiue:sed subiective quantū ad mām transeuntē:sic farina trāsit in panē:7 nihileitas in entitatez. Alio mō quātū ad mām ꝑmanētē:vt nihileitas. Alio modo sicut dī:ille loquit̄ de nihilo:ga nō de aliquo:vt itelligatur nō est aligd vñ fiat creatura. ¶Distinguēdo ḡ q̄ querit̄ vtrū creatio sit ꝓductio de nihilo:intelligat̄ cā mālis:vt illud fiat de nihilo:qō nō hz mām:si itelligat̄ de mā ex qua:per illū modū creatio nō est de nihilo:vt dicit carentiā huius cāe mālis:ga tūc bō cū habeat materiā non posset creari. Nec pōt intelligi de mā in qua: ga gra creat̄:7 hz mām in qua. nec ita creatio est de nihilo:ga nō hz māz transeuntē in ipsaz:ga tunc lux crearet̄:ga nō est aliquid qō transeat in radiū:7 si sumatur mā ꝑmanēs nō pōt sic itelligi:ga aīa rōnal' nō crearet̄. Ideo nō videt̄ q̄ sit hec rō creationis. Et ꝟfirmat̄ 4r. Primo sic. Impole est q̄ de rōne positiui sit aliqō ꝓductiuū. creatio aūt est aliquid positiuū:7 nihil ꝓductiuū. ḡ. ¶Scdo q̄ñcūq; est aliqua rel'o:de rōne eiº nō est nisi esse ad aliud:sed terminus creationis nō est nisi eēntia creature. ḡ. ¶3º sic. Creatio est ꝓductio ꝑmanēs:ꝫ in tota duratiōe creature nō manet:vt est de nihilo. ḡ 7c.

¶4º sic. Ois habitudo posit̄qui ad nihil est habitudo rōnis:per talē vo nō diffinit̄ ens reale. ḡ videt̄ q̄ nihil nō est de rōne creatiōis. Est ḡ aligd annexū creationi: nō de rōne eius:sicut actus gñandi est ꝓpius pñitate:nō de rōne eius. Que ḡ est diffinitio eius? Sciendū est q̄ in diuinis nō inueniunt̄ nisi due ꝓductiones ad itra:7 due in creaturis coꝛrñdentes:vna per modū nāe:alia ꝑ modū libertatis. Dico igit̄ q̄ est factio supnālis:7 qua vbi est inuenire creationē, ibi etiā est inuenire factionem supnālē 7 eꝫ. 7 per hoc q̄ est factio distiguit̄a ꝓductionibus diuinis:per hoc q̄ est supernālis distinguit̄ ab oi ꝓductione agentis creati:cuius actio non est supnālis. Ois eni creatio est a ꝑmo supnāli:nec est inuenire aligd qō deus facit supnāl' qn sit creatū. ¶Et est sciēdū q̄ aliter dī creari lux:al' ḡra:7 al' aīa rōnalis:7 aliter angelus. Lux eni bñ ꝓducit̄ a sole:sed tñ ꝛcurrente volūtate diuina:7 actione eius. Prima ꝓductio est nālis. 2a supnālis:nec pōt negari:qn ois creatura creetur a deo isto mō. vñ deus nō ꝛcurrit ibi nāl'r:ꝫ effectiue 7 supnāliter. Et in hoc est creatio. Hīa autez dī creari magis ꝓprie:ga nō tot cause nāles ꝛcurrunt ad eiº creationē. Nulla eni cā efficiēs concurrit nisi deus:sed mālis tñ. Aīa aūt rōnalis magis ꝓprie:ga ibi nulla cā nālis ꝛcurrit in creādo:ga a coꝛe oꝛganico nō depēdet:nec i fieri nec in esse. preuia tñ dispōne exigente aīe creationē. Angelus aūt creat̄ magis ꝓprie. vbi tñ diuina voluntas ꝛcurrit in illa dispōne disponēte:7 oībus istis cōuenit diffinitio assignata. ¶Sed q̄re sancti sic diffinūt: sicut fuit dictum in ꝟncipio qōnis? Dico q̄ frequenter per habitudines posteriozes notificant nobis aliq̄:que sunt nobis magis nota 7c. ¶Questio. X.

Dubium Midis vbig

7 topicoꝝ.

Pōdera pie plura. P

Oō.alicp.

Secunda qō est. Utrū annihilationi directe opponat̄ creatio: Et videt̄ q̄ sic:ga oppositio modo diffiuntˢ. ergo 7c. ¶Cōtra. facilius est in entib⁹ destruere q̄s construere:sicut anima sensitiua potest coꝛrumpi a celo inducendo formam incompositibilem:non tamen potest eam producere.

Hic est opio cōis q̄ creatio 7 annihilatio sunt opposita adequate:sicut est gñatio 7 coꝛruptio:7 q̄ pōtynū:pōt aliud:7 eꝫ. vñ ꝼm istos creatura nō pōt annihilari:sed semp manet in suis causis effectiuis qñ coꝛrūpit̄. ¶Cōtra istā arguo 4r. Et ꝑ sic. quāto verius remanet effectus in cā:tāto minus annihilat̄ ꝼm dicta tua:sed verius remanet oīs effect⁹ in ꝑma cā:q̄s in alia. ergo de⁹ eos annihilare nō pōt. ¶2a rō. Qñcūq; aliq̄ sunt eiusdē rōnis magis saluat̄ aligd in specie sili:q̄s in alia. Laloz aūt solis causat̄ equoce a sole:7 ita magis saluatur in specie sili:7 ita nō poterit annihilare vnū calorē alio remanēte:sed deus est cā vlis equoca:7 alie sūt vniuoce. ḡ 7c. ¶3a remanētib⁹ boib⁹ remanēt sufficiētes cause huⁱ boⁱs:7 ita iste nō pōt annihilari. ¶4º qz de⁹ nō posset de nouo creare ignē:ga est in suis causis: 7 ita nō posset fieri de nihilo:7 ꝑ ꝑns nō creareť. ¶Jō dico q̄ destruēdo formā agēs formal'r redigit̄ nihilū illō qō coꝛrūpit:sumēdo nihileitatē ꝓ nō bīe esse existentie. vnde annihilare nihil aliud est nisi ꝓduare esse exñtie. ¶Qō cōfirmat̄ 4r. Primo per actū cōseruationis:de⁹ nō annihilat nisi per desinētiā ꝟseruationis. quero ergo si radiū coꝛruptū ꝟseruat actu. si sic:adhuc etiā manet. si nō:annihilat⁹ est. ¶2º sic. Eiusdē forme in nuō nō est nisi vna ꝓuatio nuō. Sed per ꝓductionē nō accipit nisi exñtiā. ḡ per annihilationē nihil plus ꝑdit. ¶3º sic. Forma coꝛrupta a seipsa anteq̄ crearet si nō distinꝛ. igit̄ si tūc est 7 mō. l. ꝑ aligd positiuū. ḡ. i forma coꝛrupta est aligd positiuū. ¶4º sic. nō pōt idem nuō reparī per nām:saltē coꝛpus oꝛganicū. ḡ q̄ñ coꝛrūpit non remanet in suis causis. ¶Dico igit̄ q̄ ad eūdē terminū ad quē deducit̄ creatura per annihilationez: ad eūdē terminū deducit̄ per coꝛruptionē. ¶Sciēdū tñ est:vt saluent̄ dicta doctoꝛ:q̄ destructio ꝓuenit ex

Ad.1.annihilare. Ad.1.effect⁹ q. Impugn⁹ 4r

Distantia 2r.

Alcensus gradus duplex. Ad.1.esse instās si ponet̄. D

Dubium.

41

Obj.aliozes. Vide Sco.1. dist.7.q.4.7.5. Impugnatio Ad.1.esse de nihilo. Esse ō nihilo triplr:vel esse de se nihil,

cessatione cause cōseruantis effectū:sed qñ desinit causare causa nālis:tūc nō est annihilatio:ꝫ tēdat in nihil. Scōo ꝓput desinit causare cā supnālis:nunc ꝓprie dicit annihilatio:7 sic sumūt cōiter doctoꝛes annihilationē: tñ vtrobiq; res cadit in nihil 7c. ¶Questio. XI.

Hic dixerunt aliq ꝙ sic:ga qñ aliqua duo bñt ꝓpinquitatē opz hīe cōformitatē:vt que magis cōformia sunt magis sint ꝓpinqua: sed inter ens 7 nihil nulla est cōformitas. ergo nulla ꝓpingtas. ¶Sed ℨ hoc arguit̄ 4r. ¶Primo sic. Nulla creatura tātū distat a nihilo:sicut deus:sed deus nō distat nisi per ifinitū. ḡ creatura minus. ¶2º sic. Proporꝛtionalis effect⁹ nō est iter ifinitas distātias. Sed Aug. dicit q̄ plus distat angelus a nihilo:q̄s ꝑma mā. ¶3º sic. Tantū distat aligd ab aliquo quot modis ducit ad illō:siue in quātitate ītensiua:siue extensiua. Sed ablatis infinitis gradib⁹ creatura deducit̄ ad nihil. ergo 7c. ¶4º Tātū distat aligd ab aliquo quot gradib⁹ excedit illud:sed nulla creatura hz ifinitos gradus. ergo 7c. ¶Jdeo dicit Sco. q̄ inter imediate oppōsita nō pōt esse distātia nisi quāta est in extremo positiuo si alterū nō sit positiuū. ¶Sed ℨ. deus 7 creatura ꝙueniunt in ente:creatura autē 7 nihil cōueniunt in nullo. ḡ si deus 7 creatura distent in infinitū:sequit̄ q̄ creatura in ifinitū distet a nihilo. ¶2º sic. Ad ꝙiungēdū ens 7 nihil requirit̄ vtus ifinita. ergo inter ipsa est distātia infinita. ¶3º sic. Infinitis gradib⁹ ad ifinitū succedētib⁹ creatura nō deducit̄ in nihilū:fic q̄ñ itelligo itell'm angeli. scōs actus est ignobilioꝛ ꝑ actu. q̄ itelligo ꝑmū:7 sic ꝓcedit in ifinitū:7 ita nō venit ad nihil. ¶4º sic. Infiniti gradus sunt gb⁹ in ascēdēdo nūq̄ iferius veniet ad nobilitatē superioꝛis:sic in ascēdēdo in actib⁹ itelligendi: sicut actus ꝑmus:quo itelligit albedo:dcide ꝑ reflexionē intelligat̄ aliꝰ:7 sic in ifinitū:nunq̄ ꝓuenie⁹ ad nobilitatē pōn⁹. ¶Ad ꝑmū dico:q̄ distātia pōt intelligi: vel positiua:vel ꝓuatiua. maioꝛ aūt est distātia ꝓuationis ad formaz:q̄s iter formas disparatas. ¶Cōcedo ḡ q̄ maioꝛ est ꝙueniētia iter creaturā 7 deuz:q̄s creature ad nihil:loquēdo de ꝙueniētia positiua:ga i rōne entis cōueniūt:nō tñ distātia maioꝛ est iter ea:si accipiat̄ hz positiuū quātitatis ꝓutis. ¶Ad aliud dico/q̄ ascēsus graduū pōt itelligi vl' ꝼm gradus eq̄lis quātitatis:7 sic esset ifiniti si ponerē:sed si equalis ꝓporꝛtionis:ex hz nō arguit̄ ifinitas quātitatis. Talis aūt est in actib⁹ itelligēdi:ga nō tātū excedit vnus aliū:sic alter aliquē alterū. ¶Sz pōt ne poni distātia iter ens 7 nihil? Dico q̄ nō:ga sunt imediate:ꝫ pōt accipi hz q̄titatē positiui:7 ita angelus plus distat a nihilo:q̄s ꝑmā 7c. ¶Qō. XII

Quarta qō est. Utrū ois creatura quātū est de se sit de nihilo. Et vī q̄ sic. Isa. Ecce vos ex nihilo estis. ¶Contra. rō nihileitatis nō est bona. ergo 7c.

Hic dicunt aliq q̄ creatura quātū est de se:est nihil:sed ꝑ cōparationē ad deū est aliquid. Alij dicunt eꝫ. ¶Sed cōtra. q̄ ꝙueniat alicui ꝼm quidditatē cuicūq; cōparet̄ est illud:7 ita si esset nihil cuicūq; cōparata esset nihil. ¶Sed sciēdū q̄ de se nihil pōt itelligi triplr. Primo in ꝑmo mō:7 hoc nō pōt esse:ga si nō ens esset de qdditate eius non posset fieri ens. Similr ꝓuatiuū non est de quidditate positiui. Si itelligat̄ in scōo mō:hoc non

A Almīb. latio supler. Ad.1.cedat,

Impugn⁹ 4r

B

In libro cōfessionuꝫ. 12.

Obj.sco. quā sequitur. Vide.q.1.4. ll.1.2. dist.1. q.1. Objcitur 4r.

C

stat:ga qō cōuenit alicui in scōo modo est demōstrabile de ipso. Et ita nec̄io sibi cōuenit:7 ita creatura haberet nec̄io nō esse. nec per accīs:ga qñcūq; inducit̄ vnū ꝓuatiue oppositoꝛ destruit̄ aliꝰ:7 ita posset fieri q̄ nō esset de nihilo. ¶Sed nunqd per accīs cū determinatione? Dico q̄ sic. sic intelligēdo q̄ nō hz esse de se nisi accipiat ab alio. ¶Sed cōtra 4r. Primo sic. Illud qō cōuenit alicui nō ab alio sed a se ꝓuenit sibi per se: sed creatura hz a se nō esse:ga non a deo. ergo 7c. ¶Scōo sic. Illud cōuenit alicui per se qō ꝼm inclinationē naturalē sibi conuenit:sed ita est de creatura:ga si dimittat̄ sibi cadit in nō ens:sicut graue qñ dimittit̄ cadit deoꝛsum. ergo 7c. ¶3º sic. Qō cōuenit alicui ab eterno:ꝙuenit sibi per se. Sed creature cōuenit ab eterno nō esse. ergo per se. ¶4º Jd qō cōuenit alicui nec̄io:ꝙuenit sibi per se:sed nō esse cōuenit creature nec̄io:ga non cōtingenter. qō eni ꝙuenit alicui ꝓtingēter:ꝙuenit sibi ab aliquo ꝓncipio cōtingēti. deus aūt per voluntatē suam nō produxit res in nō esse. ¶Ad ꝑmū dico/q̄ iste regule note non videnť tenere in ꝓuatiis:vera est ergo maioꝛ. si illud sit positiuū:sed vbi est ꝓuatiuū non videť vera:7 ita est in ꝓposito. ¶Ad 2m dico/q̄ nō habz ad annihilationē iclinationē nālem:sicut graue q̄ hz ꝑm sui motus positiui:sed creatura nō hz ꝑm sue nō entitatis positiuū:sed defectiuū vel ꝓuatiuū. ¶Ad aliud dico q̄ positiuū q̄ cōuenit ab eterno:cōuenit per se. in ꝓuatiuis nō tenet. ¶Ad aliud videť per hoc ꝓbari: q̄ mundus fuerit ab eterno:ga ꝓuatio q̄ p accidēs iest: ꝓ eo tpe ꝓ quo per accidēs incēpit:pōt nō inesse. si nō ergo nec̄io ab eterno fuit sub non esse:per qō ergo ꝑm cōtingens amouebat̄? Si aūt cōtingenter non fuit ab eterno. ergo potuit eā deº expellere ab eterno. Sed dices q̄ ꝓ eo tpe ꝓ quo per accīdēs incēpit:pōt nō inesse non inesset:sicut homo nō est risibile ꝓ ꝑ signo:ga ꝓ illo signo nō est aptū natū inesse:sed ꝓ alio signo 7c. ¶Distinctio. II. ¶Questio. I.

Reſolo qſtiõ. Dubium. Solutio. Objcitur 4r

Vide Sco.1. dist.2.q.3.

E

F

Dic aſr vt hz Scotus.1.di. 2.q.2. exponē do Auicē. Qualr 7 qre creatura tēdit in nihil?

G

De angelica itaq; natura 7c.

¶Jrca distinctionez scōam que hic incipit. Quero quatuoꝛ qstiones. Prima est. Utrum eorum sit mensura successiua vl' ꝑmanēs. Et videť q̄ sit permanēs:ga Diony. de diui. no. dicit q̄ est mensura ītariabilis. ¶Sed ℨ. q̄ sit successiua patet:ga Hieroný. in epla ad Marcellā. Solus deus nō trāsit de ꝑterito in futurum. Ois aūt creatura nouit ꝑsens tps preteritū 7 futurū.

De mensura angelorum. c.4.5.7.10.

Vide in glo. erodi.3.7 Jsi. ethimo.li.7.

Mensura 7 mēsuratū 4r.

H

Hic est intelligendū q̄ quadruplex mensura intelligitur. Una incōmutabiliū 7 necessarioꝛum. Alia coꝛ que sunt icōmutabilia. sed non oīno necessaria. Alia successiuoꝛ. Alia raptim transeuntiū. Et ꝼm hoc sunt quatuoꝛ mensure. Prima est eternitas. 2a euū. 3a tps. 4a instans. De 2a est qō ꝓns. ¶Unde vna opinio dicit/q̄ esse angeli quantū ad suū intrinsecum 7 extrinsecū est permanēs 7 nō successiuū. Esse eni angeli est ītariabile. ¶Alij dicunt oppm/q̄ esse angeli est totū successiuū per cōtinuā inouationē. Et isti fundant se super dictū Aug. super Heñ. Ubi dicit q̄ nō dicit ꝑ prie q̄ sunt facta:sed ꝛtinue fiunt. ¶Alij dicunt q̄ intrinsece est permanēs:sed extrinsece 7 in esse duratiuo hz successionē. ¶Sed cōtra primā:ga Aug. 11. ciui. dei dicit. Oēs creature ex futuro in ꝑteritū transeunt: 7 ideo suo creatori coeterne esse non ꝓnt. ¶Cōtra 2am: ga tunc esset angelus eque successiuus sicut tēpus 7 motus. ¶3a opinio videť implicare ℨdictionē:ga in omni successione videť esse ꝓus 7 posteriꝰus. ergo. ¶Teneo

Tripler oꝛ. alioꝝ. Henricus Bonauētura

Lib.4.7.8.

Scotus lz nō exꝓsse. Impugnatio Lap.ij.

2m Franč. M. S 4

Universidad de Deusto

I

Oō. ppria. Al.hūt successionem. Videtur seq Bonauen.

igit 4^{m} opionē q intrinsece sunt pmanētes quātū ad oia itrinseca: sed extrinsece sunt successiui. ¶ Hoc aūt declarat quadruplici rōne. ¶ Prima rō applicādo ad opposita relatiue. Impoſe enī est q eiusdē ad seipsum sit relo realis. Sed si fm durationē angelus refert ad seipsuz sub rōne ꝑoris 7 posterioris.g̃ op3 q3 super alia 7 alia parte durationis fundet ꝑoritas 7 posteriozitas: que sunt respectus oppositi.mino: p3 euidēter. Si enīz angelus creet 7 annihilet: 7 iterū reparet: in creatione est ratio ꝑmi: 7 in reparatione rō scōi. Igit 7 alia pars durationis. Tps enī in quo fuit creatus coexistebat sibi real'r: 7 alius angelus posteā nō coexistit: 7 iterū postea coexistit. ¶ 2^{a} ratio fundat in nā contrariozz. Impoſe enī est q duo ȝria sint in eodē susceptiuo sine successione. Sed ȝria insunt angelo: angeli enī oēs fuerunt creati in ꝑfectionib^{9} nālibus in iustitia nāli. Modo vo alig sunt iniusti iniustitia opposita: 7 hūt habitus ȝrios illis. ergo 7c. ¶ Si dicas q successio est iter extrema ȝrietatis. Dico q suba nō est successiua intrinsece sed extrinsece: 7 hoc sufficit. ¶ 3° ex parte priuatie oppositoruz. Impoſe enī est q ꝑuatiue opposita ēsint alicui sine successione. fuerunt aūt oēs angeli creati sine gr̃a: 7 postea cū gr̃a: 7 ista successio nō est ex parte extremozz: ga alterū est ꝑuatiuū.g̃ ex nā fundamēti. ¶ 4.^{a} ratio per ȝdictoria: ga nūc existit nūc nō existit. 7 alius angelus nūc ubi coexistit. nūc nō: idē manens. Lōcedo ergo ȝnem.

K

Regla duplex

¶ Confirmat duplici regula. vna est. q impoſe est trāsire de ȝdictorio in ȝdictoriū: gn fiat mutatio in altero extremozz: sed semp trāsit angelus: ga tps est in ꝑmino fluxu 7 essentia angeli coexistit isti instanti: postea alteri.nō ꝑ: ga raptim transit. deus aūtē nō sic coexistit: ga nullā relonē realē h3 ad creaturā. ¶ Seda regula per ꝑmū ꝑn^{m} cōplexuz: extrema ȝdictionis verificant de eodē angelo: 7 fm idē ꝑter tps 7 cuū. ¶ Ideo dico 7 teneo q in euo est successio. ¶ Ad euidentiā dicti pono 4.^{m} ȝnes. ꝑrima. euū est entitas accūtalis 7 nō substātialis. ꝑbat: ga nullū successiuū est de gīe subē. euū aūt est successiuū. vt dictū est.g̃ 7c. ¶ 2^{a} ȝ q est accidēs respectiuū nō absolutū. Omne enī absolutū dicit aliquā ꝑfectionē. Sed maioritas eui nullā ꝑfectionē ipoztat. Angelus enī durās per īstans ita ꝑfect^{9} est sicut si ꝑ mille annos duraret. Iterū in rōne formali cuiuslibet successiui includit ꝑius 7 posterius: 7 dico de successione intrinseca: que est respectiua: nō de successione denoīatiua. ¶ 3^{a} ȝ est q est respectus extrinsecus adueniens non itrinsecus: ga successio nō ꝑmanet eadē permanētibus extremis. ¶ 4.^{a} ȝ est q est respectus in gīe non trāscendēs. Oīs enī respectus trāscēdēs est idē cuz suo fundamento. īste aūt differt realiter a fundamento.

Enū formal'r successiuū accidētale respectiuū extrinsecus aduenīēs limitatū fore.

M

Dubium. Tripler op. aliorum.

Sed in quo fundatur īste respectus: Dicūt alig q illud ꝑius 7 posterius sumit' per cōparationē ad tps. ¶ Sed hoc nihil est: ga anteq̃ tēpus esset / angeli erant creati: 7 si omne tēpus circūscriberet / adhuc esset in eis successio. ¶ Alij dicunt q ꝑius 7 posterius sumunt per cōparationē ad tps in potētia. ¶ Sed ȝ.rel'o actualis nō pōt inesse actual'r alicui ad terminū qui nō est. Sed tps nō eēt ꝑ te.g̃ 7c. Ulterius si esset respectus aptitudinalis nō esset ꝑ se. Inest autez per accīs.g̃ 7c. ¶ Alij dicūt q ꝑ cōparationē ad imaginationez. Sed ȝ.ga circūscripta omni imaginatione adhuc eēntia angeli crearet vna post aliā. ¶ Sciēdū est g̃ q sicut in relonibus alys dī deus talis extrinsece per relationē qui est in creaturis: sicut inequalis 7 non sīlis dicit denoīatione extrinseca. Eodem modo nulla creatura pōt esse cui nō coexistat deus per respectum realē existentie ad deuz in creatura. Unde angelus h3 respectū realē coexistentie ad deū: 7 ita semp est in fluxu. ¶ Sed quō: Sciēdū q creatura deo coexistit necessario q̃diu est nō adequate. Tūc sic. q̃n sunt due coexistentie: quaz vna magis distat ab aliquo coexistēte q̃ alia: ille nō sunt eedē: sīc coexistia quā nūc h3 quo ad eternitatē magis distat ab eternitate q̃ alia ꝑcedēs. In infinitis enī ex ꝑte qua sunt finita pōt eē cōparatio ad magis 7 minus: 7 ita nō ex ꝑte eternitatis: sed ex parte sui esset excessus. ¶ Sed hic sunt 4.^{or} dif. ꝑima est. si iste respect^{9} est idē cū ꝑseruatione: Dico q nō: ga ostēdit sum est ꝑus q idē est ꝑseruatio cū creatura real'r. euuz autē nō: sed fluit cadē nā pmanēte. ¶ 2^{a} dif. ga oīs respectus creature ad deū videt ītrinsecus adueniēs. Dico q hoc nō op3: q3 sunt alig raptim trāseuntes: nec sūt oēs trāscēdentes: sed alig in determinato gīe. ¶ 3ª dif. quō noua relo aduenit nō adueniēte nouo fūdamēto: nec termino. Dico q in extrinsec^{9} adueniēt ib^{9} nō tenet regula: sīc in vbi. ¶ 4.ª est. si ꝑtes istius eui sunt eiusdē rōnis: Dico q oēs dīnt spē. Simultas quidē est in gīe relonis: sīc si' istud in gīe q̃litatis, vñ vez est q3 q̃n aliqua sunt in eodē tpe: tūc hūt q̃n eiusdē rōnis: sed q̃n posterius est alteri^{9} spēi a ꝑ: ga hūt relonē disquiparātie. Et ita dico de istis coexistentȝ. ¶ Sed quo manēte fundamēto 7 termino eiusdē rōnis variant respectus: ¶ Dico q in relone extrinsecus adueniēte pōt ab extrinsecis cārī talis relo: 7 nō a termino vel fundamēto. ¶ Ad arg^{m} ꝓcedo q esse angelicū est īuariabile ītrinsece: ȝ extrisece est variatio: vt dictū est 7c. ¶ Qō. II.

O

Dubium. Nūl stārc idē titate fūdamē ti 7 terminoru riat respectu notanter.

P

Lōclo rīsīua Lonsidera scoīcat.

Secunda questio est. Utrum euum differat realiter ab eu iternis. Et videt q non: ga si sic / euum mensuraretur euo: 7 sic in infinituz. ¶ Lōtra. euū fluit substātia angeli manente. ergo 7c.

Hic patet ꝑ se. 7 ꝑ ꝑs. q ꝑius 7 posterius in euo differunt realiter inter se: 7 ꝑ ꝑns a suba angeli que est simpler. ¶ Itē ꝑ ȝria. exīstia angeli est ꝑmanens: euum est successiuū. g̃ 7c. ¶ Itē ꝑ ꝑuatiua: ga cuz ꝑuatione alicuius ptis eui stat exīstia angeli. ¶ Itē per ȝdictoria: ga q̃n repat angelus nō repat euuz. ¶ Teneo igit q realiter dīnt. ¶ Sed hic est dif. ga in essentialiter ordinatis 7 realiter distinctis ꝑus pōt esse sine posteriori: sed suba angeli est ꝑus suo euo. ergo pōt esse sine euo. ¶ Dicit q ita est de facto: ga vna pars eui transit alia aduenīēte vel accidēte. ¶ Sed ȝ. ga si ab illo 7 ab illo pōt deus separe. g̃ ab oībus sīl. ¶ Dicit q de^{9} pōt facē sine euo: 7 erit in instanti eui exīstia angeli. ¶ Sz cōtra. si īstās eui realiter differt remanet eadē dif. si nō, eadē rōne nec euū. Uel ergo op3 negare regulā in relatiuis: vel dicere q substātia angeli 7 eui sunt simul natura sicut relatiua. ¶ Questio. III.

Q

De ueritate eui. vide Sco. ꝺ. Oō. aliox 2°.

Tertia questio est. Utrū vnum euū sit oīum cuiternozū. Oz sic. ga nō ponunt nisi tres mēsure a btō Dionī. ¶ Lōtra. idē accīs eēt in diuersis subȝs. g̃ 7c.

Hic volunt alig q ꝑmi angeli duratio sit euū oīum aliozū. ¶ Sed ȝ hoc: ga tūc lucifer esset mēsura oīuz aliozū. Alij dicūt / q ꝑmus hierarcha. Sed hoc nō est pol'e: ga talis est bōvel aīa chīi: 7 ga lucifer est nobilioz in suba aīa chīi. ¶ Ideo dicit aliter: q nō est ponē nisi vnū spē: nec op3 q accītia sint nobiliora in nobiliori specie de accidētibus nō per se. Diony. aūt ponit vnū spē: nō vnū nuō. ¶ Qō. IIII.

3.oō. ꝑnia. Tollit dubiū

Quarta questio est. Utruz sola spūalia mensurent euo. Et videtur q sic: ga sola sunt īuariabilia. ¶ Contra. quia Aug. videt dicere contrariū sup Heñ.

Dic dicunt

A

Oō. aliox 4^{or}.

Hic dicunt aliqui q3 sole sube spūales mēsurantur euo: ga sunt īuariabiles. ¶ Alij etiā dicūt / q mēsurant euo: cuius mor^{9} est tps. ¶ Alij dicūt q suba q̃libz mensurat euo. ¶ Alij dicūt q oīa pmanētia mēsurant euo. ¶ Dic dico q bñ verū est q factio successiua alicuius nō mensurat euo: sed exīstē tia eius ītrinseca: que est pmanēs: nō appet rō q̃re non mensuret euo: sīc 7 alia. ¶ Sed hic est dif. qd est euū: Dico q est fluxus forme. s. pītialitatis 7 coexītie creature cū deo. ¶ 2ª dif. si est successiuū vel successio: Dico q est successio mera sic tps. ¶ 3^{a} dif. si euū ē eiusdē rōnis cū tpe: Dico q sic formal'r: sed māl'r nō: imo dif. runt: ga tps mēsurat res in fluxu / vt in fluxu: sed euum mensurat permanentia / vt pmanētia. Sed in hoc cōuenit cū tpe: ga bz ꝑus 7 posteri^{9} in successiōe. ¶ Qō. V.

Pdm^{o} ꝓtn. Al.l. socius. s. monachus. Zn possit vi deri ēntia nō vīa persona notanter. 1.oō.h.t. 7 alior ꝑius vt terministarū, 1. ratio oō.

B

Vide hūc. 1. di. ꝑ. 7 alibi se pe. ad ꝓpositum bene exa minando.

Circa scōaz distōnē iter q3o vnā q̃nē icidētalē: 7 est ista. Utrū celū fuerit ꝓductū a trib^{9} ꝑsonis ȝ ordinē aliquē. Et videt q nō: ga persone inquantū producunt oīmodā habēt idētitatē: g̃ non est ibi aliquis ordo. ¶ Lōtra. Hyl'. 4. de tri. Nihil habet filius nisi per natiuitatem a patre: 7 ita creationez babet a patre: 7 hic est ordo originis. ergo.

C

Impugn^{o} 4^{or} Al.l. minozi.

Hic sunt octo puncti declarādi. ꝑrim^{9} est de diuina ēntia: 7 ei^{9} notitia ītuitiua. ¶ Circa quē dicit q̃dā reuerēdus doc. q ipoſe est videre ēntiā: gn videat ꝑsona. Rō sua est hec. Qñcūqz aliqō q̃ per cōparationē seu respectū ad aliqd est nēciuz: 7 per respectū ad aliud est voluntariū: q̃uis possit se suspendere in cōparatione ad volūtariū: nō tñ in cōparatione ad illō ad q̃ō est nēciuz: sed diuina essentia est speculū voluntariū ad ostendēdū seipsam: 7 oīa que sunt in ea: sed exquo ꝑsentauit se nō pōt nō ꝑsentare personas. ¶ Sed ista ratio peccat quadruplr. ꝑrimo: quia petit ꝑn^{m} in maiori. Querimus enī si visa essentia necessario videat persona: 7 ipse accipit q ipsa visa. s. essentia diuina est habitudo nēcia ad diuinas ꝑsonas. ¶ 2° assumit falsum: ga ȝ ꝓductio ꝑsonaz est opatio ad intra: tñ manifestatio qua ꝑsona manifestat' est opatio ad extra. ¶ 3° dirimit ꝓpositū. accipit enī in minozi q3 oīna cēntia ostēdit se ꝓtingenter. ¶ 4.º cludit ipoſe manifeste qñ dicit q repñtatio ꝑsonaruz est nēcia si ītelligat' formaliter: tūc habitudo est nēcia: si ītelligat' terminatiue. ita oīs opatio nra terminat' ad deuz: 7 ita est habitudo eterna 7 nēcia. Accipio g̃ rōnē suā. cum igit' eque nēcio repsentet essentia creaturā: ga est exēplar nāle creaturarū: quāta necessitate repūtat tres ꝑsonas: tāta necessitate repsentat creaturas. ¶ Dico ergo ad rōnē q non ponimus ꝓtingentia ex ꝑte essentie: sed ex parte voluntatis ꝓcurrentis. Unde ad minozē dico / q vtraq3 repsentatio est nēcia in se: sed tñ ga volūtas diuina ꝓcurrit ad vtrūq3: ideo pōt reuelare vnū nō reuelando aliud.

D

¶ 2° ponit exēplū de vl'i 7 ꝑticulari: ga ꝓcurrēte boīe: aīal nēcio ꝓcurrit: 7 ita in ꝓposito. ¶ Sil'r exquo repsentat speculū: nēcio repūtat imaginē. ꝑimū exēplus nō tz: ga rō boīs est limitata 7 determinata: sed rō aīalis est indeterminata 7 cōis. Sed ecōuerso in ꝓposito: ga essentia est cōis: 7 persona est sicut quid determinatuz: 7 ita nō licet īfere negatiue. nō videt persona. ergo non videt essentia: nec affirmatiue videt essentia. ergo personaz. ¶ Scōm exemplū etiā nō valet: ga ita ꝓcludit de creatura sicut de persona. Deus cnī poterit ꝓcurrere ad causandū imutationē de speculo: 7 non ad causandū imutationez de imagine 7c. ¶ Scōa rō eius est bec. Qñcūqz aliqd negat' rōne contingētie illa sublata non debet plus negari; sed diuina essentia ꝓsentata

2.rō.oō.

aufertur cōtingentia ista: qz nō pōt non repūtari persona. ¶ Ista rō petit ꝑn^{m} sicut ꝑima in minozi. ¶ 2° ex illo medio nō cōcludit ꝓpositum. illa enim regula. oē q̃ō est qñ est 7c. tenet in sensu cōpōnis. stāte cniz sessione nēcio sedet: sed in sensu durationis nō est nēcuz: nō pōt aūt maior nēcitas inferri in ꝑne q̃ accipiatur in ꝑmissis: sed in illa ꝑmissa nō accipit' necessitas nisi in sensu cōpositionis: qñ videt essentia 7 ꝑsona nō pōt nō videri. ¶ 3° cōcludit ꝓpositum q̃ō est necessariū tñ in sensu cōpōnis: 7 est ꝓtingēs in sensu diuisionis: 7 ita poterit deus facere q videat ēntia nō visa ꝑsona in sensu diuisionis. ¶ 4.º falsuz assumit. Nos cniz accipim^{9} vnā ꝓtingentiā de diuina ēntia: 7 aliā de ꝑsona: 7 ipse solū de ꝑsona ꝓcedit. ¶ 3^{a} rō ei^{9} est hec. Aut essentia videt vt exīs: aut vt subsistēs: q2 ꝑfectio: est visio rei: vt in suppōsito nō in absoluto. g̃ in relatiuo: dicitur aūt q vī essentia vt subsistens a se: 7 a se existens. ¶ Ista ratio militat cōtra sacm altaris. vident enim accidētia post tranſubstantiationē non in suppōsito: 7 tñ eque ꝑfecte est visio post separationē. ¶ Itē ō mysterio incarnationis: per te perfectioz est visio: vt in suppōsito. Sed fm Diony. 2. c. de di. no. Angeli perfecte vident humanitatē Ihesu: nō tñ vt in suppōsito: 7 ita imperfecte cognouerunt humanitatē Ihesu. ¶ 3° cōtra mysterium trinitatis. q2 Aug. docet. q tāta est perfectio in vna ꝑsona: sicut in tribus sīl. Eadē aūt potētia non pōt esse alys ꝑfectioz: nisi ex ꝑfectiozi obo. 7 ita essentia diuina est ꝑfectioz in tribus suppositis q̃ in vno: 7 obm vt in ꝑsona est nobilius obo simpl'r sumpto. g̃ 7c. ¶ 4.º ȝ sacm ynitatis. ita est infinite ꝑfectionis ēntia: q nihil ꝑfectionis pōt sibi addi. 7 ita ꝓcedēdo ad ꝑsonam maioz ꝑfectio nō est. g̃ 7c. ¶ 4^{a} rō hui^{9} est hec. Subm habens ꝓprietates impoſe est videri nisi videndo ꝓprietates. s. essentia diuina est subm habēs ꝓprietates relatiuas. g̃. ¶ Ista rō nō valet: qz angelus de facto non cognouit aptitudinē nature humane ad suppositū diuinū: que est eius ꝓprietas: q2 po^{a} diffinit' per actū. per se enīz natura est vnibilis suppositō: sed humanitas mouet ad cognitionē sui: dato q non moueat vnio: qz sunt oba distincta: 7 deus pōt cōcurrere ad motionē vnius 7 nō alterius. ¶ Sz ȝ. Aug. 1. de tri. c. 8. Si vī pī: nēcio vī filius: qz sunt vnū. Dico sicut dixi. q hoc pōt ītelligi de po^{a} absoluta vel ordinata. ꝓ intellīgit de po^{a} ordinata: nō absoluta. ¶ Itez de argūēto relatiuoz dixi: q non cōcludit nisi de p se relatiuis. ꝓ aūt 7 fili^{9} nō bñt respectū ad spiritūscm. ¶ Aliter solui' ad dcm Aug. ōducit sic. nulla ꝑsona pōt videri sine alia: qz vnū sunt. reducat' ad formā: 7 sumat' aliqua vīs. qñcūqz aliqua sic se habent q sunt vnū: viso vno vī alterz. Sz ꝑsone diuine sunt vnū in essentia. ergo 7c. ¶ Ad maiorē verū est in eo q sunt vnū: 7 ita cōcludat' ꝑte viso vī essentia filij: qz qñcunqz sunt aliqua que non sunt idez in eo q non sunt idem: nō potest cōcludi q viso vno videatur aliud per modū idētitatis: sic est de p^{a}. ergo 7c.

E

Impugnatio 1. ꝑter. ad sī.

3.rō oō.

H

Secundus pūctus de diuina essentia. dixi / q sicut diuina essentia prouenit ꝑsonas: ita exītia. Dion. in. c. de vnica 7 discreta theologia dic. ea que ꝑtinent ad vnicā theologiā prouenīūt ea que ad discretā 7c. ¶ Item Aug. ꝓius facta est mā sic sonus ꝓuenit cantū. vñ ordine rōnis diffinitiue est ista prouenientia. ꝑimo. ego ostēdo q ipse cōcedit ꝓpo^{m}: qz qñcūqz aliqd ꝓuenit alicui per aliud: ꝓus ꝓuenit illi: rōne cuius ꝓuenit isti: ȝ diuine ꝑsone ꝓuenit btitudo p diuinā eēntiā. g̃ ꝓius ꝓuenit eēntie q̃ ꝑsone. ¶ 2°. cōcedit q̃dam annexū. dicit enīz q nō sunt idē ꝓuertibiliter: ita nec sil' ꝓuertibiliter: 7 per ꝓns si auferat' simultas.

2.º punctus. Al.l. exītia.

Exīstētiaz sicut ēntiā ꝑsonas ꝑit.

Impugnatio

Universidad de Deusto
Biblioteca

I concludit ordo inter ista. ℭ3°p cõcedit aliqd magis q̃ intentũ: ga diuina essentia inuenit pmo in aliquo pozi signo q̃ sit in psonis. ℭ Tu cõcedis p^m z^m ⁊ 3^m. In primo igit signo existit realr ad se anteq̃ in psonis sit. ℭ 4.° cõcedit vnũ absurdũ: sicut enī distinctio fm oēs iter essentialia ⁊ ordo: sed maioz est distinctio fm oēs iter essentialia ⁊ psonalia q̃ inter essentialia. Sed tu ponis inter essentialia ordinē. g̃ ⁊c̃. ℭ Dicis p pzo icõuenieti habes p eo mõ quo pcedit essentia pcedit ⁊ existētia. Sed ꝺ hoc. ga tu ponis existētiā pcedere psonā ordine diffonis. pmo sic. Illud qõ nõ est pzo eo pzo quo nõ est nõ põt btificare. Sed pater elicit actũ itelligēdi: ⁊ pzo illo signo non terminat. ℭ R'n°p talia signa sunt pmanētia nõ successiua: actus intelligēdi angelũ nõ terminat ad eũ pzo illo signo pfectionis pzo quo pcedit. ℭ Itē arguit p creatura creatur a tota trinitate. ergo terminat ad totā trinitatē. hoc nihil est: ga visio causat a trinitate: ⁊ tñ non terminat ad eā. ℭ Itez in isto pozi est essentia incõmunicabilr existens. ℭ Illā nego: ⁊ dico p eius existentia est cõicabilis sicut ⁊ essentia. Iterũ arguit: ga tũc profi ceret in beatitudine: illud iam probatũ est: nõ enī profi cit in obiecto meliozi cognoscendo personam.

3° puncta. **Tertius** punctus est de operatione beatifica. dixi p z existens essentia in tribus personis beatificet: nõ tñ vt in tribus existens: ⁊ hoc ꝓbaui. p. q2 pater videt essentiã in seipso est beatus. In patre autē est a se essentia. ergo beatificat in aliquo: vt a se. ℭ Dicitur p si accipio signũ durationis muto medium. Si originis: tũc facio fallaciã ꝯtis. Non enī sequit. filius nõ beatificat a se. g̃ nõ beatificat. ℭ Cõtra hoc arguo sic. Diuina essentia vt a se beatificat patrem: ga a se est beatus: ⁊ in illo signo a se nõ est beatus in tribus. g̃ ⁊c̃. ℭ z^a rõ. angelus beatificat in essentia a se in pzē. ergo pzo aliquo signo in persona pis beatificat: nõ in filio. ℭ Sed ꝺra B arguit socius: angelus non est a se. ergo nõ btificat a se. ℭ R'n°p illa signa sunt ex parte obti. ℭ 3^a rõ. eadē est ratio in mouēdo ⁊ in terminādo: sz pr̄ pmo causat: ga a se. ergo a simili terminat. ℭ 4.° illud nõ cõuenit subreduplicatiue: quo sublato adhuc cõpeteret: sed circūscripta trinitate personaꝝ adhuc beatifi caret fm illũ: si per impole non esset nisi vna psona pp plenitudinē pfectionis. ℭ Arguit ille. spūscūs est a filio: ⁊ filio nõ a se. ergo nõ est ibi ordo originis. ℭ R'n°p vnũ pmũ est inuenire in quolibet ordine: ⁊ hic est in patre: ga est a se. Et hoc p̄mũ signũ dictũ est primuꝝ a quo aliud. est ergo primitas originis in patre: sed pus est in filio. ℭ z° arguit sic. Prius ordine originis est pductio verbi q̃ creaturarũ productio in esse cognito: ⁊ tamen non est ibi ordo originis. ℭ R'n°p est ibi ordo signorum nature non originis.

M

4° puncta. De quo ⁊ qõ notanter obiectiue: ⁊ de ordine eorũ obiectiue bene ponderando.

Quartus punctus est de q̃dã regula. dicebat enī q̃ diuina essentia est quo, ⁊ persona est qõ, ⁊ per hoc voluit ostēdere ꝓpositum. hoc est ꝺnis qõ reduci ad formã. añs est ꝓpõ particularis: ⁊ opz sumi vlez affirmatiuã: ga est ꝺ affirmatiua. Nñcūqz aliq̃ sic se bñt q̃ vnũ est quo, ⁊ aliud qõ: a quocunqz attingitur quo, attingit qõ. ℭ Cõtra ista arguit per actũ credēdi: ⁊ p actũ videdi p cognē nālē. Jõ addidit gnqz ꝺditiones qñ est notitia ituitiua ⁊c̃. Oibus ꝺcessis ꝓbaui oppositũ de creatura eminēter ꝺtenta in deo: ⁊ nõ in ꝓpo genere: ⁊ arguo dupl'r. Primo sic. In quocūqz est quo, ibi est qõ: sed diuina eēntia est quo, in beatitudine vbi: ⁊ est in suppōsito spūssancti cuz istis gnqz cõditionib°: ⁊ persone bñt illas quinqz ꝺditiones. g̃ ⁊c̃. z° in suppōsito spūssancti est p̄ncipiũ quo, productiuũ vbi: in quocunqz aūt est quo, illud est qõ. s. s. ergo erit qõ.

Quintus punctus est de rõnibus formalib° sic. Tu remoues identitatē cõuertibilez. g̃ ponis ꝺdictionē. s. carentiam illius modi. ℭ R'n°. locus a ꝺdictorys per te, tenet cũ omni modo. idem ⁊ diuersum sunt ꝺdictoria imediata circa ens. segtur g̃. illa sunt nõ idez. g̃ diuersa. Si ergo sunt idem nõ ꝓuertibiliter tũc õrur opposita distinctione illi idētitati. ℭ Itez arguit: si õrur: vel specie: vel numero: vel genere. ℭ Dico p Arist. diuidit ens in ꝑdicamēta: sed de trāscēdentibus nõ intēdit. vñ pater ⁊ filius nõ distinguunt illis modis: sed numero numerositate formali. ℭ Sed isti dicũt q nõ segtur: carent modo idētitatis cõuertibilis. ergo nõ sunt idez oibus modis: sicut eēntia est idē sibi ipsi: tñ nõ idētitate cõpōnis. ℭ Cõtra p egpollentiaz. Iterũ per ꝺdictionē. aliquo modo nõ idez: ⁊ oibus idē sunt ꝺtradictoria: nec valet dictũ. ex carētia enim alicuius fm qd nõ sequit carentia simplr: sicut nõ sequitur: nõ est homo niger. g̃ nõ est homo simpliciter. Jdētitas aūt cõpositionis est idētitas fm quid: sed idētitas conuertibilis est vera idētitas. ergo carētia istius identitatis inducit simr non identitatem.

A. I. carens oculo: nõ segtur qn sit hõ simpliciter.

O

Sextus punctus est de ꝺdictiõe. Primo voluit eã vitare pp õm in mõ significādi. ℭ Sciēdum q in ꝓpõne modificata sunt quatuoꝝ termini in tali modo positi. qñ enim nega° ponit ad subm: vel ad predicatũ: vel ad modũ nõ est ꝺdictio. Dicit ille q est fictio ꝺdictionē incõplexā ponere. ℭ Cõtra. in lib. predicamentoꝝ trac. Aristo. de terminis incoplexis: ⁊ ibi ponit ꝺdictionē istoꝝ terminoꝝ: quoꝝ nulla est oratio. sicut sedere nõ sedere cõtradicit. Item in libro piberm enias nõ sunt cõtradictoria: que sunt de ꝺdictorys: sz de modo. Itē ꝑ topico pz. quot modis dicit vnũ oppositoꝝ tot ⁊ reliquũ. Cõtrarietas aūt inuenitur cõplexa ⁊ incõplexa. ergo ⁊ hec. ℭ Itez oēs theologi dicũt q cõtradictio includit in impob^us fieri a deo. Item vbi est inuenire ꝑuationē: ⁊ ꝺtradictionē: qz per additionez se habet. Item album ⁊ nõ album sunt opposita: ⁊ nullo modo nisi ꝺtradictorie. Item de tri. querit Aug. si affirmatio ⁊ negatio sunt in eodem predicamẽto.

6° puncta. De oppositõe modificata ⁊ ꝺtradictõe.

Pledũ in cõplexis sz incõplexis ꝺdictionem esse probat.

Lap. 12.

P

Septimus punctus est de syll'o simpl'r. dixi q non tenet in terminis modificatis: quecūqz enim vni ⁊ eidē sunt eadē ⁊c̃. simpl'r verũ est: sed tñ cũ modo nõ opz: sicut materia ⁊ forma sunt idē cõpōsito in pmo modo. nõ tamē inter se.

7° punctus. Ecce qõ ꝺris sed cõsidera.

Ultimo de pmo p̄n° cõplexo. pono 4^{or} preambula. Primũ est q est vna ꝓpõ hypothetica. z^m q est ꝓpositio co^a. ⁊ per hoc verbũ est. 3^m est q in pma ꝓpõne est p^rum disiunctũ de quolibet affirmatio vel negatio. z^a ꝓpõ est de copulato ꝑdi^o idē affirmare ⁊ negare. 4^m est q pma est vlis affirmatiua. z^a vniuersalis negatiua. subm istius principy est ens: ꝑdi^m affirmatio vel negatio: qz dicit de subto subdisiunctione in pma. sub co^ne in scōa: subintelligit aūtē co^a de quolibet ente dī ⁊c̃. ℭ Questio. VI.

8ª puncta. Preambuli 4ª de pmo p̄n° ⁊ vtute ⁊ additionib° ipsi^s notãter.

Q

A. I. qõ dicit

Circa eandez distinctionē. adhuc quero quatuoꝝ questiones. Prima est. Utrum angelus sit in loco per essentiã. Et videtur q non: quia Damas. dicit. q est vbi operatur. ℭ Contra. Aug. dicit: q illud quod est bonũ: non potest esse nusq̃.

De locatione angelorum. Cap. 16.

Opp. alioq.

Hic dicunt alig q angelus est in loco p eēntiã. ℭ Ally dicũt q p opationē. nõ per essentiã: qz quedã est simplicitas sita alicubi: sicut punctus: alia nõ est sita sicut vnitas: ⁊ hoc modo substãtia angeli est simplex: ⁊ per ꝺns nõ est in loco per essentiã: sed p opationē. ℭ Ally dicunt, q nec sic nec sic: sed per

A. I. verum. Simpliciter vel idiuisibile ⁊

A

Impug° 4ª Bia ⁊ Sco. Opp. ppria.

quãdã applicationē. ℭ Ally dicũt q p hecceitatē sicut p ꝓprietatē idiuidualē: ga fm eaz ꝓuenit sibi esse hic ⁊ nunc. ℭ Sed nulla istaꝝ opionũ videt esse sufficiens.

B

Enaño.

ℭ Cõtra primã arguit sic. Impole est q angelo cõuenit esse in loco p illud qõ ꝓuenit sibi: siue sit in loco: siue nõ. Sed essentia sibi ꝓuenit in po^o obiectiua: in qua nõdũ est in loco. g̃ ⁊c̃. ℭ z° qõ cõuenit alicui per accñs: nõ ꝓuenit sibi p nãm suã: sed esse in loco ꝓuenit angelo per accñs: sic ⁊ exñtia p accñs sibi cõuenit. g̃ ⁊c̃. ℭ Cõtra z^m op. q̃uis multum sit vulgata. Arguit 4^r. ⁊ p sic. Oñ aliqua sunt essentialr ordinata: posterius nõ est cã q pus insit: sz approximatio est cã ipsius operari: ⁊ pus essentialr. p hoc aūt q approximat est in loco. g̃ in loco esse pcedit essentialr operari. ergo a pmo ad vltimũ nõ est ratio essendi in loco. ℭ z° sic. fm cos angelus nõ est in toto celo localr: sed si esset in loco per opationē: oportet q esset in toto celo: cum moueat oēs partes eius: ⁊ ita operat per totũ celũ. ℭ Si dicas q angelus mouet vnã partē: ⁊ illa aliã quasi per modũ cuiusdã circuitus vel gyri. ℭ Cõtra. ga eadē rõ esset de pma parte sic de alys: ⁊ tũc celũ per se posset moueri: ⁊ nõ indigeret motore extrinseco: qõ tñ oēs ponũt. ℭ 3° sic. per illud nõ est angelus in loco: qõ nõ est formalr in ipso. Sed operatio angeli per quam dicit ipsum esse in loco est operatio trãsiens: ⁊ nõ imanēs: ga per solã operationē imanentē nõ facit se esse in loco. g̃ ⁊c̃. ℭ 4.° sic. Qñcūqz aliquid est in aliquo loco per aliquid alterũ: opz q eodem modo applicet loco sicut illud per qõ est in loco: sic corpus est in loco p quātitatē: ⁊ ideo sicut quātitas est cõmensurata loco: ita ⁊ corpus cui° est. Sed operatio angeli transiens: sicut motus quez causat in celo: est aliqõ cõtinuũ: ⁊ per ꝑns cõmensuratiue in loco: ergo ⁊ angelus: qõ est impole. ℭ Cõtra 3as opionē arguit: q ꝺcidit in idē cũ positione pma vl scōa: aut eni est actus pmus illa applicatio: ⁊ ita redit opio pma q per essentiã sit in loco. aut est act° scōs: ⁊ tũc é idē qõ opatio: ⁊ redit opio scōa. ℭ Cõtra 4as op. sit rõnabilioz alys. arguit sic. ga per illud per qõ angeli sunt diuersi, per illud nõ est dare rõnem cõem: per quã dicant vniformiter esse in loco: sed per hecceitates sunt angeli primo diuersi: ⁊ in nullo cõueniunt. ergo ⁊c̃. ℭ Dico igit q angelus est in loco per actualẽ existentiã. ℭ Ad cuius declarationez est sciendũ q quatuoꝝ sunt que se bñt per ordinẽ. Prio esse in loco simplr: ⁊ sic aliquo mõ deus est in loco: quia vbiq̃. ℭ Scõo esse in loco diffinitiue: ⁊ hoc addit sup esse in loco: esse in hoc loco: ⁊ sic determinat ipsius q nõ sit sil in alio per nãm. ℭ 3° esse in loco circūscriptiue ⁊ cõmensuratiue: ⁊ addit sup alia duo: q pars loci correspondet parti locati vt in corpib°. ℭ 4.° sic in vno loco esse q violẽter transferat ad aliũ locũ. ℭ Ad ꝓpositũ. angelus est in loco: ⁊ diffinitiue est in loco. nõ 3° mõ cõmensuratiue: cũ sit suba simplex. nec 4.° modo: ga tunc violenter esset in loco: qõ nõ est verũ: quia indifferēter respicit oēm locum: sicut cera omnem figuram.

D

D. II. Examinabile bene omnia, vbi aia i corpe sic angelus in loco. Recio q si nõ simplr angeli ee in loco.

Sed hic est dubiuz. si angelus est in loco sicut aia in corpore. Dicit q sic. quo ad hoc: quia sicut aia est tota in toto corpe: ⁊ tota in qualibet parte: ita angelus est in loco proportionato sibi totus in toto. ℭ Scõa difficul. si necessario sit in loco ita q habeat presentialitatē ad aliquã creaturã: Dicit q sic naturaliter: ita q nõ posset se facere sine p̄sentialitate ad aliquã creaturã. Sed per potētiã diuinã possunt fieri sine omni creatura: ⁊ forte fuerunt creati ante creationē celi empirei. Uel saltem potuerũt creari. ℭ Alia difficultas si deus possit facere angelum sine omni presentialitate vl q sic, cũ prius fieri sine posteriori nõ repugnet.

E

Vide. I. q. 1. ꝺ motu angeli ad hoc põderando.

ℭ Dicitur q qz deus non potest facere angelum quin possit eum mouere etiã in vacuo: q nõ posset fieri sine acquisitione alicuius respectus. Segtur ex hoc q semper habeat necessario aliquẽ respectũ p̄n^{tis}. aliter deus non posset eum mouere ad p̄ntialitatẽ aliam. ℭ Sed itez occurrunt q̃uoz diffi. Prima vtrum angelus põt esse in quolibet loco cuiuslibet figure. ℭ Dicit q sic. qz ponit se in loco per volũtatem suã: ⁊ suba sua nõ magis est applicabilis vni loco q̃ alteri. ℭ z^a diffi. si põt esse in quãtocunqz magno loco: Dicit q nõ per articulum: ita q fm ꝓportionẽ quã habent p̄ñt occupare loca maioza: ⁊ vlr qui sunt maiozis virtutis ⁊ pfectionis: maioza loca occupant. ⁊ qui minozis perfectionis sunt: minoza loca occupãt. ℭ 3ª dif. si p̄ñt esse in quãtocūqz minimo loco. Dicit q sic. exquo est in q̃libet parte totus sicut aia: ⁊ sicut corpus chri in hostia. Et illud est diuisibile in infinitũ: ideo nõ potest dari ita paruus locus quin possit esse in minozi. vnde forsan oēs angeli per istum modũ possunt esse in foramine acus. ℭ 4.° diffi. si põt exhibere presentialiaz in extremis quantocūqz distantibus. Dicit Sco. q sic: qz exquo non determinat sibi figurã ponat q sit quadrãgulus locus: iste partes quadrãguli possunt intantũ fm perfectionez ⁊ appositionẽ seu cõstrictionem extẽdi: q attingent vsqz ad extremũ mundi. ℭ Alia diffi. est hic. si angelus possit esse in corpore ita q nõ in superficie illius: Dicit q sic. sicut aia est in corpore: sic q non est in superficie: que nõ est pars corporis. ℭ Alia dif. si põt esse in puncto. videtur Scotus dicere q non. Non tamẽ apparet mihi euidẽs cõtradictio quin possit esse in pũcto: exquo est substantia simplex. ℭ Alia dif. si sit in corpore: ita q in quolibet puncto eius: Dicit q non. sicut aia non est in quolibet pũcto: sed in corpore: ⁊ in q̃libet eius parte. ℭ Sed p̄ remanet dubiũ: qz exquo determinat sibi esse in loco per volũtatem: si nõ determinat se quasi nõ aduertat de hoc loco in qua figura relinquat: non apparet bene quare magis ad vnã q̃ ad aliam applicetur. ℭ Illud valde difficile est. potest tñ dici q qz angelus est in potentia neutra ad locuz: ideo manet sub figura: sub qua pmo se applicauit quouscunqz introducat. alia incõpossibilis prime: sicut põt poni exemplum de cera: que si fit sub figura circulari semper manet sub ea quouscunqz alia sibi imprimat: per quã prima expellatur: nunc determinatio loci ab angelo dependet ab eo tñ in fieri non in esse: ideo ⁊c̃.

Sed Scotus nõ asserit hoc. ponit hoc. Angelũ posse locari in puncto.

G

De figura loci angeli.

ℭ Questio. VII.

Ecũda qõ est. Utrũ ples angeli possint eẽ in eodẽ loco. Uidetur q sic. qz legio demonũ sil erat in eodẽ corpore. vt bi in euãgelio. ℭ Cõtra. in Apoc. scribit q in tẽplo dei babebunt loca õia.

Marci. 5. ⁊ Luce. ⁊ Matth. 8. Opp. alioz 4ª

H

Hic dicunt aliqui q non: qz vnus illaberetur alteri: quod est impossibile in creaturis. ℭ Ally dicunt q non ꝓpter vniformitatẽ essendi: q̃uis enim corpus esse possit cũ specie ꝓpter difformitatẽ: tamẽ non corpus cũ corpore: nec spūs cum spũ esse potest. ℭ Ally dicunt q hoc est: qz angelus magis actuat locũ q̃ corpus. Si g̃ duo corpora nõ sunt simul. sequitur q nec duo spūs. ℭ Ally dicũt q eadẽ ratione sequeret q infiniti possent esse simul. ℭ Cõtra pmaz op. qz eadẽ ratione sequeretur q nõ posset angelus eẽ in corpore: qz influit in ipso. ℭ Contra z^am. qz eundem modũ essendi habent oia accidẽtia q̃ sunt in vno subiecto in quo sunt simul. ℭ Contra 3^am. qz locus proprie non actuatur per lo^um. ℭ Contra 4^am. qz non habetur pro incõueniẽti. ℭ Dico g̃. q non video q̃ possint esse simul nisi forte ꝓp ordinẽ vniuersi. ℭ Sed est dif. si ex

Vid. 4. phy. Impug° 4ª. Ducs Suar. ⁊ Bonauẽ. ⁊ Sco.

Opp. ppria.

I

Angelos sūt existentes nō eadē nēcio vi dere.

hoc q̄ plures angeli p̄nt esse in eodem loco. ꝑbaret q̄ vnus possit esse in pl'ibus locis. ¶ Dicit autem q̄ non. ¶ Alia difficul. est: si ex hoc q̄ ponunt sūl vn⁹ videt q̄ videt alter. Dico q̄ nō vtute simultatis: ga ex hoc non variat perfectio intell's ex qua prouenit q̄ vnus intelligat aliquid perfectius q̄ alius ⁊c. ¶ Questio. VIII.

Ertia qō est. Utrū idem angelus possit esse in diuersis locis.

Hic primo pōt esse difficul. de diuina po⁹si hoc pōt: ⁊ dico sim' q̄ sic. ⁊ in ifinitis locis. Si enīz hoc pōt de corpe vno: vt ꝑbatū est in 4° sniarū. multo magis de nā spūali. ¶ Scōo pōt eē dif. de potētia creata: ⁊ de locis adequatis: ⁊ dicit simplr q̄ non: ga exquo hz locū adequatū nō pōt se facē in alio p̄ p̄manēte. ¶ Sz maior diffi. pōt esse si pōt esse in pūbus distantibus sui loci adeq̄ti: ⁊ non in medio. Et dz q̄ sic: ga angelus est totus in qualibet parte sui loci: sed pōt dimittere extrema: ⁊ manere in medio. q̄ eadē rōne pōt dimittere mediū ⁊ manere in extremis sine medio sicut eōz. ¶ Confirmat: ga vniformiter ⁊ per respectū eiusdē rōnis respicit mediū ⁊ extrema: ergo eadem rōne pōt manere in extremis sine medio sic eōz. Probat aūt aliter idem: ga q̄cūq̄z respectus sunt eiusdem rōnis: qua rōne pōt vn⁹ dimitti: ⁊ alius. ¶ Sed hic remanet dif. quare aīa nō est in extremis partib⁹ corpis eodē mō ⁊ nō in medio. ¶ Dicit q̄ hoc est: ga informat corpus mediante aīa. s. sensitiua: que est extensa cū corpe: ⁊ ideo non pōt discontinuari corpus: sed tunc videt q̄ angelus simul possit esse in celo ⁊ in terra: dico q̄ ita pōt esse q̄ dimisso medio simul sit in celo ⁊ in terra: nec video cōtradictionē. ⁊ ita pōt intelligi dictus Raphaelis archāgeli in Thobia: qui dixit. Ego (inquit) sum q̄ in cōspectu dñi semper existo. ⁊ tamē erat in terra mysterium suum implens: ⁊ simul astabat deo. ¶ Questio. IX.

Angelū in celo ⁊ terra sūl esse posse.

L

Quarta questio est. Utrum eodem modo sit de anima rationali. Dicitur q̄ sic. Sicut enī duo angeli possunt esse in eodem loco: sic ⁊ duo anime esse possunt. ¶ Questio. X.

De motu angelorum.

Alia. l. ponit moueri,

Circa eandē distōnē adhuc quero quatuor cōnes de motu angeli. Prima est. vtrū angelus moueat ab aliquo loco aliter. Qz nō. btūs Aug. sup Gen. distiguit de motu: q̄ aliquā creaturā. s. spūalem mouet per tps ⁊ nō per locū: corpalia aūt mouent temporal'r ⁊ fm locū. ergo ⁊c. ¶ Cōtra. Grego. sup Job. Sola nā incōprehensibilis a statu suo nescit moueri.

Loco rūsiua Angelū loca liter moueri posse.

M

Regula scoti ca.

Hic est veritas determinata per scripturaz q̄ mouent. s. tam angeli boni q̄ etiā mali: ⁊ articulus fidei est de aīa chīi: q̄ descēdit ad iferos. Declarat aūt Sco. sic. per vnā ꝓpōnē que hz quatuor partes: ⁊ est hec. Qñcūq̄z aliq̄ est susceptiuū formaz differentiū specie ⁊ eiusdē gīis: ⁊ nō est determinatū ad aliquā illarū: nec est illimitatū ad oēs: tale pōt moueri: sic autē est in ꝓposito. q̄ ⁊c. Maior pz: ⁊ p̄mo apparet p̄ma cōditio. s. susceptiuū formaz differentiū specie: ga motus nō est iter formas eiusdē rōnis: sed semper est aliq̄ cōtrarietas iter terminos motus. ¶ Ex hoc apparet scōa cōditio q̄ opz esse iter formas eiusdē gīis: ga cōtraria sūt in eodē genere. ¶ Similr apparet tertia ꝯditio q̄ nō determinat sibi alterū. ¶ 4° requirit q̄ nō sit illimitatū: sicut essentia diuina est illimitata ad tres ꝑsonates: ga simul in actu habz oēs. Nunc aūt oīa vbi sunt specie differētia: vt al's patebit: ⁊ sunt oīa eiusdez gīis. Angelus autē nō est magis determinatus ad vnū vbi: q̄ ad aliud: nec est illimitatus ad illa: qz non hz oīa vbi actu. ergo segtur intētuz: q̄. s. possit moueri. ¶ Sed ꝺ. motꝰ icludit successionē ex quadruplici cā. s. ex debilitate agētis: ex ctrarietate patiētis: ex diuisibilitate mobilis: ⁊ ex resistentia medy: sed nullus istoz est in angelo. nō primū. s. debilitas vel defectus in agēdo: qz angelus est virtuosioz in mouēdo se: q̄ sol in ꝓducendo radium. nec est ibi cōtrarietas ex parte patiētis: qz angelus nullaz inclinationē naturalez hz ad aliquē locū. nec ex parte medy: qz corpus non resistit spiritui: nec diuidit spiritus corpus: nec est diuisibilitas mobilis: qz angelus est indiuisibilis. ¶ Ad ista dico q̄ ex nullo istorum pōt argui successio. est ergo hic ex distātia medy: dato enīz q̄ nulla eēt resistentia medy: tū successio eēt rōne distantie: sicut q̄ inducit forma: que nō hz ptrarium: sicut lux in aere: nō est ibi successio ex aliqua contrarietate: sed solum ex diuisibilitate termini ad quez. Similiter angelus accipit totuz illud spatiū pro termino ad quem. ¶ Sed hic est diff. quid acquirit angelus per motū talem: Dico q̄ nullam formā absolutā: quia nullam talez pōt producere. fm Aug. Sed acquirit formam relationis. ¶ Scōa diff. cuius predi⁹ est. Dicit q̄ reducit ad predicamētū vbi. nec opz q̄ oīa que sunt in predicamēto recipiāt predicationē illius p̄n⁹: sed reductiue sunt in illo. ¶ Tertia diffi. si posset moueri in vacuo. Dicit q̄ si corpus caderet in vacuo nulla eēt resistētia ex parte medy: sed tamē aliunde moueret successiue. ¶ Quarta diff. si posset moueri in nihilo si non esset nisi angelus ⁊ deus. ꝓbi dicunt q̄ nō. sed theologi habēt dicere oppm. vnde nō video quin moueret si celum destrueretur: sicut modo. ¶ Quid autem tunc acquireret: ¶ Dico q̄ alium ⁊ alium respectum principalitatis ad deum. q̄ ⁊c. ¶ Questio. XI.

N

Obiciꝫ nōn' Successio ēt i motu ex eō quadruplici.

Vñ in motu angeli ordo successiōis sed q̄re Scotꝰ. Ecce qō q̄ris ō illuminādo.

O

D. q̄druplex Termin⁹ motꝰ angeli q̄ ⁊ cui⁹ gīis.

Angeli in vacuo ⁊ nihilo moueri posse.

P

Ergo ag̃elus pōt eē vbiq̄ quecūq̄z creata ius opp⁹ ꝓxit. ꝺ. q. 1. de loco angeli. fz pōdera bi ꝑba doct. tā erit ꝓroña. Li. 12. c. 29. Zdē. 3. de ciu. c. 19. Obs. alios. Q̄re Tho. ⁊ alios ꝺ. 7. 2. phy. ⁊ Li. 4 de ꝓcessu. 8. phy⁹.

Ecunda qō est. Utrū angelus possit mouere seipsum. Et vī q̄ nō. Aug. Oē agens p̄stātius est patiente. ¶ Cōtra. b. Anſ. in lib. de ꝓcordia liberi arbitrij dicit. q̄ voluntas mouet se.

Hic dicunt aliqui q̄ nulla res pōt seipsam mouere: fz opz distingui. ¶ Et ꝺ pbatur quadrupliciter. Primo via qua procedit ad ꝑbandum primū mouēs esse: ⁊ hoc ꝓbat per regulaz ꝑbi. q̄ idem nō mouet se: ⁊ est via demōstratiua: sicut ꝑcēditur ad primā cām. omne qō causat ab alio causatur: vel ergo est ꝑcessus in infinitū ⁊c. Et ita in ꝓposito. si dicatur q̄ aliquid mouet se in terminis: nō est vera regula ꝑbi. ¶ 2ª rō est. Quādo aliq̄d mouet se: opz q̄ diuidat in ꝑ se mouens ⁊ ꝑ se motum. Oēs aūt cause coincidunt ꝓter mālez: sed si moueret se coincideret materia cū alys. s. forma: qz motū vt tale susceptiuum est: ⁊ hz rōnez materie. ¶ 3ª rō est. actus ⁊ potētia sunt prime differētie entis: fz omne mouēs vt sic est in actu: ⁊ qō mouet est in potētia. q̄ ⁊c. ¶ 4ª rō: qz oē qō mouetur ad aliquā perfectionē caret ea: sed qō hz aliquaz perfectionez virtualiter: habet eam nobiliori modo q̄ formaliter. q̄ ⁊c. ¶ Ideo dicunt isti q̄ impōle est idez mouere se. ¶ Sed ꝓtra hoc arguit de angelo. Primo de actu itelligēdi. Angelus ex puris naturalibus potest cognoscere omne limitatū: ergo ⁊ essentiā suaz: ⁊ actus causatur ab obiecto fm eos. q̄ idem mouet se. ¶ Si dicatur q̄ nō habet actū nouum. Hoc est cōtra fidem q̄ intelligat per substātiā suā. ¶ 2ª rō est. q̄ angelus pōt mereri. oīs aūt actus merēdi est in ptāte merentis: sed ille actus ad quē se hz aliquis passiue tm̄ nō est in potestate eius. ergo oportet q̄ causet actiue actū meritoriū in seipso. ¶ 3° de peccato. qz angelus peccauit: ⁊ illud

Impug° 4ª

Enaña.

A

2° obꝫ. Impugn° 4ª

Etiā idem se mouē possit: nō tñ penitus indistinctum. vt ostendit.

Obꝫ. ppūs. Coclusio 4ª.

B

Ad. 1. q̄ nō sunt vnum subꝺm.

Nec suppositū nec subꝺm: nec rei⁹ forma li rō. magis ā moto est necesse differre.

C

Obiciꝫ p̄ duas ꝓbat sequēs ꝓpōsitū. 1. phy. 2. c. 50.

Ad. 1. passiōe.

D

Ad. 1. vbiq̄z.

Ad. 1. mouere.

pecatū nō potuit causari a deo: qz in hoc angelus nihil demeruisset. ¶ 4.° de mobili: qz nō pōt saltari quomō moueat nisi moueat se. ¶ Ideo dicūt isti q̄ idē indistōnis oīno mouet se. ¶ Sed ꝓtra hoc arguit 4ª. Et ꝓmo sic. Impōle est q̄ idē rel'one reali referat ad se: ga relō de rōne sua formali est ad aliō. ¶ Scōo sic. Qñcūq̄z aliq̄ hñt ꝓtrietatē ex nā rei: opz q̄ distinguant ex nā rei: sed sic est h̄: ga mouens cadit sub potētia actiua: ⁊ mobile sub passiua: sed potētia actiua ⁊ passiua sunt ꝺria. q̄ ⁊c. ¶ Tertio sic. Per nām ꝓtiationis. Qñcūq̄z aliq̄ sunt idez oīno: ipōle est q̄ ratio vnius maneat sub ꝓtiatione alterius: quia tunc maneret sub ꝓtiatione sue rōnis: ſz in deo est mouere: in quo non est nec esse pōt moueri. ergo ⁊c. ¶ Quarto sic. Per p̄mū p̄n⁹ cōplexū: potētia actiua fm suā rōnez formalē dicit perfectionē simplr. non autem potentia passiua. ergo.

Pono igit̄ q̄tuor ꝓnes. Quaz ꝓma est q̄ non opz q̄ mouēs ⁊ motuz sint de⁹ suppositi: vt pz in corpe organico hois: qō hz ꝓtes etherogeneas: quaz vna mouet alia: quātūcūq̄z sint in vno suppōsito. ¶ 2ª ꝺ q̄ nō opz q̄ distin' subto: ga aīa est idē subto cū corpe: ⁊ tñ mouet corpus. ¶ Sed dicūt isti q̄ aīa exīs in vna ꝑte mouet alia: ⁊ sic est deuenire ad partē īmobilē. ¶ Cōtra. q̄ro si aīa vt exīs in brachio differt aliq̄ ab⁹ ab ipsamet: vt in manu. pz q̄ nō: sed solo respectu: sed ille respectus nō pōt esse p̄n⁹ mouēdi. ergo per idē absolutū mouet in manu ⁊ in brachio. ¶ 3ª ꝺ est q̄ idē re inde⁹ mouet se. Pono enī q̄ aīa est realr idistincta a potētijs: nec est cōposita ex ma ⁊ forma: ⁊ tñ mouet se. Dicūt ergo aliqui q̄ mouet se idirecte mediāte corpe. Sed hoc nihil valet. certū est enī q̄ istū motū aīe non causat corpus: q̄uis enī ꝓmo motu corpis mouet se: tñ ille effect⁹ causat ab aīa. ¶ 4ª ꝺ est q̄ mouēs ⁊ motū distinguunt formalr. Probat aūt hec ꝺ sic. Per oēs illas vias q̄bus ꝓbat distinctio formalis ꝓmo ꝓbat per viā diuisionis. Qñcūq̄z diuidit aliq̄d formalr per aliquas ꝺrias formales: q̄cūd cadit sub vna differt formaliter ab omni eo qō cadit sub alia. Potētia aūt diuidit per actū ⁊ potētiā. Ergo eodē mō p viā diffōnis: ⁊ p viā ꝓtionis ⁊ demōrationis. ¶ Sed ꝺ. Primo: ga pluralitas nō est ponenda sine necessitate: sed sufficit dicē aliq̄d in po⁸ formali ⁊ in actu vtuali: vt videt. Dico hic q̄ nō de po⁸ obiectiua ⁊ de actu sibi oppōsito: ſz accipio po⁸ subiectiuā ⁊ actū virtualē: quoz vnū cadit sub potentia actiua. aliud sub passiua. ¶ 2ª diffi. est: ga fm ꝺ angelus fm se totū nō mouet: nec se toto mouet. ¶ Dico q̄ per hāc rōnē formalē totū mouet: ⁊ totuz mouet per aliā: ⁊ eodē mō dico q̄ si aliq̄ est ꝑductiuū ⁊ ꝑducibile de⁸ sunt rōnes formalr. ¶ Alia est difficul. nūq̄ fuit dubitatū quin possit aliud moueri: ⁊ alio moueri. quare ergo idē pōt mouere se: Dico q̄ vbiq̄ cōcludit nec⁹ dio formalis: sed etiā ꝑducēs ⁊ ꝑductū dio realis. ¶ Sed hic est dubiū. si vnus est angelus pōt aliū movere: Dico q̄ sic. ga angelus potēs aliq̄d imprimere in aliquo susceptiuo: pōt etiā in oē qō est eiusdē rōnis idē ip̄imere: nihil autē ꝓhibet q̄n po⁸ inte⁸ ⁊ potētia mota sint eiusdē rōnis in angelis: q̄uis differētibus spē. ¶ Alia dif. est. si vnus angelus ꝺ voluntatē alteri⁹ posset eum movere: Dico q̄ si sint equalis virtutis q̄ non potest: sed si sit maioris virtutis vnus q̄ alius: tunc dico q̄ sic. vnde lucifer forsan pōt alios angelos malos mouere ꝓtra suā volumtatē. ¶ Alia difficul. si angelus pōt portare aīam. Dico q̄ sic: ⁊ de facto portare in sinū habz habe. ¶ Alia difficul. si aīa pōt portare angelum. Dicit q̄ sic. ga pōt habere potentiā motiuā eiusdē rōnis cū ipso. ¶ Alia difficul. si homo posset mouere angelum. Videtur Sco. dicere q̄ non: qz non vtitur aliqua potētia nisi organica in corpore existens: ⁊ hoc oportet fieri per cōtactū: ⁊ ita angelus adherens lapidi non moueret a mouente lapidē. sicut dictū est in q̄rto. ¶ Rationes aūt vtriusq̄z partis possunt solui. Primū concludit primū mouens esse omnino imobile fm rationem qua mouet. non plus ꝑbat: ⁊ additur q̄ nō potest habere imperfectionē: ⁊ sic omnino apparet imobile. ¶ Ad 2m patet. qō est dio fm rationē formalem. ¶ Ad aliud concedo cōtrarietatem fm rōnes formales: nec plus cōcludunt rōnes ille. ¶ Qō. XII.

E

T.c. 7. 32. ⁊ 87. ⁊ seqnt. T.c. 90. ⁊ idē Lōrigēs i pncio 26⁹ allegat Arist. ⁊ Franciscus. Obs. alios cōis. Vide Sco. dist. ꝑnti. q. 9.

F

Certia qō est. Utrū angelus possit moueri in puncto. Videt q̄ nō: qz 6. phy. demōstrat q̄ indiuisibile nō potest moueri. ¶ Contra. in 4° phyſi. ponit q̄ instans fluit: ⁊ hoc tñ est sicut moueri.

Hic dicunt quidā q̄ nullū indiuisibile pōt moueri localiter. ¶ Hoc ꝓbat Arist. quadruplici rōne. Primo sic. Oē qō mouet partim est in termino a quo: ⁊ partim in termino ad quē: hoc aūt non cōuenit indiuisibili. q̄ ⁊c. ¶ 2° sic. Qō mouet ꝑus ptransit spatiū equale q̄ maius: ⁊ minus q̄ equale: sed non potest dari spatiū minus pūcto. ⁊ si equale: nō trāsit nisi per puncta. ¶ 3ª ratio. Qñ mobile pertrāsit per tempus spatiū sibi equale: in minori tēpore pertrāsibit min⁹ de spatio. ¶ 4ª rō. Lōti⁹⁹ tēporis ⁊ mobilis sunt ordinata: qz cōtinuitas tpis est a continuitate motus: ⁊ cōtinuitas motus a mobili. Indiuisibile aūt nō est aliquid cōtinuū. ¶ Sed ꝺ hoc arguit. Primo in exemplo super planū de sphera: que cōtingit in puncto: ⁊ nō facit ad ꝓpositum qñ volutur: qz nō est motus pūcti: sed si attingit super planū tunc idem pūctus transit de vna parte ad aliam. Indiuisibile ergo movet sicut pūctus super planum. ¶ Dic dicit q̄ non est dare omnino corpus sphericum: sed hoc nō valet. Certū est enim q̄ corpora celestia sunt spherica: ⁊ quare nō posset de⁸ facere vnum planū corpus: super qō moueretur celum. ¶ Alij dicunt q̄ nō sit contactus in pūcto mathematico: sed nāli quod nō est indiuisibile simplr: sed hoc nō valet: qz tunc esset applicatio curui ad rectum: quod est impossibile. ¶ 2m exemplū de triangulo: cum movet triangulus: tunc angulus triāguli terminatus in pūcto diuidit aerē. ¶ 3m exemplū de quadrangulo si transit per lineā diuidit eam: corpus cubū non potest moueri quin pueniat superficies in diuidēdo aerē. q̄ ⁊c. ¶ Dicitur hic q̄ pūctus nunq̄ movet separatus: sed per accidens movet. ¶ Sed hoc nō impedit: qz certū est q̄ successiue trāsit per totū spatiū: siue per se: siue per accidens. ¶ Ꝑ. Dico q̄ indiuisibile pōt moueri. Hoc confirmatur q̄drupliciter. Et ꝓmo sic. Quādocūq̄z diuiditur corpus: securis ꝑ pertrāsit superficiē q̄ attingat corpus: sicut aūt totuz continuū transit sup indiuisibile: ita indiuisibile pōt trāsire totū cōtinuū. ¶ 2° pūctus in medio circuli in toto medio acgrit sibi alium ⁊ aliū respectū: ⁊ sic movet, formaliter. ¶ 3° aīa mutatur in aliquā partiū corporis que semp aliter se habent sicut patet in augmento. ¶ 4.° substātia solis in qualibet instāti coexistit toti tēpori. ¶ Sed ꝺ. qz fm hoc essent infinita puncta pertrāsita. ¶ 2° Cōtinuū cōpositū erit ex indiuisibilibus: qz indiuisibile cōmensurat se spatio. ¶ 3°. qz motus est cōtinuus. ergo nō recipitur in indiuisibili. ¶ 4°. Impōle est q̄ indiuisibile coexistat diuisibili. ¶ Ad ꝓmum idem ꝓbatur de corpore: qz in quolibet moueri sunt infinita mutata esse: ⁊ ita corpus pertransit infinita. Non est ergo incōueniens pertransire infinita non ꝺ⁹: sed quecunq̄z in potentia: ⁊ ita est in

Impugnatio

Euasio 1ª

G

Ad. 1. circ

Obiciꝫ 4ª.

Pertransire infinita q̄liter contingit.

I

Diuisibile recipit i idiuisibili ꝛ quale ꝛ quádo. vide. Qualr procedum rationes Ari. de motu indiuisibilis.

propoſito. ¶ Ad aliud.nó ſequit ſicut corpus in quolibet mutato eſſe eſt in ſpatio ſibi equali:ꝛ tñ motus non cõponit ex mutatis eſſe. ¶ Ad aliud ꝓcedo de permanente:ſed diuiſibile ſucceſſiuũ põt recipi in indiuiſibili in quodã fluxu:ſicut quãtitas in mã idiuiſibili recipit. ¶ Ad aliud verũ eſt in ſimultate durationis:ſed in fluxu poteſt. ¶ Ad rõnes Ari.dicit Sco.q bene probãt ſm intentionẽ eius qũ mobile moueꝛ q vna cã ſucceſſionis eſt diſtã tia maioris ſpatꝫ:ꝛ alia magnitudo mobilis. Mobile enĩ maioris quãtitatis ſup idẽ ſpatiũ tardius ptrãſit q̃ mobile minoris quãtitatis. Voluit ergo Ari.q vbi ſucceſſio ſumit ex parte mobilis.idiuiſibile ſm hoc nõ põt moueri:nec hꝫ ſucceſſionẽ:ꝛ de illo vexat q partim eſt in termino a quo:ptim in termino ad quem:quia ſucceſſio ſumit ex eius quãtitate diuiſibili. ¶ Ad 7m verũ eſt q ẽcto maius eſt mobile:tãto tardiꝰ ptrãſit vbi ſumit ſucceſſio ex parte mobilis. ¶ Et hoc ꝓfirmat 4ª rõ de ꝓportione mobilis:ꝛ ſic ille rõnes cõcludũt itentũ ſuũ:nõ ꝛra dicta. ¶ Qõ. XIII.

K

Quarta qõ eſt. Utrum angelus poſſit moueri in inſtanti. Et videtur q ſic:qa efficacioꝛ eſt virtus eius q̃ ſolis q̃ radiũ ſuũ cauſat in inſtanti. ¶ Lõtra.quia ſucceſſiuum includit tempus.

D. quinquies. Lõcto certa. A.l. moueri.

Hic non eſt difficil.per reſpectũ ad potentiã diuinã ſumẽdo motũ large:ſed ſumẽdo pro trãſmutatione locali põt eſſe difficil.quantũ ad locum adequatũ ſe artando vel dilatãdo ad partes loci ſui in inſtanti. Si ergo queriꝛ.vtrũ exiſtẽs in loco ꝓprie poſſit ſe artare ad minoꝛẽ in inſtãti.Dico q ſic:qa aĩa rationalis eſt tota in toto corpe:ꝛ tota in qualibet parte. Abſcindaꝫ ergo manus vel pes in inſtãti deſinit ibi eẽ ſtatim:q̃diu eſt ibi cõtinuitas ipſa remaneꝛ:ſed in iſtãti deficit ꝓtinuitas in fine motꝰ.Aliter enĩ aĩa eſſet exꝛ corpus niſi in inſtãti deſineret ibi eſſe.Et eodẽ mõ põt dici de angelo quantũ ad locũ. ¶ 2ª dif.eſt.ſi põt ſe dilatare in inſtanti.Dico q eadẽ rõ eſt de dilatatione:qa põt diſpergere ſe:ſicut de artatione. ¶ 3ª difficul.ſi a loco ſibi eq̃li ad aliũ locũ ſibi equalẽ:Dico q ſic ſi non diſtant.põt enĩ determinare talẽ totũ locũ:ſic ptẽ in inſtãti:ſed ſi diſtãt nõ põt.aliter enĩ nõ ptrãſiret mediũ: qõ eſt impoſſe:qa vbi itermedia ſunt diſpõnes ad vltimũ vbi. ¶ 4ª dif.qũo trãſit de loco ad locũ ſi eſt in inſtanti in termino a quo:ꝛ in termino ad quẽ:Dico q in toto tpe ꝓcedẽti eſt in termino a quo:ſed in vltimo inſtanti illius eſt in termino ad quẽ. ¶ Sed exñs in loco ſibi equali põt ne occupare aliã põt nõ tranſeundo per mediũ: ¶ Dico q ſic:exquo hꝫ totũ locũ illũ ꝓ loco adequato:ſi põt in iſtãti ſe facere in iſtũ:ſequit q poſſit in qualibet parte eius non tranſeundo medium.

Matthei.22. ꝛ Marci.12.

M

¶ Diſtinctio. III. ¶ Queſtio. I.

Ecce oſtenſum eſt ꝛc.

.8. Error duplex.

Origenes.

Quarta diſtõẽ 3ª5. Quero 4.or qõnes. ꝓma qõ. Utrum angelus ꝛ aĩa differant ſpecie. Et videꝛ q nõ:quia in euãgelio dicit.q erunt ſic angeli dei. qõ exponẽs Diony.de di.no.dic. Erim⁹ eq̃les angelis. ¶ Sed ℈. qa ait .ppba in pſal. Minuiſti eũ paulomin⁹ ab angel. Hic fuerunt duo errores.primus eſt q aĩa eſt vnita corpi ſicut carceri:ꝛ haurit notitiã per vias feneſtrales. Et iſtũ errorẽ fuit ſecutus Origẽ.q dixit q aĩa nõ erat niſi angelus igreſſus corꝑ ꝑ pctñ. vnus etiã modernus tenebat hoc:ꝛ hec eſt rõ ſua:qa q̃cũq aliqua ſpecie diſtinguunt ꝺẽia nobiliorꝫ diſtit vnũ ab alio:ſz mõ ita eſt q bõ ꝛ angelus ꝙueniũt in nobiliſſimis ꝺẽys.ſ.in volũtate ꝛ itellectu:g̃ nõ ꝺfnt ſpẽ. ¶ Soluũt alĩ dicẽtes q hñt intellꝫ õ⁹ ſpẽ:ꝛ ſil'r volũtates. ¶ Sed ℈. iſte accipit itell'm ſm rõnẽ fozalẽ itellect⁹:ꝛ ita oportebit illũ ℈bi ꝙ ꝺẽias nobiliores itellectꝫ ꝛ volũtas. ¶ Ideo dĩ q ẽntia aĩe eſt nobilioꝛ q̃ itellect⁹ ꝛ volũtas. ¶ Sz ℈. Intellꝫ ꝛ volũtas ſunt ꝑfectiões ſim plr.g̃ ꝛc. ¶ Rñ:oñdi in ꝑ q alique ꝑfectiones gdditiue ſũt nobiliores aligb⁹ꝑfectionib⁹ ſimplr in creaturis. ¶ Iſta via dimiſſa pono 4.or rõnes ad ꝓpoſituꝫ.ſ. q ꝺfferũt ſpẽ.quaꝝ ꝑª eſt iſta. Eſt.n.regula in li° ꝓtorũ q ꝺiuerſoꝝ generũ ꝛ nõ ſubalternati poſitoꝝ ꝺiuerſe ſunt ſpẽs ꝛ ꝺẽie:ſed angelus ꝛ bõ ſunt in diuerſis generib⁹ nõ ſubalternatiꝫ poſitis. Rõnale ãt eſt ꝺẽia ſpecifica poſita ſub gẽie corꝑis.g̃ ꝺ a ꝺẽia ꝛſtituẽte rẽ ſpiritualẽ. ¶ 2ª.ſi nõ ꝺfnt ſpẽ:aliq̃ eẽnt fruſtra i nã: qr eẽt foꝛa q̃ nunq̃ ꝑficeret mãm.ſic eꝫ. ¶ 3ª ſic. Qñcũq aliqua ſũt eiuſdẽ ſpẽi:gcqd eſt demſrabile de vno:ꝛ de altero:ſed de aĩa eſt demſrabile q eſt forma corꝑis:qõ non eſt demſrabile de angelo nãliter.g̃ ꝛc. ¶ 4ª ſic. Si nõ ꝺfferrẽt ſpẽ ſequerent q̃uoꝛ incõueniẽtia theologice. Primũ incõueniẽs eſt:q bõ nobilioꝛ eẽt angelo:cuius ℈ius dicit ſcriptura.hõ eniꝫ cõponereꝛ ex angelo ꝛ corꝑe organico:ꝛ ſe hꝫet ꝑ additionẽ. 2ª ſequereꝛ q bõ eẽt angelus:qꝛ tota nã angeli ſueniret in eo. 3ª.ſequereꝛ q angelus eẽt ꝑꝑ hoiez.eoꝛũdẽ eniꝫ ſpẽ eſt idẽ finis:aĩa aũt rõnalis ẽ ꝑꝑ hoiez:g̃ ꝛ angelus. 4ª.ſequereꝛ q bõ cãreꝛ intrinſece ab angelo. ¶ Dico g̃ q ꝺfnt ſpẽ. ¶ Sz hic eſt diff.ſi ꝺfferũt gẽie:¶ Dico q ſic:ſiẽ aĩa eſt in gẽie per reductionẽ vt forma:reducit aũt aĩa ad genus corꝑis:genus aũt ſpũale ꝺffert a gẽie corꝑoris. ¶ 2ª diff.eſt de potẽtys eoꝝ:¶ Dico q aliq̃ ꝺiuerſoꝝ generũ põſt hãc paſſiones eiuſdẽ rõnis:ſicut ſol ꝛ luna rotũditatẽ. Intellectꝰ aũt ꝛ volũtas ſunt ꝑfectiones trãſcẽdẽtes:ꝛ nõ ꝺfferũt ſpẽ in aĩa ꝛ in angelo. ¶ Sed nũqd ꝺfferũt ſpẽ itellectus ꝛ volũtas in aĩa:ꝛ in angelo ſicuti in ꝺiuinis:¶ Dicit Sco.q nõ.tunc.n.eẽt alia ſpẽs beatitudinis in angelis ꝛ in hoib⁹:ꝛ tũc hõ exceꝺeret in beatitudine angelos vel eꝫ.qõ eſt falſuꝫ. ¶ Alia diff.cũ angelicus intellꝫ cõcedaꝫ nobilioꝛ q̃ intellectꝰ humanus:qũo põt eẽ eiuſdẽ ſpẽi. Albedo enĩ vnĩ⁹ ſpeciei nõ excedit aliaꝫ niſi ſm gradus homogeneos:ꝛ ita intellectꝰ recipit itẽſionẽ ꝛ remiſſionẽ. ¶ Dic põt dici q vnus modus itrĩſecus eſt eẽntie ꝛ potẽtie:ꝛ ita ſicut eẽntia angeli eſt nobilioꝛ:ita cũdẽ gradũ hñt potẽtie.

Di.1.2.q.6. vel.q.1.2.di. 2.ſm alios li bros.

Singularis imaginatio.

Secunda ptĩcula que eſt iſta ſpeca ꝺẽia qua õtur. Dicũt alĩ q ꝑ vertibile ꝛ nõ vertibile:qꝛ vbi vnus angelus ſe cõuertit reuerti nõ põt.aĩa aũt reuerti põt. ¶ Aly dicũt q per poſſe rõcinari cum diſcurſu ꝛ ſine diſcurſu. ¶ Aly dicũt q ꝑ ꝺiuerſos gradus itelligẽdi. ¶ Aly dicũt q per nõ vnibile ꝛ vnibile corꝑoꝛi vt forma. ¶ Sed nulla illaꝝ ꝺifferẽtiaruꝫ eſt ſpecifica. Primus modus nõ valeꝛ:nõ apparet eniꝫ cã quare angelus nõ poſſit auerti ab vno obiecto ꝛ ꝙuerti ad aliud. Itẽ illõ cõuerti nõ eſt niſi reſpect⁹.g̃ ꝑ illud nõ erũt ꝺiſtincti ꝑmo. ¶ Secũdus modus nõ valeꝛ:qꝛ aĩa ſepata ſine diſcurſu itelligit. ¶ Nec tertiꝰ modus valeꝛ:qꝛ iam eẽt ꝺifferẽtia ſpecifica iter illas potẽtias. ¶ Nec quartus modus valeꝛ:qꝛ vnibile eſt paſſio animẽ:ꝑſequẽs eaꝫ nõ ꝺifferẽtia ſpecifica: ſz poſterioꝛ ea, vñ eſt vnibilis:qꝛ eſt talis eẽntia. ¶ Unde dicit Sco. q ꝑ ſuas entitates abſolutas ꝛ ꝺẽias nobis ignotas. ꝺifferẽtie eniꝫ rerũ ſunt nobis ignote.ꝑz in ſenſibilib⁹. non habemus ꝺẽiam ſpecificã albedinis. Ex hoc enim nõ eſt albedo:qꝛ diſgregatiua:ſed eꝫ.ſi iſte ſunt ignote. ergo magis ille. ¶ Secũdo patet in numeris.quid eſt

A

Op. rõnale nõ de nãa ſpecifica conſidera tur. Sco. 1.q. vnicã. ꝛ iſtũ vide. D. ampliat.

B

Op. alioꝝ ꝛ. Impugnatio huic opio. 4ª

Nãm nõ cẽ principiũ idiui duorũ. A.l. in duab⁹

Euaſio tripl'r

C

Lõcto riſum D. quinquies. Ecce q̃ ſpes de identitate poteãꝛ vtriũ angeloꝝ ẽ hoiez:qõ bñ examinabitur qꝛ ſatis ambiguum.

Op. ſco. quẽ ſegt. vñ ꝑ. nDiſtinct.

D

Plures angeli vni cadẽ ſpẽ ſunt de poſſi ꝛ de facto oſtenſum eſt in quarto. De poſſibili. Opio ꝑpria. Logice. Naturaliter.

Metaphice.

Theologice.

binariꝰ? Dĩ q eſt numerus par ꝑmus:tñ taꝫ paritas q̃ primitas ſunt paſſiones. ¶ 3º ꝑz hoc de rõnali ꝛ morali q̃ ſũt paſſiones. ¶ 4º per idẽ de ſenſibili vbicũq circũloquimur eſſentiales ꝺẽias ꝑ accidẽtales.vñ vnibilitas eſt paſſio ꝓpria oẽm formã.Sed ꝺif.eſt hic.qa dicit Hzego.ſup Matth̃.q angelus eſt aĩal rõnale.Item dicit Aug.3º de tri.q ſunt aĩalia aerea. ¶ Dico q aĩal vocãt oẽm rem viuentẽ. ¶ Alia eſt ꝺif.quare nõ eque dicit riſibile de eſſentia hoĩs ſicut rõnale.Dico q neutrum eſt de eſſentia hoĩs:ſed tñ magis circũloquimur eſſentiã aie ꝑ rõnale:q̃ per riſibile. ¶ Qõ. II.

Secunda qõ eſt. Utr oes angeli ſunt ſpecie diſtincti. Qꝛ ſic. Dio. de angelica hierarchia ordinat eos ſm ſub ꝛ ſupra:ſm maioꝛẽ actiuitatẽ ꝛ paſſiuitatẽ. ¶ Lõtra.cũdẽ ordinẽ ponit iter homines ſaluandos:ꝛ ita ꝺifferunt ſpecie.

Hic dicunt aliqui q diſtinctio nuãlis ĩfra eãdẽ ſpẽm eſt per mãm. In angelis autẽ nõ eſt mã.g̃. ¶ Alĩ dicũt q per quãtitatez. vñ cõcedo q in angelis nõ eſt mã. ¶ Sed ℈ ꝑª opionẽ arguo 4ʳ. ¶ Prio de aĩa rõnali:qa oes aie ſeparate diſtiguunt numero ab accñtib⁹ iſtius in facto:tñ nõ ſunt in ſubto: nec in mã. ¶ 3º duo charitates in diuerſis aiabus ſunt eiuſdẽ ſpẽi:non tñ eſt ibi mã. ¶ Sil'r 4º duo habitus ſcientifici eiuſdẽ ſpeciei ſunt in duab⁹aiabus. ¶ Dicũt iſti ad ꝓmũ q aĩa ſeparata idiuiduaꝫ per habitudinez ad corꝑus. ¶ Aly dicũt q corꝑ cã idiuiduat in corpore:ꝛ poſtea remanet. ¶ Aly dicũt q accñtia idiuiduãtur per ſubm. ¶ Lõtra ꝓmũ.corrupto termino relatio actualis nõ manet.aĩa aũt remanẽte põt deſtruere corꝑus:ꝛ annihilare corꝑus. Itẽ due aie cõueniũt in vniformi ĩclinatione.g̃ nõ diſtinr̃ per hoc. Iterũ ꝑfectiuus eiuſdẽ rõnis põt vniri ꝑfectibili eiuſdẽ rõnis. ¶ Lõtra B q dicũt q idiuiduat in corpe:deꝰ poſſꝫ facẽ ꝑus aiaꝫ q̃ cã infundat corꝑi.ponaꝫ q eã ꝑ tps nõ ifundat:ꝛ ꝑz q diſtinr̃ numeralr. ¶ Ꝑ. Sepant aie poſtq̃ ſũt ifuſe corꝑi.ꝑz q diſtiguunt nuũ. ¶ Dices q remanẽt idiuidua:idiuiduatione quã acceperunt a corpe. ¶ Contra. nullũ corꝑus vl corꝑalis ſuba põt dare aliq̃ eſſe ſpũale ſube ſpũali:ſz exiſtẽtia aie vl angeli eſt ſpũalis.g̃ ꝛc. Negabis maioꝛẽ.ꝓbaꝫ.oẽ q̃ dat eſſe alicui ꝺinet illõ virtualr aut formalr:ſed nulla ſuba corꝑalis continet aliq̃ eſſe ſpũale ſube ſpiritualis.g̃ ꝛc. De accidentibus aũt nõ valeꝛ:quia ibi nõ manent in ſacro:nec vt eſt mã: nec vt eſt forma. Itẽ cauſa materialis eſt cauſa in eẽ. ergo effectus cauſe mãlis deſtrueretur ſeparata mã.

Dico ergo q põſt eſſe infra eãdẽ ſpẽm duo angeli. Lõfirmaꝫ aũt boc 4ʳ. ¶ Prio logice ſic.ſpes eſt que ꝑdicaꝫ de ꝑlib⁹ ꝺifferẽtib⁹ nuũ. Hoc aũt vbum ꝑdicaꝫ,ſumit aptitudinalr:qa aptũ natũ eſt ꝑdicari de ꝑlibus:ꝛ illud eſt vle q̃ eſt aptũ natũ in pluribus eſſe. Dis angelus eſt in nã ſpecifica:cui nõ repugnat eſſe in plibus:ꝛ ſi nõ repugnat:deꝰ poterit facẽ.g̃ ꝛc. 2º naturalr.nã que de ſe non eſt hec ꝑlibus idiuiduis eſt de ſe cõicabilis:ſz talis eſt nã angelica:qa ꝙueniret per ſe huic becceitati nature.nã autẽ angelica eſt ꝓtingens eẽ in actu:ꝛ per ꝙñs in becceitate. ¶ 3º ſic. Dis quidditas ſm eos eſt cõicabilis:ſed nã angelica eſt gdditas.ergo. maioꝛ ꝓbaꝫ:qa q ꝑm ſe abſtrabit ab omni ꝺictione mãli eſt cõe ꝑlib⁹:ſic eſt de quidditate.ergo ꝛc. ¶ 4º theologice ſic. Si nã angelica eſſet de ſe hoc,eſſet ĩfinite pfectionis.maioris eniꝫ pfectionis eſt nã in corꝑalib⁹ in plibus idiuiduis:q̃ in vno:ꝛ eſt apta nata eſſe in ĩfinitis.pfectioꝛ eſt aũt nã angelica:vbi ſeruareꝫ ꝓpetuo:

E

Dubium. De facto. Vide diſ.põ.q.7.ꝛ vbi ibi notaui. In encheridion.18.

Dubium.

Diffõ ãgeli.

F

Op. alioꝝ. Impugn° 4ª

Euaſio.

ſ. partibilis. Dubium.

G

Lõcto nẽ ceſſaria i hac q. magis itẽdit vt ꝺcet ſu ſtinere: q̃re Vuar.ꝛ boñ.

Lõſiders qd h ſentit.ff. q̃rc alio. vide ſ.ad ſi.h⁹.q. Bu⁹ quinq⁸ De nnõ angeloꝝ notãter. c.7.

H

12.

Deutero.32.

Conſidera inſtãtiam.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I ¶Distinctio. IIII.ꝛ.V. ¶Questio. I.

¶Post hec videndum est ꝛc̄.

¶Post hec consideratio adducit ꝛc̄.

Lib.5.ꝛ7.

Jrca distōnez 4as ꝛ 5as Quero 4^{or} qōnes:quaꝝ ꝑma est. Utruꝫ angeli meruerūt suā bītudinez anteq̄ eā habuerunt a deo. Qꝛ sic videt sentire Hrego. in moral'. vbi dicit. Deus nāz sūmoꝫ spūuz ꝺdidit bonā:sed mutabilez: vt qui vellēt stare remanerēt:ꝛ g nollēt ruerent. ¶Contra. Magister in littera.

Hic dicit Magr:ꝛ in hoc nō tenet. Qꝛ ꝓ̄ius habuerūt ꝑmiū q̄ meruerūt:ꝛ postea meruerūt tā in obsequio fidelīū q̄ in decursu totius tpis: sic ꝑus militib⁹ ꝺat stipendiū anteq̄ exequant laborē. ¶Sed ⁊ h̄ ꝑ.ga B solū meritū est quo ad aliquos angelos:nō quo ad oēs:ga nō oēs mittunt sic cherubin ꝛ seraphin. ¶Silr sequeret z⁹ḡ btūdo angeloꝫ depēderet ab hoibus. ¶3°arguit Sco.ꝙ fm hoc aliqs posset mereri ꝑmā gr̄am:ga de⁹ ꝑuidet ꝙ btūs bñ vteret gr̄a sibi data. Itē semp acgrerēt btūdinē. ¶Ideo dicūt doc.ꝙ btūdinē essentialē nō merent:sed a ꝑn⁹ nā angelica est ꝑfectissima.g̃ sequit suā btūdinē per opationē ꝓpriā:ꝛ per ꝑnās ꝑus eā mereri potuerūt.Sed tñ modus istius polītatis ꝺuersimode declarat':vñ distinguenda sunt sex signa in angelis bonis.Primuz in quo fuerūt in puris nālibus creati. In scḋo ad bonā opōnē ꝙerūt:ꝛ hoc est bñ esse qō supponit esse. Et hoc ex nālibus eliciēdo bonā opōnē:ga de ꝓgruo merebant gr̄az. In 3° fuerūt sub gr̄a ꝑstituti quā meruerūt de cōgruo. meruerūt aūt ꝑus ꝑmio. In 4° qñ voluntas infoꝛmata charitate elicebat actū meritoriū de ꝺdigno. In 5° fuerunt cōfirmati in gr̄a.actus eni meritoꝛi⁹ elicit̄ inuta-
biliter esse:ꝛ ex ꝙnti fuerūt ꝺfirmati in gr̄a. In 6° signo fuerūt in btitudine ꝑfecti. ¶Ex pte aute maloꝝ angeloꝝ sunt alia. 6. signa istis coꝛrādētia. In ꝑ signo sūt sic ꝑmi in puris nālibus. ¶In z° ꝙuerterūt se ad malum. ¶In 3° fuerūt reꝓbati:ga lata sniā ꝺ eos ad penam eternaz:cuius pctm̄ est cā. ¶In $4.^{o}$ fuerūt in ꝑāte sua de pctō penitere vel nō penitere:ꝛ in illo nō peccauer̄: sed fuerūt obstinati ex pte sua. ¶In 5° instanti cū fuerunt ꝑ se obdurati deus obstinabit eos. ¶In 6° ꝑfecti in pena sua fuerūt. ¶Sic ḡ fuerūt sil' in puris nālibus cōstituti. Deīde sicut dictū est per ordinē habuerūt se. ¶Sed nūquid ista signa sunt de⁹ ordine durationis. ¶Dico ꝙ nō opz:ga in ꝑ istanti potuerūt elicere actū scōm. ¶Sed cōparādo ad 3^{m} opz ponere durationez: ga fuit in ꝑ in scḋo infoꝛmis:ꝛ in 3° infoꝛmatus gratia. Similr in ꝺfirmatione ꝛ ĩmutatiōe:ga merebant̄ mutabil' silr iter tps vie ꝛ terminū:opz diminuere istātia ista. ¶Sed qūo ꝑt deus creare gn aliquo mō diligat vel odiat:¶Dico ꝙ tūc diligit esse in esse nāe:sed non dilectione qua diligit aliquē in gr̄a gratuz facientē:qua habita est quis digⁿ vita eterna. ¶z^{a} dif.si deus crearet vnū angelū in gr̄a:nūqd potuisset esse iter illas moras:¶Dico ꝙ non ꝑter illas que sunt vie ꝛ ꝑie. ¶3ª diffi.si istis coꝛrādeant instantia tpis:¶Dico ꝙ non. ga instātia nō se bñt ꝙter in tpe:vel ḡ opz ꝙ ꝑmuz signū sit in instanti tpis. Aliud aūt in tpe vel e⁹. ¶Sed nunqd mensuranť ꝑ tps discretū. Dicit Sco.ꝙ per instans cui. ¶Sed est diffi.si operatio angeli ꝓmo ponat̄ in ꝑmo instāti:ꝛ postea in puris nālibus:¶Dicit̄ ꝙ sic. Sed nunqd oppositū in ꝑmo instanti fuerunt in puris nālibus:ꝛ postea operati sunt:¶Dico ꝙ sic:ꝛ in hoc nulla est repugnantia. ¶Questio. II.

K

Impugn° 4^{r}

Dist. ꝑsenti. s. 5. cui° etiā sūt alia argumēta oia fere.

Opī.cōmunis theologoꝝ. ⁊ marie Sco. Signū vl' mo rula bonoꝝ angeloꝝ sex tupler.

Nucre Sco. h.ſz iste satis resolut ꝓcedit.

L

Malor angeloꝝ signuz vl' morula sex tuplex.

Opī.magri in q̄ nō tenet̄.

Signa duplicia. Dubiū triplex

M

Al.l. ꝑformati immerituz. Al.l. distātiā. Dilectio dei respectu creature ĩtellectualis duplex.

Nuc Sco.h.

Lecūda qō est. Utruꝫ angeli peccare potuerūt in ꝑ istāti siue creationis. Et vī ꝙ non ꝑ illud Ezechielis. Tu signaculū silītudinis ꝛc̄. ¶Contra Joan. 8. ille homicida erat ab initio.

N

28. 1. Joan. 3. ab initio demon los peccauit. ꝑ° cōclusa. De facto. De possibi. Opī. 4^{i}.

Hic est sciēdū ꝙ de facto nō peccauit in ꝑ istāti:ꝛ ita itelligit Aug. angelus ab initio non peccauit. fuit. n. in vītate:ſz in ea nō stetit. ¶De poli ät sūt 4^{or} modi ꝺbi. Unꝰ modus est:ꝙ nō potuit mereri nec o^{m} in ꝑ istāti:qꝛ tūc nō potuit deliberare. ¶Alꝫ dicūt ꝙ potuit demereri:ꝛ nō mereri:qꝛ pla regrunt̄ ad mereduz:q̄ ad demerēdū. ¶Alꝫ dicūt ꝙ vtrūq; potuit: qꝛ po^{am} habuit volitiuā:qua in istāti potuit elicere actū volēdi ꝛ nolēdi. ¶Dic ät est 3° modus. nec alꝫ bñt rōnē sufficiētē. vñ in būano itellu ḡ itellit cū phātasmate ꝛ tpe regrit deliberatio:talis aūt nō ē i angelico itellu: qꝛ in istāti itell'r. ¶Silr si de⁹ crearet vnū actū i angelo nō eēt meritoꝛi⁹. ¶Silr tota ꝓsideratio circūstantiaꝝ est i angelo in istāti. ¶Dico igit̄ cū 3ª via. ꝛ ꝑ 4^{or} ꝓfirmat'. ¶ꝓ̄io sic. Oñcūq; est aliq̄ po⁹ q̄ ꝑt elicere actū in istāti istātib⁹ oīb⁹ illis q̄ regrunt̄ ad cū pōt i ipꝺ: sic aūt est in ꝓpositō. obm ꝛ po⁹ fuerūt ibi. ſ. eēntia sua ꝛ volūtas. Et cognouit eēntiā suā i istāti. ꝓ̄io ḡ potuit ea frui vel nō frui. ¶z^{o} sic. In illo istāti potuit peccare: qꝛ i eo ē gcḋ regrit̄ ad ꝰ:ꝛ ita potuit i illo istāti. ¶3° qꝛ silr nos peccauimus in istāti. ¶$4.^{o}$ qꝛ nō ē dare moram illā. Querit'.n.si i medietate illi⁹ tpis potuit peccare:certū est ꝙ sic.ꝛ sic in infinitū. si sic:nō vī ꝙ ꝑmuz signū sit in instanti peccare. ¶Sz ꝺ illud obycit'. Et ꝑ ex pte sui impoſe est ꝙ aliqs sit malus nālr. sicut eēt si peccasset i ꝑ istāti: qꝛ totū qꝺ ꝙuenit rei in ꝑ istāti est a ḡiante vel creāte. ¶Dic dico ꝙ nō fuit nālr malus: sic nec nūc ē nālr malus:ſz moral'r. ¶Silr in istāti q̄ ḡiat aer illuminat̄ ꝛ sol illumiat. ¶z^{o}. qꝛ ꝑ spēm itellexit ꝛ ꝑus speculatiue q̄ practice. Dico ꝙ i eodez istāti cognoscit ꝑn⁹ ꝛ ꝺnes sic ponim⁹. ¶3° arguit ꝑ dictū Anſ. de casu diaboli:nō potuit cē ab angelo:ſz a deo:alias tñ habuit eū volēs. ꝛ sic aliqs act⁹ ꝑcessit. ¶Dico ꝙ ꝳz būc casum a volūtate vt a cā. sed nō vt volūtas volēs vel nolēs:sed vt ꝑxis nō volēs. ¶$4.^{a}$ istātia. si peccauit i illo istāti: potuit nō peccare. ꝑz ꝙ nō ex q̄ peccauit. nec i eodē istāti:qꝛ sil' eēt peccare ꝛ nō peccare. ḡ ante habuit ꝑātē peccādi q̄ peccauerit. ¶z^{o} idē arguit̄ de nobis. dicit enī Sco.ꝙ semp opz itelligere po^{m} ꝑcedere i ꝺnāz ꝺdictionis i signo nāe nō tpis. Qñ.n.gs mouet aliquē cōtingēter nō ꝑus mouet ꝓtingēter q̄ est i po⁹:ſz qñ est in actu mouet. ¶Sz h̄ remāet du^{m}. vī.n. ibi cē mutatio a bono i malū:ꝛ qūo i eodē istāti pōt h̄ fieri. Dic Sco. ꝙ nō opz h̄ ponere mutationē nūq̄.n. fuit sine culpa:ſz in ꝑ signo nāe fuit sine culpa:ꝛ in alio sub culpa. ¶z^{a} dif. Quo vīr' create nāe pōt agere in istāti. si.n. tanta vtus in tāto tpe ꝛc̄. ista regula supponit ꝓtinuitatē:ſz de

Hec volun nec nolēs fu buit primu actū angeli Dicto mo nec cocreā ti nō fit p tum vel mu tionem. D. duplex. C Q

boc magis patebit ifra. ¶Qō. III.

Ertia qō est. Utrū angeli potuerunt appetere eq̄litatē ōi. Uī ꝙ sic. Isy. sup illo vbo apostoli. Qui extollit supra oē qō est de⁹. ¶Cōtra illud est ipole.

2. reſolue. p.

Hic dicit alig ꝙ nō potuit. ꝑ qꝛ electio nō est de ipolib⁹:ſz appetit⁹ sit hui⁹:ſz pctm̄ est in electiōe. ¶z^{o} qꝛ peccasset pctō ignoꝛātie: ꝛ errasset ꝑus ante culpā. Erroꝛ aūt nō ꝑcedit culpā. ¶3°. qꝛ ꝺdictio icludit ꝙ aliqd sit eq̄le deo:ꝛ ꝑ ꝑis nō est appetibile. ¶$4.^{o}$. quia tūc appetisset nō entitatē suā. ¶Dicit Sco.ꝙ iste rōnes nō valēt. appetit⁹. n. ꝑt eē ipolitiz: volitiōe elicta practica pōt aliqs velle ꝙ eēt de⁹. ¶Nec z^{m} valet:qꝛ nō credebat h̄ cē pole:ſz tñ illud ipole poſ-

Obiect 4^{a} Al.l. ex p obiect.

Ad ſalua. 3^{a}.

Opī. aliop. quor. ſupra.

Laurcia 2^{a}.

set appetere

A

Equalitatem ipoſſe appe ſibi ꝛc. Reporte 2^{a}.

Cui? expone ds Scot°.

24.

4.ci.c.vlti.

Act⁹ volun 2^{a}. Magr⁹ duplr

B

Pecambulū dr̄ꝛplex. Act⁹ volē ⁊ amicitie Act⁹ ꝺcidit actus volēdi ⁊ cōcu ſcētie ſic. oꝛ dinatio ⁊ de ordinatio in ꝑmis ſe bñt ſalia i ſcōis

C

Circo 4^{r}. Al.l.ine amo ⁊. Quem amicitie ordinata vnū deī nec dicit? q̄ fuit ꝑ⁹ ꝑcti angeli aſſerit Anſ. $4.4.c.vlti.$ Edificatores verūlq; cui Al.l. ſed quis

D

Hec totū vbi anteceſſit fm ꝑcti angeli mali inordinatio ⁊ vlt̄ ꝑfectio cōcu ſcētie beatitudinis. Scrupler. Reporte 2^{a}.

Lauria 2^{a}.

cōdignū apud intellectū. ¶Sz qūo in appetitu isto potuit deordinatio esse:¶Dī ꝙ voluit eē beatus nō ordinādo hoc ad deū:vel potuit velle hoc nō recognoscēdo actū vel debitū añ meritū:vel plus appetēdo sibi bītudinē inquātū est bonū sibi:q̄ inquātū est bonum in se. ¶Distinctio. VI.ꝛ.VII. ¶Questio. I.

E

Utū ois i sco. Al.l. dicit. ſ. Scotus.

¶Preterea scire oportet ꝛc̄.

¶Supradictum est ꝛc̄.

Jrca distinctionē. 6.ꝛ.7. quero $4.^{o}$ qōnes:q̄rū ꝑma est. Utrum lucifer fuit ꝑm⁹ ꝛ nobilissim⁹ angelus. Et vī ꝙ nō:qꝛ sic aliquis hō excederet meritū oīum angeloꝝ:qꝛ aligs assumit ad illū tronuz:ꝛ ille excederet virtual'r omnes angelos. ¶Cōtra. Jsido. de sūmo bono dicit ꝙ fuit nobilissimus inter oēs creaturas.

F

Ꝓuilegia lucifeꝛi ſtātie ⁊ ſz ꝑdita cadētis. 12.ꝛ ē ſin gularis doctrina.

Hic est sciendū ꝙ ꝑm⁹ angelus habuisset. 1^{z}. priuilegia si permānsisset:vt colligi pōt ex dictis Jsidori de sūmo bono. ¶Ꝓmū ꝓuilegiū ꝙ erat in nā pulcherrimus:iō lucifer dictus est:qꝛ sic lucifer post solē pulcherrimus est sꝛdez:ita iste ꝑmus angelus erat pulchꝛioꝛ reⁱ oīuz creaturaꝝ:ꝛ ꝺ est itelligēdū de pulchꝛitudie itellectuali:vñ foꝛsitā fuisset maioꝛ bītudo ēt videre ipſz in puris nālib⁹:q̄ q̄cūq; nālis bītudo. ¶z^{m}. ꝙ fuisset creatura optia. fm eniz ꝙ habuerat meliora nālia ꝙuertit se ad deū. ¶3°. ꝙ fuisset ꝺo acceptissim⁹: fm eniz ꝑfectionē in nālib⁹ excellētiā habuerat in gratuitis. ¶4^{m}. ꝙ fuisset felicissim⁹:qꝛ plus habuisset de merito. ¶5^{m}. ꝙ fuisset deo simillimus:sicut Jsiꝺ. ponit aligd imitari deū ꝑ modū vestigy:aligd ꝑ modū imitatiōis:aligd ꝑ modū silītudis. vñ ꝺ de eo tñ. Tu signaculū silītudis dei. in Ezechiele. ¶6^{m}. ꝙ fuisset deo familiarissim⁹. Cōstat. n. ꝙ fuisset supremꝰ in seraphicis. ¶7^{m}. ꝙ fuisset ditissim⁹. dicit. n. Jsidorus sup illō Ezechielis. Ois lapis ꝑciosus opimētu ei⁹. ꝛ ponit nouē oꝛdines lapidū:gb⁹ itelligit ꝙ oēs ꝑfectiones angeloꝝ fuissent in eo descripte:supioꝛes. n. bñt ꝑfectiōes inferioꝛū. ¶8^{m}. ꝙ fuisset potētissim⁹:qꝛ eius nālia nō fuissent ꝑedita. Unī credūt alig ꝙ habuisset ꝑtātē voluēdi celū empyreū. ¶9^{m} ꝓuile^{m} ꝙ fuisset oīuz ꝓnceps ꝛ hierarcha. in quolibet. n. ordine:fm Diony. est vnus:iste aūt simplr fuisset ꝑm⁹. ¶10^{m} ꝙ ipse fuisset oīuz pontifex: qꝛ ꝓnceps oīum ordinādoꝝ ad vnū cultū dīnū. ¶11^{m}. ꝙ fuisset oīum doctoꝛ. qꝛ illuminare:purgare:ꝛ ꝑficere sūt actus hierarchici ꝛ debent̄ supioꝛib⁹:ille aūt fuisset īmediatissim⁹ deo. ¶12^{m}. ꝙ fuisset oīum ꝑ:nō quo ad subalia:ſz quo ad ꝓncipatū ꝓriarchicū ꝓsidēs. ¶Sz hic est diffi. si fuit de facto ꝑm⁹ ordīe hierarchico:qꝛ si ꝑmānsisset nō est dubiū ꝙ sic:¶Dico ꝙ nō vī inconueniēs ꝙ a ꝑn⁹ fuerūt ꝺ^{ti}. ſz ordinē suoꝝ nāliū ꝛ nālr maioꝛ erat aptⁿat⁹ ifoꝛmare minoꝛē. ¶z^{a} diffi. Ezechiel. 28.c. vī dicere ꝙ sit de ordīe cherubin. ¶Dī ꝙ non:ſz qꝛ supioꝛes denoīant̄ a ꝑfectionib⁹ inferioꝝ. ¶3^{a} dif. si cecidit ꝺ celo empyreo. Beda ꝛ alꝫ sancti volūt dicē ꝙ sic:qꝛ illud celū in instāti sue creationis fuit repletuz angelis. ¶4^{a} diffi. si cecidit de trono ꝓpio i q̄ debebat ꝓncipari. ¶Et dī ꝙ sic:hō. n. ordinat⁹ fuit ad restaurādū tronos de gb⁹ ruerāt. ¶Alia dif. si de q̄lz ordie aliq ceciderūt:¶Dī ꝙ sic ꝑz itētione Anſ. ꝛ ita boies assumunt̄ ad quēlz ordinē. vt dī. ¶Alia diffi. si de vno ordine cecidit maioꝛ pars:ꝛ de alio minoꝛ. ¶Rūdeo ꝙ hoc nō inuenit̄ expresse. Sed ex illa auctē ꝙ ille draco trahebat tertiā ꝑtē stellaꝝ ꝛc̄. colligit̄ ꝙ tertia ꝑs ceciditꝫ vel oīuz vel cuiuslibet ordis. ¶7^{a} diffi. si oēs ceciderūt equal'r:¶Dī ꝙ nō:qꝛ alig in iferno sic lucifer.

G

Ezechiel. 28. 28.

Trāsmutant in oꝛigialibus 10.ꝛ.11. aliq̄

Pater 2^{r}.

H

Al.l. de ordie hierarchico. D. 12. ⁊ ordies angeloꝝ penes nālia distinguūt

De casu lucifeꝛi ꝛ termiꝰ citus. Caste ꝓsidera

Apoc. 12.

Nōbilis ambiguitas: vbi plura adde.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Casus angelo7 variat7 respectu termini ad quem.

Visio 2ª. Sup gen. lt. 4.c.12.7 inde vide etiã d. 11. c.1.7.

K

Bellum 2ª:7 hoz 2ᵐ ē 4ª in nobis:13 in angelis 3ª pt ee:13 nisi vnũ in ꝓposito.

Colosen.3.7 vbi idi ḡtak. Adō hic pla ex scriptura 7 dictis scōz 7 mozalibꝰ phi losophis:lector 7 ꝑdicaō curiosꝰ.

L

Applicaᵒ dicuoz.

A.l.supponē h opz q 7c. Quale bellū erat angelorũ

M

Actus bellici angelo7 4ᵒʳ.

D.tripler cũ aliis icidẽtibꝰ victoria michaelis:7 suoꝝ in q̃ intelligioz.

I Ecunda qō est. Utrum beatus Michael habuit bellũ reale cũ diabolo. Et vi q sic:qz illa que sunt in sacra scriptura vñr itelligi ad lr̃az nisi aliō obstet. C Sz ꝺ. Diony. de angelica hierarchia deducit talia ad mistica disputationẽ 7 expositionem.

Hic dicit q opz tenere q aliquo mō bellū fuit: nō tn̄ sicut in agonistis:vbi p fortitudinẽ vnꝰ aliū superat. C Oñdit aũt q vtus imālis gcgd est sibi difficile est ipoſe:cũ nō habeat ꝺfectatẽ cuz aliq̃: sed vbi hz obm adequatũ nō pōt vltra:nec intelligi oz quasi p vulnera 7 scissionẽ:qz scindi nō pñt. C Sciẽdũ ergo q ꝓter ea q̃ ptinẽt ad poᵃᵐ executiuaz experimar 4ᵒʳ gnã belloꝝ ptinẽtiũ ad opões imanentes. Unum iter appetitũ sensitiuũ 7 itellectiuũ:sicut ꝓbatum deducit de veteri hoie 7c. Appetitus.n. isti inclinanť ad opposita:sensitiua poᵗ imittit sagittas:gb⁹ vult aiuz inclinari ad se p dispões imissas. Uolũtas aũt aliqñ talibus passionibꝰ repugnat 7 trahit eã ad se:sicut duo boies inferunt sibi plagas:7 vnus aliqñ vincit aliũ:7 eȝ. C Alia est pugna inter intellm 7 voluntatẽ:sicut qñ rō iudicat aliqd faciẽdũ 7 volũtas renuit. Rō imittit sagittas voluntati:7 volũtas imutata a sensu ipedit:ne ꝑsideret de hoc q̃uertẽdo se ad alia. C Alia est pugna 3ª in volũtate ad volũtatẽ nō eiusdẽ ad se:sed diuersoꝝ boiuz. vnꝰ suader alteri habẽti volũtatẽ ꝺtriã:7 ecõuerso:7 vnꝰ alterũ supat. C 4ª pugna est in intellectibꝰ ex ꝺtrys opinionibꝰ. per rões oppositas vulnerãt se:sed tn̄ demfratio vincit. C Ad ꝓpositũ ꝑma pugna pz:q ibi non fuit:qz in eis nō est appetitꝰ sensitiuus. C 2ª nūq̃ est nisi in eodẽ supposito. Rō. n. mea pugnat ɔ̃ voluntatẽ meã:non alteriꝰ. vel q̃ illa pugna fuit ꝑm intellectũ:ita q fuerũt diuersaz opinionum passiones:vel ꝺtriaz affectionum. Primus modus nō vi:qz error ꝑcessisset culpã. fuerũt q̃ ꝺtie voluntatis:qz isti boni angeli habebãt volũtatez cõuersaz ad deũ:illi mali aduersaz. C Sz qũo opponebanť:opz hic dicere q angelus vnus pōt in aliũ ipimẽ dispõnẽ inclinantẽ ad aliqd volẽdũ. Sic multo magis q̃ sensuus possit inclinare intellectuz. C Sunt aũt ꝑm istũ modũ quatuor actus belli. vnus quo alter pcutit alterũ:7 alius quo resistit. alius quo repercutit:alius quo resistit. C Primus aũt cõgressus exercitus michaelis fuit:qz erat ꝙersus ad bonũ:isti voluerũt ipimere dispositionẽ de bono oibus angelis ad obtẽperandũ deo. C 2º aly mali statim illis dispõnibus restiterunt. C 3º mali voluerũt istã malã societatẽ:7 ipeisserũt alys malã dispositionẽ quantum erat ex se ad malũ inclinantẽ. C 4º illi statim cõtradicentes restiterũt sibi.

Sed hic est diffi. Uideť q ꝑm hoc michael nō habuit victoriã:qz nō subiecit volũtatẽ illorũ ad intentũ suũ:7 ꝓ ꝑns nō habuit ex hoc triumphũ. C Dī q isto mō nō habuit victoriã:sed dī hẽ:qz sufficiẽter annihilauit 7 redegit in nihil dispositiones eoꝝ. C 2ª diffi. Uideť enĩz q angeli boni aliq̃ mō peccauerunt:fit.n. pctũ ꝑm Hzeg. suggestione delectatione 7 cõsensu. In ꝓ nullũ est pctũ:qz fuit in chõo. Scõm est peccatũ veniale:dispõ aũt nō pōt eẽ in volũtate sine aliqua inclinatione. C Hic dī q dispõ nō ipunať ad pctũ nisi actꝰ scōs liber ꝑm eã eliciaᵗ. Illi aũt nullũ actũ 2ᵐ ꝑm illã dispõnẽ exercuerũt. C 3º vi q angeli mali opposito mō meruerũt. C Dī q sil'r illi restiterũt dispõni inclinanti ad bonũ. C Sz qñ fuit factum:dī q in ꝓ̃ stue creationis in codẽ die dñico. Sz Joānes ꝓtulit de ꝑterito. C Ex hoc ꝙuincimᵒ q btūs Michael est ꝑmᵒ ꝓ̃, ceps:qz oēs angeli fuerũt in illo cõflictu. C Sz fuit ne aliq̃ pugna ꝑz potẽtiã executiuã: C Dī q sicut angelus pōt se intelligere:ita pōt aliũ angelũ intelligere. Consumato aũt peccato posuit se Michael ad expellendum Luciferũ de celo empyreo cuz angelis suis. Et fuerunt quatuor actꝰ bellici. C Ꝓ1o boni applicuerũt se ad nō expellẽdũ se:7 ad expellendũ malos local'r. 2º actꝰ q̃ illi restiterunt ꝺterminãdo se 7 fugiẽdo in loco suo. 3º q mali posuerũt se ad trabendũ bonos secũ. 4º actus: q illi restiterũt:7 tũc opz q boni adiuti a deo prevalnerunt 7 expulerũt eos. C Sed queriť si vtute nãli poterant eos expellere:qz certũ est q cũ dña poᵗ poterant: C Dico q sic:qz in aliquo exercitu multitudo prevalet ceteris paribꝰ:sicut duo angeli pñt mouere celũ oppositi motu vel situ q̃ mouet angelus ipm:maioz aũt multitudo remãsit. C 2ª diffi. Cũ lucifer plus habuerit de pfectionibꝰ oibus:7 ꝓ ꝑns de fortitudine plus oibꝰ alys vi habuisse. Et vi hoc tangi in Job. nō est ptãs q̃ ei possit cõparari 7c. C Dico q fortan nãlr poterat oēs eos trahere. Sed deus nō cõcurrebat sibi:7 ita fuit ex pte alioz:sed dimissi sibi nō appet qn excederet eos. C 3ª diffi. Qũo potuit esse difficile cũ dictũ sit q nihil est eis difficile. C Dico q nō fuit ibi conatꝰ maioz vel minoz. Sed in instãti fuit expletũ bellũ. C Sz qũo cuz fuerit in loco:7 bẽat vtutẽ determinatã ad locũ:pōt alium exlocũ mouere:7 Dī q fz ptẽ conatꝰ declinauit se ad locũ:nō adequate vo:ex alio aũt pugnabat. C Sed nūqd ꝑma pugna potuit esse in instãti: C Dī q ita:cũ in instãti potuerint sibi mutuo dispõnẽ ipimere. 2ª aũt pugna de necessitate fuit in instanti:qz vtus imālis vbi hz difficultatẽ:ibi hz ipossibilitatẽ:7 iõ casuz statiz accepit post applicationẽ illaz virtutũ. C Dico ergo q belluz fuit reale pedibus 7 manibus affectionum 7 potentiarum executiuarum. C Questio. III.

Certia qō est. Utrz artes magice beant efficaciã a demonibus. Et videť q non:qz nihil possunt facere nisi sicut homies mali applicãdo actiua passiuis. C Cõtrarium videtur de facto.

Hic sunt 4ᵒʳ ones. C Prima est q nulla bñt virtutẽ ad ꝓducendũ formã subalẽ:qz nullius sube pōt eẽ ꝑnᵐ ꝓductiuũ nisi suba. Angelus autẽ qcqd ꝓducit p intellm 7 volũtatẽ ꝓducit:p poᵃᵐ executiuã vo nō facit nisi local'r mouere. C 2ª ꝺ q nō fozas accñtales absoluras:qz. de trini. dicit Aug. q nihil faciunt nisi adhibẽdo cãs fozinsecus:qõ latebat eẽ adducũt. C 3ª ꝺ q ꝑñt facere appentias phãtasticas falsas. Ex gb⁹ appent illa q̃ nõ sũt. C 4ª ꝺ q ꝑñt ꝓducẽ formas respectiuas adhibẽdo fozinsecus cãs:vt qõ est interiꝰ erũpat exteriꝰ. C Sed ɔ̃ ꝑmã ɔ̃nẽ magi pharaonis ꝓduxerũt colubzes. C Dicit Aug. q ex subtilitate sensus sui nouerũt vtutes eintoz:7 ita disposuerũt talia q vtute coz poz celestiũ 7 agẽtiũ nãliũ adducunť tales formen:nō imediate ab eis. C Cõtra 2ᵐ. vi de q̃litatibꝰ de colore sanguis. C Rñdeo eodẽ mõ sicut dictũ est.

C Contra 3ᵐ. qz phantasmata sunt foze absolute. C Dico q nō. ꝓducunt phãtasmata:fz ordinãt illa q̃ in spiritibus mobilibꝰ cõtinenť:7 ita faciũt videri coordinationẽ phantasmatũ:que est coordinatio rez. C 4º instať de approximatiõe:qz tũc artes magice efficaciã ꝑñt bẽe a malis boibꝰ. C Dico q vez est:si cognoscerent nãs 7 dispones eintoz. Ita sicut ille cognitiones sunt in demonibus. C Sed de apparitionibꝰ dico q ꝺsentant aere:7 sunt vere res:sed nō ille que apparẽt. C Sz qũo assumunt corpa: C Dico q cõdẽsando aere:7 alia adhibẽdo:gbus virtute celi inducit talis forma. Nescit tn̄ ꝺterminate modus:quo. s. faciũt hoc. C Questio. IIII.

Quarta qō est. Utrz mirabilia fiant virtute bonoz angeloz. Et vi q sic:qz Aug. dicit. q oia fiebant per angelos. C Contra. in rebus mirabilibus tota ratio facti 7c.

Hic dico q si virtus est forma subalis vel accñtalis noua absoluta:angelus nō pōt facere. Bñ pōt tn̄ aiam reunire. Sed tertiã entitatẽ non pōt facere:fiebant aũt talia ministerio angeloz. C De motu locali ꝑz q ꝑñt sic de Abacuch. Et de approxiatione ꝑz q ꝑñt. C Sed nunqd p oēs fiunt: Dī q p ordinẽ vtutũ ꝓncipaliuz:qui est in 2º hierarchia. Potestates aũt cohercẽt demones ɔcurrẽte vtute diuina:si sint fortiozes eis nãli ptãte:vt ꝑz ex scriptura multipl'r.

C Distinctio. VIII. C Questio. I.

Solet etiã in qõne versari 7c.

Circa distinctionẽ 8ãm quero q̃tuoz qões. C Prima est. Utrum celum moueatur a ꝓmo mouẽte:vel ab angelo aliquo. Et q a prima causa. ꝑs. Uerbo domini celi firmati sunt. C Cõtra. Bñdicite oia oēs angeli ei⁹ potẽtes vtute. Nec vtus vi mouere celum.

Hic primo videndũ est:si celũ moueat a ꝓ motoze:Et dicunt alig q sic:7 vi eẽ intentio pboz 7 Ar. qz qualis est ordo in mobilibꝰ:talis vi eẽ in mouẽtibꝰ. Primũ q̃ mobile a ꝓ mouẽte. C Cõtra illud arguiť 4ʳ. C Primo sic. qz est ꝓportio inter mouens 7 mobile fz ꝑm:sed iter ꝑᵐ celi 7 deũ nō est ꝓportio:cũ sit infinite ꝑfectionis:sine vtutis. C 2º sic. Quãto maioz est vtus:tãto citius mouet. Uirtus autez ꝑma est infinita. ergo opz q in infinitum excedat velocitas eius velocitates alioz. C 3º. qz frustra poneret vt infinita:vbi sufficit finita. Sed sic est in ꝓposito. q̃ 7c. C 4º. quia ꝑm Diony. de diui. no. angeli sunt medy in operibꝰ que deus facit. Alr extrema nō reducerent in deũ ꝓ media. C Jō dicunt sancti:q celũ imediate moꝝuetur ab angelo. C Sed hic est diffi. Si deꝰ posset imediate mouere sicut cã pticularis: C Dī q sic apd theologos:nō aũt apud phos. C 2ª diffi. Si velocius pōt celũ mouere deus q̃ moueat nũc. C Dī aũt q sic:qz q̃n, cũqz aliq̃ sunt eiusdẽ rõnis/possunt eis ɔuenire effectꝰ eiusdẽ rõnis:fz oēs ptes celi sũt eiusdẽ rõnis. Tardius enim mouent ptes celi ꝑpe polũ:7 distantes velocius. Opz aũt potẽtiã actiuã cozrñdere isti potentie passiue. C 3ª diffi. Si pōt mouere in infinitũ velocius: C Dico q sic:qz nō est dare statũ:velocioꝰ mouet ptes distãtes a polo q̃z ꝓpinquas:7 ille sunt eiusdẽ rõnis nate recipere velocitatẽ:7 ꝑ ꝑns deus natus est ipimere. C 4ª difficul. Si in instanti pōt celuz mouere. C Rñ°. vi q sic ꝑm dicta Ar. Qñcũqz enim aliqua virtus in aliquo tẽpore mouet:oupla virtus pōt mouere in medio illius tẽporis:7 sic excessus velocitatis est fz excessiuz vtutis.

Illa est infinita. ergo in infinitũ:qõ nō pōt esse nisi mouẽať in instanti. C Dic tn̄ pōt aliter dici. vz. q deus nō applicat totã virtutẽ motiuam:sicut pōt applicare:sed mensurat eam ꝑm voluntatẽ suã cõtingenter. C Sed tunc remanet dubiũ:si deus totam virtutẽ suã applicaret:si tunc moueret in instanti: C Dicit quidaz doc. q celũ staret:qz determinatum est q nō pōt ita velociter mouere quin velocius moueať:fz effectꝰ nō est capax. C Sed cõtra. virtus diuina est infinita:vt motiua est. ergo 7c. C Dico q sequiť ex hoc q in infinitum successiue:sed nō simul potest esse velocitatis infinite.

Secundus punctus est:si mobile illud hz determinatũ mouens. C Dicunt aliqui q sic:qz talis est ꝓportio mobilis ad mouens suum:q ab oi alio nō potest moueri. C Sed contra illud arguntur q̃druplr. C Primo sic. qcgd pōt virtus inferior:7 superioz. Sed angelus superioz hz virtutẽ motiuã ꝑfectioꝝ illo angelo q mouet. q̃ 7c. C 2º sic. Potẽtie eiusdẽ rõnis pñt exercere effectꝰ eiusdẽ rõnis:sed poᵗ superioris 7 inferioris angeli sunt eiusdẽ rõnis. C 3º. hz angeli iferioris ordinis differãt spe:nō tn̄ eoz poᵗ. C 4º. qz videmus q motiue poᵗ gñe differẽtes mouent idez mobile:sicut bzutũ 7 angelus. C Dico q̃ q mouẽs illud nō est sic determinatũ:qn ab alio possit moueri. C Sz hic est diffi. Si vn⁹ angelus pōt mouere plures celos. C Aliq imaginanť q sic:ex cõnexione sicut in rotis:q mouet vnã/mouet aliã:ita hic. C Tn̄ rõnabiliter tenetur:q qlz hz suum mouẽs. C 2º diffi. Si plures angeli pñt mouere vnũ celũ: C Dī q sic:qz nullum incõueniens est hic. C Sz nũqd hz angelus tali motiuo vtutẽ adequatã:sicut ponit apud phos:q ponebant q motus erat finis. C Dõm est q sic apud phos:fz apud theologos nō ops. C 4º diffi. Si angelus maioris vtutis posset mouere celũ velociꝰ q̃ mouet. C Dī aũt q posset tardius. Et de hoc nō est dubiũ. Sz si hz vtutẽ adequatã nō pōt velociꝰ. C Sed si angelus sit maioris vtutis nũqd in infinitũ posset mouere velociꝰ. C Dī q sic:fz eandẽ ꝓportionẽ nō fz eandẽ quãtitatẽ:sicut in diuisiõe ptinui. Et ẽt ꝓbatur in tardãdo codẽ mõ. C Sz hic remanet dubiũ:si angelus possit facẽ vnã circulationẽ celi:7 mouere in infinitum: C Dico q sic in ꝓma parte diei mouendo tarde. In scda tardius 7 sic in infinitũ nūq̃ perficeretur ille motus in infinitum.

Tertius punctus:si pōt celum moueri a motoze cõiuncto: Dicunt aliq q ꝑm opõnẽ cõiungiť tn̄. C Cõtra. qz ꝑm opõnẽ ꝑns est toti celo:7 sic esset in toto celo. C 2º. qz videmꝰ q aliqd opať vbi nō est local'r sed virtual'r:sicut sol in gnãndo formã subalẽ in viscerib⁹ terre:sic angelus:sed angelus de facto est in loco local'r 7 virtual'r. C Sed hic est dubium:si mouet celuz trahendo vel pellendo: Dico q tractio vel pulsio nō est nisi in mouente organice:vñ aia imediate causat motũ nō trahẽdo vel pellẽdo:sic angelus imediate cãt motũ celi totũ 7 eque imediate in oib⁹ ptib⁹:qz effectꝰ ille nouus est in oib⁹ ptib⁹:7 in qualibet pte. C 2ª diffi. Si angelus posset mouere celuz opposito mõ: Dico q sic:qz receptiuũ natũ est recipere talẽ motũ:qz qñ est in vno vbi:est in poᵗ ad aliud ꝑus vbi:qz al'r nõ potuisset angelus ipimere:que natus est ipimere. pbať:qz qñ redit ipimit ibi talẽ motũ. C 3ª diffi. Si angelus posset mouẽ sic: Dico q nõ video qui angelus posset mouere sicut placet sibi. C Sed nunqd pōt mouere motu recto: C Rñ°. cum virtual'r cõtineat tale vbi:non video q̃re nõ:si deꝰ faceret vnũ magnũ planum. C Sed nunqd posset angelus frangere celũ: C Dico q qñ vr mouentis excedit vtutẽ cõtinentis:videmus q diuidit

A Exo.7. Exprimẽtũ q singa bonis vel malis nocuerunt.

B Simalr miralia fiãt q̃ angelos bonos?

Innocidis.14. Rubium.

Principalis in opõnibus angeloz.

C 32. 102.

Sm⁹ punctus ꝺfi. aliorum. 8.phy.7.12. meta.12.celi 1.alibi.

Impugn° 4ª ꝺfi. 8.7 alibi

D

Angeli imediate mouere posse omnia ꝺfi. scõz quã tuãmr.

D.ꝙdrupler. Dni imediate posse mouere celi:13 phi losophis repugnat.

Celi velociꝰ moueri q̃mo indefinite incõuenies ẽt in instanti tñ instãti ꝺfinit cozque cõsequens.

Ibidẽ:7 phy.7 alibi.

A.l.ꝓpositum.

A.l. Lesius hic tim incepit. Lorcia⁹ respondẽtium.

Q Loco 4ª. Uide sco.1.d. 4.7 alibi sepe.

Quid posset qd non egisset demones. Objicit 4ª. Exo.7. Uide vbi.8.d. 1. 7 alibi.

E Salua Ar. cũ Scoto. A.l. hic non pōt al'r dici nisi 7c. A.l. nec pōt applicari:sed Duᵐ nõbile. A.l.7 hoc est qz effectꝰ 7c.

2º punctus. Opinionum

Impugnᵒ 4ª ꝺfi. F

Mouens primi mobilis:7 si determinatũ indeterminatũ tamen.

D.ꝙdruplex. Singulis ozdibꝰ singulos motores cozrñdere:13 plures eũdẽ movere possint.

12.me.t.c.28 G

Celũ moueri velociꝰ 7 tardius ẽt in infinitũ q̃ moueatur a vtute finita:q̃r imaginari possit. Una celi circulationẽ durare in infinitum. 3º punctus.

H A.l.in vegeta bilibus. Celũ moueri a motore ꝓpincto local'r nõ trahendo vel pellendo. A.l. ille totus Celũ moueri opposito mõ ab angelo nõ repugnare. A.l. al'r non potuisset recipere:angelus aũt natus ẽt imprimere. A.l. recedit. Angelũ moueri celũ motu recto:7 ipũ frangere non implicare.

illud. Si ergo angelus excedit virtutem cōtinentis celi nō apparet quare nō possit cū dividere nō ꝓhibitus.

I

4° punctus. Vide. I. c. 2. celi. 7. 8. phy. 7. 12. met. q̄re Alii. Impugn° 4ª Aristo.

Quartus punctus est: si celum moueť a motore intrinseco: Videtur Aristo. dicere q̄ sic. ita nālis motus vī motus celi: sicut mot⁹ grauis deorsuz: 7 ita a forma nāli. ¶ Cōtra illud arguit 4ª. Et ꝑ sic. Qñ aliqua forma inclinat aliq̄ mobile ad aliquem terminū: ita nālr determinat eā in illo qñ est ibi: sed forma celi nō determinat se in illo vbi. g̃ 2ª. ¶ 2° sic. Forma eiusdē rōnis nālr nō inclinat ad motus ꝓtrarios: ſ ptes celi mouent motib⁹ ǒrys. Accedere. n. 7 recedere nō est sine aliqua ǒrietate. ¶ 3°. Impole est q̄ aliquod p̄n^m ꝑductiuum corrumpat illud cuius est ꝑductiuum sed sola forma ista corrumpit suū vbi. ergo 2ª. ¶ 4°. Producens formalr effectum eodē modo conseruat: 7 ita faceret celum stare. ¶ Dico ergo q̄ mouetur a forma extrinseca. ¶ Hoc aūt sic cōfirmať. quandocūq̄ aliq̄ mobile moueť a forma intrinseca: ¶to maⁱ⁹ est: tanto velocius moueť. Sed stelle que sunt in circūferētia celi sunt minores q̄s ille q̄ sunt circa polū. g̃ nō mouētur velocius q̄s sint aptenate moueri. si sic. violentant q̄ est incōueniēs in corporibus celestib⁹. ¶ 2° sequeretur q̄ stelle minores mouerent tardius: q̄ō est falsum. ¶ Si dicas q̄ stelle differunt spē: nō valet: de partib⁹ celi nō pōt negari quin alie ptes sint eiusdē rōnis in susceptiuo. Et ita ptes medie moueri possent ad vbi aliarū: vel si esset ibi resistētia: esset ibi violētia. ¶ Sz hic est diffi. Quare nō ita bene moueť nālr sicut graue: Dico q̄ hoc est: q7 moueť ad ptes oppositas: 7 perdit vbi: q̄ō acquirit: q̄ō nō est cōtrarium. ¶ Sed nonne sic mouetur sicut homo mouet se per animaz: ¶ Dico q̄ celi non sunt animati: 7 de hoc alˢ.

K

Celus a forma extrinseca 7 nō intrinseca moueri.

Dubium.

Quare mot⁹ celi nō é nāl?

L

5° punctus. Vide. 8. phy. 7. 12. meta. 7 4. phy. 7 in de cc. 7 mūdo 7 alibi.

Quintus punctus est: si motus celi est cā aliorū motuū: Et vī dicere Aꝛ. q̄ sic. q7 pⁿ in genere motuū: 7 per ꝑns est motiuū: 7 cā aliorū motuū. ¶ Sed per fidē opz oppositū tenere: q7 tēpore Josue sol stetit 7 luna: 7 ꝑ ꝑns firmamentum: 7 trī fiebant alī motus. Post diē ēt iudicy stabit mot⁹ celi: 7 nō alī motus. ¶ 3°. Aug. si nō esset motus celi posset moueri rota figuli. Nec valet rō: q7 ex hoc q̄ albedo est mensura colorū: nō trī est cā. ¶ Sed qd de causalitate alioꝛ effectuū: Dicunt aūt aliqui q̄ sic. Sed ǒtra. q̄ nō sit causa effectus permanētis. Pꝛio de luce. Illud qō nō est/qñ nō est non causat: sed in isto instanti quo causať radius motus nō est. ergo 2ª. ¶ 2°. terminus augmenti nō habeť nisi in vltimo mutato esse illius motus. Nō dicitur aūt illud esse nisi ꝑ illud qō est in illo instanti. ¶ Silr arguit tertio idē de termino alterationis. ¶ 4°. de forma substantiali que ꝑducīť in instāti qñ motus nō est. Unde quelibet res ꝑmanens cum sit in instanti nō pōt causari a motu. ¶ Sed qūo dicit motus cā effectuz: Dico q̄ est: q7 effectus pꝛioꝛ dī causa posterioris: approximatio autem actiui ad passiuum fit per motum: 7 ita est de motu celi. Patet ergo questio 2ª. ¶ Questio. II.

M

Qualr mot⁹ celi est cā effectuū alioꝛ inferioꝛ. viō no tanter. Al. l. 3. q. vl. 6 aut. 2. posset notari. vt ꝑz.

Quinta qō est. Utꝛ mot⁹ sit foꝛa absoluta vel respectiua. Et vī q̄ nō respectiua: q7 ad respectiuū nō est mot⁹ nec mutatio. ¶ Contra: q7 vbi est respectus.

Oꝑ. alioꝛ de' mutatē mot⁹.

Impugn° 4ª

5. phy.

Hic dicunt aliqui: q̄ motus est foꝛma absoluta: q7 est res que nō est alicuius determinati generis. ¶ Cōtra. nullus motus est absolutioꝛ suo termino: absolutū enim nō est ꝑpter respectū cū sit nobilius: motus aūt est ꝑp terminū: vbi aū: est terminus motus localis. ¶ 2° sic. Oē absolutū est a se: 7 nō ad terminū. Motus aūt non pōt intelligi sine termino. ¶ 3°. q7 in rōne formali motus cadit respectus. ſ. ꝑus 7 posterius. ¶ 4°. q7 motus vel est successio: vel qd successiuū: ſ qō succedit alicui succedit. ergo 2ª. ¶ Dico igit q̄ est foꝛa respectiua. ¶ Sz ǒtra: q7 motus arguit perfectionē. g̃ nō est respectus: q7 respectus nō dicit pfectionē. Dico q̄ illud qō nō est pfectio potest esse argumētū perfectionis: sicut gnātio diuina arguit pfectionē infinitā in deo: nec tī perfectionē aliquā dicit. ¶ Alia diffi. q7 motus est causa absoluti. Dico q̄ nō est causa termini: ſ approximatio. ¶ 3°. q7 motus vī. relatio aūt videri nō pōt. ¶ Aliqui dicūt cōcedendo q̄ motus videť. Sed ego dico q̄ motus nō vī: q7 vitio perficīť in instāti. Motus aūt nō est in instāti: vñ hoc est iudiciū phantasie. ¶ Sed hic est difficultas. Quis respectus est motus: Dico q̄ est respect⁹ successiuus qui est in partib⁹ cōtinui: qō enim acquiriť successione illarū partiū: intelligo q̄ sit motus. ¶ Sed qd est eius fundamentū: Dico q̄ ꝺmediate partes cōtinui: q7 iste succedunt. ¶ Sed ad qd terminať: Dico q̄ illa que fundanť in vna ꝑte: terminanť ad aliā. ¶ 4ª diffi. est. q7 ex hoc sequiť q̄ motus est posterioꝛ termino: q7 respectus posterioꝛ est suo fundameto. ¶ Dic dico/q̄ sicut ꝑductio posterioꝛ est ꝑducto ordine nāe: ita dico de motu. ¶ Sz dubiū est hic. si motus sit forma fluēs vel fluxus formę: Dico q̄ si accipiatur entitas formę/illa tota habetur sine motu. Dico tunc q̄ nō est forma: sed est fluxus formę. De quarta autem questione. Utꝛ sit ens in anima/patebit alˢ.

¶ Distinctio. IX. X. 7 XI. ¶ Questio. I.

¶ Post predicta autem 2ª.

¶ Hoc etiā inuestigandum est 2ª.

¶ Illud quoq̄ sciendum 2ª.

N

Oꝑ. Appia. 2ª entitate motꝰ ꝺ. q̄ druplex

Illud est effectus argꝰ aliō ipſius formę. Motum nō videri.

Hec dicta posse log 7 audire: dicit nōnter. Vide omnia in scoto.

Sic addatur alibi. Sicut rectum vbi continuū qō 2ª.

O

Motus triplr⁹ q⁹ expicant singulariſſime dic. Motū esse ꝑfectionē 7 termino 7 2ª fluxę formę nō ipius Vide. I. ꝺ. 24.

Circa distinctionē 9ª^m: 7 circa duas alias sequētes: quero 4°^{or} qōnes. Prima est. vtrū angelus possit loqui alteri angelo intellectualr. Et videť q̄ nō: q7 vbi est intellectualis locutio/supfluit sensibilis. Sed in angelis ponitur locutio sensibilis: ꝑz in Ysaia. Clamabāt alter ad alterū. ¶ Sz cōtra. nō exīte corꝑe nō vī posse fieri locutio sensibilis: q7 mediātib⁹ organis/sensus fit.

6. c. Apoc. 7 clamauit voce magna 2ª. Locutio ꝺ.

Hic sciendum est: q̄ duplex est locutio: vocalis. ſ. 7 intellectualis. De ꝑma nō est dubiū: q̄ angelus nō pōt log nisi in corꝑe exīs. Sed de 2ª est dubiū: certū est aūt q̄ de facto loquūtur ad inuicē. De mō aūt sciendū: q̄ vn⁹ modus dicēdi est: q̄ exīs in ꝑmo actu pōt elicere 2ª^m: ſpēs est ꝑmus act⁹. 2° est locutio. Alij dicūt: q̄ per caracteres quosdā ipſessos in medio. Alij dicunt: q̄ fit ꝑ determinationē obi: ꝑponēdo illud in vlī. Alij dicunt q̄ fit per expressionem: sicut itellect⁹ noster itelligit: nō ipimēdo aliqd ꝑ exꝑssionē. ¶ Sed ǒ p^m arguit ꝑ hoc q̄ deducīť ad actū 2ª^m: nō hī q̄ vnus angelus aliū audiat. ¶ Cōtra 2ª^m: esset fictio. si sint signa nālia vñ fiant nō apper: sed si ad placitū: opz q̄ illud placitū notū sit alteri angelo. ¶ Contra 3ª^m: obm nālr representat: 7 iō qcqd repñtat nālr vni: ea dē rōne repñtaret alteri. ¶ Cōtra 4ª^m. Angelus pñs alteri nō pōt sibi occultare subam suā: que est sibi magis intrinseca: g̃ nec actū intelligēdi poterit. ¶ Ut g̃ videamus intentionē Sco. ꝑmo opz videre qūo fit locutio. vbi sciēdū q̄ memoria fecūda est p̄n^m ꝑductiuū vbi. ſ. ob^m 7 intellect⁹. sic g̃ fit q̄ angelus hñs p̄n^m ꝑductiuū vbi: pōt ipimere in altero angelo. ¶ 2ª^m vī ꝑambulus: qūo alter pōt audire: 7 hoc est: q7 alter angelus hz sufficienté intellm ad recipiendū: sicut alter ad ipimendū. ¶ 3ª^m. qd intelligimus noīe locutionis: 7 dico q̄ nō actū intelligendi

P

Bñ. Appia. 2ª entitate motꝰ ꝺ. q̄ druplex

Illud est effectus argꝰ aliō ipſius formę. Motum nō videri.

Hec dicta posse log 7 audire: dicit nōnter. Vide omnia in scoto.

Sic addatur alibi. Sicut rectum vbi continuū qō 2ª.

Q

Impugn° 4ª

Hec intellꝰ agēs nec ꝑsibilis in creatis limitať ad vnū vbi. duo q̄ act⁹ intelligēdi cōpoſeū ꝑductiue 7 receptiue 2ª

intelligēdi: q7 locutio est forma respectiua. Similr nec actū audiendi illā locutionē: q7 per auditionē nō intelligimus actū quo causať in alio actus. Sz receptionem qua receptiuū recipit ipſs actū. Sic ergo loqui: est actū ꝑductū imꝑimere: 7 audire est receptio eius. ¶ Sūt ergo ꝑ quatuor signa. Primū signū in quo ꝑsiderať intellectus agens in loquente 7 possibilis in eodē. Secōo cōsiderandi sunt duo actus absoluti: vnus in vno: 7 alⁱ⁹ in alio. In 3° signo sicut duo actus ǒdi. Primus quo alter ꝑducit. Secūs quo alter ꝑducťur. In 4° signo est actⁿ impꝛimēdi 7 recipiendi: 7 est locutio 7 auditio. ¶ His premissis ꝑbo q̄ possunt loqui. In nobis vō cōsistit q̄ ipꝛimať cōceptus vnius alteri: 7 qz nō possiⁿ imediate: iō regrunt signa exteriora rōnalia. Istud declarať. ꝑmo sic. Qñ actiuū est in actu ꝑmo: 7 passiuū in potētia sufficienti ad recipiendū: approximatis istis pōt vnum agere: 7 aliud pati: sed angelus loquēs hz memoriā fecūdā 7 ꝑductiuā vbi: 7 alius pōt recipe qui audit: 7 q̄ est sufficienter approximatus. g̃ 2ª. ¶ 2° sic. Qñcūq̄ aliq̄ potētia actiua est in poª actuali ad ꝑducendū aliquem effectū si sit receptiuū in potētia essentiali 7 sufficiēti ad recipiēdū pōt illū ꝓducere in illo. Memoria aūt angeli est in poª actuali ad ꝑducendū: q7 hñs spēm: 7 aliⁿ in potētia essentiali ad recipiendū: 7 nō est aliqō ipedimentū. ergo 2ª. ¶ 3° sic. Ubi est actiuū eiusdē rōnis: 7 passiuū eiusdē rōnis: silr idē effectus pōt sequi: sed memoria angeli loquēris pōt ipꝛimere vbū in suo intellectu possibili: q̄ est eiusdē rōnis in vno: 7 in altero. g̃ 2ª. ¶ 4° sic. Qñcūq̄ sunt alique due cause: vna cōtinens virtualr effectū: 7 alia potētialr: effectus pōt sequi: angelus aūt cōtinet virtualr istū ꝓceptū: quē hz. ergo alterius angeli intellectus q̄ est eiusdē rōnis. Si ergo alter est in potētia passiua. ergo 2ª. ¶ Sed ǒtra ista instantur decē vys. Prima via est talis: qñ est ꝑnⁿ ꝑductiuū ꝓbabēs terminū adequatū nō pōt aliqd ꝑducere vltra: sed memoria fecūda angeli hz terminū adequatū in se/ipsa. ſ. vbū suū. ꝓpriū. g̃ 2ª. ¶ 2ª instantia est: q7 dicunt q̄ itellectⁿ agens: 7 possibilis in vno angelo sunt actiua 7 passiua adequata: 7 ita nō pōt agēs nisi in suo passiuo agere: sicut aīa nō pōt pficere nisi corꝑ suū quātūcūq̄ sint eiusdē rōnis. ¶ 3ª. q7 rō cōcludit in potētys factiuis: 7 nō operatiuis: cuiusmodi sunt ille que nō extra se agūt. ¶ 4ª. q7 actus ista 7 sunt actiōes imanētes. g̃ 2ª. ¶ 5ª de approximatione: ad ꝑducendū actū intellⁿ nō sufficit approximatio quecūq̄s: sed opz q̄ sint in eadē suba qualis esse nō pōt in duob⁹ angelis. ¶ 6ª. ipole est q̄ actiuū agat in extremū nisi agat et in mediū ꝑus: sed angelus qñ loquiť alteri angelo: vnus nō pōt imutare mediū qñ distant localr. ¶ 7ª. q7 vī q̄ vnū brutū alteri bruto log possit ꝑ actū imaginādi: q7 hz sufficiēs ꝑnⁿ ꝑductiuū: 7 alter passiuū. ¶ 8ª. q7 tūc vī q̄ oculus me? poterit loqui sensibilr: q7 hz ꝓncipiū ꝑductiuū actⁿ visiendi: 7 tuus oculus est receptiuus eius. ¶ 9ª. q7 rō cōcludit q̄ aīe cōiuncte possent sibi log intellectualr: nec esse cura de verbis. hoc aūt nō exꝑimur. ¶ 10ª. q7 eodē mō sequerēť q̄ angelus posset loqui aīe cōiuncte: qō tī nō experimur. ¶ Ad ꝑmā instātiā dico/q̄ nō hz termini adequatū in vbo suo: sed est illimitata poª ad ꝓducenduz plura. Potētia. n. passiua. ſ. intellⁿ possibilis est illimitatus ad plures actⁿ intelligēdi de diuersis obiectis: ergo multo magis itellⁿ agēs ad ꝑducendū verba duo: sicut in patria vbi intellectⁿ pficiēť notitia matutina 7 vespertina: 7 nālr: ſ. n. nō ꝑducať notitia matutina nisi a deo: tū receptio nō est supnālis. Item qñ sunt due cāe: vlis 7 particularis: si nō sit limitata ꝓticularis nec vlis ad ꝑducendū vnū: nihilominus obm est causa

ꝓticularis in causando actū itelligēdi: 7 vnū pōt cāre sil' mille actus itelligēdi: sicut sol in mille potētys visiuis. ¶ Ad 2ª^m rōnē ꝓbat cōtrariū: q7 vtus que hz causatiuā vim eandē pōt in eundē effectuz: mobilitas aūt est eiusdē rōnis in vtroq̄ itellectu possibili: 7 eadē est mobilitas in intellectibus agentibus: nec est silē de forma que est cā intrinseca adequata māe: ſ si esset causa exēplaris extrinseca posset multa exēplare. ¶ Ad 3ª^m dico/q̄ potētia passiua est que ꝑducit operatiua: 7 vt sic est passiua: mō dico q̄ intellectus possibilis est potētia operatiua. Sed intellectus agens factiua. ¶ Ad 4ª^m dico/q̄ intelligere est actio imanens: sed actus intellectⁿ agētis est transiens sicut voluntas est ꝓncipiū ꝑductiuum actuū imperatoꝛ: 7 transit in mām exteriorem. Ulterius non ꝓprie agit in materiam exteriorem: q7 in passiuū eiusdē rōnis. ¶ Ad 5ª^m est dōm q̄ est sufficiēs approximatio: maioꝛ enim regrit approximatio cause particularis q̄s vlis: vbi ille inueniunť: essentia aūt angeli p modū obiecti mouet intellectū possibilē alterius angeli. ergo si est sufficiens approximatio: ita vel magis pōt approximari vicinioꝛi: sicut esse. Iteꝝ quāto vtus est efficacioꝛ: tanto minoꝛi approximatione indiget. Intellectus aūt agēs angeli est multū vicinioꝛ alys agēntibus. ¶ Ad 6ª^m cōcedať q̄ nulla impꝛessio intellectualis est in medio. In planetis. n. requiriť q̄ agens ǒtinet duos effectus: sicut sol illuminat 7 calefacit: 7 vim gnātiuam hz. vna illaꝛ est nata imutare mediū. alia nō: sed si non haberet virtutē illuminatiuā: sed solū generationē: ad huc generaret mineralia: vñ nō generat in orbe lune: ſ ibi transeat ifluentia. vñ si angelus haberet tales virtutes: gbus imutaret mediū ꝑus imutaret: 7 postea cāret actū intelligendi in susceptiuo. ¶ Ad 7ª^m impedimentum approximationis est in sensitiuis. Intellectiua aūt potētia nō regrit cōtactū: sicut indistantiā: sed potentia organica regrit contactū. Imaginatio aūt asini nō pōt cōiungi imaginationi alterius ꝓpter interpositionem organoꝛ. Si aūt separarenť q̄ potentiā diuinā aīa asini nō posset operari: nec hoc nec aliud: q7 mediante organo agit qcqd agit. ¶ Ad 8ª^m dico/q̄ obiectū imediate causat actū in oculo nō spēs: oculus aūt positus sup obz nō facit sensuz: sed in intellectu est oppositū. ¶ Ad 9ª^m cōcedo q̄ aīa separata pōt alteri loqui. Sed quare nō aīa cōiuncta: Dico q̄ est ꝓpter ordinē itellectus nostri ad potentiā phantasticā. Non. n. pōt intellectus noster intelligere aliqd nisi phantasia imagineť eius singulare. Intellectus aūt nō est natus phantasiaz imutare: sed post diē iudicy credo q̄ vnus poterit alteri loqui intellectualr. ¶ Sed qd de aīa 7 angelo: Dico q̄ ꝓpter idē angelus nō pōt loqui sibi: sed forsan aīa posset sibi log. Possiint ergo reduci oēs 7 roborari per predicta.

E

Obm respcū intellꝰ cē cās ꝓticularē.

Dūa nōbilis inter cās irrin secas 7 extrin secas.

Intellm⁹ pos/sibilē cē actiuuz 7 agēte fa ctiuū: 7 similr sue actiones: qō bñ ꝓsidera

F

Al. l. sic cēn°.

Quale 7 qñ agens agit in mediū ꝑus q̄s in extremum. q̄re oia alius hñ in seo.

G

Alr in sensitiuis: 7 alr in intellu cōcurrit ad actum.

Sed hic est diffi. si distantia infinita pōt impedire q̄ vnus angelus nō loquať alteri: cuius dictū sit q̄ mediū nō imutať ab eo. Dic opz dicere q̄ distantia localis nihil facit/vbi approximatio nihil facit: destruať aūt oē corpus: adhuc pōt vnus alteri loqui. Et ita vī q̄ quātūcūq̄s aliqua distarent adhuc esset locutio vnius ad alterū. In corporalib⁹ aūt est ǒtiū: q7 ꝑus imutant mediuz: 7 babēt virtutē limitatā. Iō non ſm quācūq̄s distātiā possunt agere: actionibus aūt nō physicis non opz: sicut in causatione silitudinis in quacūq̄s distantia causať causata albedine noua in illa que erat ꝓius vbicūq̄s sit ēt acquiriť noua silitudo. ¶ 2ª diffi. vī q̄ locutio sit supflua: ex puris. n. nālib⁹ pōt angelus cognoscere obm sibi ꝓportionatuz eadē rōne qua pōt videre celū: 7 potentias: 7 etiā actus: 7 sic nō indiget locutione. ¶ Dic posset dici q̄ diuina disꝑsone fit occulta

H

D. multiplex nōbile vbiq̄.

Af velle q̄ nulla distātia ipedit locutio nē angeloꝝ. vbi ſ scotuz ar. Actio dup^x.

Quare locutio necessaria in angelis.

I
A.l.aliam. Intuitiua 7 abstractiua notitia de eodē obiecto hī in patria.

Qualr 7 grē vni 7 nō alteri etiā eq̄ pūt pōt log angelus fm̄ sco. 3 quē satis nōn ter instat. vide eūdē. 1. di. p. q. 2. ar. 3. defē de tī vbiq3 doc.

Videt coinicidere cū Sco. finaliter.

A.l. eosdem.

K

Anot 7 de gt 7 de gb⁹ pōt log sīl angelis

De obo bti fico vt tali non ēst locutio.

A.l. 7ª diffi. Etsī falsum exprimere nō tñ mētiri pōt angelus bon⁹ loquēdo.

L

Dīia intellectus 7 volūtatis q̄ ad ipressionē vel receptionē: 7 q̄lr act⁹ desormis in volūtate nō sibi iputaret in casu.

M

Angelū loḡn tē nūc spēz: 7 actū nūc dūtaxat alterꝰ: nūc vo neutrū in audientē ipimere.

Superiorē inferiorē angelū violēter determinare nec tñ datorē formarū recte dici angelus loquentem.

tio: 7 ita est de facto nō cōcurrit ibi voluntas diuina ad causandū illū actū cū obiecto. Sed si dimittat in puris naturalibus. Dico q̄ acgrit notitiā istaꝫ in ppio gīe in patria nō obstāte intuitiua: ita q̄ pter illā intuitiuā quā hꝫ alius ipimit sibi abstractiuā de eodē obo. Sed ad gd: Nūqd nō sufficit intuitiua: dico q̄ eī⁹ pfectio est: q̄ vtroq3 mō cognoscat. ¶ 3ª diffi. quō loquīt vni 7 nō alteri. Scotus dicit: q̄ q̄ñcūq3 est vnus actiua q̄ in sua ptāte hꝫ p̄m actū: eodē mō hꝫ actū 2m: sicut itellect⁹ actū dicendi 7 intelligēdi. Angelus aūt sicut hꝫ in ptāte sua loqui vel nō log: ita hꝫ in ptāte sua ipimere vel nō ipimere alteri. Illud nō sufficit: ꝫ enim in ptāte volūtatis sit pducere actū vel nō: nō tñ est in ptāte sua: ex quo pducr⁹ est: gn recipiat actū suū. Et posset dici: q̄ loquēdo vni loquīt oīb⁹ eque distātib⁹. Alr pōt dici: q̄ sicut videmus q̄ ignis eiusdē rōnis effectū hꝫ cāre in diuersis aquis: nō tñ pōt eundē nūero: sic angelus in ōnīs nuō pōt causare vnū effectū in vno nuō distincto: 7 determinat se ad pducendū vnū nuō: 7 nō alium. ¶ 4ª diffi. si pōt vnus log q̄tūcūq3 multi⁹. Videt q̄ nō: q̄ po⁹ nō pōt pducē nisi determiatā multitudinē sīc sol. ¶ Sed cōtra. q̄ nō pñt tñ multiplicari angeli: q̄n possent cōgscere subam vni⁹: 7 hoc 2uenit cāe pticulari. g̃ vī q̄ magis cāe vli. e. ꝫ aūt nō pōt fieri: q̄ non pōt quātamcūq3 multitudinē recipere. Dico tūc q̄ angelus nō pōt loqui nisi de illis quoꝝ hꝫ notitiā habituales 7 actuālē. p̄tio enim memoria causat actū suū in suo intellectu q̄ē hꝫ magis approximatū: 7 postea in aliū. ¶ 5ª diffic. si pōt loqui de eo q̄ alter actu cogitat. vī q̄ nō: q̄ sūt eiusdē rōnis. ¶ 6ª diffi. si pōt sibi log de obiecto beatifico: Dico q̄ si btitudo esset p spēm itelligibilez esset dicere q̄ sic: sed tūc vnus beatificaret aliū. Dico ergo q̄ ab eēntia imediate causat act⁹ beatificus. Istū nō cōtinet angelus virtualr: 7 iō nō pōt alteri ipimere. De obiecto igīt beatifico nō pōt loqui inquātū tale: nisi p speciem. ¶ Alia diffi. si vnus angelus pōt alteri falsuꝫ dicē: Dī q̄ sic. si esset deceptus: sed nō mentiri: q̄ nō pōt ipime re vtualr: nisi q̄ cōtinet formalr. ¶ 8ª diffi. q̄ rōnes q̄ ocludūt de voluntate sicut de intellectu: 7 poterit vnus ipimere actū volēdi in altero. Dī hic q̄ nō est idez de intellectu 7 volūtate: q̄ volūtas est po⁸ cōtingēter agēs: nō aūt itellect⁹. Sed ꝓtra. nullā cōtingētiam hꝫ in rōne p̄ncipy passiui: sed in rōne pductiui. Ex quo g̃ vnus p̄ ducit actū: nō vī in ptāte alteri⁹: gn illū recipiat. ¶ Sz tunc sequeret⁹ q̄ lucifer posset facere q̄ oēs peccarēt: 7 michael q̄ nullus. Dic pōt dici: q̄ sicut si de⁹ actū volēdi cū deformitate ipimeret nō eēt pctūm mihi: ita ēt si vnus angelus alteri ipimeret ille in hoc non mereret: nec demereret. Aliius aūt pōt audire cōuertendo se ad bonū: 7 ita non posset actus malus in eo recipi ab alio. Sciendū aūt q̄ aliq̄ñ cōtingit q̄ angelus q̄ loquīt ipimit alteri spēm 7 actū: vtpote si loquaī ei de eo q̄ō cogitat: cuius alter nō hꝫ spēm: tūc eniꝫ p̄mo ipimit spēz. scōo causat actū. Aliq̄ñ nō ipimit spēm nec actuꝫ: sicut si angelus iferior vult loḡ supiori/illi nō imprimit spēz: q̄ iste prehabet. nec actū: q̄ attentus est circa alia superiora. Aliq̄ñ spēm nō actū: sicut si inferior est determinat⁹ ab aliquo supiori ad aliquē actū alius ipimit sibi spēm 7 nō actū. Aliq̄ñ actū 7 nō spēz: q̄ñ. s. spēm pḥabet 7 actū nō. ¶ Sed nūqd angelus est dator formaꝝ: ex quo imprimit actū: Dico q̄ nō: q̄ nāl̄r generat illū memoria. Sciendū ēt q̄ angelus superior pōt determinare aliū inferiorē cōtra volūtatē suā. ¶ Sed nūqd pōt vnus clamare altius q̄ alter: Dico q̄ sic intellectualr: si magis 7 fortius ipimit: sicut acutū 7 graue sensibilr in vocibus: 7 fm̄ hoc pōt dici q̄ armonia est in patria.

¶ Sed nunqd loquīt angelus sibiipsi: Dico q̄ non: q̄ tunc intellect⁹ agens loqueret⁹ possibili: q̄ nō pōt esse: cū intellect⁹ agēs nō recipiat act⁹ itelligēdi: 7 ita nō pōt loqui. ¶ Sed nunqd log pōt deo: Dico q̄ nō, ꝓpr̄ie: q̄ nihil deo imprimit: sed de⁹ totum intuitiue videt. Sed ecōuerso pōt fieri. ¶ Sed nūqd potest deus mentiri: Non video qualiter non possit imprimere quemcūq3 actum: sed nō esset deo peccatum. ¶ Qō. II.

N
Armonia pductū q̄ singularissime. Hec sibyllis nec deo angelis posse log. Deus angelo loqui 7 fm̄ potō mentiri posse q̄ oia bñ examina. De illuminatiōe angelorū 7 qb⁹ actus 7 q̄ sit. vide sco, 7 alios.

O
Purgatio angelus q̄d imponat.

Angelī dīa pficere q̄ in pomat quos hāc sup̄ illa.

P
A.l.7.c.2.

Ecunda questio est. Utr̄ vnus angelus posset aliꝰ illuminare.

Dico q̄ sic. vbi sciendū est: q̄ angelus inferior pōt loḡ supiori nō aūt illuminare. Qñ aūt superior loquīt inferiori de eo de quo nō hꝫ spēm: tūc illuminat ipsum. Uñ illuminare est q̄dā spēs locutionis 7c. ¶ Qō. III.

Ertia questio est. Utrum angelus posset aliū purgare.

Dico q̄ sic: q̄ q̄ñ superior imprimit formā/remouet p̄uationem illius ab angelo: qui carebat tali notitia: 7 B est ipsum purgare. ¶ Questio. IIII.

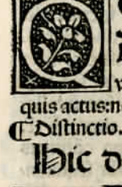

Uarta questio est. Utrum vnus angelus possit aliū perficere.

Dionysius vult q̄ idē sit perficere q̄ illūmare: 7 ita videt istud esse in voluntate: 7 pōt poni aliquis actus: nō tñ est meritorius illius: sed pfectius. ¶ Distinctio. XII. ¶ Questio. I.

Hic de angelica natura 7c.

Irca Distinctionē. 12. quero q̄uor questiones. ꝓma est. vtruꝫ materia fuerit creata a deo de facto sine forma. Et videt⁹ sic. Aug. lib. Gen. ꝓpr̄ius facta est in formis mā. ¶ Cōtra. ibidem idem Augu. dicit: q̄ sicut sonus precedit cantum 7c.

Hic sunt 8. artī⁹ declarandi. ꝓmus est: quid est mā. Dicit aūt cōiter fm̄ intentionē Arꝫ. q̄ mā est ens in potētia. Et ex hoc tenent multi doc. q̄ nullā actualitatē hꝫ: sicut actus p̄mus nullā potentialitatē. ¶ Sed ℈ hoc arguīt 4ª. Et p̄mo: q̄ termin⁹ creationis est aliq̄d in actu: quia ,pductio ,terminat ad ens actu: sed mā est terminus creationis. g̃ 7c. ¶ R̄ñdet: verū est: nō tñ per se sed cū foꝛa. ¶ Cōtra. q̄ quocūq3 mō sit mā est creata. Itē q̄ō est annihilabile est ens in actu: q̄ ens in potētia/vt sic/nō est annihilabile: sed mā est annihilabilis. g̃ 7c. ¶ Itē 3º: q̄ō est subm nālis generōnis/est ens in actu: ꝫ mā est subm nālis gnōnis. g̃ 7c. ¶ 4º. q̄ est causa in actu cōpositi: ꝫ oīs causa in actu: est ens in actu. ergo 7c. ¶ Jō dico q̄ aliquo mō est ens in actu. Possunt aūt act⁹ 7 potētia dupl̄r sumi. vno mō potētia dī de potētia obiectiua: que opponīt actuali existentie. ¶ Alia potētia dī passiua: cui opponīt actus receptus: sicut Arꝫ. dicit q̄ corpus organicū est potētia vitā habēs. Lū tñ sit ens actu. Dico tūc q̄ mā est ens actu op⁹ obiectiue potētie que deducīt ad actū p creationē: q̄ reducīt ad actualē existētiā. Si aūt sumaī 2º modo potētia: cōcedo q̄ nihil actualitatis hꝫ: sicut. n. ꝓpius act⁹ ita natus est informare: q̄ non est natus informari: ita mā ecōuerso. ¶ Cōtra istud instaī quadrupl̄r. ꝓmo sic: q̄ rō diffinitiua māe est esse in potētia. ¶ 2º. q̄ forma est actus de sua rōne formalis: mā aūt est informis. ¶ 3º. q̄ esse est a forma: 7 ita actualis existētia est a forma. ¶ 4º. q̄ forma accidētalis 7 nihil aliud dat eē fm̄ quid. ergo forma subalis 7 nihil aliud dat esse simplr̄.

¶ Ad p̄m

A
Forma existē ꝑ mās potius ꝑ 65.

Materia qd.

1ª pticula. Ōp. alioꝝ 11. cōtel. 2. 32. Impugn⁹ 4ª.

B
Ōp. ꝓpria. Gladius pfectionalis in la nudie q̄ de bet māe h̄ pbra. Nā spūale p ferri 63 corporali. 3ª particula. Ōp. alioꝝ q̄ resco. hic. 1. de gc. 1. c. 10 t. 13. 4. phy. t. c. 7. Impugn⁹ 4ª 2. phy. t. c. 25. 7 alibi. Māa foīa realr differre Obijcit 4ª.

C
Vide c. 1. phy. t. c. 70. ad b. Et si idē sit in casu māle 7 formale: non tñ mā pma foīa vel ꝺ ꝑt dici. A.l. dico igit q̄ ma 7c. A.l. simpliciter absoluta que omnibus. 4ª particula. Ōp. alioꝝ nūi.

D
Precisio 7 impressio 2ª. Māa foīa realr differre 7 pcindi. A.l. separatus 3. tripler. Mā 7 foīa accipi pñt 2ª. A.l. q̄ vnum nō pōt intelligi sine alio. Etsi ꝓmo mō non tī 3º mō: mā 7 forma sunt entitates A.l. vitas. Māa 7 cōpositū esse in ꝑte/soīe: ꝫ diuersimode: q̄ bñ cogita. 5ª particula. Ōp. alioꝝm. Ōp. ꝓpria.

Ad p̄m cōcedo/q̄ excludit actualitatem oppositam potentie subiectiue: q̄ per illā diffinīt. ¶ Ad 2m cōcedo/q̄ forma est actus pfectiuus non ens actu adequate. ¶ Ad aliud dico: certū est q̄ ordine essentiali mā precedit formā: 7 sic nō recipit actualē existētiā a forma: ꝫ magis ecōuerso: esse eniꝫ forme aliquo mō dependet a mā. ¶ Ad aliud dico/q̄ nō est sīle: q̄ accīs qōlibet est forma tīs: sed in gīe substātie est dare duas actualitates intrinsecas: vna que est perfectibilis: 7 alia que est perfectiua. Intelligo igitur per materiā istā actualitatem que est mere perfectibilis.

Secundus articulus. si mā tenet infimū gradū in entibus. Dicīt q̄ sic: q̄ fm̄ Augu. mā est ꝓpe nihil. ¶ Sed cōtra 4º. ꝓmo: q̄ mā est in perfectissimo genere. s. sube. ¶ 2º. q̄ oē subiectū nobilius est sua passione. ¶ 3º. q̄ ēt accidētibus subycīt. ¶ 4º. q̄ oē absolutū est nobilius respectiuo. ¶ Dico igit: q̄ in genere substātie est iperfectior entitas: est tī pfectior accidēte. ¶ Sz cōtra. saltē vī q̄ spūalia sunt nobiliora corporalibus: accidentia aūt multa sunt spiritualia. Dico q̄ verus est in eodē genere: sed vnūq̄q3 in genere substantie nobilius est omni accidēte: siue sit spirituale: siue etiam corporale.

Tertius articulus est: si mā 7 forma differūt realiter. Aliqui dicunt q̄ sunt vna realitas: q̄ totū generaī ex toto. ¶ Cōtra istō arguit 4ª. ꝓmo: q̄ generatio est mutatio. In oī aūt mutatiōe opꝫ q̄ terminus a quo 7 ad quē/distinguanī realr a subiecto mutationis. ¶ 2º sic. generatio esset creatio: q̄ tota entitas ,pduceret in esse p gnātionē. ¶ 3º. q̄ corruptio erit annihilatio: q̄ tota entitas destrueret. ¶ 4º. q̄ effectus 7 cā differunt realiter. Forma aūt est finis māe. ¶ Ideo dico q̄ differūt realr: q̄ vnū pōt destrui alio manente. ¶ Sed cōtra istud arguit quadrupl̄r. ꝓmo sic: q̄ nō est maior dī⁹ inter cām mālē 7 effectū eius: q̄ iter pducens 7 pductū: sed idē pōt eē pducēs 7 pductū reⁿ diuersoꝝ. ¶ 2º. q̄ idē pōt eē mouēs 7 motū. ¶ 3º. q̄ forma corporis organici vī esse forma 7 mā respectu diuersorū. ¶ 4º. q̄ forma substātialis informat accidētalib⁹. dixi igit bene: q̄ vna simplex realitas pōt habere rōnē forme 7 māe: vt informat 7 informaī. ¶ Sz iste rōnes nō ocludūt de mā ꝓma simplr̄ sumpta: q̄ oīb⁹ subycīt.

Quartus articulus est si mā differt formaliter a foīa. Dec est entitas ꝑcisa. Dicit vn⁹ doc. q̄ nō sunt realitates ꝑcise: sed idetermiate. ¶ Sz hoc nō videt. Ipse eniꝫ ꝓcedit q̄ distinguunt realr: 7 q̄ multiplicat entitas in eis: 7 realitatē hic voco precisionē. Si aūt intelligat q̄ nō sunt ꝑfecte res in gīe per se: cōcedo imprecisionē: sed rō quātitatiua partialis māe suo mō prescindit a forma. ¶ Sed hic est diffi. si intellectus separate pōt itelligere vnū sine alio: ¶ Dico q̄ si accipias vt relatiue sumunt in rōne ꝑficientis 7 ꝑfectibilis: cōcedo q̄ nō. si vō sumunt quantū ad entitates absolutas: sic nō vī q̄n possint intelligi: q̄ rōnes dī⁹ sūt obiectiue. ¶ 2ª diffic. si dicunt duas entitates precisas precisione tertij modi: ¶ Dico q̄ nō: ꝑseitas. n. cuiuslz istoꝝ est partialis. ¶ 3ª diffi. si possunt esse vnū formaliter: ¶ Dico q̄ si nō ponerēt 3ª entitas vna formalr: nō apparet vnitas cōpositi. Dico ēt q̄ mā reducitur ad spēm forme: q̄ est pars cōpositi: q̄ō est in tali specie: nō sic q̄ intrinsece dependeat vel sumat spēm a forma.

Quintus articulus: si mā hꝫ aliquā causalitatem respectu forme: Dicunt aliqui q̄ non: q̄ est entitas in pura potētia: 7 nō cōtinet virtualr̄ formaꝫ. ¶ Sed ego dico/q̄ mā hꝫ quatuor effectus essentialiter ordinatos. ꝓmus est respectu forme. Scōs est respectu cōpositi. Tertius respectu accidētiū. Quartus in cōparatione ad motū. ¶ ꝓmuꝫ ꝑs: q̄ oīs foīa causaī a mā in genere cāe mālis: q̄ dependet ab alio in genere cause materialis. ¶ Scōm ꝑs: q̄ causat compositū: aliq̄ñ tī per modū cause intrinsece in ꝓmo mō: aliq̄ñ hoc est per modum cause extrinsece. Et ex hoc 7z illa dī⁹ māe: in qua 7 ex qua. ¶ Tertius patet: q̄ omne accidēs dependet a subo in gīe cāe mālis: sicut forma subalis a ꝓma materia. ¶ Quartū ꝑs: per cōpōnem ad motū: q̄ monet intellectū: 7 itellectus est mobilis p cā.

Sextus articulus si mā hꝫ gradus: ¶ Dicūr aliq̄ sic: sicut cōposita que ex ea fiunt. ¶ Cōtra. q̄ vel illi sunt etherogenei: 7 hoc nō: q̄ illa non pōt intelligi sine ōne specifica que nō est in mā. ¶ 2º. q̄ tales ptes nō faciūt vnū nisi p cōpositionē. Nec pōt dici q̄ homogeneas ptes bēat: q̄ agēs nāle crearet: q̄ cum sint eiusdē rōnis: qua rōne vnū 7 alterū crearet. ¶ Intelligenduꝫ tī q̄ mā in diuersis hꝫ gradus: illa que est subiectū gnōnis: subiectū q̄ō est corpus organicū: subm accidentiū. ¶ Sed contra. compositum non pōt gnāri nisi generet⁹ materia 7 forma. ¶ R̄ñº verus est: vt terminus totalis: forma aūt est terminus formalis.

Septimus articulus. sī deus de facto facit mās sine forma: ¶ Dī q̄ nō: q̄ nō opoꝛtuit facere tale miraculū. ¶ Cōtra. vī dicere Aug. q̄ ex mā informi creauit deus mundū. ¶ Dico q̄ nō apparet quare nō creauit mām sine forma. Si ponaī q̄ illa forma transiuit ad alia cōposita: nō apparet necessitas. ¶ Sed cōtra. stetit ne nāliter sine forma post creationē. ¶ Dic dico/q̄ sine miraculo si spoliaret nunc eam nō destrueret: q̄ nō depēdet essentialr ab alijs. Nihil aūt cozrūpiī nisi cessante illo a quo depēdet. Causa aūt quare ab agēte nāli nō pōt fieri sine forma/est: q̄ nūq̄ cozrumpit formā nisi inducēdo formā oppositā. Sed nō video si spoliaret: quare nāliter nō staret. ¶ 2ª dif. vbi erat: Aliqui dicūt q̄ in cōuexo celi empyrei. ¶ Sz quō tunc fecit celos de mā fm̄ illos q̄ dicunt q̄ in celo est materia: ¶ pōt dici q̄ de⁹ fecit de mā tāq̄ de non remanente: sed trāseunte. ¶ Alia diffi. quō fecit corpa illa: ¶ Dicīt q̄ condensando 7 rarefaciendo.

Octauus articulus. si de ea fuerūt oīa facta: Dicit Aug. q̄ sic. ¶ Sed tunc videtur q̄ oīa sunt cōposita: vel per trāslationē. Si eniꝫ ꝓmo mō essent nāliter dissolubiles: q̄ eadē mā esset nata informari forma ignis 7 corpis: 7 alia cozruptibilia. ¶ Alia etiā rōnalis opꝫ q̄ semp de nouo crearet de mā: 7 vbi illa acciperet oporteret q̄ semper de nouo crearetur. ¶ Augu. autez aliquando vocat spiritualia corpora celestia aerea: 7 tales spūs sunt imateriales: vel dic de mā transeunte. ¶ Questio. II.

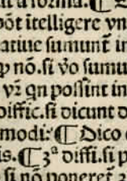

Ecunda qō est. Utrū deus possit facere mām sine foīa. Qz nō: q̄ sunt relatiua. ¶ Cōtra. q̄ differūt realr.

Dicunt aliqui q̄ nō: ꝓpter cōnexionē essentialē. ¶ Sed cōtra: q̄ sunt essentialr ordinata 7 realr ōta. ergo 7c. ¶ 2º. q̄ forma ꝓmus dependet a mā: 7 ab efficiēte: 7 tī sine mā. ¶ 3º. q̄ deus voluntarie cōcurrere pōt ad vnum 7 nō ad aliud. ¶ Dico igit q̄ deus pōt facere mām sine forma. ¶ Sed cōtra: q̄ esse est a forma. ¶ R̄ñº. verum est specificum: tamen mā est de se aliquid. ¶ Sed hic est diffi. si deus pōt facere materiā sine quātitate: ¶ Dico q̄ si quātitas dicat formā absolutam. Concedo q̄ sic. si respectu partium: non videt q̄ possint esse sine aliquo ordine. Dico tamen q̄ sic: 7 esset apta nata extendi: nō tamen posset esse actu extensa nisi ordo actualis esset.

E
Effectus māe quadruplex.

Vide Sco. in 1. de cœlo et mundo. Pondera tī qualis sit iste mons.

6ª particula. Ōp. alioꝝm.

F
Mā gradus hꝫ 7 non.

G
Mām fuisse creatā sine forma ꝓbabilr.

D. triplex. Cozruptionis ꝓuenit.

Mām sine foīa nāl̄r starē singulare

De loco māe ꝓmo informis

A.l. de terra.

8ª particula. Dīa facta ex mā: q̄ō tī bñ cōsidera.

H

Mā duplex.

Ōp. alioꝝm Impugn⁹ 3ª.

Ōp. ꝓpria. Mām sine foīa deū facē posse. Dīsti. Mām sine quātitate posse. Extēsio 7 ordo duplex.

I

Alia ẽtitas materie:z alia forme. 7.met.t.c.49

Ob.aliorum. Impugnº.1.

Ob.ppria

Ob.ppria Dam nuꝰ i diuersis variari z diuidi in parteo eiusdẽ rõnis.

K

Ob.aliorum. Impugnº 3ᵉ.

Ob.ppria. Lóclo 4ᵉ.

L

Lz ex nã rei z formalr:nõ tñ realr distinguũt poꝰ mãe ab ipsa cuꝰ sit eiꝰ ppria passio sicut risibilitas eſt aptitudo nãlis ad ridẽdũ:ita in ꝓposito. ¶Lõtra:qz potẽtia cadit in diffõne mãe. ¶Dico ꝙ nõ eſt diffõ:ſed deſcriptio p eius ppriã passionẽ. ¶2º.qz relatio creature ad creatorẽ vẽ differre realr a suo fundamẽto. ¶Dico ꝙ vez eſt ſi ſit relo actualis z formalis:nõ aũt ſi ſit fundamẽtalis:nec opz. ¶3º.qz vẽ corrumpi aduẽniente forma. ¶Dico ꝙ capacitas mãe nõ euacuaꝝ. Et hec eſt potẽtia ſubiectiua: ſed hñ ꝓuatio recedit ſicut riſibilitas nõ recedit aduẽniente actu ridẽdi. ¶Sed gs eſt terminus eius: ¶Dico ꝙ nõ opz reſpectui fundamẽtali dare terminum in actu:ſed in eſſe gdditatiuo tñ. ¶Dico ẽt ꝙ nõ eſt ꝓceſſus in infinitũ:qz realiter nõ diſtinguuntur. ¶Sed nunqd numeranꝝ potẽtie: ¶Dico ꝙ potẽtie formarũ õᵒᵐ ſpe hñt reſpectꝰ õᵗᵒᵐ ſicut riſibilitas in hoie z ploza bilitas. Uñ dico ꝙ reſpectus iſti fundamẽtales multiplicanꝝ reſpectu diuerſoꝝ ſpe:nõ aũt reſpectu diuerſorũ numero. ¶Sed differt ne potẽtia mãe a potentia paſſiua: ¶Dico ꝙ ſic:qz potentia cõparata ad agens eſt paſſiua reſpectu forme aũt eſt receptiua.

Ob.ppria. Lóclo 4ᵉ.

Lante declara hic.

*Potẽtia ſubiectiua que. Reſpectus z terminꝰ eiꝰ 2ᵉ

D.triplex.

M

*Potẽtia materie pluriſicari z reſpectu quorum. Cõſidera hũ omnia.

*Potẽtia paſſiua differt a receptiua.

¶Dico ẽt ꝙ poterat iſformari ꝓpria quãtitate:qz eius quãtitas õtur realr a quãtitate forme. ¶Queſtio.III.

Tertia qõ eſt. Utrũ mã ſit eadẽ in oĩbꝰ. Et vi ꝙ ſic:qz forma eſt ꝑnᵐ diſtinguẽdi. ¶Lõtra.qz differunt realiter.

Aliqui dicunt ꝙ eſt eadẽ numero in oĩbꝰ. ¶Lõtra.qz tũc ꝓuatiue oppoſita eſſent in eodẽ.ſ.forma z eius ꝓuatio. Nec deꝰ poſſet aliqꝺ cõpoſitũ creare. ¶Dico igit ꝙ ſuis ꝓꝓrijs becceitat|bꝰ differũt. Sz ſũt ne ptes eiuſdẽ rõnis: ¶Dico ꝙ ſic:qz aliter differrẽt ſpe. ¶Sz nũquid mã ſub vnitate ꝓtinuitatis poſſet eſſe in diuerſis: ¶Dz ꝙ ſic:ſicut in hoie qui hz ꝓtinuũ corpus ſub diuerſis partibus:cum oppoſitis tamen formis. ¶Queſtio.IIII.

Quarta queſtio eſt. Utrus mã ſit idem qõ ſua potẽtia. Et videt ꝙ nõ: qz eſt accidẽs eius. ¶Lõtra.potẽtia nõ eſt forma:qz eſt in potẽtia ad eã. Nec compoſitum:qz precedit ipſum.ergo ẽ.

Ob.aliorum. Impugnº 3ᵉ.

Dicunt aliqui ꝙ realr differt ſicut accidens eius. ¶Lõtra.ad oẽm formã eſt mã in potẽtia:ſed potẽtia eſt forma.ꝺ erit alia potẽtia:z ſic in infinitũ. ¶2º.qz ſepato tali abſoluto reperiret mã ſine potẽtia. Iterũ ꝺeus nõ põt facere mãm ſine potẽtia qn perfectibilis. ¶Jõ ponunt hic quatuor ẽnes.quaꝝ ꝑma eſt ꝙ mã õtur a ſua potẽtia õᵒᵐᵉ nõ fabricata ab alĩ:qz vno cognito nõ cognoſcit reliquũ:qz ſunt extrema ꝺdictionis:cognitũ z nõ cognitum:nullus dubitat de mã qn ſit de genere ſube:multi aũt dubitãt de potẽtia. ¶2ª ꝙ diſtinguit formalr:qz ens diuiditur formalr per abſolutũ z reſpectiuũ:potẽtia aũt eſt reſpectiua:ſed mã cadit ſub abſoluto. ¶3ª ꝙ non õtur realr:qz tũc poſſent ſeparari. ¶4ª ꝙ potẽtia eſt eiꝰ ꝓpria paſſio ſicut riſibilitas eſt aptitudo nãlis ad ridẽdũ:ita in ꝓpoſito. ¶Lõtra:qz potẽtia cadit in diffõne mãe. ¶Dico ꝙ nõ eſt diffõ:ſed deſcriptio p eius ppriã passionẽ. ¶2º.qz relatio creature ad creatorẽ vẽ differre realr a ſuo fundamẽto. ¶Dico ꝙ vez eſt ſi ſit relo actualis z formalis:nõ aũt ſi ſit fundamẽtalis:nec opz. ¶3º.qz vẽ corrumpi aduẽniente forma. ¶Dico ꝙ capacitas mãe nõ euacuaꝝ. Et hec eſt potẽtia ſubiectiua: ſed hñ ꝓuatio recedit ſicut riſibilitas nõ recedit aduẽniente actu ridẽdi. ¶Sed gs eſt terminus eius: ¶Dico ꝙ nõ opz reſpectui fundamẽtali dare terminum in actu:ſed in eſſe gdditatiuo tñ. ¶Dico ẽt ꝙ nõ eſt ꝓceſſus in infinitũ:qz realiter nõ diſtinguuntur. ¶Sed nunqd numeranꝝ potẽtie: ¶Dico ꝙ potẽtie formarũ õᵒᵐ ſpe hñt reſpectꝰ õᵗᵒᵐ ſicut riſibilitas in hoie z ploza bilitas. Uñ dico ꝙ reſpectus iſti fundamẽtales multiplicanꝝ reſpectu diuerſoꝝ ſpe:nõ aũt reſpectu diuerſorũ numero. ¶Sed differt ne potẽtia mãe a potentia paſſiua: ¶Dico ꝙ ſic:qz potentia cõparata ad agens eſt paſſiua reſpectu forme aũt eſt receptiua.

¶Diſtinctio.XIII. ¶Queſtio.I.

Pria aũt diſtinctiõis opatio ꝛc.

Circa diſtinctionem.13.quero quatuor qõnes. ¶Quarũ ꝑma eſt. Utrũ lux ſenſibilis ſit forma ſubstãtialis. Et videt ꝙ ſic:qz ꝑs Beñ.ꝑmo ca. ꝙ fuit inter ꝑmas creaturas:z tales ſunt ſubſiſtentes. ¶Lõtra.qz per alterationem inducitur z per corpora celeſtia. vnde Jo.in Apoc. Factus eſt ſol ſicut ſaccus cilicinus.

6.c.

Ob.aliorum. Impugnº 4ª

Hic dicunt aliqui ꝙ ſic:qz eſt nobiliſſima corporaliũ formarꝝ. ¶Sed ẽ in corporibus ꝑmis hñtibꝰ lucẽ lux in eis augeꝝ:vñ ſeptemplicit:er erit lux ſolis ſm Iſa.ſuba aũt eius non ſuſcipit nec magis nec minus. ¶2º Bꝺ ꝑs in corporibꝰ luminoſis per ꝓticipationẽ:vt in igne z hõ.in qbus lux creſcit: z aliqñ etiã deficit. ¶3º ſic.qz qõ in aliquo eſt accidẽs ſuba nunqꝺ eſt:in luna aũt accidẽs eſt:ꝑs de ſe:nec põt dici ꝙ luces ſint diuerſorꝝ generꝝ. ¶4º.qz rõ vulgata eſt ꝙ forma ſubstãtialis viſu nõ percipit. ¶Dico igit ꝙ nõ eſt forma ſubalis corporea:qz talis cõſtituit corpus:z eſſent tunc duo corpora ſil:ſicut ꝑs in diſpõne rady. Eſt ergo ql̃itas tertie ſpẽi:qz ſenſuz imutat. ¶Sed hic eſt diffi.de ꝑmo lucido.qõ eſt illud:ſm pũos eſt ſol: ſed ꝑ fidẽ tenemus ꝙ celũ empyreũ eſt ꝑmũ lucidum. ¶Sed quare tũc nõ multiplicat lucẽ ſuã ad nos:non ꝓpter boc eſt ꝙ ſit lux alteriꝰ generis.ſ.lux nõ corporea: qz videt oculo corporali. Nec ꝓꝑ diſtantiã vi:qz quãto corpus maius:tanto vi a maiori diſtantia. Excedit aũt magnitudo eius magnitudinẽ ſolis in maiori ꝓporti one q̃ ſit diſtantia iſtorꝝ. ¶Dico ꝙ hoc eſt ꝓꝑ opacitatẽ firmamẽti. ¶Sz ſi hoc eſt:opz dicere vel ꝙ ſtellas ſuas fixas ibi nõ videbimus ex quo infixe eſſent:qz nõ cõtingerent ſupficiem illius corporis niſi in puncto.vel opz ꝙ ſint ꝑminentes:z tũc erit mediũ vacuũ inter corpus illud z orbẽ ſaturni. Jõ dixi etiã alibi ꝙ ſtelle non ſunt ſpherice:ſed circulares. ¶2ª diffi.eſt de luce creata qd fuit:Magiſter dicit ꝙ eſt qꝺdã corpus ad modũ nebule:z faciebat diẽ z nocteꝫ ſuo motu.De qua 4ª die facta fuerunt oĩa luminaria. ¶3ª diffi.eſt.ſi lux in alys deri uaꝛ a ſole: ¶Dic dicit Diony.4.c.de di.no.ꝙ ſic. ¶4ª diffi.de corporibꝰ nocte lucẽtibꝰ:vñ venit eis lux: qz iſta in maioribus tenebris plus lucent. ¶Dz ꝙ hñt vnã qualitatẽ nãlẽ:z aliã ab extrinſeco.Ad preſentiã.n. corpozis luminoſi inducit ql̃itas alia:que eſt color. Ille eniz ql̃itates ſunt incõpoſibiles:nec de nocte hñt 2ª.ſ. colorẽ.lux ꝺ eſt qualitas eoꝛ nãlis. ¶Alia diffic.eſt:ſi lux eſt ſpecies corpis luminoſi: ¶Dz ꝙ nõ:qz ex viſione ſpẽi nõ vi corpus luminoſuz.Dicit aũt lux in fonte: lumen in medio:ſplendoz in medio terminato:fulgoz in corpore ſplendido. ¶Alia diffi.eſt.ſi corpus luminoſum multiplicat ſpẽs in medio. Uſ mihi ꝙ nõ:qz non apparet quare non vi ſicut in ſpeculo. ¶Sed tunc eſt dubiũ:ſi in corpore terſo opz eã ponere: ¶Dicunt alig ꝙ ſic:qz ibi vi.Alij dicunt ꝙ nõ:ſed bõ videt faciẽ ſuã ĩmediate:qz videt albedinẽ. Itẽ illa ſpecies mouet motu obiecti:z tñ accidẽtia nõ migrãt.videt ergo ĩmediate terᵘᵉ ſeipſuz. ¶Sed qũo videt ſe cũ nõ ſit ſibi obm in ſpeculo: ¶Dicit ꝙ obz in ſpeculo hz duplicẽ actũ.ſ. directũ z indirectũ:z indirecto opponit reflexũ in corpore terſo:qz effectũ aliquez recipit quo facto cauſatur actus ordinatus:poſt illũ actus reflexus ꝑma illa diſpoſitione. ¶Sed hic eſt diffic.de tenebris z luce:oculus poſitus in tenebris videt lucẽ:z nõ econuerſo. ¶Dicit ꝙ tunc facies eſt in tenebris:ſi ſpeculũ eſt in tenebris: nõ cauſaꝝ actus ille. ¶zᵐ dubiũ eſt:quare illa ſpecies verſa eſt verſus nos:ita ꝙ oculi imaginis verſi ſunt ad faciẽ videntis: ¶Dico ꝙ nõ eſt ibi viſio:ſed eſt ibi ĩmediate obiectũ qõ videt. ¶Queſtio.II.

Secunda queſtio eſt. Utrum lux ſit ꝑᵐ obiectũ viſus noſtri. Et videt ꝙ ſic. Nam omne qõ manifeſtaꝝ in luce manifeſtaꝝ. ¶Lontra.Diony.in q̃dam epiſtola dicit:ꝙ eclipſis eſt.

Hic dicunt aliqui ꝙ lux eſt ꝑᵐ obm viſus: qz qcquid vi ſub rõne lucis videtur. ¶Alij dicunt:ꝙ color:quia abſ color videri nõ poteſt. ¶Lõtra ꝑᵐ arguiꝝ,lux nũq̃ eſt in medio niſi rõne terminati.

N

30.c.

Ob.ppria. Lucẽ ẽt q̃ntẽ terie ſpẽi z nõ ſubſtãtie formarũ. D.multiplex.

A.l.eſt lucidiſſi- Luminoſum pᵐ.ſz pũos ẽ ſol,ſz theologoꝝ ẽ ẽtiã empyreum.

O

Quare nõ idem° celũ pyreum.

A.Talieñ.

Lux primo creata qnd. Lucez a ſole cũcta ſtrum

De nocte in centrib° ſingularis candelario.

P

Lux lumen ſplẽdor eiuſgoz dñm.

Diuidit ꝺ imaginis de corpe lumoſi ſic z viſionẽ ſpeculi z corpis terſorum. Dicõ ex ꝓpoſitis z nãlibꝰ piura.

Q

A.l.illa ſpecie ſione. Logitꝰ ꝺ pũo

Ob.aliorum 2ª oc ꝑᵐ obm viſus.

Impugnº 2ª

Soluit argumẽta vtriuſqz op.ẽlq̃ iſuffi cientia.

R

A

Ob.ppria. Lóclo 4ᵉ. Obm adeqtũ qd ſit qd nõ.

B.l.ꝙ parti cipatiõné. D.multiplex Viſioné a poẽtia qualiter ſalez cauſari. Eiſum in agẽte z poſſibilez parti.

B

Amoto obo eãdem actum nõ manere.

Quẽ motũ nõ videm°:ſz inſtãtiã ꝓſidera cũ ſit ꝙ ſe ſenſibile ex.2.de anima.

Alib.2.de aia. z in de ſen.z ſen.z in ꝓble. z alibi ſepe ad b.

C

Mens videdi nõ pluriſicari ad pſitatẽ ocu lorum.

Qualr duo ꝓna ſil vñr. A.l.4ᵐ duᵐ. Spẽs z actꝰ ẽ effectꝰ ordinatꝰ eiuſdẽ ale viſionẽqz fieri recipiendo nõ emittẽdo:vt plo volair.vbi adde piura.

Lucre Alaren.z Jo.pechan.

D

a Quere.z.de aia.z alibi. b Sõ.pſpectiuoꝝ quã.ꝓbat quadruplr. Sõ.oppoſita quã alig.ꝓbat quadruplr.

Hic motꝰ eſt ꝓpriꝰ ſolis z ſuꝰ ſed ꝓpriꝰ ſolis z ſuꝰ ſed ꝓpriꝰ ſolis z ſuꝰ ſed

I

Objicit nota bilr.

D. multiplex Eccc qõ q̃rio vbiqz ō gradi bus hõgeneis

K

Varietaē vm braz cũ idẽtitate lucis staf: ꝛ q̃re hz esse ītẽtionale: cũ tñ reaľ i me sit: qõ vt sic lumen recte dr. Vide. ē. di. 1. ꝛ. 2. ꝛ alibi ad hoc.

De multiplicatione lucis i vacuo: ꝛ medij necitate.

L

Alterea nõbilis inter Alz. ꝛ Aui. de colꝛibus ꝛ cãis cozꝛ: ꝛ pmanẽtia in me. qre copiose in p̃spectiua ꝛ p̃blematibus ꝛ nãlibꝰ vtriusq; vt nosti.

Al. l. p mediũ De colꝛibꝰ varijs in collo colũbe apparentibus: ꝛ causis cozꝛ.

M

D̃ dẽs depẽdet a subo: in genere cãe mãlis: tãq̃ a mã in q̃.

C 3ª ꝓ/q nõ ꝓducit a sole: sic ꝙ prefuerit in sole foza liter: q; accidẽtia nõ migrant de subo in subm. C 4ª ꝓ/q nõ sic ꝙ aligd acris cõuertaī in lucẽ: q; quanto plus illuminareť tanto plus diminueret. C Sed ꝺ̃ pmã cõclusionẽ: q; p̃m hoc eius potẽtia multũ expendit de sua virtute. C Rñdeo: ꝙ nõ ꝺ̃ sic intelligi ꝙ aligd de sole cõuertaī in dictũ effectũ: sed ꝙ vtutẽ suaz causat illum.

C Cõtra 2ª̃: quo educiť de potẽtia medꝝ cũ nihil eiꝰ transeat in ipsuz. C Dr ꝙ mãlr causaī ab co. C 3º. quo p̃cerat: Dico ꝙ vtualr. C Sed quo fit de potẽtia subiecti: Dico ꝙ q; est eius cã: nõ ꝙ trãseat in illud. C Sz hic est diffi. si due luces eiusdem rõnis pñt esse in aere:

C Dicunt alig ꝙ sic: ex diuersitate vmbraz hoc ꝓbãt.

C Sed cõtra. lux est forma intẽsibilis ꝛ realis. Q̃n aũt gradus homogenei cõiungunt /cedũt in eandẽ formaz.

C Dicit ergo ꝙ eadẽ lux p̃m ꝙ diuersis oziginꝰ ozi ginaī /eadẽ facit diuersas vmbras. C Sed quo intelligit ꝙ est in medio intentionalr: C Dr ꝙ q; inducit in cognitionẽ obi. C Alia diffi. q̃re lux nõ remanet absente agẽte: C Dixi ꝙ aliqne forme semp depẽdẽt ab agẽte: ꝛ hoc exigit nã talium. C Sz posset ne lux in vacuo multiplicari: C Alig dicũt ꝙ sic: sed nõ vr: q; cũ sit accidẽs ꝙ possit esse in vacuo nisi ꝓ potẽtia diuinaz separãdo. C Sed que necessitas est ponẽdi lucẽ in medio:

C Dico ꝙ nõ apparet necessitas videndi radiũ: nõ vidẽ do aligd in medio. Sed vr in aliquo terminato. C Sz de coloꝛibus vtrũ esse habeaī in medio tñ ad p̃sentiã lucis. C Videť Alz. sentire ꝙ coloꝛ permanet sicut supficies. Aliicen. tenet oppositũ: ꝙ tñ ad p̃sentiã cozꝓris lumiosi. Et ex hoc vr ꝙ coloꝛ est imediate in cozꝓre: sicut supficies. Rõ est ad hoc: q; posito sufficienti actiuo ꝛ passiuo ꝛ approximatis ponit effectꝰ: sed coloꝛ est obm visus. g̃ si sit in tenebris videreť. C Si dicas ꝙ nõ est illuminatus. C Contra. oculus in tenebris videt coloꝛẽ. C 2º sic. A quocũq; causaī diuersitas speci fica coloꝛ: ꝛ ipsi coloꝛes: sed a cozꝓribꝰ luminosis causaī hec ꝺ̃. Uideo enim ꝙ radio cadente directe sup superficiẽ disgregaī visus: reflexe cõgregaī. C 3º sic. Q̃n radius transit in vitrũ vbi est rubedo: illa que ibi vr intuitiue nõ est nisi vbi vr. C Ulteriꝰ de collo colũbe ex diuersa oppõne solis vr nũc rubeũ: nũc viride: nũc luciduz. C Sed ꝺ̃. in nocte est ignis coloꝛatus. C Rñ. non est inconueniẽs: q; q̃ diuidit cozꝓ statim albedo appa ret etiaz in ꝓfundo. C Sed ꝺ̃: tunc oia erunt eiusdem coloris. C Rñdeo: sicut in stellis causat diuersas luces p̃m dispositiones patientiũ: sic ꝛ in ꝓposito.

C Distinctio. XIIII. C Questio. I.

Dixit quoq; deus ꝛc.

C Circa distinctionẽ. 14. quero quatuoꝛ questiones. Prima est. Utruz cozpora celestia sint animata: ꝛ videtur ꝙ sic: q; hec fuit opinio cõmunissima pẽoꝛ: quoꝛ inquisitio fuit subtilissima. C Contrariũ dicit theologi.

Hic pẽi dicũt cõiter ꝙ sic: q; p̃m cõem opinionem pẽoꝛ motus celi est nãlis: ꝛ per cõsequẽs a mozꝛe intrinseco. C Sed ꝺ̃ illud arguit 4ª. C Primo: q; aia est actus cozporis physici potẽtia vitaz hñtis. Cozpora aũt illa nõ hñt organizationẽ q; sunt homogenea. ergo ꝛc. C Itẽ nec aia vegetatiua cũ sit cozporalis: nec sensitiua: q; illa hz potẽtias organicas: que ibi esse non pñt. nec aia intellectiua: q; illa hz potentias que se hñt ad oppositã: motus aũt celi est vniformis. Item vbi nõ ponit nec vegetatiua: nec sensitiua: nec intellectiua, nõ ponit aia. C Cõfirmaī: q; nobilioꝛ esset aia celi q̃ hominis: q; esset cozpis incozruptibilis C Cõfirmaī etiã q; itellectiua aia est nobilioꝛ creatura. Cõpositũ aũt est nobilius foza. C 3º. q; tũc esset in codẽ gẽe cuz hoie. Cozruptibilia aũt ꝛ incoꝛruptibilia nõ sunt eiusdẽ gẽis. Itẽ hõ nõ eẽt finis nãliũ. C Sz ꝺ̃. eiꝰ cozꝓ aiatũ est nobilꝰ inaiato. Inferioꝛa g̃ cozpa cũ sint aiata erũt nobilioꝛa illis si sint inaiata. Itẽ illa sunt icoꝛruptibilia: ꝛ p̃ñs nobilioꝛa istis. C 3º. q; vinẽtia sunt nobilioꝛa non viuẽtib. 15. de tri. C 4º. q; erit ibi forma cozpalis nãlis gra sui. Jn hoie aũt forma organica nõ gra sui: perfectiões g̃ tm̃ sunt in aliquo gra alteriꝰ sunt nobilioꝛi mõ q̃ vbi sunt gra sui. C Ad pmã instantiã dicũt alig: ꝙ lz cozꝓ aiatũ excedat nõ aiatũ: nõ tm̃ simplr. lz hoc nihil est: q; non logmur hic de bis que p accñs insunt: sed de pfectionib. essentialib. Odõciq; aũt indiuiduũ sub nobiliozi spe/est nobilius quocũq; sub ignobiliozi. C Opz g̃ dicere ꝙ oia cozpa aiata sunt nobilioꝛa inaiatis cẽtialr: lz in accidẽtalib. fit aliter. C Ad aliud opz negare ꝙ hõ est nobilioꝛ celo. C Sed ꝺ̃. genꝰ cozruptibile excedit incozruptibile vel ecõuerso: si sẽdo mõ. Oẽ incoꝛruptibile est nobilius cozruptibili. g̃ ꝛc. C Hic dico ꝙ incozruptibilitas p se nõ facit differre gẽe: sed sunt passiones ꝺ̃sequẽtes. Uñ hñ opz ꝙ vnũ genꝰ excedat aliꝺ.

C Sed nõ opz de passionibus: aiarũ aũt ꝛ inaiatũ sunt pꝛioza: ꝛ ideo de essentia. Jste aũt sunt posteriores: ꝛ infra eandẽ spẽm: videmus cozruptibile ꝛ incoꝛruptibile sicut spherica figura celi ꝛ cupri. Ex hoc concedo ꝙ oẽ viuens est nobilꝰ nõ viuẽte. C Ad aliud ꝓcedo: q̃ñ sũt eiusdem rõnis sicut aia sensitiua in hoie ꝛ asino: ꝛ ita ꝛs ceteris pariꝰ. Nõ aũt q̃ñ nõ sunt eiusdẽ rõnis. C Sz hic est diffi. quo tũc cozpa celestia ꝓducũt vegetabilia: cũ nõ cõtineant ipsa: nec formalr: nec ẽt virtualr. C 2º diffi. in generatione bruto ꝛ. q; ꝑm oẽs equiuoce generanť a celo. opz g̃ ꝙ ibi cõtineanť vel formalr vel virtualr. C 3ª diffi. q; ponit cõmuniter ꝙ aia sensitiua in hoie est a generante. C 4.ª diffi. q; cõpositũ hois gñiaī a sole gcgd sit de aia. Et est nobilius g̃ aia. g̃ opz ꝙ sol ꝓtineat ista virtualr: ꝛ per ꝑñs nobilioꝛ est eius forma.

C Dic euadiť vno mõ dicẽdo: ꝙ cozpa celestia sunt nobilioza oĩb. istis cozpib. C Sz hoc nõ põt stare si ista diuisio cõcedaī. cozpus aliud aiatũ: aliud inaiatũ: cũ sit diuisio essentialis: ꝛ aiatũ sit pfectius simplr: lz in accidentibus nõ oporteat. C 2º soluiť ꝙ aligd põt eẽ nobilius vtualr g̃ fozalr: q; cã eguoca põt esse ita nobilioꝛ.

C Sed hoc nihil est. q; certa est nobis regula: ꝙ causa nobilioꝛ est suo effectu: vt in 4.º visuz fuit. Itẽ quare est aptũ natũ ꝓducere: q; est tale ens: passio aũt nõ excedit subm. C Jõ dicunt alig ꝙ ista generatio fit vtute aiẽ: ꝛ ita derelinquiť ab aia in semine. C Sed hoc nõ valet: q; illa virtus nõ est cozporalis: ꝛ tũc nõ põt. C Alij dicunt ꝙ in cõtextura elꝛ: toꝛ oĩa creata sunt: ꝛ postea in esse ꝓdeũt. C Cõtra. si in actu: tũc oĩa fuerunt ꝓducta sil. Si in potẽtia: de hoc querim. C Dicit Sco. ꝙ opz recurrere ad deũ: nec põt esse recursus ad intelligẽtias q; nullã formã absolutã ꝓducũt ꝑm sanctos. Supplet ergo deus defectũ nãe. C Sed contra: q; tunc gñatio vniuscuiusq; viri erit supernãlis: erunt ẽt forme supernãles. Itez ita bene dicemus de foza bruti: ꝙ est a creãte sicut intellectiua. Itẽ nec gñatio vniuoca erit in istis. Sed istud põt intelligi sic: q; ꝑm Tho. angelus exigit sic: ꝙ sibi infundanť spẽs supnãliter: ꝛ postea intelligit nãlr. Jta deus disposuit ꝙ facta dispositione tali: ꝓducat tales formas: ꝛ sic nõ est nouũ miraculũ. C Sz sũt ne due forme supnãles: C Dico ꝙ nõ: q; infundunť ꝑ dispones inatas. C Sz ꝺ̃. supnãlitas nõ est a ꝑte fusci-

N

Per idẽ pbatur ꝙ nõ esset forma bdem. dic ꝑter. 10. meta. c. vl. 1. ciº opm dic pbs. 2. phyſi. t. c. 24. Arguit ad oppm ꝑ pbs: ꝛ soluit nõnnĩ. c. 4. vel. 5. idẽ ci. del. li. 11. c. 16. vide. 2. de ge. aialium. ꝛ 12. meta.

O

Mobilis doctrina de essentia aiarũ ꝛ ynẽ tus supra opm sua alr g̃ cozruptibilia ꝛ incozruptibilia inter se: ex singulare: q; sp querebas. Mobilis expõ vlo sco. 1. d. 1. bº. ꝛ in. q. 1. 8 pnnt ꝛ pncipio ſ. pto. ꝛ vbi nõnĩ ibi in ipso ꝛ in illo.

P

Mobilis doctrina de essentia ꝛ ynẽtia ꝛ opone ꝛ cozpoz celº ꝛ hois gñiaī

Q

Vide vl. phi. ꝛ. 18. ni. hui.

A.l. ꝑm theologos.

B.l. ſz exigẽtiã diſpõnẽ.

A

Bñ. 7. bi. ꝓ. ꝛ alibi sepe ad hoc.

B

1. phy. ꝛ. met. Bñ. aliozꝰ: ꝛ Sco. de cõpõne celi ex mã ꝛ forma: quaz impugnat 4ª. 4. phyſi. ꝛ. 8. meta. vide in phº met. ꝛ. 2. phy. ꝛ alibi. Solue ħ argº si voluerio tenere aliã viã. 1. ꝛ. 8. phy.

C

Bñ. ppria cõ Alz. ꝛ Lõmẽnor ponit q̃ cõ theologis ꝛ sco. Soliť 4ª. Lõpo 2ª.

D

Lõpõ duplex Hoie celi aer intelligit plenius in scripta. Bonauẽ 4ª ponẽti mãm in celo: q; ſ ol ut notanter. 2. mera. Vide cũ. 3. di. bº. ꝛ. 1. q. 1. Materia 2ª. A.l. fũdarñtũ

E

Nec in angel: nec in aia nec accſitibꝰ fozemãs ꝓpte sũ ptam.

Dis creatura est cõposita ꝛ cõpontibilis: ꝛ q; cõpõ sit 2ª.

Mãm diuidi in coꝛpales ꝛ spũale nõ ap. pꝛobat.

Jn angelis q̃ liter actꝰ ꝛ potẽtia sunt.

F

Actũ ꝛ potẽtiã in q̃drupli ci ꝺzia esse. Regula

piẽtis sed agẽtis. C Põt cõcedi ꝙ sunt ꝓtim supnãles quãtũ ad partialẽ creationẽ qua creanť in deo. C Sed q̃re magis dr aia rõnalis supnãlis q̃ aia bruti: dico ꝙ aia rõnalis creatur a deo/nulla cã nãli cõcurrente. Uñ nõ dependet a cozpe organico in genere cãe mãlis: vt i qua: sicut accñs in subo. C Ad aliud dicit Sco. ꝙ non semp regrit ad ħ ꝙ sit gnõ vniuoca: q̃ p̃m ꝓductiuũ sit eiusdem rationis cum termino ꝓducto: sed sufficit ꝙ producens ꝛ productum habeant eandem formam in specie: ita est hic.

C Questio. II.

Ecunda questio est. Utrum cozpora celestia sint cõposita ex mã ꝛ forma. Et videtur ꝙ sic: q; sunt in genere substantie: cuius ꝓncipia sunt mã ꝛ forma. C Cõtra. q; materia est p̃m cozporis.

Hic dicunt aliqui ꝙ sic: q; nõ põt esse foza pura separata: q; illa eẽt nobilioꝛ aia rõnali: nec etiã mã pura. ergo cõpositũ ex bis. C Contra 4ª. Prio: q; trãsmutatio fecit nos scire mãm: sicut operatio formã: ꝛ sicut lux fozmã solis. Ex boc. n. inuestigauerunt pbi ista ꝓncipia: vt ꝙs ab Alz. nunc̃. n. vr mã: lz argumentaī ꝓ transmutationẽ: sicut ꝓ trãsmutationem accidẽtiũ arguiť suba. arguiť g̃ sic: sublato medio q̃ ꝓ bañ mã: nõ põt ibi argui mã: sed in cozpib. celestib. nõ apparet nisi transmutatio accidẽtalis. ergo ꝛc. C 2º sic. Plura nõ sunt ponẽda sine necessitate: sed in celo non opz ponere mãm: q; ponit ꝓp gnãtionẽ ꝛ cozruptionez ꝛ hõ. g̃ ꝛc. C 3º. q; essent adinuicẽ transmutabilia: ꝛ sic opz dare agens potens ea transmutare. Si enim est mã eiusdẽ rõnis: erit nata recipe formã eiusdez rõnis: ꝛ ita mã linee est nata recipere formã solis: si alteriꝰ rõnis: qõ est incõueniens ꝛ irrõnabile: saltẽ in partibꝰ homogeneis erit eiusdẽ rõnis: ꝛ seqť incõueniens inductum.

C 4º arguiť sic. Q̃ celũ vere eẽt cozruptibile: vbicũq; enim est ꝓuatio physica/ibi est cozruptio: vel illud est cozruptibile: sed sic est bic. Si. n. fit eiusdẽ rõnis ꝓ: ꝓuatio enim physica nõ dicit solũ carentiã: sed aptitudinẽ ad talem formã: sed ita erit de sole per cõparationẽ ad ignẽ: q; cũ sit eiusdẽ rõnis erit per se receptiua eiusdẽ rõnis: ꝛ est ꝓuiuata pte. Si vo nõ sit eiusdẽ rõnis: saltẽ habeo qõ erit cozruptibile de se: lz nõ fit cozrũpens: sicut si nõ esset nisi aqua in mundo. C Dico igiť ꝙ sunt subiectuz simplex accidẽtium. C Cõtra: q; tũc eque simplex erit celũ sicut angelus. C 2º. q; forma illa magis separata est a mã g̃ aia: ꝛ per ꝑñs nobilioꝛ. C 3º. q; beatus Petrus dicit: ꝙ cõburenť celi. C 4º q; magister ponit ꝙ de mã ꝑma fuerunt creati. C Ad p̃m dico/ꝙ non: q; in celo est cõpositio quãtitatiua. C Ad aliud dico ꝙ non est forma: sed subm qõdã. Et cum dr ꝙ ois suba vel est mã vel forma vel cõpositũ. Dico ꝙ ibi est cõpositio ex genere ꝛ dzia. C Ad aliud dr: ꝙ per celũ intelligiť aer.

C Ad 4.m dr: si sit per transubstantiationẽ: nõ est difficile: sed boc nõ intendũt sancti. Sed ꝙ vere sit ibi mã: ꝛ boc posset nõ pp rõnes: sed ꝓpter auctoritates teneri.

C Sunt aũt bic quatuoꝛ que ibi arguũt mãm. C Alig dicunt ꝙ quantitas que mãm cõsequiť. 2º qualitates sensibiles. 3º ex passione: q; patiuntur cozpora celestia. 4º per motũ: in re. n. mota opz imaginari mãz. C Dic dicit Sco. ꝙ mã aliqñ sumiť ꝓ singularitate: vñ indi uidua dicunt mãlia/per cõparationẽ ad vlia. Jsto mõ sumendo dico ꝛ cõcedo: ꝙ illa arguunt ibi mãm: vnde quãtitas est significatiua sensibilitatis: vlia aũt nõ sunt sensibilia: nec passibilia: nec subiectũ motus. Illa ergo arguunt ibi mãm isto mõ: nõ ꝓut est pars cõpositi: vñ accidẽtia in sacrameto sunt extensa: nec tñ est ibi mã. Pono ergo ibi mãm: que est subm quãtitatis ꝛ motus: mobile aũt est mã motus. Jn qua. ſ. est motus: vñ ꝛ aia patiť quã nõ ponunt tñ habere mãm. C Sed est diffi. de angelo: vtrũ habeat mãm: C Dico ꝙ eadẽ rõne nõ apparet quare i eis sit mã: nec in aia rõnali: nec accidẽtia sunt cõposita nisi ex genere ꝛ dzia. C Sz est ne ois creatura cõposita intrinsece. C Dico ꝙ sic cõpositione logicali. ſ. ex genere ꝛ dzia: est aũt extrinsece cõponibilis alteri. C Sed qd de actu ꝛ potẽtia: Distinguunt aliqui de mã spũali. Sed nõ video dziam: exquo ponit vnuz perfectibile: ꝛ aliud pfectiuũ essentialr. Est. n. bec diffõ mãe ꝛ forme. C Alia diffi. quo tunc est in angelo actus ꝛ potentia: C Dico ꝙ est pfectiuus non formalr: q; est ꝓncipiũ ꝓductiuuz actus: ꝛ est receptiuus: ꝛ sunt rõnes formales differentes: vñ essentia simplr angeli bz illas duas passiones que faciunt cõpositionẽ cũ subiecto: nõ vnã cũ altera. C Intelligendũ aũt est bic: ꝙ actus ꝛ potentia sic inueniunť: ꝙ potentia superat actũ sicut in generabilibus. Aliqñ ecõuerso sunt: sicut aia rõnalis. Aliqñ adequata sicut in cozporibus celestib. Aliqñ dispərata sicut de illis formis rõnabilibus iam dictis. C Ex adequatione volũt aliqui vitare cozruptionẽ. C Sz ħ nõ valet per regulam istam: actiuum eiusdem rationis potest inducere in passiuo eiusdez rationis effectũ eiusdem rationis.

C Questio. III.

Ertia qõ est. Utr firmamẽtũ sit ꝓmũ mobile. Et vr ꝙ sic: q; ꝓ illud ꝓbaī ꝑm mouẽs. C Cõtrariũ dicit ipi theoꝰ.

Hic fuit opinio pbi. Qz firmamẽtũ est ꝑm mobile. C Sed contra. arguit Thomas: q; irregularitas est in motu firmamenti: iõ opz reducere ad aliud ꝑm. Ponit aũt a theologis celũ crystallinũ: q; dr in Heñ. diuisit aquas q̃ erãt sub firmamẽto ab bis q̃ erãt sup firmamẽtũ ꝛc. C Dico tñ ꝙ quantũ ad sensuz nr̃m firmamẽtũ est p̃m mobile: quãtũ ad credita celũ crystallinuz: si sumaī cõiter ꝙ est aptũ natũ moueri sicut celũ empyreũ est p̃m mobile. sed largissime sumẽdo motũ angelus est ꝓmũ mobile.

C Sed bic est dubiũ: si p̃m mobile põt moueri motibꝰ ꝺzys. Alz. vr dicere ꝙ sic: sicut in motu formice ad opm rote. C Sed ꝺ̃ illud arguiť. motꝰ localis est ad vbi: sed illud mobile nõ põt acgrere ꝺzia: vbi q̃ñcũq;. n. moueť aligd localr moueť ad vbi: q; tunc esset sil' surſuz ꝛ deorſuz. C Sz qd tũc de motu raptus ꝛ nãli: accipio tibi de illo ꝓ accñs. ipole est q; per se: lz ꝓ accñs idez fit surſum ꝛ deorſuz. C Sed si sic poneret esset in duobꝰ vbi ꝺzys. C Dico g̃ ꝙ est ibi tñ vnus motus localis: ꝛ ad ad fozmã: sicut manus stans in eodem ordine vniuersi moueť fozmalr motu postis. Postis aũt moueť localr motu progressiuo vel pulsus. g̃ in fozmari est motus ad fozmã: q; vo distabit ꝓ talẽ aspectũ: ẽt moueť cũ ħ motu locali. C Alia aũt ꝛ alia habitudo ad ꝙdiacũ nõ variat locũ: sed est motus ad fozmã. C 2ª diffi. si idẽ põt moueri motibus disparatis. C Dicũt qdã ꝙ sic q̃uoz motibꝰ. Prio motu raptꝰ. Scõo motu nãli. Tertio imaginat epiciclos ifra spissitudinẽ sphere: q; voluũt ifra suã sphẽrã. Quartꝰ motus est planete in epiciclo. Sz credo ꝙ disparis motibꝰ nõ põt fieri: q; sil' eẽt i diuersis locis.

C 3ª diffi. Si oĩa vbi in qbꝰ est p̃m mobile differũt spe: q; in quolibet mutato esse est in spatio sibi eq̃li. C Dico ꝙ oĩa talia differũt spe. pbo aũt boc sic: q̃ñcũq; aliqñ mobile moueť ab aliquo termino a quo positiuo ad aliud: vt ad terminũ ad quẽ: illa differunt spe: sed sic est bic. g̃ ꝛc. C Cõfirmaī: q; illa duo vbi sũt icõpossibilia.

C Diceť ad maiozẽ per interemptionẽ: q; in motu augmẽti sũt eiusdẽ rõnis terminus a quo ꝛ ad quẽ. C Sz ꝓra. q̃ñcũq; aliqua sunt eiusdẽ rõnis: gcgd est ipossibi-

E

Pꝛimũ mobile ꝓt accipi q̃drupliꝛ.

D. multiplex.

Pꝛimũ mobile motibus ꝺzys nõ moueri.

Singularis imaginatio de motu raptꝰ in firmamento.

H

A.l. quatuoꝛ modis.

Idẽ moueri localr disparibꝰ motibꝰ sil' an ne qd iuris?

Oia vbi ꝑmi mobilis spe differre.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

A.l.oritur.

Vide sco.2. di.huiº.q.5.

le vni pr̄ōnē formalē ꝛ alteri:ex quo pr̄ōnē formalem causat incōpossibilitas:sed mobile exīs in termino a q̄ hz p̄uationē incōpossibilē termio motus.g̃ ꝛ cuiuscūqꝫ vbi eiusdē rōnis erit incōpossibilis:ꝛ sic si p̄mū vbi est eiusdē rōnis.segr̄ ꝛc. ¶ Nec valet instantia:q̄ p̄uatio est terminꝰ a quo in motu colorꝭ q̄n intendit:tepiditas aūt nō est terminus a quo. ¶ Sed dices eodem mō q̄ p̄uatio illius vbi est terminꝰ a quo:ꝛ nō illud vbi. Dico q̄ accipiēdo terminos positiuos ita opz dicere q̄ differūt spē. ¶ Alia difficul.est si mouet sempiterno motu: ¶ Dī q̄ sic de lege cōi:ꝫ quieuerūt tpe Josue p̄ spatiū vnius diei. ¶ 2º inuenimus in libro palipp̄.de illo elimelech.qui fecit stare solē in dieb⁹ suis. ¶ 3º.tempore Ezechie.ꝛ q̄r sol antecessit ꝛ introcessit:opz q̄ iteruenerit ges media per Ax. ¶ 4º dicit Diony.de eclipsi solis in morte chr̄i.Augu.dicit.q̄ luna mota ab aquilone cucurrit cōtrario motu versus solem. ¶ De die iudicij certum est q̄ tunc stabit. ¶ Questio.IIII.

K

Errores philosophoꝝ de influēcia celoꝝ

Quarta questio est.Utrū corpora celestia influāt in istā infr̄a. ¶ Hic fuerunt errores pl̄oꝝ.aliqui dixerunt q̄ influunt ad liberū arbitriū necessitandū. ¶ Sed h̄ est ipole:q̄ hoc tollit liberū arbitriū. ¶ Alij dicunt q̄ ad futura p̄tingētia. ¶ Alij dicunt q̄ in his reducit casus ꝛ fortuna. ¶ Sed ista sunt incōueniētia. Theologi ergo tenent q̄ influunt in dispōnibꝰ corpoꝛalibus ꝛ ad formas nāles. ¶ Sꝫ hz ne celū empyreū influentiam: ¶ Dī q̄ sic:q̄ est maximū virtute ꝛ p̄us recipit in corporibꝰ alys intermedijs. ¶ Sꝫ habēt ne aliquā malaz influentiā: ¶ Dico q̄ non simplr̄ nisi ex applicatione mala. ¶ Alia diffi.si habent regi⁹ distincta in tēporibꝰ distinctis. ¶ Dico q̄ cū de annis est rōnabile q̄n plus appropinquant nobis:tūc plus influūt:ꝛ ita in mensibꝰ in qbꝰ currūt p̄ eodiacū. Sed q̄ singulis diebus cōtrideant singuli planete:erroneū est. ¶ Or aūt aliq̄ dicunt q̄ in vna hora agunt:ꝛ in alia nō,nō valet:q̄ nāl̄r agūt: ꝛ iō ipsis approximatis in oī hora agunt. ¶ Sed nūqd quāto altiora sunt:tanto ēt nobiliora: ¶ Dī ꝛ rōnabil̄r q̄ sic de sp̄eris:ꝫ de corpib⁹que sunt infra sp̄eras nō oporteat:sicut nobiliora sunt in terra q̄ in aere:ꝛ ita sol dī nobilioꝛ saturno.Sed de cōstellationibꝰ dicunt alig q̄ fiunt in puncto. ¶ Sed q̄o nisi essent approximata causarent.approximatio aūt maioꝛ nō facit nisi inducere effectū:quē nō haberēt separatim. ¶ Sed nō vī cū nulla q̄ātitas absoluta causet in ipsis:ꝫ fit sola approximatio:nisi dicaī q̄ in effectu causaī per ipsoꝝ approximationē aligd. ¶ Sed qd est de impressione sigillorū q̄n sol est in leone: ¶ Dicūt alig q̄ hz aliquā efficaciaz quā nō haberet figura capre. ¶ Sed hoc est superstitiosuz:q̄ figura nō est forma actiua. ¶ Jō dicunt alig:q̄ facta impressione virtus solis imprimit aligd in auro.p̄mo mō effectū:ꝛ hoc est rōnabil̄r dictum. ¶ Questio.V.

3.c.

Jrca predictā distinctionē adhuc q̄ro quatuoꝛ q̄ones. ¶ Prīa questio est.Utrū sint quatuoꝛ sp̄here elemētoꝝ.Et videt q̄ nō:q̄ Heñ.p̄mo ca.nō nominatur nisi terra ꝛ aqua. ¶ Contra.Dauid inuitando creaturas interserit ignem:ꝛ aquam.

Al.l. Daniel. Ps.148. Humerº sphe raz vniuſi.14

Hic oportet p̄intelligere ſm pl̄os ꝛ sanctos q̄ ī vniuerso sūt.14. sphere. Prīa est celi empyrei imobilis. 2ª celi crystallini q̄ est p̄mū mobile. 3ª est firmamēti. 4ª est saturni. 5ª est iouis. 6ª martis. 7ª solis. 8ª veneris. 9ª mercury. 10ª lune. 11ª ignis. 12ª aeris. 13ª aque. 14ª terre. ¶ Sꝫ hic est diffi.quare celū empyreū dī sic: ¶ Dom q̄ dī a pyr q̄ est ignis:q̄ fulget sicut ignis:imo ic̄ōpabil̄r plus. ¶ 2ª diffi.de celo crystallino. ¶ Dico q̄ est non q̄ sit de nā crystalli:sed q̄ ita clarū est ad modū crystalli. ¶ 3ª dif. de firmamēto. Dī q̄ sic dī:nō eo q̄ solidū:q̄ ēt alia sūt hꝰ.sed sic dī p̄pter opacitatē. Alia enīz vel sunt lucida vel pertia. ¶ 4ª diffi.de sp̄hera saturni. ¶ Dicit q̄ est planeta maliuolus:siccus ꝛ melancholicus:ꝛ sic dī noīe cuiusdā qui sic vocatus fuit. ¶ 5ª diffi.de ioue.dī q̄ est beniuolus calidus ꝛ humidus:ꝛ fuit filiꝰ saturni. ¶ 6ª diffi.de sphera martis. ¶ Dī q̄ est roboratiuus cordis: ꝛ iō dicus est a marte illo. ¶ 7ª diffi.de sole. ¶ Dī q̄ est pater oīum rex. ¶ 8ª diffi.de venere. ¶ Sciendum est q̄ est beniuolus in caloꝛe ꝛ humoꝛe:ꝛ gr̄atiuus amicitie. Et dī ēt besperus nobilissimū corpus inter stellas p̄ter solez. ¶ 9ª diffi.de mercurio. ¶ Dī q̄ est humidus. ¶ 10ª diffi.de luna. ¶ Dī q̄ est maliuolus planeta:sed variaī eius effectꝰ:q̄ multū discurrit in eodiaco. ¶ 11ª diffi.de igne:que necessitas cōpellit ignē ponere in sphera:nō apparet rō. ¶ Sꝫ p̄ influētiā corpoꝝ celestiū pōt saluari. vñ q̄ leuia ascēdūr sursuz:iō ponit ibi aliq̄ corpꝰ actiuū:ꝛ in hoc cōcordāt sancti ꝛ pl̄i. ¶ 12ª diffic.de sphera aeris:dī q̄ excedit in q̄titate decupla ignis aerē:q̄ positio mālis in eis fuit eq̄lis:raritas aūt in decuplo. ¶ 13ª diffi.de aqua:q̄uo nō circuit terrā cum debeat esse sp̄herica. ¶ Dī q̄ nāl̄r ita esset:sed p̄p hitationē aialiū deus dixit.Cōgregent aque oēs in vnū locū ꝛc. ¶ 14ª diffi.de terra que est imobilis:cui ignis ꝛ alia sint mobilia. ¶ Dicit tū gdā doctoꝛ q̄ si terra moueret ꝛ celū gesceret:q̄ hic esset melioꝛ dispō. Sꝫ hoc ip̄ugnat p̄p diuersitatē motuū in celo que non possent saluari. Sunt aūt due q̄litates actiue.s.frigiditas ꝛ caliditas:ꝛ due passiue.s.siccitas ꝛ humiditas. ¶ Sꝫ sunt ne per se passiones elēntoꝝ: ¶ Dico q̄ nō:q̄ frigiditas separaī ab aqua:sunt tū cōuertibiles. ¶ Alia diffi.cuz maioꝛ sit siccitas terre q̄z ignis:quare non magis desiccat:ꝛ eodez mō de hūiditate aeris. ¶ Dico q̄ hoc est: q̄ caliditas ꝛ frigiditas sunt q̄litates actiue:ignis autē est primo calidus:siccitas de se non est qualitas actiua. ¶ Alia diffi.q̄n aqua diuidit redit ad sphericitatē. Dico q̄ hoc attestaī fini eius nāli. ¶ Alia diffi.q̄re ignis hz figurā pyramidalē. Dī q̄ hoc est:q̄ appetit cē sursū: iō hz talē figurā quādiu moueī:sed q̄n est in loco suo i magna q̄titate hz tm̄ figurā sphericam. ¶ Sed qd de flāma:est ne purū elīntū. Dī q̄ vapoꝛ ꝛ flāma sunt corpoza mixta. In sola aūt sphera est inuenire purū elīntū. ¶ Alia diffi.q̄re nō vī:ꝛ dī q̄ est diaphanuz magis q̄ aer:in aliena aūt mā terminaī ꝛ vī. ¶ Alia diffi.q̄re in suis finibꝰ nō se cōsumunt. Dī q̄ hñt q̄litates ita remissas in extremitatibus q̄ nō corrūpūt se. ¶ Sed est ne dare antipodas:certū est de possibili:q̄ deus posset facere:sed de facto nō est:q̄ scriptura nihil de hoc dicit. Sed si esset dare plures mundos esset ne sicut Aristo. dicit.Or terra vnius moueret ad terram alteriº vel ad centruz eius.Dī q̄ nō:q̄ in alio mundo esset sufficienter getata.iō nō appeteret aliō. ¶ Alia diffi.si deꝰ creauit aīalia que sunt in q̄libet elēnto de nā illiº elēnti.Dico q̄ aīalia terrestria de terra.aues trī ꝛ pisces de mā aq̄. ¶ Alia diffi.Si ignis est corpus rarissimū.Dī q̄ sic:q̄ inter simplicia est maxime raruz:vñ ꝛ videmus q̄ de modico corpe fumus egredit q̄si in imp̄oportionabili q̄ātitate. ¶ Alia diffi.si ignis posset nāliter perpetuari alicui intrinsecus.Dico q̄ sic:q̄ nulla forma incompossibilis posset introduci.que enim esset:nō forma mixti:quia illud esset depressius ꝛ densius igne ꝛ sic cōdēsando esset ibi vacuū. Sed quid dicemus quādo vinū in vase corrūpit ꝛ est rarius alio corpoze mixto:si itro-

N

De nobus ꝛ ꝓditionibꝰ obꝛ ctaꝝ sphe raꝝ ac corpoꝝ cōtentoꝝ.

O

A.l.ppter.

Q

Cur ellem ſe ſalē corrūpit nō cōſumit. An dent ſimpodes. 1.ce.xcv.cō. Argumentum Ari. de vnite te mundi non cōmentoꝝ. Aliqui ex plo elīntis q̄s ſal cōſtat erabit. Igne rarior mū corpoꝝ. Ignis poſſet intrinſecus ꝛ perpetuari poſſe.

A

De vacuo ꝛ poſſitate eiº in cauſaº appa rēter. A.l.arguit q̄ dī q̄ ſic.

B

Quare corpa ꝓncipalia vni uerſi ſūt ſphe rica ꝛ de figuratiuis q̄ualiꝝ figure talis.

ſm̄ⁿ modus dicēdi aliorū de motu gra uiū ꝛ leuium qui ipugnat duplr̄.

C

Vide Sco.2. di.bº.q.10.ꝛ alibi.vbi ibi notanꝫ ꝛ aliog cōcer.ſup.8. phyſico.

2º modus di cēdi quē ipu gnat duplr̄.

D

3º modus di cēdi quē ipu gnat duplr̄.

4º modus di cēdi quē ipu gnat duplr̄.

5º modus di cēdi quē ipu gnat triplr̄.

3.ethi.c.5.

ducit mirtū rarius:tunc duo corpa essent in eodē loco: si deꝑessius habeī vacuū. Pōt aūt dici q̄ sint corpoza pozosa ꝛ fit enīz pozatio substantialis.Sed pōt ne dari vacuum naturaliter:videt q̄ sic.accipiant duo corpa plana cōiungant quādo eleuant:vel opz implere aere: vel est vacuū:ꝛ quia aer non potest ingredi nisi in tempoze:ꝛ in illo est vacuū. ¶ Dic dī q̄ non est dare talia duo corpa ꝓtigua iter q̄ nō sit aer:ꝛ iste aer rarefit successiue:sicut illō mouet successiue. ¶ Sed ȝ.vltra decuplā ꝓportionē nō pōt rarefieri aer.ponaī g̃ tanta latitudo coꝛ q̄ regraī vltra decuplā ꝓportionē:ꝛ sic nō poterit fieri tanta rarefactio:nisi dicaī q̄ illa corpa sint pozosa q̄ que aer ingredit:nō appet solutio. ¶ Sꝫ q̄re deº fecit illa corpa sp̄herice figure. ¶ Rñsio.p̄mo:q̄ figura sp̄herica est simplicissima.alie aūt cōstāt ex pluribꝰ superficiebꝰ:sicut quadratus est ex sex supficiebꝰ. ¶ 2º.q̄ est figura capacissima.sil̄r eq̄lissima:q̄ linee ducte a centro ad circūferentiaz sunt equales.sil̄r integrrima:q̄ numq̄ pōt diuidi in sp̄eras:ꝛ iō figura pfectissima est sp̄herica pp̄ istas quatuoꝛ p̄rerogatiuas.

Questio. VI

Secundo quero.Utrū grauia ꝛ leuia moueāt a ꝓpria forma intrinseca. ¶ Et vī q̄ nō:q̄ corpoza celestia nō mouent se que sunt nobilioza. ¶ Cōtra.iste motus est naturalis.ergo ꝛc.

Hic dicunt aliqui q̄ mouenī a generante:vl̄r aūt a corpozib⁹ celestibus in absentia gr̄āntiū p̄ticulariū. ¶ Sed ȝ dupl̄r.Primo sic. Qz tunc quāto graue esset maius/tanto minus moueret:ceteris enī paribꝰ citiº moueī corpꝰ minꝰ ab agēte extrinseco q̄ maius:q̄ sunt agentia limitata:sicut patet q̄ sol magnū calefactibile tardiº calefacit:ꝛ ita corpoza minora citius mouebunt. ¶ 2º sic.Agens physicū quāto remotius est passiuz tanto remissius agit in ip̄m:ꝛ ita etiā graue quāto plus appropinquat centro tanto tardiº mouebit. ¶ Alij dicunt q̄ ab agēte p̄ticulari:quātū enim dat generans de forma tātū dat de loco. ¶ Sed cōtra dupl̄r.p̄mo:q̄ qō nō existit nullū effectū pōt causare in actu:sed p̄ticulare gñans pōt eē corruptū q̄n mouetur. ergo ꝛc. Si dicas q̄ dedit formā:nō valz:q̄ querimus de actuali mouente. Scōo:q̄ agentia creata requirunt in mouēdo certā distantiā:in quacūqꝫ aūt distantia sit gñans graue/moueī.g̃ vī q̄ nō ab illo. ¶ Alij dicūt q̄ mouet mediū:ꝛ ex cōsequēti se. ¶ Sed cōtra.diuisio medij cāī ex motu grauis.g̃ diuisio medij nō est cā motus grauis.Scōo.q̄ isto mō mouenī illa q̄ mouenī motu violēto:q̄ diuisio eiusdē rōnis est. ¶ 4º modus dicēdi est q̄ corpº celeste causat dispōnem in medio:quo dispōsito aer moueī graue.B aūt est cā p̄icularis istiº motº. ¶ Cōtra.corpa celestia agūt nāl̄r ꝛ vnifomiter: ꝛ quāto plus distaī passiuz tanto remissius agūt:ꝛ ita in aere remoto causabit minoꝛ dispositio.si dicaī q̄ aer est magis dispositus in ista pte:non apparet q̄re. Scōo dispōnes ȝrie essent in eadē parte aeris.s.dispō qua inclinabit corpº ad deoꝛsuz ꝛ ad sursuz alia. ¶ Alij dicūt q̄ est pp attractionē loci:q̄ cētrū attrahit graue. ¶ Sꝫ cōtra.forma de gñe quātitatis nō est actiua:sed mouēs localr̄ agit realr̄.g̃ ꝛc. ¶ 2º.locus nō pōt agere in quācūqꝫ distantiā.sil̄r facilº attrahit corpº minus q̄ maiº. Dī ergo q̄ nō fit a loco vt sic:sed rōne nāe illiº:q̄ silia sunt. ¶ Sꝫ ꝓtra:q̄ gleba que est supius est sil̄is alteri si in eadē ꝓportione sit:ꝛ si terra in maxima ꝓportione esset supius/mō attraberet glebā supius. ¶ Dico igit̄ q̄ mouenī ab intrinseco.ꝑs p̄ diffonē violēti.Scōo.q̄ naturale est q̄ cōuenit alicui ab intrinseco:iste motus est sibi nālis.Sed qual̄r est hoc.p̄mo pōt intelligi q̄ totuz moueat seipsuz p̄mo:queriī aūt aliq̄ p̄nm ꝓductiuuz: q̄ certū est q̄ totū mouet:ꝛ scō totum mouet:ꝛ queri mus p̄nm passiuū.Scōs modus q̄ forma mouet mās. Sed hoc nō pōt saluari in accñtibꝰ in eucharistia vbi nō est mā nec forma:ꝛ eque cadit hostia deoꝛsum:sicut pus:nec pōt esse per actionē māe que q̄ñqꝫ pōt esse idē eadem enim mā que est in igne ꝛ in aqua fuit. Tertius modus q̄ forma habeat ꝑpriā inclinationē grauitatis ꝛ actiuitatē suā. ¶ Sed ꝓtra.vbi est vis motiua est velocioꝛ motus:sed accña sola aque cito mouenī.ergo ꝛc. ¶ Dico igit̄ q̄ grauitas est forma accidētalis absoluta:ꝛ ista est ꝓncipiū mouēdi deoꝛsuz:ꝛ hec grauitas manet in accidētibꝰ. ¶ Sed contra.p̄mo:q̄ opz diuidere mobile in mouēs ꝛ motū. ¶ Dico q̄ per se mouens est grauitas:motū aūt totū cōpositū. ¶ Sed cōtra.q̄ tūc mouebit seipsuz.Dico q̄ gdditatiue necessario distinguiī rō motiui ꝛ mobilis:sicut ꝓductiui ꝛ ꝓducibilis. ¶ Alia diffi.ostensuz fuit q̄ deus pōt separare accñs a substātia.si igit̄ separet accñs a lapide.i.grauitas:quid erit. ¶ Dico q̄ sicut caliditas si separaret ab igne non cōbureret:ita esset indifferens ad omnem locum sicut anl⁹. ¶ Sed h̄ est difficultas.si aqua calida frigefaciī seipsaz.videmus.n.q̄ aere calido existente reuertit ad frigiditatē:a quo igit̄ ꝓducit. Non a frigiditate:q̄ illa nō est. ¶ Dic dixi q̄ forma cōtinet frigiditatē virtualiter:ꝛ inducit eā q̄n nō est:ꝛ expellit eius ȝriū. ¶ Sed cōtra.in accidētibꝰ separatis reuertit eodē mō sic pus. Uel ergo opz poni miraculū:vel aliā qualitatē cōtinentē frigiditatē virtualr̄. ¶ Alia diffi.de corpe quadrato moto qō sequit aer q̄ rarefit nō ab illo corpe. Dic pōt esse rō ꝑm Aristo.q̄ in vna pte corrumpit aer:ꝛ in alia generaī:trī per ꝓuidentiā intelligētie disponētis de oībus. ¶ Tertia diffic.est de attractione ab adamante. Dico q̄ tale corpus ip̄rimit dispōnē in passiuo qua habita currit ad ipsuz.Sed qd de tractu vacui:q̄ vacuuz nihil causat:sicut ignis ꝓsumēs mām grossaz in aliquo. Nō vī q̄ intelligētia hoc faciat:nō video cām nisi currendo ad agēs vle p̄m:q̄ corpus eiusdē rōnis aliq̄n moueturꝰ surſuz ꝛ aliq̄n deoꝛsum:vt ꝑz. ¶ Qō.VII.

Tertio quero.Utrum ꝓiecta moueātur ab aliqua forma intrinseca. Et videtur q̄ sic:quia mouens est coniunctum mobili.ergo ꝛc. ¶ Contra.quia tunc mouerentur naturaliter.

Hic dicunt aliqui q̄ mouenī per aliquā formā impressam que quādiu mouet illud mouet:annihilato enim ꝓhibente cōtinuatur motus. ¶ Sed cōtra quadruplr̄.p̄mo:q̄ ipossibile est q̄ forma eiusdē rōnis inclinet mobile ad contrarias partes: eadē aūt forma ꝛ eiusdē rōnis imprimit q̄n mouetur surſum ꝛ deoꝛsuz:ibi enim est actiuū ꝛ passiuū eiusdez rōnis. ¶ Scōo sic.Nos experimur q̄ vehemētioꝛ est motus ꝓiectionis qui fit impellēdo:cuius cōtrariū eēt si per impressionē forme fieret hoc. ¶ Tertio.q̄ videmus q̄ motus inualescit in distātia:q̄ q̄n est multum ꝓpe ꝓpriens:mobile debilius moueī. ¶ Quarto. q̄ nulla potētia executiua cōtinet formā absolutā:perfectissima enim est potentia executiua angeli:ꝛ trī nullam formā absolutā ꝓducit:angelus aūt plus pōt pyce rē q̄ alius. Jō dico q̄ mouet a medio.Ubi trī sciēdum est q̄ quatuoꝛ se hñt per ordinē. Primo motº pellētis. Scōo iste pellens diuidit mediū violenter a pte post: mediū claudit ne sit vacui:ex illa clausione pellit mobile.Sicut diuisio a pte anteriori requirit ne sint duo corpa in eodē loco. ¶ Sed ꝓtra:q̄ illa circulatio dura-

E

5º modus dicēdi quē ſcr̄ipugnādo ꝓpr̄ios intellectꝰ notanter.

A.l.qd̄ſit ꝑn cipiū ꝛc.

A.l.precꝭ re ceptiuū.

A.l.p attractionē a mā.

Gravitatē ꝑn cipiū q̄ motº grauiū fore ꝛ ſil̄r intelligen dū eſt ō leuiū leuitate.

F

Inſtat dubitā do curioſe multipl̄r. Ecce qō q̄rio.

Separata grauitate a lapide non moueret ſe ad vbi deoꝛſum.

De q̄ cale fri gefactione ꝛ cauſis eius.

A.l.cuaſio.

G

De adamātis attractione.

De tractu vacui vel ne dēt vacuum.

ꝛ.phyſi.

H

Opp.alioꝝ de cā motº proiectoꝝ.

Impugnº 4ª

bit semper. ꝑmus eniz actus est qñ diuidit mediū. scōs clausio a parte posteriori. tertius pulsio. quartus iterata diuisio: mediū nō pōt diuidi a pte ante quin claudat a parte post: nō pōt claudi quin pellat: nō pōt pelli quin diuidat: ꝛ sic in infinitum. ¶ Ulterius alique sunt partes medy pellentes ꝛ nō pulse medie vtroqz mō: ꝛ sic si sit deuenire ad pulsaz tñ erunt duo corpora in eodez loco. Iste rōnes currūt: sicut rōnes Zenonis: si esset dare vltimā ptē motus rōnes demonstrarēt: fit igit circulatio vsqz ad ptē que nō est mobilis: ꝛ ita fit cōdēsatio moderata: tamen ſm partes eiusdem ꝓportionis non est dare partē quin pellat ꝛ pellatur: non tñ ſm partes eiusdem quantitatis: sicut dictum est frequenter de diuisione ipsius continui. ¶ Questio. VIII.

Quarta questio est. Utrum inter duos motus cōtrarios intercidat necessario quies. Et videtur ꝙ sic: quia intellectus hoc iudicat. ¶ Contra. quia sensus dicit oppositum.

Hec fuit opinio Aristo. ꝙ sic: qz idez nō pōt moueri motibus contrarys. ¶ Sz ꝓtra istud arguitur 4ᵐ. Primo sic. Qñcūqz est aliqd mobile ꝙ in aliquo mutato esse est indifferens ad cōtrarios motus pōt agens liberū ad alterū istoꝝ mouere si ꝓtineat virtualr: sed corpus celi est idifferēs ſm se in quolibet mutato esse ad ante ꝛ retro: qñ ergo est in mutato esse in toto tpe sequēti poterit induci motus alius. ¶ Scdo sic. In ꝑmo instanti in quo celū incepit moueri: potuit moueri ad dexterā ꝛ ad sinistrā. ergo in ꝑmo mutato esse creationis fuit aptū moueri vtroqz mō: sed in quolibet mutato cē est in eadē dispone sicut tūc. ꝗ ꝛc. Si neges de celo: nō potes negare de rota figuli: in ꝑmo. n. instāti potuit moueri ad vtrāqz ptez: in quolibet eniz mutato esse est in eadē dispone. Scda rō est hec. in motu ꝓpendiculari ponantur due linee. a. b. ꝛ pono ꝙ ista mobilia sint eiusdē generis: ꝛ sil'r sint motiua sibi ꝓiuncta in eodē mutato esse: vnū mouet aliud: aliud ad vnā partez: ꝛ alterū ad aliā: ꝛ manifestū est ꝙ pōt mouere illō qō est eiusdē rōnis cū illo. ¶ Tertio in motu ꝓiectionis in re percussione ex fractione aeris instat: aut illud mobile est in instanti quo cōtingit incipere moueri: ꝛ habeē intentū. si ꝙ tēpus gesciti in illo nō est fractio aeris. si non: nunqz mouebit in ipz ꝑᵐ. ¶ Quarto. pyciendo lapidē sursuz: quero si gesciti causa getis est eadē cuz cā morꝺ. ¶ Dicunt alig ꝙ debilitata vute nō sufficit ad motuz sed ꝓhibet descensuz. ¶ Cōtra. in illo tēpore medium est getū: ꝛ per ꝓns poterit sic perseuerare. Sumes te de dispone que remittit. Cōtra. illa dispositio vel fuit sine remissione ꝙ tēpus: ita poterat stare: si remittit in scda pte nō sufficiet: ꝛ sic in infinitū. Jō dico ꝙ nō opz interuenire quietē: ꝛ pono exemplū. luna successiue suscipit incrementū lucis ꝛ decrementū ſm ꝙ accedit ad solez vel recedit: sed nō est dare mediū inter illos acr'cōtrarios: luna aūt augeē in lucē ꝙ remotionē vel ꝙ accessionē ad solē: sed nō est dare tempus in quo luna nō sit in approximatione vel elongatione a sole. ¶ Scōm exēplū de eclipsi solis respectu oculi sunt motus contrary de videdo vmbrā ꝛ lucē. Tertio ꝓstat ꝙ planeta aliqñ approximat: aliqñ elongat sine quiete media. Et si dicat ꝙ mouet ad formā ꝙ diuersitatē respectiuā: B nō valet: qz sunt ibi motus cōtrary: nec est ibi ges aliqua. Ulterius in solstitijs sol accedit ꝛ recedit. ¶ Dicet ꝙ nō vadit per lineā rectā: sed per ẓodiacū. Sed hoc non ꝓedit: qz quocūqz mō fiat approꝓinquat ad aquilonē ꝛ elongat ab oriente: ꝛ ecōuerso. ergo ꝛc. ¶ Dico igitur ꝙ in vno mutato esse sunt in termino: ꝛ in alio incipit motus sequēs. Sed cōtra: tūc idē mouebit motibꝰ cōtrarys. Jtē idē erit in termino a quo: ꝛ ad quē. vlterius motus nō terminat: nisi in getē vel in quietē: sil'r mot' cōtrarius nō incipit nisi a ꝙatione forme. Dico ꝙ motus nō sunt sil: qz motus ꝓioꝝ mensurat tēpore ꝓioꝝ: ꝛ tēpore posterioꝝ motus sequēs: in termino aūt nō est motus nec ges. ¶ Ad aliud dico ꝙ vez est eiusdē motus: vñ qñ est terminus a quo motus sequētis. Ad aliꝰ dico ꝙ bñ ꝓuatio motus est in illo instāti. Exēplū est de naui mota ad orientē ꝛ semꝑ ad occidentē moueba-tur ꝑmo ad orientē. Simil'r de obuiāte mole qñ faciet morā: qz gesceret mola: nec ꝙ se: nec ꝙ accūs ꝑt saluari

Circa vltimā partē istius distinctionis. 14. Quero iterū quatuor qōnes. Prima questio est: vtruz celum sit in loco. Et videt ꝙ sic: qz ſm Augu. de ciui. dei. Sola bona alicubi esse possunt: mala aūt nusqz. celū aūt nō est malum. ꝗ ꝛc. ¶ Cōtra. z. ciui. dei. Jnaniter cogitant boies de loco extra mundum: quia nullus est.

Hic videndū est. Primo qd sit locus. Aug. 11. de ciui. dei. tractat tuas qōnes: vna est de loco extra mūdū: ꝛ querit quare deus posuit hic mundū ꝛ nō ibi: nō apparet rō. Aug. dicit ꝙ aliq certa rōne sibi cognita ꝛ nota hic posuit ꝛ non ibi. Scdo dicit ꝙ aliqui antiqui dixerūt ꝙ ante mundū infinita tēpora fuerunt: ꝛ querebant quare deus nō creauit mundū in illis: dicit simil'r inaniter ꝛc. Uideamus ergo ꝑmo qd sit locus. ¶ Aliqui dicunt ꝙ est superficies corꝓis cōtinentis: qz est de genere cōtinuoꝝ: nulli aūt pōt appropriari nisi superficiei. ¶ Aliqui dicunt ꝙ nō: qz superficies variat: loco nō variato: dicunt igit ꝙ nō est nisi spatiū occupatū: locus enim cōmēsurat locato: spatiū aūt ſm omnē dimensionē sibi cōmensurat non superficies. ¶ Alij dicūt ꝙ est vacuū: nec est aliqd positiuū sed priuatiuū: qz priuatiuū implet locū. Nā illud qō ipleē erat vacuū. ¶ Quartus modus dicendi est: ꝙ nō est nisi virtus ꝛ habitudo ad polos mundi imobiles. ¶ Cōtra ꝑᵐ arguit: qz remanēte naue in eodē loco defluit aqua: nec corpus locatū moueē local'r. ¶ Contra zᵐ: si tale spatiū esset separatuz bene esset possibile: sed tale infinitū positiuuz nō ponit ſm fidē: nec quantas separata: qz est ordo partiū. ¶ Contra 3ᵐ: qz motus localis esset ad nihil: nec videt esse pura ꝓuatio. ¶ Cōtra 4ᵐ: qz ſm fidem celū est annihilabile: si enim poli essent annihilati adhuc alia remanerent in loco. ¶ Jō dico ꝙ locus formal'r est respectus cuiuscūqz locati ad ꝑmū mouens imobile: cui attribuimus duo ꝑdicata. s. ꝙ est vbiqz ꝛ semꝑ: illud nō est per respectū quez habz ad locū nec ad tempus. Sed per hoc ꝙ ois creatura hz respectū ꝓsentialitatis ad ꝑmū: ꝛ aliū respectum ꝓsentialitatis ſm periodū. ¶ Sed contra: qz relationes creature sunt idem fundamēto: locus aūt corꝓori non: qz nō remanet in eodē loco. ¶ Scdo: qz relationes hꝰ sunt intrinsecus aduenientes ad deū. ¶ Tertio: qz vbi differūt specie qō nō esset: qz sunt termini eiusdē rōnis. ¶ Item quocūqz vadas respectu dei est eadē ꝓncipalitas. ¶ Ad ꝑᵐ dom ꝙ ois respectus talis est: sicut passio in qua imꝓimit gratia. ¶ Ad zᵐ neganduz est qō assumit. ¶ Ad 3ᵐ: in respectibus intrinsecus aduenientibus nō tenet vbi agens ocurrit potens causare distincta. ¶ Ad aliud. ois creatura nō est vnifoꝛmiter ꝑsens deo. ¶ Dico ergo ꝙ si deus faceret infinitos mundos esset vbiqz: ꝛ ita est infinitus localiter potential'r: quilibet autem istoꝝ mundoꝝ haberet aliam ꝓsentialitatem ad deum: ꝛ sic tunc esset ꝛ in actu.

Secunda particula. videndū est: qualr locus est imobilis: nō pōt poni ꝙ ꝓpter superficiem. Jō dicunt aliqui ꝙ ſm imobilitatem illius spatij qō est imobile. ¶ Alij autē ꝙ ſm imobilitatem vacui qō moueri nō pōt. ¶ Alij dicunt ꝙ per comparationē ad polos mundi. ¶ Alij dicunt ꝙ per comparationem ad centrum qō est simpliciter immobile. ¶ Sed contra ꝑmū arguitur. Illud enim spatium est mobile: quia partes eius sunt homogenee: ideo ad qōcūqz natuz est vnum: ꝛ reliquuz. ¶ Cōtra zᵐ: illa enim est imobilitas de qua nō querimꝰ. ¶ Cōtra 3ᵐ: bñ staret ſm pbos: sz ſm rei veritatē nō pōt stare: qz me stante hic: pōt deus pōt totā terrā remouere. Si intelligis centrū illud accidens: illud mouebit moto subito. Si punctuz: illud est imaginatū. Polis. n. nō repugnat moueri alys remanētibꝰ in loco. Jō dicit Scotus ꝙ est ſm equalentiam ad motū localē. ¶ Sed cōtra. qñ fit qō de relone vltima resolo nō stat ad respectū: sed ad aligd absolutū: equalentia aūt est quedā relo: ergo opz illā in aliā resoluere vñ venit illa imobilitas. ¶ zᵒ. qz negatio resoluit i affirmationē ꝓiozē: ꝗre aūt equalet: qz imobile: non aūt cōuerso. ¶ 3ᵒ. qd facit nos scire istud: quare enim dī illud equalēs motui locali. Dī imobile: qz tātū valz ac si esset imobile: ita dicerē quare istō est factū: qz tātū valet sicut si esset factū. ¶ 4ᵒ. qz remanet tota difficultas vñ ꝓuenit illa equalentia: nō possuz igit videre nisi imobilitatē ꝑmi motētis: qz ois creatura est mobilis.

Tertia particula: quid est terminus motus localis. Aliqui dicunt ꝙ locus. ¶ Cōtra. terminus motus est in mobili: sed supficies corꝓis ꝓtinētis nō est in mobili. ¶ Alij dicunt ꝙ forma absoluta. Cōtra. esse in loco nō est nisi habitudo. ¶ Alij dicūt ꝙ ꝑtialitas ad polos mundi. ¶ Cōtra hoc: qz pōt esse pñs polis sine motu sui: sicut si deꝰ faceret polos descendere. ¶ Dico igit ꝙ terminus est ꝑmus mouens.

Quarta particula est de quesito: vtrū scilz celum est in loco. ¶ Quidā dicunt ꝙ sic ꝓ suas ptes. ¶ Dico ꝙ mālr nō est in loco: sed formalr: qz totū vniuersuz hz respectū ꝓsentialitatis ad deū: igit imaginatiuū vī ꝙ si deus crearet aliū mundū: posset eum cōiungere isti: alio adiuncto est distantia: ꝛ posset eum mouere in infinitū: nec agreret respectū nisi ad deū: qz nihil aliud pōt dari: nec vacuū: nec spatiū positiuum.

¶ Questio. IX.

Secunda qō est. Utrū reuolutio celi dicat aligd respectiuuz vel absolutū. Et vī ꝙ nō respectiuū: qz motus. ¶ Cōtra. ille motus est ad vbi.

Hic dicunt aliqui ꝙ motus localis est realitas absoluta: qz si esset respectiua esset in puncto determinato. ¶ Cōtra. motus nō est termio absolutioꝝ est eius. ¶ zᵒ. qz ex se hz terminū ſm ꝙ huius est respectiuum. ¶ 3ᵒ. qz in eius rōne includitur ꝑus ꝛ posteri'. ¶ 4ᵒ. qz nulla poª executiua ꝓtinet virtualr formā absolutā. ¶ Dico igit ꝙ est forma respectiua. ¶ Sz qs respectus: Dico ꝙ est respectus successiuus aliquoꝝ sibiinuicē succedentiū. ¶ zª diffic. Jn q̄ fundaē illa successio: Dico ꝙ in vbi imediate: pars. n. mobilis non est post ptē: sed sunt sil: sed est successio in partibus termini motus: sicut fundamentuz diuisionis sunt partes que diuiduntur. ¶ 3ª diffi. Ad qd terminatur ille motus: Dico ꝙ ad aliā partē que acgrit: ita ꝙ fundatur in ꝓzi: ꝛ terminat ad posteriozē. ¶ 4.ª diffi. Qō est eius oppositū: Dico ꝙ simultas: qñ eniz ptes termini inducuntur simul/est simplex mutatio: qñ successiue aūt/tunc est motus. ¶ Sed hic est diffi. Qz videt ꝙ respectus nō percipit sensu. Dico ꝙ falsuz est: imo distantia percipit sensu: tñ cōcedo ꝙ motus nō vī. ¶ zª diffi. Si motus est successio vel successiuū: intelligimus aūt per successiuū illud qō acquirit: ꝛ est hec forma nō motus. ¶ Sed qd est motus: dicit ꝙ nō forma fluens: sz fluxus forme: qui nō est nisi successio forme: sed tūc motus est posterioꝝ termino: qz fundatur in partibus eius. Dico ꝙ sicut ꝑductio est posterioꝝ termino: ita in ꝓposito. Dico tamen ꝙ terminus motus est duplex. intrinsecus: ꝛ ille est ꝓioꝝ. ꝛ extrinsecus: ꝛ ille est posterioꝝ.

¶ Questio. X.

Tertia questio est. Utrum motus beat esse in anima vel in re exª.

Hic dicit quidaz doctoꝝ ꝙ in aīa: qz sicut de tempore nō habemus nisi nūc: ita de motu nō nisi mutatū esse. ¶ Sed cōtra. ꝑmo virtus ꝑductiua realis est ad terminū realē: virtus aūt executiua angeli est realis: ꝛ est ad motuz: ergo ꝛc. Silr qz vbi est terminus realis: ergo ꝑductione reali acgrit. Simil'r zº. qz bruta cognoscunt. Quarto qz motus erat ante creationē bois. ¶ Dico ergo ꝙ motus hz esse extra aīaz. ¶ Sed instat quadrupl'r. ꝛ ꝑmo: qz ꝓius ꝛ posterius sunt respectus ꝓstituentes motum vel eius passiones: sed ista sunt tñ in aīa: qz relatio ꝓzitatis in motu est ad nihil: qz ad partē que nō est: simil'r qñ posteriozitas est/ꝓzitas nō est. ¶ zº. Oēs ptes motus sunt in aīa: vel enim sunt coordinate: vel nō gnāte. ¶ 3º. Ens ꝓhibitū est illud qō ꝓstat ex partibus incōpossibilibus: sic est de motu: qz ipole est duos esse simꝳ. ¶ 4º. qz cōpositū ex nō entib' nō est ens: sic est de motu. ¶ Ad ꝑm dicunt aliqui: ꝙ est sine termino. Sed cōtradictio est quin habeat terminū: mō illud posteriuꝰ nō est simplr nihil: sed hz esse in potētia: sufficit aūt hic ponere relationē fundamētalē. ¶ Ad aliud dico ꝙ est ꝓsentis tēporis: ꝛ acquirit ꝑ ꝓsenti tēpore: ꝛ ꝓsens est cuius pars ꝓteryt parsqz futura est: ꝛ isto mō est in actu. ¶ Sed si sumaē hic cū dicit nūc ꝑsens. Dico ꝙ nihil est accipiendo ꝑsens ꝑmo mō. ¶ Contra accipio partē que ꝓteryt: ista fuit ꝓsens. Dico ꝙ vez est accipiendo ꝓsens ꝑmo mō. ¶ Sz diffi. est: qz aliqui dicunt ꝙ tēpus hz esse per instās in rerum nā: sed hoc est falsum: qz qñ nūc est: impole est esse tēpus. Dico igit ꝙ per suas partes habet esse non per nunc: sicut linea non est in rerum natura per puncta.

¶ Questio. XI.

Quarta questio est. Utrū motus ꝛ tps differāt realr. Et videt ꝙ sic: qz ꝑus fuit tps q̄ mot'. ¶ Cōtra. destructo vno destruit aliud: q̄ sunt idē. ꝓia patet.

Hic dicitur ꝙ sunt idē: qz nō possunt separari. Et sic passio nō differt realr a subiecto. ¶ Cōtra. dīe motus repugnant tēpori: circulare enim ꝛ rectum sunt dīe motus. Item velox ꝛ tardum: nāle ꝛ violentū: sursuz ꝛ deorsum: sicut dicunt aliqui ꝙ tēpus est motus nō quicūqz sed ꝑmus. ¶ Sed cōtra: qz ostensuz est ꝙ pōt esse velocioꝝ ꝛ tardioꝝ: nō aūt tps. Iste etiā motus est circularis. Simil'r vna pars circuli mouet alia: sicut magis distantes a polo. Pono ergo hꝰ quatuoꝝ ꝓclones. ¶ Prima ꝓclo est/ꝙ tēpus est in rerū nā: qz motus nō est sine tēpore. ¶ zª ꝓclo est/ꝙ est aliquid respectiuū: qz successionē includit. ¶ 3ª ꝓclusio/ꝙ est respectus nō formalis sed fundamentalis. Dico ergo ꝙ accipiēdo tēpus formal'r nō pōt esse respectus ad aliquam creaturam: qz vna tñ existente est ꝑius ꝛ posterius: pono ergo tempus fluxum ꝓsentialitatis ad deum: sicut dictum est de loco.

Universidad de Deusto Biblioteca

I ¶Distinctio.XV. ¶Questio.I.

Dixit ēt deus ꝓducāt aque ꝛc.

Jrca distinctionez.15.que hic incipit.Quero vtruz in corpibus mixtis sint q̄tuor el'nta actualr.Et vī q̄ sic.Augu.tertio de trinitate dicit actualiter in quadam textura elementa creata sunt. ¶Sed cōtra.ibidē in elemētis omnia creata sunt in potentia.

Hic fuit opinio Auicē.q̄ forme iste sunt pfecte in mixto:q̄litates aūt eoꝝ remisse. ¶Alia fuit opio Lōmētatoris q̄ elemēta sūt in mixto quātum ad formas subales fractas ꝛ remissas. ¶Cōtra p̄mam arguit:nā el'nta quātū ad nām suā bñt q̄litates in suis pfectionib⁹. ¶2°.qz in quolz el'nto essent due ẓrie q̄litates:nulla eniz q̄litas remittit nisi p ꝺuctionē gradus incōpossibilis. ¶Cōtra scōaz opionē arguit:qz Aristo. ponit q̄ foza gīat in instāti.Sil'r ponit q̄ bñt ẓrietatē talē:qz sunt cōpossibiles in eodē susceptino. ¶Et ideo dico q̄ nō sunt in mixto actualr. ¶Et p̄mo:qz nulla necessitas est hoc ponēdi:qz nec p trāsmutationē:nec per opōnē aliquā:qz opōnes formaꝝ accn̄taliū variantur sine variatione substātie. ¶Scōo.ipole est duo corpa esse in eodem loco:si ergo quelibet ps mixti est mixta:ꝛ sunt corpa diuersa.ḡ ꝛc. ¶Tertio.forme el'ntoꝝ sunt incōpossibiles. Ex hoc eni forma aque corūpit formā ignis:qz sunt incōpossibiles. ¶Sed si dicas q̄ remittūtur:nō valz:qz ex rōnib⁹ formalib⁹ repugnāt. ¶4°.sic. Impole est q̄ idē indiuidū sit sil'r in diuersis spēb⁹ de gīe subē.Sed hoc sequeret in ꝓposito:quecūq̄z enim distinguunt spe distinguunt nuō. ¶Si dicas q̄ verū est q̄n sunt pfecte.Lōtra.vbicūq̄z est inuenire pfectam rōnē spēi ibi ēt ꝛc.sed vbicūq̄z est inuenire formā el'nti in quocūq̄z gradu sit:ibi saluat rō specifica illi⁹. ¶Ꝓpono igit̄ q̄tuoꝝ ẓnes. ¶Prima ẓ est ,q̄ el'nta nō sunt in mixto actualr ſz potētialr,pbaī:qz si actualr essent baberent ꝓprias el'ntoꝝ actiones ꝛ simplicium:pūt tn̄ de potētia illius māe deduci. ¶2ª ẓ,q̄ nō sunt idē formalr sed virtualr:nō eniz dicunt in p̄mo mō dicēdi per se:ſz virtualr tn̄:qz aliquo mō ꝓtinet illa. ¶3ª ẓ,q̄ nō sunt ibi essentialr:qz tota essentia mixti cōstat ex mā ꝛ foza: sunt tn̄ ibi p ꝓprietates:qz experimur eas ibi eē. ¶4ª ẓ,q̄ sint idē:sicut in medio nō ꝓticipāte nām extremoꝝ:sed habēte cōueniētiā cū vnoquoqz:sicut rubedo q̄ est forma simplex. ¶Sz ẓ p̄mā ẓnē:qz eadē rōne q̄lz el'ntū est mixtū:qz in potētia eius sunt el'nta. ¶Lōtra scōaz:qz ſm hoc sol esset mixtus ex el'ntis:qz ꝓtinet virtualr. ¶Lōtra tertiā:ſm hoc hō bñs aliquas ꝓprietates solis esset ſm hoc mixtus vel cōpositus ex sole.vlterius ignis esset mixtus saltē ex duob⁹ el'ntis. ¶Contra quartā:qz ſm hoc equus qui est medius inter hoīem ꝛ asinū esset mixtus ex eis. ¶Iste rōnes petūt qd regratur ad mixtū.Dico igit̄ q̄ iō fit mixtū qz ex nā el'ntoꝝ ꝺuctum:qz mā p̄mo fuit posita sub el'ntis:deinde diuīta ꝓduxit mixta de el'ntis:qz mā tota erat occupata illis:qz igit̄ p̄mo erat mā sub forma el'ntoꝝ ſm nām illoꝝ:nō ꝛc. ¶Sed hic est diffi.qz mixtio est miscibiliuz alteratoꝝ vnio:ergo nō est ibi corruptio. Dico q̄ non est solū alteratoꝝ:ſz ēt corruptoꝝ. ¶2ª diffi. Qz illud qō generat ex el'ntis/ex eisdē cōstituit in esse.Uerū est si generat ex eis:sicut ex mā pmanēte:hoc aūt fit ex eis tanq̄ ex mā trāseunte. ¶3ª diffi.est:mixtū resoluit in el'nta:ergo cōstituit ex eis. Dic dī q̄ resolutio est aliqū in parte sicut cōpositū in māz ꝛ formā vel sicut forma in māz:ꝛ sic resoluit mixtū. ¶4ª diffi.est:qz dī cōiter q̄tuoꝝ sunt el'nta in hoīe.Dico q̄ vez est māl'r tn̄:qz ex mā quatuoꝝ el'ntoꝝ. ¶Sed generat ne mixtum ex el'ntis:Dicit Scotus q̄ nō:ſz aliqn̄ ex mixto mixtū: aliqn̄ ex vno el'nto. ¶Sed nūqd quatuoꝝ el'nta gīant mixtū:Dī q̄ nō:qz in instāti gnōnis sunt corrupta:sed generat mixtum virtute corpoꝝ supcelestium. ¶Alia difficultas:si semper elementum resoluatur in quatuoꝝ elementa.Dicitur q̄ aliquādo in duo:aliquādo in mixta:nec fit resolo virtute el'ntoꝝ:qz nō sunt qn̄ fit resolo.

¶Distinctio. XVI. ¶Questio.I.

His excussis ꝛc.

Jrca distinctionē.16.que hic incipit.Quero vtruz in corpore bois organiçato sint plures forme substantiales.Et vī q̄ non:per vnicaz eniz oia saluari possūt. ¶Contra.vbi est etherogeneitas ibi est nēcio distinctio specifica:qz rōnalis aīa ita est in hoīe.

Hic primo dubitatur de ꝓtibus p̄ncipalibus hominis:sicut sunt caput os ꝛ spiritus vitales. ¶Dicunt alīq̄ q̄ distinguunt solū accidētibus:ꝛ coꝝ est vna forma. ¶Lōtra.vn̄ inuestigat̄ distinctio formaꝝ subaliū nisi ex distinctione q̄litatū:qz substātias rerū p se nō attingimus:vn̄ nec de hoīe:nec de asino habet alia via ad ,q̄bandū. Tunc sic:q̄ncūq̄z sunt aliqua cōposita habētia distincta accidētia magis q̄ aliqua que cōcedunt ꝺzia specie:illa distinguuntur spe:sic est in ꝓposito:caroeniz ꝛ os magis habēt qualitates distinctas q̄ duo ligna ꝛ multa alia. ¶2ª diffi.est de mēbris alys:sicut sunt manus ꝛ pes. ¶Dicunt alīq̄ q̄ accidētibus differunt. ¶Sed cōtra.per figurā p̄bī maxime distinxerūt aliqua in spe:sicut hoīez ꝛ asinū:ſz manus ꝛ nasus bñt distīctas figuras.Et q̄ ex ꝺ arguat ꝺzia specifica ,pbaī:virtus eniz eiusdē rōnis pōt attingere effectū eiusdē rōnis:virtus aūt vegetatiua potest carnē repare:nō aūt manū.nec hoc est pp accidētia:qz cōsequunt terminū gnātionis.vbi ḡ idē terminus gnōnis:ꝛ sil'ia accidētia possunt induci. ¶3ª diffi.est de ozganis sensuū:pbo ēt ꝓpositū de istis:hō nō est aīal nisi ſm q̄ est sensibilis:nō est aūt sensibilis nisi p ozganiçationē cōiunctā cū potētia ozganica.Si aūt illud est accidens:ergo p accidēs est aīal. ¶4ª diffi.est de humoribus:in mixtis ex predominatione el'ntoꝝ arguit ꝺzia specifica sicut in quolibet hoīe dominat aliqō determinatū elementuz. ¶Dico ergo q̄ oēs ptes etherogenee differūt spe. ¶Sed cōtra.qz eadē mā informabit diuersis formis specificis. ¶2° sequitur q̄ in vno hoīe erūt multa idiuidua sub gīe subē. ¶3°.qz cū mā ꝛ forma cōstituūt cōpositū:quot sunt forme tot erūt cōposita. ¶4°.etiā tot supposita. ¶Ad p̄m dico/q̄ ſm eādē partē māe nō sunt forme desperate:sed ſm aliā ꝛ aliaz partē. ¶Ad aliud cōcedo:q̄ ibi sunt plura indiuidua partialia:ꝛ vnū indiuiduū totale essentiale:sicut ligniz in vna ꝑte est ignitū:in alia aūt nō māe sunt forme disperate. ¶Ad aliud dico q̄ nō quelibet nā cuz forma facit suppositā:sicut coꝝ⁹ mortuū hois:qz nā illa est ordinata ad totū q̄ vlteri⁹nō est suppositū. ¶Ad 4.m cōcedo ptialr:imo ēt in homogeneis sunt plura partialia.

¶Sz hic remanet dubiū:si ex hoc destruīt ꝓtinuitas corpis humani.Dico q̄ si loquamur de corpe humano quātū ad tertiā entitatē resultantē:nō est difficultas:qz ibi nō est quātitas sed fozalitas:nō est ibi ꝓtinuitas sed simultas:vn̄ os ꝛ caro bn̄ sunt sil:mā tn̄ manēs sub istis formis bn̄ est ꝓtinua. ¶Sz ẓ.aīa in illo in q̄ cōiungūt foze nō pōt eē eadē ps māe.Dico q̄ sic albedo ꝛ nigredo vbi

A A.Lcōiungit

do vbi se ꝓiūgūt nō est linea ſz vna supficies māet sub albedie ꝛ nigredie:ita māet ēt vna mā sub vtraq̄ foꝝ⁸.

¶Distinctio. XVII. ¶Questio. I.

Hic de ozigine anime ꝛc.

Jrca distōnez 17ª⁵ que hic incipit. Quero vtrū aīa sensitiua ꝛ intellectiua differāt realr in hoīe. Et videtur q̄ nō:ga gen⁹ ꝛ ꝺzia nō differūt realiter. ¶Cōtra.quia anima sensitiua ordinatur ad intellectiuam.

Hic sunt quatuoꝝ vie ad hoc pro/bādū. ¶Prima est via

Distōnē realē intellectue ꝛ sensitue i ho/mine ꝑuaria ꝺruplici: ſz quare Sco.ꝛ alios.

B

diffōnis:quecūq̄z enī sunt eiusdē diffōnis:si vni ꝓuenit esse corporeū ꝛ reliquo:sed aīa bruti est corpea:ꝛ intellectiua incorpea.corporeū aūt ꝛ incorporeū nō sunt idez realr:certū est aūt q̄ aialitas in hoīe ꝛ in bruto sūt eiusdē rōnis. ¶Dñt.n.eadē obiecta eiusdē rōnis potētie sensitiue bois ꝛ asini. ¶Scōa via/est via sepationis:qa si aīa sensitiua separet̄ sīc ītellectiua:tūc gustaret ꝛ videret:qa opatio sensitiua recipit in po⁸.sīc in subto:ſz obz est sufficiēs p̄n̄ⁱ actus sentiēdi ꝓductiuū:ꝛ potētia recꝑtiua. ¶Si dicas q̄ ibi requirit̄ ozganū. ¶Lōtra.q̄ ozganū nō est receptiuū nisi imediatū.po⁸ aūt est dispositio ozgani nō ecōuerso. ¶Tertia via/est via extēsionis:sed aīa sensitiua nō est eadē in toto corpe:q̄ non est eadē aīe itellectiue. Oz aūt nō sit eadē in toto corpe/ps:qa in pede pōt imutari ad actū doloris p frigiditatē:ꝛ in manu p calefactionē.isti aūt dolores sunt ẓz:ḡ est alia in vna ꝑte:ꝛ alia in alia.Sil'r eodē actu vidēdi video albedinē ꝛ nigredinē:ꝛ hoc arguit actū extensum.

¶Quarta via est p gnōnē ꝛ corruptionē.Si aīa sensitiua ꝓtinue generat̄ in augmēto.po⁸ eni sensitiua bruti gīat ꝓtinue aīaz sensitiuā:vel eni acgrit ꝑē ꝛ ꝑē ꝛ habeī itētū:si ꝑhabuit ꝑtes:ḡ aīa bruti est sepabilis:sic q̄ de subiecto in subm trāsiret.Itē ipole est q̄ aliqd depēdeat ab aliquo quo nō exīte nō minus esset:si ḡ informaret ꝑtē de nouo ſm illud q̄ ꝑat nō depēderet ab illa:ꝛ p ꝓns nec ab aliqua alia. ¶Sed ẓ.qa bō nō eēt per se aial:qa aliud esset ab aīa rōnali. ¶Scōo:qa q̄ aduenit alicui enti in actu cōpleto/ē accns. ¶Tertio. qa ex duob⁹ ī actu exīntib⁹ ꝛc. ¶4.°qa vni⁹ rei est vnū esse. ¶Ad p̄m ducit ad op̄m q̄ncūq̄z sunt aliq̄ totalr idē predicat de se in abstracto. ¶Sed ista est falsa.aialitas est humanitas:ꝛ ideo ista non est vltimate abstracta.bō est aial:ꝛ ideo ſz gradū ꝓrectionis pōt fieri ꝑdicatio. ¶Ad aliud dico/q̄ nulla forma dat esse pfectuz: nisi vltima rei specifica.Ḅ est aīa rōnalis. ¶Ad aliud. nō est imaginandū q̄ aīa ītellectiua pficiat sensitiuaz: sed ambe pficiūt mām ordine quodā. ¶Ad aliud.ex duob⁹ exīntibus in actu nō fit vnū pcise:sed nō facio vnū ex istis vt iter se:sed p cōparationē ad aliō q̄ est in po⁸.s.ad coz⁹ organicū. ¶Ad vltimuz.tenemus q̄ essentia ꝛ esse nō differūt.Certum est aūt q̄ alia est nā forme ꝛ alia māe:ꝛ ita sunt plura esse:pōt etiam dici q̄ vnū est ibi esse totale. ¶Aliter dico/q̄ ꝓntia est a foza. ḡ vni⁹ esse vna foza,reducat̄ ad formaz syllogistica sic. vni⁹ effectus vna est causa:sed esse est effectus forme: ḡ.in cōposito aūt vnū est esse.maioz est simplr falsa:qa vnus effectus multas hz cās:ꝛ cām formalē ꝛ efficiētē vl'em ꝛ pticularē mālez ꝛ formalē. Nā mā ꝛ forma sunt cāe eiusdē effectus. ¶Dico ergo q̄ vnus effectus: pōt esse a multis formis:sīc a mā ꝛ forma. ¶Sed isti dicūt q̄ aīa ꝓtinet alias ꝛtualr. ¶Sed ẓ.qd intelligis per hoc ꝛtualr:si supemineter:albedo daret esse nigrū aliter:qa dat tale esse:arguo igit̄ sic.si aīa ꝓtinet foꝝ⁸alr alias.ḡ aīa formalr est sensitiua corpea ꝛ separata ꝓtinēt illa ꝛ hzet:si accipis ꝛtualr distinctū ẓ formalr:tūc sic. ꝓtinēs ꝛtualr ꝓtinet vt distinctū a se:ſz aīa ꝓtinet istas virtualr:ḡ sunt distincte. ¶Sed isti iducūt exēplū de pētagono:ꝛ Ḅ est ẓ eos:qa si itelligas q̄ trigonū sit formalr in q̄drāgulo:ita q̄ aīa sensitiua ꝛ corpea sunt forma̅lr in aīa itellectiua.Aliter intelligīt q̄ in tetragono sunt duo anguli mālr.si sic dicaī:tūc certū est q̄ totum addit realiter ad partes:ꝛ ita erit in ꝓposito:ꝛ eodez modo de senario ad quaternariuz aliquid reale addit.

¶Distinctio. XVIII. ¶Questio I.

In eodem quoqz paradiso.

Jrca distōnē 18ª⁵.Quero vtrū per viaz creationis de costa Ade facta sit mulier.Et q̄ sic videī:quia in sex diebus ꝛc.

Hic primo videndū si adeq̄te de costa Adā fuit mulier facta. ¶Aliqui dicunt q̄ ꝑ viaz reformationis. ¶Aliqui dicūt q̄ ꝑ augmētū māe non creādo mām de nouo:sed applicādo quātitatē. ¶Lōtra ꝑmū sic.rarissimū coz⁹ est ignis:ꝛ ex eodē ī mille/cupla ꝓportione terra:corpus aūt mulieris nō est tātū densuz sīc terra.magis aūt excedit corpus illud costaz q̄ in tali ꝓportione. ¶Scōo.rō incōpossibilitatis est in formis p raritatē iducta:sed tanta fuisset tūc rarefactio q̄ sufficeret ad corruptionē el'toꝝ:ḡ magis de forma humana. ¶Tertio.qa forma mulieris est eiusdez rōnis cū viro:ḡ regrit maiorē densionez q̄ ibi fuisset. ¶4.°qa mixtio el'toꝝ fit in diuersis spēb⁹ ẓ diuersaz raritatē:ꝛ ibi fuisset minus ꝓportionata q̄ inter distincta specie. ¶Lōtra ꝛ.m:qa mā ꝑma fuisset forma spūalis:qa ſm se totā in diuersis ptib⁹. ¶2°qa suba nō ĩnata sub diuersis ptib⁹ fuisset in diuersis locis ꝛ separata quātitate remanē potuisset in diuersis locis. Dico igit̄ q̄ hoc fuit deo supplente mām vel creādo:vel aliō corpus resoluēdo:vnde dico q̄ mā nō pōt augeri nisi per creationem:vel appositionē de materia alterius corporis. ¶Sed nunqd mā potest condensari separata. Dico q̄ si augmentatio fiat per poꝛos,non potest.

¶Distinctio. XIX. ¶Questio. I.

Solent queri plura ꝛc.

Jrca distōnez 19ª⁵ Quero vtrum gīatio sit ĩstantanea.Et videtur q̄ nō.Augu.dicit in mono.suba q̄ paulatim destruīt ad minⁿ ꝛ minus esse ,ducīt. ¶Contra.ꝛ de tri.dicit:dispōne facta subito inducitur ꝛc.

Hic est opio aliquoꝝ q̄ successiue:qa Arist.ponit sex ꝑes motus in ꝑdicamētis:inter quos ponit gnōnē ꝛ corruptionē. ¶Contrariū videt̄ tenere 5° phys. ¶Teneī aūt Ḅ cōiter.Qō cōfirmaī 4ª. Et ꝑ sic.Una mā nō pōt esse sil'pars diuersoꝝ compositoꝝ differētiū nuō vel spē. ¶Sed Ḅ sequeret̄.qñ eni ignis ex aqua fit si successiue iduceret̄ ignis ꝛ remitteret̄ aq̄ in itermedio tpe eēnt due forme sil:ꝛ p ꝓns duo cōposita:qō ꝑz.vbicūq̄z est eni ĩuenire totū qō ꝓtinet ad eēntiā ignis:est ibi ĩuenire totā nām ignis.mā aūt ꝛ forma essent ibi ipsius ignis. ¶2° sic.Impole est q̄ vnū individuū sit in diuersis spēbus de gīe subē:sed ita esset de isto.-per rōnē eni diffinitiuā ignis esset in specie ignis: ꝛ p rōnē diffinitiuā aque in specie aque. ¶3° sic.Deus posset ſm hoc facē de vno hoīe multos hoīes.fit enim intēsio ꝛ remissio p gradus eiusdē rōnis.Et si vnus est

Ofs. Aui.ꝛ Auer. Aide sco.hic.

Impugnatio vtriusq̄z. 5.phy.ꝛ alibi 10.metaphysice ꝛ alibi.

K

Ofs.ꝓpria. Elemēta non esse actu in mixto.

A.l.ꝑpter. 1.de gc.

Considera in stantiam.

L

Loco 4ª.

Nota expedite qualr el'nta sunt in mixto ꝛ qualr non.

Oppiū 2ª.

Obiect 4ª.

H

M

Quare ꝛ quō mixtū ex elementis.

D.multipliter. 1.de ge.ad fi. Mixtio ē coꝝruptoꝝ ne dū alteratoꝝum.

Mā duplex.

Resolo 2ª.

N

Qualr dicta cōia saluaꝑ.

A.l.generāt. A.l.mixtum.

O

Dubiū malē plex.

Ofs.alioꝝ. Impugnatio ꝑtes ꝓcipales hominis ſpe differre.

Ofs.aliōrum. Impugnatio

Man⁹ ꝛ pedes spe differre.

P

Organa sensuum specie differre.

Loco ꝓcedēte. Obiect 4ª. A.l.de gīe.

Q

Modales solutiones.

Individuum duplex.

Dubium.

Sola vltima forma dat pfectum esse.

D

Ecce qō q̄rio ſ formis ozdinatis i codez.

Exponēs nō/dicos ꝛ resolutoꝝ.vide Sco. 2.dis.4.q.3.ꝛ vbi ibi notani

A.l.pōt hic. Qz itellectiua nō ꝓtinet vltra sensitiuā.

A.l.aliter.

E

A.l.de tetragono. Qualr trigonū in tetragono? Declara ergo subtilr Arist.

A.l.apponēdo. Impugnoꝝ. 1.4ª.ꝛ.2.2ª.

G

A.l.realr ꝑ tisse esse. Ofs.ꝓpria. Quō corpus mulieris ꝺ costa virum sit. Dubium.

A.l.sit.

H

Ofs aliorum.

A.l.sentire. T.c.S.ꝛ ide. Ofs.cōis quā segt ꝛ.pbat.

I sepabilis ab alio ꝛ glibet: ſz vn⁹ pōt ab alio separi. g ꝛc.
¶ 4.° ga eadē rōne ex oīb⁹ boīb⁹ poſſet fieri vnus bō: ga oēs ſūt mutabiles. ¶ Dico igit̄ ꝙ gīatio fit in iſtāti. ¶ Sz ℨ. agētia ſūt debilia. g ſucceſſiue īducūt. ¶ z°
ex pte patiētis idiſpoſiti. ¶ 3° ex pte medy vl' diſtātie.
¶ 4.° ex pte termini ℨzy. ¶ Ad p̄m dico ꝙ ℔ nō arguit ſucceſſionē. Nā cādela eque cito multiplicat lumē ſuū ſic̄ ſol. facta g̃ diſpōne ꝑ alterationē fit in iſtanti forma ſubalis. ¶ Ad aliō dico ꝙ ples cāe maiorē bñt efficiētiā pauciorib⁹. forma aūt aque cozrūpēda non bz cām niſi mām. ió veniētib⁹ agēte ꝛ mā vehemētius agūt: ꝛ ꝙ ǒnis expellūt. ¶ Ad aliud de diſtantia: dico ꝙ qñ ſol agit in remotū nihil agit in medio: ſz īmediate tali mō agit in terminuz. ¶ Ad aliud ſi forma ſit pfectior: que eſt in mā g̃re nō reſiſtit: ℞ ndeo ꝙ i reſiſtētia metha⁹ca forꝫ nō amplius ſe ītimat māe: ſz nāli necītate informat eā: vt ꝑz. ¶ Sz ꝙ agēs trabit ad aliā formā: ꝛ cozrūpit p̄mā. ¶ Sed ℔ eſt diffi. ga in gnōne videt aliqñ mā eſſe ſine forꝫ: nō enī pōt īduci forꝫ: ſi alia nō ſit cozrupta. ꝛ erit tps mediū in quo erit ſub neutra: ga nō in eodē iſtāti hic dr ꝙ i eodē iſtāti fit gīatio ꝛ cozruptio. gīatio vni⁹. ſ. ſequētis ꝛ cozruptio alterius. ſ. ꝑcedētis: ꝛ in tpe ꝑcedēti fuit ſub forma cozrūpēda. ¶ z⁹ diffi. ga iſtans īmediate videt ſeq: ga cozruptio eſt poz. Dico ꝙ ſil' vna īducit: ꝛ alia cozrūpit vel expellit: in iſtātaneis enī ſil' eſt cozrūpi ꝛ cozruptū eſſe: ſic̄ ꝛ fieri ꝛ factū eſſe: ꝛ ideo factū eē vni⁹ ꝛ fieri alteri⁹ nō repugnāt. ¶ Alia difficultas eſt ꝙ due forme ℨie eſſent ſil' in eodē ſuſcep tiuo. res enī que cozrūpit: dū cozrūpit eſt: ꝛ dū cozrūpit aliud gīat. Dico ꝙ vez eſt de illis que cozrūpunt ſucceſſiue: ſed qō cozrūpit in iſtāti nō eſt dū cozrūpit.
¶ Alia difficultas eſt: ga duo ℨdictoria eſſent ſil. ſ. eſſe ꝛ nō eſſe eiuſdē forme. Dico ꝙ nō: ga tūc ꝑ toto tpe eſt ſub forma ꝑcedēti: vñ in iſtāti trāſit de vno termio ad aliū: ꝛ nō eē eius eſt in toto tpe ꝑcedēti: termini enī ſūt incōpoſes ipſius mutationis: ſz hic eſt ne dare vltimuz eſſe forme ꝑcedētis: Dicit ꝙ nō: nec alterari nūc nō eē ſequētis: ſed eſt dare p̄m nūc eſſe forme ſequētis qñ generat: ꝛ eſt dare nūc p̄m nō eſſe forme ꝑcedētis. ſi autē eſſet dare vltimū iſtās in quo eēt forma ꝑcedēs: tūc vl' oporteret dicē ꝙ in eodē iſtāti eēt alia vl' eſſet tps mediū ſine forꝫ vel iſtās ſequeret iſtās. ¶ 3ª diffi. pp motū aīalis cadētis de ſupza: ꝛ dū cadit diſponit ad mortē ꝑ alterationē. ſumat' ſil' alteratio ꝛ mot⁹ localis ſic̄ poſſe eſt: ſi ſil' ſumat eſt dare vltimū motū. ſ. mutatū eē. Sed in toto motu alterationis eſt forma ꝓzior. g̃ ſic̄ eſt dare vltimū alterationis: ſic eſt dare vltimū forme. Similr motus celi eſt ꝓtinu⁹ ꝛ alteratio q̄libet mēſurat' aliqua ꝑte mot⁹ celi: qñ finit' alteratio celū eſt in aliq̄ vbi ſibi equali in illo opz eſſe illud qō cozrūpit: ga vltimū g̃nationis. ¶ 3° oīs res quāta vel eſt finita vl' ifinita: eē aūt rei ſi eſt finitū / ille finis in ipſo eſt vltimū eē rei. ¶ Ad p̄mū dico / ꝙ rei ſucceſſiue eſt dare vltimū nō rei pmanentis. ¶ Sed q̄re in illis: ꝛ nō hic: Dico ꝙ ſi iungant' duo cozpa q̄libet bz vltimū ſui ꝛ fūt ſil: ꝛ nō vnū poſt aliud: ſed in pmanētib⁹ forme cū ſint ĩcōpoſes nō ꝑñt eſſe ſil'. ¶ Dico igit̄ / ꝙ mot⁹ terminat' ad mutatū eē: ꝛ dico ꝙ in toto motu alterationis forma ꝑcedēs bz eē: ꝛ in termino ĩcipit eē forꝫ ℨzia: ꝛ ꝑ idē de motu celi ſub termino alterationis nō eſt ſub forma: ga termin⁹ mot⁹ nō eſt mot⁹. ¶ Ad aliud. certū eſt ꝙ linea terminat' ad punctū: añ illud nō eſt aliq̄ īdiuiſibile: ſz īmediate ꝑ ctus ꝓiūgit ꝓtinuo: ſic etiā ꝑ tps ꝑcedētis iſtātis terminat' ad finē extrinſecū: ſic̄ alteratio terminat' ad aliq̄d extrinſecum: qō eſt finis nō ītrinſecus: ſed extrinſecus.
¶ Alia diffi. eſt / ſi gīatio eſt motus: Dico ꝙ nō: nec eſt

N
Vnā formā ꝙ ſecuꝫ: cetus alias eſſe.

Dnōne inſtā tanq̄ ſoꝛe.
Objcitur 4ʳ

A.l. generat. A.l. attingit terminum. Caſte dcī'a ꝙ dicit de ſole. vide Sco. 9. ꝛ.14. dif. huj⁹ D. multiplex.

K
Nō opetie bie de ꝑmo ꝛ vltimo eē ꝛ nō eē ꝑmanētiū ꝛ ſucceſſiuoꝝ inſtantium. A.l. cozrupti alterius.

Cozruptio 4ª

L

Alia. l. ſi vnꝰ motus aīalis.

M

A.l. forma habet cōtrariū.

mutatio: ga nō eſt habitudo ſubti ad terminū: ſz pdicentis ad ꝓductū: tñ cōiactiue. ¶ Sciendū etiā eſt ꝙ forma bñ eſt quāta viſibil'r: ꝛ vna excedit aliaꝫ: ſic aia rōnalis aīaz. bzuti excedit: vtraq; tñ eſt idiuiſibilis.
¶ Diſtinctio. XX. ¶ Queſtio. I.

Poſt hoc videndum eſt ꝛc.

¶ Jrca diſtōnez zo⁹ Quero vtrum ſubm gnōnis ſit mā p̄ma. Et videt ꝙ ſic: ga Augu. dicit ſup Heñ. ꝙ hyle eſt fundamentum generationis. ¶ Cōtra. 3° de trinitate: corpus reſoluitur in elementa: ergo ꝛc.

Hic dicunt aliq ꝙ nō eſt mā p̄ma: ſz aliq̄ō cōpoſitū. ¶ Cōtra. pla nō ſunt ponenda ſine neceſſitate: ſz ſola mā ſufficit. ¶ z° trāſmutatio facit ſcire māz. g̃ ꝛc. ¶ 3ª ga nullū cozp⁹ ĩcozruptibile eſt ſubm gnōnis. ſi aūt eēt cozruptibile videnť ĩcōueniēs. Dico igit̄ ꝙ p̄mū ſubm eſt hyle. Et circa hoc pono 4.or ǒnes. ¶ Prima ǒ eſt / ꝙ īmediatū fundamētū gnōnis eſt termin⁹ īmediate. Iſta enī rel'o gnōnis īmediate fūdať in termino: ga ipm referť q̄ dī gīari. Nā genituz referť ad gīans. ¶ z ª ǒ / ꝙ ſubm gnōnis eſt mā: ga in ipſa recipit termin⁹ gnōnis īmediate. ¶ 3ª ǒ / ꝙ nō mā denudata forma quātitatis. ifluētia enī extenſa nō pōt recipi in ſubto nō exiēſo: aguntenī oīa nālia ſm lineas piramidales ꝛ angulos mō extenſo. ¶ 4ª ǒ / ꝙ nō eſt ſubm denudatū q̄litate: cū enī ſit quātū nec̄io eſt finitū. vel ifinitū. ¶ Sed ℨ. gīatio eſt ꝑus termino. g̃ nō fundať in termino. Dico ꝙ ꝑm⁹ ꝓductiuū bñ eſt ꝑus termino: ſed ꝓductio eſt ǒnis ꝓductū in quo fundať. ¶ z ª diffi. ga vna forma nō erit alteri ſubordinata. ¶ Dico ꝙ in hoie eſt ordinatio formaꝝ. forme. ſ. organiçatiōis ad aīaz. ¶ 3ª dif. mā nec eſt quāta nec qualis. Dico ꝙ vez eſt ītrinſecc: tū ꝑhabet illa in gnōne. ¶ Sed nōne mā ꝛ forma ſunt vna cā oīuz accidētiū: Dico ꝙ ſic: eorū. ſ. que ǒſequunť cōpoſitū. ¶ Sed hic eſt dif. de quātitate[a] ĩterminata qd eſt. Dico ꝙ quātū ex pte ſua mā eſt ĩdifferēs ad maiorit̄ꝛ minorit̄: tñ ſemp ē ſub aliq̄ ſpecie. ¶ 4ª diffi. ga dicit vn⁹ doc. ꝙ accītia iſunt ímediate p̄me māe. ¶ Sed qd de q̄litate ſymbolica: Dicit idē ꝙ ſic cū cadat in gīato ꝛ cozrupto: ga cuz mā ſit nata ꝑus recipe formas accītales aliquas: ſicut deſitatē ꝛ raritatē: nō vi incōueniēs. ¶ Alia diffi. eſt / ad qd regrit diſpō p̄ma ſi cozrūpit aduenięte forma. ¶ Dicit Scotus / ꝙ hoc eſt pp agēs ǒtinēs duos effect⁹ tales nō ex pte forme que recipit. Sed ponat ꝙ ignis diſponat mām: ꝛ amoueat: ꝛ aliūs applicet: nōne īducit ímediate formā: Dicit ꝙ effect⁹ reſpicit eodē modo p̄m ꝓductiuā iſti⁹ ſic̄ alteri⁹. ¶ Sed qd de cicatrice remanente in hoie putrefacto: ꝙ eſt alteri⁹ ſpēi: ex hoc videť eſſe cōe ſubm cōpoſitū. ¶ Sed dico / ꝙ cū mā ímediate ſit quāta ꝛ finita pōt ſaluari eadē cicatrix: dato ꝙ nō ſit ibi cōmune ſubiectū cōpoſitū.
¶ Diſtinctio. XXI. ¶ Queſtio. I.

Videns igitur diabolus ꝛc.

¶ Jrca diſtinctionē z1ᵐ Quero vtr in mā p̄ma ſint rationes ſeminales. Et videť ꝙ ſic: ga Augu. ponit eas ſuper Heñ.

Hic dicunt aliqui ꝙ non eſt dare. ¶ Sed cōtra. 3° de tri. Aug. ponit cas. Dic tñ ponunt 4.or ǒnes. ¶ Prima eſt / ꝙ rones ſeminales non ſunt forme ſubales: ga ille ſunt ſm Aug^m increate in ea a deo:

A
Nec ſubales nec accītales formas nec acītales nec ꝑnationes ꝛones ſeminales cē. Rō ſeminalis ſm Sco. i. S. d. bui⁹. ꝛ. 7. mea. Rones ſunt dāmētales rō nes ſemiales ſore qō ſatis murū vi. ponder.
Objcitur 4ª
Potētia recepiua ꝓdicta ſor ouplr: ꝛ ē vnaz nōndū. Ei. l. ſz ó gſa.

B
Rōnes ſeminales in accidentibus eſſe.

Relolo ſingularia,

Dām ǵnz ꝛ ſz ſubm nō ſit fundamentū ſore generationis. Videť ꝙ pro ſupponat falſum ſimil. ſ. vt ſimul dicē q̄litatē: ſed m dic ꝛſicer. D. multiplex Etſi ꝑm⁹ pductiuū: non ſi pductio. pductio ꝓducitur ꝛ nihil. ꝛ⁰ meta. ꝛ.c.8. Expō nōdilis q̄ſ. ſuā nec ſua nec q̄lia ꝛc.

P
a De q̄ſtitate ĩterminata nō ſtāter tangit.
De q̄ſtitate ſymbolica ꝛ eius ſubiectz ꝓſidēa an ſit ſigat.
Scotus ſubtilis quare diſpoſito pōt. Latus de q̄ſtitate vnbiuā. Videť log. ſz. oſ. aliozꝫ.

Q

Eſſi rotta ſoꝛa ab itrinſeco: ꝛ rota ab extrinſeco: non tñ totalr ſic vel ſic ǵnat.

Quare aia ſit ne nihilo.

Dūa artificia liſ formarū a nālib⁹ nōnt.

Ob. aliozꝫ 4ª Jmpugn⁹ 4ª Lt. co. 37.

Ob. ppria. Loctuio 4ª.

D

Ob. ppria. Loctuio 4ª.

¶ Diſtinctio. XXIII. ¶ Queſtio. I. E

Preterea queri ſolet ꝛc.

¶ Jrca diſtōnē z3ª⁵ Quero vtruz liberū arbitriū ꝑcipalius cōſiſtat in ítellectu vel in volūtate. Et vr ꝙ in volūtate. ꝓbať: ga dicit Anſel. de ꝛceptu vginali: ꝙ in volūtate eſt dñiuz aīe. ¶ Cōtra. Augu. de vera religione. Judicans p̄ſidet illis de quibus iudicat.

Hic dicunt aliquī ꝙ liberū arbitriū conſiſtit in intellectu tñ: quo iudicāte nec̄io volūtas ferť in illud. ¶ Alij dicūt oppoſitū / ꝙ itell's eſt po⁹ mere nālis: que diſtinguiť ǒ liberū arbitriū. ¶ Sz alij dicūt ꝙ in vtroqz: ſed ꝑncipalius in intellu regēre. ¶ Alij dicūt ecōuerſo q̄ impare ꝑtinet ad volūtatez ꝛ mouere potētias alias. ¶ Sed ſumēdo illud qō ſigñat libez arbitriū nō capio aliquē illoz modoz. p̄m nō: ga nulla libertas eſt in itellu. Nec ſcōm. ga volūtas nullū bz arbitriū ſicut nec itell's libertatē. Nec tertiū poteſt ſtare: ga qō eſt ꝑncipalius: opz ꝙ ibi ſit fz ſe totū. Sed lībtas nullo mō eſt in itellu ſimplr: nec libez arbitriuz cōſiſtit totalr in volūtate. g̃ nec ꝑncipalius volūtas dr talis: ſic̄ homo nō pōt dici ꝑncipalius rōnalis ꝛ ſenſibilis ſm ꝓtē itellectiuā: ga illa duo in ea nō ſunt: nec etiā dici pōt ꝙ cōpoſitū ſit ꝑncipali⁹ in actu ꝛ po⁹ ꝑ formā.
¶ Accedo tñ ad rē qōnis: per quid nos ſumus actuum noſtroꝝ dñi. ¶ Et dico ꝙ per po³⁵ volitiuā: ꝓbať hoc. ¶ Primo. per illud non pōt eſſe bō dñs ſuoꝝ actuū: ꝙ qō operať mere nāliter: ſic aūt eſt de po⁹ itellectiua ſcu itellectu: ſicut ſol nō eſt dñs ſue calefactionis. ¶ Scōo per illā po³⁵ que mere ꝓtingēter operať ſumus dñi noſtroꝝ actuū: ſic eſt de volūtate. ¶ 3° ga potētia cui⁹ ſolis actib⁹ meremur: illa eſt qua ſumus dñi noſtroꝝ actuū: ſic eſt de volūtate in qua eſt charitas. Et eodē mō non vituperamur niſi de bis que ſunt in ꝑtē nſra. ¶ Sed cōtra boc inſtať 4ʳ. ꝓmo ga boc ꝙ dico liberuz eſt adiectiuū. arbitriū aūt ſubſtātiuū: ꝛ ꝑncipali⁹ de itellu.
¶ Jtē arbitriū ſe bz vt ſubm: libez aūt vt accidens.
¶ 3° ꝙ malas cogitationes gs vituperať. ¶ 4.° ga per actū cōtēplandi aligs mereť que duo ꝑtinent ad itell'z:
¶ Dico ad p̄muz ꝙ res adiectiui eſt ꝑncipalioz dic: ſic̄ hic: qdā appetitus ſenſitiuus qdā itellectiuus: eſſe itellectiuū eſt ꝑncipali⁹. Sil'r liberū eſt adiectiuū ꝛ ponit adiectiue: ga eſt qd formale: ſed ga actus volūtatis eſt poſterioz: ideo adiectiue ponit ratione poſterioritatis.
¶ Ad aliud. querimus hic de formali rōne liberi arbitrij: ꝛ ideo ex pte ꝑdicati ſumit. ¶ Ad aliud dico ꝙ ꝑ cogitationes quaſcūq; abſolute nō demeremur: niſi ꝑ quātō acceptanť a nobis: ꝛ imperanť a volūtate: ſicut chz ſciuit bona ꝛ mala: eodē mō de laude ꝓp finē bonū ꝓtēplationis gs mereť. ¶ Sed hic inſtať: ga radix libertatis videť eſſe in itellu qui eſt poz. ¶ ℞ ndeo ſz illud phātaſia eſſet ꝑncipalioz itellu: poſſum⁹ enī phantaſiari: dato ꝙ nō itelligam⁹: ꝛ nō ecōuerſo. ¶ Alia eſt difficultas: ga actu dī malus ꝙ diſcordat recte rōni: vt regule ſue. ¶ Dic dico ꝙ ex hoc nō bz ꝓpm⁹. ¶ Aliud enī eſt rōni cōſiliary ꝛ dñi ſiue magiſtri: ſic̄ pz de cōſiliario regis: male enī facit rex niſi faciat iuxta cōſiliuz bonū ſui cōſiliary: ꝛ tñ totū dñiuz ſup boc eſt apō regez: ſic de itellectu ꝛ volūtate: vñ ꝛcedo ꝙ rectitudo libertatis ſumit a rōne recta. ¶ Sed bñt ne bruta libtatē: Dico ꝙ nō: ga nāli neceſſitate mouenť ad obm appre benſum. ¶ Sed eſt ne in demonib⁹?: Dico ꝙ ſic fundamentalr: nō tñ q̄tū ad vſum: ga nō cōcurrit eis diuina voluntas. ¶ Alia difficultas de angelis bonis: Dico ꝙ

Ob. aliozꝫ
Jmpugn⁹
Ei. l. ſz ó gſa.

Ob. aliozꝫ

Ob. aliozꝫ

Ob. aliozꝫ

I sic nō tñ habēt vsum quo ad malū. ¶ Quarta difficultas. de deo: Dico ꝙ in deo est libertas quantuz ad ītra. ad extra autem liberum arbitrium.

¶ Distinctio. XXIIII. ¶ Questio. I.

Nunc diligēter inuestigari opz.

2.

Op.aliorum.

K

Impugn° 4ª Lib.12. c.6. & l.1.cedit. Quere Ysido rū. vide Oba. distin.22.2.ꝛ alios. Lib.13.c.2.ꝛ alibi quere. 2.Pdc.2. cap.2. Op.ppria. Voluntatē 3 dic tñ ratiōis posse gō quadruplr oñdit 1.Thimo.2. Dsia nōbilis iter icōtinētes ꝛ intēperatū. vide.7.cāpi.

L

Incontinens arguit ꝙtuor terminis.

Et.l.in intelligendo.

Lap.10.

M

Obiicitur 4ª 3° capi.c.3.

Ignorātia 2ª

Alia littera. Nō dilectabile ꝛ nō honestū. In adulterio duo pōsiderari possunt. Qualr nemo opat aspiciēs ad malum.

Hic dicunt aliqui ꝙ nō pōt voluntas cōtra iudicatū a ratione: sicut appetit⁹ sensitiuus nāli necessitate sequit apprehensionē sensus, g̃ cū sit maior cōnexio iter ista: sequit tc. ¶ Sed contra per Aug^m de ciui. dei. de duob⁹ equal'r affectatis occurrente muliere: vnus stat alter ledit. Dicitur ꝙ libertate voluntatis fit hoc. ¶ Simil'r Hrego. sup Job distinguit petñ ex ignorantia ꝛ malitia certa: que distinctio nulla esset. ¶ 3° Apls dicit ꝙ melius fuisset eis ꝙ veritatem nō cognouissent q̃ post cognitā retrocederēt. ¶ 4.° de exēplo chīi in Luca: ꝙ cognoscit ꝛ non facit tc. ¶ Ideo dico ꝙ stante iudicio rationis voluntas pōt cōtra illud. Patet enī ꝙ boīe cognoscēte mādata: ꝛ alia hō dimittit ea cōplere: vnde nunq̃ hō sapiēs peccaret. ¶ Lōfirmat. Adam fm Apl'm nūq̃ fuit seductus in preuaricationē: imo plenus sapia. ¶ Scōm exēplū est de incontinente ꝛ intēperato: intēperatus enī hz cozruptū pn̄m ꝛ absq̃ tentatione elicit actū malū: incōtinēs nō hz pn̄m cozruptū fz vincit a passione: nec posset repugnare nisi cognosceret nec resistere: vnde resistendo succumbit. ¶ Dic dz ꝙ incōtinēs facit syllm: vbi sūt ꝙtuor termini sic. Omne bonū est faciēdū: omne malū est fugiēdū: ꝛ tūc debet sumere. istud est malū: ꝛ sic nō peccaret: sed accipit. hoc est bonū delectabile: ꝛ sic variat: ga maiorē sumebat de bono honesto. ¶ Sed ꝓtra. talis deceptio est per equocationē. nunq̃ aūt equocatio est nisi in voce nō in itellū. Si enī sumat bonū in vl'i in maiori: maior est falsa: ꝛ tūc etiā habeat pn̄m falsum: accipit g̃ istā: omne bonū honestū est faciēdū: si dicas istud est bonū delectabile: nulla ꝓnexionē hz cū maiori. ¶ Tertio de angelo: qui stante pfecta cognitione in itellu qō rectuz erat peccauit. ¶ Dicit ꝙ neglexit cognoscere circūstātias. ¶ Lōtra. ga naturalr mouebatur ab obiecto: nec erat error in eo. ¶ 4.° deus potuit facē celū alterius figure: sed ab eterno ꝑuidit talē figurā esse meliorē: ꝛ tñ posset facere ꝑ ꝑuidicatū a rōne. vnde Aug. 13. de trini. dicit ꝙ per aliā viā potuit nos redimere: sed ꝓuenientissima fuit ista. ¶ Teneo ergo istā viā. ¶ Sed ꝓtra. oīs malus ignorans fm Aris. ¶ Scōo. Diony. 4.c. de di.no. nullus operat ad malum aspiciēs: sed ad illud qō bonū videt. ¶ 3° in eodē capīo. Tribus demonū aspicit ꝙ bonū ꝛ pulchrū est: ꝛ tamen est aduersarius alys. ¶ 4.° ga bonū ꝛ finis idē: sed oppositū adequatū finis est. ¶ Ad p̄mā aliqui dicūt ꝙ verū est ignorantia consequēte: ga nō vult persistere in bonī cōsideratione: sz ꝙ antecedit nō est verū. ¶ Sz hoc est ꝓpter remissaz cognitionē de bono: quo tñ iudicio stāte quātūcūq; remisso volūtas pōt in opp^m. ¶ Ad aliud dico: ꝙ verum est si fit sicut in adulterio: sed in adulterio sunt duo appetitus: delectabilis: ꝛ inhonesti: ita ꝙ appetit⁹ nō ferē super malo vt malū est: vnde bene veruz est ꝙ operat aspiciens ad bonū: saltē delectabile. ¶ Ad aliud dico, ꝙ verū est appetitu nāli: fm aūt appetitū elicitū nō: ꝓp obstinationē. ¶ Isti tenēt quantū ad aliud: ꝙ quantuz ad obiectū ad finē pōt voluntas resilire quātūq; iudicatū: ꝛ hoc sufficit. ¶ Sed h̄ est difficultas. Dicunt alig ꝙ incōtinens in vl'i cognoscit aliquid esse malū: sed in particulari nō cognoscit. ¶ Lōtra: cū habeat habitū ꝙ fornicatio sit malū: si sit ꝑsens: qūo non cognoscit illud particulare malū: ꝛ vlterius dato ꝙ sit bonū apparens: tñ cognoscit ꝙ est inhonestū. ¶ Sed alij dicunt: ꝙ vbi sunt duo: volūtas. s. ꝓcipiens: vt auertat̃ mens a cōsideratione inhonesti: ꝛ ꝑsideret delectabilitas: ꝛ sic peccat. ¶ Contra. obm ꝑsens naturalr mouet intellm: si g̃ hz illas duas rōnes: nō pōt nō considerare: tñ bñ scit intell's ꝙ volūtas sibi ꝓcipit: vt faciat petñ: ꝛ ita ꝑius peccat. ¶ Alij dicūt ꝙ incōtinens bene iudicat ꝙ simpliciter malū est fornicari: sed ꝓ nūc bonū. Sed hoc nō valet: ga iste incōtinēs iudicat ꝙ ratio formalis fornicationis est mala: ꝛ cognoscit ꝙ in illa ī cludat̃ illatio: ꝛ ita haberet oppositas opiones simul. ¶ Sed hic est diffi. nūqd aliquis sequēs rōnē erroneā peccat etiaz de indifferēte: Dico ꝙ sic: nō ex obiecto: sed ga voluntatē habet peccādi. ¶ Secūda difficultas. si aliquis potest mereri sequens rōnē erroneā. Dicit ꝙ aliqō meritum pōt esse: sed non ad vitā eternā: ga ad actū bonū requirunt oēs circūstātie: ꝛ ratio recta est vna de circumstantys. ¶ Sed si ignorantia sit inuincibilis: non video ꝙ peccet: ga talis nō est in ptāte nra. ¶ Sed cui tenetur plus obedire vel rōni erranti vel prelato: Dico ꝙ prelato: ratio enī erronea non pōt demōstrare falsum: sed probabiliter tñ arguit: ꝛ debet supponere ꝙ eque rōnem probabilem habet prelatus.

¶ Distinctio. XXV. ¶ Questio. I.

Jaz vo ad ꝓpositū redeamus.

P

Op.aliorū 4ª

Impugn° 4ª

Op.propria. Lōclusio 4ª.

Q

9° met.t.c.10 Nec pō^m mi nec obm tñ sed vtrūq; fz ꝓncipaliꝰ po^m actū liberi arbitrij causare.

D. multiplex. Singularia occurrentia de necessitate continuare.

O

Singularis ordinatio

Mereri pōt se rōne erroris

Prelato pōt ꝙ rōni erranti dicēti subditū obligari.

Hic dicunt aliq ꝙ totalr causatur a voluntate. ¶ Alij ecōuerso, ꝙ ab obiecto. ¶ Alij ꝙ ab actu itelligendi: ga ad illū sequit. ¶ Alij ꝙ a phantasmate immediate: ga obiectū nō est ꝑsens. ¶ Lōtra ꝓmū arguit: quia tunc non requireret obiectum. ¶ Contra scōm: ga obiectum naturalr agit: ꝛ tūc esset actus māe nālis. ¶ Lōtra 3^m. quia actus intelligēdi est mere naturalis: ꝛ ita naturalr causaret. ¶ Lōtra 4.^m. ga phātasma: nec virtualr: nec formalr cōtinet actum volendi. ¶ Pono igitur hic quatuor ꝓclusiones. ¶ Prima est ꝙ nō causat totalr a potētia volitiua: posito enī sufficienti actuo ꝛ passiuo: ꝛ approximatis ponit effectus in naturalib⁹: potest etiā poni in cōtingentibus. oppositū experimur in ꝓposito. ¶ Scōa cōclusio ꝙ obiectū non est totalis causa: ga ignobilius. ¶ Tertia cōclusio, ꝙ voluntas ꝛ obiectū sunt due partiales cause eius: ga vtrūq; requirit ꝛ neutrū sufficit. ¶ Quarta cōclusio, ꝙ volūtas ꝓncipalius cōcurrit: ga est causa vlis respectu oīuz actuū: obiectū aūt est causa particularis. ¶ Sed contra. qūo est actus in potestate nra si causat ab obiecto: Dicitur hic ꝙ vbi effectus dependet a duabus causis: si causa est vna cōtingens, totus effectus est ctingens: sicut habeo in potestate frangere, phibens detinens graue: ꝛ postea mouetur naturalr: ga igit voluntas potest causare ꝛ nō causare: ideo tc. Unde manifestū est ꝙ in genere cause materialis non libere causat: ꝛ tñ quia effectiue causant ꝛ libere totū est liberū. ¶ Sed illi dicunt ꝙ obiectum necessario mouet voluntatē: sed postea imperare pōt libere:

N

A

Barima. Dic ꝑiter 5 sustinēdo illā medā dicēdi.

B

Bide dist.29. ꝛ alibi sepe.

Contradictoria ꝑtis ꝙ ꝑtia aspicit liberras volūtas.

Nedū elicit: iz iperat act⁹ volūtatē cām efficaē bñ ꝑdera.

Maxima. Effect⁹ ꝑtialis cōsequēs pōt esse: iz reliq̃ cām sit naturalis.

3.ꝛ.16. 1.14.c.8.

Op. aliorum.

Impugn° 4ª

Et.l. vult. Libertas autē dit in volūtate: vt electiua nō ꝛt receptiua sui act⁹ est

Libꝛ arbi^m nō ētiā aie: sed passionē qui^a vt subalternis est impōrare.

Passionē nō bidē rōnez superioris in eāsequ. Perfectionē simplr a non perfecto talr excedituō dū declara. Volūtatē cogi nō posse ꝛ posse inuersi modo.

D. multiplex. Hec volūtas subiectū est ꝛ vtrūq; nobilissimum suo modo. Perfectiōis nobilitas 2ª. Et.l. anime. Hām maxīe eligibile fore.

G

Nuc necessitas ponendi gfam: ꝛ q̃ exclūdēs gfa ocidi posset nō.

H

Actū habitui ꝑferri nobilitat: ꝛ si nō acceptabilitas: qō examina.

Effect⁹ totalis in accidēnb⁹ quid ipōsse.

E

Op.propria. Bñaz ꝛ pō^m ꝛ nō essentiaz aie immediate perficere.

Obiicitur 4ª

F

posteriorꝛ.t. 5

Hic dico ꝙ quādo inferius est perfectio simplr: nobiliores pfectiones insunt sub rōne iferiozis q̃ superiozis: sicut de diuinitate. Nūc aūt esse spiritū: est pfectio simplr: nō aūt esse aiaz. ¶ Dico etiā ꝙ essentia aīe est nobilior potētys. Nec oportet ꝙ pfectio simplr sit semp nobilior eo qō nō est pfectio simpliciter. ¶ Sed pōt ne liberū arbitriū cogi: Tertuz est ꝙ nō a creatura: si intelligat coactio ex ꝑte voluntatis: vt passiua: oīs forma pōt imꝑimi: sed in agendo nō potest compelli: vt eliciam actum quez nolo: ga tunc duo actus incompossibiles essent simul.

¶ Distinctio. XXVI. ¶ Questio. I.

¶ Hec est gratia operans ꝛ cooperans tc.

C

Libꝛ arbi^m

Hic dicunt aliqui ꝙ est perfectio aīe: nō potentie. Sicut enī ꝑtutes dant ꝓmū esse mozale: sic gratia ꝓmū esse ꝑspirituale: esse aūt act⁹ essentie. ¶ Sed cōtra: ga gratia fm doctozes est habitus ꝛ ꝓncipium operandi. hoc nō pōt esse nisi in potentia operante. ¶ Scōo. ga gratia est ꝓncipiū productiuū actus meritoz: sed omne tale vel est potentia vel habitus. ¶ Tertio. omne subm est in potētia receptiua ad formā: sed si gratia est in essentia: sequit ꝙ in aliqua potētia eius. ¶ Quarto. ga gratia est dispositio ad gloriā: gloria aūt est forma in potētia. ergo ꝛ gratia. Dico ergo ꝙ est imediate perfectio potētie. probatur. Primo sic: quia iste perfectiones que dantur anime ad agendum ꝛ patiendū in secūdaria operatione sunt pfectiones potentiaꝝ. Puta aūt est gratia. ergo. ¶ Scōo. ad actū meritoriū causandū ocurrit gratia. nō sicut species vel potētia. ergo sicut habitus. ¶ Sed cōtra. nobilissimi perfectibilis est nobilissima perfectio. essentia aūt aie est nobilioꝛ potentys. ergo gratia erit eius pfectio. ¶ Scōo. quia iter formā ꝛ subiectū est proportio. nobilissimum aūt accidēs est gratia. ¶ Tertio potentia est ꝓpter essentiam. ergo illa magis diligibilis. ¶ Quarto. ga fortitudo redundat in essentiā anime: g̃ dispositio ad illam erit in ea. ¶ Ad ꝓmū dico, ꝙ essentia anime non est subiectū immediatū operationū: sed mediantibus qualitatibus. ¶ Ad aliud ꝑcedo ꝓpoꝛtionem: ꝛ hec est potētia nō imediate aia. ¶ Ad aliō cōcedo: ꝙ eēntia anime est magis diligibilis: sicut ꝛppositus bois: q̃ gratia eius. vnde si caliditate ignis calefaciat: non magis calefacit q̃ ignis: sed imediatius. ¶ Ad aliud dico ꝙ redundat in essentiā: quia denoiat ipsam per potentiā. ¶ Sed hic est difficultas: in qua potētia ponit. Dico ꝙ in voluntate: ga est nobilissima potētia. nullus etiaz est gratus deo actus nisi actus voluntatis. ¶ Scōa difficultas. si gratia est nobilissima perfectio. Dicit ꝙ in genere nature: sicut anima ꝛ fortitan aliqne alie sunt pfectiores. ¶ Tertia difficultas. Si est summe appetibilis. Dicit ꝙ sic: magis omni alia pfectione: ꝛ deberet ꝓeligi aīa rōnali si posset ꝓscindi: quāuis in genere entitatis sit aīa nobilioꝛ: nō tamē semper appetitus sequit entitatē. Alia difficultas est: que necessitas fuit ponendi eam. in voluntate enī creature ad esse gratuz non requirit aliquid aliud nisi actus bonus qui transit. ¶ Nunquid aūt diuina volūtas non est eque efficax sicut volūtas creata: Dic dico ꝙ de potētia absoluta dicit nulla est necessitas quin sine omni habitu absoluto: sicut ex bono actu posset aliquē acceptare: sz hoc fide tenem⁹. ¶ Sed hic est diffi. si deus posset aliquē acceptare sine gratia. ¶ Dico ꝙ sic ad vitam eternaz sine aliq̃ absoluto. ¶ Sed nunqd posset aligs odiri in gra. Dico ꝙ sic: ga non cogitur ad diligēdū aliquē: vel aliquid aliud extra se: sed hoc est de potentia ordinata: qō requirit. ¶ Alia difficultas. qd est magis acceptum vel actus vel habitus: per illaz regulā: ꝓpter qō vnūqōq; tale ꝛ illud magis videt ꝙ habitus: ga actus non acceptat nisi in habitudine ad habituz gratie quo elicitur. ¶ Sed quid est nobilius ens actus vel habitus: Dico ꝙ actus: ga ꝓpter ipsuz est habitus. ¶ Confirmat. quia in actu consistit habitudo. ¶ Sed nunqd effectus formalis gratie differt a gratia. Dicit quidam doctoꝛ ꝙ sic etiaz in accidentibus: quia si albedo esset separata tota entitas albedinis abstracta cēt ꝛ entitas subiecti. ergo aligd superuenit in albo. s. tertia entitas. ¶ Sed cōtra arguit: ga tunc compositū de genere accidentis esset vnū formalr. Iterum esse album eēt nobilius q̃ esse boīem: quia compositus est nobilius partibus suis: ꝛ ita esse hominē albuz est nobilius homine. ¶ Quid ergo dicit album: Dico ꝙ non albedinez tñ: ꝛ subiectū: sed sunt sibi duo extrema ꝛ due relationes: sicut esse gratiaz dicit gratiā ꝛ habitudinē forme ꝛ re-

I

ceptionem subiecti:quibus positis est esse album:7 ita concedo q̄ esse album includit absolutuz 7 respectiuū: vnde talia non sunt in genere.

¶Distinctio. XXVIII. ¶Questio. I.

Eternum. 10.

Jrca distinctionē 28am Quero vtr liberū arbitriū sine gr̄a sufficiat ad merendum. Et videt̄ q̄ sic per exemplū de Lozelio:cuius opera acceptа fuerunt sine fide. ¶Sed ꝛtra ibidem dicitur contrarium q̄ accersiuit beatum Petrum.

Error Pelagij.

K

Impugn° 4ᵉ Jdē mar.10. 7 Luce.18. Anere Alex. de ales 3ª pte sūme.qō.69. mēb.10.1.art. 2.7 alios h̄.

Hic fuit error Pelagij monachi qui dicebat q̄ ex puris nālibus pōt homo mereri sufficienter:ga in facultate nr̄a sunt actus intelligendi 7 volēdi quibus meremur. ¶Sed cōtra q̄druplici auct̄e sacre scripture. Prima Matth.19.apud deū est hoc possibile/apud hoies impoſ:7 loquit̄ de cōsequēdo salutem. ¶Secūda Joā.15.sine me nihil potestis facere:nō loquit̄ de operibus nālibus sed de meritorijs. ¶Tertia 3ª cozin.3°.non sumus sufficiētes cogitare aliquid a nobis.7 sequit̄.q idoneos nos fec̄ ministros 7c. ¶Quarta Jacobi p̄.c.cano.suc.omne datum optimuz:7 omne donū perfectū hic est actus meritorius. ¶Jdeo tenet fides catholica:q̄ liberū arbitriuz sine gr̄a non sufficit ad merendū. Et ad hoc quatuor sunt p̄nes. Quaꝝ p̄ma est q̄ liberū arbitriū pōt elicere actū meritoziū in gr̄ie mozū sine gr̄a:ga actū virtutū moraliū posuerūt ꝓbi 7 habuerūt tales actus:qui tñ nullā gratiā habuerūt:assistente tñ eis gr̄iali influentia. ¶Scōa ꝛclusio est q̄ liberū arbitriū pōt elicere actū qui est meritorius de cōgruo:ga actus attritionis est actus meritoriꝰ de ꝛgruo: non mereꝝ autē de condigno:aliogn gr̄a non esset gr̄a. ¶Tertia ꝛclusio q̄ nō pōt elicere actuz meritoziū de cōdigno:ga ex puris nālibus nō pōt esse ꝛdignus vita eterna. ¶Quarta cōclusio/q̄ liberū arbitriū non pōt vitare peccatū meritozie sine gratia:ꝓbat̄ per Hiero. peccatū q̄ per pniam non diluitur mox suo pōdere ad aliud trahit. ¶Sed cōtra p̄mā cōclusionē.per Apl'm. omne q̄ non est ex fide peccatū est:tale autez non pōt esse actus bonus:ergo 7c. ¶Cōtra scōam ꝛclusionē:ga tunc p̄maz gr̄am posset quis mereri:quod negat Apl's. ¶Contra tertiā:ga nullus actus est ꝛdignus vita eterna. ¶Contra 4ᵐ Anſel'.de cōcordia liberi arbitrij:dicit q̄ liberū arbitriū est potestas seruandi rectitudinē: ergo pōt quis cauere a peccato. ¶Ad primū dicūt aliqui:q̄ infidelibus totum est peccatū quicquid faciunt. ¶Sed hoc non videt̄ verum:ga dare elemosynā 7 diligere deū esset eis peccatum. ¶Sed auctozitas Apl'i est intelligenda de cōtrario fidei:sicut dicit:figs aliud euāgeliq̄uerit anathema sit.i.qui cōtrariū euāgeliq̄uerit. ¶Ad aliud dico q̄ gratia non est gratia:si de cōdigno mereꝝ:sed de congruo non remouet̄. ¶Ad aliū ꝛcedo quātū ad naturā:sed ex institutione legislatoris pōt esse:sicut q̄ tātū daret̄ ꝓ obulo quātū ꝓ aureo potest rex instituere. ¶Ad aliud dicit Sco. potestas seruandi 7c.cum adiutozio gratie:q̄ non intēdit excludere Anſel'. ¶Sic h̄ est difficul.si homo cū gratia pōt vitare peccatū veniale. Dicit̄ q̄ nō per illud ve.testa. septies in die cadit iustus 7c. Et in nouo te.si dixerim° quia peccatū 7c.dicit beatus Joan.nō igit̄ ex gratia:sz ex aliqua confirmatione pōt fieri:sicut de beata vgine Maria. ¶Sed vñ est hoc:si per vnā hoiam pōt quis nō cadere:quare non per alias. Dicit̄ hic ꝑpter auct̄es sacre scripture:7 ratio est quia ex occurētibus sine deliberatione plena incurritur peccatuz veniale. ¶Scōa difficultas q̄re homo sine gratia nō pōt vitare peccatū mortale cuz ad hoc requirat̄ plena deliberatio:7 si necessitetur non est peccatū. Dicit Scotus q̄ hic est difficultas de peccato cōmissionis. Dicit autē q̄ peccatum potest accipi:vel ꝓ actu deordinato:7 sic transit:sed quantū ad reatuz:illud nō potest dimitti sine gr̄a. Sed hoc nō queritz de actu elicito querit̄.ergo 7c. De isto non apparet ratio quare non possit vitari. ¶Sed qd de peccato omissionis. Dicit q̄ non pōt vitare sine gratia:quilibet enim in peccato tenet̄ ad actuz attritionis: quo habito datur gratia:q̄ si omittit finaliter peccat mortaliter. ¶Alia difficultas si gratia 7 peccatuz sint immediate oppositа. Dicit Scotus q̄ de facto semp est bō sub altero eoꝝ:tamē de potēcia dei absoluta ipe posset facere in puris nālib⁹. ¶Sed est ne ois actus elicitus cuz gratia dignus vita eterna. Dicitur q̄ sic:si actus ordinet in vltimū finē:gcūqz enī dederit calicē aque frigide 7c.Sed si non ordinat̄ non:sicut dans elemosynā ex pietate nāli.obiectuz enim gratie est vltimus finis. ¶Sed hic est diffi.si aliquis obligatur ad gratiaz habendam. ¶Quidaz dicit q̄ sic.sicut ad alia precepta. ¶Sed alius dicit oppositū.deus enim non obligat hominē ad impossibile.Sed habere gratiā in se nō est sibi possibile nec in potestate eius. ¶Alius autez arguit q̄ deus nullum dānat nisi ex trāsgressione precepti:sed ex carentia gratie damnat̄ quis:nec est simpliciter impole omni homini:ꝛz enim gratia non sit simpliciter in potestate nostra:tñ deus sic ordinauit q̄ disponēti se daret eā. ¶Sed ꝛtra.ga p̄m hoc aliquis obligatus esset ad gloriā. ¶Jdeo teneo q̄ non obligatur.Sed nunqd observans precepta sine gr̄a peccat mortaliter.Dico hic q̄ nō.

N

Vide dist.gest. 7.14.dist.4.7 6.7.7. dist.22. hui⁹ 7 alibi.

Peccatū pōt accipi dupl. Actualiter qs est tare potest 7 q̄ le potest.

Hiaz 7 potest opponi qualiter 7 nō, vide 1.dist.4.q.6.7 vbi dict⁹ sūmi.

O

Deus acc° dī gr̄a dicit° dignº vita eterna.

¶Distinctio. XXIX. ¶Questio. I.

Post hoc considerandum 7c.

Jrca distinctionē 29am Quero vtr gratia 7 charitas sint idē realiter. Et videt̄ q̄ sic in Luca.vbi beate virgini dicit̄. Ave gratia plena.in greco habet̄.charitas 7c. ¶Cōtra Apl's.gratia domini nostri Jesu Christi 7 charitas dei 7c.

1.c.

2.corin.9

Hic dicunt aliqui q̄ distinguitur realiter:ita q̄ gratia est in eētia 7 charitas in potentia. ¶Sed cōtra. Apl's ad cozinth.charitas est forma oīum vtutū.si habuero omnē sciētiā 7 ꝓphetiā 7c. Sed per gratiam virtutes sunt informate. ¶Secūdo Joānes in cano.sua ait.videte charitatē dei in nobis vt filij dei nominemur 7 simus.hec autem filiatio est per adoptionē:7 hec adoptio gratia est 7c. ¶Tertio.quia qō opponitur peccato est gratia.dicit autez Petrus q̄ charitas operit multitudinē peccatoꝝ. ¶Quarto Aug. 15.de trini. Sola charitas diuidit iter filios regni 7 pditionis:nunc autē alias virtutes possint habere filij pditionis:ex quo aūt dicit:sola 7 gr̄a diuidit.g̃ 7c. ¶Jdeo dico q̄ sunt vna forma simplex:gcqd enī dicit de gratia potest saluari per charitatē. ¶Ad cui⁹ declationez pono quatuor conclusiones. ¶Prima cōclusio/q̄ gr̄a 7 charitas sunt idem realiter:quia que non possiunt separari sunt idez realiter sic est de istis.ergo 7c. ¶Secunda conclusio q̄ sunt idem formaliter quantum ad absolutuz:que enim ſm rationē formalē sunt ad aliud non vident̄ distingui per absoluta.sic autē est de charitate 7 gratia. ¶Tertia cōclusio/q̄ distinguunt formaliter per rationes formales respectiuas:quia iste habitudines habent distinctos terminos.charitas enī dicit ad obiectum.s.ad essentiā diuinā:sed nullus est in gr̄a diuine

Oꝑ. aliozuz.

Impugn° 4ᵉ 1.13.

1.3.

1.4.

Q

Laꝑ.18.

Oꝑ.ꝓpria.

Ad habēdā gr̄am adulti ꝓparant̄ obligant̄: quantū ad oꝑ.nō sequit.

P

Obseruāti ꝑcepta sine gr̄a 7 non peccat ob hoc posse.

A

Obijcitur 4ᵉ pun. 27.

Jn gr̄a duo considerari.

B.l.bene. Idem a se di stingui.

Hinc habitudo 4ᵉ.

B

D.aplex.

Sine gr̄a absolute saluari posse 7 mala non bona accedente fidemqz sic equari.

divine essentie sed voluntatis:7 ita differunt formaliter. ¶Quarta cōclusio est/q̄ ista diuisio non est fabricata per intellectū:quia talis est supernālis:circa que anima nihil facit. ¶Sed contra primā cōclusionē.dictū fuit q̄ existens in charitate potest non diligi:7 ita sine gratia potest esse. Dico q̄ loquoꝝ de rationibus absolutis: non de respectiuis:bene enim talis habebit illud quod erat gratia:sed caret illo respectu quo dicebat gratia. ¶Contra scōam cōclusionem:gratia non dicit perfectionez simpliciter:charitas autē sic:quia in deo est. ¶Dicdico q̄ ista bene cōcludunt de aliquo superaddito:vñ habet illud qō est gratia:sed non illum respectū. ¶Contra tertiam.idem non diffinitur a se.Dico q̄ nō habeo ꝓ inconuenienti q̄ ſm respectus sit distinctio. ¶Contra quartā.iste respectus nō est realis.Dico q̄ verū est: sed est ab intellectu diuino nō nostro. Intelligendū tñ q̄ gratia habet habitudinē ad subiectum: sicut forma ad materiā.ad actuz:sicut causa ad effectū.ad obiectū sicut ad finē:quia de summo bono:iste tres relationes sunt reales.Quarta relatio ad voluntatez diuinā:quia producitur in esse accepto per diuinā voluntatē:7 hoc est relatio rationis causata a voluntate diuina. ¶Sed nunquid potest illud absolutū spoliari tali respectu.Dico q̄ sic:ga contingenter inest. ¶Sed nunquid q̄ solā fidem posset acceptare:Dico q̄ istum respectuz posset imprimere fidei si vellet.Dico etiam q̄ de potēcia absoluta posset imprimere istum respectū actibus malis: vt posset facere.A.l.stare:q̄ quilibet ex puris nālibus saluaret̄:si hoc placuisset deo ipso cooperante.s.q̄ ois genitus ab Adam saluaretur.

¶Distinctio. XXX. ¶Questio. I.

Jn superiozib⁹ insinuatū est 7c.

C

Jrca distinctionem 30am Quero vtrum gratia differat realiter a gloria. Et videtur q̄ non. Joan.p. De plenitudine eius omnes accepimus nos gratiam ꝓ gratia. ¶Contra. Hia 7 veritas per Jesum Christum facta est.ibidem.

Oꝑ. aliozuz.

Impugn° 4ᵉ

Hic dicunt aliqui q̄ gloria non est nisi gratia cōsumata. ¶Cōtra. perfectum 7 imperfectum non diuersificant essentiaz. ergo gloria 7 gratia sunt eiusdem essentie:7 ita quicqd conuenit vni per se:7 alteri:sed gloria per se facit q̄ homo sit beatus.ergo 7c. ¶Secūdo.quia beatitudo est actus.gratia autem est habitus:7 ita distinguunt̄ gr̄ie. ¶Tertio.quia Joānes baptista habuit gratiam 7 ꝓpriationem glorie. Impossibile autē est q̄ priuatio sit cum forma eiusdem rationis. ¶Quarto quia beata virgo fuisset minus dilecta hic in via q̄ multi angeli:ga illi habuissent gloziam:7 ita gratiam perfectaz. Dico ergo q̄ realiter differunt. Sed sunt ne eiusdez rationis charitas vie 7 charitas patrie.hoc videtur sentire Apl's. ¶Sed contra.charitas patrie est sufficiens principiū actus beatifici. Dicitur q̄ non est sufficiens principiuz nisi concurrente obiecto. Dico tamē h̄ q̄ due charitates diuersarū rationū sunt in patria. Ex parte enim ītellectus intelligo deum sub ratione infiniti:7 ista manebit in patria:sed in patria obijcietur sub ratione ꝓpria deitatis:7 sic distinctus conceptus formaliter 7 actus iste intelligendi est alterius rationis:7 ita videt̄ ex parte charitatis q̄ oportet ponere distinctas rationes formales in obiecto.

¶Distinctio. XXXI. 7 duas sequētes. ¶Questio. I.

E

¶Nunc superest inuestigare 7c.
¶Quoniam supradictum est 7c.
¶Predictis adjciendum videtur.

Jrca distinctionez 31am 7 duas sequentes quero vnā questionem 7 est ista. Utrum sit dare peccatuz originale. Et videt̄ q̄ non. Joan.p̄mo. Ecce agn⁹ dei 7c.ergo abstulit omnino mūdi peccata. ¶Contra Apl's ad Ro. per vnū hominē intrauit peccatū immundū 7c.

5.

Prim⁹ arti. Quid.

Hic sunt decem articuli declarandi.Quoꝝ p̄m⁹ est qd est peccatū originale:7 ponunt octo conclusiones negatiue. Prima cōclusio est q̄ peccatuz originale non est actus malus:ga per hoc distinguit̄ ab actuali peccato.nullū enī actū habet anima quando cōtrahit ipsum. ¶Scōa cōclusio/q̄ nō est aliquis habitus vitiosus:talis enī imprimeret a deo si esset.peccatū autē originale nō est a deo per creationē. ¶Tertia cōclusio q̄ nō est pronitas vel cōcupiscentia carnis.talis enim inest nobis sicut brutis a natura:cū anima sensitiua sit vtrobiqz eiusdem rationis. ¶Quarta cōclusio/q̄ non est aliqua infectio morbida.nulluz enī peccatū est in corpore:quia peccatuz 7 gratia habent fieri circa idem. ¶Quinta conclusio/q̄ non est macula positiua in anima quasi rubigo.nullus enī spūs est maculabilis a corpore mundi q̄s celum qō nō pariē peregrinas impressiones. ¶Sexta ꝛclusio/q̄ nec aliqua priatio ethica mozalis ꝑpter defectum circūstantie:quia talis priatio semper fundat̄ in actu malo vel habitu vitioso. ¶Septima cōclusio q̄ nec sola carentia originalis iustitie.tali enim caret in puris naturalibus homo:cum originalis iustitia sit semper supernaturale donum ſm Anſel'.talis autē nō h̄et originale petiñ qui esset in puris nālib⁹. ¶Octaua ꝛclo q̄ peccatuz originale nō est debitum vel obligatio ad habendum eam.omnis enim obligatio ad bonū bona est:sed obligatio ad originalez iustitiam est obligatio ad bonum.si enim terminus est quid bonū vel ipse est bonus:habitudo 7 tendentia ad ipsum est bona. ¶Confirmat̄.ga non est malum esse obligatum ad precepta:nobilioz autez est obligatio ad originalem iustitiaz. ¶Dico ergo vnā cōclusionē affirmatiuā q̄ peccatū originale est formaliter reatus obligationis ad penā damni prouenies per propagationez a primo parente in quo fuit peccatum actuale.ꝓbatur. sicut se habet peccatum actuale ad penaz sensus:ita se habet peccatū originale ad penā damni.Sed trāseunte actu peccari actualis mortalis remanet reat⁹ tñ ad penā sensus eternā:ergo sic transeunte actu gr̄onis ab adam remanet reatus ad penam damni. ¶Sed ꝓtra. Magister arguit in littera q̄ non solum est reatus ad penā dāni:sz culpa.Dico q̄ culpa aliqñ sumit̄ ꝓ defozmitate actus:7 ita trāsit qñ trāsit actus:sz remanet tñ culpa ꝓ reatu. ¶Scōo per Anſel'.in libro de ꝑceptu virginali:7 cur deus homo ipse dicit q̄ peccatū originale est carentia originalis iustitie cuz debito hn̄di eā. Dico q̄ ista diffinitio est materialis:ga illa ꝓcomitat. formale autē est qō dictū est. ¶Tertio quia Aug.dicit q̄ concupiscentia est originale peccatū.Dico q̄ verum est cauſaliter:quia originalis iustitia si esset refrenaret vsum iordinatū ei⁹:7 eodē mō logtur Paulus ad Ro.

A.l.obligat°

Opio ꝓpria.

Petrū originale quid?

H

Obijcitur 3ᵒ.

In lib° de duob⁹ primo par. ulozum. Rom.5.

Secundus articulus qualiter originale peccatū cōtrahitur. Dico q̄ ex hoc q̄ anima que creatur munda coniungitur corpori organico ꝓ

Scōs articu. Qualiter.

I

Pctm originale vñ ẏbit.

Exemplū 4ᵘ

A.l. Quia ad imaginem.

33.di. maritū. ⁊ extra de bigamis, debitū ẽt.l.per.

Quē i exodo ⁊ alibi i ve.te. ⁊ specialr in leuit.14.

K

Obijcitur 3ᵒ. Alde seo.l.4. ⁊ canonistas.

Tertius arti. Quare.

Pctm originale non dat ſm Iulianū hereticū ppt obstaculū 4ᵘ. A.l. ppagãte

Quare pctm originale contrahitur.

Obijcitur 4ᵒ

L

Ecce qō ḡris de vnione aie corpi singula rissime.

Dūa peti originalis ab actuali nōnter.

Quartꝰ arti. Et quo.

Cōclusio 4ᵘ. Nec a ꝺo nec a parentib⁹ nec a carne: ſz a lege regulante pctm originale contrahi. Exemplū 4ᵘ notabile.

M

Vide extra ꝺ fi. pſby. in decre. ⁊ in. 6. ⁊ extra de renū, nisi cū pdē. § pſone. vbi ingre doctores ⁊ adde pla: ⁊ alibi quere.

Quintꝰ arti. Quibus. Cōclusio 4ᵘ.

pagato de semine Ade. hic ꝓbat ⁊ declarãt ꝓmo exẽplo sensibili: sicut si aligs mũdus corpe indueret vestimento sordido / ex ꝓtactu eiꝰ ẏbit sordes: ita aia ex ꝓiunctione cũ corpe: ga gnõne ĩmunda est gĩatũ. ¶ Scõm exẽplũ in cruilibus: si filia senatoris cõiungeret cũ plebeo efficeret ignobilis. aĩa enim creata est nobilis: ga filia summi regis: corpꝰ autẽ ex nã sua hz ignobilitatẽ. ergo. ¶ Tertiũ exẽplũ in canonicis. ius canonicũ instituit ꝙ ẏbens cuꝝ corrupta est irregularis ipso facto: que irregularitas est respectꝰ talis ꝙ nõ est idoneus vt ordineꝝ: ita aĩa ex se est apta vt trãferaꝝ ad ordines angelicos. reddit autẽ irregularis pp corpus nisi nõ ea dispẽset. ¶ Quarto in theologicis qñ domꝰ erat leprosa / res ibi delata erat ꝓtaminata: ita etiã ga corpis domus est leprosa: ideo aĩa ingrediẽs ipm contaminat. ¶ Sed ꝫ pmũ. nõne melior est gñatio bois q̃ bruti: Dicit ꝙ nõ est iquinamẽtũ reale: sed solũ q̃dã nota irregularitatis. ¶ Scõ ga videt ꝙ Xtus talis non sit pctm. Dico ꝙ nõ est totalr sile: ga ibi non est respectu dei: in ꝓposito autẽ sic. ¶ Cõtra tertiũ: ga anima nõ facit voluntarie. ¶ Respondeo ⁊ dico ꝙ dato ꝙ cõtraberet inuoluntarie quis cum corrupta / adhuc esset irregularis.

Tertius articulus q̃re ẏbit. Et Julianus disputat ꝫ Aug. ⁊ q̃tuor sunt obstacula, ꝑbãtia ꝙ nõ debet ẏbi vel ĩcurri. pmũ obstaculũ est ꝙ aĩa a deo creat: qd g demeruit ꝙ debeat cõtaminari. ¶ Scõm est ꝙ aĩa nõ educit de poꝰ corpis: nec de ipso formaꝝ. ¶ Tertiũ ga aĩa nõ est a pie ꝓpagata. quo g̃ pt transfundit pctm. ¶ Quartũ ga nec mõ ꝓcipiẽs aligd facit ad aĩaz. ergo. Dicit ergo Julianꝰ nec peccat mr nec deꝰ nec pr in cõcipiẽdo in generãdo ⁊ in creãdo. Dico igit ꝙ nõ ẏbit ex aĩe origine: sed ex eius vnione. ¶ Cõtra ga illa vnio fuit a deo: sicut enĩ aĩa creat a deo: ita etiã eã nullus põt vnire corpi formalr nisi deꝰ. ¶ Scõ ga nõ est in ptãte aĩe vniri vel non vniri. ¶ Tertio ga qõ est a nã nõ ꝺz ĩputari ad pctm: ita aũt est hic. ¶ Quarto ga nõ videt ꝙ corpus habeat tãtã efficaciã sup aĩaz. ¶ Ad pmũ dico ꝙ nõ a deo: sed ab ipsa lege instituta. Sed qũo: Dico ꝙ ex hoc distinguit ab actuali: ga non est in ptãte peccãtis: nec demeruit aligd aĩa: sed ex demerito ꝓmoꝝ parentũ oat sibi talis pena: nec eius nãlis ĩclinatio est ad corpꝰ vt infectũ: sed sequit: ex B igit ẏbit per vnionẽ aĩe cũ corpe tali ⁊ ꝓpagato ab Adam.

Quartus articulus a quo ipmit ⁊ sũt hic quatuor cõclusiones negatiue. ¶ Prima ꝺclo est ꝙ nõ a deo: ga deus nullũ facit malũ. ¶ Scõa cõclusio ꝙ nõ a pie generãte: ga ipso mortuo adhuc cõtrahit. ¶ Tertia cõclusio nec a matre: ga non hz pctm originale. ¶ Quarta cõclusio / ꝙ nec ab ipsa carne. Dico igit ꝙ ab ipsa lege istituta regulãte: ⁊ ꝺeclat hoc q̃druplici exẽplo. ¶ Primũ exẽpluz est qñ aligs nascit de adulterio nascit irregularis a quo impmit ista irregularitas: nõ a patre nec a matre: sed a lege: sic a iure est excõicatus aliquis. Ita etiã gcũq nascit ex adã ẽt. ¶ Aliud exẽplũ ꝙ fuit quoꝺdã genus reprobatum ab ecclesia: ⁊ illi generabãt filios irregulares quo ad bñficia: sicut ꝺicit in quadã decretali hoc nõ babebãt nec a patre nec a matre sed a iure. Simil r in politi. institutũ est a quibuſdã regibꝰ ꝙ nullus est liber a seruitute nisi ascribat militie: nec eius filꝰ liberat a seruitute. Sil r in aligbus locis nullus põt ĩtrare palatiũ nisi de familia dñi: ⁊ ita etiã deꝰ ididit ꝙ nullus ĩgrediat ad eꝰ aulã: nisi ꝑus ascribat eius familie: ⁊ hoc fit ꝑ bap:ismũ.

Quintus articulus est q̃bus impmit. Dic sunt quatuor ꝺclones. ¶ Prima cõclusio est ꝙ nõ est in corpe sed in aĩa. idem enĩ est subm meriti ⁊ demeriti: meritũ aũt in corpe nõ põt esse nec gr̃a: ergo nec demeritũ. ¶ Scõa ꝺclo / ꝙ non est in aĩa sensitiua sed itellectiua: sensitiua enĩ est extẽsiua: accis aũt spũale in tali esse nõ põt. ¶ Tertia ꝺclo / ꝙ nõ est in poctione ĩferiori sed supiori. vbi enĩ est positiuz, ibi est eius ꝓuatio: ga bñt fieri circa idẽ: sed videre deũ est in poctione supiori. pctm aũt originale est reatus istius visionis. g. ¶ 4ª ꝺ ꝙ nõ est in itellũ sz in volũtate. iniustitia enĩ est in volũtate: sic iustitia. pctm aũt originale est iniustitia hz Aug. ¶ Sz ꝫ. pctm originale nõ est volũtariũ: g nõ est in volũtate. Dic dicit Sco. ꝙ volũtariũ dr ga a voluntẽ cãtũ: ⁊ sic pctm actuale ẽ volũtariũ. Scõ ga volũtati ĩpressiz: ⁊ sic est hic. ¶ Scõa diffi. est / q̃re intells ꝓuat visione dina pp pctm volũtatis. Dic dr ꝙ qñ aliquis peccat aĩa cõiuncta punitur: sicut homicide amputat caput: sz manus fecerit homicidiuz. hoc est g̃ pp cõnexionẽ mẽbroꝝ. ¶ Tertia difficul. q̃re punitur totũ pro capite: sic tota vniuersitas aliqñ punit ꝓpter vnũ boiez. Dico ꝙ ex cõnexione illoꝝ: ⁊ ideo ga filius est de suba patris: ideo punitur pro patre.

Sextus articulus est qñ ẏbit. Dico ꝙ in ꝑmo istãti quo. ſ. aĩa creat. ¶ Sed hic sunt q̃tuor signa. Quoꝝ pmũ est qñ corpus gñat. Scõz in quo aĩa creat. Tertiũ in quo aĩa infundit. Quartũ in quo ex tali ifusione pctm ẏbit. ⁊ ista q̃tuor signa: sũt signa ex nãrei. Sed videt ꝙ aĩa in aliquo signo est ĩnoxia. Lõcedo ꝙ ꝑus nã cõuenit sibi esse q̃ ĩnesse. ¶ Alia difficultas ga tũc videt ꝺictoria esse in eodẽ. Dico ꝙ nõ sunt cõtradictoria: sed ſm aliud ⁊ aliud signum.

Septimus articulus vbi ẏbit. Dico ꝙ in vtero mris: lex est enĩ ꝙ res sordidat ꝑ habitaculũ: ⁊ aliqñ ecõuerso. Exẽplũ pmi. Leuitici. 14. g ĩgrediebat domũ ĩmunda ficbat ĩmundus: ⁊ ibi hz ꝙ leprosi ificiebãt domũ. Sil r ex pte scificata: scificabat ipsaz ꝓtingẽs: sic etiã in nra gnõne ex turpi habitaculo sordidat aĩa. in resurrectione aũt ecõuerso. in chũi enĩz incarnatione humanitas fuit sanctificata in ẏbo. econuerso autẽ christus sanctificauit corpus beate Marie virginis per inhabitaculum eius in ipso.

Octauus articulus est qñ ꝺimittit: ⁊ est sciendũ ꝙ quadrupl r. Primo ꝑ regenerationẽ sicut discipuli a Barnaba baptiçati actuũ. 19. ¶ Item per cõtritionẽ cordis actuũ. 10. ꝺicit ꝙ loquẽte ꝓtro cecidit spũscũs sup illos oẽs qui audiebãt vbũ. illi aũt nõdũ erãt baptiçati: sed tñ spũscũs ꝺescendit in eos: g tñ stare nõ põt cũ originali pctõ. ¶ Itẽ per sctificationẽ sicut de Hieremia ⁊ Joãne baptista legit ꝙ fuerũt in vtero sctificati. ¶ Itẽ ꝑ sanguinis effusionẽ ꝓceptaz in lege: sicut Aug. videt ꝺicere. ¶ Sed hic occurrunt q̃tuor difficultates. ¶ Prima est si sanctificati teneantur ad baptismũ: videt ꝙ sic: ga ipsemet chr̃s fuit sanctificatus ⁊ baptiçatus. ¶ Scõa difficultas: ga videt ꝙ nec ẽcio regrat baptismus aque per illud Joãnis. c. 3. nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spũscõ. Dico hic ꝙ ẏbi opz intelligi nisi alia remedia cõcurrũt. ¶ Tertia difficultas. si tẽpore necessitatis sufficit contritio. Dicit ꝙ sic: ga deꝰ nullũ obligat ad impossibilitatẽ. ¶ Quarta difficultas qõ illoꝝ remedioꝝ est potius respõsio: sanguinis effusio: quia statim dat gloziam.

Nonus articulus est qui sint illi qui istõ pctm cõmiserũt. Dicit ꝙ Adã ⁊ Eua. ¶ Sed est difficultas quis plus peccauit vel Adã vel Eua. Dicit ꝙ Eua ex gñe: ga petyt equalitatez ꝺei. ¶ Scõa difficultas si Adam nõ peccasset sed Eua / si cõtraberem⁹ peccatũ originale

N

Nec cõpi mus fensitiue pars nec pozioli ferioꝝ itellectiue sed superioꝝ ⁊ formaliter voluntas pctõ originale imprimit.

Difficultas 2ª

Volũtariũ 2ª

De peccato originale voluntariũ ⁊ ipm i volũtate punit: itellectꝰ tamẽ cõpo

O

Secꝰ articu. Nõ cõtrahit. Signum nõ q̃druplex: ex quoꝝ quarto pctm originale cõtrahitur. Difficultas 3ª

Pauca natura aiaz creatꝝ ex se inepta ꝺ pctõ originali infectam. Septimꝰ art. Ibi.

P

Vt ex ablatio mundat ĩmundat: ꝺat lucẽ cõ ꝺimungnat. ea vbi pla adde pro ⁊ cõra.

Octauꝰ art. Nõ ꝺimittit.

Remediũ de lenuũ pctõ originalis 4ª.

Sicut in fontibus ꝺamnatis ni circũcisio ꝑ exacuatur cultellꝰ cuncisionẽ. Difficultas 4ª Vide Scõ. 4. ꝺi. ẽtr. ar. 3. q. 1. vltimum.

Q

Significatio effusionẽ effectiuꝝ baptismo fere.

Nonꝰ artic. Qui cõmittit. Difficultas. Solum Adã pctm esse ex gñe peccãti occasionem in posterum.

A

De gravitate pcti primoꝝ parentũ. vide sapientie. 11. nal. 7. in fco. Decim⁹ arti. Qui fuerunt Adam. 3.

De vnitate ⁊ pluꝝ.

B

Obſ. noialtũ.

Impugn⁹ 4ª Duere oĩa in Sco. 3. di. 2. ⁊ 3. met. vide Rchã. 2. di. 1. pte. 1. copiose

Obſ. ppria. Sola nã ditia nã est de se.

C

Obijcit 4ª. Per accis cõtrahere 2ª. Esse singulare ⁊ ẽ ꝑ se ⁊ ꝑ accia ꝺ differunt.

Nõ agendi ⁊ cõdito agentꝭ ꝺifferunt.

Necessitas ponendi singularem i nã q̃druplex.

D

Nõ multiplex Nec mãz nec fõmã nec vnitas nec ẽtitas: nec actualẽ cristẽ hũanẽ nec negationẽ nec accidẽs aliqõ p ẽ principiũ individuationis ẽ ꝓpriũ fere.

originale. Dicit ꝙ nõ: ga ꝓncipalioꝝ rõ generãdi est in pie. ¶ Sed remanet vnũ dubiũ: si peccatũ illud pmuz potuit esse veniale. ¶ Rñdeo nõ video quare nõ: quia quedã sunt venialia ex gñe: sicut verbũ ociosum: poterant autẽ dicere verba ociosa ante peccatũ mortale.

Decimus articulus est qui fuerũt illi qui peccatũ istud contraxerũt: sed istud ꝺimittatur ad presens: quia in tertio libro ĩquirẽt de hoc qñ agetur de conceptione virginis Marie.

¶ Distinctio. XXXIIII. ¶ Questio. I.

Post predicta ꝛc.

Circa distinctionẽ 34ª3 Quero de vnitate specifica quatuor qõnes. ¶ Prima est vtrũ natura specifica sit de se singularis. Et videtur ꝙ sic per Boetiũ g ꝺicit ꝙ omne qõ est: ideo est: ga vnũ numero est. ¶ Cõtra. Dam̃. aic. Chr̃s assumit nãm in atbomo.

Hic dicunt aliqui ꝙ de se est singularis per sua ꝓncipia intrinseca: nec opz de hoc q̃rere. ¶ Sed ꝓra. qñcũq aligd ꝓuenit alicui in ꝑmo modo dicẽdi per se nõ põt sine ipso ꝓcipi: sed nã specifica itelligit sine omni singularitate. ¶ Scõa rõ est h. qñcũq aligd cõuenit alicui in scõo mõ dicendi per se: illud cõuenit sibi in quocũq inueniat: sed humanitati nõ ꝓuenit singularitas in quocũq. ergo ẽt. ¶ Tertio. qñcũq sũt aliqua ꝺia: si vnũ ꝓuenit per se: reliquũ repugnat. si ergo idẽ numeralr ꝓuenit nature. ergo distingui numeralr sibi repugnat. ¶ Quarto. ga ista est prẽdicatio per accis. hõ est hic hõ. g ẽt. ¶ Ideo dico / ꝙ nulla natura specifica est de se hec nisi ꝺeitas: ⁊ per h ꝑbat ꝙ nõ est nisi vnus deus: ⁊ si ita esset de humanitate / ois homo esset vnus homo. ¶ Sed ꝓra. singularitas nõ ꝓuenit homini per accidens. ergo per se. Dico ꝙ non conuenit per accis: sicut accidẽs subiecto: sz sic iferius suo superiori. ¶ Scõo. ga gcgd est in nã / videt esse singulare. Dico ꝙ verũ est: sed non gdditatiue nec per se: sicut non est ĩuenire boiem qui sit risibilis. Et tñ nullus homo est risibilis gdditatiue. ¶ Tertio. ga cuilibet singulari videt per se cõuenire ꝓncipiũ agendi ⁊ patiendi. ¶ Sed hoc cõuenit nãe. g̃ ẽt. ¶ Dico ꝙ singularitas est conditio agentis: sed non ratio agendi. ¶ Quarto. ga ꝓncipiũ ꝓductiuũ ⁊ terminus videntur esse singularia per se. Dico ꝙ non per se vt sic. ¶ Sed que est necessitas ponẽdi ꝙ natura non sit singularis: Dico ꝙ est necessitas ois sciẽtie que radicatur in actu diuisionis: illa enĩz diuisio vel est ex natura rei: vel rõnis: si rõnis / oẽs scie erũt ab aĩa. Et sil r diffinitio. certũ est ꝙ sortes ⁊ plato bñt vnã diffinẽ circũscripto omni opere itell's. Sil r via cõpositionis. Sil r via argumẽtationis. Dic hõ est. ergo hõ est. ¶ Sed hic est diffi. si nã indiuiduaꝝ per mãm. Dico ꝙ nõ: ga aĩa rõnalis nõ hz mãm. Itẽ nec fozma: ga ipsa est rõ ꝓueniẽdi specifice. Item nec vnio materie cũ fozma: ga diffinitionẽ ingre diunt mã ⁊ fozma vnita. ¶ Itẽ nec actualis existẽtia: ga idẽ numero est in actu ⁊ in potẽtia. Itẽ nec negatio indiuisionis in se: ⁊ diuisionis a quocũq alio: oĩs enim negatio est posterioꝝ affirmatione. illa autẽ affirmatio si est singularis habeẽt intentũ: si nõ / negatio singularis fundaꝝ in vl'i. Itẽ iste negationes si bñt idẽ fundamentũ nõ est nisi vnũ positiuũ. Si diuersa: habeẽt intentuz. Iterũ nec accidẽtia: ga suba ꝑcedit omne accidẽs: ⁊ in illo ꝓioꝝ causat accidẽs: ⁊ est h. Simil r diminuitur in quantitate: ⁊ manet idem numero. ¶ Questio. II.

E

F

A.l. ñ dic nisi Vnitas nãe q̃ ñ ẽ ab aĩa: nec ꝑ mõ: nec per accis: sz in 2º mõ ꝓuenit ei. vbi pla adde. vide Sco. 7. metaph. ⁊ vbi supra in scõ pondrando. Obijcit 4ª. Nã a singularitate ⁊ vnitate ꝑcidere. A.l. singularitatis.

A.l. Sed.

A.l. vnam.

G

A.l. consignificati.

A.l. vt.

A.l. r i diuinis ⁊ alr in creatis est vnitas nature.

Secunda questio est. Utrum natura de se sit vniuersalis. Et vz ꝙ sic: quia est superius. ¶ Contra. qz vniuersale est secunda intentio: ergo non dicit per se de prima.

Hic introducuntur quatuor conclusiones. ¶ Prima conclusio est / ꝙ nã specifica nõ est vl'is in ꝑ mõ dicẽdi per se. ꝓbat: qz vle diffinitur in habitudine ad aliud: sed natura specifica in ꝑmo modo dicẽdi per se nõ est alia vel aliud. ¶ Item nulla relatio dicit per se in ꝑ modo de absoluto. ¶ Scõa cõclusio / ꝙ nec per accidẽs cõuenit sibi: qz aptitudo nãlis: nullo modo subiecto suo cõuenit per accis: sed vlitas termini dicit habitudinẽ naturale essendi in plibus. ¶ Tertia cõclusio est / ꝙ inest sibi in 2º modo: qz ois nãlis aptitudo est passio per se apti nati: sed cõicabilitas nãe est eius nãlis aptitudo. ergo ẽt. ¶ Quarta cõclusio / ꝙ ista vlitas nature non est ab anima: qz circũscripto omni opere intellectus / natura esset cõicabilis pluribꝰ: ⁊ si esset ab aĩa / ipsa circũscripta / esset nã incõicabilis pluribus: qõ est falsum: qz rõ eius diffinitiua cõuenit oĩbus indiuiduis. ¶ Sed ꝫ pmã ꝓclusionẽ arguit sic. Natura specifica nõ est per se singularis: ergo vlis / cũ sint opposita imediate. ¶ Dico hic ꝙ nã specifica non est de se singularis nec vlis: sed abstrahit ab vtroqz. ſ. a rõne vniuersalis ⁊ particularis: que sunt rationes respectiue. ¶ Contra secundam ꝑbatur ꝙ insit per accidens: qz ens diuidit per vniuersale ⁊ particulare. Si alterꝫ est per se ⁊ alterꝫ accidens. Dico ꝙ nõ: si diuisio est ꝑ passiones circũloquentes natura. ¶ Cõtra tertiã: qz segtur ꝙ vbicũq inuenit natura / erit cõicabilitas. ⁊ ita in hoc indiuiduo. Dico ꝙ nã que est in boie ſm suam rõnem formalẽ est cõicabilis: sed illa passio non conuenit sibi ratione totius cum singularitate nec in hoc: sed ſm se. ¶ Quarto instatur: qz sicut in diuinis est vna natura in pluribus personis: ita vna natura est hic in pluribus indiuiduis: Dico ꝙ nõ est vna numero in pluribus. distinguitur enĩz proprietatibus indiuidualibus: non autem sic in diuinis.

¶ Questio. III.

Tertia questio est. Utrum sit dare minozem vnitatem vnitate numerali. Et videtur ꝙ non: quia verum est indiuisibile. ¶ Contra. vbi est alia entitas / ibi est alia vnitas.

Hic dicunt aliqui / ꝙ nulla est vnitas minoz numerali. ¶ Contra. in vnoquoqz genere est dare vnum qõ est mensura omnium illoꝝ que sunt in illo. illud aũt non est vnum indiuiduuz. ¶ Secundo sic. vnum vni opponitur: non potest aũt hoc esse in indiuiduis. ¶ Tertio. qñcunqz sunt aliqua duo cõtraria imediata: posito vno remouetur reliquũ: ⁊ econuerso. ¶ Sed ab aliquibus remouetur distinctio specifica circũscripto omni opere intellectus: ergo oportet ꝙ inducaꝫ vnitas opposita. ¶ Quarto. qz si multitudo ⁊ equalitas sunt relationes reales: ergo ⁊ fundamẽtum reale: quod est vnum: non numero sed specie. Ideo dr hic ꝙ sunt q̃tuoꝝ vnitates ozdinate in rexꝫ nã. ſ. vnitas numeralis / specifica / generis ⁊ transcendentis. Oz autẽ omnes iste vnitates sint in rerum natura probatur: qz vbi est inuenire distinctas entitates / ibi est inuenire distinctas vnitates. Sed alia est entitas indiuidui ⁊ speciei: ⁊ aliozum dictoꝝ: qz quodlibet potest cognosci sezsum / altero non cognito. ¶ Item ſm idem non materie cõformitas ⁊ diffozmitas: sed ſm rõnem generis

5. meta. ⁊ 10.

Obſ. cõis ⁊ maxime noialũ. 10. meta. t. c. 2.

H

5º ⁊. 10. meta. ⁊ in postpdicamentis ⁊ in topicis.

5º meta. t. c. 20. vide sco. 31. dis. primi. Obſ. propria. Unitas 4ª.

Minoꝝ vnitatez in re vnitate numerali repiri ostẽdit q̃druplr. vide ois in sco. vbi supra optime.

Universidad de Deusto
Biblioteca

habent ꝓformitatē aliquā ⁊ diffformitatē ſm nām ſpecificam. ¶Tertio.idem ⁊ diuerſum ſunt ꝺ̄ia imediata:ſed ab illis que ſunt in gñe aīalis remouet diſtinctio generis:ergo idēritas inducit oppoſita:eodē modo de cōformitate. ¶Quarto.quecūq; diſtinguunt ſolis poſterioribus in illo priori quo precedunt illa:nullam hñt diſtinctionē in ratione formali:quia q̄ ille pertinet ad quidditatē non pōt eſſe poſterius ea:ſed quecūq; ſunt eiuſdē rōnis diſtinguunt poſterioribus. ¶Si enī aliq̄ prioꝝ iam non habēt eandē rōnē formalē. ¶Sed ℨ. ꝑmo imediata ſunt ꝑmo diuerſa. ¶Dico q̄ veruz eſt quātitatiue:nec eſt tāta vnitas:vnitas generis ſic ſpēi: verū eſt q̄ in eo q̄ vnū nullā hñt diſtinctionē:ſed tamē dicit minoꝝ que multitudinē maioꝝ cōpatit. ¶Sed hic eſt diffi.ſi oīa ſunt vnuz.Et videt q̄ ſic:ga oīa ſunt ens.ergo oīa ſunt vnū. Nec eſt demōſtratio ꝑpter qd: ga vnū eſt paſſio entis:oē q̄ eſt aptum natum intelligi eſt ens. Ideo dico q̄ ſicut oīa ſunt ens:ita oīa ſunt vnū in rōne formali entitatis.Sed eſt ne vnitas realis:Dico q̄ nō:ly fundamētū ſit realc:eſt tñ vnitas formalis. Jn ſingulis aūt idiuiduis ſūt diuerſe realitates. ¶Sz eſt ne facta ab aīa:Dico q̄ nō:ga ꝑn̄a per ſe nota:⁊ veritates ic̄ōmutabiles in his fundant. ¶Qō. IIII.

Quarta queſtio eſt.Utrū per ꝓprietates indiuiduales fiat diſtinctio indiuiduoꝝ.Et videt q̄ non:ga nō ſunt in genere ſube. ¶Contra.quia non diſtinguuntur in natura.ergo iſtis differentijs.

Lōcluſio 4ª. **Hic ponuntur** quatuoꝛ ꝺ̄nes. ¶Prima ꝺclūſio eſt q̄ idiuidua non diſtinguunt ſe totis:ga hñt ꝓformitatē. ¶Scōa ꝺ̄ q̄ diſtinguunt per aliud ſui:ga differūt. ¶Tertia ꝺ̄ q̄ nō ptinēt ad eſſentiā ſuam:ga tota eſſentia eſt natura ſpecifica. ¶Quarta ꝺ̄ q̄ nec per accidēs:vt ſupra oſtenſum eſt.Si dicat q̄ ſpēs dicit totā eſſentiā indiuidui. Dico q̄ illud per q̄ diſtinguunt nō ptinet ad eſſentiaz eius: ſed pertinet ad idē genus. ¶Sed ꝑtra.ga q̄ñ aliq̄ cō mune diuidit in plura:opz q̄ hoc ſit per ꝺ̄ias.cōe aūt diuidit per idiuidua. Dico q̄ tunc illa ꝓprietas non eſt quidditas nec pars eius.Sed eſt modus intrinſecus:⁊ eſt idē realiter cū nā quā idiuiduat:ga nullaz nām pōt deus ꝑducere ſine ſingularitate. Nec diſtiguit formaliter a nā:ga nō facit formalr differre. ¶Sed q̄o nā mea eſt idē realr ⁊ diſtiguit realr:Ideo poſui q̄ nō eſt vnitas realis ſed formalis:ga ꝓpꝛys realitatiꝫ diſtinguunt.Sed videt q̄ tollatur generatio:q̄ñ bō gñatur. Nunqd tota natura ꝑeat. ¶Dic dico q̄ eadē natura ſub alia tñ ꝓprietate indiuiduali pōt eſſe terminus generationis.Dico ergo q̄ eadē ratio formalis gñatur in me ⁊ in te. ¶Sed q̄o pōt totā nām creare:ſi tota ratio formalis ꝓexiſtit. ¶Dic dico q̄ nunq̄ quidditas creatur:ſed bāc nām creat:quātitas enī eſt ic̄ōmutabilis:totū tñ ſingulare cauſat. Ulterius nā in illo ſuo pori nullā habet diſtinctionē.Q̄o ergo ei ꝺ̄dictoꝛia iſūt: Dico q̄ non ſunt cōtradictoꝛia:ſed diſperata.

¶Diſtinctio. XXXV.⁊ ſeptē ſequētes. ¶Qō.I.

Poſt hoc videndum eſt ⁊c.

ADe euidentiam infiniti. Circa diſtin.35. ⁊ ſeptē ſequētes Quero quatuoꝛ qōnes. Prima queſtio eſt:vtrū primū pncipiū productiuuz ⁊ vltimus finis coincidant in idē.Et videt q̄ non/vn̄ eſt altiſſim⁹. vt dicitur in Eccleſiaſtico.ſed eēnt due rōnes altiſſime. ¶Contra in apoc.Ego ſum alpha ⁊ o. **Hic introducuntur** quatuoꝛ concluſiones:quarum prima eſt:q̄ coincidant cēntialiter.⁊ hoc eſt:q̄ vna eſt natura eoꝝ.probatur:in omni natura illuminata eſt inuenire omnē perfectionē cui non repugnat ifinitas ⁊ illimitatio:natura diuina eſt huiꝰ. Ratio aūt ꝓductiua dicit perfectionē ſimplr:⁊ ratio vltimi finis. ¶Scōa ꝯclō/ q̄ coincidūt ſuppoſitaliter:probat per Anſel.in monologion.15.in omni ſuppoſito perfectiſſimo eſt inuenire omnē perfectionē ſimplr. Ratio aūt pncipy ꝓductiui eſt pfectio ſimplr.ergo debet iueniri in perfectiſſimo ſuppoſito.ſ.deo:⁊ etiā ratio finis. ¶Tertia ꝯclō/ q̄ coincidūt realiter:q̄ nulla perfectio ſimplr abſoluta ponitur in deo vel in diuinis diſtincta ab alia realiter. ¶Quarta ꝯclō/q̄ nō coincidūt formalr:hoc aūt ꝓbatur via diuiſiua.cā extrinſeca eniz formalr diuidit per finē ⁊ efficientē. ¶Scōo.q̄ ex rōnibus formalibꝫ hñt ordinē ille cauſe.g̃ vbicūq; inueniunt manebit iſte ordo:vbi aūt eſt ordo/ibi eſt diſtictio extremoꝝ. ¶Tertio.q̄ relationes diuerſarū rōnum habēt terminos formaliter diſtinctos. Jn eadem aūt nā creata fundantur due dependētie : iſte ſunt diuerſe ⁊ nō diſtinguunt niſi rōne termini. Duiꝰ aūt eſt deus.g̃ in deo eſt huiꝰ non identitas formalis. ¶Quarto.q̄ deus ſub rōne eſſentie eſt vltimus finis:q̄ obiectū beatificum ſub rōne illa:ſub rōne aūt eſſentie nō eſt ꝑncipiū ꝓductiuum:q̄ eſſentia:vt ſic/neceſſario cauſat quicqd cauſat. ¶Sed hic eſt diſceptatio. ¶Nā aliqui dicūt q̄ nō eſt demōſtrabile q̄ vltimus finis ſit ꝑncipiū efficiens. Sed hoc eſt creditū. ¶Sed cōtra hoc aliq̄ noſtruz arguunt ſic. ꝑmo:oīs cauſa ſcōa agit dependenter:ſed ꝑmū efficiēs ⁊ mouēs nō pōt agere dependenter:q̄ oīno ĩmobile:⁊ ita nullam pōt habere cauſam. ¶Scōo ſic.Impoſſibile eſt q̄ aliq̄d ſit cā alterius/quo nō exiſtente nihil minus eſſet:ſed ſi vltimus finis nō eſſet: adhuc ꝑmū efficiens remaneret:q̄ ponit indepēdens. ¶Tertio.agens agit vel ꝓpter finem ꝓeſtitutū a ſe.⁊ hoc nō:q̄ ꝓeſtitutio eſt actus ſecūdus:qui preſupponit primū:qui hz finem in ſuo prioꝝ:nō ꝓeſtitutū ab alio:q̄ primū agens non hz agēs ſuperius ſc:q̄ poſſit ſibi ꝓeſtituere. ¶Quarta ratio eſt hec.Q̄ñcunq; ſunt alique due cauſe ſubordinate:dempta vna.ſ.ꝑncipaliozi/altera remouet: ſed finis nō cauſat niſi mouēdo efficiēs: q̄ ergo nō habet efficiens nō habet finē. ¶Ad primū dico/q̄ eodē modo quo ſuū eē dependet ab vltimo fine:ita ⁊ agere.Sed nō dependet ab eo in rōne mouētis:ſed in ratione finis: q̄ ſua actio non eſt ab alio agente. ¶Ad ſcōm dico/q̄ ſublato vltimo fine:adhuc eſſet inf cēna:nego iſtaz q̄ vere cauſat alia cauſalitate que nō eſt ꝑductio. ¶Sz cōtra.nō requiritur q̄ cauſa finalis ſit actu quādo cauſat:ergo ablata eſſentia diuina adhuc eēt illud. ¶Dic diceretur q̄ ly boc ſit verū de finibus ſub fine:non tamen ſub vltimo fine. ¶Ad aliud dico q̄ nō eſt ꝓpter finem a ſe ꝓeſtitutum ſed inatuz ſibi ſicut materia eēt ꝓpter formam:ſi nihil aliud eſſet. ¶Ad aliud pōt duci ad oᵐ:q̄ finis eſt ꝓrioꝛ cauſa q̄ effectus:⁊ ꝓius ſine poſteriori poteſt cauſare:non video igitur demonſtrationem in ꝓpoſito. Et ideo hic intelligendum eſt q̄ aliqui effectus habent quatuoꝛ cauſas ſimul ſicut compoſituz de genere ſubſtantie dependet a mā ⁊ forma ⁊ efficiēte ⁊ vltimo fine.Aly habēt duas cauſas tñ:ſicut anima rōnalis nō depēdet a mā organica: ſed ab vltimo fine ⁊ efficiente ſm fidem ⁊ non eſt dare effectum qui dependeat a pauciozibus cauſis. Quanto aūt nobiliozes effectus tanto a pauciozibꝰ dependet:ideo diuiſiones ꝑbi q̄ ĩtelligentie ab vna ſola cauſa dependent. ¶Sz hic eſt diffi.ſi ꝑmū efficiēs agit ꝓp finē. ¶Dic dico q̄ hoc pōt duplr intelligi:vel ꝓp finez opationis que eſt formaliter in eo vel ꝓpter finez effectus:⁊ hoc modo deus agit ꝓpter finē:ſicut ꝓductionis q̄ ꝑduxit mundū:iſtius aūt actionis trāſeuntis bene eſt finis:nō aūt opationis ĩmanētis. ¶Scōa diffi.eſt de agentibꝰ nālibus.Dico q̄ agunt ꝓpter finē nō a ſe intentū ⁊ ꝓeſtitutū,Sed a ſuperioꝛi:ſicut artifices iferiozes ꝓpter finē artificis ſupioꝛis.Eodē modo de agentibus ĩtellectualibus:q̄ ſicut volūtas hz qd agat:ita neceſſario hz cur agat ſm Anſel. ¶Alia diffi.quia ratio boni ⁊ finis idez eſt.Ro aūt boni ⁊ eſſentie aīe nō ſunt idē formaliter.Dico q̄ bonū formalr dicit habitudinez aptitudinalē ad appetitū:ſed fundamentalr eſt ratio abſoluta. ¶Sed eſt ne diſtinctio iter finē ⁊ cām finalē:Dico q̄ nō:ſicut iter efficiēs ⁊ cām efficientē:ga finis eſt cuius gra:⁊ hoc idem eſt cauſa finalis. ¶Queſtio. II.

Secunda qō eſt vtrū cauſalitas finis ſit vera cauſalitas.Et videt q̄ non:ga cauſalitas metaphyſica. ¶Contra.quia finis eſt cauſa cauſarum.

Lōcluſio 4ª. Cām finalem eē ꝑmā ⁊ ne eſſarā oīdit

Ordo cauſar: nouabilis.

Hic introducunt q̄uoꝛ ꝺ̄nes. ¶Prīa q̄ cauſa finalis eſt ꝑma cā.ꝓbat.cauſalitas cāe efficiētis precedit cauſalitatē māe ⁊ forme:⁊ cauſalitas māe/cauſalitatē forme.forma eni eſt poſterioꝛ mā:g̃ ⁊ eius cauſalitas. Uſi ante formā cauſat imediate mā.vtrūq; precedit efficiēs:ꝑus enī ꝓuenit rei eſſe q̄ ineſſe.Sed forma accipit eſſe per cām efficientē:ergo prius eſt cauſare efficiens reſpectu forme:q̄ forme reſpectu cōpoſiti cui ineſt.Itē mā nihil cauſat niſi ga recipit:ſed ꝑus hz eſſe forma ab agēte quā ipſaz recipiat.Ultra finis ꝑcedit efficiēs:cā enī efficiēs non cauſat niſi mota a fine:g̃ prioꝛ eſt intētione iter oēs. ¶Scōa ꝺ̄ q̄ cauſalitas finis eſt nēcia:magis eniz eſt nēcia cauſalitas que per ſe ineſt:q̄ que per accās:ſic aūt eſt de fine.Dec enī eſt p accās.hō creat:ga eſt ꝓtingēs. Iſta aūt eſt per ſe.creatura hz ordinē ad deuz:ga ex rōne eius formali eſt ad deū ex ordine eſſentie.vñ q̄cūq; cognoſceret qdditatē dei ⁊ creature/cognoſceret q̄ creatura eſt ad deū:⁊ ꝓp deū:ſic̄ medicina ꝓp ſanitatē:⁊ hec tendētia eſt cālitas finis. ¶Tertia ꝺ̄ q̄ cauſalitas finis eſt nēcia cauſalitas:ga ex rōnibꝰ rez demōſtrat ordo eaꝝ:⁊ hec eſt cauſalitas finis. ¶4ª ꝺ̄ q̄ hec eſt cauſalitas ꝑcipua:ga ꝑ⁹. ¶Sed ꝺ ꝑmā ꝺ̄nē inſtat:ga aligs effectus fuiſſet añ mūdū:ga ante cauſalitatē efficientē fuit deꝰ finis:ergo aligs effectus. ¶Cōtra z⁸⁵ ꝺ̄nē:ga que nēcia ſunt eque cōueniūt in poꝰ ſicut in actu:⁊ ita illa cauſalitas erit in poꝰ obiectiua. ¶Cōtra z⁸⁵:ga tūc cauſalitas eēt eterna. ¶Cōtra 4.⁸⁵:ga cauſalitas efficiētis ſemp ponit effectū in actu:nō aūt finis. ¶Ad ꝑᵐ dico/q̄ ſicut cā vlioꝛ ꝑus ordine nāe cauſat ⁊ ifluit q̄ cā zª.ſic dico/q̄ ordine nāe ꝑus mundus eſt ꝓp deuz q̄ factus:ly in eodē inſtanti ꝛpis. ¶Ad zᵐ ꝓcedit q̄dā doctoꝛ q̄ qdditates in poª obiectiua hñt ordinē eſſentie:ga ſic̄ iſta erat vera. hō nō eſt aſinⁿ:ita iſta.hō eſt melioꝛ aſino ab eterno:⁊ ita videt talis cauſalitas finalis nō in ſolo actu:ſed etiā in poª. ¶Ad ꝛᵐ dico q̄ ꝓpꝛie nēcius eſt eternū:eſt aūt nēcia cālitas nō ꝓo itrinſeco modo:ſed neceſſitate icō mutabilitatis ſicut ſm Aug.hō eſt aīal.eſt ic̄ōmutabil. ¶Ad aliud dico q̄ ſupemīnēter vel vtualr quidditas boīs cōtinet actualitatē:ita cā finalis cām efficientem. ¶Sed hic eſt diffi.ſi effectus cāe finalis hz reſpectuz realē ad finē:⁊ certū eſt q̄ effectiuitas dicit dependētiā: ⁊ ideo dico q̄ realis dependētia eſt. ¶Sed ℨ. meᵗ eſt ꝓpter ſanitatē que nō eſt. ¶Dic dico q̄ relo effectus eſt relo fundamētalis:q̄ per ſe ineſt:nō actualis:⁊ talis bene eſt ad aliqd q̄ nō eſt in actu:ſz ſufficit eiꝰ eē qditatiuū. ¶Scōa diffi.q̄ impoſe eſt q̄ aliq̄ cā cauſet q̄ñ nō eſt. ¶Dic dico q̄ illud q̄ nō eſt nō pōt ꝓducere:tñ cauſare pōt in poª obiectiua:ꝓductio enim cōuenit per accās ꝓducto ⁊ ꝓducēti:⁊ ideo nō niſi in actu: ſed ordo finis eſt eſſentialis ad illud q̄ cauſat. ¶Tertia diffi.q̄o pōt eſſe cā poſterioꝛ effectu:ſic̄ ſanitas medicina.Dico q̄ ſm qdditatē ſanitas ꝓioꝛ eſt medicina ſm eſſe qdditatiuū ſm q̄ cauſat:p accās aūt eſt poſterioꝛ. ¶Quarta diffi.ſi deus redigeret oīa in nihil ſi remaneret ordo talis.Dico q̄ ſic:ſicut ordo ꝑdicaᵗ remanet.Dico igit q̄ cālitas finis ⁊ efficiētis vere differunt ſicut cālitas per ſe ⁊ p accās. Nota ēt q̄ illud q̄ eſt finis inquātū cauſat actū volēdi habet rōnē cauſe efficiētis realis:ſed poſtea q̄ñ actus ſicut deliberatio ordinat in ſanitatē:tunc illud habet rōnē finis:vnde hec ſemp eſt cauſalitas finis. ¶Queſtio. III.

Certia qō eſt:vtrū oēs partes continui ſint diuiſibiles.Et videt q̄ ſic. qz omnes habent medium ſue quātitatis. ¶Contra.infinitum non habet medium. qz iam non eſſet infinitum.

Hic dicunt quidā q̄ oēs partes continui ſunt diuiſibiles:qz ſunt eiuſdē rationis. ¶Sed ℨ illud arguit 4ª.Et ꝓ ſic.Oēs partes cōtinui aut ſunt diuiſibiles in eaſdē partes:⁊ hoc nō:qz totuz ⁊ ptes idē ſunt.g̃ in alias ptes vlteriozes.Sz ipoſe eſt eē alias ptes ab oīb⁹ partib⁹ cōtinui:qz ille ptes nō eſſent ptes cōtinui.g̃ ⁊c. ¶2º ſic. Jlle ptes q̄ ſunt diſtincte ab oībus ptib⁹ cōtinui nō ſunt ptes cōtinui:ſed ſi oēs ptes cōtinui eēnt diuiſibiles in alias ptes:ille eēnt diſtincte ab oīb⁹ partibus cōtinui.g̃ ⁊c. ¶3º ſic. Jn cōtinuo ſunt infinite ptes:⁊ vltra infinitū nō eſt dare aligd:ſz ſi oēs ptes cōtinui eēnt diuiſibiles in alias:vltra infinitū eēt aligd. ¶4º ſic. Jnfinitū eſt:cuius quātitatē accipiēti/ bus ſemp eſt aligd extra accipe:g̃ qñ dico/oēs, illud ſignū nō diſtribuit adeq̄te ꝓo oīb⁹:q̄ tunc nō eēnt aliq̄ extra.g̃ ⁊c. ¶Dico igit q̄ hec ꝓpoſitio eſt falſa ꝓpter ipoſitatē ſubiecti:qz hoc ſignuz oīs/infinito repugnat. ¶Cōfirmaᵗ:qz ſm ꝓbm ante oē mutatū eſſe eſt mutatū eſſe.ſi deſtruit multitudinē finitā:habeo intentuz. Si infinitā.g̃ ante motū infinitū ⁊ eternū fuit motus: ⁊ eodē mō:ſi ante oēm boiem fuit bō. ¶Pono g̃ quatuoꝛ ꝺ̄nes. ¶Prima ꝺ̄ eſt/q̄ nō eſt dare in ifinitis eq̄le vel inequale:vt talia ſunt. ꝓbatur ℔. vbi enim vnuz excedit reliquū alterꝫ eſt finitū. Ulterius.equale ⁊ ineq̄le ſunt circa idē:ergo ſi eq̄litas nō eſt in infinitis:ſeq̄t q̄ nec ineq̄litas. ¶Jtē.equalia ſunt quoꝝ extrema ſe nō excedunt:ſed in infinitis nō ſunt extrema:ergo nec equalitas. ¶Scōa ꝺ̄ eſt/q̄ totum ⁊ pars nō ſunt circa infinitū:qz gbuſcunq; repugnat paſſio demōſrabilis de ſubiecto:⁊ illud ſubm:ſed infinito repugnat eq̄le ⁊ inequale:que ſunt paſſiones demōſrabiles de toto ⁊ parte: qz hec eſt demōſtrabilis vel per ſe nota.omne totū eſt maius ſua parte:⁊ ita ineq̄le. ¶Tertia ꝺ̄ eſt/q̄ vniuerſale vlr ſumptū repugnat infinito:cuicūq; enim repugnat totū ⁊ q̄libet pars ſubiectiua:ſed ifinito repugnat totū:cuius pars ſubiectiua eſt totū vle:g̃ cui repugnat totū ei repugnat vle vlr ſūptū. ¶4ª ꝺ̄ q̄ ſeq̄t ex his/q̄ illa ꝓpō nō eſt vera q̄ dicit oēs ptes cōtinui eē diuiſibiles:ſic̄ nec iſta q̄ dicit.oīs hō irrōnalis eſt aīal. ¶Sed cōtra.ſumant iſte ꝓpoſitiones ꝺ̄dictoꝛie. omnis pars continui eſt diuiſibilis:aliqua pars continui non eſt di-

Ly ſi ſ̄ ſm ꝓbm ꝓducimuz ⁊ vltimus finis coincidit nā ſuppoſito ⁊ realr:non tñ formalr.

Vide Scotū in hac mā in tractatu de ꝑn°. ⁊.2.dist. ꝑmi.q.copioſe.

Vide Sco.in q.ſ̄libe.⁊ vbi tibi nōui ad ꝓ

Finis multiplex.

Ordo cauſar: ſubalterne.

Effectus aliꝰ ſimoꝛ ad ma⁹ re quirit cām.

Ob.ꝓpoſitio. Effectus aliꝰ ſimoꝛ ad ma⁹ requirit cām.

Ordo vniformis rez in potētia ⁊ actu.

Qualiter ſubſtrati finis hz rōnē efficiētis ⁊ finis.

Ob.aliorum.

Impugn° 4ª

Boc ſignum oē repugnat infinito.

Ob. propria. Vide Sco.2. d.2.q.9.⁊ vbi ibi nōui ⁊ alios ad hec.

Lōcluſio 4ª.

Equalia que?

Eq̄le ⁊ ineq̄le:totū ⁊ ptes: vſe vlr ſumptum infinito repugnare.

Z.l.ſuperi°.

Obijcitur 4ª.

I

Mõ cuiuslibet ppõnis datur ẽdictoria:r ẽ doctrina notabilis.

K

In gb9 nõ datur eqpollentia nec oppõ: nec illatio:q̃re in lib9 peri hermenias r alibi. D. multipler De veritate ppõnũ ex finis ligmentoꝝ.

Singularis imaginatio. L

Uia disputandi multiplex.

3° phys.

Opio plonis vide. 6. phy. r alibi sepe. 1. posteriorũ. Impugnatio mathematica M

Cõtinuũ non cõponi ex idi uisibilibus.

Vide has rõnes i Sco. 2. dis. 2. q. 9. a q̃ iste accepit eas mltuz trũcate nisi fuerit vitiũ scriptoris.

uisibilis.particularis est falsa.g̃ altera est vera. ¶ Secundo per equipollentiã.non omnis pars continui est diuisibilis:q̃daz pars cõtinui nõ est diuisibilis. ¶ Tertio quelibet vera ꝓpositio habet aliquã cõtradictoriã: hec est vera.quedam pars continui est diuisibilis:r nõ põt dari ẽdictoria nisi ista:nulla pars cõtinui est diuisibilis.vel accipias cõtrario. ¶ Quarto per locũ a toto in quãtitate:hec pars est diuisibilis:r hec r illa:r sic de alys.ergo ꝛc. ¶ Ad ꝑmũ dico/q̃ nõ sunt ẽdictoria: ga vna vnius est cõtradictoria:ꝓpositio autẽ cuius subm includit cõtradictoria vel incõpossibilia non est vna:r circa tale non potest esse cõtradictio:ga est regula ꝓ se nota que in falso fundari non põt. ¶ Ad scõm dico/q̃ quãdo dicit:nõ ois r quidã non equipollent:dico q̃ verum est quãdo ꝓpositio est vna. ¶ Ad tertiũ quãdo dicitur que est cõtradictoria illius.Dico q̃ eius cõtradictoria est ista. Non quedã pars continui est diuisibilis. ¶ Ad aliud dico sicut dixi q̃ non tenet equipollentia in talib9:ita nec illatio:ga ꝓpositio nõ est vna. ¶ Sz adhuc est dubium de chimera. Dicit̃ q̃ est ens prohibitum:r est vera ꝓpositio. De illa. Dico q̃ illa veritas est rationis tiñ. Nulla autẽ incõmutabilis ꝓpositio potest fundari in talibus que includunt incompossibilia. ¶ Alia difficultas.hec est vera.ois homo est aial.ista etiam capit illos qui sunt in potentia:r illos qui sunt in actu:r talis multitudo est infinita. Dico q̃ distribuit ꝑ multitudine abstrahente a finito r infinito. ¶ Contra. q̃ abstrahit a duobus põt stare cũ vtroq3. ¶ Dico q̃ aliquid cõuenit superioribus q̃ cõuenit r inferioribꝰ: nõ tamẽ vt in superioribus:sic in ꝓposito de multitudine nõ põt distribui q̃ sumit̃ infinitas. ¶ Alia difficultas.ga ſm hoc tu dirimis oẽm disputationẽ:ga ois syllogismus assumit aliquã vlem. ¶ Rñdeo si dicerẽ.ois sortes currit:ꝓpositio nulla esset:q̃o tunc arguã cõtra istum qui dicit. Dico igit̃ q̃ per aliã viaz vel diuidẽdo vel per syllogismũ expositoriũ. Sicut enim non tollit̃ via disputandi de hoc homine:quia nõ potest dici.ois hic homo.vnde dicã hic.infinita multitudo non habet terminum. ¶ Questio. IIII.

Quarta questio est:vtrũ continuũ sit: diuisibile in ifinitũ. Et videt̃ q̃ non:quia constaret ex infinitis. ¶ Contra in numeris est processus in infinituz: r causatur ex diuisione continui.

Hic fuit opio Platonis q̃ linea cõponit̃ ex puncti:r superficies ex lineis:r corpus ex superficiebus:puncta enī igrediunt̃ diffõnẽ linee. ¶ Contra illũ arguit̃ geometrice de diametro r costa in quadrato q̃ erit eqlis diametro costa.ponat̃ enī costa que habeat.12.puncta:r ita alia.a quolibet illoꝝ punctorũ põt trahi linea ad aliud alioꝝ.iste.12.linee trãseunt ꝑ diametrũ in puncto:ga in latitudine diameter est indiuisibilis:si tãgit in pũcto:ergo diameter non cõstat nisi ex.12.punctis:intersecant enī in duobus vel in medio ille.12.linee cõtingunt.12.si vo in medio:ergo duplum est diametrum. ¶ Scõo ꝓbo q̃ diameter circuli erit eque magn9 sicut circulus:a q̃libet pũcto diametri ꝛc. vel mediate vel imediate intersecat:linea enī vel attingit in minus q̃ in pũcto:q̃d nõ põt esse:si maius nõ potest esse nisi in duplo. ¶ Tertio sic.describañt duo circuli ifra se:oẽs linee ducte a centro vsq3 ad circũferiam sunt equales:ponatur q̃ circulus exterior habeat 20. puncta:trabantur linee ad centrũ:intersecant iferiorem in puncto.r q̃ possunt protrahi patet:aut ille linee concurrent:sic q̃ vna erit cõiuncta alteri in medio circuli: si distant.ergo inferior circulus erit maior exterioꝛi:si imediate sicut in superiori habeꝛ intẽtũ. Si dicatur q̃ cõcurrãt in vno puncto:tunc in duplo erit exterior maior:q̃ duo pũcta rñdent vni pũcto. ¶ Quarto sic. Describat̃ vnus circulus imediate post alium r cõtingat ipsum:r sit vnus maior:aut vnus pũctus continget vnũ.si quilibet cõtingit alium:habetur ꝓpositũ. si punctus minoris contingit duo:iste erit in duplo minor. Unde si voluatur rota exterior:r sit vna imobilis infra eã:linea transiens si cõtinget vnum punctũ rote interioris quãdo cõtinget punctũ rote exterioris:g̃ ꝛc. ¶ Contra scõm q̃ superficies nõ cõponitur ex lineis: si circulus cõiungatur circulo.vlterius:vel habebit superficiẽ vel punctũ.si habet punctũ:vlterius describas quadratũ:eodem modo de circulo. ¶ Cõtra tertium/ q̃ corpus nõ cõponat̃ ex superficieb9. Sphera est corpus:sed medium extrẽsum.latera ĩcuruant̃. ¶ Iterũ in corpore spherico r pyramidali. ¶ Fuit ergo opinio cõtraria.ratio sua est ista:omne simplex attingit aliud ſz se totũ:r nullaz extensionẽ faciunt. ¶ Alia ratio sua solubilis est:que dicit q̃ linea nouem punctoꝝ scindatur per medium oportet punctũ diuidi. ¶ Respõdet Augustinus super gene. q̃ quelibet pars corporis est corpus:r corpus est diuisibile:in homogeneis enīz est eiusdem rationis totũ r pars. ¶ Contra. inter primũ punctum r quẽlibet alium in linea cognituz a deo est dare medium vel nõ.si sic:nõ cognoscit deus illum.si nõ:habetur intentũ. Ulterius.vltra omnẽ numerũ cognituz a deo est dare numeꝝ. Una solutio dicit q̃ omnis accipitur collective in vna: r distributiue in alia. ¶ Sed hoc nõ videtur:q̃ in re sumitur distributiue. Nec valet alia solutio de suppõne simplici r confusa: q̃ vtroq3 accipit̃ suppositio simpler:nõ est ergo alia solutio nisi q̃ hoc signũ/omnis/non põt talibus addi. ¶ Ideo dico q̃ motus nõ est cõpositus ex mutatis cẽ. ergo ꝛc.

¶ Distinctio. XLIII. ¶ Questio. I.

Est ꝑterea q̃dã genus peccati.

Arca distin. 43. Quero ũtuoꝛ questiones. ¶ Prima q̃ est. Utrꝫ ꝓprie sit aliq̃ peccatũ ɔ spiritũsanctũ. Uideꝛ q̃ nõ:q̃ Joã.q me odit/r patrez meũ odit:r p ꝑs spiritũsanctũ:ſz nõ est aliq̃ peccatũ ꝓprie in patrẽ vel ĩ filiũ. ergo ꝛc. ¶ Cõtra.qz in Matth. dr. Qui peccauerit in patrẽ r filiuz/dimittet̃ ei.qui aũt in spiritum sanctũ/neqz in hoc seculo neqz in futuro.

Hic dicunt alig/q̃ ꝛs quodã mõ appropriatuz sit aliq̃ peccatũ in spiritũsanctum: tñ nullũ ꝓprie:qz eadem est rõ formalis offensionis in oibus ꝑsonis. Sed vbi eadẽ rõ offense:r idẽ est peccatuz:ſz offensa respicit tres ꝑsonas eq̃liter.g̃ ꝛc. ¶ Sed ɔ.q̃ ꝓprie sit aliq̃ peccatũ in spiritũsanctũ: vel in ꝑsonã spiritussancti:qz peccatuz ifidelitatis est discredere. sed arrius r sui sequaces discrediderunt spiritũsanctũ: quẽ minorẽ patre r filio asseruerũt.g̃ ꝛc. ¶ Iteꝝ spiritus sanctus põt odiri sine alys ꝑsonis:qz aliquis põt suspẽdere actum charitatis a ꝑsona spiritussancti:quo facto erit in peccato odꝝ respectu spũssancti. ergo ꝛc. ¶ Tertio.qz põt aligs spiritũsanctũ blasphemare sicut patrez r filiuz. ¶ Quarto.qz distincta festiuitas fit de spiritusancto:r sic ꝓprie venerat̃:r sic ipsum nõ velle colere est ꝓpriũ peccatũ in spiritũsanctũ. ¶ Ideo dr q̃ est ꝓprie peccatũ in ipm:qz peccatũ aliq̃ põt ꝓprie spiritusanctuz respicere pro obo:vt dictũ est.ergo ꝛc. ¶ Sed cõtra 4r. pmo sic:qz in diuinis nõ est voluntas ꝑsonalis:sed tñ essentialis: r illa est vna: sed voluntas diuina solum formalr offendit̃.ergo ꝛc. ¶ Scõo sic. Bonitas in diuinis est vna tñ:ſz omne pctũ obuiat bonitati diuine in tribus ꝑsonis.ergo ꝛc. ¶ Tertio.ga influetia ispirationis diuine ad bonũ est a tribꝰ ꝑsonis equaliter:ga carũ opera ad extra sunt idiuisa:ergo resistere illi inspirationi est offensio equalr trium personarum. ¶ Quarto.ga vna est diuinitas triũ personaꝝ:sed peccatũ est offensiuũ deitatis.g̃ ꝛc. ¶ Ad ꝑmũ dico/q̃ aliq̃ peccatũ respicit personã vt formale obiectuz. Sed semp habitudo peccati ad bonitatẽ diuinã est vna:sed peccatuz formalius respicit̃ ab obto. ¶ Ad 2m dico q̃ vnꝰ est vt obtio:ſz triũ est vt offensa. ¶ Ad 3m dico q̃ resistere inspirationi diñe ꝓprie est triũ:sed appropriate vnius. ¶ Ad 4.m dicit̃ sicut ad ꝑmũ. ¶ Ad cuidẽtiã autẽ predictoꝝ est itelligendus q̃ quedã spũsco attribuunt̃ ꝓprie r nõ appropriate:sicut spiratio passiua. quedã nõ ꝓprie sed appropriate:vt bonitas.quedã vo propꝛie r appropriate:vt spiritus. Quedã vo nec ꝓprie nec appropriate:vt est deitas. Eodẽ modo quedã petã spũsco attribuunt̃ ꝓprie r nõ appropriate sic̃ blasphemia.quedã nõ ꝓprie sed appropriate:sic̃ petiñ ex certa malitia.quedã ꝓprie r appropriate:vt abnegatio spiritussancti. Quedã nec ꝓprie nec appropriate:sicut negatio diuinitatis. ¶ Questio. II.

Secunda q̃ est.vtr petiñ ĩ spiñscũ: sit petiñ ex certa malitia.

Dicunt aliqui q̃ sic:ga quoddã est petiñ ex ipotetia:quoddã ex ignorantia:r quoddã ex certa malitia. Primũ dicit̃ esse petiñ cõtra patrẽ:cui attribuit̃ potẽtia. Scõm cõtra filiũ cui attribuit̃ sapientia. Tertiũ ɔ spiñscũ:cui clementia seu bonitas attribuit̃. ¶ Sed ꝓtra.ga in omni gñe pcti pñt reperiri ista tria: ga circa ideꝝ genus peccati aligs peccat ex fragilitate. alius ga ignorat esse petiñ. alius ex malitie nãe. ¶ 2o ga petiñ in spiñscũ dicit̃ esse circa finẽ:sed circa finez põt quis peccare ex ipotẽtia vel ignorãtia. ¶ Ideo dicũt alq̃ petiñ in spiñscũ est despẽratio que maxime obuiat bonitati diñe que appropriat̃ spũsco. ¶ Sed ɔ spes est in memoria que attribuit̃ patri:sed fides in intellectu que attribuit̃ filio:charitas in volũtate que attribuit̃ spũssancto. ¶ Scõo.quanto vitium est maius tanto est cõtra maiorẽ virtutẽ. Sed maioꝛ virtus non est spes sed charitas:ergo nec maius est vitiũ:sed aliõ. ¶ Ideo dicunt alq̃ peccatũ in spiñscũ est obstinatio:ga opponit̃ benignitati que appropriat̃.s.s. ¶ Sed cõtra ga obstinatio vel accipit̃ pro actu: r sic est pena peccati. vel pro malo habitu:r tũc nõ est peccatũ:quia gratia põt stare cuz habitu vitioso. ¶ Ideo dicunt alq̃ petiñ in.s.s. est impugnatio veritatis agnite. ¶ Sed cõtra.ga tunc omne mendaciũ:r oĩs decepti esset peccatũ in spiñscũ:q̃ non videt̃. ¶ Ideo dicũt alq̃ inuidentia fraterne dilectionis est petiñ in spiñscũ:quia opponit̃ charitati. ¶ Sed cõtra.ga inuidentia est vnũ peccatũ capitale.peccata autẽ capitalia:vt sic formalr distinguunt̃:non reducunt̃ in aliquã triũ personarum. Est ergo peccatũ in spiñscũ finalis impnia ga p chãm in euangelio:peccatum in spiñscũ est irremissibile:oĩa autẽ alia peccata a finali impenitẽtia sunt remissibilia: r possunt remitti. Sed finalis impenitẽtia nequaquã. ¶ Sed contra:ga ſm sanctos doctores omne peccatũ est remissibile. Dicẽdũ q̃ etiã oĩa peccata sunt remissibilia isto modo.ergo si peccatum in spiñscũ differt ab alijs ſm verbũ chri in remissione:nullo mõ est remissibile de natura sua. ¶ Scõo:ga finalis impenitẽtia nulli persone appropriatur. Dico q̃ imo spũsco:inquantũ obuiat charitati spũs sancti:que parata est influere ad cõtritionẽ de peccatis. ¶ Tertio:qz sancti ẽt plura peccata attribuunt.s.s. vt dictũ est. Dico q̃ vez est accipiẽdo large peccatũ in spũm sanctũ:non ꝓprie:sicut videt̃ loqui in euangelio de peccato in spiritũsanctuz:qõ tantum est irremissibile. ¶ Questio. III.

Pertia qõ est: vtrũ peccatũ sit formaliter nihil. Et vi q̃ nõ:qz ẽt per ipsuz facta sunt. Jo. ꝑmo. Sed peccatũ est de numero oĩuz.g̃ ꝛc. ¶ Sed ɔ. Aug. petiñ nihil est:r hoies nihil fiunt cũ peccant.

Opinio Pythagore fuit q̃ peccatũ est aliqd̃ positiuũ:r idcirco posuit vnũ deũ bonoruz:a quo sunt oĩa bona:r aliuz maloꝝ:a quo sunt oĩa mala.

¶ Sed ɔ:qz ens r bonũ cõuertunt̃:ergo si petiñ dicit aliqd positiuũ illud erit bonũ:cuius cõtrariuz dicebat. ¶ Ideo dicunt alq̃ petiñ nihil aliud est nisi priuatio formalr:vnde dicit ꝙuationem formalr alicuius circũstantie debite inesse. ¶ Sed ɔ q̃drupl̃r. Primo sic.qz peccatũ distinguit̃ in peccatũ omissionis r cõmissionis. Sed per istã opinionẽ.iste differẽtie essent frustra:qz nõ oẽ peccatũ est omissio. Itẽ quia odire deuz ex rõne formali obiecti est sine circũstantia bona:g̃ talis actus nulla circũstantia est priuatus. ¶ Tertio.qz rõ cõuersionis r auersionis nõ sunt vna rõ sed due:vna qua negligit̃ deus:r alia qua diligit̃ creatura nimis r inordinate:sed in oĩ peccato est rõ auersionis a deo r cõuersionis ad creaturã mõ inordinato.g̃ ꝛc. ¶ Quarto duplex est malũ:q̃dã ex genere:q̃dã ex circũstãtia:sed peccatũ ex genere non põt esse formalr priuatio.g̃ ꝛc. ¶ Jõ dico:q̃ petiñ est reᵗᵘˢ q̃dã positiuus deordinatus ad finẽ vltimũ:sic actus meritoꝛi9 est q̃dã respect9 positiuus debite ordinatus ad vltimũ finẽ. ¶ Sed ɔ 4r. Primo sic:qz ſm B cẽt absolutũ aligd nõ respect9 tiñ: qz actus volẽdi est aliqd absolutũ. Dico q̃ male peccati est absolutũ. s. actus. Sed rõ formalis peccati est deordinatio actus:r est respect9 q̃dã positiñ9. ¶ Scõo.qz ſm hoc petiñ nõ cẽt malũ aliq̃d sed bonũ:qz relatio est ens:ens aũt r bonũ conuertunt̃. Dico q̃ reᵗᵘˢ in sua ꝑcisione abstrahit ab ente r bono. ¶ Tertio. qz deformitas est formalis rõ pcti:ſz deformitas nõ est nisi q̃dã ꝙuatio. Dico q̃ in oĩ pctõ ex genere est deformitas talis q̃ est dissimilitudo realis ad vltimũ finẽ. ¶ Quarto.qz ſm hoc diceret pfectionẽ simplr. Dico q̃ nõ ops:qz relatio nõ dicit pfectionẽ. ¶ Sed dubiũ est:si illa deordinatio peccati est trãscẽdens vel in genere. Dico q̃ deordinatio per se peccati est trãscẽdens:sicut odire r blasphemare deũ. Sz deordinatio pcti per accñs est in genere. ¶ Scõm dubiũ est:si est respect9 intrinsecus vel extrinsec9 aduentiẽs. Dico q̃ qñ est petiñ ex gñe deordinatio,est reᵗᵘˢ intrinsec9 aduentiẽs:qñ aũt est ex circũstãtia:tũc est extrinsec9. ¶ Tertiũ duᵐ:si formale pcti sit relo realis vel rõis tiñ. Dico q̃ in his peccatis q̃ ꝑbibita sunt:qz mala vt fornicatio r hꝺ est respect9 realis: ſz in his q̃ mala sunt:qz ꝓbabita:est respect9 rõnis tiñ. ¶ Quartũ duᵐ q̃d est illi9 respect9 fundamẽtũ r termin9. Dico q̃ fundamẽtũ illi9 respect9 deordinationis est actus malus nõ habitus:qz stare põt cũ gra:terminus aũt est vltimus finis. ¶ Questio. IIII.

Quarta qõ est:vtrum deus sit causa effectiua peccati.

Est quedam opinio q̃ sic quãtũ ad substratũ actus: r nõ quãtum ad formale peccati. ¶ Sed cõtra.qz a quocunq3 ꝓducitur subm:r passio subiecti: quia sunt idez realiter:vt dictũ est supra. Sed forma-

A

Ppõm peti 2ª Petiñ obiectiue offensiue Resistere ispiratiõm diuine dicitur 2r.

B

Quedã bona r mala attribuũt.s.s. simpliciter.

Ojo. Arriũ. r cõis doctoꝝ. Sbicum.

O

Punctũ nõ dicit̃ diuidi posse.

pª solo alioꝝ. Petiñ triplr opposita ꝑsone attribuũ obiec.

1 Ojo. alioꝝ. Petiñ triplr opposita ꝑsone attribuũ obiec.

Solo ꝓpter q. precedẽt. El.1. ex motiuis.

P

Impugnatio C

2ª ojo. alioꝝ tangit.

15.

Impugnatio nouitis.

11.

3ª ojo. alioꝝ. Impugnatio

Ojo. alioꝝ Appropriant r nõ ꝓprie petiñ dicit.s.s.

Q

Impugnº 4ª

4ª ojo. alioꝝ. Impugnatio

D

5ª ojo. alioꝝ. El. inuidia. Impugnatio Peccatũ ex malitiamec ẽ horũ: nec obstinatio: nec impugnatio veritatis agnitemec inuidẽtia fraterne dilectionis petiñ ex certa malitia

Ojo. arriũ.

Obstat 4r r datur ꝙ signãter vtꝛ ꝑa addẽ r antigo.d.

E

Ojo. Pythagore deus 2ª.

Impugnatio

F

Ojo. Ansel. r Sco. r alioꝝ plurium.

Ojo. propria. Petiñ respectiũ dicere. Obijcit 4r.

G

Peccatũ põt accipi dupliciter. Reipectũ ab ente r bono pscindi: quod vñ cõsidera. Deformitas i peccato qd? Resp pfectionẽ non dicit. D. multipler. Deordinatio pcti qũo trãscẽdẽs: qũo i gñe: vtꝛ vñ.

H

Sitẽ petiñ 2ª: sic deordinatio peccati est respectus 2ª. Sitẽ petiñ 2ª: sic respect9 2ª

Fundamẽtuz r term in peccati ꝓ forma li que?

Ojo. aliorum r est Sco.

Impugnatio

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Pathio 2ª.

Cōsidera bñ. A.l. predicta

Obj. ppia. Cōclusio 4ª. Dēm ne dum subsit̄ rū pcti sed ꝓtionē p se ipēr̄entes vel cōcomitā tē r respectuz talē:lz non vt totalis cā causare:q̄ oia bñ examinabis.

Objcitur 4ª

K

Uelle mala dcū contingit itelligere 2ª.

Respectu cuius effect⁹ pōt deus supplē. A.l.ipurabile

L

Assimilario r attributio effectus fit causa particulari.

12.ci.c.7. Causa duplr

lis ratio pcti est per se passo actus pcti:ga blasphemie diuinē per se inest ratio formalis effectus eius:r p ꝑns imputabilitas pcti. ¶Sed dicunt quidā q hoc soluz hȝ veritatē in passionib⁹ positiuis nō ꝓuatiuis. Sed q in ꝓuatiuis etiā hēat veritatez ꝓbo:ga sicut pī in dīis cōicat filio diuinitatē per ꝓductionē:ita r incōicabilitatē:r sicut cōicat angelo entitatē:ita r icorporeitatē:r sicut celo mobilitatē:ita r incorruptibilitatez:r puncto indiuisibilitatē. ¶Idcirco iuxta hoc itroducunt quatuor ȝnes. ¶Prima ȝ est/q deus causat actū malum pcti:quātū ad substratū:ga ꝛcurrit ad causandū istum actū:sicut cā,vlis r ꝑma cū causa scda r particulari.ois aūt cā ꝑma plus ifluit rē. ¶Scda ȝ/q de⁹ causat ꝓtionē que inest per se:r cōcomitat actū:ga in causando illa nō pñt separi abinuicez:quoꝝ vnū p se inest alteri. ¶Tertia ȝ/q de⁹ causat respectū qui per se iest actui malo:ga posito fundamento tali ponit relo talis. Sed actus malus (vt dictū est) est fundamētuz respectus:r vltimus finis terminus.ḡ rē. ¶Quarta ȝ/q nullū ꝑdicto⁹ causat deus totalr:sed solū partialr:ga est solū cā vlis r non ꝑticularis. ¶Sed ȝ 4ª. ꝓtio sic.Quia de⁹ nō est causa alicuⁱ⁹ mali culpe:lz ſm scōs:r ſm scripturā bñ possit esse causa mali pene. Dico q verū est simpliciter r totalr.Uel dōm q verū est q deus non vult mala volūtate añte sed ꝓnte.vult eni pactū tenere r nō fugere.s.q in omni actione creature assistit in causando:r ad bonū r ad malū. ¶Scōo:ga si deus respectu peccati est causa partialis:pōt etiā esse causa eius totalis:ga pōt supplere vicem cāe ꝑticularis in gñe cāe efficientis. Dico q verū est quantū ad esse absolutū r positiuū:ideo posset etiā in me causare pctū:sed illud non esset mihi imputatū:ga illō nō cēt a me elicitū:r p ꝑns nō cāret respectū offense ad deū:qui non offendit nisi ex demerito hois. ¶Tertio:ga ſm hoc magis debet pctū deo iputari q̄ nobis:cū imediatius r prestantius agat ad oēm effectū q̄ creatura. Dico q vez est:si de⁹ esset causa ꝑticularis:in quā effect⁹ magis reducit: vñ nec aliqua causa vlis effectū sibi assimilat:ſz partialis aliquādo:lz nō ois partialis sit causa vniuoca. ¶Quarto:ga Aug. dicit q peccatū nō habet cām efficientē sed deficientē. Dico q intendit tangere solū cām ex parte hois ratione deordinationis:que deficit a causa recte ordinata:idcirco peccatū non hȝ cām efficientē.i.ordinatam ex parte peccantis:sed deficientē.i.deordinatā respectu vltimi fīns.vt dictum est.

¶Distinctio. XLIIII. ¶Questio. I.

¶Post predicta ꝓsideratione dignū est rē.

A.l.sterilis.

M

Eccles.1.

Ós.Arist.8. phy.r alibi se pe cū suis rōnibus,

c.5.r circiter.

Soluit rōnes Aristotelis. Agēs r actio duplex.

QUarta distōne 4.4.⁸⁵ nihil dicā hic: ga mā facilis est: sed reuertendo ad ꝓncipiū Quero quatuor qōnes. ꝓma q̄stio est.vtrum mundus sit eternus.Et videtur q sic:ga nihil nouū sub sole. ¶Contra.Heñ.ꝑ. In principio creauit deus celum r terram.

Hic fuit opio Aristo.q mūdus fuit eternus vl ab eterno. ꝓbat aūt hoc ex imutabilitate diuina:ga agēs nō pōt trāsire de ocio ad actionē nisi mutet.ḡ rē. ¶Scda rō:ga ante oē mutatū esse est moueri r cōuerso. ¶Tertio:ga oē istās est p̄n̄ futuri r finis ꝑteriti. ¶Quarta rō/est Aug.xi.de ci.dei dicentis:q̄re nō est eque bñ a sex milibus annis sic a gnqz:nō videt rōnabile. ¶Iste aūt rones nō ꝓuincūt. ¶Ad p̄m̄ dico/q vez est qñ agēs realr refert ad passiū:tūc tenet illa regula.Dicit aūt deus agens:denominatione extrinseca:non actione que sit in eo. ¶Ad secūdam.illa ratio demōstrat de omni motu. Dico ḡ q in quolibet motu est p̄n̄ m̄:illud aūt nō est mutatuz esse. ¶Ad aliud dico q nō est incōueniens dare ꝑmuz instans in tpe. ¶Ad aliud eodē modo quare deus fecit mundū in ista loco r nō in alio:inanis est imaginatio de tēpore infinito:sicut de loco. ¶Arguo autem cōtra eos quadrupliciter. ¶Primo sic.Quādocūqz aliquid icludit aliud cui repugnat eternitas/illud nō potest esse eternū:sic autē est de tēpore.probat:q posteriozitas includitur in tēpore cui repugnat eternitas. ¶Scōo.de instanti copulante preteritū cū futuro:impossibile enim est tēpus esse sine instanti copulante preteritū cū futuro. Sed ab eterno nō potest esse tale instans:q̄ est posterius tēpore preterito. ¶Tertio de motu:in rōne diffinitiua motus iclu ditur successio:ergo nō potest esse ab eterno:q̄ eniz est ab eterno nō pōt succedere alicui ꝓriori se. ¶Quarto de ratione mutati esse est q̄ habeat ante se motū:eternum autē nō habet aliquid ante se.ergo rē. ¶Dicunt aliqui q bene demōstrat de hac parte motus:r de hoc mutato esse:sed indefinite nō demōstrat. ¶Sed ꝓtra. quādo aligd repugnat alicui ex rōne diffinitiua: repugnat sibi in vniuersali r in particulari r indefinite: sed ita est de mutato ee.ergo rē. ¶Dico q repugnat ex rationibus diffinitiuis:nō simplr: sed vt cōtrahuntur ad idiuiduitatē. ¶Cōtra illud:nulla mutatio fuit ab eterno.Quedā mutatio fuit eterna:cōtradicunt ꝑticularis est falsa:ergo vniuersalis est vera. ¶Secūdo a subalternis sic:si nulla mutatio fuit ab eterno.ergo quedam mutatio nō fuit ab eterno:similiter per inductionez:similiter si illa mutatio fuit ab eterno:ḡ ꝓ aliquo singulari. ¶Ad primum dico/q nō est dare ante omnē mutationē:primā mutationē nec nullam:q̄ distribui infinitum nō potest:r per hoc pz ad alias instantias. ¶Ad quartū.verū est:quādo ratio verificationis est propter rationē omnez:sicut si homo currit:aliqs homo currit. Sed quādo cōuenit sibi sub rōne vniuersali non:sicut habere tres ꝑmo cōuenit triangulo r nō alicui: sic esse ab eterno cōuenit vniuersali: vt prescindit a singularibus. ¶Sed hic est diff.si mundus fuit ab eterno/fuisset ne ifinitus in futuro. ¶Dicit gdā q nō:q̄ futuruz hȝ aligd ante se:qđ repugnat eterno.Cōtra.oē ꝑteriuz fuit futurū:si igitur futurū finitū r preteritū:omne tempus antea fuit preteritū:si fuit finituz:ergo preteritum etiā de revolutionib⁹ quas habuisset dimidium futurū r dimidium preteritū:r ita si infiniti dies:sequit q infinitū preteritū r futurū r presens infinituz. ¶Ad argumētū dico/q ante diem fuisset dies in infinitum.

¶Questio. II.

SEcunda questio est. Utrum sit demonstrabile nō fuisse mū dum ab eterno.Et videtur q non:quia est articulus fidei. ¶Cōtra.quia articulus fidei est q vnus est deus: r tamen demonstrabile:vt ꝓmo patuit.

Sed contra boc arguitur quadrupl̄r. ꝓmo q̄ ꝑma ȝdictio est q aliquis fuisset annus qui nō fuisset cognitus a deo:nā ante omnez annū notū a deo:vel fuit alius vel nō.Si sic:ḡ deus non nouit illū.Si nō:ergo ille fuit ꝑmus. ¶Scōo si mundus fuit ab eterno:ois mēsis fuit posterioz alio mēse:r ille q nō eēt posterioz nō eēt ab eterno: ſz ꝑmus a quo incipit tēpus. ¶Tertio.q̄ ante oēm motū est motus. r talis qui nō est ante omnē motū nō est motus.Eodez modo de tēpore. ¶Soluit per negationē distributionis. ¶Aliter arguo. ꝓmo.q̄ ifinita eēnt ptrāsita in actu:q̄ ifiniti boies:r generationes ifinite transierunt.

N

Prin⁹ mot⁹: r p̄n̄ instās in tpe assimilat. Hec ꝓpositio loci q̄rēda ē rō i facturā de Impugnat. Arist.4ª r ei⁹ tanter.

Hic dicit de rōne ꝓpria q̄ ꝓcedat ꝓ pte affirmat. ma.

B

A.l.differēcie

Arist.o. ma intellectu. Plato. Auerroys. Auicenna. A.l.in non simultr.

Hic dicit de rōne ꝓpria q̄ ꝓcedat ꝓ pte affirmat. ma.

Ós.aliorum. Auerroys 2ª.

Impugn⁹ 8ª

C

Ubi dicit q̄ ꝓ pte affirmat. ma.

Ubi dicit q̄ ꝓ pte affirmat. ma.

Ubi dicit q̄ ꝓ pte affirmat. ma.

I Ecunda qō est. Utrū mūdo quātuz est de se repugnet ꝙ sit pducibilis a deo ab eterno. Et vī ꝙ sic: ga infinitas repugnat creature. ¶ Cōtra. quia nō apparet contradictio.

Rōnes alioꝝ p parte affirmatiua.

Hic introducunt 4or rōnes ab aliquibus. ¶ Prima est: ga nō erit ibi aligd imediate pductū a deo: ga ppagatio eterna: in illa aūt multitudine nō est dare aligd nō ppagatū: ꝛ per ꝑns deꝰ nō creauit mundū. ¶ 2o sic. Deus pduxit mundū supnaliꝝ: sed nō est dare īdiuiduū pductū supnaturaliꝝ: si mūdus sit eternus. ¶ 3. Sol pcedit gnōnē meā tpe: ꝛ sic cuiuslibet alteriꝰ: igit gnōnes oīuz nō fuerūt ita antique sīc sol. ¶ 4o sic. Inteª mouēs est in ql̄bet instāti tota ꝛ pcedit ordine durationis hāc die: ꝛ p ꝑns oēs alios dies. ¶ Ad p̄mā rōnē pcedit ꝙ nullum est īuenire īmeᵗᵉ pductū a deo: ga si aliqs fuisset īmeᵗᵉ a deo ille icepisset gnōnē: creauit igit celū ꝛ terrā ꝛ homines: ꝛ nō mediātibꝰ causis scōis creauit oīa. Eodem modo dicereť ꝙ illa nō pducunt supnaturaliꝝ. ¶ Ad aliud nō est dare boīez gn eū alius pcessit: sed distributio nō valet: ga icludit incōpossibilia: vñ q̄cūqz gnōne signata sol est ꝑor: sed idefinite nō eodē mō inteʳⁱª pcedit hāc die nō oēs. ¶ Arguit igit ad oppositū. Et p̄ sic. Regula eterna est ꝙ mūdus est pducibilis. si g̃ regula est vera. g̃ ab eterno vā: a volūtate eni diuina nō est: gn mundus sit pducibilis: ga p gdditatē iest. g̃ sicut ꝑ nūc est producibilis: ꝛ pro eterno. ¶ 2o Quod conuenit alicui nec̄io nō ꝓuenit sibi pro aliquo nūc determinato: ſz ꝑ omni. ¶ 3o sic. Quia quātitas mūdi ab eterno ꝛ nūc est ciusdē rōnis ꝛ eiusdē pdicamēti: ꝛ p ꝑns eandē passionē bēbit. ¶ 4o ga ens ꝓhibitū pro aliquo nūc semp est ens ꝓhibitū: ꝛ tantū valet pro eterno sīc ab eterno.

L Ūdit dictaꝝ rōnū insufficientiam. Dubium 2m. 6. tri.c.1. vbi supra in.2. 10.ci.c.31. Solo ꝓpria.

¶ Sed iste rōnes eque demōstrāt ꝙ eternitas creabilis sit creabilis ex tpe: qō est ipole. ¶ Sed hic est dif. de vbo Aug. Si ignis fuisset ab eterno: vl eternus splēdoꝛ eius fuisset eternus. ¶ Dicit Scotus ꝙ loquit de pductione: put abstrahit a factione. Idē dicit de veſtigio pedis. ¶ Hic diceret ꝙ arguit ex suppōne alicuiꝰ ipossibilis. Sed si mūdus fuisset ab eterno/esset ne ꝓtinuus diuisuz totaliꝝ si diuisisset: Dico ꝙ ponēs mūduz ab eterno bz dicē ꝙ ꝑs istiꝰ motꝰ nō potuit eē ab eterno: sed sumēdo īdiuiduū vagū motus esset ab eterno: ꝛ ita de diuisione ꝓtinui. ¶ Questio. III.

Sto dictaꝝ rationum.

K

A.I. sed si distribuas.

Rōnes ꝓpter negatiua.

Ertia qō est. Utrū repugnet oī creature esse ab eterno. Et videť ꝙ sic: ga de nihilo est omnis creatura. ¶ Cōtra. ga Plato hoc posuit: ꝛ tñ de aliquo.

Obꝝ alioꝝ.

M Impugn° 4ª Idem. 13. cōfessionum.

Hic dicunt aliqui ꝙ oī repugnat: ga rōni eius diffiniti/ue repugnat: ga creatio est pductio de nihilo: ꝛ ita ꝑus fuit nihil q̄ aligd. ¶ Sed ꝛ ꝑmū. ga Aug. sup Heñ. posuit ꝙ mām creauit ifōrmē ordine nāe ꝑus q̄ fōrmā. nō tpe: tūc sic arguit. qō factū est de aliquo est posteriꝰ illo. non ꝛcludit hoc nisi ordine nāe: ꝛ ita hic. ¶ Scō de sole ꝛ radio solis quez pcedit sol nā. Similr radius fuit eductus de poª medy in instanti. ¶ 4o ga in ꝑmo instāti fecit deus celū de mā. ¶ Dicit ğ Sco. ꝙ illa ꝑoritas nihileitatis bz accipi penes ordinē nāe. ¶ Sz ꝛ. ga ꝛdictoꝛia erunt in eodē instāti tpis. ¶ 2o ga qō iest alicui iteriꝰ iest sibi p ꝑus. Nō eē aūt iest creature ex se/vel p se. ¶ 3o ga ꝙ ineſt alicui ex se/est isepabile ab eo. ¶ 4o ga creatio precedit naturaliꝝ annihilationez. g̃ ꝛ nō esse. ¶ Ad p̄mū dico/ꝙ ꝛdictoꝛia nō sunt sīl: ga nō bīe esse a se ab eterno: ꝛ bīe eē ab alio: nō sūt ꝛdictoꝛia vñ nō būit nō eē simplr: ſz ex se: sīc bō ꝑus est nō albus q̄ albus. ¶ Ad ꝓpositū pōt ēt dici ꝙ q̄ isunt ꝼm aliud ꝛ aliud/nō sunt extrema ꝛdictionis. ¶ Ad aliud dico ꝙ vtraqz ineſt p accīs ꝛ eē ꝛ nō eē. ¶ Ad aliud qñ dī/ꝙ ineſt ante ꝓductionē est neciuz: pcedo eodē mō quo iest: ſz bēbat nō eē a se: ꝛ ita bz ꝓductionē. ¶ Ad aliud dico/ꝙ terminꝰ annihilationis est nō eē ab alio: sed nō eē a se ꝑcedit creationē. ¶ Sed hic est diffi. qr opposita vīr eē i eodē signo nāe. ſ. posse sanari ꝛ egrotari. Cōcedo de illis q̄ nō sūt opposita. Sed opz imaginari 4or signa. Primū signū est i quo ꝛsiderať gdditas. Scōm in quo q̄ p se isunt. Tertiū. in q̄ passiōes eoꝝ q̄ p accīs. Quartū. in q̄ illa q̄ isunt p accīs. ¶ Alia diff. qr ꝼm dicta deꝰ ab eterno nō pōt annihilare: qr in eodē instāti q̄ creat nō pōt annihilare. ¶ Scōa dif. qz habuit q̄cūqz rem pductā p ifinitū tps ꝛseruare. ¶ Tertia. qz creatio ꝛ ꝛseruatio sūt ordiata: ꝛ ante oēm ꝛseruationē fuit creatio: ꝛ ita ēt ꝛseruatio nō potuit eē eterna. ¶ Quarta. qz deꝰ nō potuit vnā creaturā pducere post aliā/misi gescendo p ifinitū tps. ¶ Ad p̄mꝰ nō pono mūdū creari in instāti signato: ſz sp fuit mūdus ꝛ gīatio ꝛ corruptio ꝛ creatio ꝛ annihilatio ab eterno: bñ tñ ꝛcedo q̄ alicuius entis determinati non potest eē annihilatio ab eterno. ¶ Ad 2m dico/ꝙ ab eterno potuit nō ꝛseruare: ſz nō pono ꝙ trāsiit in instāti determiato. ¶ Ad 3m dico/ꝙ sem per dedit sibi eē nō pro aliquo instāti sicut mō. ¶ Ad aliud verū est ſi cēnt creata i aliquo signo determiato: qō nō pono. ¶ Notādū ꝙ aliꝙ ꝙ ponūt mūdū ab eterno creatū ꝛ ꝛseruatū: vel ꝼm idez: vel ꝼm aliud ꝛ aliud posuerūt ꝙ deꝰ in instāti creauit mūdū: ꝛ postea cōseruauit. Itē modus iplicat ꝛdictionē ponere tale instās a quo icepit. Pbi posuerūt ꝙ nec creatus nec cōseruatus: ꝛ iste est falsus. Neqz opz dicere ꝼm aliud ꝛ aliud creatus ꝛ ꝛseruatus: qz idem est creari ꝛ cōseruari: nūc aūt creat sicut creauit. ¶ Qō. IIII.

Duᵐ alijs Sagittarius 4ª nāe ꝛ ꝓpriꝰ Roma.

A.I. circa ꝑn capūt. 3. li. sen tentiaꝝ ꝓmo ꝛre vtrū ꝛc.

A.I. creatum. Sō forma tabules quas ponderabit.

1.tri. ꝛ super Ioſi.

B

Uarta qō est. Utrū mūdus possit ꝑpetuari. Et vī ꝙ non: qz B est ꝓpriū dei. ¶ Cōtra. gīatio ꝓterit ꝛ gīatio aduenit: terra aūt in eternum stat.

Hic fuit opinio pipatheticoꝝ ꝙ mūdus fuit ꝓpetuus ꝛ sempiternus. Plato ātꝫ posuit eꝝ. Catholici, aūt ponūt ꝙ nec fuit ꝓpetuus nec erit sempiternus: tñ oēs tenēt ꝙ pōt ꝓpetuari a deo. ¶ Arguit ātꝫ eisdē rōnib⁹ sicut supius: qz si tps icludit posteriozitatē sibi repugnat eē ab eterno: motꝰ aūt successionē mutatū eē posterius moueri. Similr de instāti. Iste rōnes eque cōcludūt in ꝓposito: sicut repugnat posteriozitati eternitas: ita ꝓritati ꝓpetuitas. silr i successione est dare aligd cui aliud succedit: ꝛ tale nō pōt eē ꝓpetuz. silr post mutatū eē pōt eē motus: post ꝓpetuū nō potest eē motus: ꝛ ideo qui necessitaret in ista: ꝛ in illa. Dico ğ ꝙ nō cōuincunt: qz nō est deducere ad vltimū posterius: ſz quodlibet signatū nō possit esse ꝓpetuū: ꝛ sic ꝓcessus est ab aliquo signato in infinitum: nec hoc esset posteriozitas dei: qz eam habet simul ꝛc.

Bala. 4.

Boꝝ dicti. Sagittarij. A.I. crediderit.

D

¶ Illuminati doc. fratris Frācisci Mayronis ordinis Minoꝝ ꝓuintie sancti Ludouici scriptū ꝑclarissimū super Scōm sententiaꝝ. Correctū atqz decoratū summa cura atqz sollertia Sacre theologie doct. eximy patris fratris Maurity de Hybernia eiusdez religionis: dum actu theologiā publice in alma vniuersitate Pictauina legebat: fine felici terminatur ꝛc.

A ¶ Illuminati doctoris fratris Francisci de Mayronis ordis minoꝝ: Prouintie sancti Ludouici in Tertiū sententiaruz cōpendiosuz sollertissimūqz scriptū Incipit feliciter.

Tvbi venit plenitudo tēporis: misit dñs filiuz suuz. ¶ Ista est distinctio ꝑma buius terty libꝛi: in qua ꝑquero. Utrū incarnatio verbi sit per nām cognoscibilis. Et vī ꝙ sic: qz Aug. per cōmunicationē idiomatū cognoscimus verbū esse incarnatū: sed cognito effectu cause formalis/cognoscitur ista cā formalis. ergo ꝛc. ¶ Cōfirmať: qz qcūqz cognoscit habitudinē aliquā/cognoscit extrema illius habitudinis. Sed cōicatio idiomatū est quedā habitudo iter diuinā nām ꝛ humanā: ergo ꝛc. ¶ Sed ꝛtra: qz Augu. ꝛ Dionysi. Ignoramus quō ex sanguine beate virginis formatū sit corpus chriſti: eo ꝙ aliquid supnāle sit: sed nihil supernāle est cognoscibile per nām. ergo ꝛc.

B.I. circa ꝑn capūt. 3. li. sen tentiaꝝ ꝓmo ꝛre vtrū ꝛc.

1.tri. ꝛ alibi ꝛ in dani. ꝛpc

Hic primo insistendū est circa buius sacri entitatē: circa qō sunt. 12. articuli declarādi seu ꝓtractandi qui sequunť in qōnibus expedite. Quoꝝ ꝓmus est: qd est icarnatio. ¶ Scōs. a quo sit ista incarnatio causata. ¶ De quo ꝓmo tractādo dom est/ꝙ a tribus ꝑsonis: que sicut sunt inseparabiles in essendo: ita in operādo ad extra: ꝛ ita ad operari ad extra acgrit pfectionē in agēte: ꝛ nulla pfectio pōt esse in vna ꝑsona gn sit etiā in alia. ¶ Sed ꝛtra: qz hoc vī esse ꝑ dicto cuiusdā socy. Cuius ꝓma ꝛcō fuit: ꝙ de potētia dei absoluta nō pōt quis videre diuinā essentiaz gn videat ꝑsonas: qz si hoc esset poſe aut B esset ꝑ ordinē oziginis: aut rōne diffōnis formalis essentie ꝛ ꝑsone: aut ꝑ inadequationē essentie ꝛ ꝑsone: qz inadequata sunt: aut ꝓpter obiectū ꝓmariū ꝛ scōariū: aut ꝓpter cōtingētia voluntatis diuine. Sed nō ꝓpter ꝓm: qz pater est beatus a se: nec hoc etiā faceret ordo oziginis q solū attēdit inter ꝑsonas/nec hoc cōcludit argumētū Scoti: ſz ꝙ de rōne formali beatitudinis nō est ꝙ sit in trib⁹. Qñcunqz aligd cōpetit alicui ex sua rōne formali/cōpetit ei pro quolibet signo: sed essentie diuine cōpetit ex sua rōne formali beatificare. g̃ pater in ꝑmo signo est beatus: qz filius nō est a se. ¶ Itē qcūqz aligd est indifferens ad duo opposita ex sua rōne formali/neutrū illoꝝ de necessitate ꝛcludit: sicut aīal in sua rōne formali nec includit rōnale nec irrationale: si. n. alterum includeret impossibile esset inuenire aīal sine illo determināte: sed essentia diuina est indifferēs ex sua rōne foꝛali ad beatificare a se: ꝛ beatificare ab alio. ergo ipsa in sua rōne formali neutrū istoꝝ includit: ergo ipsa non necessario beatificat in tribus. ¶ Itē dicit ꝙ nō ꝓpter rōnez formalē: qz ita includeret de facto sicut de potētia absoluta: vt ꝑz in diuinis ꝑsonis. ¶ Dom ergo est/ꝙ rō formalis nō est cā: sed bñ cōicat: vñ si oīno idē essent essentia ꝛ potētia: videns essentiā/necessario videret ꝛ ꝑsonā. Idē dī de inadequatione essentie ꝛ ꝑsone: qz non est ratio: quare vnū videat ꝛ nō aliud: sed cōicat. Qō aūt postea dicit ꝙ hoc nō est ꝓpter obiectū ꝓmariū ꝛ scōariū: qz diuinus intellectus necessario videt creaturas relucentes in sua essentia: que tñ sunt obiecta scōaria. Itē ꝙ nō est ꝓpter cōtingentiā volūtatis diuine: qz quādo aligd est speculū volūtarū respectu alicuius: ꝛ speculū necessariuz reī alterius: si remanet reī illius speculū volūtariū: vt se ostēdat mibi: qz pōt se ostēdē vel nō ostēdere: non tñ sine ꝑsonis: quarū est obiectū vel speculuz necessariuz. ¶ Dom igit: ꝙ obiectū ꝓmariū vel scōariuz ꝓcise nō sufficiūt nisi cōcurrente diuina voluntate: ꝛ vtrobiqz requirit voluntas diuina libere agens ad eꝛ: que pōt suspendere illud qō operatio respicit ad extra per accidēs nō influendo illi: sed tñ influendo ad illud qō operatio respicit per se: ſz visio beatifica respicit p̄m obiectū. ſ. diuinā essentiaz per se: obiectū scōariū qō est persona respicit per accidēs: igit volūtas diuina pōt influere ad p̄m nō influendo ad 2m. ¶ Item nota ꝙ non sequit/essentia nō beatificat in ꝑmo signo: vel vt in tribus: igitur nō beatificat in tribus simplr: qz non sequit simplr cū precisione signi: sed est fallacia ꝼm qd ꝛ simpliciter: sed bene sequit/pater nō est beatus vel filiꝰ in ꝑmo signo. igitur nō est beatus a se: per locū a diuisione destructiue: qz esse beatū in ꝑmo signo est esse beatuz a se. ¶ Itē nota ꝙ nō eodē mō distinguit formalr essentia a persona sicut persona ab essentia: plus enim distinguit essentia a persona q̄ ecōuerso: qz essentia nō includit personā: sicut nec aīal includit boīem: sed ꝑsona includit in sua rōne essentiā: sicut bō includit aīal. ¶ Itē notandum ꝙ ſz doctoꝛ Scotus nunq̄ posuit in diuinis oziginē: sed illum presupponit tanq̄ ab oībus doctoribus cōcessum: ꝛ etiā a sanctis: tñ potest ꝑbari ex dictis Aug. liꝰ de imortalitate aie vbi dicit ꝙ nulla res seipsaz ꝓducit: aliogn esset anteq̄ esset: ex ista ꝓna si est bona oppositū ꝓsequētis infert oppositū antecedētis: sic nulla res est anteq̄ sit: ergo nulla res seipsaz ꝓducit: reducatur: qz ꝛcō est vīs: opz premissas esse vīes ꝛ aliquaz affirmatiuā: qz ex puris negatiuis nihil sequit: est ergo maioꝛ vīs affirmatiua talis. oīs res producēs aliaz est ante ꝓductā: sed nulla est res, anteq̄ sit: ergo nulla res seipsaz ꝓducit: sed pater ꝓducit filiū: ergo pater est ꝓor filio: sed nō duratione: ergo origine. ¶ Itē est iterū notandū ꝙ in diuinis: ſz relatio sit gdditatiue ad terminū qui est sibi extrinsecus: nō ꝓpter hoc pōt inferri, ꝙ solū relatio distinguať per extrinsecū: sed per intrinsecū distinguit: qz habitudo ad terminū est intrinseca relatio/nec ꝓpter hoc ꝙ est gdditatiue ad terminū remouetur: quin cōparatione habeat ad fundamētū in quo est: qz sicut albedo ꝙ se ꝛ formalr ꝛ gdditatiue est ad se: cū sit absolutū. ꝛ hoc habeat siue separata siue in subiecto existens: verū tamen eius aptitudo nālis est esse in subiecto: ꝛ per ꝑns ꝓpria passio: ita relatio nō obstante ꝙ gdditatiue est ad terminuz: tñ eius nālis aptitudo ꝛ ꝓpria passio est esse in fundamento: ꝛ sic non tñ comparatur ad terminū: ſz pōt ēt ſz nō gdditatiue/cōpari ad fundamentū quod refertur. ¶ Questio. II.

E

Lōplexa rō pōnis sco. 1. d. 1. de ꝓpositate vi sionis essentie nō vidēdo ꝑsonas.

A.I. nō ꝛcludendo.

Doctrina singularis.

F

A.I. diffinitiue

Baioꝝ distinctio est cētie a ꝑsona q̄ eꝛ A.I. ordinem originis.

Idē. 1. tri. 1. ꝛ 2. de aīa. Probat vltra scōm ordinē ꝛ ꝓpriorita/tē originis in diuinis.

G

Relo duplicē cōpōnē bz ꝛ ſz terminus sit ei extrinsecus bitudo tñ ad ipz est ei intrinseca: ꝛ silr de fundamento ſz diuersimode: vt i ꝑ ꝛ alibi bz iste.

H

2o articulus.

Secvndo quero. Utrum incarnatio vbi sit relatio. Et vī ꝙ nō: qz nulla relatio dicit perfectionē: sed incarnatio verbi est humane nāe summa pfectio. ergo ꝛc. ¶ Sed ꝛtra: qz generatio verbi est ꝓestātioꝛ incarnatione: sed verbi gnātio nō dicit perfectionē. g̃ nec incarnatio: ꝛ ꝑ ꝑns est relo ꝛ nō absolutū.

Sco. 1. distin. 2. q. 2. Obijcit 4r. Corrige ex Sco. vbi supra plura boꝛ. Soluit cum Sco. sustinendo.

Hic introducunt quattuoꝛ ꝛclones. ¶ Prima cōclusio est ꝙ incarnatio verbi non est tñ entitas rōnis: sed entitas realis: qz ad nihil rationis tñ cōcurrit operatio trinitatis: sed ad incarnationem ꝛcurrit tota trinitas. ergo ꝛc. ¶ Itē nihil dicit realiter tale per ens rationis tñ: sed verbuz

Loclo 4r.

A.I. operatio trinitatis.

I Nec entitatez rōnis: nec pr uationem: nec abſo^m aliqd: ſz reſpectū ex trinſecus adueniētē incarnatiōné iptaꝝ. A.l.distincta relo.

A.l.ō ſingłis

A.l.extrēoz.

A.l.ſz iſta eſt Obiēcit 4^r. K

Denoiatione extrinſeca de^o dī incarnat^o. A.l.cauſatiuā Incarnatiōez cōcomitari p uationem. Arcē tenere cōingit 2^r. L

Eſſe intimū 7 reſpectū intri ſecus aduenié tē dīnt. Add qō genus pīnet incarna tio formal^r. M.multipler. Incarnatiōez trāſcēdēs nō eſſe. 5.phy.t.c.10.

M Incarnatiōes reducīue in pdicamēto hi tus foze: ſz q̄ re ſco. hic 7 12. diſtin. 4. 7 alibi.

Incarnatiōez depēdētiā nō dicere: qō bñ examinabis.

dicit real^r incarnatum. ergo incarnatio eſt realis. ℂ 2ª ꝯclō eſt: ꝙ incarnatio nō eſt aliqd puatiuū ſed poſitiuū: qz per eā nā humana dī pfici 7 nō puari. ℂ Item nihil qō ad nām humanā pīnet: pderet ſi ſibipſi dimitte ret: ergo incarnatio non eſt aliqua puatio. ℂ 3^a ꝺ eſt ꝙ incarnatio nō eſt aliqd abſolutū ſz reſpectiuū: qz diſcre ta theologia nō dī de oibus ſed de pſona ſolū: ſed incar natio dī de ſola pſona: ſed ꝙ dī de oib^9 pſonis eſt abſo lutū: 7 ꝙ de vna ſola dī eſt reſpectiuū. ℂ Itē qz Augu. dicit: q̄ nō de pſonis nō ad ſe: ſed adinuicē vel ad aliqd tñ dicunt: ſed incarnatio de vna tñ perſona dī. g̃ non ad ſe: 7 p ꝓīs eſt reſpectiuū. ℂ 4^a ꝺ ꝙ incarnatio non eſt reſpect^9 intrinſecus aduenies ſed extrinſecus: qz nō innaſcit^r ex nā terminoꝝ: ſed ab agente inducente eaz. ℂ Itē. qz nō eſt miraculū de relone intrinſeca inſurgē te inter extrema quecūqz. Sed de iſta eſt miraculum. ergo 7c. ℂ Sz ꝺ pdictas ꝓnes arguit^r p ordinē. ℂ Con tra pmā: qz de^9 p creationē refert ad creaturā: ſed nul la eius relo ad creaturā eſt realis. ergo 7c. ℂ Itē 2°. qz per incarnationē nā humana ſupponit^r in alieno ſuppo ſita: 7 puaꝝ ꝓprio ſuppoſito vel ꝓpria ſuppoſitatione: igit^r incarnatio eſt puatio. ℂ Itē 3°. qz beatus Bernar dus dicit ꝙ illa vnio tenet arcē inter oēs alias vniones: ſed nihil reſpectiuū tz arcē. ergo 7c. ℂ Itē 4°. qz illa re latio eſt intrinſeca: per quā extrema intimant^r: ſed p hāc maxime intimant^r extrema. ſ. ſuppoſitū vbi 7 humana nā. ergo 7c. ℂ Ad p^m dī: ꝙ de^9 dī incarnatus ſolū deno minatione extrinſeca: ſicut dī creato: lz in ſe real^r ma xime hēat vim creatiuā 7 terminatiuā ſtius bñdicte incarnationis. ℂ Ad 2^m dōm: ꝙ reſpectus incarnatio nis nō eſt puatio ꝓprie ſuppoſitionis: ſz puatio iſta eſt aliqd cōcomitans reſpectū incarnatiōis. ℂ Ad 3^m dico ꝙ arcē tenere pōt intelligi dupl^r: vel eminentie vel di gnitatis: tenere vo arcē eminētie dicit perfectionē: 7 ta le eſt abſolutū: ſed tenere arcē dignitatis: nō ſemp dicit pfectionē: ſic vnio incarnationis tenet arcē dignitatis. ℂ Ad 4.^m dico ꝙ intimatio nō arguit reſpectū intrin ſecū: qz aīa maxie intimat^r cozpi: 7 tñ illa vnio nō eſt in trinſeca: qz extrema pñt ſine illa manere: vt ꝑz. ℂ Itez nota ꝙ incarnatio nihil dicit ꝙ ſit de genere ſube: cum nihil aliud ſit q̄ vnio que p ſe tota eſt ad aliud. ℂ Sed dubiū eſt. ſi incarnatio ſit aliqd trāſcēdēs. Dī ꝙ nō: ſed aliqd in genere cū ſit accidēs: 7 nihil tale eſt trāſcēdens niſi q̄ eſt idē real^r cū fundamento: qō in ꝓpoſito poni nō pōt: cū poſſint fundāmēta iſtius relationis manere nō manēte relone. ℂ Item dubiuz eſt. ſi eſt de genere actionis. Et dī ꝙ nō qz incarnatio eſt terminus actiōis: ſed ad actionē nō eſt actio. ℂ Itē nō eſt de genere paſ ſionis: qz paſſio eſt idē qō receptio: incarnatio nō eſt ipſa receptio: ſed ipſa recipit. ℂ Eſt igit^r incarnatio de aliq predicamēto: nō ꝓprie 7 per ſe: ſed p reductionē ei^9 pre dicationē nō recipit: reducit^r aūt ad predicamētū habi tus: qz eſt reſpectus circūſtātis ei cui circūſtat: ſicut eſſe in loco ipſius angeli reducit^r ad predicamētuz vbi: cui^9 tñ predicamēti vbi angeli pdicationē nō recipit ꝓprie. ℂ Itē eſt dubiū. ſi incarnatio ſit relatio dependentie. Dico ꝙ nō. ratio eſt: qz poſitis cauſis totalibus alicuius effectus nō eſt aliqua cauſalitas vel dependētia cauſa litatis ponenda in eo: ſed ſuppoſiti humani: puta ſortis ſunt quatuoꝛ cāe: que ſufficiunt: a qbus ſuppoſitū depē det 7 nō a pluribus. ſ. volūtas diuina 7 finis ꝑm^9: 7 etiā cauſe intrinſece. ſ. cozpus 7 aīa: 7 nō a pluribus depēdet ſuppoſitū chīi in verbo. g̃ 7c. ℂ Itē 2°. nihil pōt ab aliq̄ dependere quo nō exiſtit: nihilominus eſſet ſed vnione iſta nō exiſtēte, nihil minus nā eſſet ſuppoſitū. ergo 7c. ℂ Itē 3°. qz vnio accidentis ad ſubm eſt relatio depen

N

3° articulus. Nec. q appli cari poſſit ad mām. 2. ph.^9 3. de part.

O

B.l.qui eſt.

Impugn^o 4°

P

Vnion ē chām plicē in incar natione fmle

Obiēcit 4^r.

Vnio duplex Vide. 1. di.^9 ſcotum.

B.l.illius.

C

Scdo duplex in icarnatiōe.

Quid ꝓpe ſuſcipit ꝓpi.

B.l.In mām eſſe pendulum. Verbū ne ſubſiſtēs aſſumpſit nāz ſine nāe ꝓpe ruine aſſūptē

Q

Incarnatiōes vnione dmlē bilē ſore. Vide. 19. di. 1 alibi. 7 2^a. d. 1 Lz nō dicam⁹ eas incarnat^a rī ſp fuit emp i triduo chīi. 4° articulus.

Declario ſco. 6.1.b^9.q.1. Rela ſcotica.

Declario pro pria 4^a. B.l.aſſumpte

D

1^m articulus. B.l.creatura. 1.primo.4.

4.c.

E

Aliqd dicitur creari 4^r. Diſ 1.2. hūc 7 alios copioſe

Incarnatio qualr creari poſſit recte dici.

F

B.l.nec hu manitas. B.l.ꝓtialis.

Obiēcit 4^r.

Add relonez. relonē termi nari 7 in relo ne relonem 7 ſic fundari.

G

Qualr incar natio ſupnāt 7 q̄ſr nō nota bene.

B.l.diuerſos M.multiplex Incarnatio ab el^9 creatio ne tali q̄li q̄ſr differt.

H

Relonē intrin ſecus aduenié tē in incarnatiōne ſecus tali: 7 ita creationem in incarnatione fundari. Relonē intri ſecus aduenié tē dcū nō poſ ſe creare.

6° articulus. Ephe. 5.

21.

Hic eſt premittendum ꝙ quatuoꝛ mo dis dī aliquid creari a deo. ℂ Prīo ſicut a cauſa vł tñ: 7 ſic aīa crea tur a deo: qz deus cū omni ſcīa cā concurrit. ℂ Scdo mō ſicut a cauſa particulari vel partiali: vt humanitas chīi: vbi deus ſuppleuit cauſalitatē agētis particularis. ℂ Tertio mō ſicut a cā totali: ſed in genere cāe efficiē tis tñ: vt gratia creature a deo totalr 7 effectiue: ſed de pēder ab aīa ſubiectiue: ſicut a cā mālī in qua. ℂ Quar to ſicut cā totalis ſuppleť: qz nulla alia cauſa cōcurrit 7 hoc mō angelus creatur totalr a deo: qz in ſuo eſſe ſicut 7 in fieri nō dependet niſi a deo. ℂ Incarnatio vo non creatur a deo ꝓnio mō: qz ibi deficit agēs creatū parti culare. ℂ Nec tertio mō: qz ibi terminus cōcurrit: ſcilz ꝓprietas pſonalis verbi a qua ipſa nō eſt effectiue ſed partialiter. ℂ Nec quarto mō: qz incarnatio ſicut 7 re latio dependet a fundāmēto. ℂ Sed creať a deo ſcdo mō: ſicut a cā particulari cōcurrente cuz cā vł: que eſt voluntas diuina 7 humanitas chīi: in qua etiā cū matre cōcurrebat diuina volūtas: vt cā partialis nō ſoluz vt vłis: ſed 7 hic cū voluntate diuina 7 fundamento ꝓcur rit: vt cā particularis in cauſando incarnationē termiⁿ ipſe vt ꝓprietas pſonalis verbi terminans hāc relatio nē. ℂ Sed cōtra ꝓdicta arguo quadrupl^r. Et ꝓmo: qz relationis nō eſt relatio ſed incarnatio eſt relatio. Sil^r creatio eſt relatio: ergo ad incarnationē nō eſt creatio. ℂ Dico ꝙ aſſumptū nō eſt verū: qz ad vbi eſt cauſali tas ipſius agentis: que eſt reſpect^9 ipſius vbi ad agens ſiue mouēs: 7 tñ vbi eſt quedā relatio: vñ oīs cauſalitas eſt quedā relatio: qz ſemp eſt ad effectū ſiue abſolutū ſiue reſpectiuū. ℂ Itē ſcdo: qz ſic icarnatio nō erit ſup naturaliter creata: qz oīs relatio nāliter cōſurgit ex ex tremis. Dico ꝙ lz per cōparationē ad terminū ſeu ꝓ prietatē nō ſit ſupernālis: per cōparationē tñ ad diuinā voluntatē erit ſupernālis. ℂ Item tertio. qz oīs forma creabilis eſt ſeparabilis: ſed icarnatio, cū ſit relatio, nō pōt fundāmēto manēte ab ipſo ſeparari: g̃ 7c. ℂ Dico ꝙ aſſumptū bz veritatem tñ in ab^no 7 real^r diſtinctis. ℂ Quarto. qz illud qō creatur fit de nihilo: ſz incarna tio eſt in fundamento: qz nō pōt eſſe ſine ipſo. ergo 7c. ℂ Dōm ꝙ ad incarnationē concurrit fundamentum quantū eſt ſm potētiā obedientialē tñ: nō aūt ſm potē tiā nālē: ſicut cōcurrit in his que deficiunt totalr a crea tione. ℂ Sed dubiū eſt ſi creatio incarnationis differt ab ea. ℂ Dōm ꝙ ſunt due relationes: iō nō pōt oſtēdi earū differentia niſi in cōparatione ad duos terminos. Differūt igit^r nō realr ſed formalr tñ: qz ſunt ad diuer ſos terminos. ℂ Eſt eniz incarnatio ad ꝓprietatē ſicut ad terminū. creatio vo eius ad volūtatē diuinā. ℂ Itez aliud dubiū eſt qūo relatio extrinſecus adueniens pōt fundare relationē intrinſecus aduenientē. ℂ Dōm ꝙ ex hoc nō eſt inconueniens: qz in vbi fundať reſpectus cauſalitatis ad mouēs. vñ ſicut creatio creature eſt po ſterior ordine nature creatura abſoluta 7 fundať in ipſa: ita creatio ſiue reſpectus effectualitatis fundať in icar natione: 7 eſt poſterior ea: qz fundamentū precedit nāl^r illud qō fundať in eo. ℂ Itē nota: ꝙ deus nō pōt ſup nāl^r creare relationē intrinſecus adueniētē: qz talis re ſpectus neceſſario ꝓſupponit extrema: 7 eis poſitis ne ceſſario cōſurgit vel innaſcitur. ℂ Queſtio. VI.

oēm ſuppoſitionē vtual^r ꝓtinet pōt oēz aliā nāz ſup poſitare. ℂ Scdo modus eſt talis: qñ aliq̄ duo ſūt eēn tialr ordiata de^9 pōt influē ad p^m nō influēdo ad 2^m: ſed idiuiduū 7 ſupp^m ſunt eēntialr ordiata: qz idiuiduū ꝑce dit ſup^m: eſt. n. aīa indiuiduū: nō aūt p ſe ſuppo^m: niſi in cozpoze: ergo deus pōt ſuā influentiā ſuſpendere reſpe ctu ꝓpꝛy ſuppoſiti in nā humana. ℂ Tertius modus eſt talis: qz predicamēta ſunt impermixta ſm rē: veruz tñ mutuo ſibi cōicant modos ſuos per potētiā diuinā: vt ꝑz in ſacramēto altaris: vbi accīs ſeparatū bz modū ſube: cui^9 eſt per ſe ſtare: ſic 7 nā humana in chīo bz mo dū accidētis: qz innititur ſuppoſito diuino: ſicut accidēs ſubiecto. ℂ Quartus modus eſt talis: qz illa que multū ſunt ſimilia vniri non poſſunt: qz videmus ꝙ ẽ aliq̄ ſunt minus cōformia: tūc magis pñt vniri: vt ſuba 7 ac cidens: mā 7 forma: nō aūt duo indiuidua pp cōformi tatē: ſed nā humana 7 diuinū ſuppoſituz maxime ſunt diſtincta 7 diſſormia: ergo p diuinā potentiā magis pñt vniri. ℂ Sed nullus iſtoꝝ modoꝝ vī ſufficere. Idcir co ꝓtra p^m arguo ſic: qz diuina nā vel eſſentia ꝓtinet vir tualr oēm aliā nām: 7 tñ nō pōt aſſumere aliquā aliam nām ad vnitatē ſui. ergo 7c. ℂ Scdo: qz terminať icar natio ad ꝓprietatē: ſed ſuppoſitū diuinū p ꝓprietatez nō bz infinitatē. ergo 7c. ℂ Itē cōtra 2^m: qz nā 7 ſua ſin gularitas ſunt eſſentialr ordinata: qz nā ordie nāe pre cedit ſuā ſingularitatē: igit^r diuinū ſuppoſitum pōt aſſu mere nām ſine ſingularitate: qō falſuz eſt. ℂ Itē cōtra tertiū: qz nunq̄ accidēs ſeparatū bz modum ſube: eo ꝙ ſemp aptum natū eſt inherere: q̄uis per ſe ſit: qō nunq̄ cōpetit ſubſtātie. ℂ Ubi notādū: ꝙ qñ aliqd competit alicui per accidens naturalis aptitudo ad aliud cōpetit ſibi per ſe. Si igit^r nāe humane cōpetit vniri ſuppoſito verbi per accidēs: baberet nālē aptitudinē ad vniendū alteri: qō eſt falſum: ergo falſuz eſt ꝙ predicamēta ſibi inuicē cōicent ſuos modos. ℂ Itē cōtra quartū: qz ſm hoc lapis 7 homo maxie poſſent facere vnū: qō tñ non poſſunt niſi aggregatione: ſicut aceruus. ℂ Jō dicit do ctor ſubtilis ꝙ poſſibilitas incarnationis ex alio declaratur: eſt enim regula apud ipſuz: ꝙ oīno independens in aliquo ordine qñ eſt p^m pōt terminare omne aliud dependens dependētia talis ordinis: ſicut ꝑz in ordine cauſaꝝ efficientiū: qz ꝓma cā efficiens oēm dependētiā cauſe efficientis alterius pōt terminare: ſed ſuppoſituz verbi eſt ꝓmū indepēdēs in ordine ſuppoſituzuz: igit^r pōt terminare dependentiā cuiuſlibet alteri^9 ſuppoſiti. Sed qz iſta rō ꝓſupponit ꝙ incarnatio eſt relo depē dentie: qō ſupra eſt improbatū: idcirco aliter declarať ꝓpoſitū quadrupl^r. Et ꝓmo ex ꝑte nāe aſſumentis. ℂ Scdo ex ꝑte nāe aſſumptibilis: qz nā aſſumptibilis differt real^r a ſuppoſito: cū nā nō ſit ſuppoſitū: 7 eſt ꝑor eo: 7 in eſſentialr ordinatis 7 realiter diſtinctis de^9 pōt facere ꝑus ſine poſteriori: 7 ſic nām talē que non erit in ꝓprio ſuppoſito. ℂ Tertio. ex ꝑte termini a quo, quod eſt ſuppoſitū creatū a quo ſeparať nā aſſumpta: qz non repugnat creature referri ad deū relone ſibi nāl^r inna ta: ſicut eſt creatio: igit^r multo minus illa que eſt ei ſup nāliter infuſa. ℂ Quarto ex ꝑte termini ad quē: que eſt ꝓprietas vbi que nō plus excedit creaturā q̄ eſſentiā: 7 ideo ex ſuo exceſſu nō repugnat ſibi ſic terminare re ſpectum 7 a ſe. ℂ Queſtio. V.

Quinto quero. Utruz incarnatio verbi ſit ꝓprie creabilis. Qz nō: quia Apoſtolus dicit. oīs creatura dei bona eſt. Sed omne tale dicit perfectionez: incarna tio cum ſit relatio non dicit perfectionem. ℂ Contra in Apocalypſi dī. oīa ꝓpter volūtatē tuā ſūt 7 creata ſunt: ſed incarnatio eſt de numero oīuz. g̃ 7c.

Sexto quero. Utruz incarnatio ſit diſſo lubilis per nāz. Qz nō: qz Apls di cit ꝙ hoc ſacramentū magnū eſt in chriſto. ℂ Sz hoc nō eſſet ſi poſſet diſſolui. ℂ Cō tra: ga in ꝑs. dī deus vt quid me dereliqſti

I in finem ꝛc̄. Et christus hoc dixit in cruce.

Gnā creaturaꝝ quadruplicia.

Hic premittit ꝙ quatuor sunt genera creaturaꝝ: sunt enīz quedā creature: quarū creatio ꝛ etiā conseruatio est supernālis: ꝛ nullo modo naturalis sicut angelus a deo creatur ꝛ a deo conseruatur: qz nō ab aliqua alia causa. ¶ Item sunt q̄daz creaturarū: quarū creatio est supernaturalis: lz cōseruatio sit naturalis: vt gratia nāliter cōseruaꝫ in aīa: sed supernāliter creatur a deo. ¶ Jtē quedā sunt: quarū conseruatio solum est supernālis: sed creatio nō: sicut accidētia separata in sacramēto: que supernāliter a deo cōseruant. ¶ Item 4.° sunt quedā creature: quarum nec creatio: nec ꝓseruatio sunt supernāles: sed vtraq; nālis tm̄: sicut accidentia naturaliꝝ in subiecto. ¶ Nunc aūt ita est ꝙ incarnationis creatio ꝛ cōseruatio nō est p̄mo mō vt angeli: qz ab eadez causa creantur ꝛ ꝓseruantur. Nec tertio mō: qz nō est accidens separatuz. Nec q̄rto mō: qz ipsa aliquo mō creatur a deo vt dictū est supra. Est igitur scōo modo: qz eius creatio est supnaturalis: lz nāliter cōseruatur manente suo fundamēto ꝛ termino vt gratia manēte aīa. ¶ Ex hoc sic arguitur. q̄cunq; aliqua forma nāliter cōseruatur cozrupto subiecto illa forma est nāliter dissolubilis. Sed incarnatio nāliter cōseruaꝫ. ergo ꝛc̄. ¶ Sed notandū: ꝙ destructio accīs pōt esse quatuor modis. ſ. vel ex parte efficientis: vt cozrūpit̄ lumen rady si nō luceat sol. vel ex parte subiecti: vt cozrumpit̄ lumen si nō sit diaphanū. vel ex ptrary sicut cozruptio caliditatis per frigiditatē. vel ex pte sui: sicut tempus ꝛ motus cozrumpunt̄ ex ꝓpria nā: qz sunt successiua: sed cozruptio incarnationis non pertinet ad p̄m modū: qz ꝓprietas est eius efficiens. Nec tertio mō: qz nō hz cōtrariū. Nec quarto mō ex pte sui: qz est accidens pmanēs: sed ꝙuenit scōo mō ex parte subiecti vel fundamenti. ſ. humanitatis. ¶ Sed ꝓtra: qz eius creatio vł supernaturaliozi q̄ creatio angeli. igit̄ ꝛ eius conseruatio per cōsequens. igit̄. ¶ Dōm ꝙ assumptū non est verū: qz ad creationē angeli nihil cōcurrit cū deo: lz ad incarnationē cōcurrit fundamentū. ¶ Jtē z.° qz fm hoc sensitiua bruti cōseruabit̄ sicut ꝛ gra: ꝛ ecōuerso: qz creatio subiecti est nālis: idcirco sic conseruabit̄ gratia in aīa: sicut sensitiua in bruto. Dico ꝙ hoc nō est inconueniens. ¶ Sed tunc dubiū est vł hz aīa rōnalis ꝙ sit magis imortalis q̄ sensitiua: qz vł ꝙ sicut aīa ꝛ angeli supernāliter creant̄: ita ꝛ supernāliter conseruant̄. Dico ꝙ cōseruatio aīe ꝛ angeli dicit̄ nālis ꝓ tanto: qz ad hoc ꝙ perpetuo cōseruent̄ in esse nō indiget nisi influētia vł diuina: sed per talē influentiā solū nō posset sensitiua bruti cōseruari: eo ꝙ ipsa in esse dependet a cozpore vt a causa mālī: qua deficiēte necessario sensitiua hz deficere: nisi de⁹ ad sui cōseruationē special̄r influeret: cozpus aūt qō ex ꝓtrarys est compositū: necessario est cozruptibile. ¶ Uñ circa predicta notandum est: ꝙ in incarnatione est quedā vnio que dissolubilis est solū ꝓ diuinā potentiā: nō aūt per creaturaz: sicut vnio vbi ad aīam rōnalē. ¶ Alia est que dissolubilis est per nāz: nō tñ fuit dissoluta: sic̄ vnio ad carnē si caro fuisset cozrupta. ¶ Alia est q̄ de facto fuit dissoluta: sic̄ vnio ad humanitatē vel ad 3am entitatē. ¶ Alia vnio fuit dissoluta ēt extremis remanēt̄ib⁹: qz multa cht̄s pdidit: oū viuebat de his: q̄ ad veritatē hūane nāe ptinebāt ꝓ ꝙsūptionē hūidi radicalis: vt de hūozib⁹ sanguie ex alimēto: remanebāt tñ extrema totaliꝝ: lz nō ptialr. ¶ Qō. VII.

Septimo q̄ro. Utꝛ icarnatio ēt diuinis sit sūma vnitas vł vnio.

Notandum est q̄tuor vniones.

Destructio incarnatiōis q̄ſ possit imaginari.

L

D. multiplex Creationē angeli magis supnālē fore q̄ incarnationis

D. multiplex

Quare angelus ꝛ aīa imortales: sensitiua vō aīa mortal

M

In icarnatiōe vnio 4ª ꝛ que caꝛ dissolubilis ꝛ q̄ nō ꝛ ꝙ qō agens.

A. l. tertia.

7° articulus.

Vnio in diuis 4ª postquā in

Ⓒ Prima est attributoꝝ inter se. Ⓒ Scōa ꝓprietatiꝫ in diuina essentia. Ⓒ Tertia quarū personaꝝ ad pducendū tertiā. Ⓒ Quarta personaꝝ inter se. Incarnatio aūt ꝓsupponit istas vniones: imo oēs vniones creatas precedit: vt dicunt sancti. Ⓒ Sz ꝓtra: vł. n. q. mā ꝛ forma faciunt vnū per se: incarnatio vō nō est per se vnio. Dico ꝙ ex ista vnione nihil tertiū resultat: sicut ex vnione māe ꝛ forme: iō illa est magis essentialis: sed ista est magis intima ꝓpter infinitatem alterius extremi: sicut essentialr̄ est vnio iter predicatū ꝛ subiectū: sed ista est intimioz ꝓpter cām iam dictā. ¶ Jtē lz vnio potentie ad obiectū beatificū sit perfectioz eo: q̄ est per actum pfectissimū: verūtñ ista excedit illā ex modo vnionis: que est sustentificatio nāe in suppōito verbi. ¶ Item notandum: ꝙ lz actus beatificus sit perfectioz eo ꝙ est aliq̄ absolutū q̄ista vnio: nō tñ vnio potētie ad actū: vñ magis quisq; deberet appetere esse sanctus q̄ vbo vnitus: qz forte hoc appetere essēt peccatū: vnde doctor subtilis videt velle ꝙ lucifer peccauit appetendo eālitatē dei: nō fm nām: qz sciebat hoc nō posse adipisci: lz fm suppositationē: vnde appetyt fm eum suppositari in aliquo suppōito diuino. Ⓒ Questio. VIII.

Quaero. Utrū ista vnio que est incarnatio sit cognoscibilis ꝓ naturam. Ⓒ Dic p̄mo videndū est: si possibilitas incarnationis sit demōstrabilis. Secundo si cognoscibilis per naturam.

Circa primum introducant̄ quatuor ꝓnes. Ⓒ Prima ꝓ est: ꝙ incarnatio nō est demonstrabilis nobis siue intellectui nostro in puris nālibus cōstituto: qz hz oēs cōmuniter articuli fidei nō possint demōstrari: eo ꝙ ꝓprietates cuiuslibz nature create sunt nobis ignote: sed vnibilitas est q̄daz humane nāe ꝓprietas ꝛ aptitudo nālis eius: igitur ipsa ignota nō pōt de nā humana demonstrari. Ⓒ Scōa ꝓ est: ꝙ incarnatio est demōstrabilis intellectui nr̄o ifozmato specie intelligibili supernāliter: qz cognita distincte q̄ditate subiecti possumus cognoscere passionem illius: sed vnibilitas est ꝓpria passio nature humane: eo ꝙ per se sibi cōpetit: sicut risibilitas: qz cui esse rei competit per accidēs eius naturalis aptitudo ad aliud conuenit ei per se: per spēm aūt intelligibilem supernāliter impꝛessaz possumus cognoscere q̄ditatē humane nāe distincte. igitur ꝛc̄. Ⓒ Tertia ꝓ est: ꝙ non pōt demōstrari intellectui separato intuitiue cognoscētiꝫ: qz intuitiua cognitio cognoscit que rei insunt per accīs: vt dictū est in p̄mo: igit̄ multo magis que insunt per se: sed nullū manifestū est demonstrabile. Ⓒ Quarta ꝓ est: ꝙ incarnatio pōt demonstrari intellectui separato abstractiue cognoscenti: qz tunc intellectus hz spēm intelligibilē q̄ditatis distincte cognite: per quā eius pōt ꝓpria passio demonstrari. igit̄ ꝛc̄. Ⓒ Sed cōtra predictas ꝓclusiones ꝓ ordinē instatur. ꝛ p̄mo: qz per aīal rōnale demonstratur risibilitas de boīe. Dico ꝙ aīal rōnale nō est diffinitio boīs ꝓpria: sed per rōnale circūloquimur dām boīs essentialē nobis ignotā. Est igit̄ ista demonstratio a posteriozi: ꝛ per effectū: qz videmus boiem ridere: vñ si differētie accidentiū: que cadūt sub nostra cognitione intuitiua sensitiua sunt nobis ignote: vt albedis dām quā circūloquimur p disgregationē: multo magis substantiarū: que nō ꝓprie ꝛ per se cadūt sub sensu. Ⓒ Jtē scōo: qz fm hoc posset intellectus noster cōiunctus cognoscere oia supernālia que cōpetunt homini: sicut ꝙ est beatificabilis ꝛc̄. Dōm: ꝙ hoc nō esset ipossibile per speciem supernāliter infusam. Ⓒ Tertio: qz fm B demones incarnationem cognoscerent. Ⓒ Dico ꝙ hoc eis ex

N

carnatio hoc terio creatis maxima. A. l. precellit. Obijcitur. Unio incarnationis q̄ſ maioz minoꝛ vnione cēteris li potētiaꝫ ⁊ obiecti beati.

Notabile singulare.

O

Consideranda scotizan.

8° articulus.

p̄mus articulus. Loco 4ª.

P

Incarnatio fit cur intellectui viatoꝛis ⁊ fi ex puris nālibus: p̄ spēz supnāl̄r infusaz ē demōstrabilis fic intellectui separato: ⁊ nō intuitiue cognoscenti abstractiue sine ꝑ spēz infusaz acq̄sita vł ex cognoscibili: que vł mastricando poude rabis.

In plo. ⁊ alibi sepe.

Q

A. l. talis.

Obijcit 4°.

Aial rōnale nō ē diffinitio boīs nisi circūloquutiue. Dicūt cēteri quos rez nō mīt circūloquutiue cognoscimus

Vide sco. d. 13. q. 1. ⁊ 3. ad. 14. ⁊ alibi ꝛc̄ ad hoc ⁊ ſ cipue. q. 7. q. 3. bene.

A

Bonoueo in carnationē vł di ex nālibus cognosce pos te fāre influē na gnālu dei ſed instātiam ꝓdcta.

A. l. contra. D. multiplex. E. Lapicida. F. l. Item qd dicūs hz relonem ꝛc̄.

Relonez terminas ad ꝺcū ſup. ꝓia rōne nō nisi supnā liter fore notas. vide ides 3. q. plo. ſ sco. vbi ibi nōui: ſed ſ. hoc impobat.

B

Quare icarnatio creaturis ē ignota nālr. obijcit 4°.

Videt ſuſtinē relonez ēt ad dei terminatas posse nālr. cognosci ab ītellectu creato ex nā poētie ſal tem. vide eū in plo. conſta. ⁊ vbi ibi notaui vide. ſ. d. 5. q. 1. vbi oppm̄ vt tenere.

C

A. l. pp dicta. Dez ſe restrīgē ad alia gr̄ē nouiter.

D

E

Opp. aliorum. 2ª de qdditate carnis quaꝫ repꝛobat notanter.

F

A. l. in compposito.

Lege instātias de boie ⁊ dic pūter.

Opp. ꝓpria. Caro qd?

G

Hoc. q. applicari potest ad mām. 2. di. A. l. nihil aliud est cōpom̄ nisi materia.

Opp. auerrois ⁊ alioꝝ. dc. 3. entitate nō ponēda in compposito.

Rōnes nōbiles sue ⁊ scoti ꝓ tertia entitate ponenda in cōpōsito ſubstantiali.

A. l. cōpositi

H

Hic primo videndum est: quid sit caro. Dicunt quidā ꝙ caro ꝛ os nō differunt nisi fm qualitatē: vnde nō differunt q̄ditatiue: sed qualitatiue tm̄. Ⓒ Sed cōtra. quia fm hoc caro nō esset nisi qualitas: ꝛ tunc vel esset in aīa sicut in subiecto: vel in mā p̄ma: sed vtrūq; est falsuz ꝛ ipossibile. q̄ ꝛc̄. Ⓒ Jtez nō assumpsit accidēs nisi mediante subo: sed assumpsit imediate carnē. igit̄ ꝛc̄. Ⓒ Ally dicūt ꝙ caro est effect⁹ formalis aīe rōnalis. Ⓒ Sed cōtra. p̄mo: qz ois effect⁹ formalis cōtinet essentialr̄ suā causaz: sed nihil qō cōtinet in aliquo essentialr̄ cōtinet illud virtualr̄: igit̄ aīa si est de essentia carnis nō est causa eius formalis: nec caro eius effectus. Ⓒ Jtē scōo: ois cā formalis est de essentia sui effectus: sicut albedo de essentia albi: sed cōpositū est effectus in genere substātie cū nō sint nisi tria in suppōsito: scilz mā forma ꝛ cōpositū: nec mā nec forma dici possunt effectus. Ⓒ Jtē tertio. ois cā ꝓioꝛ nālr est suo effectu: sed aīa rōnalis in cōposito est posterioꝛ caro: igitur caro nō est eius effectus formalis. Ⓒ Jtē 4°. ois effectus formalis est nobilioꝛ sua cā: qz eaz essentialiter cōtinet ꝛ aliqd addit illi: sed aīa nō pōt esse ignobilioꝛ carne. igit̄ ꝛc̄. Ⓒ Jtē 5°. nulla cā pōt infoꝛmare suū effectū formalē nec aliū: sed aīa infoꝛmat carnē. igit̄ ꝛc̄. Ⓒ Jtē 6°. qz fm hoc caro esset incoꝛruptibilis per nāz: qz illud est incoꝛruptibile: de cuius essentia est aliquid incoꝛruptibile: sed aīa est incoꝛruptibilis: ꝛ est de essentia carnis. q̄ ꝛc̄. Ⓒ Idcirco dico ꝙ caro nō est hō: lz est aliqd ex prima mā ꝛ forma carnis: que dat māe p̄me esse carnē: sicut aīa rōnalis dat cozpoi oꝛganico esse hoiez.

Ⓒ Questio. X.

Decimo quero Utrum incarnatio fm ꝙ sumit ꝓ humanatione fundetur in tertia entitate distincta a carne.

Dicunt aliqui ꝙ in cōposito ex mā ꝛ forma nō est tertia entitas resultās vltra mām ꝛ formā: qz ad cōpositū sufficiunt mā ꝛ forma vnita. Ⓒ Sed cōtra arguit̄ quadruplr̄. Et p̄mo sic: qz mā ꝛ forma sunt cā cōpositi: sed effectus differt necessario a sua cā ꝛ econuerso ꝛc̄. Scōo: qz mā ꝛ forma faciūt vnū per se: sed inter se remanent semp distincta: qz essentialr̄ distinguunt̄: igit̄ si faciunt vnum: illud est aliud tertiū distinctū ab ipsis. Ⓒ Tertio. qz generatio terminat̄ ad suppositū: sed nō terminat̄ ad mām: quia mā ꝓexistit: nec terminat̄ ad vnionē ꝓcise cū sit relatio. Ⓒ Quarto. qz est ipossibile ꝙ idē referat̄ realiter ad seipsuz: sed cōpositū referr̄ realr̄ ad mām ꝛ formaz sicut effectus ad suā totalē cām ꝛc̄. Ⓒ Jtē ad eandē cōclusionez sunt alie quatuoꝛ rōnes. Ⓒ Primo sic. Illud cuius tota q̄ditas est producta supernālr̄ nō est ꝓductum per nām: sed si cōpositū hois nō dicit tertiā entitatē totus hō est ꝓductus supnālr̄. ergo ꝛc̄. ꝓbatio minoris: qz mā ꝓma est a deo: ꝛ aīa sil̄r a deo. Sz aīa ꝛ mā sunt tota q̄ditas hois: vt dicūt. q̄ ꝛc̄. Scōo sic. Illō cuius tota q̄ditas est incoꝛruptibilis est incoꝛruptibile: sed tota q̄ditas hois est incoꝛruptibilis: qz mā ꝓma est ingenerabilis ꝛ incoꝛruptibilis: ꝛ etiā aīa: q̄ totus hō. Ⓒ Tertio sic. Et illa duo sunt achilles coꝛ: qui ponunt tertiā entitatē: qz posita tota q̄ditate alicui⁹ / circūscripto quocūq; alio: qō nō est de sua entitate ponit̄ illud: sed vnio nō est de q̄ditate cōpositi subalis: cū sit relo: ergo posito cozpoze ꝛ aīa cozrupta vnione hō est. q̄ si nō: oꝛ necessario ponere tertiā entitatem. Ⓒ Quarto sic. Remanēte q̄ditate alicui⁹ cozrupto oi alio qō nō est de sua essentia: remanet illō: lz in triduo mortis chr̄i remansit cozpus chr̄i in sepulchro: ꝛ aīa in lymbo. ergo

Nono quero Utrūz incarnatio hz ꝙ ꝓprie accipit̄ fundetur in aliquo suppōsito: de cuius essentia sit aīa rōnalis. Et arguit̄ q̄ sic: qz in symbolo Athanasy: sic̄ aīa rōnalis ꝛ caro vnus est homo: ita deus ꝛ hō vnus est chr̄s: lz vnio aīe ad carnē fundaꝫ in cōposito carnis. q̄ ꝛc̄. Ⓒ Contra. qz Ambroꝛsius dicit ꝙ idē fuit cozpus chr̄isti de virgine sumptum ꝛ in sepulchro positum: sed in triduo non fuit vnio ad dominem. ergo ꝛc̄.

I
Euasio 4ª alioꝝ quā reprobat nōnter

in triduo chīs fuit hō:ꝙ si nō:opꝫ tunc ponere tertiā entitatē. ¶ Sꝫ ad pdicta sunt quatuor euasiones. ꝓma est/ꝙ nō opꝫ ponere in cōposito aliud ꝑter mām ⁊ formā ⁊ vnionē:ſz vnio est q̄dā entitas(lz cōnotet q̄dā respectū)absolutā:⁊ ista tria sūt de gdditate compositi. ¶ Sꝫ ꝟ.q. positio ista cōcedit ꝓpositū:qz aīa ⁊ corꝑs pñt stare sine vnionc:⁊ tñ nō est cōpositū:g̃ si ista vnio dicit triplicē entitatē absolutā vltra mām ⁊ formā erit tertia entitas:⁊ hoc ponim⁹. ¶ 2ª euasio est:qz vnio illa nō est rel'o:sed est essentialis:⁊ iō est de essentia cōpositi. ¶ Sed ꝟ.qz vnio de nā sua est ad aliud. Sed nihil ad aliud pōt eē de essentia subē:eo ꝙ ens formalr ⁊ gdditative diuidit per esse ad se:⁊ eē ad aliud. ¶ Confirmat: qz pdicamēta ſm suas essentias sūt ipermixta. ergo ꝛc. ¶ 3ª euasio:ꝙ vnio illa nō est de essentia cōpositi:ſz est regsita de necessitate ad cōpositum:qz nō pōt esse sine partiū vnione adinuicē. ¶ Sꝫ ꝟ.qz de rone diffinitiua hoīs nō est vnio:sed stāte rone diffinitiua alicui⁹ potest esse oī alio remoto.g̃ ꝛc. ¶ Dico igit':ꝙ ſz ad cōpones partiū requirat vnio:nō tñ pp hoc vnio est de gdditate cōpositi:ſz est respectus q̄dā ꝓis ⁊ referēs ipſuꝫ compositū ad ptes:qui respectus fundat in tertia entitate. ¶ Sꝫ ꝟ arguo 4ª. Et ꝓmo sic:qz Diony. de ecclesiastica hierarchia:dicit ꝙ mors nō est aliciuius rei ꝙsūptio: sed vnitoꝝ vel cōiunctoꝝ sepatio. igit' vltra ptes essentiales alicuius cōpositi nō est nisi vnio ipsa. ¶ Itē 2º. qz dī i symbolo Athanasij:sicut aīa rōnalis ⁊ caro vn⁹ est hō:ita deus ⁊ hō vnus est chīs:sed ex ꝟ.suppositō vbi ⁊ humana nā nō resultat tertia entitas:g̃ nec ex aīa rōnali ⁊ carne. ¶ Itē 3º.qz Aug. dicit.5.de tri.ꝙ q cognosceret aīam sciret gd est nobilissimum in ea:in qua est imago trinitatis:sed absurdus vī ꝙ tertia entitas hoīs sit nobilior aīa:⁊ tñ opꝫ ponere si ponat ꝙ oīs effectus formalis nobilior est sua cā. ¶ Itē 4º.qz sancti dicunt ꝙ nihil absolutū:q̄ chīs assūpsit cū humana nā dimisit:sed in morte chīi fuit dissoluta tertia entitas si ponatur. ergo ꝛc. ¶ Dic dico ad ꝑmū:ꝙ beatus Dionysius diffinit mortē hoīs per cōparationē ad mortē bruti:in qua corꝛupit' sensitiua:nō solū tertia entitas. ¶ Ad 2m ꝙ dictū Athanasij intel' quātū ad respectū extrinsecus aduenientē vel ad ipſaꝫ vnionē consequētē:vel ego cōcludā ꝙ ex supposito verbi ⁊ humana nā fit vnuꝫ ꝑ se. ¶ Ad 3m dico/ꝙ illa tertia entitas nō prescindit ptes:⁊ vt sic eas includit potest esse nobilior vel eque nobilis. ¶ Si aūt querat an tertia entitas:ſcilz humanitas vt prescindit ⁊ differt realiter ab aīa est nobilior aīa. Dōz ꝙ nō est incōueniēs ꝙ sit nobilior:tū aīa erit pfectior: eo ꝙ aīa aligd ꝓtinet:qđ est pfectio simplr:ſcilz intellectū ⁊ voluntatē. ¶ Ad 4m dico/ꝙ dictū sanctoꝝ hz veritatē de ꝑncipuꝫ essentialib⁹. ¶ Sꝫ hic occurrit q̄dꝫ dubia. ꝓmū. ſi illa entitas est idē cuꝫ mā ⁊ forma sil' sumptis. Dico ꝙ essentialr sil' vtrūqꝫ includit:nō tamē adequate:qz addit aligd ad vtrūqꝫ:lz vtrūqꝫ de necessitate requirat. Si tñ accipiat tertia entitas:vt prescindit a partib⁹ differt ab ipsis realr. ¶ Sed tūc occurrit maius dubiū:qz qñ aliq̄ sunt essentialr ordinata ⁊ realiter distincta:deus pōt facere ꝑus sine posteriori. igit' ſm ꝺ deus potest facere mām ⁊ formā vnita sine cōposito vel tertia entitate. ¶ Dōm ꝙ tale esset solū denominatiue ⁊ nō essentialr. ¶ Itē notandū ꝙ mā ⁊ foꝛa sunt vnū per se:nō aūt ꝙ vnū esse possit de essentia alterius:qz ſm suas essentias differūt:sed dicunt vnuꝫ per se:qz causant vnū cōpositū per se. ¶ Itē notandū:ꝙ oē cōpositū dī qđ dā totū. ¶ Sed hic est dubiū. vtrū totū integrale vel totū essentiale sit vnū. hō enim ſm ꝙ dī totū integrale: includit tres entitates:ſcilz mām formā ⁊ tertiā entitatē que resultat. Sed ſm qđ dī totū essentiale nō includit nisi tertiā entitatē que solū resoluitur in mām ⁊ formam:sicut in partes suas essentiales.

N

¶ Quēstio. XI.

Vndecimo quero Utrum terminꝰ a quo incarnationis differat realiter a natura assumptibili.

Hic introducuntur q̄tuor ꝓnes. ¶ Pria est ꝙ nā ⁊ suppositū in creaturis nō distinguunt formalr ⁊ gdditative:quia vbi nō est gdditas ⁊ gdditas nō pōt esse distinctio gdditatiua:sed inter nām ⁊ suppositū nō est gdditas ⁊ gdditas:qz oīs gdditas est cōicabilis:suppositū nō est cōmunicabile. ergo ꝛc. ¶ 2ª cōclusio ꝙ nā ⁊ suppositum nō differūt realr:qz nā pōt esse sine supposito:⁊ tñ deꝰ nō posset ipsaꝫ facere/ꝙn esset supposita. ¶ 3ª cōclusio/ꝙ nā ⁊ suppositū nō distinguunt essentialr:qz nā opposite se hz ad suppositā:eo ꝙ suppositus est incōicabile: nā aūt cōicabilis:sed cōicabile ⁊ incōicabile differēter dicunt de eodē essentialr vel de eodē respectu eiusdez essentie.g̃ ꝛc. ¶ 4ª cōclusio/ꝙ nā ⁊ suppositū non sunt oībus modis idē:qz vnū pōt separari ab alio:manet.n. nā in chīo nō manēte ꝑtia suppositatione. ¶ Sed ꝟ pdictas cōclusiones instat ꝑ ordinē. Primo. illa distinguunt formalr:quoꝝ vnū pōt concipi sine alio:sed nā pōt cōcipi sine supposito. Dico ꝙ verū est:sed nō econuerso. ¶ Itē 2º. illa distinguunt realr:quoꝝ vnuꝫ pōt esse sine alio:sed nā humana in chīo est ꝑtia ꝓprio supposito. Dico ꝙ assūmptū hz veritatē qñ vtrūqꝫ eoꝝ est res vel gdditas aliqua. ¶ Sed tunc est dubium qđ est rō suppositalis. Dico ꝙ nō includit absolutū nec respectiuū:sed abstrahit ab vtroqꝫ. ¶ Itē dubiū est si dicit aligd positiuū vel priuatiuū. Dico ꝙ dicit negationē duplicis depēdētie:qz si diceret aliud q̄ negationē: tunc nā humana in chīo esset ꝑpetua ꝑtia entitate aliqua positiua. ¶ Itē vltima rō positiua in quolibet ente est ratio indiuidualis:sed ratio suppositalis est vltima. ergo ꝛc. ¶ Sed dubiū est. si rō suppositalis dicit perfectionē. Dico ꝙ formalr nō dicit pfectionē:nec imperfectionē. Sed fundamētalr dicit pfectionē sicut incorruptibilitas dicit pfectionē forme. ¶ Sed ꝓtra:qz agere est perfectionis sed actiones sunt suppositoꝝ. Dico ꝙ suppositalitas nō est rō agendi:sed cōditio cōcomitās illud qđ agit:vī suppositū dī ꝑncipiū actionis soluꝫ:qz actio est illius qđ hz tale negationē dependentie:qz nihil aduenit vltra rē nāe:qđ sit ratio agendi:sed hoc habito pōt dici agere. ¶ Sed dubiū est qđ negat rō suppositalis a nā in qua est. ¶ Dōm ꝙ negat incōmunicabilitatē ad suppositū actualē ⁊ potentialez. ¶ Vñ nota ꝙ sicut aligd dī cōmunicabile alicui:ita dī icōicabile 4ª. Primo. n. aligd dī cōicabile alicui cōicatione que est ad indiuiduū:vt nā humana Socrati ⁊ Platoni. Scōo cōicatione que est subiectū:vt albedo supficiei:qz albedo dat sibi suū esse formale. ſ. esse albuꝫ:vt superficies dicat alba. Tertio cōicatione que est ad fundamentū: vt bonū vel verū ad ens:qz oīs passio innitit fundamēto sui subiecti:nec aliud habere pōt. Quarto ⁊ vltimo aligd cōicat se alicui cōicatione que est ad suppositum: vt albedo hoī vel corꝑi:qz nō suppositat in se:lz in corꝑe:vel in hoīe:vel in supposito in quo est. Ita etiam econuerso aligd dī esse incōicabile alicui. Primo cōicatione que est ad indiuiduū:vt nā singularis. Scōo cōicatione ad subm:vt tertia entitas. Tertio cōicatione q̄ est ad fundamētū:vt aīa ⁊ angelus que nulli fundamento inniturit. Quarto ⁊ vltimo aligd dī incōicabile alicui

cōmunicatione

A

Formale i rōe suppositali nul.

B.I. suppositabilitas. Suppositalitas lz ſit vnifformit differa. nuerꝝ in diuina ⁊ in creaturis?

Alla fa. ꝙ nō ⁊ ſ. vtq; ibi: ſed dat eē ꝛc. nō bī cōiter i originalibus.

B

a Suppositalis. Particulare. Singulare. Individuuꝫ. Suppositum Persona. Infinitum. Persona gd ⁊ est diffo doc nj li. de dua. alia ⁊ una p sona in chīo: qui mī cōsigit ricardus. 4. tri. c. 22. Ōp. alioꝝ 4ª.

C

B.I. simplr.

Impugn⁹ 4ª

B.I. cōpait.

Termin⁹ incarnatiōis 2ª.

D

Relonem ad absolutū terminari aliqū vel ad relonē nō relatam ad ipſam.

Ro. ſ. lz crēſſius cp̄ h. 2. hī

45. Articulus de cupler. B.I. quod.

E

ꝓmus articlo Ōp. alioꝝ 3ª.

B.I. mukum.

B.I. paruali.

Ōp. propria. Sanctitas gd ⁊ sanctus ge. Vide. ⁊. vbi. de hac heroica. ⁊ sco. in. ꝟ. di. 36.

F

Nōbile 2ª vel dubium. B.I. q. qz ſm phōs. Vide. ⁊. ethi. ⁊ in sequenti Christo. Processus notabilis de vtutib⁹ q̄uoꝝ ⁊ totidē vitijs oppositis. Diō sco. vbi. ꝙ Perseuerā. Continentia. Temperātia. Virtus heroica qđ sit. B.I. post.

G

Lōclo huius dubij. Obijcicit.

B.I. excellentie soli⁹ vtutis necessariam. B.I. itaq;.

Heroica vī⁹ que? Imp seuerās incōstās inter peratus bestialis qe.

H

⁊. adhicoꝝ.

Plura requirunt ad heroicū q̄ ad bestialē:qz facili⁹ ē destruere ꝛc. B.I. circunstātie. 2º articulus. Sctificatio accipit 4ª.

Epht. 1. Hebꝛeo. 13.

K

Qualr vnio se hz ad cōpm hz ꝓpriā opi.

Obijcit 4ª. c. 5. Diō dama. li. 3. c. 26.

c. 1. Vide. 14. tri. c. 8.

L

Damā. li. 3. c. 3. B.I. natura. Expōnes singulares.

B.I. dz itelligi vel attēdi quātum ꝛc. B.I. fuit.

Ecce qō chīs de humanitate ad aīam itel lectiuā cōpata in nobilitate. Du⁹ multipl⁹

M

De idētitate ⁊ diſtōne tertie entitatis ⁊ partiū. vbi plura adde. B.I. emergit. Maxima.

Singularis imaginatio. Mā ⁊ foꝛa q̄ liter vnū ꝑ se.

B.I. esse cōpositum dicit. Tā integrale q̄ ēntiale totuꝫ includit. 3. entitatē. h. d.

¶ Querit etiaꝫ de carne verbi ꝛc.

Circa 3am distin. quero ꝓmo. Utrū beata virgo fuerit sanctificata. Or nō. Apl's dicit ꝙ oēs sumus nā filij ire:sed beata virgo fuit ab Adā per ꝓpagationē. ergo. sanctificatio cnīz repugnat ire. ¶ Sed ꝟ.in ps dī. sctificauit tabernaculū suū altissim⁹. ¶ Dic sunt decē articuli declarādi:quoꝝ ꝓmus est:qđ sit scitas. ¶ Scōs qđ est sanctificatio. ¶ Tertius quare mater dei fuit sanctificata. ¶ Quartus quādo. ¶ Quintus vbi. ¶ Sextus: a gbus. ¶ Septimus gbus fuit sanctificata. ¶ Octauus q̄tum de sanctificatione habuit. ¶ Nonus quotiens. ¶ Decimus qualiter.

Est igitur ꝓmus articulus qđ sit sanctitas. Dicunt qđā ꝙ sanctitas est abnegatio mundanoꝝ:vī sanctus dī:quasi sine terra vel sine affectione terrenoꝝ. ¶ Cōtra:qz patriarche:⁊ ꝓmi ꝑes ⁊ reges fuerūt sancti:⁊ tñ multi dilexerūt terrena ⁊ optauerūt ⁊ obtinuerūt. ¶ Jō dicūt alij:ꝙ scitas nihil aliō est q̄ grā diuina g. n. hz grāz diuinā sanctus est. ¶ Sꝫ ꝓtra:qz pueri statim post baptismū bñt grām diuinā:⁊ tñ nō dicunt sancti. ¶ Jdeo dicūt alij ꝙ scitas est ipsa bītudo:vī bti ꝓprie dicunt sancti. ¶ Cōtra:qz scitas est virtus que cadit sub ꝓfilio:sed bītudo nō pōt cadere sub ꝓfilio:nec sub ꝑcepto cuꝫ sit nobis ipolis. ¶ Dōm igit':ꝙ sanctitas est excellētia vtutū theologicarū ⁊ heroicarū:q̄. n. aligs hō fidē spez ⁊ charitatē ⁊ ceteras vtutes mozales in quadā excellētia hz:tūc dī sanctus:qz tunc magis ſm opōnes vī esse filius dei q̄ filius hoīs. ¶ Sed circa hoc sunt duo videnda. ¶ Primuz si vtus heroica vel heroia:que hic dī sanctitas sit vna vtus tñ vel plures. Scōo si bestialitas q̄ virtuti heroice opponit sit tñ vnū vitiū vel plura. ¶ Quantuz ad ꝑm nōm est:ꝙ ſm ꝑm vtus est certa pugna passionuꝫ. vbi opꝫ ostēdere q̄uoꝝ ꝛ ordinē:que faciūt vtutes q̄uoꝝ:circa que etiā sunt q̄tuoꝝ vitia opposita illis vtutib⁹. ¶ Primi enim qui pugnāt cū passionib⁹ dicunt ꝑsecuerantes: qz in pugna nec vincunt passiones:nec ab eis vincunt. ¶ Scōi aūt dicunt ꝓnētes:qz in pugna vincūt passiones:sed cū difficultate:⁊ post longā agoniaz. ¶ Tertij dicunt tēperati:qz leuiter ⁊ facilr vincunt passiones ⁊ superāt:⁊ tales ꝓprie dicunt virtuosi. Primi vo ⁊ scōi largo mō dicunt virtuosi:ſz nō ꝓprie. Quarti vo dīr heroici:qz nihil sentiunt passiones:qz ꝑ crebras victorias ꝑcedētes talis factus est totus dīnus:ita ꝙ oīs sua opatio circa virtutes sit diuina:⁊ ꝛz ista positionē vtus heroica est tñ vna vtus pricularis alys vtutib⁹ ꝺiuisa. ¶ Sꝫ cōtra. vtutes que sunt circa passiones tactus sunt minime:vī fortitudo que est circa passionē cōcupiscibilē est perfectior vtus q̄ temperantia:ergo circa passiones tactus nō pōt poni virtus maxima:sed sanctitas ⁊ virtus heroica est maxia virtutū. g̃ ꝛc. ¶ Dōz ꝙ virtus heroica non est vna mō ꝑdicto:sed dicit graduꝫ excellentē oīuz vtutū necessariarū ad salutē:vnde virtus heroica est excellētia vtutis circa pugnā passionum:qz deficiente excellentia solius vtutis circa aliquā virtutē passionum non esset quis heroicus vel sanctus. ¶ Quātū vo ad 2m notandū est ꝙ bestialitas est vitiū opposituꝫ virtuti heroice:qz dicit excessum vitij circa quālibet passionē:vñ iperseuerantes dicunt:qui cū modica pugna vincunt a passionib⁹:incōtinentes qui cito succūbūt passioni:intēperati q̄ ꝓueniunt passionē:bestiales q̄ vltra humanā malitiā ⁊ modū humanū se extendunt ad peccata:sicut narrat ꝑbs ꝙ bestiales erant qui comedebāt pueros:sic circa oē vitiū bestialis dī q excedit in illo vitio humanā malitiā:sicut in ira q̄ statim ꝑez ⁊ matrē occiderit:sicut in gula qui semp ebri⁹ est:in inuidia gratis odire ꝛc. ¶ Notanduz tñ ꝙ hz ad heroicum requirat virtus modo dicto:tñ ad bestialez sufficit excessus vitij circa vnum:eo ꝙ ad virtutez regratur necessario multe conditiones.

Secundus articulus est qđ est sanctificatio. vbi sciendū ꝙ sanctificatio accipit quatuoꝝ modis. ¶ Primo. n. ꝓ dedicatione latrie:vt Heñ. scōo. Bñdixit deus diei septimo ⁊ sanctificauit illuz. i. cultui latrie dedicauit. ¶ Scōo ꝓ perfectiōe iustitie leuitici. 10. de Nadab ⁊ Abiu. sctificabor in eis. ſ. exercendo iustitie vltionē. ¶ Tertio ꝓ collatione gr̃e:vñ Apl's:chīstus santificauit nos lauacro. Item vt sancti-

I 17.

3° articulus A.l.quod.

ficauit populū suū pprio sanguine. ¶Quarto sumit pro remuneratione glorie: vñ Jo. sanctifica eos in veritate. s. ad gloriā. s3 mater domini fuit sanctificata 3° mō pprie fm q accipit pro collatione gre. ꝛ 4.° glorie.

Tertius articulus est: quare mater dñi fuit sanctificata. ¶Ubi notandum q in scripturis inuenimus qnqs signa sanctificationis. ¶Primū sigñ est diuine scripture attestatio: ꝛ in isto signo inuenimus qñq; psonas sanctificatas: s. Isaiaꝫ Dieremiaꝫ: Joan. baptistam et chm. de pmo. dns ab vtero vocauit me. Itē. noui te ex noie. qō nō pōt intelligi nisi ex sanctificatione. De Dieremia dr Diere. pmo. pus qꝫ formarez te in vtero tē. De Joā. baptista ꝛ chro. Luce pmo. spiritu sancto replebit adhuc ex vtero tē. Item. vtus altissimi obumbrabit tibi. ¶Scōm signū est diuina pnūtiatio: vñ Ambro. super Lucā. habent hoc sanctoꝝ merita: vt a deo nomen accipiāt. Primo fuit Isaac. Scōs Josias. Tertius Jo. baptista. Quartus fuit chs. De pmo genī. vocauit nomē eius Isaac. De 2° 3° regū. filius nascetur domui Dauid nomine Josias. De 3° ꝛ 4.° Luce pmo: ꝛ Matth. 1. ¶Tertū signū est angelica annuntiatio: ꝛ fm hoc inuenimus in scriptura quatuoꝛ psonas sanctificatas. s. Isaac: Sansonē: Joā. bap. ꝛ chm. De his oib9 Heñ. iudi. ꝛ Luce. ¶Quartū signū fuit miraculosa cōceptio. ꝛ hic fuerūt quinqꝫ. Quoꝝ pmus Isaac de sara. Secūdus Jacob de rebecca. Tertiꝰ Samuel de anna. Quartus Joā. baptista de Elisabeth. Quintus chs de virgie Maria. ¶Quintū signū est supnālis formatio: ꝛ fuerunt quatuoꝛ. Primus fuit Lucifer: qui fm aliqꝫ fuit creatus in grā: vñ chs in euangelio nunquā legit aliquē curasse supnāliter quantū ad corpus quē etiā nō curauit supernālr quantuꝫ ad aīam. Idcirco formatio supernālis aliquoꝝ vī importare puilegiū alicuius gre: s3 forte nō sint de se sufficientes sine pprio conatu ad merendam gram angelicā. Scōs fuit Adam. Tertius Eua. Quartus chs: quater aūt dñi quatuoꝛ pma signa sanctificationis habuit: sed qntū sibi chs special'r retinuit: fuit igit beata virgo scrificata quātū ad pm signū testimonio diuine scripture attestāte ps. Sanctificabit tabernaculū suū altissimus. ꝛ illud Fundamēta eius in montibus sanctis. ꝛ illud Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei: que oīa exponunt de beata virgine. ¶Itē scdo fuit a deo prenominata: vt dicunt hystozie: vnde mater eius accepit oraculū: q pareret filiā sanctaꝫ: cuius nomen esset Maria: iō mater eius tres filias habuit quas oēs vocauit s3 noie. s. Maria: ne deficeret qō optabat: s3 mater dei fuerit primogenita. ¶Itē 3°. per angelum fuit prenuntiata patri ꝛ matri cuilibet eoꝝ seoꝛsum: vt legit'ur ꝛ pie creditur. ¶Itē 4.° miraculose fuit concepta: qñ ante eius partū mater eius Anna fuit infecunda: s3 alias filias nā'r genuerit. ¶Sed cōtra ista quatuoꝛ signa instaṫ. ¶Primo sic: q ismael sicut ꝛ Isaac fuit per angelū nūtiatus babrae: ꝛ tñ ismael nō fuit sanctus sed pessim9. g̃ tē. ¶Scdo: q eque cōceptus Esau ꝛ Jacob fuit nuntiatus: ꝛ tñ scriptū est q Esau odio habuit. ¶Itez 3°. qz cyrus fuit prenominatus sic Josias: Isaias. Hec dicit dns chro meo cyro. ¶Itē 4.°: q Anna cū Samuele alios filios habuit: qui tñ non fuerunt sancti: s3 supernāliter ꝛ miraculose fuerunt geniti seu cōcepti. ergo tē. ¶Ad pm dico/q ismael fuit prenūtiatus in malū nō in bonū: sicut sequentia manifestant: vnde ꝛ sequit. Manus eius cōtra oēs tē. ipse erit hō ferus: ꝛ e regione vtra fratres suos figet tabernacula. ¶Ad 2um dico/q in Jacob fuit dispensatio specialis volūtatis diuine: vt teneṫ: vt eius merita dns acceptarenṫ: ꝛ Esau odio haberenṫ. ¶Ad 3m dico/q in pncipio fuit bonus sed malū exitū habuit. Uel est dom q nō ꝓpter se fuit prenuntiatus solū: sed ꝓpter sanctitatē aliozū ad quaz eius regimen ordinabatur: q q reedificareṫ hierusalez. ¶Ad 4.m dom/q Samuel cōceptus fuit miraculose: non tamen aly filij sequentes: qz que prius infecunda extitit postea naturaliter cōcipere potuit.

Quartus articulus fuit: qū fuit sanctificata. Quidā dicunt q in eodez instanti pmo sue cōceptionis vel ifusionis aīe in corpoze: sed pro alio signo fuit cōcepta ꝛ sanctificata. ¶Sed hoc totū fuit in eodem instanti tempoꝛis. ¶Sed cōtra: qz indiuisibile fm aliquā quātitatē nō pōt diuidi fz eandē: sed instās est indiuisibile fm durationē. igit impole est q diuidatur: punctū enim diuidi in puncta est punctū nō esse indiuisibile fm quantitatē dimensiuā. Nec valet si obyciaṫ q punctus est pncipiū linee vnius ꝛ finis alterius: qz nihil ꝓhibet aliqō indiuisibile diuidi nō in se: sed in cōparatione ad diuersos terminos ad quos refertur: qz tale diuidi nō pōt nisi fundando respectus distinctos. ¶Aly dicunt q sanctificata fuit nō in pmo instanti sz in tēpoze: sicut citius potuit. ¶Sed ꝺ. qz creatio gratie est instantanea: aut igit in instanti conceptionis vginis: aut in alio. si in eodē: hoc est intentum: ꝛ est ꝛra te. si in alio: g̃ tēpus mediū itercessit: in quo creari potuit: ꝛ illō fuit diuisibile in infinitū: ergo semp potuit sanctificari anteqꝫ fuerit sanctificata: qō nō teneṫ. ¶Sed notādū: q deus potuit sanctificare beatā virginē in tēpoze immediate sequente pm instans sue cōceptionis: qz instās nō pōt imediate sequi instans: tñ hoc nō decuit: qz tunc beata virgo habuisset pctm originale p vnū instans: s3 in tēpoze toto sequenti fuisset sub sanctificatiōe. ¶Idcirco dom: q beata vgo in pmo instanti sue cōceptiōis fuit sanctificata. ¶Uñ notandū q in eodē signo durationis sunt quatuoꝛ signa nāe ordinata. ¶Primus. in quo corpus beate Marie virginis fuit organizatuꝫ vltimate ad introducendā aīam. ¶Scōm. in quo aīa a dō fuit creata. ¶Tertiū. in quo aīa corpoꝛi fuit vnita. ¶Quartū. in quo fuit sanctificata: qz in illo quarto signo incurisset pctm originale: si peccatū originale ꝺ̄xisset: tamen boc totū fuit in eodem instanti tempoꝛis.

Quintus articulus est ubi beata virgo Maria fuit sanctificata. Dom q in matris vtero: ꝛ in quatuoꝛ mēbris pncipalibus siue ptib9. ¶Primo in corpoze vel in carne: ne vnqꝫ veniale vel originale cōtraberet: eo q peccatū est causal'r in carne: de carne. n. venit inclinatio morbida ꝛ fomes peccati. ¶Secūdo. in anima vegetatiua: qz in pma sanctificatiōe. s. f. virgini contulit vim generatiuam christi. ¶Tertio. in anima intellectiua: qz extitit supernatural'r illuminata. ¶Quarto. in volitiua: qz extitit charitate inflāmata ꝛ gratia: que sunt in voluntate subiectiue. ¶Sed dubiū est: si beata virgo in vtero matris sue habuerit act9 sanctificatos. ¶Dom q s3 de cōmuni lege sanctificati nō habeant nisi habitus sicut paruuli in baptismo habentes habitus vtutū ꝛ ornatus gratiarū in aīa nō possunt in aliquos actus fm illos habitus: tamen credit q speciali mō Maria habuit aliquos actus: sicut Joan. baptista exultauit in vtero ꝓpter christum quando eum in spiritu cognouit supra naturam.

Sextus articulus fuit a qbus fuit sanctificata: dico q a tota trinitate: qz eius opa ad extra sunt indiuisa: sed sua sanctificatio fuit appropriata psonis. s. patri ꝓpter cōfirmationē: filio ꝓpter diuine sapiētie illustrationē: spiritui sancto ꝓpter gre diffusionem.

Septimus articulus quibus beata vgo Maria fuit sanctificata. Dicēdū q quatuoꝛ generibus

A

Quid9 virgo sanctificata fuit? Matth. pmo

El. l. ut mysteriam. A.l. de aplis. El. l. sed male mortificentur. Oppositum ei⁹ aīpectu refrenant seu refrigerant. 5° articulus. Sctificato 4ᵉ rotā nō bñ examinādo.

B

Obijcit 4ᵗ.

s.li.2.d.3.q.1.

C

Quare glibet dūs qrat in suo gradu?

Sez pisiensis

An ita sit ō oi alio ordie cōsidera vt nostri Dūs nōbilis angelos ꝛ homiñ i hisdo gras ꝛ gliam.

D

9° articulus. Quoniam sctificata maria.

Dubiū nōbile A.l. ꝛ quātū. A.l. debuit. Sctificatio ꝛ plena gratiā. Sctificatio vgis 4ᵉ. A.l. maxime

Dic ꝙ sic de de poli loquido cū sco.

Virgo qñ sanctificata.

Sigm nāe 4ᵉ

Ecti in 9° durationis: in 4° tñ nāe signo vginē sanctificari.

5° articulus. Ubi ꝛ in q9° sanctificata Maria. Considera ne ternum de ea sensitiua ornate scripsit vel soc.

Q

Re dō bis⁹ 8 act⁹ sctificatos mariaꝫ ēt ad hoc in vtero habuisse. A.l. pulegio

6° articulus. Elisa, 5 art. & alibi. Al q9° ꝓpte ꝛ appropriate sctificata fit tria.

7° articulus.

Decimus articulus est qualr sanctificata. Ubi est notādū q qnqs fuit gradus sanctificationis. ¶Primus in quo nec gra dat nec culpa dimitt: ꝛ tūc sanctificatio accipit p dedicatione vel deputatione: sicut dr in Exo. vbi dns ꝓcepit sibi sanctificari pmogenita filioꝝ israel: vñ ibi dr. sanctifica mihi omne pmogenitū. ¶Scōs gradus. in quo gra est collata sed nō cōfirmata: vt in Sansone q postea p validā ipsam perdidit. ¶Tertius. in quo gra est collata ꝛ cōfirmata sed nō imaculata: vt aplox post spūssancti receptionem: potuerūt. n. postea peccare venialr sicut patuit de facto: sed non mortalr. ¶Quartus gradus. in quo gra est collata cōfirmata ꝛ imaculata: vt in beata vgine: q nec mortalr nec venialr peccare potuit. ¶Quintꝰ gradus in quo oia ꝓdicta: ꝛ vltra ad redūdātiā gra dat: vt sanctificatio chri que redūdauit in nos abunde. ¶Sz dubiū est. si beata virgo sola habuit tantā gram: quātā habuit tota ecclesia militans. ¶Dom: q nō oportuit: s3 de chro hoc pie credēdū est: qz gradus charitatis eiꝰ excessit oēs gradus charitatis: quos vnq̄ habuerūt oēs persone ecclesie simul: qz caput ecclesie existens hz in mēbra sensuꝫ cognitionis ꝛ bone operationis motum. ¶Itē notandū: q sanctificatio beate virginis nō fuit causa per se ꝛ necessaria sue confirmationis: sed connexiue modo quodā ꝛ concomitatiue: multi. n. sanctificati fuerunt qui non fuerunt in gratia confirmati: sed ab ea penitus postea ecciderunt. ¶Questio. II.

Secundo quero. Utrum beata virgo Maria fuerit concepta in peccato oꝛigiali. Qz sic ait psal. In iniqtatibus meis cōceptus sum. ꝛ loquit' prophetа de ꝓpagatis ab Adā: sed beata virgo fuit ab Adam nō solū quantū ad corpulentaz subam: sed ēt fm rōnem seminalem. ¶Contra: qz in psal. dr. Nō dabis sanctum tuum videre corruptionē. de chro hoc dr: s3 caro chri fuit caro virginis. ergo tē.

Hic sunt duodecim articuli fm ordinē declarādi. ¶Primus q deus potuit matrem suā preseruare: ne scilz ꝺ̄xeret peccatū originale. ¶Secūdus: q hoc ipsum decuit. ¶Tertius: q de facto ipsaz ab originali preseruauit. ¶Quartus: q hoc nō obstante pōt dici q beata virgo ꝓpter dictū sanctoꝝ peccatū originali contraxit aliquo mō. ¶Quintus: q vere fuit redempta. ¶Sextus: q vere fuit a peccato originali purgata. ¶Septimus: q fuit vē sanctificata. ¶Octauus: q habuit aliquā penā peccati oꝛigialis. ¶Nonus: q s3 peccatū originale nō habuerit: tñ suū priuilegium fuit citra ꝓuilegium chri. ¶Decimus: q beatā virginē fuisse sine peccato originali conceptam non est contra auctoꝛitates sacre scripture. ¶Undecimus q nec cōtra determinationem sancte matris ecclesie. ¶Duodecimus: q nō est contra dicta sanctoꝝ.

Est igitur primus articulus: q deus potuit beatam virginē preseruare ne contraberet peccatū oꝛiginale: ꝛ hoc declarat': pmo in nālib9 sic. quanto aliqō agens est pfectius/tanto ciius pōt suum effectum inducere in passum: deus aūt est agens perfectissimū: sed agens nāle effectum suum inducit in istanti: p5 de luce solis. ¶Scdo in mozalibus: qñ aliqua potentia pōt in duos effectus siue in suas operationes oppositas: si in pmo instanti pōt in illā ad quā minus inclinatur: tunc multo magis vel fortius in illā ad quā magis inclinat': sed potentia volitiua potest in dilectionez ꝛ odium: ꝛ deus maxime inclinatur ad diligendum: sed in primo instanti potuit virginem odire: igit ꝛ diligere. ¶Tertio. in politicis: quia legis lator qui potest legez

E

10° articulus. Gradus sctificationis 4ᵗ qs valꝫ notabis. 13.

Judicū. 13. ꝛ inde.

Gala. 2.

Dicit sco. 3. d. 4. q. 4. optic.

Dubium.

F

Etñ nō vgo: chro tñ solus tāq caput tā ꝛta ꝓximus est gra: cui tota ecclia militāns. Hō ifert necessario sctificatō cōfirmationē.

50.

G

15.

H

pm° articulꝰ. Potestatē preseruationis vginis a pctō oꝛigiali oñdit 4ᵗ Phice. El. l. pro° mi. qz gnō incisit in instāti. A.l. duae.

Moraliter.

Politice.

Universidad de Deusto Biblioteca

3° articulus A.l. quod.

A.l. inueniūt. Discursus notabilis. Signū sanctificationis 5ᵘ. Esa. 49. Exo. 33.

K

21. 13.

Judicū. 13. ꝛ alijs vobi supra. De iacob genc. 25. ꝛ de samuele. 1. regū 9°. de alijs vobi supra. A.l. vñ deus in ℞ mūdo legit creasse tē. Nota vbiqꝫ.

L

Maria 4ᵗ sanctificata.

45.

86.

M

Objcitur 4ᵗ.

Gene. 16.

Reg. 8.

1. Reg. 2.

Gene. 16. Ismael. Esau. Cyrus. Samuel. Qualr prenūtiati. A.l. vt tāq̄ scīs meritō acciperet. ꝛ esau odio haberet

I cōdere potest eam: cui vult etiam dimittere vel ipsam destruere. Sed deus instituit q̄ oēs nascentes ab Adā cōtrahāt illud peccatū originale: ergo pōt hoc respectu matris destruere. ¶ Itē 4°in theologicis: q̄ deus instituit circūcisionē faciendā: ꝛ habrae indixit: ꝛ postea eā sub Moyse in deserto suspēdit. igit ꝛc. ¶ Sed modus istius possibilitatis declarat̄ per silē de irregularitate: vñ peccatū originale est quedā irregularitas: ne qs hīs ip̄m ascendat vel ꝓmoueat̄ ad ordinē angelor: vñ sic Papa: qui est sūmus p̄nceps in hierarchia eccl'iastica: instituit q̄ quātūcūq; nobilissimis ordus natalib⁹ cooꝛnptā in coniugē acceperit: cōtrahat notā irregularitatis: ne ad sacros ordies ꝓmoueat̄: ita de⁹ sūmus hierarcha in celesti hierarchia instituit: vt qcūq; nascer̄ de Adā per seminis ꝓpagationē cōtrahat illud pctm originale: quo fit irregularis ꝛ illegitim⁹ ad assumptionē ordinis angelor. ¶ Sed quatuor modis pōt hāc legē instituā quantū ad aligd reuocare. Primo si legē talē destrueret oīno. Scōo. si eā suspenderet. Tertio. si cum aliquo dispensaret. Quarto. si ꝓuilegiū daret. ¶ Sic deus dictis quatuor modis pōt reuocare quātū ad virginez legem quā instituit: scilz ne virgo ꝟberet originale pctm.

K A.l.aliqua. Reuocatio legis 4ꝛ.

2° articulus. **Secundus** articulus est: q̄ decuit qō chīs mr̄ez suā ne pctm originale ꝟberet preseruaret: q̄ agēs beniuolū circa effectū sibi gratum nihil omittit de ordinatib⁹: sed deus est agens maxīe beniuolū: ꝛ puritas v̄ginis mr̄is sue fuit sibi maxīe grata: ḡ decuit q̄ nihil omitteret de cōtingentib⁹: q̄n ip̄sa ab originali p̄seruaret. ¶ Itē dicit Ans̄el. de cōceptu v̄ginali: decuit vt mater dñi ea puritate niteret: qua sub deo nequit maior intelligi: sz si nō fuisset p̄seruata: sed ꝟisset originale pctm: maior sub deo puritas fuisset. vz. puritas puri angeli in gr̄a: ꝛ puritas p̄mi hois Ade ꝛ Eue in originali iustitia: ꝛ et chīi añ vnionē ad v̄bū: q̄ añ vnionē ad verbū fuit sub deo ꝛ nō deus. ¶ Cōfirmat̄ p legē que dicit. lex q̄ ipsa a legislatore pficit illud plenissime interpretandū est. Sed purgatio a legislatore pficitur. ḡ ꝛc. ¶ Itē Augu. loquēs de assumptione v̄ginis dicit q̄ nō decuit q̄ chīs corpus beate v̄ginis subiecisset incinerationi vel coꝛruptioni. Sed maior est aīe coꝛruptio q̄ corporis. ḡ chīs multo magis non p̄misit q̄ aīa v̄ginis subiaceret macule pctī originalis. ¶ Itē si chīs matrē suā p̄misisset incurrere pctm originale peius sibi fecisset q̄ si eā ꝓpetuo pena sensus puniuisset: vñ btā virgo in puris nālib⁹ ꝟstituta p̄ius penā eternā elegisset q̄ pctm originale. ꝓbatio. q̄ magis gs oz fugere odiū dei q̄ penā eternā: sz pctm originale est deo odiosius magis q̄ pctm actuale. igit ꝛc. ¶ Itez magis decet virginem manere incoꝛruptā q̄ recuperare integritatē: q̄ solum p̄mi habuerunt aureolā. ¶ Sed oēs sancti resurgūt cū integritate earnis: q̄ deus non pōt facere q̄ coꝛruptus nō fuerit coꝛruptus. ḡ magis decuit virginem manere in integritate incoꝛruptionis q̄ recuperari a culpa.

M A.l.de cētib⁹. Q̄ decuit virginē p̄seruari oīdit m'tip'. c.18.

3° articulus. Sacrū ostēdit multip'r. A.l. a dimple u r. Lib. de nā ꝛ gr̄a circa medium.

Tertius articulus q̄ de facto deus mr̄ez virginez ab originali p̄seruauit: q̄ agens beniuolus ꝛc. sicut p̄us. ḡ vel deus de facto p̄seruauit: vel aliqd qō decens fuit p̄termisit de facto q̄ nō suppleret. ¶ Itē Augu. sic ingt. Cū enim de peccatis agit de Maria nolo facere mētionē ꝓpter chīi reuerentiā. ¶ Sed aliqui hoc exponunt de peccato veniali. cōtra. maior irreuerētia est chīi hīe matrē suaz pctm originale q̄ veniale: ergo magis est de originali auctoritas exponēda: ꝛ hoc pz per dictū Jo. qō ibidē subdit Aug. si dixerim⁹ q̄ peccatū nō habemus ꝛc. Nō nō pōt intelligi nisi de peccato originali: q̄ ipsa mater dei veniale nūq̄ habuit: ꝛ dicere potuit q̄ peccatū veniale nō habuit. ¶ Itez B

Epla.1.c.1.

idē cōfirmat̄ per legē: querit lex an p̄nceps subyciatur legi quā cōdidit: ꝛ respōdet q̄ nō: sz augustus legi subycit. Sz vult tī q̄ ex ꝓuilegio nō subyciat̄ [a] legi: ꝛ tamē ista lex est de dictamine iustitie iuste legis nālis: que lex est pbor: qui fm rōnē ꝓcesserunt. ¶ Sed chīs legem nālem iustitie nō minus seruauit erga matrez suam: q̄ Augustus erga matrē vel vxorē. igit̄ bta virgo de iure municipali nō fuit subdita legi cōi: chīs aūt legē condidit de contractione peccati originalis. ergo ꝛc.

N ff. de legib⁹ A. ꝓncepe legi. b⁹ c. ꝓpositus. de cōcessione prebende. a A.l. Nimcum

Quartus articulus q̄ nō obstāte q̄ beata virgo fuerit p̄seruata a peccato originali: verū tī ꝓpter dicta sanctorum possumus dicere: q̄ originale aliquādo cōtraxit: q̄ qñ aligd de se: ꝛ quantuz est de se hz defectū: quātūcūq; per virtutē extrinsecaz eripiat̄: tī pōt dici istud istuz defectū habere. ¶ Istud pbat 4ꝛ ex testimonio scripture. primo per illud Isai. Ecce vos oēs ex nihilo estis ꝛ opus vestrū ex eo q̄ nō est: sz nulla creatura: nec etiā illa que p̄mo fuit creata fuit simp'r ex nihilo: nec modo aliquid creatuz est simp'r nihil. est igit̄ intelligendū q̄ creatura quantū est de se esset nihil: ꝛ opus eius oīno deficeret nisi a deo sustentaret. ¶ Itē ps. Oēs declinauerūt simul inutiles facti sunt ꝛc. nō est vsq; ad vnum: sed plures ex scripture testimonio boni erant: ꝛ erunt. igit̄ per prophetā dicere vult spiritussanctus q̄ quātū est ex se p̄oni erant ad malum nisi a deo p̄seruarent. ¶ Itez ps ꝛc. bō mendax. sed martyres fuerunt boies: ꝛ tī nō fuerunt mendaces fm Augusti. sed martyres q̄ntū ex se fuit fuerūt mendaces: sic ꝛ bta virgo quantuz ex se ꝛ erat fuit ꝛ fuisset peccatrix nisi a peccato p̄seruata fuisset. ¶ Itē Job. 4. Ecce qui seruiunt ei nō sunt stabiles quātum ad bonos angelos fm Grego. ꝛ in angelis suis reperit prauitatez: quantum ad malos: sed boni de facto steterunt imobiliter in bono: ꝛ sic fuerunt dei gr̄a cōfirmati: igitur instabiles fuerunt de se: sic beata virgo q̄ntū fuit de se peccatum originale habuit: lz ne haberet a deo preuenta fuerit: igit̄ potest dici q̄ de se: mō predicto ꝛ prolato ex scriptura ꝟtraxit originale. ¶ Sed cōtra Aug. de fide ad Petrum: ꝛ est indecretis firmissime tene ꝛ nullatenus dubites oēs q̄ ex seminis propagatione generant̄ in peccato originali nasci. ¶ Dōm q̄ hoc verū est quantū est ex se: q̄ cōfirmat̄ per illud q̄ ibi dicit̄ firmissime tene ꝛc. Omnes qui ab Adā sunt in die iudicij in corpore ꝛ aīa resurrecturos. Sed beata virgo in corpore nō resurget: q̄ iam est: vt tenet sancta mater ecclesia: in corpore ꝛ aīa assūpta. igitur cōcedis q̄ de facto beata virgo originale nō contraxit: sed cōtraxisset quātū est vel fuit de se: ꝛ ex se: vel ergo dices ipsaz in corpe assūptā nō fuisse: vel bis resurgere: q̄ tamen indecens esset: vt iterum moriat̄. ¶ Itē cōfirmat̄ hoc per legē: lex eniz querit ꝛ ꝓnceps: que sit lex melior que vnquā fuit facta. Rūdet legis cōsultus q̄ illa que dicit sic. legez (inquit) scire nō est vba legis dicere: sed intentionē legis latoris habere ꝛ diligēter inquirere. Sed deus institutor legis: vt ꝓbat pie ꝛ rōnabil'r matrē suā ab hoc iure esse exemptam voluit: igit̄ magis hoc est intelligēdū q̄ verba legis ꝛ codicis.

P A.l.in vero.

Quintus articulus q̄ hoc nō obstante mater dei fuit vere redempta: q̄ si pater ꝛ mater sunt serui alicuius dñi: ꝛ fetus seruus est eiusdē dñi. Sz talis fetus pōt anteq̄ nascat a dño suo per aliquē redimi: ergo postq̄ natus fuerit erit liber: lz multo nobilius ante redimit̄ q̄ postq̄ seruitutē cōtraxit. ¶ Cōfirmat̄ q̄ medicus p̄seruans aliquē ab ifirmitate multo melius ꝛ nobili⁹ ꝛ perfectius oz curare q̄ ille qui curat infirmitatē iaz habitā. ¶ Itē glo. super illo vbo. O mors ero mors tua morsus tuus ero inferne: dicit sic. de mor-

Obiicitur. c.23. De cōse. dis.4

c.16. Hō sunt festiuitia vba sctōr

Q A.l.vel q̄ esse est: vt dicit mortal' q̄ abhōr. ff. de legib⁹ l. scire legem. & de rōnē b⁹ c. 2. requiritur. appellantib⁹ ꝛc. Marchio. in q.1. 5° articulus. Q̄ ergo contra ecclesiā redepta fit q̄ dicit nonnun.

Obiec. 23.

Tertius III. II. 166

A te redimēda sed nō potuit dici de morte ꝓma: vel intelligi: q̄ de ista cuz nō eripuit vel nō redemit. Doc ergo intelligit̄ de morte scōa inferni: sed ipse nunq̄ fuerat in inferno: ergo aliqs pōt redimi de hoc qō nunq̄ habuit: oū tī quātū ex se est illud haberet. ¶ Item ps. verūtī deus redimet aīmā meaz de manu inferi. ¶ Dōm q̄ multi dicerent q̄ manus inferi potest accipi pro lymbo patrum in quo fuit Dauid: ideo dicit̄ alibi. Eruisti aīaz meam de inferno inferiori: sed infernus inferior est dānatio: quaz tī nunq̄ expertus fuerat Dauid. igitur ꝛc. ¶ Item psalmista. saluasti me a descendentibus in lacum. Sed lacus intelligit̄ pro dānatis. igit̄ ꝛc. ¶ Item corripe fratrē tuuz ꝛ libera aīam eius de inferno nouissimo. ¶ Itē Apostol's ad Hal.3° Christus redemit nos de maledicto legis: sed nunq̄ fuit illis maledictio legis qbus loquebat̄ de facto: sed essent quātū est ex eis. Sic ꝛ beata virgo Maria potuit ꝛ dici debuit fuisse redempta: lz peccatū originale nō cōtraxerit de facto: sed solū quantū est ex se. ¶ Sed contra ista instatur: q̄ non est idem ꝓuilegiatū ꝛ precio redeptum. ¶ Dōm q̄ imo: vñ dicit Hieronym⁹ q̄ Habraā fuerit redēpt⁹ de burchaldeoꝛ: in quo Arā frater suus fuit combustus: lz nō redemptus fuit nisi q̄ ꝓuilegiatus ne incenderetur q̄ vere fuit in ignem ꝓiectus: igit̄ idem est ꝓuilegiari ꝛ redimi: fuit enim solus p̄seruatus ab incēdio ignis: sicut fuerūt tres pueri in medio fornacis colligati. Sic beata Maria virgo fuit per ꝓuilegiū ab originali p̄seruata: ꝛ nihilominus vō ab originali redempta.

B Obiicitur. A.l.de igne. Vide gc.1.ꝛ expositores ibidē vt iosephum ꝛ rabi mo.ꝛ Hier.li. hebraicar.q. Danielis.3.

6° articulus. Virginē purgari: lz non a peccato qō cōtraxit vel ifuit oīdit nōnter.

Sextus articulus est q̄ boc etiam nō obstante fuit vere purgata: q̄ Luce 2° dicitur: q̄ postq̄ impleti sunt dies purgationis: sed fm legem nullā imūdiciaz babebat qua posset vel debuisset purgari. Sed solū babuisset: misi de spiritussancto concepisset: q̄ nō suscepto semine cōcepit: ꝛ nihilominus dicit̄ purgari ꝛc. ¶ Itē Malachie 3° dicit̄ q̄ purgabit filios leui: qō dz de die iudicij: in quo omnia erunt per ignem purgata. ¶ Itē vide Diony. 6.7.ꝛ 8°.ca. de angelica hierarchia: vbi dz q̄ angeli superiores dicunt purgare inferiores: qui tī nullam habent maculam: a qua purgent̄: igitur non obstante q̄ beata virgo Maria non contraxit originale: tamen vere purgata fuit.

C C Itē Malachie 3° dicit̄ q̄ purgabit filios leui: qō dz de die iudicij: in quo omnia erunt per ignem purgata.

7° articulus. Virginē sanctificatā fuisse ostendit. 1.ep.2.ꝛ alibi 10. 23.

Septimus articulus est qō boc non obstante: ve fuit sanctificata: quia deus vere sanctificat̄ Matth.6. sanctificet nomen tuū. Itē iustus in iustitia sua sanctificat̄. Item Jo. Quem pater sanctificauit misit in mundū. Itē angeli sanctificant̄. vñ Isaie: ego mandaui sanctificatis meis. igit̄ sanctificatio non p̄supponit maculam: igit̄ nō obstante q̄ beata virgo originale nō contraxit: tī vere sanctificata fuit: qui erat septimus articulus pertractandus.

D 8° articulus. Etiā a peccō originali nō tī a pena ei⁹ q̄ originio fuit. b A.l. in cīm⁹ Ecc.20.

Octauus articulus q̄ beata virgo aliquā penam peccati originalis vere habuit: q̄ in sacra scriptura scimus [b] filios pro peccatis parentuz punitos: ꝛ penā sustinuisse peccati: vñ dicit: Ego de⁹ visitās iniqtatē patrū in filios in tertiā ꝛ quartā generationez. ¶ Item beatus Jo. baptista fuit sanctificatus: ꝛ tamē multas penas sustinuit: qui tamen leuiter nō peccauit. ¶ Item chīs ve penas habuit. Sed forte dices q̄ fuerunt voluntarie assumpte. ¶ Sed cū boc etiā fuerunt quantū ad humanitatē sibi inflicte. ¶ Ubi notandum q̄ sunt multe cause quibus deus inflixit boibus penas. Primo ad ostendenduz magnalia dei: vt ceco nato qui nec ipse peccauit nec parentes eius: vt cecus nasceret. ¶ Itē scōo ad exercendū actus virtutis: vt Paulo stimulus carnis: ꝛ Job sessionē in sterquilinio. ¶ Itez 3°. ad ostendendū exempla sanctitatis: vt Jo. bap. ꝛ beate Marie. ¶ Itē 4°. ad pficiendū opera perfectionis: ꝛ sic chīs habuit penā inflictā humanitati. Uex tī beata virgo nō habuit cōcupiscentiā vel passionem concupiscētie ꝛ fomitis que est ꝓpria pena peccati originalis.

E A.l.sanctitat. Pena ꝓncipalis originalis que? 9° articulus. Ꝓuilegius vgis excedit a chīo ostēdit.

Nonus articulus q̄ ꝓuilegiū beate virginis fuit citra ꝓuilegium chīi: q̄ chīs nō indiguit aliquo ꝓuilegio: vt preseruaretur ab originali: q̄ ex se originale non contraxisset sicut beata virgo: q̄ nō fuit ab Adam fm rōnē seminalē: sed fm corpulentā subam ex purissimis sanguinibus virginis: ꝛ iō lex illius irregularitatis: ꝛ illius gnātionis ad sacros ordines angelorū nō erat cōtra eū. ¶ Itē excellit chīs virginē quātū ad istam benedictā assumptionē ad suppositū verbi diuini. ¶ Itē ab instanti sue conceptionis fuit beatus ꝛ glorificatus in anima. ¶ Itē notandū q̄ dz a saluatore de Jo. bap. ꝛ est ad ꝓpositū nostrū. vz. inter natos mulier̄ nō surrexit maior Joan. bap. sed fm oēs sanctos beata virgo fuit maior. Igitur ipsa nō surrexit a peccato originali: q̄ nullus resurgit qui nō cecidit. Et si dicatur q̄ hic nō accipit resurgere ꝓ mundatione a peccato originali post casum: sed accipitur pro nasci vel natiuitate. Tunc verbū chīi nō videt̄ habere veritatem: q̄ Jesus chīs natus fuit de muliere: ꝛ tī fuit maior Joā. bap. q̄ nō esset si cōtraxisset: ꝛ a peccato surrexisset.

Matth.11. F Excludit eius fionem.

Decimus articulus q̄ mater dñi fuit preseruata ne contraheret originale: ꝛ tī B nō est cōtra auctoritates sacre scripture. Prima. n. auctoritas q̄ vī obuiare est apostoli Pauli. Oēs (ingt) peccauerunt in Adā ꝛ egent gratia dei. ¶ Dico q̄ verum est de lege cōi: vel quantū est ex hominibus: q̄ sī boc non sufficit: auctoritas est contra chīm: q̄ ipse fm q̄ bō de numero oīum est. ¶ Item Apls: per vnū boiez peccatū intrauit in oēs. ¶ Itē deus cōclusit oīa sub peccato. Itē in Adā oēs moriunt. Dōm sicut ꝓius. ¶ Ubi notandū est q̄ regula est: q̄ ꝓuilegiati nō cadūt sub edicto legis vel lege cōi. Probo per sacrā scripturā. oībus ad vitā filis introitus ꝛ exitus: sed Enoch ꝛ Helyas nō fil'r exierunt: q̄ nō per mortē sed per translationē. Itē vnus est interitus boium ꝛ iumentoꝛ: ꝛ equa vtriusq; cōditio: ꝛ nihil bz amplius iumento bō: ergo opz intelligere vbū legislatoris. ¶ Est igit̄ duplex ius: ius ꝓncipale: ꝛ ius municipale: ꝛ per istā distinctionē solui possunt omnes auctoritates dicte ꝛ dicende.

10° articulus. Preseruatio nē vgis sacre scripture non obuiare. Ro.5.

G Ro.5. A.l.scriptura Hala.3. 1.cor.15. Regula nōbilis ꝛ antiq̄ de ꝓuileg. A.l.sub intēdicto. Sapiētie.7. Gene.5.ꝛ.4. regum.2. Eccles.3. Jus duplex. Vide in ꝓn° istī.ꝛ 2cretoꝛ. 7.15.dis.4.in sco.

Undecimus articulus est q̄ virginē fuisse preuentam nō est contra determinationē sancte matris ecclesie: q̄ lz ecclesia romana de B nō soleniçet: tī soleniçare permittit ꝛ sustinet. qō autez sustinet approbat vel saltē sue determinationi non obuiat: q̄ vel eccl'ia aliter faceret ꝛc. Nec obstat q̄ sustinet p̄stibula mulierū: q̄ boc est a lege diuina ꝓhibitus ꝛ sufficienter cautū ne fiat. ¶ Notandū aūt q̄ ꝓceptio pōt accipi q̄drupl'r. Prio ꝓ seminis susceptione. Scōo ꝓ corporis formatione. Tertio ꝓ anime infusione. Quarto ꝓ fetus in vtero ꝓseruatiōe. De ꝓmo leuitici. mulier si suscepto semine ꝛc. De scōo Job. q̄re ꝓceptus in vtero nō statiz pery. De 3° psalmista. Ecce in iniqtatibus cōceptus suz. De 4°. Diere. dicebat. vterus mr̄is mee mihi fuisset conceptus eternus. Beata igit̄ virgo Maria non fuit sanctificata nec ꝓuenta in ꝓma nec in scōa cōceptione: q̄ nondū erat: lz in tertia ꝛ quarta: vñ in ꝓma ꝛ scōa nō fuit peccatuz formal'r: sed causaliter: nisi preuenta fuisset illud contraxisset: vnde in tertia conceptione q̄n debebat peccatū ineſſe formaliter fuit sanctificata: ꝛ per sanctificationem preuenta ne peccatum originale contraheret. Unde habendo respectum ad signum anime infusionis in corpore: de conceptione

11° articulus. H Preseruatio nē vgis nō repugnare eccle sie determinationi. Secus est mō loḡs tpe suo Mō q̄ncūq; sustinet ecclia approbat notanter. Cōceptio 4ꝛ. 12. 3.ꝛ.10. 50. 20.

festiuitas potest celebrari:nō ꝓpter susceptionem semi
nis:vel formationē corporis:cū nondum esset:sed quia
dies infusionis anime ignoratur ꝓpter diuersos opinā
tes. Idcirco eius festiuitas celebrat ꝓ signo:ꝛ die pri
me conceptionis vel scē:lz aliqui asserant ꝙ hoc fieri
potest per respectum ad sequētia facta in beata virgie:
sicut etiam venerantur ossa sanctorum ꝓpter solā rela
tionem ad eorum merita vel ad eorum aiam:lz in ossi
bus nihil sit sanctitatis formaliter:sic nec in mā corpo
ris virginis in vtero matris existentis.

I
A.l. diuersi modc.

12° articulus. Preseruatio nē virgis auctoritatib' sanctoꝝ non obstare.

K
Vide in scoto ꝛ alijs hic has auctoritates. Expō oium auctoritatum in oppositū.

Duodecimus articulus est ꝙ virginez fuisse preuentam non est cōtra dicta sanctoꝝ. ¶ Contra hoc autē videnť esse specialiter dicta sancti Ieonis pape. Ansel.ꝛ beati Augu. quere alibi: ꝛ respōde ꝙ verū dicunt de cōmuni lege:non de lege municipali:sicut sunt declarate auctoritates sacre scripture. Uel distingue de quadruplici conceptione:sicut dictum est immediate in articulo vndecimo:accipiunt enim conceptionem ꝓmo mō ꝛ scō:ꝛ sic dicunt ipsam in originali cōceptam:sed nō est nisi causaliter trā:non autē formaliť:vt dictum est supra.

Cum vero incarnatio verbi ꝛc.

Circa distin. 4.am querit. Utrū cō
ceptio virginis actiua respe
ctu verbi fuerit supernālis. Uidetur ꝙ
nō:qz illud qō ibi spiritussanctus ope
ratus est:solum supernaturale fuit:sed
opatio actiua virginis fuit a beata vir
gine:nō a spiritusancto. ¶ Cōtra:qz Diony. dicit ꝙ cō
tra legem nature fuit cōceptus christus de sanguinib'
virginis:sed spūs naturales sanguinū se habuerunt acti
ue ad formationē corporis christi de virgine. igitur ꝛc.
¶ Dic sunt octo articuli per ordinē declarādi. ¶ Pri
mus est de angelica salutatione. ¶ Scōs de salutatio
nis susceptione. ¶ Tertius de diuine virtutis operatio
ne. ¶ Quartus de virginis cooperatione. ¶ Quintus
de christi in virgine habitatione. ¶ Sextus de parturi
tione. ¶ Septimus de virginis ad christum filiuz ma
ternitate. ¶ Octauus de christi ad matrem filiatione.

ꝓmus articlꝰ Salutatio. Du'm multipr

Est igitur primus articulus de angelica saluta
tione:de q̄ Luc.10.c.dī:Missus est
angelus gabriel ꝛc. Et segť ingressus angelus ad eā ꝛc.
¶ Sed dubiū est de angeli personalitate:si gabriel est
nomen officij vel persone. Dicunt aliqui ꝙ officij:quia
ipse fortitudo dei interpretatur:ꝛ est missus ad opus for
tissimū ꝛ miraculosuz a deo ꝛc. ¶ Sed melius credit
ꝙ est nomen psone:sic est Michael ꝛ Raphael. ¶ Sz
dubiū est de quo ordine. ¶ Dicunt aliqui ꝙ fuit de or
dine angelorū vel archangelorū:qz superiores ordines
nō mittuntur. Sed hoc nō valet:qz angelus missus ad
Isaiā fuit de ordine seraphin. volauit(ingt)ad me vn⁹
de seraphin:ꝛ in manu eius calculus ꝛc. Ideo non fuit
de ordine archangelorū deputatus forte ad custodiam
virginis:sed forte ordine seraphin ex priuilegio speciali.
¶ Sed dubiuz est qualiter angelus virgini apparuit.
Dicit autē ꝙ fuit apparitio corporalis mediāte corpore
assumpto:locutio etiā angeli fuit sensibilis ꝛ nō intelli
gibilis:nō autē in loco cōmuni vel platea:sed in penetra
libus domus:vbi virgo absc̄dita laudabat deū ꝛ ado
rabat. ¶ Sed dubiū est de tempore:dicit Bonauentu
ra ꝙ hora completorū:qua christus fuit in sepulchro.
¶ Alij dicunt ꝙ in medio noctis silentio:ꝓpter illud
verbū sacre scripture:Dum medium silentiū tenerent
oia ꝛ nox ꝛc. ꝙ verbū ad litteram de incarnatione vbi
dictū est. Sed vtruq; fieri potuit ꝙ angelus ad virgi

Qz gabriel est nomen psone seu ꝓpriū ꝛ nō officiale:ꝛ sic michael.
M

Gabrielez ex seraphin forte ꝓbabiliter. Lozalr ꝛ sensibiliť gabrielē apparuisse ꝛ locutū fuisse. A.l. itellectualis.

Det e salutationis ꝛ ꝓsensus virgis nō tanter.

nē forte hora cōpletorū veniret:ꝛ circa noctis silentiuz
virgo eius dictis assentiret:qz pie creditť ꝙ diu cuz ipsa
in diuinis colloquijs fuit:eam informando ꝛ docendo.
¶ Unde notandū ꝙ decem vicibus idem angelus ga
briel ꝓpter istius incarnationis mysteriuz in scriptura
apparuit. ¶ Primo quidē Danieli reuelando ei ꝙ la
pis absc̄sus sine manibus erat christus. ¶ Scō Zacha
rie ꝓ beato Joanne vbi de conceptione christi aliqd
tetigit. ¶ Tertio beate virgini. ¶ Quarto eidē virgi
ni iterꝝ. ¶ Quinto pastoribus. ¶ Sexto magis. ¶ Se
ptimo ipsi Josepb in somnis: vt fugeret in egyptum.
¶ Octauo eidem vt rediret in terraz Juda. ¶ Nono
apostolis in galileam. ¶ Decimo apostolis post christi
resurrectionem.

N
Gabrielē decies apparuisse fertur alij li. vbi? octies. Danielis.2. Luce.1.

Luce.1.1.2. Mat.1.1.2.

Mat.28. Marci.16.

Secundus articulus est de salutationis susce
ptione:ꝛ quō ipsa virgo habuit se
ipsam in susciendo. ¶ Et ꝓmo est dubiū qd ipsa cogi
tabat. Dicit ꝙ mysteriū incarnationis verbi:qō in salu
tatione sibi exīstit reuelatū. ¶ Sed tunc est dubiū quō
turbata est. Dicunt quidā ꝙ etiā sibi cum hoc fuit my
sterium passionis filij reuelatū ꝛ ꝓpter hoc simul cuz
cogitatione fuit turbata. ¶ Alij dicunt ꝛ melius ꝙ lz
mysterium incarnationis fuerit sibi reuelatū:nō tamē
modus quo virgo pareret:ꝛ ideo timebat ne hoc esset
vel fieret cum nō integritate illibatissime virginitatis
sue:malebat enim virgo cōcipere q̄ nō virgo. ¶ Idcir
co de hoc timebat:ꝛ forte plus appetyt eē virgo q̄ ver
bum concipere sine virginitate:virginitas enim est de
numero laudabiliū:verbum autez concipere est de nu
mero honorabilium:circa que nō est virtus:sed ꝓmuz
virtutis,premiuz vō honorabile:sed virtus laudabilis.
Sed virtus magis est appetēda q̄ bonoz:igitur virtus
est magis eligenda q̄ premiuz virtutis:qz bonum circa
virtutē merez:non autē circa premium:qz non est in po
testate sua. ¶ Sed qd est de virginis obediētia:Obe
dientia enim ſm phos nihil aliud est q̄ legalis iustitia:
qua quis bene se bz ad totam legem. Ille vō bene se bz
ad totā legem qui est obediens circa precepta legis di
uine:ꝛ etiam interdū legis humane:inquantum bonus
rex nō est aliud q̄ lex bona. ¶ Si ergo humana precep
ta sunt ſm debitā rōnem ordinata:aliquis bene se ha
bens erga ipsa:bene se bz ad legem:talis autē vere obe
diens dicitur. ¶ Sed quid de eius humilitate:qua se
vocauit ancillā. ¶ Dōm ꝙ potioz fuit sua virginitate:
qz perfectio virtutis attenditur circa excessum sui viri
sibi oppositi circa eandem mām. Intemperantia vō q̄
est circa delectationes tactus,non est maius vitium:pp
q̄ castitas que ad temperātiā reducit est inferioz vir
tus inter cardinales:sed superbia cōtra quā militat hu
militas est maius vitiū. Ergo ex isto sumit ꝙ plus pla
cuit deo Marie humilitas q̄ sua virginitas:qz illa vir
tus laudabilioz est:cuius oppositū vitiū peius est ꝛ de
testabilius. ¶ Sed quid de cōsensu virginis Marie:
Dōm ꝙ consensus eius fuit actus credendi diuino ora
culo per angelū reuelato:ꝛ etiā actus volendi obedire
ꝛ subyci dispositioni ꝛ ordinationi diuine. ¶ Sed du'm
est. si consensus eius fuit causa ꝓceptionis vbi. ¶ Dōm
ꝙ sic ex ordinatione diuina:sicut effectus essentialiter
ordinati dicunť cā nō per quā:sed sine qua:nō sicut sa
cramenta ex ordinatione diuina sunt causa gratie.

O
Du'm multip' Quid virgo cogitauit ad salutatiōem et cur turbata. Nota credibilia ꝓ gignia.

Quere in sen. vbi scis.

Vide. 1. dist. ꝛ alibi.

P
Obedit' qd.

Tertius articulus est de spiritusancti operatiōe.
¶ Ubi est nōn'm ꝙ in māe ꝓme creatio
ne de' ꝓuidit ꝓmo al'quā eius portionē que postea trā
funderet in virginē ad formādū corpus christi:ꝛ hoc cō
gruebat:ꝙ ex purissima mā formaret. Ista autē iam di
cta portio māe ꝓmo fuit sub ista ꝓte elementi, terre:vñ

A.l. epostea. Augmanto secūdario de mā corporis christi vide ma. 3.dist' ꝛ sco. ꝛ alios.

Q
Cogitate. s.l. in incarnatiōe ꝛ eodē instāti. Vide sco. ꝛ.

B
Alio ꝛ q̄ ſtia ꝛ q̄ circa idē ꝓt fieri in instanti.

Quare articl. Virgis cooꝓō A.l. quam. Loco 4.
C

Vbi mfez ne dū passiue:lz actiue sic pīez nālī actiue lz passiue:lz actiuus ꝓncipaliter ꝓ pīo ꝛ passiuus mfi cōuenit in ꝓlis nālī gnōne cōcurrere. b A.l. extēsiō diuisit 4.
D

Q
A.l. accipit. Perfecto ꝛ excellētia virtutis vñ capit ꝓbe. Cōsentus virginis duo notat.

A.l. actiuitatē A.l. virtutis.

Qz mf in cāu ꝓ se posset fieri ꝓ gnāre. vbi nō scotizat:cō fūera pluraꝓ to ꝛ.

Nedū semen virile in mulieribus:sed ꝙ ſcā cōmixtione agere.

A.l. in fīe.

Quartus articulus est de virginis cooperatiōe.
¶ Circa qō introducunť quatuor cō
clusiones. ¶ Prima est ꝙ in generatione nāli ꝓlis pī
nō solū se bz in rōne principij actiui:sed etiā passiui. Dz
enim se pater actiue respectu ꝓlis:qz bz potentiā gene
ratiuā. bz se etiā passiue:qz nulla ꝓles bret ꝓsubstantia
litatē cuz patre:nisi in se ꝛ in sua suba aliqd transiret de
suba patris ꝛ materia eius. Si enim esset solū pater:qz
menstrua mulieris transmutaret:tūc sol posset dici pī:
eo ꝙ actiue se bz sol in transmutando. ¶ 2a ꝓclusio ꝙ
in generatione nāli ꝓlis mater se bz nō solū passiue sz
etiā actiue:qz potētia vegetatiua:seu vis generatiua in
viro ꝛ in muliere sunt eiusdē rōnis:sed quecūqz habēt
easdē potētias possunt in eosdē effectus illarū potētia
rū. igitur ꝛc. ¶ 3a ꝓclusio ꝙ pater in generatione se bz
actiue ꝓncipaliter:qz eius virtus est itēnioz bz perfectioz.
¶ 4a ꝓclusio ꝙ mater in administratione māe ꝓnci
paliter se bz:qz plus de materia administrat ꝛ minus sua
vis actiua sufficit. ¶ Sed cōtra ꝓdicta per ordinē in
stantur. ¶ Primo:qz ſm hoc trī posset intēdi vis actiua
matris ꝙ cū sola sine viro poterit concipere:exquo ha
bent potentias generatiuas eiusdez rōnis. ¶ Dōm ꝙ
virtus gnātiua mulieris,ſ. menstruū nō est sufficienter
digestū:vt sufficiat ad actualitatē:posset trī intātū inten
di ꝙ sufficeret:exquo ē eiusdē rōnis cū ꝓncipio actiuo
viri:qz si duo boies possunt trahere nauē:intātū posset
virtus vnius intendi ꝙ vnus sufficeret ad trahendum:
sic dōm est de virtute passiua. ¶ Sed tunc mater esset
respectu ꝓlis pater:ꝛ tanta esset germanitas ꝛ ꝓpinqui
tas eius ad illā quāta esset sil'ad vtrūqz parētū. ¶ Itē
scō:qz ſm hoc totū semen ageret in totū:qz semē viri
in semine mulieris ꝛ ecōuerso. ¶ Dōm ꝙ qñ facta est
seminū cōmixtio:tūc actiuū viri ꝛ mulieris agit in totū
passiuū vtriusqz. ¶ Itē 3°. qz maioz esset germanitas ꝛ
ꝓpinquitas ꝓlis ad matrē q̄ ad patrem:qz plus de mā
administrat:ꝛ cū hoc actiue se bz. ¶ Dōm ꝙ germani
tas attēdit per cōparationē ad ꝓncipia actiua seminū:

homo ꝓmus debebat formari:ꝛ deinceps qñ fuit eua
formata de costa trāsfusa est ista portio in mulieres:qz
ꝓus ordinata fuerat in costā:ꝛ deinceps semp ꝙ succes
sionē trāsfusa est illa portio vel aliqd ei⁹ ſm corpulētā
subaz vsqz ad parētes Marie:ꝛ de ipsis i virginē:ꝛ de
virgine in chām vel in corpus chī. ¶ Sed dubiuz est
si ista transfusio illius mātis fieri potuit nāliter. ¶ Dōm
ꝙ nō:lz per diuinū miraculū:qz per ꝓsumptionē būidi
radicalis infinities potuisset resolui si nō fuisset a deo
specialiť ꝓseruata. ¶ Primo igiť fuit in virgine diuina
vtute sanguinū collectio:ꝛ hoc in virginis vtero. ¶ 2°.
forme corporis introductio. ¶ 3°. forme sanguinis ex
pulsio. ¶ 4°. corporis organiçatio. ¶ 5°. anime christi
infusio:ꝛ oia predicta sunt facta in vno instanti. ¶ Sz
tūc est dubiū:qz ſm hoc deus fecit ꝓlia in eodē instāti:
que simul esse nō possunt:qz ꝓlia videnť sanguinū col
lectio ꝛ eoꝝ expulsio. ¶ Dōm ꝙ lz deus idē corpus nō
posset mouere ad formas contrarias absolutas:pōt trī
idē corꝑ mouere ad formas ꝓlias respectiuas:vel ad
ꝛraria vbi:sicut pōt facere idē corpus in diuersis locis
ꝓlys:vel ꝙ idē referat ad diuersa:vñ ille due actiones
nō sunt magis ꝓlie vel incōpossibiles q̄ ipsoꝝ termini.
Si ergo deus pōt facere idē corꝑ numero in diuersis
locis cōtrarys vel distinctis:pōt ipsuz mouere ad illa:
sic autē est in ꝓposito:qz collectio sanguinis est motus
localis. Idcirco est compossibilis cū expulsione forme
sanguinis:lz sit expulsio forme absolute. Sed inductio
forme corporis organici nō est simul cum illa expulsio
ne:qz ambe sunt forme absolute.

E
Penes qō attendiť ꝓpinqtas ꝓlis ad parentes. Loco 1a ad ꝓpm de vgie Etſi nō totalr effectiue:totalr trī mālr ꝛ passiue vginē se būisse in būdicta christi generatione.

F
Du'm multipr

Uri vicē ꝓlis nālis:sic ꝛ matris posſ' supplere in ꝓlis gnōne.

A.l. trāslationem.

Ad qd coopabať vgo. s.l. ꝛ ad qd nō. q̄re trī sco. hic.

G
Quare ꝛ qñ gnō est terminus alterationis Virginē cōcipere ét nālr lz nō perc posse. A.l. auerrois Quere cōmē. ꝛ Aui. ꝙ potius ꝙ Arist.

Quintus articulus est de christi habitatione in vir
gine. Ubi duo vel tria ꝓuilegia fuerūt.
¶ Primū ꝙ christus ſm se totuz fuit de suba matris.
¶ Scōm:qz decē mensibus fuit in vtero matris:qz a
medio marty vsqz ad finē decembris:ꝛ hoc est ꝙ scri
ptura in ꝓsona chī dicit:decem mensibus in vtero ma
tris alitus sum:qz duo trī menses excludunť in quibus
christus nō habitauit in virgine corporalr. s. Januarius
ꝛ februarius. ¶ Tertium est ꝙ in vtero matris vere
potuit nutriri ꝛ augeri sine discretione:scilz vel graui
datione:ꝙ videť aliquibus multū difficile.

5° articulus. Habitatio chī in vtero vgis triplici priuilegio polluit sapiēte. ꝛ.
H

A.l. districtōe

Sextus articulus est de vgis parturitiōe. ¶ Ubi
notandū ꝙ chīs in matris vtero tantam
q̄titatē habuit sicut aly pueri cōmuniter:ꝛ tunc est du
bium qūo ex vtero exiens seruare potuit matris virgis
integritatez. ¶ Dōm ꝙ christi corpus in matris vtero
vere habuit ordinem partiū in toto:ꝛ nō ordinem par
tium in loco sicut ipse in hostia habet:ideo non erat ibi
distinctio localis: sed solum diffinitiue:ꝛ tunc potuit
egredi de vtero virginis per claustra sine ipsoruz aper
tione. Nec oportet ibi ponere notum miraculum ꝙ
duo corpora fuerunt in eodem loco localiter:sed vnuz
corpus fuit diffinitiue in alio. ¶ Sed tunc est dubium

6° articulus. Parturitio vginis.

A.l. locati.

si chīs sic erat in vtero virginis q̄o ali potuit cuz corpori sic existēti actiones nāles nō cōueniant: qz pīsupponunt corpus esse in loco. vide de hoc in 4° lib. si potest saluari vel si non: relinquatur diuine admirationi.

¶ Septimus articulus erat de maternitate. ¶ Octauꝰ articulus de filiatione.

A.I. discretōi Vide Sco. h 7.8. dist. hº. 7 hūc alibi pro his duobꝰ vltimis articulis.

Preterea opz inquiri 7c.

¶ Circa distin. 5. quero pmo. Utrū supposituz verbi possit assumere quācūqz nāz. Videt q̄ sic: qz ois creatura est in potētia obediētiali dei: sed qō sic est in potentia vī posse a deo assumi. ergo 7c. ¶ Contra. si hoc esset possibile tunc multa incōuenientia dicerent de deo: saltez per denoiationē: sicut q̄ esset lapis: vel asinus: qđ vī absurdū.

A.I. icōsonaⁿ

K

Hic est vna opinio q̄ vbiz nō pōt assumere nām irrōnalē: qz talis nā vel creatura nō est suppositabilis in suppōsito intellectuali. Sed suppositū diuinū est intellectuale. g̃ 7c. ¶ Sed ꝺ hoc arguit 4ᵗ. per easdē vias suppositas/per quas pbat suppositalitas respectu nāe rōnalis: qz sustentificare nām sine receptione nō ponit in diuino suppōsito impfectionē: 7 ita patet q̄ respectu cuiuscūqz impfectionē nō includit. ergo 7c.

Opp. alioz

Impugnº 4ᵉ ꝺ. 1. q. 4.

¶ Jtē scꝺo: q̄to extrema sunt magis distincta 7 minꝰ silia, tanto magis sunt vnibilia: sed minus silis est natura irrōnalis nāe diuine q̄ rōnalis. g̃ 7c. ¶ Jtē 3°. qz sic in nā humana suppositū est posterius nā: ita in nā lapidis. ergo poterit deus ad nām influere nō influendo in suppositū. ppriū hic 7 ibi. ¶ Jtez 4°. qz deus pōt assumere oēm illā nām cuius suppositū ꝓtinet vtualr: sed ita cōtinet virtualr suppositionem lapidis sicut 7 bois. igit 7c. si ꝑme rōnes cōcludāt de nā rōnali: ita de nā irrōnali. ¶ Jdcirco ad. ppositū introducunt quatuor cōclusiones. ¶ Prīa q̄ diuinū suppositum vbi imediate pōt assumere quācunqz nām de q̄ libet supe: qz ois nā de genere subē est suppositabilis in suppōsito ppio. Sed deus pōt influere ad nām nō influendo ad suppositum ppriū. g̃ 7c. ¶ 2ª ꝑ/q̄ diuinū suppositum pōt mediate assumere nām de quocūqz p̄dicamēto. qz ois nā cuiuslibet p̄dicamēti ē suppositabilis mediāte suba. Sz deꝰ pōt assumere oēm nāz de q̄ libet subē: vt dicit ꝑma ꝑ. g̃ 7c. ¶ 3ª ꝑ est/q̄ suppositū vbi nō pōt imediate assumere nām accītis absoluti: puta albedinē vel hꝰ: qz nullū accidēs absolutū suppositaī nisi mediāte subo in quo est: sed verbū nullius accītis pōt esse subm. g̃ 7c. ¶ 4ª ꝑ/q̄ suppositū vbi nullaz relonē pōt imediate assumere: qz nulla relo est separabilis a suo fundamēto. Sz nulla relo pōt suppositari sine suo fundamēto. g̃ 7c. ¶ Sz ꝛtra p̄dictas cōclusiones instaī per ordinē. ¶ Primo. qz ipossibile est q̄ aliqua nā irrōnalis poneret. Sz oē illud qđ a verbo assumit vel sustentificaī personatur. ergo 7c. ¶ Dom q̄ assumptū est falsuz. l. q̄ oē qđ assumit vel sustētificaī personaī. ¶ Jtē 2°. qz elevata eētia elevaī 7 potētia. Sed potētie bruti vel alicuⁱ rei irrōnalis nō sunt elevabiles. g̃ nec eoꝝ nāe sūt assumptibiles. ¶ Dom q̄ sensitiue potētie nāe assumpte nō elevanī obiectiue sz suppositaī r. vñ sensitiua beati Petri nunq̄ videbit diuinā essentiā. ¶ 3°. qz accidens absolm ita est in potētia obediētiali sicut suba: sed suba pōt immediate assumi. igit 7c. ¶ Dom q̄ in essentialr ordinatis deus nō pōt influere in posterius: nisi ēt ꝑ us influendo in ꝑus: sz ecōuerso posset. Sed vnio subsātie est ꝑor vnione accidētis ordine essentiali: qz nullū accidēs suppositaī nisi mediante suba: qz non in ppio suppōsito. ¶ Jtē 4°. qz relo differt realr a suo fundamēto. g̃ vnio relonis differt realr ab vnione fundamēti. ergo deꝰ pōt assumere relonē. ¶ Dom sicut supra q̄ sz vnio relonis differat realr ab vnione fundamenti: tñ vnio relonis ꝑsupponit vnionē fundamēti. ¶ Sed tūc accidit duⁿ. si deus pōt assumere mām ꝑmā. ¶ Dico q̄ sic: qz q̄lis est ordo in essendo/talis etiā est in operādo 7 in assumendo. Sed mā ordine essentiali ꝓrioz est cōpositō vel forma. igit sua vnio nō ꝓesupponit aliud ꝑus. ¶ Jtē dubiū est. si deus pōt assumere formā ª subalē absolutā 7 separatā vt sensitiuā vel lapideitatē. ¶ Dico q̄ sic: qz forma ordine essentiali ꝓor est cōpositō: nec sibi repugnat per potētiā diuinā separari. g̃ nec assumi. ¶ Jtez dubiū est si aiaz sine corpore vel corpus sine aia. ¶ Dicendū q̄ sic eodē mō sicut est dictū supra: qz iste vniones sunt realr distincte nec sunt essentialiter ordinate. ¶ Jtem dubiū est: si deus pōt assumere tertiā entitatē: scilz humanitatē sine corpore 7 aia. ¶ Dom q̄ non: qz tertia entitas essentialr ꝛcludit ꝓncipia ꝛstituētia ipaz: cū sit effectus formalis māe 7 forme. ¶ Jtē dubiū est: si angelū vel aiam rōnalez posset assumere sine hoc q̄ fruerenī diuina essentia. ¶ Dom q̄ sic: qz posset influe ad ꝑmū actū: qui est suppositalitas: sine hoc q̄ influeret ad 2ᵐ vel ad operationē. ¶ Jtē dubiū est: si deꝰ aliquē boiem vel angelum posset assumere qui nesciret se esse assumptū. ¶ Dom q̄ sic: qz ista assumptio est ad oīm supernāle: sed nullus angelus vel hō pōt itelligere obz tale nisi sibi a deo reueleī. Unde 7 chīs ex puris nālibꝰ suā vnionē ad verbū ignoraret: nisi sibi fuisset supnāliter reuelata. ¶ Jtē dubiū est: si deus posset assumere oēs boies simul. ¶ Dom q̄ sic. etiā infinitos 7 naturas infinitas: qz oēs sunt eiusdē assumptionis. Uirtus vō diuina assumendi 7 terminādi est infinita. ¶ Jtē dubiū est. si deus possit assumere nām peccabilez. ¶ Dico q̄ sic: 7 de facto assūpsit: qz peccabilitas est naturalis apritudo humane nāe: sed subē eiusdē rōnis babēt ꝓprietates 7 passiones eiusdē rōnis. igit 7c. ¶ Jtē dubiuz est: si possit assumere nām peccatricē. ¶ Dom q̄ sic de potentia sua absoluta: sed nō de potentia ordinata: qz nā peccatrix nullaz hz incōpossibilitatē ad assumptionez. ¶ Sed ꝺ hūiū videī: qz deus nō pōt odire personaz vbi vel diuinū suppositū. Sed nā peccatrix assūpta a vbo esset suppositum vbi: 7 tñ esset a deo odita. ¶ Dom q̄ pōt odire nām in suppōsito existentem: non tñ odit suppositū: sicut odit malitiam hominis: nō tamen suppositum vel naturam ipsius hominis. ¶ Questio. II.

¶ Secundo quero. Utrū suppⁿ angelꝰ possit assumere nāz creatā.

Hic introducuntur 4ᵉ cōclusiones. ¶ Prima est q̄ angelus nō pōt aliquā nām creatā a ppio nāe suppōsito separare: qz non pōt influere ad nām nō influendo ad suppositū: eo q̄ neutrum virtualiter cōtinet. ¶ 2ª ꝑ/q̄ angelus nō pōt imprimere respectū vnionis ad suuz suppositū in nā creata: qz q̄ nō est rei naturale non pōt ei nisi supernāliter imprimi. Sed angelus nō pōt aliqđ supernāliter imprimere. ergo 7c. ¶ 3ª ꝑ/q̄ dato q̄ deus vnionē istaz causaret: tñ angelus nō posset ipsam terminare: qz omnis habitudo creature ad creaturā semper est nālis. Sed ista vnio nō est naturalis sz supnālis. g̃ istaz nō pōt angelus terminare. ¶ 4ª ꝑ est q̄ ex istis sequīt q̄ angelus nō possit esse hō: qz nō nisi per creationē idiomatū: sed p assumptionē ad suppositū fit cōicatio idiomatuz. ergo 7c. ¶ Sed ꝛtra: qz deus pōt supplere in creatura illud qđ ꝛtradictionē nō ꝛplicat nec nāe repugnat. Sz si angelus per diuinā potētiā assumat nām humanā nō videī contradictio. ¶ Dom q̄ deus non potest creaturę attribuere: qđ sue nature repugnat: sicut q̄ luna a se signat 7 pducat radiū: suppositū aūt angeli nō est vltimū independēs in gīe suppositationis: ió non pōt nisi dependentiā sue ppriē nāe terminare: qz sua suppositalis est sue nāe totalr adeq̄ta. ¶ Uñ notādū q̄ mā aliq̄ excedit formā sic in gnābilibꝰ 7 corruptibilibꝰ. Aliq̄ eꝝ forma excedit mām: vt pz in formis sepabilibꝰ: aīa. n. pōt separi a sua mā. Aliq̄ aūt mā 7 forma sunt adequata: ita q̄ neutrū excedit reliquū: vt in corporibꝰ celestibꝰ vbi mā 7 forma nunq̄ separanī. ¶ Sic est dom q̄ suppositū aliq̄ excedit nāz: vt in diuinis: ideo suppositū nō pōt solū sustentare nām diuinā: sed etiam creaturā. Aliq̄ ēt nā excedit suppositū vt nā diuina q̄ ppter suā illimitatiōnē regrit suppositoꝝ pluralitatez. Aliq̄ aūt nā 7 suppositū sunt adequata vt in creaturis vbi nā suppositat in ppio suppōsito 7 illud suppositus suppositationez alterius nature nō terminat. ¶ Dic tñ est notādū q̄ sz diuinū suppositū nām excedat: vt dictū est: nō tñ intensiue sed extensiue solū: nā vō suppositus intensiue 7 extensiue excedit. ¶ Questio. III.

¶ Tertio quero. Utrū tres psone dine possent assumē eādē nāz nuō.

Hic est opinio cōis q̄ nō: qz nā diuina est illimitata. Jdcirco eadem numero est in tribus suppositis. Sed nulla creata nā pōt esse illimitata. Igit a tribꝰ ꝑsonis nō pōt assumi. ¶ Sz ꝺ. qz idē respectꝰ simultatis est in tribus ꝑsonis. Sed respectus nō est infinitus. g̃ 7c. ¶ Jtez 2°. qz respectus fundamētalis causalitatis est idē in tribus ꝑsonis dīnis: qz causalitas cōpetit trinitati. ¶ Jdeo dicunt alīq 7 doctoz noster etiā dicit: q̄ eadē nā nuō a tribus ꝑsonis nō pōt assumi: nō pp cām iā dictā: sed soluz ppter dependētiā nāe create ad suppositus: que in vno suppōsito totalr 7 pfecte terminat: 7 tūc si eadē nā que assumpta est posset ab alio suppōsito assumi: dependeret ab aliqua cā: qua nō existente nihilominus esset: qđ est ipole. ¶ Sed qz dictū est q̄ iste respectus vnionis nō est respectꝰ dependentie: sz solū sustentificationis. ¶ Jō ꝺ q̄ eadē nā numero pōt a tribꝰ suppositis dīnis assumi. qz qñ aliqua duo se hīt sicut ꝑus 7 posteriꝰ pōt multiplicari posterius nō multiplicato priori. Uñ sz doctor subtilis q̄ sic: qz aliqs pōt frui eētia nō fruēdo persona. Sed essentia est quo, fruitionis: ꝑsona aūt qđ. igit 7c. ¶ Jtē 2°. qz essentia vī quo, suppositū aūt qđ, vī: sed visa eētia/per te, nō necessario vī ꝑsona. g̃ 7c. ¶ Jtē 3°. qz intellectus noster intelligit chīi nām humanaz: que est quo verbi. Sed intellectus noster vbi suppⁿ intelligere nō pōt. ergo 7c. ¶ Jtē 4°. qz angelus intuitiue videt aiam chīi: nō tñ ꝓpter hoc videt intuitiue verbū. ¶ Ad predicta dom est q̄ regula est va in actionibus trāseūtibꝰ: nō aūt in permanētibꝰ simplr. Sed in gbusdā: vñ visio est actus ītmanēs: 7 tñ si video albedinē: video suppⁿ: 7 tñ albedo non est nisi tñ quo respectu tui: video. n. te solū per albedinē: 7 tñ vere video suppositū tuū. ¶ Jō dom q̄ quedā sunt operationes permanentes māles 7 cōcretiue sicut transeuntes: que multū concretiue sunt de sua nā. ¶ Alie aūt sunt actiones ꝑmanētes nō māles. Sed magis sunt abstractiue: in actionibꝰ igit transeuntibus 7 ꝑmanentibꝰ que nāles sunt 7 cōcretiue regula vera est: 7 nunq̄ deficit: sed in actionibus ꝑmanētibus nō mālibus sed abstractiuis: non est va. ¶ Sed cōtra: qz deus posset facere q̄ tu videres albedinē que est in me 7 nō videres me. sicut pōt facere q̄ videatur essentia diuina 7 non ꝑsona. igit opatio sensitiua est ita abstractiua sicut intellectiua. ¶ Jtē 2°. qz deus forte si vellet influere ꝑmitteret q̄ angelus videns intuitiue humanā nām videret suppositū verbi. ¶ Ad pm dom q̄ forte deus non potest facere q̄ videret albedo separata a superficie. ¶ Ad 2m diceretur q̄ forte dubium est q̄ assumitur: quia diuina natura nō est cognoscibilis naturaliter: sed voluntarie se ostendit. ¶ Jta notandum q̄ dicta regula etiam tenet negatiue. Si aliquod ne assumerēt eundē boiem numero si iste hō esset vnū suppositū vel plura. vz. tria. ¶ Dom q̄ tria in vna nā signata: qz qlibet suppositū cōicat sibi suppositalitatē. nec ppter hoc talis nā esset illimitata: qz hoc a se nō haberet: nec sibi hoc nāliter cōpeteret. ¶ Questio. IIII.

¶ Quarto quero. Utrū vnio incarnationis posset fieri ad essentiam.

¶ Dic sunt duo videnda. ¶ Primo si ime diate posset ad diuinā essentiam terminari. ¶ Scꝺo. si ita esset de facto: an tres psone essent incarnate.

Quantum ad pm: dicit doctor subtilis q̄ sic: qa essentia est subsistens. Sed omne tale pōt substātificare 7 talē vnionē terminare. ergo 7c. ¶ Sed cōtra. qz ex sua nā essentia est cōicabilis: sz illꝺ qđ terminat vnionē est incōicabile. igit 7c. ¶ Jtē illud qđ terminat est vltimū 7 postremum. Sed essentia diuina nō pōt ꝺe facilitate vt nosti.

Quantum ad 2m dicit ēt idē doctor q̄ si sic esset de facto: q̄ tūc tres persone essent incarnate: qz in quocūqz suppōsito est rō formalis quo illud est qđ. sed terminus formalis quo, talis vnionis eēt in tribus ꝑsonis. Igit qđlz suppositū esset qđ, huiꝰ vnionis: 7 sic si essentia terminaret tres ꝑsone essent incarnate. Maior rōnis ꝓbat 4ᵗ. ¶ Primo sic. In rōne agentiū vel in agētibus: qz illud est qđ, alicuius actionis: qđ hz in se quo, eiusdē: sicut ignis dī calefacere: qz in se hz quo, calefactionis. l. caloꝛ. ¶ Jtē 2° in passionibꝰ: quia illud est qđ, alicuius passionis qđ hz in se quo, eiusdem: sicut hō dī calefieri 7 illud quo calefit est quo, 7 etiā aq̄ que in se hz vel in se recipit formalr caloꝛ. ¶ Jtez 3°. qz ego sum illud qđ vidit te: qz potētia visiua quo, est in me. ¶ Jtē 4°. qz ego sum silis tibi: qz formale pm quo, est in me formalr. l. silitudo: vel albedo: sum enim silis tibi formalr silitudine: 7 albedie fundamētalr.

¶ Sz cōtra: qz aliqs pōt frui eēntia nō fruēdo persona. Sed essentia est quo, fruitionis: ꝑsona aūt qđ. igit 7c. ¶ Jtē 2°. qz essentia vī quo, suppositū aūt qđ, vī: sed visa eētia/per te, nō necessario vī ꝑsona. g̃ 7c. ¶ Jtē 3°. qz intellectus noster intelligit chīi nām humanaz: que est quo verbi. Sed intellectus noster vbi suppⁿ intelligere nō pōt. ergo 7c. ¶ Jtē 4°. qz angelus intuitiue videt aiam chīi: nō tñ ꝓpter hoc videt intuitiue verbū. ¶ Ad predicta dom est q̄ regula est va in actionibus trāseūtibꝰ: nō aūt in permanētibꝰ simplr. Sed in gbusdā: vñ visio est actus ītmanēs: 7 tñ si video albedinē: video suppⁿ: 7 tñ albedo non est nisi tñ quo respectu tui: video. n. te solū per albedinē: 7 tñ vere video suppositū tuū. ¶ Jō dom q̄ quedā sunt operationes permanentes māles 7 cōcretiue sicut transeuntes: que multū concretiue sunt de sua nā. ¶ Alie aūt sunt actiones ꝑmanētes nō māles. Sed magis sunt abstractiue: in actionibꝰ igit transeuntibus 7 ꝑmanentibꝰ que nāles sunt 7 cōcretiue regula vera est: 7 nunq̄ deficit: sed in actionibus ꝑmanētibus nō mālibus sed abstractiuis: non est va. ¶ Sed cōtra: qz deus posset facere q̄ tu videres albedinē que est in me 7 nō videres me. sicut pōt facere q̄ videatur essentia diuina 7 non ꝑsona. igit opatio sensitiua est ita abstractiua sicut intellectiua. ¶ Jtē 2°. qz deus forte si vellet influere ꝑmitteret q̄ angelus videns intuitiue humanā nām videret suppositū verbi. ¶ Ad pm dom q̄ forte deus non potest facere q̄ videret albedo separata a superficie. ¶ Ad 2m diceretur q̄ forte dubium est q̄ assumitur: quia diuina natura nō est cognoscibilis naturaliter: sed voluntarie se ostendit. ¶ Jta notandum q̄ dicta regula etiam tenet negatiue. Si aliquod

E

A.I. singlāri.

A.I. termiari.

ꝓmus articls. Opp. sco. 1. di. huius: sz caste declara. Impugnat sco. sz tu dese de facilitate vt nosti.

F

2° articulus.

Opp. sco. 1. di. huiº 7. 5. quā sequitur.

G

Objcit 4ᵗ.

Nō singlissime: sz re itellō pōt videī eētia: 7 nō ꝑsonā 7 volūtas silr frui. Hō aūt posset nā vniri eētie: vt q̄ sozalr humāi nisi vniret tribus ꝑsonis vt qđ. Vide. q. 1. plo. hunc.

H

Actiōes imanentes sunt in duplici ꝺīa: 7 est vbiz notādum.

Replica 2ª. Suppleat ige njosus lector ex aliis scriptꝰ hꝰ singularuz sequentiū. diqōes. qz ꝺ saltante ad mās pncipaliōes: vt vide. Vide. 12. d. 4. q. 2. in sco. notāter ad hec.

Universidad de Deusto Biblioteca

suppositū sit q nō habeat ꝑncipiū quo illi⁹ actionis ꝛc̄.

Solet etiam queri ꝛc.

Ec est distinctio.1z. circa quam Queriť vtrum opatio beatifica aie chr̄i causeť totaľ ab obiecto beatifico. Et vī q sic:qz obiectū quod vtualr ꝓtinet aliquē actū:ipsuz pōt causare:sed dīna eēntia siue obm beatificū est hō.ergo ꝛc̄. ¶ Lōtra:qz essentia diuina nō cōtinet actū beatificū vtualr:qz hoc est ꝓpriū voluntatis:cuz sit operatio ad extra.nec formaľ:quia actus nō est de eius quidditate.igitur ꝛc̄.

Hic introducuńt quatuor ones. ¶ Prima est q actus btificus aie chr̄i nō causať totaľ ab obo btifico:qz eius est essentia ꝑm⁹ ꝓductiuus:cuius est ꝑn⁹ mere nāle ꝛ necium.Sed essentia dīna ad extra nihil ꝓducit necio. ¶ Z⁹ ꝺ est/q ille actus nō causať totaľ a po⁹ aie chr̄i:qz ipole est q aliq̄ forma supnālis fit totaľ a cā creata:ꝛ po⁹ aie chr̄i est qd creatū.ģ ꝛc̄. ¶ 3⁹ ꝺ est/q essentia dīna nō est ꝑn cipiū ptiale act⁹ btificī:qz si essentia dīna ꝓcurreret ad causandū actū btificū cuz po⁹:causaret mere nāliter ꝛ necio:q̄tū esset ex ꝑte obiecti. Sz hoc est incōueniens ponere.ģ ꝛc̄. ¶ 4⁹ ꝺ/q potētia aie chr̄i non est ptialis cā act⁹ btificī:qz tūc sequereť q po⁹ btificaret seipsaz. Qz aūt essentia diuina nō cōcurrat ad actū btificuz vt cā ptialis ꝓbať 4ᵛ. ¶ Pro:qz si sic:etiā volūtas dīna ibi cōcurreret vt cā vlis:qz ad oēm effectum ꝛ actū ad extra cōcurrit.Sed q sit vlis cā/ꝓbo:qz in plus est respectu effectuū ad extra.Sz hoc esset irrōnabile:qz cā vlis dz esse ꝓio:essentia aūt ꝓor est volūtate. ¶ Itē si essentia cū volūtate cōcurreret:volūtas esset ꝑmaria ꝛ magis ꝑncipalis:sed hoc est ipole.ģ ꝛc̄. ¶ Itez cā vlis ꝓtinet virtualr cām particularē:sed essentia ꝓtinet voluntatē etiā formaľr:sicut subm ꝓpriā passionē.ģ volūtas cū essentia nō pōt esse cā ptialis. ¶ Itez 4ᵛ.sicut se bñt aliqua in essendo:ita ēt in operādo ꝛ essentia:ꝛ eēntia fm esse ꝑcedit volūtatē.igit ꝛc̄. Qz aūt actus beatificus nō sit a potētia sicut a cā ptiali/ꝓbať eisdē medys: quib⁹ est ꝓbatū de essentia:qz si potētia ad actū cōcurreret cū obiecto:ipsa potētia esset cā vlis ꝛ essentia ptis:qz in alys potētia respectu obiecti vt cā vlis:ꝛ obiectū particularis:qz potētia pōt ad alios actus ꝓcurrere ꝛ actus specificať ab obiecto.Sed hoc est ipole.q essentia diuina cū potētia aie chr̄i vel alteri⁹ cōcurrat: qz sequerent incōueniētia supza dicta.ſ.q potētia esset ꝓior vel ꝑncipalior cōtinēs vtualr essentiaz diuinam. igit ꝛc̄. ¶ Est igit ista cōclusio intenta q act⁹ btificus aie chr̄i causať totaľ in volūtate diuina in gñe cāe efficientis. ¶ Sed ꝺ 4ᵛ. ¶ Primo:qz illud nō est neganduz ab obiecto pfectissimo:qđ cōpetit cuilibet obiecto:sed cāre actū attribuiť cōiter oi obo q̄tūcūqz imperfecto. ¶ Dōm q essentie bñ cōpetit causare:ꝛ nō vt eēntia: qz sub ista reduplicatione ageret nēcio.Sed voluntati vt est libera bñ cōpetit. ¶ Itē 2⁹.qz oīs relatio causať effectiue a termino:vt dictū est supza:sed eēntia est terminus in rōne finis.igit ꝛ ꝑn⁹ vel ꝑ⁹ effectiuū. ¶ Dōz q essentia diuina bñ est cā:sed nō effectiue:sed in rōne terminantis respectu actus ad obm:qz ipsa essentia terminat actū beatificū. ¶ Itē 3⁹.qz ex hoc arguimus q sol est cā radij:qz ad eius ꝓsentiā causať ꝛ eo nō existente nō est radius.Sed essentia diuina sublata nō est actus beatificus.igit ꝛc̄. ¶ Dōm q qz essentia nō pōt esse pns in rōne obiecti beatifici nisi ꝓuia voluntate diuina:iō ipsa volūtas est cā effectiua actus:ꝛ ipsa essentia est terminatiua. ¶ Itē 4⁹.qz poⁿ vī vilificari respectu obiecti perfectissimi si nō cōsequiť actū suū:sed poⁿ sensitiua actū hz a suo obo.igit est pfectioz q̄ intellectiua. ¶ Dico q ex ꝑfectione potentie ꝛ nāe nostre est q per cōparationē ad obm perfectissimū nō concurrit in causando cū ipso:qz indigna esset essentia diuina si potētie nostre coageret:qz necessario causaret ad extra: qō est absurdū. ¶ Sed dubium est:si actus beatificus aie chr̄i est verbū. ¶ Dico q nō:qz verbuz effectiue a memoria est:actus aūt btificus nō. ¶ Itē est du⁹ si est amoz spirat⁹. ¶ Dico q nō:qz obiecti beatifici fruitio nō est a potētia nostra volitiua vl vi speratiua causata: vt dictū est. ¶ Itē est dubiū qūo actus btificus est talis obiecti.ſ.essentie dīne cū nō causeť ab ea. ¶ Dico q actus semp specificať ab obo ꝛ non causeť ab eo:qz ſp actus terminať ad obm. Uñ deus posset in me causare visionē solis sole nō mouente:nō tñ sine sole termināte sicut fm aliquos:relatio terminat actū intelligēdi:ꝛ nō moueat ad actū intelligendi formaľr:sed solum fundamentaliter ꝛc̄.

Secundo quero. Utrū lumen creatū ad operationē beatificam anime chr̄isti requiratur.

Hic introducuńt 4ᵒʳ ꝓclusiones. ¶ Prima est quo ad actū beatificū lumen creatū nō requiriť in potētia ad ꝓducēdū:qz ꝓssibile est q habitus attingat ad actū ad quē nō attingit potētia:qz habitⁿ nō operaťr sine potētia:sed sicut dictum est potētia nō attingit ad actū beatificū per ꝓductionē.igit ꝛc̄. ¶ Z⁹ ꝺclo/q lumen creatū nō regriť ad recipiendū:qz qñ aliqd est alicui rō recipiendi aliqd ipso nō manēte nō manet illud.Sed rō recipiendi pōt manere ꝺto cui est rō:ergo nō manēte.ꝑs qz cū superficies sit rō recipiendi albedinē in cozpoze si amoueať cozpus pōt supficies manere alba.si igit lumen creatū requirať in potētia ad recipiendū actū beatificū nō manēte lumīe/aīa nō esset beata: qō est falsuz.ergo ꝛc̄. ¶ Itez subtracta aīa habitus remaneret beatus:qō est erroneū.ģ nō regriť lumē creatū ad recipiēdū. ¶ 3⁹ ꝺ est/q lumen creatū nō requiriť tanq̄ rō cognoscendi ex ꝑte obiecti:qz poⁿ intellectiua ímediate respicit suū obiectū.Sed in aīa nostra est poⁿ intellectiua.ģ ꝛc̄. ¶ 4⁹ ꝺ est/q lumē creatū nō regriť tāq̄ rō cognoscēdi ex ꝑte potētie. ¶ Qz potētia nostra est sufficiens receptiuum ꝑm⁹ actus ꝑmi ꝛ ꝑfecti.vz.obi beatifici.igit ꝛ actus scōi ꝛc̄. ¶ Lōtra:qz oīs habitⁿ nāliſ/p te, ponit ad ꝓducēdū si deficiat potētia ab actualitate.Igit ꝛ habitus supnālis. ¶ Dico q verum est si potētia respectu illius actus fit actiua:qō nō est in ꝓposito. ¶ Itē virtutes ꝛ dona infundunť ꝑus in baptismo: nō tñ ad ꝓducendū:debent igit poni ad recipiendū:ꝛ si nō vt rō recipiēdi:tñ sicut aliqd nēcio regsitū:ꝛ sicut ꝑuū actui:vt diapbaneitas regriť in aere nō vt lumen recipiat:sed tāq̄ ꝓuia dispositio. ¶ Qz nō ops lumen creatū ponere nēcio:qz actus nō ímediate recipiť in eo qa esset btñ:vt dictū est.nec in poⁿ ímediate:qa tūc habitus nihil faceret.nec ímediate in vtroqz:qa habitus nō est capax btitudis. ¶ Sz dubᵐ est si de facto dz ꝑponi. ¶ Dico q de facto lumē creatū ponit:ꝛ hoc nō sit necessariū:nec ad hoc etiā eccl'ie determinatio cogit:ꝛ solū cogit eccl'ia ad ponēdū lumen increatū:qz dicebāt errantes q aīa nō indiget lumine ad perfecte deo fruēdū ꝛ intuendū. ¶ Itē dubiū est q̄re in alys operationibus aīe ponimus habitⁿ sicut in cōceptione habitū scie. ¶ Dico q hoc est:qz potētia cōcurrit ad eliciēdū tales actus. ¶ Dico q ꝑfectio ꝓpria cuiuslibet rei est q sit in actu.vbi aūt potētia nihil actiue facit:habitus non est necessarius. ¶ Item est dubiū:ga btitudo fm Aristo. est operatio fm virtutē ꝑfectā:sed btitudo nō est vtus cū sit actus. Igit aliū ab actu ops ponere habitū. Bñ aūt voco lumē. ¶ Dico q Arist.nō accipit hic vtutē ꝑ habitu:sed forte magis ꝓ potētia.vnde accipit hic operari ꝓ operationē recipere.Sicut dixit q intelligere est pati.Sed aliqd pōt esse ꝑfectus sine habitu.vñ deⁿ est ꝑfectissimus:ꝛ tñ nullū hz habitū ꝑficientē aut sibi inhereťē. ¶ Itē est dubiū ad quid ponit lumē creatū. ¶ Dico q valet ad ornatū aie ꝛ decozē ex ordinatione diuina:vt in periculis gr̄a ꝛ vtues creanť:ꝛ sic in ipsis ordinatis caracter imꝑimitur. ¶ Questio. III.

Tertio queriť Utrū aīa chr̄i notitia intuitiua cognoscat ꝛ videat oīa illa que videt verbuz.

Hic ponit duplex distictio. ¶ Prima est/q q̄dā ē notitia visionis qua cognoscunť oīa ꝑsentia ꝑterita ꝛ futura. Alia est notitia simplicis intelligētie:qua cognoscūtur oīa cognoscibilia possibilia etiā:q̄ nunq̄ erūt. ¶ Scōa distictio est/q q̄dā est notitia habitualis:qua aligs pōt multa successiue cognosere.Alia aūt est notitia actualis:qua gs actu m'ta cognoscit. ¶ De notitia simplicis intelligentie ꝛ de notitia actuali est diffᶜᵃˢ q̄siti. ¶ Est igit opio q aīa chr̄i nō videt oīa:que videt verbuz ista duplici notitia:qa sequereť q aīa chr̄i verbū cognosceret:quantū esset de se cognoscibile:sed verbū nō sic cognoscit nisi ab ītellectu diuino.igit nō cognoscit oīa ꝑdicto modo. ¶ Sed ꝺ arguitur sic doctoz subtilis 4ᵛ. ¶ Pro.qa aligs pōt aliqō totū cognoscere:nō tñ totaliter.igit si aliqd cognoscit:nō ops q boc sit quātū cognoscibile est.igit ꝛc̄. ¶ Itē 2⁹.qa glūbet fidelis chr̄ianus notitia fidei cognoscit cres ꝓsonas:non tñ oēs eque ꝑfecte.igit nō quātū sunt cognoscibiles. ¶ Itē 3⁹.qa sci in ꝑria cognoscūt tres ꝓsonas ꝛ attributa ꝛ notionalia ꝛ ideas:ꝛ oīa que hz deⁿ extēsiue.Sed nō intēsiue igit nō quātū cognoscibilia sunt. ¶ 4⁹.qa posset deⁿ iferiori angelo vl'b:nō ītēsius aliqua reuelare q̄ supiori vt supiori.Et tz doctoz q oīa q̄ videt vbū videat aīa chr̄i lz minⁿ ꝑfecte ꝛ minⁿ clare q̄ verbū. ¶ Sed ꝺ.qa ꝑfectio est cognitio:que duo hz q̄ que vnū tñ:ꝛ ꝑfectior que q̄tuor q̄ que duo tñ:ꝛ sic deinceps.Sic igit ista cognitio que cognoscit infinita/est ꝑfectissima.ergo eque ꝑfecte cognoscit aīa sicut verbū. ¶ Dōm q vbi opatio respicit duo obiecta ꝑma ꝑfectior est que pōt in duo q̄ que pōt in vnū tñ:sicut est ꝑfectior visio:que videt albedinē ꝛ nigredinē siue sit siue successiue q̄ que nigredinē tñ:qa vtrūqz est obm ꝑmū po⁹ visiue. Sed si po⁹ respiciat duo obta nō ꝑma:sed vnū ꝑmariū ꝛ aliō scōariū:qđ.ſ.scōariū nō cognoscit nisi in ꝑmo:vel saltē pōt in ꝑmo cognosci:nō ops q po⁹ seu opatio po⁹ ꝑfectionē recipiat a scōario obiecto:ꝛ tñ a ꝑmo. ¶ Itē 2⁹ istať: qa oīs potētia limitata ꝑfectius se hz ad vnū obz q̄ ad plura.Sz aīa chr̄i est po⁹ limitata.igit si po⁹ diminuať de ꝑfectione sua ꝓ plura obiecta nō videt aīa:que videt ꝺbū. ¶ Dico q potētia limitata nō minus ferť in ꝑmū obm cū scōario q̄ in ꝑmū solū:sicut si mater diligit nutricē ꝛ puerū/nō magis diligit nutricē sine puero q̄ cū puero:quia nutrix est obm scōarium dilectionis. ¶ Itē 3⁹.qa oīs vtus vnita fortior est seipa dispersa vl' diuisa. Igitur vtus aīe chr̄i fortior ꝛ ꝑfectior est circa vnū obm q̄ circa plura. ¶ Dōm q illud assumptū est verū respectu pluriū obtoz non subordinatoz:sed qñ obiecta sunt subordinata nō ipediť vtus a ꝑmo ꝓpter scōs:qa talis ordo obtoz ē necius. ¶ Itē 4⁹.qa maioz est colligātia pluriū actuuz ad diuersas potētias q̄ ad vnam.Sed vna potentia a suo actu ipedit aliaz si oēs sunt in actu.igit magis plura obiecta impediunt aīam chr̄i:que est vna potētia. ¶ Dico q actus vl obiecta diuersarū potentiarū sunt disperata:sed obiecta eiusdez potētie aliq̄ sunt subordinata:sicut est in ꝓposito:nec est ibi pluralitas actuū:ꝛ sint plura obiecta:qa ꝑmariū tñ variat actū:nō aūt scōariū:eo q operatio potentie illa respicit ꝑ accidens:obiectū aūt ꝑmariū respicit per se. ¶ Sed dubiū est.si deus posset aīe chr̄i occultare aliqd eoz:que videt in essentia dīna. ¶ Dōm q sic. sed reuelatio ꝛ occultatio nō mutant actum beatificū: lz possint actum intendere vel extēdere vel remittere: actus enī beatificus per se relōnē hz ad obm ꝑmariuz: qō est eēntia diuina:relōnē vo per accīs hz ad obiecta scōaria.Sz mutatio qd rci ꝙuenit per accīs:ꝛ ex ꝑte rei nō mutať illud:qō sibi cōpetit per se.vñ aīa chr̄i ꝑ infinitas relones pōt cogitare infinita obiecta secūdaria:ꝛ vno actu nō variato fm subam:sed solū fm respectuz: infinitas aūt relationū nō repugnat creature:qa respectus non dicit perfectionem. ¶ Questio. IIII.

Quarto quero Utrum aīa chr̄i cogñscat omnia que cognoscit verbuz ꝛ hoc notitia vespertina:que est naturalis.

Hic introducuńt 4ᵒʳ ꝓnes. ¶ Prima est/q aīa chr̄i nō cognoscit oīa intuitiue:qa qō nō est nō cognosciť intuitiue.Sed aīa chr̄i multa cognoscit que nō sunt:sicut sunt futura:igit nō intuitiue. ¶ Scōa cōclusio est/q chr̄i aīa nō cognoscit oīa abstractiue: quia imoderata esset m'titudo actuū chr̄i anime.Sed nihil in aīa chr̄i est imoderatū ponendū.igitur ꝛc̄. ¶ 3⁹ ꝺ/q aīa chr̄i notitia vespertina:que est rerum in ꝓrio gñe: cognoscit oīa arguitiue:qa cognito vno ꝑfecte cognoscit eius cōnexio ad oīa:sed oīa que sunt hñt cōnexionē alicuius ordinis ꝛ ꝑfectionis adinuicē:igit ex ipsa ꝓnexione pōt argui cognitio oīum. ¶ 4⁹ ꝺ est/q aīa chr̄i cognoscit oīa terminatiue:qa cognitis extremis cognoscit relatio inter extrema terminatiue:qa actus ītelligendi terminať bene ad relonē:lz non ab ipsa moueať.Sed quelz res hz regulaz ad oīa:ꝛ relo:lz a posteriozi:ducit in cognitionē termini.igit cognito vno cognoscunť oīa terminatiue. ¶ Sed cōtra ꝑmā ꝓnē instať: qa oculus meus videndo solē videt totū solē.igitur aīa chr̄i intelligendo oīa cognoscit oīa. ¶ Lōtra scōam: qa cōpossibilitas speciez in intellectu nō maioz est q̄ actuū. Igit cū aīa chr̄i abstractiue cognoscat spēs multaz vles:per illas poterit oīa cognoscere. ¶ Ad ꝑmum dico q illa potētia videt totū:qa est sui actus cū obto ꝓductiua. ¶ Ad 2ᵐ dico q cū actus specificanť per obta ꝑtata: ideo si obta plura ꝛ actⁿ ples.ſ.vbi nō est subordinatio obtoz. ¶ Sed est dubiū:qa fm ꝑus dicta:videť q aīa chr̄i seipsa cognita ītuitiue oīa cogñscat:ꝛ ꝑ ꝑns diuinaz essentiā ꝛ trinitatē ꝓnaz:qa poⁿ ītuitiue cognoscens gdditatē alicuius rei cognoscit illa:que illi rei insunt q accīs:ꝛ multo magis que insunt per se:sicut vides solē videt vbi est sol. Igit aīa chr̄i videt vnibilitatē sui ad verbū:ꝛ per ꝑns vnionez. Sed cognita persona verbi cognosciť essentia diuina quā essentialr includit:ꝛ per ꝑns nālis aptitudo diuine essentie:que est deⁿ ostrabilis de ipsa:sicut q sit cōmunicabilis tribus. Sed istaz aptitudinē nālem aīa chr̄i cognoscit.igit tres ꝓsonas quib⁹ cōicať. ¶ Item naturalis aptitudo diuine essentie est idearū futura contingentia.igit anima chr̄i intuitiue cognoscit futura contingentia ꝛc̄.

Universidad de Deusto Biblioteca

I

Post p̄dicta cōsiderari opz ꝛc.

A.I.habuit.

Jrca distōnē 17ᵃᵉ Quero. Utrum Chīs meruit gloziaz quā hz. Et sic. Hzegozius in moralib⁹: tanto angelus maiozē habuit gl'iam quāto ipsaz ex meritis acquisuit. Sed chīs maiozē habuit gl'iaz q̄ gcūqz angelus. ergo ꝛc. ¶ Contra. ga Augustinus dicit q̄ semper precedit premiū: sed chīstus habuit gloziam in instanti sue conceptionis. igitur ꝛc.

Cōclusio 4ª.

Hic pono 4ᵃᵐ p̄nes.

Hic pono 4ᵃᵐ p̄nes. ¶ Prima q̄ chīs non meruerit suā btitudinē: añq̄ habuit ipaz ordine durationis: ga in istāti, in quo aīa chīi fuit creata, fuit ꝛ beata. Sed ante illud p̄muz instās chīs nō potuit mereri btitudinē. g̃ ꝛc. ¶ 2ª p̄ q̄ postq̄ ipsam habuit nō potuit ipsaz mereri: ga ām Aug. de rōne meriti est q̄ p̄cedat p̄miū: ga que fiunt ad finē p̄cedūt finē: sz meritū ordinat ad p̄miū sic ad finez. g̃ ꝛc. ¶ 3ª p̄ q̄ in instāti in quo btitudinē habuit potuit eā mereri ꝛ de facto meruit: ga angelus in p̄ instāti sue creationis potuit suā btitudinē mereri: ga p̄fectā habuit obiecti notitiaz ꝛ p̄fectā po⁹. Sed aīa chīi in p̄ instāti habuit cās sufficientes act⁹ meritoz. s. obiz ꝛ p⁹ ꝛ ditione expeditā. igit si eā debuit mereri: tūc meruit. ¶ 4ª p̄ est q̄ ordine nāe hz nō durationis meritū chīi p̄cesserit p̄mium suū vel suā btitudinē: ga opz merituz p̄cedere p̄miu. Sed nō potuit p̄cedere duratione: vt dictū est. igit tm nā p̄cessit. ¶ Sed p̄ predictas p̄nes instāt per ordinē. ¶ Et p̄mo: ga sic gra p̄supponit nām: ita gl'ia p̄supponit graz. Sed nō videt esse idē instans nāe ꝛ gre: g̃ nec gratie ꝛ gl'ie. ¶ Itē 2º ga Magr dicit q̄ angeli postq̄ suā btitudinē habuerūt meruerūt eā. ¶ Itē 3º ga ad meritū regrit deliberatio ꝛ elicitio actus. Sed aīa chīi in p̄mo instanti nō potuit deliberare: ga nō potuit elicere ꝛ nō elicere. ¶ Itē 4º ga ordo nāe est ordo essentialis. Sed ordo meriti ad p̄miū nō est essentialis: quia deus posset dare p̄miū sine merito. g̃ ꝛc. ¶ Ad p̄m nego minorē: ga illa p̄suppositio est ordinis nāe solū: non durationis: q̄. l. gra p̄supponit nāz. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ Magr ibi a doctoribus nō tenet. ¶ Ad 3ᵐ dom q̄ verū est in nobis vbi est recursus ad phātasmata. Sed in angelis ꝛ in aīa chīi vbi erat dispositio vltimata pōt eē elicitio in instāti: ꝛ pro illo instāti pro quo elicit pōt nō elicere. al's nō eliceret ꝓtingēter sed nēcio: qō falsuz est. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ nō oīs ordo nāe est essentialis. Sed ille tm qui est ordo ex nā rei. Iste aūt ordo meriti ad p̄miuz nō est ordo nāe: sz accīdentalis: tm ordo nāe est ex ordinatione diuina sic disponēte ꝛ exigente q̄ meritū p̄cedat p̄miū saltē nā vbi duratione nō pōt p̄cedere. ¶ Sz h oīunt dubia. ¶ Primū est si chīs eodem actu btifico meruit btitudinē suā. ¶ Dico q̄ nō: sz alio: qui tm illū p̄cessit nā nō durationē: ga eiusdē ad se nō pōt eē ordo essentialis. Iterū potēt aīe chīi gra chīi cōcurrēte se actiue habuit ad eliciēdū actū meritoziū: nō aūt ad eliciendū actū btificū: g̃ est total'r a volūtate diuina effectiue: vt dictū est supra immediate. ¶ Item dubiū est. si chīs mereri potuit illā vnionē ad verbū per illū actū. ¶ Dōz q̄ nō potuit ex nā actus. Sed boc potuisset ex ordinatione dīna: sic enī mereri poterat btitudinē: ita ꝛ vnionē si deus boc ordinasset. nullus enī actus humanus hz q̄re sit ꝺdignus vita eterna de nā sua: sed soluz ex ordinatione diuina. ¶ Itē dubiū est si in illo primo instāti sine actu chīs meruit totā btitudinē. ¶ Dico q̄ sic: sicut angelus in p̄mo actu meruit. ¶ Sed tunc est dubiū: q̄re angelus nō maiozē correspondentē habuit gloziā: cū actus fuerit potioz ꝛ intensioz: ga ām maiozē conatū nāe angeli que est nobilioz aīa chīi. ¶ Dōm q̄ actus chīi fuit cū maiozi gra: ꝛ per ꝑns a maiozi charitate elicitus: ideo maiozē gloziā meruit ꝛ habuit: ga gloria correspōdet gre ꝛ charitati: nō aūt potēt elicitive vel receptive, nisi forte in puris nālib⁹, vbi nō cooperatur habitus gratū faciēs. ¶ Itē dubiū est. si chīs ꝛ angeli possent adhuc mō actu illo p̄mo mereri. ¶ Dōm q̄ nō: ga sunt total'r cōprehensores. Sed nullus potest mereri nisi pro quāto est viator. Chīs aūt ām totā potionē iferiozē fuit viator: ꝛ etiā ām partē aīe pro quāto ex ordinatione dīna debebat mereri suā beatitudinez: quo habito ām illud nō erat amplius viator: sic etiā ordinauit de angelis q̄ essent viatores pro quāto cozum meritū ordine nāe p̄cedit p̄miū ꝛ nō plus. ¶ Sz iterū dubiū est. si chīs aligd meruit ꝑ nobis illo actu. ¶ Dico q̄ sic. ¶ Ad cuius euidentiā vel itell'm sciēdū est q̄ in omni merito nr̄o ad hoc q̄ sit vita eterna ꝺdignum p̄cedit aligs actus nr̄ dispōnēs ad meritū de cōgruo sicut est actus attritionis: ꝛ hoc partial'r tm: ꝛ meritū chīi illi actui ꝛcurrit p̄tial'r de ꝺdigno sic cā vl'is: act⁹ aūt nr̄ de ꝺgruo sic cā ptialis. vñ merita ꝓpria sunt cā particularia. Istis aūt sic ꝛcurrēntib⁹ de⁹ dat gram: que actū nr̄z facit meritoziū de ꝺdigno. ¶ Sed ⁊tra videt: ga dicit Apl's si ex meritis iā nō est gra. ¶ Dōm q̄ Apl's itelligit de meritis ꝓprys nō de meritis alienis. vñ gr̄az nō merenē nisi de ꝺgruo ꝛ p̄tialr: vt dcīn est. s. ꝛc.

A

Ecti nō itelligentibus ꝛc. Ad 2ᵐ dicendū q̄ nō habuit gl'iam cū conatu.

Nō nobilitat⁹ ꝓ⁹ cum sua gratia maiozē cessus fuerit.

Nec chīs nec angelus meruit.

A.I.q.primo. Cum merito xpi 6 ꝺdigno regrit nr̄z ꝺgruo: q̄ bñ cxpressit.

A.I.q.uia.

B

Aug. 14. ci. cap. 15.

De dolore ꝛ tristitia chīsti habuit ꝛ obiecto fm varias op. Vide sco. ar. 15. hui⁹. ꝛ vbi ibi notauit

Rosi. II. Exp̄ in Bibl. Dīa sub ali. rizis cadit.

A.I.ꝛ quid. vl' sic ꝛ nō lā gaiar ma do dico.

Vide Alel. li. cur deꝰ hō ꝛ Aug. 13. tri. ꝛ alibi sē.

Nō chīs qui sequitur.

Nec chīs nec angelus meruit ꝑ se.

C

Lecta 4ª.

Nedū duo eē ctuie ꝛ cnī: sz ꝛ duas ūbstātias hz vnicā ꝑsonā ꝑ se malē eē in chīo affirmat: sed tertia ꝓclones bene tenuit.

A.I.aliqua.

D

A.I.crīstētia. A.I. ꝑdicatus.

Judicet A.I.capit.

Ecundo quero. Utrū fuerit necium genus humanū redimi per mortē chīi. Et videt q̄ non: ga sancti dicūt q̄ multi alij modi possibiles fuerūt. ¶ Cōtra. Anselm. li. Cur deus hō. dicit q̄ sic.

Hic sancti ꝛ doctores cōiter tenēt q̄ aliquo mō

Hic sancti ꝛ doctores cōiter tenēt q̄ aliquo mō necium fuit per mortē chīi redimi genus humanū: qō solet ꝓbari 4ʳ. ¶ Primo enī B fuit necium in rōne sacrificij ꝓpinantis: ga nihil habemus cōe deo nisi per exhibitionē honoris: qui fit per cultuz latrie: ga al'r nō pōt deus ꝑ creaturā placari. Sed chīs in cruce fuit oblatū maximū sacrificiuz: qō pro diuina offensa placāda exhiberi potuit. igit ꝛc. ¶ Itē scōo. in rōne p̄cij: ga opz q̄ illud qō pditū est precio equiualēti redimat. Sed totū genus humanū pditū erat ꝑ p̄ciū: ꝛ p̄ciū equiualēs fuit mors chīi. g̃ ꝛc. ¶ Itez 3º in rōne piaculi: ga vulnus inflictū alicui cōueniēnius emendat ꝑ vindictā q̄ ꝑ mīam vel per patiētiā. Sed Ade piaculū quātū in se fuit: vulnus erat deo inflictū. Igit magis necium fuit ꝑ vindictā mortis chīi expiari q̄ mīa idulgeri. ¶ Itē 4º in rōne iudicij: ga qui iniuste rapit alienū iuste etiā pdit ꝓpriū. Sz diabolus iniuste dñuz hois sibi vsurpauerat. Igit ꝑ victoriā mortꝭ chīi iusto iudicio ꝓuat⁹ ē. de q̄ iudicio dī i Joāne: nūc iudiciū est mūdi nūc ꝓnceps hui⁹ mūdi ejcietur foras. ¶ Sz h duo dubia occurrūt. ¶ Primū est de B q̄ minor pena quā chīs passus est pro nra redēptione, sufficisset. ¶ Dico q̄ simpl'r ꝛ absolute est vez: ga chīs erat diuinū suppositū. Sed tm ꝓpter chīi pfectionē debuit abundare ꝓpter charitatis feruorē ꝛ excessum quē habuit satisfacere volens. ¶ Jē dubiū: que fuit iustitia pati chīm ꝓ peccato nō suo. ¶ Dōm q̄ iuste punit pars ꝑ toto vel pars pro parte sicut oculus pro manu vl' ecōuerso: ꝛ ga chīs fuit pars humane politie: ideo voluit per oīa fratribus assimilari: ideo ꝛc. ¶ Itē est dubium. si chīs in morte sua plus meruit q̄ in p̄mo instāti: in quo meruit beatitudinē suaz. ¶ Dico q̄ equaliter meruit hic ꝛ ibi nō attendēdo ad eius patiētiā: ga eadē potētia ꝛ eodē habitu charitatis: que est potioz virtus q̄ patiētia: attendendo tñ patientiā in illatis sibi iniurys plus in morte meruit extensiue: ga ibi ꝛcurrebat actus pluriū vtutū. ¶ Itez est dubiū: si equal'r pro oībus meruit. ¶ Dico q̄ non: ga p̄reuidit passionē suā plus valere vni q̄ alteri: verūtamē quantū in se fuit, sufficiēter meruit ꝑ oīb⁹ sed efficaciter tñ ꝑ bonis. ¶ Itē dubiū est. si oēs act⁹ chīi fuerūt meritoz. ¶ Dico q̄ sic. ga oēs act⁹ fuerūt vel a charitate imperati vel eliciti: sed non ex eo q̄ eliciti a suppōsito diuino: sicut quidā dicūt: ga boc nō obstāte fuerūt vere humani ꝛ finiti: vnde sicut radius ex eo q̄ est a suppōsito solis non hz perfectionē: sic nec ex hoc q̄ est a deo sine sole. ¶ Iterū dubiū est: si dolor q̄ fuit in morte chīi fuit in parte itellectiua vel sensitiua. ¶ Dicūt quidā q̄ in parte sensitiua tm: ga ām aliā partem pati nō poterat ꝛ erat viator. ¶ Alij dicūt q̄ in pte intellectiua: ga dolor est de rebus que nobis nolentib⁹ accidūt. Sed chīs ām voluntatē nolebat pctm Ade. igit nolebat penā ꝓ. item. ¶ Alij dicunt q̄ nullo mō potuit esse dolor in parte intellectiua: ga delectatio ꝛ tristitia sunt ꝺria. Sed ꝺria etiā ꝑ diuinā potentiā nō pñt poni in eodē. g̃ ꝛc. ¶ Sed dicunt aliqui q̄ delectatio ꝛ tristitia de eodē obiecto bñ sunt ꝺria: nō tñ de diuersis obiectis vl' disperatis. ¶ Sed hoc nihil est: ga si delectatio ꝛ tristitia repugnāt formal'r idētitas vl' diuersitas obiecti nihil facit vel mutat circa hoc. ¶ Ideo dōm q̄ delectatio ꝛ tristitia circa idē nō sunt ꝺria si vnū causetur ab actu supernāli: ꝛ aliud ab actu nāli. Sed sic est in ꝓposito. delectatio enī in aīa chīi causat ab actu supnāli scilz beatifico: tristitia vo ꝛ dolor causat in eodez actu naturali. ¶ Sed ratio huius dicet infra: sic enīz compossibiles sunt notitia maturina ꝛ vespertina de eodez obiecto. ¶ Questio. III.

E

Humanā naturā i chīo 2ª sbsistē: sz ꝑa.

Per se existē ꝓprie dupl'r Exīna 4ª in dīis: sz melio dī vnica dupl'r ꝛsiderata. Distin. 2. ar. 3. ꝛ alibi sepe.

Vide Sco. ꝛ dist. 6ª ꝛ alibi. Cōicatio idiomatū in dīis ꝑ vnā ꝓpositio vera ꝛ essentialis ꝑ identitatē. Dcm est hō. ꝛ homo est deus.

F

In bñdictiōe cerei paschal. Quere alios.

Dist. ꝛ. huius. ar. 4. ꝑ. in reportatis ꝛ vbi ibi notaui.

Pōdera illis dctis symboli Qui pp nos hoīes. ꝛ dic ꝑ quēter. Cōd. Xp̄s vl' verꝰ dēus dīnū nihilominꝰ icarnari: dato q̄ ēt dā nō peccasset ostendit ser rationibꝰ optimis.

G

5º phy. ꝛ met. ꝑ posteriozꝛ alibi.

H

Exponit scōs notanter.

A.I.ga aligd dependet.

Eiusdem effect' eē ꝑ les cās finales etiā totales: sz nō sic de efficientib⁹: quō bene examinabis.

Finis duplex A.I.reduci.

A.I.ga aligs.

Exēplū i mechanicis.

Tertius quero Utrum in christo sint plura esse.

Tertius XVII. vsqz ad. XXIII. III. ꝛ IIII. 170

Hic introducunt 4ᵒʳ p̄nes. ¶ Quarū p̄ma est q̄ in chīo fuerūt duo esse essentie: ga in eo fuerūt due nature. s. diuina ꝛ humana. Sed nā ꝛ essentia sunt idem. ergo ꝛc. ¶ Itē in chīo fuerūt corpus ꝛ aīa que sūt due nāe. ergo ꝛc. ¶ Scōa ꝓclo q̄ in chīo fuerūt due exīntie: ga due gīationes ꝛ due distincte ꝓductiones. vz. eterna ꝛ tēporalis. Sed gīatio ꝛ ꝓductio terminant ad existentiā. ergo ꝛc. ¶ Itē in chīo fuit vera mors ꝛ corruptio: que fuit destructio alicuius existētie: ga corruptio terminat ad non existentiā: sed in chīsto remāsit alia existentia eterna. g̃ ꝛc. ¶ 3ª p̄ q̄ in chīo fuerūt due subsistētie: ꝛ B videt difficilius, ꝛ rō est: ga ām Augu. Ois res ad seipsam subsistit: g̃ ois res subsistit absolute ad se: sed subsistētia suppositi in chīo nō est absoluta: sed respectiua: ergo ꝑter istā opz ponere in chīo duas subsistentias absolutas. ¶ 4ª p̄clo est q̄ in chīo est tm vna ꝑ se subsistētia: ga ibi est tm vnuz suppositū: sed illō existit per se. i. solitarie vel subsistit. ergo ꝛc. ¶ Sed cōtra illas ꝓclones per ordinē instat quadrupl'r. ¶ Primo. ga ista ꝑdicatio est essentialis. bō est deus. sicut ista. hoc vbū est deus. sz deꝰ ꝛ vbū bñt tm vnū esse essentie. igit ꝛc. ¶ Item scōo. ga homo existit deus. ista est vera ꝓpter cōmunitatez idiomatum. Sed cōicatio idiomatū facit exīntie vnitatem. igit ꝛc. ¶ Item 3º ga nā humana subsistit in verbo. Igit non hz aliā subsistentiā nisi vbi: sed subsistētia vbi est vna. igit ꝛc. ¶ Itē 4º ga vbi nō est existētia, ibi nō est vna existentia: ꝛ vbi nō est vna, nō est exīntia. per locū a toto in modo: sed dictū est: q̄ in chīo nō est tm vna existentia: sed due. igit ꝛc. ¶ Ad p̄mū dico q̄ in ista ꝓpositione. hic homo est deus. homo supponit ꝓ suppōsito ꝛ nō ꝓ nā tm. ¶ Ad 2ᵐ eodez mō dm est. ¶ Ad tertiū dico q̄ humana nā subsistit in vbo suppositali'r tm nō formal'r: sed ad seipsaz subsistit formal'r. ¶ Ad quartuz dicit q̄ per se existentia accipit in quarta ꝓne ꝓ rone suppositi que est perfectus tertiy modi: idest solitarie. ¶ Item notandū q̄ in diuinis sunt tm tres exīstētie incōicabiles: que sunt tm suppositoz: ꝛ vna exīstentia tm est in chīo: ꝛ illa chīs per se exīstit: ꝛ alia est existentia cōicabilis in diuinis que est ipsius essentie que est in tribus: sicut ꝛ essentia vna tm: ꝛ nō numerata nec multiplicata: sicut nec essentia. de hoc aūt vide in p̄mo libro. ¶ Sed dubiū est. vnde oriī cōicatio idiomatuz ipsaz nārū. ¶ Dicunt aliqui q̄ ex vnione. Aliter alyquere de hoc vbi potes. ¶ Dico tamē q̄ cōmunicatio idiomatū oritur ex vera identitate: ex eo enī q̄ humana natura ꝛ diuina sunt vnuz suppositū realiter est ista ꝓpositio vera ꝛ essentialis ꝑ identitatē. Dcm est hō. ꝛ homo est deus. ¶ Questio. IIII.

Quarto quero Utrum si Adam nō peccasset: chīs incarnatus fuisset.

Licet hic aliqui sancti videant dicere q̄ non. vt Hzegoz⁹. Nihil inquit nasci profuit nisi redimi profuisset. Et dicūt idez aly sancti. ¶ Uerūtamē doctor nr̄ Scotus hz: q̄ si Adam nō peccasset chīs nihilomin⁹ fuisset icarnatus. ¶ Prima rō ad hoc est ista: maximū bonuz qō est in vniuerso nō est bonū occasionatū: sed est bonuz per se ꝛ simpl'r. Sed icarnatio vbi est maximū bonū. g̃ ꝛc. ¶ Itē 2º si chīstus nō fuisset icarnatus nisi ꝓpter peccatū Ade: tūc inocentia fuisset detrimentiuz tanti boni. Sed hoc est absurdū: ga status inocentie fuit maxime desiderabilis ꝛ perfectus. ¶ Itē 3º ga ois voluntas ordinata vult magis ea que sūt ꝺmediatioz finī q̄ remotioza: q̄uis oia illa sint ad finē: sicut si ad vitā est calefactio: cibus: potus ꝛ sanitas: magis est appetēda sanitas q̄ cibus: ga est ꝺmediatior ipsi vite. Sz ꝺmediatior fuit ipsi vltimo fini vbi incarnatio q̄ eius mors: ꝛ volūtas diuina est ordinatissima. ergo ꝛc. ¶ Cōfirmat. ga magis sunt necessaria que sunt vltimo fini cōiuncta: sed vnio beata fuit cōiuncta cū vltimo fine. g̃ ꝛc. ¶ Item 4º ga q̄ aliquid est magis volitū q̄ aliud etiā illo circūscripto adhuc est magis volitū: sz vnio beata magis fuit a deo volita q̄ mors chīi. igit sine morte chīi adhuc fuit volita. ¶ Itē 5º cessante causa cessat etiaz effectus. igit si mors chīi fuit causa vnionis. ergo post mortē chīi debuit cessare. Sed chīs remanet ꝛ remanebit icarnatus ꝑpetuo. ergo chīi mors nō fuit cā incarnationis precisa. ¶ Itē 6º prius fuit p̄reuisa chīi ꝓdestinatio q̄ reprobatio maloꝝ vel peccatoꝝ casus. igit ꝑius fuit p̄uisa chīi incarnatio q̄ Ade ꝑuaricatio vel mors chīi. ¶ Notandū aūt ꝓpter dicta sanctoꝝ q̄ vnus ꝛ idem effectus pōt hīc p̄les cās finales totales: ly nō efficientes: ga tunc aligd dep̄deret total'r ab aliqua cā finali: qua nō existente nihilminus esset. Or in causa efficiēte est impoſle: eo q̄ causa efficiens totalis alteri nō subordinata ponit effectū suū in exīntia actuali: cā vo finalis nō: sed effectus solū hz ordinē ad finē: nō est aūt icōueniēs q̄ aliq̄ ordinet ad duos vel plures fines totales: q̄ credo esse intelligendū de finib⁹ nō subordinatis ꝛ ꝺmediatis: ga forte oēm effectū opz reducere ad aliquē vltimū finē. Or aūt idē effectus possit hīe plures causas finales totales sic pz. Nā aliquis faber facit aliquotiens duos cultellos vnū ad scindendū panez ꝛ aliū ad scindēdū carnes: ꝛ tñ ad illos duos fines posset sufficē

K

Qui fr nec pōt nec posterius duratione fieri tñ sil'r ꝑ nā ebīm suā btitudinem meruisse q̄ ipsaz habuerit: q̄ cante declara ꝺrē Sco. h.

L

Qual'r nā ḡti ficabil sit ꝓz gratia.

A.I.electio.

A.I.potuit. Vide Sco. 5. di. 2. ꝛ vbi ibi nōui ad ꝓ⁹. Ordo nāe est duplex. Vide Sco. ꝑ. di. 4. q. vlt. ꝛ vbi ibi notaui.

Dcm multipl'r Un ita sit respectu nr̄e quā meruit cōsidera cū sco.

M

Dūsimoō ad meritū ꝛ btitudis actū cōcurrit volūtas chīi: sz bñ cogita.

A.I.2ᵐ dub⁹ Qz icarnatio sb merito caderē posset.

Maria nōbil Dubia snia ō merito ágelorū q̄re sco. i. 2

Objecti 4ª.

vnus cultellus. Et posset fieri ad illos duos fines. Sed si vnus finis istoꝝ nō haberet locū non minus esset cultellus pro alio. ¶ Item natura ordinauit linguam ad duos fines. s. ad gustum ⁊ ad loquelam: ꝙ si aliquis nō vteret lingua ad loquendum non minus esset vsus eius ad gustum: sicut ad finem sibi debitum. Sic est in proposito: ꝙ ꝛs mos ⁊ christi fuerit quodāmodo finis incarnationis xp̃i: fuit alia causa vel alius finis qui locuꝝ hz nunc dato ꝙ mos xp̃i trāsierit: ⁊ sic intelligunt sancti.

I
A. l. ꝙ s.
Ere⁹ in nālib⁹ Lingue finis duplex.
A. l. nun ꝙ.
Incarnatiōis xp̃i finis 2⁹.

Cum vo supra habitum sit ⁊c.

Sermo nōdū de virtutibus theologicis.
K

¶ Jrca distinctionez zam vsqz ad distinctionē 33am Querit̄ vtrum in anima xp̃i simul fuerint oēs vtutes theologice. Et videt̄ ꝙ non: ga virtutes sunt hois viatoris. Sed xp̃s vere fuit comprehēsor. ¶ Contra. ga xp̃s potuit mereri. Sed vtutes theologice sunt habitus: per quos viatores merent̄. ergo ⁊c.

Hic sunt

decem articuli per ordinez declarandi. ¶ Quoꝝ primus est quid est vtus theologica. ¶ Scōs quot sunt virtutes theologice. ¶ Tertius que sint ꝓprietates virtutū theologicaꝝ. ¶ Quartus si virtutes theologice sint, connexe. ¶ Quintus si sunt essentialr ordinate. ¶ Sextus est si fides est compossibilis notitie euidenti. ¶ Septimus est si fides est in intellectu vel in volūtate. ¶ Octauus si spes differt a fide ⁊ charitate. ¶ Nonus si est idē habitus charitatis quo diligit̄ deus ⁊ proximus. ¶ Decimus si idē est actus charitatis elicitus ⁊ imperatus.

Ꝓdim⁹ arti. Opinio alioꝝ
A. l. theologū
L
5⁹ ad hoc.

Ad primum

dicunt aliqui ꝙ virtus theologica est cuius ꝓsideratio pertinet ad theologicū. ¶ Sed cōtra. nam theologicus cōsiderat de iustitia legali. Sed iustitia legalis est virtus moralis ſm philos: igit̄ nō est theologica. ¶ Jté theologicus cōsiderat de mīa: de virginitate: de castitate: paupertate ⁊ huiꝰ: de quibus etiā phi cōsiderauerunt: ⁊ tn phi non fuerunt theologici. ergo nec vtutes theologice sunt. quarū cōsideratio pertineat ad theologū simplr: sed inquantū theologus est. Est aūt theologus cuius cōsideratio est de deo tanq̄ de obiecto. Jdcirco virtutes theologice sunt: que sunt de deo tanq̄ de obiecto: que scilz deum respiciunt tanq̄ eorum obiectum. ¶ Sed contra: quia fides non semper est de deo: sed aliquādo etiā de creaturis: opz enim nos credere resurrectionem hoīum ⁊ penam inferni. ¶ Item 2o quia spes est respectu creabilium: habemus enī spem de felicitate creata. igitur ⁊c. ¶ Item 3o ga spes nunq̄ est de deo in se: quia est de futuro. Sed deus nunq̄ pōt esse deus futurus. igitur semper spes est respectu creature. ¶ Jtez 4o ga charitas est dilectio etiā respectu ꝓximi: igit̄ nō semp respicit deū. igitur vel predicte non sunt virtutes theologice: vel vtus theologica est aliquid aliud q̄ dictū sit.

Theologus ⁊ vtꝰ theologica g ⁊ de gbꝰ
Obiicit 4r.
M
Obm fidei 2r ⁊ spei ſ̄r atq; charitatis.

¶ Ad primum dom̄ ꝙ fides semp est de deo tanq̄ de obiecto ꝓprio qō per se respicit: tn etiā pōt esse de creatura vt de obiecto scōario qō respicit magis per accn̄s. ¶ Ad 2m eodē modo ꝙ spes est de felicitate increata tanq̄ de obiecto p̄mario: sed de creata felicitate: tanq̄ de obiecto scōario. ¶ Et eodē modo ad alia duo dom̄ est. ¶ Sed occurrunt hic aliqua dubia. ꝓmū est: ga ſm hoc theologia vel habitꝰ theologicus est vtus theologica: ga est de deo vt de p̄mario obiecto. ¶ Dico ꝙ duplex est theologia: vna que est habitus virtutū ⁊ donoꝝ oīum infuſoꝝ ⁊ credendoꝝ: ⁊ sic theologia hīi potest esse virtus theologica. Alia est theologia que est habitus deductiuus oīum ꝛclonū theologicarū ex primo

Dubiū triplr
Tcologia 2r.

habitu: ⁊ sic nō est virtus theologica: ga nō est p̄ncipiū merendi. ¶ Item scom dubiū est: ga meta^ca Arist. est de deo: vt de obiecto: igit̄ est virtus theologica. ¶ Dicendū ꝙ meta^ca nō est de deo sub rone deiſed sub ratione entis. Unde respicit ens vt obiectum p̄marium. ¶ Item 3m dubiuz est ga videt̄ ꝙ lumē glorie sit virtus theologica. ¶ Dico ꝙ forte verū est large accipiēdo virtutē theologicā: sed deficit a ratione formali vtutis theologice: que debet esse p̄ncipiū merendi vel actꝰ meritoꝝ. Lumē aūt nō est huiusmodi vt supra dictū est.

N
Quale sit obiectum physica est de deo ⁊ ē rone.
A. l. alicui alie Virt⁹ theologica vnde ſ̄ similr: quia lumen glorie vt⁹ theologica ⁊ q̄ sic solus rō suū ad. Scōs artic. Virtutes theologice quare. Obiectio 4a. 7o adhoc.
O
Vide Aug. 10. ci. ſ. ma. 9. di. hui⁹ tpis ⁊ alios. 13. ſ. 24. trinita.
Obia āt̄ de nō respicit.
Nō igit̄ nobilissima virtus. Virt⁹ theologica que nocet.
A. l. excessus cuiuſz virtus
A. l. sentiunt.
Obm latrie ſ̄ rhedimig gl. vtō sco. 9 di. hui⁹ ⁊ dilligunt de latria triplica h. 6. vbi. tpmo mota. ⁊ idē fere.
Sapia duplr ſcōrum.
P
A. l. qui. Terti⁹ artl. Duo pmo circa ōnum theologicarū q̄s. ⁊ quot.

Secundus

articulus est quot sūt vtutes theologice. ¶ Dom ſm Apl'm p̄ad Corl. 13o ꝙ sunt tn̄ tres: ga nunc aūt manēt fides / spes / ⁊ charitas tria hec. ¶ Sed 2tra. ga obia habet deū pro obiecto. Sed oīs talis virtus est theologica. igit̄ ⁊c. ¶ Jtez scōo. ga virtus heroica est pfectissima vtutuz: sed nulla virtus est perfectior vtutibus theologicis. igit̄ plures sunt q̄ tres. ¶ Item 3o ga latria respicit deū imediate. Est enim cultus reuerētie soli deo exhibitus: sed latria nō est aliqua ꝓdictarū. ¶ Item 4o ga sapientia ſm Aug. suū actū summū exercet circa diuina ꝓtemplāda ⁊ meditanda. Sed cōtemplatio deū imediate respicit. ¶ Ad primū dico ꝙ obia non est de deo sub rone deiſed eius actus est circa ꝓcepta diuina adimplenda: ⁊ etiā humana: vnde volūtas per obiam fert̄ in deuz nō imediate: sed in executione ꝓceptoꝝ. ¶ Ad scom dico ꝙ virtus heroica non est aliqua specialis virtus cōdiuisa alys virtutibus: sed est gradus q̄dz excessiuus oīum vtutuz sicut excessus tēperantie: ga nihil sustinet passionis in illa mā: ⁊ excessus fortitudinis: ga nihil timet de morte: ⁊ sic de alys. ¶ Ad 3m dico ꝙ latria non est circa deū imediate. Sz circa cultū sensibiliū vt oblationū oblationū sacrificioꝝ ⁊ sil'uz: virtus aūt que imediatius deū in talibꝰ sacrificys sine reuerētys respicit: est charitas ⁊ nō latria: vnde ⁊ phi vtutē mozalē latriā posuerūt. s. cultuz reuerētie debite deo. ¶ Ad 4m dico ꝙ sapientia cuius actus ex puris elicit̄ nālibus: non est theologica sed intellectualis: quā etiā phi posuerūt: illa vo sapia de qua loquit̄ Aug. cuiꝰ actus elicit̄ a ꝓncipio supernaturali est virtus que est charitas.

Q
Nō sūt eadē ſtus ⁊ theologicis vtutibꝰ ſ̄ ab defectu ꝓdendi bene.
Obio 4a.
2o adhoc.

Tertius

articulus quot ⁊ quales sunt ꝓprietates vtutū theoᶜᵃʳ. ¶ Dico ꝙ 4or sunt earuz ꝓprietates per quas etiā a vtutibus mozalibus distinguunt̄. ¶ Prima est ꝙ sunt supernaturalr infuse non naturalr acquisite: ga dona spūſci sunt supnaturalr infusa: nec pōt per nām acquiri. ¶ Scōa ꝓprietas est ꝙ sunt in superiori portione aīe nō in inferiori: que nō sūt due potētie aīe: sed duo eiusdē potētie officia ſm Aug. Nam sicut per virtutes mozales homo inclinat̄ ad inferiora: ita p vtutes theologicas homo inclinat̄ ad superiora: ideo dicunt̄ esse in portione aīe superiori. ¶ Tertia est ꝙ vtutes theologice nō sūt in medietate duaꝝ malitiaꝝ: sicut vtutes mozales: vt infra declarabit̄: ga nullus pōt nimis deū diligere nec ei credere: nec in euz nimis sperare. ¶ Quarta ꝓprietas est ꝙ idez est finis ⁊ obiectū vtutū theologicaꝝ ꝙ nō pōt cē in mozalibus: ga deus sicut est obiectū charitatis: ita est eiꝰ finis: sed temperātie obm est tactus vel mā veneriozū: sed eius finis nō est idipsum: sed felicitas: deus aūt est beatitudo nra: ideo ⁊ finis vtutū supnālū. ¶ Sed cōtra istas ꝓprietates instatur per ordinē. ¶ Primo. ga habitus gīnāt̄ ex actibus. igit̄ ex actibus fidei spei ⁊ charitatis: possunt idem habitus gīnari. ¶ Item scōo. ga per fidē aliquis inclinat̄ ad inferiora. s. ad infernū ⁊ eius penas credēdas. ¶ Item 3o ga quis pōt nimis credere: ⁊ etiā minus: vt si quis crederet quatuor personas in diuinis:

vel tn̄ duas. igit̄ consistit in medio. ¶ Item 4o ga oīs habitus ordinat̄ ad ꝓpriū actū: sicut ad finē. Sed actꝰ charitatis nō est idem cū obiecto. igit̄ nec obz charitatis est idem cum fine: qui est actus. ¶ Ad primū dico / ꝙ fides que ex actibus est vl acquirit̄ nō est ifusa: nec per consequēs est theologica: sed est nālis ⁊ acquisita. ¶ Ad scom dico ꝙ fides quantū ad obiectū ꝓmarium inclinat̄ ad superiora: ⁊ hoc sufficit: quantū aūt ad alia obiecta scōaria pōt iclinare ad iferiora. ¶ Ad tertiuz dico / ꝙ circa theologicas vtutes bene pōt esse defectꝰ: sed nō respectu medy: ⁊ hoc est qū credit̄ falsuz. Sed nō habet idē obiectū maius ⁊ minꝰ credere: ga ista nō variāt credulitatē. ¶ Ad 4m dico ꝙ actus virtutis bñ pōt esse finis quo: sed nō pōt esse finis cuius gratia aliquid fit: sicut est obiectum in theologicis.

Fides duplex ad duplex obm inclinat.
Quale ſ̄ect⁹ precedendo.
A. l. seu habz finis virtutis duplex.
B
Quartus art. Opio cōis doctoꝝ. vis. sco. dsti. 36. hꝰ ⁊ aliox: et hic nonnulli ad h.
Virtutes theologicas nō cē ethicas.
1. Corin. 13.
Debium. 6o adhoc.
Obiectio 4a nōdebilis.
Debet. xi.
C
Jaco.

Quartus

articulus est: si virtutes theologice sūt cōnexe. ¶ Dicūt cōmuniter doctores ꝙ nō: ꝛs virtutes mozales sint cōnexe. ¶ Prima ratio est: ga tres vtutes iste tn̄ infundunt̄ in baptismo: sed in nullo alio sacrō ifundit̄ nisi charitas: igit̄ nō ꝓnectunt̄ necessario: ga due ꝓme remanēt post baptismū: remota charitate. ¶ Jté 2o ga desperatio pōt stare cuz fide: aliquis enī de salute desperās: pōt habere habitū fidei ⁊ actū etiā. Sed desperatio remouet spem. igit̄ fides ⁊ spes non sunt cōnexe. ¶ Item 3o ſm Aplum. in patria tn̄ remanebit charitas. igit̄ charitas nō exigit fidez ⁊ spem. ¶ Sed dubiū est quare virtutes mozales dicūtur cōnexe: ⁊ nō theologice. ¶ Dicunt quidā cuz ꝓbo ꝙ cōnectunt̄ cū prudentia: que oēs vtutes dirigit: eo ꝙ ipsa est recta ratio agibiliū. ¶ Sed ↄ. primo sic. fides dirigit boies circa vtutes theologicas: ga sine fide ⁊ fidei directione impoſe est deo placere. ergo ⁊c. ¶ Jtez scōo. sicut prudentia est practica: ita fides respicit ⁊ in opus trāsit: ga ſm Aplm. Fides sine operibus mortua est. ¶ Item tertio: ille virtutes vident̄ magis cōnexe que habēt idem obiectū q̄ que habēt obiecta diuersa ⁊ diſperata. Sed vtutes theologice habēt idē obiectuz scilz deum. ¶ Ex istis igit̄ quatuor sequit̄ / ꝙ sicut per cōparationē ad prudentiā: ꝓpter dictas causas: vtutes mozales sunt cōnexe: ita ⁊ theologice per cōparationez ad fidem: que de necessitate requirit̄ ad oēm virtutez theologicā. Sed ga teneo ꝙ virtutes mozales non sint cōnexe per habitudinē ad prudentiā: sed per habitudinē ad iustitiā legalē: vt infra ostēdā. Jdcirco nō video quare virtutes theologice nō ꝓnectunt̄: sed alꝰ de hoc videbit̄. ¶ Sed cōtra predicta. ga charitas est forma oīum virtutum. ergo cōnexio virtutū attendit̄ per habitudinē ad charitatē. ¶ Dōz ꝙ charitas dicit̄ forma virtutū solum quantū ad meritum: ga facit ꝙ actus eliciti ab alys vtutibus sint meritoꝝ: sed habitus omniū aliaꝝ virtutū vere possunt manere sine charitate.

Quālter cha ritas ſit forma virtutum.
D
Minimus art.

Quintus

articulus est. si virtutes theologice sunt essentialr ordinate. ¶ Dicunt aliqui ꝙ sic ſm Aplm: nunc autē manent fides spes ⁊ charitas. ¶ Sed cōtra. ga aliquis pōt habere spem de re opinata: sed opinio pōt esse sine fide: igit̄ ⁊ spes. ¶ Jtē scōo. ga actus charitatis precedit actus aliaꝝ virtutū: ga est actus volūtatis: qui est ꝓpriꝰ iter actus aliaꝝ potentiarum. ergo ⁊ habitus charitatis alios habitus precedit. ¶ Item tertio. in chō fuit charitas: sed in eo non fuerunt fides ⁊ spes: igit̄ ⁊c. ¶ Jtez 4o ga ſm Aplm. Charitas nūq̄ excidit in ꝓria: sed alie vtutes euacuabunt̄ ⁊ cessabūt. ergo ⁊c. ¶ Jdeo dico ꝙ vtutes theologice de se ⁊ de natura sua non sunt habitus essentialr ordinati: ſz solū ex ordinatione diuina. ¶ Sed hic occurrūt dubia. ꝓmū si fides corꝛumpit̄ ꝓ pcnū. ¶ Dom ꝙ nullū

Ubi supra. Virtutes theologice nō ex sui natura ſz diuina ordinatione cē essentialr ordinatas.
Dubiū 4m.

pctm̄ corꝛumpit fidem: nisi solum heresis: ga fides nō est in volūtate: sed in intellectu: sicut in subiecto: sed nihil sibi ꝓtrariat̄ nisi heresis. ¶ Scōz dubiū est si spes corꝛumpit̄ per peccatū. ¶ Dom ꝙ nō nisi per desperationē que est cōtraria spei circa idē. ¶ Jtē 3m dubiū est: si charitas corꝛūpit̄ per peccatuz. ¶ Dico ꝙ sic de facto: ⁊ hoc tn̄ demeritorie. ¶ Sed 4m dubiū est q̄re charitas non stat cū aliquo pctō mortali: alie autez virtutes theologice possint stare. ¶ Dicendū ꝙ hoc non est ex natura habitus charitatis vel actus: sed solum demeritorie ex ordinatione diuina: ita enī charitas de sua nā posset esse cū peccato: sicut fides ⁊ spes: sed ideo deme ritorie non stat cū peccato ex ordinatione diuina: quia ipsa sola diuidit iter filios regni ⁊ filios perditionis.

E
A. l. tn̄ de infusa.
Qui⁹ fides ⁊ spes stent cuz oi pctō preter sua oppositū.
Charitas tn̄ cū nullo mortali stat. ⁊ q̄re
F
Sextꝰ articu. Opio aliox.

Sextus

articulus est si fides est compossibilis cū notitia euidenti. ¶ Dicunt quidā ꝙ non. ga notitia est euidēs: fides aūt nō est euidēs: sed aligd esse euidens ⁊ nō euidens respectu eiusdem intellꝰ implicat cōtradictionē. ¶ Sed contra q̄drupl'r. Et ꝓmo. ga ꝓpoſe est ꝙ in rone formali alicuiꝰ positiui includat̄ ꝓuatio. Sed fides est habitus positiuus. ergo illud qō est euidēs: quod dicit ꝓuationē / nō est de sua rone formali. ¶ Item scōo. ga si scia ⁊ fides sunt incōpoſes: ga scia est euidens fides non: scia ⁊ sapia sunt icōpoſes: ga sapia est per altissimas causas. scia aūt nō est per altissimas causas. ¶ Item 3o ga notitia matutina ⁊ vespertina sunt simul cōpossibiles. Sz notitia matutina est supernaturalis: ga est rerū in verbo: vespertina autē non est supnālis: quia est rerū in ꝓpria gīe. ¶ Item 4o ga notitia intuitiua ⁊ abstractiua sunt simul compossibiles de sole: sed intuitiua est de sole presente: abstractiua de sole absente: sicut quādo cognoscit̄ eclipsis solis. ¶ Dicendū ergo ꝙ eodē modo scia ⁊ fides sunt habitus cōpossibiles: ga fides est de deo per auctem: sed scientia per demōstrationē euidentē: sed ꝙ idem obiectum sit cognituz per auctem ⁊ scitū per demōstrationē nō est cōtradictio. igit̄ ⁊c. ¶ Cōfirmat̄. quia mos fuit ꝓboꝝ aliquos suos discipulos instruere p auctes ⁊ dicta aliorū ad que postmodū addiderūt rones demōstratiuas. Nunqd igit̄ per auctoritates voluerūt facere euidens ꝙ docebant: nequaq̄ sed solū creditū: ⁊ postea illō creditū arctius imꝓmerent per demonstrationē vel per rationē demōstratiuā. ¶ Sed nūquid demonstrationes quas adduxerūt destruxerunt auctoritates ⁊ opiones quas discipuli habebāt p auctoritatē. ¶ Nequaq̄ ga tunc frustra ⁊ in vacuū ad suū ꝓposituz illas adduxissent: sic etiā sancti plurimū in sacra scriptura auctoritatibus vſi sunt magis eis innitentes: ⁊ aliquādo rationibus ad euidentius persuadendū: sed cōstat ꝙ per rationes nolebāt excludere fidem chīi quā facit auctoritas sacra. Igit̄ de facto ⁊ nō solum de possibili simul sunt fides ⁊ sciētia. ¶ Est igit̄ ꝓma cōclusio ꝙ actus fidei est cōpossibilis actui sciētie: ga formales ipsoꝝ rationes sunt cōpossibiles: scilz euidēs certitudo ⁊ firma adhesio. ¶ Scōa ↄclusio ꝙ habitus fidei est compossibilis cum habitu scie: quia non plus distinguit̄ habitus q̄ actus. ¶ Tertia ↄclusio est / ꝙ actus fidei est cōpossibilis cū habitu scie: quia actus habitꝰ oppositi stare potest cū habitu opposito sicut actus temperātie cū habitu intemperātie: quādo scilz aliquis de nouo fit de intēperato temperatus: ga non statim recedunt habitꝰ acquisiti. ¶ Sed cōtra predicta: ga opinio est incōpossibilis sciētie: sed fides est quedā opinio. ergo incōpossibilis scie. ¶ Dom ꝙ assumptū est falsuz: quia de aliquo pōt haberi opinio per syll'm probabilē: ⁊ de eodē sciētia per demōstrationē: sed vnuz istoꝝ non destruit

Impugnꝰ 4r
A. l. hoc.
6o adhoc. ⁊ Aug. vbi. ſ.
Mantina ⁊ vespertina notitia: q̄ respectu ⁊ q̄z.
Nuere Aug. 4. sup Scn.
A. l. nō pūte.
G
A. l. de eodē Opio ꝓpria. Sciam ⁊ fidē de eodē ꝓpoſibiles i eodē foꝛ: ſz ꝓsidera: an sconigat vide. 24. dist. hꝰ ⁊ alibi.
A. l. alios. ſ. discipulos.
A. l. dicebant
Mōbilis dcla tio ꝓpositatis fidei ⁊ euidētis notitie sen sitiue.
H
Resolutio hꝰ arti. in ꝓclone triplici.
A. l. habitui.
Tā actū actui q̄ habitū habitui: actum quoq; habitui scie ⁊ fidei cōpoſem esse.
3o adhoc. Obiectio.
Opionē ⁊ sciētiā de eodē cōpoſes esse.

I
Qualr formido se habz ad opinionem.

Septimꝰ art. Opio aliorũ.

reliquum.igiꝫ ꝛc. ¶Sed contra.ga videtur ꝙ formido est de ratione formali opinionis. ¶Dicendum ꝙ non est de ratione formali opinionis vere:sed false solum:sicut nec suspitio.

Septimus articulus si fides est in intellectu vel in voluntate tñ. ¶Dicunt aliqui ꝙ est in volũtate:ga quãdo volo credo:ꝛ quãdo nolo nõ credo:igitur actus credendi est a volũtate.Sed habitꝰ est in illa potẽtia a qua elicitur actus.igitur ꝛc. ¶Sed ꝓtra.ga velle est actus charitatis:sed sola charitas iter virtutes theologicas ponit in volũtate.ergo ꝛc. ¶Itẽ fides potest esse sine operibꝰ:sed charitas nõ:ga amor dei nõ est ociosus:operaꝫ enĩ magna si est:vt dicit Hze. ergo ꝛc. ¶Item Augusti.fidei succedit contemplatio: sed contemplatio est in intellectu.ergo ꝛ fides. ¶Itez visio est tota merces fidei:sicut fruitio charitatis: sed visio est in intellectu.ergo ꝛc. ¶Jdeo dicendus est ꝙ fides est perfectio intellectus. ¶Unde quatuor sunt ternary:qui cõsequẽter ꝛ ordinate se habent. ꝓmus ternarius est intellectus/memoria/ꝛ voluntas: qui est potentiarũ vel virũm anime.Scõs est habituum vel virtuum: vt sunt fides/spes/ꝛ charitas. Tertius est actuũ hierarchicoꝝ qui sunt/illuminare/purgare/ꝛ perficere.Quartus dotũ anime.ſ.visio/firma tentio:ꝛ fruitio.Unde in intellectu est habitus fidei:in quo etiã purgatio recipit ꝛ visio ponit:ꝛ de alys sic deiccps. ¶Itẽ notandus ꝙ credere non est actum credendi causare. Sed credere est formalr ipsius intellectus:est enĩ credere in intellectu formalr:sed a voluntate effectiue:nõ tamẽ elicitiue:sed imperatiue. ¶Item notandũ ꝙ credere est de re neutra:non enĩ posses mihi iniungere ꝙ crederem ꝙ sol esset quadratus:ga video contrarium. Nec ꝙ celũ sit minus terra. Sed possuꝫ credere ꝙ roma est in Italia:ga ipsaꝫ elẽ citra montes vel vltra:nõ est necessarium simplr sed contingens.ergo ꝛc.

Impugnº 4ª

Augus.1.ri.ꝛ penulti.

K
Opio ꝓpria. Fides est formalr in itellu Ternariº 4ª. ꝓtentie. Habitus. Actus. Dotes.

Credere etũ a volũtate sit ĩperative: non tñ elicitive:ſz sic ꝙuenit itellectui ꝛ receptive.

Respecu cuius fit credere notãter.

L
Octauus art. Opinio cõis. 1.Lozin.13.

Octauus articulus est:si spes est distincta a fide ꝛ charitate. ¶Dicit cõmunis opio ꝙ sic.ga Apls dicẽ. Nũc manẽt fides/spes/ꝛ charitas:tria hec.vbi enumerat virtutes theologicas. ¶Sed cõtra ꝓmo.ga memoria non est potentia distincta ab intellectu ꝛ volũtate:igitur nec spes que ponit in memoria a fide ꝛ charitate. ¶Itez scõo.ga illuminare reducitur ad purgare ꝛ perficere:vnde vtrũqꝫ ꝓsupponit illuminationẽ. ¶Item tertio.tentio firma nihil aliud est ꝙ visio ꝛ fruitio. ¶Item 4º.quia anime tñ duas habemus operationes.ſ.velle ꝛ intelligere.igitur tñ duos habitus virtutum ſm quos operamur:igitur oĩs alia virtus theologica reducit ad fidem ꝛ charitatez qui sunt habitus principales virtutũ ipsius anime. ¶Jdeo cõsequenter dicit doctor ꝙ spes dicit fidem ꝛ charitatez simul sumpta. ¶Sed cõtra.ga omne totuꝫ est maius sua parte:sed maior bonum est charitas ſm Apl'm.igitur spes non est totum respectu charitatis. ¶Item charitas in via est posterior omnibus alys:sed spes si differret a fide ꝛ charitate:esset posterior eis:ga omne totuꝫ ꝓsupponit partes.igitur ꝛc. ¶Dicũt alꝫ igitur ꝙ spes est desiderium supernoꝝ. ¶Sed ꝓtra.quia spes stare potest cũ oppositio desiderꝫ supernoꝝ:ga cuꝫ maximo desiderio ꝛ affectu etiã terrenorũ. ¶Jdcirco est dõm ꝙ doctor dicit ꝙ spes est quedã species fidei:vnde fides se habet sicut genus ꝛ superius quoddam respectu spei:ꝛ hoc declarat:ga spes habet quatuor cõditiones: quibus differt a fide partialr:sed non totaliter:sic nec species a genere. ꝓma cõditio ga spes est de futuris tñ:sed fides etiã est de preteritis:ſz sit etiã de futuris. Scõa conditio ꝙ spes est de particularibus: sed fides

Scõa opio. Sco.26. dis. huius:ſz examina bene. Impugnº 2ª. 1.Lozin.13.

M
Tertia opio. Impugnatio

Quarta opio Vide sco.vbi supra:ſz potꝰ videt species charitatis.

A.l.sed ibi. Impugnº 4ª

Conditiones spei ĩ quibus differt a fide sunt quatuor.

de vniuersalibus.est enĩz spes respectu propie salutis tñ.Sed fides de multis alys que etiam de sui ratione non pertinent ad salutem propriaz:sed etiam alterius. Tertia conditio ꝙ spes se habet per modum concupiscentie:sed fides per modum amicitie. Quarta conditio ꝛ vltima ꝙ spes propie est de bonis: fides autem de bonis ꝛ malis.

Nonus articulus si charitas qua diligimus deuꝫ ꝛ proximum est idem habitus. ¶Una opinio dicit ꝙ sunt duo habitus:quia sunt duoꝝ obiectorum:sed habitus distinguuntꝫ ex obiectis sicut actꝰ. igitur ꝛc. ¶Sed contra.quia eodem actu in patria videtur deus ꝛ creatura.ergo ꝛ eodem habitu multo fortius potest diligi:quia magis sunt incõpossibiles actus ꝙm habitus. ¶Item scõo.ga deus eodem actu se fruitꝫ ꝛ vtitur creatura.ergo eodez habitu potest diligi deus ꝛ proximus. ¶Item tertio.ga eodez actu diligitur finis:ꝛ ea que sunt ad finem.Sed per creaturã reducuntur in deum ꝛ ordinantꝫ sicut in finez.ergo ꝛc. ¶Jdeo dico ꝙ eodem habitu charitatis diligimus deum sicut obiectum primarium:creaturaz vo sicut obiectum secundarium:verũtamẽ possumus deũ isto habitu diligere:absqꝫ hoc ꝙ diligamus proximũ:ga habitus charitatis habet ordinẽ per se ad deũ ꝛ primarie:ad proximum autẽ hz ordinẽ scõarie:ꝛ quasi per accidẽs:ſz isto habitu charitatis nõ possumus diligere proximum ꝙm diligamus deum:ga in essentialr ordinatis scõm ꝓsupponit primum de necessitate:ꝛ illud qõ est per accidẽs ꝓsupponit illud qõ est per se.

A
Bene ĩmpartiꝰ addere bonum vel malum ad elicitum: sed vide sco. dis.6.quolib. ad 5oc.

Ber.12.ꝛ Luc.11.

B

Bonus arti. Opio aliorũ.

2.ꝛ.3.de eia. Impugnº 3ª.

O
A.l.reducitur.

Opio ꝓpria. Eadẽ charitas ut diligit deꝰ ꝓmꝰ ꝙm sunt obiectum sue diligibile ꝛ proximꝰ ꝙm sunt obiectum sue diligibile ut regula.

Sermo declarans ꝙ fruitio intellectualis.

1.Corin.13.

Decimus articulus si actus charitatis imperatus distinguit ab actu charitatis elicito. ¶Dicendum ꝙ charitas vel habitus charitatis habet duplicem actum,vnum elicitum:qui dicitur velle. alium imperatum qui dicit potentias mouere vel mẽbra.Actus autẽ charitatis elicitus est formalr in voluntate.Actus autem imperatus non est formalr in volũtate:sed in alys potẽtys a quibus elicitur. ¶Est igitur vna opinio:que dicit ꝙ sunt vnus ꝛ idẽ actus:ga actus imperatus ſm eos nihil aliud est ꝙm actus elicitus coniunctus potentie sensitiue vel alteri inferiori a voluntate. ¶Sed contra.quia voluntas ſm Arist̃o.dominatur corpori vel mẽbris principatu despotico:quia eius imperium exequitur velit nolit:sicut dns principatur seruo.Sed iste actus quo volũtas imperat mẽbris nõ est a voluntate elicitus.ergo ꝛc. ¶Item scõo.ga volũtas ꝑncipat siue dnat appetitui sensitiuo ꝑcipatu politico: sicut principibus rex:quia quantũcũqꝫ volũtas imperat appetitus allectus delectatione nisi velit nihil facier. Sed iste actꝰ quo volũtas sic impat nõ est formalr in volũtate.igitur nõ est a volũtate elicitus.igitur erit alĩ ab actu elicito. ¶Sed dubiũ est si volũtas est cã actꝰ imperati. ¶Dico ꝙ sic:ga ad eius actum sequitur aliud vz.aliquis effectus:vel actus potẽtie inferioris:vel motio in membris. ¶Unde sciendũ ꝙ voluntas est causa vniuersalis actus imperati:ꝛ potentia eius est actus iste formaliter vel mẽbrũ est causa ꝑticularis. ¶Sed tunc est dubium:ga tunc videt ꝙ voluntas feratur in obiectum non precognitũ:qõ est falsum:quia volũtas non fertur in obiectũ nisi ꝓuio actu itellectus. ¶Dicendũ est ꝙ aliud est voluntatem velle:aliud ipsaꝫ causare.Uelle enim est actus elicitus volũtatis:ꝛ tali actu elicito voluntas non fertur in obiectum:nisi precognitum:sed volũtas actu imperato:quia illo actu aliud ẽ se causat:potest ferri in obiectũ non precognitũ:ga nõdum talis effectus est:ꝛ de hoc dictũ est supra. ¶Itez dubiuꝫ est si actus volũtatis imperatus addit aliquid

Decimꝰ art.

Actꝰ charitatis duplex ꝛ distinctꝰ ꝛ ordinatꝰ ſz ꝓportionaliter.

P
Opio aliorũ.

Impugnº 3ª

Dimink i aliquib' originalib' ꝑ emẽdationis articulorũ ꝛ bene. Sũt ñ soluliꝫ in.q.ista:ſz reducunt in secundum.

Primꝰ arti.

Est igitur primus articulus:quid est virtus itellectualis. ¶Ubi notandus ꝙ in aĩa nostra sunt quatuor per ordinẽ.ꝓmum est species in itellectu causata ab obiecto ꝛ phãtasia. Scõm est actꝰ causatus ab obiecto cõcurrente intellectu agente.Tertium est dispositio quedam derelicta ex actuũ frequẽtia.Quartum est habitus. ¶Uirtus autẽ itellectualis non est species:quia perficit potentiã.nec actus:ga non est transiens:sed permanet in intellectu. Nec est dispositio:ga dispositio habet rationez imperfecti:virtus vo perfecti.est igitur virtus intellectualis habitus in potẽtia intellectiua existens:ꝛ se tenẽs ex parte ꝑncipij agẽtis:vel ꝑncipij actiui. ¶Sed cõtra.quia potentia est ꝑncipiũ productiuũ sicut ꝛ habitus.ergo potentia est virtus intellectualis. ¶Item species est ꝑncipiũ productiuũ actus. ¶Item actus est virtus:ga generat habitum. ¶Item perfectum ꝛ imperfectum non variãt speciem.Sed dispositio est imperfecta respectu habitus.ergo ꝛc. ¶Ad primũ ꝛ scõm dicendus ꝙ habitus est ꝑncipiũ ꝓductiuus non vt causa vlis:sed vt causa particularis: sicut est ipsa potentia specie infozmata. ¶Ad tertium dicendũ ꝙ actus est prioz habitu ordine essentiali:sic etiaz dispositio ga habet rõnẽ imperfecti non põt esse virtus:ga virtus de sua ratione formali est habitus perfectus. ¶Sed dubiũ est de fide ꝛ de opione:si sunt vtutes itellectuales:ga pñt acquiri nãliter ex actibus. ¶Dicendũ ꝙ sunt bene habitus naturales:non tamen virtutes intellectuales:quia sunt habitus enigmatici ꝛ obscuri.

Q
Qualr potentia fiat proxima actui elicito: sed imperato.

Tres habitus ꝙs ponit ꝑ ꝓmum ꝓ ductionis:sed differentes. Scdo acꝰ ad ꝓmꝰ ꝛ silr dispõnis qualis.

Dubium.

Secundus articulus quot sunt vtutes itellectuales. ¶Dicendũ ꝙ quinque sunt ſm ꝓbm.ſ.intellectus/scia/sapia/prudentia/ꝛ ars. Quarũ sufficientia põt sic accipi:ga habitus sui diuisione ꝓma diuidit in practicũ ꝛ speculatiuũ.Si aũt sit speculatiuꝰ: hoc erit duplr:ga vel est de per se notis vel non de per se notis.Si ꝓmo modo:sic est intellectus. Si scõo mõ vel est de causis inferioribus:ꝛ sic est scia.vel de supioribus:ꝛ sic est sapia.Si aũt sit habitꝰ practicus: aut est de agibilibus:ꝛ sic est prudentia.aut factibiliũ:ꝛ sic est ars. ¶Sed cõtra istã sufficientiã iaz allignatã:ga scia diuidit in practicã ꝛ speculatiuã.igitur vtrũqꝫ scia ꝓtinet: ꝛ sic scia coincidit cũ intellectu:ꝛ cũ prudẽtia. ¶Item scõo.ga itell's silr diuidit in speculatiuũ ꝛ practicũ:igitur intellectus coicidit cũ scia ꝛ prudẽtia. ¶Itez tertio.ga scia moralis est practica:igitur erit prudentia vel ars. ¶Item 4º.theologia est scia practica.igitur ipsa est virtus intellectualis. ¶Ad primũ dicendũ ꝙ quãdo scia diuidit in practicã ꝛ speculatiuã:tũc accipit scia large: ꝛ sic dicẽdũ est ad oĩa alia. Jdcirco aliter ꝛ magis ꝓprie accipit sufficientia virtutuꝫ itellectualiũ:quia oĩs habitus aut est de vlibus:aut de particularibus.Si de vlibus vel de per se notis:ꝛ sic est intellectus.vel nõ de per se notis:ꝛ boc vel de inferioribꝰ vel superioribꝰ:ꝛc. sicut prius. ¶Sed dubiũ est cuꝫ sint tres actus rõnis scilz apprehensio simpliciũ:cõpositio:ꝛ diuisio:siue cõplexio terminoꝝ ꝛ discursus de vno ad aliud:ꝙre circa apprehensionẽ simpliciũ terminoꝝ non ponit habitus virtutis:sicut circa cõplexionẽ terminoꝝ ponit intell's: ꝛ circa discursum ponit scia que dicunt habitus ꝓncipioꝝ ꝛ habitus cõclusionũ. ¶Dicendũ est ꝙ forte naturalr põt iste habitus acqri per sequẽtẽ apprehẽsionẽ terminoꝝ:ꝛ reducit ad habitũ itell's:ga ꝓma sunt.

Tertius articulus est in quo sunt virtutes itellectuales sicut in subiecto. ¶Dicunt qdã ꝙ in imaginatiõe nõ in potẽtia itellectiua:ga videmꝰ boies imaginatiuos maxime vigere in talibus habitibus vñ imaginatio est dispositio ad recipiẽdũ. ¶Sed cõtra 4ª.ꝓmo ga scia vere acquirit per demonstrationem:vnde cõclusio demonstrationis est vere scita:sed demõstratio nõ est actus imaginationis:ſz actus rõnis ꝛ intell's.igitur ꝛc. ¶Item intell's est ꝑncipioꝝ per se notoꝝ:sed nihil per se est notũ in imaginatione.igitur ꝛc. ¶Itẽ sapia est de spũalib':sed nihil spuale est in imaginatione.ergo ꝛc. ¶Item prudentia ꝛ ars sunt recta ratio:sed recta ratio non est in imaginatione.ergo ꝛc. ¶Jdeo dicendũ ꝙ virtutes intellectuales sunt in itellectu possibili sicut in subiecto:ga de facto sunt in deo ꝛ in angelis ꝛ in anima separata:sed nihil tale est in imaginatione.igitur ꝛc. ¶Notandũ est tñ ꝙ in imaginatione opz ponere habitus cozrñdẽtes istis virtutibus itellectualibꝰ que sunt in intellectu.ſ.imaginatio/scia/sapia prudẽtia ꝛ ars que sunt tamẽ alteriꝰ speciei ab istis:sic videmus ꝙ non solum in mente est ars:sed etiã in mẽbro exequente.igitur ꝛc.

Quartus articulus est:si virtutes intellectuales sunt formalr in deo. ¶Uic introducunt alique ꝓclones.ꝓma ꝙ in deo est formalr scia: iuxta illud.Tu dñe qui habes sciaz ꝛc.Scõa ꝙ in deo formalr est sapiẽtia:ga dns sapia fundauit terrã ꝛ stabilinit celos prudentia. ¶Itẽ oĩum artifex docuit me sapiam. ¶Sed cõtra.ga scia generat per discursum: sed in deo nõ est discursus.igitur ꝛc. ¶Item scõo.sapia

E
Neqꝫ fides: neqꝫ opiones habitũ itellectualẽ esse. Scõs articu. 6.etbi.c.4.

Habitus itellectuales sũt gnque ꝛ hoz sufficiẽtia nõdũ 2ª assignatur.

A.l. de factibilibus.

Objicitur 4ª.

F

Prosequere subdiuidẽdo vt scis.

Duꝰ nõbile.

G
Uti de cõplexis sic de icõplexis sed posse habitum.

Tertius artic. Opio aliorũ. A.l. imaginationis vel imaginantes.

Impugnº 4ª

ꝑ poste. ꝛ.6. ethico.

Opio ꝓpria.

H
Intells ẽ sbz itellectualium habituum.

Habitꝰ.5.cozrñdere i imaginatiua habitꝰ ſ. intellectualibus qõ bene examina.

Quartus arti. A.l.quatuor. Cõclusio 4ª. 2.Machb.6. Prouerb.3. Sap̃.7. A.l.alie ꝓclones patẽt silr per scripturã.

Objicitur 4ª.

Universidad de Deusto

I

A.l. ordinis. In 96 cē discursum ordinis nāe:3 nō durationis: 3 dicit alr scotice. Dīia sapiētie dine ⁊ create notabilr. Sustinet ⁊tutes oēs itellectuales in deo eē singulr. ff°.

K

A.l. per sectionē itellualis. Cōclusio 4°. A.l. augustī. A.l. vigent. Quere Aug. 4. sup Gen. ⁊ alibi. Et Dio. de di. no. ⁊ angeli. hierar°. In angelis ⁊tutes intellectuales oēs esse eosq; discurrere naturalr.

Prudentia angelor 2°. Oēs hitus angelor infusos cē: q tū bene examinabis.

Sextus artic. Intellectuales habitus nimirū i brutis nō cē. Obijcit 4°. A.l. in pmissione.

L

De syllogizatione atq; discursu dormiētiū: ⁊ cui⁹ potētie sit nōne.

De mentecaptor discursu ⁊ sapientia.

M

De prudentia ⁊ arte brutor notanter: sed addē ex Sco. Habit⁹ siles humāis i brutis aggenerari posse.

Septim⁹ art. Virtutes itellectuales eiusdē rōnis i deo ⁊ creatura cē.

Quintus articulus est: si ⁊tutes itellectuales sūt in angelis. ¶ Dic introducūt q̄uor ꝺnes sicut pus. Prima est: q in angelis est scia: ga fm scōs angeli vident acumine scie. Scōa ꝺ pz per Augu. Tertia p Dionysiū. Quarta per Aug⁽ⁱ⁾. ¶ Notandū tñ q in angelis nō est discursus tpis: sed nāe tñ: ga in pcipys cognoscūt ꝺnes. ¶ Item notādū q in eis ponit prudētia: ga idigēt regulāte: eo q̄ bñt suā ꝑpriā politiā sicut boies: sed prudentia quā bñt respectu nr̄i ꝺ̄ pncipatiua: que est prudētia regis vel dñi: ⁊ circa act⁹ subditor: 3 cōiter prudētia regulet boies circa actus ꝓprios. ¶ Jtē notādū q etiā habitus quos bñt non sunt acqsiti: sed a deo infusi: sunt enī ita pfecti circa act⁹ ꝗs exercent: q nihil pñt acgrere quo idigeat po⁹ eorum ad exequendū facilius actus in quos ordinantur.

Sextus articulus est: si ⁊tutes itellectuales sunt in brutis. ¶ Dico q nō: ga ⁊tus itellectualis est pfectio itellectus. Sed bruta nō bñt intell'm. igit̄ ꝛc. ¶ Cōtra. ga qō ponit in sensitiua bois inquantuz talis debet poni in sensitiua bruti: ga sūt eiusdē rōnis. Sz in imaginatiua bois pōt esse scia: ga in dormiēte est syllogizatio que est discursus a pncipys ad ꝺnes. igitur ꝛc. ¶ Jtē scōo. ga boies rōne capti bñt sapiam: ga clamāt ad deū per sapiam: sed sapia est per altissimas causas. igit̄ ꝛc. ¶ Jtē 3°: ga ad prudentiā ꝑtinet fouere liberos: ⁊ educare: sed bruta pullos suos fouent nutriunt ⁊ educant ꝛc. ¶ Jtē ars est recta rō factibiliuz: sed aranee p artē suā telā texunt: ⁊ apes etiam mellificāt. q̄ in eis est ars. ¶ Rño ad pmū q in dormiēte nō est vera syllogizatio: sed solū fm imaginatiuā potētiā: ga impressio remanet in imaginatiōe aliquoz actuū rōnis que ꝑcesserunt: ⁊ redit tūc homini dormiēti ista impressio in imaginatione: prout pōe est sibi illud formare. ¶ Ad scōz eodez mō de hoīe rōne capto: vñ illa syllogizatio ⁊ iste clamor ad deū sunt solū actus imaginationis ⁊ phantasie. ¶ Ad 3ᵐ dico q nō est hec prudētia: sed nālis istinctus ⁊ ⁊tus estimatiua. ¶ Ad 4ᵐ dico q bruta bñt aliqua explaria a nā: nō aūt bñt ꝑprie artes: nec hoc bñt a rōne. ¶ Notanduz q in brutis pñt aggñari habitus correspōdentes illis habitibus: quos bñt boies in parte sensitiua vel imaginatiua: vt supra dictū est: sicut vī in brutis ioculatoz: ⁊ in auibus loquētibus ⁊ cōsilib⁹.

Septimus articulus est: si virtutes intellectuales sunt eiusdē rōnis in deo ⁊ in creatura. ¶ Dico q sic: ga ostensuz est in pmo: scilz in prologo: ⁊ alibi sepe. Qz omne quod dicit perfectionez simpliciter ⁊ est melius ipsum q̄ non ipsum est eiusdez rationis in deo ⁊ creatura: sed virtutes huiusmodi dicunt perfectionem simpliciter. ergo ꝛc.

Octauus articulus est: si itellectus pncipioꝝ est habitus. ¶ Dicunt aliqui q non: quia nulla nālis inclinatio potētie pōt esse habit⁹: eo q nullaz difficultatē habeat ad actū. Sz inclinatio potētie respectu pncipioz nullā hz difficultatē: ga tñ hz difficultatē respectu ꝺnūm: eo q sunt incognite. igit̄ ꝛc. ¶ Sed ꝛtra. ga itellectus ponit ⁊tus itellectualis ⁊ donū: sed omne tale est habitus. igit̄ ꝛc. ¶ Jtē ex delectatione ⁊ facilitate potentie circa actū arguimus habitū in ipsa potentia. Sed itellectiua potētia maxime delectat circa ꝑn⁹ per se nota: nō aūt per accīs. igit̄ ꝛc. ¶ Jdeo dōm est q itellectus vere est habitus. ¶ Sed cōtra. ga po⁹que naturalr inclinat ad actū nō idiget habitu inclinante: sic nec calidū ad calefaciendū. ¶ Dōm q potētia nō solū indiget habitu ꝑpter difficultatē: sed ꝑpter pfectionē: aīa enī naturalr inclinat ad diligendū deuz: nec ꝑpter difficultatē quā habet ad actū diligēdi deum ponit in ipsa charitas: sed solū ꝑpter pfectionē aīe. ¶ Sed notandū: ga videt q opz ponere intell'm correspōdentez sapie: que est de altissimis causis: sicut dat intellectus p cōparatione ad sciam: que est de inferioribus respectu prudentie: ⁊ etiaz artis: quia sicut pncipia correspondent ꝺnib⁹: ita ⁊ habitus pncipioz debēt cōrridere habitibus ꝺclonū: ⁊ fm istū modū nō erūt quinq; ⁊tutes itellectuales: sed tñ q̄uor si itell's ⁊ scia ptineāt ad eūdez habitū: vel sex si itell's est alius a scia: ⁊ glibet habitus pncipioz ab habitu conclusionum ꝛc.

Nonus articulus si sapia est nobilior habitus q̄ scia. ¶ Dicit doctor q sic. Tum ga intellectus est de vltimis: scia vo de ꝑticularibus. Tū ga itellectus est habitus magis euidēs: ga de per se notis: scia vo non de per se notis: sed de eductis ex eis. ¶ Sed ꝺ q̄druplr. Primo ga finis nobilior est his que sunt ad finez. ¶ Sed scia est finis itell's: ga pncipia ordinant in ꝺclusiones. ergo ꝛc. ¶ Scōo. ga intellectus procedit a minus perfectis ad magis perfecta: sed itellectus pus cognoscit pncipia q̄ ꝺclusiones. ergo habitus pncipioꝝ est imperfectior habitu cōclusionū. ¶ Jtē tertio. ga si habitus scie esset imperfectior ⁊ ignobilior: ga est de particularibus: diuinus itellectus esset ignobilior: cū sit de particularibus: ga est de obiecto singularissimo itellectu nostro: cū sit de ente q̄ est obiectū cōmunissimū. ¶ 4°. ga ille actus est nobilior q est de nobiliori obiecto: siue sit vle: siue sit particulare: sed scia est huiꝰ: ga de quocūq; obiecto pōt esse intell's: ⁊ scia: ⁊ vltra quia habitus itell's nō attingit ad ꝺnē adductā ex pncipys: ad quā attingit scia: igit̄ scia est habit⁹ nobilior scia: ga attingit oēm nobilius ⁊ sub rōne finis. ¶ Si dicat. s. obyciendo q ꝑn⁹ ⁊tual'r cōtinent ꝺnē. ¶ Dico q non est verū: nisi ga sunt ꝑus ordine essentiali. ¶ Quā autē causalitatē bñt pncipia respectu ꝺnis vel premisse non est ꝑsentis speculationis. Nec obstat q intell's est habitus magis euidēs: ga magis euidēs nō est magis perfectū nec magis nobile nisi ceteris paribꝰ: ga habit⁹ theologicus nō est euidens: ⁊ tñ est nobilior scia: sumit igit̄ nobilitas habitus ex nobilitate obiecti ceteris paribꝰ.

Decimus articulus si sapia est nobilior sciētia. ¶ Dico q scia pōt accipi dupl'r. s. large ⁊ stricte. Primo mō sapia est quedaz spēs scie: sicut spes est quedā species fidei: vt dictū est supra: si autem scia accipiat scō modo sic sapiētia est quidā habitus cōdiuisus scie: ⁊ sic sapiētia nobilior est: ga est de altissimis causis. ¶ Item notandū q duplex est me⁽ⁿ⁾: ga q̄dam est de ente in rōne entis: ⁊ sic metaphysica nō est sapia. Alia est metaphysica que est de substātijs separatis ⁊ de deo: ⁊ ista est sapia. ¶ Jtē notādū q theologia

est vera

A

Charitatē sapiens ꝓ ꝑcipe nō vnuz ꝓ alio accipiat.

Hugo de Sco victore.

Hugo de Sco victore.

Impugn° 6° ethicor. ⁊ Esa. xi.

A.l. argumentantur. 2° ethico. c. 3. Opio ꝓpria. Obiectio. Intellm̄ q̄uor ē q̄ dignior alijs ⁊. 2° ethico c. 1.

Impugn° 4°

A.l. geometrici.

B

Opio ꝓpria. Virtē ē spēs scie: 3 fidei. Obijcitur 4° notanter.

Nonus art.

Hugo. Scō. Gre in. 1. 2. 3. ⁊ in q. mera.

Impugn° 4°

Quar scia sit ē ars est de in cōplexis atq; ꝓbare: spēs hui⁹ ⁊ dicit posit⁹ alr se hꝫ nanter.

C

Scio artis 2°

Tang: h pla ꝓcienter.

Decim⁹ artic. Scia dupl'r accipit.

Di. 2°

Sapiens habet ꝓcipia. Sapia dupl'r ꝙ ethicor. Sapia dupl'r ⁊ q̄ sapia q̄ sapia. Sapia habet notabilis hanc ponderandā.

12° articulus. Opio aliorꝫ.

Impugn° 2°

D

Opio ꝓpria. Prudentiaz scie spēz esse. Obijcitur 2°. Prudētia vt scia est de vltimis ⁊ ipossib⁹ aliter se hꝫe.

Dubium. In gñali hit⁹ intellectuales reducūtur ad tres.

Undecimus articulus si ars differt a scientia practica. ¶ Dicit cōmuniter q sic: ga quādo aliqua differūt fm genus: quodlibet eoꝝ differt a qualibet specie alterius: sed sciētia practica est quedā species sciētie: ⁊ ars ⁊ scia sunt habitus fm genꝰ differētes. igit̄ ꝛc. ¶ Sed cōtra 4°. Et pmo. ga artifices aliquādo vtunt demōstrationibus geometrie. ergo ars subalternat geometrie: sed conclusio demonstrata est scia. igit̄ ꝛc. ¶ Confirmat. ga habitus genere distincti nō subalternant adinuicē. ¶ 2°. ga processus demōstratiuus est sciēficus: sed artifex per artē demōstrat q lapides ga graues sunt debēt poni in fundamēto: ligna aūt in tecto ga leuia. q̄ ars est vere sciētia practica. ¶ Item 3° artifex ex per se notis ꝑcedit: sed cōclusio ex per se notis deducta est demōstrata. igit̄ ꝛc. ¶ Jtez 4°. ga medicina est ars: sed medicina est scia practica. igit̄ ꝛc. ¶ Dico igit̄ q ars nihil aliud est q̄ scia practica de factibilibus. ¶ Sed cōtra. ga scia est de veritatibus complexis: sed ars est de terminis. igit̄ ꝛc. ¶ 2°. ga ars est exemplar in mente artificis: sed tales spēs non sunt scie. igit̄ ꝛc. ¶ 3°. ga ars est de possibilibus aliter se habere: scia aūt nō. igitur ꝛc. ¶ 4°. ga actus scialis est actus ymanēs: sed actus artificis est actus extra trāsiēs. igit̄ ꝛc. ¶ Ad pmū dico q scia est de suo pmo obiecto: qō respicit: sicut de incomplexo: sed est de ꝺclone quaz deducit: sicut de cōplexo: sic etiā ⁊ ars. ¶ Ad scōm dico q ars est exemplar māliter tñ: sed formalr est habitus: sic etiā scia est ipsa spēs in mente materialr tñ: sed est formalr habitus aggeneratus ex spēbus ⁊ actibus: sic etiā est ars. ¶ Ad 3ᵐ dico q ars est ex ipossibilibus aliter se habere: impossibile enī est q domus fm artez bene disponat quin lapides graues sint iferius ⁊ tectū acutum sit superius: si aūt aliter fieret: tunc esset error artis. ¶ Ad 4.ᵐ dico q ars hz duplicē actionē. vnā elicitaz que est cōsiderare: ⁊ hec actio sibi competit iquātum est scia. aliā aūt hz actionē imperatā que est dirigē: hanc aūt sibi cōpetit inquantū est ars. ¶ Sed contra. ga fm hec diuisio que primo data est de habitibus seu de virtutibus non est sufficiens. ¶ Dico q imo: quia scia accipitur pro habitu scientifico in generali.

Duodecimus articulus est: si prudentia est scientia practica. ¶ Et dicitur cōmuniter q nō sicut superius probatuz fuit de arte ⁊ sciētia. ¶ Sed cōtra. ga homo prudens per syll'm practicū pōt demōstrare q aliquis in casu debet fugere in bello: vel aliquid huiꝰ. ¶ Sed ꝺclusio demōstrata est scientifica. ergo ꝛc. ¶ Jtē scōo. ga scia moralis ⁊ politica dirigunt in agibilibus: sed boc est ꝓpriū prudentie. igit̄ ꝛc. ¶ Dico igit̄ q prudentia est scia practica circa opationes humanas. ¶ Sed ꝛtra. Tū ga prudētia est de singularibus: scia de vltimis. Tuz etiā ga prudentia est de possibilibus aliter se hꝫe: scia aūt non. ¶ Dico ꝙ q prudētia est de vltimis quantū ad actus elicitos: 3 dirigat circa singularia. Est etiā prudentia de impossibilibus aliter se habere quātū ad quidditates ⁊ virtutes quas demonstrat. ¶ Sed tūc dubiū est: quō supra positi sunt scia ⁊ prudētia distincti habitus. ¶ Dōm q ꝓpr̄ loquendo in gñali non est dare nisi duos habit⁹ distinctos. vz. itellectū ⁊ sciam: qui postea fm aliquas rationes formales ⁊ speciales distinguuntur.

Tredecimus articulus est: si est tñ vna prudentia oīum agibilium vel plures habitus prudentie. ¶ Dicunt oēs cōiter q̄ est vna prudētia tñ: ga ista sufficit ad diligendū oēs actus humanos. ¶ Sed contra: ga illa non sunt vnus habitus: quoz vnū pōt esse sine alio. Sed prudentia monastica potest esse sine politica: vt pz in multis boībus: qui optime seipsos in proꝑys actibus dirigunt ⁊ alios pesse nesciunt. ¶ Item aliq̄ politica inueniē sine monastica vel iconomica: quia multi reges nesciunt domui pesse: sicut ꝑsunt regno. ¶ Item iconomica prudentia inueniē sine monastica ⁊ politica: ga multi sunt prudentes in regendo domū: q nihil sciunt de actibus circa seipsos vel alios: sed solū sciunt prouidere domui ⁊ familie. ¶ Jtez fm diuersas politias ⁊ modos diuersos viuendi indigent boīes diuersis prudentijs. Aliqui enim bene se bñt in vna religione qui essent deriſi in alia. aliqui bñ in seculo ⁊ male in religiōe ⁊ ecōuerso. ¶ Jdeo dicendū q prudētia nō est vna spēs: sed plures habit⁹ distincti. s. prudentia monastica iconomica ⁊ politica. ¶ Sed cōtra. ga vnus est intell's oīuz ꝺclonū. igit̄ vna prudentia oīum agibiliū. ¶ Item scōo. ga vbi sufficit vnitas integritatis: ibi nō est ponēda distinctio specifica: sed sic est in proposito: ga 3 sint ꝑles prudētie numeraliter: erit tñ tñ vna formalr vnitate cuiusdā integritatis. ¶ Jtē tertio. ga actus humani formalr omnes sunt eiusdem speciei: ga etiā supp⁽ᵃ⁾ sunt eiusdez speciei a gubus actus eliciunt. ¶ Item q̄rto. ga nō ponimus nisi vnā tñ sapiam: ⁊ tamē metaphysica est sapia: ⁊ theologia est sapia. ¶ Ad pmū dōm q plures sunt actus itellectus ⁊ distincti habitus specie saltē q̄uor: sicut dictū est imediate supra. ¶ Ad scōm dico q vnitas integritatis nō sufficit: ga habitus distinguunt per obiecta. Sed obiecta prudētie sunt distincta specie. igit̄ ꝛc. ¶ Ad tertiū nego assumptū: ga actus humani sunt distincti specie: ga ordinant ad fines distinctos specie: nec act⁹ sortiunt̄ species a supposito: sed ab obiecto vt fine. ¶ Ad quartū q non est nisi vna sapia: ga non est nisi de vno obiecto. s. de deo: sapiētia enī ꝓpriē nō respicit nisi deū tanq̄ ꝑm obz p se. ¶ Sed dubiū est etiā si sint ꝑles artes: sicut prudētie plures. ¶ Dico q sic: alia enī est furni: alia domus: alia diuersoz ꝛc. Unde tot sunt artes quot sunt obiecta de factibilibus. ¶ Qō. II.

E

13° articulus. Opio aliorꝫ.

Impugn° 4°

F

Opio ꝓpria. Prudentiaz fore triplicez.

Obijcitur 4°

Act⁹ ⁊ hit⁹ intells non esse eiusdē speciei oēs ⁊ penes qd distinguūt.

G

Unicaz cē sapiētiaz gaud⁹ deus.

Artes vt facti bilia diuersifi cari.

Secundo quero. Utruz virtutes morales sint cōnexe. Uidetur q non: ga non sunt oēs in deo: ga ibi nō est temperantia. ¶ Cōtra. ga doctores sancti ⁊ magister hic dicunt q sic. ergo ꝛc.

Hic sunt tredecim articuli declarādi. ¶ Primꝰ est: quid est virtus moralis. ¶ Scōus quot sunt. ¶ Tertius in quo sunt sic in subto. ¶ Quartus si sint circa passiones. ¶ Quintus si sunt circa operationes. ¶ Sextus si sint in deo. ¶ Septimus si sint in angelis. ¶ Octauus si fuerunt in aīa chri. ¶ Nonus si sint in brutis. ¶ Decimus per quē modū generant. ¶ Undecimus de ipsarū corruptione. ¶ Duodecimꝰ de ipaz cōpolitate. ¶ Decimusterciꝰ de ipaz ꝓnexione.

H

Primꝰ artic. A.l. in medietate.

2° ethi. c. 6. sed truncate. A.l. ꝑ mēbra Diffo virtutis moral ex Aristotele ⁊ declaratio eius notabilis ex isto A.l. elicite.

Est igitur primus articulus: quid est virtus moralis. Et dicit q est habitus electiuꝰ in medio cōsistens duaz malitiaz. ¶ Declarat autez ista diffinitio Arist. ⁊ etiā mēbra posita in diffinitione. virtus enī moralis est habitus ad ꝺiam dispositionis que nō est virtus: ga est de facili mobilis ⁊ imperfecta: dicit electiuus ad differentiā virtutuz intellectualiū: q̄ non sunt electiue a voce imediate: vel in medio ꝙsistēs dicit ad ꝺiam virtutū theologicarum que non sunt in

I

Objcitur 4r

A.l. q̄re illō.

Unde dicunt an cardinales vtutes t quot t q̄les sint. Nec pseuerātia nec ꝓtinentia est vr̄ mo ralis t q̄re. A.l. cū difficultate vincit.

K

Scōs articu. Quattuor dilgibilia: t qua tuor virtutes correspōdentes mozales ꝙ b.i pondera.

Tange instantias de latria.

L

Oēs virtutes mozales ad q̄tuor reducī. Nota optime de verecūdia t timore.

Tertius artic. Opio aliozū.

Impugn° 4r

2a op̄ aliozū.

M

Impugn° 2r

Opio ꝓpria. Virtutes mozales nō ē in appetitu sensitiuo. cū scoto sz in volūtate.

Dubium.

A.l. luez enim hō q̄ntū ꝙ eas inclinatur.

In portione aie superiori cē vtutes mozales saltē vtplz t plures.

medio: ga nemo pōt nimis diligere deū: vt supra dictū est. dicit aūt duaꝝ malitiarū: ad vnam aliquoꝝ vitioꝝ que cōsistunt in medio virtutis t vitij: vt pdigalitas q̄ consistit in medio liberalitatis t alterius vitij oppositi: ga nullū superfluū rē. ¶ Sed ɔ dictā diffōnē arguit 4r. ¶ Primo ga prudentia est virtus intellectualis: sed ponit inter cardinales: q̄re est habitus electiuus. ¶ 2o ga pseuerātia cōsistit in medio: sed nō est virtus mozalis. g̃ rē. ¶ 3o ga cōtinentia est in medio cōsistens: t tñ non est virtus mozalis. ergo rē. ¶ 4o ga amicitia est in medio duaꝝ malitiarū: t tñ nō ponit vtus mozalis. ¶ Ad ꝑmū de prudētia dico ꝙ dicunt vtutes cardinales: q̄si ꝑncipales: nec oēs sunt mozales: sed tñ tres: prudentia enī nō est vtus mozalis: sed tñ intellectualis. ¶ Ad 2m dico ꝙ pseuerantia nō est virtus: sed dispositio ad virtutē: ga nec vincit nec vincit: ad virtutē aūt pertinet cū facilitate vincere. ¶ Eodem modo dicendū est ad 3m de cōtinentia: ga non est ꝑprie virtus: sed dispositio ad virtutem: quia cōtinens non faciliter vincit passiones. ¶ Ad 4m dōm ꝙ amicitia forte est virtus mozalis: sed q̄o hoc sit: postea dicet. ¶ Notandū ꝙ virtus mozalis dicit habitus electiuus: ga est de his que sūt ad finē.

Secundus articulus quot sunt vtutes mozales. ¶ Dōm ꝙ sunt q̄tuoꝝ diligenda ex charitate que habet rōnez diligibilis in se. vz. deus: aia nr̄a: ꝓxim⁹ noster: t corpus nostrū: circa que nos bene debemus habere. Sed vtus mozalis est per quā circa illa nos bene habemus: per virtutē nāqz latrie nos bñ habemus ad deū: fm fortitudinē ad aiam nr̄am. Nam fortitudo docet ꝙ magis est sustinēda separatio anime a corpe q̄ꝫ ꝙ aīa a peccato inquinet: per tēperantiā aūt ad corpus ꝓpriū: t per iustitiā ad ꝓximū: t sic sunt quattuoꝝ vtutes mozales: latria: fortitudo: tēperātia: t iustitia. ¶ Sed cōtra. ga liberalitas est virtus mozalis. ¶ Itē magnificentia circa magnos sumptus. ¶ Item magnanimitas inter audaciā t pusillanimitatē. ¶ Itē eutrapelia est mediū circa solatiū vite humane. ¶ Dicendū ꝙ iste virtutes reducunt ad alias: sicut min⁹ ꝑncipales ad magis ꝑncipales: t sic de oibus alijs vtutib⁹ mozalibus. ¶ Ité notandū ꝙ verecūdia t timoꝝ: t filia aliqī sunt a nā: t tūc dicunt passiones laudabiles t nō sunt vtutes. Aliqī etiā ex actibus generant: sicut qī gs verecundat de turpib⁹: t tunc non solum est passio sed virtus mozalis reducta ad aliquam principalium.

Tertius articulus in quo sunt virtutes mozales: sicut in subiecto: dicunt quidā ꝙ sunt in appetitu sensitiuo: ga sunt circa passiones appetitus sensitiui. ¶ Sed cōtra. ga iustitia est in deo t in angelis t in animabus separatis: ga est ꝓfectioꝝ simplr: sed iustitia est vtus mozalis ꝑncipalis. igit rē. ¶ Ideo dicūt alij ꝙ iustitia est in voluntate: t due alie. l. fortitudo t tēperantia sunt in appetitu sensitiuo. ¶ Sed contra. nullus actus est meritozius nisi sit a volūtate elicitus vel iperatus: sed omnis actus cuiuscūqz virtutis mozalis pōt esse meritozius. ergo rē. ¶ Scōo. ga per actus volūtatis frequenter elicitos circa castitatez generat habitus castitatis: sed habitus generatus ex actibus voluntatis est in volūtate: ergo talis castitas est in volūtate. ¶ Jō dicendū ꝙ virtutes mozales nō sunt in appetitu sensitiuo. ¶ Sed tunc est dubitatio in qua ꝑtione anime sunt vel in superiozi vel in inferiozi. ¶ Dicenduz ꝙ in inferiozi nisi quādo per eas homo iclinat ad vltimum finem: sed homo per virtutes mozales ad inferioza cōmuniter inclinat t ad illa que sunt ad finē: t illa magis respicit ꝑtio anime inferioz. ¶ Et notandū ꝙ sic ex actibus voluntatis generat habitus: ita ex actib⁹ appetitus sensitiui circa passiones tactus generatur habitus qui est in appetitu sensitiuo. Sed talis habitus non habet ꝓprie rationē virtutis mozalis: sicut patet in furiosis in quibus solum remanet imaginatio: t tamē inclinari vident ad aliquos actus virtuosos: ideo ꝓprie virtutes sunt in appetitu itellectiuo subiectiue: ga nihil qō nō est formalr in rōne pōt habere rōnē virtutis.

Quartus articulus est: si vtutes mozales sunt circa passiones. ¶ Dicendū ꝙ sic: ga circa illa est medicina circa que est egritudo: sed egritudo nostra est circa passiones: t virtutes sunt medicina egritudinis siue rebellionis: sunt aūt q̄tuoꝝ passiones appetitus sensitiui: scilz delectatio/tristitia/timoꝝ/t audacia: ꝑme due sunt magis principales. ¶ Sed vbi sunt iste passiones: Dōm ꝙ in duabus viribus appetitus sensitiui: sicut in subiecto. ꝑme due sunt in concupiscibili: alie vo due sunt in irascibili. ¶ Sed est dubiū: si sint habitus vel operationes. Dicunt quidā ꝙ sunt operationes virium appetitus sensitiui. s. irascibilis t ꝯupiscibilis. dōm tamē ꝙ non sunt operationes: sed sunt passiones cōsequentes operationes. ¶ Sed est dubium: quid est earum obiectum. ¶ Dicendū ꝙ idem est obiectū passionum t virium seu potentiarum: scilz bonuz sensibile habens rationē delectabilis vel difficilis: vel ardui. ¶ Sed tunc est dubium: ad quid dantur virtutes mozales. ¶ Dicendū ꝙ non ad intendendū actū concupiscibilis t irascibilis: sed ad remittendum: ne effrenate ferant in suū obiectū. ¶ Ité est dubiū: si passiones sūt obiecta virtutū. ¶ Dicendū ꝙ virtutes non sunt circa passiones: sicut circa sua obiecta: sed dicuntur esse circa passiones: quia ipsas habent moderare.

Quintus articulus est: si virtutes sunt circa operationes: dico ꝙ sic. ¶ Sed est notandum ꝙ quelibet virtus hz duas operationes: vnaz elicitam respectu obiecti ꝓpriu: quā operationē in se recipit formalr: aliā imperatā respectu membroꝝ: vt exequant imperiū. Et de ista operatione queritꝝ si virtutes sunt circa operationē: t planū est ꝙ sic: bñt enim operationē membris imperando: t eis que voluntatis subiacent imperio: t hz virtutes respectu primaꝝ operationū sint causa particularis cōcurrens cū obiecto t potētia: tñ respectu secūdarū operationū sunt cā vlis cōcurrēs cum membro exequente t obiecto mouente.

Sextus articulus est: si virtutes mozales formalr sint in deo. ¶ Dicit cōiter ꝙ non: ga includunt imperfectionē: eo ꝙ sunt circa passiones: sz nihil includēs imperfectionē est ponēdū in deo. ergo rē. ¶ Sed ꝓtra. ga diuina scriptura deū cōmēdat de vtibus mozalibus: vt iustus es dñe: t deus fortis. ¶ Dic introducunt 4or ꝓnes. ¶ Prima ꝙ iustitia est in deo formalr: ga in quocūqz iusto legislatore ē iustitia legalis: sed deus est iustus legislator. ꝑs. Ereni bñdictionez dabit legislator ibunt de virtute in virtutē. iustitia enīz in deo est remuneratiua virtuose operantis t punitiua delinquentis. ¶ Scōa ꝑ/ꝙ in deo est mīa formalr: ga deus penes se hz indulgentiā qua citra cōdignū punit. ¶ Tertia ꝓclo/ꝙ in deo nō est virtus fortitudinis: ga deo nō est mozalis nec mortis paudus. ¶ Quarta cōclusio/ꝙ in deo nō est vtus tēperātie: ga in eo non sunt passiones tactus quas hz refrenare: vel etiā delectationes inordinate. ¶ Sed ꝓtra predictas ꝓclones ꝓ ordinē instat. ¶ Primo. ga iustitia est circa passiones t tristitias irascibilis. Sed in deo non sunt tales passiones. igit rē. ¶ Scōo. quia mīa est passio laudabilis: sed in deo nulla ponit passio vel habitus. g̃ rē. ¶ Tertio. ga q̄ñ sunt alique due virtutes: quaꝝ vna est iferior t alia superior: superiōr: tūc si in deo ponit iferior: multo magis superior debet poni. Sed fortitudo est superior mīa: quia est circa magis arduū. igit rē. ¶ Item q̄rto. ga patientia est circa malas t tristes passiones: sicut tēperātia: sz patientia est in deo. ergo t tēperantia. ¶ Ad ꝑmū dōz: ꝙ deus hz virtutē irascibilē quātū ad positiuū ꝓfectionis qō dicit: sed nō hz passionē ꝓsequentē actuz. ¶ Ad scōm dōm/ꝙ mīa est virtus t est in deo nō fm ꝙ dicit habitū: sed fm ꝙ est perfectio. ¶ Ad tertiū dico ꝙ fortitudo per se nō est vtus superior mīa: sed per accidēs tñ in cōparatione ad nos: ga tale obiectum respicit ꝙ nobis magis est arduū: non aut simplr: sed obm mīe. ¶ Ad 4m dico ꝙ in deo est patiētia nō formaliter: sed denoiatiue tñ, denoiatione extrinseca. ¶ Sed circa ꝑdicta oriunt aliqua dubia. ¶ Primū dubiū si deus est liberalis. dōm ꝙ ga liberalitas nō soluz est circa pecunias: sed etiā circa quecūqz dona. Jdeo est in deo liberalitas ad extra. Nam non esset liberalis qui pecuniam daret t non libere vel sine causa: sed deus nobis cōcedit quecunqz dona nobis competentia. ¶ Scōm dubiuz est: si in deo sit magnificētia: dōm ꝙ nō per cōparationē ad extra: sed ad intra tñ: ga creatura magnoꝝ donoꝝ nō est capax. ¶ Sed cōtra videt. ga capax donoꝝ gr̃e t glie que sunt maxima dona: vnde fm hoc posset dici ꝙ in deo esset liberalitas respectu creature quantū ad dona foztune t nature. Sed magnificentia quantū ad dona gratie t glozie. ¶ Tertiū dubiū. si deo est magnanimus: dico ꝙ sic. ga in scripturis precipit se bonozari quantū pōt t diligi: t hoc dignum est.

Septimus articulus si virtutes mozales sunt in angelis. Dicit cōiter ꝙ non: ga nec virtutū passiones. ¶ Dic introducunt 4or ꝓnes. ¶ Prīa ꝙ in angelis est formalr iustitia: tū ga sunt ministri iustitie legalis: tū ga boni distribuunt bene operantibus dispēdia meritoꝝ: peccatozibus aūt mali penā vitioꝝ. ¶ Scōa ꝓclo ꝙ in angelis est mīa: ga gaudiuz est eis super vno peccatoze pniaz agente: t sic de alijs ꝓnibus supra positis de deo. Tum ga non bñt timorē mortis. Tum ga nō bñt passiones tactus vel gustus. ¶ Sed ɔ predicta p ordinez. ¶ Prīo ga nō est ponēdus habit⁹ vbi nālis rectitudo sufficit: sz in angelis sufficit nālis rectitudo ad exequēdū quācūqz operationē. igit rē. ¶ Ité scōo. ga mīa includit cordis miseriā: sed in angelis nulla est miseria. ¶ Item tertio. ga angeli in cōparatione ad potentiā diuinā sunt annihilabiles. ergo possunt peccare circa fugā huiꝰ: t per ꝑns meritū acquirere vtutis impauide persistendo. ¶ Item q̄rto. ga dictuz fuit supra in scōo fm doctorē: ꝙ petrus ꝑmi angeli fuit luxuria spūalis: sed ista est intēperātia. igit rē. ¶ Ad ꝑmū dōz: ꝙ nālis rectitudo nō sufficit: quin sit natura magis pfecta cū virtute: vnde virtutes sunt ad maiorē pfectionē nature. ¶ Ad scōm dico ꝙ mīa que est passio laudabilis includit miseriā cordis: non aūt mīa p̄o cōdonatione accepta: t sic est virtus nō ꝑmo modo. ¶ Ad tertiū dicendū/ꝙ non sunt annihilabiles nisi in cōparatione ad deū. ¶ Sed si deus ordinaret ꝙ quicunqz angelus moueret ab alio/ipso facto esset annihilatus: tūc posset venire lucifer ad angelos iferiozis ordis quos naturaliter posset mouere t dicere sibi nisi ꝓsentiatis mecum ego mouebo vos t eritis nihil: dico ꝙ tunc angelus deberet sibi resistere: t tunc vere haberet virtutē fortitudinis. ¶ Ad q̄rtū dico/ꝙ luxuria t tēperātia sunt ꝑpe circa cōcupiscentias t passiones sensuum t nō intellꝰ. ¶ Sed cōtra. ga dictū fuit in 2o lib⁹ ꝙ angeli t anime differūt specie. verūtamē volūtas t itellectiua potētia in eis sunt eiusdem rationis: sed appetitus eiusdem rationis habent passiones eiusdem rationis. igitur potentie angeli sunt apte nate recipere formas eiusdem rationis. Sed virtutes mozales sunt in appetitu boīs intellectiuo. ergo pōt esse in appetitu intellectiuo angeli. ¶ Jdeo dōz ꝙ habitus eiusdem rōnis oēs posset deꝰ causare in angelo: t postea posset homini cūdem actuz imprimere t cēt virtuosus fm istum habitum.

Octauus articulus si virtutes mozales fuerunt in aīa chr̃i. ¶ Dicit cōiter ꝙ sic. qz aīa chr̃isti fuit ꝑfectissima: sed non fuisset si virtus aliqua sibi defuisset. ergo rē. ¶ Sed ꝓtra q̄druplr. ¶ Primo qz in ꝑmo istāti oēs virtutes fuerūt ifuse aīe chr̃i: sed infuse nō sunt eiusdē rationis cū acquisitis. ergo rē. ¶ Ité scōo. qz si aīa chr̃isti non habuit virtutes mozales aliquādo fuit impfecta: sez anteq̄ ipsas habuit. ¶ Ité tertio. qz in aīa chr̃i non fuerūt passiones irascibilis. ergo nec iustitia: nec fortitudo. ¶ Ité q̄rto. qz in chr̃o nō fuerūt passiones cōcupiscibilis. igit nec temperantia. ¶ Ad primuz dico. ꝙ in chr̃o fuerunt duo genera virtutū ifusaꝝ in ꝑmo instanti. vz. virtutes ifuse que acgri non possunt: t virtutes que alias acgri possent: t que nate sūt acgri: scz chr̃istus ꝑfus nō acquisiuerit: que vtreqz in ꝑmo istāti creationis aīe chr̃i fuerūt sibi ifuse. ¶ Et ꝑs ad scōz: qz ei⁹ anima nunq̄ aliqua perfectiōe virtutuz caruit. sed in corpore cōtinue profecit fm qō corpus fuit magis aptum natum ad virtutem. t fm quātitatem augmēti deꝰ continue virtutes natas acquiri infundebat: fm ꝙ corpus chr̃isti capax erat. quantū vo ad habitus anime in ꝑmo instanti fuit virtutibus perfectus. ¶ Ad tertiuz dicendum ꝙ chr̃istus vere habuit vim irascibilē t actuz consequentem t passionem: non tamen inordinatā sed iustam. ¶ Eodem modo de concupiscibili est dicēdū. Fuit enim chr̃istus vere mobilis a passione concupiscibilis t irascibilis: sed ipas moderauit p virtutē. ¶ Sz dubium est. si chr̃istus fuit liberalis. ¶ Dicenduz ꝙ liberalitatem habuit quantum ad actum elicitum: non imperatum: vel quantum ad actum ꝑmuz: non scōz: quia facultates non habuit. ¶ Item dubiuz est. si chr̃istus fuit magnanimus. ¶ Dicendum ꝙ fm humanitatem bonozari voluit: t hoc est humilitatis vnde noluit esse rex. volebat tamen bonozem sibi debitum exhiberi. t hoc est esse magnanimū. vnde vos (ingt) vocatis me magister t dñe t bene dicitis. ¶ Itez est dubiuz. si anima separata portat secum virtutes. ¶ Dico ꝙ sic. illas. s. que in appetitu intellectiuo sunt subiectiue: non autez illas que sunt in sensitiuo.

Nonus articulus si virtutes mozales sūt i bzutis. ¶ Dico ꝙ nō. quia virtus mozalis est perfectio hominis inquantum homo. sed bzutum nihil participat rationis. ergo rē. ¶ Ad cuius euidentiam sciendum est ꝙ rationale dicitur quatuoꝝ modis. Uno modo quidditatiue vel fz quidditatez: et sic sola potentia intellectiua est rationalis: et non volitiua. Secundo modo dicitur rationale per essentiā: t sic omnes intellectiue potentie sunt rationales tam memoria q̄ꝫ voluntas et intellectus. Tertio modo rationale dicitur per participationem: t sic omne regulabile a ratione dicitur rationale: sicut appetitꝰ sensitiuus in homine. Quarto modo dicit rationale per cōiunctionez: quia est rationi coniunctū in suppposito: sicut potentia vegetatiua in homine: virtutes vo ꝓprie dicuntur: que pertinent primo t secundo modo ad rationem. Tertio etiam modo dicte aliquo modo sunt regulabiles a ratione: sed non sunt in bzutis: scd solū quarto mō. ¶ Sz ꝓtra. qz aliq̄ auis ex

A

A.l. cogitationes.

A.l. rim. In deo sunt irascibil t mitigatiue: is nō fortitudo nec patientia solūr cū sco ꝙ omnia mē surabis. Ro.

Dubiū triplr.

Qualr deus liberalis.

B

Qualr magnificus.

Qualiter magnanimus. Ꝓconer. 3. Ben. 6. Ermanth. 22.

Septim⁹ art. Opio aliozū. Loctuio 4r. In angelis vt in deo est t nō est vtutes mozales.

Luc. 15.

C

Objcitur 4r

Ethimologia vocabuli. vide ꝓ supra

Di. 5. q. 4.

Virtus ꝑficit nām limitatā.

Quia duplex

D

A.l. q̄cūqz.

Casus in quo ꝙdeus iudicet virtute fortitudinis.

Luxuria t tēperantia 2r. Solucio.

Distin. 3. q. 1.

E

A.l. habitum

Octauus artl. Virtutes mozales oēs in chr̃o fuisse.

Objcit 4r.

F

Virtutū ifusarum chr̃o duplex genus.

A.l. increate

A.l. icreabat In virtutibus corporis is ꝙ aie chr̃m ꝑficisse.

G

Vim irascibilē eius q̄ actū t passionē fuisse in chr̃o. Dubm triplr. Trīs actus elicit⁹ chr̃m liberalē fuisse: q̄ō tñ bñ ꝓsidera

A.l. h est humilitas.

Magnanim⁹ erat chr̃s.

A.l. h est magnanimitas. Jo. 13. Virtutes mozales aiab⁹ ꝙ separat in cē et secum ferre.

H

Nonus artic. Bruta vtutibus carere. Rōnale 4r. fz cogita an sup fluc ponat.

Cōsidera ca ste ista.

Objcit 3r.

I

Liez in bruŋ posſit aggnāri habit⁹: non tñ vr⁹. Ex instinctu ẽt nãe bñt ſilia virtutibus.

Al.ḡ talia i ſunt illis ex instinctu.

Ꝑdõe aie triplices in gñe. Al.ad diſgregandum.

b Al.alic ſũt potentie.

c 2° de aĩa. ⁊ alibi ſepe hoc habet.

K

c 2°ethic.c.1. ⁊ alibi.

d Al.ex mltoties audire ꝛc.

Jn qb⁹ potẽtijs ſunt ponẽ de virtutes.

10° articulus

Cõclusio 4ª.

Al.inclinãte

Habit⁹ ex actib⁹: ⁊ ecõtra generari.

Liez de facto cõiter act⁹ poſteriores hiꝰ potib⁹ ſunt p̃fectiores:ecõtra tñ nõ repugnat eſſe.

L

Al.effectus.

Signa hituati ſunt q̃uor 2. ethic.c.3. ⁊ inde.

11° articulus

Habit⁹ ⁊ vtutes corrumpi ꝓngit 4ʳ.

M

Objicitur 4ʳ

actus habitus cõtrarij cõpoſſibilis eſt cum habitu cõtrario:ſicut multi actus intẽperantie cũ tẽperantia vel ecõuerſo. Patet de nouiter cõuerſo de incõtinentia ad caſtitatem. ¶Jtem 3°qz forma/que eſt permanẽs/nõ corrumpit niſi per ſuũ cõtrariũ:ſed habitus eſt permanens ⁊ ceſſatio actuum nõ cõtrariat habitui.igitur ꝛc.

¶Jtem 4.°qz voluntas cum ſit potẽtia ſpiritualis:nõ poteſt indiſponi:eo ḡ eſt potentia infatigabilis. ¶Ad primũ dico/ḡ nõ poteſt bene videri/ḡ amicitia ſit habitus corruptibilis:niſi dicatur/ḡ vltimus finis naturaliter poſſit odiri. ¶Ad ſcõm dico/ḡ difficile eſt videre q̃o per actus contrarios corrumpat habitus oppoſitus:põt tñ dici ḡ ideo eſt:qz actus relinquit in potentia diſpoſitionẽ incõpoſſibilem alicui gradui p̃oris habitus:⁊ per ꝑns totaliter corrumpet habitus. Sed forte diceret aliquis ḡ hoc eſſet vltimate per habitum cõtrariũ. ¶Ad tertiũ dõm/ḡ nullus habitus exiſtens in appetitu itellectiuo corrumpit per actuũ ceſſationẽ; ſed ſolum in appetitu ſenſitiuo propter alterationes:⁊ trãſmutationes circa potẽtias ſenſitiuas ⁊ vires ⁊ mẽbra exteriora. ¶Ad quartũ dico eodẽ modo. ¶Sed dubium eſt.ſi virtutes intellectuales poſſint corrũpi. ¶Dico ḡ non/cuz ſint in ſubiecto in corruptibili:⁊ cõtrarium non habeant. Sed opinio ⁊ fides poſſunt corrumpi. Opinio quidem: ſi falſa ſit per opinionem veram:fides vo ſolum per infidelitatem.

Decimus articulus eſt de virtutũ mozaliũ generatione. Q̃o.ſ.vtutes mozales generant. ¶Ubi itroducunt q̃tuor ꝛclusiones. ¶Prima cõclusio eſt/ḡ habitus virtutũ ex actibus generant:ga experimur in nobis habitũ ⁊ inclinationẽ ad temperãtia:quãdo circa paſſiones tactus vel gultus frequenter nos temperamus. ¶Scõa ꝛclusio eſt/ḡ habitus vtutũ generãt actus:ga homo per habitũ/quẽ habet ſe experit ad actũ amplius inclinari. ¶Tertia cõclusio eſt/ḡ actus poſteriozes ſunt p̃fectiozes:ga quãto cauſa eſt p̃fectior:tãto ⁊ effect⁹:ſed potẽtia cũ habitu eſt ad cauſandũ actũ p̃fectior q̃ ſine habitu.ergo ꝛc. ¶Quarta ꝛclusio/ḡ actus ꝓzes pñt eſſe perfectiozes poſteriozibus:ga potẽtia ſine habitu poteſt in actũ eiuſdẽ rõnis: ſed potẽtia cũ maiozi conatu intẽſiozẽ actũ cauſat ⁊ poterit conatus potẽtie gradũ cauſalitatis habit⁹ excedere.ergo ꝛc. ¶Ad predictoz aũt declarationẽ notandũ eſt/ḡ quatuor ſunt ſigna ex quib⁹ argumẽtamur habitus virtutis in nobis:ga habitus non poſſunt oſtẽdi niſi ex actibus. ¶Primũ igit ſignuz eſt ꝓmpte operari. Scõm faciliter. Tertium delectabiliter. Quartũ perfecte:ſicut actus vel opus exigit:quia videmus ḡ nunq̃ habituatus artifex in arte ſua deficit.

Undecimus articulus eſt de vtutũ corruptione:qualr.ſ.virtutes mozales corrumpant. ¶Ubi eſt notandũ ḡ habitus poſſunt corrumpi q̃drupliciter. Uno modo per habit⁹ oppoſitos aggeneratos/vt tẽperãtia per intẽperantiaz:ſicut pz de illo:qui p̃us ſobzius exiſtens:poſtea ſe inebziat frequẽter:⁊ ſic fit ebzioſus. ¶Scõo per actus cõtrarios:vel actuum cõtrarioz frequẽtationẽ:lz nõ ex illis actibus ſtatim aggenereꝛ habitus ꝓtrarius:ſicut ſepe fugiẽs de bello amittit fortitudinem:licz non fiat puſillanimis. ¶Tertio per actuũ ceſſationẽ:ſicut iuriſte amittũt habitũ iuris quãdo ceſſant ab officio legendi ⁊ cõferendi. ¶Quarto ex ſubiecti indiſpoſitione:ſicut patet in freneticis ⁊ mentecaptis. ¶Sd contra inſtatur per ordinem:quia dilectio vltimi finis eſt quidaz habitus/que eſt amicitia:ſed iſte habitus nõ habet cõtrariũ:ga nullus põt nãliter odire vltimum finem. ¶Item ſcõo.ga ſed multis modis poteſt malefieri. ¶Scõm dubium. ſi malũ eſt magis oppoſitũ malo q̃ bono. ¶Dicendũ ḡ oppoſitio põt accipi dupl⁹:vl⁹ in genere nãe:⁊ ſic malum magis malo opponit q̃ bono:ga eiuſdez nãe ſunt. vel in genere mozis:⁊ ſic magis opponit malũ bono q̃ malo:ga ſunt cõtraria mozis. ¶Jtẽ querit.q̃re plures ſunt boies mali q̃ boni. ¶Dicendũ ḡ ideo eſt:ga bonũ cõtingit facere vno mõ ⁊ recte agere:ſed errare cõtingit multipl⁹. ¶Item q̃re facilius eſt boibus facere malũ q̃ bonum. ¶Odm ḡ duplex eſt cauſa. Una ſm Ariſto.ga difficile eſt iuenire mediũ virtutis:ſicut centrũ cckl.Et ſi queras hoc ab boibus:vix aliquis tibi aſſignabit niſi per artem.extrema aũt virtutis plura ſunt. ¶Scõa cã eſt ex parte voluntatis:que ſi eſſet ſeparata eque faciliter poſſet eligere bonũ ſicut ⁊ malũ ⁊ e⁹. Sz quia cõiuncta eſt cũ corpore:ideo eã ad ſuos actus icli nat ⁊ ad motus:⁊ ſic homo ꝓpter corpus ⁊ ſenſus ꝓnus eſt ad malum ⁊ ad iſta terrena ⁊ ſenſibilia.

Tredecimus articulus eſt de virtutũ ꝓnexione.ſ.vtrũ virtutes mozales ſint cõnexe. Et dicunt quidã ḡ nõ:ga quis põt hãe vnã ⁊ hz ſine alia vt fortitudinẽ ſine tẽperantia ⁊ e⁹. ¶Sed ↄ. nullus põt eẽ ſimul ⁊ ſemel laudabilis ⁊ vituperabilis: ſed bñs ſolũ vnũ vitiũ eſt vituperabilis. Igitur ꝓ nulla alia vtute eſt laudabilis. ¶Jtẽ ſcõo.ga nullus poteſt ſimul diligi ⁊ odiri mozal⁹:ſed per vnũ ſolũ vitiũ quis reddit odibilis. Igit per nullã vtutẽ ſolaz poteſt diligi. ¶Item 3°m Augm ⁊ Ariſto.bonuz cõſtat ex integra cauſa:ſicut ſonus citbare:ex oibus chozdis:ga ſi vna ſola chozda delyrat:tota melodia deſtruit:ſic etiaz eſt in nãlib⁹.hõ eni nõ eſt perfecte pulcher:ſi deficit ſibi aliq̃ mẽbzũ vt ſi eſſet lippus vel ſymmus:ſic etiã in artificialibus:ga domus ad ſui pulchzitudinẽ requirit partiũ integritatẽ ſeu partiũ integrã diſpõnẽ. Igit ſic etiam erit in mozalib⁹ ḡ nullus erit pfectus in vtute niſi oẽs hẽat virtutes. ¶Jtẽ 4.°ga Jacobus in canonica ſua dicit.Qui peccauerit in vno factus eſt oĩum reus. Igitur defectus vnius virtutis oẽs vtutes abycit. ¶Jdeo alij dicũt ḡ vtutes mozales ſunt cõnexe:ſed hoc eſt per habitudinẽ ad charitatẽ:ga charitas eſt forma virtutum. ¶Sed ↄ.virtutes ille que põt acquiri ex puris nãlib⁹ nõ necio cõnectunt in charitate:que eſt vtus ſupnãlis: ſed vtutes mozales acquirunt ex puris nãlib⁹.ergo ꝛc. ¶Item ſcõo.ga poſt decẽ annos hõ virtuoſus poteſt amittere charitatẽ:ſed nõ amittit ex hoc vtutes mozales:cũ ſint habitus de nã ſua pmanſiui. ¶Jdeo dicunt alij ḡ virtutes ſunt cõnexe per habitudinẽ ad prudentiã ſm Ariſto.ga per prudentiã homo dirigit circa oĩa agibilia.ergo ꝛc. ¶Sed cõtra.ga prudentia hz diſtinctas ſpecies:ſicut ⁊ diſtincta obiecta circa que ipſa dirigit:ſed põt dirigere circa vnũ ⁊ nõ circa aliud.ergo ꝛc. ¶Jtz ſcõo.ga prudẽtia põt ceſſare a directione ⁊ recta opatione circa ſua obiecta. Igit in prudẽtia vtutes non ſunt cõnexe. ¶Jdeo dicenduz ḡ vtutes mozales ſunt cõnexe in habitudine ad iuſtitiã legalẽ:ga per iuſtitiam legalẽ homo bene ſe habet ad totã legem iuſtã: ⁊ per cõſequẽs habet actus imperatos oĩum vtutum. ¶Sd dubium eſt:q̃re aliquis homo nõ ita bene ſe hz per prudentiã ad actus oĩum virtutũ ſicut per iuſtitiã. ¶Dicendũ ḡ hoc ideo eſt:ga bñs prudentiã põt vel le nõ recte operari:⁊ ceſſare a directione ḡ non rectaz rationẽ cognoſcat:nec operationẽ rectaz:ſed qui habet iuſtitiam legalez non põt legem non diligere:quia hoc eſt legem diligere iuſte:iã legalẽ habere. ¶Sed ꝓtra. quia multi boies fortes ſunt intemperati ⁊ econuerſo. multi tẽperati pauidi.ergo vtutes in iuſtitia non nẽcio cõnectunt. ¶Odm ḡ nullus dõ perfecte virtuoſus:niſi reſpectu vltimi finis:ſicut fortis dõ virtuoſus ꝓpter bonũ reipublice. Si aũt eſt fortis ꝓpter inanẽ gloziaz/ nõ eſt virtuoſus.qui igit eſt pauidus ꝓpter bonũ reipublice ⁊ intẽperatus:qz eſſe intẽperatũ eſt ↄ bonum rei publice. ¶Sed ↄ qz ſicut pudẽtia hz partes plures: ita ⁊ lex.igit aligs bene põt ſe habere ad vnã legẽ ⁊ nõ ad aliã:ſicut pudens ad vnã pudẽtiã nõ nẽcio habet aliã. ¶Dicendũ ḡ qui hz iuſtitiã legales diligit nẽcio totã legẽ:⁊ per ꝑns bene ſe hz ad totã legẽ iuſtam:ga vo habet vnã prudẽtiaz nõ neceſſario habet aliã. ¶Sed ꝓtra:qz plures ſunt legales iuſtitie.ſ.diuina ⁊ humana. ¶Dicendũ ḡ ꝓpoſitio intelligit de lege nãli mozali: qz vl⁹ eſt. ¶Sed occurrit dubium magnũ:qz maior pars boium eſt vitioſa ⁊ pauci boies ſunt virtuoſi:cuz eſſe virtuoſum ſit humane ſpeciei pfectio/abſurdũ vr ⁊ ridiculũ:ḡ ſit aliqua ſpes in nã que ꝓ maiori parte careat ſua debita pfectione. ¶Dic dupl⁹ eſt dicendũ. vel ḡ humana ſpecies expectat aliuz ſtatũ in quo perficiatur. Uel ḡ maior pars hominum ſiue multitudo ſit virtuoſa.vnde nõ propter quẽcunq̃ actum contrarium virtuti tollit virtus vel habitus virtutis. ¶Sed qñ quis enozmiter ſm mozes delinquit:vel nimis in vitys ſe nutrit:ſicut dicimus ſuo modo ḡ peccatuz mortale tollit gratiã:⁊ per ꝑns totũ bonũ ſpirituale:ſed ſic gra ſtat cũ petõ veniali:ita cũ leuibus vitys ſtat etiam virtus:nõ aũt cum enozmibus. ¶Queſtio.I.

Sed iã diſtributio decalogi ꝛc.

Circa diſt.37.⁊ vſq̃z ad finez libri. quero ꝓmo. Utrum virtutes mozales ꝓſiſtant in medio. Et videt ḡ nõ:qz illa q̃ ſunt in deo formalir nõ ſunt in medio:qz talia ſunt infinita formaliter:vt ſupza dictũ eſt.ḡ ꝛc. ¶Lõtra.qz virtutes mozales q̃ ſunt in deo ſunt de obto limitato ⁊ finito:ſz tales virtutes ⁊ habitus ſunt in medio.igitur ꝛc.

Hic primo eſt inſiſtendũ circa verboz ſignificationẽ. 2° circa rerum inueſtigationẽ. Quãtum ad ꝓmũ ſunt quatuor articuli declarandi. Primus qd eſt medietas. Scõs quid eſt medium. Tertius quot ſunt genera medioz. Quartus qd eſt medium virtutis:de quo queritur.

Hic eſt igit primus articulus:quid eſt medietas. ¶Dicit cõiter ḡ eſt altera partiũ i tegrãtiũ aliq̃ totũ:vt medietas circuli ẽ ſemicirculus:⁊ medietas q̃ternary eſt dualitas:qz q̃ternarius cõſiſtit ex duab⁹ dualitatib⁹. ¶Sed ↄ:qz virtus eſt q̃dã medietas:vt nõ ſupponit:ſed vtus nõ eſt altera pars:qz q̃libet pars extrema vtutis eſt vitiũ:⁊ ſic vtutes eſſent vitiũ:q̃ falſuz eſt.igit ꝛc. ¶Jtẽ medietas ſaluat fortitudinẽ:ſz fortitudo nõ intelligit ſaluari per extremuz:qz eſſet tũc ſupbia vel puſillanimitas. ¶Jtẽ 3° qz medietas humoz in medicina ſaluat ſanitatẽ:ſed extremum ſanitatẽ corrũpit. ¶Odm ergo ḡ medietas eſt q̃dam rel'o,que fundat in medio p cõparationẽ ad extrema: qz mediũ refert ad extrema:ſed medietas eſt rõ referendi.ḡ ꝛc. ¶Sed ↄ:qz ſi dividat circulus/medietas eius eſt altera pars. Item medietas mũdi eſt altera ps totius mũdi. ¶Odm ḡ ꝑ medietas accipit nõ ꝓ medio de quo querimus:ſed ſepe accipit vnũ ꝓ alio:ſic q̃ concretũ accipit ꝓ abſtracto:dicẽdo albedo eſt alba vel candoz eſt candidus ſm Augu.ſed ipſa medietas ꝓprie eſt relatio:lz accipiat aliquãdo ꝓ fundamẽto relationis. ¶Sed eſt dubium. ſi medietas que eſt

A

Al.ſunt enĩz magis ẽntiã mentium.

Boli plures boni quare.

2.ethi.c.5. Al.circuli. Facile⁹ eſt magis agere q̃ bñ ecũ applicit: ſed cõſidera. Al.dicere.

B

13° articulus.

6° obj.aliozũ. Impugn° 4ª

Al.ḡ nullaz virtutem.

3°ethi.c.3. vi de Dio.4.de di.no.

C

Bonitas rei cte integritaz in nãlibus artificialibus ex moralibus. Lap.2.

Al.tollit. 2° Obj.aliozũ.

Impugn° 2ª

3° Obj.aliozũ. 6°ethi.c.vlti.

Impugn° 2ª

D

Obj.ꝓpria. Virtutes ꝓnexe ẽ in bita dine ad iuſtitiã legalẽ.

Dubiũ dupl⁹

Bita prudentie ⁊ legal' inſtice in cõnexiõe vtutes.

Objectio. Perfecte vtuoſus quis.

An de⁹ poſſit odiri. Uncre Scot. ⁊ nominales.

An ꝓ ſcẽ⁹ ⁊ nos ſentiens corrũpit habitus.

Habit⁹ oppoſitus ſentiendi dũtaxat corrũpunt nõdũ.

O

Dubium.

Virtutes intellectuales ſi poſſe corũpi.Se⁹ de fide:⁊ oẽs ſz iuſtitiã pdicta.

Virtutes cum poſſes eſſe.

Objecit 4ª Juſtitia quid. Bita quid.

P

Joã.8.

Al.bonum

Al.iuſtitia ⁊ miã i gradu ꝛc missõ ſunt cõpoſſes:i gradu vo iuſto ſunt cõpoſſibiles.

Nõ cõpoſſunt vtutes nõdũ.

Q

Al.2dum ꝓbatur liberalis cẽ priz ꝙdeſt altera. Humilis quis magnanimus. Dupli⁹ mitig. Qz mig dupl⁹ non oppoſitũ bono: mitigat cũ nocẽ bonũ ſz malo ⁊ augmẽtat in gẽre malo ſz mal⁹ in gẽre mozis ẽtiã.

E

Replica. Al.ḡ vnam.

F

Maioz pars hoiuz vtuoſa eſt ḡ vr repugnare predictis ſed õnde ꝓuter. Mũ tollit ⁊tus ⁊ ꝓ que.

G

q.precedẽte ar.6.

ꝓ° arti. ꝓncipalis.

ꝓ° artic. ꝓmi ꝓncipalis. Obj.aliozũ.

Impugn° 3ª

H

Obj.ꝓpria. Medietas quid.

Obiectio.

Al.dicit de abſtracto. Medietas accipitur 2ʳ. Dubium.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I
Dist.29.ꝛ se quēritꝫ ḡre. h varietas ifē sed ista satis bona.
¶Medietas est relovna:lz pīnitas sit plureo ꝛ quare,

ratio referendi mediuz ad extremū.sit vna relatio tñ vel plures. ¶Dōm sicut in ꝑmo dictū est:qꝫ quādo relatio existens in fundamēto refert ad plura vel habet plura extrema:quoꝫ vnū pōt cozrumpi alio manente: illa relatio non est vna sed plures:sicut paternitas corrūpitur ad vnū filiū ꝛ remanet ad alium:sed cozrupto altero extremoꝫ iam medium non remanet:ꝛ per consequens nec medietas fundata in ipso medio. ¶Sed cōtra.ga medietas alicuius totius habet duo extrema. quoꝫ vnum pōt cozrumpi alio manente:sed relatio est effectiue a termino:lz sit materialr a fundamēto.ergo cozrupto vno extremoꝫ relatio remanet ad aliō. ¶Dicendum est qꝫ non causaī totaliter a quolibet extremorū:sed partialiter a quolibet:ꝛ totalr a duobꝰ extremis simul:ideo medietas dependet a duobꝰ extremis.Sed pīnitas causaī totalr a quolibet filio.ideo nō est sile.

K
Scōs articu. ꝑmi ꝑtin.

Secundus articulus est/quid est mediū. ¶Dicendū qꝫ medium est relatiuū cōstitutum per medietatē:sicut pater per paternitatē ꝛ sile per similitudinē. ¶Aliqui tamē dicunt qꝫ mediuz est qō distat equaliter ab extremis. ¶Sed contra.quia linea est medium inter duo puncta: sed a neutro distat.

Medūm qd. fm alios.

Impugnatio

¶Jdeo dicendū qꝫ ratio gñalis medy est ista:qō mediū est qō iexistit extremis:vel qō existit iter extrema.

Opio ꝓpria.

Tertius articulus est:quot sunt genera mediorū.

Tertius arti. ꝑmi ꝓnci.

¶Dicendū qꝫ quatuoꝫ:quia quoddam est mediuz quod dicīt per cuiuslibet extremoꝫ perfectam inclusionez:ꝛ sic accipit Boe.de trinitate.triplex inquit est substātia materia forma ꝛ cōpositū:sed medium prosequamur inquit compositū qō includit materiā ꝛ formā. ¶Item quoddaz est mediū ꝑ vtriuslz extremi conīunctionē vt in mathematicis linea est medium inter duo puncta que cōungit. ¶Item quoddā est mediū per vtriuslz extremi participationē:sicut tepidum est medium inter calidū ꝛ frigidū:ga accipit de vtroqz:ꝛ pallidum inter albuz ꝛ nigrū. ¶Jteꝫ aliquod est mediū per vtriuslz extremi abnegationē:vt quātitas est mediū inter substantiā ꝛ qualitatē siue alia accidentia que insunt substātie mediāte quātitate:vel accidens absolutū est mediū inter subam ꝛ relonē:ga neutrū extremoꝝ est. Mediū autē virtutis nō est mediuz primo mō:ga non ꝛcludit viria. Nec scōo modo:ga incōpossibile est cuilibz extremoꝝ.Nec tertio modo:ga nihil participat de vicio:lz est mediū quarto modo:ga abnegat vtrumqz suozum extremoꝝ.

L
Laste hec declara.

Medūm vtuz quale.

Quartus articulus:qd est mediū virtutis. ¶Dicendū fm Aristo.qꝫ virtus est mediuz rationis fm ꝓportionē:quo ad nos vt vir sapiēs determinabit. In ista diffinitione medy vtutis sunt quatuoꝫ particule.¶Prima qꝫ mediuz virtutis est mediū rōnis. Scōa est qꝫ ꝓportionis.Tertia qꝫ quo ad nos.Quarta qꝫ determinabile a sapiente. ¶Est igit ꝑma particula qꝫ mediū virtutis est mediū rationis. ¶Ubi est notādū qꝫ aliquid dicīt esse rationis quatuoz modis:vel ga a ratione infozmatū:vt homo est creatura rōnis vel rationalis:quia īfozmatus aīa rōnali. ¶Item ga a rōne causatū:vt actus rōnis siue intelligere simplicē qddita tem est actus primus rōnis:ꝛ cōponere ꝛ diuidere 2ᵒ.

M
Mic instantia ad hoicm de scōis itcūoibꝰ Quek i enchi. ꝛ alibi.
Mediū vtutis q̄ſr est mediuz rationis. Aliqd cē fm ꝓportionē cō

Tertius ¶Dicendū qꝫ quatuoz:quia quoddam est mediuz quod dicīt per cuiuslibet extremoꝝ perfectam inclusionez:ꝛ sic accipit Boe.de trinitate.triplex inquit est substātia materia forma ꝛ cōpositū:sed medium prosequamur inquit compositū qō includit materiā ꝛ formā. ¶Item quoddaz est mediū ꝑ vtriuslz extremi conīunctionē vt in mathematicis linea est medium inter duo puncta que cōungit. ¶Item quoddā est mediū per vtriuslz extremi participationē:sicut tepidum est medium inter calidū ꝛ frigidū:ga accipit de vtroqz:ꝛ pallidum inter albuz ꝛ nigrū. ¶Jteꝫ aliquod est mediū per vtriuslz extremi abnegationē:vt quātitas est mediū inter substantiā ꝛ qualitatē siue alia accidentia que insunt substātie mediāte quātitate:vel accidens absolutū est mediū inter subam ꝛ relonē:ga neutrū extremoꝝ est. Mediū autē virtutis nō est mediuz primo mō:ga non ꝛcludit viria. Nec scōo modo:ga incōpossibile est cuilibz extremoꝝ.Nec tertio modo:ga nihil participat de vicio:lz est mediū quarto modo:ga abnegat vtrumqz suozum extremoꝝ.

Quartus arti. ꝑmi ꝓnci. Ad.l. vtutꝫ medium est ꝛc. 2. etbi c.6. lz est i diffone vtutꝫ:quod nō obstat.
Diffō mediꝫ vtutꝫ ꝛ notabil declaratio eius. Aliqd cē rōnis ꝓtigit 4ᵗ.

Secundus articulus est/quid est mediū. ¶Dicendū qꝫ medium est relatiuū cōstitutum per medietatē:sicut pater per paternitatē ꝛ sile per similitudinē. ¶Aliqui tamē dicunt qꝫ mediuz est qō distat equaliter ab extremis. ¶Sed contra.quia linea est medium inter duo puncta: sed a neutro distat.

Impugnatio

¶Jdeo dicendū qꝫ ratio gñalis medy est ista:qō mediū est qō iexistit extremis:vel qō existit iter extrema.

Opio ꝓpria.

Tertius arti. ꝑmi ꝓnci. Bonus medij qdruplex. Ad.l. vtriuslz extremi.

Tertius articulus est:quot sunt genera mediorū. ¶Dicendū qꝫ quatuoz:quia quoddam est mediuz quod dicīt per cuiuslibet extremoꝝ perfectam inclusionez:ꝛ sic accipit Boe.de trinitate.triplex inquit est substātia materia forma ꝛ cōpositū:sed medium prosequamur inquit compositū qō includit materiā ꝛ formā. ¶Item quoddaz est mediū ꝑ vtriuslz extremi conīunctionē vt in mathematicis linea est medium inter duo puncta que cōungit. ¶Item quoddā est mediū per vtriuslz extremi participationē:sicut tepidum est medium inter calidū ꝛ frigidū:ga accipit de vtroqz:ꝛ pallidum inter albuz ꝛ nigrū. ¶Jteꝫ aliquod est mediū per vtriuslz extremi abnegationē:vt quātitas est mediū inter substantiā ꝛ qualitatē siue alia accidentia que insunt substātie mediāte quātitate:vel accidens absolutū est mediū inter subam ꝛ relonē:ga neutrū extremoꝝ est. Mediū autē virtutis nō est mediuz primo mō:ga non ꝛcludit viria. Nec scōo modo:ga incōpossibile est cuilibz extremoꝝ.Nec tertio modo:ga nihil participat de vicio:lz est mediū quarto modo:ga abnegat vtrumqz suozum extremoꝝ.

Quartus arti. ꝑmi ꝓnci. Ad.l. vtutꝫ medium est ꝛc. 2. etbi c.6. lz est i diffone vtutꝫ:quod nō obstat.
Diffō mediꝫ vtutꝫ ꝛ notabil declaratio eius. Aliqd cē rōnis ꝓtigit 4ᵗ.

Quartus articulus:qd est mediū virtutis. ¶Dicendū fm Aristo.qꝫ virtus est mediuz rationis fm ꝓportionē:quo ad nos vt vir sapiēs determinabit. In ista diffinitione medy vtutis sunt quatuoꝫ particule.¶Prima qꝫ mediuz virtutis est mediū rōnis. Scōa est qꝫ ꝓportionis.Tertia qꝫ quo ad nos.Quarta qꝫ determinabile a sapiente. ¶Est igit ꝑma particula qꝫ mediū virtutis est mediū rationis. ¶Ubi est notādū qꝫ aliquid dicīt esse rationis quatuoz modis:vel ga a ratione infozmatū:vt homo est creatura rōnis vel rationalis:quia īfozmatus aīa rōnali. ¶Item ga a rōne causatū:vt actus rōnis siue intelligere simplicē qddita tem est actus primus rōnis:ꝛ cōponere ꝛ diuidere 2ᵒ.

Mic instantia ad hoicm de scōis itcūoibꝰ Quek i enchi. ꝛ alibi.
Mediū vtutis q̄ſr est mediuz rationis. Aliqd cē fm ꝓportionē cō

¶Item ga a ratione ꝑfectū:vt intentiones scōe ꝛ relationes rationis. ¶Jteꝫ 4ᵒga a rōne regulatū:sic Aug. dicit benefieri que fiunt fm diuinā rōnē.i.quādo regulanī a diuina volūtate.Et Job.nunqd nosti rōnē ponere.mediū aūr virtutis non dicīt rōnis nec ꝑmo modo nec scōo nec tertio:sed q̄rto modo:ga a ratione regulatū. ¶Scōa particula est fm ꝓportionē. ¶Ubi notandū qꝫ aliqd dr fm ꝓportionē 4ᵒ modis:vel in habitudine ad subiectuz vt tēperātia:qz nō oēs sunt eiusdem cōplexionis:ꝛ qō vni est paruuz alteri est magnū. Jdeo tēperātia accipiī fm ꝓportionē ad subm. Item scōo in habitudine ad obiectuz:vt est sobrietas potuis nō eniz cēt sobrius qui tātū biberet de vino multū fortī quātum de debili:lz bibere multū vel parū respiciat idem obiectū.s.vinuz. ¶Item tertio modo in habitudine ad circunstātias:vt liberalitas: nō enim liberalis equaliter expēdere debet in solēnitate ꝛ ī simplici die nec tātū in calciamēto sicut in vestimēto:ꝛ hoc accipiī fm ꝓportionē circunstantie diei ꝛ necessitatis. ¶Jteꝫ quarto modo in habitudine ad finez:vt fortitudo:que medium ꝓportionis debite seruat.si sit ꝓpter finē: vt puta ꝓpter bonū publicum:deficit autem a virtute/ siquis exponit se mozti ꝓpter inanem gloriā:vel ꝓpter aliqd aliud leue:sed sic esset audax ꝛ presumptuosus. ¶Omnibus autē dictis modis accipitur mediuz virtutis fm proportionē.vꝫ.in habitudine ad subiectū ad obiectum:ad circunstantiaz ꝛ ad finem. ¶Tertia particula est.quo ad nos:ꝛ hoc 4ʳ. Uel in habitudine quo ad nos ꝼz bona anime vt magnanimitas/que vult magis bonozari magis bonoze dignum:qz si eꝰ faceret deficeret a virtute:vnde dignificans se bonozibus virtuosus existens dicīt magnanimus:qui carens virtute esset superbus. ¶2ᵒ.in habitudine ad bona corporis vt tēperātia:nō eniz dz quis tātū comedere ifirmus q̄tuz sanus:ꝛ si facere vellet/deficeret a medio virtutis ꝛ eēt intēperatus. ¶Jteꝫ 3ᵒ.fm bona extrinseca:vt liberalitas:nā liberalis nō debet tātū expēdere pauper quātū diues:qz bona exteriora nō sibi suppetūt.vnde aliqua expēdens diues dicīt liberalis/que expēdens paup diceret ꝓdiguus. ¶Jteꝫ 4ᵒ.in habitudine quo ad nos: fm politiā:vt magnanimitas:vnde deficeret virtute/ qui magis vellet ꝓeesse in politia ꝛ plus bonozis recipere q̄ſ sit dignus: vel qui vellet videri magis virtuosus fm alioꝝ iudicium:aut respiciēdo ad bonū dignitatis:sicut in magnificētia aliqua dans rex diceretur magnificus:que si daret miles diceret bānausus quasi cōsumptoz. ¶Jteꝫ quarta particula est.ꝓout sapiens determinabit.s.prudens fm rectam rōnem.hoc autē pro tanto est:qz solius prudentis est inuenire mediū: sicut inuenire mediū circuli solius geometre est.

Secundo ꝑncipaliter est insistendū circa reruz iuestigationem.s.si virtutes morales sunt in medio. ¶Ad qō dōm qꝫ sic.qz cuicunqz cōpetit diffinitio ꝛ diffinitū.sed in diffone virtutis moralis in genere ponit mediū.igit virtus moralis consistit in medio. ¶Sed ꝫ 4ʳ.¶Primo de vtute heroica: qz virtus ista est in extremo cū sit diuina.q̄ non est in medio. ¶Jteꝫ 2ᵒ.de fortitudine:qz fortitudo nō est circa quoscūqz terrozes vt sit in medio.Sed est circa vltimū terribiliū.igit est in extremo. ¶Jteꝫ 3ᵒ.de vginitate:qz virginitas ista est circa extremū:qz a se excludit oēm tactuz illicitū. ¶Jteꝫ 4ᵒ.de latria:qz latria nō est in medio:sed in extremo:est eniz latria bonoz soli deo exhibitꝰ.Sed nullus pōt nimis deū honozare.q̄ ꝛc. ¶Ad solutiones oīum ꝓdictoꝝ est notādū qꝫ virtutez esse in medio pōt accipi 4ʳ. ¶Quedā eniz vtutes in medio cōsistūt:tam ex pte obiecti q̄ ex parte circunstantiaꝝ:vt tēperātia. Tum qz qs posset nimis comedere.Tuz qz qñ vel vbi nō ops:sic ꝓnceps/q mane comederet vel in abscōdito deuozaret. ¶Quedā sunt q̄ ex pte obti hñt supabūdātiā:lz ex pte circūstātie sunt ī medio vt fortitudo. Tuz qz vltimū terribiliū respicit ꝓ obiecto. Tum qz dz circūstantionari de vltimo fine.vñ si ꝓ inani glozia: non diceret fortis sed audax. ¶Quedā sunt virtutes

A
Ad.l.ferri. Replica.
Aduet 5ᵐ arb. ꝛ alibi vt scio Misericordia latine quid. Vide Sco.9. dist.3.
B
Excessus pōt esse in latria.
Variant fenus i oxide ad ꝛpabundantia ꝛ defectuz quadruplr.
C
Ad.l.ꝓpter. Justitia 2ᵃ.
Justicia distribuit bona in medio rōnis cōsistere.
Justicia commutativa ē 2ª
Ad.l.quidlibet.
De lege talionis ꝛ ꝛpasso: fz examina dñi omnia theologice ꝛ diuīt. Vide 5ᵐ etbi. capitole ad B.
D
Opio alioꝝ.
Impugnatꝫ: fz fm pōdera q̄ liter currit.

que sunt in defectu ex parte obiecti:in medio tamē ex parte circunstantie:vt virginitas. Tum quia negat oēz actum circa tactuz. Tum quia seruat bonū reipublice. ¶Quedam autē sunt virtutes que nec ex parte obiecti:nec ex parte circunstantie sunt in medio: vt latria. Tum quia ipsa habet vltimum bonum ꝓ obiecto vt deum. Tum quia non pōt nimis in ipsuz fieri. ¶Sed contra istud dictum imediate obycit.ga cuicūqz competit superius vt genus:ꝛ diffinitio illius generis competit ei:sed latrie competit esse vtutē moralē fm Arist. ergo in medio consistit. ¶Dicendus qꝫ Aristo.loquebatur de virtutibus respicientibus bonuz creatum:sed latria respicit bonum increatuz. ¶Uel dōm qꝫ latria consistit in medio:quia non habet īmediate deum ꝓ obiecto:sed aliquid creatū.vz.cultū reuerētie in ordine ad deum vt sunt oblationes genuflexiones.q̄ ꝛc. ¶Et istud est aliquid creatū:ꝛ in talibus homo potest excedere fm Aristotelē saltē in actu exteriozi: vt si semper ꝛ vbiqz vellet offerre deo ꝛ genuflectere ꝛ similia facere. Dabent enī ista tempus suū ꝛ locū ꝛ moduz:lz actu interiozi semp teneaī esse paratus ad talia quātū in se est. ¶Unde notandū qꝫ quedā sunt virtutes:que habent superabundantiā ꝛ nō defectū:vt fortitudo.quedam econuerso:que habēt defectum ꝛ non superabundantiam:vt virginitas.quedam que plus habent de superabundantia:vt latria.quedam que plus habent de defectu:vt est temperantia. ¶Questio. II.

Secundo quero.Utruz virtutes morales consistant in medio reali.Et hoc queritur ꝓ iustitia.

Dicendum ergo qꝫ duplex est iustitia scz distributiua ꝛ cōmutatiua. Justitia distributiua consistit in medio rationis:qa nō tātū debet distribui de bonoze vni militi qui militauit vno anno:sicut alteri qui viginti annis se strenue habuit:nec simplici ꝑncipi sicut regi.ergo dz bonoz distribui fm proportionem meriti:sed oīs ꝓportio que non est medium reale equalitatis:est medium rationis.igitur ꝛc. ¶De iustitia vo cōmutatiua distinguitur:quia quedā est de lege talionis:vel de ꝛpasso.de quibus ad presens non intelligitur:quia cuilibet potest esse iniusta:non enim est iustuz qꝫ si manus ꝓ manu ponaī inter simplices boies qꝫ debeat poni iter rusticum ꝛ regem:qa rex ex eo qꝫ est persona cōmunis non debet manu sua ꝓ manu rustici priuari:nec rusticus ꝓ manu regis debet priuari tñ manu sua sed occidi. ¶De contrapasso autē ꝑs:qa ioculatoz ex intentione sua non cantat vt sibi canteī:sed vt per cantum suū acquirat sibi aliud q̄ cantū. ¶Est igit questio de iustitia cōmutatiua ꝑprie dicta:per quā iustitiā res in rem commutaī:si talis iustitia consistit in medio reali. ¶Dicit cōiter qꝫ sic:qa iustū est qꝫ tantū ꝑciuz rei cōmutare accipiaī:tā a virtuoso q̄ a nō virtuoso:ꝛ a rege tantū quantū a rustico.ergo iustitia cōmutatiua nō respicit proportionē quo ad nos:sicut alie virtutes.igitur nō hz mediū rōnis:sed reale. ¶Sed cōtra.qa si iustitia bēat mediuz reale:tūc cessabit oīs cōmutatio ꝛ oīs mercatio iusta:nec in perpetuū poterit vn⁹ equus emi iuste vel cōparari:qa fm mediū rei totū aurū de mundo non valet vnū equū:sicut tota lana de mundo non valet vnā otem nec omnes panni valent vnū pānem. igit frustra portabunt pānos ꝛ lanas boies ad alienas partes ꝓ alimentis emendis vel ꝓ vino:qa cū toto labore suo:ꝛ cum toto auro solum vnum bonē fm medium rei:nō poterunt comparare. ¶Et si dicas qꝫ ista fiunt fm iustitiam in habitudine ad necessitatē humanā habeo ꝓpositum. ¶Jdeo dico qꝫ iustitia cōmutativa ꝓsistit i medio rōnis:sic ꝛ alie vtutes ꝛc. ¶Qō. III.

E
Ad.ꝓpria. Justitiam cōmutativam in medio rationis consistere. Ro.12.

Tertio quero Utrū virtutes ītellectuales ꝓsistāt in medio.Et videī qꝫ sic.qz Aplus dicit: non plus sapere q̄ opz sapere ꝛc. ¶Contra.qa virtutes intellectuales nō hñt malitias inter quas medient.igitur non sunt in medio.

Ad.aliorum.

Dicunt quidā qꝫ virtutes ītellectuales non sunt in medio.Quere rōnē.

Ad.ꝓpria. Sapientiaz ꝫ obo creato cōsistē i medio.

¶Dico aūr qꝫ sapiētia nō que est de deo ꝫ que est de intelligētys est in medio:qz abūdat circa earum specu lationem:qui eas dicit necesse eē:sed deficiunt qui eas mortales dicūt:qui vo dicūt eas eē ab alio effectiue et incozruptibiles a se tenēt mediū. ¶Sed dubiuz est.si intellectꝰ ꝑncipioꝝ cōsistit in medio. ¶Rndeo qꝫ sic. nā gdam de veritate ꝑmi ꝑncipy complexi nimis sentiunt dicētes qꝫ tenet vbiqz ꝛ in oī mā ꝛ in termis q̄liter cūqz modificatis.Alij vo circa ipm ꝑnm minus sentiunt dicentes qꝫ nō tenet in diuinis.vbi 3ª sunt vnum. vel vbi tres res sunt vna res.Alij tenēt mediū q dicūt qꝫ primū ꝑnm cōplexū tenet vbiqz:tñ cū debitis circūstātys.vnde cum aliquā circūstantiā perdit/perdit rōnem ꝑmi principy.vbi vo habet suam rōnē:tenet vniformiter in omnibus. ¶Questio.IIII.

Ad.l, ꝺficiunt

Quarto quero Utrum virtutes theologice ꝓsistāt in medio.

Dicunt cōiter doctozes qꝫ non. qz hñt bonū infinitū ꝑ obto:sed circa tale obiectū nō pōt eē excessus:ꝛ per ꝓns nec mediū.Circa bonū limitatū ꝛ finitū attendit mediū eo qꝫ tale obiectū nimis pōt diligi. ¶Sed ꝫ.videī qꝫ fides ꝛ spes habeāt mediuz:eo qꝫ hñt defectū ꝛ superabūdantiā:qui enī q̄tuoz personas crederet in diuinis/ille excederet:qui vo tñ duas/ille deficeret. ¶Sic eodē mō de spe:posset enī qs de mīa dei ꝓfidē nimis ꝛ vltra exigentiā suoꝝ meritoꝝ:ꝛ iteꝝ posset qs nimis deficere. ¶Sed dicīt ad oia ista qꝫ omnis talis erroz sonat in defectū solum ꝑpter obiecti ignorantiā.sed habita cognitiōe obiecti:que sufficit/nullus posset circa obiectū deficere vel excedere in credēdo vel in sperādo:nec ex pte obiecti:qz obiectuz amplius credibile est.nec ex parte actus:qz nullus actꝰ ad hoc in vltimo sui sufficit. ¶Dis visis introducunī q̄tuoz ꝛclusiones. ¶Prima est.qꝫ virtus amicitie que formalr est in deo nō cōsistit in medio.Maioz enī amicitia est inter duas personas diuinas que possīt eē:qz quelibet est diligibilis in infinitum:sed pater nō pōt nimis diligere filiū:nec ecōuerso.q̄ ꝛc. ¶Scōa cōclusio.qꝫ virtus magnanimitatis/que est formaliter in deo/nō consistit in medio:ꝑz.qz persone diuine in ifinitū sunt honozande.ergo quelibet pōt velle bonozari q̄tuz possibile est creature. ¶Tertia ꝛclusio.qꝫ virtus mīe que formaliter est in deo ꝓsistit in medio:qz illa est in deo ꝑ cōparationē ad creaturas:ad intra enī nō est necessaria misericozdia:sed deꝰ posset nimis misereri:sicut si dimitteret nō penitēti vl actu resistēti. ¶Sz ꝫ ꝑmā ꝓnem. qz deus hz amicitiā ad extra.diligit enī creaturas:sed hō est magis diligibilis q̄ vermis.ergo si deꝰ diligit ordinate/amicitia eiꝰ ad creaturas est ī medio. ¶Cōtra scōam:qz de rōne formali virtutis moralis est/qꝫ cōsistat in medio:sed magnanimitas ē hꝫ.ergo in deo erit in medio:si ponaī talis virtus in deo. ¶Ad primū dicendum qꝫ in deo est duplex amicitia.vna ad intra de qua est prima conclusio. Alia ad extra:de qua currit

H
Et si amicitia vel magnanimitas ī diuīs nō ꝓsistant in medio, misericozdia tñ sicz qō bñ pōdera

Ad.l, se ꝺiuē. Euasio nōdū

Amicitia diuina 2ʳ pōdcrari pōt.

Obiicit 2ʳ.

Obiicitur. G

I Nobilis solo

instantia:ꝛ ista est in medio. ¶ Ad scóm dico ꝙ opz alterū de duobus dicere vel ꝙ vtutes mozales non sunt eiusdem rōnis in deo ꝛ in creatura:vel ꝙ virtus nō hz mediū nisi respectu obiecti creati vl'limitati. ¶ Idcir co notādū est ꝙ vtutes in deo ꝛ creatura se hñt in dīa q̄druplici ꝛ no ta totum.

Vtutes i deo ꝛ creatura se hñt in dīa q̄druplici ꝛ no ta totum.

K

Quinto quero. Utrū mediū vtutū mo ralium consistat in idiuisibili. Uideť ꝙ sic. Deutro.5. Nō declinabitis ad dextrā nec ad sinistrā:sed declinare est ab indiuisibili recedere.igit ꝛc. ¶ Cōtra. Nu mero.xx.12.di.ꝙ Moyses erat mitissim⁹ sup oēs hoīes qui erāt in terra:sed cōparatio ſm virtutē arguit intenſionē ꝛ remissionē virtutis:sic ꝛ alterius forme.ḡ ꝛc.

Mediū cōsistere i idiuisibili pōt itelligi quadruplr

Hic dico ꝙ mediū ꝑsistere in idiuisibili pōt accipi quattuor modis:vel cōparādo mediū ad rōnē formalē ꝛ quidditatē:vel quātū ad circunstantias:vel cōparando illud ad extrema vitiosa vel in habitudine ad extrema virtuosa:ꝛ ſm hoc introducunť q̄tuor ōnes. ¶ Prima ꝓ est ꝙ mediū vtutis in habitu dine ad rōnē formalē ꝛ qdditatiuā cōsistit idiuisibili: ga hoc est ḡiale omni forme:ga in qualibet pte sui salua ť tota rō quidditatiua ꝛ specifica ipsius:igit in qua libet pte cuiuslibet virtutis saluať tota rō diffinitiua ꝛ specifica vtutis:sed illa ratio cōsistit in idiuisibili:quia ſm auctorē sex ꝓncipioꝝ:forma est inuariabilis essētia:sicut ꝛ vnū. ¶ Scda ꝓ ꝙ mediū virtutis in cōpara tiōe ad circūstātias ꝓsistit in idiuisibili:ga sublata vna sola circūstātia mutať mediū vtutis mozalis:eo ꝙ bo nū vtutis cōstat ex integra cā. ¶ 3ª ꝓ ꝙ mediū vtutis in habitudine ad extrema vitiosa nō cōsistit in indiuisibili:ga sicut facultates terminos suos a se ꝓpriūt:sic ꝛ vtutes.vnde ꝛ illiberalis liberalē reputat ꝓdigū:sed boc nō esset nisi liberalitas suū mediū a se extenderet. ¶ 4ª ꝓ ꝙ mediū vtutis in habitudīe ad extrema virtuosa:nō cōsistit in idiuisibili:ga alr nūq̄ fieret accesſus medy ad extrema ſm magis ꝛ minꝰ:ſz vtus q̄q̄z accidit ad alterū extremū q̄n magis hz rōnez vtutis:ꝛ plus accedēdo magis ab altero recedit.igit ꝛc. ¶ Sz cōtra p̄dicta per ordinē. ¶ Primo.ga q̄cūq̄z aliquid cōperit alicui ſm rōnē formalē nō pōt sibi competere q̄cūq̄z oppositū:sed mediū vtutis ſm rōnē formalez cōsistit in idiuisibili:vt dicit ꝑma cōclusio.ḡ ꝛc. ¶ Jtē scōo.ga circūstantia ista quātū nō facit esse in idiuisibi li:ga variať ſm cōplexiones hoīuz:ga q̄n vni esset mul tū/alteri est parū. ¶ Jtē 3ºga mediū appropinquat ad extrema ꝛ participat de eis aligd:sed boc est in idiuisi bili nō cōsistere.ergo ꝛc. ¶ Item 4ºga quāto magis quis ad extremū virtuosum accederet tāto esset minꝰ virtuosus.ergo ꝛc. ¶ Ad ꝑmū dōs ꝙ hic accipiť ratio formalis negatiue nō affirmatiue:nō enī sequiť : gcgd hz rōnē formalē vtutis ꝙ cōsistit in medio idiuisibili. ¶ Ad scōm dōm ꝙ circūstantia in se bene est in indi uisibili:sed opz oēs hīe:ꝛ ſm boc mediū vtutis est in i diuisibili:ga nulli pōt vtuti deficere. ¶ Ad 3ᵐ dōm ꝙ assumptū vez est vbi mediū ꝛ extrema sunt eiusdē ra tionis:sed extrema vitiosa differunt specie ꝛ a medio virtutis ꝛ a virtute. ¶ Ad quartū dōm ꝙ mediū virtu tis nunq̄ est inter duo extrema virtuosa:sed alterū trī appropinquat ad virtutē:ꝛ ideo quātū mediū virtutis recedit ab altero/tantū mediuz vtutis itendiť. ¶ Sed est dubiuz si est deuenire ad gradū idiuisibilē liberali tatis ꝙ cōparationē ad ꝓdigalitatē. ¶ Dōm ꝙ nō:ſm rez:sed solum ſm rōnē rectā:pōt.n.liberalis semp ampliꝰ ꝛ amplius dare ꝛ gradū virtutis itendere ſm do na sibi cōpetētia:quousq̄z iudicaret ſm rectā rōnem se excedere:vel in denario/vel in obulo/vel vlteriꝰ ſm ꝙ daret/ꝛ iste gradus indiuisibilis est:qz si vltra istam rōnem daret:ꝓdigus esset. ¶ Jtē dubiuz est.si in itēſione virtutis est ꝓcedere in infinitū. ¶ Dicēdū ꝙ nō: sed est dare statū ex parte subiecti:sicut dictū est in pri mo de charitate in subiecto:sed non ex parte forme:qz sibi nō repugnat:cū omnes gradus sint eiusdez rōnis ꝛ vnibiles. ¶ Item dubium est.si actus virtutis elicitus pōt intendi sine actu iperato. ¶ Dico ꝙ quādiu actus imperatus potest stare cū actu elicito sequitur actuz eli citum necessario.ꝛ ideo si intendať actus elicitus ꝛ im peratus quātū pōt se extendere facultas exequēdi:sed quia actu potest deficere facultas:ideo potest remane re actus elicitus imperato non existente.

A

Bodium 3º.

B.I.dellinct.

B.I.cū ſlib⁹ vel que.

Nec circa qd nec ꝙ qd po nit circūstan cias mozales. sed non recte B.I.ex obio i gñāci ge nere ꝥ mo ris a fine.

Dist.5. arbi. c.iij. 4. arbi. c.4.ꝛ alibi q̄r.

*Sic⁹ ma⁹ sic ꝛ bonū triplr dr ſco. 7. di. 2.ꝛ vbi ibi no tāt.

B

Quattuor dem ones cardinales dr hoīb⁹ ꝛ nōie sūt ad istos fines ꝛ effectus ſz obiectra. ſ.q. 2.ar. 3cedētis art. 4.inſtan tiis. Eth.

C

Vide hanc in 3 dist. 1. q. 1. Justitia dei tri bona supl⁹ virtutes ne cessarias.

B.I. peccuniā

Prudētie ſli us. B.I. regulan dum.

6ª ethico. c.6 In gb⁹ vtuti bus magis pec cat superabun dāt ꝙ deficiēs rectus.

D

Object 4ª.

B.I. philosoꝝ

Quemadmo dum ab homine bono. Excellus in arma de cum ex elle.

Questio. VI.

Sexto quero Utrum virtus mo ralis habeat circum stantias sibi essentiales.

Hic premittēduz est ꝙ quattuor sūt modi predicamētoꝝ:distinguimus enīz predicamēta per quidditatē quātitatē qualitatē ꝛ relationē:sic ēt sunt quattuor genera circumstantiaꝝ ſm ista quattuor. Quedam enim circumstantie accipiunť ex parte quiditatis.ſ.due/quis/cui:que sunt circumstātie ꝓsonales quis vt in latria. vnde Saul volebat deo vt sacerdos offer ret:cui vt in mīa que debet fieri nō diuinibus:sed pau peribus iuxta illud. Cum enīz facis elemosynam voca pauperes ꝛ debiles. ¶ Jtez ex parte quātitatis accipi tur vna circunstantia.ſ.quātum oportet vt in tēperātia:qz homo debet esse cōtentus quātitate sibi ꝓportio nata. ¶ Item ex parte qualitatis est alia circumstantia vt qualiter opz:vnde Esau fuit vituperatus: quia edu lium lentis comedebat:ꝛ hoc quia nimis auide. ¶ Jtē ex parte relationis sunt due.vz.qñ ꝛ vbi. Unde popu lus lz offerret deo libamina in excelſis:nō tñ erat debi ta circumstātia vbi : qz offerre ei debebat in templo.de quādo:qz lz tñ sacerdos posset comedere panem san ctum:nō tamē quādo iacuerat vel dormierat cuz vxo re. ¶ Sed cōtra predictas circumstātias arguitur per ordinē. ¶ Primo.qz actus cōmutatiue iustitie est mo ralis.Sed nō requirit circumstantiā personalez:qz pos set quis vēdere regi sicut ꝛ rustico:ita vni sicut ꝛ alteri. igitur ꝛc. ¶ Item scōo.qz virtus maioꝝ est ꝛ ꝓfectioꝝ q̄ bonoꝝ:sed ꝓmiū virtutis est bonoꝝ qui vtuti equi pari nō potest.igitur nō est ibi quātum attendendum. ¶ Jtez tertio.quia actus atritionis est a virtute:vt dī ctum fuit in quarto:sed talis nō attenditur qualiter:qz homo non potest nimis ateri ꝓpter vilitatem peccati. igitur ꝛc. ¶ Ad primuz dico ꝙ in iustitia cōmutatiua attenditur circumstantia personalis:quia nullus debet vendere rem alienaz vel alterius dñi. ¶ Item nec de bet vendere inimico reipublice. ¶ Ad secūdū dico/ꝙ meliora que possunt reddi pro virtute redduntur.ſ.bo noꝝ : quia nihil aliud est melius in reddentis hominis potestate. Idcirco debet virtuoso sufficere quantum sibi honoris impenditur ſm gradum dignitatis quem habet in republica:vt plus possit exhiberi magis vtuo so. ¶ Ad tertium dico/ꝙ atritio debet habere moduz ſm gradū delicti:nec homo debet excedere atteredo

Tertius XXXVII.ꝛ deinceps VII.ꝛ.VIII. 177

alioquin limites excederet virtutis mozalis:lz nō fozte theologice ſm aliquos. ¶ Ad 4.ᵐ dōm ꝙ assumptum est verū de actu elicito ꝛ interioꝝ:nō autē de imperato ꝛ exterioꝝ. ¶ Sed hic occurrūt dubia. ¶ Primū est. si circa quid est circūstātia virtutis. ¶ Dōm ꝙ non:ga agere aligd circa turpia est virtuz:ꝛ respectu distantis specifice ex obiecto nō est actus circūstantia. ¶ Item dubiū.si cū quibus.vt puta cū talibus instrumētis actꝰ mozales exerceantur est circumstantia actus mozalis. ¶ Dicendū ꝙ sic.sed reduciť ad circūstantiā de qua liter. ¶ Jtē dubiū est de fine siue de ꝓpter qd. ¶ Dōs ꝙ finis est circūstātia posterioꝝ oīb⁹ alys circūstātys: eo ꝙ actus magis specificať a fine in genere mozis q̄ ab obiecto:lz magis ab obiecto in genere nāe:qui enīz ſm Aristotelē mechať ꝓpter lucrū pecunie magis est auarus q̄ mech⁹. ¶ Est igit notādū ꝙ triplex est⁹ ma lū.ſ.ex gñe vt odire parētes:ꝛ ex circūstantia:vt cogno scere vxorē ꝛ nō suā. Ex fine:vt facē actuz liberalitatis ꝓpter laudē hoīuz vel fauorē mūdanū:sic etiaz est tri plex bonū cōrespōdens.ſ.diligere parentes ex gñe ex circūstantia:vt esse liberalē circa pauperē tñ. ¶ Item ex fine vt esse pauperē ꝓpter deū.

Questio. VII.

Septimo quero. Utruz circa vtutes mozales:maius peccatum sit superabundātia in virtute q̄ defectus.

Hic premittendū est ꝙ sicut sunt q̄tuor virtutes cardinales vel ꝓncipales:quaꝝ tres sunt mo rales.ſ.foztitudo:iustitia:tēperātia:ꝛ una itellectualis.ſ. prudētia:ita sunt q̄tuor gña vtutū:ga q̄daz sunt vtutes que danť appetitui ad intendendū actū circa suū obm: ga minus ꝓnus est appetitus ad ferendū in ipm:vt foz titudo:que est circa arduū:quia circa terroreꝝ mortis. ¶ Quedā aūt danť ad actū remittendū:ga appetitus nimis pronus est ad mergendū se in obm:vt tēperātia que est circa tactus ꝛ motus brutales. ¶ Jtē quedam sunt vtutes que danť ad vtrūq̄z.ſ.ad actū intendendū ꝛ remittendū vt iustitia distributiua:que diuidiť in pa rtiuā ꝛ remuneratiuā. Noīes enī proni sunt ad resistē dum:ꝛ per ꝛsequēs ad remunerandū citra ꝓdignū:idcir co indigēt habitu actū remunerādi intēdente:vnde iu stitia distributiua vere vtriq̄z deseruit. ¶ Quedaz vo virtutes sunt que danť nō ad actū intendendū:nec re mittendū:sed ad actū dirigendū:vt prudentia : que est recta ratio agibiliū ꝛ regulat actus aliarum virtutum. ¶ Dicendū igiť ꝙ quādo virtus dať ad actū intendē dum:defectus in tali virtute peioꝝ est q̄ superabūdan tia:vnde timidus magis est vituperādus q̄ andax. Oñ autē virtus dať ad actū remittendū superabundantia in virtute peioꝝ est defectu:vnde magis est vituperabi lis intemperatus q̄ insensibilis. Quādo autē datur ad vtrūq̄z simul peioꝝ est qui ſm aliā ꝛ aliā cōparationez magis a medio recedit:vñ magis vituperabilis est vin dicatiuus q̄ misericoꝝs. ¶ Item magis deficiēs in re munerādo q̄ superabundās. ¶ Sed ꝛtra predicta ꝓ ordinē. ¶ Primo ga virtus amicitie hz superabundātiā ꝛ defectū:quidā enī sunt philotimy:idest nimis amati ui. Alij sunt nimis agrestes:sed amicitia datur ad actū intendendū:ꝛ tamē magis vituperabilis est qui nimis abundat in amicitia:ga nimis est diligēs creaturā:ſm enim Aug.tūc fruimur vtēdis. ¶ Jtē scōo.ga magna nimitas dať ad actū intendendū:ꝛ tñ superabundans est vituperabilis:ga est superbꝰ. ¶ Item 3ºga libera litas datur ad actū intendendū:ꝛ tñ superabūdans pe ioꝝ est:qz ꝓdigus qui oīa sine rōne expendit:q̄z q̄ defi cit in expendēdo. ¶ Jtē 4º.qz cuirapelia virtꝰ est be ne cōuenienti ꝛ cōuersandi cū hoībus:ꝛ datur ad actū intendēdū:ꝛ tñ peioꝝ est irrisoꝝ qui supabūdat:q̄z solita rius q̄ deficit ꝛ nunq̄ ridet. ¶ Ad primuz dōm:ꝙ fruī vtendis excedit limites virtutis mozalis:nec est vitiū pure mozale:ſz est oppᵐ charitatis:defalciēs vo in ami citia:ceteris paribꝰ:peioꝝ est q̄ supabundans:in gene re mozis. ¶ Ad 2ᵐ dōs ꝙ magnanimitas dať ad actū remittēdū:qz magis ꝓni sunt hoīes ad appetēdū ho norē q̄ ad fugiēdū. ¶ Ad 3ᵐ dōm ꝙ aligd aliq̄n dicit magis malū:qō tñ magis laudabile est:sicut cē audacē est magis laudabile q̄ eē timidū ꝙ magis recedit a vtute:sic ꝓdigalitas:lz sit magis malū:qz rei tpalis magis dānū:tñ minꝰ est vituꝑabilis q̄ auaritia. ¶ Ad 4ᵐ dōm ꝙ eutrapelia datur ad actū remittēdū:ꝛ nō peioꝝ est,irrisoꝝ. ¶ Sed hic occurrit dubiū : si virtꝰ que dať vni hoī ad actū intendēdū:detur alteri ad remittēdū: vꝑuta liberalitas:qz qdā hoīes de nā sua ꝛ cōplexione nāli sunt ita liberales ꝙ nullū actū illiberalitatis facē pñt. Alij ecōtra ita ꝓdigi ꝙ vix pñt mediū liberalita tis tenere:sic etiā est in alys vtutib⁹:qdā enīz sunt nāl⁹ timidi:aly aūt audaces. ¶ Ex B sic arguiť. Impoſe est ꝙ fozª eiusdē rōnis iclinet ad oppositos terminos vel etiā diuersos. Sz actꝰ intēſus ꝛ actꝰ remissus sunt ter mini diuersi. Igiť idez habitus vtutis ad istos iclinare nō pōt:ſz sic opz habitū foztitudinis in vno hoīe differ re ab hītu alteri⁹:qō est icōueniēs:qz nō eēnt vninoce virtuosi. ¶ Dōm ꝙ sic itells circa idē obm ꝓtinet actū negādi ꝛ affirmādi in ꝓpone:sic habitus duos actꝰ cō tinet vtualr.ſ.intēſus circa vnū ꝛ remissum circa aliud ſm diuersas hoium cōplones:nec opz poncre alium ꝛ aliū hītū vtutis:qz actꝰ nō est totalr nec ꝓncipalr ab ha bitu:ſz ab obto ꝛ poꝰ:sed idē obm ꝛ eadē poª remanet: igiť nō pōt actꝰ ꝑ habitū spē variari. ¶ Uel dōm:ꝛ pu to meliꝰ ꝙ sufficit ad ꝓpositū ꝙ habitꝰ vtutis vel ipse vtutes danť per se ad mediū attingēdū ꝑ actū:ex ꝓniti aūt ꝛ ꝑ accīs ad actū intēdēdū vel remittēdū ſm ꝙ app petitꝰ hoīuz dīnter se hñt circa obta vtutū: vñ hit⁹ vtu tis ꝑ se respicit actū attigēdi mediū:ꝑ accīs vo respicit illꝰ actꝰ intēſionē vel remissionē. ¶ Qō. VIII.

Octavo q̄ro.Utrū aligs hitꝰ possit ve nire a supabūdātia vtutis ad defectū vl'e⁹ nō trāseūdo ꝙ mediū vtutis.

Dicitur ¶ Sz ꝺ dupl'r.Primo qz ꝙ trāseať de vno extremo ad aliud extremū ꝙ mediū est:qz mediū est eiusdē rōnis cuz extremis:sicut ꝑz de calo ꝛ frido per tepidū:sed extrema virtutis spē dīnt a medio.igiť ꝛc. ¶ Jtē 2º.qz ex actibus illiberalitatis pōt quis trāsire ad ꝓdigalitatē:sed nullus actus ꝓdiga litatis vel illiberalitatis est vtuosus.igiť ꝛc.

Hic est vna opinio Tully ꝛ Azᵉ.qūo qs dz de ex tremo reduci ad mediū vtutis. Tulli⁹ enīz dicit ꝙ ille qui est illiberalis dz se reducere ad mediū per actus minimos liberalitatis incipiēdo ꝛ ꝓcᵉ in ma ioꝛes actus ꝓficiendo versus liberalitatē quousq̄z pue niat ad mediū liberalitatis. Sed Arist.dicit ꝙ illibera lis debet facere magnos actꝰ liberalitatis:vt citius ad mediū pueniat.ꝛ ponit exēplū:sicut lignū curuū quādo debet rectificari vertiť ad ꝛiā curuitatez:ꝛ postea re dit ad mediū. ¶ Nō aūt puto istā fuisse itēſionē Tul li ꝛ Arist.qz sic numq̄ aligs per se veniret ad virtutez: sed si veniret fozte per accīs bē eēt:oēs enīz actus illi beralitatis ꝛ ꝓdigalitatis:siue intensi:siue remissi sunt

E

Frui vtendis excedit phi mozal⁹ ꝓpter rationē:ſz vi hīc dī.i.ꝓmi. Al.l.infra ge nus mozis.

¶ Magnanimi tas remittit.

¶ Magis malis ꝛ magis lau dabile nō ꝑcur runt ꝛ sic ō co rū oppositis. Al.l.qz esse ꝛ midum.

Al.l.magis vtutis est ꝙ auaritia.

Eutrapelia remittit dub⁹ notabile.

F

Opᵒ.alioꝝ. Impug⁹ 2ᵉ. Trāsit⁹ ꝙ me dii ꝛre sit:ſz cōsidera.

H

Tulli⁹ ꝛre in topicis. T. Al.l.medios illiberalitatis.

Al.l.in minoꝛes.

Azᵉ.2.ethi.c.9 Al.l. ꝓdigalitatis.

Exponit no tāter intēſio nem Tullȳ ꝛ Aristote.

Uel intellꝰ sē hz ad diuerſos actꝰ ēt cir ca idē obz sic ꝛ fozitudo: qō bñ ꝓfidra.

Ad qd danť vtutes.vi8.6. dist.ꝑcedēte q.2.art.4.in stantias.

G

Ambo extrema medīū vtu tis nō ꝓpinqt esse virtuosa.

I Nobilis solo

Vtutes i deo ꝛ creatura se hñt in dīa q̄druplici ꝛ no ta totum.

K

Mediū cōsistere i idiuisibili pōt itelligi quadruplr

Cōclusio 4ª.

Vide.8. met. text.cō.10.

Etsi qdditatiue ꝛ circūstan tionalr:nō tñ in hīudie ad extrema vitio sa vel virtuo sa mediū vtu tis in idiuisibi li consistit.

Al.l. medici suos termios a se ꝓiciūt vt sua medicina dilateť ꝑfli⁹: sic ꝛc. 2.ethi.c.8.

Al.l.extremoꝝ rum.

Objicitur 4ª

L

2.ethi.c.5.

Nō formalis pōt accipi 2ª.

M

Al.l.ꝛ quantū ad hoc.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I eiusdē rōnis: ⁊ sunt vitiosi: nec etiā per se gīant bitus nisi vitiosos. ¶ Est igitur intentio Tully q̄ illiberalis debet incipere a minimis actiб liberalitatis: vt paulatine crescat vsq3 ad vltimū gradū liberalitatis: ga sibi esset difficile a maiori gradu liberalitatis icipere: sicut prodigus a minimo. ¶ Intentio aūt Arist. fuit q̄ liberalis a maiori actu liberalitatis icipiat: vt citius vtutis habitus inducaf: ⁊ vitiosus citius corrumpaf: ⁊ sic ex vtraq3 parte habitus virtuosus ex actiб vtuosis acgrif: ⁊ nūq̄ ex actiб vitiosis posset acgri. ¶ Sed tunc est dubiuz: gs modus est melior Tully an Aristotelis. ¶ Dōm q̄ modus Tully est facilior: sed modus Aristotelis est vtuosior: facilius enī est icipere a gradu minimo vtutis q̄ a maximo: sed icipere a maxio semp est virtuosius: ⁊ citius iducīt habitus vtutis. ¶ Qō.IX.

K

N Ono quero sit nobilissima vtutuz moraliū. Uideī q̄ sic: ga cōparaf a sanctus lucifero ⁊ besperos: sed besperus est stellarū lucidissima. ergo ⁊c. ¶ Sed cōtra. ga deus in scriptura diuina magis cōmēdaf a mīa: igit mīa est nobilior iustitia. vñ dr. Mia dñi plena est terra.

Hic quatuor videnda sunt. Primo videndū est qd sit iustitia legalis. Scdo si iustitia legalis est vna virtus. Tertio si est dare plres iustitias legales. Quarto si est nobilissima oīum vtutū.

Primus arti.

Quantum ad primū dicīt q̄ iustitia legalis est virtus moralis: fm quaz vnusquisq3 bene se hz ad totā legē nāe vel naturalr homini inditā: ⁊ de hac iustitia cōmendat Zacharias ⁊ Elisabeth parentes Joan. baptiste. Erant enī ambo iusti ante dīm incedētes in oībus mādatis ⁊ iustificationiб dñi sine querela: vt habeī Luc. p. ¶ Sed cōtra 4ᵃ. primo de obedientia: ga per obedientiā bene se hz quis ad legez diuinā: ⁊ tamē ipsa non ponīt iustitia legalis. ¶ Itē 2°. de prudentia: ga per prudentiaz bene se hz gs ad actus oīum virtutū: ⁊ per cōsequēs ad omnē legem que huiꝰ actus precipit ⁊ regulat ⁊ imperat. ¶ Item 3°. de amicitia: ga per amicitiā tota lex obseruat: ⁊ sic bene se habz amicitia ad totā legē: ga qui primū diligit legē ipleuit. ¶ Item in 4°. ga dicit Hrego. Oz radix oīum vtutū est charitas: ⁊ in charitate oīa precepta sunt vnuz pceptū. ¶ Ad primū dōm q̄ per cōparationē ad precepta diuina: gbus obediētia obtēperat: ipsa nō est vtus distincta a iustitia legali: ⁊ tunc sunt vna virtus ⁊ non due. ¶ Ad scōm dicendū q̄ per prudentiā quis bene se hz in dirigendo solū: sed per iustitiā legalem in operando exequendo ⁊ proficiendo bene se hz quis ad totā legē. ¶ Ad 3ᵐ dōm q̄ ab amicitia bene inascīt q̄ quis per ipsam bene se habeat: sed ipsa de se nō hz circa totam legem actus elicitos: sicut iustitia legalis: ⁊ est distincta virtus a iustitia: ga habēt distincta obiecta. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ ista charitas qua quis bene se hz ad totā legem diuinā: vt naturalis est: nō distinguīt a iustitia legali: sz est idez habitus quo deus sic diligīt ⁊ tota lex: ga eodē habitu diligitur finis: ⁊ ea que ad finē sunt: sicut eadez charitate diligitur deus ⁊ proxim°. ¶ Sed hic occurrunt dubia. ⁊ pmū est: si iustitia legalis est causa aliarū virtutū. ¶ Dicendū q̄ sic: quēadmodū legislatoz politicus causa est oīum que fiunt ⁊ ordinanf in politia: vñ iustitia legalis causat oēs actus aliarū vtutuz in genere cause vl̄is cōcurrens ad actum cuiuslibet virtutis eliciens imperans ad exequens. ¶ Scōm dubium: si est prioz ceteris virtutibus. ¶ Dicendū q̄ sic. ordine generationis: quia incerta est cuilibet virtuoso iustitia legalis vt faciat qō facit pro bono virtutis.

Quantum ad scōm: si iustitia legalis est vna virtus. ¶ Dicunt aliqui q̄ nō: sed est omnis virtus: eo q̄ habita omni virtute habeī iustitia legalis: vnde nihil aliud est fm eos q̄ hīe oēm virtutem. ¶ Sed cōtra. qz obediētia est vna distincta virtus: sed obia ⁊ iustitia coincidunt: vt dictum est. igitur ⁊c. ¶ Itez scdo. qz vna virtus est tñ de vno obiecto: sed obedientia aliarū virtutū sunt multa: oīm aūt iustitie est tota lex que est vna. igitur ⁊c. ¶ Itez tertio. iustitia legalis distinguīt cōtra iustitiam particularez. ergo est de alio obiecto. ¶ Item quarto. qz q̄ per superabundantiā dicitur vni soli cōuenit: sed iustitia legalis dicitur per superabundantiā ad omnes alias virtutes: vt infra patebit. g̃ ⁊c. ¶ Idco dico q̄ iustitia legalis est vna virtus formaliter: nō aūt est omnis virtus formaliter sed virtualiter tñ. ¶ Sed contra. pmo qz plures sunt leges ⁊ distincte in politia humana. ¶ Item scdo. qz in vna lege sunt plures partes ordinate ad diuersos fines. ¶ Itē tertio. qz leges aliquādo mutanf ⁊ reuocātur: sed q̄ mutaf nō pōt esse vnū. igitur ⁊c. ¶ Itez 4°. qz lex cōtinet plura agibilia: sed plura agibilia plurificant legē. ergo ⁊c. ¶ Ad primū dico q̄ est tñ vna lex nālis totalis vite humane cōtinens oīa precepta: vnde sunt plures leges materialiter ⁊ partialiter: vna vō totaliter ⁊ formaliter: ⁊ p hoc satis pz ad sequētia. ¶ Ue rūtamē ad scōm dōm q̄ non est iustus legaliter: qz totam non hz: qz qui peccat in vno oīum est reus. ¶ Ad 3ᵐ dicēdum q̄ lz lex quātū ad aliqua extrinseca varietur ꝑpter tempoꝛ vel reꝛ vel personaꝛ qualitatē vel varietatem: non tamē lex nālis inserta cordibus: quia ista minime variatur. ¶ Ad quartū dico q̄ virtuosus omnia agibilia respicit vt vnum: inquantum integrant totam legem: sicut ⁊ legalis iustitia.

Quantum ad tertiuz. vz. si iustitie legalis est dare plures habitus. ¶ Dicēdum q̄ iustitia legalis fm q̄ hic de ea intenditur: est tñ vnus habitus: qz iste tñ sufficit ad necessariuz oēs virtutes ⁊ ad bñ se bñdum ad totā legem ⁊ ad actus omniū virtuum imperādos. ¶ Sed cōtra. qz habitus distinguitur ex obiectis: sed quedā sunt precepta nālia: quedam vō supernaturalia. ergo alia erit lex correspōdens preceptis naturalib⁹: ⁊ alia preceptis supernaturalib⁹. ¶ Item 2°. qz ille leges sunt distincte: quaꝝ vna nō potest stare cū alia: sed lex vetus ⁊ lex noua sunt hūi: qz si circumcidaminī christus vobis nihil ꝑderit: ergo eis distincti habitꝰ correspōdent: vnde Apl's distinguit iustitiam in iustitiam que est ex lege: ⁊ iustitiā que est ex fide. ¶ Item 3°. qz lex diuiditur sicut ius in canonicuz ⁊ nāle. Sed multi habēt iustitiaz nālem sine canonica ⁊ eō. ergo nō est vnus habitus vtriusq3. ¶ Item 4°. qz alia est lex in principe: ⁊ alia in plebe: qz in principe est preceptiua: in plebe executiua: lex enim in principe habet se precipiēdo: sed in plebe exequēdo ⁊ obseruādo. ¶ Ad predicta omnia dicendū est eodē modo q̄ multe sunt leges partiales: qz de diuersis: ⁊ sz vna totalis tñ est lex naturalis sequēs dictamē recte rōnis naturalis: cui legi vnus habitus: qui dr iustitia legalis correspondet. ¶ Nec obstat q̄ leges antique humāe apud alias ⁊ alias pollitias sibi sunt cōtrarie: qz iustitia taliū legez non est iustitia simpliciter: sed solum fm quid: inquātuz respicit diuersos fines reipublice: ꝑpter hominum cōditionē particularez: lex vō naturalis sequēs verū dictamē recte rōnis nālis est eadē apud oēs: ⁊ per ꝑns iustitia legalis est vna: vnde ꝑcepta moralia sunt ⁊ fuerūt eadē in diuina lege veteri ⁊ noua: cerimonialia vō mutata sunt: qz nō sequunt dictamē recte rōnis.

Quantum ad 4ᵐ: si iustitia legalis est nobilissima oīum virtutū moraliū. ¶ Dōm q̄ sic. Tum ga p̄ncipat oībus alijs vtutibus ⁊ imperat actus oīum aliaꝝ virtutū moraliū. Tū ga fm Ambro. iustitia cōis est virtus. ¶ Sed cōtra. ga illa virtus est nobilior: que est de nobiliori obiecto: sz amicitia est hūi: quia est ad personam: iustitia vō ad legem. g̃ ⁊c. ¶ Itē scdo. illa virtus est nobilior cui altera virtus cedit: sed iustitie rigor cedit mīe. igit mīa nobilior est q̄ iustitia. ¶ Item 3°. ga. ś. dicuz est q̄ virtus heroyca est perfectissima virtutū: nō ergo iustitia legalis. ¶ Itez 4°. ga latria hz deū pro obiecto: sed vtutes nobilitanf ex obiecto. ergo ⁊c. ¶ Ad pmū dōz est q̄ maior est vera cetēris paribus: sed amicitia respicit alterū inquantū vtus est: ⁊ hoc nō fit sine iustitia legali. ¶ Ad scōm dōm q̄ iustitia distributiua cedit aliq̄n mīe: sed iustitia legalis hoc imperat fieri ꝑpter melius bonū vtutis. ¶ Ad 3ᵐ dōm q̄ sicut. ś. dictū est: vtus heroica nō est vna: sz dicit gradū excellētie cuiuslibet vtutis. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ iustitia legalis ꝓtinet latriā: id circo melior est obediētia q̄ victima. Lōparatio enī vtutū penes nobilitatem obiecti locū hz: qñ vtutes sunt disperate: nō aūt qñ sūt subordinate. Nunc autē ita est q̄ oīs vtus particularis subordinaf iustitie legali: que de sua rone formali tota legalem respicit: ⁊ per ꝓsequens oīa obiecta oīum virtutum: saltem mediate. ¶ Questio. X.

D Ecimo quero. Utruz fortitudo sit virtutū excellentissima. Uideī q̄ sic: ga laudabilior est. ¶ Contra. ga est in cōcupiscibili.

Hic premittenduz est quid dicīt q̄ fortitudo est vtus circa terrores mortis. ¶ Cōtra. ga velle perdere regnū vel iperiuz magis q̄ aliqd turpe operari est virtus fortitudinis: ga hoc non pōt reduci ad aliā virtutē. ergo ⁊c. ¶ Itē 2°. ga si alicui intentarenī maxie pene ⁊ mallet eas sustinere q̄ aliqd turpe operari: eēt virtus fortitudinis. ¶ Itē 3°. velle ꝑdere totā subaz vel sustinere angustiā de morte amicis vel parentib⁹ intemptata q̄ aliqd turpiū operari: sil̄r est virtus fortitudinis: ⁊ tñ nullū coꝛ est circa terrores mortis. ¶ Dōm est q̄ ga ex actiб gīnaf habitus ⁊ oīa ꝓdicta sunt actus virtuosi pñt aggīare habitum vtutis fortitudinis. ¶ Idco dico q̄ fortitudo est virtus circa q̄scūq3 terrores: ꝑpe tñ circa terrores mortis p salute reipublice: ⁊ sic locut⁹ est Ari. ꝑpe de vtute fortitudis.

Secundo videndū est quot sunt modi fortitudinis. ¶ Dōm fm Ari. q̄ tñ vn⁹ est modus. ś. circa bellica impauidū manere pro salute reipublice. ¶ Sed ɔ. ga circa egritudinē aliq intētanf timorem mortis adeo q̄ ꝑpie salutis obliuiscunf. Alij vō impauide optime se disponūt animose ad mortē pferēdā. ¶ Itē in naufragijs aliq̄ ꝑpter timorē vsum rōnis amittunt. Alij vō cōstanter periculuz mortis sustinent. ¶ Itez 3°. circa actus iudicioꝛ mortis: aliqui vltra debitū terrenf. Alij vō pro suis demeritis morte libenter aggrediunf. ¶ Itē 4°. q̄ō fortius est martyres pro vtute latrie morte impauide sustinent. ¶ Nō igit fortitudo est solū circa bellica: sed etiā circa ista que iam sunt dicta: ⁊ ideo tot sunt modi fortitudinis quot sunt obiecta: circa que ꝓuenit hoīem impauide operari ⁊ ex vtute morti obuiare vel morte pro virtute recipere.

Tertio videndū est quō difficultas actus declarat excellentiā fortitudinis. ¶ Dicunt quidaz q̄ difficultas actus fortitudinis non declarat virtutem fortitudinis ⁊ excellentiā eius: ga minus boīes possunt attingere ad mediū eo q̄ est maioris difficultatis: ⁊ p ꝑns virtus minus est laudabilis: vide de hoc supra ⁊c. ¶ Sed ɔ q̄ artifex q̄ domū facit fm artē difficilē ad inueniendū: amplius laudaf, q̄ fi faceret ipsaz fm formā cōem: ad quā formā oēs possent attingere. ¶ Itez 2°. in agonisticis disputationibus amplius laudaf qui mediū subtilius ⁊ difficilius ad ꝓpositū adducit: q̄ qui cōe quod cōiter boies facere scirent: sed sic est in ꝓposito de difficultate in agibilibus. g̃ agibilia fm virtutē sunt magis laudabilia: que maiorē difficultatē habēt. Igit excellētia cuiuslibet virtutis aliquo mō declatur ex eius actus difficultate. ¶ Ad cuius euidētiā notandum est: q̄ difficultas in actu pōt accipi ex ꝓtuoꝛ. Primo. vz. ex pronitate opantis: ⁊ sic actus cōtinētie est difficilis: qz boies sunt proni ad incontinētia. ¶ Itē ex pte habitus: vt intēperatus q̄ impedīt ab intēperātia ꝑpt habitū cōtrariū. ¶ Itē ex pte circūstantie: vt interfice re amicū pro executione actꝰ iustitie q̄ inimicū magis est difficile: qō tñ opz facere aliq̄n virtuosuz. ¶ Item ex parte obiecti: vt impauidus circa mortē. ¶ Quādo igit est difficultas in actu vtutis ex parte poꝛ sensitiue opantis: qz poꝛ inclinat ad ꝛziū: difficultas facit actum laudabilez: ⁊ per ꝑns habitū a quo elicitur talis actus. ¶ Quādo aūt est diffi. ex pte habitus: tunc est vitium: ⁊ per cōsequens facit actū vituperabilē: qz habitū acgsiuit vitiosum: qui est cā illius difficultatis. ¶ Quādo vō ex parte obiecti vel circūstantie laudabilis est semper. Idcirco fortitudo est excellēter laudabilis tam ex parte potētie q̄ obiecti q̄ etiā circūstātie. ¶ Sed tūc segf fm boc q̄ fortitudo sit nobilior: q̄ iustitia. ¶ Dicendū q̄ non: quia iustitia est de supiori obiecto: ꝓtinet eniz obiectū fortitudinis: vt supra dictū est sepe. ¶ Sz tunc est dubiū: si fortitudo nobilior sit q̄ iustitia particularis. ¶ Dicēdum q̄ duplex est iustitia: distributiua ⁊ cōmutatiua: sed prima est nobilior scōa: qz est de nobiliori ⁊ altiori obiecto. qz est circa honozes: cōmutatiua vō circa mercaturas: sicut etiā iustitia distributiua: ⁊ fortitudo se habent fm nobilitatē: sicut excedentia ⁊ excessa: ga ex parte obiecti iustitia distributiua est nobilioꝛ. ¶ Sed ex parte potētie vel circūstātie fortitudo excedit iustitiā distributiuā. ¶ Item dubium est si fortitudo q̄ est circa mōstra: vel circa fulgura: aut etiaz tonitrua sit virtus. ¶ Dicit Aristo. q̄ nō: qz nō pōt esse libere elicita ab boie: ⁊ terrores illi transcēdunt humanū modū. ¶ Sed vō q̄ circa talia pōt esse vtus fortitudinis. ś. inquātū bō est ipauidus quātuz opz: ⁊ sicut opz: nō eniz in talibus dz hō amittere vsum rōnis: ⁊ sic polē est humano mō ipauidū se bāe. ¶ Itez dubiū est: si ex vtute fortitudinis declaī imortalitas aie. ¶ Dñ qđ q̄ sic: qz vtus nō pōt esse aliqd irremuneratū: sed si aīa nō est imortalis: nihil ꝑdesset forti circa mortez vtuose opari: qz bonū vtutis nō remanet saltez in se: qz nō est semp. ¶ Sed cōtra: qz pbi nullā fecerunt mētionē de fortitudinis remuneratione: nisi q̄ tales sunt ab oībus laudādi: vnde pmiū virtutis fm pbos est bonoꝛ ⁊ laus: que impendunī ꝑpt est polē. ¶ Itē 2° qz melius est bonū gentis q̄ vnius psone: ⁊ per cōsequens bonus reipublice q̄ singularis psone: sed bonū vtutis plus est appetēdū q̄ bonū premij: ergo virtuoso debz sufficere bonū virtutis pro vtilitate reipu. ¶ Itē 3° qz fm Arig. aligs dz magis velle annihilationē sui imo totius vniuersi, q̄ mādatū dei trāsgredi vel ꝑtermittere: vt peccet mortaliter: sz in annihilatione vniuersi nulla segtur vtilitas: quā tñ plus q̄ peccet dz eligere. ¶ Item 4°. bonū virtutis est tñ bonum q̄ pro sola virtute omnia bona sunt exequenda ⁊ mala sunt fugienda. Igitur ex

A
Aristo. arg. Legalē iustitiam notabiliū oium virtutum esse. In homel. super Lucam. Obiect 4°.

Amicitia distinguī legalem cōtinetur.

Iustitia cedit mīe: ergo heroi excedit?

B
Virtutes q̄les vnusquisq3 dicitur habere q̄ habet legalem iustitiam tñ.

C
Aug. in lib. de ciui. Dei. ꝑ hoc in ꝑ videt alios.

Fortitudo qđ Tull. copiose locūs artica. 2° obiect. simile fortitudinis modus Aristo. Ibi. impauidē fiare. Ibi. speditum? Impugn° 4°.

D
Ibi. ipsi dicī tollendam. Aug. ꝑpa. Fortitudinis modi plures sunt? quos?

Tertius arti. Aug. aliorum.

E
Ibi. antiqui scripta. Ibi. facit subtilem ⁊c. Impug° 2°.

Primus arti.

Obiectio. Justiniā fortitudinē pire. Duꝰ triplex. Justitia duplex ⁊ q̄ nobilior?

G
Justitia distributiua ⁊ fortitudo mutuo se excedunt. Aug. Arist. 3. ethic. c. 9. sed examina bene vt scis. Aug. propria. Circa ſpabundantias terribilia in casu ee fortitudinez: sed cōsidera. Aug. aliorum. Ibi. nihil virtutis pōt esse bonū irremuneratum.

H
Quer Hera. odonis ad h. Impug° 4°. Vide. 3. ⁊. 9. ethi. 4. ethi. c. 9. 1. eth. in phe. ⁊ alibi sepe. Vide sco. 43. dist. 4. q. 2. ad ꝓpositū hic. Anſel. cur. deus hō li. i. c. 21.

Dubium. Tulli° facilio Ar. vtuosio?

L

Rom. 13.

In homel. super Joan. Obia est spes iustitie.

Preferf iustitia prudentie. Obia amicitie ⁊ iustitie legal' Ibi. in imperando.

M
Charitatē cū legali iustitia coincidere.

Vide in ꝓmo ⁊ Sco. in. 1°. Dubium 2ᵐ.

Legalis iustitia est cā aliaꝝ vtutū ⁊ ipsaꝝ actuū vtis. Ibi. ⁊ actum. Preeire alias vtutes ostigit legalē iustitia

Universidad de Deusto
Biblioteca

I
1.poste.1.5.
A.l.fōtitudo
A.l.puenit.

Opio ppria. Ex fortitudis vrute nō iſert aie īmōtalitas domfratue ſal tem.

Opio aliorū.

A.l.13 nō ex obiecto.

Opio ppria. Excellēta tēperātie vnde? Gradus bonitatis tēpantia: 7 ſic ō aliis vrtutibus eſt 4ª

R

Vide ſco.34. diſ.3. optime ad h.

Gradus malitie cōtrīdens eſt q̄druplex.

Vide.7. ethi. copioſe h.

Dubium

L

3° ethi.c.3. Incōtinēs arguit in q̄tuor terminis. vīō 7.ethicor.

Dicum 4ª.

A.l. viribus.

M

Principatus volitatis 3ª. vīō.1.poli.c.3 Subz iuſtitie mōaſtice qō?

Virtutū vl vitium.

Alie ſūt gb intelligentijs. alie vō gbus brutis participamus.

A.l.actus.

fortitudine non poteſt declarari aīme immortalitas.

¶Sed contra.ga ꝓpter qō vnūqōq; tale 7 illud magis eſt appetendū:ſed virtus eſt ꝓpter felicitatē:ſ; fortis nō poteſt bñe felicitatē in hac vita:ga homo ꝑiatur morte:igit vt felicitas ſequat aīa īmortalis eſt. ¶Dicēdū q̄ felicitas ad quā eſt virtus:eſt ordo 7 bona diſpoſitio vniuerſi 7 reipublice. ¶Queſtio. XI.

VNdecimo quero. Utrū tēperantia ſit nobiliſſima virtutū.

Quidam dicunt q̄ non:ga eſt circa paſſiones tactus:quod eſt obiectū ignobile. ¶Sed hoc non obſtāte pōt bñe excellentiā ex alio.vz.ex difficultate ex pte potentie:vel aliq̄n ex parte circūſtātie:7 aliq̄n etiā ex pte obiecti. ¶Unde notandū q̄ primū circa tēperantiam eſt perſeuerantia.Scōm cōtinētia.Tertiū tēperantia. Quartū vtus heroica:perſeuerās enī pugnat cū paſſionibus:7 nec vincit:nec vincit:7 ideo nec eſt virtuoſus ſimplr nec ſm quid.Cōtinēs aūt pugnat cū paſſionib⁹: ſed cū difficultate vincit:ideo ꝓfectus eſt 7 nō virtuoſus ſimplr:ſed ſm quid.Temperatus aūt facilr paſſiones vincit:ideo eſt virtuoſus. Heroicus aūt nihil patitur nec ſentit aliqd paſſionis:ideo eſt in ſummo gradu virtutis tēperātie. ¶Eodē modo ſunt ecōuerſo q̄uor vitia predictis cōreſpōdentia.ſ.imperſeuerātia:incontinētia:intēperātia:7 beſtialitas:que eſt maius vitium: imperſeuerātia aūt minus:imꝑſeuerās enī nō pugnat: ſed ita eſt debilis q̄ occurrente paſſione ſtatim vincit. Incōtinens aūt cū paſſione pugnat.ſed a paſſione vincit.intēperatus autē nō expectat paſſionē:ſed preuenit eā:ideo peior eſt incontinente.beſtialis vō vel brutalis 7 qui opponit heroyco:vltra modum humanū excedit iura nature violans:7 ifra limites nāe non ſe tenēs ſic comedens pueros vel ſimilia faciens. ¶Sed dubiuz eſt q̄o itelligit:q̄ omnis malus eſt ignorās. ¶Dicūt aliqui q̄ incōtinens argm in quatuor terminis facit:arguens ſic.omne bonum eſt faciendum:ſed iſtud delectabile eſt bonum.igitur faciendum:ſed decipit: quia prima propoſitio vlis debet intelligi de bono honeſto: ſed de hoc alibi tractabimus. ¶Queſtio. XII.

SOdecimo quero. Utrū iuſtitia monaſtica ſit virtus mozalis.

Hic premittuntur q̄tuor dicenda. ¶Primū eſt q̄ in regno aīe voluntas eſt domina. ¶Scōm q̄ diuerſis virtutibus 7 potentijs aīme ipſa voluntas diuerſimode dñat 7 p̄incipat. ¶Tertiū eſt q̄ voluntas virtutibus itellectiuis 7 ſenſitiuo appetitui principatur principatu politico:executiuis potentijs dominat principatu deſpotico:potentijs autez vegetatiuis dominat p̄incipatu tyrānico:ſicut homo brutis. ¶Quartū dictū eſt q̄ iuſtitia monaſtica eſt in voluntate:ſicut in ſubiecto principali.

His premiſſis eſt dicēdū q̄ q̄dā ſunt vtutes per quas participamus cū intelligentijs:quedā per quas participamus cuz brutis:7 inter iſtas virtutes eſt ōtinua pugna:ga in hoīe ſibiūicem rebellant:volūtas autē que eſt dña:pōt eis precipere vt preualeāt:7 triumphent:ille.vz.quas voluntas vult de alijs triumphare:hoc autē facit per habitū qui dicit iuſtitia monaſtica que imperat oībus actib⁹ vtutum hois ad ſeipſum. ¶Aliquādo igit virtus monaſtica vergit ad vtutes ſuperiores 7 earū actibus imperādo ampliꝰ intendit:7 tunc homo eſt quaſi heroicus. ¶Aliquādo autē voluntas ſe imergit viribus inferioribus:vel imperādo:vel laxando earū actus:7 tunc homo eſt brutalis vel beſtialis. ¶Aliquando aūt voluntas inſiſtit vtriſq; viribus 7 virtutibus 7 mediat inter ipſas quātum ad actus humanos:7 tunc iuſtus eſt vel iniuſtus monaſtice. Si eniz intēdat volūtas ipſas mediare ſm virtutē iuſtitia eſt monaſtica.Si aūt ſm temperātiā ſolū vt quietius viuat q̄ ſi vires īferiores eēnt effrenate:iuſtus nō eſt. ¶Sed dubiuz eſt:cū voluntas ſit magis cōnexa cū potentijs ſuperioribꝰ q̄ īferioribꝰ quare magis inclinat ad appetitū ſenſitiuuz. ¶Dicendum q̄ plaga eſt homini īflicta ex ꝓpria culpa.

¶Queſtio. XIII.

TErtiodecimo quero. Utrum lex noui teſtamenti contineat aliquā operationem: que terminetur ad diuinam eſſentiam: ita q̄ non ad perſonam.

Hic notandum q̄ ex diſtinctione quidditiua aliquoz arguitur ordo eſſentialis nēcio iter illa: q̄ quecūq; ſunt diſtincta qdditatiue ſunt ordinata vel cōfuſa. ¶Item notāduz q̄ ordo inter primariū 7 ſecundariū obiectum nō ſufficit ad hoc q̄ poſſit videri obiectum primariū ſine obiecto ſecūdario. ¶Sed requirit libertas voluntatis diuine libere 7 cōtingēter agens ad manifeſtationē primary obiecti 7 nō influens eadē libertate ad manifeſtationē ſecūdary. ¶Itez notāduz q̄ vbicūq; eſt ratio formalis alicui⁹ /ibi eſt ratio ei⁹ diffinitiua.7 ei⁹. ¶Sed vbi eſt ratio diffinitiua /ibi eſt etiā 7 diffinitū:7 hoc demonſtratiue ſequit:q̄ mediū demōſtrationis eſt diffinitio. ¶Idcirco vltima reſolutio ſtat ad rationē formalem que nō pōt ꝑbari per aliquid ꝓius nec notius. ¶Itez notandū q̄ quādocūq; ſic dicit:in quocūq; ſuppoſito eſt quo aliquius opationis ipm eſt q̄:bz tm veritatē in actionibus trāſeuntibus:nō autē in īmanentib⁹:q̄ tūc de neceſſitate viſa eſſentia diuina viderent perſone:7 etiā viſa vna perſona videret 7 alia. ¶Confirmat.q̄ ex puris nālibus angeli intuitiue videt humanaz naturam chriſti:ſed ipſa ſuppoſitat in ſuppoſito verbi.ergo ex puris nālibus angeli poſſunt cognoſcere ſuppoſituz verbi:q̄ eſt falſum. ¶Sed cōtra.q̄ per te videns aliquid intuitiue videt etiā illa:que illi rei per accidēs cōpetūt:ſicut videns ſolez videt vbi eſt ſol:ſed nature cōpetit per accidens ſuppoſituz.igitur cognita natura intuitiue cognoſcit ſuppoſitum. ¶Dicendū q̄ veruz eſt de poſſibili 7 de facto:nō tamen de neceſſario: vnde ſi deus nō ſuſpenderet viſionez ſuppoſiti a viſione nature/viſa natura videretur ſuppoſitum ꝓpriuz nature: quod nō poteſt bic ꝓpter naturā humanā chriſti:que ſuppoſitat in ſuppoſito alieno 7 ſupernaturaliter ei īnitur. Ideo angelus videns ex puris naturalibus intuitiue naturā chriſti:nō videt intuitiue verbum.

¶Illuminati doc.fratris Franciſci Mayronis ordinis Minoz:.puintie ſancti Ludouici ſcriptuz preclariſſimum ſup tertiū ſnīaruz:Lozrectū atq; decoratuz ſumma cura atq; ſollertia ſacre theologie docto.eximij patris fratris Mauritij de Hybernia eiuſdez religionis:dum actu theologiā publice in alma vniuerſitate Pauina legebat:fine felici terminat 7c.

N

Uberiorem ſcīe nationis intellectū mōſtrat 7 vt ſumat 7 aſſpocunū argz ipſū q̄ prīa bō manifeſtat ſuoſ mīnōs redditur.

A.l. vtpoteſt Dubium.

A.l.adhuc dū ſenſitiuus. A.l.pg cūpit

O

Vide hunc 7 Sco.1.di.p. ad ꝓpoſit.

Ordo eſſentialis vnde?

Obiectum 1ª Obm primum ex ſe nō ſuffic. vt videat ſine primario.

Nō formalis. Diffinitio. Diffinitum.

P

Maria mat lumen.

C

Eredi.11. Vide ſco.diſ. 9a.tertij. obiect 4ª. idem.4.7.15. 7 Lucc.4.

Vide.33.d.4. hic 7 alibi 7 ſcotū ſcoti.

Aual in duo ꝓcepta relatiōis cōe in cōmenti 7 ſiter non.

D

Sacerdotium veteris legis caracter care bat.

Cerimonialia iudicialia: ea de manē ſīr vigit 7 ſīr ñ. Iudicialia mi nus etiari ꝙ lacralia 7 ceri monialia vetera.

Cerimoniaª q̄

Dextro.22. Dextro.32.

Sen[ſ] ſacrox legis veteris 4ª: quor p[ro]m nō remanet in nouo.

Amaritanus ille pſſimus.

Ad euidentiam tiaz eoz que dicunt de ſacramētis veteris legis,querūt 4or queſtiones. ¶Prīa eſt.Utrū ſacramēta veteris legis ſint totalr euacuata.Qz nō. Matt.5°.Nolite putare:q̄n veni ſoluere legem:aut ꝓphetas.

¶Contra:q̄ ad Hala.6°.In chīo enim Jeſu neq; circūſio aliquid valet neq; prepuciū:ſed noua creatura.

Circa iſtam qōnē intelligendū eſt q̄ in veteri lege fuerunt quatuor genera ſacroz. ¶Quedam eniz fuerūt mozalia:que ordinabant hoīem ad ꝓfectus ſtatū:ſicut ꝑcepta decalogi. ¶Quedā ſacralia:que ordinabāt hoīez ad cultū diuinū:ſicut ritus ſacerdotalis. ¶Quedā cerimonialia:que ptinebant ad ritū humanū.Cerimonialia dicunt illa que ſm ſe nō habēt rōnez manifeſtā ſue vtilitatis:vt non arabis in boue 7 aſino. Nō indueris veſtimēto lineo lanaq; cōtexto. ¶Quedam iudicialia:que ptinebant ad directionē populi:ſic illud.Oculū ꝓ oculo:dentē ꝓ dente. ¶ꝓ.Sciēduz q̄ ꝓma ſacra nō fuerunt euacuata:que ad ſalutē hoīuz pertinebāt q̄tū ad aīam. Alia vō totalr fuerūt euacuata. ¶Sed ꝓtra hoc arguit 4ª.ꝓ.Primo qz precepta decalogi chīs reduxit ad duo.vz.diliges dñm deum tuuz ex toto corde tuo 7 ex tota aīa tua 7 ex totis viribꝰ tuis 7 ꝓximū tuum ſicut teipſum. In bis duobus mandatis tota lex pendet 7 ꝓphe. ¶2° qz ſacerdotes nūc ſicut 7 tunc oleo cōſecrant. ¶3° de cerimonialibus vī idē:qz cōficimus in açimo:7 in calciamētis celebramus ſicut 7 ipſi. ¶4° de iudicialibus:qz ſicut bodie tenet eccl'ia in lege veteri bigamꝰ nō poterat eē ſacerdos:nec homicida. ¶Ad pm dōm /q̄ lz chīs ꝑcepta decalogi ad duo reduxerit:nō tñ alia euacuauit:q̄ cōprehendit oīa que in duabus tabulis ad deū 7 ad ꝓximū pertinebant:ꝓp hoc dixit q̄ gnāliter in bis duobus cōſiſtit:ſed ſpāliter ſunt plura:7 ex bis duobus cetera dependēt. ¶Ad 2m dico /q̄ ſacra nō remanent eiuſdē ſpēi:aliter.n.inungebant tunc,aliter nūc:q̄ in iſtis caracter īprimit:in illis aūt nō. ¶Ad 3m dico /q̄ eccleſia nullā illaz cerimoniarū bz inq̄tū ſunt veteris teſtamenti 7 veteris legis:non tñ eſt incōueniens q̄ ſimiles accipiat ꝓp aliq̄d ſignuz. ¶Ad 4m dico q̄ inter iudicialia fuerunt aliqua rōnabilia:ideo eccleſia pōt accipere quedā nō inq̄tum legalia:ſed qz ſunt ꝑcepta eccleſie:quo circūſcripto ꝑcepto nullum ligarent ꝑcepta legis antique:nec ita equaliter ſunt euacuata illa iudicialia ſicut ſacralia 7 cerimonialia:qz iudicialia bñt plura admixta de mozalib⁹:iō adhuc aliqua tenent:illa aūt que erant magis cerimonialia q̄ mozalia:non tenentur vniuerſaliter:verumtamen inquantum legalia ſunt:ſunt euacuata. ¶Ad argumentuz in principio patet quomodo euacuata ſunt: 7 quomodo non. ¶Queſtio.II.

E

De nup.7 cōpiſcētia.li.2.

Dō.2ª aliorū q̄rū 7 cū ſco. 13.7 hoc de facto loquēdo.

9.q̄rē alibi.

F

Semp pⁿ lapſū fuit remediū ꝫ ordiale ¶In poª abſoluta dei poſſit darimedium. vide ſco.hic 7 hunc.j.q.3. 7 alios.

Nō.q̄druplex

G

Baptiſmª circūciſionē excedit 4ª.7 totidē illa deſic.

Status circūciſionis 4ª.

Joſue.5.

Tēpoz varietas reſpectu circūciſionis 4ª. Gene.17.

H

Jo.15.

Cerimōle circūciſiōis 4or: 7 qd miſtice figurabant.

SEcundo querit.Utrū ſacramentuz circūciſionis cōferat gr̄az. Qz nō:qz gloſa in epla ad Ro.dicit q̄ non cōferebat gr̄am ſed tñ amouebat culpam. ¶In ꝓtrariū eſt Aug.qui dicit.Qō nūc facit baptiſmus,circuciſio tunc faciebat.

Circa iſtam qōnem ſunt due opiniones. ¶Una dicit q̄ ſolum abolebat culpā.Ratio eſt:qz baptiſmus circūciſionē precellit.Sed ſi circūciſio ꝓferret gr̄az:7 amoueret culpā:nō eſſet ꝑcellentia baptiſmi.boc aūt eſt falſuz:qz vt dicit Aplus ad hebreos.Melioza ſunt ſpūalia corporalibus.Sed baptiſmus eſt ſpūalis:circūciſio corpalis vel carnalis. ¶Alij dicūt oppoſitū q̄ circūciſio aliquā gr̄am ꝓferebat:lz imperfectā.Erat.n.lapſus tūc originalis peccati:cū igit deus nunq̄ defuerit humano generi, congruū fuit ꝓ omni ſtatu eſſe remediuz aliq̄ cōtra originale peccatuz.Sed tunc erat originale peccatum: ergo decuit q̄ ibi eſſet remediū paruulis:qui nō habebant fidē. ¶Et cōfirmat duabus rōnibus.Prima eſt: qz de potentia ordinata deus nō ordinauit aliquez gn ſit in gr̄a:vel in culpa:ſic q̄ oīs hō vel ſaluet vel dānet. ¶2° arguit ex deductione Dionyſij de diui.no.ca.4°. Sicut (ingt) ſol illuminat oīa corpa ſupioza 7 inferiora/niſi habeat obſtaculū:ita deus.Sed per circūciſionē amouebat obſtaculū gr̄e:ergo deus gr̄am infundebat.

Ad euidentiam tamen predictoz ſunt quatuor intelligenda.Primū q̄ ſunt defectus circūciſionis a baptiſmate. Et ſunt quatuor. ¶Primus q̄tū ad culpā:qz ſacrm baptiſmi oēm culpā delet/ſacramētali virtute:virtute aūt circūciſiōis nō habeat expreſſe q̄ purgaret oēm culpā. ¶Scōs eſt qz baptiſmus abſoluit a pena 7 a culpa:de circūciſione aūt nō habeat expreſſe. ¶Tertius eſt qz baptiſmꝰ culpam delet 7 abſoluit a pena damni 7 ſenſus:qz ſtatim euolant ad gl'iaz.Sed circūciſio nō:niſi tñ penā ſenſus delebat. ¶Quartus qz baptiſmus gr̄am completā cōfert.Sed circūciſio diminutā. Jdeo dicunt ſancti q̄ ſolam culpā expellebat. ¶Scōo videndum eſt de ſtatu circūciſionis:7 fuerūt quatuor. ¶Primus fuit qñ fuit inſtituta.ſ.tempore habzae. ¶Scōs qñ fuit ſuſpenſa: ſicut tēpore quo fuerūt filij iſrael in deſerto. ¶Tertiꝰ qñ fuit renouata.ſ.qñ ingreſſi ſunt terram ꝓmiſſionis. ¶Quartus qñ fuit euacuata. Et ſm hoc ſunt quatuor tēpora aduertēda. ¶Primū in quo fuit neceſſaria:qz ſub precepto bis qui erant de lege habzae:qz oīs maſculus:cuius caro ꝓpucy circuncīſa non fuerit:peribit de ꝓplo ſuo:7 durauit vſq; ad chīm. ¶Scōm in quo erat vtilis ſed nō neceſſaria.vz.a tempore quo chīs incepit predicare baptiſmū:qz tunc baptiſmus erat ſufficiens remediū.circūciſio aūt bñ vtilis:ſed nō neceſſaria tunc erat. ¶Tertiū in quo nō fuit vtilis nec neceſſaria:ſicut qñ chīs dixit.Cōſumatū eſt:qz tunc oīa legalia fuerunt abolita:nec ex tunc habuerūt efficaciā nec neceſſitatē: ſed tñ fuerunt permiſſa pp ſcandalū iudeoz vt ſynagoga cum honoze duceret ad ſepulchrū. ¶Quartuz tps fuit poſt diuulgationē euangelij vbi fuit mortifera.per ſnīam ꝓmi concily qō fuit celebratum actuum.15.ideo dixit Apoſtolus poſtea ad Hala.5°.Si circuncidimini chīs vobis nihil ꝓdeſt.ergo erat mortalis. ¶Quarto videndum eſt que cerimonie erant ibi:7 dī q̄ quatuor. ¶Primo.n.aliqō ſuperfluū reſecabat:7 ſignificabatur virtus caſtitatis 7 tēperantie:que carnis repzimit paſſiones. ¶Scōo vulnus circulare fiebat:7 ſignat actuz contemplationis in quo finis reducitur ad ꝓncipium. ¶Tertio.qz in octauo die dabatur:7 ſignat octauam

I Defende ma. fi voluerit facilr.

resurrectionis nostre in qua oīs superfluitas rescecabīt a nā. Magister tñ dicit q̄ p̄ueniebatur aliq̄n dies p̄pter periculū. Sed alig hic nō tenent eū. ¶ Quarto: q̄ cum cultro lapideo fieb̄at vt p̄z in Josue 5°. ī signab̄at chīz: cui⁹ virtute pctā delebāt. ¶ Ad arg^m p̄z. ¶ Dō. III.

Vide sco. d. 1. h°. q. 6, optic.

Certio querit. Utrū aligs posset esse in statu neutro in veteri testō: qui nō fuisset in gra nec in culpa. Et videtur q̄ nō: q̄ in euāgelio habet. Qui nō est mecum: contra me est Matt. 12. ¶ Contra. in euangelio. Dixerunt discipuli: vidimus quendā ejcientem demonia: qui nō segt nos ꝛc. Luce 9°. Inq̄tuz ille ejciebat demonia erat ꝑtra demones: ī p̄pīs nō erat inimicus chīi. inq̄tum vo nō sequebat aplos ī chīm ī vitā chīi nō erat amic⁹ chīi: ī sic nec inimic⁹ nec amic⁹.

K Dō. alior.

Circa istam qōnez dicunt quidā q̄ etiā de potentia dei absoluta nō potest poni gs in statu neutro ꝓpter extrema ꝺdictionis: q̄ culpa est carentia gre. Et ꝺfirmat in ꝓuatiue oppositis: subm aptū natuz opz esse sub altero oppositoꝝ. Sed culpa ī gra: quoꝝ susceptiuū est anima: sunt ꝓuatiue opposita: ergo ꝛc. ¶ Contra istā opinionē ar°. 4^r. ¶ Prio. q̄ deus creauit p̄mū angelū in puris nālibus ſm quosdaz doctrinā. Sz talis nō fuit creatus in gra nec in culpa: g̃ ꝛc. ¶ 2° in statu innocētie deus dedit homini gram: tñ si eā nō dedisset nō habuisset culpā: si nō cecidisset. ¶ 3°. q̄ vir ī mulier in puris nālib⁹ generassent fetum: ī nō in peccato originali: nō tñ necessario haberet graz: g̃ ꝛc. ¶ 4°. q̄ chīs de potētia absoluta posset esse natus sine gra: si nō fuisset humana natura a verbo assumpta: nec tñ ꝓtraxisset mortale peccatū. ¶ Dico ergo q̄ de potētia dei absoluta pōt hō esse in statu neutro. Qō confirmat: Aug. q̄ aligs rex pōt habere inimicum aliquē delinquentē neutrū: remittendo culpā nō acceptando euz ad gratiā. ¶ Sed cōtra hoc arguo 4^r. ¶ Prīmo quia ipossibile est transire de ꝺdictorio in cōtradictoriū/nulla facta mutatione in aliquo extremoꝝ. Sed ille ꝑmo nō est gratus: postea fit gratus. ¶ 2° q̄ aīa nō pōt purgari a peccato nisi fiat de inunda mūda. ¶ Sed talis est in statu gre: ergo ꝛc. ¶ 3°. q̄ q̄ deus reconciliat aliq̄ dil

I

TErtio queriť. Utrū baptismus sit præstantius ꝛ nobilius sacris noue legis. Qz nō: qz in natura est ꝓcessus de imp fecto ad perfectum. ergo in ꝓcessu gr̄e illud idē. ¶ Contra. nobilius est dare esse: q̄ fic esse. baptism⁹ dat esse simplr̄ spirituale. ergo ꝛc̄.

Hic primo videndū est circa sacr̄m baptismi: q̄ sicut in alijs rebus regrunť quatuor cāe. vz. mālis efficiens formalis ꝛ finalis. sic in baptismo. ¶ Prīo igit̄ queriť que est cā efficiens. ¶ Dī q̄ viator gcūq; qz gnālissimi sacr̄i dz eē cā gnālissima: sed talis est baptismus. ¶ Sz occurrit dubiū. si gcūq; fidelis in quocūq; casu pōt baptiçare. ¶ Dī q̄ non dz de potēt̄ia ordinata/si sit p̄sens sacerdos: sed de potentia absoluta pōt: sed si sacerdos sit absens: tūc ptinet ad leuitā: ꝛ sic gradatiz vsq; ad quēcūq; ordinē. Dī pertinere vel ad mulierē. ¶ Scōm dubiuz. si hereticus vel alius ab eccl'ia p̄cisus pōt baptiçare. ¶ Dic dixit Lyprianus: q̄ nō poterat: sed hoc non pōt stare: nec tenet: qz gcūq; intēdit facere q̄ ecclesia intēdit/factuz est: qz fides nō est ꝓtialis: sed est totius ecclesie. ¶ 3ᵐ dubiuz. si diabolus pōt baptiçare. ¶ Dī q̄ nō ꝓpter duo: qz totaliter p̄cisus: ꝛ qz si faceret semp p̄sumeret eū fecisse mala intentione: nō aūt si est de infidelib⁹: qz q̄uis p̄cisi sunt: ponunť tn̄ adhuc posse eē mēbrū eccl'ie. ¶ 4ᵐ dubiū: de bono angelo ꝛ de beato si possint baptiçare. ¶ Dī q̄ si facerent factū esset: qz nil nisi a volūtate dei facere possunt. Jō dī absolute q̄ pōt: qz sumus cōciues eoꝝ. Et ecclesia militans est ps ecclesie triumphantis.

Que autem sit causa mālis. Dī q̄ aqua mālis ꝛ sumiť cōueniēt̄ia ex q̄druplici ꝓprietate aque. ¶ Prīa est/q̄ aqua dz purgare sordes: sic baptismus oēm sordē cuiuscūq; peccati. ¶ 2ª est/q̄ dz refrigerare: sic papism⁹ dz refrigerare carnis fomitem: qz ceteris paribꝰ minus viget in baptiçatis. ¶ 3ª est/q̄ dz vim refocillatiuaz siue refocillationis: sic gra dz refocillare aīam. ¶ 4ª/q̄ dz vt̄ute fecundatiuaz: qz sine ipsa nō pōt germinare terra. Ita sine baptismo nullus fructus pōt acgri. ¶ Sed occurrunt dubia. ¶ Prīmū. si pluuia vel aqua maris sit mā ōbit'a. ¶ Dī q̄ sic: qz sunt vere aque. ¶ 2ᵐ dubiū est de aqua artificiali: si aut de rosacea. ¶ Dī q̄ nō: qz sunt alteri⁹ spēi: nec sunt aque vere. ¶ 3ᵐ dubiū. si bzodiū vel liscinū sint cōuenientia. ¶ Dī q̄ sic: qz nō est facta trāsmutatio. ¶ Sz tn̄ de liscinio est dubiū ne sit aliqua corruptio facta ibi. iō nō est securū baptiçare in bz liquoribus. ¶ 4ª diffi. si in luto. ¶ Dī q̄ sic in aqua turbida: si aūt sit ita īmūda q̄ nullo mō pōt abluere: nō videť.

Sed de causa formali: queritur que sit eius forma. Videť q̄ illa que habeť Mat. vltio. baptiçantes eos in noīe p̄tis ꝛ filij ꝛ spūssancti. ¶ Sz hic occunt q̄tuor dubia. ¶ Prīmū. si ego/est de forma paptismi. ¶ Videť q̄ q nō diceret in ecclia latina peccaret mortal'r: sed nō in greca: qz ipsi dicunt baptiçať seruus chr̄i ꝛc̄. ¶ Doc ať ordinatū fuit ad extirpādū illū errorē eoꝝ q̄ dicebāt. Ego sum apollo. ego ꝓauli. Ecclesia aūt occidentalis talē errorē nō habuit. ¶ 2ᵐ dubiuz. si idē ego est de essentia. ¶ Videť q̄ nō sub hoc mō pronoial'r: tn̄ vī necessarium q̄ exprimať actual'r persona. ¶ 3ᵐ dubiū. si baptiçans dicat nos baptiçamꝰ in plurali: vtrū valeat. ¶ Videť q̄ nō: qz sicut ad gnātionē carnalē nō sunt duo patres: ita in spūali: tn̄ qz sic cōsueuerunt loqui prelati magni: nos tn̄ dicimus valere: qz supponit ꝓ persona vna. ¶ 4ᵐ dubiū. si dicať vos in plurali: si valeat. ¶ Dī q̄ sic: qz in p̄mitiua ecclesia plures simul baptiçabanť: ꝛ vnū p̄mᵐ bñ pōt eſſe p̄mᵐ plurium p̄ncipiatoꝝ: sed nō ecōtra. ¶ Sed hic est dubiū si aliq; duo ꝓferant v̄ba insimul. vtrū sit baptiçatus. ¶ Ur q̄ q̄tū esset ex vt̄ute baptismi: q̄ nō: qz ipole est q̄ baptiçeť a scōo nec ab altero: qz qua rōne ab vno/eadem rōne ab alio. ¶ Intelligendū tn̄ q̄ circa ista errať 4ʳ. ¶ Primo p v̄boꝝ transuersionē: siue qn̄ ponunť aliq; v̄ba: sicut genitoris p̄ris vel filij geniti vel trinitatis. Et tunc dī q̄ nihil facit: qz formā mutat. ¶ 2° per v̄boꝝ corruptionē: vt cū dī in noīe patrias filias: ꝛ cōsimilia. Et tunc dī q̄ si talis corruptio nullā habeat cōformitatē ad formā debitā: ita q̄ perfectū sensuz nō generet in aīo auditoris: tūc nihil facit: sed si nō facit tantā gn̄ pendať/baptiçatus est. ¶ 3° ꝓpter v̄boꝝ interpolationē. Et dī hic q̄ si sit notabilis: ita q̄ tollat cōnexionē ꝛ diuidat signa v̄boꝝ/nihil facit. Sed si nō scindit tunc nō impedit. ¶ 4° ꝓpter v̄boꝝ subtractionē: vt si p̄ talia v̄ba subtracta sn̄ia mutet'r: tūc nō est baptiçať. ¶ Sed quid si interponāt verba. ¶ Videť q̄ si faciant ad ꝓpositū: nō tollū: si nō sint verba differētia: vt in noīe patris geniti ꝛ filij genitoris: sed si sint sicut est in isto exēplo: tunc nihil facit. Sed si sint neutra: vt si diceret: ista aqua est calida: periculz esset: ꝛ esset baptiçandus sub cōditione. ¶ Sed queriť quare apostoli baptiçabant in noīe chr̄i tn̄: sed tn̄ si ita fuit ℔ potuit relone dīna fieri.

Sed que est causa finalis. ¶ Dī q̄ baptiçās intendat facere id qō ecclesia catholica intendit facere. ¶ Sed queriť de baptismo in habitudine ad alia sacra. Et vī q̄ habeat quatuor priuilegia. ¶ Primū est: qz est p̄ncipium: ꝛ ianua aliorum: ꝛ sine ipso nihil reciperet de alijs. ¶ 2ᵐ q̄ est vltimū. ¶ 3ᵐ q̄ est necessariū: qz sine ipso nullus pōt saluari. ¶ 4ᵐ est: qz est efficacissimum: qz culpam ꝛ penam totaliter delet: sed nullum aliud sacramentum hoc dz: ¶ Questio. IIII.

Quarto queriť. Utrū sacr̄m baptismi mox institutū euacuauerit circūcisionem. Et videť q̄ sic: qz sacra noue legis ꝛ veteris sunt incōpossibilia. ¶ Cōtra: qz Paulus circūcidit Timotheum.

Hic primo videndū est de euacuatione circumcisionis. ¶ Ubi sciēdū est q̄ bapᵐᵒ sub q̄druplici tēpore cōsiderať. ¶ Primū: in quo fuit sub cōsilio: ꝛ erat vtile sed nō necessariū: ꝛ istud icepit ab illo tēpore: quo discipuli fuerunt missi ad predicandum vsq; ad tempus ascensionis. ¶ 2ᵐ tps: in quo fuit sub precepto tunc: sed nō: ꝓ tunc quousq; esset publicatum ꝓ predicationē apostoloꝝ. ¶ 3ᵐ tēpus: in quo obligat tunc ꝓ tunc: sed nō vlr: sicut eo tēpore quo discipuli fuerunt in iudea: nō obligabat eos: q̄ erant exᵗ illaz ꝓuintiā: qz nō erat eis denuntiatū. ¶ 4ᵐ tps q̄ fuit vlr ꝓmulgatū: tunc enīz fuit sub p̄cepto ꝓ tūc: ꝛ vlr ꝓmulgatū: tunc enim fuit sub precepto ꝓ tunc ꝛ vlr. ¶ Videť igit̄ q̄ in vltimo tpe fuit circūcisio totaliter euacuata ꝛ nō ante: qz semp remediū fuit q̄ fuit moribus. ¶ Sed legalia q̄ fuerunt euacuata: ¶ Videť q̄ q̄tuor stať legaliū fuerūt. ¶ Primus: q̄ fuerunt euacuata q̄tū ad vt̄utē: sed nō q̄tū ad vsuz: ꝛ hoc in morte chr̄i q̄ dixit. Cōsūmatū est ꝛ velū tēpli scissum fuit: ex tūc. n. nullā efficaciā habuerūt: tn̄ adhuc eis simplices vtebanť. ¶ Scōs q̄ fuerūt euacuata q̄tū ad vsuz gentiliū. nō iudeoꝝ: vn̄ in illo concilio actuū sub Jacobo facto: de circūcisione responsuz fuit ꝙ gentiles non circūciderent. ¶ Tertius q̄ fuerunt reprehēsa: q̄ Petrus edebat cuz gentilibꝰ in antiochia. ¶ Quartus fuit: q̄ fuerunt totaliter euacuata/q̄ totus mundus audiuit euāgeliū: qz tunc fuerunt totaliter euacuata ꝛ relaxata: ꝛ peccaret

caret moztaliter q̄ ex tunc vteret eis. ¶ Sed occurrūt dubia. ¶ Primū est de disceptatiōe Pauli ꝛ Petri in antiochia: qz vī q̄ nō erat licitū iudeis cū gētilibꝰ cōiacere. Modo in antiochia Petrus edebat cū gentilibꝰ: postea Jacobus misit legatos ad eū: ꝛ cozā eis Petrus nō comedebat cū gentilibꝰ: tūc dixit Paulus. Tu iudeus cū sis ꝛc̄. ¶ Dic aliq; reprehēdūt Paulū: qz surrexit in p̄cipē apostoloꝝ: sz tn̄ verū est q̄ Petrus peccauit venialiter. ¶ Sed disputatio est iter Hieronymū ꝛ Aug. qz dicit Aug. q̄ scriptura dicit sic ꝛ nō ediderat. ¶ Cōtra. arguit Hiero⁹. ¶ Sed doctores tenēt cuz Augu. q̄ peccauit: sed nō nisi venialiter: qz exquo apostoli spūm sanctū receperūt/nō potuerūt peccare mortal'r. ¶ Dicit̄ est enī eis vt maneat vobiscū in eternū spūs veritatis. ¶ Aliter diceremus euz peccasse mortal'r: qz citius scādalū nasci pmittit'ur: q̄ veritas relinquať. Jō principes eccl'ie nō debebat vitatē palliare pp scādalū q̄cunq;. ¶ Sed tunc est dubiū de purificatione Pauli. ¶ Dī q̄ nō pōt bono mō excusari nisi dicať q̄ licitus erat tūc in Jerusalez legalia obseruare. ¶ Sed q̄re Timotheū circūcidit in antiochia: ¶ Dī q̄ fuit cōpulsus pp scandalū falsoꝝ fratrū itrantiū q̄ volebāt explorare libertatē que est in Jhū iesu. ¶ Uel dī q̄ fuit facta illo tpe: quo nōdum erāt vetita legalia: fuerūt tn̄ totaliter euiata in morte chr̄i. ¶ Quid q̄ valebat illis gbᵃ nō cōstabat de cūone: ¶ Dicit̄ q̄ ex merito operantis poterāt alicui cōferre gratiā/sicut de mulieribꝰ in fide parentū. fuit aūt reuelatione spūssancti p̄missum/ne putareť q̄ lex illa antiqua fuisset mala ꝛ illicita: verūtn̄ ex tunc de se efficaciam non habebant.

Ic dicendū est aliquos suscipe. Post hec sciendum est.

Hic incipit 4ª ꝛ 5ª distinctio. ¶ Circa q̄s quero 4ᵒʳ q̄nes. ¶ Prima est. vtrū pueri sint baptiçādi. Et vī q̄ nō. Augu. de vera religiōe ait. Dis chr̄i actio/nra est instructio: sed chr̄is fuit baptiçatꝰ adultus. g̃ ꝛc̄. ¶ Cōtra. qz p̄m ip̄m: qō operabať circūcisio/operať nūc baptismus. ¶ Sed chr̄is fuit paruulus circūcisus: g̃ ꝛc̄.

Hic est intelligēdū q̄ peccatum originale deletur 4ʳ. ¶ Primo. p spūalē sanctificationē in vtero. sicut Hieremias simil'r Jsaias de vtero vocauit me/ait. Sil'r de Jacob dicit̄ alig. ¶ Scō mō per baptismi regnōnē. ¶ Tertio p contris ptritionē: q̄n adultus nō pōt baptiçari. ¶ Quarto mō p sanguinis effusionē sicut innocētes martyres. sed isti modi nō sunt cōmunes: sed solū per spiritualē regnōnē que fit p baptismū cōiter. ¶ Sūt g̃ hic q̄tuor p̄ambula. ¶ Primū/q̄ paruuli nō baptiçabanť in p̄mitiua ecclesia ante actuz rōnis. ¶ Scōm/q̄ nō dilnit originale peccatū nisi per baptismuz. ¶ Tertiū/q̄ in p̄mitiua ecclesia catheticabanť paruuli: iz nō baptiçarenť. ¶ Quartū/q̄ in piculo baptiçabanť ante/q̄ eēnt adulti: sed mō ecclesie consuetudo est/q̄ anteq̄ attingāt vsum rōnis baptiçātur. ¶ Et ratio est duplex. ¶ Prima. qz ecclesia primitiua fuit pfectior q̄ ista: cū fuerit chr̄o ppinquior. ¶ Scōa. qz ista istitutio videť facta fuisse reuelatiōe spūssancti. ¶ Ad p̄mū. esto q̄ ita fuerit tn̄ regsita diuersitate temporis aliter potuit ordinari. ¶ Ad aliud dico q̄ spiritussancti⁹ vtriq; disponit ꝓ diuersis tpibus. ¶ Aduertēdū tn̄ q̄ isti status possunt adinuicē 4ʳ cōparari. ¶ Primo q̄tuz ad dignitatē: ꝛ sm hoc tūc dignius recipiebant: qz nostri recipiūt in puris nālibꝰ. illi aūt cum deuotione poterāt recipere. ¶ Scō quātū ad securitatem ꝛ sic melius est nūc q̄ tunc. ¶ Tertio. quātū ad remissionē peccatoꝝ. tūc erat melius: qz cū baptismus remittat omne peccatū: ꝛ cōstat q̄ talis posset peccasse moztaliter. ¶ Quartū. quātū ad cumulationē meritoriū: ꝛ sic melius est nunc simplr̄ q̄ tūc: qz oēs actus quātumcūq; boni ante baptismū nō ꝓsunt ad vitā eternā: ꝛ tunc magis vī vtile bīe vnū gradū de merito q̄ si dimitterent oīa peccata: oūmodo ꝓ pniam diluať culpa: sed nō pena. ¶ Et iō melius est eē in purgatorio ꝛ sustinere penas maximas/ꝛ bīe vnū graduz de merito: ꝛ de gr̄a q̄ si in fine vite baptiçeť ꝛ statim euolaret. ¶ Sz est dubiū. si deꝰ ifundit eis vtutes itellectuales. ¶ Secūdo/si morales. ¶ Tertio/si theologicas. ¶ Quarto/si dona spūssancti. ¶ Dicit̄ ad oīa ista q̄ sic. qz i donis spūssancti ptinenť virtutes morales ꝛ itellectuales. Sz sm Augus. de baptismo paruuloꝝ. Dona spūssancti in eis infundunť. ¶ Sed qd ꝙsunt eis virtutes morales: ¶ Dicit̄ q̄ nō ꝙsunt eis ꝓ illo tpe: sed dantur eis ad ornamentū aīe: ꝛ qui videret animā ituitiue: pulcherrimā eā videret. q̄n sunt adulti nō experiunť actus illaz virtutū moraliū ꝛ itellectualium: vnde nihil faciunt ad subam actus. ¶ Sed occurrit dubiuz/si paruulus pōt in vtero baptiçari: videť q̄ nō: qz nondū est natus nec generatus. ꝛ ideo nō pōt renasci nec regenerari: cū igit̄ baptismus sit regnātio vel renasci spūaliter: ideo baptiçari nō pńt. ¶ Jtē qui nō sunt de gremio ecclesie militantis baptiçari nō pńt: sed tales nō sunt de gremio ecclesie militantis: g̃ ꝛc̄. ¶ Si tn̄ apparet caput: pōt. qz in eo oēs sensus vigent: ꝛ actus potētiaꝝ ꝛ organa sunt in capite. ¶ In alys aūt mēbris nō possunt sm quosdaz. ¶ Sed tn̄ Scotus videť declinare ad partē oppositā: qz anima est tota in qualibet pte: quare sperādū est de bonitate diuīa q̄ suppleat/q̄ minus fieri pōt. ¶ Quid si puer est coopertus: ¶ Uidetur q̄ nō: q̄ baptismus nō est ordinatus ad submersionez: sed ad ablutionem. ¶ Quid si interficiať: dum ad baptismū portať: ¶ Uidetur q̄ si fiat ꝓ eodē: tunc dānať: sed si ex hoc q̄ volunt ipedire sacr̄m ꝛ iuident saluti paruuli: tūc dī baptiçatus in suo sanguīe. ¶ Sed occurrit dubiū. si paruuli equaliter suscipiunt sacr̄m baptismi. ¶ Dicit̄ q̄ sic: qz equaliter sunt dispositi. Scotus tn̄ dicit q̄ Chr̄is p̄scivit in passione ꝛ ordinauit de saluādis: ꝛ ita ex itētione eius poterāt eē grati. Qō vī Dionysius sentire ¶ Queriť de talibus/si debeant baptiçari: ¶ Dicit̄ q̄ sic ꝓ cōformitatē chr̄i legis. si nō facerent/peccarēt peccato moztali. Unde beata Uirgo dī baptiçata ꝓpter vniuersalitatē precepti: iz sine omni peccato esset.

¶ Quetio. II.

Secundo queriť vtruz adultus baptiçati equal'r recipiant effectuz baptismi. Et videť q̄ sic: qz vnitas est in hoc sacro: iuxta id epheſe. 4. vnus deus/vna fides/vnū baptisma. ¶ Cōtra. qz sm q̄ maioreꝝ conscientiam habet accedens/plus proficit sibi sm beatum Petrum.

Circa hanc qōnem sciēdū q̄ in hoc sacro sunt 4ᵒʳ. ¶ Primū gnale signū. ¶ Scōm impressio caracteris. ¶ Tertiū infusio fidei. ¶ Quartū collatio gratie. ¶ Primū est sacr̄m ꝛ nō res. Scōm est sacr̄m ꝛ res sacramēti. qz sacra ꝓius fidem signant ꝛ res ꝙ cōparationē ad signa exterioza. ¶ Tertiū est fides sacramenti respectu gratie/ꝛ res respectu p̄cedentiuz. gratia aūt sic est res sacramenti q̄ nō est sacr̄m: ꝛ debet sumi res in ꝓposito: vt q̄n dicit̄ res intelligit̄ gratia. ¶ Unde sciēduz est q̄ aliq recipiūt sacr̄m ꝛ rem sacramenti: sicut parunli legitime baptiçati/vel adulti qui cū consentiunt ꝛ sic melius est nūc q̄ tunc. ¶ Tertio. quātū ad remissionē peccatoꝝ. tūc erat melius: qz cū baptismus remittat omne peccatū: ꝛ cōstat q̄ talis posset peccasse moztaliter. ¶ Quartū. quātū ad cumulationē meritoriū: ꝛ sic melius est nunc simplr̄ q̄ tūc: qz oēs actus quātumcūq; boni ante baptismū nō ꝓsunt ad vitā eternā: ꝛ tunc magis vī vtile bīe vnū gradū de merito q̄ si dimitterent oīa peccata: oūmodo ꝓ pniam diluať culpa: sed nō pena. ¶ Et iō melius est eē in purgatorio ꝛ sustinere penas maximas/ꝛ bīe vnū graduz de merito: ꝛ de gr̄a q̄ si in fine vite baptiçeť ꝛ statim euolaret. ¶ Sz est dubiū. si deꝰ ifundit eis vtutes itellectuales. ¶ Secūdo/si morales. ¶ Tertio/si theologicas. ¶ Quarto/si dona spūssancti. ¶ Dicit̄ ad oīa ista q̄ sic. qz i donis spūssancti ptinenť virtutes morales ꝛ itellectuales. Sz sm Augus. de baptismo paruuloꝝ. Dona spūssancti in eis infundunť. ¶ Sed qd ꝙsunt eis virtutes morales: ¶ Dicit̄ q̄ nō ꝙsunt eis ꝓ illo tpe: sed dantur eis ad ornamentū aīe: ꝛ qui videret animā ituitiue: pulcherrimā eā videret. q̄n sunt adulti nō experiunť actus illaz virtutū moraliū ꝛ itellectualium: vnde nihil faciunt ad subam actus. ¶ Sed occurrit dubiuz/si paruulus pōt in vtero baptiçari: videť q̄ nō: qz nondū est natus nec generatus. ꝛ ideo nō pōt renasci nec regenerari: cū igit̄ baptismus sit regnātio vel renasci spūaliter: ideo baptiçari nō pńt. ¶ Jtē qui nō sunt de gremio ecclesie militantis baptiçari nō pńt: sed tales nō sunt de gremio ecclesie militantis: g̃ ꝛc̄. ¶ Si tn̄ apparet caput: pōt. qz in eo oēs sensus vigent: ꝛ actus potētiaꝝ ꝛ organa sunt in capite. ¶ In alys aūt mēbris nō possunt sm quosdaz. ¶ Sed tn̄ Scotus videť declinare ad partē oppositā: qz anima est tota in qualibet pte: quare sperādū est de bonitate diuīa q̄ suppleat/q̄ minus fieri pōt. ¶ Quid si puer est coopertus: ¶ Uidetur q̄ nō: q̄ baptismus nō est ordinatus ad submersionez: sed ad ablutionem. ¶ Quid si interficiať: dum ad baptismū portať: ¶ Uidetur q̄ si fiat ꝓ eodē: tunc dānať: sed si ex hoc q̄ volunt ipedire sacr̄m ꝛ iuident saluti paruuli: tūc dī baptiçatus in suo sanguīe. ¶ Sed occurrit dubiū. si paruuli equaliter suscipiunt sacr̄m baptismi. ¶ Dicit̄ q̄ sic: qz equaliter sunt dispositi. Scotus tn̄ dicit q̄ Chr̄is p̄scivit in passione ꝛ ordinauit de saluādis: ꝛ ita ex itētione eius poterāt eē grati. Qō vī Dionysius sentire ¶ Queriť de talibus/si debeant baptiçari: ¶ Dicit̄ q̄ sic ꝓ cōformitatē chr̄i legis. si nō facerent/peccarēt peccato moztali. Unde beata Uirgo dī baptiçata ꝓpter vniuersalitatē precepti: iz sine omni peccato esset.

¶ Quetio. II.

Secundo queriť vtruz adulti baptiçati equal'r recipiant effectuz baptismi. Et videť q̄ sic: qz vnitas est in hoc sacro: iuxta id epheſe. 4. vnus deus/vna fides/vnū baptisma. ¶ Cōtra. qz sm q̄ maioreꝝ conscientiam habet accedens/plus proficit sibi sm beatum Petrum.

Circa hanc qōnem sciēdū q̄ in hoc sacro sunt 4ᵒʳ. ¶ Primū gnale signū. ¶ Scōm impressio caracteris. ¶ Tertiū infusio fidei. ¶ Quartū collatio gratie. ¶ Primū est sacr̄m ꝛ nō res. Scōm est sacr̄m ꝛ res sacramēti. qz sacra ꝓius fidem signant ꝛ res ꝙ cōparationē ad signa exterioza. ¶ Tertiū est fides sacramenti respectu gratie/ꝛ res respectu p̄cedentiuz. gratia aūt sic est res sacramenti q̄ nō est sacr̄m: ꝛ debet sumi res in ꝓposito: vt q̄n dicit̄ res intelligit̄ gratia. ¶ Unde sciēduz est q̄ aliq recipiūt sacr̄m ꝛ rem sacramenti: sicut parunli legitime baptiçati/vel adulti qui cū con-

Universidad de Deusto Biblioteca

I

tritione veniūt ad baptismū. ¶ Alij tñ sacrm: sicut iudei ꝓpter cōmodū tēporale: q tñ sunt baptizati. ¶ Alij qdā nō sacrm: sed rē sacramēti sicut veniētes ad sacrm cū cōtritione: ꝫ sit ibi defectus ex ignorātia vel in foꝛa: vel in aliquo alio. ¶ Alij nec sacrm nec rem sacri: si fictus accedat ꝫ fiat erroꝛ in forma.

Impitas suscipiēdō hoc sacrm cōtigit quadruplr.

Tunc dicitur ad gōnē q̄ ip̄aritas pōt attēdi q̄tū ad quatuoꝛ. Uel q̄tuz ad cām p̄mā: que est diuina volūtas. Uel quantū ad sc̄az: scilz sacrm. Uel quo ad cām meritoziā intrinsecā: que est ꝓpria volūtas. Uel quo ad extrinsecā ꝫ hec est volūtas chr̄i ꝓut ordinauit passionē suā ꝑ saluādis. ¶ Oītuz ad p̄mū dicūt alig q̄ equaliter oēs recipiūt effectū. Dicūa enim volūtas vult oēs saluos fieri. ¶ Sed hoc nō vī verū: qz dictū fuit: q̄ sine cā ordinauit vnū ad maiozem gloziā q̄ alium: ꝫ hoc ponere est velle q̄ minoꝛ grā daꝛet vni q̄ alteri ꝑm ordinē quo ipsos ab eterno acceptauit. ¶ Oītū ad 2m est oīmoda equalitas. ¶ Oītum ad tertiū q plus de deuotione hz ꝫ magis dispositus accedit: plus recipit de effectu sacri. ¶ Oītum ad causaz extrinsecā cū chr̄s obtulerit ꝑm ordinē quo fuerūt predestinati vī q̄ nō recipiūt equalr effectū: q̄ ꝛc. ¶ Sed occurrit dubiū: si adultus carens rōne deberet baptizari. ¶ Dī q̄ si nunq̄ vsus fuerit rōne tūc sicut paruulus est baptizandus. ¶ Si aliq̄ vsus est: distinguitur: qz si pōt perpendi q̄ aliq̄ petierit baptismuz baptizandus est. ¶ Si ꝓtrariū: scilz q̄ noluerit nō dz. Si neutro mō pōt: tñ si eius voluntas fit ad oppositū: nō valet. ¶ Sz gd de eo q cōpellit. ¶ Certū est q̄ nō recipit rez sacri. ¶ Si aūt nō fit simplr volūtariū: sed ꝑm gd: sicut puciens merces in mari ꝓpter piculū moꝛtis: tunc recipit sacrm: sed nō rē sacri. ¶ Si aūt sit voluntariū ꝫ recalcitret: nihil fit. ¶ Si ex terroꝛe: tūc recipit: qz simplr voluntariū. ¶ Sed occurrit dubiū. Si aligs cōsentiat in ablutionē: ꝫ nō in eo qō facit sacrm. Utz sit baptizat⁹: ¶ Dī q̄ tale simplr est inuoluntariū ꝫ nihil fit: tñ compellendus est ad fidē tenendā ꝑm exteriozā. ¶ Sz gd de ponēte obicē. Dī q̄ si itēdit facē qō ecclesia facit vt recipere: tenet. Si nō: nihil facit. ¶ Sz occurrit dubiū de pueris iudeoꝝ. vtrū sint auferendi a parētibus ꝫ baptizandi. ¶ Scotus dicit q̄ sic: a p̄ncipib⁹: ꝫ legislatoꝛibus: qz legislatoꝛes pōt aligd ordinare ad salutē cuiusz cūqz subditi: velit: nolit. Ita ēt pōt p̄nceps ecclesie. vbi gra. Si respublica idigeret bellatoꝛibus: ꝫ iudei filios suos talr inficerent q̄ essent inepti ad bellandū: tūc p̄nceps posset eos auferre a parētib⁹: ꝫ ipsis inuitis posset eos facere nutriri ꝫ instrui ad bellandū: ita vī in ꝓposito. ¶ Alij dicunt q̄ nō dz fieri: qz ecclesia tenet oppo⁹. ¶ Sed hoc nihil est: qz cōtinue possunt noua instituī ꝑ salute cōi. ¶ Alij dicūt q̄ nō dz fieri ꝓpter ꝓphetias. Reliquie israel salue fient Isaie 10°. ¶ Sed hoc posset intelligi vel de fidelibus: vel possent seruari in aliqua insula. ¶ Sed occurrit casus talis: vna chr̄iana balneabat se cū q̄daz iudea: absente iudea chr̄iana baptizauit filiū eius: qd dōm est de puero: ¶ Dico q̄ vere baptizatus est. ¶ Sed qd si inuita iudea ipsa ꝫ reclamante chr̄iana baptizaret aliū filiū ei⁹: ¶ Dōz q̄ reclamatio aliena nihil facit ꝫ nō ipedit in alieno facto. ¶ Sed qd de iudeis adultis vtrū sint cōpellendi ad bap⁹. ¶ Dic dicit Scotus q̄ oēs debereī cōpelli ad fidē: ꝫ melio⁹ est cōpelli ad bñ agēdū q̄ male agere: sicut ipsi agunt ꝛc.

L

De absentiente in ablutionez dumtaxat.

De ponente obicem.

q. fina. d. 4. b⁹ De pueris iudeoꝝ baptizādis inuitis parentibus.

Quere ricar. ꝫ alios.

M

Casus duplr

De iudeis adultis vbi sup̄.

¶ Questio. III.

Augu. de vnico baptismo. Uide Augu. super Joan. homel. 5.

Certio querit. Utrum malitia ministri ipediat effectuz baptismi. Et vī q̄ sic: qz Cyprian⁹ baptizabat ab hereticis baptizatos. ¶ Cōtra. Augu. dicit q̄ non est singularis p̄sone: sed totius ecclesie. igitur ꝓpter malitiam ministri non impeditur.

N

Malitia ministri baptizāti 4° pōt attendi 4°.

Hic est intelligendum q̄ malitia ministri baptizati pōt attendi 4°. ¶ Aut eniz est ex pte babitus: vt qñ est hereticus aut scismaticus: ꝫ hoc nō ipedit. Duz tñ attēdat facere qō ecclesia facit. ¶ Aut ex pte reatus: vt degradat⁹ suspensus ꝫ excōmunicatus nec ista ipediūt. Duz tñ in fide ecclie fiat. Aut ex pte actus vt si ex malitia fiat non intendens facere qō facit ecclesia: sed exterius facit ad apparendū. ¶ Dī q̄ q̄tū est ex pte sacramēti nihil facit: qz intentio est de essentia sacri sicut cause alie: creditur tñ q̄ deus suppleat: vt talis baptizet baptismo flaminis: qz ibi est inuincibilis ignorātia: sed deus nō obligat ad ip̄ossibile. ¶ Aut ex parte sacri vt si desit mā vel forma: nihil fit. ¶ Sed hic occurrit dubiū si aligs baptizet ab heretico vel a scismatico nūgd peccat moꝛtaliter: ¶ 2m dubiū est: si ab eo qui est notoꝛius peccatoꝛ. ¶ Dic dī q̄ si ex officio sibi incūbit non peccat: qz malitia sacerdotis nō dz redundare in populū. ¶ Si aūt nō: ꝫ posset babere aliū bonū: male faceret: si p̄m acceptaret. ¶ 3m dubiuz. si ille qui administrat indebite sacrm peccat moꝛtalr. ¶ Dī q̄ regula est gnālis q̄ ministrans aliq̄ sacrm solēniter sine contritione aliqua. peccat moꝛtalr. ¶ Sed gs potius peccat dans vel recipiens: ¶ Dī q̄ ille qui indigne recipit: plus peccat: qz magis obycit seipsuz ꝑ spiritui sancto a quo reciperet gratiaz de vtute sacri: quā tñ minister nō reciperet. ¶ Sz hic est dubiū: applicans sacrm rebus inanimatis nūgd est censendus hereticus: sicut sortilegi q̄ baptizant imagines cereas: aut coꝛp⁹ chr̄i ponunt in oꝛe bufonis: ꝫ inde faciunt maleficia. ¶ Dic distinguo: qz aut credūt q̄ habeant sacra efficaciā ad talez effectū. Aut hoc nō credunt sed faciunt in cōtēptū dei ꝫ irreuerētiā sacri: vt ꝑ hoc sic peractū diabolus operet̄ ista maleficia. Si p̄mo mō: tūc est censendus hereticus: qz hz solū erroꝛez intellectus. ¶ Si sc̄o mō tunc est idolatra: ꝫ nō habz erroꝛē in intellectu: qz hoc nō credit: sed hz peruersitatez in volūtate. ¶ Un Augu. sup illud deutronomy. 8. dicit q̄ idolatria est vitiū q̄ exhibet demoni cultū deo debitū: sed sacra precise sūt ad cultū dei. Jō talis verissime est idolatra: qz actus dei: ꝫ ad cultū eius ordinatos deputat diabolo.

P

Idolatra qd.

¶ Questio. IIII.

Quarto querit. Utrū sacrm baptismi sit iterabile. Et vī q̄ sic: qz ei⁹ causa est iterabilis: scilicet peccata delenda. ¶ Contra. peccatū originale nō pōt nisi semel cōtrahi. ergo non nisi semel deleri: sed baptismus est p̄ncipalr ad deletionē institutus: q̄ ꝛc.

Q

Dubiū mouet̄ plur.

O

De recipiente sacrm a ministro malo.

De indigne dante ꝫ recipiente sacrā.

De baptizādus res inanimatas nō debilis.

Hic est veritas determinata: sed vario mō redditur cā huius. Aliqui dicunt q̄ ꝓpter ip̄ressionē caracteris qui nunquā delet̄. Alig ꝓpter rōnē superius factā in oppositū. Alij dicūt q̄ daret occasiō peccandi. Alij ꝓpter dignitatē sacri: qz irreuerentia fieret sibi. ¶ Sed p̄ma rō nō valet: qz caracter ponit q̄dam qualitas: nec vī incōueniens q̄ augeat vel diminuatur sicut ꝫ gra: ꝫ ita iterabit ꝓpter intēsionē caracteris sic dictū fuit in ꝑmo de habitu intellectuali q nō pōt coꝛrumpi: pōt tñ intendi. ¶ Ulterius rōnabilr pōt dici q̄ iteratio nō imp̄imit caracterem: sed gratz solū. ¶ Alia ēt rō non valet: qz multi fuerunt baptizati sine peccato originali vt patuit supra. ¶ Tertia ratio nō valet: qz sic diceretur de penitentia. ¶ Nec quarta valet: qz sacrm eucharistie lōge dignius est quocūq̄ alio. ¶ Dicit igit Scotus q̄ sola voluntas diuina est causa: ꝫ rō sufficiēs est; cum cōuenientia: quare nō iteratur: qz sicut scripti ad militiā

R

Baptizās dz distingui ꝑsona a baptizato.

B

De potentia baptizādo.

Dif. 7.

Dī. 6. b⁹ ante. 4. q. 1.

A

Lenta cā sco. dens.

Do⁹ multip⁹ Pena iteranti baptismā ꝫ ꝙ ignorantia excusat ꝫ ī duꝑ quid agēdum.

ad militiā nō iteranꝫ: ita in hoc sacro. ¶ Sed occurrit dubia quatuoꝛ. ¶ Primū qd est pena iterantiū bap⁹. ¶ Dī q̄ tam recipiens q̄ cōferens efficit irregularis. ¶ Sed qd si est ibi ignorantia: ¶ Dī q̄ ignorātia iuris nō excusat: sz ignorātia facti vt si nesciat baptizatuz. ¶ Sed qūo dz fieri qñ dubitaꝫ vtrum sit baptizatus: ¶ Dī q̄ cū cōditione: vt si nō es baptizatus: ego te baptizo in noīe ꝑis ꝫ filij ꝫ spiritusancti. ¶ Sz gd si aligs credit esse baptizatus: ꝫ nō est: vt faciūt q̄dā vetule: que baptizant in noīe alicui⁹ sancti: sicut dī de quodaz fratre q̄ vetula quedā baptizauit eū in noīe sancti Andree. ¶ Dī q̄ si talis fuisset moꝛtu⁹ nō fuisset dānatus: qz ignorātia inuincibilis fuit. ¶ Sed de tali qd debuit fieri: ¶ Nūgd debuit iterū baptizari: ¶ Dī q̄ sic: qz baptismus est sacrz ꝫ tanua quo omisso oīa sacra nihil valent: nec pōt caracter ip̄imi alioꝝ. ¶ Sed hic occurrit dubiū. si aligs pōt baptizare se sicut dī de quodā iudeo qui nō inueniēs q̄ baptizaret eū ipse seipsuz baptizauit. ¶ Dī q̄ nō pōt fieri: qz nullus pōt se gignere vel regenerare: sed baptism⁹ est quedā regnātio. ¶ Sz gd nūgd sufficit ibi solus vnus minister: vt ide sit loquens: ꝫ aquā infundēs: ¶ Dī q̄ sic: qz vba baptizātis referūt ad actū baptizantis: ꝫ ideo si mancus ꝫ mutus baptizaret nihil faceret. ¶ Sed nūgd regrit ibi simultas vboꝝ cū ablutione: sed tñ indiuisibili: nō indiuisibili. Ita q̄ si in medio vboꝝ icipiat abluere sufficit: sz si oīno post ablutionē inciperet vba: nihil faceret. ¶ Sed quid de q̄titate aque: ¶ Dī q̄ in p̄mitiua ecclesia baptizabant cū ysopo: sed hoc est piculosuz: qz baptismus nō est aspsio sed ablutio. ¶ Sed nūgd pōt aligs baptizare sine rūdente: ¶ Dī q̄ sic: qz de essentia sacri nō sūt nisi mā ꝫ forma vboꝝ cū intentione debita plata a baptizāte: sed oīa ista pūt fieri sine rūdente: ꝫ ipsemet pōt dicere amen. ¶ Sed quid de monstris: vnum fuit qō habuit duo capita: q̄tuoꝛ brachia ꝫ duos pedes ꝫ erant mulieres. ¶ Certū eniz erat q̄ due aie erant ibi: qz vna erat casta. alia incōtinens: vna aliā ꝑ capillos trahebat. Certe tale monstruz duplici baptismo dz baptizari: vel debuerunt verba in plurali ꝓferri: vt baptizo vos ꝛc. ¶ Aliud monstrū fuit: qz erāt duo boues ꝫ duos pedes ꝫ duo capita bñtes: ꝫ vnus fuit per annū ante moꝛtuus. ¶ Dī sicut de ꝑmo: q̄ libet debuit baptizari ꝑ se: vel sub numero plurali. ¶ Sed incidenter occurrit dubiū qūo due aie pūt vnū coꝛpus informare. ¶ Alig dicunt q̄ vna est in vno capite tñ: ꝫ alia in toto coꝛpe: qz si in capite cū acu pungaꝫ vtrūq̄ sentit. ¶ Sz qūo: ¶ Dic sunt q̄tuoꝛ difficilia. ¶ Primū est q̄ subiectū vnuz hz priuationē forme eiusdē rōnis cū ista: quā hz sine amissione alterius mō qñcūq̄ sūt alīq̄ eiusdē rōnis fozalis: q̄ hz ipossibilitatē ad vnū ꝫ ad reliquū: sicut si albedo huic nigredini est incōpolis ꝫ cuilibet est incōpolis: qz oēs nigredines ī̄cōpoles sunt sibi: qz sunt eiusdē rōnis formalis: sed hec aīa ꝫ hec ꝑuatio nō sunt cōpossibiles formalr: imo incōpossibiles, g̃ ꝫ oī aie est ī̄cōpossibilis. ¶ Dec rō vī sufficiens: qz due forme eiusdē rōnis non videnꝫ esse in eodē subo nec sunt. ¶ 2m difficile est: qz aīa vna poterit infozare oīa coꝛpa. ¶ Probatio. Qñcūq̄ aligd est indeterminatū ad vnū vnius rōnis si possit in vno ꝫ in quotcūq̄. Si aūt due aie sint in vno coꝛpe sequit q̄ infinite ꝫ oēs sit. ¶ Rñ°. ꝑz ex dictis in ꝑmo li° ibi rō ista fuit declarata qñ querebaꝫ vtrū possint esse plures filij in diuinis. ¶ 3m qz ibidē dī q̄ ex infinitate diuine essentie ibi est q̄ eadē essentia numero est in tribus suppositis. Dic aūt dicere possiz sil⁹. ¶ 4m. qz idē coꝛpus erit sil⁹ viuū ꝫ moꝛtuū: viuū ꝑm q̄ informat aīa. moꝛtuū ꝑm q̄ recessit. Quid igit dōm: ¶ Si sensitiua est extensa tūc diceret q̄ sensitiua esset vna in toto coꝛpoze: ꝫ due intellectiue in illis capitibus: ꝫ ita esset aīalitas vna in duobus suppositis distinctis: ꝫ sic esset vnuz aīal ꝫ duo homines: sed de hoc alꝫ.

Homalitas vna in duobus suppositis.

E

Nunc quibus liceat.

Circa istam distinctionē 6am quero q̄tuoꝛ qōnes. ¶ Prima est. vtrū cā sit nobilioꝛ effectu. Et vī q̄ sic: qz Aug. sup Gen. ad lram dicit: q̄ oē agens est p̄stantius patiente: ꝫ accipit agens ꝑ p̄ncipio ꝓducto. ¶ Sed ꝓtra. Aug. 9. de trinl. oñdit q̄ actus potētiarū causaꝫ a sensibus: sed certuz est q̄ potentie sunt spirituales: ꝫ sic nobiliozes sensibus.

Li. 11. c. 29.

c. vltimo.

F

In ista qōne ponunt q̄tuoꝛ distinctiones de cā ꝫ effectu. ¶ Pria est q̄ quedā est cā p̄maria que plus influit in suū causatū q̄ cā scōaria: qz intimius. scōaria eniz est quecūq̄z actiua accipiens vtutez a cā p̄ma. Difficultas igit nō est cā p̄ma: simplr. n. ipsa est nobilioꝛ. ¶ 2a distinctio est q̄ q̄dā est cā per se: q̄dā per accidēs: sicut edificato: edificat. ista est per se. Ducus edificat. ista est ꝑ accidēs. ¶ 3a distinctio: qz q̄daz est cā ꝑ quā: quedā est cā sine qua nō. De cā per quam que directe agit ad effectū est difficultas: de cā sine qua non nihil ad p̄sens. ¶ 4a distinctio. de cā vninoca ꝫ equiuoca. De cā vniuoca nō est qō: qz eque nobiles sūt cā ꝫ effectus: sed de cā equiuoca. ¶ Ponūtur eniz alie distinctiones: qz p̄me nō euacuant difficultatē. ¶ Que dā eniz est cā ꝑticularis: ꝫ de vtraq̄z cā est difficultas. ¶ Itē causaz quedā est p̄ncipalis: quedam minus p̄ncipalis. ¶ Dec est qō de p̄ncipali: vt distinguitur ꝓtra cām instrālē. ¶ Punctus igitur qōnis est si cā p̄ncipalis ꝫ totalis est nobilioꝛ suo effectu.

Pcessus ñālis in intellectu ꝫ cā p̄ma.

Jo. 5.

Loco ñiua quā ꝑbat 4r.

Ad questionem ¶ Dico q̄ sic: ꝑbo q̄druplici fundamēto. ¶ Primū est naturale. Ex perfectione enim effectuz tendit in pfectionē cause: est g̃ ꝓcessus iste nālis in intellectu ꝫ cā p̄ma. Oz aūt ex pfectione effectuū arguaꝫ maioꝛ pfectio cause habet Sapiētie 13°. A magnitudine creaturarū poterit ea⁹ creatoꝛ cognosci. ¶ Itē in nouo testamento. Opera que ego facio, illa testimoniuz ꝑbent de me: sz nullū esset testimoniū, si opera essent pfectiora p̄ncipio. ¶ Itē Aug. ꝫ alij sancti ex perfectione effectuū agunt maioꝛē pfectionē in causa. ¶ 2° ꝑz ex deductione ꝑhoz: qz ex hoc, pcesserūt ad ꝑhandā perfectionē diuinam. aliter nō appareret via quin musca ꝓducere posset celū: ꝫ oīa que in mūdo sunt. ¶ 3m fundamētū est ex continentia virtuali: qz minoꝛ q̄titas nō pōt continere maioꝛē. sed oēs effectus cōtinent virtualr in cā: ꝫ loquoꝛ de vtutis q̄titate. ergo ipole est q̄ q̄titas effectus sit maioꝛ. ¶ Cōfirmaꝫ: qz tunc vtus aīe excederet seipsaz: qz ꝓtinet effectū equalē sibi ꝫ adhuc vltra. ¶ 3° qz nulla passio excedit suū subiectū: nec ecōtra: sed virtus est cā effectiua passionis. ergo nō excedit eius nām. Maioꝛ ꝑz: qz esse causatiuū est in sc̄do mō ꝫ nō in ꝑ: qz est ad aliud. ¶ Cōtra: qz illud est nobilius q̄ cōuenit alicui ꝑm rōnez gdditatiuā: q̄ q̄ cōuenit sibi non ꝑm rōnez gdditatiuā: sed causatiuū iō nō ponit in diffone solis: nec sol est sol qz causatiuus: sed magis eꝫ. ¶ 4°. qz cā habēs terminū adequatū stante illo termino plus pōt: sed virtus causatiua hz terminū adequatū in eo q̄ est equalis pfectionis. g̃ ꝛc. ¶ Sed instaꝫ quadruplr. ¶ Primo. qz oēs excludunt cām vniuocam: ꝫ tñ videmus q̄ aqua calida causat maioꝛē calozem in cuꝛpo q̄ sit in seipsa. ¶ 2°. qz calor nālis boīs vī esse alterius rōnis: q̄ extrinsecus ꝑ accidens perueniens vt febrilis ꝫ

Obiicit 4r.

I

Láz vnūoci posse in effectū nobiliozē se q̄lr pingit.

K

Duᵐ multipᵏ Mota ħ de p.ductione aiaꝝ ꝛ animatoꝝ.

Quere Arist. 1.ce.t.c.13.ꝛ com. 12.meta. c.25.ꝛ in de subā o:bis.vi de Sco.in.2. dis.14.

L

Vide in.3.dis. 2.ꝛ super.7. meta.ꝛ.9.q. quolibeti.

Ad.1.vltra.

Instrm sumi tur 4ʳ. Elide sco.1.d. hⁿ.q.1.ꝛ.4.ꝛ di.pūū.artic. 3.q.1.

M

Op̄.alioꝝ de instro propie sumpto. Ēlitas instri duplex.

Impug.4ʳ.

Q

Q. nec actiēs nec durities sit forma actiua ostēdit. ꝓbatiū de lana vel butyro vel de ferro in casu scindere

hⁿ:ꝛ ita calor nālis causat maiorē calorē. ¶ 3° in corruptione:q̄ aqua corrūpit ignē:ꝛ p ꝓ̄s virtus eius pceualer. ¶ 4.° q̄ ignis generat siccitatē maiorē:q̄ sit sua siccitas in carbone:q̄ est siccitas trrestris:que maxia est. ¶ Rñdeo ad pᵐ:nō habco ꝓ inconuenienti q̄ cā vniuoca ꝓducat effectū nobiliorē se nō in rōne qdditatiua: sed in gradibᵘ indiuidualibᵘ q̄ cōtinent virtualr in rōne qdditatiua:ꝛ iō potentes in rōne ista pñt in oēs gradus quos cōtinet. ¶ Ad aliud:dico q̄ calores isti sunt eiusdē rōnis:sed differūt ſm intensuz ꝛ remissuz:vel si nō eiusdē rōnis:virtus vegetatiua est concausa. ¶ Ad aliud:dico q̄ qñ aq̄ corrumpit ignē nihil gñat pfectius se:sed aligs vapor mixtus:quē nō causat aq̄.per se totaliter:sed cū corpe terrestri. ¶ Cōtra.q̄ aq̄ semp vincit. ¶ Rñ.q̄ istud est ex hoc:q̄ inducit formā incōpossibile illi nō q̄ illa sit positiua:quā corrumpit vt supradi cū est. ¶ Ad aliud dico q̄ siccitas ignis nō gnāt siccitatē carbonis:sed forma ignis gñat formaz carbonis:ꝛ oēs eius passiōes ꝓsequētes. ¶ Sed hic est duᵐ.de fulgore in aere. ¶ Dī q̄ fit a corpibᵘ supcelestibᵘ in aere que sunt supma vel supioza. ¶ zᵐ dubiū est de aīa vegetatiua q̄ cāt a celo in plantis:pp hoc dixerūt hic pbi. Corpa celestia esse aiata:q̄ nobilius est corpᵒ aiatum. ¶ Aly recurrerūt ad intelligentiā motricē. ¶ Sed de aīa sensitiua est maius dubiū:ꝛ de aīa intellectiua difficillimū:q̄ bō gñat boiez:ꝛ tñ aīa est nobilioz boie.ergo opz dicere q̄ aīa intellectiua hz vtutē ꝓductiuaz bois: q̄ alius negat:vel opz q̄ recurrat ad pᵐ. ¶ Sed occurrit dubiū.si de alys generibus causaꝝ est idē. ¶ De cā finali pz.vbi superioz nō pōt esse pp inferiorē. ¶ Sed de mā nō videt:nec de forma. Ideo cōcludit Scotus q̄ de composito ex materia ꝛ forma:q̄ō est ꝓductū:q̄ō est perfectius causis intrinsecis. ¶ Questio. II.

Ecundo queritur. Utrū causa instrumētalis attingat terminum cause p̄ncipalis. Et vī q̄ sic:q̄ nō dī instrz: nisi respectu cause p̄ncipalis. ¶ Cōtra:quia nulla cā videt sublimari ad agendū sup ei⁹ nām:sed terminus cause principalis excedit naturam cause instrumentalis.ergo ꝛc.

In ista questione ꝓbus distinguenduz est de instro. ¶ Quia ꝓmo sumit in artificialibus:ꝛ inde deriuat ad aliud sicut dolabra. ¶ In nālibᵘ minus ꝓprie:sicut alig dicūt q̄ forma caliditatis in igne est pᵐ. ¶ Qualitates aūt vocant instra in mozalibᵘ:sicut potentie dicunt instra gbus aīa operat ꝛ habitus:ꝛ hoc minus ꝓprie. ¶ Quarto nō in supnālibus:sicut sacra dicunt instra gre:ꝛ ignis instrm diuine iustitie. ¶ Ōtrum ad pᵐ. Dicit aliqui q̄ oīs cā instralis hz duplicē causalitatē. Una rōne nāe sue. Aliam inq̄tū instrm. ¶ Pria sicut dolabra hz formā acutiē ꝛ duritiē ꝛ respectu istorū nō est causa instralis. ¶ De scō.sicut qñ artifex impellit dolabrā exquo impulsu facit archā:ꝛ ſm hoc instrumētalis dī agens. ¶ Sz cōtra:q̄ acuties nō sit forma actiua:q̄ figura nō dicit nisi ordinē partiū in toto: sed nulla foza respectiua pōt esse actiua. ¶ Jtez si esset actiua nālr ꝛ esset sufficienter approximata ageret per seipsaz. ¶ Jtē de duritie magis pz:q̄ est q̄litas passiua qua aptū natū est resistere alicui. ¶ Ultio.si esset ensis de lana ꝛ nō curuaret posset p eā scindi res alia:si vtute diuina ꝓseruaretur in rectitudine sua. ¶ Silr q̄ dī de motu ipressionis/ostendo q̄ nō attingit ad artificium. ¶ Prio.q̄ qñ aliq̄ duo sunt incōpossibilia:posito vno aliō remouet. Sed instās ꝛ tps sunt incōpossibilia ꝛ effectᵘ artis artificis cōplent in instāti:ꝛ tūc motᵘ nō est. ¶ zᵒ q̄ ex quo aliq̄d est corruptū nō causat:sed in ꝓmo istāti:quo

pficit artificiū motᵘ nō est actualis. ¶ Silr de ipulsione nō vī q̄ sit aliud q̄z motus localis:si sit motᵘ ad formā q̄ ipellit dolabrā in quoz instāti ponit eaz in spatio sibi cōgli:ꝛ ponit ab aliquo agēte in isto instāti.nō a motu:q̄ tūc nō est simplr vltimū:vī q̄ i eqli spatio iducit ab agēte aliquo. Nō ab ipulsiōe:q̄ iā desit. ¶ Jō dico q̄ instrm in artificialibᵘ nulla hz causalitatē. Sed immediate ab agēte cāt. ¶ Declarat ħ Scotus sic.q̄ agens inducit caliditatē expellit frigiditatē:q̄ sūt due forme incōpossibiles:sicut duo corpa sunt incōpoꝛia in eodez loco. Uolens igit inducere dolabrā in tali vbi hñs vtutē buiᵘ nō pōt facere alio corpe stāte in tali vbi. ¶ Sz ꝓtra.q̄ oē agēs nāle agit vt vī per cōtactū:sed agēs nō attingit dolabrā nisi in manubrio:ꝛ manubriū nō agit: sed ferrū ad q̄ō nō ingredit vtus agētis. ¶ Silr porto vinū mediāte lagena:sz lagena nihil facit q̄ñ nō porto vinū. ¶ Jtē in pulsatione cāpane:chorda agit imediate ad campanā. ¶ Jtē voluens rotā ꝛ illa aliā:nō attingit a ꝓma. ¶ Rñdeo si videamus q̄ō intelligētia mouet celū facilr vñr ista. ¶ Nā angelus mouēs celū est in aliqua pte determinata:vtpote in oriente:sed virtus motiua eius imediate attingit totū celū. Nō q̄ vna ps moueat aliā:nec motus motū:nec hz ille motus aliam cām nisi intelligentiā.igit imediate causat in ptib⁹ ab intelligētia. ¶ Eodē mō dico q̄ sufficit in corpe cōtinuo dolabre tangere vnā ptē. ¶ Silr nō est imaginanduz q̄ lagena portet vinū:sed q̄ coniuncta sunt corpa illa:ꝛ mouendo vnā ptē mouet totū. Et eodē mō est de campana:q̄ sufficit cōtingere chordā:ꝛ virtus extendit ad totū. ¶ Sed cōtra.cā instralis est vere cā.ergo aliquid causat. ¶ Dī q̄ vere est instrm. Et q̄ñ dī q̄ vere est cā. Dicit q̄ cā instralis deficit a vera cā:sic q̄ dependeat effectus ab instro. ¶ Sed q̄ō per se ordinat inter causas per se:ꝛ dicit q̄ sicut effectus essentialr ordinati. Unū p se regrit ꝛ ꝓmo ante aliū:iō aliquo mō ordinat inter causas per se:tanq̄z p se requisitū. ¶ Qō. III.

Ertio queritᵘ. Utrū aliq̄ō accidēs spirituale possit esse in aliquo subiecto corpali. Et videt q̄ sic:quia aliter nō causaret aliqd spūale. ¶ Contra:q̄ tale accidēs nō vī esse ꝓportionatum rei corpali.

In ista questione sunt quatuoz ꝓclusiones. ¶ Prima est q̄ nullū accidens spūale in permanentibus:pōt esse in subiecto corpozali. ¶ Doc ꝓbat quadruplr. ¶ Primo a duabus causis totalibus:in eodez ordine vel genere cause nihil dependet:sed si aliqō accidēs spirituale est in aliquo subiecto corpali:sequeret boc. ¶ Probatio.q̄ sicut aīa rōnalis est tota in q̄libet parte corporis:ita tale accidēs:sed esse sic in subiecto est esse dependens ab eo in genere cāe mālis:ꝛ ita māliter dependet a qualibz pte ꝛ causal'r. ¶ zᵒ.q̄ ipossibile est q̄ aliqd dependeat ab aliqua potētia qua nō existēte nihil minus esset.sic esset hic:q̄ in qualibet pte esset totū ꝛ corrupta vna pte remaneret totū i alia pte: ꝛ tñ ab illa dependebat equal'r. ¶ 3° q̄ñcūq̄z aliqō subiectū corrumpit:ꝛ accidēs eius corrumpit:sed si esset accidēs spirituale in tali subiecto nō corrūperet:q̄ corrupta vna pte total'r esset in alia. ¶ 4° q̄ accidens migraret de subiecto in subiectū aduenientibᵘ partibᵘ aliꝝ ꝛ inciperet dependere ab aliquo a quo ꝓus nō dependebat:que oīa sunt ipossibilia.ergo ipossibile est q̄ accīs spirituale cū supponat esse spirituale:sit in mā corpali. ¶ zª cōclusio/q̄ ita est ipoſe in fieri:q̄ q̄ñcūq̄z alique due forme sunt incōpossibiles ꝛ motus ad eas:sed ostēsum est q̄ in esse est ipossibile.igit ꝛ in fieri. ¶ zᵒ quia quecūq̄z ex suis rōnibus formalibᵘ sunt incōpossibilia

N

Sᵗ. ꝓpria cā Scoti.

Vbi supra.

Instat 4°.

O

Solomon notabiles.

Ecce q̄ō ꝓis de mō motus di celi ab angelo.

Obiect nōa. P

Quālr cā instrumētalis vere ci.

Loco 4ʳ.

Q

Sapiō.hom. 80.

Loco 4ʳ.

D

Nec in plano nec vbor nec i sono pōtate et vtute sup nālē nec in aere nec in aq̄.

Loco rīsiua Instat mltipr

Nec in generare nec in fieri accīs spirituale subo mātaliter posito.

A

Quis nō mālissimālis nō sōia subalis i mo ꝛ in q̄lz pte sui succeperit esse pōt, obiect 2ª.

Ad.1.respectu

In voce signi ficata nō cē vtutē actiuaz ꝛ recte sentiaz.

B

Duᵐ multipᵏ

Nota q̄ō q̄ris de motu angelo laled ꝓdicta dicte.

An sensitiua vel intellectiua aīa sit extensa.

Dubiū de nie imoztalitate ex eius inextensibilitate.

C

Cōtra ponentes vnā soīaz in boie ꝛ negātes tertiam entiatem.

Sapiō.hom. 80.

Loco 4ʳ.

D

Nec in plano nec vbor nec i sono pōtate et vtute sup nālē nec in aere nec in aq̄.

Ecundo queritur de causa formali. Dico breuiter q̄ eps ꝓsecratus est tñ cā efficiens huius sacri. vñ Philippus discipulus q̄ fuit vnus de septē diaconib⁹ baptiçauit illos de samaria:sed apli ꝓfirmauerūt eos. ¶ Sz duᵐ est de Gregorio q̄ sacerdotib⁹ cōcessit. Dī q̄ ipse excusat 4ʳ. Primo dicit q̄dā q̄ cōcessit tñ q̄ inūgerēt oleo sancto nō cōfirmādo. Aly alio mō pp scādalū populi. Aly alio mō:q̄ in ꝑmitiua ecclesia oēs sacerdotes erāt epi. Aly alio mō:q̄ sūmus pontifex in illa lra potuit oēs illos sacerdotes facere epos. ¶ Sz nulla ista ꝛ excusationum valet. ¶ Pria nō:q̄ daret cā vel occasio erroris:q̄ putarent se esse ꝓfirmatos:ꝛ nō essent. ¶ Nec zª.q̄ vtili⁹ scandalū nasci pmittit:q̄ vitas relinquat de regulis iuris. ¶ Nec 3ª.q̄ in ꝑmitiua eccl'ia discipuli erāt distincti ab aplis nec ꝓfirmabant:sed tñ apostoli:sicut pz in actibus de supradicto Philippo. ¶ Nec 4ª.q̄ per literas nō datur ordo episcopalis:sz iurisdictio dari posset:vī igit difficile eum posse excusari. ¶ Qō. II.

Ecundo queritᵘ que sit cā materialis huius sacramenti. Et videt q̄ oleū:q̄ sic inungebant apli. ¶ Cōtra.q̄ eccl'ia nō ꝓfirmat tñ cū oleo. ¶ Dico igit q̄ oleū olinarū mixtū cū balsamo per epm benedictum est materia huius sacramenti ꝛc.

¶ Questio. III.

Ertio queritur de causa formali. Dico breuiter q̄ hec est forꝛa. Signo te signo crucis.confirmo te crismate salutis in noīe patris ꝛ filꝛ ꝛ spiritussancti Amen.

¶ Questio. IIII.

Ed quarto queritur de causa finali. ¶ Dī q̄ intēdat facere q̄ō ecclesia facit. ¶ Sz q̄ dī cōiter q̄ in talibus sacris caracter imprimit:ideo inducatur vna questio cōmunis. ¶ Questio. V.

Uinto queritᵘ. Utrū caracter ipzimat in cōfirmatione. Et ostendit q̄ nō:q̄ q̄ō dat in sacro baptismi non opz q̄ det in cōfirmatione:sed caracter datur in bapᵐᵒ.g̃.ꝛc. ¶ Cōtra.q̄ in sacro nō iterabili: vt cōiter dī dat caracter:sz ꝓfirmatio est hⁿ.g̃.ꝛc.

In ista qōne sunt.13.articuli declarādi. ¶ Primᵘ q̄d est caracter. ¶ Dī ſm nois significatione q̄ caracter idē est q̄ figura. Etiam hoc ꝓbatur 4ʳ. ¶ Primo q̄ in epistola ad hebreos:vbi dicit q̄ cū sit splendor glorie ꝛ figura sube eius:in greco habet caracter. Jtē in Apocalypsi habet q̄ aliqui acceperūt cara-

E

Luce.9.

Nō signanter de vtute sanatiua ꝛ miraculoz operatiua data angelis ꝛ hoibᵘ q̄ ꝛ q̄lis

F

Cā efficiēs cō firmatiōis q̄.ꝛ Actuū.6.ꝛ.8

Greg⁹ sacerdotib⁹ ptātes ꝓfirmādi occasione excusat quadruplr.

Impugn° 4ª

G

Caste ꝓfidera

Cā ꝓfirmationis quē

Forma cōfirmationis q̄.ꝛ

H

Finis cōfirmationis quis?

Sermo notabilis ꝛ resolutus de caractere vide oīa cōpose in sco. di.pūū artu.fi nali. c.16.

2.corin.7. Caracter gd?

Octerē bestie in frontibus. Item Dierony. dicit q. zz. sūt caracteres apud hebreos. Item magister hystoriarum dicit q hesdras numerauit caracteres hebr. ¶ Sz gd ad ꝓpositū cū figura sit ordo ptiuz in toto: 7 talis ordo nō sit in spūalibus. ¶ Dī q metaphorice transferť: qz figura maxie est significatiua. hoc pz in descriptionib⁹ vel cōputationibus. Species enim intelligibiles sunt q̄si figure. Sil'r sacra scriptura multa mysteria significat per figuras: put dicit Apostolus. Omnia in figura ꝓtingebant illis. Quid est igit̄ caracter. Dico q est signum spirituale in aīa nostra ad ornatū spūalē ordinatum.

Ꝓpriacta/res caracteris q̄uor.

K

Secundus articulus est: que sunt ꝓprietates caracteris. ¶ Dico q quatuor. Prima est qz est signuz representatiuū illius ad cuius inuocationē iprimit̄. 7 hec est beata trinitas vnus deus. ¶ 2ª est q est rememoratiuū: 7 iō remanet ad reducendum ad memoriā actus preteritos. ¶ 3ª est q est assimilatiuum: qz boies eiusdē exercitus habēt idē signū conforme. ¶ 4ª est q est distinctiuū: hoc pz ex precedenti: qz omne qđ assimilat aliquos eiusdē religionis distinguit eos ab alys. ¶ Sed hic occurrūt q̄uor dubia. ¶ Primū si caracter est signū ad placitū vel nāle. Dico q natural'r significat illud: cuius est signū: lz supernāl'r imprimatur. ¶ 2m du⁹. si aīa cognoscit ipsaz. Dico q nō aia cōiuncta: qz est donū supernāle: sed aīa separata pōt: qz cognoscens obiectum intuitiue pōt cognoscere oīa que sunt in illo. ¶ 3m dubiū si angeli tūc cognoscant caracterem in aīa nostra. Dī q sic boni 7 mali: qz forme limitate determinati gīis. ¶ 4m dubiū si ex cognitione eius pōt decuenire ꝑs in notitiam trinitatis: vī q sic ex quo nāl'r representat: qz ipole est cognoscere imaginē cesaris vt cesaris est: gn cognoscaz cesarem: 7 ita discursiue cognoscit trinitatē: cum ipsam nāliter representet.

Dubiū 4ª. De mō ūgnifi cādi caracteris 7 de cog̃scibilitate ei⁹ ab aia separata 7 cōiūcta 7 angelis.

El.l.subiectū El.l.nunc.

L

Caracter 4ª.

Tertius articulus est: quot sunt modi caracteruz. Ubi sciēdū q q̄uor sunt modi: qz primus iprimit̄ in sacro baptismi. ¶ Scōs in sacro ꝓfirmationis. ¶ Tertius in ordinib⁹ minozib⁹: seu non sacris ex ordinatiōe ecclesie. ¶ Quartus in ordinib⁹ maiozib⁹.

Dubiū 4ª.

¶ Sed hic occurrūt q̄uor dubia. ¶ Primū: quo pñt esse plures caracteres in aīa nostra: qz plures figure nō pñt sil'r esse in eodē corpe. ¶ Dī q nō sunt plures figure: sed sunt ibi plures spēs intelligibiles q̄ hñt modū figure. ¶ 2m dubiū est. si differāt numero. Aliq dicūt q ꝓ pficit̄ p posteriores. ¶ Sed cōtra: qz hoc esset per gradus eiusdē rōnis: 7 eēnt eiusdē rōnis: 7 p ꝑs ad gd pōt se extēdere vnū: 7 reliquū: 7 tū caracter sacerdo talis se extendit ad aliq̄ ad que se nō extendit caracter baptismi.

De cōpositate distinctiōe 7 ordie caract⁹

M

¶ Sed sunt ne eiusdē spēi: Dico q nō 7 als ostēdā: q impole est in gbusc̄uq̄z sunt habitus distincti spē. ¶ 4m dubiū. si esset ordo essentialis inter istos caracteres. Dico q nō ex nā sua: sed ex institutione dīna: hñ tū inter caracterē baptismi 7 ꝓfirmationis est ordo essentialis: sed inter alios nō ex istitutione diuina: quia aliquis potest fieri sacerdos: nō confirmatus: 7 recipere ordines per saltus.

Oꝑ.aliorum. Necessitas caracteris ostendit̄.

c.2.

c.1.

li.6.

Quartus articulus est si caracter est ponendus necessario. ¶ Sunt enim alig q dicunt q frustra ponit̄: qz nō apparet necessitas: qz nec scriptura hoc dicit: nec auctoritas sanctoꝝ. ¶ Cōtra Dionys. de ecclesiastica hierarchia dicit. Ēps baptiçans cōfert sacrm 7 signū. hoc aūt nō intelligit̄ de grā: qz non semp dať: vt pz in ficte baptiçato. ¶ 2ª auctoritas est Dam. 4° sniaꝝ. In sacro baptismatis daťr grā 7 signū. ¶ 3ª est Augu. de baptismo ꝓtra donatistas: q̄ aligs reducitur foris recipit dīnū caracterē. Itē lib. 6° eodē. ab hereticis baptismū recipiens a Lupo caracterē recipit. Et ad hoc est auctoritas ecclesie expressa. Inno. enim dicit q fictus recipit caracterē: 7 itelligit de obice cōtradictionis non peccati mortalis.

N

Extra de baptismo 7 eius effectu. Baptizato.

Quintus articulus est ad gd ponitur caracter. Aliqui dicunt q ad dedicandum: sicut ecclesia dedicať p cp̄m: ita aīa dedicať deo p caracterē. ¶ Aliqui dicūt q est dispō vltima ad grām. Aliqui ad ꝓducendū q p eū pōt cōficere vel absoluere. ¶ Aliqui ad pficiēdū ne sacrm sit inane: qz grā nō semp dať: sed nulla istaꝝ viaꝝ valet. ¶ Ꝓria nō qz sine oī caractere deus pōt sibi aīam dedicare. ¶ Nec 2ª. qz aīa in puris nālib⁹ est sufficiētissime dispositа ad grām: sicut btā virgo sine caractere recepit maximā grāz. ¶ Nec 3ª nō apparet q̄liter virtus ꝓductiua cū sit q̄litas finita: 7 nō pōt in effectū regrētē vtutē infinitā. ¶ Nec 4ª qz idē cōcludeť de oī sacro. ¶ Jō dico q ponit̄ solum ad ornandū sicut cetera dona: nec faciunt ad substātiā actus: sed sicut homini dantur arma ad defendendū 7 deferendū signū 7 distinguendum: ita in ꝓposito.

Dubitat 2ª.

Oꝑ.ꝓpria. Ad qđ ponit caracter.

O

Oꝑ.aliorum

Sextus articulus est si caracter est delebilis p peccatū mortale. ¶ Dicunt alig q sicut sunt aliq̄ accīdia sepabilia alia nō: ita in supnālib⁹. nam grā est sepabilis p pctm̄ mortale: fides aūt nō pp pctm̄ mortale sed p beresim: caracter aūt nullo mō deleť: nec per pctm̄: nec p aliqd aliud. ¶ Cōtra hoc arguit̄ 4ª. ¶ Primo ex ꝑte agentis. Q̄ñcūq̄z aliq̄ donū causať ab aliq̄ agente imediate 7 cōtingeret pōt annihilari eque vnū sicut 7 reliquū: sed sic est de oīb⁹ donis ex ꝑte dei. ¶ 2º pz ex ꝑte creature: sicut creatura nō pōt corrūpere gratiā nec attingere ad eā: sic nec caracterē. ¶ 3º ex parte modi ꝓducendi vel cōseruādi: qz totū fit cōtingenter 7 solū desinit: qz nō ꝓseruať. ¶ 4º ex ꝑte subiecti: qz aīa nostra est vniformiter dispositа ad grām: qz est in poobediētiali ad vtrūq̄z. Dico igit̄ q tm̄ est ex institutiōe diuina qz nō vult delere caracterē. ¶ Sed occurrit dubiū. si pōt intēdi. Dico q nō apparet qn pōssit sicut de habitu supnāli. Sz de facto nō vī qz in sacro nō imprimit̄ qō iterať 7 vnifozmiter dať. ¶ 2m dubiū. si remanet in inferno: dī q sic ad eozum contumeliam.

Impugn⁹ 4ª

Oꝑ.aliorū 4ª.

Impugn⁹ 4ª

P

Oꝑ.ꝓptia. de caracteris in delebilitate. Dubium 2ª. Hic intēdit nec in inferno ēt deleatur caracter.

Septimus articulus est. si est iterabilis. Et pz q nō sicut nec pōt deleri ex institutiōe diuina. ¶ Sz est ne caracter cā q̄re sacra nō iterantur. ¶ Dī q sic. ¶ Cōtra ꝑ arguit̄ 4ª. ¶ Ꝓria qz in sacro eucharistie nō iprimit̄ caracter: 7 tm̄ nunq̄z iterať respectu eiusdē māe. Si aūt loqueris respectu diuersaꝝ materiaꝝ. hec nō est iteratio: lz multiplicatio: 7 hec ponenda est in bap⁹. ¶ 2º sacrm̄ pnie nō pōt iterari: qz absolutio nō pōt bis trāsire sup eadem pctā: tm̄ pōt circa diuersas māz. ¶ 3º in sacro mrimony respectu eiusdez nō iterať: lz bñ respectu diuersoꝝ: 7 tm̄ in istis nō imprimit̄ caracter. ¶ 4º in extrema vnctione in q̄ psona sub hac egritudine ꝓstituta est mā 7 imediata hui⁹ sacr̄i: qz peccaret mortal'r si daret̄ sano: sed in eadē egritudine nō iterať bis. ¶ Dico igit̄ q caracter nō est cā nō iterationis: sed efficacia eoꝝ: qz sunt sufficienter efficacia ad suū effectū in vno actu. Ex hoc appet q oīa sunt nō iterabilia circa eandē mām. ¶ Sed hic sunt duo dubia. Primū quo esset vera diuisio sacroꝝ: q̄ cōiter datur q q̄dā sunt iterabilia 7 q̄dā nō. ¶ Rñ°. q ista nō est bñ formalis: cū aliq̄ sint q̄ iterare est oīno illicitus. Aliqua nō sic sicut pnia: cū nullā efficaciā habeat absolo super eadē peccata: est tm̄ talis in iteratio meritoria. ¶ 2m dubiū si equal'r sunt iterabilia. Dico q simplicius maius periculū est in baptismo q̄ in alys: qz in alys pñt verba iterari sicut in eucharistia pp dubium: tm̄ nihil fit p verba iterata super eandem materiam.

Caracter non iteratur. Caracterē nō fore cām q̄re sacra in q̄bus ipsimit̄ nō iterant oñdit 4ª notatur.

Q

Quare sacra nō iterantur. Quia sacra iterabilia esse. Dubiū 2º. De dono sacramento 7 iterabilitate notanter.

Iterare ꝓprie 7 absolutem est mentale.

Modi realis: q̄ absoluta ta lis forma est caracter.

A

Oꝑ.aliorum.

Octauus articulus est. si in alys sacrīs datur aliqd correspondēs caracteri. ¶ Dicitur cōiter q sic: qz quedā dispositio iprimit̄ correspondēs in alys sacrīs ne sacra sint inania. ¶ Cōtra hoc arguit̄ q̄druplr. ¶ Primo qz sicut in nā nihil dz poni supfluū ita in sacrīs nisi qō cōuincit̄ ex sacra scriptura: 7 ex dictis scōz: sed nec per scripturā: nec p sanctos est hoc dictū: q. r̄c. ¶ 2º qz aīa ex puris nālibus ad recipiendum est sūme dispositа. ¶ 3º qz ista dispositio vel est p quaz sicut mediāte superficie albedo recipit̄. 7 B nō: qz grā pōt separi cū caractere sicut albedo cū q̄titate est separata in sacro altaris. Uel fine qua nō: 7 tūc deus nō posset dare grām sine tali dispōne. ¶ 4º. qz nō video quin talis dispō esset caracter: qz esset dispō supnālis stās cū peccato mortali indelebilis. ¶ Dico igit̄ q hoc nō opz ponere. ¶ Sed hic sūt due difficultates. ¶ Ꝓria quid dať in alys sacrīs ipsis fictis. ¶ Dī q nihil nisi ipm sacramētū ex ipso actu: qz est obex: iō nihil facit sic ignis cōbureret spherā lune: sed est obex: qz nō est cōbustibilis: ita in ꝓposito. ¶ 2º diffi. qz alia sacra essent inania. ¶ Dico q nō in se: sed sunt nociua fictis: nō tm̄ inania: sed si remoueret̄ obex baberent suum effectum.

Impugn⁹ 4ª qđ solut.

Nec caracter nec aliud cozrūdens ei in alys. ſ. sacrīs oz poni.

B

Dubium 2ª.

Oꝑ.aliorū de omnate caracterī qđ̄ pdabilis sustinet.

Nonus articulus est: si est ens rōnis vel ens reale. ¶ Aliqui dicūt q sufficit q sit respectus rōnis: qz sine necessitate plura nō debent poni: sic in dedicādo eccl'iaz nihil remanet nisi respectus rōnis: sicut calice bñdicto: nec in bñdictione abbatū aliq̄ absolutuz dať. ¶ Cōtra hoc arguit̄. ¶ Ꝓrio: qz foza q̄ qs pōt cōficere: est foza absoluta realis: sed ita est hic: qz sacerdos pōt real'r conficere. ¶ 2º qz caracter iprimit̄ a cā reali. ſ. a baptiçante. ¶ Sed rōnes nō cōcludunt: qz si eps eligať a cardinalibus in papā: eo solo q cōsentiunt statim est papa: sed act⁹ volūtatis nihil ꝓducit in obo reali: sed tm̄ pōt facere mirabilia. ¶ Sil'r sacerdos q̄ ꝓfecrat certum est q actus imediate est a deo. ¶ Sil'r papa g ꝓfert iurisdictionē ep̄o nihil sibi ꝓfert: ¶ Sil'r q̄ rex dat alapam militi: 7 illa militia gd est: nihil absolutū. ¶ Dico tm̄ ꝓpter auctoritatem ecclesie: q est foza realis: qz ecclesia loquit̄ de ea: sicut de forma reali. Et etiam sancti ad hoc declinant.

C

Oꝑ.ꝓptia.

Oꝑ.aliorum.

Decimus articulus est: si est absolutū vel respectiuū. ¶ Dicunt ꝑcedētes: qz sicut nō sunt plura ponēda sine necessitate: ita nec nobilia: lz sufficit vt dicunt q sit respectus rōnis. ¶ Cōtra arguitur. Qz respectus nō pōt gnāri nisi absoluto acqsito. ¶ 2º. qz ad relonē nō est mutatio: lz ad caracterez est mutatio. g̃ r̄c. ¶ 3º. qz nulla relo est p̄n⁹ ꝓductionū: lz caracter est bō. ¶ 4º. qz est q se termin⁹ creationis. ¶ Sz iste rōnes nō ꝙuincūt. ¶ Ꝓria nō tz in relonib⁹ extrinsece aduenientib⁹. pz de vnione nāe būane ad verbū ad quā sine absoluto pōt eē actio. ¶ Eodē mō ad 2m q in resurrectiōe sepato corpoze remanēt extrema vltimate dispositа: 7 nō erit nisi vnio. ¶ Nec 3ª. qz caracter nullius actionis est p̄n⁹. ¶ Nec 4ª valet: qz est relo extrinsece aduenientiб: 7 tales pñt eē termin⁹ creationis: sicut pz de vbi. ¶ Alias rōnes adduco. ¶ Ꝓrio: qz oē q̄ relatiue dī ꝑus est aliqd excepto relatio: sed caracter dī tale. igit̄ est aliqd excepta relone. ¶ 2º. qz oē q̄ est p̄n⁹ assimilādi est aliq̄ absolutū ꝓter sil'itudinē: qz sil'itudo fundať sup vnū: sed caracter est rō assimilandi: g̃ r̄c. ¶ 3º. qz oē p̄n⁹ distinctiuū est aliqd aliud a rone distinctiōis: qz diuersitas est passio distinctoꝝ. ¶ 4º. qz oē repūtatiuū vī eē absoⁿ ꝓter sil'itudinē quā hz: lz caracter ē bō. g̃ r̄c. Teneo igit̄ q ē foza realis absoⁿ 7 nō respectiua.

Modi realis: q̄ absoluta ta lis foza est caracter.

Undecimus articulus est: si est in gīe vel trāscendēs. ¶ Dico q hoc concesso vero q sit accīs sicut est: pz q in aliq̄ gīe est. Et iō est in genere q̄litatis. ¶ Sed in q̄ spe q̄litatis: ¶ Aliq dicunt q in ꝓma: qz est dispō. ¶ Alij q est in scōa: qz est ꝓncipiū ꝓductiuū alicuius effectus. ¶ Alij q in tertia: qz illa que inferūt passionē vitui sunt in 3ª spe: sed caracter est q̄litas mouēs visuz vel oculū mentalez. ¶ Alij q est q̄dā figuratio: 7 sic ponūt eā in 4ª spe qualitatis. ¶ Cōtra p̄m. qz dispō est qualitas de facili mobilis: sed caracter nō pōt amoueri: nec deleri. g̃ r̄c. ¶ Cōtra 2m. qz caracter ex sua nā nihil pōt ꝓducere: vt appebit infra. ¶ Cōtra 3m. qz oīa entia essent in 3ª spe: cū oīa moueant intellm. ¶ Cōtra 4m. qz cōfiguratio dī trāsumptiue: nec p ꝑs pōt poni in aliq̄ spe qualitatis. ¶ Dico igit̄ q est in ꝓma spe: sicut habitus pfectus. ¶ Sed hic est dubiū: qz habit⁹ nō vī factiuus. ¶ Dico q caracter nullius est factiuus. ¶ 2ª difficultas. que est eius opō: ¶ Dico q de habitibus infusis nescimus quas operationes hñt: qz ad subam alicui⁹ actus nostri nihil faciūt. Aliogn possemus experiri nos habere hui⁹ habitus.

Impugn⁹ 4ª.

Oꝑ.ꝓptia. Caracter est q̄ litas ō p̄ spē. Dubium 2ª.

F

Caracter non est habit⁹ actiuus ſ3 qualr operatiuus ē nobis occultuz.

Oꝑ.aliorꝝ 4ª de subiecto caracterio.

Duodecimus articulus est in quo vt in subo sit. ¶ Aliq dicūt q in essentia aīe imediate. ¶ Aliq q est in ꝓtione superiozi: qz eleuat aīam ad superiora 7 eterna. ¶ Alij dicunt q in ꝓte inferiozi: qz aliqua sunt intra dona: q nō sunt in ꝓtiōe superiozi: sicut donatio scie 7 fil'ia reducunť ad inferiora: ita dicūt de caractere. ¶ Alij dicūt q est in memoria: qz est signū repūtatiuū. ¶ Cōtra p̄m: qz oīs habitus vī forma opatiua: sed forma operatiua dz poni nisi in operante potētia: essentia aūt vt pscindit a potētia: non est operatiua. ¶ Cōtra 2m: qz operatio caracterū est ſz cultuz latrie que est in inferiozi ꝓtione. ꝓbatio: qz in signis sensibilibus que sunt de inferiozibus. ¶ Contra 3m. qz obiectiue tm̄ rememoratiuū est 7 nō subiectiue. ¶ Dico igit̄ q est in volūtate ad quā ordinať caracter. Duius aūt duo signa. ¶ Primū. q nō est in intellectu. Q̄ñcūq̄z enim aliqua forma est in aliq̄ potētia: nō operať circa subm bui⁹ nisi foza sibi cooperet̄: sed operāte potētia intellectiua circa mām caracteris debitaz nihil opať caracter q̄tūcūq̄z itegrā: lz volūtate iperāte executiue segť effect⁹ caracteris. g̃ cū cooperet̄ voluntati 7 nō intellectui: sequit̄ q sit in cooperante.

Impugn⁹ 4ª.

Oꝑ.aliorum. Impugn⁹ 4ª.

Sustinet chūs caracterez hic

H

Mī chūs recepit caracteres. Virgo caracteres habuit 7 quos.

Tertiusdecimus articulus est si in aīa chūi fuerūt caracteres. ¶ Aliqui dicūt q chūs nō idiguit. ¶ Cōtra 4ª. ¶ Primo: qz caracter dať ad ornamētū aīe: sed aīa chūi ornatissima fuit. g̃ r̄c. ¶ 2º qz chūs in circumcisione voluit esse similis patribus 7 in baptismate fratribus. ergo 7 in caractere debuit eis conformari. ¶ 3º. quia idem est signū ꝓncipis 7 eius exercitus: lz chūs est ꝓnceps militie chūstiane. ergo est eodez signo signatus. ¶ 4º. qz pertinet ad dignitatē anime. ¶ Sed occurrit dubiū: q̄ habuit istos caracteres r̄c. ¶ Dico q in cōceptione eius in instanti habuit istos caracteres. Sed qđ de beata virgine Maria: ¶ Dī q habuit oēs caracteres sue nāe decentes: qz post chūstum fuit omni perfectione ornata.

Post sacramentum baptismi.

Sermo copiosus 7 rel⁹ de eucharistia in generali.

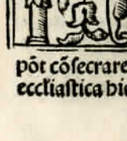

Jc incipit octaua distinctio: ad cuius euidentiā quero vnam questionem. ¶ Utrum eucharistia sit nobilissimum sacramentoruz. Et videtur q non: qz causa est nobilior suo effectu: sed sacramentum ordis est causa sacramenti eucharistie: qz nullus pōt cōsecrare: nisi ordinatus. g̃ r̄c. ¶ Cōtra Diony. de ecclesiastica hierarchia. ca. 3. dicit q ē pfectio pfectionū.

Universidad de Deusto Biblioteca

I

In oct.f. Duo cernunt & quatuor vel octo credunt in eucharistia

In ista qõne sunt duo articuli declarãdi. ¶ Primus articulus est:qd est sacr̃m eucharistie. vbi est sciẽdũ ꝫ Hzeg.in homel.pasche. ¶ Aliꝺ est qꝺ cernit:aliud est qꝺ credit. Illa enim q̃ in B sacro cernuntur sunt spes panis & vini:sed illa q̃ creduntꝰ sunt q̃tuor in hostia & q̃tuor in calice. ¶ In hostia aũt ꝑmo creditꝰ corpꝰ chr̃i ve:qꝺ est ibi ex vi verboꝝ:qz faciũt mẽtionẽ de ipso.hoc est corpꝰ meũ. ¶ 2° sanguis chr̃i ex ime diata cõcomitãtia:qz sanguis nõ est ex̃ venas post resurrectionẽ. ¶ 3° aĩa chr̃i ex cõcomitantia mediata:qz aĩa nõ iformat corpꝰ:nisi mediãtibꝰ dispõnibꝰ nec̃io regsitus corpi iter q̃s sanguis chr̃i est nec̃io regsitꝰ. ¶ 4° est ibi dinitas ex cõcomitãtia remota:qz q̃lẽ ordinẽ babent illa in chro talẽ hñt in sacro. Sed magis imediate inest sanguis corpi q̃ aĩa:& aĩa q̃ dinitas:g̃ ꝛc. ¶ Ista eadẽ sunt & creduntꝰ in calice:sed nõ in eodẽ ordine:qz ꝑmo est sanguis ibi vi vboꝝ. ¶ 2° corpꝰ chr̃i ex cõcomitãtia imediata. ¶ 3° aĩa rõnalis ex cõcomitãtia mediata. ¶ 4° dinitas. Et hec patẽt:vt ꝓus. Oz aũt ita fit/ ꝓbaꝫ aucte Ambrosiy de sacr̃is:qz oĩa que fuerunt in vtero v̈ginis sunt in hoc sacro:vt ꝑz ẽt per Anselmũ in libro cur deus hõ:vbi hoc ostẽdit ꝓlixe.g̃ ꝛc. ¶ Sz occurrũt q̃tuor difficultates. ¶ Pria est si beatꝰ Petrus qui fuit institutꝰ sacerdos potuit ꝑficere in triduo mortis chr̃i. ¶ Dr̃ q sic:qz ibi erant oĩa regsita. ¶ 2a diffi. si ista credita ibi fuissent:¶ Dr̃ q nõ:sed in hostia forẽt tñ corpꝰ chr̃i & dinitas:qz nõ cõcomitabaꝫ corpus chr̃i sanguis eiꝰ:nec aĩa. ¶ 3a diffi. si ista eadez fuissent in calice. ¶ Dr̃ q nõ fuissẽt ibi nisi sanguis.nã corpus chr̃i sepatũ erat ab eo:nec aĩa eadẽ rõne nec dinitas:qz non fuit vnita sanguini:sed corpori:qꝺ ꝑz:qz in triduo ve potuit ꝓ cõicationẽ idiomatũ dici dei filiꝰ sepultus: sed si dinitas fuissẽt vnita sanguini eodẽ mõ remãsissẽt in terra:& ita certe fuissẽt verũ dicere in triduo:dei filiꝰ est in cruce.dei filiꝰ expansus est in terra:qꝺ nõ ꝓcedit: nec tenẽt a sctis. ¶ 4a diffi.quare potius fuit in corpe: q̃ in sanguĩe. ¶ Dico q sanguis nõ est ꝑncipalis pars corpis.Corpus aũt ꝓtinet ad integritatez nãe specifice: alias aũt ꝓtes q̃ nõ ꝓtinẽt ad integritatẽ nãe specifice nõ opz esse vnitas. ¶ Sz iterum occurrit diffi.si corpꝰ chr̃i in cruce fuisset mutilatũ:si tũc in cõsecratione fuisset illud mẽbrũ abscisuz. ¶ Dr̃ q si manus fuisset abscisa:fuisset mutilatũ in hostia. ¶ 2a diffi.si aliq̃ ꝑs sanguinis remãsissẽt in corpe:quare nõ fuissẽt sanguis per cõcomitantiã in corpe. ¶ Dic dr̃ q vnio hypostatica est respectu ꝑncipaliũ partiuz. Et iõ si maioꝝ ꝑs fuisset sanguis in corpe ꝑncipaliꝰ fuisset vnio ad eaz. ¶ 3a diffi. si in triduo fuisset calix eleuatus deberet adozari adoratiõe latrie vel hipdulie. ¶ Dr̃ q dulie. ¶ 4a diffic.si post resurrectionẽ aliqd de sanguĩe remansit in terra. ¶ Dicũt alig q nõ:imo est periculoſuz dicere q remãsit.& ita de reliquijs:q̃ nõn esse de sanguie chr̃i:nõ est tutũ. ¶ Sz dico q nõ est necessariũ de q̃cũq3 parte sanguis q ipsaz resũpserit:sicut nec lachrymas:qz nõ fuit nec̃iuz tãtũ de sanguĩe in corpe glorioso:sicut in corpe mortali:qõ indiget ipso ꝓ alimento corporis:vñ potest dici q non totum resumpsit.

K

Quere⁹ ꝑle, dis.2.

Dn⁹ multipl⁹ In triduo potuit cõfici eucharistia:sed tñ nec sanguis in hostia nec corpꝰ in calice fuisset.

L

Oz deitas nõ fuit vnita sanguini i triduo & quare.

Secundus articulus est:qõ est sacr̃z eucharistie. vbi sciendum est q lz oĩa sacra sint magna:tñ alia cõtinẽt aliqd limitatũ.vz.gr̃az:sed circa chr̃i psonã fuerũt q̃tuor mirabilia sacra:accipiendo sacramẽtũ large ꝓ sacro secreto. ¶ Primũ est sacr̃z eterne gnãtionis. ¶ 2m incarnationis:in quo fuit cõcata ꝓfectio infinita nãe humane. ¶ 3m dũce resurrectionis: qõ est maius natiuitate:qz ibi iã erat deꝰ & hõ:nec fuit ibi nisi egressus de vtero virginis:sed in triduo nõ fuit hõ:& in resurrectiõe fuit cõicata diuinitas humanitati. ¶ 4m est diuinissime eucharistie:in quo sacro cõtinet gr̃a infinita:qz tota diuinitas. ¶ Sz quo ordine est dignitas eoꝝ:¶ Dico q eo ordine quo supra sunt dicta: qz eterna gnãtio ꝓncipalissime cõtinet oẽm ꝑfectionẽ: post istam cõceptio magis ꝓncipaliꝰ ꝓtinet illaz:qz ꝓncipalius q̃ resurrectio:qz in incarnatione seu cõceptione fuit vnita diuinitas humanitati:puta aĩe & corpori:sed in resurrectione solũ humanitati:qz in triduo iam erat diuinitas vnita partibus:puta aĩe & corpori. Et post istꝺ est sacr̃m eucharistie:qz ibi nõ est vnio ita intima sicut in incarnatione vel resurrectione. ¶ Sed hic occurrũt quatuor dubia. ¶ Primũ.si angelus põt ꝑficere istud sacr̃m. ¶ Dr̃ q non:qz Apostolus dicit ad hebreos.habemus altare:de quo edere nõ habẽt potestatez hi qui in tabernaculo deseruiunt:sed isti deseruientes sunt angeli qui mittuntur in ministeriũ. Sunt enim administratoꝝ spiritus:vt ibidẽ dicit. ¶ 2m dubium.si anima separata:que vere hz caracterẽ.si assumat corpus:in quo posset verba formare:possit cõficere. ¶ Dico q nõ:qz requirit in cõsecratione forma vbozũ nãliter ꝓlatozũ instrumẽtis nãlibus:sed tale corpus sic assumptuz non ꝓfert talia verba:sed essent spẽ differẽtia ab alys:sicut aqua artificialis a nãli. ¶ 3m dubiuz.si sacerdos resurgens põt cõficere. ¶ Dr̃ q sic.qz hz oĩa regsita. ¶ 4m dubiũ.si resurgeret hõ i statu beato.vtrũ posset. ¶ Dr̃ q nõ apparet q̃re nõ:& libẽtius audirẽ missaz suã q̃ de alio.q̃uis.n.nõ sit sacr̃m nisi in via:tñ põt cõfici a non viatoribꝰ. ¶ Sed est ne vtute istius vnionis cõicatio idiomatũ: ¶ Dico q nõ.qz spes panis non assumit ad vnitatẽ suppositi sicut i icarnatiõe. Istud aũt sacr̃m nõ assumit hypostatice a vbo:ideo q̃n sacerdos frãgit hostiaz:nõ frãgit deũ nec potat deũ.si aũt eẽt ibi cõicatio idiomatũ:bene posset dici q frãgereꝰ.sicut in cruce q percutiebat & sitiebat & in sepulchro ponebatur.

Tertius articulus est.que sunt illa q̃ in sacro isto inueniunt. ¶ Dico q in hoc sacro inuenit aliqd:qõ est sacr̃m & nõ res sacri:sicut illa q̃ videntur. Aliqõ sacr̃m & res.s.veritas corporis chr̃i & sanguinis.res gdẽ:qz virtute verboꝝ sacralium cãtur sacr̃m: qõ significat aliqd.s.cibũ & potũ spũalez:quo aĩa cibaꝫ ex hoc sacro. Aliqd tñ res est & nõ sacr̃m vt gratia. Aliqua que neutrũ:sicut illa que sunt ibi ꝓ cõcomitãtiam. ¶ Sed hic sunt quatuor dubia. ¶ Primũ.si in hoc sacramento est aliqõ ꝓter aĩam corpus. ¶ Dico q sic. qñ oĩa accidẽtia corporis & anime chr̃i sunt ibi per concomitantiã:qz corpus & aĩam cõcomitanꝰ. ¶ Secũdũ dubiũ.si relatio ad deũ est ibi virtute verboꝝ & per se passiones. ¶ Dico q sic.qz que sunt idẽ realr̃ eadẽ virtute ꝓducunt:sic est de bis in subto in quo sunt. ¶ 3m dubiũ.si dinitas chr̃i est ibi alr̃ q̃ alibi vl vbicũq3 ex vi vboꝝ ꝓ cõcomitãtiã. ¶ Dico q sic.qz hz quẽdã modũ spũalẽ eẽndi quẽ nusq̃ alibi. Aliũ.n.modũ hz in humanitate eẽndi.bũanitas.n.est ibi mõ spũali. ¶ Sed quo est ibi. ¶ Dico q denoiatione extrinseca ex tpe.sic ipit eẽ in mũdo.eodẽ modo in creatione fuit vna rõ terminata ad ipm que plus nõ erat.& m se aũt nõ est ibi aliter q̃ prius. ¶ 4m dubiũ.si tota trinitas est hic per cõcomitantiã:sicut filius. ¶ Dico q nõ.qz ista:que ꝓ concomitantiã idiomatũ dicunt:nõ se extẽdũt nisi ad verbum:qõ est vnitũ hypostatice ad humanitatez. Unde nõ hz ibi esse aliter paternitas ex vi verboꝝ:q̃ alibi. ¶ Sed ista pñtialitas terminaꝫ ne ad psonã verbi. ¶ Dico q oĩs respectus:qui terminaꝫ ad chm̃ terminatur ad cõcomitantia ad suppositũ verbi. Ista autem vnio ad humanitatem terminatur chr̃isti.

N

Ordo dignitatis victor⁹ sacramẽtoꝝ.

Dubiũ 4⁹. c.13, c.2.

O

Etsi nõ angelus nec aĩa separata in corpe in casu assumpto:sacerdos tñ resurgẽs ibi ꝑficere posset.

Q

Eadem est ei⁹ fidei & accidentis identicum.

Aliter in eucharistia & aliter ibi dicimus hoc ꝑficere & q̃liter dicamus.

Ad.1.ꝓ cõclusionem.

Quo solũ ibi ex vi vboꝝ est in eucharistia ꝓsens.

Ad.2.Cõcilij cantis.

A

Cause q̃tuoꝝ eucharistie q̃?

De cẽfficiẽte Berengarium sacramentum. irregularez & excõicatum sacerdotem cõficere posse.

B

Qui.iuriste de degradato ꝓpugnat:& sunt qui ꝓficere posse:lz in B parce q̃re secũdo.d.13.b⁹.q. finali.

De cẽ mãli.d.

Nec i siligine nec in spelta:nec aliꝰ ꝓfici hz de tritico frõdoso dubitat.

C

c.14.

Chr̃s i ultimis ꝓcisse ofdit q̃ simpliciter.

Matth.16. 1.cor.m.5.

De cã solali. Hoc aduerbium cui.nõ ꝓ se sed ꝓ ꝓsecrationis:non q̃ obmittꝰ hz. Bpin.q.2.

D

De nocte one vbozũ cadentis cã eo

Latus nõdũ.

De vbis cõsecrationis sanguinis. vbi sup.22.

Quartus articulus est que regrunt ad integritatẽ huius sacr̃i. ¶ Dic est sciendũ q sicut in alys sacr̃is:ita in hoc regrunt 4or cause. vz. efficiens:q est sacerdos ordinatꝰ. ¶ Mãlis panis triticeꝰ forma vboꝝ:que sunt q̃tuoꝝ sup hostiã. Hoc est corpus meũ. Et quiq3 sup calicẽ.hic ẽ calix sanguis mei. ¶ Cã finalis est intẽtio debita vt faciat:qõ facit vl̃is eccl̃ia. ¶ Circa cãm aũt efficientẽ occurrit dubia. ¶ Primũ si sacerdos hereticus posset ꝑficere. ¶ Dr̃ q sic:qz ꝑm Aug.nõ est sacr̃z ꝓne spãlis:sed ecclesie. ¶ 2m dubiũ est de scismatico. ¶ Dr̃ q sic:qz greci vẽ ꝓficiũt. ¶ 3m dubiũ de irregularibꝰ. ¶ Dr̃ q sic mlto magis. ¶ 4m dubium de excõicato. ¶ Dr̃ q sic magis q̃ hereticus. ¶ Alia diffi.de degradato. ¶ Dicunt iuriste q nõ põt cõficere:qz in forma degradatiõis B expzimit. ¶ Sz ꝛtra.sacr̃z ordis est iterabile:qõ nõ põt ipediri:sed si ita esset vt dicũt eẽt iterabile:de necessitate aut qz pdit caracterẽ:& sic nõ põt.aut nõ:& tũc papa dimittẽdo sibi oẽm culpã:posset eũ licẽtiare q iterũ ordinẽt:nulli dum est q si ita esset:nõ esset sacerdos. lz si esset tũc põt:cum habeat oĩa que regrunt.vel si nõ põt iterũ ordinari:nõ habeẽt ꝓpositũ nisi qz erat degradatꝰ:q nõ dici põt qz papa põt eũ absoluere ab oi irregularitate & degradatione & sic licẽtiare ad ordinẽ sacerdotis:vñ dico q ista snia iuristaꝝ est ꝺ ꝑn theologie. ¶ Circa cãm aũt mãlẽ occu.quatuor du. ¶ Primũ si põt cõfici in siligine. ¶ Dico q hoc piculoſuz esset:qz vl̃ a tritico spẽ differre. ¶ Sed de spelta vl̃ aliqꝺ q differũt spẽ:& tũc non põt. ¶ 2o de ordeo & auena.pz q nõ expsse. ¶ Sz qd de tritico qõ nõ facit spicã:lz frõdes vt auena. ¶ Cum igit̃ quiciam & cõiecturem dũam specificã ex actibꝰ & accidẽtibꝰ vl̃ q nõ esset vere triticũ:sed hoc est dum. ¶ Sed occu.du.si chr̃s in açimis cõficiat & vl̃ q non ꝑm Marcũ:qz erat pascha & açima post biduũ. ¶ Cõtra hoc arguit 4us. ¶ Pria aucte Matth.16. ¶ Pria eni die açimoꝝ ꝑceperat cũ nõ esset fermẽtũ in domibus: sed comederẽt panes açimos cuz lactucis agrestibus. ¶ 2o qz exodi 12o dr̃ q oĩs aĩa q̃ comederit fermentuz peribit de populo suo. ¶ 3o qz chr̃s in euãgelio semper accipit fermentũ in malũ siue sub mala sigñatione. Cauete ingt a fermẽto phariseoꝝ ꝛc. ¶ 4o qz eodẽ modo Apls semp accipit in mala sigñatione dicẽs. Modicũ fermẽtũ totã massam corrũpit. ¶ Ad aucte Marci dr̃ q ꝓius ꝓparauerãt ꝓ aliquos dies. ¶ Circa causaz formalẽ querit̃ si ꝺ aduerbiũ(enim)est de fora. ¶ Dr̃ q nõ:sed est cõnexio vboꝝ ꝓteritoꝝ ad ꝑcedentia:peccaret tñ mortalr̃ obmittẽs dicere:qz ꝺ statutũ ecclesie faceret:sed nunqd esset ꝓsecratũ.si nihil plus diceretur de alys vbis ꝑcedẽtibꝰ oĩa ista. ¶ Dicunt alig q non. Et Scotus vl̃ hoc dicere:qz talis est nã vboꝝ qbus ꝓficimus:q nõ dicunt in nã ꝓpria:sed in psona chr̃i:lz sic dicendo ex vi sermonis intelligit̃ ꝓpriũ corpus loquẽtis. Et iõ fuerunt ab eccl̃ia vba statuta ꝑcedẽtia:vt itel/ ligaꝫ chr̃i psona nõ sacerdotis. ¶ Alia di.ponaꝫ q alias nesciat qñ cõficit corpus.hoc est p q̃ vba:credit tñ q boc est vsq3 post eleuationẽ calicis:si talis intẽtio sufficiat. ¶ Dico q intẽtio talis sufficeret:sed si hz intẽtionẽ q p oĩa illa vba ꝓficeret:vt si intẽdebat p illa verba:qõ facit eccl̃ia:esto q determiate nesciret:que cẽnt ista:tãc cõficit. ¶ 4a diffi.si in cõsecratione sanguinis hic est ꝓnomẽ vel aduerbiũ. ¶ Dr̃ q ꝓnomẽ demõstratiuũ:sicut.n.in cõsecratione eucharistie est ꝓnomen:ita in ꝓsecratione calicis in ꝓposito. Sed de residuo vborũ que sunt in sanguine qõ est. ¶ Quidã dicunt q non sũt de forma:sed Sco.dicit q bonũ est:q submittat se quis ũdicio ecclesie vel intellectui:& tenẽt determinare vbi precise sit forma vboꝝ. ¶ Circa cãm finalez. querit̃ vtrũ hic regrat intẽtio actualis. ¶ Dicunt alig q sic:qz est de integritate sacr̃i. ¶ Sed hoc est piculoſuz:qz ꝑm Aug. nõ est in ptãte nr̃a qbꝰ vilis tangamur & phantasmatibꝰ irruentibꝰ intellectus nõ põt fixe itel ligere aliqd. Jõ dicũt alij q sufficit intentio habitualis. ¶ Sed nimis relaxãt:siue hoc est nimis:qz illã habui in ꝓnº qñ factus sũz sacerdos:& ẽt dormiẽdo:& iõ tunc valeret q posset cõficere. ¶ Dicit igit̃ Sco.q sufficit intentio vtualis. Uocat aũt intẽtionẽ virtualẽ dispõnẽ que est in potẽtys executiuis:tanq̃ per actũ volũtatis & manet in eis:per quã eius imperiũ exequunt. Uñ sciẽdũ q voluntas causat aliquã dispõnẽ in mẽbris:q̃ mediante semp exequit̃ potẽtia motũ suũ:sicut ambulãdo ad aliquẽ locũ tandiu durat ista dispõ quã exequeꝫ voluntas in potẽtys inferioriꝰ q̃diu impleaꝫ iperiũ volũtatis.mõ cũdo ad capellã induẽdo me nõ opz q actualiter cogitẽ de hoc semp:sed sufficit q maneat dispositio causata ab actuali intentione volũtatis. Oz si dispõnes sunt cõsumpte vbi intẽtio remouet nihil fieret:sufficit igit̃ in actu ꝓsecrãdi intentio vtualis & nõ necessario requirit̃ actualis:nec.tñ sufficit habitualis.

E

De cã fina.d. 3.de li.ar.c.15

Intẽtio 3ꝭ.

Di.6.bº ar.3. q.2.vide eum 38.dis.2.t.4. di.bº ar.2.q. 1.t ab visepe.

F

Que sit itẽtio vtualis optic ẽclarat ex sco, tamen.

Que intentio regrit & sufficit in ꝓficiẽte.

Quintus articulus est qs instituit hoc sacr̃m.hic habeẽt certa veritas q chr̃s inxta illud Luc.22. Ego dispono vobis:sicut disposuit mihi pater meus regnũ vt edatis & bibatis sup mensaz meã in regno meo.itelligit̃ hic de regno ecclie militãtis. ¶ Fuit aũt chr̃s ad instituendũ hoc sacr̃m motus quadruplici vtute inclinante. ¶ Pzio ex vtute latrie:qz in veteri lege colebaꝫ deus de sacrificijs:& iõ voluit nobis dare sacrificiũ dignissimũ in lege euangelica:que est ꝑfectior & nobilior q̃ creatura sensibilis:deꝰ dare voluit:q fuit persona eius. ¶ 2o ex vtute iustitie:qz q̃ offendit aliqs ꝺz reddi equalens ꝓ equalẽti:sed ꝓ pctõ mortali infinitum preciuz opz dari:iõ vt haberemus tale munus:qõ egpolleret oĩ debito,fuit institutũ. ¶ 3o ex vtute liberalitatis:magnificẽtia.n.est circa magna:ideo maximum donũ dedit:q sume est liberalis. ¶ 4o ex charitate:sigñ amicitie est in eadẽ ciuitate aliquos cõmozari/ma ius est in eadẽ domo:maximũ vnus in alio. ¶ Sz hic sunt q̃tuor dubia. ¶ Primũ si chr̃s cõfecit eisdẽ vbis: qbꝰ nos cõficimꝰ. Anno.de celebra.missaꝝ.dicit q nõ: lz ꝓ bñdictionẽ ꝑcedentẽ.ptulit.n.vba indicatiue:nos aũt recitatiue. Indicatiuũ aũt ꝓsupponit illud qõ indicat. Et iõ cũ dixerit indicatiue. Hoc est corpꝰ meus:vl̃ q antea iã cõfecisset.a nobis aũt recitatiue dicunt verba:iõ nõ opz q aliqd ꝑmo sit vel ꝓns sit ibi. ¶ 2m dn̄s fuerunt ista vba ꝓ q̃ chr̃s cõfecit. Dr̃ q nos nescim⁹ illa: sed tñ fuerunt aliqua. ¶ 3m dn̄s.si illa bñdictio fuit sigm vel vba vl̃ q fuerunt vba:qz dicere vl̃ includere aliqõ dictũ. ¶ 4m dn̄s.si ita est q̃re nõ cõficimus sicut chr̃s. ¶ Rñº q illud sacr̃m in alia babitudine erat ad chm̃ & ad nos.vñ Joãnes nõ baptiçauit chm̃ in noie patris & filij & spũssancti:sicut nos. ¶ Sed nunqd sacr̃m institutũ a chr̃o fuit eiusdẽ rõnis cũ sacro qõ cõficimus:vl̃ q nõ:qz nõ est eadẽ forma vboꝝ. ¶ Rñº q aliqua sacramẽta sunt:quoꝝ esse est in vsu tñ:aliqua quoꝝ esse in ꝑmanentia est.in ꝑmis forma est de essentia sacr̃i:lz i ꝑmanẽtibꝰ illa forma est tñ ꝑuia:& sic est de isto sacro: qz ꝑmanet:lz vba transeant. ¶ Cõtra ista.s.q chr̃s nõ ꝓsecrauit ꝓ bñdictionẽ ꝑcedẽte:lz ꝓ istoꝝ vboꝝ ꝓlationẽ qñ ꝓfecit dicit Euse.inuisibilis sacerdos.s.chr̃s visibilia elẽnta in subaz corpis & sanguis sui:vbi sui secreta ptãte trãsmutat.s.dũ dixit. Bˢ est corpꝰ meũ:& hic est calix ꝛc. ¶ Itẽ p eadẽ vba ꝓfecit sic & nos ꝓficimꝰ:qz dic Ambro.de sacr̃is. Et Cypria.marty.q eadem facimus:

G

Ad.1.magnificentie.

Dn⁹ multipl⁹ ꝑte.3.c.6. vide sco.hic ꝓ hanc opi. Matthe.26. & Luce.22. Quibus vbis xpõ ꝓsecrauit vl signis ignorãt ꝑs tene q eisdez quibꝰ & nos.

H

Sacra q̃ ad corpꝰ cẽ sunt in duplici dãa. Impug.dcõs cũ sco.vbi supra tenẽdo. Vide in li.de sacrãs Ambr. & de ꝓfe.di.2. Ut corpꝰ hãc sucro:tractem.

I

Sacrm eucha ristie istituz est q̄uor gnīb⁹ ꝓsonaꝝ.

Dc peni.ꝛ re.

Li. de remedio pnie.

K

Dubium 3m.

De cōicatione chr̄i ꝛ iude in cena notāter.

Contra indiscretos cijcientes pusillos a cōmunione.

Luce.2. 2.cozin.2. H.l.unī.

L

Quatuoꝛ gnīb⁹ ꝓsonaꝝ ꝓ hibituꝛ est eucharistie sacrm

H.l.apostaꝝ.

Du⁹ multip⁹ Tam ꝓfecrās q̄ recipiēs in mortali mortalr peccat.

M

1.cozin.2.

Cōsecrans sīl ꝛ recipiens 2r peccat: qō qs hoꝛ grauius.

Hinc segr q ecclesia cogit ad peccādum mortalr.dic ꝓfiter.

De ministrātibus altari idigne nota bñ.

Plura varia ta sūt in pmitiua ecclesia ꝛ moderna.

De loco instōnis eucharr. H.l.tria.

Tria sacrā adi: eucharistiā oꝛ dinant an sit ꝓfirmatio. dic ꝓfiter.

De die istōnis eucharistie.

Genesis.1.

Dicē Iouis q̄ druplici mysterio cōsecrari q̄ mistice adsumētes hoc sacrm pnt applicari.

Quere super Ezechielem ꝛ alibi.

O

Cōformatus iouis ad chr̄m ꝛ ad sumētes hoc sacrm.

P

De hora istituc eucharistie

Genesis.1.

Quere Aug. sup gen.

Horꝛ cōplorū q̄ druplici mysterio cozari.

Q

Percipiūt ꝛ miracula sūt tria.

Dubiū 4m.

Est aug. ad in quisitiones ianuarij.

Ubi supra ꝛ ponit in cui. de consecrā. dist.

Laudē plies inde die celebrat licite pot ꝛ pcingit qua druplici cultu.

Circūstātia q̄ druplici eucharistie mutuata est.

Dicit supra dicta eucharistia 4m.

N

A

Li instōnis eucharistie 4m

B

De frequētatiōe celebratiōnis ꝛ cōionis ꝛ subtractiōe ab ipsis notāter.

Lyra de libides negligentes sacerdotes.

Eucharistia q̄ruplici figura mistice designatur.

Cōformitas melchisedech ad chr̄m.

C

Exo.16.ꝛ ide ꝛ numeri.21.

c.21.

1.Reg.19. Eucharistia q̄ fr naticū dr.

Horꝛ cōplorū q̄ druplici mysterio cozari.

D

Hoiat 4m ecclesia in no uo testō.

c.13.

a fidelibus q̄ sunt in grā ꝛ recipiūt istud sacrm. Alij sacramēcalr ꝛ nō spūalr: sicut fideles in peccato mortali. Alij spūalr ꝛ nō sacrcalr: sicut hītes deuotionē ad istud sacrm: nō se subtrahūt ꝓpter reuerētiā sacrī: ꝛ tales recipiunt spūalr iuxta vbū Aug. Crede ꝛ manducasti. Alij nec spiritualiter nec sacramēcalr: sicut infideles q̄ istuz cibum ab alijs nō discernunt.

Duodecimus articulus est quare fuit institutū. ¶Dī q̄ ꝓpter 4m. ¶Primo ad relinquendū discipulis suis memoriā. Dc facte(inquit)in meā cōmemorationē. ¶2o ad ostendēdā suā affectionē intimam que p vba expzimi nō poterat. ¶3o ad fidē catholicā exaltandā: ꝛ q̄to.n. fides est de difficilibus ad credendū/tanto aliqs ꝓmereī. ¶4o vt foueret vnio fideliuz ꝛ ecclie. ¶Sed oc.diffi.si expedit sepe celebrare. ¶Dōm q̄ q̄ ex reuerētia aliqn ab/stinent actus vtutis est. Et qui ex deuotione frequentat: silr. ¶Sz magr dicit q̄ si qs ꝓcipiat ex frequētatione in se deuotionē augeri ꝛ melioꝛationē vite ꝛ ꝓmotionē vtutū/vtile est: alr nō. ¶Sed nō licet oino se subtrahere maxie sacerdotib⁹: nō.n. dz sacrm esse ociosuz ad illō ad qō est institutum. vz ad ptm⁶⁵. Et si aly tenent semel in anno cōmunicare: multo magis sacerdotes.

Tertiusdecimus articulus est qb⁹ figuris istud sacrz fuit figuratū.

¶Dī q̄ quadruplici. ¶Primo Geneſis 14o in oblatione melchisedech: qz alij offerentibus boues ꝛ alalia iste obtulit panē ꝛ vinū q̄ chr̄m optime designat: qz interpretat rex iustitie: nec inuenit ei⁹ pi nec mr̄: nec genealogia: nulla.n. mentio fit de ortu ꝛ obitu eius. Et hic figurauit chr̄m q̄ nō habuit p̄n⁹ neq; finē: nec ꝑem in terris nec mr̄em in celis: nō q̄n melchisedech vere p̄iez bēret: lz aliq̄ fingant q̄ ipse fuit filius dei: q̄d nō est verū. ¶2a figura est de manna in deserto: q̄d erat delectabile bis q̄ digne sumebant: ꝛ ad nauseā ꝓuocabat indigne sumētes. ¶3a figa est de agno paschali. Exodi 12o. qz illa hora qua imolabat fuit hoc sacrm institutum. ¶4a figura de panibus ꝓpositionis. de qb⁹ leuitici p totū: quos nō licebat comedere nisi solis sacerdotib⁹ ꝛ purgatis a vitijs carnalibus. vñ ꝑmo regū dr. si sint mūdi pueri a mulieribus ꝛc. nota hystoriam. ¶Adhuc est alia figura de pane Delye q̄ ambulauit in fortitudine cibi illius vsq; ad montem dei oreb. Et ideo dicit istō sacramentū viaticum: quia in fortitudie cibi illius ambulatur vsq; ad montem supercelestem.

Quartusdecimus articulus est: qb⁹ oracu lis in nouo testamento fuit noiatū: vbi sciendū q̄ q̄druplici noie fuit noiatus. ¶Primo noie eucharistie: ꝛ bñ mō vocat Dionys. de ecclesiastica hierar⁸. qō dr ab eu, qō est bonum: ꝛ charis, qō est grā: q̄si bona grā. ¶2o sacrm altaris: vt dicit Pau. ad hebreos. Habem⁹ altare de quo edere nō hñt ptātē bi q̄ tabernaculo deseruiunt. ¶3o dr hostia ps p Amb. de sacrīs qa offert pro ꝑcis. ¶4o dicit sacrm misse q̄ mittitur. mittit enim in celum a sacerdote: vt dicit Greg. in homel. ¶Sed occurrit dubiū. Si licet plures missas in die celebrare. ¶Dī q̄ nō cōiter nisi i 4o casib⁹. ¶Primo in die natiuitatis dñi: recipiēdo tm̄ solū sanguinē in ꝑceptib⁹. ¶2o si accidit casus sacerdoti q̄ nō possit missaz ꝑficē totā ali⁹ pōt inchoare missam adimplēdo q̄ alius ꝑmisit. ¶Tertius casus si aliquis hz duas parochias. ¶Quartus casus ꝓuet⁹ pp reuerētiā magistroꝝ aliquoruz, vel defuncti alicuius in cuius exequijs missa consueuit dici.

Quintusdecimus articulus est: qb⁹ ꝑtic/gijs istud sacrm fuit do

E

Ꝓmilegia eucharistie sūt q̄tuor.

F

Quere o ꝓse. d.2.ꝛ sup Jo. Dignitates eucharistie sunt q̄tuor notāter.

Notabile apocriphum.

Apoca.14.

G

Angelos ꝛ o gine ceteroscz beatos altari assistere.

Eucharistia q̄tuoꝛ miracuꝝ sublimaꝝ q̄ auctarib⁹ sanctoꝝ sulcit.

Ponit o ꝓse. di.2.re vera.

H

Positus cōuersione ꝛ in ꝑcijs declaꝝ

li.2.pre.8.c.a Positus cēdi in plurib⁹ locis sīl declaraꝝ.

Damelis.3. Josue.10. Positus ꝓtinēdi maius in minoꝛi vel sīl tali declaraꝝ.

Decimusseptimus articulus est qb⁹ miraculis fuit sublimatū. Et dī q̄ q̄tuoꝛ sūt miracula. ¶Primū est de subali ꝓuersione: qñ cozp⁹ cozruptibile transubaꝝ in cozp⁹ incozruptibile. ¶2m est de ꝓuersione totali in ꝑexistens. ¶3m est de loci multiplicatione. ¶4m quo tm̄ cozpus ꝓtinet sub modica hostia. Et ista miracula ne videant ipōlia: ꝑbaꝝ ꝑ dicta sanctoꝝ. ¶Pria rō pōt sumi ex dictis Ambrosij de sacrīs. Qz q̄to extrema magis distant/tanto min⁹ ꝑnt vniri: sed maxia distātia est inter nihil ꝛ ens: ꝛ maioꝛ q̄ inter cozp⁹ chr̄i ꝛ panē. qz ḡ pōt de⁹ ō nihilo aliqd facē ꝑ creationē. ḡ de pane cozp⁹ chr̄i facē ꝑ ꝓsecrationē. ¶Ad 2m rndet Aug. lib⁹ confessionū. Qz oppositr modus est in isto cibo ꝛ cozpali. qa hz cōuertit cibatū in cibū: cib⁹ aūt cozpalis ꝓuertit in cibatū: vñ dicit. dñe dū comedā/tu nō ꝓuerteris i me: sz ego ꝓuertar in te. ꝛ aia rōnalis est cibi cozpalis terminus si ponaꝝ vna sola forma ī hoīe. ¶Ad 3m rndet Hugo de scō victoꝛe libro de sacrīs: ꝛ ponit vnā rōnē: qz q̄ncūqz aligs legislatoꝛ statuit legē vnā pōt dispēsare in lege: sz de⁹ statuit vnā legē q̄ singula cozpa sint in singulis locis. ḡ illā pōt nullare q̄n sibi placuerit: vt sint plura cozpora in vno loco: vel vnū cozp⁹ in diuersis locis sic dispē sauit in lege illa: q̄ ignis approximaꝝ passo nō agereī: sic ps in trib⁹ pueris positis in igne: ꝛ q̄ sol staret in tpe Josue. ¶Ad 4m rndet Aug. in lib⁹ de q̄titate aīe. vbi q̄rit a discipulo si recordar de distātia vsq; ad mediolanū. Et rndet q̄ sic. Postea dic sibi nō ex te. ḡ in te. ḡ maioꝛ recipit in minoꝛi: ꝛ bñ declarabit inferi⁹ ꝑfundius.

Universidad de Deusto Biblioteca

I nō alia q̄z ea que chr̄s fecit. Et sic nō per alia vba cōficimus q̄z per ea per que christus confecit.

Sextus articulus est qb⁹ fuit institutum. ¶Dī q̄ 4o. q̄ibus ꝓsonaꝝ. Quia aligb⁹ ad ministrandū: sicut sacerdotib⁹ ꝛ diaconib⁹. Et intelligēdum q̄ oēs ordies sūt ordiati ad misterādū b̄ sacrz ꝛ hūt oēs hitudinē ad ipm: cui⁹ pbō est: qz cū in q̄libet ordie imprimaꝝ caracter/nō iprimit nisi in q̄tū hz respectū ad ipz: vñ diacono tradit liber ad pdicādū: ꝛ ibi nō iprimitur. postea calix: ꝛ ibi fit ipressio. ¶Aligb⁹ institut ad pcipiendū: vt sunt fideles pfecte etatis: qz semel in āno debēt cōicare de iure extra. Oēs vtriusqz sexus. ꝛ si nō: peccarēt mortalr: nisi de licētia remanerent. Et dato q̄ iura nō dicerēt: boc pz nālī rōne q̄ aligb⁹ iste cibus sit ad vsuz applicādus. ¶Aligb⁹ ad venerādū: ꝛ b̄ oibus fidelib⁹ semel ad minus in septimana: aligb⁹ casib⁹ exceptis. ¶Alys aūt ad adorādū: sicut infirmis: q̄ ꝓpter piculū nō recipiūt illud q̄b⁹ dōm est vbū Aug i. crede ꝛ manducasti. ¶Sed oc.di. ¶Prima si chr̄s cōicauit seipz. ¶Rñ. boc nescit: tm̄ pōt dici q̄ sic cū alijs: nec est boc incōueniēs. ¶2a si cōicauit iudā. dicit Dionysi. q̄ sic ca.3o. de ecclesiastica hierarchia. ¶3a si peccauit mortalr iudas recipiēs sacrm a chr̄o. ¶Dī q̄ sic: qz statim intrauit in eū sathanas. ¶Sed si chr̄s dixisset sibi. comede: nō peccasset: imo meruisset implēdo mādatū. sed nō fuit sibi ꝑceptū: sed ꝓmissuz: iō debuit se ꝑare. ¶Sed q̄re obtulit sibi chr̄s cū sciret q̄ talis erat: Dē ne ꝑderet eū ꝛ diffamaret. Et iō docuit nos q̄ nō est negādū occultis peccatoribus: qz meli⁹ vi: q̄ō dixit occulte. Positus est in ruinaz ꝛ in resurrectionem multoꝝ in israel. Et Paulus dicit q̄ alys sumus odoꝛ mortis ad mortem/alys odoꝛ vite ꝛc. ¶Et ad hoc quis tam idoneus: vñ sicut maxie idoneus ouctoꝛ ad infernū est predicatoꝛ: qñ ppls nō cōuertit ꝓpter eius ꝑdicationē: ita hoc sacrm aligb⁹ ꝑficit ad vitā aligb⁹ ad dānationez.

Septimus articulus est quibus fuit ꝓhibitum. ¶Ubi sciendū est q̄ Dionysiū cap'o 3o de ecclesiastica hierarchia q̄tuoꝛ gnīb⁹ ꝓsonarū fuit ꝓhibitū. ¶Primo catheczumenis: qui tm̄ sūt catheczati ꝛ non baptizati: ꝛ iō expellebant de eccl'ia qñ istud sacrm debebat ꝓsecrari. ¶2o energumis a ptāte: qui acceperāt vitā alterā: ꝛ nō seruabāt eā: qui ēt expellabant. ¶3o tentationibus vexatis. ¶4o vtutibus nō ꝑfectis. ¶Sed hic oc. q̄tuoꝛ dī. ¶Prima si ꝓsecrans istud sacrm in peccato mortali peccet mortalr. ¶Dī q̄ sic pp irreuerentiā quā facit sacrō. ¶2o dif. si peccet mortalr q̄ sumit sacrm indigne. ¶Dico q̄ sic: qz iudicium sibi mādūcat ꝛ bibit/non diiudicans cozpus dñi. ¶Sed nūqd peccat duob⁹ peccatis mortalib⁹ qui sic ꝓsecrat ꝛ sumit: ¶Dico q̄ sic. ꝛ differētib⁹ spē. ¶Sz q̄ est maius: ¶Dī q̄ sumere: qz cōsecratio ordinatur ad sumptionē: verūtm̄ respiciendo ad irreuerētiā sacrī tūc cōsecrare maius pctm̄ est q̄z recipere: qz solis sacerdotib⁹ cōuenit cōsecrare: alys aūt indifferēter ꝑcipere. ¶Sed qd de ministrante: ¶Dī q̄ si indigne mīstrat peccat mortalr. Et boc tm̄ vi de illis qui imediate ministrant. alij forsitā nō peccāt ita grauiter. ¶Sciendum tm̄ q̄ ois administrans sacrā diuina existens in peccato mortali/nisi cōfiteaꝝ: si aīt possibilitas vel conteratur cū ꝓposito cōfitendi/peccat mortalr. ¶Sed queritur q̄re ecclesia nō seruat illud/a Diony. expssuz de expellēdo ab ecclia ꝛ sacrō illa q̄tuoꝛ gīa boiuz: ¶Dico q̄ in ꝑmitiua eccl'ia: vbi pauci erāt/poterāt: sz in pñti nō pñt.

Octauus articulus est in quo loco fuit institutū: ¶Dī q̄ in hierusalem: in quo ēt loco fuerunt instituta 4o sacrā q̄ ordinant ad istud. ¶Primū est sacrz pnie Jo.zo. Quoꝝ remiseritis pctā remittunt eis. ¶Scōm baptismi Mat.vltio. Recūbentibus discipulis. supple in hierusalē ꝛc. tūc dixit eis Euntes ꝛc. baptizantes eos. ¶Tertiū est sacrm ordinis qñ dixit discipulis Luce 22o. Quotiēscunqz feceritis in mei ꝛc. ¶Quartum fuit istud sacramentum eucharistie in cena. Matth.29.

Nonus articulus est quo die fuit institutū. ¶Dī q̄ feria gnā: vbi aduertendū q̄ hec dies fuit q̄druplici mysterio cōsecrata que mistice ꝑtinent ad hoc sacrm sumētes. ¶Primo mysterio creationis piscīū in mari auiū in aere ad designanduz q̄ duo gīa hominū ad sumptionē huius sacramenti sunt apta. vz. hoies actiui: qui in amaritudīe penitētie cōmozant sic pisces in mari: qz tales debent esse q̄ fuerūt in peccatis. Et 2o contemplatiui. q̄ designant per aues fm Grego. ¶Scōo mysterio purissime oblationis: qz Augu. vī dicere 4o de ciuitate dei. q̄ beata virgo suū bñdictum filiū feria 5a obtulit in templo: ꝛ hoc ꝑtinet bñ ad istud sacrm: qz q̄ scūs est sanctificet adhuc: qz hic offert verus dei filī⁹: qui fuit filī⁹ vginis: imo oia que in ipso sūt fuerunt in vtero virgis. ¶3o mysterio ꝓsecratiōis chr̄i. ¶4o mysterio ascēsionis dñi. ad designādū q̄ illi: qui digne suscipiūt istud sacrz rapiunt in alto loco: sic sacrz rapit mysterio ꝓsumato: aduertēduz ēt q̄ iuppiter a q̄ hic dies hz denoiationē est planeta beniuolus/ad designandū chr̄i ad nos beniuolētiā: ꝛ q̄ nullus sine beniuolentia erga ꝓmū dz accedere ad hoc scīssimū sacrm. ¶Sed dn. est si cozpus chr̄i in die iouis scti remāsisset in mensa post ꝓsecrationē vel fuisset in pixide reseruatū sensisset dolorē quē chr̄s passus fuisset. ¶Dī q̄ sic: qz habuisset oēm q̄litatē absolutā. ꝛ vbi ēt fuisset flagellatus mortuus ꝛ sepultus ac resurrexisset.

Decimus articulus est qua hora fuit institutū. ¶Dī q̄ hora cōpletoꝛy. vbi aduertendum q̄ hec hora fuit q̄druplici mysterio decorata. ¶Primo ex mysterio mūdi creationis: qz vī ex sacra scriptura: q̄ vespere fuit creatus mūdus. vñ Aug. notat bñ 4o. de trinitate factū est vespere ꝛ mane dies vnus. Ex hoc colligit q̄ vespe fuit creat⁹ mūdus: qz vespere ꝓponit ꝛ postea mane sequit. ¶2o mysterio vginalis salutationis: qz ista hora qua gen⁹ humanū de paradiso fuit expulsuz p inobediētiā suā/eadē hora incarnatiōis mysteriū fuit cōsumatū vel saltē annuntiatū: qz illa hora fuit vgo ab angelo salutata. ¶3o mysterio consecrationis. ¶4o mysterio dñice sepulture: qz eadē hora q̄ fuit institutū istud sacrm/fuit chr̄s sepult⁹: vt dicit Aug. de trinitate. ¶Aduertēdū tm̄ q̄ deus fecit 3as miracula valde magna ꝛ summa inter alia. ¶Primū fuit creatio mundi ex nihilo. ¶2m vnio humane nāe ad vbum. ¶3m transubatio: que est in hoc sacro. ¶Sz bñ oc. 4o dī. ¶Prima si chr̄s dedit cozpus suū cōsecratum post cenā vel añ. Luce. 21. dī q̄ postq̄ cenauit. ¶2o diffi. est quare dedit post cenā. Dicit Grego. vt arctiꝰ memorie ipsoꝝ esset impressuz: iō vltimū fuit. ¶3as diffi. q̄re nos facimus alr. ¶Dicit Augu. q̄ dictante spiritusancto. bñ ordinatū est: vt cibus spiritualis ꝓmo introeat in cozp⁹ hominis. ¶4as diffi. si in alia hora potest sumi. s.a non ieiuno. ¶Dico q̄ sic in periculo mortis.

Undecimus articulus est qualr ꝛ qbus circūstantijs fuit institutum. ¶Dī q̄ quadruplici. ¶Prima cū oculoꝝ eleuatione. ¶2a cū diuisione ꝛ distributionē. ¶3a cū bñdictione. ¶Et 4a cū grazꝝ actione. ¶Et ex hoc colligit q̄ post bñdictionē ꝓsecrauit: qz post bñdictionē distribuit. ¶Sciēdū tm̄ q̄ istud sacrm ab aligbus ꝑcipit sacralr ꝛ spūalr: sic

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Difficultates circa hoc ꝓpue circa eucharistiam ſūt quatuor. De terminis ꝙ ſe mutatiōis

Decimusoctauus articulus eſt ḡbus diffi cultatibus fuit obſcura tū. ¶ Dr̄ ꝙ quadruplici. ¶ Prima eſt de locali muta tione: qz corpus chr̄i accipit eſſe vbi nō fuit: tm̄ tūc non dimittit locū precedētē. ¶ Ubi eſt intelligendū ꝙ ter minus a quo in nulla mutatiōe eſt ꝑ ſe aliqō poſitiuū: ꝛ pōt eſſe tranſit⁹ in inſtanti ad ipſum. pz de veloci muta tione de celo vſq; huc. ¶ Ad hoc pōt rn̄deri ſi cōſide remus ꝙ radius ſolis in inſtāti diffundit̄ ab oriente in occidentē. Hoc tm̄ eſt facil⁹ videre ſi cōſideret ꝙ radi⁹ ſolis in inſtanti diffundit̄ a creatura: inducitur tm̄ iſtud tranſitione medi: vt infra patebit. ¶ 3ª diffi. Utrū ſub qualibet fractura ſit totū corpus chr̄i. ¶ Rñ°. ſi pars corrñdet pti: tūc frangeret̄ ad fractionē panis: ſed corp⁹ chr̄i eſt totū ſīl' intēḡlibet parte. ¶ 4ª diffi. De cōſuptio ne: qz dicunt heretici ꝙ ſi chr̄i corp⁹ fuiſſet ita magnus ſicut vnus mons debuit eē comeſtū. ¶ Rñ°. ꝙ termi nat̄ tm̄ ſupra ſpēs: ꝛ qm̄ eſt vltimata diſpō. Deſinit ibi eſſe deſtructio nō eſt ibi corporis chriſti. qz integrū ꝑſe uerat ꝛ nullo modo conſumitur.

Corp⁹ chr̄i to re totū ſub to ta ꝛ ſub ḡlibz ꝑte hoſtie.

Quātus q̄dc ſuſcipiat nun q̄ tū cōſu mit chr̄i cor pus.

K

Decimusnonus articulus eſt ḡbus errozi bus fuit ꝛpugnatus. ¶ Dr̄ ꝙ q̄tuor. ¶ Primus. fuit valdenſiū q dicūt ꝙ oīs fide lis pōt cōſecrare: ꝛ tm̄ boni ℔ pn̄r: ꝛ ēt mulieres: querūt enīz q̄re mulieres debēt excludi. ¶ Sed ex ſcriptura pz ꝙ offiū ſacerdotis in veteri lege nō erat licitū mulie ribus: neq; ḡbuſcūq; ſed tm̄ ſacerdotib⁹: iō multo ma gis in noua. ¶ Alius erroz fuit berengarioꝝ: q dicūt ꝙ erat tm̄ ꝛz figurā ꝛ ſilitudinē: qđ reꝓbabat in decreto: ꝛ hoc mō verū eſt. ¶ Tertius erroz fuit paneiſtaꝝ: q di cebant ꝙ ſicut mediāte aia rōnali aſſumpſit dei filius humanā nām: ita mediante corpe chr̄i aſſūpſit panem.

Errores circa euchariſtiam ſunt q̄tuor vl quinq;.

De ꝑſe. di. 2.

L

Iſte erroz excludit: qz ita eēt chr̄s corruptibilis nūc ſic̄ fuit mortalis: ꝛ ſic̄ dr̄ humanat⁹ ita vere diceret̄ ipanea tus. ¶ Et ꝺ iſtō Hugo fecit vnū libellū. ¶ Quar⁹ ma nicheoꝝ: ſic̄ fuit peſſim⁹ ille erroz ḡ dicit ꝙ nō deſinit ibi eē ſuba panis: ſz in eodē loco manēte pane eſt corp⁹ chr̄i. ¶ Cōtra ℔ aūt ē ſnia Hzegoꝛy ī homelia paſchali: vñ iſtud excludit tranſubſtātiationē. ¶ Alij dicunt ꝙ tranſubſtātiatio ſit accīt̄al'r in ſubo. i. in aere cōdenſa to ꝛ dicunt ꝙ nō ſunt accītia eodē numero: ꝛ ita nō mi grant accidentia de ſubo in ſubm: nec manent eadem.

Ultimus articulus eſt: ḡbus dotib⁹ fuit dotatuz ꝛ ḡbus donis. Et dicit Diony. ꝙ q̄tuoꝛ.

Doꝛes eucha riſtie q̄tuoꝛ. Diminuit pctā. Conſert gre plenitudinē. Dimittit penā purgatoꝛij.

M

¶ Primo ꝙ ipſuz fit remiſſio petōꝝ venialiū: ꝛ ēt moꝛ taliū oblitoꝝ: qz cōtinet vtual'r cōtritionē in q̄ delent oīa pcta quecūq;. ¶ 2° cōtinet gr̄am pfectiozē: qz cete ra ſacra cōtinēt gr̄am limitatā. boc vo ſacr̄m gr̄e pleni tudinē: qz ipſaz diuinitatem. ¶ 3° in ipſo dimittit pena purgatoꝛia: poſſet. n. aliqs tātuz celebꝛare: vel p aliū ce lebꝛari facere ꝙ total'r pena auferret̄. Exemplū in 4° dialogo Hzeg. ¶ 4°. qz per ipſuz accumulant̄ pmia. ꝛ pmiſſiones mirabiles facit chr̄s Jo. 6. frequentantibus iſtud ſacr̄m. vñ vide totū illud capitulum. ¶ Ad argu mentum in oppoſitum pz per iam dicta.

Accumulat merita, frequē ter ergo i gra celebꝛat.

Et ſicut ſunt due res ꝛc.

Hec eſt 9ª diſtin. ¶ Circa quā q̄ro 4°r qōnes. ¶ Prima eſt vtrū verba cōſecrationis habeant virtu tem ſupnāl'r infuſam: per quam poſſint cauſare terminū iſtius conſecrationis ꝛ tranſubſtantiationis. Et vī ꝙ ſic: qz dicit Ambro. de ſacramentis: ḡ ibi ſunt aliq̄ ex'vi verboꝝ. Aliqua per cōcomitantiā: ſed hoc nō eēt veꝝ: niſi verba haberent aliquā virtutē. ¶ Cōtra. nul lum accīs ſpuale pōt recipi in aliquo ſubo cozpozali.

N Lecto 4ª.

In iſta qōne ſunt quatuoꝛ cōclusiones. ¶ Prima eſt ꝙ aliqua talis virtus nō pōt eſſe in to ta ꝓlatione vboꝝ infuſa. boc aūt ꝓbo 4ª. ¶ Prio ſic. Impoſſe eſt ꝙ aliqs effectus habeat eſſe ab aliqua vtu te in illo tempoze in quo vtus illa nō exiſtit: ſed inſtans tranſubſtantiationis nō coexiſtit toti tēpoꝛi ꝓlationis vboꝝ. ꝓbo: qz nullū indiuiſibile pōt coexiſtere diuiſibi li ſucceſſiuo: qz iam eēt in tēpoze. ḡ ꝛē. ¶ 2°. qz qñcūq; aliqō ſucceſſiuū eſt cā ꝓmanentis qō fit in inſtanti: illō nō cauſat ipm niſi diſpoſitiue: ſed in hoc ſacr̄o nulla eſt diſpō ad tranſubſtātiationē: qz nec ſpēs nec panis ſunt apta nata recipere diſpōnē ad tranſubſtātiationē. ¶ 3° qz fruſtra ponit̄ virtus in ſubo que ꝑus deſtruit̄ añ ad uentū termini. ¶ 4°. qz qñcūq; aliqua ita ſe hñt: ꝙ vnū eſt alteri incōpoſſibile: illud nō ꝺz rōnē cauſe ad aliud: ſed ꝓlatio verboꝝ ꝛ inſtans tranſubſtantiationis ſunt incōpoſſibilia: qz qñ fit ꝓlatio nō eſt trāſubſtātiatio. ergo ꝛē. ¶ 2ª ꝓ ꝙ non eſt in vltima ſyllaba ſucceſſiua. ¶ Probo dupl'r. ¶ Qz ſicut ꝓlatio menſurat̄ tēpoze: ita vltima ſyllaba erit ſucceſſiua ſicut illa: ſed ex ſucceſſiōe oſtenſus eſt ꝓpoſitū. Itē ſyllaba menſurat̄ breuis vel longa ex tpe. ergo eſt ſucceſſiua ſicut oratio eius. ¶ 3ª ꝓ eſt ꝙ nec in vltima littera que vī indiuiſibilis eſſe cū tota oīo conſtet ex l'ris. ſi littera eſſet indiuiſibilis: tota oratio eſſet indiuiſibilis. ſi l'a conſtet ex duabus l'ris. ſi quelibet eſſet indiuiſibilis / tota oratio eſſet idiuiſibilis: ꝛ tunc currunt oēs rōnes ꝓcedentes: ſi l'ra habeat ꝓla tionē ſucceſſiuā. ¶ 4ª ꝓ ꝙ nec in vltimo inſtanti poſt ꝓlationē: qđ ꝓbat̄. ¶ Primo ſic. Qz oīo ꝓlata in inſtā ti poſt ꝓlationē: in eo ꝙ ꝓlata eſt: nō eſt nec aliqd ei⁹: qz eſſentia eius eſt in fieri: quo ꝛplumpto nō ꝺz eē: ſed ſi nō eſſet: tūc nō eſſet aliqua virtus in inſtanti oīonis ꝓ late. ¶ 2°. ſic. Qñcūq; aliq̄ ſunt imediate cōiuncta trā ſacto ꝓtioꝛi / incipit poſteriꝰ: ſicut motus ꝛ ges ſe hñt: ſed ſilentiū ſequit̄ ꝓlationē imediate: ſed in ſilentio nō pōt eſſe imediate talis vtus. ¶ 3°. Qz eſt impoſſe ꝙ in vltimo mutato eſſe ſit aliquid de motu. Sed in vltima ꝓlatione verboꝝ eſt ibi mutatū eſſe finis illius mot⁹. ¶ 4°. Qz nō eſſe illius virtutis ꝑmo nō pōt ſtare cum ꝑmo eſſe coꝛpis chr̄i: ſed in vltimo ꝑmo inſtanti eſt nō eſſe illius virtutis ꝑmo ꝛ eſſe ꝑmū coꝛpis chr̄i. ergo ꝛē. ¶ Dico igitur ꝓpter iſtas rōnes ꝙ nulla virtus eſt ibi. ¶ Sed hic occurrit difficultas: qz ſancti videnꝫ boc di cere: ꝙ. ſ. virtus eſt in vbis. ¶ Rñ°. ꝙ nō nego vtutem aliquo mō: ſicut ꝺaꝛ auctas in actib⁹ hierarchicis: ſicut dixit chr̄s poſt reſurrectionē. Data eſt mihi oīs prās ꝛē. nō aūt prās abſoluta: ſed aliq̄ noua auctas que non eſt foꝛa realis: ſz reſpectus volūtatis diuine: ſic̄ ꝺaꝛ auctas popularis: ꝛ ſicut Pilatus habebat ptātē crucifigendi chr̄m: nō ꝙ eſſet aliq̄ q̄litas abſoluta: ſz q̄dā auctas ab ſperatoꝛe ſibi collata. ¶ Scḓa ꝓticula ingſitionis hui⁹ eſt: qz dato ꝙ ponerꝫ: nō poſſet tm̄ attingere ad termi nū iſtius trāſubſtantionis ſicut dicūt alig: tm̄ qz ſic̄ inſtr̄m attingit terminū ꝓncipalis cāe ꝛē. ¶ Cōtra. qz nulla foꝛ ma ſperēs pōt attigē ad annihilationē ꝑme mām: qz nō depēdēt ab aliquo niſi a deo. ſed aliqd nō pōt annihila re aliud: niſi deſinat cāre illō qō ipz cauſabat: ſed in hoc ſacr̄o annihilari ꝺr̄. igit̄ talis vtus ſi ponat̄ non poterit talē annihilationē attingē: ſi dicas nō annihilat̄ ſaltē ℔ eſt veꝝ ꝙ deſinit eē. ḡ attingit ad ſuū nō eſſe: qđ nō pōt aliqs niſi de⁹. ¶ 2°. ex ꝑte termini ad quē: qz tranſuba tio fit in totū coꝛp⁹ chr̄i nō in ꝑtē. Et ita termin⁹ ꝓrialis eſt mā: ſz nulla cā 2ª pōt attingē inſtral'r ad ꝓductiōez ꝑme māe: cū ſit fundamētū in cāis ſcōis ſemp ꝑſupp⁹. ¶ 3°. qñcūq; aliqō mouēs pōt īducere aliquē terminū poteſt

Vide Scotus vbi ſupra.

Modus dōi aſſerum 4ª.

Impugn° 4ª

C

Jol. 14. 15 ꝛ 16. ꝛ alibi ſcꝛ.

1. corin. 12.

Lecto ſpecialis rñſus. Vide Aug. ſup Jo. hom 80. ꝛ. 1 q. 1.

Bonavt. 2. d

Qualis fuit ſicut in Gala. Jo. 19.

Q

Epio ꝓpria.

Aſſignatio cā rū efficiuū quadruplex.

D

Vide ſco. 2. d huī. q. 3. ꝛ. 4

Duo q ſupnālis ſit ꝑmanens in ſacr̄o ſacrāt⁹ ſi ſit antiqđ limitū tranſmutatiōis.

A Ecclēſialis.

Dubiū triplex

Cōpoſitū duplicit ſumit. De ꝓductiōe nāli ḡiali' ꝛ hoīs ꝛ bruti ſcelo vbiqz no unter.

B

Secundo querit Utrū illa vba ba beāt aliquaz cauſalitatem reſpectu termini trāſubationis. Et videtur ꝙ nō. ga Augu. dicit ꝺ manicheos / ꝙ nulla cauſa limitata cauſat aliqđ incoꝛruptibile.

¶ Contra. ga ſacr̄a ſemper efficiunt quid figurant.

Hic ſupponit cōiter ꝙ hñt aliquā cauſalita tem ſuper terminū trāſubatio nis: ſed de modo eſt dubiū. ¶ Ideo hic ponunt̄ q̄tuoꝛ modi dicendi. Quidā dicunt ꝙ per aliquā virtutē cau ſatur aliqua diſpoſitio ad effectū ſacr̄i. Alij dicunt ꝙ ꝑ aſſiſtentiā vtutis diuine. Alij dicūt aūt per illū modum quo applicant̄ actiua paſſiuis / dicunt cāre. Alij ꝙ cānt aliquā diſpōnē: ad quā nō ex nā ſed ex diuina volunta te ſequit̄ talis effectus ſic̄ deus infundit libere animaz humanā coꝛpoꝛi organico. ¶ Sed nulla iſtarū viaruz videt mihi poſſe ſufficere. ꝑma eſt falſa: maxime in ℔ ſacr̄o: ga impoſſe eſt: vt oſtenſus eſt: ga oīs diſpō cauſat̄ in ſubto receptiuo illius: ad qō diſponit: ſed nō eſt ſubz cōe in trāſubatione: ga totū ꝺuertit̄ in totuz. Itē ita eſt caracter forma ſupnālis infuſa: ſicut gr̄a. ¶ 2ª etiā via nō ſufficit: ga aſſiſtentia vtutis diuine ita fuit in ꝓphis ad cauſandū miracula que faciebāt: nec tm̄ dicimus ꝙ actus ille bīet talē cauſalitatē: ſicut ſacr̄m. ¶ Eodē mō deus fecit pactū cū aplis: ꝙ gcḡd peteret / ꝺaret eis: ꝛ tm̄ carnis ſtimulationē non mouit a Paulo ꝓpter boc ter dz rogauit. ¶ Cōtra tertiā viā: ga angelus nō cauſat: niſi ſuppoſita vtute in actiuo ꝛ paſſiuo ad gñandū ꝛ pa tiendū: ſed iſta nō hñt talē vtutē. vz. vba ꝛ panis. ¶ 2ª ga ſic applicās nō ꝓtinet niſi terminū reſpectiuū ex ſe: ſed nō formā abſolutā. ¶ Ad 4ᵐ modū ꝺdicit̄: ga ta lis diſpoſitio: que eſt in euchariſtia / vel in ꝓlatione ver boꝝ nō eſt plus diſpoſitio ad coꝛpus chr̄i / q̄ aſinus ad angelū. vnde ga iſte modus videt ꝺare cauſalitatē rea leꝫ / non capio. ¶ Dico igit̄ ꝙ aliter aſſignant̄ cāe effi cientes in nālibus: aliter in artificialibus: aliter in poli ticis ꝛ ciuilibus: aliter in hierarchicis. Nam in nālibus aſſignat̄ cauſa / ad cuius eſſe ſequit̄ aliud: ꝛ ꝙ ꝺat eſſe rei: ꝛ cōſeruat eaz in eſſe. ḡ opz effectū a cauſa actu rea liter ꝺependere. In artificialibus aūt ſic īducit̄ vel aſſi gnat̄ cauſa nō recipiēdo vtutē actiuā: ſz recipiēdo effe ctū ꝑmū. puta motū a ꝑmo agente. In politicis aūt eſt per aliū modū: ſiue in ciuilibus: ga tota cōnexio eſt ꝛm rōnē ꝛ volūtatē. vbi gr̄a. ſi in politia humana impera toꝛ ordinaret / ꝙ gcḡd fugeret ꝺe bello eſſet reus moꝛ tis: aliquo fugiente. fuga eſt cauſa moꝛtis: nō eſt cā rea lis: ſed ga per fugā ꝓſequit̄ talē legē. hec aūt cauſalitas eſt tm̄ politica. Papa etiā ordinauit ꝙ quicūq; trāſiret mare in alexādriā ſit excōicatus: ꝛ ita talis actus cāt ꝛ ponit talē effectū pp legē. In hierarchicis aūt per cōpa rationē ad ꝑmū ꝛ penā. iuſtitia eni iudicis nō eſt cau ſa pene: ſed demeritū criminis. nec eſt ex nā ſimplr: ga ꝺānaret̄ quocūq; actu: ga potuiſſet iſtituē nullū ꝺānari: ſed iſte actus eſt cauſa ꝓpter ordinē voluntatis diuine.

¶ Eodē modo de merito glie. Datio calicis aque frigi de ꝛē. ¶ Ad ꝓpoſitū / qui volūt aſſignare cām nālez in ſacr̄is in vanū laboꝛant: ga nunq̄ inueniēt: opz ḡ que rere cām nō ꝑm nām: ſed tm̄ politice: vel hierarchice: ꝛ in habitudine ad legiſlatoꝛē. Actus igit̄ cauſat ꝑ mo dum quo aliquid cauſat̄ in politicis vel hierarchicis. ¶ Sed oc. 4ᵒ dif. ¶ Prima ga nō iuenit̄ in politicis ꝙ aliquid ſit cauſa niſi reſpectus rōnis: ſed hic effect⁹ in ſacr̄o eſt realis. vnde reatus ille / que cōſequit̄ fugiēs nō eſt niſi reſpectus rōnis. ſi aūt diceret̄. volo ꝙ gcūq; fugiat / ipſo facto ſit moꝛtuus. nihil poſſet facere: nec de quacūq; alia forma reali. ¶ Dico ad boc ꝙ ℔ defectus ꝓuenit ex defectu potētie ꝛ vtutis in creatis. ſi enim haberēt tantā vtutē q̄ formas ipzimere poſſent: ſtatiz ſequerenꝫ talia: ſed de⁹ ꝺz virtutē ad exequendū talia oīa que ꝑm ſuas leges ſtatuit: codē mō eſt cālitas hic ꝛ ibi: ſed vna cauſat aliqd reale: alia nō. ¶ 2ª diffi. ga vī ꝙ eqlem efficacitā hñt leges iperatoꝛū. ¶ Dico ꝙ ſil'e eſt quātū ad modū cauſandi: ſed ꝑſtātius agēs eſt de⁹. ¶ Sed qd de demonib⁹ ꝛ ſoꝛtilegis: ga ex pacto ſemp ſic facīūt. ¶ Rñ°. ꝙ ſi haberēt auctem leges cōdendi ꝛ exequēdi: tūc eſſet ſil'e: ſed pñt impediri a bonis ange lis. ¶ 4ª diffi. ga vī ꝙ iſta ſit cauſalitas metaphoꝛica. ¶ Dico ꝙ in ſuo ordine eſt vera cauſalitas: ſicut in po liticis: ſed iſtud ſacr̄m excedit alia: ga alia hñt formal'r gr̄am nō virtual'r: ſed iſtud cōtinet virtual'r: ga a nulla creatura pōt virtual'r cōtineri. ¶ Qō. III.

Ertio querit Utrū boc ꝓnomē / hoc / demonſtrauerit aliqd qñ chr̄s cōfecit. ¶ Et videt ꝙ nō: ga eſt demōſtra tiuū ad oculū: ſed nō potuit demōſtrare ad oculū. ḡ ꝛē. ¶ Contra. ga ex ſua rōne eſt ꝓ nomen demōſtratiuū. igit̄ ſemp demōſt vbicūq; ſit.

Lecto ſpecialis

Nec ſubam: nec accidētia: nec vtrūq; ſil' nec coꝛp⁹ chr̄i cū accidēt⁹ demōſt ly. ℔.

Hic dico 4ᵒ ꝓnes. ¶ Prima eſt ꝙ ℔ ꝓnomen boc / aliqd demōſt: ſz nō ſubaz panis. boc ꝓbo dupl'r. ¶ Primo. ga illō nō demōſt̄ in ſubto qō eſt incōpoſ'e cū ſuo ꝑdicato: ſed ſuba panis eſt incō poſſibilis coꝛpi chr̄i. ḡ ꝛē. ¶ 2ª ga eſt ipoſ'e ꝙ coꝛpus incoꝛruptibile ꝓdicet̄ de coꝛruptibili: ſed coꝛpus chr̄i ꝙ eſt meum: eſt ico: ruptibile. panis aūt eſt coꝛruptibi lis. ergo ꝛē. ¶ 2ª ꝓ ꝙ nec accītia: ga nulla ſuba ꝓdi cāt̄ de accīte ſumpto in abſtracto: ſed ita eēt hic. ḡ ꝛē. ¶ 2ª. ga aliqō demōſtratiuū ibi ſenſibil'r nō videt. ¶ 3ª ꝓ / ga nec ſuba panis cū accidētib⁹: ga nō pōt eſſe ſubm per cōparationē ad iſtud ꝑdicatuz: nec manet ſuba illa. ¶ 4ª ꝓ / ꝙ nec accītia cū coꝛpe chr̄i: tāḡ vnū ſenſibile ſit demōſtratū: ga iſtud nō facit vnū / niſi per aggrega tionē. igit̄ non pōt ꝺici ꝺe ꝑte ſiue de pane ꝙ ſit coꝛpus chr̄i. Itē iſta eſt falſa. coꝛpus ſumptū cuz accītibus eſt ſuba: ſed boc demōſt ſubm. ¶ Pono ḡ ꝛclonē affirma tiuā. Nihil demōſt niſi coꝛpus chr̄i. ¶ Doc oſtēdo 4ª. ¶ Primo ga idiuiduū ꝺe vno ſolo ꝓdicāt̄. ſ. de ſeipſo. igit̄ qñ ꝺr̄ coꝛpus meū / ꝺr̄ coꝛp⁹ chr̄i. ¶ 2° ſic. qñcūq; aliqua duo adiectiua ſic ſe hñt ꝙ vnū predicat̄ de alio: opz ꝙ ambo ꝓdicent̄ in habitudine ad idē ſubm: ſicut ꝑz ꝺe albo ꝛ muſico: ſed boc ꝛ meū / ſic ſe hñt ꝙ ꝺr̄ de ſe. ergo hñt idez ſubm: ꝛ demōſt̄ per boc ꝙ eſt coꝛpus chr̄i. ¶ 3°. ga ꝓnomen poſſeſſiuuz ꝺeſignat in habitudine ad poſſeſſoꝛē illud qō ꝺeſignat: ſed boc ꝓnomē meum / eſt huiꝰ. chr̄s aūt eſt poſſidens. ergo ꝛē. ¶ 4°. qñcūq; aliq̄ dictio ꝑſonalis: que ꝺeſignat in habitudie ad aliō: illa ꝺeſignat habitudinē ad ꝑſonā ꝑmā quaz ꝺeſignat: ſed meū / eſt ꝑſone ꝑme. igit̄ gcḡd ꝺeſignat / ꝺeſignat in habitudine ad perſonā ꝑmam: que eſt perſona chriſti. ¶ Dico igit̄ ꝙ ℔ nihil ꝺeſignat niſi coꝛp⁹ chr̄i. ¶ Sed

Ecclo 4ª.

Ecclēſie excellentia.

Dubium 4ª.

I occu.dif.quo demſrat qō nō est ibi:ga corpus chīi non est dum ỹba ꝓferunt:sed cuꝫ ꝓlata sunt. ¶ Soluit B quadrupl'r. Aliqui dicūt q ꝓnomini nō accidit tps:sed verbo:ideo abstrahit ab omni tēpore ⁊ si supponet/faciet hoc pro futuro. Aliter dicit q est idiuiduū vaguꝫ: qō est cōe ad duo idiuidua.vt qñ dicit hoc meū/dicit ꝓ corpe chīi. Alij dicunt q est idiuiduū imediate:qō est correspōdens corpori:ga est vna ratio corpi in chīo ⁊ in pane. Alij dicūt q ỹba pñt cōsiderari:vel vt ꝓfectiua:⁊ sic precedunt trāſubationē.vel vt demōſtratiua:⁊ sic sequunt.vel vt neutrū:⁊ sic causant. ¶ Sed nulla viaꝫ istarum valet.

Impugn° 4ª ¶ Prima nō.cōcedebaꝫ eni q sic supponat:sed cū ita nō sit.falsa est ꝛ vera sit:qñ erit. ¶ Itez ista nunq̄ est vera pro pñti ſuba.panis est corpus chīi.igit nec ꝓ futuro.pbo.omne futurū fiet aliqñ pñs. ¶ Nec scōa.ga cuicūq̄ ꝓponit ꝓnomē demſratiuū id est signatiuuꝫ sui. ¶ Itē vera est hec ỹdictio.hoc est corpus chīi:⁊ B nō est corpus chīi:sed iter idiuidua vaga nulla est ỹdictio. ¶ Nec tertia valet:ga hec est falsa.hoc corp° ſubē panis est corp° chīi. ¶ Nec valet q̄rta:cū dicit neutrū causat:ꝛ verificaꝫ ex pñti:ga nihil est de oīone: qñ est trāſubatio:sed demſratio nō fit nisi in oīone:⁊ ita ꝑcedit instans trāſubationis:⁊ ꝓ pñs veritas eius precedit trā ſubationē. ¶ Z°ga impoſe est q ꝓpō ipsa seipsam verificet:sed sacr̄m est causa veritatis ꝓpōnis:⁊ ita ꝓpō erit cā suiipsius. ¶ Dicit ergo Sco.q cōceptus oīonis

Gō.sco.3.di. huius.q.2. articulo.3. pfecte nō babeꝫ ab aliquo citra vltimū instans oīonis plate:ga tota oīo est cā cōceptus totalis. ¶ Z° dicit q qñ oīo succesſiue ꝓferꝫ:quelibet dictio causat in phantasia aliquā disponē ỹbal'r.⁊ necessitas buiꝰ é:ga dispō remanet transeunte ỹbo:aliter vox ꝑterita nihil posset cāre. ¶ 3° dicit q ille dispones sunt pmanētes:alioquin essent annihilate qñ oīo terminat. ¶ 4°ga in instanti vltimo ꝛcurrūt oēs ille dispones ad causandū cōceptū oīonis plate totalē.vñ remanēt ille dispones in ỹtute:

Impugn° 4ª Sed tu salua bio Scotum. quaꝛ causat totalis cōceptus huius oīonis:⁊ in illo est trāſubatio. ¶ Cōtra istud arguit 4ª. ¶ Prio ga ipol'e est q aliqua dictio significet:nisi qñ est:ga signare est respect° dictionis ad signatū:sed ipol'e est q respectus sit in actu,nisi fundamētū sit in actu:sed in vltio instanti ꝟ dictio/hoc/nō est. ¶ Z°qñcūq̄ aliqua dictio signiāua ꝓferꝫ qñ ꝓferꝫ signāt:sed ista dictio/hoc/qñ ꝓferꝫ est in ꝑn°oīonis.q̄ in ꝑn° signāt:⁊ hoc significare est demonſtrare. ¶ 3°ga dictio idez signāt posita in oīone ⁊ separata:sed extra oīonē,cū ꝓferꝫ/signāt.ergo in oīone vbi est/signābit. ¶ 4°sic.sicut se bz signāio oīonis totius ad oīonē:ita ps ad prē:sed in fine oīonis est signātio eius totalis.igit in fine ꝓlationis buiꝰ hoc significat ⁊ demōſtrat:⁊ loquor de oīone qua ꝓficimus. ¶ Dico ergo q nō demſrat nisi qñ ꝓferꝫ.hoc cōfirmat quadruppliciter. ¶ Primo.ga hic nō est mentio de significato vocis:sed ꝛceptuū:sed hoc(vt describit)a cōceptu est ei° passio significare.ergo illā habebit/vbicūq̄ ponat/vel in ꝓncipio:vel in medio. ¶ Z°ga oīo est succesſiua. ergo in ipsa est significatio succesſiua. ¶ 3°ga ꝓpositio nulla de ꝓtingēti est vera,nisi actu exīstat:⁊ dū actu enūciat:sed ista est de ꝓtingēti.hoc est corpus meuꝫ. ¶ 4° veritas cuiuslibet ꝓpōnis est posterior suo ſubto.ergo ista veritas est ꝑor q̄ ꝓpositio sit vera.hoc est corpus meū:sed impoſe est:ga posterius cēt ꝑus. ¶ Dico ḡ q opō Jnno,getat itellm:qui dicit q chīs nō ꝛsecrauit ꝓ ỹba illa:ga ꝑus fuit ꝛsecratio q̄ ꝛfractio:⁊ ꝑmo diuisit: postea distribuit:⁊ ita demōſtrauit per illa verba q cō secrauit ꝓ bñdictionē. ¶ Sed est dif. Quia Ambrosiꝰ de sacris dicit q sacerdos cōficit per illa ỹba:que chīs

Recurrit ad op. Jnno. 8. diſticione. 8. ar.5.recitataꝫ q̄ ui nō tenet. dixit:vel ꝓ ỹba chīi. ¶ Rº:q Ambrosius nō dixit per que ỹba.vñ verū est q per ỹba:que chīs dixit/ꝛsecrat. sed nō babeꝫ q chīs ꝓ ea ꝛsecrauit. ¶ Z° dif.ga videꝫ q eucharistia sit alterius rōnis q̄ cōficiꝰ ab illa quā chīs cōfecit. ¶ Rº:dictū fuit q ga illud sacr̄m est permanēs:ideo nō opz q forma sit eiusdē rōnis. ¶ 3ª dif. quo demſrauit B/cū sit demſratiuū ad sensum. ¶ Rº:q oz itelligi ad oculū mētalē.sic cū dico.hic actus itelligē di:vel B desideriū. ¶ 4ª dif.ga idē erit dicē corpꝰ meū est corpꝰ meū:⁊ dicē B est corpꝰ meū:ex quo demōſtrat corpus chīi. ¶ Rº:q substratuꝫ supponit ꝓ ente:vel ꝓ re:nō est igit icōueniēs dicē hoc ens:vel res:vl' ſuba: est corpꝰ meū:⁊ est ōterminatio appoª idiuiduo supioris ad aliqō idiuiduū determinate spēi. ¶ Qō.IIII.

Quarto querit. Utruꝫ hoc/demōſtret q ꝓferimus. ¶ Dic sunt 4or ones. ¶ Prima est/q nō pōt demſrare nisi corpꝰ chīi ꝓ rones factas superi°. ¶ Scōa ꝛclo/q nō demōſtrat corpus chīi vt hic ꝓsens:ga ibi nō est ꝓ instanti vltimo. ¶ 3ª ꝛ/q nō demōſtrat ꝓ futuro ꝑ de se:ga falluꝫ dicret. ¶ 4ª ꝛ/q nec vt in celo:ga nō est demōſtratio ad pñtia illam. ¶ 5ª ꝛclo/q demōſtrat corpus chīi:vt ꝛsecratū a chīo in cena:⁊ hoc ꝓbo q̄druplr. ¶ Ubi sciendū q aliqua oīo pōt accipi idicatiue:vel recitatiue:tūc sic. Qñcūq̄ aliqua oīo ꝓferꝫ idicatiue vel recitatiue:eo mō demōſtrat:quo fuit ab idicante,plata ⁊ nihil aliud:ga bitudo realis est ad idicantē:sed istā oīonē nō dicimꝰ nisi recitatiue. ꝓbo:qz,nos dicimꝰ q chīs bñdixit/fregit:⁊ dixit accipite ⁊c.q̄ idē demōſtramus qō chīs demonſtrauit. ¶ Z°sic. Qñcūq̄ aliqs dicit in ꝑsona alterius:designat illud ỹbū:sic ꝓferꝫ ab illo:⁊ ꝓuenit illi in cuius persona dicit:ꝛ ita dicimꝰ hic:accepit panē ⁊ dixit.B est corpus meū.q̄ ⁊c. ¶ 3°Qñcūq̄ aliqua ꝓpō est de ꝑterito:eius demōſtratio est ,put fuit in ꝑterito:sed ista ꝓpō bz habitudinē ad ꝑteritū signatū:⁊ per ꝓns bz rōnē ⁊ demōſtrationē ad illud ꝼm q fuit in preterito. ¶ 4°ga dicit Sco.ga si simpl'r dicereꝫ.B est corpus meū sine ꝓcedētibꝰ:nihil fieret.q̄ opz q ista ỹba habeāt bitudinē ad ꝓcedentia:sed ꝑoza ỹba sunt ,plata in ordine ad ꝛsecrationē chīi:ergo illō demōſtrat qō chīs demōſtrauit in cena. ¶ Sed hic est diffi.ga nulla dictio pōt idemſrare qō nō est. ¶ Rº:q vez est si sumiꝫ idicatiue:sed si sumaꝫ recitatiue pōt demſrare qō fuit.vbi gra.qñ recitando dicimꝰ in ꝑsona ade.hoc nūc os ex ossibꝰ meis. ¶ 2ª diffi.q oē qō demſrat ituitiue est cognoscibile.ergo exist it. ¶ Rº:sic ꝑus vez est de demōſtratione ꝑfectiōis idicatiue. ¶ 3ª dif.ga saltē ꝓ tpe pñti nō pōt demōſtrare. ¶ Rº:q hoc tps nō est pñs simpl'r:sed recitat illud ad qō fuit pñs. ¶ Sed remanet dubiū:ga ista ꝓpō. B est corpus meū:eiusdē sit signāiua ⁊ idicatiua:seu demōſtratiua:cuiꝰ est effectiua:ꝛ efficit corpꝰ chīi:vt nūc est hic:nō vt fuit in cena effectiue:nisi vt est reꝰ illiꝰ ꝑsecrationis.q̄ ⁊ demōſratiue. ¶ Rº q alr bz cātionē ⁊ alr sigtionē.nā ex istōne dīna bz cāre:ex istōne aūt hūana bz demōſrare:⁊ iō ad aliō pōt referri:⁊ signāº ⁊ demōſº.

Sunt item alij ⁊c.

Hic incipit decima distinctio. Circa quā qro 4or qōnes. ¶ Prima est.vtrū corpus chīi icipiat esse in loco ꝛsecrationis:sine sui mutatione. ¶ Et videꝫ q sic.per Aug. di.q donec finiaꝫ seculū:sursum est dominus. ¶ Contra.quia post consecrationem est vbi ante non erat.

A Hic inducitur cōmunis opinio:que dicit q sine mutatione sui incipit ibi esse per solā transubationē panis in corpus suū: sicut si ex aqua generaꝫ ignis. Ignis sine mutatione incipit eē, vbi fuit aqua. ¶ Contra istum modū arguit. Primo. ga qñcunq̄ due mutationes bñt distinctos terminos: quoꝝ vnus pōt acquiri sine alio:mutatio ad vnuꝫ non est mutatio ad alterū. Ista patet de se:sed transubstantiatio:⁊ presentialitas corporis chīi/sunt aliūs ⁊ aliꝰ terminus:ga deus posset facere ꝑsens corpus chīi sine oī transubatione. ¶ Scōo ex ordine essentiali.ꝑz idem. Qñcūq̄ aliqua duo sic se bñt q vnum pōt acquiri alio habito:nō eadē mutatione acquirunt. Sed corpꝰ chīi ꝑus posset eē in altari:⁊ postea trāſubari.ergo ⁊c. ¶ 3ª ga deus posset trāſubare panē in corpus suū:vt in celo: ga si pōt in distāte sicut fecit in cena.vbi panis aliquo modo distabat a corpe suo:sequit q in quacūq̄ distantia erit trāſubatio:⁊ tamē corpus chīi nō erit hic. ¶ 4ª Qñcūq̄ aligd cōuertiē in ꝑxistēs:magis ipsum acquirit locū ꝑxistentis:q̄ ecōuerso.sicut in ꝙuersione cibi in ꝑxistens:sed trāſubatio fit in ꝑxistēs.igit ex vi trāſubationis magis acquirit pani locus chīi:q̄ ecōuerso.

Opio ꝓpria. Corpus chīi in altari fa ctu ꝑsecratiōe ꝑ mutationē. ¶ Dico ergo q aliqua mutatione boc opz fieri:⁊ cōfirmo hoc 4or. ¶ Primo ga corpus chīi ante ꝑsecrationē ⁊ post se bz aliter nūc q̄ ꝑus:ga ista est vera.corpꝰ chīi est hic/vbi ꝑus non erat. ¶ Z°ga impoſe est q aliquod subm transeat de ỹdictorio in ỹdictoriū sine mutatiōe in ipso. Sed hic corpus chīi trāſit de non ꝑsente ad ꝓsens. ¶ Tertio.ga si dicaꝫ per denoiationē extrinsecā. nō valet:ga tūc perit via ad ꝓbandū quācūq̄ mutationē:ga sol est modo in oriente/vbi ꝑus non fuit.ergo est mutatus. ¶ Diceres aūt q nō:sed est mutatus denoiatione extrinseca:qñ aūt terminus est illuminatus:vt qñ deus creat de nouo vnā aiam.tūc dicit mutatus: ⁊ al'r se bāe nūc q̄ ꝑus:ga de nō creante fit creās:sed hoc est denoiatione extrinseca.Denoiatio aūt extrīseca saluat mutationē:sed in terminis limitatis videꝫ esse ꝓbatio sufficiēs. ¶ 4° sic. Qñcūq̄ aliqua opatio cōuenit alicui:qō nō cōueniebat ꝑus/ipm aliquā formā bz:quam ꝓius nō babebat:sed ita est in ꝓposito.ꝓbo:ga ante trāſubationez repugnat corpi chīi trāſferri de altari in altare a ſacerdote.ergo ⁊c. ¶ Dico igitur q est aliqua mutatio:quā acquirit respectu ꝓsentialitatis ad locū hostie facta trāſubatione. ¶ Ad cuius etidentiā pono quatuor ỹnes. ¶ Prima est/q nō pōt esse aliqua mutatio:quin habeat saltē duos terminos.vnuꝫ qui removet.aliuꝫ qui acquirit. ¶ Scōa q in mutationibus inquibus termini bñt ỹdirectē:sunt due mutationes ⁊ q̄tuor termini.boc pz:ga qñ aqua frigida fit calida:⁊ de frigido fit non frigidū:⁊ de nō calido fit cal'm. ¶ Tertia ꝛclo/q inuenit aliqua mutatio,vbi nō sunt nisi duo termini:vt est ꝑuatio ⁊ forma:quia per se sunt termini oīs trāſmutationis.vnus tm abycitur.alius acquiritur. ¶ Quarta ꝛclusio est/q aliqn̄ est inuenire octo terminos:⁊ quatuor mutationes:sicut qñ corpus trāſit de loco ad locū:vt nauis qñ mouet ad aliquē locū:aliud corpus expellit ⁊ istud expulsuꝫ bz etiā quatuor terminos: ga amittit vnū vbi ⁊ ꝑuationē eius acquirit:⁊ a ꝑuatione alterius vadit ad ipsuꝫ. ¶ Ex hoc statim ꝑz quō deꝑot vnā mutationē ab alia separare. ¶ Tūc ad ꝓposituꝫ:corpus chīi in celo bz ꝑuationē istius vbi in altari. ⁊ ita nō est ibi mutatio deperditiua sed acquisitiua:ga solū est ibi acquisitio presentialitatis quaꝫ nō babebat.

Rcdo.q. ¶ Sciendū tamē q mutatio localis pōt intelligi fieri sine acquisitione ⁊ deperditione:⁊ boc est impoſe:quia nulla mutatio ibi saluare pōt, vel fiat acquisitio:⁊ nulla deperditio sicut gñaꝫ habitus scialis:⁊ nihil deperdit. Alia est trā deperditiua ⁊ nō acgsitiua sicut in poꝛtus sensitiuis.similr qñ mutatio est inter ỹria:cū igit possit facere deus mutationē deperditiuā sine acgsitiua:q̄re nō pōt facere acquisitiuā sine deperditiua:nō apparet incōueniens.⁊ ita fit in boc sacō:ga chīs sine deperditione corpis ꝑoris acgrit nouuꝫ vbi in altari. ¶ Cōtra. ga ista ꝑsentialitas videt eē quidā respectus:sed ad cū nō pōt esse mutatio ꝼm ꝓbm 5° phy. ¶ Scōo.ga ideꝫ mobile ad locū dimittit locū ꝑozē. ¶ Tertio.ga eadez rōne pōt esse depditiua sine acgsitiua:⁊ sic corpus chīi erit nusq̄. ¶ Quarto.ga poterit chīs expelli:⁊ perdere ꝓmū vbi nullū acquirēdo. ¶ Rº ad ꝓmū ⁊ dico q ad respectū intrinsecus aduenientē:quales sicut in genere relationis:non est motus vel mutatio per se.ſ.in tertio modo.ſ.solitarie:sed bene cū fundamēto.naꝫ existente vno albo:si fiat motus ad alterū albuꝫ:per accidens fit motus ad filitudinē:sed si sit respectus extrinsecus adueniēs:qualis est vbi:bene est motus in tertio modo dicendi per se ⁊ solitarie. ¶ Ad 2m dicendū q hoc est:ga idē mobile non pōt esse in diuersis locis nāliter. ¶ Ad aliud ꝓcedo q deus posset facere q nusq̄ esset corpus chīi. ¶ Ad aliō nō babeo ꝓ incōueniēti:q totū itermediū destruaꝫ:⁊ tm remanēt loca distincta celi ⁊ terre: ⁊ esset vacuū:ꝛ ex ordine nāli nō posset esse. ¶ Sed B est dubium in quo ꝓdicamēto est ista ꝓsentialitas. ¶ Dico q aliqui respectus sunt in ꝑdicamēto per reductionē:sicut locatū bz respectū ad locū sicut ecōuerso:sed respectus locati ad locū nō respicit predicationē vbi:tm reducit ad ꝑdicamētū vbi:⁊ ita est B. ¶ Scōa diffi.ga si pōt fieri motus deperditionis sine acgsitiōe. ergo materia posset denudari omni forma:nulla acquisita. ¶ Rº:q nō babeo ꝓ incōueniēti virtute diuina. ¶ Tertia difficul.ga acquireret nigredo non excluſa albedine:⁊ essent simul ꝓtraria. ¶ Dico q nō:ga sunt incōpossibiles simul in eodē subiecto.qñ aūt sunt incōpossibiles:nō pōt esse acquisitio vnius:qn aliud depdatur:⁊ tamē boc nō est ex rōne illoꝝ motuū:ꝛ sic nō est de respectibus:ga vnuꝫ corpus vt ostensum est:pōt sit habere opposita ⁊ disperata vbi. ¶ Quarta diffi.quia figura est respectus:⁊ tamē figura non pōt acquiri nisi alia remota:ga alꝫ idem corpus esset quadratū ⁊ circulare. ¶ Dico q magis est intrinseca figura q̄ respect° vbi ⁊ nō plures/ideo sunt possibiles simul. ¶ Qō.II.

Secunda questio est. Utruꝫ in sacro corpus chīi habeat sic pfectaꝫ quātitatē sicut in celo. Et videt q nō. ga eius quātitas est maioꝛ q̄ hostia. ¶ Cōtra.ga tota quātitas corporis chīi est ibi ꝓ concomitantiā sicut totū corpus ex vi verborū.

Hic est veritas determinata ⁊ certa:q corpꝰ chīi in hostia est ita magnū sicut in celo. Sed de modo est variatio,modus assignaꝫ cōiter/q in nālibus ſuba est in loco per quātitatē:ita sequit modum quātitatis:sed in sacro corpꝰ chīi nō est in loco mediāte quātitate:sed ecōuerso:⁊ ideo hec quātitas sequit leges ſube:⁊ nō est mō dimēſiuo. ¶ Cōtra B arguit 4r. Primo.ga si chīs ordinauit formā verboꝝ:per quam quātitas sit ibi per cōcomitantiā:ita si dixisset istā.hec est quātitas mea:tunc cōcomitanter esset ibi ſuba:⁊ tm ita posset hic eē tūc corpus chīi:sicut nūc est. ¶ Scōo. ga sicut cōuertit ſubam:ita posset quātitatē: ga vtual'r vtrāq̄ cōtinet:⁊ tūc adhuc esset ibi corpus chīi ꝛcomitāter in hostia. ¶ Tertio.ga ex ſua rōne formali repugnat hoc quātitati:nō esse dimēſiue in loco.igit ꝓ ſubaz nō pōt esse aliter. ¶ Si aūt neges B,igit pōt deus facē

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Conclusio 4ª declarata cōclusionis p̄ncipalis supra. Ordo p̄mus dupler ꝛ i ou plici genere.

Sint dicti ordines realiter vbi ꝑdicta ō dī:p̄mo.

K

Pō de gñe quātitatis pcedit nā pōnem de gñe situs. Applicatio dictoꝝ ꝛ resolo q.qualr corp' chr̄i hz eandē quātitatē cpo sitionē i celo ꝛ i eucharistia

Objicitur 4ª.

Loctio rīsiua Chr̄im i istāti de celo empyreo eē i altari.

Tarditas in motu ꝓtingit ex cā quadruplici.

quātitatē maiorē sub minoꝛi:qa de rōne sua nō hz esse in loco dimensiue. ¶ Quarto.quia supponimus q̄ est suba ꝛ quātitas ibi:sed querimus modū. ¶ Dic igitur inducunt q̄tuor ꝓnes ad declarandū ꝓpositū. ¶ Prīa est q̄ ordo partiū in toto est de rōne quātitatis ꝓtinue: qa nō pōt imaginari ꝓtinuū nō recipiēdo ordinē ptiuꝫ ꝛ per ꝓns est de rōne ei⁹. ¶ Scōa ꝛclo est ꝙ ordo partiū in loco est de genere situs nō quātitatis cōtinue:qñ iacco vel sedeo nō mutaf ordo partiū in toto:sꝫ variaf ꝛ habitudo ad locū manēte eadē quātitate specie ꝛ numero. Iste ordo igit nō est eiusdē predicamēti cū alio. ¶ Tertia ꝛclo ꝙ isti ordines differūt realr:qa sunt in diuersis p̄dicamētis:tū etiā qa vnus remanet alio corrupto. ¶ Quarta ꝛclo ꝙ p̄us ordine nāe est ordo ptiū in toto q̄ ordo partiū in loco:qa nō pñt ordinari in loco:nisi sint ordinate in toto:sed ecōuerso pōt. ¶ Ad ꝓpositū regula ista fuit declarata in p̄ncip:o q̄ in eēntialiter ordinatis ꝛ realr distinctis.pōt fieri p̄ius sine posteriori:sed isti ordines sunt essentialr ordinati:ꝛ realr distincti.ergo deus pōt facere primū.vꝫ.ordinē partiū in toto sine ordine partiū in loco.Et confirmaf qa esse magnū:ꝛ magnū locū occupare nō sunt idē:sed aliozuꝫ p̄dicamentoꝝ.vnde tunc ptes nō bñt locū:nec magnū: nec paruū:ꝛ ita in corpore chr̄i seruat deus ordinē ptiū in toto sine ordine partium in loco:quia est posterioꝛ. ¶ Cōtra istud arguit 4ꝛ.-Primo.qa impoſe est q̄ corpus chr̄i sit in hostia si nō hz realē p̄ntiā ad hostiaꝫ:ꝛ p ꝑns partes cuius ad partes illius:ꝛ ita habeē vterqꝫ respectus. ¶ Scōo impoſe est imaginari ꝓtinuitatē sine extensione:sed vbi cōtinuatio ibi extēsio:ꝛ ita ordo partium in loco. ¶ Tertio:qa nullus pōt cōcipere ꝓtinuuꝫ sine distātia ptiū reali. ¶ Quarto.qa totuꝫ corpus chr̄i est in qualibꝫ parte hostie:ita pes cū manu q̄ nō videf intelligi nisi cōglematione. ¶ Ad p̄muꝫ ꝛcedo q̄ ptes bñt cozrñdētiā illā:nō q̄ vna ps cozrñdeat alteri:ꝛ altera nō.igit oēs partes in qualibet parte:ꝛ neutrū est determinata alicui loco vel vbi. ¶ Ad aliud de extensione extra.si intelligis extēsionē cōtinuitatis cōcedif:qa hoc est partē esse ꝓiunctā parti:nō extra per se esse ptez local'r. ¶ Ad aliud dico q̄ distant partes extrinseca distantia:sed intrinseca distantia nō.vꝫ.ordinis partiū in toto. ¶ Sed occurrit dif.Si corp⁹ chr̄i pōt esse in puncto. ¶ Dico q̄ nō:qa nec aliqua pars subē cozrñdebat p̄ncto. ¶ Scōa diffi.si deus pōt esse in supficie. ¶ Dico q̄ nō:qa nec pars subē cozrñdet sibi sub tota quātitate. ¶ Tertia diffi.si deus pōt facere q̄ totus mūdus esset in fozamine acus:ex quo ordo partiū ab ordine loci pōt remoueri. ¶ Dico q̄ sic:qa hostia est diuisibilis in infinitū:nec est deuenire ad minimū:ꝛ ita semp corpus chr̄isti est sub quacūqꝫ parte quantūcūqꝫ modica. ¶ Sꝫ qd de facto de celo empyreo:qd nō est in loco: ¶ Dico q̄ hz ordinē ptiū in loco aliq̄ mō. ¶ Dō.III.

Ertio queritur vtruꝫ corpus chr̄i descendat in istāti ad locum consecrationis.Et videtur q̄ non:quia motus non fit in instanti. ¶ Cōtra.actus transubstantiationis fit in instanti: sed in illo actu descendit corpus chr̄isti.ergo ꝛc.

Hic est veritas determinata:qa in istāti post prolationē verboꝝ est ibi corpus chr̄i:sic ad cōsensum virginis fuit in eius vtero in instāti. ¶ Ubi sciendū est q̄ q̄tuor sunt causantia tarditatez in motu. Naꝫ tarditas aliq̄n prouenit ex motoris insufficientia. Aliq̄n aūt ex mobilis resistētia. Aliquādo ex medy rescindentia. Aliq̄n ex magna distātia. ¶ Primuꝫ pꝫ.qa q̄n agēs est debile min⁹ velociter mouef. ¶ Scōꝫ pꝫ. q̄n mobile est iclinatū ad talez motū:sic lapis velocius mouef.vel pōt moueri deorsuꝫ q̄ sursum : ꝛ sic maioꝛ est moza,q̄n fit ↄ inclinationē nāe. ¶ Tertiū pꝫ:qa lapis velocius descēderet p aerē q̄ per aquā. ¶ Quartū pꝫ:qa citius descēderet mola per vnā leucā in mari q̄ per mille in aere. ¶ Ad ꝓpositū hic nō pōt eē defectꝰ ex parte agētis:cū sit infinite vtutis:nec ex parte patiētis:si esset grauc:tūc aptū natū est cadere. Sed hoc nō est ad ꝓpositū:qa corpus chr̄i est in loco modo angelico:ꝛ hoc ideo sicut angelus pōt esse in diuersis locis:qa igit hoc nō est ↄ inclinationē suā:pōt quocūqꝫ moueri: nec pp tertiū opz negare:qa aerez nō diuidit:sic nec celū. ¶ Sed ex dictis videf difficultas:tū nō impedit: qa q̄cūqꝫ est aliq̄d agens:q̄d pōt duas formas eiusdē rōnis in aliquo receptiuo inducere/eadē rōne ꝛ innumerabiles:sed deus in eodē vno instanti:quo facit eum in vno loco potest ꝛ in alio:igitur in eodem instanti:quo pōt facere ipsum in primo vbi:ꝛ in alio. ¶ Dec ratio concludit:supposito q̄ deus possit facere vnuꝫ corpus in diuersis locis:de quo iferꝰ dicef. ¶ Cōtra.vbicūqꝫ est simultas nulla est mutatio vel transitus:sed hic est simultas:qa simul est in celo ꝛ hic. Itē trāsitus non pōt fieri in instanti:sed hic est trāsitus.q̄ ꝛc. ¶ Dic dico q̄ imaginari opz q̄ non sunt simul in tēpore si debeat eē mutatio:nec est mutatio sicut partis tēporis ad partez: sed est successio sicut mutati eē ad locū ꝛ tpis ad istās. Sed si transeat in instanti erit ne simul in toto medio ꝛ in alio termino:Dico q̄ in instāti:qd sequit respectꝰ in quo fuit in ꝑmo loco ꝛcipit habere esse in eodē loco. Sed si sacerdos cōfecisset in die ascensionis in eodem instanti:quo debuit esse in eodē loco:¶ Dico q̄ qa hic nō est ordo durationis:ideo nō ꝑus descēdisset de celo ad altare:q̄ ecōuerso:qa in eodē istāti fuisset in vtroqꝫ istoꝝ locoꝝm a toto medio transferendo se in instanti sequenti ad vtrūqꝫ vbi. ¶ Questio. IIII.

Quarto queritur vtrū transeat q̄ medium/ q̄n venit in sacro. Et videf q̄ sic.qa hic est essentialis ordo. ¶ Contra.qa ordo situs est accītalis:vt ꝑus fuit visum.

Hic dicunt aliqui q̄ venit in tēpore ꝛperceptibili.Sed iste modus:lꝫ videaf possibilis:nō tū videf ꝓueniens. ¶ Alij dicunt q̄ in instanti:ꝛ ita simul esset in oīb⁹. Et hoc nō opz. ¶ Dico ergo q̄ corpus chr̄i incipit hic esse: non transeūdo mediū:sed imediate iducit ille respect⁹ in esse.vbi gra.sonus qui transit in instanti per aerē ad aures audiētis:nō trāsit per mediū:qa tunc migrarent accidentia:sed idē corpus causat ipm imediate in qualibet pte medy:sicut sol radiū in qualibet parte medy: ita in ꝓposito. ¶ Sed Sco.hic respōdet sic. Q̄ñcūqꝫ est aliq̄d mobile respiciēs formā mediāte dispositione trāseunte:tale subm pōt recipere eandē formaꝫ a deo nō supponēdo dispones trāseuntes:sed media vbi sunt dispones ad vtrūqꝫ vbi:ita de⁹ pōt facere ꝛc. ¶ Sed ista regula est dubia:ꝛ ideo sciēdū q̄ alique sunt dispositiones ꝑmanētes cū forma ad quā disponūt sicut raritas in igne.Alique nō ꝑmanētes:sic qualitates in alteratione corrumpunt inducta forma subali.Sine ꝑmis disponib⁹ de⁹ nō pōt iducere formas sicut de actu intelligēdi respectu actus volēdi:sed sine alys pōt. ¶ Hoc aūt ꝓbo sic.Quicqd se tz ex parte agentis pōt de⁹ supplere:sicut est de talibus disponib⁹:qa ignis ꝑus desiccat:nō q̄ ista forma nescio exigat illā cū corrumpaf.sūt igit effectus essential'r ordinati:qa ꝓius inducit vnam q̄ aliā:successiue ꝛ huius. ¶ Scōo. Q̄ñcūqꝫ est aliqua forma que nō dependeat ab alia nec in esse nec in fieri pōt esse

N

Applicatio notabilis. Deficiēte corpoꝛe chr̄i et nulla vicinā cāz pōt intendi ratiō in infinitū

Q

Regula scot. q̄re cum dic ꝛ 2.dist.1.ꝛ.11. vi.b⁹.ꝛ alibi. Ad Ligitur. Declar. Scot.

Dispositiones duplices. Formē fluēs posse indpēd. ab agente p̄ncipali. Dispositiones fluentes dependentes ab eodē.

P

Loctio rīsiua eiusdē cōuer.

Regula nōbil. Vide dicti. ꝛ. ꝛ alibi.

Loctio exēpla rīs duplex il lius regule.

D

Objicitur 4ª

Ad 1. contenta

Nec in gñone nec in ꝛdēsatione nec i augmentatione: nec in mixtiōe duo corpoꝛa eiusdē speciei.

A

pōt esse ꝛ fieri sine illa:sed ita est de talibus:qa q̄n est ꝑs formaꝫ:nō est illa:q̄n etiā fit in instanti,fit forma ignis. illa aūt non.s.desiccatio.ergo ꝛc. ¶ ↄo qa non repugnat formē inducte a talibus dispōnibus in toto tpe permanere:igit nec ꝓ instāti q̄n fit. ¶ Itē q̄cūqꝫ sunt aliq̄ essentialr ordinata posterius non potest fieri sine ꝑori: sed inter tales dispones ꝛ tales formas nō est essentialis ordo.Aliogn nunq̄ posset fieri sine illis. ¶ Et ↄtra hoc istaf:qa ꝑm hoc aliqs posset esse similis alicui albo sine albedine:q̄ est dispositio ad cā. ¶ Sꝫ.q̄ hec dispositio est ꝑmanēs. ¶ Scōo.qa approximatio videf esse quedā dispositio trāsiens.igit poterit aliqd agere sine approximatione ad passuꝫ. ¶ Sꝫ.q̄ approximatio nō transit:sed ꝑmanet q̄n actio durat. ¶ ↄa diffi.qa videf ꝑm hoc q̄ deus posset facere aliquē filiū nālē alicuius ꝛ nūq̄ genuisset eū:qa gñatio nō est fundamētū paternitatis:sed trāſ ꝑma dispō transiens:igit ꝑm regulā data poterit deus facere aliquē filiū alicuius:q nunq̄ genuerit eū. ¶ Videf ergo dom sicut ꝓius dictū fuit q̄ regula tenet in formis absolutis:nō respectiuis. ¶ Cōtra. vbi est respectus.igit non tenet in ꝓposito. ¶ Dico q̄ opz astringere regulā quantū ad respectus intrinsecos: nō extrinsecos:q̄n in illis non tenet.Sed que est causa vide. ¶ Questio. V.

Satis responsum est hereticis.

Circa scōam ꝑtem distōnis 10ª q̄tuor qōnes. ¶ Prima est. vtrꝫ duo corpa possint esse in eodē loco per nām.Et videf q̄ sic.qa Aug.in lib⁰ de spiritu ꝛ aīa.dic q̄ aīa est in toto corpoꝛe ꝛ in qualibet parte eius.maioꝛ aūt est conueniētia corpis ad corpus q̄ aīe ad corpus. ¶ Cōtra.dicit Anſel.q̄ p votez subtilitatis babebūt corpoꝛa transire celū ad patriam.

B

C

Hic est intelligendum

q̄ oēs ꝓueniūt in partez negatiuam.Et ratio huius est:quia q̄n aliq̄d est indeterminatū ad aliqua eiusdē rōnis/si sit ideterminatū ad plura ꝛ ad ifinita eadē rōne.hoc fuit declaratum in ꝑmo. ¶ Istā āt regulā ꝑbi declarāt duplici exēplo. ¶ Prīo in motu local:qa q̄n aliq̄d corp⁹ mouef ad locū alteri⁹ expellit illud,sic aūt nulla necessitas esset si duo corpa essent cōpoſita in eodē loco:sed agens per se nō ītendit remouere.igit hoc ꝓuenit ex formali repugnantia corpoꝛ. ¶ Scōm exēplus est de ꝛtinētia:qa aliqua corpa bñt fluxibilitatē:que si ponanf in aliquo ꝛtinēte solido/ non labunf:qa nō frāgit nec subintrat corpus contētū. nec in aliquo pōt ipꝫ mouere:qa nō subintrat nec frangit ipm:qd ꝓuenit ex hoc:qa duo corpa non pñt esse in eodē loco. ¶ Sed ↄ 4ꝛ.-Primo in actu gñationis ꝛ corruptionis:qa in eodē loco est gñatū ꝛ corruptuꝫ:ꝛ sunt duo corpa. ¶ 2º in cōdensatione qa ꝛtinētia nō pñt cōdensari:nisi pars subintret ptē/ꝛ eadē rōne totuꝫ. ¶ 3º de augmēto/q̄ nō fit per iuxtapositionē.igit per subintrationē. ¶ 4º de mixtis:qa nō videt aliter posse fieri mixtio. ¶ Ad ꝑmū.dico q̄ gñatio fit in instāti:ideo cōcedo q̄ in illo instanti oū gñaf est in illo loco:ꝛ in eodē alterū nō est:sed si gñatio fiat successiue:opꝫ dicē ↄtiū: qa q̄libet corpus subale bz suū ꝓpriū sibi cozrñdētē: ꝛ essent sil'duo. ¶ Ad scōm:dico q̄ cōdensatio nō fit p subintrationē partiū sed fit per iuxtapōnē:vl' acgsitionē maioris quātitatis. ¶ Ad ↄm dōs q̄ ītrat pozos ꝛ postea vnif. ¶ Sed cū venif ad vltimū quo ingreditur: ¶ Rº q̄ hoc dicef in 2º. ¶ Ad 4m dōm/q̄ qui ponūt formas in mixto actual'r:bi bñt dicere hoc. ¶ Sed qd q̄n misceref aqua cū vino.fil'r si aqua sup oleū ponaf/ statim supnatat quo trāſit:¶ Dico q̄ nō est subitratio sed diuisio.vñ oleū aperit aquaꝫ:qa aqua hz dispones homogeneas. ¶ Sz hic occurrit dubiū.de ferro ignito:qa ibi est idē corpus ignis ꝛ ferrū. ¶ Alig dicunt q̄ ibi est tm̄ qualitas calozis:sed hoc nō videf vez:qa sola q̄litas nō ignit.ferrū aūt ignitū pōt ignire. ¶ Dico q̄ nō est ignis intra:qa si ponaf in aqua extinguif:ſz in supioꝛi parte sunt vapoꝛes terrestres ꝛ sunt in supficiebus ↄcauitatis ferri. Uel dicas.q̄ aliqd de supioꝛibus partibus resoluif. ¶ 2ª dif.de exhalationib⁹ vapoꝛ a mari.quo pñt cuapoꝛare nisi sint in mari. ¶ Eodē mō de spiritib⁹ vitalib⁹ in viscerib⁹ ꝛ in semine. ¶ Dico q̄ talia sunt corpa porosa:ꝛ in eis includif vapoꝛ:ꝛ illi spiritus. Uel pōt dici q̄ nō egrediunt:ſz a celo generant. ¶ Sz qd de vēto nūqd expellit totū aerē. ¶ Dico q̄ est vapoꝛ ꝛ hz minutas partes q̄s ingredif aer. ¶ Alia dif.de corpibus supcelestib⁹:qa platonici ꝓpter retrogradationes saluāt huiꝰ motus. ¶ Sed hꝰ assensionē huius non capio q̄ saluet per epiciclos ꝛ huiꝰ. ¶ Sed videf oppositū.supposito enim q̄ corpus octaue sphere est opacū:qa si esset diaphanum sicut nona sphera:non appereꝛ:q̄re nō videm⁹ celū empyreū. Tūc si stelle sūt fixe in octaua sphera,aūt ergo iclusē ifra sphērā:ꝛ tunc nō ꝓtingerēt eius supficiē nisi in pūcto ꝛ eēnt pūctales ꝛ idiuisibiles.si sunt ꝑmanētes ꝛ nō iclusē:tūc cū orbis saturni ꝓiunctꝰ est vltime sphere:oporteb⁹ it stellas subintrare orbē ꝑdictū. ¶ Et ex hoc dixi aliq̄n q̄ sunt rotunde p modū circuli:sꝫ si sint corpa spherica:nō apparet solutio. ¶ Dicit Scotus q̄ nō est absolutū duoruꝫ corpoꝛ nec locoꝝ:sed vnū locū bz respectū continentie ad duo locata. ¶ Questio. VI.

Secundo queritꝰ vtruꝫ q̄ duo corpa nō sint in eodē loco possit assignari rō nālis.Et videf q̄ non sit ratio: qa dicūt theologi/q̄ causa q̄re albedo ꝛ nigredo nō sūt simul:nō est nisi ꝓpter rōnes formales earū:eadē rōne videf dom de istis. ¶ Contra.quia tunc cessaret acquisitio ꝑbꝰ.

Hic inducuntur

4ºr modi dicēdi. Aliqui dicūt q̄ hoc ꝓuenit ex repugnātia qualitatū:qa corpa subtilia penetrāt grossa:ꝛ ideo nō grossuꝫ:sed grossities ꝛ subtilitas sūt q̄litates. Alij dicūt q̄ ꝓp vnifozmē motuꝫ essendi in loco : qz tm̄ vni ꝓuenit.Alij dicūt q̄ qz duo accītia eiusdē rōnis nō possūt esse in eodē susceptiuo:ꝛ iō idē locus nō pōt bīe plura vbi.Alij dicūt q̄ ex q̄dā adequatione ꝓuenit:qz sicut cā bñs effectū adequatū nō pōt plus:ita locus hz terminū sibi adeq̄tuꝫ in locato sibi eq̄li. ¶ Prima via nō valet:qz corpa subtilia diuidunt ad īgressionez corpoꝛ grossoꝛ:sicut securis diuidit flāmā ignis.igit subtilitas ꝛ grossities nihil faciūt ad ℔. ¶ Nec scōa via:qz dulcedo ꝛ albedo bñt vnifozmē moduꝫ eēndi in lacte. ¶ Nec ↄa via:qz due silitudines sūt eiusdē rōnis: ꝛ in eodē. ¶ Nec 4ª via:aut eniz accipis adequationē ꝑm magnitudinē:vel ꝑm silitudinē. ¶ Si dicas esse adeq̄tionē ꝑm silitudinē:ꝓcedo.Sed nihil ad ꝓpositū.si ꝑm magnitudinē nihil ꝓbas.ideo ponitur alius modus:qz quātitas resistit quātitati. ¶ Cōtra ℔ arguit q̄drupl'r. ¶ Primo aspiciēdo ad pūctū:qñ aliqua duo sūt incōpossibilia in idiuisibili alicuius istātis.si bñt icōpossibilitatē in idiuisibili:ꝛ in diuisibili:sic albedo ꝛ nigredo in tpe repugnāt alicui ꝙ ℔ q̄ in istāti sibi repugnāt:sed quātitas est rō icōpossibilitatis.igit tāta est icōpossibilitas in idiuisibili quāta in diuisibili:ſz punctus vnius corpis pōt eē cū pūcto alterius.vꝫ.pūctus sphere ꝛ pla-

E

Dubiū nōbile de mixtiōe vini ꝛ olei cum aqua. Dubiū multiplex.

An in ferro ignito sint.2. corpoꝛa sil.

Nōbile ō spiritib⁹ ꝛ vapoꝛib⁹ an arguunt oppositū ꝓpositi. De vēto ꝛ aere an sint sil.

F

De corpibus celestib⁹ notanter.

De motu corpoꝛ celestiuꝫ ꝛ stellis fixis curiosc.

Vide dis. 14. 2.ꝛ alibi vide 49.distin. hª ꝛ.10. ꝛ.2, dis. 2.ꝛ.10.q.q̄li. ꝛ vbi ibi nōi.

G

Opi.aliozꝫ 4ꝛ q̄re duo corpoꝛa nequeūt esse in eodem loco.

Impugnª 4ꝛ

H

Medius subtilis grossa:sed cō dimidē corpoꝛa.

Cōsidera instantiā.

Adcōtio 2ꝛ. Alij modus dicēdi aliozꝫ. Impugnª 4ꝛ Cōpositatem pūcti cū puncto ꝛ linee cū linea ꝛ superficiei cum superficie ꝛ ꝓfunditatis cū ꝓfunditate ostendit: sed tu oia pōdera.vió i dis. 12.q.9.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

ni:qz ꝓtingūt se tota:ꝛ iō nō tāgūt se nisi in pūcto. igitur diuisibile pōt cū diuisibili. ¶ Sed hec rō demonstrat ꝙ linea cōponit ex punctis. ¶ 2° arguit ex lineis sic. si mat corpus triangulare concauū: triangulus terminat ad lineā:ꝛ tāgit planū in linea:ꝛ sic sunt linee diuerse:ꝛ cū tota linea est ifra totā lineā ꝛ totā tangit vel ꝓtingit: ꝛ ita due vere quātitates sunt in eodē loco. ¶ 3° in superficie: quādo planū tangit planū contingunt se in superficiebus:ꝛ vna nō est extra aliā ꝛ supficies est tota coniuncta alteri: ga supficies nō ꝓsequit supficiē: sed est cū supficie: ſz supficies hz vnā ꝓtinuitatē latitudinis:ꝛ cōfirmant iste rōnes: ga sicut corpꝰ hz tres dimēsiones: ita supficies hz duas:ꝛ linea vnā:ꝛ tm si corpus ꝓtingat corpus ſm tres dimēsiones/habeāt ꝓpositū. igit supficies si superficiē in duabus:ꝛ linea lineaz in vna/habeāt

K

ꝓpositū. ¶ 4° de ꝓfunditate arguo sic. lz nō ita manifestū sit exēplū. Qnčqz aliq̄ duo ꝓueniūt in aliq̄ cōi:ꝛ aliqd repugnat vni ꝛ nō alteri/imoꝰ est ꝙ repugnet per illud cōe. Sed corpus supficies ꝛ linea cōueniūt in quātitate: ergo ex rōne ẽ̄ptitatis ꝓtinue nō est ista repugnātia. ¶ Dic rndet ꝙ superficies ꝛ supficies linea ꝛ linea se cōtingunt idiuisibiliter:ꝛ ita nō ſm quātitatē. ¶ Lōtra: que ꝓtingunt sese totis:ꝛ.s. est quātitas ꝛ cōtinētia. impoꝰe est ꝙ nō ꝓtingant se ſm totuz ꝛ oēm dimensionē suā: sed ita est de istis. Quia ex ꝓfunditate hꝫ ꝓuenit: nō aūt ex aliis quātitatibus. ¶ Lōtra. eadē est qualitas cōtinui in cōparatione ad diuersa ꝛ hz lōgitudinem ꝛ latitudinez. Item si ex rationibus formalibus repugnant deus non posset hoc facere.

Opio ppria.

Ordo mirabilium 4ę.

L

Aduertendum tñ ꝙ in mirabilibus ꝟueniꝫ quadruplex ordo. Primus eminētie. Scōs depēdētie effectꝰ ad cām. Tertius durationis. Quartus ordo situs. ſm cōem cursuz vna res est extra aliā. ¶ Dico igit ꝙ non est aliqua alia rō nisi ordo vniuersi: qui attendit ſm situ: quo vnuz est extra aliud. vñ ex eadē rōne ꝙ nō pōt esse vacuū in nā est ꝙ duo corpa nō sunt simul. Ad cuius declationē est intendēdū. ꝓmo que sit repugnātia ꝙ vacuū nō sit in vniuerso. huius enī rō videt vel ex parte mouentis: vel ex pte mobilis. vel ex pte vniuersi: vel ex parte loci. vel ex pte locantis. Exēplū ꝓmi. qñ aliquid mouet ad vbi: aer statim sequit vnde ꝓuenit ꝙ statim sequit aer nō ex pte mouentis: ga cōturbat aerez: eo ꝙ aer mouet. qñ enim lapis mouet deorsuz: aer attrahit ex omni pte: sed gratias nō pōt trahere sursum. nec ex parte mobilis: quia aer nō attrahit quantū ex se est aere sursum. nec ex pte loci: ga de se est vacuū: accipiēdo per se: qđ ꝓtinet infra latera ꝓtinētis. nec corpus ꝓtinēs: ga aer nō hz talē motū nālē deorsuz. ¶ Unde igit: ¶ Dico ꝙ hoc ꝓuenit ꝙ nā succurrit pp ordinē vniuersi: ga totū est cōtinuuz: que ꝓtinuitas si dissolueret /periret ordo vniuersi: ideo nā statim succurrit. s. corpus: aliud statiz mouet ad iplē dū. hoc aūt facit nā vel itelligētia vel corpus celeste: vl huiꝰ. ¶ Igit repugnātia duoꝝ corpoꝝ in eodē loco/ nō est ex repugnātia subtoꝝ: nec quātitatū: nec qualitatū. ergo opz ad aliqd extrinsecuz venire: vt sic subuenit nā ne sit vacuū: ita hic resistit ne sint duo corpa in eodē simul. ¶ Tūc ꝓbo 4.ᵐ rōnibꝰ ꝓpositū. ¶ Primo sic. Ubicūqz est ꝟuenire eādē cām eiusdē rōnis ꝛ effectuz. hoc pz in nālibus: sed eadez cā inuenit in pōne vacuī ꝛ duoꝝ corpoꝝ in eodē loco. ꝓbo: ga ita periret ordo vniuersi. Destrueret. n. ordo vniuersi: ga oia possēnt in eodē situ esse. ¶ 2° Qñcūqz est aligs effectꝰ in nā que cōsistit in medio ĩter abundantiā ꝛ defectū: sic nā vlis inrendit ad vitandū defectū: ita ꝛ supabundātiā. vbi gra. Nā ꝓbibuit ne motꝰ celi eēt velocior: ga si fieret in q̄libet hora totꝰ motꝰ nō ita ꝓtinuaret gñatio: vel si nimis tarde idē: sic in ꝓposito: defectꝰ est qñ locus nō hz locatū. Supabundātia aūt qñ hz plura: ió nā ordinat medium: vt vnꝰ locus hēat vnū locatū. ¶ 3° in dispōne formaꝝ eadē rōne. Quia mediū iter ẽxtia remouet vnū ꝛ alterꝫ: sed ista sunt ẽxtia carere omni loco ꝛ hīe oia loca. ergo medio mō ordinat nā: vt qōlibet locatum habeat vnū locū. ¶ 4° aut ista ipolitas est itrinseca: ꝛ tūc deus nō posset facē ẽxtiū: qđ est ꝛ fidez. igit ab extrinseco: qđ nō est dare nisi ordinē vniuersi ſm situm: vt dictū est. ¶ Sz occurit dif. Si ista rō ꝓcludit in ordine ad deū. videt ꝙ sic. Quia talis ordo est necessarius. Ubi intelligenduz ꝙ alig sunt ordines essentiales: sicut ordo ſm eminentiā: ꝛ ẽ hūc deus nō posset: ga nō posset facē aliquē asinū esse nobilē sicut qcūqz hō: sed ordo ſm situz est accidētalis. ¶ 2ª dif. gd est difficilius dare vacuz in nā vel duo corpa sil esse in eodē. Dico ꝙ duo corpa esse simul: ga aliqui credūt demrare de vacuo ꝓ violētiā ꝙ pōt fieri nāliter: sed non ꝙ duo corpa sint simul. ¶ Doc aūt ꝓbo per rōnē: ga facilius est opationē nāe impedire q̄ꝫ ꝛ nām agere: sed qui facit vacuū impedit operationē nāe succurrētis: qui aūt facit duo corpa esse simul resistit nāe: vnde facilius est destruere q̄ꝫ struē: sed ponēs vacuū ipedit nāe cursum: qui aūt ponit duo corpa sil/agit oino ꝛ iclinationē nāe. ģ ꝛc. ¶ Qō. VII.

M

Certio querit. Utrū diuina ꝟtute possint duo corpa esse simul in eodē loco. Et videt ꝙ nō: ga dicit Hzegorius in homel. paschali/ꝙ ad voccm sacerdotis aperit celuz: sed ex hoc videt ꝙ duo corpa nō sint simul. vz celū ꝛ corpus chīi. ¶ Lōtra. Hugo de sacris di. qui fecit hanc legē vt vnus locus vnū locatuz contineret/potest in ea dispensare.

Lib. 2. cap. 13.

P

Quadruplex idisciplinatus dicti aliud.

Primus

Hic sunt quatuor idisciplinata dicta. ¶ Primū ꝙ deus nō pōt/seruatis legibus loci: ga hꝫ lex est ꝙ in vno loco sit vnū corpꝰ. pbāt per Hugonē dicentē. Qui fecit hāc legē ꝙ vnus locus vnū locatū cōtineat/pōt in ea dispēsare: quia eius lex est/ꝙ in vno loco vnum corpus habeat esse. ¶ Sed hoc non valet: ga in omni miraculo deus dispēsat cōtra legē instituta: sed ſm hoc esset impoꝰe vginē parere seruatis legibus nāe. ¶ Alius dicit ꝙ duo corpa nō pñt esse in eodē loco: lz vnū sit in diuersis locis. ¶ Lōtra. Qñcūqz sūt respectus eiusdē rōnis in aliquo ꝛ alij eiusdē rōnis correspondenter poterūt esse in eodem: sed respectus in loco est eiusdē rōnis cuz respectu in locato. ꝓbo: sumat corpus cubū sex superficierū: ꝛ ponat ifra corpa aliqua ex se distincta: q̄libet supficies in figura hz ad quālibet respectū equiparātie: ꝛ sic pōt in locū ex vna parte pōt ex alia cū sint respectꝰ rōnis eiusdē. ¶ 3ᵐ dicuz idisciplinatū/ꝙ duo corpa pñt esse in eodē loco: sed non localr. ¶ Lōtra. Quecūqz sūt icōpolia ex suis rōnibꝰ formalibus quicūqz modus additus nō tollit incōpolitatem. ¶ Si dicas ꝙ ex modo est repugnātia: vt ꝙ ps respōdeat parti: sed totū respōdebit parti. ¶ Lōtra. icōpossibilioꝛ est albedo decē graduū vni gradui nigredinis q̄ꝫ vnus gradus albedinis. igit incōpossibilius est ꝙ totū corpꝰ correspōdeat parti q̄ꝫ ꝙ pars respōdeat pti alterius ꝛ totū toti. ¶ Alij dicūt ꝙ nullo modo est possibile. ¶ Sed istud est periculosuz: ga corpus chīi vere est intra quātitatē hostie. ¶ Doc aūt ostēdo esse possibile in gñatione chīi qui exiuit vtero clauso. ¶ Scōo in resurrectione qñ exiuit sepulchrū ꝓius q̄ꝫ lapis eēt reuolutus. ¶ 3°: ga ad discipulos ianuis clausis intrauit: etiā ascendit in celū absq; fractione ipsius celi. ¶ Iteꝝ ꝓbo ꝙ locali. sunt duo corpa simul: ga impoꝰe est ꝙ corpus videat

Dubium 3ᵘˢ. Ordo duplex. Ens accidentale nō ens accidentale ordinē variare pōt deus.

Facilius ēstimatur vacuum ꝙ duo corpa esse simul. 2ª tropico. 4.ᵍ

Dubium 2ᵘˢ.

Consdera de se hec.

Dubium 4ᵘˢ

Solones pclare ꝺ cōpossibilitate vniꝰ corpis i eodē loco ex Scō. ſm oia ideo ir refragabilia.

G

Modus dicendi. Impugn° 4ᵘˢ ꝛ nō singula. Quid ipe vrat idē corpus in diuersis locis esse?

D

Tertium

Impugnatio

Quartus

Impugnatio

Ioan. 20. Sustinet se diuina ꝑa corpus pstō sic esse ubiq; localiter.

A

videat nisi situ habeat. hoc aūt ostendo in visione que fit per triangulū vl per pyramidē: cuius basis est in re visa: conus aūt in oculo: sed chīs videbat ascendere in celū: ergo ibi duo corpa simul erant. Nec pōt poni ꝙ p illapsum: ga illapsus solū ꝓuenit deo qui ĩmediate operatur in nobis. ¶ Lōtra. ga si hoc cēt: tūc duo corpora simul agerent ꝛ paterent. ꝛ essent ẽxtia: ꝛ buiꝰ. ¶ Item plus repugnant duo corpora esse simul q̄ꝫ habere duas formas subales. ¶ Ad ista dico ꝙ nō hīt tantā incompossibilitatē sicut forme: nec est hoc per illapsuz ꝓprie dictū: nec ex hoc agerent ꝛ paterent: nec essent ẽxtia: ga requirit ordo situs: ideo nō essent cōtigua sed vnū ifra reliquū. ¶ Sed dif. est: ga accūs vnum erit in diuersis subis: ga accidēs est vbi subm. ¶ Ḥ°ꝰ illa duo corpa hīt vnū vbi numero ꝛ specie. ¶ Lōtra. ga eodē modo corpa in diuersis locis hīt. ¶ Dico ꝙ qñ sunt in diuersis locis: semp sunt diuersaꝝ ſpeꝝ illa vbi. ¶ Sed nūquid illa duo corpa hīt duas supficies: ¶ Dico ꝙ sic: q̄uis cōtingant se: ꝛ hīt duas figuras que sunt termini intrinseci: q̄uis terminus extrinsecus sit vnus.

Dubium 1ᵘˢ.

Consdera de se hec.

B

Quarto queritꝝ vtrū pōt deus ℔ facere. ¶ Ḥ°ꝰ nō includit ꝛdictionē gn hoc possit facē. hoc pz: ga ad mltiplicationē posterioꝛis nō sequit multiplicatio ꝓris. ¶ Sed hec ratio videt cōcludere māliter. ¶ Dico ꝙ nō repugnat ex oībus formalibus: sed in habitudine ad aliqō agens. puta limitatum.

Si autem queritur.

Hic ꝓmo vndecima distinctio. Circa quaz quero q̄tuor qōnes. ¶ Prima est. vtrū idē corpus possit simul esse in diuersis locis. Et videt ꝙ nō: ga dicit Aug. ꝙ donec finita tur seculū sursum est dns. ergo nō desce dit realr: ꝛ remanebit ibi: q̄re nō videt nisi ga idē corpus nō pōt esse localr in diuersis locis.

C

Lib. 2. parte 8. c. ij.

¶ Contra. Hugo de sacris dicit ꝙ deꝰ pōt ℔ dispēsare.

Opio aliozꝝ.

Impugnatio tr credītis.

videdū est: si per diuinā possit dispē sari potētiā vel fieri. ¶ Ubi est sciēdū ꝙ corpus chīi esse in loco est hīe respectū ad locum qui est vbi. hoc est igit idē hīe idē corpꝰ simul duo vbi ꝛ sil esse in duobꝰ locis. ¶ Doc viso dicūt aliqui ꝙ nō pōt esse in diuersis locis. ¶ Sed hoc est erroneū. pz de eucharistia. sil: ꝛ chīs appuit Petro: qñ sibi dixit Petrꝰ: dñe quo vadis: ꝛ tñ tūc erat in celo. Eodez modo btūs Ambrosius fuit in trāslatione bti Martini. igit ſm doctrinā sctoꝝ ita est. ¶ Dicūt tñ aliqui ꝙ pōt idez corpꝰ esse in diuersis locis: ſz nō localr. ¶ Lōtra 4°. Primo ga idē corpus esse in diuersis locis est hīe plēs respectꝰ ad diuersa vbi: sed hoc nō est impoꝰe: ga non repugnat ꝙ eadē albedo habeat diuersas silitudies ad diuersas albedines: que sunt respectꝰ itrinsecus aduenientes. igit in ꝓposito multo minus repugnabit de relonibꝰ extrinsecis que minus sequunt cōditiones subti. ¶ Item in essentialr ordinatis ad multiplicationē ꝓrioꝛis nō segr mltiplicatio posterioꝛis. nec admittit: ĩmo multo magis admittit multiplicatio posterioꝛ q̄ꝫ ꝓrioꝛ: sic pz de formis subalibꝰ ꝛ accītalibus: sed respectus extrinsecus aduenientes sunt posteriores respectibꝰ intrinsecis aduenientibꝰ: sed vbi est respectus extrisecus. ergo ꝛc. ¶ 3°: ga idē accidēs non pōt esse in diuersis subiectis: ꝛ ecōuerso pōt fieri. hoc certe est: ga subm est cā accidentis: ꝛ eadē causa pōt in multos effectus: sed ga idē effectus nō pōt hīe plēs cās totales: ideo idē accūs nō pōt esse in diuersis subis: ſz locus nō hz aliquā cālitatē supꝛ locatū: ſz ecōuerso: ga locatū facit distare latera cōtinē-

Hic primo tis. igit nulla repugnātia videt eē ibi. ¶ 4° sic. forma que nō depēdet a mā: eoipso videt esse in q̄libet parte subi: ſz ita parū depēdet locatū a loco sicut talis forma a subto. igit sicut aīa pōt esse in diuersis corpis ptibus: ita ꝛc. ¶ Iste aūt rōnes nō demōstrant simplr: sed aliqualr declarant ꝓpositū. ¶ Sed ꝺ hoc arguit 4ᵗ. Prio sic: ga sic aliqō idiuiduū in aliquo gñe collocat sic corpus p quātitatē determinat sibi locū vnū: sed idiuiduū vnū non pōt esse in diuersis gñibus. ģ ꝛc. ¶ 2° qñcūqz sunt duo ꝛ vnū est adequatū alteri: nō pōt illud excedē: sed locus adequat sibi corpus. ģ ꝛc. ¶ 3° idē a se separi nō pōt: sed ita est in ꝓposito si idē corpus esset in diuersis locis. ģ ꝛc. ¶ 4° ga nō pōt idē simul esse in diuersis tēporibus. ergo nec in diuersis locis. ¶ Ad pᵐ dico ꝙ argᵗᵘᵐ a sili nō currit semp 4° pedibꝰ: ꝛ ideo claudicat. vnde maioꝛ in ꝓposito est falsa: ga idiuiduū nō pōt trāsire de gñe in genus. corpus aūt trāsit de loco ad locuz. ¶ Ad scōm cōcedo maioꝛē/ꝙ que sunt adequata vnū nō excedit reliquū. si sint totalr adeq̄ta: sed corpus cuilibet loco nō est totalr adequatū sic in eodē subto cadē quātitas est adequata multis accītibꝰ. est igit excessus tñ ſm quātitatē discreta nō ꝓtinuā: que est loci ad locatū. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ nō separat a se: ga idez remanet in eodē loco. vnde est in alio loco ꝛ nō separatur a primo. ¶ Ad aliud dico ꝙ ratio tēporis est successiua: ꝛ ideo simul nō pōt esse aligs in diuersis tpibus: sed locus est permanēs. ¶ Sed occurrit dubiū: ga iste rōnes videntur ꝓcludere ꝙ naturalr ista possint fieri: ga respectus intrinseci sunt plures in codez pr nām. ¶ Dico ꝙ rōnes nō demōstrant/ꝙ in habitudine ad qōcūqz agens possit fieri: sed hoc nō repugnat p rōnes formales: ꝛ ita declarāt ptātē aliquā. ¶ Scōm dubiū: ga motēs trāsferens se a ꝓri loco nō per se aufert se ab isto: sed per accidēs. si igit nō est repugnātia formalis poterit transire corpus: nullū aliud expellēdo. ¶ Dico ꝙ repugnātia dicit in habitudie ad agēs pbicū. ¶ Tertiū dubiū. qñcunqz sunt aliqua sil localiter. gcqd est simul localr cū vno ꝛ cū reliquo. igit si aligs sit in aere ꝛ aqua: tunc supficies aeris ꝛ aque erūt simul. ¶ Dico ꝙ assumpta est falsa: qñ aliquid est illimitatū nō opz ex tali indifferentia ꝙ illa iter se sic sint sibi ꝓiuncta: sic est hic ꝙ idē corpꝰ est illimitatū ad diuersa loca sicut spēs ad diuersa idiuidua. ¶ 4.ᵐ dubiū/ꝙ ista regula ꝙ quecūqz vni ꝛ eidē sūt eadē: videt tenere in locis sicut in ordine formali. q̄cūqz vni ꝛ eidē sunt eadē: ītra se sūt eadē. ꝓpter idētitatē medy ad extrema. ¶ Dico ꝙ cōcrio medy in habitudine ad intrinseca euidens est. sī aūt dēat quantū ad extrinseca nō tenet: sic si diceret duo accidētia sūt in eodē subto. igit vnū in alio: nō sequit. ¶ Illa aūt bitudo loci ad locatū magis est extrinseca: ꝛ iō non segt sic si diceret: sūt pñtia diuersis locis: ģ adinuicem.

E

Moderate ꝺ terminat citra galloz ritus. Obijcitur 4ᵗ

Solones resolute ꝛ subtiles ex subtili sco. recollecti

F

Dubium 4ᵘˢ

Secundo videndū est qūo hoc possit fieri. ¶ Dico ꝙ sic due sil̄itudines sunt in eadem albedine in habitudine ad diuersa: ita idez corpus pōt hīe duas habitudines ad duo loca. ¶ Ad cuiꝰ itelligētiā sūt itelligēde 4.ᵉ regule: quas ponit Scotꝰ. ¶ Prima est/ꝙ qñcūqz aliqō corpus ponit in diuersis locis: quecūqz accītia isunt sibi que pcedunt vbi/sibi insunt vbicūqz ponat: ga variato vbi/ista nō variant. Impossibile est aūt ꝙ in codē subto simul sint ꝓtiue oppositā: qđ tñ sequeret si illa duo in vno loco vel locato haberēt esse: ꝛ nō in alio. ¶ 2ª regula est/ꝙ q̄cūqz forme posteriores ipso vbi insunt sibi in vno loco: nō ꝓueniūt sibi in alio: sicut dextrū ꝛ sinistrū consequit ipsum vbi. ¶ Doc ꝓbo. ga ſz ipoꝰe sit eidē inesse ꝓtiue oppositā: tñ ſm aliud ꝛ aliud pñt sibi inesse: ga igit il'a forma

Modus declarandi: ꝛ sustinēdi opi. ē. scriptam.

Regla scotica 4ᵗ. dist. 10. huius. q. 2.

H

I
A.I. positiuū

respectiua est posterior ipso vbi ⁊ per ipsum est in loca/ca:o:ideo si variet vbi/cōueniet sibi oppositū ſm vnū ⁊ puatio ſm aliō. ¶ 3ª regula est. Qñcūqz aliqō corpus est in diuersis locis:sic est aptū natū imutari in q̄libz lo co:sicut si eēt in vno tm̄ a q̄cūqz agēte ipsumat sibi aliqō absolutū. ¶ 4ª regula. Qñcūqz aliqō corpus est in diuersis locis:sic est aptū natū agere in q̄libet sic i vno sic calefacere ⁊ hō:ga p̄n'' ꝓducriuū est pus ipso vbi:lz actio sit posterior. ¶ Tūc iduco istātias. Idē ad se nō pōt referri:sed si vnū est in diuersis locis hoc sequitur: ga surſuz ⁊ deorſuz sunt cozrelatiua:idē aūt erit superi⁹ ⁊ iferi⁹ ⁊ a dextr ⁊ a sinistris. ¶ 2º ex 3ietate. Impoſe est enī duo 3ria sil'esse:sed ita est hic:puta esse ꝓpinquū ⁊ remotū sunt 3ria q̄ nō p̄nt eidē iesse. ¶ 3º idē mouebil̄ motib⁹ diuersis ⁊ 3rys:exquo hz vbi surſuz ⁊ deorſum. ¶ 4.ª ga motus ⁊ ges sunt puatiue opposita:lz ista

Instantia 5ª.

K

poterūt inesse eidē si in aliquo loco possit aligd gescere ⁊ in alio moueri. ¶ 5º ex 3dictiōe. Idē nō mouebit ad seipm:sed hoc est hic:ga si sum rome ⁊ hic: possum de roma venire huc. ¶ Ad p̄m ꝯcedo maiorē ⁊ nego minō rē:ga surſum ⁊ deorſuz fundant in vbi:ita ga habitudo surſum ad deorſuz fundat in duob⁹ vbi. Idō mō aligs pōt esse melio: seipso vt iquātū aligs hz dona gratuita est ipo melior:vt hz dona nālia. ¶ Ad 2m ꝯcedo q̄ 3ria ſm idē nō sunt:sed ſm aliō:ga in duob⁹ vbi fundant: sic sil'itudo ⁊ dissil'itudo sil'sunt. ¶ Ad 3m q̄ ſm vnuz vbi pōt moueri ſm aliud gesce:⁊ dico tūc q̄ simplr nō hz carētiā in aliq̄ istoz vbi/qñ est in diuersis locis:sed vt in tali vbi caret:sic bō in p̄ signo nō est risibilis. Exm. aq̄ hās friditatē mouet ab igne ſm friditatē manēs in mobilis ſm humiditatē:⁊ ita est in ꝓposito ſm diuersa vbi. ¶ Ad 4m dico q̄ 3dictio saluat ſm diuersa vbi: qñ enī venis de roma acgris vbi media:lz qñ venis ad vltimū pdis vbi posteri⁹:⁊ remanebit p̄us vbi:⁊ est tm̄ mot⁹ depditu⁹:nō aūt acqsitiuus. ¶ Sed occurrit dif. ga eadē aq̄ in vase calefiet hic ⁊ rome erit frida. ¶ Di co q̄ nō sequit:ga sic corp⁹ chīi quācūqz formā habuit in cruce ⁊ in piscide habuisset ex p̄nti:ita hic:vnde dico q̄ rome esset cala:nec ꝓp imaginationē q̄ trabit nos ad

L
Dubiū multiplex nōbile.

Rō ⁊ nō imaginatio ē imitanda.

oppositū dz rō negari. ¶ 2ª dif.de nutrimēto:ga h̄ da/bit sibi comedere:rome aūt fameſcet. ¶ R̄:si imissio corpalis ipsius cibi est posterior vbi bñ hic ītrabit cib⁹: sed rome nō habebo in ventre:sed hic tm̄ : sed satiatio que est effect⁹ absolut⁹ ierit vtrobiqz:sic in cruce habe bat ferrū in latere:nō aūt in piscide:lz tm̄ ferrū inferēs afflictionē eādē iflixisset in piscide:lz nō fuisset inflicta in piscide:ga dolor est forma abt⁹. ¶ 3ª dif.ga i vno lo co comedet bonū cibū:⁊ in alio malū:⁊ ita esset sanuz ⁊ egrū. ¶ Dico q̄ ita faciēt sic si istos cibos duos come/deret ⁊ sumeret in eodē loco.si aūt cib⁹ itoxicat⁹ ⁊ ma

M

lus supuinceret faceret egrotare:si cibus sanus supuin/ceret imutaret ad sanitatem:⁊ ita in diuersis locis erit. ¶ 4ª dif.ga in vno loco erit bene munitus:⁊ in alio lo co iermis ⁊ iterficeret. ¶ Dico q̄ si moziaī in vno:⁊ in alio erit mortuus.si chīs in cruce ex vulneribus infictis fuit mortu⁹:ita ēt fuisset in piscide:ga actio ⁊ passio sūt posterioza vbi:corp⁹ q̄ patiē bñ patiē:vt hic:sed nō vt ibi. ¶ Sed queriē de diuisione corpis. ¶ Dico q̄ ꝓti/nuitas est forma p̄cedēs vbi si diuidat in vno:⁊ in alio diuidiē:iquātū diuisio tollit ꝓtinuitatē. ¶ Alia diffi. de figura tenēte q̄dratū in vno loco:vnus vult eā facē ro tundā:alius q̄dratā in alio. ¶ Dico q̄ opz q̄ alter sup/uincat:⁊ ita alter nō poterit dare figurā rotūdaz:si sup/uincens iducet q̄dratā. ¶ Alia dif.ga vna scintilla cuz sit simul in diuersis locis:cōburet simul totū munduz. ¶ Dico q̄ habebit terminū adeq̄tū,vbi iueniet passuz magis disposituz:⁊ alibi nihil ageret. ¶ Sed ponat q̄ habeat passiua equalr dispsita in que ageret. ¶ Rn/deo si scintilla esset in centro quo moueret:. ¶ Dico q̄ nō moueret:ga a nulla pte traheret pp idifferentiam. Sil'r dico q̄ talis ignis nihil agēt vel cōbureret. ¶ 4ª dif.ga eadē mā sil'hēbit multas formas specificas.po, no enī cūdē panē in ml'tis hoib⁹:⁊ vtus cuiuslibet trās/mutabit illū in se:. ¶ Dico q̄ hūs fortiorē stomachum quertereti se ⁊ alibi nihil. ¶ Sz si equalr fortē oēs ha beāt:. ¶ Dōz sic de scintilla q̄ nihil faciēt. ¶ Alia dif. q̄ vn⁹ hō poterit facē vnū exercitū de vno boie:q̄ si ha beret ensem nō posset ipm exhēdē:ga tūc agēs nāle trabe ret corpus ad diuersa loca:imo dico q̄ nō posset se mo uere:sed deus posset cos mouē:sed ipsi nō possent facē effectū aliquē corpalē:vñ ductio mēbroꝝ eis ē ipoſsis. de⁹ aūt posset facē istā corporeā:⁊ oīa alia de po⁸ absolu/ta:ga nullā 3dictionē iplicare videret. ¶ Qō.II.

N

Nouū ſmagnatio.

O

Secundo querit. Utrū p diuinā po⁹ fieri possit q̄ vno corpe exi stēte in vno loco/possint ptes ei⁹ eē in diuer sis locis. Et vī q̄ nō:ga Aug. dicit 5º de tri. q̄ locus a cozrelatiuis tz icōmutabil'r:lz to tū ⁊ ps sūt cozrelatiua:q̄ vbi ē vnū ⁊ reliquū. ¶ Cōtra. Paulus dubitabit vtrū aīa fuerit cū corpe in raptu.nō dubitabit aūt de separatiōe:ga nō fuit mozt⁹:q̄tū in aīa fuit pñs ibi:q̄tus corpus nō esset pſens ibi local'r.

2.corin.12.

Hic dico 4º: ꝓnes. ¶ Prima est q̄ de⁹ pōt facē vnū corp⁹ qō est in diuersis locis i vno loco hīe formas respectiuas:q̄s nō hz in alio.hoc ps in actione:ga corp⁹ chīi vē est in celo vbi pōt,pycē lapidē: ⁊ in sacro.vbi nullū mēbrū pōt mouere:ga nō hz nāle vbi.natural'r enī nō est in altari.q̄ nō pōt se mouere:q̄ nō hz ibi nāle vbi:nec illō vbi destruet cū nō sit in illo vbi vtute,ppria sua. ¶ Sil'r pcuti ⁊ pati:sed pcutiebat in cruce:nō autē in piscide. ¶ 3º:ga corpus chīi iacebat in sepulchro ⁊ nō in piscide,vbi nullū situ hz. ¶ 4º de habitu.si Petr⁹ ꝓcrasset i triduo ibi nō fuissent vesti menta ei⁹:ga nō sūt ꝯcomitātia simplr:erat igit vestis in ptorio Pilati:⁊ nō in hostia. ¶ 2ª ꝓ/q corp⁹ pōt hīe aliquā formā absolutā in vno loco ⁊ non in alio:sic pōt esse albū in vno ⁊ nō in alio.hoc ps:ga magis sequit leges subti forma magis ipressa vel imersa māe q̄z min⁹ imersa:sed relones sūt magis imerse:ga separi nō pñt: ⁊ nō aliq̄ puentiūt in vno loco:⁊ nō i alio:vt ps de illis q̄ vbi sequunt:igit magis de formis absolutis q̄ sunt mi nus imerse pñt ab eo separi. ¶ 3ª ꝓ/q pōt de⁹ idē facē de formis subalib⁹:ita vt hic nō hēat eā:ga for⁸ subalis aliq̄ māliter separat:lz nullū accīs. ¶ 4ª ꝓ/q nō est i cōueniēs q̄ totū corp⁹ sit in vno loco ⁊ ps vna alibi. p bo.eē enī vnā ptē in diuersis locis nō est nisi hīe diuer sa vbi corpe nō hñte:sed nō est incōueniēs partez hīe ppriās relones ⁊ ppriās formas absolutas suo toto ha bente 3rias:sicut ſm vnā ptē est aligs alteri sil'is. Cum igit magis cōsequant leges subti forme absolute:⁊ re spectus itrinseci q̄s extrinseci.q̄ ⁊c. ¶ 2º posterioza pñt multiplicari nō multiplicatis ꝓzib⁹:sed h̄ pōt eē mul tiplicatio in posteriozib⁹:ga idē caput pōt hīe pl'es sil'i tudines nō hñte corpe nisi vnā:lz respect⁹ isti sūt ꝓzes respectib⁹ vbi.q̄ ⁊c. ¶ 3º:ga in cēntial'r ordinatis ⁊ rea liter distinctis de⁹ pōt facē pus sine posteriozi : sed vbi toti⁹ ⁊ ptiū sūt cēntial'r ordinata ⁊ real'r distincta:ga pus cōuenit mot⁹ toti q̄s ptib⁹:⁊ p ꝓns vbi.sed q̄ sint real'r distincta pz:ga ptes sunt real'r a subto distincte:⁊ ita pote rit acgri respect⁹ cozpi:q̄ nō pti:⁊ e ꝓ/cū real'r distiguāt. ¶ 4º ⁊ forti⁹:ga q̄ est cā q̄ bō ipellens corpus frangit mediū:nō intēdit eni fractionē:lz ga duo cozpa nō pñt esse simul

Solutio: pars tē affirmatiua q̄stū sacris fides gubernet.

Q

A

Instantie nō/nobiles ⁊ solo ad singulos.

esse simul. Simil'r in opposito in actione ⁊ corruptiōe. quare aūt frāgit:ga vnū cozpus nō pōt esse in diuersis locis:sed deus pōt facē vnū cozpus in diuersis locis vt ostēſuz est.q̄ ⁊c. ¶ Ité oē arg̃m q̄ fieret ꝺ istud ꝓcludēt q̄ vnū corp⁹ nō pōt esse in diuersis locis. ¶ Cōtra.ga codē mō posset de⁹ facē q̄ esset filu⁹ p ⁊ nō hic. ¶ R̄: q̄ nō apposet q̄re de⁹ nō posset hoc facē. ¶ 2ª dif.ga aliq̄d sil'erit a iatū ⁊ nō a iatū. ¶ Dico q̄ erit simp' a iatū: sed nō vt hic:⁊ ita pōt solui de alys. ¶ Sed q̄ chīs est in sacro altaris nūgd opz q̄ sanguis ei⁹ sit ibi ex ꝯcomi tantia:. ¶ Dicūt q̄ rōnes ꝓuincūt q̄ deus posset facere corpus in altari:dato q̄ nō eēt ibi sanguis:sed tūc dico q̄ hz pñtiā ad calicē ⁊ nō ad hostiā:nec hoc vī impoſe. ¶ Ité ex miraculis argī sic. Si quolibz anno resurgūt corpa ſm aug̃m non videī negādū de Joāne baptista:⁊ ita real'r est eius caput in celo:⁊ tm̄ habeī p̄o reliquus in terris. ¶ Et si dicaī aug̃s quo caput ei⁹ est in celo in carne cū corpe:⁊ in terra nō nisi pura ossa. ¶ R̄:q̄ cōiunctio corpis ad os ptinet ad approximationē localē. ¶ Sed hic est dubiuz.si quarta ps corpis sit in aliquo loco supficies ꝑcedit vbi ⁊ habebit.s.supficies ibi.hic antē nō habebit:ga hic nō est cōtinuū cū alibi habeat superficiem. ¶ Dic dicereī q̄ cōtinuitas est forma re/spectiua trīn:sed de hoc alṡ. ¶ Questio. III.

B

Vide dicti.se/quente.

Certia dico q̄ sic:ga q̄ncūqz aliqd est inde/terminatū ad vnū,si sit indeter/minatū ad plura eiusdē rōnis:eadez ratio/ne ad quecūqz se extendit. Cum igitur vnuz corpus nō determinet sibi vnum locum numero:sequit q̄ poterit omnia occupare diuina virtute.

Ide dispo⁸ so rebiqz ē pos/sibile:sed exa mina bene.

C

Imaginabil⁹ ē duo cor/pora in eodē loco q̄ idē in diuersis: lz ē rōnabi/lius.

Dub'm nōbile

Infinitum 2ª

Carta dico q̄ magis repugnat imaginatio/ni:q̄ idem corpus sit in diuer/sis locis q̄s duo corpa in eodem loco.

Dico q̄ magis repugnat imaginatio/ni:q̄ idem corpus sit in diuer/sis locis q̄s duo corpa esse in eodē loco:nī est magis cō/sonū rōni scōm cui magis adherenduz est. ¶ Sed hic est dif.si pōt eē in locis ifinitis. ¶ Dico q̄ sic. ¶ Sed contra.quia esset infinitum. ¶ Dico q̄ non sequitur. tū ga hoc fit diuina virtute.tū ga rō localis est rō extrin seca. Uel posset concedi q̄ esset infinituz localiter:non autem formaliter.vel infinitum extrinsece:non autem intrinsece. ¶ Questio. V.

D

Vide de ꝓse. di.2.ꝯ Inno. de offō missę.

Hebr.1.

Circa eandem distōnē quero quatuor qōnes. ¶ Primo vtruz illa ea/dem que cōueniunt corpi chīi in celo,/que/niant sibi vt in sacro. Et videī q̄ sic:ga diē Ambrosius de sacris:q̄ illud idem corpus q̄ chīs posuit ad dexterā patris/ponit in hoc sacramē/to.q̄ eadē cōuenīunt sibi hic ⁊ ibi. ¶ Cōtra. Apls dicit q̄ sedet ad dexterā maiestatis in excelsis.lz vt h̄ nō est in excelsis.q̄ aliqua conueniunt sibi in celo que non h̄.

Hic primo videndū est/que conueniunt ei de facto. ¶ 2º de pol'i. ¶ Circa p̄mū sciendū q̄ quatuor modis pōt cōuenire aliq̄ ꝓdica/tū alicui.vel per se in p̄mo modo:vel in scōo mō vel p accīs:sicut inferius suo superiori:vel sicut accidēs suo subiecto.certū est q̄ qcgd cōuenit ei in p̄mo mō hic cō uenit ibi:ga vbi est iuenire diffinitū ⁊ diffōnē:lz hic est corp⁹ chīi vere ⁊ real'r quātū ad ista.q̄ ⁊c. ¶ De 2º etiā nō est dubiū. Quia quecūqz passiones insunt cōueniūt ei ibi ⁊ hic:ga p diffōnes passiones demōstrant. ¶ 3º non est dubiū de p̄mo modo per accīs.eadē enī singu laritate determinat corpus chīi hic ⁊ ibi:⁊ eadē actua/li existentia. ¶ De 4º aūt maxime est dubium.⁊ h̄ est subdiuidendū. Quia q̄dā sunt accītia inseparabilia ⁊ absoluta:alia separabilia ⁊ absoluta:alia respectiua in/trinseca:alia respectiua extrīseca. verbi grā Chīs in ce lo hz dotes iſepabiles p nām.alia sic ſepabilia sic audi re ⁊ videre. De respectiuis ēt p3.sic filiatio ⁊ sil'itudo:q̄ sunt intrinsecus aduenientia ⁊ extrinsecus accītia eue/nientia.sic eē pñtē in celo ⁊ mouē local'r:⁊ hō. ¶ Scōm hec ergo pono q̄uoz ꝓnes. ¶ P̄a est q̄ oīa accītia inse/parabilia que insunt chīo in celo/insunt ei hic:q̄ ipse est sil'ineſse eidē p̄uatiue opposita:sed hoc sequereī ni si hoc ponereī:⁊ h̄ etiā p̄cedunt vbi.ergo ⁊c. ¶ 2ª ꝓ/q eodē mō insunt ei oīa accītia separabilia absoluta.h̄ pz per idē:q̄ p̄uatiue opposita. Ista ēt p̄cedunt vbi:q̄ ma nent variato vbi inariabil'r:sicut vīsio ⁊ auditio. ¶ 3ª ꝓ/q idē est de relonib⁹ intrinsecis:q̄ sicut ibi est filius ita ⁊ hic:q̄ talis relo iſeparabil'r cōcomitat subm ⁊ se/quit ipm vbiq̄s. ¶ 4.ª ꝓ/est negatiua de relonibus ex/trinsecis:vt de vbi ⁊ ipm sequētibus:q̄ corpus chīi in celo est imediate cōiunctū celo:nō aūt vt hic:eodē mō corpus chīi vt in altari est hic pſens:nō aūt vt in celo. ¶ Contra boc arguī 4º. ¶ Primo q̄ nō vī hīe dotē agilitatis in hoc sacramēto.probo:q̄ dos agilitatis est qua q̄s pōt se mouere velociter:sed corpus chīi in hoc sacro nō pōt se mouere:vt postea patebit. ¶ Cōtra 2ª ꝓnes arguī sic. Impoſe est q̄ aliqs oculus videat coz/pus aliq̄d qñ interponī corpus opacū:sed inter oculuz christi in eucharistia:⁊ celū empyreū est corp⁹ opacū. igit non habebit istā visionē:vt h̄. ¶ Cōtra 3ªm arguī sic.Luicūqz repugnat diſpō ad aliquā formā:⁊ ipsa ēt forma.sed chīo vt in sacro repugnat generari simplr ⁊ hīe filiationē. ¶ Cōtra 4ªm. Unio ad verbū est respe/ctus extrinsecus aduenies:⁊ hanc hz Christus hic co/dem modo in altari mēsuratur euo:q̄ est incoruptibi lis.ergo hz idem qñ. ¶ Ad p̄m dico q̄ dos est q̄daz vis se mouendi sic:que si impedī nō minus dicīt vis h̄ est impedimētū:q̄ nō est in loco:q̄d ad hoc regrī. ¶ Ad 2m dico q̄ si deus faceret corpus meū vltra parietē vi/derē ipm:sed nō vt ibi. ¶ Ad 3m dico q̄ si repugnat ge neratio alicui subo:⁊ filiatio:lz si aligd natū est recipe vnā ante aliā cōseruabit aliā scōaz p̄ma remota. vnde pro vno tpe bene vna repugnat:qñ scōa manet. ¶ Ad 4.m non dixi q̄ omni respectu quē habet in celo chīst⁹ careat in altari:q̄ qñ ⁊ vnio p̄cedunt vbi.⁊ iō idem qñ pōt sibi inesse hic ⁊ ibi:⁊ eadem vnio ad verbum.

E

Accidēs 4ª.

Cōclusio 4ª.

Et h̄ eadē ac/cidēcia absō/luta ⁊ respe/ctiua sunt in chīo in celo ⁊ in altari:nō tm̄ respe/ctiua extrīn/seca.

F

Obijcitur 4º

q.2.huiº di.

Secundo videndū est de poli.si illa que insunt ibi in celo de necessitate insunt hic. ¶ Ubi sciendū q̄ q̄tuor modis hz aligd esse in altari. circūscribēdo istū modū quo aliqua sunt ibi ex vi verboꝝ directe:q̄ aliq̄ sunt ibi antecedētia ex vi verborū intrīsece:aliqua aūt extrīsece:aliqua ex cōcomitātia intrīseca:aliq̄ ex cōcomitantia extrīseca. ¶ P̄imo modo sunt ibi illa que cōueniunt in p̄mo modo:non tm̄ explicite:vt substātia ⁊ buiꝰ que includunt in corpore essentialr.alia aūt antecedūt extrīsece:⁊ nō extrīsece: sicut sunt raritas ⁊ dēsitas.nō enīz posset forma corpis esse nisi in debita raritate ⁊ dēsitate.si ergo de necitate insunt in h̄ individuo:vī q̄ ex vi verboꝝ:nō q̄ sint de esse corporis:sed p̄requirunt. Alia insunt ex cōcomitā/tia:que ēt inessent dato q̄ nō cēt in altari:vt beatitudo vel actus beatificus.alia aūt ex cōcomitātia secūdaria sic sunt actus videndi:qui nō ineſsent si nō esset nisi hic.

Cōueniētia corpi chīi in altari sunt in differentia q̄druplici.

H

Cōcomitan tia duplex. Applicatio.

Cū qb⁹ ⁊ sine qbus deº pōt ⁊ non corpus chīi in altari fore facē.

¶ Quātū ad duo p̄a cōcedo p̄ne affirmatiuā. pz.q̄ ea que ītrīsece insunt nō pōt deus facere qn insint hic:q̄ sunt de p se itellectu corporis chīi. ¶ De scōo aūt mē/bro antecedentis.pz,nō intrīsece,dico idē:q̄ qñcūqz

I Cōsidera ca ste hic.

sunt aliqua essentialr ordinata posterius sine ꝓri ponī nō pōt: sed iste dispōnes ordine essentiali ꝓcedūt corpꝰ chīi: vt corpus chīi est. ¶ De 3° dico ꝙ de poª absoluta pōt deus facē actū beatificū nō ineīse hic. nā ꝓsentialitas quā hz corpus chīi ad altare est alia a ꝓsentialitate quā hz ad actū beatificū: qr realiter differūt. ergo ꝛc̄. ¶ Et cōfirmaī. ga actus beatificus ꝛ corpus chīi bñt ꝓximitatē ꝛ ꝓnexionē iter se. ¶ Sed ꝺ. dubitaī de illis que īsunt ꝛ ptinēt ad scām modū. vtrū insint ex vi vboꝝ. ¶ Dico ꝙ ga passio idē est realiter cū subiecto: sic̄ trāsubatio terminaī ad corpus: ita ꝓsequēter ad passionem. ¶ 2ª difficul. ga quātitas videī necessaria dispositio ad corpus chīi ex vi vboꝝ inerit nō ꝓcomitanter: cuius cōtrariū dicūt doctores. ¶ Dico ꝙ ea accidētia que necessario īsunt: sunt ex vi vboꝝ: qō melius videī q̄ ex ꝓcomitātia. ¶ 3ª diffi. de actu vidēdi: qui nō esset hic ꝓsens si deus annihilaret corpus chīi vt in celo: nūquid corpus chīi vt in eucharistia haberet actū vidēdi. ¶ Dico ꝙ simul annihilaret actū videndi: vt hz ga non est hic: nisi ga in celo. ¶ 4° dif. de actu beatifico. si corpus chīi faciat non esse in celo: ꝛ remaneat ꝓsentialitas acr̄ beatifici in celo. ¶ Dico ꝙ isto actu qui remanet in celo aīa erit hic beata. habet enī ꝓsentialitatē in celo: sed vt hic nō q̄ficiet eā: sed per aliā ꝓsentialitatem quam habet hic. prior enīz respectus non variaī ꝙ vbi. iste aūt ꝓsentialitates sunt posteriores. ¶ Qō. VI.

K Secus ō actu vidēdi ꝛ beatifico.

Ecunda qō est. Utrū actiones īmanentes insint corpi chīi vt in sacro hic. Et videī ꝙ nō: ga tūc ceīt trāsmutatio in ipso. ¶ Contra. ga trāsmutatio est salus ꝛ perfectio: sed corpori chriſti conuenit vt hic salus. ergo ꝛc̄.

L Cōclusio 4ª. Hic inducuntur quatuor ꝓnes. ¶ Prima ꝙ corpus chīi in eucharistia ꝓt itelligere aliqua intuitiue que intuitiue nō cognosceret in celo: loquēdo de cognitione vespertina. pbo: ga alio modo nō hz esse chīs in loco hic/q̄ angelus in loco: ga totus est in hostia ꝛ totꝰ in qualibet parte: sz angelus in loco diffinitiue cognoscit oia circūstātia intuitiue. ¶ 2ª ꝓ/ꝙ chīs in hostia pōt cognosci intuitiue ab itellectu separato. pbo: ga angelus vnus pōt cognoscere aliū intuitiue: sed nō alio modo hz chīs esse in loco ꝛ angelus. ¶ 2°: ga eodē modo hz eē itellectus hic ꝛ in celo. ¶ 3ª ꝓclo/ꝙ notitia sensitiua nihil pōt ibi videre. pbo: ga ad hoc requirit debita distantia ꝼm situz: sz vt hic corpus chīi nullā ꝓportionē vel distantiā hz ꝼm situm. ¶ 2°: ga visio fit per modū pyramidis vel triāguli: cuius basis est in re visa ꝛ conus in oculo: qō non pōt in eē nisi re situata. ¶ 4ª ꝓ/ꝙ nō pōt ibi videri: ga ad hoc requirit situatio. Et cōfirmaī. ga sub quacūqz minima ꝓte hostie totū corpus cōtineī: sed basis/cū sit cōtinua ꝛ extēsa ꝼm situ nō pōt applicari corpori chriſti. ¶ Sed cōtra ꝑmā ꝓclonē arguīt sic: ga chīs nō potest pati passione pbica: sed oba agunt per influxū lineaꝝ ꝛ angulorꝝ. ergo videī ꝙ non pōt ab alio moueri. ¶ Cōtra scām: ga obm agit per moduz figure: qō nō cōuenit chīo. ¶ Cōtra tertiā. ga oculus eius est eleuatus ꝛ incorruptibilis: ergo moueri nō pōt. ¶ Cōtra quartā: ga dicunt aliqui ꝙ beata vgo ibi exīstens pōt ipsum videre. ¶ Ad ꝑmū dom/ꝙ qñ obiectū corporale agit in spūalem potentiā: nunq̄ est hoc per modū figure ꝛ coni: ga talibus cōtingi nō possunt: sic ergo buiꝰ trāscendūt modū agendi pbicū. ¶ Eodem modo dom est ad scām. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ in qualibet parte hostie est corpꝰ chīi ꝛ oculus: ga nō est extensio situalis que fit extra proteusionē: sed visio partē situalē regrit talez. Unde btā vgo eū nō videt. ¶ Sed est diffi. si idē dī de oībus accīdentibus aīe intellectiue. ¶ Et dī ꝙ sic: ga sūt actus īmāles: nec regrūt situ. ¶ 2ª dif. si idē est de oīb⁹ aliis actionibus sensitiuis. ¶ Dico ꝙ sic ꝓ idē. qr oēs tales regrunt organa situata. ¶ 3ª dif. de actib⁹ imaginationis aliaꝝ vtutū sensitiuaꝝ. ¶ Dico idē ꝙ sunt alligate organis ꝛ regrūt situ ꝛ bs. ¶ 4° dif. qr vī ꝙ deꝰ nr̄ posset visionē sui corpis in oculo: qr manēte corpe chīi si eēt extēsum posset cāre actū videndi. g̃ cū possit supplere cām omnē scōaz in gñe cause mouētis vel agētis. g̃ ꝛc̄. ¶ Dico ꝙ obm hz rōnē terminātis ꝛ mouētis: mō radꝝ visuales si regrunt ad actū i rōne mouētis rō demſrat: sz si i rōne terminātis: deꝰ nō posset ꝺ facere sic̄ nō posset facere ꝙ videret solē vel parietē. ¶ Questio. VII.

Ertio queriī. Utrū chīo ī eucharistia cōueniant actiones trāseuntes. ¶ Et videtur ꝙ nō: qr sunt accidentia que sibi non conueniunt. ¶ Contra. quia ex plenitudine perfectionis insunt.

Hic est intelligēdū ꝙ in boīe sunt quatuor potētie actiue. Alique sunt mere nāles: vt humiditas ꝛ frigiditas. Alie sunt vtuales: vt nutritiue ꝛ augmētatiue. Alie sunt aīales: vt audire ꝛ videre. Alie vō rōnales: vt itelligere ꝛ velle. ¶ Scōz igīt hoc sūt tria genera ꝓclones. ¶ Prima est ꝙ ꝑmas actiones non hz ꝙ poª nālis agit ꝼm situ. ibi aūt nō est ordo ꝼm situ: vt dictuz est. ¶ 2ª ꝓclo/ꝙ quātuz ad potētias vegetatiuas nihil pōt ibi facere: qr tales non agunt nisi ꝑmissis nālib⁹ de gb⁹ dictū est ꝙ nō pñt ibi eē. ¶ 2° qr agunt cū trāsmutatiōe mālī: sz talis nō ꝓuenit corpori chīi in sacro: cum nō bēat ibi situ. ¶ 3ª ꝓclo/ꝙ nec ibi sibi ꝓuenīt actiones sensitiue: qr tales sunt ꝛz situ mō mālī. ¶ 4ª ꝓclo/ꝙ actiones itellectuales sunt ibi: vt dicere ꝛ ſpirare: qr tales potētie nō regrūt situ in agēdo. ¶ Cōtra ꝑmā. qr ibi est actiuū nāle ꝛ passiuū approximatū debite: sz tūc segtur opatio necīo. ¶ Cōtra scōaz. qr corpus chīi nāle mānsisset ibi in ꝑpetuū nāliter sine corruptiōe: qō vī in cōueniēs eē sine miraculo: qr corruptio vī eē ꝙ actionē q̄litatū: ꝛ ita sine miraculo ꝑmānsisset ico corruptū. ¶ Ad ꝑᵐ dico ꝙ approximatio debita in actiōe pbica est ꝼm situ. ¶ Ad aliud dico ꝙ nō est incōueniēs ꝙ sic mānsisset ico corruptū. ¶ Sed occurrit dif. si deꝰ pōt collocare mortuū corpꝰ in sepulchro qō in ꝑpetuū maneret incorruptibile. ¶ Dico ꝙ eo mō pōt collocare quo collocauit corpus chīi in hostia: ita ꝙ eēt totū in sepulchro ꝛ in q̄libet ꝑte eiꝰ. ꝛ tūc nullū agens pōt in ipm agere actione pbica: ꝛ sic nunq̄ iduceret formā incōpossibilez illi. ¶ 2ª dif. si deꝰ collocaret sic boies in vnū locū: si idigerent nutrimēto. ¶ Dico ꝙ nō. qr nulla depditio potest ibi fieri: sz totū depēdet a ꝑ miraculo. ¶ 3ª dif. si deus poneret corpus corruptibile exī mūdum si corrūpereī. ¶ Dico ꝙ nō corrūpereī. qr nō foret ifluētia corrumpēs. ¶ 4ª dif. si in vacuo ponereī si corrūpereī. ¶ Dico ꝙ vel illud corpꝰ eēt aīatū: vel simplex: vel mixtum. Si simplex/nō corrūpereī: qr nullū agēs attingeret illud: qr corpora celestia semp trāsmutāt mediū ꝓius q̄ ad aliqd distās attingāt. Item nulla influētia pōt eē in vacuo: qr tunc accīs esset sine subto. Si sit mixtū: tunc videreī ꝙ ꝑdominās corrūpe possit: sz si eīnta nō manent in mixto. vī ꝙ ptes possint se sic alterare ꝙ corpꝰ nō eēt sufficiēter receptiuū aīe rōnalis: ꝛ aīa separareī. ¶ Sz qd itroducet tūc formā cadaueris: cū corpꝰ celeste tunc nō ifluat: ¶ Dico ꝙ si ponant ꝑles foīe. ꝑs ex B ꝙ vna remaneret: sz si sit vna sola foīa: tūc ex puris nālib⁹ remanet mā sine foīa. ¶ Et B vī demſrare ꝺ illos ꝙ ponūt tūī vnā formā. ¶ Questio. VIII.

A

Arta qō est. vtrū illa que ꝓueniunt corpi chīi in cruce/ꝓueniāt sibi in ꝑpide: scilicet si fuit nudatū in ꝑpide sicut fuit in cruce.

De ꝓuenīti. bꝰ vniformit ꝑfōmiter corpꝰ chīi in cruce ꝛ in ꝑpide.

Respondeo ꝛ dico ꝙ oēs respectus ꝓzes vbi insūt vtrobiqz ꝛ sic fuisset sine vetimētis. s. in hostia: sz expoliaī extra. ¶ 2ª diffi. de cozonatione. ¶ Dico ꝙ cozonaī. dicit cōunctionē localē: ꝛ est posterior vbi: ꝛ ideo nō fuisset in hostia: sed illa eadē vulnera fuissent in hostia. ¶ 3ª diffi. de crucifixiōe. ¶ Dico ꝙ dicit ꝓiunctionē cū cruce: ꝛ sic crux nō fuisset in ꝑpide: sed dolor ꝛ diuisio ꝓtinui fuisset ibi: vñ ꝛ etiā habuisset ibi vulnus in ꝑpide: sz nō fuisset ibi vulneratꝰ iquātūs dicit ꝓiunctionē ferri cū latere: ga est posterior vbi: sz vulnꝰ derelictū ibi fuisset ꝛ dolor ꝛ oīa talia: sz nō vt ibi ifflicta. ¶ Qō. IX.

Obiect⁹ 3ª.

B Curiosa ꝛ singularis dispūtatio quā nō/tabis,

Circa cādē distōnē quero 4.ᵒʳ qōnes. ¶ Prio vtrū sacrm eucharistie poterit īstitui i veteri testō. Et videī ꝙ nō. quia sacrm icarnationis ꝛ eucharistie sunt essentialr ordinata: ga ꝓus est eē q̄ ꝓsecrari: sed sacz icarnationis fuit ozigo noui testamēti. g̃ ꝛc̄. ¶ Cōtra. ga tāta fuit eius potētia absoluta in veteri testamento ad transubstantiandum sicut modo.

Potētie actiue i boie sūt differēte quadruplici. A. l. vegetatiue.

Hic est sciendū ꝙ chīs habuit quatuor esse. ¶ Primuz est supnāle: ꝛ ꝺ fuit ab eterno. ¶ 2ᵐ nāle quo fuit bō. ¶ 3ᵐ sacrāle quo est in hostia. ¶ 4ᵐ spūale sicut in illis qui suscipiūt spiritualr. ¶ De ꝑ ꝛ vltimo nō est diff. sed de duobus medys. s. de esse nāli ꝛ sacrali: ꝛ ꝼm hoc sūt quatuor ꝓnes.

Chīs habuit ꝓus esse nāle q̄ sacrale.

Cōclusio 4ª.

¶ Prima est ꝙ de facto chīs habuit ꝓus esse nāle q̄ sacrale. boc pz: ga ꝓus fuit natus de vgine Maria: ꝛ postea in cena cōfecrauit. ¶ 2ª ꝓ/ꝙ de poª absoluta potuit hīc eē sacrale q̄ nāle: ga deus in veteri testō ita bene cōtinebat vtualr subam panis ꝛ corpis chīi sic̄ in nouo. Itē pōt corpus chīi de nihilo creare ꝛ subam panis in ipm cuertere. ¶ 3ª ꝓ/ꝙ de facto ꝓus cessabit corpus chīi sub sacro esse q̄ desinet hīc esse nāle cū sint sacramēta impfecta: sz nūq̄ desinet esse in eē nāli. ¶ 4ª ꝓ/ꝙ de possibili ꝓus posset desinere esse in esse nāli q̄ sacrali: sicut enī ꝓus potuit ꝓduci in esse sacrali q̄ nāli: ita posset remanere in illo esse remoto esse nāli. ¶ 2° qñcūqz aliqua forme ꝼm ꝓus ꝛ posterius dependent ab aliquo agente deus posset influere ad ꝓzē ꝛ nō ad posteriozē: sed eē pñs in celo ꝛ sacro sunt due pñtialitates alteriꝰ rōnis: ergo ꝓus desinet esse in esse nāli q̄ sacrali.

Obiect⁹ 4ª.

¶ Cōtra ꝑmā ꝓnē arguīt sic: ga esse chīi nāle icludit in sacrali: ergo nō pñt cōdiuidi. ¶ Contra scām: ga nāle esse chīi est esse simplr: esse sacrale est eē hic: sed qō bz esse hic ꝓius habuit esse simplr. ¶ Contra tertiā. nihil desinit nisi perdat aliqō absolutū: sed qñ cessabunt sacramēta nihil absolutū pdet corpꝰ chīi. g̃ ꝛc̄. ¶ Cōtra quartā sic. qō desinit esse in esse nāli annihilaī: sz si corpus chīi annihilaī nō est in sacro: ga nihil est vllo mō: ꝛ nulli ineīst. igīt ꝛc̄. ¶ Ad ꝑmū dico ꝙ esse chīi nāle. vel pōt dicere absolutū sue entitatis: ꝛ sic includit in sacrali. vel pōt dicere modū nālē quē habz in loco nāli: ꝛ sic vnū nō includit aliud: sed aliquē dicit respectū. ¶ Ad aliud dicō ꝙ chīs nō amitteret esse simplr: sed isto modo. s. ꝓsentialitatē corpis chīi ad spēs. ¶ Ad aliud dico ꝙ si desineret eē simplr: tūc annihilareī: sed nō erit sic. ¶ Sed occurrit diffi. Quo ꝓducereī facta tali hypothesi. ¶ Dico ꝙ si Aaron ꝓsecrasset: tūc icepit esse: non per gñationē nec per creationē ꝓprie: vt est factio de nihilo: sed per factionē suo modo. sicut enī de costa viri fuit facta mulier: ita deꝰ ꝓuertisset subaz panis in subaz corporis chīi. ¶ 2ª dif. si fuisset eiusdē rōnis. ¶ Dico ꝙ sic subaliter: qr ꝑ eadē verba potuit facere ꝛ sup candē mām: ꝛ fuisset eadē caro ꝛ aīa. ¶ 3ª dif. qr tūc fuisset facta cōuersio in nō ꝑsistens. igīt vī ꝙ nō sit eiusdē rōnis. ¶ Dico ꝙ ꝑsistētia nō variat rōnē formalē: sed sufficit ꝙ sit idē terminus sicut in gñone vni⁹ in diuidui generaī nā simpliciter: generato alio generaī eadē nā que aliq̄ mō nō ꝑsistebat. ¶ 4° dif. qs modus magis pōt capi vel itelligi. ¶ Dico ꝙ difficiliꝰ est videre qūo trāsubatur aligd in ꝑsistens nihil acgrendo, ꝛ ista dif. fuisset tūc euacuata: ideo difficiliꝰ est nūc q̄ tunc. ¶ 5ª dif. si fuissent aliq̄ ibi ex cōcomitātia. sic nunc. ¶ Dico ꝙ nō ex ꝓcomitātia: sz ex vi verboꝝ: ex hoc enīz est nūc ibi aīa: qz nāliter ꝓcomitaī corpꝰ chīi: sed nihil babuisset ibi esse cōcomitans: ꝛ ideo fuisset vba efficacia ad oīa ibidez imediate causanda. ¶ Ad argᵐ dico ꝙ nō est ordo eēntialis ex nā rei: sed ex volūtaria ordinatione diuina. ¶ Questio. X.

E

Ex nāle chīi ꝑcedere eē ꝑsistēs difficilius est tenere q̄ eꝰ. qō dñ considera. Cōcomitas i hypothesi nālī. secus mō ꝛ de facto.

F

Secundo boc supposito ꝙ sacrm eucharistie potuerit īstitui in veteri lege. vtrum sacra pertinentia ad beatā virginē fuissent euacuata. ¶ Et vī ꝙ nō. Quia nouū testū nō repugnat veteri. ¶ Cōtra. qz tūc chīs fuisset ante beatā virginē.

Sacra virginis in ordine ad Chriſtum quatuor. Cōclusio 4ª. Et si nec icarnati: nec gñari: ꝛcipi mī ꝛ nasci ex virgine potuisset Chīs stante hypothesi.

G

Hic est sciēdū ꝙ q̄tuor sunt sacra que ptinent ad beatā virginez. ꝑmᵐ est incarnationis. zᵐ gnōnis. 3ᵐ est cōceptionis. 4ᵐ natiuitatis. ¶ Et ꝼm ꝺ inducunt q̄tuor cōclusiones. ¶ Prima est ꝙ manēte sacramēto tunc chīs nō potuisset icarnari. ¶ Scda ꝙ nec gñari. ¶ 3ª ꝙ potuisset cōcipi. ¶ 4ª ꝙ potuisset nasci. ¶ Prima ꝓclusio pz: qr in veteri testamēto fuisset iam incarnatus ꝛ diuinitas fuisset ibi vnita: ꝛ ꝑ ꝓns nō potuit vez assumi. Igīt manente tali sacramēto nō potuit in virgine incarnari. ¶ Et cōfirmaī: qr quādo aliqua dependentia est adequata ad aligd nō pōt plus dependere ad altez: sed ita fuisset de corpore existente in eucharistia: qr eius dependentia fuisset adeq̄ta ad diuinū suppositū ꝑsistens. ¶ Sed tunc ꝑsisteret in eē perfecto. Item impoſe est ꝙ aligd producaī duabus totalibus ꝓductionib⁹: sed ita oporteret fieri. ergo ꝛc̄. ¶ Tertia cōclusio pz: qr sicut corpus chīi potuit fieri ifra species hostie virtute diuina: ita in vtero virginis: vt prescindit cōceptio a generatione. ¶ Quarta cōclusio patet: qr natiuitas vt pscindit a gñatione dicit exitū ab vtero: qui fuisset bene possibilis: ꝛ ideo patet etiam.

Obiect⁹ 4ª.

¶ 4° cōclusio de natiuitate. ¶ Contra primā conclusionem arguīt ꝓimo. quia possibile est ꝙ subiectū vel suppositū verbi assumat plures naturas simlr ꝛ successiue: vt videī in tertio libro. ergo ꝑexistente tali sacramento/Chriſtus de virgine posīt incarnari sumendo aliā carnem. ¶ Contra secundaz. quia arguīt de transubstātiatione que magis terminaī ad subz: q̄ gñatio. si ergo transubstātiatio terminaī ad ꝓexistens: ergo ꝛ generatio. ¶ Cōtra tertiā. conceptio naturalis nō est per modum talē essendi in loco: sicut in eucharistia. ergo tunc corpus chriſti modo nālī non potuit concipi a virgine. ¶ Contra quartaz: qr nasci est educi per modum nature: sed tunc non potuisset. ¶ Ad primum cōcedo ꝙ aliā carnem potuisset assumere: ꝛ diuinitas de nouo coniungi: sed loquendo de eadem carne non est possibilis. ¶ Ad secundum dico ꝙ generatio termini totalis requirit ꝙ non sit in ꝓexistens: sed transubstātiatio non est nature productio simpliciter sicut generatio: sed de hoc inferius. ¶ Ad tertiū dico ꝙ non conciperet vel concepisset ita magnum sicut est: sed potuit eum ponere in sacramēto ita paruū: sicut fuit in vtero

Sokones singulares.

H

Ar. l. pole.

Di. ꝑsid.

Universidad de Deusto Biblioteca

I

Dubiũ multiplicr curiosuz eũ solonibus satis preclaris notanter.

virginis:7 tunc aduenięte tępore viuendi potuisset cuz ponere ibi modo năli. ¶Ad aliud.dico q̃ hic nõ accipio natiuitatẽ nisi pro partu 7 egressione ab vtero:quia nihil absolutũ dicit. ¶Sed occurit diff.si fuisset factũ sic in vgine.vtrũ ex ista cõceptione accepisset esse simplr. ¶Dico q̃ sicut in eucharistia accepisset cẽ simplr: ita in vgine ℔ gd:7 p̃fuisset esse simplr in eucharistia: 7 ideo opposito modo. ¶2ª dif.ga adhuc videt ꝓprie dici gñatio:ga gñato vno idiuiduo:bz eẽ in nã simplr. alio generato:adhuc simplr gñat. ¶Dico q̃ non acciperet esse in vtero vginis absolutuz de gñe subẽ:sed in p̃ti exẽplo est oppositũ q̃re nõ valet. ¶3ª dif. si vere potuisset augeri in vtero. ¶Dico q̃ sic.sicut fuit de facto:sicut chr̃s in eucharistia vere augerẽt:si augeretur alibi:ga omne absolutũ qõ iest sibi ℔ se inest sibi etiã in sacro:vt dictũ est p̃us. ¶Sed fuisset ne vera mater chr̃i:¶Dicunt aliqui q̃ sic.ga mater tñ tribuit mãz: 7 tũc beata vgo administrasset eã. ¶Sz fuisset ne ei filius:¶Videt q̃ nõ:quia tota suba sanguinis fuisset trãsubstantiata in ipsum nec fuisset permanẽs:opposito enĩ modo q̃ mõ fuisset:ga nunc nihil de suba panis manet in termino:7 ita tũc nihil maneret de sanguine virginis. ¶Sed cuz generatio terminet ad ꝑexistens quare nõ fuisset tũc generatio in vtero virginis. ¶Dico q̃ nõ:ga in generatione terminus totalis non potest ꝓexistere sed formalis terminus tñ. ¶Qõ. XI.

Distin. ꝓsenti 7 ꝓcedẽte.

K

Certio queritur vtruz corpus chr̃i vt hic possit moueri naturaliter. Et videt q̃ non:ga cõsistit in indiuisibili in qualibet parte hostie. ¶Contra.ga transit de loco ad locum.

Motus sumi quadruplr.

L

Hic est sciendũ q̃ motus accipit quatuor modis. Uno mõ cõisime:sicut metaphorice dicitur q̃ finis mouet efficientem. Alio modo cõmuniter: sicut oĩs actio in subiecto põt dici motus. Alio mõ ꝓprie ꝑ trãsitu de loco ad locũ:sicut angelus qui in loco aliquo mõ mouet. ¶4º modo ꝓpryssime qñ corpus est in loco cõmensuratiue. ¶Difficultas aũt qõnis nõ est de ꝓmo mõ:nec de 4º.ga sic nõ est hic:7 ideo ꝓpryssime moueri non põt:sed si accipiat difficultas.videlz. vtrum isto modo quo est ꝓsens hostie possit moueri.

Cõclusio 4ª.

¶Et tũc inducunt quatuor ℨnes. ¶Prima est q̃ de põt mouere corpus chr̃i in sacro localr.hoc ꝓbo:ga qñcũqz aliqõ agens ꝓtinet vtualr aliquã formã inducibilẽ 7 amissibilẽ ab aliquo subiecto illud põt mouere tale mobile:sed diuina virtus cõtinet vtualr oẽm ꝓsentialitatẽ quã bz corpus chr̃i in quolibet altari:7 põt pdere:7 hĩe huius ꝓsentialitatẽ.hoc patet de se. ¶2ª ℨ est q̃ angelus nõ põt mouere corpꝰ chr̃i in sacro.ꝓbo sic.Qñcũqz est aliqõ agẽs q̃ nõ ꝓtinet aliquã formaz virtualr nõ põt aliqõ mobile mouere ad illã formaz.si enĩ virtualr nõ cõtinet illã formã nõ posset eã inducẽ: sed angelus ista ꝓsentialitatẽ nõ ꝓtinet:ga habet ꝓsentialitatẽ năle ad hostiã qua est in aliquo loco ℔ quãlibet partẽ eius:7 hoc nõ est in ꝓtẽ agentis nălis. ¶3ª ℨclusio q̃ etiã aĩa chr̃i non põt ipsum mouere. ꝓbo:ga nullũ agẽs năle cõtinet formã supnãlem:sed aĩa chr̃i 7 omne aliud a deo naturalr agit.ergo 7c. ¶4ª ℨ q̃ nec sacerdos.hoc statim patet:ga si angelus nõ ꝓtinet illaz formã:multo minus sacerdos põt ꝓducere illã ꝓsentialitatẽ.non põt nec anima:qõ nec sacerdos. ¶Ulterius a solo deo dependet ista ꝓsentialitas. ¶Contra

Objicitur 4ª.

primã ℨclonẽ:ga deus põt accipere corpus chr̃i ab ista hostia cõsecrata:7 ad non cõsecratã transferre. ¶Contra ſcõam:ga quãtũcunqz angelus sit modo imateriali in loco:tamen põt se mouere localr 7 alium angelum. ¶Contra tertiã.qz aĩa rõnalis bz potentiã motiuã sui corporis nõ organicã.q̃ põt ipm mouere. ¶Cõtra q̃rtam.qz sacerdos eleuat ipsuz 7 portat de vno altari ad aliud:sed si nõ mouet ipm.q̃ manet in eodẽ loco ꝓzori 7 nõ trãsferẽt. ¶Ad pm cõcedo q̃ si deus trãferret/ista hostia eẽt vere cõsecrata:7 alia nõ:7 tunc eẽt adorãda: sed de facto nõ est sic. ¶Ad 2m/dico q̃ angelus ꝓtinet in virtute vel ꝓtinet angeli p̃sentialitatẽ que est ibi cũ naturali foꝛa.7 iõ illã põt iducere:ſz corpus chr̃i nõ bz ex sua nã modũ eẽndi in loco quẽ bz angelus:ſz hoc tñ supernãliter põt fieri. ¶Ad 3m/dico q̃ anima bz potentiã motiuã respectu sui corporis existẽtis mõ năli in loco. ¶Ad 4.m de sacerdote.Aliq dicũt q̃ per accẽs mouet sub spẽb9/qz cõtentũ est.ſz hoc nihil est:qz ℔ est vez in dis:que vere faciũt vnũ p se 7 sunt ꝓtigua vel ꝓtinua 7 hoc nõ est hic. ¶Ideo dico q̃ chr̃s virtute diuina portat seipm:7 ℔ ex voluntate dei: 7 sacerdos portat spẽs: chr̃s aũt seipm.als sacerdos nõ posset digito trãsferre tãtũ 7 tam magnũ corpus. ¶Dicit autẽ portare sacerdos:qz diuina virtus sibi assistit ad portãdum. ¶Sed occurrũt diffi. ¶ꝓma ẽ/q̃ i hostia mota erũt semp duo motus.vnus motꝰ nãlis quo spẽs mouent:7 alius supnãlis quo chr̃i corpus mouet. ¶Dico q̃ ita est:ga ibi sunt due virtuales cõtinẽtie vnius p̃tie.vna virtus sacerdotis ad spẽs. Alia corporis chr̃i p̃sentie:vel virꝰ respcũ p̃tie corpis. ¶Alia dif.qz erit miraculũ nouũ. ¶Dicit Scotꝰ q̃ oĩa miracula reducunt ad vnũ:nec est mirabile sit sint ibi multa miracula. ¶Alia difficultas declarat. ¶Dicit Scotus q̃ si angelus firmasset ꝓpositũ q̃ adhereret lapidi mouẽs lapidem/nõ moueret angelũ ꝓprie:ſz eadẽ volũtate qua determinat se eẽ cũ lapide determiat se ad mouẽdũ cũ lapide. ¶Quarta diffi.qz vẽ q̃ semp erunt duo motus in boie.qz potẽtia motiua corporis nõ ꝓtinet motũ aĩe. ¶Ur mihi q̃ alia mutatio 7 aliud vbi 7 alteriꝰ rõnis sit in aĩa 7 in corpore:qz respectus a fundamẽto determinat.igit vẽ q̃ aĩa ẽnte ꝓtineat vtrũqz vbi:7 de hoc alꝫ. ¶Sed adhuc est dubiũ.si mouet corpus cõtinẽs:nũquid ꝓtentũ mouet ꝑ accñs. ¶Dicũt alig q̃ mouet per accidens. ¶Sed nõ capio.ſz vẽ mihi q̃ vtrũqz moueat per se 7 acgrit ꝓpriuz vbi sicut in descẽsu grauis.si cõtinẽs eẽt leuius separaret:vñ agẽs mouet ista diuersis motib9. 7 ita dicerẽ q̃ clauus mouet ꝑ se in naui.nõ qdẽ per se tertio modo:ſz habẽdo respectũ distinctũ tñ. ¶Sed opz ne q̃ quot sunt distincta realr tot sint mot9:¶Uidetur mihi q̃ sic.qz altero distracto remanet motus in alio exquo realiter sunt distincta.

M

Dubiũ multiplex.

Mora hostie cõcurrit duo motus.

dl.10 huius arti.2.q.3. Ubi supra.

Mora hostiꝑ motus imaginari.

P

Etsi deus nõ tñ angelꝰ nec aĩa chr̃i neqz sacerdos põt mouere localiter corpꝰ xp̃i in esse sacrali.

M

Questio. XII.

Uarta questio est. Utrum ſpẽs mouẽant motu năli. ¶Et videtur q̃ nõ:qz nõ sunt corpora. ¶Contra.qz sensibiliter apparet q̃ mouentur.

Q

Loco 4ª. Sicut nãle irrisece 7 mouẽtur ab extrinseco 7 ad esse pẽ a motore cõiuncto.vñ chr̃o locali moueri ut ille malr ab agente nãli motu alterantiuo ꝓpe moueri ſpes in altari.

Objicit 4ª.

Hic inducuntur quatuor ℨclones. ¶Prima est/q̃ mouent ab intrinseco motore nãliter.qz graue mouet a motore intrinseco/per grauitatẽ.vñ iste ſpes sibi dimisse caderẽt. ¶Scõa cõclusio/q̃ mouent violẽter a motore extrinseco:qz si nãliter mouent deoꝛsuz:possunt violẽter moueri sursum ab extrinseco. ¶Tertia ℨclo.qz a motore cõiuncto.ſ.chr̃o pñt ad oẽm ꝓtez moueri: qz vere chr̃s bz potentiã motiuã super eas. ¶Quarta ℨ/q̃ formalr ab agente nãli pñt moueri ℔ alterationẽ. Hoc pz ad sensum. ¶Sed ℨ primã ℨnẽ arguit sic.qz grauitas est passio ꝓprĩs formã grauis:sed hic non est forma grauis. ¶Contra scõam sic.quod est in poa neutra ad situ: nõ potest moueri violenter:sed sic est de istis accidẽtibus.

De motu chr̃i nẽtio 7 pñti facis curiole.

Ad dissicultatem mobiliuz motus distingui.

D

Nec motum nec mutationẽ: nec actionẽ nec passionẽ nec creationẽ nec annihilationem. formalr loqꝛ translationẽ. nec gñationẽ. nec corruptionem.

Objicitur 4ª ſpiritualiter pa allegoria.

Lib.5.meta. c.17.

Cõclusio 4ª.

Hic inducuntur quatuor ℨclones negatiue. Quarum ꝓma est/q̃ ista trãsmutatio nõ est motus nec mutatio.ꝓmũ ꝓz:quia fit in instanti verboꝛ.sed q̃ nõ sit mutatio/ꝓbo:ga hic nõ est iuenire subiectũ cõmune qõ se habeat aliter nũc q̃ ꝓus:opz enĩ ꝓuenire q̃ subm sit idem numero sub vtroqz extremoꝛ:qõ nõ est hic. ¶Scõa ℨclusio/q̃ nõ est actio vel passio:q̃ nõ ꝓmum:ga nihil subiicit hic in qõ agẽs agere dicat. ¶Et de passione per idẽ.Et ꝓfirmat:ga passio recipit terminũ agẽtis:sed hic nõ est qõ in se recipiat terminũ trãsubstantionis:ga suba panis desinit esse tota hic. ¶3ª cõclusio/q̃ nõ est gñatio nec corruptio.nõ ꝓmũ:ga hic nihil capit esse ꝑ nãm.nec corruptio.nõ ꝓmũ:ga hic nihil capit esse ꝑ nãm.nec corruptio:ga nulla forma corꝓuptibilis introducit in subst tia panis. ¶Quarta ℨclo/q̃ nec creatio: nec annihilatio.nõ ꝓmũ:ga ꝓhebet esse.nõ scõm:ga in aliud ꝓuertit. ¶Sed ꝓtra ꝓmã ℨnez:ga impole est deuenire ab vno ℨdictorio in aliõ nisi facta mutatione in altero extremoꝛ.Sed hic est trãsitus de ℨdictorio in oppositum ga ꝓus est suba nõ trãsubata:seu panis:7 modo nõ est. ¶Contra scõaz:ga transubare videt regrere aliquam actionẽ:ga virtute diuina aliquid transubat modo qõ non ꝓius. ¶Contra tertiã:ga est ꝓductio alicuius de aliquo:sed generatio est ꝓductio siue transmutatio est generatio. ¶Cõtra q̃rtã:qz vbicũqz est ꝓductio q̃ bz totalẽ entitatẽ alicuiꝰ ꝓ termino est vera creatio.sed hic mã 7 forma corꝓis chr̃i est terminus totalis. q̃ 7c.

B

Et si trãsubatio arguat mutationẽ in corpe ꝓcomitanter saltẽ:nõ tñ in panc.

Actio duplex 7 q 7 qlis in trãsubatione.

Non ois ꝓductio etiã subalis est gñatio.

Nõ ois ꝓductio totalr 7 totaliꝰ ẽ creatio.

F

¶Ad ꝑmum dico q̃ vez est q̃ suba corꝓis chr̃i mõ est hic 7 ꝓus nõ fuit:sed ℔ nõ fit ꝑ transubationẽ:sed ꝑ aliam mutationẽ:vt dictũ est ꝓus:sed ex ꝑte panis nõ est trãsitus talis.vt suba panis habeat aligd ꝓus 7 mõ aliud: qz ℔ nõ est dare:cũ desinat esse ꝑ accñs panis. ¶Et si dicas q̃ nõ est trãsitus a suba panis ad corpus chr̃isti. ¶Dico q̃ hic nõ est dare cõe subm:qõ regrit ad mutationẽ. ¶Ad 2m dico q̃ si actio sumat large pro quacunqz ꝓductione:tunc est hic:sed nõ est hic patiens.iõ nec actio ꝓprie dicta:sed bene est hic in fieri aligd virtute diuina. ¶Ad 3m dico q̃ ꝺato q̃ deus ꝓducat de aliquo:tñ qz per modũ volũtatis nõ est generatio:sed creatio vel tale aliud:iõ fieri de aliquo nõ dicit necessario gnõnẽ:nisi fiat modo naturali. ¶Ad 4.m dico q̃ vez esset in totam entitatem nõ ꝓexistẽtem.vnde in veteri testõ fuisset creatio.tunc facta transubstãtiatio: qz fuisset facta in non ꝓexistens.

Secũda particula est.Quid est transubstãtiatio. ¶Dicit Scotꝰ q̃ est totalis euersio panis in corꝑ chr̃i subaliter ℔ totũ qõ ꝓuenit toti ꝓmo. ¶Ista descriptio declarat sic. ¶ꝑ ps est.est euersio. ad ꝺiam motus localis vbi non est euersio. ¶2ª est. subẽ in subam:ad ꝺiam cõuersionis accñtiũ vbi magis ꝺr transacciꝺẽtatio. ¶3º ꝺr totius in totũ:qz bene ignis cõuertit in aquã:sed nõ totalr sed partialiter:qz mã manet eadẽ:sed hic trãsyt totalr:qz hic totũ trãsyt mã 7 forma. ¶Dicit etiã 4º:q̃ cõuenit toti ꝑ.vñ sciẽdum q̃ aliqñ alia actio ꝓius terminat ad ptes:7 ex cõsequẽti ad totũ:sicut in vnione nãe humane ad verbuz fuit ꝑus terminata ad partes q̃ ad totum.vñ in triduo remãsit vnio ad aĩam 7 corpus:sed nõ ad humanitatẽ. hic aũt nõ primo in ptes fit cõuersio:sed in totã humanitatẽ chr̃i. ¶Sed oc.diffi.in quo genere est ista transubatio:nõ actiõis nec passiõis. ℔ pz ex dictis:nec subẽ nec q̃litatis. ¶Dico q̃ est in gñe relonis:qz ꝑ trãsubationẽ nihil aliud ẽtelligo nisi ordinẽ subẽ panis ad corpus chr̃i. ¶Scõa diffi.qz vẽ eẽ respectꝰ extrinsecus:qz manent extrema nõ stãte isto respectu. ¶Dico q̃ aliq̃ sunt respectꝰ ẽtrinsecꝰ adueniẽtes:qz insurgũt in fieri tñ iter extrema:sicut est generare 7 gñari vt fuit ꝺcm in ꝓmo.7 sic est de isto:qz in tali fieri positis extremis ponit talis respectꝰ. ¶3ª diff.in quo fundamẽto ponit iste respectꝰ:nõ in corꝓre transubato:qz in instãti trãsubstãtationis corꝓus transubatũ nõ est:in eodẽ enim est trãsubatio 7 trãsubatũ sicut in alys instãtancis 7 in eodẽ est corꝑ chr̃i in altari:7 ꝑ ꝑs in eodẽ instãti non est ibi suba panis.q̃ opz q̃ ponat in corꝓre chr̃i. ¶Sed qõ corꝑ chr̃i est trãsubatũ:¶Dico q̃ est denoiatione extrinseca q̃ suba panis denoiat ab illo q̃ est in chio sicut deus ꝺr creator denoiatione extrinseca creationis que est in creatura formalr:ita panis ꝺr trãsubari isto respectu:qui est fundamẽtalr 7 subtinz in corꝓre chr̃isti 7 nõ in pane:qz impole est q̃ sit in eo qõ nõ est.hic aũt suba panis nõ est:ga desinit esse totalr. ¶Quarta dif. qz melius vẽ ꝺici q̃ corpus chr̃i trãsubaret q̃ aliquid in ipm. ¶Item erit relo sine termino. ¶Dic dico:q̃ transubare 7 transubari nõ sunt duo respectꝰ: ſz vnus diuersis noibus noiatus:sicut creatio actiua 7 passiua. nec est incõueniẽs q̃ relo sit sine termino in actu:sicut in motu sensibili posterioꝛitas in motu non est qñ est ꝓus:vñ sufficit terminus fundamẽtalis. ¶Sed q̃r.tur qd ꝺicẽ ꝑpe ista trãsubatio. ¶Dico q̃ ordinẽ ipsiꝰ ꝑtis in habitudine ad corꝑ chr̃i:vl ꝺicẽ habitudinẽ istã quã

G

Transubatio in quo gñe.

Respectꝰ ẽtrinsecꝰ adueniẽtes in duplici differẽtia cẽ. ꝺi.29.7 alibi.

Trãsubatio nẽ in corꝓre chr̃i fundamẽtalr forꝛ 7 q̃liter panẽ ꝺenominat.

H

Transubatio actio 7 passio ad modũ creationis actiue passiue cq̃ se habet.

Relationẽ sine termino in actu forꝛ.

Relolo q̃stiõ.

I

corpꝰ chīi hꝫ vt suba panis trāsubareť in ipm.nihil enī aliud videť dicere huius transubatio. ¶Dō.XIIII.

Queritur vtrū trāsubatio sit possibilis.Et videtur ꝙ nō.Quia destruit essentialē ordinez vniuersi:ga fm hanc suba panis eleuať ad maiorē perfectionē ꝯ sit eius species. ¶Cōtra.nullū creditum est impossibile:sed trāsubatio est credita.ergo ꝛc.

Preambuli quadruplex.

Hic sunt quatuor preambula necia. ¶Primuz est ꝙ transubatio est possibilis per diuinā potentiā. ¶Scōm ꝙ nulla virtus creata pōt transubstātiare. ¶Tertiū ꝙ vtus creata pōt hoc ministerialiter. ¶Quartū ꝙ ita est de facto. ¶His visis sunt hic due vie inuestigandi.Una per exēpla scripture sacre.Scda per rationē nālem. ¶Circa pmū sunt ꝙtuor exempla ex ḡbus habeť ꝓpositū. ¶Primū est de eua que ꝓdux vel fuit facta de costa ade:nec fuit hoc factū per additionē ꝛ remotionē:ga forma realis nō est apta vt recipiať in mā nisi debite dispōsita ꝛ debite cōdēsata:qō nō fuisset verū si illa costa tantū fuisset rarefacta quātū requirit magnitudo mulieris:ꝛ ideo fuit ibi suppletio de materia:ꝛ tamē dicimus ꝙ facta fuit de costa ade:nō ꝙ intrinsece fuerit costa in oībus partibus: sed bene desuꝑ esse quantū ad suū cōpositū. ¶Scōm exēplū est de vxore loth que audiuit tumultū subuersionis ꝛ duz retro respiceret versa est in statuā salis.hoc multum assimilať isti:ga ꝓpatis verbis panis transubstantiať in corpus chīi. ¶Tertiuz de sanguine:ga fluuius Nili fuit versus in sanguinem:dum dominus educeret israel de egypto. ¶Quarto de virga Moysi: que vsa est in draconem. ¶Scōo videndū est de via inuestigādi hec naturalr. ¶Prima via est de ꝓtinētia virtuali. qñcūqz est aliqō agens qō cōtinet perfecte duox extremox entitatē:ꝛ totalr:potest vnū ꝙuertere in aliud:sed deus ita se habet ad subam panis: ꝛ ad corpus chīsti. ¶Secunda via sumiť ex generatione ꝛ corruptione: ga vnum agens nāle pōt vnū corpus nāle in aliud conuertere:quātū ad illud in quo vtrūqz ꝓtinet:sicut ignis aquā ꝛ aerem nō quantū ad mām:ga istaz nō cōtinet: sed cōpositū in cōpositū:ꝛ formā in formā:sed deus cōtinet tam mām ḡ formā ꝛ totū.ergo ꝛc. ¶Tertio sic. quāto aliqua sunt minus distantia:tāto facilius sunt cōuersibilia. Sed magis distat vna creatura a nihilo ḡ vnū ab alio.ergo ꝛc. ¶4.ga dicit Aug.super genesim ad litterā ꝙ oīa deus facit de infōmi materia.Et si aliquis dubitat de angelis.Ambrosius ꝛ Hieronymus dicunt hoc de celo:sed hoc nō pōt poni nisi per ꝙuersionē fm illos qui non ponūt in celo mām. ¶Cōtra primaz viā.Quia sol cōtinet duos effectus virtualr.vz.calidi/

Obijcitur 4ª

M

tatem ꝛ siccitatē:ꝛ tñ nō pōt illa cōuertere in inuicem. ¶Cōtra scdaz.ga per istā rationē deus ꝙuerteret vnā creaturā in aliā per trāsmutationē.ꝓbatio.ga deus cōtinet totū aerem ꝛ aquā:ꝛ ita pōt cōuertere ꝛ trāsire totū vnū in aliud totū:qō est cōtra rōnē trāsmutatiōis: que requirit cōmune subiectū. ¶Cōtra tertiā.ga aliꝙ magis distātia sunt ꝓducibilia magis in eodē subiecto.

Nulla creatura ꝙuertere totuz ꝛ totaliter pōt:ꝛ quare?

¶Cōtra quartā.ga nō videť ꝙ deus ꝓduxerit de materia celū ꝛ stellas:ꝛ ꝙ nihil habeāt de ipa. ¶Ad pmū dico ꝙ creatura nō est causa:ḡre nulla creatura effectū totalr cōtinet ꝛ virtualr:ga tunc ageret sine subiecto:ꝛ sine ꝓma causa:ꝛ ideo ḡuis sol cōtineat illos duos effectus virtualr:nō tñ totalr:ga sine influxu prime cause agere nō posset. ¶Ad scōm dico ꝙ pōt vnuz in aliud totalr trāsmutare:sed nō ex hoc creatura pōt transubstantiare:quia partialr cōtinet:sed quia ibi est subiectū cōmune. ¶Ad tertium dico ꝙ in maiori distantia nō est vis:dum tñ sit apta nata recipi. ¶Ad quartuz dico ꝙ nō videť Augustinus eē tenendus de angelis:sed de celo nō videť posse saluari nisi per cōuersionez:sed ita nō est permanēs materia sicut panis fit ex farina ꝛ hꝰ. ¶Scienduz tñ ꝙ ista trāsubstantiatio ḡtuor ꝓuilegia habet super alias conuersiones: virtute creata factas. ¶Primum est ꝙ est totalis. ¶Secundū est ꝙ est in ꝓexistens. ¶Tertiū est ꝙ est subātie corruptibilis in incorruptibilez. ¶Quartuz ꝙ est corporalis in spiritualem:qz in corpus ꝛ aiam chīi fit ista conuersio:ꝛ est in omnibus que sunt ibi ꝓterḡ in diuinitatem.

¶Questio. XV.

Queritur vtrum virtute creata aliquid possit ꝙuerti in aliud. ¶Et videtur ꝙ nō.qz idem est conuersio ꝛ trāsubstantiatio:sed transubstantiari non pōt aliqd in aliud virtute creata: vt ꝓbatū est:ḡ nec cōuerti. ¶Cōtra.qz hoc videmus de facto.

Hic sunt quatuor cōclusiones. ¶Prima est ꝙ virtus creata non pōt conuertere vnaz creaturam in aliam totaliter:quia materiam primā totaliter non continet. Item de simplicibus ꝛ incorruptibilibus patet:qz non continentur virtualiter in aliqua natura creata. ¶Secunda cōclusio ꝙ potest partialiter.hoc patet in mixtorum generatione ꝛ in nutritione animalium:vbi cibus cōuertitur in cibatum manente eadem materia. ¶Tertia cōclusio ꝙ agens naturale potest cōuertere substantiaz panis in corpus mediate: qz potest subsātiā panis conuertere in sanguinē ꝛ humorem ꝛ sanguinez in corpus.ergo substantiā panis in corpus. ¶Quarta conclusio ꝙ nō potest hoc īmediate:qz vbi sunt forme essentialiter ordinate nō pōt ꝓcedi ad posteriusnisi mediāte priozi.sic fit de pane:qz primo est humor:deinde sanguis. ¶Cōtra primā conclusionem.qz natura potest totū cōpositum generare ꝛ corrumpere. ¶Dico ꝙ accipiendo cōpositum nō pro tertia entitate resultante:sed pro totali termino.vz.pro composito in se:ꝛ sic est verum:sed nō est sic conuersio totius in totum:ꝙ quodlibet eius cōuertatur ꝛ generetur:quia hoc est impossibile per naturaz. ¶Contra secundam.quia ille potest transmutare totum in totum: qui potest totam formam in totum conuertere. Agens naturale est huiusmodi.ergo ꝛc. ¶Dico ꝙ ibi est desitio formе priozis:sed istud non desinit in habitudine ad illud:sed incipit illud:ꝛ ex consequenti sequitur corruptio alterius nō intenta nisi per accidens ad generationem priozis. ¶Sed occurrit difficultas. Quia transubstantiatio nihil aliud videtur fm predicta ḡ successio vel habitudo corporis chīi ad panem ex quo nec generatur:nec corrumpitur. ¶Scotus aūt videtur dicere ꝙ est successio tñ. ¶Alia difficultas eēt si ista successio est situalis vel localis. ¶Et videť ꝙ non:qz posset esse hic corpus chīi sine transubstantiatione. ¶Itē quādo aliquid succedit alteri fm locum vel tēpus:non ex hoc dicit trāsubstantiatio fm esse.pz:quia eē corporis chīi nō est eē panis.nec ꝛz eē:est igit successio talis ordo quo deus ordinauit:ꝙ hoc desinente.i.pane:accipiat hic esse corpus chīsti:vt sit habitudo ad aliud esse non hic esse. ¶Questio. XVI.

Queritur vtrum deus possit conuertere quodlibet in quodlibet. Uidetur ꝙ non.qz Aug.dicit ꝙ cōuerti corporale in spirituale nulla ratione conprehendi potest. ¶Contra.qz transubstantiatio panis in corpus chīi fit per potentiam obedientia:sed ista est in omnibus entibus.ergo ꝛc.

N

Ꝓpositus trāsubstantionis ꝛ eni ꝛ qualiter declarat quadruplici exēplo ꝛ quadruplici rōne.

Gen.2. K

Gen.19.

Exodi.4. 7.7.

Exodi.7.

L

Obijcitur 4ª

Trāsubstantiatio successiua 4ª ꝛ nobile.

O

Differentia subito a alijs trāsmutatiōe notanter.

Dubiū 5ª.

vi.phīi.4.1. ꝛ inde.

Q

Trāsubstantiatio successiua ꝛ eē: quare notanter.

P

Obijcit 1ª.

7.sup. genesi. ad litteram.4. Zdē hꝰ Aug. in li. de vera bona numero.

A

Oppō affirmatiue 4ª.

Hic sunt 4ᵒʳ ꝓnes affirmatiue. ¶Prima est ꝙ deus pōt qlibet accns in qlibet aliud ꝙuertere.ꝓbat:ga illa ꝙersio est fm quā succedit corpus chīi subē panis:sed qlibet accns pōt alteri succedere:ga nō plus distat vnū ab alio:ḡ ille subē inter se. ¶z° ꝓ/ꝙ qlibet accns in subam: ga plus distat nihil ab ente ḡ accns a suba. ¶3° ꝓ/ꝙ pōt ꝙuerti vtute diuina quelibet suba in qlibz accns boc pz ꝓ idē. ¶4ª ꝓ/ꝙ qualibet subam in qualibet subaz. Quia agens cōtinens in vtute duo extrema totaliter pōt ꝙuertere vnuz in aliud:sed deus cōtinet virtualr qualibet subaz.ḡ.ꝓbatio minoris:ꝛ ga ꝓducit ea per icarnationez:ꝛ posset annihilare. ¶Sz occurrit dif.ꝓmo ꝓmā ꝓnez. Quia silitudo in me est de gīe relonis:tūc si ꝙuertat silitudinē meā in albedinē tuā:tūc erit relo sine termio. ¶Cōtra z^am/ꝙ nō possit ꝙuertere accns in subam.ꝓbať:ga raritas est dispō nēcia ad formā ignis.deť ergo ꝙ conuertat deus raritatē in ignē:tūc erit ignis sine raritate. ¶3° ꝓ 3^am.ga nō videť ꝙ possit subaz ꝙuertere in accidēs.si albedo sit separata subm similitudinis ꝙuertať in istā.tūc erit relo sine fundamēto. ¶Contra 4^am.ga si pōt ꝙuertere qualibet subam in qualibet subam/videť eadē rōne ꝙ possit ꝙuertere formā subalē in aliaz:ꝛ sic cōuertet sensitiuā in itellectiuam ꝛ ecōtrario in hoīe:ꝛ tūc nō erit sensitiuus vel itellectiu?.qō est ipole. ¶Ad ꝓmū.dico ꝙ deus pōt ꝙuertere qlibet in qlibet:duz tñ amoueat illō:ꝛ si nō/nō pōt.ga implicať ꝺdictio:ga boc solo ꝓuať deus.6.ethico ꝛ.vñ si meā albedinē:que est terminus tue silitudinis ꝙuerteret in silitudinē/destrueret eā.nō pōt ḡ terminū ꝙuertere in relonē:ga ad desinitionē eius desineret aliud:sed albedinē aliam ad quā nō terminať/pōt ꝙuertere in silitudinē istā. ¶Ad scōm.dico ꝙ raritatē pōt ꝙuertere in subam: sed nō in illā formā que realr depēdet ab illa raritate. ¶Ad tertiū dico ꝙ destructo ꝓxi destruiť posterius:ꝛ ideo destructo fundamēto destruiť nēcio relo.ꝛ per idē dictuz ad scōm pz ad ḡrtū de aīa sensitiua ꝛ itellectua.vnde bene pōt eas cōuertere:sed hoc esset destruere boiem: ꝛz absolute possit talis conuersio fieri.

Ꝓtinētia virtualis trāsubstantionis 4ª ꝛ nobile.

Obijcitur 4ª

B

Cōclusio 4ª. Et si ꝓtinēs ꝛ mediate: non tñ totalr ꝛ immediate vtute creata ꝓ tota subare.h.d.

Cōclusio nepotina 4ª.

C

Hoc idē in se nec manēs in alio nec aliqd istoꝝ se nec se in aliud se deus couertere.

Dubiū 2ª.

D

Obijcitur 4ª

Nō ſit passio subiecti vel ḡ ꝙerti ꝛ ḡre?

Deinde ponēde sūt ꝓnes negatiue. ¶Prima est/ꝙ deus nō pōt cōuertere idē in seipsum. ꝓbo.omne qō ꝙuertiť dicit ad aliud iquantū ꝙuertit: sed omne ad aliud ꝛ ad se sunt opposita.Cū igit idē nō sit oppositū sibiipsi idē nō pōt ꝙuerti in seipsum. ¶z° ꝺclo est ꝙ nō pōt ꝙuertere sic ꝙ remaneat existens:ga tūc nō esset ꝙersa res illa sed ꝓmanēs:ꝛ eque diceret cōuerti alterū in ipm sic̄ econtrario. ¶3ª ꝺclo/ꝙ deus in se aliquid aliud nō pōt ꝙuertere:ga si se posset ꝙuertere in aliud:ꝛ sic posset desinere esse:qō est impossibile:ꝛ oēs sancti dixerūt istā exponē eē erroneā sup vbū caro factū est:qua dicebať vbū in carnē cōuersum: ga boc pro impoli habebāt. ¶4ª ꝓ/ꝙ deus in nihil aliud pōt ꝙuerti.ꝛ pz ex boc:ga si deus in aliō cōuerti posset: tūc desineret esse. ¶Cōtra ꝓmā ꝓnē arguiť sic.passio ꝛ subm sunt idē realr:sed qñ duo extrema sunt que deus cōtinet vtualr pōt ꝙuertere vnū in aliud:sed sic est hic de subiecto ꝛ passione:ꝛ ita cōclusio demōrationis esset falsa. ¶Dico ꝙ pōt ꝙuertere qlibet in qlibet:qō cōtinet in vtute distincta realr:sicut ga pōt ꝓduci homo sine colore ꝛ asino:ꝛ accns sine subo:ideo pōt boc fieri: sed illa nō ꝛtinet in vtute distincta:sed vbi est distincta actualitas realr/ibi semꝙ potest. ¶Contra scdaz:ga magis requiriť in actione agentis nālis esse forme ꝓductē:ḡ desinitio termini:sed hic das trāsubationez qua terminus ad quē acgrit esse.ergo multo fortius poterit vbi non desinit terminus a quo. ¶Hic dico ꝙ nullus transitus pōt imaginari:qn alter terminus desinat eē: sed in instāti trāsubstātiationis cū regrat fundamētū:ꝛ illud est terminꝰ ad quē vt ostēsuz est:opz ꝙ terminꝰ a quo desinat eē. ¶Cōtra tertiā ꝓnē arguit sic.illa actio que ex sua terminatiōe ad deū nō ponit mutationez in illo nō repugnat deo:sicut pz de actu itelligēdi terminato ad deū:sed hec trāsubstātiatio p se nullā facit mutationē in chīo.ḡ ꝛc. ¶Dico ꝙ sine mutatione corpꝰ chīi pōt ꝙuertere subam in ipm:sed inconueniēs est in ꝓposito.qz terminare actū itelligēdi nō dicit impfectionē: sed hꝰ dicit cōtinere virtualr qō deo repugnat. ¶Contra quartā arguiť.ꝙ deꝰ possit cōuerti in aliud denoiatiōe extrinseca sicut creare dr. ¶Dico ꝙ ꝓ istū modū vz.ꝓ cōicationē idiomatū:nō est inconueniēs gn deꝰ possit sic cōuerti:sz deitas nullo mō pōt. ¶Sed queriť si ista est vera:corpꝰ chīi fuit panis vel panis erit corpus chīi. ¶Sco.dicit ꝙ nō.qz nulla ꝓpō de ꝓterito vel de futuro pōt eē vera:nisi sit dare verā de ꝓsenti. Nec aūt semꝑ est falsa:panis ē corpꝰ chīi. ¶Si aūt dicať:illud qō nūc est corpꝰ chīi fuit panis:/¶Dico ꝙ nō pōt dici: qz ꝓdicatiōes in se sunt impmixte. ¶Sed qūo tūc exꝓmunť:/¶Dicit Sco.panis fit corpꝰ chīi. ¶Cōtra. si fit/factū est.ꝛz si factū est/sequiť ꝙ est:qz factū nō diminuit de eē.Qūo pōt dici:/¶Dico ꝙ fit:qz panis trāsubstātiať in corpꝰ:nec itelligiť nisi ordo huiꝰ ad hoc:sicut fuit dictum supra. ¶Questio. XVII.

E

Mō intelligr de transitu locali nisi caute. q.13.huiꝰ dist.

Cōtineri vtualiter repugnat deo.

Deū in aliud cōuerti posse verificari.

Dubᵃ nōnda di.ꝓsti.q.5.

F

Modus exꝓmēdi hāc conuersionē: sed salua Scoti.

q.13.huiꝰ di.

Queritur vtrū formalis terminꝰ trāsubstātiationis istiꝰ sit aīa rōnalis chīi. ¶Et vi ꝙ sic.qz nouissimi sacrāmēti dz eē nouissimus terminꝰ:ꝛ istud sacrm est huiꝰ.ergo ꝛc. ¶Cōtra.qz sacramentum incarnationis fuit nouꝰ isto:ꝛ tamen fuit ibi post terminus ad animā:ergo in istud non erit primus terminus anima rationalis.

G

Hic ꝓmittunť quatuor ꝓeābula. ¶Primū est.ꝙ ꝓmus terminꝰ ꝛ totalis est chīi caro:ꝓ quā itelligiť cōpositū.ꝙ est corpꝰ chīi:qz istud ex vi verboꝝ est ꝓcise in hꝰ sacro. ¶Secundū est ꝙ terminꝰ formalis est foīa ex qua cōponiť corpus chīi:qz qñcūqz est aliqd terminus totalis alicuius forma/illa ꝓ quā cōstituiť in tali eē/est formalis terminus ꝓmus. ¶Tertiū est.ꝙ nec totalis terminꝰ nec formalis est aīa rōnalis:qz qlibet talium est hic ex vi verboꝝ:sed aīa non directe est hꝰ ex vi verboꝝ. ¶4ᵐ. ꝙ nec quātitas est terminus formalis vel totalis:qz nō directe est hic ex vi vboꝝ. ¶Scōm hꝰ ḡ sunt hꝰ 4ᵒʳ cōclusiones. ¶Prima est.ꝙ aīa rōnalis nō pōt eē ꝓmus terminus foīalis istius trāsubstātiationis. ¶Doc aūt ꝓbo 4ᵗ. ¶Pria rō fundať in nā trāsubationis:qz oīa que sunt de eēntia corporis chīi:ꝓ carne sumēdo:sūt in sacro ex vi verboꝝ:ꝛz aīa rōnalis nō est ibi ex vi verbozū.ḡ nō est de eēntia corporis chīi. ¶Maior pz.qz illa que sunt in hoc sacro ex vi verboꝝ/sunt ꝓiora alia posterioza:sed que sunt de eēntia sunt ꝓiora oīb? alys. Item qñcunqz aliqō cōpositū constituiť eēntialiter ex ꝓncipys ybicunqz est per se cōstitutū:ibi pñt esse ꝓ accidens cōstituentia.sed aīa rōnalis nō est ex vi verborum in hoc sacro:vt oēs cōcedunt.ergo nō est de essentia corporis chīi:ꝛ per ꝓns nō est ibi cōstitutiua ipsius cōpositi:ꝛ per ꝓns nō est terminus formalis ipsius cōpositi:qō est ibi ex vi verboꝝ. ¶Si respōdeať ꝙ aīa est hic.ꝓout corpori dat eē corporeum/nō ē rationale.

Preambula quadruplex.

Quis terminꝰ totalꝰ ꝛ ga foīalꝰ trāsubationis ꝛ corpꝰ chīi ꝛ ga nō.

Cōclusio 4ª.

H

Etiam rōnalē nō esse ꝓmum terminū foīalem hꝰ trāsubationis ostēdit 4ª ꝛ notanter.

¶Cōtra.aīa si cōstituat corpus chīi/fm totā eēntiam cōstituit.ergo ex vi verboꝝ est fm eēntiā in hoc sacro. ¶Secunda ratio fundatur in nā causalitatis. Omnis ḡ formalis est de eēntia sui effectus.si eniz accipimus

Tollit euasiones thomistarum satis efficaciter.

I

in genere subē cām formalē.certū est ꝙ nō est cā māe nec forma materie:nec suimet:sed tīū compositi:ga est eius effectus.Eodē modo deducīt de accīdentibus.Sed aīa rōnalis nō est essentia corpis vl carnis chīi.pbatio ga rōnale est posterius corporeo in illo ordine. ¶ Logice etiā ꝑz in differētijs subalibus subalternatim posi tis:vbi posterior forma est perfectior:sic de aīa rōnali. vnde si esset de quidditate corporis:tūc sequeret ꝙ eēt causa oīs corpis. ¶ Itē oīs pfectio alicuī⁹ est posterior illo qō pficit:sed aīa est pfectio corpis phici organici. ergo ꝛc. ¶ 3ª rō sumīt ex nā pfectionis.impole est ꝙ magis perfectus sit de essentia minus pfecti.hoc ꝑz:ga qō est de essentia alicuius includīt totalr in illo in quo est.maior patet:z aīa rōnalis est pfectior carne chīi: ga in essentialr ordinatis posterius eiusdē rōnis est pfe ctius:sed postrema perfectio est aīa rōnalis.g̃ aīa non est de essentia corpis vel carnis:sed forma que dat for male esse carneū est de essentia carnis constitute.g̃ aīa nō pōt esse forma qua ꝓstituīt caro. ¶ 4ª rō sumīt ex nā oppositionis. ¶ Dicūt alig ꝙ aīa aliquo mō est por corpe vt ꝓstituit:sed vt dat eē reale est posterior. Silr dicūt vt dat eē corporeū est hic in sacro ex vi vbox:z vt dat esse boiem:est ibi ex ꝓcomitātia tīū.Eodem mō dicunt ꝙ vt īmersa organo dat esse organicum : vt ab stracta ab organo dat esse itellectiuū.Et ꝓmo est hic ex vi verboꝝ.scdo mō nō. ¶ Et tunc arguo.impossibile est ꝙ idē inquātū idē z fm idē z oibus modis idem sit prius z posterius scipso ordine essentiali:z ordine acci dentali possit:sed aīa est prior ꝓstituto:vt cōstituit ipm ordine essentiali:z est pfectior vt dat eē rōnale.g̃ eadē aīa fm idē erit por z posterior. ¶ Itē idē fm idē non est pus z posterius:sed aīa fm totā suā essentiā est ꝓsti tuta corpis:z fm illud idē ꝓstituit boiez.nec fm aliō: ga tūc haberet ꝓpositū.g̃ ꝛc. ¶ Scdo ex nā ☽rietatis. Quia fm idē nō iſuit ☽ria:z ita iessent.pbo:ga dicis ꝙ ītrinsece est hic ex vi vbox vt ꝓstitutiua corpis:extrin sece vt ꝓstitutiua boīs:z ita fm idē erit intrinsece z ex trinsece ad corpus ptinēs. ¶ 3° ex ꝓuatiuis.ga impole est ꝙ eadē nā sit īmersa organo:z nō īmersa:sed essen tia aīe:vt ꝓstituēs corpus est īmersa organo:vt dicūt.z vt rōnalis nō īmersa. ¶ Nec valet si diceret ꝙ vt sic dat esse corpus:z sub alia rōne est rōnale.Quia hic est tīū respectus:de quo nihil ad ꝓpositū. ¶ 4° aīa rōna lis est formalis terminus ꝓ te:sic ergo est ipole ꝙ eadē aīa ipsa nō sit terminus.si distinctio quā das dicēdo ꝙ vt sic:vel vt sic.si illa īquaz dīa sit per eēntialia:habeī intentū.si ꝓ accīdentalia:nihil ad ꝓpositū:ga terminꝰ trā subationis est suba. ¶ 2ª ☽/ꝙ terminꝰ formalis nō pōt esse quātitas:etiā in triduo:ga ipole est ꝙ transubatio sit nisi ad subam:sed tūc fuisset vera trāsubatio. ¶ Itē vez corpus chīi nō ꝓstat ex quātitate z mā.Cū tale cō stituīū nō sit ens pfectū. ¶ 3ª ☽/ꝙ terminus formalis in triduo nō fuit forma cadaueris.hoc enī est irrōnabi le oīno:z arguīt sic.Quicūq; sacrī instituti a chīo est aliqua mā a chīo determinata vltra quā nihil fieret:z determinata mā in hoc sacro est corpus chīi.ergo nul lā efficaciā hz nisi respectu corpis.nullā g̃ sup formam cadaueris. ¶ Item tūc esset aliud sacrm:ga illa forma fuisset alterius rōnis incōpossibilis aīe chīi. ¶ 4ª ☽ est/ ꝙ terminꝰ formalis est aliqua forma nālis corporalis corruptibilis per nām. pbatio per syll'm diuisiuū.cor pus chīi est hic ex vi vbox.aut ergo istō corpus est mā ꝑma:vel sola aīa:vel aīa rōnalis cū mā:vel aliqō resul tans ex istis.ꝑmū nō pōt dici:ga tunc esset hic nisi mā: nec aliqd aliox ex vi verbox. Nec scōm:ga aīa nō est hic nisi ex cōcomitātia. Nec constitutū ex aia z mā:ga

ꝙ.met.z aldi. ☽ caste intelli ge ly ciusdē rationis.

K

Aliam rōnalē eē ꝓre z po steriorē cōpe: bare eē corpo reus z huma nū organicuz z itellīuū sin gunt qdā:qō optie ipugnat

tūc qōlibet esset hic ex vi verboꝝ:qō negas.nec valet simultas que est aliqō accidēs. ¶ Si dicas ꝙ sit enti tas tertia mā z foīa:hāc tu negas. ¶ Itez cū aīa sit pp cōpositū terminus foīalis erit nobilior qz aīa:qō est fal sum. ¶ Dico g̃ ꝙ opz ibi dare formā corporalē corru ptibilē nāliter q̃ est terminus foīalis istius:z ita fuisset ibi in triduo.hec aūt est sīa Augu.in li° retractationū. ¶ Sed ☽ 4ª. ¶ Primo.qz generatio boīs terminatur ad aīaz vltimate:z sic erit nobilior generatio trāsubstā tiatione:qō nō videt verū. ¶ Scdo.qz si corpus ꝓstat ex pluribꝰ q̃z ex mā z quātitate:sicut tu ponis g addis istā formā corruptibilē:tūc nō erit simplr vnū cōpositū:sed plura. ¶ 3°.qz duo erunt ibi cōposita.vnū ex vi verboꝝ:z aliud ex ꝓcomitātia. ¶ 4°.qz qō aduenit ex cōcomitātia cōpleto aliquo est accīdēs:sz aīa aduenit enti in actu cōpleto ☓z ista dicta:g̃ ꝛc. ¶ Ad ꝑmū dico/ ꝙ trāsubstātiatio est nobilior ex mō terminādi:verbi grā.Actus reuelationis ꝓauli fuit terminatꝰ ad diuinā eēntiam:que est nobilior q̃z ꝓprietas ad quā terminat vnio ad verbū:que tū multo excellētior ē:z tū ex mo do terminādi sortiatur dignitatē maiorem.sic est hic. ¶ Ad aliud dico/ꝙ nō faciūt nisi vnū cōpositū z sint multe cōpones:sic albū z frigidū sunt vnū q̃le.est igit vnū cōpositū aliquo mō. ¶ Ad aliud ꝛcedo ꝙ post eē vltimatū.Quicqd aduenit est accīs:sed nō est cōplm eē nisi aduenīte vltima foīa. ¶ Cōtra.vnī⁹ rei vnicū est eē. ¶ Dico ꝙ vnū est totale eē:sic sit vna eēntia to talis:z multe ꝓriales eēntie:sic mā z forma sunt partia les eēntie vnius totalis eēntie. ¶ Qō. XVIII.

Queritur vtrū terminus foīalis trā substātiationis istī⁹ sit foīa corruptibilis. Et vī ꝙ nō:qz est sacrm incorruptibile. ¶ Cōtra.res in hoc sacro cōtēta fuit aliqn̄ corruptibilis:g̃ per aliquā formā corruptibilem.ergo forma b̄ videt esse terminus.

Hic sunt duo ꝓambula. ¶ Primū est ꝙ corpus chīi nūc i celo ex puris nālibꝰ est corruptibile. ¶ Scōm ꝓambulū est/ꝙ de fcō fuit corruptibile. ¶ Hoc viso dicūt alig ꝙ terminus foīalis est per se corrꝰ:qz alr cōposituz nō eēt corruptibile:z alig negent b:qz dato ꝙ terminꝰ sit incorruptibilis:tñ totū cō positū pōt eē corruptibile p sepationez. ¶ Probo igit ꝙ si aīa rōnalis cū mā eēt tīū in cōposito:ꝙ totū cōpo situ sit incorruptibile:ꝓbo sic.Q̃n aliqō cōpositū cōsti tuīt ex duobꝰ ꝓncipijs incorruptibilibꝰ:nō poterit corrū pi nisi ꝑ sepationē ipsoꝝ ꝓncipioꝝ. Nanc aūt ꝛcedunt aduersary vītatis:sed ipole est ꝑ sola sepationē cōstitu tiuoꝝ cōpositū corrūpi.ꝓbo:qz ꝑ sepationē talium ꝓnꝰ nihil deperditur de suba:qz sola vnio que est accīs hic sepaī. ¶ Scdo.qz ipole est ꝙ aliqō cōpositū destruaī nō destructo aliquo qō est de eiꝰ eēntia:sed fm istos im possibile est corrūpi aligd de esse cōpositi.maior ꝑz:qz manēte tota eēntia cōpositi manet totū cōpositū:sed si nihil de eē cōpositi destruaī totū cōpositū manet z eē cōpositi. ¶ 3ª rō est/cuius tota eēntia z nā manet z est incorruptibilis:illud fm se totū erit incorruptibile:z tota nā est incorruptibilis fm dicta.maior ꝑz de se.Minor aūt habeī ab eis. Si aūt deī aligd ꝑter aīam z mām habeī itentū. ¶ Quarto sic. Posita tota qdditate ali cuiꝰ quocūq; alio circūscripto:qō nō est de eiꝰ qdditate ponīt illud cuiꝰ est qdditas tota:z tota qdditas ꝓre cōsistit in aīa rōnali z mā.Quia vnio cū sit relatio:non est de eēntia boīs.igit qñcūq; separaī maneret totū. igit vī ꝙ ibi opz ponere aliquā formā corruptibilem. ¶ Sed alig dicunt ꝙ aīa rōnalis cōtinet virtualr oēs alias formas:z ita facit ꝙ alie faciūt. ¶ Hoc bene cō

cedo ꝙ

A

cedo ꝙ vtualr cōtinet:sed tūc arguo sic.ipole est ꝙ aliqd seipsuz cōtineat:sed aīa rōnalis cōtinet vtualr sensi tiuā z negatiuā.ergo nō est idē cuz illis:sed alia est foīa cōtinēs:z alia cōtēta. ¶ Sciendū tñ ꝙ virtualr conti net:qz in genere finalis cause:qz est finis ipsaꝝ.sz nō in genere cause formalis:qz tūc nō differret.nec ꝑ moduz efficientis:qz nō efficit ipsas:ergo relinquīt ꝙ per mo dum cause finalis. ¶ Quelio.XIX.

Queritur Utruz conuersio sit in pre existens.

B

Hic dico ꝙ suba panis cōuertīt in ꝓexistens:z hoc est mul tum difficile:z tñ intelligibile. ¶ Uñ declara raī q̃druplici exēplo. ¶ Primū est de essentia diuina: que est formalis terminꝰ gnātionis in filio z ꝓhabet esse in patre. ¶ 2ᵐ in gnōne nāli:qz q̃n bō gnaī nō acci pit nā esse simplr:sed in hoc indiuiduo:z tñ est eius ter minus formalis.sic in ꝓposito corpꝰ chīi nō accipit eē simplr:sed esse sacrale. ¶ 3ᵐ in augmēto cuius terminꝰ formalis est aīa q̃ ꝑexistit. ¶ 4ᵐ qz actiones īmanētes terminanī ad esse cognitū:qz res capit eē ꝑ intellectio nē:q̃ tū ꝓhabet eē. ¶ Sz quo:/ ¶ Dico ꝙ eē sacrale qō est gdā ordo corpis chīi ad subaz panis z illā bitudinē biet vbicūqz transubstantiaret. ¶ Quelio.XX.

Queritur Utrū panis annihilaretur. Et videt ꝙ sic:ga nihil de substantia panis remanet ibi. ¶ Contra.qz conuertitur in aliud.

Hic dicunt aliqui ꝙ annihilatur: qz nihil eius remanet.

C

¶ Cōtra hoc est Ambrosius libro de sacrīs z sancti doctores. ¶ Difficultas itaqz est in saluādo ꝑ quē moduz annihilaī. ¶ Sed hoc saluaī ꝑ aliquos:qz illud qō est corpus chīi/fuit suba panis. ¶ Sed hoc fuit ꝛprobatuz supītus:qz ꝓpositio de ꝓterito nō est vera nisi fuerit ali qñ va de pñti z ꝛc. ¶ Alij dicūt ꝙ remanet in poꝰ:qz mā in corpe chīi est eiusdē rōnis cum mā que fuit in pane. ¶ Cōtra.qz ꝑ istū modū deus nō posset annihilare pa nē nec aligd/nisi oīa entia z oēm essentiam destrueret. ¶ Alig dicunt ꝙ saluaī in equalēti. ¶ Cōtra.qz si face ret tot angelos quot sunt inferiora/essent eq̃les vel eq ualens:z sic nunq̃ esset annihilatio. ¶ Opz igit hic di cere duo. ¶ Primū.ꝙ panis totalr desinit eē. Et b̄ ꝑz: qz nihil eius remanet. ¶ Scōm ꝙ nō annihilaī:qz cō uertīt. ¶ Sz quo hoc est:/ ¶ Sciendū ꝙ deus pōt de sinere facere ens duplr.aut fm se:aut in ordie ad aliō. ¶ Primo mō est panis annihilatio.Sed qñ nō in se:z in ordine ad aliud:tunc ex tali ordine saluaī ꝙ nō sit an nihilatio.vbi gra.Deus facit ꝙ nō destruit vnū boiem qn creet vnū angelū:tūc dico ꝙ ex hoc ꝙ intēdit aligd positiuū pōt dici ꝙ nō annihilaī:g̃ nō facit definitionē panis fm se:z in ordine ad aliud.vz.ad corpus chīi sa cramētale. ¶ Sed hic est dubiū:qz vī ꝙ hic sit annihi latio.pbatio:qñcūq; aligd deducīt ad terminū annihi lationis ipm annihilaī:sicut vī de creatione qñ aliquid deducīt ad terminū creationis ipm creaī:z ꝑ istā con uersionē panis deducīt ad purū nihil:nec est aligd in se nec aligd in corpe chīi.qd est.n.annihilatio:nisi aliquid fieri nihil. ¶ 2° sic.Annihilatio z corruptio distinguīt: qz in corruptione aligd remanet:in annihilaī aūt nihil: z sic est hic:qz nihil remanet.g̃ est vā annihilatio. ¶ 3° qz accidit definitioni panis ꝙ corpus chīi accipiat aliō esse:z ꝑ b̄ qō est ꝙ accīs nō variaī aligd ꝙ est per se. ¶ 4° sic.Annihilatū z nō annihilatū sunt extrema ☽di ctionis:sed de pane nō pōt ꝓpter subaz corpis chīi:qō nō est annihilatū.g̃ ex ꝑte panis opz poni aligd per qō

saluēī.z hoc nō pōt dari:qz nihil est:z per ꝓns per nihil nō pōt saluari. ¶ Ad ꝑm dico ꝙ vez est si sit deductuz ad nihil qō nō est in ordie ad aliud. Et ꝑ idē ad alia ar gumenta pōt responderi:qz igit deus ordinauit desini tionē istius panis esse ad aliū terminū nō apparet alius modus melioz ꝑ quē saluēī ꝙ non sit annihilatio. Qui potest capere capiat.

Si autem queritur.

Hic incipit duodecima distictio circa quaz queritur.

Utrū deus possit facere aliquā formam absolutam sine ꝓprio subiecto. Et vī ꝙ nō:qz ista sunt relatiua fm rōnē pfectiui z pfecti:que nec̄io se exigūt fm Augu.5° de trinitate. ¶ Contra.absolutum est de se:z fm hoc non exigit aliud.

Hic inducunt due opi.erronee. ¶ Pria est cōtra quā disputat magister

Hugo.de scō victore q̃ est illoꝝ ꝙ dixerūt ꝙ suba panis est ibi:z ꝙ chīs assumit subaz panis:vt ve chīs ipse di caī ipaneatus. ¶ Sed istō est ☽ rōnē incarnationis:qz ipsa fuit maxia extinantio quā fecit deus fz sanctos.sz ista esset maior. ¶ 2° ☽ nām redēptionis:qz ad b̄ chīs factus est bō:qz nā humana erat lapsa:nō aūt panis est talis nā vt possit labi. ¶ 3° simplr ☽ nām resurrectiōis: qz chīs postq̃ resurrexit nihil corruptibile habuit:z tñ fm hoc adhuc chīs esset corruptibilis. ¶ 4° eodē mō ꝓtra nām in celo collocationis:qz vt dicit Augu.donec finiaī seculū sursum est dñs:sed hoc posito localr esset hic dñs nūc sīc tūc. ¶ Alij dixerūt ꝙ accīdētia sunt in aere:vt in subo:qz nō vī ꝙ accīs sit sine subo. ¶ Sed hoc est ☽ nām z experiētia sensus qz aer est corpus dia phanū.sz ybi egredīt aer suā rationē nō remanet elīm: sed esset mixtuz sicut nebula.habent etiam ille species sapozem z soliditatem cōtra naturam aeris.

Distinguo igit hic ꝑmo de foīa:qz quedā sunt subales q̃dā accītales. Itē alie corporales alie spūales:z q̃dā absolute z q̃dā relatiue.fm igit hec sunt q̃uoꝝ ☽nes. ¶ Pria ꝙ foīa absoluta accīdētalis corpalis pōt fieri sine subo ꝙ dīnā poam. ¶ Proba tio buī⁹ nō pōt sumi ex sensibꝰ:qz ☽ sensuz appet.neqz per viā metaphysicalē:qz tūc oīderet ꝙ nō eēt essen tialis ordo z dependētia accīntis ad subm.g̃ ista est cre dita z ex ista alie deducunt. ¶ 2ª ☽ est:deus pōt facere formā spūalē sine subo.hoc aūt deducīt ex ꝑma:tñ pba tur alr.qñcūq; due forme cōparanī z sepanī q̃to aliq̃ est ꝑfectior/tanto magis est imālis/vel minꝰ mālis:z ꝓ ꝓns magis sepabilis:sz foīa spūalis est bꝫ respectu cor pozalis de q̃ hic supponīt ex fide.g̃ ꝛc. ¶ 2° sic.Ex de fectu actualitatis forme est ꝙ nō sit sepabilis:sz forme spūales sunt actualiozes:que g̃ magis actualitatē habet magis est sepabilis. ¶ 3ª ☽/ꝙ deꝰ pōt facē formā mālē subalē sine subo.pbatio:qz qō plus bz ō subalitate/plus bz de sepabilitate:sz forma mālis subalitate plus bz de subalitate q̃ accīs.g̃ magis est nata eē ꝑ se:qz est ꝓpe tas gnis sube:z ꝓ ꝓns pōt separi z plus bz de perfeitate terty modi q̃ est ꝙ natuz est ꝑ se solitarie subsistē.z ex hoc pōt foīari noua rō qō bz plus de pfeitate terty mo di magis est natū ꝑ se subsistere.foīa subalis mālis est bꝫ.ergo ꝛc. ¶ Probatio maioris:qz hec est ꝓprietas gnis sube. ¶ 4ª ☽/ois foīa subalis spūalis pōt fieri nālr sine subo:qz exquo est tota in qualz ꝑte māe non dependet a mā:qz tūc dependeret tota a q̃libet ꝑte:qō nō pōt eē. Itē ꝑcisa vna ꝑte adhuc remaneret:igit nō depēdet ab ea. ¶ Cōtra ꝑmā cōclonē arguīt fm Augu.ꝙ candor

E

Euadit appareter:sz relīat dubia.vide g̃ scotū vbiqz.

F

In li.ō sacrīs Vide sco.2. di.1.huius. Prima opi. aliox.an mani cheox z Joā. pilien. Impugnº 4ª

G

Scōa opi. aliozum.

Forma est in tripliti ꝺia.

Loco 4ª.

Nedū formā subalē imālē nālr:sz foīaz subalē mālez z accītalē ab soluta corpalē z spūalē ꝑ nālr sine subo esse posse.

H

Obūcit 4ª.

L

Tollit euasionem.

M

Quātitatē nō eē terminum foīalē trāsbationis.

Forma cadaueris non esse terminū foīalē trāsubationis in triduo.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Forma 3ª.

K

Spūm equinocte sumi. ps.118.phc.

Duᵐ multipᵏ

Accīs potest sumi dupliᵗer. Vide sco.Ḃ. 7.meta.t.c.2.

Inesse duplᵗer

In po:phy.7 1.topico:. Diffō duplex

L

Qualitates tres primæ speciem q̄litatis fore sepabiles vt sūt accītia p accīs:ſz de q̄rta ſpē fec⁹ esse dicit. Qualitas ūē 7 relō alia ſm eē alia ſz dici

M

Opī alior.

Impugnº 4ª

Oñdit insufficiēnā ipugnātium.

est candidus:sed candidū nō pōt esse sine subo:g̃ neq; candor. ¶ Lōtra 2ᵃᵐ. q2 si sapientiā pōt separe:pōt eā in lapide ip̄imere:qō vī inconuenīs. ¶ Contra 3ᵃᵐ. de essentia igneitatis est mā:sed igneitas est forma ignis. g̃ talis foꝛa mālis a mā separari nō pōt. ¶ Lōtra 4ᵃᵐ. Hzeg. in dialogo dicit q̄ q̄dā est forma spūalis q̄ corpe tegit 7 cū carne moꝛit sicut bꝛutū. Quedā q̄ nec carne tegit:nec cū carne moꝛit:vt angelus. Quedā q̄ carne tegit sed nō cū carne moꝛit:sicut aīa:g̃ ſm eū bruti foꝛa est spūalis:7 p ꝓns pōt nāl'r separi. ¶ Ad p̄m dī q̄ concretū aliq̄n sumit māl'r sicut dicēdo albū currit. Aliq̄n formal'r vt dicēdo albū est q̄litas:7 hoc mō vltimo intelligit Aug. ¶ Ad 2ᵐ cōcedo q̄ deꝰ pōt ip̄imere sapiētiā in ꝙueniēti susceptiuo:nō aūt in quocūq;:sicut aīam in aliquo coꝛpe tīi organico. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ mā est de essentia igneitatis:ſz ista foꝛma separata nō esset igneitas: q2 est foꝛa totius sicut hūanitas:esset tīi in spē igneitatis p reductionē. ¶ Ad aliud aūt Hzeg. dico q̄ logɛ̄ equoce de spū:q2 antiq vocauerūt coꝛpa subtilia spūm:sicut facit ēt ꝓpheta. os meū aperui 7 attraxi spūz. i. aeꝛez ſz lr̄az:ſz ꝓpꝛie aīa sensitiua nō est aīa spūalis cū sit extēsa sicut coꝛpꝰ. ¶ Sed occurrit diffi. nā accīs ab accidē do dī. q̄ aliq̄d g̃ dicaī accīs nō ꝓbat eē accīs:nisi accidat:sicut nō pōt esse actu currēs q̄n currat. ¶ Dico q̄ si accipiī ꝑticipal'r q̄ ita est:sed noīal'r dat tīi intelligē inhērētiā aptitudinalē. ¶ 2ª diffi. q2 ſz pbos accītis eē est inesse. ¶ Dico q̄ veꝛ est actual'r vel aptitudinal'r:7 hoc sufficit. ¶ 3ª diffi. q2 qō ponīt in descriptiōe alicui⁹ nō vī sepabile ab illo:sed inhērētia ponīt in descriptione accītis:q2 accīs est qō adest 7 abest. ¶ Dī ad b̄ q̄ verū est in ap̄ne. ¶ 4.ª diffi. q2 subm ponīt in diffone accidētis. ¶ Dico q̄ duplex est diffō. vna q̄ est per additamētū:7 talis nō est ꝓpꝛia:sed si ꝓpꝛie diffiniaī in suo gñe non opz. ¶ Sed de q̄litate dubitaī de q̄libet eius ſpe. 7 ꝓmo de ꝓma ſpe:si sunt separabilia:7 dī q̄ sic. nec apparet cā q̄re nō sicut coꝛpalia 7 multo foꝛti⁹. ¶ 2ᵒ de 2ª ſpe puta potētia vel impotētia. ¶ Dico q̄ poª aliq̄n est accīs sicut poª calefaciēdi in igne que est calor:7 tūc talis pōt separi:sed de accītibus que sunt ꝓpꝛie passiones:sicut potētie aīe non possūt separi:q2 ꝛz b̄ant modū accītis. sunt tīi ciusdē ꝑdicamēti cū subo. ¶ De illis tertie ſpēi ps q̄ sic. ¶ Sz de figura:¶ Dico q̄ non pōt separi:nec est ꝓpꝛie de gñe q̄litatis:cū sit qdā ordo ptiū:ꝛz ſm dici sit in gñe q̄litatis:nō tīi ſm esse q̄ b̄at modū 7 esse in genere q̄litatis. ¶ Questio. II.

Queritur Utꝛ deus possit facere accidēs respectiuū sine subo. Et videtur q̄ sic: q2 minoꝛ est eius entitas q̄ forme absolute. ¶ Contra. forma respectiua est impfectissima. g̃ maxie dependet.

Hic dicunt aliq̄ q̄ deus pōt facere:q2 cuꝛ fundamētū taliū sit cā extrinseca deꝰ pōt supplere vicē eius 7 cālitatē illius. ¶ Lōtra hoc aꝛguunt aliq. ꝓmo meta^ce:q2 nulla ꝓpositio p se nota pōt falsificari:q2 ipsa est eterna:sed ista. oē totū est maiꝰ sua ꝑte/est hō. 7 ista fundaī in respectibꝰ g si separēt nō erit vera. ¶ 2º. q2 ista ꝓ est demōstrata:triangulus b̄z tres angulos eq̄les duob⁹ rectis:sed si respectus pōt separi erit falsa ꝓbatio. q2 eq̄litas est qdaꝛ respectus. separet igit̄:tunc nō erit eq̄lis. ¶ Ꝛrē arithmetice. ꝓincipium est p se notū. si ab eq̄lib⁹ eq̄lia demas;q̄ remanent sunt eq̄lia:sed si separes eq̄litatē ab istis:que est qdaꝛ respectus:nō erūt eq̄lia. ¶ Ꝛrē in deductione ꝓla. tertia ps numeri senary est par:ſz dualitas est tertia ps numeri senary. g̃ est par:igit̄ si remoueaī paritas:tunc non erit par neq; impar. sed iste rōnes minus cōcludūt:q2 ꝓtra illā regulā in real'r distinctis 7 ordinatis ſz ꝑus 7 posterius deꝰ pōt separe vnū ab altero. ¶ Detur itaq; q̄ in istis demōstrationibꝰ assūmaī eq̄litas fundamētalis:7 sic de alijs motibꝰ in tribus ꝑdicamētis. Et sic sunt hic q̄tuoꝛ ꝓnes. ¶ ꝓma est q̄ deus pōt facere motū sine mobili in genere sube:q2 motus vel est foꝛa fluens vel fluxus foꝛme:si deī pᵐ p quācūq; potētiā pōt separari subm ꝑmū:7 pōt separatū esse accidēs illius subiect:ſz aīa bruti separaī a bruto. g̃ 7 actus intelligendi 7 videndi separaī:q2 separato subiecto/sepaī 7 accidens qō est in illo. cū igit̄ fluxus sit accidēs foꝛme:7 cū foꝛma subalis possit separi vt visus est:sequiī q̄ 7 accidēs eius. Si deī 2ᵐ de fluxu:tūc sic. Qōcūq; pōt separare foꝛmaz:7 eius fluxū:cū sint idez realꝛ p se:sed deus pōt separare foꝛmā que subest fluxui. g̃ 7c. ¶ 2ª ꝓ/q̄ idē est de mobilibꝰ in gñe q̄titatis:ps in sacro altaris vbi q̄titas ſm oēs est separata a subo:7 tīi ibi videmus augmentum qō terminaī ad q̄titatē. si aūt terminus nō est in subo:nec motus ſm eū. ¶ 3ª ꝓ/idē est in motu alteratiōis:pōt. n. successiue ꝓducere calozē q̄cunq; pōt separe foꝛmaz in esse 7 in fieri:sed in esse pōt. ergo 7 in fieri:sed hoc est successiue 7 in fluxu ēt successiue fieri. ¶ 4ª ꝓ est negatiua de mobili ad vbi:q̄cūq; est aliq̄ foꝛa:quā deꝰ non pōt separe a subiecto:neq; eius motuz:sed vbi est foꝛa respectiua:7 ꝓ ꝓns nō pōt separi a subo vt dictum est. ¶ Lōtra istas cōclusiones instaī. ¶ Lōtra ꝑmā:q2 tūc esset gnātio sine subo:7 ꝓns esset creatio:7 nō gnātio. ¶ Lōtra scōaz:q2 vbi est augmētatio:ibi est partiū aggregatio:7 ita ptes ꝓducunī 7 aggreganī:ſz ptiū ꝓductio ꝑsupponit motū:7 sic erit in subo. ¶ Lōtra tertiaz: q2 alteratio est alteritas. ista aūt nō est nisi ex pte subti: igit̄ ipole est ip̄s excludere. ¶ Lōtra q̄rtā:q2 sol mouetur localꝛ:sed deus si annihilaret subam solis:cōtinuabiī motus solis in q̄titate:7 ita motus q̄ erat substātie huius nō est eius ca^o. ¶ Rñ^o. ad p^m. aliq cōcedūt q̄ foꝛma ignis generaī successiue:7 ita erit qdā motus:ꝛz sit a deo vel deus suppleat vicē māe. ¶ Ad 2ᵐ. de augmento:dico q̄ p appōné partiū de gñe q̄titatis est augmentū. ¶ Ad 3ᵐ. si sumaī ꝓ termino subiecti/sic nō pōt. si ꝓ/o fluxu foꝛme/sic pōt. ¶ Ad 4.ᵐ. dico q̄ ſm hoc q̄titas moueꝛet:sed suba non erat pᵐ subm:sed mediante q̄titate. ¶ Sed occurrit diffic. si mutatio pōt esse sine subo. ¶ Dico q̄ nō:q2 diffiniī ꝓ subm aliter se habere. ¶ Sed qd de motu. Eadē rō vī. ¶ Dico q̄ motꝰ non est foꝛma nisi fluxus:aut māl'r est mutatio. ¶ Lōtra. q2 motꝰ vbi est respect⁹. ¶ Dico q̄ a ꝓꝓio fundamento nō sepaī:ſz subm eiꝰ in q̄ fūt ptes foꝛe. ¶ 3ª diffi. motꝰ diffiniī. q̄ est actꝰ mobilis. ¶ Dico q̄ nō est diffō qd/ditatiua:sed est ꝓ additamētū. Ꝛrē nō vī hic esse actus in poᵗ. ¶ Dico q̄ imo qñ sepaī aliq̄ ps b̄z iam in actu 7 aliqua restat in potentia. ¶ Questio. III.

Queritur quarto. Utrū deus pōt separare accidens a subo;mō ip̄rimendo aliq̄ positiuū;. Et videī q̄ sic: q2 deus pōt facere mutationē depditiuam sine acquisitiua. ¶ Contra. oīs actio b̄z terminū positiuū:sed b̄ est actio realis. ergo.

Hic sunt quatuoꝛ modi dicēdi. Unus doc. dicit q̄ daī sibi aliqs modus essendi supnālis:seu aliq̄ nouū esse supnāle. ¶ Contra. res q̄ amisit suū ꝓꝓiū esse coꝛrūpiī:q2 coꝛruptio est ꝓgressio de eē ad nō esse. Ꝛrē si accīs b̄z aliq̄ aliud esse. ergo non est idē accīs q̄ ꝓns:nec illud accīs sepaī. ¶ Dico igitur q̄ eandē exītiā b̄z quā ꝓius ſm essentiā. nec ꝓpter b̄ magis euitanī difficultates:q2 talis vtus supnālis si est inhereꝛis:tūc nō daī alicui q̄ subsistat:q2 magis inheret q̄ illud.

N.
Maxima scotica.
Q̄litas ꝓtas 7 maioꝛ. Bonū 2ª ſmitur.

Hic notā eē supnāle nec substātificari nec ſolū ꝓsistere inhērentia nāli vel accidētali separato: sed tertiuz dñi examina.

B

q. secdem.

O

In suba 7 q̄litate:7 q̄litate motū a mobili posse ſcpi:sic⁹ est i vi

Obꝭ. ꝓpria.

Nonā depēdētiā ad ocūz accīs separatz ponit accīs affūpta nāc ꝓ maioꝛe nāc ꝓ minoꝛe indigēt ꝓportionibus.

C

Objicit 4ª.

Locꝰ nīsi una Objict 4ª no tanet.

Limitatio regule scotice.

P.

Quādam ignis foꝛe motum.

Respondet ad tuz dñi examinando.

Dubia nonda. 2. 5. 7. 6. phi. De motu 7 mutatione notanter.

3. phy. 7. 5.

Q

Aut dimittit vnā. q. aut ponit tunā pcedēte di. ponit ꝑmā hº ꝑi. vel aliā cōsidera.

Obꝭ. alioꝝ 3ª.

Vide sco. q. 8. huius di.

Eadē essentiā 7 exītiaz foꝛe accītis cōmunicari separati.

D

Quālr rōs supplet vicē subi respectu accidentis. Nouitas cālitatis duplex. Duᵖlingua. Dependētia essendi ad deū ē ꝑfēs q̄ eaꝛ fit idēca ſm nᵒ:7 q̄ nō:q ꝓsidemꝰ si intrinseca extrinseca causa adualēt

E

Factio ꝓductio 7 creatio 7 sic de filiatiōnibus sunt tīi quo 7 nō quod.

F

Obꝭ. alioꝝ 1ª. Vide scotū. q. 2. huiº dis.

Impos. nōbil.

G

Accītia in eucharistia foꝛe in q̄druplici differētia:ſz considera.

Dubia nōnda Q̄ritatē non eē subm q̄litatis 7 ꝓns sic rī sine ea de poss:qō tamē bñ rumina.

H

Actiones sensitiuas 7 phyſicas absq; q̄titate fieri nō posse qō bene manifestabis.

Locꝰ 4ª.

Laste nota in cāe mālis.

A

factio. Jō sibi nullus pōt banc regulā applicare. Sz ad illa quoꝝ est factio. vñ ꝓductio nō est ꝓducibilis:sed est quo est aliquid ꝓducibile:sic dicitur q̄ creatio non est creabilis:ſz est quo aliq̄d est creabile. ¶ Qó. IIII.

Utrca eandē distin. querunī q̄tuoꝛ qōnes. ¶ Pꝛia. vtrū oia accidentia que sunt in hoc sacꝛo sint sepata a subo. Et vī q̄ sic:quia vbicūq; nō est inuenire subam ibi nō est inuenire subz accidētium:sed b̄ non est suba. ergo 7c. ¶ Lōtra. q2 oꝛdo est inter accītia adinuicē sicut inter accidētia ad subam. g̃ remanentibus accītibus adinuicem oꝛdine vī q̄ aliqua accidentia nō separentur.

Hic inducuntur due opi. Aliqui. n. dicunt q̄ oia accītia separata sunt a subo:q2 oia accidētia q̄ nāl'r informāt cōpositū imediate insunt ꝑme māe. ¶ Aliqui dicūt q̄ oia accītia sunt in subo ꝓncipal'r:q2 sunt in q̄titate:7 nulla foꝛma est in potētia alioꝝ. Rō. q2 q̄titas imediate cōsequiī subaz: 7 alia accītia mediate:7 ideō separata q̄titate oia alia separant. ¶ Sz ꝓmā opº est:q2 esset idē de foꝛmis accidētalibus ſpūalibus:7 ita sapia 7 scia perficerēt ꝑmam mām. ¶ Lōtra scōam. q2 oppositus oꝛdo 7 modus est inter subm 7 accīs 7 inter mām 7 foꝛmā:q2 subz nō est ꝓp accīs:7 ideō ꝑcedere dz:sed q̄titas nō est nobilioꝛ ceteris accītibus. vz. q̄litate que b̄z nobiliozes spēs:q2 in gñe q̄litatis sunt accītia ſpūalia:nō aūt in q̄titate:7 pfectiones sīl'r sunt in gñe q̄litatis:sed q̄litas eēt ꝓp q̄titatē si esset in ea. ¶ Intelligēdū q̄ q̄ in b̄ sacꝛo remanent q̄tuoꝛ gña accītiū. vz. q̄titas supficies linea 7 ꝑs 7 locus:q2 si genꝰ q̄titatis sit ablº pōt separi. si respectiuū: tunc opz dari imediatū subm q̄titatis qō possit separi. Accītia ēt sunt b̄ de gñe q̄litatis:nulla aūt accītia sūt b̄ de ꝓma spē:q2 nō remanent:sed de scōa sicut frigiditas caliditas mollities durities. Et de tertia spē sīc albedo 7 nigredo 7 dulcedo. Et de q̄rta spē sīc rotūditas 7 hꝰ. ¶ De istis dicūt aliq ꝓ fundant in q̄titate:sed b̄ non teneo. ¶ Sz qd de 2ª 7 3ª nūqd sūt in subo:¶ Dico q̄ nō sūt in subo sīc silitudo 7 eq̄litas. ¶ Rō boꝝ est que fuit supi⁹ facta:q2 relo nō pōt eē sine subo:q2 nō pōt eē sine termino 7 fundamēto. Alia sūt accītia extrinsecus adueniētia:q2 ibi est actio q̄litatū 7 vbi 7 situs 7 huiꝰ. 7 ista sunt in subo:q2 dicūt respectꝰ. ¶ Sz occurrit diffi. q2 plura miracla nō sūt ponēda vbi paucioza sufficiūt: sed si sola q̄titas separata ponaī est vnū solū miraculuz. ¶ Dico q̄ nō video q̄ q̄titas sit subm q̄litatū cum sit ignobilioꝛ ſm genꝰ suū. Et de hoc inferī. ¶ 2ª diffic. si pōt fieri albedo sine extensione. ¶ Dico q̄ sic:q2 ꝓius pōt separi a posterioꝛi. ¶ 3ª diff. si posset fieri visio sine q̄titate vl' poni albedo in visu sine q̄titate. ¶ Dico q̄ nō:q2 visio fit p triangulū:basis aūt nō pōt esse nisi supꝛem q̄titatiuā 7 extensaz. ¶ 4ª diffi. si ista accītia pñt frigefacere. ¶ Dico q̄ nō:q2 actio phyſica requirit sitū in loco qui nō esset ibi:q2 essent abstracta a loco si eēnt sine q̄titate. ¶ Questio. V.

Queritur scōo. Utrū idē accidēs nuō possit esse in diuersis subiectis. Et vī q̄ sic:q2 idē coꝛpꝰ pōt eē in diuersis locis. ¶ Lōtra. q2 tūc accīs ſuppositaꝛetur in diuersis subis 7 argueꝛet ifinitas i eo sicut in eēntia dīna q̄ in pluribus suppositis inuenitur.

Hic inducuntur quatuoꝛ ꝓnes. ¶ Pꝛima est idē accīs nuō nō pōt esse in duobꝰ totalibꝰ subis ꝑ dīnā potētiā. Rō huiꝰ est: q2 oē accīs cāī a subo in gñe cāe mālis:ſz idē effectus nō pōt eē a duabꝰ totalibꝰ causis ſz idē genus cause:q2

Universidad de Deusto

I

Etsi nõ in pluribꝰ totalibus subis nec in pluribꝰ ptibꝰ totalr idẽ accidẽs possit eẽ: migrare nihilominꝰ de subiecto in subm ꝛ in pastinus redire diuina vtutẽ põt. Objicit 4ꝫ ꝛ notanter.

K

Unitas accĩtis duplex.

Möbiles solonenses: ſz bñ cõsidera.

L

altera corrupta nihil minus esset effectus rẽ. ¶ Zª ṗ/q nec in diuersis ptibꝰ subi nisi fm aliã ꝛ aliã ptẽ: qz quelibet respiceret totalr accĩs: ꝛ totalr in genere cae mãlis cãret ꝛ tunc idẽ qõ. ś. ¶ 3ª ṗ/q deus põt facere migrare accĩs a subo in subm. hoc aũt determinat extra de celebratione missarũ. Lum marthe. Et ꝓbat sic. oẽ subm ciusdẽ rõnis est in potẽtia ad accĩs ciusdẽ rõnis cũ sint ciusdẽ potentie: sed sic est de supficie mea ꝛ tua. igit ista poᵃ que nata est recipe formã quã habeo: deus põt iprimere i te. ¶ 4ª ṗ/q accĩs separatũ põt ad idẽ subm reduci: vñ ꝑus fuerat sepatũ: qz eandẽ potẽtiam hẽt panis sepatus sicut añ. ¶ Sed instaṫ ɔ pmã ṗnẽ: qz respectus dupli fundaṫ in duobus extremis: ꝛ tñ est vnũ accĩs solũ. ¶ Contra zam. qz forma nũeri est vna foza in diuersis subst̃atys. ¶ Itẽ respectꝰ totalitatis est in tota domo ꝛ in ptibus eius. ¶ Contra 3am. qz si deus posset ꝓducere duos soles /nũq̃ vnus esset in poᵃ ad radiũ alterius cãndũ. Et hoc vꝫ silr in potẽtys passiuis: qz ad alia accĩtia est in poᵃ superficies mea ꝛ tua. ad alia inq̃ nuõ. Sed deᵛ nõ põt iprimere in subo aliqõ accĩs ad qõ nõ est in poᵃ. ¶ Cõtra 4am. qz reparato subo: vꝫ q nãlr redeãt: qz nãlr videnṫ inclinari ad ipz sicut grue ad locũ suũ. ¶ Rñº. ad pm ꝛ ad zm dico q duplum est vnũ vnitate integritatis nõ simplicitatis sicut respectus totalitatis. Eodẽ mõ est de foza numeri. silr respectus totalitatis domus nõ fundaṫ in q̃libet ptẽ domꝰ: cõiunctio aũt erat qñ accĩs erat totuz in qualibet ptẽ. ¶ Ad 3m. dico q si distincta subа nuõ bñt potentias ad eandẽ formã nuõ vꝫ q nõ sit respectu agẽtiũ creatorũ. tñ simplr ad easdẽ albedines ad quas idez est in poᵃ ꝛ aliud est in poᵃ. ¶ Sz tũc q̃re agẽs nõ est idẽ in potentia actiua respectu earũdẽ albedinũ in nuõ vt inducat in istũ actũ: imo vꝫ q eandẽ possit reparare: qz bz per se vim ꝓducẽdi talẽ albedinẽ: ꝛ de hoc infra. cap. de refᵉ. ¶ Ad 4m. si sepatio fieret videreṫ q graue mouereṫ sursuz: tũc ita eẽ: qz graue hz sufficiẽs ṗnm quo põt sibi ipzimere motũ: ſz nulla foza seipsam ꝓducit: nec põt seipsam iprimere: qñcũq; aũt foza subo ipzimit formam ipsaz ꝓducit: sed nulla foza seipsam ꝓducere põt: vñ qz deus sepando accĩs ipzimit sibi dependẽtiã. priculariter: opz q istã auferat ꝛ ipzimat eã postea subo. ¶ Sed occurrit diff. ponaṫ q deᵛ reparet subam panis: quo modo reimpzimeṫ: ¶ Dico q sic dictũ fuit duplici dependẽtia dependet ad deũ accĩs sepatũ post sepationẽ in gĩe cae efficiẽtis vlis ꝛ priculatis: nõ capit aũt itellectus q aliq̃ cã esset q̃ nõ exñte nihil minus effectꝰ eẽt: qz tunc illa cã supflueret. ¶ Si aũt dicas q si sola dependẽtia auferaṫ. qd igit faciet subm: ¶ Ad b dico q deus mõ est cã totalis: añ vo nõ: qõ nõ eẽt nisi hẽt aliquã cãlitatẽ nouam. ¶ Et tũc est diff. qũo reimpzimit ꝛ qũo fit. ¶ Dico q ista priculare dependẽtiã aufert ꝛ reddit illã priculare quã subz hẽbat: qz eũdẽ terminũ hñ: ſz nõ idẽ fundamẽtũ: qz hãc dependẽtiã cũ illo respectu q est ad deũ vt cã vntuersalis/fundat. ¶ Questio. VI.

M

Notabilis ꝛ singularis imaginatio.

Dubia nõnda Accĩs sepati depẽdẽta deo duplr.

Quæritur tertio. Utrũ accĩtia plura eiusdẽ rõnis possint esse in eodẽ subiecto. Et vꝫ nõ: qz eadẽ rõne fiẽ de corpib⁹ in eodẽ loco infinita possent eẽ. ¶ Cõtra. per diuinã potẽtiam duo corpora est possibile simul esse in eodẽ loco. ergo rẽ.

Hic inducuntur 4or ṗnes. ¶ Prima. q plures foze subales vel accĩtates absolute ꝛ eiusdẽ rõnis non possint eẽ sil in eodẽ subo

Loco 4ª. Etsi plures foze subales vel accĩtates absolute ꝛ eiusdẽ rõnis non possint eẽ sil in eodẽ subo

res forme subales imãles spũales nõ pñt eẽ in eodẽ subo: qñ sunt eiusdẽ rõnis: qz tunc plures aie rõnales possent eẽ sil. Et tũc arguo. q̃to pfectior est foza /tanto magis adequat appem mãe. Sz aia rõnalis est pfectissima. g̃ si aliq̃ foza satiat appetitũ

mãe nõ põt esse nisi vna. Sz in celo segt̃. g̃ rẽ. ¶ Item duo boies nõ bñt idẽ corpus nuõ. ¶ Zª ṗ/q due forme subales mãles nõ pñt eẽ sil in eodẽ: qz tũc vna mã esset cã intrinseca duoz cõpositoz. Et hinc est q gnõ nõ põt esse successiua: qz tũc eẽnt ibi duo cõposita specifica: qz ibi esset mã ignis: ꝛ foza ignis ꝛ mã aque ꝛ forma aque q̃libet. n. bẽt rõnẽ sue spẽi. ¶ 3ª ṗ/q duo accĩtia absoluta nõ pñt esse in eodẽ: qz illa q̃ sunt eiusdẽ rõnis in absolutis sunt vnigenea ꝛ vnibilia: ꝛ pñt tendere in idẽ ꝛ in eãdẽ formã vnitatis ꝓtinuitatis itẽsiue. ¶ 4ª ṗ/q foze respectiue eiusdẽ rõnis pñt sil eẽ in eodẽ subo. hoc aũt ostẽdit in tertio libro. ¶ Sed instaṫ ɔ pmã ṗnẽ: qz sicut duo corpa pñt eẽ sil in eodẽ loco: sic due aie in eodẽ corpe. ¶ Rñº. cõcedo q sic: sicut in loco: nõ sicut in pfectibili: qz effectꝰ adequat mãe est vnꝰ bõ. ¶ Cõtra zam. foze nõ sunt incõpossibiles nisi qz bñt repugnãtiã. ¶ Dico q ex b nõ ꝓuenit: ſz qz poᵃ receptiua est adequata in q̃libet ptẽ illaz formaz. ¶ Cõtra 3am. sic deᵛ põt ꝑseruare ꝛ reseruare ne corpa misceantur: ita vꝫ de formis eiusdẽ rõnis. ¶ Dico q forsan hoc est posse: sed tñ vꝫ ꝓbabile q semp in eãdẽ formã cedãt. ¶ Contra 4am. qz eque ꝓcludit rõ ꝓdicta ꝛ positio de respectiuis si poᵃ est sufficienter actuata ꝑ aliqõ eiusdem rõnis. Si aũt ꝑ vnã silitudinẽ actueṫ: ad qd aliud regriṫ: ¶ Cõfirmaṫ: qz subm bñs formã nõ bẽt ꝙtationẽ foze eiusdẽ rõnis. qz ex rõnibꝰ formalibꝰ ꝓuatio ꝛ id cuiꝰ est bñt repugnãtiã: ꝛ sic nõ dicunṫ hõe aliquã silitudinẽ. ¶ Dico q nõ est ꝙuatũ respectu nãe specifice: sed solũ ꝑ cõparationẽ ad ꝓprietatẽ individualẽ sicut bñt alĩq vnũ gradũ charitatis ꝛ sic bñt totã nãz specificã charitatis: tñ sũt i poᵃ ad gradũ idiuidualẽ charitatis. ¶ Qõ. VII.

Queritur 4.º Utrũ iberẽtia accĩtis differat ab accĩte. Et vꝫ q non: qz diffinit ꝑ ipsam inherentiã. ¶ Contra: qz separatur ab accidente.

Hic primo videndũ est qd sit inherentia. ¶ Et sic distinguiṫ cõiter de actuali ꝛ aptitudinali. ¶ Ad cuius euidẽtiã pono q̃tuor ꝓambula. ¶ Primũ q inherentia aptitudinalis dicit respectũ fundamentales: qz oẽ inherere cõcipiṫ ad aliud inherẽs. Et nõ formales. pbo: qz talis nõ põt esse sine termino: vt fuit visuz in ꝓmo. subz autẽ põt esse nõ stante tali respectu. ¶ Zm preambulũ. q est respectus intrinsecus adueniẽs. pbo: qz ille respectus q est insepabilis a fundamẽto est intrinsecus adueniens: talis est iste: qz impoᵉ est accĩs esse q̃ possit inherere. ¶ 3m preambulũ est. q inherẽtia actualis est respectus formalis: qz ꝑ accĩs est in fundamẽto: cũ possit separari ab eo. ¶ 4m preambulũ est. q est respectꝰ extrinsecꝰ adueniẽs: qz nõ innascit posito termino ꝛ fundamento: sicut ꝑz in sacro. ¶ Sed occurrit diffic. si aptitudinalis inherẽtia dr vniuoce de. 9. ꝓdicamẽtis. ¶ Dico q vni, uocatio dr duplr vel in gd: vel denoiatiue. dr g̃ q ꝑ eãdez rõnẽ formalẽ ꝓuenit oibus: ſz nõ vniuocatione gd, ditatiua: qz ꝑor est eẽ accĩtis q̃ in esse. Est ergo vniuocatio tã q̃ passio. ¶ Zª diffi. qz qñcũq; aliq̃ passio inest aligb⁹ pluribus/inest eis ꝑ aliqõ subm cõmune ipsis: ſz inherentia est cõis passio. 9. predicamentis. igitur cõueniunt in vna rõne que predicaṫ in quid de istis. ¶ Dico q ista regula vera est de passionibus limitatis ꝛ determinati generis: sed in trãscendentibus nõ bz locũ: sicut ꝑz in vnitate. vñ ipsa nõ est in aliquo predicamento ita inherentia: sed circuit. 9. predicamẽta. ¶ 3ª diffi. est de inherentia actuali que cõuenit. 9. predicamentis: ꝛ est accidẽs. ¶ Dico q denominatiue aligd vnius predicamenti põt esse cõmune pluribus sicut relatio: ꝛ sic de inherẽtia

de inherentia actuali. ¶ 4ª diffi. quare silitudo nõ est respectus extrinsecus aduenies sicut inherentia: qz dicũ est q duo alba pñt sil esse sine silitudine ꝑ diuinaz potẽtiã: ꝛ ita accidẽs põt fieri sine inherẽtia actuali non nãlr: sed ꝑ diuinã potẽtiã. ¶ Dico q silitudo semp cõsurgit nisi ꝓhibeant extrema: sed ista inherentia nũq̃ consurgit nisi ꝑ applicationem cause extrinsece non tñ ꝓhibente sed cessante.

A

Esse in vno q̃ denoiatiue ꝛ alia non repugnant. In ꝓmo vbi supra ꝛ alibi: ſz an recte cõsidera. Quare silitudo intrinsecꝰ ꝛ inherentia actualis extrinsecꝰ aduenies respectꝰ dr.

Secunda particula qõnis de istis inherẽtys qũo se bñt. ¶ Dic est intelligendũ q 4ª cõparari pñt. vel cõparãdo inherẽtiã aptitudialẽ ad aliqõ accĩs absolutũ: siue inherentiã actualẽ ad aliqõ accĩs absolutũ. vl iberẽtiã aptitudinalẽ ad accĩs respectiuũ: siue inherentiã actualẽ ad respectiuũ. ¶ Et fm hec sũt 4.or ṗnes. ¶ Prĩa est q cõparãdo inherentiã aptitudinalẽ ad accĩs absolutũ nõ differũt realr ꝑz fm alr. q formalr ꝑz: qz vnũ est ad se reliquũ ad aliud. nã albedo est ad se: inherẽtia aũt q̃ditatiue est ad aliõ. q nõ realiter ꝑz: qz in essentialr ordinatis ꝛ realr distinctis deus põt vnũ separe ab alio: sed ista nõ pñt. ergo rẽ. ¶ Et cõ firmaṫ. qz est ꝑ se passio accĩtis absoluti aptitudinalis inherẽtia. ¶ Zª ṗ/q est/cõparando inherẽtiã actualez ad accĩs absolutũ q differũt realr: qz põt separari. q aũt formalr ꝑz per idẽ sicut ꝑm. ¶ 3ª ṗ/q q cõparãdo inherẽtiã aptitudinalẽ ad respectiuã: nec realr differũt: qz tũc eẽt accĩs eiꝰ ꝛ posset separari. nec formalr: qz nõ est dare aliquã aptitudinẽ respectu illius a quo aligd nõ põt separari: sic est de respectu. ¶ 4ª ṗ/q inherẽtia actualis quã bz accĩs respectiuũ ad absolutũ nõ differũt realr: quia sine eo nõ põt fieri: sed differũt formalr: qz distinctoz̃ terminoz̃ sunt diuersi respectꝰ formalr: paternitas. n. dr ad patrẽ vt inherentia referr ad subm. ¶ Sz occurrit diffi. qz inherẽtia est vniuoca oib⁹. igit eodẽ mõ idẽ cũ illis. ¶ Dico q non opz: qz lux denoiatiue dr de sole insepabilr: ꝛ de luna sepabilr. ¶ Zª diffic. est de pcessu in infm: qz si albedo bz inherentiã illã illa inherẽtia est in albedine: ꝛ ita in alia: ꝛ ita in inherentys est ꝓcessus in infinitũ. ¶ Dico q inherẽtia nõ inheret per inherentiã: sed fm seipsaz: ſz realr differat ab albedine: qz non põt deus facere inherentiã albedinis sine albedine: qz nec relonem sine fundamẽto: ſz ecõtrario possint fieri. ¶ 3ª diffi. de respectiuis que formalr differũt respectu diuersoz̃ terminoz̃: ꝛ ita vꝫ in rõnibus formalibꝰ ꝓcessus in infinitũ. ¶ Dico q in tertio est dare statũ: qz non est ibi vlterius dẽia formalis. ¶ Dico ẽt q ad aptitudinẽ nõ est aptitudo: sed fm seipsuz bz aptitudinẽ foẽalr. ¶ Sed hic est diffi. que est ꝓior habitudo relonis ad terminũ vel ad fundamẽtũ. ¶ Dico q posterior est habitudo in fundamẽto: qz in scõo mõ cõuenit sibi: ſz esse ad aliud est in ꝑmo mõ. vñ sic albedo est ad se in ꝑmo mõ: ita paternitas ad aliud. istud ꝓbat: qz qñcũq; aliqõ cõe diuidiṫ per aliq̃ diuidẽtia/ꝓo quocũq; instanti inest vna dẽia vel aduenit/ꝑ eodẽ istãti aduenit ꝛ alia: ſz absolutũ est ꝑus in se q̃ in alio. ergo respectiuuz ꝑus est ad aliud q̃ in alio. ¶ Questio. VIII.

B

Barima.

Inherẽtia aptitudinalis nõ realr ſz foẽalr adẽa fundamẽto absolutoꝰ: ſz a respectiuo: nec sic nec sic. actualis vo inherẽtia differt vtroq; mõ a fundamẽto: ſz formalr tñ a respectiuo.

Quæritur Utrum q̃titas corpis chñi in hoc sacro differat realiter a suba eius. Et vꝫ q non: qz vꝫ inseparabilis a suba ẽt per diuinã potẽtiã. ¶ Cõtra. substantia corporis christi est hic ex vi verborum sed non quantitas.

C

Uniformitas denoiationis nõ infert vniformitatẽ idẽtitatis. Vl. i. illa.

In inherẽtijs datur status in scõo.

Hic sunt quatuor preambula. ¶ Primus est q nullũ accĩs est idez cũ suba in qua est: qz eius effectus est gra cause mãlis: sed effectus ꝛ causa differũt realr. ¶ Zm est. q nouẽ sũt ꝓdicamẽta accĩtiũ: qz ens dicit in ens ꝑ se ꝛ in ens in alio. Primũ est suba.

Scõm diuidiṫ in nouẽ ꝓdicamẽta. ¶ 3m est. q q̃titas fm latitudinẽ sui ꝓdicamẽti nõ põt eẽ idẽ realr in substãtia: vt ꝑz ex dictis. ¶ 4m. q nec ei spes aliq̃ exquo genꝰ fm se est ad aliud. ¶ Doc aũt viso sciendũ q 4ª est q̃titas. qdã est dimẽsionalis extẽtionis: alia ꝓpedalis durationis: alia mãlis discretionis: alia vtualis intẽsionis. ¶ Et fm hec inducunṫ q̃tuor ṗnes. ¶ Prĩa est q q̃titas extẽsiua distinguiṫ realr ab eo cuius est. Dec aũt ꝓbat: qz suba panis in hoc sacro transubatur ꝛ manet q̃titas: sed hec rõ nõ demõstrat apud antiquos: qz dicunt ipsi q suba bz suã ꝓpriã q̃titatẽ ꝛ accĩs suam: mõ q̃titas subе transiṫ cũ suba: sed q̃titas accĩtis manet. ¶ Arguo q̃ sic. bicubitũ ꝛ tricubitũ variant spẽz in gĩe q̃titatis: nõ aũt in gĩe subе. g̃ q addit monocubitũ bicubito/variat spẽm in gĩe q̃titatis ꝛ nõ subе. ¶ Itẽ ꝑz ꝑ diminutionẽ in q̃ manet eadẽ spẽs cũ suba. Eodez mõ ꝑ diuisionẽ ꝛ vnionẽ põt ostendi. ¶ Zª ṗ/q q̃titas intensiua nõ differt realr ab eo cuius est. ꝓbatio: tuz q: est modus intrinsecus eiꝰ cuiꝰ est q̃titas: tũ qz non põt fieri albedo gn sit nobilioz nigredie: ſz si differãt realr posset auferri ꝛ nõ excederet realr albedo nigredinez. ¶ 3ª ṗ/q q̃titas duratiõis differt realr: qz talis q̃titas est successiua ꝛ res ꝑmanẽs illa q̃ est mensurata. ¶ 4ª ṗ/q eodẽ mõ q̃titas numeralis discretiõis differt realiter. hoc ꝑz: qz si apponaṫ q̃tuor hoib⁹ gntus hõ/ista forma gnary ꝑus nõ erat. ¶ Itẽ hoc ꝑz in distõne amota vnitate. ¶ Sz istaṫ ɔ ṗnes. ¶ Cõtra ꝑmã ṗnẽ. qñcũq; forma est talis: q est tota in q̃libet ptẽ/est spũalis: ſz circũscripta q̃titate foza corpalis est in q̃libet ptẽ. g̃ foza corpalis est spũalis. sed hoc est ipoᵉ: qz corpale ꝛ spũale differũt spẽ. ¶ Contra zam. qz suba panis nõ intẽdit nec remittiṫ. g̃ nec talẽ quãtitatẽ bz. ¶ Cõtra 3am. quia actualis extẽtia nõ differt a re: ꝛ idẽ est extẽtia qõ duratio. g̃ duratio nõ differt a re. ¶ Cõtra 4am. deus non põt facere gnqz boies sine gnario nuõ: ꝛ si differrẽt realiter/posset. ¶ Rñº ad pm. ꝛ dico q nõ esset tota in q̃lz ptẽ mãe: sed deus nõ posset facere q̃ infozmaret mãm sine q̃titate: ſz posset eã facere sine mã. ¶ Ad zm. dico q diuisibilitas nõ est passio adeq̃ta q̃titati: ſz solũ predicabilis. ¶ Ad 3m. dico q deᵛ posset facẽ gnqz boies sine gnario formali: nõ fundamẽtali. ¶ Sz occur. diff. si in cera q̃drata variẽt q̃titas. ¶ Aliq dicũt q variaṫ ibi situs partiũ. ¶ Sz boc nihil est: qz dato q nõ esset in loco adhuc posset sic variari. ¶ Dico igit q variaṫ q̃titas: qz ordo ptiũ in toto variaṫ. vñ dimẽsiones variaṫ ꝛ reddunt ineq̃les: ſz q̃tũ ad hypostases ꝓiũ sint eq̃les. ¶ Zª diffi. est de cõdensatiõe. ¶ Dico q q̃titas nec̃io diminuiṫ: si ẽt in cõtinuo fiat rarefactio opz augeri. ¶ 3ª diffi. est: qz terminus augmẽti est q̃titas: ꝛ idez est terminus in gnãtione. ¶ Dico q sil acgriṫ q̃titas: ꝛ est ibi aggnãtio ꝛ augmẽtatio. ¶ 4ª diffi. qũo mã ꝛ forma diuidunṫ sub q̃titate. Ex hoc. n. vꝫ q q̃titas sit de gĩe subе. ¶ Dico q alie sunt ptes subе ꝛ alie q̃titatis: sed cõtinuitas inducta est de gĩe q̃titatis: ſz hypostasis partium sit de genere substantie. ¶ Questio. IX.

D

Habitudo relationis ad terminuz ꝑcedit illã ad fundamentum. Regula nota ibo.

Preambula quadruplex.

Caste ꝑsidera hec mãlia.

Secundo querit. Utrum in corpore chñi sit ponere plures q̃titates realr differẽtes. Et vꝫ q nõ: qz supfluum esset. ¶ Cõtra. qz pñt separari aliq̃ q̃titates hic in isto sacro. igit vñr differre.

Hic dicitur q ipoᵉ est plures q̃titates sil esse: sed vna q̃titate sunt q̃ta oia q̃ sunt in vno corpe: ita q sicut spẽs non est nisi in vno gĩe: ita corpus ꝑ q̃titatẽ in vno loco. ¶ Cõtra b fuit arm superius q punctus est sil cũ puncto fm se totũ: ꝛ corpus longum triangulare cõtingit aliud in linea. Itẽ de supficie

E

Nouẽ ꝓdicamenta a toto gẽre realr distingui a suba Quãtitas 4ª ꝛ notanter. Loco 4ª.

Alia q̃titas subе alia albedinis fz q̃sdã

F

Etsi intẽsiua extẽsiua nõ durationis ꝛ numeralis discretionis q̃titas dr realr ab eo cuius est.

Objicit 4ꝫ.

G

Forma corpalez infozmare mãm sine q̃titate esse ipoᵉ

Numerus 2ꝫ. Dubium 4ª.

H

De variatiõe q̃titatis in figuratione cõdẽsatiõe ꝛ augmentatione notanter.

Partes subе ꝛ q̃titatis alie ꝛ alie nõnter. Sermo singularis de q̃titate quem bene examina.

Op. aliorum.

Impugnatio di. 10. q. 7.

I

Cœlo 4ᵉ.

Quātitatē formē realr differre a q̄titate māe in cōposito q̄to: q6 bñ pondera.

K

Alia q̄titas accidētis absoluti ⁊ alia subi cui coexrenditur.

Alia q̄titas mot⁹ alia subi cui coextēdit.

L

Alia q̄titas respect⁹ ⁊ alia subiecti cui co extendit.

Dubium 4ᵉ

M

Quare vnica extēsio intensiōalis in diuinis ⁊ nō vnica extēsio molis i creaturis saltē in eodē suppositō tñ dubiū vr alibi notauimus: vide in p̄

De distōne q̄titatū ⁊ ordie earum ad alia gña ⁊ qd formalr ipotaf nole q̄titatis. Plura corpa p nām esse in eodē loco q̄ bñ masticabis

bus ⁊ corpibus planis cōtingētib⁹ se. Itē pfunditas est eiusdē rōnis cuꝫ aliys dimensionibus: qꝫ vna mutat in aliam: rota ēt diuisibilitas: seu diuersitas superficiei est in longitudie ⁊ latitudine. igit sic nullus dubitaret si ꝑm tres dimēsiones se cōtingerēt corpa qn essent due q̄titates sil: ita vī in ꝓposito. ¶ Pono g̃ quor cōclusiōes. ¶ Pria est q̄ q̄titas māe ⁊ cōtinuitas ei⁹ est alia a q̄titate foꝛe in cōposito q̄to vbi est extensio vtriusqꝫ. vꝫ. taꝫ māe q̄ forme. Et ꝟ ꝓbo. Quarūcūqꝫ q̄titatuꝫ ptes q̄titatiue sunt realr distincte ille q̄titates sunt realr distincte: qꝫ q̄titas nō cōstat nisi ex ptib⁹ q̄titatiuis. igit opꝫ ibi q̄ sint ptes q̄titatiue distincte ⁊c. ſ pres q̄titatiue māe sunt alie ⁊c. ⁊ sunt ille in quas fit diuisio: qꝫ si foꝛa corꝛupat oēs ptes corꝛumpunt illi⁹: sed remanent ptes māe sicut eadē nuō manet mā. igitur ille ptes sunt realr distincte ab illis. ¶ Et si dicas q̄ remanent pres forme. ¶ Contra. qñ diuidit foꝛa ligni q̄libet ps recipit portionē illius forme: sed ponit tota forma corꝛupta. g̃ ipole est ptes remanere. ¶ Zᵃ ꝟ q̄ qñ est extēsiuꝫ accñs absolutū cū subo cōtinuitas accñtis differt realr a cōtinuitate subi. ꝓbo. qñcūqꝫ ptes alicui⁹ toti⁹ sunt ꝑceptibiles p sensuꝫ alteri⁹ nō sunt eedē ptes: sed q̄titas accñtis est ꝑceptibilis p sensuꝫ: q̄titas aūt sube nō: de q̄titate aūt accñtis vtutis qn videaf nō est dubiū: ſ q̄ nō videaf q̄titas sube. ꝓbo: qꝫ sensus visus nō attingit ad cognoscēdā q̄titatē illā cui⁹ ptes nō vident: sed nō cognoscit ptes sube solis: qꝫ si suba solis trāsubaret oculus bñ nō cognosceret. g̃ intuitiue nō cognoscit ps sube: sed ei⁹ q̄titas est insepabilis ⁊ insensibilis. ¶ Zᵃ ꝟ est de accidēte successiuo extēso cū subo eodē mō: qꝫ q̄titas mot⁹ coextēdit ꝑm q̄titatē ⁊ extēsionē subiecti. qñcūqꝫ enim due extēsiones sic se bñt q̄ vna existit actualr alia non exñte: differūt realr. sic est in ꝓposito: qꝫ extensio subi est in quolibet instāti: extēsio aūt motus nō est in instāti. g̃ sunt alie realr. ¶ 4ᵃ ꝟ q̄ vbi accñs respectiuuꝫ est coextēsiuꝫ subo / ibi sil⁹ differūt q̄titates realr. ꝓbo: qñcūqꝫ sunt due ꝓtinuitates vel q̄titates: quaꝫ vna est ad se alia ad aliud nō sunt idē realr: sed ꝓtinuitas sil⁹ itudinis est ad aliud sicut ei⁹ entitas ⁊ albedinis ad se sic ei⁹ entitas. maioꝛ ps: qꝫ illa cōtinuitas cui⁹ ptes sūt ad aliō ipsuꝫ totū est ad aliud: singule ptes sil⁹ itudis sunt singula indiuidua sil⁹itudinis: sed qñ sunt idiuidua in aliqua spē / spēs ꝑdicaf de illis in ꝑmo mō dicēdi p se. ¶ Sed occurrit diffi. qꝫ videm⁹ q̄ vna infinitas itēsiua modificat oīa attributa. quare nō sil⁹ hic: ¶ Dico q̄ si attributa differūt realr vel essentialr: tunc alia ifinitate eēnt infinita: hic aūt sunt aliq̄ q̄titates. quoꝝ partes manēt alys corꝛuptis. ¶ Zᵃ diffi. quō sunt iste q̄titates distincte. vl spē sunt: vel nuō. dī q̄ sunt oēs eq̄les: iō sūt eiusdē spēi: quelibet aūt est in determināta nā: sicut q̄titas albedinis q̄ nō est aliud nisi ordo ptiū albedinis: illius aūt est ordo in alys materys. ¶ 3ᵃ diffi. qꝫ �fm b q̄titas est posterioꝛ alys accñtib⁹: ⁊ tñ ponit ꝑ ꝓ. ¶ Dic dico q̄ q̄titas sube ꝑcedit alia accñtia: qꝫ ordo partiū de gñe sube ꝑ ꝓ est alys accñtib⁹ sic suba. ¶ 4ᵃ diffi. si plura corpa q̄ta erunt in eodē loco. ¶ Dico q̄ alⁱs ostēdt q̄ plures q̄titates pñt eē in eodē loco fm diuersas naturas dico q̄ corpora physica nō possunt p nām eē in eodē loco: tñ corpa mathemᶜᵃ ⁊ q̄ta sūt sil in eodē subiecto: vel pōt dici q̄ oīa faciūt vnū corpus substantie ⁊ totuꝫ illud dī esse in eodem loco. ¶ Questio. X.

Alia q̄titas q̄ntitatiua ꝓ nām esse in eodē loco q̄ bñ masticabis

Hic primo negociandū est circa genus quātitatis in cōi. ¶ Et pono vnā regulā. Qñcūqꝫ gen⁹ diuidit ꝑ oīas respectiuas ipꝫ est respectiuū: nec pōt eē absolutū: qꝫ spēs ꝑ illas oīas ostēdit: ⁊ ꝑ oñs sunt respectiue: ⁊ sic nō sunt in gñe absoluto. Et ꝟfirmaf. Impole est. n. q̄ eadē quantitas sit ad se: ⁊ ad aliud: qꝫ talia diuidūt imediate ens: sed si gen⁹ est absolutū ⁊ oīa respectiua idē eēt ad se: ⁊ ad aliud q̄ diuidit imediate ens: ſ q̄titas diuidit imediate ꝑ oīas respectiuas. ſ. ꝑ cōtinuū ⁊ discretū: vt ꝑz ꝑ Arist. in ꝑdicamētis: ⁊ ēt Aug. diuidit sic. Si aūt hoc negeꝛ negabit ꝑ q̄ libet: seu quocūqꝫ. ¶ Sz q̄ iste oīe sint respectiue / ꝓbaf 4ʳ. ¶ Pro sic. Illud est ad aliud in cui⁹ rōne non ponunt nisi respectiue cāꝛ: sed in diffōne ꝓtinui nō ponunt nisi respectiue rōnes: qꝫ ꝓtinua sunt illa quoꝝ extrema sunt vnū. ¶ 2° sic. Qñcūqꝫ aliq̄ duo cōdiuidūt vnū genus si vnū est respectiuū ⁊ aliud: sed cōtinuuꝫ ⁊ ꝓtigiū diuidūt subm hoc: qō est eē ꝓinctū. ſ ꝓtinuum est respectiuū: g̃ ⁊ ꝓtigiū est respectiuū. ¶ 3° sic. Oē cōtigū alicui est ꝓtigū: ⁊ ita cōtinuū alicui est ꝓtinuum: ⁊ ꝑ oñs respectiuū. ¶ 4° sic. Oē discretū ab alio est discretū: ⁊ ꝑ oñs discretio est rō respectiua. ¶ Dic dī q̄ ista diuisio est ꝑ oīas accñtales. ¶ Sz b ꝑterire est: qꝫ idē diceret de oī diuisiōe. ¶ Tūc arguo sic. illō est eēntialis oīa: quo sublato amouet rō specifica spēi alicui⁹ gñis: sed bicubitū ⁊ tricubitū sunt spēs diuersę: si auferaf tū cōtinuitas auferet alia spēs: ⁊ illa q̄ sub illa cōtinuitate ꝓtinet. g̃ ⁊c. ¶ Itē ꝓtinuitas ⁊ discretio mutant spēm diuisiuā. ſ. in. diuidaf quaternari⁹ non acgrit nisi discretio: ⁊ est alia spēs. ¶ Itē cōtinuitas est forma respectiua: nō est aūt intrinsecus aduenies: qꝫ ponunt extrema sine ꝓtinuitate: nec ēt in aliquo alio ꝑdicamento nisi in gñe q̄titatis: g̃ vī q̄ gen⁹ q̄titatis sit respectiuū.

Secundo negociādū est circa eius spēs. ¶ Ubi sciendū est q̄ q̄dā est q̄titas ꝓmanēs: quedā successiua. Eodē mō de discreta q̄titate ⁊ continua. de q̄titate ꝓtinua ꝓmanente ꝓbo q̄ sit respectiua: qꝫ oīa ꝓstitutiua eius est respectiua: dicit. n. Scotus q̄ ordo ptiū in toto est de gñe q̄titatis: ⁊ est oīa q̄titatis ꝓtinue: siue sit diuisiua siue ꝓstitutiua / hꝫ intentuꝫ: qꝫ rō formalis ordis est respectiua. ¶ Et si dicas q̄ est oīa accñtalis: tunc sequit q̄ nō est in isto ꝑdicamēto: sed in alio. Et ꝟfirmaf: qꝫ nullus pōt ꝓcipe q̄titatē ꝓtinuā: g̃ ꝓcipiat ptē post ptē: ſ b ꝓcipe / est ꝓcipe aliq̄d ad aliō. ergo ⁊c. ¶ Itē nō pōt itelligi sine extēsiōe: ſ extēsio / cū sit tensio ex̄ / ⁊ alicui⁹ extēsio est rō respectiua. g̃ nō aliō vī cōtinuitas nisi ordo ptiū talis. ¶ Lōfirmaf totum. ¶ Sz instaf ꝺ b: qꝫ Aug. ꝺ Manicheos ꝑbat q̄ nulla foꝛa absoluta pōt ꝑduci ab angelo: sed angelus pōt ꝑducere spēm de gñe q̄titatis: qꝫ mouendo corꝛ⁹ causat nouā supficiē. ¶ Itē diuidēdo causat eā. ¶ 3° sic. Fozme artificiales nō sūt absolute nec artifex causat foꝛas absolutas: ſ artifex cāt multas supficies. ¶ Itē rūpēs filū rūpit spēm q̄titatis ꝓtinue. ¶ 4° Qꝫ nullū agens nāle cāt vel pōt cāre siue ꝑducē formā absolutā in qō. cūqꝫ distās: qꝫ vtutis est limitare: foꝛa aūt absoluta ꝓfectionē dicit: ⁊ in maioꝛi distātia est vtuosius: ſ spēs de gñe q̄titatis ꝓtinue cāt in q̄lꝫ distantia: qꝫ si vna gutta aque addaf aque maris est maioꝛ ⁊ alia spēs: qꝫ sic impole est distinctionē eē iter q̄titates eiusdē spēi vel dissimilitudinē: ita eque ipole est eē inequalitatē inter q̄titates eiusdē spēi: ſ addita gutta est inequlitas. ¶ Itē ille q̄ apponit guttā mutat totā q̄titatē. ¶ Itē bicubituꝫ ⁊ tricubitū differūt specie in q̄titate ⁊ sic de alys.

Tertio videdū est de q̄titate successiua: ⁊ ꝑmo de tpe: qꝫ tps est moza ⁊ successio: ſ succedēs vt sic

N

Regula nota bilis.

Posset negari regula i discretis circūlocutionis. dic cōsequēter. Lonat sufficiē q̄ ꝓtinua sūt ita sit respectiua eoꝝ, c. de q̄titat.

Cōtinuū ⁊ distinctū cē differētias respectiuas ostēdit quadruplr.

O

A. I. preuiert

Excludit exceptionē appenē multiplr ⁊ ratio ingeniose.

P

Diuisio q̄titatis duplex.

Mare varie re spēm ad q̄ pōnem vnius gutte.

Tps fore respectiuū ꝑbat apparenter.

di. 10. b°. q. 1.

Extendū ea sionem.

Quid ꝑsupponit q̄titas ⁊ qd formalr importat.

Continuus quid. Et q̄ respectū dicat ostēdit.

Q

Apparētia fortis argumenta. ſ. tu ꝓsidera dia solones.

A

vt sic ad aliud est succedēs. ¶ Zᵒ. qꝫ ꝺicit tps sūt ꝑs ⁊ posteriꝰ: ſ z iste rōnes sūt respectiue. ¶ Itē nulla passio absolutioꝛ est suo subo: ſ z tps est passio motꝰ ꝑmi mobilis: g̃ est motꝰ ad vbi: ⁊ ꝑ oñs ē respectiuū. ¶ 4° qꝫ mlta respectiua mēsuranf tpe: ⁊ ꝑ oñs mēsura ē respectiua.

Numerꝰ esse formā respectiuā ostendit quadruplr.

A. I. mālr.

B

Quarto videdū est de nuō: ⁊ ꝓbo q̄ est foꝛa respectiua. Probatio. qꝫ oīs foꝛa absoluta dicit aliquā ꝓfectionē ſ z numerus nō. Probatio. si. n. trinitas diceret ꝓfectionē: tūc vna ꝑsona ꝺiua nō esset eque ꝑfecta sic tres: tū ēt qꝫ nā gñis cōtineret ifinitas ꝓfectiōes: qꝫ in numeris ꝑ appōnē est ꝓcessus in infᵐ. ¶ Itez 3° ipole est q̄ foꝛa absoluta funderf in respectiua nāl⁹ sed numerus fundaf in respectiuis: qꝫ ꝑ diuisionem ꝓtinui habent 4°r sil⁹itudies sic 4°r albedies. ¶ 4°. qꝫ ipole est q̄ in termis vel vltimis abstractis fundetur relatio: sed in vltimis absolutis fundatur numerus: certum est autem: q̄ est dare vltima absoluta.

Dionē dicere foꝛalr respectū oñdit 4ʳ.

Obiect ꝺ ꝓ dicta oia 4ʳ.

Ultimo arguit̄ de oīone: qꝫ oīo mēsuraf breuis ⁊ longa: sed rō breuis ⁊ lōgi est respectiua. ¶ Itē oīo foꝛalr est cōplo: ſ z talis est respect⁹. ¶ Itez ꝓstat ex cōpone ⁊ diuisiōe. ¶ 4° oīo ad dictiōes nihil addit nisi cōnexionē. ¶ Sz instaf ꝺ ista. ¶ Primo oīs relo est ad aliud: sed cozꝰ nō est ad aliud: qꝫ cozꝰ non est alicui⁹ corꝛpis. igit ista spēs nō est ad aliud. ¶ 2° sic. quātitas discreta ꝓstat ex vnitatib⁹ q̄ nō sunt respectiue. ¶ 3° q̄ ꝑᵐ in motu vī eē sine termio. ¶ 4° vox est aliqd absolutū: ſ z ex talib⁹ ꝓstat oīo. igit vī ipsa oīo dicere aliqd absolutum. ¶ Rñ° ad ꝑmuꝫ. ⁊ dico q̄ sicut superficies alicuius est superficies: ita corpus alicuius cum sit dimensio trina est alicuius entitatis. ¶ Ad 2ᵐ. dico q̄ nō ꝓstat ex vnitatibus formalr: ſ z tñ mālr. ¶ Ad 3ᵐ. de ꝑoꝛi ⁊ posteriori in motu est aliq̄ difficultas: qꝫ. ſ. ibi est respect⁹ sine termio actualr: ſ z de b magis in 2°. ¶ Ad 4ᵐ. dico q̄ vox nō est q̄titas ſ z ordo partiū ꝑ breuitatē ⁊ lōgitudinē. ¶ Sz oc. dif. qꝫ matheᶜ⁹ abstrahit lineā: ſ z relo nō est abstrahibilis. ¶ Dico q̄ sic̄ numerus nō abstrahit a nuō entiuꝫ: ita hic dico q̄ abstrahit a dimēsionib⁹ aq̄ ⁊ ignis: ſ z nō entitati: vñ matheᶜ⁹ nō abstrahit ab oī: ⁊ sicut matheᶜ⁹ ꝓsiderat dimēsiones eē alicui⁹ entitatis: ita ꝓsiderat entitatē ⁊ ordinē partiū illi⁹ entitatis q̄ est eoꝝ ꝓtinuitas. ¶ Zᵃ dif. qꝫ q̄titas est ordo ptiū ⁊ illas ꝑsupponit. gd ē aūt illō ꝑus. ¶ Dico q̄ hypostases ptiū: sic ptes lapidis q̄tū ad hypostases sūt in gñe sube. Sz ꝓtinuitas trahit ad genꝰ q̄titatis. Sz si fiāt ptes sine q̄titate vel ꝓtinuitate qd est: ¶ Dico q̄ albedo b z ptes de gñe q̄litatis: sicut charitas: ſ z nō pōt eas bñe extensas nisi ꝑ q̄titatem. ¶ Questio. XI.

D

Punctū entitatē respectiuā dicere. Coincidunt rea dimēsionea. Respectū sensū ꝑcipi ⁊ q̄o supficies sm̄ ūt colozis.

Quarto q̄rit. Utꝝ punctꝰ in corpe chzi dicat rōnē respectiuā. ¶ Et dico q̄ sic: qꝫ rō termini vel pncipy est respectiua: ſ z linea dicit lōgitudinē: ⁊ lōgitudo dicit respectū: qꝫ nll⁹ absoluto variato / variaf lōgitudo. ¶ Itē longitudo latitudo ⁊ ꝓfunditas ꝑ ductionē aliā ⁊ aliā variaf: sic̄ z in cera. ¶ Si dicaf āt q̄ respect⁹ nō ꝑcipiē sensu. ¶ Dico. ímo distantia ipsa sensu ꝑcipiē. ¶ Et si dicaf q̄ supficies est subz colozis. ¶ Dico q̄ imediatū subm colozis est cozꝰ tñ ꝓia superficie: nō q̄ supficies sit eius subm. ¶ Qō. XII.

Circa eandē distīn. querunt 4°r. ¶ Pro mo q̄riē vtrū accñtia separata possint facere nāl⁹ easdē actiones quas faciebant ꝑus ꝓiuncta. Et vī q̄ nō: qꝫ in oī actione regririē qō ⁊ quo: ſ z hic nō ē qō: qꝫ nō est supᵖᵐ. ¶ Cōtra. qꝫ aia separata nāl⁹ agit: ⁊ tñ nō ē supᵖᵐ.

Hic primo videdū est de actione ipsoꝝ in gñali. ¶ Et circa hoc inducunt q̄tuoꝛ cōclusiones. ¶ Pria est q̄ easdē actiones agūt: qꝫ vbi cūqꝫ est iuenire potētiā ꝑductiuā alicui⁹: ibi est inuenire actū illius potētie: ſ z ita est hic de accñtib⁹ separatis: q̄ eandē est inuenire potētiā q̄ ꝑus: qꝫ vtus actiua est q̄ ꝑ se passio ipsepabilis a subo: siue nā cui⁹ est. ¶ Zᵃ ꝺ q̄ eedē accñtia agere poterāt ꝓiuncta / pñt separata: qꝫ vt⁹ actiua est eiusdē rōnis in eis q̄ ꝑus: qꝫ eadē nā specifica: ⁊ per oñs eadē potētia oñs illā nām. ¶ 3ᵃ ꝺ q̄ quēcūqꝫ ꝑfectionē poterāt / mūc pñt: qꝫ vtus actiua est eq̄lis in eis: qꝫ eque est ꝑfecta nā coꝛ sicut ꝑus. ¶ 4ᵃ ꝺ q̄ isti effectus ꝑducunt nāl⁹ ab illis accñtib⁹. qꝫ oīs foꝛa vbicūqꝫ sit ſi sit nālis / nāl⁹ opaf. ¶ Sz ꝺ ista instaf. ¶ Pro ꝺ ꝑᵃᵐ ꝓnē: qꝫ magis est intrinseca habitudo accñtis ad subm q̄ ad locū: sed accñs nō pōt agere nisi sit ꝑsens in loco. ¶ Lōtra 2ᵃᵐ. spēs itelligibilis separata: vel habitꝰ nō pōt elicere actū intelligēdi quē ꝑus poterat. ¶ Contra 3ᵃᵐ. terra est ficcioꝛ igne: ⁊ tñ ficcitas ignis vehemēiꝰ agit ⁊ exiccat: ſ z nō ꝑuenit hoc nisi ex actione supposīti non foꝛe q̄ maioꝛ est in terra. ¶ Lōtra 4ᵃᵐ. agere nāle ꝑsupponit esse nāle: vt vī sicut agē simplr eē simplr. ¶ Rñ° ad ꝑᵐ. cōcedo minoꝛē: ſ z adhuc nō segf ꝓpositū: qꝫ habitudo loci ad actionē est habitudo ꝑ se: non aūt ad subm vt accñs est. ¶ Ad 2ᵐ. dico q̄ si spēs eēt totalis cā: sicut calor calefaciēs calefactiōis posſz cāre in ītellectu actū: dato q̄ eēt separata. ¶ Idē aūt dico de hitu: qꝫ si esſet ꝑsens sine inherētia posset cāre ⁊c. ¶ Ad 3ᵐ. dico q̄ supꝓpositū nō plus pōt nisi rōne foꝛe ⁊tuositis: sed siccitas nō est foꝛma actiua: iō ignis calefaciēdo facit exhalare ptes subtiliozes: ⁊ per oñs desiccat. ¶ Ad 4ᵐ. dico q̄ si sumaf foꝛa supnālis q̄ nāl⁹ nō pōt, pduci: tūc falsuꝫ est: qꝫ hñs supnāle esse pōt supnāl⁹ agē: exquo in nā ponit: sic̄ ꝑz de visu supnāl⁹ dato / g nāl⁹ suas opōnes exercet.

Secundo videdū est de opōnib⁹ sensitiuis. Bz ꝑz: qꝫ mouent sensuꝫ visus. ¶ Sz de auditu vī dubiū: qꝫ sonus causaf ex fractione corꝛpoꝝ: sed hic nō fit fractio corꝛpoꝝ: qꝫ talia nō sunt ibi: albedo enim nō facit sonū sicut ꝑz in niue. ¶ Dico q̄ sonus nō causaf ex fractiōe subē: vt sic: sed rōne duritiei: que est quedā q̄litas absoluta: cuius fractione vel collisiōe cāf sonus. Sz qd de tactu: ¶ Dico q̄ fm Hzeg. in homel. paschali. oē tāgibile est corꝛuptibile. ¶ Dico q̄ ibi accipiē corꝛuptibile / ꝓ quocūqꝫ desinere esse. ¶ Sed quid de gustu quō ꝓuerunt in subam. Et de hoc infra. ¶ De oꝛ. fatu est dubiū vbi est illa fumalis euaporatio: vapoꝛ enim est quedam substātia: quō tunc ab accidētibus causaf. ¶ Dico q̄ fit per exhalationē vapoꝛ inclusoꝛ in poris spēꝛ: ⁊ sunt ibi subē fumi.

Tertia pticula est de actionib⁹ nālib⁹. Bz aūt certū est q̄ frigefaciūt ⁊ cetera hꝺ. ¶ Sed duᵐ est: qꝫ actiōes sunt suppositoꝝ ꝑmo metaphysice. Dico

Ē

Cœlo 4ʳ.

Accñtia separata posse in eaꝺē actiones in q̄s cōiuncta ⁊ eq̄ ꝑfecte ⁊ nā liter, q̄ oia bñ ruminabis.

Obiect 4ʳ.

F

Habitudo loci duplex.

Quare spēs separata nō causat actū?

Siccitas nō ē forma actiua.

Forma supnā liter data nāl⁹ agere potest.

G

In ꝑticulari q̄ ad intellm. Spēs in cucharistia posse mouere intellm creatuꝫ ad cognitionē intuitiuā ꝺ cognitione abstractiua accidētiū ⁊ subē. De intellu separato respectu accñtiū separatoꝝ ⁊ sepōnis miraculose eoꝝ.

H

In ꝑticulari q̄ ad sensus. In oēs gnos sensus accñia separata posse agere.

Scilz ꝺñica in albis.

In ꝑticulari quo ad nālēs actiones.

In ꝓhemio.

Universidad de Deusto

I

A.I.suppositatur.

Dubium 4ᵉ
eurisus 7 solutiões singulares.
1.dc gnā.t.c.
54.7.87.
Singularitas est pdicto agētis.

In pticlari ō motu locali.
Dubiū nōbile

K

Varietas opi. 7 ipugnatoꝝ num de motu accitiū sc. a toꝛ deoꝛsum.

Solo ꝓpa:ſz vide scotum.

L

Li.12.c.29.

Ob.alioꝝ.

Impugnº 4ᵉ

M

Erſi ad formā subalē dispo nere:nō tñ cā pducere pñt accītia separata

Innocē.3º. Dubius 4ᵉ 7 solōnes pclaſ

Vide dist.pñti arti.3.7 alibi.

gꝑ iſta ꝓpoſitio nō inuenit:ſz eſt ibi ſingulariū:7 ſic eā ꝑcedo. C 2ᵐ dubiū.qꝛ in eſſentialr oꝛdiatis ꝑus pōt cē ſine poſteꝛioꝛi:ſz ꝑus ſupponit accīs q̄ operet. C Dico gꝑ eſt accītalis oꝛdo. C 3ª dif.qꝛ agēs 7 patiēs cōicant in mā. C Dico gꝑ foꝛe ſepate:que ſic agunt gꝑ nō repatiunt:nō opꝛ gꝑ cōicent:ſz iſte ſunt ſepate. C 4.º diffi.qꝛ vis actiua:ſi eſt ꝑ ſe paſſio potētie i vl'i q̄re vlr nō agit. C Dico gꝑ ſingularitas nō eſt rō agēdi:ſed cōditio eſt agentis.ſicut appꝛoximatio agētis ad patiēs:7 ī nā bñ ꝺꝛ vim agēdi in vl'i:tñ regrit ſingularitas:vt dictū eſt.

Quarta ꝓticula.eſt de motu locali:ꝑz.n.gꝑ agens nāle pōt mouere ſpēs. C Sz dubiuz eſt: qꝛ nāl'r cadūt deoꝛſuz.vñ g̃ cauſat motus iſte:' C Aliq dicunt gꝑ a generāte. C Sz boc nō eſt ad ꝓpoſitū:qꝛ b̄ nō eſt forma ſubalis:generās aūt non dī mouere graue niſi largiēdo formā ad quā ſequit motus. C Aly dicūt gꝑ quedā virtus derelingt in accītib'. C Cōtra iſta arguit:vtus qñ cauſat nō in inſtanti cauſat trāſubatiōis: qꝛ nō fuit ſuba in ea.nec añ tranſubatione:qꝛ ſi añ mouebat imittebat talis vtus eadē rōne imittebat 7 mouebat:7 ita graue nō mouebat grauitate. C Aly dicūt gꝑ accītia remanent hic cū ſua grauitate. C Cōtra.qꝛ ſi ſuba bz ſuā grauitatē 7 accītia ſua:tūc eſt maioꝛ grauitas 7 velociꝛ motus qñ iſte due ſunt ꝓiuncte:q̄ qñ ſūt ſepate:qō nō apparet imo eſt equalis. C Aly dicunt gꝑ grauitas nō eſt foꝛa ſubalis grauis:ſed eſt accīs abſolm ꝑis alia accītia:7 illa remanet in ſepatiōe. C Cōtra.qꝛ graue ꝑ accīs appetit cētrū:pōt.n.talis grauitas moueri a lapide.gd g̃ dōm:' C Dico gꝑ de 2ᵒ id ſupplet qō facere ret agēs nāle ad miraculū atteſtandū. C Qō.XIII.

Secundo querit.Utrū accidētia poſſint gnāre. C Et vī gꝑ nō: qꝛ Augu.ſup Geñ.ad lītaz.dicit gꝑ agens eſt prestantius patiēte:accīs aūt nō eſt prestantius ſuba:ſed ecōtrario. C Cōtra:qꝛ hic fuit nutritio.7 per conſequens generatio.

Ob.alioꝝ.

Hic est vna opinio que dicit gꝑ ſic.qꝛ poſſunt ſicut ꝑus.dicūt.n.gꝑ accītia aligd agunt ꝑ ſuas naturas ꝓpꝛias.7 aliā actionē bñt in virtute ſubſtantie: 7 iſta eſt ad formā ſubalē. C Cōtra boc arguit quadruplr. C Pꝛia.gꝑ ls poſſit itelligi aliqualr gꝑ in vtute ſube exiſtentis accidēs agat:nō tñ in vtute ſube nō exiſtētis: cū tunc eius vtus nō exiſtat. C 2º.qꝛ ipoſe eſt gꝑ aliqua cauſa ꝓducat effectū:quē non ꝓtinet in vtute.ſic eſt de iſtis:qꝛ forma ſubalis eſt perfectioꝛ accidētibus:7 ideo virtualr in eis nō cōtinet. C 3º.qꝛ oīs cā equoca eſt nobilioꝛ effectu:ſz accītia minus pfecta ſunt. C 4.º.qꝛ ſi iſta virtus eſt ipſummet accidēs:tūc aget in vtute ꝓpꝛia.Si dicas gꝑ qꝛ ſunt huiº ſube.boc nihil eſt:qꝛ eſt relatio ēt nō realis.Si dicas aūt gꝑ iſta vt' eſt aligd aliō: tūc arguo illud nō pōt eſſe niſi accīs:7 redit eadē diffi. C Dico igit gꝑ nāl'r nō pñt ꝓducere formā ſubalem:ls ad eā diſponāt:q̄ diſpōne facta vtute diuina introducitur forma ſubalis. C Cōtra.qꝛ videmꝰ gꝑ ſcintilla ignis in ſpēbus imiſſa extinguit nāl'r 7 coꝛrūpit nāl'r ab eis 7 erit mā ſine forma nāl'r niſi introducat forma ſubalis. C Dico gꝑ nō coꝛrūpūt ſed diſponūt:quo facto vtus diuina coꝛrūpit:7 ls ad ſenſuz nō appeat ꝓp occultationē ſacr'tū ſm veritatē ita eſt. C 2ª diffi.de aq̄ que diſſoluit in vinū.dīs papa dicit:eē de cleb.miſ. Lū marthe. gꝑ nō coꝛrūpit ſz circūfundit ſpēb'. C 3ª diffi.gꝑ accidētia ſic pñt rarefacere aquā gꝑ eſſet incōpolis forme aque:7 ita coꝛrūpit foꝛa aque ꝑ ſpēs ignis:7 ita erit mā ſine foꝛa. C Dicit Sco.gꝑ raritas illa inducit ꝑ formā ſubalē ignis icōpolis:ſpēs aūt nō pñt tantū rarefacē gꝑ inducant raritatē incōpoſibilē:ſz qñ ad hoc venit.de2ª dat formā ſubalē:7 tunc eſt ibi gradus raritatis incompoſſibilis aque. C 4ª diffi.gꝑ totū mare ſi ſpēs ei⁹ remanerent nō extingueret ſcintillam ignis:nec tota ſphera ignis vnā guttā aque. C Dic ſcicndū gꝑ Sco.concedit boc:gꝑ nāl'r nō poſſent:7 boc ne iſta regula infringaſ cā eſt nobilioꝛ ſuo effectu. C Queſtio. XIIII.

N

dī.preſcind.

Tertio querit.Utrū poſſint tranſmutari ad formas reſpectiuas.

Hic patet gꝑ ad vbi eſt motº:7 ad ſitum 7 ad qñ 7 ad habitū. C Sed gd de actiõe 7 paſſione. C Dico gꝑ ſic.nāliter enim agunt 7 patiunt:7 ſicut ꝓius:7 de b̄ dicetur in ſequenti queſtione. C Queſtio. XV.

Accītia ſequūta ad formas reſpectiuas tranſmutari poſſe.

Quarto querit.Utꝛ ſit in ſpēb' tranſmutatio abſoluta.

Hic est ꝓmo videndū de alteratiõe. Patet aūt gꝑ iſta accītia alterant. C Sed qō eſt boc gꝑ nāl'r alterant. Aliqui dicunt gꝑ agens nō regrit in gd agat ſed ſm gd. C Sz boc nihil eſt:qꝛ agentia nālia requirunt ſemp in gd agant. C Aliq dicūt gꝑ nō eſt alteratio vera. C Sz boc nihil eſt:qꝛ in ſacris vitatis nō dz eſſe aliq̄ falſitas. C Aly dicunt gꝑ oīa accītia ſunt in ſubo ꝓter q̄titatē: 7 ſō qꝛ eſt ibi ſubm imediatū:ſō ſufficit gꝑ ſibi ipꝛimat agens. C Cōtra.ſi boſtia diuidaſ tranſit de vna ſpē q̄titatis ad aliā:7 ita nō remanet idē indiuiduuz:nec ꝑ ꝑis accītia. C Si dicaſ gꝑ remanet eadē q̄titas. Doc nō vī verū:qꝛ alia eſt in ſpē. C Aly dicunt gꝑ eſt ibi q̄titas fundamētalis que recipit alias. C Sz boc nō valet:qꝛ frigiditas 7 raritas 7 gōciuq̄ aliud variaſ. C Uſigit dicendū gꝑ qñ agens nāle pōt ꝓducere cū ſubo abſtracta virtute cauſatiua ſubi poterit nāliter cauſare:ſicut beata virgo nāliter agebat in chꝛi cōceptione ſine pꝛie. C Sed tunc non potuit miraculum vitari.

O

Varia opi.de alteratione ponenda in ſpēbus ſepatis.

Ob.ꝓpria. Dc hoc in 3º.

P

Sed quid dicūt gꝑ fit per ingreſſionez partium inter ptes. C Sed b̄ nō valet:qꝛ ſicut vnū coꝛpus non pōt ingredi aliud:ita nec ptes ſpēz alias ptes:7 ita boſtia reſiſtit alteri boſtie ſicut coꝛpꝰ coꝛpi. C Aly dicunt gꝑ ſic.qñ eadē ſuba mutat aliās ptes pꝛes 7 fit minoꝛ ꝑ depditionē aliaꝝ. C Sz boc nō valet:qꝛ ſicut nō eſt dare ſubaz:ita ptes cuius nō ſint ſuba:nec ita ctꝰ ptes alia poſſit ingredi. C Aly dicūt gꝑ eſt alia 7 alia q̄titas in cōdenſatione. C Cōtra.qꝛ hic nō eſt ſubm cōmune. C Aly dicūt gꝑ per minoꝛē diſtātiā partiū. C Et b̄ nō valet:qꝛ in rarefactione eſſet diuiſio continui. C Dico igit gꝑ ꝑ exhalationē vapoꝛuz in poꝛis coꝛpis cōdenſati:7 cōiunguntꝰ ptes facta euapoꝛatione.qñ igit ingrediunt talia coꝛpa poꝛos fit rarefactio manēte eadē q̄titate.nō ē aūt itelligēdū gꝑ ſpēs reſoluant ī vapoꝛes:ſed euapoꝛāt talia ibi icluſa q̄ nō fūt trāſubata ī coꝛpꝰ chꝛi.

Ob.ꝓpria 7 eſt qō queris.

Q

Sed de cōpoſitione 7 diuiſiõe gd eſt ſubm iſti⁹ diuiſionis:cū q̄titas cōtinua coꝛrūpaſ.

De diuiſiõe 7 cõpõne matica in'accidentib⁹ ſepaꝝ

C Hic dico gꝑ ſicut in numeris ſpēs ſunt eēntialr ordinate:ita gꝑ poſteꝛioꝛe coꝛrupta manet ꝓioꝛ:ita hic q̄titas monocubita eſt ibi ſubz:ita gꝑ eſt ꝑceſſus a ꝓuatiõe illius bicubiti ad bicubitū. C Coꝛrūpit itaqz vna ſpēs q̄titatis:7 multe manent 7 ſunt infinite in potētia ſicut in numeris. C Sed per qō agens inducit iſta q̄titas: qꝛ naturale agens nō ꝓducit ſine ſubo.qūo igitur facit agens vnā q̄titatez. C Iſtud cōpellit qꝛ q̄titas nō eſt niſi ordo partiū in q̄titate q̄ eſt ibi vt in ſubiecto.

Vnaſ gnō fit mutatio in creatis.

Dubiū 4ᵉ.

Sed quid de augmēto 7 diminutiõe.pꝛ gꝑ pñt augeri 7 minui. C Sed tunc dico gꝑ nāliter nō poſſunt augeri:qꝛ boc eſſet per cōtinuationē: ſed accidēs in ſubo nō pōt eis cōtinuari:nec accidens ſeparatum:

De augmẽtatione 7 diminutione in accidentib⁹ ſepaꝝ

A

ſeparatū:qꝛ ꝑ agēs nāle nō pōt ꝓduci. C Dico ēt gꝑ nō pñt diminui nāl'r:qꝛ forma que a ſolo deo dependet/ab agente nāli coꝛrumpi nō poteſt:ſed ita q̄titas 7 eiº ptes a ſolo deo dependent:q̄ ab agente nāli coꝛrūpi nō pñt. C Sed tunc eſt diffi.qꝛ nō vī ſemp reperiri miraculū. C Dico gꝑ ſemp opꝛ eſſe miraculū ſicut ifra oſtendet.

Solet etiam queri.

Hic incipit diſtictio.13. C Circa quā queruntur q̄tuoꝛ qōnes. C Prima vtꝛ ex iſtis accidentibus poſſit aligd generari nāliter. Et vī gꝑ ſic:qꝛ aligd pōt ex eis nāl'r nutriri ex qua nutritione eſt agnātio. C Cōtra.ex nō ſubſtātys non fit ſubſtantia.

B

Modus dicēdi aliorꝝ 4ᵉ.

Hic sunt 4ᵒʳ modi dicēdi. C Primus eoꝝ qui dicūt gꝑ qñ fit diſpō ſufficiens reuertit ſuba panis:7 ex iſta cetera gnānt alia. C 2º modus eoꝝ dicūt gꝑ ipoſe eſt ſubaz reuerti:qꝛ tūc oporteret gꝑ coꝛpus chꝛi trāſubaret:ſiue cōuerteret in ſubaz panis: ſed reuertit mā aliqua que ibi creat. C 3º modus eſt: gꝑ hic remanēt ſube interminate ex gbus agēs nāl'r inducit talia. C 4º modus eſt Ricardi.q dicit gꝑ purum poſſibile ipꝛimit accītib'. C Cōtra pm modus arguit: aut.n.ſuba reuertit in vltimo iſtāti alterationis.7 b̄ nō: qꝛ qñ gnāt aliud coꝛpꝰ ipoſe eſt ibi ſubaz eē in eodē inſtanti:7 ſi ꝑus b̄ eſt in tpe alteratiõis ꝑcedētis:nō tñ in termino alterationis:qꝛ tūc eſt ibi coꝛpꝰ chꝛi. C Cōtra 2ᵐ arguit.qꝛ qñcūqz aliqō agēs nāl'r tranſmutat mām ad formaz ꝑus fuit ſub ꝓuatione:7 ita añ illud inſtans. C Cōfirmat.qꝛ qñcūqz aliq̄ mā coexiſtit foꝛe 7 ſil' ꝓducit agēs nāle de vna nō educit aliō. C Et 3º modus nō pōt ſtare:qꝛ nō eſſet verū cōpoſitum ex tali q̄titate. C Nec 4º modus valet:qꝛ mā ē terminº:nō niſi creationis:7 ſō de tali poſſ nō pōt ꝓduci mā 7 foꝛa ꝑ nām. Jō inducunt hic 4ᵒʳ ꝑnes. C Pꝛia eſt gꝑ de iſtis accītib⁹ ꝑ agens nāle nō pōt aligd gnārr:qꝛ qñcūqz ꝑ agēs nāle aligd gnāt eius ꝑs eſt mā:ſz accītia nō pñt eē ꝑs illius q̄ coꝛrūpit:nec mā pōt ibi ꝓduci per agēs nāle. g̃ 7c. C 2ª ꝑ/gꝑ poſt iſta accītia bñ ibi aligd gnāt:ſicut pz in nutriº:qꝛ nutriūt:7 ſ'lr reſoluūtur in cineres. C 3ª ꝑ/gꝑ iſta ꝓductio pōt eſſe gnātio:7 ſō nō opꝛ gꝑ deº ibi creet mām:7 in inſtāti vltimo creat vltimate diſpoſitā mām:7 in tali inſtāti agens nāle pōt educere formā:nec eſt duᵐ gn in tali inſtāti deus poſſit mām ſic diſponere. C 4ª ꝑ/gꝑ talis foꝛa pōt ēt ꝓduci ꝑ creationē:qꝛ deº pōt imediate diſponere 7 ipꝛimere.

D

Hēri ex aliq̄ cognit. dupr

C Sz inſtat ꝺ iſtas ꝑnes.7 ꝑmo ꝺ ꝑmā ꝑnē.qꝛ expientia docet oppm:qꝛ mutatio nō gnāt niſi ex nutrito.g̃ ex boc ibi eſt huiº gnō. C Cōtra 2ᵐ.qꝛ ibi eſt inſtans poſt inſtās:7 ꝑ ꝑns tps mediū in quo nec coꝛpꝰ chꝛi:nec aliq̄ ſuba eſt ibi. C Cōtra 3ᵐ.qꝛ ibi nō eſt trāſmutatio nālis de ꝓuatione ad formā. C Cōtra 4.ᵐ.qꝛ tunc eſſent accītia annihilata:qō repugnat agēti nāli. C R'nº ad pm.aligd fit ex aliq̄ māl'r:aligd fit ex aliquo nō māl'r:ſz quodā ordine:vt ꝑus b̄.ꝑmo mō nō pōt fieri de iſtis accidentib⁹:ſz 2º mō pōt:vt poſt deſinitionez eoꝝ creata mā ītroducat foꝛa talis. C Ad 2m dico gꝑ poſt ceſſatione nō eſt:ſz in eodē inſtāti fit ītroductio foꝛme poſt ceſſationē accītiū. C Ad 3m.dico gꝑ gnō in creatis bñ eſt ꝓcomitatiue mutatio:ſz ſi deꝰ mā ſume diſpoſita/ignis igniret ſine mutatiõe. C Ad 4.m dico gꝑ ōſtructio illoꝝ accītiū eēt annihilatio.ſi el'nta coꝛruperentꝰ:qō nō pōt fieri ꝑ agēs nāle. C Sz oc.diffi.qꝛ vī miraculū ſempiternū:qꝛ opꝛ gꝑ deº ſemp creet mām. C Dico gꝑ nō pōt al'r ſaluari niſi ponēdo talia miracula:nec multū laborat deus faciēdo ea. C Sz oc.diffi.ſi mā eadē nuō pōt redire q̄ fuit ſub foꝛa panis vel alia. C Quidā dicūt gꝑ eadē nō pōt reuerti:qꝛ exq̄ aligd deº creauit nō pōt illud iterū creare niſi ſit annihilatū:ſz nō fuit ita annihilatū in trāſubatione panis. C Sed b̄ nō vī pole:qꝛ nō actualr exiſtit.nec ē ens pdibitū:7 tale pōt creari. C Jtē pōt creare formā coꝛruptā q̄ non actualr exiſtit nec eſt annihilata.vñ ſufficit nō actualr exiſtere. C 3ª diffic.ſi coꝛpꝰ chꝛi manet diu ſub iſtis ſpēb':' C Dī gꝑ q̄diu remanēt ſpēs panis vt diſtinguaſ ab alys. C Sz 4.ª dif. ſi vermis ſpēs panis comedat:vel ſortilegus appliceꝰ nūgd coꝛpꝰ chꝛi recedit a ſpēb':' C Dicit vn' doctoꝛ gꝑ nō manet qꝛ nō applicaſ vſui ad quē eſt ſacr'tū ordiatū. C Sed cōtrariū mihi vī 7 dī gꝑ q̄diu manent ibi ſpecies:tandiu manet ibi coꝛpus chꝛi. C Queſtio.II.

Qz diu manet coꝛpꝰ chꝛi ſub ſpēbº notāter quere ſco.7 alios.

F

Secundo querit.Utꝛ ſpēs poſſit naliter coꝛrūpi.Et vī gꝑ ſic:qꝛ hoc exprimit ad ſenſum. C Contra.qꝛ ſunt forme ſepate:7 tales ſunt incoꝛruptibiles.

Lōclo 4ᵉ.

Hic pono quatuoꝛ ꝑnes. C Pꝛia eſt gꝑ aliqua ſunt ad genus q̄titatis pertinētia que coꝛrumpunt.pz de bicubito 7 tricubito. C 2ª ꝑ/gꝑ nō oēs vlr:qꝛ nullū agens poſſet diuidere totū cōtinuū cū ſit diuiſibile in infinitum. C 3ª ꝑ/gꝑ aliqe q̄litates ſunt nāliter coꝛruptibiles:ſic figura. C 4ª ꝑ/gꝑ nō oēs qꝛ nō poſſunt coꝛrūpi niſi inducēdo formā icōpoſibilē:ſed ibi nō eſt ſubm. C Dic ꝓmo eſt duᵐ.ſi fiat reſolo in minimū 7 poſtea diuidaſ: ſi tūc reſoluaſ incōtinēs:' C Dico gꝑ nō:qꝛ ex boſtia nō pōt gnāri aer:7 ſō niſi deº faceret nouū miraculū nūgd reſolueret:ſz remaneret in ſua diſpōne. C Qō.III.

Que nāl'r coꝛrūpi ex accītibus ſepatis 7 q̄ nō poſſint? Dubiū nōbile

G

Tertio querit. Utrū aqua q̄ cōmiſceꝰ in vinū cōuertaſ in ſanguinem chꝛi.Et vī gꝑ ſic:qꝛ gcgd eſt ī boſtia/trāſubſtantiaſ in coꝛpus chꝛi.g̃ quicgd eſt in vino tranſubaſ in ſanguinē chꝛi. C Contra.qꝛ in ſanguinē nō ꝙuertiſ niſi vinū:ſz aqua nō eſt vinū.g̃ 7c.

Hic sunt quatuoꝛ modi dicendi:quos papa recitat de celebra.miſſa ꝑ.c.Cum marthe.

Innoc.tertiº. 4 Modus dñi aliorꝝ 4ᵉ.

C Primus eſt gꝑ conuertiſ in ſanguinem:qꝛ dicunt gꝑ materia huius ſacramēti eſt aqua ſicut vinū. C Aly dicunt gꝑ vinū in ſanguinez:7 aqua in aquaz:7 ita erit ibi ſanguis 7 aqua: ſicut a latere ſalnatoꝛis fluxit. C Aly dicūt gꝑ aqua cōuertiſ in vinū:7 tūc vinuz in ſanguinē. C Aly dicunt gꝑ aqua remanet circūfuſa ſpeciebus vini. C Sed nullus iſtoꝝ ſatiſfacit. C Primus modus dicendi nō:qꝛ ſicut mā ꝓpꝛia baptiſmi eſt aqua:ita ꝓpꝛia mā ſanguinis chꝛi eſt vinuz:7 coꝛpoꝛis chꝛi panis: 7 ſicut baptiſmus nō attingit ad panē 7 vinum:ita nec virtus iſtius ſacramēti ad aquā. C Contra 2m modum arguit.virtus verboꝝ nō attingit ad aliquē terminum niſi qui exprimit in verbis:ſed ibi non exprimit aligd de aqua:ſed dicit calix ſanguinis mei. C Contra 3m.qꝛ nō ſatiſfacit iſta cōuerſio aque in vinū:nō eniz fit in inſtanti:ſed indiget diſpoſitione pꝛeuia:7 in illo tēpoꝛe ſi fiat cōſecratio nō tranſubaſ aqua. C Contra 4m.qꝛ nō ſemp remanet circūfuſa:ſed coꝛrumpit nāliter. C Dic ergo opꝛ diſtinguere.ꝑmo de q̄titate magnitudinis:qꝛ ſi aqua ſit tanta in ſe q̄tum eſt vinum:tunc nō cōuerteretur in vinum.7 ſi non:tunc nulla opinio teneri debet. ſed ſi ſit minima q̄titas:tunc poteſt teneri gꝑ conuertatur in vinum 7 totum in ſanguinē.ſi aūt ſit q̄titas intenſiua:quia aliqua vina ſunt foꝛtia 7 ſtatim cōuertūt:que aūt ſunt debilia nō cito conuertunt:ſed ſi accipiaſ q̄titas ſm multitudinē.ſi ſint multe gutte:7 ſimilr ſm duꝛationem:ſi fiat cōmixtio aque 7 vini per multū tēpus

Joan.19.

Impugnº 4ᵉ

H

Dic ꝓpr hic.

Ob.ꝓpria no tabilis. In mixtione aque 7 vini in ſacro dz cōſiderari q̄dru plex q̄titas.

I Adūte p̄ger. Dubia curiosa ꝛ solones p̄clare. Mobilis p̄actica quā obseruāt bisgoti

ante:ꝛ ideo in p̄ncipio missē vino debet apponi aqua vt fiat cōmixtio:ꝛ est rutius. ¶ Sꝫ oc.dif.qz duⁿ est in die natiuitatis dñi:si sacerdos sit ieiunus si aq̄ remaneret nō mixta cū vino in p̄ᵒ missa:qñ celebrat ʒᵃᵐ non vī ieiunus i tertia missa. ¶ Dic dico ꝙ ignozātia facti est sufficiens excusatio:ꝛ hoc nō pōt bñ scīri:vñ minimum de aq̄ oꝫ poni:ꝛ bona boza ꝛ bono vino ꝛ forti fiat celebratio:vbi est pole. ¶ Alia dif.dū fit alteratio aq̄ successiue si in illo tpe p̄terret vba:ꝛ in eodē istāti in q̄ cessat alteratio ꝛ est in dispōne tali:vt quertat:cū ēt in eodem istāti fiat trāsubatio nūqd aq̄ quertereť. ¶ Dico ꝙ nō in illo qz in istāti suba vini nō est ibi:ꝛ ita nō poterit cōuertere aquā. Itē in illo instāti est ibi cozpᵒ chīi:ꝛ p̄ ꝓns nō suba vini.ġ si in p̄ istāti platiōis vbox nō sit cōpleta alteratio nō trāsubat aq̄:ꝫ remanet. ¶ Sꝫ qd si in vno calice pleno spēbᵒ vini ponat gutta aq̄. ¶ Dico ꝙ corrūpereť foīa aq̄ ꝛ mā dīno miraculo ꝛ fugerent̄ species spēbᵒ. Uel nēcio remanebit i sua dispōne p̄ᵒ:qz nō pōt aligd īducē formā nālē:qz impoⁱs est in illo subo. ¶ Sꝫ qd si ponat oppᵐ.vna gutta vini ꝓsecrati ponat in vno pleno dolio aq̄ qd fiet:ꝛ ¶ Dico ꝙ aq̄ alterabit eā mō nālr ꝛ qñ totū est dispositū opꝫ ꝙ deus creet ibi māz. ¶ Sꝫ hic est duⁿ:qz pbīci dicūt ꝙ aq̄ pōt nālr separari a vino:ꝛ sic nūq̄ fuit trāsubata. ¶ Dic est dōm ꝙ qñ ē trāsubata separi nō pōt:ꝫ q̄diu māet:separi p̄t: vñ qñ ē mīma q̄ntitas aq̄ nūq̄ fiet sepatio. ¶ Sꝫ qd si; gnificat ista mixtio:oꝫ ꝙ fluxū sanguinis ꝛ aq̄ de latere chīi. ¶ Sꝫ potest fieri ꝓsecratio sine aqua:ꝛ ¶ Dicitur ꝙ sic:sed tamen peccaret mortaliter si omitteret aligs. Nam greci non ponunt. ¶ Questio.IIII.

Modicū aq̄ appone ꝛ cito ꝛ forti vino.

Greci bibuli aquā nō apponunt. Illi peccant dic ꝓfr.

L Quarto q̄rit. Utr ī mixtiōe fiat vnio extremoꝝ adinuicē. Et vī ꝙ sic:qz aliter nō miscerentur. ¶ Cōtra.quia In ista (bic sepat vnū a reliquo. qōne nō est itētio de mixtione libꝰ de generatione:sed de mixtione tm̄ liquorum. ¶ Et ió p̄ videdū ē de mixtiōe corpoꝝ nāliū. Et dicūt alig ꝙ talis mixtio fit p corpoꝝ ītimationē:imaginādo sic:sic̄ sint duo corpa in eodē loco. ¶ Ꝫ B aī sic.qñcūq; aliq̄ duo corpa sic ītimant̄ ꝙ sūt ambo i eodē loco/non plus occupāt duo q̄ vnū:ꝫ B ē maioꝛ occupatio. ¶ Alii qui dicūt ꝙ fiūt vnū corpᵘˢ. ¶ Ꝫ ex īduiduis diuersarū spēꝝ nō fit vnū īduiduū. ¶ Alij dicūt ꝙ p ǫtinuationē. ¶ Sꝫ B ē īpoⁱe:qz vnū accīs eēt duoꝝ.ſ.extremitas vtriusq;. ¶ Alij dicūt ꝙ fit p resolonē. ¶ Sꝫ B in ꝓposito nō valet:qz nō logmur de tali mixtiōe. ¶ Dñt ġ alꝫ ꝙ fit p ꝓsionē corpoꝝ vsq; ad mīma:ꝛ ita fit per iuxtapōnē:ꝛ ē ǫtinuatio nō ǫtinuatio. ¶ Ꝫ B aī 4ʳ. ¶ P̄ sic.qz seq̄reť oīuꝫ illoꝝ corpoꝝ mltiplicatio ꝛ distinctio: hic āt qōlꝫ minⁱᵐ dīdit a q̄lꝫ mīmo:ꝛ sic oīa mīma erūt discōtinuata:ꝛ nō erit idē corpᵒ nuō. ¶ zᵒ.qz oporteret ponē eq̄litatē miscibiliū alr nō eq̄renť i suis minimis. ¶ ʒᵒ.de figura:aut ista mīma bñt figuras rotūdas:aut q̄dratas.nō q̄dratas:qz ñ sūt figᵉ nāles.nec rotūdas:qz nō ǫtigerēt se.nec ꝓiūgerent̄ nisi i pūcto:ꝛ erit distātia iter eas. ¶ Intelligo igr ꝙ fit p igressionē subtilis corꝓis i poꝛos alteriᵘˢ:ꝛ Ꝫ est i corpib⁹ alterius spēi:ita ꝙ ibi ē subtilᵉ qō natū ē penetrare grossiᵘˢ:ꝛ ita igredit̄ p venas alteriᵘˢ ꝛ vinū p venas aq̄. ¶ Ló fit p̄ exᵉᵒ dupliciter qz videmᵘˢ ꝙ qñ aq̄ miscet vino:vinū trāsit p venas aq̄.ꝛ nūc igredit vnā pt̄e:nūc aliā:ꝛ successiue:ꝛ ió opꝫ dare aliq̄s aptiōes in aq̄. ¶ Alīō exᵐ.si sup oleū ponat aq̄ subito penetrat aquā q̄si īuisibilr p oēs ptes aq̄:ꝛ oꝫ ꝙ p poꝛos fiat ista subitratio:si nō sint duo corpa sil:ita ꝙ sit ipletio p̄dictoꝝ. ¶ Sꝫ oc.dif.si vna gutta aq̄ ponat i calice vini.si opꝫ totū vinū igredi illā. ¶ Dico ꝙ nō opꝫ ꝙ statiꝫ disꝑgat p totū calicē:ꝫ gutta ē grossa ꝛ vinū apit poꝛos eiᵘˢ ꝛ dispergit eā q̄si pōt dispgi:ꝛ semp efficit debiliorꝛ:ꝛ minᵘˢ pōt resistē corruptiōi:ꝛ q̄si subito trauerit oēs poꝛos resoluit aliq̄s disꝑgat p mediā ptez calicis:ꝛ si deᵘˢ p̄seruaret eā ñ disꝑgeret̄ p totᵐ. ¶ zᵒ dif. qūo erāt pleni ꝑus isti poꝛi qz ñ erat vacuū: ¶ Dico ꝙ aere vl aliq̄ corꝑe sbtili ipleti erāt vl adhuc ꝑdēsant.

N Adde plura vt scis.

Secunda ꝓticula.qūo fit mixtio ī ꝓposito. ¶ Dico ꝙ sic ī vno alio:donec veniat ad pūctū gnōnis:ꝛ tūc fit sic̄ suprad cīn est. ¶ Sꝫ qd si sacerdos in sanguīe ꝓcipit sapoꝛē aq̄:certū est ꝙ ibi est aq̄:vī ꝙ eēt tutū abstinē a celebratiōe 2ª. ¶ Sꝫ qd si mīstra tū est de aq̄ pura:ꝛ bibit:qz credidit fuisse vinū album. ¶ Dicit Sco.ꝙ oꝫ iterū ꝓsecrare ꝛ sumē vinū ꝓsecratū:sic̄ q dimitteret ptē de foīa regsita in bapᵐᵒ oꝫ iterare. ¶ Sed tūc est duⁿ.qz ꝓceptū ecclie est ꝙ nō sumat nisi icūnᵖ. ¶ Dico ꝙ ꝓceptū iferioris nō obligat ʒ ꝓceptū supioris:ꝫ vt itegrū sacrm faciamᵘˢ/est ꝓceptū chīi: vt icūmi sumamᵘˢ est ꝓceptū ecclie.ġ ꝛ. ¶ Sꝫ qd si sacerdos de aq̄ gluriat lauando os. ¶ Dī ꝙ si sit modice q̄ntitatis:qz cito digerit nō opꝫ ꝑ B abstinē. ¶ Sꝫ qd de nō dormiēte tota nocte:ꝛ ¶ Dī ꝙ si est digestus cibᵒ pōt fieri.alr nō. ¶ Alig.n.ꝑ bonā cōplonē ꝛ bonū calozē nālē ifra idē tps meliᵘˢ digerūt vigilādo q̄s aly dormiēdo. ¶ Sꝫ qd si cōsecratio fiat in aceto:ꝛ ¶ Dico ꝙ nihil fieret:qz ē alteriᵘˢ spēi. ¶ Sꝫ de clareto ꝛ saluteto. Ur ꝙ pōt fieri:qz nō est spēs mutata:ꝫ aliq dicūt ꝙ sic lisciuiū nō est apta mā ad bapᵐ/sic nec saluteatū ad sanguīe chīi ꝓsecrādū. ¶ Sꝫ B nō est oīno sil:qz liscīuiū bꝫ aliquas ꝓditiōes q̄ sūt ꝛie aque ꝛ cōditionibᵘˢ eiᵘˢ:ꝛ ex B vī alteriᵘˢ spēi. ¶ Sꝫ qd ō agresta:ꝛ ¶ Dico ꝙ nō: qz alia spēs. ¶ Sꝫ quid de musto. ¶ Dico ꝙ q̄diu est intra vuā nō pōt:ꝫ qñ est exꝑressius pōt:tū nō est cōueniēs in aliq̄ vino nō bñ claro:qz est ibi multa mā terrestris q̄ nō quertit:ꝛ ita est irreuerētia:sicut si ponat ibi puluis:ꝛ ideo oꝫ esse vinum defecatū ꝛ depuratum:nec in alio est celebrandū:nisi magna necessitas esset:ꝛ aliō haberi non posset. ¶ Questio.V.

De mixtione sacrali. Dubia curiosa ꝛ notanda.

Obo nobilis.

Qualr localr mutat ꝛ corrūpit chīi corpᵘˢ

d.8.hᵒ.q.3.

O De cōse.dī.2. liquido. Nō ieiunus i casu celebrare potest. De cōse.dī.2. cōpimus. Nō dormiēs i casu celebrare potest.

De mā inconueniēte ex pte sanguis sanis nocabilr.

Queritur Utrū corpᵘˢ chīi in B sacro videat exB ꝙ spēs videt. ¶ Ista qō mota est pp ǫtentionē quoꝛūdā doctoꝝ. vnᵘˢ dicebat ꝙ corpᵘˢ chīi vē dī videri qñ spēs vīr:sic̄ qñ videbat chīi hūanitas. Alius dicebat ꝙ nō. ¶ Et ad p̄ᵐ ptē.vꝫ.ꝙ videat: qz Aug.p̄ de tri.dicit.dei filiᵘˢ videbat:qz ꝓiunctᵘˢ erat cū humanitate:ꝫ aliq̄ ꝓiūctio est corꝓis chīi ad spēs.ergo ipsis visis vī. ¶ Lōtra.Hzeg.i bonieſ.paschali in B sacramēto.aliō ē qō cernit̄:aliō ē qō credit̄.ġ ꝑpe nō vī.

Motiuū.q.ꝛ cām ciuo declarat.

Mittere in mā de eucharistia nescio. Modus adorandi corpus christi.

c.16.ꝛ.17.

Diffice.ſ.in albis.

Q Tilio duplex Esse in ꝓposito duplr.

Hic primo ponit̄ distinctio de visiōe ītellectiua ꝛ sensibili. Et alia distinctio de eē aliq̄ in ꝓposito:qz vel oꝫ eē aligd in ꝓposito foīalr: sic diuinitas est in ꝓposito vbi.vel ꝓpositalr:ꝛ ꝓsonalr:sic̄ hūanitas assūpta in vbo. Et sic ista est vā:deᵘˢ est hō. ¶ Et sūt hic q̄tuoꝛ regule. ¶ Pria est:ꝙ qñ aliquā nā est in aliq̄ ꝓposito ꝓpositalr/nō segt̄ si videatur intuitiue visiōe ītellectuali aliq̄ nāli foīa ꝙ suppoᵐ videat intuitiue:vbi gra.albedo erat ꝓpositata in chīo: nō opꝫ ꝙ q videt istā albedinē intuitiue videret suppᵐ vbi intuitiue.alr demones vidissent ꝓsonā vbi. ¶ zª regula sil;r est de notitia ītellectuali ꝙ vides aliq̄s rōnem foīalē intuitiue/foīa exīte in aliq̄ ꝓposito:nō opꝫ ꝙ videat illud in quo est.hoc fuit ostensum in ꝑmo de ꝑprietate ꝛ essentia. ¶ ʒª regula est de cognitione sensitiua:qz vides tale visione intuitiue aliquā naturaꝫ/videt illud in q̄ est illa nā ꝓpositalr:vñ ex hoc ꝙ videbat corpus chīi filiᵘˢ dei videbat intuitiue. ¶ 4ª regula est

Regula 4ª.

dif.10.ꝛ.11. Al.de cōuersione.

dif.10.ꝛ.11. Al.de cōuersione. Lū totū corpus chīi bēt ē i q̄lꝫ parte hostie ſcgt̄ ꝙ

dif.3.

A

Loco ſrisiua Esti spēs non ut corpᵘˢ chīi videri gustari audiri tāgi vl odorari in eē sacrali ꝛ ꝑmo

B

Aligd videri ꝓuenit 4ª.

C Donatio 2ª. Resolo singularis.

Ex istis ꝓ solo qōnis qūo spēs vīr:qz ista accītia panis ꝛ vini nō sunt in ꝓposito vbi: nec foīalr:nec ꝓpositalr:sed opꝫ ꝙ fi ꝓᵐ oꝫ dici videri ꝙ rō illa vel esset in ꝓposito foīalr vel ꝓpositalr. Eodē mō de auditu:qz illa fractio nō est in ꝓposito:nec ꝓpoz ille in eo:ꝛ ió non gustat sacerdos corpus chīi. Eodē mō de q̄litatibᵒ tactᵒ:ꝛ de fumali euaporatione. ¶ Sed ꝛ.qz corpᵒ chīi vere est mutatū qñ venit huc:ꝛ mouet localr. Eodē mō comedit corpᵒ chīi ꝛ vē masticat:ꝛ iste ꝓpones sunt ꝓcesse a sanctis. ¶ Rñ°. dico ꝙ ió mutatus est:qz aligs respectus p̄sentialitatis est in corꝑe chīi foīalr ꝛ vere mouet localr:qz accipit nouū vbi:ꝫ ꝓriū nō dimittat. ¶ De comestione vo sciēdū: ꝙ dicit attritionē cibi ꝛ dicit transitū ꝛ trabitionē ꝑmo mō nō terit:nec frangit:sed bñ trāsit localr ad stomachū. ¶ Intelligēdū tñ ꝙ aligd pōt videri 4ª. ¶ Prio. sicut illud ad qō ꝑmo actᵘˢ videdi terminat:ꝛ isto mō sola lux vel color vī. ¶ zᵒ. sicut qñ illud qō imediate subiacit tali obo.sicut oꝫ:sol vī:qz lux vī que est i eo foīalr:ꝛ ita de subsātijs aliꝰ. ¶ ʒᵒ.sicut in quo obm visus ꝓpositat:ꝛ isto mō verificat actᵘˢ videdi de chīo ꝛ erat vez dicere:video deum. ¶ 4.ᵒ.sicut illud ad qō obm visus refert:sicut videdo boiez armatū nō video nisi arma:ꝛ ꝓp relonē babitus armoꝝ est verū dicere video boiez. Et isto mō dicebat in scriptura angelus videri:qz corpᵒ assumptū babebat relonē ad ipsuz:qō tñ nō erat aligd eius:nec in eo erat foīalr:nec ꝓpositalr. ¶ Et isto mō.qz spēs bñt aliquē respectuz ad corpus chīi q̄si habitus ipsis visis dicet videri corpᵒ chīi. vñ sacerdos qñ dicit infirmo:credis hoc qō vides esse corpus chīi.in ista ꝓpositione fit demonstratio vel ad sensuz vel ad intellm.si ad intellm:sic est vez qō intellectu demonstrat.sicut si dicerem de boie demōstrato: credis hūc quē vides esse regē tuū.si ad sensuz oꝫ exponi sic.credis B ꝙ vides.i.sub hac spē sensibili quam vides esse corpus chīisti ꝓpter relationē de qua dictū est: ꝛ ió ꝑm illum doctoꝛē antiquū Alexandruz:oꝫ adorari sic vocalr vel mentalr. Adoro te dñe iesu chīe saluatoꝛ quē credo sub hac spē quā video. ¶ Questio.VI.

Secundo queritᵘˢ. Utruz corpus chīi sit totū in qualz ꝑte hostie cōsecrate. Et vī ꝙ sic:qz est ibi mō ſpūali:ꝛ per ꝓns est in q̄libet ꝑte sicut aīa est tota in q̄libet ꝑte corꝓris. ¶ Lōtra.qz chīs bꝫ ibi esse ꝑm totā suā q̄ntitatē:ꝛ nō totalr spūalr. g̃ nō ꝛ totū suū esse:opꝫ ipm esse in qualibet parte hostie.

Hic inducuntur 4ᵒʳ ꝓnes. ¶ Prima est ꝙ corpus chīi est totū in qualibet ꝑte hostie.hoc aūt ꝓbat 4ª. ¶ Prio.qz vbicūq; fuit suba panis/ibi est corpus chīi:ꝫ in q̄libet ꝑte hostie fuit suba panis:ġ ꝛ corpᵒ chīi nō ꝑm ptē:qz tūc esset ibi mō extenso localr:cuiᵘˢ ꝓriū fuit supra ostēsum de ꝓne. ¶ zᵒ.qz nō frangit ꝑm fractionē hostie:qz diuideretur nisi ita eēt. Si aūt dicas ꝙ nō in q̄libet ꝑte hostie est totū:opꝫ te dicere ꝙ in vna ꝑte sit caput.ꝛ in alia manᵘˢ ġbus pt̄ibᵘˢ diuisis caput eēt diuisuz a manu. ¶ ʒᵒ.qz eodē mō est in hostia sic aīa in corꝑe:vt ostensuz est supra de ꝓne. ¶ 4.ᵒ.qz eodez mō est ibi sicut angelus in loco. ¶ zª ꝓ/ꝙ corpus chīi bꝫ esse in infinitis ꝗtibus hostie: qz in hostia sunt infinite ꝑtes:qz aliter nō posset resolui in illas:nisi ꝓstarer ex illis:ꝫ in qualz ꝑte hostie est totū corpus chīi:nec opꝫ ire ad poᵐ ꝛ actū:qz in oīb⁹ in ġbᵘˢ

E In infinitis pribus eius sit:ꝛ infinitas p̄ntialitates hēat:ꝛ eō q̄lꝫ ꝑs hostie respēū ipsius:q oīa bñ masticabis nec stōchᵘˢ abhorreat. Obiect 4ª.

F Arᵐ a sili raro ex toto cōcludit. Al.l.cū sit vltis limitate. Alr angelus ē alr corpᵘˢ chīi in loco.

Infinitatē in respectis dari.

Duᵃ curiosa. d.10.ar.7.q.2. Modus ꝓsecrādi greco:ꝛ si ꝓmissus: nō tamen laudabilis. Linea duplr.

G

Casus singlaris ꝛ solonis singlarissime.

H

d.6.hᵒ.q.6. ꝛ vbi ibi nōta.

Singlaris doctria quā q̄rit

Universidad de Deusto
Biblioteca

I denti intuitiue appet distinctio supficieꝫ ꝛ discōtinuatio. ¶ Sz tūc est diffi.qūo ista duo corpa ꝓigua nō separāt:ita ꝙ oū yna ps teneꝫ /alia nō cadit. ¶ Rñ°.forte fit dīna vtute ne miraculū percipiat. ¶ Dō.VII.

Ertio querit.Utrū sit dare minimaz partem hostie cōsecrate. Et vī ꝙ nō:quia nullum ḡtum est minimum:sed ylterius diuisibile. ¶ Lōtra .qz punctus est in genere ḡtitatis:ꝛ tamē est minimum.

Hic primo videndū est si est dare minimā carnē vel panez. ¶ Et dī ꝙ sic de ḡtitate nāli ꝛ sensibili:qz oīum nā constantium est certus terminus sui crementi ꝛ decremēti zᵒ de aia. ¶ Lōtra illud arguit 4ʳ. ¶ Prio.qz oē totū maius est sua pte:ſz oīs ḡtitas est qddā totū.ḡ maioz sua parte:ꝛ p ꝑns non est minima. ꝓbatio minoꝛis:totū ꝛ ps sunt ptes ḡtitatis.si illud minimū est:totū hz ꝓpositū.si ps ꝛ nō totuz: igit erit indiuisibilis sicut puncti nō bnt ptes. ¶ 2° sic. Accipio quadratū ꝛ diametrū.costa cōstet ex.ꝛz.minimis:tūc ꝓbat ꝙ diametrū est cōmēsurabilis coste:qz a quolibet minimo ad qōlibet aliō pōt dūci linea visualis: ꝛ ille intersecāt se in pūcto ꝛ i diametro:vel igit est adequata tota diameter:vel nō.si sit:tunc est cōmensurabilis.si nō:tunc inter punctū ꝛ punctū erit dare medium. ¶ 3° mō arguit de circulo.si circulus sit infra circuluz: tūc a quolz puncto poterit trahi linea visualis:ꝛ sic maioz circulus est eḡlis minimo circulo. ¶ Istas duas rōnes nota in scō Scoti. ¶ 4° Aug.sup Gen.ad lr̄az ꝓbat ꝙ corꝑ nāle est diuisibile sic.oē qō bz medietatez sui est diuisibile:sed oē corpus hz mediā ptem sui.ḡ oē corꝑ est diuisibile:qz illud mediū sui est corpus. ¶ Cōfirmat.qñcūqz aliqua sūt eiusdē rōnis:quecūqz passio cōuenit vni:ꝛ alteri:sed in homogeneis totū ꝛ pars sunt eiusdē rōnis:ꝛ totuz p ſe est diuisibile.ḡ ꝛ pars. Jō dico ꝙ nō est dare minimā nālē ḡtitatē. ¶ Aly dicūt ꝙ hñ verū est ꝙ ḡtū nāle est diuisibile sub rōne qua ḡtū:ſz hñ est deuenire ad talē quātitatē vltra quā nō saluatur spēs panis vel forma. ¶ Lōtra istud arguit q̄druplr. ¶ Primo sic.Quācunqz aliqō corꝑ corrūpit:ipole ꝙ corrumpat nisi qz agens inducit formā incōpossibilez. corrumpit ḡ forma panis:diuidat illud in qō resolui: si aūt nō corrūpat manet eadē forma:vel igit erit ꝑcessus in infinitū in formis panis specificis:vel erit deuenire ad aliqō qō nō corrūpit per diuisionē. ¶ 2°. Qz deꝰ pōt suspendere oēm dispōnē ad corruptionē:ꝛ ita ꝙ diuisionē nō nēcio corrumpet. ¶ 3° sic. Sicut mā extēsa exigit formā extensaz in quocūqz continuo:ita cuilz ptī māe corresponḋet aliqua forma:igit ḡtuz est ex parte forme nō repugnat sibi in quacūqz ꝑte māe esse minima minime. ¶ 4°. Qz ps māe ꝛ totū eiꝰ est eiusdē rōnis.igit sibi nō repugnat.ḡ ꝛc. ¶ Itē dicūt aly ꝙ resolui in cōtinēs:quia nō pōt plus durare in rōne māe vel forme. ¶ Lōtra.deus pōt suspendere vtutem ꝓtinētis aeris vel alteriꝰ medy cōtinētis:ꝛ tūc tale minimū non resolueret. ¶ 2°.si in vacuo fieret nō haberet locū qō dī de cōtinēte. ¶ 3°.si in celo fieret nō esset ibi cōtinēs tale corruptinū. ¶ 4°.qz deꝰ pōt diuidere solē:nec apparet in quo resolueret. ¶ Dico ḡ ꝑmo ꝙ ꝑ nāz est dare minimā carnē ꝛ qōlibet corpus physicū minimum. ¶ zᵐ est ꝙ si deꝰ tale nāl̄r resolueret incōtinēs si diuidat:qz modice virtutis est ꝛ nō pōt resistere corrūpēti. ¶ 3ᵐ dicū ꝙ ḡtū ad diuinā potentiā nō est dare minimuz sicut nec maximū:qz pōt facere aliū mundū ꝛ aliō mare in infinitū ꝛ oia insimul cōiungere. ¶ 4ᵐ.ꝙ nō resolueret in ꝓtinens qñ dei vtute directe diuideretur. ¶ Sed tūc est dare minimā ꝓpē hostie. ¶ Dic est sciēdū ꝙ ḡtuor sunt gīa minimoꝝ. Quedā fm sensuz.alia fm opōnē.alia fm nām.alia fm ḡtitatē. ¶ Prio mō dicunt minima fm sensuz que si ulteriꝰ diuidant non pūt percipi sensu. ¶ 2° sunt que si diuidant nō pūt percipi sensu.ſz 2° sunt que si diuidant nō pūt in ꝓpriaz opōnē realē:sicut si scintilla diuideret.vñ videmus ꝙ nō descēdit ꝓp nimiā leuitatē. ¶ 3°.qz nō pūt subsistere in nā si diuidant:cū hoc ēt nō pūt ꝑcipi:nec operari:ꝛ oia ista minima sunt ḡta vel mathe⁹. ¶ 4° mō sicut pūctus:ꝛ ista ꝑdicta minima oia sunt subordinata:qz cōparādo ipsa /illa que sunt minima fm sensuz sunt ceteris minoza. ꝓbat:qz maioz vtus regrit ad mutandū realr ḡ intentionalr:qz maioz est ꝛrietas in mutatione rei. ¶ De minimo ēt fm nām ꝑz:qz minimum est:qz maioz vtus regrit ad operandū ḡ ad subsistēdū. ¶ De 4° aūt nō est dubm. ¶ Ad ꝓpositū in hostia:ꝑz ꝙ est deuenire ad ꝑma tria:ſz nūḡ diuidēdo est deuenire ad minimū fm ḡtitatem quacūqz virtute. Si igit spēs diuidat vsqz ad minimū ꝑmo mō.vz.fm sensum non manet corpus chr̄i:sed qñ venit ad minimuz fm nām nō remaneret ꝓsecratio. ¶ De puncto aūt dictū fuit supra. ¶ Sed nūqd pōt angelus diuidere sine resolone. Uidet ꝙ sic:qz cognoscit intuitiue oēs ptes:ꝛ pōt mouere ḡlibet. ¶ Sed si spēs diuidat/nunḡ erit resolo: qz accīs nō pōt resolui in subaz. ¶ Sz de facto fit ista resolo isto modo quo dcīm est vt percipiat miraculum.

¶ Questio. VIII.

Quarto querit.Utrum ptes in hostia sint realr distincte. ¶ Et vī ꝙ sic.hoc ꝑz:qz yna corrupta/altera remanet. sed ꝙ sint ibi actu ꝑz:qz yna terminat pdu ctionē:ꝛ alia mouet aliaz. ¶ Ex hoc ꝑz ꝙ sunt in actu. Sed qūo sunt ibi in poᵗᵉ fm ꝓbos: ¶ Dico ꝙ poᵗᵉ pōt intelligi 4ʳ. ¶ Uno mō ,put distinguit ꝺ actū opandi: sicut intellecꝰ polis dī esse in poᵗᵉ. ¶ 2°. ,put dividitur ꝺ actū ꝑficiendi:sicut mā ꝑficit ꝛ nō ꝑficit. ¶ 3°. ,put diuidit ꝺ actuz exñdi:sicut mundus añḡ fieret. ¶ 4° mō. ,put diuidit ꝺ actū subsistēdi in tertio mō dicēdi p se:ꝛ sic ptes ꝓtinui oñr esse in poᵗᵉ:qz totū cōtinuum est ynū subsistēs. ¶ Dico igit ꝙ infinite ptes sunt actu in cōtinuo:in actu dico exñdi:qz ꝑducte sunt:ſz nō subsistunt. ¶ Dec de eucharistia dicta sufficiant.

Post hec de penitentia.

Hic incipit distin.14ª. ¶ Circa quaz queruntur 4ᵒʳ qōnes. ¶ Prio vtrū pnīa sit sacrz noue legis. Et vī ꝙ non:qz de ipsa pnīa facta est mentio in veteri lege.3. Regum.8.si peccauerit in te ppl's tuus ꝛ uersus ege rit penitētiā. Et in ecclesiastico.añ moztem confitere peccata tua. ¶ Contra Jacobi.5. Lōfitemini alterutrum peccata vestra.

Hic sunt 4ᵒʳ ingrēda. ¶ Primo gd est sacrz penitentie.vbi sciendū est ꝙ Dierony.in epla ad demetriadē vginē sic diffinit.Pnīa ē 2ª tabula post naufragiū:nemo.n.pōt venire ad portū salutis nisi per pnīaz. Ad ꝓfectā aūt pniam cōcurrit 4ᵒʳ actus diuersaz potētiaz. ¶ Primus est actᵘ intellꝰ vt gs recogitet oīa pctā sua. ¶ 2ª actus nolēdi:qz opz nolle pctā. ¶ 3ª est actᵘ poᶜ executiue q est actus ꝓnuntiādi pctā. ¶ 4ª actᵘ est potētie hierarchice in sacerdotibᵒ caracter. Ex istis ꝑficit pnīa que est sacrm. ¶ Sed ꝺ ꝑᵐ:qz in absolonibᵒ de pctis publicis aligs pōt facere se absoluī de eo pctō de q̄ nescit:ita vī in ꝓfessiōe. ¶ Lōtra zᵐ.qz displicētia est paᵒ q̄ nō est in ptāte nr̄a. ¶ Lōtra 3ᵐ.qz mutᵘ nō possz ꝓfiteri. ¶ Lōtra 4ᵐ.qz dcīm fuit ꝙ caracter nō erat poᵉ actiua. ¶ Ad ꝑᵐ.dico ꝙ si ignoraz ꝙ sit pctm:tñ dubito ꝛ facio illud:de B est ꝓfitendū:qz expōsui me pctō. ¶ Ad zᵐ.dico ꝙ displicētia sensitiua nō est i ptāte nr̄a sicut nec imutatio ad magnū gaudiū: sed in rōne actus nolēdi est in ptāte nr̄a. ¶ Et sīl̄r tristitia ꝓpīs nō est in appetitu sensitiuo.vñ cū gaudio ꝑz sensuz pōt ire ad cōfessionē. ¶ Ad 3ᵐ.dico ꝙ ꝓlatio vocalis nō est de necītate:imo sufficeret ēt scribere ea:ꝛ sufficiūt signa in muto. ¶ Ad 4ᵐ.dico ꝙ ꝛz caracter non sit forᵃ actiua ꝛ nō eliciat actū realē:tñ ꝺsequit̄ ipz reᵘᵐ rōnis anctis q̄ pōt B facere aucte legislatozis. ¶ Sz occ. dit.gd facit sacerdos in ꝓfessione.Lū ꝑz Augu.sup illo vbo.ps.coꝛ ꝓtritū ꝛ humiliatū zᵉ.deᵘ statiz in ꝓtritione remittit pctm:vñ dicit Dierony.ꝙ sacerdos nō absolvit:ſz oñdit absolutū a deo.ꝙ absoluit ex ꝓpposito ꝓfitendi:sine q̄ ꝓpposito nō eēt ꝓtritio. ¶ 2ª difficoꝛit ex ista: cū glz veniat ꝓtritᵘ ad cōfessionē:nihil ibi vī facē sacrz. ¶ Dic dicit Sco.ꝙ in oī sacro sufficit nō ponē obicez: ita ꝙ fi nō sit in actu ꝓximo statiz sacrm hz efficaciā sicut in bapᵐᵒ:tñ vbi nō hz volitionez ponit obicem.

Secundo ingrendū est q̄ integrāt sacrm ꝓfessionis:ꝛ sunt 4ᵒʳ cāe. ¶ Pria est cā efficiens:q̄ est sacerdos ordinarᵗ ꝛ nullus aliᵘ pōt absoluē: nec cōfessionem audire:nec sacrm mīstrare vt sacrale. ¶ 2ª est cā mālis que sunt pctā cōfessa.ꝓbat:qz forma absolonis trāsit sup ea. ¶ 3ª cā est fōzalis ꝛ est fm aliqs Absoluo te:ꝛ addit cōiter,a pctis tuis. ¶ 4ª est cā finalis.vz.ꝙ intēdit nō recidiuare. ¶ Et istat ꝺ ista. ¶ Lōtra ꝑᵐ.qz in tpe necītatis vī ꝙ aliqs possit ꝓfiteri laico. ¶ Lōtra zᵐ.qz pctā oblita videnᵗ cē mā. ¶ Lōtra 3ᵐ. qz gdā bnt ritū.absoluat te deᵘ pr̄ deᵘ filiᵘ deᵘ spūscūs. ¶ Lōtra 4ᵐ.vī ꝙ sufficiat ꝓfessio:dato ꝙ nō recogitet de recidiuatione. ¶ Rñ°.ad ꝑᵐ.dicit Sco.ꝙ si aliquis crederet posse sacrālr laico vel nō sacerdoti cōfiteri eēt sibi in detrim/cū istud sacrz bēat determinatū ministrū: tñ si ꝓ būilitate B facit vt seipm bumiliet ꝛ puniat bñ facit:si tñ intēderet alr peccaret mortalr. ¶ Ad zᵐ.dico ꝙ oīa pctā oblita q̄ exꝑsse ꝓfessa sunt nā bui⁹ sacri: tñ spālr cōfessa. ¶ Ad 3ᵐ dōm:ꝙ sic fiebat in ꝓuintia ꝓuintie:ſz ꝓbata fuit ista fōza. ¶ Sed tñ videreᵗ ꝙ sic greci baptizāt sub hac fōza, baptizeꝫ seruus chr̄i Nicolaus:ita vī ꝙ nō eēt incōueniēs in ꝓfessiōe talr absoluere:qz tñ sacrālia sunt stricti iuris:iō nō debēt imutari. ¶ Ad 4ᵐ.dico ꝙ sufficit ꝙ nō bēat actuale ꝓpositū recidiuādi. Uñ totalis intētio est recipe ꝙ facit eccl'ia.

Tertio videndū est a quo fuit istitutū. Aliq dicūt ꝙ nō inuenit in euāgelio. ¶ Sed beatus Jacobus ipz instituit. ¶ Sz B nō teneᵗ:qz ipse nō bauit aucte institutōi sacr:vñ ꝛ btus Petrus nō fuit caput eccl'ie:sed vicariᵘ eius:cui⁹ nō est leges cōdere:multo minᵘ Jacobus q bauit ptāte limitatā in sua dioceſi. ¶ Assignat igit locus vbi fuit istitutū Marci 3°.Matthei.10.dedit eis ptātē sup oīa demonia.i.sup oīa pctā. Aly dicunt ꝙ hoc fuit qñ misit leprosos ad sacerdotes Luce.17.qbus dixit. Jte ostendite vos sacerdotibᵒ.vt daret ītelligi ꝙ qñ deᵘ absoluit aliquē a pena pctī vult ꝙ sacerdotibᵒ ꝓfitēdo ostendat se. Aly dicunt ꝙ B fuit Matth.16. Quecūqz ligaueris sup terrā zᵉ.ſz B magis de iurisditione publica ītelligi vī q̄ de foro ꝓfessionis. ¶ Alr dicit Sco.ꝙ tunc qñ chr̄s Aplis dixit.accipite spūm scm̄. quoꝝ remiseritis pctā remittunt eis zᵉ. Jo. 20.ꝛ tñ hoc nō fit nisi in foro penitētiali:ꝛ ita vī ꝙ magis est ad ꝓpositum:qz alie auctoritates inducte magis accipiunt ꝛm sensum mysticum.

Quarto videndū est q̄ sunt ꝓprietates penitētie. ¶ Ubi sciēdū ꝙ multe in se sūt circumstātie pnīe:ꝛ sūt potissime 4ᵒʳ. ¶ Pria est ꝙ ꝺz eē ꝓfeᵒ pura.vñ ꝙ venit fictus peccat mortalr. ¶ 2ª ꝙ ꝺz esse va sine excusatiōe ꝛ paliatione. ¶ 3ª clara ꝛ manifesta: qz pctā ꝛ circūstātias ꝺz dicere. ¶ 4ª integra sine diminutione:qz inutilis esset si diuideret. ¶ Sz istat ꝺ ista. ¶ Lōtra ꝑᵐ veniēs ficᵗ nūqd aligd recipit:q̄uis non recipiat rē sacrī. ¶ Dic dicūt alig ꝙ in oīb⁹ sacrīs ipz mīt dispō q̄dā ad gr̄az.si aūt ḃ nō ponat qō veriᵘ est:tūc dico ꝙ nihil recipit. ¶ Lōtra zᵐ.nūqd licz se excusare. ¶ Dico ꝙ sic vaciter:qz fic non licet dicē minᵘ:ita nec plus ꝙ sit:sed veraciter ḡtū est:ꝛ qūo. ¶ Lōtra 3ᵐ vī. qz dicēdo circūstātias poterit confessio reuelari ꝛ pctm alteriⁿ:vt si peccatoꝛ ꝓfitēs audierit cōfessionē. ¶ Dico ꝙ in talib⁹ vbis gnālib⁹ ꝺz fieri:vt non reueleᵗ:ꝙ si absq; reuelatione alteriⁿ pcti nō pōt fieri:tūc in foro il, lo secreto pōt reuelare vel pōt dicere. Et ꝓfessor audiēs ꝺz ytriūq; pctm cōfessiz ꝛ reuelatuz siue tam ꝓfitentis q̄ reuelatū ꝑ circūstātias oīno celare. ¶ Sz de 4° ecclesia tolerat nūc ꝙ cōfessio diuidat sine dimidiat. Uñ penitētiary dñi.pp.nō audiūt nisi reseruata in foro penitētiali:qz alia iurisditionez nō bnt:vñ cū nō sit culpa ex ꝑte sui nec ꝓfitēs intēdat diuidē siue dimidiare ḡtū est in se nō est illicitū sic dimidiare. ¶ Questio.II.

Secundo querit.Utruz in hoc sacro gra infundat. Et vī ꝙ non: qz ordinat ad remissionē culpe. ¶ Contra. qz est sacramentum noue legis.

Hic primo videndū est de infusione gr̄e. ¶ Ubi sūt 4ᵒʳ vitates. ¶ Pria est ꝙ hoc sacrm hz vim ꝓferēdi gr̄az ꝛ delendi culpā. ¶ Primū pateᵗ:qz est sacrm noue legis. ¶ zᵐ aūt ꝑz ex fōza vboꝝ. ¶ 2ª veritas est ꝙ aliqñ infundit gr̄az ꝛ nō delet culpā:qz in ꝓtritione infunditur gr̄a:ꝛ nō deleᵗ culpa añḡ cōfiteat. Adhuc plus ꝙ in cōfeſ.ōe semp dat noua gr̄a. ¶ 3ª vitas est ꝙ nūḡ delet culpā qn ꝓferat gr̄am. ¶ 4ª vitas est ꝙ aliqñ sīl̄ infundit gr̄az ꝛ delet culpā:ꝛ ḃ de facto ꝛz sit difficile videre: qz vī ꝙ ꝓtritio q̄ ꝑcedit ꝓfessiōez sp ꝑus remouet culpā: tñ ḃ pōt accidē sic qñ aligs attritᵘ accedit ꝛ in actu cōfessiōis cōteritᵘ:tūc sīl infundit gr̄a ꝛ deleᵗ culpa.

Secundo videndū est gd delet. ¶ Dic sūt 4ᵒʳ ꝺ/nes negatiue. ¶ Prima est.ꝙ illud qō delet nō est aligs actᵘ malus:qz actᵘ trāsit qñ sacrm est: qō aūt nō est deleri nō pōt. ¶ 2ª ꝺ/ꝙ nō delet bitū vitiosuz:qz ita exꝑit se ꝓnū post sic añ. Nā ois bitᵘ vitiosus stat cū gr̄a. ¶ 3ª ꝺ/ꝙ nō delet aliquā ꝙationez deformitatis.ꝓbo:qz nō illā q̄ est in actu:qz tūc nō est.nec bitū:qz remanet in aia. ¶ 4ª ꝺ/ꝙ nō deleᵗ aliq macula positiua vel rubigo:qz si pctm eēt aligd positiuū eēt spūale ꝛ nobile. ¶ Sciendū tñ ꝙ 4ᵒʳ reᵘᵐ remanēt trāseunte actu. Primus est ad deū:remanet.n.reᵘᵐ inimicitie ad deū:ꝛ eꝫ.Scōs ad infernū cui obligat. Tertius respectᵘ ad pnīaz ad quā obligat.nā facto pctō/oziī statim noua obligatio ad puniendū. Quartᵘ respectus est ad actū pcti ꝑteriti:sic bō ꝺ homicida ꝙ respectum ad actū ꝑteritū.Sīl̄ apostata. ¶ Sz in quo istoꝝ 4ᵒʳ respectuū statur rō pcti.ꝛ quō bō ē fōzalr peccatoꝛ? ¶ Nō in 4°.qz ille est indelebilis:deus enīz nō pōt facere qn homicida nō interfecerit:ꝛ apostata ꝓfessionē nō violauerit bñ qō nō esset facta. Nec in tertio:qz est sacrm: qz talis obligatio bona est:per istud aūt sacrm nullum bonū tollit.consistit ḡ rō formalis pcti:vel in respectu reatus ad infernū vel in respectu inimicitie ad deū. Et in ḃ nō teneo cū Scoto.Scotus tñ tz ꝙ in obligatione ad penā.ſz ꝑtᵒ ꝺico ꝙ in reᵘᵐ inimicitie ad deū:qz aligs posset eē obligatus ad penā īferni cū gr̄a:sic ꝑz in chr̄o

A
Solone ꝓclare. Displicētia zᵏ
Ecce qō q̄rit̄.
Notabile de caractere.
Dubiuz zᵏ no tabile.
Sup mat.16.
B
Di.1.hª ꝛ sequentib⁹ ꝛ in hac materia.
C
Li.17.huius.
Laico q̄ſr ꝛ ꝓfessū.
Modus absolucdi ,puin saltu quondā
Sacralia imutabilia.
Nota de recidiuatione.
Dicit qō q̄rit̄ De institutōe penit̄ sacrī.
D
Jacobi.5. exp. aliōrū ꝛ arg impugnationes.
Dicit copiose ꝑ in sco.d.17 ꝓxime.
Sollicit ꝛ bñ ut irrefragabilis doctor.
Ecce qō q̄rit̄ & quō ꝑtinet ad rectā ꝓfessionē ꝛ ꝓpriā hª sacrī sūt 4ᵒʳ.
Supra dī.I.

N
Bnā minimoꝝ q̄uoz quo declarat ꝛ ordinē eoꝝ assignat nōter.

O
In fine.q.pre cedentis.

P
Poᵗᵉ ꝛ actus 4ʳ accipiunt.

Q
17.c.
Pnīa qd?
Ad pnīaz ꝑt cēſ sacrī ꝛ ꝑtes ꝓlicē ꝑueñt.

E
Fictus ꝓfitens nihil recipit. Excusatio vaㄥ in ꝓfessiōe.
Notabilis doctrina de reuelatione circunstātiaꝝ:sed cōsidera.
F
Dimidiare cōfessionē in casu forē licitū.
Ueritas 4ᵏ notabilis de infusione gr̄e in ſacrō.
G
Lōcto negatiua 4ᵏ.
Quid nō delet hoc sacrm
H
Transeunte actu pcti remanet 4ʳ respcūs in peccatoꝛe.
In quo ꝓfitet foꝛalr rō pcti: ꝛ denominatio peccatoris.cōsidera bene.
Dimittit deo. ꝛ male.vid cū di.pñi.q.1. optime.ꝛ dic ꝓpter saluando semp amicū.

I quādo crucifigebaꝫ:ꝛ potuisset in tali pena continuari. pena igiꝫ nō repugnat gre:ꝛ multo minus obligatio ad pena:nō sic aūt de inimicitia:qz ipole est q̄ bīs gras sit inimicus:ꝛ iō magis cōsistit in isto respectu.ſ.inimicitie ad dcū:ꝛ iste tollit̄ per sacramentū penitētie.

Laue bñ ponderando. Lōcio 4ª.

Tertio videndū est gd est p̄us:vel deletio culpe: vel infusio gre. ¶ Dic sunt 4ᵒʳ cōclusiones. ¶ Pria est q̄ inductio forme p̄or est q̄ expulsio sui ꝟsꝫ. rō est:qz agens p̄incipaliꝰ itēdit aligd inducere q̄ oppm expellere. ¶ 2ª ꝓ/q imediatis ꝟsꝫ p̄us ē expulsio nā. qz p̄t expelli ꝟsiū dato q̄ aliud nō inducat:ſz erit statꝰ in medio. ¶ 3ª ꝓ/q expulsio culpe ꝛ infusio gre nō sunt ꝟsia imediata:vt fuit oñsuz supra di.1.q.4. ¶ 4ª ꝓ/q deus p̄t facere q̄ expulsio culpe sit p̄or ifusione gre:ꝛ tūc dico eꝫ bic ꝛ in bapmo:qz in bapmo p̄us accipit esse ꝛ intēdit p̄ius ꝛ p se gra ꝛ ex cōsequenti in infusione gre expellit culpa:sicut ponēdo aliquē in puris nālibus sic bic eꝫ p̄us expellit culpa:qz intentio magis est ad delectionē peccatoꝝ in hoc sacramento q̄ infusio gre.

Quālr se bñt in hoc sacto ifusio gre ꝛ expulsio culpe satis nōnter: ſz an cēpitat ꝑsidera.

K

Laute ꝫ considera. Al.l. ad infusionem. Vide sco.dis. 16.huius.

Quarto videndū est si sint distincte mutationes. ¶ Et dī q̄ sic:qz p̄t infundi gra sine expulsiōe culpe:sic̄ fuit factū in angelis ꝛ p̄mis parētibꝰ.

¶ Questio. III.

Tertio queritur. Utrū pnia sit ⁊tus. Et ⁊ri q̄ nō:qz sacm nō ⁊ri eē ⁊t: sed pnia est sacm.ergo ⁊c. ¶ Contra.chūs incepit suā p̄dicationē a virtutibus:sed p̄mo dixit:penitentiam agite ⁊c.

Matthe.3.

Preambulū quadruplex. di.p̄ūi.q.1.

Hic sunt 4ᵒʳ preambula. ¶ Primum est gd est pnia q̄tū ad sigñationē nois. Scotꝰ dic̄ q̄ fm sigñationē nois pnia est q̄si pene tenentia. ¶ 2m p̄ambulū est gd est fm rē sigñatā p nomen. ¶ Dico q̄ est punitio volūtaria pctoꝝ. ¶ 3m p̄ambulū:q̄ est actꝰ laudabilis dictatus a rōne:qz iustitia b̄ exigit:vt puniatur delinquēs fm exigētiā delicti. ¶ 4.m p̄ambulus est: q̄ ex talibꝰ actibꝰ gñaꝫ habitꝰ:ꝛ ille bitus est ⁊tus. Uñ sciendū:q̄ aliq̄e ⁊tutes sūt hierarchice:q̄ bñr in p̄ia: sicut visio clara. Aliq̄e theologice.sic̄ fides ꝛ spes. Alie sunt morales q̄ ex actibꝰ moralibꝰ gñanꝫ i poª volitiua. Alie intellectuales.pz aūt q̄ pnia nō est ⁊tus itellectualis:qz melius cognoscēs non semp plus peniret.nec hierarchice:qz nō est in p̄ia.nec theologica:qz pnia nō bz deū p obo.vñ dico q̄ est ⁊tus moralis ꝛ nālis:ꝛ nālr cognitiū est ꝛ dictatū a rōne recta q̄ pctm exigit punitionez. ¶ Sz oc.diffi.ad quā ⁊tutē p̄ncipalr reducīt:dī q̄ ad iustitiā q̄ qs bñ ordinaꝫ ad alterū:p hanc.n.⁊tutem bñ qs se bz ad deū quē offendit. ¶ 2ª diffic.sub q̄ rōne cōtineꝫ. ¶ Dī q̄ nō ꝟtineꝫ sub cōmutatiua:sed sub distributiua:q̄ bz cunire mala ꝛ distribuere bona.vñ for. malr est iustitia distributiua. ¶ Sco.tm dicit q̄ ꝟtinet ad spēm amicitie:qz ad amicū ꝟtinet bñfacere ꝛ recōciliari offenso. ¶ 3ª diffi.si iustitia est nobilissima virtus moralis. ¶ Dico q̄ nō:qz alique erūt in p̄ia:ꝛ pficient in nobilissimo statu. ¶ 4ª diffi.qd est obm ei⁹. ¶ Dico q̄ malū:sicut.n.alique ⁊tutes sunt ad amādū bonuz:ita sunt alique ad odiendū malū. ¶ Sz tūc oc.diffi.qz oīs ⁊tus est de bono. ¶ Cōcedo q̄tū ad finē:sed inq̄tū est quedā additio opz q̄ malū aspiciat. ¶ Questio. IIII.

M

di.presenti.

Virtus duplex

Quarto querit. Utrū virtus pnie ꝟsistat in medio. Et ⁊ri q̄ non:qz virtutes theologice nō ꝟsistunt in medio:qz bñt obm infinitū:sed malū culpe est infinitū. ¶ Cōtra.qz est ⁊tus moralis.ergo ⁊c.

Hic sunt duo videnda. ¶ Prio si ⁊tus ꝟsistat in medio. ¶ Circa q̄ est sciendū q̄ aliq̄ assignaꝫ medietas ad supabundantiā in mā non rōne obiecti:qz alique sunt ⁊tutes que nō bñt mediū:actꝰ aūt moderans ex parte māe sicut virtus latrie puta colere deū:q̄to magis abūdat tanto magis accedit ad mediū ⁊tutis. ¶ Sed tm ex circūstātia in superabundātia pōt esse defectus:sicut aliquis in p̄ncipio ecclesie:qz bonore dei volebāt circūcidi ꝛ alias cerimonias obseruare:q̄ nō erat licitū:nec meritoziū. Ex pte ēt defectus:vt cōfiteri semel in decē annis. Alia est ⁊tus que circa defectū māe mediat sicut virginitas:ꝛ ista nō pōt multuz circa huius mām deficere penes augmentū:sed ex alia circūstantia:sicut si esset materiata vel hō. Aliq̄e sunt ⁊tutes in q̄bus accipit mediū fm equalitatez quo ad nos: vbi actus de se nō pōt esse supabundans:nō tm ex circūstantia:sed ex intensione actꝰ tm. Alio mō mediat iustitia cōmutatiua vbi est mediū ex pte rei:sicut si regi vēdo aligd:tātū dz mihi dare q̄tū valet. In hac penitētia nō sumit̄ tota supabundātia ex pte māe:qz q̄tū possuz debeo nolle petm.nec ex pte deficientie:sicut in ⁊gnitate:sed sicut in latria ex circūstātia pōt esse defectus in supabundātia.nō ex pte obiecti:sicut si penitēs interficeret se:tūc esset superabundātia:ꝛ si nimis remisse doleret:esset defectus. ¶ Sz gd est p̄us supabūdātia:vel defectus:¶ Dic est sciendū q̄ sicut dictū fuit in p̄mo: ⁊tutes q̄dā dant ad actū intendēdū:q̄dā ad actū remittendū:quedā nec sic nec sic:sed ad regulandū sicut prudentia que nō intēdit nec remittit:sed regulat:ſz tm nā prona est ad deficiendū ꝛ desistendū:tūc idiget habitu robozante ꝛ quodāmō impellente:talis est actus fortitudinis:que est circa terribilia mortis:que nā nata est fugere. In q̄busdā aūt nā est nimis prona ad exequendū delectabilia:ꝛ tunc indiget aliqua ⁊tute retrahente ꝛ moderante:ꝛ talis est ⁊tus tēperātie que est ad remittendū actū circa delectationes tactus. Justitia aūt dat ad ⁊trūqz. Mō est regula gnālis:q̄ qñ ⁊t? dat ad actū intendendū:vitiū q̄ est in defectuz est maius ꝛ peius: qz sibi magis ꝟtrariat:ꝛ iō fortitudini magis opponit: ꝛ peius vitiuz reputat timiditas q̄ audacia.qñ ⁊o dat ad remittendū:tunc vitiū in superabundātia est peius: ꝛ iō plus opponit tēperātie intemperātia q̄ insensibilitas. virtus aūt penitētie dat ad intendendū actū qz remissi sumus ad puniendū peccata nostra:ꝛ ideo q̄uis superabundantia ꝛ defectus circa penitentiā sint virtuperabiles:tm vituperabilior est defectus.vñ grauius est nō penitere q̄ excedere in penitēdo. ¶ Cōtra.qz Layn fuit nimis penitens:tātū enim putauit peccatum suum graue q̄ nō credidit posse veniam obtinere.maior est (inquit) iniqtas mea q̄ vt veniā merear. Esau aūt fuit minus penitens:ꝛ tm plus vituperatur Layn q̄ Esau. ¶ Item iudas fuit nimis penitens:qz penitentia ductꝰ laqueo se suspendit:Simon magus impenitens. Et tm p̄mus magis vituperat̄. ¶ Dico q̄ peccata precise cōparando adhuc stat q̄ dictū est:sed in Layn vltra penitentiā fuit desperatio:ꝛ in hoc plus peccauit ꝛ magis vituperat̄ nō rōne penitentie:sed qz contra aliam virtutē nobilē fecit.videlz ꝟtra spem. Eodē mō dōm est de iuda q̄ nō rōne penitentie:sed rōne desperationis.

N

Quālr ⁊t? cōsistit i medio ꝛ mediō in ⁊tutibus variis variē ꝛc; ill facilr nōnter:q̄re hūc in.3.ꝛ in tractatiꝰ diuersis de ⁊tutibꝰ:ꝛ spālr i tr.ō b̄ medio.

O

Dubiū nōdū di.1.

Desicere i penitēdo ē pctm q̄ supabūdat? Dbo mīstia

Gene.4.

Q

Matthe.27. Quare plus Layn q̄ cain, ꝛ iudas q̄ ly mon magus vituperat̄ ill excedebāt in penitendo:ista deficiebāt.

Et sicut p̄dictis auctoritatibus.

Hic incipit distin.15.in qua quer̄untur quatuor q̄ones. ¶ Prima vtrum satisfactio p peccato mortali sit possibilis homini viatori. Et videtur q̄ non:quia Anselꝫ.in libº cur deus homo.determiat q̄ purus viator hoc non potest. ¶ Contra.quia cbis fuit viator ꝛ satisfecit pro omnibus peccatis.

A

Satisfactō qd ibi tāgit 4ª cōditio ⁊tus.

Obiect 4ª.

B

22.c.

C

Reductio p. radictiū argumētoꝝ ad oppositum.

D

Tenet cū sco. q̄ animam. vi.t.q.p̄ūi. 2.19. Dubium 4ª mus curiosuz

Hic videndū est p̄mo gd est satisfactio. ¶ Et diffinit sic ab Anselꝫ.in supradcō libro.satisfactio est redditio ordinata equivalentis alꝫ indebiti. Dic ponunt̄ q̄uor cōditiones. ¶ Pria est q̄ est redditio:qz q̄s dat nō satisfacit. ¶ 2ª ordinata:qz si mō indebito eēt potiº actus offensionis q̄ placationis. ¶ 3ª equalētis:qz si minus valeret nō esset satisfactio: sed minus factio. ¶ 4ª.alꝫ idebiti:quia si alꝫ esset debitū p b̄ nō satisfaceret exquo iā sibi debeꝫ. ¶ Contra hoc instaꝫ 4ʳ. ¶ Prio.qz qñ aligs offēdit aliuz iniuria positiua:si reddat sibi equalēs duplicaꝫ sibi malū:ꝛ cumulabiꝫ offensa. ¶ 2º.qñ aligs peccat cōtra deū nō ⁊t sibi posse equalēs dare. ¶ Itē offensa p̄ncipis maior est offensa inferioris. ¶ Itē qz in exodo dī q̄ q furatª fuerit ynā ouē reddat 4ʳ. ¶ Rñº.ad pmº equalēs dī q̄ q̄tuz abstulit tātū reddē dz. vñ si est iniuria positiua/dz reddere sicut pōt. ¶ Ad 2m.sic̄ deº debonorat̄ in peccato: opz q̄ bonor sit tantus ꝓportionalr recōpēsatº. ¶ Ad 3m opz q̄ ista redditio fiat fꝫ iustitiā distributiuā q̄ respicit eq̄litatē ꝓportionis:ꝛ fm dignitatē ꝑsone in quā peccauit mensure debitū. ¶ Ad 4m dico.qz vnuz erat ibi pro satisfactione ꝛ aliud p punitione.p p̄mo sufficisset dare equalens:sed pro iniuria fiebat aliud.

1.scō de poª ordinata negatiua.

11.tri.c.10.

Silr de poª absoluta tenēt alq negatiua q̄a p̄dix 4ʳ.

Secundo videndū est de p̄ncipali quesito. vz.si pura creatura pōt satisfacere. ¶ Et p ps q̄ de poª ordiata nullus pure viator pōt satisfacere. vñ Aug.dicit.cōuenienti nō potuit fieri redēptio nra. Et Leo papa ꝛ alꝫ scti b̄ dicūt. ¶ Sed gd de poª absoluta.dī cōiter q̄ est ipole ex dictis Anselꝫ.vbi supra. Et boc ipse oñdit 4ʳ in illo libro.p̄ sic.q̄to maior est ille q offendit/tanto maior est offensa:sed dignitas dīna excedit oēm aliā in ifinitū.igiꝫ culpa talis est infinita si ex ꝓportione dignitatis ad dignitatē sumaꝫ ꝓportio i culpa nulla creatura pōt satisfacere:qz nō pōt hīe bonum infinitū. ¶ 2º sic.deus est ꝑmptior ad miserēdū q̄ ad puniendū:ſz deº ꝑ p̄ pctō iuste dānauit totū genº būanū:sed nunq̄ dat malū pene iuste:nisi ꝫ malū culpe:ſz pena fuit ifinita.igiꝫ ꝛ malū culpe fuit infinitū. ¶ 3º.illud malū q̄ ꝓponderat bonū totiº vniuersi nō est faciē dū ꝑ cōseruatiōe totiº vniuersi:ſz tale est pctm.q̄ maº malū pctm q̄ bonū totiº vniuersi. ¶ 4º sic.in diffone satisfactionis dcm est q̄ est redditio alꝫ indebiti:ſz qcq̄d boni facit creatura nō est nisi redditio debiti:ꝛ p cōsequēs nulla satisfactio. ¶ Iste rationes p̄nt reduciad oppositū.p̄mo sic.sicut actus mali sumunt gradū malitie ex obiectis:ita actº boni.q̄to igiꝫ melior est q̄ creatꝰ/tāto meliº est sibi obedire.ſz deº in infinitū excedit oēm creaturā.igiꝫ bonū infinitū est obedire deo:ꝛ per p̄ns sufficit ꝛ illud malū. ¶ 2º sic.sicut malū culpe primi parētis ex cōtumacia fuit magnū in demerēdo:ita obia fuisset magna in merēdo. Et ideo eadem rōne sufficiens in redēptionē oīuz:sicut pctm fuit sufficiēs in pditionē. ¶ 3ª rō reducīt in oppm sic. Ita a bono nō dz qs desistere:puta a diligēdo deū p toto vniuerso:sicut nec malū facē.igiꝫ sicut ex boc arguebaꝫ malū infinitū: ita bonū ifinitū. ¶ 4º sic.verū est q̄ deº potuisset nos obligare ad oia bona q̄ potuissemº facere:sed tm ex sua benignitate aliq̄ dedit sub ꝑcepto ꝛ aliq̄ nō:sed dimisit volutati nre:ꝛ de illis potuisset fieri satisfactio. ¶ Dicit igiꝫ Scotus q̄ iste rōnes nō cōuincūt. ¶ Et ꝑfirmaꝫ p Aug.13.de tri.vbi dicit q̄ plures alq modi fuerūt possibiles redimēdi:ꝛ logꝫ de poª absoluta.ꝛ boc verus est. ¶ Sz occurrūt diffi.p̄ma est.si aligs pōt satisfacere de peccatis suis in hac vita:ꝛ bec satisfactio attendiꝫ q̄ ad pena nō quo ad culpā:qz illa statim dimittiꝫ. ¶ Rñº. bic est attendendū ad grauitatē culpaꝝ:qz tot p̄nt esse:ꝛ ita graues culpe q̄ nō posset:ꝛ ita pauce q̄ posset. ¶ 2ª diffi.si aligs pōt satisfacē de vno pctō ꝛ nō alio. ¶ Dī q̄ sic ꝑfecte de vno ꝛ nō de alio:qz penitentia distincta ipositā est ꝓ quolibet. ¶ 3ª diffi.si ꝑ peccato alterius pōt qs satisfacere. ¶ Rñº:duplex est satisfactio.vna ꝑsonalis.alia realis:dico q̄ satisfactione reali pōt qs satisfacere ꝑ alio:vt si debeo.10.libras alicui:ꝛ tu ꝑ me solueris:satisfactū est.sed ꝑ ꝑsonali nō pōt:vt si qs sit sententiatus ad mutilationē mēbri. Aliius non satisfaceret ꝑ eo:fm iura.sic in foro penitētie aligs est penitētiatus ad ieiunādū:ꝛ tñ aliius nō pōt ieiunare pro eo. ¶ 4ª si exñs in peccato mortali pōt satisfacere. ¶ Dicunt alig q̄ nō:qz nō placent deo opa eius. ¶ Sed Scotus dicit oppositū:qz si ꝑ.ꝛ.peccatis sit penitētia ipositā pōt pro pena satisfacere ꝛ facere opa satisfactoria:qz opa satisfactionis ex sui nā nō sūt grata:sic̄ si aligs sit ꝓdēnatus a p̄ncipe ad aligd:si soluat non opz ꝑ b̄ q̄ sit in gra sua. vñ alia ps est nimiū dura. vide bic p. ¶ Qō.II.

Satisfactio 2ª

di.ꝛ.q.p̄ūib⁹

F

2.ꝛ.10. ethic.

Secundo querit. Utrum tristitia sit effectus pnie. Et ⁊ri q̄ non: qz effect? ⁊tutis est delectatio. vñ ⁊tus facit ꝓmpte ꝛ delectabilr opari. ¶ Cōtra.effectus penitentie est pena.

Hic primo videndū est de tristitia in se. ¶ Et inducunt̄ q̄uor ꝟnes. ¶ Prima ꝟ est q̄ tristitia est pena. ꝑ p̄ma:que est maxia:ꝛ q̄ circūscripta nulla alia manet:ſz sic est de tristitia. ¶ Probo sic.oīs retributio mensuraꝫ fm delectationis magnitudinē:qz in eo q̄ sibi magis placet reputat se punituz in quo dolet plus. Oz aūt circūscripta tristitia nulla sit pena/pz:ga Ricardus de arra ꝑsone dicit q̄ si qs cū amore posset esse in iferno:nō eēt sibi pena. vñ nullū volitū: vt sic/est penosuz. Et q me volentem ire retineret/esset mihi pena. ¶ 2ª ꝟ q̄ tristitia est pena. maxia:qz maximū pctm punit̄ tristitia:sicut pctm lucifer:pctm enīz eius est tristitia afflictiua:nō q̄ cōburaꝫ:ita q̄ mediante igne vt instro causet̄ afflictio tristitie:vt infra declarabit̄. ¶ 3ª ꝟ q̄ ista pena nō pōt esse volūtaria fꝫ affectionē cōmodi:que ꝟsequit̄ bonū delectabile. Anselꝫ.n. dicit q̄ q̄dā est affectio cōmodi q̄ cōsequit̄ bonū delectabile.alia est affectio iusti q̄ ꝟsequit̄ bonū honestum. vñ fm affectionē cōmodi nō pōt esse volūtaria:qz tristitia maxie expellit delectationē:q̄ cōsegꝫ affectionez cōmodi. ¶ 4ª ꝑ/q pōt eē volūtaria fꝫ affectionē iusti qz vt sic recōciliaꝫ cū deo. ¶ Sz hic est dubiū qūo affectio cōmodi ꝛ iusti pñt eē sil:qz volūtas ꝛtinet ista ⁊tualr:intelligendū tm q̄ tristitia causaꝫ ex obiecto:ꝛ ex actu voluntatis qui est nolle.ꝛ de hoc fuit visum in p̄mo.de 4ʳ ordinatis vñ actum volendi cōsequitur tristitia:qz est de bis que nobis nolentibus accidūt fm Aug.

Di.49. Lib.de casta diaboli. Affectio 2ª.

Dubium. Etsi nō sōalr ter:⁊tualr tñ ⁊tia fore sil.

H

di.1. 14.ci.c.15.

Secundo vidēdū est si ⁊tus pnie est effectiua tristitie. ꝓz q̄ sic:qz est ⁊tus iductiua penē:ꝛ est medicia pcti. ¶ Sz cōpaꝫ ad eā voluntas 4ª: aut in rōne tolerātis:qñ alicui iferē malū ꝛ patiēter sufferet:sic̄ in ifirmitate pctoꝝ memores nō remurmurār. ¶ Aliqñ in rōne acceptationis:qz volūt q̄ inferaꝫ eis: ꝛ placet eis ꝑ pctā sua. ¶ 3º in rōne eliciētis:sic̄ ꝑsiderādo pctm elicit actū nocēdi ꝛ ꝟsegꝫ tristitia. ¶ 4º in rōne iperātis qñ mouet vires inferiores:vt vz.repūtēt sub mō ōtegibiliozi q̄ pctā pūt oñdi:ꝛ b̄ē maxie meritoziū. ¶ Sz istaꝫ ꝑ pm. Illō q̄ est volitū nō dī eē penosuz:ſz tristitia ē pena fozalr. ¶ 2º aī sic:oīs poª refugit nālr suū lesiuū ipꝛoportionatū:sic̄ tact? ignitū ferrū:sed tristiª ē ipꝛoportiōata appetitui.igiꝫ nālr sibi repugnat. ¶ 3º sic.nulla cā cāt effcm sibi ꝟsiū:ſz tristiª maxie est cō-

Lōcio rīsiua affirmatiua. Uolūtas cōpatur ad penam quadruplr. Vide sco.dis. 14.bº nōnter.

Obiect 4ª.

I Solones preclarc. Dist.15.di.3.

traria appetitui:quia est eius mors.ḡ ꝛc. ¶ 4° approximato obiecto tristitie nō est in ptāte nō tristari:ꝛ ita nō est meritoziū. ¶ Rñ°.ad p^m falsum est qđ dr:qz pena chr̄i fuit volūtarie assumpta:tñ sustinuit penā voluntariā. ¶ Ad z^m dico q potētia volūtaria ꝑm affectionem iusti acceptat illud qđ est sibi ꝺriū ꝼz affectionē cōmodi.in alijs potētijs sensitiuis nō ē nisi affectio cōmodi:qz appetit^o ꝺcupiscētie ꝛ amicitie reperit̄ in voluntate. ¶ Ad 3^m.magis est ꝺriū peccatum aīe q̄ pena:ꝛ maior deordinatio:ꝛ tñ volūtas eligit actū peccati.vñ bñ elicit potētia actū sibi ꝺriū. ¶ Ad 4^m.dico q electio non est meritoria sed po^a volitiua pōt libere mouere vires alias vt sic vel sic reꝑsentēt:bz.n.in ptāte actū volēdi ꝛ nolēdi ad quos seq̄t delectatio ꝛ tristitia. ¶ Bz dubiū est q̄o est tristitia in bñte istā vtutē:vi.n.q delectabilius operē q̄to magis est bituatus. ¶ Alig dicūt q tristitia est de pctō ꝛ delectatio est de actu bono. ¶ Contra. tristitia expellit delectationē nō solū ꝺriā ꝼz cōtingentē.7.ethicox. ¶ Rñ°.gcqđ sit de sensibus vī q aligs possit perfecte delectari in appetitu ītellectiuo de vno obo ꝛ tristari de alio:illa aūt auctas tz in appetitu sensitiuo vbi cū magna delectatione non stat tristitia:q̄uis de alio obiecto.

¶ Questio.III.

Kl. 4ta. L Cōtritionem nedū de congruo:ꝼz de cō digno cē ſſufficiēte dispōnē ad peccati delationem.

Ertio querit̄.Utrū ꝓtritio sit act^o penitētie.Qz nō:qz est act^o vtutis theologice. ¶ Cōtra cōtritio est tristitia:ꝼz tristitia est effectus penitentie:vt probatum est.ergo ꝛc.

Hic primo videndum est de cōtritione in se. ¶ Circa quā inducunt 4^{or} ꝓnes. ¶ Pria est q cōtritio est ſſufficies dispō de congruo ad deletionē pctī mortalis in bone viatore. ¶ Hoc aūt ꝓbat Aug.ſic.incōueniēs est ponere bonez viatorē sine remedio ad deletionez pctōr ꝛ pmerēdi. Aliogn de^o religſſet bonez īperfectū nisi in quoꝝ statu puidiſſet ei de cōperēti remedio:sed nullus est actus talis nisi ꝓtritio. ¶ Probatio:qz cōtritio nō est in ptāte nr̄a. ¶ Cōtritio ār est q displiceat inḡituz pōt in puris nālib^o de pctō:qz facit gcgđ pōt.igit̄ cōgruū est q de^o ꝛc. ¶ z^a ꝓ/q ꝓtritio est ſſufficies ēt de cōdigno.pbō.ille act^o est ſſufficies dispō ad deletionē peccati q de se est ſſufficies de cōdigno ad vitā eternā/qđ est plus:ꝼz glz act^o cōtritionis est bō:qz est cū gr̄a ꝛ attritione. ¶ 3^a ꝓ/q cōtritio ꝛ attritio sunt vnus act^o realr ꝛ mālr.pbatio bui^o:qz ille idē act^o q hī ab agēte exīte in pctō mortali pōt hāi ab exīte in gr̄a.sicut est act^o displicētie de peccatis.iste act^o est contritio in bñte gr̄am ꝛ attritio in nō bñte:imo pōt idem act^o numero eē:qz ſi elicio nūc actū attritionis:qz doleo de peccatis,pseuerādo in ist̄o de^o dat gr̄az ꝛ permanet actus:ꝛ est idē nuō attritio ꝛ cōtritio. ¶ 4.º ꝓ/q differūt formalr:qz ille act^o q est dignus vita eterna in gr̄ie mozis est ali^o ab ipso q nō est dign^o.ſic est de ist̄is.ḡ ꝛc. ¶ Itē vnus est act^o formal^r.ali^o informis. ¶ Bz insta tur ꝺ ist̄as ꝓnes. ¶ Prio ꝺ ꝑmā,qñcūqz est aliq̄ opatio cōgrua ad delendū de^o delet culpā statiz.igit̄ statiz de^o delet qñ est:ꝛ p ꝓns sit̄ est act^o attritionis ꝛ ꝓtritionis:ꝛ sic merebit̄ de ꝺdigno remissionē nō solū de congruo. ¶ Cōtra z^am cōtritio est posteriox gr̄a:qz p ipsaz fozat̄: sed exquo est gr̄a nō est in pctō:ꝛ p ꝓns cōtritio nō est aliq̄ dispō ad deletionē pcti. ¶ Cōtra 3^am.qz extrema ꝺdictionis verificant̄ de eis.igit̄ distinguunt realiter. ¶ Cōtra 4.^am.qz de eodē subo est ꝛ eiusdē circūstātie. ¶ Rñdeo ad p^m:dico q in illo instāti nō est ſufficiens dispositio de cōdigno:sed de^o ordinauit morā aliquaz: lz occulte in qua si pmanet est dispō ſufficies de ꝺgruo ad deletionē pcti:ꝛ qñ durat sic ꝛc.ꝛ si sit maior minus regrit de tpe. ¶ Cōtra Ezechielis.18.dr̄ In q̄cūqz hora ingemuerit peccator oiuz iniqtatū eius nō recordabor. ¶ Rñ°.bñ dicit in quacūqz hora:non in quocūqz instāti. ¶ Ad z^m.posset dici q cōtritio delet penā pcti. ¶ Sed de culpa.dicit Scotus q in sensu diuisiōis est verū vt attritio delet:sed in sensu cōpōnis non delet:vt ſformata gr̄a p modū dispōnis. ¶ Ad 3^m.ista acceptatio est gdā respect^o rōnis:ꝛ ita illa exēpla nō fūt realia: vñ habitu mozali circūscripto concedo q differant ſpe per tales respectus.

N Exps nōdū in

Secundo videndū est de cōtritione in bitudine ad sacr̄m pnie. ¶ Et inducunt hic q̄tuor ꝓnes. ¶ Pria est q actus attritionis est act^o virtutis penitētie.Probatio:qz penitētia est vtus.pnia.n.dr̄ a pene tendētia:sed in electione tristitie ꝑsistit attritio. ergo ꝛc. ¶ z^a ꝓ/q actus cōtritionis est act^o bon^o ꝛ cbatis.Probatio.qz dign^o est vita eterna. ¶ 3^a ꝓ/q ēt est actus penitētie:qz vtutes mozales nō perdūt actus ꝓprios qñ charitate informant̄:sed idē actus q elicit a vtute penitētie informat̄ charitate. ¶ 4^a ꝓ/q attritio nunq̄ est cōtritio:qz iā nō diceret attritio/si esset charitate informata. ¶ Sed inst̄a ꝺ ꝑmā:qz actus attritionis pōt elici sine habitu.igit̄ nō est actus vtutis. ¶ Cōtra z^am:qz obm charitatis est de^o:sed actus cōtritionis nō bz deū pro obo:sed peccatū qđ detestat̄. ¶ Contra 3^am.cōtritio est actus dignus vita eterna.igit̄ nō est act^o vtutis mozalis. ¶ Cōtra 4^am.ꝓtritio se bz p additionē ad attritionē:qz in ipsa includit̄. ¶ Rñdeo ad p^m:cum dr̄ q attritio pōt elici sine vtute ꝛ sine habitu penitētie. verū est imperfecte.sed si pfecte ops q habeat bitum: sic enīz in actib^o aliaꝝ virtutū mozaliū cōtingit. ¶ Ad z^m dōm q aligs actus dr̄ charitatis duplr̄:vel qz a charitate elicit̄:vel qz a charitate ꝑat̄:ꝛ talis est ist̄e nō solū a charitate elicitus:veꝝ ēt imperat^o:est dignus vita eterna:sicut ps de datiōe calicis aque frigide. ¶ Ad 3^m.negādū est q actus alicuius vtutis mozalis:nō sit dignus vita eterna:duz tñ sit a charitate ꝑatus. ¶ Ad 4.^m.attritio dicitur actus displicentie cum ꝑuatione informitatis:ꝛ ideo quando informat̄ a charitate perdit rationem attritionis.

Kl. 4ta. Solones notabiles. Attritio dup^r

P Actus charitatis duplex.

¶ Questio.IIII.

Quarto querit̄. Utrū ista 3ª confessio contritio ꝛ satisfactio sint partes penitentie. ¶ Et videtur q sic:qz ita dicit magist̄er. ¶ Contra aliqua precedunt ꝛ aliqua sequuntur.

Hic est sciendū q penitentia accipit̄ multipliciter. Aliq̄ pro statu:sicut bō religiosus dr̄ eē in statu penitētie. Aliq̄ pro vtute:sicut cbīs incepit ꝑdicatione suā a vtutib^o:dicens penitētiā agite ꝛc. Aliq̄ pro actu:sicut ·Petrus dixit Act.2°.·Penitētiā agite vt deleant̄ peccata vestra. Aliq̄ pro sacr̄o. ¶ Tunc dico q ista tria nō sunt ptes penitētie:vt sumunt̄ pro statu.nec vt sumunt̄ pro vtute:qz actus nō sunt de essentia virtutis.nec sunt ptes vnius actus:vt sumit̄ tertio modo nec quarto mō q̄si ptes integrales:sed sunt partes vtuales: vt bō habeat cōtritionē in corde:ꝑfessionē in voce:satisfactionē in ope. ¶ Sed nunqd attritio ꝛ cōfessio sunt de essentia sacr̄i dr̄ q sunt p̄euie.non de essentia:qz qñ est absolutio/cessauit cōfessio:ꝛ est ibi forma debita:ꝛ mā ꝛ intentio. ¶ Sed querit̄ si de necessitate dz penitentia imponi. ¶ Dr̄ q nō de necessitate sed de ꝺgruo: ꝛ peccaret mortalr̄ q nō iniungeret:tñ tota essentia cōpleta est.Et si penitēs mozeret̄ añ iniunctionē saluaret. ¶ 2° querit̄ si aligs nō cōpleat penitentiā sibi iniunctā vt̄ de peccatis illis pro ḡbus iniuncta sibi fuit debeat cōfiteri vel solū de boc:q penitentiam non compleuit.

¶ Dicunt

Kl. 4ta. Dist.14.h^o

Kl. 4ta. Dist.14.di.

Kl. 4ta. Locio 4^a. Attritionez ꝛ cōtritionē pnitētie actus esse.

A.I.tenenia. O

Bi.14. supra A.I.vtutis. Nerez diffōe Cōclusio seu veritas 4^a.

Kl. 4ta. Inselige formaliter:nō realiter:ſ ꝑdicta. Objcit 4°.

Kl. 4ta. Solones notabiles. Attritio dup^r

P Actus charitatis duplex.

Kl. 4ta. Hiolēra occasio icepit a vtroth. Deu.10. Insti.de rerū diuisione. Dist.1. poli. Nobili nobile

C Polinia plus cōmēdat.

Kl. 4ta. Rerū diuisio nat perfectio impleis in gtionem. De rerū translatione.

Kl. 4ta. Trāslationes debent rerū q̄druplices.

D Cōmutatio 2^a

Kl. 4ta. Nūmisma, q̄ nt innēti,vio ſabricozū.

Kl. 4ta. Translatio le galis duplex.

Kl. 4ta. Dicit contra de ſpēri.ꝛ insti.ꝛ dist. Dub^o ſclara

Kl. 4ta. Dub^o curiosa

H A gb^o rapere ꝛ non restituere licet.

Kl. 4ta. Rapere ceteris parib^o q̄ furari est gūi^o pcūm ꝛ simil^r fraudulentia: lz eō quo ad infamiam.

A De pctis recōfitēdis vel nō ſcisis fūt opi.

Kl. 4ta. Primio ppria Videt q̄ q̄ re mittēri ꝺz.

B Bi.14. supra A.I.vtutis. Nerez diffōe Cōclusio seu veritas 4^a.

¶ Dicunt aliqui q sic de pctis:qa dicunt q satisfactio est de integritate ꝑfessionis. Itē totū fedus violauit:ꝛ iō vt dicūt ops cū itez renouari. ¶ Sed hic nimiū aggraua ret.si enī cōdemnet̄ a iudice ad penā certā:ꝛ nō compleat pōt per aliū iudicē cōpelli:ita est hic cōpellet cuz ad soluendum tantum vel plus:nec inuenitur vbi hoc sit expressium q totuz debeat reconfiteri:tamen in negocio salutis anime tutior̄ via debet eligi.

In perfectione autem pnie ꝛc.

Hic incipit distinctione 16ª. Circa quā ꝙro 4^{or}. ¶ Pria vez restitutio sit actus virtutis pnie. Et videt q nō:qa actus iust^ie distributiue nō est actus cōmutatiue: sed restitutio pertinet ad cōmutatiuā.pnia aūt ad distributiuā:vt visuz est.igit̄ ꝛc. ¶ Cōtra.satisfactio est pars penitentie virtualis: sed restitutio est satisfactio.igitur ꝛc.

Hic sunt quatuor inquirenda. ¶ Primū circa rerū diuisionē primarias. ¶ Et ī ducuntur quatuor ꝓnes. ¶ Prima est q res nō fuissent diuise in statu innocētie:qa bō fuisset ī statutus dñs oīuz creaturarū cor̄ paliū:ꝛ ita glibet fuisset dñs:ſic fuit ꝑmus bo. ¶ Scōm pz:qa rez diuisio introducta est pp pctm:qa nō glibet plus accipet q̄ fuisset neciuz:nō sic aūt tunc fuisset:ꝼz glibet accepisset soluz sibi necia. ¶ 2^a ꝓ ꝛ veritas est/q rez diuisio fuit facta tpe nāe lapse pp cupiditatē sequētem ex qua plus capere glibet voluit. ¶ 3ª veritas ꝛ ꝓ/q diluuio facto fuerunt diuisa a parētibus vsq̄ ad tp̄s Nēroth:ante quē nō erat p̄ceps:ꝼz glibet parētes suis filijs diuidebāt. ¶ 4^a veritas ꝛ ꝓ/q a primis occupātibus:sicut familie se dispergebāt:qa q̄ nullius sunt iuris occupanti concedunt̄ iure nāli. ¶ Sed occurrit dif.q̄re parētes nō istituerūt politiā pfectiorē que est in boc:q oia essent cōia:sicut ·Plato ordinauit: sicut recitat btus Clemens in epla ad duodecim aplos: q· Plato politiā dignissimā ordinauit. ¶ Dic dicit q post lapsum tp̄is fuerunt bones ad auaritiā nimiū ꝑni: ꝛ ad ꝺcupiscētiā:ꝛ ideo sicut erāt ī perfecti:necesse fuit vt haberēt politiā ī perfectā:ꝛ ex ī perfectione,aūt fuit dīuisio necia:nō ergo iure naturali nāe ī stitute:sed post lapsum vt homines imperfecti haberent politiam conuenientem statui imperfectoz̄.

Secundo videndū de rez trāslatione:ꝛ sequitur ꝑmū. ꝙz.rez diuisionē:qa varietas vte idiget varys reb^o:ꝛ ꝺtingit q vnus indiget re alteri^o: ꝛ ecōtrario:ꝛ ideo opozuit inuenire viā. ¶ Trāslationes aūt debite sūt in q̄druplici gñe. ¶ Primo ꝑm libe rā donationē:ꝛ est iure nāli sic ex volūtate propria est dñs rei:ita p̄t eā volūtarie dare ꝛ cessare a dñio.vñ est cōmutatio nālis:qa vbi est actus rōnis ꝑm vtutē est ꝼz regulā nālez rōnis:sed talis act^o est ipsius liberalitatis. ¶ 2° sic per cōmutationē nālē:que est rei ad rem sine nūmisꝺmate:puta si iste daret sibi pānū ꝛ ille daret sibi equū:sicut dando illud quo nō indiget:ꝛ econtrario:fit autē ista cōmutatio ꝑm ꝓportionē arithmeticā:vt quātū dat ī valore tantū recipiat. ¶ 3° mō p cōmutationē nō nālē:que fit mediāte nūmisꝺmate:qa facilr nō poterat fieri cōmutatio rei ad rem:quia vna plus valebat q̄ alia inuentū est nūmisma mediuz talis cōmutationis. ¶ 4ª est legalis:ꝛ ista dr̄ p ꝑscriptionē ꝛ vsucaptionē. ꝑscriptio aūt est de re imobili:q̄ p morā ꝛ.annoꝝ trāsfert̄ in dñiuz possidētis.si nullus ifra illō tp̄s reclamet. ¶ Sed occurit dif.circa ꝑmū modū:qa ꝺ illud qđ est rōnis nālis:ius ciuile nō pōt:sed ista est nālis sic dictuz est:ꝛ iura positiua irritāt aliquas donationes iter virū ꝛ vxoꝛē. ¶ Dic videndū est q ius nāle aliq̄ ꝑcipit:ꝛ ꝓtra ꝺ nō pōt ius ciuile:nec ꝺ ꝺ,ꝑhibet.Aliqua ꝑmittit sicut donari:ꝛ circa talia ops arctari. ¶ 2ª dif.est de cōmutatione nāli:qa res sunt ipares in valore cū sint diuersa specie:ꝛ vn^o equ^o plus valet q̄ mille asini. ¶ Dicendū q equalitas intendit̄ in habitudine ad vsuz humanū:q̄uis enī mus vel formica:eo q̄ data ꝑualeāt oibus rebus ia iatis:tñ in habitudine ad vsuz humanū multa ia iata:puta lapides ex quib^o fiunt statue ꝑualēt. ¶ 3ª dif.de cōmutatione nūmismatis:qa vī q semper eēt symonia que fuit in Simone qui rē dignissimā pro nūmismate voluit cōparare.Et hoc fit frequēter cum vendit̄ bō q est nobilioꝝ dono.ſ.ſ.nā donū.ſ.ſ.quedam creatura est:ꝛ q̄dā q̄litas ifozmans aīam:mō esse suba: vt sic nobilius est quocūqz accīte in ipso:sed charitas que est donū.ſ.ſ.est bō.Si igit̄ Simon cōmisit pctm talē vtutē volēs pecunia cōpare:vī q magis ꝺbat symoniā q pecunia emit bonez. ¶ Dic ōm q donū ſpūscti nō bz nobilitatē tātā vt homo in se:sed in cōparatione ad ōbm.De hoc aūt dicet̄ ifra. ¶ 4ª dif.de cōmutatione legali que nō vī esse licita de iure diuino:qa q̄cunqz res esset̄ ꝑscripta si ꝙstaret occupāti ipsaz esse alteri^us videt debere eā sibi reddere ꝛ restituere.Et hoc dicūt alig esse ꝙsulēdū in foro ꝙsciētie. ¶ Sed tñ hoc nō teneo:imo dico q verus rei dñs efficit̄.hoc ꝑbat Scot^o ostēdens que fuit cā ꝛ motiuū statuēdi ius de ꝑscriptione. ¶ Prima cā fuit ne rerū dīia cēnt in icerto. ¶ Et hoc esset detrimentū rei publice:vt igit̄ glibet bēt curā ꝛ sollicitudinē de reb^o suis:ꝛ ēt punirent negligētes res suas possidere statuere. ¶ Sunt aūt 4^{or} rōnes ad hoc. ¶ Pria cuilibet ꝑncipi licet statuere ius in sua potestate ad maiozē utilitatē reipublice:q̄uis cedat in detrimētū singularis p^r.amabile enī est bonū vniuscuiusq;. amabilius aūt ꝛ diuinius bonū toti^o gentis.ꝑ etbicoꝝ. Itē ꝑnceps pōt punire quēcūqz facientē aliqđ in detrimentū reipublice:sed ille q negligit rē ꝑtinā facit ꝓtra vtilitatē:ꝛ in detrimētū reipublice. ¶ 3°.qa als ceūt lites mortales:qa veniret glibet ꝛ diceret auus me^o possedit istud ꝛ bui^o. ¶ 4°.qa ad getandū ꝙsciētias: quilibet enim esset inquietus:vtrum licite teneret suas res: exquo sunt vsui applicate per.30.annos nō oportet cōqueri:nec consciētiam habere.

Kl. 4ta. Pōscriptio nē iuste fieri ꝑbat 4^r ex fundamētis imobilis mei sco. Lap.2.

G

Tertio videndū est de iniusta trāslatione:qa circa istud ꝺtingit errare:ꝛ bñ se bīe:ſic igit̄ pōt esse recta trāslatio:ꝛ inrecta. ¶ Sed 4.^r iniusta trāslatio ꝺuenit̄. ¶ Prima que fit p modum violētie.alia que fit p modū ignozātie:vt in furto.alia p modum fraudulentie ſic ꝺans auricalcū pro auro.alia p modū translationis illegitime:ſic in vsura.oēs iste sunt iniuste.satis pz:qa in q̄libet occupat̄ nō suū. ¶ Sed de ꝑma q̄rit̄.si licet ab inimicis rape. ¶ R^o:vl hoc facit aligs recuperādo qđ est ablatū:vl nō.si nō est ablatū:certū est q̄ tenet̄ restituere.si sic:tūc nō teneī/si tātū ꝑ tāto accipiat: lz violētia sit pctm̄.de rapina aūt infidelium:quoꝝ bona sunt ꝙfiscata:nō teneī. ¶ 3^a dif.si furtū est maiꝰ pctm̄ q̄ rapina ceteris paribꝰ.Dicit̄ q rapina est maioꝝ: qa ad q̄druplū obligat̄.de furto aūt occulto nō teneī restituere nisi tantū.Et eodē mō est in oī lege dīna:qa q furat̄ manifeste ifert violētiā. ¶ Bz qđ est maius pctm̄ furtū vel fraudulētia: ¶ Dicit̄ q fraudulētia est maioꝝ:qa ibi est mēdaciū facti:ꝛ talis etiā rapit aliena.sed furtū:lz ſter ista sit minꝰ:m̄ est maiozis ifamie.Alexander rapiebat oīa ꝛ dicebat̄ imperatoꝝ.pirata rapiebat modica ꝛ dicebat̄ latro.idē Aug.de vginitate. ¶ Alia dif.est de vsura.ꝛ videt q sit licita:qa voluntaria:igit̄

Kl. 4ta. Dub^o curiosa

H A gb^o rapere ꝛ non restituere licet.

Kl. 4ta. Rapere ceteris parib^o q̄ furari est gūi^o pcūm ꝛ simil^r fraudulentia: lz eō quo ad infamiam.

I

Volūtariū 2ª vide 3° etic. 7 in Sco.dis. 15.3.7 alibi.

Usurari⁹ tenet ur ad restōnē De restitutōe notanter.

7.c.

Dub⁹ notāda

Dis.pūi.q.1. Quis restituere debet.

K

Quibus restituio fieri dz?

Nō fieri dz.

De qbus fieri debet.

Nota bene.

Quid si plēs cōcurrunt.

L

Vide i Aler. 7 Sco.ga curit iste cū mure.

Matth.17.

Bona aie q̄liter auferunt 7 restitui debēt.

De ipediente vl revocāte q̄ ad religionē.

M

De dānificāte in mēbro vel sanitate.

Regla nōbil.

A.l.poterit. De homicidio q̄ ad restitutionē: sz vid Sco.plene.

De restitutione fame.

legittima:cum pactū sit res nālis. ¶Hic distinguit de volūtario simplr:7 fm gd.qñ enī aligs volūtarie patit vel paciscit:tūc est licitū:sed hoc est volūtariū fm gd: qñ est aligs qui alio modo non pōt habere:7 in talibus tenetur aliquis ad restitutionem:ga tali modo est iuoluntarium:sicut cum quis proycit merces in mari.

Quarto videdū est de restōne rei.q. aūt restitutio sit necia ad salutez:ps p aūctes sacre scripture:ga deus noluit reconciliari israeli:donec fuit restitutū ablatū gabaonitis.Et de achan ps in Josue. Eodez modo ps de Pharaone Hen.12.capl'o qñ tulit Sarram yroxem Abrae.Et de Abimelech.Hen.20. ¶Sed videdū est:qs dz restituere.si ille g abstulit tpe necessitatis extreme. ¶Dicit ab aligb⁹ q̄ sic qñ venit ad pinguiorē fortunā.Scotus aūt dicit oppositū distinguendo:ga vel ille nō erat in extrema necessitate: 7 postea venit:7 tūc tenet:ga res qñ ipsam accepit non fuit sua effecta:7 illa obligatio nō fuit extincta sed sopita:sz si erat in extrema necessitate qñ accepit:ga iure politico cōia sūt oia:7 tūc vere est suū.ideo nō tenet restituē: esto q̄ ad pinguiorē fortunā veniat:sed si nō erat:tunc rapuit alienū. ¶Sed gb⁹ faciēda est:¶Dz q̄ illi a q̄ sublatū est:sz si multū distet:det pauperib⁹ p salute illius.Sed si totalr ignorat psona illa cui res illa ablata est.det pauperibus.Sed qñ pcipit a cōfessore q̄ statiz restituat:¶Dz q̄ q̄diu nō restituit mortalr peccat:ga pceptū de nō retinēdo rem alienā obligat semp:7 ad semp. ¶Sed de gb⁹ restō est faciēda:¶Dicit q̄ nō solū de raptis:sed etiā de furatis 7 tenet ad interesse:sic de pignoratione rei bnīs fructū:tenet restituē fructū, de interesse aūt 7 oib⁹ dānis.si passus etiā iacturā p se pp illā.Si p accīs aūt nō. ¶Sed h̄ est dubiū.si plēs sunt in capiēdo alienū pticipes. ¶Dz q̄ oēs sil tenent:7 et glibz p se:sz vno soluēte oēs liberant. Oz āt oēs teneāt isolidū ps p Apl'm ad Ro.p. Nō solum ingt q̄ faciunt ea/digni sūt morte:sz q̄ ꝓsentiūt faciētib⁹. ¶Qō.II.

Secundo q̄rit vtz restitutio sit faciēda de bonis fortune. Et vī q̄ sic:ga lex talionis est eūata in euangelio. ¶Cōtra.si peccauerit in te frater tuus 2c.

Bona aie q̄liter auferunt 7 restitui debēt.

Matth.17.

Hic primo videndum est de bonis aīe. ¶Et itelligēdū q̄ simplr nullus pōt auferre bona aīa vt vtutes 7 hꝺ: sed frequēter incitando bñ pōt eū retrahere.Et ideo dz q̄ codē mō quo incitauit ad peccādū:7 pdendū bonū aīe tenet oppositō modo inducere in bonū 7 a malo p posse revocare. ¶Sed quid de illo qui impediuit aliquē ab ingressu religionis:¶Dicit q̄ tenet efficaciter eū inducere ad hoc vel melius a quo retraxit eu3.Sed si quis exire faciat aliquā psonā de religione vl' ipediat ingressum.de quo talis tenet restituere:¶Dz q̄ seipsum dz dare p illo vl' procurare equalentē.vel facē qō in se est.

Secundo videdū de bonis corpis:sic de sanitate 7 mutilatione.Et dicit q̄ sic:ga ista sūt maiora bona q̄ bona fortune.fiat de istis restitutio in equalenti:vt pose est.vbi gra.si ille g amisit manum acgrebat sibi necia manualr laborādo dz sibi puidere de vite necessariis si hz vñ.vel ipsemet laborare p ipo. Unde regla est gīalis.Oz si sibi nō pōt satisfieri.debet stare sup b̄ arbitrio boni viri 7 iudicet p eū:7 restituat fm interesse. ¶Sed qd si aligs occidat:¶Dicit q̄ si talr occisus pus piez:7 mrez suā pascebat:7 sustētabat: vel occisus habuit plez q̄ nō patit seipsaz defendere vl' nutrire:tenet eis breuiter ad oia q̄ occisus prestabat.

Sed quid de bonis fame. ¶Dicit q̄ tenet restituere famā:ga bona fame sūt maioza q̄ bona fortune. Et vī q̄ sic:ga fama ista sūt maioza bona q̄ bona fortune.fiat de istis restitutio in equalenti:vt pose est.vbi gra.si ille g amisit manum acgrebat sibi necia manualr laborādo dz sibi puidere de vite necessariis si hz vñ.vel ipsemet laborare p ipo. Unde regla est gīalis.Oz si sibi nō pōt satisfieri.debet stare sup b̄ arbitrio boni viri 7 iudicet p eū:7 restituat fm interesse. ¶Sed qd si aligs occidat:¶Dicit q̄ si talr occisus pus piez:7 mrez suā pascebat:7 sustētabat: vel occisus habuit plez q̄ nō patit seipsaz defendere vl' nutrire:tenet eis breuiter ad oia q̄ occisus prestabat.

Sed quid de bonis honoris.dicit q̄ tenet:quia maximū bonū est cū reddat deo 7 et pro vtute. Unī dz rependere honorē debitū:7 se illi humiliare. ¶Sed oc.dif.de ludo aleax. ¶Dicit q̄ hoc per eccliaz diffinitū est q̄ dz reddere ad opa pietatis:7 nō illi a quo lucrat. ¶Sed de ludo torneamenti.dicit Sco.q̄ non tenetur:ga labor in exercitio est vtilis cōitati nec est ludus illicitus nisi ga ꝓhibit⁹ ab ecclia:7 in tali ꝓhibitōe nō exꝑmit q̄ fiat restitutio. ¶Qō.III.

Dub⁹ nōnda

De falso diffamante 7 vere 15 de occultis, Bꝑ aliqz.

Opinio ppria.

De restitutione honoris.

Dub⁹ notāda

Vide Aler. dis.pēni. De lucro alicui rū exoneratis

Certio querit vtrum vsura sit licita. Et videt q̄ sic:ga est fm regulam nālis iuris.Quecunqz vultis vt vobis faciāt homines:eyos facite illis.ait Saluator. sed nos vellemus in multis casib⁹ q̄ homines mutuarēt nobis pecuniā suā ad vsurā:igit 7 nobis licituz videt facere. ¶Contra per eandē regulam ꝓcipit mutuum dare nihil inde sperantes.

Matth.7.

Luce.6.

Hic quatuor preambula pmittunt. ¶Primum q̄ fuit a phīs ꝓhibita:ganūmisma nō est nisi monumētū mediū cōmutationis: sed vsurarius vtit nūmismate scipso. ¶Scōm est q̄ fuit cōcessa a iurisconsultis ꝓpter vtilitatē reipublice. ¶Tertiū q̄ vsure fuerūt pmisse in veteri testamento Deutero.13.feneraberis alieno:nō fratri tuo. ¶Quartū q̄ fuit ꝓhibita in nouo testō.mutuū date nihil ide sperantes. ¶Sed istaz ō ista. ¶Cōtra pmū.illud qō est fm regulā iustitie cōmutatiue nō dz eē ꝓhibitū a phīs: sed ita est de vsura:ga iustitia cōmutatiua est vt tantū recipiat quātū dat referēdo ad vtilitatē humanā.mō vsurarius dat.x.pro.xy.mercator lucrat sic q̄ reddit 7 viuit de pecunia. ¶Cōtra scōm.iurisconsulti sequebat rōnē nālē.q̄re q̄ discesserūt a phīs:¶Cōtra tertiū:7 q̄ pecuniā suā nō dedit ad vsurā.ps.14.¶Cōtra 4ᵐ.seruus fuit dānat⁹ q̄ nō dedit ad vsurā pecuniā. ¶Ad pᵐ vī difficile q̄ nō sit licita:q2 salus 7 vtilitas est rei publice. ¶Ad 2ᵐ opz dicere q̄ epi vel phi errauerunt:q2 circa eam māz negociabant: nec in veteri testō inuenit simplr ꝓhibita.nec etiā in nouo ꝓcessa:q2 vbū pallegatū de euo q̄ debuit reportare pecuniā cū vsura:sumit pabolice sicut Hezego.exponit.vñ in ista parabola chīs parabolice loqbat de spualibus. ¶Sz adhuc vī q̄ tota dū⁹ est si sit illicita de iure supnāli. ꝓbt āt dici q̄ in veteri testō pp duritiē indeoz pmittebat dare ad vsurā alienis ne fratrib⁹ fenerarēt:sicut ꝓcedebat diuortiū ne

Ecce q̄ q̄rio

Matth.25.

A.l.eadem. Defacile nouerunt vsurarios 7 vsuras.

In homelia nūcha.

Lucio 4°.

Ante mercatū nēcias 7

Demero.24. 7 alibi quere.

Dubia nōnda Et casus quidā emergēs in ciuitate Bononien.

B

Dis.15.q.2.

C

Dis.17.q.4. vsq; dubi.

Q

Matth.25.

D

tium ne occideret yxores. ¶Sed gd de iure nāli.non appet rō demōrationis q̄ sit illicita. ¶Una rō assignatur.vsura est vsus eris.pecunia sterilis est:7 iō nō debz reddere fructū vt plus recipiat q̄ mutuatū fuit. ¶R⁹: vsus rei in politia attendit ad vtilitatez reipublice.vñ in se res nō dīr steriles sz vt cadūt in vsū:quo pecunia est multū vtilis. ¶Alia rō de idustria humana. ¶Cōtra.aduocati recipiunt ex industria sua multa:7 licite. ¶Alia rō:ga vēdūt tps. ¶Cōtra.ita dicere de cōducēte 7 locāte domū ad annū.Si dicas q̄ plus recipiūt. Ita mercator 7 vsurarius nihil recipit vltra pactuz.vñ nō videt q̄ si fuisset ō ius nāle q̄ fuisset facta dispēsatio:sic dī in veteri testō:q̄ nō dispēsauit q̄ otristarent alienigenā:ga ō ius nāle est.vñ nō videt euidenter demōstrare. ¶Sed tūc occurrūt dubia. ¶Primū.si ali cui est licitū vsus eris p modū ac cōmodi vt ille appareat diues:7 dñs:7 sibi meli⁹ credat.si talis cōcedēdus est. ¶R⁹:si talis ꝓcedit a mutuāte vel exꝑsse vel interpretatiue. ¶Dico q̄ licit⁹ est nobis ad videndum.s.vt videat ditior.vel vt meli⁹ sibi credat 2c.in tali casu dī q̄ vsus pecunie est licit⁹:vt dabo tibi.20.soli.vt habeā pecuniā ad vidēdū vel ornandū:7 hꝺ. ¶2ª duº.si licet qñ est p modū depositi.iste modus depositus:iste vtit sine pacto:7 dat quolibz anno.10.libras. ¶Dicit q̄ nō si ea itentione ille teneat depositū:vt habeat in vsuz alique:est vsura. ¶3ª dubitatio si ambo ꝓueniāt ō medio in lucro:7 medio in dāno. ¶Dicit q̄ licitū est:si ponat in icertū capitale:sz sola certitudo capitalis ꝓbit vsurā. ¶Sed h̄ est dubiū:si licet recipe vsurā tpe necessitatis. ¶Dicit q̄ nō:ga habens extremā necessitatem nō potest esse habens pecuniaz.vnde pus debet mendicare. ¶Sed gd p cōi vtilitate:¶Dz q̄ nō licet:ga ꝓhibita iure diuino nō pnt p cōitatē fieri q̄cūq; necessitate. ¶4ª dubitatio.si recipit aligs a me vsurā:si possuz ab eo eē. ¶Dico q̄ petīn est mortale:sed ad restitutionez nō tenet. ¶Sz gd de pecunia.si tali die nō soluas dabis vltra.10. ¶Dicit Sco.q̄ licitū est:dum tū nō fiat fraus legi.vt.s.cōpellat eū soluere. ¶Sz gd.si aliquis vēdat castrū:7 ynus vult statiz dare.3.millia.7 alī⁹ vult dare septē:pmus statim soluebat.scōs nō.pōt ne expectare solonē 7 accipere sepē:¶Distinguēdū.si de cōi vsu 7 estimatione tūi estimat pōt accipe mai⁹.si non 7 ille plus vult dare:ga non hz ita in ꝓpta.illicitū est:7 nō expectet:7 tenet illud plus restituere. ¶Tertiꝰ casus.aligs dz alicui post annū aligd 7 rogat q̄ soluat sibi statim:7 sit liber p dimidio debiti:¶Dicit q̄ hec est vsura:ga in moza tpis facit b̄ negociū:iō tenet totū sibi restituere:7 nihil dimittere pueniēdo tps:7 hec est gra. vel expectare tps:7 tunc est iustitia.al's si diminuerit:7 tps ꝓuenit solones tenet de residuo restituere. ¶Sed gd de ementib⁹ bladū de mīnori precio añ tps:¶Dī q̄ sic tenet:ga si hꝺet in ꝓpto plus daret. ¶Sed gd de illis q̄ expectant tps charistie.pauperes veniunt vt emant/ipe nō vult vēdere:tūc dicit q̄ tātū dabūt quātū tūc valebit:¶Dicit q̄ fieri pōt:lz sit inhumanus:7 tenet illis statiz tradere qō supfluit necessitatē patiēti. Et hec rō nālis ō vsuraz:bis qui necessitatē patiunt:tū cōtractus nō est illicitus:vt dicit. ¶Qō. IIII.

Quarta qō.Utrū mercatio sit licita a iure diuino. Arguit q̄ non:ga Matthaeus nō redyt ad mercādū:vt dicit Hzeg.q2 sine pctō exerceri nō pt. ¶Cōtra. in euāgº Luce/de negociatore logt chīs.

Hic introducunt 4ºr ꝓnes. ¶Prima est/q̄ mercatio est vite humane necia.b̄ ꝓbat Aug.ga boies cōiter idigēt rebº eiusdez rōnis sicut sūt eiusdē spēi.regiones aūt nō oēs hnt res eiusdē rōnis sic de lanis.Aliq̄ hnt vinuz. Aliq̄ ficus.iō mercatio ē necia:vt trāferāt de vna ad aliā. ¶2ª ꝓ q̄ est de iure nāli:qō ꝓbat sic.Quicqd est ad vitā humanā supportādā necīuz est de iure nāli: sed mercatio est hꝺ:vt ps in ꝓne ꝓcedenti.q̄ 2c. ¶3ª ꝓ q̄ de iure diuino est licita.ꝓbat:ga est licita de iure nāli:nec inuenit ipzo bata iure dīno. ¶4ª ꝓ q̄ est de iure diuino:7 cū b̄ meritoria:etiā pro vita eterna in aliquo casu.Probō. Qñcūq; est aligs actº vtutis moralis q̄ est formatus charitate/ille est charitatis impatus:sed oēs actus eliciti vel impati a charitate:sūt digni vita eterna. Quicūq; enim dederit calicē aque frigide 2c.Actº aūt mercatorius est actº iustitie cōmutatiue que est vtus moralis. ¶Sed q̄rit si mercator post tres septimanas dz accipere.30.7 alius dz stari pecunie pro.20.vtz sit vsura:¶Dico q̄ si nō plus vēdat q̄ vēdi dz de cōi lege non est vsura ex parte vendētis:sed magis videt q̄ sit ex pte emptoris. Et si aligd solet valere.30.lib.si vsura ibi ascendat:pōt vēdi ascēdēdo ad terminū talē 2 ifra vel citra precium illud. ¶Sed gd de arte cāpsoria:¶Dico q̄ sicut ars mercationū licite facta est nālis:sic enī visuz est mercationes sumt vtiles:ga aliq̄ habent in vna regione q̄ nō in alia. Ita pecunie cōmutationes siue cāpsiones: quia vna moneta currit in vna regiōe:7 nō in alia:vñ ꝓ suo laboze aligd pñt lucrari licite. ¶Sz si gs iaceat rbete: 7 aligs illud emat.si exhat aux qs dz illud bne. ¶R⁹: illud enī occupāti ꝓcedit. Ali⁹ enī emit illud qō bne itēdebat:7 nō plus:sed nō intendebat emere nisi b̄ fuerit expressum vbo gcgd in rbete fuerit siue piscis siue aurū argentūq; 2c. ¶Sed oc.dif.ga videt q̄ intētio dz fieri ad illud qō solent vēdere piscatores.nō solet aūt vēdere aux sed pisces:ideo eis dz remanere aurū. ¶R⁹: ꝓcedat nisi fuerit dicta ꝑditio appōsita. ¶Sed nūgd licet vēdere redditus ad vitā. ¶Hic dicit q̄ nō.ga incertū. ¶Sed dispō nō valet:ga emptio 7 venditio bñ pñt esse circa incertū sicut tract⁹ vñ⁹ rbetis:nec euidēter apparet contrariū quare non possit. ¶Qō. I.

Hic oritur questio.

Hic incipit dis.17ª.Circa quam q̄ro 4.or questiones. ¶Prima est.vtrū fidelis oīs vtriusq; sexus teneat ꝓfiteri oia pctā sua ꝓprio sacerdoti.Oz nō.Jacobus in canonica. Cōfitemini alterutr pctā yra 2c.Et ista est indefinita:q̄ nō iferēt vlr. ¶Contra. extra.caplo.omnis vtriusq; sexus 2c.

5.c.

De penitēcia 7 remissio.

H

Quis teneat confiteri.

Hic primo videdū est q̄ sunt qui tenent ꝓfiteri. vbi sciēdū q̄ adulti regnati pctis itenti ytentes libero arbitrio ꝓfiteri tenent. ¶Primo adulti:ga pueri nō tenent ante annos discretionis:cum nō possint deuotionē bne.ideo administrāda nō sūt eis talia sacra. ¶2º regnati.s.sacro bapmo:sed vsq; ad duodecimū annū in ꝑmitiua eccl'ia erāt catheczemini:7 nō baptiçabant vsq; tūc:7 tales tūc nec nūc añ baptismuz recipe poterāt sacrm pnie. ¶3º opz q̄ sit peccator: gamā sūt pctā isti⁹ sacri.vñ credit q̄ bta vgo:q̄ fuit imunis ab oi pctō:isto sacro vsa nō fuerit. ¶4º q̄ vtanē libero arbitrio:q̄ actº rōnis est. ¶Sed h̄ oc.di. ¶Pria si pueri citra 14ᵐ annū tenent cōfiteri. ¶Dī q̄ qñ incipiūt bne discretionē:statim tenent in quo aliq̄ magis festināter aliq̄ minº diuersimode videdū ē.Et iō q̄ztuz ad hoc nō est tps certū determinatuz. ¶2ª dubitatio. qō remediū erat catheczeminis in morte:dī q̄ p pniaz poterāt:sed non erat sacrm:sed vus. ¶3ª dubitatio.si

De redditibus ad vitā emendis.

G

De cathecuminis.

Dubia nōnda De pueris.

De cāpsoria arte notanter.

F

De euētu trāctus rbetis.

Iure nāli 7 diuino licitā nēq; in casu meritoriam fore.

E

Bantḥ.18.

Dubia nōnda

I De immunibus ab omni pctō De mētecapis

gs eēt sine pctō mortali ⁊ veniali. vtrū cōfiteri teneaī. Et dī q nō: ga eccl'a pcepit mām sacri qī pceptus dat de huiꝰ sacro. Alia dubitatio de mentecapis ⁊ furiosis an teneantur cōfiteri: ¶ Dicit q si habeāt lucida intervalla pñt recipere sacrm. si non: non.

Cui cōfitēdū sit notanter.

Secunda particula gbus opz cōfiteri: ¶ Dicit q sacerdoti hñti iurisditionē spūalez sup eū: ga qōdā iudiciū est i absolūēdo: ⁊ ista iurisditio iuenit in q̄druplici dīa. Alig hñt iurisditionē ordinariā sic sacerdotes pochiales. Alig supordinariā vt plati qui pñt restrigere: ⁊ reseruare casus. Alig subordinariā: sic illi gbus cōmisit sacerdos iurisditionē. Alig extraordinariā sic illi g pñt ℞ ex puilegio. ¶ Sz hic occurrūt dubia. ꝓmo si possimꝰ absoluē partialr a pctis de gbus possumus ⁊ pro absolutione alioꝝ remittere ad supiores: ¶ Dicit q vsus curie est q sacerdos pōt totū audire ⁊ mittere ad supiorē: ita q ꝓferat sibi ptās absoluēdi. ¶ Scōa dubitatio. si prelati possint īmediate qō pñt sacerdotes: ¶ Dī q iurisditione q̄cunq; gcgd pōt inferior ⁊ superior. vnde in hoc nō est ordo essentialis.

Dubia curiosa ō absolone ptiali ⁊ ordinaria atq; sub ordinaria iurisditione.

K

¶ Tertia dif. si hñs subordinariā pōt gcgd hñs ordinariā: Dī q sic. nec vī hīc aucte restringēdi vel retinē di casus. ¶ Alia dubitatio de aucte subordinaria: cum careat adiutorio modo differat ab ordinaria: ¶ Dico q quātū ad modū nunq; peruenit ista ad illā: sed tamē eadē potestas est: ga candē ptātem quā habet papa pōt mibi cōferre: lz modus habendi sit alius.

Qñ ꝓfitēdū ē Opi. alioꝝ rigorosa.

Tertia particula. qī tenet quis ꝓfiteri. ¶ Dicunt aliqui q statim qñ peccauit. ¶ Sed hoc est nimis duz: lz sic ecclia pcepit semel in anno: videt tñ ꝟm Scoꝝ sufficiat q statim atteraī cuz ꝓposito cōfitēdi: tñ sunt q̄uor casus in gbus statiz necia est cōfessio. ¶ Primo qñ aliqs dz ministrare corpis chīi sacramentū. ¶ Scōo qñ qs hz illud pcipere. ¶ Tertio qñ hz trāsire loca piculosa: sic mare vel solitudinē: vel vbi nō sunt sacerdotes: sicut si ꝓponat stare per annuz in alexādria: añq; vadat debz ꝓfiteri: vel si in terra ad quā ire dz sciat cē sacerdotes ignozātes. ¶ Quarto in quocūq; periculo mortꝭ. vnde tūc nō dz expectare tps statutū per eccl'iaz. ¶ Vel sic. 4ᵒʳ sunt casus in quibus statim ꝓfessio est necia. ¶ Primus si mistrat gs sacra. ¶ Scōs. figs hz pcipere. ¶ Tertiꝰ. si hz trāsire ad loca vbi nō sunt sacerdotes: sicut si ꝓponat stare per annuz in alexādria: añq; vadat debz ꝓfiteri: vel si in terra ad quā ire dz sciat cē sacerdotes ignozātes. ¶ Quartus casus est in periculo mortis. ¶ Sed dubitatio est de attrito cū ꝓposito ꝓfitendi si moriaī subito. ¶ Dico q saluabit: ga habuit grām per attritionē sufficiētē si in ea pseueraret. ¶ Sed qd si nō fuerit attritus nec cōfessus: ⁊ veniat mors. ¶ Dico q sufficit nunc cōteri: si nō possit ꝓfiteri: ga deus nō obligat ad impossibile.

Dubia notanda de subito morientibus.

M

De quo ꝓfitē dū sit: ⁊ q̄ de 4ispe. taliter.

Quarta particula de gbus teneī ꝓfiteri. ¶ Dī q de oīb⁹ pctis. ¶ Nic tñ sunt 4ᵒʳ de gbus opz cōfiteri. ꝑᵒ de illis que citra bapᵐ sunt cōmissa: ga pnia est 2ª tabula post naufragiuz. 2° de illis que post pmā pniaz facta sunt. 3° de illis que omisit quis als cōfiteri: ⁊ tūc recordaī. 4.° de circūstātys. ¶ Sz dubiuz est de pctis que fecit añ bapᵐ: ga vel psentit vel dissentit: si psentit peccat mortalr: ⁊ teneī cōfiteri. si dissentit penitet. ¶ ℞ᵒ dupl'r pōt gs penitē: vel pnia q̄ est sacrz: vel pnia que est vtus: nūc aūt accipiendo pro sacro non teneī: sed sumēdo pniam pro vtute teneī. ¶ 2ª dubō. si pōt penitere de illis q̄ in pcedēti ꝓfessione ꝓfessus ē. ¶ Dicūt aliq q sic. tñ ℔ nō videī: ga si legittime aligs ꝓfessus est sup eādē mām nō cadit ꝓfessio. ¶ 3ª dubō. q̄re de oblitis teneī ꝓfiteri exquo de oīb⁹ est absolut⁹. ¶ Dicit vn⁹ doctor q nisi eēt pceptū eccl'ie nō teneretur. ¶ Tñ sciēdū est q sub cōditione est absolutio de oblitis: q̄ si de illis recordareī ipse ꝓfitereī. ¶ 4.ª dubᵃ de q̄ circūstātia. Dī q de aggrauātib⁹ pctīs: lz nō opz de gbuscūq; alys circūstātys que pctīs nō aggrauant nisi melius pceas eluciderī peccatū. ¶ Qō. II.

Circumstantie duplicate: et que grauant.

Secunda qō. Utrū stāte ista regla q oēs teneī ꝓfiteri. ppzus sacerdotib⁹? possit dari puilegiū alys audiēdi istos. Oz nō. lex vlis euacuaī p exceptionez vni⁹. ¶ Cōtra. Chīs dispensauit in aligbus legibus: sicut de muliere in adulterio deprehensa.

Jo. 8. Opio aliorꝝ q duplex regula reprobat. ut tanter.

Hic dicunt aligq sūmus pōtifex hz ptātē mediatā: nō imediatā. rō est: ga oīs potestas est imeᶜ a chīo: q dedit ꝟm g̃dus diuersos diuersimode ptātē. Itē ordo eccl'ialis exigit q imediati effectus reducant in cās imediatas: sed ordo hierarchicus est ordo essentialis. g̃ ℞. ¶ Sed hec est opio erronea ⁊ heretica: ga plenaria vere iurisditio ⁊ imeᵗᵃ est apud sūmū pōtificē. ¶ Alq dicūt q papa ℔ hñ pōt facē. s. dare puilegiū: sed ℔ est destruē statutū vle cū sint ꝺria. posse est aūt ius pape euacuare ius eccl'ie: sed illo stante non pōt. ¶ Sed ℔ nō valet: ga quotiēscūq; papa dispēsaret in aliq casu iuris cōis: sequereī q totū ius destrueretur. ¶ Alq dicūt q euacuat legē nō vlr q̄ pticulariter. ¶ Sz ℌ. q̄scūq; lex destruiī in pticulari: ⁊ ī vl': ga vle regrit oēs ptes. Et ió dicūt alig q nec vlr: nec pticulr: sed tm̄ facit tales gb⁹ submittit illos ppzios sacerdotes eoꝝ: vel si ipsos gb⁹ dat puilegiū facit ppzios sacerdotes illoꝝ quos pñt audire. ¶ Sed ℌ. nō patī ordo hierarchicus q vnus sit sub duob⁹ hierarchicis nō subordinatis: sed extraordinarys: ⁊ ordinary nō sūt subordinati. ¶ Dico g̃ q sine euacuatione legis hoc pōt fieri. Doc p̄ pbaī in nālib⁹. ¶ Regula est q oīs cā efficiēs referī ad suū effectū. si ℔ applicet ad deū non tz: nec tm̄ destruit regulā. ¶ Sed si dicetis q regula nō tz nisi in causis limitatis. ¶ Sil'r moralis dicit q vtutes sūt circa passiones: sed heroycus nō hz passiones. ¶ Dicetis q itelligiī de hoīe in pñti statu: sed heroycus q̄si deus est. igiī heroycus nō est vtuosus. ¶ Sic in metaphysicis: finis mouet agentē: sed nō est ita in deo. ¶ Simil'r in politicis. nullus enī de iperio romano est absolutus a legib⁹ romanis: ga vliter dant. ¶ Dicit tñ in legibus q imperator est absolutus. Augusta aūt inquātū est ex se subest legib⁹: tñ iperator exemit eā. Nūgd g̃ destruxit totū ius ciuile hoc faciēdo: hoc nō est dōm: sed q regula ista itelligiī ꝟm ius pncipale: nō tñ ꝟm ius minus pncipale: ita g̃ nō est ꝺria. ga circa aliā mām. ¶ Ps etiaz in sacra scriptura. oīa inquit que de terra sunt in terrā reuertunī: vt sapiēs eccl'iastes loquiī vl'r de incineratione. Deᵒ tñ puilegiū dedit cozpi chīi. de quo dī. nō dabis scīm tuū videre cozruptionē. ⁊ beate v̄gini q cozpⁱ ei⁹ nō fuit incineratū: sed de lege municipali reseruatū. ¶ Sil'r libro sapie. Nō est agnius q fit reuersus ab iferis. Ista lex nō est euacuata: tñ Helias extraxit boiez ab iferis: vt dī in eccl'ico. Et cū chīs fuscitauit Laçarū. ¶ Simil'r Apls. Oēs qdē resurgem⁹. ℔ est vna regula. tñ brā v̄go nō resurget. ¶ Cōtra. cuiuslibet ꝺdictionis altera ps est vera altera falsa: ps per p̄mū p̄n⁹: sed ℔ est vlis. oīs vtriusq; sex. ⁊c. ⁊ alia pticularis negatiua: ⁊ iste sūt ꝺdictozie. g̃ nō pñt eē v̄e. ¶ 2ª ga pticlaris negatiua destruit vlem affirmatiuā. ¶ 3ª ga oīs exceptio distrahit: ⁊ diminuit de regula. ¶ 4.ª ga puilegiū dī a pnatione legis. Ex istis itaq; rōnib⁹ volūt hīe q̄ state illa decretali nō pōt doc cōcedi. ¶ Ad pᵐ rñdeo. vnuz extremoꝝ ꝺdictoziorꝝ accipiī ꝟm ius cōe: ⁊ aliō ꝟm ius municipale. Et ió cū nō sint ꝟm idē nō est ibi ꝓtradictio. ¶ Per idē ad 2ᵐ. ista que sūt de jure municipali non continent

Licet risiua Boez cū pecato veniali ñ excludit salutem. vide Sco.

D

Gsm de vocalibus non tacit.

Lapidem.

Licet risiua Bonauē. sacerdoē ab omni pcō q̄liber in casu posse absolvere.

Opi. Sco. q̄ nō ē in scōo ti 4ª pñcīp.

C

Defende Scotum scia. Opio ꝑhibetis illatis

Dubium.

Declinat ad Scotum. Grad' imōes in alcēdētes vide Ban. q̄ libro. 6. q. 33 quinc. Ll. incipiēs tuo.

Lecol sup

Q

Sa. 15.

2.ti c. 48.

Jo. 11. c. 12. 1. corin. 15. Distinctio 4ª notabile. 4ª mota.

Solēpne pñcipe.

A

Ll. Lilio.

Videtur ꝺcordare cū scripta 2ª. ꝺdictum.

Vide videtis scripta ⁊ nā dictum.

Jo. 8. Opio aliorꝝ q duplex regula reprobat. ut tanter.

B

Verebilis inc. Signato diffō. ne peccā venia le a mortali vel ꝺmo opi. alioꝝ.

Opi. Sco. q̄ nō ē in scōo ti 4ª pñcīp.

C

Defende Scotum scia. Opio ꝑhibetis illatis

Dubium.

Declinat ad Scotum. Grad' imōes in alcēdētes vide Ban. q̄ libro. 6. q. 33 quinc. Ll. incipiēs tuo.

Lecol sup

Licet risiua Boez cū pecato veniali ñ excludit salutem. vide Sco.

D

Gsm de vocalibus non tacit.

Lapidem.

Licet risiua Bonauē. sacerdoē ab omni pcō q̄liber in casu posse absolvere.

cōtinent sub illa que sunt de iure cōi. Et ió ista pticula negatiua illa vlis nō iterimit. ¶ Ad aliud dico q ℔ nō est exceptio: ga nō ad eandē mām applicat. ¶ Ad 4ᵐ dico q puilegiū puat legem mālr: ga est circa illud circa qō est lex: nō tñ formalr: nec sic negatiua sub vli circa qō est lex: nō tñ formalr: nec sic negatiua sub vli cōtinct. ¶ Sed hic est dubitatio: ga nūq; erit ꝺdictio per istū modū p quē rōnes sunt solute: sed sic saluabit hz diuersas mās. ¶ ℞ᵒ varietas in moralib⁹ aliter est hz diuersas mās. ¶ ℞ᵒ varietas in moralib⁹ aliter est q̄ in nālib⁹: ga in moralib⁹ solus modus ⁊ circunstātia spēz variat: in nālib⁹ nō: ⁊ ita est ī ppoᵗᵒ. ¶ Qō. III.

Tertia qō. Utꝝ aligs teneaī ꝓfiteri de pctis venialib⁹. Et vī q nō: ga p aquā bñdictā: ⁊ huiᵐᵒᵈⁱ remittunī ⁊ abluūtur. ¶ Cōtra. de oīb⁹ pctis est cōfitendum: sed venialia sunt peccata. ergo ⁊c.

Hic primo videndū est de distictione pcti venialis: ⁊ mortalis. ¶ Et dicunt alig q mortale est: qñ volūtas ītense deordinaī: sed qñ remisse: tūc est veniale. ¶ Sed ꝺ. ga aliq sunt que q̄tūcūq; remisse fiāt sunt peccata mortalia: sic blasphemia dei. ¶ Alq dicūt q distiguunt ex pte obti: ga pctīs mortale est circa finē: veniale circa ea que sunt ad finē. ¶ Cōtra. subzepticia cogitatio ifidelitatis est circa finē ⁊ pōt eē pctīs veniale. sil'r cogitatio de adulterio pt eē pctīs mortale. ¶ Alq dicūt q veniale est qcgd pōt stare cuz charitate. mortale aūt qd est icōpole charitati. ¶ Sed boc nihil est: ga p hoc nō ostendit in quo cōsistat pctīs mortale. ¶ Aliter dic Sco. mortale ē: qñ est ꝺ pceptū: sed veniale qd est ꝺ ꝓsilū. ¶ Pria ps est va. ¶ 2ª duª. ga nō faciēdo ꝓsilū: puta nō renūtiare rebꝰ tpalib⁹ nō opz esse pctīs aliqd. al's oēs g nō irrāt religionē peccāt venialr. ¶ Dico igiī q mortale est in quo est formalr respect⁹ diuine dilectōis: ⁊ ordy voluntatis diuine ad aliqd: ⁊ alj tres respect⁹ dicti distin. supra. 14ª. hz deordinatio talis in qua nō icludiī talis respectꝰ est venialis. ¶ Sed quo cognoscereī qñ est mortale vel veniale. ¶ Ad ℔ valet documētū Sco. q illa que nō sunt ꝺ pcepta sūt venialia: ⁊ in ℔ cognoscunī. ¶ Sūt aūt 4ᵒʳ gradus in mortali pctō. ¶ Primꝰ g̃dus est actⁿ cognitionis de malis: ⁊ hic de se nō est pctīs sed suggestio sola. ¶ Scōus. delectatio subzepticia: ⁊ hoc est veniale. ¶ Tertiꝰ ꝓsensus in tentationes: cū ꝓsentit in delectationē mali sciēter nō in malū ipsum: maxime aūt circa mām venereozuz est mortale: de alys videtur durum. ¶ Quartus consensus in actu: ⁊ hic est mortale.

Secunda particula est de p̄n⁽ˡ⁾ qsito. ¶ Et hic est dōm q de veniali q̄tū de se est nō teneī gs ꝓfiteri: ga nulla facit icōpolitatem cū gra. vñ in pūcto mortis pōt gs peccare venialr: nec ℔ salutē ipedit. ¶ Alq dicūt q pp p̄ceptū ecclie teneī gs semel in anno ꝓfiteri: ⁊ tūc dicē pctā venialia: si nō hz ꝓsciaz de mortali. ¶ Alq dicūt q nō: ga nō sunt mā huius sacri: sed solū mortalia. ¶ Dico igiī q nō solū ꝑpter p̄ceptū ecclie: sz etiā ꝑpter ius diuinū: necīuz est q aliqñ q̄libz cōfiteaī: cū nullus sine pctō viuat. ¶ Qō. IIII.

Quarta qō. Utrū aligs sacerdos possit absoluere de oī pctō mortali. Videī q nō: ga plus pōt supioz q̄ iferior. g nō q̄libz pōt in oīb⁹. ¶ Cōtra. iure politico in extrema necessitate: oīa cozpozalia sunt cōmunia. igitur in necessitate extrema: ⁊ periculo mortis omnia spūalia debent esse cōmunia.

Hic est veritas determinata ꝟm articulo mortis quātū ad culpā oēs sacerdotes pñt: sic iure politico oīa tēpozalia sūt cōia: ita multo magis dz eē in spūalib⁹. ¶ Sed qd si p scriptū gs ꝓfiteī. ¶ Dico q pōt sic. sicut mus p signa. ¶ Sed qd p iterptē. ¶ Dī q sic si sacerdos nō pōt itelligē murū. vel ignoraret linguā barbari ꝓfitētis: ⁊ alius sacerdos non possit hīi de leui. ¶ Sed nūqd p iternuntiuz. ¶ Dī q nō: ga abīs dz esse pñs illi quē absoluit. ¶ Sed nūqd p iterpolationē sic illi qui faciūt ꝓfessionē durante p gndenam. ¶ Dī q sic. ga nō est icōueniēs: nec pp hoc diuidit: ga oīa pctā sua dicit vni sacerdoti: ⁊ diceret oīa in vna hora si posset. ¶ Sed nūqd pōt sacerdos absoluē aliquā mulierē cū q̄ peccauit. ¶ Dī q de ℔ nō est duᵐ: ga hz claues eccl'ie: tñ ℔ nō est rōnabile: nec vtile: sic cū alio: ga nō tātū vtus daī: nec p pñs tātū cōteriī. Et vlterius posset facilr occurrere aliq tentatio sacerdoti. ¶ Sed nūqd teneī mulier illa dicē oēs circūstātias. Uideī q nō: ga circūstātie nō dñr nisi vt grauitas pctī ostendaī: ⁊ patefiat iudici spūali. s. sacerdoti: ⁊ in isto casu sacerdos totū scit. igiī ⁊c. ¶ Dōm q si pctīs sit recenter factū: nec vīsile est excidisse a memoria: nō opz. si aūt sit antiquū: opz etiā si sit recēter factū hz dicē illas circunstantias q̄ se tenēt ex pte sui: lz forte latēt sacerdotem. ¶ Sed nūqd pōt fieri duobꝰ sacerdotib⁹ sil'r. ¶ Dī q nō: sic duob⁹ iudicib⁹: tñ vn⁹ posset dirigere: ⁊ alⁱ absoluere. ¶ Tñ vī q possit sicut aligs in curia regia sunt duo iudices in vna cā. ¶ Sed nūqd pōt in publico fieri ꝓfessio. ¶ Dico q nō: ga est ꝺ nām istius sacramēti: tamē vbi iudex cognosceret vtile posset fieri: sed tamē non confessio sacramentalis.

E

Dubia valde curiosa. De ꝓfessione p scripturam vel interpretes vel internuntiuz fienda vel nō.

De cōcubina ⁊ hmōi absolūēda satis notanter.

F

De ꝓfessione plib⁹ vl i publico fienda vel non.

Confessio 2ª.

Hic queri solet

G

Incipit ꝺz 18ª in qua Magr tractat de poᵗᵃ clauū. ¶ Ad cuius euidētiā q̄ro 4.ᵒʳ qōnes. ¶ Prima est. vtꝝ claues sint a chīo tradite ecclie. Oz nō. ga Apoc. 3° dicit. Qui hz clauē Dauid q aperit: ⁊ nemo claudit ⁊c. ¶ Cōtra. Matth. 16. Tibi dabo claues regni celorum ⁊c.

Dom⁹ ⁊ claues de qb⁹ fit mētio in scriptura sacra sī in q̄druplici differentia. Lap. 1. ⁊ ista.

Hic est intelligēdū q in sacra scriptura iueniuntur q̄tuoz gīa domoꝝ: ⁊ q̄libet hz suas claues. ¶ Prima domᵒ est padisi: ⁊ ista hz claues ad aperiēdū padisuz q̄ fuerat añ chīz clausa. Et de ista dī ibi supra. Claudit ⁊ nemo aperit. ¶ Alia est domᵒ ifernalis: cuiᵒ ianua apta erat añ passionē chīi: ⁊ oēs recipiebat: lz postea clausa fuit aliqualr. de qua dī in Apoc. habeo claues mortis ⁊ iferni. ¶ 3ª domus est ecclia: ⁊ ista hz claues gb⁹ claudit ⁊ igressus ⁊ apit: ⁊ de istis dī Matth. 16. Tibi dabo claues ⁊c. ¶ Alia est domᵒ sacre scripture claruis aperiēs ⁊ reuelatio dīna: ⁊ de istis clauib⁹ itelligiī illō verbū. Ueh vobis pharisei qui mūstis clauez sapie Luce. xi. c. ¶ Et de clauib⁹ aūctis ecclie ad pñs est nra itentio. ¶ Ubi sciendū q ꝑter ptātē caracteris summus sacerdos hz q̄druplicē ptātē. ꝑᵃ est rgalis. 2ª spūalis in foro cōtentionis. 3ª spūalis est in foro pniali quātū ad penā. 4ª in foro pniali q̄tū ad culpā. ¶ Exᵐ de ꝑᵃ. sic papa pōt ꝓfirmare iperatorē. ¶ De 2ª pōt excōicare iterdicē suspēdere ⁊ hꝺ. ¶ De 3ª ꝟm quā dant idulgētie. ¶ De 4ª. sic q̄libet sacerdos accepit ptātem sup parochiales suos ⁊ puilegiati sil'r: sic supradictū ē. ¶ Sed iste claues dīnt siue iurisditiones. ꝓbat ex sepatione eaꝝ: ga vna pōt separi ab alys: ga iurisditio quātū ad culpā iuenit sine alys: sic sacerdos nō pōt dare idulgētias: nec excōicare: nec hz ptātē tpalē: ⁊ tñ pōt parochiales suos absoluere a pctīs. Itē aligs ptātez hz ⁊ aūctez excōicandi sic officialis nō ordinaī ad sacra: ⁊ nullā aliā pōt hīe. ¶ Sed hic occ. dubiū. si ptās cara cteris est annexa cū iurisditiōe pma. ¶ Dico q nō: ga

Distin. 17. Distinctio dicaī aūctatuz oīdit notāter

Dubᵐ nōdū

I De ꝓnexione caracteris ad dictas auctes vl nõ notater.

iurisditio tpalis nihil facit ad caracterẽ:nec eỹ. ¶ De scõa iurisditione dico ꝙ nõ:ga aligs nullũ hñs ordinez põt excõicare sicut officialis. ¶ De tertia iurisditione. ¶ Dñ ꝙ ꝙsuetudo est ꝙ papa nulli cõmittit ꝙ det idul gẽtias nisi sacerdoti:nõ tñ vi necẽz absolute. ¶ Sed q̃rta iurisditio est necio annexa:ga nullus põt absolutẽ a pctis nisi sacerdos ordinatus. ¶ Questio. II.

Lap.3.

Secunda qó est. Utruz claues eccl'ie sint due. Or nõ.sed vna:ga Joan.in Apoc.in singulari sumit eam. Qui habet (inquit) clauem Dauid. ¶ Cõtra.in plurali dicit Chs. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Matthei decimosexto.

Opi.aliox 4ꝫ

Aliqui dicũt h ꝙ est vna.s.caracter. ¶ Sed cõiter dñ oppositũ ꝙ sunt due. ¶ Aliqui dicũt ꝙ ptãs in foro contentioso est vna: ⁊ alia in foro secreto.

K q.precedente.

¶ Cõtra.claues eccl'ie sũt cõnexe:sed iste nõ sunt ꝺnexe:vt visum est.g̃ ⁊c. ¶ Alij dicũt ꝙ ptãs caracteris:⁊ iurisditionis. ¶ Sed ỹ.ga nõ sũt due ptãtes necio cõnexe. ¶ Alij dicũt ꝙ scia ⁊ ptãs. ¶ Sed ỹ.claues scie: ita hz laicus. ¶ Dñ g̃ ꝑm Sco.ꝙ sunt due ptãtes.vna ptãs cognoscẽdi de cã:⁊ alia iudicãdi:iste sunt due ptãtes. ¶ Sed melius vi distigui sic chs distixit ꝙ sunt duo actus.vnus actus posse soluere:alius posse ligare. Quecũqz solueris ⁊ ligaueris ⁊c. ¶ Et ꝑm hoc sũt due claues in q̃libet iurisditione ⁊ tpali ⁊ spuali. ¶ Sed h occurrunt dubia. ¶ Primo si iste sint claues distincte.

Sequif Sco. ne erret disti. pñti. vide ibi altissime hec.

Mauh.16.

Duas esse claues.

Dubia singularia.

¶ Dñ ꝙ sic:ga aligs hz ptãtẽ soluẽdi:nõ tñ ligãdi:sicut aligs põt absoluere a culpa:⁊ non obligare ad culpam. ¶ 2ª dubõ.si dat in ordine sacerdotali in distinctis signis a ptãte caracteris. ¶ Dñ ꝙ dat ptãs ꝓficiẽdi.s.qñ dat caliz:tũc.s.ꝓferẽ ptãs ꝺscrãdi:⁊ ꝑimit caracter: sed qñ ꝑonit manꝰ:⁊ dz.accipite spñm scñ ⁊c.tunc datur ptãs absoluẽdi in foro pniali. ¶ 3ª dubõ.si cps dando pacẽ sibi ⁊ dicat sine ꝑpositione manũ. Quoꝝ remiseritis pcta ⁊c. Utrũ cõferat bas claues. ¶ Dñ ꝙ si danꝰ in distinctis signis:tũc nõ põt. ¶ 4ª dubõ.q̃re põt magis ipediri aligs ab absolutione q̃s a ꝺsecratione/cũ accepit ptãtez iurisditionis sicut caracteris. ¶ Dico ꝙ in ꝺsecrãdo nõ ꝙcurrit nisi deꝰ ꝑncipal'r ⁊ sacerdos ministerial'r:sed in absolutione legislatoꝛ causat vt cã vl'is: ⁊ in cõsecratione nõ sic. ¶ Sed dubitatio est:ga eadẽ claue aperiꝝ ⁊ soluiꝝ aligd in corpalibꝰ.g̃ vi etiam vna clauis sufficiẽs i spualibꝰ. ¶ Dñ ꝙ due pñt dici ꝓp diuersa officia:⁊ ga ille auctes sunt sepabiles ab inuicez. ideo arguũt ꝙ nõ sunt idẽ seu vna. ¶ Questio. III.

Stante .ptãte cõficiendi: q̃re ipedit ptãs absoluẽdi:qs tñ hñ põdera.

M 2.Corin.13. 2.Cano.c.1.

Certia questio. Utrũ excõicatio fuerit ista a iure diuino. Et videꝝ ꝙ nõ. Dicit enĩ Apls. ptãtẽ nõ dedit in destructionẽ sz in edificationẽ. ¶ Cõtra. Joãnes. Qui enĩ aue dixerit ei cõmunicat operibus eius malis ⁊c. Et hoc est excõmunicatione.

Sermo nõbil de excõicatõe. Lõcio 4ꝫ.

Hic videndũ est/gd est excõicatio. ¶ Et dico 4ºr ỹnes. ¶ Pria est ꝙ excõicatio nõ est pctñ:sz pena pcti. ¶ Primuz pz:ga illõ qõ ab extrinseco iferꝝ nõ est pctñ:sic est de excõicatiõe. vñ iuolũtarie inferunt. ¶ Scõm etiã pz:ga nũq̃ iferꝝ nisi ꝑ pctũ. ¶ Scõa.ga nõ dicit formã realẽ:sz rõnis.

Excõicatio ẽ pena pcti puatiua nõ realis sz rõnis soꝛa.

¶ Primũ pz.ga causat a sola volũtate alicuius distantis sic ꝑpe.vñ põt papa excõicare exñs in roma aliquẽ in hyspania. ¶ Scõm pz accipiẽdo rõnẽ ꝑut sequitur actũ volũtatis iurisditionis supioris. ¶ Tertia ỹ ꝙ est ens respectiuũ:ga in bitudine ad aliũ.vñ cõicare dicit respectũ.g̃ exꝑ cõicare:ga ad idez genus reducit puatio cũ suo habitu ꝑm Augu.5º de trini. ¶ Quarta ỹ ꝙ est pena puatiua:ga puat cõionẽ ꝑut oia mẽbra eccl'ie sunt cõnexa in capite influẽte.s.chõ in vita spuali. ¶ Sed nũqd est pena determinati pcti: ¶ Dñ ꝙ mortalis tñ: nõ tñ cuiuscũqz mortalis:sed pcti ꝑm ꝙ institutũ est.

N

Secunda particula in qbus casibus fit excõicatio in scriptura inuenit aũt 4.or casus in quib' apl'i excõicauerũt:in hereſis perfidia:in enormi culpa:in ꝑsecutiõe puersa:⁊ in ꝓtumacia siue ꝛobediẽtia. ¶ Primũ ꝑs ad Hal.ꝑ.Si qs aliud euãgeliçauerit ꝑter q̃ qõ euãgeliçatũ ẽ/anathema sit. Hoc idẽ ad Ti. tũ ꝑ cap. Aliq naufragauerunt circa fidẽ:q̃s tradidi sathane. ¶ Et nota ꝙ in primitiua eccl'ia ꝑm aliquos:vt oñderet q̃timẽda eẽt pena illa excõicationis:stati excõicatus accipiebat:⁊ rapiebat a demone. Itẽ Joã.in 2.cano.sua.si qs venit ad vos:⁊ hãc doctrinã nõ hz/molite euz recipe in domo:nec aue ei dixeritis. ¶ Scõm ps.ꝑma ad cozin.5º. Qui fecerit incestum cũ vxore ꝑris sui buiꝰ boiez tradidi sathane. ¶ Tertiũ de ꝑsecutione puersa ps ⁊ potissime q viuebãt ingete:⁊ discordias seminabãt. Ro.vltio. Rogo vos fratres vt obseruetis eos qui discensiones ⁊ offendicula ꝑter doctrinã quaz audistis ferũt:⁊ declinetis ab illis.s.nõ cõicando. Et ꝑ ad cozin.5º. Si is q̃ noiat' est frat iter vos ẽ fornicator: aut auarus:aut idolis seruiẽs:aut maledicus:aut ebrius:aut rapax:cũ buiꝰ nec cibũ sumere:nec cõicare.qõ itelligit de frequẽter monito. ¶ De 4º.2ª ad Thessal. vlti. Si qs nõ obedit vbo meo p epl'az hãc notate:⁊ nõ cõmiscemini cũ illo:vt ꝑfundat. Et ga tales pene sunt medicie:iõ subdit.⁊ nolite q̃si inimicũ illũ existimare: sed cozripite vt fratrẽ. ¶ Et hec nota est excõicatiõis. ¶ Sed quid modo si debet obseruari talis modus. ¶ Dicit ꝙ solus modus quartus ꝓtumacie vel inobedientie e iure.vnde ꝑo enormi culpa nullus excõicat nisi habeat cõtumaciã annexam. ¶ Qó. IIII.

O

Ibi dubium.

Ibi qd modo licet excõicare notanter.

P

Quarta q̃stio. Utrũ excõicatio ferat' a iure positiuo. Et vi ꝙ nõ.quia ius positiuũ nõ dz esse ỹ ius diuinũ:sz excõicare cũ sit idem qõ fideles dispergere:⁊ ab vnitate separare. Videt' g̃ cõtra ius diuinũ. igit' ⁊c. ¶ Cõtra.ita est de facto ꝙ iura excõicant.

Hic primo videndũ est de papa excõmunicãte. ¶ Et sunt hic 4.or ỹnes:seu vitates.

Lõcutio 4ꝫ.

¶ Prima est ꝙ hñs auctitatẽ ecclesiasticã in foro ꝛtentioso põt excõicare:ga huic est annexa:⁊ iõ epi:abbas: ⁊ por:⁊ oẽs tales hñtes iurisditionẽ ꝑnt excõmunicare.

Quis põt excõicat⁊ quẽ.

Q Dubium De nõ excõicandi.

¶ Scõa veritas/ꝙ qui nõ hñt hỹ iurisditionẽ nõ ꝑnt: sic sacerdotes simplices:nisi forte in aligb' casib':⁊ tñ nõ nisi cõcedat' eis auctẽ iuris. ¶ Tertia vitas/ꝙ nullus excõicat' põt excõicare:ga excõicare est iurisditio: ⁊ aligd ptinẽs ad cõitatẽ eccl'ie:sz ille est exꝰ eã.igit' ⁊c. ¶ Quarta veritas/ꝙ aliqui irregulares ꝑnt excõicare sicut bigami:qui aliqñ cõstituunt officiales:talis enim ptãs nõ est necio ordinib' annexa. ¶ Sed gs est modus. ¶ Dñ trina ãmonitio est ꝑmittẽda. Aliogn nõ tz.

Conclusio vl veritas B.

Secunda particula.g debent excõicari. Et circa h iducunt octo vitates. ¶ Prima est ꝙ innocẽs non põt excõicari:sed tñ snia dz teneri donec discussa sit ꝑ superiorez. ¶ Sed duo sunt casus in gb' nõ est tenẽda. ¶ Unus qñ interposita est legitima appellatio. ¶ Alius si nõ hz auctez excõicandi. ¶ Scõa veritas/ꝙ vnus nõ põt excõicari pro pctõ alterius:ga est pena pcti.filiꝰ aũt nõ portabit inigtatẽ ꝑis nec eỹ. vñ qñ ptãtes excõicant'.hoc nõ fit ꝓp pctm excõitoꝛ:sed ꝓp ꝓpriũ:ga pstant eis fauorẽ:vel ỹ obediẽtiã ptãt cũ eis. ¶ Tertia veritas/ꝙ excõicat' põt iterũ excõicari:sic peccatoꝛ põt iterũ peccare. ¶ Quarta veritas/ꝙ mortuus põt excõicari:ga nõ est extra hñficia ecclesie

Ezechiel.18.

A ecclesie militãtis. ¶ Quinta veritas ꝙ infidelis nõ põt excõicari:ga nihil ptãcipat de bonis eccl'ie:⁊ sic eis puari nõ põt. ¶ Sexta veritas/ꝙ dãnati nõ ꝑnt excõicari: ga nullũ influxũ hñt ab eccl'ia. ¶ Septima veritas/ꝙ exꝑti a iudice aliq nõ ꝑnt:tñ aligs ꝙ nõ est de iurisditione ꝓp delictũ qõ cõmittit in aliqua religione vl' diocesi põt excõicari. ¶ Octaua veritas/ꝙ vniuersitas vl' cõitas tota nõ põt:ga nõ est ꝑsumẽdũ ꝙ in vniuersitate nõ sint aliq boni.hñ aũt interdicit'. ¶ De illis q sunt in paradiso nõ est dubiũ ꝙ tales nõ ꝑnt excõicari.

Veritas 4ª. De ꝑticipatibus cũ excõicatis.

Tertia particula.de ꝑticipãtib'cũ eis. ¶ Et h sunt 4.or veritates. ¶ Prima ꝙ illi q ꝓticipant scienter cũ excõicato maiozi excõicatione icurrũt minozẽ excõicationẽ. ¶ 2ª veritas/ꝙ aliq excipiunt':⁊ nõ icurrũt. ¶ Primo illi q sũt de familia:sicut domestici.

B ¶ 2º illi q ꝓp ꝑsuasionẽ vel cozreptionẽ eis loquũtur. ¶ 3º q ꝓp necessitatẽ si sit sibi obligat'. ¶ 4º qñ ignorat' esse excõicat'. ¶ 3ª veritas/ꝙ aliq excipiunt':⁊ nõ icurrũt. ¶ Primo illi q sũt de familia:sicut domestici. ¶ 2º illi q ꝓp ꝑsuasionẽ vel cozreptionẽ eis loquũtur. ¶ 3º q ꝓp necessitatẽ si sit sibi obligat'. ¶ 4º qñ ignorat' esse excõicat'. ¶ 3ª veritas/ꝙ ꝓticipãs cũ excõicato:q est excõicat' cũ ꝓticipãtib' sibi:sic aliqñ fit vt magis grauet':⁊ citius obediat eccl'ie:talis iquã tũc icurrit maiozẽ excõicationẽ:⁊ peccat mortal'r:sic põt esse in casu aliquo:sed si nõ:tũc peccat venial'r:⁊ incurrrit minorẽ excõicationẽ. ¶ Intelligẽdũ tñ ꝙ in diuinis ꝓticipare nõ licet:imo q facit peccat mortal'r. ¶ 4ª veritas/si sit aligs secrete excõicatus/ille nõ debz vitari publice: sed secrete. ¶ Sed nũqd sacerdos recipiẽs oblationẽ ab eis peccat. ¶ Dico ꝙ nõ licet in eccl'ia recipere:ga tũc peccaret:sed in domo bñ põt:sic alia debita.

Dubm nõbile

Veritas 5ª. De pena excõmunicati ratio rigozose.

Quarto videndũ est ỏ pena excõicati. Et sũt h sex vitates. ¶ Pria ꝙ excõicat' est ꝑuat' oĩ actu legitimo:nec eligẽ põt:nec eligi. ¶ 2ª.ꝙ est ꝑuat' oĩb' bonis spũalib':ga separat' est a corpe nec recipit influẽtiã a capite chõ. ¶ 3ª ꝙ ꝑuat' est eccl'iastica sepultura. ¶ 4ª ꝙ ꝑuatus est oĩb' bonis tẽporalib':⁊ teneꝰ restituere q̃ recipit. ¶ 5ª veritas est/ꝙ si exerceat actũ aliquẽ ordinis vel alterius sacramẽti est irregularis. ¶ 6ª est/ꝙ nullus tenet sibi obedire:nec principes tenent sibi subyci:ga nullã connexionem habent cum illo qui non est cõnexus cum ecclesia.

Veritas 6ª. De absolone excõmunicati notanter.

De absolutione sunt 4.or veritates. ¶ Pria ꝙ excõicatus põt absolui ab eo q fuit,excõicat' si fecerit ꝓpria volũtate:ga ꝓm ptiozes sunt leges ad absoluẽdũ q̃ ad ligandũ. ¶ 2ª ꝙ aligs de iurisditione vnius nõ põt absolui ab alio:quia nõ est eius iudex. ¶ Sed si a iure sit excõicatus nũqd põt absolui ab vno sic ab alio:sic in diuersis iurisditionibus. ¶ Dñ ꝙ ita põt vnus sic alter. ¶ 3ª ꝙ iuitus põt absolui:ga q iniuste aliquẽ excõicauit/velit'vl' nolit põt eũ absoluẽ. ¶ Sed si a iure cũ nõ nisi ꝑ pctõ icurrat: nõ potest absolui nisi peniteat. ¶ 4ª ꝙ absens ⁊ ignorans põt absolui:sed si a iure:sic dico ꝙ non debet absolui nisi co modo quo positi sunt in iure.

D

Casus in qb' incurrit excõicatio ipso iure sunt.11.

Notandum autẽ ꝙ excõicatio a iure reducit ad duodeciz casus. ¶ Primꝰ est heresis ⁊ eoꝝ fautores defensores ꝓsentiẽtes ⁊ auxiliũ cõferẽtes. ¶ 2º est ỹ scismaticos ⁊ fautores eoꝝ. ¶ 3º est ỹ vim ecclesijs inferẽtes ⁊ clericis ⁊ religiosis quãtũcũqz laicis ⁊ bonis ecclesiarum. Sed si aliquem de istis pentiat ex correctione:sic magr discipuli:vel buiꝰ nõ icurrit excõicationẽ:nec si ex subreptiõe dat alapã: ga in h non est pctm mortale ex aliquo subreptitio:bñ tñ esset irregularis:si sic iterficeret. Et sil'r qñ defendit se modo debito:vt si clericus iuadit laicuz:⁊ ille modo debito se defendit. ¶ 4º est.qcũqz rapit bona ecclesie ꝺtra libertatẽ ⁊ imunitatẽ:⁊ buiꝰ. ¶ 5º.si religiosus nõ portat habitũ siue religiõis quẽ debet portare ifra clau-

E

Nota bene.

strũ:sed gd si in studys sub veste superiori:⁊ sup habitũ portet alia vestimẽta:

Dubia curiosa de sacrilegio veneficis ⁊ religiosis.

F

¶ Credo ꝙ sit excõicatus:qz nõ defert vel portat habitũ ꝓpriũ:eo mõ quo debet eũ portare:si tñ habitũ honestũ portet supra:sic cappas nigras.credo ꝙ licet. ¶ 6º si religiosus bñficiat' audiẽs physicã:id est medicinã:⁊ iura ciuilia extra domus:seu monasterium. ¶ 7º de falsarys. ¶ 8º de incendiarys. ¶ 9º de pyrratis qui depdant chr̃ianos in mari. ¶ 10º qui,curat acbintos:id est assasinos:vel iuuat vel fauet qui iterficiũt ꝓditiose. ¶ 11º de sortilegis:qui docẽt vl' faciũt incantationes vel diuinationes. ¶ 12º de his qui dant licentiã vsuraryꝰ fenerãdi ⁊ recipiũt eos. ¶ Sed gd de sacrilegis:Dñ ꝙ nõ sunt excõicati:⁊ est mirũ:sed ga expsse nõ habet'. ¶ Sed gd de veneficis:¶ Dico ꝙ habet' expsse. ¶ Sed gd si aligs iniecit manꝰ in clericũ:⁊ postea ingressus est religionẽ.nunqd põt absolui ꝓ platus:¶ Dñ ꝙ si nõ sit enormis iniectio:põt. Si vo sit enormis/nõ põt. ¶ Sed gd si duo religiosi eiusdez religiõis pcusserũt se:¶ Dicit ꝙ si sit enormis pcussio nõ põt. Si vo nõ sit enormis/põt ꝑlatus vtrũqz absoluere. ¶ Sed gd si religiosus pcussit seculareꝫ clericũ: ¶ Dicit ꝙ non põt absolui nisi a papa.

Postq̃ ostensum est ⁊c.

Hic incipit distinctio 19ª. Circa quã q̃runt 4.or q̃nes. ¶ Prima.vtrũ ꝑnceps eccl'ie beat plenitudinẽ ptãtis in iurisditiõe spuali vl'is eccl'ie. Et videt' ꝙ non:ga solus chs est caput eccl'ie ꝑm Aplm. Alij vicary tñ. ¶ Cõtra.quia chr̃istus dedit beato ꝑetro plenitudinem potestatis.

Ephe.5.⁊ Colos.1.

G

Hic primo videndum est de collatione ptãtis ⁊ auctis facta btõ ꝑetro. ¶ Circa qõ sciendũ ꝙ in 4.or locis sacre scripture inuenim' mẽtionẽ factã de ea. ¶ Primo fuit figurata Joã.ꝑ.Tu vocaberis cephas:qõ iterꝑetat caput:ꝑm Hieronymũ. Et in signũ huius sumis pontificib' mutant' noia. ¶ 2º fuit ꝓmissa. Matth.16. Tu es petrus ⁊ sup hãc petraz ⁊c. Et sequit. Tibi dabo claues regni celoꝝ. tũc enĩ ꝑmisit.sz tũc nõ dedit. ¶ 3º fuit ilsinuata i passione:qñ dixit chs Simon:ecce sathanas expectauit ⁊c. ⁊ sequit. Ego aũt ꝓ te rogaui vt nõ deficiat fides tua:⁊ tu aliquãdo cõuersus ⁊c. ¶ 4º fuit tradita. Joã.21. Simõ Joãnis diligis me ⁊c. Et sequit. Pasce oues meas !quit:⁊ hec dixit ei ter. ¶ Sed instat. ¶ Primo videt ꝙ non posset oia soluere:ga filius tenet bonozare parẽtes ⁊ nutrire eos:sed h nõ põt ꝑetrus soluere. ¶ Itẽ in veteri testõ dr. Nõ furtũ facies. Cõtra hoc nõ põt ꝑetrus. Nec supra mrimoniũ:vt soluat illud. ¶ Itẽ non põt obligare ad culpã:vt ꝙ mẽdaciũ iocosum sit mortale. ¶ Ad ꝑm dico ꝙ sunt aliqua de iure nãli sup gbus non fuit data sibi ptãs. ¶ Ad 2m.illud remanet quo ad mozale:⁊ iõ nõ hz auctez sup illud. ¶ Ad 3m dõm ꝙ nõ dedit tãtaz ptãtẽ ꝑetro ꝙ rũperet leges q̃s ipse statuit. ¶ Ad 4m dõm/ꝙ talia sunt de iure dino:⁊ iõ nõ põt. Et ñ bñ põt ꝑcipere per obedientiã ꝙ nõ fiat tale opus:puta mentire iocose:quod tñ est veniale de se:sed transgrediẽdo: esset pctm mortale.sed hoc nõ esset tũc mortale: ga iocosum:sed ga ꝑceptuz. ¶ Sed nũqd btus ꝑetrus fuit factus irregularis mutilãdo seruũ ⁊ amputãdo sibi aurem. ¶ Dico ꝙ nõ erat tunc istituta irregularitas:nec erat illicitũ interficere licite in veteri testõ:ga sacerdotes poterãt iterficẽ licite.hoc pz de Samuele ꝑ ℞egũ. qui concidit in frusta Agag regem amaleb. ¶ Sed gd si modo summus põtifex mutilaret aliquẽ vel occide-

De ptãte ꝑetri quotiẽs fit mentio in scriptura.

Quare mutatur noia pontificũ ⁊ simũ? Luce.22.

Instantie nõ tabileo. Exo.20.

Exo.20. Matthei.19.

H

Ibi q̃ se extẽdit ptãs petri ⁊ ad que nõ.

Dubia singularia. Matthei.26. De ꝑetro ⁊ malco.

Lap.15.

Universidad de Deusto

I

Sūm⁹ pontifex imunis est ab irregularitate.

Pōtās successor Petri q̄ 7 quāta declaratur 4ᵉ.

Marci.13.

ret:nungd esset irregularis:. Dico q̄ non esset irregularis:ga ipse est superior:nec aliq̄ō ius ipsum obligat.

Secundo videndū est qualr successoribus eius est cōmissa plenitudo pātis. Et declarat quadruplici via. Primo ex scriptura:ga qō dixit discipulis 7 successoribus dicit. Qō autē vobis dico oībus dico/vigilate. Item qñ dixit aplis.baptizantes eos in noīe pris 7c. Matthei vltio.non cessauit illa potestas a posterioribus. 2ª via in pmo cōcilio gñali:qō fecerūt apli.expressīt Simon vnitatez eccl'ie ponens hunc articulū. Sanctā ecclesiā catholicā.7 hec est vnitas ordinis. Nec opz q̄ sit in habitudine ad vnū primū:7 ita est de articulis fidei:q̄ sit aliq̄ō pmū in ecclesia. 3ª.ga vbicūq̄ est eadē causa cōdendi ius ibi debet esse eadē ratio:sed eadē est ratio nunc sicut tunc:scz hīe pncipem. 4ª.ga Petrus cōmisit eccl'iam beato Clemēti:sicut chīs sibi cōmiserat:7 Linus etiā fuit electus de cōsensu Clemētis.talem igit iurisditionē dedit chīs Lino qualē chīs sibi. Sed occurrunt difficultates.

K

Dub⁹ curiosa

Pōtās clauiū nō se extendit ad demones nec ad egritudines.

Papa seipm absoluē negt.

Primo Petrus habuit pātē non solū sup boies: sed etiaz sup demones. Item sup egritudines. Dico q̄ ista nō pertinēt ad iurisditionē:seu auctem: sed magis ad sanctitatē. Sed quero si summus pōtifex qui habet plenitudinez potestatis possit seipsum absoluere in foro pniali. Dico q̄ nō:ga nō pōt fieri cōfessio ad seipsuz.nec per forū iudiciale:ga ad hoc nō obligat: vt dictū ē:cū sit supra totū ius positiuū istitutū. Qō.II.

De idulgētijs notanter. Cap.5.

L

Qō.alior 4ᵉ

Secundo vtz pnceps vl'is eccl'ie possit dare indulgentias. Et vi q̄ nō:ga dicit in Luca. Nemo pōt dimittere pctā nisi solus deꝰ. Cōtra. Joan.20.dī. Quorum remiseritis peccata 7c.

De origine auctoritat pape ad pferendus indulgencias.

Hic dicitur multipl'r. Primo q̄ indulgētie date sūt eccl'ie:de thesauro passionis chīi 7 sanctoz:ga sanguis chīi sufficiebat pro infinitis. Simil'r martyres sine morte tali 7 passione quā sustinuerūt,poterant saluari:7 ita de illo superabundanti danē idulgētie. Alij dicūt q̄ hoc est:ga summus pōtifex hz auctem sup oēs viatores:sed illi qui sunt in purgatorio aliquo modo sunt viatores:ga adhuc ad terminū nō puenerūt. Alij dicunt q̄ per modū oīonis:ga dicit in pulegys. De benignitate aplox Petri 7 Pauli cōfidentes damus centū dies indulgentie. Ita dicit in dando eas. Alij dicūt q̄ valet per modū meriti:vt q̄ vadit ad scīm Jacobū:7 buiꝰ.ita q̄ tales actꝰ requirūtur. Sed instatur ꝑ istos modos.

Impugnº 4ᵉ notabilis.

M

Cōtra pmū:ga chīs est plene 7 cōplete remuneratus de oībus actibus suis.vñ ad Philip.2°. Humiliauit semetipsum 7c.propter q̄ deus exaltauit illū. Unde de omni superabunti est bene sibi remuneratū. Itē martyres plus hñt de pmio/q̄z habuerūt de merito:ga semp deꝰ remunerat vltra cōdignū. Cōtra 3ᵐ.ga illi,ppie sunt viatores qui pñt mereri ac demereri.vnde sup aia separata beati Petri hz adhuc iurisditionez:. Cōtra 3ᵐ.multi sunt hoies eque perfecti sicut papa:7 ideo melius cōferrent q̄z papa. Cōtra 4ᵐ.ga sine merito aliq̄ datur. si enī ex nā sua:nō idigeret auctē.sed per quaz auctem: hoc querimus. Ideo dico q̄ ex vtute huius vbi hñt efficaciā. Nōcunq̄ ligaueris 7c.ga tunc fuit institutus sicut pnceps hīs iurisditionē plenariaz in ecclesia:7 ex tali auctē habuit talē pātē.hoc ꝑbo:ga regula nota est q̄ quādo aligs pnceps hz plenitudinē pātis in aliqua politia/omne debituz in illo regno pōt dimittere:sz hic in foro ecclesie deleī aliq̄ō debituz:ga sacerdos absoluens permutat penā eternā in tempoalē:qō erat inferni in vno foro debitū:transfert ad forum ecclesie,ergo

Opio ꝑpria.

Matthei.16.

Snia singularissima.

summus pontifex:ga pōt transferre penā purgatorij in penam huius mundi pōt totū dimittere:seu remittere.

N

Dubiū quotidianum.

Sed occurrit dubium ad quid valent indulgentie. Dicit q̄ tantū valent quātū sonant. Ut quicūq̄ vadit illuc:scilz ad talē sanctū/hz viginti dies idulgentie. Si sacerdos dedit sibi viginti dies pnīe:hñt remissionem illoz de penitentys sibi iniunctis:ita dicunt isti.

Nunc videamus si valent in isto mūdo vt istos dies quos iniūgit sacerdos remittant indulgētie: Dico q̄ sic.ex quo cadunt super pniam iniuncta. Sed quo valent ꝑ purgatorio:. Dico q̄ statutū erat antiquitus:q̄ determinata pnia erat pro quātitate pcōz:sic vt vno anno peniteat vel sic.modo talis si post mortē iuisset ad purgatoziū stetisset vno die pro anno: ꝑpter pniaz.igit lucraris pro vno anno diem in purgatorio.ergo rem ittendo annū remittit dies. Sed si dant decē dies:nunquid sunt decē dies in purgatorio:. Dico q̄ nō:ga ecclesia nō hz auctem ꝑportionādi illas pnias:sed sm q̄ deus permiserit ita debet fieri. Auferat ergo sm ꝑportionē istā sm quā in ecclesia delet:7 dimittat totū quantū stetisset/si nō soluisset tantū. Tertia difficultas.si valēt pro inferno. Hic est sciendū q̄ aligs penitet de aliq̄ peccato vno mortali sufficienter.si postea vadit ad ifernū:nungd illud qō restabat pōt dimitti a papa. Uidetur q̄ quantū ad illa pro quibus fuisset habita pnia: possent dimitti. Quarta difficultas quis debet conferre indulgentias. Et dicit q̄ ille qui habet plenitudinem potestatis. Et alij quibus dedit auctem sm modum quo eis cōmittit. Sed nunquid cp̄i per se possent dare:si ius non artaret:quia in diocesibus suis habent potestatem dimittendi peccata.

Quale in ꝑpetuo mundo l purgatorio 7 in inferno valēt idulgentie.

O

Secundo quibus valent:dicit q̄ vere penitentibus 7 cōfessis:ga q̄dū quis est in peccato est obligatus ad infernū:7 ita est in alio foro. Un papa nō habet pncipatū nec sufficit penitere nisi sit cōfessus vel ꝑfessio. ꝑbatio:ga adhuc nō est trāslata obligatio ad penā ecclesiasticā sup quā pōt. Sed nūqd potest lucrari penitens sic ꝑfessus de aliquibus.postea cadit in peccatū mortale:7 cū illo vadit ad indulgētias pro primis confessis. Dicit q̄ sic.ga existens in peccato mortali potest satisfacere pro peccatis als confessis sm Scotum:7 tunc papa potest sibi remittere illud de quo potest satisfacere.

P

Quiꝰ valent indulgencie

Dubᵐ nōdile

Indulgētias cōseq̄ in peti mōrali:q̄ dō ꝑficere dicit. dist. 15, quiꝰ.q.2.

Quale 7 quāt idulgentia cō ferri debet.

Q

Tertio qualiter cōferri pōt. Dico q̄ de cōgruo actus meritorius pōt:vel debet ibi admitti:sed de plenitudine potestatis pōt sīmpl'r dimittere:7 dare indulgentias sine buiꝰ actibus. Sed quantum pōt papa dare de indulgentys:. Dicit q̄ sine omni limitatiōe:exq̄ pātē hz illimitatā. Alij aūt nō pñt nisi p q̄draginta dies:nisi sint legati:qbꝰ papa pōt cōmittē: 7 sm qō cōmittit sic pñt plus vl minus. Qō.III.

Tertio queritur. Utrū summus pontifex possit absoluē a pena 7 a culpa. Et videt q̄ sic.ga ecclesia que hoc tenet nō potest errare. Contra.quia nullus potest absoluere a culpa nisi deus.

Luce.5.

Hic inducunt quatuor ꝯclusiones. Pria. q̄ non pōt obligare ad penaz 7 ad culpā. Probatio:ga nō de culpa.qcūq̄ alicui obligatur est debitor illius:sed nullus pōt a summo pontifice esse debitor culpe:nec deus posset facere q̄ aliquis obligaret ad culpam:ga iam nō esset culpa cuz debeat fieri. Scōa cōclusio/q̄ potest absoluere a pena: 7 a culpa in foro pnie:ga lz non possit obligare ad culpaz: tamē pōt ab ea absoluere:ga babz potestatē iniungēdi pniam.

Cōclusio 4ª.

Luce.22.

Cōclusio 4ª.

Eth non obligare: absoluere a pēa 7 culpa valet papa

A

Eth nō culpā quod in oēz idulgētia ꝑdet.

Instantia 4ª ꝑtis.

pniaz.vnde auctoritate diuina per potestatē caracteris potest super culpam. Tertia cōclusio/q̄ non potest dare indulgentiaz in talibus a pena 7 a culpa:ga culpa est materia repugnans indulgentie:non enī remittitur nisi per cōtritionē 7 confessionē:quoz neutrū est indulgentia:quare est tñ ꝑ pena. Quarta ꝯclusio/q̄ ipse potest dare indulgentiā omnis pene 7 oīum peccatoz: ga in ecclesia habet plenitudinē potestatis. Sed instatur cōtra pmum:ga in aliquibus ordinibus est cōsti tutio.q̄ quicūq̄ fecit hoc vel hoc,nō obligetur ad culpam:sed ad penam.ergo sine culpa pōt homo obligari ad penā. Cōtra 2ᵐ.chīstus vere dedit auctem totā Petro absoluendi 7 ligandi.ergo pōt ligare ad culpaz. Contra 3ᵐ.ga cōmuniter docet q̄ datur idulgentia a pena 7 a culpa. Contra 4ᵐ.non est imposita pena condigna a sacerdote:ga forte nō est nisi vt dicat gnaz aue maria:7 sic cū in ecclesia non habeat plus de debito non plus sibi indulgetur. Respondeo ad pmum: dico q̄ illud statutuz est irrationabile:ga si detur pena pro malo ibi est culpa:lz sine malo tūc superior peccat: ga inocentē iniuste punit:ita si non fiat pnia est inobedientia 7 incidere oportet culpaz/si transgredit penaz. Si dicat q̄ obligat ad peccatū veniale. Hoc nō valet:ga cōmissio culpe non est in potestate alicuius: sed bene verum est q̄ obligat ad aliq̄ō opus:qō si nō fecerit:bene sequit imediate peccatū. Ad scōm.dico q̄ in foro in quo fuerunt sibi date claues in foro iudiciali nō pōt absoluere a culpa:sed tñ in penitentiali. Ad tertiū.dico q̄ nunq̄z talis indulgētia emanauit a curia: nec sic debet doceri:quia super culpam nō imponitur.

B

Cōtra Platos ignorantes.

Cōtra trusatores.

Singularis valde necessaria docenti.

C

Ad quartū.dico q̄ non plus ei remittitur nisi quantum est reductū per sacerdotem ad forum ecclesie.residuum autē soluet in purgatorio.vnde homo debet sibi facere imponere magnā penitentiā pro peccatis suis:7 tunc ꝓcurare sibi multas indulgentias. Qō.IIII.

Quarto queritur. Utrum summus pōtifex habeat plenam potestatē in tēporalibus. Et videt q̄ non.ga chīstus nihil dedit ecclesie:ga ipse non habuit: sed ipse dixit. Joan.18. Regnum meuz non est de hoc mūdo 7c. Contra. Matth.vltimo dixit chīstus. Data est mihi omnis potestas in celo 7 in terra: 7 hanc potestatem commisit Petro.

Luce.22.

Ethi.metaphy.

Hic inducunt quatuor ꝯclusiones. Pria q̄ in ecclesiastica hierarchia oportet dare vnuz vniuersalē pncipē primū ordinatione diuina:istud probat ex ordine hierarchie celestis:ga sm Dion.in qualibz hierarchia celesti est dare aliquē vnum sm hierarchiam:in habitudine ad quez omnes ordinātur:sed ecclesiastica hierarchia est vera hierarchia.ergo 7c. Scōo.quia si essent due hierarchie vel principes irreducibiles:ecclesia nō esset vna:ga vnitas oīs consistit in ordine 7 habitudine ad aliq̄ō vnū.ergo est in ea vnitas ordinis. Itē dixit chīs Petro. Ego pro te rogaui Petre 7c. Hoc oportet itelligere sm personam cuius vicem gerebat.s.ecclesie:quia fides in eo non remansit. Scōa cōclusio q̄ in humana mundi politia est dare aliquod vnum primuz principale iure naturali. Hoc pater:si videamus quid mouit pīm ad ponendū primū pncipiū totius vniuersi. Ratio pīoz fuit:q̄ entia in mūdo meliozi modo quē possunt dispo nuntur:sed hoc requirit q̄ ordinent ad aliquod vnum primum:tunc sic.politia quelibet de iure nāli meliozi modo quo potest debet ordinari:sed melioz modus est q̄ sit vnum primuz.ergo 7c. Scōo sic.tunc est vnaqueq̄z politia optime ordinata 7 disposita:quādo assimilatur optime politie:sed optima politia est celestis: que sic est disposita.igitur 7c. Ibi enim est talis ordo: quia ibi est deuenire ad vnū primū. Tertio iure naturali:ille qui est maxime virtuosus debet maxime pncipari:sed natura non ꝑducit homines pares in omnibus:vnde est dare optimū hoīem sm philosophos 7c. sed optimo debetur principatus maximus. Quarto Chīstus dixit.omne regnū in seipsum diuisuz desolabitur.politia sic debet disponi quo est maioz vtilitas:7 maioz cōformitas:sine cōfederatio. Si enim sunt duo nō subordinati orient dissensiones.vbi entz est diuisio regnoz 7 regū,ibi est dissensio 7 lites.ḡ si sit vna politia est pax. Tertia ꝓ est.q̄ princeps tēporalis debet eē subiectus illi qui est primus hierarcha in spiritualib⁹, hoc ꝑbatur q̄drupliciter. Primo.Quādocunq̄z alique sunt potestates ordinate iter se:illa que est de fine ꝓest 7 debet ꝓesse 7 pncipari illi q̄ est circa ea que sunt ad finē:sicut patet de architectonica respectu aliaꝝ:7 de militari respectu frenefactiue:sed directio morum 7 actuū circa actus politicos ordinat ad virtutes supnaturales.cum igit tēporalia ordinent ad spiritualia.papa aūt ꝓest spiritualibus.sequitur 7c. Secūda ratio est. Qñcunq̄z sunt due virtutes subordinate sm formā:quicunq̄z ꝑfect superiori virtuti:ꝓest illi qui ꝓsidet inferiori.sicut exemplificat in anima sensitiua 7 rationali. Ratio enim dñatur appetitu sensitiuo:sed modo ita est q̄ virtutes 7 dona spiritualia pncipantur virtutibus politicis 7 moralibus:q̄ ab eis regulantur.qui ergo pncipatur sm spirituales:sicut papa: pncipat illi qui pncipat in virtutibus inferioribus: sicut est imperator:qui pncipat in politicis 7 moralibus.papa in spiritualibus. Tertia ratio. Impoſe est q̄ aliquis sit subiectus iure naturali pluribus dñis non subordinatis. Nemo enim pōt duobus dominis seruire:sed qa fideles sunt subiecti pape.quia ibi dictū est. pasce oues meas.7 imperatori. quia Apostolus dicit. subiecti estote omni humane creature ꝑpter deū. exēplificat:vel regi tanq̄z precellenti. ergo vnus illoz est alteri subiectus. Alioquin vnus preciperet vnū:7 alius cōtrariū:7 erit inobediens illi cui dz esse obediens:nisi sint subordinati. Quarta ratio. Uideamus rationez quare nō debent plures pncipes esse. primo in tēporalibus ꝑ asserit sic:qz si essent plures pncipes:7 vnus nō subordinaret alteri,oriret dissensio.ita in ꝓposito oriretur 3.lites.ergo ad hoc q̄ tranqllitas politie seruet: opz q̄ sit vnus supmus oīum quo ad omnia. Cōfirmatur.tum quia in veteri testamēto deus ordinauit reges constitui per sacerdotes.sicut pz de Hely 7 Saule ac Dauid.Sīr papa cōfirmat imperatorē. Quarta conclusio.q̄ plenitudo potestatis sm vtranq̄z iurisditionē cōcurrit in eandē personā. Hoc patet auctē Chīsti dicētis. Qōcunq̄z ligaueris 7c. Dices forte q̄ verum est in spiritualibus. Sed tūc arguo sic. quia in subordinatis gcquid pōt inferior:pōt 7 superior. Sed papa est superior ad imperatorē:vt supra ꝓbatum est. ergo 7c. Scōo.quia papa cōfirmat leges. hoc autez nō posset nisi posset eas cōdere. Tertio sic. cuicūq̄z datur auctas ad principale:datur 7 respectu annexi:q̄z sine eo nō posset exeq̄:sed tpalia sunt annexa spūalibus actibus:nullus enīz posset celebrare missam sine vestibus:nec vestes possent hīi sine bonis tpalibus.ergo 7c.

E

Et si duo ꝑncipes sint dandi in hoc mundo spūalis 7 tēporali ꝓest 7 plenitudo potestatis virtualiq̄ ci cōuenit. Elide Aris. in lib. politicoꝝ. Matth.12.7 Luc.11.

Elide.1.ca⁹.

F

G

Matthei.6.

Jo.21.

2.petri.2.

2.re.10.7 ide

H

Matthei.16

Instātia 4ª

Sed instat ꝓtra hoc q̄drupl'r. Primo. q̄ oībus apostolis dedit idē q̄ Petro. Matthei 18°.pz q̄ dedit alijs. Dic dico q̄ Chīstus nō dedit plenariaz potestatē cuilibet soli:sed oībus simul sumptis. Unde dico q̄ tantā potestatem habet concilium generale cum in-

De pātē papē 7 cōcilij.

I

De electōe ĩperatoris. viō extra ō elc. ve nerabilē.

Pape itereſt de iure tpalia bona iperato ri cōferre.

cluſione ſummi pontificis: ſicut ſūmus pontifex ſolus. ¶ Cōtra 2m. ga aliq reges fideles rebellauerūt monar chys: ſic Ezechiel. 3o cap. ¶ Dicit̄ q illi ſunt hierarche per violētiā ſed mō nāli debēt p ꝺſenſu mūdi eligētis vnū. Vñ nō per vſurpationez ꝺz fieri imperator: ſed p cōcordē electionē ipſoꝝ quoꝝ itereſt. ¶ Cōtra 3m. Lanoniſte dicūt q in ſpūalib⁹ p̄ſidet papa: iperator vo in tēporalib⁹. Probo: ga imperatores dederūt bona tēporalia pape 7 eccl'ie. ¶ Sed hic dī q de facto ſic fuit: ſz de iure papa ꝺz dare iperiū ĩpatori 7 alia bona tpalia.

Sciendum eſt 7c.

K

EIc incipit diſtō 2o. Circa quā querunt quatuor vel qnq; qōnes. ¶ Prīa. vtrū mors ſit maxima penaꝝ. Et videt q nō. ga illud qō cōuenit alicui ſm exigētiā ſue nāe non eſt ſibi pena maxia: ſic eſt de morte reſpectu hominis. ¶ Contra. illud qō a iuſto iudice ĩfunditur pro maxima culpa eſt maxima pena. mors eſt huiuſmodi. ergo 7c.

Al. l. infligitur Rom. 5.

Mors quid?

Hic primo videdū eſt qd eſt mors. vbi ſciēdū q ſm Diony. de eccl'iaſtica hierarchia: q diffiniēs mortē dicit: q mors nō eſt alicuius rei ꝑſumptio: ſed ꝑiunctoꝝ ſeparatio. ¶ Ubi ſciendū eſt q iſta p ordinē ſe hñt.

Ceſſatio

¶ Prīo ceſſatio q̄ res deſinit eē ex ſua nā ſicut inſtans ſtatiz trāſit vel raptiz.

Deſtructio.

¶ 2o deſtructio: qua aliq̄ ex ſua nā nō ceſſant: ſed ga iducit̄ ab agēte forma incōpolis illis.

Corruptio Mors. Brad⁹ aie 3e.

¶ 3o corruptio. q̄ illa q̄ ſunt de gīe ſube ꝺficiūt.

¶ 4o mors que ſepat vnita. ¶ Et eſt intelligendū q ſunt tres gradus aīe. ſ. vegetatiue ſenſitiue 7 itellectiue. mō Diony. vult oſtendē q mors ꝺois vt hō eſt: non eſt deſtructio ſed ſepatio aīe a mā. ¶ Ex qua diffōne data de morte eliciunt 4or ꝺnes. que ꝓtra nos aduerſant. ¶ Prīma q in ꝺoie nō eſt niſi vna forma: ga nihil de aīa corrūpit̄ ꝺois. nihil aut̄ eſt de ſuba ꝺois ĩcorruptibilis niſi aīa. ¶ 2a ꝑ/q aīa ĩtellectiua eſt idē ſenſitiue: ga ſi differrēt ꝓcorrūperent. ¶ 3a ꝑ/q in ꝺoie nō eſt ꝺare tertiā entitatē differētē realr a ptibus: ga illa deſtrueret in morte. ¶ 4a ꝑ/q hīs fuit hō in triduo ſm Magrm: ga eſſe ꝺois nō pdidit. ¶ Sciēdū eſt aut̄ pp ſolꝰnez iſtoꝝ: q ſic hō viuit triplici vita pdicta: ita mor. triplici morte corrūdēte: ſz ſimul. numeꝝ enī p̄uationū opz eē ſm numeꝝ affirmationū. ſilr aliq̄ p̄cedūt mortē: ſic diſpoſitio. ꝓcomitat̄ aut̄ mortē ſeparatio: q̄ eſt aliquid poſitiuuz: 7 ex hoc ſequīt diſſolutio cōpoſiti. ¶ Ad p̄mum itaq; incōueniēs ꝺōm q mors hominis vt ſic nullius eſt corruptio: quia vt ſic nō eſt niſi ſeparatio anime: ſed non eſt ĩconueniens q ſequantur alie p̄uationes. ſ. aliaꝝ formaꝝ. ¶ Ad 2m ꝺōm q corruptio aie ſenſitiue nō eſt mors ꝺois: vt hō eſt: ſed vt aīal. ¶ Ad 3m ꝺōm. q̄ ꝫ mortē ſequat̄ deſtructio entitatis tertie: tñ ga illa nō eſt vita ꝺois: iō nec foīal'r eſt mors: nec deſtructio. ¶ Ad aliō codē mō nō fuit mors foīaliter deſtructio illius: ſz fuerit deſtructa. q̄ ergo dicit̄ q mors eſt ſeparatio. iſta diffinitio eſt per ꝓcomitans: qō eſt p̄m vite formalr quā cōcomitat̄ ſeparatio.

M

Uuedaz ſcē dere q̄dā q̄q ſeq mortē.

Soluit notāter motiua. 4. ſupioꝝ ꝓcōnum.

Secunda particula ptractanda eſt de q̄ſito. Et ĩducunt 4or ꝺnes. ¶ Prīma. q mors nō eſt aliq̄ pena ſenſus: accipiēdo penaz ſenſus ꝑ pena corꝓali. ¶ 2a ꝑ/q nō eſt pena ſpūalis aie: put accipit̄ p iſta pena q̄ eſt poſitiua in aīa rōnali. ¶ 3a ꝑ/q eſt pena ꝺāni quātū ad corpus. ¶ 4a ꝑ/q eſt pena ꝺāni in aīa. ¶ Prīma ꝑ ꝑz. ſuppoſito igit̄ q mors ſit in inſtāti. aīs eſſet diuiſibilis aīa rationalis ſi ſucceſſiue expelleret̄. in eodē enim inſtanti quo ſeparatur eſt mors, ſeparat̄ inſtīa bis q diligūt me: ſz actus pcti mortalis in extremis ſufficit ad ꝺnādū ꝺoīez. g̃ actus pnie ad ſaluādū. ¶ 2o de rege Ezechia. 4o. Regū. ꝺī q peccauit: ga fuit ingrat⁹ de miraculo q̄ fecerat ci Dñs: quia nō fecerat canticū ꝺño pro victoria: ſic facere ꝺſueuerat Dauid p̄ eius. fleuit aut̄ fletu magno: 7 erat in periculo mortis: 7 fuit exaudit⁹. ¶ 3o de Manaſe rege iuda. ¶ 4o de latrone q pniaz ſerotinā fecit. ¶ Si dicat̄ q diu ante inceperat. ℞ falſuz eſt: ga dicit̄ q ambo latrones blaſphemabāt cḋm: ſed alter fuit cōuerſus 7 fecit penitentiā.

A

20.c.

M. Reg. 21. c 2. Paral. 33 Luc. 23.

Concluſio 4a. Que qualis 7 q̄ pnia ſero tina eſt ſalutifera,

B

Hic autem introducunt 4or ꝑnes. ¶ Prīa eſt. q pnia ĩ extremis q̄ſ fit amore dei eſt ſalutifera. pbat̄: ga act⁹ attritiōis eſt diſpō ad actū cōtritionis: ſz in extremis aligs pōt atteri ſufficiēter 7c. ¶ 2a ꝑ/pnia que fit timore dei eſt ſalutifera. 7 pbat̄ p idē: ga eſt reſpectu obti debiti: 7 etiā ſufficiēter attritio que de cōgruo mereat̄ gr̃az. ¶ 3a ꝑ/q ſi pp timorē pene eterne tātū nō ē ſalutifera. Et dico tātū: ga timor pene cū amore dei pōt eē ſufficiens. Nec ꝺ pbat̄ ſic. Nullus actus eſt dignus vita eterna: niſi ſit elicitus vel ĩperat⁹ a charitate. Ille aut̄ act⁹ timoris pene eterne nō eſt elicitus a charitate: ga nō hz obm charitatis. nec eſt a charitate imperatus: ga actus ĩperatus ſupponit actū elicitū in volūtate: ſed talē nō hz reſpectu obiecti debiti 7c. ¶ 4a ꝑ/q nec pnia que eſt pp amorem btitudinis tñ: ga ille actus non eſt de obto charitatis. ergo pnia facta amore talis boni nō eſt fructuoſa. ¶ Queſtio. III.

O

Obijcit 4r.

P

De clamore chriſti.

C

Concluſio 4a. Etſi nō ſ vltio iſtāti vite. in iſtanti tñ mortis poſſe peni tere nō tñ fru ctuoſe,

Tertio q̄rit̄. Utrū in puncto mortis ſit pnia ſalutifera. Dicit̄ q ſic. ga pſal. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in morte. ¶ Cōtra in Joan. 9o. Uenit nox in qua nemo pōt operari. Nox autem hic accipitur pro morte.

11.

9.c.

Hic introducunt 4or ꝺnes. ¶ Prīma eſt. q nullus pt penitere in vltimo inſtāti vite. ꝓbo: in illo iſtanti enī qō nō eſt non pōt elici act⁹ meritoꝝ⁹: ſed nō eſt ꝺare vltimū inſtans vite: ga vltimū ꝓmanētis nō eſt ꝺare. ¶ Cōfirmat̄: ga cū ſit ꝺare ꝓmū iſtans mortis ſi eſſet vltimū inſtās vite: vel iter ille eſſet tps in q̄ nec eſſet mortuus nec viu⁹: vel in eodē inſtāti eēt mortuus 7 viuus: vel duo inſtantia ſe haberēt ꝓñr. ¶ 2a ꝑ/q glibet pt penitere in ꝓmo inſtanti mortis: ga in illo iſtanti in quo volūtas eſt libera pōt elicē actū pnie: ſz in iſtāti mortis volūtas eſt libera. g̃ pōt elicere actū pnie. ¶ 3a ꝑ/q illa pnia nō eſt fructuoſa: ga illa eſt ex̄ terminos vie: cū aīa ſit in illo inſtāti ſepata a corpe: 7 p ꝑñs extra viaz. ¶ 4a ꝑ/q pnia in vltima pte vite eſt fructuoſa: ga tūc hō eſt viator: 7 pōt mereri 7 demereri. ¶ Sed iſtāt ꝺ p̄m ſic. q̄ vna foīa gīaat̄ 7 alia corrūpit̄ / ſimul ſunt gīatio 7 corruptio: ḡre nō ſimul pōt eſſe mors 7 vita ſicut gīatio 7 corruptio: ¶ Cōtra 2m. in ꝓmo inſtāti quo aīa ſeparat̄ ſi eſt in gr̃a cōfirmat̄ in ea: 7 ſi in pcto obſtinat̄ eadē rōne: 7 p ꝑñs penitere nō pōt. ¶ Cōtra 3m. act⁹ ciuſdē rōnis 7 equalis pfectionis eſt eque meritoꝝ⁹: ſed aīa ſeparata eq̄lem actū pōt tūc elicere. ¶ Cōtra 4m. ga in nullo cōtinuo eſt ꝺare vltimā partē: ga illa ꝺz ptes in infinitum. ¶ Rñdeo ad p̄mū: 7 dico q gīatio 7 corruptio eiuſdē ꝓtraria ſunt: 7 ideo nunq̄ ſimul ſunt: ſed gīatio vnius 7 corruptio alterius nō ſunt ꝺtia: 7 ideo pōt ſimul eſſe: ſimilr vita 7 mors eiuſdē bene ſunt cōtraria vel p̄uatiua: 7 ideo in eodē inſtanti nō pōt ſimul viuere 7 moueri. ¶ Ad 2m p̄cedo: ſi tūc obſtinet̄: nō pōt bonū actuz 7 meritoꝝ⁹ elicere: ſed ſi dimittat̄ in puris nālibus pōt. ¶ Ad 3m dico q eiuſdē rōnis pōt eſſe actus: ſed nō ſic erit circunſtantionatus, circūſtantie enī variant ſpeciē

Quinē 7 quo: nō pōt 7 corrupto ſit ſimul.

in moralibus. hic aūt non peniteret q̄ ops: qz deficit circūſtantia reqſita. ¶ Ad 4m dico q nō eſt vltimū ſimpliciter: ſed ſm aliquā acceptionē ſicut minus pōt capi per intell'm: tamen illud non eſt ſimplr minus: ſed ſm acceptionē noſtrā. ¶ Sed occurrit tibi: qz dictū fuit q attritio eſt in tēpore: cū cōtritio ſit in inſtāti ad quā diſponit: ſi diuidaf illud tempus non poteſt atteri. ¶ Dico q aliqua mora eſt quā deus nouit que ſi diuideret non eſſet ſufficiens mora pro attritione. ¶ Qō. IIII.

E

Variaf actus i moralib⁹ ex circūſtātijs. Minimū vel vltimū dupl'r

Quarto querit̄. vtrū poſt hāc vitā ſit neciuz ponere purgatorium. ¶ Or nō: qz in ſcriptura nō iuenit̄. ¶ Cōtra. qz Plato ℞ poſuit: qz dixit q virtutes aie ſeparate ſunt rōnes ai purgati: nec pñt induci in medio: ſed purgantur in campos helyſios.

Sermo notabilis de purgatorio.

F

Hic eſt veritas determinata per eccleſiam. q ſic. ¶ Sed hic errant heretici. ¶ Unde aliqui eoꝝ dicunt q ꝓpter auaritiā eccleſia poſuit purgatoriū eſſe poſt hāc vitā: vt ſcz pro aiabus dentur eleȳne 7 oblationes: 7 fiant exequie 7 talia. ¶ Sed ℈. Hieronymus in canone hoc expreſſe dicit. 7 Auguſti. 7 Hreg. in epiſtola ad Bonifaciuz 7 in multis locis. ¶ Reſpōdent heretici. 7 dicunt q iſti doctores fuerunt de parte eccleſie. ¶ Et ideo alig doctores ac iquiſitores arguūt ſic cōtra eos. ¶ Primo ſic. Moriatur hō omnino iuſtus 7 inocens: 7 alius qui fuerit ſemp peccator 7 penituit in fine. quomodo erit q ambo ſimul vadāt ad paradiſum: mungd innocens debet ſtatim euolare: 7 ille q ſemp peccator fuit 7 in fine penituit: ſed p peccatis nullā penā ſuſtinuit ꝺz poſt hanc vitā puniri. ¶ Rñdent q nō: ſed ambo ire ad paradiſuz: ſed ille qui pro peccatis penā non ſuſtinuit minuet̄ ei de gloria. ¶ Scō. qz ſi purgatoriū nō eſt: fruſtra timemus peccata 7 abſtinemus: qz poſſemus penitere in fine: 7 ſic euolare? ¶ Dicunt q non eſt fruſtra: qz vt dictuz eſt minus de gloria habebit. ¶ 3o. qz nullū malū erit ĩpunitū: ſz ſi purgatoriū nō eſſet nō puniret̄ pcta oīa eoꝝ q ſaluant̄. ¶ 4o. qz deus aliās malos punit in hac vita: aliās nō. ¶ Iſte rōnes nō ꝙuincunt: ſz ſunt ℈ nos ſic ℈ illos. ſic. aligs nō vult baptiçari bapo flumis vſq; ad finē eq̄uolabit ſic alq̄ ſp bn̄ agūt. ¶ Dicūt enīz q tāta vtus eſt in ſacro pnie ad delendū peccata: ſic in bapo. ¶ Arguo igit̄ ſic. ¶ Primo q ſi ℞ eēt aligs puniret̄ ō veniali pctō eternal'r. ex multitudine enīz pctoꝝ venialiū. ſi nō punitur in purgatorio. g̃ cū ſaluat̄ debeāt ſibi aligs gradus gl'ie: quo ꝙuabit̄ ꝓpter illa pctā venialia: 7 ſic carentia illi⁹ gradus glorie: que al's ſibi debebaf cuz ſit ꝑpetua, erit ꝑpetua pena illis peccatis venialib⁹ corrūdens. ¶ 2o ſic. Suppoſito q maioꝝ pena 7 maius malū eſt ꝙuatio viſionis diuine q̄ pena ſenſus. ſz tātū eſt in malo carētia viſionis ꝺine ſm nām excedit in malo penā ſenſus. g̃ gcūqz gradus ꝙuatiōis viſionis ꝺine excedit totā penā ſenſus iferni. ¶ Dic dicūt q iſte rōnes ſunt ꝓbice 7 ſubtiles. Apo aūt dic̄. nemo vos ſeducat̄ p inanē ꝓbiaz. iō petunt auctes ſacri canonis. ¶ 2a g̃ auctas eſt. 2. Machab. 12. vbi dī q Judas conſiderabat q bi q cū pietate dormitionē acceperāt 7c. 7 obtulit p eis. 12. milia dracmas argēti. Illa aūt oblatio nō potuit eē pro eis q i iferno ſūt: qz ibi nulla ē redēptio. Job. Nec p bis q ſūt i paradiſo. qz redēptiōe nō idigēt: nec pōt dici de illis illud qō ſequtur. Sctā g̃ 7 ſalubris cogitatio p ōnis exorare: vt a pctis ſoluant̄. qz ipſi pctā nō habent. g̃ fuit iſta oblatio pro bis q ſunt in purgatorio. ¶ Dic

Loco. 2.

G

H

I dicunt q̄ liber ille nō est de canone. ¶ Lōtra eos accipio ergo vbū Chū Matth.18. Iratus dñs tradidit seruū tortoribꝰ quousq; redderet vniuersū debitū. B nō pōt itelligi in hac vita: nec in iferno: ga illi semp sunt in debito. q̄ bz itelligi de bis q̄ sūt in purgatorio. ¶ 2ª est auctas euāgely. Esto ꝓscriptes aduersario tuo: & sequit Amē dico tibi nō exhibis donec reddas ꝛc. istud exire nō itelligit de paradiso: nec de iferno. q̄ de purgatorio. ¶ Sz ꝫ istō ꝺonec: ga qñq; ꝺōec: accipit cū exclusiōe actꝰ sequētis sic Ben.8.dī. cou⁹ quē emisit Noe nō reuertebat donec siccarent aq̄ sup terrā: & tñ nūq̄ postea est reuersus: & sil'r de Dña & spōso suo Joseph dī: q̄ nō cognouit eā donec pepit filiū suū ꝑmogenitū: nec ex B sequit q̄ fuerit cognita postea. ¶ Sed arguo ꝫ saltem in predicta auctē est redditio debiti: sed illi de inferno numq̄ reddunt debitum. ergo ly non possit argui per ly donec: potest tamē per redditionem debiti.

Instat notanꝫ de ly donec.

Bis Sco. dist. 22. bª. q. vnica ad finem. Matth.1.

K Adhuc septē auctoritatibꝰ for tissimis ostēdit purgatorium dari.

Sed ne boc calūnier̄ induco adhuc septez auctes. ¶ Prima est Matth.12. Quicūq; peccauerit in filio hois remittet ei: q̄ aūt in.s.s. non remittet ei neq; in B seculo: neq; in futuro: q̄ in purgatorio: alꝫ nō esset vez vbū chū. ¶ 2ª Luce.12. Seruus q̄ cognouit volūtatē dñi sui: & nō facit eā ꝓplagis vapulabit multis: & alius paucis q̄ nō cognouit: nec fecit eā: sed in iferno nō est multū ꝓpauci: sed infinitū. q̄ B bz intelligi de purgatorio. ¶ 3ª est Apli pª cozin. 3º: Sic vt opus exarserit detrimētū patiet. Ipse autē saluus erit: sic tñ q̄si p ignē. Nō aūt loquit̄ de igne istꝰ mūdi: nec iferni q̄ non saluat. q̄ de igne purgatorij. ¶ 4ª est Apli pª ad cozin. 15º. Qui vult ꝓbare resurrectionē: si mortui nō resurgūt vt qd baptiçant̄ ꝓ mortuis. Aliqs q̄ actꝰ ꝓ mortuis exhibet: vel baptismꝰ lachrymaꝝ: vel aliqd tale. Nullus aūt bz exhibē ꝓ mortuis de iferno nec de padiso. q̄ de purgatorio. ¶ 5ª auctas. scribit̄ Actuū 2º: Duc de⁹ suscitauit a mortuis i die 3ª solutis doloribꝰ iferni. Certuꝫ est aūt q̄ chīs non soluit dolores inferni inferioris nec limbi: ga ibi erat magna ꝺsolatio: sic̄ de Laçaro exīte in limbo. Luc. 16. ꝺsolat̄: tu vo cruciaris: q̄ B itelligit̄ de doloribꝰ purgatorij. ¶ 6ª scribit̄ Apoc. 5º. Vidi i dex tera sedētis sup tronū libꝝ ꝛc. & nemo est iuentꝰ dignꝰ aperire libꝝ: nec in celo: ne in terra: nec subtus terraz. ex B bī q̄ alig credanꝫ digni vel in celo: vel in terra: vl subtus terrā: sed nō in iferno: ga ibi nulla dignitas. igit̄ in aliqua mansione subtus terrā que nō est infernus: & B vocat̄ purgatoriū. ¶ 7ª auctas. scribit̄ ibidem. Oēs cantabāt in celo: in terra: & subtus terrā. hoc nō pōt itelligi de inferno: ga ibi non cantāt nec laudāt deū: ꝫ sunt in sempiterna blasphemia. ¶ Ex istis auctib⁹ satis pz intentū q̄ est dare purgatorium. ¶ Questio. V.

M De loco purgatorij.

Deinde q̄rit̄ vbi est dare purgatoriuꝫ. ¶ Dicit̄ q̄ in iferno sunt quatuor mansiones. ¶ Prima est iferior. q̄ est locus ꝑpꝰ dānatoꝝ. ¶ Scōa est limbus parulloꝝ nō baptiçatoꝝ. ¶ Tertia est purgatoriū qui est electoꝝ: nō tñ perfectoꝝ. ¶ Quarta est sinus babrae qui est patrū antiquoꝝ. ¶ Primi sunt in culpa actuali & in pena sensus & dāni. Scōi in culpa originali: & in pena dāni tñ. Terty in gr̄a: & in pena. Quarti in gr̄a & cōsolatione maxima. nullā enim penā sensus habebāt. ¶ Sed occu. dif. de loco purgatorij: ga beatꝰ Hzego. in lib. dialogoꝝ narrat de quodā epo qui apparuit in quodā balneo & ibi ꝓstabat obsequium: & boc erat sibi purgatoriū. Et de anima cuiusdam que in glacie purgabatur. ¶ Dicit̄ q̄ boc potuit esse de aliqua speciali gratia vt ꝓ confirmanda fide nostra de alia vita: vel vt illi anime subueniret̄ a fidelib⁹. ¶ Sed de cōi lege locꝰ purgatorij est sub terra. ¶ Sz qd de tpe. ¶ Dōm q̄ ꝑmus locꝰ. s. ifernꝰ iferioꝝ dānatoꝝ bz. s. tpa vt pz B ꝫ nr. s. in statu inocētie ꝓ ꝺemonibus q̄ peccauerunt: in statu legis nāe: q̄ tūc hō peccauit vt cayn. in statu legis scripte eadē rōne. in statu legis gr̄e eadē rōne: & post iudiciū: & ex tūc semp durabit. ¶ Scōs locus limbꝰ puuloꝝ bz q̄tuoꝝ: i lege nāe: & legis scripte: & legis gr̄e: & post iudiciū. ¶ Tertiꝰ. s. locꝰ purgatorij bz tria in statu nāe lapse: & legis scripte: & legis gr̄e: sz post iudiciū nō remanebit. ¶ Sz q̄rtꝰ locꝰ. s. sinus babrae. bz duo tēpora. s. legis nāe: & legis scripte: q̄ in statu legis gr̄e fuit euacuatꝰ. ¶ Sed B est dubiū q̄ erat i veteri testamēto cōparatio purgatorij ad sinū babrae. ¶ Dī q̄ cadez q̄ nūc est ad padiſuz. ¶ De pena purgatorij: est ne maxima pena: ¶ Dicit alig q̄ sic. q̄ i mūdo nō ꝑt eē talis. ¶ Primo pz ex virtute agentis: q̄ ignis ille est instrm potētissime ꝺiuine. ¶ Scōo ex pte patientis: ga aīa separata nō ipediť ab orgāno corꝓrali in sua operatione. & sic sentit oēm passionē itensissime. ¶ 3º q̄ pena illa nō est sic satisfactoria: & iō ꝓ modico pluꝫ satisfaceret in hac vita ordinādo boc ꝓ liberū arbitriū ad bonū ieiunādo: vel aliqd boni faciēdo. sil'r videt totā volūtatē suā: & B est cā maioris pene: & ēt bō plus affligitur q̄ alia aialia ꝓpter nobilitatē cōplexionis. ¶ Sed nūqd bz aliqō refrigeriuꝫ: ¶ Dico q̄ sic. ꝑ⁹ est q̄ in gr̄a sunt ꝓfirmati: & B est eis certū. 2º q̄ sunt de gloria brīda certificati. 3º. q̄ sunt affectati affectiōe iustitie q̄ plus est q̄ affectio cōmodi. vñ volunt illā penā. Unde Hugo de arra spōse. si pena iferni eēt volūtaria mō eēt pena. sil'r ga ipatientia nō brīt nec turbationē: sic̄ de illo q̄ ꝓcutit: & bz patiētiaz: & sibi placet. ¶ Sed hic occurrit dubiū: a quo infligit̄ ista pena. ¶ Dī volūtate diuina: cū ministerio bonoꝝ angeloꝝ. nō. n. credēdum q̄ a demonib⁹: q̄ in B mūdo ab eis deuicti fuerūt: & ꝓstrati tūc aliqd patiant̄. ¶ 2º du. quō ꝑt affligi vel tristari in pena debita. ¶ Dī q̄ deus pōt ifligere actū tristitie nō ꝑuio actu nolendi. vñ brīt ordinē nālem nō realem. ¶ Sed nunqd ē ibi gaudiū: credo q̄ sit maius q̄z possit bēri i B mūdo. & credo q̄ ꝑeligerēt ibi manere q̄z eē in q̄buscūq; deliciꝫ huiꝰ mūdi. brītudine. n. politica aliqs pōt eē beatꝰ cū penis. sicut pz de forti cū est i agone: & bēant isti plꝫ q̄z aliqs pure viatoꝝ. plꝫ. n. cogitāt de diuina bōitate: & cognoscūt. ¶ Sz nūqd papa pōt exbere aliquē de purgatorio. ¶ Dōm q̄ q̄tō ad illos q̄ ibi sūt nō bz ptātē. iōq; si posset facē: cuicūq; ꝓcederet bāt i dulgētiā pene: ꝫ q̄tū ad viuētes in mūdo: bz vñ posset statuere talē legē. Quicūq; de B seculo recedit ꝓtritꝰ & ꝓfessus: vel saltē ꝓtritꝰ/ipso facto euolet statiz: & tūc nullus descēderet ad purgatoriū: sed boc esset occasio mali: sed non video quin possit.

N De vtilꝫ cōsiderādo illa q̄uoꝝ memoriꝫ nō habem⁹.

Sinꝰ babrae & purgatorij qualr distāt.

O De grauitate pene purgatorij nōdū.

Refrigeria existētium in purgatorio q̄ & quoꝝ?

P A quo infligit̄ illa pena & de gaudio eaꝝ.

Solet etiam queri.

Hec est dist. 21ª. circa quā querunt̄ q̄tuoꝝ vel qnq; questiones. ¶ Prima. vtrū post hāc vitā sit remissio peccatoꝝ. ¶ Oz nō. q̄ in Joā. dixit chīs. venit nox in qua nemo ꝛc. ¶ Contra. in Matth. dixit Chīs. q̄ peccauerit in filiū hois remittet ei: q̄ aūt peccauerit in spūm sanctū nō remittet ei: nec in ꝑnti seculo: nec in futuro. q̄ in futuro fit remissio sibi de aliquibus.

9.c.

12.c.

Hic sciendū q̄ qō ista difficultatē bz & bīe pōt quadruplicē: vel de culpa peccati mortalis/vel de pena eius/vl de peccato veniali/vel de pena eius. ¶ Et fm B itroducunt̄ 4º. ꝫnes. ¶ Prima q̄ post hāc vitā nō remittit̄ culpa peccati mortalis. q̄

Lōclusio 4ª.

A Etiā peccatoꝝ mortale & pena ētª ꝓ hāc vel nō remittit̄ nisi forte ꝑ ō venialī & eius pena. 25ª.

El. dī.

Obiicitur 4ª B

Matth.12.

Dicit̄ alig q̄ ꝑcti venialis sil'r remittit̄ ꝑ: sz nō est eterna sed tpalis cū tpali culpe debeat̄. ¶ Sed instat ꝫ ista. ¶ Lōtra ꝑª sumo auctez candē: qui peccauerit in filiū ꝛc. isto mō quo negat̄ de pctō in s.s. vꝫ ꝓcedi de pctō in filiū: sed pctm in.s.s. non remittit̄ in B seculo nec in futuro. q̄ pctū in filiū remittit̄ in hoc seculo & in futuro: sed manifestū est q̄ pctm in filiuꝫ est pctm mortale. q̄ ꝛc. ¶ Lōtra 2ª. ga in fine pōt aligs penitere de oib⁹ mortalib⁹: & tñ remanet tota eoꝝ pena. hec aūt nō erit eterna: sed aliqñ remittit̄. alꝫ vere penitēs eternalr puniret̄. ¶ Lōtra 3ª. ga nō ꝺimittit̄ culpa nisi ꝓ actū meritoriū: vel ꝓ sacrā: & neutrū in alio seculo locū bz. ¶ Lōtra 4ª. illi q̄ sufficiēter ꝺbitū soluit: nihil ꝺimittit̄: ꝫ nullū malū remanebit ipunitū. q̄ ꝛc. ¶ Rª ad pª. ꝺcedo q̄ pena pctī in filiū remittit̄ in alio seclo: sed culpa & pena in.s.s. non remittit̄: neq; in hoc seculo: neq; in futuro: vt iferi⁹ bz videri: vbi ostendet̄ q̄ pctm in.s.s. est impnia. ¶ Ad 2ª dōm q̄ pena pctī mortalis trāsfert̄ ad penā tpalē: q̄ est pena pctī venialis: & iō remittit̄. ¶ Ad 3ª est difficile videē quō alig dicāt̄ q̄ tale pctm veniale deleť in morte. ¶ Sco. dicit q̄ trāseūte culpa: nō remanet nisi obligatio ad penā tpalē. sī autez dicat aliquā habitudinē ad nolle dīnū: tūc nō sic deleť nisi qs dicat q̄ deª delet totalr soluta pena: ita q̄ bz aliquā habitudinē ad aliqō nolle diuinū. ¶ Ad 4ª dico q̄ nisi sufficiēter soluat nō remittit̄: sed ꝓ B non habeť q̄n illa pena pctōꝝ venialiū: si sufficiēter soluta nō sint: nō pōt ꝓ suffragia ecclie relaxari. ¶ Sed oc. dif. si pecata pōt remitti in alio seculo ꝓ indulgentias. ¶ Nota de illo qui dicebat se bīe indulgētias ꝓ o illis q̄ sunt in purgatorio: ita q̄ ꝓ o vno denario vna dies eis remitteb at̄ & ꝓ o duob⁹ plus ꝛc. ¶ Sed B nō est verū. exā eni aligs exit limites ecclie & foꝝ istō nō pōt sibi ecclesia dare idulgētias nisi ꝓ q̄tō sūt: B lucrati: nō sic āt est de suffragijs q̄ ipetrant̄ ꝓ modū obsecrationis. idulgētie aūt dant̄ ꝓ modū auctis & iurisditionis. nō aūt habz eccl'ia iurisditionē in purgatorio: iō error eēt dicē B da re: nec vnq̄ talis idulgentia fuit data. ¶ Qō. II.

Vbi supra.

Secundo q̄rit̄. Utrū pctā venialia q̄ cōmiserūt dānati puniāt̄ in iferno eternalr. Oz sic. ga ois pena iferni vꝫ eterna: cuz ibi nulla sit redēptio. in Job. ¶ Lōtra. ga exquo culpa est venialis pena debet eē venialis. hoc aūt nō esset si in eternū duraret.

Dſ. alioꝝ 4ª

Hic dicunt aligq̄ pctm veniale nō punit̄ in iferno: ga pena ifernalis soluz debeť pctō mortali. ¶ Sed ꝫ. ga nō plus bīt de ꝑuilegio illi qui sunt in iferno q̄z illi q̄ sunt in purgatorio: & tñ illi puniunt̄ ꝓ pctīs venialib⁹. ¶ Alij dicūt q̄ pctīs venialibus debeť pena eterna ꝓ se: ga ois inordinatio ꝫ deū quātū est de se digna est pena eterna: ꝫ ꝓ accēs: ga cōiungit̄ gr̄e: efficit̄ tpalis: & iō si qs sine gr̄a moriat̄ ꝓ illis punit̄ eternalr. ¶ Sed ꝫ. si per se debeť eis pena eterna. q̄ exñs in gr̄a ꝓ se est obligatus ad penā eternā: q̄ est incōueniens. ¶ Alij aūt dicunt q̄ pctm veniale per se bz penā tpalē: per accēs aūt vt cōiungit̄ cū mortali debeť sibi pena eterna. ¶ Sed ꝫ. arguit Scotus. deª sp citra ꝺdignū punit: sic vltra ꝺdignū remunerat. ¶ Alij dicūt q̄ oīa peccata sil'r pōderant̄: & ꝺaē eis vna pena simplr. ¶ Lōtra. aut ꝓ additionē venialis habēt intēsiorē penā: & si illa sit eterna segtur q̄ punit̄ ꝓ o veniali eternalr: & icidit cū ꝑmis: si nō bz intēsiorez penā. ergo nō oīa pōderant̄: nec puniunt̄ venialia cū tāta pena: puniunt̄ sine eis sicut cū eis: & tūc habēt maius ꝑuilegiū q̄ illi de purgatorio qui sunt in gr̄a dei. ¶ Jō dicit Sco. q̄ aliq̄ pena eis debeť: sed nō eterna. fz cū fuerit qs sufficiēter punitus in iferno ꝓ o venialib⁹ cessabit illa pena. ¶ Sed cōtra. vt supra est argutū: q̄ in iferno nulla est redēptio. ¶ 2º. q̄ exquo ī vltimo termino est: nō est in aliq̄ motu amplius augmēti vel decrementi. ¶ 3º. q̄ ꝺ q̄ maioꝝ erit coꝝ pena post iudiciū. & fm B eēt minoꝝ. ¶ 4º. q̄ pono q̄ aligs de mille peccatis est cōfessus: & pena eterna est mutata in penā tpalē: si moriať in aliquo pctō mortali nō punit̄ pena eterna ꝓ ꝑmis. ¶ Rº ad pm dicit̄ q̄ quātū ad hoc in quo cōsistit dānatio: vere nulla est remissio. & B est ꝓpter peccatuꝫ mortale. ¶ Ad 2m dico q̄ non sunt in vltimo termino q̄tū ad oīa: fz q̄tū ad subaz dānī: q̄ ex tūc nō ꝑnt mereri. ¶ Ad 3m dico q̄ maioꝝ pena punit̄: q̄ in coꝝ & aīa. vñ imparitas itelligit̄ de illis in gbº punitio ꝓsistit differēter. ¶ Ad vltimū ꝺz: q̄ idē iudiciū videm⁹ de mortalib⁹ cōfessis. imo istud ꝓfirmat ꝓpositū: q̄ non plus exigit ꝺs nisi ad qō aligs obligat̄. ¶ Qō. III.

E dist. 21. huius & alibi.

Ob. sco. vbi supra quā limitat & bene.

In iferno pena tpali ꝓ venialib⁹ & mortalibus puniri noranter.

F Bones & solutiones ꝓlat. Al. ꝑnam.

Certio querit̄. vtrū sigillū cōfessionis sit aliq̄ mō violabile. ¶ Oz sic q̄ iura dicūt istū versuz. Est hereſis crimē qō nec cōfessio celat. ¶ Lōtra. ipsimet iuriste dicūt q̄ in gnali debent dicere non in speciali: vt q̄ lupus in grege est ꝛc.

G Cōclusio 4ª.

Hic itroducunt quatuoꝝ ꝫnes. ¶ Prima est q̄ sigillū ꝓfessionis est de iure nāli. hoc ꝓbāt alig sic. De iure nāli est vez dicere: fz reuelans ꝓfessionē mentit̄. q̄ tenere secretuz est de iure nāli: q̄ dicit in publico q̄ in secreto foꝝ dictuz est. Tuz etiā: q̄ sibi nō vt sibi: fz in ꝑsona dei dictū est. ¶ Sed ꝫ hoc: q̄ narrās q̄ ꝺ est sic est: nō dic̄ mēdaciū. ꝓbatio. q̄ tūc verbū est verū signū q̄ adequat̄ reb⁹. sic est in ꝓpositō. q̄ ꝛc. ¶ Jdeo ꝓbāt aliter. de iure nāli est seruare depositū sibi cōmissuz: sed istud secretuz cōmittit̄ in maxima fide. q̄ ꝛc. ¶ Scōa ꝫ/q̄ est de iure diuino. B aūt nō est facile ꝓbare: sed per ecclesiā statutū est. Jtē ex verbo bti Jacobi 5º. Confitemini alterutrū. i. vnus vni. ¶ Tertia ꝫ/q̄ istud secretū est maiꝰ q̄cunq; alio secreto. ꝓbāt: q̄ in hoc secreto ꝙuenit & cōcurrit ius diuinū & ius nāle: & fm nām sacri. ¶ Quarta ꝫ/q̄ in nullo casu licet frāgere B secretū: q̄ q̄tienscūq; frangit̄/sacrilegiū cōmittit̄: q̄ talis facit ꝫ nām sacri & rei sacre. ¶ Sz istať ꝫ pm. aligs ꝓfitet sacerdoti pctm ꝓpriū: qō tñ explicare nō pōt nec ostēdere eius grauitatem nisi reuelet audita in confessione. ¶ 2º. q̄ si absoluat: & dubitat an potuit absoluere. videt q̄ tale pecatū opz reuelare petēdo cōsiliū: de tali casu possiz absoluere vel nō. ¶ 3º. quilibet pōt cedere iuri suo. tūc ex licētia cōfitētis vī eē licitū. ¶ 4º. q̄ ex obediētia sūmi pōtificis hoc posse fieri vī: q̄ si sūmus pontifex ꝑcipit per obediētiā: vī q̄ reuelare teneť. ¶ Rº ad pm. & dico q̄ oībus modis q̄bus pōt ꝺs audītā ꝓfessionē celare. si aūt ꝓtingat casu q̄ dictus est pōt in cōfessione illud reuelare: nec ꝓpe est reuelare: q̄ nō trāsit de foro secreto ad foꝝ publicū: sed de secreto ad secretū: & ꝓfessor qui

H Obiectio 4ª.

Dicē i foro secreto secreta reuelata licet.

talia audiuit in ꝓfessione dz secretū tenere: sicut peccata illius qui sibi imediate ꝓfessus est. ¶ Ad 2m dico q in gñali licet petere ꝓsiliū de dubijs que circa ꝓfessionē occurrūt: sed nō licet dicere hoc tale qd in ꝓfessione audiui. Sed dicaꝫ si talis ꝓtingeret casus qd eēt faciēduz canēdo ne ex circūstantia aliq̄ posset deprehēdi ꝑsona: vt si statim eēt aligs ꝓfessus: 7 post ꝓfessionez imediate poteret casuz audituꝫ ab illo q vidisset ꝑsonaz confiteri. ¶ Ad 3m dōm q talis pōt in sigillo ꝓfessionis ꝓsiteri: 7 dicē absoluti aliquē qnē nō potui absoluē de tali pctō: 7 ita clandeꝫ ꝫ in sigillo ꝓfessionis sic̄ pctm ꝓpriū. ¶ Ad aliud ibi est ius diuinū: cui etiā ꝓfitēs cedere nō pōt: ga ius 7 nā hui⁹ sacri est q sit secretū. est enī ois ad sacrm nō de eēntia ei⁹: sic̄ est de cōditione sacri eucharistie: q nō solus debeat celebrare: ꝫ nō sit de essentia sacri: sic est in ꝓpo⁹. ¶ Ad aliud dōm q nō dz etiā sūmo pontifici reuelare: si sibi ꝓiciat: ga sup ꝫ nō cadit obedientia. ¶ Sed hic est dubiū. si audiēs ꝓfessionē cogaꝫ: puta si debeat iterfici nisi reuelet audita. ¶ Dōz q debet mortē effugere quātū pōt. si aūt nō possit magis dz pati mortē q̄ pctm reuelare: q̄ facēt sacrileguꝫ: 7 pctm qō esset peius morte corpali. vñ cit⁹ deberet hō pati mortē q̄: qōcūq̄ pctm mortale facē. sic in simili si sacerdos cōficiēs corpus chr̄i: si icepit ꝓsecrare ꝑus dz pmittere q ecclia cadat sup ipm q̄ fugiēdo sacrm icepti nō cōpleret: sed si cōpleuisset: vl nōdū ichoasset posset fugere: ga glibet tenet tueri vitā suā modo quo pōt sine peccato. ¶ Nota q qdā cepit quēdā religiosuz: g ad ꝓfessionez audiuerat vxorē suā: stimulare vt ꝓfessionē vxoris sibi ꝓpalaret: 7 ga noluit sibi reuelare q̄ in ꝓfessione audierat martyriçatus est. ¶ Sōm du⁹. si bona mlta audita eēnt in ꝓfessione: eēnt ne sub sigillo tenēda: ¶ Dicit q nō: ga pctā tm̄ sunt mā hui⁹ sacri. ¶ Tertiū dubiuz. si sub sigillo ꝓfessionis narrent aliqua 7 narratione suscipiat vel recipiat: nūgd rone sacri tenet ea aligs celare: ¶ Dōm q nō: ꝫ celari debēt ꝑ modū secreti vnde periculosuz est vti sacris ad res gbus nō ꝑtinet applicari. ¶ Quartū dubiū. si pctā aliena narrant in cōfessione: nūgd tenēda sunt sub sigillo: ¶ Dōz q sic. vt supra visuz est. ¶ Sz qd si ꝓfiteat nō sacerdoti: ¶ Dōz q nō tenet celare ꝑ mo⁹ ꝓfessiōis: ꝫ ꝑ mo⁹ secreti. ¶ Eodē mō de eo q a latē nō ex idustria: ꝫ ꝓtigēter audit pctā q̄ aligs ꝓfiteꝫ. si aūt ꝫ facē ex idustria 7 sciēter: cōmittit sacrilegiū: 7 peccat gr̄iter: 7 ista mō audiēdo 7 alteri reuelādo: nō hic q̄ est ꝓpa mā secreti. ¶ Qō. IIII.

Quarto querit. Utrū qōlibet secretuz seruare sit de iure nāli. Et nō. ga pōt eē in ꝓiudiciū illi. ¶ Cōtra. de iure nāe est q depositū est de bonis fortune seruetur. g̃ 7 depositū de bonis anime.

Hic sciendū q secretū pōt hz multipl'r: vel de seipso: vl de alio: ita q solus vidit. Tertio modo si ꝑ cōmissionē vt si sibi in secreto aliqd sit cōmissum. Quarto mō ꝑ iurisditionē: q̄si extorquendo vt q̄ ꝓcipit a ꝓlato sub pena excōicationis vel per obediētiā vt subditus aliq̄ secretum sibi reuelet 2c̄. ¶ Dico tūc q quodlibet tale secretū est seruandū iure nāe: ga cū bonū fame sit maius q̄ bonuz fortune nāl'r ga plus teneꝫ seruare depositū secreti q̄ bona fortune depositā penes ipm. ¶ Sed hic est dubiū. si hz secretū de seipso nūgd p obediētiaz regsitus teneꝫ reuelare: ¶ Aliqui dicūt q nō. ¶ Sed ꝺ. sicut iuramētuz est tenēdū in quocūq̄ casu: q̄n nō est ꝓtra charitatē: ita obedientia: vt si ꝓlatus ꝓcipiat per obedientiaz subdito: vt eum emendet: non vt puniat: ita q ille beneficeret: etiā nō requisitus: si diceret ꝓlato suo: nec vt eē cōtra charitatē si se in tali casu ꝑdat. ¶ 2m du. de scō secreto: q solus vidit de alio: si sit regsitus per obedientiaz. ¶ Dī q sic eadē rōne: vt ꝓlatus ꝑcaueat: q̄ hoc nō reuelat in ꝓximo detrimētū: ꝫ in eius ꝑsidiū. ¶ Sed qd de fideicōmisso: si regsitus per obiam tenet reuelare. ¶ Rñ: q libet tenet seruare depositū nisi cederet ei in detrimētū. sic exēplificaꝫ de gladio furiosi: q nō sibi ꝫ alteri dz reddi. ¶ Eodē mō de secreto vī cē tenēdū vt ꝑcaueat sibi 7 ad vtilitatē: nō ad diffamationē ei⁹: sic ꝑ hoc nō violaꝫ si secretū accepit: q̄ bona itētio hoc excusat. ¶ Sz qd si sub pena excōicatiōis ℔ exigaꝫ. ¶ Dicēdū est q ꝓ sic multo magis: nō tm̄ secretū dz trahere in publicū: 7 de ℔ cauere dz. ¶ Sed nunqd ex secreto ꝓfessionis plat⁹ pōt ipm retrahere a ꝓmotiōe. ¶ Dico q nullo mō nec ab officio ipm amouere: imo esset magnū sacrilegiū: nisi ℔ q aliā viā hz̄et. Nota de ℔ melius. ¶ Sed qd si fm formā euāgely dicat qs: cauteas tibi: aliogn dicā trib⁹. ¶ Rñ: iste posset hz̄e ꝯelū dei: ꝫ nō fm sciam. chr̄s. n. loquiꝫ quātū ad illos nō vt retrahāt aligd de fozo secreto ad fozū publicū: sed standō in fozo secreto. Et regsitus ꝑ obediētiā: dz reuelare vt ꝓsit ei: sed periculosum est trahere ad fozum publicum. ista dicta sint nō de secreto ꝓfessionis: q̄ illud nullo modo est violandum. ¶ Questio. V.

Quinta qō ē de suffragijs defunctoꝝ. Utrū suffragia ecclesie valeāt defunctis. Et nō. q̄ cū status defunctoꝝ sit nobis dubi⁹/supfluū vī nobis orare ꝑ mortuis nisi eccl'a eos resurrecturos sperat. 2. machabe. 12. ¶ Cōtra. ibi sancta 7 salubris est cogitatio pro defunctis exorare 2c̄.

Hic sunt 12. articuli declarādi. ¶ Primus articulus quot sūt gña defunctoꝝ. Aug. ponit distōnē q̄druplicē defunctoꝝ. Nā ois papa introducit extra de celebratiōe missaꝝ. ca°. cū marthe. querens vtrū suffragia ecclie ꝓsint ipsis sanctis ad augmētum glorie. Utrū ingt in ℔ articlo locū hēat illa distinctio q̄ docet q defunctoꝝ/aly sunt valde boni/aly valde mali/aly mediocriter bōi/aly mediocriter mali. Uñ suffragia q̄ fiūt a fidelib⁹ in eccl'ia ꝑ valde bonis actiōes sūt gr̄aꝝ pro valde malis ꝓsolatiōes viuoꝝ expiatiōes vo pro mediocriter bonis: 7 ꝓpitiatiōes pro mediocriter malis: tua discretio inuestiget. Hosiator aūt volēs ℔ declarare dicē q valde boni sūt in padiso valde mali i inferno: 7 de ℔ facit magnā b'rigaz: mediocrit boni 7 mediocrit mali: si sint i purgatorio coicidūt in vnū mēbz: si dicaꝫ q mediocriter boni i padiso sūt cū modica gloria: ℔ nō vī posse dici: q̄ ponit de istis i dubio qūo possint eis suffragia ꝑdesse. nō ē difficltas de bis q sūt i paradiso. si dicaꝫ q mediocrit mali sūt i iferno: tūc ēt nō est dubiū de illis. ¶ Dico igr̄ q mediocriter boni sunt illi de purgatorio: mediocrit mali sunt illi de iferno cū paucis pctis mortalib⁹. ¶ Sz qūo valēt eis suffragia: ¶ Dī q a deo pene coꝝ fiūt fm ꝓportionē eādē nō fz q̄titatē. vbi gr̄a. vn⁹ denari⁹ dat⁹ pro eis aufert medietē: 7 ali⁹ medietatē medietatis: 7 sic i ifinitū: 7 ꝑ istū modū nūq̄ totaliter liberant. ¶ Uñ bñ ꝓcedo q de⁹ posset facere: 7 isto mō diminuere penā diuidēdo totā i duas ptes: 7 alterā i duas: 7 sic ꝓcedere exquo hz gradus fm irēsionē: 7 remissionē. ¶ Sz q de⁹ faciat tale figmētū nō apparet: q exꝑ act⁹ eque sūt meritoꝝ eq̄lē graduz aufert scōs sic̄ ꝑmus: 7 si act⁹ scōs fit ꝓfuoꝝ. adhuc plus aufert si eēt fz ꝓfuoꝝ vtutē. ¶ Dico igit̄ q ꝑfuoꝝ sunt gña ꝑdicata mortuoꝝ: q̄ aliq̄ sūt valde mali: puta qui decesserunt cum peccato mortali. Aliqui mediocriter mali: qui decesserunt cū peccato originali. Aliqui cum infidelib⁹ nō est dubiū q nō sunt. de fidelib⁹ aūt exīti b⁹ in pctō mortali. dī q nō: q̄ peccatores de⁹ nō audit. ¶ Sz ꝺ. suffragia ꝓsunt p penis tpalib⁹: ꝫ exīs in pctō mortali mereꝫ 7 pōt mereri bona tpalia. ¶ Scō. ga oīs suz est fm Sco. q hō in pctō mortali pōt satisfacē ꝑ pctō. ꝓpzio. g̃ 7 alieno. ¶ Dico q suffragia taliū nō sūt totaliter iutilia: sūt tm̄ oīones iustoꝝ meliores. ¶ Intelligēdū tm̄ q suffragia talia vel sūt vtis ecclesie: 7 sic sūt eq̄lia oīb⁹: ꝫ referēdo ad singulare ꝑsonā: nō sunt eq̄lia.

Quintus arti. quātū ꝓsunt. ¶ Sciēdū q nō est notū quātū demūt vl diminuūt de pena illa. ¶ Sz du⁹ est. si oīb⁹ eq̄liter ꝓsunt. ¶ Dic̄ Hrati. q aliq̄ suffragiū factū in ecclesia ab aliq̄ determinate oīb⁹ qdē eq̄liter ꝑdest: ꝫ ille tm̄ bz bonorē. ¶ Sed ꝺ est auctas Hzegoz⁹ in epla ad Bonifaciū. ¶ Dico igit̄ q suffragia q̄ fiūt ab ecclia ideterminate ꝓ oīb⁹ fidelib⁹ defunctis plus ꝓsunt illis q sūt in maiori gr̄a. ꝑbaꝫ: q̄ cōicatio fm iustitiā fit: sic q meliori 7 plus habenti de merito/plus distribuit: 7 minus digno minus. Si āt ꝑ determinata ꝑsona fiāt. tūc q̄ fm itētionē merētis dz fieri distributio: ꝫ plus ꝑdest illi ꝓ q̄ fit spāl'r q̄ alys. Sz si ꝓ ꝑsonis q̄ nō sunt capaces: sic̄ sūt exītes in iferno. tūc dī q fit eo mō quo chr̄s Matḃ. ꝓ. log⁹ de pace. sinaūt ad vos reuerteꝫ. ¶ Putaꝫ tm̄ a q̄busdā q reuertanꝫ ēt talia suffragia ad illos q̄b⁹ magis obliganꝫ. Sz si ꝓ illis q sūt in paradiso: tūc putaꝫ 7 rōnabil'r q distribuanꝫ illa suffragia fm volūtatē 7 distributionē ac ordinationē illoꝝ ꝓ q̄b⁹ fiūt: 7 distribuūt vt placet eis.

Sextus arti. q̄l'r ꝓsunt. ¶ Dicūt alig q mō cōicabili: sic̄ res spūales q̄ excōicatiōe nō diuidunt. 7 iō tātū ꝓsūt illis sil sic̄ vni soli. ¶ Cōtra. arguit Sco. qñcūq̄ ē aliq̄ bonū limitatū: illud nō se bz eq̄liter ad ples: 7 ad vnū. ꝫ bonū cuiuslz sacerdotis meritoriū est bonū limitatū. g̃ nō se bz eq̄liter ad ples: 7 ad vnum. ¶ Scō ideterminatū ad ꝑsa eiusdē rōnis q̄ rone ad duo 7 ad ifinita. si q̄ eiusdē efficacie est ꝓ duob⁹ sic̄ pro vno. sequiꝫ q̄ pro ifinitis illud bonū limitatū se extenderet. ¶ 3° qz q̄libet die liberarentur oēs aie ab ecclesia vna die de purgatorio. supponiꝫ enim q̄ tot suffragia pōt fieri ab ecclesia vna die pro vna aia q̄ hec libereꝫ ista die ab eccl'ia. ¶ Alr ista suffragia cōicenꝫ oīb⁹: ꝫ applicenꝫ vni: vt cū dī aie famuli tui: 7 oīuz fideliū defunctoꝝ: tūc si ꝓsunt oīb⁹ sic̄ isti cū ꝓ ista liberāda sint sufficiētes. 7 tūc ꝓ oīb⁹: 7 tūc q̄lz die oēs liberabuntur. ¶ 4° qz tūc frustra eēnt spāles oīones p ecclesiā ordinate tātū eniꝫ valeret celebrare ꝓ oīb⁹ cōiter sic̄ ꝓ aliq̄ spāl'r: 7 sic eccl'ia frustraretꝫ suo intēto. ¶ Teneo igitur q̄ missa vni⁹ sacerdotis ꝑdest plus vni ꝓ q̄ fit q̄ duob⁹ vel plib⁹ ceteris paribꝫ. ¶ Sz occur. dif. si obligat⁹ ꝓ duob⁹ ad dōm missaꝝ ꝓ q̄lz. vtrū ꝑ vnaz satisfaceret vtriqz. ¶ Dī q nō pōt duob⁹ satisfacere dō vnā missam: nisi in missa gregoriana q̄n dī vna oīo vel due.

Septimus arti. est de solēnitatib⁹ q̄ fiūt: sicut candelaꝝ accēsio pānī aurei depositio 2c̄. ¶ Beatus Augu. de ciui. dei. dicit q magis sunt viuoꝝ solatia q̄ mortuoꝝ bñficia. ¶ Distinguēdū tm̄ est q vel fiunt ꝑ vanaglia: vel vt eccl'ia ornet: 7 ministri eccl'ie 7 paupes sustēteꝫ. Si ꝑ mō dōm est non ea ꝑdesse sed obesse. Scō mō pōt fieri sicut el'yne.

Octauus arti. est ō cerimonus q̄ fiūt i suffragijs: sic̄ aq̄ aspsio: thuri ficatio 2c̄. talia. ¶ Dico q sunt opōnes latrie: 7 iō eis ꝓsunt sic̄ act⁹ bonarū virtutū. ¶ Sz qd de cerimonijs vetulaꝝ: sic̄ cantus lamētabiles dicē sup sepulchrū vel feretrū. ¶ Dico q sf supstitiones: 7 declināt ad idolatriā: 7 iō nō ꝓsunt sed nocent: sed si nō defuncto saltē talia fieri ꝑ curātibus,

A
(papa vbi. 3.
Ad Bonifaciū archiepz. de. 13. q. 2. mine.
B
Suffragia ꝑ verunct sunt in q̄druplici differētia q̄z ordinē 7 excellentiā 7 sub q̄b⁹ ordinib⁹ pane ꝑ opinione declarat.
Dubia singularissima.
Quis duoruz eiusdē ordinis pctoꝝ in missa sit ex allemor.
C
Johannitz elemosynā exercent.
Sibilla ꝑsici pulus q̄dā i sua memoriā.
Vide sco. 20. q. quolibet.
Quid⁹ detur alis suffragia ꝓsunt.
Considera in finem. Dubiū 4°. B. Li secreto.
D
In festo sācti Andree apli. in cathedra sci Petri: 7 i cōmemoratione sci Pauli: 7 festo sancti Matth.
Aug. 6 vbis ꝑ ad hoc vbi. Nec pro bris: nec ꝑ bānatis 8 ozandum. de Gregorio 7 Traiano no nuer.
Bonus ꝓ malis ab ecclia reiecti.
Quoz suffragia valent.
E
Jo. 9. Di peccatores.
Exīs in pctō pro se 7 alio satisfacit.
De ꝑse. di. v. non mediocriter. Et si non sit ꝑ ꝑ̄ est tm̄ no tū q̄b⁹ magis suffragia ꝓsunt.
F
Videt repugnare his q̄ supra in fine q̄rti articuli, dixit. Ecce qō q̄rta
Opī. alio: uz.
Tho. 20. q. q̄ libeti 7 alibi.
Impugn⁹ 4ū.
G
Opī. ꝓpria. Missam vni plus valere q̄ pluribus.
Ecce qō que rit: ꝫ leuiter transit.
H
Vide Grego. vbi supra. 7 Aug. in lib. de agēda defunctorum cura. De pōis ere quartuz vide notanter.
De cerimōijs suffragioꝝ 7 cantibus ibi vetulerū singularissime.

I **Nonus** articulus est videre quomodo absoluim⁹. Sciendu⁹ est ꝙ alique absolutiones sunt per modum orationis ⁊ prosunt per modum suffragij: vel per modum iurisditionis: sicut excōmunicatus absoluit. ¶Dico ꝙ tales absolōnes in re nihil faciunt. facit ergo talis absolutio illud qō facit sacerdos quando cōtriū absoluit: ga dicit eum absolutum: ita in ꝓposito ista absolutio facit ꝙ fideles audent orare pro tali.

Absolue de ſ unctos ꝓiuſq; dupliciter.

Decimus articulus est de sepulturis. Dicit Aug. in lib. de agenda cura mortuo⁹: ꝙ sepultura in loco sacro bona dicit esse ꝓp merita multa sanctoꝝ multoꝝ ꝙbus sociant: vel qñ est locus vbi fiūt plures oīones. ¶Sed si aliqs vouit sepeliri alicubi: ⁊ videat sibi vtilius in morte sepeliri alibi: ¶Dicit ꝙ pōt: sic vouēs pegrinationē: ⁊ postea faceret meliorem actū aut̄e epi posset: sic vouēs itrare religionē latiorē. si intraret strictiorē: potest absolui. ita dicitur hic.

Dubᵐ nōbile

Sepeliri alibi q̄ etiaꝫ vouit posſe.

K

Undecimus articulus est: si sepelire mortuos est opus mīe. ¶Dicit ab aliqb⁹ ꝙ in illo casu in quo nō inueniret qui sepeliret: tunc est opus mīe. als aūt nō. ¶Sed hoc nihil est: qō enī de se opus mīe est: quocūqꝫ alio ꝙcurrente manet opus mīe. Als ꝙ daret elemosynā qñ alius eēt qui vellet eā dare nō faceret opus mīe. ¶Sed ꝫ videt magis esse opus latrie: ga ſm Diony. de eccliastica hierarchia. Cerimonie que fiunt ibi ptinēt ad latriā. ¶Distinguo igit̄: ⁊ dico ꝙ sepelire mortuū ꝙ iuenit in cāpis est opus mīe: ſz tradere aliquē ecclesiastice sepulture est opus latrie: ita ꝙ cōcurrit ibi duplex actus duaꝝ vtutū. ſ. mīe ⁊ latrie.

Oō. alioꝝ. Impugnatio

Sepelir mortuos qualiter mīe: ⁊ qualiter latrie actꝰ sit.

Duodecimus articulus ⁊ vltimus est: si opa mala B facta eis nocēt: si bona ꝓsunt. ¶Dicit ꝙ nō. ga Eccℓ. xi. filius nō portabit iniquitatē patris: nec e⁹. ¶Sed ꝫ. si heredes nō restituunt fore facta videt vergi in dānū illi⁹ q viuēs nō restituit: nec alius ꝓ eo. z° si nō danī legata ꝓ aliis suis que dari statuerūt: ga ⁊ tūc cessant oīones ⁊ sacrificia q̄ fierent ꝓ eis. 3° si excōicant: ga tūc ꝓmunt bñficijs ecclesie. 4.° si ponat talis casus: gdā ꝑcepit filys vt iterficerent quendā innocentē. in morte aut̄e de B pctō penituit: ſz filꝫ nihilominus exequunt eis ꝑceptū. ¶Ad ꝑᵐ dico ꝙ si fec̄ qō in se erat: nō ꝓp B ampli⁹ erit i purgatorio: ſz tota culpa erit in hēdib⁹ vl in exequētib⁹ testm̄.

Opio alioꝝ quā ſuſtinet. Obiectio 4ª.

L

Qualr bona ⁊ mala que ḃ fiunt accedūt ad defunctos ⁊ qualr non?

¶Ad zᵐ nullū malū positiuū ex hoc sequit: ga carētia suffragioꝝ bñ ꝓsecḡt: qō est priuatiuū. ¶Ad 3ᵐ dico ꝙ excōicatio nō directe: ſz ex ꝑuēti sibi obest: ga eccℓia nō itēdit orare ꝓ eo. ¶Ad vltimū bñ qdē punit ꝓ illa culpa ꝑcedēti qñ. ſ. hoc ꝑcepit: sed ꝓ actu filioꝝ non.

Cūqꝫ multis auctoritatibus.

M

Hic incipit distinctio zzª. Circa quaꝫ queruntur quatuor. ¶Primo, vtrum post relapsum in peccatū mortale reuertant oīa peccata ꝑterita. ¶Oꝛ sic. Deuerono. Mea est vltio ⁊ ego retribuā eis in tpe vt labat̄ pes eoꝝ. i. si labant̄ in pctō: ⁊ loquitur de peccato beelphegoꝛ per idolatriā: ergo per relapsum de omnibus puniunt. ¶Cōtra, ppba dicit. Nō ꝓsurget duplex tribulatio bis in ipm: ⁊ itroducit i Ira.

32.c.

Naum. ꝫ.

Cōclo 4ª. Vide Scotus ad omnia.

Hic introducuntur quatuor ꝓclusiones. ¶Prima est ꝙ peccata de ꝙbus fuit al⁹ cōfessus pñt eadē redire de potētia absoluta dei. hoc ꝓbat: ga si pctū dic̄ habitū vitiosum: certum est ꝙ deus hoc pōt: si dicit actū malū similiter. Si reatū ad penā ꝙ sic. si respectū ad iracundiaꝫ dei. ꝓ etiam ꝙ sic. ¶Scda cōclusio ꝙ hoc non potest de potētia ordinata ſm nozmā iustitie, ꝓbatur: ga ꝓnioꝛ est ad miserendu⁹ q̄ ad puniendū. vt ꝓz Exo. zoᵒ igitur dato ꝙ bona opera reminiscant: nō tñ peccata. alioquin eque eēt durus ad puniēdū sicut est ꝓmptus ad miserēdū. ¶Scō. qz in absolutione cōmutat̄ pena eterna in tēporalez: ſz nō eēt recta iustitia ꝙ obligatus tēporaliter puniat̄ eternaliter: ⁊ tñ hoc sequeretur. ¶Tertia ꝓclo ꝙ ſm iustitiā nō redeunt. ꝓbatio: ga peccatis mortalib⁹ cōfessis nō est debita nisi pena temporalis. igit̄ ſm regulā iustitie eternaliter nō ꝺz puniri. ¶Scō qñ aliquis sufficiēter est punitus ſm aliqō in dicium ſm cōsensum partiū: nō est iustitia ꝙ de eodez facto in alio iudicio puniat̄: sed in cōfessione ex cōsensu peccatoꝛis ⁊ dei taxata est pena tpalis ꝓ peccatis. igitur nō ꝺz trahi ꝓ eisdez ad aliud iudiciū. ¶Quarta ꝓclo ꝙ reuertunt̄ vt circumstātia aggrauās. talis enī cui peccata sunt dimissa: magis deo teneꝛ: ⁊ ꝑ ꝓns maiorem ingratitudinē incurrit. ¶Scō. qz pluriḃ⁹ obligationib⁹ obligat̄ talis ⁊ frangit pactū cū deo. ⁊ō plus peccauit. ¶Tertio in politicis. latro signat̄ semel. Scō mutilatur. Tertio suspēdit. In ecclesia simil'r qñ quis loquit̄ ꝓtra fidez. ¶Primo mouet. postea si recidiuet cōdēnat̄. Sz istatur ꝓtra ista. ¶Cōtra ꝑᵐ deo volēte, multus fit deterioꝛ ſm Aug. ¶Dī ꝙ de facto deus nō causat habitū vitioſuz: sed quin de poª absoluta oēm habitum vitioſuz posset cāre sicut quācūqꝫ aliā nām nō apparet. ¶Cōtra zᵐ. hic redit eadem rō formalis peccati: que est habitudo ad iracūdiā dei: sicut añ ꝓius fuit in ira. ita in eadē ira. ¶Dico ꝙ non ꝓ eodē instanti. ¶Contra 3ᵐ. qz flagitij contumacia plus vi displicere deo q̄ iterādo cū iterruptiōe. ¶Doc ē difficile. ¶Dico tñ ꝙ ceteris paribꝰ plus displicet deo iterans: qz magis ex deliberatiōe vi peccare: cōtinuās aūt magis ex passione. ¶Cōtra 4ᵐ. qñ aliquis al's nō peccauit: maiorē gratiā facit sibi deus q̄ alteri reddēdo sibi inocentiam. ¶Dico ꝙ vtrūqꝫ aggrauat peccatum relapsus ⁊ inocētia. ¶Sz qd magis: ¶Videt ꝙ relapsus. Luc. 7. dī. duo debitores erāt ⁊c. Quis ergo plus diligit. existimo ꝙ ille cui plus donauit. Illi aūt qui plus peccauit plus donat̄: qui magis est obligatus ad diligēdu⁹. sicut ille cui dimisit plus peccat. simil'r Jo. 5. Ne deterius tibi contingat. Si deteriꝰ: igitur iteratio magis grauat. ¶Sed ꝫ regula moralis est. peccatū quāto magis voluntariū tāto grauius. sicut magis peccat itēperatus q̄ incōtinēs. ille aūt q nunq̄ peccauit nō ḃz iclinationem ad peccatū sicut alius. iō moraliter vī peior ille q nūq̄ peccauit: qz nō sic impugnat̄. ¶Scdo. peccatū luciferi fuit tātū: qz nō habuit iclinationē malā: ⁊ ex ḂḂ fuit irremissibile. Simil'r Adam nō habuit ꝓnitatez. ⁊ ideo dī magis peccasse. ¶Ur̄ mihi dom ꝙ in vno actu plus peccat qui fuit inocēs: qz magis ingratus. maius enīz beneficiū receperat: et moraliter: qz nō iclinat̄: ſz ex alys plibus: vt qz ꝓsuetus ad peccādū ⁊ nō est eradicās habituz / vī alius plus peccare. vñ bñt se sicut excedēria ⁊ excessa. nā alterū alterū excedit. ¶Qō. II.

Secunda questio. Utrū bona meritoria reuertant̄ que fuerūt facta in gra. ¶Oꝛ nō. qz actus ydez numero nō reuertunt̄. ¶Contra. qz talis recōciliatur deo. igitur redeunt ablata.

Hic introducuntur q̄tuoꝛ ꝓnes. ¶Prima est ꝙ qñ aliquis peccat mortal'r / sua merita nō abolent̄ total'r. ꝓbat: qz nunq̄ reducerent̄ si oīno ꝙ peccatū abolerent. ¶Zᵒ ꝓ ꝙ suspēdunt. talis aūt est in ira dei manens. igit nō ḃz actionē ad gloriaz patrie: ilz. n, sibi remaneat totū illud: tamē sibi

A

Obo 4ª.

Dz ibidē in Exechiele ḃ mino.

B

Cōcer resurgēt a pctō in minoꝛi gratia ſua.

Nota bene. Verba nōnda

Nōbilis doctria cōpando innocentē ⁊ a pctō resurgentē quo ad gratias gr̄e ⁊ gloꝛie ⁊ dei dilectionem.

C

Solutio ꝓ pte clare valde. Iterās q̄ ꝑ manens peiꝰ plus deo displicere.

p

Perseuerans q̄ lapsus reparatus deo plus placet. Vide Sco. ḃ

De hoc. 26. ⁊ 23. d. 2. in fco. ⁊ illo.

Vide. 7. añ.

Habitualr peccātē ⁊ nō actuer lapsus i grauiorē quā ad deū se ḃet ꝙ excedentē excessum.

Q

Cōclo 2ª.

Nec ꝙ venialia nec ꝙ mōtalia in hac vita cōmissa delenda ſūt dimittendo gliā scōz: qō bene considera.

II. **Quartus** XXIII. I. zı

tī sibi nō cōuenitur actio q̄diu est inimicus. ¶Zª ꝓ ꝙ reuiuiscūt per ꝓniaz: qz tūc cā suspēsiōis cessat. ſ. ira dei. ⁊ hoc itelligit de bonis mortificatis: q̄ fuerunt facta in gra: nō de mortuis. ¶4.ª ꝓ ꝙ bona mortua: que. ſ. facta fuerūt in pctō mortali nūq̄ ꝓsurgūt: qz nūq̄ vixerunt. mō resurrectio ꝓsupponit vitā ⁊ mortē intermediam. ¶Sz instat ꝫ ista. cōtra ꝑmā vī ꝙ oīno aboleant̄: qz Eccℓ. 33. dicit. Omnes iustitie vestre non recordabunt̄. ¶Dom ꝙ valde ꝓprie loquit̄ ꝓpheta: qz q̄diu est in pctō q̄si oblitioni traduntᵘ: ⁊ si ꝑmanent in ira nihil ꝓ eis reddit̄. ¶Contra zᵐ. qz ſm hoc dānatus habebit actionē. ¶Dom ꝙ si moriant̄ in culpa total'r abolent̄. ¶Cōtra 3ᵐ. qz ḃz ꝓsurgēs semp resurgeret in maiori gra: qz oēs actꝰ ꝑcedētes reuerterent̄: ⁊ dat̄ sibi gra in cōtritione. ¶Dicunt aliq ꝙ ita est. ¶Sed hoc nō video. si. n. hō diu vixit sine pctō peccat postea moraliter ⁊ postea resurgit dat̄ sibi gra nouā. nō vī ꝙ maioꝛ: tuz qz nō oīs cadēs semp grauꝰ cadit: nec igit̄ resurgit gratioꝛ. tum qz ꝑma gra pōt eē maioꝛ ⁊ minoꝛ: ⁊ ꝑ ꝓns minima: sed ꝑ pniam acgrit ꝑmā graz. igit̄ pole est gratiā recupatā eē minimā. ¶Cōtra 4ᵐ. videm⁹ ꝙ illa q̄ nūq̄ vixerūt citius viuūt: sicut cozᵖ oꝛganicū citius vivit in vtero: ſz al's nō vixerit q̄ cozᵖ mortuū qō aliqñ vixit. ¶Dico ꝙ vixisse vel nō vixisse nō est tota cā: ſz qz nō sunt apta nata viuere. ¶Sz oc. du. ꝓma. si aliqs resurgit si semp in maiori merito glorie abūdet sic: ¶Dico ꝙ sic: qz ex multitudie meritoꝛ dat̄ gl'ia. Resurgēs aūt recupat oīa merita ⁊ habuit actuz ꝓtritionis meritoꝛiū: ⁊ sic meritū meritis accumulat̄. ¶Zª dif. vī ꝙ illi q min⁹ habebūt de gra plus habebūt de gl'ia. vbi gra. vn⁹ semp stabit in gra. Alius resurget in gradu minoꝛi gr̄e cū multis meritoꝛ⁹ operib⁹: tūc quero qd remunerat̄. nō bitus: qz nō sunt in ptāte nr̄a. q̄ actꝰ: ſz ille ḃz multos actꝰ meritoꝛ⁹: ⁊ illi actꝰ sunt aliquo modo actus ei⁹. cōcedo ꝙ si duo boīes sic se bñ: ꝙ tunc vnus min⁹ bñs de gra plus habebit de gloria. ¶Sz quē diligit plus deus: vel illū q plus ḃz de gra: vel q plus ḃz de actib⁹ meritoꝛ⁹: ¶Dic opz dicere vel ꝙ gra non sit necessaria rō acceptandi: vel minus dabit de gloria illi quē plus diligit. ¶Dico igit̄ ꝙ si ponat̄ ꝙ charitas nō sit rō acceptādi: tunc plus acceptat eū q plus habuit de actib⁹ meritoꝛ⁹. si ponerēt aūt ꝙ gra esset aliud a charitate: tunc ꝑs ꝙ q minus ḃz de gra plus pōt diligi. si teneat ꝙ gra ⁊ charitas sunt idē: tūc oportebit ſm ꝓpositionē gr̄e hāe gloriā: ⁊ tūc dabit̄ plus de gra ei q plus ḃz de actib⁹ meritoꝛ⁹. nō bic: sed in patria. vñ ſm ꝓportionē habit⁹ charitatis elicit̄ actꝰ bñficus. ¶Qō. III.

D

Cōclo 2ª.

Tertio querit̄. Utrū ꝑp multitudinez peccatoꝛ⁹ sancti habeant min⁹ de gloria in paradiso.

Hic sunt due ꝓnes. ¶Prima ꝓ ꝙ ꝑp multitudinē venialiū nō minus habebit sanctus de gloria: qz tunc puniret̄ ꝑ venialib⁹ pena eterna: sicut supius fuit deductuz. ¶Zª ꝓ ꝙ nec ꝑp peccata mortalia: qz tūc pro eis plus puniret̄ q̄ illi q sunt in inferno: qz si aliqs gradus glorie demet̄ ab eis: q̄ ꝓuatio est ita mala q̄tū aliq̄ bo⁹ est bñ: tudo: sicut tātū malū est cecitas q̄tū boꝰ est visus: talis aūt pena nō debet̄ eis. Itē pene oīum peccatoꝛ⁹ mortaliū ꝑ pniam sunt cōmutate in tēporales: ergo nullo gradu bñtudinis ꝓuant̄. ¶Nō est igit̄ tenendū ꝙ ꝓpter peccata diminuat gloria eoꝛ⁹: qz tātū posset hāe de peccatis: q annihilaret totā bñtudinē. Retribuunt̄ q̄ eis oīa bona meritoria q̄ fecerūt. ⁊ puniunt̄ pro peccatis tēporal'r. ¶Sed quilibet sanctus dū moriť est in peccatis venialibus, q̄ oēs transibunt ad purgatoriū. ¶Dico ꝙ

Hic ꝑp venialia nec ꝙ mōtalia in hac vita cōmissa delenda ſūt dimittendo gliā scōz: qō bene considera.

E

Vti in qōne ꝑcedēte determinauit de meritis scōz: ita ḃ determinat de meritis dānatoꝝ nostanter.

F

G

Inveteri testō q̄uoz gnā hominū vngebāt.

Idē ibidē. 40 Idē ibidē. 16 de dauid.

In nouo testō ꝓdicta verificantur.

22.c.

H

Exodi. 23. ⁊ alibi sepe.

Unctio oium fideliū 4ª vel ad minus 3ª.

Extrema vnctio contēnū nō debet.

ggꝓ pniam quā fecerūt pñt deleri pctā: ita ꝙ in illo casu pnia precedet culpā: ⁊ ita non opz ꝙ aligs amplius debeat sustinere penā: sed pñt euolare sine impedimento: ſz si nō esset deleta de necītate oporteret. ¶Qō. IIII.

Quarto querit̄. Utrū bona opa ⁊ meritoria illoꝝ q moriunt̄ i pctō mortali diminuant de pena eoꝝ.

Hic est diffi. nulla cniz remuneratio debet̄ eis: exquo in peccato remanent: opz aūt ꝙ remunerent̄ de cōdigno si remunerant̄. sed nō pōt nisi total'r auferēdo penā inferni: qz glibet actus meritoꝛ⁹ equalet brītudini que est melius bonū q̄ illa pena sit magna ⁊ grauis. ¶Silr. ſ. gradus aufert de pena si in duplo plus fecisset de actib⁹ bonis. aufert. ꝓ. gradus: ⁊ ꝓñ posset oēs: qō nō pōt esse: qz tūc decedens in pctō mortali nō puniret̄ eternal'r. ¶Dico igit̄ ꝙ nulla remuneratio est ibi nō obstātibus meritis: sicut sancti nō obstantibus demeritis retinent gloriam ꝓ oībus meritis: ita isti non obstantibus meritis retinent penā eternā ꝓ suis demeritis. ¶Dis. XXIII.

Ꝑtermissa autem ⁊c.

Hic queruntur 4°. ¶Primo vtrū sacramentū extreme vnctionis sit sacrm noue legis. Et nō: qz nō imediate est institutū a chzo qui est legislatoꝛ istius legis: nec hoc in aliquo loco sacre scripture inuenit̄. ¶Sz ꝫ. Apostoli nō docuerunt nisi sacra noue legis: cū alia fuerint euacuata: ⁊ isti⁹ legis isti fuerūt ꝓmulgatoꝛes: sed beatus Jaco. 5. c. docet istud. ergo ⁊c.

Hic primo inquirēt qd est extrema vnctio. Ubi sciendū ꝙ extrema vnctio: ⁊ est vnctio ⁊ est extrema vel vltima. ¶Primo videndum est igit̄. Unde accepta est vnctio. In veteri aūt testamēto q̄tuoꝛ gn̄a vngebant̄. Prio vngebant̄ vasa sanctuary. ꝑs Exo. 30. zᵒ pontifices ⁊ sacerdotes. Exo. 29ᵒ 3° reges ⁊ ꝓncipes. ꝑs primo Regū. 10. in Saule: ⁊ in Samuele. 4° prophe sicut Delyas vnxit Deliseum. 3° Regū. 19. ¶Sed in nouo testō inunguntᵘ vlr oēs g fideles gerūt typū oīum istoꝛ: sunt. n. vasa cōtentiua spūaliū gr̄aꝝ: qz vt ait Apl's: sunt. n. vasa in bonoꝛē. vñ Ro. 9. vt ondēret diuitias glorie sue in vasa. merent̄ etiaz esse pontifices. Apoc. ꝓmo. fecit nos deo nr̄o reges ⁊ sacerdotes. sunt ēt reges qz oēs regnabūt. Apoc. ⁊ ō vtrisqz dī. ꝑ° Petri zᵒ Uos estis gen⁹ electū regale sacerdotiū ⁊c. Silr ꝓphete: qz fides nr̄a nō solū est de ꝑteritis: sicut fides antiq̄ꝝ q̄bus dicebat̄. Memento qñ dñs deus tuus eduxit te de egypto: transire te fecit ꝑ mare rubrū. per desertum pauit te ⁊c. que oīa sunt de ꝑterito: sed nr̄a fides est de futuris: sicut est articulus de iudicio futuro. De vnctiōe dictū est. ¶Uidendū est q̄re dī extrema. Sciendu⁹ q̄ q̄tuoꝛ vicib⁹ vnguntᵘ fideles. ꝓmo in bapᵐᵒ rone cathecismi: qz tūc pueri puro oleo inunguntᵘ. zᵒ in cfirmatione. 3° in sacro ordinis. 4° in hoc sacro: ⁊ iō dī extrema vnctio: qz i fine dat̄: ⁊ est extrema respectu aliaꝝ: q̄uis inter istas nō sit ordo essentialis nisi respectu vnctionis que est in bapᵐᵒ: aligs. n. posset suscipe hoc sacrm añq̄ cfirmaret̄: nec est necesse q oēs fideles habeāt vnctionē q̄ est in susceptione ordinis. ¶Sz nūqd hoc sacrm est de necessitate salutis: ¶Dī q oēs obligant̄ ad non cōtēnendū: vñ q cōtēnendo negligit peccat mortal'r.

Secunda particula pscrutāda est. que sunt de integritate bui⁹ sacri: ¶Ubi sciendum est ꝙ q̄tuoꝛ regunt̄. Efficiens est sacerdos rite ordinatus

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Cde q̄uo⁹ hᵒ sacrī ⁊ que?

tus:als cōferre nō posset. Causa mālis oleū purū oliuarū sine mixtione balsami. Causa forālis sunt ista vba.p istā sanctā vnctionē ⁊ suā pyssimā clementiā vel mīam indulgeat tibi oīs gcgd peccasti p visum ⁊c̄. Causa aūt mālis est duplex.s.cā circa quā mediata vt corpus hois egritudine molestatū. ꝓma duo oculi:due nares:due aures:os:manus:pedes:⁊ renes.⁊ ratio huⁱ⁹ est:qz pctā cōmittunt p organa sensuū. Sil'r circa vtutē gnātiuā. Cā finalis duplex.s.remissio pctō⁹ venialiū ⁊ alleuiatio egritudis corpalis. Ista duo tāgit Jacob⁹.in caᵃ sua 5.caᵒ. Infirmat̄ qs.⁊ ifra. Alleuiabit eū oīs ⁊ si in pcca tis fuerit dimittent̄ ei. Alia cā finalis remota.s.collatio gre.in quo cōuenit cū alys. ¶ Sed hic oc.dif.ꝓma est. si aligs sacerdos ordinatus possit bñdicere oleum qō est mā huⁱ⁹ sacrī. ¶ Dī q̄ nō:qz solus epⁱ⁹:ſz sacerdos pōt ipm administrare. ¶ 2ª dif. q̄re est hic oleū purū mā: ¶ Dī q̄ oleū signat benignitatē ⁊ mīam. balsamuz vo pp odorē signat famā:ſz g ecclīaz ingrediunt pugnatu ri indiget fama:ſz ille g nō intrat ecclīaz ſz patriā nō in diget fama. Jaz.n.tota expientia habita est dū nihil re stat nisi vt ꝓmiet̄. ¶ 3ª dif. de cā formali a q̄ est tradita: credit̄ q̄ a chio.⁊ rōnabil'r q̄uis in scriptura nō legat̄: sicut nec pcisa foīa eucharistie. ¶ 4ª diffi. de cā finali: opⁱ⁹ q̄ aliq̄ illo fine:qz nō semp alleuiat̄: ¶ Dī q̄ re missio pctō⁹ est pncipalior finis. vtrū aūt alleuiatio cō ferat eccl'ie vel ꝓprie pſone: vt p ampliorē vitā merita augerent̄: hoc deus scit ⁊ ordinauit sicut sibi placet.

H Ecundo querit̄ an hoc sacramentū sit iterabile. Uidetur q̄ sic: qz magister ⁊ cōmunes loquētes cōputant ipsum inter iterabilia. ¶ Contra. qz nō ite ratur circa eandem materiam.

Hic primo videndū est vñ. puenit iterabilitas sacrō⁹. Aliqui dicunt q̄ hoc est: qz caracter imp:imit̄ qui est indelebilis: vt in sacro baptis mi cōfirmationis ⁊ ordinū. Alij dicunt q̄ hoc nō est ex nā caracteris: qz augeri ⁊ minui pōt ꝑ mām suā: ⁊ q̄tū ad hoc iterarent̄ q̄tū ad augmētū. sed ex hoc est: vt di cūt: q̄ in illis sacris aligs cōstituit in aliquo certo statu: sicut sacrm cōfirmatiōis:ſz alia sacra ꝓsūtūt in vsu so lū. Et iō qz q̄n aligs in statu aliquo est in eodē iterū sta tu poni nō pōt: sicut pz in politia. Exquo.n. aligs in sta tu militari cōstitutus est. in eodē statui nō pōt: nec fieri iterū miles. Alia aūt sacra: qz cōsistūt in vsu. Usus autē transit: iō iterari pñt. ¶ Sed ꝑtra. sacz eucharistie ita parū est iterabile sicut bapᵐᵒ: nā sicut nihil faceret qui ꝓmo rite baptiçatū rebaptiçaret: ita nihil faceret q̄ ho stiā rite ꝓsecratā iterꝰ ꝓsecraret: q̄re illa nō fuit cā: qz nō cōprehendit oīa sacra nō iterabilia. ¶ Alij dicunt q̄ B est ꝓp reuerentiā sacrō⁹: exquo debēt minus multipli cari: sicut res dignissima. ¶ Sed ℈. eucharistia est di gnissimū sacrm ꝑm oēs: ⁊ ista: q̄ hanc nō iterationis cāz assignāt: dicūt eucharistiaz sacrm esse iterabile. ¶ Alij dicūt q̄ irreuerētia eis fieret. ¶ Sz ℈. Nō minus irre uerentia est faciēda sacrō dig^mo eucharistie ⁊ ceteris q̄ illis tribus. s. bapᵐᵒ cōfirmationi ⁊ sacrō ordinis. ¶ Di co q̄ ea ꝑdicta nō iterationis est: qz bñ sufficientem efficaciaz respectu sui effectⁱ⁹: ⁊ hoc est gnāle oīb⁹ sacris: ⁊ iō nullū est iterabile. ¶ Doc declarat̄ in artib⁹: vide mus.n.q̄ artifex icū iterat: qz in ꝑnᵒ nō sufficienter fa cit effectū quē intēdit. vñ trahens serrā: si semel traben do lignū pfecte secaret: nūq̄ itez traheret: nec ipelleret serraz: ⁊ sic de consilib⁹. Sil'r in nālibus: si agens vnica actione qua incipit agere ꝓduceret pfecte suū effectuz nunq̄ ageret aliq̄ actione alia: nec in alia hora. ꝑz de al teratione: qz in instanti/nō pōt inducere formā: iō indu cit eā successiue: sed qz generās in instāti iducit formā: iō nō iterat actionem. ꝑz sil'r in ciuilibus: qz rex vnica actione facit pfecte militē: iō nō iterat actionē. Qz igit̄ oīa sacra noue legis bñt sufficientē efficaciam respectu sue māe: ideo oīa equal'r ⁊ rōne vna nō sunt iterabilia. ¶ Ad hoc applicent̄ rones Aug. oībus sacris debetur maxia reuerētia. igit̄ oīa nō sunt iterabilia: magna.n.re uerētia nō exhibet̄ eis. si nō cōcedant̄ hāe sufficientez efficaciā respectu sui effectⁱ⁹. De sacro bapᵐᵒ/cōfirmatio nis: ⁊ ordinis ꝑz q̄ nō iterant̄. Et hoc oēs ꝓcedūt. Eodē mō de eucharistia oñdā. si circa candez mām applices vba cōsecratoria bis nihil facis: sicut si circa eundē ho minē applices bis bapᵐ. si potes circa aliā hostiā: sil'r ⁊ potes circa aliū hoiez: vñ respectu eiusdez māe equal'r est de

N

Interrogatio nes fiende in articulo mo rtis q̄ ⁊ quoz

Signa salua tionis morīēt

Questio. II.

Sancta ois. de iterabilitate sa cramentoꝝ ⁊ opposito, vid supra dis. 7. ꝑ. ꝓpē ⁊ fcomm

P

Obꝫ. ꝓpria.

Dia sacra no ue legis cē in iterabilia ois dit in inductiō.

Q

A

est de oībus. ¶ Si dicas illud sacrm. s. eucharistie fre quēter sumit̄: ⁊ nō deo in suscepcione nō stat rō sacrī: ſz in cōsecratione. ¶ Sz gd de matrimonio: ¶ Dico q̄ inter eaſdē duas pſonas nūq̄ iterat̄: ſz cū alia bñ: ⁊ tūc nō est eadez mā: qz in ꝑmo matrimonio: mortuo altero cōiugū dissoluit̄ matrimoniū ⁊ legitimū est ℈bere viuē ti. ¶ Sed de pnīa est duᵐ: qz alig dicūt q̄ pnīa hz mul totiens efficaciā sup eadē peccata. ¶ Credo q̄ est vez rōne meriti ⁊ humiliationis: ſz tñ suppōsito q̄ absolut⁹ fuerit ꝑmo/nihil facit 2ª absolō. Uel ꝑm eadē pctā plu ries trāsire nō pōt: qz vel ꝑmo illud sacrm habuit tota lē efficaciā sup pctā cōfessa: vel nō. si cōcedis q̄ sic: igit̄ vlteri⁹ dī sup eadē nihil pōt. Si dicas q̄ nō: tu derogas dignitati ⁊ efficacie sacri. ¶ Sz gd de extrema vnctio ne. Manifestū est q̄ hō egrotus est mā huⁱ⁹ sacrī. ꝑōt dici q̄ mā ꝓprima est oleū oliuarū: ⁊ illo eodē nunq̄ vn get bis: qz resolutū est. 2º pōt dici q̄ mā remota est hō sub egritudie cōstitutus: ſz si in eadē egritudie diu ma net: ⁊ sit pluries in periculo mortis ⁊ petit b̄ sacrz pluries pōt dari. Doc dico qz alia est egritudo in quolibet picu lo mortis: ⁊ ipse hō est imediatū susceptiuū sub tali pi culo. picula aūt sunt distincta. ¶ Quid g̃ dicet ad cōe di ctū doctoꝝ q̄ distinguūt inter sacra iterabilia: ⁊ nō itera bilia. ¶ Kñ⁹ q̄ ꝑ tanto alia dīr iterabilia: qz diuersis materijs faciū⁹ applicant̄: sed ꝓprie loquēdo respectu ꝓprie materie nullū est iterabile. ¶ Questio. III.

Tertio querit̄. Utruz in b̄ sacro possit cōmitti symonia. Qz nō. symo nia a Simone mago fuit cōmissa circa spi ritualia. boc aūt sacrm est sensibile: ⁊ ꝓ ons nō spūale. ¶ Contra. in boc sacramēto cō firmatur gratia: que est spiritualis. ergo ⁊c̄.

Hic primo videndū est gd est symonia. ¶ Di co q̄ ꝑm nomen dī a Simone ma go q̄ voluit emere ptātē apl'oꝝ ꝑ pecuniā vt posset cō firmare cui vellet spūm scīi. vt dī Actuū. 8. ca. quez icre pauit ꝓtrus dicēs: pecunia tua tecū sit in pditionē ⁊c̄. ¶ Sed meli⁹ vī q̄ debuit denoiari a Jacob q̄ ab Esau emit ꝓmogenita. i. dignitatē ꝓmogeniture: ⁊ tūc ꝓmoge niti erant sacerdotes. q̄ dz noiari iacobia. Simil'r iudei emerūt cbīm a iuda. q̄ ab eis debuit nominari iudeia. ¶ Kñ⁹ ad ꝑᵐ. dico q̄ nō fuit intentio Jacob emere sa cerdotiū sed dignitatē solū ꝑgeniture: sic̄ ꝑsidere bere ditati in bonis paternis ⁊ hāe bñdictionē paternā ⁊ ta lia. Nec inueni q̄ Jacob vsus fuerit sacerdotio. ¶ Ad aliud nō ita pure emebāt spūalia: ſz qz sūmus sacerdos erat ꝓnceps tpalis de quo plus curabāt. Sil'r nec iudei curabāt de aliquo spūali: sed de corpe occidēdo. ¶ Sz gd est ꝑm rē symonia: ¶ Dī q̄ est iniustitia cōmutati ua qua cōmutat̄ res spūalis ꝓ tēporali: ⁊ res spūales ꝓ gratuita re. Qz sit iniustitia/ꝑz de se: q̄ cōmutatiua/ etiam patet. iterum q̄ gratuita est.

Secunda particula. quot sūt modi symōie: ¶ Ubi sciendū q̄ symonia cōmittit̄ q̄uoz mo dis: qz cōmittit̄ de reb⁹ q̄ sunt ex nos: sic̄ dādo pecuniā ꝑ re spūali. vel q̄ sunt iuxta nos: sic̄ pstare obsequiū coꝛ pozale: vt ꝓpter b̄ habeat̄ spūale. vel q̄ sunt intra nos: sicut exhibēdo honorē pp spūale aligd cōsequēdū. vl q̄ sūt supza nos: vt si sctā darent̄ ad b̄ vt gratificet̄. vel sic q̄tū ad illō ꝑ q̄ dat̄/symoniā cōmittit. Aliq̄n circa pure spūalia: sic̄ Simon magus voluit facē. Aliq̄n circa sen sibilia: ꝑm qō cōmittit̄ in sacris. Aliq̄n circa alia sacra: vt vēdēdo plus caliceꝫ bñdictū q̄ si nō fuisset bñdict⁹. Aliq̄n circa bñficia. Et nō q̄ symonia imediate vel me diate semp est in ordīe ad spūale ⁊ gratuitū. ¶ Sz oc. dif. in sacro mr̄imony: vbi ex pacto cōuenit vel aliqui loco eoꝛ cōueniūt de dote: ⁊ tñ mr̄iᵐ est verum sacrm. Epi ꝑ ordinⁱ⁹ in gb⁹ ptās spūalis ⁊ gra pstat̄ recipiūt pecuniā: puta si vocet̄ ad aliquē locuz. Et ꝑ instrīs siue scripturis q̄ fiūt institutis sacerdotibus. ¶ Kñ⁹. ad ꝑᵐ dī q̄ si qs bīet intentionē q̄ ꝑ sacrō matrimony recipe ret pecuniā: nō est dubiū: gn cōmitteret symoniā: ſz ha bendo respectū ad sustētatiōnē vtriusqz cōiugis in ne cessitate: ⁊ ad eductionē ꝓlis ꝓcreande nō est symonia. vñ si aligs dūes vult accipe vxorē bñ ꝑt talē querere vñ status suus nō vilescat. vñ sic̄ ꝑus singularis honori fice vixit: ita possit cū cōiugata honorifice viuere: q̄ tñ nō posset nisi illa pstaret aliq̄ emolumēti: qz q̄ sufficit vni nō sufficit duob⁹. ¶ Sil'r recipe moniale ꝑ pecu nia est vē symonia: ſz si gratis recipit ⁊ ꝑ necessitatib⁹ ei⁹ talia dant̄: fieri pōt. ¶ Ad 2ᵐ dōm: q̄ eccl'ia hoc nō in stituit: sed ꝑ laboze eoꝛ accipe pñt. Uñ si clericus bīet apportare aquā de remotis ptib⁹ ad eccl'iaz/ꝑ suo labo re bñ posset aligd recipe. Et sil'r de epo si epⁱ⁹ nō posset ire illuc sine magnis sumptib⁹ ⁊ nō bīet vñ: vel nō pos set sine detrimēto sue eccl'esie: bñ posset aligd recipe ꝑ reseruatione bᵒ: ſz nullo mō bñdo aspectū ad sacrm. vñ in bīudie ad sacrm faciēdo pactū semp est symonia.

Tertia particula. si est heresis. Ur̄ q̄ sic. Dañ. i lib⁹ de heresib⁹. ꝑ ca. ponit symoniaz. sil'r Aug. ꝓmā heresiz ponit eā. ¶ Sz b̄ nō vī qz eccl'ia al'r po suit hereticos ⁊ aliter symoniacos. ¶ Iō distinguēduz est q̄ aliquo mō opz dicē q̄ symoniacus sit hereticus: exq̄ ſz istos symonia est heresis. Qñcūqz igit̄ aligs dat pecuniam ꝑ re spūali: si extimat q̄ tali ꝓcio posset eam emere/tūc male sentit: ⁊ est erroz in itellectu. ⁊ sic est ve hereticus: qz de bis q̄ de fide tenemus sentit al'r q̄ dz. Si vo est amidus ad bñdū qual'rcūqz siue bñ siue ma le: credēs tñ q̄ illa res spūalis pecunia emi nō pōt: tunc est inordinatio in affectu ⁊ est vē symoniacus: ſz nō est hereticus. Uñ Simon magus vē fuit hereticⁱ⁹: qz ꝓter inordinatū affectū habuit ⁊ erroꝛē in itellectu. vñ Pe trus dixit ei: qz existimasti donū dei pecunia possideri. actuū. 8. Et ad hoc attēdūt sancti aliq̄n. ⁊ sic itelligēdū est dictū Aug. ⁊ Dañ. sil'r Aug. aliq̄n scismaticos vocat hereticos: aliq̄n distinguit: qz si tales scismatici sunt. si vo credūt eē obediendū: ⁊ nolunt obedire: tunc simpl'r sunt scismatici. vñ si greci nō credūt esse obediendū ec clesie: cū hoc sit ℈ articulū de vnitate eccl'ie/heretici sūt censendi. Si vo credūt: ſz ꝓteruire volūt: tūc soluz sunt scismatici. ¶ Sz gd de sortilegis q̄ abutunt̄ sacris: ap plicando ea rebᵒ gb⁹ nō debēt: vt bapᵐ imaginib⁹ ⁊ coꝛ pus cbīi ad os buffonis ⁊ talia absurda. nūqd tales cen sendi sunt sortilegi ⁊ heretici: ¶ Kñ⁹ distinguo: aut sic applicans credit q̄ sacrm hz efficaciā in morte talis ꝑ quo illa applicatio fit ⁊ de corpe cbīi respectu q̄liscūqz effectⁱ⁹ b̄ faciat ad qō ordinatū nō est. Uel hoc nō cre dit: ſz intēdit facere irreuerētiaz sacrō: vt ꝓ b̄ diabolus cōpleat votū eius. Si ꝓmo mō/vē est censendus hereti cus: qz tunc est erroꝛ in intellectu: ⁊ credit oppᵐ fidei nr̄e. Si aūt ſcdo mō. tūc nō est hereticus ⁊ recte credit: ſz ē sortilegus: qz abutit̄ sacris ex puersitate volūtatis. ¶ Sed qd de errante circa aligs determiatū ab eccle sia: nūqd est censendus hereticus: ¶ Dico vl'r loquēdo q̄ nō. Sed si errat circa ea q̄ sunt fidei. Multa.n. sunt determinata ab ecclesia: quoꝛ oppᵐ dicere nō est he reticū: ſz que tali intētione determinata sunt q̄ ecclesia reputat oppᵐ hereticū. heretitus. dicit Aug. nō est cen sendus oīs q̄ dicit heresiz: ſz q̄ ptinaciter pseuerat. sim plices.n. boīes interdū dicunt aliq̄ q̄ nō sūt recte fidei: sed postq̄ notificat̄ eis: statiz dimittūt. vñ subdit Aug. errare potero: sed hereticus esse nō potero. ¶ Sed est

E

Mota optime q̄r dos est li cite expetēda.

Ecce qō q̄ris de dote moni alium.

F

Etsi nō ꝓ sa cramētis ꝓ la boze tñ sūpri bus ⁊ interesse epⁱ⁹ emolumē tū recipe pōt.

1.q.1.ferf. vīō de ꝛſc.dif.2. ꝓma heresis. Als punit. Nñ symōiaᵉ⁹ est iudicādus heretic⁹ ⁊ qñ nō? notanter.

G

Simon magᵘ⁹ nedū symōia cus sed hereti cus fuit simul

Nñ scismati ci cēsent here tici ⁊ qñ nō?

Greci an here tici sicut scis matici sint? 22.di.omnes.

H

Nñ sortileg⁹ censet̄ hereti cus ⁊ qñ nō?

Nñ ⁊ qⁿ ⁊ cir ca qd censet hereticus.

24.q.3.q in eccl'ia.⁊.c.di xit. ⁊ alibi.

Dubium 4ª.

K

Qz purū oīm qō solus epⁱ⁹ ꝓferare pōt est h mā.

Foīa bᵒ sacrī a chio est tra dita. A.l.qz caret. Finis bᵒ sacrī.

De instōne hᵒ sacrī ⁊ tpe, ip sius nōnter.

L

di.2.hᵒ.q.2. Sequit sco. ⁊ dñ qz alr ecē vt equⁿ currit.

Cā instōnis hᵒ sacrī.

M

Remediū 4ª in piculo mo rtis exhibēdū: ⁊ declarat̄ exē plariter in pe regrino.

Dubia nōnda Sustinet ꝓba bil'r ephm oc currere digne morientibus. Luc. 12. De iudicio duplici ⁊ de cognitiōe alie egredientis re spectu iudicij sui.

I

De peccati symonie gravitate ꝛ cōcomitantibus ipm notantes. Vide.I.q.I. reperiuntur. Vide.I.q.I.ꝛ.ſtinde.

ne symonia maximū pctm:. ¶ Dī q̄ sic.q̄ illud est magnū peccatū:qđ est ℈ nobiliorē virtutē. Sz idolatria est hō.q̄ est ℈ latriā. Tū ēt q̄ illud est maxie exprobratuꝫ ab eccl'ia. ¶ Sz est ne i ℔ sacrilegiū:dī q̄ hū egpollet sacrilegio. ¶ Sz est ne symoniacus excōicatus:. ¶ Dī q̄ nō habeꝫ in iure:sed bene habeꝫ q̄ sunt irregulares: ita q̄ nō pōt eis conferri beneficium nisi cum dispensatione summi pontificis. ¶ Questio. IIII.

Gięzia qđ ꝛ vñ dicatur.

Quarto querit̄. Utrū gięzia cōmittatur in hoc sacro:que ꝓsistit in vēdēdo spūalia. ¶ Et dī gięzia a gięci suo ꝓpe dei:de quo habeꝫ 4°. Regū 5°. ꝛ 6°. ꝛ de hystoria. ¶ Dōm q̄ sic.q̄ sic gięci vēdit domū spūssancti naamā syro:sic ꝛ iste. ¶ Quid igr. vel emere spūalia vel vendere pctm maius:gięzia vel symonia:. ¶ Dic sciendu q̄ ℈m superius dicta aliq̄ vtutes sunt ad actū intendendū sic fortitudo.aliq̄ ad remittendū:sicut tēperātia.aliq̄ ptinēt ad vtrūq;:sic iustitia.aliq̄ ad regulandū sicut prudentia. Qñ igitur virtus daꝫ ad intendendū:defectꝰ est maius vitium cū̄ superabundātia.oppositio mō:qñ vtus daꝫ ad remittēdū: vtus aūt qua religꝰ vult bñe bona spūalia est media iter illa:inter.ſ.gięziam ꝛ symoniā.ille aūt q̄ est symoniacꝰ magis vult hre:q̄ ēt mō indebito:ſz gięzicꝰ magis vult carere:q̄ mō indebito vult ipsis carere vēdendo ea:ꝛ sic est in defectu.virtus aūt media daꝫ ad actū intendēdū:q̄ hoies nō sunt multū ꝓni ad spūalia.igitur q̄ est in defectu plus peccat:ꝛ ita beatus Petrus plus peccasset vendendo cū̄ Simon emendo.

Mōbilis doctrina.vi8.i.d. I.q.I.ꝛ.17.d. 3.q.7.ꝛ supra in hoc idem.

℔ grauius pctm̄ symōia: an gięzia.

Nunc post cōsiderationem.

L

Hic incipit distin.z4. ¶ Circa quā querunt̄ q̄tuor qōnes. ¶ Prima vtrū sacrm ordis sit sacrm noue legis. Qz nō:q̄ non inuenit vbi chs illō instituerit. ¶ Cōtra. Luc. zz°.hoc facite in meā cōmemorationē: tūc.n.dedit eis potestatem cōsecrandi.

4.cāe sacri ordinis que?

Hic est sciendū q̄ supposito q̄ sit sacrm noue legis quatuor ad ipsuꝫ regrunt. Cā efficiens est eps ordinatus.alius aūt nihil faceret.causa mālis ꝓsona rōnabilis vtens rōne.cā formalis:signū sensibile ꝛ verba certa ad hoc ordinata.Cā finalis ad cōficiēdū corpus chri. Et intelligendū q̄ ordines distinguunt̄ ℈m diuersaꝫ habitudinē ad sacrm eucharistie. ¶ Ulterius est sciendū q̄ in alys sacris sola vba sunt forma.hic aūt signū sensibile. ¶ Sed oc.dif.si eps nō intēdit ordiare nisi illū quē pōt de iure ꝛ aliqs q̄ nō est ō iure suo occurrit sibi.nunqđ ordinās istū facit aliquid:. ¶ Dī q̄ ꝛz in vl'i fecerit,ptestationē:tñ qz ille occurrit sibi in ꝑticulari.in ꝑticulari itēdit eū ordiare:ꝛ ō est ordiat' de facto.

Distinctio ordinū vnde ait tenditur. Forma huius a formis aliorū sacrōz in q̄ differt.

M

Dubiū nōbile Considera plura hic.

¶ Questio. II.

Secundo querit̄. Utrū sint septez ordies in ecclesiastica hierarchia. Qz nō:q̄ Isidorus ponit.9.iuxta nouē ordines angelorꝫ. ¶ In contrariū est magr.

De numero ordinū varie opi.

Hic fuit opio magistri:vt pz in lr̄a q̄ sunt septez ordines tñ.iuxta numerū virtutū theologicarꝫ ꝛ cardinaliū:ita q̄ tres ordines maiores cozrīdent tribus vtutib' theologicis:ꝛ q̄tuor ordines minores q̄tuor vtutibus cardinalibus. Isidorus aūt ponit.9. ℈m q̄ nouē sūt ordies angelorꝫ.illis.n.septē quos magr ponit Isidorus apponit psalmistarū ꝛ epatū.p̄m connumerās inter minores ꝛ z°. iter maiores. ¶ Diony.autē ve eccl'iastica hierarchia dicit q̄ epatus est maximus ordo.Et ō cū Diony.dico q̄ sunt.9. ¶ Sz ℈.eadē rōne

Cū Dionysio sustinet.9.cē ordines in ecclesia.

dici poterit de archiepatu.ꝛ de papatu.ℏ dico q̄ epat' est ordo:qz nunq̄ ꝓcreat nisi cū signo sensibili:archieps aūt fit sola volūtate ꝛ electiōe canonicorꝫ.pp.silr sola volūtate cardinaliū:ꝛ silr de patriarcha:ꝛ ō illa tñ hñt dignitates. ¶ Sz de psalmistatu est dubiū.quā.n. hitudinē hz ad eucharistiā nō appet:qz psalmi leguntꝰ: sed nō in missa. ¶ Rñ. Diony.ordinauit q̄ psalmi dicerent̄ i missa:sed nūc nō est sic.Disponunt.n.pplm ad missaz:ls meᶜ alie hore canonice in gb' psalmi dicunt̄ ꝑparāt ad missaz. ¶ Sed de epatu quē ordinem hz ad eucharistiā. ¶ Dico q̄ eque imediatū sic̄ alij ordies inferiores. Nā si hostiari' ꝛ lector disponit pplm ad deuotionē in habitudie ad eucharistiā:ita eps dat auctez cōficiēdi sacerdotib'?:ꝛ ō hz habitudinez ad sacrm eucharistie ad quā disponit ministros. ¶ Qō. III.

Ordines epat' ꝛ sacerdotij se habent vt excellens ꝛ exceſſa.

Ordo 4°.

Doctrina nōbilis sustinendo sacerdotiū excedē epatū.

Tertio querit̄. Utrū nobilior sit ordo sacerdotij cū̄ epatus. Qz sic:qz immediate est a chro institutus. ¶ Contra Dionysi. de ecclesiastica hierachia.dicit q̄ epatus est maximus ordo.

Hic est intelligendū q̄ nobilitas ordis est attēdēda respectu obi.sacerdos itaq; hz ptātem corp' chri verū cōficiēdi.eps vo circa corp' chri mysticū:pscindendo igit vnū ab alio nobilior est ordo sacerdotij cū̄ epat':pōt tñ eps dici eminētior pp multitudinē actuū ad q̄s se extēdit. ¶ Sz ℈.epat' est cā equoca sacerdotij:cū ipm ꝓferat. ¶ Silr est posterior ordie eētiali.igit est nobilior. ¶ Silr includit duo. ¶ 4° quia magis deferr̄ epis cū̄ pbyteris. ¶ Ad p̄m rñdeo ꝛ dico q̄ nō est cā pncipalis:sed q̄si instralis:ꝛ ō ꝛz sit equoca nō est nobilior:qz illa regula nō tz in causis instralibus: sed pncipalib'. ¶ Ad z°. dico q̄ nō est ordo essentialis. ¶ Ad aliud ꝓcedo q̄ vtrūq; includit:sed si pscindant̄ tūc nobilior est ordo sacerdotij. ¶ Ad 4°. verū est in risditionis:ꝛ si pscindant̄ magis deferri dz sacerdotio.

¶ Questio. IIII.

Quarto querit̄. Utrū in istis ordinib' sit hitudo vel ordo essentialis. Qz sic.qz in ordinib' angelorꝫ gb' isti cōformant̄ est ordo cētialis. ¶ Cōtra.qz i sacrīs nō est ordo essentialis. Et vlteri' alig ordinant̄ p saltus.

Ordines ꝛ.

Hic introducuntur 4°r ꝓnes siue veritates. ¶ Prima veritas est,q̄ inter aliq̄ est ordo essentialis:sicut iter bap'm ꝛ alia:sed iter alia nō est:pōt.n.aliqs ꝓmoueri ad ordines nō ꝓfirmat'. ¶ z° vitas,q̄ nec iter iferiores ordies ad sacerdotiū:pōt.n.aliqs ordinari in sacerdotez nullo alio ordine suscepto:sicut chs ordinauit aplos. ¶ Sz est ne ordo iter sacerdotiū ꝛ epatū:. ¶ Dico q̄ eligi pōt epꝰ:ſz nō pōt hīe ptātē cōferendi ordies añq̄ sit sacerdos. ¶ 3ª vitas est,q̄ ē aliqs ordo iter aliqs dignitates ꝛ iter aliqs nō:aliqs.n.laic' pōt eligi i papā:qz auctas ē nō ordo. Archieps aūt icludit epm. Silr sacra non hñt ordinē ad dignitatē nisi bap'm?:qz ille q̄ baptiçat' nō ē: nō ptinet ad eccl'iaz militātē:ꝛ sic dignitatē in ea habere non pōt. ¶ Sz hic oc.du.si aliqs ordineꝰ per saltus. ¶ Dī q̄ talis est irregularis:ꝛ ℈ statutū ecclesie debet suscipere ordinē ꝓtermissum cē.

Quinq; ordies angelorꝫ.

Dubiū nōdle de epatu.

Solet queri si heretici ꝛc.

P

Hic incipit distin.z5°. ¶ Circa quā queruntur 4°r qōnes. ¶ Prima. vtruꝫ chs imediate instituerit ordies. Qz nō:q̄ magister dicit q̄ aliq̄ sunt ordies ab eccl'ia instituti. ¶ Cōtra.quia oia sacra noue legis vīr imediate

Ordo epalis est initerabilis.

Etsi epat' sit ordo:archiepat' ꝛ papatus vltra epatū solū addit dignitatem. Psalmistat' est ordo. Dubiū nōdle de epatu.

Vide in chro nicis dilgēter

B

Minor caractere ro ꝛ qñ ipse imitur.

Hic dicendum est q̄ in oib' ipzimit':q̄ sunt initerabiles ꝛc. ¶ Sed in q̄ sensibili signo ipzimit'. ¶ Dico q̄ in illo qđ magis conuenit cū offō vt subdiacono qñ sibi danꝫ instra gb' ministrat diacono. De diacono.n.dicūt alig q̄ in ꝓsitiōe manuū:ſz directius offīi eius est qđ ptinet ad eucharistiā.hoc in illo signo in quo ministrat ꝛ dispensat hoc sacramētū.sacerdos aūt in oblatione calicis:qz ꝑ būc modū chs cōsecrauit aplos. ¶ Sed hic oc.dif.si aduenīte z° caractere pdit ꝑmus. ¶ Dicūt alig q̄ sic. ¶ Sed hoc est irrōnabile.vñ dico q̄ cuilibet ordini cozrīdet ꝓprius caracter ꝛ sunt alterius spēi sicut actus ad quos disponūt. ¶ z° diffi.si sunt multi caracteres. ¶ Dico q̄ sic tot quot ordines. ¶ 3ª dif.si differūt spē. ¶ Dico q̄ sic.sicut ordies ꝛ actꝰ ad quos ꝓficiunt. ¶ 4ª diffi.qz alig dicūt q̄ sicut aia rōnalis in vtute cōtinet sensitiuū. ita vī sufficere vnus caracter alios cōtinēs in vtute. Sz illud nō valet in ꝓposito:qz ordinatus ꝑ saltū dz iterū ordinari:qđ tñ si ita esset non oporteret.vt pz in exēplo dato.nā si alicui infundaꝫ aīa rōnalis ꝛ ꝑ nō vixit vita vegetatiua nō opz q̄ postmodū hēat eā. ¶ Qō. III.

Dubia nōnda ne epo ordinare.

D

Heresie' scismaticus eccōicat' irregularis' degradatus ne epo si tem pore fm intentionē ecclie ꝑ ordēdo ordinare sicut ꝛ cōsecrare pōt.

Vide.51.dist. ꝛ alibi.

Tertio querit̄. Utrum glibz epus possit ordinare. Qz sic.qz glz hz ptātē.

Ista qō mota est pp.6. difficultates que ℈ occurrūt. ¶ Prima est si eps sit hereticus.vtrū pōt ordiare. ¶ Dico q̄ sic. sicut pōt consecrare:q̄ tñ ab eo ordines scienter reciper peccat mortalr:ꝛ est irregularis.malitia tñ ministri nō ipedit gn sacrm recipiāt de facto. ¶ Sed nūqđ scismaticus:. ¶ Dico q̄ sic eodē modo:si habeat intentionem faciendi qō facit ecclesia. ¶ Sed nūqđ eps excōicat':. ¶ Dico q̄ excōicatio nō ipedit caracterē epalē:sic nec caracterē sacerdotalē ad ꝓsecrandū:peccat tñ ꝛ efficit irregularis. ¶ Sed nūqđ eps irregularis pōt:. ¶ Dico q̄ sic. ¶ Sz nūqđ scismaticus ꝛ hereticus. ¶ Dico q̄ sic.vñ greci vere ordinant:alis nō ꝓficerent:sed peccat ꝛ est irregularis.Silr dz de suspenso. ¶ Sed hic occurrit diffi.maior. ¶ Si eps degradatus pōt:. ¶ Dicunt alig q̄ nō:qz iurisditio ꝛ caracter sibi auferunt. ¶ Sz ꝓtra hoc est:qz ordo epalis est initerabilis:sicut cuiuslz ordinis:tunc aūt esset iterabilis.verbi gra.si in degradatione auferret sibi caracterē.ponaꝫ q̄ papa postea absoluat eū a pena per te nō erit eps.Si igit deberet fieri eps,opz q̄ iterū ordineꝰ:ꝛ ita sacrm ordinis iteraret:ꝛ

Ordo epalis est initerabilis:sicut cuiuslz ordinis:tunc aūt esset iterabilis.verbi gra.si in degradatione auferret sibi caracterē.ponaꝫ q̄ papa postea absoluat eū a pena per te nō erit eps.Si igit deberet fieri eps,opz q̄ iterū ordineꝰ:ꝛ ita sacrm ordinis iteraret:ꝛ

fieret irrenerentia sacro:ꝛ p ꝓs cōmitteret sacrilegiū.

E

¶ Questio. IIII.

Quarto querit̄. Utrum cuilibet fideli possit cōferi sacramentū ordinis. Qz sic.quia est eius mā debita. ¶ Cōtra.patet de multis:qbus lz sint fideles ordo conferri non debet.

Extra de ēta. ꝛ qlī.ordī.ꝛ alibi quere.

Ista questio est introducta ꝓpter ser dubia. ¶ Primū.si ctas puerilis ipedit.

Dubia nōnda de ordinādis ꝛ impedimēto ordinandoꝝ. I.cori.11.ꝛ.I. Thimo.2.

F

Puer ꝛ mulier simplr:ſz mutilat' male. male natus:ꝛ homicida tñ iure positiuo illegitimatur. Extra.5 filiꝰ ꝑsbyter oꝝ ℈. Extra de bigamis.

¶ Dī q̄ sic.qz istud sacrm nō est eius qui nō vtitur rōne:sed tñ qñ incipit esse capax rōnis potest de facto ordinari:ls nō de iure nisi ꝑm statuta canonū. ¶ z° si sexus muliebris impedit. ¶ Dī silr q̄ sic ꝑm doctrinam Apli q̄ nō ꝑmittit eas in ecclesia docere. ¶ Nota q̄ si nō fuerit mutilatio deformis:nec ipse fuerit in culpa: talis ab ordinib' nō excludit.si aūt fuerit in culpa:tūc vir dispensatur. ¶ Sed qđ de patiente defectū in natalibus:Dicit̄ q̄ ordiari pōt de potētia absoluta:a pape: qz soluz ꝓhibet de iure positiuo.Sed de iure naturali potest:ꝛ si fiat de facto est ordinatus. ¶ 3ª de bigamo. ¶ Dicit̄ silr q̄ sic de potētia absoluta.ꝛ de iure nāli:ſz de iure positiuo oppositū est institutū. ¶ 4.ª dubiū de mutilato.Dico q̄ nulla mutilatio pedis vel oculi ꝓdit de facto sed mutilatio lingue. ¶ Sed qđ si careat manu:Dico q̄ manus nō requirit simplr:sed sufficit presentia ecclesie ꝛ ꝓlatio vbo'. ¶ Sed nunqđ homicida:Dico q̄ de facto sic:ꝛ efficit irregularis. ¶ Sz dubiū vī q̄ ecclesia possit elegitimare aliquas ꝑsonas ad susceptionē ordinū:ita q̄ si fieret,nihil factū esset:sicut instituit illegitimas aliquas ad matrimoniū:vt in tertio gradu parentele. ¶ Dic videt difficile:quare nō esset si fieret de facto ibi sicut hic. Unī videt q̄ eque bñ posit illegitimare in ꝓposito:sicut ibi:nec apparet aliqua causa quare nō. ¶ Scotus libro 4.° veruz est q̄ distin. 3z° fuit mentio de ꝑsbyter issa. Item diaconissa non dz ordinari ante quadraginta annos. ¶ Rñdeo in grecia vbi ꝓz presbyteri pōt dici silr ꝓsbyterissa:vbi sacerdotes vtunt licite matrimonio ꝑus ꝓtracto.apud nos aūt ℔ est abrogatū. ¶ De diaconissa aūt pōt dici q̄ illa cui cōpetit ex ordiatiōe abbatisse vel collegy legē homeliā in vigilys pōt dici diaconissa:ls illa nō sit alicui? ordis.

Lum alia sacramenta ꝛc.

Sermo copiosus de matrimonio sed videsco.vbiq;.

H

Hic incipit distin.z6°. ¶ Circa quā querit̄.vtrum matrimoniū sit sacrz. Qz nō:q̄ in statu innocētie nō fuerūt sacra:cū ordinētur ꝓtra plagas quas hō incidit ꝓpter peccatū:vt pz ī parabola samaritani. Luc. 10°.matrimoniū aūt tūc fuit. ¶ Cōtra. Apls dicit ad Ephe.5°.hoc sacrm magnū est in chro.

Genes.2.ꝛ Matthei.19.

Hic intelligendum q̄ matrimoniuz fuit in q̄druplici statu ꝛ in q̄druplici tēpore.ſ.innocentie nāe:legis scripte:legis gre vsq; ad finē. In ꝑmo gdē statu statutū fuit Gen.2°. ꝛ pp hāc relinquet hō patrē suū ꝛ matrem ꝛ adherebit vxori sue. Ubi tria bona exprimunt̄.ſ.bonū sacri.bonū fidei.bonū ꝓlis.ſ.in carne vna. ¶ z° in statu legis nature fuit ꝓfirmatū:nec legit in illo statu fuisse in aliquo diminutū. ¶ 3° in lege scripta fuit diminutū quare data fuit lex diuorty que ꝑus nō fuit ꝓmissa. In istis trib' tēporibus fuit matri'm:sed nō sacrm efficaciter signans grām:sicut mō bñ signabat rē sacraz:sed ꝑ nunc est cā gre.tūc nō erat.Sed in 4.° statu qñ chs dixit Matth. 19.Quos deus cōiunxit hō nō separet,fuit vere sacrm.

Quadruplex status:seu tēs mrimonij:ſz vario modo. Bonū matrimonij triplex

Etsi mri'm:nō tñ sacrm mrimony fuit añ legē chri.

¶ Intelligendum tñ q̄ sicut in alys sacris 4°r ad eius

I

Cde q̄uo⁹ h⁹ sacrī que?

Du⁹ bñ nota da.

Act⁹ mīmonialis qualr7 q̄ licitus etiā culpā ipōrat.

K

Exerceri pōt act⁹ carnalis i mīo 4r 7 q̄ est pcm̄ nōnī.

An i actu reddendi debitu7 infundat gr̄a. 7 an sit sub p̄cepto.

L

De mīo insidelīū nōnter.

s.cozin.7.

integritatē regrunt ita hic opz. Causa efficiēs voluntas psonaꝝ ꝟbētiū. cā mālis psone legitime 7 etatis pfecte. Cā formalis nō sicut in alijs: qz hic nō est determinata forma ꝟboꝝ: ſz sub qbuscūqz signis exp̄miat sufficit. cā finalis p̄ceatio plis ad cultū dei. ¶ Sz ꝟ oc. dif. si ille actus est licitus. Alīg heretici dicūt q̄ idē est act⁹ matrimonialis 7 fornicationis. hoc aūt est hereticū vt innuit Apls. Unusq̄sqz (ingt) vxorē suaz bēat pp fornicationē. s. deuitandā. pª ad cozin. 7°. ¶ Dubiū tñ est. si in illo actu licito posſit esse peccatū mortale. ¶ Rñ. 7 dico q̄ sic. si nō essent debite circūstātie: sicut in comedendo 7 in alijs actib⁹: 7 in hoc nō est difficultas. ¶ Sed dif. est si pp abstinētiā a fornicatione fiat nulla alia intentiōe bita. vtrū sit veniale. Alīg dicūt q̄ pcm̄ est exquo Apls dicit. pª ad Cozin. 7°. vxori vir debituz reddat. tñ vī q̄ sic: qō pz cū subdit. hoc aūt dico ſm idulgentiā: sed indulgentia p̄supponit aliquā culpā. ¶ 2ª diffic. si in aliq̄ casu est peccatū mortale. ¶ Dī q̄ 4r exerceī ille actus. Aliq̄n pp redditionē debiti. Aliq̄n pp plē. pcreādā. Aliq̄n pp vitandā fornicationē. Aliq̄n pp extinguēdā libidinē. Et in hoc vltimo vī esse peccatū mortale: sicut dicit Raphael in Tobia. Tobie. 6°. audi me 7 ostendam tibi 7c. Sz pp vitandā fornicationē est veniale. pp gnā tionē. plis ad diuinū cultū: 7 pp redditionem debiti est meritoriꝰ actus: qz actus iustitie est redditio debiti. 7 actus latrie vī: q̄n est pp. plē. pcreādā ad diuinū cultū. ¶ 3ª diffi. si sit act⁹ gratiosus q̄ infundat gr̄a vtute ei⁹. ¶ Dic dico q̄ ꝟz sacrm̄ ℞ bēat p se cōferre gr̄am: nō tñ act⁹ ex pte opis: sed ex pte opantis: qz actus nō est sacr̄z: sed sequela: sed p̄mus cōsensus mīmonialis est causa. ¶ 4ª dif. si cadit sub p̄cepto. Dī q̄ sic q̄n alter cōiugū exigit debitū. in lege aūt nāe fuit matrimo⁹ sub p̄cepto. cū deus dixit: crescite 7 multiplicamini 7c. Heñ. 2°. cap. Nunc aūt nō: nec sub cōsilio sīr. ¶ Sed apud infideles est ne matrimoniū per modū vinculi. ¶ Lertuz est q̄ nō est sacramentum. Apostolus ꝓaulus videt dicere q̄ sic. Si quis (inquit) vxorem infidelem 7c.

Post hoc aduertendum.

M

Mīm 4r cōsideraī 7 q̄n dissolubile vl non.

Dubia nōnda

A.l. mutuaz. Matthei. 19. Qualr p mutuū cōsensuz 7 religionis ingressuz dissoluitur mīm: 7 qualr non?

Qualr mutilatio 7 fornicatio dissoluūt: 7 mors corporalis.

Hic incipit distin. 27ª. ¶ Circa quaz querit. vtrum matrimoniū sit dissolubile. Q̄ sic: quia Moyses dedit libellum repudij: patet De utero. 24°. ¶ Sed contra. Matth. 19°: dicit Christus. Quos deus coniūxit homo nō separet.

Hic sciendum q̄ matrimoniū 4r sumit. p matrimonio p̄nūtiato. initiato. rato. 7 cōsumato. ¶ Primū est: qō est contractū per sponsalia: puta per ꝟba de futuro 7 huiꝰ. Et istud est ꝟz gd mīm. Initiatū est p ꝟba de p̄senti cū cōsensu: nōdū subsecuta copula carnali. Ratū q̄n est cōfirmatum p aliquē actū interuenientē absq̄z carnali copula. ¶ 4° q̄n cōsumatur rōne copule carnalis. ¶ De p̄mo nō est difficultas/ gn sit dissolubile: sed de alijs tribus est du⁹. ¶ Prima diffi. si qōcūqz istoꝝ dissolui pōt p cōsensuz vnitiuū. ¶ Rñ°. hoc pōt intelligi: vel quātū ad thoz: 7 sic est solubile. 2m aūt vinculū nō: qz quos deus cōiunxit 7c. ¶ 2ª diffi. si soluīt p ingressuz religionis. ¶ Dico q̄ vel est tñ initiatū: vel cōsumatū. p̄mo mō dissoluitur p p̄fessionē: nō aūt p solū ingressum qz morte ciuili moritur. mīm aūt hz suā pfectionē in statu mundi. ¶ 3ª diffi. si p mutilationē dissoluīt. ¶ Dic dī q̄ si sit mutilatio in pribus genitalibus: tūc dissoluīt si nondū sit cōsumatū. si sit cōsumatū nō pōt dissolui. De initiato. alīg dicunt q̄ nō dissoluīt. Sed Scotus dicit q̄ sic: qz tāū valet sicut si esset ciuiliꝰ mortuus. ¶ 4ª diffi. si p fornicationē dissoluit. ch̄s vī dicere q̄ sic. ¶ Dī q̄ ſtelligit q̄tū ad thoꝝ 7 cohabitationē. nō q̄tū ad vinculuz: sed nūqd q̄ morte cozporalē dissoluīt. ꝓaulus pª ad cozin. 7°. dicit expresse q̄ sic. ¶ Sed si resurgat: ¶ Dī q̄ nō tenet amplius sibi. ¶ Sed credendū est q̄ ad meliores fruges reuocatus sit. ¶ Sed sacerdos resurgēs teneī exeq̄ 7 facere ministeriū sacerdotꝰ: 7 religiosus teneī ad obseruantiā sicut ꝑus. vinculū. n. matrimoniale fundaī sup ptātē cozpoꝝ q̄ dissoluīt. Vinculū aūt sacerdotij q̄ fundaī sup caracterē: qz caracter idelebiliꝰ manet i aīa: ió sacerdos teneī exeq̄ offīū suū. Tñ de isto.

N

A.l.4. in hac mā di.34. Bamb.19.

Bamb.22. Dīa nōbis inter resurgentes q̄ ad vinculū mīmonij 7 sacerdotij seu religionis in casu.

Hic solet queri 7c.

O

Hic incipit distin. 28ª. ¶ Circa quam queritꝰ. vtruz mīm pficiat solo cōsensu. Q̄ sic. qz ois obligatio pficit solo cōsensu. ¶ Cōtra. nulla obligatio perficitur nisi per exp̄ssionem exteriorem.

Hic primo videndū est si sufficit cōsensus tacitus. ¶ Dī q̄ nō. nisi. n. exprimaī p aliq̄ signa nō est sacramētū. ex solis actib⁹ volūtatis. In aliquo tñ casu: q̄n parentes ꝟbūt p filys qui sunt in ptāte eoꝝ sufficit ſm ius ciuile 7 ſm canones. 7 ſm aliq̄ signa: tñ bonū est vt ipſimet exprimant p ꝟba. ¶ 2° opz videre si sufficit cōsensus p futuro tpe. ¶ Dī q̄ nō: qz talis est cōsensus de p̄ñti: 7 p ꝑs si nō actualr insit nō est mīm: si tñ consensus nō sit exp̄ssus de futuro cōsecuta copula carnali in foro ecclesie cōpellit/ nō in foro dei. ¶ 3°. si cōditiōe interposita. ¶ Dī q̄ si sit conditio ꝑ nām matrimonij: sic dicēdo. accipio te cū ista cōditione si exponas te ad fornicanduz vel sterilitatē procures. nō stat. Sed si cōditiones nō sint tales: tūc vel sunt honeste vel nō: si sint inhoneste sicut de vsura. est verū mīm: qz talis cōditio habeī p nō apposita: sed si honesta vel est de preterito: vel de futuro: vel de p̄senti: 7 tunc tenet cōditione seruata. ¶ 4ª diffi. si est de cōsensu claz. Distinguo. aliqua dī q̄ nō facta p̄nuntiatione trina. vel nō coꝝ ecclesia. vel sine testibus. Sed quid si sint soli ipsi duo: 7 postea ꝟbat cū alia in facie ecclesie: quid faciet: ¶ Dico q̄ cōpelleret per ecclesiā esse cū scōa: cū qua tñ nō est mīm: qz solū est mīm cū p̄ma. ¶ Sed si nō sit nisi inter suos: tunc nō est mīm nisi cū p̄ma. ¶ Sed gd. g̃ est pplexus gd agere debeat. ¶ Dicit Scotus q̄ tenetur redire ad p̄mā 7 sustinere excōicationē: 7 in hoc mozet. vñ apud deū nō pōt esse perplexus. ¶ Sed gd si per internunciū. ¶ Dī q̄ tenet mīm si sit ei cōmissuz. ¶ Sed gd si p litteras. ¶ Dico q̄ sic. ¶ Sed gd si vteqz cōsentiat 7 alter scribat cōsensuz suū 7 alter nō scribat. ¶ Dicit q̄ nō sufficit nisi cum expressione alicuius signi.

Dubia nōnda Cōsensus ex cu⁹ nō sufficit. 32.q.2. bonus. retur. Et extra. de spōsalib⁹. nuc. 7 alibi. Cōsensus exp̄ssus de futuro nō sufficit nisi sequatur copula.

P

Cōditio unilr̄ interpōni pōt i mīo. 7 q̄ seruari regrit 7 q̄ nō.

A.l. quo non obseruanda. De clādestino cōsensu 7 dolose ꝟbūbus 7 mīm p internunciū 7 litteras Scto notantur A.l. duos.

dif. 30. h⁹. q.1.

Q

Oportet autem consensum 7c.

Hic incipit distin. 29ª. ¶ Circa quam quero. vtrum coactio aliqua ipediat matrimonium. Q̄ nō: qz parentes p̄ñt filios cōpellere. ¶ Cōtra. actus gratuitus dz eē liber.

Hic est intelligendū q̄ difficultas est de coactione. q̄ est ꝑpter timorē. ¶ Timor. n. est duplex. gdā qui cadit in cōstante viro pp oppositū malū inceptū ab aliquo: 7 talia sunt q̄tuor. timor mortis. ille cadit in cōstantem 7c. timor enormis mutilationis. timor stupri. timor seruitutis 7 captiuitatis. si vo aligs cogaī timore tali nō tenet matrimoniū

Timor ꝑpetuꝰ Timor cadēs in cōstāte vz est q̄druplex.

A

Solus timor cadēs in cōstāte virū ꝑpetuat matrimoniū. Timor nō cadens in cōstantē virū ꝑpetuat matrimoniū.

Exō. 1. Respectu peccati mortalis ꝑpetuat vir cōstans nō cogit

B

Dubia nōnda Cessantib⁹ timore 7 coactiō ne ꝑsistit matrimonij rati dupl⁹. Juramētū in casu non seruādū.

C

Hone. 19. 9. trini. 7. 10. c. 1. 7. 15. c. vlt 7 alibi spe. Error in mīmonio 4r pōt accidere. 7 quo ex impedit 7 quo nō nōnter.

Modus cognoscēdi singulare. Vide sco. dist. 15. huius.

Et solum coactio 7c.

Hic incipit distinc. 30ª. ¶ Ubi q̄runt duo. ¶ Primo. vtrū error ipediat mīm. Q̄ non: qz deus ratificat aliqua talia. sicut mīm Jacob 7 Lye vbi fuit error. ¶ Contra. Aug. Inuisa diligim⁹: incognita neq̄q. actꝰ g̃ voluntatis nō ferī super incognita: 7 per ꝑs talis error ipedit matrimonium.

Hic est intelligenduz q̄druplex error inueniī. s. error ꝑsone. cōditionis. fortune. qualitatis. vbi gr̄a ꝓmo si credit ꝟbere cū Huilelmo 7 ꝟbit cū ꝑtro. scōo q̄n credit eē liberū 7 nō est. tertio q̄n credit cōtrahere cū diuite 7 nō est. q̄rto q̄n credit ꝟbere cuz pulchra bñ morigerata 7 nō est. ¶ Dicit q̄ duo ꝓmi casus dirimunt mīm. si. n. ꝑsona est serua 7 credit eā liberam dirimit. sed si credit eā seruā 7 eēt libera nō dirimit. rō huiꝰ est: qz talis ꝟctus iudicaī voluntariꝰ: qz in tali ꝟctu dz eē mutua donatio cozpoꝝ simplr. seruus aūt non bz cozpꝰ dare: qz est in ptāte dñi: ió ipꝰ alteri dare nō pōt. 7 talis intēdebat ꝟbere cū aliq̄ cui⁹ cozpꝰ eēt in ptāte eiꝰ: sicut ipsa libere dabat sibi suū. silr: qz bonū fortune est accīs mīm 7 q̄litas: ió nō dirimit mīm. ¶ Sz ꝟ est dif. quā cognitionē bēmꝰ de ꝑsona: intellecꝰ. n. nō cognoscit singularia: nec supposita: nec sensus venit ad cognitionē ꝑsone vt ꝑsona est. oñsuz. n. fuit i ꝑ sñaz. q̄ nec sensus: nec itellꝰ pōt ꝺuenire i cognitionē distictoꝝ spē: nisi pp diuersa accīa. ¶ 2ª dif. de cōditiōe seruili. q̄re nō pōt: cū seruitus sit de iure nāli. Rex ēt pōt aliquē icarcerare: 7 submittere seruituti: 7 tñ boc nō ipedit. ¶ 3ª diffi. si putareī: imo diceret: bic est rex francoꝝ: postea iueniret q̄ nō: nec fuit sibi exp̄ssuz nec notificatū. ¶ 4ª dif. de q̄litate: qz nō cogscimꝰ singl'are simplr nisi p sensuz. sensus ēt nō discernit nisi q̄litates: 7 illa q̄ sunt oba sensus. si igr error illoꝝ nō dirimit: exquo notitia hz nō est facile. ¶ Rñ. ad p̄m. dico q̄ rōne ꝑticularis nō cognoscimus: sed tñ ꝑticularia accīa distinctaꝝ spēz: puta p colozē ꝑs locuz 7c. sufficit ad ℞. ¶ Ad 2m. si seruilitas est illicita iure nāli: tūc nō vrget instātia. si licita: tūc licitū ē q̄ illa fecit cū illo nō cū alio. ¶ Ad 3m nihil dī de foꝝ:u

E

Solonco no, tabilce.

Dubium. Gene. 29.

De Jacob 7 Lya notāter.

Bamb. 1.

F

Bamb. 1.

Maria notabilis.

Quatuor virginitates consecrauit chr̄s.

Joseph vgo fuit sed ꝛre cū sponsū in opp⁹ Joānes euangelista ꝟit⁹. Virgo ꝟit cū Joseph pp 6. rōnes.

G

Sup Lucam c. 1.

Sup mat. c. 1. Dubia nōnda Luce. 1. Quō fuit hoc Jsti inde cōiugiū votū.

H

Sp. alioꝝ ꝺo refellit.

Sp. ꝓpria cū scoto. Qualr vtruz mīm cū voto virginitatis 7 ꝺbservatione vtriusqz fuit.

Secundo querit. Utrū inter virginē Mariā 7 Joseph fuerit verū mīm. Q̄ non: qz ibi fuit sola desponsatio. dī. n. cū esset desponsata. ¶ Sed Ɔ. qz ibidē dī. Noli timere Joseph accipe Mariā coniugem tuam. 7 vocatur etiam vir eius.

Hic est intelligēdū q̄ q̄n aliq̄ ꝟtus cōiungit sacrō dī ꝺsecrata: qz sacre rei iuncta: 7 ió nobilissima. vñ chr̄s ꝺsecrauit q̄tuoꝝ ꝟginitates. p ꝟginitatem suā cū sacrō incarnationis: qō fuit excellētissimū sacr̄z. Huic fuit ꝺiuncta caro chr̄i. ¶ 2° ꝟginitatē matris voluit ꝺsecrare. ió voluit q̄ ꝟberet cū Joseph vinculo matrimoniali. Dicit Aug. de sermone dñi in monte. ca. 14°. Beatioza sane ꝺiugia iudicāda sunt q̄ sine filys ꝓcreatis. q̄ ēt illa terrena ple cōtempta cōtinētiā inter se pariꝺsensu seruare poterāt. ¶ 3° ꝟginitatē Joseph ꝺsecrauit mīm ne claudicaret. fuit. n. Joseph virgo ſm magīm in lr̄a. ¶ 4° ꝟginitatē Joānis euangeliste: vt chr̄s faceret ꝟginitatē illi⁹ si⁹ sibi voluit q̄ ꝟberet. ¶ Sz quare dña nr̄a ꝟgit. ¶ Dic sūt. 6. rōnes. ¶ Prīa accipit ex p̄prietate ipsius vg̃is. vñ Ambro. maluit dñs de se dubitare 7c. sciebat. n. 7c. ió pp famā ei⁹ seruādā: nec decuit q̄ aliter q̄ illo decentissimo 7 honestissimo mō eā ab infamia custodiret. ¶ 2ª ex parte chr̄i. Quid igit potuisset ascribi herodi. ¶ 3ª rō. qz sicut chr̄s voluit circūcidi vt assimilareī antigs p̄phīta in ℞. ¶ 4° ratio. vt Joseph posset pficere familiarius. 7 pp necitatē obsequij. ¶ 5ª rō. pp malitiā iudeoꝝ. iudei. n. ℞ oppositerūt coꝝ Pila to: vt dicit Nichodemus 7 fuerunt. 12. alij q̄ testificati sūt se interfuisse nuptijs Joseph. ¶ 6ª rō. vt mysteriuz dia¹° celareī ſm Origenē. ¶ Sz oc. dif. si btā vgo voluit ꝟginitatē. ¶ Dī q̄ sic. hoc. n. hz in euangelio. Ansel. aūt de cōceptu vginali dicit. decuit 7c. maior 7 excellētior ꝟgitas est cuz voto q̄ sine voto. ¶ Sed̄m difficile quō potuit stare mīm cū ꝟginitate: cū cōsensus regrat iplicite vel explicite in copulā illā: qz daī alteri potestas ꝓpriꝰ cozpis. cū igit dedit ptātē hanc: quō stetit votum ꝟginitatis: ¶ Dic dicūt alig q̄ btā vgo habuit ꝺsensuz de habitatione nō de copula. ¶ Sz Ɔ. qz talis cōsensus posset bīi cū sozore. Alij dicūt q̄ cōsenserit in bonū matrimony ſm fidē q̄ semp seruaret sibi fidē. sed hoc nō sufficit. sic. n. posset fieri cū sozore faciēdo pacta silr: nec tñ aliq̄n copularenī. ¶ Dico igitur q̄ fuit certificata a spūsancto q̄ Joseph nūq̄ peteret debitū: sicut sunt sancti certi de sua beatitudine. ideo dedit sibi potestatem super cozpus suū cum tali certitudine.

Post hec de bonis coniugij.

Hic incipit distinc. 31ª. ¶ Circa quā quero. vtruz status matrimonialis sit nobilioꝝ statu virginali. Q̄ sic. qz fuit tempoze innocentie qui fuit nobilissimus status. ¶ Contra. qz fuit in nobilissima ꝑsona chr̄i ꝟgitas in qua non fuit mr̄imo⁹ nisi mysticum.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Quid sacrm quid res quid vtrūq; in matrimonio. A.l.conferr.

Virginitas 4ꝭ sumi pōt.

Etsi nō in veteri testō: simplr rū 7 in no no virginalis stat⁹ mrimoniālē excellit.

Paulus vgo fecit.

Virginitas nobilissima q̄?

Dubia nōnda Oēs boies vginitatē obseruare expediētius fore.

In violenter oppressis aureola manet.

In casu se interficē licz ne violet vgini.

Barᵃ topica Quare vginibus laureola debeā.

Corrupte 7 si maria puatia: nō tñ positiua pena debeā 7 rō notabilis.

Nō oēs resurgent virgines ppe loquēdo

Primᵘ vgo abel.

De mſi⁹ habrae 7 dignitate eiꝰ atq; celibatu baptiste.

HIc videndum est circa naturā huius sacri q̄ in illo sicut in alys sacramentis aliq̄d est sacrm 7 nō res sacramēti: sicut sensibilia per que contrahit. aliquid est res 7 nō sacramentuz: sicut gratia que cōfirmat. aliquid est sacrm 7 res sicut vinculū spūale. qđ est res. pbat: q7 significat per signa exteriora. 7 est sacramentū: q7 significat cōiunctionem chri 7 ecclesie sponse sue. Cōcomitans aūt est bonuz fidei. ¶ Quātū ad virginitatē notādū q̄ quadruplr accipit. vno mō pro integritate corpis: 7 sic est in boibus 7 brutis. 7 talis pōt artificialr frangi. Alio mō pro virtute. qñ ex pposito cōcipiēdi aggenerat virtus in aia: 7 ꝑz aliquos ex vno actu corrūpit. Sed ℨ. virtuosus habitꝰ cū sit difficile mobilis vno actu nō corrumpit. Alio mō accipit in politicis per priuationē cuiuscūq; vitij. Alio mō theologice ꝓut chris eā magnificauit. ¶ Ad propositū cōparando illa in veteri testamēto: dī q̄ matrimoniū erat nobilissimū: q7 sub ꝓcepto. vñ de filia iepte pz quō planxit duobus mensibus virginitatē suā. Judicuz 11°. si igit̄ ista duo cōparent ꝑz vetus testamētū 7 nouū: tūc vginitas est multo excellentior: cū. n. nouū testamentū sit nobilius 7 excellētius: 7 vgines in statu altioꝛi sūt q̄ aliꝫ: se' 7c. 7 hoc est qđ dicit Apl's ꝑ' ad Lozin. 7°. volo oēs esse sicut ego sum. ex ℞ cōuincit q̄ fuit virgo sic chris. silr in nouo testō nobilissima ꝓsona. s. chris fuit virgo. ¶ Sed hic oc. diffi. ¶ ꝓimo. si virginitas in statu matrimoniali ꝓ mutuū cōsensuz sit nobilissima. ¶ Dī q̄ sic. q7 fuit illo mō dignissima in ꝓsona que nunq̄ carnalr ℨrit. s. in beata vgine 7 Joseph: vginitas igit̄ significabat vnionē nāe humane cū suppōsito diuino. ¶ Sz oc. dif. si bonū esset q̄ oēs boies tenerēt vginitatē. Aug. dicit q̄ sic: 7 credit q̄ deus per aliā viā cū ꝑ ꝓpagationē carnalē suppleret multitudinem electoꝝ. z°. si virgo opprimat violenter. nunqd perdit aureolā: ¶ Dicit q̄ nō perdit eā nisi interueniēte ꝓpio demerito/nō interueniēte nullus fit deterioz. Aug. aūt mouet qōnē. si mulieri licz interficere seipsaz ne opprimat: sicut fecerunt multe romane que timebant violenter opprimi. Dicit q̄ instinctu spūs. s. pōt bñ fieri. alꝭ aūt peccaret mortaliter. ¶ 3ª dif. quare vginibus debeā magis aureola cū alys. Et itez quare vitio eius oppōsito nō debeā maioꝛ pena: q7 cuiꝰ positiuū melius est 7 digniꝰ ad remunerādū eius ꝓuatiuū peius est 7 digniꝰ ad puniēdū. ¶ Rñ: inter passiōes ꝓtis sensitiue vehemētioꝛ est circa tactū: 7 tales passiones sunt maxīe imanentes 7 ipugnantes: 7 iō victoꝛie que habeā de eis ꝑ virginitatē debeā spāle ꝓmiū. Vitiū aūt oppm nō tātū iputat sicut multa alia que nō bñt ita validū ipulsiuū. 7 qñ dī cuiꝰ positiuū 7c. vez est quātū ad penā ꝓuatiuā: sed nō positiuā: vñ multū dī puniri nō virgo: q7 caret illo ꝓmio qđ solis virginibus debeā. Attendēdo aūt ad ipulsiuū qđ habuit non dz magis puniri positiue. ¶ 4ª dif. si oēs sancti post resurrectionē erunt virgines. ¶ Uidet Hierony. dicere q̄ sic. quātū ad hoc q̄ corpa reformabunt in integritate pfecta: sed per hoc nō oēs habebūt aureolā: sed soluz qui eam dum erant in statu corruptibili seruauerunt. ¶ Sed qs inter oēs ꝓmo habuit aureolam virginitatis: ¶ Dicit Aug. in qōnibus veteris 7 noui testamenti q̄ Abel qui fuit virgo ꝓmus. ¶ Alia dif. qa Augu. dicit q̄ matrimonium babrae fuit eque dignum sicut celibatus Joannis baptiste. ¶ Hic dī q̄ in se preferā celibatus matrimonio: tñ in ordine ad finē: q7 chris nascitur erat de eo/fuit dignum matrimoniū. ¶ Sed nūqd matrimonium babrae dignius fuit 7 nobilius quocūq; alio: ¶ Dicit q̄ nō ſm se: sed in ordine ad finē nobiliꝰ erat quocūq; alio. ¶ Dicit tamē nō simplr: q7 nō erat sacramentū sicut modo est. ¶ Sed nūquid matrimoᵐ inter virginē glorioſaz 7 Joſeph fuit sacrm. ¶ Dicitur q̄ non: quia nondū instituum erat per christū: q7 ime. diate instituit oīa sacramenta nisi forte ex priuilegio.

N
In mrᵒ. vgio nō fuit sacrm nisi ex priuilegio sonz: vbi plura tange.

Sciendum etiam quia 7c.

HIc incipit distin.33ª. ¶ Circa quaz quero. vtrum bigamia sit illicita iure naturali. Oꝛ nō: q7 in veteri testamēto fuit licita. ¶ Lōtra. alicubi inuenitur ꝓhibita.

1.

ibidem.

Lōcio 4ꝭ.

O

HIc sciendum q̄ quadruplr citer sumitur bigamia. Uniꝰ viri cū pluribus vxoꝛibus simul. Uniꝰ vxoꝛis cū pluribus viris simul. ¶ 3° successiue si vnus acciperet plures coniuges successiue: vel eō. ¶ 4° accipere vxoꝛem que habuerit aliū virū. ¶ Et iste due vltime non sunt ꝓtra ius naturale: q7 altero cōiuge mortuo soluitur matrimoniū: 7 redditꝝ ꝓsona legitima ad cōtrahendū: 7 possint ꝛcurrere oēs cause que assignant in B sacō. ¶ 2ª vo est ꝓtra ius nāle. s. q̄ vna mulier habeat simul plures viros. redderet enim incertitudo prolis. de ꝓma aūt aliqui dicunt q̄ sic: tñ deus dispensauit in veteri testamento. ¶ Dicit tñ q̄ si intelligit ius naturale pro regulis rōnis videā q̄ sit ꝓtra ius naturale: q7 exquo aliqs semel alicui dedit corpus suū iterum alteri ipm dare non pōt stante ꝓmo. cum igit̄ vir 7 mulier in redditione debiti sint pares: nō pōt alter eoꝝ pluribus dare corpus suum: q7 cū redderet vni debitum nō posset alteri reddere: cui tantū 7 pro eodez tempoze teneā. ¶ Sz hic oc. du. vbi. bigamia fuit exꝑssa in nouo testō. nō apparet

Q
Bigamia 4ꝭ 7 q̄ carā sit ℨ ius nāe 7 q̄.

Impedimēta ſponſaliū que 7 quor.

D

Impedimēta mrimoniū q̄ 7 quor.

Vide sco. hic alnus volēs 7 vdit.

Duᵒ notāda.

A
Vbi phibetur bigamia in no no testō.
Ibidem.
In glo. interlineari.
Deu. 29. 7 in decles duas soꝛores 7 duas scillas car. Quā lamech 7 nō iacob inculpat de bigamia.
Bigami irregulares in no no testō.

B
Quotiēs nubere qs pōt?

Gene. 38.
Deutero. 23.
Fornicatio ſp illicita fuit 7 magis adultera nium.

Scholmana. Incestus i veteri testō ꝛre licitus 7 q̄lis. Fuit filia arā nepotis habuae 7 soꝛoꝛ Loth Deu. 11. Gene. 19. Deicestu loth De eunuchia 7 eiꝰ nōnt.

C

E

Deuter. 24. 7 malachie. 2.

Etsi in veteri pmissuz: i nouo tñ testō. pphibituz est diuoꝛtium.

F
Judei repudiādo peccabāt mortalr. Diuoꝛtiū pōt fieri 4ꝭ 7 qō hoꝛ licitū qō vē nou.

De cōiugio leꝓsoruz. c. 1. 7. 2.

Duᵃ de mensiruatis 7 leꝓsis. Vbi supra. Uoti 7 matuū nō soluit mrimoniū.

G

Vide sco. hic.

Lōcio 4ꝭ. Qua'r 7 qñ seruitus impedit mrimoᵐ 7 quādo nō.

Duᵒ notāda. Vide iura canonica 7 ciuilia ad hoc.

H

nō appet bñ nisi vbi dicit Apl's. vnusqsq; vxoꝛē suā beat. ꝑ' Lozi. 7°. 7 silr cū loquebat de mrō mystico chri 7 ecclie dixit. Despondi vos vni viro vginē castā exhibere chō: vbi tangit ex pte vxoꝛis vnitatē 7 integritatē. q̄ sunt due cāe regste ad ℞ ne bigamia ꝛbat. tū pp auctoꝛitatē ecclie vī ℞ eē traditū ab Aplis. ¶ Sz i veteri testō ꝛre fuit aliqñ cōdēnata. Lamech. n. vocat adulter: q7 habuit duas vxoꝛes: vt pz Heñ. 4°. Jacob aūt q̄ habuit q̄tuoꝛ ñ fuit adulter. ¶ Rñdet Aug. ℨ Faustuz: q7 ille ex libidie hūit tres. Iste aūt amoꝛe ꝓlis ꝓcreande ad augēdū ppl'm dei/habuit 4°: 7 iō nō dī adulter. ¶ Alia dif. si oēs bigami sūt irregulares: ¶ Dī q̄ sic i nouo testō. in veteri aūt nō q7 vidua poterat sacerdos sumere q̄ alteriꝰ sacerdotis fuerat vxoꝛ: si tñ nō erat repudiata. ¶ Aliō du. si aliqs pōt licite in tfiᵐ ꝛbē. Alig dicit q̄ nō vltra numerū q̄nary: qō volūt bie ex verbo saluatoꝛis. Jo. 4°. q̄nqz viros hūisti 7 hūc quē habes nō est tuus vir. ¶ Sz cōiter tenet q̄ pōt successiue hie q̄tiēs est soluta. ¶ Sz oc. dif. si fornicatio fuit licita in veteri testō. Alig ꝓbat q̄ sic ꝑ factū Jude cū Thamar. in lege aūt fuit ꝓhibiti ſcoꝛz: vez est cū alienis. Jsido. tñ de sūmo bono exꝑsse dicā fuit licita. ¶ Tñ ℨ iū est probabiliꝰ q7 chris dixit simpr' ñ mechaberis. Ero. 2°. ¶ Sz potuit ne chris dispēsare cū facto adultery. ¶ Dī q̄ eō ꝓmas regulas moraliū operū q̄ sūt in ꝑ' tabula 7 in 2°. ¶ Sz de incestu vī eē mai⁹ q̄ adulteriū: 7 tñ fuit dispēsatū: q7 Layn soꝛoꝛē suā habuit in vxoꝛē 7 Dabzaā soꝛoꝛē filiā frīs: ¶ Dī q̄ tpe necessitatis fuit ꝓcessuz cū soꝛoꝛe: q7 alr genꝰ būanū nō potuit multiplicari: sed nūq̄ ſiero cū supioꝛe vt filiꝰ cū matre: nec pr cū filia. ¶ Sz qd de Loth: q̄ ebrius ꝓcubuit cū duabus filiabus suis: nūqd peccauit mortalr: Aug. zz. li. ℨ Faustū dic q̄ sic. ¶ Sed qd de eunuchia: ¶ Dī q̄ eunuchia est ℨ eius nāle: q7 est mutilatio corpis: nec ex ℞ extinguit libido: sed poᵗ coeūdi ꝑ defectū ptiū genitaliū. vñ ex ꝛeloti/pia fiebat a ꝓncipiꝫ vt mulieribꝫ quas custodiebant nō possent carnaliter copulari. modo non sic.

Nunc superest ostendere 7c.

HIc incipit distin.34ª. ¶ Circa quā querit. vtrū matrimoniū possit impediri. Oꝛ nō: q7 vbi sunt omnia que requiruntur non potest. ¶ Contra. patet de facto.

Impedimēta ſponſaliū que 7 quor.

D

Impedimēta mrimoniū q̄ 7 quor.

HIc primo videndū est qbus modis impediuntur sponsalia. ¶ Ubi sciēdū q̄ spōsalia reuocant 7 diri mūt. ¶ ꝓio qñ ille cū q̄ ℨcta sūt itrat religionē. ¶ 2° casus. qñ post spōsalia ℨbit cū alio ꝑ vbā ō ꝓñti. scōs. n. ℨct⁹ eūat pⁿ spōsalia. ¶ 3° casus qñ alter fornicat. ¶ 4° casus. qñ alter icurrit nōbilē ifirmitatē. ¶ 5° casus. qñ ꝓ volūtatē 7 mutuū ꝓsensuz. ¶ 6° casus. qñ affinitas interuenit. ¶ 7° qñ alter ꝓuōū emittit votum nō solēne. ¶ 8° casus. qñ tpe idebite etatis. ¶ Ulteriꝰ mrīᵐ ipedit. ꝑ ex pte intellis. s. ex erroꝛe ꝓsone. 2° ex pte voluntatis. vbi est coactio talis: q̄ cadit in ꝓstātē viruz. ¶ 3° casus. ex crīne qñ cōmittit icestū cū alia de ꝓsanguinitate vxoꝛis. ¶ 4° casus. si alter machinat ad mortē ꝓuis. 7 si facit pactū cū altera: vt post mortē ꝓis eaz ducat. ¶ 5° casus ex ꝓsanguinitate citra debitū graduz. ¶ 6° de affinitate. ¶ 7° de cognatione spūali qñ sunt parentes 7c. ¶ 8°. de publice honestatis iustitia: vt si aliqs sacerdos ℨbit cū aliq̄: nullus de cognatione illi⁹ pōt ℨbere cū illa. ¶ 9°. qñ infrigidat vir. ¶ 10°. de muliere articulata. ¶ 11°. de vispari cultu. ¶ 12°. qñ alter est seruꝰ vel ancilla. ¶ 13°. qñ maleficiū est ibi ꝑpetratū. si ꝛtamē

Hic etiam est notandum 7c.

HIc incipit distin.35ª. ¶ Circa quā querit. vtrum diuoꝛtiū sit illicitū. Oꝛ nō: q7 fuit concessum in veteri lege vt patet. ergo non est illicitum. ¶ Contra. q7 chris ꝓhibuit: vt patet Matth. 19. dicens. quos deus cōiunxit homo non separet.

Deuter. 24. 7 malachie. 2.

Etsi in veteri pmissuz: i nouo tñ testō. pphibituz est diuoꝛtium.

F

Judei repudiādo peccabāt mortalr. Diuoꝛtiū pōt fieri 4ꝭ 7 qō hoꝛ licitū qō vē nou.

HIc est veritas vna q̄ fuit pmissuz in veteri testamento. in nouo aūt ꝓhibitum. vñ Apl's ꝑ' Lozi. 7°. precipio. nō ego: ſz dns vxoꝛē a viro nō discedere. ¶ Sz dubiū est vtrū fuerit licitū: q7 pmissum. Alig dicit q̄ sic. Aly dicit rōnabiliꝰ q̄ nō est ita dispēsabile sic bigamia. ¶ Uñ ℨ ꝓmas regłas actuū moraliū vī eē qđ est bonū. plis: ſz tñ ad vitādū maⁱ malū ℞ pmissuz fuit 7 mortalr peccabāt. ¶ Nōnᵐ aūt q̄ diuoꝛtiuz pōt 4ꝭ intelligi. ꝑ q̄tū ad vinculū: 7 sic nō pōt fieri: si mrīᵐ fuit legitimū. ¶ 2° q̄tū ad thoꝛ: 7 sic pōt fieri in casu. ¶ 3° sumit q̄tū ad effectū. s. q̄tū ad plē genitā. q̄tus. n. nō fuerit mrīᵐ legitimū: q7 tñ est ab ecclia dimissum 7 tolerat 7 nō illegitimat ꝓles. ¶ 4.° q̄tū ad cohabitationē: sic si incurrat lepra. vī rōnabiliꝰ q̄ possit separi: ſz decretalis ꝓsultat ℨiū. vñ chris solā cām fornicationis exemit. fecit (inqt) eā mechari. Matth. 3°. ¶ Dic oc. dif. vtrū tpe mēstrui vir possit petere debitū. ¶ Dī q̄ peccat petēdo vel reddēdo pp bonū plis ne nascantur mōstra. ¶ Sz de lepra ecclia determiauit q̄ teneā reddere debitū: melius. n. est q̄ ꝓles leprosa gīeā q̄ nulla. ¶ Sz si votis emissis gīeā ꝓles. ¶ Dī q̄ legitia est ꝛe ꝓles. 7 ℞ q̄ ſp manet mrīᵐ 7 vinculū legitimū iter eos.

Nunc autem de coditione 7c.

HIc incipit distin.36ª. ¶ Circa quam querit. vtrū seruitꝰ ipediat mrīᵐ. Oꝛ sic. q7 nll's pōt dare alienū: ſz Fuⁱ nō est dns corpis sui. igitur nō pōt ipsuz submittere alteriꝰ potestati. ¶ Contra. patet de facto.

Vide sco. hic.

Lōcio 4ꝭ. Qua'r 7 qñ seruitus impedit mrīᵐ 7 quādo nō.

HIc sunt 4°r ℨnes. ¶ Prīa est. si liber sciat alterū eē seruū 7 ℨbat: q̄ non ipedit mrīᵐ. ¶ 2ª ꝑ/q̄ qñ ignorat: tūc nullū est mrīᵐ. ¶ 3ª ꝑ/q̄ si supueniat liberatio a seruitute: ita q̄ ꝑ dīm efficiat liber a seruitute ratificatur mrīᵐ. ¶ 4ª ꝑ/q̄ si supueniat copula carnalis qñ sciunt seruitutē rarificat mrīᵐ. ¶ Sz posset ne seruus cū ancilla ℨbere: ¶ Dī q̄ sic ēt inuito dño. ¶ Sz pōt ne aliquis vēdi in seruū: de hoc est duᵐ. ¶ Sed qd si fetꝰ generet ab ancilla: est ne liber: ¶ Dī q̄ fetꝰ ſcq̄t ꝓditionē mris. Alig dicit q̄ dz seq matrē. Alig dicit q̄ nūq̄ aligs nascitur seruus: 7 hoc videt rationabile.

Ordo ampliꝰ 7 qs horū impedit mrīᵐ. Vide di. 27. 28. 7 32. 7 cōtra de spon. 7 mia.

Sunt igitur 7c.

HIc incipit distin.37ª. ¶ Circa quā querro. vtrum ordo ipediat matrimoniū. Oꝛ nō: q7 nō impediebat in ꝑmitiua ecclia. ¶ Contrarium ponunt de facto.

Ordo ampliꝰ 7 qs horū impedit mrīᵐ. Vide di. 27. 28. 7 32. 7 cōtra de spon. 7 mia.

HIc primo videndus est si ordo impediat matrimoniū. 7 dī stinguit de ordine. quidam sunt nō sacri 7 isti nō ipediūt. aly sunt sacri. 7 isti ipediūt: 7 hoc est de iure positiuo. Ꝛō dī q̄ mrīmoniū nō impediat de facto susceptionē ordinū: tñ ꝓhibet ab executione ordinis suscepti. 7 teneā cū vxoꝛe reuerti. ¶ Sed hic est dn. cum

I Du⁹ notãda.

Sola ecclesie illegitimatio ipedit ordinationes non posse contrahere.

Notabilis doctria de ecclie iurisditione.

Ultimata resolutio ecclie est ad scripturas: sicut ⁊ cõ: ls diuersimode.

K

di. 31.

Sermo notabilis de voto.

s. ⁊ spãlr. 27. 25.

L

De quattuor causis voti. Quo ad cãm efficientem. Lõclo 4ᴱ. Non sui iuris exãs nec uxor: nec religiosus nec clericus subditus absolute vouẽ potest.

M

Quo ad cãm mãlem. Lõclo 4ᴱ. Nec sup necessarium nec malũ: nec neutrũ sed meritoriũ superogatiõ cadere votum.

De cã formali. Votũ in plus ꝙ simp⁹ pactũ

Eorum qd.

ecclia nõ possit imutare aligd circa sacra. quo pot facẽ ꝙ ordo ipediat mrim⁹: cuꝫ oẽs essentiales cãe regsite ibi inueniant. in alys aũt sacris positis causis nõ pot facẽ hoc. ¶ Hic dr ꝙ circa eẽntialia: nihil pot ecclia imutare: sꝫ solũ aliqs psonas illegitimar: q postea nõ sũt apte ad ȝhẽdũ. nec stãte illa illegitimatione sunt ibi oẽs cãe. ¶ 2ª diffi. oritur ex rñsione data. qre non pot ecclia itabñ dispẽsare ꝙ nullus celebret nisi infermẽtato vt ois panis aq̃mus sit illegitim⁹ ad cõsecrandũ. ¶ Hic dr ꝙ iurisditio ecclie nõ est iurisditio sup res: sꝫ sup psonas. mã aũt eucharistie ⁊ baptismi sunt res ⁊ nõ psone: ⁊ qz hꝫ iurisditionẽ ⁊ iurisditionis plenitudinẽ sup psonas: iõ rc. ¶ Sꝫ tũc est du. si nõ pot gs illegitimari nõ obrc mrimonio: gn possit recipe ordies qre pot ecclia illegitimare ꝙ ordinat⁹ nõ pot accipe yroẽ. ¶ Dr ab aliqbus ꝙ vexr mrim⁹ esset ⁊ staret q̃tũ ad vinculũ: sed nõ q̃ ad thoz. ¶ Sꝫ ȝ. si ꝑ esset vexr: tũc nõ posset ȝbere cuꝫ altera. ¶ Aly dicũt ꝙ oia determinata ab ecclia sunt vltimate iurta scripturã sacrã. ¶ Sꝫ cuꝫ in statu mrimony possit seruari vginitas vt supius fuit ostẽsuꝫ: qre nõ pot religiosus in mrimonio esse. ¶ Dr ꝙ posset fieri nisi per ecclias ꝓuũ esset ordinatũ: nã beata vgo cum vero mrimonio seruabat pfectam virginitatem.

Nunc de voto.

Hic incipit distin. 38ª. ¶ Circa quã querit. vtrum votũ sit de iure diuino. Qr non: qz in eo pot includi peccatũ: qz votũ fuit factuꝫ de morte Pauli vt ps actuũ zᵒ capᵒ. ¶ Lõtra. in leuitico per totuꝫ. ⁊. ps. vouete ⁊ redite dño deo vestro.

L

Hic sunt duo ꝓncipalr perscrutãda. ¶ Primum est ꝙ votũ est de iure nãlis rõnis. Exquo enim obligat se spontanee aligs dz soluere illud ad qd se obligauit. vñ iuste exigit ad soluẽdũ. ¶ zᵐ ꝙ est de iure diuino: sicut ꝓallegatum est in psal. vouete ⁊ reddite rc. ¶ Sunt igit 7ᵐ ꝓ ordinẽ ingrẽda. ¶ Prio qd ẽ votũ. vbi sciendũ ꝙ sicut declarat gdditas sacrozᵉ per suas cãs: ita opꝫ videre cãs ipsius voti. ⁊ ꝑ efficiẽtẽ: ⁊ sũt 4ᵉ. ȝnes. ¶ Prima ꝑ est ꝙ nullus pot vouere q nõ sit sui iuris sicut filius familias: qz exq̃ obligatus est alicui nõ pot se ylteriº obligare. ¶ 2ª ꝑ ꝙ vxor nõ pot vouẽ nisi de ꝛsensu viri sui: sicut dr numeroꝛ. 31. in aliq̃ casu: nec vir sine ea. puta in redditione debiti: qz nõ dz ptẽ corpis sui: sed qz q̃tũ ad alia extrinseca nõ est vxor sibi subiecta: iõ pot in alys vouere. pot. n. vouere debitum nõ petere. ¶ 3ª ꝑ ꝙ nõ glibz religiosus pot vouere: nisi de licentia sui ꝓlati: qz obligauit se sibi totalr. ¶ 4ª ꝑ ꝙ nec subditus clericus pot vouere sine licẽtia ꝛsuꝑioris q̃tũ ad illa q̃ ꝓtinent ad ministeriũ ecclesie. ¶ 2º videdũ est de cã mãli. ⁊ circa istã cãm introducunt quattuor ꝛclones. ¶ Pria est ꝙ nõ pot fieri de aliqua re necessaria. ¶ 2ª. ꝙ nõ de mala. ¶ 3ª. ꝙ nõ de neutra. ¶ 4ª. ꝙ dz fieri de re meritoria cõtingenter. ¶ Prima ꝛclo pz. sicut si aliqs voueret ꝙ nũq̃ fornicaret: qz exquo obligatus est iã ad hoc ꝓ diuinũ ꝓceptũ: nullũ esset votũ. ¶ 2ª ꝛclo pz. qz votũ est actus meritorius q nõ pot de malo esse. ¶ 3ª ꝛclo pz. sicut ire spatiatũ ⁊ hꝺ. tale. n. de se nõ est meritoriũ. ¶ 4ª ꝛclo pz. sicut obligando se ad rẽ meritoriã nõ cadentem sub ꝓcepto: vt viuere sub obedientia hoĩs: ⁊ de tali est votũ. ¶ De cã formali videndũ quo cõparat votũ ad pactũ. ⁊ dico ꝙ maioꝛ est obligatio voti ⁊ maioris efficacie q̃ pacti simplicis. Et simlr votũ est maius firmo ꝓposito: qz hic nõ obligat simplr. ¶ Sed de ꝓmissione simplici. Dico ꝙ nihil est votũ nisi ꝓmissio simplr alicuius facta de re ad quã alꝫ nõ tenebat. ¶ Sed qd de iuramẽto: ¶ Dicit Scotus ꝙ plus ꝛsistit iuramẽtũ q̃ simplex votũ: qz iuramẽtũ includit votũ cũ gs se obligẽt: ⁊ cũ hoc inducit aliqd statio diuine vitatis in testimoniũ. ¶ Sed hic oꝛ. dif. si opꝫ ꝙ votũ fiat deo. ¶ Dicit Sco. ꝙ sic. vñ dicẽdo voueo tibi ꝙ ibo ad ecclesiaꝫ: nõ est re votũ. ⁊ iõ religiosi dicunt. vouẽo deo rc. ¶ Sed nũqd opꝫ fieri expressio/ne vbi: ¶ Aliqñ visum est mihi ꝙ sic. qz nõ videbatur quo posset se obligare interius. ¶ Dicit tñ Sco. ꝙ qñ aligs deliberate obligat se mẽtalr deo sufficit ad votũ. ¶ De cã aũt finali si votũ sit: aut de re bona pp bonũ: tũc hꝫ simplr rõnẽ voti: sicut caste viuere pp deũ. si de mala pp malũ nõ est votũ: sicut blasphemia. Si de re mala pp bonũ: vt ꝙ incaste sit pp vtutẽ castitatis: nõ hꝫ rõnẽ voti. si de re bona ꝓpter malũ sil'r: vt dare elemosynã ꝓpter vanam gloriam: nõ est votum.

Secunda ꝑticula est ingrere quot sunt gnã votoꝛ. ⁊ intelligendũ ꝙ cuꝫ opa circa q̃ fit votũ sint opa virtutũ. igit ꝛm ꝙ sunt q̃tuoꝛ gña virtutũ sunt ẽt q̃tuoꝛ. ¶ Quedã sunt mozales. qdã intellectuales. qdã purgati animi sicut vitas: qdã theologice: ⁊ de istis pot fieri votũ. ¶ Primo mo vt si aligs docebit theologiã gnqz annis vtyitet vitia cozpis: vel ꝙ audiet eã: ꝓp aliquẽ bonũ finẽ. ¶ zº mo de vtutib⁹ mozalibus pot fieri votũ: sicut de castitate. de ieiunio. ad qõ nõ teneꝫ. ¶ 3º mo ⁊ q̃rto pot de euangelicis ⁊ de alys actibus charitatis q̃tum ad theologicas pot itaqꝫ: qz circa oĩa illa potest votum cadere.

Tertia ꝑticula qualr votũ ad meritũ. ¶ Hic est dif. si magis mereat ꝙ fac opus meritoriũ sine voto: vel cũ voto. aliqui dicũt ꝙ sine voto: qz cum maioꝛi libertate fit sine voto: q̃ cũ voto. ¶ Sꝫ ȝ. qz dicit Aug. in q̃dã epla. ⁊ arguit sic. miserabilioꝛ est ille q deficit cũ voto q̃ ille sine voto. ꝙ vtuosius est opari cũ voto q̃ sine voto. ꝓbõ. cõmẽ. Qñ. n. vitiũ opponit vtuti: q̃to maius est vitiũ ⁊ detestabiliº: tanto vtus est nobilioꝛ: sic ꝓz de bestialitate ⁊ vtute heroica: ⁊ de tẽpantia ⁊ intẽpantia. nullũ aũt du⁹ est ꝙ astrictus voto magis peccet q̃ alius: ꝙ talis plus mereꝫ seruãdo votũ. ¶ 2º sic. Et est rõ Sco. Ille actus est magis meritoriũ q est a ꝑsona magis grata. Heñ. 4. dr respexit dñs ad Abel: sc; quo ad ꝑsonã ⁊ 2º ad munera eiº. Sed ꝑsona cuꝫ voto ceteris pibus magis est deo grata rc. ¶ 3º sic. Ille actᵃ est magis meritorius qui est a vtute nobilioꝛi elicitº: sꝫ mõ actus ieiunij est actus elicitus a vtute tẽperãtie sine voto. nõ solũ aũt sic sed a vtute latrie cũ voto que est nobilioꝛ vtus q̃ tẽpantia. ꝙ rc. ¶ 4º qz actus ꝙ a pluribus vtutibus elicit sil'r nobilioꝛ est actu ꝙ a pauciozibº vel vna sola: sic est in ꝓposito. igit rc. ¶ Sed ȝ hoc arguit. ꝓmo: qz difficilius fit sine voto. scdo qz magis libere sine voto. tertio qz magis volũtarie sine voto. q̃rto qz cũ voto cadit actus sub ꝓcepto: sed sine voto cadit sub cõsilio. ¶ Rñ ad ꝓm. qõ est difficilius ex ꝑte operantis est minus meritoriũ: sꝫ si ex ꝑte obi/vez est. q̃to aũt maioꝛ facilitas ex ꝑte opantis tãto vtuosius opat cũ ex habitu opet. ¶ Ad zm. si nec̃io vouisset bñ argueret: sed qñ ⁊ votũ ⁊ factũ totũ originalr est a libera voluntate: ⁊ sil'r sine timoze voueat/ille est munerabilis. ¶ Ad 3m. rñdeo ꝑ idẽ. ¶ Ad 4m dõm est ꝙ illa ꝓpositio est dubia. multi. n. actus sub ꝓcepto cadentes/sunt magis meritozᵉ sicut diligere q̃ ꝓtinere: ita ꝙ ꝑscindẽdo ꝓcepta a ꝛsilijs: magis meritoria sunt opa ꝓceptoꝝ q̃ ꝛsiliorᵉ: ls vtrũqꝫ simul sit maioris meriti.

Quarta particula est videre qũo votũ operet ad matrimoniũ. ⁊ sunt quattuoꝛ ꝛclusiones.

A

Quale votus impedit ⁊ q̃le dirimit ⁊ q̃le vtroq; modo matrimoniuꝫ Solẽnizatio vel non est 2ª. sed sco. addit 3ª.

Lõclo 4ª. De cõmutatione votoꝛ. nõbilis ⁊ resolutiua doctrina.

B

Extra de voto. ⁊ scriptur. ⁊ alibi. quere Ricar. hic ⁊ vbiqꝫ in B. 4.

Dubiũ nõm Vide. q. 20. q̃ libeꝛ ⁊ alibi quere. Ri. l, volũtarẽ.

De cõditionibus voti ⁊ cũ qbº tꝫ ⁊ cum qbº nõ nõnſ.

C

N

Juramẽtũ votum excedit in obligando. Vide hꝫ. 39. di. 3. ⁊. 8. d. 28 Vide hic. Quale votus fieri dz.

Vide vbi supra

De cã finali diuisio q̃drimembris nobil.

O

Gnã votorũ sunt q̃tuoꝛ.

p

Qz magis mereꝫ q opa[l] meritorie exporo q̃ sine voto offendit 4ª ⁊ notabiliꝛ.

Vide. q. 17. q̃ liberi ⁊. 20. ⁊ alibi.

D

De voto pape

Q

Objicit 4ª.

Alꝫ ⁊ q̃le dicit[ur] argum. maius meritũ

Hebr. 12. Bonc. 16.

Bonc. 41. Tps 4ª ȝbẽdi licite vel illicite inter cul li delpes nominat.

Lõclo 4ª.

All. ꝑticula. De dispensatione votoꝛ ⁊ quaꝫ interest dispensare. Solatio 1ª. Etm nobile.

De quattuor ꝛclusionibus.

Post hoc de dispi cultu rc.

Hic incipit distin. 39ª. ¶ Circa quam querit. vtrũ infidelitas impediat mrimoniũ. Qr nõ: pz ȝ Pester que nupsit Assuero. ¶ Lõtra. de Habraam cum agar.

Hic distinguuntur 4or tpa: ¶ Primũ legis nãe ⁊ in illo licitũ fuit ꝙ fidelis ȝberet cũ infideli: sicut Joseph fecit in egypto: nec reprehẽdit Habraam cũ agar: q absolute nupsit cum agar: sed fuit ipsa expulsa ex ꝛstinctu sue mentis: qz ille by'mael adorabat idola. ¶ zm legis scripte in quo fuit simplr ꝓhibitũ. ¶ Tẽpore legis cuãgelice ecclesie ꝓmitiue idem sicut in lege scripta: qz ꝺ est positiuũ. ¶ Quantũ ad tps ecclie ꝓz nũc nõ est mrim⁹. ¶ Sed hic oꝛ. diffic. si mrim⁹ inter ifideles sit ratũ. ¶ Dicit Sco. ꝙ est legitimũ: non tñ ratũ inter ifideles: qz pot dissolui. si alter ꝓuertatur. ¶ 2ª dif. si infidelis ȝbere possit altero conuertente se ad fidez legis. ¶ Dico ꝙ sic: qz exquo solutus est. Sil'r pot fidelis ȝbere si infidelis pot. ¶ Sed nũqd licz cohabitare: In ecclesia ꝓmitiua pp spem cõuersionis fuit ꝓmissuꝫ. postea tpe Cõstantini fuit institutũ ꝙ nõ haberet ꝓuersus cũ infideli in iudaismo pp duritiã illoꝝ: qz vo gentiles erant facilis conuersionis: iõ concessum fuit quo ad ipsos cohabitare. si aũt infidelis vult cohabitare sine blasphemia dei ⁊ iniuria creatoris: tunc pot fieri: aliter nõ: sed oppositum esset.

E

Dubia nõnda di. ꝓsenti.

Mrim⁹ infidelium nõ ratum. Cõuersoꝝ cum non nubere posse.

De cohabitatione fidelium cõuersoꝝ cum infideli hꝺ. vide. 28. q. 1.

De testo iudeoꝝ vitra gentiles.

F

Gen. 11. sed fuit neptis.

Tps 4ª ȝbẽdi licite vel illicite in gradibus cõsanguinitatis.

Quere i vtroq; iure copiose ad hꝺ.

Nunc superest rc.

Hic incipit distin. 40ª. ¶ Circa quã querit. vtrũ ꝑsanguitas ipediat mrim⁹. Qr nõ: qz Habraã accepit sororẽ. ¶ Contra. Leuitici 18º. ois hõ ad ꝓximã sãguis sui nõ accedet.

Hic distinguuntur 4or tpa: sicut ꝑus. In tpe legis nãe cõsanguinitas nullo mõ ipediuit in linea lateralr: sꝫ in recta. sicut Adam non potuit ȝbere cũ filia sed Layn cum sorore. In ꝓcessu tpis fuit ꝓhibitũ. qñ tpe legis scripte ꝓhibebat gradus directº sicut ꝑus: ⁊ ẽt gradus cõsanguinitatis lateralis in ꝑ gradu sed in scdo gradu nõ fuit ꝓhibitũ. ¶ Tẽpore ꝓmitiue ecclesie sicut tẽpore legis scripte: qz aly gradus ꝓhibentur iure positiuo qõ nondũ erat conditũ. Postea tẽpore isto fuit magis artatum per ecclesiam.

Sunt autem quatuoꝛ ingrenda ad videndũ qd est ꝑsanguitas. ¶ Prio itaqꝫ videndũ ex qd est stipes. est aũt fons a quo deriuant oẽs vnius gñis. sicut Adam est oĩuꝫ ozigo ⁊ sumitur postea genº linee recte a stipite in infim⁹. Linea trãsuersalis. sic duo fratres: duo filij duoꝝ fratrũ. ⁊ gñalr qñ ambe ꝑsone descendũt ab eode: sed neuter ab alia. Gradus autez est distãtia vniuscuiuslibz ꝛm ꝓportionẽ a stipite ꝛm cõsanguitatẽ. Sũt aũt 4or hic regule. ¶ Pria regula est/ ꝙ tãta est distãtia in linea collaterali ꝛm gradus quãta in ꝑpendiculari: ita ꝙ quãto gradus remotioꝛ distat a stipite ⁊ a quolibet ꝑ aliã lineã descendẽtem. Qñcũqz enim est ꝓgressus ad vnũ ꝑm⁹ psone q̃ sũt in linea trãsuersali nõ bñ. ꝓpingitatẽ iter se nisi qz a stipite. ¶ 2ª regla. est ꝙ qñ aliq distant ineq̃lr a stipite distãtia est sumenda ab illo q magis distat: sicut qñ ꝓnepos a ffe: sic ꝑ a ꝓnepote. ¶ 3ª regula. qñ fit cõpatio aliquoꝛuꝫ in linea ꝑpendiculari. ⁊ aliquoꝛ in linea transuersali. maioꝛ est germanitas eoꝝ qui in linea ꝑpendiculari q̃tũcũqz ꝓcedat. ⁊ hec tota rõ. ꝙ spũssanctus ꝓcedat a ꝑre ⁊ filio. ¶ 4ª regula est. ꝙ alr seruat distinctio graduũ ꝛm ius canonicũ ⁊ ciuile. Isidoꝛus ꝛz ius ciuile dicit ꝙ duo fratres faciũt duos gradus: ⁊ sic ꝓcedẽdo. Canoniste dicũt melius. nã ꝛm eos ꝓmus gradus in linea trãsuersali est inter fratres. scõs inter ꝑsanguineos germanos. tertius inter ꝑsanguineos scõs ⁊ sic vltra. ¶ Istis ꝓmissis videndũ est quo ipedit matrimoniuꝫ. ¶ Dic dicit Sco. ꝙ antiquitus obseruabat vsqz ad septimum gradum. postea ordinauit ecclesia vsqz ad 4m inclusiue. ¶ Sed hic oꝛ. q̃tuoꝛ diffi. ¶ Prima dif. si pot esse tanta distantia in ꝑpendiculari linea ꝙ admittat mrim⁹. ¶ Dicit ꝙ non. Ideo Adam nõ posset nubere cuꝫ aliqua muliere. ¶ 2ª dif. si alig ȝcurrit irregularitatẽ cũ cognatione tali mõ legali. ¶ Dicit Sco. ꝙ nõ fuit illegitimũ factum in statu legali: iõ tenent. ¶ 3ª dif. si illi qui añ cõcilium

Stipes quid.

G

Linea recta ⁊ trãsuersalis q̃

Gradus qd?.

Regula 4ª.

Resolo breuis ⁊ clara ad hoc cõsanguinitatis q̃re Joañ. ãdreã

H

Al. l. bona.

9. li. ethimo.

di. ꝓsenti.

Lõclo rñsiua post scotum.

Dubia nõnda ⁊ solones curiose.

I Extra ō ꝓsanguinitate, nos dcet.

illud ꝫxerant in gradu ꝓhibito. si postea fuit rarificatū. ¶Dicit Sco. q̄ qz illegitime ꝓsone crant: iō opz reuocare ꝓsensuz. ¶4ª diffi. si vnus in quarto gradu. 7 aliꝰ in gnto. ¶Alig dicūt q̄ nō dz ꝫbere: sed si fecerūt non dirumit. ¶Sed B nō vi: qz distātia sumenda est a magis distante: 7 iō legitime pōt fieri. ¶Quinta diffi. est: qz ꝑm aliquos pōt ꝫbere cū liberis. vnus est iuuenis 7 alter antiquꝰ q̄ facit. 5. gnōnes. si. n. iste distat p. 5. gradus a stipite tñ ab eo. si g̃ ista regula est vera vī q̄ ꝓsilit.

Nunc de affinitate ꝛc.

Ths 4ª Sct affinitatis in gradibus.

K Leuit. 18.

HIc incipit distin. 41ª. ¶Circa quā querit. vtrū affinitas ipediat mr̃imoniū. Qz nō: qz vxorē fratris debebat aliqs accipere ꝑm legez Deuterono. 25º. ¶Contra. Luc. 3º. Joannes baptista dicit herodi. nō licet tibi habere vxorem fratris tui.

Hic distinguitur de tempore sicut ꝓius. Opere legis nāe nullus fuit nisi in linea recta: in qua si fuisset filius potuisset accipere vxorē ꝓis sui: qō tñ nō fuit. in linea aūt transuersali nulla fuit. Judas enīz dedit Thamar duobus filys suis. ¶Si dicas q̄ viuēte fratre erat ꝓhibita. ¶Rñ̄ boc erat ꝓp adulteriū. ¶Sz tēpore legis scripte. fuit. n. sic ꝓhibita. lateralis aūt nullo mō: imo ꝓcipit q̄ frater suscitet semen fratris: 7 accipiat eius vxorē. ¶Sed qd de tpe ꝓmittue ecclesie: nō video q̄ ꝫpediat: qz nonduz erat ius positiuū. Nūc oīno ꝫpedit. ¶Sz oc. dif. si affinitas transit in sōaz ꝓsonam. ¶Dī q̄ si mulier accipit viruz oēs de cognatione mulieris sunt affines cū viro eius: sed filius mulieris nō bz affinitatē cū illis: vñ non ꝓcedit. ¶2ª diffi. si affinitas ꝓcedit sic cōsanguinitas. ¶Dico q̄ sic vsq; ad tot gradus ad quos ꝓcedit cōsanguinitas. ¶3ª diffi. si est eq̄lis difficultas in desponsatione. ¶Dī q̄ non nec eq̄lis ēt ptās: in nullo aūt gradu est lateralis affinitas: nec ēt de iure nāli. De cōsanguinitate aūt ꝓhibitū est in lege leuit. 18º nō accedas ad filiā vxoris ꝓis tui. vñ ēt de facto eccl'ia dispensat de affinitate tali. ¶4ª diffi. si in cōsanguineis germanis pōt dispensari. Alig dicūt q̄ nō: sed nō apparet: cū ꝫ sit de nouo iure positiuo: sed p quez cōdit ius pōt dispensari ab eodē. ¶Sz quot modis ꝫbit'. ¶Dī q̄ vno mō p sponsalia: 7 mr̃imoⁿ iniciatū: 7 p cōsumatū p publice ꝓhibētis iustitiā: dato q̄ sacerdos ꝫbat. nō pōt cū ea ꝫbi: quia affinitas ꝫbitur vt superius dictū fuit. Sed nunqd per quācūq; copulam corporalem. ¶Dī q̄ sic. qz impedit cōtrahendum 7 dirimit iam contractum.

Ths 2. honestas

M

Et parentalium graduum ꝛc.

HIc incipit distinc. 42ª. ¶Circa quam queritur. vtruz spūalis cognatio ipediat matrīm. Qz nō: quia non fit mentio in scriptura. ¶Contra. de facto.

Hic est intelligendū q̄ ꝫtrahitur ex cōnexiōe sacroꝝ eccle-

Cognatio spiritualis q̄liēs 7 q̄lr ꝫbit.

sie. ¶Primo in habitudie ꝓis ad filiū. ois. n. qui ministrat sacrīm cōpat in rōne ꝓis aggnātis respectu eius q̄ recipit sacrīm: nec pōt ꝫbere cū eo: 7 silr ex pte matris que tenet in fontib⁹ puerū nō pōt silr. ¶3º. sicut inter fratres 7 sorores: sicut iter cōpatres 7 cōmatrē. ¶Sed hic oc. diffi. si in talibus actibus cōicant vir 7 vxor suas passiones: sicut 7 actiones. ¶2ª diffi. si ista cognatio p̄cedit: sicut affinitas. ¶Dico q̄ ad patrē 7 filios 7 ad cō patrē 7 ad cōmatrē. ¶Sed qd de adoptione in filiuz.

Dubia de gradib⁹ 7 ꝓcessu huiꝰ vt supra

qñ efficit filiꝰ legalis. ¶Dico q̄ ille q̄ adoptat ꝑ ecclesiaz nō pōt ꝫbere. ¶Sed qd vtrum in sacro baptismi tñ spūalis cognatio ꝫbit'. ¶Dī q̄ nō solū in bapmo: sz etiā in cōfirmatione ꝫbunt cognationem spūalem.

N De optionis filio. In duob⁹ sacramēt⁹ ꝫbit spūalis cognatio.

Postremo de conditione resurrectionis.

HIc incipit distin. 43ª. ¶Circa quā querunt. 8. Et qz resurrectio chr̃i est causa nostre resurrectionis: iō de tēpore ipsius resurrectionis queritur vtrū chr̃i resurrectio sit ꝓpterita. Qz nō. Apl's ꝓma cor. 15º. si mortui nō resurgunt: nec chr̃s resurrexit: sed certū est q̄ nō resurgunt nunc. ergo ꝛc. ¶Contra. ipse dicit ibidē. nunc aūt chr̃istus resurrexit.

O

Hic primo videndum est. quid est resurrectio. ¶Dī q̄ nō inuenimus diffinem datā a sancto aliquo: tñ ꝑ suū oppm̄ qō est moz potest diffiniri ꝑm Dionysi. de ecclesiastica hierarchia. moz est cōiunctoꝝ sepatio nō alicuius rei cōsumptio. ergo ꝑ oppm̄ resurrectio est aliquoꝝ sepatoꝝ cōiunctio. ¶Est aūt intelligēdum q̄ q̄tuor sepationes fuerunt in morte chr̃i. ¶Pria sepatio aīe a corpe qñ per passionē orgaꝝ nisatio corpis chr̃i fuit sic indisposita q̄ nō fuit conueniēs pro aīa. ¶2ª sepatio totius tertie entitatis ab aīa 7 corpe: qz nō fuit bō in triduo. ¶3ª fuit diuinitatis ab humanitate: nō a corpore 7 aīa: qz bō nō erat deus: nec deus erat bō in triduo. ¶4ª separatio fuit sanguinis a corpe post mortē chr̃i qñ vnus militū latus ei⁹ aperuit. ¶Opposite aūt cōditiones 7 cōiunctiones fuerunt reparate. ꝓma vnio aīe cū corpore. 2ª humanitatis: que ex ꝓma cōiunctione resultat cū diuinitate. 3ª que fuit ꝓma ꝑm veritatē fuit sanguinis cū corpe. 4ª vnio fuit diuinitas cū sanguine. nā in triduo diuinitas non fuit vnita cū sanguine sicut cū corpe 7 aīa. boc ꝓz: qz per cōicationē idiomatū in triduo verū fuit dicere. deus est sepult⁹ qz corpus cui diuinitas erat vnita: erat sepultū. 7 similr erat verū dicere. deus descēdit ad inferos: qz aīa chr̃isti erat verū diuinitas vnita illuc descenderat: 7 tñ non fuit verū dicere: deus est in cruce cū ibi esset sanguis chr̃isti nec deus iacet effusus sup terrā: cū tñ sanguis chr̃i effusus iaceret sup terrā. ¶Sz hic oc. q̄tuor diffi. ¶Pria diffi. est qz Anselmus dicit: q̄ deus nunq̄z dimisit qō assumpsit. ¶Dom q̄ hoc intelligit de ꝓtib⁹ essentialib⁹ cōstituti que sunt aīa 7 corpus. ¶Alr dicit vez est extremis manentibus: nō permānsit aūt humanitas in triduo. ¶2ª diffi. est qz Dam̄. dicit in tertio sniaꝝ suaruz chr̃s assumpsit nāz humanā in athomo: ita q̄ ptes mete toto. ¶Dicendum q̄ si teneretur q̄ mediante composito difficile esset soluere: tamen dico q̄ totū cōpositum assumpsit ꝓmo adequate: nō tñ ordine essentiali. ¶3ª diffi. si chr̃s assumpsit aliquā nām nouā in resurrectione. ¶Dicit alig q̄ sic: qz introducta erat in corpe foīa cadaueris quā assūpsit. ¶Sz hoc absonū est: qz Anselm. dicit q̄ maīa dignitas humane nāe fuit sic assumi. vñ 7 Apl's ad hebr. 2º magnificare volēs hāc assumptionē. dicit. nusq̄z angelos apprehēdit sz semen habrae ꝛc. forma aūt cadaueris ignobilioꝝ est forma asini vel vermis. ¶4ª diffi. si illud compositum fuit assumptibile a verbo. ¶Dicunt aliqui q̄ illud cōpositum non fuit assumptū in vbo: sz mā q̄ vnita fuit foīe. ¶Sed ꝫ vī esse ꝫ veritatē euangelicaz. vnde dicit mulieres vngebant corpus Jesu: 7 vere vngebant deum. igitur illud compositum vnitum fuit verbo. ¶Sed hic remanet

Vide dist. II. 4.c.19. Mors 7 resurrectio qd.

Sicut in chr̃i morte 4ª fuit sepatio ina in ipsi⁹ resurrectione 4ª fuit vnio seu coniunctio.

P Mobile ē chr̃i sanguic de q̄ supra in mā ō eucharistia 7 i tertio habet.

Dubia nōnulla Expō nōnulla post sco. c. II.

Q Dam̄. li. 3. c. 26.

De ordic assūptionis tertie 7 quīz a vbo.

Loca negantes plenā formaz 7. 3. entitatez vide nōnter hic. Joan. 19.

A dubium: si pōt dici q̄ chr̃s in resurrectione fuit de nouo incarnatus. Illos qui tenent q̄ noua caro fuit introducta opz hoc dicere. s. q̄ noua incarnatione fuit incarnatus sicut in vtero virginis: sed ponētes q̄ eadē caro que ꝑus remānsit in sepulchro nō opz B dicere: sz bñ verū est q̄ de nouo fuit būanata: qz in triduo nō fuit bō. 7 iō resurgēs fuit nouus bō. ¶Ad arm̄ ꝓncipale dōs q̄ Apl's nō intēdebat directe ꝓbare resurrectionē corporuz sed arguebat ꝫ saduceos: 7 illos qui dicebant aiam esse mortalē nec manere post hanc vitam.

De symbolo apl'oꝝ: sz qui 7 vbi nō habet expresse. Quat submissa voce dī. no tamen ꝛre in rōnali dinoꝝ.

B

Secunda ꝓticula est videre q̄ chr̃s vere resurrexit. ¶Ubi sciēdū q̄ in symbolo apostoloꝝ post ascēsionē fuerūt descripti. 12. articuli fidei. btūs aūt Thomas descripsit articuluz resurrectionis q̄ fuerat expertus dicēs. 3ª die resurrexit a mortuis. 7 istō credo dō submissa voce: qz in oculto fuit dictū: vel quia intimo corde est credendū: 7 alie cōuenientie assignant supra. ¶Sz ꝫ. hic fuit error Eutich patriarche cōstantinopolitani: q̄ dixit q̄ chr̃s resūpsit corpꝰ phantasticū. btūs aūt Hzeg. fuit missus vt reuocaret eū ab isto errore. Et fecit ꝫ eū duas pulchras rōnes. dicebat aūt iste q̄ chr̃s B fecit ad declarādū veritatē fidei. ¶Sz Hzeg. ꝫ boc ꝓ arguit sic. ipose est q̄ certitudo acgrat de re dubia. boc ꝓbat: qz opz ꝓmissas eē veras q̄tū ꝓnē. cū veritas ꝓnis dependeat ex ꝓmissis: sed tu dicis q̄ ostēdebat corpꝰ suū ad declarādū vitatē fidei. g̃ si corpus non fuit vez nec palpare vez fuit: quō aūt ex re dubia probabit res certissima. ¶2º q̄n aligs ꝓbat aliqd certū ex aliquo falso: illa ꝓbatio est fallax 7 sophīca. sed chr̃s ꝓbauit ex falso ꝓ te. ergo chr̃s ꝓ sophīam rōnē boc declarauit. Ex istis rōnib⁹ Eutic̃ius fuit cōuictus 7 mortuus in fide catholica. ¶Uñ vtriq; innuit infirmitas gravis 7 cuticius in morte sūpsit carnē suā: dicēs. ista caro resurget. ¶Sz oc. dif. q̄re chr̃s dī ꝑgenitus mortuoꝝ. ¶Dī q̄ qz resurrexit ꝓmo. nō simplr: qz vnꝰ fuerat suscitatus ꝑ Delyā. 7 duo ꝑ Deliseū 7 tres ꝑ chr̃m. fuit tñ ꝓmus: qz resurrexit resurrectione pfecta. Alij aūt surrexerūt iterū morituri. ¶2ª dif. quia Mat. 27º dī q̄ illo moriēte multa corpa sanctoꝝ surrexerūt 7 apparuerūt multis in hierusalē. igit' isti surrexerūt in hierusalē añ eū. ¶Dī q̄ istud fuit dictū ꝑ anticipationē: sz nullus eoꝝ surrexit nisi post chr̃m. ¶3ª dif. si illoꝝ fuit vā resurrectio. Alig dubitant. ¶Sz hic dōm q̄ sicut dīs papa dixit. extra. de celebratione missaz. cū Martha. Alig dixerūt q̄ aq̄ q̄ efluxit de latere fuit flegma. ꝓp. dicit q̄ teneamus nos ad vba euangely. ita in ꝓposito. ¶4ª dif. si illi scti postea redierūt in pulueres. ¶De boc nihil bz in scriptura: sed tñ durū est dicere q̄ cū ipsi ꝓsoluerint debitū mortis iterū boc exigi ab eis: cum nō peccauerint illo peccato. s. originali cui illa moꝛs spāl'r debebat. vñ credo q̄ vltimate surrexerūt. ¶Sz ꝫ eadē rōne Lazarus nō fuisset mortuus. ¶Dico q̄ saltē peccauit venialr 7 surrexit ad statū merēdi. ¶Sz iterū B vī ꝫ regulā Aug. de fide ad Petrū. Firmissime tene 7 nullatenus dubites oēs bonos 7 malos resurrecturos. ¶Rñ̄. Regula ista est itelligēda de lege cōi. non de iure municipali 7 ꝓilegiato. Et q̄ boc ꝓz solo ad illā regulā que dat de peccato originali per quaz ꝓbant q̄ beata virgo fuit in peccato originali ꝛcepta: nec est maioꝛ difficultas soluere in ꝓposito isto q̄ illo: sed de B dicetur in tertio.

C Dubia sclara 3. Reg. 17. 7 4. Reg. 4. 7 13. Luc. 7. 7 8. 7 Joā. 11. ac his habet. Alio chr̃s ꝑgenitus mortuoꝝ. De his q̄ cuz chr̃s surrexerunt corpaliter qd intendā?

D

26.

Ter bapiser. Regule gnā. les doctoꝝ sūt de lege cōi interpretande.

¶Questio. II.

SEcundo querit. Utruz resurrectio chr̃i fuerit vera. Qz non: qz vī habuisse corpus fictū: ga Luc. 24º dī q̄ euanuit ab oculis eoꝝ. ¶Contra. ibidē dī. surrexit dīs vere 7 apparuit Simoni.

Hic introducuntur 4ºr auctentica testimonia.

E Testimonium angeloꝝ de veritate chr̃i resurrectionis 4ª ꝑ 3 tu adde pria

¶Primum fuit angeli Matth. 28. q̄ reuoluit lapidē. ¶2m Marci vltimo. viderūt iuuenē sedentē a dextris: 7 iste erat intra. alius exterius. isti ostenduñt per ingressuz mariaꝝ. Maria magdalene vidit vnū ad caput. aliū ad pedes. alius erat extra sup lapidem. alius intra in dextris: 7 sic sunt q̄tuor angeli. si dicas q̄ fuit illemet. boc non vī: qz alia fuit ingressio Marie magdalene 7 aliaꝝ mariarū. ¶Doc aūt fuit pp q̄tuor veritates surrectionis ostendēdas. s. vt manifestaret chr̃i diuinitas ꝑ illuz q̄ erat ad caput. humanitas ꝑ illū q̄ erat ad pedes. btitudo intrinseca per illū qui erat intra: 7 beatitudo extrinseca ꝑ illū qui erat extra sup lapidem. Huic iungunt quatuor miracula. ꝓmū de terre motione. 2m de sepulchri penetratione ante reuolutionē stante lapide sepulchro signato. 3m de illoꝝ moꝛtuoꝝ. resurrectione. 4m de miraculi apparitione: quādo ianuis clausis intrauit ad discipulos. ¶Item ex quatuor sensibus. De odoratu non fuit aliqd experimentū. ¶Sed de auditu: qz actuū ꝓmo dī per. 40. dies apparens eis 7 loquēs de regno dei. ¶De gustu. Luc. 24. habetis aligd ad manducandū 7 attulerunt ei partē ꝑiscis assi 7 fauū mellis. 7 actuum ꝓmo. Et cōuescens (inquit) precepit eis ꝛc. De visu. Et boc multiplr intelligenduz q̄ chr̃s resurgens oculis corporis. ꝛ. vicibus apparuit vt ex scriptura pōt ostendi. ¶Sed difficile est ostendere ordinē istaꝝ apparitionū. ꝓ⁹ fuit Marci vltimo. vbi dicit q̄ apparuit ꝓmo Marie magdalene. 2ª apparitio. illis tribus mulieribus q̄bus occurrit Matth. 28º. 3ª fuit Luc. 24º illis duobus discipulis euntibus in emaus: 7 fuit ista apparitio post illaz mulierū. vñ dixerūt ipsi. quedā mulieres ex nostris terruerūt nos. Et sic ꝑz ordo istaꝝ apparitionū: 7 ibidem sequunt due: qz nondū aliꝰ apparuerat: sed statim regressi sunt bierusalē. vbi inuenerunt discipulos dicētes q̄ apparuit Simoni. 7 dec appitio fuit q̄ disparuit ab eis: 7 ista fuit 4ª apparitio. 7 postea apparuit imediate Jacobo minozi qui noluit manducare nec bibere quousq; chr̃s resurgeret. 7 ista fuit illa apparitio de qua dī ꝓ⁹ cozin. 15º. apparuit Cephe. i. Petro deinde Jacobo. ¶6ª fuit decē apl'is sine Thoma Joan. 20. 7 ꝑz q̄ ista fuit posterioꝛ ꝓdictis. ꝓ⁹ cozi. 15º. Et post ꝫ vndeci. ¶7ª fuit q̄n apparuit. 11. cū Thoma: vt habet ibidem. ¶8ª fuit q̄n apparuit septē discipulis piscātibus q̄n Petrus dixit vado piscari. Jo. 21º. ¶9ª fuit gngentis fratribus simul ꝓ⁹ cozin. 15º. visus est plus q̄ gngentis fratribus simul. 7 hec appitio vt credit ꝓbabilr fuit facta q̄n. 11. discipuli abierunt in galileam in montem ꝛc. vt habet tunc credit fuisse illa apparitio q̄n gngentis fratribus apparuit. ¶10ª. q̄n aplis oibus: 7 boc creditur fuisse in ascensione quādo videntibus illis eleuatus est. vt dicit actuū ꝓmo. 7 Matth. vltimo. ¶Sed qd de beata virgine nūqd apparuit sibi. ¶Dic dī q̄ euangeliste nō fecerunt mentionē nisi de his que publicate sunt: tñ rōnabilr creditur q̄ sibi apparuit. pōt etiā dici q̄ ita erat certa notitia itellectiua que est nobilioꝛ q̄ nō indiguit certificatione sensitiua. ¶Sed qd Joā. vltimo dicit ꝫ iaz tertio manifestatus est ꝛc. quō fuerunt decem. ¶Rñ̄. dec'. q̄ tres fuerunt pluribus apostolis. alie fuerunt singularium personarū. ¶Ad argumentū dōm q̄ nō fuit ex figmēto: sz ex dote subtilitatis de qua postea dicet.

H Mathei. 28.

De appitione chr̃i ꝓuata virgini satis notauter.

Apparitio 1ª.

¶Questio. III.

ATertio querit. Utrum chr̃s resurrexerit tertia die. Qz non: quia vna sabbatoꝛum. ¶Contra. quia ipse ꝓdixit Marci. 9. 7. 10. 3ª die resurget.

G Adde plura ex expositoriꝰ scripturaꝝ. Aut ꝛra dicit: aut saltem: qz ō tacta mētione non, fecit: hī tamē Matth. 28. 7 Luce. 24. 7 Joan. 20.

Joan. 20.

Universidad de Deusto

I Loēlo 4ī.

Hic introducuntur q̄tuor ꝑnes. C Pria ꝑ/ꝙ accipiendo diem nālē/chīs resurrexit die z° ī nō 3ª.ī hoc sumēdo diem nālē ꝑ toto circulo firmamēti sic phī sumūt.hoc ꝑbaī: quia fuit mortuus hora nona:ī ab illa hora vsq; ad nonā horā alteri⁹ diei fuit vna dies nālis.ab illa vsq; ad horā resurrectionis nō fuit vna dies integra. Cz° ꝑ/ꝙ accipiēdo diē artificialē ꝑ cursu vel latiōe solis sup terrā chīs resurrexit 3ª die. ꝑbaī B:qz qō fit in ꝓte diei/fit in die:sicut dī Heñ.ꝑ.pª die creauit lucē:nō ꝙ tota die creauit:qz creata fuit in instāti.mō ꝑm vītatē chīs mortuus fuit die veneris hora nona:sepultus ex tunc:ī tota die sabbati:ī die dñica diluculo surrexit:ī sic ꝑs ꝙ 3ª die surrexit. C 3ª ꝑ/ꝙ chīs fuit trib⁹ dieb⁹ in sepulchro: qz ī ꝓte cuiuslz diei fuit ibi. C 4ª ꝑ/ꝙ nō trib⁹ noctib⁹: fuit.n.trīs in sepulchro in nocte sequente parascene:ī in sequēti trīs.vñ nō fuit in sepulchro in ꝓte triū noctiū:sic in ꝓte triū dier̄. C Sz 33. Matt.12° dī:sicut fuit Jonas in vētre ceti trib⁹ dieb⁹ ī trib⁹ noctib⁹ ꝛc̄. C Hoc soluit grāmatice ꝑ synodochē qua figura vtit sacra scriptura frequēter:qz qñ cōuenit ꝑm ꝓtē attribuit toti:sic Heñ. 14.° da mihi alas/cetera tolle tibi.Et ifra.46°cap.70ª aīe ingresse sunt in egyptū.Et accipit hic ꝑs ꝓ toto.i. aīa ꝑ hoīe:cui⁹ ꝓtes essentiales sūt aīa ī corꝑ:ita dicit esse in ꝓposito. C Sz hoc bñ valet ꝑ dieb⁹ ī noctibus nisi dicat ꝙ dies ī nox faciunt vnū integrū die:tunc dicet ꝙ chīs fuit in sepulchro in ꝓtib⁹ trīs integralib⁹ non accipiēdo noctē ꝓut distinguit ꝺ diē. Logice soluit:qz quot modis dī vnū oppositor̄ ꝺ tot modis dī reliquū:sic ergo dies q̄dā est nālis q̄dā artificialis:ita nox. C Sed tūc est dubiū de nocte nisi accipiat ꝑm mensuraz diei. C Phs soluit:qz regulr est ꝙ qñ aliqd mouet ad gnā tionē:tūc dicim⁹ ꝙ illud gīat:q̄uis gnō fiat in instāti. silr dicim⁹ ꝙ qñ aliqd disponit ad mortē:tūc moritr.ī trī sepatio illa fit in instāti ī talis in toto tpe ꝑmo viue bat:ita dī ꝙ chīs trib⁹ dieb⁹ ī noctib⁹ laborauit in extremis:qz tota nocte qua fuit captus nimiū vexat⁹ flagellatus.ī denoiari poterat a termino mortis. C Alio mō theologice dicūt ꝙ qz naues cōsueuerunt de mane exire:iō circa horaz nonā fuit Jonas ꝓiectus in mari:ī 3ª die piscis euomuit eū.ī tūc referat sīa ad sicut:qz sicut Jonas fuit/sic chīs fuit. C Sz hic est dubiū qūo intelligit in corde terre in sepulchro vel in limbo. Ut̄ ꝙ melius in limbo:qz plus fuit in inferno q̄ in sepulchro: in inferno enīz fuit.q̄diu corꝑ⁹ mortuū in cruce pependit.ī in sepulchro:ī q̄diu in inferno fuit:tanditu corpus mortuū iacuit in sepulchro:ī q̄diu obsequie.ſ.lauando ī vngendo ī inuoluendo in lintheaminib⁹ sibi facta fuerunt:ī q̄diu iacuit in sepulchro. C Questio. IIII.

M ꝓs.6.

Quarto querit.Utrū chīs resurrexerit a mortuis.Qz nō:qz in ꝑs. dī.in inferno qs cōfitebit tibi:q̄si dicat nullus:ī trī aīa chīi semp cōfitebat deo. C Lō tra.idem ꝓphā dicit in ꝑsona chīi.Eduxisti ab inferno animam meam.

ꝓs.29.

Hic primo dōm est ꝙ chīs descēdit ad inferos: ī de hoc est articulus fidei creditus: quē ꝓhilippus descripsit. C Dicit trī Scotus ꝙ i scriptura nō inuenit. C Inducunt aūt 4.or auctes. C Pria est Osee.13.ero mors tua o mors:morsus tuus ero inferne.morsus aūt nō est nisi in ore mordētis.q̄ fuit in ore inferni. Cz° Luce 7° ī Matt.11.tu es q venturus es: an aliū expectam⁹.lz nō sit clara:trī ꝑm exꝓnē Hrego. ad ꝓpositū est.Hreg.n.dicit ꝙ Jo.petebat vtrū ꝑ seipz chīs descenderet in infernū. C 3ª aūt auctas est actus z° vbi dicit ꝓetrus.ꝙ dñs suscitauit Jesuz ab inferis: qz ipole erat chīm detineri a doloribus inferni.si chīs in inferno nō fuisset/B dicere nihil fuisset:de illo.n.q est vltra mare nihil est si hō dicat:ipole est eū detineri ibi in captiuitatē. C 4ª auctas hī ad Ephesios 4°.Quis est q ascēdit nisi q descēdit ad īferiores ꝓtes terre.hoc est centrum:qz superiores ista nō est pars inferior.

N

Sed tunc est videndū de ei⁹ descensu. Ubi sciendū q 4ª sunt loca inferni vt dictū fuit ꝓus qñ de purgatorio agebat. Nō est arbitrandū ꝙ ad infernū inferiorē descēderit qa illi manēt in ira dei.nec ad limbū pueror̄:qz illoꝝ est pena dāni eterna. C Sz ad sinū habrae certū est ꝙ sic:qz captiuā duxit captiuitatē. C Sz de purgatorio nō est ita certū:pōt trī ita cōuinci ex vbis Petri actuū z°. Nunc de⁹ suscitauit solutis doloribus inferni. Dolor aūt nō erat in sinu habrae: qz de paupere ibi exīte dī.Nic aūt cōsolat. Cōueniēs aūt fuit ꝙ istos de purgatorio g erāt in gra absolueret a pena ī a culpa. C Sz hic occurūt dubia. C Primū si chīs ibi oñdit suā diuinitatē. C Rñ ꝙ nō video qūo fuerit ipole cū ipleti fuerit verbuz chīi q dixit latroni. Hodie mecū eris in paradiso.vbi ostēdit diuinitatē añ ascensionē suā. Cz° dubiū.si alligauit tūc sathanam. C Dī cōiter ꝙ ibi alligauit:tūc sathanam.i.luciferum. C 3° du⁹ qz dī ꝙ tpe Syluestri fuit ligat⁹. C Dī ꝙ vt exponūt sancti illud qō scribit Apoc.20.post mille annos sathanas ꝛc̄.hoc pōt itelligi q̄tū ad ministros ī satellites:sed q̄tū ad ipsuz ita fuit ligatus:sicut dictū est. C 4° dubiuz.de eius solutione. C Dicit ꝙ ante iudicium soluetur in illa trepida persecutione.

Scatim post mortē chīm ad inferos descendisse c.6.

In inferno .i. manioꝛ ad quā chīs ꝓgredit ad quā nō nōtatur. Ad.l.ꝓfci. Luce.16.

O

Dubia nōnda

Luce.23.

De ossibꝰ ꝓphetarū nauitatis apō inferos ī sathane ligatōe atqz solutione. vīō Aug.20. ci.notatur. Continua rō ad inferia redēntis que ē quarta.

P

Nunc videndum est cū qb⁹ redyt chīs de inferno. Dī ꝙ cū illis de inferno.i.limbo patrū ī de sinu habrae ī de purgatorio ī cū oī comitiua angeloꝝ ꝙ ministrabāt i sinu habrae: ī cū illis ꝙ mortui sunt tūc tpis in gra ī occurrebāt illis ꝙ in gra moriebant:sicut aīe illi⁹ pauris occurrūt angeli.ſ.de quo dī Luc.16.factū est vt moꝛiret̄ mendicus ī portaret̄ ab angelis in sinu habrae. C Sed querit.si statim chīs descēdit ad infernū.Alīq dicūt ꝙ nō:ſz expectauit resurrectionē. C Sz B nō vī verū:ſz statiz in sepatione aīe a corꝑe. C Sz tūc est dubiuz.quot horis chīs fuit in inferno.Aug.4° de tri.dicit ꝙ.40.horis:qz fuit mortuus in ꝑn° hore none ī fuit q̄tuor horis diei illius ī.12.sequētis noctis ī.12.diei sequētis parasceue ī.12.noctis sequētis. C 3ª diffi.quot horis fuit in sepulchro.ibidē dicit Aug.ꝙ.36.horis.Accipiēdo oēs horas ghus fuit ēt in inferno ꝑter horas q̄tuor diei pascue:in gb⁹ nōdū erat sepult⁹. C 4° dif.Aug.sup Heñ.ad lras 12.vī eē hui⁹ ſnie ꝙ chīs aīas aliquas traxit de profundo iferni. Hoc trī meli⁹ vī itelligi de purgatorio. C Sz trī qz de⁹ nō alligauit po^m suaz cuicūq; ſnie. Jō dico ꝙ B fuit bñ pole. C Sz vbi collocauit eos chīs illis.4o. dieb⁹.Alīq dicūt ꝙ in paradiso terrestri. Alī ꝙ in mūdo isto ī sp erant secū B erat eis padisus. C Qō. V.

Quot horis fuit in inferno ī q̄si sepulchro chīs exanit. De aiab⁹ abiferis tractant de loco mālo ms corꝑ vsq; ad ascēsionē nostrālis ingressio.

Q

Circa candē di.querit ꝓmo. Utrū resurrectio chīi sit dignissimū sacramentū inter oīa sacra que ptinēt ad euz.Et accipit hic sacrm large ꝑ oī:eo qō rem sacraz dicit.Qz sic.Quia cui attribuit dignissima operatio/illud est dignissimū:sed chīo attribuitur dignissima operatio:qz Apoc.5°attribuitur chīo dignitas aperiēdi librū ꝑ victoriā resurrectiōis. C Sz ꝺ.btūs Diony.z°.c.de diui.no.cōparās sacrm incarnationis ad alia dicit ꝙ est architectonica aut regula prē ceteris.

Scatim post mortē chīm ad inferos descendisse c.6.

Hic primo videndū est de sacro resurrectionis si est dignissimū inter alia pertinētia ad ꝓsonaz chīi. C Sciendū aūt ꝙ q̄tuor sūt ꝓncipalia sacra.ſ.incarnationis:passiōis resurrectiōis ī ascensionis:inter q̄ dignissimū fuit sacrm incarnationis:ꝑ qō vnūqdq; ī illō magis:ī ꝑ illud oīa alia habuerunt dignitatē.ex B.n.ꝙ de⁹ fuit incarnat⁹/vez fuit dicē.deus mortī.de⁹ resurrexit.ī deus ascendit in celū:q̄ oīa si dicerent de puro hoīe que dignitas: Cz° dico ꝙ in alio gradu dignitatis sacrm resurrectiōis est dignissimū:qz ibi fuit quedā assūptio ptialis.ſ.toti⁹ hūanitatis nō aīe nec corꝑis:qz ab eis nō fuit separata diuinitas:ſz in icarnatione fuit ī illa ī ista:iō incarnatio fuit in ꝑ gradu dignitatis:resurrectio aūt in z°.in 3° aūt gradu dignitatis fuit ascēsio:qz tūc fuit trīs trāslatio de loco humilitatis ad locū sublimitatis:ī istud fuit digni⁹ sacro redēptionis:qz illud respicit meritū:istud aūt ꝑmiū:ī q̄sto premiū digni⁹ merito/tāto istud est digni⁹ illo sacro C Sz dif.est si redēptio hūana est dignior. C Dico ꝙ magis est vtilis ī laudabilis:nō trī ē magis nobilis:sic est magis virtus laudabilis felicitate:felicitas trī est nobilior. Cz° dif.qz sacrm natiuitatis vī nobilius ī pfect⁹ resurrectione. C Dico ꝙ nō:qz in natiuitate trī fuit mor⁹ localis puta exitus de vtero:ī ex B chīs nulla dignitate acq̄fuit:qz ita pfect⁹ erat in vtero sic fuit post natiuitatē. C 3ª dif.qūo eccl'ia soleniçat amplius de natiuitate. C Dico ꝙ eccl'ia refert B nō solū ad natiuitatē vt solū dicit exitū ex vtero:ſz ēt ad incarnationē:vt ꝑs in his q̄ cantat.vbū caro factū est ꝛc̄.qz illud fuit occultū modo manifestū. C 4ª dif.de sacro ascēsionis ī glificatiōis. C Dōm ꝙ in instāti incarnationis fuit glorificat⁹ eētialr:illa aūt glorificatio in ascensione fuit accidentalis q̄ fuit ad deterā patris collocatus.

A

ꝑ poste.c.5.ī

Vide supra in mā de cuchrista.ī in 3°. Ordo dictoꝛ sacroꝛ in diuinitate nōnter

Dy⁹ curiosa.

B

Nō semp laudabil⁹ nobilius:qō trī cōsidera.

De redēptiōe ī natiuitate.

De solēnitate maioꝛi natiuitatis ꝓcteris qd infert.

De ascēsione notanter. Glorificatio chīi duplex.

C

Dies dñica q̄ druplici sacra mēto dotata.

Gene.2. Ad.1.in ipsa.

ꝙ sup Gene. Gene.2.

De ecclesiastic⁹ dogmatibus.c.13. c.5. Regula.

D

Dīe dñica ma xime signifi cari rōne re surrectiōis ſz vī repugnare nō ꝓbatur. Dubia valde curiosa.

Matthei.13.

Quare sabbatō dñica mutauit ī q̄re no. hēc ē.ſz nō alij dies sabbato.

Ad.l.ogar⁹ est. Ethnaf oicens sanctis ī ānū tuitis ī nobis. ī ſ fic resurrectionis.

Quartus XLIII. VI. 218

Secunda ꝓticula est videre.si dies dñica fuit maxime sanctificata. C Ubi sciendus est ꝙ dies dñica inuenīt quadruplici sacro dotata.ſ.sacro mūdi creationis.natiuitatis chīi ciusq; resurrectionis ī spūs.ſ.missionis. C Primū istoꝝ declarat.ꝑma dies fuit dñica:qz postea die 7ª.de⁹ geuit.ipse creauit q̄tuor nobilissima:celū empyreū creaturā angelicā q̄ accipit noīe lucis:aīam rōnalē:ſz hoc nō est certū:trī Augu.sup illa ꝓba.inspirauit in faciē ei⁹ ꝛc̄.vī dicere ꝙ fuit creata cū angelis:ī postea ispirauit eā.Alibi trī dicit ꝙ creā do infundit:ī lucē sensibilē q̄ est nobilissima creaturarū sensibiliū. Cz° declarat Aug.4° de tri.dicit ꝙ eadez die fuit annuntiatus ī passus.ſ.z5° marty. Qñcūq; autē annūtiatio cadit in die veneris.natiuitas cadit in dñica. C 3° claruz est:qz tertia die surrexit ī mortuus ꝑcedēte die veneris:ꝑs aūt ꝑ synodochē ꝙ sequēti dominica est dies tertia. C 4° silr ꝑs:qz die.50.a die resurrectionis spūs.ſ.missus fuit. C Sed ꝙ qō istoꝝ fuit magis sanctificata:C Dico ꝙ nō minor fuit natiuitas chīi q̄ creatio mūdi:nec trī fuit magis sanctificata per natiuitatē:nec ꝑ missionē spūs.ſ.qz ibi nō fuit vnio partialis:sic in resurrectione.q̄ maxie significat ī extollit dies dñica ꝑ sacrm resurrectiōis. C Sz oc.diffi.ꝑ q̄re in veteri testō nō scificauit diē dñicā:sicut diē sabbati. Dī ꝙ ad extollendū nouū testm voluit de⁹ ꝙ ppl's sibi seruiret in nobiliori die.iō dicit noua ī vetera ꝓponēdo noua.Qz aūt nobilior sit dies dñica ꝑz:qz nobili⁹ ē operari opa pfecta:q̄ cessare ab opib⁹. Cz° dif.que oritur ex rūsione:qz tūc oēs alie dies sunt nobiliores sabbato. C Dī ꝙ ſz sit meli⁹ opari spūalia q̄ cessare:trī meli⁹ est vacare ab opib⁹ mecanicis q̄ ea opari:vt vacet cōtemplationi. Nobilissimū aūt est opa spūalia opari:ī qz ds in alys dieb⁹ q̄si operat opa mecanica.iō ꝛc̄. C 3° dif. quare sacrz natiuitatis nō retinet suū diē vt esset semp in dñica. C Dī ꝙ ꝓp connexionē sacroꝝ. C Sz quare dies annuntiationis mutat. C Dī ꝙ ꝓp ipolitatē cum passiōe:qz vna dies gaudy est ī alia meroris:qz tūc nō pōt celebrari. C Intelligēdū trī ꝙ diei dñice voluit ds ꝑsecrare q̄tuor horas.ſ.horā crepusculi q̄trū ad mundi creationē.ꝑ.n.dies inchoauit a vespere:ī tūc de⁹ incepit opari.q̄re dī.factū est vespere ī mane dies vn⁹:nūc aūt qñ dicim⁹ aliqō opus factū vel fieri infra vnū diē. inchoamus eū a mane.vsq; ꝑphā.de mane vsq; ad vesperā finies me:qz igit ꝑ dies fuit inchoata a vespere ī cadē hora ꝛm Aug.qñ mundus fuit inchoat⁹ chīs fuit annuntiatus:ī hoc fuit in die dñica.idcirco crepusculū isti⁹ diei fuit cōsecratū dñica incarnatione:tali aūt hora Habziel virgineꝫ salutauit:vt dī ab Aug.ꝙ ꝓp hoc bī ibi vespe ī mane. Cz° cōsecrauit horaz medie noctis sacro natiuitatis.Et ad B est illud sapiētie. Dū mediuz silentiū tenerēt oīa ī nox in suo cursu mediū iter perageret/ioīpotēs sermo tuus dñe ꝛc̄.Et signū est ꝙ tali hora chīs natus fuit ī pastoꝛib⁹ seruantib⁹ vigilias noctis sup gregē suū angelus natiuitatē dñi annuntiauit. C 3° ꝑsecrauit istius diei auroꝛā ꝑ sacrm resurrectionis surgens Jesus mane ꝑma sabbati.i.die dñica.Et Aug.4° de tri.dicit ꝙ sic.Diluculo diei dñice surrexit. C 4°bo ram tertie per missionez spūs.ſ.qō pōt haberi actuū z° vbi dicit ꝓetrus.Nō.n.sicut vos estimatis hi ebꝛy sūt cum sit horā diei 3ª. C Questio. VI.

E

Dīe dñice q̄tuoꝛ horas spāl' ꝑsecrauit deus.

Gene.1. Esa.38. Sup gene.ī vbi supra.

F

Ad.l.quis. Luce.2.

Marci.16. c.6.

Secundo querit.Utrū corꝑ chīi:qō fuit in sepulchro resurrexerit a mortuis.Qz nō.Qz Jo.z° ipse de tēplo corꝑis sui loquens.dixit.soluite tēplū B ꝛc̄. sed tale nō vī idē esse.ḡ ꝛc̄. C Contra.chīs dicit.nisi granū frumēti cadēs in terram mortuum fuerit ipsum ꝛc̄.ī refert totum ad idem granū:ī ꝛm Aug. seipsum dicebat granum.

c.2.

Jo.12. Super Jo.

G

Hic primo videndus est.si illud corꝑ⁹ qō iacuit in sepulchro resurrexit.ī ostendo ꝑ q̄tuoꝛ auctes ꝙ sic. C Prio auctē angeli apparētis qñ dixit mulieribꝰ surrexit nō est hic venite ī videte locū vbi positus erat.istud nō pōt referri ad ꝓcedēs nisi idē corꝑus fuisset ibi qō surrexit. Cz°.auctē Petri aplī.in actib⁹.Que deponētes de ligno posuerūt in sepulchro/hūc deus suscitauit a mortuis.ista rel'o nō pōt fieri nisi ad idē ꝛc̄. C 3° auctē Aug.in sermone paschali.Corꝑus (inquit) exaie qō erat in sepulchro tepētibus venis subito viguisse. C 4.° auctē Ambroſij.idē corꝑ⁹ qō traxit de vtero vginis fuit in sepulchro.Istud ēt ꝓbatur rōne ꝓpriatiue oppositā.bñt fieri circa idē subm nuō:ſz resurrectio ī mors sunt ꝓpriatiue oppositā.ḡ fuerūt circa idē corꝑus nuō:tūc oñdo ꝙ nūq; hoc fuisset si corꝑ⁹ fuisset informatū foꝛa cadaueris. Doc ꝓbo.ꝑ ipole est ꝙ illō resurgat cui ex sua rōne foꝛali repugnat vita:ſz illō cōpositū qō tu ponis est hoī.ḡ ꝛc̄. ꝓbatio minoris.Qñcūq; est aliq foꝛa cui incōpol'is est ois aīa/illi est incompol'is ois vita.sic est de ista foꝛa cadaueris:qz per te,aduenīē te aīa recedit illa. Cz° rō.ipole est ꝙ illud qō ꝑ resurrectionē destruīt/resurgat:sed ꝑ resurrectionē illud cōpositū ex mā ꝑma ī foꝛa cadaueris destruīt.ḡ illud nō resurgit. Nā ꝑ te sicut ꝑ gnōnē ignis cozrūpit foꝛa ligni: sic ꝑ aduentū aīe rōnalis in resurrectione cozrūpit foꝛma cadaueris quā corꝑ⁹ habuit in sepulchro. C 3° sic. Ubicūq; est effect⁹ foꝛalis alicui⁹ foꝛe/ibi est foꝛa illa. qūo a destructiōe ꝙntis:ybi nō pōt eē foꝛa nec ei⁹ effectus.effect⁹ foꝛalis resurrectiōis est resurgere:resurrectio aūt nō pōt eē in isto corꝑe qō ponis. Quia qñcūq; aliq̄ sic se bñt ꝙ vno exīte alterū est destructū:ipole est ꝙ sit cū illo:ſz in illo instāti quo chīs resurrexit vixit ī in illo instanti fuit foꝛa cadaueris annihilata.ḡ resurrectio in tali corꝑe fundari nō pōt. C 4° sic. Nō pōt dari

Marci.16. c.10.

Sed est Ambroſij ſz alios De ꝛic.dis.2. oia q̄re in li.ō sacrīs. Auctoritatib⁹ ī rōnib⁹ ostēdit idēritatem corꝑis chīi in vtero in sepulchro ī in resurrectione ī spāl'r ipugnat thomistas:ſz q̄re copiose ī seo.di.11.q.3. ī alibi ī alios

H

Ad.l.ergo.

Contra foꝛaz cadaueris vel vicariā arguit 4ª ī satis efficaciter.

I gn resurgat vel aĩa vel mã: vel cõpositũ ex aĩa ⁊ corpe vel cõpositũ cadaueris. nõ ꝑ'. qz illd nõ resurgit qđ nõ fuit mortuũ: ſz aĩa nõ fuit mortua. g̃ ⁊c. nec mã ꝑma: qz mori nõ põt. vel g̃ corꝰ chr̃i. ⁊ hoc nõ: qz de cuⁱ eẽntia est vita: ipoⁱe est qꝺ resurgat qz tale mori nõ põt. resurgere aũt est trãsire de nõ vita ad vitã ſz de eẽntia corporis chr̃i vt est cõpositũ est aĩa rõnalis. g̃ ⁊c. nec ẽt cõpositũ cadaueris vt visus est. ¶ Sed dicũt aduersarij qꝺ corꝰ cadaueris resurrexit rõne mãe: qz mã illius transit ad aĩam rõnalẽ. ¶ Contra. qz ꝓ hoc oĩa aĩalia que comedimus resurgerẽt. ſi. n. aliqꝺ corꝰ moziat vita minus nobili ⁊ transit ad nobiliorẽ. nobilissimuz resurgit. mõ mã bruto⁊ postea informat aĩa rõnali. cũ igit illa iterũ reuiuiscat vita intellectuali: segr̃ qꝺ ſi ꝓp mãm fit resurrectio qꝺ resurgũt aĩalia. Itẽ ſi vnus hõ nutrit de alio sicut factũ fuit in obsidione hierusalẽ tpe Tyti ⁊ Uespesiani: tũc mã vnius transit ad vitã alterius: ⁊ ita resurgit. Itẽ resurrectio est via ad esse. ſi g̃ aliqꝺ corꝰ resurgat ex hoc qꝺ corꝰ corrumpit ⁊ mã eius trãsit ad aliud. igit ignis g corrũpit resurget: qz mã eiꝰ transit ad aliud. igit ignis g corrũpit resurget: qz mã eiꝰ transit ad aliud. ¶ Cõfirmat: qz tu dicis qꝺ resurgit ꝓ mãs. ¶ Cõtra. ipoⁱe est qꝺ vllus resurgat ꝓ instãti ꝓ quo nõ est: sed in instãti quo resurrexit corꝰ chr̃i nõ fuit forma cadaueris. igit ꝑ nullus ꝓncipiũ eius sibi cõuenire põt. ops igitur qꝺ illud idem corpus qđ fuit vita ꝓtinatum postea reuertatur ad vitam. ¶ Questio. VII.

Certio querit. Utrũ fuerit idẽ corpus numero qđ resurrexit ⁊ qđ erat mortuũ. Qz nõ. Animatũ ⁊ inanimatuz non sunt idem genere. ergo nec idem numero. ¶ Contra. eadem ratione sequeret qꝺ materia differret genere. ergo ⁊c.

L Ob. thomista rum. Idẽ nuõ 4r.

Hic dicunt alig qꝺ q̃drupl'r põt intelligi qꝺ idez corpus numero resurgat. ſ. nũerositate mãe forme cõpositi suppositi. ¶ Dicunt g̃ qꝺ ꝓmo mõ fuit idẽ corpus ⁊ quarto mõ: qz idẽ suppositũ: in sepulchro. n. erat vnitũ vbi: nõ aũt vnitate forme: qz in sepulchro habuit formã cadaueris: q̃ est alia foza: ⁊ ꝓ ꝑs aliud cõpositũ: qz alia forma. ¶ Ad auctẽ dicunt qꝺ est vnũ vnitate mãe. ¶ Uidendũ igit ꝑ ſi nũerositas mãe sufficit. Et ostendo qꝺ nõ: qz qñcũqz sunt aliq̃ idẽ nũero in mã tñ ⁊ nõ in foza illa sunt idẽ ſm qd: sicut ignis generãs hz eãdẽ mãm cũ aere: ſz corꝰ chr̃i ꝑ te, est idẽ nuõ ſz mãm tñ. g̃ tñ ſm qd: tunc sic. qñcũqz est aliqꝺ vez ſm qd: est falsuz simplr: sed verũ est qꝺ resurrexit ſm qd idẽ nyõ ꝓ te, ⁊ ꝓ ꝑs falsum est simplr dicere: qꝺ idẽ corpꝰ nuõ resurrexit: ⁊ sic articul's fidei est verus ſz qd ⁊ falsus simplr: ⁊ eiꝰ oppm est vez simplr. ¶ Zº. pbo qꝺ eodẽ mõ in vtero vginis remãsit post mortẽ corporis chr̃i: qz multũ de mã eius remãsit in vtero vginis vt lac quo fuit alitus. Ib aũt esset ꝺ articulũ fidei ⁊ ꝺ doctores. ¶ 3º ipoⁱe est qꝺ qñ aliqꝺ repugnat alicui ꝓ aliqđ: per illđ aliqꝺ nõ põt sibi cõuenire: sic nõ põt alicui cõuenire mori ꝓ aĩam rõnalẽ: cũ aĩa rõnalis sit imortalis: ſz mãe repugnat corrũpi ⁊ gnãri. g̃ nulli põt cõpetere resurgere per ipsuz. ¶ 4ª ratio. qz multa fuerũt resoluta de corpore chr̃i in aere. igitur ſi identitas materie sufficit: sequit̃ qꝺ remansit idem in aere.

Secundo videndũ est ſi sufficit idẽtitas suppositi: qz ſi beata virgo fuisset assumpta: nũqꝺ ꝓp hoc fuisset in sepulchro: certũ est qꝺ nõ: simil'r eadẽ rõne aĩa remãsisset in sepulchro. ſi ꝓp idẽtitatem suppositi: qđ attribuit vni ⁊ alteri. ¶ Ulterius quando aliqꝺ attribuit chr̃o opz per nãz que est in eo: vt in supposito: sed resurgere vel mori nõ cõuenit sibi ꝓ aliquid qđ est in eo: nec ꝓ mãm: nec ꝓ aĩam. ¶ Jõ dico qꝺ corꝰ chr̃i fuit idẽ nuõ idẽtitate forme qua est corꝰ: ⁊ ꝓ ꝑs idẽ cõpositũ. Et hõ sunt q̃tuor signa. ¶ Primũ in accidentib⁹ absolutis: eedẽ. n. cicatrices fuerunt in corpore chr̃i mortuo ⁊ vino: ſi aũt resolo facta eẽt ad ꝓmã mãz a quo fuissent iducte. Ex hoc arguit̃ sic. qñ aliqꝺ gnãns gñat aliqđ cõpositũ nõ intẽdit inducere nisi q̃ ꝓ se iſtũ: iste plage fũt accñtales. ſi. n. ex nã gnõnis essent in quacũqz mã iduceret eas: ex quo ꝓ se iducerent. Alliq dicũt qꝺ nõ sunt eedez nuõ: ⁊ ꝺ hoc vadit ista rõ: qz vbi agens eiusdẽ rõnis ⁊ passuz eiusdẽ rõnis: ibi segr̃ effectⁱ eiusdẽ rõnis. igit in alio iducerent sil'ia. ¶ 2m signũ in formis respectiuis. chr̃s fuit in cruce mortuus ⁊ erat crucifixus gs g̃ illud aliud corꝰ crucifixit: ⁊ Non corpa supercelestia: qz tũc in oĩ tpe. nec iudei istud tetigerunt. Si dicis qꝺ fuit sequuta. Contra. ista erat distincta crucifixio nuõ a ꝓma: qz aliud est cõpositũ eius ⁊ aliud ꝓme: ſz effectⁱ nouus regrit cãm nouã. ¶ 3m signũ est ex motu locali: qz qñ inclinauit caput pone g̃ aĩa fuit egressa: tũc ſi motus nõ distinctus hz intentũ: qz oẽs motus terminantur ad mutatũ esse. ſi in medio illi⁹ iclinationis emisit aĩaz ⁊ ad hoc mouebat corꝰ: nõ põt esse idẽ motus in nuõ qñ caput 2m mouebat: qz duo capita distincta ꝓm⁹ motus fuit terminatus ad mutatũ esse. scõs motus incboatus ab indiuisibili: que nõ ꝓñt esse simul: qz tũc corꝑ vltima essent sil'. ſi ẽt succeſſiua: igit ibi est dare ꝓtinuum mediũ. ¶ 4m signũ. est ꝓ viã motus alterationis. ignis põt denigrare vtrũqz corpus vel calefacere. ignis cõtinuat intendẽdo suã actionẽ eodẽ igne vnifozmiter permanente: sed ſi esset aliud subm nõ intẽderet actionez: qz calor ꝑmus corrũperet ⁊ alius nouus induceret: ita qꝺ inciperet de nouo calefacere. Exꝑimur aũt qꝺ ꝓtinue intendit̃ sine interpolatione. ¶ Sz ꝺ ista arguit̃. ꝑ instantia est qñ accñs g̃at ex vino in dolio eiusdẽ figure cũ acetũ sicut fuit vinũ: vñ venit illa figura. ¶ 2m exm. est in pomo sano ⁊ putrido: eadẽ cicatrix vel scissura remanet. ¶ 3m exẽm. panis ⁊ pasta spẽ differre videnť: si tñ fiat cicatrix vel impreſſio aliq̃ in pasta: postea remanet in pane. ¶ 4m exẽm. si lignũ hz cõcauitatẽ vel gibositatẽ vel scissurã/qñ est cõbustũ eadem remanet in carbone. ¶ Dic dico qꝺ istud est via ad ꝓbandũ in oĩbus talibus esse subm commune talium accidentium ⁊ transeunte forma specifica manent accidentia in eodem subiecto numero. ¶ Questio. VIII.

Quarto querit. Utrũ idẽ corpus nuõ de genere quãtitatis remãsit siue resurrexit. ¶ Dic sine argumentis rñdeo qꝺ doctor dicit. qꝺ idẽ corpus erat de genere quãtitatis: qz eadẽ quãtitas remansit in ꝑs mã. ¶ Sz ꝺ. caro ⁊ os sunt corꝑa de gñe subẽ: sed caro ⁊ os ſm sanctos eadẽ remãserũt: sil'r corꝰ de gñe quãtitatis nõ est aptũ natũ viuere vt sic. Ulteriꝰ ſi sola quãtitas remãsit q̃re opoztebat ꝑ seruari ⁊ vngi: Ulterius eiusdẽ spẽi: q̃tũ ad quãtitatẽ fuisset idolum sibi cõ figuratũ: sed in eodẽ subo spẽs põt eadez forma spe introduci. igitur in tali potuisset aĩa introduci in idolo: qđ est inconueniens: nõ igitur sufficit dicere qꝺ mansit idẽ corpus numero de genere quantitatis.

Solent autem nonnulli.

Incipit distin. 44ª. ¶ Circa quaz querunt q̃tuor. ¶ Primo queritur vtrum generalis resurrectio omnium futura sit. Qz non: qz in ꝑs. dz. Nõ resurgũt impy in iudicio. g̃ nõ erit oĩum gnãlis resurrectio. ¶ Cõtra. ꝑ' cozi. 15. Des gdẽ resurgemus.

Dic est

N Ob. ꝓpria. Idẽtitas nũq̃ talẽ corporis chr̃i mortui ⁊ viui offẽdit q̃ druplici r̃. quo notabr.

O 8. mesa. 2. c. 22 ⁊ alibi.

P Instãtia 4ª ꝓ ꝓpm. ꝓma.

Q Vide sen. 4ª supra. ⁊ ibi.

Ne duz idẽtitates corꝓs nuõ g̃nẽ quãtitatis sed et de gñe subẽ incur. resurrectis.

A Vide 4ª de resurrectiõe. Item Ang. 2. 22. 6 ⁊ alibi.

Porphyrius in 10. de aĩa cõ. 5. Aristo. refutatio. Galẽ text. 82 Auicẽna.

B

C

D

Ecclesiast. 11. 3. Reg. 17. Matth. 9. Luce. 7. Joan. 11.

Quartus XLIIII. II. 219

Hic est intelligendũ q̃ resurrectio est remissio aĩe cuz corpe.

Fuerũt aũt de ꝟ 4ºr errores. ¶ Primº fuit saducæorum. Matthº. 22º. g cũ epicuris dixerũt aĩam mori cũ corpe. ¶ 2º error fuit platonicoꝝ g circulationẽ posuerũt dicentes qꝺ aĩa trãsit de vno in aliud corpus: ſz imortalis. ¶ 3º Origenis: quẽ recitauit Aug. 10. ꝺ ciui. dei qꝺ nũq̃ vere reuniebat aĩa cũ corpe. ¶ 4º error fuit Auerro. g posuit vnã aĩaz in oĩb⁹. ¶ Istis erroribꝰ exclusis ponit veritas fidei: qꝺ aĩa est imortalis ⁊ erit resurrectio: sicut dr̃ Job 19º. In nouissimo die resurrecturus sum ⁊c. Et Joã. xiº. de Martha quã Chr̃s illuminauerat ꝺ vitate resurrectionis. Scio (iquit) qꝺ resurget in nouissimo die ⁊c. ¶ Jsta resurrectio fiet in ictu oculi in nouissima tuba ſm Aplm. ꝑ' Lozin. 15. ¶ Sed oc. dif. ꝓma. ſi in vltate illius vocis fiet resurrectio. ¶ Dr̃ qꝺ nõ ex sua nã: ſz ministerial'r sic dr̃ de sacrãs. ¶ 2ª dif. si erit ne tuba artificialis. ¶ Dr̃ qꝺ erit vox chr̃i. ad cuius clamorẽ resurgent oẽs ad iudiciuz. Uñ ait Apl's ꝑ' ad Thessal. 4º. in tuba dei descẽdet de celo ⁊c. ¶ 3ª dif. qũo vox chr̃i poterit ꝑ totũ mũdũ audiri. ¶ Dr̃ qꝺ nõ ex nã corꝑis absolute: sed vtus dña itendet ita eã. Uñ psal. Dabit voci sue vocẽ vtutẽ. ¶ 4ª dif. qũo aĩa q̃ nõ hz organũ audiet eã. ¶ Dr̃ qꝺ intellectual'r. ga est dare intellectualẽ auditionẽ: sic angeli audiũt q̃ ego dico. ¶ Intelligẽdũ tñ est qꝺ in momẽto resurrectionis erit 4r actº. ꝑm⁹ recollectio pulueꝝ. scõs vnio coꝝ. tertⁱ⁹ expoliatio formaꝝ ⁊ inductio forme organicationis. 4rtⁱ⁹ iductio aĩe rõnalis. Uocant aũt pulueres oĩa in que sunt resoluta corꝑa. Ignis enĩ resoluit in vaporẽ ⁊ in mãm grossaz: ⁊ tũc ignis congregationis. eadem enĩz mã recolliget ab angelis ⁊ fiet vnio localis: ⁊ deide expoliabit̃ formis vapoꝝ ⁊ cineꝝ ⁊ iducet̃ forma organicationis. in istanti aũt infundet aĩa. ¶ Sed occu. dif. ꝓma est qũo fiet ꝑ angelos: In euãgelio. Matthº. 24º. dicit chr̃s. Mittet filiⁱ⁹ hois angelos suos ⁊ ꝓgregabit electos a q̃tuor vẽtis terre. ¶ Sz qũo poterit cognosci ꝑs cuiuslibz hois: ¶ Rñdeo itel lectⁱ⁹ ꝑ ꝓ⁹ cognoscit ĩtuitiue oĩa sensibilia: ⁊ ꝑ ꝑñs respectⁱ⁹ eoꝝ. ptes aũt alicuiⁱ⁹ totiⁱ⁹ semꝑ bñt aliquẽ ordinẽ: ⁊ ex illis poterũt discernere q̃ꝝ sunt. ¶ 2ª dif. si in istãti poterit fieri talis ꝓgregatio. ¶ Dr̃ qꝺ angelus non hz vtutẽ mouẽdi corpus in istãti: sed in tpe impceptibili ꝟ fiet. ¶ 3ª dif. si ministerio angeloꝝ poterit fieri talis organicatio. ¶ Dr̃ ſm Aug. 3º de tri. qꝺ nullã formã subalẽ põt angelus iducẽ. In illo igit actu regrit vtus dña. ¶ 4ª dif. si ministerio angeloꝝ accipiet aĩa ⁊ ponet in corꝰ. ¶ Dr̃ qꝺ bñ local'r põt eã corꝑi ꝓiungere: sed nõ formal'r: ga agẽs inducẽs formã formal'r vere inducit cõpositũ qđ repugnat angelo: ideo ad vtutẽ dñã est recurrẽdũ. ¶ Sed q̃rit̃ ſi poterit fieri in instãti vtute diuina collectio pulueꝝ. ¶ Dr̃ qꝺ sic: ga nõ repugnat moueri de loco ad locũ in instãti: vt patuit supra i sacrõ eucharistie: ſz nũqꝺ in istãti poterit fieri pulueꝝ collectio ⁊ organicatio. ¶ Dr̃ qꝺ nõ: ga sũt foꝛe icõpoles. ¶ Sz resurgẽt ne oẽs sil'. Uñ Apl's dicẽ. ꝑ' ad Thessal. 4º. qꝺ illi q̃ in chr̃o sũt mortui resurgẽt ꝓmi. ¶ Questio. II.

Secundo q̃rit̃. Utrũ ꝑ diuinã potentiã possit idẽ nuõ repari. Qz nõ. ga qđ est ꝓteritũ/est impoⁱe fieri ꝑñs: vt dictũ fuit in ꝓmo. ¶ Contra. ga ostensum est supra de eucharistia qꝺ conuersio totalis vnius in aliud est: quia vtrunqz continet deus virtualiter: sed ita potest argui in ꝓpoſito.

Hic fuit opinio aliquoꝝ qꝺ deⁱ⁹ nullã rẽ corruptã põt reparᵉ: ⁊ si sensitiua dr̃ ab itellectiua nõ posset. ¶ Sz ꝺ hanc argunt Sco. ga de resurrectiõe thauri ab illo scõ Siluestro: vt hz in eius legẽda. Arguo g̃ rõne sic. Laro hois resoluit̃: ⁊ postea reparaf. ſi alia caro: g̃ aliud cõpositũ. Arguo 2º de accñtib⁹ absolutis. Nã boc posito sequit̃ qꝺ hõ nõ bẽat eãdẽ quãtitatẽ: nec ꝑ ꝑñs q̃ltatis cõplones. 3º de respe cruis: ga hz posito sequit̃ qꝺ chr̃s nõ est filiⁱ⁹ vginis Marie: ga respectus filiationis ad mr̃z fuit destructus: ga fundaf supꝑtiã g̃iatiuaz que corrupta est. 4.º gcqđ dicit cõpositũ humanitas chr̃i nõ fuit in triduo: ſi non eadẽ reparaf. g̃ nec idẽ hõ. ¶ Cõfirmat hz 4ºr rõnib⁹. ꝓria sumit̃ ex cõparatione creationis ad annihilationẽ. Ad eãdẽ poⁱ⁹ reducit̃ res ꝓ annihilationez in q̃ erat antẽ ꝑ creationẽ: ſz añ creationẽ erat res ꝓducibilis: ⁊ ita qꝺ a tali possibilitate incepit creatio. g̃ ⁊ nũc icipere põt ab eadẽ. ¶ 2º sic. ipoⁱe est qꝺ illud qđ nõ ꝙuenit alicui ꝑ creationẽ remoueat ab eo ꝓ annihilationẽ: ſz ꝓducibilitas nõ est ꝓ creationẽ: ga añ creationẽ res erat ꝓducibil. g̃ nõ ꝑt adimi ꝑ annihilationẽ. ¶ 3º qñcũqz aliqꝺ cõuenit alicui ꝑ se/ipoⁱe est qꝺ adimaf ꝑ illud qđ ꝙueniꝛ ei ꝑ accñs: ſz ꝓducibilitas cõuenit cuilibet creature ꝑ se: ⁊ est passio demõstrabilis de ea: qđ ãt ãnihileꝛ hz accidit ei. ¶ 4º de ꝑ ꝑñ cõplexo. Eidẽ ſm idẽ non ꝑñt cõuenire extrema ꝺdictionis: ſz res añ creationẽ ⁊ post nullã distinctionẽ hz. ¶ Si dicas qꝺ aliqꝺ post annihilationẽ ꝙuenit: qđ non ante creationez. ergo aliquid est ibi qđ nõ est creatũ. ergo extrema ꝓtradictionis nõ ꝑñt fundari super re creata ⁊ annihilata.

Dico ergo sic quⁱ⁹ rõnibⁱ⁹ istis: qꝺ idẽ annihilatũ repari põt. Et confirmatur 4r. ¶ Primo sic. oẽ illud qđ est ens. ꝓhibitũ est ab eterno ꝓhibitũ: ga nõ dat rẽ nisi ꝓducibilẽ: sed mõ aliqꝺ qđ hz aliqꝺ ab eterno: nõ põt hẽ ex tpe. g̃ post destructionẽ nõ icipit hẽ esse ꝓhibitũ: sed ab eterno fuit ꝓhibitũ. ¶ 2º sic. qñ aliqꝺ ꝙuenit alicui nẽcio nõ ꝑt nõ ꝙuenire: ſz nũc ita est qꝺ oẽ eẽ ꝓhibitũ ꝙuenit oĩ. ꝓhibito nẽcio: si nõ iam nõ eẽt ꝓhibitũ simplr. oẽ aũt qđ annihilaf ꝓtinenter annihilaf. ¶ 3º qđ ꝙuenit alicui nẽcio nõ potest amoueri ꝑ illđ qđ ꝓtingẽter aduenit: sed ꝓducibilitas ꝙuenit nẽcio. g̃ ⁊c. ¶ 4º sic. vbicũqz est eadẽ rõ diffinitiua/eadẽ passio ꝙuenit sibi ⁊ est demõstrabilis de eo: sed qꝺditas hz eãdẽ diffõnẽ ante creationẽ ⁊ post. ergo ⁊c. ¶ Sed ꝺ hoc arguit̃ 4r. ꝓmo sic. vbicũqz est alia ⁊ alia ꝓductio: ibi est aliud ⁊ aliud ꝓductũ: sed alia ⁊ alia ꝓductio in repatione ⁊ creatione. g̃ ⁊c. ¶ Confirmat̃. ga creatio est idẽ realr creature: ⁊ ita si alia creatio est: sequitur qꝺ alia creatura ꝓducta. ¶ 2ª ga mutationes ex terminis distinguũt. Alia ãt est mutatio repatio: ⁊ alia mutatio creatio/loquẽdo large de mutatiõe. g̃ aliq sunt termini ꝓducti. ¶ 3º oñsuz fuit supra qꝺ ꝑ motũ de⁹ potest cãre formã. Idẽ ãt motⁱ⁹ nuõ nõ põt redire. g̃ ⁊c. ¶ 4º annihilatio est posterior ordine eẽntiali ipsa creatione. g̃ vl qꝺ creatio nõ possit cẽ post annihilationẽ respectu eiusdẽ: ga iã esset circulatio in ordine essentiali. ¶ Rr ad ꝓmũ. dico qꝺ eadẽ nuõ est ꝓductio ⁊ creatio: sed 2m aliquã circũstãtiã hz quã nõ ꝑm. ¶ Ad 2m dico qꝺ si deⁱ⁹ lumẽ aeris destrueret ⁊ iterũ iduceret in aere esset alia mutatio. Uñ ꝑ diuinã poⁱ⁹ põt esse qꝺ ples mutationes bñt eũdẽ terminũ. ¶ Ad aliꝺ qꝺ motⁱ⁹ dr̃t realr a termino: ideo nõ est icõueniens. ¶ Ad aliud. dico qꝺ creatio nunq̃ ſm se sequit̃ creationẽ: sed rõne circũstantie. est enĩ eadẽ creatio cũ ꝓma. illa autez sequit̃. Dicas nõ est rõne creationis: ſz alterius circũstãtie. ¶ Sed hic occurrit dubia. ¶ Primũ dubiũ est. qñ resurget corꝰ si sit ea/

E Opi. Thome dis. ꝓcenti.

Impugnat ꝓ Sco. dis. 43. huius q. 1.

Idẽ numero destructũ ꝑ diuinã potentiã reparari posse oñdit multis ⁊ efficacib⁹ rationibus.

F

Ob. ꝓpria. Annihilatum idẽ nuõ reparari posse ad huc alijs rõnibus ꝓbatur.

G

Ens ꝓhibitus nõ est creabile nec annihilabile nec cõ.

Obiect 4r.

H

Solones singulares q̃s bene examia stãte vnitate termini mutationes variari.

Quãr creatõ creatiõez segr̃ respectũ eiusdẽ

Dubium 2r.

I

Ad scām. Eadē vnio 7 mutatio nuō repāt i eisdē termini numero reparī repatione 7 est qō queris.

Distin.4ª. Exēplū subāstātia pmanēs absolutū 7 rē possit deº in identitate nuālī repararemº: ita cōcedit de boru 4or oppositu.

K

Ondidit p viaz multiplicis ǯdictionis deū non posse oia reparare.

Arū.pisiēsis.

Exēplū 4ª no inbile.

L

M

De modo ǯtrisecoꝝ pductiōe nōnter. Dubª nōnda. Sicut nec oia repabilia: sic nec oia pductibilia.

Quadruplex circūstātia vel modus pductibilium.

A.l. qō fuit ō nouo pductū

dez mutatio nuō. C2º si sitº eadē vnio. CRº ad pmū. illud dico q sic: ga essentiali ordine pcedit cōpositus, si ḡ alia vnio sequit̄ q aliud cōpositū. CAd pmū dico q nō eadē mutatio: nec illa pcedit cōpositus ordine essentiali. deus aūt in instāti potest producere sine mutatione: 7 ita est accidentalis ordo. CQuestio III.

Ertio q̄rit̄. vtrū oia q̄ sunt in vniuerso deus possit reparare eadē nuō. Oz sic. ga eadē rō videt̄ vbiq;. CLōtra. si deº fecisset mundū ab eterno: si annihilaret ipsum nō posset esse reparatio ab eterno.

Hic ponitur distinctio de forma subali 7 accidētali. Oēm subaz pōt reparare: lz forte nō accūs oē: ga lz oī subc accidat eē ꝑteritū: nō tñ oī accūrit: ga nō ꝑteritionē. C2ª dif. de pmanente 7 successiuo: lz enī forsan deº nō possit reparare oē successiuū: pōt tñ oē pmanēs. pducibilitas enī pmanētiuz fixa est. C3ª dif. de absolutis 7 respectiuis: q̄uis forsan nō possit oē respectiuū: pōt tñ oē absolutū: ga in eadez habitudine nunq̄ reparat aligd. C4ª dif. de re 7 mō rei: ga nō sub eodē mō repat̄ sub quo erat. CDivisis ǯdruplici ǯdictione, pbo q nō pōt oia repare. CPria est esse annihilatū 7 nō annihilatū: sed nunc est vera ℔. mūdus nūq̄ fuit annihilat⁹. Post reparationē nō esset vera: lz sua opposita. s. mūdus annihilatus fuit. hoc nō pōt esse ꝑm idē. igit̄ ꝑm aliō 7 aliō: 7 in isto distinguunt̄: 7 est aligd in vno qō nō in alio: 7 illō nō est repatū. Lōtradictio iteratus 7 nō iteratº iterēptº 7 nō iterēptus 7 silia. CLōfirmat̄. ipole est trāsire de ǯdictorio in ǯdictoriū nisi facta mutatione in aliquo extremoꝝ: 7 in ℔ distinguunt̄. CDoc declaro 4or exēplis. CPrimū est in tpe: annihilet deº istū mūdū: postea p te repet. per te idē tp̄s erit nūc in p̄ mundo deº creauit stellas pares in renouatione auferat̄ vna stella. stelle erunt ipares: 7 ita pro eodē tpe nuō ierunt extrema ǯdictionis. si des aliō 7 aliud in tpe hī ppm. C2m exēplū est in instanti. in illo instāti in quo creauit mūdū 7 lucifez, in repatione non vult repare luciferū. ḡ in eodē instāti nuō lucifer erit 7 nō erit: exquo tu ponis q idē istans reparat̄. C3m exm est de qñ. q idē nō repet̄. si qñ mūdus fuit creatº qnq; milia annoꝝ sunt. Quero si in eodē instanti qñ tūc simul creatº 7 repatº. C4m exm de posteriozitate. Dis creatura q̄ pducit̄ in tpe est posterioz eternitate: 7 quāto posterius tāto magis distat ab eternitate: lz iequal̄ distat ab eternitate qñ reparat̄. ḡ per aliā posteriozitatē.

q. precedēte. Lōclo rñsiua

Jdeo dico q deº nō pōt oēs circūstātias vniuersi reparc. CLōfirmat̄. lz enim deus bēat futurū in ptāte sua: nō tñ ꝑteritū vt ꝑteritus.

Obiectio.

CSed ǯ ℔ sūt rones ꝑus facte 7 eq̄ dī ꝓcludē de oib⁹. vñ reducunt̄ sic ad illud deducunt̄ res ad annihilationē a q̄ incipiūt p creationē lz incipiunt a pducibilitate: ga in posª ad creādū silr eis nō dat̄ q sint pductiones per creationē ǯ alias rones supius inductas. CDic pt dici q modi itrinseci nō bñt pductionē in se nec annihilationē: sed ꝓsequunt̄ pducibile 7 annihilabile. CSed hic oc. dif. si oia repata poterāt p̄ creari in p̄ª pductiōe. CDico q sic oia creata non pñt redire seu reparī: nec oia q̄ sūt repata poterāt in p̄ª pductiōe pduci. CUbi sciēdū est q 4or iueniunt̄ in reb⁹. iuenim⁹ enī pmitatē nouitatē secūditatē binaritatez, pmitas 7 nouitas se tenent ex pte modi p̄ pducti: nec pñt reparī: ga nō potest amplius p̄ pduci illud qō semel ꝑus pductuz est. silr p̄ fuit de nouo pduct⁹ eadē natiuitate nō pōt itez pduci. secūditas aūt ex pte renouati se tenet: ga nō pōt pduci 2º nisi ꝑus fuerit pductū 7 annihilatuz: qñ p̄ pducit non pōt bis pduxisse: si ꝑus pduxisset. ille binarius est duaꝝ circūstātiaꝝ. CSed nūqd deº pōt idē tp̄s reparare: Videt̄ mihi q si bis fluxū irreparabilē: idē nuō reparet̄ ǯdictoria eēnt silr̄ va. CJdeo quo ad formale non pōt reparī. CSed qd de mōtu: Videt̄ q sic 7 in diuersis tpib⁹ pōt esse idē motus. CQuestio. IIII.

Quarto q̄rit̄. Utꝝ vsute nāli possit idē numero reparī. Oz nō. in psal. Nunqd mozuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt 7c. CContra. Ecclesia. ꝓmo. Nihil nouum sub sole.

Hic ocunt aliq q nō pōt fieri p nām q idē nuō repet̄: ga idē modus nō pōt redire.

CSz ǯ. ꝑ ex pte poc. pductiue q̄ igni p se ꝓuenit: lz nō calefacē: ga nō ꝓuenit p accūs. igit̄ ignis vis pductiua buiº calozis nō pōt separi ab eo: sed ipole est cē vim pductiuā gn sit alicuiº pducibilis. C2º ex pte suscepti/bilis nec io ineſt subto poª ad recipiēdū illā albedinez. ḡ eadē albedo est susceptibilis: 7 ℔ nāl̄r. C3º ex parte gñantis: ga q̄ sit gñabile ꝓuenit sibi p se. ḡ per illud qō est per accidēs nō amouet̄. corruptio aūt iest ei per accidēs. C4º vbi est cā totalis eadē 7 idē effectus etiam pōt: ga distinctio effectuū ozit̄ ex distinctione in causis. vbi ḡ eedē cāe nuō/ibi idē effectº nuō pōt esse: sed idez agens est 7 idē subm. igit̄ idē tñ nuō. CLōcedo ergo istas rones: exquo cāe numeral̄ eedē manēt. CSz ǯ. ga est alius motus 7 aliud tp̄s silr poª est eūata. CDic dico q posteriº nō variat ꝑus. q̄ aūt est respectº posterioꝝ forma absoluta. CSed diffi. est si idē est de respectiuis. CDico q nō: nec de successiuis: lz iformis subalibus vbi subz acquirit̄ est maioꝝ difficultas: de accūtibus aūt nō est tāta. CSed pōt ne reparī ozganiçatio nāliter. CDico q nō: ga multa ibi requirunt. CSed ℑ. angelus pōt reiungere oēs dispōnes. CDoc non vī ipole: sed tñ ga accūtia sunt corrupta 7 multe dispōnes regrunt̄. Jdeo vī q nō. CSed si posset fieri q dispōnes oēs repararent̄ nō haberē ꝓ iconuenienti.

Preterea sciendum.

Hic incipit distinctio 45ª. Circa quā quero 4or. ꝓio vtꝝ resurrectio sit nālis. Oz sic. ga cōpetit oīb⁹ iduiduis nāe būane. CLōtra. Diony. de diui. no. dicit q est supnālis.

Hic sciendū q nāle q̄nor modis accipit̄. ꝓio modo nāle: vt distinguit̄ ǯ liberū. Scōo vt distinguit̄ ǯ artificiale. Tertio vt distinguit̄ ǯ violētū. Quarto vt distinguit̄ ǯ supnāle. CExēplū ꝑmi. Dicimus q in diuinis est pductio libera 7 nālis. CExēplū scōi. si motus solis est nālis cursus boīs artificialis: 7 isto mō pducit̄ creatura a deo per modū artis. CExēplū tertij de motu grauis deorsuz 7 eiusdē sursuz. CExēplū q̄rti. sicut aliquas vtutes dicim⁹ nāles alias supnāles. CPrimo modo nō pōt dici resurrectio nālis: ga vtute dīna libera fit. CSed nec scōo mō: ga quicqd deus agit extra se agit per modū artis. Nec 4º modo: ga mutatio fiet. Sed 3º mō pōt dici nālis: ga ꝑm inclinationē nālē ꝓuenit aīe rōnali 7 corpi q vniant̄: nec est eis hoc violētū. CSed oc. diffi. si eo modo est nālis: in gnōne aīa ifundit̄ supnaturaliter. CDicit̄ q nō: ga tam ozganiçatio q̄m infusio aīe in resurrectione est supernālis: sed in gnōne saltem ozganiçatio fit nāliter. CScōa dif. ga quantuz ad aīationē videt̄ simul esse circūscribendo ozganiçationē. CDico q vnio vtrobiq; est supnālis 7 in resurrectione 7 in gñatione hominis: lz ozganiçatio fiat naturaliter in generatione. CQuestio. II.

Secundo

A

Vide. 13. tri. ca. 9. c. 10. ci. c. 19. 7. 30.

Dicta ǯmoꝝ pōt̄ accipuorum de resurrectione.

In Timeo.

Vide Augu. 22. ci. c. 13. 7 de ciui. l. 6.

Applicatio. nālis.

B

A.l. termin⁹. Terne q̄nor affirmationes. Duplex cursus. Et dictis pro ꝑte 7 apo logo ostēdit resurrectionē naturam.

11.

C

Decem. 15.

Ppbili. 3.

Suppositū. 4. fundamentū hoꝝ ostēdit duplici rōne. Nāli polita et facti futu resurrectio ne.

D

Q

Applicatio soluta 7 assignari. Lōclo 4ª.

Dubium 2ª

A.l. similiter

E

2º phys. t. c. 12. 7 inde. Exemplū 4ª cōfirmationum dictoꝝ: 7 ponderatoū: ga sapit. In ꝓhemio.

F

G

Dubium 3ª

Vide Augu. 13. tri. ca. 9. Videt vellere surrectionem futurā saltem ó posse ee demōstrabile rōne nāli: sequere rī aquilaz Sco. hic.

Job. 19. Lōclo 4ª. Qualr hō vita mozali manet 7 variatur numeralr nō tanter.

H

Obiect 4ª. 8. meta. t. c. 10

In enchiridion 7. 22. cini. dei. c. 20.

Ecundo queritur. Utrū resurrectio possit ꝓbari rōne naturali. Oz sic. ga antiqui ꝓbi hoc posuerūt vt recitat Augu. 20. de ciuitate dei. CContra. ga est articulus fidei.

Hic primo insistendum est circa dicta ꝓbozū. CPrimū est Socratis: q ꝑm⁹ posuit aīaz ℑmortalē. Ante enī eū aly ꝓbi nō ponebāt: 7 iō eū irridebant. vñ congregati in vnū eis dicebat. vel aīe nre morientē vel nō. Si morientē nō poteris ꝓuincē cōuincēdo mortē: nec post mortē/mortē: si iā ꝓuicti erit̄. Cz⁹ dictū ē Plonis q resurrectionē astruxit post purgationē in cāpos eliseos. C3⁹. est dictū Aristo. q posuit aīaz eē ꝑfectionē corpis organici. C4⁹. est dictū Porphyrij q viroꝝ ꝑfectoꝝ aīas dicebat nō debere redire ad has calamitates. CEx bis dictis ꝓbozꝝ ℑbit̄ resurrectio. CPrimo cōiungēdo dictū Plonis 7 Porphyrij. Plato dixit q redibūt post purgationē. Porphyri⁹ q nō redibūt ad has calamitates. Jta silr ex dictis Socratis 7 Aristo. pōt ꝓuinci: ga vn⁹ dicit q est ℑmortalis: aliº q est forma corpis. Resurrectionez Plo vidit q post purgationē redibūt. Porphyrius q nō ad has calamitates. Jta q ex dictis Socratis 7 Arist. si corꝝ dicta dicanť simul: q sit ℑmortalis, per dictuz Socratis: 7 q sit forma corpis per dictum Aristotelis.

Secundo videamus de dictis ꝓphaꝝ. Exodi 3º dī: qō Ihs recitat Matth. 22º ℑ sadu ceos: q dicūt resurrectionē nō eē. Ego sū deº habraā 7c. qō vbū ad ꝓbandū resurrectionē deducit̄ sic. posito vno relatiuoꝝ ponit̄ reliquuz: sed dicebat relatiue ad illos: ga deº habraā: ergo cū deº eēt 7 ipsi erāt. Cz⁹ auctas. Job 19º que est expſſissima. Credo q redēptor meº viuit 7c. C3ª Osee 6º Uenite 7 reuertamur ad dñm: ga ipse cepit 7 saluabit nos 7c. CEt 2º Machabeoꝝ. ps expſſe. vir fortissimus iudas 7c. CDe dictis aplorꝝ ps expresse. vñ Paulus. Seminat̄ corpº corruptibile 7 resurget incorruptibile. Et reformabit corpus humilitatis nostre cōfiguratū corpori claritatis sue.

Tertio videamus si per rones nāles pōt ostendi. CSunt aūt hic 4or fundamēta nota phi/losophātib⁹. ꝑm de ℑmortalitate aīe. z⁹ ℑ-Plonē q aīa nō trāsit de corpe in corpus. 3m ad dictū Arist. opz aspicere q aīa est forma nālis corpis. 4m ℑ Cōmentatorē q vnius singularis corpis est vna forma distincta ab alys. CIsta probant̄ post. Suppositis igit̄ his arguo p̄ sic. Impole est q sit aliqō iformatiuū nisi reⁿ alicui⁹ iformabilis: sic nec ꝑductiuū sine ꝑducibili: sed aīa per se est iformatiua corpis, ḡ nec io est corpº iformabile correspōdens ei: q aīa actu iformet accidit ei: sed q sit informatiua: hoc ꝓuenit ei p se: 7 per ǯs ppetuo. ḡ opz q sit aliqō qō possit facē q iformet suū iformabile. Et ℑ rō. ꝓbat q resurrectio sit polis: nō q sit futura ó facto. C2º sic. Impole est q inclinatio nālis sit ad impole: sed nālis iclinatio aīe est ad iformādū corp⁹. ḡ 7c. maioꝝ ꝑs de se. ꝓbatio minozis: ga aīa est nāliter in corpe: sic ꝑfectio in ꝑfectibili suo: qō aūt bz alicui nālr ineſſe si separet̄: bz nālē iclinationē ad illud: sic graue nālr est deorsum: 7 si separet̄ nāliter iclinat̄ ad deorsuz. C3º sic. Regula nō est q deº 7 nā nihil faciūt frustra: 7 si nō circa ifima: multo minus circa nobilissima: sed si aīa rōnalis eēt ppetuo separata a corpe: frustra eēt poª informatiua: ga ppetuo frustrareť ab actu: qō est incōueniēs. C4º fortius sic. Impole est q aliq̄ spes quātuz ad oīa idiuidua frustreť sine intento: lz in aliquo iduiduo ℑ posit ꝓtingere: sic q aligs bō nō sit btūs politice: lz oēs ꝑuari nō possunt illo fine: sed oīs forma ordinat̄ ad cōpositū sicut ad ꝓpriū finē sic mā ad formā mā est ꝓp formaz 7 mā 7 forma sūt ꝓp cōpositū. ḡ cū aīa sit forma corporis: cui⁹ finis est humanitas. ḡ incōueniēs est q ꝓpetuo frustreť humanitate. CIste rones videnť demōrare sic q̄cūq; ꝓbozꝝ rones. CEt ꝓfirmat 4ª ex⁹. CPrimuz exēplū est Aristo. p̄ metaᶜ. q nō est ipole peruenire ad sciaz: ga oēs boīes nā scire desiderāt: 7 esset alr frustra desideriū: lz oīs bō appetit nālr ꝓpetuari in vita. ḡ 7c. CSi dicas q est desiderū elicitū liberū nō naturale. CLōtra. illud est nāle: qō 2ª oībus idiuiduis alicuius spēi: lz nō est aligs q nō appetat ꝓpetuari in vita amota ǯdictione mala. CJtē ples bonis efficaci⁹ anhelāt ad vitā q̄ ad sciaz. igit̄ magis vtile vī ℑ q̄ illō. Cz⁹ ex⁹ in mozalib⁹. Qñcunq; aliq̄ ꝑfectio debeť nāe specifice ꝑm se: illa ꝓuenit idiuiduis vt in plib⁹ sic boi log: lz esse vtuosuz 2ª nāe boīs vt bō est ꝑm ꝑfectionē specificaz: sed boies vt in plib⁹ nō sūt vtuosi: ga ad ℑ opz bne oēs vtures. Cū igit̄ nō sint boni vt in plib⁹ mozalr videt̄ eē vita alia vbi in plib⁹ sint vtuosi 7 bti. C3⁹ exēplū phy sicū. gñatio est in reb⁹ corpalib⁹ ad saluādū nām speciſicā que nō pōt in vno ꝓpetuari. nō ordinauit aūt ℑ nā in icorruptibilib⁹: ga sufficienter ꝑfecit in vno idiuiduo. Tūc sumo regulā istā q nobiliori mō saluant̄ que in vno iduiduo: q̄ que p gnōnē. nā aūt magis intendit esse eternū: 7 magis ꝓncipal̄r: 7 p ǯs magis ꝓseruationē eoꝝ itēdit ad nobiliori mō. cū igit̄ bō sit ꝓncipalior cira itelligētias: 7 nobilioꝝ sole 7 celo. ḡ nobiliori modo intendit nām suā ꝓseruare q̄ celi: 7 boc tz supponendo q celū nō sit aīatū. CExm 4m est de fine 7 cis que sūt ad finē: ga finis imponit necessitatē eis q̄ sunt ad finez. ergo quāto aliq̄ maioꝝ ǯnexionē bñt ad finē: tāto magis sūt necia: sed bō bz maioꝝ ǯnexionē ad finē q̄ sol: ga bō bz poss itellectiuā q̄ attingit finē obtinē: ḡ nā magis itēdit ad ꝓseruationē boīs: 7 nobiliori mō q̄ ad cōseruationē solis. CSed oc. dif. ga nō vī demōrabile: ga ad ℑ ꝑbi non deuenerūt. CDī q locus ab auctate: nō tz negatiue. Cz⁹ dif. qūo articulus fidei pōt demōstrari cū sit ꝓtigēs. CDī q resurrectio actu fiat nō est demonstrabile: lz deº nō pōt facē qn aīa sit iclinata ad ℑ. CAlia dif. q doctores nr̄i nō dicūt ℑ. CDico q forsan nō est demōrabile: tñ nō video solutionē ꝑdictarum rationum. CQuestio. III.

Certio queritur. Utrū bō resurgat idez numero. Oz nō Job 7º: Nō reuertet̄ oculus meus vt videat 7c. CLōtra. ibidem dicit. quē visurus sum ego 7c.

Hic inducuntur 4or ǯnes. CPria est ista q bō viuit per totā vitaz idē nuō simplr. pbat̄: ga in ℑ differt pmanēs 7 successiuum: ga pmanēs idē nuō ꝓseuerat: lz bō est duiš. ḡ 7c. Cz⁹ ǯ/q nō idē nuō totalr 7 equalr. ista pbat̄ per augmētū 7 decremētū: q̄diu enī est in augmēto nō fit sine aggñatione extrinsece nāe 7 alimentū ꝓuertit̄ in subaz eiº 7 aliquas ptes bz q̄s nō babuit ꝑus. mā enī alimēti vnit̄ māe aliti. mā aūt q̄tū ad itrinsecas ptes itrat eēntiā cōpositi. CSilr in decremēto: qō fit ꝓtinue in augto ga semp depdit aliq̄ pars nāe 7 illa nō manet. C3ª ǯ/q nō idē totalr: ga nō cū tota mā quā habuit: alioquin esset maximus gigas. si totū alimentū ꝓuertiz rediret. CSed instat ǯ istas ǯnes. CLōtra ꝑmā. Amota ptetoiº amouet̄ totū: sic etiā de dīa ꝑs in diffone: ga si diffinitio cōstat ex multis dīys: amota vna amouet̄ totū: sed iste ptes sunt de integritate boīs p te. ḡ 7c. Cz⁹ sic. Tu dicis q ꝑm ptē nō est idē qō ꝑus: igit̄ ℔ q manet idē. CLōtra 3ª⁵. ponat̄ q bō nutriat̄ de carnibº boiuz toto tpevite sue. Aug. determinat q resurgeret cuz illo

Universidad de Deusto

I

1.969. annis Deñ. 5.

cuius fuerũt ꝛc a quo sunuñt. ¶ 4.ga Matusalé vixit multis annis ꝓ augmẽtũ ꝛ decremẽtũ vĩ ꝙ pdidit oẽs ptes ꝑozes. mirabile enĩ eẽt ꝙ remanerẽt aliqꝫ: ꝛ quãto plus ꝙs viuit tãto plẽs adimunñt. ¶ Ꝛ. ad p̃mo dico ꝙ q̃dã sunt ptes cẽntiales ꝛ etherogence: ꝛ tali pte amota ꝺstruit totũ: sic amota aĩa vl corpe: ꝫ ĩ bõgeneis eiusdẽ rõnis nõ ẽ sic. ꝛ ita dico ꝙ amoꝯ talib⁹ remanẽtib⁹ sil'ib⁹: ꝫ illõ: ga in q̃libz remanet rõ fozalis nãe specifice.

Etsi ad variationẽ partius essentialiuꝫ ꝛ etherogeneaꝫ variet totũ se cuius est de homogeneis.

¶ Ad 2m dico ꝙ 2us alicui ꝫ ptez itegralẽ: põt ꝛuenire simplr: sic si tectũ dom⁹ fiat nouũ dom⁹ nõ ꝺz esse alia. ¶ Ad 3m difficile vĩ ꝙ totũ nouũ corꝑ⁹ opz fieri: ꝫ idẽtitas est q̃ ad aĩam. ¶ Ad 4m dico ꝙ lex ciuilis ꝺicẽ ꝙ si de nauĩ amouerent duo postes ꝛ addantur aly duo: ꝛ sic successiue ꝑ additionẽ oẽs p̃mi amoueant ꝙ censeẽ eadẽ nauis. Ita dico in ꝓposito ꝙ pñt ꝛsumi oẽs ptes: ꝛ tũc nõ haberẽt vnitatẽ nisi sicut ista nauis. ¶ Sed h̃ oc. dif. Pꝛia est q̃ erũt ille ptes q̃ resurgẽt vel ꝑozes vel posteriozes. ¶ Dicit Sco. ꝙ ꝑozes: ga p̃n⁹ a nã intente. ¶ 2a dif. ga vĩ melius ꝙ ptes medy tpis resurgant: ga in tpe quo quis mereẽ tales ptes deseruiũt. ¶ Põt ꝺici ꝙ deꝰ p̃n⁹ respicit ad illud qõ nã ĩtendebat. ¶ 3a dif. ga meli⁹ vĩ de illis q̃ sunt in morte cũ corpe: ga ad hoc relige scõz venerañt: ga resurgẽt. g̃ iste potiꝰ q̃ partes ꝑozes q̃ nõ sũt in sepulchro. ¶ Ꝛ. nescio qd deꝰ faciet. Uideẽ etiã ꝙ ga aĩa appetit totuꝫ ꝙ oẽs ptes ꝺebeant resurgere. ¶ Dic tñ ꝙ sufficit corꝑ⁹ ꝓportionatuꝫ sibi: nec requirunñt oẽs ptes p̃habite. ¶ Sed in qua etate. Ꝺ̃ ꝙ in mensurã plenitudinis etatis chr̃i. s. ad triginta tres annos ꝛ tres mẽses: vel. 33. annoꝝ. ꝫ Hieronymũ. ¶ 5a dif. si oẽs resurgẽt eq̃les. ¶ Ꝺ̃ ꝙ vn⁹ maioꝛ ꝛ alter minoꝛ: tñ si aliqs fuerit nimis paruus vel nimis magnus reducẽt ad debitã formã in q̃titate. ¶ Alia dif. de q̃litatib⁹. ¶ Dicit ꝙ ꝫ diuersas cõplones vn⁹ alĩ⁹ ꝛ ali⁹ niger: remota tñ omni deformitate. ¶ Alia dif. de cicatricib⁹. ¶ Dicit Aug. ꝙ ille q̃s sci passi sũt ꝓ⁹ chr̃o remanebũt. alie aũt nõ: nulla tñ cicatrix remanẽs ꝑsta-bit electis deformitatẽ: imo erũt ad gliam. ¶ De hora ꝺ̃ ab aliq⁹ ꝙ media nocte. ¶ Sz q̃ ꝺicẽ: Ꝺicũt aliq ꝙ ꝺie dñico: ꝫ õ h̃ nõ hz exꝑsse ĩ scriptura.

Ephe. 4.

Doctrina notabilis de pribus operãdis etate q̃titate ꝛ q̃litate ꝛ tẽpore resurgẽtiuꝫ ꝛ resurrectionis.

L

32.

Quarto

¶ Qó. IIII.

qrit. Utꝛ aĩa possit se reunire corꝑi organico ꝑꝑa vtute. Oꝛ sic. ga in Eccl̃. scribit. Ingressus ẽ spũs in ossib⁹ ꝛc. ¶ Lõtra. ibidẽ ꝺz. a q̃uoꝛ ventis veni spũs ꝛc. ergo ꝑ adductionẽ aliculus.

Cõcluſio 4ª.

Hic introducunt

4or ꝓnes. ¶ Pꝛima est/ q̃ aĩa nõ põt seipaz vnire corꝑi organico. ¶ Pꝛia rõ est hic: ga q̃cunqz aliq̃ agens ĩducit aliquã formã in mã illi⁹ est nobilius tota entitate ꝓducta: sed aĩa nõ est nobilioꝛ tota entitate ꝓducta cõpositi: ga esset nobilioꝛ seipsa. g̃ ꝛc. ¶ 2a rõ: ga oĩs cã totalis ꝓtinet vtual'r effectũ: sed aĩa nõ ꝓtinet totã istã entitatẽ cõpositi vtual'r. ¶ 3o ga ꝺz Heñ. z: ꝙ ꝺs spirauit in faciẽ eiꝰ spiraculuz vite. Sil'r aĩa si posset se reunire posset resuscitare corꝑ⁹. ¶ 2a ꝓ/ ꝙ nec angelus: ga non ꝓtinet vtual'r aliquã formã absolutã. z: ga fm Aug. sup Heñ. ad lr̃az nullã formã absolutã ꝓducẽ põt. ¶ 3a ꝓ/ ꝙ nec agẽs nãle: ga p̃us ꝓducit formã q̃ cõpositũ. ¶ 4a ꝓ/ ga exq̃ nullus ali⁹ nisi solus deus hoc põt: ga nullus alius: ꝛ est miraculũ. ¶ Sed oc. dif. Pꝛima ga agẽs nãle ꝑ approximationẽ actini ad passuz ꝑt cau sare aliquã formã: ꝛ ita ꝺicẽ hic. ¶ Dico h̃. ꝙ tũc opz ꝙ illud qõ approximat hẽat vim actiuã re" talis entitatis. ¶ 2a dif. exq̃ mãm ꝺisponit sufficiẽter facta ꝺispõne vltimata videt sufficiẽs. Dico ꝙ semꝑ regrit agens imꝑimens. ¶ 3a dif. ga videt ꝙ humanitas nõ sit nisi ꝑ resultationẽ. ¶ Dico ꝙ ad istã resultationẽ ꝛynio/ nẽ formalẽ requirit agens. vñ ꝫ inesse cõpositi resultet ex istis: tñ ĩ fieri opz ꝙ cã extrinseca concurrat. ¶ 4a dif. ga si ab eterno ponaꝝ ꝙ sit mã ꝛ forma. vĩ ꝙ illa 3a entitas resultet sine agente. ¶ Lõtra hoc: ga Sco. ꝺicit ꝙ oẽ cõpositũ est necciũ noi. ¶ Dico ꝙ nõ: ꝫ si ponerent ab eterno vnita nõ videt ꝙ regreret aliqꝺ vniẽs.

N.

Al. l. sufficere Hide. l. 2. dis. 2. q. 3. ꝛ alibi: ꝫ nõ afferendo.

Al. l. nẽcio no uũ vl vnus.

Sed queritur hic ꝛc.

Hic incipit

distinctio 46ª. Circa quã querunñt quatuoꝛ ꝓmo. vtꝛ aĩa sit ĩmoꝛtalis. Oꝛ non. ga Eccl'iastes 3º ꝺz. vnus est interitus hoĩuz ꝛ iumentoꝝ. ¶ Lõtra. Matth̃. 10º ꝺicit Saluatoꝛ. Nolite timere eos q occidunt corpus. aĩam aũt nõ possunt occidere.

Hic ꝺicunt

aliqui ꝙ nõ est ꝺemõstrabile boc. ¶ Lõtra hoc arguit. ¶ Pꝛio nãl'r ga aĩa rõnalis est forma ĩmãlis nõ hũs poẽ⁹ organicas: sed oĩs forma ĩmãlis est incoꝛruptibilis. ergo. ¶ 2a rõ est moꝛalis. Quilibet enĩ ꝺz se exponere morti ꝓ actu vtutis: qõ nõ esset si aĩa eẽt moꝛtalis. ¶ 3a rõ est meli⁹. Quia aĩa attingit ad obta ĩmoꝛtalia. s. ad itelligentias. ¶ 4a rõ est theoli⁹. Quia nãliter notũ est ꝙ deꝰ est iustus. nõ aũt oĩa bona ab eo bic remunerañt. ergo alibi: ꝛ boc hz esse post moꝛtẽ. ¶ Sed iste rõnes nõ ꝺemonstrant: ꝛ ideo põt ꝺici ad eas. ¶ Ad p̃mã. cõcedo: si nullo mõ ꝺepẽdet a mã: nũc aũt ĩdiget oꝛganis in suis operationib⁹: ꝛ ita aliquo modo est mãlis: ꝛ sic rõ ꝺeducit ad oppm. aĩa nõ põt operari nisi mediantib⁹ oꝛganicis potẽtijs. ¶ Nec scda rõ: ga glibet chr̃ianus ꝺeberet se exponere morti ꝓ vtute. bonũ aũt vtutis est sufficiẽs remuneratio. ¶ Nec 3a. ga fili'r potẽtie brutoꝝ attigũt ad aliqua obta ĩcoꝛruptibilia sicut asinus ꝺicit solem. ¶ Nec 4a ꝺcludit: ga Augu. ostẽdit ꝙ malus hz penã in ꝑsenti. ¶ Aly ĩgit ad. ppom arguũt. nulla operatio est abstractioꝛ forma ipsa a qua est. opatio ãt itell's est abstracta. g̃. ¶ Sed nec istud ꝺcludit: ga lz opatio sit abstracta obtiue: nõ tñ formal'r q̃re non est nãe simplicioris. Aug. in libꝛo de quãtitate aĩe al'r ꝓbat. ꝑ sic. Omne illud qõ indicat de aliquo ꝑsidet illi. aĩa aũt iudicat de vtatib⁹ ĩcõmutabilib⁹. g̃ ꝛc. ¶ Cꝛ sic ꝛ efficaci⁹. ipoſe est ꝙ aliqꝺ ĩcõmutabile sit in aliq̃ cõmutabili: ꝫ regle incõmutabiles sũt in aĩa. g̃ ꝛc. ¶ Sed iste rõnes ꝓbãt aĩaz eẽ neẽe eẽ simpl'r: ga ille regule sũt simpl'r neẽe eẽ: nec a deo pñt imutari. ¶ Ideo inducunt 4or rationes. Pꝛima ex cõparatiõe cãe efficiẽtis. Oĩs cã quãto plus intẽdit ad eẽ alicui⁹: ꝛ ad ꝺseruationẽ ei⁹: sed eẽ aie rõnalis ꝑus intendit quãtũ ad esse q̃ forma solis: ga nobilius hz eẽ. ergo. ¶ 2a ex cã formali sic. Entia nobiliora in vniuerso ꝺseruant in ꝓprio ĩdiuiduo: aliq̃ min⁹ nobilia in ꝓpria specie: sed aĩa rõnalis est nobilioꝛ ipso sole: cuius nã in ĩdiuiduo ꝑpetuat. g̃ ꝛc. ¶ 3a ex cã mãli. coꝛruptio nõ fit in entibus nisi rõne appetitꝰ mãe. g̃ vbi appetitꝰ est getaꝰ vltra nihil appetit: sed mã ꝑ aĩaz rõnalẽ vltimate getat: ga nulla nobilioꝛẽ bie põt. ergo ꝛc. ¶ 4a ex cõnexione finis que maioꝛẽ ꝓnexionẽ bñt cũ fine ꝺicentur eẽ magis nccia: sic est de aĩa rõnali. g̃ ꝛc. ¶ Sed ꝺ istas rõnes istaꝝ. Pꝛio ga fm istas rationes oĩs foza eẽt icoꝛruptibilis: ga magis est a nã intenta q̃ mã que ponit ingñabilis ꝛ incoꝛruptibilis: ꝙ aũt sit foꝛma magis intenta ꝑbat: ga mã est ꝑꝑ foꝛmaz. ergo ꝛc. ¶ Simil'r sequereꝝ ꝙ plãta esset nobilioꝛ celo: co ꝙ viuit ꝛ sic eẽt icoꝛruptibilis. Sil'r ꝺe bruto. Sil'r ꝺe toto cõposito hoĩs. ¶ Ideo adducta sunt ista tãq̃ signa nõ simpl'r demõstrationes. Aliter ꝺicit ꝙ non põt ꝓducẽ nã aĩam. ¶ Pꝛima rõ. Quicqd nã nõ põt coꝛrũpẽ nõ põt ꝓducere

O

De immortalitate aĩe vno ca-pitulo.

2º de ĩa. 2. cõ. 71. ꝛ alibi. 3º eth. c. 11. ꝛ 9. c. 6. 2º ꝛ 4º ꝛ 11º meta. ꝛ alibi. 5º ethicoꝝ ꝛ alibi quere. Quer Anfel. l. lib. 6 dist. Rõnes ad rõnes pdcãs q̃ sint aliozꝝ nõ ꝺemfant.

Quere sco. q. 2. dist. 43. bª. Rõnes aliozꝝ Aug. q̃ ꝺe solut: quere Alber. l. q. 6 tract. 5 to ad 8 vbi credidit se ꝺemõstrasse pcedẽtẽ: ꝫ filia ri sua: quere Sch'l ꝛ alios vt scis.

P

Aliam nõ ꝺependere a mã ostẽdit q̃ ꝺruplici signo: ꝫ ni oia bñ mẽsura.

3º ꝺ aĩa. t. c. 7.

Al. l. potiõe.

D

Quadruplex rõ principalis quã pondera bis ad pbãdã mime imoꝛtalem. 4º ꝺ aĩa. t. c. 6.

Q

2º ꝓbr. t. c. 122. ꝛ mde.

A

pducere: sed aĩa nõ põt coꝛrũpere. g̃ ꝛc. ¶ Sed ꝺ hoc sequit ꝺe aĩa sensitiua. ¶ Aliã rõnẽ facit Aug. ꝺe fine. Oꝛ ga aĩa nãl'r appetit vitã eternã: vel ꝑpetuã: sic sciaz: si g̃ nõ est ipole ꝑ h̃ bie sciam. g̃ ꝛc. ¶ Cꝛ ex actu itells: ga ĩuitiue cognoscit actꝰ itelligẽdi: ꝛ ꝑ h̃ ꝑz ꝙ nõ recipit sibi ĩstãs oĩa alia. Quedã enĩ aĩa cogĩcit abstracti-ue ꝛ iclinat ad cogĩcẽdũ ituitiue. Itẽ nullus hõ est ꝑfectus vtutibus in vita ista: ꝫ homo est ozdinatus in tota sua specie ad perfectionem. ergo ipsuz oportet esse ꝑfectum. ¶ Sed videamus si potest hoc demonstrari.

Opio ꝓpria. Ockuliꝰ 4ª.

B

Etsi simpl'r ĩmoꝛtalis ꝛ a creantra peni me ideſtructibilis: a deo tñ nõ positiue: ꝫ negatiue anni hilabilis ẽ aĩa rõnalis. h. d.

Dependentia effectus a causa ẽ in q̃ druplicitate.

C

Aliam ꝺependere a duab⁹ ꝺicitur cãis.

Aliam nõ ꝺependere a mã ostẽdit q̃ ꝺruplici signo: ꝫ ni oia bñ mẽsura.

Et inducunt

hic q̃uoꝛ ones. ¶ Pꝛia ꝓ est ꝙ aĩa est ĩmoꝛtalis simpl'r: sumendo ꝓprie ĩmoꝛtalitatẽ. illõ enĩ moꝛit a quo vita sepaꝝ. ipole est aũt ab aĩa vita separi: ga ipsa formal'r: ꝛ itrinsece est vita. ¶ Sed in h̃ nõ est põdus ꝺifficultatis: ꝫ in hoc. vtrũ eius exñtia possit ꝺestrui. ¶ 2a ꝓ/ ꝙ nõ est annihilabilis ab aliq̃ opatione positiua: ga oĩs actio positiua hz terminũ positiuũ: ꝫ annihilatio aie nõ ẽ actio positiua. Uñ ꝑ ꝺuctionẽ positiuaz ꝛ sp aliqꝺ ꝓducit: ꝛ ex h̃ qñ positiue aliqꝺ coꝛrũpit aliud ꝓducit: ga iduit formã icõpol'ez illi forme q̃ ꝺz coꝛrũpi. ¶ 3a ꝓ/ ꝙ deus põt eã ꝺestrucre ꝑ cessationẽ ab ope: ga ꝺepẽdet essẽtial'r a ꝺeo q ꝛtingẽter ifluit ad esse eius. ¶ 4a ꝓ/ ꝙ aĩa per cãlitatẽ cuiuscũq̃z citra deũ: nõ põt ꝺestrui. ¶ Uñ sciẽdũ est ꝙ oĩs coꝛruptio oziꝝ ex ꝺepẽdẽtia alicui⁹ effectus ab aliq̃ cã. Inuenim⁹ aũt aliquos effect⁹ ꝺepẽdere a 4.or causis. Aliquos a trib⁹. Aliquos a duab⁹. Aliquos ab vna: ꝛ quãto a plib⁹ ꝺepẽdet: tãto põt plibus modis coꝛrũpi. ¶ Exm p̃. cõpositũ ꝺe gñe subẽ ꝺepẽdet ex 4.or causis. ¶ Exm 2. oĩs foa malis q̃ ꝺepẽdet a trib⁹ soluz efficiẽte fine ꝛ mã. ¶ Exm 3. itelligẽtia q̃ nõ ꝺepẽdet a mã nec a forma: ꝫ ab efficiẽte ꝑ ꝛ fine vltio. ¶ Exm 4. fm ꝑbm itelligẽtie nõ ꝺepẽdẽt a ꝑ nisi in gñe cãe finalis: sed h̃ nõ ponit fides. ¶ Ostẽdam g̃ ꝙ nõ ꝺepẽdeat nisi a fine vltimo ꝛ efficiẽte. ¶ Pꝛio ꝙ nõ ꝺepẽdeat a foa/ ꝑz: ga foa est: nec a mã: ꝛ si h̃ põt ꝑbari ꝺe aĩa: hẽ intentũ. ipole enĩ est ꝙ aliq̃ foa coꝛrũpat nãliter nisi ꝑ boc ꝙ forma icõpolis ĩducit in mã. si g̃ põt ꝓbari ꝙ aĩa nõ ꝺepẽdet a mã: nec a coꝛpe. Pꝛobo igit istõ ꝑ 4.or signa. ¶ Pꝛimũ est ꝑ boc qõ ꝺz ꝙ poa itellectiua nõ senescit: nec ꝺebilitat: ꝛ hoc est signũ ꝙ nõ est oꝛganica. ¶ Si istẽ ꝛ ꝺicat ꝙ ĩmo: ga male ꝺispositi in coꝛpoze male itelligũt. ¶ Dico ꝙ hoc est ex ꝺebita receptione obti: sic in furiosis: sed nõ ex ꝺefectu poc. ¶ 2m signuz: ga sensus ab excellenti sensibili ꝺebilitat ꝛ coꝛrũpit: ꝫ si itell's ꝓsisteret in armonia oꝛganica intenso obto coꝛrũperet: qõ nõ fit. ¶ 3m signũ: ga videm⁹ ꝙ coꝛpe ꝺebilitato ꝑ poas q̃ sunt meuc scẽaz itell's meli⁹ intelligeret. ¶ 4m signũ. in mãlib⁹ potẽtys: quãto enĩ coꝛp⁹ est melius ꝺispositũ: tãto meli⁹ opat: ꝫ ita nõ est ex pte itell's: ga meli⁹ cõplexionati: sic sanguinei nõ meli⁹ intelligũt. ¶ Deide argr 4.r ad ꝓpm. Pꝛio sic. Q̃cunqz est aliq̃ foa ꝺe q̃ mã trãsit ad ꝑuationẽ eius: ꝛ illa nõ coꝛrũpit illa nõ ꝺepẽdet a mã: ꝫ mã aie rõnalis trãsit ad ei⁹ ꝑuationẽ sine coꝛruptiõe ipsi⁹. Pꝛobõ. Aĩa ẽ foa corꝑis vt supponit. abscindat manꝰ vel aliꝺ mẽbrũ: certuz est ꝙ ꝑus fuit aiatũ: mõ nõ est. nihil ãt aie est coꝛruptũ. g̃ ꝛc. ¶ Dic ꝺicet ꝙ aĩa est foa aliquaz partiũ: sic ꝙ ab eis ꝺepẽdet: sic a capite ꝛ ꝓncipalibus mẽbris: nõ ab alys. ¶ Lõtra. aut h̃ itelligis ꝺe toto capite: ꝛ tũc amota auricula ꝛ alia ꝑte q̃cũq̃z modica ꝺstrueret. ¶ Si ꝺicas ꝺoc ꝺe aliq̃ ꝑte capitis. ¶ Lõtra. q̃ fit rcsoꝛo ad aliq̃s ptes: ille sunt ciuſdẽ rõnis: in talib⁹ aũt easdẽ opationes natũ est h̃e q̃libet ꝑs cũ toto. g̃ si aĩa ꝺepẽdet a ptibus aliq̃b⁹ eadẽ rõne ab alys. ¶ Cꝛ sic. si ꝺicas ꝙ ꝑ cãdem rõnẽ ꝓbaret ꝺe aĩa bruti nõ valet: ga illa est extensa ꝛ coꝛpea. aĩa aũt rõnalis est spũalis. Tũc arguit sic. Q̃ cũq̃z aliqua forma ꝺepẽdet a mã aliq̃ est posterioꝛ illa sed aĩa est ꝑoꝛ ptib⁹ coꝛpis oꝛganici etiã tpe. Q̃ enim bõ gñaꝝ in ꝓmo instãti hz totã aĩam: coꝛp⁹ aũt augmẽtatur ꝛ aggñant none partes: ꝛ ita oẽs sunt posteriozes ipsa aĩa. Si ꝺicas ꝙ a ꝑozib⁹ nõ ab istis. Istud nõ valz: ga tũc solũ ꝺepẽderet a ptibus emꝺzionis: ꝛ ille ꝓtinue soluanñt: ꝛ ꝑ ons codẽ mõ aĩa que ꝺepẽdet ab eis resoluereꝝ. ¶ Si ꝺicat ꝙ aĩa transfert se ꝺe illis ptib⁹ ꝑozibus ad alias. ¶ Lõtra. ipole est ꝙ coꝛrupto aliq̃ a quo aliqꝺ naliter ꝺepẽdet ꝙn ipsuz coꝛrũpat. ¶ Ulteriꝰ si forma trãsire põt ꝺe mã in mãm a nulla illaz ꝺependet: ga tũc ea nõ exñte nihilomin⁹ eẽt effect⁹. ¶ 3a rõ. Q̃cũq̃z est aliq̃ forma cui⁹ mã coꝛrũpit nullo in ipsa coꝛrupto/ ipa est icoꝛruptibilis: sed aĩa rõnalis est huiꝰ. Probatio. ga fit cõtinua ꝺeperditio coꝛporis humani. ¶ Si ꝺicas ꝙ fit ꝺepditio ꝓtiꝰ mãliũ nõ ꝑncipaliũ. s. coꝛdis. ¶ Lõtra. coꝛ est coꝛp⁹ homogeneũ: ꝛ ita equal'r a ptibus ei⁹ ꝺepẽdet: sed ptes ei⁹ pñt coꝛrũpi: ga coꝛ ꝺiminuit in ꝺiminutione coꝛpis. igit aliq̃ pars coꝛdis trã fit ad aliã formã: sed ista ps coꝛrũpit: ꝛ illa. ergo a nulla pte ꝺepẽdet. ¶ 4a rõ. impole est ꝙ aliqꝺ ꝺependeat a duab⁹ causis totalib⁹ in eoꝺẽ gñe cãlitatis. forma aũt ꝺepẽdet a mã: ex h̃ qõ est in mã. forma aũt spũalis est tota in qualibet pte mãe: ꝛ ita ꝺependeret tota a q̃libet pte: ꝛ ita a duab⁹ vel plib⁹ causis totalib⁹: qõ fuit supius ꝓbatũ. ¶ Ad arm ꝓncipale ꝺom est ꝙ sapiẽs: sic cõcionatoꝛ illud ꝺicit nõ ex intentione.

Finaliꝰ in hac mã esto cum Sco. q altius cuncta vidit.

¶ Qõ. II.

Secundo

querit. Utrum circulatio animarũ sit possibilis.

Hic fuit

opio Plonis ꝙ in oĩbus est circulatio posteriozum. milia annoꝝ. ¶ Ubi enĩ redeũt eedẽ cãe numeroꝝ effectus ydẽ nuũ: ꝫ coꝛpa celestia reuertent tũc ad eũdẽ pũctũ ꝛ ipsa sunt cãe istoꝝ. g̃ ꝛc. ¶ Lõtra. h̃ fuit arm ꝙ deus nõ põt reparare oĩa quãtũ ad circũstãtias que sunt in eis: ꝛ arguit etiã ex h̃ ꝺ istã opionẽ: ga iste mundus q nõ ꝺurat nisi per illõ tps est finit⁹ ex vtraq̃z pte: ꝫ ideẽ est terminꝰ. 36. miliũ annoꝝ: qõ fuit ꝑcedẽs. Idẽ aũt hõ bis sumptus non est maioꝛ q̃s semel sumptus. ¶ Ulteriꝰ si sint ꝺue circulationes aliquid est in vna qõ nõ est in alia. ¶ Ad argm coꝝ ipsi non intendebant ꝙ ꝑma cũ ꝛcurrat cũ cã ptic'lari ꝛformiter ad oẽs effectus. ¶ Sed quid ꝺe circulatione aiarũ. ¶ Hoc satis est impꝛobatũ: ga cuiuslibet ꝺiuiꝺui est mã ꝺeterminata. ergo ꝛ vna singularis forma.

In Timeo. G

S. meta. t. c. 18

Dif. pcedẽte.

Nõ ꝺari circulationẽ aiarũ: nec aliaꝝ ꝛcꝛ vt posuit plo. vide Sco. ꝺi. 43. huiꝰ. q. 3.

¶ Qõ. III.

Tertio

querit. Utrũ aĩa sit forma coꝛporis humani. Oꝛ nõ: ga sic aĩa ꝛ caro vnus est hõ: ita ꝺeꝝ ꝛ hõ vn⁹ est chr̃s: sed humanitas nõ se hz ĩ chr̃o: sic mã respectu ꝺeitatis. ergo ꝛc. ¶ Lõtra. ibidẽ ꝺz. verus hõ ex aĩa rõnali ꝛ humana carne subsistens.

Athanasius. H

Hic ꝺicunt

aliqui ꝙ aĩam esse formã coꝛporis est creditũ ꝛ nõ ꝺemfabile. ¶ Sz cõtra. ꝑmo: ga rõnale ponit in ꝺiffõne hoĩs. illõ aũt qõ ponit in ꝺiffõne alicui⁹ est sibi ĩtrinsecũ ꝛ ꝺe gꝺditate eius. ¶ 2o: ga alꝰ sequereꝝ ꝙ hõ eẽt aĩal irrõnale si nõ icludit rõnale in eo. ¶ 3o: ga hõ est aĩal politicũ: qõ nõ põt esse sine pꝛudẽtia: q̃ est in aĩa itellectiua. ¶ 4o silr ga hõ est brtificabilis. ¶ Sed iste rõnes bñ cõuincunt ꝙ hõ est rõnalis: sed ex hoc nõ hz ꝙ aĩa sit eius forma: sed solũ motoꝛ. ¶ Sed ꝺ hoc ꝑmo: ga fm hoc hõ ꝺicereꝝ rõnalis: ga ipse motoꝛ mouet ipm ad actus: sed oĩs motus est ĩmobili. g̃ actus ille rõnabilitatis est in hoĩe formal'r. ¶ 2o: ga hõ nõ est magis risibilis q̃ rõnalis: ꝫ est risibilis per hoc qõ est formal'r aptꝰ ad ridẽdũ. g̃ ꝛc.

Euasio apparẽs ad pdcã. Soꝛificat non tanter 2r ocã. Obijcitur 4r.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Sepe supra ꝛ b ꝛ alijs li.

Quare nō spiritꝰ hō vocat Rationale est dīa corporis aiar:ꝛ reducti ue in eo.

Quale cē cōcat foīa māt.

K

Dubiū nōbis ꝫ ponentes vnā formā in hoīe:ꝫ tu dic ꝛsequenter.

Conat demōstratiue oīdē aiam rōnalem cē formā ſbalez hois ꝛ fat apparenter:ꝫ ta cauillationes excludē.

L

Quia itelligē est qōdā pati.

Pz.2.de ala. vbi ex dictōne formali aic infert pbs mālē

Quia itelligimꝰ cū volumus.

M

Dubium 4ꝫ. Maria nōbis de himdie ptiuz iter ſe ꝛ ad totum.

Impoſitarem opi.thomiſtarū in oppoſito oſtendit.

Forma totius ꝛ partis que?

Nunc videdū est ſi poſſit ꝓpoſitū euidenter demōſtrari:ꝛ ꝓmo videamus ex pte actꝰ itelligēdi:ꝛ arguo ſic. Nos expimur aliquā itellectionē.ꝑ itelligimus. Alīs pz intuitiue ſic.experioꝛ me videre ſoleꝫ. pbō ꝓnūc. Itſud expirit:aut est actus ſentiēdi.ꝛ B nō:ga ꝑ nullū actū ſentiēdi pōt boc expiri cū ſit res ſenſibilis.ꝑ iſtō expiri est itelligere. Scōa ꝓnūcia. Nos itelligimꝰ.ꝑ itellectio est formaliꝫ in nobis: ga itellectio est actus imanēs. Tertia ꝓnūcia. Intellectio est formaliꝫ in nobis.ꝑ poꝰ itellectiua:ga actus itelligendi est formaliꝫ pfectio intellꝰ polis. 4ª ꝓnūcia. Intellꝰ polis est in nobis.ꝑ ꝛ aīa. Quicqd aūt est in nobis:vel est mā vel foꝛᵐ:vel cōpositū.nullū iſtoꝝ est niſi forma.ꝑ demōſtratiue pz ꝙ aīa itellectiua est foꝛª corpis. Zº deduco B in actu volēdi. Nos appetimus ſciaz.ꝑ nos appetimus actu appetitus itellꝰ. Añs pz experimē taliter.ꝓñs pz:ga appetitus ille nō est ſenſitiuus:ga ſcia nō est res ſenſibilis. 2ª ꝓnūcia. Nos appetimꝰ appeti tu itellectiuo.ꝑ ille est formaliꝫ in nobis:ga actus imanens est. 3ª ꝓnūcia. Actus appetitus est in nobis.ꝑ appetitus itellectiuꝰ. 4ª ꝓnūcia. Appetitꝰ itellectiuꝰ est in nobis.ꝑ ꝛ aīa rōnalis. Cōfirmaꝫ:quia nos ſumus oñi actuū nr̄oꝝ.B aūt nō pōt esse ꝑ aligd extrinſecum nec ꝑ aligd itrinſecū niſi per aīaz rōnalē:ga bruta bñt ſenſitiuā:ꝛ nō bñt oñiuz ſupra ſuos actꝰ. Sz hic ſūt diffi. Pdīa est:ga bñ bēs ex dictis ꝙ est forma hois: ſed nō corpis. Dico ꝙ qñ due cāe ꝛcurrūt ad vnum effectuz:poꝛ est habitudo eaꝝ iter ſe.ꝑ aīa ꝑus cōparat ad corpus vt iformās ipſum q̄ vtrūqz ad conſtitutum. Zª dif.ſi alia est habitudo aīe ad corpus:ꝛ ad boiez. Dico ꝙ ſic.ga reᵘ corpis bz rōnē iformātis ꝛ nō reᵘ hois:ꝫ rōnē ꝛſtituētis eſſentialiꝫ ꝛ integrātis. 3ª dif. cū aīa imeᵗᵉ iformat mās:quō est forma corpis. Dico ꝙ hoc nō pñt ſaluare qui ponunt ꝙ aīa est imediate ꝛiuncta māe ꝑme:ga ipoſe est ꝙ ſit forma illius vt informans illud:ſed ſi imediate vnit ꝑme māe:tūc cōparat ad corpus vt ad poſterius:ꝛ vt ꝛſtituēs ipſum.ꝑ nō pōt dici ꝙ ſit forma corpis informans ipſum ꝑm illos. 4ª diffi.ſi idē est dictu.forma totiꝰ ꝛ partis. Dico ꝙ non:ga forma totius est tota entitas reſultās.forma partis est materiam informans. Qō. IIII.

Quarto querit. Utꝝ vniᵘ determinati corpis ſit vnica foꝛª ſingulꝰ. Aliqui dicūt ꝙ Aug.ꝛ Lom.ſūt eiusdē opionis:uta ꝙ illō qō Aug. vocat lucē eternā irradiātē aīam.boc dicit Lom.de itellū agēte:ꝙ est qdā lux irradiās intellectuz poſſibilez vniuſcuiuſqz.Et ꝑm B demōſtrationes ꝓcedentes cōcludūt de itellū poſſ tñ:nō est aūt demōſtrabile ꝙ vnᵘ motoꝛ poſſet mlta mouere. Alio mō exponit Lom. ꝙ aīa vna est oīum corpoꝝ.ꝛ boc eēt ꝑ reſurrectionez. Cōtra iſtū moduz arguo.Experimur ꝙ vnus hō ſit ſapiēs:ꝛ alio foꝛmaliꝫ:ꝛ nō alius:ꝛ duo boies ꝑios habitus bñt:ꝛ vnus habitū aliū ꝛ ꝑuationē oppoſitaz.ſiliꝫ qñ tu itelligis ꝛ ego.exquo foꝛmaliꝫ bēs eundē itellm:ꝛ alia multa incōueniēcia:ꝑpter qō non pōt rationabiliꝫ videri opinio Lōmentatoꝛis. Qō. V.

Circa eandē diſtōnē.4 6.querunt 4ᵒ. Et ꝓvᵗᵉ aīa ſepata poſſit cogīcē abſtractiue illa q̄ cognouit cū eēt cōiuncta. Oꝛ nō. Ista.ylꝰ:poꝛ tā nō recordabunt ꝛē. Contra.ſapie ꝯ videntes turbabunt ꝛē.

Hic dicunt aliq ꝙ aīa ſepata nō recordat aliquoꝝ de hac vita:ga mediantibus phātaſmatibꝰ cognouit que quidē phātaſmata ſūt coꝛrupta. Aly dicūt ꝙ recordant ꝑ ſpēs a deo iſluxas: ſic angeli itelligūt a ꝑnᵒ. Aly dicūt ꝙ cognoſcūt ea ꝑ ſpēs mira celeritate de ſeipſis ꝓfectas. Aly dicūt ꝙ per habitꝰ:nō ponēres ſpēs itelligibiles:ga actus ꝓzes remanēt quos acq̄ſierūt. Cōtra ꝑmā opionē arguit per ſcripturā ſctām de illo diuite q recordabat de fratribus:ſcriptura ſacra de boc est plena in multis locis. Cōtra ſcōaz.qñ enī deus influit tales ſpēs boc facit ſupnāli reuelatione.talibꝰ aūt influxibꝰ nō ſunt digne aīe dānatoꝝ. Cōtra 3ᵃᵐ.ga lz Aug.ponat ꝙ aīa infoꝛmet ſpēz:ſpēs nō tñ iſoꝛmat niſi in pñtiꝫ obtoꝝ. Cōtra 4ᵃᵐ.ga cū poꝰ ꝛ obm ꝛcurrūt ad cal.ſandū actū habitus ſe tenet ex pte poᶜ:non obti.ſimiꝫ multoꝝ oboꝝ notitiā vel actus habuimꝰ quoꝝ nō ſunt habitus aggenerati. Ideo dicit Sco.ꝙ aīa recordat ꝑ ſpēs itelligibiles que fuerūt ipreſſe ab obto que remanent in aīa poſt ſeparationē. Sz ꝫ hoc argḡ. Primo ga ſpēs nō regrit niſi ꝑ ꝑntiā obti:ſed aīa ſepata pōt qōcūqz obm bīe pñs. 2ª:ga nō vꝫ ꝙ ſpēs itelligibiles ſint ſufficies motiuū poſt ſepationē:ga añ ſepationē non poterāt hoc niſi cū phātaſmate. 3ª:ga Aug.xiº de tri.dicit. ꝙ oblīuione delent:ſi per aliquas coꝛpis diſpōnes iſte ſpēs delent:maxie ꝙ per moꝛtē. 4ª:ga ꝑm Aplz. Cū venerit qō ꝑfectū est euacuabit qō ex pte est:ſed notitia ituitiua est ꝑfecta quā bz aīa poſt moꝛtez.ergo euacuabit alia.ſ.abſtractiua:q̄ est impfecta. Ad ꝑm ꝓcedo.ſi ſemp eſſent ꝑſto:multe aūt res fuerūt note vl̄ que ſunt coꝛrupte vel diſtātes. Ad 2ᵐ.qñ dī ꝙ ſpēs est inſufficiēs ꝛē. Dico ꝙ hoc nō est gn̄ ſit ſufficiens: ſed ꝓp ordinē potētiaꝝ in iſto ſtatu. Ad 3ᵐ.nō video ꝙ ſpēs aliq̄ poſſit coꝛrūpi ab aīa: ga ſūt ita impreſſe ꝙ nulla foꝛma est eis icompolis:nec cōtinue dependet ab obto. Intelligit ḡ Aug.de ſpēb.ꝙ ſunt in oꝛgano. Si dicas quō tūc est oblīuio:Dico ꝙ B nō eſt ꝓp delectionē ſpēz:ſz qz ꝑus requirit actus phātaſie. Ad 4ᵐ.cōcedo ꝙ aliquo mō euacuat abſtractiua:q̄tū ad ꝓfectionē ſuā. Sed bic est dubiū.ſi aīa ſepata cognoſcit ſil actu oīa quoꝝ bz ſpēs. Cōiter dicit ꝙ nō pōt bīe tot actus ſimul eoꝝ quoꝝ bz habitus.ꝛmoderata enī esset multitudo actuuz. Scōa dif.ſi bz ſpēs ſimul in actu omniū.

A

Vbi ſupra. Quare vnum ꝓpoſitū alio ītelligitur?

Ricar.di.50. bar°.q.1.arti. 2.ſoluēdo.5. ꝓncipale. Aliam ſcpatā ois habitualiꝫ nō ſit actualiꝫ noſce:ſm alios.q.6 non vꝫ verum.

B

Quare ꝑfecta intuitiue vt ſeparata cognoſcit

Di.3.ꝓ.2.ꝛ. ꝛin.q.li.ſ aia ꝛ vbi ſupra.

Doctrina cognoſcendi et med° cognoſcēdi eius eſt in quadrupli differētia.

C

14.tri.c.4. pl̄ 15.idem.

Cōclusio 4ª. Aliam ſeparatā ꝛ ſuā eſſentiā ꝛ ſuas poten tias ꝛ actus ꝛ ſpēs ꝛ actꝰ intuitiue noſce.

Vide Sco.in q.li.de aia.

Fulcit opi°. Auer.ſz ipugnat nonnullꝝ eōm exponē ci°:ſz obſtinatas euaſiones multoꝝ ītrigas qui eaꝝ ſaltē volūt. Vl.l.habem°.

D

Dif.6ª pti.ꝛ vbi ibi nouī.

Solones nobiles. Vbi ſupra. Sicut ſpecifi dem° ne vide ar cogitatiōes noſtras.

Vtrū ꝑ ꝓcedere.

Spēs itelligibilis eſt q̄litas abſolutaꝫ:ſz ꝓnet reſpectus.

Opi.Sco.di. 45.h°.q.1.ꝛ ide quā ille ꝛrecte.

Obijcitur 4ª

Cap.3.

1.Lonin.13.

Quare regrit ſpēs ꝛ qualr de ſe ſufficies cum poſſint phantaſmata.

Spēs itelligibiles indeleibiles foꝛt: q6 ꝛs crid Sco.

Qualr abſtractiua eſtabit.

Dub°.curioſus 2°.topico.

Nō oīa quoꝝ ſil bz ſpēs ſil itelligit ītellectꝰ ꝛ ſeparatus.

Ecclusio 4ª. Quare ꝛmum ꝓpoſitū ītelligitur?

Ecundo querit. Utrū aīa ſepata cognoſcat ſe ītuitiue. Oꝛ non: ga ē cognitio reflexiua ſui ad ſe. Cōtra. Aug.xiº de tri.cogīcit ſe:ga ſibi ꝑſto est:ſed nō opꝰ eē preſto in cogne abſtractiua.

Hic inducunt 4ᵒʳ ones. Cᵒ est ꝙ aīa ſepata cogīcit ītuitiue ſuā eēntiā. Oꝛ vbicūqz ē aliq̄ poᵃ debite diſpoſita ꝛ obz pñs ſufficies ꝛ actu exñs ſibi ꝑt eē notitia ītuitiua. Intellꝰ ät est aptꝰ natꝰ cogīcē ītuitiue:eēntia ſua est actualiꝫ exñs ꝛ ꝑſens: nō bñs ipedimētū aliq̄ ex ſe. 2ª ꝯ/ꝙ cognoſcit poᵃᵉ ſuas ītuitiue:ga notitia talis eſt exñtis in actu vñ exñs est:ſz aīa nō exiſtit niſi in tribꝰ potētys.ḡ ꝛē. 3ª ꝯ/ꝙ ſuos bītus ītuitiue cogīcit. Oñcūqz enī aliq̄ poᵃ cogīcit aligd ītuitiue:cogīcit ea q̄ ꝑ accñs ſibi iſūt.nō aūt ſic ē in cogne abſtractiua:ꝑ quā nō cogīcit vbi est res:vl̄ qñ est:ſz iſti bītus iſunt aīe tāq̄ accñtia ei⁹. 4ª ꝯ/ꝙ etiā cogīcit oēs ſpēs itelligibiles q̄ ſūt in ea. Quia qcūqz videret ītuitiue ſubaz/videt ītuitiue oēs ſiliſtudines ei⁹.ḡ vidēs aīaz videt oīa q̄ ſūt in ea. Sz iſtaꝫ ꝯ ꝑᵒ ꝯnez. Oꝛ aīa ꝛiuncta cogīceret ſe ītuitiue:ga est ſibi ꝑſto: ſic ſepata. Cōtra zᵃᵐ.magis est exñs eēntia dīna i tribꝰ ꝓſonis:ꝛ tñ dictū fuit ꝙ ꝑt videri eēntia nō viſa ꝓſona. Cōtra 3ᵃᵐ:ga viſus cogīcit albedinē ītuitiue:nō tñ ꝑtietatē idiuidualē:q̄ ꝑ accñs ieſt. Cōtra 4ᵃᵐ ꝯnem. video ſolē ītuitiue:nō tñ ſiliſtudinē quā bz ad celū empyreū. Ad ꝑm.dicit Sco.ꝙ aīa ipedit pp ordinē itellꝰ ad phātaſiā:ga nō est phātaſiabilis. Ad 2ᵐ/ꝙ deᵘ posſet facē ꝙ cogīcat aīa ītuitiue nō cogīcēdo poᵃᵉ: lz ꝛiū ſit de fcō:ſic pōt facē deᵘ poᵃ abſoᵗᵉ ꝙ videat ītuitiue eēnᵃ nō viſa ꝓſona:lz de fcō nō ſit ita. Ad 3ᵐ dī ꝙ nō cadit ſub obto viſus.oēs aūt ſpēs cadunt ſub obto itellꝰ. Ad 4ᵐ.ſi illa ſiliſtudo eēt aligd abſolutū in ſupficie videret eā ille oculus.ille aūt ſpēs non ſunt reſones pure. Sz B est duᵐ.ſi itellꝰ cogīcit aīaz ītuitiue:ꝛ in ea est veſtigiū trinitatis.ḡ poterit nāliꝫ cogīcē trinitatē ꝓnaꝝ:ſi enī ītuitiue vꝫ veſtigiū pōt cognoſci id cuiᵘ est veſtigiū. 2º aīa ꝑ poᵉᵉ est ad imaginē trinitatis.ḡ cognitis potētys cogīcit trinitas. 3º cogīcēs bītū cogīcit eiᵘ obm:ſz ꝑ te bītus theologie cogīcit qui est in anglo.ḡ ꝛ deᵘ.ga est obm talis bīt°. 4º cogīcens bītū vnū relatiuū ītuitiue ꝛ alīd.ḡ ꝛē.cogīcēs ḡ ſpēs cognoſcit illō cuiᵘ ē. Rᵉ.ad ꝑᵐ.non opꝰ ꝙ ſi qs cogīcit ītuitiue effectū ꝙ cogīcat cāz ītuitiue:ſic ꝑ motū cogīcimus ītelligētiā. Ita i ꝓpoᵗᵉ codē mō de aliis.vñ bñ opꝰ ꝙ cognito vno illoꝝ reliquū cogīcat aliq̄ mō.ſ.arguitue. Sz itꝝ oc.dif.ꝑª.ſi itellꝰ ſepatꝰ cogīcit actū ſuū ītuitiue/ꝑs ꝙ ſic ga ſi ꝛiūct° bꝰ pōt.ḡ mlto meliꝰ ſepatꝰ. Sz q̄re data ē notitia ītuitiua actꝰ ꝛ nō bīt°:ꝛ Dī ꝙ vt nō ignoret ſe:ꝛ ex iſto arguitiue cognoſcat alia.nō pōt aūt de ſe bīe ſpēz:ꝛ ſō opꝰ ꝙ ſcipiat a notitia ītuitiua alicui⁹.ꝛ b est actus itelligēdi. 2ª dif.ſi aīa ſepata cogīcit ītuitiue relones q̄ ſūt in ea. Rᵉ.nō pōt bñ negari de abſolutis:ſz ſi relones.ḡ oīa cogīcit cū in ipa habeat bītudinē ad oē qō ē. Dic pōt dici ꝙ nō opꝰ ſic cognoſcē relones ſic abſoᵗᵉ:cū non bēant vim motiuā. Intelligēdū aūt ꝙ aīa bz vnū modū cogīcēdi ītuitiuū:ꝛ aliū abſtractiuū:aliū cōpatiuū:aliū diſcurſiuū.ītuitiuū qdē q̄ cogīcit rē ſimplr pñtē vt pñs est.abſtractiuū q̄ cogīcit rē nō pñtē ꝙ ſpēm.cōpatiuū q̄ ſine diſcurſu fit vt vno ītello ſtari ītelligat aliū.diſcurſiuū qui bꝰ ꝛōnē a magis notis ꝓcēdēdo ad mīn⁹ nō. Iſtis modis cogīcit ſe aīa ſepata. Sz dif.est ſi aīa ſepata cognoſcit oīa q̄ ſūt in ſe vno actu ītuitiue. Utꝝ rōnabile ꝙ ſic:ſic vidēs celū videt oīa q̄ ſūt ibi vno actu ꝛ ſtellas ꝛ lunā ꝛ ſolē ꝛ hꝰ.ḡ mltomagis i ꝓpoᵗᵒ. Qō. VII.

Tertio querit. Utrū aīa ſepata cognoſcat alia a ſe intuitiue. Oꝛ nō:ga deᵘ ex ſe nihil ītuitiue cogīcit.ḡ nec anima. Cōtra.iſtud est ꝓfectionis in potentys iferioꝛibꝰ.ḡ nō debet ab anima denegari.

Hic inducunt 4ᵒʳ ones. Cᵒ est ꝙ nō pōt cogīcē ītuitiue obta ſupnālia:ga bꝛificareᵗ nāliꝫ. 2ª ꝯ/ꝙ cogīcit ītuitiue angelos:ga ē poᵃ apta nata:ꝛ angelus est nāliꝫ cogīcibilis.ḡ iſtis ꝓximatis ꝛē. 3ª ꝯ/ꝙ oēs aīas ſepatas pōt cogīcere ītuitiue:ga oēs ſūt eiuſdē rōnis.ḡ ſi ſeipſam eadē rōne quācūqz aliā. 4ª ꝯ/ꝙ oīa ſenſibilia coꝛpalia:ga a poētia iferiozi cogīcunt. Sz ꝯ.eēnᵃ oīna est ſp pñs aīe: ꝛ est obm ītuitiue cogīcibile. Cōtra zᵃᵐ.in angelis relucēt obta ſupnālia:ꝛ ita actꝰ itelligēdi eiᵘ ꝛ alia ſupnālia. Cōtra 3ᵃᵐ.ga fz B ita ſapiēs ꝛ brā eēt vna ſic alia: ga cogīcet gēgd alia cogīcit. Cōtra 4ᵃᵐ ꝯnez:ga aīa pateret a ſenſibilibꝰ:qō vī icōueniēs. Rᵉ.ad ꝑᵐ:dico ꝙ poᵃ nō est ſufficiēter apꝓximata.agēs etiā.ſ.deᵘ mouet libere ad itelligēdū. Ad zᵐ.ꝛcedo ꝙ cogīcit oīa ſupnālia abſtractiue. Unī ex actu itelligēdi bñ argr obm:nō tñ ituitiue ſic cognoſco actū meū ītuitiue:ex B cogīco aīaz argu^uc. Ad 3ᵐ.eodē mō ſic docet Origines. Aīe ſepate ꝛ demones arcent a mltis notitys:quas bīe poſſent ex puris nālibꝰ ſic lucifer poſſet meliꝰ moꝛuere celū ad opᵐ q̄ ille angelus q mouet ipſum nūc ad aliā ꝑtē. Sco.etiā nō videt q̄re nō poſſent cogīcere cogitationes ex puris nālibꝰ niſi arcerent.ide dico de aīa nr̄a in pena ꝑcti. Ad 4ᵐ dico ꝙ talis ītutatio ē ſalus ꝛ ꝓfectio:nec est indignitas B in aīa ſepata recipe ſpēs reꝛ nāliū. Sz tūc vꝫ ꝙ aīe ſeparate ſunt valde bīe circa dīnā eēntiā:ecq̄ tot cognoſcūt:ga oīa ſunt eis puīa. Dico ꝙ aīa ſuis nālibꝰ dimiſſa eēt ꝓfcā q̄cūqz ꝓfcōne nāli q̄ pōt B bīi. Sz nūgd aīa ſepata cogīcit ītuitiue a q̄cūqz diſtātia. Doc est ꝑbabile:cuz viſus ꝑtēdat in maxīmā diſtātiā. Intellꝰ aūt exceditꝫ ſenſuz magis q̄ diſtet celū empyreū a firmamēto. Sz q̄o

E

Vl.l.in aīa.

Soluit oīa vnica ſolone.

Nō vniformiter effectus ꝛ cā notantur. Silia dubª curioſa.

Cōſidera iſtā tiā ex dictis:ſz loquit de aīa ꝑ nūc ꝛiūcta.

F

Et ſi abſoluta oīa ītuitiue cognoſcē poſſit itellꝰ ſepatus: ſecus de reſpectiuis.

Et ſer ea q̄ in ſe ſunt vno actu ītuitiuo aiam videre.

G

Cōclusio 4ª.

Que ītuitiue ꝛ q̄ nō aīa ſeparata cognoſcere queat.

Obijcitur 4ª

Quare aīa ſeparata nō videt nāliꝫ ītuitiue ipm deum ſic abſtractiue ꝛ alia ſupnaturalia.

H

Diuina ītuitiue ipediunt demones ꝛ aīe a cogne mltoꝝ. Dist.10. huiꝰ q.8.ꝛ dis.30. q.2.ꝛ dis.45. q.4.vide notanter.

Al.l.citra.

Ecce q̄s q̄rio de diſtātia reſpectu cognitionis ītuitiue intellectiue.

I poterūt obtā cāre actū ituitiuū i extremis:cū nō sic causent spēs i medio. ¶Alig dñt ꝙ angl̄ multiplicāt spēs i medio:qō ē truffa:qz eēnt cozpales. ¶Dicit tñ sco.ꝙ multiplicaᵒ spēz nō ē ad cāndū actū ituitiuū cū tñ cāent spēs:ſz ime^tc se cāt:ſz spēs est vt defuiat cognitioni abstractiue:7 simil̄ angelus imediate causat actū intelligendi de se. ¶Questio. VIII.

Iota. Utr aīa sepata cogſcat se abstractiue. Oz nō:qz ſz est sibi p̄sto 7 nō abſis ſm Aug.cogniº aūt abstractiua:nō ē de re pñte vt pñs. ¶Cōtra. ꝗtūcūqz sit aligd pñs pōt abstra^uc cogſci. Hic dicūt alig ꝙ iste due notiᶜ.ſ.ituitiua7 abstractiua de eodē nō ſūt cōpoles:ſz aduenīēte ituitiua notª alia cūaī. ¶Cōtra.notª matutina 7 vesp̄tina sunt ibi cōpoles de eodē:7 tñ vna est altera pfectior. ¶Zᵒga notitia ſcialis 7 ſapialis sunt sibi compoles de eodē.nālis 7 supnālis de eodē obo.ḡ eadē rōne in ꝓpoᵒ. ¶Sz dz̄ B ꝙ arᵗª ꝓcedūt de supnālibᵒ:7 tñ ꝗrīť de nālibº. ¶Dic dico ꝙ ſūt nāles cognes cōparādo ad recipiēs:ſz cōparando ad agens sint supernāles. ¶Dico ḡ ꝙ nō appet ipole ꝙ aīa cogſcat se ſil̄ vtroqz mō:qa cognitio ituitiua 7 discursiua. ¶Sed ɔ.itell's ꝓcedit ab ip̄fecto ad pfectū.ḡ ꝑus est cognitio abstractiua q̄ ituitiua. ¶Rᵏᵒ in itellū cōiuncto est talis ꝓcessus:ſz in separatis est ꝓcessus a pfectioribus ad minus pfecta. ¶Dic occu.du.de iudicio:sed circa p̄cēdentē mām est adhuc insistendum vt plenius euacuetur.

Obiectio.

Ꝓcessus cognitionis in itellu ꝺiuncto sepato ɔ̄ituo.

Opio aliorū.

Impugnatio

De eodez ab eodez notitia ituitiua 7 abstractiua compossibiles sūt.

Ad oppoſitū.

Solet etiam queri 7c.

L Incipit distō 47ª. Circa quā ḡrunt 4ºr. ꝓtio. vtr aīa sepata possit de nouo acgrere notiā rez sibi ꝑus icognitaz. Oz nō:qa in euāgelio stat̄ ille ponit sic nox. ¶ɔ.ga ille diues recordabat̄:cui ēt dicebat baptizatus. Recordare fili 7c. vt bī Luc. 16.

Jo.9.7 alibi.

Opio aliorū.

Hic dicūt aligꝙ aīa sepata nullā nouā cognē pt acgrere nisi ꝑ ifluxū a deo vl̄ ꝑ supiores intelligētias:qa intell's non dī aptus natus moueri nisi a phātasmate:qō ibi nō est. ¶Cōfirmat B.qa multis dispōnibus opz intell'm agentez operari circa talia phātasmata ad B vt intelligant:qa ibi locū nō bz. ¶Sz istat ɔ B.p̄ qcqd faciat itell's agēs nūq̄ phātasma attingit ad pfectionē ſube itelligibilis.ḡ illa pōt mouere:ſil̄r ſube abstracte ſūt magis depurate q̄ phātasmata illustrata. ¶3ª vbi iuenīt rō obtiua poᶜ appꝛoximata poᶜ ibi pōt eē motª:ſz i rebº ſenſibilibᵖ iuenīt B.ḡ 7c. ¶4.ª qa oē obz meliº repſentat se in rōne terminātis q̄ per spēs q̄ſcūqz. ¶Jō dico ꝙ de nouo pōt acgrere ſciam vl̄ notitiā a rebº ēt ſenſibilibᵖ:qa vires ſenſitiue B pñt. ¶Intelligēdū tñ ꝙ itell's agēs ɔcurrit cū obto ad cāndū q̄druplicē actū. ¶p̄ ad cāndū spēz itelligibilē i itellectu:ſz in alio statu post ſepationez res in ſe ɔcurrit cū itellū agēte ſic phātasma ꝑ statu isto. ¶Zº actª est notitia ituitiua de obto.obm eni in oculo p̄ cāt spēz:deide ip̄m obm cāt actū videdi:qa ipſa spēs nō cāt ip̄m actū. cū ḡ ꝓtingat istos duos actª in videdo eē in ſenſu:eodē mō in itellū agēte. ¶3º actª est notitia abstractiua: nō imeᵗᶜ ab obto:ſz a spē cāt cū itellū agēte:qa spēs est qōdā repñtatiuū illiº obti. ¶4.º est bit̄:qa ſi itell's ɔiuctª mediātibᵖ actibᵖ recipit babitū:ita pōt ſepat̄. ¶Sed istaſ ɔ B 4ʳ.ꝓtio qa itell's multiplicari vī:ſi moueť a ſenſibilibᵖ. ¶Rᵏᵒ oñ sum est in p̄ ꝙ phātasmata nō separanť a singuᵗᶜ ſua qñ mouēt itellm polez.ſube aūt separate ſūt mꝛto nobiliores phanᵇᵖ. ¶Zª dif.ga ifluxus nāliū agētiū fit ꝑ lineas 7 pyramides 7 triāgulos:cº conus est in poª 7 basis in re visa ad quē ſic nō est applicabilis itell's polis. ¶Doc dictū est de itellu poli reᵖ phātasmatᵗ. ¶Dico tñ ꝙ qñ agit actiōe ꝑuia i medio:tūc regrūt tales ifluxus per lineas.phātasma aūt imeᵗᶜ sua vtute cāt spēz i itellū. Silr qñ agit ſpualia i rōne obti imeᵗᶜ agit. ¶3ª dif.ſi itell's polis nec̄io ſp̄ mouēť ab illis. ¶Dico ꝙ itell's polis est poᵗ passiua nālis 7 intell's agēs nāl̄r cāt 7 res:sed ista ſubiacēt tūc voᵐ. ¶4ª dif. ſi oia tā respectiua q̄ absoᵗᵃ moueāt itell'z polez. ¶Dico ꝙ nō respectiua:ſz alia.ſ.absoᵗᵃ mouēt ad cognē alioꝝ respectiuoꝝ. ¶Intelligendū tñ ꝙ ista appꝛoximata ip̄imūt aliqñ spēs:7 nō actū:aliqñ actū 7 nō spēz aliqñ neutrū:ſic qñ volūtas ꝓcurrit itell'z ad itelligēdū. ista supnālia:tūc appꝛoximata aliq̄ nihil faciūt.qñ eni duo agētia ſūt alicui passiuo appꝛoximata vtuoſiᵖ agit 7 aliō cessat ſi ſint actiōes icōpoles in eodēſic ſi calidū 7 fridū agerēt circa idē:volūtas aūt est vis foztioz:cuᵖ iperiū pest oibᵖ alys potēcys. Aliqñ aūt recipit ytrūqz: ſic qñ itelligit ea q̄ nūq̄ itellexit. Aliqñ tñ spēs qñ poª itendit circa alia ſi appꝛoximenť alia quoꝝ nō bz spēs illas recipit:nec B ip̄edit quātūcūqz itell's ſit circa alia vehemēter intētus:qa nō ſunt icōpoles spēs. Aliquādo recipit actum tñ:ſicut viſo obto cuius bz spēs ſtatim i, primitur actus tñ. ¶Questio. II.

Secundo ḡrīť. Utr ꝑteriṫ possit recordari. Oz nō:qa in ꝑs. dī. Nunqd cogſcent in tenebris mirabilia tua 7 iustitia tua i terra obliuionis. ergo est ibi obliuio. ¶Cōtra. Apoc. 6º dicebant sci: vindica domine sanguinem nostrum 7c.

Hic quatuor ꝑambula ꝓmittunť. ¶Primus est ꝙ nō sit recordatio alicui⁹ ꝓ obm illō cuiᵖ ꝑcessit notitia. q̄tiēſcūqz eni obm est ꝑs i ſe cāt nouā itellectionē. talˈ aūt nō ē recordatio. ¶zᵐ ꝙ iter recordationē 7 cogitationez est ordo cēntialis. ḡ vnū eoꝝ nō pōt eē itellectio:ſz alteriˢ 7 alteriꝰ rōnis. ¶3ᵐ. actª quē cāt obz de ſe est rectª: recordatio aūt est actª reflexª. ¶4ᵐ actª quē imeᵗᶜ cāt obz est ituitiuᵘ aliᵘ est abstractiuᵘ. ¶Dis ꝑambulis ꝓmiſſis ponunť 4ºr ɔnes. ¶p̄ ɔ̄/ꝙ recordatio nō fit ꝑ spēs itelligibilē:ga ois spēs itelligibilis abstrahit a duratiōe 7 a dīa tpis: ſz ois recordatio ɔcernit tp̄s ꝑteritū. ¶zª ɔ̄/ꝙ ois spēs itelligibilis abstrahit ab exīstia:ꝛz ois recordatio est de exīte ꝑterita. ¶3ª ɔ̄/ꝙ nec ab hītu:qa recordatio fit de solo actu a q̄ non fuit aggñatª bit̄. ¶4.ª ɔ̄/ꝙ nō fit meᵗᶜ actu q fuit:qa ille nō est. ¶Ideo dicť Sco.ꝙ fit p quādā dispōnē de relictā i itellu ꝓuio illo actu. ¶Sed istaſ ɔ ista. ¶p̄.qa q̄ro a q̄ cāt illa dispō ꝙ nō ab actu itelligēdi:qa ē opō imanēs:ſz ab obto:qō ꝓuio actu cāt talē dispōnē. ¶zª dif.ſi recordatio terminať ad actus itelligēdi:q̄ itellexī obz:puta boiez:vl̄ vtꝛ ad ip̄s boiez. ¶Dicit Sco.ꝙ p̄ ad actū 7 ex ꝓñti cogſciť obz. vñ nō recordor de re:nisi qa vidi vl̄ audiui:vl̄ q̄l̄rcūqz ꝓcepi. ¶3ª di.qūo illa dispō repñtat exīstiā actª.ſ.cū nullū repñtatiuū repñtet exīstiā q̄ ē ɔtingēs. ¶Dico ꝙ exīstia nō ꝑ repñtari pp ɔ̄ñtiā. ex B aūt ꝙ actª trāſit i ꝑteritū: est neciª:7 vt ſic ꝑ bīe repñtatiuū. ¶4ª di.cū illa fuerit cāta actu ꝓcedēte:qūo ꝑ fieri recordatio de ꝑterito. ¶Dicť Sco.ꝙ illa dispō nō ſuffic̄ ad repñtādū actū vt ꝑteritū nisi ꝑuia appꝛhēſione discurſus tpis itermedꝝ 7 illa ɔiuncta faciūt illā repñtationē. ¶5ª di.q̄re nō ꝑ di ci spēs itelligibilis. ¶Dī ꝙ spēs ordine cēntiali ꝓcedit actū: illa aūt dispō nec̄io seᵗ actū. ¶Sz nūqd ista dispō est ō gñe bit̄. ¶Dico ꝙ nō: qa bit̄ se tz ex ꝑte poᶜ. ista aūt dispō

N

Alᵉ modus agēdi i mediis aliᵇ in potentiā marie iteriozē 7 aliᵇ ſcīs ſibilia 7 aliqs ſpiritualiuꝫ, Un scotiſta penſa.

Abſoluta dū taxat mouent qō marie vez est ꝑ ſtatu isto

O

Maxima. Nūc actū nūc ſpēz tūc nūc cognitum nūc vterqz recipit potēcia. Idē primoꝛe alibi habet. Vide Scotū 9.dis.2.

Ad 3m Sco.dis. 14.3.q ponit limitatā relpe, cem futuri:ſed dic ꝙcqēter

D

Quālr fieret ꝓpendatiōē certitudo de futuro? Vide.3. 7.6. ethicoꝛ. 7.9. 7.12. meta. 7 alibi Aristo. Duᵇ nōnda Eſt eadē res nūc ꝑterita nūc futura ſit vl̄ ſub vtroqz nō ſūt tñ pentia eadē talia.

Ad ꝑma

Ad 2m

Ad 4m

Ad 5m

Ad 6m

Ad 7m

Ad 8m

Ad 9m

Ad 10m

Ad 11m

Ad 12m

Ad 13m

Ad 14m

Ad 15m

Ad 16m

Ad 17m

Ad 18m

Ad 19m

Ad 20m

Ad 21m

Ad 22m

Ad 23m

Ad 24m

Ad 25m

Ad 26m

Ad 27m

Ad 28m

Ad 29m

Ad 30m

Ad 31m

Ad 32m

Ad 33m

Ad 34m

Ad 35m

Ad 36m

Ad 37m

Ad 38m

Ad 39m

Ad 40m

Ad 41m

Ad 42m

Ad 43m

Ad 44m

Ad 45m

Ad 46m

Ad 47m

Ad 48m

Ad 49m

Ad 50m

Ad 51m

Ad 52m

Ad 53m

Ad 54m

Ad 55m

Ad 56m

Ad 57m

Ad 58m

Ad 59m

Ad 60m

Ad 61m

Ad 62m

Ad 63m

Ad 64m

Ad 65m

Ad 66m

Ad 67m

Ad 68m

Ad 69m

Ad 70m

Ad 71m

Ad 72m

Ad 73m

Ad 74m

Ad 75m

Ad 76m

Ad 77m

Ad 78m

Ad 79m

Ad 80m

Ad 81m

Ad 82m

Ad 83m

Ad 84m

Ad 85m

Ad 86m

Ad 87m

Ad 88m

Ad 89m

Ad 90m

Ad 91m

Ad 92m

Ad 93m

Ad 94m

Ad 95m

Ad 96m

Ad 97m

Ad 98m

Ad 99m

Ad 100m

Ad 101m

Ad 102m

Ad 103m

Ad 104m

Ad 105m

Ad 106m

Ad 107m

Ad 108m

Ad 109m

Ad 110m

Ad 111m

Ad 112m

Ad 113m

Ad 114m

Ad 115m

Ad 116m

Ad 117m

Ad 118m

Ad 119m

Ad 120m

Ad 121m

Ad 122m

Ad 123m

Ad 124m

Ad 125m

Ad 126m

Ad 127m

Ad 128m

Ad 129m

Ad 130m

Ad 131m

Ad 132m

Ad 133m

Ad 134m

Ad 135m

Ad 136m

Ad 137m

Ad 138m

Ad 139m

Ad 140m

Ad 141m

Ad 142m

Ad 143m

Ad 144m

Ad 145m

Ad 146m

Ad 147m

Ad 148m

Ad 149m

Ad 150m

Ad 151m

Ad 152m

Ad 153m

Ad 154m

Ad 155m

Ad 156m

Ad 157m

Ad 158m

Ad 159m

Ad 160m

Ad 161m

Ad 162m

Ad 163m

Ad 164m

Ad 165m

Ad 166m

Ad 167m

Ad 168m

Ad 169m

Ad 170m

Ad 171m

Ad 172m

Ad 173m

Ad 174m

Ad 175m

Ad 176m

Ad 177m

Ad 178m

Ad 179m

Ad 180m

Ad 181m

Ad 182m

Ad 183m

Ad 184m

Ad 185m

Ad 186m

Ad 187m

Ad 188m

Ad 189m

Ad 190m

Ad 191m

Ad 192m

Ad 193m

Ad 194m

Ad 195m

Ad 196m

Ad 197m

Ad 198m

Ad 199m

Ad 200m

Ad 201m

Ad 202m

Ad 203m

Ad 204m

Ad 205m

Ad 206m

Ad 207m

Ad 208m

Ad 209m

Ad 210m

Ad 211m

Ad 212m

Ad 213m

Ad 214m

Ad 215m

Ad 216m

Ad 217m

Ad 218m

Ad 219m

Ad 220m

Ad 221m

Ad 222m

Ad 223m

Ad 224m

Ad 225m

Ad 226m

Ad 227m

Ad 228m

Ad 229m

Ad 230m

Ad 231m

Ad 232m

Ad 233m

Ad 234m

Ad 235m

Ad 236m

Ad 237m

Ad 238m

Ad 239m

Ad 240m

Ad 241m

Ad 242m

Ad 243m

Ad 244m

Ad 245m

Ad 246m

Ad 247m

Ad 248m

Ad 249m

Ad 250m

Ad 251m

Ad 252m

Ad 253m

Ad 254m

Ad 255m

Ad 256m

Ad 257m

Ad 258m

Ad 259m

Ad 260m

Ad 261m

Ad 262m

Ad 263m

Ad 264m

Ad 265m

Ad 266m

Ad 267m

Ad 268m

Ad 269m

Ad 270m

Ad 271m

Ad 272m

Ad 273m

Ad 274m

Ad 275m

Ad 276m

Ad 277m

Ad 278m

Ad 279m

Ad 280m

Ad 281m

Ad 282m

Ad 283m

Ad 284m

Ad 285m

Ad 286m

Ad 287m

Ad 288m

Ad 289m

Ad 290m

Ad 291m

Ad 292m

Ad 293m

Ad 294m

Ad 295m

Ad 296m

Ad 297m

Ad 298m

Ad 299m

Ad 300m

Ad 301m

Ad 302m

Ad 303m

Ad 304m

Ad 305m

Ad 306m

Ad 307m

Ad 308m

Ad 309m

Ad 310m

Ad 311m

Ad 312m

Ad 313m

Ad 314m

Ad 315m

Ad 316m

Ad 317m

Ad 318m

Ad 319m

Ad 320m

Ad 321m

Ad 322m

Ad 323m

Ad 324m

Ad 325m

Ad 326m

Ad 327m

Ad 328m

Ad 329m

Ad 330m

Ad 331m

Ad 332m

Ad 333m

Ad 334m

Ad 335m

Ad 336m

Ad 337m

Ad 338m

Ad 339m

Ad 340m

Ad 341m

Ad 342m

Ad 343m

Ad 344m

Ad 345m

Ad 346m

Ad 347m

Ad 348m

Ad 349m

Ad 350m

Ad 351m

Ad 352m

Ad 353m

Ad 354m

Ad 355m

Ad 356m

Ad 357m

Ad 358m

Ad 359m

Ad 360m

Ad 361m

Ad 362m

Ad 363m

Ad 364m

Ad 365m

Ad 366m

Ad 367m

Ad 368m

Ad 369m

Ad 370m

Ad 371m

Ad 372m

Ad 373m

Ad 374m

Ad 375m

Ad 376m

Ad 377m

Ad 378m

Ad 379m

Ad 380m

Ad 381m

Ad 382m

Ad 383m

Ad 384m

Ad 385m

Ad 386m

Ad 387m

Ad 388m

Ad 389m

Ad 390m

Ad 391m

Ad 392m

Ad 393m

Ad 394m

Ad 395m

Ad 396m

Ad 397m

Ad 398m

Ad 399m

Ad 400m

Ad 401m

Ad 402m

Ad 403m

Ad 404m

Ad 405m

Ad 406m

Ad 407m

Ad 408m

Ad 409m

Ad 410m

Ad 411m

Ad 412m

Ad 413m

Ad 414m

Ad 415m

Ad 416m

Ad 417m

Ad 418m

Ad 419m

Ad 420m

Ad 421m

Ad 422m

Ad 423m

Ad 424m

Ad 425m

Ad 426m

Ad 427m

Ad 428m

Ad 429m

Ad 430m

Ad 431m

Ad 432m

Ad 433m

Ad 434m

Ad 435m

Ad 436m

Ad 437m

Ad 438m

Ad 439m

Ad 440m

Ad 441m

Ad 442m

Ad 443m

Ad 444m

Ad 445m

Ad 446m

Ad 447m

Ad 448m

Ad 449m

Ad 450m

Ad 451m

Ad 452m

Ad 453m

Ad 454m

Ad 455m

Ad 456m

Ad 457m

Ad 458m

Ad 459m

Ad 460m

Ad 461m

Ad 462m

Ad 463m

Ad 464m

Ad 465m

Ad 466m

Ad 467m

Ad 468m

Ad 469m

Ad 470m

Ad 471m

Ad 472m

Ad 473m

Ad 474m

Ad 475m

Ad 476m

Ad 477m

Ad 478m

Ad 479m

Ad 480m

Ad 481m

Ad 482m

Ad 483m

Ad 484m

Ad 485m

Ad 486m

Ad 487m

Ad 488m

Ad 489m

Ad 490m

Ad 491m

Ad 492m

Ad 493m

Ad 494m

Ad 495m

Ad 496m

Ad 497m

Ad 498m

Ad 499m

Ad 500m

Ad 501m

Ad 502m

Ad 503m

Ad 504m

Ad 505m

Ad 506m

Ad 507m

Ad 508m

Ad 509m

Ad 510m

Ad 511m

Ad 512m

Ad 513m

Ad 514m

Ad 515m

Ad 516m

Ad 517m

Ad 518m

Ad 519m

Ad 520m

Ad 521m

Ad 522m

Ad 523m

Ad 524m

Ad 525m

Ad 526m

Ad 527m

Ad 528m

Ad 529m

Ad 530m

Ad 531m

Ad 532m

Ad 533m

Ad 534m

Ad 535m

Ad 536m

Ad 537m

Ad 538m

Ad 539m

Ad 540m

Ad 541m

Ad 542m

Ad 543m

Ad 544m

Ad 545m

Ad 546m

Ad 547m

Ad 548m

Ad 549m

Ad 550m

Ad 551m

Ad 552m

Ad 553m

Ad 554m

Ad 555m

Ad 556m

Ad 557m

Ad 558m

Ad 559m

Ad 560m

Ad 561m

Ad 562m

Ad 563m

Ad 564m

Ad 565m

Ad 566m

Ad 567m

Ad 568m

Ad 569m

Ad 570m

Ad 571m

Ad 572m

Ad 573m

Ad 574m

Ad 575m

Ad 576m

Ad 577m

Ad 578m

Ad 579m

Ad 580m

Ad 581m

Ad 582m

Ad 583m

Ad 584m

Ad 585m

Ad 586m

Ad 587m

Ad 588m

Ad 589m

Ad 590m

Ad 591m

Ad 592m

Ad 593m

Ad 594m

Ad 595m

Ad 596m

Ad 597m

Ad 598m

Ad 599m

Ad 600m

Ad 601m

Ad 602m

Ad 603m

Ad 604m

Ad 605m

Ad 606m

Ad 607m

Ad 608m

Ad 609m

Ad 610m

Ad 611m

Ad 612m

Ad 613m

Ad 614m

Ad 615m

Ad 616m

Ad 617m

Ad 618m

Ad 619m

Ad 620m

Ad 621m

Ad 622m

Ad 623m

Ad 624m

Ad 625m

Ad 626m

Ad 627m

Ad 628m

Ad 629m

Ad 630m

Ad 631m

Ad 632m

Ad 633m

Ad 634m

Ad 635m

Ad 636m

Ad 637m

Ad 638m

Ad 639m

Ad 640m

Ad 641m

Ad 642m

Ad 643m

Ad 644m

Ad 645m

Ad 646m

Ad 647m

Ad 648m

Ad 649m

Ad 650m

Ad 651m

Ad 652m

Ad 653m

Ad 654m

Ad 655m

Ad 656m

Ad 657m

Ad 658m

Ad 659m

Ad 660m

Ad 661m

Ad 662m

Ad 663m

Ad 664m

Ad 665m

Ad 666m

Ad 667m

Ad 668m

Ad 669m

Ad 670m

Ad 671m

Ad 672m

Ad 673m

Ad 674m

Ad 675m

Ad 676m

Ad 677m

Ad 678m

Ad 679m

Ad 680m

Ad 681m

Ad 682m

Ad 683m

Ad 684m

Ad 685m

Ad 686m

Ad 687m

Ad 688m

Ad 689m

Ad 690m

Ad 691m

Ad 692m

Ad 693m

Ad 694m

Ad 695m

Ad 696m

Ad 697m

Ad 698m

Ad 699m

Ad 700m

Ad 701m

Ad 702m

Ad 703m

Ad 704m

Ad 705m

Ad 706m

Ad 707m

Ad 708m

Ad 709m

Ad 710m

Ad 711m

Ad 712m

Ad 713m

Ad 714m

Ad 715m

Ad 716m

Ad 717m

Ad 718m

Ad 719m

Ad 720m

Ad 721m

Ad 722m

Ad 723m

Ad 724m

Ad 725m

Ad 726m

Ad 727m

Ad 728m

Ad 729m

Ad 730m

Ad 731m

Ad 732m

Ad 733m

Ad 734m

Ad 735m

Ad 736m

Ad 737m

Ad 738m

Ad 739m

Ad 740m

Ad 741m

Ad 742m

Ad 743m

Ad 744m

Ad 745m

Ad 746m

Ad 747m

Ad 748m

Ad 749m

Ad 750m

Ad 751m

Ad 752m

Ad 753m

Ad 754m

Ad 755m

Ad 756m

Ad 757m

Ad 758m

Ad 759m

Ad 760m

Ad 761m

Ad 762m

Ad 763m

Ad 764m

Ad 765m

Ad 766m

Ad 767m

Ad 768m

Ad 769m

Ad 770m

Ad 771m

Ad 772m

Ad 773m

Ad 774m

Ad 775m

Ad 776m

Ad 777m

Ad 778m

Ad 779m

Ad 780m

Ad 781m

Ad 782m

Ad 783m

Ad 784m

Ad 785m

Ad 786m

Ad 787m

Ad 788m

Ad 789m

Ad 790m

Ad 791m

Ad 792m

Ad 793m

Ad 794m

Ad 795m

Ad 796m

Ad 797m

Ad 798m

Ad 799m

Ad 800m

Ad 801m

Ad 802m

Ad 803m

Ad 804m

Ad 805m

Ad 806m

Ad 807m

Ad 808m

Ad 809m

Ad 810m

Ad 811m

Ad 812m

Ad 813m

Ad 814m

Ad 815m

Ad 816m

Ad 817m

Ad 818m

Ad 819m

Ad 820m

Ad 821m

Ad 822m

Ad 823m

Ad 824m

Ad 825m

Ad 826m

Ad 827m

Ad 828m

Ad 829m

Ad 830m

Ad 831m

Ad 832m

Ad 833m

Ad 834m

Ad 835m

Ad 836m

Ad 837m

Ad 838m

Ad 839m

Ad 840m

Ad 841m

Ad 842m

Ad 843m

Ad 844m

Ad 845m

Ad 846m

Ad 847m

Ad 848m

Ad 849m

Ad 850m

Ad 851m

Ad 852m

Ad 853m

Ad 854m

Ad 855m

Ad 856m

Ad 857m

Ad 858m

Ad 859m

Ad 860m

Ad 861m

Ad 862m

Ad 863m

Ad 864m

Ad 865m

Ad 866m

Ad 867m

Ad 868m

Ad 869m

Ad 870m

Ad 871m

Ad 872m

Ad 873m

Ad 874m

Ad 875m

Ad 876m

Ad 877m

Ad 878m

Ad 879m

Ad 880m

Ad 881m

Ad 882m

Ad 883m

Ad 884m

Ad 885m

Ad 886m

Ad 887m

Ad 888m

Ad 889m

Ad 890m

Ad 891m

Ad 892m

Ad 893m

Ad 894m

Ad 895m

Ad 896m

Ad 897m

Ad 898m

Ad 899m

Ad 900m

Ad 901m

Ad 902m

Ad 903m

Ad 904m

Ad 905m

Ad 906m

Ad 907m

Ad 908m

Ad 909m

Ad 910m

Ad 911m

Ad 912m

Ad 913m

Ad 914m

Ad 915m

Ad 916m

Ad 917m

Ad 918m

Ad 919m

Ad 920m

Ad 921m

Ad 922m

Ad 923m

Ad 924m

Ad 925m

Ad 926m

Ad 927m

Ad 928m

Ad 929m

Ad 930m

Ad 931m

Ad 932m

Ad 933m

Ad 934m

Ad 935m

Ad 936m

Ad 937m

Ad 938m

Ad 939m

Ad 940m

Ad 941m

Ad 942m

Ad 943m

Ad 944m

Ad 945m

Ad 946m

Ad 947m

Ad 948m

Ad 949m

Ad 950m

Ad 951m

Ad 952m

Ad 953m

Ad 954m

Ad 955m

Ad 956m

Ad 957m

Ad 958m

Ad 959m

Ad 960m

Ad 961m

Ad 962m

Ad 963m

Ad 964m

Ad 965m

Ad 966m

Ad 967m

Ad 968m

Ad 969m

Ad 970m

Ad 971m

Ad 972m

Ad 973m

Ad 974m

Ad 975m

Ad 976m

Ad 977m

Ad 978m

Ad 979m

Ad 980m

Ad 981m

Ad 982m

Ad 983m

Ad 984m

Ad 985m

Ad 986m

Ad 987m

Ad 988m

Ad 989m

Ad 990m

Ad 991m

Ad 992m

Ad 993m

Ad 994m

Ad 995m

Ad 996m

Ad 997m

Ad 998m

Ad 999m

Ad 1000m

Ad 1001m

Ad 1002m

Ad 1003m

Ad 1004m

Ad 1005m

Ad 1006m

Ad 1007m

Ad 1008m

Ad 1009m

Ad 1010m

Ad 1011m

Ad 1012m

Ad 1013m

Ad 1014m

Ad 1015m

Ad 1016m

Ad 1017m

Ad 1018m

Ad 1019m

Ad 1020m

Ad 1021m

Ad 1022m

Ad 1023m

Ad 1024m

Ad 1025m

Ad 1026m

Ad 1027m

Ad 1028m

Ad 1029m

Ad 1030m

Ad 1031m

Ad 1032m

Ad 1033m

Ad 1034m

Ad 1035m

Ad 1036m

Ad 1037m

Ad 1038m

Ad 1039m

Ad 1040m

Ad 1041m

Ad 1042m

Ad 1043m

Ad 1044m

Ad 1045m

Ad 1046m

Ad 1047m

Ad 1048m

Ad 1049m

Ad 1050m

Ad 1051m

Ad 1052m

Ad 1053m

Ad 1054m

Ad 1055m

Ad 1056m

Ad 1057m

Ad 1058m

Ad 1059m

Ad 1060m

Ad 1061m

Ad 1062m

Ad 1063m

Ad 1064m

Ad 1065m

Ad 1066m

Ad 1067m

Ad 1068m

Ad 1069m

Ad 1070m

Ad 1071m

Ad 1072m

Ad 1073m

Ad 1074m

Ad 1075m

Ad 1076m

Ad 1077m

Ad 1078m

Ad 1079m

Ad 1080m

Ad 1081m

Ad 1082m

Ad 1083m

Ad 1084m

Ad 1085m

Ad 1086m

Ad 1087m

Ad 1088m

Ad 1089m

Ad 1090m

Ad 1091m

Ad 1092m

Ad 1093m

Ad 1094m

Ad 1095m

Ad 1096m

Ad 1097m

Ad 1098m

Ad 1099m

Ad 1100m

Ad 1101m

Ad 1102m

Ad 1103m

Ad 1104m

Ad 1105m

Ad 1106m

Ad 1107m

Ad 1108m

Ad 1109m

Ad 1110m

Ad 1111m

Ad 1112m

Ad 1113m

Ad 1114m

Ad 1115m

Ad 1116m

Ad 1117m

Ad 1118m

Ad 1119m

Ad 1120m

Ad 1121m

Ad 1122m

Ad 1123m

Ad 1124m

Ad 1125m

Ad 1126m

Ad 1127m

Ad 1128m

Ad 1129m

Ad 1130m

Ad 1131m

Ad 1132m

Ad 1133m

Ad 1134m

Ad 1135m

Ad 1136m

Ad 1137m

Ad 1138m

Ad 1139m

Ad 1140m

Ad 1141m

Ad 1142m

Ad 1143m

Ad 1144m

Ad 1145m

Ad 1146m

Ad 1147m

Ad 1148m

Ad 1149m

Ad 1150m

Ad 1151m

Ad 1152m

Ad 1153m

Ad 1154m

Ad 1155m

Ad 1156m

Ad 1157m

Ad 1158m

Ad 1159m

Ad 1160m

Ad 1161m

Ad 1162m

Ad 1163m

Ad 1164m

Ad 1165m

Ad 1166m

Ad 1167m

Ad 1168m

Ad 1169m

Ad 1170m

Ad 1171m

Ad 1172m

Ad 1173m

Ad 1174m

Ad 1175m

Ad 1176m

Ad 1177m

Ad 1178m

Ad 1179m

Ad 1180m

Ad 1181m

Ad 1182m

Ad 1183m

Ad 1184m

Ad 1185m

Ad 1186m

Ad 1187m

Ad 1188m

Ad 1189m

Ad 1190m

Ad 1191m

Ad 1192m

Ad 1193m

Ad 1194m

Ad 1195m

Ad 1196m

Ad 1197m

Ad 1198m

Ad 1199m

Ad 1200m

Ad 1201m

Ad 1202m

Ad 1203m

Ad 1204m

Ad 1205m

Ad 1206m

Ad 1207m

Ad 1208m

Ad 1209m

Ad 1210m

Ad 1211m

Ad 1212m

Ad 1213m

Ad 1214m

Ad 1215m

Ad 1216m

Ad 1217m

Ad 1218m

Ad 1219m

Ad 1220m

Ad 1221m

Ad 1222m

Ad 1223m

Ad 1224m

Ad 1225m

Ad 1226m

Ad 1227m

Ad 1228m

Ad 1229m

Ad 1230m

Ad 1231m

Ad 1232m

Ad 1233m

Ad 1234m

Ad 1235m

Ad 1236m

Ad 1237m

Ad 1238m

Ad 1239m

Ad 1240m

Ad 1241m

Ad 1242m

Ad 1243m

Ad 1244m

Ad 1245m

Ad 1246m

Ad 1247m

Ad 1248m

Ad 1249m

Ad 1250m

Ad 1251m

Ad 1252m

Ad 1253m

Ad 1254m

Ad 1255m

Ad 1256m

Ad 1257m

Ad 1258m

Ad 1259m

Ad 1260m

Ad 1261m

Ad 1262m

Ad 1263m

Ad 1264m

Ad 1265m

Ad 1266m

Ad 1267m

Ad 1268m

Ad 1269m

Ad 1270m

Ad 1271m

Ad 1272m

Ad 1273m

Ad 1274m

Ad 1275m

Ad 1276m

Ad 1277m

Ad 1278m

Ad 1279m

Ad 1280m

Ad 1281m

Ad 1282m

Ad 1283m

Ad 1284m

Ad 1285m

Ad 1286m

Ad 1287m

Ad 1288m

Ad 1289m

Ad 1290m

Ad 1291m

Ad 1292m

Ad 1293m

Ad 1294m

Ad 1295m

Ad 1296m

Ad 1297m

Ad 1298m

Ad 1299m

Ad 1300m

Ad 1301m

Ad 1302m

Ad 1303m

Ad 1304m

Ad 1305m

Ad 1306m

Ad 1307m

Ad 1308m

Ad 1309m

Ad 1310m

Ad 1311m

Ad 1312m

Ad 1313m

Ad 1314m

Ad 1315m

Ad 1316m

Ad 1317m

Ad 1318m

Ad 1319m

Ad 1320m

Ad 1321m

Ad 1322m

Ad 1323m

Ad 1324m

Ad 1325m

Ad 1326m

Ad 1327m

Ad 1328m

Ad 1329m

Ad 1330m

Ad 1331m

Ad 1332m

Ad 1333m

Ad 1334m

Ad 1335m

Ad 1336m

Ad 1337m

Ad 1338m

Ad 1339m

Ad 1340m

Ad 1341m

Ad 1342m

Ad 1343m

Ad 1344m

Ad 1345m

Ad 1346m

Ad 1347m

Ad 1348m

Ad 1349m

Ad 1350m

Ad 1351m

Ad 1352m

Ad 1353m

Ad 1354m

Ad 1355m

Ad 1356m

Ad 1357m

Ad 1358m

Ad 1359m

Ad 1360m

Ad 1361m

Ad 1362m

Ad 1363m

Ad 1364m

Ad 1365m

Ad 1366m

Ad 1367m

Ad 1368m

Ad 1369m

Ad 1370m

Ad 1371m

Ad 1372m

Ad 1373m

Ad 1374m

Ad 1375m

Ad 1376m

Ad 1377m

Ad 1378m

Ad 1379m

Ad 1380m

Ad 1381m

Ad 1382m

Ad 1383m

Ad 1384m

Ad 1385m

Ad 1386m

Ad 1387m

Ad 1388m

Ad 1389m

Ad 1390m

Ad 1391m

Ad 1392m

Ad 1393m

Ad 1394m

Ad 1395m

Ad 1396m

Ad 1397m

Ad 1398m

Ad 1399m

Ad 1400m

Ad 1401m

Ad 1402m

Ad 1403m

Ad 1404m

Ad 1405m

Ad 1406m

Ad 1407m

Ad 1408m

Ad 1409m

Ad 1410m

Ad 1411m

Ad 1412m

Ad 1413m

Ad 1414m

Ad 1415m

Ad 1416m

Ad 1417m

Ad 1418m

Ad 1419m

Ad 1420m

Ad 1421m

Ad 1422m

Ad 1423m

Ad 1424m

Ad 1425m

Ad 1426m

Ad 1427m

Ad 1428m

Ad 1429m

Ad 1430m

Ad 1431m

Ad 1432m

Ad 1433m

Ad 1434m

Ad 1435m

Ad 1436m

Ad 1437m

Ad 1438m

Ad 1439m

Ad 1440m

Ad 1441m

Ad 1442m

Ad 1443m

Ad 1444m

Ad 1445m

Ad 1446m

Ad 1447m

Ad 1448m

Ad 1449m

Ad 1450m

Ad 1451m

Ad 1452m

Ad 1453m

Ad 1454m

Ad 1455m

Ad 1456m

Ad 1457m

Ad 1458m

Ad 1459m

Ad 1460m

Ad 1461m

Ad 1462m

Ad 1463m

Ad 1464m

Ad 1465m

Ad 1466m

Ad 1467m

Ad 1468m

Ad 1469m

Ad 1470m

Ad 1471m

Ad 1472m

Ad 1473m

Ad 1474m

Ad 1475m

Ad 1476m

Ad 1477m

Ad 1478m

Ad 1479m

Ad 1480m

turū:ga iudiciū meū vt congregem gentes ⁊c.

Hic sunt septē arti declandi. ¶Prim⁹ articl's est si iudiciū vl'e ē futur⁹.⁊ p̄s ꝙ sic auctib⁹ vete.testi ⁊ no.Isa.3° dī.Dñs ad iudiciū veniet cū senatorib⁹ ppli sui. ¶2ª auctas.Daniel.7°.Aspiciebā ī visu noctis.⁊ segt.iudiciū sedit ⁊ libri apti sūt. ¶3ª auctas Osee 4°.iudiciū dño cū habitatorib⁹ terre. ¶4ª auctas Amos 7°.Dñs ad iudiciū vocabit ad ignē.in psal'.ēt dī s.ps.49.De⁹ nr manifeste venier.⁊ alibi.cū accepo tps. ego iustitias iudicabo.In nouo testō p̄s exp̄sse Matth. 25.⁊ Joā.5°.ptātē dedit ei iudiciū facē:ga fili⁹ hois est. In ꝓphia Enoch.Ecce dñs ⁊c. ¶Intelligēdū aūt ē ꝙ iudiciū sumit 4ʳ. ¶Prio mō ꝓ iudicio cōpationis:⁊ isto⁹ dicit⁹ est Mat.12°.ꝙ regina austri surget ī iudicio ⁊ ꝺēnabit gnōē istā.ꝺēnabit iquā iudicio cōpōnis. ¶2°° ꝓ iudicio vl'is acceptatiōis.⁊ isto⁹ dcm ē Sap.3°. Judicabūt sci natōes:qz oēs sci approbabūt sniaz chīi. vñ Apl's p̄° cozin.6°.Nescitis ꝙ sci de isto mūdo iudicabūt.¶3°° ꝓ iudicio assessionis:⁊ isto⁹ apl'i iudicabūt. qb⁹ dcm ē Mat.19.sedebitis sup tronos iudicātes.12. trib⁹ ⁊c. ¶4°° accipiť p̄pe ꝓ iudicio auctatis decisionis ⁊ determinationis:⁊ isto⁹ solus chīs iudicabit ꝓpa auctē:ga vt dī Joā.5°.Pater omne iudiciuꝫ dedit filio.

Secūdus arti.est qñ fiet.Ubi sciēdū ꝙ sic dic̄.b. Aug.nil certi⁹ mozte ⁊ nihil icerti⁹ boza mortis.sic est de iudicio gñali.ꝫ p̄s Matt.24°.De die aūt illo ⁊ boza nemo scit:neqz angeli celoz nisi solus pr ¶2ª auctas Mar.13°.nemo scit neqz filī.Intelligēdū ꝙ nescit q̄tū ad po⁹ reuelādi.¶3ª auctas.Mat.24°. Nescitis qñ fili⁹ hois veniet.Silr ibi.sic ī diebꝰ Noe.⁊ Luc.17.Itē actuū p̄.Nō ē vīm nosce tpa vl' mom⁹ ⁊c. Aug.20.⁊.18.ō ci.dei.dic.si nob expedisset discipl's revelasset.¶Itē 4° de tri.dic ꝙ mūdus ꝫ sex etates.p̄ ab adā vsqꝫ ad noe.2ª a noe vsqꝫ ad habraā.3ª ab habraā vsqꝫ ad dauid.4ª a dauid vsqꝫ ad trāsmigratiōe babylonis.5ª a trāsmigratiōe babylonis vsqꝫ ad chīz. 6ª a chīo vsqꝫ ad finē mūdi.⁊ sic ī vltīa etate viuit aliq̄ hō trī:sic in oīb⁹ p̄cedētib⁹:ita p̄t eē de vltīa etate mūdi. ¶Sz ꝫ.ga Daniel.9.c.vī nūerare ꝙ directe loquit de die iudicij:vt ꝑs Matth.24. Lū videritis abhoiatiōnē.⁊ Mar.13.vbi hī eadē sntia.⁊ Joā.cuā.vī exp̄sse dicē videre diē. ¶Sz talis exp̄o nō valet. Uñ Dicre. dicit ꝙ.70.annis filij israel erūt in captiuitate:⁊ tamē Daniel itellexit quouſqꝫ fuit reuelatū:⁊ ita nō possum⁹ scire per istos numeros quo mō accipiunt.

Tertius arti.est vbi fiet.Circa qō sciēdū ꝙ 4°r loca assignāt ipsi extremo iudicio ī scriptura sacra.s.mons syon.mons oliueti.vallis iosaphat: ⁊ aer. ¶De p̄ dī.Isa.2°.erit in nouissimis dieb⁹ ꝓparatus mons dom⁹ dñi. ¶De 2°.Zach.4°.egredieť dñs ⁊ stabūt pedes ei⁹ sup montē oliueti. ¶De 3° dī Joelis 3°.Lōgregabo oēs gētes ⁊ adducā eas ī vallē iosaphat ⁊ disceptabo cum eis. ¶De 4° aūt loquit Apl's p° ad thessal'.4°.rapiemur cū illis in nubibus obuiā chīo in aera. ¶Ista aūt ꝺcordari p̄t:qa chīs erit in aere ꝓpinquo oīb⁹ illis locis ⁊ credit ꝙ pfecti erūt in monte syon.aly in mōte oliueti.Vulgus aūt ꝓmiscuū in valle iosaphat:q̄ media est iter illos duos montes. ¶Ponit aūt Hzego.4°r modos iudiciozꝝ.erūt enīz ꝙ nō iudicabunť ⁊ regnabūt:sic fuerūt boies pfectissimi status.vñ de q̄libet tali dī.Jo.5.Jn iudiciū nō veniet:ꝫ trāsiet de morte ad vitā.Aly ēt nō iudicabunť ⁊ pibūt: sic ifideles. Juxta illud Jo.3°. Qui nō credit iaz iudicati sunt. Aly iudicabunť ⁊ regnabūt sic penitētes.Aly ꝙ iudicabunť ⁊ pibūt:sic mali chīani.Et de istis duob⁹ dī eccle siastes.3.iusti⁹ ⁊ ipiū iudicabit dñs de bonis.De malis

aūt Apoc.19° iudicabit de meretrice magna ⁊c. ¶Intelligēdū tñ ꝙ sic ſex sunt disp̄nes ꝫ situ.s.sursuz deorsuz:de tru sinistru:ante ⁊ retro. Jta dicit gdā doctor ꝙ sancti disponenť.si sit fictio:nescio. Alig erūt sursum illi ꝙ euolabūt ⁊ expectabūt ibi chīm donec iudiciū cōpleat. Aly erūt sub eo.s.ifideles ꝙ iaz iudicati sunt. Aly a dextris illi.s.ꝙ iudicabunť ⁊ regnabūt. Aly a sinistris .s.mali ꝙ iudicabunť ⁊ pibūt.Aly erūt ante:ꝙ nunq̄ ꝓpr̄ys actib⁹ meruerunt:ꝫ merito chīi saluati sunt:sicut puuli circūcisi vel baptiçati. Aly retro ꝙ nunq̄ ꝓpr̄ys actib⁹ demeruerūt:ꝫ pentū p̄moꝝ demerito sunt dānati.s.puuli sine circūcisione vel baptismi gr̄a decedētes. Et isti ponēt̄ hīrūdēt ad instantiā que fit eis de dicto apostoli.Ro 14°.Oēs nos opz stare ante tribunal chīi. ¶Uerū est de illis qui de actuali peccato bñt reddere rationē.Et ió subdit apostolus vt referat vnusqsq; que gessit in corpore suo:siue bonū:siue malum.

Quartus articulus qūo fiet. ¶Ubi sciēdum ꝙ ibi erūt.8.actus. p̄ gētes a q̄tuor partib⁹ mūdi cōgregabunť. 2° mali a bonis p angelos separabunť. 3° boni collocabunť a dextris. 4° mali a sinistris ponent. 5°chīs dabit sniaz ꝺ malos dicēs.ite maledicti ⁊c. 6°dabit sniaz ꝓ iustis dicēs. Uenite bñdicti ⁊c. 7° fiet executio dānatoꝝ. 8° fiet execu⁹ saluādorū.Et ista notat p ordinē chīs loquēs de extremo iudicio Matth.25°.Lū venerit fili⁹ hois in maiestate sua:⁊ oēs angeli ei⁹ cū eo tūc sedebit sup sedē maiestatis sue: ⁊ tūc explicabunť ibi illi.8.act⁹ p̄dicti ⁊ ꝙgregabūt aī eū oēs gētes.ecce p̄m⁹ act⁹ ꝙ est vniuersoꝝ ꝙgregatio:⁊ sepabit eos abiuicē:sic pastor segregat oues ab hedis. Ecce scōs act⁹ ꝙ ꝙgregatoꝝ sepatio.⁊ statuet qdē oues a dextris.Ecce tertī act⁹ ꝙ est bonoꝝ collocatio.hedos aūt a sinistris.Ecce q̄rt⁹ act⁹ ꝙ est maloꝝ pō:tūc rex dicet bis ꝙ a dextris ei⁹ erūt.venite ⁊c.Et seqt eturiui ⁊c. Ecce quintus act⁹ ꝙ erit ꝓ bonis sniē ꝓmulgatio.tūc dicet bis ꝙ a sinistris ei⁹ erūt. Jte maledicti.Et ifra esurui ⁊c.Ecce sextus act⁹ ꝙ erit ꝓ malis sniē ꝓmulgatio. Et ibūt hi in suppliciū eternū. Ecce act⁹ septimus:ꝙ est sentēie dānatoꝝ executio. Justi aūt ī vitā eternā.Ecce octau⁹ act⁹ ꝙ erit sniē iustoꝝ executio. ¶Sz hoc.du⁹. qūo in taz modico loco ꝙgregabunť. ¶Rñdꝰ ꝙ oia sūt deo facilia.Nñ sum.n.fuit supra de eucharistia:ꝙ deus posset totū mūdū ponere in forāmine acus:nec oportebit tūc occupe locū:nec ordinē ad locū bīe. ¶Sz ꝫ:qz tūc nō sunt apta agere ⁊ pati:⁊ ita nec se mouere:nec se videbunt:nec audiēt chīm. ¶Dico ꝙ ꝙ miraculū p̄t fieri:sic deo placebit. ¶Sz q̄tū durabit. ¶Dñt alig ꝙ in momēto saltē vez est ꝙ in modico tpe ꝙsumabit iudiciū. ¶Sed diffi.est ꝙ dies dī illa iudicij dies magna. ¶Dōm ꝙ hī dī pp solēnitatē:nō pp durationem magnā. ¶5°dif.si oia mala erūt oīb⁹ māifesta. ¶Alig dñt ꝙ in his qb⁹ remissa sūt nō appebūt:ꝫ in his quoꝝ pctā manēt.Aly dñt ꝙ oia appebūt vt in iustis appeat dei mia ⁊ in iniustis ei⁹ iustitia. ¶Alia dif.est de meritis:si appebūt. ¶Dī ꝙ sic: ⁊ q̄uo electi in ipsis meritis dei adiutorio pmāserūt:⁊ hī fiet visione itellectuali nō sensibili. ¶Ultīa dif.si disceptatio erit vocalis. ¶Dī ꝙ sic:⁊ intantū intēdeť vox chīi ꝙ q̄libet poterit sensibiliter audire. ¶Sed nungd dānati respōdebunt sic. Dñe q̄n vidimus te esurientē ⁊ nō pauimus ⁊c. ¶Dī ꝙ ista rñsio erit mētalis:sed nō eēt icōueniēs dicere ꝙ vocalis erit:⁊ ꝙ oēs vna voce respondeant.

Quintus articulus est qual'r chīs ad iudiciū veniet. ¶Dī Matth.24. ꝙ cū ptāte magna ⁊ maiestate. ¶Sed du.est si oīb⁹ apparebit ī vna fo⁹a. ¶Dicit Aug.ꝙ bonis apparebit duplr.s.q̄tū ad humanitatē ⁊ dīnitatē:malis aūt solū quātū ad humanitatē:⁊ in ꝟ sciēt saluationē ⁊ dānationē suaz. ¶Sed dubiū est si iudicabit inquātū hō. ¶Dicit Augu.ꝙ in fo⁹a hois:sed aūte dīna. ¶3ª dif.si mali delectabunť in visione humana chīi. ¶Dicit Chrisō.ꝙ nō:ga apparebit eis facie iratus ⁊ erit maioz pena eis q̄ inferni. ¶4ª dif.si scti ex hoc ꝙ videbūt ei⁹ dīnitatē erūt pfecte bti. ¶Dī ꝙ sic essentialr erūt pfecte bti sic in celo. ¶Sed du⁹ est qūo mali videbunt ⁊ sedebit a dextris dei. ¶Dī ꝙ nō intuitiue:sed argu⁹. ¶2ᵐ du⁹ si veniet in istanti sic ipse dicit ꝙ sic fulgur. ¶Dī ꝙ ipse veniet in tpe breui ⁊ cū clāgore maxio. ¶Intelligendū tñ ꝙ cū q̄druplici exercitu venier.s.cū exercitu angeloꝝ assistentiū vt cherubin seraphin troni ⁊c.vñ oēs veniēt cū eo. ¶2° cū multitudine angeloꝝ ministrantiū:quātuz ad sex act⁹.s.q̄tū ad colligendū pulueres mortuoꝝ ⁊c. vt.s.ō resurre⁹ dcm ē. ¶3° cū exercitu scoꝝ iā resuscitatoꝝ. ¶4° cū mīritu⁹ aīaꝝ sepataꝝ q̄ cū eo ōscēdēt.

Sextus articulus est qūo recedet de iudicio chīs. ¶Dī ꝙ cū mira⁹ exultа⁹. vñ ps.46.ascēdit de⁹ in iubilatione. ¶Sed dif.est quā Augu.de tri. recitat ga dī ꝙ euacuabit totū p̄cipatū ⁊c.Nō est itelligēdū ꝙ euacuet diaboꝛ archias:ꝫ q̄tū ad dñuz:⁊ in iferno spāl'r demones nō p̄rūt ampli⁹ demonib⁹:ꝫ vnusqsq; sic cruciabiť p se ꝙ nō ītromittet se de alio. ¶2ª dif.qūo collocabit scōs in celo empyreo. ¶Dī ꝙ quelibet in ꝓpria māsione ꝑm gradū suū. ¶Sz qūo stādo vel sedēdo:Credit ꝙ stādo. ¶Sz nūgd stabūt imobiles:Credit ꝙ sic:ga nō idigebūt moueri cū sint pfecte felices ꝙ mot⁹ nō est nisi ex ipfectione. ¶Sz nungd egrediēt ⁊ regredient sic dī Isa.55. ¶Dī ꝙ nō:qō bīi p̄t ex eo qō scribit Apoc.3° cap.Qui vicerit faciā illū colūnā ⁊c. ¶Sz nūgd ī terra bitabūt alig. ¶Alig dñt ꝙ sic:sed nō est ml'tū ꝓbabile:ga pueri ꝙ mō in limbo sunt erūt ibi.Et dicūt alig ꝙ plus babebunt de gl'ia q̄s sit alīq̄ gl'ia mūdi buius. ¶Sed nungd illi de inferno videbūt btōs. ¶Dicūt alig ꝙ sic ad afflictionē suā nō ad ꝓsolationez. Juxta illud ps.111.Peccator videbit ⁊ irascetur ⁊c. ¶Sed de illis de paradiso. ¶Dicitur ꝙ videbunt malos in inferno:iuxta illud Isa.vltīo.Egredientur ⁊ videbunt cadauera ⁊c.

Septimus articulus est in q̄li disp̄ne remanebit vniuersum. ¶Hic introducunť octo theologice vitates. ¶Prīa est ꝙ mot⁹ corporum oīum celestiū cessabit ⁊ motrices itelligētie ascendent cū alys.Uñ Apoc.10°.dī ꝙ iurauit angel's q̄ bēbat euāgeliū eternū in manu ꝙ tps nō erit amplius. ¶2ª veritas ꝙ firmamētū stabit sic nūc:⁊ sol stabit ī oziēte ⁊ luna in occidēte:⁊ erit semp plena illa ps que est ꝺ solez: tñ nō vī ꝙ debeat eē obscura in alia pte. ¶3ª veritas ꝙ lux oīum corpoꝝ supcelestiuz augebit:erit lux lune sic lux solis:quāto eni pfecti⁹ erit sol lucidior:tanto pfectius cetera corpa illuminabit:sed ipe lucebit septēplr vt dī Isa.30. ¶4ª veritas est ꝙ elīta erunt purgata ⁊ in optīa disp̄ne:ga terra erit pspicua ad modū crystalli:⁊ ió dī Apoc.21°.Ecce noua facio oīa. ¶5ª vītas ꝙ elīta ifluētias q̄s bñt ad affligēdū mittet in ifernū.Uñ Sapie 5° dī.pugnabit ꝓ illo orbis terrarū ꝺ ilsensatos. ¶6ª vītas ꝙ elīta erūt in illa disp̄ne in qua fuerunt creata:ita ꝙ aq̄ erūt in oī pte terre:ga violēter.i.ꝺ nām aque:q̄ nō est corp⁹ terminabile termino ꝓp̄s vī eē factū:iuxta illō ps.Terminū posuisti quē ñ trāsgrediēt ⁊c. ¶Rñdēdū ē:ga tūc cessabit cā pp quaz fuerūt create vt terra appeat arida:vt aiantia possent viuē sup terrā: tūc aūt nullū cōpositū remanebit nec corpus humanū. Et pp hoc tollit eoꝝ opio qui dicebāt puulos cum origi-

nali decedētes post iudiciū habitare in Hierusalē.vñ p̄s ꝙ ficticiū est. ¶7ª veritas ꝙ oēs plāte ⁊ herbe cessabūt:qz cessabit cā pp quā sunt:sunt enī dispositа.s.pp vitā aialiū ꝙ tpe isto. ¶8ª veritas de brutis ꝙ cessabūt:qz habebāt ordinē ad hoiez:qz tpis nō indigebit. ¶Sz oc.dif.si sol supnāl'r sic illuminabit.vī non tātū hīe de luce sic ē capax. ¶Pōt dici ꝙ de⁹ a p̄n⁹ dedit sibi determinatā portionez luminis:nō ꝙn plus poterit cape q̄ nūc bz. ¶Sz qūo terra erit pspicua:cuz sit opaca nāl'r: ¶Dic Sco.ꝙ forte hī erit q̄tū ad ituitionē scōꝝ. ¶Aliud du⁹. qūo bruta q̄ sunt nobiliora ⁊ pfectioza essntis nō remanebūt:¶Dī ꝙ in equalēti remanebūt.s.in hoie. ¶Sed idē posset dici de elemētis. ¶Ad hoc ꝙ ad pfectionē vniuersi faciūt essnta:nō āt bruta nisi ꝓ hoie in isto statu. ¶Sz nungd erit gñatio nālis:¶Dicūt qdā ꝙ nō:qz mor⁹ cessabit. ¶Sed hī nō est sufficiens:sed elemēta sic erunt dispositа ꝙ non erit eoꝝ ampli⁹ gñatio nec corruptio.rō est:qz nō erit necessitas que nūc est ꝙ sit tunc. ¶Questio.II.

Secundo queriť vtrū antechīs ante diē iudicij sit vēturus. Oz nō:qz p̄ Jo.4° cap.dī.Dis spūs qui soluit Jesuz ex deo nō est:⁊ hic est antechīs:de q̄ audistis:qñ venit:⁊ iam nūc in mūdo est. ¶Cōtra.2ª ad thesal'.2° dī.Qñ nisi venerit dissensio p̄m:⁊ reuelatus fuerit hō pcti filius pditionis ⁊c.

Hic queruntur 16.de antechīo. ¶Prima i terrogatio.de q̄ gīe ds gñari:¶Dī ꝙ de tribu dan.pp illud Hene.49°.fiat dan coluber in via cerastes in semita mordens vngulas eq vt cadat assessor eius retro. ¶Hoc aūt exponūt sancti de antechīo.Cerastes est coluber bīs cornua q̄si aries ꝑm mamotrectū.Aly dicūt ꝙ ex moniali vel meretrice nascer. ¶2ª iterrogatio.vbi nascer:¶Dī ꝙ in babylone.Sz Methodi⁹ martyr dic oppositū ꝙ pp tres ciuitates qb⁹ maledixit chīs Matth.xi°.Tūc cepit Jesus exprobrare ciuitatib⁹ in qb⁹ facte sunt plīme vtutes ei⁹:qz nō egissent pniaz di.Ueh tibi corozaym:veh tibi bethsayda.Et ifra:⁊ tu capharnaū nunqt vsqꝫ in celuz exaltaberis:vsqꝫ ad ifernū descēdes. Ex istis colligit vt dī ꝙ antechīs nascer in corozaym:nutrier in bethsayda:⁊ regnabit in capharnaū. ¶3ª iterrogatio.De q̄ secta erit. Aug.2°de ciui.dī:vī dicē ꝙ de secta chīano rū:qz ꝑm Augu.exponēs illud. Qui tenet teneat donec de medio fiat:tñ aduersus oēs sectā surget.Et dī 2° ad thesal'.2°.Aduersar ⁊ extolliť supra oē qō dī deus:aut qō colir:oīs aūt secta bz aliquē deū. ¶4ª iterrogatio. Si veniet in simulata scitate. ¶Dī ꝙ erit lubricus ⁊ infect⁹ cupiditate vitioꝝ:sed suggestione ei⁹ pctā repu tabunť vtutes. ¶5ª interrogatio.Si gñabit mysterio demonū. ¶Dī ꝙ sic:sic dī de merlino ꝑ icubū. ¶Sz meli⁹ dī ꝙ ex adulterio gñabit:qz diabolus ꝓcurabit: mō tñ penitus nāli. ¶6ª iterrogatio.Si erit diabolus incarnatus. ¶Dōm est ꝙ erit verus hō.2° ad thesal'. 2°.cū reuelatus fuerit hō pcti filī⁹ pditionis. tñ Hzeg. dic ꝙ corp⁹ ei⁹ intrabit sathanas.⁊ hī nō infozmādo:sed istigādo ad opa mala.Et dī ꝙ lucifer potētissimus demonū hītabit in eo. ¶7ª iterroga.de regno ei⁹. ¶Dī ꝙ veniet ad cū xiᵐ tribus og ⁊ magog:⁊ vtute illoꝝ regnabit ⁊ erit monarcha potētissim⁹. ¶8ª iterroga.Si faciet miracula. ¶Dī ꝙ nō vtute ꝓpria:sed pmissione dīna:qz miracula facē ꝓprie spectat ad po⁹ dīnā. Uñ demones nō coercebunť:ꝫ pmittenť.Et sic magi pharaonis faciēt plīma stupēda. ¶9ª iterro⁹ de discipulis ei⁹. ¶Dī ꝙ faciēt magnā turmā:⁊ ibūt ad p̄dⁱᵘᵐ ī magno nuō. ¶10ª iterro⁹ q̄ erit illa p̄dicatio. ¶Dī ꝙ p̄di-

A

Ubi Luc.21. Mat.20.21. 2.26. De pdictōib⁹ chīi indicātis notanter. Sup matthe.

In matth.vbi supra:⁊ Luc. 17. vide. 20. cap.26.

Gepho.1.

Quadruplex exercit⁹ chīi ad iudiciū ve nientis.

Di.44.q.1.

B

De fectu xpi ꝛc iudicio ⁊ ō sum bonoꝝ ⁊ malorum post iudiciuz cōiste.

ꝫ.q.qō.69. ꝺi expecte.

C

De habitatoribꝰ terre post iudiciuz apocripū nobile ꝫ nō tenēdū. Et mali bonos ⁊ eō post iudiciū videbunt.

De dispōne rūsi ⁊ pinz tibus post iudi cii veritas 8ª ōbilis ⁊ dñ fundata. Lonᵐ pleni limū erit pⁿ iudicium.

D

2° de gene.c. c.10. 103. Gene.1.

E

Dū curiosa. Sol est capax maioris ꝙ hz luciis. Uide di.49. huiⁿ.q.15. De pspicuita te terre pⁿ iudicium ⁊ cur gialia nō manebunt:etna vo sic: iter q̄ tñ nō erit generatio tūc.

F

Sermo nōbilis de añchio q ꝓinck i.16. interrogatio nib⁹:seu dubijs curiosis.

G

Enarratio methodij de natiuitatis nutritionis ⁊ regnationis loci antechīi.

e.19. 2.tessa.2. De secta chīstianoꝝ antechīsti fore.

Antechristū nō ex incubu generari.

H

Non ꝑ incarnationē: ꝫ ꝙ inhabitationē in añchio ꝺia bolus erit.

Uide Augu. 20.ci.c.ij. de monarchia añchii ⁊ miraculis eius. Exo.7.⁊ ide vide Augu. vbi.ō.c.19.

I eabit esse deus ⁊ multas alias pfidias docebit. ¶ 11ª iterrogatio. si pseque ecclīaz. ¶ Dicit Hzeg. q nunq̄ fuerūt tāta nec ita iclita martyria: ga to:to:r faciet mira cula ⁊ nō illi g martyriçabunt: sic in pmitiua ecclia fecerūt. ¶ 12ª iterrogatio. q̄sto tpe regnabit. Dī q 44or mēsibus per tres annos cū dimidio p tps ⁊ tpa ⁊ dimidiū tpis ſm pphetiā Joā. in Apoc. 12o caplo. ¶ 13ª interrogatio. qs ꝛsurget ꝛ eum. ¶ Dī q Enoch ⁊ Helias ipso antichꝛo viuente ⁊ p ipsos ꝛfortabunt fideles. De Enoch dī Ecclia. 44. Enoch placuit deo ⁊ trāslatꝰ est in paradisum vt gētibꝰ det sapiaz. De Helia dī Matth. 17o. Helias vēturus est ⁊ restituet oīa: tñ iterficiet eos. Et post tres dies ⁊ dimidiū vt dī in Apoc. xi. resurget. Et intellige per tres dies tres annos cū dimidio stabunt mortui. ¶ 14ª iterrogatio. si aligs ō nouo testō veniet ⁊ pugnabit ꝛ antichꝛm ⁊ cōplices eius. Credit q sic: ⁊ puto q Joā. euāgelista: ipse eni iuenit trāslatus. vñ rōnabile est q tūc veniat vnus qui fuerit sub lege nāe: puta Enoch. vnus qui fuerit sub lege scripta: puta Helias. ⁊ vn̄ q fuerit sub lege gr̄e: ⁊ iste (vt p̄dicit) putat Joā. euangelista: ga sibi dī Apoc. 10. Iterū opꝛ te pphare. i. p̄dicare gētibꝰ multis: qō nō vī esse cōpletū. ¶ 15ª iterrogatio. qualr antichꝛs iterficiet. ¶ Dī q finalr postq̄ subiugauerit sibi fere vniuersꝛ mūdū ipse cū exercitu suo veniet ad montē oliueti vt ppria vtute ascēdat. Et tūc Chꝛs descēdet de celo ⁊ iterficiet cū visibilr nō veniēdo ad iudiciū. Unī in Ezechiele dī. 38. pluā sup eū ⁊ exercitū ei⁹ ignē ⁊ sulphur: ⁊ sup populos multos q sunt cū eo. Et tūc ꝛuertet q̄si totus mūdus ad fidē Chꝛisti. ¶ 16ª iterrogatio ⁊ vltima. si statiz post eius obitū erit dies iudicy. ¶ Dōm q nō: imo per multos annos durabit ⁊ relaxabit mūdus ad peccādū: ⁊ tūc ipsis ignozātibꝰ veniet chꝛs. ¶ Opio aliquoꝛ est q post mortē antechꝛi durabit mūdus per. 45. dies. Alij aūt dicūt q potius. 45. annis: que opio magis bz apparentiā: ga in taz modico tpe non posset tñ fama antichꝛi mortui dispgi per orbē. Dies aūt ille oīno ignotus est. ¶ Nō. III.

Matthei. 12.

Certio querit. Utrū ante diem iudicy erūt signa. Oz nō: ga dī in euangelio. Hñatio prauaricatio ⁊ adultera signum q̄rit ⁊ nō dabit ei ⁊c. ¶ Cōtra. Luce. 21? Erunt signa in sole luna ⁊ stellis ⁊c.

Unadrupler genus signoꝛ precedentiū iudiciū que oīa parēt Luc. 21 Matthei. 24 Dub⁹ nōnda. Cap. 6. Matthei. 24

Hic sciendū q̄ q̄tuoꝛ euenient genera signoꝛū. ¶ Quedā in corpib⁹ celestib⁹: puta in sole luna ⁊ stellis. Alia in elīntis. s. tēpestates ⁊ fulgura ⁊ hꝺ. Alia signa erūt in terra: puta pestilentie ⁊ fames. Alia in mari. s. horribiles fluctus. ¶ Sed q̄uo sol obscurabit? Dicūt aliq̄ q p eclipsim. ¶ Sz Joā. dicit in Apoc. q erit sol sicut saccus cilicin⁹. ¶ Sed q̄uo stelle cadēt. Nō est itelligēdū q stelle fixe cadāt cum sint maiozes terra. Sed multa terribilia cadēt: vtutes autē celoꝛ cōmouebunt: ga angeli erūt discurrētes per vniuersum mūdū. ¶ Sed q̄uo signuz filij hoīs. ¶ Dicunt aliq̄ q ifignia crucis chꝛi apparebūt in iudicio. ¶ Lol ligunt aūt multa signa vētura ante iudiciū que Hieronym⁹ in annalib⁹ hebzeoꝛ se repisse testat. ⁊ Augu. de ciui. dei de sybilla narrat q mlta signa p̄dixit pversus quosdā. Judicy signū tellus sudoze madefiet. Et celoꝛ rex veniet p secla futuꝝ. s. in corpe pñs vt iudicet orbē: vñ deū cernet icredulus atq; fidelis. ¶ Nō. IIII.

Vide Mag. i lfa ⁊ quēdā scripturarū ⁊ sanctoꝛ. Diluuiū ignis fore ⁊ que cōsumet?

Quarto queritur. Utrum mundus sit periturus per ignem.

Hic est veritas determinata: q mundus dz iudicari per ignem: sic semel fuit per aquā: tūc aūt non fuerūt oīa ꝛsumpta: qr nō pisces: sz illo igne oīa ꝛsumēt. nō attin-

De discipulis p̄dicatione p̄secutiōe ⁊ durātiōe anterepti De Enoch ⁊ Helia ⁊ Joāne euāgelista pugnātibus ꝛ antechꝛm nō tanter.

De morte antechꝛi ⁊ loco ei⁹ ⁊ auctoꝛe.

Nō statis mortuo antechꝛo fore iudicium: sz q̄diu post sunt opiones apocriphe.

get aūt nisi ad tria elemēta. Cōburet. n. totū aerē caligino sum: in quo fuerūt facta petā: vsq̄ aq̄ diluuiū ascēderūt: ⁊ totā supficiē terre: silr mare q̄tū ad aliq̄s ptes. Sed vī ꝛsonū vbo scripture: q tot⁹ mūdus debeat cōburi: dī. n. in euāgelio. celū ⁊ terra trāsibūt ⁊c. Et i apoc. Uidi celū nouū ⁊ terrā nouā. p⁹. n. celū iam nō est nisi sancti aliter exponerēt auctes. ita vī Aug. dicē. 20. de ciui. dei. exponit q q̄tū ad q̄litatē: qua nūc bñt trāsibūt: nō aūt q̄tū ad subaz: imo p eēntiā sine fine subsistēt. Illud q̄ scribit 2ª Petri 3o. Celi q nūc sunt ⁊ terra eodē vbo repositi sunt igni reseruati in diez iudicy. Et infra. Aduenier dies dñi sic fur i quo celi magno ipetu trāsibūt. Elemēta. n. ignis caloze soluent ⁊ terra ⁊ ea q̄ in ea sūt oīa opa exurent. Et ifra. p quē celi ardētes soluent: ⁊ elīnta ignis ardoze tabescēt. Nouos. n. celos: ⁊ terram nouā ⁊ pmissa illi⁹ expectātes. Hoc totū exponūt de celo aereo. ¶ Ad istud dic Aug. q est figa: nō veritas. Ad auctoꝛi⁹. Jo. in apoc. dī q erit nouū ſm q̄litatē: nō ſm eēntiā. Et rōnē reddit Aug. qz sic dī in gen. Uidit deus ea que fecerat ⁊ erāt valde bona. ideo nō est ꝛueniens q quātū ad substantiā comburant ⁊ cōsumātur.

N

Matth. 24. 21.

cap. 16.

O

Vide. 20. ci. ca. 18.

Vide. 11. ci. ⁊ alibi.

Post resurrectionem ⁊c.

Hic incipit dist. 49ª. Circa quā q̄ro 4o. ¶ Primū. vtrū demones puniant in iferno maioꝛi pena q̄z hoīes. Qz sic. Q̄licūq; ē aligd ordinatū pp duo: ⁊ vnū illoꝛ bz rōnem vltimi finis: vī q sic si efficaciaz bz respectu illoꝛ q maioꝛē bēat respcū illi⁹ vltimi. sz ignis ifernalis ordinat⁹ ē pp hoīes ⁊ demōes ⁊ pncipali⁹ pp demones: qz dī Matth. 25. Ite maledicti in ignē eternū qui parat⁹ est dyabolo ⁊ angelis suis. ¶ Cōtra inter actiuum ⁊ passiuuz est ꝓportio: sed magis est ꝓportio ignis ad hoīem q̄ ad demones: cuz homo ⁊ ignis sint corpozales: ergo ⁊c.

P

Vide. 11. ci. 34.

1. de gener. ⁊ 2. de anima.

Hic dicit q demonuz erit maioꝛ pena: q pbaī 4r. ¶ Prio ex pte nāe patictis: qz nā quāto excellētioꝛ: tanto magis sentit suū nociuū: sic bō plus sentit passionē lesiuā q̄z brutū: ⁊ iter hoies melius cōplexionat⁹ q̄z peius: sz nā demonū nobilioꝛ ē nā hoīs: g ⁊c. ¶ 2o ex pte cāe efficiētis: qz nulla cā pōt ibi iferre passionē nisi obiue. po⁹ aūt q̄to pfectioꝛ tāto melius eli cit actū ⁊ obm sibi magis ipzimit. ¶ 3o ex pte peccati: qz maius est pctū angeli: qz irrepabile: ⁊ plibus modis excusat peccatū hoīs: qb⁹ pctū angeli nō pōt. ¶ 4o ex pte amissi ꝑmy. Si opp^m in opposito ⁊ ppositū in ppositoꝛ: sed angeli dei cōi lege bñt maioꝛē gloziā q̄z hoīes. ¶ Nā ſm Piero. in sermone de assumptione: excepta virgine Maria nō ē fas credere aliquē sublimari sup oēs chozos angeloꝝ: ⁊ lucifer fuisset supioꝛ oīb⁹. ¶ Sz oc. dubitatio. si cinsdē rōnis erit pena hoīs ⁊ demonis hoīs dico q̄tū ad aiaz. ¶ Alig dñt q actꝰ itelligēdi hominis ⁊ angeli ē alteriꝰ rōnis / ⁊ alteriꝰ spēi: ⁊ actꝰ volūtatis silr: ⁊ ita differūt spē sp. ¶ Oz non credit: qz Judas scarioth plus meret cruciari multis demonib⁹. ¶ Dī q̄ eiusdē rōnis sunt ⁊ itēdit ⁊ remittit. ¶ Sz ē du^m: qz hō punit duplr. s. corpozalr: ⁊ q̄tū ad aiaz: sz demon solū spiritualr. q̄ plus punit hō. ¶ Dicit q illa excedit vtrāq; pena ⁊ aie ⁊ corpozis. ¶ Questio. II.

Pena demonū excellē pena hoium in iferno ostdit 4r q tū cetera partib⁹ dz intelligi vt pz infra.

Secundo querit. Utrū aie separate possint cruciari igne infernali. Oz nō: qz Aug. sup genesiz declarat q nullū corpozale pōt agere in spiritū. ¶ Cōtra. idem Augus. de ciuitate dei. ostendit q ignis inferni affligit dānatos.

Lib. 21. c. 29

Lib. 21. c. 10.

Lib. 4. c. 2.

A Oppositum ibid. Ipso alioꝛuz nemo pu nidi 4o.

Hic supponit pars affirmatiua ex fide: qz dicit chꝛs Matthei. 25. Ite maledicti in ignē eternū. Et Hzeg. in dialogo dicē q ille ignis erit corpoꝛeus. Et aly sci B tenēt. ¶ Sz quo B fiet. Aliqui doctoꝛes dicūt q nō p se sz vt istrm diuine iustitie: sicut sacra sūt istra mīe. Aly dicūt q q̄dā oba pñt attigere ifozmate potētie bitu: ad qō nō possēt sine bitu: ⁊ ita deo creat vnū habitū in aia: quo pole est eaz pati ab igne. Alius dicit q p⁹ fit q modū appḥēsionis: qz apprehē dit p modum nociui: ⁊ ista afflictio nō est nisi obiectiua etiā in corpozalib⁹. Alius dicit q ignis bz vnā actionez q̄ q̄ imutat realr: ⁊ vt sic nō affligit: qz tūc lapidē affligeret: cū in ipsuz agat realr. Aliā actionē bz itētionalez: ⁊ q̄si ꝓpoꝛtionalr imutat affligit: ⁊ ita ignis imutat ad actū doloꝛis. ¶ Sed ꝛ istos modos istaī. ¶ Cōtra p^m B nō sufficit: qz instrm opz bīe vtutē p quam agat in passuz: sicut dolabza acutiem. q̄rit g vñ sit illa vtus quapossit sic agē in spūz: qz si deī q sit vtus corpalis creata: cadē erit difficultas si sit spūalis. hoc ostēsuz est esse ipole q vtus spūalis ifozmet subm corpozale: nec de se ignis bz talē vtutē. g nullo modo. ¶ Cōtra z^m videt positio illa tota rōnalis. vel eni ille habitus quē ponūt est corpalis: vel spūalis. nō corpalis: ga corpalis nō pōt informare spūz: nec spūalis: ga tūc eadē difficultas esset. Et arguit sic. Impole est q aliq̄ po⁹ p quēcūq; habitū extendat se vltra obm formale: sic visus respectu separatoꝛ nō bz actū: sed ignis nō bz vtutē agendi sic. g nec per habitū. ¶ Cōtra 3^m. aut eni ista appḥēsio est falsa: ⁊ tūc falso est miser: q̄ negat Augu. qui dicit q impole est q aligs sit false btūs aut miser: nec pōt eē apprehēsio vera: ga ignis nō bz esse lesiuū respectu illius. intelligere eni nō est pena: seu afflictio itells: sed eius pfectio. ¶ Cōtra 4^m. vtraq; eni imutatio est corpalis ⁊ ifficitua doloꝛis: q̄ est in po⁹: vel in subto. spūs aūt sepat⁹ nulla bz po⁹ sensitiuā. ergo ⁊c. ¶ Ideo sequēdo Scotuz. dico q ignis bz q̄tuoꝛ opationes realr distinctas. ꝑma est ignire: ⁊ ista est gīatiua. 2ª est calefacere: ⁊ ista est alteratiua. 3ª est intentionalis ⁊ sensibilis sic q̄i imutat ad opationē caloꝛis. ipsaz eni calefactionē sequit opatio qua pcipit ⁊ sentit caloꝛ: q̄o sentire est actꝰ vitalis. 4ª est itellectualis ⁊ isensibilis sic illa que imutat itellectū ad itelligendū: ⁊ voluntatē ad volēdū. ¶ Iste aute opationes sic ordinant. ꝑma respectu intells. 2ª respectu sensus. 3ª alterare. 4ª gīare. Et semp poꝛ naturalr est sepabilis ab alys. ¶ Probatio: ga passiuuz illud est pfectius ⁊ dispositius. Ideo sz in istanti codez moueat ignis vtrūq;. s. itell'm ad itelligēdū: ⁊ sensuz ad sentiendū: tñ prius nā agit respectu itell's: ga nulla dispone idiget q̄ respectu sensus: ga idiget aliqua dispone. silr actꝰ sentiendi pcedit actū alterādi. pbō: ga actus sentiendi fit in istanti alteratio in tpe pz silr q alteratio precedit gnōne: ⁊ gīatio sequit alterationez. ¶ Sola ꝑma opatio bz locū in substātys sepatis: nō eni mutare pōt obm itelligibile ad actū poꝰ sensitiue. g sola operatione obtiua. ¶ Sed gd ad ꝓpo^m? Ista eniz imutatio est salus ⁊ pfectio. q̄uo ergo pena? ¶ Si dicas q sicut in sensu nō obstāte q sit salus ⁊ pfectio: tñ imutaꝰ affligit. ¶ Doc nō valet: qa ex B affligit sensuz obm itensum: ga sensus est q̄dā armonia. poꝰ aūt intellectiua nō est talis armonia: nec aliq̄ obiectū est sibi ipzoportionatum.

Jmpugn⁹ 4ª B

Supra dist. 6. punc.

D Justitia ꝓra applicationē.

Vide 2o ⁊ 3o dictū ad hoc.

Ignē respcū intells ⁊ volūtatis hic q̄dru plicē opōnez supponendo eiam duo.

Est igitur sciēdū q ignis in itellū ⁊ volūtate cāt 4oꝛ opōnes: supponēdo in vtroq; etiā actiuū ⁊ passiuū. s. itell'm agentē ⁊ polez: ⁊ volūtatē agētem ⁊ pol'em: supponēdo etiā q de⁹ pōt supplere causalitatē cuiuscūq; cāe efficientis. ¶ Primus actus est q dīna volūtas supplēs vicē itell's agētis ꝛcurrit ad causandum actū intensiuū de igne in intellū poli. Et pz q boc est pol'e: qz si intell's agens cū obo poterat. g multo magis diuina volūtas cū obo pōt. ¶ Scds actꝰ est in q̄ volūtas diuina supplens cālitatē volūtatis agētis cāt cū obo in volūtate pol'i actū intēsiuū volēdi. ¶ 3o tristitia segtur nolle: qz ſm Aug. tristitia est de his rebꝰ q̄ nobis nolēt⁹ accidūt: ⁊ quāto itēsioꝛ actꝰ nolēdi tāto tristitia maioꝛ. ¶ 4ª actus. ille recipit ꝛ ifozmat volūtatē angeli. ⁊ illa est pena ei⁹. Maxima eniz pena est in qua maxime tristat: cū tristitia sit maxima pena ⁊z: vt supi⁹ est. ꝓbatū in ꝓfessione. ¶ Sz ꝛ istaī 4r. ¶ Pº. qz oēm actū itellndi pfectū ꝛsequit delectatio: sed qñ volūtas diuina supplēs cālitatē itell's agētis sic cōcurrit cū obo tāto actꝰ erit pfectioꝛ. ¶ 2º volūtas cū sit libera / nō pōt cōpelli: q̄uo g̃ habebit nec̄io actū illū nolēdi: ¶ 3º actꝰ in volūtatē est volūtariꝰ actꝰ. g̃ ſm B volūtarie affligetur: ⁊ tñ erit sibi penosum. ¶ 4º qz nō vī talis afflictio nisi pena dāni. ¶ Ḥº ad p^m. dico q sz actꝰ sit pfectꝰ cū sit intuitiue: tñ si innite euenerit cāt tristitiā: ⁊ nisi cōsq̄ret actꝰ nolēdi: tūc delectareť. Ille aūt actꝰ nolēdi caret ab extrīseco: qz a volūtate diuina ꝛcurrēte cū obo. ¶ Ad z^m. dico q volūtas iquātū agēs est: est libera nō iquātū recipiēs: de⁹ aūt cū obo ipzimit sibi illū actū nolēdi ⁊ ipa recipit eū mere nālr: ⁊ nō libere. Volūtas eni supza illū actū nulla actionē bz. Sed mere recipiet eū. ¶ Ad 3^m. Locedo q q̄ñ est a volūtate effectiue: tūc est volūtarie. Dic aūt voluntas tñ se bz receptiue. ¶ Ad 4^m. dico q est pena positiua: afflictiua violēter ab extrīseco cāta. ⁊ ita dz itelligi pena sensus in spiritibus. Unī nō est itell'ndū q spūs sensibilr patiať sic corpa: sz infligit eis talis pena ab extrīseco. q̄lr aūt sit pena dāni dicē ifra. ¶ Sz hic oc. dif. ¶ Pª si ignis ita detinet violēter in ꝓsideratione sui itellīm q nō possit alia cōsiderare. ¶ Dī q nō: sicut pz de illo diuite dānato q habuit ꝓsiderationē ⁊ memoriā de fribus suis. Luce. 16. tñ alijs ꝓsiderationib⁹ recedētib⁹ ⁊ trāseuntib⁹ ille actꝰ itellndi ignē semp manet. ⁊ similr ille actꝰ nolēdi. ¶ 2ª dif. si ibi est ineq̄litas pena ⁊. Uidet eni q nō: cū ignis semp agat nālr. ¶ Dico q ex parte ignis nō pōt dari dīa nec ordo: sed qz diuina volūtas est cā vlis itēdēdo actū suū: ⁊ ignis silr actus suū itēdit: qz adiunať ab illo pº. sic nā pfectioꝛ pūis facit q mr̄ agit pfecti⁹. Uñ ignis in suo conatu exigit actū volūtatis diuine. ¶ 3ª dif. q ſm istū modū vī q btūdo ꝓsistat in passione: si miseria nō ꝓsistit in actu volēdi: sz in tristitia: ita vī ex altera pte. ¶ Dic fuit erroꝛ merlini: q ifelicitas est i visione illi⁹ luciferi. ¶ Sz B nō est vez. ¶ Dico igit q sic visio ⁊ fruitio sūt maioza bona / delectatiōe ꝓtē: ita caret ista ꝛ est maioꝛ ifelicitas q̄z tristitia ꝓis. ¶ 4ª dif. in q̄ ꝓsistit magis ifelicitas in itell'u vel volūtate. ¶ Et vī q si ꝛia bñt fieri circa idē obz: seq̄t q ifelicitas est in volūtate dānatoꝛ: g̃ ⁊ in beatis felicitas. ¶ Sz hic occurrit du^a. ¶ p^m si in alio obo possent affligi. ¶ Dī q sic: qz eodē mō careť actꝰ nolēdi cū illo obto ⁊ volūtate diuina ꝛcurrēte. ¶ z^m dub^m est si in celo empyreo sic possent affligi. ¶ Dī q sic: qz de⁹ virtualr ꝓtinet volēdi ⁊ nolēdi actū. ¶ 3^m dub^m. si posset ds cos punire i seipis cāndo odiū de se. ¶ Dī q sic: ita q cū suba eiusdē dīna volūtas ꝛcurreret ad cāndū actū nolēdi: ad quez seq̄reť tristitia sic in alys. ¶ 4^m du^m. si posset eos affligere i eēntia dīna. Nō video ipolitatē qn videdo dīnā eēntiā posset cāre actū nolēdi. Sed talis actꝰ nolēdi de eēntia dīna pōt cāri sic dānati bñt actū odij. cēt g̃ btūs ⁊ bīet tristitiā iltā. ¶ Sz hic est diffi. sco. de ista detentione. ¶ Dī q nālr tristanť: qz ibi detinenť. Sz alia ē supnālis ⁊ cāt. ab obo cū volūtate dīna. ¶ Nō. III.

E Volūtatē sic itellm in agēte ⁊ polez distigui q tamē cōsidera ⁊ an scouzat. De ci. 14. c. 15

Dis. 15. q. 2. Objcitur 4r 10. cū hoc.

Cōsidera notāter hic pla.

F Volūtas q̄z libera ⁊ q̄z nō.

Pena sensus q ⁊ q̄z in spūtib⁹ repit. q. 4. hui⁹ dis.

Dubia curiosa dī notāda.

Dānatos ⁊ si sp ignez: alia tñ pter ignez considerant.

G Qualr ignis ineqūlr punit dānatos ⁊ q̄re notanter.

Erroꝛ Merlini.

In quo pncipalr beatitudo ⁊ miseria consistunt.

H Me dum in igne: sz in q̄cunq; obo ⁊ loco affligi posse damnatos.

Caue hic: qz piculoſuz sit dānari ⁊ beatificari.

Ubi supza. Tristitia 2z respcū ignis.

I

Opatio ignis quadrupler. Corpa dānatoꝝ perpetuo igne affligi ꝛ nunq̄ ꝙsumi declat nōnter

K

Obiicimr 4ᵒ. Ter. cō. 123.

Qualr excellens sensibile corrūpit ꝛ nō.

Immutatiōes intentionales a reali: ꝛ ecōtra separarari. Intēlio caloris in dānatis hꝫc statū ꝛ vñ notanter.

Maximū dolorē cum vita cōpoleꝫ fore.

L

Dubᵃ curiosa

Ignē inferni cū nro cē cinſdē rōnis: ꝛ in mā aliena.

Qualr ignis ille mām suā nūq̄ ꝙsumer.

M

Qualr corpa dānatoꝝ iēq̄liter ab igne patiuntur. Dist. pūi. q. 1. Aliam magis pati q̄ corp dānati cui ꝛ ratione ostendit notanter. Oēs sēsus dānatoꝝ ꝓprijs penis affligi.

Dpter curiosa

Hic supponitur ex fide q̄ ꝑpetuo cruciabūtur. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū q̄ ignis ꝑter ꝓdictas opationes hꝫ 4ᵒʳ alias. s. imutatiōnē itentionalē: imutationē realē: subalr ꝙsūptiuā: ꝛ subalr gñatiuā. ¶ Prie due patēt. Alias hꝫ in hitudie ad subaz: ꝛ distīguūt realr: resoluit qdē aquā ī vaporē. Aliq̄n aūt gñat ex ea ignē: fit pz in ferro ꝛ buiꝰ. ¶ Iste aūt hñt se sic: q̄ vna sine alia pōt esse. g̃ realr differūt: ꝛ maxie p dinā po⁹ separi pñt. ¶ Pz aūt q̄ due vltie nō sūt in dānatis. Ignis enī iferni natus esset ex sua nā cōburere: ꝛ cōsumere corpa dānatoꝝ: ſz nō ꝙcurrit ad ꝟ dina volūtas: ꝛ iō nō pōt comburere: nec etiā ꝙcurrit ad ꝙsūptionē: vt p ignē resoluant ī vaporē. ¶ Sz alie due remanebūt. Actio. s. itentionalr imutatiua ꝛ calefactiua: ꝛ p istas affligent. ¶ Sed ꝫ ista istaᷓ. Primo. ga excellētia sensibiliū corrūpit sensum. zᵒ de aīa. ¶ Dicdo q̄ nō corrūpit p actionē itentionalē. Unī sol cōsumit dispōnē organi sensus: ꝛ ista est opatio cōsumptiua q̄ nō est in iferno. Habet aūt istā opationē ignis nō vt obm. ¶ zᵐ duᵐ. Quo opatio itentionalis sepaᷓ a reali. ¶ Rñdeo. videmꝰ q̄ hō dormiēs optīe calefit ꝛ nihil sentit: aliq̄n eꝰ hō frigescēs sentit ignē: ꝛ tñ nōdū est calefactꝰ: ꝛ ita pz q̄ separantᷓ. ¶ 3ᵒ instaᷓ. quo calefactio tāta pōt esse sine corruptione. Si enī vltra certū gradū ꝓportionatū aīe iducat non est illi aīa cōpolis. ¶ Dicdo q̄ ignis nō itēdit operationē nisi ꝟcurrat dina volūtas q̄ itēdit actionē ignis vſq; ad gdū q̄ pōt stare cuꝫ vita. ¶ 4ª dif. est. si dolor pōt eē tāꝰ q̄ excutiat aīam: sic legit de Rachel. Heñ. 35. ¶ Dicdo q̄ quātuscūqz dolor pōt stare cū vita. vñ nūq̄ repulit vitā: ga agens in rōne obti nō remouet vitā. Unī itēlligēdū est dolorē stat cū vita. Rachel aūt ex alia dispōne cui erat icōpolis vita mortua fuit: lz sit modus loquēdi cōis: ga ex dolore gs moritᷓ. ¶ Sed oc. dubia. si ignis iferni est eiusdē rōnis cū nro. ¶ Dicdo q̄ sic. lz intensius agat ꝑ diuinā volūtatem ꝟcurrētē. ¶ zᵐ duᵐ. si erit subtilis mō quo est ī sphera sua. ¶ Dicdo q̄ nō: ga erit in mā aliena. s. in mā sulphuris: ga ptes iferiores terre sūt tales. ignis aūt in sphera sua est in mā ꝓpria. ¶ 3ᵐ duᵐ. ga ignis ꝙsumit māz in qua est: ga hꝫ eā pro pabulo. ¶ Dicdo q̄ iclusio ignis corpalis erit cā nō ꝙsumptionis. Unī si ignis in mā aliq̄ totalr icludit in aliq̄ corpe: puta in ferro duraret perpetuo. nō pōt aūt ꝙsumē mām niſi soluēdo in aliā formā: ꝛ semp soluit in rarius. Impoſe est aūt exquo iclusus est q̄ fiat resolo in vaporē: ga nō pōt exire ide: sed deus claudet mōtē gibellū: ꝛ alia fozamia iferni. ¶ Sed inꝛ oc. di. ¶ Prīa quo pene erūt ieq̄les cū ignis iferni corpibus dānatoꝝ nāliter applicent. ¶ Dicdo q̄ vl' ops ꝟcurrere ad volūtatē dinā: vel ibi sūt diuerſe māsiones: ꝛ in vno loco agit fortiꝰ q̄ in alio. ¶ zª dif. si maioꝛ erit pena aīe q̄ corpis. ¶ Dicdo q̄ ops maioꝛ penā aīe eē: sic dictus fuit de pena angeli mali reᵐ bois pene: ga plura iducia habuit corpꝰ q̄ aīa: imo aīa ga est rōnalis ꝑm eēntiā q̄n trahit ab appetitu inferioꝛ: ꝛ deordinat ab vltimo fine q̄si ꝫ nām suā peccat: ꝛ q̄si violētat: ſz appetit⁹ sensitiꝰ: ꝛ si est rōnalis hoc nō est ꝓ eēntiaz ſz ꝑ ptcipationē: ꝛ iō si agit ꝫ rōnē nō est tātū sibi iputabile. ¶ 3ª dif. si oēs pene sensitiue tūc affligēt. ¶ Dōm est q̄ sic: pz de tactu. De visu nō difficile est ostēdere: cū ibi non sit diaphanū: ſz tenebre palpabiles. De gustu ꝛ odoratu pz q̄ bēbunt os ꝛ nares plenas sulphure. De auditu pz q̄ audiēt gemitꝰ ꝛ blasphemias. ¶ Sz nūgd poᵗ itellectiua delectabiᷓ. Aliq̄ dicūt q̄ intellꝰ delectabiᷓ ꝑpria delectatiōe. ¶ Sed B nō capio: q̄ delectatio est passio ꝑ̄ns velle. Unī vī q̄ intellꝰ ꝑprie loquēdo nō affligiᷓ. ¶ Sed q̄o itellr docꝰ Augustinꝰ: q̄ dicit q̄ ignis nr respectu illius est q̄si ignis pictus. ¶ Doc nō itellr de afflictiōe q̄tū ad corpꝰ: ſz q̄tū ad aīam. ¶ Sz nūgd erit ibi vermis corpalis. ¶ Dī q̄ nō. ſz ꝑ vermē q̄ nō moriᷓ itellr corrosio ꝙsciētie q̄ corrodet eos q̄n videbūt se dānatos q̄ potuissent saluari.

N

Intellm dānatoꝝ nō decipi.

Isa. 66. Vermis eorū non morietur quatio. Vide Aug. 21. ci. ca. 9.

¶ Dō. IIII.

Quarto q̄rit. Utrū pena icēdy sit maxima ī dānatis. Qz sic. q̄ ista ꝛ infligit chīs dānatis. Matth. 25ᵒ dicēs. Ite maledicti in ignem eternum ꝛc. ¶ Cōtra. q̄ Ezechielis proponit aliam penam istis dicens. Non videbunt dominum deum.

12. sapiē. 15. ꝛ ꝑo. 113.

O

Hic sciendū est q̄ ꝑª pena erit pena dāni. zª tristitia nālis de isto dāno. 3ª tristitia quā infliget ignis cū volūtate diuina in aīaz. 4.ª pena q̄ ignis affliget corpꝰ mō ꝓdicto. ¶ Qz aūt pena dāni sit maxia ꝑbaᷓ. ¶ Prīo: q̄ oppm eiꝰ ē maximū bonū. s. visio diuine eēntie. Cōfirmaᷓ: q̄ deᵒ est largꝰ ī remunerādo: ꝛ remissus ī punīēdo. maius g̃ bonū est bītudo beatoꝝ: q̄ sit malū ifelicitas dānatoꝝ. tāū aūt malū ē carētia visionis dine q̄tūs bonū ē ipa visio. g̃ ꝛc. ¶ zª rō: q̄ cū pena iferni ponitiua pōt stare bītudo: vt supi⁹ visuz fuit de ꝓfessione: nō aūt cū pena dāni: tūc sic. Illud est minꝰ malū q̄ō secuz cōpatiᷓ maximū bonū q̄ illud q̄ nō. Sz pena sensus q̄uqz sit illa cāta ab extrīseco: pōt secū cōpati sūmū bonū: q̄ visionē dine eēntie: vt visuz est supius. pena aūt dāni nō pōt: q̄ est eiꝰ ꝑuatio: ꝛ ꝑuatio ꝛ babit⁹ se in eodē nō cōpatiuntᷓ. g̃ ꝛc. ¶ Qz cū pena sensus possit stare bītudo pz de chīo: q̄ maximā penā sensus sustinuit in cruce: ꝛ tñ in instāti illo babuit bītudinē: sic mō: ꝛ si tāū fuisset afflictus sic lucifer affligiᷓ: adhuc stetisset bītudo eius. ¶ 3ª rō. Maius bonuz est premiū ꝑ̄o merito: q̄ semp fit ꝑmiatio vltra cōdignū: q̄ nō posset fieri niſi sic eēt: ſz q̄ maius bonū est actus meriti q̄ sit malū ipa tota pena positiua iferni: q̄ si duo bona sic se hñt q̄ alterū alteri ꝑm excellētiā cōparantᷓ: si carētia minꝰ excellētis boni est maius maluz quodā alio malo positiuo nō est dubiū q̄n carētia excellentiozis boni sit multo magis malū illo 3ᵒ malo positiuo cui ambo cōparantᷓ. ¶ Dic nō restat ꝑbare niſi q̄ maius malū sit carētia boni meriti: q̄ malū pene positiue iferni. hoc ꝑbaᷓ p beatū Anselmū ī libro. Cur deᵒ hō: q̄ dicit q̄ ꝑus ꝺz velle quis eē in iferno eternalr q̄ peccare mortaliter. g̃ maius bonū est actꝰ meriti q̄ pena positiua iferni: ꝛ multo magis bonū ꝑmy: vt supius est. ꝑbatū: ꝛ p ꝟ̄s maximū malū est ꝑuatio: seu carentia ipsius. ¶ 4.ª rō pz per hoc cōparādo penaz tristitie q̄ causaᷓ realr a carētia visionis diuīe: maioꝛ q̄ est ista que causaᷓ ab igne: q̄ ex pena maioꝛ oziᷓ. ¶ Sed est diffi. que maioꝛ sit pena partis sensitiue vel itellectiue. ¶ Dico q̄ maioꝛ est tristitia quecūqz est in ꝑte intellectiua q̄ que est in sensitiua: q̄ nō pōt eē ita pfecta tristitia sensitiue ꝑtis: sicut itellectiue: nec simiꝰ delectatio. ¶ Sed cōtra. pueri q̄ sunt in limbo puniuntᷓ pena dāni: peccata actualia que sunt maioza puniuntᷓ pena sensus. g̃ vel nō erit cozrñdētia pene ꝛ culpe: vel pena sensus est maioꝛ. ¶ Dico q̄ oībus peccatis mortalib⁹ debeᷓ pena sensus: ꝛ pena dāni. ¶ Unde obiectio supponit ꝓ̄o peccatis actualib⁹ q̄ solum pena sensus debeatur: q̄ō est falsum: q̄ vt dictū est: vtraq; pena debeᷓ eis: sed peccato originali tñ pena dāni.

P

Vide Sco. di. 15. 3.

Reg⁹ topica. 2. topi. ꝛ alibi q̄ eē limbi ri possunt.

Vide Sco. di. 50. pui⁹.

Li. 1. ca. 21.

Q

Inclinatio nāl est ad positiua ꝑfect ꝓ̄o. Ira ꝛ ꝑsumit. Pō aia 2. c. 16

D

In formis ſpecialissime pafsiones.

Dicamꝰ fere rōnis pōt poni dānaᷓ ad esse ꝛ nō esse. Dubᵃ nōnda

Lib. 3. Appetit⁹ vel electio nedū respectu melioris: sed respectu minus mali pōt recte poni.

E

Et si vellent nō eē se tamē fruunt dānati: q̄ō tñ deus examina.

Nec amore amicitie: nec ꝟcupiscētie se diligere dānatos: ſz vī dicꝰ repugnare ſz tu omnia mēsurabis.

Quātus non demereāt peccāt tñ dānati.

F

Aſ recte appetunt nō eē? Pueri i limbo nō pñt recte appetere nō esse: q̄ō tñ considera.

Nec angelis: nec hoīb⁹ dū sunt viatores carētia visionis dine ē pena dāni secus pro alio statu. pat. 3. 5. ꝛ. 10. metaphyſic. Exēpᵐ apti.

G

6. ꝛ. 11.

Locꝰ nē affirmatiuꝰ ꝛ.

Modus ponēdi aliorum q̄druplex.

De hac mā hēs i. ꝛ. di. 2.

Impugª 4ª.

H

A

Hic ortur questio ꝛc.

Lib. 20. ꝛ ide sct 3ª de libo arbitrio habet expresse.

Jncipit distinctio 50ª. Circa quaz q̄runt quatuor. ¶ Primo. vtrū illi q̄ sunt in iferno magis vellēt nō esse q̄ esse. Qz nō. Aug. de ciui. dei. determinat oppositū: ga tā nāture est esse cuilibz creature q̄ nullus pōt nō velle eē. ¶ Cōtra. Luc. 23ª. vbi dicit Chīs q̄ petōres dicēt mōtib⁹ cadite sup nos ꝛc. Etiam Apoc. 9ª. Tūc desiderabūt mozi: ꝛ fugiet moz ab eis.

Hic est itelligendū q̄ ad aliqd volēdū inclinamur ex q̄drupli ci cā.

Jncliatio ad aliqd volēdū sumit 4ª. Jdcī. 13. lib. cap. 5. ꝛ. 8. Loco 4ª.

B

¶ Primo ex nāli iclinatiōe sic Aug. dicit 5ª de ciui. dei. Oēs volūt esse felices. ¶ 2ª ex bītis pfectiōe sic itēperat⁹ occurrēte obto ꝛc. ¶ 3ª ex passione sic icitatus passione ꝟcupiscentie vel ire. ¶ 4ª ex dictamine recte rōnis: vt q̄n rō dictat B eē faciēdū. ¶ Et ꝑm hec introducunt 4ª. ꝑnes. ¶ Prīa ꝑ ops dānati nō pñt appetere nō eē ꝑm nālē iclinationē. pbaᷓ: ga appetit⁹ nō fertur nālr nisi ad aliquā pfectionē. B ꝑz in vtroq; appetitu. s. rōnali ꝛ sensitiuo. Sz nō esse nulli est pfectio. ¶ 2ª ꝑ ops pñt appetē nō eē ex vehemētia passionis. pz: ga experimur q̄ ex iracūdia aliq̄ se iterficiūt: nō curātes de alia vita: nec eā sperātes. ¶ 3ª ꝑ ops ex inclinatione nālibitus aliqs pōt appetere nō eē: ga q̄ncūqz est aliqs actꝰ itensus in obto: ex vehemētia passionis: pōt ex talibus habitꝰ gñari. Sed ex vehemētia passionis pōt esse actꝰ iracūdie talis q̄ facier appetere non esse ꝛc. ¶ 4ª ꝑ ops sequēdo regulā recte rōnis magis debēt appetere non esse q̄ sic esse. pbaᷓ: ga pbi dixerūt plus esse appetēdā mortē q̄ facē aliqd turpe: nec nouerāt imortalitatē aīe. Sed dānati semp operantᷓ aliqd turpe: ga sunt in cōtinua blasphemia dei. Ite Anselᵐ in libro Cur deᵒ hō. gli bet ꝺz plus velle annihilari q̄ facē aliqō pctm mortale. ¶ Sed istaᷓ ꝛ ista. ¶ Cōtra ꝑᵐ ꝑ̄ne. q̄ncunqz enī aliq̄ ꝙuatio est alicui: ex se ꝛ ex nā sua magis iclinat ad illā q̄ ad positiuuz oppositū: ad qō iclinat ꝑ accīs. Sed ex se hō hz nō eē. ad alio aūt ꝙuenit ipm eē. g̃ ꝛc. ¶ Cōtra sc̄az. lz enī passio sit in appetitu sensitiuo cū ꝟcupiscentia ꝛ ira: nō videt in appetitu itellectiuo esse. Cōtra tertiā. ga habitꝰ nō necessitat poᵗ⁹: sed soluz modificat. ¶ Cōtra q̄rtaz. Ubi est enī iustitia est actꝰ recte rōnis: sed ista puniunt iuste a deo. g̃ hꝰ debēt appetere: q̄. s. sic existāt. ¶ Rñdeo ad ꝑmū. Uerū est si eēt positiuuz. in ꝙuatiuis aūt nō ops; sic̄ hoī a nā icst carētia bītudinis ꝛ scie: ꝛ tñ appetit ista magis q̄ ꝙuatões eoꝝ. ¶ Ad zᵐ ops tenere q̄ passiones sint in sepatis: aliogn nō salvarent̄ que onr de eis: non tñ est ibi ira tali mō sic in nob: ga. s. sit accessio sanguinis circa coꝛ: sed bñ est ibi fozale ipsius ire: puta appetitꝰ vindicte: q̄uis nō māle. ¶ Ad tertiū. Lōcedo q̄ babitꝰ nō necessitat eos ad hoc. Sed iclinat ad fugiendū tale esse. ¶ Ad 4ᵐ. itelligēdū q̄ si illi vellēt sic esse sic̄ sunt aspiciēdo ad punitionē iustaz: tūc deberēt appetere sic esse. Sed aspiciēdo ad maluz pcti: q̄ō est peius deberēt appetere nō esse. ¶ Sed hic occurrūt difficultates. ¶ Prīa diffi. est: ga Aug. de libero arbitrio dicit q̄ nullus pōt recte appetere nō esse: ga habito nō esse nullus sit melioꝛ. ¶ Dico q̄ ratio cōcludit in melioꝛi: quia si accipiamus deteriorem ꝛ minus deteriozē: ita ꝑm rectam rationē appetendū est minus malū q̄si sit bonū respectu maioꝛis mali: ſz minꝰ malū est nō esse q̄ in blasphemia dei eē: ꝛ ita appetit q̄ melius est nō ꝑmplr: sed in cōparatione ad maius maluz. ¶ 2ª dif. Aug. li. 14. ciui. dei. c. 28. Ciuitas dei icipit ab amoꝛe dei ysq; ad ꝓtēptū sui. Ciuitas diaboli cō. ſz ꝑm te dānati minime se diligūt: q̄ appetunt nō eē. g̃ nō vī eos ptinere ad edificātes ciuitatē diaboli. ¶ Dī q̄ diligunt se: ꝛ fruunt se inordinate: ꝛ q̄ nō pñt iuenire delectationē in se q̄ fruant. iō vellent magis nō eē q̄ sic eē. ꝛ B ex nimia delectatiōe sui ꝛ affectione cōmodi. ¶ 3ª dif. Ipsi diligūt q̄cūqz diligūt affectione cōmodi. ꝛ per ꝙs magis se. ¶ Rñdeo nō video B: q̄ nulla creatura est eis accōmoda. ꝛ iō nō apparet q̄ diligāt dilectione cōmodi. ¶ 4.ª dif. q̄a dilectiōe se diligūt: amicitie: vel ꝟcupiscētie. nō cōcupiscētie: q̄ nihil est eis accōmodū. si amicitie hꝫ intentū: q̄ nō appetūt nō eē. ¶ Dico q̄ neutro mō se diligūt ꝑm q̄ appetūt nō eē. Unī cū tali tristitia nulla pōt esse cōcupiscibilis dilectio. ¶ Sed occurrūt diffi. ¶ Prima. q̄ tota rō q̄re se nō diligunt: ꝛ volūt magis nō eē q̄ sic esse/sumit ex pctō in q̄ sunt. ¶ Sed ibi nō est pctū. ¶ Rñdeo. ibi nō est demeritū. sed ibi est vere malus actus ꝛ pctū formalr. ꝛ illud nō est eis demeritū: ꝛ est eis magna pena. ¶ zª dī. si nō haberent tale pctū: ꝛ remaneret pena: si deberēt appetere sic eē: ¶ Dī q̄ sic: q̄ iuste sustinent illā ꝛ nō essent in malo culpe. ¶ 3ª dif. si pueri in limbo: cum maxima pena puniantᷓ deberēt desiderare nō eē. ¶ Dico q̄ illi nō hñt actū malū: nec blasphemāt sicut alij. ꝛ iō q̄ illa pena nō ꝑcellit ad blasphemiā: sic̄ alioꝛ tristitia. iō ꝛc. ¶ 4.ª dif. si illi pueri sint in ira dei: ꝛ ex B vī q̄ possint appetere nō eē: ¶ Dī q̄ nō est ita: sic q̄ sit ibi cōtumelia respectu dei. ¶ Sed est dif. Si carētia visionis dei est tanta pena. g̃ angeli in sui creatione: ꝛ boīes in pñti statu: sunt in maxima pena. ¶ Dico q̄ nō est pena: sed cōditio pene. sed ꝓ tpe quo exigit: ꝛ est gs dispositus ad B eēt maxima pena. Unī nō est pena niſi ꝑ q̄to est carētia boni debiti ieſſe. Sz angelis ꝑ ꝑ istāti fue creationis: ꝛ hoīb⁹ ꝑ pñti statu: illud bonū nō est debitū ineē. g̃ eiꝰ carētia ꝑ tē nō ē pena: sic̄ nec fit iniuria: nec ꝺz eē pena puulo filio regis: si ifra ānos nō ꝑmittit regnare: q̄uis ꝑ tpe sibi regnū ꝺbeaᷓ. Sz bñ eēt sibi pena. si q̄n puēit ad pfectā etatē nō ꝑmitteret regnare. Dō. II.

Ecundo querit. vtrū illi qui sunt in inferno sint obstinati.

Qz nō: q̄ Jacobi zᵒ dī. demones credūt ꝛ ꝓtremiscunt. sz obstinati nō credūt: nec timent deū: vel penitēt. g̃ ꝛc. ¶ Cōtra. in ꝑs. in iferno aūt gs cōfitebīt tibi. ꝛ alibi. non mortui laudabunt te domine: neq; omnes qui descendunt in infernū.

Hic tenet q̄ sic. ¶ Sz cā obstinationis assignaᷓ q̄druplr.

¶ Alīq dicunt q̄ hec est pfectio nāe angelice: q̄ vbicūqz se ꝙuertit totalr se cōuertit: ꝛ ita ex vehemētia talis ꝙuersionis ita ipingit q̄ immobiliter sic pmanet. ¶ Alij dicūt q̄ B est ex defectu gre: sine q̄ nemo mereri pōt: nec cauere a malo. ¶ Alij dicūt q̄ B est ex vehemētia passionis affligētis ꝛ absorbētis. ¶ Alij dicūt q̄ B est ex itēsione habitꝰ necitātis ad B. quāto eniz est itēsioꝛ/plus inclinat. ¶ Sz ista nō placent. ¶ Jō argᵗ ꝫ ea. ¶ Cōtra ꝑᵐ. ita pfectā nām ꝛ pfectā libertatē hꝫ spūs angelicus nūc sic̄ ante. Puruz eniz ꝓtingēs nō pōt trāsferri vt sit necīuz. exq̄ aūt ꝓtingēter elicit actū: ꝛ ꝓtingēter ꝙseruat. ¶ Cōtra zᵐ. q̄. infideles nō hñt gr̃az: ꝛ tñ pñt elicere bonos actꝰ aliq̄s. hñt et dānati mltas gr̃as gratis datas. ¶ Cōtra 3ᵐ. q̄. eadem rōne absorbent ne vellent malū. ¶ Cōtra 4ᵐ. q̄. ꝛ ꝫ habitus sit virtꝰ qua itēdit actus: tñ nullā causalitatē dat potētie: ꝛ si sit virtus, productiua cōtingens quibuscunqz cōcurrentibus: totus effectus erit ꝓtingens. iclinaret g̃ plus: q̄ ad pfectiozē effectū causandū. sed poᵗ⁹ nō mutat modū causandi qui sibi debeᷓ ex nā sua, in viribus ꝛ in facibꝰ nō est difficultas in operando.

Universidad de Deusto

I Modus ponēdi ppnius. Obstinatio 2ª dānatorū. i. in nō volēdo bonū 7 volendo malum. ꝑª ꝓpō 3 cautis proculi vt David iudex. Instātie 7 dubia notanda.

Dico igitur q̄ duplex est obstinatio i eis. vna q̄ nō pñt velle bonū. ¶ Sed vñ si obm est approximatū 7 potētia dispositā sufficiēter: ꝓz q̄ a nulla creatura pōt ipedirī: ſz b̄ puenit: ga dīna volūtas nēcio ocurrit vt cā vlis ad hoc ꝙ cā pticularis aligd faciat: que nec iflueret tūc in eis: 7 sic agentia pticularia nō poterunt agere: cū causa vlis plus influat in suū cātū/q̄ cā pticularis. ¶ 2ª obstinatio est. Exquo vident ꝙ deꝰ nō vult cooperari ad bonuz 7 aligd volunt operari totalr se q̄ertūt ad malū. ¶ Sed ꝑ hec istā. ga sequī ex hoc ꝙ angelus nō sit obstinatus ex se ſz ex parte dei impedientis. ¶ Dic dī ꝙ demon est obstinatꝰ ꝓmo ex pte sui ga demeruit: 7 ex hoc deus sibi nō ocurrit. ¶ Sed instā: ga ſm hoc ꝓpetuū miraculuz erit in obstinādo eos. ¶ Dico ꝙ nō multū laborat deus in faciēdo miracula. ¶ Sed tūc est dubiū de scōa obstinatione: ga nō sequī ꝙ velit: malū: sed suspēdit actū suū. ¶ Dic nō video necessitatē gn possīt suspēdere actum suū malū: nec est rōnabile ꝙ deus in eo causet actū ma lū: sic tñ faciunt de facto. ¶ Prima ḡ obstinatio bñ est de necessitate: sed scōa non. ¶ Alia diffi. inutabilis est actus bonꝰ btō 2ª. ḡ malus dānatoz. ¶ Dico ꝙ dānati bñt vnū actū sempiternū. ſ. quo affligent ab igne: ſz nō apparet cā sufficiēs ꝙ semp velint malū: ſz ita sit de facto. ¶ Sed dubiū est de illo diuite qui videbat cōpati frib⁹ suis dicēs. ꝓ. Habz aā mitte laçarū 2c. Luce. 16. ¶ Dicit ꝙ nō opz cē oēs actus deordinatos oī ꝓditione mala. ¶ Dicit tñ ꝙ ga debebat sibi augeri pena pp cōiunctione fratrū suoz: ideo nō pp cōpassionē: sed ne plus cruciaret hoc dicebat. ¶ Sed q̄rit. si sint in cōtinua blasphemia dei: ¶ Dī ꝙ sic. iuxta illud Apoc. 16. Nō egerūt pnāz: sed blasphemāt deū 2c. ¶ Alia dif. si penitēt: Dī ꝙ sic: ioz dinate tñ 7 infructuose iuxta illud Sap. 5º. stabūt iusti. 7 segt. dicētes itra se pnāz agētes. bi sunt 2c. ¶ 3ª dif. si clamarēt ad deū: 7 peterēt mīaz. si darē eis: Dī ꝙ sic: sed hoc nō pñt facē: ga ianua clausa est: sīc dixit diabolus diuiti volēti cōuerti 7 penitere. Tarde ingt est. ¶ Alia dif. si blasphemia est maxima pena eoz. ¶ Dico ꝙ maius malus est q̄ q̄cūq; pena: 7 si habet rationē pene maxima est: sed magis videt esse annexa pene. ¶ Questio. III.

L Est actꝰ dānatoz⁹ penalis non pena: nec demeritū blasphemia i dānatis.

Ertio queriť. Utrū illi q̄ sunt in iferno iuste puniant. Oz sic. ga ſm ꝓphetā. Justus est dñs 7 iustitiam dilexit. Et Apoc. vltio. Ecce venio cito. 7 ifra. reddere vnicuiq; ſm opera sua. Ex b̄ vī eē iustitia. ¶ Cōtra. miseris oiuz ōs 7 nihil odisti eoz q̄ fecisti 2c.

*Psal. 10.

Sapiētie. 11.

*Penā iferni ꝑpetuā iustaz fore oñdit 4ª

M

Hic iustificatur iudiciuz dei 4ª. ¶ Primo. q̄to maior est ille cui offensa irrogat: tāto maior est culpa: ſz deꝰ excedit oēm creaturā in infinitū. ḡ 2c. ¶ 2ª via. glūbet ꝺz puniri ſm mēsurā volūtatis sue in peccādo. deꝰ aūt videt ꝙ timoze dei nō abstinet a pctis: sed ex se ꝑpetuo peccaret: 7 iō dicit Brego. 4º dialo. ad iustū dei iudiciū ꝓinet vt nūq̄ carcāt supplitio: qui nunq̄ voluerūt carere pctō. ¶ 3ª rō. Aug. ga psona bz eternitatē: iō pena ē eterna. ¶ 4ª rō. ga nunq̄ recōciliabunť: ideo iuste remanebūt in statu suo. nō enī relinquīt hostia ꝓ pctōze mortuo in pctō. ſ. delēdo: mortuo iquā in pctō mortali. ¶ Uideamꝰ ergo mensurā delicti itensiue: 7 pctī infinitū: nō extēsiue: ga finē habuit. debet ḡ pena itensiue infligi per vnā diē nō extēsiue ꝑpetuo. ¶ 2º pena dānī tantū malū est quātuz bonū est felicitas. si ḡ deus dat bonis tñ felicitatis pro meritis vī sufficere carētia illiꝰ pro demeritis pctis. vñ deus nimiū vī durus in puniendo. ¶ 3º ꝙ blasphemia videt maxia pena: ſz pro vna blasphemia ſꝑ puniat in

M Vide. 21. ciui. c. 7. 7 circiter.

K Dānati actuz suū suspendē posse.

Notabilis solutio 2ª. Quare diues epulo voluit fres suos per Lazarū auisari.

De blasphemia 7 pnia dānatorum.

L

blasphemādo. ¶ Forte pōt dici ꝙ dānati magis volūt eē ꝙ nō eē: iō curialitatē facit deꝰ dimittēdo eos sic eē. ¶ Sz rñsio melioz est vt dicam⁹ cū Aplo. O altitudo diuitiaz. 7 sci. dei 2c. 7 cū ꝓpheta. iudicia tua abyssus multa. ¶ Intelligēduz tñ ꝙ respectu aliq̄z vī eē pura mīa: sicut in paruulis q̄ ꝓpriꝰ actib⁹ nihil meruerūt 7 saluant. respectu aliquoz pura iustitia: sīc i pueris dānatis pro originali pctō. Justitia 7 mīa sīl i alys: qz electos remunerat vltra cōdignū 7 reprobos citra condignū: 7 sic vtrobiq; superexaltabit mīa in iudicio.

N Rñsio 2ª. Ro. 11. ꝓ. 25. Aliqs pure miseret aliꝰ pure iustus ē. Aliꝰ vtroq; modo dem. Jac. secūdo. A. l. iudicīs.

¶ Questio. IIII.

Quarto queritur. Utrum pena dānatoruz sit infinita. Oz sic. qz dī Matth. 25. Ite maledicti in ignē eternuz. ¶ Cōtra. qz infinitū actu non est dare.

O Loco 4ª. Nec extensiue nec intensiue: nec ſm multitudinez ſz tm̄ ſm durationē pena dānatoz ifinita sorte. Excusabis hoiem dic 7 vbiq; qz ꝓp eternaria sua cōpleta multa dicit q̄ alꝰ omisisset.

Hic introducunť 4ºr ones. ¶ Pria ꝓp q̄ nō est ifinita extensiue. ꝓz qz recipiēs: puta dānatꝰ nō est ifinitꝰ extēsiue. ¶ 2ª ꝓp q̄ nō erit ifinita itēsiue. ꝓz de se. ¶ 3ª ꝓp q̄ nō erit ifinita ſm multitudinē tormētoz 7 penarum. ¶ 4ª ꝓp q̄ erit ifinita ſm durationē: qz ipsi peccauerūt deo in suo eterno: 7 deꝰ puniet eos in suo eterno. ¶ Sz ꝑ b̄ istā. ignis ꝓpetuo cōtinuabit suā actionē. ḡ itendet ꝓpetuo. videmus. n. ꝙ ignis applicatꝰ aque: ſz vniformiter cale faciat: sola tñ ꝓtinuatione itēdit calorē in aquā. ¶ Dic dico ꝙ q̄stū ad opationē calefactiuā. si ꝓpetuo ꝓtinuaret: ꝓpetuo itēderet: 7 si talis imutatio eēt illi realis concederet ꝓpositū: ſz qz est ibi tñ imutatio obiectiua: iō nō opz. ¶ Sz bic est dū. si actus ifiniti erūt in dānatis: vī q̄ sint ifiniti. ꝓ. qz si ab eterno fuissent: ꝓcessissent ifinite cogitatiōes: ſz tātū eſt futurū de tpe a pte post: q̄stū tūc ꝓcessisset. ḡ 2c. ¶ 2º ois multitudo finita cogitationū finiť termio finito tpe. ¶ 3º si mūdus ꝓpetuo duraret in motu/ifinite eēnt revolutiōes. ḡ 7 cogitatōes. ¶ 4º si dānati flerēt 7 q̄libet die emitteret vnā lachrymaz: eēt intātū deuenire q̄ multa maria ꝓfluerēt ab eis. ¶ Sz ꝺ. angelus pōt numerare sua flagella: 7 q̄libet aīa: 7 tādiu numerabit: quādiu affligeť: ſz quādiu numerat nō est ifinitas: qz ifinituz nō numerat. ḡ 2c. ¶ 2º a cogitatione istius nulla alia cogitatio pōt distare in ifinitū qz tunc nulla eēt post. ḡ oēs distāt per finitā multitudinē. ¶ 3º post oēm cogitationē istiꝰ erit cogitatio: ſz post ifinitā multitudinē nō pōt eē aliq̄. ḡ 2c. ¶ 4º oē futuruz aliq̄n erit pñs 7 aliq̄n ꝑterⁱᵐ: ſz nunq̄ cogitatiōes erunt ꝑterite ifinite. ḡ nec pñtes nec future. In 2º enī lib. ostēdit ꝙ in ifinitis nō pōt eē distributio. ¶ Intelligēduz aūt est ꝙ in ꝓcessu ifinitoz est 4ºr semita. quedā est semita qua ꝓcedit ab ifinito: sīc si mūdus fuisset eternꝰ. q̄dā itra ifinitū: sīc si mūdus ponereť eē creatꝰ: 7 duraret in ifinitū. q̄dā qua ꝓcedit ad ifinitū: 7 b̄ est impole: qz tūc eēt illi finis: ſz bñ pole est in ifinitū: 7 nunq̄ bz ifinitū. ¶ Dico ḡ ꝙ erūt finite cogitatiōes in ifinituz: sed nunq̄ erunt actu ifinite. ¶ Curabis ḡ ad aurⁱᵐ tuū caſuz dirigere antrophos paup Mauriti actuſq; finitos in ifinitū ad obsequiū elicere chīi: vt euadas gehēnam terribilis icendy peiozēq; penā intransitiue dāni.

dist. 44. 7 cū dē di. in ꝓio. Jn ꝓcessu ifinito semita 3ª A. l. triplex.

Q Finiti illimitatꝰ actꝰ dānatoz.

¶ Illuminati docto. fratris Francisci Mayronis ordinis minoz: puintie sancti Ludouici scriptū preclarissimum super quartū sentētiarū. Correctū atq; decoratū summa cura atq; sollertia sacre theologie doct. eximij patris fratris Mauritij de Hybernia eiusdez religionis dignissimi archiepiscopi Tumamensis: dum actu theologiam publice in alma vniuersitate Patauina legebat: fine felici terminatur 2c.

A ¶ Illuminati doctoris fratris Francisci de Mayronis ordō. Adioz puintie sctī Ludouici singularis sollertie 7 idagis ꝓcipueq; vtilitatis qōnes Quolibetales feliciter incboanť.

In hoc opere ponit dispositi de deo 7 de creaturis intendit scribere in hoc ꝓhemio. Ad. auspicijs virginis.

B

¶ Prohemium.

Idemus nunc per speculuz in enigmate: tunc autem facie ad faciez. ꝓª Corin. 13. c. scribit istud vbiuz. Qz vo ſm doctrinam beati Dionysij celestis hierarchie circa pnm habitus diuinaz disciplinarū quo instruimur in sacra theologia: sunt nobis imago future contēplationis qua illustrabimur in ꝑria: sicut sumptio diuine eucharistie: est imitatio illius fruitionis btifice: qua satiabimur cuz apparuerit (ingt) gloria eius. Idcirco doctoz gentium Aplꝰ paulus speculationē salutaris doctrie quā in ista vita ꝓticipamus: ꝓtēplationi quā expectam⁹ in ꝑria. q. q̄dā ꝑambulū anteponit dicēs. videmus nūc ꝑ speculū in enigmate: tūc aūt facie ad faciē. in quo q̄dē sermone pallegato doctoz Paulus q̄ est duz ad diuinā illuminationē manu ductoz multus q̄dē in diuinis 7 sol mūdi motus a deo in sanctis lrīs: sīc ad lrām scribit. 11. c. diuinoz noiuz. Pro introducit obscuritatē notitie vespertine dirigēris nos in via cū ꝓmittit. Uidem⁹ nūc per speculū in enigmate. Enigmatica. n. cognitio est obscura. pp q̄ dicit btūs Ja. in sua canonica. c. ꝑ. Si q̄s audit oz est vbi 7 nō factoz hic cōpabit viro ꝓsideranti vultū natiuitatis sue in speculo: ꝓsiderauit. n. se 7 abyt 7 statiz oblitus est q̄lis fuerit. cuius rō est: qz nō vidit se nisi per lineā reflexā. 7 iō remissius q̄ videš faciē alienā ꝑ lineā rectā: per quaz fit efficacioz agēris ipressio. ¶ 2º. introducit idē Aplꝰ serenitatē notitie matutine illustrantis nos in ꝑria cū adiungit: tūc aūt facie ad faciē. facialis. n. notitia est clara: qz talis notitia creauit oīa: sicut est in se ipso. de qua logť btūs Joā. in canonica sua. 1. 3. c. Lū apparuerit (inquit) siles ei erimus: qz videbim⁹ eū sicuti est. ¶ De ista duplici notitia. ſ. matutina que est rez in vbo: sicut in quodam eterno speculo in quo oīa creata 7 creabilia supemineter relucent: 7 vespertina que est rerū in ꝓpria gñe: logť btūs Aug. sup Gene. ad lram 7. 11. de ciui. dei. inducēs illō qō scribit Heñ. ꝑ. ca. Factū est vespere 7 mane dies vnꝰ. i. vna vitas cognita notitia matutina 7 vespertina in mēte angelica. ſm ipm inter istas duas notitias extiterat collocatꝰ legis descriptoz Moyses cui plenius fuit revelata veritas testamēti ꝓris: qz enim transcēdebat notitiā vespertinā: iō fuit ostensum de ipso numeri. 12. ca. qꝑ palā: 7 nō ꝑ enigmata deum videbat: 7 qz nō fuit eleuatus vſq; ad notitiā matutinam fuit ei dictū a dño Exodi. 33. c. Faciē meā videre nō poteris. nō. n. videbit me hō 7 viuet. ¶ Sed doctoz noui testamēti Paulus aplꝰ intendēs medietatē istius notitie. ſ. 2º ad Corin. 3º cap. Non inquit sicut Moyses ponebat velamen sup faciē suā pp gloriā vultus eiꝰ que euacuaťnos vo oēs revelata facie gloriam dñi speculantes in eandē imaginē transformamur a claritate in claritatez tanq̄ a diuino spiritu. Et qz diuinus Aplꝰ docet nos in verbo ꝓpositō a claritate vespertina theologice speculationis ad claritatē matutinā beatifice cōtēplatiōis dirigere gressus nostros. Idcirco volēs seq̄ ductionē apostolicā: que ducit nos ad verā sanctoz theologiam: illud ꝓmo considerare opz qūo ꝓcedat in hac salutari doctria: 7 in oī alia facultate. In ceteris qdē disciplinis ꝓcedit ab inferioribꝰ ad supioza: 7 a facilioribꝰ ad difficilioza: moza peripatheticoz. In ista aūt doctria ꝓcedit a supioribꝰ ad inferioza: 7 a difficilioribus ad facilioza moze platonicoz. Istos aūt duos modos oppositos ꝓcedendi tenuerunt duo ꝓncipales doctores noui testamenti. ſ. Joā. 7 Paulus: qz Paulus apostolus mozez pipatheticoz tenens ascendebat ab iferioribus ad supioza in ꝓma epla sua docens deū ex creaturis esse cognoscendū: sic dicēdo. Inuisibilia dei a creatura mūdi ꝑ ea que facta sunt intellecta/cōspiciunť: sempiterna quoqz huius vtus 7 deitas. ad Ro. ꝑ. ca. Btūs aūt Joā. euangelista mozez platonicoz nō abyciens a superioribus ad inferioza descendebat inchoans ab eterni vbi gñatione donec ad incarnationis mysteriū peruenīret. Ideo incipit. In ꝓncipio erat vbū. 7 cōcludit in fine ꝓmi ꝓcessus. Uerbū caro factū est. Jo. ꝑ. ca. Et iste qdez modus ꝓcedendi nouissimus tanq̄ magis huic doctrine cōueniens est acceptus cōiter a doctoribꝰ nris: cuꝰ qdē modi ꝓcellētia declarat ſm q̄druplicē ꝺrietatē. ¶ Pro ꝺrietatē que est inter intellm diuinū 7 inter intellm creatū: qz diuinus intell's ꝓmo respicit supioza: 7 deide inferioza: cū eius ꝓm obiectum sit diuina essentia in qua videt oīa inferiora sicut obiecta scōaria. Intellectꝰ aūt creatus nō pōt deū nisi per inferioza cognoscere nāl'r: 7 ideo opz vt ab inferioribus ad superioza cōscendat in notitiaz diuinoz. Et qz nostra theologia est quedā participatio diuine sapientie: ſm beatū Dionysiuz in libro de diui. no. ideo nitit ꝓcedere ꝑ ꝺrietates: que est inter intell'm separatū 7 cōiunctū: qz intellectus cōiunctus ꝑ attingit sensibilia cōuertendo se ad ꝓhanᵗᵃ in oī sua speculatione: sicut docet btūs Augu. 12. de trini. 7 per ista ascendit ad argumētādū spūalia. Intellectus aūt separatus ꝓmo aspicit inferioza: eo ꝙ magis sunt ei ꝓportionata: 7 per ista descendit ad corpalia. Et qz ista doctria est magis angelica q̄ humana: vt habeť ex dictis beati Dionysij. in libro de celesti hierarchia. Jō ꝓcedit descēdendo sicut intellectus angelicus. ¶ 2º declarať idem ꝑ ꝺrietatē que est inter notitiā enigmaticā 7 btificaz: qz in notitia enigmatica ꝓcedimus a minimis cognoscibilibus ad maxia per viā imitationū multiformium que fiunt in sacris velaminibus sicut docet btūs Dionysi. in li° de mistica theologia. in beatifica vo notitia ꝓmo vī diuina essentia: sicut talis notitie oᵐ ꝓmū: 7 deinde creature in ea relucētes sicut obiecta scōaria: vt bī ab Aug. libro cōfes. 7 qz theologica cōtēplatio vt patuit: ſz in se enigmatica sit: est tñ imitatio illius btifice visionis: 7 iō modū eiꝰ sequi desiderat. ¶ 3º declarať idē ꝑ ꝺrietatez que est inter nāe naturātis modū: 7 nāe naturate: qz in inferiori ꝑ ꝓcessus a minus ꝑfectis ad magis ꝑfecta ascendēdo: 7 iō dicūt peripatheticī ista inferioza ꝓtractēs q̄ illa que sunt ꝓrioza gñatione: sunt posterioza pfectione. in nā aūt suprema opposito mō ꝓcedunt a magis ꝓncipalibus ad minꝰ ꝓncipalia ex plenitudine summe ꝑfectionis: vt docet beatus Dionysi. de diui. no. 2. c. cōparādo essentialia ad psonalia. d. q̄ essentialia ꝓcedūt psonalia: 7 ideo ꝑ psonalia nō dissoluunť. 7 qz ordo habituū est ſm ordinem obiectoz in eadē potētia opz vt doctrina ista que est de nā naturante a ꝓncipalibus incipiat descendendo ꝓcedens. Et cōfirmať iste ꝓcessus vtriusq; testamenti auctoritate. ꝓmo quia in veteri testamēto cū Moyses descripserit in duabus tabulis

C Nobitia dupª. Desperata. Cognitio enigmatica qua: 7 quales?

Obscuritas.

D

Diuina legislatoꝛ in nouo certe non refutauerit.

E

Processus i theologia est ꝺrius ꝓcessui ceterarū disciplinarū.

Paulus 7 Joā. ꝺrio ordine inchoarūt suā doctrinā ſz Aristo. 7 Platonē.

F

Jo. cōiter ilmrant theologi scriptores cō cōuenīēt. 4 oñdit 4ºr ex ꝺrietatib⁹. ꝓcedēdo. A. l. triplicez.

Intellꝰ duplex

G

Vide. 8. 9. 7 11. 7. 15. tri. 7 alibi sepe ad hoc.

Notitia dupª

H

Natura dupª.

9. ma. 8. c. 15.

I De.2.tabulis

lapideis.ꝛ.ꝓcepta decalogi.vt bñ Exo.20.c. In ꝓma tabula fuerũt descripta tria ꝓcepta dirigẽtia nos ad deũ. In scõa dirigentia nos ad ꝓximũ. ¶ 4°.qz in nouo testamẽto.12. Apl'i describẽtes.12.articulos fidei in ꝓmo cõcilio vt credit̃:de quo habeť actuũ.15.c.ꝓmo.posuerunt articulos ptinẽtes ad diuinitatẽ:ꝛ 2° ptinentes ad cbñ bũanitatẽ:vt p5 i symbolo apl'oꝝ:cui ordini se coaptans,eximius doctor militantis eccl'ie btissim⁹ Augu. 20.li.de ciui.dei.ꝓmo introducit ad suũ ꝓpositũ ostendendũ testimonia noui testamẽti tanq̃ sublimiora.2° veteris testamenti:quẽ modũ ꝓcedẽdi cõfirmat ibidẽ oracolo dñi saluatoris.dicẽtis Mat.13.c.Ois scriba doctus in regno celoꝝ silis factus est homini patrifamilq̃ ꝓfert de thesauro suo noua ꝛ vetera:vt sublimiora inferioribꝰ in ꝓsecutiõe theoᶜᵃ anteferret. ¶ Qõ.I.

K

Quia igit̃ in ista salutari doctrina est nobis innata via a difficilioribus ad faciliora:ꝛ a supioribꝰ ad inferiora ꝑm prẽmissa,ꝛ articulus trinitatis in theoᶜᵃ facultate est difficillimus ꝛ supremus. Idcirco in nostra ꝓma gnãli disputatione facta parisijs fuit ꝓma questio facta. Utrũ articulus trinitatis possit defendi a fidelibus ꝟra philosophicas ipugnationes:ꝛ arguebať q̃ nõ:qz dicit Apl's.2.ca. Ad colosenses.videte ne quis vos decipiat p philam ꝛ inanẽ fallaciã ꝑm traditionem hoiũ ꝑm elemẽta mũdi huius:ꝛ nõ ꝑm cbñm. Uñ bñ argᵐ q̃ elemẽta mundi buᵗ.i.ꝓncipia phie ꝺicũt fidei cbñi q̃ sunt p se nota. Sed nullũ p se notũ põt infringi.g̃ nec articulus trinitatis ꝟra ipsũz defendi. ¶ Cõtra.qz dicit aplus Petrus in ꝓma caᵖ suã.3.c.Dñm aũt cbñm sanctificate in cordibus vestris parati semp ad satisfactionẽ oĩ poscenti vos rõnẽ de ea que in vobis est fide ꝛ spe.Sed ille q̃ ad hoc satisfacit pfecte defendit.igitur cũ fides possit satisfacere,põt ꝛ sufficienter defendere.

L

ꝓmus artic.

Circa istã qõnez sunt duo ꝓncipal'r facienda.pᵐ est vt videamus qũo iste articulus põt defendi. 2ᵐ est vt inquiramus qũo defensus põt intelligi.

Quantum ad ꝓmã partẽ sunt q̃tuoꝝ declarãda obstacula:p que solet articulus trinitatis maxime impugnari. Quoꝝ pᵐ est pᵐ ꝑn'ᵐ cõplexũ. 2ᵐ est pᵐ ꝑnᵐ discursiuũz.3ᵐ est syll's singularis. 4ᵐ est forma syllꝰ vl'is:ꝛ ideo hic occurrũt q̃tuoꝝ puncta tãgẽda.ꝓmus est qual'r iste articulus defendiť cõtra pᵐ ꝑn'ᵐ complexũ.s.cõs qual'r cõtra pᵐ ꝑnᵐ discursiuũz.tertius qualiter cõtra formã syllogismi singularis.quartus q̃liter contra formam syllogismi vniuersalis.

ꝓma pars. M

Quantum ad pᵐ punctuz,dicunt pbi q̃ pᵐ ꝑnᵐ complexum.de quolibet affirmatio vel negatio ꝛ de nullo ambo simul est quedã reª cuidẽtissima cui nullus sane n,ntis ꝺicere põt:ꝛ qz ipsi obuiat articulus trinitatis. Ideo articulus trinitatis ꝟra ipsaz defendi nõ põt. Oz aũt articulus trinitatis obuiet ꝓmo ꝓncipio cõplexo:ex quo habeť q̃ nõ cõtingit idẽ simul affirmare ꝛ negare:ꝛ per ꝺis extrema ꝺictiõis ad idẽ ꝛ ꝑm idem applicare:declarať quadruplici via.

Princ piũ cõplexum qõ ꝛ quale. 4.meta.t.c.8. ꝛinde.

Vide in plo. p.ꝛ alibi sepe ad hoc. Offendit articulũ trinitatis obuiare ꝓmo ꝓncipio 5ʳ. ꝛ.ꝛ.15.tri.ꝛ 11.ci.c.10. 5.ꝛ.ꝛ.trini.

¶ Primo cõparãdo essentiã ad personã:qz iste articulus ponit q̃ essentia ꝛ ꝓsona sunt idez:ꝛ tñ essentia non multiplicať cũ ꝓsona multiplicata. ¶ 2° comparando ꝓsonã ad essentiã cũ sint idẽ ꝑm Aug.ꝛ tñ persona non est vna sola cum essentia sit vna sola. ¶ 3°.cõparando essentiã ad ꝓprietatẽ reᵘᵐ,qz essentia est ad se,ꝓprietas nõ est ad se:ꝛ tñ per Aug.opponiť idem esse ad se:ꝛ nõ idem ad se cũ sint extrema ꝺictionis patenª. ¶ 4° cõparãdo ꝓprietatẽ ad essentiã qz sunt idẽ eodez mõ:ꝛ tñ ꝓprietas est ad aliud ꝛ essentia nõ est ad aliud ex 4°. de trini. Istis adiungiť.5.via cõparãdo ꝓprietatem ad

ꝛ.tri,c.1.

ꝓsonã:qz ꝓprietas cõstituit personã ꝛ nõ ꝓsona scipsaz.

N

Solo dictũ Varie opi. de di.ꝛ identitatibus in duobꝰ Vide in ꝓmo ꝛ in formalitatibus.

¶ Dicunt aũt cõiter moderni doctores qui sunt solertiores:q̃ illa sup̃ gbus fundanť aut applicanť extrema cõtradictionis:aut sunt diſtª ꝑm vnã viã:aut sunt non idẽ ꝑm aliã viam:aut sunt nõ idez oĩno ꝑm aliaz:ꝛ ista oĩa ꝛz nãm rei:qz distinctio rõnis tanq̃ sufficiẽs ad ꝑ cõmuniter est diuisa. Dicũt tñ aliqui q̃ cum oĩbus istis stat q̃ non est ibi distinctio: aliqua realis imo oĩmoda identitas. ¶ Sed ꝟra istud dictuz reducit̃ pᵐ ꝑnᵐ sic. eidem realr ꝛ ꝑm idem nõ pũt cõpetere extrema ꝟra/dictionis realiter. Sed oĩa extrema ꝟradictionis applicanť realr:qz sicut essentia realr nõ multiplicať:ita ꝓsona multiplicať realr:ꝛ sicut ꝓsona realr nõ est vna: ita essentia realr est vna:ꝛ sic de alijs.ergo talia extrema nõ sunt idẽ realr. Dicebant aũt q̃ pᵐ ꝑnᵐ tenet simpliciter:nõ tñ si modificeť sumptũ cuz realr.ꝛ istud dictũ nõ erat clarum.q̃ cum istud ꝓmũ tenet ex rõnibus formalibus suoꝝ terminoꝝ:iste modus realitatis non diminuit de rõnibus taliuz terminoꝝ. ¶ Dicebãt gdã aũt q̃ nõ tenet nisi modificatũ:ꝛ q̃ hoc nõ põt modificari cum adequate nõ ꝓcedant instantie. Istud aũt nõ vr verũ:qz exquo istud ꝑnᵐ tenet ex rõnibus formalibꝰ terminoꝝ suoꝝ quocũq̃ sublato:qõ nõ est de rõne formali eoꝝ manet. Cõstat aũt q̃ talis modificatio nõ est de rõne formali terminoꝝ.oĩs aũt ꝓpositꝰ per se nota ꝛ imdiata resoluiť imediate in rõnes formales suoruz terminoꝝ:q̃ ꝓncipia cognoscimus inq̃ntũ terminos cognoscimus.ꝓmo poster. Ideo dico q̃ istꝰ ꝑnᵐ tenet realiter:ꝛ tenet simplr nullo addito mõ sic data est simplr eius forma:nõ cõtingit idem affirmare ꝛ negare. ¶ Et tunc dr ad rõnes:cuz dicit.realr idẽ ꝛ ꝑm idẽ realr non competunt extrema cõtradictionis realr.ista est vera: ꝛ cum dr in minor q̃ istis extremis cõueniũt extrema ꝺictionis realr.ista est vera:ꝛ tunc sequiť ꝺclo nõ cuz ponunt ꝑm idem realr:imo sumunt ꝑm q̃ distinguitur formaliter:aut nõ ꝑm idem conuertibilr:sunt autẽ non ꝑm idem aliquo mõ:sicut sunt diuerse vie:aut si in minori sumať:sed ista extrema insunt eidem realr. Sz nõ idem realr:ꝛ tunc interimiť minor. Et declarať ista solutio multiplici via.ꝓma:qz sicut in ꝓposito ponit̃ vna realitas duarũ rõnum formaliũ:ita in diuinis ponitur vna eternitas diuinoꝝ suppositoꝝ:ꝛ tñ diuina suppositꝰ habẽt extrema cõtradictionis eternaliter:qz eternaliter pater est a se.filius nõ est a se eternalr:ꝛ ita põt intelligi vt insint extrema cõtradictionis realiter sine distinctione realitatis. ¶ 2ª via est:qz sicut ista duo que hic ponunt̃ sunt vna realitate realia puta eẽnª ꝛ ꝓsona: ita angelus ꝛ sua nãlis ꝓpetas ponunt̃ euiterna vna eui ternitate:ꝛ tñ euiternalr eis cõpetũt extrema ꝺictõis: qz euiternalr suba angeli subsistit in se:ꝛ nõ eiꝰ nãlis ꝓprietas. ¶ 3ª via est:qz sicut essentia ꝛ reꝰ sũt realia eadẽ realitate:ita motus ꝓmi mobilis ꝛ alterius sunt tempozalia eadẽ tẽpozalitate:cuz oĩs motus eodẽ tpe mensuret ꝑm cõia dicta:ꝛ tñ extrema ꝺictionis cõueniũt istis tẽpozalr.ꝓmus motꝰ est ꝛ nõ scõs. ¶ 4ª via est:qz sicut essentia ꝛ ꝓsona sunt idẽ realr:ita ꝛ spiratio ꝛ gnãtio sunt idẽ ꝓsonalr in ꝓsona patris sicut verbi:ꝛ tũc sic põt argui sicut supza. Eidẽ ꝓsonalr ꝛ ꝑm idem ꝓsonalr non cõpetunt extrema ꝺictionis ꝓsonalr. Sed gnãtio actiua personalr est ꝟuertibilis patri vel passiua filio:ꝛ spiratio actiua nõ cõuertibilis ꝓsonalr cũ aliquo.igitur nõ sunt ꝓsonalr idez.dr aũt sic in ꝓposito:q̃ ꝛz insint cõtradictionis extrema eidẽ ꝓsonalr:nõ tñ ꝑm idẽ. Sed ꝑm q̃ sunt distincte iste ꝓprietates realr aut formalr.

Quantũ ad 2ᵐ punctũ dicerent forte pbi q̃ ꝓmuz ꝓncipiũ discursiuũ.s.quecũq̃ vni ꝛ eidez sunt

Notabilis declaratio dicorum q̃druplr.

Secũda pars ꝓmi ꝑnᵐ discursiui qõ ꝛ quale?

A

Solo ꝓpria ꝛ clen ꝓm.ꝛ.opi. di.ꝛ.4.me nerent q̃ ꝑ defensi ꝓbꝰ ꝑm: ꝛ illud ꝑnᵐ ꝛ ꝑ 3 arti ꝑ trinitatis ꝑdicat articu trinitatis ꝑtinere ꝓmo ꝑ discurſi. ꝛ 2.dis.1. ꝛ 4. ꝑdicãta.

B

Solo aliqꝰ ꝛ ꝑ rep̃sobat.

Vide in plo. ꝛ alibi sepe. O

Solo ꝓpria ꝑnᵐ ꝑ q̃druplr.

C

sunt eadẽ inter se sunt eadez:cuius vtute tz forma syll'i pfecti pzo eo q̃ vna extremitas affirr de alia in ꝓne:qz in ꝓmissis eidẽ medio cõuertunť.istud ꝑnᵐ dñt ita per se notũ vt eo sublato deficeret oĩs deductio ꝛ foza syllogistica:ꝛ iõ qz istud ꝑnᵐ militat 3 articulũ trinitatis declaratꝰ duplr. ¶ Pzio.qz tz dine psone sint idez simpl'r cũ diuina eẽnª:nõ tñ sic simpl'r sint idẽ adinuicẽ:qz vna de alia non affirmať simpl'r sic q̃z de eẽntia. ¶ 2ª qz tz diuine ꝓprietates sũt idẽ simpl'r cũ dina eẽnª tñ adiuicẽ nõ sũt simpl'r idẽ:cũ de se inuicẽ simpl'r negenť ꝛ nõ de eẽntia. ¶ Dicũt aũt alig doctores catboᶜⁱ q̃ oĩa q̃ sunt in dinis sũt idẽ aliquo mõ:ꝛ sic psone sũt idẽ aliquo mõ adinuicẽ:ꝛ ꝓprietates:qz sũt oĩno idẽ eẽntialr:ꝛ sic salnať istud ꝑnᵐ in dinis:ꝛ tũc reducit̃ istud ꝑnᵐ ꝑᵐ discursiuũ sic.quecũq̃ vni ꝛ eidẽ sunt eadẽ eodẽ mõ q̃ sũt idẽ illi sunt idẽ adinuicẽ q̃ nullus ꝓcedit:ꝛ ita de relionibꝰ q̃ sunt idẽ ſuppositalr cũ eẽntia:ꝛ tñ nõ sunt idẽ ſuppositalr adinuicẽ. ¶ Ad istã replicationẽ duplr dr. ¶ Uno mõ dicũt alig q̃ istꝰ ꝑnᵐ nõ tz in dinis ꝓp terminoꝝ illimitationẽ. Istꝰ tñ nõ valz:qz extermiat totã theoᶜᵃz inuestigaᶜᵐ:cum fiat ſp̃ p discursum fũdatũ in isto ꝑn°. ꝛ iõ si istud ꝑnᵐ ibi intimať auferť oĩs deductio. Et cõfirmať:qz vbi tz oĩs forma,ibi tz istud ꝑnᵐ p q̃ tz ipsa. ¶ Alio mõ soluiť qz dicunt alig q̃ istud ꝑnᵐ nõ tz nisi modificatũ modificatione totalitatis aut ꝟuertibilitatis:q̃ nõ est in ꝓposito. Istud aũt nõ valet:qz ꝑm istaz viã istud ꝑnᵐ nõ tenet nisi in cõuertibilibus terminis:ꝛ adequatis:ꝛ tũc syll's qui tz vtute istiꝰ ꝓncipij nõ posset bñe vtutẽ nisi in cõuertibilibꝰ termis. ¶ Jõ dico q̃ istꝰ ꝑnᵐ sic modificatũ:sicut bic sumiť.quecũq̃ vni ꝛ eidẽ sunt eadẽ eodẽ mõ sunt idẽ adinuicẽ:qũo sunt idez ibi. ¶ Sz 3.q̃ dictũ ꝑnᵐ sic sumptũ nõ sit ꝑnᵐ sed ꝓpõ falsa/declaratꝰ q̃druplici via.ꝓmo qdẽ in logicalibꝰ:qz genus ꝛ dzia sunt idẽ qdditatiue cũ spẽ:ꝛ tñ nõ sunt idem adinuicẽ qdditatiue:cũ in ꝓmo mõ dicendi per se ambo dicanť de spẽ ꝛ nõ alterũ de altero. ¶ 2° in nãlibꝰ:quia mã ꝛ foza sunt idẽ essentialr cũ cõposito:ꝛ tñ nullũ istoruz est idẽ essentialr cũ altero:cũ forma nõ sit de eẽntia mãe nec eꝫ:sed vtraq̃ de essentia cõpositi. ¶ 3° in moralibꝰ.qz iustitia ꝛ iustus sunt idẽ cũ boie iusto accidẽtaliter:ꝛ tñ iustitia ꝛ iustus nõ sunt adinuicẽ idẽ accñtalr:imo essentialr. ¶ 4° in supnãlibus:seu metaphꝫsicis: qz bonũ ꝛ ꝟz dicunt̃ de ente in scõ mõ dicẽdi p se:ꝛ sic sunt idẽ cũ eo cũ oĩs affirmatio vera sit nota identitatis:ꝛ tñ isto mõ bonũ ꝛ verũ nõ sunt adinuicẽ idẽ:cũ vnũ nõ sit alteriꝰ passio. ¶ Dico q̃ ꝛz ista regula simpl'r sumpta sit vª:tñ cũ tali modificatione:q̃ eo mõ sũt idẽ adinuicẽ nõ est vera:ꝛ iõ ꝛz tres ꝓprietates sint idẽ cũ diuina essentia ꝓsonalr nõ tñ opz q̃ sit idez adinuicẽ ꝓsonalr:sicut magis patebit in sequẽti ꝓcessu.

D

Cõdera cuz eo.aliter.

Tertia para. 4.hoc ꝛ alibi.

De syllo ex ꝓpositorio.

Offendit syllo ꝓpositorio ar ticulũ trinitatis obviare q̃druplici via.

Solones alio mõ q̃ rep̃ba.

Quantũ ad 3ᵐ punctũ.dicũt pbi q̃ syll's singularis q̃ vulgo dr expositorius:ex terminis pure singularibꝰ cõstans est certissimꝰ:qz circa ipm ꝓp signandũ terminoꝝ nulla põt cõtingere multiplicitas: ꝛ iõ cũ foza istius syllꝰ obuiet articulo trinitatis nõ põt defendi 3 ipz. Oz aũt ista foza obuiet 3 istũ articulũ trinitatis declaratꝰ q̃druplici via. ¶ Pzio in ꝓma figura affirmatiue.hec eẽnª est bic pz.ꝛ bic filiꝰ est hec eẽnª.q̃ bic filius est bic pz.qõ est 3 distinctionez ꝓsonaꝝ. ¶ 2° in eadẽ figura negatiue.hec essentia nõ est ad aliud:bic pz est hec essentia.q̃ bic pz nõ est ad aliud. ¶ 3° in scõa figura.bic filiꝰ nõ est bic pz.hec essentia est bic pz.q̃ hec essentia nõ est bic filiꝰ. ¶ 4° in tertia figura.hec eẽntia est bic pz.hec eẽnª est bic filius.q̃ bic filius est bic pater. ¶ Attendendũ tñ est q̃ bi syllꝰ solẽt solui 4ʳ.vnꝰ a diucentibus q̃ fozia syllꝰ non tz nisi in terminis limitatis:ꝛ

E

Nota bñ:sed cõsidera.

F

G

H

Solo ꝓpria. Uide.1.d.ꝑ.q. 14.ista nõn.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Ens: suba ſpūs: ꝛ iſte dicunt qdditatiue: qz verificant in ꝑmo mō vōi p ſe: ꝛ ita lor brūs Aug. in. 15. de trini. 3°. c.

(℣ Cᵉ ſunt denoiatiue vt cū vō. deus eſt ſapiēs bonꝰ iuſtus. in eodē ca. qz iſte verificant in ſcdo mō vōi p ſe: ſic ꝓpones denoiatiue. (℣ 3ᵉ ſunt ꝓpones identice: vt iſte. deus eſt ꝓſona: aut eſſentia eſt ꝓprietas reᵐᵃ in abſtracto: aut ꝓſona eſt ꝓprietas: qz vbū eſt qcqd hz. ꝑ de tri. ca. 1. (℣ 4.ᵃ rᵉ ſunt ꝓpones que dicunt eſſentiales ꝑ eo qꝰ ſunt note idētitatis eēntialis oīum diuinoꝝ: vt cū vō. pr̄ eſt id qō filius: ꝛ filius id qō pr̄: vt habeꝫ ex Aug. 13. lib. de tri. ꝛ ꝑ iſtū modū oīa q̄ ſunt in diuinis ꝑdicant de ſe inuicē. c. ciuſdē libr. 4. 1. qz oīa ſunt idē eēntialr: ꝛ ſi gs nolit ſic vocare bas ꝓpones nō eſt curandū de volo: cū res ſit eadē �something doctrinā beati Aug. (℣ Sed attendendū eſt ꝙ ex iſtis ꝓponibꝰ fiunt mixtiones in ſyll'is q̄ fortmant ex iſtis circa diuina ſicut ſolēt fieri circa creaturas in ſyll'is circa ipſas de ꝙtinr᷑ ꝛ nēcio: aut de ineſſe ꝛ poſſibili. (℣ 2°. circa ꝓnes alienas. (℣ 3°. circa mixtiōes. (℣ Circa ꝑᵐ ꝓcelliꝫ de ꝓnibꝰ ꝓprijs formant q̄tuor regule. (℣ Prima eſt ꝙ ex puris qdditatiuis pōt ſeq ꝙclo qdditatiua: ſicut hic ſpūs eſt ℏ ſuba. hic deꝰ eſt hic ſpūs. ergo ℏ deꝰ eſt ℏ suba. (℣ 2ª regula. ꝙ ex puris denoiatiuis pōt ſeq ꝙclo denoiatiua ſic. ℏ bonꝰ eſt hic vnꝰ. hic veruſ eſt hic bonꝰ. ℊ ℏ verꝰ eſt hic vnꝰ. (℣ 3ª regula. ꝙ ex puris idēticis pōt ſeq ꝓ eēntialis: ſicut hec eēnª eſt ℏ pr̄. hec eēnª hic filius. ℊ hic filiꝰ eſt ℏ pr̄. (℣ 4.ª regula eſt. ꝙ ex puris eēntialib⁹ nō vī ſeq niſi ꝓ eēntialis: qz ſi ꝑmiſſe ſūt pure eēntiales: tūc opz ꝙ termini ſūpti in ꝑmiſſis differāt realr: aliogn ſi nō altera ꝑmiſſaꝝ eſſet idētica: ꝛ tunc ꝙclo duoꝝ extremoꝝ nō poterit vificari niſi eſſentialr: cū termini realr ſint diſtincti. (℣ Circa 3ᵐ ꝓceſſuꝫ de mixtionib⁹ ponunt ſex regule. (℣ Prīa eſt. qz ex altera idētica ꝛ altera eēntiali pōt ſeq ꝓ idētica. ſic ℏ pr̄ eſt hec eēntia. hic filiꝰ eſt hic pr̄. ℊ hic filiꝰ eſt hec eſſentia. (℣ 2ª regula eſt. ꝙ ex altera eēntiali ꝛ altera idētica nō pōt ſeq ꝓ eēntialis: qz alr in ꝑmiſſis terminꝰ eſt infinitꝰ ꝛ nō mediū: qz tūc vtraq̄z eſſet idētica. ℊ altera extremitas: ꝛ tūc illa in ꝓne ſumpta nō pōt fieri ꝙclo eſſentialis pura: cū de infinito termino oīa ꝑdicent idētice q̄ ſunt in deo. iſta tñ regula interimit quo ad affirmatiuas: cū nulla ꝓpō negatiua poſſit vificari in deo ad intra. (℣ 3ª regula eſt ꝙ ex altera denoiatiua ꝛ altera idētica ſeqt ꝓ idētica: vt hic pr̄ gīat. hec eēnª eſt hic pr̄. ℊ hec eēnª gīat. vel eſt gnāns: qō nō pōt niſi idētice vificari: cū formalr iſtud negeť. (℣ 4.ª regula eſt ꝙ ex altera idētica ꝛ altera denoiatiua pōt ſeq ꝓ eēntialis: qz alr in ꝑmiſſis terminꝰ eſt infinitꝰ ꝛ nō mediū: qz tūc vtraq̄z eſſet idētica. ℊ altera extremitas: ꝛ tūc illa in ꝓne ſumpta nō pōt fieri ꝙclo eſſentialis pura: cū de infinito termino oīa ꝑdicent idētice q̄ ſunt in deo. iſta tñ regula interimit quo ad affirmatiuas: cū nulla ꝓpō negatiua poſſit vificari in deo ad intra. (℣ 5ª regula ꝙ ex altera qdditatiua ꝛ altera identica ſeqt ꝓ identica. vt hec eēnª nō eſt ad aliud. hic pr̄ eſt hec eēnª. ℊ hic pr̄ nō ē ad aliud vez eſt idētice. (℣ 6ª regula eſt. ꝙ ex altera idētica ꝛ altera denoiatiua ſeqt ꝓ qdditatiua. ſic. hic filiꝰ nō eſt hic pr̄. lz poſſit verificari idētice: tñ pōt ſeq denoiatiue. hec eēnª eſt hic pr̄. igit hec eēnª nō eſt hic filiꝰ. ꝓ eſt vā qdditatiue. (℣ Nūc ad ꝓpoſitū applicādo ſoluuntur ſylli facti: exquo ſequeret difficultas iſtius pūcti. Et tūc dī ad ad ꝑᵐ ꝙ ex duabꝰ idēticis infert ꝓnē eſſentialem. (℣ Et ad 2ᵐ. ꝙ ex idētica ꝛ denoiatiua inferūt idēticaz. (℣ Et ad 3ᵐ. ꝙ ex denoiatiua ꝛ idētica infert ꝓnē qdditatiuā. (℣ Et ad 4ᵐ. ꝙ ex duabꝰ idēticis iferūt eēntialē ꝑm regulas datas. (℣ Sz ꝓ ꝑmiſſa inſtat 4ᵗ. (℣ Prīo. qz dicūt alig ꝙ Ariſto. nec aligs tractauit iſtas mixtiones. ꝛ iō vīr fictiones eiſe. (℣ 2°. ad iſtas mixtiones excludēdas pōt formari ſyll's. hec eēnª eſt hic pr̄ realr. hec eēnª realr eſt ℏ filiꝰ. ℊ hic filius realr eſt hic pr̄. (℣ 3° ſic arguit negatiue. ℏ pr̄ realr nō eſt ℏ filiꝰ. ℏ eēnª realr eſt hic pr̄. ℊ hec eēnª realr nō eſt hic filiꝰ. (℣ 4° q̄tū ad aliū modū trāſcendēdo formaꝫ ſic ſyll's. ℏ eēnª idētice filiꝰ eſt ℏ ꝑnitas. ℏ eēnº eſt idētice ℏ filiatio: ℊ ℏ filiatio eſt idētice ℏ ꝑnitas: ꝛ iſta nō ſoluunt niſi ꝑmiſſis regulis. (℣ Ad ꝑᵐ: ꝙ Ariſto. nō vidit iſta gīa ꝓpōnū: ꝛ iō nō poſuit tot modos mixtionū: cū ꝑbi iſtas ꝓpones idēticas ꝛ eēntiales penitꝰ ignoꝛauerint. ꝛ iō iſtō nō eſt fictio: ſz fidei clara defenſio iuxta dictū ſanctoꝝ. (℣ Ad 2ᵐ ꝙ ꝓ iſtius ſyll'i eſt ꝓcedēda: qz lz pr̄ ꝛ filiꝰ ſint realr diſtincti q̄tū ad realitatē ꝓprietatis: tñ ſunt idē q̄tū ad realitatē eſſentie. ꝛ iō ſunt realr idē in eēnª ꝛ ꝓꝓ talē idētitatē. pr̄ realr eſt filiꝰ: qz realr eſt id qō filiꝰ. (℣ Ad 3ᵐ ꝙ eēntia realr nō eſt filiꝰ attingēdo realr qdditatiue: qz in re eſt talis diſtinctio: ꝛ ſic realis diſtinctio qōlz extremuꝫ ſit res: nō tñ alia ꝛ alia res: ſicut diſtinctio ꝓſonaꝝ eſt diuina: qz qōlz extremū eſt diuinū: nō tñ alius ꝛ alꝰ deus. (℣ Ad 4ᵐ ꝙ ſicut nō ſeqť. ℏ bō ꝙtinᵗ eſt albꝰ. ℏ bō cōtingēter eſt colorat⁹. ℊ ℏ albū cōtingēter eſt colorat⁹. ꝙ eo ꝙ neciuꝫ ſeqť ex ꝙtingēnb⁹ ſicut ex falſis vez: ita in ꝓpoſito ex idēticis nō ſeqť ꝓ idētica: ſed eſſentialis.

Quantū ad 4ᵐ punctū dicūt ꝑbi ꝙ foꝛa ſyll'i cōis eſt patenᵐᵃ: cū ſupponit eā. oīs deductio euidēs ꝛ ꝑ ipſaz oīs ſcia generet: ꝛ iſta forma vī obuiare articulo trinitatis. (℣ Et iō non pōt iſte articulus defendi ꝓ aduerſariū. Oz aūt ℏ foꝛa ſyllocª militet ꝓ iſtuz articulū declarať 4ᵗ. (℣ Prīo in ꝑma figura affirᵐᵉ ſic. oē ꝓſonale eſt ad aliud in diuinis. Sed oē eſſentiale eſt ꝓſonale: ℊ oē eēntiale eſt ad aliū in diuinis. (℣ 2°. in eadē figura negatiue ſic. nullū ſuppoſitū ꝓductum eſt pr̄: eēntia eſt ꝓductū ſuppoſitū. ℊ eēntia nō eſt pr̄. (℣ 3° ſic in figura ſcōa. oē eſſentiale in diuinis eſt pr̄: ſed filiꝰ nō eſt pr̄. ℊ filius nō eſt eſſentiale in diuinis. vtraq̄z ꝑmiſſa iſtoꝝ ſyll'oꝝ eſt vā: ꝛ tñ ꝙclo eſt falſa. (℣ 4.° ſi poſtrema figura. oē eēntiale eſt pr̄. oē eſſentiale eſt filius: ℊ filius eſt pr̄. vbi ꝙcluſio negať ſimplr vtraq̄z ꝑmiſſaꝝ ſimplr ꝓceſſa: ꝛ tñ foꝛa ſyllogiſtica nō patiť vt ex veris ſequať falſuz. Vť ergo bec foꝛa militare ꝓtra articulū trinitatis. (℣ Sz attēdēdū eſt ꝙ iſti ſyll'i ſolēt ſolui 4ᵗ. (℣ Prīmo a dicentib⁹ ꝙ forma ſyll'i nō tenet in diuinis: qz ibi vnū eſt tria: ꝛ cū iſtis eſt oino ſupfluū diſputare de diuinis: qz abyciūt diſputationis formā. Uñ cōceſſa vtraq̄z ꝑmiſſaꝝ iſti negarēt ꝓnem: ꝛ ſic deduci nō ꝓñt. (℣ 2° qz dicūt alig ꝙ in iſtis ſyll'is eſt figura dictionis: ꝓꝓ tranſitū ab eēntialib⁹: que ſunt cōia: ad ꝓſonalia q̄ ſunt ꝓꝓria. Iſtud tñ nō valz: qz eſſentialia aliquo mō nō ꝓñt ſumi gn vē dicanť de ꝓſonalib⁹ ꝛ ecōuerſo: ꝛ iō nō pōt eē ꝓpoſitio vera in vno ſenſu: ꝛ in alio falſa: ſicut cōtingit in figura dictionis. (℣ 3° qz dicūt alꝰ ꝙ ℏ eſt falſa accēſitis ꝓꝓ variationē medy aliq̄lē: ꝑm ꝙ ad extrema differūt cōparať. Iſtud tñ nō valet: qz ꝑm idē ꝑm qō eſſentia q̄ ponit mediū: eſt idē cū vna ꝓſona ꝑm idē eſt idez cum alia: ꝛ iō iſtud mediū variari nō pōt: vñ cuz iſti termini ſint ſimpliciſſimi ꝛ ꝑm ſe totalr idētitať: pz ſane intuenti ꝙ ℏ nulla falſa accidere pōt: ſi ſeruet debita forma. (℣ 4.° qz dicūt alꝰ ꝙ iſti ſyll'i ſoluunt ꝑ aliā ꝛ aliā ſuppoſitionē in ꝓpōnib⁹ diuerſis eiuſdem termini. Iſtud tñ nō valz: qz vbi eadē idētitas ꝛ ibi eadē ſuppoſitio eſſe pōt: ℏ aūt idē modus vnitatis. i. eſſentie cū vna ꝓſona: ꝛ cū alia: ꝛ iō quācūqz ſuppōnē pōt bīe i. bitudīe ad vnā: pōt bīe in bitudie ad aliā. (℣ Jō dico ꝙ iſti ſyll'i ꝑñt ſaluari ꝑ cōuentētes mixtiones ꝓpōnū ſupra declaratas ꝛ nō alr: qz cū nullus iſtoꝝ ſyllo ꝝ peccet in mā nec in forma: nēcio ꝓ eſt ꝓcedēda. (℣ Et tūc dī ad ꝑmā inſtātiaz: cū dicit ꝑmus ſyll's: oē ꝓſonale eſt ad aliud in diuinis: iſta eſt qdditatiua: ꝛ cū dī in minozi. oē ꝓſonale eſt eēntiale: iſta eſt idētica: ꝛ ſeqť ꝓ idētica. ℊ oē eēntiale eſt ad aliū: qz ſicut eēntia eſt reſpectꝰ idētice: ita eſt ad aliud identice.

N

Nō oēs mixtiōes tradidit Ariſto.

Realitas 2ᵉ.

O

Nota bene.

Ondit 4ᵉ formā ſyll'i in eōi obuiare articulo trinitatis

P

Solones alioꝝ ad ℏ argumenta.

M

Ad argumenta in ꝓncipio huius pūcti.

Obo 4ᵉ.

A

tice. (℣ Ad 2ᵐ ꝙ ex duabꝰ idēticis infert ꝓnē qdditatiuā: qz eſſentia qdditatiue nō eſt pr̄. (℣ Ad 3ᵐ ꝙ ex duabus idēticis ſil'r infert ꝓnē qdditatiuā ſicut ꝑma: qz filiꝰ nō ē aliō eēntiale qdditatiue cū nō ſit ad ſe. (℣ Ad 4ᵐ ꝙ ex puris idēticis inferūt ꝓnē eēntialē: qz pr̄ ꝛ filiꝰ ſūt idē eēntialr: ſic ſunt diſtincti ꝓſonalr: ꝛ iō ſicut pr̄ nō eſt filiꝰ ꝓſonalr: ita pr̄ eſt idē ꝙ filiꝰ eēntialr: qz ſicut negatio eſt nota diſtinctionis ita affirmatio eſt nota idētitatis. (℣ Sed ꝓ inſtat 4ᵗ. (℣ Prīo qz vī eſſe fuga ꝑ tales mixtiones exponere oīa q̄ de deo ꝙcludunt quātūcūqz ſint falſa. (℣ 2° qz ſic ſolēt alig replicare modū addēdo realr ad tales ſyll'os. oē eēntiale realr eſt cōicabile. nullū ꝓſonale eſt realr cōicabile. ℊ nullus ꝓſonale eſt realr eēntiale. (℣ 3° arguit ſic in 3ª figura: oē eēntiale eſt realiter pr̄: oē eēntiale eſt realr filius. ℊ filiꝰ eſt realr pater. (℣ 4° qz reducēdo ad idēticā ꝑdicationē formaꝫ ſyll's: cuius ꝓ cōcedi nō pōt. ſic. oē eēntiale eſt identice ꝓſona pr̄is. oē eēntiale eſt idētice ꝓſona filij. ℊ filiꝰ eſt idētice pr̄. (℣ Ad ꝑᵐ ꝙ nulla ꝓ falſa pōt cōcedi in deo affirmatiue gn q̄ lr'cūqz ſit vā: ꝛ iō iſto mō pūt de ſe inuicē ꝑdicrinec ℏ eſt fuga: ſed declatio manifeſta. (℣ Ad 2ᵐ ꝙ cō cedēda eſt ꝓ iſta accipiēdo negonē iſtā ꝑ diſtōne realī ex ꝑte fundamēti nō ex nā extremoꝝ vt alibi patet. (℣ Ad 3ᵐ ꝓ pōt ꝓcedi: qz ſicut pr̄ eſt idē realr cū filio/eo mō opz ꝙ ſit filius: qz pr̄ realr eſt id qō filiꝰ. (℣ Ad 4ᵐ ꝙ nō ſeqť ꝓ idētica ex ꝑmiſſis: ſicut nō ſeqť. oīs bō eſt ꝙtingēter vtuoſus: oīs bō eſt cōtingēter iuſtus: ℊ iuſtum eſt cōtingēter vtuoſuz: ita in ꝓpoſito nō ſeqť: ſed eſſentialis. (℣ Sunt tñ alig dicentes ꝙ q̄ lr'cūqz modificant ꝓpones ꝑmiſſe ꝓ ſeqť vnifozmiter modificata. ꝛ ſi ꝓmiſſe ſumāť idēᶜᶜ: opz ꝙ ꝓ eodē mō modificeť. (℣ Sz ꝓ iſtud inſtat 4ᵗ. (℣ Prīo. qz in demōſtratione potiſſima altera ꝑmiſſaꝝ eſt de ꝑ mō ꝑſeitatis altera de q̄rto vt pz de diſtinctione. e ꝓ eſt de ſcōo. Et ſi dicatur ꝙ duo modi ꝓtinent ad 2ᵐ. ſ. in quo paſſio de diffōne ꝛ paſſio de diffinito: tūc bī ꝓpoſitū: qz nō cōcludit idē modus: ēt modus q accipit in ꝑmiſſis. ſcōo qz in tali demſone quelibet ꝑmiſſa vificať euidēter: ꝛ ſūt ꝑ ſe note ꝛ nō ꝓ. vñ ſi dicať oē aial rōnale eſt ꝑ ſe notū riſibile. oīs bō ē ꝑ ſe notū aīal rōnale. ℊ oīs bō eſt ꝑ ſe notū riſibile: ꝛ iſto mō ꝑ ſe notū nō ſeqť ꝓ. (℣ 3° in 3ª figura. oīs bō eſt aīal qdditatiue. oīs bō eſt rōnalis qdditatiue. ℊ oē rōnale ē aīal qdditatiue. nō ſeqť: qz cōſtat ꝙ gen⁹ de dīa nō ꝑdicať qdditatiue. (℣ 4.° qz in ꝑª figura ſeqť ſic. oē coꝛpꝰ imediate eſt ſuba. oē coꝛpꝰ aīatū eſt imediate coꝛpus. ℊ oē coꝛpꝰ aīatū imeᵗᵉ eſt ſuba: nō tñ cū iſto mō: ꝛ tñ ꝓſtat ꝙ ablato iſto mō. ſ. imeᵗᵉ ſeqť ꝓ optie. (℣ Dicūt vō alig ꝙ foꝛa ſyllocª nō tz: niſi cum modificatione: qz ex puris ꝑticularib⁹ ꝑdefinitis ꝛ ſingularib⁹ nihil ſeqť niſi altera ꝑmiſſaꝝ vificeť mō vlitatis: vt ſumať vlr: mō iſtud eſt verū. ꝛ declarāt ꝓpoſitū: qz in 3ª figura ſeqť modus ꝑticularis ex vlib⁹ vlr ſumptis: ꝛ ſic nō ſeqť idē. (℣ Jdeo dico ꝙ nō eſt neciuꝫ vlr: vt talis modus inferat in ꝓne q̄lis ſumiť in ꝑmiſſis: qz iſtud aufert oēs mixtiones ſyllogiſticas: ꝑm q̄s ex puris ꝓtingētib⁹ licet iferre neciuz: ꝛ ſic de alys. (℣ Et itez dico ꝙ nunq̄ pōt fieri ſyll's qui quēlz modū ℊ eſt in ꝑmiſſis inferat in ꝓne: qz ꝙ aliū modū cōmixtionis ſe bñt extrema ad mediū: ꝛ adinuicez: qz ille modus eſt imediatꝰ: ꝛ iſte mediatꝰ: ꝛ ſic extrema in ꝑmiſſis nectunť cū medio: ꝛ in ꝓne adiuicē: nō idem modus in ꝓne. (℣ Sz oriť dubiū ſi ex iſtis bī ꝙ forma ſyllocª nō tz in termīs modificatis. Dī ꝙ nō ſimplr: cuz oīs ꝓpō vificať ꝑz aliquē modū: ſz tñ bī ꝙ q̄ termini modificant nō licet iferre ſp in ꝓne illū modū ℊ accipit in ꝑmiſſis: vt patuit ꝑ exē᷑ euidēᵐᵃ. (℣ 2ª diffi. ſi ex terminis modiᵗᵘˢ in ꝑmiſſis nō ſeqť ꝓ iſtius modi: quō pōt

B

Quiectio 4ᵉ.

C

Ex ꝑmiſſis modificatis ſi ſeq ſp ꝙclonē talem.

Dubia nōnda (Modificatio ꝑdicatoꝝ.

D

Determinatio nōdilis logica

Solō ꝓpria.

E

Nō bñ de cōtinēcia ꝙclonis i ꝑmiſſis.

Varietas mōi pōt autēdi 2ᵉ.

F

2° articulus ꝓncipalis. Nām ſingulaꝝ cōicari pluribꝰ in diuis ꝛ nō i creaturis ꝛ quare? Al. l. nāe. Laſte declara ꝓncipia vā pbica nō repugnare theoᵒ qz vītas vinati nō repugnat ꝛ oīa vō ꝓſonaſ

G

(℣ Ecunda qō eſt. Utrū artius trinitatis ſit demſrabilis. Et vī ꝙ nō: qz oīs lucē inhabitat inacceſſibilē: ſicut dicit Apl's pª ad Thimo. 6. c. quē nullus hominū vidit nec videre pōt: ꝛ ꝓ ꝑs nec trinitatis miſteᵐ euidēter oſtēdere. (℣ Sz ℏ. qz dicit ꝓpha Jſa. 52. c. ſimul laudabūt: qz oculo ad oculū videbunt. ꝛ ſic videtur veritas in ſe demonſtrabilis iſta: cum ſit veritas in ſe cognoſcibilis: ꝛ nō videnť ꝑma.

Ad iſtā qōne ſunt 4.° pūcta ineſtigāda. ꝑᵐ eſt ſi iſta vītas eſt demſrabilis in ſe ꝓꝓ qd. 2ᵐ ſi eſt in ſe demſrabilis qa. 3ᵐ ſi eſt demonſtrabilis nobis ꝓpter qd. 4ᵐ ſi eſt demonſtrabilis nobis quia.

Quantū ad ꝑᵐ pūctū premittunť 4.° pambula.

H

Per ſe notū ꝓꝓ qd demſrabile. Alicui per ſe notum ꝓꝓ qd demſrabile.

(℣ Primū eſt ꝙ nulla vītas per ſe nota demſratione ꝓꝓ qd pōt demſrari: qz ipoſe eſt ꝙ illa entitas q̄ eſt a ſe ſit ab aliq̄ alio: ꝛ ita de veritate ꝛ euidētia. Sed ꝓpō ꝑ ſe nota bz euidētiā a ſe ꝓcognitis termīs: ℊ nō ab alio: ſicꝫ ꝓ demſrabilis. (℣ 2ᵐ pambulū. ꝙ aliq̄ veritas q̄ alr nota eſt q̄ in ꝓceſſu demſronis: pōt demſrari: ſicut bō ſi videret ituitiue eēntiā angeli mouētis celū ꝑ ſe nota eēt ei eiꝰ finitas ſic nobis nota eſt ꝑ ſe finitas ſolis: ꝛ tñ adhuc poſſet ex eiꝰ qdditate demſrare eiꝰ finitatez: ſicut nos poſſumꝰ de q̄cūqz creato nobis qdditatiue cognito. (℣ 3ᵐ pambulū. ꝙ nō oīs demſratio a ꝓrioꝛi eſt ꝓꝓ qd: qa in paſſionibꝰ eſt dare ordinē: ſicut ꝑ poſterioꝛē ꝓtingit demſrare ꝓrē: vt ꝑ ſuſceptibile diſciᵘᶜ. ꝙ bō ſit ſuſceptibilis rōnis: aut ꝑ ſuſceptibile grāmaᶜᶜ ꝙ ſit diſciᵘˢ: ita eꝫ ꝑ paſſionē ꝓrē pōt demſrari poſterioꝛ: vt ꝑ ℏ ꝙ eſt eſſe finitū dī eē minoꝛē deo de creatura: cum iſta ineq̄litas ſit paſſio finita in q̄ſtitate finita q̄ eſt paſſio creature vt nūc ſuppoᵗ. (℣ 4.ᵐ pambulū. ꝙ oīs vītas nēcia eſt demſrabilis aut ꝑ ſe nota: qz nullū ꝑ ſe nēciuz vī ꝑ accīs cū talia varienť: ꝛ ſicut oē nēciuz ꝑ ſe eſt aut ꝑ ſe ꝑmo aut 2° mō aut 4.° cū terti⁹ nō faciat ad ꝓpoᵐ.

Ꝑcamb'ᵐ 4ᵉ

Demſratio a ꝓrio nō ſemp ꝓꝓ qd. qō cōſidera.

Veritas oīs nēcia dupler.

Universidad de Navarra Biblioteca

I

Instātia 4ª. Dē totū esse maiº ꝛ cē demōstrabile.

est aūt ꝓ se notū vl demfabile:ꝛ ꝓfirmaf qꝛ tale neciuꝫ aut est mediatū aut imediatū. Si imediatū est ꝓ se notū:si mediatū tūc est demfabile ꝓ illud medium:qđ est imediatū, semp.n.a mediato est deuenire ad imediatū. ¶ Sꝫ ꝫ ista ꝑambula instaf 4ª. ¶ ꝓ hoc,qꝛ ex gdditate vel diffone totiº pōt ꝙnīr demfari:qꝛ oē totū est maiº sua pte sic:oē qđ ꝓtinet multitudinē ptiū:est maiº qlibꝫ istaꝫ:sed totū diffone ꝓtinet multitudinē ptiū:ḡ totum est maius qlꝫ illaꝫ:ꝛ tū vulgo dr qꝛ istud ꝑn̄m est per se notū. ¶ 2º qꝛ idē nō pōt alicui eē sīl magis euidēs ꝛ minus. Sꝫ ꝙ est ꝓ se notū est magis euidēs:qđ est demfatū est min⁹ euidēs:ḡ iste cui est vitas aliꝫ ꝓ se nota non pōt cā acgrere per demfonē. ¶ 3º qꝛ illa demfatio que est ꝓ cām vī eē pp gd:sicut ꝓ effectū est ga.sed illa q̄ fit ꝓ passionē pozē fit plerūqꝫ ꝓ cām:fic cū ꝓ finitatem demōstraf creature minozitas:isti⁹ minozitatis est cā sua finitas. ¶ 4º qꝛ tā ꝓ se nota q̄ demfabilia sūt agnoscibilia ꝓ nām cū portent secū suā euidētiā. Sꝫ nō oīs veritas nēcia est cognoscibilis ꝓ nām.ḡ nō oīs talis vitas est demōstrabilis aut ꝓ se nota. ¶ Ad ꝑmā dr qꝙ istud ꝑn̄m qꝙ oē totū est maius sua pte/dr vulgo ꝓ se notuꝫ pp cuidētiā quā hꝫ ex discursu ḡ nō pcipit pp indistantiaꝫ talis ꝓnis ad suas ꝓmissas:nī fm rei vitatē est vitas demonstrata ex sua diffone data. ¶ Ad 2m dr qꝙ idez non pōt esse magis notū ꝛ minus notū eidē in gīe vni⁹ noti tie:ꝫ in gīe diuersoꝝ bñ:sicut bñs demfonē pp gd.pōt acgrere demfonē ga/cū ista sit euidentior:ꝛ ita qđ est ꝓ se notū ad sensuꝫ pōt demfari ad intel⁹. ¶ Ad 3m dr qꝙ ꝫ ista demfatio que est ꝓ talē passionē priozē possit dici aliq̄ mō pp gd.nō tñ ꝓprie:qꝛ demfatio pp gd fit ꝑpe ꝓ diffonē ꝛ rōnē gdditiuā. ¶ Ad 4m dr qꝙ ꝫ talia sint cognoscibilia nāl'r terminis reuelatis:tū veritatū supnāliū termini ꝓpꝛy nāl'r ignorantf. ¶ Istis aūt ꝓmissis ꝑambulis ponunt hic 4º ꝓnes. ¶ ꝓ 1ª.q ista articuls trinitatis est veritas nēcia:qꝛ gcqđ est in dīis est necessariū ꝛ incōmutabile dicente ꝑpheta Malach.3.cap1o. Ego dñs ꝛ nō mutoꝛ. ¶ 2º ꝙ ista veritas non est ꝓ se nota:qa illa vitas q̄ nō est imediata nō est ꝓ se nota:cuꝫ ꝙ mediū insit:ꝛ sicut se bñt res ad esse ita ad vere,ꝛ gditatiue cognosci:ꝛ cuꝫ talis demōstref ꝙ mediū:ꝙ mediū est nata cognosci ꝙ ista vitas nō sit imediata. ꝓbatur:qꝛ nō ió de⁹ est infinitus qꝛ trinus:sed qꝛ infinitus. ¶ 3ª ꝙ est ꝙ ista vitas est demfabilis:qꝛ oīs veritas necessaria q̄ non est ꝓ se nota est demfabilis:vt patur:ista aūt nō est ꝓ se nota ꝛ est nēcta:vt ꝓz ex ꝑmissis. ¶ 4ª ꝙ est:ꝙ ista vitas nō est in se demfabilis pp gd:qa de subiecto simplr simplici nihil est demfabile:cū nullū simplr simplex bēat diffonē:ꝛ demfatio pp gd fiat ꝙ diffonē.dīitatis aūt rō est simplr simplex.ḡ ō ipsa nihil pōt pp gd demfari. ¶ Sꝫ ꝫ bas ꝓnes 4ª istaf. ¶ ꝓ 1ª.q sic sensualr visa:ita itellectualr ituita vñr ꝓ se nō:ꝛ plus: cū certioꝛ sit ceteris paribꝫ ite⁹ⁿᵃ notiª ituitiua:ꝛ ió cum trinitas ꝓnaꝝ ituitiue videaf a scīis i notiª btifica:ió vī eis ꝓ se nō. ¶ 2º,qꝛ i simplici apphēsiōe:nulla vī deductio:nec ꝙ ꝓns demfatio:ꝛ ió cū ituitiua notitia scīa sit simplr apphēsiua:nō vī demfabilis:ꝛ sic ē ꝓ se nota vitas trinitatis. ¶ 3º.qꝛ cū metaphica sit de ente:ꝛ ens sit simplr simplex:tunc in meca nō possit fieri demfatio pp gd:ꝛ sic in nobilissima scīa nō posset fieri demfatio pp gd:q̄ est nobiᵐᵃ,ꝛ ꝑncipalissima. ¶ 4º.qꝛ tūc i theoª nulla posset fieri demfatio pp gd:cuꝫ subm theoº ꝙ est deus/sit simplr simplex:de q̄ fiūt oēs theoᶜᶜ demfones: ꝛ ita theoª erit minº euidēs q̄ scie mathecᵉ:in ḡbus fiūt demfones pp gd. ¶ Ad ꝑᵐ istātiaꝫ dr.ꝙ sensualr visa eo mō q̄ sunt visa sūt nota:ꝛ ió nō est ꝓ se notū:ꝙ subalis moueat cū imeᶜ nō videaf:ꝫ ꝓ se notū est ꝙ illō

K

Per se notū dupler.

Per se notū posse demfari

Demfatio pp gd dupler.

L

Cognoscibile nāliter dupl'r Cōclo 4ª.

Articulū trinitatis necessariū veritatem eē nō ꝓ se notā pp qđ demōstrabilē ꝫ ipropzie qđ cōsidera.

Visa sēsu q̄l'r o se nō:ꝛ q̄l'r no.i.

M

Obiect 4ª.

q̄tū aut lucidū moueat:qꝛ imeᶜᵉ motus ille inest lucidō vel q̄to. ¶ Ad 2ᵐ dr.qꝙ ꝫ notitia intuitiua scīoꝝ nō fit deductiua ꝫ ordinē durationis:tū bñ ꝫ ordinē nāe:qꝛ ꝑus ordie nāe vident scti dīnā eentiā q̄ creaturaꝝ:ꝛ ita videt meᶜᵃ per meª:vt qđ sapiētia inest eentie ꝓ itelligētiā:sic iustitia ꝙ volūtatē. ¶ Ad 3ᵐ dr.qꝙ in metaᶜᵃ put est de ente:nō pōt fieri demfatio pp qđ:cum ens nō sit difficile:nec ēt eiꝰ passiones q̄ sūt eque simplr simplices. ꝫ passiones imeᶜᵉ q̄ in alia scīa eēnt demfabiles pp quid sūt ꝙ se note:qꝛ subm tale nō pōt nisi distincte cognosci:ꝛ de subo distincte cognito talis passio ē ꝙ se nota i oī scīa vbi est diffo:ꝛ ꝙ bꝫ metaᶜᵃ est noª:qꝛ bꝫ ꝙ se notū illud qđ bꝫ alia scia pp gd demfabile. ¶ Ad 4ᵐ dr.qꝙ ista ē nobilitas theoloᶜ:fic fuit dctū de metaᶜᵃ:ꝛ ió in se euidētissima:qꝛ demfabilia in aª scīa sūt ei ꝙ se nota. ¶ Dico igit ꝙ trinitas ꝑsoꝝ i se ē demfabilis de dīna eēnª:qꝛ qꝙ dīna eēnª sit cōicabilis tribꝰ ꝑsonis:nō vī eē imeᶜᵃ passio ipsiꝰ dīne eēnᶜ:qꝛ sicut docet btūs Diony.de vnica ꝛ discreta theoª,ꝑoza sūt in dīnis illa q̄ ꝓtinēt ad vnitatez q̄ ea q̄ ꝓtinēt ad trinitatē:ꝛ ió est dare aliquā passionē absolutā ꝓtinētē ad dīnā vnitatē:ꝙ quā ista cōicabilitas possit demfari:q̄ ꝓtinet ad trinitatē:ꝛ boc demfato ꝛ babito qꝙ dīuina essentia est cōicabilis tribus:statim habetur qđ est cōmunicata:quia fm philosophos ꝛ veritatē: in perpetuis non differt esse ꝛ posse.

N

Duꝫ intuitiua bꝛoꝝ stare demōstrationes de eisdem.

In metaphysica nō esse ꝙ gd ⁊ nonesse: ⁊ est ꝙ semp quēstuāti.

Nobilitatem theologie arguit nō posse ꝙ gd ⁊ nonesse

O

Determinatio resoluta huius partis.

Quantum ad 2ᵐ punctū:si iste articulus est demōstrabilis in se demfone ga.ponūtur due ꝓnes.ꝓ 1ª est.qꝙ est demfabilis ga/a ꝑoꝛi:qꝛ vt patuit aliq̄ passio abⁱᵃ:ꝑuenit oēm respectiuā q̄ est in bitudine ad ꝑsonas:ꝛ ió ꝙ illā passionē priozē est demfabilis ista posterioꝛ:sicut ꝙ simplicitatez demfat creatura minoꝛ deo. ¶ 2ª ꝓ.qꝙ ꝙ talē moᵐ est demfabilis a posteriozi in se:qꝛ sicut ifinitas vī ꝑuenire cōicabilitatē dīne eentie ad tres ꝑsonas:ita vis creatiua vī esse posterioꝛ: vt creatiua ipsa cōicabilitate:qꝛ illa q̄ sūt ab extra vñr ꝑueniri ab illis q̄ sunt ab intra.vñ sic fiet rō:oē creaᵐ ꝫ ordinē ozigis est cōicabile fm eundē ordinē:cuꝫ agere ꝑsupponat eē:ꝫ dīna nā est creatiua fm ordinē ozigis: vt talē creabilitatem bēat aliqs a se:ꝛ alius ab alio.ḡ sic dīna eentia est cōicabilis fm talē ordinē:vt eā babeat aliqs a se ꝛ aliqs ab alio. ¶ Sed ozīr dubiū:qꝛ illud qđ nō ꝑuenit ꝙ se nō est demfabile de aliquo:cū ꝙ accidēs nō fiat demfatio:sed trinitas ꝑsonaꝝ nō inest ꝙ se dīne eentie.aliogn vbicūqꝫ eēt dīna eēnª eēt fozal'r trinitas ꝑsonaꝝ:ꝛ sic in q̄lꝫ ꝑsona. ¶ Dr aūt qꝙ trinitas ꝑsonaꝝ inest dīne nāe ad modū q̄ est pluralitas indiuiduoꝝ in aliq̄ nā.ſ.p accīs:ꝫ fume nēcio nō eo mō quo accidēs subo:ꝫ eo mō quo ꝓpꝛiuꝫ accidit cōi,ꝛ ió nulla ꝑsona directe demfaf de dīna eēnª:ꝫ ipsa cōicabilitas q̄ inest ꝙ se dīuine nāe euidēter:cōicatio aūt accīr ꝓp dīnoꝛuꝫ incōicabilitatē. ¶ 2ª diffi.qꝛ ille q cognoscit dīuinā nāz eē creatiuā ꝫ talis ozigis ordinē:precognoscit nēcio qꝙ ipsa est cōicabilis fm talē ordinē:ꝛ sic ꝙ posteriº nō venit in notitiaꝫ ꝑoꝛis. ¶ Dr aūt qꝙ sicut ꝓceptibile disciꝑline est añs ad rōnale:ꝛ tñ ꝙ hō ꝙ est ꝓceptibile disciꝑline demfam ꝙ a posterioꝛi de hoie rōnabilitatē:ita q̄ uis ordo cōicationis nāe dīne ꝑsupponat tanq̄ accidēs ad ordinem opōnis:tū posset alicui ꝑmo reuelari ordo opōnis:ꝛ inde demonstraret ordinez cōmunicationis.

Dubium.

Solutio huius pōcii nōbilis.

B

Solutio ꝫ pncti. Aliud est ꝓ se notū dicī aliō posse demfari creditā. A.l.ꝓstituere ꝑbo 4ª nota bilis.

D

Vide lib.10. ci.ꝛ de trini. 2.de aia:ꝛ.4. metheo.ꝛ in 3de meta.

Priozē ꝙ posteriozē passiō nē demfari.

Platonici fuerē in plib⁹ ꝓcologi.

Perfectio 2ª nō sco.3.d.2.

Quantum ad 3ᵐ punctū.si iste articulus est nobis demfabilis pp gd. ¶ Dr autem circa istū pūctū ꝙ 4º sūt gradus demfaᵐ de deo:q̄daz eniꝫ sunt de ipso demfabilia fm cōitatē transcendētis: quēadmodū vitas ꝛ bonitas ꝛ vnitas demonstrantf de ipso ꝙ rōnē entis. ¶ 2º sunt alia q̄ demōstrantf de ipso fm cōitatē eius ꝙ bꝫ rōnē ꝛ modū:q̄si gīis gnālissimi: sicut

Demfabilia de deo sozte quadruplici dīa.

A

sicut per rōnē subē sic demfaf ꝙ deus est ens subsistēs ꝛ indepēdēs ꝙ modū inherētis. ¶ 3º sunt alia demfabilia fm cōitatē eiꝰ ꝙ bꝫ rōnē gīis subalterni:sicut deus est suba ſps:ꝛ ꝙ rōnem spūs est demfabile de eo ꝙ ipse est inuisibilis ꝛ indiuisibilis ꝛ incoꝛruptibilis:nāe intellectualis ꝛ libere. ¶ 4º.sunt alia demfabilia de deo fꝫ ꝓprietatē eiꝰ ꝙ bꝫ moᵐ spēi ſpālissime:sicut ipse deus: eo mō quo fuit Adam bō ꝙ nām ꝓpriam ꝛ nulli cōem creature:ꝛ isto mō ꝙ rōnē deitatis:q noscet eā ibi demōstraret ꝙ deª est ifinitus eternus ꝛ nēcius:vt vī:nisi forte dicaf ꝙ ꝑ passio est ꝙ se nota de diuinitate:sic supra. ¶ Nūc igit ad ꝓpoª iste articulus nō est nobis demōstrabilis pp gd ꝙ rōnē entis:qꝛ tūc esset idē demfabile de oī ente.nec ꝙ rōnē subē:qꝛ tūc oīs suba eēt trina.nec ꝙ rōnem spūs:quia tūc trinitatis articulus angᵗⁱª ꝙuᵉʳᶜ cū oē demōstrabile pp gd sit demfabile de oībꝰad que se extēdit ista fozalis rō:cū ibi sit idē medīū demfonis. nec ē demfabilis iste articuls nobis pp gd/ꝙ rōnē diuinitatis:qꝛ rō dīnitatis ē nobis ignota:vt nūc ſupponīt ꝛ bī ex dictis beati Diony.in lib.de diui.no.ꝛ ꝙ illud qđ est nobis ignotū nō possumꝰ aligd demfare. ¶ Sꝫ tūc oriſ dif.si aliq bērent ꝙ dīuinā reuelationē notitiā gddi tatiuā de dīna essentia.sic aliq ponūt posse eē:si tūc illis eēt demōstrabilis pp gd articulus trinitatis. ¶ Uidet aūt ꝙ nō:qꝛ gdditas dīnitatis:vt patuit/est simplr simplex:ꝛ de ipso pp gd,nō potest aligd demonstrari.

Quantū ad 4ᵐ punctū.si iste articulus est nobis demfabilis qꝛ ponunt due ꝓnes. ¶ ꝓ 1ª ma est.qꝙ ista vitas nō est nobis demfabilis ga/per passionē priozē:qꝛ nulla passio diuinitatis vī nobis eē nāl'r manifesta vel nota:per quā possumus a ꝑoi bze euidēter notitiā de ista vitate:istas enīꝫ passiones vtpote infinitatē necessitatē ꝛc.ita cognoscit sil'r ꝑbi sicut nos:ꝛ tñ nibil tale ꝓtinēs ad trinitatē posuerūt in dīnis:cum tñ euidētia cogāt. ¶ 2ª ꝓ.qꝙ ista vitas nō est nobis demfabilis ga/per passionē posterioꝛē:qꝛ illa passio posterioꝛ esset in habitudine ad creaturas:q̄ segit habitudinē ad itra diuinaꝝ ꝑsonaꝝ:ꝛ tñ talis bitudo ad creaturas nō ducit in distōnē:sed idēritatē eēnᶜ cū ꝑi ꝛ filiº ꝛ spūs.ſ. sint vnū ꝑnᵐ creature. ¶ Dico ḡ ꝙ bꝫ vitatē istius articuli possimº defendere ꝫ aduersarios vitatis:tū ipſ nō possumº deducere euidēter vt demōstref:qđadmodū in poliᶜⁱº pōt aligs regᵐ sibi traditū a ꝑibus defensare: qđ nō posset suis viribꝰ acgrere. ¶ Sꝫ ꝫ istā ſnīaꝫ que cōis est theoʳ/solet istari 4ʳ. ¶ ꝓ 1ª.q ꝑi deuenerūt in notitiā trinitatis:sicut recitat btūs Aug.in lib.de ciui. dei.de Platone q posuit deū ꝛ natū de deo menᵗᶜ:ꝛ de Porphyrio q posuit ꝑem ꝛ filium ꝛ ispoꝝ meᵐ:ꝛ tñ isti fide carebant. ¶ 2º.qꝛ tūc est ynūqđqꝫ pfectū cuꝫ pōt sibi sil'em generare:sicut dixerūt ꝑbi nāli lumine ducti: sed deª est ens pfectissimū.ḡ maxie sui sil'is gnātinum. ¶ 3º.qꝛ oē bonū est cōicatiuū suiipsius:sic nālis rō dictat:ꝛ q̄to magis bonū:tāto magis cōicatiuuꝫ:ꝫ deª est infiᵗᶜ bonus.ḡ infiᵗᶜ cōicatiuus:ꝛ istud nō pōt eē ex:pp dissimilitudinē creature.ḡ ad ītra ꝑsonaꝝ emanatione. ¶ 4º.qꝛ nā q̄to actuº tāto actiº:cū actus scōs sit ꝑmo ꝓpᵗᵒ. Sed deª est actª ifinitus,ḡ bꝫ infinitā actualitatē:ꝛ istā bīe nō pōt nisi ad itra:cū creatura nō sit capax tante actinitatis. ¶ Dr aūt ad ꝑmā instātiā ꝙ ꝑbi ꝛ speciaᶜ platonici dixerūt aliq̄ credita ꝛ nō euidēter demōstrata:sicut ꝑz ex dictis eoꝝ in libꝛis:ꝛ forsan eis reuelata fuerūt. ¶ Et ad illud 2ᵐ dr.gnāre sibi sil'e est perfectio iperfecta supplens impfectionē:qꝛ coꝛruptibilia nec pñt cōseruari in eodē vel in vno indiuiduo:opꝫ ꝙ cōseruentf in eadē spē. ¶ Uñ videmus ꝙ entia perfectissima:vt intelligentie ꝛ coꝛpa supcelestia non gnāntf sibi sīlia. ¶ Et ad 3ᵃᵐ instātiā.ꝙ sicut deª bꝫ infinitam bonitatē:ita bꝫ infinitā causalitatē:ꝛ tñ nō pōt sibi infinitū equale creare:qꝛ illud nō est sibi cābile:ꝛ ita vt infinite suam bonitatē cōicare:dicerēt ꝑbi ꝙ nō est ꝫ ex ꝑte eius cui cōicaf. ¶ Et ad 4ᵐ.ꝙ sic deus bꝫ infinitā vim creatiuā:sicut infinitā ꝓductiuā:ꝛ tñ nō pōt equale sibi creare:ita dicerent ꝑbi ꝙ ꝫ bꝫ habeat viā ꝓductiuā ꝛ actiuā infinitā:nō pōt cū infinitū ꝓducere:qꝛ istud est ipoducibile:ꝫ autem istud non sit verū:tamen oppositū non est manifestū in lumine naturali. Arᵗᵃ autē ꝑncipalia procedunt suis vys.

E

Dei cālitas ꝛ vis creatiua si cut ei⁹ cōicabilitas ꝛ vis ꝓductiua sunt infinite.

F

¶ Questio.III.

Tertia questio est. Utrū diuina essentia sit in tribus ꝑsonis beatissime trinitatis distincte. Et vī ꝙ sic:qꝛ vt scribit Hesi.1.ca. In ꝑn̄o creauit deus celū ꝛ terraꝫ. Dicit magr hystoʳ ꝙ hebꝛeus bꝫ elion.i.dns vñ vī aliquo mō diuinitas multᵗᵃ:cū ibi in plurali sic describaf. ¶ Sꝫ ꝫ.qꝛ sūt tres q̄ testimoniū dant in celo pater:vbū:ꝛ spūs.ſ.ꝛ bi tres vnū sunt.scribit btūs Joā. in ꝑª canonica sua.ꝫ.c. ¶ Illud aūt qđ est vnum fm ꝙ vnū/est indistinctū.ergo cum diuine ꝑsone sint vnuꝫ in essentia ipsa:non poterunt esse distincte.

Circa istam qōnem primo est negoᵒᵘᵐ ad partem affirmatiuam.ꝛ 2º ad negatiuam.

Quantum ad ꝑmā ꝑte sunt.10.dicta cuiuſdaꝫ moderni doctoꝛis:que faciunt nonnullā difficultatē circa articulū trinitatis.quoꝝ ꝑᵐ est. ꝙ diuina essentia distinguīf multᵗᵉʳ numeraf ꝛ diuidīf in esse relatiuo:manēs indistincta nō multᵗᵉ:nec numerata:nec diuisa in esse abᵗᵉ:ad dictū aūt istud sicut expo nit fuit motus:vt vitaret distōnē formalē:quā aliq ponunt inter essentiā diuinā:ꝛ ꝑ qđ istā vulgatissimā rōnez: que fundaf in ꝑ ꝑnº cōpleꝛo:qꝛ essentia cōicaf ꝛ ꝓprietas relatiua nō cōicaf:que rō dr achilles apud moderꝛnos theologos. ¶ Et tūc dr ad istā rōnē:ꝙ sicut diuina eentia cōicaf in eē abᵗᵉ:ita ꝛ relaᵗᵉ:ꝛ sicut relatio est incōicabilis:ita diuina eentia in esse relatiuo:ꝛ ꝑp hoc ponit essentiā in tali esse distinctā. ¶ Istud aūt dictū dupl'r deficit.ꝑmo qꝛ incidit in id qđ vitare intēdit. ¶ 2º. qꝛ multitudinē deoꝝ:fm opinionem paganoꝝ inducit. ¶ ꝓximū punctū declarat 4ʳ. ꝓximo.qꝛ sicut arguebaf de eentia ꝛ relone ꝙ distinguīf:qꝛ vnū cōicabile ꝛ reliquū nō:ita nūc arguīf de esse abᵗᵉ ꝛ respectiuo:quoꝝ vnū ipse dicit multiplicari ꝛ reliquū non:ꝛ sic erunt duo esse distincta in eadē ꝑsona:qđ ipse negat. ¶ 2º.qꝛ esse abᵐ nō est aliud ab eentia:ꝛ eē relatiuū nō est aliō a relone:fm istius dicta:ꝛ ió cū distinguat inter abᵐ ꝛ respectiuū:eodē mō opꝫ vt distinguat inter essentiam ꝛ relonē. ¶ 3º.qꝛ oia argumēta que fiunt de essentia ꝛ relatione ꝑ extrema ꝫdictionis:q̄ vitare intēdit fieri ꝑñt de esse absoluto ꝛ respectiuo:cū eis attribuat multa cōtradictionis extrema:vt multiplicari ꝛ diuidi ꝛ numerari:ꝛ sic manet ei difficultas tota. ¶ 4º.quia ꝑ extremā ꝫdictionis q̄ applicanf ad essentiā dīnā ꝛ ꝓprietatē:ponit istā distinctionez de esse abᵗᵉ ꝛ respectiuo:ꝛ ió cū extrema talia īmo oia talia eadē applicentf ad esse absolutū ꝛ respectiuū:opꝫ ipsaꝝ aliā distōnē ponere:sic ꝑmo:ꝛ sicut vnā distōnē ponit plures. ¶ 2ᵐ pūctū isti doctoꝛis 4ʳ ostēdit.ſ.ꝙ inducit multitudinez deoꝝ:sic dicūt pagani.ꝑmo qꝛ si eentia aliquo mō distinguīf in ꝑe ꝛ filio:eodez mō quo distinguīf est alia ꝛ alia:ꝛ sic alia ꝛ alia dīnitas isto mō:ꝛ ꝙ ꝑns aliº ꝛ alius deª in eē relatiuo in quo ponit ista distinctio. ¶ 2º.qꝛ si essentia multiplicaf:vt dr ꝑm eiº vocabulū:eodē mō ꝛ deitates erunt plures ꝙ eundē modū:ꝛ sic plures dy. ¶ 3º.qꝛ si essentia numeraf vt dicit ciuſdē termini vocabulū:tūc

Impugnatio 2ª ꝑncipalis.

Qꝛ incidit in id qđ vitare voledat ad modū sylle ꝛ caribdis ofīdit 4ʳ.

H

Arti.ꝑmus. Dictū decimꝰ aliozꝫ:ārē aureoli ꝛ ochā ꝛ successoꝛes hic:ꝛ cōcurrēt⁹ hᵒ:q̄ dicta pīculosa satis sūt. ārē recte impugnantf ꝫ

G

Qꝛ sic opinādo ponit cum paganis ꝑsoꝝ oſidit 4ʳ.

Ad.l.talis diuisio.

Universidad de Deusto

I nō erit eadē numero deitas in tribꝰ ꝓsonis in tali eē relatiuo: ꝛ ꝑ ꝑsōs nec vnus deus nuō in tribus ꝓsonis vel tres ꝓsone. ¶ 4°. qz si eēntia dīna: vt dicit eiꝰ vocabulū ꝯtūr: tūc tota diuinitas nō erit in qualibet ꝓsona: nec tāta erit: vna persona: sicut bīt esse tres: cum talis diuisio singulare entis sit totius in partes: ꝛ omne totuz sit maius sua parte: ꝙ est ꝓtra determinationem beati Aug. 6. de tri. doctoꝛ tamen hoc vocabulum finaliter dimisit: me audiente ceteris retentis.

Vide de side ad pe. cap. i. ꝛ alibi. Aug.

Secundū dcm̄ istius doctoꝛis est. ꝙ dīna eēntia ꝑm esse suū ꝓpriū nō est distincta: tm̄ ē distincta vt ꝓstitutiua ꝓsone que ꝓstituit in qd ex eēntia: sicut fundalr ꝑnꝰ ꝙ modū māe: ꝛ ex relone ꝙ moduz foꝛ. ¶ Sz ꝫ istud dcm̄ arguit q̄druplici rōne. ꝑ° est: qz dīna eēntia ꝫ suū eē ꝓpriū est ꝓstitutiua: aliogn ꝓsona ꝓstituta nō esset ꝫ ꝓpriū eē dei: ꝛ si distinguit eēntia vt est ꝓstitutiua ꝓsone: nec iuz est vt ꝑm eē ꝓpriū distinguaꝛ. ¶ 2ª est. qz eēntia dīna ꝑm suum esse abm ꝓstituit ꝓsonā in q̄ icludit eē ad se: ꝛ eē ad aliud: ex. 7. de trini. ꝛ iō si ꝑm ꝙ ꝓstituit ꝓsonā eēt distincta a se: cū ꝓstituat eā ꝑm esse abm: ꝫ illud esse abm esset distincta. ¶ 3ª est. qz eēntia dīna nō est in ꝑma ꝓsona: nisi vt ꝓstiua ꝓsone: cuz suū inesse sit ꝓstiuꝫ: ꝛ iō si vt est ꝓstiua distinguitur nullo mō est in ꝓsona nisi distincta: ꝛ sic ꝑm esse abm ꝑm ꝙ est in ꝓsona. ¶ 4ª est. qz sicut ꝓsone nō distinguunt ꝑ ꝓprietates: nisi vt sunt eaꝝ ꝓstiuꝫ: quēadmodū spēs in gīe cōueniūt: vt est eaꝝ cōstitutiuū: sic ꝑ ꝓias distinguunt: vt sunt eaꝝ ꝑnꝰ cōstitutiua: cū ꝑ dīnā essentiā: vt intrat ꝓstonē ꝓsone/sint idē: nō ꝓsit ꝑ eā eē distincte. ¶ Sz ꝫ istā ſniaz instaꝛ 4ꝛ. ¶ ꝓmo. qz eēntia dīna in ꝑie est a se ꝛ nō in filio in quo est a ꝑie: ꝛ sic cū extrema ꝫdictionis dicant de eēn in ꝑie ꝛ in filio erit aliquo mō distincta/ꝑ ꝑm ꝑnm: ꝙ nō ꝛtingit idē affirmare ꝛ negare. ¶ 2° qz eēn in ꝑie est ꝑm ꝑnm gnāndi filiuz: ꝛ nō eēntia in filio. ¶ 3°. qz eēntia in filio bz gnōnē eternā ꝛ nō in ꝑie. ¶ 4°. qz q̄cuqz ita se bīt ꝙ vnum negaꝛ ab alio: eo mō sunt distincta: q̄uo abiuice neganꝛ: cū negatio sit nota distinctionis: sic affirmatio idētitatis: essentia aūt in filio negaꝛ ab eēntia in ꝑie. q̄ ibi est aliq̄ distō: qō ꝓbaꝛ tali syllo: nullū eēntiale in ꝑie est cōicatū ꝙ gnōnē. q̄ nulluz essentiale in filio est eēntiale in ꝑie. ¶ Ad ꝑmā istātiā dī. ꝙ eēn dīna vt ꝓstiua ꝑtis nō est a se eo mō quo accipit btūs Augu. ꝑio ꝓme oꝛigīs: sed vt sic est abm: ꝛ dato ꝙ sit in filio: vt est eius ꝓstiua: nō est ab alio: ꝫ ꝑ suū eē abm: ꝫz in filio sit ab alio: tm̄ vt ꝓuenit filiū est ꝓstiua: ꝛ sic nō sūt extrema ꝫdictiōis. ¶ Ad 2am dī. ꝙ eēn vt ꝓstitutiua triū ꝓsonaruz est ꝑnm gnāndi: ꝫ nō tribus: imo soli ꝑtri: ꝛ sic vitaꝛ ꝫdictio: qz eēntia in filio. ſ. exīs: est ꝑnm gnāndi: sed ipsa tm̄ ꝑtri. ¶ Ad 3am dī. ꝙ dīnitas vt est ꝓstiua ꝓsona ꝛ nōn est terminꝰ foꝛalis gnōnis solius fily. vñ in tribꝰ ꝓsonis exi stens ipsa terminat foꝛalē gnōnē vbi: ꝫ nō vt exīstēs in tribus: ꝫ tm̄ in filio: illa aūt reduplicatio facit alietatez in respectiuo tm̄. ¶ Ad 4am ꝙ minoꝛ est falsa. ꝛ ad syllogismum negantem: minoꝛ negaꝛ. qz omne essentiale in patre exīs est cōmunicatū filio per gnōnē: imo nihil cōmunicaꝛ filio nisi sit essentiale in patre.

Ꝛ

Instat q̄druplicit. ꝙ opinante.

L

Tertium istius doctoꝛis dcm̄ est. ꝙ ꝓsone diuine distinguunt se totis: qz cū in q̄libet ꝓsona nō sit nisi vna simpleꝛ realitas: opꝫ vt si ꝓsone dīne realr distinguunt ꝙ totis suis realitatib⁹ distinguaꝛ. ¶ Sz ꝫ istud argꝫ 4ꝛ. ¶ ꝓmo. qz illa q̄ se totis distinguunt in nullo sui ꝓueniūt: cū sint ꝑ diuersa. ꝫ ꝓsone diuine in sua suba ꝛ nā bīt ꝙ vnum ꝛ realē ꝓueniētia. ꝙ nō se totis distinguūt: cū ꝑm idē nō possint oīno ꝓuenire ꝛ differre. ¶ 2°. qz dīna ꝓsona ꝓstat ex eē abto ꝛ respectiuo

Impugnatio quadruplex.

M

ipsaz cōstituēte. vt ꝑz ex. 7. de tri. ꝛ iō si ꝓsona se tota distinguit: tā in eē abto q̄m in esse respectiuo distinguit: qō iste negat. ¶ 3°. qz illa q̄ ꝑ aligd sui ita ꝓueniūt ꝙ nō distinguunt se totis nō distinguūt: cū nō distīguant oīb⁹ q̄ sūt in eis: ꝫ ꝓsone dīne ita ꝓueniūt i eē abto: vt iste cōcedit: ꝙ nō distīguūt in eo. q̄ se totis nō distinguuntur. ¶ 4°. qz iste ponit ꝙ eēna ꝫ suū eē intrinsecū ꝛ ꝓpriū nō est distincta: ꝫ ꝫ tale eē est in ꝓsona. q̄ ꝓsona nō est ꝑm tale eē sibi ītrinsecum distincta: ꝛ sic nō se ipsa tota. ¶ Jō dico sic recitant antiq doctoꝛes: ꝙ iste fuit errox ꝓpositini q posuit dīnas ꝓsonas ꝑ diuersas: vt saluaret simplicitatē dīnā. ¶ Sz oꝛit dubitatio. qz oē simpleꝛ a quocūqz distinguit seipso distīguit: cū nō bēat aliud ꝛ aliud: ꝛ iō cū ꝓsona dīna sit simpma se tota a quocūqz est distincta: sic eēn aut ꝓprietas relatiua: cuz ita simpleꝛ sit ꝓsona sicut eēna. ¶ Dī aūt ꝙ in simplib⁹ nō est ꝑpe totū ꝛ ꝑs: ꝫ ipropie accipit totū in ꝓsona ꝑ oī eo q̄ est in ea: ꝛ tūc dico ꝙ nō oē simpleꝛ se toto distinguit: nec dīna ꝓsona: qz tūc distingueret ꝑm eē abm: sic ꝫ esse respectiuū. ɔ doctoꝛē istū. ¶ 2ª diffi. qz cū oia q̄ sūt in eadē ꝓsona sint idē ꝙ eādē realitatez: que est in ea: opꝫ vt tota illa realitate distinguaꝛ ꝓsona a ꝓsona: aliogn si ꝙ aliā ꝓueniret: tunc essent due realitates in vna ꝓsona. ¶ Dī aūt ꝙ tota sua realitate distīguit ꝓsona a ꝓsona: ꝛ vt illa realitas est ꝓprietas: ꝛ tota realitas est idē cū eadē: vt illa realitas est eadē eēntie: eadē ꝙppe realitas est eēntie ꝛ ꝓprietatis: ꝛ tamen nō ꝑm idem: sicut ponūt ꝙ idem esse ꝙ est in composito foꝛmam habere esse distinctum a mā essentialr: ꝛ idem ꝛppositalr.

N

Error ꝓpoſitini.

Dubia nōnda

O

In simplicib⁹ neq; totū: neq; ꝑs reperiꝛ. ꝓprie: ꝫ extensiue.

Quartum dcm̄ istius doctoꝛis est. ꝙ essentia diuina in tali esse relatiuo nō distīguitur foꝛalr ꝫ fundamētalr: qz qñ aligd cōstat ex aliq̄ sic ex mā ꝛ ex alio sic foꝛa: foꝛale ꝓstī nō solū distīguit cōstitutū: ꝫ ēt fundam: sic foꝛa nō solū distīguit cōpom: sed ēt māz: ꝓsona āt dīna: vt iste iducit/ē ꝓstitutiua ex eēn. q. ꝙ mā ꝛ ꝓprietate. q. ꝙ foꝛa. q̄ ꝓprietas nō soluz distīguit ꝙ mā: ꝫ ēt ꝙ eēn. ¶ Sz ꝫ istō dcm̄ argꝫ 4ꝛ. ꝑio mo. qz si eēn dīna distīguit/fundamētalr distīguit vt fundat relonē: ꝫ ei⁹ ꝓcessuz: ꝫ ꝓstat ꝙ fundat relonez ꝫ suū eē abm: aliogn eēt ꝓcessus in ītinitū. q̄ ꝫ te/eēt in eē abto distincta. ¶ 2°. qz eē abm fundat eē respectiuū in ꝓsona: cū nō sint ibi nisi ista duo: ꝛ oē reuum sit aligd ex cepta relone ex. 7. de tri. ꝛ sic eē abm distīguit a relone: cui⁹ oppm ponis. ¶ 3°. qz eēn vt fūdat ꝑmā relonē ꝓue nit oēm relonē fundatā in ea: cū fundamētū ozdie nāe ꝓueniat illō qō fundaꝛ. q̄ ꝫ distīguit vt fundat: añ oēz relam distīguit: ꝛ sic in eē abto. ¶ 4°. qz tūc ꝓsone dine foꝛēt ꝓstitute ꝑ abra: ꝑ eo ꝙ distōnē foꝛalē ꝓueniret distinctio eēntie fundamētalis: ꝛ ꝑ oīstō nō sit nisi ꝓ ꝓstitutiua: q̄ tūc eēnt abra añ tales reꝰ. ¶ Jō dico ꝙ eēntia: nec foꝛalr: nec fundamētalr est distincta. ¶ Sz oꝛit dum qūo ꝑīt fundari iste relones distincte in dīna eēna: ꝙn distīguāt eā fūdamētalr: cū oīs foꝛa suo fūdamēto cōicet actū ꝓpriū. ¶ Dī ꝙ ꝓprietas ꝓsonalis vel idiuidualis fundata in nā: nūq̄ distīguit ipsaz nām: ꝫ se acceptā: ꝛ ita nec forma mām: ꝙn sit in se vna vt ꝑus: vñ suū actū ponūt distinguēdo totaliter circa constitutum.

P

Essentiā dīnā multiplicari numerari dīuidi ꝛ diſtīguī ꝛ ꝙ ſona cōſtituta: ꝓſonaliꝫ ſe totis diſtīgui. ipſamq; eſſentiā eē relatiuo nō foꝛaliter: ꝫ fundamētalr diſtinguī. hactenus recitauit.

Impugnatio 4ꝛ ꝛ efficax.

Quintū dcm̄ istius doctoꝛis est. ꝙ ꝫ dīna eēntia distinguaꝛ ꝛ numereꝛ in eē relatiuo: tm̄ i tali eē nō gnāt nec gñaꝛ: qz tūc attingeret eē ꝑ gnōnem. ¶ Sz istud dcm̄ nō est ꝑīr adiunctū: sic declaraꝛ quadruplici via. ¶ ꝑ2ia est. qz oē distinctū realr in dīnis a ꝓsona ꝑīs est. ꝙductū a ꝑie: aliogn in dīnis eēt igenitū aliō a ꝑie realr distīnctū. ꝫ ꝙ te eēntia fily ab eēn ꝑīs est realr distincta in eē relatiuo: ꝛ ꝙ ꝑīs a ꝑie. q̄ eēntia fily in eē relatiuo est genita. ¶ 2ª via est. qz distō realis

Reductio opinātis.

D

Impugn° 4ꝛ

Q

Dubium.

Alīs sco. 5. di. i. ꝛ vbi ibi notaui.

A. l. accipere.

Impugnatio q̄druplex.

Lā distōne ēt ſentie i eē relatiuo ipaꝝ nec

in diuinis

A

in diuinis nō est nisi ꝙ ozigines: ꝛ iō opꝫ vt oē realr ab alio distīnctū sit oziginās vel originarū: ꝫ essentia dīna in filio nō est oziginās. q̄ est ibi oziginata. ¶ 3ª via est: qz ꝓsona se tota/ꝑ te, distīguit. q̄ eadē rōne se tota ꝓducit: si ex eo ꝙ se tota distīguit ifert (vt ꝑz) ꝙ eēntia que est in ea distīnguaꝛ. q̄ ex ꝺ ꝙ se tota gignit pōt iferri ꝙ essentia que est in ea gignit. ¶ 4ª via est. ꝙ eēntia distī guit fundamētalr ꝫ istū: qz relo est in ea: sicut in fun⁹ eadē. q̄ rōne gnābit. ¶ Jō ꝑz manifeste itelligēti ꝙ illud idē qō dicit de distōne �says dicere de gnōne. ¶ Sed oꝛit dum ꝫ oz itelligi ꝙ deꝰ sit distinctꝰa deo: sic ꝙ sit genitus deꝰ a deo. ¶ Dī aūt ꝙ ista locutio sit valde picu losa: qz in oī distōne est alīq alietas nēcio: ꝛ iō vbi deus distinctꝰ ibi deꝰ aliꝰ: nos aūt deū aliuz nescimus ꝓter te dīne. ¶ 2ª dif. q̄re ita bn̄ nō pōt ꝓcedi. deꝰ distictꝰ/sicut deꝰ genitꝰ: cū oē genitū ꝫ ꝙ genitū: sit distinctū a gignē te. ¶ Dī aūt ꝙ cū filiꝰ a ꝑie sit genitꝰ nēcio sit ab eo distīnctus: nō tm̄ deꝰ distīnctꝰ: sicut deꝰ genitꝰ: qz distīctio ímediate fundaꝛ supra ꝓprietatē: sicut oīs distīctio fundaꝛ in ꝑncipys distōnis. q̄nātio aūt ímediate supra deitatē: que est ꝑnm gnāndi: ꝛ iō deꝰ est genitꝰ: ꝫ nō deꝰ aliꝰ. ¶ Sz remanet dum. qz cōiter dicūt ꝙ distīctio dīnarū ꝓsonaz nō est aliud ab ipsis: ꝛ eaz ꝓprietatib⁹ cum sit fundata in eis: ꝛ iō ímediate fundaꝛ in eēntia. ¶ Dī āt ꝙ si istud dcm̄ cōe est verū: tūc nullus pōt euadere: q̄n eēntia distīnguaꝛ sicut ꝑnm distīnctiuū in quo fundatur distīctio. ꝛ ꝙ deꝰ sit aliꝰ sic genitꝰ: ita ꝙ vnū sit ibi eē aliū ꝛ esse genitū: ꝛ iō dico ꝙ ista ꝓsonarū distīnctio est babi tudo fundata ſuper oꝛigines ipsas.

Dubia curioſa.

Et ſi deꝰ dcit: nō tm̄ diſtīctū genit: qō ſit dcra ꝛ q̄re. Judith. 8. ꝛ alibi.

B

Nō opinme.

Sextum dictū est. ꝙ in oībus simplib⁹ est idē oīno ꝛcretū ꝛ abstractū: ꝛ iō cum deꝰ ꝛ deitas sint oīno idē: sicut deus distīnguit ꝛ deitas est distincta. Oz aūt deꝰ distīnguaꝛ /ꝓbaꝛ. ¶ Tū qz deꝰ refert aliud ꝛ nō est relatio nisi ad distīctū. ¶ Tū qz deꝰ gnāt deū: ꝛ nō se. q̄ aliū. ¶ Jsta aūt rō peccat duplr. ¶ ꝑ2io qz iuuat arriū. Jsta aūt fuit rō arrianoꝝ ad ostēdēdā distīctionē subalē inter ꝑem ꝛ filiū: vt ꝑz. 5. de tri. ¶ 2°. qz ꝛcludit ꝛtra ipm qui ponit ꝙ essentia ꝛ ꝓsona sunt oīno idē: sic deꝰ ꝛ deitas: ꝛ tm̄ dicit ꝙ essentia distīnguit simplr ꝑ relationē ꝛ nō ꝓsona. ¶ Dico tm̄ ꝙ ꝺo ꝙ deꝰ distingue/ reꝰ nō deitas: sicut deꝰ gnāt ꝛ nō dīnitas: ꝛ cum dicit. ꝙ ꝓcretū ꝛ abstractū sūt oīno idē in talib⁹: ista est falsa: qz q̄ñcūqz deꝰ supponit ꝑ ꝓsona: vt cū dī. deꝰ gnāt ꝛ gñaꝛ: mō ꝓsona nō est idē ꝓuertibilr cū eēntia. ꝛ vlteriꝰ vez est. ꝙ deꝰ distīnguit: sicut refert aut gignit: sic fuit declaratū: ꝛ tūc ꝫ sit vez ꝙ oē ꝙ refert distīnguit: nō tm̄ nisi inc̄tū in suo noīe quo refert. ¶ Dicit vlterius iste doctoꝛ. ꝙ sic ꝓprietates relatiue se bñt ad essentiaz ꝑm vnitatē: ita eꝝ. eēntia se bz ad ꝑpetates ꝫ distōnē: ꝛ iō dicit ꝙ sicut ꝓprietates vniunt in essentia q̄tuz ad esse abstractū: ita vz ꝙ essentia sic distincta sub ꝓprietatib⁹ in inesse reo. ¶ Jsta tm̄ reductio nō bz efficaciā: qz ꝓcedit ꝑ silē: cū tm̄ nō sit silē: ꝑ eo ꝙ nō est silis ꝓcessus a ꝓtio ꝓib⁹ ad posteriora ꝛ eꝝ. sicut declaraꝛ in exemplo quadruplici. ¶ ꝑimo: qz ꝛ ꝫ nā humana ꝛ dīna sint vni te in ꝛppōsito vbi: tm̄ ꝛppōsitū vbi nō est in eis aliquo modo distīnctū. ¶ 2°. qz ꝛ ꝫ plura accītia in eadez suba sint vnū ꝛppōsito: tm̄ suba sub illis accītib⁹ nō est distī cta. ¶ 3°. qz ꝛ ꝫ paternitas ꝛ filiatio sint vnuz in essentia: tm̄ eēnª dīna ī eis nō est distincta: cū iter talia nō sit distīctio ꝓsonalis. ¶ 4°. qz ꝛ ꝫ omnia creabilia habeant vnitatem aliquam in deo ꝑm btm̄ Dion. de diui. no. tamē deus in creaturis nō est diuisus.

Septimū dictū est. ꝙ sicut pōt stare idētitas relatiua cū distīnctione rōnis: vt ꝑz in gnātione actiua ꝛ pītate: que sunt vnica relatio: sola relo/

in diuinis

E

gnāri: nec generare stare in ſimplicib⁹ idē ꝓſus cōcretū abſtracto ſore idēntatē q̄s i eſſe abſoluto cū diſtōne i eē relatiuo vti cū idētitate peſi tuo rei diſtōr ē rōnis ſtare ḃ i trib⁹ imediate ſupra dicta.

Impugn° 4ª

F

Dubium.

Dubium. Li. 7. c. 5. ē, alibi. Eſſe relam q̄ luter diminuit ꝛ q̄lr non?

A. l. de rōne. Distōné cēn abſq; additione nō poni. ſi. liūq; ꝛ ſi id qō: nō tm̄ ꝛ q: ꝓ ꝓcedi: diſtō né quoq; cēn tie in eē relati no ad ꝓſonaa dirigt ḃ. d. in his. 3, vlt. dcis

G

Impugn° 4ª

H

Honum dcm̄ ꝙ ꝛ ꝫ theologi ꝓcedāt ꝙ filius est id qō ꝓ: tm̄ oēs dicunt ꝙ ꝓ nō est qui filius ꝑm documēta bti Aug. ꝛ beati Dyla. in lib. de tri. ꝛ tūc ista negatio: aut est rōne essentie: ꝛ bz intentū. aut rōne relonis: ꝛ istud inquit esse nō pōt: cuz relatio non pertineat ad esse. ¶ Sz ꝫ istō dictū arguit 4ꝛ. ꝑ q: si negaꝛ: aut rōne essentie ꝑm se: aut ꝑm esse relam: in quo eaz di/

I stinguis.nō p̄m:quia sic essentia/per te, non distinguit. si aūt des zm cum esse relatiuuz sit ipsa relatio.ergo ratione relationis negatur.. ¶ z°quia pater in diuiuis est id qō filius eo q̄ conueniunt in essentia.ergo si essentia aliquo mō est distincta:tunc illo mō pater nō erit id qō filius:ꝛ p ꝓns nec essentialr idē:cū istud sit nota idētitatis eētialis. ¶ 3°.q: si nō negr vna ꝑsona de aª rōne relatiōis:tūc opz añ oēz relonē ꝑsonas eē distictas:ꝛ sic p abtā ꝓstituta:cū negatio illa nobis ꝑsupponat eē ꝑsonale q̄ distinguit ꝑsona a ꝑsona. ¶ 4.°.qz sublatis relonibꝰ a deo p ipole:nulla eēt in diuis negaº ꝑsone a ꝑsona:vt oēs ꝓcedūt:cū distō relonis ꝑsonalis sit cā talis distinctiōis.q̄ negatio q̄ nūc est nō est nisi p ipsos reꝰ.cū ipsis sublatis nō maneat. ¶ Jō dico q̄ cū ꝓcedit filiº eē id qō pr̄:istud est rōne essentie:cum vo negatur filius esse id qō pater:istud est rōne ꝓprietatis.ꝛ cuz dicit doctor q̄ relatio non facit ad esse vnuz:hoc est ad esse simplr: bene tn̄ ad esse personale:qō est determinatum.

Impugnº 4ª quadruplicis absurditatis illatiua.

Decimū dictū est.q̄ hoc qō dicit de distōne eētie in eē reuo nō intēdit ponere nisi distinctionē ꝑsonaꝝ ꝛ relonū:ꝛ sic vitare intēdit oēm errorē q̄ poni posset. ¶ Sz ꝺ istud dictū iducunt q̄uoz absurditates q̄ accipiunt ex dictis suis. ¶ Pria est.q̄ cū eadē distictio nō possit eē seipsa maioꝛ ꝛ minoꝛ:tanta erit distinctio iter eētiā pr̄is ꝛ filu:sicut iter eoꝝ ꝓprietates reuas. ¶ zª est.qz cū fm ipz relones sint oīno idistincte in eē abto:sic eētia in eē relatiuo distincta:non plus erūt dīne ꝑsone idē cū eēnª:q̄ in relone:qz fm eē abm in vtroq̄ idē:ꝛ fz eē relatiuū i vtroq̄ distictū. ¶ 3ª est. qz sic ista est simplr vª:pr̄ nō est filiº:tn̄ cū additiōe:ita ista erit simplr vª/eētia pr̄is nō est eēnª filu:cū vtraq̄z vere eque vificaret in eē abto ꝛ falsificaret in eē relatiuo. ¶ 4ª est.qz sicut repugnat pr̄i cōicare suā ꝑnitatē filio:ita ꝛ suā diuinitatē:cū vtrūq̄z fm istū cōicet in esse abto ꝛ neutrū in eē reuo. Jō p3 q̄ fm doctoꝛis istius dicta:nō stat in sola ꝑsonaꝝ distinctione:aut relone:quia ipse ponit q̄ eēnª sit distincta distōne fundamentali:ꝛ tn̄ ꝑsone ꝛ ꝓprietates nō distōne fundamētali:ꝛ formali.

Essentiā diuinā nec nūerari: nec pluificari:nec distingui in aliq̄ eē reali

Circa zam ptē qōnis istius istūdo erga huiº qōnis ptē negatiuā cōcurrūt alia.x.dicta q̄ premissis sunt opposita. ¶ Primū est.q̄ dīnitas nullo mō distinguit numerat:aut multiplicat in esse aliq̄ in ꝑsonis btissime trinitatis:qz eo mō quo multiplicarent dīnitates eēnt multi dy.qō nullatenº est admittēdū:sicut enim multe hūanitates faciūt multos hoies:ita multi aliquo mō diuinitates:eo mō quo multiplicarent facerēt multos deos. ¶ Et cōfirmat iste ꝓcessus. Tuz qz ꝑsonalia repugnāt eēntie tā in abstracto q̄ in concreto:sic gnāre repugnat diuinitati ꝛ non deo.ꝛ ió si nullo mō pn̄t esse plures dy:nō debēt aliquo mō ꝓcedi plures dīnitates.

M

Tū qz maius incōueniēs vī q̄ idē deº sit deº pluribus diuinitatibꝰ q̄ q̄ eadē dīnitate sint dy multi:cuz p̄m sit fm multitudniē nārū:ꝛ zm sit fm multitudinem indiui duoꝝ:vel suppositoꝝ. Si igit dy multi nullatenus esse pn̄t:nullo mō vī q̄ diuinitas possit multiplicari in quocūq̄z eē. Tum qz btus Diony.in lib.de vnica ꝛ discreta theoª dicit.q̄ sic nō opz illa q̄ ptinēt ad discretā theoam cōfundere:ita nec illa q̄ ad vnicā diuidere. Tū qz beatus Aug.ꝯ.de trini.declarat ex intētione q̄ illa q̄ in trinitate ad se dr̄ nō pluralr aliquo mō:sed singulr dr̄.

Obiecto 4ª.

¶ Sz ꝺ ꝓcessuz ꝓxis deductiōis istaꝝ 4ª. ¶ Prio qz lz vnū suppom possit eē q̄le p plures q̄litates:ꝛ nō pluraq̄lia p vnicā:ita nō minº appet pole vnū deū eē plures diuinitates aliquo mō distinctas q̄ eē plures deos per eādē oīno diuinitatē. ¶ zº qz ch̄is est suba p nās duas. vna exīs suppositoꝝ:vt fides tz:ꝛ nūq̄ appet pole q̄ p

Al vno cristante.

eādē nām plura suppōsita sint pl̄es sube. ¶ 3° qz si vbū assūpsisset tres būanitates fuisset vnus bō:sicut vnum suppositū a tribꝰ naturis denominatiū:ꝛ ita multiplicatis dīnitatibꝰ nō est tutū deū eodē mō multiplicari. ¶ 4° qz magis ipole reputaꝝ tres ꝑsonas diuinas assumere vnā nām:q̄ vnā ꝑsonā assumere tres nās:vt declaraꝝ multipl̄r in 3° sniaꝝ a doctoꝛibꝰ:ꝛ ió cū tunc tres essent denoiati ab humanitate eadē:ꝛ nūc vnº a tribꝰ:minus vī ipole tres diuinitates aliquo mō in deo vno:q̄ vnaz in tribus dyas. ¶ Ad pām ōz. q̄litas est nā inherēs:ꝛ ió vnū suppom est aptū natū denoiari a pluribꝰ talibꝰ:non sic aūt nā diuina q̄ est sūme subsistens. ¶ Ad zm.q̄ nā humana in cbio tz modū inherētis:nec ꝺ subsistēs ꝓpria subsistentia fm sniam scoꝝ ꝛ doctoꝝ. ¶ Ad 3m q̄ illō fuisset fortez:qz tres būanitates nō fuissent p se subsistentes. Si tn̄ in verbo:q̄ pluribꝰ dīnibꝰ repugnaret. ¶ Ad 4.m q̄ istud nō negaꝝ.ſ.a suppōsito eiusdē humanitatis a tribꝰ ꝑsonis cōiter pp limiām nāe assumpte ad suppom vnū:que in dīna nā assignari nō posset. ¶ Sed ozit diffi.qz lz iste doctoꝛ ꝓcedat deitatem multiplicari in esse relatiuo:tn̄ pluralitatez diuinitatū nullo mō adhuc cōcessit:sed tn̄ vnā per talē modū multiplicatam. ¶ Ditur aūt q̄ bō nullo mō capit inteº qō aliq̄ multiplicet fm aliquē modū qn illō multi tum sit cōcretum multitudinis. ¶ Et confirmatur.qz aut est eadez diuinitas in esse relatiuo:ꝛ sic in tali esse non est distinctio illa.aut nō eadē deitas:lz alia in tali esse:ꝛ sic due.

Secundū dcn̄ est.q̄ esse relatiuū repugnat dīne essentie:ꝛ ió cū distīgui ꝑsupponat eē: diuina essentia nō pōt distingui in esse relatiuo qō ei repugnat. Oz aūt eē relam repugnet dīne essentie/ꝓbat p btm Aug.7.de tri.q̄ dicit.q̄ si eēnª est ad aliud/iam nō est eēnª. ¶ Dicūt tn̄ alig defendētes istū doctoꝛē i hac pte.q̄ auctas beati Aug.est itelligeda in eē abto attineº eētiā/nō in eē relatiuo:ꝛ sic nō est ꝺ ppom. ¶ Contra istā exponē sic arguebaꝝ:cū ista ꝓbatio bti Aug.sit cōditionalis:ꝛ p ꝓns sit q̄dā ꝓna.in ista ꝓna:aut accipitur añs ꝛ ꝓns in esse abto:aut vtrūq̄z in esse respectiuo:aut pmuz in esse abto ꝛ zm in esse relatiuo:aut pmuz in esse relatiuo ꝛ zm in esse abto.non est dare pmum q̄ si essentia est ad aliud in esse abto q̄ ipsa non sit essentia in esse abto:qz nulla res est q̄ sit ad aliud in esse abto:sicut nec eēnª:ita nec ꝑsona:ꝛ tn̄ ḃ eo mō quo ꝓcedit ꝑsonā eē ad aliud negat de eēnª.nec est dare vtrūq̄z i eē respectiuo: ꝛ ió tūc ꝓns nō esset incōueniēs:sic itēdit btūs Aug.nec est dare añs in eē abto:ꝛ ꝓns in eē relatiuo:qz sic supra. Nullū incōueniēs in cōsequēte haberet:ꝛ ió sequit necessario zm:q̄ si eēnª est ad aliud in eē relatiuo/eēnª non est eēnª in esse abto:qō est ꝺ ppom. ¶ Et ꝓfir ista deductio.qz in oī bona ꝓna ad oppom ꝓntis:legt oppm añtis: ꝛ ió ḃ cōuertēdo ꝓnaz bz.q̄ si eētia est eētia/essentia nō est ad aliō:ꝛ q̄tū ad vtrūq̄z est vez:ꝛ tūc nō vtrūq̄z in esse abto:qz falsificat ꝓns.nec in relatiuo:qz illud falsificat añs.nec pm in esse relatiuo:ꝛ zm in esse abto:qz hoc falsificat vtrūq̄z:ꝛ ió segt q̄ añs in esse abto ꝛ ꝓns in respectiuo:q̄re directe ꝓpositū. ¶ Dicūt tn̄ alig q̄ ista cō sequētia est intelligēda fm rōnē:ꝛ nō fm rē:qz essentia diuina est essentia fm rēz nō fm rōnē:ꝛ ad istā sequit/ essentia nō est ad aliqd. ¶ Tūc aūt si añs sit in rez nā ipole est qn ꝓns sit in rez nā:cū ablato ꝓnte auferatur añs in rez nā. ¶ Dicūt ét qdā q̄ ista ꝓna est intelligenda nō fm rē:sed fz modū significādi:ꝛ istō nō valz:qz essentia diuina est essentia in re ꝛ nō per mom significādi:ꝛ q̄ ipsa nō sit essentia fm q̄ infert ꝓma ꝓntia.ꝛ nō est falsum per rationē:cum ratio semper distinguat inter subiectuz ꝛ predicatum. Sed talis falsitas est in re.

N

Esse relatiuū essentie repugnare.

P

Enasio.

Impugnatio notabilis.

Q

Euasiones frivole quas facliter infringit.

A

11.ci.c.10.

Eētia q̄tio nō distincta ē nisi distō personalis.

dis.5.

Alr substātialis ralr adiacens ꝑsonalitī de eētia dicit aquare?

B

Nota curiosa.

Predicatio idētica in substantiis fōzalia in adiectiuis plerūq̄z hīt quare? Rōdetur grāmatica.

Nō obstāte p̄ctiōe abstractoꝝ ita vīsicari idēcaz.

C

Nō stat de habēte formam ipsaz in cōcreto dici:ꝛ q̄re notanter.

Essentiā vt p̄dicatū est nō distingui q̄ ōbēdū 4ª.

D

Regule nōbiles de reduplicatiuis.

Tertium dictū est.q̄ lz dīna essentia nō sit distincta in ꝑsonis:ipsa tn̄ est distinctio ꝑsonalis:sicut declaraꝝ q̄ illā vulgatissimā rōnē q̄ hī de regulis theoº:q̄ q̄cq̄d est in deo/est deº. Jsta aūt distictio cōstat q̄ est fozalr in deo. ¶ Et si dicat:q̄re dīnitas in eius eē est distincta meliº q̄ distictio mō ꝓdicto. ¶ Dī q̄ talia q̄ sonant idistinctionē admittunt nō adiectiue. sed bn̄ substātiue:sic declaraꝝ in exemplo quadruplici. ¶ Primū est.q̄ lz dīna eētia sit gnātio:sicut est p̄nitas aut filiatio.dicēte beato Aug.7.de tri.q̄ vbū est qcq̄d bz.tn̄ dīna eētia nō dī gnāns vel genita:sic bz in ꝓniaꝝ. ¶ zm exēplū.q̄ lz relaua ꝓprietas essentia sit.sic eꝫ.q̄ simplicē cōuersionē:tn̄ ipsa nō est essentialis. Luz beatus Diony.3.c.diuino no.ſeparet eētialia a ꝑsonalibꝰ. ¶ 3m exēm est.qz lz in dīnis volitio sit itellectio:ꝛ intellectꝰ sit volūtas ex.15.de tri.tn̄ itellectꝰ nō vult:ꝛ volūtas dīna nūq̄ dī intelligere. ¶ 4.m exēm est.q̄ lz dīna eētia sit ꝑsona:tn̄ nō est ꝑsonalis pfectio:sicut est ꝓprietas.ꝛ nō ꝓpa:ꝛ sic pz q̄ ꝛ talibꝰ multis adiectiua negant:vbi substātiua ꝓcedūt. ¶ Sz ozit dif.q̄re ꝛ talibꝰ magis ꝓcedunt ꝑdicari substātiua q̄ adiectiua. ¶ Dī aūt q̄ ꝑdicatio idētica figiaꝝ p substātiua ꝛ fozalis denoiatiua p adiectiuū:ꝛ qz talia nō sunt idē cū eētia nisi tn̄ idētice:ió nō admittit nisi substātiuū. ¶ 2ª dif.q̄re nō pōt ita bn̄ figurari idētica ꝑdicatio p adiectiuū:sic p substātiuū. ¶ Dico āt q̄ adiectiuū signiaꝝ p modū inherentis ꝛ ifozmātis:ió designat ꝑdicationē formalē:substātiuū vo qz p modū indepēdētie idēcam.q̄ est in sūme necessarys. ¶ 3ª dif.qz quāto ē aliqd magis abstractū: tāto magis est ꝑciuz a quocūq̄z alio ꝛ ita mīº de ipso ꝑdicari vī:cū ois ꝑdicatio fiat p aliquā idētitatē:ꝛ sic in abstracto nō vī idēca ꝑdicatio admittēda. ¶ Dī aūt q̄ regula cōiter est va:nisi vbi interuenit ifinitas simplicitas aut necessitas q̄ oīa in abstracto idētificanꝫ adinuicez. ¶ 4ª dif.qz oē ꝓcretū supponit pro fundamēto:vt est bn̄s talē fozmā:sic albū ꝑ subto bn̄te albedinē.q̄ cū dīna eētia in se bēat formalr distōnē erit qdē distincta. ¶ Dī aūt q̄ nō sufficit ad denoiationē in se bn̄e fozmā: nisi talis foza cōicet suū eē fundamēto:queadmodū paternitas nō dat eē ꝑem poc gnātiue vel aīe vegetatiue in qua fundatur:sed toti suppōsito:ꝛ ita distinguo circa essentiam:dato q̄ imediate fundaretur in ea.

Quartum dictū est q̄ essentia dīna:vt est ꝓprietas relatiua nō distinguit in ꝑsonis beatissime trinitatis:ꝛ iltō declaraꝝ q̄druplici ratione. Quaꝝ ꝑ̄ est.q̄ eētia fm suū eē abtum est ꝓprietas relatiua p realē idētitatē:fm suū eē absolutū/nō est distincta.q̄ fm q̄ est ꝓprietas nō est distincta. ¶ 2ª est.qz si essentia inq̄tū est relo est distincta:ꝛ sic qz relo est distincta.q̄ ad destructionē ꝓntis in eo q̄ nō est distincta eētia realr nō erit relo:ꝛ tūc eētia quātū ad suū eē abtum: quo ponit idistincta:nō erit idē realr cum relone. ¶ 3ª est.qz q̄cūq̄z aligd ꝙenit alicui sub reduplicatione:si rō reduplicādi ineſt illi simplr:ꝛ sine determinatione: tūc ꝑdicatū qō ineſt p talē reduplicationē inerit illi simplr:ꝛ sine vlla determiatione:cū nō insit nisi p illā rōnē q̄ reduplicet:sic si bō inq̄tū colozatº vī:si simplr est colozatº simplr vī:ꝛ ió si eētia inquātū est p̄nitas distinguit cū simplr sit p̄nitas/simplr distinguet. ¶ 4ª est. qz q̄ aligd ꝑdicat de aliquo subo sumpto cū reduplicatione alicuiº in ꝓpone indefinita:vel singulari aut particulari de illo termio:cui addit reduplicatio/pōt fozari. ꝓpo vlis sine oī determiatione:sicut bō inq̄tū albuz disgregat.q̄ oē albū simplr sine determinatione disgregat:ꝛ ita si eētia inquātū est p̄nitas distinguit realr a filio:tunc oē qō est p̄nitas realr a filio distinguet. Sed essentia filij est realr p̄nitas:q̄ eētia filij a filio distinguet. ¶ Sed ozit dif.qz eētia vt est in filio:ꝛ vt est in ꝑe nō est nisi ipsa p̄nitas:vel filiatio:cum ista affirmatio nō sit nisi rōne identitatis:ꝛ ió si ꝓprietates distinguerent:essentia/vt est ꝓprietas distinguet:cuz vt sic sint penitus idē. ¶ 2° dif.q̄ eētia fm q̄ est paternitas est idē cū p̄nitate:ꝛ fm qō idē nō est distincta: ꝛ sic fm qō paternitas nullā bz a p̄nitate distinctionē. ¶ Ad pam q̄ essentia vt est p̄nitas est solum p̄nitas:qz vt cōmunis tribus personis est idez cum qualibet tota. ¶ Ad zam ōz q̄ essentia diuina lz vt est p̄nitas sit idez cum paternitate:non tamen omnino idem.

E

Dubia nōnda

Solonces sollertissime.

Nec vt idem nec vt sub:nec vt in:nec vt a. a ꝓprietate eētia in ꝑsonis: nec cū distinguitur.

F

Ꝓpoō 4ª notabilis.

Quintum dictū est.q̄ essentia diuina vt est idez realr cū ꝓprietate in ꝑsonis nō est distincta:qz fm totū suū esse abm qō bz est idē realr cū ꝓprietate:ꝛ tn̄ fm totū suū esse abtum absit vt sit distincta. ¶ Sed iuxta ḃ formanꝫ q̄tuoz ꝓpones negatiue:q̄rū ꝓma est.q̄ essentia dīna vt est sub ꝓprietate nō est distincta:qz fm suū esse intrinsecū non est distincta. ¶ 2ª ꝓpositio est.q̄ eētia dīna:vt est in ꝓprietate nō est distincta in ꝑsonis:qz oīa que sunt in dīnis in se inuicē bābēt eē q̄tū ad totū suū eē:eētia aūt dīna nō est distincta fm fidē q̄tū ad totū suum esse. ¶ 3ª ꝓpositio est q̄ essentia alia a ꝓprietate nō est distincta:qz si ꝓprietas distingueret diuinā essentiā:tūc alia ꝛ alia distincta eētia numero fozet in ꝑsonis:sicut alia ꝛ alia numero bumanitas in creaturis:lz ꝑ solas individuales distinguaꝫ ꝓprietates. ¶ 4.ª ꝓpositio est.q̄ essentia cū ꝓprietate sit sumpta in ꝑsonis nō est distincta:qz ad veritatē ꝓpositionis de copulato subto vel ꝑdicato regrit vtraq̄ ꝓpositionis de copulato subto vel ꝑdicato regrit vtraq̄s ꝓpone ꝓ vtroq̄ termino:sicut in copulatiua p vtraq̄s ꝓpōne:ꝛ ió cū essentia simplr nō distinguaꝫ:nō distinguit cū relatione sumpta. ¶ Sed ozit dif.qz ꝑsona diuina:vt cōmuniter ꝓcedit:nihil aliud est q̄ essentia ꝛ relo sit sumpta extra aiaz:aut eētia ꝛ relo:vel essentia sub relone: ꝛ sic de alys babitudinibꝰ:ꝛ ió ꝺdictio esse vī q̄ ꝑsona distinguaꝫ ꝛ nō essentia cū relone sit sumpta. ¶ Dī aūt q̄ difficillimū est soluere:ꝛ forsitan ipole nisi ponaꝫ cōstitutum aliquid addere vt alibi declaratur.

Dubm nōdle.

G

Vide in ꝓmo plerūq̄s.

Sextum dictū est.q̄ essentia diuina nō distinguit fm q̄ est ꝑsona:qz fm suum esse ꝓprium ꝑsona dī ipsa:ꝛ tn̄ fm tale esse a nullo dī distingui:ꝛ iuxta istud formanꝫ q̄tuoz ꝓpones:quaꝝ ꝓma est.q̄ eētia vt est in ꝑsona nō est distincta:qz in ꝑsona fm oē sui esse est:ꝛ tn̄ fm oē sui esse nullus ponit ipsaz distinctaz. ¶ 2ª est.q̄ essentia vt est ꝑsone nō est distincta:qz ipsa est ꝑsone fz suū eē intrinsecū ꝛ abm:fz q̄ distincta a nullo ponit. ¶ 3ª est.q̄ eētia vt est cū ꝑsona nō est distincta:qz eētia est adeq̄ta cū ꝑsona:vt est cū ipsa:ꝛ vt adequatū sic cōis est tribꝰ:ꝛ ꝓ ꝓns indistincta. ¶ 4.ª est.q̄ eētia dīna in eē ꝑsonali nō est distincta:qz eē ꝑsonale est relam fm btm Diony.ꝛ vt patuit:nō distinguit in eē relatiuo. ¶ Sz ozit dif.circa dcn̄ ꝓmissuz:qz magister sniaꝝ in ꝓ lib.dis.5.dicit.exponens auctes Aug.ꝛ Dyla. que dicūt exꝑsse dīnā eētiā gnāntē:ꝛ genitā.dicit inq̄ pater genuit eētiā.i.filiū inq̄tū est eētia:ꝛ eētia generat.i.pater q̄ est eētia:ꝛ eodē mō vī q̄ essentia q̄ est pater distinguaꝫ. ¶ Dī aūt q̄ ipse sic exponit istas ꝓpositiones.essentia est pater qui generat:ꝛ non q̄ pater sit essentia que gignat:ꝛ sic essentia est pater qui distinguitur:ꝛ pater nō est essentia que distinguitur.

Hec vt ꝑsona: nec vt i ꝑsona: nec vt ꝑsona: nec vt cū ꝑsona: nec in esse ꝑsonali essentiā diuinaz distingui.

H

Dubium.

Nota bene.

A.l.generat.

Septimū dictum est q̄ essentia vt est idē realiter cū ꝑsona:non est distincta in diuinis suppositis:qz fm rationē illam formalem fm quaz ponitur ab oībus indistincta coincidit in eandē realitatez cū realitate reua. ¶ Sed ozit dif.qz realitas ꝓprietatis

Essentia vt cadē realr cū ꝑsona nō distinguit.

Duª curiosa ꝛ solonces singularissime.

I r essentie est oino eadez r penitus indistincta:cum sint oino vna res:r tunc si nō multiplicar realitas essentie: ita nec realitas ꝓprietatis. ¶Dī aūt ꝙ eadem realitas oino vt est realitas essentie idistincta/distincta est:r numerar vt est realitas ꝓprietatis:vt alibi declarat. ¶2ª diffic.qz eēntia dīna vt est idē ꝓnitati est ipsa paternitas.r ideo si nō distinguit vt est persone eodez mō non distinguit vt est ꝑsona:r ꝑ ꝓfis nec ꝑsona distinguitur. ¶Dī aūt ꝙ ly eēnª sit ꝑsona:tñ nō oimode:r iō ſm ꝙ est ꝑsona nō opz ꝙ sit:qz ꝓz ꝙ est pz est aligd aliud pter ꝑsem. ¶3ª dif.qz qñ aliq̄ sunt idē inc̄tū sunt idē nō cōueniūt eis opposita:sed inc̄tū distincta:r iō cū eēnª r ꝑsona sint idē inc̄tū eēnª est ꝑsona:si ꝑsona distinguit r eēnª. ¶Dī aūt ꝙ inc̄tū eēnª est ꝑsona non solū sunt idē:sed sunt aliquo mō distincta:qz ſm suā rōnē est eēntia realr r nō formalr. ¶4.ª dif.qz eadē realitas que ē in ipsa vt est realitas eēntie nō multiplicar:ſz vt est realitas relonis:tūc aliq̄ distictio erit in realitate:vt est eēntie r relonis ꝑ extrema ꝺdictionis. ¶Dī autez ꝙ talis distō nō est realitatis in se:sed ſm habitudinem aliaz r aliam ad essentiam r relationem.

Essentiā in ꝑsonis nō distinguit:ſz eꝫ tenē

Octauum dictū est ꝙ sicut dīna essentia in ꝑsonis nō est distincta:ita ꝑsone in essentia nō sunt eedē:qz sicut eēntia ꝰz suū esse ꝓpriū est idē cū ꝑsona:cū tñ nō multiplicet persona multiplicata:ita ꝑsona in eē ꝑsonali sumpta est idē cū divina eēntia:r tñ in esse ꝑsonali:nō est in dīnis vna ꝑsona. ¶Et cōfirmatur istō ꝙ dictum beati Diony.in.c.de vnica r discreta theoª.vbi declarat ex intētione ꝙ sicut nō licet eēntialia diuidere:ita nec ꝑsonalia cōfundere. ¶Sz oziē dif. qz oīa que sūt in dīnis sūt idē aliquo mō:dicēte Jo.euāgelista. Di tres vnū sūt. ¶Dī aūt ꝙ ꝑsone dīne sūt vnū r idē neutralr:qz sūt ipsa eēnª:nō aūt vnª r idē:aut vna r eadē masculine r feminine. ¶2ª dif.quare ita bñ nō ꝓcedit i masculino vel in feminino:sic in neutro. ¶Dī aūt ꝙ qz ꝙ neutrū designat vnitas eēntialis:r ꝙ masculinū aut femininū vnitas ꝑsonalis:vñ dtūs Aug.in lib. de trini.vt patuit:ꝓcedit ꝙ pz est idē qō filius:r tñ dicit ꝙ pz nō est g filª. ¶3ª dif.qre magis identitas subalis designat in gīe neutro:eꝫ in ceteris. ¶Dī aūt ſm qō grāmatici docēt:solū genª neutrū in seipso substātiuari: r iō qñ adiectiuū sumit in neutro gīe inō idiget substātiuo:eo ꝙ signat subaz:masculinū aut femininū nō sine substantiuo:r iō eoꝝ sigñatio nō est ꝑ se subalis. ¶4ª dif.ꝙ tres ꝑsone nō solū sunt vnū:ſz vnª deª r vna nā:r sic in solo neutro gīe nō vr idēitas ꝓcedēda. ¶Dī aūt ꝙ cū talibª dar subm:tūc ſm nām substātiui pōt cōcedi nihil negari:r iō ly tres ꝑsone sint vnū:nō tñ vnū supositū:r sic nō vnª simplr:bñ tñ vnus deª. ¶Sz remanet dubiū:qz ſm ꝓmissa ita vr se bz eēnª ad ꝑsonas in dīstōne:sic ꝑsone ad eēntiā in idēitate:r tūc regula quā assumit supra dictus doctor est vā. ¶Dī aūt ꝙ si intelligar sane est verissima:tñ nō infert eiª ꝓpositū:qz sicut eēntia nō est distincta feminine r adiectiue:sic est distincta neutralr r substātiue:qz sunt tres res distincte:qz sic est tria suppositа:r eodem modo tres persone non sunt vna:bene tamen sunt vnum:ꝓpter causaz predictam.

Dubia curiosa r solones valde nōnde:

1.cano.c.5.

L

Ob.in articlo ꝓcedēte ne dū cuz ꝓpositū errōe:ſz cum alijs q̄uoz ap propinquādo dcuiat.

Nonum dictū est ꝙ opinio que distinguit dīnaz essentiā in ꝑsonis:coincidit cū opinione ꝓpositum:qz ipse posuit ꝙ ꝑsone dīne sūt ꝑ diuerse:r se totis distinguūt:qz ita simplex est ꝑsona sic eēnª. Et iō sicut eēnª a quocūqz distinguit se tota distinguit:ita r ꝑsona se tota erit distincta. Et istā rōnē assignat iste doctor de vbo ad vbū ad ꝑbādū ꝙ dīna eēnª est in ꝑsonis distincta:qz oē simplex a quocūqz distinguit se toto distinguit:vt patuit supra. ¶Intelligendū est tñ ꝙ ista positio ꝓter illū q dictus est:appropiquat errori q̄druplici. Qz ꝓmo appropinquat errori Arry qui posuit ꝙ ꝑsone dīne distinguunt ſm subam:vt ꝑz ꝑ beatū Aug.eiª rōnē soluēte in gnto de trinita. ¶2º appropinquat errori Sabelly.quia sicut ponit ꝙ vna eēnª in eē abtº est tres eēntie in eē relatiuo:ita eꝺ ꝙ tres ꝑsone in esse relatiuo sunt vna in esse abtº:r sic vna in dīnis ꝑsona est abtº:sic ponit Sabellius:vt dicit Aug.de origine hereſiz. ¶3º appropinquat errori Porphyry:qz sicut ille posuit tres boies eē vnū boiez:ita ista ponit tres ꝑsonas vnū deuz collectū in eis nām distinctā:r vbicūqz est distictio nāe ibi est vnitas collectiua ſm qōcūqz eē. ¶4.º appropinquat errori Porretani.q ponit relones assistētes r non insistentes:qz rō fundamētalis oiuz q̄ iste dicit vltiata resolone est:qz res ꝰz suū totū eē est ad aliū r nō in alio.

Decimum dictū est, ꝓprietates nō denominant dīnā essentiā:ly sicut ipsa eēntia:qz denoiatiua ꝓdicatio fit i ꝓcreto:r est bñs modū fozalis ꝓdicationis:vt supra fuit declaratuz. vñ ly diuinitas sit gnō:nō tñ gignens:vt fuit ostenſuz. ¶Juxta istud sunt q̄tuoz ꝓpones. Quaz ꝑma est.ꝙ dīna eēnª nō determinat a ꝓprietatibª:qz oē qō determinat ꝑ se suā determinationē est ꝓpoª:eēntia aūt nullo termino aut signo est aliqui ꝓpria. ¶2ª est.ꝙ eēntia dīna nō appropriat alicui ꝑsone:qz eēntia dīna ꝑ suā singularitatē q̄ est hec in tribª ꝑsonis appropriat:cū in eis sit nuō vna:aliogn ꝺbit:qz oē ꝺctū ad aliqd est adequatū illi ad qō ꝺbitur: aliogn iam nō eēt ꝺctū si in plus se bīet:dīna aūt eēntia nunq̄ est alicui adequata. ¶4ª ꝓpo ꝙ dīna eēnª ꝑ ꝓprietates nō actuat:qz dīna nā est purus actus r infinitª: r iō ipoſe est ipm actuari:sicut calefieri calidissimum:r ista oīa a scīs vitata sunt:vt divinitatis distinctio negaret in ꝑsonis:vt ꝑz ꝑ magistrū in ꝓmo sniaz. ¶Sz oziē diffi.qualr pōt eē ꝓprietas in nā gn ipsa determinet ap propriet ꝺbat r actuet. ¶Dī aūt ꝙ sic ꝑnitas:vt supra patuit:nō dat suū eē potētie gnātiue sed toti supposito eē ꝑsem:ita in divinis multo magis ꝑ actum ponunt.

Undecimum dictū est:ꝙ vlr vitandū est qō cūqz vocabulū significans aliquā multitudinē circa dīnā essentiā adiectū:ne forte cogamur ad deoz plūralitatē:qō absit more paganoruz. ¶Et ꝓp hoc vitandū sunt q̄tuoz ꝓpones que a quodā emanasse dñr:quaz ꝓma est:ꝙ divina eēntia in ꝑsonis est triplicata:que ꝓpositio ex ꝓmissis ꝑz esse falsa:r iterū.esse triplicatū est multiplicatū:r multiplex.deus aūt nullo mō est multiplex:vt docet catholica fides. ¶2ª est.ꝙ eēnª in patre r filio est genita:r ista de se satis ꝑz eē vitāda:qz geminatio nō pōt esse nec itelligi sine dualitate r dualitas sine nuō:r sic eēt nūerata:cuius oppoª patuit:r distincta. ¶3ª est.ꝙ eēntia dīna in ꝑsona filij r.f.f. est iterata:r ista est suſpecta:q̄uis nō sit ita noxia: qz iteratio distinctoz solo nuō successiuo:sicut dicebat rex israel ꝓbte.3.ª Reg.zz.ca. Iterū atqz iterū adiuro te.vñ dz rōne peccasse q adiurāti nuō distincto:solo nuō peccauit. ¶4ª ꝓpo est ꝙ eēnª dīna in ꝑsona filij r.f.f. est replicata:r ista abycit:qz illō dz replicari:qō solo numero distinctū verū ꝓfert.divinitas aūt nullo mō:vt patuit:est distincta nuō.vñ dz de Josue.8.ca.ꝙ ipse oīa replicauit que fuerāt dicta alīs. ¶Sed oziē diffi.qz divina eēntia alio mō bz esse in filio:qz ab alio:r alio mō in patre:qz a se ſm quos mens est oīgis ordo. Et vr ꝙ ſm talē ordinem essentia sit iterata r replicata sicut eadem res numero ſm diuersos modos accepta:r ideo iste vltime non sunt ita permitiose sicut prime.

N

Jn.3.c.

O

Propietates eēntiā nō denominare. als.sint Sc3.3.dcō hº articuli. Propō 4ª notabilis. Hec determinatur:nec appropriat:nec ꝺbit:nec actuat ꝙ ꝓprietatem divine essentia.

P

dī.5.r alibi.

f.dcō.3.huius articuli.

Vocabula vitanda i dīnis q̄

Propō 4ª aliozꝫ suſpecta

Q

Hec triplicata nec geminata nec iteratā nec ꝓplicata recta dicit essentiam

Dubium.

A

Essentiā dīnā trinā nō esse: addit nōnter.

B

Regula scotica,

C

Dicrarª sup celestiis que?

Simplex multiplicitas r multiplex simplicitas i dīnis

Dubiū nōbile

D

Dedoc note trinitas.vide nōnter:r adō pīa vr scia.

Vide hunc in 1o.ꝺ.25ta.q. 3.r ide ad ꝺ.

Duodecimum dictuz est:ꝙ essentia divina nō est trina:qz qñ abstractū dz de abstracto r cōcretū de ꝓcreto:vt si albedo est color:albū est colorat:cū eē tale cōcretiue nō sit nisi hēre illud formalr qō dz in abstracto:r qñ aliqua ita se bñt ꝙ vnū est reliquū bñs vnū est bñs nēcio reliquū. r ideo si trinitas est numerus i abstracto trinū est numeratū. Et iō qñ nō vult cōcedere eēntiā numerataz:nō concedit eā esse trinā vnifozmiter accipiendo. ¶2º declarat istud:qō qñ sunt aliq̄ eēntialr ordinata posteriª sine ꝑori inueniri nō pōt ꝑ nām talis ordis:trinitas aūt r multiplicatio sunt ordinata sicut supius r inferiª.g̃ trinitas sine multitudine quoz est intelligi nō poterit. ¶Et cōfirmant iste rōnes:qz vbicūqz est trinitas ibi est dualitas eo mō. Et iō si essentia est trina nēcio est bina:r sic geminat r triplicat. ¶3º ꝑz:qō loquēdo ꝓprie essentia divina nō est trina:eadē rōne q̄ non multiplicata:qz qñ subm est abstractū vltimata abstractione:r ꝑdicatū nō pōt ꝑdicari nisi formalr:vtpote adiectiuū illa ꝑdicatio nō est vera:nisi sit in ꝓmo mō dicēdi per se:vt declarat subtilis Doctor in ꝓmo sniaz.distin.5ª. ¶Sz ista cōclusionē instat 4r. ¶Prio.qz in officio divine eucharistie cantat sancta mater eccl'ia: te trina deitas. ¶2º.ga beatus Hzeg.in ꝓsa oium sanctoz.dicit:ꝙ ciues angelici subyciunt trine r vnice monarchie:que.f.est divina essentia. ¶3º.qz btūs Aug.15.de tri.dicit in divinis esse multiplicē vnitatē vel simplicitatē:sic inquiens:si quid de illa simplici multiplicitate r multiplici simplicitate dixerit. ¶4.º qz fides catholica trinū r vnū tz:r sic divinitatē trinā. ¶Ad ꝑm.ꝙ illud fuit dimissuz:alibi tāgit nō bñ sonās. Uñ btūs Hzeg.in hymno martyrū nō fuit ausus dicere:te trinā divinitatē vnaqz poscimus:ſz summā:cū tñ trinā fuisset cōueniēt:ſi tollerari potuisset:vt per se ꝑz. ¶Ad 2m ꝙ illa monarchia pōt dici trina sine hoc ꝙ deitas sic sit denoiata:vt ꝑ monarchiā intelligebat hierarchia supcelestis que cōstat ex tribª ꝑsonis divinis:r sic illa isto mō est trina:r nō deitas que est in oībus penitus indistincta. ¶Ad 3m.ꝙ in divinis est simplex multiplicitas in ꝑsonis:nō essentie:qz nullā faciūt cōpōnē:r multiplex simplicitas:qz quelz vnitas ꝑsonalis est simplex. ¶Ad 4.m.ꝙ sicut cōcedim deū gignere r gigni:r nō divinitatez:pro eo ꝙ deus supponit pro supposito:r divinitas ꝑ nā:ita vere cōcedim deuz trinū:r nō est necessariū divinitatē trinā. ¶Sz oziē difficultas.qz sic diffinit Papias hierosolymitanus epūs.trinitas est triū vnitas. ¶Et iō cū essentia sit triū sic vere vr esse trina. ¶Dī aūt ꝙ nōia sunt ad placitū:tñ a ꝓma institutione trinitas fuit ꝓposita ad significandū plurali tatē:sicut dualitas. ¶Et iō sicut essentia nō est gemia: ita nec trina. ¶Et cōfirmat. Tuz qz si trinitas est triū vnitas essentialis:cū illa sit tota in qualz ꝑsona:tota trinitas erit formalr in ipsa. Tū qz ista vnitas nō pōt esse formalis ꝑsonalis q̄ dz triū vnitas:tunc eniz nō esset numeralis:cū nō sit vna ꝑsona numero. Et sic trinitas eēt eēntiale. Ꝺ btūm Diony.in ca.de vnica r discreta theologia. Et beatū Augu.ſ de trini. ¶Dī aūt ad aūctē beati Dylary:inductā in ꝓncipio qōnis:ꝙ ipe accipit nāz gignentē ꝑ suppositо ꝑis:r genitam ꝓ suppositо verbi.

¶Questio. IIII.

Carta questio est. Utrum deus possit reuelare suā essentiā alicui viatoi abstractiue. Et videt ꝙ non:quia dicit Apls ꝓma ad Thimo.6.ca. Qz deus lucem habitat inaccessibilē quā nullus boiuz vidit r viatoz: sed neq̄z videre inquit pōt. r sic nec abstractiue cognoscere:cū oīs abstractiua cognitio sit visio intellectualis.

E

A.l.dicitur.

Descriptio notitie abstractiue ſz op.cō munē que? A.l.dz ea cognoscere.

F

Impugn ª 4ª

Notificatio scō.de notitia abstractiua.vi de.3.dis.2.q. 9.r dis.14.3. q.3.r.10.d.4. q.2.arti.3.r in qli.q.6.r.13. Impugn ª 4ª: ſz facile ſoluē ſustinēdo scō. ne errea.

G

Sed ꝓtra.qz apls ꝓpau.2.ad Corin.3.dicit loquens de seipso:nos vo revelata facie gloriā dñi speculātes in eandē imaginē transformamur a claritate in claritatez tanq̄ a dñi spiritu:sed speculatio est abstractiua cognitio.ergo ista est possibilis viatozi.

Circa istā qōnē.ꝓmo videdū est qd est abstractiua notitia.r scdo si talis notitia de divina eēntia est cōmunicabilis viatozi.

Quantum ad ꝓmā ꝓtēgd est abstractiua notitia. Dicunt cōiter ꝙ illa que est de obiecto in aliquo repñtatiuo:qz talis nō est de re in se ipsa. ¶Sz ꝺ hāc diffōnē arguit 4r. ¶Prio.qz deª videt in sua essentia sicut in repñtatiuo exemplari cuncta creata:r tñ videt intuitiue r nō abstractiue. ¶2º.quia deus videt in sua volūtate futura cōtingētia sicut in repsentatiuo:r tñ dz ea cognoscere intuitiue r nō abstractiue. ¶3º.qz sancti vident in divino intellectu ꝑ exemplaria ibi relucētia oīa creata ſm beatū Hzeg.r tñ non dz notitia abstractiua. ¶4.ºqz sancti in divina volūtate cernūr nōnulla futura:aliogn nō essent certi de futura btitudine sua:r tñ similis notitia non dz abstractiua.

¶Iō dicit doctor subtilis ꝙ illa est notitia abstractiua que est in aliquo repñtatiuo nō cōtinente supeminēter obm:qz ꝙ sic cōtinet certius repñtat obm q̄ ipm obm seipsuz repñtaret:r iō notitia intuitiua:r ꝓpter hoc visa in divina essentia:aut in eiusdē volūtate sūt intuitiue r nō abstractiue nota. ¶Sz ꝺ istud arguit 4r. ¶Prio.qz videſ corpalr colorē videt eū ꝑ spēm ipressam in oculo quā spēm in oculo alterius cernimus:r tñ nō videt sensus pticularis abstractiue. ¶2º.qz cernens seipz in speculo nō videt se abstractiue:cū nulla abstractio fiat in sensibus pticularibª:r tñ videt ꝑ representatiū. ¶3º. qz sicut sensus pōt per repñtatiū sensibile intuitiue cognoscere:ita nō vr repugnare intellectui sepato:vt bēat absq̄ re repñtatiū:per qō intuleat obm:cū spēs intellectuales in suo gīe nō sint minus efficaces q̄ sensibiles:r ēt qz antiq doctozes nostri posuerunt deuz in ꝑia cognosci ꝑ spēm:sicut ꝑ repñtatiū:r tñ nullus ponit talē notitiā abstractiuā. ¶Iō dico ꝙ notitia abstractiua est illa que abstrahit suū obz ab actuali exñtia:sicut intuitiua que est de exñte vt exñs:siue fiat ꝑ repñtatiū: vt cū per spēm trianguli cognoscit triāgulus.siue sine repñtatiuo:vt cū deus eā infundit imediate supplendo causalitatē repñtatiui. ¶Sed ꝓtra hanc diffōnē instat 4r. ¶Prio.qz cū sit aliqua questio de actuali exñtia: pura vtrū differat a nā possunt fieri circa hāc demōnationes:r tunc notitia nō abstrahit obm ab actuali exñtia cū ipsa sit obz:r tñ talis notitia dz abstractiua. ¶2º qz astrologus demōstrās eclipsim existere in rez nā:ly ipsam videat ipsaz nō abstrahit ab actuali existētia:cū ipsaz demōstret existere:r tñ notitia astrolocª est abstractiua. ¶3º.qz matheᶜª demōstrans existere subas separatas ꝑ motª celi nō abstrahit:sed cōcernit talia obta cuz actuali exñtia:r tñ matheᶜª dz abstractiua. ¶4.ºtheocª demonstrans deū existere r eē purū actū nō abstrahit tale obm ab actuali exñtia:r tñ nostra theoª dz abstractiua. ¶Ad ꝑm ꝙ de exñtia in cōi pñt fieri demōnes apud notitiā abstractiuā que est de vlī:qñ aūt dz ꝙ abstractiua abstrahit ab exñtia obiecti.verū est sub rōne ꝓpria dui exñtie singularis de facto. vñ tales demonstrationes fiūt sublata exñtia:de qua fiūt a rebª. ¶Ad 2m ꝙ astrologus demōstrās eclipsis exñtiaz sub terra: nō demōstrat nisi cōditionate.f.supposita motª cōtinuatare.qz eāde demōnē faceret si motoz cessaret motuz: r tñ non existeret eclipsis.vnde oēs demonstrationes geometrice apud pōs:vno suppoto falso fiunt.f.ꝙ mo,

Motificatio ꝓ ꝓtia ſz tm casti gabis.

Obiectio 4ª.

H

De ipsa exiª notitiā abstractiuā forte.

Demōnes mathematicarū suppon ere cōiter falsum.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Möbilis doctrina.

tus celi sit simplr necessarius. ¶ Ad 3m q̄ q demōstrat subas separatas existere p motū:nō hz notitiaz precise abstractiuā:qz motū qui est mediū in tali demōstratiōe cognoscit intuitiue existere:ꝛ sic argumētaꝝ.i.cāz mot⁹. ¶ Ad 4.m q̄ qui demōstrat deuz existere in theo⁹:qz q̄ maius nihil cogitari pōt:ꝛ exīs est maius nō exīte:tūc cōcipit exīriā cōtra rōnē suā ꝑz quā de ipsa pōt formari scientia. ¶ Intelligendū tn est q̄ notitia intuitiua cōcernit q̄tuor a ḡbus abstrahit abstractiua:qz ꝑmo ꝓcernit obiecti sui actualē exīriā:qz est de exīte ꝑz q̄ exīs est in oī cōditione exīrie significaꝝ. ¶ 2°. concernit sui obiecti p̄sentiā:qz illud qō intuemur de cōi lege opz eē p̄sens in rōne obiecti:cū p idē sit actiuū eē absens ꝛ nō existens quātū ad actionē. ¶ 3° ꝓcernit sui obiecti causationē:qz intuitiua notitia imediate causaꝝ ab obiecto: ꝓo eo q̄ ꝑm beatū Aug. de trini. a visibili causaꝝ visio. ¶ 4°. cōcernit sui obiecti motionē:quia illud qō causat actū ipimit ipsiuz in suo susceptiuo:ꝛ tunc mouet illud subm ad talē formā. ¶ Primū aūt cōcernit necessario: qz illud ponīr in eius diffōne. ¶ 2m aūt nō vī inconueniens q̄ deus faceret de absente intuitionē:vt q̄ oculus videret posteriora. ¶ 3m aūt ꝛ 4.m cōsilr:qz deus potest vicē supplere cuiuslibet efficientis ꝛ mouentis. ¶ Sz notitia abstractiua abstrahit. ¶ Ꝓrio ab actuali existētia ꝛ nō existentia:qz per ipsam nō pōt cognosci. vtrum obm sit existens vel nō exīs:ꝑmo cū sīlitudo illa equaliter repreſentet tā existēs q̄ nō existēs. ¶ 2° abstrahit a p̄sentia ꝛ nō p̄sentia:qz p illā spēm tam p̄sentia q̄ absentia cogitantur. ¶ 3° abstrahit ab omni causatione:quia notitia abstractiua non causatur immediate ab obiecto:sed a repreſentatiuo supplente vicē obiecti. ¶ 4° abstrahit ab oī motione:qz obm nō mouet potentiā nisi actū causando:sicut omne mouens ꝑius causat formā q̄ ipimat:cū ꝑius sit esse:q̄ est p causationē q̄ in esse q̄ est per motionē ꝛ ipulsionē. ¶ Sed oritur

Ansel. ꝑslo. 2. Vide sco. 2. d. 1. q. 2.

Notitiā intuitiuā. 4. cōcernere a ḡb⁹ abstrahit abstractiua.

A. l. p inde.

Li. ij. c. 2. K

A. l. susceptiuum.

Vide hunc in ꝑlo. q. 18. Bōdera valdeidem, q. sequente.

A. l. cognīcāt

Ecce q̄ ārīs. L

Difficultates q̄ du⁹ curiosa

difficultas:qz ꝑm datā diffōnem deus non cognosceret in sua potentia ꝛ essentia qdditates realiū ab eterno intuitiue sed abstractiue:cū nō cognoscat eas vt existētes: nisi per voluntatē per quā futura cognoscit. ¶ Itez q̄ si per essentiam tn cognosceret qdditates ꝛ existentias tn determinate nō nisi p voluntatē:tūc notitia quaz hz de creaturis in essentia dz poni abstractiua:vt videtur ꝑm datā diffōnē. ¶ 2ª diffic. qz deus cognoscens entia ꝓhibita nō cognosceret ea intuitiue:cū non possint esse existentia. ¶ Itē ꝑm datam diffōnē sequīr q̄ de entibus ꝓhibitis nō pōt esse nisi abstractiua notitia:ꝛ ideo deus talia cognoscit abstractiue. ¶ 3ª diffi. qz ꝑm ꝑmissa cū nō habeāt nisi vnā cognitionē:tunc eadez notitia erit intuitiua ꝛ abstractiua. Deus enim vna simplici cognitione cuncta cōplectīr ꝑm beatū Aug. 15. de trinita. te. ¶ Dī q̄ sicut eodē actu volēdi deus fruitur seipso ꝛ vtīr creatura:ita eodē actu intelligendi pōt intueri se:ꝛ abstractiue alia cognoscere. ¶ 4ª diffi. qz tunc sancti in patria nullā notitiā intuitiuā haberēt de creaturis in diuina essentia:cū nō videant in ea inquātū existētes:sed in volūtate. ¶ Dī q̄ ꝑut in essentia videt qdditates:est eoz notitia abstractiua:ꝛ vt videt in volūtate ꝛditiões existentie est intuitiua. ¶ Sed remanet dubiū:qz tunc minus p̄fecta erit notitia in diuina essentia q̄ in voluntate:cū diuina essentia sit p̄m obiectū:ꝛ intuitiua est pfectioz abstractiua. ¶ Dī q̄ hz intuitiua in eadē potentia ꝛ de eodē obiecto videaꝝ pfectioꝛ:tn hꝫ est aliud ꝛ aliud obiectū:qz qdditates apprehendunt in essentia:ꝛ existētie in voluntate. ¶ 2m dubiū. si ꝑm ista ꝓterita sint a ōo vel in deo cognita intuitiue. ¶ Dī q̄ q̄ ꝓterita sunt deo cognita ꝛ a sanctis in deo ꝑm oēm cōditionē existētie:

M A. l. hēat.

Deū abstractiue creaturas cognoscē:qs caute ꝓsidera, q̄re i ꝑmo hº di. 36. q. 4.

Scōs in vbo qdditates abstractiue cognoscere.

*Preterita ꝛ futura in vbo intuitiue cognosci

vt sunt existētie:iō possunt dici intuitiue cognita. ¶ 3m dubium. si futura a deo ꝛ in deo sunt cognita intuitiue. ¶ Dī q̄ cū deus futura respiciat ꝑm oēm cōditionem existētie determinate:ꝛ sancti in eo:ꝛ eodē mō de notitia intuitiua:q̄ futuroꝝ vt existunt. ¶ 4m dubiū:qz ꝑz ꝑmissa notitia sanctoꝝ brīfica erit abstractiua:qz videndo diuinā essentiā videnr in ea qdditates creaturaꝝ nō vt existētes:cū hoc videant in volūtate:ꝛ sic p notiā beatificā videbūt abstractiue creaturas. ¶ Dī q̄ sicut actus beatificus est sapiētialis vt terminaꝝ ad deū:ꝛ scientialis vt terminaꝝ ad creaturaz:ita pōt esse ꝑmo mō intuitiuus:ꝛ scdo mō abstractiuus:quēadmodū idez actº volēdi est fruitio ꝛ vsus in actu beatifico volūtatis.

N

Act⁹ intellc beatorū:ita ꝛ voluntatis 2ª denoiaī nōm

Circa scdaz partē qōnis videndū est. si notitia abstractiua de diuina eēntia: accipiendo eā sub rōne ꝓpria:qz nulli dubiū gn de deo babeam⁹ aliquā notitiā abstractiuā:sed talis est cōicabilis viatoꝛi. ¶ Et dicit vulgus theologoꝝ q̄ nō:qz nullz repñtatiuū singulare ꝛ limitatū pōt distincte ꝛ perfecte repreſentare ens infinitū:cū finiti ad infinitū nulla sit ꝓportio:ꝛ inter repſentans ꝛ repñtatū debeat esse ꝓportio. ¶ Sed ista inductio:in qua ponunt totū pondus magis est ad oppositū consideradō q̄tuz q̄ sunt in aīa nostra. s. potētiā:actū habitū:ꝛ spēs:ita pfectioꝛ est potēria actu:sicut subm suo accidēte:ꝛ pfectioꝛ actº habitu:in quo nō cōsīstit beatitudo ꝛ perfectioꝛ habitus spē:qz se tenet ex ꝑte potentie que est cā vīis:ꝛ spēs ex ꝑte obiecti q̄ est cā ꝑticularis:sed entitati create repugnat rōne iperfectiōis repreſentare obm infinitū ꝑ modū speciei. ergo multo magis repugnabit eadē rōne attingere ꝑ modū habitus:ꝛ plus ꝑ modū actus:ꝛ maxie ꝑ modū potētie:ꝛ tn cōstat q̄ creatura hz potētiā actuz ꝛ habitū respectu diuine essentie sub rōne ꝓpria:vt ꝑz in ꝑmo:iō multo magis poterit spēm habere. ¶ Et cōfirmaꝝ. Tuz qz illi cui repugnat qō minus est rōne sue iperfectionis/repugnat qō maius est:cuz hoc sit magis pfectū:ꝛ cui nō repugnat qō maius est rōne sue iperfectionis:nec qō minus est. Hꝫ aūt nō ponīr rō:nisi imperfectio creature. Tū qz exp̄ssioꝛ silitudo obiecti est actº q̄ species:cū cognitio fiat per assimilationē:ꝛ iō pfectº repñtaꝝ obiectū in actu q̄ in specie:ꝛ iō cuz p modum actus obm infinitū repreſenteꝝ nullo dubitante in actu beatifico:multo meliº poterit p modū spēi. ¶ Jō dico q̄ nō vī incōueniens:si deus p aliq̄z spēm reuelet suam essentiā alicui viatoꝛi. ¶ Et ista declaraꝝ q̄druplr:qz ꝑm beatū Aug. z. ꝛ. 10. de trini. ptes imaginis sūt eq̄les: ꝛ tn habēt obiecta adequata:ꝛ qcqd p ea pōt intelligētia intelligere/pōt memoria memoꝛari. ꝛstat q̄ intellect⁹ noster pōt distincte attingē dīnā essentiā sub rōne ipsa. ergo memoria. ꝛ nihil memoꝛamur nisi p spēs. ¶ 2° qz ꝑm beatū Aug. de trini. eo aīa imago dei est:quo est capax ipsius:ꝛ iō sicut itellectus ꝛ volūtas possiunt esse de deo:ita vī q̄ memoria cū sit ps imaginis ꝑm ipsiuz:memoria aūt de deo esse nō pōt nisi p spēm. ¶ 3° qz quelz itellectio trāsiēs nāl⁹ relingt dispōnē i memoria:p quā de ipso recoꝛdamur:vt docet experiētia:ꝛ iō cū visio diuinitatis possit transire:sicut dī trāsisse impando relinquit dispōnē p quā fit recoꝛdatio de viso. ¶ 4° qz actº intelligēdi q̄to est pfectioꝛ tāto relingt dispōnē perfectioꝛē ꝛ distinctius actū trāslatū:ꝛ eius obiectū repñtātez:vt exp̄imur:actº aūt brīficus est pfectissimus. ergo si trāseat illa dispositio distinctissime ipm ꝛ eiº obiectū repñtabit. ¶ Dicūr tn aliq̄ recoꝛdat talis ō obo p̄cognito sub rōne cōi ꝛ cōfusa nō sub rōne ꝓpria ꝛ distincta. ¶ Jstud tamē nō valer:qz si nō sit recoꝛdatio sub eadē rōne ꝑmo cognita iam nō est recoꝛdatio:sed noua

P

Vide sco. vbi ō. q. 3. dī. ꝑ.

Lōcō ꝛiūius hº articu. Declatio 4ª. De deo notiāz p spēm a viatore haberi posse. Q

Vide ma. 3. d. 1. ad pc. 2. l. 14. c. 8.

A. l. in ꝑncio

Enaño.

A Enaño. Obo 4ª.

B Deū spēm in telligibilem ꝛ sensibilē poteīs creaꝝ pol. le ipimere. Notitia beatifica qualis?

Essentiā eriaz cōcipi:nō cogn eam eius exiſtentia posse: hꝫ satis ambiguum.

Ecce q̄ ārīs de excessu ſpeciei notāter. Dubia curiosa ꝛ utilia vbiq̄z.

C Vide sco, vbi supra.

Attributa relationes trinitatis ꝑsonarum creature ꝛ infinita cognoscī a spēz cēre posse.

D

Vtre specieī: nec actus pfectionē inferre infinitū si infinitū ꝑ sint repſentativa: q̄ bñ pōdera. Vide sco. 3. d. 1. q. 10. ꝛ vbi bi notaui. Deū posse imitaz essentiā notitiā per spēm causare: q̄ nō video: nisi bñ exponendo.

¶ Questio. V.

Vinta questio. Utrū de⁹ possit reuelare suā essentiaz intuitiue alicui viatoꝛi. Et vī q̄ nō:qz Exo. 33. ca. dixit Dñs ad Moysen. nō videbit me hō ꝛ viuet. s. vita mortali:sicut exponit beatus Aug. ꝛ sic viatoꝛi nō est possibilis talis reuelatio. ¶ Sed ꝓtra. q̄z scribīr in eodē capl'o. q̄ loquebaꝝ dñs ad Moysen facie ad faciez: sicut solet hō loqui ad amicuz suū:hꝫ facialis notitia est intuitiua:igīr viatoꝛ Moyses vidit deum facie ad faciem que est notitia intuitiua.

E

Vide in ꝑlo. q. 17. hāc. q. in isto.

Circa istā questionē. ꝑmo insistendū est circa vbo/rū signationē. ꝛ scdo circa reꝛ inuestigationē.

Primus artī.

Quantum ad p̄m. qz in titulo tāgunr duo termini dubiā hñtes significationē. s. intuitio:ꝛ viatoꝛ. ¶ Jdeo ꝑmo videndum est quid est intuitiua notitia. ꝛ scdo quid est viatoꝛ.

F

Quantum ad ꝑmaz ꝑticulā qd est intuitiua notitia. dicūr cōiter q̄ intuitiua notitia est illa q̄ est de re in seipsa:qz tūc res intueꝝ cū in seipsa cernīr. ¶ Sz ꝺ istā diffōnē arguīr 4ª. ꝓrio. qz deº intuitiue cognoscit creaturas:cuz talis notitia sit certissima:ꝛ tn nō nouit eas vt sunt in seipsis:hꝫ vt sunt in eius eēntia ꝑz beatū Aug. ¶ 2° qz sancti in ꝑria vidēdo diuinā essentiā intuenr in ea creaturas ꝑm beatū Augu. ꝛ tn nō cognoscūt eas in seipsis. ¶ 3°. qz deus ꝛ sancti in vbo cognoscūt futura cōtingēria notitia matutina ꝛ nō in seipsis:ꝛ tn talis notitia dz intuitiua cū sit euidentissima. ¶ 4°. qz deus ꝛ sancti in ꝑria intuitiue vident ꝓterita:cū talis notitia sit exp̄imētalis:ꝛ tn nō in seipsis. ¶ Jō dicit doctoꝛ subtilis. q̄ notitia intuitiua est illa q̄ est de re in seipsa:vel in aliquo repreſentatiuo eā superemineter cōtinēte:ꝛ q̄ diuina essentia superemineter cōtinet oia talia. iō oia cognoscūtur in ea intuitiue. ꝑ eo q̄ melius repreſentat qualibet rē q̄ ipsa seipsaz. ¶ Sz ꝺ ō dictū arguīr 4ª. ꝓrimo. qz visio corꝑalis:sicut docet beatus Aug. 11. de tri. fit per spēm sensibilē ꝛ est intuitiua ꝑm oēs:cū tn illud repſentatiuū nō cōtineaꝝ obiectū supemineter. ¶ 2°. qz recoꝛdatio fit p spēm nō cōtinēte supemineter:ꝛ tn ipsa vī intuitiue cū sit eius euidentia exp̄imētalis. ¶ 3°. qz ꝓuisio futuri reuelati vī esse intuitiua cū respiciat futurū ꝑm oēm cōditionē sue existētie. ¶ 4° qz ois notitia est de re in seipsa:cū notitia non terminet ad repreſentatiuū:sed ad illud qō per ipsum repñtaꝝ:ꝛ ꝑ tāto est notitia de re ꝑ quāto terminaꝝ ad ipsaz:ꝛ tn nō ois notitia est intuitiua. ¶ Jō dico q̄ ista diffō nō vī ꝓueniēs:qz nō est determinata:hꝫ distincta q̄lis nō dz esse diffinitio:cū talis oīo sit ambigua:ꝛ tunc ꝺ q̄ notitia intuitiua est q̄ est exīris vt exīs est:siue fiat imediate ꝑ obm:sicut cū angelus intueꝝ suā essentiā:siue fiat ꝑ repñtatiuū:quēadmodū de⁹ intueꝝ creaturas per sua exēplaria. ¶ Sz ꝺ hāc diffōnē instaꝝ 4ª. ¶ Ꝓrio. qz astrologus p suā artē que dī abstractiua notitia:pōt hāc notitiam de exīria actuali eclipsis:ꝛ tn talis notitia nō est intuitiua. ¶ 2°. qz recoꝛdatio de ꝓterito vī esse hꝫ oēm ꝛditionē sue exīrie:ꝛ tn non vī intuitiua. ¶ 3°. qz ꝓuisio futuri reuelati est ꝑm oēm ꝛditionē sue exīrie:ꝛ tn cōiter nō ponīr intuitiua. ¶ 4°. qz qcqd pōt deº causare me⁹ cā scōa in gñe cāe efficiētis pōt imediate ꝑ se sine illo efficiēte. cū q̄ ꝑ obm possit causare intuitiuam notitiā poterit ꝑ se obo nō exīre. ¶ Ad p̄m dī. q̄ astrologus hñs notitiā de eclipsi quā nūq̄ vidit:non cognoscit eā vt exīrē simplr:hꝫ sub ꝛditione:si cursus celi nūc ꝓtinuaꝝ:sicut cōtinuari soler. Uñ si ꝑ diuinā ꝺtē motus celi fuisset iterrupr⁹:aut i aliq̄ variar⁹:sic fuit tpe Josue ꝛ Ezechie:astrolog⁹ tūc cēt decept⁹ nisi suppone ret

Maxima.

Notitia astrologoꝝ cōdiuiata ꝛ ipiecta: quo ad factuz de cōiectionibus. secus de mēsuratiōib⁹.

I
Ex oppositi infra tz: sed hꝛ rñsio satisfacit difficultati. Vide. q. precedente.

illam cõditionẽ. ¶ Ad 2m dõ: q mala notitia ponat abstractiua esse: tũc intuitiua est exñtis: vt exñs est nunc in ꝓsenti: ꝛ nõ vt fuit in ꝓterito: aut existet in futurũ. ¶ Et per hoc ad tertiã instãtiã. ¶ Ad 4.m dõ cõiter: q lz deposset effectiue causare intuitiuã notitiã in rõne efficiẽtis sine obiecto ipso: nõ tñ in rõne trinitatis: qz obiectuz vt exñs terminat talẽ notitiã: ꝛ istud ꝓtinet ad rõnẽ difinitiuã istius notitie. ¶ Sed occurrit diffi. qz ꝼm premissa astro nõ esset vere sciẽtia: cũ nõ sit in ea de eclipsibus: aut cõiunctionibus euidens notitia: nisi cõditionata: que nõ sufficit ad rõnẽ sciẽtie. ¶ Dz q lz ꝼz theologos nõ sit scientia quãtũ ad factuz: bñ tñ quãtũ ad rectã motus mensurationẽ. ¶ 2a diffi. si notitia aliqua de futuris põt esse intuitiua. ¶ Dz q si deus intuitiue cõgnoscit futura: vt cõmuniter cõcedit ꝓ quanto videt ea vt existentia: ita ꝛ notitia reuelatozũ ꝑphetis de futuris vꝛ esse intuitiua: qz sub omni cõditione existentie. ¶ 3a diffi. si recordatio de preterito põt esse intuitiua. ¶ Dz q si deus cognoscit intuitiue preterita: sicut cõceditur: qz vt existũt in sua preteritione eadẽ rõne ꝛ nos: cum species aut dispositio per quã fit recordatio sit experimẽtalis notitia cõcernens oẽm cõditionẽ existẽtie. ¶ 4a diffi. si de absente põt fieri intuitiua notitia: esto q nõ de nõ existente. ¶ Dicit q non ꝼm nãm: qz obm absens ipsaz causare nõ põt: nec spẽm eius representãtem existentiã: tamen bñ ꝑ diuinã virtutẽ: qz lz respectus causantis requirat approximationẽ: nõ tñ ratio terminantis: ꝛ iõ lz intuitiua cõcernat necessario existẽtiã: nõ tñ necessatio ꝓsentiã. ¶ Sed remanet dubiũ qũo intuitiua põt fieri ꝑ spẽm: cũ species representet tam existens qꝫ nõ existens. ¶ Dicit q sicut sunt duo genera notitiarũ. s. intuitiua ꝛ abstractiua: ita duo modi specierũ: quaꝫ quedã cõcernunt rerũ existentias: sicut ille que sunt in sensibus que nõ manent nisi ꝓsentibus obiectis: ꝛ alia que nõ cõcernũt: sicut que sunt in potẽtys interioribus: ꝛ ille faciunt intuitiuã: sicut iste abstractiuã. ¶ 2m dubiũ q nõ videt necessariuz in sensu exteriore ponere spẽm cũ obiectũ imediate sit ꝓsens: ꝛ spẽs nõ requirit nisi ꝓpter obiecti absentiã. ¶ Dicit q duplr solet poni species in sensu exteriori. Uno mõ vt non sit causa videndi: sed ꝑus causet ab alio qꝫ visio: sicut sol ꝓius illuminat qꝫ calefaciat: ꝛ tũc nõ est nisi ꝓpter potentias interiores. Alio mõ vt sit rõ cognoscendi: sicut interior ratio imaginãdi: ꝛ ita videt magis intentio bti Aug. 11. de tri. ¶ 3m dubiũ. si deus faceret speciẽ concernentẽ existẽtiã: vt eam que est in sensu particulari sine obiecto: aut cõseruaret ipso destructo: si tũc obiectũ videret per ipsaz. ¶ Et dicit q nõ: qz tunc abm talis spẽi causaret amittẽdo respectũ ad obiectũ: per quez respectũ ipsuz representat formalr: lz aliqui ponant ipsaz separationẽ impossibilẽ. ¶ 4m dubiũ est. si deus faceret actuz intuitiue notitie: ꝸpposita possibilitate sine obiecto: si tunc esset intuitiua. ¶ Dz q nõ esset intuitiua: nec abstractiua: nec oino notitia: ꝛ quedaz qualitas abra: qz de rõne notitie est respectus ad obiectũ. ¶ Utrũ autẽ talis respectus possit separari: nondũ est clarum.

Spẽs i sensu exteriori duplici rõne põi.

M

Spẽm sine obo in sensuz actũ nõ cãre.

Ecce qõ qꝛis.

Scõa ps. Descriptio cõis vatozis.

Circa scõam particulã ꝑme partis: quid est viator: dz cõiter q viator est ille qui nondũ attingit vltimũ finez vere felicitatis: qz viator imediate diuidit̃ cõtra cõprehensorẽ: ꝛ cõprehensor nõ est nisi ille q talẽ attingit felicitatẽ. ¶ Cõtra istã diffinẽ arguit 4r. ¶ ꝓdzio. qz chꝛs fuit viator dicente Hieremia de ipso: quare quasi colonus futurus es in terra: ꝛ quasi viator declinans ad manẽdũ: ꝛ tñ ipse perfecte attingebat vltimũ finẽ. ¶ 2a. qz illi qui sunt in purgatorio: cõiter non dicunt viatores: ꝛ tamen nõ attingunt adhuc vltimum finẽ. ¶ 3o. qz illi qui sunt in limbo nunqꝫ attingũt vltimũ finẽ: ꝛ tñ nullus ponit eos esse viatores. ¶ 4o. quia illi de inferno nũqꝫ dicunt viatores: ꝛ tamen a fine vltimo totalr sunt auersi. ¶ Ideo dico q ad diffinẽ viatoris nõ sufficit q nõ attingat vltimũ finẽ: sed requirit̃ q tendat in ipsuz: qz nullus dz esse viator: ex eo q nõ attingit illius vie terminũ: nisi tẽdat in ipm: ꝛ iõ illi q sunt in inferno nõ dicunt viatores: qz nõ tendunt ad felicitatẽ a qua perpetuo sunt exclusi. ¶ Sed ozit̃ diffi. qz diuisio hoꝛs per viatorẽ ꝛ cõprehensorẽ videt esse ꝑ imediata: ꝛ ideo cũ illi qui de inferno nõ sint cõprehensores: videtur esse viatores. ¶ Dicit q illa diuisio nõ est per ime diata respectu hominis in cõmuni: sed respectu hoꝛs in finẽ vltimũ ordinati: a quo illi totalr sunt exclusi. ¶ 2a diffi. si illi qui sunt in limbo sunt viatores: dz q nõ. nec cõprehensores: qz nõ cadunt sub illo ordine q est tendẽtiũ ad verã felicitatẽ. ¶ 3a diffi. si illi de purgatorio pñt viatores dici. ¶ Dicit q sic. qz ipsi tendũt in vltimum finẽ ꝛ illũ nondũ attingunt. ¶ 4a dif. qũo chꝛs ꝼm istã diffinitionẽ dicit̃ fuisse viator: qz terminũ pfecte attingebat. ¶ Dz q ipse nõ fuit viator qtuz ad aiam ꝓ quã erat beatus: sed tñ qtũ ad corpus: ꝛ sic tendebat in finẽ sue felicitatis corꝓalr: quã nõ habebat: donec resurrexit. ¶ Sz remanet dubiũ. si soli ꝑdestinati sunt viatores cũ sint a deo preordinati ad verã felicitatẽ. ¶ Dz q nõ solũ preordinati: sed ẽt ꝓsciti in vita ista sunt viatores: qz lz nõ sint ordinati in finẽ a deo voluntate cõsequente: tñ bene voluntate antecedẽte. dicente Apło. q deus vult oẽs hoꝛs saluos fieri. qtũ ad istaz volũtatẽ. ¶ Intelligẽdũ tñ est q qtuor modi hoꝛuz in cõi distinguunt. q. d. 2. n. sunt ita viatores q nõ comprehensores: sicut nos qui nullã felicitatẽ attingimus in eandẽ tẽdere satagentes. ¶ Alij sunt ita cõprehensores q nõ viatores: sicut alij beati q nullã spectant felicitatẽ: cum sint vltimate felices. ¶ Alij sunt sil cõprehensores ꝛ viatores: sicut chꝛs viator exñs ꝼm corpus: fuit comprehensor ꝼm aiam: qz beatus erat interius: lz exterius affligeret. ¶ Alij nõ sunt cõprehẽsores: nec viatores: sicut illi qui sunt in inferno vel in limbo q sunt in vltimo termino: ꝛ nõ attingunt vltimũ finẽ. ¶ Sed ozit̃ dif. si sancti qui sunt in ꝓtia qtũ ad aias separatas sunt viatores: sic chꝛs: cũ per aiam sint felices ꝛ expectant beatitudinem corꝓoralem sicut chꝛs. ¶ Dicit q lz aliquo mõ possent dici viatores ꝑ talẽ tendentiã: tñ nõ oĩmode sicut chꝛs: qz nõ bñt illud corpus: in quo spectant beatitudinẽ vel felicitatẽ illaz: sicut habuit chꝛs: eo tñ mõ quo chꝛs fuit viator in triduo. sil r isti: qz sic caruit corꝓe. ¶ 3a diffi. si angeli sancti sunt viatores in eo q tendũt in finẽ btitudinis accñtalr quã merenẽ per ministeriũ suum. ¶ Dz q sic accidentalr: qz isto mõ tendunt in finẽ: qz tñ istud nõ pertinet nisi ad tãtũ nõ assistẽtes. ¶ Jõ illi sunt solũ cõprehensores. ¶ Intelligendũ est tñ q cũ qõ ista intendat de illis qui tñ sunt viatores. Jstoꝝ viatoꝝ inuenium quatuor modi. Quoꝝ aliqui sunt in statu merẽdi ꝛ in vita mortali sicut nos: qz sumus mortales ꝛ mereri valemus cũ auxilio dei. ¶ Alij in statu merendi ꝛ non in vita mortali: sicut fuerunt angeli ante suã confirmationez: qz mereri poterant cum essent imortales ꝛ puri viatores. ¶ Alij nõ in statu merendi sed in vita mortali: sicut creduntꝫ Helyas ꝛ Enoch in paradiso terrestri: qz adhuc sunt mozituri: vt in Apoc. de duobus testibus quos interficiet antichꝛs: ꝛ tñ nõ videnẽ in statu meriti: aliqn transcenderẽt oẽs sanctos ex diuturnitate meritoꝝ. ¶ Alij sunt viatores nõ in statu merẽdi: nec in hac vita mortali: sicut illi de purgatorio: quia nec mozi: nec mereri pñt dicente dño in Joanne. ꝓ tẽpore mortis venit

N

Viator qꝫ dicit in plo. ochã ꝛ scões.

Duꝝ notãda. Diuisio hoꝛs in viatorẽ ꝛ cõprehẽsorem qualis?

O

Ertũ nõ dãnatiõn purgatorio tañ ꝛ viatores sore.

Chꝛs qualr ꝛ ꝼm qd viator fuerit.

Ne dñ ꝑdestinatos lz ꝓscitos viatores dici.

Voluntas dei duplex. 1. Thimo. 2. Benꝝ holum q̃druplex.

P

Sicut dr ꝑia tor ꝛ cõprehẽsor cũ ꝓcione ꝛ vroꝝ mõ: sic dr̃ de neuro mõ.

Animas beatas eẽ viatores vt in vita ista fuit chꝛs: ꝛ est vr sic: ꝛ est vr nõ.

Q

Angelos q̃dã vꝛaz ad tpus dicũ viatores esse.

Viatores sũt in ꝓtia q̃druplicẽ ad statũ merẽdi vel nõ. ꝛ quo ad vitã mortalẽ vel non.

11. c.

Al. l. merendi

A

Ideo articu.

De nra felicitate. Hpi. 4o. Hale Sco. ꝛ Hen. 49. dist. 1. alibi. 3o Scto. Barima. Al. l. cõicare.

1m xclo.

B

2m xclo.

4m xclo.

Dubium 2m Unigere sine ultimũ prigit duplicitr.

C

Cõprehensor hic viator 2o. Al. l. ad itellz.

Sermo cõclusas de cãdre rõnis.

Nõẽ in scriptura sumi 4r Locovdãtias nium ex pbo pliare no.

D

q. 46.

Questio VI. 235

venit nor: qñ nemo põt operari: ꝛ lz de oĩbus istis possit esse intentio qõnis: tñ de ꝑmis qui sunt stricte viatores/cõiter intendit̃: qa ad nos dirigit̃ q sumus tales.

Circa autẽ scõam ꝑtẽ ꝓncipalẽ insistendo erga rez iuestigatio nẽ: opz ꝓsiderare de felicitate nra. ꝛ non aliquid fingere fictũ ꝑ actũ intellꝰ cõparatiuũ per quẽ multiplr circa itelligibilia negociatur. ¶ Intelligendũ tamẽ est q cõparãdo ad istaz rationẽ aliqd dicit̃ esse rationis quattuor modis: aut qa tali rõne causati: quẽadmoduz aliquid dicit̃ alicuius: qa ab ipo effectũ: ꝛ sic ꝓn dici oes itellectuales vtutes entia rõnis: qa sunt ex talibus actibus aggenerate. aut qa a tali rõne regnãte: sicut dicit̃ recte rõnis illũ qõ ratio dictat: ꝛ isto modo dicit̃ mediũ virtutũ mozaliũ mediũ rõnis. aut qa ab illa rõne derelictũ: sicut eẽ cognitũ/sequit̃ ex actu cognoscẽdi: ꝛ isto modo oba vt in esse cognito ꝑducta pñt dici entia rõnis. aut qa a tali rõne cõfictũ: quẽadmodũ itellect negociãs circa sua obiecta. dicit̃ confingere entia diminuta: ꝛ isto modo sumunt̃ ẽntia rõnis: qa isto modo soluz entia rõnis distingui videnẽ cõtra ens reale. ¶ Sed attendẽdũ est q lz de istis entibus rõnis ꝓbi paz fuerint locuti: tñ scti nostri: aut nunqꝫ: aut vix intueniunt̃ feciss mentionẽ de eis: ꝛ qꝫis antiq theologi qñqz fugerẽt ad ista entia: modernũ tñ vulgus theologie oĩa fere saluare conant̃ per entia rõnis: ꝛ ista multiplicatio entiũ rõnis ponit̃ ex quadruplici causa. ¶ Prima est violẽtia argumentoz: qñ nimis cogunt in entibus realibꝰ: fugit̃ ad entia rõnis: vt in attributis diuinis: qñ ynũ demonstrat̃ de alio. ¶ 2a causa est insufficiẽtia solutionũ: vt si nõ possit quis solvere fugit ad entia ista: sicut ꝑpter rõnẽ de cõicabili ꝛ incõicabili: fugiunt ad distõnẽ rõnis inter essentiã ꝛ ꝓprietatẽ. ¶ Tertia causa est latentia difficultatuz: sicut qñ nõ possent aliqui intelligẽ de aliqua veritate qũo sit in re: ponũt eã ꝓfestim in rõne: vt ꝑz de tẽpore ꝛ motu. ¶ Quarta causa est/excellẽtia itelligibilitatis: sicut qñ circa diuina nõ pñt aliqui saluare qõ dicũt ꝼm rẽ: fugiũt ad rõnẽ. quẽadmodũ ille doctor qui pñtibꝰ multis doctoribus dicebat q diuina essentia in rõne causat actũ intelligendi in itellectu diuino/ipsuz monẽs ad intelligendũ: ꝛ cũ a ceteris doctoribus argueret/dixit q talẽ motionẽ ꝛ causationẽ nõ itẽdebat nisi ꝼm rõnẽ. ¶ Et istis adiungit̃ auaritia mira quozũdã q nullũ ens reale volũt ponere nisi coganꝫ: ꝛ dicũt q nõ pñt cogi: nisi ad subaz ꝛ q̃litatẽ oibꝰ alys ꝑdicamẽtis posit̃ tñ ꝼz rõnẽ: ꝛ adhuc de qualitate dubitãt: ꝓ illã regulã peripatheticam: in pauciozibꝰ via magis: que multas interimit veritates: cũ nõ oĩa vera sint demõstrabilia. ¶ Jstis aũt ꝓmissis arguit ad partẽ affirmatiuã gdrupl r: ga iter ꝓncipia ꝑme ꝓbie est: q ens diuidit̃ i ens in aia ꝛ extra aiam: ita q ens in aia dz ens rõnis: sicut ens exẽ animã dicit̃ eẽ ens reale: ꝛ sic ꝑma ꝓbia ponit entia rationis. ¶ Scõo. ga in nãlibus de xtrũ ꝛ finistrũ nõ sunt realiter nisi in aiali: sed ista ponunt̃ esse in colũna ꝓ cõparationẽ rõnis nre ad aial. ergo bñt ibi esse ꝼm rõnẽ: ꝛ ꝓsequẽs sunt entia rõnis. ¶ Tertio. ga in logibꝰ oĩa relativa dicunt̃ ad cõuertẽtiã eo q adinuicẽ referanꝫ: ꝓstat aũt q nõ semp referanꝫ adinuicẽ ꝼm rẽ: sicut ꝑz in scibili ꝛ scia. q̃ ibi est dare ꝼm rõnẽ. ¶ Quarto. in disciplinibꝰ: ga sicut docet nãlis ꝓbia secanꝫ scie: quemadmodũ ꝛ scibilia: ꝛ ideo cũ scie distinguanꝫ in reales ꝛ rationales: opz vt scibilia distinguanꝫ in realia ꝛ rõnalia. ¶ Sed cõtra. ga regula est bti Aug. 7o de tri. q omne qõ relative dicit̃ est aliqd excepta relatione: ꝛ ideo cuz ens rõnis relative dicat̃ ad rationẽ: sicut oziginatuz ad suũ oziginãs: est aliqd ꝑter respectũ ad rõnẽ: ꝛ illud rationis eẽ nõ põt: ꝛ sic reale. ¶ Scõo. ga regula cuiusdez est q illud quod nulla res est oino nihil est. entia rõnis nulla res sunt: ꝛ iõ nihil sunt oino: ꝛ illud oino nihil mõ est a rõne nihil. ¶ Tertio. ga alia regula eiusdez est q

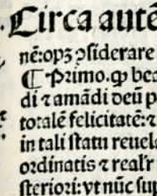

Erta qõ. Utruz sit dare entia rõnis pertinẽtia ad sciaz theologie. Et quidẽ ad istius qõnis declationẽ est ꝓintelligendũ q qtuor modis accipitur ratio in sacra scriptura. ¶ Primo mõ accipitur ratio ꝓ quidditate ꝛ diffõne que dicit̃ eẽ ratio formalis vniuscuiusqz: ꝛ ita videt log sapiẽs Ecclesia. 8. ca. Intellexi q oĩum operũ dei nullã possit̃ homo invenire rationẽ: ga. s. rerum differẽtie sunt nobis ignote vel occulte. ꝛ ideo dicit: q quãto plus laborauit homo ad inuestigandũ/tãto minus inueniat: qõ nõ est nisi ex occultatiõe differẽtiaꝝ quidditatiuaꝝ: que demõstrãt ꝓpter quid. ¶ Scõo accipit̃ ratio ꝓ notitia declarativa talis quidditatis que qñqz dicit̃ diffinitio: ꝛ sic loquit̃ deus. Job. 38. capło. Numqd nosti ozdinẽ celi ꝛ pones rõnẽ eius in terra. ¶ Tertio accipit̃ ratio ꝓ notitia cõparativa vnius ad alteruz: de qua videt loqui sapiens Ecclesiastes. 9. capn. nec opus: nec ratio: nec scia: nec sapia apud inferos quo tu ꝓperas. ¶ Quarto accipitur ratio ꝓ causa eo modo quo dicit̃ rationẽ reddere: qui dat cãm: ꝛ sic videt loqui scriptura Job. 38. capn. Quis enarrabit celoꝝ rõnẽ. ꝛ per istũ moduz vocabat btus Aug. ideas rõnes eternas in lib. 83. qõnuz. ꝛ ponit rõnes oziginales in 3o de tri. ¶ Nunc ad ꝓpositũ non intendit̃ hec ratio ꝓ gdditate aut ꝓ causa: ga ꝛstat q in rebus entia taliũ rationũ semp est inuenire: nec for-

te ꝑ notitia declarativa: ga ad illaz pertinet exprimere quidditatẽ: ꝛ non aliquid fingere fictũ ꝑ actũ intellꝰ cõparatiuũ per quẽ multiplr circa itelligibilia negociatur. ¶ Intelligendũ tamẽ est q cõparãdo ad istaz rationẽ aliqd dicit̃ esse rationis quattuor modis: aut qa tali rõne causati: quẽadmoduz aliquid dicit̃ alicuius: qa ab ipo effectũ: ꝛ sic ꝓn dici oes itellectuales vtutes entia rõnis: qa sunt ex talibus actibus aggenerate. aut qa a tali rõne regnãte: sicut dicit̃ recte rõnis illũ qõ ratio dictat: ꝛ isto modo dicit̃ mediũ virtutũ mozaliũ mediũ rõnis. aut qa ab illa rõne derelictũ: sicut eẽ cognitũ/sequit̃ ex actu cognoscẽdi: ꝛ isto modo oba vt in esse cognito ꝑducta pñt dici entia rõnis. aut qa a tali rõne cõfictũ: quẽadmodũ itellect negociãs circa sua obiecta. dicit̃ confingere entia diminuta: ꝛ isto modo sumunt̃ ẽntia rõnis: qa isto modo soluz entia rõnis distingui videnẽ cõtra ens reale. ¶ Sed attendẽdũ est q lz de istis entibus rõnis ꝑbi paz fuerint locuti: tñ scti nostri: aut nunqꝫ: aut vix intueniunt̃ feciss mentionẽ de eis: ꝛ qꝫis antiq theologi qñqz fugerẽt ad ista entia: modernũ tñ vulgus theologie oĩa fere saluare conant̃ per entia rõnis: ꝛ ista multiplicatio entiũ rõnis ponit̃ ex quadruplici causa. ¶ Prima est violẽtia argumentoz: qñ nimis cogunt in entibus realibꝰ: fugit̃ ad entia rõnis: vt in attributis diuinis: qñ ynũ demonstrat̃ de alio. ¶ 2a causa est insufficiẽtia solutionũ: vt si nõ possit quis solvere fugit ad entia ista: sicut ꝑpter rõnẽ de cõicabili ꝛ incõicabili: fugiunt ad distõnẽ rõnis inter essentiã ꝛ ꝓprietatẽ. ¶ Tertia causa est latentia difficultatuz: sicut qñ nõ possent aliqui intelligẽ de aliqua veritate qũo sit in re: ponũt eã ꝓfestim in rõne: vt ꝑz de tẽpore ꝛ motu. ¶ Quarta causa est/excellẽtia itelligibilitatis: sicut qñ circa diuina nõ pñt aliqui saluare qõ dicũt ꝼm rẽ: fugiũt ad rõnẽ. quẽadmodũ ille doctor qui pñtibꝰ multis doctoribus dicebat q diuina essentia in rõne causat actũ intelligendi in itellectu diuino/ipsuz monẽs ad intelligendũ: ꝛ cũ a ceteris doctoribus argueret/dixit q talẽ motionẽ ꝛ causationẽ nõ itẽdebat nisi ꝼm rõnẽ. ¶ Et istis adiungit̃ auaritia mira quozũdã q nullũ ens reale volũt ponere nisi coganꝫ: ꝛ dicũt q nõ pñt cogi: nisi ad subaz ꝛ q̃litatẽ oibꝰ alys ꝑdicamẽtis posit̃ tñ ꝼz rõnẽ: ꝛ adhuc de qualitate dubitãt: ꝓ illã regulã peripatheticam: in pauciozibꝰ via magis: que multas interimit veritates: cũ nõ oĩa vera sint demõstrabilia. ¶ Jstis aũt ꝓmissis arguit ad partẽ affirmatiuã gdrupl r: ga iter ꝓncipia ꝑme ꝓbie est: q ens diuidit̃ i ens in aia ꝛ extra aiam: ita q ens in aia dz ens rõnis: sicut ens exẽ animã dicit̃ eẽ ens reale: ꝛ sic ꝑma ꝓbia ponit entia rationis. ¶ Scõo. ga in nãlibus de xtrũ ꝛ finistrũ nõ sunt realiter nisi in aiali: sed ista ponunt̃ esse in colũna ꝓ cõparationẽ rõnis nre ad aial. ergo bñt ibi esse ꝼm rõnẽ: ꝛ ꝓsequẽs sunt entia rõnis. ¶ Tertio. ga in logibꝰ oĩa relativa dicunt̃ ad cõuertẽtiã eo q adinuicẽ referanꝫ: ꝓstat aũt q nõ semp referanꝫ adinuicẽ ꝼm rẽ: sicut ꝑz in scibili ꝛ scia. q̃ ibi est dare ꝼm rõnẽ. ¶ Quarto. in disciplinibꝰ: ga sicut docet nãlis ꝓbia secanꝫ scie: quemadmodũ ꝛ scibilia: ꝛ ideo cũ scie distinguanꝫ in reales ꝛ rationales: opz vt scibilia distinguanꝫ in realia ꝛ rõnalia. ¶ Sed cõtra. ga regula est bti Aug. 7o de tri. q omne qõ relative dicit̃ est aliqd excepta relatione: ꝛ ideo cuz ens rõnis relative dicat̃ ad rationẽ: sicut oziginatuz ad suũ oziginãs: est aliqd ꝑter respectũ ad rõnẽ: ꝛ illud rationis eẽ nõ põt: ꝛ sic reale. ¶ Scõo. ga regula cuiusdez est q illud quod nulla res est oino nihil est. entia rõnis nulla res sunt: ꝛ iõ nihil sunt oino: ꝛ illud oino nihil mõ est a rõne nihil. ¶ Tertio. ga alia regula eiusdez est q

E

Rõ in. q. isla sic itelligit: ꝛ sic ens rõnis 4r sumit: 4a modus est ad ꝓpom. q. 1o.

F

Ꝑdhos paz: ꝛ scõs min: docetes antiqs aliquãtulum: ꝛ modernos plerosqz de entib rõnis rõcinari: ꝛ hoc ꝓtingit ex cã quadrupli.

G

Nota exẽplũ

Vtrum dr. et. Nom.

Ironia cõtra Scht ꝛ sequaces.

Ꝓphysi. ꝛ alibi quere.

Jam ad ꝓtes q. arguit ocuꝑlr ꝛ nõnter.

4. 5. ꝛ. 6. met. ꝛ alibi quere. Vide. 2. celi ꝛ alibi.

La. ō relone.

H

3o de aia. tex. cõ. 38.

ꝓ doc. christiana.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I 83.q.q.32.

3°ᵉ 5°rri. sup Ben. 7.12.ci. ⁊ alibi quere: ⁊ alios.

Maxima credita.

ille intellectus est falsus qui itelligit rez aliter q̄ sit: ille autē qui fingit illa que nō sunt in re: intelligit rez aliter q̄ sit: ⁊ ideo est falsus itell's: talis aūt falsitas est rōnis. ¶ 4.°ga alia regula ipsius est ꝯ in omni effectu creature deus ꝛcurrat: cū cetera agentia agant nō independenter: ⁊ sic cōcurrit ad istū rōnis effectū actione p̄uenīte actionem nr̄e rōnis que nō est rōnis: imo realis. ¶ Et ꝛfirmat: ga quicqd pōt deus causare mediante causa scōa effectiue potest imediate ⁊ per se: ⁊ sic potest facere effectum rationis per se sine ratione.

Declatio. q. cōsistit in. 20. articul'. Descriptio entis rationis ab alijs. Impugn° 4ª R

Et ad istam questionē sūt plures articuli declarandi. Quoꝝ p̄mus est. gd est ens rōnis. ¶ Dī aūt cōiter ꝙ ens rōnis est illō qō ē ab alia nr̄a fabricatū: ga dr̄ ens rōnis in habitudine ad rōnez. Et ista habitudo non pōt esse nisi originis: vt per se p̄z. ¶ Sed ꝓtra hāc diffinē instat 4ª. ꝓximo. ga habitus intellectuales originant̄ a rōne: ⁊ tñ non ponunt̄ entia rōnis. ¶ Scōo. ga actus itelligendi fabricant̄ a rōne: ⁊ tñ ponunt̄ entia realia. ¶ Tertio. ga dispōnes ad vtutes intellectuales sunt realia: ⁊ tñ sunt ab ipsa rōne originata. ¶ Quarto. ga spēs itelligibiles in nr̄o itellectu possibili fabricant̄ ab itellectu agēte: ⁊ tñ nō sunt entia rōnis. ¶ Ideo dicit magis ꝓprie ꝙ entia rōnis sunt illa que sunt facta a rōne obiectiue negociāte per modū cuiusdā figmenti. ¶ Sed oc. dif. ga dicunt alig ꝙ ista entia rōnis nō ꝓducunt̄: ꝛ aliquo mō ipsaꝝ rōnē subsequant̄. ¶ Istud tñ stare nō pot: ga nō capit̄ ratio ꝙ aliqd transeat de nō esse ad esse qn̄ ꝓducat̄ in esse. ¶ Et iteruꝝ omne ꝙ attingit esse: aut est a se qō est ipole: aut ab alio: ⁊ istud est producens. ¶ Scōa dif. ga dicūt alii qui ꝙ ista entia rōnis ꝓprie nō dependent ab aliquo: ꝛ ipsam rōnē cōcomitent. ¶ Istud aūt stare nō pōt: ga ab illo dependet aliqd quo sublato illud auferē nisi sint idem: sublato autē actu rōnis non manent talia entia: ⁊ ideo non sunt independentia ab eo: ⁊ iteruꝝ independentia est conditio perfectissimi entis.

Descriptio ꝓprie. Dubium 2ª. Entia rationis produci ⁊ dependere a rone

L

Opio cōis. ꝙ ꝓma diuisio entis quā multi sequunt̄ scotiste. Impugn° 4ª ⁊ satis apparens: sed tu cōsidera cuasiones.

Secundus articulus est: si ꝓma entis diuisio est in ens reale ⁊ rōnis. ¶ Dicit autem cōiter ꝙ sic. ga posteā diuisum est ens in reale ⁊ rōnis: ens reale diuidit̄ in decē ꝑdicamēta que est diuisio ꝓpe primā. ¶ Sed ℨ istud arguit̄ 4ª. ꝓximo. ga qualis est ordo diuidentiū talis est ordo diuisionū inter aliqua: cū diuisio sequat̄ ipsa diuidentia: sed cū ens diuidatur in substam ⁊ accidēs: ista diuidentia ꝑcedit̄ illa cum ens rōnis sit posterius actu rōnis: qui est de gīe qualitatis: ⁊ ens ꝑs diuidit̄ in substam ⁊ accidens q̄ descendat in aliquam qualitatis spēm. ergo diuisio illa est posterior. ¶ Scōo. ga oīs diuisio ꝓsupponit extrema illius diuisionis: cuꝝ sit habitudo iter illa: ⁊ oīs habitudo est posterior suis extremis: sed in diuisione illa ens rōnis est vnū extremū. ergo ens rōnis est ꝓius ea: sed istud ens est posterius actu intelligendi: qui est spēs qualitatis. g̃ cū ante istius spēi cōstitutionē ens multipl'r sit diuisuz: ista diuisio nō est ꝓma. ¶ Tertio. ga ꝑus est esse q̄ diuidi per se: notū enī videt̄ ꝙ diuidi ꝓsupponit esse: ⁊ ideo diuisio in ens rōnis ꝓsupponit ens rōnis. ¶ Istō autē (vt patuit) est posterius genere notitie. ergo diuisio eius est posterior diuisione cuiuslꝫ supiozis ad istō genus. ¶ Quarto. ga diuisio entis in ens reale ⁊ rōnis nō pōt eē realis cū eius extrema nō sint realia. diuisio autē entis in subaꝝ ⁊ accidēs est realis: ꝓpter extremorū realitatē: ⁊ ideo cū entia rōnis sint posteriora entib⁹ realibus: maxime necessarys sicut sunt ista: diuisio ista

Conclusio 4ª

est posterior. ¶ Ideo ponunt̄ hic quatuor ꝓnes. Quaꝝ ꝓma est: ꝙ ꝓior est diuisio entis in subam ⁊ accidens q̄ in reale ⁊ rōnis: ga ens rōnis est posterius illo qō est sub accidente: ⁊ tñ inferius est posterius. ¶ Scōa ꝓꝙ ꝓior est diuisio entis in ab^m ⁊ respectiuū q̄ in ens reale ⁊ rōnis: ga ens rōnis est posterius ratione cōtenta sub ab^o. ¶ Tertia ꝓꝙ ꝓor est diuisio entis realis in decē ꝑdicamēta q̄ entis simplr in ens reale ⁊ rōnis: ga ens rōnis est posterius (vt patuit) predicamēto qualitatis: cuius spēs est actualis cōsideratio. ¶ Quarta ꝛcio ꝙ ꝓior est diuisio qualitatis in corporeā ⁊ in incorporeaz ad modū subē q̄ illa que dicta est: ga sub ista diuisione sequit̄ illa per quā genus ꝯsiderationis cōstituit̄: a quo ens rōnis dependet. ¶ Sed oritur difficultas: ga subdiuisio semp videt̄ eē posterior diuisione: ⁊ sic diuisio entis realis posterior q̄ illa in qua ipsum est diuidens. ¶ Dicit̄ ꝙ verum est vbi vtraqꝫ diuisio quidditatiua: non tamē nisi ꝓma quidditatiua nō est sicut in proposito: ⁊ vlterius ꝑ est ordo tñ accidentalis.

N. Ordo diuisionū entis: ꝛ ratio talis cassigatio vt alibi notatur.

Determinatio propria que nō tacta. Dubium 4ª.

Dubium

Ecce qō ꝓprie

Tertius articulus est. si ista diuisio entis in reale ⁊ rōnis est recta. ¶ Dicit autē cōiter ꝙ sic: ga ista ponit̄ in ꝓma ꝓhia. ¶ Sed istud nō videtur stare posse q̄druplici rōne. ꝓximo. ga omne diuisum abstrahit a suis diuidentibus cū sit ꝓprius: ⁊ sic istud diuisuz nō esset reale: nec rōnis: qō nō videt̄ possibile. ¶ Scōo. ga omne diuisum est ꝓpter diuidentibus suis cū sit cōius directe: ⁊ tamē nihil pōt esse ꝓius ente reali: a quo oīa ꝓcedūt. ¶ Tertio. ga omne diuisuz videt̄ imperfectius suis diuidētibus cū sit potētialius illis: ⁊ cōstituta per diuidentia se habeāt vt per additionē ad diuisuz: ⁊ sic esset aliqō ens magis diminutū q̄ ens rationis. ¶ Quarto. ga omne diuisum includit̄ in ꝓst^ne per sua diuidēt̄ia que aduenūt ei: ⁊ sic in quolibet ente rationis includeret̄ aliqd ꝙ nō est fabricatū ab anima: ⁊ sic nō erit rōnis ꝑm se totū. ¶ Ideo dico ꝙ si ens diuidat̄ in reale ⁊ rōnis: istud diuisum opz vt ponat̄ vno quatuoꝝ istoꝝ modoꝝ: aut ꝙ illud cōe ponat̄ ens reale aut rōnis: aut erit neutrū: aut vtrūqꝫ. nō ens reale: ga tunc ens reale esset cōmune ad ens rōnis: ⁊ de illo diceretur in quid. nec rationis: ga tunc ens rationis diceret̄ de ente reali in quid. nec vtrūqꝫ: quia tunc vtrūqꝫ cōtineret alteri. nec neutruꝫ: quia fabricatū ab aīa ⁊ non fabricatū sunt extrema ℨdictionis: ⁊ oē nō fabricatuꝫ ab aīa ponit̄ ens reale: sicut fabricatū ab aīa ens rōnis ꝑm dicta: ga ideo talis diuisio videt̄ tñ esse ꝑm vocē: sic cū ens diuidit̄ in ꝓhibitū ⁊ nō ꝓhibituꝫ: nec ꝙ ꝓis ptinet ad ꝓmā ꝓhiam. ¶ Sed oritur diffi. ga idē ꝛceptus nō pōt esse certus ⁊ dubius. aliqs aūt intell's est certus de rōne ꝙ est ens. dubitat aūt vtrū sit ens reale aut rōnis: ⁊ ideo opz vt ens illud cōe bēat aliū ꝛceptū a reali ⁊ ratione: ⁊ non solū nomē cōmune. ¶ Scōa diffi. ga aliqs est certus de motu ⁊ tēpore: ꝙ sunt entia: ⁊ dubitat vtr̄ in aīa vel extra aīaz: ⁊ sic alius est ꝛceptus entis ab eo qui est in aīa ⁊ extra aīam. ¶ Dicit̄ autē vtriqꝫ ꝙ talis nullā hz certitudinē: nisi de noīe: sic̄ ille qui dubitat vtr̄ ℨdictiōis vītas sit ens ꝓhibitū: aut nō ꝓhibitū: nō nouit enī de ipso ꝛceptū: cū ille nō coincidat cū ente ꝓhibito.

Dubᵃ nōncia dicta aliter.

Tu dic ꝓtr ꝙ tot° 5° meta. physice aut̄ latetur. Dubiū vtpote ꝛ regula scoti. A.l. de ente rationis.

Certitudo 3ª Side in pla. cōe. 2.ᵉ. ⁊ alibi istum.

Opio cōis ꝓbat̄ ꝑ ꝓductionē entiū rōnis. Impugn° 4ª ꝛ facile euacuatur.

Quartus articulus a quo entia rōnis sūt ꝓducta. ¶ Dicit̄ autē cōiter a ponētib⁹ illa ꝙ ipsa producta sunt per actuꝫ rōnis nr̄e negociantis: aut cōparantis vnū obiectū ad aliud. ¶ Sed ista ꝓductio videt̄ eē impossibilis q̄druplici rōne. ¶ ꝓximo. quia oīs causa realis hz effectū realē: aliqn in re cēt cā sine effectu: actus rōnis nr̄e est semp realis cā: cū vere sit in rerū nā. g̃ non poterit hīe effectū rōnis. ¶ Scōo. ga si dicat̄ ꝙ actus rōnis nr̄e: ꝛ sit realis: nō tñ causa realis in ꝓposito: tūc sic arguit̄. causa vt causa precedit suum effectū ꝑm ordinē cū sit illi boc ab boc: ⁊ ideo ratio nostra vt causa entis rōnis ꝓuenit ipsum: vt ipsum ꝓuenit: nihil

A

Ille dē dependet vel resultat vel sequit causationē sed vere producti entia rationis.

Opi. cōis de subo entium rationis. Impugn° 4ª qua facile euacuatur.

B

C

Opio ꝓpria. Nō in rebus subiectiue sed entia rationis.

D

nit: nihil hz ꝑm rōnē. ergo est causa ꝑm rez. ¶ Tertio. ga ꝓductio qua ꝓducit ratio nr̄a ens rōnis: aut est realis aut rōnis. si realis oīs actio ⁊ ꝓductio realis hz terminū realē. si rōnis: tūc ante omne ens rōnis erit ꝓductio rōnis: qō est incōueniēs. ¶ Quarto. ga accipio ꝓmū ens rōnis: ⁊ istud nō pōt ꝓduci vt accipiat esse per ꝓductionē realē: tūc enī esset res. ¶ Ideo dico ꝙ non video per quē modū ista entia rōnis accipiāt esse a causis realib⁹: quin ipsa sint realia. ¶ Sed oritur diffi. ga dicunt aliqui: ꝙ ꝛ ista entia rōnis accipiāt esse a causis realibus cū ipsa dependeāt a rōne nr̄a: nō tñ ꝓprie causant ab eo: ga entium diminutoꝝ non est ꝓprie causa. ¶ Istud tñ dictū nō euadit difficultatē: ga sicut arguū est de causalitate: ita pōt argui de dependentia: ꝑ est realis aut rōnis. ¶ Scōa difficul. ga dicunt alii ꝙ ista entia ꝓprie nō ꝓducunt̄: sed resultāt: ⁊ tūc pōt formari ratio sicut ꝑus: ga ista resultatio est realis aut rationis. ¶ Tertia dif. ga dicūt alig ꝙ talis ꝓcessus ad eē ipoꝝ entiū rōnis est ꝑ modū cuiusdā sequele: ⁊ istō magis cōfirmat ꝓpositū: ga sequela inquantū sequela ostēdit posteritatē ad id qō sequit̄: ⁊ tūc aliud est ꝑus realiter: ⁊ sic aut realr posterius aut ꝑus rōne: ⁊ tūc ens rationis ⁊ nō ens rōnis. ¶ Quarta difficul. ga dicūt alii ꝙ talia entia seipsis ꝓducunt̄ ⁊ seipsis causant̄: sicut quedā causationes. istud tñ nō euadit difficultatē: ga cuꝝ ꝙ causationes ⁊ productionē aliquid accipiat esse: ꝑm dicta cōmunia nihil accipit esse per seipsum.

Quintus articulus est. in quo rōnis entia recipiūtur. Dicit aūt vulgus theologoꝝ ꝙ ipsa sunt in rebus: tñ nō realr: ꝛ per attributionē nr̄i itell's. ¶ Sed cōtra istud arguit̄ 4ª. ꝓximo. ga cū ens diuidat̄ ꝑm istos in ens in aīa ⁊ extra aīam: ens in aīa dicūt ens rōnis: ⁊ sic istud ens nō est in rerū nā: ꝛ solū in aīa. ¶ Scōo. ga si dicat̄ ꝙ talia entia dicunt̄ esse in aīa: ga ibi sunt obiectiue tñ: sed in rebus quibus attribuuntur sunt subiectiue. ¶ Istud nō valz: ga entia realia eodez modo sunt in aīa: ꝛ obiectiue: tñ sunt subiectiue in rebus eē. ¶ Tertio. qz si talia entia eēnt in reb⁹ extra: tūc quotiēs entia rōnis circa talia fabricarent̄ i seipsis mutarent̄: cū trāsirēt in se formalr de ꝓuatione ad formā: ⁊ aliter se haberēt nūc ꝙ ꝓius. ¶ Quarto. ga itellectus noster est potētia operatiua ad actiones imanētes: ⁊ iō nō videt̄ ꝙ intell's sic imꝓmat rebus tales entitates. ¶ Ideo dico ꝙ entia rōnis nō sunt in rebus: ga qcqd est in re est reale: sicut qcqd est in singulari est singulare: cū realitas sit ꝑor singularitate: quēadmodū quicqd est in exīte est exīs. Et cōfirmat̄. Tū ga si essem in re dependerē a re per modū recipiētis: ⁊ tūc illa receptio nō esset realis: ga talis hāet receptū reale nēcio. nec rōnis: ga per suū inesse nō reciperet rōnē. Tū ga recipiēs inquātū recipiēs ꝓuenit receptū ꝑm originē aut nāz: ⁊ receptio ipsum recipiēs inquātū tale: sicut causa formalis suū effectū: ⁊ tūc in illo ꝑori/ante ꝓmū rōnis actū erit realis receptio. ¶ Ideo dicūt aliqui sollertiozes: ꝙ ꝛ entia rōnis causent̄ a rebus mouentibus itell'm effectiue: tñ nō sunt in reb⁹ subiectiue. ¶ Et istud nō videt̄ valere: ga nō est magis intima dependentia ad subiectū q̄ ad efficiens: cuꝝ nullus effectus possit esse sine causa efficiēte, bñ tñ sine mālī: ⁊ ideo si ex boc ꝙ aliqd est in re ostēdit̄ esse reale per suū inesse: multo magis ex boc ꝙ aliqd est a re/ostendit̄ esse reale: ⁊ sic ista entia non erūt in rebus: nec a rebus: sicut entia ꝓhibita. ¶ Sed oritur dif. ga cū ratio nr̄a sit quedaꝝ res: ita ostendit̄ ꝙ nec sūt in rōne nostra: nec a rōne. ¶ Dicit̄ ꝙ vnifōrmiter currunt rōnes: ⁊ ideo ista viderent̄ entia ꝓhibita. ¶ Scōa difficul. ga dicunt aliqui ꝙ non est inteꝰ ꝙ

E

Imaginatio apparens.

Entia rationis esse in potētia subiectiua.

Impugn° 4ª quā facile soluetur si vis.

Vide. 9. met.

Z. l. aeruo.

F

Determinatio propria.

Dubium 2ª

G

Opio cōis.

Impugn° 4ª

Determinatio ꝓpria. Entia rationis nō ꝓhabere esse in potētia effectiua: qō satis dubiū est. Dubiū notabile.

H

I minum ſm premiſſa declarata eſt termini realitas.

Opio cõis.

Octauus articulus. ſi entia rõnis ꝓbabent eſſe in in po^{a} obiectiua. ¶ Et dicunt cõiter q̃ ſic: ga omne ꝑductũ de nouo/ante erat ꝑducibile: aliõquin ꝑduci nõ potuiſſet. omne aũt ꝑducibile/vt ſic/eſt in po^{a} obiectiua. ¶ Sed ꝯtra iſtud arguit 4^{r}. ꝓmo. ga omne ꝑduc^{le} eſt ꝑducibile ab aliquo ꝑductiuo: entia aũt rõnis: vt ꝓz: nullũ hñt ꝑductiuũ. ¶ 2° ga omne ꝑducibile nõ ſubſiſtẽs hz ꝑn^{m} ſuſceptiuũ: ꝛ tñ fuit oſtenſum q̃ iſto carẽt entia rõnis. ¶ Tertio. ga iſta ꝑducibilitas: aut eſſet fabricata ab aĩa: aut nõ. ſi ſic: tunc ante ens rõnis eſſet ens rõnis: ga fabricatũ ab aĩa. ſi nõ: tũc pręſtãtius eſſet ens rõnis ante ſuã ꝑductionẽ: qõ ꝓz: ga ante non fabricatũ: ꝛ poſtea fabricatũ ab aĩa. ¶ 4.º ga ex ente extra aĩam non põt fieri ens aĩe: aut e^{x}. ꝛ ſi ponant ꝓmo diſtincta: tũc aut per ꝑductionẽ entis rõnis fieret ex ꝑducibili extra ens in aĩa: ꝛ p eius ceſſationẽ ens rõnis fieret ens reale. ¶ Ideo dico/q̃ ſic entia rõnis nõ ꝓhabẽt eſſe in po^{a} ſubiectiua vel effectiua ſm premiſſa: ita nõ videnẽ eſſe in po^{a} obiectiua: ga aut eẽnt ꝑducibilia realr: aut ſm rõnẽ. ſi ꝓmo modo poſſent eẽ realr ꝓducta. ſi ſcõo modo iã eſſent actu entia rõnis. ¶ Sed oritur diffi. ga illa que nõ ſũt ꝑducibilia in potentia obiectiua: ſunt entia ꝓhibita qualia nõ ſunt entia rõnis. ¶ Dicit aũt q̃ oĩa que dicta ſunt videnẽ inferre hanc ꝺnez: ga oĩa impoſſ̃ia ſunt entia ꝓhibita: ꝛ illa ſunt ipoſſ̃ia que nõ ſunt in aliqua potẽtia. ¶ Scõa dif. ga ſi entia rõnis ſunt entia prohibita ſaltẽ eo mõ quo eſt dare entia ꝓhibita eſt dare entia rõnis. ꝛ ſic cũ entia ꝓhibita rõnis ſunt talia ꝓter itel^{m} eſt dare entia rõnis ꝓter itel^{m}. ¶ Dicit aũt q̃ eſſe entiũ ꝓhibitoꝝ eſt non eſſe: ꝛ eoꝝ poſitio eſt ablatio ineſſe ꝓhibitoꝝ: ꝛ ſic dico q̃ entia rõnis realr ſunt ablata nec ſunt entia rationis.

A. I. in aĩa.

K Determiatio ꝓpria. Entia ratiõis nõ ꝓhabẽt eſſe in potẽtia obtua q̃ dubito.

Dubium 2^{m}.

Vult entia rõnis ꝓhibita ſore ꝛ impoſſ̃ia.

Honus articulus eſt/ſi entia rõnis attinguntẽ ab operatione ite^{ma}. Et dicit vlr q̃ ſic: ga eoꝝ eſſe ꝓſiſtit in itelli: ꝛ in itellecto eſſe. Et ꝓfirmat: ga niſi entia rõnis itelligeremus de illis diſputare nullatenus valeremus. ¶ Sed ꝺ iſtud arguit 4^{r}. ¶ Prio. ga illõ qõ itelligit intellectione reali/itelligit realr. ꝛ ipſuz eſt realr itelligibile: nullũ aũt ẽns rõnis põt eſſe intelligibile realr: ga tũc eſſet realr: cũ eſſe itelligibile ſit qõdaz eſſe. ¶ Et ſi dicat q̃ id realr denoiat extrinſece itelligibile a realitate itellectionis. ¶ Iſtud nõ põt eẽ niſi ga itel°eſt realr qd eius: ꝛ iſtud nõ eſt poſſe: vt aliqd ſit realiter eius qõ nihil eſt realr. ¶ Scõo. ga oĩs qui realiter intelligit aliqõ obm hz itellectionẽ realr terminatã ad illud/cũ itelligere aliqd nõ ſit niſi terminare itellectionẽ: ꝛ terminare ſit itelligi. ſed nullũ ens rõnis põt realr terminare aliquã opationẽ. termin^{s} enĩ opationis realis nõ videẽ ens nõ reale. q̃ nullũ ens rõnis põt realiter itelligi. ¶ Tertio. ga realr terminare aliquã opationẽ ad obm eſt ad ipſum realiter referri: cuz relatio realis ſit ſcie ad ſcibile: ꝛ ſicut itellectionis ad itelligibile: ſed relo realis nõ põt eſſe ad ens rõnis. tũc enim ens reale dependeret ſic a rõne. cũ oĩs relo a ſuis extremis depẽdeat: ergo ens rõnis realr itelligi nequit. ¶ Quarto. ga eſſe alicuius eſt ad ipſum referri ſm relatiũ diffõez. ſm enim q̃ ſunt alioꝝ dñr relatiua diffinitiue: ꝛ iõ eſſe itellectionẽ alicuius realiter eſt ad ipſum realr referri. ꝛ ſic ſi entia rõnis realr intelligunt: opz vt ad ipſa entia realia realr referant. ¶ Ideo dico q̃ nõ facil^{r} videri põt qũo entia rõnis attigant obtiue ab opõne itell'ua. ¶ Sed oritur dif. qũo poſſumus diſputare de ipſis realr niſi ipſa realr itelligam^{9}. ¶ Dicit q̃ eo mõ quo diſputamus de nihilo: aut de entibus ꝓhibitis itellectionib^{9} terminatis ad poſitiua entia: ꝛ illa ſunt talia realr: ꝛ ſil^{r} entia rõnis ſunt realr ꝓhibita. ¶ Scõa dif. ga dicunt q̃ intelligit realr quãtũ ad ab^{tus} itellectionis: nõ tamẽ quãtũ ad re^{lus} quẽ hz itellectio ad obm. ꝛ iſtud nõ valz: ga nullũ obm itelligit itellectione niſi vt eſt ei^{9} vt obti. omne aũt alicuius iquãtũ tale eſt reſpectiuũ. ¶ Tertia dif. ga dicũt q̃ re^{9} realis põt terminari ad ens rõnis ſic illa que nõ ſunt actu actualr intelligunt cũ ſint in pura po^{a}. Iſtud tñ ſtare nõ põt: ga tũc poſſet eſſe relo ſine oĩ termino rei ꝛ rõnis: cũ ſublato ente rõnis maneret re^{9} realis. Et ſi dicat q̃ tũc ceſſaret re^{9} realis: tũc habeẽt q̃ ens reale dependeret ab ente rõnis: ꝛ eſſet poſterius.

N Entia ratiõis vt ꝓhibita intelligi.

Relatiuũ itellectionis ad itelligibile nõ ſaluari in eut b°rõnis poſſe

Decimus articulus eſt ſi iſta entia diminuta ſũt ad rõnẽ relatiuã. Dicunt autẽ qdã q̃ nõ: ga ſunt ipſe rõnes referẽdi. Iſtud tñ dictũ includit manifeſtã ꝺictionẽ: q̃ ſint entia rõnis ꝛ non referant ad ipſaz eo mõ quo ſunt entia rõnis: ꝛ iſtud demõſtrat ꝗdruplici via. ꝓmo. ga ſm diffõnẽ datã a ꝓhis: relatiua ſunt quecũq; boc ipſuz q̃ ſũt alioꝝ dicunt: ꝛ ideo q̃ entia ſint rõnis: ꝛ nõ dicant vt ſic referri ad rationẽ videt ꝺictio patẽs. ¶ Scõo. ga hz diffõnẽ relatiuoꝝ datã a ſcis relatiua ſunt ad aliud: vt ꝓz ex 7° de tri. ꝛ iõ cũ entia rõnis nõ ſint ad ſe: ꝛmo ad aliud. ſ. ad rõnez: ꝓz q̃ referunt ad ipſaz iquãtũ talia. ¶ Tertio. ga oẽ ꝑductiuũ refert ad ꝑducens: ꝛ oĩs originatus ad originans relone ſcõi modi: iſta aũt entia originata ſunt a rõne ꝛ ꝑducta. ꝛ aſſumptũ ꝓz in ꝓ^{a} ꝓhia. ¶ Scõo. ga oẽ depẽdens ab aliquo refert ad illud ad qõ depẽdet cũ depẽdentia ſit re^{9}: ſed ꝺſtat q̃ entia rõnis dependẽt a rõne. q̃ vt depẽdẽtia referunt ad eã. ¶ Ideo dico q̃ nullus ponẽs entia rõnis põt negare gn ipa referant ad rõnẽ. ꝛ tũc accipiunt due regule. Quaꝝ ꝓmã exꝑmit: ꝛ ſcõaz innuit btus Aug^{9} 7° de trini. ꝓzima eſt: q̃ oẽ qõ relatiue dr eſt aligd excepta ipa relone: ꝛ iõ ſi entia rõnis iquãtũ talia referant ad rõnẽ ſunt aligd aliud ꝑter eſſe rõnis: qõ eſt rõ ipa. ¶ Scõa regula eſt q̃ oẽ qõ eſt ad aliquid ꝑius eſt aliquid ad ſe: ꝛ ideo ſi ens rõnis eſt ad rationẽ ꝓius erit in eo aligd ad ſe: ꝛ iſtud erit reale cum ꝓueniat habitudinẽ ad rõnẽ. Et ꝓfirmant iſta: tũ quia ens rõnis fundat^{r} in ente qõ dr rõnis: cũ habitudo fundet^{r} in eo qõ denoiat: ꝛ iſta habitudo denoiat iſtd ens. Tũ ga ſi iſta habitudo. ſ. qua dr gd rõnis fundaret^{r} in alio ente: ipm denoiaret: ꝛ ſic foret ens rõnis. ¶ Dicũt tñ aliqui q̃ iſta habitudo qua dicit rõnis: nõ itelligeret fundata eẽ in ente rõnis: tũc enĩ illõ ꝓcederet ipſaz rõnis oziginẽ: ſed ipſamet habitudo ad rõnẽ eſt totũ ens rõnis. ¶ Sed ꝺ iſtud arguit 4^{r}. ꝓzimo. ga cũ in entibus rõnis ponit idẽ ꝛ diuerſuz ſm rõnẽ: tũc habitudo idẽtitatis eſſet ad rõnẽ: ꝛ ſic tũc ens rõnis inquãtũ tale eſſet oĩno idẽ cũ rõne. ¶ Scõo. ga cũ ꝓius ꝛ poſteri^{9} ponant^{r} in entibus rõnis: accipiẽdo iſtud ꝓius ſi eẽt oĩno habitudo ad rõnẽ: tũc in rõne eẽt poſteriozitas ci oppoſita: ꝛ ſic rõ poſterioz ente rõnis. ¶ Tertio. ga cũ ſuperius ꝛ inferius in entibus rõnis ſint rõnis entia accipiẽdo ſuperiozitatẽ ſe tota eſſet ad rõnẽ: tũc rõ eẽt iferioz tali ente. ¶ Quarto. ga cũ cã ꝛ effectus in entib^{9} rõnis ſint rõnis entia: tũc cauſalitas rõnis eẽt totalr in habitudine ad rõnẽ: ꝛ ſic rõ eſſet effectus ipſius. ¶ Ideo dico q̃ ſi ponant^{r} entia rõnis: vtputa dextrũ ꝛ ſiniſtrũ in colũna: alia eſt habitudo eoꝝ adiuicẽ/vt dexter ad ſiniſtrũ: ꝛ alia habitudo eoꝝ ad rõnẽ. vñ dextrũ reſpicit rationẽ ſicẽ cãm ꝛ ſiniſtrũ ſicẽ oppoſitũ nõ cãm: ꝛ ſic cũ gditas dextri ſit ad ſiniſtrũ nõ poterit gdditatiue ſm illã habitudinẽ eſſe rõnis: ſed denoiatiue: ꝛ ſic cũ gditatiuũ in quolibet precedat denoiatiuũ/ꝓius erit ens nõ rõnis q̃ rõnis. ¶ Sed oritur dif. ga dicũt cõiter q̃ ſicut tota entitas creature eſt in ordine ad dcũ: ita tota entitas rõnis

Opio aliorũ.

Impugn° 4^{r}

O In ꝓdicamẽto vbi ſupra.

Determiatio ꝓpria. Entia ratiõis ad rationẽ referri. Regula 2^{a} cx Auguſtino. Laſtigabit pmdes lectoꝝ omnia. Nã ꝓblematice ꝛ gſia excrcẽdi ingenia diſputar in ea hac mã.

P Enaño bona ſed nõ vlrõa.

Ne dã quo q̃ qõ re formalr eẽ ens rõnis.

Q

Determiatio ꝓpria. Entia ratiõis referri ꝓhibr.

Determiatio ꝓpria. vide Sco. 3. q. q̃li. vide in. q. logi calibus ipſuz ibi tota diſputatione.

Cauſa ꝓhi.

A Dubium. Eſt vt ſic: ꝛ ẽ non.

tãs rõnis in ordine ad rõnẽ. Et iſtud ꝓfirmat ꝓpoſitũ: ga ſic ab^{tus} creature qõ eſt ſua realis entitas nõ eſt bñs ordinẽ ad dcum quidditatiue: ſed denoiatiue: ꝓo eo q̃ re^{9} nõ põt eſſe de qdditate ab^{tis} ita in ꝓpoſito. ¶ Et cõfirmat. ga dextrũ iquãtũ dextrũ nõ eſt niſi ad ſiniſtrũ: ꝛ iquãtũ eſt nota qdditatiue ꝓſcitionis: tũ ga ſiniſtrum inquantũ ſiniſtrũ non eſt rationis: aliogn ratio eſſet ad dextrum eius: quod eſt abſurdum.

Opio cõis.

Impugn° 4^{r}

B

Undecimus articulus eſt: ſi entia rationis ſũt entia ſimplr. Dicũt aũt cõiter ponẽtes talia entia q̃ ſic: ga ens ſimp^{r} dicit in ens rõnis ꝛ reale in ꝓma phia: ꝛ diuiſuz cõe iuenit ſimplr in suis iferiozib^{9}. ¶ Sed ꝺ iſtud arguit 4^{r}. ꝓzimo. ga gbuſcũq; ꝛ ꝓuenit ſubm ſimplr eis/cõueniit paſſio illius ſubti ſimplr: ꝛ iõ ſi entia rõnis ſunt entia ſimplr: idẽ ꝛ diuerſum ſm rõnẽ erũt idẽ ꝛ diuerſuz ſimplr: ꝛ ita cuz attributa ponant^{r} in deo diſtincta ſm rõnez: erunt diſtincta ſimplr: qõd eſt falſuz: aliogn iſta cõcederet ſimplr. ꝺina eſſentia nõ eſt ſua volũtas aut bonitas: ꝛ eius oppoſita negaret ſimplr. ¶ 2° ga cum de^{9} ꝛ creatura ꝓueniat in ente hz rõne: vt iſtoꝝ ſollertiores ꝓcedũt: eſt ibi vnitas rõnis: ꝛ tñ nõ dicunt vnũ ſimplr: ꝛ ſi de deo ꝛ creatura negarẽt: nõ poſſent effugere gñis vnitatẽ ſm rõnẽ: ꝛ tñ vnũ gñe nõ ponũt ſimplr vnũ. ¶ 3° ga qñcunq; aliqua ꝓpõ eſt vã ſimplr oppoſita ei^{9} nõ vi poſſe vificari niſi forte ſm qd: ꝛ ideo ſi pp diſtinctionẽ rõnis: quã iſti ponunt iter eẽntiã ꝛ ꝓprietatẽ iſta eſt ſimplr vera. cẽntia nõ eſt ꝓprietas: iſta nõ poterit verificari niſi ſm quid. eſſentia eſt ꝓprietas: ꝛ ſic iſta erũt plus diſtincta q̃ ſint idẽ. ¶ 4.º ga vbicũq; iuenit aligd ſimplr/ibi iueniunt ꝺẽ ipm ꝓcomitantes: ſed ſimplex ꝛ cõpoſitũ ſunt ꝺẽe cõcomitantes ſic ens: ꝛ ideo ſi ens rõnis eſt ens ſimplr: cõpoſitio rõnis eſt cõpoſitio ſimplr: ꝛ cũ ipſi ponãt cõpoſitionẽ in diuina ꝑſona ex eẽntia ꝛ relone ſm rõnez: ponerẽt eã cõponi ſimplr: qõ abſit. ¶ Ideo dico q̃ entia rõnis nõ ſunt entia ſimplr: ga omne tale ſm determinationẽ diminuẽtẽ: eſt ſm quid ꝛ nõ ſimplr tale. ens autẽ rõnis dr ens diminutũ: ꝛ iõ ſimplr nõ eſt ens: ſicut nec hõ mortuus hõ. ¶ Sed oritur dif. ga ſuperi^{9} iuenit in ſuis iferiozib^{9} ſimplr. Dicit autẽ q̃ illõ ſuperius qõ ponit cõe ad ens rõnis nõ eſt ens ſimplr. nec ſuperius niſi hz nomẽ: ſicẽ ſi ens diuidat^{r} ĩ phibitũ ꝛ nõ p phibitũ.

Entia rõnis ſi ſimplr ſed diminuta entia ſici.

Opio aliorũ.

Inter ens ꝛ rõnis rõnis medium.

Impugn° 4^{r}

Duodecimus articulus eſt ſi entia rõnis me diãt iter ens ſimplr: ꝛ nihil. Et dicũt q̃ iter ens reale ſimplr ens ꝛ nihil reale eſt dare entia rõnis: ga nec ſũt entia ſimplr: nec ſunt nihil oppoſitũ eis. ¶ Sed ꝺ iſtud arguit 4^{r}. ꝓzimo. ga iter ꝺictozia nullũ eſt mediũ aſſignare: ens autez reale ꝛ nihil ſunt ꝺictozia: ꝛ ideo nullũ eſt dare mediuz inter ipſa. minoꝝ ꝓbat^{r}: ga creatio ꝛ annihilatio ponunt^{r} iter termi nos ꝺictozios: ꝛ ita ponunt^{r} inter ens reale: ꝛ nihil ſibi oppoſitũ. ¶ 2° ga ens ꝛ nihil que ſunt termini creationis ꝛ annihilatiõis. aut ſũt ꝺzia. aut ꝺictozia. aut ꝑua^{a}. aut relatiue oppoſita: ꝛ pz q̃ nullũ aliud oppoſitoꝝ niſi ꝺictozia p ꝺuctionẽ: ꝛ ſic oĩno vñr imediata. ¶ 3° ga iter ens ꝛ nihil eſt maxia oppoſitio cũ in nullo ꝓueniãt: ꝛ ſe totis opponant^{r}. maxima aũt oppoſitio eſt ꝺictio: ꝛ accipiunt^{r} ens ꝛ nihil ſm rẽ: que nihil poſitiuũ cõe habent. ¶ 4.º ga ens ſimplr ꝺicit nõ enti ſimplr: cũ ꝺictio ſit ſm idẽ: ꝛ ideo cũ nõ ens realr ſit nõ ens ſimplr: ſicut ens reale eſt ens ſimplr. Sequit q̃ ens reale ꝛ nihil ſibi oppoſitũ reale ꝺicũt: ꝛ ſic ens rõnis nõ mediat inter ipſa. ¶ Ideo dico q̃ entia rõnis nõ mediant iter ens ſimplr: qõ eſt reale: ꝛ illud nihil qõ directe ſibi opponit: ga nõ eſt dare q̃ nõ ſit ens: aut nihil realr: cũ de quolibet eſſe ꝛel nõ eſſe ſimplr: ſicut accipit ꝓmus ꝓn^{m} cõplexũ. ¶ Sz oritr dif. ga dicũt iſti q̃ hz in re iſta que dicta ſunt ꝺicũt: ꝛ nõ ſit dare mediũ in re: tñ bñ in rõne. iſtud tñ nõ valet: ga illa que ꝺicũt in re nõ ꝓnt fieri niſi ꝺictoria per actũ rõnis nr̃e: ꝛ ideo nec mediata: cũ añ rõnẽ ſint oĩno imediata. ¶ 2ª dif. ga dicũt alq̃ q̃ nõ eſt dare entia rõnis ſicẽ media iter ens realr ꝛ nihil: ga ſicut ipſa nõ ſunt entia realr: ita ſũt nihil realr: ꝛ tũc hz itẽtũ: ga cũ nihil realr ſit tale cui circũſcripto oĩ operatio intell's: tũc entia rõnis erũt talia iſto modo. ¶ Sed remanet dubiuz. ga dicunt q̃ hz entia iſta rõnis ſint nihil realr: tñ ſunt entia a rõne: ꝛ iſtud videt eſſe impoſſ̃: q̃ illud qõ realr hz eſſe poſitiuũ vel ꝓuatiuũ: per actũ rõnis fiat ens tñ rationis.

E Dub^{a} nõnda Et ſolutiones ingenioſe.

F Opio cõis

Impugn° 4^{r}

Tertiusdecimus articulus eſt: ſi per actum rõnis nr̃e formantis iſta entia rõnis ſm ponẽtes ea: ꝓnt vificari illa q̃ nõ ſunt in rebus ita ſimplr. ¶ Dicũt aũt q̃ ſic. ga hz hõ ꝛ humanitas ſint idem in re: tñ ꝓpter diſtinctionẽ quã facit intellectus nr̃ iter abſtractũ ꝛ cõcretũ verificat iſta ꝓpoſitio. homo nõ eſt humanitas. ¶ Sed ꝺ iſtud arguit 4^{r}. ꝓzio. ga vbicũq; nõ eſt entitas ſimplr ibi nõ ẽ ſimplr vitas que eſt paſſio entis. entia aũt rõnis: vt patuit non ſunt entia ſimplr. ergo in eis veritas ſimplr eẽ nõ põt. ¶ 2° ga cõpoſitio rõnis eſt cõpoſitio tñ ſm qd: vt fuit oſtẽſus. Sed veritas ꝓſiſtit in cõpõne. ergo veritas ſm rõnẽ nõ eſt ſimplr veritas. ¶ 3° quia oĩs negatio rõnis verificat ſm diſtinctionẽ rõnis. ꝛ cõſtat q̃ talis diſtinctio eſt ſm qd: vt patuit ſupza. ¶ 4.º ga oĩs affirmatio rõnis verificat ſm idẽtitatẽ rõnis: iſta aũt idẽtitas eſt ſm quid: ꝛ nõ ſimplr: vt patuit de idẽtitate gñis: ꝛ ideo iſta nõ põt ſimplr eſſe vera. hõ eſt aſinus q̃ idẽtitatem rõnis. nec iſta. deus nõ eſt diuinitas: ꝓpter rõnis ſolaz diſtinctionẽ ſm viã iſtoꝝ. ¶ Ideo dico q̃ nulla verificatio que fit per entia tñ rõnis eſt verificatio ſimplr: ga ille intell's ſm btũ Aug. qui itelligit rem ſimplr aliter q̃ ſit: eſt falſus. ſic aũt itelligit rẽ: ꝛ nõ ſm q̃ in ſe eſt realiter. ¶ Sed oritr dif. Si illa que verificant^{r} tñ ſm rõnẽ ſunt ſimplr falſa. ¶ Uidet aũt q̃ ſic. ga talia que a rõne ſola verificant: nõ ſũt vera ea circũſcripta: ꝛ ſic in re ſũt falſa: ꝛ ideo ga talia realr ſunt ſimplr talia: ſũt falſa ſimplr. Et cõfirmat. ga oẽ tale ſm quid eſt oppoſitũ imediatũ ſimplr. ſicut homo ſm qd ſimplr eſt nõ homo. ¶ 2° dif. ſi illa que falſificant ſm rõnẽ tñ: ſunt ſimplr vera: ꝛ dr eiſdẽ rõnibus q̃ ſic. ga falſum ſm qd eſt verũ ſimplr: ꝛ falſuz ſm rõnẽ tñ eſt verũ ſm rem. ¶ Sed remanet dubiuz. ga iſta verificant ſimplr. hõ nõ eſt humanitas per ſolã rõnis diſtinctionẽ: ꝛ ita falſificat. hõ eſt humanitas per eiuſdẽ rõnis idẽtitatẽ ſublatã. ¶ Dicit q̃ illi qui hoc dicũt ſemetipſos illudunt cũ veritas que eſt in re nõ poſſit auferri per rõnẽ: ꝛ realis falſitas nõ poſſit tolli per nr̃am cõſiderationẽ. vnde ſi nr̃a cõſideratio verificaret falſa realr/nullus hõ poſſet errare: cũ talia ſint obiectiue in rõne cuiuſlibet: q̃lia itelligit ꝓprie. vnde in rõne Arry. perſone diuine erant eſſentialiter diſtincte: ꝛ in ratione Sabelly. vna tñ ꝑſona diuina: quia ſic in eſſe intellecto ipſorum.

G Determiatio ꝓpria. Veritas tñ hz qd in entibus rationis. 83. q. q. 12.

Dubia nõnda ſed ſolutiões ſuſpecte.

H Vult breuiter nulla ꝓpõez eẽ vera vl falſa ꝑ rationis op^{a} niſi ſit ſiliꝛ in re: que bñ pondera.

Quartusdecimus articulus ẽ: ſi iſta entia rõnis verificant ſciam theologie. ¶ Dicũt aũt q̃ nõ: ga minima ſcire de maxi mis eſt pfectiſſimũ: ſicẽ dr in ꝓma phia de ſubſtãtys ſeparatis: ꝛ ideo hz fere oĩa faciãt in theologia ſm rõnis ordinẽ: tñ nõ putãt hãc ſciaz ignobilitare. ¶ Sed ꝺtra iſtud arguit 4^{r}. ꝓzimo. ga veritates ꝑticulares ad entia rõnis ſunt diminute ſicẽ entitates ille: ꝛ ideo qui poſſunt hz rationẽ verificare ꝓnes theologicas faciũt ipas diminutas. ¶ 2° ga oĩa vera ſm rõnem: vt patuit: ſunt

Alt. vltificat. 11. de aĩalib° vl. 1. de pti° aĩmaliũm.

Impugn° 4^{r}

I vera tñ ſm gd: vt fuit oñſtz: ꝛ oē tale ſm gd eſt impfectū tale. ¶ 3ꝰga oē vex ſm gd eſt ſimplr falſuz: ſic̄ falſum ſm gd eſt ſimplr vex: ꝛ ideo faciētes vītates theologicas veras tñ ſm rationē faciūt illas ſimplr falſas. ¶ 4.ꝰga oē ens reale eſt pfectꝰ quocūq; ente rōnis; ex illa entis famoſa diuiſione: ſic̄ oīs ſuba pfectioz eſt accidente q̄cūq; ga ſub pfectioz entis dīa ꝓtēta. Et ideo ſi ones theoᶜᶜ verificanť ſm rōnē: ꝛ phyſice ſm rē: nobiliores erūt iſte ones: ꝛ p oñs ſcia. ¶ Ideo dico ꝙ illi ꝙ vītates theologicas itelligūt ſm rones tñ vīficari multū faciūt theologiā diminute pfectionis: ſic̄ ille vītates multū ſunt diminute: ſic̄ cū q̄rit. Utrū eſſentialia in diuinis p̄cedāt ꝓſonalia: ſicut ōterminat brūs Dionyſius in cap̄lo de vnica ꝛ diſcreta theoᵒ. illi qui iſtā veritatez exponūt ſm nſaz rōnē vilificāt eā: plus q̄ illaz que demōſtrať in geometria ꝙ triāgulus hz tres angulos eq̄les duobꝰ rectis: cū iſtud ſit vex in re: ꝛ tō iſtud eſt melius ſcire q̄ eſſentialia p̄ueniāt ꝓſonalia in rōne nſra.

¶ Sed oziť dif. ga hz tales vītates que ſunt de ordine diuinoꝝ ponanť ab iſtis ſm rōnē: tñ p̄incipales ſunt de eſſe: vt ꝙ deus eſt eternus trinus ꝛ vnus: aut intelligunt idē in re. ꝙ deꝰ eſt deus: ꝛ iſtud itelligit ita bñ ꝓp̄s. aut nō idē in re: ꝛ tūc habeť ꝓpoſitū: aut diſtinctū tñ rōne. ꝛ ſic illud qō nouit theologus ſupra p̄m eſt rōnis tñ.

¶ 2ª dif. ga cū in theoᵒ p vnū attributū demſať aliud: vt p cālitatē ifinitas p ifinitatē icomprehēſibilitas: aut addiſcit aliquid qō ignoraba ť in re vel in 'rōne. Si in re: habeť intentū. ſi nō: acquirit notitia niſi in rōne: gd eſt curandū de tali notitia. ¶ 3ª dif. qūo veritates p̄it eē nēcie cum dependeant a rōne. ¶ Dicitur aūt ꝙ cum nullū nēciuz poſſit dependere a ꝓtingēte: nullatenus apparet qūo de entibꝰ rōnis poſſit eſſe ſcia que nullatenꝰ poſſit eē de ꝓtigētibꝰ. ¶ 4.ª dif. ga dicūt alig ꝙ iſta neceſſitas ſcie q̄ aſſumit quo ad entia rōnis nō ſumit ex hoc ꝙ ſic actu ꝓcipiunť: ſz ex hoc qō ſic nata ſūt ꝓcipi: ꝛ iſtud eſt nēciuz. ¶ Dicitur aūt ꝙ iſtud non valet: ga talis aptitudo ad ſic concipi non eſt a ratione: ſed in re: ꝛ iſtud pertinet ad realia entia.

Quintusdecimus articulus eſt ſi paſſiones entis rōnis p̄it inueniri in rebus: ſicut idē ꝛ diuerſum: aut p̄ius ꝛ poſterius ponunť paſſiones entis diſtincte: ꝛ ponunť hic 4ᵒʳ ones.

¶ Prima eſt ꝙ idētitas rōnis nō pōt inueniri in entibꝰ realibꝰ: vt ſint idē realr: ga nlla paſſio excedit ſuū ſubz cū q̄ertať cū ipſo. idētitas aūt rōnis eſt ꝑma paſſio entis rōnis: ꝛ tō nō pōt ꝓuenire niſi enti rōnis. ¶ 2ª ꝺ/ꝙ diſtinctio rōnis in entibꝰ realibꝰ eſſe nō pōt: ga ſic diſtinctio realis eſt adeq̄ta enti reali: ita rōnis diſtinctio enti rōnis. Et ideo ſic̄ diſtinctio realis repugnat enti rōnis: ita vī repugnare diſtinctio rōnis enti reali eadez rōne.

¶ 3ª ꝺ/ꝙ poſitas rōnis nō pōt eſſe in realibꝰ entibꝰ: ga ſicut p̄us eſſe p̄ſupponit eſſe: ita p̄us eſſe tale p̄ſupponit eſſe tale: queadmodū p̄us eſſe ſm nām/eſſe ſm nām: ꝛ p̄us eſſe duratione/eſſe ſm durationē: ꝛ tō p̄ius eſſe ſz rōnē/eſſe ſm rōnē. ¶ 4.ª ꝺ/ꝙ poſterioritas rōnis non pōt eſſe in entibus realibꝰ: ga oīs ordo in aliquo p̄ſupponit eſſe in illo: ꝛ ideo ordo in rōne eſſe rōnis in ordinatis: entia aūt realia eē nō p̄it nō realia. ¶ Dicūt tñ aliqui ꝙ idē aut diuerſuz aut p̄us ꝛ poſterius nō ſunt paſſiones entis rōnis cū ſumiť ſm rōnē: imo ſūt ipſa entia rōnis. ¶ Iſtud tñ dictū nō eſt apparēs. Tū ga hz idem ꝛ diuerſuz in re ſint entia realia pp̄ꝺ nō negať gn ſint paſſiones entis rōnis cū ſumanť ſm rōnē: imo ipſa ſūt entia rōnis: ꝛ ita hz idē ꝛ diuerſuz in rōne ſint entia rōnis: nō ꝺz tñ negari gn ſint entis rōnis paſſiones. Tum ga ſic̄ de entibus realibus demonſtranť pp̄ gd idē ꝛ diuerſuz: ita de entibus rationis idem ꝛ diuerſuz ſm rōnem ꝛ demonſtrať pp̄ quid ſicut ꝓpria paſſio. ¶ Sed oziť dif. ga dicūt alig ꝙ qñ aliqd eſt paſſio alicuꝰ adeq̄ta pōt ꝓuenire alicui alteri ſubto ſi in eo ſit ſuū ſubz: ſic̄ paſſio accūtis nō ſolū eſt in accīte: ſed eſt in ſuba cui in eſt accūs. ¶ Iſtud tñ nō valz: ga hz in eſſe q̄ eſt paſſio accidētis ſit in ſuba: tñ repugnat ſube ꝙ inſit: ꝛ ita hz diſtinctio rōnis eſſet in ente reali: tñ repugnaret ſibi diſtingui per ipſaz. ¶ Et ſi dicať ꝙ diſgregatiuū eſt paſſio colozis: ꝛ tñ cozpoꝰ diſgregat: q̄ eſt colozis ſubm: ꝛ ita in ꝓpoſito. Iſtud nō facit ad ꝓpoſitū ſicut cozpis paſſio. oīs aūt paſſio diſtinguit ĩquātū eſt paſſio diſtinctoꝝ. vt pz. ſic̄ vnitas dat eſſe vnū ĩquantū eſt paſſio eoꝝ que ſunt vnū. ¶ 2ª dif. ga dicūt alig ꝙ diſtictio rōnis nō eſt ita adequata paſſio entis rōnis: ſicut diſtinctio realis entis realis: ꝛ ideo hz illa ꝓueniat ſoli enti reali iſta ꝓuenit tā enti reali q̄ rationis: vt ſit paſſio adequata enti reali: q̄ diuidiť in reale ꝛ rōnis. ¶ Dicit aūt ꝙ iſtud dictū dupliciter peccat. Primo. ga ſic̄ ens diuidiť in rōnis ꝛ reale: ita ꝛ diſtinctio per diſtinctionē realem ꝛ rōnis: ꝛ ideo cōioz eſt diſtinctio diuiſa q̄ diſtinctio rōnis: ꝛ tūc ꝓbať demſatiue ꝙ diſtinctio in cōi ſe habeat in plus q̄ ens in cōi: ga cuiuſcūq; iferius eſt paſſio adequata eius ſuperius nō pōt eſſe adequatū: imo in plus: ſed diſtinctio rōnis: vt ponit: eſt adequata enti in cōi: ergo diſtinctio in cōi in plus ſe habet. ¶ Scōo peccat: ga ponit diſtinctionē rōnis eſſe paſſionē entis realis: cū ei cōueniat p accidēs ꝛ ꝓtingēter: ſi ꝓuenit cū accidat intelligi ei.

Sextusdecimus articulus eſt: ſi entia rōnis ſunt in aliquo p̄dicamento.

¶ Dicūt aūt ꝙ ſic: ꝛ iſtō ponūt in q̄druplici gīe. Prio gdē in gīe quātitatis diſcrete: ga numerū ponūt in aīa tñ. ¶ Scōo in gīe quātitatis ꝓtinue: ga tps quātuz ad ſuū formale ponūt in aīa tñ: ꝛ quātū ad ſuum formale vnaqueq; gdditas ponit in p̄dicamēto. ¶ 3ª in gīe relationis: ga oīa relatiua ſm dici ponunť a nōnullis ſm rōnē. vt relo ſcibilis ad ſciaz. ¶ 4.ª in gīe qñ: ga cū qñ ſit reꝰ ad tps: ꝛ tps ſit formalr in aīa: reꝰ ad ipm nō pōt eſſe in reꝛ nā. ¶ Sed ꝺ iſtud arguiť 4ʳ. Primo. ga ꝺz iſtos ens ꝑma ſui diuiſione diuidit in ens in aīa: ꝛ extra aīam: ꝛ ens eꝛ aīaz diuidit in decē p̄dicamēta: ꝛ ſic de. cē p̄dicamēta cadūt ſub ente reali. Sz gcgd cadit gdditatiue ſub ĩferiozi/cadit gdditatiue ſub ſupiozi p illam regulā: q̄ alterū de altero. g̃ oīa gīa ꝛ ſpēs ſub decem p̄dicamētis ꝓtenta ſūt realia. ¶ 2ª ga p̄dicamētū quātitatis ſm ſuā rōnē: aut eſt ens rōnis: aut reale. Si rōnis: nulla ei ſpēs erit realis: aut idiuiduū: cū ens rōnis nō ſit de gdditate entis realis. Si eſt reale rō eius cōmunis erit realis: ꝛ ſic nullū idiuiduū ſub ipſo cōtentū erit rōnis: cū ens reale nō ſit de quidditate entis rōnis.

¶ 3ª q: ſi p̄dicamētū relonis eſt reale: nullū ſub eo gdditatiue contentū erit rōnis. aut ſi ipm p̄dicamentū eſt rōnis: nullū ſub ipſo cōtentū erit reale: ſic̄ ſupra. ¶ 4.ª ga ſi q̄ eſſet in aīa tñ ens rōnis: tūc nō eſſet accīs: cuz ens reale diuidať in ſubaz ꝛ accidēs: ſicut in deceꝝ p̄dicamēta. ¶ Ideo dico: ꝙ illi qui ponūt entia rōnis: non debēt ipſa ponere in aliquo gīe: cū oīa gīa ſub ente eꝛ aīaz ſint cōtenta. nec p oñs eſſe ſubaz: aut accīs: ꝛ ideo videnť eſſe vt entia ꝓbita: quoꝝ nulla diffinitio pōt dari. ¶ Sed oziť dif. ga reſpectibus rōnis ꝓuenit tota diffinitio relonis: que eſt eſſe ad aliud cū ſint ad aliud diffinitiue: ꝛ ſic ſunt in illo p̄dicamento. ¶ Dicit aūt ꝙ nō ꝓuenit eis illa diffinitio niſi ꝺz gd: ſicut hō mortuus vti eſt. hō eſt aīal rōnale: ſm quid. ¶ 2ª dif. ga ſm premiſſa: opz tenere ꝙ oīa vlia que ſunt gīa aut ſpēs ſunt realia: cū q̄dāt ſub ente reali ſm ꝙ cōia ſunt. ¶ Dicit autem ꝙ iſtud ſequit ex premiſſis: ꝛ per conſequēs ꝙ vnitas omnium talium eſt realis ſicut entitas.

Decimusſeptimus articulus eſt: ſi de entibus rōnis pōt cē ſcia: ꝛ ponunť hic ꝙtuoꝛ p̄ambula. ¶ Primū eſt ꝙ nulla propoſitio affirmatiua ſm rōnē pōt eē vera: ga nulla affirmatio verificať niſi p idētitatē ſubti ꝛ p̄dicati. Cū dz. B eſt hoc. Sed in omni complexione affirmatiua ſubm ꝛ p̄dicatū diſtinguunť ſm rōnē: inquantū hoc eſt ſubm: ꝛ illud p̄dicatū. g̃ vt ſic ꝓpoſitio vera eſſe nō pōt affirmatiua: ga put aliq̄ diſtinguunť ſm rōnē vnū nō eſt aliud ſm rōnē. termini aūt ꝓut ponunť in cōplexione diſtinguunť ſm rōnē. ¶ Scōz p̄ambulū ꝙ nulla nēcia ꝓpoſitio ſm rōnē pōt eſſe falſa: ga ſicut affirmatio vificať p idētitatē: ita negatio per diſtinctionē. Sed nō p̄it inueniri termini q nō diſtinguunť ſm rōnē ĩquātū ſunt cuilibet cōplexionis: cū alia ſit diſtictio ſubti: ꝛ alia p̄dicati: vt talia ſint. g̃ nulla talis complexio pōt eſſe falſa.

¶ Tertiū p̄ambulū ꝙ ex falſis ꝓpoñbꝰ affirmatiuis nō pōt ſeq ꝺ ſciētifica que deducit ꝑ demſationē: quia demōſtratio eſt ex veris. ¶ Quartū p̄ambulū ꝙ ex veris negatiuis nō pōt ſequi ꝺ ſciētifica: ga ex puris negatiuis nihil ſequit in aliqua figura. ¶ Iſtis aūt p̄miſſis p̄ambulis manifeſtū eſt ꝙ de entibꝰ rōnis nō pōt eſſe ſcia. Et ꝺfirmať iſtō 4ᵒʳ via. Prio. ga vitas ſciētifica eſt veritas ſimplr: cū ſit euidēs: ꝛ euidēs falſuz eē nō poſſit ſimplr. Illud vo qō eſt verū ſm quid: opz vt ſit falſum ſimplr: ꝛ veritas rōnis nō pōt eſſe ſimplr veritas: ſicut nec entitas eius. ¶ Scōo. ga vbi nō p̄it eſſe per ſe notia: ibi nō pōt eſſe vera ſcia: cū demſatio ſciētifica p̄ceꝺat ex per ſe notis. nulla aūt veritas rōnis pōt eſſe p ſe nota: cū notitiā ſuā ꝛ euidentiā accipiat a rōne: ꝛ iō ab alio nota. ¶ Tertio. ga nullū nēciuz pōt ꝺepēdere a cōtingente. actus aūt nr̄e rōnis eſt ꝓtingens: ꝛ oīs veritas ſciētifica eſt nēcia. Et cōfirmať. ga oīa entia rōnis ſunt per accīs: cū poſſint nō ineſſe amota rōne: ex talibꝰ aūt nūq̄ fit ſcia que eſt ex p ſe. ¶ Quarto. ga iſta ſcia q̄ poniť de entibꝰ rōnis eſt realis ſcia: ꝛ per ipaz realr ſciunť talia entia: ꝛ nō p̄it realr ſciri niſi ꝓut ſcia referť ad ſcibile. g̃ ſi realr ſciunť realr referť ad ipſa ſcia: ꝛ tñ relatio realis nō pōt eſſe ad entia rōnis. ¶ Sed oziť diffi. ga fruſtra diſputamus de entibus rōnis ſi nō poſſum⁹ deuenire ad eoꝝ ſcientiā: ꝛ fruſtra de ipſis tractamus.

¶ Dī aūt ꝙ ſic̄ ꝓtingit tractare de entibꝰ ꝓbibitis. aut de nullo: aut de hoīe irrationali: cū tñ de iſtis nulla pōt eſſe ſcia: ita fozte de entibꝰ rōnis in habitudine ad realia: niſi fozte dicať ꝙ talis tractatꝰ eſt fruſtra. ¶ Scōa dif. ga lz veritates entiuz rōnis de facto ſint a rōne: tñ añ rōnē ſunt in poᵗᵉ. ꝛ ſm boc eſſe icōmutabilr: bñt eſſe nēcio. ¶ Iſtud tñ non facit ad ꝓpoᵐ. ga ſi tale eſſe bñt in poᵗᵉ: illō ab aia nō eſt fabꝛicatū: ꝛ ſic eſt reale. ¶ Tertia dif. ga ſm iſtū modū videnť eē euacuate ſcie rōnales: put diſtiguunť ꝺ reales. ¶ Dī ꝙ ille dīr rōnales q̄ ſūt de actibꝰ rōnis realibꝰ: nō de figmētis: ſic̄ in logica.

Decimuſoctauus articulus ē: ſi iſta entia rōnis ꝓducunť a volūtate diuina. ¶ Et dicūt alig ꝙ ſic. ga ipſa concurrit ad actionē cuiuſcūq; cāe efficientis ſcōe: ꝛ ideo rō nſra non pōt cauſare effectiue iſta entia niſi cōcurrēte volūtate diuina. Et cōfirmať iſtud dictū. tū ga nullū ens creatū pōt agere independenter ad p̄mū: ſicut nec eſſe: ꝛ iſtud ꝓcludit quo ad entia rōnis: ſic̄ ad realia. tū ga gcgd ꝓtineť vtualr in creatura/ꝓtineť in deo vtualr in quo vtualiter ꝓtineť oīs potētialis creatura. ¶ Scōo dicūt alq ꝙ talia entia nō p̄it cāri a diuina volūtate: ga oē cātuz a diuina volūtate eſt creatū: ꝛ talia entia nō ſūt creata. Et ꝺfirmať. tū ga gcgd deus facit cū cā ſcōa facit ꝓueniendo ipſam: cū cauſalitas dīna ſit pr̄ioz: ſic̄ vlioꝛ: ꝛ ſic eius creatio ꝓueniēs nr̄az rōnē eēt realis: ꝛ per ꝑs terminus realis. Tū ga gcgd pōt deᵒ facere mediāte cauſa ſcōa effectiue pōt imediate ſine ea: ꝛ ſic faceret entia rōnis nr̄e ſine ipſa rōne. ¶ Ideo dico ꝙ ſi entia rōnis ponanť ꝓduci a diuina volūtate cōcurrēte cū q̄libz cā ſcōa nō videť q̄re non ſint realia: ꝛ a deo creata. Si vo ponanť ꝓduci a ſola rōne nullo alio cōcurrēte: tūc opz dicere ꝙ aliqua vnitas realis in aīa eſt que pōt aliquo modo agere ſine volūtate diuina: imo nō pōt agere cō currente ipſa: imo nēcio aget ipſa a ſe: que videntur oīa incōueniētia: ꝛ ideo vñr entia rōnis eē ꝓbibita: quia a deo nō ꝓducibilia: cuius ſūt extra actiones realiſſime.

¶ Sed oziť dif. ga dicūt aliqui: ꝙ lz deᵒ ꝓcurrat omni actioni reali creature: aut poſſit quātūcūq; effectū reale per ſe: tñ hoc nō eſt nēcium in entibus rōnis: ga ſunt entia diminuta ꝛ imperfecta. ¶ Iſtud tñ non valet: ga ꝓducere iperfecta nullā dicit ꝓducētis perfectione: ꝛ ideo deᵒ ponit cā efficiēs in q̄buſcūq; pfectioz. ꝛ itē. ſi potētia ꝓductiua entiū rōnis nō eſt ſubordinata diuine: ſicut ꝓductiua entium realiuz: eſt magis indepēdens ꝛ plus perfecta: nec etiā poterit impediri a volūtate diuina: que videntur inconueniētia.

Decimusnonus articulus eſt ſi ad diuinuz intellectū pertinet fabꝛicare entia rōnis: ſicut ad nr̄m. Et dicūt aliqui ꝙ ſic. ga nō eſt minus efficax intellꝰ diuinus ad negociādum circa ſuuz ſubiectū q̄ intellꝰ noſter qui ex tali negociatione format entia rōnis. ¶ Sed ꝺ iſtud arguiť 4ʳ. Primo. ga iſta negociatio itellectus nr̄i nō fit: niſi ga intellꝰ bu manus nō pōt capere rē oīno ſicut eſt in ſe. Intellꝰ aūt diuinus nō bz iſtū defectū: ꝛ ideo fruſtra fingeret entia talia. ¶ 2ª. ga ille intellꝰ qui itelligit obiectū pfectiſſime: vt eſt in ſe tm̄: nō fingit circa ſuū obm entia rōnis: cū ille nō cōueniant obiecto: vt eſt in ſe. Sed intellꝰ diuinus intelligit perfectiſſime obiectū ſuū vt eſt in ſe: cū iſte ſit modus veriſſimus intelligendi. g̃ non facit talia figmēta. ¶ 3ª. ga gcgd deus cogſcit, viſſime cogſcit: ſz veritas rōnis non eſt ſimplr veritas: vt fuit oſtenſum. g̃ nō cogſcit aliqua cū veritatib⁹ rōnis. ¶ 4.ª. ga notitia intuitiua nō eſt fictiua entiū rōnis: cuz ſit exītis vt exiſtens eſt: ſed ſola abſtractiua. notitia aūt diuina que vnica eſt nō eſt abſtractiua: ſed intuitiua: vt cōiter concediť: ꝛ ideo nō eſt taliū entiū fictiua. ¶ Ideo dicūt cōiter doctozes moderni ꝙ diuinus intellꝰ nō format entia rōnis: ga deus vna ſimplici ꝛ eterna viſione cuncta cōplectit ſm btm̄ Aug. 15. de tri. ꝛ notitia viſiua nō eſt fictiua taliū entiū. ¶ Sz oziť dif. ga itellꝰ diuinꝰ itelligit entia ꝓbibita que nō videnť entia niſi ſm rationē. Dicit aūt ꝙ entia ꝓbibita nō ſunt ꝓbibita ſm rationē: aliogn in re nō eēnt ꝓbibita: ꝛ ſic ꝓducibilia. ¶ Scōa dif. ga diuinus intellectus videť intelligere entia rationis: cū itelligat oīa a nobis intelligibilia. Dicit autez ꝙ diuinus itellꝰ dicit oīa ituitiue cognoſcere que cognoſcit: ꝛ ideo ſi entia rationis nō ſunt ituibilia: vt nōnulli putant: videnť ignota deo: ꝛ talia non ſunt ponenda.

Vigeſimus articulus eſt: ſi entia rōnis ſunt formaliter in deo. ¶ Et dicit vulgus theologoꝝ ꝙ ſic: ga multa verificanť de deo que non p̄it ſaluari niſi ſm entia rōnis: ſicut cuz dicit: creator: aut dñs: que ſibi ex tēpore cōueniunt: cū tñ ex tpe nihil deo realr poſſit ꝓuenire. ¶ Sed ꝺra iſtud arguiť 4ʳ. Primo. ga quicḡd eſt in deo formalr eſt formalr deᵒ: cū ſimplex ſit gcgd bz. vt habeť. 11. de ciuita. dei. entia autē rationis nō ſunt deus. ergo nō ſūt in deo formalr:

Et ꝺfirmať. tū ga gcgd deus facit cū cā ſcōa facit ꝓueniendo ipſam: cū cauſalitas dīna ſit pr̄ioz: ſic̄ vlioꝛ: ꝛ ſic eius creatio ꝓueniēs nr̄az rōnē eēt realis: ꝛ per ꝑs terminus realis. Tū ga gcgd pōt deᵒ facere mediāte cauſa ſcōa effectiue pōt imediate ſine ea: ꝛ ſic faceret entia rōnis nr̄e ſine ipſa rōne. ¶ Ideo dico ꝙ ſi entia rōnis ponanť ꝓduci a diuina volūtate cōcurrēte cū q̄libz cā ſcōa nō videť q̄re non ſint realia: ꝛ a deo creata. Si vo ponanť ꝓduci a ſola rōne nullo alio cōcurrēte: tūc opz dicere ꝙ aliqua vnitas realis in aīa eſt que pōt aliquo modo agere ſine volūtate diuina: imo nō pōt agere cō currente ipſa: imo nēcio aget ipſa a ſe: que videntur oīa incōueniētia: ꝛ ideo vñr entia rōnis eē ꝓbibita: quia a deo nō ꝓducibilia: cuius ſūt extra actiones realiſſime.

¶ Sed oziť dif. ga dicūt aliqui: ꝙ lz deᵒ ꝓcurrat omni actioni reali creature: aut poſſit quātūcūq; effectū reale per ſe: tñ hoc nō eſt nēcium in entibus rōnis: ga ſunt entia diminuta ꝛ imperfecta. ¶ Iſtud tñ non valet: ga ꝓducere iperfecta nullā dicit ꝓducētis perfectione: ꝛ ideo deᵒ ponit cā efficiēs in q̄buſcūq; pfectioz. ꝛ itē. ſi potētia ꝓductiua entiū rōnis nō eſt ſubordinata diuine: ſicut ꝓductiua entium realiuz: eſt magis indepēdens ꝛ plus perfecta: nec etiā poterit impediri a volūtate diuina: que videntur inconueniētia.

Decimusnonus articulus eſt ſi ad diuinuz intellectū pertinet fabꝛica re entia rōnis: ſicut ad nr̄m. Et dicūt aliqui ꝙ ſic. ga nō eſt minus efficax intellꝰ diuinus ad negociādum circa ſuuz ſubiectū q̄ intellꝰ noſter qui ex tali negociatione format entia rōnis. ¶ Sed ꝺ iſtud arguiť 4ʳ. Primo. ga iſta negociatio itellectus nr̄i nō fit: niſi ga intellꝰ bu manus nō pōt capere rē oīno ſicut eſt in ſe. Intellꝰ aūt diuinus nō bz iſtū defectū: ꝛ ideo fruſtra fingeret entia talia. ¶ 2ª. ga ille intellꝰ qui itelligit obiectū pfectiſſime: vt eſt in ſe tm̄: nō fingit circa ſuū obm entia rōnis: cū ille nō cōueniant obiecto: vt eſt in ſe. Sed intellꝰ diuinus intelligit perfectiſſime obiectū ſuū vt eſt in ſe: cū iſte ſit modus veriſſimus intelligendi. g̃ non facit talia figmēta. ¶ 3ª. ga gcgd deus cogſcit, viſſime cogſcit: ſz veritas rōnis non eſt ſimplr veritas: vt fuit oſtenſum. g̃ nō cogſcit aliqua cū veritatib⁹ rōnis. ¶ 4.ª. ga notitia intuitiua nō eſt fictiua entiū rōnis: cuz ſit exītis vt exiſtens eſt: ſed ſola abſtractiua. notitia aūt diuina que vnica eſt nō eſt abſtractiua: ſed intuitiua: vt cōiter concediť: ꝛ ideo nō eſt taliū entiū fictiua. ¶ Ideo dicūt cōiter doctozes moderni ꝙ diuinus intellꝰ nō format entia rōnis: ga deus vna ſimplici ꝛ eterna viſione cuncta cōplectit ſm btm̄ Aug. 15. de tri. ꝛ notitia viſiua nō eſt fictiua taliū entiū. ¶ Sz oziť dif. ga itellꝰ diuinꝰ itelligit entia ꝓbibita que nō videnť entia niſi ſm rationē. Dicit aūt ꝙ entia ꝓbibita nō ſunt ꝓbibita ſm rationē: aliogn in re nō eēnt ꝓbibita: ꝛ ſic ꝓducibilia. ¶ Scōa dif. ga diuinus intellectus videť intelligere entia rationis: cū itelligat oīa a nobis intelligibilia. Dicit autez ꝙ diuinus itellꝰ dicit oīa ituitiue cognoſcere que cognoſcit: ꝛ ideo ſi entia rationis nō ſunt ituibilia: vt nōnulli putant: videnť ignota deo: ꝛ talia non ſunt ponenda.

Vigeſimus articulus eſt: ſi entia rōnis ſunt formaliter in deo. ¶ Et dicit vulgus theologoꝝ ꝙ ſic: ga multa verificanť de deo que non p̄it ſaluari niſi ſm entia rōnis: ſicut cuz dicit: creator: aut dñs: que ſibi ex tēpore cōueniunt: cū tñ ex tpe nihil deo realr poſſit ꝓuenire. ¶ Sed ꝺra iſtud arguiť 4ʳ. Primo. ga quicḡd eſt in deo formalr eſt formalr deᵒ: cū ſimplex ſit gcgd bz. vt habeť. 11. de ciuita. dei. entia autē rationis nō ſunt deus. ergo nō ſūt in deo formalr:

Determinatio propria.

Vtilificāt theologiaz que ſp ad entia rōnis ſtigiunt.

Vide Sco. q. 1. ſūb. cū hoc cōcordanť.

Dubia curioſa ꝛ ſolones ſingulares.

Concluſio 4ª. Paſſiones entis rōnis non cōuenire enti reali ſicut nec econtra.

Quaſtio.

Examen. Impugnatio notabilis.

Nota.

Dubᵃ nōda.

Nota qō q̄ria. Vide Sco. q. 1. finali ſup Porphyrio. Nota bñ plura.

Dubᵃ curioſa.

Eſſe non ſcia: tractať tñ diſputando de entibus rōnis eſſe poteſt.

Nō logica ſcia realis. vide notanter.

Determinatio propria.

Impugnᵒ 4ª

In antecēdens, ruentia.

Nota bene.

Determinatio propria. Entia rationis in nullo genere poni.

Dubᵃ duplex.

Entis rationis ſz q̄ referri.

Vnitareē ſpecialiter realem eſſe.

Dubᵃ nōda.

Determinatio propria.

Entia rationis vt phibita a nullo ꝓducibilia eſſe.

Dubᵃ nōdule.

Nc duz realis: ſed oī actioni creature deus volūtatem cō municare.

Opio aliozꝝ et Sco. 1. q. quoli. ꝛ in ꝑ pleraq;.

Impugnᵒ 4ª. Iz ſolonce cōſidera vt ſcis.

Determinatio propria cum modernis. Intellꝰ diuꝰ entia rōnis nō fabꝛicare.

Dubiū duplr.

Diuinū itellꝰ entia rationis nō itelligere.

Opio cōis.

Laſ. 10.

Universidad de Deusto
Biblioteca

aliogn per ipsa deus est formal'r imperfect⁹. ¶Scdo ens rōnis cū sit ens diminutū includēs formal'r imperfectionē:cū sit ens iperfectissimū.g̃ non pōt esse in deo formal'r. ¶Tertio.ga qcgd est in deo est sūme nectuz esse:alioquin cōtingeret ipsuz variari:si aligd in eo cēt cōtingēs:entia aūt rōnis sunt sūme cōtingētia:sic sūme dependentia.ergo nō pñt inueniri in deo. ¶Quarto.si entia rōnis in deo formal'r reciperent:tūc deus per corū receptionē formal'r mutaret:eo q̃ se hꝫet foz̃al'r al'r nūc ꝛ prius:ꝛ sic deus esset mutabilis. ¶Ideo dico:q̃ entia rōnis nō sunt formal'r in deo:ga tunc deus cēt in potētia receptiua respectu ipsoz:cū cēt aptus natus ea recipere:ꝛ ista nālis aptitudo sibi inesset real'r:ꝛ sic nō esset purus actus. ¶Sed oziť dif.ga dicūt aliqui q̃ entia ista rōnis nō sunt in deo formal'r neq̃ ſm rez. Sed ſm nr̄i intell's attributionē. Et istud non valet:ga sicut imperfectius est esse ſm rōnē q̃ ſm rem:ita imperfectioz modus essendi est per attributionez intell's nostri q̃ formal'r ſm rez. ¶Scda dif.ga dicūt aliqui q̃ ista entia rōnis nō sunt in deo:vt habēt esse in se:sed vt hñt obiectiue esse in nr̄a mente. ¶Istud tñ non valet:quia deus vt hꝫ esse obiectiue in nostra mente: aut est aligd creatū:aut increatū.si creatū nō facit ad istud ar^m.si increatū:habeť intentū. ¶Dico autē ad questionē q̃ ga entia rationis ponanť cōmuniter ab oibus doctoribus non sunt neganda:nisi forte gratia disputationis.vt ex precedentibus articulis exercitinm habeať. Et tunc ad exercitandū intellectū dimittende sunt rōnes vtriusq̃ partis facte in principio.

Determiatio ꝓpria. Entia rationis non cē in deo

Dubiū dupl'r notabile.

K

Resolo.q.cū notabili ꝓclatione.

¶Questio. VII.

Vide.20. dis. 2.ad h̄ ꝛ alibi

ꝓ phy.ꝛ alibi.

L

Septima questio.vtrū entia rationis sint necessaria. Et videť q̃ non:ga in pauciozibus via magis ſm regulam pboz:illi autē qui ponunt oia ſm idem itatem nō se arcent ad paucioza:cū se extēdant ad realia faciēdo illa:que alij faciunt ſm rōnem. ¶Sed cōtra.ga plura ponit ille qui ponit entia realia ꝛ rōnis q̃ ille qui ponit entia realia tñ:sicut plura ponunt cū ponit̃ suba ꝛ accīs q̃ cū ponit̃ suba tñ:ꝛ ideo negantes entia rōnis ponunt paucioza.

Circa istam qōnē:ga entia rōnis videnť eē nisi mis diuulgata in theo^a intēdo ad oppositū vt perueniať ad meduz (vt faciunt tozmosa lignoz rectificantes) videduz est si possint saluari ſm rem illa que fingunt saluari ſm rōnē:vt sic nobilitetur scia per veritates reales:que sunt veritates tñ ſm qd:ꝛ ad istum ꝓce^m declaranduz occurant aliqua puncta.

2.ethicoz.c.9

ꝓ periberme.ꝛ.t.posteriozꝫ Alia aliq̃ esse entis rōnis.

M

Cōclusio 2ª.

Alia aliq̃ esse entia realia:ſz tu oia mastica bis,

Quorum primuz est de vlibus:ga vlia sunt que sunt apta nata in plibus esse.nulla aūt res vna creata est apta nata esse in pluribus:cum istud sit ꝓpriū diuine nāe esse in pluribus suppositis:ratione sue illimitationis:ꝛ ideo cum tale vnū nō possit poni in re:opꝫ vt ponať in rōne. Et ad istū punctū ponunt due ꝛnes. Prima est q̃ vlia singulariū realiū nō pñt eē rōnis. Tum ga nullū ens rōnis pōt esse de quidditate entis realis:spēs aūt aut est de qdditate indiuidui:aut dicit totā eius quidditatē. Tum ga q̃n alterum de altero ꝓdicať:ꝛ de subiecto. Et ideo si ens rōnis est superius ad talia vlia.singularia sub talibus vlibus ꝓtenta erūt entia rōnis. ¶Scda ꝓ q̃ vlia talia sunt entia realia:ꝛ ista sequit̃ ex alia:cū ens reale ꝛ rōnis ponanť imediate. Et cōfirmať. Tum ga q̃n ens diuidit̃ in ens reale ꝛ rōnis:ens reale subdiuidit̃ in decē ꝓdicamēta:ꝛ sic est cōe ad ipsa:ꝛ cōstat q̃ ipsa sunt vlia. Tum ga ꝓdicatio superioꝫ de iferioꝛibus est neccia:cuz sit quidditatiua: nullū aūt nectium pōt esse ab aīa. ¶Ista autem ambo confirmanť. Tum ga intell's nr̄ nō pōt itelligere singularia inquātū sunt singularia:ſm cōia dicta:ꝛ tñ absurdū est q̃ nō intelligat nisi entia rōnis. Tum ga ois scia est de vl'i:ꝛ incōuenies est q̃ ois scia sit de entibus rōnis. ¶Sed oziť dif.ga tūc yna nā creata crit illimitata in re ad infinita idiuidua:sicut nā diuina ad tres ꝓsonas:ꝛ dicit̃ q̃ nō:ga diuina nā yna nuō est in illis:ꝛ nulla creata nā nisi yna ſm spēz:aut genus que est vnitas minoz. ¶Scda dif.ga ſz istū forte sit tolerabile in vlibus speciez ꝛ genez:tñ in ente qō est cōe deo ꝛ creaturę videť intolerabile:tūc pōt poni ens pure equocū ad deū ꝛ ad creaturaꝫ:sicut ad ens reale ꝛ rōnis. ¶Sed remanet dubiū quid dicit vle ſm q̃ vle in rez natura. ¶Dicit̃ autē q̃ sicut diuina nā est cōcabilis yna numero tribus personis:ita natura creata yna specie vel genere:ꝛ ista cōmunicabilitas est ei⁹ vniuersalitas:que dicit re^m apti^{lem} ad alia quibus cōmunicatur.

N

Dub^a nōda

Cōcabilitas nāe dine ꝛ nature create varia.

Ens equiuocum esse.

Unīūsale res le quid dicit.

O

Secundū punctū est de scōis ītentionibus: ga ſz forte nō videať aliquibus absurdū q̃ vlia:vt significanť noibus primaꝫ intentionū sic in rebus:tñ vt importanť noibus scdaꝫ intentionuz videť esse absurdū:cū scde intentiones sint rōnes rōnis:sicut ꝓme dicūt esse entia rōnis. ¶Intelligendū tñ est q̃ intentio accipiť dupl'r:aut ꝓ ipsa opatione intēdente:ꝛ sic est actus rōnis scōs:aut ꝓ ipo obiecto a tali operatione intento. Si ꝓmo mō accipiť:sic est ens ꝓdicabile: ga est sicut actus intelligendi qui est realis forma. Si scdo mō ꝓ eo q̃ est obm:tūc dico q̃ est reale:ga sicut bō ꝛ aīal sunt in rerū nā cōia:vt patuit:ita sunt genus ꝛ spēs que dñr scde intentiones:ga ista dñr vl'ia:ga sunt apta nata in plibus esse:sunt aūt in plibus real'r:vt supponiť expcedenti puncto.ergo sunt vlia in re:ꝛ tñ vle est scda intentio:cū sit superius ad gen^a ꝛ spēm. ¶Sz oziť dif.quidā dicūt in re. Iste scde intēciones giis:ga est cōcabilis pluribus spēbus:sicut natura diuina eadem numero pluribus personis. Et ideo natura hois dicit̃ hze rōnez speciei:ga in re est cōcabilis pluribus idiuiduis tñ:cōitas eni dicit̃ a cōmunicabilitate:ꝛ rōnes generis ꝛ speciei sunt rōnes quarūdā cōmunitatū. ¶Scda dif.gdā dicūt iste cōitates:aut cōcabilitates fundate in talibus naturis. ¶Dicūt aūt q̃ sicut diuisibilitas dicit nālē aptitudinē ad actuz diuidendi:ita cōmunicabilitas ad actū cōmunicādi:tales autē aptitudines sunt per se passiones:ꝛ respectus fundamētales:vt alibi fuit ostēsuz. ¶Tertia dif.ga cū passio superioꝛis inueniať in quolibet eius inferiori sicut ipsum superi⁹: tunc talis cōmunitas que inest per se generi inerit speciei:ꝛ cōmunitas speciei idiuiduo. ¶Dicit̃ aūt q̃ sicut in indiuiduo est natura speciei tota:ita est ibi cōmunicabilitas illius nature:vt patet ꝓprietatē indiuidualē natura in indiuiduo. ꝓ aūt accipiť nā cū becceitate: tunc est ꝑticularis nā:ꝛ sic nō est totū ꝑticulare rōne becceitatis. ¶Quarta diffi.ga in diffinitionibus giis ꝛ speciei vt sunt scde intentiones:ponit̃ ens rationis.s.actus ꝑdicandi:cū vtrūq̃ dicať:q̃ predicať de pluribus. ¶Dicitur autē q̃ predicari accipiť dupl'r.vno mō ꝓ habitudine subti ad ꝑdicati:quā ōnotat cōplexio:vt cū dicimus homo est aīal:ꝛ ista habitudo est realis:ga vnus istoꝝ terminoꝛ est ideꝫ realiter cū alio:aut ꝓ cōparatione que sit vnius ad alterū apud itell'm:ꝛ tunc ista comparatio est realis:cum sit realis consideratio.

Dub^a nōda

Cōcabilitas ꝑ giis ꝛ speciē realem esse.

Ecce q̃s ḡrus.

Q

A.I.vrobicq. Predicari 2^{liter} sumitur.

Dia mēsuradis cuncta: sup ꝓdicta.

D

Tertium punctum est de relationibus:que gdē relones:ſz sint in quibusdaz cozporibus fm rem:tñ attribuunť quibusdā alys quibus nō pñt inesse nisi ſm rationē:sicut declarať in exēplo q̃druplici. ¶Primū est q̃ ſz sursum ꝛ deorsum nō sint realr nisi in cozporibus:tñ in aia nr̄a ponit̃ pozio superioꝛ ꝛ iferioꝛ,

Ea que cōcerponunt relonibus rationis vt ꝓz in q̃druplici exēplo:omittamus ad presens esse.

Angu.12.de ciu.cap.4.

A

3.ethic.4. capi.3.

109.

Supius ꝛ iferius sumi 2^{liter}.

Interior hō ꝛ exterior ge?

B

Dextrū ꝛ sinistrū in colūna real'r cē dupl'r

In ōnibus dextrum quid?

C

Vle cuilibet cōplexioi cozrespōdere aliquid in re.

Cōponē ꝛ diuisionē dupliciter sumi.

Vtrū cōplexiones esse entia realia.

Dub^a curiosa.

Notabilis sua de distictione predicati a subiecto:dū idē se ꝑdicat.

D

Subm a ꝑdicato in quib⁹ ꝓpōnibus distinguatur.

Quid ꝓponi falsū cozrūdere ure,

Quartum punctū est de cōplexionibus que fiūt per actū cōponēdi ꝛ dividendi:quia iste nō sunt in rez nā:ꝛ sic ptinere videnť ad entia rōnis. ¶Intelligendū est tñ q̃ iste cōplexiones pñt accipi dupl'r.aut ſubiectiue:ꝛ sic hñt eē in aīa nr̄a realiter. sicut reales actus intelligendi:cū cōpositio ꝛ diuisio ptineant ad scōs actū rationis. Aut accipiunť obiectiue: ꝛ sic sunt in re extra vbi sūt eaꝫ termini ꝛ habitudines que designanť per ipsas cōpositiones:ꝛ sic possunt distingui dupl'r. Primo actu rōnis qui est simpli^m apprehensio:ꝛ scdo qui est act⁹ discursiuus. ¶Sed oziť dif. ga in predicatione in qua idē predicať de seipso:subm ꝛ predicatū distinguunť aliquo modo:aliogn nulla eēt inter ipsa cōpositio:ꝛ tñ nō distinguunť realr:ꝛ per ꝙs quēs ꝛz rōnē. ¶Dicit̃ aūt q̃ qñ formať talis cōplexio: tunc sicut isti duo termini sunt distincti in nuō voce:ita in imaginatione figuranť duo termini:ꝛ ista sunt semp realr distincta:tñ apud rōnē nō respōdet nisi vnus terminus isti cōplexioni:ꝛ in re eodē modo. Et ideo istud declarať:ga cuz queriť de ꝓpōne imediata:q̃re homo est aīal rōnale:solet rñderi:ga bō est bō:ꝛ tñ constat q̃ ꝓpō imediata nō resolviť nisi in terminos. vñ si apud rōnē essent duo termini:tūc ſm rōnē nō esset eiusdem oino de seipso. ¶Scda dif.si ois ꝓpositio in qua idez de seipso predicať vt cuz dicit̃.bō est bō.ois alia hꝫ distinctū subm a ꝑdicato. ¶Dicit̃ ãt q̃ sic:nisi sint noia synonyma:vt cū dicit̃.theos est de^a:ga cōpositio in ratione non esset vera nisi respōderet ei cōpositio in re:ꝛ sic dicit̃ q̃ imaginatio est falsa cū formet cōpositionez cui nō respōdet cōpositio in re. ¶Dicit̃ q̃ sicut nō dicit̃ falsa cū imaginať deum cū lineamētis cozporis:aut si tunc:ꝛ nunc simili modo. ¶Tertia dif.ga ꝓpositiones false nullū habēt obiectū sibi respōdēs in re:ꝛ ideo videť q̃ solū recipiant obiectū in rōne. ¶Dicit̃ autez q̃ propositio falsa est realiter per diffozmitatē ad obz: ꝛ istam diffozmitatē realr habet:vt cuz dicit̃.homo est

E

De cōpōnibꝫ formatis ꝛ deo notāter.

Dis in ꝓmo.

F

Neqꝫ ꝓnationes neqꝫ negatiōes entia rōnis esse.

1.phyſicoꝝ.

G

Du^a notāda.

Affirmatiōnē ꝛ negōnez dupl'r sumi.

Ne duz positiua res dici.

Intelligibile dupler. 4.metaphy. tex.cō.4.

H

Sextum punctum est de entibus polibus:qz oia polia possunt itelligi ꝛ esse in itellectu:ꝛ tñ nō videnť esse entia realia:cū nō sint in rez natura: vt duz sunt in po^a obiectiua.ꝛ ſ̃ videnť entia rōnis. Et quantū ad istud punctū ponūtur 4^{or} ꝛnes. ¶Prima est q̃ ens dicit̃ ſm eandē rōnez formalē de ente in potentia obiectiua ꝛ in actuali existentia:qz actus ꝛ potentia nō diuersificant essentiam. Et cōfirmatur:qz dicunt artiste q̃ actus nō largitur multitudinez sed per-

Cōclusio 4ª.

fectionē. ¶ Tū ga dicūt q̄ in eodē gñe est gdditas in actu ⁊ in potētia: ⁊ per ꝺ̄ns eadem diffinitio vtrobiq;.

¶ z^a ꝺ̄ q̄ istud ens qō sic diuiditur in potētiā ⁊ actum nō pōt esse ens rōnis: ga tūc entia tā in actu q̄ in potētia essent entia rōnis: cū superius de suo inferiori gdditatiue dicat. ¶ 3^a ꝺ̄ est q̄ istud ens cōe est ens reale: accipiēdo reale ꝓ oī nō fabricato ab aīa: ga nō est dare medium iter ens fabricatū ab aīa ⁊ nō fabricatū: ꝓ ꝺictionis extrema. ¶ 4^a ꝺ̄ q̄ entia in po^a obiectiua que dñr entia nō ꝓhibita: nō sūt entia rōnis: ga ens cōmune qō in eis icludit: vt patet in p̄cedentib^9 est reale. Et cōfirmat̄ ista ꝺ̄: ga si entia nō ꝓhibita essent talia per actus nostre rōnis: circunscripto tali actu fierent ꝓhibita: ⁊ sic essent ipossibilia. ¶ Sed oziť difficul. quō possunt ista entia esse realia: cum nō sint existentia: ⁊ realitas ⁊ existentia videanť adequata ſm p̄ncipia nostra. Dicitť q̄ accipiť h realitas stricte ꝓ modo intrinseco: sed nō ꝓ fabricato ab anima quoq; in cōmuni.

Septimum punctū est de entibus ꝓhibitis: que dñr esse impolia: sicut dicitť eē chimera: ⁊ ista cū intelliguntť a nobis videnť esse entia rōnis: cū nō sint entia realia: ⁊ quātū ad istud punctū ponunt hic 4^or ꝺ̄nes. ¶ ·Prima est q̄ istō ens qō diuiditť in ꝓhibitū ⁊ nō ꝓhibitū: nō est rōnis: ga ista est diuisio solius vocis in significata: vt alibi fuit ostensum: ⁊ tamē vox nō est aliqd rōnis. ¶ Scōa ꝺ̄ q̄ illud diuisum est quid reale: ga vox est qd reale. ¶ Tertia ꝺ̄ q̄ entia ꝓhibita nō sunt talia per rōnē: ga si essent ꝓhibita p actū nr̄e rōnis: tali actu sublato fierent nō ꝓhibita: ⁊ sic possibilia: cū amota causa amoueat effectus. ¶ Quarta ꝺ̄ q̄ entia ꝓhibita sunt talia in re: ga sicut hō est realr ꝓducibilis: ita chimera est realr ipolis. Et cōfirmať ga omne tale aut est tale ſm rē: aut ſm rōnē: vt patuit: ens istud nō est ꝓhibitū ſm rōnē: ⁊ ideo sequiť q̄ ſm rem. ¶ Sed oziť difficul. quō entia ꝓhibita pñt dicere aliquā realitatē: cum nō sint in aliquo p̄dicamēto: qñ ens reale diuidiť in decē p̄dicamēta. Dicitť aūt q̄ non sunt realia positiue: sicut sunt possibilia que ponunť in gñe. Sed sunt ipsuz nihil p̄uatiue: ga ens ꝓhibitū nō dicit nisi partiū incōpo^tōs. ¶ Scōa dif. ga intellⁱs nr̄ cōcipit talia entia positiue affirmādo ⁊ negādo aliquid de eis: ⁊ ipsa cōponēdo. Et ideo cū ista cōpositio nō possit esse in re: videť in ratione. ¶ Dicitť aūt q̄ ista cōpositio realiter est in imaginatione: nihil tū ei respōdet in re extra nisi partes: ⁊ eodē modo in falsa rōne realr: ⁊ sic arguiť verā rationē fieri ista cōpositio realiū ꝓceptuū de partib^9 istius entis: tūc ista cōpositio erit realis. ¶ Tertia dif. ga lz partes istius entis ꝓhibiti sint in re: tū cōpositio nō pōt eē nisi i rōne. Et sic illa erit ens rōnis. videť aūt q̄ ista cōpositio bene est in falso: aut in vero in mēte: tū ipsa est ibi realr: chimera est in pictura: ⁊ sicut ſm cōpositionez picture nihil respōdet in re: ita nec isti cōpositioni in mente. ¶ Quarta dif. ga est impolē inueni re intellectionē sine obiecto. Et ideo cū apud intellectū sit intentio de ista cōpositione: opz vt ei respondeat aliq̄ obiectū: ⁊ nō pōt in re: ⁊ per cōsequēs in rōne. Dicitť autē q̄ isti cōceptui respōdet gdditatiue cōpositio que inueniť in entibus cōpossibilibus: ⁊ in hoc falsificať cōceptus: quia illa compositio incōpossibilibus applicať. ¶ Sed remanet dubium. quia directe ista entia ꝓhibita: quia impossibilia essent entia ꝓhibita: ⁊ ista ponūtur impossibilia. Dicitť autē q̄ isto modo nō sunt negāda quedā entia ꝓhibita esse entia ꝓhibita: ipsa tamē non sunt ꝓhibita per actum rationis: sed in re.

Octauum punctū est de entibus successiuis: que ponunť ꝓ tanto esse in aīa: ga nulla eoz pars existit actu in re: nā: q̄ gcḡd est in eis preteritū/totū est corruptū: ⁊ gcquid futurū/nōduz est. Et iō ista entia solēt poni entia rōnis. Et tū istud stare nō potest. Tum q̄ ante humanā rōnem: que fuit creata die sexta: fuerunt quinq; tēporis dies: vt testať diuina scriptura. Tum q̄ motus celi causať ab itelligētia: ⁊ nō ab aīa nostra. Tum q̄ nulluz ens rōnis pōt percipi p sensum. motus aūt solis: cū sit ens successiuū: per visuz ꝓcipitur. Tuz q̄ scie reales ꝓducunť per motū: ⁊ tū entia realia nō possunt accipere eē per entia rōnis. Ideo dico q̄ entia successiua quātū ad suū modum eēndi: sunt realia: q̄ pars earū ꝓt succedit in re^z nā. ¶ Sed oziť diffi. q̄ totū tēpus ꝓteritū. nūc nō est in re: ⁊ tū est in ratione: ⁊ sic est in re: q̄ totū ꝓteritū est realr in sua preteritione: ⁊ eo q̄ realr ꝓteryt. ¶ Scōa diffic. q̄ futura nō hñt eē in re: ⁊ tū circa ipsa negociať animus noster: ⁊ sic videnť tūn entia rōnis. Dicitť aūt q̄ sicut preterita preterierūt realiter: ita futura realr erūt. ⁊ sic in sua futuritione sunt realia: sicut preterita in sua ꝓteritione. ¶ Tertia dif. q̄ si ꝓteritū iam ꝓterierit realr: ⁊ futurū realr sit futu^z: tū ista nō sunt nunc in re^z nā: ⁊ tū nunc itelliguntť. Dicitť q̄ nūc itelliguntť nō tū ꝓ nunc: ſz q̄libet ꝓ suo mō: sicut de^9 videbat ab eterno futura: nō tū ꝓ eterno. ¶ Quarta dif. q̄ q̄ opatio itellectualis elicitť: tūc tū alias ad suū obiectū remanet: q̄ tūc refertť. Et iō intētio de ꝓterito ⁊ futuro in instāti terminātur ad ipsa: cū tū ipsa tūc nō sint nec ꝓ tunc: nisi forte in rōne. ¶ Dī aūt q̄ sicut ad entia in po^a pōt terminari actualiter opatio aliqua itellectiua: ita ad ista. ¶ Sz remanet dubiū: q̄ ꝓtis ad posterius re^9 semp ponit̄: ⁊ in successiuis nō pōt poni realis: q̄ termin^9 nō est in re: q̄ est finitū. puta q̄ posteri^9 est: ꝓpus nō est: ⁊ sic vī respectus rōnis. ¶ Dī aūt q̄ sicut respectus potētie māe ad formā que nō est/est realis: q̄ respicit ens in potētia q̄ nō est fabricatū ab anima: sic in ꝓposito.

Nonum punctuz est de entibus relatiuis: q̄ lz in relationib^9 primi ⁊ secundi modi quos posuerūt peripatetici: sit relatio realis mutua: tū in relationib^9 tertij modi est in vno extremo relatio realis: vtpote scie ad scibile: ⁊ tū mēsure ad mēsuratū ⁊ scibilis ad sciam nō est relatio realis: ⁊ per ꝺ̄ns rationis. Et istud declarať 4^r. ¶ ·Primo in habitu scientiali: q̄ cōtingit scire illa que realiter nō existūt: vtpote angeli noverant creaturas anteq̄ existerēt: ⁊ sic scibilis ad sciam nō potuit eē relatio nisi rōnis. ¶ Scōo in operatione itellectuali: q̄ in actu beatifico: si deus realr in ratione obiecti referť ad actū: acgreret talē relationē de nouo. ¶ Tertio in opatione volūtaria beatifica. cuius obm est diuina cēntia: sicut in itellectu: ⁊ tū realiter ad ipsaz referri nō pōt. ¶ Quarto in opatione visiua: q̄ cuz solez videā sicut visibilē realr referť ad actū videndi. tūc quotiēs sol videreť per acḡsitionē noue relationis realiter mutareť. ideo dicūt cōiter q̄ nēcia est relatio rōnis in tali extremo: vt terminēt relationē realē alteri^9. ¶ Sed cōtra istud arguiť dupl'r. ·Primo. q̄ si nō pōt terminari sine ente rōnis realis relatio: tunc reale ens dep̄det ab ente rōnis: cū ois re^a dep̄deat a termino ⁊ fundamēto. ¶ z^o. q̄ circūscripto re^u rōnis remāet realis relatio: ⁊ tūc si nō pōt terminari: nec realr: nec ꝓ rōnez. ¶ Jō dico q̄ nulla est ibi nēcia ad terminādū relatio rōnis: ſz relatio realis mēsurati termiať ad ab^rum mēsure: sicē docťat doctor subtilis. ¶ Sz oziť dif. q̄ ipa mēsura q̄ns nō est realr: vt cū scibile nō est in reb^9: vt supra patuit. ¶ Dī aūt q̄ lz scibile non semp sit in esse existētie: tū semp est in eē cēntie: q̄ nō est fabricatū ab aīa: ⁊ in tali eē terminat realē respectū. ¶ z^o dif. q̄ scilia cognoscātur: ⁊ talia entia rōnis distinguunť ꝺ̄ entia realia. ¶ Sed oziť dif. q̄ entia q̄ nō manent circūscripto omni ope rōnis dīr eē entia rōnis: ⁊ talia sunt ista esse cognita. ¶ Et dī q̄ isto mō nō sunt negāda illa entia rōnis: q̄ a rone derelicta: nō q̄ a ratione negociāte ꝓsit^a. ¶ z^a si eē cognita in obiectis pñt dici esse realia. ¶ Dicitť q̄ sic cōiter. q̄ nō confinguntur ab aīa: nō tū stricte cū mō realitatis: q̄ tam polia q̄ impolia illud esse cognitū accipiunt eo mō quo cognoscunť.

Decimum punctuz est de habitu^b9 extrinsecis: ga deus ad extra hz multas habitudines: sicut est oīum creato^z ⁊ cōseruato^z: ⁊ iste habitudines nō sunt respectus reales: cū ꝓueniāt deo ex tpe: ⁊ nihil reale ex tpe ei pōt ꝓuenire: ⁊ iō vīr eē re^m rōnis. ¶ Et declarať istud in exēplo q̄druplici. ·Primo. in eo q̄ dicitť in tpe: deus oīum causa. Scōo. in eo q̄ dī oīum dñs. Tertio. in eo q̄ dicitť oīum pī. Quarto. in eo q̄ dī oīum superio^z. Isti sunt re^9 ad creaturā ⁊ nō reales: ⁊ p ꝺ̄ns rōnis. ¶ Sed istud nō pōt stare: sicut ostenditť via quadruplici. ·Primo. ga de^9 est realr oīuz causa: ⁊ p ens rationis nihil pōt esse realiter tale. ¶ Scōo. ga ipse est dñs oīuz circūscripto omni actu nr̄e rōnis. ¶ 3°. ga nos nō facimus deū ꝓt oīuz/cū faciamus oīa entia rōnis. ¶ 4°. quia si deus esset superio^z per nostrā ꝓsideratiōnem: tūc non esset melio^z realiter creatura. ¶ Jdeo dico q̄ ista que sic dicunť de deo non pñt saluari per respectus rationis: cū talia sint realissima: sed saluanť per hoc q̄ deus denoiatione extrinseca a relatione reali que est in creatura: sicut dicitť realr humana denominatione extrinseca ab humanitate que non est in ea. ¶ Sed oziť difficul. ga illa denoiatio est ad placitu^z: ⁊ nō in re ipsa: ⁊ ideo videť esse reuersio ad entia rōnis. ¶ Dicitť autē q̄ lz talis denoiatio sit ad placitū: tū in se est realis: ⁊ per ipsam intelligimus aliquid q̄ est in re. ¶ z^a diffi. quid itelligimus in re per illā extrinsecā denoiationē. ¶ Dicitť aūt q̄ cū dicitť deus creator: nō itelligimus nisi nouā dependentiā crea^r ad ip̄m ſm suum ab^m: quo terminat talē respectū: sicut supra. ¶ 3^a diffi. ga si deus vt creato^z nō referať ad creaturam realr: tū nos itelligim^9 deū per modū habētis respectū ad creaturas: ⁊ illud est ſm respectū rōnis. ¶ Dicitť aūt q̄ ille intellⁱs qui sic cōcipit intelligit falsum: ga attribuit deo illud q̄ est rela^m q̄ ei repugnat: vt patuit in alia q̄ne. ¶ 3^a dif. vnū cozrelatiuū infert aliū per lo^m a cozrelatiuis. sⁱ igit̄ creatura est. ergo creato^z est aliō cozrelatiuū: ⁊ nō ſm rē: ⁊ iō ſm rōnē. ¶ Dicitť aūt q̄ lz iferať aliud cozrelatiuū: nō nisi ſm denoiationē extrinsecam.

Undecimū punctū est de ꝓductis in esse cognito. Et quidē cū intellⁱs noster producat obta sua in esse cognito illud esse cognitū nō est reale/cū nō maneat circūscripto opere nr̄e intentionis: ⁊ iō illud eē cognitū videť ptinere ad entia rōnis. ¶ Illud tū stare nō pōt: q̄ ostenditť quadruplici via. ·Primo ga talia obta ꝓducunť in tali esse per opationē itellⁱs realem: ⁊ realis opatio nō pōt esse ad ens rōnis. ¶ z^o. ga p hoc dicitť tale obm ite^m: ga ad ipsuz terminať itellectio. cōstat aūt q̄ ad ipsum realr intellcō terminať: cuz scia ad scibile realr referať. ¶ 3°. ga itelligere ⁊ itelligi sunt relatiue opposita: ⁊ ideo si vnū ponať in nā ⁊ reliquuz: ⁊ ideo cū q̄libet itelligat realr: opz q̄ o^m realr itelligat: ⁊ illud est in esse itellecto ꝓduci. ¶ 4°. ga quāto intellectio est pfectio^r tāto pfectius obm intelligit̄: ⁊ sic cuz intuitiua sit pfectissima pfectissime ꝓducit obm suum in esse cognito: ⁊ tū ad ipsaz nō ptinet entia rōnis fabricare. ¶ Jdeo dico q̄ eē cognitū in quo ꝓducunť obta q̄ actū cognoscēdi nō ptinet ad entia rōnis: cū realr tabile sq̄tū scibile: aut itelligibile: nō dī ad se itelligibile: sed ad actū itellⁱs: ⁊ ideo videť ad ipsum referri: ⁊ nō relone realⁱ: ⁊ per ꝺ̄ns rōnis. ¶ Dicitť aūt q̄ referť ad ip̄m relone fundamētali: aut dī scibile vel scitū denoiatione extrinseca ab actu sciēdi. ¶ 3^a dif. ga si scibile referatur ad sciam fundā^r: tūc melius poterit terminari relatio sciētie ad ipsum respectū q̄ ad ab^m. ¶ Dicitť autē q̄ nō: ga relatiua sunt simul natura: terminus p̄cuenit rationē ab ipso ⁊ fundamento dependentē.

Duodecimum punctū est de ꝓductis in eē volito: q̄ sic humanus intellectus pōt ꝓducere in eē cognito: ita volūtas humana in esse volito suū obm: ⁊ talia nō pñt eē entia realia: vt oñdit: ⁊ p ꝺ̄ns nēcium est vt sint entia rōnis. Et q̄ sit dare entia rōnis apud volūtatē/declarať exēplo q̄druplici. ¶ ·Primo. Jn p̄ncipe spūalū q̄ē instituit solus ꝓsensus quoruūdā fideliū: ⁊ tū nō vī cāre aligd in eo reale. ¶ z^o. q̄ solus ꝓsensus p̄ ab initio istituit reges. ¶ 3°. q̄ p̄ncps spūalū istituť fola volūr^e dat alicui dignitatē: ⁊ illa dignitas nō vī esse realis. ¶ 4°. q̄ p̄ncps tpaliuz instituit p̄cipes suos in dignitatis officijs: q̄ nō videntur importare nisi re^uō rōnis. ¶ Sed cōtra. q̄ oīa illa sunt realr volita: ⁊ sic esse volitū nō est a rōne cōficta. ¶ z^o. q̄ illa sunt ꝓ nā sancta: q̄ opōnuz: ꝺum iuste potest aligd facere sic instⁱtus: q̄ nō poterat ante institutionē: nullū aūt ens rōnis potest esse p̄n^m realis actus iustitie. ¶ Jdeo dico q̄ illa entia nō sunt a rōne cōficta: ſz sunt ab actu voluntatis humane: vel diuine derelicta realr: sicut talia realr sunt volita. ¶ Sed oziť diffi. q̄ si talia entia sunt realia q̄ō pñt cāri a volūtate sola: ⁊ in quātacūq; distātia: ⁊ in q̄licūq; multⁱc. ¶ Dī q̄ sunt entia respectiua: q̄ēadmodū vna albedo noua cāt respectū similitudinis in oībus alijs albis: ⁊ quātūcūq; distātibus. ¶ z^a dif. q̄ volūtas circa inaiata nō videť q̄ de nouo aliqd reale imꝓmat in institutione aut mutatione ministrātis: ⁊ tū hoc pertinet ad illa esse volita. ¶ Dicitť aūt q̄ sicut ad q̄ēlibet effectū nouiter ꝓductū omnia creata acgrunt nouū realē respectū. s. cōformitatis aut diffo^rmitatis: ita nō est incōueniens q̄ a nouo p̄ncipis volūtate numisma mutet p̄ciū reali respectu. ¶ 3^a dif. q̄ cessante volūtate p̄ncipis: imo ipso mortuo manent ei^9 instituta: ⁊ tunc nō videnť esse realia: q̄ non est realis causa. ¶ Dicitť aūt q̄ talia possunt saluari in ordine ad volūtatē diuinā: aut ad legem ſcriptā: aut in mentibus subdito^z retentam: que omnia sunt realia. ¶ 4^a diffi. quia illa non videnť manere circūscripto opere rationis: cū esse volitum ꝓsupponat esse cognitum: ⁊ sic videntur entia rōnis. ¶ Dicitť autem q̄ illo mō acci^{ꝺo} illa non sunt neganda entia rationis: q̄. s. a ratione derelicta: non q̄ a ratione conficta.

Tertiūdecimum punctuz est de indiuiꝺ^b9: q̄ illa que sunt indiuiꝺ^{lia} in rei natura diuiduntť a nostra itelligētia: ⁊ sic talis diuisio ptinet ad rōnis entia. ¶ Jlluꝺ autē declarať z^r. ·Primo. q̄ cū pūctū sit oīno iꝺiui^{lc} in gñe quātitatis cōtinue: diuiꝺit in duo signa: ſm q̄ vnū ⁊ idem pūctū est p̄n^m vni^9 linee: ⁊ finis alteri^9. ¶ z^o declarať. q̄ cū istans in tpe sit oīno iꝺiui^{lc}: tū diuiꝺit in duo signa ſm q̄ō est finis ꝓteriti ⁊ initiū futuri: ⁊ sic illa signa videnť eē entia rōnis. ¶ Sed istud stare nō pōt duplici rōne. ·Primo. q̄ sicut vna linea realr terminať in vno pūcto: ita alia ibidē realr icipit: ⁊ sic pūctū nō pōt ptinere ad entia rationis ſm q̄ vnā lineam terminat ⁊ aliā incohoat. ¶ Scōo. q̄ nisi tēpus ꝓteritū in instanti terminaretur realr eēr ifi^m: ⁊ nisi futu^z ibi ichoareť fozet eternū: ⁊ sic illa sig^a nō sunt ab aīa fabricata. ¶ Jō dico q̄ illa

Universidad de Deusto

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Determiatio ppria cõtra eãs schola.

signa q̃ dicta sunt: nõ sunt entia rõnis si vnũ punctuz ꝑ respectũ ad diuersas lineas bz duas habitudines reales: ſm quaz vnã dr ꝑn̄m vniusꝫ: ꝛ ſm aliã finis alterius: ꝛ ita idẽ istãs ſm diuersos respect⁹ dr initiũ futuri ꝛ finis ꝓteriti. ¶ Sed ozit dif. si extrema ɔdictionis pñt ꝓuenire istis idiuꝫ ſm ista signa vt sint in eodẽ istãti. ¶ Dr aũt q̃ sic. ga cũ istãs ſm vnũ signũ sit ꝑn̄ futuri: ꝛ ſm aliud nõ sit ꝑn̄ futuri: ſz finis re ꝓteriti: extrema ɔdictois isũt. s. eẽ ꝑn̄ futuri ꝛ nõ eẽ ꝑn̄ futuri. ¶ 2ª di. si iter ista extrema est vera ɔdictionis oppositio. ¶ Et dicũt q̃ nõ: ga nisi ſm idẽ signũ applicata: nec ad idez: illud tñ nõ valet: ga q̃cũq; aliq̃ ex suis rõnib⁹ formalibus opponunt: vbicũq; ponant extrema semp remanet oppositio: sic albedo ꝛ nigredo ad q̃cũq; applicat: nũc aũt est ꝑn̄ futuri: ꝛ nõ est ꝑn̄ futuri: ex suis rõnib⁹ ɔdicunt: sic affirmatio ꝛ negatio: ꝛ iõ sine applicent ad idẽ: sine ad diuersa semp sũt ɔdictoria. ¶ 3ª dif. ga tũc ɔdictio frustra poneret iter ꝑpoſitia: cũ ueniat ita in rei nã. ¶ Dicit aũt q̃ ɔdictory entitas nõ est ens ꝓhibitũ: sed soluz copossibilitas: sic manifestius ꝓz in ɔtate. ¶ 4ª dif. ga cũ entitas ꝛ veritas ꝙuertant: si ꝓtradicto ria sint entia: erunt ꝛ vera. ¶ Dicit aũt q̃ eo mõ q̃ sunt entia illa ɔdictoria eo mõ sunt vera quantũ ad ɔdictionẽ cõplexã que opponit ɔtetati ꝛ rõni: ꝛ nõ quãtũ ad ɔdictionẽ cõplexã que opponit subcõtrarietati ꝛ subalternationi: nec sic est vera ɔdictio: nisi sint ſm idẽ subz: ꝛ tale est ens ꝓhibitũ. ¶ Sed remanet dub̄m: ga tunc talis ɔdictio nõ erit nisi in relone/cũ nõ possit eẽ in re: ꝛ sic erit ens rõnis. ¶ Dicit q̃ ipsa est real'r in rõne nostra sicut in voce realiter: q̃uis in re nõ habeat ꝓformi tatem realem: ꝛ ideo non vera realiter.

K

Nõ singulariſſime.

L

Cõtradictio duplex: ꝛ dña eoz notanter.

Quartumdecimũ punctũ est de numeris: ga numerus quo numeramus: cũ nõ possit esse in rerũ nã: videt esse tñ in aia: ꝛ sic esse ens rõnis. Oe aũt nõ possit esse in rei nã declarat: ga in entib⁹ realib⁹ nõ videt esse, pcessus in ifinitũ: sicut est in numeris ſz btñ Aug. ¶ Illud aũt stare nõ põt. Tũ ga in figuris est pcessus in ifinitũ angulos multitudo: eadẽ rõne: ꝛ tñ sunt entia realia. Tũ ga in quãtitatibus: ꝓtim in ifinitum diuidẽdo. ¶ Ideo dico q̃ numerus est realis entitas: ga est vnũ de cõibus sensibilibus: ꝛ tñ rõnis entia nõ percipiunt̃ per sensuz. ¶ Et cõfirmat. ga sicut vnũ ꝛ multa sunt passio disiuncta entis rõnis in rõne: ita in re entis realis: quẽadmodũ idẽ ꝛ diuersuz. Et itez gnq; boies sũt gnq; in re. ¶ Sed ozit dif. ga numerus ueniꝫ in entibus ꝓhibitis: quẽadmodũ chimera ꝛ bircoceruus dicunt̃ entia duo ꝓhibita: ꝛ tñ in talibus nulla inuenit realitas. ¶ Dicit aũt q̃ talia hñt pluralitatẽ ſm quid: sicut ꝛ entitatẽ: ꝛ iõ non est ibi pluralitas vera. ¶ 2º dif. numerus dicit cõpositionẽ ex partibus suis: ꝛ si est realis realẽ cõpositionẽ: ꝛ iõ si est real'r in deo trinitas: ipse est real'r cõpositus. ¶ Dr aũt q̃ in deo sunt tres ꝓsone real'r: aliogn vez dixisset Sabelli⁹ negãs trinitatẽ realẽ. numerus aũt in sua ratione trãscẽdenti nullã facit cõpositionẽ que est entiũ in potẽtia cum actu: a quo abstrahit trãscendens multitudo.

Mz. Determiatio ppria.

Quintumdecimũ pũctũ est de reflexionibus: ga reflectẽdo actũ itell's: aut volũtatis sup actũ: est ꝓcessus in infinitũ ſm btñ Aug. ꝛ rõ illud vocet: ga cadẽ rõne qua possumus intelligere vnũ actũ possumus ꝛ aliũ: ꝛ sic in infinitũ: ꝛ ita de volitione: cũ qlibet actus cadat sub nãli obiecto illaz potentiaz: ꝛ ille ꝓcessus in ifinitũ nõ videt ſm rẽ possibilis: ꝛ iõ talis multiplicatio vi cẽ ſm entia rõnis. ¶ Sed illud stare nõ põt. Tũ ga real'r quilibet actus intelligi põt: ꝛ sic est realis reflexio ꝛ nõ rõnis. Tuz ga quãlibet intellectionẽ in nobis experiri possumus: ꝛ id men experiri non possumus entia rõnis. ¶ Ideo dico q̃ ꝓcessus illaz reflexionũ est realis q̃tũcunq; vadat: sicut cõtinui diuisio: aut augmẽtũ ſm eius diuisionem. ¶ Sed ozitur diffi. qz cũ posterioz reflexio semp ꝑsupponat actu oẽs prioꝛes itellectiones: tunc vltra omnem numerũ erit dare simul itellectiões. ¶ Dicit aũt q̃ ita videt eẽ possibile: aut dare terminũ vltimate reflexionum. ¶ 2ª diffi. qz nos experimur q̃ ex scõa cõsideratione prioz remittit: qz itellectus nõ põt eẽ ita perfecte ad plura itentus: ꝛ sic multiplicatio reflexionum posterioz remittit pozes actus donec ipsos cozrũpat. ¶ Dicitur aũt q̃ talis remissio cõcurrit in actibus disperatis nõ in eẽntialr ordinatis: sic sunt isti: quẽadmodũ ex cognitiõe ꝑmissaz nõ remittit cõclusionis notitia.

Mª. Determiatio ppria.

Duª notãda.

Bona bene.

Sertũdecimuz punctũ est de obab⁹ cõditionib⁹: qz iter ceteras obti cõditiões est ista: q̃ nulla potẽtia extendit vltra cõicatm sui obti. Et iõ cuz obiectũ ꝑmũ itellectus nostri sit ens: vltra rõnẽ entis nõ se põt extẽdere ꝓsideratio nostra: ꝛ sic cũ entia ꝓhibita ꝛ ꝓuatiua: vt patuit: itelligant̃ a nobis: sequit̃ q̃ sint entia aliquo modo. ꝛ nõ ſm rem. igit ſm rõnẽ. ¶ Sed illud stare nõ põt duplici rõne. ꝓma est: qz ista vt terminat actũ nostruz intelligẽdi ꝓueniũt nostrã ꝓsiderationẽ: cuz habitudo sit posterior suo termino: ꝛ per ꝓsequẽs respectus actus ad obiectũ: ꝛ sic in prioꝛi illo nõ sunt entia rõnis. ¶ Scõa ratio est: qz diuinus itellectus qui nõ fingit talia entia rõnis: ſm cõia dicta itelligit talia: cũ oĩa a nobis itellecta sint deo notima.

Oẽ. Entitas ꝛ filiter vnitas ꝛ veritas duplex.

Duª nõnda. 2. de aia. ꝛ alibi qñre.

¶ Sed ozit diffic. quõ itell's noster põt se extẽdere ad talia obiecta: cũ abyciant rõnẽ sui ꝓximi obti. ¶ Dicit aũt q̃ cũ lux ponat̃: apud nõnullos: ꝓmũ obm visus nostri: tñ ꝑ visum ꝑcipit nõ solũ lux: sed ꝛ tenebra negatiuo modo: ꝛ ita ꝑ itellectũ nihilitas. ¶ Et si dicit q̃ illa est actus positiuus quo itelligunt̃ entia ꝓhibita. ¶ Dicitur q̃ ille terminat ad partes: vt sunt entia ad cõpositionẽ: que est in nõ ꝓhibitis. Et forte purã nihilitatez ꝑ se nõ intelligit. ¶ Scõa diffi. qz cũ in talibus entib⁹ inueniatur veritas. vt cũ dicit: chimera est ens ꝓhibitũ: ꝛ vnitas que sunt entis passiões: ibi entitas eo modo negari nõ põt. ¶ Dicit autem q̃ sicut ibi est entitas ſm quid: ita vnitas ꝛ veritas. ¶ Et si dicaz q̃ illud ſm qd est a ratione. ¶ Dicitur aũt q̃ nõ: qz esse ens ꝓhibitũ est esse ſm quid ens: ꝛ illud est ens prohibitũ non a ratione. ¶ Tertia dif. qz illud qõ est verũ tñ ſm qd: est simplr falsum: cũ nõ sit verũ simpliciter: ꝛ iõ si ista est vera tñ ſm qd: chimera est ens prohibitũ: illa est simpliciter falsa: ꝛ tũc eius opposita est vera simplr: chimera nõ est ens ꝓhibitũ: ꝛ tũc poterit cauſari. ¶ Dicit q̃ illa: chimera est ens ꝓhibitũ/cãtuz valet sicut illa: ꝓtes chimere sũt icõpossibiles: ꝛ illud est vez simplr ꝓ vera ꝓtium entitatẽ: si aũt dicas/nihil est nihil. h non est nisi vnus terminus: vt patuit supra. ¶ Quarta diffi. qz sicut negãs loquelam. negãdo loquelaz cõcedit loquelam: q̃ ostendit negãdo: ita videt de entib⁹ rõnis: cum quis negat ea videt q̃ ipsa ponat: cũ ois cõplexio ꝑsupponat terminos suos: ꝛ ideo qui dicit: ens rõnis nõ est/ꝑsupponit ens rõnis: sicut ꝓhibitum ens in mẽte: qõ negat. ¶ Dicit aũt q̃ h supponitur ens rõnis: sicut ens ꝓhibitum cũ dicitur: chimera non est: ꝛ tunc ens rõnis est prohibitum ante oẽm actũ rõnis: sicut chimera.

Oẽ. Entitas ꝛ filiter vnitas ꝛ veritas duplex.

Decimũseptimum punctũ est de disiunctis passionib⁹: quia sic par ꝛ ipar sũt vna numeri passio disiuncta: ita vnũ ꝛ multũ: idẽ ꝛ diuersuz: ꝓus ꝛ posteri⁹: simplex ꝛ cõpositũ: sũt entis passiões: ꝛ ita sic ꝓpossibile est ueniꝛe par. ꝛ impar sine nuõ: ita nec aliquaz illaz quattuoꝛ sine ente. nũc aũt vnũ ꝛ multa ueniunt̃ in puris negationib⁹: idẽ ꝛ diuersum in ꝓua⁹: ꝓius ꝛ posteri⁹ in vltⁱ⁹: cõpositio aut simplicitas in entib⁹ ꝓhibitis: ꝛ iõ illa nec̃io erunt entia: ꝛ ꝑstat q̃ nõ realia: ꝛ per ꝓns rõnis. ¶ Dicit aũt q̃ ille passiones disiuncte nõ ꝓueniũt talib⁹ simplr: sed ſm qd tñ: sic enĩ humanitas conuenit boi mortuo ſm quid: ita ꝛ vnitas humanitatis: ꝛ ſm boc vnuz ꝛ multa idem ꝛ diuersum ꝛc. que istis attribuunt̃ nõ sunt vnuz ꝛ multa simplr: sed ſm quid tñ. ¶ Sed ozit difficul. ga si in tali esse ſm quid sunt entia cum nõ sit dare esse sine entitate: ꝛ nõ entia realia: ꝛ per ꝓns rõnis. ¶ Dicit q̃ imo sunt realia ſm quid sic imago vel pictura aialis dicit aial ſm qd realiter: ga est aialis: ꝛ ita iste negationes ꝛ nihilitates: ga sũt entiũ realiũ ꝓhibitiones. ¶ 2ª difficul. ga esse alicui⁹ dicit habitudinẽ ad illud: ꝛ respectus nõ põt fundari nisi in ente. ¶ Dicit q̃ sunt alicui⁹ ſm rez sicut cecitas real'r est ꝓuatio visus: ꝛ ideo nõ est incõueniens si dicant̃ ens per ano^am ad suũ oppositum: ga dicit btũs Aug. de trini. q̃ in eodẽ ꝑdr^to sunt affirmatio ꝛ negatio sibi opposita: ꝛ per boc ostendit ĩgenitum esse relatiuũ. ¶ 3ª difficul. ga si ista sũt entia in anolo^a ad opposita. i. ꝓ attributionẽ ad illa: ꝛ per cõparationẽ itellectus ad illa: dicit respectũ fundatũ in illis que hñt attributionẽ: ꝛ sic cũ relo ꝓsupponat suũ fundamẽtũ: habebũt entitatẽ ad illã attributionez. ¶ Dicit q̃ ſm se vt ꝑscindunt ab omni ordine hñt suo modo esse ꝓuatiue: ꝛ ſm boc fundãt respect⁹ pti^co ad suũ modũ essendi: q̃uis modo positiuo exꝑmant̃. ¶ 4ª dif. si iste modus essendi est entitas realis aut rõnis. ¶ Dicit q̃ nõ entitas rõnis cũ nihil ibi faciat ratio: nec entitas realis foꝛa: ſz nõ entitas: ꝛ illud est ꝓprie dictũ nõ eẽ: ꝛ iõ ſz oẽ qõ est sit ens: ꝛ nõ oẽ qõ nõ ẽ: ꝛ istozũ eẽ tñ ẽ: sic nõ eẽ.

A

Sicut ens ita ꝛ eius passiones entib⁹ ꝓhibitis ꝓueniꝛe.

Duª nõnda

Ens reale 2ª.

B

4º metaphy. tex. cõ. 4.

Lib. 5. c. 14. ꝛ alibi.

Ens aliquid dupler sumi.

C

Resolutio dictorum.

D

Nihil duplex

Entes ꝓpõta vti oziur.

Decimũoctauũ punctus est de respectibus oĩs ex sua rõne diffinitiua sit ad aliũ: opz vt respectus arguat ĩ termino aliquã entitatẽ: aliogn nõ eẽt ad aliũ. ꝛ iõ cuz ad illa oĩa. ſ. negationes puras ꝛ entia ꝓhibita terminent̃ respect⁹: opz q̃ vt sic sint entia. ¶ Et q̃ reales respect⁹ terminent̃ ad illa declarat 4ª. ꝓmo gdẽ in cõtradictione que est realis oppositio: ꝛ oppositũ inquãtũ tale refert̃ ad suũ oppositũ: ꝛ sic ens ad nihil refert̃: ꝛ nihil est aliquid: ꝛ per cõsequẽs ens: ꝛ nõ reale: ꝛ cõsequẽs rõnis. ¶ Scõo in creatione que real'r est ꝓductio de nihilo: qa esse de nihilo non põt intelligi sine ordine ad nihil. ¶ 3º in annihilatione qua real'r creatura annihilat̃: ꝛ illa annihilatio nõ põt itelligi sine respectu ad nihil: cũ tendat in ipsuz. ¶ 4º in nra intellectione: ga nos intelligimus ipsa nihila: cũ de nihilo disputamus: ꝛ sic intello est nihili vt obti me^tc vel ime^tc. eẽ aũt alicuius est ad ipsum referri: eo modo quo est ipsius: ꝛ sic dicit̃ ad nihil aliud qõ est aligd. ¶ Dicit aũt oĩbus istis q̃ respectus ad illas negationes nõ videt posse negari: ꝛ tunc ille re⁹ est ad nihil nõ vt oĩno nihil: sed vt nihil est aligd ꝓuatiuũ. ¶ Sed ozit dif. ga aligd ꝛ ens cõuertunt̃: ꝛ ideo si talia sunt aligd: eo modo sunt entia. ¶ Dicit q̃ aligd ꝛ ens ꝑn̄t accipi ꝓprie: ꝛ sic nõ se extendunt nisi ad positiua. aut cõiter: ꝛ sic se extendũt ad ꝓuatiua: vt dicũt aligd extra aĩam eo mõ quo sunt ꝓuatiua: ꝛ sic terminãt illos respectus qui sunt ad aliquid.

Decimũnonũ punctũ est de negatiuis remotionib⁹: ga quãdocũq; aliqua propositio negatiua verificat̃: veritas illius ꝙsurgit ex rõnib⁹ formalib⁹ suoꝛ terminoꝛ: siue me^tc siue ime^tc: sicut in ꝓpõnibus affirmatiuis: ga sic bõ est aial ex rationibus terminoꝛ: ita bõ nõ est asinus ex rationibus

formalibus eozũdem: ꝛ ideo cuz illa sit vera: ens rõnis nõ est: segtur q̃ istud verificat̃ ex rõnib⁹ formalib⁹ terminoꝛ: ꝛ sic ens rõnis bz rõnẽ formalẽ: ꝛ per ꝓsequẽs entitatẽ. ¶ Dicit aũt q̃ sic̃ nihila sunt entia largo mõ: ita entia rõnis: cũ ponant̃ nihila: sicut entia ꝓhibita: ꝛ illo mõ h veritas nõ negat. ¶ Sed ozit dif. si negatio entiũ rõnis est itelligẽda ſm rõnẽ. ¶ Dicit aũt q̃ nõ: qz tũc circũscripta rõne esset ens: aut eoꝛ affirmatio: ꝛ sic nõ entia rõnis. ¶ 2ª dif. si illa negatio est itelligẽda ſm rez. ¶ Dr q̃ sic: qz gcqd ꝑcedit nostrã cõsiderationẽ est itelligẽdũ ſm rez: ꝛ illa entia oẽs nõ negãt aĩ nostrã cõsideratione. ¶ 3ª dif. cũ negatio nõ possit auferri: nisi per positionẽ oppositẽ affirmationis. ¶ 4ª dif. qz ſm illa nõ videt nisi q̃ entia rõnis in realia cõuertunt̃/cum entia ꝓhibita ꝛ vniuersalia sint talia real'r: ꝛ tunc ponunt̃ maxime entia rõnis. ¶ Dr aũt q̃ nõ ponunt̃ realia positiue: sed priuatiue: sicut medium inter cõtradictoria realiter negata: ꝛ ideo nõ ponitur.

E

Entia rõnis q̃r entia?

Duª nõnda.

De negõnib⁹ entium rõnis notanter.

Ens reale 2ª.

F

Vigesimũ punctũ est de idẽtitatis affirmab⁹: vt cuz dr ens rõnis est ens rõnis: qz illa ꝓpositio negari nõ debet: aliogn sua oppoſita esset vera: ens rõnis nõ est ens rõnis: sed cõcedit affirmatiua eo mõ quo cõceditur q̃ entia rõnis ponunt̃: qz h affirmant̃ de seipsis. ¶ Et confirmat. Tum qz veritas est passio entis: ꝛ iõ vbicũq; est ĩuenire veritatẽ est ĩuenire entitatẽ. Tuz qz vnitas eodẽ mõ ponit̃ passio entis. ꝛ h est vnũ sub'm ꝛ vnũ ꝑdica^m: ꝛ per ꝓns ens: nõ reale: ꝛ iõ rõnis. ¶ Dr aũt q̃ ꝛz illa cõplexio sit apud imaginationẽ: nõ tñ apud intellm: nisi vnus terminus simp^r: ꝛ eo mõ quo est vnus: non põt negari/gn sit ens: vt ens se extẽdit ſm ꝓmissa ad positiua ꝛ ꝓuatiua. ¶ Sed ozit dif. qz illo mõ quo cõcedit illa cõplexio: ponũtur entia rõnis: ꝛ sic oĩno nõ negant̃. ¶ Dicit aũt q̃ illa q̃ oĩno negant̃ boc mõ cõcedunt̃: sicut cõpossibilitas extremoꝛ ɔdictionis oĩno negãt: ꝛ tñ cõcedit q̃ ipsa est impoſis. ¶ 2ª dif. qz ſm istũ modũ: ista entia rõnis nõ sunt nisi reales negões: ꝛ sic nõ sũt entia rõnis. ¶ Dr q̃ sunt entia rõnis in esse ꝓhibito: sic̃ chimera est chimera: aut nihil est nihil. ¶ 3ª dif. qz nihil est nihil: equipollẽt/ad qõlibet est aligd: ꝛ in eẽ affirmatiuo ponũtur dum vñr esse nihil. ¶ Dr aũt q̃ qñ nihil se hz ꝑ modũ negõnis negãtis: tũc est talis eqpollẽtia: qñ ꝑ modũ infi^tis sumptũ mãliter ꝓ ipso nihil/de quo nũc fit mentio: tũc est ipm ens rõnis: qõ sit negatuz. ¶ Dico tñ ad q̃stionẽ: q̃ entia rõnis simplr nõ sũt negãda: nisi ꝓpter dicta cõia: tunc illa q̃ pñt sustineri debent fieri realia: si pñt declarari. ¶ Et ad illud laborauit qõ ista: ꝛ gra exercitij dimittẽda sunt argumẽta. ¶ Qõ. VIII.

Nihil sunt dupliciter.

Resolo q̃stiõ cũ ꝓcessuõe.

Vide hũc ꝙ dragesimasecũda distõne ꝓmi. copiose in hac mã.

H

Octaua questio est. Utrum esse essentie creabiliũ gdditatũ fuerit eternum. ¶ Et circa istã qõnem sunt. 20. articuli declarandi. Quoꝛ ꝓmus est. Ab initio ꝛ ante secula creata sum. Eccl. z 4. Quia vo nulla creatura ante secula fuit nisi forte quantũ ad esse essentie. Idcirco ad istius declarationem introducuntur plures articuli.

Esse cẽn^a gd. 7. me. t. c. 20. ꝛ inde.

Quoꝛum ꝓmus est. gd est esse essentie. ¶ Et dicit̃ q̃ illud est esse essentie qõ pertinet ad cuiuslibet entis gdditatem: qz in rebus hũtibus essentiã: gdditas ꝛ essentia idẽ sunt: sicut cum dicimus boiem esse aĩal: illud pertinet ad esse eẽntie: qz animal est de boꝛ quidditate: ꝛ in hoc differt illud esse ab esse exĩtie: qz illud nõ pertinet cõiter ad gdditatẽ: sicut cũ dicit̃ hõ existit in rez nã: qz illud est cõtingens. ¶ Sz cõtra banc diffinem instat̃ q̃drupl'r. ꝓmo. qz sic est flos in esse eẽntie: ita est pulcherrimus floz in tali esse:

Obiect 4ª.

I tñ talis excellẽtia cũ sit ad aliud nõ est de ipsius gddi
tate. ¶ 2°ga in esse essentie rosa est alba vel nõ alba: ⁊
tñ nullũ illoꝝ est de ipsius gdditate: cũ alteruꝝ sit eius
accidẽs: ⁊ alterũ negatio. ¶ 3°ga esse existẽtie in omni
videt esse de quidditate illius existẽtie sicut superi⁹ de
inferiori: ⁊ tñ illa nõ pertinẽt ad esse essentie: qõ est di
stinctũ ꝓtra esse existẽtie. ¶ 4°ga cũ deus in sua gddi
tate sit purũ necesse esse: ꝑm pbos/existẽtia eius sibi est
quidditatiua: ⁊ sic nõ est illa diffinitio ꝓpria ipsius esse
essentie ꝓout distiguit ab existẽtia. ¶ Ad ꝑmũ/ꝙ illa
excellẽtia pulchritudinis est demõstrabilis ex eius ratio
ne formali: ⁊ ideo pertinet ad scõs modũ dicẽdi per se:
qui oritꝫ ex quidditate: ⁊ ita ptinet ad esse essentie ex cõ
sequẽti: lꝫ non ꝑmarie. ¶ Ad 2ᵐ/ꝙ rosa in esse essentie
abstrahit: vt pleriqꝫ putãt ab vtroqꝫ ꝯdictionis extre
mo cũ neutrũ illoꝝ pertineat ad quidditatẽ: tñ melius
dicit ꝙ affirmatio quelibet ⁊ opposita negatio sub di
siunctione: sicut hic accipit: inest scõo modo: ⁊ sic pertí
net ad esse essentie. ¶ Ad 3ᵐ/ꝙ lꝫ istud cõe se habeat ꝑ
modũ quidditatis ad ꝓpositũ: tñ neutrũ eozũ pertinet
ad quidditatẽ: sed sũt modi quidditatis vt alibi patet.
¶ Ad 4ᵐ/ꝙ nõ sic distinguit esse exñtie in deo contra
esse essentie: sicut in creatis: vt existẽtia accidit ei: ꝙuis
forte illud necesse esse nõ sit de gdditate diuine eẽntie
directe. ¶ Sed oritꝫ diffi. ga dicũt aliqui ꝙ nõ est dare
aliqd esse essentie tale sicut iferꝝ. ¶ Isti aũt negãt oẽm
diffinitionẽ: ⁊ per cõsequẽs oẽm demõstrationẽ ꝓpter
quid/cũ istud esse essentie nõ sit nisi esse quidditatiũ:
⁊ qui negat quidditates habet omnia negare.

Secundus articulus est: si gdditates creabiliꝫ ante suaꝫ creationẽ habẽt esse essen
tie. ¶ Dicit aũt cõe vulgus tꝫheologoꝝ ꝙ nõ: ga gddita
tes creabiliũ ante suã creationẽ sũt mere nihil, cũ crea
tio sit de nihilo ꝓductio: si aũt creabilia illa habeãt gd
ditatem ante suã creationẽ: qũo de nihilo producunt⁹:
¶ Sed cõtra illud arguit 4ʳ. ꝓmo. ga nullũ neciuꝫ
põt accipere esse per cõtingens: cũ oĩno dependẽs a cõ
tingente neciio sit cõtingens: sed creatio est actio cõtin
gens: vt docet fides catholica: ⁊ esse essentie est neciuꝫ:
cũ oĩs ꝓpositio de esse tali sit in nãli mã: que distinguit
cõtra ꝓtingentẽ. igit ante creationẽ habẽt quidditates
tale eẽ. ¶ Scõo. ga nullũ certũ ⁊ per se notũ in notitia
abstractiua põt esse per actũ contingentẽ: sed veritates
de illo esse sunt certe ⁊ per se note: ga in ꝑmo vl' in scõo
modo dicẽdi per se. g̃ nõ sunt per creationes: ⁊ sic ante.
maioꝝ ꝓbat: ga spẽs repꝛesentans quidditatẽ obiecti
nõ repꝛesentat euidẽter: nisi illa que insunt obto neciẽ:
alioquin si cõtingẽter deciperet cũ variatione facta in
obiecto quo ad talia spẽs nõ variẽt sed vnifoꝛmiter re
pꝛesentet. ¶ Tertio. ga quidditates creabiles añ suaꝫ
creationẽ fuerũt in potẽtia obiectiua: sed ens in potẽtia
⁊ in actu sunt in eodẽ gẽe: ⁊ illud esse essentie ptinet ad
esse in gẽe. ergo in illa potẽtia hãt esse essentie. Qꝛ anteꝫ
sint in eodẽ gẽe ꝓbat: ga esse in genere: nõ est ꝓgẽs
vt patuit. ¶ Quarto. ga ille gdditates creabiles in po⁹
tali ⁊ in actu hãt eandẽ penitus diffõnẽ: ga sic angelus
in actu est suba spũalis: ita etiã in po⁹: ⁊ tñ ꝙ in actu eẽ
nõ sit de gdditate angeli pꝛs: ga nõ est neẽe eẽ per fidẽ:
⁊ per ꝓns nec esse in potẽtia: ⁊ sic remanet diffinitio pe
nitus vna. ¶ Ideo dico/ꝙ quidditates creabiles ante
suã creationẽ habẽt esse essentie/qcgd sit illud esse: ga
ante suã creationẽ sunt entia in po⁹: ⁊ actus ⁊ potentia
non diuersificant essentiã: sic confitenꝫ ꝓbi: ⁊ constat ꝙ
essentia ⁊ esse essentie sunt idez. ¶ Sed oritꝫ difficul. si
illud ante suã creationẽ: intelligit ꝑm ordinez duratio
nis. Dicit aũt ꝙ non: ga duratio nõ est nisi existentiaꝝ:
ante creationẽ ẏo nulla est taliũ exñtia. iõ itelligit ante
ꝑm ordinẽ nãe tñ qz gdditas cũ ipsa sit ꝑ se ꝓuenit exñtiaꝝ
ꝑm ordinẽ nãe: q̃ inest ꝑ accns. ¶ Scda dif. si ꝓbabent
illud eẽ essentie: quo ꝓducunt de nihilo ꝙ actũ creatio
nis. ¶ Dicũt aũt ꝙ illud põt duob⁹ modis itelligi: aut de
oĩno nõ exñte: aut qz nõ fuit aliqd ante ꝑm ordinẽ du
rationis: nec q̃ ad eẽ eẽntie: nec quo ad eẽ existẽtie.

Tertius articulus est. si gdditates creabiliũ in ta
li eẽ: eẽnt idẽ cũ diuina eẽntia. ¶ Dicũt
aũt ꝙ sic. qz sola diuina eẽntia est ante rez creationẽ: ⁊
ille gdditates (vt patuit) in eẽ eẽntie sũt añ creationẽ.
¶ Sed ꝺ illud arguit 4ʳ. ꝓmo. qz gdditates creabi
liũ ante suã creationẽ sunt in po⁹ obiua: ⁊ nõ in actu: di
uina aũt eẽntia nunq̃ est in tali po⁹/cũ sit purus actus:
⁊ iõ diuina eẽntia nõ põt eẽ tales gdditates. ¶ Scõo.
qz gdditates creabiliũ sũt in tali eẽ apte nate creari: cũ
hoc sit eẽ reale: ꝭ diuina eẽntia nullatenus est creabilis.
g̃ ipsa nõ est gdditas talis. ¶ Tertio. qz q̃ta est q̃libet
res in actu: tãta ꝑfuit in po⁹: aut saltẽ nõ maioꝝ est ĩ po⁹:
cũ ꝓductio ꝑm põs largiaꝝ ꝑfectionẽ: ꝭ gdditas crea
ta est finita. g̃ creabilis nõ est ifinita: ⁊ sic nõ est diuina
eẽntia: que est ifinita. ¶ Quarto. qz illa eadẽ res q̃ pre
fuit in po⁹ posteꝛa est in actu: alioquin res in actu nunq̃
prefuit in po⁹: ⁊ sic fuisset ante ꝙl'is: ꝭ res in actu crea
ta nõ põt eẽ idem cũ diuina eẽntia: cũ sit ab ea causata.
ergo nec qñ est creabilis in esse eẽntie. ¶ Ideo dico ꝙ
gdditates creabiliũ in illo eẽ eẽntie: vt pꝛeueniũt earuꝫ
actualẽ existẽtiã: nõ sunt idẽ cũ diuina eẽntia: qz diuina
eẽntia cũ sit purus actus: semꝑ est actual'r existẽs: ⁊ ille
gdditates in tali eẽ abstrahunt ab actuali exñtia: imo
sunt sine ipsa. ¶ Sed oritꝫ dif. qz eẽ eẽntie: cũ ifit neciio
illis: quoꝝ est ꝑm premissa: inest tam in po⁹ q̃ in actu: ⁊
sic in eẽ eẽntie gdditates nõ sunt semꝑ sine actuali exi
stentia. ¶ Dicit aũt ꝙ ille gdditates taꝫ in actuali exi
stentia q̃ sine ea hãt eẽ eẽntie: tñ �herit fermo vt hãt eẽ
in eẽ eẽntie potẽtialr ab oi exñtia sequestrato. ¶ Se
cũda diffi. quo eẽ eẽntie põt aliquo nõ pꝛeuenire crea
tionẽ: cũ ꝙ creationẽ accipiat esse simpl'r: qõ est esse exi
stentie. ¶ Dicit aũt ꝙ eẽ existentie accidit ipsi eẽ eẽn
tie: cũ illa sit cõtingẽs: gdditas creabilis exñtit: ideo nõ
solũ esse existentie est eẽ simpliciter: sed ⁊ eẽ eẽntie. Qꝛ
aũt esse eẽntie pꝛeueniat ipsam ꝓductionẽ hoc demon
strari videt: qz ipsa ꝓductio fundatur in essentia: ⁊ ois
re⁹. pꝛesupponit suum fundamentum.

Quartus articulus est. si gdditates creabiliũ in
tali eẽ a diuina eẽntia realr distiguat.
¶ Et ponunt ꝫ q̃tuoꝝ ꝛclones. Quaruꝫ ꝑma est ꝙ ille
gdditates in tali esse distinguunt a diuina eẽntia ex nã
rei: qz qbuscũqꝫ ꝓueniũt ex nã rei extrema ꝺictionis:
illa sũt ex nã rei distincta: cũ eidẽ ⁊ ꝑm idẽ ꝓuenꝛ nõ pos
sint. ꝓ ꝑm ꝑnm. istis aũt cõueniũt extrema ꝺictionis ex
nã rei. i. circunscripto omni ope rõnis: qz ille gdditates
sunt oba secũdaria diuini itell's: ⁊ diua eẽntia nõ est ei⁹
obm scõariuꝫ: igit sic sunt distincta. ¶ 2ª ꝺ. qz illa non
solũ distinguunt ex nã rei: ꝭ ⁊ formalr: qz q̃cũqꝫ aliq̃
duo ita se hãt ꝙ aliqd dicit in qd de vno: qõ non dr in
qd de alio: illa sunt gdditatiuꝫ distincta: ꝙ est formalr:
sed de hoie in eẽ essentie dicit in qd corꝑus cum sit de
eius eẽntia: qõ nõ dr de diuina eẽntia. g̃ illa sunt formalr
distincta. ¶ 3ª ꝙl'o. qz illa nõ solũ distinguunt formа
liter: sed ẽt eẽntialiter: qz ꝙ hoc qõ est eẽ in diuersis ge
neribus distinguunt aliqua eẽntialr: cũ ꝺita ꝑ genus ⁊
spẽm sit ꝓprie eẽntialis: ⁊ tũc eadẽ rõne ⁊ maioꝝ illud
qõ est in genere ab eo qõ est extra genus: sed gdditates
creabiliũ sunt in determinatis generib⁹: ⁊ diuina eẽntia
omne genus trãscendit. g̃ illa sunt distincta eẽntialiter.

A

Objcit 4ʳ.

B

Ne dum actꝰ existẽtia ꝛc nã rei distingui.

Sicut formalis essentiales ⁊ illa reales: in ex natura rei formalem ꝓtõnem ꝛc̃ audere.

C

Tres cedẽter generice speci fice: atqꝫ nãe ualit. ⁊ gddita tes creabiles creatis cadez ille.

Solutiones nouabiles.

D

Lõcio 4ʳ.

Obiectio 4ʳ notabilis.

E

F

Lõmentatoꝛ vbi supra.

Obꝫ. alioꝝ.

Impugnatio quadruplex.

Lõcio 4ʳ.

Ex si ex nã rei formalr ⁊ eẽntialr: ⁊ nõ realr. gddita tes añ creatiõnẽ a diua eẽntia distingui.

Dubium.

Determinatio ꝓpria. Quidditates creaturarũ habere esse essentie ante suam creationem.

Solones notabiles.

Predicat⁹. 2. modi ptinere ad esse eẽntie, ex cõsequẽti.

Vide in ꝑ vbi ẽ, ⁊ alibi sepe.

Vide Sco. ⁊ hũc dif. 2, ꝑ, ⁊ alibi.

Dubium. Videtur opi. achademicoꝝ

L

Impugn⁹ 4ʳ apparens sed solubilis.

M

Vide seo. 36. distin. ꝑ.

N

Lyra añ itelligi dupliꝛ.

P

Eẽ eẽntie ꝭ eẽ exñtie pꝛie oñdit: sed nõ demꝛat si dñi videbis.

Q

Lõcio 4ʳ.

Quintus articulus est/si gdditates ille: vt sũt añ
creationẽ in esse puro essentie: sunt alie
a seipsis: vt post creationẽ hãt eẽ exñtie. ¶ Et ponunt
hic 4ᵒʳ ꝓnes. Quarũ ꝑma est ꝙ illa sunt idẽ vnitate trã
scendẽtis: puta entis: qa ens diuidiꝫ in actũ ⁊ poᵒ⁹: ⁊ ideo
ꝑme ꝺie cuiuslibet gẽis actus. ſ. ⁊ po⁹: ⁊ ideo cuꝫ suba
diuidaꝫ sic ens in actũ ⁊ potẽtiã: ⁊ gdditates ante crea
tionẽ sint sube in po⁹. sicut post creationez sube in actu:
opꝫ ꝙ sic vtrobiqꝫ pertineãt ad idẽ genus: cuꝫ sint sub
eius differẽtys diuisiuis. ¶ 3ª cõclusio/ꝙ illa sunt idez
vnitate: puta angelus in potẽtia: ⁊ angelus ĩ actuali exi
stentia: ga gcgd cõtinet in aliquo genere cõtinet in ali
qua eius specie: ⁊ ideo cũ angelus in po⁹ sit in gẽe sube:
vt patuit: opꝫ ꝙ sit in aliqua eius specie specialissima: ⁊
nõ est dare aliã: nisi illã in qua erit in actu. ¶ 4ª ꝙl'o/
ꝙ illa sunt idẽ nõ solũ specie: sed etiaꝫ numero. ga illud
idẽ numero qõ est nũc creatuꝫ: aut fuit añ creabile aut
non. si sic: habeꝫ intentũ: ꝙ idẽ nũero qõ nũc est in actu
fuit ꝑus in potẽtia. si aũt nõ fuit creabile: tũc fuit ens ꝓ
bibitũ: ⁊ sic nunq̃ potuit in esse produci. ¶ Sed cõtra
bas ꝓnes instaꝝ 4ʳ. ꝓmo. ga dicũt aliqui ꝙ cũ ens di
uidiꝫ in potẽtiã ⁊ in actũ: illa diuisio nõ est entis qõ est
extra aiam: sed entis rõnis: ⁊ ideo illa diuisio nõ declat
entia in tali potẽtia esse idẽ cuꝫ entibus in actu: nisi ꝑm
rõnẽ. ¶ Scõo. ga dicũt aliqui ꝙ cũ diuidiꝫ suba in po
tentiã ⁊ in actũ: illa diuisio nõ est in potentiã obiectiuã:
ga illã nõ est dare: sed in potẽtiã subiectiuã: ⁊ illa nõ fa
cit ad ꝓpositũ. ¶ 3°ga si sunt idẽ specie angelus in po
tentia obiectiua ⁊ in actuali exñtẽtia: tũc plus distabũt
termini gnõnis: qz semꝑ differũt specie q̃ termini crea
tionis: qui sunt speciei vnius. ¶ 4°ga si sunt idẽ nume
ro nullo modo vident esse distincta: ⁊ tunc frustra crea
bunt cum nihil aliud acquiraꝫ q̃ prius. ¶ Ad ꝑmũ/
ꝙ si ens rõnis tũc diuideꝛ: cum omne superius in gd
dicaꝫ de inferiori: tũc ens in actu qõ cadit sub tali diui
so esset quidditatiue ens rõnis: ⁊ ideo illa fuga nõ valꝫ:
sed terminat propositũ: qz illud diuisum nõ est ens rõ
nis. alr ens rõnis diceret de entibus in tali potẽtia: ⁊ in
actu: ⁊ illa via videt demõstratiua. ¶ Ad 2ᵐ/ꝙ illa di
uisio sube nõ videt esse polis: nisi in poᵃᵐ obiectiuã: qz
illa diuisio ꝓuenit sube ꝑm sui generis cõmunitatẽ: ⁊ cũ
suba diuidaꝫ per corꝑoralẽ ⁊ spirituale: nulla suba spiri
tualis põt habere esse in poᵃ subiectiua: nec etiã substã
tie corꝑorales incorruptibiles: ⁊ ideo sollertes semꝑ in
tali diuisione intelligũt poᵃᵐ obiectiuã. ¶ Ad 3ᵐ cũ ter
mini creationis nõ sint gdditas in poᵃ obiectiua: sed in
actuali exñtia: cũ eadẽ gdditas sit vtrobiqꝫ: ⁊ termini
talis mutationis sint oĩno incõpoles: ꝭ nõ existẽtia est
terminus a quo: ⁊ exñtia terminus ad quez hꝫ ista ter
minos discretos. ¶ Ad 4ᵐ ꝙ lꝫ sint idez numero: ad
huc tñ distiguunt ꝑm aliũ ⁊ aliũ moᵐ: qz eadẽ gdditas
in numero. Aliᵒ est in poᵒ: ⁊ alioᵒ in actu: actus enim ⁊
poᵃ nõ dicũt gdditates: sed modos: qz nõ diuersificant
eẽntiã: ꝑm regulã ꝑme ꝓbie: ⁊ iõ dicunt artiste ꝙ ꝓduc
tio nõ largit multitudinẽ: sed ꝑfectionem. ſ. modi.

Sextus arti. est. si ille gdditates in tali esse eẽntie
puro sunt vẽ nihil. ¶ Dicunt aũt ꝙ sic: qz
añ oẽm creationẽ nõ est aliqd dare ꝑm fidez: nisi deũ:
nõ aliqd aũt ⁊ nihil eqpollẽt: ⁊ iõ oĩa alia sunt vẽ nihil.
¶ Sꝫ ꝺ istud argᵗ 4ʳ. ꝓmo. qz deᵒ ab eterno habuit
poᵃᵐ creatiuã: ois aũt poᵃ ꝓductiua est ꝓductiua alicuiᵒ
ꝓducibilis: ⁊ sic fuit ab eterno aliquid ꝓducibile sibi
corꝛẽndens: ⁊ qõ est aliqd nõ est oĩno nihil. ¶ 2°. qz ois
opatio itellectiua hꝫ aliqd obm ad qõ terminat: vtpote
obm qõ ꝑ ipsaꝫ itelligit: oĩna aũt intellectio ab eterno
itelligebat oĩa creabilia, g̃ ipsa erãt aliqd: cũ eẽnt a deo
ite⁹. ¶ 3°. qz actus volũtatis ſp hꝫ obm: diuina aũt vo
litio ferebat ante creationẽ sup̃ ista creabilia: ⁊ sic non
erant oĩno nihil: cũ haberent rõnẽ obiecti. ¶ 4°. qz in
deo añ oẽm creationẽ fuerũt idee oĩum creabiliũ ꝑm
beatũ Aug. 83. q. ⁊ illa sunt exẽplaria: sed oẽ exẽplar in
quãtũ tale: respicit exẽplatũ. g̃ gdditates istoꝝ creabi
liũ fuerũt tũc exẽplate: ⁊ nõ in eẽ existẽtie: ⁊ sic ꝓĩr in
eẽ eẽntie. ¶ Ideo dico: ꝙ lꝫ gdditates illoꝝ creabiliũ
ante suã creationẽ fuerint pure nihil ꝑm carentiaꝫ esse
exñtie: nõ tñ oĩno nihil ꝑm carentiã ipsius esse eẽntie:
qz eẽntie creabiliũ ante oẽm creationẽ sunt obiecta se
cũdaria diuini itell's: ⁊ oẽ obm ꝓsupponit eẽ: eo modo
quo hꝫ esse obm: sicut pars in mõ ꝓsupponit suũ totuꝫ.
¶ Dicunt aũt aliqui: ꝙ oĩa illa que dicunt de istis eẽn
tys ante suã creationẽ: ⁊ ꝙ sunt ꝓducibiles: verificant
ꝑm denominationẽ extrinsecã a diuina virtute actiua:
⁊ ideo nõ opꝫ ponere nisi illã virtutẽ. ¶ Istud tñ non
valet: qz ois denoiatio est ad placitũ: sicut ⁊ nois impo
sitio pᵒ⁹: ⁊ tñ nullo posito placito: diuina virtus est alicᵒ
ꝓductiua ⁊ nõ sui. ergo alterius a se in re. ¶ Dicunt ẽt
ꝙ talia secũdaria obiecta sunt ẽtellecta denoiatione ex
trinseca ab itellectione diuina. ¶ Istud tñ nõ valet: qz
circũscripto oi noie: ⁊ per ꝓns denoiatione: diuinus in
tellectꝰ itelligit aliqd aliud a se: ⁊ illud est esse rei crea
bilis. ¶ Sed oritꝫ dif. qz dicũt aliq: ꝙ lꝫ diuina virtus
sit ꝓductiua taliũ ꝓducibiliũ ante creationez: tñ talia
ꝓducibilia sunt oĩno nihil ꝓ tunc. istud aũt stare non
põt: qz diuina virtꝰ: aut est ꝓductiua alicuius: ⁊ hꝫ intẽ
tum: qz aliquid est qõ est ꝓducibile ⁊ nõ oĩno nihil. aut
est ꝓductiua nihili: ⁊ nihil põt ꝓducere: ⁊ sic ꝺictio.
¶ 2°dif. qz dicũt isti: ꝙ itellecta a diuino itellectu ante
creationẽ sunt penitus nihilia: ⁊ sic ex ꝺ non habeꝫ in
tentuꝫ. ¶ Dr aute ꝙ istud stare nõ potest: qz tunc nihil
itelligeret diuinus intellectus nisi se: ⁊ tñ concedit ꝑm
fidez ꝙ intelligit alias essentias a se: ⁊ sic intellecta ab
eo habent esse essentie: cum sint essentie.

G

q. 47.

Determinatio ꝓpria. Quidditates añ creationẽ nõ esse nihil. Nihil dupliꝛ sed tu omnia pondera.

Euasio nõdũ Impugnatio Dic ꝓĩr.

Omnia mensurabis.

H

Dubium 2ʳ.

Apparenter constringit: considera.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Opio alior. Impugn° 4ª

Septimus articulus est.si gdditates creabiliu5 in tali esse puro essentie:bñt esse ſm rõnẽ. ¶Dicunt aũt q sic.ga esse tale gdditatiuũ est eẽ abstractiuũ:abstractio vo fit per itellm. ¶Sed cõtra istõ arguit 4ª.·Primo.ga circũscripto omni ope rõnis nſe/tales gdditates sunt a deo ꝓducibles:ꝛ p hoc ostẽ dunt in illo esse. ¶2ºga amoto oi tali opere:sunt a deo volite. ¶3ºga eodẽ mõ sũt itelcs. ¶4ºga circũscripta nſa rõne sunt exẽplate ꝛ ideate. ¶Ideo dico q tales gdditates in tali esse nõ bñt esse per actũ rõnis nſe:cuz nſe rõnis actus nõ ꝓueniat oẽm creationẽ:ꝛ gdditates ille:vt patuit:ante oẽs creationẽ bẽant eẽ eẽntie. ¶Dicunt tñ alig q tale esse nõ dicit in illo esse polt:nisi pom obiectiuã:ꝛ illa nõ dicit nisi nõ repugnãtiã terminoꝝ:ꝛ illa dicit pa logicalis. ¶Istud tñ ꝛfirmat ꝓpositum: ga cũ repugnãtia sit idẽ q in cõpossibilitas:tñ est non repugnãtia sicut nõ icõpossibilitas:ꝛ sic cũ due negationes faciãt cõfirmationẽ:habet cõcessa affirmatio:ꝛ oẽ tale dicimus esse essentie. ¶Dicebant aũt gdaꝫ q ille negationes nõ sum: nisi per rationẽ. ¶Istud stare non põt:ga si illa nõ repugnãtia est a rõne nſa:cũ amota ratione erit opposita repugnãtia in re:ꝛ tunc circũscripta nſa rõne:oia producibilia erunt entia prohibita.

Opio aliorũ. **Octauus** articulus est.si tales gdditates sũt realiter in tali esse. ¶Et dicunt gdã q sic. ga nõ bñt ibi eẽ p actũ rõnis nostre:ꝛ ideo cũ inter esse reale ꝛ rõnis nõ sit dare mediuz:iª bñt ibi esse realiter.

Impugn° 4ª ¶Sed ꝓtra istud arguit 4ª.·Primo.quia illa nõ sunt realia:que nõ sunt in rerũ nã:illa aũt ibi non sunt vt sic existẽtia. ¶2ºga oĩs realitas creac est cõtingẽs:in tali aũt esse nulla est ꝓtigẽtia. ¶3ºga oĩs realitas creac est effectiue a deo cãta:in tali aũt esse nulla est cãlitas effectiua. ¶4ºga oĩs realitas citra dcũ:aut euo aut tẽpore mẽsurat:ille autẽ gdditates in tali esse nõ sũt tpales nec euiterne:cũ ibi nũq̃ ꝛceperint. ¶Ideo dico q 4ºr sunt modi in creaturis totalr adequati:sed tñ oẽs sunt distincti.ſ.exĩtia:actualitas:otin ꝛ realitas:ꝛ ga gdditates in tali eẽ sunt ab exĩtia sequestrate ꝛ ab actualitate:eodẽ mõ dr de ꝛtingẽtia ꝛ realitate:ꝛ sic nõ sunt ibi realr:sed tñ essentialr. ¶Sed ozĩt diffi.ga omne ens. aut est reale aut rõnis:ꝛ ista vt patuit:nõ sunt entia rõnis. ¶Dicit aũt q reale põt dici aligd duplr:aut quia bñs de facto realitatẽ:aut ga natũ est recipe realitatez: ꝛ sic ille gdditates oẽs sũt reales. ¶2º dif.ga ens ꝛ res ꝙuertunt. ¶Dr q vez est res 2ºmõ accepta:ꝛ iõ entia ꝓhibita:iº modo sũt realia:ꝛ p oĩs entia nullo modo.

L

Determinatio propria. Quidditates añ creationẽ nõ hẽ esse realit:ꝛ scotiſt. Dubª nõnda

Reale dupl sumi.

Opio aliorũ.

Impugn° 4ª M

Nonus articulus est:si tales gdditates in illo esse sunt entia ſm quid tñ. ¶Dicunt autẽ q sic.ga omne in poª tale est ſm gd tale:quẽadmodu3 pz de calido in poª:aut de igne in poª. ¶Sed õ istõ argt 4ª.·Primo.ga illõ qõ est tale in ꝑmo mõ või per se:nõ est ſm gd tale:imo simplr tale:cũ illa sit ꝑdicatio ꝑstãtissima:talia aũt sunt entia in ꝑmo modo:cũ ens diuidatur in actũ ꝛ potẽtiã:ꝛ diuisum dicaꝫ in quid de ꝙstituto per alterũ diuidentiũ. ¶Scõo ga oẽ per se notũ de aliquo dicit simplr:ꝛ nõ ſm gd de co:aliogn ꝓpõ p se nota nõ esset simplr vera:sed de omni tali est ens per se notũ:cũ ille sit ꝑmus ꝛceptus:ꝛ mlta de entibus in poª demõstrentẽ.g̃ oĩs talis gdditas est ens simplr. ¶3ºga illud qõ est tale ſm determinationẽ nõ diminuẽtez est tale simplr:sicut solet argui per locũ a parte in mõ:ens autẽ nõ ꝓhibitũ est tale ſm determinationẽ non diminuentẽ.qõ ꝓbaꝫ:ga ens ꝓhibitũ est tale ſm determinationẽ diminuentẽ:ꝛ ideo nullus dubitat quin sit ens ſm quid:ꝛ si ꝓhibitũ diminuit:opz vt nõ ꝓhibitum addat vel saltẽ nõ diminuat. ¶4ºga illõ qõ distinguit a vere nihilo:inquãtũ recedit ab eo:opz vt sit vere ens: cũ illa sint sic ꝺdictiõis extrema ĩmediata.ſ.ens ꝛ nihil: ſz ens nõ ꝓhibitũ distinguit vere ab ente ꝓhibito:cuz illud sit factibile simplr:ꝛ nõ istud.g̃ cuz simplr distinguatur ab eo:simplr cadet sub illo: ꝛ sic eẽ ens simplr.

N

Determinatio ppria. Ll. pducibile. Esse gdditatiuum est esse simpliciter. Dubª nõnda. Ens in potẽtia qd dicit?

¶Jõ dico q cũ ille gdditates ĩ tali eẽ sint entia nõ ꝓhibita:ipsa sũt simplr entia:q oẽ ꝓducibile põt eẽ ꝓducti:nullũ aũt ꝓductũ põt eẽ gn sit simplr ens. ¶Sed ozĩt diffi.qz sic dicẽ pa rõ:qõ cst ĩ poª tale est ſz qd tale. ¶Dr aũt q tales gdditates nõ dñr tales in poª:q sint in poª ad entitatẽ:sic aq̃ est in poª ad caliditatẽ:ſz sic aq̃ cũ sit simplr aq̃ est ĩ poª ad caloꝛẽ:ita ille gdditates cũ sint simplr entia:sunt in poª ad exĩtiã:ꝛ iõ dicunt entia in poª. ¶Scda diffi.qz qñ ens diuidit in pom ꝛ actuz: ille gdditates in tali eẽ cadunt sub ente in potẽtia:ꝛ sic videnr in potẽtia esse entia. ¶Dicit aũt q cadunt sub ente in potẽtia:illa aũt potẽtia nõ dicit in habitudinez ad ens:ſz in habitudinẽ ad actualẽ exĩtiã:sicut potẽtie aĩe sunt potẽtie nõ in habitudine ad aĩam:sed ad om.

O

Genus causatitatis 4ª. Cõclusio 4ª. Quidditates i eẽ ẽntie ꝛ fin effectiue ꝛ mãliter:ñ tñ formalr ꝛ simalr icãtas fozſz oĩs castigãs. Nota bene.

Decimus articulus est:si gdditates creabiliu3 in tali eẽ eẽntie sunt cãte. ¶Et ſz q sunt 4orcãlitatis gĩa:ponunt 4º.ỏnes. Quaꝝ ꝑma est q iste gdditates nõ sũt in tali eẽ cãte p modũ cause efficiẽtis:qz oĩs cãtio effectiua deducit effectũ ad actualẽ exĩtiã:gdditates aũt in tali eẽ actualr nõ exĩstũt:vt patuit. ¶Scda ỏ q ille gdditates in tali eẽ nõ sunt cãte p modũ mãe:qz cãlitas mãlis sicut ꝛ mã:includit multicem impfectionẽ potẽtie pac. ¶Et iõ deus ad creaturas nõ põt cõparari aliq̃ mõ i gĩe cause mãlis. ¶Tertia ỏ/qz ille gdditates in tali eẽ sunt cãte a deo p modũ cause fozalis:eo mõ quo ponit exẽplar cã fozalis exemplati:qz in deo sũt ab eterno exẽplaria oĩum creabiliu3 ſm beatũ Aug.33.q.ꝛ exẽplaria ita sunt rez ĩ poª:sicut exĩtiuz in actu. ¶Quarta ỏ/q ille gdditates in tali eẽ videnr cãte a deo p modũ finis:qz ĩ fine nõ regrit maioz actualitas in effectu q̃ in cã:imo vr minoz:ꝛ finis in poª ponit effectũ in actu suo cãlitatis genere:sic sanitas medicinã:ꝛ ita vr q finis in actu possit dre effectum in poª. ¶Sed õ bas ỏnes instaꝫ 4ª.·Primo.qz grgd bz cã/bz a deo:cũ nõ sit ens a se:ꝛ iõ cũ habeat eẽ ẽntie:illud bz a deo:eẽ ab B:dicit ozdinẽ originis ad ꝓducẽs.

P

q.46.

Obiectio 4ª.

¶Scõo.qz gcgd est de ẽntia alicui9 ĩ actu/est de gdditate eius in poª:ꝛ iõ cũ cã mãlis sit de ẽntia cuiuslibet cõpn in actu:eodẽ mõ erit in poª obiectiua:cũ actº ꝛ poª nõ diuersificẽt ẽntiã. ¶Tertio.qz nõ solũ p modũ fozme exẽplaris:ſz ẽt p modũ fozme ĩberẽtis videtur tales effectº hẽ cãz fozmalẽ:qz oĩs cã fozalis est de ẽntia sui effectº in actu:ꝛ eadẽ est ẽntia in poª ꝛ actu. ¶Quarto.qz finis causat mouẽdo efficiẽs:ꝛ iõ cũ oĩs effectus efficiẽtis sit in actu efficiẽtis finis nõ põt eẽ in pura poª. ¶Ad pm q creaª hz eẽ in tali eẽ a deo ipsam cãnte:vt patuit p modũ finis ꝛ fozme:si tñ exẽplaritas dicit cãlitatẽ.ꝛ cũ dr q eẽ ab alio:dicit oziginẽ ꝓducentis:q nõ ẽ vez vlr:qz oĩs effectº ꝑcedit a sua cã. ¶Ad 2m q nõ ꝑnt negari esse cãte tales gdditates a cã mãli intrinseca:tñ bene a deo p modũ mãe:sic currit scda ỏ. ¶Ad 3m.qz eodẽ mõ dr de causis formalibº irrisecis: nec hoc directe tendit ꝓtra tertiã ỏcloñẽ. ¶Ad 4m.qz illa motio qua finis mouet agens: vt gd amatuz ꝛ delideratũ est q̃dã effi:sicut bonũ mouet appetitiũ:cãlitas finis cui9 gĩa ꝓueunit omne agens:qz medicina in potentia est ad ſanitatem in potentia ordinata.

Dã duplicr ꝛ silr formaliter ꝛ cãlitas finis ſm se.

Motio ꝛ cãlitas finis ſm se.

Undecimus articulus est.si gdditates creabiliu in tali eẽ sunt creature. ¶Dicunt alig q nõ:qz de rõne creac est q sit a deo facta:ꝛ tales aũt gdditates: vt patuit:nõ sũt in tali eẽ ab eo facte.

¶Istud

Opi.aliorũ.

A

Impugnatio

Locus 4ª.

Quidditates añ creationẽ,ꝛ ñ nõ creatas: creabiles tñ ꝛ creatas fozmaliter ꝛ ſm ꝙd uci posse.

B

Obiectio 4ª.

Solones nõbiles.

C

Nota vbiqz considerãdo.

Creatrã ab actu ꝛ potẽtia ꝑficere.

Obj.aliorũ.

Impugnatio

D

Propria determinatio

Locus 4ª. Loci ozdinẽ ꝑticularẽ i gdditatiuo ſti.

Ens poste.ꝛ actu.

1. metaphy.

¶Istud tamen stare nõ põt:qz dicit Aug.ꝑmo de tri. q oĩs ſuba que deus nõ est/creatura est:ꝛ que creaª nõ est/est deus:gdditas aũt boĩs in poª est ſuba:ꝛ non est deus:vt patuit.g̃ est creaª. ¶Ideo ponunt B.4.ỏnes. Quaꝝ ꝑma est.q ille gdditates in tali esse nõ sunt create:qz vt fuit ostensuz añ creationẽ oẽm gdditates creabiliũ bñt esse tale. ¶Et cõfirmat.qz vt postea patuit: nõ sunt in tali esse effectiue causate. ¶2º ỏ/q ille gdditates in tali esse sũt creabiles:qz sunt entia nõ ꝓhibita: ꝛ oĩa talia sunt creabilia a deo. ¶3º ỏ/q ille gdditates in tali esse sunt creature fozalr:qz sicut accidẽs dr fozaliter nõ solũ qõ actu accidit:sed ꝛ qõ aptũ est natũ accidere:vt pz in eucharistia:ita creatura põt dici fozmalr: nõ solũ q est actu creatũ:sed ẽt aptũ natũ creari. ¶4º ỏ/q ille gdditates sunt creature simplr:qz cũ ens simplr diuidat per creatũ ꝛ increatũ:sicut per ĩmediata ſz Aug.qcgd est ens simplr:aut est creatũ:aut increatum: ista aũt sunt entia simplr vt patuit:ꝛ iõ cũ nõ cadãt simplr sub ente increato:cadunt nẽcio sub creato. ¶Sed ꝓtra bas ỏnes instaꝫ q̃drupler. ¶·Primo:qz illa videnr esse creata nõ solũ creabilia:cũ ex diuisione facta entis in incream ꝛ creatũ:be gdditates cadãt sub illo:vt dicit 4ª cõclo:que vr interimere ꝑmaz. ¶2º.qz creabilitas dicit esse in potentia ipsius creationis:ꝛ tñ ipsa creatio nõ ponit in potẽtia obiectiua. ¶3º.qz tale formalr vr tale actualr ꝛ nihil actualr cõuenit illis q̃ carent actuali exĩstẽtia. ¶4º.qz tale in poª nõ est simplr tale:ſz ſm qd tale.sicut calidũ in potẽtia:illa aũt sunt creac in poª ꝛ nõ in actu. ¶Ad pm.q in illa diuisione quam accipit quarta ỏ/boc qõ dr creatũ:dicit aptitudinẽ ꝛ nõ actuz: sicut dr q accidẽtis esse est in esse. ¶Ad 2m.q creabilitas nõ dicit ipsaz creationẽ in poª:sed aptitudinẽ nãe creabilis ad creationẽ in actu:que aptitudo est p se passio eius. ¶Ad 3m.q nõ oẽ tale formalr est tale actualiter:cũ ĩ poª (vt patuit) sit ꝓdicaº gddiua. ¶Ad 4m. q cũ talis gdditas dicat creaª eo q apta nata creari:ꝛ istud nõ hz esse in poª:aliogn esset in poª ad potentiaz. ¶Jõ nõ dr in potẽtia creatura:sicut nec ens:nec tñ in actu:sed vt abstrahit a potentia ꝛ actu:qz sub vtroqz ei conuenit:sicut ratio entis.

Duodecimus articulus est.si gdditates taliũ creabiliũ in esse puro eẽntie:sunt in genere ozdinate. ¶Dicũt aũt alig q non:qz ens reale qõ dr extra aĩam diuidit in.x.predmẽ:ille aũt gdditates in tali eẽ vt patuit:nõ sũt entia realia. ¶Sz illud stare nõ põt:tũ qz nulla gdditas põt dffonẽ suam amittere per actũ annihilationis:in quo reducit ad illõ esse:tũ qz nulla gdditas põt eaz acgrere:cũ eadẽ sit dffinitio rose in byeme ꝛ estate:ꝛ diffõ pluuie qñ est sereni ꝛ nebulosuz.tũ qz illud idẽ qõ fuit annihilatiꝝ:postea est creatũ:ꝛ idẽ nõ põt esse bõ ꝛ nõ bõ.tuz qz creatio ꝛ annihilatio sunt actus cõtingentes:ꝛ iõ nõ pñt variare necessarios ordies:qbus quelz res est in genere ꝓprio. ¶Jõ dico q cũdẽ ozdinẽ genez bñt ille gdditates in potẽtia ꝛ in actu:qz ille habitudines ptinent ad pm modũ dicẽdi p se:q est ĩuariabilis ꝛ necius simplr. ¶Et ſm boc ponunt B quatuor ỏnes.Quaruz ꝑma est.q in illo esse est coordinatio.x.predmẽ:qz sicut diuisio entis in aĩa ꝛ extra aĩam est nec̃ia:ita diuisio entis extra aĩaz in.x.predicamẽta:cũ sit scientialis ꝛ pertinẽs ad metaphycã:ꝛ oĩa scita sunt necessaria. ¶2ª ỏ/qz in illo esse est subordinatio oĩum generũ subalternoꝝ:qz per talez subordinationẽ causant diffões:que ĩsunt necessario. ¶3ª ỏclusio.q in illo esse est ordinatio oĩuz specierum specialissimarũ:qz ſm ozdiationẽ diffinitionũ est ordo diffinitoꝝ ꝛ ipse species specialissime sunt ꝓpze diffic.

E

Dubia nõnda Predicamẽtorũ realitas qualis? Ll.vnitas

Nota bene.

F

Locus 4ª.

Quatuor modi dici p se ꝓdicamenta ꝓuenire gddiuis in esse essentie.

A.l.rationis

G

Dubia nõnda Predicatoꝛ p accñs necessarie ꝙficari i eẽ essentie.

Nota ponderando.

H

ꝓmo mens.

Predicamenta p accñs cõtingẽtia i eẽ gddiuo non conuenire.

A.l. signãter

Etsi nõ rõ agẽdi cõdition ẽ: tñ agẽtis exĩstentiã esse.

tatione:qz motus ⁊ mutatio nō fiunt sine motua actione ⁊ passione. ¶ Et cōfirmat:qz illud esse essentie:cum nō sit cōtingens:vt patuit:nō est variabile:sine q̄ parte motus ⁊ mutatio intelligi nō conueniunt. ¶ 3°.oia predicta que pertinēt ad situ ⁊ locationez:qz alicubi esse presupponit esse:⁊ tō que nō existūt locari nō possunt:⁊ iō cū querit:vbi sunt ille gdditates:cū ponuntur in esse essentie/vī q̄ nusq̄:qz facilꝰ pōt intelligi q̄ pscindant ab oī locali psentia:q̄ ab actuali exñtia:que est magis intrinseca. ¶ 4°.oia pdicta que pertinēt ad tēpus ⁊ durationē:qz qcgd est abstrahit ab oī duratiōe:⁊ istud est mere gdditatiuū:ac per hoc ab oī duratione:sicut ab oī locatione esse vī abstractū ⁊ pcisuz. ¶ Sed oriť difficultas. qz cū oē qđ̄ pcedit in actu prefuerit in potētia:sicut est dare hoiem albū in actu:ita vī q̄ sit dare hoiem album in potētia:⁊ ita de alijs predicamētis que sunt dicta per accñs. ¶ Dī aūt q̄ hoiem esse albū in potētia pōt intelligi duplr:aut qz gdditas hois in illo esse potētiali bēat in se albedinē:sicut hz risibilitatē.⁊ istud negať:qz tunc illa esset nēcia:hō est albus formalr. Aut q̄ sit albus in potētia:qz ens in tali potētia hz aptm ad habendaz albedm post existentiā:⁊ sic cōcedit. ¶ 2ª dif.qz cū dr:hō iustus in actu:totū hoc inuenit in potētia preter actuz: qz in potētia est hō ⁊ iustitia:⁊ iberētia iustitie ad hominē:⁊ plus nō dici:hoiez esse iustū:⁊ sic iustū:⁊ in poꝰ obiectiua:⁊ in tali esse. ¶ Dī aūt q̄ quidditas iustitie in cōi vī intelligi in poꝰ:cū de ipsa fit scia:tū q̄ hic hō sit iustꝰ determinate nō videtur nisi simul sit iustus ⁊ iniustus: cum vtrūq̄z sit in potentia.

Quintusdecimus articulus est:si oēs gdditates entiuz citra pm: hñt esse in illo esse essentie pure. ¶ Dī aūt q̄ quedā sūt gdditates que abstrahūt ab actuali existentia:sicut indifferētes ad esse ⁊ nō esse:vt est gdditas hois vel angeli:que fm se nullā cōcernunt existentiā:⁊ tales gdditates oēs hñt esse in hoc esse puro:qz sublata existentia remanet gdditas que abstrahit ab illa:alie sunt gdditates que cōcernunt actualē existentiā:sicut determinate ad esse:vt est gdditas actionis vel passionis:qz existentia est cōditio ad talia regsita:⁊ ille non videnť poni in tali puro esse:qz cōcernunt actū existēdi a quo tale esse prescindit. ¶ Intelligēdū tū est q̄ iter ceteras sunt gdditates octo. ꝓma dī eniuz. Scōa tēpus:qz in tali esse (vt patuit) nulla est duratio. tertia motus. quarta mutatio:qz (vt patuit) in tali esse nulla contingit variatio. 5ª creatio. 6ª cōseruatio:qz in tali esse cāsalitas effectiua: vt patuit locū nō hz:⁊ ilta ptinet ad deū inq̄tū est efficiens. 7ª est gnātio actiua. 8ª passiua:qz illa nō sunt nisi existentiū:⁊ illa que cōcernunt exñtia nō sunt in tali esse fm premissa. ¶ Sed oriť difficultas. qz ille gdditates sunt entia nō phibita:sicut alie gdditates. Et iō videnť illa habere esse in potētia obiectiua. Dicit aūt q̄ vtraq̄z sūt entia nō phibita tū aliter:qz alie sicut illa q̄ nō exñtunt sunt nata deduci ad existentiā. Iste vō sicut illa ad que ille deducunť:qz ꝓductio no est nata ꝓduci:sz ad ipsaz ꝓductionē ꝓducibile est natū deduci. ¶ 2ª dif.qz ille gdditates hñt rōnes diffinitiuas dictas de eis necessario:⁊ in ꝓmo mō:sicut alie:cū sint ita bñ in gñe:⁊ oia talia sunt vere inesse essentie:fm premissa. Dī aūt q̄ non vī posse negari gn ille gdditates habeant esse in tali eē fm eaz rōnes comunes fm quas formať de ipsis scia: nō tū fm rōnes ꝓprias ⁊ singulares modo iam dicto.

Sextusdecimus articulus est:si omnes modi gdditatiuz ꝓprie entium in potentia illa ⁊ puro esse essentie sunt cum eis in tali eē. ¶ Et qđ̄ dicit q̄ sic:qz ibi nō variat rōnē formalem gdditati aduenientes:⁊ fm hoc ponunť in ꝓposito quatuor modi. quoz ꝓmus est:quātitas vtutis:fm quā fit intēsio ⁊ remissio:qz illa nō variat aliquā rōnē gdditatiuā formalē. ¶ Scōs modus est actualis existētia: qz sine actu existat res siue in potētia:eadē oīno est rō diffinitiua. ¶ Tertius modus est ꝓtingentia:qz eiusdē rōnis ponunť corpora supracelestia siue sint cōtingentia:sicut ponunt theologi. siue fozent nēcia:sicut posuerunt phi:⁊ de intellectibꝰ idez. ¶ Quartus modus est becceitas:qz individuales ꝓprietates nō variant rōnē formalē individuoz sub vna spē specialissima. Et fm illos 4or modos ponunť quatuor ꝓnes. ¶ Quaz ꝓma est q̄ modus quātitatis vtutis est in tali puro esse essentie:qz ille modus ꝓuenit gdditatibus p se in scōo mō:cū ex rōne diffinitiua hois sit dmōstrabile q̄ hō sit pfectior equo: ⁊ ille excessus pfectionis est fm q̄titatē virtutis. ¶ 2ª ꝓclusio q̄ actualis existētia nō est in tali esse:qz in quocūq̄z est actualis existentia/illud est actualr existēs:sic in quo est entitas illud est ens:sed talia nō sunt actualr existentia fm oēs ipsa ponētes:ergo ibi nō est existētia actualis. Dicit aūt q̄ illa assumpta est vera vbi est talis existētia cū mō actualitatis:⁊ tūc arguiť de illo mō: vbi est actualis existētia cū tali mō/illud est actu exñs: ⁊ si dicať q̄ ibi nō est cū tali mō:tunc habeť vnus modus q̄ nō est in tali esse:illū vocam⁹ existentiā actualez. ¶ 3ª ꝓclusio q̄ ꝓtingētia nō est in tali esse:qz vbicūq̄z est cōtingentia/ibi est possitas ad alr se habēdū:cuz illa sit diffinitio contin⁹. In tali aūt esse nō est possibilitas ad alr se habendū:cuz ibi oīa sint innauriabilia:gcgd.n. est polē necessario est polē. ¶ 4ª ꝓclusio q̄ becceitas inuenit in tali esse:qz illud idē numero qō est ꝓmo ꝓducibile postea fit ꝓductū ⁊ cōseruso. idētitas aūt numeralis nō est nisi cū i vtroq̄z extremo est eadē becceitas. ¶ Sed oriť dif.qz actualis existētia:sicut a deo creat ex tpe:ita fuit creabilis ab eterno:sicut ille gdditates:⁊ ita creabilitas est declarās esse exñtie. Dī aūt q̄ actualis existētia nō est in illo esse essentie subiectiue:sed tñ determinatiue:qz ipsum est aliquo mō terminus illius potētie obiectiue:⁊ sic negari nō pōt:qz creatio ipsaz respicit nō sicut illud qō ad esse deducit:sed sicut ad qō p̄ creabile deducit per creationē. ¶ 2º dif.qa de cōtingētia est diuina itellectio:⁊ vera nostra scia:que declarāt obm esse in tali esse:fm premissa. ¶ Dī aūt q̄ non pōt negari gn talis motus sit in tali esse:nō tū formalr. Sz qz talis potētia obiectiua aspicit pro obto cōtingentiā: sicut existentiā actualē. ¶ Sed remanet dubiū q̄ fuit necessitas negādi aliquē modū:aut gdditatem poni in potentia obiectiua:sicut ibi sunt ipse gdditates. ¶ Dī q̄ necessitas ꝑmi ꝓncipy cōplexi:qz eidē ⁊ fm idē non pñt cōpetere ꝓtradictionis extrema:multa.n.extrema cōtradictionis cōpetunt eidē gdditati in potentia:⁊ in actu:vt esse mutabilē ⁊ imutabilē. Et iō opz q̄ fm aliō ⁊ aliud:qō nō esset si aliquid nō haberet hō qō nō hz ibi.

Decimusseptimus articulus est:si ille gdditates creabilium in tali esse sunt eterne. ¶ Dicūt aūt aliqui q̄ sic:qz deꝰ est exemplar oīum ab eterno:⁊ ideo opz vt habeant exēplatum ab eterno:⁊ gdditates in tali esse:vt patuit:sunt exēplate:⁊ sic videnť eterne. ¶ Sed ꝓtra istud arguiť q̄druplr. ¶ ꝓmo.qz solus deus est eternus sicut oī potens. vt dicit in oīone necmie 2ª Machab. ꝓmo ca°. Sed ille gdditates in tali esse:vt patuit:nō sunt deus. q̄ nō sunt eterne. ¶ 2°.qz durario oīs cōcernit existentiā: cū res nō dicanť durantes nisi dum sunt existēres. Sz quidditates in tali esse nō sunt existentes:fm oēs. ergo non sunt durantes nec per cōsequens eterne:cum eternitas

nitas sit duratio q̄dā. ¶ 3°.qz duratio ⁊ cōseruatio vnī esse cōuertibilia in creaturis:cum tādiu dicanť durare quādiu cōseruanť:⁊ ecōuerso. Sed in esse puro essentie nō dñr cōseruari:sicut nec crearī:cū creatio sit cōseruatione ꝑor. ergo tūc nō durāt. ¶ 4°.qz destructio opponit durationi:nulla.n.res dicit durare cum destruit. vt ꝑs in quolibz ente. sed post totalē annihilationez res dī manere in esse essentie:sicut ante oēm creationez:q̄ tūc nō durat. ¶ Iō dico q̄ gdditates creaᵐ in tali esse eētie nō sunt eterne:qz q̄ gd est abstrahit ab oī duratiōe: sicut ab oī existētia:istud aūt esse est esse q̄ gd est:qz dī esse gdditatiuū:⁊ esse essentie. ¶ Sed oriť diffic.qz ab eterno fuit cā coz deus (vt patuit) per modum forme exēplaris ⁊ finis:⁊ cā ab eterno regrit effectuz ab eterno. ¶ Dī aūt q̄ lz causa regrat effectū:nō tñ in eodem esse:sicut cā nēcia nō regrit effectū necessariū:nec cā pa existens effectū formalē aut finalē sic existētē:⁊ ita nec durātē. ¶ 2ª diffi.qz oē qō est:aut est factū:aut eternū: fm diuisionē antiq̄ ꝓbor. Et iō cū ille gdditates in tali esse non sint facte:vt patuit opz q̄ sint eterne. ¶ Dicit aūt q̄ ista diuisio ꝓbor fuit existentiū tñ:illa aūt non sunt existētia. ¶ Sz remanet dubiū. si est icōueniētius ponere mundū eternū in esse essentie. sicut posuit ille q̄ dī doctor magnus:q̄z ipsum eternuz in esse exñtie:sicut posuit pbs. ¶ Dicebat aūt qdā doctor emulus ꝑoris:q̄ sic:qz ille ponit eternitatē nō solū q̄tū ad spēs:imo etiā quo ad indiuidua. Arist. aūt nō nisi quo ad spēs generaᵐ ⁊ corruptiᵐ. ¶ Istud tū nō valz:qz nō currit cet⁹ris paribus. vñ plus est ponere pauca in actu q̄ multa in potentia:cum infinita sint in potentia:⁊ finita in actu:⁊ iō plus est ponere species in actu eternas:q̄z species ⁊ indiuidua in potentia:sicut posuit ille doctor.

Decimusoctauus articulus est:si ille gdditates in tali esse sunt necessarie. ¶ Dicūt aūt aliqui q̄ sic:qz gcgd preuenit oēz creationē:vt sic/est necessariū:cū ipsa sit ꝓma cōtingēs opatio. Iste aūt gdditates in tali esse ꝓueniunt oēm (vt patuit) creationē. ¶ Sed ꝓtra illud arguiť q̄druplr. ¶ ꝓmo:qz solus deus est necesse esse:cum dicat Apls. p̄ ad Thimo. 6°. c. q̄ ipse solus hz imoꝛtem:⁊ accipit imortalitatē pro vera necessitate ⁊ incōmutabilitate:fm beatū Augm. ¶ 2°.qz illud qō est necesse esse:nō pōt a cā contin operante accic esse. Iste aūt gdditates accipiunt esse existētie:qō est esse sim plr:per creationē. ¶ 3°.qz nullū necesse eē pōt destrui. ista vo pñt destrui: qz duz exīt possunt fm fidē pr diuinā potētiā annihilari. q̄ nō sunt vere necesse esse. ¶ 4°.qz ens diuidit p ꝓtingens ⁊ necessariū:sicut p finitū ⁊ infinitū:si aūt oēs gdditates essent in tali esse neēe:cum illud non possint amittere:tūc oē ens esset nēcius. ¶ Iō dico q̄ sicut ille gdditates abstrahunt ab oī duratione in tali esse:ita ab oī cōtingentia ⁊ necessitate:qz nō hz maiorē cōnexiōnē modus cōtingētie ad actualē existentiam q̄z modus necessitatis:⁊ tñ cōstat q̄ cōtingentia ita ꝓcernit actualē existentiā:vt nullū possit esse cōtingens nisi sit actualiter existēs. ¶ Sed ꝺ hāc sniaz instat q̄druplr. ¶ ꝓmo.qz illud qō est impole nō esse est necesse esse:cū illa equipolleant:ille aūt gdditates in tali esse sunt ipossibiles nō esse. alioqn possent tñ remoueri. ergo fūt ibi simplr necesse esse. ¶ 2°.qz illud qō ita est q̄ nullo mō per aliquā potētiā destrui pōt:vī esse nēciuz:fm premissa. Iste aūt quidditates in tali esse nullatenus destrui pñt: aliqn si deus posset facere angelū nō creabilem posset scipsuz ꝑuare potētia creandi. ¶ 3°.qz oē ens:aut est cōtingens:aut necessariū:cum illa videanť ime⁹. Et ꝑstat q̄ in tali esse non sunt contingentia. ergo ibi videnť ne-

cessaria. ¶ 4°.qz omnis scientia est de necessarys:fm documēta pbica:sicut de impossibilibus alr se habere: scia aūt est de gdditatibus:vt patuit in illo esse. ¶ Ad pm dicit:q̄ accibo largo mō necessariū pro eo qō ipossibile est alr se habere:nō pōt h negari necessitas:tū propzie accepta cōcernit existentiā:⁊ tūc diuidit cōtra impossibile nō esse:fm existentiā. ¶ Ad 2m. q̄ illud est necessariū q̄ est indestrucle in existentia:sicut supra. ¶ Ad 3m. q̄ omne existens:aut est cōtingens:aut necessarium: sicut eternū vel tēporale:cum gdditas fm se abstrahat ab vtroq̄z. ¶ Ad 4m. q̄ ibi accipiunt necessaria largo modo:pro ipossibilibus aliter se habere in quocūq̄z eē. ¶ Sed oriť diffi.qz ꝓpositiones formate de gdditatibus in tali esse dicuntur neēe:cum sint in nāli mā:⁊ necessaria. Istud nō esset:nisi iste gdditates fozent nēcie: que sunt mā talium ꝓpositionū. ¶ Dicit q̄ sunt neēe non accibo necessitatem pro modo positiuo necessitatis: sed pro sola carentia contingentie.

Decimusnonus articulus est si gdditates rez creabiliū sunt de se indeterminate ad esse:⁊ nō esse modo existētie. ¶ Dicūt aūt aliqui:q̄ imo sunt determinate de se ad non esse:qz de se nō habēt esse:cū ab alio esse habeant. Sed illō stare nō pōt. Tuz qz possunt esse ⁊ oppositū eius qō ineste p se ineste nō pōt. Tum qz per accidēs cōuenit eis non esse:accidit eniz gdditati rose nō existere. Tum qz ipsa sunt cōtingentia nō esse:⁊ ꝓtingens nō ineſt de se. Tuz quia illa que sunt determinata ad nō esse:dicunť entia ꝓhibita. ¶ Ideo dicūt alij q̄ ille gdditates sunt determinate ad tale esse:qz tale esse est eis intrinsecū:⁊ in rerum penitus indistinctū. Et istud stare nō pōt. Tum qz gdditas creata pōt nō esse:⁊ illud qō pōt habere vnū oppositū nō est determinatū ad suū cōtrariuz. Tum quia cuilibet creature accidit existere:sicut accidit ⁊ creari. Tum qz omnis creatura est cōtingens existere:⁊ ad cōtingens predicatū nō est talis determinatio. Tum quia illud qō est determinatū simplr ad aliqd:necessario est sub illo:aliqn nō est sic determinatū:sicut h loquimur: nulla aūt gdditas creata est necesse esse. ¶ Et cōfirmatur:qz ꝓpositio in qua passio de subiecto dī est nēcia:qz subm ad passionē est sic determinatū. ¶ Ideo dico. q̄ gdditates creabiliū de se sunt indifferētes ad esse ⁊ nō esse:cum possint existere ⁊ nō existere:quāuis de facto alterū extremoz insit per accidēs ⁊ cōtingenter. ¶ Sz oriť diffi.qz illud qō cōuenit talibus gdditatibus:⁊ non ab alio:vī eis conuenire de se:ineſſe aūt essentie querit eis nō existere:⁊ istud nō habent ab alio:cum deus nō sit pn⁹ nō essendi. ¶ Dicit aūt q̄ illo mō nō est negandū qn cōueniet eis eo mō quo ꝑuatio conuenire pōt de se:qz nō ab alio:tū nō p se:imo per accidēs:⁊ cōtingenter. ¶ 2ª diffi.qz illud qō conuenit alicui ab eterno vel saltē sine ꝓncipio/⁊ ab alio:nō dī ei cōuenire cōtingenter:cum nō insit per actū cōtingentem:nō esse aūt istis gdditatibus cōuenit sine ꝓncipio istius nō esse:⁊ nō ab aliquo. ¶ Dicit aūt q̄ illa assumpta regula habet veritatē in positiuis:⁊ nō in ꝑuationibus contingentiuz:que sunt eterne:cuz ipsa contingentia nō sunt eterna:⁊ ideo ꝑuationes ipse sunt cōtingentes. ¶ 3ª diffi.quia si ꝑuationes iste sunt ab eterno.i.sine ꝓncipio ꝓtingentes:tūc ab eterno poterunt nō esse:cum omne cōtingens dū est cōtingens possit nō esse:⁊ suum nō esse est positio cōtingentis sibi oppositi:cum remotio ꝑuationis sit positio positionis:⁊ sic omne ꝓtingēs potuit esse eternū. ¶ Dī q̄ illa deductio hoc videť ostendere:⁊ tunc eadez rōne de omni cōtingente q̄tūcūq̄z indui°. ¶ 4ª diffic.quia si per hoc tales gdditates sunt ad esse ⁊ nō esse indiffe-

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Nota resolutum. ℣. ingeniosum vbiqꝫ. Nō q̄lz i creaturis indifferens ad esse ⁊ non esse.

rentes:qz possunt esse ⁊ non esse:eadez ratione actuales existentie:cū possint existere ⁊ nō existere. ¶ Dicit aūt qꝫ lz alia rō formalis que abstrahit ab existentia sit indifferēs:tñ ipse modus ꝓpius existēdi nō est indifferens:cū ipse cōtradictorie opponat nō existētie. Et ideo cū ea ponī nō pōt:sed remanet dubiū:qz qcūqz modus detur ille pōt esse ⁊ nō esse:cuz nō sit necesse esse. ¶ Dz aūt qꝫ nō pōt esse ⁊ nō esse q̄tuz ad istū modum:qz ille modus nō manet sub nō esse:nisi terminatiue aut obiective:vt supra fuit ostensum.

K Lōcto 4ᵉ.

Vigesimus articulus est:si ille ḡdditates post suā creationē:dīnt a suo esse existētie.⁊ ponunt ꝫ quatuor cōclusiones. ¶ Quarū prima est:qꝫ ḡdditates post suam creationē distinguunt a sua exīntia distinctiōe ab aīa nostra nō fabricata:qz q̄ncūqz aliqd est in potentia ad duo oppōita:illud non pōt esse idem cum aliquo illoꝝ:aliqn vnū oppositū esset in potentia ad reliquū.ḡdditas aūt creabilis est in potentia ad esse:⁊ nō esse:cū possit esse ⁊ nō esse. Et si dicaī qꝫ eadē rōne ꝓbaret qꝫ existentia dīt a suo esse:⁊ pōt esse ⁊ nō esse.dicit sicut supra.qꝫ existentia ſm ꝓpositus modus nō pōt nō existere:nec destruī:sicut illud qō amittit esse:sed sicut illud qō amittīt ab illo qō vadit ad nō esse. ¶ 2ª ꝯclusio ꝙ ista distinctio non est realis:qz ibi nō est stricte realis distinctio vbi nō est res:⁊ res:ꝫ aū non est realitas ⁊ realitas:qz si essentia:vt ꝓescindit ab existentia/est res:tunc in puro esse essentie foret respectus. ¶ Et cōfirmaī:qz ꝑus per diuinā potentiā potest fieri sine posteriori:nulla aūt essentia sine existentia fieri potest.illa vō assumpta intelligitur in realr distinctis. ¶ 3ª ꝯclusio ꝙ illa distinctio nō est essentialis:qz talis distinctio nō est nisi inter duas essentias.essentia aūt ⁊ existentia nō sunt due essentie:qz cum quelibet essentia habeat suam existentiā:tūc vna essentia argueret duas essentias. ¶ 4ª ꝯclusio ꝙ illa distictio nō est formalis: qz essentia exīs nō differt a seipsa nō existente ḡdditatiue:vt patuit:⁊ tñ differt per existentiā. ¶ Sed ozitur dif.qualis distinctio est illa nō fabricata ab aīa:si non est realis neqz formalis. ¶ Dī aūt qꝫ illa distinctio est modi intrinseci a formali rōne:qz modus est qui nō variat rōnē formalē:⁊ esse in actu ⁊ potētia nō differt nisi ſm aliū ⁊ aliū modum essendi. ¶ 2ª dif.si ille modus est accidēs ipsius essentie. ¶ Dicit aūt qꝫ non:qz suba ꝓexistit suo accidenti:sicut causa suo effectui:⁊ tñ eētia nō pōt ꝓexistere existentie:cum per ipsam formaliter existat.Et ideo ꝙ existentia reducaī ad genus eētie:sicut individualis ꝓprietas reducitur ad speciem: cuius hecceitas aut quātitas virtutis:aut intenſ calozis est de ipsius genere ⁊c̄.

Nota bene.

Etsi nō realr nec essentialr nec fozalr ex mā tñ rei exīntiā ab essentia distingui.

Vu⁹ nōnda. Distinctio existentie ab eētia est mōlus.

A.l.subm. Modū exīntie nō accidē essentie.

M

¶ Questio.IX.

Nona questio fuit. Utruz chr̄ianus sufficiēter in theo⁹ instructus:possit defendere articulū creationis:cōtra aduersarios veritatis q̄tūcūqz pitos. ¶ Et arguit ꝓmo qꝫ nō:qz cōmunis cōceptus fuit apud phos:qꝫ ex nihilo nihil fit. Sz ille articulus ponit qꝫ aliqd fuit factū ex nihilo per diuinam potentiam.ergo ille articulus est contra cōmunem animi conceptuz. Illud autē qō est cōtra cōmunem conceptuz defendi nō pōt cum sit contra rōnem. ¶ Sed contra.quia catho^{ci} firmiter tenent qꝫ deus potest aliquid de nihilo creare:si aūt nō possent hoc defendere:nō possent ꝫ firmiter tenere:cū possent cōuinci:⁊ ꝑ ꝓñs ab illa veritate deuelli.

r.phy.⁊ alibi sepe.

Circa istā qōnē ꝑ negociādū est circa vbꝝ significationē. Et 2º circa rerum inuestigationem.

Quantum ad ꝑmā partem sunt quatuor termini positi in titulo qōnis.ꝓimus est:

Prim⁹ artic. termiꝝ ōcia ratiuus.

N Chr̄ianus sufficiēter instructus? Posse ōfendere qd? Artic⁹ creationis quis?

Aduersarius veritatis qd?

O 2ª parte rez in ueſtigatiuus.

ꝑª pars.

Opi.aliorꝝ. Impugn⁹ 4ª fozmissima. Elde Sco.in plo.vtrogꝫ ⁊ in.3.in mā de fide.

P

Determinatio propria. Etsi supra:mō tñ ꝛōnes eī fidei.

Dubia curiosa.

A.l.mandando.

Q

Argumentuz solutū in.q.p. ꝓcedentibus. Nota bene.

z.met.t.c.3. Soluere oēs nō inferre alterū ꝓtez forteram.

A.l.auferat.

3.phy.t.c.32.

Nec creare nec creationē terminare fozmaliter cēin ꝺo

Resolutio 2ª partis.

A

Duo difficilia declarāda per ꝓmi articuli ꝑ magre clarꝫ pilucidanda. ꝑª ꝓcula. Hebilles phi losophoꝝ. Elde.5.phy. in.t.t coīi.⁊ alibi sepe. Electionem in agēte esse:alr no currit ad pas les.

B

Deū de nouo mundū creare absqꝫ sui mutatiōe pos si. t.4.⁊ inde. Deū de nouo agere q̄lr itelligi debeat. Elde.1.di.2.

Duᵉ curiosa circa dicta bis dona.

C

Denoiatio intrinseca extrin seca qua?

In denoiatio ne extrinseca nō esse habitu dines subi. ad formam realē cōsidera tū.

D

Argumentuz solutū in.q.p. ꝓcedentibus. Nota bene.

Nec creare nec creationē terminare foz maliter cēin ꝺo

infideles:⁊ nullus ꝺz niti ad ipossibile.vñ multū vilificant fidē catholicā qui eā ita fragilem ponūt:vt nō valeat fidelis cōtra rationem humanā defendere.

Circa defensionē illius articuli occurrūt duo ꝓncipalia. ¶ Quoꝝ ꝑᵐ est.qualr deus pōt de nouo creare aliqd sine sui mutatione. ¶ Scōa dif.est qūo potest deus aliquid facere de pura negatione.

Quantum ad ꝑᵐ difficile.dicit btūs Aug.ꝓmo de tri.qꝫ deū sine sui mutatione innumerabilia facientē plene intueri difficile est.illa autem difficultas ꝓuenit ex illa vulgata phoꝝ rōne:qui sic arguebāt.omne agēs qō transit de ocio ad nouiter agēdū mutaī in tali transitu:cuz alr se habeat nunc q̄ ꝑus:sed si deus ex tēpore creauit:sicut dicit articulus:⁊ ab eterno vacauit a creatione transiuit de ocio agēdū.ergo est mutaī.illa aūt rō supponit qꝫ actio sit in agēte. ¶ Tuz qz nullū subm mutatur de ꝑuatione ad formā nisi talis forma sit in tali subiecto formalr:aliogn nō mutaī formalr.Ꝫ aūt supponiī qꝫ agens mutatur de ocio ad agendū:sicut de ꝑuatiōe ad formā. ¶ Tū qz deus dī de nouo agens denoiatione extrinseca vel intrinseca.si intrinseca habeī ꝓpositū:qz actio est formalr in eo.si extrinseca:nulla sequitur in eo mutatio:⁊ ita de quolibet alio agente.vñ habeī documētū qꝫ cōmunis sniaphoꝝ fuit ſm beatū Augm.11.de trini. ¶ Et tunc dī ad rōnē illaz cōmuniter qꝫ deus de nouo dicit agens denominatione extrinseca ⁊ nō itrinseca. Et iō nō est mutatus in se. Et cū dī qꝫ transit de ocio ad agēdū/yez est denoiatione extrinseca. ¶ Selt ozīt dif.quid est denoiatio extrīseca. Dī aūt qꝫ aū subiectū denominaī a ꝓfectione vel entitate quā in se habet formalr:dicit denominatio intrinseca.qū aūt denominaī ab entitate quā in se non ꝺz formalr:tunc dicit denominatio extrinseca:sicut actio dicit humana:nō qꝫ formalr sit in ea humanitas:⁊ illo mō dicit diuina creatio:⁊ deus creans ex tēpore:intrīsece aūt dicit deus sapiens aut bonus. ¶ Scōa diffi.qz ois denominatio extrinseca videt fieri per hoc qꝫ subz denominatū ꝺz aliquā habitudinē ad formaz denominantē:qz si actio hominis nō haberet habitudinē vel oz dinē ad hominē plus q̄ ad angelū:nō esset plus humana q̄ anᶜᵃ:⁊ ita si deus ꝺz habitudinē ad creationem a qua sic denominaī:vt eadē difficultas sit de illa habitudine noua:sicut fuit ꝑus de creatione. Dicit aūt qꝫ illa sola est extrinseca denominatio in qua nulla ponit realis habitudo:qz solū illud subiectū est incōmutabile. Et dī actio diuina per solā habitudinē nouā creature ad deū. ¶ Tertia diffi.qz ois denominatio est ad placitū:sicut nominis impositio:⁊ tñ deus est creator in re circūscripto nostro placito. Et iō nō videt creator esse:per denominationē extrīsecā. Dicit aūt qꝫ lz deus dicatur esse creator ad placitū:sicut omne dici. Sed illud qō intelligimus per illā denominationē est reale.illud aūt ꝙ hoc intelligimus nō nisi qꝫ creatura est a deo in se manente vnifozmiter. ¶ Quarta diffic.est:qz lz forte deus possit dici creator denominatione extrīseca:tñ ipse est in se formalr terminus dependentie creature ad deū:cū illa nō possit habere aliquē terminū creatū:⁊ tñ ex creatione nouiter dī esse terminus:⁊ sic mutatus. Dī aūt qꝫ sic creare nō est formalr in deo:sed per hoc itelligo qꝫ creatura est ab eo:ita nec terminaī cū nō sit eternū:nec necessariū sed per hoc intelligimus qꝫ relatio creature est ad ipsuz. ¶ Quinta diffi.est qꝫ si per creare non intelligimus aliud nisi qꝫ creatura est a deo:aut ꝙ terminare nisi qꝫ creatura est ad ipsuz:tūc oīno erit idem creare ⁊ crearī cū creari nō sit nisi esse a deo per hunc modum ⁊ terminare esse ad deū. Dicit aūt qꝫ actus creationis ꝺz

E Actū creationis habitudinem duplicez importare.

Opi. aliorum quā reprobat Deū nō referri realr ad creaturā ostēdit de q̄n ꝓmo.

F A.l.vtaref.

duplicē habitudinē:vnaz ad deum:⁊ sic dicit creature. Et aliā ad creaturā:⁊ sic dicit creari:⁊ ꝓpter illam duplicē habitudinē dicunt extrema ꝺdictiōis de illo actu vt creare repugnet creature ⁊ nō creari:⁊ eō creari deo ⁊ nō creare. ¶ Sexta diffi.si per illū actū creationis:q est in creatura:deus referr realr ad eā. Dicūt qdam qꝫ sic:qz est deus creature creator per ipsaz:esse aūt aliciuⁱ est referri ad ipsuz. ¶ Istud aūt nō intelligo:tum quia effectus formalis nō potest esse sine sua cā formali:cuz omnis causa formalis sit itrinseca suo effectui:vt ꝑz inductiue.Et ideo cū cā formalis illius relationis nō sit in deo:nō pōt habere eius esse relatiū:qō est effectus formalis ipsius:tuz qz nulla forma cōmunicat suū esse nisi subo in quo est forma:cum informādo actuet:sed talis forma relatiua nō est in deo formalr.ergo nō cōicat sibi suū esse relatiuū. Ulterius si deus haberet esse quod ꝑus nō habuit:nō itelligīt gn esset mutatus. ¶ Septia diffi.est.qz deᵘ est creator vere in re:⁊ hz esse vere creator:⁊ illud esse nō habet a se:tunc.n.crearet se:⁊ per ꝓns esset ad aliud.Sed oē esse ad aliud est relatiuuz ex 7º de tri.ergo deus hz hoc esse relatiuū.Dī aūt qꝫ deus est creator in re:⁊ per hoc itelligimus qꝫ creatura est ab eo tñ:⁊ ideo creare est esse ad aliud:⁊ non deo ſz creature: lz deus sic extrinsece denominet.Et si dicaī quare non pōt ita deus referri extrinsece:sicut denominari extrinsece denominatione extrinseca.Dicit aūt qꝫ denominari est ad placitū:sicut imponere nomē:⁊ iō pōt imponi nomen ei per qō est solū in creatura referri:aut realiter est in re:⁊ nō mutaī a voluntate. ¶ Octaua diffic.si ex hoc qꝫ deus creat de nouo agrit relationem rōnis ad creaturā. Dicūt qꝫ sic:qz lz repugnet ei habere reᵐ realē de nouo ne mutet:nō tñ reᵐ rationis nostre:per quem in se nō mutatur. Istud tamen nō pōt stare.tum qz deᵘ creauit anteq̄ esset ratio nostra a ꝓncipio per quā fabricanī isti respectus rationis.Tum qz realia sunt que remanent circūscripto omni opere rōnis:⁊ deus realiter creat.Et ideo nō video aliquē reᵐ rationis esto qꝫ esset possibilis. ¶ Nona diffi.qz cum diuinus intellectus sit potēs ad fingendū respectus rationis in se plus q̄ creatus.nō videt incōueniens:si ponamus ad creationem requiri respectus rōnis diuine:⁊ isti ꝓueniunt ipsam creationē. ¶ Dicit aūt qꝫ fingere respectus tales rōnis nō ꝓuenit ex potentia:sed ex impotētia itellectus creati:qui nō valz apprehendere rem oēm:sicut est in se. Et ideo fingit que nō sunt:qz cum intellectus diuinus oīa intuitiue cognoscat:sicut in se sunt:ideo nō indiget talibus figmentis:⁊ q̄uis ibi essent nihil facerent ad ꝓposituz. ¶ Decima diffi.qz cum dicimus qꝫ deus est creator ex tēpore:hoc qō intelligimus per istud nomen creator:aut intellige aliqd qō est in deo formalr tñ:aut tñ in creatura:aut in vtroqz:aut in neutro.Si ꝓmo mō:nō pōt esse verū:qz deus est necessario:⁊ eternalr qcqd est in se:⁊ nō sic est creator.Nec 2º:qz deus est aliqd qō est tñ creatura:illa est falsa:aliogn deus esset creatus:cum qcqd est in creatura sit creatum.Nec 3º.qz si deus esset vtrūqz:tunc deus esset aliqd qō esset partim creatum:⁊ partim increatū.Nec 4º mō est dare:qz tunc deus non esset qd creatū nec increatū.Et sic nullo mō.Dī autē qꝫ illud ꝺz intelligi:cū dī creator de nouo:totū hoc esse in creatura q̄tū ad intrinsecū:lz q̄tū ad extrinsecā denominationē dicatur deus creator:nō qz deus est creator formaliter:sed qz dei:hoc enīz dat itelligere denominatio extrīseca. ¶ Undecima diffi.qz qcqd est deus in re totū est necessariū ⁊ eternū:ergo creator est qd necessariū ⁊ eternū.Sed deus est omne necessariū ⁊ eternū eternalr:⁊ necessario.ergo deus est creator eternalr ⁊

Etsi denoiari extrinsece a. crearc:non tñ referri deum.

Opi.cōis.

G

Sicut nec realeꝫ sic nec rōnis respectuz creare in deo ponere.

Fingere respectus rōnis est impfectionis in nobis.

H

Deū creatorē de nouo esse qd importat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Nō gcgd est deiſ gcgd ē deꝰ in re esse necessariū.

necessario. Dicit aūt q gcgd est deus in re est ſūme necessario esse: sed nō gcgd est deiſ cū omnia cōtingentia sint deiſ. qñ ergo dicimus q est creator in re. per illā locutionez nō intēdimus nisi q creatura est deiſ: ꝛ arguit in re deꝰ nō est creator. ¶ Duodecima dif. qz hoc q dico creatoꝛ ſm q de deo ꝓdicaſ: nō est eternū: ꝛ incōmutabile: aliogn deus nec dicto fozet creatoꝛ: sed deꝰ est creatoꝛ. g̃ deus nō est incōmutabilis ꝛ eternus. vel sic: creatoꝛ est cōtingens. deꝰ nō est cōtingens: ergo deus nō est creatoꝛ. maioꝛ ꝓbaſ: qz si creatoꝛ est gd necessariuꝫ est eternū: ꝛ omne tale eternaliꝛ dī de deo. Dicit aūt q qñcūqꝫ est aliqua ꝓpositio ſm denominationē extrinsecā que reducit ad obliquū: tunc est intelligēda q̃tū ad illō qō per talē ꝓpositionē intēdim⁹ significare. Et iō cū dī in istis syllogismis. deꝰ est creatoꝛ. tātū valet ac si dicēt creatura est deiſ: ꝛ tūc nō est ibi forma syllogistica: quia termini mutantur. ¶ Decimatertia dif. qz sicut oīs negatio est nota distinctionis inter ſubm ꝛ predicatū: ita oīs affirmatio est nota idētitatis: cuꝫ talis ꝓdicatio dicat B esse illud: ꝛ illo mō quo fit affirmatio astruit idētitas: ſz cū dicit: deus est creatoꝛ realiꝛ affirmaſ de ipso aliquid qō nō est in eo formaliꝛ: qō non pōt esse nisi creatura: g̃ talis creatura bz idēritatē realē cū deo: qō nō videſ. Dī aūt q cū oīs affirmatio sit nota realis idētitatis: si realiꝛ affirmeſ: nō est negāda realis idētitas inter deū ꝛ creaturā. Sed illa ynitas siue idētitas est identitas ordinis realis. ¶ Decimaquarta diffi. qz sicut illa affirmatiua verificaſ ſm denominationē extrinsecā: ita illa negatiua verificaſ ſm denoiationē itrinsecā: deus nō est creatoꝛ cū eius ꝓtradictoria ſm eandē denoiationē sit falsa: sed veritas denoiationis intrinsece est ꝓestantioꝛ cum sit in recto ꝛ formalis. ergo verioꝛ est illa. deus non est creatoꝛ. q̃ illa. deus est creatoꝛ. ¶ Dī aūt q verificatio ꝓpositionū est ſm intētionē loquētiū: ꝛ qz sic loquētes intelligunt per illā denominationē extrinsecā veritatez intrinsecā: ideo verificaſ similiꝛ: nec opposita admittit: ne ista falsa puteꝛ. ¶ Decimaquintā dif. qz qñcūqꝫ aliqua duo ita se habēt q ynū dī de alio ꝓdicatione dicēte. hoc est B / ipole est q ynū illoꝝ sit extrinsecuꝫ alteri: nō eniꝫ videſ capere intellectus q hoc sit illud: ꝛ tñ nō sit illud ei intrinsecū. Sed creatoꝛ dī de deo predicatione: que dicit: hoc est hoc. non ergo verificaſ extrinsece. Dī aūt q esse hoc illud: est nota alteriꝰ idētitatis: ꝛ hec: vt patuit: est idētitas ordinis: ꝛ vlterius talis predicatio nō solū est in essentialibus ſz in accidētalibꝰ: ꝛ in respectiuis. ꝛ B intelligit̃ per hoc esse hoc: huiuſ ſm premiſſa. ¶ Decimasexta diffi. qz liz simpliꝛ dicaſ mutatū illō qō se bz aliꝛ nūc q̃ ꝓus ſz mutationis diffōnē: tñ ꝓus dicit̃ mutari aliqd qō est aliud nūc q̃ ꝓius. vel aliqd q non fuit ꝓius: qz aliꝛ se habere: ptinet ad variationez respectus: ꝛ aliud esse ad variationem ſubē vel nāe: sed deus ex actu creationis incipit esse qō nō fuit ꝓus: qz incipit esse creatoꝛ cū ꝓus creatoꝛ non fuit: g̃ mutatus est: plus q̃ si actus recepisset. Dī aūt q deus non incipit qō non fuit: sed qz sic denoiaſ ac si acciperet hoc esse: ꝛ si dicaſ q in re incipit esse creatoꝛ: tunc esse ibi accipit ꝓ habitudine creature ad deū. ¶ Decimaseptima diffi. qz impossibile est q aliqd transeat de ∋dictorio in ∋dictoriū gn illud muteſ. qz tñ aliqui negant illā regulaz: idcirco reducit ad ꝑm ꝑm cōplexū. eidē ꝛ ſm idē nō possunt cōpetere extrema ∋dictionis. ex ꝓmo ꝓncipio. Et iō si aliqd transeat ab vno in aliud: opz q gōlibet extremū nō insit ſm idē: sed ſm aliud ꝛ aliud. Sz vbicūqꝫ est alietas nunc ꝛ ꝓus: ibi est mutatio / per eius diffōnē. ergo est regula illa certa: qz in euidentissimo ꝓncipio radicata. Sed deus dum creat entia transit de ∋dictorio ad contradictoriū: qz nunc est creans ꝛ ꝓus nō. ergo est mutatus. ¶ Dī aūt q impossibile est aliqd transire de ꝓtradictorio in ∋dictoriū gn fiat in eo mutatio de affirmatione in negationē ꝛ e ꝛ. deus aūt nō transit in se de vno tali extremo ad aliud extremū. Sed denominaſ extrinsece a nobis de nouo ac si trāsiſſet i se ſz ꝓmissa. ¶ Decimaoctaua diffi. qz illa est regula vulgatissima: q impossibile est transiri de ∋dictorio in ∋dictoriū nulla mutatione facta in aliquo extremoꝝ: in illo aūt transitu non sunt nisi duo extrema: deus ꝛ creatura: sed mutatio nō fit circa creaturā. ergo circa creatoꝛez. Assumptū. ꝓbaſ: qz illud qō est nūc ꝛ ꝓus nō fuit: non se bz aliter nunc q̃ ꝓus. habere enim ꝓsupponit esse: ꝛ qz creatura ꝓus non habuit esse: ideo ibi nulla fit mutatio: mutatio. n. nō pōt intelligi sine ∋dictionis fuisceptione. Cōtradictio autem esse nō pōt: nisi circa idē: ꝛ tñ B nulla est identitas: si tñ purū nihil erat creatura. Dī aūt q illa mutatio intelligi nequit sine aliqua idētitate creature i potētia ꝛ in actu: nec illa idē: itas sine aliquo esse in potētia. ¶ Decimanona diffi. qz deus ab eterno ꝓcognouit se facturum mundū: sed nō ꝓo eterno. Et ideo illa fuit falsa ab eterno: deus ꝓo nūc scit se facturū mundū. Et sic sua ꝓtradictoria vera: in illo aūt instanti quo mūdū creauit fuit vera illa. deus ꝓo nūc cognouit ipſuꝫ facere mundū: g̃ est transitus de ∋dictorio in ꝓtradictoriū aliqua mutatione facta: ꝛ nō in creatura: qz deus ꝓus nā in illo instāti ꝓcognouit eaꝫ ꝓo nūc faciendā: q̃ fiat: cū deus agat ꝓcognoscēdo per modū artis. Et iō in illo ꝓtoꝛi non est facta mutatio in creatura cū nondū sit ꝓducta: ſz in creatoꝛe: qō est intentum. Dī aūt q nisi ponaſ mutatio in creatura ꝓo eo q de nouo ꝓducta est in esse cognito ꝓo nūc: nō bñ apparet q posſit vitari diuina mutatio. ¶ Uigesima diffi. q deus ab eterno voluit mundum ꝓducere: nō ꝓo eterno. Et sic ab eterno illa fuit vera. deus ꝓo nunc nō vult ꝓducere mūdū. Et sic fuit transitus de ∋dictorio in ∋dictoriū: qui sine mutatione intelligi nequit: ꝛ nō videſ mutatione creature in esse reali: qz deus ꝓus vult ꝓducere creaturā ꝓ nūc q̃ ꝓ nunc sit ꝓducta: cū iō sit ꝓducta: qz deꝰ vult: ꝛ nō e ꝛ: trāsiit aūt ∋dictionis ꝓsupponit mutationē. ¶ Dī aūt duplr huic rōni. vno mō q nō est B ∋dictio: qz nō ꝓ eodē. alio mō q nō est ꝓus diuinū velle respectu illiꝰ creature q̃ suū. ¶ Primū nō valet: qz illa ꝓpositio que formaſ de illo nunc: deus ꝓo nūc vult: eadē oīno nullo mutato termino fuit falsa in eterno. ¶ Nec zᵐ: qz omne agēs ꝓ libertū arbitrium agit ꝓecognoscēdo ꝛ ꝓuoldo: qō facit: deus aūt in talibus agit ꝓ libeꝛ arbiᵐ ſm Anſel. ¶ Et ideo dico q mutatio est in creatura que ꝓus accipit esse volīᵐ per actuꝫ volūtatis diuine q̃ esse in se: de illo aūt esse voluit aliꝰ opz dicere. ¶ Sed ꝓo nunc instaſ 4.ᵉ ∋ istud. ¶ Primo. qz nō vī q deus possit aliqd velle ꝓo nūc qō ꝓus nō volebat ꝓo nunc gn sit mutatio in volūtate diuina: ꝛ nouus actus voꝺ. ¶ Scōo. qz oē volitum nō vī aliud ab actu diuine volūtatis: sicut esse visum a visiōe. Et sic si est mutatio in esse volito est mutatio in diuina volitione. ¶ Tertio. qz B est transitus realis de ∋dictorio in ∋dictoriū: ꝛ mutatio in eē volito est tñ rōnis: sicut in esse cognito. Et iō nō vī sufficere. ¶ Quarto. qz B est transitus talis simpliꝛ: illa aūt mutatio est ſm gd: cū esse volitū sit esse diminutū: ꝛ sic nō vī sufficere. ¶ Ad pᵐ q sicut deus de nouo creat p suā volūtatem sine aliqua mutatione: ita de nouo velle pōt sine nouo actu voꝺ: aut sine noua sui mutatione. ¶ Ad zᵐ: qz esse volitū nō est formaliꝛ in deo: sicut scōarū obiectū: cum oīa talia sint obiectū ꝑmaᵐ que sunt in deo formaliter. ¶ Ad 3ᵐ: q realis transitus apud opōnē intellectuaz ꝛ volitiuam pōt saluari per entia rōnis que sūt ab aīa derelicta: q̃uis nō per illa que sunt cōficta. ¶ Ad 4.ᵐ. q transitus simpliꝛ in opationibus obiectiuis pōt esse ſm pliciter p mutationē ſm quid ex parte obiecti: cū tales opōnes nō imutēt suū obm simpliꝛ: sed ſm qd tñ.

N Trāsitꝰ inter ∋dictoria duplex.

Qz i creando deꝰ nō trāsit ꝺ ꝓtradictorio vno in aliud

Nota bene.

O Ecce qō q̃ris.

Qualiꝛ creatō sit mutatio. vi de i.2.ꝛ i ſco. ibi. di. 1. q. 4. ad finem.

Die ꝑsse aliꝰ ex ſco.

P A. l. oino.

A Nota vbiqꝫ.

2ª particula. Lapſo. S. fieri ō nihilo ꝓsidera ꝛi quadruplr.

B

Qualiꝛ deus de nihilo ꝓducit?

Vide Augu. super Gen. ꝛ Joan.

Duᵉ curiosa circa dicta ꝛ sunt dis dena. Nihil duplr sumi: ꝛ q̃ liz oz do realis ad nihil fit.

C

Reſpectꝰ q̃ſdam actuales nō requirere termios. imo nō stare cū terminis in actu.

Quaꝛ creaturam ex nihilo fūtr arbitraꝛi dam. Cōsidera bñ.

Rūsio aliorū duplex quam impugnat.

Rūsio ꝓpria.

Q Vide. 45. d. 1. ꝛ alibi. Instantia 4ª.

D

Nō q̃ ꝓris. Et si gdditatem nō ꝓ realitatē reloīs magis a termino q̃ a fundamento dependere.

Quaꝛ creatō fit mutatio. Et qz realitas ꝛ actualitas est posterioꝛ gdditate: iō per ꝓus est ad aliqd q̃ fit in aliquo. ¶ 4ª diffi. qz cū vnū oppoᵐ nō sit reliquū: vt alꝰ ꝛ nigreᵒ: aut p̄nitas ꝛ filiatio: vel cecitas ꝛ visus: ſz ex vno fiat reliquū ꝓo eo q illud qō est ſub vno trāsit ad aliꝰ. cuiꝰ rō est: qz gdditates oppositoꝝ ſm quas opponunt sunt inuariabiles sed oppositio ∋dictionis est maxia: eo q extrema sūme discōueniᵃ: g̃ cum nihil ꝛ aliqd ∋dictorie opponanť: ipſm nihil nō pōt ꝙuerti in aliqd vel fieri: ꝛ sic aliqd nō fit ex nihilo. Dī aūt q nō fit sic creatura de nihilo q ipſa nihilitas cōnertať in aliqdditatez. Sicut nec albedo in nigredinē: aut cecitas in visuz: ſz sicut aliqd trāsit de tenebꝛa ad lucē: ita creatura de nihilitate ad aliquidditatē. Et tūc opz q nihilitas ꝛ aliqdditas habeāt fundamētū cōe: qō succesiue est sub vtroqꝫ qō nō pōt dari nisi qdditas trāsiens de nō esse ad esse. Et sic de nihilo: nō q ipſa est: sed qō bz ſm premiſſa. ¶ 5ª dif. qa creatura ante creationē: aut est nihilitas: aut non nihilitas: cū talia sint ∋dictionis extrema: ꝛ istud negās negat p̄ᵐ p̄nᵐ: de quolibet affirmatio / vel negatio. Sed nō pōt esse nihilitas: qa ipſa nō fit aliqdditas sic nec tenebza lux ſm ꝓmiſſa. Si aūt creatura nō sit tūc nihilitas: ergo est ∋dictoriū eius: per locū a ∋dictoꝛys. Et illō est aliquidditas: g̃ qñ res creať fit de aliquo: qa de ipſa aliquidditate: ꝛ nō de puro nihil. Dicit aūt q ipſa creatura ante suā creationē nō est ipſa nihilitas: qa cū eadē sit creatura que fuit ꝓus creāda: ipſa nihilitas nullā bz idētitatē cū creatura. Et ideo est aliquidditas: qa qd in potēria. Et tūc creatio est de aliquo in potētia: ꝛ de nihilo in actu. ¶ 6ª dif. qa liz creatura ante creationez suaz nō sit nihilitas in abstracto: est tñ nihil in cōcreto: qa. s. bñs carentiā actualis exiſtie. Et tunc si arguit: nihil est nihil equipollet huic: qōlibet est aliqd: si illa cst in materia nēcia qōlibz est aliqd: ergo illa: nihil est nihil nō est ꝓtingēs. Et sic omne nihil est nihil nēcio. Et tūc cū creatura sit nihil: nēcio erit nihil. Et sic nō poterit esse nō nihil: sicut ens nō pōt esse nō ens. ¶ Dicit aūt q cū qōlibet ens creatū possit annihilari: ꝛ nō esse aliqd: imo tūc nihil: qō illa nō est nēcia: qōlibet est aliqd / accipiēdo aliquidditatē ꝓout cōcomitaťexistētiā: ꝛ illo modo: nihil est nihil: est cōtingēs. i. nō exiſtēs. ¶ 7ª dif. qa oīs ꝓpō in qua ꝓdicať idē de seipo est per se nota ꝛ nēcia: ꝛ per ꝑns cū sit per se nota in notitia abstractiua: nec pōt ītelligi qō idē possit a se negari. Et iō cuz dī nihil est nihil: qa idē dicit de seipso: illud est simpliꝛ nēciuz: ꝛ sic deus nō pōt facē de eo: qō est nihil gn sit nihil: ꝛ sic nec creare. ¶ Dicit aūt q illa ꝓpō. albū est albū. aut sedēs est sedēs: pōt duplr accipi. vno modo in sensu cōpōnis: fit sic est nēcia: qa q aliqd sit albū ꝛ nō albū: illa sunt ∋dictoria. Alio mō in sensu divisionis. Et sic est cōtingens: qa illud qō est nūc albū denoiatiue pōt esse nō albū. s. ſubm: ꝛ illa. nihil est nihil: est nēcia in sensu cōpōnis: sic nō exiſtēs in illo sensu: nēcio est nō exiſ: qa illud qō nō est nō pōt eē exiſ: sic in sensu diuisionis est ꝓtingēs: ſz ista. nō exiſ est nō exiſ: sicut aīa antechꝛi. ¶ 8ª dif. qa sensus cōpōnis ꝛ diuisionis nō bz locū nisi in ꝓcretis ꝛ adiectis que pñt supponere ꝓ fundamēto tñ: ꝛ tūc est sensus diuisionis: aut ꝓo suo ꝑstituto: ꝛ est sensus cōpositionis. In ꝓposito autez sumiť nihil ꝓo nihilo qō est quedaz ꝙuatio: ꝛ sicut ꝙuatio est ꝓtuatio nēcio in quocūqꝫ sensu: ita ipſum nihil sic sumptū est nēcio nihil: in omni sensu. Dicit aūt q nihil pōt accipi adiectiue: ꝛ sic accipit ꝓo nō existente: ꝛ ita nihil est nihil ꝓtingenter. aut ſubstātiue. Et sic accipit ꝓo ipſa nihilitate que est pura ꝙuatio. Et sic nihil est nihil nēcio. Et tūc de illo nihil nō fit aliqd per creationez: sed illud qō erat nihil fit aliqd: qa nihilitas (vt patuit) nunq̃ fit aliqd. ¶ 9ª dif. qa si affirmatio dī de affirmatione nēcio: ꝛ negatio dī de negatione nēcio: illō nullū bz dubiū in terminis adquatis ꝓpter ītermediaᵐ ∋dictionis: vt si hō est risibilis nēcio ꝛ adequate: nō hō est nō risibilis nēcio ꝛ adequate: ſz ens est ens nēcio ꝛ adequate. g̃ nihil est nihil nēcio ꝛ adequate: ꝛ sic nihil nō poterit fieri per creationē nō nihil. ¶ Dicit aūt q illud nihil qō est negatio entis: nō pōt fieri nō nihil. Sed illō qō est negatio exiſtis: qa tale est ens in potētia: ꝛ de ente in potētia fit ens in actu. ¶ 10ª dif. qa sicut entitas ∋dicit nō entitati: ita exiſtia nō exiſtie. Et ita sic nēcio entitas est entitas: ita exiſtia est nēcio exiſtia. Et ideo sic de negatione entis non pōt

Resolutᵉ ꝛ ingenioſus vbi q3. ſ.

Creatio ō aliquo fieri ꝛ nihil fore ꝓtingēs sicut ꝛ q̃ libet eē aliqd

Predicatioⁿe cause ō se in mā ꝓtigēti in duplici ſuī sensu: notāter A. l. ita.

Nihil adiectiue ꝛ ſubſtātiue ſumi.

ꝓmo poſte. ter. 30.

Nihil ſumi negatiue 2ᵛ.

E

F

G

H

Moꝺ esse hoc ꝓtingit multiplicitᵉ expoſ 5. ꝛ. 6. phyſi.

M

Deꝰ nō icipit esse formaliꝛ quod nō fuit realiter. Arri. phisien. quē vñ. ꝓbat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I Uti de nõ ente sic ẽ nõ exĩtia non fit aliquid: caste declarando.

fieri ens: ita de negatione exĩtie nõ põt fieri existentia. Dz aũt q nõ fit de nõ exĩtia exĩtia per creationẽ: ꝫ de eo qõ ꝑus nõ erat exĩs/fit nũc exĩs: sicut de aere tenebroso fit aer lucidus: ꝛ ista oia ostendũt q illud qõ per creationẽ fit: ante creationem nõ fuit pura negatio aut ꝑuatio: sed vere aliqd positiuũ. ¶ 11ª diffic. qz illud qõ cõpetit alicui ab eterno: ꝛ nõ ab alio vł necĩuz: cũ oium cõtingentiũ sit causa volũtas diuina ex tẽpore: sed esse nihil. i. nõ exĩs cõuenit cuilibz creabili ab eterno. ergo illud inest ei necessario: cũ a se: ꝛ nõ ab alio. ꝛ sic nõ poterit per creationẽ adduci ad existẽtiã. ¶ Dz aũt q oẽ positiuũ qõ ꝓuenit alicui nõ ab alio ꝛ ab eterno ꝓuenit ei necessario: sed nõ ꝑuatiuũ. Et iõ ꝫ gdditas creabilis caruerit ab eterno existẽtia: nõ tñ illa carentia est necessaria: ꝫ ꝓtingẽs: qz poª erat ad oppositũ. ꝛ rõ est: qz ꝑuatio nõ ꝫ ꝑnm ꝓtingẽs: aut necĩuz. ¶ Intelligendũ tñ est q ante creationẽ fuit cõtingens illa ꝑuatio eadez rõne ꝓ eterno: qz nõ esset vare qñ cepit esse cõtingens: si. n. ante inerat/semp inerat: ꝛ tũc ab eterno ꝛ ꝓ eterno potuit nõ inesse: ꝛ hoc vł ꝓuincere possibilitatem creature ab eterno: aliogn eius nõ exĩtia infuisset necio ꝓ tũc. ¶ 12ª diffi. qz eẽ in poª obiectiua añ creationẽ nõ dicit purã ꝑuationẽ: cũ actus ꝛ poª sint ꝺrie entis positiue. Et iõ cũ oẽ positiuũ eternum sit necĩuz: ꝛ illa poª obiectiua sit eterna: vł q creatura necio sit in poª obiectiua: ꝛ sic nõ poterit vnquã esse in actuali exĩtia. ¶ Dz aũt q potẽtia obiectiua dicit duo. ſ. pduciem ꝛ carẽtiã existẽtie. ¶ Quo ad ꝑm. dicit positiuũ: ꝛ quo ad zm merã ꝑuationẽ. Et iõ est necia quo ad ꝑm: qz deus nõ põt facere gn ois creatura sit creabilis ẽt dũ actu creaẽ: sicut bõ est risibilis dũ actu ridet: tñ põt facere q̃tũ ad ꝑuationez q nõ sit ꝑuata sua actuali existẽtia. ¶ 13ª dif. qz magis vł nõ ens illud qõ est ipossibile vt chimera: q̃ illud qõ est poſe: vt angelus in poª: cum illi repugnet entitas ex sua rõne formali: ꝛ nõ ĩsti: sed impossibile est q aliquid sit minus nõ ens: aliogn eo ipso sit aliquo mõ ens: cũ diſces ſus a ꝺdictorio nõ possit itelligi sine accessu ad ꝺdictoriũ. ergo creabile anteq̃ creetur bz aliqd entitatis: ꝛ sic non fit creatio de puro nibilo. Dz aũt: qz ꝛz fiat de puro nibilo per carentiã actualis existẽtie: nõ tñ ꝑ carentiam esse essentie: ꝛ sic sunt entia aliquo mõ. ¶ 14ª diffi. quia extrema ꝺdictionis nõ possunt intelligi applicª aliqbus sine alieᶜ nec alietas sine distinctiõe: nec distinctio sine entiᶜ: cum idẽ ꝛ diuersuz sint passiones entis: ꝛ iõ cuz talia extrema applicenẽ creabilibus in habitudine ad impossibilia: cũ illa sint factibilia ꝛ ista nõ: opz ibi ponere aliq̃ entitatẽ. ¶ Et cõfirmaẽ. Tũ qz extrema ꝺdictionis nõ possunt esse sine affirmatione: nec vera affirmatio opposita negatiõi sine positiuo: ꝛ vbi affirmatio priuatiua: ibi negatio positiua. Tum qz possibile negaẽ ab impoſſ: ꝛ sic a vero nibilo: ꝛ sic ẽ nõ nibil ꝛ ꝑ ꝑns aliqd. Dz sicut ꝑus: ꝺce[bo] aliquo mõ. ¶ 15ª diffi. qz illud de q̃ dz fieri est ens in potẽtia: cuz sit poſe fieri ꝛ esse: sed ens in potẽtia nõ est nibil cũ sit ens: ergo creatio nõ est simpliciter ens de nibilo. ¶ Dicũt aũt q ens in poª est ꝑm qd ens: ꝛ iõ est simplr nibil. ¶ Jstud aũt stare nõ põt. Tũ qz ens diuidiẽ in actũ ꝛ potẽtia ꝑm suã rõnez formalez vnã: ꝛ ideo eius rõ formalis saluaẽ vtrobiqz. Tuz quia actus ꝛ potẽtia nõ diuersificant essentiã: cum sit eadem diffiᵉ vtrobiqz. Et iõ nõ video gn istud qõ est nibil ꝑm existẽtie carentiã: sit vere ens ꝛz esse essentie. ¶ 16ª dif. qz illõ qõ fit ꝑ creationẽ ante ipsaz est ens nõ ꝓhibitũ: cuz entia ꝓhibita sint ipossibilia: illud aũt qõ est ens nõ ꝓhibitũ est ens ꝑm determinationẽ nõ dimiʳᶜᵐ: ꝛ sic nõ est nibil simplr. Qz aute illa determinatio sit non diminuens/ꝓbaẽ: qz cum dz ens ꝓhibitũ: illa determinatio diminuit: ꝛ illa negatio aufert illam diminutionẽ: ꝛ ablatio nõ est diminutio: vnde nõ video qn ens nõ ꝓhibitũ sit ens positiue: cuz ablatio positionis sit ꝑuatio: ꝛz creat actuali existẽtia: ꝛ ꝑ tanto dicaẽ nibil: qa. ſ. non existens. ¶ 17ª diffi. qz cõmuniter dz q possibilitas creature anteq̃ sit creata nõ dicit nisi nõ repugnãtiã terminoz. Et tunc sic arguiẽ: repugnãtia dicit incõpoʳᶜᵐ terminoz: ꝛ ita nõ repugnaª nõ incõpoʳᶜᵐ: ꝛ vbicũqz sunt due negationes equipollẽt vni affirmationi: ergo hic est vna affirmatio. Et si dicaẽ q vez est in rõne sed nõ in re. Jstud nõ valet: qz illa nõ repugnãtia est in re: aliogn si nõ repugnaª nõ esset in re esset ibi opposita repugª: ꝛ tunc in re esset ipoſe tale ens: qõ est falsuz: ꝛ vbicũqz sũt due negões in re: ibi est eodẽ mõ vna affirº i re: ꝛ sic bz aliqd positiᵐ. ¶ Dz aũt q verũ est q̃tũ ad essentiã: nõ quãtũ ad exĩtiã. ¶ 18ª dif. qz ipoſe est q vere ens bẽat idẽtitatẽ cũ nibilo puro: cũ nulla sit inter ea vnitas vel cõformitas: sed illud qõ creatũ est: est illud idẽ qõ ante fuit creabile: aliogn illud idez qõ est nunc creabile non posset esse creatũ: ergo inter illa est vera identitas: ꝛ sic creabile nõ põt esse purũ nibil: ꝛ per ꝑns creatio nõ fit de puro nibilo. ¶ Dz aũt: sicut supra: q creabile nõ põt esse nibil oino. Dz aũt creatio de nibilo: qz nibil ꝓexistebat. ¶ 19ª diffi. qz illud qõ cõpetit alicui simplr necessario: nõ põt ei cõpetere ꝑ actũ contiʳᶜᵐ: cũ neciuz a continʳᶜ nõ possit dependere: ꝛz creatura est ens simplr necessario: qz in ꝑmo mõ dicendi per se: g̃ illud non bz a creatione: ꝛ ꝑ ꝑns ante creationẽ: ꝛ sic creatio est de ente ꝛ nõ de nõ ente. ¶ Dz aũt q ens põt accipi nominaliter: ꝛ tũc notat eẽ ẽsentie: qñz accipiẽ participialr: ꝛ tunc significat existentiã: ꝛ sic creatio est de nõ ente: nõ ꝑmo mõ. ¶ 20ª diffi. qz illud q cõpetit alicui neciõ nõ põt auferri per qõcũqz cõtingens: cuz sit impoſe alr se habere. Sed creatura esse ens/est necessariũ: cũ sit per se notũ: ꝛ plus q̃ demonstratũ. ergo nõ potest auferri a creatura ꝑ annihilationẽ: que est cõtingens destructio: ꝛ sic remanet creatura ens: ꝛ tñ nõ est plus q̃ añ creationẽ. ergo tunc non fuit purum nibil: qõ videẽ esse verũ ꝑm essentiam ꝛ quidditatem: q̃uis nõ ꝑm actum.

N Ens nõ ꝓhibitum esse positiue ens.

Ens ꝺ nõ ens/aliqm mõ ens esse.

Creaturaz añ creationẽ aliq̃ mõ ens esse.

4.5.7.10.met.

M

Rñsio alia quã ipugnat.

Rñsio ꝓpria ꝺdẽ sit eẽ ens ꝛ nihil.

L

Ꝺtia nõbilis ꝑuatiui ꝛ positiui q̃ ad necessario i esse. Nota vbiqz.

Creatura ꝓ eterno posita.

K

Quantum ad scõam partẽ qõnis ꝑncipalez: videndũ est si ille articulus. ſ. creationis potest ꝓtra infideles demonstrari: supposito/ꝑm premissa: q possit cõtra ipsos defendi. ¶ Dicit aũt quidaz doctoz q sic. qz qcũqz est aliqd qõ nõ est impoſe ipossibilitate ꝑmi modi dicendi ꝑ se: illud est possibile agẽti infinite potẽtie: sed q creatura fiat de nibilo istud nõ est impoſe in ꝑmo mõ dicẽdi per se. ergo istud est poſe deo. Maioz ꝓbaẽ: qz illõ qõ est ipoſe agenti sume poᶜ est sume ipossibile: nibil est sume ipossibile nisi illud qõ est ipossibile ipossibilitate ꝑmi modi: qz illa est necitas suprema. Minoz ꝓbaẽ: qz fieri de aliquo nõ est de rõne formali creature. Et ideo fieri de nibilo nõ est ipoſe impossibilitate ꝑmi modi: ꝛz impoʳᶜ scõi modi. Et ideo ꝓbi posuerunt hoc ipossibile. ¶ Dicit aũt impoʳᶜᵐ ꝑmi modi: sicut dominẽ nõ eẽ aial: qz hoc ei cõpetit in ꝑmo mõ perfeitatis: ꝛ impossibilitatẽ scõi: vt q homo nõ sit risibilis: qz risibilitas ei conuenit in scõo mõ. ¶ Et confirmaẽ illa ratio: qz illud qõ nõ repugnat rebus ex suis rationibus formalibus/videẽ deo possibile: cum in eis nõ sit repugnantia ꝑma. illud aũt qõ nõ repugnat repugnantia primi modi nõ repugnat ex rationibus formalibus. Et additur q repugnãtia scõi modi est repugnãtia ꝑm quid: ꝛ nõ simpliciter. Et ꝑm illum ordinez procedendũ est ordine cõmutato. ¶ Primo insistendum est circa additionem. ¶ Secundo circa confirmationem. ¶ Tertio circa principalem rationem.

2º articulus ꝑncipalis.

Ꝺ. aliorum. Etricu. creationis a viatore demõstrari posse.

Q

Impoſe 2ª.

Impugnº 3ª.

Creabile non esse nibil. Creatio ẽre de nihilo dr.

Ens nominaliter ꝛ ꝑncipaliter sumi.

P

Quantum

A ꝑª ꝑticula. Jmpossibilitaz scõi modi esse simplr talem ostendit via q̃ druplici.

Quantum ad ꝑmã partẽ ostendiẽ q impossibilitas scõi modi sit ipossibilitas simpliciter q̃druplici rõne. ¶ Prima est: qz illud conuenit alicui simplr qõ cõuenit ei scõo mõ dicẽdi ꝑ se: cũ talis veritas sit demonstrabilis: ꝛ nõ ꝑm qd: sed impossibilitas scõi modi inest in scõo modo perfeitatis. ergo illud est impossibile simpliciter. Minoz ꝓbatur. Tum quia illa ipossibilitas naturaliter inest subiecto: vt q bõ non possit esse non risibilis: ꝛ tunc inest: aut per accidẽs: aut per se. nõ per accidens: quia tunc naturaliter ineſſet possibilitas ad carendũ passione: si per accidens tñ ineſſet possibilitas: ergo per se inest. non ꝑmo modo: quia tunc magis habetur ꝓpositum. ergo secundo modo: cum alij modi perfeitatis non faciant ad ꝓpositum. Tum quia illud ꝓuenit alicui in scõo modo per se quod est demonstrabile: ꝓpter quid de eo: cum in demonstratione ꝓclu datur passio de subiecto: sed talis impossibilitas est demõstrabilis de tali subiecto: sicut ꝛ passio. ergo ꝛẽ. Minoz ꝓbatur tali syllogiſmo demonstrativo: omni rõnali repugnat nõ risibilitas. illa est cuidẽs: sicut omne aial rationale est risibile: cum sint idez, sed ois bõ est aial rationale. ergo oi boi repugnat non risibilitas: ꝛ illa est repugnãtia scõi modi. ¶ 2ª via: qz qñcũqz aliqua ꝺria habent fieri circa idẽ subz si vnũ bz fieri simplr circa ipz ꝛ reliquũ: cũ eadẽ sit potẽtia ꝺriozꝫ: quẽadmodũ idez ꝛ diuersum circa existẽtiã. Et ideo qz distincta essentialr sunt distincta simpliciter: ꝛ eadẽ essentialr sunt eadem simplr ꝑm cõuenientiã: ꝛ repugnãtia sunt ꝺria que bñt fieri circa zm modũ perfeitatis: g̃ cũ cõueniẽtia scõi modi sit cõueniẽtia simplr: vtpote bõ est risibilis: sílr repugnãtia illius modi erit repugnãtia simplr. ¶ 3ª via est: qz cuiuslibz ꝺictionis altera pars est vera simplr alia falsa simplr: per ꝑmũ ꝑncipiũ qõ est simpliciter verum: sed illa est vera simpliciter: possibile est dominẽ esse risibilem: qz non impossibile. ergo illa est simpliciter falsa. impossibile est dominẽ esse risibilez: quia illa falsitas attenditur ꝑm impossibilitatẽ scõi modi: sicut possibilitas que ei cõtradicit: quia cõtradictoria sunt circa idez. ergo impossibilitas scõi modi est impossibilitas simpliciter. ¶ 4.ª via: quia cuz dicimus: impossibile est boiez non esse risibilem/illa est impossibilitas scõi modi: ꝑm illos: ex illo autẽ antecedente sequitur istud consequẽs. ergo homo est risibilis: quia id cuius est impossibile cõtradictorium eius ineſt de facto: ꝛ istud consequens est verũ simpliciter ꝑm premissa. ergo antecedens est impossibile simpliciter/ꝓ eo q veritas consequentis dependet a veritate antecedentis: vt si antecedens sit simpliciter verum: ꝛ consequens simpliciter verum. ¶ Et confirmatur. quia homo est simpliciter risibilis. illa est simpliciter vera. sicut eius cõtradictoria simpliciter falsa: illa autem negatiua est falsa consequenter ad hoc q est impossibile dominem esse risibilem. ergo illa impossibilitas est impossibilitas simpliciter. ¶ Et confirmãtur omnia ista: quia quandocũqz conclusio est vera simpliciter: oportet q premisse ex quibus talis conclusio sequitur virtute consequentie: sint vere simpliciter: cum maioz sit semper veritas premissarum: ꝛ omne antecedens se habet ad consequens per modum premisse.

B

C

D

ꝑª posterioꝛ.

ꝑª particula. Quantum ad zm punctum insistendo circa cõfirmationez: que dicit q illa que nõ repugnant ex suis rõnibus formalibus sunt possibilia: ꝛ quia fieri de nibilo nõ est contra rationem formalem creature: ꝓ eo q fieri de aliquo non est de eius gdditate: ideo fieri de nibilo est deo possibile. Ex deductione habetur istud euidens radiᶜ ꝑncipiũ: q omne ens limitatum per diuinam potentiaz potest esse sine quocũqz: qđ nõ est de ratione formali ipsius. ¶ Et contra illam radicem arguiẽ per multa impossibilia. ¶ Primum est q per diuinam potentiaz: sicut potest esse ens creatum ꝛ nõ de aliquo: ita poterit esse ꝛ nõ ab aliquo: quia sicut habitudo talis entis ad materiam non est de ratione sua formali: ita nec habitudo ad eius efficiens: cuz sit natura abstracta in tali fine istis: ꝛ sic poterit esse sine dependentia ad deum in genere cause efficientis. ¶ Scõm impossibile q deus creare poterit aliquam creaturam in ratione cause efficientis: ꝛ non creabit eã in ratione finis: cum ordo in finem non sit de esse absoluti: nec etiam ordo ad efficiens: sic nec ordo ad materiam. ¶ Tertiuz impossibile est q omne genus posset esse sine quacũqz specie ꝛ differentia diuisiua: quia nulla species: aut differentia diuisiua est de ratione formali ipsius generis: vt patet. ¶ Quartum impossibile q omnes species esse possunt sine quocunqz indiuiduo: qz nullum indiuiduũ est de ratione formali ipsius speciei. ¶ Quintum impossibile est q omnia relatiue opposita poterunt esse insimul in eodem: ꝛ sic cum gignere ꝛ gigni sint relatiue opposita idem posset gignere seipsuz contra beatum Augu. in de trinitate. Qz autem possent omnia talia esse simul/probatur: quia non est inconueniens: nisi propter eoꝝ incompossibilitatem: incompossibilitas autem talis non est de eoꝝ ratione formali: cum sit ratio priuatiua: ꝛ ideo possunt esse sine tali: vt patet. ¶ Sextum impossibile est/q omnia contraria poterunt esse simul in quacũqz perfectione: quia istud non est impossibile: nisi propter repugnantiam formalem: sed talis non est de eoz ratione quidditatiua. ergo ipsa sublata per diuinam potentiam: erunt compossibilia. Minoz ꝓbaẽ: quia albedo ꝛ nigredo sunt ꝑm suas rationes ad se: vnum autem est repugnans in habitudine ad aliud: ꝛ illud qõ est ad aliud nõ est de ratione formali entis ad se. ¶ Septimum impossibile est/q priuatiue opposita simul erunt: nõ enim est impossibile q vnum non expellat reliquum: sed tamen illa expulsio non est de ratione formali alicuius: cum tandem illud maneat sine expulsione. ergo ꝛẽ. ¶ Octauum impossibile est/q contradictoria poterunt ineſſe eidem ꝛ ꝑm idem: quia sicut compossibilitas extremoꝝ aliquoꝫ ꝓsupponit extrema cõpossibilia: ita repugnantia ꝓsupponit extrema illius repugnantie: illud autem quod ꝓsupponit aliud non est de ratione formali eius: ꝛ sic cum talis repugnantia non sit de quidditate taliuꝫ extremoꝝ: habetur intentum: ꝓ eo q posterius non est de quidditate prioris. ¶ Nonuz impossibile: q punctus poterit esse diuisibilis: cum indiuisibilitas sit passio eius: ita ꝛ vnitas. ¶ Decimum impossibile est/q linea poterit esse indiuisibilis ꝛ numerus: cum diuisibilitas nõ sit de quidditate quantitatis: ꝛ ternarius poterit esse sine binario: cum vna species numeri non sit de quidditate alterius. ¶ Undecimum impossibile est/q actio poterit esse sine passione ꝛ econuerso. ꝛ paternitas sine filiatione: cum vnum oppositum non sit de ratione alterius. ¶ Duodecimuz impossibile est q poterit esse actio sine agente: ꝛ passio sine patiente: ꝛ productio sine ꝓducente: quia agens ꝛ patiens nõ sunt de ratione gdditatiua actionis ꝛ passionis. ¶ Tertiũdecimum impossibile est/q deus poterit facere dominẽ sine vnione anime cum coꝛpoꝛe: cum vnio illa nõ sit ei gdditatiua: aut sine anime infusione transeunte: de qua magis constat ꝛ multa alia impossibilia que sequuntur.

E Fundamentũ opinãtis i hac ꝑte: ꝫ qz iducit, 13. ipossia.

F

G

H

Quantum ad zm punctuz de rõne doctoꝛis: illa rõ q̃uis esset de se vera: tñ nõ est demonstratiua: qz euidẽtioꝛ est ꝓclusio q̃ altera ꝑmissaꝝ:

3ª ꝑticula.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I eo q̄ plures cōcedunt: q̄ deus possit creare de nihilo q̄ q̄ possit qcq̄d nō includit incōpossibilitatē p̄mi modi: qñ aūt p̄bat q̄ illud q̄ est ipole agenti potētie sūme est sūme ipole: illa rō deducit ad oppositū quintup̄lr.

Rōnē p̄ncipalē op̄. reducit ad oppm 5m.

(¶ Primo. q̄ cū deus sit substātia magis necessaria q̄ bō ipossibilius est deus nō esse subam q̄ boiez: si sūme potētie nō est ipole nisi sūmū ipole. ergo cū boiez nō sit subam nō sit sūme ipole: deus poterit hoc facere: ꝫ illā ꝓpositionē: & tn̄ est ipossibilitas p̄mi modi. (¶ 2°. q̄ primus modus perfectatis bz plures gradus: q̄ q̄daz sunt idē illo mō adequate: & cōuertibil'r: sicut diffinitio cum diffinito: alia incōuertibil'r: sicut genus & ōzia cū specie: & ille modus est pfectior q̄ est totalr: qñ aūt aliqua pfectius sunt idē ipossibilius est ea separari: cū pfectior sit intimitas eozūdē: & ita magis est ipole q̄ opponit̄ p̄mo mō & scōo: & sic deus poterit agere ꝓtra scōaz ptē. (¶ Et cōfirmat̄. q̄ perfectas adequata est p̄ additionē necessitatis ad non adequatā: & iō maior & magis nēcia: & magis ipolis. (¶ 3°. q̄ ipossibilius est boiem sine aīa & corpore fieri q̄ fieri sine corpore tm̄: cū ꝫ sit vna ipossibilitas: & ibi due: vñ illa ipolitas dupla se bz p̄ additionem ad illā: ꝫ minus ipole pōt fieri a deo. ergo hō pōt fieri sine corpore: qō est ipole de p̄mo mō: & iterū magis cōuenit in p̄mo mō forma q̄ mā: q̄ principalius & magis cōstituit: & iō magis nēcia ad cōstitutionē: & magis ipossibile q̄ cōstituat cōpositū sine forma q̄ sine mā: & tn̄ neutrū est deo possibile: ꝫm illū: cū includat ipossibilitatē p̄mi modi. (¶ 4°. q̄ magis videt ipole q̄ hō sit lapis q̄ sit asinus: cū ibi sint plures cāe impolitatis: & plures cause/ceteris paribus/faciunt effectū intensiorez. istud aūt est ipole per solū rōnale: illud aūt p irrōnale & aīatuz & sensibile: & sic illa ipossibilitas se bz ad illā p additionē: & sic maior: & tunc per hāc rōnē deus posset facere q̄ hō esset asinus. (¶ Et cōfirmat̄: q̄ magis ipole est q̄ hō sit deus essentialr q̄ q̄ sit alia creatura: cū de⁹ necessario distinguat̄: sicut magis necessarius est: & eadez: sicut essendi & distinct si iō solū ipole sūmū nō pōt fieri a deo: vt dicit illa rō: tunc qōlz creatū posset esse aliud: qō est ꝓtra p̄m modū perfectatis. (¶ 5°. q̄ iter ꝓtradictoria illa est maxia repugnantia: sicut sunt extrema sūme distincta: cū ista sit oppositio p̄ma: & iō ipossibili⁹ est q̄ vnū ꝓtradictoriū sit reliquū q̄ de p̄uatiuis vel ꝛzys: aut correlatiuis: & iō cū oia nō sūme ipolia a deo fieri possint: ꝫm istū ꝓcessum: deus poterit facere q̄ albedo sit nigredo: & visus cecitas: & p̄nitas filiatio: cuz tn̄ illa ponant ꝛ p̄m modū perfectatis ab eis. (¶ Et confirmat̄. q̄ plus repugnāt ꝛzia q̄ disperat: & tn̄ vnū disperatū altō esse nō pōt: sicut hō nō pōt esse equus. (¶ Dico ꝑ ad p̄bationē cuz dī. oē illud q̄ est deo ipole est sūme ipole. Dico q̄ verū est ex pte potētis q̄ oia talia sunt infinite ipolia: nō tn̄ ex pte possibilis: q̄ in ipossibilib⁹ entiū p̄dibitoꝛ sunt gradus: vt patuit: sicut in agētib⁹ cū diffi⁹: nō oē q̄ est difficile fortissimo est sūme difficile: q̄ sūt gradus in diffi⁹. (¶ Dico etiā q̄ rōnabile vī q̄ oia que deus nō pōt sint equalr ipolia: q̄ infinite: sicut oia sunt ei equalr possibilia dicente beato Aug. 12. de ciui. q̄ eī⁹ potestati oia equalr subiacent: & ita deo ipossibilia sunt ista de scōo mō: sicut illa de p̄mo mō: ꝫ aliqua sint p̄ncipalius ipossibilia: sicut & quedā sunt p̄ncipalius possibilia apud deū: sicut subiectū q̄ accidens: absolutū q̄ respectiuū. (¶ Sed redeundo ad maiorez illius rōnis in se cum dicit doctor ille: q̄ omne illud q̄ nō includit talem repugnantiā: dicit q̄ deus pōt facere subiectū sine passione ꝓpria demonstrabili de ipso ꝓpter qd. (¶ Sz cōtra istud arguit quadruplr. (¶ Primo. q̄ risibilitas in boie: cum sit ꝓpria passio: nō est nisi aptitudo & potētia positiua ad recipiendū actū ridendi: cui rīdet potētia actiua in deo ad ip̄imendū actuz ridēdi: cū deus sit actiuus oiuz: sed vna illaꝝ potentiaꝝ nō est sine altera: cum sint correlatiua. ergo cū deus nō possit nō hāc potentiā ad imp̄imēdū actū ridendi: nec hō poterit carere ipsa risibilitate per eandē potentiā. (¶ 2°. q̄ sicut risibilitas est ꝓpria passio hominis ita mobilitas est per se passio eius: ꝫ nō ꝓpria: eo ꝙ moueri est superius ad ridere: vñ sicut habere tres est ꝓpria passio trianguli: ita habere plures est per se passio eius: ꝙ eo ꝙ de quocūq; demonstrat̄ inferius: de eo pōt eo mō demonstrari superius: sed deus nō pōt esse per quācūq; potentiā quin sit motiuus boiz. ergo nec hō pōt esse nō mobilis: cum motiuū sine mobili nō possit intelligi. (¶ 3°. q̄ sicut mobilitas est per se passio hominis: ita est per se passio celi: cum nō insit ei per accidēs: neq; per se: nisi scōo modo: vt per se p̄z: sed deus nō potest facere celuz quin sit ab ipso mobile: alioquin p̄uaret seipsuz vtute motiua. ergo nō pōt facere subiectuz sine passione. (¶ 4°. q̄ illa que cōueniunt alicui in potētia obiectiua: nō possiunt ab eo separari per diuinā potentiā: illa que sunt possibilia nō possunt esse ipossibilia: q̄ sunt in potentia obiectiua: sed passiones insunt q̄ditatibus ita in potētia: sicut in actu & ecōuerso: eo ꝙ vtrobiq; sit eadem diffinitio. ergo ꝛē. (¶ 5°. q̄ si deus auferat risibilitatē ab homine: aut mobilitatem a celo: tunc cū celuz nō possit moueri: nec hō ridere: hoc erit ipossibile: & sic de⁹ nō poterit facere hominē ridere: nec celum moueri: cum sit imobile factuz: si aūt aliquo mō moueri nō pōt: illa imobilitas dī passio eius. (¶ Dico ergo q̄ nō audeo negare diuinā oipotētia circa ista: tn̄ nō video qualr subiectū vlr pōt fieri sine passione de ipso demōstrabili ꝓpter qd. Tuz quia circa deū attributa demōstrāt de diuina essentia: & ipsa nō videnť esse de p̄mo mō: & si sint: nō tn̄ ꝓprietates: q̄ ꝫm beatū Aug. 7° de trini. si essentia est ad aliud: ꝫ nō est essentia: & iterū idiuisiones que ponunť in diuina eētia & ꝓprietatib⁹ ab isto doctore: cū ꝫm ipsuz sint p̄uatiue nō q̄ditatiue: & iō essentiā esse sine eis non includit repugnātiā p̄mi modi: & iterū ingenitū nō est patri q̄ditatiuū: & tn̄ sine eo esse nō pōt. Tum q̄ entis passiones sunt iseparabiles vt bonū & vez: & dato q̄ insint in q̄: de veritate esse nō pōt: cuius rō est p̄uatiua. (¶ Et iterū idē & diuersuz sunt passiones diuiuncte entis: sicut par & impar numeri: & tn̄ nō videnť ab entib⁹ separari posse: aliogn posset idē sibiipsi: & idē de differentys diuisiuis entis: quaꝝ nulla est ei q̄ditatiua: vtpote incorporale in angelis: necessariū in celis: insensibile in lapidibus: & plantis: sunt extra q̄ditatē ipsoꝝ: quāuis per talia circūloquamur ōzias essentiales: & tn̄ nō videnť ab eis per quācūq; potētiā separabilia. (¶ Et si dicať q̄ nō est intentio doctoris loqui de p̄uatiuis non q̄ditatiuis: si tn̄ de positiuis: tunc rō eius cōcludit de oibus p̄uatiuis: q̄ nō insunt in p̄mo mō: & iō eoꝝ remotio nō includit repugnantiā p̄imi modi. (¶ Et ꝓfirmat̄. q̄ tales p̄uationes minus insunt q̄ q̄ditatiuis: & magis est ipole q̄ditatiua separari: & omne incōpossibile ꝫm eum pōt a deo fieri. Tum q̄ oia que sunt erunt eadē: sicut vnū q̄ illa nō insunt q̄ ꝓioz est illa: albedo est albedo. q̄ illa: albedo nō est nigredo: q̄ ideo albedo nō est nigredo: q̄ albedo est albedo: & nigredo est nigredo: cū ois ꝓpositio in suos terminos resoluat̄: & iterū boiem esse boiem est per se notū: sed boiem nō esse asinū/demonstrat̄ ꝓpter qd ex diffinitiua rōne bois: & iō ꝛ boiez esse hominem pertineat ad p̄imū modum: tamen hominem non esse asinum/non pertinet ad p̄imum modum: cum non includat in rōne bois: sed eaz sequatur: & sic deus poterit

N Vl. passiua.

Cōsidera pōderando.

O

P

Relolo hui⁹ ptis & tot⁹ h⁹ arguli i qua lōgo. & fūda mēali. pcessu oñdit ipolitatē scp̄onis pas sionis a subo: & q̄ nō modo ipolia p̄mi modi: ꝛ etiaz scōi sunt sūpir talia in ordine ad diuaz potētia ꝛ op. supi⁹ positaz. Ecce qō ḡra de veritate.

Q vel motū.

Notabilis dicersus.

R

Q

A facere hominez sine non asinitate: & per consequēs erit asinus: & sic de oibus alijs: & per istum modū deus poterit fieri creatura & ecōuerso. & ideo modo apparet ipossibilitas illius rōnis. (¶ Istud confirmat̄. q̄ nālis aptitudo cuiuslibet nature ad illō q̄ natū est ei inesse quātūcūq; ꝙ accīs: videť passio eius: sicut inibilitas ad actuz iendi: & risibilitas ad actū ridendi: qui insunt ꝙ accīs: & sic de alijs eadē rōne: q̄ nālis aptitudo ad omne ꝙ accidēs pzeuenit omne per accidēs: cū ois ꝓpositio de possibili pzeueniat illā de inesse: & tn̄ non est talis aptitudo q̄ditatiua: cuz sit ad aliud & posterioꝛ nā: nō modo est talis natura: q̄ sic apta nata: ꝫ sic apta nata: q̄ talis nā: & ideo si nō q̄ditatiuū nec per accidēs: vī pertinere ad 3m modū. (¶ Et tūc arguit 4r. (¶ Prio. q̄ deus non pōt facē aliq̄ ens nō ꝓbibitū q̄n sit creabile ab ipso: & illa creabilitas vī passio cuiuslz taliū: cū actualis creatio ꝙ accīs cōpetat creature. (¶ Et cōfirmat̄. q̄ creabilitas est passio demonstrabilis de creatura ex sua q̄ditate. (¶ Scōo. q̄ sicut creabilitas inest creature: ita annihilabilitas: & nō q̄ditatiue cū sit aptitudo ad nibilitatez: sed deus nō pōt facere creationē: que nō sit annihilabilis ab eo. ergo ꝛē. (¶ Et cōfirmat̄. q̄ sicut excecabilitas pōt demonstrari de oculo: ita annihilabilitas de oī creatura. (¶ Tertio. q̄ illud q̄ inest alicui per se nō potest inesse per illud q̄ inest per accidēs: cuz per se sit semp̄ vs: & p̄ius nō inest per posterius: sed q̄ hō sit creatus: hoc sibi accidit: q̄ aūt sit risibilis: inest ei per se. ergo p actū creādi hō nō est risibilis: si ante oia que pzeuenīt actum creandi sunt simpliciter necessaria: cū hec sit p̄a actio contingens. ergo ꝛē. (¶ Quarto. q̄ illud q̄ inest p se nō pōt auferri per illud q̄ inest per accidēs: sed annihilatio aduenit creature per accidēs. ergo passio per eā auferri nō poterit. que inest per se: & tunc cū deus nō possit creature auferre: nisi illud q̄ auferť ipsaz annihilando: cū illa sit vltima actio sua: nō videť q̄ possit talē aptitudinē auferre: sicut nec sensibilitatē. (¶ Sed attēdēdū est q̄ illa deductio: de qua nūc fit sermo: euacuat q̄druplr p̄ncipia: q̄bus sublatis non remanet certitudo aliqua. Quoꝛ p̄a est p̄a p̄ncipiū complexū: de quolibet affirmatio vel negatio: cuius subiectū est ens: q̄ est subiectū in eius scientia: vt intelligiť de quolibet ente affirmatio vel negatio: & istud predictū nō est q̄ditatiuum: cum omne tale sit determiatū: & nō diuiunctū: & iō sicut par & impar sunt passio numeri diuiuncta: aut idez & diuersuz entis: ita affirmatio & negatio: que sunt nota idētitatis & diuersitatis: & ideo falsitas illius p̄ncipy nō includit repugnantiam p̄mi modi: & sic poterit falsificari. (¶ Et cōfirmat̄. q̄ esse album nō pertinet ad p̄a modū perfectatis: vel nō esse albū: cum illa affirmatio & negatio sint extra rōnē bois: & sic deo est possibile facere hominē sine esse albū: vel nō esse albū: & tunc falsuz est p̄a p̄n̄a. (¶ Scōm est p̄n̄a discursiuū: quecūq; vni & eidem sunt eadē/inter se sunt eadez: cuius virtute tenet forma syllogismi pfecti: que est euidentissima: ꝓ eo ꝙ extrema sunt idem in conclusione: quia eadem in premissis. (¶ Et istud p̄ncipium pōt interimi: q̄ illa identitas est passio eozum que in re sunt idem: sicut distinctio eozuz que sunt diuersa: & sic interemptio istius p̄ncipy non includit repugnantiā p̄mi modi. (¶ Tertiū p̄ncipium est forma syllogismi: per quā inuestigamus omnē veritatē in quacūq; scientia: in qua supponit̄ q̄ ex veris nō possit sequi falsuz: aliogn nibil ꝓbarū per syllogismū esset certum: vt fiat talis syllogismus. omne aīal est corpus: omne aīal est animatū. ergo corpus est animatū: vtraq; premissarū est vera p̄mo modo: cuz vtrūq; sit de q̄ditate animalis: & nō possunt falsificari. conclusio aūt falsificari potest: cum nō includat repugnantiā p̄mi modi: ꝓ eo ꝙ animatū non dicitur in quid de corpore: nec econuerso: & tunc ex veris premissis poterit haberi conclusio falsa. (¶ Quartū p̄ncipiū est. syllogismus expositorius: q̄ dicitur esse certissim⁹ p eo ꝙ est circa termios singulares in q̄bus latere non potest multiplicitas: & in eius premissis necesse est vt sequat̄ ꝛclusio concedēda: & tn̄ si fiat syllogismus: h̄ homo est rationalis. hic homo est sensibilis. ergo h̄ rōnale est sensibile: vl' ecōuerso cū p̄misse sint vere in p̄mo mō nō possunt saluari: sed hñ conclusio. quia nō est in p̄mo modo. (¶ Intelligēdum aūt est. q̄ ille processus videtur interimere certitudies mathematicas: sicut declaratur in exēplo quadruplici. (¶ Primum est. q̄ omne totū maius est sua parte: illa ita certa est q̄ nullus pōt dubitare de illa veritate cognitis terminis: & tn̄ oppositum non includit repugnantiaz p̄mi modi: cum per q̄ditatem & diffinitionez totiꝰ sit demōstrabilis illa maioritas: sicut passio ō subiecto: & tunc poterit interimi. (¶ Secūdum exemplum. quia eque nota est ista: ois pars est minoꝛ suo toto: & tn̄ nulla illarū est q̄ditatiua: q̄ equale & inequale sunt passiones quantitatis: & maioritas & minoritas: sunt species ineq̄litatis: & q̄n genus est de tertio modo: species nō pōt esse de p̄mo. (¶ Tertiū exemplū est: q̄ si ab equalib⁹ equalia demant̄/que remanent sunt equalia: & illa in mathematicis nulli est dubia: & tunc pōt esse falsa cum equalitas sit passio quātitatis: sicut ineq̄litas. (¶ Quartū exēplum est. q̄ omnes linee ducte a centro ad circūferētiā sunt equales/istud nulli mathematico est dubium: & tn̄ ꝫm ꝓcessus potest esse falsuz: cum equalitas non sit de rōne lincarum sic ductarum: nō soluz apud mathematicos: sed in omni scientia auferť omnis certitudo: si subiectū pōt esse sine passione demonstrata. (¶ Et ꝓbatur quadruplr. (¶ Primo sic. q̄ nullū per se notum potest esse falsum: quia falsuz notum esse nō potest: & minus p se notum. Sed illa ꝓpositio in qua predicatur passio de diffinitione: est per se nota cum sit altera premissaꝝ in demonstratione potissima: ergo nō pōt esse falsa: cuz tn̄ nō includat repugnantiam p̄mi modi. (¶ Scōo. q̄ nullum scitum potest esse falsuz: q̄ enim nō est verum/sciri nō potest: cum scientia sit verozꝝ: sed cōclusio demōstrata est scita: & tn̄ predicatur passio: que nō est in p̄mo modo. (¶ Et cōfirmatur. quia babitus scientie & intellectus poterunt esse vitia apud intellectum: sicut error: q̄ de falsis poterunt esse. (¶ Tertio. quia ille qui bz sciam & intellectū de aliqua veritate nō pōt dubitare de illa: cum formido nō stet cū scientia: minus q̄ cuz fide: pro eo ꝙ dubius in fide infidelis est: si aūt passio potest separari a subiecto: ille q̄ bz demonstrationē per quā scit inesse passionē subiecto poterit dubitare: ne forte deus per miraculum fecerit oppositū: & si fecit: tunc scientia falsam bz. (¶ Quarto. quia impossibile est q̄ aligs habeat simul scientiam aut euidentiā de contradictorijs: si habens scientiā ex rationibus formalibus terminoꝝ de aliqua passione ꝓpter quid demonstratur/posset habere per reuelationē certitudinē q̄ deus fecit oppositū per miraculum. ergo bz certitudinē de extremis cōtradictionis. (¶ Dicunt aūt aliqui q̄ certitudo scientie nō est in nobis: nisi ꝫm ordinem reruz quē habent ad creata agentia: & ideo agens increatū pōt oppositū. (¶ Istō autem nō valet. Tuz quia certitudo scientialis nō esset nisi cōditionata: supposito. s. q̄ deus nō velit oppositū: & tunc ita certa essent futura contin⁹: & omnia probabilia: sicut demonstrata. Tum quia veritas demonstrata: vt q̄ homo sit risibilis: eadem est in respectu ad quodcūq; agens: & si non plus nisi q̄ hō est risibilis quo ad

Princi⁹ 4r. Omnia ce tiudo oiuz sciaꝝ tollit fm opinātem ad interēptionē hoꝝ p̄nciꝑoꝝ.

S

T

Vl. solui.

Principia ꝑcipua mathematicoꝝ 4or: que & ꝑz op. tollerentur.

F

H

Notat illis rō.

Exalio.

Impugnatio

Scia est ipossibilius aliter se hꝫ quo ad oēm virtutez.

I Euasio. 1. posterior.

naturam:nō ꝓpter hoc ꝙ esset de facto risibilis simplr scireꝫus:z sic esset ꝟz qd omnis veritas scita. ¶ Dicit vlterius isti ꝙ Aristo.qñ posuit demonstrationem esse semper ex veris z necessarys bñ dixit aspiciens ordinē naturalē rerum z nō supernālem:quia oppositū esse potest:z illuz ordinem rerū supernālē non vidit. ¶ Istud aūt non valet.Tum quia ꝟ Aristo.illud qō nō est verum:imo veritatis oppositū:ex defectu sue notitie determinauit.Tum qz non plus errasset circa veritatē diuine essentie z trinitatez personarꝫ:aut vltimū hoīs finem:q̄ demonstracm:cum ibi verum dixerit:sed ꝙ ibi respiciebat ordinem rerum in natura ꝟm naturales rationem:z ideo supra naturam:vt hic dicit.

Impugnatio

Resolo. q. nōbilis satio.

K Articulus trinitatis:z si in se:nō tñ nob de cōi lege de nōstrabil ē.

Regula logica.

Ingeniosa deductio.

Respondeo ergo ad quesitū:ꝙ ls articul's creationis sit demōstrabilis in se:tamē nō est demonstrabilis nobis:sicut dicit de articulo trinitatis:z ideo nullus posuit se ad hoc demonstrandum ex intentione:nisi doctor iste:cuius ratio (vt patuit) patitur multiplicem calūniam:z dato ꝙ maior esset vera. ¶ Dicerent forte philosophi ꝙ h̄ est repugnantia ꝑmi modi:tñ melius interimitur maior ꝟm premissa. ¶ Et cōfirmatur illa interemptio:quia regula manifesta est: ꝙ quandocūqz est aliqua consequētia bona ad oppositum consequentis sequaꝫ oppositum antecedentis:z iō si ex premissis demonstrationis potissime sequatur cōclusio scientifica.si consequens ad antecedens:ad oppositum conclusionis ꝙ dicit esse possibile:sequitur oppositum premissarum:z quia altera premissarꝫ est de ꝑmo modo.Ideo sequit repugnantia ꝑmi modi. ¶ Et confirmatur.quia quelibet premissa est antecedens ad cōclusionē:cuz enthimema sit syllogismus reducibilis ad formaz syllogisticam per appositionez alterius ꝑmisse: z ideo illa cōsequentia est bona:homo est animal rōnale mortale.ergo homo est risibilis conuertendo:hō non est risibilis.ergo homo non est rōnale mortale:z sic haberetur intentuz. ¶ Ad rōnem factam in ꝓncipio qōnis. dicitur ꝙ iste cōmunis conceptus eoꝝ nō fuit euidēs: sed sicut error est in vulgo.ergo ꝛc. ¶ Qō. X.

L

Decima questio fuit. Utruz in chr̄i humanitate sit aliqua perfectior entitas eius anima rationali.Et videt ꝙ non:quia ꝟm beatum Aug.de tri. Homo ꝟm melius sui factus est ad imaginem trinitatis:z nō per aīam:vt ibi dictuz ꝑz. ¶ Sed contra.qz sicut habetur in libro de articulis fidei:sicut forma oritur a materia z cōpositū ab vtroqz: sic spiritussanctus procedit a patre z filio:a solo patre filio procedente:entitas autez procedens a materia z forma est nobilior ipsis.

Lib.4.c.8. et alibi. Vide in.3.b^o dis.1.q.10.z 3.Sco.dis.2. q.2.z vbi ibi notaui ad h.

M Prēabulū ōclari^m titli.q. In hoīe 4^or entitates pōt. 2.phyſi,t.9. meta.

Circa istam questionem:est ꝓius intelligendum ꝙ in homine ponunt quatuor entitates essentialr ordinate. ¶ Quarum ꝓma est materia ꝓma oīum fundamētū. ¶ Et scōa est forma q̄ est nobilior ipsa:quia materia est ꝓpter formam:sicut potentia ꝓpter actuz. ¶ Tertia est humanitas ex istis resultans:que est vtraqz perfectior. Tum quia in essentialiter ordinatis eiusdem generis semper posterius est perfectius. Tuz quia materia z forma sunt propter cōpositum:sicut materia ꝓpter formā. ¶ Quarta est accidentiū:que sunt igno^m:quia sicut omnis materia est ꝓpter formā:sic omne accidens ꝓpter subiectum:cum substantia sit finis omniuz predicamentorum. ¶ Iteꝫ nullum individuum generis inferioris attingit ad perfectionem superioris. ¶ Quia ergo tota questionis di. est in positione tertie entitatis. Idcirco videdū est ꝑ qd est tertia entitas.scōo vtrū illa tertia entitas sit ponēda.

9.meta.

7.meta,t alibi.

Circa primam partez introducunt quatuor ꝓnes negatiue. ¶ Quarum ꝓma est.ꝙ illa tertia entitas nō est forma totius:quam qdam distinguunt a forma partis:quia nō se habet illa entitas per modū inherentis:sicut forma oīs:sed ꝑ modum resultātis. ¶ Iteꝫ aīa rōnalis ponit vltima forma sicut nobi^ma. ¶ Scōa conclusio est ꝙ illa tertia entitas nō est vnio anime cum corpore christi:qz talis vnio est accidētis z nō illa tertia entitas:cū sit de genere substātie. Iteꝫ illa vnio est respectiua. ¶ Tertia cōclusio est. ꝙ illa tertia entitas nō est effectus formalis totalis:quoēs cause intrinsece ꝛcurrūt ad causandū effectum:de cuius essentia sunt:mā autez est de essentia cōpositi: sicut forma. ¶ Iteꝫ causa totalis nō regrit aliā ꝛcurrentē:z sic aīa rōnalis sine mā posset causare humanitatē. ¶ Quarta cōclusio.ꝙ illa tertia entitas nō est totalis effectus aīe rōnalis cū ꝓma mā:qz tunc non currentibus alijs formis:que sunt de necessitate in homine:posset ab ipsis causari humanitas. ¶ Iteꝫ tūc quis haberet humanitatē sine aīa sensitiua:si differat realiter ab intel^ua. ¶ Istis aūt ꝓmissis ponitur affirmatiua ꝛclusio. ꝙ illa tertia entitas est totalis effectus aīe rationalis et ꝓme materie z aliarꝫ formarum substantialium: que sunt in hoīe cōcurrentium ad causandū adequate talē effectuz z intrinsece. ¶ Sed remanet difficul.qd itelligimus per illam tertiaz entitatē. ¶ Dicitur aūt ꝙ quadrupliciter signāt.¬Primo noīe compositi:vt diuiditur cōtra mām z formam. ¶ Secūdo nomine humanitatis:vt distinguit̄ ꝓtra aiaz z corpus. ¶ Tertio noīe totius vt distiguit̄ ꝓtra ꝑtes. ¶ Quarto noīe ꝓncipiati:vt distinguit̄ ꝓtra sua principia ꝛstitutiua:qz omnes illas habitudines hz ad illa quatuor ista tertia entitas.

N ꝓmus artic. Loco 4^a negatiua.

Nec soluz totū: nec vnionē:nec effectū formalē:nec totale ex mā ꝑ z aia forte tertiā entitatē.sz primum caste declara.

O

Circa secūdam partem questionis:an illa tertia entitas sit ponenda.¬Primo negociādum est ad partē affirmatiuam.Et secūdo ad negatiuam.

Lōco rīsiua hui^o articu. Tertia ēitas quid? Dubium.

P 2° articulus.

Circa ꝓmam partem ponitur primus ordo fundamētoꝝ ex habitudine cause ad effectum: quia omnis effectus differt realiter a suis causis:cōpositum autem ponitur effectus māe z forme. ¶ Nec valet dicere ꝙ assumpta non est vera in causis ītrinsecis: qz vniuersaliter causa est ad cuius esse sequit̄ aliud.et nihil sequitur ad seipsum. ¶ Iteꝫ maiorez distinctionez requirit ordo causalitatis inter extrema:q̄z ordo originis:cum causalitas includat originem:z non ecōuerso. z tñ beatus Augusti.ꝓmo de trinita.ex ordine originis demōstrauit realē personarꝫ distinctionē. ¶ Iteꝫ oīs effectus dependet a cā:z nihil a seipso dependet. ¶ Iteꝫ oīs effectus est causa posterior:z nulla res est posterior se ipsa. ¶ Scōs ordo fundamentoꝝ sumitur ex nā generationis:quia materia nullo mō generatur z forma non nisi per accidens:cōpositū autez per se generatur. ergo differt a materia z forma. ¶ Nec valet dicere ꝙ materia z forma simul sumpta per se generāt̄ur:qz si multas est respectus ꝟm qd.i.quidditatiue:nullus autē respectus icluditur in per se termino substātialis generationis. ¶ Iteꝫ materia z forma non generantur:cum cathegorica de copulato subiecto equipolleat copulatiue de eisdem terminis:z ad veritatē copulatiue requiraꝫ verāqz partē esse verā:z per ꝛsequens:cū ista sit vera:materia z forma nō generanť:cōpositum aūt generatur.ergo non est mā z forma. ¶ Nec valet dicere ꝙ materia z forma simul sumpta sunt cōpositū:z nō seorsum:quia nullus respectus includiť in substantia:si autem ista simultas diceret aliqd absolutū:habeť propositū de tertia entitate absoluta. ¶ Tertio ordo fundamentoꝝ sumitur ex natura vnitatis:qz mā et forma

Q

Tollit euasionem.

Tollit instantiam.

Tollit euasionem.

Tollit euasionem.

A faciunt vnum per se simplr:ipsa aūt nō sunt sic vnum per se.ergo nō sunt sic vnuz ꝙ causant. Oꝛ autem mā z forma non sint per se vnuz ꝓbatur. Tum qz materia z forma:vt sic sumpta ꝟm suas rōnes specificas sunt distincta:z per cōsequēs plura:ꝟm autez rationes cōmunes nō quantum talis vnitas:cū illa sit inter substātiaz z accidēs. Tuz qz impossibile est eadez z ꝟm idē habere adinuicez vnitatē z pluralitatē:sicut nec conuenientiā z differentiam:materia autē z forma ꝟm suas ꝓprias gdditas sunt adinuicem distincta:z per consequens plura. Tuz qz passio eadem numero non potest fundari in duob^9 subiectis distinctis real'r:vnitas autē ponitur passio. Tum qz vnitas non differt realiter a re vna:cuius est per se passio:z tñ vnitas hominis differt realiter ab anima z corpore:cum sine ipsa esse possint.

2.de aia.t.t 22.mcta.

B ¶ Quartus ordo fundamentorum accipiť ex natura diuisiōis:qz supra diuidiť in mām z formā z compositum.z ideo oportet compositum aliud esse a materia z forma:aut membra diuisionis coincidunt. ¶ Nec valet dicere ꝙ materia z forma simul sumpta faciūt tertiū mēbrū:z seorsum duo prima:qz seorsum z simul nihil addūt:nec econuerso.pertinens ad subam ꝟm ipsos formaliter:in diuisione autē substātiali:nullum mēbrū includit nisi substantialia. ¶ Item cōpositū ponit̄ tertia substantia:tertia autē nō potest esse prima z secunda:tunc enim positis duabus necesse est poni tertiam. ¶ Iteꝫ membra illius diuisionis coincidūt necessario: sicut si diceret:alia substantia est materia: alia forma: alia mā z forma:cum tamē tertiuz membrum in nullo differat a duob^9 primis. ¶ Iteꝫ vbicūqz est triplex substantia ibi eē triplex entitas:qz multi^to inferiori multiplicať superius:z sic compositū erit tertia entitas: sicut tertia substantia:z non pōt esse respectiua: cum sit generis substātie.ergo est tertia entitas absoluta:qō est ꝓpositum. ¶ Quintus ordo fundamētorum accipitur ex natura originis:qz nihil est seipso posterius: compositū autem ponit̄ posterius materia z forma ordine essentiali. ¶ Nec valet fugere ad posterioritatem vnionis aut simultatis:cū illa nō sit posterioritas alicuius de genere substātie. ¶ Iteꝫ vbicūqz est ordo:oportet extrema eē diuersarum rōnum:cū sit respectus disquiperātie:cum ergo compositum sit posterius materia z forma:ꝟm oēs oportet ipsum esse alterius rōnis. ¶ Item ille respectus posterioritatis non pōt fundari in materia z forma:qz ibi fundať ꝓrioritas:nec in simultate cū ipsis:qz idem respectus numero non potest esse in substantia z accidēte.ergo fundať in tertia entitate. ¶ Sz instatur de vno per accidens:cum ponať sine tertia entitate posterius. ¶ Dicit autem ꝙ non est intelligi posterioritas vera ex natura rei:sed tñ ꝟz rationē totius: nisi accipiendo respectum. ¶ Sextus ordo fundamētorum sumitur ex natura perfectionis: qz compositum ponitur perfectius materia z forma:z idem non potest seipso eē perfectius. ¶ Nec valet dicere ꝙ materia et forma simul vnita sunt perfectiora seipsis nō vnitis:qz respectus nullam addit perfectionem absolutaz:vt patet in diuinis. ¶ Iteꝫ sicut materia est ꝓpter formā: ita materia z forma ꝓpter compositum:tāq̄ ꝓpter finem:z nihil est ꝓpter seipsuz. ¶ Nec potest dici ꝙ sint ꝓpter vnionem:cum illa sit respectus. ¶ Septimus ordo fundamentoꝝ sumitur ex natura ꝓdi^ctis: quia materia z forma non ponunt per se in genere:sed per reductionem:compositum autem per se:z non per reductionem.ergo compositum non est materia z forma. ¶ Non potest esse fuga ad sil^ter aut vnionem: qz nullum tale facit ad quidditatiuā predicationē. ¶ Iteꝫ si ex materia z forma nō resultat alia entitas de genere substantie:z per consequens ab^ta:tunc materia z forma quantūcunqz separata erunt quidditatiue in genere:cum nulla gdditas apponať per vnionez substantialem. ¶ Octauus ordo fundamētorum sumitur ex natura essentialis distinctionis:qz posita gdditate alicuius tota:omni alio circūscripto qō nō est de gdditate eius:ponitur illud cuius est gdditas in actuali existentia:per locum a diffinitione:sed si nō est tertia entitas in homine alia ab anima z corpore:tunc tota gdditas hoīs erit aia z corpus.ergo posito corpe z anima circūscripta vnione:que non est de gdditate hominis ponitur homo:vt pote aīa existente in lymbo z corpore in mūdo. ¶ Solui tur ꝓmo modo ꝙ vnio ls sit respectus:est tamen de essentia substantie:sicut de respectu creature ad deum. ¶ Sed cōtra.qz differentie oppositе:vt sunt ad se z ad aliud:nunq̄ cōcurrunt in eadem gdditate:cum omnes tales sint subalternate. ¶ Scōo dicit ꝙ illa vnio dicit aliqd ab^m pertinens ad hominis quidditatem. ¶ Sed tunc haberur propositum:quia est dare tertiam entitatem ab^ram resultantē ex materia z forma:qualitercūqz vocetur. ¶ Tertio dicit ꝙ illa vnio ls non sit de essentia hominis:est tamen ad eius essentiam necessario requisita. ¶ Sed contra.Tum quia per hoc non dicitur ad alteram premissaruz.Tum quia deus est necessario requisitus:sicut vnio:z tamen si circūscripto deo existeret gdditas:necessario existeret illud cuius est quidditas.Tum quia per se tota essentia hominis est anima z corpus:z tamē illa sine vnione stare possunt ītegra:aut saltē materia z anima:z sic tota hominis essentia in qua fundatur z sic nō requisita. ¶ Quarto dicitur ꝙ maior est dubia. ¶ Sed contra.boc est contra ꝓmū ꝓncipiū: quia cum diffinitio z diffinitum sint penitus idem:si facta amotione quacūqz remanet gdditas z non diffinitum:idem simul est z nō est. ¶ Scōa ratio est.quia nō corrupto aliquo pertinente ad naturam alicuius preexistentis remanet tota eius natura:cū omne existens semper maneat:donec destruatur:sed si non est tertia entitas in morte christi nō fuit destructū aliquid de natura humanitatis.ergo christus fuit in triduo verus homo. Minor ꝓbatur.qz in natura humanitatis nihil ponūr: nisi animam z corpus:aut ꝓmaz materiam:que integra remanserunt. ¶ Tertia ratio est:quia per corruptionē solius accidentis non desinit esse substantia:Hāc autez ꝟm hoc:sola accidentia essent corrupta:cum nihil pertinēs ad essentiam. ¶ Quarta ratio:quia in essentialiter ordinatis z realiter distinctis deus potest facere ꝓus sine posteriori:sed vnio est tota humanitate posterior:si nō ponatur tertia entitas:cum fundetur in materia z forma que dicunt totam hominis essentiam.ergo deus poterit facere totum hominem sine tali vnione. Si dicatur ꝙ illa vnio ꝓrequirit humanitati:habetur propositum ꝙ humanitas addit aliquid materie z forme posterius ipsis:cum ipse talem vnionez precedant. ¶ Sed instatur. Tum quia eodez modo videretur induci tertia entitas in compositione subiecti z accidentis:cum albedine separata a subiecto non sit album:z tamen sit accīs z subiectum.Tum quia eodem modo poneretur resultans entitas in totis artificia^bs:cum separatis partibus non maneat totum:sicut paret in arcba. ¶ Ad ꝑm.ꝙ album non solum includit albedinē z subiectuz:sed inherentiam z receptionem:qō non est in quidditate substātie. ¶ Sed contra.quia album dicit quid absolutum. ¶ Dicit qō nō precise:sicut homo:nec est sic vnū ꝑ se. ¶ Ad ꝛm.ꝙ tale totū addit respectū ad suas ꝑtes solū: z ille respectus corrūpit ꝑtb^9 separatis:qō b̄ esse nō pōt.

E

F Multiplex euasio ab hoc fundamento quā refutat.

G

Barinus.

H

Instantia 2^a.

Nō bñ de cōposito ꝙ accidens vno vbi negat tertiam entitatem.

I Difficultates curiose. 16. circa dicta Dama. lib. 3. c. 26. Plura amittit que semel assumpsit. Ecce notater.

Circa scoam qonis partē negociando ad partem negatiuā: occurrūt plures difficultates. Quarū p̄ est q̄ fm doctrinā bti Anſel. in Cur de⁹ hō. q̄ de⁹ semel assūpſit: nūq̄ dimiſit: ⁊ tn illā tertiā entitatē: ſi cēt dimiſſet in morte. ¶ Dī aūt q̄ illō itelligit quātū ad p̄ncipia ꝓſtitutiua hois: que sunt corp⁹ ⁊ aīa: nō quātum ad p̄ncipiata. Tū qz nulli dubiū est qn in morte dimiserit humanitatē: cū nō fuerit hō in triduo. Tū qz de sanguine effuſo: idē: aliqn deus remanſſet in cruce: sicut latuit in sepulchro. Tū qz idē de partibus māe per calorē nālē transmutatis in eius nāli deperditione. ¶ z⁹ diffi. qz fm beatū Diony. de eccleſiaſtica hierarchia. Dei mors nō est alicuius rei corruptio: sed tn cōiuncti: ſi aūt illa tertia entitas ponaē tunc in morte corrumperet esset q̄z mors alicuius rei absolute corruptio. ¶ Dī aūt q̄ Diony. loquiē de termino formali corruptionis nō de totali: dans intelligere q̄ nō est ita in morte hois: sicut in ceteroꝝ cōpositoꝝ corruptiōe corrūpit terminus formalis: ⁊ exꝑ ꝓſequēti terminus totalis: h aūt formalī p̄n⁹ remanente incorrupto: diſſoluit totalis terminus: qui est cōpositū. ¶ 3⁹ diffi. cuz igit sit prior actibus ⁊ realr ab ipſis distincta: cur nō p̄t deus facere ſubam hois ſine vnione māe cū forma que ponit accidēs respectiuum. ¶ Dī aūt q̄ lz accītia fundata in aliquo ſubiecto sint ipſo posterioza: tn fundata in aliquo p̄mo ſubiecto non semp: ista aūt vnio fundaē in mā ⁊ forma que p̄cedunt tertiā entitatē: ⁊ iō p̄cedit tertiaz entitatē: sicut quātitas interminata dī in mā precedere formā. ¶ Sed cōtra. ois ſuba vī posse fieri ſine accidēte: cū ab ipſo nō depēdeat. Tum qz ois entitas absoluta ſubstātie vī a quolz accidente ⁊ respectu abſtrahere: ⁊ ſic nō necessario regrere. Tum qz tota hois ſuba vī per accīs cōnexa: cum nō fiat cōpositū niſi interposita vnione. ¶ Ad p̄m. q̄ lz ſuba cōposita nō requirat vnionē tāq̄ ſui cām: bn tn ſicut effectū p̄m ordine essentiali. ¶ Ad z⁹. q̄ tertia entitas hois abſtrahit aut praescindit ab hac vnione: ſicut a ꝑdicatis essentiali ordine: q̄ nō est de ſua gdditate. ¶ Ad 3⁹. q̄ nō est incōueniens ſi adſit talis cōnexio: ſicut preuia extēſione māe dī fieri infōrmatio in corporalibus. ¶ 4⁹ diffi. ſi deus poterit tūc cauſare vnionē māe cuz forma: cōposito nō resultante. ¶ Dī aūt q̄ ſic: qz in cēntialr ordinatis ⁊ realiter diſtinctis: deus p̄t facere p̄us ſine posteriori: iſta aūt vnio nō est tertia entitas: ſed ab ipſa realr diſtincta. ¶ Sed inſtaē. Tū qz cauſe intrinſece exquo cōcurrūt: neceſſario vīr cauſare. Tū qz cauſa formalis p̄ hoc q̄ informat cōpositū vī cauſare. Tū qz mā ⁊ forma ſic vnita nō faceret vnū p̄ ſe nec in gīe fm p̄dicta. Tum qz talis vnio vī esse: ſicut vnio angeli cū corpore cū plus ibi nō fiat. ¶ Ad p̄m. q̄ non cauſant niſi ꝓcurrente volūtate diuina: ⁊ ideo est ſimplr cauſalitas cōtingens. ¶ Ad z⁹. q̄ informatio iſta nō est cauſatio ſed aliqd ſibi preuiū: ſicut approximatio ad actionē. ¶ Ad 3⁹. q̄ nō est incōueniēs per diuinā potentiaz: ſicut dī de mā p̄ma. ¶ Ad 4⁹. q̄ est vnio q̄lis est māe cū forma: qz lz talis vnio p agens diuinū poſſit fieri ſine tertia entitate: nō tn creatū: ſicut in angelo. ¶ 5ª diffic. cū vnio nō ſit niſi in mā ⁊ forma: ⁊ p ons cōpositio que est ps ſubiectiua ei⁹: qualr p̄t esse ad cōpositum a mā ⁊ forma: cū in alio nō fundet compoſitio: ſicut nec vnio. ¶ Dī aūt q̄ ſicut libertas fundata in voluntate denominat effectū libez: ita cōpoſitio fundata in mā ⁊ forma denoiat effectū cōpoſitū. ¶ Sed inſtatur. Tū qz in quo est formalr cōpoſitio ipz est cōpoſitū: ſicut de albedie: talis aūt cōpoſitio est in mā ⁊ forma: ſicut ⁊ vnio. Tum qz in quo nō est cōpoſitio nec ip̄m compoſitū: in tertia

K Vide Dam. vbi supra. Notabilis expoſitio in Dion. ⁊ dam. Vnionē hec dere tertiam entitatem. Obijcitur 3ᵒ L Ecce qđ ārio Hota bene. Ecce qđ ārio. lz ſatis dubiū Obiectio 4ª. M Partib⁹ cēntialib⁹ vnitis. tertiā entitatē non resultare posse ſuſtinet. Extrisece tertiam entitatē cōpo⁹ denominari notāter Obiectio 4ª.

aūt entitate nō est talis cōpoſitio: ſicut nec vnio. Tum qz omne cōpoſitū opz esse vnitū: ſicut omne motū mutatū: ⁊ tn illa tertia entitas vnita esse nō p̄t: cū in se nō habeat extrema. Tum qz talis tertia entitas infra se nō vī reſolubilis cū ſit vna: ⁊ tn omne cōpoſitū est reſolubile. ¶ Ad p̄m. q̄ accio cōpoſitione ꝓ vnione: materia ⁊ forma ſunt cōpoſita: ſi aūt ꝓ effcū cōpone sic ſola tertia entitas. ¶ Ad z⁹. per idē. ¶ Ad 3⁹ per idem. ⁊ ad 4⁹. vñ h accipiē equiuoce compoſitio. ¶ 6ª diffi. est. ſi iſta tertia entitas dī totū. ¶ Et gdaz dicunt q̄ est totū eſſentiale: ⁊ nō totū integrale: qz totū eſſentiale addit vltra ſuas partes aliquā entitatē: ⁊ nō totū integrale: vñ ex mā ⁊ forma cū tertia entitate ſit vnū totū integrale: qz illa tertia integrant hois eſſentiā: ex mā ⁊ foīa fit alio mō vnū totū eſſentiale: q̄ est ipſa tertia entitas. ¶ Sz q̄o illa tertia entitas p̄t esse totū cum infra ſe partes nō habeat. ¶ Dī q̄ imo mām ⁊ formā que ſūt eius partes eſſentiales. ¶ Sed q̄o: cū nō ſint de eſſentia illius. ¶ Dī q̄ imo: lz aliter q̄ alterius generis ptes: ſicut p̄ncipia ꝓſtitutiua ſunt de eſſentia ꝓſti⁹. ¶ 7ª diffi. est. ſi illa tertia entitas dī humanitas. ¶ Dī aūt q̄ ſic: vt includit aīam ⁊ corpus: qz iſta tria inueniunē in hominis gdditate. ¶ Sed nūquid vt praescindit ab ipſis. ¶ Dī aūt q̄ nō: qz tūc corpus ⁊ aīa nō essent infra hois eſſentiā. ¶ Sed q̄re dī humanitas nō fuiſſe in triduo: ex hoc ſolo q̄ illa tertia entitas nō fuerit. ¶ Dī autē q̄ altera parte totius integralis deſtructa: nō manet totū. ¶ Intelligendū tn q̄ qñq̄z accipiē humanitas ꝓ illa tertia entitate nō remanēte: ſicut lapideitas ꝓ forma lapidis. ¶ 8ª dif. est ſi illa tertia entitas ita reſultat in omni cōpoſito ex mā ⁊ forma: ſicut in hoie. ¶ Dī autē q̄ ſic: qz in omni tali cōpoſito materia ⁊ forma ſunt vere cauſe alicuius effectus ſubstātialis realiter diſtincti. ¶ Item ibi inueniē vnū per ſe formalr q̄ nō p̄t fieri ſine illa tertia entitate. ¶ Item in oībus gnātio per ſe terminaē ad compoſitū ⁊ nō ad mām ⁊ formā. ¶ Itez in oībus materia ⁊ forma ſunt ꝑpter cōpoſitū. ¶ Itez compoſitū semp in oībus est poſterius. ¶ 9ª diffi. ſi illa tertiā entitatē ſic est inuenire in cōpoſitione ex genere ⁊ dīa. ¶ Dicīē aūt q̄ ſic: qz ſpecies bz vnitatē formaliter: ⁊ illa nō p̄t fundari in rōnibus generis ⁊ differentie: cum formalr diſtinguiē: ⁊ iō opz vt fundetur ſupra aliā entitatem. ¶ Sed inſtaē. Tum qz genus ⁊ differētia nō dicerent totam eſſentiā ſpeciei: ſicut nec aīa ⁊ corpus dicūt totā eſſentiā hois. Tuz qz diffinitio nō adderet ſpeciez: cū nō capiat niſi genus ⁊ differētiā. Tuz qz ſpecies adderet ad vltimā differentiā: ſicut humanitas ad formā. Tum qz in ſpecie eſſet alia entitas perfectior eius vltima dīa: qō videē abſurdū. ¶ Jō tutius videē dicere q̄ talis vnitas fundareē in realitate generis ⁊ dīe: ex quo coz formalitates nō ſunt diſtincte realr. ¶ Sed cōtra. Tū qz nō semp ſunt idem realiter: vt in corpore ⁊ animato. Tum qz vnitas formalis nō p̄teſt niſi ſupra formalitatē fundari. ¶ 10ª diffic. ſi illa tertia entitas: quātūcūq̄z p̄ciſe includit māz ⁊ formā. ¶ Dī aūt q̄ ſic: qz nūquā aliqd tn p̄t praescindi qn includat illa que ſunt de eſſentia eius: mā aūt ⁊ forma ponuntur de eſſentia illius tertie entitatis. ¶ Sed inſtaē. Tuz qz nullū diſtinctū realr ab aliqbus videē eſſe in ſua p̄ciſione iclusiuum ipſoz: cū eſſe diſtinctū ſit eſſe p̄ciſuz. Tum qz tertia entitas diuidiē cōtra mām ⁊ formā: cū tn oīa diuidentia inquantū talia ſe excludant: aut coincidant. Tuz qz iſta tertia entitas fm ſe conſiderata p̄cise dep̄deret a mā ⁊ forma fz ſe totā: ⁊ tūc ſi in ei⁹ totalitate includerenē mā ⁊ foīa: a ſeipſis ipſe dep̄dērēt. Tuz qz illa tertia entitas bz cōuenientiam cum mā ⁊ forma ⁊

N Lōpōnē duplr accipi. Totū duplex: Tertiā entitatem totū cōtinuale dici Eē de cētia alicui⁹ duplr. B Duᵉ nōnde. O Tertiā entitatē i hoīe hūanitatē p̄ſe dici: lz ñ p̄ncise econtra. Nota bene. In ol ꝓpoſito ex mā ⁊ foīa ſubalib⁹ tertiā entitatem reſultare. P Alius mod⁹ dicendi. Tertiā entitatē ab⁹ mā ⁊ foīa p̄ceptus poſſe cōcipi. In gdditate ſpecifica cōtinētur tertiā entitatē reperiri. Obijcitur 4ª. Quedā foīaliter ⁊ ñ realr: qdā cōuerſo qdam vtroq̄z mō: qdam vo neutro abiuncte diſtingui. D Vide ꝓſter ad h obiā illam viam: vt ſcia. Q Alii⁹ modus dicēdi quē reꝓbat. Tertia entitas reſpectu. priū eſt in ſecundo gradu. Nota bene. In tertia entitate plēa foīalitates includi Inſtantia. Diſtōnē ex nā rei in quadruplici. dīa repiri notanter.

differentiā cū reſoluant donec veniaē ad p̄mo diuersa: ⁊ tunc erunt oīa excluſa. ¶ Jō vī q̄ tertia entitas quātū ad illud qō addit ad mām ⁊ formā nō includat ipſa: tūc adderet idē eidē. ¶ Ad rōnē aūt oppoſitā. dī q̄ ſi vltimate p̄ſcinderet illa tertia entitas: mā ⁊ forma non videnē de gdditate eius: niſi alio mō. ¶ 11ª diffic. est ſi illa tertia entitas quātūcūq̄z non p̄cīsa: includit mām ⁊ formā. ¶ Dī aūt q̄ ſi accipiaē ꝓ precisa: tūc includit: qz cōcernit mām ⁊ formā: ſine q̄bus talis entitas reſultare nō p̄t: ſi vo p̄cīsa dōm vt ſupra. ¶ Intelligenduz tn q̄ dupliciter p̄t intelligi aliqd includi in aliquo: aut ſicut in toto ſuo eſſentiali qō reſultat ex ſuis ptibus: aut ſicut in toto integrali: qō est ipſe ptes. Primo mō includunē mā ⁊ forma in tertia entitate: qz intrinſece eā cauſant: ⁊ nō ſcdo mō: qz nō ſunt ipſa. ¶ Itē duplr potest aliqd esse de eſſentia alicuius: aut qz eius eſſentiā intrinſece cauſans: aut qz eius eſſentiaz intrinſece integrans. Primo aūt mō ſunt mā ⁊ foīa de eſſentia tertie entitatis: qz ipſius intrinſece cāe. ⁊ nō z⁹: qz nō integrant ipſam. ¶ Itē duplr p̄t aliqd dici esse ptē alicui⁹: aut eſſentialē aut integralē vt ſupra. ¶ Itē duplr aliqd est p̄n⁹ alicuius: aut ſicut ipſi ineꝛīs: aut ſicut ip̄m effectiue cōſtituens. ¶ 12ª diffi. est. ſi illa tertia entitas p̄t ab intellectu ꝓcipi ſine mā ⁊ forma. ¶ Dī aūt q̄ nō: qz nulla res p̄t cōcipi ſine eo q̄ est de ſua eſſentia. mā aūt ⁊ forma ſunt de eſſentia iſtius tertie entitatis: que dī cōpoſitus. ¶ Sed q̄ inter quecūq̄z ſeparat nā ſeparat itellectus: lz nō e⁹: nā aūt ſeparat inter mām ⁊ formā ⁊ tertiā entitatē: cū realr diſtinguanē. g̃ multo magis fm intellm. ¶ Itē oīa abtra abinuicē diſtincta videnē ſine ſe inuicē ꝓceptibilia: cū q̄lz cōcipiaē ad ſe. ¶ Itē ois foīalitas abtra vī per ſe intellis cum p ſe dicat gdditatē: illa aūtez tertia entitas est quedā abtra formalitas: cū cōpleat bois rōnē formalē. ¶ Itē rō ſpeciei ⁊ generis fūdaē in ipſa tertia entitate: cū mā ⁊ forma nō ſint in gīe niſi per reductionē. rōnes aūt iſte per ſe ſunt p̄cīſe intell'es. ¶ Jō dī q̄ tertia entitas ſine mā ⁊ foīa itelligi p̄t: nec valet rō: qz nō ſunt de eſſentia eius: ſicut itrinſece cauſantia. ¶ 13ª diffi. est. ſi illa tertia entitas differt formalr a mā ⁊ forma. ¶ Dī aūt q̄ ſic: qz in oi diuiſione formali: opz eſſe diuidēda formalr diſtincta: diuiſio aūt ſube in materiā ⁊ formā ⁊ cōpoſitū vī formalis. ¶ Sed ꝺ. qz mā ⁊ forma dicunē de cōpoſito in p̄mo mō dicendi p ſe: talia aūt nō ponunē formalr diſtincta. ¶ Jdcirco intelligendum q̄ aliqua ſunt diſtincta realr ⁊ formalr: ſicut bō ⁊ aſinus: qz dīa ſpecifica est realis ⁊ foīalis. ¶ Itē alia realr ⁊ nō formalr: ſicut ſor. ⁊ plato quia ſunt eiusdē rōnis formalis vltimate: lz poſſint abiuicē ſeparari: alia formalr ⁊ nō realr: ſicut eſſentia creature ⁊ ei⁹ paa creatio: qz abinuicē ſunt inſeꝑabilia: ⁊ tn diſtincta: alia nec realr nec formalr: q̄uis ex nā rei ſicut actualitas ⁊ realitas: qz cū nō ſint formalitates nō oīnt formalr nec realr: cum ſint vna res. Tertia g̃ entitas lz dīat realr a mā ⁊ foīa: nō tn formalr totalr: q̄ per ſe faciat vnā preciſaz formalitatē: cū in rōne ſpecifica oīa ꝓcurrant: niſi forte rōnes generū ⁊ ſpecierū fundenē in ſola tertia entitate. ¶ 14ª diffi. est. ſi in illa tertia entitate est inuenire plures formalitates: cū vnitate reali. ¶ Dī aūt q̄ ſic neceſſario: qz cū nō ponanē niſi vna realitas fundanē in ipſa multe formalitates: ⁊ generū ⁊ dīaꝝ. ¶ Sz inſtatur: qz illa diſtinctio formalis que ibi ponit eadē rōne vī realis: qz ⁊ alie foīalitates que ibi ponunē dicunē reales: ꝑpter modū intrinſecū realitatis. ¶ Dicīē autē q̄ quatuor ſunt genera diſtictionū ex nā rei. Una q̄ nō est realis ex nā fundamenti: nec extremoꝝ: ſicut diſtinctio inter boiez ⁊ aſinū in potētia obiectiua: qz ibi nulla

E In p̄ ⁊. 2. ſ. 8. q. ꝑcedenter: ⁊ alibi sepe. F Diſtō essētialis duplex. Obiectio 4ª. Solones reſolute. Tertiā entitatem essentialr a ꝓtib⁹ diſtinguiē vt ſic: ⁊ est vnion. Scrupler dubiū curioſum Tertiā entitatem non ꝓcise ex ꝓtib⁹ habere esse. G Tertiā entitatē i hoīe corꝑeam dici. Tertiā entitatez extendi duplr: ſed p̄mū magis ſapiz quod tamen pondera. Tertiā entitatem ſenſu iperceptibilez esse H f. viſuo. 3. entitatē augeri ⁊ minui. A. I. reſpectu ſue potentie.

Universidad de Deusto

I

Ecce qō ris. De excessu nobilitatis .3. entitatis supaiaz rōnalem.

Rñdeō arguat ad pies ⁊ rñdeat ad.q.pte mittit pla non da p tituli.q. declaratione.

K

Subiectio duplex sicut ⁊ iurisditio.

Aliō i canone ⁊ vrogs iure ⁊ auctores ō aucte pape. Al.l qui. Duplex itellectus.q.

L

Intē.q.

Bonitū.q. Vide.1. etbi. ⁊ ide ⁊ ili.po litic.ad h.

M

Rō vł rōnale in boie dupł. Idē i sco. plerumqꝫ.

Bō dupł dupłr assignat.

Appe⁹ 4ł.

tua:⁊ ei⁹ quātitate:⁊ magis depēdēs est foīa ſubalis q̄ prima mā. ¶Ad rōnem factā in p̄n⁹ qōnis. dicit q̄ bō ꝯ melius sui est factus ad imaginē trinitatis:q̄tū ad p̄fectiones scōaria s:qz nobi⁹ eius po⁹ sunt inte⁹ memo⁹ ⁊ volūtas. Dñr āt scōarie:qz ptinēt ad z^m modū p se ⁊c.

¶Questio. XI.

VNdecima qō fuit. Utrum p̄ncipat⁹ regni sicilie:ex hoc sit nobilior:qz subs eccl'ie. Et quidez ad istius qō nis declaratiōez ē itelligēdū qō duplex subiectio iueniť i diuīa scriptura. vna que attēdit ſm iurisditionē tēpalem de qua loquebatur rex maximus Arta xerses bester. xiy. ca⁹. Cū plurimis gētibus ipse īperē: ⁊ vniuersuz orbē mee subditōi subiecistez: nequaquā volui magnitudie abuti potēcie:sed clemētia ⁊ entitate gubernare subiectos. Cōstat aūt illā subiectionez ſm iurisditionē tēporalē fuisse. z⁹ est subiectio que attendit ꝯ iurisditionez spūalē:de q̄ log'e apl's Petrus in p̄ma cano. sua. p̄ ca⁹. Electis aduenis ⁊c. scribēs gentib⁹:in obediē tia ⁊ aspsione sanguis Jesu chri. Stat aūt q̄ illa obediē tia in sanguie Jesu chri īme^{to} ſm^{ta} ptinet ad iurisditionē spūalē. ¶Nūc q̄ ad ꝓpm^{um}:qō pns nō īrēdit de subiectione q̄tū spectat ad iurisditionē spūalē:qz illā p̄fitēť euidenter oēs p̄ncipes catho^{ci}:sed intēdit ꝓcedere de subiectione q̄tū ad iurisditionē tēporalez:qz illam p̄fitēť singulr Rex sicilie. ¶Intelligendum tñ est:qō sicut egregie distinguebat doctor:qz ad illā qōnē excelen^{me} rñdebat:ſm iurisditionē tēporalē pōt habere ista qō duplicē intellectū. vnuz q̄ cōpēť p̄ncipat⁹ regis sicilie ad semetipsuz. Utrū ipse nobilior ex hoc q̄ subiect⁹ eccl'ie q̄ si nō esset subiect⁹. Aliū vt cōpēť ille p̄ncipat⁹ ad alios:vtrū ex hoc sit nobilior alys:qz subiect⁹ eccl'ie: ⁊ nō sic alу. ¶Nūc aūt ad ꝓpositū:nō intēdo tractare illā qōnē cōpando illū p̄ncipatū ad alios:ſm illud Apl'i dcīt. Quid.n.mihi cū his q̄ foris sunt iudicare. p̄ cor. 5.ca. ꝯ cōpando ipm ad semetipsum:sicut log'e Apl's z⁹ cor. c.10. Nos nō audem⁹ nos cōpare q̄busdā q̄ seipsos cōmēdāt:ꝯ ipsi cōparātes nosmetipsos nobismetipsis: ⁊ illa cōpatio est melior:qz melior est p̄fectio quā q̄libz hz ad se:q̄ illa quā hz in habitudine ad aliū:⁊ ſm B est inten⁹ qōnis vtrū p̄ncipat⁹ ille sit nobilior ex hoc q̄ est subiectus eccl'ie:vt videat ſi ista subiectio nobilitet illū p̄ncipatū:ad excludēdū supficialē cogitationez illoz q̄ credunt illū p̄ncipatū ex tali subiectione minus nobile esse. Sed attendēdū est ad declarādū inte^m:q̄ phi tractātes moralē sciam:cuius ps est ciuilis doctrina:ꝓ radice illius posuerūt duplex rōnale in boīe. vnuz rōnale per essentiam:sicut animam intellectiuam in cuius potētys ⁊ virtutib⁹ assimilamur angelis:qz ista p̄ suā nām est rōnalis. Aliō rōnale p participationē. s. aia sensitiua in cui⁹ potētys ⁊ virtutib⁹ assimilamur brutis:⁊ istud posuerūt rōnale per participationē:qz ꝯ illa aia de nā sua nō sit rōnalis:tñ nata est regulari a rōne:sic docet Apostolus. ¶Et ſm illā radicem ꝓcedens apl's Paulus in diuersis locis distinguit in nobis duplicē boīem duob⁹ modis. Uno mō ponit in nobis vnū boīem interiorez: qui pertinet ad regionē aie intellectiue:⁊ aliū boīez exteriorē:q̄ ptinet ad regionez aie sensitiue:de quoꝝ pmo dicit ad Ephe.3.c. Interiorē boīem habitare chm per fidē in cordibus vestris. ¶2° mō ponit in nobis vnuz boīez spūalē ad quē ptinet regio sensitiue. vñ dicit apl's Paulus p^a cor. 1y. ca. aialis bō nō pcipit ea que sūt spūs dei:spiritualis aūt oia iudicat. ⁊ vocat h aialē illū q̄ segť inclinatiōes aie sensitiue:⁊ spūalē illū q̄ segť inclinatiōē aie intellectiue. Et ſm ista dicta est inuenire quadruplicē appetitū in vniuerso. ¶Quoꝝ pmus est q̄ est ita aialis:q̄ nullo mō rōnalis:sicut est appetitus bruti:qz cū in bruto sit aia sensitiua:eius appetitus nō est regulatus a rōne:cum nulla rō sit ei cōiuncta. Et iō nullo mō rōnalis:nec per essentiā:nec per participationē:de quo in ps.31. Nolite fieri sicut equus ⁊ mulus qbus non est intellectus. ¶Scōs est appetit⁹ q̄ est aialis qdem per essentiā:rōnalis aūt p̄ participationē:sicut est appetit⁹ sensitiuus in boīe:per quē sensitiua appetunt:q̄ dī aialis p essentiā:eo q̄ per suā nām ptinet ad aiaz sensitiuā. Tñ dī rōnalis p participationē:qz natus refrenari ⁊ regulari per rōnē:dicēte dño ad Laym Heñ. 4°ca. subtus te erit appetitus eius. ¶Tertiꝰ appetitus est alius q̄ est rōnalis per essentiā ⁊ aialis p participationē:sicut appetitus intellect⁹ boīs:q̄ dī volūtas q̄ appetit itelligibilia:⁊ ille appetitus dī rōnalis p essentiā:qz ptinet ad nām aie intellectiue. vñ ſm ipm est factus bō ad imaginē trinitatis: vt ps.9.⁊.10. de tri. dī aialis tñ per participationē:qz nat⁹ iclinari ab appetitu sensitiuo:vt exprimur:de quo Apl's ad Ro.7.c. Nō qō volo bonū boc facio. ¶4.° est inuenire aliū appetitū:qui ita est rōnalis q̄ nullo mō aialis: nec per essentiā:nec per participationē:sicut est appetitus angelicus:qz cū p se ptineat ad nām intellectiuā. Et ideo sic est rōnalis per essentiā:q̄ nullo mō est aialis:cū non sit adiūctus alicui appetitui sensitiuo:q̄ ipsuz valeat inclinare:de quo scōs Reg.14.cap. Sapiens mulier ad Dauid:sicut angelus dñi ita dñs meus rex:vt nec male dictione nec bndictione moueat. s. ex inclinatiōe appetitus sensitiui ad irā vel ad vanā gloriā. ¶Nūc aūt ad ꝓpositū:sicut se habēt adinuicē rōnale ⁊ aiale:ita spūale ⁊ tēporale:cū spūalia ptineant ad boīem interiorez ⁊ tēporalia ad exteriorē ꝯ itēnionē Apl'i i alleg.ca. Et ꝯ boc est inuenire q̄druplicē p̄ncipatū. ¶Primū qdem q̄ est ita tēporalis q̄ nullo mō spiritualis:nec per essentiā:nec per pt^m:sicut fuerūt ab initio p̄ncipatus infideliū:qz ita respiciebant tēporalia bona q̄ nullo mō spūalia. Et scōs est inuenire p̄ncipatū q̄ est quidē tēporalis p essentiā ⁊ spūalis p participationē:sicut p̄ncipatus fideliuz regū:qz ꝯ de sua nā respiciant tñ tēporalia:in q̄b⁹ solū regnāt:tñ participāt spūalia:in eo q̄ subyciunť ecclesie in spūalib⁹. ¶3° est inuenire p̄ncipatū aliuz q̄ est spūalis q̄dē p essentiā:sed tēporalis p participationem. Sicut est p̄ncipatus subcelestis bierarchie:que est militans ecclia:ꝯ beatū Diony. ille est per essentiā spūalis: de nā sua respicit spūalia:cū illud subm bierarchia. i. sacer p̄ncipatus:cū est tēporalis p participationez:qz sine rebus tēporalib⁹ oīno gubernari nō pōt. ¶4.° est p̄ncipatus q̄ ita est spūalis q̄ nullo mō temporalis:sicut est p̄ncipatus celestis bierarchie:quia angeli ita respiciunt spūalia q̄ nullo mō indigēt adminiculo rez tēporaliū: ⁊ talis est p̄ncipatus bti Michaelis. Daniel. 12. cap. In tēpore illo ꝯsurget Michael p̄nceps magn⁹. Et si dicať q̄ iste p̄ncipatus est tēporalis p pticipationem:in eo q̄ angeli disponunt tēporalia qbus p̄sunt:vt bz in Daniele:tūc ponit illa distinctio que bz eiusdē ꝓphe. 7. ca. Milia miliū ministrabant ei:⁊ decies centenamilia assistebant ei. vbi ponit dūia inter angelos assistētes ⁊ ministrātes:qui sunt iferiores ſm beatū Dionysiuz. bi sūt 7os ordines inferiores:⁊ tres superiores sunt assistentes. Et iō ls p̄ncipatus ministrantiū esset tēporalis p participationez:tñ p̄ncipatus assisten^m nullo mō. Sed ad ꝓpositū:p̄ncipatus mere tēporalis est:sicut appetit⁹ in brutis sensitiuus:qz sicut ille nō est rōnalis p essentiaz: nec p pticipationē:nec ille spūalis:p̄ncipat⁹ aūt fidelius est:sicut appetitus sensitiuus in boīe:qz sicut ille rōnalis est p participationē:ita iste spūalis:⁊ p̄ncipat⁹ ecclie est sicut appetitus intellectiu⁹ in boīe:qz sicut ille aialis per

N

Aialis ⁊ nō rationalis ⁊ tcōtra vroqꝫ mō ⁊ cꝫ notāter.

Principatus fideliū nobilior est ꝙ ifideliū ⁊ arē?

Principatus ecclie duplr incipare spiritual: quare ceteris vel sit nobilior

3⁹ alia c. 50.

B

Hic arguit ꝺ ꝓcō q̄stī.

O

Hide.7.poli. ꝓia ad h.

Applicatio dictorum.

P

Principat⁹ 4ł

Precise tpal

Precise spūa

Ilē vroqꝫ mō duplicitēr.

De ecclesiastica hierarchia.

Z.l.6it.

Q

Principat⁹ angelor duplr. 3.6.13.7.14.c.

Angeli ministrātes ⁊ assistētes qui?

D

Relonem diuitatē nō imgnare oñdit

Applicatio notabilis.

Considera an ꝓtia ⁊ dic cō cludēter.

A

per ꝓticipationē:ita ille tēporalis per ꝓticipationē:⁊ p̄ncipatus celestis hyerarchie est:sicut appetitus in angelo:qa sic ille nullarenus est aialis:ita p̄ncipat⁹ assisten^m nullo mō tēporalis. ¶Dicunt aūt alу magis ad ꝓpo^m. q̄ sicut appetit⁹ sensitiuus nobilior est in boīe q̄ in bruto:qa ibi nō est rōnalis p essentiā:nec p participationez:⁊ h̄ p participationē rōnis:ita p̄ncipat⁹ fideliū est nobilior q̄ ifideliū:qa spūalis p participationē:⁊ ille non. vnde p̄z qō p̄ncipatus eo nobilitať:qa spūalis p participationē: sicut appetitus sensitiuus in boīe. Et qa p̄ncipat⁹ regni sicilie est per participationē spūalis dupliciter. Uno modo.qa subiectus eccl'ie in tēporalibus. Alio mō.qa eo q̄ subiect⁹ in spūalib⁹:ideo magis nobilis q̄ si vno tñ mō. si enī p̄ncipatus tpales nobilitanť ex participatione spūalis:quāto magis p̄ticipāt eū:tāto magis nobilitanť. ¶Ista autē veritas cōfirmať q̄druplici via. Primo qdē in nālib⁹:qa aia sensitiua in bruтis ita dñať q̄ nō est alicui supiori aie subiecta:sic supema:⁊ vltima pfectio eius.aia aūt sensitiua in boīe nō dñať gn sit subiecta aie rel^{ne}:⁊ tñ nobilius est in boīe:eo q̄ subycit⁹ aialē. q̄ ille p̄ncipatus eo q̄ subycit⁹ spūali est nobilior: sicut sensitiua in boīe que subycitur rōni. Unde si non subyceret esset ad moduz sensitiue in bruto. ¶Scōa via est in moralib⁹:qa vtutes morales p quas boni p̄ncipes regnāt:vt iustitia ⁊ mīa sunt in p̄nci⁹ ifidelib⁹ sui gra:⁊ nullis superiorib⁹ vtutib⁹ subiecte:cuz pfectiores nō bēant. In p̄ncipib⁹ aūt fidelibus sunt subē vtutibus theologicis que sunt fides spes ⁊ charitas regulantes ipsas. ¶Et ideo sicut vtutes morales sūt meliores vbi subyciunť theologicis:ita p̄ncipatus politicus:dum est p̄ncipatui diuino submissus. ¶Tertia via est in speculabilib⁹ quātū ad speculatiuas scias:qa cuz phia fuerit vltima pfectio paganoz:⁊ nulli supiori doctrine subiecta:⁊ in sanctis fuerit subiecta sic ancilla:vt docet btus Gregoriꝰ:nobiliori mō fuit i scis:vbi fuit recta a theo⁹. Et iō nō fuit ibi erroꝝ admixta:sic in phis:⁊ ille p̄ncipatus p buc modū est nobilior:qa subiectus illi p̄ncipatui theologico q̄ errare nō pōt:⁊ regulať ab eo:cuius fides nō pōt deficē ſm p̄missuz dñi Saluatoris. Luc. zz° cap. Ego pro te rogaui Petre:vt non deficiat fides tua. ¶Quarta via est in supnālibus:qa cū aia rōnalis in boībus p̄ncipeť nulli subiecta in aliquo suppōsito cōmuniter:tñ in pſona dñi nři Jesu chri subycit⁹ supiori nāe. s. deitati obediēs oīno:⁊ tñ cōstat q̄ aia rōnalis est nobili⁹ in Chro q̄ in aliquo alio boīe:vbi est subiecta. ¶Et si dicať q̄ si in Chro est nobiliori mō:qa vnitur: nō qa subiecta:nō vz:qa si posset vniri sine subiectione tali:posset chr̄s esse peccator in eo q̄ eius aia deitati nō est subiecta:sic ceteri boīes sunt pctōres:qñ aia sensitiua nō subycit⁹ itellectiue. Et ideo sic nobilitatis est ibi subyci deitati:ita subyci h vicario chri. ¶Ex 3 illā ptē argr:qa subtio dic quādā relōnē:cū sit ad aliꝰ ex 7° de tri. Et nulla relo dicit aliquā dignitatē:aut nobilitatē. q̄ ex tali subiectione p̄ncipat⁹ regni sicilie nō est nobilior. ¶Intelligēdū tñ est:ad ostendēdū q̄ relo nō dicit dignitatē:q̄ qa in diuinis pſonis ſm documēta bti Aug. 5° ⁊ 7° de tri. sunt q̄tuor relones. s. p̄nitas ⁊ filiatio:spiratio cōis:⁊ spiratio ppria:ita q̄ in pſe sunt duo. s. p̄nitas ⁊ cōis spiratio:in filio due. s. filiatio ⁊ eadē spiratio: ⁊ in spūscō vnica. s. ppria spiratio. ¶Nunc aūt ad ꝓpositū si aliqua relo in creaturis dicit nobilitatem:multo magis iste que sunt in dīnis pſonis p̄cipalissime:⁊ tñ ille nō ipoꝛtant nobilitatē. q̄ multo minus alie. Que autē ille relones diuine nō ipoꝛtēt nobilitatez/ pbať duplici via. Tū qa tūc filius haberet aliquā nobilitatē quā nō bz pī:⁊ ecōuerso:cū oīuz sit nobilitas penitus vna. Tū qa plures nobilitates haberēt pī ⁊ filius glibet ipsoꝝ q̄ spūscūs:cū quilibet eoꝝ habeat duas relones:⁊ spirituscūs nō nisi vnā. Rursus docet btus Aug. in 6° de trini. q̄ tāte pfectionis ⁊ nobilitatis est vna pſona dīna sola:sic oēs tres simul sumpte:⁊ tñ ipse sil' sumpte hñt q̄tuor relones:⁊ quelibet per se nō nisi vnā:aut duas.

B

Circa istam qōnez sunt duo p̄cipal'r facienda: cū agit de subiectione regni sicilie:qa p̄mo insistendū est circa illius subiectionis nobilitatem. Et scōo circa eius necessitatem.

p⁹ articulus.

Motiuū vel gſiale suppositū in hoc articulo.

F

Quantum ad p̄mā partē est intelligendū:q̄ cuz illa questio habeat duas partes sicut alie:vnā affirmatiuā:⁊ aliā negatiuā:oēs rōnes q̄ fiunt ad partē affirmatiuā cōiter tangunt mediū cōiunctionis ⁊ vnionis:qa sūma nobilitas illius p̄ncipatus est in eo q̄ vnit⁹ ⁊ q̄si incoꝛporat⁹ eccl'ie:⁊ oēs cōiter rel̄ones que sūt ad partē negatiuā tangunt modū subiectionis: que videť ipoꝛtare seruitutē ⁊ libertatez auferre. Et iō ad astruendū partē affirmatiuā. ¶Primo videndus est quō illa coniunctio declarat illius p̄ncipatus nobilitatem. ¶Et scōo ad destruendū partē negatiuā quō illa subiectio non obfuscat illam nobilitatem.

Prima pars vide.⁊.poli. ⁊ alibi. Ex ꝓiunctiōe ad supiora ifeꝛiora nobilitari oñdit 4°.

Quantum ad p̄mā partē est intelligendum:q̄ maxima nobilitas inferioꝛ attēdit in eo q̄ suis superioꝛibus coniungunť:sicut declaratur. ¶Primo quidē in politicis. vbi qa natura mlꝛeris est iferioꝛ natura boīs:maxima nobilitas mulieris attenditur:in eo q̄ nobiliori viro despōsať. ¶Scōo declarať in phisicis:qz cū nā coꝛpis sit iferioꝛ nā aie:summa nobilitas coꝛpis in hoc attēdit qñ animať siue in p̄ma infusione siue in resurrectione:cui⁹ signū est quātū vilificať coꝛpus mortuū existēs. ¶Tertio declať in theologicis:qa cū nā humana sit inferioꝛ dīna:nūq̄ fuit nobilitata aliq̄ creatura tantū quātū fuit chri humanitas: in eo q̄ fuit deitati ꝙiuncta in ſuppōsito vbi. Unī dicit btus Aug. 12° de tri. Nō in rebus per tempus oꝛtis illa summa gra est:qua in vnitate pſone hō ꝙiunct⁹ est deo. Et dicit:per tps oꝛtis qa mysteriū emanationis eterne vnio ⁊ trinitas triū pſonaꝝ in vna nā est excellentioꝛ. ¶Quarto declarať i thearticis:qa aie sanctoꝝ:⁊ oīuz bonoꝝ in hoc sūme dignificanť:qa cū diuina essentia: sicut cū obiecto btifico ꝙiunguntur:⁊ qa oīa tēporalia cōstat esse iferioꝛa spūalib⁹:ideo in B sūme tēporalia nobilitanť:qa sic spūalibus cōiunguntur:⁊ istud est ꝓpo^m.

Vide p̄ poli. de hoc duplici p̄ncipatu.

Quantum ad scōam particulā dicunt vulgo loquentes/ q̄ subiectio semp importat ignobilitatē:cū subyci sit seruire. Et ideo repugnat deo subyci:⁊ nō p̄sidere:qō est nobilitatis. ¶Et istud dicuz stare nō pōt ſm fidē. Tū qa Cōstantinus tūc dehonoꝛasset imperiū qñ fecit se fieri chrianū:cū tūc fuerit pfessus subiectionē in spūalib⁹. Tuz qa Hlodoneus rex primus frācoꝝ chrianus inhonoꝛasset frācoꝝ reg^m in eo q̄ semetipm fecit fieri chrianū:⁊ p̄ns filiū:⁊ istō est absonū apud fideles. vnde p̄z q̄ subiectio nō semp ignobilitat. Et cū dī q̄ deus rōne sue pfectionis:nō pōt eē subiectus. Dī q̄ subiectio nō dicit dignitatē simplr. tūc enī esset in deo:sicut denoīatio:sed dicit dignitatē ⁊ nobilitatē in determinata mā:sicut causare aliquid eq̄ le sibi in pfectione:est perfectionis in natura creata:nō tñ in diuina. Unde dico q̄ ista subiectio includit nobilitatē ⁊ libertatē:qō 4.ª declarať. Primo quidē comparando statū inocētie ad statū nature lapse:qa membra coꝛpis humani:⁊ vires oēs exteriores erāt tūc subiecte p̄ncipatu despotico:sicut nunc ⁊ manus ⁊ pes:⁊ nūc nō sic subiecta sūt. vt p̄z de ira ⁊ ꝙcupiscētia:que nō semp obediūt:ꝯ sint subiecta p̄ncipatu politico: sed maioris

H

Etsi nō simpr i mā tñ determinata subiectionē nobilitatez ꝙotare quadruplr.

Vide p̄ poli. de hoc duplici p̄ncipatu.

I libertatis erant oĩa in statu illo:ꝛ nobiliora.ꝯ esse subz est libertatis:ꝛ nõ illibertatis in aliquib⁹. ¶ Scõo cõparãdo statũ hois virtuosi ad statũ vitiosi:ga vitiosus distinguit a virtuoso:ga in ꝟtuoso vires sensitiue sunt subiecte aĩe rõnali:vt nõ habeãt passiões edomitas rationi repugnãtes. In vitioso aũt vires iste nolũt esse subiecte. Et tñ cõstat ꝙ ille vires sunt nobiliozi modo in hoie ꝟtuoso:ꝛ in maiozi libertate. ¶ Intelligenduz est tñ ꝙ istud ꝑz in q̃druplici subordinatiõe in hoie reperta. ¶ Quaꝝ ꝑma est corpis ad aĩaz:ga corpus est melius dispositũ ꝛ magis sanũ cũ magis obediũt membza aĩe ad nutũ subiecta. vñ in egrotis ita subyciunt ꝛ in paraliticis:ꝛ tñ nõ ibi magis libere. ¶ Scõa subordinatio est hois exteriozis ad iteriozẽ:ga in hoie bono ꝙ est magis liber q̃z malus homo exterioꝛ interiozi est maxime subiectus. ¶ Tertia subordinatio itell's ad voluntatẽ:ga qñ volũtas diuertit a dictamine rõnis:tũc efficit vitiosa:ꝛ in seruitute peccati:qñ aut sequit iudiciũ rõnis recte:tũc est libera:ꝛ magis digna. ¶ Quarta est subordinatio portionis iferiozis rõnis ad superiozem. qñ eni portio inferioꝛ deseruit rõni:tũc est aĩa subordinata ꝑm btũm Augustinuz.ꝛ melius disponit:ꝛ magis tũc libera est. Unde dicit btus Aug⁹ in lib. de ciui. dei. recitãs dictũ poeticũ de quodã qui habebat licentiam male agendi. O miseꝝ cui potestate licebat. ¶ Tertio ostendit ꝓpositũ cõparando hoiem minus virtuosuz ad magis virtuosum:ga quãto bõ magis est pfectus in virtute tãto magis ille vires per quas appetit tẽporalia subiugant viribꝰ per quas inclinat ad spũalia:ꝛ p ꝯs virtuosissimũ est optimũ ꝑncipatũ tẽporaliũ ꝑncipatui spũaliũ esse subm. ¶ Hoc aũt declarat ꝑm q̃druplicẽ graduz ꝟtutis qui ponit in morali pbia. ¶ Quoꝝ ꝑmꝰ dr perseuerãtia:in qua cũ passiones appetitus sensitiui insurgunt ꝺ rõnẽ:puta ira:aut cõcupiscẽtia:fit pugna inter hoiez exteriozẽ ꝛ interiozẽ:ꝛ tũc interioꝛ nec vincit: nec vincit:sicut in agonisticis:ei qui ꝓuocat sufficit ꝙ seipsuz defendat:ꝛ talis dicit perseuerãs. ¶ Secũdus gradus ponit ꝓtinẽtia:qñ insurgentibus sic passionibꝰ: homo exterioꝛ ab interiozi vincit: sed cum molestia ꝛ difficꝛ. sicut in agonisticis qui nõ sunt multũ fortes superant aduersarios:sed cũ difficultate:ꝛ talis dr cõtinẽs. ¶ Tertius gradus ponit qñ insurgente tali pugna hõ interioꝛ facilr superat exteriozẽ:ꝛ tenet ipsuz subiectuz sine molestia:ꝛ talis dicit tẽperatus. ¶ Quartus ponit gradus ꝛ sũmus:qñ homo iteriozꝛ tenet exteriozẽ ꝛ eiꝰ vires ita subiugatas:vt nullatenus ei bellũ audeãt attẽtare:nec velint:ꝛ talis dicit vtus heroica quasi diuina: ga trãscendit bonitatẽ humanã. Et ideo dicebat ꝓtinus rex troianoꝝ de Hectore filio qui habebat excellentiã illius ꝟtutis:ꝙ magis videbat filius dei q̃z filius hois mortalis. ¶ Istam virtutẽ habuit silr btus Franciscus:cuius dũ spus niteret ad oẽm sanctitatem:caro ipsius que dicit hõ exterioꝛ:nõ solũ nõ repugnare: sed etiã ꝓcurrere conaret. ¶ Nũc ꝙ ille ꝑncipatꝰ nobilissimus est heroicus:ga ad moduz ꝟtutis heroice hõ exterioꝛ.s.tẽporalis hoiꝫ est q̃si iteriozꝛ pfectissime ẽ subiectꝰ. Et ideo sic ꝟtus heroica dr dĩna:ita ille ꝑncipatꝰ dr esse diuinus. ¶ Quarto ostendit ꝓpositũ cõparando statũ presentis vite ad statuz felicitatis future:ga sicut post resurrectionẽ futuraz aĩa erit subiecta totalr deo: magis q̃z nunc:ita corpus erit aĩe subm totalr:vt possit oĩno vti eo ꝓ libito voluntatis ipsum mouẽdo:sic dicit Sapien.3° capl'o. Fulgebũt iusti:ꝛ tanq̃ scintille in harundineto discurrẽt. Et iteꝝ Isai. 40. capl'o. qui sperant in dño mutabũt fortitudinem assument pẽnas vt aquile.current ꝛ nõ laborabunt:ambulabũt ꝛ nõ defi-

Subordinatiões q̃druplicẽ i hoie reperiri.

K

Vide.12.tri.ꝛ alibi. Vide.13.tri. cap.5.

L

Gradus bonitatis moralis virtutis 4ꝫ ꝛ totuplex malitia oppositi

Vide.7. ethi. ca.1.ꝛ inde.

M

2° ethico.c.1.

Frãciscus heroicus: ꝛ silr hector: sed vario modo.

cient. illa autẽ perfecta subiectio corpoꝝ nõ erit ignobilitas ipsoꝝ:imo felicitas:ꝛ ita iste ꝑncipatus ex hoc ꝙ est digne subiectꝰ nõ ignobilitat:imo nobilitat significat.

N

Dico ergo ad q̃nez ꝙ ꝑncipatus regni sicilie: habz duas habitudines ꝛz quas ad opposita comparatur: vna habitudo est in eo ꝙ suis iferiozibus dñatur:ꝛ alia habitudo in eo ꝙ suis superioribus subordinat:ꝛ ꝛm istas duas habitudines ponuntur hic tres cõclusiones. ¶ Quaꝝ prima est ꝙ ille ꝑncipatus est multũ nobilis inter ceteros mundi ꝑncipatus iquantũ respicit iferioza:sicut patet in multitudine ꝑncipũ ꝛ politiarũ sibi subiectarũ. ꝛm illud Sapientis ꝓuerbioꝝ.14.capl'o. In multitudine populi dignitas regis. In paucitate plebis ignominia ꝑncipũ. ¶ Scõa cõclusio ꝙ ille ꝑncipatus est nobilioꝛ in eo ꝙ est subiectus ecclesie:q̃z in eo ꝙ est ꝑfectus toti sue reipublice:ga cuiuslibet habitudo melioꝛ est ad sua superioza a qb⁹ perficit:q̃z ad sua inferioza quibus sua perfectio cõmunicatur. Ista aũt deductio cõfirmat 4ꝫ. ¶ Primo.ga in sensibili mundi machina:cuz luna illuminet ẽ nta ꝛ illuminet a sole:melioꝛ est cõditio lune ꝛm quã illuminatur a sole:q̃z inquantũ ipsa illuminat:ꝓ eo ꝙ lux quã recipit est in ea formalr:ꝛ lux quã dat non nisi causalr. Scõo declarat in morali materia ꝛ in rationali natura:ga melioꝛ est habitudo aĩe sensitiue in eo ꝙ rationi deseruit q̃z in eo ꝙ ꝓsidet membris corpis:cum ꝛm primũ accipiat virtus:ꝛ non per scõm. ¶ Tertio declaratur istud in discipuli schola:ga ꝑfectioꝛ est habitudo ꝛm quã quis cõparat ad docentẽ a quo perficit:q̃z illa qua comparat ad discentem quem perficit. ¶ Quarto declarat istud in hierarchia celesti:ga meliozes sunt angeli supremi inquantũ a deo illuminant:q̃z iquantũ inferiozes illumĩãt:cũ illuminatio illa sit btifica:ꝛ nõ ista:ꝓ eo ꝙ vnus angelus aliuz beatificare nõ potest.

Resolo huꝰ articuli. habitudo ꝑncipatus sicilie 2ꝫ. Cõclusio 3ꝫ.

O

¶ Tertia cõclusio est: que sequit ex istis duabus ꝙ ꝑncipatus regni sicilie est nobilioꝛ in eo ꝙ est subiectꝰ ecclesie. Si eni valde in habitudie ad iferioza:ꝛ nobilioꝛ in habitudine ad superioza inquantuz eis subiectus est nobilioꝛ: ita iste status inquantũ est subiectus eccl'ie ex deductione euidentissima. ¶ Et cõfirmat illa ꝯclusio duplr. Primo. ga sicut in ꝑadiso terrestri Adam q̃diu voluit esse subiectꝰ deo fuit bonoratus:ꝛ quãdo noluit subyci fuit vilificatus. ꝛm illud psal'. 48. Homo cuz in honore eẽt nõ intellexit cõparatus est iumẽtis insipientibus ꝛ silis factus est illis: ita illa subiectio retinet honorẽ. ¶ Scõo ꝯfirmat. ga sic in celesti paradiso: deus creauit duos ꝑncipes in sacra scriptura noiatos. s. lucifer: ꝛ Michaelẽ archangelũ: quoꝝ primus noluit esse subiectus: ꝛ ideo fuit reprobatus. Scõs vo ex eo ꝙ fuit subiectus fuit bonoratus: ita in tabernaculo militantis ecclesie videt fuisse duplex ꝑncipatꝰ illi modo distinctus. s. ꝑncipatus Federici qui fuit abolitus: eo ꝙ recusauit esse subiectus: ꝛ ꝑncipatus Caroli: qui fuit cõfirmatus ꝛ veneratus: eo ꝙ voluit eẽ subiectus. Unde de certamine coꝝ põt accipi illud Apoca. 12. capl'o. Factũ est ꝓliũ magnũ in celo: Michael ꝛ angeli eius ꝓliabant cũ draconẽ ꝛ draco pugnabat ꝛ angeli eius: ꝛ non ꝓualuerunt neq; inuentus est locus eius amplius in celo ad litterã: ga locus illius ꝑncipatus fuit per illũ diuinitus euacuatus. Et ideo sicut ꝑncipatus Michaelis fuit ex subiectione nobilitatus: ita ꝛ iste. vnde sicut ille est maxime subiectus in celo ꝑncipatu hierarchico: ita ille in terra ꝑncipatui ecclesiastico qui est diuinus.

P

Cõclusio ꝑncipalis ex dictis corrclarie

Circa scdam partem ꝑncipalem istius qõnis: insistendũ est circa illius subiectionis necessitatem: vbi est intelligendũ ꝙ necessitas illius

Scõo arti.

A

Necessitatem subiectiõis dicit ꝑncipatus sicilie in duplici radice cõsistere.

Prima pars. Obligatio humane volũtat ꝙ duplex, silr.

Bonũ iuramẽto fortificari.

3ª cõclusio.

B

Scõa pars.

II. principi.

3ª cõclusio.

Ordo duplex scripture reperit ꝑm quẽ ꝓpositũ ondi mur lõgo processu.

C

6ª particula.

Spũalia tpali ꝑ iure ꝑferri.

Varia notabilia. Ba.

Declaratio ma. duplex cũ duplici cõfirmatione.

D

illius subiectionis ꝓcenit a duplici radice: quaruz vna est obligatio ꝓueniẽs a voluntate humana. Secũda radix: obligatio ꝓueniens a voluntate diuina.

Quantum ad ꝑmã priculã: volũtas hũana obligat se deo dupliciter. vno modo per viam voti: sicut dicit ꝓpheta in psal'. 75. Uouete ꝛ reddite dño deo vestro oẽs qui in circuitu eius affertis munera. Alio modo per viam iuramenti: sicut dicit idẽ ꝓpheta in psal'. 108. Iurauit ꝛ statuit custodire iudicia iustitie tue. ex quibus dictis ꝓphetic̃is habet ꝙ melius est actus ꝟtutis: cũ voto ꝛ iuramento: ga ꝑmũ ꝯsoluit. ꝛ scõm ipse implenit ꝛ nõ ꝯsoluit: nec ꝯplenit nisi meliora: ꝛ ga iste ꝑnceps obligat se per modũ voti ꝛ iuramẽti ad fidem seruandaz ecclesie: ideo illa subiectio est magis necia: ꝛ sicut magis necessaria: ita magis perfecta. Et istud est quantuz ad necessitatem obligationis que ꝓuenit a voluntate humana.

Quantum ad scõam particulaz: voluntate diuina homo quilibet obligat ad omnia illa que dictat ratio recta naturalis esse facienda. Et ga ratio euidentissima videt dictare ꝙ ille principatus: eo ꝙ ꝑnceps tẽporaliũ sit subiectus spiritui spiritualiũ. ideo ad hoc nãli iure tenet: quãtũcũq; nõ fecisset votũ nec iuramẽtũ: ꝛ ista necessitas ꝓueniẽs a volũtate dĩna dictat ex ordine quẽ bñt adinuicẽ tẽporalia ꝛ spũalia.

Intelligendum tñ est ꝙ in diuina scriptura iuenit ordo duplex. Quoꝝ vnus dr esse ordo eminentie de quo apl's ꝑaulus ꝑma Lozin. 15° capl'o. dicit. Unusquisq; in ordine suo consurget: ꝛ loquit ibi de ordine pfectionis: inducẽs istud exẽplum. Alia claritas solis: alia claritas lune: alia stellaꝝ. stella iquit differt a stella in claritate: ꝛ sic resurrectio mortuoꝝ. ¶ Scõs dicit esse ordo dependẽtie ꝛm quẽ vna res est ab alia: sicut ꝛz ꝑmũ: una res est supra aliã: de quo ordine accipitur illud Job. 38. capl'o. Nunquid nosti ordinẽ celi: ꝛ pones rationẽ eiꝰ in terra: qualr scz vna sphera mouet ab alia. ¶ Et ꝑmo ostendendũ est ꝓpoꝫ ꝛm ordinẽ eminẽtie: ꝛ scõo ꝛz ordinẽ dependẽtie.

Quantum ad ordinẽ eminẽtie: nullus fidelium dubitare debz quin bona spiritualia sint supioza bonis tẽporalibus. Unde btus apl's ꝑaulus ꝑma corinth. 9. capl'o dicebat sic. Si nos vobis spũalia seminauꝰ nõ est magnũ si carnalia metaꝫ? q̃si diceret ꝙ nõ est magna merces: si tẽporalia ꝓ spiritualibus accipiant. ¶ Et istis ꝑmissis arguit. quãdocũq; sunt alique due multitudines quaruz vna ꝛm se totam est alteri subiecta. quicũq; ꝑncipat in supioꝛi debet ꝑ esse illi qui ꝑncipat in inferioꝛi: ꝛ illa regula declarat dupliciter. ¶ Primo quidem in naturalibus: ga si corpoza incoꝛruptibilia: vt supercelestia icoꝛruptibilibus ꝛm mlitudinẽ ꝑncipant: sic declat btus Hzego. in moralibus: opꝫ vt illud corpus qõ naturalr ꝑfidet in coꝛporibus superioꝛibꝰ/ꝓsideat naturalr ei qõ ꝓsidet in inferioꝛibus. ¶ Scõo declarat in ciuilibus: quia si multitudo alicuius ciuilitatis ꝑncipareꝰ alicui multitudini alicuius ville vel suburbij/quicũq; principatur in ciuitate illa/eoipso debet ꝑncipari ꝑncipi illius suburby: vt per se videt patere. ¶ Et confirmat. Tum quia ideo ga ciuitas romana ꝓsidebat ceteris ciuitatibus. ideo ꝓnceps romani populi ꝓsidebat ꝓncipibus aliarũ. Tum ga. ideo ga ecclesia romana est magistra aliaꝝ ecclesiaꝝ: ꝛ mater: ideo ꝑnceps romane ecclesie conuincit esse pater ꝛ magister ꝓlatoꝝ aliaꝝ eccl'iarũ. Istis aũt ꝑmissis talis iducit minor. Sz tota multitudo tẽporalis subycit toti multitudini reꝝ spũaliũ: vt fuit ex fide ꝓpositũ. ꝯ ꝑncipi spũaliũ dz ꝑncipi spũaliũ

E

Euasio. Obiectio 2ꝫ.

Confirmatio 4ꝫ deductionis ꝓcedentẽ.

F

De angelica hierarchia.

1. Lozin. 13.

G

Subordinatio q̃uoꝝ iteruꝝ illa deductio ꝯ druplr formalr accipitur.

H

Vide ad ꝓpositũ huiꝰ mãe Scbã in dialogo: ꝛ Aure olũ atq; Ioã. ꝓcheđ. Aug. de anchona. Ioã de turre cremata: aliosq; plcs qui de anẽte ꝛ ptãte eccl'ie: ꝛ de cõparatiõe ꝛ dignitate statuũ scripserũt.

I per illas subiectiones fuit deductio intenta. Tuz quia in confirmatione deductionis:qñ dicit q principatus subycit inferiori portioni:cõstat q intelligi debet in tẽ pozalibus:z portio eius iferior superiori:quo ad eadẽ. Et ideo portio inferior in tempozalibus illi qui principatur portioni superiori.

2ª particula.

Circa scdam particulã illius particule:ad declarandum ppositũ fm ordinez dependentie:est intelligendũ cũ quatuoz sint modi dependẽtie fm q sunt q̃tuoz causaz gña:depẽdẽtia finis dicit esse prestãtissima:ga finis est causa causarũ:sicut posuerũt phi:pzo dependẽtia igit cause finalis sumitur intentio illius particule. ¶Sed ad illius particule declarationẽ:preintelligendũ est q cũ finis z bonum sint idem:Quatuoz genera bonoz inueniũt in diuina scriptura. ¶Quedã enĩ sunt bona extra nos:sicut diuitie z honozes que dicuñt bona fortune in vulgo:z ista sunt bona exterioza:ga non sunt formaliꝛ in possibilitate:de quibus dicebat Joseph fratribus suis.Heñ.45.caplo. Uenite ad me z dabo vobis bona omnia egypti.Et 4º Regũ.8.caplo.Dicit q venit Açael ad Deliseuz bñs secũ oĩa bona Damasci. ¶Scõo sunt alia bona circa nos:que sunt bona corpis nos circumstantia:vt pulchritudo sanitas z fortitudo:de quibus bonis dicebat Job eiusdẽ 2º caplo.cũ esset lãguoze corpis afflictus.Si bona suscepimus de manu dñi:mala aũt quare non sustineamus tẽpoze ifirmitatis:sicut bona tẽpoze sanitatis. ¶Tertio sunt alia bona infra nos: sicut bona anime que sunt nobis interioza ficut ipsa anima:sicut virtutes z operationes meritorie:vt scia sapia z iustitia:de qbus dicit Sap.7º caplo. Uenerunt autẽ mibi omnia bona pariter cũ illa.ſ.cũ prudẽtia.ga vtutes morales prudentie ponunt esse cõiter cõnexe. ¶Quarto sunt alia bona que sunt supza nos:z illa sunt bona nãm nram transcendentia:sicut sunt vtutes theologice:z sciſpũs dona: de qb9 dicit Saluator Matth.7º caplo. Pater vester celestis dabit bona petentibus se:z alibi dicit. Spiritũ bonũ petentibus se. ¶Et in istis bonis est manifestus ordo eminẽtie:ga melioza sunt bona circa nos q̃ extra nos:sicut dicebat diabolus dño in Job.Uncta que bz homo dabit pzo aĩa sua.i.pzo sanitate:de qua itẽdebat ibi bñe licentiã auferendi.Et iterũ bona infra nos sunt melioza q̃ illa que circa nos:ga illa sũt bona aĩe : z ista sunt bona corpis.vnde pzo scruandis bonis aĩe docet mozalis scia exponere corpis vitã.Et itez melioza sunt bona supza nos q̃ ifra nos:quia spũalia z diuina:z illa mere naturalia.Et itez in istis q̃tuoz generibus bonoz est inuenire ordinẽ dependẽtie:sicut ad finẽ:quia bona exterioza fortune sunt ꝓpter bona corpozis que sunt nature:cũ ꝓpter hoc appetant:z iteruz bona exterioza sunt ꝓpter bona mentis:sicut corpus est ꝓpter aĩaz: vt ad finẽ:z iterũ bona nr̃a iterioza sunt ꝓpter bona superioza:ga aĩe bona ordinant ad gloriã:sicut docet bt̃us Aug.pmo de tri. Que gloria est donũ spũale:vt ibi pz. ¶Nunc ergo ad ppositũ:si esset aliquis pnceps qui nõ haberet dñium nisi supza bona fortune:ille deberet subesse illi qui haberet dominiũ supza bona nãe in corpibus:sicut bona ista sunt supza bona illa. Et ille qui haberet tñ dñium in bonis corpis deberet subesse illi qui hꝫet dñium in bonis aĩe:sicut corpus aĩe subest. Et ille qui hꝫ dñium in bonis interiozibus aĩe:eadẽ ratione deberet subesse illi qui haberet pncipatũ i bonis superiozibus.Cũ ergo pncipes tempozaliũ nõ habeant dominiũ nisi in rebus exteriozibus:z circa nos z infra nos:forte quo ad aliqua:z in bonis supza nos nullã habeant auctem in re nãli debẽt subyci in suis pncipatib9 ei qui pncipat fm bona supnaturalia que sunt supza nos. ¶Istis aũt premissis:formaꝛ sic ratio fm dependentiã finis.quãdocũq3 aliqua due facultates ita se habent q vna ordinat ad aliã sicut ad finẽ:ille qui pncipat in fine debet pesse illi qui pncipat in eo qõ est ad ad finẽ:z illa regula declarat 4ª. ¶Primo quidez in iconomicis:quia enĩz mulieres sunt ꝓpter boies:eo q mulier in adiutoziuz viri legit esse creata.Heñ.2º cap. Et ideo quicũq3 pncipat in boibus debet pesse pncipi pncipi inter mulieres. ¶Scõo declarat in mechanicis.ga enĩ frenefactiua ordinat ad equestrẽ:sicut ad finez : iõ pnceps equoz debet nãli iure pncipari pncipi frenoz. ¶Tertio declarat in politicis.vbi ga facultas equestris ordinat ad militarẽ:ficad finẽ:ideo pnceps equorũ debet subesse pncipi militũz. ¶Quarto declarat in hierarchicis:ga enĩ ecclesiastica hierarchia ordinat ad celestẽ:sicut ad finẽ:ideo princeps militãtis ecclesie oz subyci pncipi triũphãtis. ¶Et illa regula sic declarata accipit talis minoꝛ:si facultas rerũ temporaliũ:nullo debitate fideliũ:ordinat ad facultatẽ rez spiritualiũ sic ad finẽ.ergo ille qui pncipat in facultate tẽporaliuz debet subesse ei qui in facultate spiritualiuz principat. ¶Sed illa ratio triplr soluebat. Uno modo a dicẽtibus q maioꝛ nõ est vliter vera:nec exempla oñdũt:cũ vlis affirmatiua possit destrui per vnicã instantiã. Alio modo:ga lz maioꝛ sit vera:tñ minoꝛ est falsa:qz spũalia z tẽporalia sunt disperata.Et ideo nõ adinuicẽ subordinata.Et ꝑma illaꝛ est otra rõnẽ:ga finis imponit necessitatẽ bis que sunt ad finẽ fm phos. Et sicut necessitas ista est ad finẽ:eadẽ rõne pnceps finis imponit necessitatẽ pncipi eius q est ad finẽ:vt ipsuz dirigat ad finez. ¶Scõa solo est cõtra fidẽ:ga illi qui ponũt tẽporalia nõ esse ꝓpter spũalia:ponũt esse tẽporalia sui gra appetenda.Et sic ponũt in diuitys felicitatẽ. ¶Ideo est tertia solutio magis apparens dicẽs vtrãq3 premissarum esse verã:tñ nõ sequit intenta 2clo:vt subyciat pnceps seculi in tẽporalib9:sed solũ in spũalibus:qõ nullus negat. ¶Ista tñ solo dat occasionez magis ꝓpositi:ga si ex hoc ostendit ille subiectus illi:ga facultas illi9 est ꝓpter facultatẽ istius:eo modo z quãtũ ad alia quibus facultas est ꝓpter facultatẽ erit subiectus.Sed tota facultas tẽporaliũ:inquãtũ tẽporalia sunt:est ꝓpter spiritualia.ergo quantũ ad esse tẽporale 2cludit illa subiectio. ¶Et cõfirmat in duob9 datis exẽplis.Tũ ga frenefactiua est ꝓpter equestrẽ.ideo quãtũ ad frenozũ factionẽ:z nõ quantũ ad alind cõcludit q magister frenoz est subiectus magistro equoz.Tum ga equestris est ꝓpter militarẽ:ideo pnceps equoz directione z regulatione arguit esse subiectus magro militũ.Et ita cũ ḃ temporalia spũalibus ostendunt fuisse subiecta ex ḃ nunc inferr q ille sit pnceps:ille subiectus:nõ nisi in tẽporalibus cũ tẽporalia ḃ accipiant ad finẽ ordinata : z nõ spũalia.vt pz in rõne ista. ¶Quia tñ in theologicis magis mouẽt auctes q̃ rõnes.Ideo ad illud ꝓposituz adducunt q̃tuoz auctes sacre scripture. ¶Quaꝛ ꝑma est Heñ.14.caplo.Ubi dicit q Melchisedech rex salem erat sacerdos dei altissimi:z sic habuit vtrãq3 potestatẽ spũalẽ z tẽporalez:sz nullus sacerdos fuit maioris auctis in veteri testõ q̃ in nouo:cum lex ista fit maioris auctis. ¶Et cõfirmat.ga ipse fuit sacerdos in ordine ad superioza.Et rex in ordine ad iferioza fm portionẽ superiozẽ z inferiozem.Et sic ꝑerat sibi:vt sacerdos inquantũ rex:ergo multo magis vbi sunt illa in diuersis.Et si dicat q istõ fuit datũ rõne persone. ¶Uidet q eadẽ rõne vbi eque sacra aut plus. ¶Scõm testimoniũ est:q cuz Moyses esset pnceps spũalium:vsus cõsilio

N

Maxima. Ora.

Declaratio ma.4ª.

1.cap.in fin.

Ora.

5 Regum.16. 23 de Dauid.

19.cap.

Caplo.9.

P

Dubium.

C

2. phy.12.metaphy.z alibi sepe.

Ad Heb.3.z nde.7.2.Leuit.3.

B

Q

Auctoritatez rõni in theologia pferri.

Quadruplicl scripture auctoritate cõfirmat dicta.

Bednob9 gladijs notanter.

D

Euasio nõdũ

Impugnõ sin gularissima.

Caplo codez

Additio nota bilis ex paulo ad predicta.

A

cõsilio Jetro cõstituit iudices in rebus tẽporalibus:vt solũ ipe esset in pertinẽtibus ad dcũ imediate. Exo.18. cap.Et sic potestas tẽporalis tunc suberat pncipi spũalium:quo maioꝛ est iste fm Apl'm. ¶Et cõfirmat.ga Deuterono.17º caplo.In dubys iudicys pferr iudicũ sacerdotis iudicio iudicis vlis in tẽporalibus:cũ loquebat de iudicio sanguinis:z inobedientẽ sacerdoti mandat iterfici.Tum ga in eodẽ caplo.Dicit q rex constituendus debebat accipe exẽplũ legis fm quã regnaturus erat a sacerdotibus leuitici gñis:que quidem acceptio legis ostendit aliquã subiectionẽ ei a quo quis accipit legẽ.Tũ ga eiusdẽ lib.21.caplo Dicit q ad sacerdotem iudiciũ pendet omne negociũ.Et loquit ibi taz de spiritualibus q̃ de tẽporalibus:vt pz in textu. ¶Tertiũ testimoniũ ẽ in p̃ Reg.vbi pz q cũ Samuel ppha esset dñs z pnceps spũaliũ existẽs sacerdos:sicut testat Aug.in libzo retractationũ:ipse iudicabat pplo in tẽporalibus:z ga ppls aliũ postulabat pncipẽ terrenoꝛ:dictũ fuit ei a dño.1.Regũ.8.caplo. Nõ te abiecerũt:sed me:ne regnarẽ sup cos.vnde pz q ipse instituit z destituit Saulẽ:z Dauid istituit:z ga Saul nõ paruit ei fuit reprobatus:vt pz eiusdẽ lib.15.caplo.¶Istud autẽ testimoniũ ꝛfirmat.Tũ ga habeꝫ in 3º Regũ q Helias habuit auctez istituẽdi reges:vt patuit de Jeu z Asael: qui fuit rex Syrie gentilis.Tum ga 4º Regũ.dicitur q Heliseus instituit regẽ Jeu.Unde dicit ille bis fuisse vnctus:aut ꝓceptũ datũ Helye de eiº vnctione:ipsi9 discipulus iplecuit.Tũ ga Jsaie fuit dictũ.Dedi te in lucem gentiũ:reges videbũt te:z ꝛsurgent pncipes. Jsaie 42.z.49.caplo.Tũ ga Hieremie fuit dictũ.Ecce cõstitui te hodie super gentes z sup regna tẽ.Here.p ca. ¶Sz occur.dif.ga Salomon abiecit Abiatar ne eẽt sacerdos dñi:z cõstituit pro eo Sadoch.3º Regum.2º caplo.Et sic dz oppositus illius auctatis. ¶Dz autẽ q istud nõ fecit auctẽ ꝓpria:sed auctẽ diuina:ga ibi dicit in p̃ caplo.qõ istud fecit Salomon:vt impleret verbuz dñi qõ factũ erat apud Hely. ¶Quartũ testimoniũ habeꝫ Matth.16.caplo.Ubi dñs ꝓmittẽs Petro pncipatũ spũaliũ dixit.Qõcũq3 ligaueris sup terrã erit ligatũ z in celis:z qõcũq3 solueris sup terrã erit solutũ z in celis:instituẽs ipsum vicariũ generalẽ z vlem in mundo isto:vnde quilibet vicarius accipit auctẽ a pncipali fm formã cõmissionis sibi facte. ¶Ista aũt cõmissio fuit vlis z vlr sumpta.g̃ quo ad oĩa taz spũalia q̃ tẽporalia debet esse intenta:aut nõ esset intenta vliter:sic ipsa est distributa. ¶Et cõfirmaꝛ:ga Luc.22º caplo.Dicente dño.Qui nõ habet:vendat tunicã:z emat gladiũ.Dixerũt apli.Ecce duo gladij ḃ.Et isti duo gladij accipiunt a doctozibus cõiter pro iurisdictione duplici.ſ.tẽporali z spirituali:quã apli emerũt vẽdẽtes tunicas suoꝛ corpoꝛ:vt emerent gentiũ fidẽ. ¶Dicũt tñ aliqui q fm dicta btĩ Dionysij.q mistica theologia nõ est arguibil: z ga illa expositio est mistica:iõ nõ facit fidẽ. ¶Istud tñ dictũ nõ est reale:ga vbi expositio nõ põt dari iuxta litterã in supficie:tũc illa expositio que videret esse mistica est litteralis.Et sic est in ppositõ:ga nõ est verisile q̃ chs eis pro tũc indiceret emere armaturas:cũ gladij vsum ad defensionẽ tũc Petro inhibuerit. ¶Sed ad illa testimonia magis apponiẽ euidẽs snĩa apli Paulli p̃ª Lozin.ij.caplo.Ubi dicit sic.Aialis homo nõ pcipit ea que sunt spũs dei:ga spũaliꝛ examinantur.spũalis aũt oĩa iudicat.Et ipse a nemine iudicat. Ex quo accipit argm:q sicut se bz aialitas ad spiritualitatẽ in iudicys:ita bõ aialis qui est tẽporalis ad spũalẽ:nũe aũt animalitas ita iudicat de sensibilib9 q nullo modo de spiritualibus:z spũalitas q nõ solũ iudicat de spũalibus: sed etiã de aialibus.ergo lz homo temporalis nõ possit iudicare de spũalibus:tñ bene spũalis de temporalib9. ¶Et cõfirmat Apli snĩa.Tum ga eiusdẽ eple.6º cap. Facit talẽ ꝓtia:scĩ de hoc mundo iudicabunt.g̃ multo magis bñt iudicare de tẽporalibus:de quoꝛ iudicio loquit ibi.Et ꝓtia nõ põt reduci ad formã nisi subintelligat illa regula:qõ qui iudicat de maioꝛi põt iudicare de minoꝛi:ex qua regula sequit ppositũ. Tũ ga ibidem dicit:si in vobis iudicabit ḃ mũdus idigni eſtis g sic minimis iudicetis:z ita nõ valet ꝓtia:nisi hoc subintellecto:q gcunq3 põt de maximis iudicare põt z de minimis:per qõ ostendit ppositũ.Tum ga ibidẽ.Nescitis ga angelos iudicabimus quãto magis secularia: qõ nõ valeret nisi subintellecta ista regula.quicũq3 põt iudicare superioza põt iferioza:z tũc spũalia sunt superioza tẽporalibus.Tum ga in fine illius capli cõcludit ex oĩbus istis.Secularia.g̃ iudicia si habueritis:ꝓtemptibiles qui sunt in eccl'ia:illos cõstituẽte ad iudicãdũ: qõ nõ ꝓcepisset si ecclia ab initio auctez iudiciuz seculariũ nõ habuisset. ¶Sed ꝓtra hanc sniam instat 4ª. ¶Primo.ga dñs Jesus chs dicit Pilato.Joã.18.ca. Regnũ meũ nõ est de hoc mũdo.Et nullus vicarius bz auctatez vltra q̃ pncipalis dñs. ¶Dz aũt q chs non dixit q regnũ huius mũdi nõ esset subm regno suo:sed q suũ regnũ nõ eẽt mũdanũ:z ita in ppositõ. ¶Scõo ga Luc.12º Quidã querẽti ab eo tẽpozale iudiciũ de bereditatis diuisione cũ fratre suo:dñs dixit.Uõ quis cõstituit me iudicẽ aut diuisorẽ super vos:q̃si diceret:nullus:z sic videt q ipse nõ habuit in rebus vtilitez tẽporale.Dicit aũt q ipse recusauit iudiciũ particulare nõ vle totius mundi:cuius ipse est monarcha. ¶Tertio.quia Paulus Apls 2ª ad Thimo.2º caplo.Dicit q nemo militans deo implicat se negocys secularibus.si aũt iudiciũ seculare debeꝫ ecclesie:tũc negocys secularib9 ipliciat.Dicit q vle iudiciũ nõ facit talẽ iplicationem:sed particulare:quod destruit ꝓpter casuum variationem. ¶Quarto.ga Joãnes euãgelista dicit in can.sua.2º c: Nolite diligere mundũ neq3 ea que in mundo sunt:loquens fidelibus:q̃n gcgd est in mũdo:aut est ↄcupiscẽtia carnis:aut cõcupiscẽtia oculoꝛ : aut superbia vite.z sequit:si quis diligit mundũ nõ est charitas pãis in eo. oĩs aũt qui talia indicat:opz vt ad talia affectionez baeat inclinatã.Dicit aũt q mundus accipit ꝓ multitudine boĩum reprobor non ꝓ multitudine fideliuz babentiũ res tempozales in statu salutis.

E

Regula moralis z topica per locũ a minori.

F

Lauc.

Instantia 4ª.

Mõh de monarchia chi in tpalib9.qre in.3.antiquos z abbt.

Judicium 2ª.

G

Dico ergo ad qõnẽ q pncipatus regni sicilie ex hoc est nobilioꝛ:ga subiect9 ecclesie:sicut nobilius fuit imperiũ postq̃ fuit fidei subiugatũ:z liberius q̃ ante:cũ erat a fide exẽptuz:ga tunc fuit per participationẽ fidei subiugatũ.vnde felicius z nobilius regnauit Cõstantinus postq̃ fuit fidelis imperator q̃ eo tẽpore qñ fuit paganus.Et Hlodoneus pmus fidelis frãcoꝛ rex nõ fuit ignobilitatus per hoc q fuit chzistianus effectus.Et illius nobilitatis quã querim9 nõ modicũ signũ est:ga cũ reges qui cõsecrant:ex hoc merito ceteris pferant:quãto a superiori cõsecrante tanto ex hoc amplius nobilitat:iste autẽ solus cõiter a summo hierarcha in terris:tẽpozibus nostris consecrat. ¶Sed attendendum est q sicut ciuitas hierlm:primo habuit murꝛ:z deide antemurale ꝓtegẽs muruz.vnde chaldei pmo destruxerũt antemurale anteq̃ destruerent murũ. Hieremi.2º cap. Luxitq3 antemurale z murus pariter dissipatus est:z ita militans eccl'ia:que sepe in sacra scriptura illi ciuitati est cõparata:bz qdẽ murũ ipsaz claudentẽ bonoꝛ spũaliũ:sicut sunt articuli fidei z sacra eccl'ie:z dona spũssci:quib9 fractis:ciuitas esset

Regula.q.no tabilis.

H

Reges sicilie a papa debere consecrari.

Sillimdo nõbilis ecclesie z hierusalem. ſ.in threnis.

Mur9 z antemurale ecclie que?

Universidad de Deusto

Biblioteca

I destructa:z postea habet antemurale.s.bona tẽporalia istis spũalib⁹ subordinata:vt murus nõ possit ita ĩmediate ab hostib⁹ ipugnari:z sic cũ tẽporalia illius regni sint ĩmediate eccl'ie cõiuncta:regnũ est ad modũ antemuralis ipsi eccl'ie. ¶ Intelligẽdũ est tñ q ex illa radice accipit arg^m apparẽs:q milites qui sunt ppugnatores illius regni qñ fideli mente z pia deuotione se exponunt morti pro defensione illius regni:inquantus est antemurale bonoꝝ spũaliũ:sunt martyres ſm affectionẽ z volũtatis electionẽ:ga in eo q̃ ptegunt ipsum defendunt mediate murũ eccl'ie. ¶ Et istud dictũ 4^r declarat. Primo qdẽ in mozalibus:quãtũ ad vtutes fortitudinis:ga si aliqs miles aut ciuis se exponit morti pro ꝟseruãda sue ciuitatis libertate ℈ volẽte ipsaz subiugare:multo magis exponeret se pro eius salute ℈ volentez eã total'r destruere:eo q̃ maius malũ sit istud q̃ illud: z ita qui exponit se ad cauendũ minus fidei detrimentum in tẽporalib⁹:qd faceret de detrimẽto in spũalib⁹. ¶ Scõo declarat in agonisticis:ga magis cõmendat: vt amicus qui se exponit duello ꝓ ꝟseruanda amici sui fama:q̃ qui se exponit pro ꝟseruãda eius vita:quid enĩ faceret si ageret de eius vita:cũ talia faciat:cũ agit̃ solum de fama:z ita qd faceret in proposito talis miles si ageret de illa fide:cũ talia faciat:cũ agit̃ de administratis fidei orthodoxe. ¶ Tertio declarat in politicis:ga si aliqs rex cõmitteret duob⁹ militib⁹ duo castra z iterficeret in defensione muri vn⁹ z alius in defensione antemuralis:nolens expectare muri ipugnationẽ:ꝫ pbior iudicaret.qd eniz fecisset in defensione muri. Et ita in ꝓposito ſm ꝓmissa:supposita tali fide:cuz ille ꝓncipat⁹ sit antemurale eccl'ie. ¶ Quarto declarat in theologicis:ga btus Thomas põtifex a cõmendantib⁹ ipsuz doctoribus vere theologicis:ideo ꝑbat verus martyr:ga fidel'r pro bonis tẽporalib⁹ eccl'ie se exposuit:qd enĩ inquiunt fecisset si de spũalibus qñ extitisset:certe multo plus. Et ideo illa radix catholica m'ltũ dz animare illi⁹ regni ppugnatores,si fideli mente z deuota inspicitur. ¶ Et tunc dicit ad rõnẽ in ℈ iuz factã in pn⁹ qõnis:q̃ lz nulla rel'o dicat pfectionẽ in creaturis:sicut nec in diuinis/cũ oĩs dignitas in creaturis est relatiua:vt taz in dignitatibus eccl'iasticis q̃ in politicis pz:z tñ relones diuine nõ vident dicẽ dignitates:cũ videat absonum vnã psonã hẽ dignitatẽ quã nõ bz alia:aut q̃ pz z filiꝰ babeant plures dignitates q̃ spũsscũs. Et si dicat':sicut arguit̃ de pfectione:q̃ si relones create dicerẽt pfectionẽ multo magis diuine:ita si dicũt dignitatẽ multo magis diuine. Dicit̃ q̃ nõ sequit̃ eodẽ mõ:ga vnũq̃q; est pfectũ ad se:z dignũ ad aliud. ¶ Intelligendũ tñ est q̃ dignitas z pfectio opposito modo se hñt in boꝝ ga pfectio:cũ sit absoluta:nullius alterius dicit diminutionez. Et ideo in diuinis ad ĩtra est pfectio:dignitas vo cũ sit de nã sua rel'o suppositionis:dicit diminutionẽ in altero extremo.s.superpositionẽ. Et ideo in diuinis ad ĩtra nõ est dignitas:ga ad intra nulla est suppositio nec suppositio:tñ deus ad extra bene bz dignitatẽ:sic̃ z diuinũ: q̃uis g̃ create rel'ones dicãt dignitates:nõ tñ diuine ad ĩtra:ga ibi nulla suppositio cẽ põt. ¶ Et si dicat q̃ tũc erũt digniozes create rel'ones q̃ dine. ¶ Dicit̃ q̃ non sunt digniozes q̃ dine:ga ibi nulla dignitas:sic̃ pfectiones create nõ sunt pfectiozes q̃ diuine rel'ones:ga nullam dicũt pfectionez. ¶ Sed oc.dif.ga nobilitas z excellẽtia nõ solũ ĩueniunt̃ in pfectionibus.Sed etiã ponunt̃ in dignitatib⁹:z tũc ꝓueniũt rel'onib⁹: z si rel'onibus:magis diuinis. ¶ Dicit̃ q̃ excellẽtia est rel'o suppositionis.Et ideo repugnat diuinis rel'onib⁹ ad ĩtra:non illis que sũt ad extra.nobilitas aũt talis:qualis ꝓsequit̃ dignitates:repugnat rel'onib⁹ diuinis ad ĩtra:eadẽ rõne qua ipse dignitates:vt fuit oñsuz.nobilitas aũt ꝓueniẽs absolutis nõ repugnat attributis ad intra:tñ bene,ꝑpetibus:ga sunt relatiue. Et ista mã magis declaratur in qõne qua q̃rit:vtrũ diuine relones dicãt aliquã pfectionẽ.Et ideo pro nũc sufficiat quãtũ spectat ad mãm istã que nõ assumpsit diuinas relones in tãta subtilitate ꝓsiderare:quãtũ ptinet ad tractatũ pure theologicũ: sed solũ assumpsit declarare nobilitatez illius ꝑncipat⁹ ad ꝟsolandũ ei⁹ subiectos:ſm illud Sapiẽ.Eccle.10.c^o Beata terra cuius rex est nobilis ẽ. ¶ Qõ. XII.

Duodecima qõ fuit.Utrũ obediẽtia sit nobilissima vtutũ moraliũ.Et qdẽ ad illius qõnis declarationẽ. ¶ Primo itelligendũ est q̃ quatuor virtutes inueniunt̃ in diuina scriptura singulariter cõmẽdate:que icludũt subiectionẽ. ¶ Quaꝝ prima est:legalis iustitia:per quã iustitiã homo fit legi subiectus:vñ iustus legal'r est qui bñ subycit oĩbus legis ꝑceptis:de qua iustitia dr̃ pro parentib⁹ btꝰ Joã.baptiste.Luc.1.Erãt aũt iusti ambo ante deũ incedentes in oĩbus iustificationib⁹ dñi sine querela:ga.s.legi diuine volũtarie erant subiecti. ¶ Scõa vtus est fides catholica que icludit subiectionẽ ad diuinã auctẽ:de qua subiectione dicit Apl's.z.Corin.10.q̃ arma militie nr̃e nõ sunt carnalia:sed potẽtia dei:in captiuitatẽ redigentes oẽm itell'm in obsequiũ Xp̃i. ¶ Tertia vtus est humilitas:que dicit z icludit subiectionẽ ad euz cui se humiliat:de qua subiectione dicit apl's ꝓtrus in p^a can. sua.5.Humiliamini sub potenti manu dei.z simili mõ fuit dictum Agar ancille Gen.16.Reuertere ad dñam tuã z humiliare sub manu ei⁹. ¶ Quarta vtus est obediẽtia:que directe in sua rõne formali icludit subiectionẽ obtẽperantis ad ꝓncipantẽ. Un illa vtus duob⁹ ꝓsonaꝝ gñibus singulariter que sunt subiecte ꝓuenit. Tuz ga apl's Paulus ad Eph.6.Fily obedite parẽtib⁹ vr̃is. Tum ga ibidẽ dicit.Serui obedite dñis vr̃is. Et ideo si ille vtutes nobiles sũt z venerabiles:vt testat̃ diuina scriptura:subiectio ſm vnãquãq; illaꝝ vtutũ est venerabilis. ¶ Oꝛ aũt vtus obediẽtie icludat directe subiectionẽ:oñdit 4^r testimonio apl'ico. ¶ Primũ est:quia apl's Petrus in ꝓma cano.z.ca.Judicẽs fidelibus obedientiã ad ꝓncipes mundi/dicit.Subiecti estote omni humane creature ꝓpter deũ ẽ. ¶ Scõm testimoniũ. ga apl's Paulus idicans obedientiã que debz esse eius qui iudicat ad iudicẽ suũ/dicit Actuũ.26.Propter quã cãm sto in iudicio subiectus. ¶ Tertiũ testimoniũ: ga idẽ Apl's declarãs obedientiã que debz esse vxoris ad virũ suum/dicit ad Eph.5.Ut eccl'ia subta est Chr̃o:ita z mulieres viris suis in oĩb⁹. ¶ Quartũ testimoniũ est q̃ idẽ Apl's loquẽs de obediẽtia charitatis:que dz esse ĩter fideles/dic̃ in eodẽ ca^o Subiecti iuicẽ i timore dei.

Istis autẽ premissis ad ostendendum q̃ aliqua subiectio ĩportat nobilitatẽ contra illos qui nobilitatem regis Sicilie al's declaratam: ex subiectione obfuscare nituntr̃:fuit questio reducta.vtꝝ obediẽtia sit nobilissima virtutum moraliũ.Et quidez illa q̃stio vnũ supponit z aliud q̃rit:illũ qd supponit est q̃ obediẽtia est virtus moralis:z illud qd̃ q̃rit est.si virtus talis moralis est nobilissima:z ideo ꝑmo negociandum est circa suppositũ:z scõo circa quesitum.

Quantum ad primã partẽ ostendit̃ q̃ obedientia sit vtus moralis:ga in diffõne vtutis moralis apud moralẽ ꝑhã ponunt̃ quinque ꝓtricule obediẽtie ꝓuenientes. ¶ Quaꝝ ꝑma est/q̃ vtus moralis est habitus ad ꝺiam actuũ z dispõnũ. ¶ Scõa est q̃ habitus

N pugnat relationibus diuinis ad ĩtra:ad intra.

Uid.34.z.35 distin.1.z vbi ibi notaui.

ꝑce.t.c. 116.

Sermo declarans de obediẽtia.

Virtutes theologicas superabundãtiꝰ carere.

O Virtus 4^r ad subiectionem ptinẽs in scriptura cõmendata.

Nota.

Iꝛ scruciuo.

P Obedientiam duab⁹ ꝓsonarũ gñibus cõuenire.

Obedientiam subiectionem includere 4^r oñdit ex paulo.

Q

Boiunz.q. 6ez.q.ꝑcedẽte

Suppositum q.z quelibet eius que?

ꝑ° articulus;

2.ethi.c.5.

A Diffõ virtutis moralis.5.ethicoꝝ ꝓtinet q̃ obedientie cõuenient.

B

2° bꝰ articuli. 3° arti.de quesito.

Arguit ꝑ ad partes quesiti

C

D Bal.9.

Subiectiones aliqui nobilitates ĩportare ostendit 2^r.

Exaſio quam reprobat.

q̃ habitus electiuus ad ꝺiam virtutũ intellectualiuz. ¶ Tertia est/q̃ ipsa est in medio ꝓsistẽs ad ꝺiaz vtutum nãliuz que ponunt̃ ꝓncipia agẽdi in actibus merenãlibus:vt calor in igne:ga ille vtutes ꝓsistunt in extremo:z ideo dicit̃ in nãli ꝑhia q̃ virtus est vltimũ de potentia. ¶ Quarta ꝺitio est:ga ipsa est in medio duaꝝ malitiaꝝ.ad ꝺiaz q̃litatũ sensibiliuz:vt colores medy qui sũt in medio duaꝝ dispõnũ albedinis:z nigredinis: tñ nõ in medio duaꝝ malitiaꝝ:sic̃ est vtus ĩter duo vitia. ¶ Quinta ꝓticula est q̃ ille malitie sunt supabũdãtie z defectus:ad ꝺiaz virtutũ theologicarũ que lz habeãt defectũ:nõ tñ hñt supabundantiã:ga lz aliqs posset deficere in credẽdo aut diligẽdo deũ:nõ tñ supabũdare:cũ ipse sit infinite bonus z ver⁹. ¶ Nũc aũt ad ꝓpositũ:obediẽtia est ꝑ habitus:quo ad ꝑmã particulaz: ga ex frequẽtibus actib⁹ obediẽdi gñaꝛ hitus inclinãs ad obediendũ:sic̃ ex actib⁹ iustitie:vt experimur. ¶ Zº ipsa est habitus electiuus:ga electio est actꝰ volũtatis z tales sunt actus obediẽtie:vt experiẽtia docet. ¶ 3º ipa est in medio ꝓsistẽs:ga cũ sit circa bonũ ꝑcepti cõtingit circa ipsum nimis intense agere z nimis remisse. ¶ 4º ipsa est in medio duaꝝ malitiaꝝ:ga ille q̃ nimis itendit vituperat circa bonũ finitũ:z quis nimis remittit. ¶ 5º iste malitie sunt supabundantie z defectus:ga ille q̃ obedit in gbus nõ opz est superabundãs:z qui nõ vult obedire in gb⁹ opz:est deficiẽs:sic̃ ille ꝓpheta qui venit de iuda in Bethel fuit supabundans in eo q̃ obediuit alteri loquenti ex pte angeli.3.Reg.13.cap̃:z fuit deficiẽs in eo q̃ nõ obediuit voci dñi:vt ibidẽ habet':z sic supponit̃ q̃ obedientia est virtus mozalis.

Quantum ad scdam partẽ.suppositio q̃ obediẽtia sit virtus mozalis:currit qõ.vtrũ sit nobilissima vtutũ mozaliũ. ¶ Et arguit̃.ꝑmo q̃ nõ: ostẽdẽdo q̃ subiectio qua ꝑtinet obedientia nõ possit dicere pfectionẽ aut nobilitatẽ. ¶ Primo.ga illud qõ ꝓportat pfectionez est in deo formal'r:aut vtual'r:subiectio aũt nõ ꝓtinet in deo formal'r:ga ibi est dñatio formal'r oppoꝝ subiectioni:nec ꝓtinet ibi vtual'r:ga nũq̃ cõtinet aligd in deo vtual'r:cuiꝰ oppositũ ꝓtinet in deo formal'r. ¶ Et ꝑfirmat̃.qa deus esset supereminenter subiectus. ¶ Scõo arguit̃ q̃ illud qõ de se refutat̃:aut nõ appetit̃ ꝓpter se:nõ dicit aliquã pfectionẽ:lz subiectio nõ appetit̃ pp se:lz pp aliquã pfectionẽ que acgrit̃ ex tali subiectione.g̃ nõ dicit pfectionẽ. ¶ Tertio quia g̃rũ vnũ se hz in rõne actiui z reliquum in rõne passiui: semp passiuũ dicit impfectionẽ:vt ꝑbat dicto cõi:sed subiectio est hꝺ:cũ ꝑtio sibi opposita sit actiua:aliogn frustra eẽt ꝑtꝰ nisi possz aligd ꝓcipere.g̃ subiectio nõ dic̃ pfectionẽ. ¶ 4º arguit̃.ga subiectio ex pte radicis sue nõ dicit pfectionẽ.Tũ ga in statu innocẽtie:bõ nulli fuisset subtus.Tũ ga seruit⁹ est iducta pp pctm̃ in filio Noe post lapsuz boꝝ ꝑmi.Tũ qz i fruitute tyrãnica:pp defectꝰ vtutꝝ in subditis.Tũ ga in fruitute volũtaria:cũ gs se subycit fruituti ex ꝺfectu rõnis. ¶ Bz ℈ istꝺ argt: q̃ subtio dicat nobilitatẽ in aligb⁹:z sic cũ obia icludat subtionẽ/q̃ ipsa possit nobilissima dici vtutũ moraliũ. ¶ Oꝛ aũt aliq̃ subtio dicat nobilitatẽ ꝺclar'.

¶ Primo.ga nobiliozi mõ est aia sensitiua in boe q̃ in bruto:z tamẽ in homine est rationi subiecta z nõ in bruto. ¶ Scõo declarat idem:ga nobiliozi modo est aia ĩtellectiua in chr̃o:vbi est substantificata in vbo q̃ in boe alio:z tñ in chr̃o est subiecta deitati in eodẽ supposito: z in supposito alterius boꝝ est simpl'r regina oĩuz aliarum naturarũ in eodẽ supposito existentiũ. ¶ Et si dicat q̃ illa nobilitas est gratia vnionis:nõ gra subiectionis. ¶ Istud nõ valz.ga si per impossibile esset anima vnita z non subiecta:tunc esset peccatrix sicut aia sensitiua:cum non esset obediens intellectiue.

E

Circa istaz questionẽ ordine retrogrado nego ciando ex cã. Primo insistẽduz est circa rõnes factas. Et zº circa ꝓsiderationes faciẽdas.

Quantum ad ꝑmã partẽ. Primo sunt dissoluẽde rõnes facte ad ptez negatiuã. Et scõo sunt cõfirmãde rõnes ad partẽ affirmatiuã.

Quantum ad primã partẽ. Prima ratio facta ad ostẽdendum q̃ subiectio non dicat nobilitatẽ:est qz nõ est in deo formal'r nec virtual'ter:z q̃ non sit ibi subiectio virtual'r/ꝑbat.qz cius oppositũ.s.presidẽtia inest ei formal'r. ¶ Istud aũt arg^m peccat dupl'r. Primo qdez in minozi:z scõo in ꝑbatione minozis:cũ enim dicit in minozi:subiectio non cõtinetur in deo:nec virtualiter:nec formal'r:istud quidez est vez quantum ad esse formale:nõ tamen quantum ad esse virtuale:sicut ostenditur quadruplici ratione. ¶ Quarum ꝑma est.q̃ quicqd deus põt efficere cõtinet in se virtual'r:cum cõtinẽtia virtualis nõ sit nisi in potẽtia effectiua:sed deus põt facere subiectionẽ:cũ sit omniũ causa efficiens ꝑma.igit̃ virtual'r cõtinet eam. ¶ Scõa est.qz quicqd cõtinet causa scõa in virtute cõtinet causa ꝑma:que ꝓtinet virtual'r cãm scõam:cuz ea que cõtinent̃ a contẽto cõtineant̃ z cõtinẽte:sed causa scõa continet subiectionem in virtute:cum oĩs effectus in sua causa sit virtual'r contẽtus.ergo magis causa ꝑ⁹. ¶ Tertia.quia quicqd non cõtinetur virtual'r in deo est ens prohibitum:cum sola talia entia effugiant eius ꝓductiuam virtutẽ:sed subiectio est ens non ꝓhibituz: cum ponatur in rez natura.ergo est virtualiter in deo cõtenta. ¶ Quarta.qz quicqd deus cognoscit ad extra cõtinetur in deo exẽplariter per ideas q̃s habet apud seipsum per modũ artis:sicut docet beatus Augu.in lib20.83.q.sed omnia:quoꝝ habet ideas:cõtinet virtualiter:cum idee ſm beatũ Aug.sint principia cognoscẽdi z operandi artifici.ergo cum deus cognoscat subiectionez:vtualiter cõtinet ipsam. ¶ Et cõfirmat̃ istud quadruplici auctoritate. ¶ Prima.qz dicit ꝓpheta in ꝑs.Omnia subiecisti sub pedibus eius.s.bois loquentis ad deum:z illam subiectionez facere non potuisset nisi eam cõtinuisset in virtute. ¶ Secũda est.qz dicit ꝓpheta Isai.45.q̃ deus promisit Cyro vt subyceret ante faciem eius gentes:qõ frustra fecisset nisi talem ptãtem habuisset:que est virtualis continẽtia. ¶ Tertia est apostoli Pauli.prima coꝝ.15.vbi dicit.q̃ filius tunc erit.s.in fine:subiectus ei qui omnia illi subiecit.i. deo patri:qui nequaq̃ filio aligd subyceret nisi subiectionem illã virtual'r contineret. ¶ Quarta est eiusdẽ apostoli ad Hebr.2.vbi dicit.q̃ deus pater nõ dimisit aligd non subiectũ filio in eo q̃ omnia subiecit sub pedibus eius:z isto modo virtual'r continuit. ¶ Dicit tñ iste doctor q̃ illa subiectio nõ est in deo supereminẽter. Istud aũt est contra determinationẽ beati Diony. z.cap̃.diuinoꝝ nomi.vbi dicit expresse:q̃ illa omnia que sunt in creaturis supereminenter sunt in ꝑma causa: q̃uis ibi a mãlibus segreganť:z iterꝝ cõtra determinationẽ beati Dion̄.in suis stoiccosib⁹:sicut recitat̃ in.3. ca.diuinoꝝ nomi.qui dic̃.q̃ Jesu diuinitas est in se super bis:z ꝓhabẽs tam pfecta q̃ impfecta oĩa entia:z ꝓstat q̃ subiectio est entitas:siue pfecta:siue impfecta. ¶ Et cõfirmat̃ auctẽ duplici diue scripture. ¶ Quarũ ꝑ⁹ est Jo.euãge.p̃ cap̃.dicẽtis.Qõ factum est in ipso vita erat:z iõ cũ subiectio sit facta:ipsa ꝑfuit in deo vita:nõ viuẽs aũt nõ põt cẽ vita:nisi supereminẽter. ¶ zº peccat istud arg^m in ꝑbatione minozis:cum assumit ad

F

G

q.46.

Idem q̃drupliciter auctẽ cõfirmat.

8

Probationẽ minoris p. ꝑncipal'ñ.ꝓcedẽte oñdit 4^r

H

Exaſio quaz impugnat multipliciter.

I probandū eam: q illud cuius oppositū continet in deo formal'r/nō cōtinet in eo virtual'r: ꝛ ideo qa platio cōtinet in deo formal'r subiectio nō pōt cōtineri in eo vtualiter. ¶ Istud aut̄ medium militat p̄mo ꝺ articulū creationis: qa cū esse a se ꝛ eē ab alio sint opposita: sic pside re ꝛ subyci: si istud medium est bonū: cū in deo sit esse formaliter a se: nō erit in deo vtual'r esse ab alio: ꝛ sic non poterit facere creaturā que sit ab alio. ¶ Scōo militat istud medium ꝺ articulū incarnationis: qa assumere ꝛ assumi sunt opposita: sic pesse ꝛ subyci: cū assumēs inquātū assumens pssideat: ꝛ ideo cum posse assumere sit in deo formal'r: assumptio passiua non erit in eo virtual'r: ꝛ sic nō poterit care illā vnionē. ¶ Tertio militat ꝺ articulū resurrectionis: qz cū resuscitare ꝛ resuscitari sic opponant: sicut pesse ꝛ subyci: cū resurgēs inquantū talis sit resuscitati subtus: cū in deo sit formal'r posse resuscitare: in eo nō erit virtual'r resurgere: ꝛ sic nō poterit ipsuz effectiue care. ¶ Quarto militat ꝺ articulū ascēsionis: qa eleuare ꝛ eleuari sic opponūt: sic pesse ꝛ subyci: ꝛ iō cū posse eleuare sit in deo formal'r: possit eleuari nō est in eo vtual'r: ꝛ sic humanitas ad inimitatē eleuari nō potuisset. ¶ Sed oziē dix. si istud medium ꝓ assumptū ꝓsonat alys doctrinis q̄ theo⁹. ¶ Dicit aūt q imo tendit ꝺ 4ᵘᵐ. Primo qdē scie mozali: qa sūmus pnceps in republica: que ꝺ monarchia: hꝫ in se pśdentiā ciuilē respectu oīum formal'r: ꝛ tūc ex hoc non excludit qn habeat subiectionē vtual'r: aliqn nō posset facē in ciuⁱ⁹ subiectionē. ¶ Scōo ꝺtendit scie nāli: qa lz sol in se sit icorruptibilis formal'r: tñ ꝓtinet corruptibilia vtual'r: que iq̄tū talia plus icorrupti⁹ opponunt q̄ subta pśdētib⁹. ¶ Tertio ꝺtēdit scie mathe⁰: nā cū in arith⁰ vnitas cōtineat vtual'r oēz numez: cū ipa sit idiuisibilis formal'r nō poterit ꝓtinere numez vtual'r: qui est diuisibilis per essentiā. ¶ Quarto ꝺtēdit scie meta⁰: qa cū subē separate sint icorporales ꝛ pmanētes formal'r: nō poterūt ꝓtinere aliquid virtual'r corporale ꝛ successiuū: ꝛ sic non poterunt esse cause motus celi.

Ad scōm añ oppositum.

Secunda ratio facta ad ostendendū q subiectio nō possit dicere nobilitatē est ista: illud qō refutat̄ de se: ꝛ si appetit: nō appetit sui gra: nō pōt dicere pfectionē: lz subiectio est bō. q. tē. ¶ Ista aūt rō peccat dupl'r. Primo qdē in maioꝛ: cuz dicit: q illud qō nō appetit sui gra nō dicit pfectionez: tūc enī nullū ordinatū ad finē diceret vltā pfectionez: cū ea que sūt ad finē nō sui gra appetant̄ sed gra finis. ¶ Et cōfirmat̄ istud 4ᵘᵐ. Tum qa in disciplinis logica nō q̄rit: sui gra: aut grāmatica: lz pp scias supiores ista desideram⁹: ꝛ tñ habit⁹ itellectuales dicunt itell's politis pfectiones: cū sint vtutes. Tū qa ī doctrinalib⁹ nō q̄rit medicina sui gra: vt vulgo dr: sed ꝓpter sanitatem: ꝛ tñ medicina est pfectio ꝛ vtus itellectiua. Tū qa in corpalibus non querunt̄ bona corpis: aut vires sui gra: sed ꝓpter bona aie: ad que de nā sua sūt ordinata: ꝛ tñ bona corpis dicūt pfectionē corporalē. Tū qa in spūalib⁹ bona aie. vt vtutes nō q̄runt̄ nisi pp beatitudinē: vt docet btūs Aug. p̄mo de tri. ꝛ tamē virtutes sunt pfectiones. ¶ Ideo dico q multa dicunt pfectionē que nō sui gra appetunt̄: qa appetere sui gra aliqd est eo frui fm btūz Augu. de doc. chri. frui est alicui amoze inherere ꝓpter se: ꝛ ita cū nihil sit fruibile nisi deus solus: deus diceret pfectionē. ¶ Et cōfirmat̄. qa appetitus noster: qui est rectissimus: nō appetit bnta nisi ꝓpter boiem: ꝛ tamē bnta sūt entia pfectissima citra rōnalia. ¶ Scōo peccat ista ratio in minoꝛi in eo q assumit: q subiectio refutat̄ vl'iter: qō nō est ve ꝛ: qa iste doctoꝛ distinxit inter bonā subiectionē ꝛ malā: ꝛ nullū bonū: inquantuz tale: hz rōnē fuge. ¶ Et cōfirmat̄ illa iteremptio q̄druplici exemplo. Primo. qz ꝑmus angelus: qz recusauit deo eē subus: fact⁹ est diabolus: vt habet Ysaie. 14. ¶ Scōo. qz ꝑmus hō noluit eē subiect⁹ deo, fact⁹ est in statū miserie: cū eēt in actu inocētie fm illud ꝓpheticū. Hō cū in honoze eēt nō itellexit. ¶ Tertio. qz glubet efficit inimicus dei ex hꝫ q recusat eē subus legi diuine: sic dicit Aposto. ad rom. 8. ca. q sapia carnis inimica est deo: legi enī dei subta nō est: nec. n. eē pōt. ¶ Quarto. qz ille q nō vult eē subiect⁹: dr in scriptura filī⁹ Belial. i. absqz iugo: vel dño fm interptationē beati Hieronymi. Unde dr ꝑmi Reg. 2. q. filij Hely erāt filij Belial: nescientes dñm: ꝛ sic videnť eē qui bonā abyciunt subiectionē.

Ad 3ᵐ añ oppositū ex ꝓma. ifert 4ᵐ impossibile.

Tertia ratio qz qñ aliqua duo cōparant̄ adinicē vnū in rōne actiui reliquuz in rōne passiui: si actiᵐ dicit pfectionē: passiuū dicit impfectionē: sic ꝑs in regere ꝛ regi: docere ꝛ doceri. nūc āt pesse ꝛ eē subm sic se bñt: ꝛ ideo cū pesse sit nobilitatis: subyci erit ignobilitatis. ¶ Ista āt rō: si bona eēt q̄tū ad maiorē sequerent̄ 4ᵒʳ ipolia. ¶ Primū qdē in monarchicis: hꝫ q deᵒ ꝓncipat̄ vniuersis ꝓncipatu monarchico: qz fm beatuz Diony. 4. diuinoꝛ nomi. diffundit suā bonitatē cōicādo oib⁹ creaturis hꝫ eaꝛ capacitatē: ꝛ hꝫ illā maiorē capacitas talis passiua dicit ipfectionē: sicut vtus cōicatiua pfectionē: ꝛ sic creatura q̄to diuie bonitat̄ capaciorem eēt impfectioꝛ: qō est absurdū. ¶ Zᵐ ipole in monasticis: qz ifra cūdē boiez: itell's agēs dicit perfectionē: ꝛ tamē itellectus possibilis: qui est passiuz sibi coꝛrespōdens: nō dicit impfectionē: cū sit potentia beatifi⁶ⁱᵒ: ꝛ per ipsam est homo ad imaginez trinitatis.

3.6 aia. t.c. 3. ꝛ cō. 5. ꝛ idē. P

¶ Et confirmat̄ qz itelligibile tale qō est actiuum reᵃ intellecti: cū intelligere sit quoddā pati: dicit perfectionem: cū intell⁶ inquātū tale sit verū: ꝛ tamē intellectiuū nō dicit impfectionē: cum nobilioza sint entia itellectiua: q̄ intelligibilia: vt talia sunt. ¶ Tertiū ipossibile in bierarchicis: qz lz beatificatiuuz dicat pfectionē ꝛ beatificans similiter: tamē beati⁶ ꝛ beatificatū: inquantuz talia: nō dicunt imperfectionē: alioquin inquātuz tales eēnt iperfecti: ꝛ tamē illoꝛ cōparatio est sicut actiui ad passiuū. ¶ Et cōfirmatur. qz naturalis potētia in creatis quanto magis beatificabilis: tanto magis perfecta. ¶ Quartū impole est. in thearchicis in qbus ponit generatio actiua ꝛ passiua: ꝛ ita de spiratione: ꝛ lz generatiuum ꝑm spiratiuuz dicāt perfectionē: tñ spiratiuū: aut generatiuū nō dicūt impfectionez. ¶ Et si dicat q ibi nō est actio ꝛ passio proprie: tamē est ibi ꝓducere ꝛ ꝓduci: sicut subycere ꝛ subyci. ¶ Et cōfirmat̄. qz filius ꝛ spūssanct⁹ dicunt̄ ꝓduci ꝛ mitti a patre: sine vlla sui impfectione. ¶ Ideo dico q illa maioꝛ est simpl'r falsa: cū dicit passiuuz eē semp impfectū: cū in passionibus: que sunt salus ꝛ pfectio: melius sit talia pati q̄ nō pati. ¶ Et cōfirmatur. qz fm illaz maiorē: lz generare regem eēt nobilitatis: ex hoc generari a rege eēt ignobilitatis: ꝛ per cōsequēs esse filium regis: ꝛ iterū si ex hoc q actiuuz est nobile passiuuz est ignobile: sicut assumit ratio illa: quanto actiuū nobilius tanto passiuū ignobilius: ꝛ sic peius erit subyci deo: q̄ creature.

Q Reiecto argumento.

Passio ꝓpter. vide. 2. t. 3. de aia.

Quarta ratio est: quia illud est malum: qō hꝫ malam radicez: nec pōt dicere perfectionē: subiectio enīz hꝫ malaz radicē: sicut declarauit ille doctoꝛ in exēplo quadruplici. ¶ Primum. q in statu inocentie nō fuisset subiectio. ¶ Scōm. q in filys Noe iducta est seruitus ꝓpter peccatū. ¶ Tertiū. q in subiectiōe tyrānica. ¶ Quartū in se minute voluntaria: cuz gs patiť se vendi ex iniquitate. ¶ Quantū ad primū exēplum cū dicit. q in statu inocētie non fuisset

Ad q̄rtū ꝓncipale.

Subdo 2ᵐ in statu inocētie cē ostēdā 4ᵐ.

A subiectio: vez quidē est de subiectione penali: nō tamē de salubri. ¶ Et istud declarat̄ 4ᵐ. Primo. qa hō tunc fuisset maxime deo subiectus: quia in oībus obediens.

Lib. 14. c. 24 ꝛ caracter.

¶ Scōo. qa tunc corpus hois maxie fuisset aie subm: vt declarat btūs Augu. in lib. de ciui. dei. ¶ Tertio. qa ille nō fuit perfectioꝛ status q̄ status angeloꝛ in ꝑia: iter quos est subiectio fm ꝓncipat⁹ hierarchicos: sicut docet btūs Diony. de angelica hierarchia. ¶ Quarto. qa ille status nō fuit nobilioꝛ q̄ status ad quē translati fuissent final'r: imo minus pfectus: ꝛ tamē in illo statu finali: cum fuissent in angeloꝛ ordinibus collocādi: ibi fuissent hierarchice subti: sic coꝛ ꝺciues. ¶ Ideo dico q in statu inocētie fuissent q̄tuoꝛ ꝓncipatus: ꝛ fm illos quadruplex subiectio venerāda. ¶ Quoꝛ ꝑmo fuisset ꝓncipatus monasticus fm quē quilibet hō sibiipsi pfecte fuisset subiectus: vt facil'r oīa corpis mēbra obedirent volūtati: ꝛ vires aie iferiozes superiozibus essent perfecte subiecte. ¶ Scōs fuisset ꝓncipat⁹ patriarchichus fm quem filij parentibus fuissent subiecti: qa illa subiectio ꝓtinet ad iuolabilē nāe legē: vnde sicut malū fuit a parentib⁹ derivatū originale: multo magis abeis bonū originale pueniſſet. ¶ Tertius fuisset ꝓncipatus monarchicus iter boies qui habuissent vnū monarchā: qa ex hoc ꝓ melioꝛ est ordo tot⁹ exercit⁹ ad ducē q̄ partiū adinuicē: ostēdit in vniuerso vnicus ꝓnceps.

Drāt statu inocētie ibi q̄druplex statū reperiri.

B

Al. vnitas principis.

¶ Et ista ratio cōcluderet vnicū ꝓncipē in illo statu q erat optimus: ꝛ per ꝑs optimo ordine non caruisset. ¶ Quartus fuisset ibi ꝓncipatus hierarchicus: qa ibi tunc fuisset cōmunicatio bonoꝛ spiritualiū: plus q̄ modo: ꝛ ideo in tali cōmunicatione fuisset: sicut nūc deuenire ad vnū ꝓncipē primū: sicut in ecclesiastica hierarchia: cadē rōne: qa in quolz ordine celesti est vnus hierarcha. ¶ Sed attēdēdū est q duo modi sunt dⁱᵉ⁹ de ꝓcessu status inocētie. ¶ Unus modus est: q ꝑmᵒ hō vixisset q̄sqz oīs electoꝛ numerus fuisset ipleᵗ⁹: ꝛ tūc fuissent simul trāslati: sicut post diē iudicy oēs sīt assimēnť. ¶ Et tunc creditť q primus hō: q dr a deo fuisse creatus sapiētissim⁹: fuisset oīum vnicus supnus ꝓtiarcha ꝛ princeps. ¶ Alius modus ponit̄ q fuissent successiue translati post etatē a deo determinatā: sic nunc mozium̄: ꝛ tūc nō fuisset vnicus patriarcha illo modo: sed magis monarcha. ¶ Et istud declarat̄ quadruplici rōne. Prima est: qz cōitas hierarchica est cōitas optima. ergo fuisset hierarchica: in omni aūt hierarchia: hꝫ btūs Diony. est deuenire ad vnū hierarchā: qa lex gīalis hierarchie est lex vt iferiozes per suos supiozes agā tur: vsqz ad vnū supremū. ¶ Scōa rō. qa cōitas quanto melioꝛ tāto magis vna: ꝛ ista vnitas nō pōt esse vnitas indiuisionis simplicis: sed ordinis: vnitas aūt ordinis attēdit in habitudine ad vnū ꝑmū ad qō bñt attributionē ista que sunt de ordine illo: ꝛ sic cū illa multitudo fuisset sūme vna: vnicū ꝓncipē habuissent. ¶ Tertia rō: qa sicut illi electi fuissent ꝛ fuerūt eternal'r prędestinati ad diuersos gradus felicitatū respōdentiū angelis qui fuerant: quoꝛ ruinā reparaturi erāt: ita erāt ꝓordinati ad diuersos gradus vtutū: ꝛ ita cū fm gradus vtutū attendat̄ ordo in ꝓncipatu optimo: ibi optim⁹ fuisset ꝓnceps effectus: alioquin bonoze sibi debito caruisset. ¶ Quarta rō. qa fm gradus meritoziū in via sancti habuissent diuersos gradus felicitatuz in patria ꝛ econuerso: ꝛ sequitur q ex gradibus diuersis habitudinis fuissent hierarchice subordinati in patria: eadez ratione ex diuersis gradibus virtutis in via. ¶ Sed oritur difficul. quia homines natura sunt pares: ꝛ ideo contra nām humanā videtur q vnus alteri ꝓncipetur: cum ꝓncipatus ex imparitate consurgat. ¶ Dicit̄ ante q

C Principatus status inocentie in casu 2ᵐ ꝓdicti pōt.

Al. supmus.

Ostēdit statū inocētie in casu monarchiā ponē q̄ patri archatuz esse. Al. regant.

Unitas duplex

D

Tollit per oia.

Subdo 4ᵐ.

lz sint pares in substātialibus forte: non tñ in accīta⁶⁰: ꝛ ideo imparitas acciden⁽ᵐ⁾ puta virtutū ducit rōnē ad oppositū: tamē paritas nature arguit vt non ꝓncipeť homo homini seruiliter: sicut iumento impari sibi fm naturā. ¶ Secūda diffi. si talis ꝓncipatus fuisset per successionē: aut per electionem. ¶ Dicit̄ autem q non per successionē: qz sic ꝛtigisset principari minus bonū: qō non est dicēdum in statu pfecte iustitie: sed per electionē diuinā: sicut in Saul ꝛ Dauid. aut per humanā: qz tunc boies optime agnouissent: ꝛ illū assumpsissent. ¶ Tertia diffi. si cadē ratione nunc melius esset habere ꝓncipem per electionē. ¶ Dicit̄ q non. ꝓpter hominū malitiam ꝛ ignozantiā: qz quādo credunt eligere optimū quandoqz eligunt pessimū: sicut expedit rerum diuisio: ꝓpter cupidinē que prohibita est absolute de iure nature. ¶ Quarta difficul. si tunc fuissent duo ꝓncipes: vnus hierarcha spiritualiū: ꝛ alius monarcha tēporalium. ¶ Dicit̄ q non. qz in tēporalia omnia cōmunissima fuissent: ꝛ abundassent: ꝛ ideo non indiguissent nisi hierarcha ipsos agēte: sicut in angelica hierarchia: vt patet per beatū Diony. ¶ Quātum ad scōm exemplum cū dicit̄. q seruitus in filys Noe fuit inducta per peccatū: ꝛ sic seruit⁹ ac subiectio est a mala radice: ꝛ sic videť concludere de omni seruitute: ꝛ lz concederetur omnis seruitus esse mala: non tñ omnis subiectio: cum filius dicat̄ esse subiectus: ꝛ tñ non est seruus. ¶ Intelligēdū tñ q in diuina scriptura dupliciter seruitus cōmendat̄. ¶ Pᵐ est sanctoꝛ angeloꝛ. de qbus dr Job. 4. Ecce q ei seruiunt nō sunt stabiles. ¶ 2ᵐ est sanctoꝛ glorificatoꝛ. de qbus dr Apoc. 7. q seruiunt die ac nocte in tēplo eius. ¶ Et ꝓfirmat̄. qz si ois seruitus mala eēt ꝛ impfectionē diceret: tūc sūmus pōtifex sibiipsi detraheret: cū de se dicit seruus seruoꝛ dei: seruire enīz deo est regnare. Unī dicit̄ in Apoc. 22. Et serui eius regnabunt in secula seculoꝛ: ꝛ ita est de quocūqz q seruit alicui ꝓpter deū: sicut fuit ꝑclarissima seruitus btī Paulini q pro filio mulieris vidue seipsuz dedit in seruitutē ꝓpter deū. ¶ Quātū ad 3ᵐ exēplū de subiectione tyrānica cū supponit q semp sit mala: illud exēplū peccat dupl'r. ¶ Primo. qz militat cōtra auctoꝛē suū: qz peius est iniuste subycere: q̄ iniuste subyci: sicut peius est iniustū facere q̄ iniustū pati: eo q malū culpe peius sit q̄ malū pene: ꝛ ideo cum iste velit ex malo ꝑlationis tyrānice potuit arguere malū mala ꝑlatione. ¶ Secūdo peccat. qz assumit falsuz: qz lz subyci tyrānice: sit semper malū. Tuz qz tali subiectione pficit̄ perfectoꝛ pena: sicut Xpi passio ex parte eius fuit bona. Tum qz in tali puniunť peccata: q bonū est in republ. Tum qz in tali afflictione cōprimit̄ bois supbia: sicut in mortificatione cōcupi⁽ᵉ⁾. Tum qz in tali afflictione serenat̄ intelligere: dum cogit boiem regredi ad seipsuz. Unī dr Ysaie. 28. cap. q tēpore tribulationis talis: tantūmodo sola veratio intell'm dat auditui. ¶ Quātū ad 4ᵐ exēplū de subiectione voluntaria: cuz supponit eam simpl'r malā: ꝛ qdē lz ipsa possit esse mala: sicut cū itell's subyciť sensui: tñ ipsa pōt esse bona: sicut declarat̄ q̄druplici via. ¶ Primo qdē in monasticis: cū appetitus sensitiuus sponte ꝛ sine coactione subycit̄ hoi interioꝛi: tunc est signū virtutis pfecte. ¶ 2ᵒ declarat̄ in politicis: vbi cōmendat̄ de fidelitate vasallus: qū pfecte ꝛ sine rebellione voluntarie ꝓncipi est subiectus. ¶ 3ᵒ declarat̄ in ecclesiasticis: qz ex hoc q ingrediens religionē subycitur voluntat⁽ᵉ⁾ non deteriozatur: imo meliozatur. ¶ 4ᵒ declarat̄ in hierarchicis: qz nisi angeli essent voluntat⁽ᵉ⁾ inuicem subiecti fm ordines hierarchicos: talis subiectio esset inuoluntaria: ꝛ per cōsequens cum pena.

E Paritas ꝛ impparitas in hominiᵇ notāter vbiqz.

In statu inocētie i actu p electionē monarchā esse.

Cōsidera bñ hic qz videť suspectus.

F

Al. regente.

Unicū ꝓncipē i statu inocētie pōt. vide sco. 15. ꝛ 36. di. 4. ad ħ.

Quālis seruitus: non tñ omnis subiectio mala.

Seruitus 2ᵐ i scriptura cōmēdatur.

Nota.

G

Paulini seruitus cōmendatur.

Subiici etiaz tyrānice esse occasionem plurium bonorum.

H

Subiici voluntarie cē bonū q̄druplici via ostēdit. Vide primo politico. ꝛ in vtroqz iure ꝛ alibi de subiectione ꝛ seruitute ꝛ gradibus eaz.

Bñdū in diuinis: lz i creatis ostēdit oppm cōtenti sol'r pōneri vtual'r

Ad 2ᵐ añ oppositum.

Al. in disciplinabilib⁹ vl rationalib⁹.

M

Ad qō gra alterius appetit dicē pfectionem 4ᵐ ostēdit

Oppositum ma. 2. ꝓncipalis tenet.

Subonē oēz nō refutari de bere ostendit notanter.

L

Universidad de Deusto

I Circa scdam particulā istius ꝑme partis: exclusis rationibus factis ad ꝓpz negatiuā: cōfirmāde sunt ille que fiunt ad partez affirmatiuā. ¶ Quarū prima fuit: ga nobiliori modo videt esse anima sensitiua in boīe: vbi subiecta est itellectiue q̄ in bruto: vbi nulli alteri nāe subiecta est. ¶ Et dicit ille doctor, q̄ supposito equali gradu ꝓfectionis essentialis in animalitate bruti ꝛ hois: non est ꝓfectiori mō in boīe q̄ in bruto. ¶ Istō tñ dictū peccat dupl'r. Prīo qa non ifringit ꝓpositū: ga ex quo nō est nobiliori mō ꝓpter equalitatē in gradu: cuz nullus diceret q̄ modo ignobiliori sit in boīe vbi est subiecta: ꝛ istud supponit rō sua: ꝛ sic subiectio talis nō ignobilitabit eaz. ¶ Scūdo peccat: q̄ assumit falsum. s. q̄ nō sit nobiliori modo in homine anima sensitiua quantū ad nobilitatem accidentalē: de qua nunc fit sermo: cuz agitur de subiectione. ¶ Et illa falsitas q̄dripliciter declarāt. Primo, quia omne rationale iquantū tale: melius est irrationali: sed anima sensitiua eo q̄ subordinata itellectiue: est rōnalis per participationē: inquantuz est nata obedire rationi. ergo ex tali subiectiōe nobilioz. ¶ Scōo declaratur. qa capacitas virtutū arguit nobilitatē: cū virtus creata quāto nobilioz tanto sit ꝑfectaz capaciorz: aīa aūt sensitiua in boīe: ex hoc ꝙ est itellectiue subordinata: est subiecta virtutū mozaliū que ponunt rōnales per participationē. ¶ Tertio declarāt: qa quelibet natura eo ꝙ nobiliori modo supponitāt est nobilioz cū esse suppoc oēs nāe eiusdez suppositi participēt: nā aūt aīe sensitiue: eo ꝙ subycit ꝛ vnit itellectiue in boīe: supponitāt in supposito q̄ est ꝓsona: que est nāe itellectualis incōicabilis subsistētia: ꝛ nō in bruto nisi in supposito: q̄ non est ꝓsona. ergo cū nobilissima supposita sint ꝓsonalia: aīa sensitiua ex hoc in homine erit nobilitata. ¶ Quarto declarāt: qa ex hoc ꝙ aīa sensitiua erit post resurrectionez intellectiue cōiuncta ꝛ subordinata: erit finalr glorificata: sicut corpus ex redūdātia felicitatis in aīa rōnali. ¶ Ideo dico ꝙ aīa sensitiua ex eo ꝙ aīe itellectiue in boīe subycit: nō ignobilitāt sed magis ꝓficit: sic corpus humanuz ex subiectione ad aīam eius. ¶ Dicit tamē ille doctor ꝙ q̄n aligd subycit alteri ad acquirendā ꝑfectionē: ex hoc ꝙ acgrit talē ꝑfectionez nobilitat: nō ex hoc ꝙ subycit. ¶ Et ex hoc cōfirmat ꝓpositū: qa in eo ꝙ aīa sensitiua subycit intellectiue acquirit vtutes mozales: ꝛ si in eo ꝙ acquirit nobilitat: tunc in eo ꝙ subycit nobilitat. dicit vlterius ꝙ appetitus sensitiuus in boīe nō est nobilioz: nisi ꝙ temperat a ratione. ¶ Et istud est directe ꝓpositū ꝓcedere: qa non temperat a rōne: nisi in eo ꝙ subycitur.

Secunda ratio ad illā partē fuit: qz nobiliori mō est aīa itellectiua in chīo: infra cuius suppositū est subiecta supioꝛi nature. s. deitati: ꝛ tñ in nobis est sup oēs alias naturas. ¶ Dicit aūt hic doctor ꝙ ex hoc qa aīa chīi donis supnaturalib⁹ infusis sibi ornata: nobilitata est: ꝛ non ex illa hypostatica vnione. Unde si aīa Petri bti esset ita perfecta donis supnālib⁹ alys aut plus: esset amplius ꝑfecta. ¶ Istud tñ dictū ꝙ ex illa vnione ineffabili nō sit nā chīi humana. aut eius aīa nobilitata: nō dicit esse sanū: cum dicat btūs Aug. 13. de trini. circa finem: ꝙ in rebus per tēpus oztis ista sūma gra est q̄ in vnitate ꝓsone hō cōiunctus est deo. ¶ Ista autē cōiunctio est hypostatica vnio: cuz sūma gra sine nobilitate esse nō pōt. ¶ Et cōfirmatur ista snia auctoritatib⁹ ac rōnibus a quatuoꝛ doctoꝛib⁹ militantis ecclie. ¶ Quaꝛ ꝑma est btī Ambrosij qui ponit sup Matth. qō ex illa vnione fuit factus hō filiꝰ dei: ꝛ ideo si esse filium regis terreni est magne nobilitatis: quāto magis eē filiū regis eterni: qō hz h̄ hō ex sola vnione incarnatione vel assumptione sine aliquo alio dono.

M Euasio quam ifringit aūctatibus scōz nō tanter,

Lap. 19.

Lib. de incarnatione vbi. ꝛ de. s. s. quere Ambro.

N Vide Damas. li. 3. cap. 12.

¶ Scōa est beati Hieronymi qui ꝓtra Nestoriū extollens matrē dñi nō solū eam christotoron. i. chīi genitricem: sed ꝛ theotoron. i. dei genitricē. Et idez in epistola ad Pau. ꝛ Eustochium. Unde si mater dñi ꝛm beatus Hieronymū ex hoc fuit nobilitata: qz in ipsa fuit natura diuina humane cōiuncta: multo magis nā humana que fuit assumpta. c. 13.

¶ Tertia est beati Aug. ꝓmo de trinita. q̄ ponit ꝙ tanta fuit illa vnio vt hoiez faceret deū ꝛ deū faceret hoiez. esse aūt deuz est infinite nobilitatis: ꝛ ideo cū tali vnione fuerit hō deificatus sūme fuit nobilitatus. Quinta i omel. ascēsionis.

¶ Quarta est beati Hzego. qui ponit ꝙ in veteri testamēto angeli ꝓmittebāt se adorari: ꝓz in Josue: ꝛ nō in nouo: vt ꝓz in Apocal. qz nām quā ante habuerunt subiectā: nūc in chīo per assumptionē videt supza se eleuatā: ꝛ ideo hoies plus honozant. vnde itendit inferre ꝙ totuz humanū genus ex hoc fuit dignificatum nō solus chīs. 5. cap. 19. ꝛ 22.

O Cōcludit ex dict. scōz nāz hūanā marie nobilitari rōne vnōis hypostatice in verbo.

¶ Ideo dico ꝙ illa assumptio ineffabiliter nobilitauit chīi aīam: ꝛ totaz eius humanitatē ꝓ sc: vdo ꝙ alia dona nō fuissent ifusa: qz videmus i cuīb⁹ ꝙ si aliqua mulier quātūcunqz infimi generis nubat filio regis/ex tali vnione nobilitat: ꝛ ad regiaz nobilitarē trāsfertur: ꝛ mirum est ꝙ nā humana si verbo ineffabiliter copulet ꝛ itime: ꝛ ab ipso tali vnione nō nobilit. ¶ Intelligēdum tñ est ꝙ cū q̄tuoꝛ sint solēnitates ad chīm singulariter pertinentes. s. natiuitatis passionis ꝛ resurrectionis ꝛ ascēsionis: ꝛ ille oēs sumunt totā imensitatez sue dignitatis a vinculo icarnationis ꝙ deus nascebat: ꝛ nō purus homo: ꝛ nō paticebat vt posset redimere: ꝛ resurgebat: ꝛ suscitabat se: ꝛ se eleuabat. Unī dicit beatus Dtony. 3. diuinoꝛ nomi. ꝙ per illā assumptionē erat dñs Jesus oia nostra super nos bñs: ꝛ ꝓ consequēs nobilioꝛi modo. ¶ Sed oztur diffi. qz generatio eterna verbi videt esse ineffabiliorꝛ q̄ icarnatio tēporalis: ꝛ tamē illa nullaz dicit perfectionē diuinā: cum oēm perfectionē diuinā habeat spiritussanctus q̄ caret gīone tam actiua q̄ passiua. Sacēm 4ª ad chīm ꝓcipaliter ꝓtinens. dē in. 3. ꝛ. 4. ꝛ alibi ꝑ.

C Sez Sichem filiꝰ Emoz. Sez Dina filia Jac.

P

¶ Dicit aūt ꝙ iz illa relatio nō dicat perfectionē: bene tamē dignitatez ꝛ nobilitatem: sicut eē filiuz regis nō dicit perfectionē: qz nihil absolutum: bene tamē nobilitatez. ¶ Scōa diffic. qz si icarnatio dicit nobilitatē aut dignitatez: multo magis eterna generatio: ꝛ tunc spiritussanctus carebit tali diuina nobilitate. ¶ Dicit autez ꝙ nobilitas ꝛ dignitas in extremo: respectu cuius dicunt: importāt impfectionē: ꝛ ideo repugnāt diuinis ad intra: sicut causalitas. Dubū 2ª. Perfectio ꝛ dignitas differūt. idem. q. ꝓcedit.

Circa scdam partez ꝓncipalez qōnis negociando circa cōsideratiōes fiendas. ¶ Occurrit ꝓma cōsideratio: quid est obediētia. ¶ Dicitur autem ꝙ est abnegatio ꝓprie voluntatis: qz ille qui obedit dimittit voluntatē suaz ꝓ voluntate alterius. Unde sicut paupertas dicit abnegatio facultatum: ita ꝛ castitas abnegatio voluptatū. ¶ Sed cōtra istud arguitur 4ª. Primo. qz ille qui sequit voluntatez alterius obediendo/voluntarie facit illō: ꝛ sic nō abnegat ꝓpriā voluntatē. ¶ Scōo. qz omne meritoꝝ est voluntaꝝ. actus aūt obediendi est meritorius: ꝛ ideo non est ꝛuoluntarius: ꝛ sic obediētia nō cōsistit in abnegatione volūtatis. ¶ Tertio. qz ille qui nō vult facere q̄ ꝓcepti est: dz iobediens esse: ꝛ tñ ille abnegat actū ꝓprie voluntatis q̄ est eē obediēs. ¶ Quarto. qz nullus potest abnegare voluntatē quantū ad actū primū cum necessario insit: nec quantū ad scōm: nisi actuz suspēdēdo: ꝛ nō eliciēdo: ꝛ sic vna obediētia cōsisteret in actꝰ cessatione: cuius oppositū ꝓz. ¶ Ideo dico ꝙ obediētia nō cōsistit formalr in abnegatiōe ꝓprie voluntatis: Perfectio ꝛ dignitas nō dicit perfectionē. Dignitatē in termino ipsius actionē importare. 2. ꝓz ꝓncipal. 2. articu. ꝓncipalis. 20. cōsiderationes continēs. Q Ꝓ. alio ꝛum quā ipugnat q̄druplr.

A Paupras ꝛ castitas qd? Dubᵃ nōnda

Nōbis ō obediētia chīi ꝛ francisci q̄ ad abnegationez ꝓprie volūtat. Cap. 10.

B

Obediētia habuit in oībus cōplea fuit ꝓ patriarchis.

16. di. c. 32.

Obediētia sub ꝙ ꝛa

Secunda ꝓprietates obediētie sūt quinq; notāter.

¶ Secunda cōsideratio est: que sunt obediētie ꝓprietates. ¶ Dicit aūt ꝙ ad cōmendationē excellentē obedientie requirunt quinq; ꝓprietates. ¶ Prima est ꝙ obediētia debet eē ſpōtanea: ꝛ nō coacta: per viaz tristitie aut timozis: sicut cogunt bruta aut pueri ꝛ hoies infirmi ad obediendū per terrozes ꝛ tristitias penarū: que diminuūt de volūtario. Unī dicit Apls. 2. Coꝛ. 9. Nō ex tristitia obediēdū: aut ex necessitate: qa hylarē datoꝛez diligit deus. ¶ Scōa ꝓprietas ꝙ obediētia ꝛ esse festina: qa ille qui sero operatur est signū ꝙ ad operandū cogit: ꝛ sic nō ſpōte: qñ aūt negociū est volūtariū: tūc hō festinat ad exequendū: sic scribit Gen. 34. ꝙ nō distulit adolescens illud negociū qō erat ei intense volūtariū ꝓ filia Jacob. ¶ Tertia ꝓprietas ꝙ obediētia dz esse intensa: vt obediēs circa illud qō est ei ꝑceptū operet: qa cuz volūtas sit ꝑm opationū taliū per volitionis actū ꝓmū ꝓuū quāto actꝰ elicitus est intensior: tāto imperatus est ꝑfectior. ¶ Quarta ꝓprietas ꝙ obediētia debet esse regulata: qa nisi sit a recta rōne dictata obediētia nō est iusta: cū prudētia sit regula oīuz vtutū mozaliū. Unde dicebat adolescēs. 2. Machabeoꝝ. 7. Non obedio ꝑcepto regis: sed legi. 6. ethicoꝝ. ¶ Quinta ꝓprietas: ꝙ obedientia debet esse ardua ad hoc vt sit excellēter cōmēdata: qa q̄ est facilis non est admirabilis. Et ideo obediētia Habrae fuit multū cōmendata q̄ voluit filiū imolare. Unde Apls ad Heb. xi. Fide gdē Habraā obediuit in locū exire: ꝛ sequit: ꝙ fide obtulit filiū suū Jsaac cū tentaret. ¶ Intelligēdū tñ est ꝙ illa obediētia: nō solū istā: sed q̄tuoꝛ ꝑcedētes habuit ꝓprietates: qa ꝓmo ipsa fuit ſpōtanea. Tum qa deus illi nullā penā illi ꝑcepto iposuit. Tū qa Habraaz in nullo reclamauit. ¶ Scōo fuit festina: qa dz Gene. 22. ꝙ de nocte ꝓsurgens strauit asinum suū. ¶ Tertio fuit intensa: qa dz eodē capło. Qz extēdit manum suā: ꝛ arripuit gladiū: que arreptio designat actuz intensum. ¶ Quarto fuit regulata: qa dicit btūs Aug. ꝙ intonāte diuino ꝓcepto non est disputandū: sed pendum.

Tertia cōsideratio quot sunt modi obedientiarū. ¶ Dicit autē ꝙ q̄ntuplex obediētia iuenitur in sacra scriptura. ¶ Quaꝛ ꝑma dicit eē monastica a monos qō est vnū: qa iuxta vnū suppositū: ꝛm quā vires iferiozes obediūt voluntati: ꝛ volūtas dicit obedire rōni: de qua obediētia dic Sapiēs Eccl. 4. ꝙ melioz est obedientia q̄ stultoꝝ victime: ꝛ loquit de bona ordinatione hois ad seipm: ꝛ ista obediētia monastica nō facit ad ꝓpositū: qa illa iuenit in oīb⁹ vtutib⁹: q̄ bñ ordināt hoies ad seipsos: vt ꝓz in ꝓtinētia ꝛ tēperātia ꝛ

Bōi seu species obediētie sunt quinq;. Alo iuxta.

Vide Aug. ꝓ retractatiōnū. 22. ꝛ scō. expōné. 1. di. 1. ꝛ alibi sepe. Ꝓ. ꝓprio. Obedientia quid?

sicut paupertas in abnegatione facultatis ꝛ castitas in abnegatione voluptatis carnalis: ꝛ in subiectione ꝓprie volūtatis volūtati alteriꝰ: q̄ subiecit: illō q̄ subycit: nō deserit: sed tz subm. ¶ Sed oziꝝ diffi. qa Saluator nr ostēdens ꝓmptā obedientiā quā habebat ad deū ꝓcez. dicebat Matth. 26. Nō mea volūtas: sed tua fiat. ꝛ sic abnegabat ꝓpriā voluntatē. ¶ Dicit aūt ꝙ in eo ꝙ voluit plus voluntatē ꝑis ipleri: tenuit suaz voluntatē in obediētia: qa tñ ad oppositū erat inclinatio nālis: ideo illā inclinationē appellauit voluntatē. ¶ Scōa dif. qa dicit btūs Frāciscus in sua regula loquēs de obediētia: ꝙ fratres qui sunt subditi recozdent ꝙ ꝓpter deū abnegauerūt ꝓpriā volūtatē. ¶ Dicit aūt ꝙ ibi fit abnegatio in emissione talis voti cū q̄s ꝓmittit obedientiā: nō quidē volitionis absolute: sed volitionis ꝛtie voluntati ꝓceptiꝰ. ¶ Intelligendū tñ est ꝙ obediētia ꝓ tāto dicit volūtatis ꝓprie abnegatio: qa ille qui promittit obedientiam: lz non dimittat posse oppositum velle: tamē dimittit oppositum licere velle ad ꝓceptum.

E Gene. 18.

Secunda cōsideratio in quo est obedientia: sicut in subiecto. ¶ Et ponunt h̄ quatuoꝛ ꝛnes. Quarū ꝑma est. ꝙ ex actibus obediēdi aggenerat habitus in appetitu sensitiuo: qz experimur ꝙ ex actibus talib⁹ facilitatur appetitus sensitiuus ad obediendū circa sensibilia. ¶ Scōa ꝛ. ꝙ ex talibus actib⁹ aggenerat habitus in appetitu intellectiuo: qz eximur post tales actus: ꝙ delectat animus ad obediēdū circa intelligibilia: vt cum speculatio: aut cōtemplatio ꝓcipit. ¶ Tertia cōclusio. ꝙ habitus qui generatur in volūtate: est per se virtus formaliter: qz ei cōueniunt omnes particule diffinitionis: que attribuit virtuti mozali: vt supza patuit. ¶ Quarta ꝛ. ꝙ habitus genitus in appetitu sensitiuo non est virtus nisi in analogia ad habitum qui est in volūtate: qz de se nō est habitus electiuus: cuz electio sit tñ in volūtate. ¶ Sz oziꝝ diffi. si est ita euidens de alys virtutibus mozalib⁹ ꝙ sint in voluntate. ¶ Dicitur ꝙ cōmunis doctrina ponit fortitudinem ꝛ temperantiā in appetitu sensitiuo: ꝛ iustitiā in itellectuo: ꝛ per illū modū dicit de obediētia sicut de iustitia. Tum qz obediētia est circa operationes sicut iustitia: ꝛ non circa passiones. Tum quia illa virtus inuenitur in substātijs separatis: sicut iustitia: in quibus nō est appetitus nisi volūtas: que potētia est intellectiua.

Gene. 12. Gene. 22.

F Dubium. Dari gradus in obediencia ꝛ eius spēb⁹. dic ꝑm.

De subiecto obedientie. Cōclusio 4ª.

G Quātūcunqz in vtroqz appetitu repiatur obediētia: illa tñ q̄ repit i appetitu sensitiuo: vt illa q̄ in itellectuo nō est p se vtus. Arti. ꝓb⁹. a.

Quinta cōsideratio de quo est obedientia: sicut de obiecto. ¶ Et gdez quatuoꝛ sunt que videntur ad obiectū illius virtutis pertinere. Quoꝝm primū est volūtas preciⁱᵒ: qz vult illud obiectū de quo dat ꝓceptū: qz cuz obediētia sit subiectio: talis subiectio respicit volūtatē superioꝛis. ¶ Scōm est ipsuz ꝓceptū interius elicitū: quo vult fieri sibi subiectio: sicut aliud est in ꝓlato qō vult aligō bonū: aliud qō illud bonum fieri a sibi subiecto. ¶ Tertiū est ipsum ꝓceptuz exterius ꝓlatū: quo exꝓmit inferiori suā voluntatē per modū imperantis. ¶ Quartū est obiectū: vt ꝓceptū ab eo: sicut aliquis actus: vt imperatus a ꝑcipiēte: puta ieiunare vel oꝛare. Et ꝛm illa q̄tuoꝛ ponuntur hic quatuoꝛ ꝛnes. ¶ Quaꝛ prima est: ꝙ volūtas ꝓcipiētis qua vult obiectū: de quo dat ꝓceptū: non est directe obm obediētie: qz omnis operatio cessat si est elicitiua;

H

M Quatuoꝛ requirūtur ad obm obediētie.

Cōclusio 4ª.

I

Nec volūtate pcipiētes nec actū elicitum ei⁹ interiozē: vl exteriozes: ꝛ bonū pceptū iquārum tale obm obediē tie esse.

Ecce qō ḡris.

cessante suo obiecto: cessante aūt tali actu in preci⁹: exequit actuꝫ obediēdi subiectus. ¶ Scōa ꝟclo/ꝙ ipsum pceptū iterius elicitū: nō est obediētie obm: ga obediētia nō vsat obiectue circa actiones imanētes: cū perficiat ꝙ executiuā potētiā cōiter. ¶ Tertia ꝟclo/ꝙ ipsuꝫ pceptū: vt exterius platū: ga obediēs nō dirigit itentionē in obediēdo ad illud qō exterius ꝓferť: nisi in habitudine ad illud qō interius intendiť. Uñ obediēdū est ad intentionē pcipiētis: magis q̄ ad plationē. ¶ Quarta ꝟclo/ꝙ obꝫ obediētie directū est bonū qō pcipiť: nō gdē absolute: sed iquātū pceptū: sicut cū platus pcipit cantare: ipm cātare: vt imperatuꝫ a supioꝛi: est obiectū talis obediētie: ga circa idē versať actus vtutis elicitus ꝛ iperatus: ꝛ in vtutibus mozalib⁹: vt pꝫ inductiue: ꝛ ſtat ꝙ circa tale bonū est actus obediētie imperat⁹: cū quis perficit obedientiaꝫ. ¶ Sed oziť diffi. ga obedientia nō solū respicit pceptū: ſꝫ etiā ꝓhibitionē mali: ꝛ sic bonū vt pceptū nō est eius adequatū obm. ¶ Dī aūt ꝙ ꝓhibitio est qōdā neciuꝫ pceptū. Et ideo forma le adequatū illius vtutis obm est bonū: vt est pceptum. ¶ Scōa diffi. qz bonū nō pōt cadere sub isto negatiuo pcepto: cū recta ꝓhibito nō sit nisi mali. Dī aūt ꝙ tale malū ꝓhibitū: ſꝫ de se nō fit bonū: tñ in tantū est bonū: ga ꝓhiberi mala est bonū. ¶ Tertia diffi. ga omne phibitū: vt pceptū: in tali obiecto: nō dicit nisi respect⁹ rōnis: ꝛ nullus talis respectus pōt eē formale obm realis vtutis. ¶ Dicit aūt ꝙ isti respectus nō sunt rōnis cōficte: ſꝫ vere in re: sicut realr quis pcipit: ita realr pcipiť tale obm. ¶ Quarta diffi. si bonū ꝓ obediētiā cōsummatū est meli⁹. ¶ Dicit aūt ꝙ ex hoc loco bī ꝙ sic: ga cū bonū pceptū sit aliqō bonū: idcirco aduenies bono abſo⁰: facit illō magis bonū. Et iō est melior oꝛo ipata.

Dub⁹ nōnda. K

Ꝓhibitio nē ꝛ phibitꝫ ptigūt dona cē

Respect⁹ rōnis duplr ō ſ supra tepe. Bonū ꝙ obediētiā facrum preferri bono absolute cō nominter.

Virtus alia cōis alia ppa.

L

Serta cōsideratio est: si illa vtus est cōis aut ppria: ꝛ gdē sunt alique vtutes ppriē: q̄ non respiciūt nisi aliquā determinatā mām. Sicut tēperantia vl fortitudo: nō iueniunť nisi circa passiōes timoꝛis ꝛ delectationes sensibiles. alie sunt vtutes cōes que iueniunť in omni mā vtutū: ꝛ circuunt oēm vtutē: sicut in discipulis logica iueniť in mā oīs difficltatis. ¶ Intelligendū tñ est ꝙ q̄uoꝛ sunt vtutes cōes que reperiunť in oī vtute priculari: q̄rū ꝓma est ꝓudētia: que inuenit in omni vtute ꝓ modū regulantis: ga dirigit vnūquēq; operantē in materia cuiuslibet vtutis: vt agat ſm rectā rōnē: cū ipsa sit recta ratio. ¶ Scōa est legalis iustitia ꝓcipiētis: ga lex pfecta ꝛ itegra imperat omni vtuti: cū intendat humanā pfectionē: ꝛ iustitia legalis est ꝓ quaꝫ bene se hꝫ quilibet ad totā legem. ¶ Tertia est iustitia distributiua cōiter sumpta: per quā ſm btū Aug. redditť vnicuiq; qō suū est circa quāq; māz: ga cuiuslibet vtutis bonū est cōueniēs. Et ideo ꝓ quālibet vtutē redditur vnicuiq; qō suū est: sicut in tēperantia que est ad seipsum bō reddit corꝓoi suo qō suū est debitū: vt cōseruet sobziū. ¶ Quarta est obedientia: que reperiť in omni mā cuiuslibet vtutis: ga quelibet vtus aut ꝓcipiť a deo: aut a lege: aut a ꝓncipe bono: ꝛ circa quācūq; materiā cōtingit ꝓcipere ꝓtingit obedire: vt patuit: ꝛ sic pꝫ ꝙ obediētia cōis est vtus: ga circa mām cuiuslibet vtutis cōtingit esse bonū pceptū. ¶ Sed oziť diffi. si ille vtutes cōes sunt nobiliores q̄ alie. ¶ Dicitur ꝙ ita vꝛ: ga bonū quāto cōmunius tāto videť esse nobilius: ꝛ ille virtutes alias virtutes continent in virtute.

In oī virtute priculari ſcurrere q̄uoꝛ vtutes cōes notanter valet vbiq;.

Uide. 5. ethi.

M

Septima cōsideratio est: si illa vtus est circa passiones: aut circa operationes. Et quidē alique virtutes ponunť esse circa passiones: sicut tēperātia: ꝛ aliq̄ circa opationes: sic iustitia. ¶ Intelligēdū tñ est ꝙ quatuoꝛ modi virtutū iueniunť ſm ꝓpositam mām: q̄dā que ita sunt circa passiones ꝙ nō circa opationes: sicut vtutes castitatis in frigidis: aut eunuchis: vel spadonib⁹: q ꝛ nō possint opationes icōtinētie exercere: tñ talia pñt appetere: sic Sapiēs dicit eccle. 30. De spadone cōplec⁹ virgineꝫ ꝛ suspi⁹ ad vitiū: ꝛ ad vtutez oppositā Saꝑ. 3⁰ de spadone ꝙ nō cogitaunt ꝺ deū negl̄ sima. Alie sūt vtutes circa opationes: ꝛ nō circa passiones: sicut vtutes q̄ sunt in substāntijs separatis: vt iustitia ꝛ magnanimitas: qz in eis non ponunť cōiter passiones. Et iō vtutes in eis sunt totalr a passionib⁹ sequestrate. Alie sunt vtutes q̄ sunt ꝓncipalr circa passiones: ꝛ scōario circa opatiōes: sicut fortitudo ꝛ tēperātia in nobis. Primo sunt ordinate ad tēperādū vel moderādū motus iteriozes ꝓcupiscētie ꝛ timoꝛis: ꝛ postea ad moderādum exteriozes opationes q̄ sequunť inclinatiōes illarū passionū. Alie sunt vtutes q̄ sunt ꝓncipalr ꝛ per se circa opatiōes: ꝛ ꝓter circa passiones: sic in nobis iustitia cōmutatiua vel distributiua: qz ꝓ istas mēsurant ꝛ moderant opatiōes ad alteꝛ sine oī passione: tñ accidit ēt ibi eē passionē: vt cū ꝓ iustitia quis retinet irā ne nimis puniat: aut cū retinet ꝓcupiscētiā pecunie: ne nimis vēdat: ꝛ illud accidit: qz dato ꝙ nulle ineēnt passiones: adhuc iustitia act⁹ humanos moderaret. ¶ Sed oziť diffi. si vtutes que sunt tñ circa opationes sunt nobiliores: q̄ iste q̄ circa passiones tñ. Dicit ꝙ ita vꝛ: qz subē separate videnť bñe excellētiores vtutes q̄ boies occasionati. ¶ Scōa diffi. si ille que sunt ꝓncipalr circa opōes excedūt illas q̄ sunt ꝓncipalr circa passiones. ¶ Dicit aūt ꝙ ita vꝛ. ga ille nate sunt eē in angelis ꝛ nō iste: vt per se pꝫ: ille tñ ꝺ̄ie sunt accītales. Et iō nō arguit excellētiā essentialē. ¶ Istis aūt ꝓmissis ꝺ̄ ꝙ obediētia in nobis est per se circa opationes: ꝛ ꝓ accīs circa passiones: qz nulla passione repugnāte in statu innocentie: obediētia fuit: ꝛ tñ per accīs: sicut iustitia est passioni adūncta: vt cū homo iratus ab executione vindicte ex obediētia repꝛimiť aut a ꝓsequutione cōcupiscētie.

N

Sicut ſ̄dā vtutes circa passiōes ꝛ nō opōnes ꝛ ē. ita alias circa vrūq; ſꝫ diuersimode moderatiuas esse: notanter valde.

Nō qō ḡris.

O

Octava cōsideratio est: si illa virt⁹ obediētie cōsistit in medio: ꝛ ponunť quatuoꝛ ꝓnes. ¶ Quaꝛ ꝓ⁸ est. ꝙ obediētia patriarchica ꝓsistit in medio duaꝛ malitiaꝛ. ſ. defect⁹ ꝛ supabūdātie: qz ille filꝰ qui nō vult parētib⁹ obedire vituperať sicut deficiēs: ꝛ ille q vult obedire gbus nō opꝫ: vituperať sicut supabūdans. ¶ Scōa cōclusio: ꝙ obediētia politica eodē modo cōsistit in medio: qz sicut vituperať qui nō obedit ꝓncipi in gbus opꝫ tanq̄ deficiens: ita vituperatur tanq̄ supabundans qui obedit in gbus non opꝫ: sicut Joab obediuit Dauid in morte Urie. secundi Reg. xi. ¶ Tertia ꝟclo. ꝙ obediētia hyerarchica vel ecclesiastica cōsistit in medio: qz sicut vituperatur vt deficiens: qui nō vult obedire ꝓlato in gbus opꝫ: ita vituperatur ex supabundātꝫ qui obedit ꝓlato in quibus non opꝫ. Et iō Hylarius noluit obedire Leoni: vt in arrianam hereſim ꝺsentiret. ¶ Quarta ꝺ. ꝙ obediētia thearchica nō videť hoc mō cōsistere in medio: qz ꝛ contingat aliquē vituperari in eo ꝙ nō obedit deo in gb⁹ oporteť: tanq̄ deficientē: non tñ cōtingit vituperari aliquē ei obedientē in quo nō opꝫ: sicut supabundantē: qz non est inuenire in quo ꝓcepto possibili non sit deo obediendū. ¶ Sed oziť diffi. ga virtus mozalis diffinitiue cōsistit in medio: ꝛ illa posita est virtus mozalis. Dictū aūt fuit aliqñ ex virtute illius instātie: ꝙ obediētia ad deuꝫ est vtus theologica: ga ꝛmediate circa diuina. ¶ Zª dif. ga obm ei⁹ nō est bonū: vt ꝓceptū a deo: ꝛ illud est gd increatū: circa qō sunt vtutes theologice. Dī aūt ꝙ in tale obm cōtingit ferri nimis volūtatez: vt si diligeret illud sui gratia ꝓ fruēdo; tunc esset superabundans.

P

Lōclusio 4ª.

Oēm obediē nā ꝓter theologicā in medio ꝓsistere.

Q

Du⁹ notāda.

A.l. passionati.

Uirtutes circa opōnes excedē eas q̄ circa passiones. Excellētia 2ª Obediētia principaliter ꝛ per se.

Esse ꝓceptuꝫ distingui spē ꝓplicī respectu.

C

Opi. alox.

Impug⁹ 4ª.

Obediētiam ab alijs distinctā: ꝛ cuꝫ eis cōcurrat fore.

D

Du⁹ notāda.

Actū meritoriuꝫ ſcqſtrari ab obediētia posse.

Obediētiam ab alijs vtutibus ſcqſtrari posse ꝛ actuꝫ eius.

ū. l. dona.

A

Mona consideratio: si virtus obedientie est virtus vna: ꝛ ponunť hic 4⁰ ꝓnes. Quaꝛ ꝓma est: ꝙ in eodē subiecto sunt ꝓles obedientie distincte nuō: ga ſm distinctionē obiectoꝛ ꝓ fit distinctio habituū. Cōstat aūt ꝙ ꝓcepta numero distinguunť: cum sint multa cuiuslibet: ꝛ bonū vt ꝓceptū/est obedientie: vt patuit: foꝛ male obiectū. ¶ Scōa cōclusio/ꝙ eodem sunt plures obedientie specie distincte: ga ꝓcepta specie distinguunť: vt patuit in ꝓceptis ꝓme tabule ꝛ scōe: quia ꝓma respiciunt ꝛmediate bona eterna: ꝛ alia tēpoꝛalia. ¶ Tertia cōclusio/ꝙ in eodē subiecto sunt ꝓles obedientie distincte gīe ꝓpinquo: ga cū tot sint ſpēs obedientiarū quot sunt ſpecies ꝓceptoꝛ: ꝛ ꝓcepta sunt plus q̄ duo ſꝫ spēz ſm premissa: ꝛ vt supponit phi. Idez genus nō pōt bīe nisi duas differentias diuisiuas: opꝫ vt multitudo illaꝛ spēꝛ ad diuisa genera reducanť: ꝛ tūc illa aut erūt subalternatim posita: ꝛ hoc est ꝓpositū. aut disperate: ꝛ tūc erūt sub cōi obedientia: ꝛ habeť idez. ¶ Quarta ꝟclo/ꝙ oēs obediētie sunt idē genere remoto: nō solū generalissimo sed subalterno modo: ga oēs conueniunt in rōne formali obediētie ꝓout obediētia est quedā species subalterna vtutis. ¶ Sed oziť diffi. ga obedienda de gbus danť ꝓcepta: nō cōueniunt in gīe: cū cōtingat dare ꝓcepta de diuersis ꝓtis: vt de q̄litate ꝛ q̄ntitate. Dicit aūt ꝙ ꝛ nō cōueniant genere materialr: tñ bene formalr quantū ad hoc qō est esse ꝓceptū: qō est esse obiectū formale illius vtutis. ¶ Scōa dif. ga illud esse ꝓceptū: videť vnius rōnis in oībus quātūcūq; differentib⁹. Et ideo frustra ponunť obediētie specie distincte. Dicit ꝙ esse ꝓceptuꝫ ad minus distinguit specie ſm voluntates vt respectu dei ꝛ creature: ꝛ quantū ad fines vt in hierarchicis ꝛ politicis: ꝛ forte quātū ad gradus: vt in ꝓceptis ꝓme tabule ꝛ secunde.

Decima consideratio. si obedientia est virtus distincta. Et dicunt aliqui ꝙ nō: ga in qualibet virtute iueniť obediētia: cū transgressio cuiuslibꝫ virtutis voceť esse inobedientia: ꝛ ꝙ quelibet virtus a lege diuina est ꝓperata. ¶ Sed cōtra istud arguit 4ª. Primo. ga in omni vtute mozali iueniť ꝓudētia: ita vt eius transgressio reputeť insipientia: ꝛ tñ ipsa est ab oībus distincta. ¶ Scōo. ga legalis iustitia poniť distincta: ꝛ tñ inueniť sic in omni vtute: vt ipsaꝫ transgrediēs fiat iniustus legaliter. ¶ Tertio. ga in oībus sic est iustitia distributiua: vt ꝺ̄ū faciēs nō dat cuilibet qō suū est. ¶ Quarto. ga fides eodē modo videť iueniri: cum oībus virtutib⁹ in via theologicis: aut charitatis saltez. ¶ Ideo dico ꝙ ꝛ obediētia inueniať in omni vtute q̄ est imperata: ꝛ ipsa est a singulis vtutib⁹: sicut legalis iustitia distincta: ꝛ istud declarať: ga obiectū aliaꝛ vtutū est bonū ſm se: aut vt ostensum a rōne. Bene autē bonū illud idē inquantū ꝓceptuꝫ a ꝓncipe vel a lege. ¶ Sed oziť diffi. si pōt sequestrari actꝰ meritorius ab obediētia. Dicit aūt ꝙ ita videť: nō ipsam abyciēdo: ſꝫ nō cōsiderando bonū inquantū est ab aliquo ꝓceptū: ſꝫ vt est rōni ꝓsonū: ꝛ magꝭ sit meritoriū qñ ꝓcernit vtrūq;. ¶ Scōa diffi. si pōt sequestrari obediētia ab alys vtutibus. Dicit ꝙ sic: qñ percipiť opus neutruꝫ: vt intrare desertū: ga illud nō est bonū nisi ga ꝓceptū. ¶ Sed remanet dubiū: si cōcurrēte obediētia cū ceteris vtutibus: vt imperatis cōcurrūt eodē actu. Dicit autē ꝙ nō videť: ga pōt esse vnus actus sine alio: aut solū: ga operans intendit ad bonum: vt est ꝓceptum: aut quia nō vt ꝓceptum: sed vt in se bene sunt.

Undecima cōsideratio: si obedientia est alia a legali iustitia. Et quidem legalis iustitia habet duas partes: ynā ſcz que est legis positiua: ꝛ aliam que est legis obseruatiua. De ꝓma autez parte constat ꝙ differt ab obediētia: ga ad obediētiā nō ptinet ꝓcipere sed tñ parere. ¶ De ſcōa vo videť satis cōueniēs ꝙ fit idē cū obediētia: ga sicut per legalē iustitiā quilibet fit bene legi subiectus ita per obediētiaz quā quis hꝫ ad legem. ¶ Sed oziť diffi. si est inuenire aliā obedientiā ꝓter illā legalē iustitiā. Dicit autez ꝙ sicut est iuenire iustitiā particulare: ꝓter illā cōez iustitiaz: ita obedientiā que sit virtus particularis: sicut illa quā ꝓmittūt religiosi suis ꝓlatis: ꝛ alie que nō respiciūt totā legē. ¶ Scōa difficultas. si obediētia differt a distributiua iustitia in cōi scripta. ¶ Dicit aūt ꝙ nō: quia obedire est alteri qō est ei debitū reddere ſm diffinitionē illius cōem. Et ideo nō opꝫ eā reducere ad iustitiā: cum ipsa fit foꝛmalr iustitia talis ꝛ diffinitiue.

E

Legalis iustitia duplex cū quarum ſcōa coīcidit obediētia.

Du⁹ nōnda. Sicut iustitia sic ꝛ obediētia duplex.

Obedientiaz iustitiā distributiuā foꝛmaliter esse.

F

Duodecima cōsideratio. si obedientia est nobilissima vtutū mozaliuꝫ. vbi est itelligendū ꝙ quatuoꝛ sunt bonoꝛ gīa: de quibus vtutes sunt distincte. vt alibi fuit ostēsuꝫ. ſ. bona extra nos: de quibus est pauptas: ꝛ bona circa nos. ſ. coꝛpoꝛalia: de quibus est castitas: ꝛ bona infra nos vt bona aīe: de q̄bus est obedientia: ꝛ bona supra nos. ſ. supnālia de qb⁹ est charitas: sicut bona supra nos: excedūt ista que sunt infra nos: sic charitas obedientiā: ꝛ eadē rōne obedientia castitatē: ga meliora sunt bona aīe q̄ coꝛpis: ꝛ castitas paupertatē: ga meliora sūt bona coꝛpis q̄ fortune. Et ideo cū obediētia sit de superioꝛibus bonis creatis: vꝛpote aīe videť esse nobilissima ſm eōem deductionē citra vtutes theologicas que sunt de supernaturalibus. ¶ Intelligendū tñ est ꝙ nobilitas illius virtutis declaraꝛ enidēter quadruplici ꝓambulo ꝓmisso: quoꝛ ꝓmū est: ꝙ iustitia est ꝓclarissima vtutū mozaliū: ga sicut lucifer cōparať alys stellis: ita iustitia alys vtutib⁹ in morali pbia. ¶ Scōm ꝓambulū ꝙ nobilioꝛ pars iustitie est distributiua q̄ cōmutatiua que respicit minima bona. ſ. foꝛtune: ꝛ iterum ga distributiua iustitia erit in patria ꝛ nō cōmutatiua. ¶ Tertiū ꝓambulū ꝙ nobilissima poꝛtio iustitie distributiue ī vita ista est illa que est distributiua honoꝛis: qz honoꝛ est ꝓmiū virtutis: cui ꝺz dari maximū bonū qō dari pōt ꝓ ꝓmio. ¶ Quartum ꝓambulū est ꝙ nobilissimū mēbꝛuꝫ illius poꝛtionis: est iustitia distributiua: qua redditť deo honoꝛ sibi debitus. Et istud fit per virtutē latrie. Et ideo ſegtur ꝙ latria sit nobilissima virtutū mozaliū. ¶ Sed istis ꝓmissis ſegtur ꝙ obedientia sit nobilissima virtutū mozaliū: qz obediētia melioꝛ est q̄ latria: qō ꝓbat. Tum qa dixit Samuel ad Saul ꝓmi regū. xv. Nunqd vult dñs holocausta ꝛ victimas ꝛ nō poti⁹ vt obediat voci dñi: ꝛ tñ cōstat ꝙ ꝓmum pertinebat ad latriam. Tum qz ibidez dixit: melioꝛ est obediētia q̄ victime ꝛ ascultare magis q̄ offerre. Et tamē cōstat ꝙ victime ꝛ offerre pertinēt ad latriā. ¶ Sed oziur difficul. quō latria est nobilissima / si obediētia est melioꝛ. Dicit aūt ꝙ latria videť esse optima oīum virtutū particulariū: obediētia: vt patuit: est cōis virtus. ¶ Scōa diffic. qz ille auctes que sic extollunt obedientiā accipiunt solū obediētiā que est ad deū: nō illam que est ad ꝓlatū. Dicitur aūt ꝙ si obediētia alia excedit alias ſm spēm: opꝫ ꝙ genus eius sit melius: cum melioꝛ generū semꝑ sint ſpecies meliores. ¶ Sed re. dubiū. qz bonū vt ꝓceptū: nō videť tātū excedere cetera bona ꝙ ratione ꝓcepti minimū fiat melius quācūq; bono alterius virtutis nō ꝓcepto. Dicit aūt ꝙ ꝛ in genere nāe tale esse ꝓceptum: nō sit multū excellens tanq̄ dicēs respectū ad actū volendi: tñ in genere moꝛum est multū excellens: sicut eē volitū dei: est cunctis creaturis ꝓferendum.

G

S. ethico. c. 3. Supius iustitia distributiua honoꝛis. latria obediētia iferius. 4. ethicoꝝ.

Dub⁹ nōnda Qualr obediētia nobilissima cū latria sit nobilissima.

Regula topica.

Esse ꝓceptuꝫ qualr sit nobilitatis.

Ecce qō ḡris

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

¶ preambulū quadruplex.

2ª ethicoꝝ.

Ne dñs ex frequētatis actibus obediendi: ꝛ etiā ꝓcipiendi gignat habitus frustrāneꝰ mozalē.

K

Virtutē precceptiuā obediētie ꝓferri ostēdit: sed cōsideranda bene.

Dubᵃ nōnda.

Nota bñ qui facile aliꝭ ꝓcipis.

Decimum ꝓ.

L

Habitudo in meliozi meliō

Virtus duplex

Obediētia 2ª

Decimatertia consideratio est: si virtus ꝑceptiua est nobilioꝛ obedientia.

¶ Et ponunt hic quatuoꝛ ꝑambula. ¶ Primū est ꝙ cuꝫ actus ꝓcipiendi bonū sit laudabilis ꝛ in volūtate ad quā: ꝓcipue ex talū frequentatione: generat habitus electiuus laudabilis: ga ex bonis actibus bonꝰ habitus generat. ¶ Scōm ꝑambulū ꝙ ille habitus bꝫ superabundantiā: ga sunt aliqui qui sunt nimis preceptiui: ꝛ nimis multiplicant ꝓcepta vt obseruari non possint. ¶ Tertiū ꝑambulū est ꝙ ille habitus habet defectū: cū sint aliqui qui circa bonū nihil precipere volūt: sicut negligētes prelati. ¶ Quartū ꝑambulū est ꝙ illa vtus est vtus mozalis: in eo ꝙ bꝫ ꝓcipere: qñ est mēsurata: qz ꝝ premissa cōperit ei tota diffinitio virtutis mozalis.

¶ Istis premissis aūt preambulis: videndū est si ista virtus est nobilioꝛ q̄ obediētia: ꝛ videret ꝙ sic: ga ꝑceps inquantū talis debet esse melioꝛ subiecto: aut ꝑlatus subdito: ꝛ tñ sicut subiecto inquantū est subiectus cōuenit obedientia: ita prelato inquantū talis est cōuenit virtus illa ꝑceptiua. ¶ Et cōfirmat ista sñia. Tū quia sicut melioꝝ est docere q̄ doceri ꝛ maioris perfectionis: ita regere q̄ regi: ꝛ per ꝑnās precipere q̄ parere. Tum ga beatius est dare q̄ recipere: sic recitat dictus a dño beatus Paulus Act. 20. Et ideo cū ad virtutē ꝑceptiuā ꝓtineat dare bona: ꝛ ad obediētiā recipere videt illa beatioꝛ. ¶ Sed oziē difficul. ga magis arduū videtur bene obedire q̄ bene precipere: ꝛ ideo magis virtuosum circa eandē mām. Dicit autez ꝙ bonus princeps quecunq; bona alys ꝓcipit: in se obseruat: sicut Jesus cepit facere ꝛ docere. Et ideo duplicat arduitas in ꝑncipante in eo ꝙ precipit patrare ꝓ seipo: ꝛ dato ꝙ nō esset magis arduū: qñq; minus ardua sunt melioza: sic charitas q̄ fortitudo. ¶ Scda difficul. ga cum melioꝛ sit habitudo ad superioza q̄ ad inferioza: melioꝛ videt habitudo subditi ad ꝑlatū per obedientiaz q̄ ꝑlati ad subditū ꝑ ꝓceptiuā. Dicit aūt ꝙ sicut melioꝛ est habitudo ad superioza: ita melioꝛ est habitudo superioꝛ: sic melioꝛes sunt habitudines dei ad creaturā. ¶ Sed remanet dubiū. si illa ꝓceptiua est melioꝛ q̄ obediētia: qñ obedientia est nobilissima virtutū mozaliuꝫ. Dicit autē ꝙ illud pōt ītelligi quantū ad virtutes imperatas sic a lege nō quantū ad iperatiuaz: que est oīs vtus non formalr sed virtualr. aut dī ꝙ vtraq; pertinet ad obediētiā: vna actiue cui obedit: ꝛ alia passiue vt sit obediētia actiua ꝛ passiua: sic diſtiguit gnō actiua ꝛ passiua.

Virtus 4ª.

O

Ne dñs in debitis: ſz in expediētibᵘ: ꝛ licit atqz neutris bōis obediendū esse.

Decimaquarta cōsideratio de ꝙbus debet eē obediētia. ¶ Et ponunt hic 4ᵒʳ theologice veritates. quaꝝ ꝑma est: ꝙ obedientia est de polibus: ga si aligs ꝓciperet alicui ipolē: obedientia nō valeret: vñ btūs Hieronymus anathematizat eū qui dicit ꝙ deus precipiat ipolē. Scda vitas ꝙ obediētia est de cōtingētib⁹. vnde si aligs precipiat alicui nēcium vt ꝙ cadat post lapsum: est abusiuū ꝑceptū. Et ideo dicit btūs Aug. ꝙ nō fuit datū ꝓceptū ꝙ quis diligeret seipsuz: ga est ei idem nēciuz vt asserit in libro de doctrina chīana. ¶ Tertia veritas ꝙ obedientia est de difficilibus: oīs enī vtus est de bono difficili. Et ideo ga nulla difficultas est dilectionis ꝑns ad filiū: q̄uis sit ibi cōtingētia. Ideo nullū fuit datū de b ꝓceptū. Sed bene de honozatione parētū: ga ibi est aliqua difficultas: dū corrigūt. ¶ Quarta veritas ꝙ obedientia est de rōnabilibus: ga si aligd precipiat alicui ꝺ rōnē nō debet obedire: quia superioꝛ lex: que est rōnis nālis: oppositū precipit. Et sic deus agibilia ordinauit: sicut dictat ratio nālis. ¶ Sed oziē dif. ga nō solū difficilia: sed etiā facilia q̄ꝫ ꝓcipiunt in lege diuina sicut deū diligere ꝛ amicū amare: ad que bō videt naturalr iclinatus. Unde dicit Saluator. Si diligitis eos ꝙ vos diligūt que vobis est gra. Dicit ꝙ ꝛz modica sit ibi difficultas: tñ est aliqua: ga cōtingit ꝙ qñq; ira inclinat ad oppositū: aut passio alia. ¶ Scda difficul. ga aliqua ibi iueniunt ꝓcepta cōtra nālē rōnē sicut habzae vt imolaret filiū suū: cū istud sit de se malū. Dicit aūt ꝙ ratio nālis dictat in oībus actionibus rationis deo esse obediendum: cuius voluntas est prima regula rōnis recte.

N

Luce. 6.

Decimaquinta cōsideratio in ꝙbus est obediendum. ¶ Et ponunt hic quatuoꝛ theologice veritates. ¶ Prima est ꝙ obediēduz est in oībus bonis debitis: ga ꝛz bō teneret ante legem diligere deū: ꝛ hoc semper fuerit debitū: tñ fuit in lege ꝓceptū. ¶ Scda veritas ꝙ obediendū est nō solum in debitis: sed etiā in expediētibus: quia nō oīa que expediunt sunt debita: sic ꝑz in cōsilys euangelicis: ga talia expediētia sūt bona ꝛ oīa bona pñt cadere sub obediētia si sint ꝓtingētia ꝛ possibilia ex ꝑmissa. ¶ Tertia veritas ꝙ nō solū obediendū est in expedientibus: sed etiā in quibuscūq; licitis: quia multa sunt licita que nō sunt expediēta: sicut dicit Apls. oīa mihi licēt: sed non oīa expediūt: ga nullū licitū est malus: ꝛ ea que nō sunt de se mala vident posse cadē sub obediētia. ¶ Quarta veritas ꝙ obedientia videt esse in rebus neutris vt cū ꝑlatus ꝓcipit alicui opus neutrū: vtputa leuare festucā: ga tale gd nō est malū cum sit opus de se neutrū. Et ideo nō apparet ratio q̄re nō possit eē ꝓceptū. ¶ Sed oziē difficul. si talis obediētia de rebus neutris est meritoria. Dicit aūt ꝙ sic: ga ꝛz factū de se nō sit mozaliter bonū: fit tamē bonū ga ꝓceptū. ¶ Scda diffi. ga nulla dīa videt iter neutrū ꝛ licitū vt ꝓscindit a cōueniēte. Et ideo vident ille veritates coincidere. Dicit autē ꝙ ħ. sumit licitū ꝓ nō ꝓhibito in actibus humanis sic est comedere: actus enī neutri nō sūt humani actus vt homo est. ¶ Tertia dif. ga si est obediendū in oīb⁹ ꝙueniētibus: tūc qlibet ꝑlatus poterit sibi subditos ad oīa chīi ꝙsilia obligare: qō nō videt incōueniēs sic ꝑlatus vlr: ꝛ nō ꝑticulariter ꝑsidens: ꝛ in particulari casu. ¶ Quarta difficul. quare datꝰ ꝓceptū de debito sicut dicit prima veritas cū ad debitū sit bō satis obligatus. ¶ Dicit ꝙ multe obligationes pñt ad idē cōcurrere. Et ideo datꝰ ꝓceptū ad magis obligandū vt fortius teneat ꝛ ampliꝰ mereat in multitudine obedientiaruz. ¶ Sed remanet dubiū: si subditus teneꝝ obedire suo ꝑlato in oībus in ꝙbus pōt esse obediētia. Dicit ꝙ sic si se obligat ad obediendū vlr: si aūt particulariter nō: ga glibet pōt se obligare ad omne meritoriuz: ꝛ oē sup quo potest cadere obediētia: vt patuit: est meritorium. ¶ Scōm dubiū. si subiecti tenenꝫ obedire ꝑlatis in religione nisi in bis que cōtingunt regulā illoꝝ. Dicunt aliqui ꝙ nō. Et tñ istud videt mirabile: ga euacuat oīa religionis statuta ꝓter regulā. ¶ Ideo videnꝫ debere obedire in oībus que nō sunt cōtra aiam sicut dicit regula beati Francisci. Nisi forte arcent suā obedientiaz ad determinata. ¶ Tertiū dubiū est si subditus debet obedire ꝑlato ad penā iniustā. ¶ Dicit autē ꝙ cum iniuste pati nō sit illicituz videt teneri: ꝛ istud pati non est ɔ aiaz: sic Chīs fuit obediēs in passione iniuste lata.

Virtus 4ª.

Ne dñs in debitis: ſz in expediētibᵘ: ꝛ licit atqz neutris bōis obediendū esse.

P cozin. 6.

Notabilis doctrina.

Dubia nōnda ꝛ curiosa.

Excellentiaz obedientie 4ª meritre nōnt.

Obediētia in neutris est meritoria. Licitū ꝛ neutrum differūt.

C

Dubia curiosa.

Decimasexta cōsideratio: si melioꝛ obediētia habet peiozē inobediētiā sibi oppositā. Et dicit ꝙ regula manifesta videt in mozalibus: ꝙ melioꝛi ꝛtuti est oppositū peius vitiū: sic qō ponit summe vero: est maxime falsum. Et ideo peioꝛ i obediētia opponit melioꝛi obediētie. ¶ Et istud declarat 4ᵗ. Primo. ga melioꝛ est obediētia dei q̄ creature: ideo peioꝛ inobediētia. ¶ Scōo. ga melioꝛ est obediētia ꝓceptoꝝ prime tabule q̄ scōe. ¶ Tertio. ga melioꝛ est ꝓceptoꝝ noue legis q̄ veteris: ideo trālgressio ꝛ cōtumacia illius est peioꝛ sicut declarat Apls in epla ad Hebre. ¶ Quarto. ga sic maioꝛ est obediētia superioris ꝑlati: ita peioꝛ est ad ipsaz cōtumacia. ¶ Sed oziē difficultas: ga btūs Augᵘ in libro de ciui. dei: cōparans obedientiā Ade si paruisset ad obedientiā Habzae. Dicit ꝙ melioꝛ fuisset obedientia Habzae q̄ obedientia Ade: ꝛ tñ dicit ꝙ peioꝛ inobediētia Ade est q̄ fuisset i obedientia Habzae: si nō paruisset. Dicit autē ꝙ ex nā actuū in se: preceptū Ade fuit circa mām tēperātie: ꝛ ꝓceptū Habzae circa mām latrie. s. offerre holocaustuz. Et ideo ex nā ipsius facti: sicut maꝰ meritū fuit in Habzaā: ita magis demeruisset: tñ ratione difficultatis in ope excusatus fuisset a tāto magis q̄ Adam: cui erat facile in oppositū. Et ideo tñ peioꝛ inobediētia Ade: quia plus bīs de volūtario. ¶ Scda difficul. ga adh remanet totū dubium: qō peioꝛ simplr iudicat inobedientia Ade. Dicit aliq ꝙ illud est rōne ꝑsone: ga ꝑmus parēs oībus nocēs. Et istud nō valet: ga idē iudicaret si eadē ꝓcepta darent duob⁹ boibus equalibus qō peius faceret ille qui nō offerret. Ideo videt esse dōm ꝙ nō offerre est peius ex parte obiecti: ꝛ nō abstinere ex parte potentie: ꝓpter diffᵗᵉᵐ ex parte persone patris: contingit aūt ꝙ sicut circūstantia quādo magis aggrauat peccatum q̄ obiectū: ita ꝛ magis alleuiat.

Decimaseptima ꝑsideratio: si obedientia quāto difficilioꝛ tāto melioꝛ: ga de magis arduo. ¶ Intelligēdū tñ ꝙ 4ᵗ dicit esse obediētia melioꝛ: aut ga a melioꝛi ꝓcipiᵗᵉ: ga meliꝰ est obedire deo q̄ homini. cuius signū: qz grauioꝛ iobedientia oppositaꝫ aut ga in melioꝛi obtēperāte: ga quāto quis melioꝛ tāto eius subiectio bonoᵒʳ: sic obedientia Chīi fuit rōne ꝑsone excellētissima. aut ga magꝫ ardua sicut obediētia Habzae fuit multiplr cōmēdata in diuina scriptura: aut ga de melioꝛi mā sic datꝰ ꝓceptuz in lege de dilectione diuina. Et sic diuersimode vniꝰ obedientia pōt alteri preferri. ¶ Sed oziē diffi. vñ magis accipit bonitas: aut ex ꝑte ꝓcipiētis: aut ex parte māe. Dicit aūt ꝙ ex ꝑte māe: ga si deus ꝓciperet ꝙ gs diligeret creaturā: ꝛ bō vt diligeret deꝰ: ille actus videret meritorius magis: ga essentialr ab obiecto speculat. ¶ 2ª diffi. vñ magis accipit bonitas obediētie: aut ex diffiᵉ: aut ex mā. Dī aūt ꝙ melius videt esse deuz diligere q̄ filiū imolare ex diuino ꝓcepto: sicut melioꝛ est actꝰ charitatis q̄ latrie. ¶ 3ª dif. ga in tali imolatione includit actus dilectionis diuine: sicut Habzaā illud nō fecisset nisi ad hoc ipsuz dilectio diuina mouisset. Dicit aūt ꝙ isto mō in oī vtute includit diuina dilectio: cū semp ibi sit deus finis: ꝛ tñ actus charitatis per se ponit melioꝛ actu cuiuslibet vtutis ꝑm se sicut melioꝛ est illa virtus. ¶ 4ª dif. ga talis difficilis obediētia circūscripta dilectione diuina ꝓp quā fit: nō est virtuosa: ꝛ sic de oī alia vtute: ꝛ sic in omni vtute inquātū meritoria includitur dilectio diuina: ꝛ vltra actus illius vtutis. Et sic ſe habebit per additionē ad charitatē: ꝛ sic melioꝛ actꝰ. Dicit aūt ꝙ qñ actualr aliqō creatū diligit ꝓp deū: totū illud est actus charitatis terminatus ad deū sicut ad ꝑmum obiectum: ꝛ ad creatum sicut secundariuz. Et ideo non videtur ibi esse habitus nisi charitatis.

Obedire 4ᵗ ꝛitingit.

Cōclusio 4ᵗ.

Decimaoctaua cōsideratio si in omni obedientia est meritū. ¶ Et g dem obediētia: aut perficit amoze diuino: aut timoze: aut humano timoze vel amoze: ꝛ ꝑm hoc ponuntur 4ᵒʳ ꝛnes. ¶ Quaꝝ ꝑma est: ꝙ obedientia que perficit dei amoze est simplr meritoria: qz est a charitate imperata in boīe accepto: cū amoꝛ dei sit charitas. ¶ Scda ꝛ/ꝙ obediētia que pficit eius timoze: est meritoria. s. ꝓ timoze offense: qz ille timoꝛ est inicialis sapie ꝛ ꝓtinēs ad charitatē. ¶ 3ª ꝛ est/ꝙ illa que fit solo amoze boīs non est meritoria: ga ibi nō est charitas que est diffinitio ꝑme ad deū terminata: ꝛ sine charitate nullum opus est deo acceptū ꝑm Apls. ¶ 4ª ꝛ/ꝙ obediētia que fit solo timoze humano: vel quocūq; timoze cuiuscūq; pene nō est meritoria: ga timoꝛ ꝑm dictū btī Joānis nō stat cū charitate. ¶ Sed oziē dif. si obediētia mixta est meritoria: vtpote vbi cōcurrit amoꝛ cuz timoze: aut amoꝛ humanᵒ cū diuino. ¶ Dicit ꝙ sic. ga vbicūq; est amoꝛ diuinus: nullo alio ꝓcurrente ipediē quin sit meritoꝛiᵘˢ cū boc ei cōueniat ex sua rōne formali deo acceptante. ¶ 2ª dif. ga obediētia videt esse vtuosa ex boc ꝙ recte rōni ꝛformata: q̄uis nō intendat deū: sed solū bonum bonestū: sicut intēdebant pagani. ¶ Dicit aūt ꝙ sic est meritoria mozaliꝛ: nō tamē supernaturaliꝛ: ꝓ vita eterna: ga sola charitas attingit ad meritū istud. ¶ ɔz remanet dubiū. si ad ħ ꝙ obediētia sit meritoria regrit ꝙ finis iste. s. deus actualr sit intentus. Dicit aūt ꝙ nō: ga ꝛz contingat qñq; in ꝑncipio actualr intendere: tñ in cōtinua opatione vir aut nūq; cōtingit: ꝛ esset duruz si discēte eiꝰ actuꝝ cogiᵐᵉ meritū frustraret.

Virtus duplex

Obediētia 2ª

Ne dñs ex frequētatis actibus obediendi: ꝛ etiā ꝓcipiendi gignat habitus frustrāneꝰ mozalē.

Virtutē preceptiuā obediētie ꝓferri ostēdit: sed cōsideranda bene.

Dubᵃ nōnda.

Nota bñ qui facile aliꝭ ꝓcipis.

Decimum ꝓ.

Habitudo in meliozi meliō

Virtus 4ª.

Decimanona consideratio: si ad solos boies pertinet obediētia in creatis.

¶ Et ponunt 4ᵒʳ ꝛnes negatiue. Quarū ꝑma est ꝙ in brutis nō est ꝓprie obediētia: ga bruta cogunt a passione illata. Et ideo non est in eis subiectio voluntaria. ¶ Scda ꝛ/ꝙ in pueris nō est obediētia ꝓprie: ga sicut bruta necessitant ꝓprie a passione ita pueri: cū nonduz vtant ratione: nec ꝓ ꝛsequēs volūtate: ꝛ solū sensitiuo appetitu. ¶ Tertia cōclusio est/ꝙ in mentecaptis vel furiosis ꝛz aliquo modo videant parere: nō tñ ibi ꝓprie est obedientia: ga ibi est ratio ligata: ꝛ per ꝛnās nō pñt vti libero arbitrio. ¶ Quarta ꝛclusio: ga in freneticis: nō est ꝓprie obediētia quātū ad actū eadē rōne: q̄uis habitus non deleat. vñ si curent obediunt sicut ꝑius. ¶ Istis aūt ꝑmissis ꝛnib⁹ negatiuis ponunt q̄tuoꝛ cōclusiones affirmatiue. ¶ Quaꝝ ꝑma est ꝙ in boīb⁹ ꝓfectis: ꝛ non ozbatis rōne: est vere obedientia: ga ibi vere est liberū arbitriū: ꝛ vsus rōnis. ¶ Scda ꝛ/ꝙ in aiab⁹ separatis pōt eē obediētia: ga ibi est ratio ꝛ non ligat: ꝛ per ꝛnās bꝫ vsum liberi arbitrij. ¶ Tertia ꝛ/ꝙ in malis angelis: ga dicit de lucifero in Job: ga ipse est rex super oēs filios ſuꝑbie: ꝛ tñ regnū nō pōt ſine obediētia gubernari: tā in bonis q̄ in malis ꝑncipib⁹. ¶ 4ª ꝛ/ꝙ in bonis angelis est obediētia: ga dicit Zacharie 1ᵒ ꝙ vnus bonus angelus alteri ꝓcipiebat: vt curreret ꝛ annuntiaret. ꝛ vbicūq; est ꝓcipe ibi pōt eē obedire. vt ꝑz.

Conclusio 4ª negatiua. In qb⁹ nō est obediētia maxime quo ad actum.

G

Conclusio 4ª affirmatiua. In qb⁹ ꝓprie est obediētia.

41. capło.

Ꝓma cā. 4.

Dubia nōnda

Obediētia mixta ē meritoria ꝛ quę?

F

Meritorium duplex.

Nō regrit intētio actualis in merēte. vide in. 4, ꝛ alibi.

Vigesima ꝑsideratio: si in diuinis ꝑsonis est obediētia. ¶ Et ponunt hic q̄tuoꝛ ꝛnes. Quaꝝ ꝑma est/ꝙ filius est obediens deo ꝑri: ga ex sua visibili missione factus est ei subiectus. Unde Apls ad Philipē. 2ᵒ ꝙ factus fuit obediēs Chīs. s. deo ꝑri: vsqz ad mortē. ¶ 2ª ꝛ/ꝙ filiꝰ fuit obediēs sibiipsi: ga sic in boibus vtuosis appetitus sensitiuus est obediēs appetitui ītellectiuo: ita in chīo appetitus intellectiuus erat obediens appetitui diuino: vt supra patuit. ¶ 3ª ꝛ/ꝙ filius fuit obediēs spūisco: ga sic ex sua missione visibili fuit factus minoꝛ ꝑe ꝑm humanitatez: ita minoꝛ spū. s. ꝑm btūs Augᵐ libro de tri. Et sicut minoꝛat ita ꝛ subiectus. ¶ 4ª ꝛ est/ꝙ spūsctūs nunqz fuit obediens ꝑri ꝛ filio: ga nō fuit ei subiectᵘˢ: cū nō beat nām nisi diuinaz: ꝛ ꝑm illā nō pōt esse subiectus. Unde dicit btūs Augu.

Conclusio 4ª.

Etsi filius: nō tñ ꝑ vl spūs s. obediens dicēbat.

2. ꝛ. 4. libro.

s. 4. trini. vide 16. dis. 1.

A

Cap. 2. ꝛ ide.

Dubia nōnda ide li. 14. ꝛ 16. ꝛ alibi.

De obediētia ꝛ inobediētia ide ꝛ habzae notanter.

H. 1. a pcō.

B

Florabilis doctrina.

Dubia curiosa.

Obediētie magis ꝛ pte mām q̄ ꝓcipiētis ꝛ difficultaꝫ sumi.

Dēm bonum ad charitatez reduci actum ꝛ habitum.

D

I

Dubᵃ nonda d.1. fusibilr.

vbi supra q̄ spūsscūs nō est minor pcē ex aliqua missione visibili sicut filius: ga illā nām in qua apparuit non assumpsit ad vnitatē psone sicut verbū. ¶ Sed oritur difficultas, ga spūsscus fuit missus visibilr ⁊ iposibilr sicut filius nō videt gūo missus nisi mittenti obedierit. Dicit aūt q̄ illa missio nō supponit alr: sed tñ incōnotā te eius emanationē: qñ aūt missus obedit ipse formalr recipit missionē in se. ¶ Scda diffi. ga nobiliores sunt virtutes que sunt in deo formalr q̄ ille que nō sunt ibi. Justitia autē ⁊ mia sunt in deo formalr sicut multiplr diuina testat scriptura: ⁊ tñ h̄ ponit obedientia nobilissima virtutū moraliū. Et ideo multo magis videt esse in deo. ¶ Dicit aūt q̄ lz i deo sit iustitia legalis pceptiua: nō tñ obseruatiua: cū nō sit subditus nulli legi: ⁊ illa iustitia ponit nobilior obedientia: que ponit h̄ nobilissima virtutū moralium particulariū: non cōmunium.

K

Relolo arg. pncipaliū añ oppositū i 2° arti. pnci. Subiectionē in deo formalr continēri nec resistari a bonis. Bonum 2ᵉ.

Ad argumenta facta in p̄nō q̄onis cuz dicit in p̄mo: illud q̄ ipo⁊at pfectionē est i deo formalr vl vtualr. ¶ Dico q̄ subiectio lz nō sit in deo formalr: tñ est ibi vtualr: ⁊ illo mō obedientia. ¶ Et ad p̄bonē p̄z per illa dicta superi⁹. ¶ Ad scōm: q̄ illud q̄ refutat nullā dicit pfectionē: tñ bona subiectio nō refutat nisi a filiabus belial aiabus. s. que volūt esse sine iugo: vt fuit ostensuz. ¶ Et cū additur q̄ nō queri subiectio sui gra. ¶ Dicit q̄ verus est: ⁊ tō nō est bonū q̄ est finis: sed q̄ est ad finē. ¶ Ad tertiū q̄ passiuū semp dicit imperfectionē. Dicit q̄ lz intellꝰ possibilis nō dicat pfectionez simplr in rōne passiui: tñ bene pfectionē determinati gūs: ⁊ h̄ nō est intrīo ostendere q̄ obedientia dicat pfectionē simplr: cū oīs talis sit in deo sm limitationē perfectionū. ¶ Ad q̄rtū: q̄ sicut subiectio mala, pcedit ex mala radice: ita bona subiectio ex bona radice: quēadmodū bonoz angeloz ad deuz: aut p̄noz parentū in statu inocētie: qñ vires oēs erant eis ad nutū subiecte: sm btūm Augm. ¶ Qō. XIII

L

Vbi supra.

Ertiadecima qō fuit. Utrū tres trinitatis seruēt ordinez oziginis in creādo: ita q̄ vna diuina psona p̄mo p̄ducat creaturā sm ordinē oziginis q̄ alia. Et videt q̄ nō. ga sicut scribit btūs Aug. p̄ de tri. psone diuine sicut inseparabiles sunt: ita inseparabilr operant. Et tō vna nō p̄t p̄mo operari q̄ alia. ¶ Itē idē btūs Augᵘ in 5° de tri. dicit: q̄ sicut p̄z ⁊ filius sunt vnuz p̄nm spūsscī: ita p̄z ⁊ filius ⁊ spūsscūs sunt vnū p̄nm creature: sed in vno inquantū vnū est nō est ordo: q̄ psone diuine in p̄ducēdo creaturā nullū ordinē h̄nt. ¶ Sed 3. ga sicut docet btūs Hylarius in libro suo de tri. Quicqd h̄z filius h̄z per natiuitatē. q̄ cū ipse sit creator erit creator a p̄z: ⁊ h̄ est oziginis ordo. ¶ Itē btūs Augᵘ 15° de trini. Dicit q̄ filius nihil h̄z nisi a p̄z: ⁊ spūsscūs nihil nisi a p̄z ⁊ filio. vbicūqz est aūt oziga ibi est oziginis ordo. Et ideo cum diuine persone causent sm oziginē: ordo oziginis in earum causatione erit seruatus.

Idem 5. tri. ⁊ alibi. Cap. 14.

Scīlz. 4.

M

Cap. 17. ⁊ alibi.

Ordo oziginis quid? Vide hūc di. 13. ⁊ alibi.

Circa istam questionē sunt inuestiganda quatuor puncta. ¶ Quoz primū est: quid est ordo originis. ¶ Scōz est: si ille ordo originis est inter diuinas personas: quantū ad esse. ¶ Tertium quātū ad operari ad extra. ¶ Quartū in operādo ad ex.

Vide in. 7. di. 1. q. 1. ⁊ vbi ibi notaui.

Obiectio 4ᵃ.

Circa primum punctū. dicit doctor subtilis: a quo illa difficultas habuit ortū. q̄ ordo originis est ille sm quē hoc est ab h̄: sicut ordo eminētie est ille sm quez hoc est supra illud sm gradū pfectionis in gdditatibus vniuersi. ¶ Sed cōtra illā diffōnē instat 4ᵘ. p̄imo. ga inter cām finalē ⁊ suū effectū videt esse ordo originis: cū oīs effectus ordiat a sua causa: ⁊ tñ nō est ibi hoc ab hoc: sed hoc p̄ter illud. ¶ Scdo. ga iter cām mālē ⁊ suū effectū ponit talis ordo: cū forma originet a mā: ⁊ tñ nō est ibi h̄ ab hoc: sed hoc ex hoc. ¶ Tertio. ga aliqui ponūt q̄ in supposito p̄is puenit sm ordinē originis aliqua operatio actū gñandi anteq̄ est hoc ab h̄ in dīis. ¶ Quarto. ga oēs doctores cōcedūt hoc ab hoc in diuinis: tāq̄s necio creditū: ⁊ tñ nō oēs ponūt: imo mlti istū originis ordinē negāt. ¶ Ad p̄mū: q̄ iter cām finalē ⁊ suū effectū: nō est ozigo p̄prie: nec ordo originis: cū ordo ozigis nō sit nisi in actu. nullū enī in potētia originat: ⁊ cū causalitas finis sit in entibus in potentia: vt infra patebit. ¶ Ad zᵐ q̄ ozigo p̄prie sumpta nō est nisi in efficientibus aut p̄ducentib⁹ sm q̄ h̄ est sumpta: nec p̄prie forma oriť a mā: sed ex mā sm loquutiones pb̄oz. ¶ Ad 3ᵐ q̄ illi qui ponūt ordinē oziginis iter ītellectionē eterni p̄is ⁊ eius gñationē: cū iter talia nulla sit ozigo: aliquin in p̄e foret aliqd originatū: nō loquunt scholastice: putātes hāc documēta subtilis doctoris: ex vbo⁊ superficie. ¶ Ad q̄rtū: q̄ illi qui negāt talē ordinē in diuinis: cū p̄cedāt ibi hoc ab hoc cōcedūt (vt patuit) diffōnē: ⁊ negāt diffinitū: ⁊ nō negāt rē: sed nomen tñ. Dicit autē btūs Augᵘ de quātitate aīe q̄ de noib⁹ curandum nō est cū res manifesta sit. ¶ Sed oritur difficul. si ille ordo originis differt ab ipsa origine. Dicit aūt q̄ sicut ordo eminentie: nō videt aliud ab ipsa excellentia vni⁹ ad alterū: ita nec ordo originis ab ipsa origine: nisi forte sm rationem formalem aliquo modo.

N.

Solones pclare.

Nec ad mām nec ad mām ordinē origis effect⁹ p̄p̄e cē

O

Ecce q̄s q̄ris lz plidera dīs.

Brocardicū 5 Thomistas

Idē p̄ reuerē. 7. 5. trini. Dubium.

Ordo origis ozigoz̄ concidunt.

Circa scōm punctū: dicunt doctores moderni cōiter q̄ inter psonas diuinas est ordo originis sm p̄mū zᵐ ⁊ 3ᵐ. ¶ Et veritas declarat 4ᵘ. p̄imo. ga vbi est distinctio sine ordine est cōfusio. Et ideo cuz diuine psone sint distincte: op3 vt sint ordinate. ¶ Scōo. ga p̄mū ⁊ p̄nm idē sunt. Et ideo cuz pater sit p̄nm filij ⁊ vterq3 spūsscī: op3 vt p̄z sit p̄ma psona ⁊ filius scda: ⁊ spūsscus tertia. ¶ Tertio. ga beatus Augu. in libro de triplici habitaculo ex intentione posuit ordinē inter diuinas psonas. ¶ Quarto. quia btūs Dionysius in cap̄lo de vnica ⁊ discreta theologia ponit hierarchiā supercelestē: que nō p̄t esse nisi diuinarum psonaz: cū celestis sit angeloz. Et tñ sm ipsum hierarchia est sacer ordo. Dicit tñ vulgus theologoz: q̄ lz iter diuinas psonas sit ordo originis iter psonas sic iter primū ⁊ scōm: nō tñ sicut iter p̄us ⁊ posterius. dicebat enīz vnus doctor q̄ gradus positiuus nō ifert cōparatiuuz. Et ideo p̄mū nō ifert p̄us. ¶ Istud tñ est ad oppositū: ga oīs gradus superlatiuus p̄supponit cōparatiuū sicut ille positiuū: cuz sint essentialr ordinati isti gradus: sed p̄mū est gradus suplatiuus: cuius p̄us est gradus cōparatiuus: ergo vbicūqz p̄mū: ibi est p̄rius. Et aūt primū sit gradus superlatiuus: ⁊ non positiuus 4ᵘ declaratur. ¶ Primo qdē grāmaticalr: ga grāmatici sic cōparant nōiatiuo: prīdē: prior: primus. ¶ Scōo logicalr: ga sm logicos q̄ p superabundantiaz dī: ideſt superlatiue vni soli cōuenit: ita q̄ pluribus cōuenit ratio positiui q̄ cōparatiui: ⁊ pluribus cōparatiuus q̄ superlatiuus. Esse autē primū in vnoquoq3 genere: nō p̄t conuenire nisi vni: ⁊ esse p̄rius p̄t pluribꝰ cōuenire. ¶ Tertio physice: ga lz in mouentib⁹ ⁊ motis sit dare plura mouentia priora ordinate p̄cedendo sm ordinē spherazz celi: tñ nō est dare nisi vnicū p̄mū mouēs qō est imobile: sicut deducit in nāli phīa. ¶ Quarto theologice: ga lz h̄z dctrinā btī Dionysij de angelica hierarchia sit dare plures angelos alys priores: in celestibus ordinib⁹: tñ in tota celesti hierarchia est vnicus p̄mus: ideſt summus seraphin. Et idem affirmat in libro de di. no. ¶ Ideo dicendo q̄ co modo quo ponit p̄mū ⁊ scōz sm ordinē originis in diuinis: eo modo est ibi nec̄ium ponere p̄us ⁊ posterius sm ordinē talē: ga sicut in omni ordine est deuenire ad vnū p̄mū: aut p̄cedere in īfinitū: ita ab illo p̄mo ad vltimū: aut in īfinitū ire: vltimū aūt sine posteriozitate ītelligi nequit. ¶ Sed ꝺ istā vitatē sic declaratā instat 4ᵘ. p̄imo. ga relativa simt simul nāli ītelligētia: ⁊ ipsoꝰ est vnū sine alio pro quocūqz signo itelligi. p̄sone autē diuine sunt relative. Et ideo impoꝰ est q̄ vna eaz sit p̄or altera sm aliquē ordinez. ¶ Scōo. ga illud q̄ est summe neče esse: bz esse pro quocūqz signo: aliquin pro illo nō esset sūme necesse esse: sed quelibz p̄sona diuina est sūme neče esse: g̃ hz eē pro omni signo oziginis. Et sic vna fz originē nō est p̄or altera. ¶ Tertio: ga si p̄z p̄uenit filiū in aliquo signo oziginis: in quo filiꝰ nō sit: tūc illud nō esse: qō pro illo signo bz filius: aut bz a se: ⁊ tūc de se bz nō eē: ⁊ sic est creatura: ⁊ nihil quātū est ex se. Aut illud non esse bz a patre. Et tūc pater ipm primus annihilaret q̄s in esse p̄duceret. ¶ 4ᵘ. ga omne qō trāsit de nō esse ad esse est factū: sed si filius erat posterior p̄ie: trāsit de nō esse ad esse: pro p̄mo signo bīs non esse accipiat esse in scdo. ergo esset factus: qō absit. ¶ Ad p̄mū: q̄ lz relativa sint simul nā: nō tñ simul oziginе: ga sicut in vno instanti tp̄is sunt duo signa nāe: vt patet in subiecto ⁊ p̄prīa passione: que gignunt simul rē poz: sed sūm p̄us natura: ita in vno signo nāe sūt duo oziginis signa. Et cū dī q̄ sunt simul nāli intelligentia. verū est: ga simul durationе ītelligit: nō tñ simul oziginе: cū ab vno relativo cōceptus alterius oziginetur sm cōe dictū. ¶ Ad zᵐ. ga lz sūme neče esse habeat esse. p quocūqz signo durationis: nō tñ pro quocūqz signo oziginis: aut nāe: si creatura fuisset eterna: tunc fuisset deo posterioz nā: ⁊ tñ in illo signo posteriozitatis nō fuisset deus: alioquin esset posterior. Et ita nō op3 vt filius sit: q̄uis summe sit necesse esse pro p̄ori signo originis qō est esse a se: ga tūc foret p̄i. ¶ Ad 3ᵐ q̄ filiū nō esse in p̄ signo nō est nisi filiū nō esse a se: vt patuit ex diffinitione illius originis: q̄ aūt filius nō sit a se boc hz a p̄ie: ga illa negatio est per se oñs filiationē quā a p̄ie habet: ⁊ a quo est fundamētū ab eo est p̄uatio: ⁊ per pseqūs illō: sicut irrationabilitas inest asino a generātе: ⁊ icorrupbilitas celo a creante. Et cū dicit q̄ p̄i ipsum p̄rius annihilaret: verū est si daret sibi nō esse simplr: sed nō: si dat sibi nō esse a se: qō est nō esse pro p̄mo signo. vñ nō annihilat deus angelum qñ dat sibi non esse mortalem. ¶ Ad quartū q̄ illa signa nō sunt transeuntia: sic signa tēporis ⁊ motus: quoz vnū est post reliquū: sed sunt signa perfectionis: aut situs sm que vnū est p̄us reliquo sm sitū: aut pfectionē: quoz signoz vnū est cū reliquo. Et ideo nō est ibi transitus de nō esse ad esse: imo semp manēt illa signa: quēadmodum nō dicit trāsire luna de nō esse ad esse: ga semp sol est p̄ior sm situz: aut terra: ga ignis semp est p̄or ordine perfectionis. ¶ Sed oriť diffi. ga cuz ista signa originis: esse a se ⁊ ab alio: sunt in eodē īstanti durationis in p̄ie ⁊ filio: ⁊ p tota eternitate si filius pro p̄mo signo originis nō hz esse: ⁊ pro scōo hz esse: cū ista signa sint simul in eodē īstāti ⁊ tota eternitate: tūc filius habebit simul esse ⁊ nō esse in eodē īstanti eternitatis: ⁊ semp ⁊ sic ꝺictoria vera. ¶ Dicit autē q̄ esse filiū ab alio qō est esse pro scōo signo: ⁊ non esse filiū a se: qō est esse in p̄: nō est ipoꝰ pro tota eternitate: sic eē hoiez corporeū: ⁊ nō esse icorporeū p tota sui durationе: nec illa sunt ꝺictoria: vt per se pz: esse hoc ⁊ nō illud: ga hoc nō est esse ⁊ nō esse simplr: sed sm qd.

P

In dīis esse p̄mū. 2. ⁊. 3. lz nō p̄us ⁊ posterius.

Impugnatio notabilis cr gradib⁹ cōparatiōis grāmatice.

Q

Logice. 5° topi. c. 15.

10. meta. tex. cō. 2. ⁊ inde.

S. physi. ⁊. 12. metaphy.

A

Determiatio propria. In dīis p̄us ⁊ posteri⁹ oziginе assignari

Obiectio 4ᵃ.

In p̄dicamēt. cap. de relone

B

Notabilis doctrina. A q̄ hz filius nō esse a se?

Signū duplr

Signa originis gmanētia cē.

D

Dubiū singu.

Nota vbiq3.

C

Circa tertium punctū est inquirendum si iste ordo est inter diuinas psonas quo ad operationes que sunt ad intra. ¶ Ubi est p̄mo intelligēdū q̄ duo sunt gña operationū diuinaz ad intra. ¶ Quedā enī sunt imanētes: que nō terminant ad aliquē terminū p̄ductū: vt intelligere ⁊ velle: alie sunt que terminant ad aliquē terminū p̄ductū: vt gñatio ⁊ spiratio. ¶ Et ideo dicunt transeuntes: ⁊ sm istas p̄nm quatuor p̄nes. ¶ Quaz p̄ma est q̄ iter psonas diuinas est ordo originalr actū amoris ei cōicādo: filius vo nō repēdit p̄ii eodē mō amoz̄ dilectionē ei dādo originalr: sz obaliter ipsuz diligēdo: ⁊ sic nō est circulatio in origine. ¶ Ad tertiū. q̄ nō negat vna habitudo illius originis iter gñare respectu gñari: sed totus ordo prout ꝺcludit p̄rius ⁊ posterius negat a gñare. ¶ Ad q̄rtuz q̄ p̄ducē aligd p̄us. p̄ductū in signis successiuis est ipoꝰ: sed accipiēdo p̄us sm signa p̄manētia est nec̄ium: quēadmodū p̄us pfectione. p̄ducit p̄i q̄s mater prolez: ⁊ tñ in scōo signo pfectionis mr ipsaz gignit: ⁊ p̄rius natura cā vl̄is ifluit in causatū: ⁊ tñ istud non ipedit in fluxum cause p̄ticularis in scōo signo. ¶ Intelligēduz tñ est q̄ ordo originis iter duas psonas diuinas q̄ est sm operari: est ex ordine originis qui est sm esse: qualē enī ordinē h̄nt in essendo h̄nt talē in operādo: vt deducit btūs Augu. p̄ de trini. ⁊ idcirco ordo quē h̄nt sm cē declarat quadruplici auc̄te. ¶ Quaz p̄ma est btī Aug. ꝺ Maximinū qui dicit: q̄ p̄i est p̄or filio origine ⁊ nā. ¶ Scda est eiusdē in libro de triplici habitaculo vbi dicit: q̄ qñ erimus in habitaculo paradisi videbimus p̄iez esse porem filio sm originē. ¶ Tertia est btī Dion. in. 2. ca. de di. no. vbi dicit. q̄ essentialia p̄ueniūt notionalia: sic illa que p̄tinēt ad vnicā theologiā illa que pertinent ad discretā: ⁊ ideo si est ordo p̄oris ⁊ posteriozis ītra eādē psonā multo magis iter distinctas. ¶ Quarta est beati Augu. in lib. de ımortalitate aīe circa mediū. vbi dicit.

E

Spatio dīm duplr: sz virtus dicer̄tur actio.

Concio 4ᵃ.

Laplo p̄.

Ordinē originis q̄ ad actionē triplicez in diuinis poni. Lib. 3. c. 3.

F

Laſ. 1. ⁊ ide.

Laute h̄ vide Sco. 12. di. 1. q. 2.

Laplo. 17.

Obiectio 4ᵃ.

G

Ordo originis in intelligēdo cōtigit duplr.

Aliter p̄z ipē dic: ⁊ aliter filius reprendit amoz̄ nōn.

Producē ſā p̄ductū: etiā ſi in successiuis in pmanēt⁹ tñ signis pone esse: notanter.

H

Ordinē originis q̄druplici auctitate in diuinis cē oñdit

I

Jdē.1.tri.1.

Nō valō hāc deductionē.

K

Actio diuina ad extra 4ᵉ.

A.l.illumina tio.

Cōclusio 4ᵉ. Jn oi actione dina ad extra ordinē originis reperiri.

L

Libro.1.4.

Obijcit 4ᵉ nō tanter.

M

Idem 5° tri. 24.

Fuga singula riū ad signa p manēcia ꝛ succe ssiua vbiq;.

q nulla res seipsaz gignit:aliogn eēt anteq̄ esset:in quo verbo intēdit btūs Aug.talē ꝓsequētiā:si aliqua res se ipsaz gigneret esset anteq̄ esset:illud enī aliogn dat itel ligere ꝺdictionē illi⁹:nulla res seipsaz gignit:qō est aliq̄ res gignit seipsam:ꝛ tūc ꝑuertendo ꝓntias ad oppositū ꝓntis:oppositū añtis/habeē illa ꝓna:nulla res est añq̄ sit.ergo nulla res seipsaz gignit. Jsta aūt ꝓntia si redu catur ad formā syllogisticā:ops vt sumaē illa affirmatiua: ex puris enī negatiuis ꝛc̄.omne generās est añ genituz: sed nulla res est anteq̄ sit.ergo nulla res seipsaz gignit: vel sic.ois entitas generās est ante genitā:sed nulla res est anteq̄ sit genita.g̃ nulla res est genita a seipsa:vnde ps q ꝓntia Aug.nō pōt fozmari nisi sumpta illa vli:q omne gignēs est ante genitum:qō est propositum.

Circa quartum

punctū inuestigādū restat: si iter diuinas personas est ordo originis quo ad opationes que sunt extra. ¶ Ubi est ꝑmo videndū q quattuoz sunt opationes diuine ad extra:vel ąsi:siue distinguant ſm rem:siue ſm rōnem. Quaꝛ pⁿ est.creatio q̄ est ꝓductio de nihilo. ¶ Scōa est.actio que est imutatio in aliquo:ꝛ illa differt a creatione ꝛ ꝓductione:qa q̄ deᵒ illuminat aīam agit in eā: ꝛ tū nō tunc ꝓducit vel creat ipsam. ¶ Tertia est que dī ꝓseruatio:qa btūs Aug.sup Genē.ad lram distinguit opus creationis ab opatione gubernationis. ¶ Quarta est que dī annihilatio:lz nō sit ꝓprie opatio:ſz magis ab opere cessatio:signāt tū per modū actionis:ꝛ ſm il la introducunt hic q̄tuoz ꝓnes. ¶ Quaꝛ ꝑma est/q i ter ꝑsonas diuinas est ordo originis quantuz ad actum creationis:ita q ꝑius creat vna q̄ alia:sicut ꝑus(vt pa tuit)spirat:qa sicut habeē Joā.ꝑmo cap.Oia per ipsuz verbū a ꝑie facta sunt:qa.ſ.filius creat a ꝑie:sicut est a patre:sicut exponūt sancti ꝛ doctores. Ubicūqz aūt est hoc ab hoc:vt patuit:ibi est talis ordo. ¶ Zª ꝓ/q ibi est ordo talis quo ad rōnē actionis:qa sicut filius hz a ꝑie q creet:ita q influat in creata:nihil enī hz filius nisi na tū:sicut docet btūs Hylari⁹ de tri. Unde Joan.ꝑ caplo dicit de vbo q erat lux vera que illuminat oēm hoiez venientē in hunc mūdū. ¶ Tertia ꝓ est/q ibi est ordo originis quo ad actū ꝓseruationis:qz scribit Apls ꝓau lus ad Heb.ꝑ caplo.q oia portanť.i.ꝓseruanť vbo vir tutis dei:nō pōt aūt itelligi ꝑ ꝓseruare vbo:nisi ga cōicat ei virutē ꝓseruatiuā:ꝛ sic est ibi hoc ab hoc in ꝓseruādo:ꝛ per ꝓns originis ordo. ¶ Quarta ꝓ est/q ibi est ordo originis quantū ad actū annibilationis:eo mō quo itelligit actus:qa sicut filius a ꝑie creare pōt:ita ab ipso hz q possit annibilare:ꝛ iō ꝑus ordine originis annibilat ꝑ qa a se:q̄ filiº qa a ꝑie. ¶ Sed cōtra istas ꝓnes ista tur 4ᵉ.ꝓmo.qa aligs effectus nō pōt causari ab aliq̄ causa posteq̄ est perfecte causaᵗ:ꝛ ideo si in ꝑmo signo pater angelū totaľr creat.in scōo filius ipsuz creare nō poterit. ¶ Scōo.qa ꝑie agente in ꝑmo signo:aut filius agit in scōo nec̄io aut ꝓtingenter.si nec̄io:tūc agit de ne cessitate nāe ad extra.si ꝓtingēter:tūc poterit nō agere: ꝛ tūc aget ꝑ absq̄ filio:ꝓtra btūm Augu.ꝑ de trinitate. ¶ Tertio.qa ipole est q aliqd ꝓseruet sil'a plib⁹ ipm totaľr singlis ꝓseruantib⁹:aliogn ꝓseruaret ab aliq̄ cā: qua nō exīte nihilominus eēt:ꝛ tū istud incōueniēs est in ꝓposito:qa cū effect⁹ cōseruet totaľr a ꝑie.per ipole nō existēte filio nihilominus ꝓseruaret.ergo iste ordo nō est cōpolis:vt posteq̄ ꝓseruat totaľr a ꝑie:ꝛ itez a fi lio ꝓseruet in scōo signo. ¶ Quarto.qa si ꝑ totaľr anni hilat creaturā in ꝑmo signo:ꝛ postea filius in scōo:tunc ipse faciet de nō ente nō ens:ꝛ illud qō est nihil annihi labit. ¶ Ad ꝑmū/q nullus effectus pōt cāri post suam creationē:accipiēdo posteriozitatē in signis successiuis: sed in signis ꝑmanētib⁹ bñ:qēadmodū cōpositū ꝑmo resultat totaľr a mā in gīe sue cālitatis:ꝛ in scōo signo a forma:qualē enī ordinē bñt causse itrinsece in essendo talē bñt in causando. ¶ Ad 3ᵐ q impole est a ꝑie agē te a se filiū nō agere a ꝑie:ꝛ tūc nō agit necessitate ꝓntiæ: sed necessitate ꝓntie:que in actione diuina nō negatur: vt si filius agat nec̄io influt:qēadmodū angelus ꝓtin genter mouet celū:sed volitione ꝑmissa:nec̄io vtus exe cutiua ꝑsequit. ¶ Ad 3ᵐ q a plib⁹ ꝓseruantib⁹ ꝑ ples ꝓseruationes totales:nō pōt aliqd ꝓseruari:sed ꝑ vnicā sic in ꝓposito.vñ qēadmodū ꝑ ꝛ filius spirant vnica spiratione:ita ꝛ vnica creatione creant ente in trib⁹ sup positis:qēadmoduz si eadē aīa esset in tribus boibus: quilibet eoꝝ causaret totaľr eandē intellectionez:ꝛ sic causari totaľr a plurib⁹:qō per vnū ꝑⁿ ꝓductiuū ꝛ eā dē ꝓductionē:ac ꝓseruari nullū incōueniēs. Et cū dicit q altero nō exīte nihilominus eēt talis effectus:veruz est:qa remaneret totū ꝑⁿ quo causaē vľ ꝑseruaē:ꝛ tūc illa regula nihil pōt esse ab aliqua cā qa non exīte ni hilominus esset:nō est verū quantū ad cām qō,ſz quo, ga si ꝑ assumeret suppositū angeli:adhuc posset rema nere idē act⁹ briticus suppposito nō manēte. ¶ Ad 4ᵐ. q si filius annibilaret post ꝑiem successiue:tūc faceret de nihilo nihil:nō tū qa ꝑmaneter ꝛ quo ad signa ꝑma nētia:qēadmodū forma corrupta,ꝑmo a cā ꝑma:ꝛ de inde a cā scōa:sicut eo ordine gīnaē:qēadmodū patuit in creatione. ¶ Et si dicaē in scōo signo creatura est ni bil:qa annibilata totaľr a ꝑie. ¶ Dicit q ista signa nō sumunť ex ꝑte creature:sed ex parte creantis. ¶ Dicit tū vnus doctoꝛ famosus:q in diuinis nō est ꝑus signuz in quo,sed ꝑus a quo,ꝛ tūc per hoc subterfugere putat oēs difficultates fugiēs ad fallaciā figure dictionis:qī dī in illo signo:qa mutaē signū a quo,in signuz in quo. ¶ Sed ꝺ ipm arguiť 4ᵉ.ꝓmo.qa oēs difficultates currūt ꝺ illō signū a quo,sicut ꝺ signū in quo.quero enī de illo signo a quo,aut spūſcūs est in ꝑmo signo origis a quo,ꝛ nō in ꝑmo tali signo per extrema ꝺdictionis.si sic:tūc spūſcūs cū sit a quo,trāſiret de nō esse ad cē:sic ꝑus arguebaē. ¶ 2° arguiť.qa ꝑbaē q illud signū a q̄, sit signū in quo.a quo enī nō est nisi ab alio esse:sed esse ab alio est origo.g̃ cū origo sit formaľr in originate vel originato:illud signuz a quo,erit formaľr in aliq̄. ¶ 3° ostendit q illud signuz est in quo.ſ.est aligd:qa ois di stinctio est formaľr in pn°distinctiuo:sed istud a quo di stinguit ꝑez a filio tāq̄ origo.ergo in eo sic in quo erit illa distinctio. ¶ 4°ostendo q aligd ꝓueniat ꝑi vel fi lio in illo signo:qa q̄cunqz aligd est formaľr in aliquo supposito:passio eius ꝓuenit supposito in illo:sic risibili tas vbo in humanitate:sed illud signum est formaľr in supposito diuino:vt patuit.ergo ois passio de illo signo demſrabilis cōuenit diuino supposito in illo signo:ꝛ sic ps q dictū illius doctoris nō est fuga sufficiēs. ¶ Sed oriť difficul.qa vbicunqz est origo est ibi ordo originis ꝓsequēs ipsaz:ſz ordo creationis nō est formaľr in deo sed in creatura.ergo ꝛ talis qui dictus est ordo:ꝛ tū cō stat oppositū cū in eadē creatura non sit hoc ab hoc:sic in deo. ¶ Dicit aūt q ille ordo originis nō est formaľr ipsius creationis ſz gnōnis ꝛ spirationis:ſm quas vna ꝑsona dīna hz ab alia virutē creatiuā:ꝛ ideo dī ꝑus ozi gine vna creare q̄ alia:sicut eaꝛ poº creatiua denoiaē ab actu creādi denoiatione extrīseca. ¶ Ad ꝑmū arg^m qōnis in oppositū dz:q sicut ordo originis non adfert separabilitatē in operari:sic nec separabilitatē in esse. ¶ Ad scōm q ꝛs sint vnū quo,ga sunt vnū ꝑncipiū qō est voluntas:nō tū sunt vnuz ꝑncipiū qō:ꝛ ſm hoc bñt ordinem originis:ꝛ distinctionem. ¶ Qō. XIIII.

Secunda

N

Necessitas 2ª

Ecce qō q̄rit⁹.

O

Regula scoti ca quā signan ter gallus ex ponit.

Notabilis do ctrina. Opio aliorum q̄re Landulphū ꝛ alios.

P

Me dū signū a ꝑied i quo originis ponit 4ᵉ.

Loss.12.me taphysice.

D

Determinatio propria. Esse gdditati bū creaturaꝝ aveē cognito ma diuino ꝑscindere ꝛ ipz ſire, notāter.

Obſcūr 4ᵉ.

Bz.q.ꝛ in lib. ri. plerūqz:ꝛ super Genē.

A

A.l. q̄rtadecima. Est.1. laterali in hac ma.

Secunda

qō est.Utrum ꝓducat beatissima trinitas creaturas in esse ſm quid anteq̄ ꝓducat eas in esse reali simplr.Et videť q nō.qa btūs Joan. loquens de vbo diuino dicē Joā.ꝑ cap. Oia per ipsum facta sunt:ꝛ modū signat ꝓpheta in psal.32. dicēs.ipse dixit ꝛ facta sunt:sed quicqd dicit deº fit ſm pliciter.ergo nihil facit ſm qd. ¶ Sed ꝺ.qa btūs Joā. dicit.17.cap.Clarifica me tu pater:apō temetipsuz cla ritate quā habui ꝑus q̄ mūdus fierct apud te:ꝛ sic mū dus fuit factus apud patrē ꝑus q̄ esset in se:qō nō pōt intelligi:nisi quo ad esse ſm quid.

Circa istam

qōnē est ꝑintelligendū q doctoꝛ subtilis ponit duplicē ꝓductionē creaturaꝝ a deo.Unā que est per modū volitatis qua ꝓducit creaturas in esse reali:ꝛ illa est ex tēpoze.Alia est qua ꝓducit eas per intell'm suū in quodā esse iten^li: inteᵇᵒ ipsas ab eterno:ꝛ de illo scōo modo est difficultas ꝑsens. ¶ Circa quā occurrūt q̄tuoz puncta inquiren da.Quoꝝ primū est.si diuinus itell's ꝓducit gdditates creabiliū per suū actū itelligēdi ab eterno in eē entie. ¶ Scōm est.si ꝓducit tales gdditates in eē itelligibili. ¶ Tertiū est.si ꝓducit tales gdditates in eē itellecto. ¶ Quartū est.si per talē actuz ꝓducit eas in eē exīte.

B

Obſ.sco. vide tū.1.di.2.q.1 ꝛ.2.ꝛ vbi ibi notāti.

Vide hūc.42 ꝛ.46. dis.i. ꝛ 3.q.9.ꝛ pce dentibus atq; sequentib⁹.

Opio aliorū.

Quantum

ad primū punctū.dicūt aliqui q per diuinū intellectū ꝓducunť quidditates creabiliū in esse obiectiuo:qō est esse quidditatiuū: ꝛ illud est esse essentie:qa esse obiectiuū nō dicit nisi in habitudine ad actū. ¶ Sed ꝺ istō dicū satis cōmune arguiť 4ᵉ.ꝓmo.qa esse obiectiuum:qō hz talis gdditas per te est ad aliud:cū oīm inquātū tale sit alicuius oīm.oē aūt esse ad aliud ꝑsupponit esse ad se.g̃ cū esse essentie sit abᵐ:ꝑus hz q̄libet gdditas ee eentie q̄ ꝓducaē in tali eē ꝑ dinuz itellz:qō dī eē obiectiuū. ¶ 2°qa oē eē determinatū ſm aliquā determinationē nō dimi nuēt de rōne determinati ꝑsupponit gdditatē illi⁹ de terminati:sic̄ q hō sit albº ꝑsuppōit gdditatē humanā: ſz itellectā gdditatē a deo:est qōdā eē ōterminatū.g̃ eē itell'z ꝑsupponit esse gdditatiuū de cuius rōne nō dimi nuit:cū vera gdditas hois sit a deo intellecta. ¶ 3°qa itelligi a deo nō est de gdditate alicui⁹ creabilis essen tie:cū possit a nobis ꝑfecte ꝺcipi absq; eo q cōcipiam⁹ ipsaz itelligi a deo:oē autē qō est in aliquo est posterius eius gdditate.g̃ ꝓius est gdditas cuiuslibet creabilis in se q̄ a deo itelligaē ſz ordinē nāe vľ nālis itelligen^e. ¶ Quarto.qa circūscripto p impole dīno itell'u q̄ non itelligeret creabilia:sicut posuerūt nōnulli pḥi:lapidis quidditas esset gdditas:ꝛ nō eē.si enī gdditas lapidi tas eēt quidditas lapidis:deus nō itelligeret.ergo ꝑus ſm illū ordinez lapis est lapis q̄ intell's diuinus ipsum ꝓducat in aliquo esse. ¶ Jdeo dico q diuinus itell's ꝑ suū actū itelligēdi nō dat esse gdditatiuū creaturis:de quo hic loquimur:sed illud esse quidditatiuū abstrahit ab omni intellectione ꝛ cōparatione quacūqz:qa per se notū est lapidē esse lapidē:ꝛ tū nō est ꝑ se notū lapidez intelligi a deo:sed forte demōstrabile : ꝛ ideo sicut ꝑ se nota in esse gdditatiuo ꝓueniūt demōstrabilia : ita illō esse hāc opationē. ¶ Sed ꝺ istā determinationē istaē 4ᵉ.ꝓmo.qa diuinus intell's est mēſura rerū:sicut nr mēſuraē a reb⁹:ꝛ sicut nr itell's verº est:qa ita est in re: ita vitas in re:qa ita est in itell'u dīno ſz btūs Aug.ꝛ pp B lapis nō pōt eē ve lapis:nisi ℞ sit ꝓgnitū ab itell'u diuino. ¶ Scōo.qa qcqd est i deo est ꝑus quocūqz qō est formaľr in creatura:ꝛ cū actus intelligēdi eius sit in deo formaľr:ꝓius deus itelliget lapidez esse lapidē q̄ lapis sit in se formaľr lapis. ¶ Tertio.qa ꝓius ħz esse creatura relucens in diuina cēntia q̄ in seipsa ſm btūm Ansel.in mono.sed vt relucet in diuina essentia percipiť a diuina intelligētia.ergo ꝓius itelligiť a deo q̄ sit talis in seipsa. ¶ Quarto.qa si lapis est lapis circūscri pta oī babitudine ad deū:tunc per impole circūscripto deo:adhuc lapis esset lapis:qº vī absurdissimū. ¶ Ad ꝑᵐ:q diuinus intell's ita mensurat res notas:qz ita itel ligit ꝛ vult:ideo sic sunt quātū ad esse reale ꝛ existētie: non sic aūt quo ad esse qdditatiuū:vt vīz.cum illud esse abstrahat ab oī babitudine ad mensuraz. ¶ Ad 2ᵐ:q intellectio diuina sine dubio est ꝓioz qdditate creabi li:sed nō vt est itellectio bui⁹:ꝛ ſm illā habitudinez illa qdditas est cognita:imo ꝓducit ad oppositū:qz omnis habitudo est posterior suis extremis. ¶ Ad 3ᵐ:q crea turā relucere in diuina cēntia:nō est nisi ipsaz esse repſ sentatā in ea:repſentatuz aūt est posterius esse simplr: cum sit esse relatiuz eius qō repſentať.Anſel.tū itelli git de repſentato ſm suū esse abᵐ. ¶ Ad 4ᵐ:q nō est maioꝛ cōnexio lapidis ad deū:sicut est iter diuinas ꝑsonas:ꝛ tū per ipole sublato patre ꝛ manēte filio:adhuc ꝓduceret ipūs sanctus:ꝛ ita in ꝓposito:si deus esset fi nitus adhuc hō esset hō:cum deū esse infinitū ꝛ hoiem esse hoiez:sint veritates.quaꝛ vna ex alia nō deducit: ꝛ ita deum esse deū. ¶ Sed oriť diffi.quid itelligimus per illud esse qdditatiuū. ¶ Dicit autez q esse abstra ctum:qō non est fabricatum ab animo:nec est in reruz natura:sicut dicit qdam q equinitas est tū equinitas: nec vniuersalis nec particularis.

Quare potē tie diuine mē surant res.

Nota bene.

Creaturas re lucere in deo quid?

F

A.l.quā sit inter.

Circa

scōm punctū videndus est:si diuinus itell's ꝓducit qdditates illas in esse intell^li. ¶ Di cunt aūt aliqui q sic.qz esse intell^e est esse intēntionale ꝛ obiectiuū:tale aūt esse non pōt foze nisi a potētia ope ratiua cōparatiua. ¶ Sed cōtra illud arguiť quadru pliciter:ꝓimo.qz illud qō cōpetit alicui per se ꝑ ꝓius ineſt q̄ illud qō per accīs:sed q̄ creabilis qdditas sit intelligibilis a diuino intellectu incst ei per se cū per se cadat sub ente:ꝛ per cōsequens veritas est demōstra bilis de ea:q aūt intelligiť qnādoqz accidit ꝛ a deo:si cut deus intelligit homo esse futuꝝ cum non sit futuꝝ nisi p accīs:ꝛ deº nō itelligeret ipm foze futuꝝ nisi fo ret futuꝝ:ostat aūt q p accīs est sic a deo itell'm. ¶ 2° qz ipole est aligd eē itell'm a deo nisi sit ab eo itelligibi le:vt ꝑ se pz:pōt aūt aligd esse itelligibile:ita q nō esset ītell'm:sic̄ aias añeb̄i nō foze est deo pole:ꝛ ꝑ ꝓns itelli gibile:ꝛ tū nō ē a deo itell'm.eēt enī itell'm falsuz.g̃ ꝑus hñt itelligibilitatē diuinā q̄ itelligan^t ipse qdditates: ꝑus itelligit deº bze po^am itellectiuā q̄ actū itelligēdi: ſz ꝑ quocūqz signo deº hz po^am itellectiuā oīuz:oia sunt itelligibilia sibi:cū oē itellectiuū sit alicui⁹ itelligibilis: sic̄ motiuū mobilis:ꝛ nō sunt itellecta nisi ꝑ actū.g̃ ꝑus erūt itelligibilia q̄ itellecta:sic̄ deº ipse itelligit intelle ctiuus añq̄ itelligēs. ¶ 4°.qz in illo signo q̄ itell's diui nus ꝓuenit eiº itellectionē:sic̄ actº ꝑmº 2ᵐ:aut qdditas est itelligibil' ꝑ 2°signo:aut nō.si sic:bī ꝓpoᵐ:q ꝑus est intell^lo q̄ itellecta.si nō est itelligibilis ꝑ 2°signo actuaľ itellectionis:tūc nō poterit itelligi:cū oē ipole ꝑ aliq̄ si gno sit ꝑ illo ens ꝓhibitū. ¶ Jō dico q añ cōcipimus qdditates eē a deo itelligibiles q̄ actuaľr itelligan^t:qz illud qō ꝓuenit alicui ꝑ se:ꝛ ex sua rōne foīali ꝓuenit ei añq̄ illa q̄ sunt ab extrīseco. ¶ Intelligibilitas aūt sic ꝛ vitas est passio demſrabilis ex rōne formali subīti:ꝛ q sit itellecta iest ei ab extrīseco.ſ.a diuino itell'u actuaľr itelligēte. ¶ Sed oriť dif.qd dic illud eē itelligibile in obto. ¶ Dicaē aūt q ē respect⁹ fundamētalis ꝓns qd ditatē obti in habitudine ad diuinū itell'm:sic̄ mobili tas cōsequit qdditatē mobilis in habitudine qd motēs.

H

Determinatio ꝓpria. Qualitates creaturaꝝ ꝑte in eē itelli gibili actū in telligēdi eiā dīnū cōz:qō bū cōsidera. Esse intelligi bile quid.

A.l.intelligi bilitas.

Impugº 4ᵉ.

G

2ª tri.c.2.

C

I Circa tertium punctū ingrēdū est: si diuinus itell's ꝓducit illas ḡdditates in esse itellecto. ¶ Dicūt vo gdā ꝙ nō: ga talis ꝓductio est ficticia: cū quelibet ḡdditas possit itelligi ꝛ de nouo sine aliq̄ variatione circa ipsaꝫ facta: ga actiones ĩmanentes nihil faciūt in suo obto: aliogn trāsirent in exteriozē maꝰm. ¶ Sed ꝫ ĩstud arguiť 4ᵃ. ꝓmo. ga gcgd ꝓuenit alicui per accīs ineſt ei ab aliquo agēte: cū illa q̄ ĩsunt ꝑ accīs nō ĩsint ex rōne formali ĩtrinseca. esse aūt itell'm cōuenit nōnullis per accīs: vt patuit. g̃ tale esse bñt ab aliquo agēte. ¶ Scōo. ga oē esse q̄ ꝓuenit alicui ab extrinseco ineſt per aliq̄ agēs: cū solū agēs ꝛ finis sint cā extrinseca: ꝛ finis ad ꝓpositꝫ nō faciat: sed esse itell'm 3ᵘᵉ cuilibet quidditati ab extrīseco: cuꝫ ex se nō itelligať. vt per se ꝑz. ergo B bñt ab aliquo efficiēte. ¶ Tertio. ga vbicūq̄ est hoc ab hoc: ibi est ozigo que ꝑtinet ad agens: sed hoc esse ex hoc ꝑtinet ad mām. vel hoc esse ꝓ hoc ꝑtinet ad finē: sed ꝙ q̄libet ḡdditas sit itellecta hoc bz ab intellectione aliqua. g̃ in tali esse est ab itellectione ꝓducta. ¶ 4.°ga oē ens rōnis est ab aliqua rōne: cū ideo dicať rōnis: ga a rōne fabricatuꝫ: sed esse inteᵐ est eē rōnis ꝛ nō reale: cū illud ꝓueniat entib⁹ que non sunt in reꝝ nā. ergo illud esse est a rōne aliqua ꝓductū. ¶ Jdeo dico ꝙ ḡdditates creabiliū ꝓducunť in esse cognito a diuino intellū ab eterno: sic diuin⁹ itellectus ab eterno tales ḡdditates cognouit: ga oē q̄ accipit esse aliq̄ post nō eē: vī eē ꝓducᵐ i illo eē: ſz ḡdditates tales: cū sint itellecte postq̄ sunt intellᵗᵉ: accipiunt tale esse in ſcdo signo post non esse in ꝑmo. g̃ in tali esse videnť esse ꝓducte. ¶ Sed ꝫ istā ꝓnē instať 4ᵃ. ꝓmo ga ꝑma ꝓductio ad extra videť esse creatio cuiuslibet rei: cū ipsa sit ꝓductio de nibilo. ¶ 2.°ga deus ad extra nibil ꝓducit ab eterno: vt docēt sctī ꝛ scriptura diuina. ¶ 3.°ga illa ꝓductio fozet nēcia: cū deus nēcio itelligat oīa: ꝛ tñ deus nibil nēcio respicit nisi ad intra. ¶ 4.°ga eadē rōne ꝓducereť ḡdditas in esse itelligibili: qua ꝛ in esse itellecto cū ꝑus habeat esse simplr quidditatiuū: vt patuit: q̄ esse itelligibile: ꝛ sic accipiat esse tale post nō esse. ¶ Ad ꝑmū: ꝙ ꝑma productio simplr ad extra est creatio: sic testať ḋina scriptura: tñ illa ꝓductio: de qua nūc arguiť: nō est ꝓductio simplr: sed ꝑm gd: sicut esse intellectū est esse ꝑm gd. ¶ Ad 2ᵐ ꝙ veruꝫ assumit in esse reali: sed i esse itelligibili: ꝛ ꝑm quid veruꝫ nō dicit: ĩmo ab eterno oīa nouit anteq̄ fiant: sic bz in Daniel'. ¶ Ad 3ᵐ ꝙ eo mō quo deus itelligit creaturas ꝓducit eas in esse itellecto: ꝛ ideo sic nēcio itelligit: ita nēcio in tali esse ꝓducit. ¶ Ad 4ᵐ. ꝙ ḡdditas non accipit esse itelᶜ ab aliquo: sed bz illō ex ſua rōne formali: ꝛ nō ab extrīseco: sic bō risibilitatē: ꝛ ideo nō est ꝓducta: sicut bō non fit risibilis eo ꝙ risibilitas pullulat a ſua rōne formali. ¶ Sed ozit diff. gd itelligit ꝑ illud esse cognitū. ¶ Dicit aūt ꝙ eē itell'm a diuino itellū dicit in gd: ditate cognita re⁸⁵ rōnis ad eiᵒ actū itelligēdi derelictū ab ipso actu: sic eē ꝓductū real'r dicit respectū realem.

Circa quartum punctū: videndū est si diuinus itell's ꝓ ſuū actū itelligendi ꝓducit ḡdditates in esse actualis exīstie: ita ꝙ ꝓducat ipsas exīstias eternal'r in esse cognito: sic eēntias ipſas. ¶ Dicunt aūt alig ꝙ exīstie reꝝ sunt ita ꝓducte quātū ad oēm modū exīstie sic essentie: in esse itellecto ab eterno: ga ita bene intellexit ab eterno diuus intell's rerū exīstias: sic eaꝝ essentias: ꝛ idcirco oēs in tali esse ꝓduxit: ga ipsas itellexit: vt patuit. ¶ Sed ꝫ illud argī 4ᵃ. ꝓmo. ga si deus ꝓduceret esse exīstie in tali esse itellecto: tūc creatura in tali esse actual'r existeret: cū oē illud actu exīstat: in quo est formal'r actualis exīstētia.

¶ Scōo. qr si dicať ꝙ creatura existit in tali eē ꝑz gd: tūc accipio actualē exīstiā cū suo simplr eē: ꝛ quero si illud eius eē simplr ꝓducit in esse cognito: aut nō: si sic, tūc cū omne ꝓductū in aliquo eē sit in illo: tūc creatura in tali eē hēbit suū existere simplr. si nō: tūc exīstia vere sumpta cū suo simplr mō ipſam cōcomitāte nō est ꝓducta in tali eē. ¶ Tertio. qr creatura in esse simplr distinguiť a creatura in eē ꝑm gd: aliquo mō: alioquin qñcūq̄ est ꝑm gd fozet simplr: ſz nō distinguiť ꝑ aliq̄ esse eēntie: cū eadē sit penitus diffinitio ḡdditatis in eē itellecto ꝛ in esse simplr. g̃ distinctio est ꝑ solā exīstiam: ꝛ sic exīstia nō cōueniet ei ꝑm vtrūq̄ esse. ¶ Quarto. qr si dicať ꝙ illa distinctio nō est ꝑ exīstiā: sed ꝑ aliquē modū exīstie quē bz in esse simplr ꝛ nō bz in eē ꝑm gd: tūc de illo mō fit idem arᵐ ꝙ ipse nō est ꝓductus in eē ꝑm gd: ꝛ valet tātū sicut de exīstia: cū nō sit ꝓcessus in ĩfinitū dando modū modi. ¶ Jdeo dico ꝙ eē actualis exīstie nō fuit ꝓductū ab eterno in eē ꝑz gd tali: qr per hoc ꝙ creatura bz exīstiā bz esse simplr ꝛ nulla creatura in esse tñ itellecto ab eterno habuit esse simpliciter. ¶ Sed remanet diffi. grauissima: qualiter deus ꝑintelexit ab eterno exīstias futuras creaturaꝝ: ꝛ nō ꝓduxit eas in esse itellecto: cū fuerūt ab eterno itellecte. ¶ Dicitur aūt ꝙ deus nō ꝓcognouit existētias ꝑm ꝓnū mo duꝫ tanq̄ ꝑ se obiecta sicut ḡdditates: ſz sicut ꝑ se obiectoꝝ cōditiones: ꝛ nō opꝫ ꝓduci in eē tali oē itellectuꝫ: sicut obiecti ꝓditio. ¶ Jstud tñ nō sufficit: qr si iō ꝓducit in tali eē: qr cognoscit: eo mō quo itelligit in tali eē ꝓducit: cū sit illo mō itellectū. ¶ Jdeo dō ꝙ deᵘ nō ꝓcognoscit ḡdditates vt iam exīstes: sed vt futuras. existentia aūt vt futura nō est exīstia simplr. tūc enim simpliciter existeret futurū. qualr aūt illa ꝓcognitio fiat: bz declarari in ꝑmo. ¶ Ad arᵐ factū in ꝓncipio. q. dicitur ꝙ ille auctoritates intelliguntur de factione in esse reali: ꝛ non in esse intentionali. ¶ Qō. XV.

Certia qō est. Utruꝫ emanatio creaturaꝝ a deo ꝓsupponat emanationē personaꝝ diuinaꝝ. Et videť ꝙ nō: qr sicut scribit beatus Diony. in cap. de vnica ꝛ discreta theologia: illa que ꝑtinēt ad vnicam theologiā ꝓueniūt illa que ꝑtinēt ad discretaꝫ: ꝛ ab eis non ꝓsupponunť: sed emanatio ꝑsonaꝝ ꝑtinet ad discretā: sicut creatio ad vnicā: vt ibidē ꝑz. ergo ꝛc. ¶ Sed ꝓtra. qr beatus Augu. super Joā. dicit: ꝙ sicut inter nos ꝛ vocē mediat verbū mentale: ita iter deum ꝛ creaturā quasi mediat verbū sibi ꝓsile: cuꝫ dicat scriptura: ipse dixit ꝛ facta sunt. ibi acciᵒᵒ dicere ꝓ eterna verbi generatione: que ꝓueuenit rerū factionem.

Circa istam questionem ꝓmo videndū est si emanatio creaturarū in eē simpliciter ꝓsupponit emanationē diuinaꝝ ꝑsonaꝝ. Scōo ingrēdum est: si emanatio creaturaꝝ in esse ꝑm gd: de quo fuit dictū: ꝓsupponit ipsaꝝ ꝑsonaꝝ ꝓductionem.

Quantum ad ꝑmam partē dicit gdaꝫ magnus doctoꝛ ꝙ creatio que est productio simpliciter ad extra ꝓsupponit emanationē ꝑsonarū nō solum sicut cām sine qua nō: sed sicut ĩmediatū ꝓncipium productiuū creaturaꝝ: qr sicut creatus artifex nō ꝑt ꝓducere artificium nisi per notitiā declarantem ꝛ amoꝛē itellectiuuꝫ: ita deus pater nō ꝑt ꝓducere creaturā nisi per verbū: q̄ est eius notitia declarativa: ꝛ per ſpiritū ſanctū: qui est amoꝛ intenᵘᵘˢ: ꝛ iō dī pater per verbū oīa facere: sicut habeť ꝑ Jo. i. ca. ꝛ ita de ſpiritu ſancto. ¶ Sed cōtra illud arguiť 4ᵃ. ꝓmo. qr omne ꝓncipiū productiuum alicuius ſuppoſiti ꝓducētis est formaliter in illo ſuppoſito: cuꝫ ynūquodq̄ agat

N

O
Determinatio ꝓpria. sed ista dubia. Jō dic ꝓnter.

Du^m nōdle

Doctrina singᵐᵉ. Jō eē itellm in eē itellō ꝓducti: q̄ cōsidera. sed non asserit. Replica. Qualr existētias rez nouit deᵒ. ſz adhuc replicabis d. ℓD. di. 38. ꝛ. 39.

P

Vl. l. gntade/cima. q ſz est 2. lateralis in hac materia.

Actiones diuinas ad intra ꝓcedere actiones talces ad extra etiā accidentias ꝛ necēsias i casu.

Regula scotica.

D

Quare emanatio ad intra emanationez ad extra ꝓuenit.

Ubi supra. Regula scoti ca.

Circūscripta emanatiōe ad intra emanatio nem ad extra non excludi.

A
1° de anima.

B
q. 13.

Determinatio ꝓpria. Emanationē ad intra creationē ꝓcire. Lap. 14.

Declara caste n. 5. q. 13. b3. Pub^a nōnda C

Sicut est in actu: sed filius ꝛ ſpūſcūs nō sunt formal'r in ſuppoſito ꝑis ne ponať ꝑsonaꝝ cōfusio: ergo non sunt ei rō agendi in creatione. ¶ Scōa rō. ga ꝓncipiū ꝓductiuū nō est gd vltimū in aliqua actione cuiuscūq̄ ſuppoſiti: cū ſuppoſitū illud sit gd ꝛ rō formalis agendi sit illi quo: ꝛ ideo si filius ꝛ ſpūſcūs sunt ꝑn^m agēdi ipſi ꝑis in creatione: tūc ipse solus ꝑ erit gd creās ꝛ ſpūſcūs cum filio quo ſin tali creatione. ¶ Et cōfirmať illa rō. ga sic docet btūs Aug. ꝑ de tri. tres ꝑsone diuine vnifozmiter creant: tūc aūt diffozmiter: ga ꝑ nulli est rō agēdi: sed filius ꝛ ſpūſcūs sunt ratio agendi ipſi patri. ¶ Tertia ratio. ga per ꝓius cōuenit oīs actio ꝓncipio actiuo cū ſuppoſito agenti: cū ſuppoſito cōueniat per formā qua agit: ꝛ ideo ſi ratio formalis creādi ipſi patri est filius ꝛ ſpūſcūs: ſequiť ꝙ creatio ꝑ ꝓius ꝓueniat filio ꝛ ſpūſcō cū ꝑ: cū tñ filiº ꝛ ſpūſcūs: vt patuit ſupra: habeāt creare a ꝑe: sicut ꝛ esse. ¶ Quarta rō. ga nullū ſuppoſitum ꝑt eē alicui ratio formalis agēdi quo: cū omne quo ſit aliquo mō cōicabile illi q̄, cui dat agere formal'r: ꝛ dato ꝙ eēt possibile: nullū tñ ſuppoſitū relatiuū formal'r ꝑt esse quo actioni que requirit infinitā ꝛtutem: vt est creatio: cuꝫ rō formalis talis ſuppoſiti infinita esse non possit. ¶ Jdeo dico ꝙ sicut ꝑ ꝛ filius ꝓducūt ſpūſcū ꝑ vnā voluntatē quā bñt in ſe formal'r: ita pater ꝛ filius ꝛ ſpūſcūs ꝓducūt creaturā ꝑ vnā volūtatē quaꝫ bñt in ſe formal'r: tanq̄ ꝑ ꝑn^m quo, ꝛ nō ꝑ ipſas ꝑſonales ozigines aut ꝑsonas, vnde dicit btūs Aug. 5° de tri. ꝙ sicut ꝑ ꝛ filius sunt vnū ꝑn^m quo ſpūſci: ita pater ꝛ filius ꝛ ſpūſcūs sunt vnū ꝓncipiū quo creaᵗ. ¶ Sed ozit diffi. ſi posito ꝙ creatio nō ꝑſupponat emanationē diuinaꝝ ꝑsonaꝝ: vt rōnē agendi: ſi ꝓesupponit eam aliquo modo. ¶ Dicit aūt ꝙ sic. ga oīs actio cōtingēs ꝛ tēpoꝛalis alicuius ſuppoſiti ꝓesupponit eius actionē eternā ꝛ tēpoꝛalē ſi eā bz: cū ex natura ſua ꝓtingentia: ꝛ tēpoꝛalia sint posteriora eternis ꝛ necessarys: ꝛ ſi daretᵉ ꝙ actio diuina circa creaturas eēt nēcia ꝛ eterna: sic dicebāt ꝑbi: adhuc emanatio interioꝛ esset natural'r ꝑoꝛ: ga quicqd est in causa ꝑma est ꝑus nā quocūq̄s in creatura: sicut ipa natura ꝓueniſſet ſuū effectū: ꝛ oīa que sūt in ea: idē illi: nūc aūt emanatio ꝑsonaꝝ ꝑsonal'r est in deo: ꝛ emanatio creaturaꝝ formal'r in ipſis creatis: ꝛ ideo nulli dubiū ꝙn emanatio creaturarū ꝑſupponat aliquo mō ꝑsonaꝝ diuinaꝝ emanationem. ¶ Scōa difficul. per quē modū ꝓesupponit emanatio creaturā ipſaꝫ ꝑsonaꝝ emanationē. ¶ Dicit aūt ꝙ ḃ est talis ozdo: qualis est iter effectus essential'r ozdinatos: ga videmus ꝙ qñcūq̄s aliq̄ agens cōtinet in ꝛtute aliquos effectus essential'r ozdinatos: nō ꝑt in posteriozes nisi ꝓius ꝓducat ꝓiozē: ꝛ ideo ga dicere ꝛ ſpirare bñt talē ozdinē: ideo diuina essentia nō ꝑt esse ꝑn^m ſpirādi nisi ꝓius fuerit gnandi: ꝛ per illū modū nō ꝑt eē ꝓncipiuꝫ creandi nisi fuerit ꝓncipiū generādi ꝛ ſpirādi. ¶ Sed remanet dubiū. ſi circūscripta per impoſle emanatione ad intra: deus posſet aliq̄ ꝓducere ad extra. ¶ Dicit autez ꝙ sicut dicit doctoꝛ ſubtilis: qñ sunt duo effectus essential'r ozdinati maioꝛ est cōnexio effectuū illoꝝ ad cām q̄ ad ſe inuicē: cū nō habeāt habitudinē inuicem: nisi ꝓpter cām: ꝛ ideo ſi circunscribaᵗ ꝓioꝛ effectᵒ: ad huc posterioꝛ est cause attribuendus: sicut per ꝓius cō uenit igni calefacere q̄ ignire: ꝛ ideo dico ꝙ q̄uis non posſet calefacere: adhuc ignire posſet: ga ꝓpter minus impoſle nō est ponēdū maius impoſle: ꝛ ideo ga maius impoſle est amouere nexū cause ꝛ effectus q̄ duoꝝ inuicem effectuū: qui aufert a deo potentiā generandi: non debet ei auferre, potentiā creādi ex hoc sicut ꝑhi itelleꝛerunt deū creantez ꝛ non generantem. ¶ Unde dicit

'Ricar. de tri. ꝙ si in diuinis non esset nisi vna ꝑsona adhuc bñt oēm plenitudinē ꝑfectionis. ¶ Jntelligndus tñ est ꝙ aliq̄ effectus bñt essentialez ozdinez ꝑm rem: sicut intelligere ꝛ velle. aliq̄ ſolum in habitudine ad cām: sicut alterare ꝛ gignere: ꝛ ls in ꝑmis negato poſteriozi negaᵗ ꝓius: nō tñ in ſecundis per eandem cām.

E
Lib. 3. c. 16. Essentiaᵗ ozdo effectuuꝫ duplex valde notanter.

Circa 2ᵃᵐ parteꝫ qōnis videndum est. ꝙ emanatio creaturaꝝ in esse itellecto ꝑſupponit emanationē diuinaꝝ ꝑsonaꝝ: aut ꝓueniť ipſaꝫ emanatio nē creaturaꝝ in esse cognito: qr oīa que cōueniunt deo ad intra ꝓueniunt ꝑm ozdinē nāe: illa que cōueniunt ei in habitudine ad extra. ¶ Oz aūt habitudo ad intra sit ꝓioꝛ nāliter: declaraᵗ duplr. ¶ ꝓmo. qr oīs potētia habens primariū ꝛ ſecūdaria obiecta: operaᵗ ꝓius circa ſuū obm primariū q̄; circa obiecta ſecūdaria: ꝛ ideo cuꝫ ꝑsonaꝝ emanatio sit circa obm primariū: ꝛ omnia que sunt ad intra: in cognoſcēdo enim ꝛ volēdo diuinā essentiā est actus dicēdi ꝛ ſpirādi circa eam: omnia aūt ad extra sunt obiecta ſcōaria: illa sunt posterioza. ¶ 2° qr oīs habitudo ad intra est in deo formal'r. ꝛ est idēti ce ipse deus: omnis aūt habitudo ad extra est formal'r in obo ſecūdario: ergo cum deus sit ꝓioꝛ creatura: ꝛ ea q̄ sunt in eo habitu ĩtrinseca erunt ꝑma: ꝛ sic ꝑz ꝙ in ꝑ ſigno sunt oīa intrinseca: ꝛ in 2° oīa extrinseca: ꝛ iō ꝓioꝛ est ꝑsonaꝝ emanatio q̄; creaturaꝝ intellectio. ¶ Sed cōtra illud instať 4ᵃ. ꝓmo. qr ꝑm beatū Diony. in 2° capᵘᵐ. de diui. nomi. illa que sunt cōmunia tribus ꝑsonis sunt ꝓpria illis q̄ sunt ꝓpria vnicuiq̄: itelligere aūt creaturas: cōuenit oībᵘˢ: ꝛ tñ nō generare aut ſpirare. ¶ 2°. qr sicut determinat doctoꝛ ſubtilis: cuius aūctem ad mittimus: actᵘˢ intelligēdi in ſuppoſito patris: ꝓcit actū generādi: sed eodē actu deus itelligit oīa. vt docet beatus Augu. 15. de trini. g̃ ꝓius itelligit creaturā q̄; generet verbū. ¶ 3°. qr pater in illo ꝓioꝛ ozigiuis quo ꝓcedit verbū: aut ꝑ signo intelligit creaturā cum a se itelligat eam: ꝛ ideo cum in ſcōo signo verbū ſit genitū: ꝑus pater intelliget creaturā q̄ verbuz ſit genitū. ¶ 4.°. qr in eodē signo oziginis quo pater generat verbū intelligit creaturaz: eo ꝙ vtrūq̄ cōuenit ei a se: sed in vno ſigno oziginis nō includunť due nature: sed ecōuerſo. iō nō ꝓius nā gignet q̄ intelliget creaturā. ¶ Ad ꝓmū. ꝙ illa regula est itelligēda quo ad illa que sunt formaliter in deo ad intra: ꝛ iō cum tales habitudines ad eꝛ in deo formal'r non reperianť tunc regula est exponēda quo ad oīa ad intra. ¶ Ad 2ᵐ. ꝙ ls actus itelligēdi quo deus intelligit creaturā ꝓueniat actuz generādi: vt ꝑz in ꝑ. tamē non vt terminať ad creaturā: qr vt sic habet habitudinez ad obm 2ᵐ. ¶ Ad 3ᵐ. ꝙ illa signa oziginis attendunť inter diuinas ꝑsonas q̄ ad duo: quo ad esse/ꝑm ꝙ vna ꝑsona est ab alia: ꝛ quo ad oparі/ꝑm ꝙ vna ꝑsona ab alia operaᵗ: ꝛ ꝑm illa ls pater sit ꝓioꝛ filio: cōparādo ſignū eēndi: aliogn cū ꝑ ꝓius creet q̄; filius: vt ꝑz q̄ filius eēt: ꝛ ita ḃ: sicut ꝓius est filiº q̄; ꝑ creet: ita ꝓus est filius genitus q̄; pater intelligat creaturā. ¶ Ad 4ᵐ. ꝙ sicut in vno ſigno nāe icludunť pla ſigna oziginis: queadmoduꝫ subtilis doctoꝛ ponit duo ſigna nāe esse fecunditatis itellectiue ꝛ volitiue: ꝛ in q̄libet illoꝝ sunt duo ſigna oziginis: ꝑm ꝙ in q̄libet fecūditate est ḃ ab hoc: ita eᵒ in q̄libet ſigno oziginis sunt duo ſigna vel plura nāe ponere queadmodū in illo ſigno quo ꝑ ꝓuenit ꝑm oziginē filii: constat ex eēntia ꝛ paternitate: ꝛ eēntia ꝓuenit paternitatē ꝑm aliū ozdinē q̄; oziginis: ꝛ ita in ꝓposito: sic fuit declatū in ꝑ. ¶ Sz ozit dif. quō ꝑt cōcedi illa circulatio: cuꝫ in essential'r ozdinatis: circulatio nō admittať. ¶ Dicit autē ꝙ cuꝫ isti ozdines sint diuersarum rationū: sicut ozdo qui est

G
vel. in ꝓmo

Ubi supra. Uti in vno ſigno nāe: ꝑsa oziginis sic cō ponі. Scotizat per totum. Ubi supra. q. 13. i margine: ꝛ alibi sepe.

H

Opio aliorum. Impugn° 4ª

Opio aliorum. Probabilis.

Impugn° 4ª

Probatio ad extra: sicut ꝛ esse duplex.

3. Sapien. 1. Hebreos. 4. Dama. lib. 1. cap. 12. Creaturas in eē cognito ne cessario ꝓduci

Dubium.

Esse itell'z gd M

Determinatio ꝓpria. Quidditates creaturarū in esse cognito eternal'r ab intellectu diuino ꝓduci

Objicitur 4ª.

L

Impugn° 4ª

K

Impugn° 4ª

Ztª. Ricar. de tri. q. 5. ꝛ. 3. Jo. de Ba. 1. d. 43. q. 1. Ar. 1. Ma. 1. d. 43. q. 1. Ar. 1. Ga. 1. d. 43. q. 1. Ar. 1. Ga. 1. d. 43. q. 1. Ar. 1. Ga

Universidad de Deusto

I

Inter originē nature ⁊ originis cēntialem ordinē nō cē. Vide Sco.q. 4.qlib.arti.1. notanter. A.l. sextadecima questio. Sed est mā⁹ idē talis scōr sū sorte mota. Vid.ij.tri.c.2

Vide tñ sup Luc.c.19.

Potētia operatiua 4ª K

Opio aliorū. Vide in.1.di. 3.q.ij.ad hec.

Impugnº 4ª

L

Determiatio propria. Plures actº itelligendi sit cōpoles esse.

Vide Sco.3. dis.2.parte.2.

S.10.⁊.14.trinitate.

Dubia nōnda

M

Eiusdez nuō obti plēs actº non debere sit eidē itellectui inesse. Ecce qō ārio ſz satis dubiū

Plures spēs ⁊ habitus cōpossibiles eē.

in quātitate successiua in habitudine ad pmanētē: sicut in codē instanti pñt, pduci duo pūcta: ⁊ ecōuerso vnus punctus pōt esse in duobº istantibº: ita in ppōsito: inter signa originis ⁊ nāe in cōi nō est ordo essentialis. ¶ Et pz ad argm in pnº qōnis per iam dicta. ¶ Qō. XVI.

Questio fuit facta vtrū in eadē potentia operatiua pñt simul esse plures operationes. Et videt ꝙ nō: ga potētie operatiue sunt simplices: cū sint spirituales: sic docet btūs Aug. 10. de tri. Et simplex ad qđ se cōuertit totaliter se conuertit. ¶ Sed cōtra. ga natura quāto simplicior tāto est efficacior ⁊ ad plura se cōuertere pōt: sicut docet idem super Heñ. ꝯtra manichēos de prima causa ad omnia concurrente.

Circa istam questionē est pīntelligēdum: ꝙ 4or sunt gña potentiarum operatiuarum. Quarū prīme sunt sensitiue exteriores: vt visus ⁊ auditus. Alie sensitiue iteriores: vt imaginatio ⁊ cōis sensus. Alie sunt itellectiue. Alie volitiue. Et ideo circa illos q̄tuor modos potentiarū est questio pertractanda.

Circa primum premittendo potētias intellectiuas. ¶ Dicūt aliqui ꝙ plures operationes in eadez intellectiua potētia sil' esse non pūt: ga sufficienter ⁊ adequate itellectus possibilis adequat̄ per vnicā: sic ꝑma mā per vnicā formā ipsaz imediate perficientem. ¶ Sed cōtra illud arguit 4ª. Primo. ga idē mobile pōt simul moueri plibus motibus: vt ponūt in corporibus supcelestibus: ⁊ ille operationes nō sunt nisi motiones ab obiectis. ¶ Scōo. ga ita sufficiēs est perfectiuū potētia respectu eēntie: sicut actus respectu potētie: ⁊ tñ essentia pluribº potētys sil' afficit. ¶ Tertio. ga ꝑus perficiūt spēs itelligibiles potentiā ꝑm btūm Augm q̄z actus: ⁊ tñ vna pa simul spēs tales plures hz. ¶ Quarto. ga ita imediate pficit itellectus ab habitu sic ab actu: ⁊ tñ plēs habitº imediate insunt. ¶ Ideo dico ꝙ nō apparet rō: quare duo actus nō sint cōpossibiles sicut habitº vel spēs simul in eadē potētia. ¶ Et cōfirmat̄. Tū ga itelligētia mouēs celū: semp intelligit motū illū: cū agat ⁊ moueat per volūtatē: que nō pōt fieri nisi in p̄cognitū: ⁊ tñ cū hoc itelligit seipsum: ⁊ nō per eundē actū: cū per essentiā suā alia nō cogñscat: aliogn simul ifinita: sic deducūt theologi. Tuz ga ꝑm btūz Augm: aīa nra vere itelligit seipsaz ergo ꝙ est sibi pūsto: ⁊ alia simul que nō sunt in ea per suā essentiā: ⁊ nō pōt esse eadē notitia: cū nō possit dubitare se esse: cū tñ dubitet de his quoz spēs hz. ¶ Sed oppositum difficultas: si plures actus eiusdē rōnis ieste pñt. ¶ Dicūt cōiter ꝙ nō: ga eadē rōne ifiniti: sic arguit de duobº corpibº in eodē loco: ⁊ illa ratio nō sufficit: ga ꝑbat idē de duabus sitūdinibus: ideo videt ad hoc ratio: ga de eodē numero nō est neccia nisi vna simul itellectio: de distinctis aūt solo numero sunt itellectiones specie distincte per dīs idiuisibiles. ¶ Scōa diffi. si idē est de spēbus intelligibilibus. Dicit aūt ꝙ sic: cū multitudo actuū sit ꝑm multitudinē habituū: ⁊ ecōuerso. vnde in idiuiduis eiusdē speciei est vnica spēs nāe: ⁊ singule hecceitatum sicut ⁊ actus. ¶ Tertia dif. si idem de habitibus. Dicit aūt ꝙ sic: ga ꝑm variationē actuuz est variatio habituū ⁊ ecōuerso. vnde nullus ponit plures vnq̄ habitus rōnis eiusdē simul in eadē potētia: cū tamen distinctio actuū sit a distinctione speciez: ⁊ distinctio habituuz a distinctione actuū. Et ideo vnū illoz sine alio non licet multiplicari. ¶ Quarta difficultas: ga alig nō possunt videre ꝙ plures forme eiusdē gñis sint cōpossibiles: ꝛz sint distincte specie: sicut exēplificant de figuris ⁊ coloribus. ¶ Istud tamē non valet: ga ita cōcluderent de habitibus: speciebus ⁊ potentys: sicut de actu. vnde in numeris sunt omnes species cōpossibiles.

N

Nōbile de cō possibilitate numeroꝝ. 14

Circa potētias volitiuas. Dī ꝙ sicut plures actus itelligēdi pñt simul eē in poª itellectiua: ita multi in volitiua: cū ad multitudinē prioz sequat̄ multitudo in posteriozib⁹: quo ad ēen tialiter ordinata: ꝛz nō ecōuerso: ⁊ iter actus itelligēdi ⁊ volendi est ordo eēntialis. ¶ Istud aūt cōfirmat̄ 4r. Primo in voluntario: ⁊ in iuoluntario: qz idē actus nō pōt esse volūtariº ⁊ iuoluntarius respectu eiusdē obiecti: qñ aūt est aliqd mixtuz ex volūtario ⁊ iuolūtario: vt in punitiōe amici: tūc idē obiectū qō volumus simplr: volumus ꝑm aliquā circūstantiā. Et dī simplr voluntariūz: ⁊ ꝑm qd iuoluntariū. ¶ Scōo in velle ⁊ nolle. oē eniz nolle radicat̄ in aliquo velle: sicut negatio in affirmatione. ¶ Ideo eniz nolumus mozi: qz amamus vitam. Et ideo actus nolendi ⁊ volēdi de ꝛus: quoz vnū est cā alterius: manēt simul. ¶ Tertio in dilectione finis: ⁊ eoz que sūt ad finē: qz simul diligit sanitas ⁊ medicina ꝓpter sanitatē. impoſe est eni ꝓpter aliud aliqd diligi: qn illud diligat̄: ⁊ nō videt̄ idem actus: cū cessante dilectione medicine possit remanere dilectio sanitatis. ¶ Quarto in dilectione beatifica: qz cū illa nō corrumpat̄: pñt sancti nāliter diligere in ꝓpio genere: sicut ⁊ cognoscē: ⁊ illa nō erit dilectio beatifica. ¶ Sed oritur difficultas. qz nō experimur tot actus in voluntate: quot habitus ponimus: cū tñ nō videat̄: ꝑm ꝓmissa: ratio q̄re tot actus sicut ⁊ habitus nō sint cōpossibiles. ¶ Dicit aūt ꝙ istud est ex ꝑte itellectus qui nō pōt simul eē itentus ad tot actus eliciēdos: sicut ad habitus recipiēdos. ¶ Scōa diffi. quare ipse itellectus non pōt tot simul hāe actus: quot hz species ⁊ actus. ¶ Dī aūt, ꝙ istud nō est ex parte intellectus possibilis: q respectu coz est equaliter in potētia receptiua: sed ex parte itellectus agentis a quo nō dependet habitus ⁊ spēs nisi in fieri: actus aūt itelligendi in fieri ⁊ in esse: sicut radius a sole. Et ideo cū itellectus agens cōuertit se ad alium actū: auertēdo ab illo definit eē. Et tūc remanet bitus ⁊ species. ¶ Sed remanet dubiū. quare itellectª agēs nō est ita sufficiēs ad causandū effective tantā multitudinē actuuz: sicut possibilis ad recipiēdū. ¶ Dicit aūt ꝙ natura creata sufficientioz est ad recipiendum q̄ ad effective causandum. vnde natura sublte nō ita potest perfecte in multa actiue: sicut pauca.

Lapacitas receptiui i creaturis excedit efficaciā activi.

Circa potētias sensitiuas iteriozes: ponunt 4or ꝛclones. ¶ Quarū prima est: ꝙ potētia imaginatiua: que est phantasia: hz simul plures actus: qz cū qōlibet phātasma p se sit natū cāre distinctā imaginē: sed ꝓcipimus pl'a sensibilia nos imaginari: qz cū plura simul, vt patuit, itelligimus: opz nos oīum phātasmata speculari. ¶ Scōa ꝛclo, ꝙ potētia memoratiua: que est in parte sensitiua, hz simul plures actº: qz sicut duo imaginanº: ita duo recozdari pñt: cū recordatio ⁊ cogitatio sint adequata. ¶ Tertia ꝓ, ꝙ potētia appetitº sensitiui hz simul plures actus: qz sicut multiplicanº actus volūtatis ex actibº itellectus ꝓpter dinez eēntialē: ita pñt ordinē eēntialez actus appetitus sensitiui: ⁊ notitie sensitiue. ¶ Quarta ꝛclo. qz sensus cōis hz simul plēs actus: qz iudicat de obiectis sensuz particulariū: vt pz per Phm: qui posuit istuz sensum: ⁊ nō hz simplicius iudiciū q̄ itellectº: cōstat aūt ꝑm premissa: ꝙ itellectus iudicat iter extrema obiecta: multis actibº ꝛcurrētibº. ¶ Sed oritur difficultas. si plēs actus de pluribº pñt simul eē in imaginatiōe ⁊ memoria: q̄re nō eadē rōne oēs: vt possimus oīa memorari: vl' imaginari de ꝙbus habemus phātasmata. ¶ Dicit aūt ꝙ ꝛz

Lōcluſio 5ª

Circa potentias sensitiuas exteriozes ponūtur quinq; ꝛnes. ¶ Quarum prima est: ꝙ sensus tactus hz simul plures actus: ga eadem potētia tactiua ponit̄ in toto corpe: sicut visiua in toto oculo: ⁊ tñ corpº in vna parte pōt sentire frigus: in alia sentiendo calorē: ille aūt imutationes sunt ꝛrarie. ¶ Scōa ꝛclusio ꝙ sensus gustus hz simul plures actº: ga organū eius: cū sit quantū: in vna parte pōt imutari ab amaritudine: ⁊ in alia a dulcedine: ⁊ ille sunt imutationes cōtrarie. ¶ Tertia ꝛclo, ꝙ sensus odoratus habet simul plures actus: ga ꝑm ꝛrioꝛ approximationez simul percipimus olentia ⁊ redolētia. ¶ Quarta ꝛclo, ꝙ sensus auditus hz plures actus simul: ga percipimus ꝙ plures sonos simul audimus: ⁊ differentes specie: vt in melodys: vbi fiunt cōtrarie imutationes ab acutis ⁊ grauibº punctis. ¶ Quinta ꝛclusio, ꝙ sensus visus hz simul plures actus: ga simul videmus albedinē ⁊ nigredinē in eadē superficie ꝛz diuersas partes: ⁊ tñ isti colores cōtrario modo imutant potētiā: cū vnº cōgreget: ⁊ alius disgreget visuz. Et sic idē actº eē nō pōt. ¶ Sed oritur difficultas. qa duo motus cōtrary non possunt sil' esse in eadē potētia, disgregatio aūt ⁊ ꝛgregatio mouent ⁊ alterant visum cōtrario modo. ¶ Dicit autē ꝙ potentia visiua est extensa: sicut organa: ⁊ ideo ꝑm aliā ⁊ aliā partē fit mutatio cōtraria. Dicit etiā ꝙ sicut actº affirmationis ⁊ negationis nō sunt opposīti: sic opposita: ita nec disgregare ⁊ cōgregare in visu: ꝛz albedo ⁊ nigredo sint in re contraria. ¶ Secūda difficultas. si in duobus oculis sunt duo actus videndi. ¶ Dicit aūt ꝙ cū eadē potētia visiua ponat̄ in ambobº: si actus recipit̄ in nuda potētia: tunc sunt idem: si autē in ozgano vno sint duo subiecta. si tamē due potētie eodē modo due. si vo visio nō fiat in oculo: sed in vno neruo optico corrēspōdenti vtriq; oculo: tūc est vna tñ. Et istud magis ꝛsonū esse videt. ¶ Tertia difficultas. si eodē actu videt celū ⁊ oēs stelle. ¶ Dicit aūt ꝙ nō: ga manente eadē celi visione: eo modo quo remanet visio ꝓpt corrumpi visio de stella. Et itez nouiter aggenerari remoto obstaculo: ⁊ sic vident̄ tot actus quot stelle: cuz visio vnius possit corrūpi manēte visione alterius. ¶ Quarta difficultas: si partes eiusdē superficiei cōtinue habēt distinctas visiones. ¶ Dicit autē: ga si nō ponat̄ visio extensa nec ꝛsio: ita, cuz sublata visione vnius partis maneat alterius visio. Et sic in ifinitū: nisi stet ad minima ꝑm sensum: tñ si sit visio extensa: vt ex hoc demōstrari videt̄: tūc est vna visio vnitate continuitatis. Et sic pōt altera eius pars corrūpi reliqua remanēte. ¶ Quinta difficultas. si idē actus videndi permanet: ex quo est ꝓductus ineſſe. ¶ Dicit aūt ꝙ sicut radius est in ꝛtinuo fieri: ita videt̄ actus videndi: cū lux ꝙe hz esse in fieri: si ponat̄ eius primuz obiectū: ⁊ nullus actus intuitiuus possit eē ꝓmanētioꝛ suo obiecto: ⁊ dato ꝙ obiecto īmobili ꝓmanēte staret: tñ nō manet obiecto moto: tūc enī intuitiua esset falsa: vt patet in motu solis: videtur enīz primo actu vbi non est: sed fuit: nisi ponat̄ īnouatio cōtinua aliqua in actu. ¶ Dicitur autē ad rationē factaz in ꝓncipio questionis: ꝙ ꝛz simplicia nō sint diuisibilia: sunt tamen cōmunicabilia. ergo ꝛc.

A

Quare recōr dari nō possumus oium sil' ꝙor: phātasmata simil' habemus.

Nota ponderādo hic pla.

B

In oib⁹ sensibus exterioꝛibus plēs actº cōpoles esse: sed tu oia pōdera.

Nota bene. Regla nōdū

O

Cōsidera. vide.1.dist.1.

Duª nōnda.

Et nō expimur i nobis. ⁊ ō fcō si sint sil' tot actº qt spēs ⁊ habitº notāter.

P

Dubia nōnda

C

Quere pspcuos in bis. Solo duplex sed ꝑma magis videt̄ curreteſted bene considera.

Ecce qō ārio

A.l.obiecta.

Cōsidera hic plura.

Lōcluſio 4ª.

Visio an extē sa?

D

Imaginatio notabilis.

Q

3.de anima.

Plures actº sentiēdi sensib⁹ oib⁹ iterioꝛib⁹ cōpossibiles esse.

Nota bene.

Actū videdi esse in ꝛti. sic: ideo actus metaphoꝛice vocatur.

2.de aia. tex. cō.146.

Duª curiosa.

¶ Aduertat Diligētissimus lectoꝛ: ꝙ has qōnes B ordine in vnico originali, penitus discoꝛrecto: ⁊ fere totaliter extincto reperimus atq; emēdauimus: magno certe labore: ⁊ vi igeny plerūq;. sicubi vo defectº aliq̄s: qđ praro erit iuenerit in dicis: qz facile iuēnis addere, castigabit. dicā eniz cū magno Africano: qđ nec pigebit me sicubi hesito q̄rere. Nec pudebit sicubi erro: discere. Possent alio mō ordiari: ⁊ alie plēs: q̄s doctoꝛ igeniosissimº iste seoꝛ suz scripsit: qōnes eis adiungi. Bz ordo in bis maxime: q̄ de q̄z disputant: nō est multū pōderādus. Alios q̄s bº tractatº in vnū colligēdos volumē: qđ Frācisci opuscula appellari poterit: seoꝛsum potiº q̄s his addēdos estimamus: qđ si nos, alys itēti, nō pficiemus: faciāt ⁊ aly: g religioni ⁊ doctrine debēt. Bz qd, pdest de trinitatis articul': dīneq; vnitate eēntie: atq; cōicabilitate: ipsiusq; in hac vīa cognitionis possibilitate: entiū q̄s rōnis pōne ⁊ nec̄itate: gdditatuꝫ abstractione: ⁊ eterna realitate cōpositoꝛ tertia vt viunt entitate ꝓncipatuū ⁊ Dyerarchiaꝛ ordine ⁊ subiectione: psonaꝛ diuinaꝛ ac creaturaꝛ emanatione: ⁊ in emanādo ordine: ⁊ in ꝓducēdo ꝓpositate. Cognitiuaꝛ ipsp atq; appetitiuaꝛ potētiaꝛ actuū pfalitate ⁊ cōpossibilitate tot amfractuº dubioꝛ difficultatū rōnū auctatuū opionū, pblematū balbutiēdo etatē ⁊ vitā ꝓterēdo disputare: atq; ꝓtendēdo speculari: patꝛ Mauriti: nisi oīa sale ꝓdita cōuerteris in obsequ Chīi: Memēto q̄ tunice Pauli: ⁊ imitare feruoꝛē ⁊ affectº vni⁹ ⁊ acumē intellⁿ alterius Frācisci: vbi temere nō deuiat a vestigys tui Scoti: ⁊ sic nō enigmatice: ſz faciali obtutu cēntiā videbis practice i trinitate dei: cui imperiū ⁊ gloria in etū euoꝛ. Amen.

¶ Illuminati doc. fratris Francisci de Mayronis ordinis minoꝛ. Prouintie sancti Ludouici subtilissime q̄stiones q̄libettales. Locrecte atq; decozate antea. Sūma cura atq; sollertia sacre theologie docto. Eximy patris frīs Maurity de Dybernia eiusdē religionis dignissimi archiepiscopi Tumamēsis: dum actu theologiā publice in alma vniuersitate patauina legebat: nūc vo per quēdā bene doctū virū reuise fine felici terminanº. Uenetys mādato ⁊ expensis heredū quōdā nobilis viri dñi Octauiani Scoti ciuis ac Patritij Modoetiensis. Anno dñi. 1520. Die 7° Aprilis. Ad laudē ⁊ gloriā dñi nr̄i Jesu Chr̄i q̄ est bñdictus in secula Āmē.

Registrum.

A B L D E ſ H p J K L M N O P Q R S T U X Y Z AA BB LL DD EE ſſ HH PP JJ KK.
Y Quitern⁹. JJ ⁊ KK Terni: Ceteri aly Quaterni.

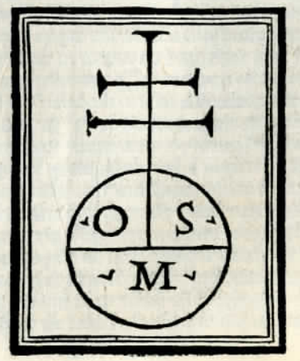

Universidad de Deusto
Biblioteca

A ¶ Incipit Tractatus Formalitatuꝫ ꝑm doctrinam Frācisci Mayronis ord. Minoꝝ.

p°

Solent doctores cōiter inuestigare. Utrū illa q̄ distinguunt̄ foꝛal'r/distiguant̄ real'r. Et arguo sic. Prio q̄ non per nouez rōnes. Et ꝓ accipio duas foꝛalitates ꝛ q̄ro vel formalitates sunt aliq̄ res aut nulle. si aliq̄ habeo ꝓpo'm. si nulle: igit̄ sunt nihil per

B

Lib. 8°. c. j. 2°

btm̄ Aug'm lib. de doctria chr̄iana vbi ait: q̄ illō q̄ō oino nulla res est nihil est. ¶ 2° sic. Illa q̄ distiguūt̄ ex nā rei distiguunt̄ realr: ꝫ q̄ distiguūt̄ foꝛal'r/sunt dꝫ: g̃ ꝛc. Doc pꝫ. nā aut distinguunt̄ ꝑ opus intell's aut ꝑter opus itellecr': si sic est distō realis: ꝛ sic idē q̄ ꝑus. ¶ 3° sic. Naꝫ

3°

sic se hꝫ res subtā ad foꝛalitatē subti/sic se hꝫ res passionis ad foꝛalitatē passionis. igit̄ ꝑ locū a transmutata ꝓportione: ꝫ sic se hꝫ res passiōis ad rē subtā q̄ est eadez res ꝑ te: igit̄ ita erit de foꝛalitate subtā ad formalitatem passionis q̄ō erit idē: ꝫ B est ꝑpoſe. igit̄ erit impoſe. ſ. q̄ passio ꝛ subm real'r sint idē. g̃ que distinguunt̄ formal'r: ꝛ real'r. ¶ 4° arguo sic. Nā q̄ō vere est suba est res va

4°

Lꝛ. cō. 2. Lꝛ. c. 20. 21.

v: pꝫ ꝑ Aꝛ. 7° meta. sed foꝛalitas est vere suba boc pꝫ. nā formalitas est q̄dditas subē: mō q̄dditas subē ē suba v: pꝫ 7° meta. ergo ꝛc. ¶ 5° sic. Si eniꝫ boc esset verus

C 5°

scilꝫ q̄ illa q̄ distinguūt̄ foꝛal'r nō distiguant̄ real'r. tūc foꝛalitas nō faceret differre reale. B pꝫ ex terminis: ꝫ boc est falsuꝫ: q̄ tūc eētia dīna nō differret essential'r a suppositis q̄ tūc esset q̄dditas. ſ. ꝫ suppoſita differunt vt pꝫ. nā ꝑ differt a filio ꝑ p̄nitatē: ꝛ filius a ꝑe ꝑ filiationes: g̃ ista suppoſita inter se distinguunt̄ real'r. ¶ 6°

6°

sic. Nā illa q̄ hñt distinctas diffones distinguunt̄ real'r. boc pꝫ. nā diffō vꝫ eē cā sufficiēs distiguēdi real'r: ꝫ illa que distinguunt̄ foꝛal'r hñt distinctas diffones. B pꝫ ꝑ oēs foꝛaliçantes. g̃ illa q̄ distinguunt̄ foꝛal'r distinguūt̄ real'r. ¶ 7° sic. Nā illa que distinguunt̄ q̄dditatiue/distinguunt̄ realr. boc pꝫ. nā q̄dditas rei ꝛ eēª rei idē ſūt: vt dī 4° ꝛ 5° meta. sed q̄ distinguunt̄ q̄dditatiue distinguunt̄ foꝛal'r. ꝛ boc ꝑ foꝛaliçantes. g̃ q̄ distiguunt̄ real'r: ꝛ formal'r. ¶ 8° sic. Nā si illa q̄ distinguunt̄ real'r non

7°

distinguunt̄ foꝛal'r: tūc ab vno ꝓgederent̄ identitas ꝛ pluralitas. boc pꝫ. nā pluralitas formaꝝ est idētitas rei. ſ boc est falsuꝫ vt clare pꝫ 2° de gnōne. vbi dicit q̄ idē

D

Ter. cō. 56.

9°

Rō Deruci

uatio.

ter. cō. 14. sed

expſſi° dī ad

inē. 6. meta.

In oppoſituꝫ

mo arg.

Alde Frāci. i

to sup sentē.

cap. de quali

at.

inq̄tū idē aptū natū est facere idē. g̃ ꝛc. ¶ 9°. Nā si B esset vez tūc sequerent̄ q̄ passio egrederet̄ ex suū subꝫ vt pꝫ. nā dīstō est entis passio. vt pꝫ 4° meta. sed ens nō dī nisi duobº modis. ſ. reale ꝛ rōnis vt pꝫ 5° meta. g̃ nō erit nisi distinctio realis ꝛ rōnis: q̄ si sint plures/passio excederet suū subm. ſ boc est falsuꝫ: q̄ B esset ponere passionē sine subto. g̃ ꝛc. ¶ In oppo'm arguit̄ sic gnque auctoritatibº. ꝛ ꝑ aucte logicali. 2° aucte nāli. 3° aucte mathematicali. 4° aucte morali. 5° ꝛ vltio aucte theologali. ¶ Et ꝑ aucte logicali sic arguo. nam dicit pbs in

7°

ꝓdicis. q̄ color q est de pª spe q̄litatis est passio de 2ª spe q̄litatis: sed boc nō esset nisi illa q̄ distinguunt̄ formal'r essent idē real'r. g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Nā dī 3° phyª. q̄ actº mobilis ꝛ motus sunt idē numero: distincti tm̄ rōne: sed B nō esset nisi illa que distinguunt̄ formal'r essent idē realiter. ergo que distinguunt̄ formal'r sunt idem realiter.

¶ 3° sic. Nam habet̄ 4° meta. q̄ ens ꝛ vnuz sunt eadē nā: distincta tm̄ rōne. ſ boc nō cēt nisi illa q̄ distinguūt̄ formal'r idē essent real'r. g̃ ꝛc. ¶ 4° sic. Nā dī 5° ethic. q̄ iusticia nāliter est ois vtus: distincta tm̄ rōne q̄tū ad esse: sed boc nō esset nisi ista q̄ distinguunt̄ formal'r idē essent real'r. ¶ 5° sic. Nā dī q̄ essentia dīna est distincta formal'r. a ꝑe tm̄ est idē real'r cū ipso ꝑe q̄ alr nō esset ibi trinitas. igit̄ vī dari ex istis rōnibus q̄ illa que distiguunt̄ formal'r/sūt idē real'r. ¶ In isto tractatu sic itendo ꝓcedere. nā ꝑmo ponā aliq̄ nōbilia. Scōo ponent modi distinctionū cū aligbus aliꝫ ꝛ coꝝ rōnes sequentium. In tertio respōdebit̄ ad q̄nē. 4° soluent̄ rōnes.

E

ꝛ magnitudis esse. t. cō. 3. ꝛ. 4. to pic. c. ꝑmo. 4° Lap. 4. 5°

Quantum ad ꝑm articulū declarandū. ꝓmo videndū ē q̄d sit foꝛalitas: ꝓ q̄ ponūt tres ꝓnes ꝓpositū ꝺclarātes. Quaꝝ ꝑª in ordie est ista. Formalitas nō est rō ꝓpīs ꝓditionez forme adeq̄te. hec ꝓcl'o posita est ꝺ quozūdā opinionē q̄ dixerūt: q̄ sic mālitas dī a mā: sic foꝛalitas dī a foꝛa: ꝛ ꝓpīs sicut est vna foꝛa vel plures forme: ita est vna formalitas vel plures foꝛalitates: vñ apud istos ponē plures foꝛalitates sine pluribus formis erat ꝺdictio manifesta: ꝛ iō apud eos formalitates ꝓsequebaꝛ ꝓditionē foꝛe adequate: cuius oppo'm dicit ꝺ q̄ ꝓbaꝛ sic. Sicut se hꝫ eētiale ad eētia: ita se hꝫ foꝛale ad formā: ꝫ cū vnitate eētie stat pluralitas rōnū eētialiū. igit̄ cū vnitate foꝛ stat foꝛalitatū pīs ꝓ: ꝛ maioꝝ nō: q̄ñ sil'is est bitudo eētialis ad eētiā ꝛ foꝛalis ad formā. Minoꝝ pꝫ: q̄ ꝛ i dīnis ponūt̄ plura eētialia ꝫ solū vnica essentia semꝫ būdicta ꝑm btm̄ Dionysi. in de vnica ꝛ discreta theo. boc ēt pꝫ: q̄ in vna ꝓsona dīna ponunt̄ plura ꝓsonalia ꝑm magr'm in ꝓ

Quid sit eētiale in dīni. tangit Sco. in quoli. q. 1.

G

sniaꝝ in plerisq̄ distōnibº: vt in filio ponunt̄ due relones. vꝫ. filiatio ꝛ spiratio. actiua respectu spūsci: ꝛ tm̄ in filio nō sunt plures ꝓsone. Ita sil'r stāt in vna foꝛa plures foꝛalitates intelligi: ꝛ ꝓ ꝓpīs nō vī necesse dicere q̄ foꝛalitas sequaꝛ formatiue ꝓditionē ipsi' foꝛe. ¶ Circa hāc q̄nē est nōn'm q̄ foꝛa accipit 4°. vno mō ꝑ ꝓfectione que est ꝓs rei subalis: ꝛ sic aīa itellectiua ꝺ esse foꝛa ipsius soꝛtis. ¶ 2° sic accipit̄ ꝑo ꝓfectione que non est ꝓs rei subalis sed accītalis: ꝛ sic albedo ꝺ esse foꝛa parietis vel alterius suba cōposite. ¶ 3° mō accipit̄ ꝑo ꝓfectione que ꝓsequit̄ totā nām vel totū cōposituꝫ humanuꝫ: ꝛ sic risibilitas pōt dici forma boīs: hinibilitas equi ꝛc. ¶ 4° mō accipit̄ ꝑ rōne diffinitiua seu q̄ditatiua: ꝛ sic accipiebat boc nomē foꝛa Plato. vt narrat Beatus Aug. in libº 8°. 3ª. q. vbi dicit: q̄ istō nomē idea ꝑmo fuit inuētū a platone: ꝛ idē est q̄ foꝛa. ꝛ si formalitas abstracta est a foꝛa boc vltimo mō accepta vez est q̄ō dicit ꝓdicta opinio. si aūt itelligit q̄ foꝛalitas abstracta est a foꝛa ꝑ vel 2° vel 3°/falsuꝫ est q̄ō dicit. ¶ 2° nōn dū est q̄ a foꝛa q̄litercūq; accepta pōt ab ea abstrahi B aduerbiū foꝛal'r: sed nō idē ipoꝛtat. Nā si a ꝑma forma abstrahit̄ foꝛal'r: tunc vez est dicere q̄ corpº aīatū formal'r viuit exquo aīa est foꝛa corpis organici: ꝛ isto mō opponit̄ māe q̄ corpus nō viuit rōne māe ſ rōne forme. vꝫ. aīe itellectiue. ¶ 2° mō vez est dicere hō foꝛaliter est albº: saltē qñ in se hꝫ albedinē: ꝛ isto mō opponit̄ virtual'r. ¶ 3° mō hō formaliter est risibilis: ꝛ creatura fomaliter finita. deus vō formal'r infinitus: ꝛ isto mō opponit̄ q̄dditatiue: q̄ nō ē verū hō q̄ditatiue est

H

2° Notandū. Mō q̄ hec dicio foꝛal'r ad uerbialis modalis ꝛ determiatiue sumit̄ qnq; modis a Francis. in ꝑ sen. dis. 8.

risibilis: ꝫ vt sic foꝛal'r est aīal: ꝛ foꝛal'r est rōnalis ꝛ gnā-

I liter q̃cũqz sũt i p mõ või p se. dñr de subo mediãte isto aduerbio foꝫalr isto 4° mõ accepto. ¶ 2ª ꝑ. foꝫalitas nõ est rõ diffinitia rei adeq̃te. appet hec ꝑ ex duob⁹. ꝑ qz rões psonales in dñis vt pñitas ꝛ filiatio. dñr differre foꝫatiue: ꝛ tñ nulla istaꝫ est diffinibilis. igit rõ foꝫ malitatis nõ vi ꝓsistẽ in rõnib⁹ rez diffinitiuis. 2° ꝑz. nã rõ trãscẽdẽs est q̃dã foꝫalitas: ꝛ tñ ipsa nõ est diffinibilis: vt ens ꝛ passiões ei⁹. ꝑ eo q̃ nullũ hz gen⁹ supza se ex q̃ ex gñe ꝛ dzia ꝓstituit diffõ ꝫ pbm in topicis. nec ẽ diffᵃ alteri⁹ pp eãdẽ rõnẽ. añs ꝑz ꝑᵐ de entitate bonitate ꝛ vitare trãscẽdẽtib⁹. ¶ 3ª ꝑ sit ista: fozmalitas ẽ gdditas vniuersaliꝫ rei: siue ipsum sit diffinibile siue nõ. ꝓ 2o ista ꝑne est nõnᵐ q̃ ista 4ª ſũt subordinata diffõ eẽnª foꝫalitas gdʳᵃᵉ. diffõ solũ ẽ eoꝝ q̃ sũt in gñe. eẽnª est eoꝝ q̃ sũt i gñe ꝛ ex gen⁹: plus tñ eoꝝ q̃ sũt ex gen⁹. Sꝫ gdditas solũ est eoꝝ q̃ sũt ex gen⁹. verũtñ vnũ sepi⁹ ab altero põit: vt gdʳᵃᵉ. ꝑ diffõne ꝛ foꝫalitate. ¶ Nõnᵐ q̃ foꝫalitates sũt i 4ª: ꝛ dzia: qz q̃dã spãlissima vt bũanitas ꝛ aslneitas. 2ª sunt subalterne vt aĩalitas ꝛ corpeitas. 3ª sunt gnãlissime vt foꝫalitas q̃litatis ꝛ q̃ti⁹. 4ª sunt trã scẽdẽtis vt entitas vnitas vitas bõitas: ꝫ oẽs foꝫaliᵗᵉˢ: q̃ in do sũt dñr trãscẽdẽtes: exq̃ i nullo gñe ponũt. ¶ Sꝫ diceret hic aliqs quo possit appbẽdi si aliq̃ rõ dz foꝫalitas vel nõ. ¶ ꝓ 2o q̃ sciẽdũ ꝛ vidẽdũ est de diuiõe entis in gnãli: ꝛ ẽt ꝺtẽtoz sub eo: ꝛ gcgd ꝺtineꝫ sub gdʳᵉ bec ẽ vã gdditas ꝛ foꝫalitas: ꝛ illo qõ ꝺtineꝫ sub mõ itrinseco nõ est foꝫalitas vl gdʳᵃᵉ ꝫ modus gdᵗⁱᵒ. ꝛ q̃ q̃ multi explicuerũt diuiõne entis bzeuiter tñ ꝫ mẽtẽ Frãcisci de Mayronis bec est. Ens in sua ꝑ diuiõe didit ens ĩ aĩa ꝛ in ens ex aĩazꝫ. ꝫ ens in aĩa est zr: qz qõdã est elaboza tũ p actũ reflexũ itell⁹: vel p ipiriũ voluntatis: ꝛ de tali ente in aĩa ꝛ ex aĩam ens dz eguoce. Aliud est ens in aĩa derelictum ꝛ est gdditas in cẽ cognito ꝓducta: ꝛ de tali ente in aĩa ens nõ dz eguoce. Ens ex aĩazꝫ didit in gdditatẽ ꝛ in modũ gdᵗⁱᵒ: de diuiõe modi gdditatis siue modi itrisec⁹: qõ idẽ est: nũc supsedeo vsq̃ ad sequẽtẽ articulũ. Quidditas aũt didit in absᵐ ꝛ respectiuũ. Absᵐ est qõ põt pcipi sine oi alio. Respectiuũ diuidit in reᵘᵐ itrisec⁹ adueniẽtẽ ꝛ extrisec⁹ adueniẽtẽ. Respect⁹ itrinsec⁹ adueniẽs est ille g nascit iter extrema posita in q̃cũqz distãtia sic posita hac albedie ꝛ posita illa albedie inascit filitudo. Sꝫ reᵘᵐ extrisec⁹ adueniẽs est ille g nõ nascit statim positis terminis: ꝫ adhuc regrit appzopri m tio extremoꝝ: vt posito hoc igne ꝛ alibi abbate nro nõ inascit cõbustio sine debita appzopriatiõe. Nũc glz istoꝝ respectuũ didit ĩ trãscẽdẽtẽ ꝛ pñtale. Trãscẽdens est in 2o vl cõis pñtis. pñtale vo ponit ĩ creaturis ꝛ in aliq̃ certo ꝛ determiato gñe. Sꝫ reᵘᵐ itrinsec⁹ adueniẽs didit ĩ reᵘᵐ aptitudinalẽ ꝛ foꝫalẽ. Respect⁹ aptitᵘˢ ẽ q respicit tñ rẽ i po⁹ ꝛ nõ i actu: vt risibilitas respicit tñ suũ terminũ in po⁹ ꝛ nõ i actu. ſ. ipꝫ actũ ridẽdi. Reᵘᵐ vo foꝫalis est q respicit suũ terminũ in actu vt pñitas filiatio sititudo. Distinẽ vlterio: ẽ reᵘᵐ relatiuoꝝ nũc relinq̃.

¶ Absᵐ didit i absᵐ de q̃ demõstrabilis est finitas: ꝛ in absᵐ de q̃ demõstrabilis est ifinitas: ꝛ talia oia sũt in oco dẽptis relonib⁹ gb⁹ ꝫ se ꝛ foꝫatiue nõ cõperit ifinitas. Sꝫ absᵐ de q̃ demõstrabilis est ifiⁱᵗᵃᵉ didit in subz ꝛ accidẽs: ꝛ accẽs est zr. qõdã respicit mãz ꝛ hẽ q̃titas. Aliõ respicit formã ꝛ hoc est q̃litas. Et sic pz que rõ sit foꝫalitas ꝛ que nõ. oĩs nãqz rõ siue fuerit respectiua siue absoluta demptis modis itrinsecis vocat formalitas siue gdditas quedam. Et hec tñ de primo articulo.

Scõz articu. circa modos. **Quantũ** ad zᵐ articulũ. vz. de modis: ꝛ q̃tũ ad ẽ sunt hic 4ᵒ pũcta nõnda. ꝑmᵐ est qd sit modus itrisec⁹. 2° est q̃t sũt gña modoꝝ itrisecoꝝ. 3° ẽ si isti modi abiuicẽ distiguãt. 4° qd sit ordo distiguẽdi

Quantũ ad pᵐ pũctũ. vz. qd sit modus itrisec⁹. dico talẽ ꝺnẽ affirᵐᵃᵗⁱᵛᵉ. Modus itrinsec⁹ est ille q aduenies alicui foꝛe seu gdditati nõ variat ei⁹ foz malẽ rõnẽ. Uerbi gra. signeẽ albedo: tũc certũ est q aliqs modus cõpetit ꝫ magis ꝛ aliqs ꝫ min⁹: dato q̃ soꝛ ti cõpetat albedo vt triũ gduũ ſpla. vt 4°: ibi ẽt diuersa ptcipatio albedis: nõ tñ esset variatio ĩ ista rone foz mali: qm̃ soꝛtes est ṽe albus ꝛ plato est ṽe albᵘ: ꝫ plato albioꝛ sit soꝛte. hãc ẽt ꝺnez ꝑbo sic. Nullũ posteriꝰ põt variare eẽ sui pozis: ꝫ modus itrinsec⁹ est posterioꝛ eo cui⁹ ẽ modus. ſ. gdʳᵉ. igit modus itrisec⁹ nõ põt variare eẽ sui pozis. ꝑntia tz: maioꝛ nõ ꝛ minoꝛ pz. qz modus est adiacẽs rei determiatio. ¶ Sꝫ ꝫ hãc ꝺnẽ ar 3ª. ¶ Pzimo sic. Dzia aduenies nõ variat ei⁹ rõnẽ foꝫalẽ: ꝛ filr accidẽs rõnẽ subti. igit tã accẽs q̃ dzia sũt modi itrinseci. qõ est falsũ. ¶ 2° arguit sic. Oẽ pceptibile ab itellu est gdʳᵃᵉ: ꝫ modus itrisec⁹ ẽ bẽ: igit est gdʳᵃᵉ. tz ꝑna ꝛ maioꝛ. qz gdʳᵃᵉ ponit obz adeq̃tũ itells: ꝫ oẽs. minoꝛ pz. qz si nõ posset pcipi ab itellu vtiqz frustra poneret. ¶ 3° sic. Modus itrisec⁹ igredit gdditatez. igit põt variare gdʳᵉᵐ. tz ꝑntia: qz illo qõ põt ꝓstituẽ põt ẽt variare. ꝑna ꝓbat. Oẽ qõ est exᵗ rõnẽ alteri⁹ vi ei extrisecũ: ꝫ si modus itrisec⁹ ponit exᵗ rõnẽ foꝫalẽ: igit vi ei cẽ extrisecũ: ꝛ p ꝑns modus itrisec⁹ poti⁹ appellat extrisec⁹ q̃ itrisecus. ¶ Ad argᵐ ista rndeo. ꝛ ad ꝑm dico q ad B q aliq̃ dicat modus itrisec⁹ duo regrunt. ꝑᵐ est vt nõ variet rõnẽ foꝫalẽ nec possit variare. zᵐ est q nõ habeat vim ꝓstituẽdi aliqõ foꝫale: nec ẽt sit cã qz illo foꝫalr distinguat ab alio: iõ dico q ly dicẽ cõpetat q non possit variare rõnẽ foꝫalẽ gñis: tñ foꝫalr ꝓstituẽ. ſ. spẽz ꝛ eẽ cã q̃re vna spẽs differt ab oi alia foꝫalr. Sil⁹ est de accẽte qñ ineſt subẽ: qz suba alba differt foꝫalr a suba nigra: ꝛ foz. alb⁹ differt foꝫalr a plone nigro: iã ista duo ididua nõ diſtiguũt foꝫalr rõne sui gñis: ꝫ solũ rõne sui accidẽtis: qõ eis inheret. ¶ Ad zᵐ dico q aliqd põt zr cõcipi ab itellu: vel p se vel cũ alio sibi addito. maioꝛ est vã de illo qõ ꝺcipiẽ ab itellu p se. Modi aũt itrisecⁱ nõ cõcipiunt p se ꝫ mediãte formalitate: sic dico in ꝓposito. ꝫ modus itrisec⁹ posset ꝺcipi cũ foꝫalitate: nõ tñ sine foꝛmalitate vel ab ea ꝑcisus. ¶ Ad 3ᵐ dico q zr est rõ q̃re modus itrisec⁹ dz poti⁹ itrisec⁹ q̃ extrisec⁹. ꝓdzia est qz nõ differt foꝫalr a gdʳᵉ cui⁹ est modus. Scõa rõ est: qz reducit ad idẽ gen⁹ ad qõ reducit rõ foꝛmalis cui⁹ est modus: ꝛ iõ dz itrisec⁹ nõ qz mutat gdʳᵉᵐ: sed qz nõ dzt foꝫalr a gdʳᵉ ꝛ reducit ad illud gen⁹. pp ꝑmã cãz ꝓpzia passio nõ dz modus itrisec⁹: qz dzt foꝫalr a suo subto.

Quantũ ad ª zᵐ pũctũ sciẽdũ q nouẽ sũt gña modoꝝ itrisecoꝝ. vz. finitũ ꝛ ifiⁱᵐ: actᵘ ꝛ poᵗᵉ nẽciuz ꝛ otigẽs: exñtia realitas ꝛ becceitas: boꝝ aũt modoꝝ sufficiẽtia sic põt hãi. Modus gdᵗⁱˢ aut est demõstrabilis de gdʳᵉ aut idemõstrabilis. si demõstrabilis: sic ẽ fiⁱᵐ ꝛ infiⁱᵐ. ſ. si idemõstrabilis bẽ est zr. aut potẽtialis ꝛ sic vocat poᵗᵉ obtinũ. aut actualis: ꝛ bec est zr: aut imeʳᵉ ineſt gdᵗⁱ aut mediate. si imeʳᵉ sic est becceitas: si mediate bẽ ẽ zr. aut magis respicit gdʳᵉᵐ ꝫ modũ: aut respicit vtrũqz. ſ. gdʳᵉᵐ ꝛ modũ. si magis respicit gdʳᵉᵐ q̃ moᵐ bẽ ẽ z: qz aut mõ ꝓpigozi: ꝛ sic est ex nã. aut minᵘ ꝓpigozi: ꝛ sic ẽ realitas. si vo vtrũqz respicit realr: bẽ est z: aut q̃ vtrũqz respicit gdʳᵉᵐ ad eẽ ꝑducibile: au: ad eẽ ipoducibile ꝛ sp manẽtẽ. si gddiʳᵉᵐ respicit ad eẽ ꝑducibile: sic est cõtingẽs vl otigẽtia. si respicit gddiʳᵉᵉ ad eẽ ipoducibile ꝛ sp manẽte: sic est nẽcitas vl nẽciuz: ꝛ sic pz sufficiẽtia

a Circa scõm puncti. Genera modoꝝ intrinsecoꝛũ. ix. de q aĩbus ꝛ eoꝝ oꝛdine snia est Sco. q. 1. prolo. reportationum. ꝛ Fran. dis. 8. p. cõsta.

Al duerte qa difficultas est in exñtia an sit de conceptu foꝫali cẽntie dne vt nõnulli volũt de mẽte Sco. p̃ sen. dis. 1. q. 1. vel nõ: sed modo itrinsec⁹ vt hic ponit ꝛ ꝺcidunt a Reᵘᵐ⁹, d. Anto. Trombe. in sua. q. de esse ꝛ essentia vide.

N Circa ꝑmum puncti. Modus itrl secus de quo Sco. 8. distl. p. q. 2.

Instinctum 2ª

Contra. 1°

2°

O

3°

Rñr ad argª Ad 1ᵘᵐ

Rdũte fm alios Modus itrinsecus nõ variat rationẽ quidditatiuaz ꝛ formales q̃ ꝓstituit ex. qd ꝛ q̃le ꝫ bñ variat rõnẽ gdditatiuã tñ q̃ ꝓdicat in qd de aliq̃ sen in aliq̃ gdditati neiclusoꝛum tñ includens pceptũ q̃litatiuũ cuiusmõi est pcept⁹ ens cõis. est ꝛ alio rũ snia ꝫ Zuiz inues modus itrisecũ nullã rõnẽ gdditatiuã variare ꝛ si dz ifinitas ꝛ finitas ouarians entis rõnẽ: qz ens ifiⁱᵐ ꝛ ens finitum ꝛ ens infinitum ꝛ ens finitum ꝓsiderent foꝛmaliꝛ: quia in itellu obiuc mime: imo sic sũt ens finitum ꝛ tñ modaliꝛ distinguũt pcedũt. ꝓz.

A

ꝺm videndus Finitũ ouplr.

B

Sedm videᵐ Mon Secus 4ª.

C

Saia est phi 2° de aia. t. c. 2. foꝛ. est quo aliquid est dz triam formam ꝑn agẽdi 2° de aĩa. ꝛ coz. t. c. 53. dicit ẽt quo aliqd itel ligit. 9. meta. t. c. 20. rea fm q est actu itel ligit ꝛ in actu est per formã. ergo ꝛc. dz ẽt foia vñ sumit nomen rei. 2° phy. t. c. 11. De ente sic in po⁹ itellit illo 9. meta. t. c. 13 ſez po⁹ ꝛ actᵘ sũt cuiuſ gñis idẽ gñe ſpe ꝛ nnãqz ẽ sic ei po⁹ ꝑnta dũ est in actu.

D

De q̃ po⁹ lo q: Alz. 7. meta. t. c. 8. dicẽs mã ꝑ⁹ est en a: pura po⁹ cui opponit actᵘ foꝫalis: nec sũt cuiuſdẽ gñis: ꝫ s. Tho. cre dicit q sic ex mẽte phi sup allata volẽs: q actᵘ sẽnẽdi est accidẽs q po⁹ sentiua ꝛc. Accẽs ꝫ. ſ. fz: non. n. de tali

E

po⁹ ẽ illiᵃ sup̃ posite auctis sententia. Monᵐ. Nẽcitas 2ª.

5° mota. c. ꝑ° Monᵐ

Contingentia.

F

Necessitas re latiua.

G

4° videndus

Smia est Sco ii. 2. sen. dis. 3. q. 6. vide etiã ipm in. 7. me ta. q. 13.

H

Monᵐ ꝑ°

modoꝝ itrisecoꝝ. Nũc ãt de singlis istoꝝ pauca sũt dicẽda ꝫ oꝛdinẽ: ꝛ ꝑ de finito ꝛ ifiⁱᵗᵒ. ¶ Et ẽ sciẽdũ q fiⁱᵐ capit zr. Unᵒ. ꝑ q̃tiᵗᵉ molis: q est extẽsa mõ ꝓcptibili vt q̃ntas ligni bipedalis: ꝛ sic finitũ nõ ẽ modus itrisecus. Alioᵒ capit ꝑ q̃tiᵗᵉ vtutis: ꝛ sic ẽ pfectio nãlis alicᵒ entis q̃ ẽ cõpzehẽsibilis: ꝛ tale finitũ ponit hic modus itrisecᵘˢ. Sic ẽt ifiⁱᵐ solũ accipit zr. Unᵒ. ꝑ q̃tiᵗᵉ molis. ſ. ꝑ magnitudie icõphẽsibili q̃ nõ ẽ dãda vt dz 3° phyᵉ. ꝛ illõ ifiⁱᵐ hic nõ ponit modus itrisecᵘˢ. Alioᵒ accipit ifiⁱᵐ ꝑ q̃tiᵗᵉ vtutis. put repũtat in aliq̃ gddiᵗᵉ pfectionẽ icõpzehẽsibilẽ: q̃lis ẽ pfectio ipsi⁹ dei: ꝛ tale infiⁱᵐ siue ifinitas ponit hic modus itrisecᵘˢ: ꝛ sic finitũ ꝛ ifiⁱᵐ accepta ꝑ pfectiõe sũt modi itriseci: pz qz diffõ modi itriseci ꝓuenit eis: vt posito q gdditas q̃ nũc ẽ finita: vrputa gdditas boĩs si talis fieret ifiⁱᵗᵃ eq̃ bñ maneret talis gdditas: finitũ ꝛ ifiⁱᵐ recte se bñt circa gddiᵗᵉᵐ ꝓducibilẽ ꝛ ipzodu cibilẽ sic itẽsus ꝛ remissus circa albedinẽ: nã posito q albedo nõ sit itẽsa. ꝛ. gdus ꝛ fiat remissa sic q sit vnius gdus eq̃ bñ albedo vniᵘ gdus est color disgregatiu⁹ vi sus sic vt albedo. ꝛ. gduũ: piſozmiter dico de finito ꝛ infinito: qz q ifiⁱᵗᵉ nihil aliõ itelligo nisi pfectionẽ q̃tiᵗᵉ in certo ꝛ determiato gdu: oĩs tñ q̃titas abstrahit ab vtroq̃ siue fuerit q̃titas ꝓducibiliũ siue nõ. ¶ 2° dõs ẽ de actu ꝛ poᵗᵉ: ꝛ ꝑ de actu ẽ nõnᵐ q actᵘ accipit 4ᵒʳ modis. ¶ Pzio põt dici actᵘ oẽ illõ qõ bz entitatẽ: ꝛ nõ est puꝛ nihil ẽt oẽ positiuũ põt dici actᵘ sic mã ꝑ denudata oi foꝛa q itellm dz actᵘ. ¶ 2° dz actᵘ oẽ illõ qõ est determinãs ꝛ ꝓstituẽs ꝛ ꝺhẽs: ꝛ sic iste dzie pñt dici actᵘ bẽ mõ ꝛ foꝛa sbalis noĩat actᵘ. ¶ 3ᵒᵉ dz actᵘ illõ qõ actu p se subsistit: ꝛ sic sola suba dz actᵘ in istis trib⁹ modis actᵘ nõ dz modus itrisecᵘˢ. ¶ 4ᵒᵉ dz actᵘ ab actu exñdi ꝛ noĩat bẽ illõ mediãte q̃ aliqd dz eẽ de facto ens i actuali exñtia: siue bẽ sit beccceitas siue exñtia: realitas vel aliᵘ modus actualis: bẽ mõ accipiẽdo actũ actᵘ est qdã modus itrinsecᵘˢ: ꝛ qdã modus gnãlis cõpetẽs oĩb⁹ modis q nõ sunt nec pñt eẽ in po⁹ obiua ꝑ actu sic ꝓsiderato sepe ponit in Frãcisco exñtia. ¶ Juxta poᵃᵐ est nõnᵐ q septuplex est po⁹: q̃dã est po⁹ logica: ꝛ sic est nõ repugnãtia terminoꝝ: vt soꝛtes putet eẽ aĩal. ¶ Alia est po⁹ Mathᵒ. ꝛ est illa q̃ dicimᵒ q ꝛ a cẽtro ad circũfeꝛẽtiã pñt trahi multe linee. ¶ 3ª vocat po⁹ Meta. ꝛ istã nũc voco poᵃᵐ obiuã: ꝛ ista po⁹ est aliqd qñ nõdũ bz exñtiã actualẽ siue eẽ actuale: ꝛ ista po⁹ fuit hõ añ. ꝓducᵗᵒ mũdi qñ nõ bũit eẽ actuale ꝫ se totũ nec ꝫ suaz ptes. ¶ 4ª vocat theologica ꝛ ista a doctoꝛib⁹ vocat obialis ꝛ ẽ illa poᵗᵉ qua dñs põt vtere gõlz in gõlz: sic fecit de vxoꝛe Loth quã vertit in statuã salis: ꝛ sic ois creatuꝛa est in po⁹ obiualr q deᵘ põt facẽ eã ad sut placitũ. ¶ 5ª dz pbysica ꝛ ista ẽ zr: qz q̃dã actiua ꝛ q̃dã passiua. ¶ Actiua est poᵗᵉ transmutãdi aliõ iquãtũ aliõ: talẽ poᵃᵐ bz ignis reᵘ oĩs cõbustibilis. ¶ Poᵗᵉ vo passiua ẽ pñᵐ trãsmutãdi ab alio in aliõ inq̃ᵐ aliõ: ꝛ talis poᵗᵉ est in igne reᵘ accẽtis: qõ ẽ in igne. ſ. calozis: ꝫ nõ in ſphera lune vbi mouẽt ignis tãq̃s in clibano: ꝛ tñ ſphera lune non cõburiꝛ: qz nõ bz poᵃᵐ passiuã reᵘ talis actualitatis. ¶ 3ª poᵗᵉ est subiua ꝛ ẽ illa q̃ bz trahi ad actũ subalẽ ꝛ accñtalẽ: de facto neuter bz ꝫ est denudata ab oi pfectiõe subali isto mõ mã ꝑ dz i poᵗᵉ subiua. ¶ 4ª est poᵗᵉ receptiua: ꝛ est illa q̃ bz trahi ad pfectionẽ accñtalẽ ꝫ subalẽ iã bz: vt bõ asinus est in poᵗᵉ receptiua reᵘ nigredis. ¶ Dico igit q modus itrinsecᵘˢ q vocat poᵗᵉ est poᵗᵉ obiua seu metaᵒ: ꝛ talis poᵗᵉ vocat modus itrisecᵘˢ: ꝛ q̃t sũt modi itrisecⁱ bẽ pz: nã actᵘ ꝛ poᵗᵉ diuersificãt eẽntiã ꝫ pbm: ac si diceret pbs siue gditas fuerit actualitate pñtie siue i poᵗᵉ eq̃ bñ manet eadẽ. pz ẽt rõne: qz gcgd nõ variat rõnẽ alicᵒ bẽ est modus itrisecᵘˢ actᵘ ꝛ poᵗᵉ sũt bz. q̃ maioꝛ pz ꝑ diffõnẽ modi itrisecⁱ. minoꝛ pz: qz rosa i byeme nullã bz exñtiã: ꝛ tñ gdditas rose bz eẽ: ꝛ manet eadẽ gdʳᵃᵉ. ¶ 3° videdũ ẽ qd sit nẽcitas: ꝛ ẽ nõuᵐ q nẽcitas capit zr ꝛ otigẽtia sibi opposita: vno⁹ absᵒˡᵘ: alio⁹ respectiue. ¶ Pzia. n. vz absᵒˡᵘ est illa cᵒ finitũ opponit simplr nõ enti: vñ illõ ẽ tali necessitate nẽciuz qõ nõ ꝑt simplr nõ eẽ: ꝛ sic oia dina dñr nẽcia nẽcitate absᵒˡᵘ: ꝛ oẽs gdʳᵉᵉ ẽtis ꝛ oiuz ifimoꝛ. Nã egnitas sp ẽ egnitas ꝫm Aluic. ꝛ nẽcia. talis q̃ nẽcitas est qddã modus positiuᵘ⁹ ꝓnis gdʳᵉᵐ quãlibet. ¶ Nõ ꝺiaz iter nẽciuz positiue ꝛ negatiue. nẽciuz ꝓpositiue ẽ illõ qõ sp bũit exñtiã vt de⁹. Nẽciuz negatiᵉ ẽ qõ nõ bũit ꝑnᵐ vt gdʳᵉᵒ. ¶ Cõtigẽtia ãt sibi opposita ẽ qdã modus alicᵒ positiui cui nõ repugnat simplr eẽ puꝛ nihil cuiꝰ sũt exñia realitas istoꝝ iteriozꝝ corruptibiliũ nã istoꝝ exñtie ꝛ realitates sic definũt eẽ q fiũt puꝛ nihil. put ly nihil opponit oi positiuo: ꝫ gdʳᵉᵒ nõ sũt otigẽtes isto mõ: imo sũt simplr nẽcie. ¶ Nẽcitas ãt relatiua est ꝓnexio duoꝝ termioꝝ adiuicẽ: ꝛ sic ꝑt sumi 3°. ſ. ꝑ cõnexiõe gdᵗⁱˢ: ꝛ gdditas vl aliq̃ aliõ qõ ponit in poᵗᵉ dina: vl ꝑ ꝓnexionẽ gdᵗⁱᵒ ad rẽ actualr exñtẽ: vl ꝑ opõne alicui ad opõnẽ: vl ad aliã rẽ distictã: ꝛ B simpr vl ꝫ gd.

¶ Cõnexio nãqz ꝑ ẽ gdʳᵃᵉ entis ad suas passiões ꝛ ad oẽs coordiationẽ pñtalẽ ẽ nẽce. Nẽcitas ẽ qdã modus ꝓnexiõis istⁱ⁹. ¶ 2° modus ꝓnexiõis ẽ modus ꝓnexionis entis ad eẽ actuale exñtie ꝑ inexistes. ¶ 3° modus ꝓnexiõis ẽ ꝓnexio esse ad suaz opõnẽ ꝛ ad actionẽ ꝛ ad istã rẽ a q̃ ipole est separi ips: vt quẽad⁹ phi posuerunt ꝓnexᵒᵉˢ nẽciaz ad itellectiões: ppea dixerũt q nẽcio intelligẽtie itelligerẽt. ¶ Cõtigẽtia ẽ qdã modus ꝓnexionis ẽtis ad eẽ actuale exñtie ꝑ inexistes. ¶ 4° videdũ est qd sit exñtia: becceitas: ꝛ realitas. ꝛ ẽ sciẽdũ q becceitas nihil aliõ est: nisi qdã modus itrisecᵘˢ q imediate ꝺbit: ꝛ ꝑ gdʳᵉᵒ ad eẽ q ꝑus fuit cõis ꝑ istã ꝺbilitatẽ fit hic modus itrisecᵘˢ. ſ. becceitas ꝛ noĩat ꝺia idiuidualis: ꝫ tñ ꝑ penuriã termioꝝ multotiẽs noĩat becceitas ꝛ bz se suo mõ ad nãz specificã sic ꝺa ꝺzia ad nãm gñicã. Nã ꝺa ꝺzia aduenies gñi ꝓstituit spẽm: ita becceitas aduenies nãe specifice facit eã bẽ vl ididuũ qõ ide est: ꝛ tũc fit hec nã. Exñtia nihil aliõ est nisi illõ eẽ mediate q̃ gdʳᵉᵒ exñtit: sic ꝺbi gña. itelligimᵒ. n. nos duo eẽ i suba quãta suba. ſ. substãtiã ꝛ q̃tiᵗᵉᵐ: mediãte q̃ q̃titas exñtit. Sꝫ realitas est gdã modus itrisecᵘˢ mediãte q realitanᵗ oia q̃ sũt i aliq̃. ꝺbi gña. sic itell⁹ itelligit tria i suba q̃lificata: sic intell⁹ intelligit tria i suba realificata. in suba. n. q̃lificata. ꝓzimo itelligimᵒ subaz q̃ est subz accñtiũ. Scõo ibidẽ itelligimᵒ q̃tiᵗᵉᵐ: ꝛ absq̃ q̃titate q̃litas corporalis eẽ nõ põt. Tertio itelligit ipsa albedo vel aliq̃ alia q̃litas: sic pariformitr tria itelligunt a suba realiçata. ſ. ipsa gdditas ꝺcta ꝑ becceitatẽ. 2° ipsa exñia. 3° ipsa realitas. ¶ Pzo q̃ sciendũ q res accipit zr. vz. vno⁹ ꝑ modũ substrati. ꝛ illo mõ accipiẽdo rẽ est modus itrisecᵘˢ: de q̃ dcm est q substerniꝛ gdditati vt sit realis sic q̃litas subẽ vt sit q̃lis. Alioᵒ accipit ꝑ modũ ꝑdicati. Et sic oẽ ꝑdicatum gdditatiuũ ẽ res: ꝛ ois gdditas: ꝛ sic cõiter accipiũt isti bẽ nomẽ res: q dcũt q ois distinctio: aut est realis aut rõnis: isto mõ accipiẽdo eẽ põt cõcedi q distõ foꝫalis cẽt realis. Tertio sumit res ꝑ modũ resultãtis: vt. ſ. ex ista re ꝑ modũ substrati ꝛ ꝑ modũ ꝑdicati oziũ vniunt ꝛ oũ gdditas realiçat ꝑ realitatẽ: isto mõ ꝓnter doctoꝛes

Libro 6° 7° meta. t. c. 43. 3ª cõclusio.

Mõnᵐ

K

Mõnᵐ Foꝫalitas 4ª.

Obiectio

L

Diuisio entis. Ens in aĩa 2ª. Dicit Bonc. ꝛ alios imaginantes ens cẽ vniuocũ enti reali ꝛ rõnis cõsidera dicta Sco. i. 2. q. 1. ꝛ libri ꝛ ꝑ sen. dist. 3. q. 3.

Respectᵘˢ irisecus de quo est 8mo Sco. p° dis. 2. t. 3. t. 11. t. 13. q. quolib.

Respectᵘˢ extrinsecus.

M

H

Universidad de Deusto

I Notandū 2m ad̄e sco. 3.q. quolib. vide. Cōsidera eq uocū ḡenus q equocatōe. s. limitata tran scendēti vl logica phica e mera. non ūt excludit pp b analogia.

Hoc mō log tur Auicen. p mer. ca. 5. s. q ens ⁊ res sunt cōia omnibus p̄dicamentis.

K

2e

L

M

3a

4a

Circa quarū punctum. Mo.m

Ordo modorū intrinsecor.

Nunc quātū ad 3m punctū isti⁹ articuli declarat̄ si isti modi distinguant̄ abinuicē. ¶Et sciēdū q ꝙdruplex est distō sen iuenit̄ in istis modis itrinsecis. ¶Prīa distō est q̄ modus distinguit a gdditate cui⁹ est modus. vbi gra. sic dicim⁹ q finitas distinguit a gbusdā creaturis: ⁊ infinitas ab eēa dina: ⁊ becceitas sortis a nā hūana. ⁊ sic de singulis. ¶2a distō est q vn⁹ modus disperat⁹ distinguit ab alio mō dispato. Modi dispati sūt oppositi: ⁊ se: nec vn⁹ est ali⁹: ⁊ sūt isti finitas ⁊ necitas ⁊ distinguunt̄ vt modi dispati: q: relo ly sit necia: nō tn est foīal⁹ infinita. Sil⁹ in creatura finitas ⁊ ptingētia distinguunt̄: q: in pot obiua gdditates creaturaꝝ fuerūt finite: ly nō ptingētes: q nō fuerūt exītes: sil⁹ necitas ⁊ realitas distinguunt̄ seu differūt in deo: q: realitas multiplicat̄ ⁊ nō necitas. Nā vna est necitas ⁊ plures realitates ly determiatiōe ecclie eī de suma trini. ⁊ fide catholi. cap. Damnam⁹. vbi eccl'ia ponit tres res in dinis. Sil⁹ ibidē est vna exītia ⁊ plures realitates: ⁊ rone dicim⁹ q in creaturis exītia ⁊ realitas differunt: q: vnus modus pōt multiplicari: ah⁹ vo nō. Sil⁹ dico q exītia ⁊ necitas differūt q: vnū. s. necitas est cōnexio duorum terminoꝝ: ly nō exītia pfozmiter dī de exītia ⁊ cōtingētia. ¶Nōm ēt q act⁹ ē q̄dā modus gnālis ⁊ cōis: q cōpetit oib⁹ illis q solū bñt esse actu: sic becceitas p̄t dici act⁹ vel modus actualis: sil⁹ exītia realitas ⁊ necitas ⁊ ptingētia: ly nō finitas nec infinitas: q: ista insūt gdditatib⁹ i po⁹. vt dictū est. Frācisc⁹ ū actū attribuit exītie: ⁊ vocat exītiā actualē exītiā: ly oib⁹ posly cōpetē dēptis fini⁹ ⁊ infini⁹. ¶3o distō ē modoꝝ oppositoꝝ vt finiti ⁊ infiniti necitati ptingētie po⁹: ⁊ ista distō ē maioꝝ duob⁹ p̄dicis. ¶4o distō ē duoꝝ modoꝝ eiusdē ordis sic becceitas sortis ⁊ pl'onis realitas sortis ⁊ realitas pl'onis.

Nunc ad 4m punctū h⁹ articuli: qs. s. eoꝝ modoꝝ intrinsecoꝝ est ordo. ¶Et nōm q si sint modi itrinseci p̄ncipales q multū laborāt circa gdditates. s. finitū ⁊ infi⁹: neciuꝝ ⁊ ptingēs exītia realitas becceitas inter hos septē modos gdā issūt gdditatib⁹ p se: sic ē finitas ⁊ infinitas: illi duo modi pūt de gdditatib⁹ coꝝ de noiari ⁊ infinitas in deo ly sil⁹ p̄⁹ locū iter illos modos intrinsecos: ⁊ finitas in creatura ꝓducta vel ꝓducibili. Alꝝ vo gnq modi insunt q̄si p accūs iter q̄s p̄⁹ locū ly becceitas. 2m locū ly exītia. 3m locū ly realitas: tā in deo q̄ in creaturis. 4m locū ly necitas in deo: in creaturis cōtingētia: ⁊ sic dicti modi sunt ordiati. Ordo. n. istoꝝ modoꝝ sumpt⁹ est ad sil'itudinē magis cōis ⁊ minus cōis: nā videm⁹ q in oi ordiatione cōioza sp p̄cedūt ꝓticularia vel min⁹ cōia: ⁊ p̄ ēt insūt iferioꝝib⁹: vt ly in p̄dicamētis. Oꝝ āt iter illos modos sit talis ordo ly. Nā vbi exītia ibi becceitas ly nō eꝫ. Rō est: q: sicut se hꝫ vera dīa ad gen⁹: ita se hꝫ dīa idiuidualis ad suā gdditatē: ly dīa vera ponit in esse gīi ad cōstituēdū spēm: igitur dīa idīdualis suo mō p̄ iest ad ꝫhēdū gdditatē: ly becceitas cōiter vocat̄ dīa idiuidualis. g. ⁊c. ly q⁹ non est bñ itelligibile q̄ aliq̄ gdditas existat q̄ nō sit hoc ipsa. Tertio ly q: p̄cedet realitatē in dinis: nā eēn⁹ dina itelligit singlarillima ⁊ exīs aīāq̄ itelligat cōicata pl'onis: tn cū reuerētia doctoris Frācisci sūt distincta q̄ vltio loco ponit becceitatē ⁊ sub dubio relinq̄t: ipsa aūt exītia p̄cedit realitatē: nā vbi est realitas ibi est exītia ⁊ non eꝫ vt ly. Nā dina eēntia aīāq̄ itelligat cōicata pl'onis ē exīstēs ly nō realis: q: nō ly ꝓpria realitatē a realitate pl'onaꝝ: q: als esset q̄ternitas qō bereſis sonat: ⁊ q: ibi exīa p̄cedit realitatē arguim⁹ q si ēt sit in creaturis. Nā regula vulgata ē Sancti Thome quā doctores nr̄i acceptāt: ⁊ pser tiꝝ Frāciscus q̄lē ordinē bñt aliq̄ vbi distinguunt̄ fm rōnē: talem bñt vbi distinguunt realr p bāc regulā tn: vel dicere q̄lis est ordo rer⁹ in ōo p̄siles res si reperiant̄ in creaturis bñt ordinem. Et iō dico q realitas sequit̄ exītiam. Sil⁹ oia absoluta ⁊ sil⁹ neccia sunt realia: ly nō eꝫ. Nā p̄s q creata sūt realia sed non sunt necessaria ly ptingētia. Nā oia ptingentia sunt realia ly nō ecōuerso: q: persone diuine sunt reales: ⁊ tn nō cōtingentes. Et hec tn de articulo secundo.

Quantum ad 2m articulū hui⁹ qōnis ō distōne p̄mus erit qd sit distinctio si sit qd absō⁹ vel respectiuū. ¶2o quot modis accipit distō. ¶3o quo pōt acquiri. ¶Quātū ad p̄m punctū h⁹ articli ponā 4or ꝓnes. ¶Prima ꝓ est q distō nō est qd absō⁹ ly qd respectiuū: hanc ꝓnē ꝓbo sic. Oē illō qō ly sua rōnē foīale est ad aliō est vel⁹: ly distō est hꝫ. g. ⁊c. Nā oē distinctū ab alio neccio est distinctū. ¶2o sic. Quecūq; opposita p̄nt esse sil⁹ diuersa p cōparatiōnē ad diuersa sūt relatiua: ly idē ⁊ diuersa sunt hꝫ. igit̄ pōt eniꝫ aliq̄d idē eē ⁊ distinctū. Verbi gra. aliq̄d pōt esse idē. a. ⁊ tn distinctū a. b. sicut magnū p respectū ad granū: ⁊ paruū p respectū ad montē: igit̄ distō est qd respectiuū. ¶2o ꝓ sit ista: q hꝫ re⁹ nō est in gīe ly ⁊rāscēdēs. ¶Circa istā ꝓnē ē nōm q sic dicimus qd ē q̄dā gdditas ⁊rāscēdēs: ita dicim⁹ q q̄dā sūt re⁹ ⁊rāscēdētes: sic sūt ītētiōes scde: ⁊ istā ꝓnez ꝓbo 3o. Et p q̄cūq; quentūr enti aīāq̄ descēdat i decē gīa nec̄lo sunt ⁊rāscēdētia: ly distō cōpetit enti aīāq̄ descendat in decē gīa ⁊ suis passiōib⁹: q: aīāq̄ descēdat in gīe vnuꝫ ⁊ ens distinguunt̄ ⁊c. ⁊ sic de alys passionib⁹ ⁊ vna ab alia: ⁊ sic distō pōt itelligi aīāq̄ descēsus fiat: igit̄ B totū arg⁹ pōt elici ex dictis p̄bi 4.o met. ¶2o sic. Quicquid circuit oē gen⁹ B est ⁊rāscēdēs: q: illō qō est in gīe terminato nō pōt circuire oē gen⁹: nam in q̄cūq; gīe vna spēs distinguit̄ ab alia ⁊ vnū gen⁹ ab alio. igit̄. ¶3o sic. Nullū exīs in determiato gīe pōt deo foīal⁹ ꝓuenire: ly distō foīal⁹ ꝓuenit deo. g. nō est in aliq̄ determinato gīe. mior est nota de distōne dinaꝝ pl'onaꝝ. ¶3a ꝓ sit ista. q re⁹ quē dicit distō est itrisec⁹ adueniēs ⁊ nō extrinsec⁹. Circa qō sciēdū q re⁹ quē dicit seu relo itrisecus adueniēs est g oīt: posito termio ⁊ fūdameto in q̄cūq; dīstātia. Respect⁹ vo extrisec⁹ adueniēs est ille g nō incipit̄ ab aliq̄ termio adueniēte nisi ꝓus fiat diſpō regsita: sic posito ligno ⁊ igne nō statim nascit̄ actio: nisi ꝓus facta approximatione: ⁊ ex hoc ꝓz ꝓ. Nā posita rōne foīali hois: posita rōne foīali asini vna oīt ab alia: ex hoc pōt pbari q differt ab asino. ¶4a ꝓ. re⁹ distōnis est respect⁹ disgpērātie: q: respect⁹ eqpantie nunq̄ babet

N

O

Q

T.c.2.3.c inde.

2a cōclusio. Mo.m.

3a cōclusio.

4a conclusio.

Ultim⁹ notat circa 2m articulū circa distinctiones. 9m⁹ punctus Circa p⁹m. 8a cōclusio.

P

A

5 cōclusiones p⁹ 5 ꝑmā cōclusionem.

2a 5 scōaz cōclusionem.

B

3a 5 tertiam.

4a 5 quartaz

Rūr ad p⁹m.

Ad 2m

C

Ad 3m

Ad 4m

Dubium.

D

Rñsio oppzia.

Circa 2m pūctum. 6imina distinctio. 6aria distō. De maioꝝ ⁊ minori distōne extrīsua ⁊ intrīsua. vide eo. in 2m. q. q̄ ld. Nō q in

hꝫ extrema nisi vni⁹ rōnis. Ois igit̄ illa relo q̄ hꝫ extrema alteri⁹ ⁊ alteri⁹ rōnis nēce est eē relonē disgperātie: ly diuisio est hꝫ. maioꝝ ꝓz. Nā sic inter extrema eadem inq̄tū eadē nunq̄ inascunt̄ nisi idē: ita iter aliq̄ inq̄tuz aliq̄ semp inascit̄ aliud ⁊ aliud: minoꝝ nota q̄ sūt eiusdē rōnis nō distinguunt̄. ¶Cōtra istas ꝓnes arguo fm oꝝ dinē q̄ead modū posite sūt. Et p 5 ꝑmā. Ois relo ꝓsupponit distōnē extremoꝝ: ꝓz q: si debeat iter aliq̄ eē relatio: opz q sint distincta: q: iter vnū ⁊ idē nō inascit̄ relo ly diuisio: si eēt relo ꝓsupponeret diuisionē ⁊ sic fieret ꝓcessus in infinitū: q̄d est incōueniēs. ¶2o 5 scōaz ꝓnē arguit̄ sic. Nullū accūs est trāscēdēs: ly diuisio est accūs. igit̄ ⁊c. maioꝝ ꝓz: q: accūs limitat̄ ad nouē gīa accētiū: minoꝝ sil⁹ ꝓz: q: q̄ pōt adesse ⁊ abesse ꝑter subiecti corruptionē est accūs: diuisio est hꝫ. g. ⁊c. ꝓbat̄ ista minor. q: ego distinguoꝝ a te/te exīte: ⁊ nō distinguoꝝ a te/te nō exīte: g diuisio adest ⁊ abest ꝑter subiecti corruptionē. ¶3o 5 ꝓnē tertiā sic. Ad oēm relonē sufficit̄ fūdamētū ⁊ termin⁹: q: nullus respect⁹ vī ab alio depēdere: ly boc cōpetit relonib⁹. igit̄ ex B positis extremis nō segt̄ q diſio vel aliq̄ alia relo sit respect⁹ itrinsec⁹ adueniēs. ¶4o 5 4am ꝓnē. indiuidua eiusdē rōnis sūt distincta: igit̄ iter ista q̄ sūt eiusdē rōnis est diuisio: ly oīs talis relatio est relo eqperantie. igit̄ ⁊c. ¶Ad p̄m dico q oīs relatio ꝓsupponit formale aut fundamētalē diuisionē extremoꝝ: vñ diuisio fundamētalis adueniēs intellīu: vl volūtati: vel boi: vel asino ꝓsupponit fundamētalē diuisionē extremoꝝ: nō tn actualē: ⁊ sic p̄z ad p̄m. ¶Ad 2m dico q ly relo sit tr̄āscēdēs in cōi: pōt tn eē q aliq̄ relo sit accūs ita parisozmiter: q: diuisio q̄dā est fm se est trāscēdēs. aliq̄ tn pōt eē que est accūs: q̄. s. est inter me ⁊ te. Uerbi gra. ens est trāscēdens: tn aliq̄ ens est q̄ est accidēs. ¶Ad 3m dico q relo itrinsecus adueniēs non est depēdēs nisi a duob⁹. s. termio ⁊ fūdamēto. ¶Relo aūt extrīsecus adueniēs depēdet a fūdamēto ⁊ termio ⁊ ab aliq̄ alio. s. ab agēte. Nā positis duob⁹ albedinib⁹ sine aliquo agēte ponit̄ sil⁹itudo: sed posito cozpe ⁊ loco nō ponit̄ vbi nisi adueniēte vtute supiozis agētis mouētis cozp⁹ ex quo oīt vbi. ¶Ad 4m dico q iter illa que sunt eiusdē rōnis nunq̄ pōt eē diuisio vel relo diſgperantie: ly diſio tn pōt eē inter aliq̄ eiusdē spēi nō iquātū eiusdē spēi: ly inquātū icludūt aliq̄: q nō sūt eiusdem spēi: sic⁹ sor. ⁊ pla. icludūt aliq̄ in gb⁹ differūt: q̄ pcise accepta nō sūt eiusdē rōnis. 7o. dīe idīduales. ¶Sed hic est vnū dubiū ⁊ notabile. 7o. si dīa ⁊ diuersitas sint eadē relo. Et oī hic a gbusdā g nō: q: dīa aliq⁹ attribuit a gb⁹ diuersitas remouet̄ sicut a duob⁹ idīuiduis eiusdē spēi. ¶Sz ego dico q sūt idē realr: q: q̄cūq; relationes fundant in eodē fundamēto re⁹ eiusdē termini sūt eedē: ly idē ē fūdamētū diuersitatis ⁊ dīe. igit̄ ⁊c. Sz dico q rone differūt ly q ad diuersam cōparant: nā respect⁹ iste si cōparet̄ pcise ad fundamētū ⁊ termiū sic arguit̄ diuersitas: q: rōnale ⁊ irrōnale vt sunt vltime dīe dīr diuerse: si aūt re⁹ ille cōparet̄ ad fundamētū ⁊ terminū re⁹ illi⁹ differūt. ⁊ sic oī dīa: sic si re⁹ fūdat⁹ in rōnali ⁊ in irrōnali cōpet̄ ad boiez ⁊ ad asinū sic arguit̄ dīa ⁊ nō diuersitas: ⁊ sic ꝓz solo dubitatiōis.

Quantum ad 2m p̄ctū est sciēdū q modi distinctionū sūt septē. qn̄ q̄ distiguūt. Aut distōne reali. Aut distōne essentiali. Aut distōne formali. Aut distōne se totis subiectiue. Aut distōne se totis obtiue. ¶Et sciēdū est q̄uo iste distōnes se iferāt ⁊ q̄lr nō: vñ iste distōnes sic se iferūt q vltia. s. distō se totis obtiue ifert oēs alias ꝑter ꝓmā: ⁊ sic ascēdēdo ysq; ad p̄m. s. distōnē rōnis succesliue. Sz nūc videdū ē q̄lr nō se iferāt iste distōnes ⁊ dico q p⁹. s. rōnis nō ifert 2am. s. ex nā rei: nec 2a 3am: ⁊ sic de singulis descēdēdo vsq; ad vltimā. Quia visuz ē q̄t sūt distōnes. Nūc aūt videdū ē quot sūt modi idētitatū: ⁊ dico q sūt septē: q̄n ꝑ Arī. q bñ diffinīūt ꝺia signāt. sūt aūt idētitates. ꝓmo idētitas rōnis. Secūdo idētitas ex nā rei. Tertio idētitas foīalis. Quarto idētitas realis. Quīto idētitas cēntialis. Sexto idētitas se totis subtiue. Septio idētitas se totiꝫ obiectiue. ¶Nūc aūt videdū est q̄lr isti modi se iferāt: ⁊ q̄lr nō: vñ dico q sic se iferūt q p⁹ idētitas. s. rōnis ifert 2am: ⁊ 2a 3am: ⁊ sic de singulis descēdēdo vsq; ad vltimā. Sed nō se iferūt sic q vltia arguit penultimā. s. se totis subiectiue: ⁊ sic ascēdēdo vsq; ad p̄am idētitatē. s. rōnis. vñ nō segt̄ sūt idē se totis obtiue: g sūt idē se totis subiecti ue sic ascēdēdo vsq; ad p̄am idētitatē. s. rōnis: vñ nō segt̄ sūt idē se totis subtiue: g si idē cēntialr: ly bñ segt̄ sunt idē rōne. g oib⁹ modis idē: ⁊ sic ascēdēdo vsq; ad vltimā iclusiue. Sil⁹ nō segt̄ distiguunt̄ rōne. g ex nā rei: ⁊ sic de singul' descēdēdo vsq; ad vltimā: ly bñ segt̄ distiguunt̄ se totis obtiue: g se totis subtiue: vl cēntialr: ⁊ sic ascēdēdo vsq; ad p̄am iclusiue. ¶Ex B iferunt ali q̄ corrclaria. Et p̄m ē q maioꝝ idētitas q̄ posit eē ē idētitas rōnis: ⁊ mioꝝ q̄ possit eē ē idētitas se totis obtiue. ⁊ rō buī⁹ est ꝓ: q: idētitas rōnis ifert oēs alias. Scōa cā est: q: identitas obiua nullā aliā infert. ¶2m cozm est q maioꝝ distō q̄ possit eē est distō se totis obiue: ⁊ mioꝝ ē distō rōnis. Et rō ꝓmi ē: q: distō obiua ifert oēs alias. rō aūt scōi est q: distō rōnis nullā aliā ifert. ¶3m cozm est q distō rōnis stat cū idētitate ex nā rei: ⁊ sic de singulis descēdēdo. ¶4m est cū distōne obiua nulla stat idē⁹. Mō videm⁹ ⁊ ly singlis ꝓ ordinē. ⁊ ꝓ distm⁹ rōnis

Circa qō est sciendū qd sit distō rōnis: ⁊ dico q distinctio rōnis: vel illa distiguunt̄ rōne q̄ distiguunt ꝓ actū collatiuū vel cōpatiuū itell⁹: vel alicui⁹ potētie collatiue: vt soz. est soz. soz. posit⁹ in subto distinguit̄ a soz. posito ꝑdicato sola rōne. i. sola cōpōne ipli⁹ itell⁹: vl volūtatis: vel alteri⁹ po⁹ collatiue. ¶Pro quo notādū q itell⁹ est potētia collatiua ꝓprie q̄ hꝫ cōparē vnā rē ad aliā iuxta doctrinā Arī. 3o de aīa. Ubi ait. intellect⁹ agēs est oia facē. ¶Pro q̄ nō. q act⁹ ipsi⁹ itellect⁹ est duplex. ¶Prim⁹ est simplices gdditates rerum apphēdē. ⁊ iuxta istū modū nec ē idētitas nec distīctio. ¶Secūs ē cōpare vel diuidē: ⁊ penes istū modū cātur distō rōnis: q̄lis ē vīa de Athenis ad Thebas: q̄ solū ē rōnis. ¶Sed ꝺ B arguit ⁊ ꝓbat q nō sit distō rōnis iter vīa a thebis ad Athenas: B sic ꝓbat. Nā tu itelligis istas vias eē distīctas ⁊ nō sūt a pte rei: g falsē itelligis: q: itelligē realr q̄ est: ē itelligē falso mō: ⁊ figmētancū. ¶Pro ōclaratiōe hui⁹ argumēti est notādū q itelligē rē alr q̄ est ꝓtigit duplr. Uno mō sub mō nō repugnāti sue nāe: ⁊ talis itellectio nō est falsa: sic mathematici ꝓsiderāt lineā vt abstrahit̄ ab oi mā sensibili: ⁊ talis itellectio est vā fm Arī. 2o phyſi. Ubi ait. q abstrahētiū nō ē mēdaciū. Alio mō sub mō repugnāti sue nāe: ⁊ sic talis itellectio est falsa: vt itelligē deū eē finitū ⁊ creaturā ifinitā. ¶Scōo quot modis inuestigat̄ distō rōnis: ⁊ dico breuiter q duob⁹ modis. ¶Ad cui⁹ euidētiā est notādū q q̄dā act⁹ itell⁹ est rect⁹ ⁊ q̄dā collatiu⁹. Act⁹ rect⁹ appellat̄ quo itell⁹ fert̄ sup aliq̄ rē. Act⁹ aūt collatiu⁹ appellat̄ q itell⁹ rē itellectā cōparat ad seipaz vl ad aliā. Mō ad ꝓpositū dico q duob⁹ modis inuestigat̄ distinctio rōnis. s. actu recto ⁊ collatiuo. Actu recto sic est distinctio iter rē itellectā ⁊ nō itellectā. Sz actu collatiuo sic distiguit̄ idē a seipso vel vna res intelligit̄ ab alia distīgui: vt dicēdo soz. est soztes: vbi solū est distinctio rōnis. Et hoc de ꝓma distīctione.

E stat de potentijs aie ⁊ passiōib⁹ entis q distinguunt se rōnis obtiue ⁊ nō subtiue: neq; cēntialr ni si eēt q nō distinguunt se totiꝫ obiue qd itanne ⁊ idē tice vt regrit. alr ꝑ dici ꝑz cōsideratū soz maliziātes que rere.

F

Phs. 5. met. t.c. 12. vnitas maioꝝ infert minorē idē ꝑ topi. ca. 5o intellige affirmatiue negatiue econtra. p⁹m cozm

2m

3m

4m

G

Distō rōnis. Est snia seo. i p⁹ sen. di. 45. q. vnica. ponit̄ cuiꝫ volūtas po⁹ collatiua. Mo⁹m. T.c.18.

3o de aia. t.c. 21. dī ibi foīatio. Dī ab Auer. fides. Contra.

H

Rñsio. Notandum. Nō in se vera nō icludūt ꝓres ad se iuicē repugnantes. 5. mcta. t. cō. 34. Foīal⁹ vl virtu. l⁹ p̄mū pp intelligere cōplere sic 2m pp itell⁹ qditatis nō sim pl⁹ simplices ly cōposite q: resolubilius in alios ꝓcepuus Distō rōnis inuestigatur.

I Circa dist̃onē ex nā rei querit̃ p̄ q̄ distinguunt ex nā rei. Et dico q̄ illa q̄ bñt esse p̄ter opus intellect⁹: ꝛ sic distinguunt̃ totū ꝛ ptes: ꝛ effect⁹ eē formalis ꝛ eā fo3alis: ꝛ supi⁹ ꝛ iferi⁹. Uel alr. Illa distinguunt̃ ex nā rei de q̄bus p̄dicata ȝdictoria p̄nt vificari p̄ter opus intellꝰ: nō tñ q̄ illa vificatio sit p̄ter intellm: ꝫ p̄dicata ꝛ subiecta sunt visilia ꝛ cōpolia: p̄ter opus ipsius itellꝰ. Uerbi gra. nā de toto ꝛ de ptib⁹ vificant̃ ȝdictoria. Qō p3. Nā totū est qd cōstitutū: ps aūt nō mō ꝓstitutū: ꝛ nō ꝓstitutū sūt p̄dicata ȝdictoria: igit̃ iter illa est distinctio ex nā rei. Sil̄r de supiori ꝛ iferiori vificant̃ p̄dicata ȝdictoria. Qō p3: q2 supi⁹ est multiplicabile p̄ter opus ipsi⁹ itell⁹. Inferi⁹ vō nō est multiplicabile in plurib⁹ p̄ter opus ipsi⁹ itell⁹: mō multiplicabile ꝛ nō multiplicabile sūt ȝdictoria: igit̃ distō iter illa: ꝛ sic de multis alijs. Uñ ꝯcedo cozrelarie q̄ pp B multi sūt decepti q̄ credūt q̄ q̄cūq3 distinguunt̃ p̄ter opus itell⁹ distinguunt̃ realr: q̄ nō est ver. ¶ Scdo nō q̄t modis inuestigat̃ talis distinctio: ꝛ breuiter dico q̄ 4⁰ modis. ſ. p 4⁰ gīa oppōnū. ſ. Ȝtiā: ȝdictoriā: relatiuā: ꝛ puatiuā. Per relatiuā sic. Nā mouēs ꝛ motū opponūt̃ relatiue: ꝛ applicant̃ itellectui ꝛ volūtati: nā volūtas vult ꝛ est mouēs: nā ipsa est tāq̄ regina in regno: ꝛ ip̄erat itellectui q̄ intelligat: q̄ ipsa est mouēs: itell⁹ vō mouet̃: q̄ distinctio ē iter ista p̄ter fabricaz itell⁹: nō realē ꝫ Aug⁰. q̄ ex nā rei. Scdo p̄ oppōné Ȝtio2: ꝛ sic inuestigat̃ distinctio ex nā rei inter ens ad se ꝛ ens ad aliꝰ: q̄ opponunt̃ Ȝtie: ꝛ applicant̃ subto ꝛ ppie passioni. Nā subm est ens ad se: puta hō: ppria passio ē ens ad aliꝰ: puta risibilitas: q̄ distinctio ē iter ista nō realis q̄ ex nā rei. Tertio p̄ oppōné puatiuā: ꝛ isto mō inuestigat̃ a doctore iter eēntiā ꝛ relōné: nā eēn⁹ est cōicabilis trib⁹ psonis: relo vō nō. Quarto ꝛ vltio p̄ oppōné ȝdictoriā applicādo ista duo ȝdictoria. ſ. ꝓstitutē: ꝛ nō ꝓstituere: nā ptes ꝓstitutū: totū vō nō ꝓstituit: q̄ est distinctio inter illa nō realis: ergo ex nā rei. Et hec de secundo.

¶ De distinctione formali.

Pdo videndū est que distinguunt̃ formal̄: ꝛ sunt illa quoꝝ p̄dicata nō ponunt̃ in eadē diffōne: ꝫ in diuersis vt hō ꝛ asin⁹. Ex B ār ꝯcludo cozrelarie q̄ illa sūt idē fo3alr q̄ de se inuicez p̄dicant̃. In p̄ mō dōi p se: ꝛ B ꝓtigit q̄tuor modis. Prio mō ē q̄ idē noie ꝛ re p̄dicat̃ de seipso: vt sor. est sortes. Scdo mō q̄ diffinitio p̄dicat̃ de diffinito: sic dicēdo: sor. est aīal rōnale mortale. Tertio q̄ ps fo3alis p̄dicat̃ de suo toto: vt hō est rōnalis. Quarto q̄ ps mālis p̄dicat̃ de suo toto: vt hō est aīal. ¶ Scōm cozrelariū est istō q̄ passio ꝛ subz sūt distincta fo3alr: q̄ꝝ vnū nō est diffō vl̄ ps diffōnis alteri⁹: B p3 p p̄m cozrelariū: ꝫ passio ꝛ subz sūt hō. ꝛ sic nihil ad ppoᵐ. ¶ Scdo est nōnᵐ circa distōné fo3alē. p q̄ duo faciaz. Prio ponā q̄dā notabilia. Scdo q̄dā dubia. ¶ Primū nōbile est istō q̄ fo3alitas est q̄dā rō obtinalis: repta in re ab itellu: quā nō opz itellm mouere: oū tñ actū itell⁹ possit in ea terminari: q2 nō opz q̄ itell⁹ sp mouear̄: sed potiꝰ q̄ act⁹ ei⁹ possit in ea terminari dū itell⁹ facit i ea talē distōné. ¶ Scdo nō q̄t modis inuestigat̃ distinctio fo3alis: ꝛ dico q̄ q̄tuor modis. ſ. diffōne: diuisiōe: descriptiōe: demōne. Prio diffōne. q2 illa q̄ sic se bñt q̄ vnū nō ponit̃ in diffōne alteri⁹: nec est sua diffō: illa formal̄r distinguunt̃: vt homo ꝛ asinus. Diuisione inuestigat̃ sic. Nā q̄ aliq̄ cōe dīdit̃ p dīas oppositas oē ꝓtentū sub vno mēbro distinguunt̃ fo3alr ab alio: ꝛ ab oī ꝓtento sub illo. Pono tibi tale exēm accōmodatū. Naz ens dīdit̃ p absoᵐ ꝛ respectiuū: oia ꝓtenta sub absoᵒ distinguūt̃ fo3alr a respectiuo ꝛ ab oī ꝓtento sub respectiuo. Descriptione inuestigat̃ sic. Nā descriptio cōstat ex gīe ꝛ dīa ꝛ ppria passiōe: ꝫ q̄ bñt distictas ppias passiōes bñt distictas descriptiōes: ꝛ p ꝑs distinguunt̃ formal̄r. Demōne sic. Nā q̄ncūq3 aliq̄d est demōstrabile de vno: q̄ nō de reliq̄ talia distinguūt̃ fo3alr cū demōnes varient̃ p media: vt p3 p posterio. Alio mō p̄t inuestigari sic. ſ. p viā reduplicationis. Nā reduplicatio dicit cām fo3alē. arguēdo sic. hō inquātū hō est aīal: lapis inquātū lapis non est aīal. q̄ distinguunt̃ fo3alr. ¶ Sz ȝ supi⁹ dicta arguo sic. Nam q̄cūq3 distinguunt̃ q̄ditatiue distinguūt̃ essentialr: q2 q̄ditas ꝛ eēntia idē sūt: ꝫ in dīis ponim⁹ distōné q̄ditatiuā: q̄ eēntialē: q̄ē bereticū ꝛ vanū. ¶ Rñdet̃ q̄ peccat p p̄suppoᵐ. Nā tu p̄supponis q̄ q̄ditas ꝛ eēntia cōuertant̃: q̄ tñ est falsū. Nā bñt se tanq̄ supi⁹ ꝛ inferi⁹. Nā bñ segr distinguunt essentialr: q̄ q̄ditatiue sed non ecōtrario. ¶ Sed diceres ȝ. naz in dīis tu ponis plēs fo3alitates: tūc arguo sic. fo3alitas dī a fo3a: sed in dīis sunt plēs fo3alitates. q̄ plēs fo3e q̄ est bereticū. ¶ Argumētū istō est grossissimū: ꝛ arguo sic vt tu: sic fo3alitas dī a fo3a ita eēntialē ab eēn⁹: sed in dīis sunt plura eēntialia: ꝫ Diony. q̄ plures eēntie. ¶ Scdo sic. naz sic fo3alitas dī a fo3a: ita psonalē a psona: sed in psona p̄is sunt plura psonalia ꝫ Diony. q̄ in psona p̄is sūt plures psone. Sz istō arg⁹ nō valz. q̄ nec tuū. q̄ istō nō valeat/ p3: q2 ꝯcludit ꝺnē bereticā. Ideo p me ꝛ p te rñdeo ad arg⁹ negādo illd. q2 a plificatiōe p̄nātis seu posteriozis nunq̄ bñ arguit̃ ad plificationē anātis maxie in diuinis: imo nec ēt in creaturis: vñ ꝛ ista p̄nātia sit bona. iste bō est sciēs vel q̄lis: q̄ bz sciaz vel q̄litatē: tñ nō segr̄ iste bō bz plures scias vel q̄litates. q̄ est plures sciētes vel plēs q̄litates. ¶ Dices q̄ hō fo3alitates nō sūt ponēde in diuinis: q2 illud nō est ponēdū in diuinis q̄ nō bz a rōne nāli: vel a fide: vel a sacra scriptura: vel ab aliq̄ doctore auctētico: ꝫ iste fo3alitates nō habent̃ ab aliq̄ istoꝝ q̄ debeāt poni in dīis. q̄ nō sūt ponēde. ¶ Rñdeo q̄ sic ex vna de nēcio ꝛ vna de ꝓtingēti iferr̄ vna de ꝓtingēti ex p̄ poꝝ. ita q̄ ibi est bona p̄nātia. Ita dico q̄ ex vna credita ꝛ ex alia nāl̄r cognita p bonā p̄nātiā p̄t inferri vna credita. Mō sic est q̄ credim⁹ ꝛ catholice ꝓfitemur q̄ eēn⁹ dīna ē cōicaᵇˡᵉ trib⁹: ꝛ ō fcō cōicaᵇˡ trib⁹ p̄sonis ꝛ ē absolutiᵐ⁹: p̄nitas nec ē cōicaᵇˡᵉ: nec cōicat̃: nec est ens absolū. Huic ꝓpōni credite addo vnaz nāl̄r euidēte: q̄ q̄ncūq3 aliq̄ sic se bñt q̄ aliq̄ ō q̄uēit vni ex nā rei seclusa opere itell⁹ q̄ nō ꝙuenit alteri/ est ibi distinctio ex nā rei. Et q̄ vnū est absoᵐ a pte rei fo3alr ꝛ q̄ditatiue ꝛ aliud nō: imo est fo3alr relatiuū: illa dicūt distictas formalitates. Isti vltie ꝓpōni addo p̄cedēte creditā ꝛ realiter ꝙcludēs q̄ in diuinis sunt plēs fo3alitates: ꝛ B ꝑfirmat̃ p beatū Aug. dicentē q̄ p̄ est ꝛ alio p̄ est p̄: q2 p̄ est eēn⁹ dīna: ꝫ est p̄ p̄nitate. ex B p3 q̄ est distinctio ꝛ pluralitas fo3alitatū i dīis. Ad formā argumēti p3 ex dictis negādo minoꝛ. ¶ Tertio nōnᵐ est. q̄ fo3alitas venit de fo3a: ꝛ fo3ale dī de fo3a: ꝛ fo3a est duplex. Naz q̄dā est eēntialis ꝛ q̄dā accītalis. Fo3a aūt eēntialis est duplex. Nā q̄dā est in eēndo vt altera ps cōpositi. ſ. forma ptis. alia est in cognoscēdo: ꝛ sic supioza sūt fo3e. 2⁰ phy. ꝛ 5⁰ meta. oēs ptes diffōnis sūt fo3e iferioꝝ: ꝛ tunc pono tria cozrelaria p̄nātia ad p̄dicata. Quoꝝ p̄ᵐ est istō q̄ a fo3a accītalis nō venit fo3alitas. Scōm ē q̄ a fo3a q̄ est altera ps cōpositi nō venit fo3alitas. Tertiū est q̄ fo3alitas venit a fo3a in cognoscēdo. ¶ Quarto nota: ꝛ primo

N

Contra.

2⁰ me. t. c. 20.

Rñsio.

Obiectio.

Rñsio.

Quid sit eēntiale in dīis. vide sco. in q̄ libe. q. 1.

Rñsio.

P

Obiectio.

Rñsio.

Q

3ᵐ notabile.

4ᵐ notabile. Dubium.

Circa dist̃onē ex nā rei. Et dico q̄ bone. 2⁰ suc me. Aduerte q̄ dist̃o ex nā rei 2ᵐ est simpl̄r ꝛ ꝫ qd. sīia ē sco. p. repoz. di. 33. De toto mera physico q2 de toto phyco ipm. sue ptes distinguuntur realr ꝛ plus q̄ ex nā rei fm sco.

K Sile diffō ꝛ diffiᵐ de q̄ di. sco. 2. dis. p. q. 2ª ꝛ sup lib. post. pla inuit Quatuoz modis inuestigat̃ dist. ex nā rei.

Prio vt oēs fatent ꝛ talis oppō dī maxima vt ꝫ Francisc⁹ de mayronis in 3ª. di. 18. q. vlt. ꝛ Adulphus 4° sen. dis. 1. q. 1. ꝫ Burl. teneat oppoᵐ

L

pᵐ cozᵐ.

Vide. 5. met. t. cō. 23.

2ᵐ cozᵐ

M Contra T. c. 17. ꝛ. 19.

Rñsio

Noᵐ pmū nōbile.

2ᵐ Quatuoz modis inuestigat̃ distō fo3alis.

A

Rñsio.

3ᵐ dubium.

Rñdetur.

3ᵐ dubium.

Rñsio.

B

4ᵐ dubium.

In oppositū.

Solutio.

Quesitum.

Rñsio.

C

De q̄ sco. 2⁰ sen. dis. 1.

D

Hunc aūt est videndū de distōne reali p quo pᵐ videndū est gd ipsa sit. Et dico q̄ illa distinguūt realr cuiꝰ extrema distincta sunt res positiue: ita q̄ vnuz de altero nō p̄dicar̄ abstractiue: quoꝝ exītia vnius p̄t eē sine exītia alteri⁹: vt quoꝝ vna res originar̄ ab alia. Notāter dico cuiꝰ extrema distincta sūt res positiue ad remouendū entia rōnis iter q̄ nō ponit̃ distinctio realis. Uñ notāter dico q̄ vnū de altero abstractiue non p̄t p̄dicari: q2 si vnū de altero abstractiue p̄dicet̃: tūc esset idē realr cū ipso. Et dico quoꝝ exītia vni⁹ p̄t esse sine exītia alteri⁹ ad remouēdū illa que sic se bñt q̄ exītia vni⁹ nō p̄t eē sine exītia alteri⁹: vl̄ q̄ vnū dep̄dēt ab altero vt suba ꝛ accīs: mā ꝛ fo3a. ¶ Uidēdū est mō q̄ distinctio realis p̄t accipi dupl̄r. ſ. q̄ q̄dā distinguuntur sicut res ꝛ res: ꝛ sūt illa in q̄b⁹ distincta se bñt sicut res ꝛ res: ꝛ de ista bz verū q̄ exītia vni⁹ p̄t esse sine exītia alteri⁹. Alia est distinctio realis: ꝛ est illa q̄ distincta se bñt sic rei ꝛ rei ꝛ nō sic res ꝛ res: ꝛ isto mō distinguunt̃ mā ꝛ fo3a: suba ꝛ accidēs. Si forte diceres q̄uo cognoscam ego q̄d sit res: ꝛ q̄d aliq̄d rei: ecce do tibi aliquas regulas q̄b⁹ mediātib⁹ poteris cognoscere cuidēter. ¶ Prima regula est q̄ duo indiuidua quoꝝ q̄lz p̄t q̄ se existere sine alio q̄lz cozr est res: vt sor. ꝛ pla. ¶ Scda regula est. q̄ duo idiuidua. quoꝝ vnū p̄t q̄ se existē sine alio ꝫ nām: ꝛ nō e3: q̄lz cozr est res sicut accīs ꝛ subz fundamētū ꝛ relo. ¶ Tertia regula est. q̄ q̄ aliq̄ includunt̃ in aliq̄ in p̄ mō dōi q̄ se vel in scdo mō q̄lz cozuz est aliq̄d rei ꝛ nō res: ꝫ ipz ſil̄ totū est res. Ex hoc ifero q̄ inter hoīez ꝛ aīal nō est distinctio realis: q̄ p3 sic. nā distinctio realis cadit iter rē ꝛ rē: mō aīal nō est res re/

E

Noᵐ 4ᵒʳ modis inuestigat distinctio realis.

Fo3a gnāt. ſ. termiatiue cōpletiue ipsum cōpoᵐ. 1. c. 82

F

Noᵐ

Ter. cō. 22.

Inclusio 2ʳ.

G

Noᵐ

T. c. 17. ꝛ. 19.

H

Noᵐ

Locrenus 5ʳ

Universidad de Deusto Biblioteca

I boie. ¶ 2° modus est ꝑm quē nā abstrahit̄ a ꝓprio supposito vt hūanitas a ſor. ¶ 3° ꝑ3 quē vna rō gdditiua abstrahit̄ ab alia: ſicut aīalitas a rōnabilitate: ⁊ ē 3tio. ¶ 4.° est ꝑ3 quē relo abstrahit̄ a ſuo fundamēto: vt ſic̄ filiatio abstrahit̄ a filio. ¶ Circa q̄ q̄tuor ſūt hic nōnda. Primū ꝙ in dinis pñt fieri 4.or abstra^nes: ſiue 4.or modi abstrahēdi. De ꝑ p3 q: ibi ſupi⁹ abstrahit̄ ab iferiori ſic̄ ens ab H ēte: ⁊ ſapia ab hac ſapia. ſ. dīna: ⁊ ſic filiatio ab hac filiatione. ſ. dīna. ¶ De 2° p3. Nā eēn^a dīna pōt abstrahi a quolz ſuppoſito: ſic̄ dīnitas a pīe filio ⁊ ſpūſcō. ¶ De 3° aūt p3. Nā eēn^a dīna pōt abſtrahi a quolz attributo: vt dīuinitas a bonitate. ¶ De 4° p3 ꝙ relones pñt abstrahi i dinis ⁊ H fūdamētis ꝓprijs ſic̄ pīnitas a pīe: ⁊ filiatio a filio. ¶ 2° nota ꝙ in ꝑdicamento ſube pñt fieri tres modi abstractionū. Et ꝑm⁹ est qz ſupi⁹ pt abſtrahi ab iferiori vt ſuba ab hac ſuba. Scōs est quia vna rō gdditatiua pōt abstrahi ab alia vt rōnalitas ab aīalitate. Tertius: qz nā a ſuppoſito vt hūanitas ab hac hūanitate. ¶ 3° est hic nōn^m ꝙ in ꝑdicamētis accītius absolutoꝝ pñt fieri tres modi abstractionū. Nā primus est ſic̄ ſupi⁹ ab iferiori: vt q̄titas ab hac quātitate. ¶ 2° ſic̄ vna rō foīalis ab alia rone foīali: vt rō giis a rone dzie. ¶ 3° ſic̄ accīs a ſubto. ¶ In ꝑdicamēto aūt reſpectiuo pt fieri 4.r abstractio. ¶ Prīa ſupiozis ab iferiori. ¶ 2° vna rō gdditatiua a rone gdditatiua alterius. ¶ 3° relonis a ſubiecto vt filiatio a filio. ¶ 4.ª relonis a fūdamēto vt potētialitas a po^a. Ultimū nōbile ipſius distōnis realis est ꝙ distō realis pōt ꝓsiderari 2.r. Uno mō ꝓprie. alio⁹ ipropie ſeu largo mō dicta. Distinctio realis largo mō dicta est distō nō oēpētēs ab actu collatiuo itellis: vñ ois distō q̄ est ex nā rei est distō realis iſto mō. Distictio aūt realis ꝓprie dicta est distō duaꝝ rerū poſitiuaꝝ: quaꝝ vna pōt eē ſine altera vt ſor. ⁊ plo ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ ſic p3 qd dz̄ ſi de iſta distone reali.

Nunc reſtat vidē de distone eentiali: ꝑ q̄ ꝑ vidēdū est qd ſit distō eentialis. Et dico ꝙ illa distiguunt̄ eentialr q̄ ꝑ aliquā potētiā pñt eſſe ſepata: vt mā ⁊ foīa: accīs ⁊ ſubm. Uel q̄ vnū nō depēdet ab alio: ⁊ q̄ vnū est nā ꝑius alio. Si forte diceres q̄ dzia est inter distōnē realē ⁊ distōnē eſſentialē: dico ꝙ talis. Nā distictio realis ſimplr in plus ſe hz q̄ eentialis. Nā bñ ſegr distinguūt̄ eentialr q̄ realr: tn̄ nō cōuertunt̄ in diuinis: in creaturis aūt ꝙuertibilr ſe bñ: qn̄ q̄cūq; distinguūt̄ realr distiguunt̄ eentialr ⁊ e2: ſ; patt̄ inſtātiā in dinis vbi est distinctio realis ⁊ nō essentialis. ¶ 2° nota quot modis inuestigat̄ distictio eſſentialis: ⁊ dico breuiter ꝙ q̄tuor modis. ¶ Prīo mō ꝑdicamētali coordiatione: ⁊ hoc mō iuestigat̄ distō iter ꝑdicamēta: ⁊ iter illa q̄ ipo nunt̄ in ꝑdicamētis. nā pīa eēntialr ſūt distincta: vt p3 in lib⁹ posterioꝝ vbi ait pb3. ꝙ eēntie pñtoꝝ ſunt imꝑmixte. i. nō mixte: ⁊ p oñs eēntialr distincte. ¶ 2° ſpecifica distone: nā illa q̄ ſunt ſub distinctis ſpēb⁹ ⁊ ſub illis ꝓtinent̄ distiguunt̄ eſſentialr: vt bō ⁊ aſinus leo ⁊ bos. ¶ 3° eēntiali depēdētia ſicut cāe a ſuis effectib⁹ distinguunt̄ eſſentialr. ¶ 4.° actuali exītia: ⁊ H q̄ aliq̄ ſic ſe bñt ꝙ vnū pōt exiſtere ſine alio illa talia eēntialr distiguunt̄. vñ ex hoc ꝯcludo cōrelarie ꝙ ſupi⁹ ⁊ inferi⁹ ſūt idē eēntialr. Qđ ꝓbat sic. Nā illud qđ ꝑ nullā potētiaꝝ pōt eſſe ſine alio. est idē eēntialr cū illo ſine quo nō pōt eē. vt p3 ꝑ oēs formaliēates: ſ; iferi⁹ nō pōt eſſe ſine ſuperiori. H p3: qz bō nō pōt eē ſine aīali. g̃ ſūt idē eēntialr. ¶ 2° ſic: nā illd qđ ꝑ; qualz ſui rōnē nō est distinctū ab altero. est idē cū illo H p3 ex terminis. Sz ita est ꝙ inferi⁹ ꝑ; qualz ſui rōnē nō est distinctū a ſupiori: p3 H: qz nō ē distictū niſi ꝑ alterā ptē. ſ. dīaz. g̃ ſūt idē eēntialr. ¶ Mō est du^m: nā dictum est in diffone distōnis eēntialis ꝙ illa ſūt eēntialr distictā: quoꝝ vnū pōt eſſe ſine alio in actuali exīa ꝑ aliquā potētiā. ¶ Sz ꝺ H aſſ q̄tuor modis: ⁊ ꝑ ſic. Nā linea nō pōt eē ſine punctis ꝑ aliquā potētiā. H p3: qz ſepatis punctis a linea vel linea est terminata pūctis vel nō: ſi nō g̃ est infinita: ſi aūt dicaī ꝙ est terminata cū nō bēat pūcta: ⁊ illa nō termiet niſi ꝑ pūcta. g̃ hēbit pūcta ⁊ nō hēbit qđ claudit ꝺdictionē. ſz pūctus ⁊ linea ſunt diſtincta. H p3: qz linea est diuiſibilis ⁊ pūct⁹ idiuiſibilis. g̃ ⁊c. ¶ 2° ſic. Nā creatura nō pōt eē eēntialr ſine creatore. H p3 de ſc: ſz creator ⁊ creatura eēntialr diſtinguunt̄. g̃ diffō diſtōnis eēntialis nō est bñ dat⁹. ¶ 3° ſic. Forma vel figura nō pōt eē q̄dr̄ata niſi cozp⁹ ſit q̄dratū: ⁊ tñ ſunt eēntialr distincta: H p3. Nā termin⁹ eēntialr diſtinguit̄ ab illo cui⁹ est termin⁹. ¶ 4.° ſic. Nā vnū cozrelatiuū ꝑ aliquā potētiā nō pōt eē ſine alio cozrelatiuo: H p3 ꝑ Arist. in pīis qz ſunt ſil̄ nā ſed ſūt eēntialr distincta: hoc p3. Nā pī eēntialr diſtinguit̄ a filio. g̃ ⁊c. ¶ In oppo^m ſūt oēs formaliēates. Quid g̃ dōm: Dico ꝙ diffō diſtōnis eēntialis est bñ data: ⁊ p3 ꝑ auctē. Scō rōne. Auctē: ⁊ hoc ꝑ Aꝝ. 7. topic. vbi arguit talē ꝺsiderationē. vis videre ſi aliq̄ eēntialr diſtinguunt̄ vide ſi vnuꝫ pōt exiſtere ſine alio: qz ſi ſic eēnt eēntialr diſtincta: ſi nō erūt diſtincta eēntialr. ¶ 2° rōne. Nā illō pōt ꝑ cā qđ nō icludit ꝺdictionē in ꝑ mō vt p3. ſz ſepare illa q̄ ſunt diſtincta eſſentialr nō claudit ꝺdictionē: hoc p3. Nā ꝺdictio est eiuſdē negatio: mō illa q̄ ſūt diſtincta eēntialr nō ſunt ad idē ſed ad diuerſa.

¶ Nūc rñdeo ad argumēta facta in oppo^m ꝑ pte falſitatis: ⁊ ꝑ ad p^m q̄ dicebat ꝙ linea nō pōt eē ꝑ aliquaꝝ potētiā ſepata a pūctis ⁊c. cōcedo minorē ⁊ nego maiorē. Et ad ꝓbationē dico ꝙ linea pōt duplr ꝺsiderari: vno mō poſitiue: alio mō ꝓuatiue: tūc dico ꝙ linea est terminata poſitiue. nō aūt ꝓuatiue: ⁊ est infinita qz caret termino qđ deberet bīe: ⁊ est poſitiue terminata: ⁊ H ꝙ nām ſuā intrinſecā. Et ad ꝓbationē q̄ dicebat linea est terminata ⁊c. dico ꝙ vez est extrīsece: ſ; ꝙ nām ſuā est terminata intrinſece. ¶ Uel alr pōt dici ⁊ meli⁹: nā linea pōt ſumi duplr: qz vel ꝑ illud qđ claudit iter duo pūcta: ⁊ hoc includēdo illa pūcta vel nō includēdo. Et pūct⁹ ꝓpt ſumi duplr: vno mō poſitiue alio mō ꝓuatiue: qz nihil addit ſupra lineā: nec dicit aliqd niſi ꝓbationē linee ad ptes vlteriores. Si ꝑ mō capit̄ linea ſic est ipoſe ipſam eē ſine pūctis: qz ſic includit illa pūcta ſicut ipoſe est dominē eſſe albū ſine albedine. Sz 2° mō accipiēdo lineā pōt vtiq; ſine pūctis fieri: qz ſic nō includit illa puncta: ⁊ Et poſe est eē ſine pūctis: accipiēdo tñ puncta poſitiue nō ꝓuatiue. ¶ Sed diceres tu ſi linea est ſepata a punctis. igit̄ linea erit infinita. Nota ꝙ infinitum pōt ſumi tripl r. ſ. poſitiue ꝓuatiue ⁊ negatiue. Infi^m poſitiue est qđ nullo mō pōt claudi nec terminari ſicut de⁹. Prīuatiue est illud qđ nō hz terminos extrīsecos ſz est aptuz natū hāe ſicut linea a pūctis ſepata. Infinituz negatiue est illud qđ nō est terminatū nec aptū terminari ꝑ terminū extrīsecū ſic̄ pūct⁹. Et ſic ad argu. Dico ꝙ linea ē īfinita nō tñ poſitiue ſz bñ ꝓuatiue. Et ſi vlteri⁹ arguas igit̄ est ifinita ſimplr. Dico ꝙ peccas ꝑ; fallaciā ꝓnis. ¶ Ad 2^m qñ arguebat de creatore ⁊ creatura ⁊c. Dico ꝙ verū est quātū ad eſſentialē depēdētiā: nō aūt q̄tum ad eēntialē idētitatē: ⁊ iō nō valet: ⁊ pp H tz doctor ſubtilis Joā. Scot⁹ ꝙ re^ns ꝑ quē depēdet creatura ad creatorē est ſibi intrīsec⁹. ſ. creature. ¶ Ad 3^m qñ dicebat ſic foīa vl fig^a ⁊c. dicūt alig ꝙ fig^a nō diſtiguit̄ a cozpe q̄ꝝ rō nō valz: qđ ꝓbo ſimplici medio ⁊ ſic ꝑ. Nā cozpus ⁊ figura ſūt in diuerſis pīis ⁊ diſtictis. H p3. Nā cozp⁹ est quātitas ⁊ fig^a q̄litas ⁊ est de 4.ª ſpe qualitatis. igit̄ illa realr ⁊ eēntialr ſunt diſticta. ¶ Alr aūt pōt dici ſeu rñ-

N
Contra, p^m arg^m.

Scōm

Tertium.

Quartum cap. 8 relone.

O
In oppoſitū Rñſio. capło 3°

Rñſio. Ad pmuz argumentū.

P
Ad 2^m

Ad 3^m

Alr. Linea duplr

Figura duplr

A deri ſic. Nā figura pōt accipi zr: vno⁹ poſitiue alio⁹ ꝓuatiue: ſi poſitiue ſic dicit terminationē quādā extrīſecaz ⁊ extrancā alteri⁹ gīis a cozpe: ⁊ iſto mō logr Ari. in ꝓdicamētis. Scō mō accipit̄ figura. ſ. ꝓuatiue ꝓut dicit quādā itrinſecā determinationē: qz nihil poſitiuū addu-cit vltra cozp⁹ ſz ꝓuationē tñ ad ptes vlteriores: ⁊ ſic loquit̄ de fig^a auctor ſex ꝓncipioꝝ: qz artifex facit figurā nō addēdo ſz poti⁹ remouēdo. ꝑ mō accipiēdo figuraz de⁹ pōt facere cozp⁹ ſine figura: ſcō mō nō. ſic ēt dōm est de linea ⁊ pūcto vt ſupi⁹ dictū est. Sed ſi dicis. g̃ illō cozp⁹ erit ifi^m. nego illō: ſz bñ q̄ſi finitū: nō tñ poſitiue ſz ꝓuatiue. ¶ De 4.° qñ dicebat vnū cozrelatiuū nō pōt eē ſine alio ⁊c. dico ꝙ īmo bñ: qđ declaro ſic ⁊ H ſimpli ci rōne ⁊ ꝑ ſic. Nā gcgd pōt ꝑ cā mediāte 2ª pōt ſe ſola. Hoc p3 ꝑ auctorē de cauſis. ſil⁹ p3: qz ſi nō tūc vē⁹ infinita bēret īmediatū vtute finita qđ est falſuz. Sed ꝑ cā mediāte 2ª pōt facē vnū relatiuū. igr̄ ſine alio. ¶ Sz ꝺ rñſionē arguit̄ ſic. nā dictū est ꝙ de⁹ pōt ſupplere numerū h^rre^m: ⁊ arguit̄ ꝙ nō duplici rōne. ⁊ ꝑ ſic. Nā illō qđ est de cōceptu alteri⁹ nō pōt eē ſine alio. H p3: naz videm⁹ ꝙ aīal est de cōceptu hois: iō bō nō pōt eſſe ſine aīali: ſz vnū relatiuū est de ꝯceptu alteri⁹ relatiui. H p3 ī pīis qz relatiua ſūt ſil̄ nā. g̃ ⁊c. ¶ 2° ſic. Nā pī alterius est pī: H p3 de ſe: nā dato ꝙ filⁱ⁹ nō ſit igit̄ erit pī alteri⁹ ⁊ nō erit pī qđ includit ꝺdictionez. ¶ Rñdeo ad argumēta: ⁊ ꝑ ad p^m ⁊ ꝓcedo maiorē ſi ſit de ꝯceptu ei⁹ pmarii: ⁊ tūc minor est falſa qz vnū relatiuū nō est de cōceptu alteri⁹ relatiui ꝑmario ſz de ꝯceptu ſcōario: ⁊ iō rō nō valz. ¶ Ad 2^m cū dī. pī ⁊c. dico ꝙ pīez eē alteri⁹ ꝓtigit zr. vno⁹ ꝙ ſit alteri⁹ tanq̄ effectus alicui⁹ cāe: ⁊ iſto mō filⁱ⁹ pōt eē ſine pīe. Alio⁹ ſi ei⁹ dependētia terminet ad alterū: ⁊ ſic nō pōt eē ꝑ gn ſit alicui⁹: ⁊ iſto mō filius ſine pīe eſſe non pōt: ⁊ ſic est finis de diſtone eſſentiali. ¶ Nūc aūt de hys q̄ ſe totis ſubiue diſtiguunt̄ eſſ dagēdū. Iō ſciēdū ꝙ illa diſtinguunt̄ ſe totis ſubiue q̄ in nulla realitate gdditatiue ꝙueniūr q̄ ad vnū modū dicēdi. Et illa dicunt̄ eē idē ſe totis ſubiue q̄ gdditatiue cōueniūt in aliq̄ realitate poteriali ⁊ ꝺsibili ꝑ realitatē dīe. Et ex H mō dōi eliciunt̄ tria cozrelaria. ¶ Primum ꝙ q̄cūq; icludūt idē gen⁹ gdditatiue ſunt idē ſe totis ſubiue. ¶ 2^m ꝙ oīa pīita a ſe inuicē: de⁹ ēt ⁊ creatura a ſe totis ſubiue diſtinguunt̄. ¶ 3^m ꝙ pſone dīne ſe totis ſubiue diſtinguunt̄. Et ſic ꝑ; iſtū modū dōi idētitas ſubiua est iferi⁹ ad idētitatē obīuā: ⁊ diſtō obīua est ſupius ad diſtonē ſubīuā. Quecūq;. n. ſunt idē ſe totis ſubiue ſunt idē ſe totis obīue ⁊ nō eō: ⁊ q̄cūq; diſtiguūt̄ ſe totis obiectiue diſtiguūt̄ ſe totis ſubiue ⁊ nō eō. ¶ Ali⁹ modus dōi est ꝙ illa diſtinguunt̄ ſe totis ſubiue quoꝝ realitates nō pñt ſil̄ eē in eodē nuō altere iſtoꝝ modoꝝ. ſ. vel ꝑ idētitatē realē vel ꝑ modū iformātis vel ꝑ modū iformabilis. Illa aūt dīr idē ſe totis ſubiue quoꝝ realitates pñt ſil̄ eē in eadē re vel ꝑ idētitatē realē vel ꝑ modū infōrmātis vel infōrmabilis. ¶ Ex q̄ inferunt̄ aliq̄ correlaria. Primū ꝙ oīa q̄ ſunt in dinis ſūt idē ſubiue. ¶ 2° ꝙ oīa in vno idiuiduo ſiue ſint ſupiora ſiue accīdētia abſoluta ſiue reſpectiua ſūt idem ſubiue. ¶ 3^m ꝙ duo idīdua eiuſdez ſpēi maxie de pīto ſube: ⁊ ēt alteri⁹ ſpēi cōplete eiuſdē pīti diſtiguūt̄ ſe totis ſubiue. ¶ 4.^m cozp^m ꝙ duo ꝺzia ⁊ duo relatiua oppoſita maxie de ſcōo mō relatiuoꝝ ſil⁹ dīe eēntialr diuidētes genus diſtinguunt̄ ſe totis ſubiue ꝑ; iſtū modū dōi. Et ſi queras qs iſtoꝝ modoꝝ ſit ꝓbabilior: Dico ꝙ vterq; est ꝓbabilis nec est dzia inter res niſi in mō vtēdi vocabulo: ⁊ iō q̄ voluerit tenere alterꝝ illoꝝ dicat ꝓnter. ¶ Sz de diſtōne obīua ꝓſequēdo. Dico breuiter ꝙ illa diſtiguunt̄ ſe totis obīue de gb⁹ nō pōt ꝑdicari aliq̄ ꝑdicatū gddita tiue ſiue illud ſit limitatū ſiue trāſcēdes: ſiue dicat realitatē potētialē ſiue nō. Illa vō ſunt idē obīue de gb⁹ pōt ꝑdicari tale ꝑdicatū gdditatiue. ¶ Et ex hoc inferunt̄ aliq̄ corrolaria. Primū ꝙ de⁹ ⁊ creatura ſunt idē ſe totis obīue: ⁊ ēt decē pīita. ¶ 2^m ꝙ passiones entis a ſe inuicē ⁊ ab ente diſtinguunt̄ ſe totis obīue. ¶ 3^m cor^m ꝙ dzie vltime ⁊ breuiter oīa illa q̄ ſūt ꝑ diuerſa diſtiguūt̄ ſe totis obīue. ¶ Pro quo nōn^m ꝙ aliud est dicere aliq̄ eē diuerſa ⁊ dzia. Nā dzia ſunt altcui idē entia H est dictū in aliq̄ gdditatiue ꝙueniūr: ⁊ in aliq̄ gdditatiue differūt aliqn nō eēt ſtat⁹ in differentib⁹. Diuerſa ſunt q̄ in nllo gddi^uc ꝙueniūt. Iuxta qđ dicit Scotus ꝙ oīs dzia differētiū reducīt ad aliq̄ ꝑ diuerſa. H notaro ꝓbat ſic ꝓpoſitū rone Scoti gr̃a exẽpli accipiant̄ duo dzia ſicut ſor. ⁊ plato. ſor. eniz ⁊ plato in aliq̄ ꝙueniūr: ⁊ ꝑ aliqđ diferūt vt p3 ex ſuppoſito. accipiam⁹ g̃ illa ꝑ q̄ dīnt ⁊ ſint a. ⁊. b. vel g̃. a. ⁊. b. ſunt diuerſa vel dzia: ſi ſūt diuerſa habeo ꝓpoſitū. ſ. ꝙ iſta diſtinguunt̄ ſe totis obīue: ſi ſunt dzia queraī ſic̄ ꝑus. vel g̃ erit ꝓcēſſus in infi^m qđ est inconueniens: vel ſtabit ad aliq̄ q̄ ſe totis obīue diſtinguunt̄: q̄re ⁊c. Primū dictū est iſtd videlz ꝙ foīa multiplicez hz acceptionē: vñ foīa hz q̄tuor ꝺditiones. Prīa dī foīa q̄ mā actuaī. ¶ 2do dī foīa q̄ cōpo^m ſpecificaī. ¶ 3to dī foīa q̄ cōpo^m alteri cōparaī. ¶ 4.to dī foīa q̄ cōpo^m cognoſcit. ¶ 2^m dcīm est iſtd qđ foīalr est aduerbiū: ita ꝙ hz quēdā modū qz aduerbia bñt ex ſuis modis ſigñandi q̄ſdā modos: vñ qñ dico hō foīalr est illud foīalr/est q̄dā determiatio copule vbalis cū ſubo. ¶ 3^m dictū est ꝙ foīalitas dī eē eſſentialr aliq̄ res: nō tñ gddi^uc qz qđ oīno nulla res est nihil est ꝑ Aug^m lib⁹ de doctria chīana. ¶ 4^m dictū est ꝙ q̄uis foīalitas ſit aliq̄ res tñ vnitas rei ſtat cū pluralitate foīaꝝ: vñ ꝓpria paſſio ⁊ ſubm bñt eādē rē tñ dñr esse diuerſe foīalitates. ¶ 5^m dictuz est ꝙ q̄uis foīalitas ſit aliq̄ realitas: aliq̄ tñ foīalitas: ⁊ illa res ex aiaz bñt diſtōnē. H p3: nā ipoſe est ꝙ idē oīno de aliq̄ ex aīam dicaī eē multiplicatū: ⁊ nō multiplicatū. ¶ 6^m dictū est ꝙ gdditas ⁊ eēntia idē ſūt ſz nō adequare: nā gdditas abſtrahit̄ ab eēn^a ſicut eēntias abſtrahit̄ ab vnitate: vñ ſicut cū vnitate ſube ſtāt plures entitates: ita cū vnitate eēn^a ſunt ꝑles gdditates. ¶ 7^m dcīm est ꝙ foīalitas cōpaī ad rē cui⁹ est ſub duplici rōne vel bitudie. ſ. ſub bitudie de q̄ vt res est talis foīalr illa foīmalitate ⁊c. ſub bitudine de cui⁹ vt foīalitas est illius rei: ⁊ H p3 qz foīalitas nō est res in recto ſz in obliq̄ ꝓpzie. ¶ 8^m dictū est ꝙ foīalitas nō est res vt qđ. ⁊ rō b⁹ est qz quo/nō est qđ. ¶ 9^m dictū est ꝙ rō rei ⁊ foīalitas est vna ⁊ eadez foīalitas: vñ qñ foīalitas diſtinguit̄ ab illa foīalitate non est alia foīalitas niſi ipſamet: ⁊ qđ dī aliq̄ res diſtinguit̄ ab alia re foīalr nō est alia foīalitas niſi q̄ ꝑ erat. ¶ 10^m dictū est ꝙ a q̄cūq; diſtinguit̄ foīalitas foīalr ab eadē diſtinguit̄ illa res realr: loquēdo de re largo mō ſūpta. ¶ 11^m dictū ē circa diſtonē realē: ⁊ dico ꝙ realr venit de reali. vñ reale ꝑt dici qōcūq; oñs illā rē. ¶ 12^m dictū est ꝙ nō est ītelligēdū ꝙ in oib⁹ foīmalitas ⁊ realitas se habeāt ſic̄ duo: ita ꝙ vnū dicaī eē idē realr ⁊ ꝑ foīalitatē diſtingui foīalr: vt p3 in diuinis. ¶ 13^m dictū est ꝙ ponētes pīritatē foīaꝝ nō negāt ſummā ſimplicitatē in dinis. Nā vt dcīm est ꝙ oē oñs rē est realr: rita oē oñs ens est entale. qđ p3: nā ſic̄ de reali habem⁹ realitatē ſic de entali entitatē: vñ qz illō vocabulū nō est in vſu q̄ſi vī ſophiſticū: ⁊ tñ nō est verū: imo ē vocabulū vez. ¶ 14.^m dictū ē ꝙ diſtō ex nā rei nō est diſtictio realis ꝓprie loquēdo. ¶ 15^m dictū est ꝙ ille res que diſtiguunt̄ realr nō diſtinguunt̄ eēntialr. qđ p3 in dinis vbi est diſtictio realis ⁊ idētitas eēntialis. ¶ 16^m dictū est ꝙ iſte formalitates pl'ibus rōnib⁹ nūcupant:

E
p^m cor^m
2^m
3^m
Ad 4^m
Pd3 5° meta. c° de codez ⁊ diuerſo textu nō hñte com. ⁊. 10. meta t. cō. 12.
3ª dīſ. pmi.

F
p^m dictum. Conditiones foīe q̄tuor.
2^m
3^m
4^m
G
5^m
6^m
7^m
8^m
9^m
H
10^m
11^m
12^m
13^m
14^m
15^m
16^m

Lege Anto. ſirectū in foz. alr pſenté diſtin. deſcribē-tem. Conſidera ꝙ diſtō eēntialis ſz est inter extrema poſitiua realia ⁊ actualr exiſtia in dest ꝙ inter negōes ⁊ prīuationes ſeu iter entia poſitiua ꝓuatiua nō cadit talis diſtinctio.

M
Notandum. Quatuor modis inuestigat̄ di. eſſentialis.

Cor^m

Dubium.

Prīm⁹ modus ſubtilior cōior vter-q; ſuſtētabilis

I Notandum. q. 5. t. 8. di. 1. t Bonc. in sua meta. Predicatio idetica idemtict.

aliqtiēs vocant modi itriseci: aliqtiēs rōnes gddi^uc: aliqtiēs fōzalitates t aliqtiēs eēn^s: t ista oia idē signiant realr. ¶ Nōn^m q̄ fz cōez modū z^r ē pdicatio. s. eēntialis t accīntalis. Sz eēntialis subdiuidit fz mētē Scoti in suo quolibeto. Nā q̄dā est idētica t q̄dā fōzalis: idēti ca est duplex. Nā q̄dā est idētice idētica t q̄dā idētica tm̄. ¶ Ad pdicationē idētice idēticā: puta duo sūt nec tia t p^m est q̄ pdicatū t subm sūt idē eēntialr. nā oīs pdica tio idētica ē eēntialis t nō c̄. In pdicatiōe aūt eēntiali pdicatū ē idē cū subo. Scōz est q̄ vtrūq; extremoꝝ. s. subm t pdicatū vel alterꝝ eoꝝ sit ifi^m vel fōzalr sint in dīnis vel pmissiue sic̄ in trāscēdētib^9 simplr: dico aut̄z simplr q̄z est dare gradus in transcēdētib^9: nā q̄dā sunt magis t q̄dā min^9 trāscēdēta. Illud aūt est trāscēdēs simplr q̄ repiř in oīb^9 vel in oi ente tā creato q̄ increa to: sic̄ sūt ista. s. ens vez t bo^m. ¶ Predicatio idētica tm̄ est q̄n subm t pdicatū sunt idē eēntialr sic̄ ppria passio t subz. Fōzalis aūt pdicatio ē in q̄ pdicatū pūner itrise ce ad rōnē gdditatiuā subti siue q̄n pdicatū est in subo in p̄ mō dōi p se sic̄ bō est aīal rōnale t mortale. ¶ Cir ca q̄ō sunt aliq̄ inferēda t p̄. Qz oīs pdicatio fōzalis est idētica lz nō e c̄. ¶ z^o q̄ solū in dīnis t in trāscēdētib^9 simplr repiř pdicatio idētica absq; fōzali. vbi gr̄a sicut dīnitas est bonitas t e c̄ bonitas est sapīa t e c̄: rō b^9 est: nā solū in pdictis repiř illō q̄ō est rō pcise idētice ti oīs. s. illimitatio eēntialis in trinitate de q̄ determinaī in penultīa distōne de modis distōnū in p̄n^o. ¶ 3^m coz^m est. q̄ in creaturis nō repiř ppria pdicatio idētica nisi fōzalis. Nā ſm Sco. in trac. de p p̄n^o bz q̄ oīs pdicatio idētica est fōzalis: cui^9 rō fz ipz est q̄ nihil est idētice al teri nisi q̄ ptinet ad eius rōnē gdditatiuā vel q̄ inest fōzalr sibi: t ío fz eū nō pōt fieri aliq̄ pdicatio identica pcise nisi fōzalis. B ēt ponit rō pdicta q̄z in creaturis nō pōt reperiri ppria illimitatio essentialis. In trinitate q̄ vt dictū est: est causa precipua identice pdicationis t c̄.

Circa titulum. q. p^m pmissum. 2^m 3^m p^o diuisio. 2° Ter. cō. 3° M 4° Notandum. Uñ dī indiuiduum. Unde dī hoc aligd. Unde dī par ticulare.

Nunc aūt ad titulū q̄nis deuenio: t p̄ sunt duo fa cienda: p̄ titulū q̄nis dēclarabo: scōo aliquas q̄nes enodabo. Quātū ad p^m faciā tria. Prīo ponā di uisiones. Scōo suppōnes. Tertio cōpōnes. ¶ Quātū q̄ ad p^m pono q̄tuoz diuisiones. Quaꝝ p^a est ista q̄ de nuō rez q̄dā dīr vl̄es q̄dā pticulares: ista diuisio bz p̄ piber menias. ¶ z^a diuisio est q̄ de nuō rez q̄dā dīr simplr t q̄dā fz gd: ista diuisio bz ab Ar. 7. metā. q̄n arguebat ꝺ Platonē: vñ ista diuisio coincidit cū p^a: naz p B q̄ diuisio simplr coincidit cū pticulari: t p B q̄ diuisio fz gd coīci dit cū vli. ¶ 3ª diuisio est q̄ de nuō rez q̄dā sunt p̄me in tētiōis t q̄dā z^o itētionis: t ista diuisio bz i p̄tis: vñ lz ista diuisio deī de suba tm̄ pōt pceedi ad alias res creatas vel causatas. i. p̄ita: t ista diuisio coīcidit cū duab^9 p̄mis: q̄z p^a est simplex t pticularis t vlis: t p^a itētio t fz gd est scōa intētio. ¶ 4ª diuisio ē q̄ de nuō rez q̄dā sūt. Doc aligd vt sortes: t q̄dā vt q̄le gd vt aīal: vñ ista coīcidit cū pri mis duab^9: q̄z B aligd idē ē q̄ singl'are: lz q̄le gd idē est q̄ vl'e fz gd: t ista diuisio ē i p̄tis. ¶ Circa p̄dā est mō nōn^m q̄ facta est mētio de reb^9 pticlarib^9: sciēdū est q̄ q̄dā nōnda sūt gb^9 daī itelligi q̄ pticlaria excludūt de se vle si sumaī p̄prie lz differēter. Scilz idiuiduū. Doc aligd: pticlare: singlare: nā: subsistēta: suba: hypostasis: res nā: supp^m t p̄sona. ¶ Prīo B nomē idiuiduū sumīt ab idīsibilitate: vñ ꝺ ididuū q̄si idiuīsuz t ꝺicit ꝺ vle q̄ est disibile in pl'a t p̄dicabile de eis. ¶ z^o B nomen Aligd sumīt a determiatiōe: cū. n. ly B significet ptē de mōstratiuā alic^9 signāti: t lz q̄ aligd dicat ꝺcālitatē cuz B q̄ adducit: t q̄si ꝺ B aligd itelligīt aliq̄ō signātū ōter minatū: t p B excludīt vle q̄ dicit ideterminationem t pticipabile a diuersis. ¶ 3° hoc nomen pticulare ꝺ q̄si

N Unde dicitur singulare. Uñ dī exñtia. Tr. c. 20. t ide B p^m nōn^m Nīr ad. q. p^a cōclusiō. O Unde dicitur subsistentia. Unde dicitur hypostasis. P Unde dicitur res natura. Unde dī supposītum. Uñ dī p̄sona. Q p^a suppositio 2^a 3^a 4ª Circa 3^m pmissum. p^a cōparatio. 2^a 3^a 4^a

pribile: vñ dicit aliquā ptē siue ꝓportionē nāe cōis q̄ō est ꝺ rōnē vl'is q̄ō ꝺic totū q̄ō pticipari a diuersis t c̄. ¶ 4° singl'are ꝺ a solitudīe q̄ gdē solitudo nō ꝺ re^u aliquoꝝ vt soz. nō ꝺ hō singl'aris t solus. eo q̄ excludit ꝓortiū alioꝝ hoīuz: fz ꝺ hīc solitudo re^u sui eo q̄ sibi n̄ ꝓuenit cōicatio siue pl'icatio. p aliq^b ꝺuersis ex q̄ di uidīt supra vl'e q̄ō ē plurificabile p diuersa: t cōicabile multis: dicta. n. 4°. noīa pñt taz subst̄atys q̄z accīntibus ꝓuenire. vt pz intuētib^9 dictas eoꝝ rōnes. ¶ 5° exñtia di cit actū eēndi. vñ exñtia determiat actū exñdi sic̄ act^9 determiat po^am ad ipz ordiatā: exq̄ exñtia excludit vl'e cui ꝓprie in q̄^m tale nō ꝓuenit eē actu: vl'e nō est actu p se fz in suo singlari: sic̄ ꝺicit pbs ꝺ Platonē 7° met. q̄z et act^9 eēndi fōzalr nō tm̄ ꝓuenit substātys: fz ēt accīntib^9: ío exñtia ꝓuenit accīntibus. Accīntia. n. lz effectiue sint a suba: tm̄ fōzalr eo mō q̄ bñt ꝓpriā entitatē bñt t fōzalr ꝓpriā eēndi actualitatē. ¶ 6° subsistēta ꝺ q̄si substa tio in seipso. vñ ꝺ subsistē q̄si in seipso fz se existē: subsi stētia addit supra exñtiā: q̄z exñtia solū ꝺic actū eēndi: fz subsistētia addit actū eēndi B i se t nō i alios: q̄z igit subsistētia icludit exñtiā: t q̄z subsistētia nō ꝓuenit ꝓpe vl'i sic nec exñtia. B pz exēplo his: q̄z lz exñtia cōueniat accīntib^9 fōzalr: nō tm̄ subsistētia fz solū substātys q̄ pñt existē in se t nō in alio. ¶ Suba ꝺ q̄si sub alys stās sic accīntib^9: q̄z suba de sua rōne sp ꝺicit subsistētia: t addit de sua rōne supra subsistētia: q̄z vt ꝺictū est talis res ꝺ de substātys. put in se vel fz se existit. Sz suba suppo nit B: t addit: q̄ ēt subsistet alys q̄z exñtia nec subsistē tia ꝓuenit: sic̄ suba fz sui nāz vl'e fz sua rōnē ꝓpriā non ꝓuenit vl'i. vñ ꝺ i pñtis q̄ p^a suba ꝺ maxie suba q̄z sibi maxie cōuenit rō substādi: lz largo mō suba vl'is ꝺicaī suba. vt ibidē ꝺ. ¶ Hypostasis est nomē grecū vt ꝺic Hugo. Nā stasis grece latine stat^9 ꝺ: t cōponīt ab hy pos q̄ est sub t stasis q̄ est stat^9 q̄si subtās vel subaz signians. q̄ hypostasis idē ē q̄ suba: fz est ꝺcia q̄ ad vsuz: q̄z nos vtimur tā in rōnabilib^9 q̄ in irrōnabilib^9. vñ di cim^9 hypostasis ligni: t q̄nqz trāsferim^9 istud ad accīn sic ad subaz: vt ꝺicim^9 hypostasis albedis sic possumus ꝺicere hypostasis sube sic greci vtunt: greci tm̄ vtūt eo in rōnabilib^9 t sic ꝓuenit vl'i sic nec suba ſm suā rōnez. ¶ Res nāe ꝺ pticipās nāz. vñ res nāe ꝺ a nā sic̄ con cretū a substrato: q̄n ꝓprie res nāe sumīt a ratitudine eē pticipatū: naz q̄n eq̄ pticipat t subsistit ío ꝓprie res nāe pōt ꝺici indiuiduū sube ꝑme subsistēs. ¶ Suppo^m idē oīno signīat q̄ res nāe: t ꝺ suppo^m q̄si sub nā posi tū sic̄ ab ea ifoīatū: q̄z g̃ suppo^m ꝺ sua ꝓpria rōne iclu ꝺit subam: ío suppo^m ꝓpe ꝓuenit soli idiuiduo p se sub sisteti. lz largo: vt cū ꝺ bō t hūanitas differūt sic̄ supp^m t nā. ¶ Persona est idē q̄ ididuū subsistēs. q̄ nō pōt eē i rōnabilib^9: iuxta q̄ diffiniēdo ꝺicit Boe^9 q̄ p̄sona est rōnalis nāe idīdua suba. ¶ z^o pono 4^or suppōnes. Quaꝝ p^a talis ē: q̄ q̄ōdest siue gd^ao ꝺ realitas: t vl'itas ꝺ fz q̄le gd. ¶ z^a suppō est q̄ realitas vl'is vl'r ac cipiī t fōzalis: q̄z suppōsita sūt foꝛe iferioꝝ: t ēt iferioza sūt foꝛe māe. ¶ 3^a est q̄ differre p realitatē vl'ez ē dif ferre gddi^uc: t ista depēdet a p^a. ¶ 4^a suppō est q̄ dif ferre p realē vl'itatē est differre fōzalr: siue p fōzalitatē: t ista depēdet ex z^a. ¶ Nūc pono 4^or cōpōnes. Quaꝝ p^a est duaꝝ realitatū singulariuz sub vno vl'i. ¶ z^a est duaꝝ vl'iuz rōnabiliū in vna re singlari. ¶ 3^a est duaꝝ rez singulariū sub duab^9 realitatib^9 vl'ibus. ¶ 4^a est duaꝝ realitatum vniuersaliū rōnabilium sub vna in duobus singularibus. Unde in duobus p̄mis cōpara tionibus babemus vniuersalitatē cuz idētitate: t diuer sitatem cum pluralitate. in dīnis aūt habemus vnita tem cum pluralitate: t idētitatem cum diuersitate.

A Circa titulus questionis. p^m nōn^m 2° diſtō. Circa primuz ꝺcandum. Idē formalr ꝺplicitur. B p^m nōn^m Nīr ad. q. p^a cōclusiō. C 2° pclo. 3° pclo. cō. 42. 43. t ide. Contra. D

Nunc aūt venio ad titulū q̄nis in q̄ q̄rebaī: vtruz illa q̄ ꝺistinguunt fōzalr ꝺistinguīt realiter. Ubi sūt duo nōnda vel ꝺclarāda: t p ipz fōzalr. z^o ipz realr. ¶ Quātū ad p^m ponā ista ꝺistōnē q̄ aliq̄ eē ꝺisti cta fōzalr ꝓtingit z^r. vno^o aliq̄ sūt ꝺistincta fōzalr ita q̄ vnum nō est ꝺiffō nec ps ꝺiffōnis alteri^9: nec icludīt in ei^9 rōne gddi^ua: t sic duo idiuidua sub aliq̄ spe ꝓtēta sūt ꝺistincta fōzalr: vt soz. t plo. t sic de alys. Scōo mō aliq̄ ꝺistinguīt fōzalr eo q̄ nō bñt realitatē: ſm gd: nec ſm foz^am. sūt tm̄ aliq̄ mō idē aliq̄ idētitate singulari. ¶ Per oppo^m ꝺico q̄ aliq̄ ꝓnt eē idē fōzalr duob^9 modis. vno^o ex eo q̄ aliquā realitatē vl'ez bñt fz gd: t aliquā fz q̄le gd: t sic sūt eadē fōzalr: imꝓoꝛe tm̄ duo idīdua sub ali qua spe ꝓtēta. Allio^o aliq̄ sūt idē fōzalr ex eo q̄ vnū po nīt in diffōne alteri^9: vel est diffō ei^9: vel ponīt in qddi tatiua rōne ei^9 sic̄ supi^9 t iferi^9 sūt idē formalr: silr isto mō diffō t diffinitū. ¶ Quātū ad z^m ꝺico q̄ aliq̄ ꝓnt eē z^r ꝺistincta realr. s. vno^o sic̄ res t res. Et sic ꝺistinguunt ꝓprie t realr. Allio^o aliq̄ ꝺistinguunt ex nā rei: t sic ēt est ꝺistō realis lz ꝓpꝛie. ¶ Dis visis venio nūc ad q̄nē. t p pono aliq̄s ꝺnes. Quaꝝ p^a talis est. q̄ illa q̄ ꝺistinguīt fōzalr ꝺistinguīt realr ꝺistōne ꝓpꝛie dcā. ꝓbo sic: nā il la q̄ bñt ꝺistictas diffōnes simp^r ab itellu nō depēdētes ꝺistinguīt ꝺistōne reali ꝓpꝛie dcā. B pz: nā taī ꝺistō rea lis ē circūscripto itellu: vel q̄cūq; opōne ipsi^9 itell's cir cūscripta. Sz illa q̄ ꝺistinguīt fōzalr bñt ꝺistictas diffō nes ab itellu silr idepēdētes. B pz de subo t ꝓpria pas siōe. Nā ꝓpa passio bz istā diffōnē q̄ est in subo eē: t est ꝓter quācūq; opōne ipsi^9 itell's. q̄ subm t ꝓpria passio ꝺistinguīt realr t fōzalr. Uel illa q̄ ꝺistinguīt realr ꝺisti nguīt fōzalr ꝺistōne ꝓpꝛie dicta. ¶ z^a ꝑ est ista. s. illa q̄ sūt eadē fōzalr sūt ꝺisticta realr: t itelligo de idē^tate fōzali ꝓpe dcā. t ꝓbr sic. Nā duo idīdua eiusdē spēi sub eadē spe ꝓtēta sūt eadē fōzalr. B pz: q̄z sūt idē qd^uc: t sub rō ne qd^ua: lz sūt ꝺisticta realr. B pz. q̄z soz. t plo. q̄ cū idēti tate fōzali stat diuersitas realis. ¶ 3^a ꝑ rnsalis est ista. s. q̄ cū ꝺistōne fōzali stat idē^tas^o realis t eēntialis: t sic in tēdim^9 hic. t sic sumīt fōzalitas ꝓprie loquēdo: quā ꝓnē ꝓbo q̄druplici medio. t p sic. Nā illa q̄ sic se bñt q̄ mul tiplicato vno nō multiplicaī reliquū ad ꝺistōnē vnius nō seq̄t ꝺistō alteri^9. B pz. q̄z al'r clauderet ꝺdictio. Sz ita se bñt fōzalitas t res q̄ multiplicato vno nō multi plicaī reliquum. t pz ista minor in dīnis vbi attributa multiplicant siue plurificant t fōzalitas multiplicaī: tm̄ res dīne eēntie nō multiplicant. q̄ relingt q̄ cū ꝺistōne fōzali stat idētitas realis aut eēntialis. ¶ z^o illa illatio nō est bona q̄ est fz gd ad simp^r vt ꝺ p t z^o elenchoꝝ: lz illatio q̄ est a fōzalitate ad realitatē est bō: vt pz p ea ꝺicta: q̄z ꝺistō fōzalis est ꝺistō fz gd: t ꝺistō realis est ꝺi stinctio simplr. q̄ t c̄. ¶ 3° sic. Nā plus regrit ad ꝺistōnē realē q̄z ad fōzalē. B pz. Nā ad ꝺistōnē realez regrit q̄ ꝺistincta ꝺistinguant sic̄ res t res: lz ad ꝺistōnē fōzalē non opz: lz penes rōnes gddditatiuas. q̄ t c̄. ¶ 4° sic. Nā pas siones entis sūt idē realr cū ente. B pz. Nā illa eēn^a q̄ ē ꝺisticta ab alia eēn^a nō est vna. B pz. Nā vnio ꝺicit idi uisionē a se: t ꝺisionē ab alio q̄cūq; igit vt q̄ si vnitas sit ꝺistincta ab entitate entitas erit vna absq; vnitate: q̄ō claudit ꝺdictionē. Sz tm̄ q̄ passio t illō ens fōzalr ꝺisti guant. B pz. Nā illa q̄ ita se bñt q̄ ꝺicant eē idē fōzalr: ex nā rei q̄cūq; opōnīt vni opōnīt alteri. B pz de se. Sed tūc aligd opponīt vnitati q̄ō nō opponīt entitati. B pz. Nā vnitati opponīt pluralitas: q̄ nō opponīt enti tati. q̄ t c̄. ¶ ꝓbo z^o sic: nā illō q̄ ponīt in descriptio ne alicui^9 data p additamētū est ꝺistinctuz ab eo fōzalr: vt pz 7° met. lz sic ē de subo t ꝓpa passiōe: vt pz ibidē. ¶ Nūc arguo ꝺ aliq̄ ibi sup^i^9 ꝺicta. Nā ꝺictū est ibi q̄

E p^m arg^m 2^m. F 3^m Rñio Hōn^m Ad 2^m Regla Sco.

ens t vnū sūt idē realr t ꝺistincta fōzalr: t arguo q̄ non triplici rōne. ¶ Et p sic. Nā oīs fōzalitas i se idīsa: t di uisa a q̄cūq; est i se vna. B pz. Nā iste ꝺditiōes ꝓueniūt vnitati. vz. idiuisuz a se t ꝺisuz a q̄cūq; alio. Sz fōzali tas entis ē i se idiuisa t ab alio diuisa. B pz. p te: qui di cis q̄ ens fōzalr ꝺistiguīt ab vno. q̄ i se ꝺ vna eē. Tunc q̄ro de tali vnitate: vl' ꝺ eadē fōzalr cū ente vl' ꝺisticta. Si eadē habeo ppo^m: t eadē rōne bonitas a q̄ ꝺistiguīt p te. Si ꝺisticta fōzalr q̄rā vt p^o: t sic erit ꝓcessus i ifi^m. ¶ z^o sic. Nā illa q̄ ꝺnr eē ꝺisticta dnr eē plura. B patet. Nā ꝺistō ad min^m est iter duo. vt pz. s. meta. lz vbicūq; dnr eē plura ibi est nūer^9. B pz de se: q̄z nūer^9 excludit ō se vnitatē: lz vbi sūt duo ibi sūt vnitates. B pz de se. q̄ si vnū ꝺistiguīt ab ente fōzalr erūt ibi fōzalr due entita tes t due vnitates: vna ex ꝓte vnitatis: alia vo ex ꝓte en titatis: t sic ens erit vnū ꝓter vnitatez t vnitas erit ens ꝓter entitatē q̄ō claudit ꝺdictionē. ¶ 3° sic. Nā p eādē rōnē p quā aligd effugit alterꝝ ꝺdictoziozꝝ eādē rōnē includit alterꝝ: B pz 4° meta. lz ens t vnū fōzalr vel per fōzalitates ꝺistiguīt a nō ente: vt pz de se. q̄ p fōzalitatē suā opz q̄ icludat suū ꝺdictoziuz q̄ō est ens: t si p fōza litatē icludat ens nō ꝺistiguīt ab ente vnitas illa. q̄ t c̄. ¶ Ad istas rōnes rñdeo. p cui^9 euidētia est sciendū q̄ nos hēm^9 ex ꝓte ꝺistōnis tria. s. ꝺistōnē pl'itatē t diuer sitatē. Ex ꝓte vnitatis alia tria. s. idiuisionē vnitatis t idēti tatē. vñ ista sex noīa z^r cōpanī iter se. vz. tria cōpantur ad tria: t si iter se cōpanī sic ꝺistō est via pl'itatis t plu ralitas est cā diuersitatis: lz pluralitas nō ē via ad ipsaz ꝺistōnē: q̄z bñ segī sūt ꝺisticta: q̄ diuersa vel plura: t nō e c̄. Silr si alia tria iter se cōpenī ēt indiuiso est via ad vnitatē. t vnitas est via ad idētitatē: vñ q̄cūq; sūt eadē sunt vna t idiuisa: t nō e c̄. Si l'r tria pñt cōpari ad tria sic q̄ idiuisio sit opposita diuisiōi: t vnitas pl'itati: t diuer sitas idētitati. ¶ Nūc ad rōnes rñdeo. Et p ad p^m q̄n dī ois fōzalitas i se idiuisa t diuisa a q̄cūq; est i se vna: nego. Et rō est. Nā idīsio est via ad vnitatē t nō est ipsa vnitas. Et sic nō segī q̄ si e idiuisa q̄ sit vna fz bñ e c̄. Uñ lz ens vt ꝺistiguīt ꝺ vnū sit in se idiuisuz pp B nō est vnū fz est idiuisuz: q̄ pōt recipe vnitatē: t nō est via ad vnitatē. Al'r pōt rñderi: tm̄ ē nōn^m q̄ idīsio pōt sumi z^r. vno^o ēntialr: t sic idiuisio est idiuisa. Allio^o denoīati ue: t B z^r. vel q̄tū ad subz p̄mariū vl' q̄tū ad subz scōariū. p̄mariū subz in dīnis est vnū scōariū ē ens. Nō ad rōnē q̄n ꝺ oīs fōzalitas t c̄. Dico q̄ vez est denoīa tiue p cōpōnē ad subz p̄mariū: nō tm̄ ꝺ vna p cōpōnez ad scōariū denoīatiue. Sz si aligs sic suā rōnē fortifica ret dicēs idīsticti vt idīsticti est: ꝺ eē vnū. B pz: q̄z al'r nō eēt idīsticti: lz fōzalitas entis ꝺ eē disticta. pz B. q̄z alia. q̄ disticta est vna. Dico q̄ male faciūt istā reduplī catiōnē. credis. n. q̄ reduplicatio sit cā oīs vnitatis: t tm̄ nō est vez. Sz ē via ad vnitatē. ¶ Ad z^m ꝺico q̄n ꝺ sic. Illa q̄ dnr eē disticta dnr eē pl'a t c̄. Locedo mi nozē. Sz q̄n ꝺ vbicūq; est nūer^9 t c̄. volo: t q̄n ꝺ vbi cūq; sūt duo ibi sūt vnitates due t c̄. B falsuz est: nō enīz ops q̄ vbicūq; sūt duo ibi sūt due vnitates: lz q̄ sit vna tal'r q̄ vnū sit vnū p alterū: q̄ ꝺec'o sic. Nā q̄n ꝺico bō est alb^9: ibi sūt duo alba: q̄z bō ꝺ alb^9 t albedo ꝺ alba: t nō ops q̄ ibi sint due albedies lz sunt ibi duo alba: q̄ vnū ē albū p alterꝝ q̄z bō p albe^nes. ¶ Ad ꝓpo^m ꝺico q̄ nō ops q̄ ibi sint due vnitates vbi sūt duo: lz q̄ sint duo vna: q̄z vnū bz eē p alterꝝ: q̄z ens est vnū p vnitatē. Pro q̄ nota vnā regulā doctoꝛis subtilis Scoti: q̄ talis ē. q̄ vbicūq; dnr eē duo: ita q̄ vnū est tale gddditatiue t eēn tialr: t alterꝝ est tale denoīatiue: standū est in illo q̄ō est eēntialr tale: q̄ō ꝺclaro sic. ibi sūt duo alba: q̄z bō alb^9 t albedo alba: bō est alb^9 denoīatiue: t albedo est alba

Universidad de Deusto Biblioteca

I Ad 3m essentialr & qdditatiue: vñ vltra nō est q̄rēdū qz seipsa est alba eēntialr & qdditatiue. ¶ Ad 3m qñ dr̄ p eandē rōnē &c. Dico q aliq̄ mō cōceptus passionū dñr cē simplr simplices: & iō nō opz q includat aliqd sz sint p idētitatē idē cū altero ɔdictorioꝝ nō p iclusionē aut q illō icludat. vltra nō opz q eodē mō quo aliqd dr̄ eē distinctus cū altero ɔdictorioꝝ q eodē mō sit idē cū altero: sz sit idē idētitate aliqua: & nō p eandē rōnē. ¶ Sed si iterꝝ arguas q tales p̄dicationes vel sunt fozalr ens vel sunt fozalr nō ens. si fozmalr ens habeo ꝓpositū. si fozmalr nō ens, g̃ nihil. ¶ Dico ad B q ad hūdū ɔdictoriū opz q semp negatio ferat ad illud q̄ est p̄ncipali⁹. Et p hoc rñdeo qñ dr̄ vel sunt fozalr &c. Dico q male arguis: qz negatio dz ꝓponi: & sic va. vt dicēdo non sunt fozmalr ens & hoc de 3o. ¶ Ad rōnes p̄ncipales in p̄no qōnis p pte falsitatis facte rñdeo. ¶ Et p ad p̄maz qñ dicebaꝫ. accipio fozalitates alique. g̃ illa q̄ distiguūt &c. Dico q vez est realr distinguuntur ex nā rei sicut rei & rei: nō aūt realr sicut res & res. ¶ Ad 2m dico q qñ dicebaꝫ illa q̄ distinguunt ex nā rei. vez est nō tñ sicut res & res: sed fic̄ rei & rei in obliq̄. Vel dicas q nō distiguūt ꝓpzie: sz largo mō sumēdo realitatē. ¶ Ad 3m qñ dicebaꝫ q sicut se bz res subti &c. cōcedo p locū a trāsmutata ꝓportione. & dico q hic nō est locus a trāsmutata ꝓportione: qz nō est ibi numerus: qz vbi est locus a transmutata ꝓportione ibi est numerus: & qz hic nō est. non valet arg̃m. ¶ Ad 4m cū dr̄: q vere est suba: est ve res. dico q veruz est si sit suba in recto: & tñ dr̄ in minori q fozalitas est va suba. Dico q vez est in obliq̄: nō aūt in recto. q̃re rō nō valet. ¶ Ad 5m cū dr̄. si hoc eēt vez &c. tūc fozalitas nō faceret differre &c. Dico q si fozalitas cōparaꝫ ad illud q̄ facit distingui realr distinguit realiter. sz cōpata ad illud qd facit distingui fozalr & realr: tūc bñ distinguit fozalr & realr: qd̄ declaro sic. Nā p̄nitas cōpata ad essentiā facit differre fozalr. sz cōparata ad filiū facit differre realr. & dico breuiter q eodē mō quo fozalitas est p̄nm distinctiuū eo mō facit differre si realr realr: si fozalr fozalr. ¶ Ad 6m cuz dicebaꝫ: illa q̄ bñt distinctas diffōnes &c. nego: qz cū vna & eadē re stat pluralitas diffōnū. ¶ Ad 7m qñ dicebaꝫ illa que distinguūt qduc distiguūt realr &c. nego. Et cū ꝓbas q qdditas rei & eēn[a] sūt idē. Dico vez ē sz nō adeq̃te. Et iō bñ segr̃ est vna qdditas. g̃ vna eēn[a]. nō tñ segr̃ est vna eēntia. g̃ vna qd[tas]. & rō est: qz ab vna & eadē eēn[a] p̄nt sumi plures qd[tes]. ¶ Ad 8m cū dr̄: si illa q̄ distiguūt fozalr nō distiguūt realr: tūc segr̃ &c. cedo maiorē. Et cū ꝓbas q nō: qz idē inq̃tū idē &c. Dico q idē inq̃m idem facit idē: nō tñ si sint diuersi p̄nt facere idē. ¶ Ad 9m & vltimū qñ dicebaꝫ: nisi B eēt vez: tūc seq̃ret q passio egrederet vltra suū subz. Dico q passiões egredi vel extēdi vltra suū subz pōt accipi dr̄. vno⁹ q subz sit alicubi vbi sit nō passio ei⁹. & sic nequaq̃. Alio⁹ q in plura pōt dīdi passio q̃ subz: vl eō: & sic bñ: vñ i hoie videm⁹ q sūt pl'a ꝓpzia: & sic passio in plura pōt dīdi q̃ subz suū. l. bō. Et boc quo ad nonū arg̃m: & p ꝑs quo ad totū tractatum.

¶ Et sic finit Tractat⁹ fozalitatū fz doctrinā Doctoris subtilis Sco. & Magri Fr̃ci. de Mayro. ozdis mioꝝ.

¶ Incipit Tractat⁹ p̄mi p̄ncipy cōplexi fm doctrinā Magri Francisci de Mayronis ozdis Minorum.

Auditum audiui a domino & timui. Diere. 49°c° scribitur vbū istud. Veritas p̄mi p̄ncipy cōplexi: ita nobis nāl'r est inserta vt ei⁹ audita ꝓlatione statim mēs acqescat: & illa que nāliter sunt inserta anime nostre

Obiecio.

Soluio.

Ad rñsiones p̄ncipales.

Ad p̄m

Ad 2m

Ad 3m

Ad 4m

Ad 5m

Ad 6m

Ad 7m

Ad 8m

Ad 9m

M

insunt nō a causa ꝓma. Idcirco ad introductionez huiꝰ p̄mi p̄ncipy cōueniēter assumit verbū istud erga cuius nām insistēdo occurrūt decē articuli declarādi. Quoꝝ p̄mus est iste. s. qd est p̄m p̄nm cōplexus. Et dr̄ ab oibus q est illud de quo phs tractat. 4. meta. s. de quolz dicit affirmatio vel negatio: & de nō ambo sil'. Et de eodem tractat btūs Diony. lib. de mistica theologia in virtute circa 3m cap'lm. Jstud. n. p̄m p̄nm itroducit Paulus apls scde Corin. ca. p. d. q p̄dicatio cuāgelica nō includit ɔdictionē. Et sermo noster inquit nō est: illo est: & nō est. Et ibidē volēs oppm istius p̄mi p̄ncipy excludere a subiecto. dicit q dei filiꝰ nō est illo est: & nō est. ¶ Ad declarandū aūt istius p̄mi p̄ncipy sniam introducimus 4or ꝓnes. Quaꝝ ꝓma est ista: q istud p̄m nō est vnū vnitate simplicitatis sed vnitate integritatis: qz ista ꝓpositio est hypothetica copulatiua cū cōiungat duas ꝓpōnes categoricas p hāc dictionē. Et vt cū dicit & de nullo eoꝝ ambo sil'. Omnis aūt hypothetica est vna vnitate integritatis. ¶ 2a cōcl'o: q ꝓma ps istiꝰ p̄mi p̄ncipy est vl'is affirmatiua de p̄dicato disiuncto: vt cū dr̄. Ois hō mouet vel gescit. qz qōlibet est signū vl'e affirmatiuū. & ibi ponit cōiunctio disiunctiua. s. q̄ñ dr̄ affirmatio vel negatio. ¶ 3a ꝑ est: q 2a ps istius p̄mi p̄ncipy cū dr̄: de nullo ambo sil'est vl'is negatiua de p̄dicato copulato: sicut cū dr̄ nullū corpus mouet & gescit. qz nullus est signum vl'e negatiuū: & ista ambo q̄ fuerūt disiūcta in 1a cathegorica nō pñt sil'sumi nisi p copulatiuā: vñ 2a ps tantū valet sic̄ ista: de nullo sil'affirmatio & negatio. ¶ 4a ꝑ ē q inter duas ptiales ꝓnes est talis ordo in essendo q̄lis in ꝓcrēdo: ita q in ordine nāe vl'is affirmatiua ꝓcedit vl'em negatiuā: qz illud a quo nō ꝓuertit ꝓtia ponitur pus fm talē ordinē. circa aūt cosdē terminos semp copulatiua est añs ad disiunctiuā & nō e̊: eo q ad veritatē disiunctiue sufficit alterā ptē esse verā & ad veritatez copulatiue regrit veritas vtriusq: & si vtraq̃ est va altera est vera & eō. ¶ Sed occurrūt p̄ duo. vz. Quid est subm in isto p̄ p̄no. Et dico q est subm ens subitellectū vt sic itelligam⁹ de quolz ente affirmatio vel negatio: & de nullo ambo sil'; qz istud adiecticiuū qlz; nō bz hic explicata suba sed substātiuant in neutro gñe: vbicūq;. n. fit talis substātiuatio sicut docent grāmatici/subintelligit res vel ens. ¶ 2a dubitatio est: qd est istius p̄mi p̄ncipy p̄dicatū. ¶ Dr̄ q in ꝑma pte est istud disiunctū. s. affirmatio vel negatio. in 3a pte istud copulatū. s. ambo sil'. qz sicut subz est de quo aliqd dr̄: & p̄dicatū est qd de altero dr̄. hic autē affirmatio vel negatio dr̄ de quolz: & de nullo affirmatio & negō dr̄ in pte 2a. ¶ 3a dubitatio est hec. vz. Quid est copula q̃ ꝓnectit subm cuz p̄dicato vel eō. ¶ Dr̄ q hic opz subintelligi aliqd̄ p̄dicatum: qd̄ copulet subm cū p̄dicato: qz fz Priscianū abstq; noie & vbo nulla ꝓstat pfecta ozatio. hic aūt nullū exprimitur vbū. Nec est dom q p̄m p̄nm sit pfecta ozō. Jstd aūt qd subintelligit est istd vbū p̄dicat. vt intelligat sic de quolz ente p̄dicat affirmatio vel negō: & de nullo ente sil' p̄dicant affirmatio vel negō. ¶ 4a dub⁹ est: qz vl'is affirmatio eiusdē subti & eiusdē p̄dicati ɔriat negatiue vl'i: & sic cū ɔria sil'va eē nō pñt altera istaꝝ ptiū erit falsa nec̄io: & p ꝑs totū p̄m p̄nm. ¶ Ad hoc dr̄ q iste due ꝓpones habent idē p̄dicatū: nō tñ vniformiter sumptū: qz in vna sumit disiunctiue: in alia vo copulatiue. Et iō nulla est ɔrietas pp̄ p̄dicati fozalē variationē. ¶ Intelligēdū tñ q in istis duab⁹ ptib⁹ p̄mi p̄ncipy radicant due regule ɔdictionis. Quaꝝ p⁹ est: q cuiusl; ɔdictiōis/altera pars est vera: qz sub disiunctiōe altera ps ɔdictionis vificat vniuersalr de q̃libet in isto p̄no p̄ncipio. ¶ 2a regula est q duo contradictoria non possunt simul esse vera:

N

Primus artic. 1er. cō. 9. Dī dignitas quā necesse est hēre docēdi quēlibet p̄mus post. 1er. 5o.

5o p̄dicatū.

O

2a ꝑclo.

3a ꝑclo

4a ꝑclo

P

Dubium. Soluto.

2m dubium. Soluto.

3m dubium. Soluto.

Q

4m dubium.

Soluto.

Notandum.

1a regula de qua 2a ꝑtes. 2a regula.

qz eoꝝ copulatio negat & i scda pte vl'r: vt patuit. Et B de p. arti. est iste. vs. q̃ sūt ꝓpetates p̄mi p̄ncipy cōplexi: circa que itroducunt 4or ifignes ꝓpetates. Quaꝝ p⁹ talis ē: q istd p̄m p̄nm ē regā cōissima: qz termini eiꝰ sūt cōissimi & vltimi. Et iō si cū distributōe sumant: i isto p̄ p̄no⁹ distribuit p oib⁹ ꝓtēs sub illis: & p illis oib⁹ istud p̄m p̄nm⁹ distribuit: pro q̃ describunt termini eiꝰ. ¶ 2a ꝓpetas ē: q istud p̄m p̄nm est regā vissima: qz i ꝑtib⁹ ozdiatis sp̃ ꝓz est verio: sic̄ ps i ozdine eēntiali ꝓnis: cū oē posteri⁹a pozi aliq̄ mō depēdeat. ista aūt vitas est p̄ cōplexa: aliogn nō cēt p̄m p̄nm cōplexū. ¶ 3a ꝓpetas est: q istud p̄m p̄nm est regā nobis mātifestissima: qz termini eiꝰ sūt nob notissimi & mānifestissimi. Cū vlia sint nob magis nota. ¶ Et p̄na cogscim⁹ termis mox notis. ¶ 4a ꝓpetas ē: q istud p̄m p̄nm est potētissimū: qz q̃to regā est mānifestioz tāto potētioꝝ efficaci⁹ ɔcludit. istud aūt vt patuit ē maxie p se notū. Et iō efficacissime ɔcludit ꝓnes i seᵛtualr ꝓtētas. Et ꝑfirmat: qz q̃to vlioz tāto efficacioꝝ est. Et B de scdo artō p̄ncipali.

Quintus artic. est: si istud p̄m p̄nm ē actꝰ rōnis &c. Dñr aliq̄ q sic: qz cū tres sint actꝰ rōnis. ¶ Quorū p̄m⁹ ē appbēdē simplices terios ꝓpōnis. ¶ 2o⁹ est cōponere vel diuidē. ¶ 3o⁹ ē syllogizare. Jstud aūt p̄m p̄nm sic & ceteri ꝓsistit i cōpone & diuidē. ¶ Sz ꝑ istd arguo sic 4r. Et p sic: qz actꝰ itellndi ē cār⁹ & tpalis & cozrup[tis]. istud aūt p̄m p̄nm ponit regā eterna & icozrup[tis]. ¶ 2o nā actꝰ itellndi nr̄ est q̃dā q̃litas q ad vnū genꝰ deteriar. istd aūt p̄m p̄nm ꝺuenit oi gīi. g̃ &c. ¶ 3o sic. nā actꝰ iste est i ptāte nr̄e volūtat: sic̄ illa q̃ sūt ad placitū. Jstud aūt p̄m p̄nm cū sit sūme necīuz nō subiacet nō volūtati dine. g̃ &c. ¶ 4o sic. nā actꝰ nr̄e volūtat ē singularis: qz signatꝰ. istud aūt p̄m p̄nm ē vlissimū: vt patuit. g̃ &c. ¶ Et iō dico: q istd tale p̄m p̄nm de q̃ talia oñr nō ꝑt ē actꝰ rōnis: fz est q̃dā cōplexū ex aiaz i ē & qdditatiuo suoꝝ termioꝝ in q̃ icludunt 4or ꝓstitutiua. Quoꝝ p̄m⁹ ē subm tāq̃ mā: qz tota vitas istiꝰ p̄ p̄ncipy est i suo subo tāq̃ i funda[to]. ¶ 2o⁹ est eiꝰ p̄dicatū ad modū fozᵉ. ¶ 3m est bitudo quā bz subm ad p̄dicatū i rōne fundamēti: qz fundat ipz. ¶ 4o⁹ est bitudo quā bz p̄dicatū ad subm i rōne i se stātis: qz inest ei fozalr. & ista 4or sūt ibi circūscripta oi ope rōnes sic̄ i oi cōposito nāli ē iuenire ibi māz & formā: & duas bitudies. s. pfi ciētis & recipiēt. Jstaꝝ aūt duaꝝ bitu[di]s illa copla q̃ subintellr i isto p̄n⁹ est nota. ¶ Sz ɔ̄ sniaz istaꝫ 4r. Et ꝑ sic. Naz p̄m p̄nm⁹ est ꝑpō p se nō cū itret demrōnē: ꝑpō est ozō. ozō aūt est rō. g̃ &c. ¶ 2o sic. Nā eadē rōne q̃ ponit altera ꝑmissa: & eꝫ aiam & tota demro poneᵗ: cū tñ syll's sit actꝰ rōnis. ¶ 3o sic. Nā ois bitudo vi eē aliq̄ relo iter extrema: & bz B & eꝫ aiaz relo realis: & talis relo realis nō vi eē iter subm & p̄dicatū: cū idē de seipo p̄dicari possit. ¶ 4o sic. Nā istd p̄dicatū affir[ma]tiō vel nega[ti]o: qd̄ ponit i ꝑ p̄no nō vi eē eꝫ aiaz: tuz qz nr̄m affir[ma]tiō vel negare nunq̃ est in re. ¶ Ad p̄m istoꝝ dico: q ozō & ꝓpō ꝑt sumi z[ri]: qz aut ꝑ illa cōplone q̃ ē eꝫ aiam in rōnib⁹ fozalib⁹ termioꝝ: aut ꝑ illa q̃ est i mēte itra cōcepᵗ eoꝝ: & sil'ꝑ p̄m p̄nm z[ri] accipiᵗ. Si aūt sumaᵗ ꝑ⁹ analogia ad p̄m sic dr̄ p̄nm: sic̄ vzina dr̄ sana: & iō dr̄ eternū & icō mutabile nō fozalr. Si vo sumaᵗ z⁹ sic: est ꝓpō z ozō fozaliter. ¶ Ad 2m dico: q tot⁹ ozdo demrōnis & ꝓnexiōis termioꝝ & ꝓpōnū est i rōnib⁹ termioꝝ eꝫ aiaz: aliogn ꝓcessus scientific⁹ nō eēt necē⁹ simplr cū aia nra ɔtigēter discurrat: & iō demro pōt accipi z[ri] eodē mō q̃ de p̄no fuit dctū. ¶ Ad 3m dico: q ꝑ talis bitu itell'r iter extrema añ actū rōnis i mā neciā cū eiꝰ sit nō & copula: qz alr añ ꝓsideratiōē ꝓpō fuisset falsa. qñ aūt idē ꝑdicat de seipo nō designat aliq̄ cōplexio: fz solū termin⁹ bis sūpt⁹: cui⁹ copula est nota nō diffinis. ¶ Ad 4m dico: q sic̄ ꝓpō est i re: ita est affir⁹ vel negatio. Est aūt itellndū q ista oia q̃ sūt dcā sūt ipse syllī. Affirmatio & negō pñt sumi 4or modis. vz. aut ꝑ illis q̃ sunt i signo visibili. s. q̃ scribunt. Aut ꝑ illis q̃ sūt i voce tāq̃ i sig⁹ audibili: q̃ & sūt fig⁹ illa q̃ scribunt. Aut ꝑ illis q̃ sūt i mente: q̃ & sūt signa illa q̃ sūt i voce. Aut ꝑ illis q̃ sūt i re: q̃ & signa sūt illa q̃ sūt i mēte: & istis solis attribuunt illa q̃ de p̄ncipys fozalr dr̄. cetera aūt ꝑ analogiā ad ista. ¶ Sed occurrit dubō si actꝰ itell's. s. q̃ itell'r istud p̄m p̄nm est vni⁹ vnitate simplicis vel itegritat⁹. ¶ Ad B dr̄: q sic̄ in ozone ꝓlata vl scripta ēvnitas itegritat⁹ & nō simpli[ci]tᵉ: ita ēt ē actꝰ itel ligēdi iter ɔcept⁹ termioꝝ & bitudi cū subozdiate ɔcipiāt⁹. ¶ 2a dubō ē. si ꝑdicatū p̄ p̄ncipy dicaᵗ de subo i p⁹ dōi ꝑ se. ¶ Dr̄ q nō: qz illō subz nō ē diffinil[e]: fz ē passio: affir[ma]tiō: & negatio entis: sic̄ par & ipar est passio disiūcta nūeri: & ita ꝓuenit oēs passiões deteriatas entis: & qz ens ꝑus itell'r bonū vel nō bo[num] q̃ deteriate bo[num]: fz i coplatiuis ptes p̄cedāt totū: tñ in disiūctis est eō⁹ tale aūt subz: qz est simplr simplex nullā admittit ꝑdicationē in p⁹. Et boc de articlo 5o.

E

5o articu. Prim⁹ ab Eūi. in cō. 21. 3. 5 aia appellet formatio.

2o fides i q̃ vitas & falsitas vt idi dicit. & 6o meta. t. cō. 8. inuenit. Cō. ra p̄ argu. 2m arg̃m. 3m 4m Ꝺ̄. ꝑpa.

F

Contra. p̄m arg̃m. 2m 3m

4m

Ad ꝑmū

G

Ad scōm

Ad tertiū

Ad q̃rtū.

H

Dub. ꝑ̄m.

Rñsio.

Dub. 2m. Rñsio.

Sextus artic. est: si tale p̄n est demrabile: & dr̄ q sic: qz p⁹ ꝓna in dīnis: cū sit a se nō possit demrari: vel cū sit a se nō pōt eē ab alio: ita eadē veritas simplex nō

6o articu.

Universidad de Deusto
Biblioteca

I

Obiectio. Rñsio.

Obiectio. Rñsio

Quesitū. Rñsio

2° articu.

Septimus

K

p⁹ dubō Solo.

2° Solo.

L

Dubium. Solo.

2^m dubiū. Rñsio

Dubium. Rñsio

M

Rñsio

Dubium. Rñsio

pōt eē p se nota ⁊ demōstrata pp qō istud p̄mū p̄n^m cū sit p se notū nō ē demōstratiuū:qz ē sīm^r sīmp^r ⁊ nō diffinit:⁊ sic ō q̄libet tale. ¶ Et si dicaī ō isto p̄n°.Dē totū ē mai° sua pte: qō ē demōstrabile. ¶ Dī q⁹ nō est sīmplr p se notū:ꝫ sic locutio ipceptibil deduco:sic dic Alasen q⁹ b° p̄ncipy vītas sic demōstrat. Nā oē qō ptinet multi^{plic3} ptiū ē mai° q̄lz pte ista rū:ꝫ totū est bō.g ⁊c. ¶ Si dicaī q̄re nō pt demōstrari ista passio q̄ ponit in isto p̄ p̄n°de suo subo:cū ois passio de suo subo videaī eē demōstrabilis. ¶ Dī aūt q⁹ nō est sp demōstrabilis de subo distincte:imo qūqz est p se nota : qz subm est p se notū.est ām ens p se notū distincte. ¶ Sz q̄re nō ita bn demōstrat ista passio de ente:sic alie passiões in meta. ¶ Dī q⁹ ista est passio p°:⁊ ió de tali subo p se noto distincte cognito est p se nota.Et hec de septimo articulo sufficiant.

Septimus artic.est:si istud p̄^m p̄n^m est demōstratiuuꝫ. Et dī q⁹ istō p̄dicatū p rōnē entis pt de q̄cūqz ꝓcto sub ente demōstrari:sic p diffōnē triāguli demōstrat passio ei°de ipo triāgulo:⁊ ꝫ būc mo^m i tali demōne istud p̄n^m ē ꝓpō maior. ¶ Sz occurrit dubō:si istō p̄n^m possit iferre vnā ꝑnē cū bēat duas ptes sic distictas. ¶ Dī q⁹ sic vnā vnitate itegritat⁹ nō simpli^{ter} sic ipm est vnū:ita q⁹ ꝑ erit vna copl'atiua cōpo^{ta} ex duab⁹ catbegoricis:q̄ruꝫ p°ē de p̄dicato distīcto:⁊ z° de p̄dicato copl'ato:vt ē ista ꝑ q⁹ de deo ē affir° vā ⁊ nō ambo sīl. ¶ z° dubō ē.si q̄lz ista rū ptiū pōt ꝓcludē vnā ꝑnē distictā a ꝑne alteri°. ¶ Et dī q⁹ sic:qz p°pōt p se ꝓcludē ꝑnē affirmatiuā ⁊ nō z°:cū ipsa sit negatiua ⁊ altera p̄missaꝝ exnte nega^{ua}. Impole est deducē nisi ꝑnē negatiuā. Intellndū tñ q⁹ ex isto p̄n° ptingit 4^r demōrare ꝑnē aliq̄. Aut sumēdo sub subo aliq̄ qdditatiue: vt cū dī de q̄lz affir° vel negō. Aut sumēdo de subo denoiatiue q̄ ad p̄mas ⁊ vltias dīas:eo mō de q̄ suba fuit dictū. Aut sumēdo de p̄dicato:vt sub isto p̄n°sumaī ista minor.s.albū ⁊ nō albū sūt affir ⁊ negō.g̃ de q̄lz albū ⁊ nō albū:ꝫ vel nō ꝫ nisi gra māe ex puris affir^{tis} in p° fig^a. Aut sumēdo in lat°:vt cū dī verū:aut bonū ē ens:igit de bono vel vero affir°vl negō. ¶ Sz occurrit dubō:si istō p̄^m p̄n^m cadit in aliq̄ pticulari ꝓpone. ¶ Dī aūt q⁹ sic in singulari q̄ est diſiūcta ab affir^{ne} vel negone : aut qz est copulata ad nullū:tñ cadit in aliq̄ deter^o affir^{no} vel negatiuo : qz ex vitate distincti:nō ꝫ iferre alterā ptē:⁊ ió nulla ꝑ deter^{ta} i aliqua scia demōrat ꝑ illud. ¶ z° dubō est:q⁹ si ignozato isto p̄n° ꝓtingit aliqd sciri. ¶ Dī aūt q⁹ nō. Nā in vītatib⁹ eēntialr ordīatis nō deuenīt ad posteriozē:nisi ꝑozē ꝓuaꝫ:in ordine aūt vītatū cōplexaꝝ ista ponunt in ordie ꝑ. ¶ Et ꝓfirmaī.Qz ois ꝑ affir^{ta} vel est ps distunctiue:quā icludit istud p̄^m p̄n^m.gcūqz aūt sic deter^{tur}ptē vni° distīctiue ꝑsupponit totā distīctiuā ꝑsupponit:sic g nouit vnā ptē distunctiue nouit totā:vt g nouit q⁹ hō est risibilis ꝓcognouit q⁹ homo est risibilis vel nō risibilis:sic ꝓ̄is ꝑsupponit añti. ¶ Sz adhuc remāet dubō.vꝫ.si cognito isto ꝑ p̄n° videāī tur oia alia eē cogīscibilia p nāz cū termini ei° sint notissimi ⁊ cōissimi:⁊ distribuunt q⁹ oib⁹ sub istis:⁊ sic oia cogīscibilia p deductionē isti° ꝑ p̄ncipy sūt nob nāl'r nō:sic foza sylli pfecti poterimus scire oēs vītates pticulares sub hac ꝓne ꝓtētas. ¶ Dī aūt q⁹ subm isti°ꝑ p̄ncipy nō distribuit nisi in bitu^{ne} ad istud p̄dicatū affir°vel neg°:⁊ ió solū q̄tuꝫ ad istud p̄dicatū pt deduci ad iferioza:q̄re null⁹ dubitat. Et itez ista distributio nō ē deter^{ta}:ꝫ distīctiua: ⁊ ió solū distīctiua deſcēdit i iferioza:⁊ tūc bī aliq̄ veritas deter^{ta}. ¶ Sz adhuc dubitaī ſl est vnū tñ. ¶ Et dī q⁹ sic:qz non fit mētio nisi de cōplexo tñ. Uñ dī q⁹ est in deo foza'r:qz termini ei° repiunt ēt in creatura p idē:⁊ q̄ est vnū ⁊ idē in deo ⁊ i creaturis foza'r:qz eadē ꝓ demōstrata p ipm est vtrobiqz:vt hō est iustus vel nō iustus:q⁹ termini ꝫ eādē rōnē foza'lē repiunt in deo ⁊ creatura. ¶ Sz dubiū.si iue nit idē numero in deo ⁊ crea^{ra} foza'r. ¶ Dico q⁹ nō:qz ter mini vnitatē numeralē nō bñt:tñ nō est incōueniēs p̄dicatum diſiunctū eē in deo ⁊ creatura:vt ibi affirmatio:⁊ bic negatio vel ecōuerso.Et sic est finis septimi articuli.

N.

A

Rñsio.

8° artic. p° ꝓclo.

10° arti.

2° ꝓclo.

Contra.

3° ꝓclo.

Sēbo arguitur.

4° ꝓclo.

Certio arguitur.

O

B

Quarto arguitur. Ꝓpio.ꝓpa 4^m eucnit error circa talē ꝓpōnem ꝑsc de q̄libet tē.

p̄ 2° 3°

Dubium.

4°

Rñsio.

C

Contra p° 2° 3°

Dubiū

Rñsio

9° articu. Rñsio ad p̄mā.

p° ꝓclo

Ad 2^m

2° ꝓclo

Q

D

3° ꝓclo.

Ad 3^m

4° ꝓclo.

Ad 4^m

Dubium. Rñsio

Dubium.

Rñsio

Octauus arti.est:si tale p̄^m p̄n^m est suis termis adeq̄ tū.Circa q̄ ītroducim⁹ 4°. ꝓnes.Quaruꝫ p° talis ē:q⁹ vbicūqz iuenīt subm p̄ ꝑncipy:ibi eī° iuenīt p̄dicatū z ē ꝫ:qz subm ⁊ ꝓpa passio sunt adeq̄ta.ista aūt se bñt sic subꝫ ⁊ passio diſiūcta:vt patuit. ¶ z° ꝑ est:q⁹ vbicūqz iuenīt subm isti° p̄ ꝑncipy:ibi iuenīt istud p̄^m p̄n^m:igīt p̄dicatū ei° icludīt in ipm:⁊ bitudo cū sit nēcia resultat ex istis extremis. ¶ 3^a ꝑ est:q⁹ vbicūqz iuenīt p̄dicatū isti° p̄ ꝑncipy iuenīt istud p̄n^m:qz istō p̄dicatū nō ē exī suū subm: nec bitudo cū sit itrīseca pōt separi ab eis sīl sūptis. ¶ 4^a ꝑ est:q⁹ vbicūqz iuenīt bitudo iter aliq̄ extrema:ibi inuenīt ista extre^a:sīc ꝓtes alic° toti° eēn^{tis}.isti.n.termini sūt ꝓtes isti° ,ꝓpōnis eēn^{tis} q̄ sine ipsis iueniri nō pōt:sic cōpositū sine mā ⁊ foz°:⁊ ió ꝑz veritas isti° articli q⁹ ipm est in suis termis ⁊ sīl sūptis adeq̄tū:qz bitudo in q̄ ꝓsistit vītas istius ꝑ ꝑncipy nō manet sine extremis i aliq̄ ,ꝓpone:nec extre^a sine bitudie in ,ꝓpone nēcia:cui° bitudo est itrīseca. ¶ Sz occurrit dubō. Nā de nullo simplr simplici vt ē vltimate p̄cisū ab entis rōne dī ens cū vt sic nō icludaī i eo: ⁊ tñ q̄tuꝫ p̄scindaī dī de ipsis affir°vel neg°. ¶ Ad B dī q⁹ i vltiatis talia p̄scindunt q̄tū ad suā qdditatē vltimate depurata:⁊ sic nō attingit ad eā istud p̄^m p̄n^m:qz bonū i pci sa qdditate nō est vez nec nō vez:cū nulla neg° sit de qdditate positiui:nec ista affir° de qdditate isti°. ¶ z° dubō est:qz bonū vel ē bonū qdditatiue:vel nō bonū qdditatiue:⁊ vltimate p̄cise:⁊ istud ptinet ad ꝑnē isti° ꝑ ꝑncipy : ⁊ attīgit ista vltiate p̄cise. ¶ Ad B dī q⁹ cū dī bonū ē bonus nulla est cōplo simplr cū sit vn° termin°:⁊ ió nō bz ibi locū p̄^m p̄n^m cōplexū. ¶ Alia dubō:qz ꝫ bonū nō sit vez qdditatiue nec nō vez:tñ vl ē vez qdditue:vl nō vez qdditue:⁊ tūc bz ibi vlti^{ta} p̄cisiōe p̄^m p̄n^m. ¶ Dī aūt q⁹ bic nō est p^m p̄n^m cū i p̄dicatiōe nō ponaī nisi affir°:⁊ sūt b due copule q̄ nunq̄ sūt in vna ,ꝓpone cathe^{ca}:sic in p̄° oñsuꝫ est. Nā b sūt due ,ꝓpones. ¶ Alia dubō est ⁊ vltia. Nā rō entis iueniri vi sine isto p̄n° vt p̄scindit ab oi passione:⁊ ē terminus p̄cise abstract°:qz sic nlla ē i ea cōplo. ¶ Dī aūt q⁹ ꝫ subꝫ ⁊ passio ponant adeq̄te:simp^r tñ i ꝑ signo iuenīt subm sine ,ꝓpia passione:⁊ ita rō entis cū sit ꝓpioz rōne foza'ta de ipsa in illo ꝓpoz iuenīt sine ea:nō tñ simplr:⁊ ió adequata simplr sine signo ⁊ ꝑcisione. Et hec de octauo articulo.

Nonus arti.est:ad quē ptinet istud p̄^m p̄n^m:ꝓ o q̄ ponunt 4°. ꝓnes. Quaꝝ p° talis est.s.q⁹ p̄^m p̄n^m cōplexū est illud de q̄ est p̄m⁹ bit⁹ itells:qz cū itells sit bitudo p̄m⁹ p̄n^{ri}.opꝫ g̃ q⁹ p̄m⁹ bit⁹ sit de ꝑ p̄n°: sic p̄ ꝑ foza'r in p° scia. ¶ z° ꝑ est:q⁹ istud p̄^m p̄n^m igredīt p̄mā demōnez:qz ordo tot⁹ est ꝫ ordinē sua ptiū eēntialiū.ptes aūt cōstitutiue ⁊ eēntiales demōnis sūt p̄n°a:⁊ opꝫ q⁹ p̄ demōn constet ex p̄mis p̄ncipys. ¶ 3^a ꝑ est ex isto ꝑ p̄n° deducīt est p° ꝑ sciētifica:qz q̄lis est ordo in demōnib⁹:talis est ordo in eoꝫ ꝓnib⁹ cū imediate sequanī ipsas.p̄m aūt p̄n^m vt patuit ponīt in p°a ꝓne.igīt ex ista deducaī p° ꝑ sciētifica. ¶ 4° ꝑ est:q⁹ istud p̄^m p̄n^m ptinet ad p̄mā sciaz:ꝑ scia est bit⁹ ꝓnū: ⁊ ió q̄lis est ordo ꝓnū:talis ē ordo sciaꝝ.patuit aūt q⁹ istō p̄^m p̄n^m deducīt p̄mā ꝓnē. Istis aūt p̄missis pz:q⁹ cū meta^{ca} sit p° scia vꝫ q̄ ad nos ex puris nālib⁹. Nota q⁹ ad ipsaz p/tinet p̄n^m:vñ antig phī ipz dicebāt p̄mā phīaz:⁊ Ari.istō p̄^m p̄n^m in meta.tractat.g̃ ⁊c. ¶ Sz occurrit dubō si sit idē p̄^m p̄n^m ⁊ p° cōplo. ¶ Dī aūt q⁹ nō:si vocaī cōplo illa i qua idē de seipso p̄dicaī in ꝑ subo:qz illa vt patuit est p̄°:⁊ talis ,ꝓpō nō pōt eē p̄n^m demōnis.tūc.n.mediū itraret ꝓnez in tali sylloo. Si aūt nō ponaī cōplo ꝑa:tūc idē est p̄^m p̄n^m ⁊ cōplexio p°:qz illa in qua passio de ꝑ subo est p se nota:⁊ p eā demōrata alis q̄ nō est p se nota. ¶ Sz adhuc dubitaī. vꝫ. q⁹ est illud

q⁹ est illud p̄mū p̄n^m qō est sīmplr p̄mū:⁊ non quo ad nos. ¶ Dicīt q⁹ est illud vt quo p̄dicaī p̄ma passio deitatis de diuina eēntia p quā sunt demōrabiles alique.illa aūt passio ⁊ p̄mū sunt nobis ignota nāliter.Et b de nono articulo.

Decimus arti.est ⁊ vltim⁹.vꝫ.si istō p̄^m p̄n^m tꝫ quātūcūqz modificatū. Dicebāt enī alīq circa istū articulū q⁹ aliq̄ modificatio circa terminos isti° p̄ ꝑncipy cōplexi apposita sibi nō ipedit ei° illimitationez. ¶ Sꝫ ꝫ B argr 4°. Nā si accipiaī ista modificatio qddi^{ue} vt dicaī de q̄lz qddi^{ue} dī affir° vel negō:ista est fla:qa bō nō est qddi^{ue} alb⁹ nec nō alb⁹. ¶ z° sic. Nā ly de q̄libz sit simp^r nec̄iuz dicē iustū vl nō iustū:nō tñ cū modificatiōe adeq̄tiōis:qa nec angelus est adeq̄te iust⁹ vl nō iust⁹ adeq̄te. ¶ 3° sic. Nā locus a ꝫdictoꝝ tꝫ vtute isti° ꝑ ꝑncipy:tñ si modificarenī termi ei° infrigerenī:sic si dicere° de° est etern⁹ vl nō etern⁹:⁊ ió si est etern⁹ nō est etern⁹ ꝑ istū locū:ꝫ nō fegī:si nō est etern⁹ cuideter:igīt est nō etern⁹ cuideter. ¶ 4° sic.qa ꝫ:ys mediatis reducīt istō p̄^m p̄n^m:⁊ tñ nō se' bō est nō fan⁹ nāl'r ⁊ sp:g̃ est eger nāl'r ⁊ sp.' ¶ Et ió dico q⁹ circa istō p̄n^m ꝓtigit errare 4^r ipz cozrūpēdo. Nā ꝑ cozrūpiī ꝑ ōterminatiōe diminuēte:qa cū dī de q̄lz ente affir° vl negō.si apponaī de q̄lz ente ,ꝑhibit⁹ affir° vl negatio vl cōiter nō negeī:tñ nō manet ibi,p̄^m p̄n^m simp^r:nisi sic humanitas iest mortuo. ¶ z° cozrūpiī ꝑ oīonē opponēte:sic cū dī de q̄lz ente p se affir° vl negō:qa sol nō est p se in oziēte:nec in nō oziēte. ¶ 3° cozrūpiī ꝑ reduplicationē ꝑscidēte:sic cū dī de q̄lz ente iquātū ens est/dī suba vel nō suba:qa ens iquātū ens:nec est suba:nec accīs:⁊ p ons nec suba:nec nō suba. ¶ 4° cozrūpiī ꝑ distributionē non ptinētē:sic q̄n opponit distributio ad p̄dicatū:sic de q̄libz ente ois affir° vl negō va:qa nō ois affir° nec ois negō dī de accīte:⁊ isto mō cozrūpiī q̄n dī de q̄lz ente oīno affirmatiuo vl negatiuo va:qa sūt modi:vt patuit:qb°nec affirmatio nec negatio bz. ¶ Sꝫ ꝫ istō istaī 4^r. Et p̄ sic.qa veritas p̄ ꝑncipy est icōmutabilis ⁊ p se nota:⁊ ió nō pōt cozrūpi nec q̄lrcūqz pōt negari. ¶ z° sic. Nā si aligs modus falsificaret istud p̄^m p̄n^m eadē rōne ois modus:⁊ tūc nullo mō posset vificari. ¶ 3° sic. Nā termi isti° ,ppōnis sūt cōissimi:⁊ ió distribuunt⁹ oib⁹ ꝓtētis sub ipsis:⁊ tñ tꝫ regla ꝑm oēm modū. ¶ 4° sic. Nā regla manifestissima ⁊ nobilissima nō idiget expōne:nec admittit descriptionē. Fꝫ aūt istū modū fit mltipl'r expō ⁊ varia acceptio p tales modificationes.g̃ ⁊c. ¶ Ad p̄^m igīt odꝫ est:q⁹ p̄^m p̄n^m nullo mō cozrūpi pōt:qñ est vez p̄^m p̄n^m:qñ aūt ponīt talis modificatio in termis:tūc nō est vez:sic si apponaī negō alteri extremo ꝛ ꝺdictionis:⁊ tūc nulla est ibi ꝺdictio. ¶ Ad z^m dico:q⁹ lz syll's ex puris ꝑticularib⁹ in aliq̄ mā tꝫ:vl ex puris negatiuis:nō tñ in oī qa sufficit ad destruēdū vl ex regulā dare vnā istātiā. Jō ad destruēdū regulā vlez nō tenē modificatā sufficē dare vnū modū:lz nō appeat vn⁹ modus i q̄ teneat fꝫ vitatē:vt si dicaī:aq̄ tepida nō ē bñ cal'a. ¶ Ad 3^m dico:q⁹ lz isti termini distribuunt q̄ oī ꝓtēto sub ipsis:⁊ ēt p oī mō:nō tñ fꝫ oēs modū:qa lz de oi mō affirma^{no} vl nega^{no} vera:nō tñ oio vt patuit:qa bō nō actualr est asin⁹: nec actualr nō asinus:imo per se. ¶ Ad 4^m dico/q⁹ lz nulla sit expō vl acceptio in ꝑ p̄n° q̄n accipiī:sic iacet de q̄libz ente affir° vl negō. Sꝫ exponit q̄n modificat vt si addat de q̄lz aliq̄ mō affirmatiuo vl negatiuo:tunc exponīt:⁊ sic nō est tūc p̄^m ſꝫ ꝑpō falsa. ¶ Sed occur.dubō:qa in nulla istātiaꝝ factaꝝ ꝺ istā modificatiōez assumīt vā ꝺdictio: vt cū dī qdditatiue alb⁹:⁊ qdditatiue nō albus:qa vtraqz videī q⁹ lz vna sit de p̄dicato infinito. ¶ Dicīt aūt q⁹ bic nō est ꝺdictio cōplexa q̄ est iter duas ,ꝓpones ⁊c.ꝫ in cōplexa q̄ est iter duos terminos albū ⁊ nō albuꝫ ꝺdicūt sibi ex suis rōnib⁹ foz malib⁹ vbicūqz iueniant:sic albedo ⁊ nigredo ꝛianī. ¶ Intelligēdū est tñ q⁹ ꝺdictio icōplexa nō

ptinet ad p̄mū p̄n^m sic 4^r declaī. ¶ Primo sic.q⁹ nullius ,ꝓpōnis cathegorice p̄dicatū est ,ꝓpō cuꝫ sit termin⁹:tñ p̄^a pars isti° ꝓncipy est vt patuit cathegorica de diſiūcto p̄dicato:⁊ scḋa de copulato:igīt affirmatio ⁊ negatio in eis diſiuncta vl copulata non est cōplexa. ¶ z^a rō est:qa de nō simplici subto nō dī aliq̄ pfecta rō:sic qz.nō est.bō currit ⁊ eodē mō ens nō est bō/bō nō currit:nec bō currit:tūc enī eēt oīo ⁊ termin⁹ cōplexus q p̄dicaī de ipso. ¶ 3^a rō.qa si de q̄libz affir°vel negō cōplexa:tūc verū eēt dicē de quolz ente/oīs bō currit:vl qdā bō non currit:⁊ tñ de° nō est.ois bō currēs vel no currēs.g̃ ⁊c. ¶ 4^a rō est:qa tunc p̄^{ri} p̄n^m nō solū eēt falsuꝫ sed absurdū:sic ſl dicaī de q̄lz vez est dicere q⁹ de° est vel de° nō est:qa creatura eē deū vel nō eē deū. ¶ z^a dubō est.q⁹ lz de quolz modificato non sit vera affir° vl negō q̄n negō ponīt ad p̄dicatuꝫ:vñ tñ q̄n ponīt ad vbū:vt cū dī de q̄lz ente nō est vā affir° qddi^{ue}:⁊ sic poterit seruari istud p̄^m p̄n^m modificatuꝫ. ¶ Ad B dī:q⁹ talis cōpositio nō ptinet ad p̄^m p̄n^m cū p̄dicatū est affir°vl negō: ⁊ in tali ,ꝓpone nō ponīt nisi affir° in p̄dicato:negō aūt ponīt in copula que nō est p̄dicatū. ¶ Intelligendū tñ est:q⁹ negōnē in ,ꝓpo^{te} ꝓtingit in ,ꝓpone modificata 4^r assignari seu applicari. ¶ Primo aūt applicādo eā ad p̄dicatū vt cū dī:bō est nēcio alb⁹ ⁊ nēcio nō albus:⁊ sic ambo pñt eē false:qa bō nō est nēcio alb⁹:nec nēcio nō albus. ¶ z° mō applicādo fit ad subꝫ:vt cū dī bō est iustus:nō dī de isto⁹:⁊ tūc ambe pñt eē vere:qa bō est angelus:q non est bō/est iustus. ¶ 3° aūt mō fit applicādo ad modū:vt cū dī bō ne cessario bn iust⁹ ⁊ nō nēcio iustus:⁊ tūc pñt eē ſl false:qa bō nō est iustus nēcio:nec iustus nō nēcio qñ nulla habēt oīno iustitiā. ¶ 4°⁊ vltio mō applicat ad vbū:⁊ tūc semp altera est vera:⁊ altera falsa:qa ois bō:aut est nēcio iust⁹: aut nō iustus:aut non nēcio iustus:⁊ ita de alys. Qñ vo fit negatio ad vbū nō ptinet ad p̄^m p̄n^m:vt qñ dicit de q̄libet affirmatio vel negatio:qa tūc p̄dicatū est sola affirmatio. Sꝫ qñ ponīt negatio ad p̄dicatū:qa ita tradīt forma isti° p̄mi p̄ncipy cōplexi. Et sic finis ꝛ breuis Tractat° p̄mi p̄ncipy cōplexi ſm doctrinā Francisci de Mayronis.

¶ Declationes quoꝝūdā terminoꝝ theologaliū ſm doctrinā eiusdē illuminati Doc. Frā. ō May. ord. Mi. b icipiūt.

Tnouiter ad facultatē theologicā accedētes clarā habeaī notitiā de noīb⁹:que de deo oñr:idcirco p eoꝝ faciliozi declatione hec sunt tractāda. ¶ Primo enī tractabīt de diuinis noīb⁹. ¶ z° de eoꝝ sufficienti diuisione. ¶ 3° de eoꝝ significatione. ¶ 4° de ipsoꝝ terminorū modo supponēdi. ¶ 5° de eoꝝ ſyllogiçatione.

Quantum ad p̄mū est p̄mo sciēdū de diuisione nominū:⁊ ideo notandū est:q⁹ diuinoꝝ nominū quedā sunt ,ꝓpria ⁊ quedā trāslatiua:siue per silitudinē dicta.exē^m p̄.vt deus trinitas.exē^m z^i.vt lux candoꝛ:⁊ filia. Noīuꝫ vo q̄dā oñr de deo sub rōne ,ꝓpa accepta:⁊ q̄dā oñr de deo ad creaturas:⁊ istoꝝ 3^r repit dīa:nā q̄dā oñr ad creaturas de pot⁹:vt causatiuuꝫ:gubnatiuū:⁊ sil'ia. Quedā vo in ordine ad ipsaz creaturā p aliq̄ opus:vt hō mortalis:que deo cōpetūt p cōicationē idiomatū. Quedā vo in ordine ad creaturas gīaī re^u actualitatis exīntie eorū vt sūt de°:refugiuꝫ:creator:⁊ sil'ia. ¶ Noīuꝫ vo que de deo oñr sub ,ꝓpa rōne 4^r reperīt dīa. Nā q̄dā sunt essentialia:⁊ q̄dā psonalia:quedaꝫ notionalia. Essentialia sūt:vt trinitas:deitas ⁊ sil'ia. ¶ Notionalia sunt vt innascibilitas: ꝑnitas:⁊ sil'ia. Personalia sunt in duplici dīa:nā quedaꝫ eoꝝ sunt cōia aliqua ,ꝓpa. Cōia sunt que de oībus psonis in p̄l'ari:⁊ de q̄lz eoꝝ in singulī oñr:vt psona:suppositū:hypostasis:⁊ sil'ia. ¶ Quedā vo sūt q̄ nō oñr de oib⁹ psonis:

Circa p̄^m Nōn^m H

Nota q̄ ō deo dicūt sub ,ꝓpria rōne:cēntialia:nocionalia:psonalia.

I

Notādū Vide p⁹ sen. di. 9. q. 1.

fz tñ de duab⁹ vt spirator: qō pcise competit pri ⁊ filio in diuinis: qm̄ ambo spirāt spūscū: ⁊ iste terminus spūscūs ꝓcedēs tñ cōpetit spūscō. Nota ꝙ B nomē spirator cōpetit pri ⁊ filio: nō tñ vt duo p̄n⁹: fz vt vnū p̄n⁹: qm̄ pr ⁊ filius ꝛcurrūt ad ꝓcessionē simł spūsci: nō tñ vt duo p̄n⁹: sed vt vnū: nec obstat ꝙ sint due pſone realr distincte: ideo hec est catholica: pr ⁊ filiꝰ sunt spiratores spūsci: ⁊ tñ hec est hereticа: pr ⁊ filiꝰ sunt spiratores spūsci: eo ga spirationes in nuō plāli dicūt p̄n⁹ distincta in dīnis qō est hereticū in diuinis. Nota vo psonalia sunt pr ⁊ filiꝰ ⁊ spūscūs siue donū. Nota vo essentialia sunt in triplici ōia. Nā qdā sunt ꝙ modum subē vt deus: essentia: suba: ens: ⁊ filia. Quedā ꝙ modū ẽtitatis: vt imēsus: eternus: ⁊ filia: ⁊ sic apparet ꝙ q̄tuor deciz sunt mēbra p̄dictoꝝ noiuz. Nā trāslatiua capiūt vnū mēbrū: ea vo que dīr in ordine ad creaturā capiunt tria: ⁊ sic sunt q̄tuor: ⁊ ille q̄ cōpetūt deo in se capiūt q̄tuor: ⁊ sic sunt octo: illa vo essentialia capiūt tria: ⁊ sic sunt vndecim. Silr psonalia capiūt tria: ⁊ sic sunt quatuordecim. Sic ḡ ps p̄m⁹: puta gīalis diuisio nominuz diuinoꝝ.

K

Circa 2^m notādū. Vide sco. p⁸. q. q̄li.

Quantum ad scōm de eoꝝ sufficienti diuisione est notandū ꝙ notiones sunt qnque. s. p̄nitas: inascibilitas: filiatio: cōis ispiratio: ⁊ ꝓcessio. due p̄me. s. p̄nitas ⁊ inascibilitas sūt p̄is nō fily. 4ª p̄is ⁊ fily. 5ª est spūsci. Uñ nōndū ꝙ tres sunt ꝓprietates psonales ꝓprie loquēdo: p̄nitas filiatio ⁊ ꝓcessio vel spiratio: ga psonalis ꝓprietas dī que vni soli ꝛuenit: imo eā ab oī alio distīguit: ⁊ B realr. Rel'ones sunt 4^or. p̄ª est p̄is ad filiū. s. p̄nitas. 2ª est fily ad p̄ez. s. filiatio. 3ª est p̄is ⁊ fily ad spūscū. s. cōis ispiratio. 4ª spūsci ad p̄ez ⁊ filiū. s. ꝓcessio. Uñ nō ꝙ oīs rel'o est notio: nō aūt eō. Nā ista notio inascibilitas que p̄i ꝛuenit nō dī ad aligd eo ꝙ p̄i est a nullo: iō ista talis notio nō dī rel'o. ¶ 2° nōn⁹ est ꝙ notiones hñt multa noia. Dīr enī notiones eo ga psonas notificant. Dīr scdo distinctiones ga psonas distīguūt. Dīr etiā 3° rel'ones eo ga pſone adinuicē referunt. Dīr etiā 4° ꝓprietates: eo ga sunt ꝓprie psonis gbus insunt. ¶ Uñ nō ꝙ ꝓprietas notio ⁊ rel'o dīnt: qm̄ ꝓprietas dī inquātum ꝛuenit vni soli. Notio aūt dī inquātū est p̄n⁹ cogŝcēdi. Relatio aūt iquātū dicit habitudinē ad alterū. Quaꝝ notionū sic sufficiēcia pōt bīi. Nā oīs psona diuina: aut est de⁹: aut deus de deo. ⁊ hoc dupl'r: qa vl' naſcēdo ⁊ sic naſcibilitas: vl' filiatio aut ꝓcedēdo: ⁊ sic est ꝓcessio vel spiratio passiua: aut deus a q̄ est de⁹. ⁊ hoc dupl'r: aut ꝙ gnōnē: ⁊ sic est p̄nitas. aut ꝙ spirationē: ⁊ sic est spiratio passiua. ¶ Dis itaqz visis ⁊ p̄missis notāde sūt alique regule notionū. Quaꝝ ꝑma talis est: ꝙ nulla notio de alia ꝑdicat affirmatiue. Dec enī est falsa p̄nitas est filiatio. ¶ 2ª regula est: ꝙ q̄libz notio est illa, ꝙ ſona cui⁹ est notio siue ꝙona. Nā hec est va: pr est p̄nitas: ⁊ eō. silr filiꝰ est filiatio. ¶ 3ª regula est: ꝙ q̄libet notio est idē cū essentia dīna. hec enī est vera: p̄nitas est eētia diuina: silr filiatio est eētia dīna: ⁊ sic de alys. ¶ 4ª regla est, ꝙ oēs notiones sunt vna essentia. ¶ 5ª regla est ꝙ oēs notiones sumpte abstractiue ꝑdicant de essentia. Uñ bñ dī essentia diuina est p̄nitas: sed ꝛcretiue sumpte nō. Nā nō bene sequit essentia diuina gīat: ⁊ sic de alys. ¶ 6ª regula est ꝙ oīs notio ipoꝛtat diuersitatē. ¶ 7ª regula est ꝙ non qcqd dī de notione dī de ꝙona: ga aliqd dī seu ꝛuenit notioni qō nō ꝙone: notioni enī ꝛuenit ꝓpe distinguere: sed ꝙone distīguunt: ⁊ sic ps scōm. s. de eoꝝ sufficiētia ⁊ distīctione. ¶ Unde notādū est ꝓo declatione gnte regule, ꝙ abstracta istoꝝ noiuz. s. p̄nitas filiatio ⁊ ꝓcessio sūt duplicia: q̄dā enī sunt cū gb⁹ ꝛuenīūt in p̄n⁹ ⁊ dīnt in fine: vt de hoc noīe p̄nitas ꝑdicat de filiatione filius ⁊c. ⁊ de istis nō intelligīt regula. Alia sunt ꝛcreta istaꝝ notionuz. s. vba eis cozrīdentia vel eoꝝ noia vbalia: vt de hoc noīe ꝓcessio spirari: ⁊ de istis regula intelligitur. Et hoc de scdo.

L

2° nōn⁹ Uel dicāt in notiā ipaz.

Nōn⁹ ꝓprietas Notio Relatio differunt. Sufficiēcia notionum.

p⁸ regula

2ª regula M

3ª regula

4ª regla. 5ª regula

6ª regla. 7ª regla.

Notādū.

Quantum ad tertiū sūt notāde notez regule. Quarū ꝑma est ꝙ oīa noia trāslatiua dīr eq liter ⁊ simpl'r de essentia ⁊ psonis: nisi sūmant a ꝓprietate: nā oēs tres sunt vna lux: ⁊ nō tres luces: ⁊ sic de alys. ¶ 2ª regula est, ꝙ noia dicta de deo in ordine ad creaturas gīa liter: siue de possibili: siue de inesse, additatiue creaturarū dīr aliq̄ ⁊ singula de eētia ⁊ psonis: vt ter sunt vnus de⁹: gubernator: dñs: creator: ⁊ duo. ¶ 3ª regula est: ꝙ noia dicta de deo in ordine ad creaturā ꝙ restaurationis exercitū de vno solo suppōito dīr: vt dicendo filius est hō. ¶ 4ª regula est, ꝙ noia numeralia nō dīr de aliqua ꝙona ꝙ se: sed de oībus sil' ⁊ de essentia per se: vt tres ꝙsone sunt trinitas: ⁊ nō ꝙona est trinitas essentia: tñ est trinitas. ¶ 5ª regula est, ꝙ noia notionalia minime de essentia diuina ꝑdicant: vt gīat spirat gīat spirat. ¶ 6ª regula est, ꝙ noia ꝙsonalia, ꝓprie nō ꝑdicant de oībus psonis: nec de se inuicē nisi de duab⁹. s. inascibilitas ⁊ actiua spiratio dīr: tñ de diuina essentia: lz tñ nō vba eis cozrīdētia. ¶ 7° regula est, ꝙ noia ꝙsonalia que equalr ⁊ ꝙsonā respiciūt equalr ꝑdicant de ꝙsonis pluralr ⁊ nō singulr: lz bene de vnaqueqz singlr: vt pr ⁊ filiꝰ sunt ꝙsone nō ꝙona: ⁊ silr glibz eoꝝ est ꝙsona. ¶ 8ª regula est, ꝙ noia ꝙsonalia que nō oēs ꝙsone respiciūt ꝑdicant bene de duab⁹ simplr: ⁊ ꝓ q̄libet ipsarū singulr: ⁊ nullo modo pluralr: vt pr ⁊ filiꝰ sunt spirator ⁊ nō spiratores. ¶ 9ª regula est, ꝙ noia eētialia: siue per modū subē: siue per modū q̄titatis: siue per modū q̄litatis dīr: tñ mō de oībus ꝙsonis singulr: vt eētia vel suba: vt pr ⁊ filius sunt essentia vel de⁹. Exꝑlū de ẽtitate: vt pr ⁊ filius ⁊ spūscūs sunt imensus vel eternus. Exꝑlū de q̄litate: vt pr ⁊ filius ⁊ spūscūs sunt bonus iustus vel fortis ⁊ bis similia. Et sic ps tertiū qualr noia significant.

N

Circa 3^m f. diuinoꝝ noium significatio nem.

ꝑª regla. 2ª regla.

3ª regula

4ª regla.

5ª regla

6ª regla.

7ª regla.

O

8ª regla.

9ª regla.

Nunc autē circa quartū est notandū. s. de ipsoꝝ terminoꝝ suppōne. ꝓ ꝙ cui⁹ decl'atiōe ponunt septē regule. Quaꝝ ꝑma talis est: ꝙ noia trāslatiua indifferēter supponūt ꝓ essentia ⁊ ꝓ ꝙonis: vt ps de isto noīe lumē de quo habeē in symbolo lumē de lumīe: ꝙstat ꝙ ibi non supponit ꝓ essentia. ¶ 2ª regula est, ꝙ noia que dīr de deo in ordine ad creaturas cōnotantia possibilitatē actualitatez in creaturis indifferēter supponūt ꝓ eētia ⁊ ꝙsonis: vt creare ⁊ bis sil'ia. ¶ 3ª regla est, ꝙ noia que de deo dīr spāl'r in ordine ad creaturas ꝙ opus restaurationis supponit ꝓ filio dei: vt mortalis ⁊ īmortalis. Uñ nota ꝙ hec regula cātat ꝙ oīa noia dicta de deo ꝙ cōicationē idiomatū supponunt solū ꝓ scda ꝙsona in trinitate. ⁊. ꝓ filio. vt cum dī mortalis: scūs: crucifixus: flagellatus: ⁊ bis similia. ¶ 4ª regula est, ꝙ noia numeralia ꝓ nulla ꝙsona suppōnunt: lz qñqz ꝓ ꝙsonis: vt ibi. ⁊. tres sunt qui testimoniuz dant in celo: pr vbū ⁊ spūscūs. ¶ 5ª regula est, ꝙ noia notionalia semꝑ supponūt ꝓ ꝙsonis: ⁊ silr ꝓ ꝙona ⁊ nō ꝙ essentia: maxīe qñ subiciunt reᵘ vbi denotātis distīctionē ad itra. ¶ 6ª regla est, ꝙ noia entialia ꝛcretiue sumpta idifferēter supponūt ꝓ essentia ⁊ ꝙsona: vt dicēdo: deus īmensus: eternus ⁊c. ¶ 7ª regula est. ꝙ noia eētialia abstractiue sumpta supponunt tñ ꝓ essentia: vt deitas ⁊c. Et sic ps q̄rtū. vz. ꝓ qbus termini supponūt in diuinis.

P

Circa 4^m scilz circa modum suppōendi coꝛno tandum.

ꝑª regula 2ª regula

3ª regula

4ª regula

5ª regula

6ª regula

7ª regula

Q

Quantum ad qntū ⁊ vltimū de eoꝝ syllogiçatiōe ꝑmo pono aliquas regulas. Quaꝝ ꝑma talis est: ⁊ est cōis ꝙ ad debite syllogiçandū ex ꝓpōnibus vl'ibꝰ regrit ꝙ huiꝰ ꝓpōnes vles sint regulate per dici de oī qō est: vel de nullo qō nō est: hoc est dictū ꝙ nihil est sumere sub subiecto: de quo nō dicaē ꝑdicatū. si est affirmatiua mediāte termino rel'onis. s. ly quid. Si aūt est negatiua ꝙ nihil sumaē sub subiecto: a quo nō remoueaē ꝑdicatū ⁊c. Unde notāter dixi ꝙ syll's in diuinis regulaē ꝙ dici de omni qō est: vl' dici de nullo qō nō est: ga lz hoc tenēaē in iferiozib⁹ siue in creaturis: nō tñ in dīnis. Non valz: oīs essentia

Circa 5^m. s. dinoꝝ noiuz syllogiçatio nē. ꝑª regula.

Persona lia.

Notiona lia.

A

Notādū

B

Alia ōia

C

2ª regula

3ª regula

D

Triplex suppō in diuis. eētialis ꝙsonalis notionalis. Notādū. Essentialia.

eētia dīna est p̄: filius est eētia diuina. ḡ filius est pater. ꝑmisse sunt vere: ga regulanē ꝙ dici de oī lz ꝙ sit heretica. Silr nō sequit nulla eētia dīna est gīans: pr est eētia diuina. ḡ pr nō est gīans. ꝙ est heretica: ⁊ tñ ꝑmisse sūt vere. Sic ḡ est syllogiçandū in dīnis. s. oē qō est eētia dīna est pr: filius est eētia dīna. ḡ filiꝰ est pr. mō argᵗ est regulatū: ⁊ tñ ꝙ est falsa: ga maior est falsa ⁊ minor vera: ga de filio dei vez est dicē ꝙ est eētia dīna: ⁊ tñ filiꝰ nō est pr. Silr pōt argui de spūscō. Silr nihil qō est eētia dīna est genes rans: pr est eētia dīna. ḡ pr nō est generās argᵐ est regulatū: ⁊ maior est falsa: ⁊ ꝓ ꝑms. ¶ Ꝓ o quo notādū ꝙ magna est ōia inter istas ꝓpōnes. s. oīs eētia dīna est p̄: ⁊ oē qō est eētia dīna est pr. Naz ꝑma exīte vera: scda erit falsa. Ꝓma enī signāt ꝙ de quacūqz dī iste terminꝰ eētia: est vificabilis iste terminꝰ: ⁊ B est verū: nā eētia dīna nō est nisi vna deitas ⁊ vna eētia: que est pr ⁊ filius ⁊ spūscūs. Scda vo signāt ꝙ de q̄cūqz re vez est dicē, hoc est eētia dīna: de ipa vez est dicē ꝙ est pr: ⁊ B est falsuz. ¶ Similr est ōia iter istas ꝓpones. s. nulla essentia dīna gīat ⁊ nihil qō est eētia dīna gīat. Nā ꝑma exīte vera: scda est falsa. Ꝓma enī signāt ꝙ de q̄cūqz eētia dīna dī: est verificabilis iste terminꝰ eētia dīna dicēdo sic. hoc est essentia diuina, sp demōstrādo eētiā diuinā. ꝙ ab ea remoueaē gīa re ps: ⁊ B est vez. Nā essentia dīna nec gīat nec gīar: nec spirat nec spirar: ga actiones sūt suppositoꝝ sil' ⁊ passiones ⁊ nō eētie. Nā pr est gīans: filius vo genitus: ⁊ spūscūs a duob⁹ spirat'. s. a pre ⁊ filio. Scda vo signāt ꝙ de q̄cunqz signāt vl' vificaē eētia dīna ab ipsa remoueaē gīare: ⁊ B est falsuz. Nā lz bēat vez de filio ⁊ spūscō: nō tñ bz veruz de pie in dīnis. Exīstis ps ꝙ ista forª arguēdi nō valet cōiter in dīnis. s. Oīs ꝙona in dīnis ꝑter spūscū est spirās: filius est ꝙona in dīnis: ḡ filiꝰ in diuinis ꝑter spūscū est spirans: ⁊ ideo argᵐ nō valz: eo ga nō regulatē ꝙ dici de omni qō est. ¶ 2ª regula est valde notāda: ꝙ. s. syll's expositoꝝ nō tenēt in dīnis terminꝰ nec valēt nisi tales ꝓpones singulares sint reducibiles ad vles subto circūlocuto ꝙ ly qō est: ⁊ ideo nō sequit hec eētia dīna est pr: hec eētia dīna est filiꝰ: ḡ filiꝰ est pr. Ex quo ista est falsa. Omne qō est hec essentia diuina est pr. hoc ps ex dictis: ad quā ꝓpōne vlez debet reduci maior huius syll's. sile enī indiciū bz de alys. ¶ 3ª regula est ista, ꝙ ad hoc ꝙ ꝓpones singulares sint debite ordinate regrit ꝙ debitus medꝰ terminus nō variet suppōne: lz vniformit teneaē: ⁊ si alr fiat nō valz argᵐ: vt si arguaē sic. oē hō est spēs: michael est hō: ḡ michael est spēs. Cōstat. n. ꝙ variaē suppositio medꝰ. s. a suppone simplici ad suppōne ꝙsonale: ⁊ ideo cōmittit fallacia equocationis penes tertiū modū. Nā in ꝑma ly hō, stat simplr: in scda vo ꝙsonalr. Unde notādū est ꝙ sic triplex est suppositio in terminis logicalib⁹. s. mālis simplex ⁊ ꝙsonalis: ita triplex est suppositio in terminis dīnis. s. essentialis: ꝙsonalis: ⁊ notionalis: que variaē suo mō ꝓpones syllogiçātes in diuinis: eo mō quo in terminis logicoꝝ. ¶ Notandū tñ ꝙ noia que de deo dīr aliq̄ sūt eētialia: aliq̄ vo ꝙsonalia: aliqua notionalia: aliq̄ cōia. Noia essentialia sūt ista ꝙ sic sunt, ꝓpria eētie ꝙ si per ipole essentia diuina distīgueē a ꝙsonis ipsa sic dicerenē de essentia ꝙ nō dicerenē de ꝙsonis. Et istoꝝ q̄dam sunt subalia: vt essentia: deitas: ⁊ bis sil'ia. Aliq̄ vo accītalia vt cōicabile icōicabile: ⁊ bis sil'ia: ⁊ aliq̄ numeralia: vt trinitas. Noia vo ꝙsonalia sunt q̄ dicto casu retento. s. ꝙ eētia distīgueē a ꝙsonis: qō est ipole. dicerenē de ꝙsonis qō dicerenē de essentia cui⁹ sunt ista. s. ꝙsona: suppositū: hypostasis: pr filius ⁊ spūscūs: ⁊ istoꝝ q̄dā dīr de oībus ꝙsonis: vt ꝙsona suppositus ⁊ hypostasis. Quedā vo de vno tñ vt pr de pie: filius de filio: ⁊ spūscūs de spūscō: ⁊ istoꝝ abstracta dīr, ꝓprietates ꝙsonales cui⁹ sūt p̄nitas: filiatio: spiratio passiua: ⁊ bis sil'ia. ¶ Noia no-

E

Noia cōmunia.

Dubium.

Nōn⁹ ꝑª. ꝓpō. F

2°

3°

4ª G

5°

6ª

7ª

H

8ª

9ª

Loc⁹

10ª

11ª

tionalia dīr ꝙsonaꝝ distinctiua iter se: vt generās spirans ꝓcedēs: ⁊ coꝝ vbalia: vt gīatio spiratio ꝓcessio: que etiaz dīr relatiua: ⁊ q̄dā istoꝝ dīr notiones vni⁹ ꝙsone: tñ vt generat actiue est notio ⁊ ꝓprietas ꝓpr: gīari filiꝰ: spirari vel ꝓduci spūsci. ¶ Dicit aūt notio a nosco noscis noscere: ga ꝙ noia notionalia vna ꝙsona distīguit ab alia: ⁊ cōstituit distincta ab alia: vt ꝙ hoc nomē generans ꝓstituit ⁊ noscit ꝙsona ꝓpr: ⁊ ꝙ hoc nomē genitus ꝓstituit ⁊ noscit ꝙsona filiꝰ: ⁊ ꝙ istud nomē ꝓcedēs noscit distincte ꝙsona spūsci a ꝓpr ⁊ filio: ⁊ ꝙ istō nomē spirās noscunt distincte ꝙsone patris ⁊ filiꝰ a ꝙsona spūsci. ¶ Noia cōia sunt que ꝑdicto casu retento: lz ipole sit ꝙ essentia distīgueē a ꝙsonis dīr tā de ꝙsona q̄ de essentia cui⁹ sunt. Ens: res: entitas: deus creator: ⁊ bis sil'ia: ⁊ ista adiectiua oīpotens: eternus: imensus ⁊ hō. ¶ Dubiū est vtrū aliqua ꝑdictoꝝ noiuz sint ite eētialia cōputāda. ¶ Sed ꝓ solone bui⁹ duby sunt notande alique ꝓpones. Quaꝝ ꝑma talis est: ꝙ nullū verbū notionale, ꝓpriū vni ꝙsone vel duab⁹ ꝙsonis vificaē de aliquo noīe essentiali, ꝓpe: nā hec est falsa. vz. eētia gīat: silr deitas gīat: ⁊ sic de alys. Nā nomē notionale est relatiuū. Relo aūt in diuinis respicit ꝙsonas: eētiale non refert vt sic: ⁊ vt sic nō respicit ꝙsonas: ⁊ ista videē eē ītētio Magri lib. p̄. dis. 4. hec tñ est va, diuinitas est gīatio. ¶ 2ª ꝓpō ē, ꝙ noia numeralia nō verificanē de aliq̄ ꝙsona in nuō singulari sumꝑa. ꝑbaē sic. Nā hec est falsa. pr est trinus. silr ista. pr vel filiꝰ est trinitas. Silr ista. suppositū est trinitas: vel ꝙsona est trinitas. ḡ hec, ꝓpō vera. vñ notāter dicit in nuō singulari: qm̄ in plāli bñ pūt. Uñ bñ dī pr ⁊ filiꝰ ⁊ spiritusscūs sūt tria supposita vel trinitas. ¶ 3ª, ꝓpō est: noia substātiua essentialia verificanē de quolibet noīe ꝙsonali ⁊ eiꝰ ꝓpetate. B ps. Nā iste sunt vere. pr est eētia. p̄nitas est eētia. filiꝰ est deitas. spūscūs est deitas. ḡ talis ꝓpō vera. ¶ 4ª, ꝓpō est: ꝙ noia essentialia adiectiua dīr vere de eētia ⁊ nō de aliq̄ ꝙsona vel noīe ꝙsonali. ps doc. Nā hec est vera, eētia dei est cōicabilis: ⁊ nō ista. pr est cōicabil. Uñ nota ꝙ eētia cōicabile: ⁊ nō essentia cōicabile in diuinis in sensu in quo theologi ꝓcedūt nō sunt aliq̄ mō ꝑdicata ꝛia: ga dīr in habitudine vel reᵘ diuersoꝝ respectu essentie ⁊ respectu ꝙsonaꝝ: tñ eadez essentia est cōicabilis trib⁹ ꝙsonis: ga sic cōpetit ꝙsone ꝓpr: ⁊ nō cōpetit alteri ꝙsone. ¶ 5ª, ꝓpō, ꝙ ista noia inascibilitas: igenitas: ⁊ filia nō sunt ꝓprie notiones alicui: ps. nā dīr de essentia. ¶ 6ª, ꝓpō est, ꝙ noia essentialia dicunē vere de oībus ꝙsonis vl' noībus cōib⁹: vt dicēdo deus est trinitas. ¶ 7ª, ꝓpō est, ꝙ nomē ꝙsonale aliq̄n est nomē hypostasis: aliq̄n est nomen a ꝓprietate. ꝓmo enī mō pr dicit ꝙsonā q̄ bz filiū: scdo mō pr dicit filiū gīare. ꝓmo enī mō nomē ꝙsonale ꝑdicaē de essentia: sed nō scdo mō. Et ideo ꝓpositio pōt sic fozmari. scilz si nomē ꝑsonale sit nomen a ꝓprietate, nō pōt ꝓdicari de noīe eētiali. Unde hec est falsa, essentia est pr. Nā pr suppponit ꝓprietatē: tñ, ꝑut pr dicit ꝙsonaz que bz filiū: ista est vera. essentia est pr. ¶ 8ª, ꝓpō est ista: ꝙ noia ꝙsonalia verificanē de noībus cōibus: ⁊ cō. Unde hec est va, aliq̄ res est pr. pr est res: filiꝰ est ens: ⁊ bis sil'ia. ¶ 9ª regula siue ꝓpō est ꝙ noia ꝑsonalia: notionalia: eētialia: siue cōia ꝑtur de se inuicē ꝛuertibilr ꝑdicatione identica: lz nō formali: hoc ps. Nā iste sunt vere ꝑdicationes. vz. pr est idē ꝙ filius: ⁊ filius est idē ꝙ pr. Nā ista est falsa. pr est filius: ⁊ sic de alys. ¶ Ex quo ifero ꝙ ista ꝑtia nō est formalis. s. a. est idem ꝙ. b. ḡ. a. est. b. Nec sequit pr est id vel idez ꝙ filius. ergo pr est filius. hoc ps. nā id vel idē denotat essentiā ⁊c. ¶ 10ª, ꝓpō est ista: ꝙ oē nomen pure essentiale ꝑdicaē de q̄libz ꝙsonali ⁊ de oīb⁹ insimul in singulari ⁊ nō in plāli: vt dicēdo pr est essentia: filius est eētia: spiritusscūs est essentia. ⁊ hi tres sunt vna essentia ⁊ vna deitas ⁊ nō tres eētie. ¶ 11ª, ꝓpō est: ꝙ noia subalia dīr de oīb⁹

I suppositis simul sumptis singulr ⁊ nō pluralr: vt dicendo tres psone sunt vna res: vel ples psone sunt vnū ens: vnus scz referēdo ad eēntiā ⁊ ly tres ad psonas. ¶ 1ª ppō est: q̄ noīa cōia adiectiua: dīr de q̄libet noīe: ⁊ de q̄lz singulr ⁊ nō plr: vt dicēdo pr̄ est vn⁹ de⁹: filī⁹ est vn⁹ de⁹: spūscūs est vnus de⁹: ⁊ pr̄ ⁊ filius ⁊ spūscūs sunt vn⁹ de⁹ ⁊ nō tres dy. Silr pr̄ est eternus: filius est eternus: spūscūs est eternus: ⁊ by tres sunt vnus eternus: vnus īmensus: vnus oīpotens: ⁊ nō tres oīpotentes: nec tres eterni: nec tres īmensi.

Nōm Predicatio idētica

¶ Notandū aūt pro declaratione none regule seu ppositionis q̄ ꝑdicatio in dīnis est triplex. Nā q̄dā est identica: alia vo formalis vel psonalis. Predicatio identica est q̄n subm ⁊ ꝑdicatū supponūt pro eadē re: id est essentia: ⁊ tūc noīa notionalia: psonalia: essentialia: de se inuicē ꝑdicant ⁊ cōuertibilr: vt dicēdo pr̄ est idē q̄ filius: ⁊ filius est idē q̄ pr̄: gīuare est idē q̄ gīari ⁊ e⁊c: ⁊ sic de alys.

Predicatio vo formalis

Predicatio formalis est q̄n subz vel predicatū supponūt pro eadē re: ⁊ sub ꝓpria rone formali: vel q̄n subm ⁊ ꝑdicatū supponūt pro psona: vt hic pr̄ est filius: ⁊ de tali ꝑdicatione nō intelligit regula: sed q̄ noīa notionalia psonalia ⁊ essentialia de se iuicē ꝑdicant ꝙuertibilr: q̄a male dr: pr̄ est filius: nec filius est pr̄: ⁊ sic de alys. Tū nota q̄ ista ppō. s. pr̄ est filius: cū alicui ꝓponit pōt distingui: q̄a vel subm ⁊ ꝑdicatū supponūt pro essentia: ⁊ sic est vera. Nā sensus est q̄ filius est eadez res que pr̄: ⁊ pr̄ eadē res que filius: ⁊ hoc verū est: nā essentia diuina est in oībus vna. Si aūt subz ⁊ predicatū supponant pro persona sic talis ppositio est falsa: vel tales ppones sunt false. Nā tunc est sensus q̄ psona que est pr̄ est psona que est filī⁹: ⁊ sic de ista dr: huic modo pōt dici de oībus sīlibus: in quibus est ꝑdicatio formalis vel personalis. Et sic est finis huius breuis tractatus.

L ¶ Tractatus eiusdem Francisci de Mayronis de Vniuocatione entis.

Queritur vtrū subm p̄mi p̄ncipy cōplexi dictū de deo ⁊ creatura habeat cūdē ꝓpriz. Q̄z nō. de deo non est vox nec nomen vt Dionysius de di. no. asserit. ¶ Cōtra. noīa dīna attribuunt creaturis. ¶ Circa istā q̄nē pono 4^or pambula. Primum est q̄ nō accipit hic cōceptus pro actu itelligēdi: ga tūc nō est diuisio aliq̄. Scōm q̄ nō accipit hic cōceptus pro ente rōnis: ga q̄rit de ente seu de ꝑdicato essentiali. ens aūt rōnis nō est ꝑdicatū essentiale: ga nec deus nec creatura est ens rōnis gdditiue. Querimus aūt hic ꝓpriū gdditiuū. Tertiū q̄ nō pōt accipi ꝑ ꝙgruo pro obto in eē cognito: ga gcgd ꝙstituit in esse reali ex ente reali ⁊ rōnis totū ꝙstitutū est ens rōnis. Cōceptus igit si eēt de obto q̄ est ens reale ⁊ de obto q̄ est cognitū cū hoc sit ens rōnis illud q̄ fieret ex istis eēt ens rationis. Quartū q̄ accipit hic cōcept⁹ pro gdditate cognita ad q̄ terminat act⁹ itell⁹ vel pro rone gdditatiua ad quā terminat actus itelligēdi. ¶ Dico igit istis suppositis q̄ subm p̄mi p̄ncipy q̄ est ens hz ꝓpriū vniuocū deo ⁊ creature. Et hoc ꝓbat sic p̄mo suppositio vna regula Doc. q̄ talis ē.

Circa. q. 4^or ponit pambula.

M Rñdetur ad q̄nez.

Suppo^m

Q̄cūq̄z aligs itell⁹ est cert⁹ de vno ꝓpriu ⁊ dubi⁹ ō duobus hz ꝓpriū illū de quo est cert⁹: aliū a duob⁹ de q̄b⁹ est dubi⁹. ¶ Dec regula: declarat 4^or. Primo. Suppono enī q̄ oē cōe vel est vniuocū vel equocū. hoc ꝓbo. ꝑ ga quoꝝ diffōnes sūt posita imediata illa sunt imediata tales diffōnes sūt vniuoci ⁊ equoci. q̄ ⁊c. ꝓbo. mi. ga iter bīe vnā rōnē formalē ⁊ nō bīe rōnē formalē nō est dare mediū. ¶ Itē ga equocū imediate cadit in equoca. vniuoca aūt mediāte vna rōne. q̄ ⁊c. ¶ 3° declarat sic. Ille ꝓceptus nō ꝓcipit ab itellu nisi vt iferior vel eq̄lis vel superior: sz nō vt iferior nec eq̄lis. q̄ vt supior alys cōceptib⁹. maior pz ꝑ sufficiente diuisionē. minor etiā pz: sz ois supior ꝓceptus cōicabilis est vniuoc⁹. q̄ ⁊c. ¶ 3° sic. Ois itell⁹ q̄ hz vnū ꝓceptū certū cōponibilē duob⁹ ꝓcipit illū vt cōicabilē illis: sz ois ꝓcept⁹ sic est cōicabilis sic est vniuoc⁹. q̄ ⁊c. ¶ 4° sic. ga itell⁹ hūs ꝓceptū idēterminatū respectu aliquoꝝ determinatoꝝ hz ꝓceptū vniocū respectu illoꝝ. Sed itell⁹ certus de vno ⁊ dubi⁹ de duob⁹ est hūs ⁊c. Reducaī q̄ rō sic. Ois itell⁹ cert⁹ de vno ꝓceptu ⁊ dubi⁹ de duob⁹ hz ꝓceptū illū de quo est cert⁹ aliū respectu illoꝝ de q̄bus est dubi⁹. Sed multi sunt certi q̄ deus est ens ⁊ dubitauerūt. vtrū p^m ⁊ nō p̄mū finitū vel ifinitū. q̄ ꝓcept⁹ entis est vniuocus respectu illoꝝ. ¶ Sz ō istā regulā ista. 4^or. ⁊ ꝑ ipedimēto eā logicalr ga eque videt ꝓcludē in equoco sic in vniuoco: ga possum esse cert⁹ q̄ canis latrat: ⁊ tū dubi⁹ de q̄. s. de latrabili vl de alio. Itē aligs pōt eē cert⁹ de sanitate q̄ inest: ⁊ tū dubius. vtrū vine vel aīali. ¶ Scōo ipedit ꝓbice: ga pbi fuerunt certi q̄ aīa ifōmat corp⁹: ⁊ q̄ corp⁹ ē aīatū: ⁊ tū dubitauerūt. vtrū aīa eēt corpus vel spūs q̄b⁹ nihil est cōe. Itē fuerūt certi q̄ de⁹ est neēe eē: ⁊ dubitauerūt. vtrū finitū vel ifinitū: ⁊ tū neēe esse nō est vniuocū esse respectu finiti vel ifiniti. ¶ Tertio ipedit ꝑ ꝓceptus theologoꝝ. ꝓcedūt enī q̄ aīa hz potētias: ⁊ tū dubitāt. vtrū sint suba vl accūs: q̄bus tū po⁹ nō est cōe vniuocū. Silr oēs dicūt q̄ psone diuine ꝙstituunt ꝓprietates: ⁊ tū dubitauerūt multi. vtrū ꝑ absolutas vel relatiuas: ⁊ tū ꝑpetas nō est cōe vnitocū ad absolutoz ⁊ relm. ¶ Ad ista. Ad p^m breuit dico de equoco. s. de cane ⁊ de sanitate q̄ nulla est certitudo nisi de voce q̄ nulla est certitudo de aliquo ꝓceptu. pbi aūr fuerūt certi q̄ deus est ens nō solū de ista voce: sed de ꝓceptu vno cozrīdente isti voci que est ꝓposita ad placitū. ꝓcept⁹ aūt est idē apud oēs. ¶ Ad aliō de aīa dico q̄ nō fuerūt certi de aliq̄ ꝓceptu specifico: sz solū de ꝓceptu quez habuerūt de aīa: ⁊ ille ꝓcept⁹ erat de cōib⁹: ⁊ vt sic forte erat vniuoc⁹. ¶ Ad aliō de neēe eē est notādū q̄ regula illa de ꝓceptu certo ⁊ dubio accipit ordinē essentialē: vt ille ꝓcept⁹ q̄ est cert⁹ sic sit cert⁹ alys exītib⁹ certis vel dubys: qō ipole sit ipm eē dubiū alys exītib⁹ certis: ⁊ nō eꝫ. ¶ Dis dictis pz ad illā instantiā: ga nō sic se hz neēe eē ad finitū vel ifinitū: ga ita pōt hāi icertitudo de finito ⁊ dubitare de neēe eē: vl neēe eē vel pole: sic eꝫ de celo ⁊ eodē mō de eterno pūt eē certi ⁊ dubitare de ifi^to: ⁊ eꝫ. sic pz ad illud. ¶ Ad aliud de alys ꝓceptib⁹ theologoꝝ. dico q̄ nō sūt certi de ꝓceptib⁹ q̄ialibus. s. de po⁹: ⁊ sic po⁹ hz rōnē ꝓncipy ⁊ ꝓcept⁹ ꝙductiui: ⁊ illud pōt eē cōe abstractuz de ꝓceptu absoluti ⁊ respectiui eodē mō de ꝓprietatib⁹. ¶ Nūc 2° videdū est de solone argumēto q̄ ad tota rōnē. dī enī ad mi. concessa maiore q̄ nō sunt distincti ꝓceptus sz videnī 2°. ¶ Sed ꝫ. naz pbi demōratiue ꝓcessērūt p istū ꝓceptū. ꝑ. ipole est de eodē ꝫ dictoria vificari. q̄ nec certū vel icertū. ¶ Dicit ab aligb⁹ q̄ intell⁹ est cert⁹ de distincto ⁊ idēterminato: sz de vno determinato est dubi⁹. Cōtra. ga ita fuissent pbi certi q̄ de⁹ est etern⁹: vel nō etern⁹ sic q̄ de⁹ est ens: ga certi fuerunt q̄ de⁹ est trin⁹: vl nō trin⁹: sic q̄ est creatū vel increatū: p^m vel nō p̄mū. Eodē mō fuissent certi de icarnatione: ga fuerunt certi q̄ est icarnat⁹ vel nō icarnat⁹. Ex quo pz q̄ cuz certitudinē hēant de ente aliā q̄ de istis q̄ ens hēat vnuz ꝓceptū de q̄ est itell⁹ certus. Alij aūt dicere voluerūt q̄ ille cōceptus est mixtus qō stare nō pōt: ga cōcept⁹ entis est simplr simplex. ¶ Ad arg^m in opp^m pz q̄ de deo nō est nomen ꝓpriū nec vox sicut nec cōceptus: cum conceptus sit quid cōmune ⁊c. ¶ Questio. II.

Ad argumenta in oppositū.

Utrum subm p̄mi p̄ncipy cōplexi hēat eādē rationē formalē in deo ⁊ creatura fz scias reales. Q̄z nō: ga btūs Dionysius dicit q̄ laudaī de⁹ a nobis p remotionē oīum rōnū. ¶ Cōtra. per eūdē ca°. 4°. sic sol cōicat suā lucē sic de⁹ suā entitatē. ¶ Circa istā qōnē sctēdū q̄ in aīa nr̄a est 4^or repire. s. pō^s: spēz ⁊ birū: ⁊ actū. ⁊ spēm siue repītationē. ¶ Ex q̄bus oīb⁹ declaī ꝓpositū. Et ꝑ ex pte po^c arguo sic. vn⁹ po^c vnū est obm p^m ⁊ adeq̄tū: sz ītellecti ua po^c est vna. q̄ ⁊c. ¶ 2° ex pte bitus sic. Suppōito q̄ ens sic subm imediatū metaphysici hīt⁹ arguo sic. Nulla scia pōt demōrare aligd de aliq̄ nisi ꝑ subm ꝓpriū vel ꝑ rōnem ꝓpriā subti sui: sz metaphysica aligd demōrat de deo ⁊ creatura. q̄ ⁊c. hec nō est euasio nisi ꝑ illud dōo q̄ due sūt metaphysice: sed hec nō valz: ga q̄rūcūq̄z ponaī scia non pōt excedere subm suuz. Silr si metaphysicus quo ad nos ita se hz q̄ ꝓbat de deo aligd ꝑ ens. q̄ sequit ꝓpm q̄ nos habemus ꝓceptū aliquē cōez. q̄ ⁊c. ¶ 3° ex pte act⁹ itelligēdi sic. Nullus act⁹ itelligēdi pōt ex se deducē in notitiā alic⁹ creati in quo rō sui obti ꝑmi nō ꝓtineaī: sz pbi babuerunt notitiā de deo. q̄ ⁊c. ¶ 4° ex pte repītatiui sic. Q̄ñcūq̄z aligd cāt ꝓceptū vl dilectionē alicui⁹: opz q̄ ipm ꝓtineat vel ꝓtualr vl formalr: sz repītatiuū cāt in nob ꝓceptū de deo. q̄ ⁊c. Cōstat aūt q̄ repītatiuū in nobis nō pōt ꝓtinere virtualr aligd q̄ sit de deo cū sit ignobilius. q̄ ꝓtinet formalr q̄ est. ¶ Dis suppositis argo argo grāmaticalr. Si q̄ñcūq̄z est cōparatio gradus cōparatiui in aliq̄ subto vl obo: opz q̄ in eo sit ei⁹ rō foīalis in positiuo cui ꝓpponit cōparatio: pz de albedine: ga q̄ vnū dr albū: opz q̄ alius sit albi⁹ foīalr: sz de⁹ est magis ens q̄ creatura. q̄ opz ens foīmalr in vtroq̄z repiri. ¶ ꝑ. sic cōparatiuū ꝓsupponit suū positiuū: sic suplatiuū sub eadē rone: sz de⁹ est supmū ens. q̄ ⁊c. ¶ ꝑ. Oia q̄ ꝓueniūt deo ꝓueniūt sibi sine aliq̄ gradu cōparatiuo vl suplatiuo. q̄ ꝓ opp^m q̄ ꝓueniūt sibi sine aliquo q̄du ꝓueniūt sibi. vel sic: q̄ ꝓueniūt sibi in q̄du cōparatiuo vl suplatiuo nō ꝓueniūt sibi soli. Sz ens est hūs. q̄ foīalr ꝓuenit deo ⁊ creature. ¶ ꝑ. per rōnē reduplicationis arguo sic. Q̄ñ aliq̄ sic se hīt q̄ gcgd ꝓuenit vni inq̄m tale ꝓuenit alteri iquātū tale ꝓuenit eis fm rōnē talē foīalē ⁊ vnaz in eis reptā. reduplicatio enī fit fm rōnē foīalē. Sicut enim gcgd ꝓuenit vni iquātū tale ꝓueniat alteri iquātum tale: ⁊ nō ꝑ eādē rōnē foīalē idē ꝓueniret rōni foīali ⁊ nō ꝓueniret. Sz gcgd ꝓuenit deo iquātū ens ꝓuenit creature iquātū ens ⁊ eꝫ ⁊c. Scōo sic. ex reduplicatione q̄ñcūq̄z aliqua sic se hīt q̄ gcgd repugnat vni iquātū tale repugnat alteri nec̄io si sint eiusdē rōnis foīalr. Sz sic est de deo ⁊ creatura q̄ gcgd repugnat deo iquātū ens repugnat/repugnat creature ⁊ eꝫ. q̄ ⁊c. ꝑbatio minoris: ga eis nō repugnat vt sic nisi nihil. ¶ ꝑ. ex rone diuisionis sic. Jn q̄cūq̄z diuidit aligd vt sic ꝑ rones vel ōias diuisiuas illud hz vnā rōnē formalē. Sz ens diuidit in deū ⁊ creaturas limitatū ⁊ illimitatū. q̄ ⁊c. ¶ Si dicaī q̄ est diuisio vocis in sua signīata. ¶ Cōtra. Ois diuisio vocis in sua signīata est diuisio ad placitū ⁊ imediata. ista aūt nō: sz mediata. q̄ ⁊c. ¶ ꝑ. per naturā diffōnis arguo sic. Q̄ñcūq̄z aligd diffinit ꝑ cōe ⁊ ꝑ ꝫ. hēs: nec̄io illud cōe ꝓuenit alicui cui nō ꝓuenit ꝫhēs. Sed creatura diffinit ꝑ ens ⁊ aligd ꝫhēs. q̄ ens ꝓuenit alicui cui repugnat ꝫhēs. ꝫhēs aūt nō repugnat nisi deo. q̄ ens ꝓuenit deo. ¶ ꝑ. per nām distributionis arguo sic. Nullus termin⁹ equocus est distribuibilis. pz: ga icōueniēter dicit ois canis: sz ens est distribuibile. q̄ ⁊c. ¶ ꝑ. ꝑ nāz ꝫdictionis arguo sic. in equocis nō est ꝫdictio. nā illi ꝓponi ois canis currit nō ꝫdicit ista: hic canis nō currit. Cōstat aūt q̄ isti ꝓponi oē ens est illimitatuz/ꝫdicit ista: hoc ens q̄ est foz. nō est illimitatū. q̄ ⁊c. ¶ ꝑ. per māz sylli arguo sic ad ꝓpositū. nā iste est bon⁹ sylls. Omne ens est bonuz: de⁹ est ens. q̄ de⁹ est bon⁹. Silr oē ens est bonuz/creatura est ens. q̄ est bona. Tūc arguo. aut est idē mediuz in vtroq̄z sylo: aut aliud: aut aliud. Si idē cum dicaī de deo ⁊ creatura. q̄ fm eādē rōnē. Si aliud ⁊ aliud mediū: tūc nec̄io maior ex vtroq̄z sylo est distinguēda: q̄ pz cē falsuz: q̄ est demōratio metaphysica. ¶ Ad arg^m in opp^m: dico q̄ vox est fm rōnes creaturaꝝ ꝓprias nō q̄ales. ⁊c. ¶ Qō. III.

Ad argumenta in oppositi.

Utrū repugnet dīne pfectioni vna rō foīalis dcā in qd de deo ⁊ creatura. Q̄z nō. q̄ fm Dio^m ōs ē sup oia eminēter. ¶ Cōtra. per eminētiā deuenimus i cognitionē dei sibi attribuēdo eminētiā. ¶ Circa istā diffi. q̄nis sunt q̄uoz declanda vel 3°. ꝑ q̄ fm hoc videret q̄ ens eēt gen⁹ q̄ est cōe ⁊ ꝑdicaī in qd. 2° q̄ fm bīn Dio^m repugnat deo bīe prē. q̄ rōnē subibil. 3° q̄ videret aliq̄ rō ꝑ oz deitate. ¶ Ad p^m q̄ ens ꝫbit ꝑ modos intrinsecos: iō nō est genus. pōt tn alr dici ⁊ melr supponēdo aliq̄ rō ifer declarabunt. vz. q̄ ens nō ꝑdicaī in qd directe: nec sic ps eēntial: ita q̄ ꝑdicatio entis magis reducīt ad istā q̄ ꝑdicaī genus de dīa: q̄ ad istā q̄ ꝑdicaī gen⁹ de spē. Jn suppōito qō ifertius declabo pz ad diffi. ¶ Ad p^am pz. q̄ si eēt gen⁹ eēt ps eēntialis: hoc aūt sibi nō ꝓuenit. ¶ Ad 2^m dico: q̄ in trāsēdētib⁹ nō est ꝓprie ps subtiua. ¶ Ad 3^m pz deitas est oīno ꝓpr rō ⁊ ꝓz: q̄ ens nō ꝑdicaī in qd nec est ps eēntialis.

Difficultates reales.

¶ Jō mouent diffi. reales. ꝑ est: q̄ vī tollere creationē: q̄ illud qō ꝑexistit nō vī creari: sz rō entis est hūs. q̄ ⁊c. Eodē mō pbaī q̄ nō pōt annihilari: ⁊ tū totū qō ponit in creatura annihilaī. ¶ Ad ista dico: q̄ qcgd in creatura creaī annihilaī ꝫ est illud nuō idē: sz nō opz q̄ annihileī qcgd est eiusdē rōnis foīalis cū illo. Ex^m de nā specifica q̄ aliq̄s vnitate hz in duob⁹ q̄ꝫ vnū ꝑ ānihilari altero toto remanēte: sic ml⁹ to fozti⁹ pōt eē in istis trāsēdētib⁹. Ultimo pōt dici q̄ qddītas nō ꝓducīt de nihilo nec annihilaī. Sed vt sic abstrahit ab oīb⁹ istis. ¶ Nūc 3° mouent diffi. metaphy. q̄ oē qō est vel est depēdēs vel indepēdēs. q̄ si entis rō est depēdēs nō erit in deo. Si idepēdens nō erit in creatura.

Rñsio.

¶ Dico q̄ rō foīalis nec est depēdēs nec idepēdēs: sz put in spū incorporea in hoīe corpeo. Eodē mō ens in deo ens idepēdēs in creatura depēdēs: sz fm se nō est ꝫ nec illud.

Difficultates theologice.

¶ 4° introducunt dif. theologice. ꝑ sic. Creator siue deus distat in infinitū a creatura. q̄ nō pōt in aliq̄ rōne vna cōuenire. ¶ 5° sic. gcgd est de se foīalr hoc nō pōt esse cōe multis: sed oē qō est in deo est de se foīalr hoc. q̄ ⁊c. Item a simplr simplicib⁹ nō pōt abstrahi vnus cōis cōceptus: sed deus ⁊ creatura sunt hūs. q̄ ⁊c. Itē ab extremis ꝫdictionis nō pōt abstrahi cōis cōceptus: sed de⁹ ⁊ creatura sunt hūs. q̄ ens ad se ⁊ nō ad se: ab alio ⁊ nō ab alio. q̄ ⁊c.

Rñsio.

¶ Ad p^m dico: q̄ distātia nō accipit nisi pro q̄titate virtutis. vī infinita bene arguit excessuz in virtute: sed nō diffōmitatē in rōne qddītatiua. ¶ Ad aliud dico: q̄ in deo bn̄ sunt quedā rones cōicabiles: ⁊ nulla illaz est de se: hoc ens est buiꝰ. Quedā aūt incōicabiles sicut infinitas: ⁊ illa forte est de se hoc. ¶ Ad aliud q̄ si ens eēt pars eēntialis ⁊ qddītiua arg^m esset difficile. Sz dico vt postea declabit q̄ ens nō est pars eēntialis nec qddītatiua. q̄ ⁊c. ¶ Ad aliud dico q̄ ab extremis ꝫdictionis posse abstrahi aligd pōt esse dupl vel fm se ⁊ foīmalr: ⁊ sic nihil pōt abstrahi. vel fundamētalr: ⁊ sic bene: mō deus ⁊ creatura fundamētalr sūt ꝫdictoria nō foīmalr: sicut albedo ⁊ nigredo ⁊ oīa oppositā.

Ad argumenta in oppositū.

¶ Ad rōnē in oppositū: dico q̄ deus eminētius est oīs creatura q̄ sit fm rōnē specificā: q̄ oīs talis eminētius cōtinet in deo q̄ in seipso. ¶ Questio. IIII.

De mō vniuocationis entis.

Uīso de vniuocatione entis. Nūc videdū est de mō vniuocationis. Et circa h q̄runt 4^or qones. q̄rū p^a est. Utrū ens dicaī qddītatiue de dīna eēntia pcise ⁊ vltimate. Q̄z nō. Aug⁹ in lib° de vitate. q̄lis est cōparatio lucētis ad lucē: ita eēn ad ens. Sz ibi lux tn denoiatiue: tē dī de lucēte. q̄ ⁊c. ¶ Cōtra. Aug⁹ 5° de tri. dic q̄ eē ꝓprissime dī de deo. ¶ Circa istā qōnē pono q̄uoz ones. ¶ Pma q̄ ens nō dī qddītatiue de aliq̄ simplr simplici. ¶ 2ª q̄ non de ꝑ diuersis. ¶ 3ª q̄ nec de passionibus. ¶ 4ª q̄ nec de vltimis differetijs. ¶ De pmo est sciendū q̄ Sco-

Circa. q. q̄uoz ponunt ꝓclusiones.

Sciēduz.

I tus vocat ꝛceptũ simplr simplicẽ qui nõ est resolubilis in alios cõceptus sic in quãtitate illud est simplex qõ non est amplius diuisibile: vt pz de pũcto qui nõ amplir resoluit. Qz aũt aliqd tale sit, pbaf. ga si nõ: tũc erit pcessus in ifinitũ in ꝛceptib⁹ foralibus ⁊ rõnib⁹ gdditatiuis: iter quos est ordo essentialis: qõ falsuꝫ est: hoc supposito, pbaf. ppositũ cuidẽter sic. Qñcũqz aliqd supponitur includit gdditatiue in aliquo iferiori, illud est resolubile in rõnẽ cõez ⁊ ppriã. boc pz, ſz nullũ simplr simplex est resolubile. g̃ ꝛc. (C z⁹ ꝺ q᷑ de ꝑ diuersis nihil ꝑdicaf in qd: ⁊ ꝑ expono qd sit ꝑ diuersuꝫ. vbi sciẽdũ q᷑ qñcũqz aliq᷑ zueniũt ⁊ ꝺnt: tũc necio est deuenire ad aliq᷑ in illis inclusa que ita ꝺnt q᷑ in nullo zueniũt: aliogn eẽt pcessus in ifim. tale aũt vltimũ vocaf ꝑ diuersuꝫ. Tũc argr ꝑ z⁹ ꝺne sic. Qñcũqz aliq᷑ zueniũt in rõne entis ista in aliq᷑ zueniũt: ſz ꝑ diuersa il nullo zueniũt. g̃ ꝛc. (C 3⁹ ꝺ de passiõib⁹ pbaf sic. Nulla ꝓpa passio est pfectior suo subo: ſz si ens includereſ i suis passiõib⁹/passio eẽt pfectior ente ex additione sue ꝓpe passionis: seu rõnis ei⁹ q᷑ addit rõni entis: ga gcgd includit aliqd ⁊ ampli⁹ est pfecti⁹ pcise illo mõ. (C 4ª ꝺ de vltimis ꝺiuꝫ pbaf sic. Ultie ꝺie sũt ꝑ diuerſe. ꝑ aũt diuersis nihil est cõe. g̃ ꝛc. pbaf ẽt qꝺ nõ in ꝓmis: ga qõ ꝺicit ime[tc] in aliq᷑ nõ includit in eis. B pz. ga tũc nugatio eẽt addẽdo diuidẽs diuiſo: ſz ens dicit ime[tc] in ꝓmas ꝺiuas. g̃ ꝛc. (C Sed ꝺ ista 4ª. (C ꝓtio sic. Oẽ cognitũ resoluit in rõnẽ entis: ga qõ nõ est ens nõ pot cogſci: ſz simplr simp[r] pot cogſci. g̃ est ens. (C z⁹ sic. ꝓtio diuersis aut est ens: aut nihil. nõ nihil. g̃ ens. (C 3⁹ sic. Nulla ꝑdicatio in abstracto est ṽa nisi gddi[ua]. Sz in abstracto veritas recipit ꝑdicationẽ entis. g̃ ꝛc. (C 4⁹ sic. Rõ vltime ꝺie est specifica: ſz illa includit ens, nã rõnale est ens. g̃ ꝛc. (C Ad z[m] ꝺico qꝺ z⁹ est resolo. vna in ꝓtes eẽntiales. ſ. ista est in eẽn[a] ꝑdicabili illa in qb⁹ resoluit aliq᷑ ita qꝺ illo mõ ꝺsir de eis in qd. Alia resolo est qñ res resoluit i ꝓza q᷑ nõ sunt ꝓtes eẽntiales: ⁊ talia ꝓza nõ opz qꝺ dicanf de eis in qd: ſz solũ resoluunf in ea. (C Ad aliꝺ ꝺico qꝺ est ens: ſz nõ gddi[uc]: ſz trĩ nõ sũt nihil gddi[uc]. ꝺictoria. n. circa aliqd cũ ꝺditione seu determinatione aliq᷑ pdũt nãz ꝺictionis sic albũ ⁊ nõ albũ sũt ꝺictoria: ⁊ iõ absol[tc] de q᷑lz ꝺ alterũ: ſz hõ cũ ista additiõe ꝑ se vl gddi[uc]: nec est alb⁹: nec nõ alb⁹. (C Ad aliꝺ arg[m] ꝺico qꝺ in abstractis nõ solũ inuenif ꝑdicatio vera gddi[ua]: ſz etiã idẽtica: sic pz in ꝺinis: ſz alr. hic ⁊ in diuinis reperif idẽtice ꝓp infinitatẽ. Sz B ꝺcedit pp cõita tẽ alteri⁹ extremi excedẽr: sic est ens. (C Ad 4.[m] ꝺico qꝺ p[r] ꝺie ꝺnr ille ꝑ q᷑s ꝑ diuidif ens: sic abstractũ ⁊ respectiuũ: ⁊ in talib⁹ nõ itelligif ens gddi[uc]. Alie sunt vltie ⁊ iste ꝺnr idiuisibiles, ꝓprietates vel specifice ꝺie: nõ tñ oẽs nisi ille q᷑ capiunf ab vltima realitate: ⁊ ylr oẽs ꝺie ad q᷑s stat vltima resolo ꝛceptũ gdditatiuaꝫ oẽs tales voco vltimas: ⁊ in ifis nõ includif ens gdditatiue. rõnale aũt nõ accipif ab vltia realitate: ⁊ iõ nõ stat in eo resolo: ſz nomẽ resolutur. (C Alie sũt 4.[or] ꝺnes cuiuſdã doctoris Tho. anglici q᷑ non videnf ꝑdictis oppo[tc]. ꝑª est qꝺ ens nõ includit i aliq᷑ ꝓito gdditatiue. zª qꝺ nõ in aliq᷑ gẽe subalterno. 3ª qꝺ nõ i specie spãlissima. 4ª qꝺ nõ in aliq᷑ idiuiduo alicui⁹ ꝓpti. (C ꝑª ꝺ pbaf qꝺ gña[ma] sũt ꝑª: q᷑ sũt alr ꝑª nõ resoluunf in aliq᷑ ꝓza gddi[uc]. Si aũt ens resolueret in ista sine includeret in istis gddi[uc] sequeret qꝺ eẽnt resolubilia. g̃ ꝛc. (C 3ª ꝺ pbaf. ga q᷑cũqz due rõnes foiales includunf in aliq᷑ gdditatiue: opz illas subordinare ita qꝺ vna includaf in altera. Sed in gẽe subalterno includit gen⁹ ꝑdicabile. Certũ est aũt qꝺ in illo nõ includif. g̃ ꝛc. (C 3ª ꝺ pbaf: ga rõ diffinitiua cõstat ex gẽe ⁊ ꝺia. ſ. ꝺpẽi spãlissime. Sz ens nõ est gen⁹ nec ꝺia. g̃ nec i eis includif. (C 4ª ꝺ pbaf de idiuiduo: ga tota gddi tas idiuiduaꝫ est spẽs: ſz in specie nec includit ens. g̃ nec in idiuiduo aliq᷑. (C Sz B occur. 4ª dif. ꝓtia est de ꝓzi ⁊ posteriozi: ga illa q᷑ nõ ꝺnr in qd nõ sunt ꝓza eis. Sz ens nõ ꝺ in qd de ꝑdictis. g̃ nõ est ꝑus: qꝺ est mãifeste fl'm. (C z⁹. qz oẽ ꝑdicatũ vel est ꝑ se vel ꝑ accñs: ens nõ ꝑdicaf ꝑ accidẽs. g̃ ꝑ se. si sic. vel g̃ in ꝑ⁹ vel i z⁹. si in ꝑ: bẽs ꝓpo⁹. g̃ i qd. si in z⁹ cũ oẽ ꝑdicatũ i z⁹ sit ꝑ se accñs ⁊ posteri⁹. g̃ ens ẽt tale: qꝺ est fl'm. (C 3ª difficultas q᷑ vꝛ qꝺ ꝑdicatio gñis de ꝺia sit ꝑ accñs. g̃ si ꝑdicaf ꝺia ens de ꝺia. g̃ ꝑdicatio ꝑ accñs. (C 4ª ẽ de ꝑdica[nc] vniuoca. Sz qꝺ ꝑdicaf vniuoce nõ ꝑdicaf ꝺnoiatiue. g̃ ꝛc. (C Ad ista. Ad ꝑ[m] ꝺico negãdo illꝺ qꝺ assumif. ſ. qꝺ illud qꝺ nõ ꝑdicaf gddita[uc] nõ possit eẽ ꝑus. nã certũ ẽ qꝺ gen⁹ nõ ꝑdicaf de ꝺia gddi[uc]: ⁊ tñ ẽ ꝑus. cõcedo. g̃ qꝺ id qꝺ ꝑdicaf i gd est ꝑus ⁊ nõ oꝺ. (C Ad z[m] ꝺico: qꝺ ꝑdicaf vt ꝑdicaf. z⁹ nõ: ſz ꝺ ꝑ nõ directe: ſz tñ reductiue. (C Ad 3[m] ꝺico: qꝺ gen⁹ nõ ꝑdicaf de ꝺia ꝑ accñs: ſz ꝑ se: ga eẽntial' ozdo ẽ iter ꝺiaz ⁊ gen⁹: ⁊ ille ozdo ẽ ꝓz ozdie gñis ad spẽz: qz ozdo gñis ꝑ ꝺiaz ad spẽz ẽ ꝑ ꝺiã. Si g̃ ꝑdicaf gen⁹ de spe ⁊ ꝺ ꝺia: nec ꝑdicaf ꝑ accñs: ſz ꝑ se. Et ille ozdo eẽntial' ẽ sic ozdo: qñ vna ps eẽntial' ꝺ de aliq᷑ ꝑdicaf ⁊ reducit ad ꝑ[m]. (C Ad 4.[m] ꝺico: qꝺ z⁹ ẽ ꝑdicatio ꝺnoiatiua. vna q᷑ accipif a posteriozi ⁊ ab accñte: ⁊ illa nũq᷑ ẽ vni[ca] sic a iusti tia ꝺ iust⁹. Alia ẽ q᷑ eẽntial' accipif a ꝓzi: ⁊ ista ꝑt eẽ vniuoca: qz reducit ad ꝑ[m] modũ sic ꝑdicatio gñis de ꝺia: ⁊ sic ꝑdicatio trãscẽdẽtiũ q᷑ ẽ ve vniuoca. (C Ad qõnẽ igr ꝺico: qꝺ eys nõ ꝺ i qd de ꝺina eẽn[a] sic ps eẽntial' vel sic gen⁹ de spe. Sz de tali mõ de ꝺina eẽn[a] sic ꝺ gen⁹ de ꝺia. B ꝓbo. qñcũqz aliqd includit i gdditate alic⁹ sic ps eẽntial': illud ẽ ꝑus co. ſz nihil ẽ ꝑus ꝺinitate. g̃ nihil includit i gddi[tc] ꝑ[or] sic ps eẽntial'. (C z⁹ sic. ꝺina eẽn⁹ ẽ pfectio simp' simp[r]. Sz pfectio q᷑ ẽ simp' simp[r]: nõ includit aliqd tãq᷑ sui ptẽ. g̃ ꝛc. (C 3⁹ sic. i nllo ꝑ diuerso includit rõ gddi[ua] alic⁹ ꝑnis: ſz ẽ ꝑ diuersa: vt postea videbif. g̃ ꝛc. (C 4⁹ sic sic ꝺio⁹ ꝺic. ꝺina eẽn⁹ est sic radix oiuz pfectionũ a q᷑, ꝓcedit flozes pfectionũ ꝺ uinoz. Sz nihil ꝑt eẽ radix illi⁹ qõ ẽ ꝺe gdditate illi⁹. g̃ ꝛc. (C Sc ꝺz B sũt 4.[or] ꝺicẽda: qd ꝺz affirma[uc] de ente q᷑re nõ ꝑdicaf gddi[uc] sic alia supioza. Dico qꝺ, pbatũ ẽ cuidẽter qꝺ ens nõ ꝺ gddita[uc]: ſz denoiatiue de ꝺina eẽntia. Si aũt ponereſ icludi gdditatiue eẽt illꝺ itimius exñs q᷑ de⁹. (C Sz ꝺ B rõ entis ꝺ gdditatiue ꝺ B ente. ſ. ꝺ ididuo entis. g̃ solũ illꝺ. g̃ itimi⁹ ens q᷑ de⁹. (C ꝓterea aĩal ꝺ gddi[uc] ꝺ hoie. g̃ aĩal erit itimi⁹ ens q᷑ de⁹. (C Ad ꝑ[m] negaf ꝺna ista. ſ. qꝺ B ens ẽ magis ens q᷑ de⁹: qz magꝭ ⁊ min⁹ attẽdunf penes q᷑ti tatẽ ṽutis. rõ aũt entis ẽ ꝑ se ꝑz. Sz ꝺices qꝺ B ens ẽ ꝑ se ꝑus solũ ẽ itimi⁹ ens q᷑ de⁹ sic arguef. Dico qꝺ nõ vꝛ ponẽ tãtã idẽtitatẽ iter deũ ⁊ ens sic iter idẽ ad seipꝺ. (C Ad aliꝺ ꝺcedif: qꝺ potẽtiozi mõ q᷑ ad nos bõ ẽ aĩal q᷑ de⁹ ẽ ens: qz i ꝑ ꝺõi ꝑ se tũc ille modus idẽtificat⁹ ẽ potioz simplr. (C z⁹ ꝺico: qꝺ qz ly supi⁹ ꝺlusꝫ ꝑ ꝺias nõ sit de gdditate illaꝫ tñ vꝛ q᷑ sit de gdditate ꝺstituti. g̃ ens diuisuꝫ ꝑ respectiuũ ⁊ absolutũ nõ ẽ de gdditate illoꝫ

I Rñdeo. bil est eis cõe. ¶ Ad ista rñdeo ⁊ dico ad p̃m q̃ due cãe alteri⁹ rõnis nõ pñt hic oĩno eosdẽ effect⁹ q̃tũ ad eẽ simplr q̃tũ ad vnã. Et ad eẽ fm qd q̃tũ ad aliã nõ est icõueniẽs. Sic de⁹ pduxit lunã q̃tũ ad eẽ simplr. Sol aũt ꝯtinue cã pducit q̃tũ ad eẽ lucidũ qõ est eẽ fz qd re⁹ pñt eẽ. ¶ Ad 2m dico q̃ in cogne abstractiua: lz nihil ꝓducaĩ q̃tũ ad eẽ simplr nisi act⁹ vl spẽs: rñ q̃tũ ad eẽ cognitũ ipsa nõ ꝓduciĩ sz gdditas. p̃m aũt ꝓduci nõ est cogĩci: sz 2m. ¶ Ad 3m dico q̃ in cogne ituitiua aliqd ꝓduciĩ ab actu: ga eẽ cognitũ: ⁊ istud est foẽal'r in obto. ꝓducĩ aũt p actũ: ⁊ p ons nõ est act⁹ q̃ ꝓduciĩ solũ fz eẽ reale. ¶ Ad 4m dico q̃ 2a est eẽ fm gd. vnũ qõ diminuit de rõne determinati: ⁊ illõ est de quo dixi ꝺnẽ negatiuã ꝑus. Aliud est eẽ fz gd qõ nõ diminuit sz dimittit: ⁊ hõ est eẽ cognitũ. Nõ. n. diminuit rẽ cui⁹ est: lz. n. nõ ponat eẽ q̃tũ ad eẽ existẽ: ga nõ se⁹ est cognitũ. g̃ est: ⁊ tñ rõnẽ foẽalẽ nõ diminuit sz dimittit.

Scõz gd duplr.

Aliter. K ¶ Aliter ꝑt dici q̃ eẽ cognitũ põt accipi 2a foẽal'r: ⁊ sic dico q̃ forte nõ est nisi ens rõnis diminutũ. Alio⁹ sumit̃ p substrato: ⁊ isto mõ est eadẽ gdditas q̃ est in re. ¶ 2a ꝺ ꝓncipalis quãtũ ad aliõ dubiũ. Utrũ si dicaĩ fm eãdẽ rõnẽ de abstracto ⁊ respectiuo. dico q̃ sic. Et ad ℬ mlte rõnes ꝑus facte vadunt.

3a pclo. Circa 2m videndũ.

Difficul/tas. Rñdeo ¶ Arguo tñ alr sic. ꝺ codẽ ⁊ sub eadẽ rõne foẽali ipole est intellm eẽ certũ ⁊ dubiũ. Sz intellis cert⁹ de dĩna pson q̃ sit ens: dubius tñ virtũ abstracta vl respectiua. g̃ vr q̃ aliũ ꝯceptũ bẽat. ¶ Sz ℬ vr eẽ vna diffi. ga tũc est dare aliquã rẽ q̃ nõ erit ad se nec ad aliõ qõ ẽ ꝺictio. ¶ Ad ℬ ego dico sic dõz est de ꝓdiuidẽtib⁹ aut q̃ eẽ q̃tũ ime⁹ fuit: ga. s. nõ est dare mediã rõnẽ aliquã sz est dare solã rõnẽ abstrabẽtẽ ab vtroq3 didẽtiũ: sic nũer⁹ par vel ipar: ⁊ nec ẽ ipole imaginari vnũ nũer̃ q nec ẽ par nec ipar: ⁊ tñ rõ foẽal' nuĩ abstrahit ab vtroq3. Silr de aĩali re⁹ rõnalis ⁊ irrõnalis q̃ ab vtroq3 abstrahit. ¶ Sed ꝺ. oẽ qõ est vl'est ad se vel nõ ad se: hec sunt extrema ꝺictionis. Ens g̃ p te nõ est ad se: ga abstrahit ab eẽ ad se ⁊ ad aliõ. g̃ nõ est ad se: sz eẽ qõ nõ est ad se/est ad aliud. g̃ oẽ ens est ad aliud.

Contra. L Rñdeo. ¶ Rñdeo q̃ extrema ꝺictionis applicaĩ ad aliqua ime⁹ ꝺria: opz sp illa distiguẽ: ga vnũ ꝺictor̃ꝝ dr de vno ꝺrior̃ ad que applicaĩ ꝺictoria: ⁊ dr de cõi abstracto ab illis ꝺrys ⁊ diuiso p ꝺria: sz alr ⁊ alr: sic nõ ad se vl nõ ad aliõ alr dñr de respectiuo: ga nõ est ad se ⁊ abstracto: ga nõ est ad aliud ⁊ alr de cõi diuiso. ¶ 3a ꝺ ꝓncipalis q̃tũ ad 3m dubiũ. Utrũ fm eãdẽ rõnẽ foẽalẽ dicaĩ de suba ⁊ accĩte. hic breuit dico q̃ sic: ⁊ p eadẽ rõnes q̃s feci supr: ⁊ maxie p rõnẽ fundamentalẽ de cõceptu certo ⁊ dubio.

Difficul/tas. Rñdeo ¶ Sz ℬ est vna diffi. ga q̃ñcũq3 aliq̃ duo sic se bñt q̃ tota entitas vni⁹ est ĩ attributione ad aliõ/de illis nõ vr eẽ ens fm rõnẽ foẽalez: ⁊ hõ sũt suba ⁊ accĩs. g̃ ꝛc. ¶ Rñdeo ⁊ dico q̃ rõ est ad opm: ga q̃ñ aliq̃ duo sic se bñt q̃ tota entitas vni⁹ est in attributione ad aliõ ens dr de eis fz eãdẽ rõnẽ foẽalẽ: hõ sũt suba ⁊ accĩs ꝛc. ma. acceptã ego ꝓbo: ga fz Aug.⁹ de tri. oẽ qõ relatiue dr est aliqd ad se: ⁊ ita se⁹ q̃ erit ens foẽal'r.

M 4a pclo Circa 4m videndũ. ¶ 4a ꝺ de ente in po⁹ ⁊ ente in actu. Utr̃ dicaĩ ens vniuoce de ipsis. Rñ q̃ 2a est po⁹ ad pñs ꝺsiderãda. s. po⁹ obtiua ⁊ po⁹ subtiua: ⁊ de po⁹ subtiua nõ est difficultas magna: ga eedẽ rõnes q̃ facte sũt ꝓbarẽt ℍ: sz de po⁹ obtiua de q̃ est maior difficultas/dico q̃ sic: qõ ꝓbo ꝑ sic. Act⁹ ⁊ po⁹ nõ diuersifiĩ cãt eẽntiã. nã eadẽ est diffõ boĩs ĩ actu ⁊ in po⁹. g̃ ꝛc. 2o sic. dr̃ie diuisiue nõ variãt rõnẽ foẽalẽ: sz ens diuidit̃ p po⁹ ⁊ actũ. g̃ ꝛc. 3o sic. q̃ st idẽ nuõ bñt eãdẽ rõnẽ foẽalẽ. Sz gũe vl'aliqõ aliõ q idẽ nuõ ẽ ĩ po⁹ ⁊ ĩ actu. g̃ bñt eãdẽ rõnẽ foẽalẽ. g̃ ꝛc. 4o sic. modus itrisec⁹ nõ vr variare rõnẽ foẽalẽ cui⁹ est mod⁹. ℍ pz: ga rõ gddi⁹ abstrahit a mõ: sz act⁹ ⁊ po⁹ abstrahit a po⁹ sũt modi itriseci. g̃ ꝛc.

Contra. ¶ Duic cõrñdẽt q̃dã difficultates. ꝓma Utr̃ ℍ disio sit gddi⁹. ¶ Ad ist̃as dico q̃ nõ itelligendo de po⁹ subtiua: ⁊ rõ est ga diuisio gddi⁹ vr cũare totũ diuisu3: q cd aũt est nõ est nñ in po⁹ subtiua vel ĩ actu: sz itelligẽdo de po⁹ obiua ⁊ de actu sibi oppo⁹ põt dici q̃ sic vt disio gdditatiua põt extẽdi ad disiones p modos itrisecos gdditatis/vel ẽ actu/vel ẽ po⁹ sic itelligẽdo po⁹. ¶ 2a dif. est si sit foẽal'. ista disio foẽalis itelligẽdo p foẽalẽ disionẽ illã q̃ didiĩ aliq̃ rõ foẽalis manẽs eadẽ in vtroq3 didẽtiũ. ¶ Dico q̃ sic. q2 ens dr̃ fz eãdẽ rõnẽ foẽalẽ de ente ĩ actu ⁊ de ente ĩ po⁹. Sz q̃ñcũq3 rõ foẽalis dr̃ de duob⁹: de vno simplr ⁊ de alio fz gd/illa nõ dr̃ de eis fz eãdẽ rõnẽ foẽalẽ: sz sic est de ente ĩ actu ⁊ de ente ĩ po⁹: q2 de ente ĩ actu dr̃ qõ est simpr. nõ aũt de ente qõ est ĩ po⁹. g̃ ꝛc. ¶ Ad istꝺ dico ꝑcedẽdo maiorẽ: sz negãdo mi. Ad qõ ĩtelligẽdũ sciẽdũ ẽ: q2 aliõ ẽ dicẽ de aliq̃ q̃ sit put̃ ẽ dicẽ 3m adiacẽs. aliõ dicẽ q̃ sit ens vl suba put̃ ẽ dicẽ 3m adiacẽs. Dico g̃ q̃ sz de ente dicaĩ ĩ po⁹ q̃ nõ sit ens simpr ⁊ ꝺ ente ĩ actu q̃ sit ens simplr fz q̃ sz ce/dicẽ 3m adiacẽs: tñ alio mõ accipiẽdo sz ce/put est 2m adiacẽs nec sic dr̃ fm q̃ est copula re⁹ entis vl sube vl alio⁹ ꝑtiu⁹ eẽntialiũ. vñ dico q̃ ens ĩ po⁹ ẽ simplr ens ⁊ simpr suba: sic ens ĩ actu. Et ista ĩ po⁹ est simpr̃ va bõ ĩ po⁹ ẽ simpr̃ bõ: ⁊ ista ẽ fla. bõ ĩ po⁹ fz gd ẽ bõ: ⁊ sic de alys. ¶ Ad rõnẽ ĩ oppm̃ pz ex dictis. ¶ Qõ. VII.

Utrum rõ entis bẽat rõnẽ gẽis. Qr sic. q2 fz Boetiũ duo ꝑtia manẽt ĩ dinis. s. suba ⁊ relo. g̃ a silĩ poterit rõ entis eẽ genus: ⁊ sic cũ ꝓdicẽ vt ad se erit ꝓdicatio subẽ. Cõtra Aug⁹ dicẽ q̃ de⁹ nõ ẽ ĩ gẽe. ¶ Circa istã qõnẽ sũt due vitates de tri. p⁹ q̃ ens nõ est gen⁹. Ad ℬ adduc̃t mlte rõnes. p⁹ est illimitatio: sz ista nõ vz. q2 si eẽnt ifinita obta vel ifinite spẽs aĩalis adhuc aĩal cẽt gen⁹. Si dicas q̃ itelligis illimitationẽ: q2 ad rõnẽ gẽis regrit̃ q̃ non ꝓdicẽ ĩ gd de ꝺria: fz ens dr̃ in gd de oib⁹: ℍ nõ vz: q̃ ℬ est supius oñsuz foze fl'm. Jõ ad alia q2 distingueret vel diuideret p modos itrisecos. s. p finitũ vel ifinitũ. Sz istud nõ ipedit: q2 talia nõ ipediũt ꝓdicatiõẽ gddi⁹ atiuaz. Dico q̃ tota rõ gre ens nõ ẽ gen⁹: q2 ens nõ ꝓdicaĩ ĩ gd sic̃ ps eẽntialis. Illud g̃ q̃ respicit p⁹ rõ gẽis est ꝓdicatio per modũ partis eẽntialis: sz illud nõ est ĩ ente. g̃ ens nõ est gen⁹. mas. satis fuit ꝓbata supr⁹. ¶ 2a vitas declanda est q̃ de⁹ nõ ẽ ĩ gẽe: qõ declaĩ ab aliq̃b⁹: q2 nullũ ifinitũ põt esse in gẽe. Et ab alys: q2 act⁹ ꝑmus nõ põt eẽ in gẽe. Ab alys q2 tũc de⁹ eẽt cõposit⁹. Sed p⁹ rõ nõ ꝛcludit: q2 nõ saltaĩ gn ꝑnitas nõ possit eẽ in gẽe: q2 nõ est foẽal'r ifi⁹/nõ vz. ¶ 3a q2 ꝑus repugnat gdditati eẽ in gẽe vel cõuenit q̃ itelligiĩ eẽ act⁹ vel po⁹. Nec 3o vz. q2 nõ opz q̃ sit cõpm̃ illud qõ est ĩ gẽe sed sufficit q̃ bẽat plẽs rõnes foẽales: lz nõ cõponãt. Dico g̃ q̃ de⁹ nõ est in gẽe: q2 oẽ illud qõ est in gẽe ĩcludit gen⁹ tanq̃ ptẽ eẽntialẽ. deo aũt repugnat ĩcludere aliq̃ suptus tanq̃ ptẽ eẽntialẽ: q2 ẽ simplr simpr: ⁊ p ons irresolubilis.

Quamor difficul. p⁹

¶ Sz hic sunt q̃tuor difficultates. ꝓma est cũ ens ꝓdicẽ vt superius. cui⁹ ꝓprietatẽ hz magis gẽis vel spẽi. Ad hoc dico q̃ magis hz rõnẽ ꝑticiĩ. Et ratio est ista q̃ gen⁹ ꝓdicaĩ in gd de eo qõ addit ꝑs supra genus sit: itelligẽdo q̃ ꝓdicaĩ de specie q̃ hz vnã rõnẽ foẽalẽ ꝓstitutã ex gẽe ⁊ ex addito qõ est ꝺria siue rõ foẽalis. Spẽs aũt nõ sic. nõ. n. idiuiduũ addit ad spẽz nisi ꝓprietatẽ idiuiduale. sit enĩz illud de q̃ ꝓdicaĩ in gd ens nõ addit ac ens nisi ꝓpetatẽ idiuidualẽ: q2 ens nõ ꝓdicaĩ ĩ gd ꝓpe nisi de ℬ ente qõ nõ addit rõnẽ foẽalẽ ad ens. ¶ 2a dif. ẽ. vtrũ ens ĩ qõlz bẽat suũ ididuũ. Dico q̃ sic ⁊ nõ solũ ens: sz oĩa trãscẽdẽtia. s. vez ⁊ bonũ: ⁊ ℬ ꝓbat sic. Quecũq3 hñt rones foẽales distictas ex se/vbicũq3 iuenĩt illę rones foẽales eodẽ mõ distiguunt̃ in iferiorib⁹. Sz trãscẽdẽtia sũt hõ. g̃ si ĩ abstracto distiguunt̃: ita in q̃lz ididuo distiguunt̃. Nã q̃cũq3 ĩ [illegible] distiguunt̃ fz rones foẽales distiguunt̃ ĩ iferi[illegible]. g̃ ꝛc. ¶ 3a dif. ẽ. Utrũ ens dicaĩ ime⁹ de suis iferiorib⁹. Et ad ℬ dico q̃ sic. q2 iferi⁹ ad ens nihil vr addere nisi mo⁹ itrisecũ. Sz ꝑ ẽ cõ patio foẽal'r rõnis ad modũ suũ itrisecũ q̃ ad q̃cũq3 rõnẽ foẽalẽ. Maior pz. q2 ℬ dinitas nihil vr eẽ nisi mod⁹ itrisec⁹

A 4a istius cui⁹ ẽ dinitas vel cui⁹bec dr̃ dinitas. ¶ 4a diffi. est. Utr̃ tale ididuũ ent⁹ sit ĩ aliq̃ ꝑtio. dico q̃ nõ: q2 ꝺ oi qõ est ĩ gẽe dr̃ gen⁹ ĩ p⁹ᵉᵒ dr̃ ꝑ se. Si g̃ ℬ ens cẽt ĩ gẽe cũ ens ⁊ ℬ ens sint eiusdẽ rõnis gen⁹ dicerẽt ĩ gd ꝑ se de illo. boc aũt est fl'm. ꝓbo: q2 qñ aliq̃ duo sũt eiusdẽ rõnis foẽal' gd dr̃ ꝑ se de vno ⁊ de reliq̃. Sz ens ⁊ ℬ ens st eiusdẽ rois foẽal'. g̃ si gen⁹ dicerẽt ĩ gd p⁹ᵉᵒ ℬ ente ⁊ sil'r de ente: ℬ ãt ẽ fl'm. ¶ Sz h ẽ vnũ dm̃. Utr̃ oia q̃ st ĩ linea ꝑtiali bẽant ꝓpa ididua. Dico q̃ sic ⁊ ℬ ꝑ eadẽ rõnẽ foẽalẽ ꝑ quã ꝓba tũ ẽ de ente: q̃cũq3. s. distiguunt̃ ꝛc. Ex ℬ appet verã cẽ regulã logicor̃ q̃ vnũqõq3 ꝑdicaĩ de suo indiuiduo magis bz rõnẽ speciei q̃ generis ꝛc. Ad rõnez factã in opm̃ dico q̃ Boetius vez dicit q̃ in deo sunt duo gña vel ꝑdicamẽta ℬ est solũ duo modi ꝓdicãdi ꝛc. ¶ Qõ. VIII.

Utruz ens analogice dicaĩ de illis de gb⁹ dr̃. Dico q̃ bic sũt 4or̃ mõi dr̃i. Quidã dñt q̃ vniuoce dr̃ q2 fz vnã rõnẽ. Aliq dñt equoce: q2 fz diuersas rõnes. Quidã est qõ ambigue fz rõnẽ vnã dr̃ de duob⁹ ꝓfecti⁹: tñ de vno q̃ de alio. Aliud ẽ analogũ qõ dr̃ de vno ꝑ se de alys ꝑ attributõez ad illõ. Et istꝺ reducĩ ad equocũ. Jstis ãt ꝑmiſsis dr̃ q̃ ois tm in⁹ vel ẽ equoc⁹: vel vniuoc⁹: q2 qñ aliq̃rũ dant diffones ꝑ ꝺria ime⁹ st ꝺria ime⁹: sz hõ sũt vniuoca ⁊ equoca. ¶ Sz ℬ ẽ difficilꝭtas. An ens dicaĩ eq̃lr de suis iferiorib⁹ vel ieq̃lr. ¶ Ad istꝺ rñdẽt p 4or̃ ꝺnes. p⁹ ẽ q̃ ens nõ ꝑdicaĩ fz magis ⁊ min⁹. 2a est q̃ nõ ꝑdicaĩ fz ꝑus ⁊ posteri⁹. 3a q̃ nõ ꝑdicaĩ ineq̃liter. 4a q̃ nõ ꝑdicaĩ dissimilr. Oẽs iste ꝛclones vna rõne ꝓbanť. Qñcũq3 est aliq̃ ratio eẽntialis ꝑor nõ põt variari p posteri⁹. Sed q̃titas ẽntis fm quã attẽdit magis ⁊ minus: ꝑus ⁊ posteri⁹ eq̃le ⁊ ieq̃le sile ⁊ dissimile: hec sũt oia posteriora ente: ⁊ in istis de gb⁹ ꝑdicaĩ ens. g̃ nõ variãt ꝑdicaĩ entis q̃ est eẽntialis. Qñ g̃ addit ꝑfecti⁹ ens est aliq̃ posteri⁹ ente: ⁊ p ons ĩ illo ꝑori in q̃ sit ꝑdicatio entis ipa erit vnifozmis ꝛc. ¶ Qõ IX.

C Utruz sit aliq̃ res cõior ente trãscẽdẽs. ¶ Circa istaz diffi. duo sũt q̃ faciũt dm̃. ꝑm ẽ distributio. Oẽ eni q̃ distribuit̃ p aliq̃b⁹ est cõius eis. Sz ℬ qõ dico positiuũ ꝑm̃ distribuit̃ p ente: ⁊ p alys ab ente. s. p vitate bonitate. dicim⁹. n. q̃ oẽ positiuũ distribuit ꝑ ente: ⁊ p alys ab ente ꝺictis. 2m faciẽs difficulꝭ est nũeratio. oĩa. n. q̃ illa numerant̃ ĩ aliq̃ 3o opz q̃ illõ cõe sit eis. Sz nos numeram⁹ rõnẽ vi ⁊ boni ⁊ entis ꝺbo q̃ sũt tres rõnes. g̃ ꝛc. ¶ Pono g̃ 4or̃ ꝺnes. p⁹ est ℬ q̃ nlla rõ p⁹ cẽtẽtionis sit cõior: tñ aliq̃ rõ scdẽ itẽtionis ẽ cõior ente. ℬ ꝓbo. Accipio. n. ꝑfectionẽ simplr ⁊ diffõnẽ ei⁹ iste ꝛcept⁹ vel illa rõ ẽ cõior ente ⁊ vitate: q2 dr̃ ꝺ ente ⁊ vitate fz idẽ nomẽ ⁊ eãdẽ diffõnẽ: sz ꝑfectio simplr ẽ hõ. g̃ ꝛc. q2 q̃lz illoz: in q̃lz ẽ meli⁹ ipm q̃ nõ ipz. Jsta aũt ẽ diffõ ꝑfectõis simpr q̃ ꝓuenit enti ⁊ vitati. Silr nomẽ eis ꝓuenit: q2 ens ẽ ꝑfectio simpr ⁊ silr vitas. 2o ꝓbo idẽ sic. q̃cũq3 distiguunt̃ fozalr q̃lz illoz hz rõnẽ foẽalẽ: sz entitas ⁊ vitas sũt hõ. g̃ rõ foẽal' dr̃ de eis. Itẽ 3o sic. q̃ dr̃ de duob⁹ fz eãdẽ rõnẽ foẽalẽ ẽ cõius q̃lz illoz. Sz vle dr̃ de ente ⁊ vitate fz eãdẽ rõnẽ foẽalẽ: ⁊ sil'r 2a itẽtio ⁊ sic de multis alys ꝛc. ¶ 2a ꝑ q̃ ĩ respectib⁹ trãscẽdẽtib⁹ aliqd est cõius ente: q2 qñcũq3 aliq̃ distiguunt̃ distõ ẽ eis cõis: ⁊ ẽt cõior q̃cũq3 illoz. Quecũq3 ẽt st ordiata ordo ẽ eis cõior hõ sũt ista vez bonũ. oĩa. n. ista ordiata sũt. g̃ ꝛc. ¶ 3a ꝑ q̃ ĩ aptitudinib⁹ ẽ aliqd cõius ente. Nã qõ dr̃ ꝺ ente: ⁊ de alys ab ente ẽ cõius ente hõ sũt iste aptitudies. s. itelligibilitas ⁊ volibilitas ⁊ hõ ꝛc. ¶ 4a ꝑ q̃ ĩ ꝓtiuis est aliqd cõius ente. Nã ipa ꝓtio ẽ cõior ente ⁊ de alys ab ente: sz nõ solũ ens: sz alia ab entitate. s. passiões qõlz illoz est vnũ. Nã vitas est vna: bõitas ẽ vna: ⁊ sic de alys. ¶ Cõtra ista argr 4r. ⁊ ꝑ sic. oĩs rõ cõior ẽ ꝑor: sz 2a itenc⁹ nõ st ꝑores. g̃ nõ st cõiores. Nã 2a itẽtio fundaĩ ĩ ꝑ sic ẽ posterior: sic qlz suo fũdat⁹. 2o oẽ diuisz ꝑ aliq̃ ẽ cõius q̃lz illoz: sz ens dicit̃

E p absõtꝭ ⁊ respectiuũ. g̃ nec respectꝰ nec absõtꝰ est cõius ente: cuiꝰ sũt distõ ⁊ ordo illoz erit gd cõius ente. 3o sic. nulla passio adeq̃ta subo excedit subz: sz vez ⁊ bom sũt passiones entis adeq̃te. g̃ ꝛc. 4o sic. q̃ñcũq3 aliqd ꝑscidit ab aliq̃ vel distiguit̃ foẽal'r ab eo illõ ẽ vnũ: ⁊ vr sic ꝑscidit. Sz bonitas ꝑscidit ⁊ distiguit̃ foẽal'r ab entitate. g̃ vr sic ẽ vna: sz vnitas dr̃ de ente. g̃ cõior ẽ ente. ¶ Ad ꝑm illoz dico q̃ in cõiorib⁹ qddita⁹ vez ẽ q̃ ipa sũt poza. Sz i aliꝰ cõiorib⁹ nõ vz: imo simp⁹ cõioza st posterioza sic mãifeste apꝑet q̃ gen⁹ qõ est 2a itẽtio est cõius q̃ aĩal. g̃ ꝛc. ¶ Ad 2m dico: q̃ aĩal nõ didiĩ p rõnabilitatẽ: sz p rõnale. nõ sic aũt aialitas didiĩ. vñ dr̃ ĩ ꝓpo⁹ q̃ ens in sua cõicabilitate acceptũ denoiatiue didiĩ ĩ absolutũ ⁊ respectiuuz sic aĩal rõnale ⁊ irrõnale. Entitas ãt vl rõ foẽalis entis ꝑcisa ẽ magis artata ⁊ nõ sic didiĩ sic̃ nec aialitas. ¶ Ad aliud de aptitudinib⁹ ⁊ vnitate dico: q̃ iste nõ sũt passiões entis adeq̃te sub sua ꝑcisiõe accepte: sz entis simplr acceptꝰ: ⁊ sic nõ ꝑcedũt ens sz entitatẽ. ¶ Sz hic ẽ vnũ dubiũ. Quo ens fm suã latitudinẽ accipiaĩ: aut accipiĩ p rõne entitatis ꝑcisa. ⁊ ℬ nõ: q2 nõ tũc ẽ certũ ⁊ sic nec dr̃ ꝺ oib⁹ vr sic. s. ps ꝑcisa rõne. Aut accipiĩ p substrato. ⁊ ℬ nõ: q2 illa nõ bñt vnitatẽ aliꝰ rõnis vr ab eis ꝑcidit rõ entis vr sĩ dinitas ⁊ bũanitas. g̃ opz dicẽ q̃ accipiaĩ p aggregato: sz ℬ nõ vz: q2 ps nũc̃ ꝑdicaĩ de suo toto ĩ gd: ⁊ sic ens nõ diceret ĩ gd ꝺ illis aggregatꝭ. ¶ Ad illud rñdeo: q̃ ens supponit p substratis nõ sic itelligẽdo q̃ rõ entis nõ coitelligaĩ: sz cũ rõne illa ĩ ordine: tñ ad rõnẽ entis ens ꝑdicaĩ sic̃ albũ suppõit p substrato: ĩ ordine tñ ad albedinẽ. ¶ Sz hic ẽ vnũ dm̃: q2 ĩ eẽntialr ordinatis vbicũq3 iuenĩt albũ qõ ẽ posteri⁹: iuenĩt albedo q̃ est ꝑor: sz rõ entitatis est ꝑor ente. g̃ vbi iuenĩt ens: iuenĩt rõ entitatis. ¶ Preterea effect⁹ foẽalis nõ iuenĩt maiozis latitudis q̃ sit foz⁹: sz ens est effect⁹ foẽalis entitatis. g̃ ꝛc. ¶ Itẽ vbicũq3 iuenĩt ens: ibi iuenĩt entitas. Dico ad ista q̃ lz in eẽntialr ordinatis ibi iueniaĩ ꝑus vbi posteri⁹ cuz nõ de oib⁹ ꝑdicaĩ de gb⁹ posteri⁹. Exẽplũ. vbi est albũ: ibi est albedo: ⁊ tñ de ligno dr̃ albũ ⁊ nõ albedo. Eodẽ mõ in ꝓpsito: q2 vbi est ens: ibi est entitas. Sz ens de aliqb⁹ ꝑdicaĩ: de gb⁹ nõ ꝑdicaĩ entitas. Eodẽ mõ dõm ẽ de foẽali effectu: ⁊ sic lz ens excedat entẽ⁹ ĩ ꝑdo nõ tñ ĩ eẽndo ꝛc.

¶ Venetijs Impensa Heredum quondam domini Octauiani Scoti Modoetiensis: ac Socioꝝ. 24. Aprił. 1520.

Registrum

LL MM. Terni.

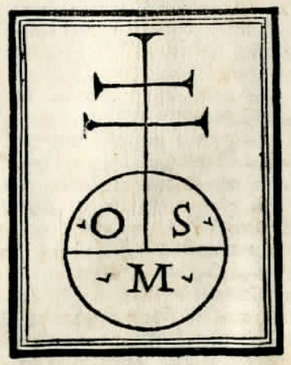

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca